Bundel - In-gespreksavond van 26 november 2024

Agenda bijlagen

Geluidsopname In gesprek onderdeel 1 Presentaties + plenair informatietafel Omgevingsvisie

Geluidsopname In gesprek onderdeel 3 Gesprekstafel 26 november 2024

0 Uitnodiging In gesprek met de raad

Uitnodiging In-gesprek 26 november 2024

1 ONDERDEEL 1: Informatieve bijeenkomst (19.30-20.00 uur)
Korte presentatie als toelichting op één of meerdere onderwerpen. Deze avond zijn er twee presentaties:
1. Wijziging gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024
2. Rekenkameronderzoek Subsidiebeleid Boxtel

1.1 Presentatie Wijziging gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024
19.30-19.45 uur
In de Verordening Sociaal Domein 2024 Boxtel zijn bepalingen opgenomen over de Jeugdwet, Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Er zijn enkele aanpassingen nodig vanwege wetswijzigingen of veranderingen in onze werkwijze. Omdat het een vrij technisch voorstel is wordt e.e.a. toegelicht met een korte presentatie.

Presentatie Wijziging verordening sociaal Domein 26-11-2024

Wijzigingen gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024- Raadsvoorstel (1364548)

Wijzigingen gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024- Bijlage 1 Gewijzigde verordening

Wijzigingen gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024- Bijlage 2 Was-wordt tabel

Wijzigingen gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024- Bijlage 3 Adviesdocument ASD

Wijzigingen gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024- Bijlage 4 Toelichting inkomensnorm

1.2 Presentatie rekenkameronderzoek Subsidiebeleid Boxtel
19.45-20.00 uur
Met het onderzoek geeft de rekenkamer inzicht in hoe in Boxtel het subsidiebeleid is ingericht, of de beoogde maatschappelijke effecten worden behaald en op welke wijze daarop wordt gestuurd en gecontroleerd. Tevens wil de rekenkamer handvatten geven voor het nieuw op te stellen subsidiebeleid in Boxtel.

Presentatie onderzoek subsidiebeleid 26-11-2024

Onderzoek rekenkamer Boxtel Subsidiebeleid- Raadsvoorstel (1364524)

Onderzoek rekenkamer Boxtel Subsidiebeleid- bijlage 1 Kernnota Subsidiebeleid

Onderzoek rekenkamer Boxtel Subsidiebeleid- bijlage 2 Rapportage Bevindingen Subsidiebeleid

2 ONDERDEEL 2: Informatiemarkt (20.00- 20.45 uur)
Raadsleden, steunfractieleden en overige belangstellenden kunnen (technische) vragen stellen over de geagendeerde onderwerpen. Medewerkers van MijnGemeenteDichtbij zijn aanwezig om die technische vragen te beantwoorden.

2.1 Informatietafel 1 (plenair): Omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage
20.00-20.25 uur
Deze informatietafel Omgevingsvisie wordt plenair gehouden.

Omgevingsvisie Boxtel- Memo gemeenteraad aanvullende informatie tbv behandeling omgevingsvisie in de gemeenteraad

Omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectenrapportage- Raadsvoorstel (1347331)

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel en omgevingseffectrapportage- Bijlage 1 Nota beantwoording zienswijzen

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel en omgevingseffectrapportage- Bijlage 2 Omgevingsvisie

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel en omgevingseffectrapportage- Bijlage 3 Omgevingseffectrapportage Boxtel

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel en omgevingseffectrapportage- Bijlage 4 Toetsingsadvies OER commissie mer

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel en omgevingseffectrapportage- Bijlage 5 Notitie Uitwerking advies commissie mer

2.2 Informatietafel 2: Rekenkameronderzoek Subsidiebeleid Boxtel

2.3 Informatietafel 3: Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gemeentelijk vastgoed

MJOP gemeentelijk vastgoed- Raadsvoorstel (1359699)
MJOP gemeentelijk vastgoed- Bijlage 1 Onderhoud gebouwen
MJOP gemeentelijk vastgoed- Bijlage 2 Financiële doorrekening
MJOP gemeentelijk vastgoed- Bijlage 3 Elfde begrotingswijziging 2024
MJOP gemeentelijk vastgoed- Bijlage 4 Derde begrotingswijziging 2025

2.4 Informatietafel 4: Bestemmingsplan Baroniestraat 24 te Boxtel

Vaststelling bp Baroniestraat 24 Boxtel- Raadsvoorstel (1362804)
Vaststelling bp Baroniestraat 24 Boxtel- Bijlage 1 Toelichting
Vaststelling bp Baroniestraat 24 Boxtel- Bijlage 2 Regels
Vaststelling bp Baroniestraat 24 Boxtel- Bijlage 3 Verbeelding
Vaststelling bp Baroniestraat 24 Boxtel- Bijlage 4. Bijlagen bij de toelichting
Vaststelling bp Baroniestraat 24 Boxtel- Bijlage 5 Bijlage bij regels
Vaststelling bp Baroniestraat 24 Boxtel- Bijlage 6 Tekstuele wijzigingen
Vaststelling bp Baroniestraat 24 Boxtel- Bijlage 7 Nota van zienswijzen

2.5 Informatietafel 5: Wijziging gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024

Wijzigingen gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024- Raadsvoorstel (1364548)
Wijzigingen gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024- Bijlage 1 Gewijzigde verordening
Wijzigingen gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024- Bijlage 2 Was-wordt tabel
Wijzigingen gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024- Bijlage 3 Adviesdocument ASD
Wijzigingen gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024- Bijlage 4 Toelichting inkomensnorm

2.6 Informatietafel 6: Inkoop en aanbestedingsbeleid gemeente Boxtel 2025

Inkoop en aanbestedingsbeleid 2025 gemeente Boxtel- raadsvoorstel (1348721)
Bijlage 1 Inkoop en aanbestedingsbeleid 2025
Bijlage 2 Uniforme inkoopvoorwaarden BOX-SMG-MGD (2022)
Bijlage 3 toelichting op inkoopvoorwaarden BOX-SMG-MGD (2022)
Bijlage 4 Delta-document actualisatie beleidsnota Inkoop (december 2024)

2.7 Overige raadsvoorstellen

Onderwerpen waarvoor geen informatietafel is ingericht:
Grondslag voorzieningen wegen en riolering. Presidium heeft besloten dit onderwerp niet te bespreken tijdens deze In-gespreksavond, maar voor te leggen aan de auditcommissie. De auditcommissie brengt hierover voorafgaand aan de raadsvergadering van 10 december een advies uit aan de raad.

Grondslag voorzieningen wegen en riolering- Raadsvoorstel (1364213)

3 ONDERDEEL 3: Gesprekstafel (20.45-22.30 uur)

De gemeenteraad vindt dat inwoners van Boxtel mee moeten kunnen praten over zaken die belangrijk voor u zijn. U wordt uitgenodigd om mee te praten over onderwerpen die op de agenda staan en deel te nemen aan de gesprekstafel. Dit doet u door gebruik te maken van het zogenaamde spreekrecht (maximaal 4 insprekers per onderwerp). U kunt ook als toehoorder de gesprekstafel volgen. Daarnaast kan de gemeenteraad vragen stellen aan de portefeuillehouder over het betreffende onderwerp en gaan de fracties hierover met elkaar in gesprek. Wilt u gebruik maken van het spreekrecht? Meld u dan aan. Meer informatie hierover vindt u in de uitnodiging. De volgende onderwerpen staan i.o.m. het presidium geagendeerd voor de gesprekstafel:
1. Omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage
2. Rekenkameronderzoek Subsidiebeleid Boxtel
3. Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gemeentelijk vastgoed
4. Bestemmingsplan Baroniestraat 24 te Boxtel
5. Wijziging gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024
6. Inkoop en aanbestedingsbeleid gemeente Boxtel 2025

Overzicht aangemelde insprekers IGA 26 november 2024
Tekst inspreker B. Verberne - bp Baroniestraat 24

Kon document Geluidsopname In gesprek onderdeel 1 Presentaties + plenair informatietafel Omgevingsvisie nie

Kon document Geluidsopname In gesprek onderdeel 3 Gesprekstafel 26 november 2024 niet opnemen in de bur

meewerkend boxtel

In gesprek met de raad, 26 november 2024

Van: Griffie
Aan: Raads- en steunfractieleden Boxtel
Datum: 15 november 2024

Dinsdag 26 november 2024, aanvang 19.30 uur, raadzaal gemeentehuis Boxtel

Wilt u deelnemen aan deze In-gespreksavond? Dat kan. Deze bijeenkomst vindt plaats in het gemeentehuis. U hoeft zich hiervoor niet aan te melden.

Wilt u gebruik maken van het spreekrecht? Kijk dan hieronder bij onderdeel 3 'De Gesprekstafel' hoe u zich hiervoor kunt aanmelden.

In-gespreksavond

Doel van deze avond
De raad bereidt zich voor op onderwerpen die op 10 december a.s. voorliggen in de oordeel- en besluitvormende raadsvergadering. Die onderwerpen zijn:

- Omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage
- Rekenkameronderzoek Subsidiebeleid Boxtel
- Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gemeentelijk vastgoed
- Bestemmingsplan Baroniestraat 24 te Boxtel
- Grondslag voorzieningen wegen en riolering
- Wijziging gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024
- Inkoop en aanbestedingsbeleid gemeente Boxtel 2025

Werkwijze
Men wordt nader geïnformeerd over de voorstellen. Daarnaast kunnen raadsleden met elkaar en met andere betrokken partijen (inwoners, ambtenaren, ondernemers, belangenverenigingen enz.) in gesprek gaan.

Deze 'In-gespreksavond' bestaat uit 3 onderdelen:

1. <u>informatieve presentatie(s)</u>
   korte presentatie ter verduidelijking van één of meerdere onderwerpen.
2. <u>informatiemarkt</u>
   raadsleden, steunfractieleden en overige belangstellenden kunnen (technische) vragen stellen over de onderwerpen.
3. <u>gesprekstafel</u>
   uitwisselen van informatie, meer podium voor inwoners en met elkaar in gesprek gaan en het stellen van vragen met een meer politieke inhoud.

meewerkend boxtel

In gesprek met de raad, 26 november 2024

Programma 26 november 2024

Onderdeel 1: Informatieve presentaties
Start: 19.30 uur (tot 20.00 uur)

Er zijn deze avond 2 presentaties.

Presentatie 1: Wijziging gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024
19.30-19.45 uur
In de Verordening Sociaal Domein 2024 Boxtel zijn bepalingen opgenomen over de Jeugdwet, Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Er zijn enkele aanpassingen nodig vanwege wetswijzigingen of veranderingen in onze werkwijze. Omdat het een vrij technisch voorstel is wordt e.e.a. toegelicht met een korte presentatie.

Presentatie 2: Rekenkameronderzoek Subsidiebeleid Boxtel
19.45-20.00 uur
Met het onderzoek geeft de rekenkamer inzicht in hoe in Boxtel het subsidiebeleid is ingericht, of de beoogde maatschappelijke effecten worden behaald en op welke wijze daarop wordt gestuurd en gecontroleerd. Tevens wil de rekenkamer handvatten geven voor het nieuw op te stellen subsidiebeleid in Boxtel.

Onderdeel 2: Informatiemarkt
Start: 20.00 uur (tot 20.45 uur)

Heeft u nog technische vragen over de raadsvoorstellen? Dan kunt u die hier stellen. Medewerkers van MijnGemeenteDichtbij zijn aanwezig om de technische vragen te beantwoorden over de verschillende onderwerpen.

20.00-20.25 uur
Informatietafel 1: Omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage
Deze informatietafel wordt plenair gehouden.

20.25-20.45 uur
Informatietafel 2: Rekenkameronderzoek Subsidiebeleid Boxtel
Informatietafel 3: Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gemeentelijk vastgoed
Informatietafel 4: Bestemmingsplan Baroniestraat 24 te Boxtel
Informatietafel 5: Wijziging gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024
Informatietafel 6: Inkoop en aanbestedingsbeleid gemeente Boxtel 2025

Onderdeel 3: Gesprekstafel
Start: 20.45 uur

De gemeenteraad vindt dat inwoners van Boxtel mee moeten kunnen praten over zaken die belangrijk voor u zijn. U wordt uitgenodigd om mee te praten over onderwerpen die op de agenda staan en deel te nemen aan de gesprekstafel. Dit doet u door gebruik te maken van het

meewerkend boxtel

In gesprek met de raad, 26 november 2024

zogenaamde spreekrecht (maximaal 4 insprekers per onderwerp). U kunt ook als toehoorder de gesprekstafel volgen. Daarnaast kan de gemeenteraad vragen stellen aan de portefeuillehouder over het betreffende onderwerp en gaan fracties hierover met elkaar in gesprek. De volgende onderwerpen staan i.o.m. het presidium geagendeerd voor de gesprekstafel:

1. Omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage
2. Rekenkameronderzoek Subsidiebeleid Boxtel
3. Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gemeentelijk vastgoed
4. Bestemmingsplan Baroniestraat 24 te Boxtel
5. Wijziging gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024
6. Inkoop en aanbestedingsbeleid gemeente Boxtel 2025

Wilt u gebruik maken van het spreekrecht? Dat is mogelijk. Stuur uiterlijk maandag 25 november voor 19.30 uur een e-mail naar griffie@boxtel.nl. Vermeld hierbij uw naam en het onderwerp waarover u in wilt spreken.

Alle stukken vindt u terug op de website https://www.boxtel.nl/gemeenteraad onder het kopje 'agenda en vergaderstukken'.
Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met de griffie, 0411 – 655 911 of via de mail: griffie@boxtel.nl.

Wijziging Verordening Sociaal Domein

Presentatie In Gespreksavond
26 november 2024

meewerkend boxtel

Programma

- Normverhoging naar 125%
- Argumentatie
- Uniformiteit in de normverhoging
- Geschatte vergroting van de doelgroep
- Kostenindicatie
- Communicatie
- Overige wijzigingen

Normverhoging naar 125%

Inleiding.

- De verhoging van de inkomensnorm is een actiepunt op de uitvoeringsagenda 2024.
- Op verzoek van de gemeenteraad is de verhoging van de inkomensnorm naar 130% onderzocht.
- De gemeenteraad is geïnformeerd via een Raadsinformatiebrief (d.d. 22-1-2024) over de uitkomsten van het onderzoek.
- Er is een structureel budget van € 200.000,00 beschikbaar gesteld.
- De inkomensnorm wordt verhoogd naar 125% in plaats van 130%.

Argumentatie

- Duurzaamheid van de normverhoging is essentieel.
- Structurele dekking is noodzakelijk.
- Incidentele verhogingen veroorzaken verwarring.
- Het hoogst haalbare effect met beschikbare middelen.

Uniformiteit in de normverhoging

- Uniformiteit voorkomt verwarring.
- Stabiliteit is belangrijk voor inwoners en onze partners in het armoedeoverleg.
- Efficiëntie in uitvoering.

Geschatte vergroting van de doelgroep.

- De doelgroep is (nog) niet volledig in beeld.
- Cijfers van energietoeslag en CBS zijn leidend.
- Schatting van 7,5% tot 15,4% stijging.

Doelgroep	Aantal volgens energietoeslagcijfers	Verwachte stijging t.o.v. 120%	Aantal volgens CBS-cijfers	Verwachte stijging t.o.v. 120%
120%	1194		1300	
125%	1284	7,5%	1500	15,4%
130%	1374	15,1%	1700	30,8%

meewerkend boxtel

Kostenindicatie

- Kostenindicatie is cruciaal voor besluitvorming.
- Structurele kostenstijging op basis van CBS cijfers geschat op € 250.000,00.
- Structurele kostenstijging op basis van cijfers energietoeslag geschat op € 150.000,00.
- CBS gaat uit van een rechtlijnige stijging in gebruik van minimaregelingen.
- Bij structurele bekostiging uitgaan van een bedrag tussen beide berekeningen: € 200.000,00.

Kostenindicatie

Regeling	Huidige kosten (2023)	Verwachte kosten* Cijfers energietoeslag	Verwachte kosten* Cijfers CBS
Bijzondere bijstand	€ 814.272	€ 875.343	€ 937.227
Welzijnsfonds	€ 222.530	€ 239.220	€ 256.132
Individuele Inkomenstoeslag	€ 147.349	€ 158.400	€ 169.599
Collectieve zorgverzekering minima	€ 116.286	€ 125.008	€ 133.846
Stichting Leergeld	€ 34.558	€ 37.150	€ 39.776
Totale kosten verstrekkingen	€ 1.334.996	€ 1.435.120	€ 1.536.580
Stijging kosten verstrekkingen		€ 100.125	€ 201.584
Stijging personele kosten		€ 48.160	€ 48.160
Totale stijging bij 125%		€ 148.285	€ 249.774
Totale stijging bij 130%		€ 249.745	€ 459.339

meewerkend boxtel

Communicatie

- Communicatie is belangrijk.
- Informatie via gemeentelijke contactpersonen en maatschappelijke partners.
- Gebruik van sociale media.
- Informatie op de website van de gemeente.

Overige wijzigingen

- Dit zijn technische aanpassingen in de verordening op basis van (wets)wijzigingen.
- De wijzigingen staan in de bijlage beschreven.

Vragen?

meewerkend boxtel

Subsidiebeleid Boxtel

onderzoek naar het Boxtels subsidiebeleid en de uitvoering daarvan

Onderzoeksvraag

- Hoe is in Boxtel het subsidiebeleid ingericht, welke doelen moeten daarbij worden gerealiseerd en op welke wijze wordt daarop gestuurd en gecontroleerd?

Aanpak

- Documentenanalyses
- Interviews met ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordigers gemeente en subsidie ontvangende organisaties (professioneel en vrijwilligers)
- Hoor- en wederhoor fase
- Goede afstemming met lopende activiteiten van MGD

Bevindingen

- Samenwerking met subsidie ontvangende organisaties als (redelijk) positief ervaren
- Subsidieafspraken grotendeels uitgevoerd…. Effecten??
- Geen consistente indeling van subsidie categorieën en weinig transparant zicht op het totale subsidielandschap
- Scherpere en actuelere koppeling tussen beleidsdoelen en subsidieverlening
- Begrenzingen subsidiebeleid en accommodatiebeleid
- Professionele organisaties < > vrijwilligersorganisaties
- Differentiatie in spelregels gekoppeld aan omvang subsidies
- Meerjarige afspraken (en indexering)
- Beleidsadviseur subsidies

Aanbevelingen

2 Aanbevelingen aan de raad als opdrachtgever aan het college.

- *Doorvertaling aanbevelingen in het nieuwe subsidiebeleid en uitwerking*
- *Compleet en opnieuw ingedeeld overzicht van subsidies in de subsidiestaat*

2 Aanbevelingen aan het college als opdrachtgever aan de ambtelijke organisatie.

- *Stroomlijning subsidiebeleid met daarbij aandacht voor:*
  - totale subsidielandschap in beeld brengen met een meer herkenbare indeling
  - Verscherpen en actualiseren inhoudelijke onderleggers (doelen)
  - Subsidiebeleid en accommodatiebeleid
  - Differentiatie in spelregels voortzetten

- *Verdere versterking samenwerking subsidie ontvangende organisaties*
  - Werken met meerjarige afspraken
  - Contacten met vrijwilligersorganisaties
  - Gezamenlijke verkenning van de monitoring

- **Prachtige kans op doorwerking van de aanbevelingen.**

Tenslotte

- Eerste opmerkingen en vragen

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1364548
Portefeuillehouder:	Mariëlle van Alphen - Habraken
Steller:	Rowan Okcuoglu

Onderwerp

Wijzigingen gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. De Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 vast te stellen;
2. De Verordening Sociaal Domein 2024 in te trekken.

meewerkend boxtel

Inleiding
In de Verordening Sociaal Domein 2024 zijn bepalingen opgenomen over de Jeugdwet, Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Voor 2025 moeten enkele wijzigingen aan deze verordening worden aangebracht. De precieze wijzigingen zijn te vinden in de was-wordt tabel in bijlage 2, en worden hier beschreven:

Inhoudelijke wijziging op de inkomensnorm voor minimaregelingen
In de kadernota van 2025 heeft uw raad een structureel budget van € 200.000 beschikbaar gesteld om de inkomensnorm van minimaregelingen te verhogen van 120% naar 130%. Er is onderzocht welke mogelijkheden er zijn binnen dat budget. Het bleek dat de beschikbaar gestelde middelen ontoereikend zijn om de inkomensnorm structureel te verhogen naar 130% voor alle minimaregelingen. Daarom wordt voorgesteld om per 1 januari 2025 de inkomensgrens voor toegang tot de minimaregelingen structureel te verhogen naar 125% van de bijstandsnorm in plaats van de eerdergenoemde 130%.

Technische wijzigingen
Om de verordening actueel te houden, moet ook een tweetal technische wijzigingen worden doorgevoerd. Het betreft het:
- Verwijderen van de low-risk polis uit een opsomming onder lokaal geregelde voorzieningen;
- Wijzigen van enkele verwijzingen naar het intrekken van de vorige verordening en vaststellen van de nieuwe verordening.

Beoogd resultaat
Een gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 die actueel is en waarin de normverhoging van minimaregelingen is opgenomen.

Argumenten
1.1 *Een normverhoging naar 125% zorgt voor een sterkere financiële basis bij onze inwoners.*
Inwoners worden beter geholpen wanneer zij te maken hebben met armoede of schulden. Ook werkt de maatregel preventief, aangezien financiële problemen kunnen worden voorkomen doordat eerdere toegang tot hulp mogelijk is. Het is van belang dat deze middelen toereikend en structureel zijn, zodat de normverhoging een duurzame en toekomstbestendige oplossing is voor onze inwoners. Daarom is hier bewust gekozen voor een uniforme ophoging van álle minimaregelingen in plaats van een onderscheid te maken per regeling (zie ook bijlage 4).

1.2 *De Adviesraad Sociaal Domein is positief*
Bij het opstellen van de nieuwe Verordening Sociaal Domein is de Adviesraad Sociaal Domein (hierna: ASD) geraadpleegd en hebben zij advies gegeven. Zij is positief over de wijzigingen. Het advies van de ASD is verwerkt in deze uitkomsten (zie ook bijlage 3).

2.1 *Het intrekken van de huidige verordening is noodzakelijk*
Door gedane wijzigingen is de op dit moment geldende verordening niet meer actueel. Vanaf 1 januari 2025 geldt de nieuwe Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024.

Financiën
Het vaststellen van de Gewijzigde Verordening Sociaal Domein heeft financiële gevolgen voor de minimaregelingen (collectieve zorgverzekering, Welzijnsfonds, individuele inkomenstoeslag, en bijzondere bijstand). Met de normverhoging wordt naar verwachting meer aanspraak gemaakt op deze regelingen. Daarom is in de begroting 2025 € 200.000 aan extra structurele middelen opgenomen om de maatregel te bekostigen.

Uitvoering
Zodra de gemeenteraad de Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 Boxtel heeft vastgesteld, wordt deze gepubliceerd in het gemeenteblad. Het gemeenteblad is te vinden op

www.officielebekendmakingen.nl. De verordening treedt in werking op de dag nadat deze bekend is gemaakt.

De wijzigingen die worden doorgevoerd in de nieuwe verordening hebben enkele implicaties voor de werkwijze van de uitvoering. De uitvoering is op de hoogte dat deze wijziging wordt doorgevoerd. Zodra de nieuwe verordening is vastgesteld worden deze aanpassingen doorgevoerd in de uitvoering.

Communicatie

Naast publicatie zoals omschreven onder 'uitvoering' brengen we proactief de maatschappelijke partners op de hoogte van de nieuwe verordening en de wijzigingen aan de hand van een informatiemail. Daarnaast informeren we inwoners die recht hebben op de minimaregeling rechtstreeks en met hulp van maatschappelijke partners. Indien gewenst door de pers kan de portfuilliehouder een toelichting geven over de nieuwe verordening en de wijzigingen in het wekelijkse persmoment.

Bijlagen

Bijlage 1: Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024
Bijlage 2: Was-wordt tabel
Bijlage 3: Adviesdocument ASD Boxtel
Bijlage 4: Toelichting inkomensnorm minimaregelingen naar 125%

Boxtel, 29 oktober 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,

de secretaris,	de burgemeester,
V.C. Fijneman	R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Contactpersoon

Femke Hendrickx, teammanager Sociale Beleidsontwikkeling

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1364548

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 oktober 2024;

Besluit

1. De Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 vast te stellen;
2. De Verordening Sociaal Domein 2024 in te trekken.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 10 december 2024;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 Boxtel

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Algemeen

1.1 Waarom deze verordening?

1.2 Uitgangspunten

1.3 Kernwaarden

Hoofdstuk 2: De toegang

2.1 Melding bij de gemeente

2.2 Verwijzing door derden en spoed

Hoofdstuk 3: Werk en Participatie

3.1 Algemene bepalingen

3.2 Bepalingen over voorzieningen

3.3 Specifieke bepalingen over de aanspraak op voorzieningen

3.4 Persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

3.5 Specifieke bepalingen overige voorzieningen

3.6 Tegenprestatie

Hoofdstuk 4: Gezond en veilig opgroeien

4.1 Uitgangspunten bij het bieden van hulp

4.2 Algemene voorzieningen

4.3 Individuele voorzieningen

4.4. Criteria individuele voorzieningen

4.5 Afstemming met andere vormen van hulp

Hoofdstuk 5: Leven en wonen in een veilige en gezonde omgeving

5.1 Uitgangspunten, doelen en resultaten

5.2 Zelfstandig en veilig wonen

5.3 Maatschappelijke opvang

5.4 Begeleiding en dagbesteding

5.5 Vervoer

5.6 Mantelzorg

Hoofdstuk 6: De vorm van hulp

6.1 Vormen van hulp

6.2 Hulp in natura

6.3 Hulp in geld

6.4 Persoonsgebonden budget

6.5 Eigen bijdrage Wmo-voorzieningen

Hoofdstuk 7: Inkomen en schulden

7.1 Minimabeleid

7.2 Bijzondere bijstand

7.3 Individuele inkomenstoeslag

7.4 Bijdrage voor maatschappelijke activiteiten, het Welzijnsfonds

7.5 Schuldhulpverlening

7.6 Zorgkosten

Hoofdstuk 8: Afspraken tussen inwoner en gemeente

8.1 Hoe gaan we met elkaar om?

8.2 Afspraken en verplichtingen

8.3 Terugvorderen uitkering

8.4 Beëindigen en terugvorderen voorziening

8.5 Hoe controleert de gemeente of de afspraken worden nagekomen?

8.6 Vrijlating giften

Hoofdstuk 9. Kwaliteit en aanbesteding

9.1 Kwaliteit

9.2 Inkoop en aanbesteding

Hoofdstuk 10: Van oud naar nieuw

10.1 Onderzoek naar de werking van de verordening

10.2 Uitvoeringsregels

10.3 Afwijken van de verordening (hardheidsclausule)

10.4 Intrekken oude verordeningen

10.5 Overgangsrecht

10.6 Ingangsdatum en naam

Hoofdstuk 11: Begrippenlijst

Hoofdstuk 1: Algemeen

1.1 Waarom deze verordening?

1.1.1 Wij vinden het belangrijk dat:

- Mensen actief mee kunnen doen aan het maatschappelijk leven of aan het werk kunnen gaan;
- Mensen een inkomen hebben waarmee ze rond kunnen komen;
- Mensen hun financiën op orde hebben;
- Mensen een eigen huishouding kunnen voeren en voor zichzelf kunnen zorgen;
- Mensen een geschikte en schone woonruimte hebben, waarin zij zo lang mogelijk zelfstandig en veilig kunnen wonen; en
- Kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien.

1.1.2 Het is de taak van de gemeente om haar inwoners daarbij te helpen.

De wetgever heeft wetten gemaakt om dit te bereiken. Het gaat om de:

- Participatiewet (PW), de IOAW, de IOAZ;
- De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs);
- De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015);
- De Jeugdwet;
- De Gemeentewet.

Deze wetten vormen de grondslag voor deze verordening. De regels in deze verordening vullen de wettelijke regels aan. Het zijn regels op hoofdlijnen die de gemeenteraad heeft vastgesteld. Soms zijn er nog extra regels nodig waarin bepaalde zaken worden uitgewerkt. Daarvoor stelt de gemeente dan nadere regels vast.

Waar in deze verordening ‘Gemeentewet’ als grondslag wordt genoemd, wordt daarmee de algemene aanvullings-bevoegdheid van de gemeenteraad bedoeld (art. 121 Gemeentewet) die het mogelijk maakt om aanvullende regels over bepaalde onderwerpen te maken.

Bij een aantal artikelen wordt ook de Algemene wet bestuursrecht (Awb) genoemd. Deze wet bevat bepalingen over onder andere de aanvraag, beslistermijnen, bezwaar en klachten.

1.2 Uitgangspunten

Deze verordening is geschreven vanuit een aantal uitgangspunten. De verordening:

1. Is bedoeld om de bovengenoemde doelen te realiseren en knelpunten van inwoners op te lossen;
2. Is goed te begrijpen;
3. Regelt niet meer dan nodig is;
4. Houdt de administratieve lasten van gemeente en inwoners zo laag mogelijk;
5. Kan goed uitgevoerd worden en is duidelijk voor de inwoners;
6. Heeft oog voor alle leefgebieden;
7. Geeft ruimte om af te wijken van regels en maatwerk te leveren als dat in het belang is van de inwoner, zolang dit niet in strijd is met wettelijke nationale of internationale regels.

1.3 Kernwaarden

Bij het toepassen van de regels uit deze verordening houdt de gemeente rekening met de doelen van de genoemde wetten. De gemeente zorgt ervoor dat het resultaat van een besluit recht doet aan die doelen. De gemeente gaat daarbij uit van de volgende kernwaarden:

1. Inwoners zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk om de genoemde doelen te realiseren.
2. Inwoners zetten zich ervoor in om deze doelen te bereiken.

3. De gemeente helpt waar dat nodig is en stimuleert inwoners om zelf oplossingen te vinden voor problemen, bijvoorbeeld met hulp van familie, vrienden, bekenden (het sociale netwerk).
4. Kwetsbare groepen, zoals kinderen en inwoners met een beperking, krijgen extra hulp om volwaardig mee te doen aan de samenleving.

Per hoofdstuk wordt aangegeven welke kernwaarden de basis van de regels vormen.

Hoofdstuk 2: De toegang

Dit hoofdstuk beschrijft globaal de toegang tot het sociaal domein. Welke basisprincipes leidend zijn bij de dienstverlening en het bieden van maatwerk.

Uitgangspunt is dat alle hulpvragen die de inwoner heeft in één keer (in één gesprek met één medewerker) kunnen worden gesteld. Dit noemen we een integrale intake. Op basis van de vraagstelling wordt de verdere procedure bepaald. De inwoner wordt hierover meteen geïnformeerd. We werken waar mogelijk op basis van het principe “één gezin, één plan, één regisseur”.

Kernwaarden:

- De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is.
- De inwoner kan zijn hulpvragen stellen in één gesprek met één medewerker, ook wanneer deze vragen betrekking hebben op meerdere leefgebieden.
- De gemeente vraagt van de inwoner niet meer informatie dan nodig is.
- De gemeente gaat zorgvuldig om met de inwoner.
- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- De hulp is voor de inwoner op een gemakkelijke manier toegankelijk.

2.1 Melding bij de gemeente

2.1.1 De eerste melding

Inwoners die een hulpvraag hebben op het terrein van de onder 1.1 genoemde wetten, kunnen een melding doen bij de gemeente. De inwoner kan deze melding schriftelijk, mondeling, telefonisch of digitaal doen bij het loket WegWijs. De melding zal worden doorgeleid naar het Wijkteam. Deze melding is nog niet meteen een aanvraag. Op basis van een eerste uitvraag wordt de problematiek geïnventariseerd en wordt bepaald of een

integrale intake nodig is. Mogelijk wordt de inwoner verwezen wanneer de vraag bij een andere instantie hoort.

In het contact bij de eerste melding wordt bij de Quick Scan ook informatie gegeven over onafhankelijke cliëntondersteuning.

Als een melding betrekking heeft op een (mogelijke) aanvraag voor een periodieke uitkering (voor levensonderhoud) op grond van de Participatiewet of IOAW-uitkering dan wordt de inwoner verwezen naar het internetportaal op www.werk.nl. Voor een IOAZ-uitkering en financiële hulp voor zelfstandigen wordt de inwoner verwezen naar www.155.nl. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners goed worden geïnformeerd over de mogelijkheden om een melding te doen.

2.1.2 Integrale intake

Als de melding wordt doorgeleid voor een intake dan wordt een gesprek gepland. Dit kan een telefonisch of een persoonlijk gesprek zijn. Het persoonlijk gesprek kan bij de inwoner thuis zijn (huisbezoek), als de inwoner dit wil of als dat van belang is voor de hulpvraag. De inwoner kan al zijn vragen stellen in één gesprek aan één medewerker. De verdere dienstverlening is gebaseerd op het principe één gezin, één plan, één regisseur.

Van het gesprek maakt de gemeente samen met de inwoner een verslag. Het resultaat van het gesprek is een verwijzing, het opmaken van een aanvraag of een combinatie hiervan.

2.1.3 Gegevens

De gemeente verzamelt alle gegevens over de situatie van de inwoner die nodig zijn voor het intakegesprek en het daaropvolgende onderzoek. Als het gaat om gegevens die de gemeente niet zelf kan inzien, dan vraagt de gemeente aan de inwoner om die gegevens aan te leveren. Bij de uitnodiging voor het gesprek wordt duidelijk gemaakt welke gegevens dat zijn.

2.1.4 Advisering

De gemeente zorgt ervoor dat de medewerker die een melding of aanvraag behandelt de deskundigheid heeft die nodig is om deze melding of aanvraag goed te kunnen

behandelen. Als de medewerker die deskundigheid niet heeft, zorgt de gemeente ervoor dat een deskundige een advies uitbrengt. Dit advies (deskundig oordeel) betrekt de gemeente bij de beoordeling van de aanvraag.

De procedures van de melding en de aanvraag worden in interne protocollen en instructies vastgelegd.

2.1.5 Verval van recht [Jeugdwet, Wmo]

Het recht op hulp vervalt als de inwoner niet binnen 3 maanden na het besluit begint met het gebruikmaken van de hulp, tenzij dit de inwoner niet te verwijten valt. Deze voorwaarde wordt ook in het besluit opgenomen.

2.2 Verwijzing door derden en spoed

2.2.1 Verwijzing [Jeugdwet, Awb]

1. De gemeente zorgt ervoor dat de jeugdige jeugdhulp krijgt, als de huisarts, een medisch specialist, een jeugdarts, een gecertificeerde instelling, een medisch specialist, een kinder- of jeugd(straf)rechter, de raad voor de kinderbescherming, de Officier van Justitie of de Zorgverzekeraar de jeugdige verwijst naar jeugdhulp.
2. Als de jeugdige of zijn wettelijk vertegenwoordiger na een verwijzing kiest voor een aanbieder van jeugdhulp die geen contract heeft met de gemeente, en de gemeente vergelijkbare jeugdhulp in natura kan laten leveren door een aanbieder waarmee zij een contract heeft gesloten, dan zal de gemeente de kosten van de hulp in natura van de niet-gecontracteerde aanbieder niet vergoeden.
3. De gemeente maakt over verwijzingen afspraken met de partijen genoemd in het eerste lid.

2.2.2 Spoedeisende gevallen [Jeugdwet, Wmo, PW, Wgs]

1. In spoedeisende gevallen zorgt de gemeente ervoor dat de inwoner de hulp krijgt die nodig is, zonder dat de normale procedure wordt gevolgd. Het kan dan gaan om de volgende hulp:

a. Het bieden van hulp en zorg aan ouders en hun kinderen;

b. Het vragen van een machtiging aan de kinderrechter voor gesloten jeugdhulp;

c. Het bieden van een voorziening voor maatschappelijke ondersteuning; of

d. Het verstrekken van een voorschot op een uitkering die nog niet is toegekend; of

e. Schuldhulpverlening.

2. Er is sprake van een spoedeisend geval als de uitkomst van de normale procedure voor een aanvraag om hulp niet afgewacht kan worden.

Hoofdstuk 3: Werk en Participatie

De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners met een uitkering worden geholpen bij het vinden van algemeen geaccepteerde arbeid, als zij kunnen werken. Welke hulp dat kan zijn wordt in dit hoofdstuk beschreven. De hulpmiddelen die worden ingezet heten voorzieningen. Dit hoofdstuk gaat ook over de tegenprestatie die de gemeente van de inwoner met een uitkering kan vragen.

Kernwaarden:

- De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is.
- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- Iedereen doet mee aan de samenleving.
- De inwoner wordt zo goed mogelijk naar algemeen geaccepteerde arbeid geleid.
- Betaald werk gaat voor onbetaald werk en inkomensondersteuning van de gemeente.
- De hulp wordt afgestemd op de inwoner en is altijd een oplossing op maat behalve als dat op grond de wet niet mogelijk is.
- We hebben extra zorg voor kwetsbare groepen.
- De aansluiting tussen uitkering en werk wordt voor de inwoner zo gemakkelijk mogelijk gemaakt.

3.1 Algemene bepalingen

3.1.1 Begrippen [PW, IOAW, IOAZ]

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- De doelgroep: personen die worden genoemd in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet.
- Interne werkbegeleiding: De werknemer krijgt dagelijks werkbegeleiding van een collega op de werkvloer, omdat hij anders zijn taken niet kan uitvoeren. Deze begeleiding gaat verder dan wat normaal gesproken gebruikelijk is voor werknemers op hun werkplek

- Jobcoaching: Een erkende deskundige biedt methodische hulp aan mensen met een arbeidsbeperking en aan werkgevers. Deze hulp is gericht op het vinden en behouden van werk.
- Overige voorzieningen: voorzieningen als bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder f, van de Participatiewet;
- Persoonlijke ondersteuning bij werk: ondersteuning als bedoeld in artikel 10, eerste en derde lid, van de Participatiewet en begeleiding op de werkplek als bedoeld in artikel 10da van de Participatiewet;
- Praktijkroute: Het proces om iemand uit te doelgroep, toegang tot het doelgroepenregister te geven door loonwaardevaststelling op de werkplek.
- Voorziening: Een voorziening die door het college als noodzakelijk wordt gezien. Een voorziening is gericht op hulpmiddelen om aan het werk te gaan. Dit omvat ook persoonlijke hulp bij taken die men moet uitvoeren.
- Werkgever: Degene die, op basis van een arbeidsovereenkomst, de bevoegdheid heeft om een werknemer voor een afgesproken periode in zijn organisatie te laten werken.
- Werknemer: degene die op basis van een arbeidsovereenkomst werk uitvoert bij de werkgever. Dit omvat ook een persoon zoals bedoelt in artikel 10d eerste of tweede lid van de wet, waarbij de werkgever een dienstbetrekking is aangegaan of van plan is dit te doen.
- Wet: Participatiewet.

3.1.2 Maatwerk [PW, IOAW, IOAZ]

1. Doel van de hulp van de gemeente is dat de inwoner voor een langere periode betaald of onbetaald werk vindt dat bij hem past of dat de inwoner werk kan behouden.
2. De gemeente stemt de hulp aan de inwoner af op de persoonlijke situatie en de kansen op de arbeidsmarkt. De gemeente houdt ook rekening met de persoonlijke motivatie van de inwoner, zorgtaken, behaalde opleidingen, arbeidsverleden, geloofsovertuiging en vaardigheden.
3. In een trajectplan legt de gemeente vast welke hulp de inwoner krijgt en wat belangrijk is voor die hulp. Ook wordt vastgelegd welke afspraken met de inwoner worden gemaakt over de hulp en over eigen acties van de inwoner om dichterbij werk te komen.

4. De gemeente kan hulp aanbieden in de vorm van voorzieningen (diensten, geld of goederen). Voorzieningen kunnen worden gegeven aan inwoners uit de doelgroep, maar ook aan werkgevers die deze inwoners aan werk helpen. De gemeente kan voorwaarden en verplichtingen verbinden aan de voorzieningen.
5. De gemeente beoordeelt welke voorziening voor de inwoner het beste kan worden ingezet en voor hoe lang. Daarbij kijkt de gemeente naar de omstandigheden van de inwoner, zijn eventuele beperkingen, de zorg voor kinderen, mantelzorg, wettelijke verplichtingen en de beschikbaarheid van voldoende budget.

3.1.3 Samenwerking [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente werkt samen met UWV, gemeenten in de regio en andere organisaties om inwoners te helpen betaald of onbetaald werk te vinden.
2. De gemeente zorgt ervoor dat werkgevers die inwoners uit de doelgroep werk willen aanbieden, worden ondersteund.

3.2 Bepalingen over voorzieningen

3.2.1 Algemene bepalingen over participatievoorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een voorziening weigeren als:

a. De inwoner die gebruikt maakt van de voorziening niet behoort tot de doelgroep;

b. De inwoner onvoldoende meewerkt aan het onderzoek dat nodig is voor het beoordelen van het recht op de voorziening;

c. De inwoner een beroep kan doen op een voorziening op basis van een andere wettelijke regeling, waardoor er sprake is van een voorliggende voorziening;

d. De voorziening naar het oordeel van de gemeente onvoldoende bijdraagt aan arbeidsinschakeling; of

e. Er niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.

2. De gemeente kan een voorziening uit dit hoofdstuk beëindigen als:

a. De inwoner die gebruik maakt van een voorziening zich niet houdt aan de gemaakte afspraken die in het trajectplan zijn opgenomen of die in de wet staan.

b. De inwoner die gebruik maakt van een voorziening niet meer tot de doelgroep van de gemeente hoort.

c. De inwoner die gebruik maakt van een voorziening algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt. Uitgezonderd zijn voorzieningen die in de wet of deze verordening ook mogelijk zijn na het aanvaarden van werk.

d. Als de gemeente vindt dat de voorziening onvoldoende oplevert om snel aan het werk te gaan.

e. Als de gemeente vindt dat de voorziening niet meer geschikt is voor de inwoner die gebruik maakt van de voorziening.

f. De inwoner die gebruik maakt van een voorziening niet meer voldoet aan de voorwaarden die in deze verordening of de wet worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.

3. De gemeente biedt de goedkoopst passende voorziening aan, houdt bij het voorzieningenaanbod rekening met andere voorzieningen die binnen het sociaal domein beschikbaar zijn en stemt het aanbod, als dat nodig is, intern af zodat het optimaal bijdraagt aan een integrale ondersteuning van de persoon. De gemeente houdt bij de afstemming ook rekening met voorzieningen op grond van andere wettelijke regelingen en stemt dit af in het plan van aanpak, bedoeld in artikel 44a van de Participatiewet.

4. De gemeente kan op basis van een uitvoeringsbesluit één of meer subsidie- of budgetplafonds vaststellen voor één of meerdere voorzieningen. De gemeente moet dan wel nagaan welke alternatieve voorzieningen er beschikbaar zijn.

3.2.2 De wettelijke voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente kan de volgende wettelijke voorzieningen gericht op re-integratie en participatie inzetten:

1. Ondersteuning bij leer-werktrajecten, zoals bedoeld in artikel 10f van de Participatiewet;

2. Participatievoorziening beschut werk, zoals bedoeld in artikel 10b van de Participatiewet;

3. Loonkostensubsidie, zoals bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet;

4. Begeleiding op de werkplek zoals bedoeld in artikel 10 da van de Participatiewet.

3.2.3 De regionaal geregelde voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente kan de volgende regionaal geregelde voorzieningen inzetten uit het Functioneel Ontwerp Werkgeversdienstverlening van de regio Noordoost-Brabant:

1. Werkervaring;

2. Proefplaatsing;

3. Detacheren en uitzenden.

3.2.4 De lokaal geregelde voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente kan de volgende lokaal geregelde voorzieningen inzetten:

1. Scholing;
2. Persoonlijke ondersteuning;
3. Solliciteren;
4. Nazorg;
5. Parttime ondernemerschap;
6. Aanbodversterking;
7. Sociale activering;
8. Onkostenvergoeding;
9. Tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang;
10. Ontwikkelingsgerichte arbeidsmatige dagbesteding.

3.2.5 Overige algemene bepalingen over voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente stelt nadere regels vast over de inzet en kaders van de genoemde voorzieningen als de wet niet bepaalt dat dit per verordening moet.
2. Voorzieningen die gericht zijn op het verkrijgen van werk worden alleen ingezet als zonder die inzet het vinden van algemeen geaccepteerde arbeid volgens de gemeente niet mogelijk is.

3.3 Specifieke bepalingen over de aanspraak op voorzieningen

3.3.1 Participatievoorziening beschut werk [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente biedt een inwoner een beschutte werkplek aan, als UWV heeft vastgesteld dat deze inwoner alleen kan werken als het werk en de werkplek zijn aangepast aan de mogelijkheden van die inwoner. Daarbij gelden de voorwaarden die in de Participatiewet zijn genoemd.
2. De gemeente zet zich ervoor in dat het aantal beschutte werkplekken dat de gemeente volgens het rijk jaarlijks moet realiseren, gerealiseerd wordt.
3. Het doel van beschut werk is om inwoners die alleen onder aangepaste omstandigheden kunnen werken, een veilige werkplek te bieden.
4. De gemeente biedt voor beschut werk de volgende voorzieningen aan:

a. Aanpassing van de werkplek of de werkomgeving;

b. Uitsplitsing van taken;

c. Aanpassingen in het werktempo, de arbeidsduur of de werkbegeleiding.

5. De gemeente kan inwoners die in aanmerking komen voor beschut werk voorzieningen aanbieden die de stap naar beschut werk makkelijker maken. Het gaat om de volgende voorzieningen:

a. Hulp bij het invullen van de dag;

b. Sociale activering en/of vrijwilligerswerk;

c. Scholing;

d. Schuldhulpverlening.

6. De inwoner die nog geen beschutte werkplek kan krijgen omdat het voorgeschreven aantal beschutte werkplekken in één jaar al is gerealiseerd, heeft voorrang op inwoners voor wie later is vastgesteld dat zij in aanmerking kunnen komen voor een beschutte werkplek. Zolang er nog geen geschikte werkplek voor de inwoner beschikbaar is, kunnen andere inwoners voorgaan.

3.3.2 Vaststelling wie tot doelgroep loonkostensubsidie behoort [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente stelt vast of een inwoner behoort tot de doelgroep voor loonkostensubsidie.

2. Hierbij neemt de gemeente de volgende criteria in acht:

a. een inwoner moet behoren tot de gemeentelijke doelgroep van artikel 7 van de Participatiewet; en

b. de inwoner is niet in staat om met een volledige baan het wettelijk minimumloon te verdienen; en;

c. de inwoner heeft mogelijkheden om aan het werk te gaan; en;

d. de inwoner voldoet aan de criteria in het landelijke besluit loonkostensubsidie Participatiewet.

3. Specifiek aanvraagproces loonkostensubsidie [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente verstrekt volgens artikel 10d van de Participatiewet, automatisch of op verzoek, loonkostensubsidie aan werkgevers die van plan zijn een werknemer aan te nemen die in aanmerking komt voor loonkostensubsidie. Als er een verzoek wordt ingediend, zijn de bepalingen van het tweede tot en met het vijfde lid van dit artikel van toepassing.

2. Een aanvraag voor loonkostensubsidie wordt, als het een inwoner betreft die nog niet behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, ook beschouwd als een

aanvraag om vast te stellen of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, bedoeld in artikel 10c, eerste lid, onder a, van de Participatiewet.

3. De gemeente stelt binnen 8 weken na ontvangst van de aanvraag de loonwaarde vast, tenzij in overleg met de werkgever toepassing wordt gegeven aan artikel 10d, vijfde lid, van de wet.
4. De gemeente hanteert bij het verstrekken van de loonkostensubsidie het preferente proces loonkostensubsidie.

3.3.4. Vaststelling van de loonwaarde [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente stelt de loonwaarde vast volgens de methodiek die is vastgesteld door het regionale werkbedrijf van de arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant.

3.3.5 Werkstage (Werkervaring) [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een inwoner die weinig kans heeft op werk, een werkstage (werkervaringsplaats) aanbieden. Deze werkstage wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen de gemeente, de werkgever en de inwoner.
2. Het doel van een werkstage is om inwoners, met behoud van uitkering, op een werkplek werkervaring op te laten doen en/of te leren functioneren in een werkomgeving.
3. Een voorwaarde is dat het werk niet leidt tot verdringing van andere werknemers bij dezelfde werkgever en ook niet leidt tot oneerlijke concurrentie met andere organisaties.
4. De werkstage is alleen mogelijk als de werkgever de stagiair goed begeleidt tijdens de werkstage. De werkgever zorgt ervoor dat de stagiair meer vaardigheden of kennis van het vakgebied opdoet.
5. De werkervaringsplek wordt vastgelegd in een plan van aanpak dat de gemeente in overleg met de inwoner maakt. Met de werkgever wordt afgesproken welk doel de werkstage heeft, wat de werkzaamheden zijn, begin-en einddatum, afspraken over onkostenvergoedingen, verzekeringen en hoe de begeleiding plaatsvindt.

3.3.6 Proefplaatsing [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een inwoner als proef tijdelijk en met behoud van uitkering laten werken bij een werkgever. Een proefplaatsing duurt maximaal 3 maanden met een werkweek van maximaal 40 uur per week. Deze termijn kan worden

verlengd met 3 maanden als dat nodig is om een goed beeld te krijgen van de mogelijkheden van de inwoner.

2. Het doel van de proefplaatsing is om werkgevers te helpen beoordelen of de inwoner geschikt is voor het werk.
3. Voor een proefplaats wordt alleen toestemming gegeven als:

a. De inwoner, gelet op vaardigheden en capaciteiten, de werkzaamheden kan uitvoeren.

b. De gemeente verwacht dat de plaatsing de kans op arbeidsinschakeling vergroot.

c. De werkgever bij het begin van de proefplaatsing schriftelijk aangeeft de inwoner na de proefplaatsing een betaalde baan te willen aanbieden voor minimaal zes maanden.

d. Door de plaatsing de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.

e. De werkzaamheden van de inwoner niet eerder onbetaald door hem bij de werkgever (of zijn rechtsvoorganger) zijn verricht; en

4. De gemeente geeft geen toestemming voor een proefplaatsing als zij aan kan nemen dat de inwoner ook zonder proefplaatsing aangenomen kan worden voor dat werk.
5. Als de werkzaamheden op de proefplaats door ziekte worden onderbroken, dan wordt deze periode niet meegenomen in de maximale periode van de proefplaats, bedoeld in het eerste lid.

3.3.7 Detacheringsbaan [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een inwoner die behoort tot de doelgroep begeleiden naar een dienstverband met een werkgever die de inwoner detacheert bij een inlener.
2. De werknemer wordt voor het verrichten van arbeid gedetacheerd bij een onderneming. De detachering wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen zowel de werkgever en de inlenende organisatie als tussen de werknemer en inlenende organisatie.
3. De inlenende organisatie betaalt een detacheringsvergoeding waarbij rekening wordt gehouden met de vastgestelde loonwaarde van de werknemer.
4. In de regel biedt de werkgever de werknemer een dienstverband van 38 uur per week aan.

5. Minder dan 38 uur per week is mogelijk als de gemeente dit nodig vindt vanwege in de persoon gelegen factoren.

3.3.8 Scholing [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een inwoner scholing aanbieden, als die scholing nodig is om de stap naar werk voor een langere periode te maken.
2. De gemeente bepaalt de vorm en de duur van de scholing. De scholing wordt afgestemd op de talenten en mogelijkheden van de inwoner en zijn positie op de arbeidsmarkt.
3. Scholing is een onderdeel van een re-integratietraject.
4. Kosten van scholing:

a. worden ten laste gebracht van het Participatiebudget;

b. kunnen niet ten laste van het Participatiebudget komen als de inwoner voor de kosten van de scholing een beroep kan doen op een andere voorziening.

5. Bij toekenning van scholing kunnen de volgende kosten ten laste van het Participatiebudget worden vergoed:

a. opleidingskosten en cursusbijdragen;

b. kosten voor boeken en leermiddelen die door het opleidingsinstituut verplicht zijn gesteld;

c. examengeld.

3.3.9 Ondersteuning bij leer-werktrajct [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente kan een jongere die een leer-werktraject nodig heeft om de stap richting werk te zetten, hulp aanbieden die nodig is voor het volgen van een leer-werktraject. Het moet gaan om jongeren:

a. Van 16 of 17 jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd, of

b. Van 18 tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.

3.3.10 MijnWerkDichtbij [PW, IOAW, IOAZ]

1. MijnWerkDichtbij is een werkmethode die toegepast wordt bij alle inwoners die een beroep doen op een uitkering op grond van de Participatiewet (bijstand, Ioaw en Ioaz) en bij inwoners die als niet-uitkeringsgerechtigde ondersteuning vragen aan de gemeente.

2. Door toepassing van MijnWerkDichtbij wordt de inwoner direct aan werk geholpen op een werklocatie, wat ook een reguliere werkgever kan zijn. Op basis van de observaties en bevindingen in de diagnosefase wordt een voorstel gemaakt voor een passend vervolgtraject waarin de inwoner met ondersteuning van de voorzieningen in dit hoofdstuk naar (regulier) werk, een leertraject of een zorgtraject wordt geleid.

3.3.11 Solliciteren [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente organiseert jaarlijks verschillende activiteiten om een inwoner aan een baan te helpen, zoals begeleiding bij solliciteren, een banenmarkt of speeddates met werkgevers.

3.3.12 Nazorg [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner die aan het werk gaat, ondersteund en begeleid wordt als dit nodig is om het werk te kunnen doen.

3.3.13 Parttime ondernemerschap [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente biedt de inwoner die een uitkering ontvangt de mogelijkheid om op kleine schaal als zelfstandig ondernemer te werken als de inwoner niet voldoet aan het Bijstandsbesluit zelfstandigen 2004 (Bbz).
2. De gemeente stelt nadere regels vast over het werken als zelfstandige op kleine schaal dat niet voldoet aan het Bijstandsbesluit zelfstandigen 2004 (Bbz).

3.3.14 Aanbodversterking [PW, IOAW, IOAZ]

Onder aanbodversterking worden re-integratieactiviteiten of re-integratievoorzieningen verstaan die nodig zijn om de inwoner de stap naar werk te laten zetten. Het kunnen diverse voorzieningen zijn.

3.3.15 Sociale activering [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een inwoner die behoort tot de doelgroep sociale activering aanbieden als aannemelijk is dat de inwoner in de toekomst betaald werk zal kunnen verrichten.
2. De gemeente stemt de sociale activering af op de mogelijkheden en capaciteiten van de inwoner.

3.3.16 Onkostenvergoeding [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kent een vergoeding voor onkosten toe aan:

a. De inwoner met een uitkering van de gemeente, die onkosten heeft vanwege de inzet van een voorziening in dit hoofdstuk. De vergoeding is gelijk aan de aantoonbare kosten.

b. De inwoner zonder uitkering van de gemeente, die onkosten heeft vanwege de inzet van een voorziening in dit hoofdstuk, en die een inkomen heeft dat hoger is dan de bijstandsnorm. De vergoeding is gelijk aan de aantoonbare kosten. Bij het bepalen van de hoogte van de vergoeding wordt rekening gehouden met de nadere regels over draagkracht voor bijzondere bijstand.

2. De gemeente kent een vergoeding voor verwervingskosten toe aan de inwoner, die na een voorziening gericht op het krijgen van werk, algemeen geaccepteerde arbeid heeft aanvaard en aantoonbare verwervingskosten heeft.

3. De vergoeding van verwervingskosten is mogelijk gedurende maximaal 6 maanden, gerekend vanaf de datum van werkaanvaarding.

4. Bij het bepalen van de hoogte van de vergoeding voor verwervingskosten wordt rekening gehouden met de nadere regels over draagkracht voor bijzondere bijstand.

5. Vergoeding van onkosten en verwervingskosten is niet mogelijk als de kosten op grond van een andere regeling worden vergoed.

3.3.17 Tegemoetkoming kinderopvang [PW-IOAW-IOAZ]

1. Inwoners komen in aanmerking voor een tegemoetkoming kinderopvang als:

a. de inwoner zoals afgesproken in het verslag meedoet aan een activiteit die nodig is om dichterbij de arbeidsmarkt te komen of om aan het werk te gaan, of

b. de inwoner op grond van een sociaal medische indicatie kinderopvang nodig heeft, en

c. opvang niet mogelijk is binnen het sociale netwerk van de inwoner.

2. Kosten van kinderopvang die voor rekening van de inwoner blijven en niet via de Belastingdienst (Kinderopvangtoeslag) worden vergoed, kunnen worden vergoed door de gemeente.

3.3.18 Ontwikkelingsgerichte arbeidsmatige dagbesteding (OAD) [PW, IOAW, IOAZ, Wmo]

1. OAD is maatschappelijke participatie door het bieden van een ingevulde dag met arbeidstaken. Hiervoor worden:

a. structuur en ritme aangereikt;

b. sociale vaardigheden bevorderd;

c. arbeidsvaardigheden ontwikkeld in een arbeidsomgeving met collega's.

2. Doel is om te zien of er op den duur loonwaarde kan ontstaan die voldoende is om toch in aanmerking te komen voor betaald werk met loonkostensubsidie.

3.4 Persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

3.4.1. Persoonlijke ondersteuning [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan persoonlijke ondersteuning bij werk in de vorm van jobcoaching in natura verstrekken door middel van een jobcoach die werkzaam is in opdracht van de gemeente.

2. De gemeente kan persoonlijke ondersteuning bij werk in de vorm van een subsidie toekennen aan de werkgever voor:

a. Jobcoaching door een interne of externe jobcoach; of

b. Interne werkbegeleiding door een interne werkbegeleider.

3. De in het eerste of tweede lid genoemde ondersteuning kan ook worden aangeboden bij het verrichten van werk, anders dan in dienstverband, zoals bij een proefplaats of een leer-werktraject.

3.4.2. Voorwaarde toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan persoonlijke ondersteuning bij werk en andere voorzieningen vertrekken ten behoeve van een inwoner met een arbeidsbeperking.

2. Bij het toekennen van de persoonlijke ondersteuning gelden, naast de bepalingen in artikel 2, de volgende voorwaarden:

a. De inwoner hoort bij de doelgroep en is 18 jaar of ouder, tenzij hij VSO/PRO-onderwijs heeft gehad.

b. De inwoner kan zonder deze vorm van ondersteuning niet werken.

c. De werkgever biedt een dienstbetrekking aan van minimaal zes maanden.

d. Het gaat niet om een Arbo-taak waarvoor de werkgever verantwoordelijk is.

e. Het gaat niet om een niet meeneembare voorzieningen die tot de standaarduitrusting van de werkgever behoort of die algemeen gebruikelijk is in een organisatie.

f. Er is volgens de gemeente geen sprake van een werkplekaanpassing die van de werkgever kan worden verlangd.

g. De kosten van de voorziening zijn volgens de gemeente proportioneel. Dat betekent dat de investering in de voorziening moet opwegen tegen de (maatschappelijke) opbrengsten van uitstroom naar werk.

3.4.3. Aanvraagprocedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

1. Een aanvraag om persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen kan bij de gemeente worden ingediend door de inwoner of diens werkgever.
2. De gemeente bevestigt de ontvangst van de aanvraag.
3. De gemeente bepaalt na overleg met de inwoner, en indien van toepassing met de werkgever, welke ondersteuning of voorziening(en) het beste kunnen bijdragen aan de arbeidsinschakeling.
4. De gemeente verkent, voor zover nodig en gelet op de omstandigheden van de inwoner, de mogelijkheden om door samenwerking met andere partijen, onder meer op het gebied van (publieke) gezondheid, jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, schuldhulpverlening, welzijn en wonen, te komen tot de best passende hulp met het oog op de arbeidsinschakeling, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 1, of de wijze van voortgezette persoonlijke ondersteuning bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 2, van de Participatiewet.

3.4.4. Inhoud beschikking persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente benoemd in een beschikking voor het toekennen van persoonlijke ondersteuning of andere voorzieningen in ieder geval:

a. Welke persoonlijke ondersteuning of voorziening wordt verstrekt.
b. Als subsidie wordt verstrakt geeft de gemeente aan wat de omvang is van het subsidiebedrag.
c. De duur en de intensiteit van de ondersteuning.
d. De ingangsdatum van de ondersteuning of overige voorziening.
e. Als de verstrekking afwijkt van wat is aangevraagd, geeft de gemeente een reden voor de afwijzing; en
f. Als het van toepassing is geeft de gemeente aan welke andere ondersteuning of voorziening relevant is voor de inwoner. Dit doen zij op een manier waardoor de inwoner integraal kan worden ondersteund.

3.4.5. Specifieke voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk [PW, IOAW, IOAZ]

1. De aanvraag voor persoonlijke ondersteuning bij werk moet binnen 26 weken na de ingangsdatum van de dienstbetrekking zijn ontvangen. Dit geldt niet als voorafgaand of op het moment van aanvang van het dienstverband de noodzaak van ondersteuning redelijkerwijs nog niet bekend kon zijn.
2. De gemeente neemt een besluit op basis van individueel maatwerk. Daarbij wordt de aard, grootte, duur en intensiteit van de persoonlijke ondersteuning gewogen.

3.4.6 Jobcoaching [PW, IOAW, IOAZ]

1. Een jobcoach die de persoonlijke ondersteuning bij werk verzorgt moet voldoen aan de kwaliteitseisen zoals opgenomen in het Protocol Jobcoach UWV.
2. De in te zetten jobcoaching wordt bepaald op basis van een plan waarin de doelstelling, duur en intensiteit van de jobcoaching omschreven staan. Dit plan wordt door de gemeente aan de hand van het Protocol Jobcoach UWV beoordeeld.
3. De gemeente kan wijzigingen aanbrengen in de in het tweede lid genoemde procedure.

3.4.7 Jobcoaching in natura [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan uit eigen beweging of op aanvraag, jobcoaching in natura aanbieden.
2. Bij aanvragen om jobcoaching in natura en de voorbereiding van een beschikking op de aanvraag is het bepaalde in de artikelen 14c tot en met 14h van overeenkomstige toepassing.

3.4.8 Subsidie voor het organiseren van jobcoaching [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan op aanvraag subsidie voor het organiseren van jobcoaching geven aan de werkgever.
2. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching kan, volgens artikelen 14c tot en met 14h worden verleend als:

a. De jobcoaching wordt geborgd door middel van een coachingsplan. De jobcoaching bestaat uit een individueel trainings- of inwerkprogramma en een systematische begeleiding van een inwoner behorend tot de doelgroep. De begeleiding is gericht op uitvoeren van de arbeidstaken.

b. De omvang en de kwaliteit van de jobcoaching passend is;

c. De continuïteit van de jobcoaching geborgd is; en

d. De inwoner voor wie de subsidie wordt gevraagd daarvan op de hoogte is en instemt met het organiseren van jobcoaching door de werkgever.

3. De gemeente kan voor jobcoaching een maximumtarief per uur hanteren dat genoeg is voor de organisatie van de jobcoaching. De gemeente draagt zorg voor de kenbaarheid van de, voor het betreffende jaar, van toepassing zijnde tarieven.

4. Met instemming van de werkgever en de werknemer voor wie de subsidie wordt verleend, kan de jobcoach onder andere:

a. Ondersteuning geven gericht op het vinden van werk; of

b. Integrale ondersteuning geven bij de overgang van werk naar werk en bij de overgang van werk naar onderwijs.

3.4.9 Interne werkbegeleiding [PW, IOAW, IOAZ]

1. Als een inwoner uit de doelgroep begeleiding nodig heeft bij het uitvoeren van werk, die verder gaat dan de gebruikelijke begeleiding die de werkgever biedt, kan de gemeente subsidie verstrekken aan de werkgever. Deze subsidie dekt de aangetoonde meerkosten die gepaard gaan met het organiseren van de interne werkbegeleiding.

3.5 Specifieke bepalingen overige voorzieningen

3.5.1 Specifieke voorwaarden toekenning vervoersvoorziening [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een vervoersvoorziening toekennen aan een inwoner die door zijn beperking niet zelfstandig naar zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan reizen. Deze vervoersvoorziening kan zowel in natura als in de vorm van een vergoeding in geld worden verstrekt.

2. De gemeente biedt een vervoersvoorziening aan als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

a. De inwoner kan door zijn beperking niet zelfstandig reizen of gebruik maken van het openbaar vervoer; en

b. Het vervoer is beperkt tot woon-werkverkeer.

3. De hoogte van de vergoeding in geld hangt af van het aantal dagen dat moet worden gewerkt en bedraagt het in de markt reguliere tarief voor een taxi of een andere vorm van vervoer.

4. De gemeente brengt een eventueel bedrag voor een vervoersvoorziening van de werkgever aan de werknemer in mindering op de te verstrekken vervoersvoorziening.

3.5.2 Specifieke voorwaarden meeneembare voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een meeneembare voorziening toekennen, als dit nodig is voor een inwoner om te kunnen werken.
2. Er is geen limitatieve lijst van voorzieningen. Ieder product kan als meeneembare voorziening worden gezien als de noodzaak en meerwaarde voor het werken aantoonbaar is.
3. De meeneembare voorziening wordt in principe in bruikleen beschikbaar gesteld. In bijzondere gevallen kan de gemeente besluiten om de voorziening in eigendom te verstrekken.

3.6 Tegenprestatie

3.6.1 Doel van de tegenprestatie [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente legt een inwoner met een gemeentelijke uitkering een tegenprestatie op als de gemeente dit een passende manier vindt om de inwoner iets terug te laten doen voor de samenleving.

De gemeente legt inwoners met een grote kans op werk pas een tegenprestatie op in bijzondere situaties.

2. Het doel van de tegenprestatie is dat de inwoner zich inzet voor de samenleving om iets terug te doen voor de inspanningen van de gemeente voor de inwoner.
3. Bij het opleggen van een tegenprestatie houdt de gemeente rekening met de interesses en capaciteiten van de inwoner.

3.6.2 Doelgroep [PW, IOAW, IOAZ]

1. Deze regeling is bedoeld voor inwoners die een uitkering van de gemeente ontvangen.
2. Uitgezonderd om een tegenprestatie naar vermogen te leveren zijn inwoners met een uitkering die:

a. Mantelzorg geven aan een hulpbehoevende;

b. Maatschappelijke activiteiten en/of vrijwilligerswerk verrichten;

c. Actief zijn in een traject naar werk, of geen ondersteuning krijgen richting werk omdat ze tot de doelgroep worden gerekend die in staat is om 80% tot 100% wettelijk minimumloon te verdienen;

d. Al betaald werk verrichten voor minimaal 20 uur per week.

3.6.3 Opdragen en inhoud van participatie naar vermogen [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden, die aanvullend van aard zijn, inzetten als tegenprestatie voor zover die werkzaamheden:

a. Niet zijn gericht op toeleiding tot de arbeidsmarkt;

b. Niet zijn bedoeld als re-integratie instrument;

c. Worden verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid;

d. Niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt.

2. Bij het bepalen van de aard, de duur en de omvang van de maatschappelijke participatie houdt de gemeente rekening met de individuele omstandigheden van de inwoner.

3.6.4 Duur en omvang [PW, IOAW, IOAZ]

1. De duur en omvang van de tegenprestatie wordt individueel bepaald. Hierin spelen de volgende factoren een rol:

a. De persoonlijke wensen en kwaliteiten van de inwoner;

b. De persoonlijke situatie en individuele omstandigheden van de inwoner;

c. Het arbeidsvermogen van de inwoner.

2. De omvang van de tegenprestatie is maximaal 26 weken van 10 uur, of 260 uur op jaarbasis.

3. Zo lang de geldende maximale omvang en duur van de tegenprestatie nog niet is bereikt zal de gemeente de inwoner controleren en wijzen op deze plicht.

4. Op vrijwillige basis en op eigen verzoek kan de inwoner een tegenprestatie leveren als de geldende maximale duur en omvang van de tegenprestatie is bereikt.

3.6.5 Zoektijd en begeleiding [PW, IOAW, IOAZ]

1. De inwoner krijgt zelf de gelegenheid binnen 2 maanden nadat de verplichting tot het verrichten van een tegenprestatie is opgelegd, maatschappelijk nuttige werkzaamheden bij een organisatie te zoeken.
2. Wanneer de inwoner niet binnen deze periode zelf een maatschappelijk nuttige activiteit heeft gevonden, kan door de gemeente een passende plek worden gezocht.

Hoofdstuk 4: Gezond en veilig opgroeien

Kinderen en tieners in onze gemeente moeten zo gezond en veilig mogelijk kunnen opgroeien. Dat is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van hun ouders/verzorgers, de jeugdigen zelf en hun (sociale) netwerk. Daarbij staat het versterken van de eigen kracht van de jeugdigen en van het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin en de sociale omgeving voorop. Als zij daarbij ondersteuning nodig hebben, dan kunnen zij zich melden bij de gemeente. Vervolgens wordt samen bekeken wat mogelijk is. Wanneer een beroep op ondersteuning of hulp nodig is dan wordt deze ondersteuning of hulp zo vroeg mogelijk aangeboden, om het beroep op dure, gespecialiseerde hulp te beperken. Met jeugdigen bedoelen we in deze verordening kinderen en tieners tot 18 jaar en jongvolwassenen van 18 tot 23 jaar die al jeugdhulp ontvingen toen zij 18 jaar waren en die deze hulp vanaf hun 18e nog nodig hebben. Dit zijn de jeugdigen zoals beschreven in artikel 1.1 van de Jeugdwet.

Kernwaarden:

- De jeugdige moet gezond en veilig kunnen opgroeien.
- De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is.
- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- De hulp wordt afgestemd op de inwoner en op andere vormen van hulp.
- We hebben extra zorg voor kwetsbare groepen.
- Vrij toegankelijke hulp gaat voor individuele voorzieningen

4.1 Uitgangspunten bij het bieden van hulp [Jeugdwet]

1. Alle hulp en ondersteuning is gericht op het versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige, zijn ouders en hun sociale netwerk.

2. De gemeente betrekt de wensen van de jeugdige en zijn ouders bij de keuze welke jeugdhulp wordt ingezet.
3. Algemene voorzieningen en de eigen kracht of inzet van het sociale netwerk worden eerst onderzocht en wanneer mogelijk ingezet. De algemene voorzieningen zijn gericht op preventie. Wanneer het gewenste effect niet mogelijk is wordt gekeken of jeugdigen en ouders in aanmerking komen voor een individuele voorziening.

4.2 Algemene voorzieningen [Jeugdwet]

1. De gemeente zorgt ervoor dat jeugdigen zoveel mogelijk gezond, kansrijk en veilig kunnen opgroeien. Om dat te bereiken biedt de gemeente aan (kwetsbare) jeugdigen, hun ouders en hun sociale netwerk de volgende algemene voorzieningen aan:

a. het versterken van de opvoed- en opgroeiomgeving, waarin gezinnen, wijken, scholen, kinderopvang en peuterspeelzalen samenwerken en elkaar aanvullen;

b. informatie, advies en voorlichting;

c. kinderopvang en buitenschoolse opvang;

d. jeugdgezondheidszorg (GGD: consultatiebureau, jeugdarts);

e. activiteiten voor jeugdigen gericht op de ontwikkeling van talent;

f. lichte Opvoedondersteuning (geboden door o.a. GGD of wijkteam);

g. jeugdgezondheidszorg;

h. (school)maatschappelijk werk;

i. online hulpverlening;

j. voorzieningen voor spoedeisende situaties.

Deze hulp is vrij toegankelijk. De jeugdige of zijn ouders heeft hiervoor geen verwijzing nodig.

2. De gemeente kan nadere regels vaststellen over welke algemene voorzieningen op basis van het eerste lid beschikbaar zijn.

4.3 Individuele voorzieningen [Jeugdwet]

1. De gemeente kan de volgende vormen van “individuele voorzieningen” aanbieden:

a. consultatie en advies;

b. respijtzorg;

c. begeleiding;

d. daghulp;

e. orthopedagogische behandeling;

f. GGZ-behandeling;

g. dyslexiezorg;

h. specialistische intensieve netwerkondersteuning;

i. pleegzorg;

j. gezinsvervangende/gezinsgerichte zorg;

k. verblijf;

l. crisishulp.

Deze hulp is niet vrij toegankelijk. De jeugdige of zijn ouders hebben daarvoor een verwijzing nodig van een huisarts, een medisch specialist, een jeugdarts, een gecertificeerde instelling, een medisch specialist, een kinder- of jeugd(straf)rechter, de raad voor de kinderbescherming, de Officier van Justitie, of een besluit van de gemeente.

2. De Rijksoverheid biedt het Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling Veilig Thuis aan. Dit advies- en meldpunt biedt 24 uur per dag 7 dagen per week advies en ondersteuning aan iedereen die direct of indirect is betrokken bij huiselijk geweld en kindermishandeling.

3. De gemeente kan nadere regels vaststellen over welke individuele voorzieningen op basis van het eerste lid beschikbaar zijn.

4.4. Criteria individuele voorzieningen [Jeugdwet]

1. Jeugdigen en/of ouders kunnen slechts in aanmerking komen voor een individuele voorziening voor zover zij geen oplossing kunnen vinden voor de hulpvraag:

a. binnen hun eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen, waaronder in ieder geval wordt verstaan:

i. gebruikelijke hulp van ouders en hulp van andere personen uit het sociale netwerk;

ii. voldoende financiële draagkracht om zelf de hulp te kunnen bieden;

iii. het aanspreken van een aanvullende verzekering die is afgesloten.

b. door gebruik te maken van een algemene voorziening, of;

c. door gebruik te maken van een andere voorziening die een passende oplossing biedt.

2. Indien de aanvraag betrekking heeft op kosten voor jeugdhulp die de jeugdige en/of ouder voorafgaand aan de aanvraag heeft gemaakt, kan de gemeente hier slechts een voorziening voor verstrekken:

a. als op het moment van de aanvraag nog steeds sprake is van opgroei- of opvoedingsproblemen, psychische problemen of stoornissen waarvoor de hulp is ingezet, en;

b. voor zover de gemeente de noodzaak van de hulp, de mate waarin deze passend is, en de gemaakte kosten achteraf nog kan beoordelen.

3. De voorziening als bedoeld in het tweede lid kan slechts betrekking hebben op gemaakte kosten over een periode van maximaal 3 maanden vóór de aanvraag.

4. De gemeente kan nadere regels stellen ter verdere uitwerking van de criteria, zoals genoemd in het eerste en tweede lid.

4.5 Afstemming met andere vormen van hulp [Jeugdwet]

De gemeente zorgt ervoor dat de hulp aansluit bij andere vormen van hulp die aan de jeugdige of zijn ouders wordt gegeven. Om dat te bereiken maakt de gemeente afspraken met hulpverleners, instellingen, zorgverzekeraars en andere personen of organisaties. Die afspraken gaan over:

a. Procedures die gelden bij doorverwijzing naar hulp;

b. Communicatie met andere organisaties en de gemeente;

c. Afbakening van taken en verantwoordelijkheden;

d. Aansluiting tussen vrij toegankelijke hulp en specialistische hulp.

De afspraken worden vastgelegd in een protocol of in een andere geschikte vorm.

Hoofdstuk 5: Leven en wonen in een veilige en gezonde omgeving

Inwoners met een beperking en/of met langdurige psychosociale problemen hebben soms hulp nodig om zo lang en zelfstandig mogelijk in hun eigen leefomgeving te kunnen blijven wonen.

De gemeente heeft de taak om inwoners te helpen als ze niet in staat zijn om zelf oplossingen te vinden voor knelpunten in hun woning, bij normale dagelijkse activiteiten en in de huishouding. De gemeente moet ook maatregelen nemen om ervoor te zorgen

dat inwoners met een beperking zo lang mogelijk voor zichzelf kunnen zorgen (zelfredzaamheid). Het gaat om inwoners die vanwege een beperking, chronische psychische, of psychosociale problemen niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk mee kunnen doen.

Kernwaarden:

- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- Inwoners met een beperking moeten zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen en leven in hun eigen omgeving.
- We hebben extra zorg voor kwetsbare groepen.
- De hulp wordt afgestemd op de inwoner.

5.1 Uitgangspunten, doelen en resultaten [Wmo]

1. De gemeente zet zich ervoor in, dat inwoners met een beperking zo lang mogelijk zelfstandig en veilig kunnen wonen, de normale dagelijkse activiteiten kunnen uitvoeren en een eigen huishouding kunnen voeren. De maatwerkvoorzieningen van de gemeente stellen de inwoner in staat om:

a. zo lang mogelijk zelfstandig en veilig te wonen;

b. een huishouden te voeren;

c. de woning normaal te gebruiken;

d. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;

e. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan;

f. zelf regie te voeren over het dagelijkse leven;

g. Een dagstructuur te hebben.

2. De inwoner kan voor een maatwerkvoorziening in het kader van de Wmo in aanmerking komen als voldaan is aan de voorwaarden van de wet en deze verordening.

3. Een inwoner komt alleen in aanmerking voor hulp op basis van de Wmo als:

a. de hulp langdurig noodzakelijk is;

b. de hulp het goedkoopst en meest passend is.

4. De gemeente kan niet altijd hulp geven. De gemeente geeft geen hulp, als

a. de inwoner niet in de gemeente woont behalve als het gaat om beschermd wonen en opvang;

b. de inwoner de noodzaak voor hulp had kunnen voorkomen;

c. de inwoner de noodzaak voor hulp had kunnen verwachten en zich daarop voor had kunnen bereiden, waardoor de hulp voorkomen had kunnen worden;

d. de hulp algemeen gebruikelijk is;

e. de inwoner zijn beperkingen zelf kan oplossen;

f. de inwoner de gevolgen van zijn beperkingen kan verminderen door zijn dagelijks leven anders te organiseren;

g. de inwoner gebruik kan maken van een andere wettelijke regeling of een andere voorziening of van zijn eigen kracht of van zijn sociale netwerk;

h. de inwoner de gevraagde hulp zelf al heeft geregeld of aangeschaft nadat hij zich bij de gemeente heeft gemeld voor hulp, maar voordat een besluit is genomen. Dit geldt niet als de gemeente daarvoor toestemming heeft verleend of als achteraf kan worden vastgesteld dat de hulp noodzakelijk was;

i. de aanvraag een voorziening betreft die al eerder aan de inwoner is verstrekt en die bij normaal gebruik nog niet aan vervanging toe zou zijn. Dit geldt niet als:

i. de eerder verstrekte voorziening verloren is gegaan buiten de schuld van de inwoner om;

ii. de inwoner (gedeeltelijk) tegemoetkomt in de veroorzaakte kosten;

iii. de eerder verstrekte voorziening geen oplossing biedt voor de hulpvraag van de inwoner.

j. de voorziening een therapeutisch doel heeft;

k. de inwoner onvoldoende meewerkt, zodat de gemeente niet kan vaststellen of de voorziening noodzakelijk is;

l. De voorziening niet grotendeels op de inwoner zelf is gericht.

5. De gemeente stelt nadere regels vast waarin de door de gemeente te bereiken doelen en resultaten, zoals beschreven in de artikelen in dit hoofdstuk, zijn toegelicht en uitgewerkt.

5.2 Zelfstandig en veilig wonen

5.2.1 Woonvoorzieningen [Wmo]

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner een woonvoorziening kan krijgen als het normale gebruik van zijn woning niet (meer) mogelijk is. De woonvoorziening stelt de inwoner in staat de woning te bereiken en zich in en om de woning te verplaatsen.
2. Een woonvoorziening kan bestaan uit een verhuiskostenvergoeding. Dit is een vast geldbedrag om de inwoner tegemoet te komen in de kosten van verhuizing en inrichting.
3. De gemeente verstrekt niet altijd hulp in de vorm van een woonvoorziening. De gemeente geeft geen hulp in de volgende situaties:

a. De inwoner woont niet het grootste deel van zijn tijd in de woning waar hij een voorziening voor vraagt.

b. De beperkingen van de inwoner zijn het gevolg van de materialen die in de woning zijn gebruikt of de slechte staat van onderhoud van de woning.

c. De inwoner verblijft in een hotel of pension, een tweede woning, een trekker woonwagen, een klooster, een vakantiewoning, een recreatiewoning of een onzelfstandige woning.

d. De inwoner woont in een woning die specifiek gericht is op een bepaalde groep mensen waartoe de inwoner behoort, bijvoorbeeld een complex voor ouderen, en de voorziening is bedoeld voor in een gemeenschappelijke ruimte.

e. Het gaat om voorzieningen die bij nieuwbouw of renovatie zonder veel meerkosten meegenomen kunnen worden.

f. Het gaat om een voorziening die in ieder geval gerenoveerd moet worden.

g. De inwoner is verhuisd vanuit:

i. een woonruimte die niet bestemd is om daar het hele jaar te wonen; of

ii. vanuit een woonruimte waar de inwoner geen problemen had bij het normale gebruik van de woning.

h. De inwoner verhuist naar:

i. een Wlz-instelling of andere zorginstelling;

ii. een woning die niet geschikt is om de beperkingen van de inwoner te verminderen of weg te nemen, tenzij de gemeente daarvoor vooraf schriftelijke toestemming heeft verleend.

i. De inwoner is verhuisd terwijl hiervoor geen aanleiding bestond op grond van zijn beperkingen en er was geen belangrijke reden voor verhuizing.

5.2.2 Hulp bij het huishouden [Wmo]

De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner hulp bij het huishouden kan krijgen. Hiermee wil de gemeente bereiken dat de inwoner:

a. de woning schoon en leefbaar kan houden;

b. kan zorgen voor de eerste levensbehoeften;

c. kan beschikken over schone kleding;

d. thuis kan zorgen voor de kinderen uit het gezin.

5.2.3 Verplaatsen in en om de woning [Wmo]

De gemeente zorgt voor maatwerkvoorzieningen waarmee de inwoner met een beperking in staat wordt gesteld zich voldoende te verplaatsen in en om de woning, of de woning te kunnen bereiken.

5.2.4 Beschermd wonen [Wmo]

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner een maatwerkvoorziening kan krijgen in de vorm van beschermd wonen als de inwoner als een direct gevolg van psychiatrische, psychosociale of meervoudige sociale problematiek een reële noodzaak heeft om in een beschermde woonomgeving te verblijven.

2. De inwoner komt niet in aanmerking voor beschermd wonen indien:

a. de inwoner zelfstandig kan wonen en permanent beschikbare bescherming of begeleiding niet noodzakelijk is;

b. de inwoner geen medisch vastgestelde diagnose kan overleggen waaruit de noodzaak tot beschermd wonen blijkt;

c. de inwoner wel een medisch vastgestelde behoefte tot een beschermd verblijf heeft, maar nog dagelijks onder medische behandeling staat.

5.3 Maatschappelijke opvang [Wmo]

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner een maatwerkvoorziening kan krijgen in de vorm van tijdelijke (maatschappelijke) opvang. Hiermee wil de gemeente bereiken dat de inwoner die de thuissituatie heeft verlaten en zich niet op eigen kracht kan handhaven in de samenleving als gevolg van psychische of psychosociale problemen, wordt opgevangen.

2. De inwoner wordt geplaatst in een opvangvoorziening in de regio Den Bosch. Dit geldt niet als er binnen deze regio geen opvangvoorziening beschikbaar is die het beste past bij de behoefte van de inwoner.

3. Er bestaat geen recht op een voorziening voor maatschappelijke opvang als:

a. de inwoner ondersteuning nodig heeft bij het uitvoeren van alledaagse levensverrichtingen, waaronder persoonlijke verzorging en het verrichten van basale huishoudelijke taken;

b. de inwoner een fysieke of zintuigelijke beperking heeft waardoor de opvang niet of onvoldoende toegankelijk is;

c. er duidelijke indicaties bestaan voor dominante verslaving of psychiatrische problematiek die niet door de instelling begeleid kan worden en/of belastend is voor het samenwonen binnen de voorziening;

d. de inwoner ernstig verstandelijk beperkt is en daardoor binnen de instelling niet adequaat begeleid kan worden;

e. de inwoner niet akkoord wenst te gaan met de huisregels en de verblijfsvoorwaarden van de opvanginstelling waaronder het meewerken aan een zekerheidsstelling voor de betaling van de bijdrage;

f. de inwoner zich (na toegang tot de voorziening) ernstig misdraagt jegens andere inwoners in de opvangvoorziening of jegens de medewerkers van de instelling;

g. de inwoner zelfstandig kan wonen en permanent beschikbare bescherming of begeleiding niet noodzakelijk is.

5.4 Begeleiding en dagbesteding [Wmo]

1. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners die onvoldoende in staat zijn om zelf overzicht te houden over het dagelijks leven, hulp kunnen krijgen. Hiermee wil de gemeente bereiken dat de inwoner:

a. voor zichzelf kan zorgen;

b. om kan gaan met sociale situaties in het dagelijks leven, zoals thuis en met vrienden en familie;

c. kan zorgen voor structuur in de dag en nacht;

d. een zinvolle dagbesteding heeft, waarin iemand zijn vaardigheden zoveel als mogelijk verbetert of behoudt;

e. Zelf besluiten kan nemen en overzicht kan houden.

2. De hulp kan in houden dat inwoners mee doen aan arbeidsmatige, recreatieve of andere begeleide groepsactiviteiten voor een of meer dagdelen per week.

3. De hulp kan inhouden dat inwoners begeleid worden. De begeleiding kan individueel of in een groep plaatsvinden. Het betekent dat de begeleider toezicht

houdt op de dagelijkse gang van zaken en de inwoner helpt om op een goede manier met zijn omgeving te communiceren. De begeleider kan ook helpen bij normale (dagelijkse) activiteiten, zoals het structureren van de dag, het doen van de administratie en het beheren van de financiën, maar neemt deze niet volledig over.

5.5 Vervoer [Wmo]

1. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners die onvoldoende mogelijkheden hebben om binnen redelijke grenzen contact met anderen te hebben, hulp kunnen krijgen als zij geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer of een vervoermiddel.
2. De hulp houdt in dat inwoners geholpen worden bij het vervoer dicht bij huis zodat ze mee kunnen doen, mensen kunnen ontmoeten en sociale verbanden aan kunnen gaan. Om vervoer voor inwoners die dat nodig hebben beschikbaar en betaalbaar te houden kijkt de gemeente eerst of een vervoersprobleem opgelost kan worden met collectief vervoer, voordat andere voorzieningen aan de orde kunnen komen.
3. De gemeente verstrekt geen vervoersvoorziening gericht op woon-werk verkeer en zakelijk verkeer.

5.6 Mantelzorg

5.6.1 Ondersteuning mantelzorger [Wmo]

1. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners die mantelzorg geven in een situatie waarin steeds toezicht nodig is, ondersteuning kunnen krijgen zodat zij in staat zijn om de mantelzorg vol te houden.
2. De ondersteuning kan inhouden dat de mantelzorg tijdelijk wordt overgenomen, zo nodig door een professional. We noemen dit respijtzorg.

5.6.2. Mantelzorgwaardering [Wmo]

1. De gemeente waardeert de inzet van mantelzorgers voor inwoners met een beperking die wonen in onze gemeente. Daarom stelt de gemeente jaarlijks een mantelzorgwaardering vast. Het doel van de mantel-zorgwaardering is om een blijk van waardering aan de mantelzorgers te geven.
2. De mantelzorgwaardering kan bestaan uit een éénmalig geldbedrag per jaar, een attentie of een andere wijze van waardering, of een combinatie hiervan.
3. De gemeente zorgt voor voldoende informatie en voorlichting over de mantelzorgwaardering.

5.6.3 Voorwaarden mantelzorgwaardering [Wmo]

Een mantelzorgwaardering kan worden toegekend aan de inwoner die mantelzorg geeft en die geen betaalde hulp biedt aan de inwoner.

Hoofdstuk 6: De vorm van hulp

De hulp die de gemeente geeft is in principe 'in natura': de gemeente zorgt ervoor dat er hulp wordt ingezet. Dat kan in de vorm van een dienst zijn (bijvoorbeeld hulp in de huishouding), maar het is ook mogelijk dat er een product wordt gegeven (bijvoorbeeld een rolstoel). Daarnaast kan de hulp in de vorm van geld worden gegeven (inkomenstoeslag) of als een persoonsgebonden budget.

In dit hoofdstuk is geregeld op welke manier de gemeente de hulp geeft. Ook is geregeld wanneer de gemeente een financiële bijdrage aan de inwoner kan vragen.

Kernwaarden:

- De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is.
- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- De zelfredzaamheid van de inwoner wordt versterkt.
- De hulp wordt afgestemd op de inwoner.

6.1 Vormen van hulp [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Gemeentewet]

De inwoner die hulp van de gemeente krijgt, ontvangt hulp in natura (een dienst of een product), in geld, in bruikleen of in eigendom, tenzij in de wet of in deze verordening anders is bepaald. In de toekenningsbeschikking wordt de vorm van de hulp vermeld.

6.2 Hulp in natura [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Gemeentewet]

1. De gemeente zorgt ervoor dat de leverancier van een maatwerkvoorziening de inwoner voldoende helpt om het product goed te kunnen gebruiken.
2. De gemeente zorgt ervoor dat de leverancier van een maatwerkvoorziening de wettelijke bepalingen over de garantie naleeft.
3. De leverancier informeert de inwoner over alles wat van belang is om te weten over de dienst of het product.

6.3 Hulp in geld [Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Gemeentewet, Awb]

1. De inwoner die hulp van de gemeente krijgt ontvangt hulp in de vorm van geld, als dat in de wet of in deze verordening zo is bepaald.
2. De gemeente zorgt ervoor dat zij de betaling aan de inwoner doet binnen zes weken nadat de gemeente een besluit heeft genomen over de betaling
3. De betaling wordt gedaan op het bankrekeningnummer dat de inwoner heeft doorgegeven, tenzij het doel van de betaling alleen maar op een andere manier kan worden bereikt. Dan kan de gemeente het geld op een andere manier, in een andere vorm betalen of aan een andere persoon of een leverancier betalen.
4. De gemeente kan beslissen om het geld niet te betalen maar te verrekenen met een bedrag dat de inwoner moet terugbetalen (vordering), als dit volgens de wettelijke regels kan. Het moet gaan om een vordering op grond van een van de wetten waarop deze verordening is gebaseerd.
5. De gemeente kan een besluit nemen om betalingen te doen, zonder dat de inwoner daar met een brief over wordt geïnformeerd, als bij de overboeking voldoende duidelijk wordt gemaakt waarom de betaling wordt gedaan.

6.4 Persoonsgebonden budget

6.4.1 Voorwaarden pgb [Jeugdwet, Wmo]

1. In plaats van hulp in natura kan de inwoner een persoonsgebonden budget (pgb) krijgen als het om Wmo-hulp of jeugdhulp gaat en voldaan is aan de voorwaarden die de Wmo en de Jeugdwet stellen.
2. De inwoner stelt een pgb-plan op. In dit pgb-plan is opgenomen:

a. de motivatie waarom de beschikbare hulp in natura van de gemeente niet passend is;

b. de beoogde uitvoerder van de individuele voorziening en de wijze waarop de hulp georganiseerd wordt;

c. op welke wijze de kwaliteit van de hulp is gewaarborgd;

d. de kosten van de uitvoering, uitgedrukt in het aantal eenheden en het tarief.

3. De gemeente stelt nadere regels over het recht, de hoogte en voorwaarden voor het verkrijgen en het besteden van een pgb.
4. De gemeente kan de Sociale Verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken om betalingen uit het pgb voor ten hoogste dertien weken geheel of gedeeltelijk op te schorten als het vermoeden bestaat dat de regels in lid 3 niet worden nageleefd.

5. De gemeente weigert een pgb in de volgende situaties:

a. de inwoner heeft geen volledig ingevuld pgb-plan overgelegd volgens het door de gemeente vastgestelde model;

b. de inwoner weigert het pgb-plan desgevraagd met de gemeente te bespreken of verschijnt zonder geldige reden niet op de afspraak om het pgb-plan te bespreken;

c. de inwoner, of, indien de inwoner jonger is dan 18 jaar, en één van diens ouders of voogden, heeft surseance van betaling aangevraagd of is failliet verklaard;

d. voor de inwoner of, indien de inwoner jonger is dan 18 jaar, voor één van diens ouders of voogden, is de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing verklaard, of is een verzoek daartoe bij de rechtbank ingediend;

e. de inwoner heeft zich niet gehouden aan bij de verstrekking van een eerder persoonsgebonden budget opgelegde verplichtingen;

f. naar het oordeel van de gemeente is onvoldoende aannemelijk dat met het persoonsgebonden budget zal worden voorzien in toereikende ondersteuning van goede kwaliteit;

g. het ernstige vermoeden bestaat dat de inwoner problemen zal hebben met het omgaan met een persoonsgebonden budget;

h. de inwoner laat het beheren van het persoonsgebonden budget over aan de aanbieder die de ondersteuning levert of een persoon die werkzaam is bij of voor deze aanbieder;

i. de hulp wordt ingekocht bij een aanbieder, waarbij eerder fraude is geconstateerd of waarbij twijfels zijn over de integriteit van de aanbieder.

j. het pgb is bedoeld voor besteding in het buitenland, tenzij hiervoor expliciet toestemming is gegeven door de gemeente op basis van de eisen die zijn opgenomen in het Afsprakenkader buitenlands zorgaanbod Jeugd van de VNG.

6.4.2 Pgb en hulp uit het sociale netwerk [Jeugd, Wmo]

1. Alvorens de inwoner een aanvraag doet voor een voorziening, wordt van hem verwacht dat hij een beroep doet op zijn eigen kracht, die van het gezin en het sociale netwerk.

2. Onder het sociaal netwerk wordt de informele hulpverlener verstaan, hieronder vallen onder andere ouders, familie, vrienden en kennissen van de budgethouder.

3. Geen pgb voor ondersteuning door het sociale netwerk mag worden ingezet, indien de persoon die de zorg wil verlenen hier naar verwachting niet in staat zal zijn.
4. De persoon aan wie een pgb wordt verstrekt kan de jeugdhulp betrekken via informele hulp voor zover er geen sprake is van daghulp of verblijf.

6.4.3 Hoogte en tarief persoonsgebonden budget Wmo [Wmo]

1. Het pgb:

a. wordt vastgesteld aan de hand van een door de inwoner opgesteld pgb-plan inzake de besteding van het pgb;

b. wordt berekend op basis van een prijs of tarief waarmee redelijkerwijs is verzekerd dat het pgb toereikend is om veilige, doeltreffende en kwalitatief goede diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen, die tot de maatwerkvoorziening behoren, van derden te betrekken, en wordt zo nodig aangevuld met een vergoeding voor onderhoud en verzekering, en

c. bedraagt niet meer dan de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst passende beschikbare maatwerkvoorziening in natura;

d. kan door de gemeente aangepast worden door een lager pgb-tarief te hanteren voor het betrekken van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen van personen die behoren tot het sociale netwerk of zzp-ers.

2. Het bedrag van het pgb voor hulp bij het huishouden bedraagt maximaal:

a. 100% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zorgorganisatie inschakelt met medewerkers in loondienst met de voor de sector toepasselijke cao. Hierbij vindt afstemming plaats op de tarieven van de Regeling dienstverlening aan huis;

b. 87,50% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zzp-er of zorgorganisatie die een lagere cao hanteert, inschakelt;

c. 87,50% van het van het tarief indien de zorg wordt geleverd door een persoon uit het sociaal netwerk.

3. Het bedrag van het pgb voor begeleiding bedraagt maximaal:

a. 100% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zorgorganisatie inschakelt met medewerkers in loondienst met de voor de sector toepasselijke cao;

b. 85% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zzp-er of zorgorganisatie die een lagere cao hanteert, inschakelt;

c. 50% van het tarief indien de zorg wordt geleverd door een persoon uit het sociaal netwerk.

4. Het pgb voor dagbesteding bedraagt maximaal:

a. 100% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zorgorganisatie inschakelt met medewerkers in loondienst met de voor de sector toepasselijke cao;

b. 85% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zzp-er of zorgorganisatie die een lagere cao hanteert, inschakelt;

c. 50% van het tarief indien de zorg wordt geleverd door een persoon uit het sociaal netwerk.

5. Het pgb budget voor kortdurend verblijf bedraagt maximaal:

a. 100% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zorgorganisatie inschakelt met medewerkers in loondienst met de voor de sector toepasselijke cao;

b. 85% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zzp-er of een zorgorganisatie die een lagere cao hanteert, inschakelt;

c. 30% van het tarief indien de zorg wordt geleverd door een persoon uit het sociaal netwerk.

6. De tariefdifferentiatie, zoals omschreven in hoofdstuk 5 van de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning ’s-Hertogenbosch 2022, is van toepassing.

7. De hoogte van een pgb voor hulpmiddelen en woningaanpassingen bedraagt maximaal de huur of de aanschafprijs van de goedkoopst passende maatwerkvoorziening, inclusief onderhoud, reparatie en verzekering, zoals die door de gemeente aan de aanbieder zou zijn verschuldigd.

8. De gemeente stelt op basis van de systematiek en tariefdifferentiatie genoemd in de leden 1 tot en met 7 nadere regels over het pgb en de tarieven vast.

6.4.4 Hoogte en tarief persoonsgebonden budget Jeugd [Jeugdwet]

1. Het pgb:

a. wordt vastgesteld aan de hand van een door de inwoner opgesteld plan inzake de besteding van het pgb;

b. wordt berekend op basis van een prijs of tarief waarmee redelijkerwijs is verzekerd dat het pgb toereikend is om veilige, doeltreffende en kwalitatief goede hulp, van derden te betrekken;

c. bedraagt niet meer dan de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst passende beschikbare maatwerkvoorziening in natura;

d. kan door de gemeente aangepast worden door een lager pgb-tarief te hanteren voor het betrekken van diensten, en andere maatregelen van personen die behoren tot het sociaal netwerk of zzp-ers.

2. Het pgb bedraagt:

a. de hoogte van het pgb voor formele hulp bedraagt maximaal 100% van het tarief voor gecontracteerde jeugdhulp in natura. Het tarief is lager als op basis van het door de jeugdige en/of zijn ouders ingediende PGB-plan passende en toereikende jeugdhulp voor een lager tarief kan worden ingekocht.

b. de hoogte van het pgb voor informele hulp is bij het bestaan van een dienstbetrekking gelijk aan het minimum uurloon, inclusief vakantiebijslag, zoals bedoeld in de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag voor een persoon van 22 jaar of ouder met een 36-urige werkweek.

c. indien de budgethouder concreet en onderbouwd kan aantonen dat in zijn situatie het pgb-tarief niet toereikend is om passende ondersteuning in te kopen, kan in uitzonderlijke gevallen aanpassing plaatsvinden, passend bij de situatie.

3. De tarieven zoals bedoeld in lid 1 en 2 zijn vastgesteld in de nadere regels jeugdhulp 2021.

4. De gemeente kan nadere regels stellen over de wijze waarop de hoogte van een PGB wordt vastgesteld.

5. Jaarlijks vindt indexering van de tarieven plaats conform de indexering van de tarieven voor zorg in natura.

6.4.5 Pgb bij hulp door personen uit het sociale netwerk [Jeugdwet, Wmo]

De in dit hoofdstuk genoemde pgb-tarieven voor hulp van een persoon uit het sociaal netwerk zijn niet lager dan het minimum uurloon inclusief vakantietoeslag, zoals bedoeld in de Wet Minimumloon en minimumvakantiebijslag voor een persoon van 22 jaar of ouder met een 36-urige werkweek.

6.4.6 Kwaliteitseisen voor formele hulp met pgb [Jeugd, Wmo]

De kwaliteit van de met het pgb ingekochte ondersteuning voldoet minimaal aan de eisen die de gemeente stelt aan de gecontracteerde zorgaanbieders die vergelijkbare ondersteuning leveren. Zorgverleners die zorg verlenen die wordt betaald uit een pgb:

a. staan ingeschreven staan in het handelsregister van de Kamer van Koophandel;

b. hebben adequaat opgeleid personeel in dienst;

c. kunnen een recente VOG overleggen van alle werknemers (en eventueel vrijwilligers);

d. zijn verzekerd tegen beroeps- en/of bedrijfsaansprakelijkheid;

e. staan ingeschreven in het register, bedoeld in artikel 3 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG-register) of artikel 5.2.1 van het Besluit Jeugdwet, voor het uitoefenen van een beroep voor het verlenen van jeugdhulp (Stichting Kwaliteitsregister Jeugd).

6.4.7 Verantwoording pgb [Jeugdwet, Wmo]

1. Als een inwoner hulp op maat in de vorm van een pgb krijgt, dan komen alleen de kosten van hulp die daadwerkelijk is geleverd ten laste van het pgb.

2. De gemeente kan de inwoner vragen om duidelijk te maken hoe, en voor welke kosten het pgb is besteed. Voor dat verslag kan de gemeente een formulier verplicht stellen.

6.5 Eigen bijdrage Wmo-voorzieningen

6.5.1 Kostprijs voorzieningen [Wmo]

1. De kostprijs van een voorziening in natura is gelijk aan de prijs waarvoor de gemeente de voorziening in natura betrekt van een aanbieder, inclusief de reparatie-, verzekerings- en onderhoudskosten.

2. De kostprijs van een pgb is gelijk aan het bedrag van het pgb.

3. De gemeente stelt nadere regels over (het bepalen van) de kostprijs, waarbij de kostprijs in afwijking van het eerste en tweede lid op een lager bedrag kan worden vastgesteld.

6.5.2 Bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen [Wmo]

1. De inwoner is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een maatwerkvoorzieningen in natura, zolang de inwoner van de maatwerkvoorziening gebruik maakt;

2. De inwoner is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een maatwerkvoorzieningen in de vorm van een pgb gedurende de periode waarvoor het pgb wordt verstrekt, tot maximaal de kostprijs van de voorziening;

3. De inwoner is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor de volgende maatwerkvoorzieningen:

a. woningaanpassingen;

b. hulpmiddelen;

c. vervoersvoorzieningen;

d. hulp in de huishouding;

e. individuele begeleiding;

f. groepsbegeleiding;

g. kortdurend verblijf.

4. De gemeente stelt nadere regels over de hoogte van de eigen bijdrage.

6.5.3 Geen eigen bijdrage bij minimum inkomen [Wmo]

Voor maatwerkvoorzieningen is de inwoner die een bijdrageplichtig inkomen heeft lager dan 125% van het sociaal minimum geen eigen bijdrage verschuldigd.

Hoofdstuk 7: Inkomen en schulden

De gemeente heeft een financieel vangnet voor inwoners die te weinig inkomen en vermogen hebben om de dagelijkse kosten te betalen: een maandelijkse bijstandsuitkering. Deze inwoners en andere inwoners met een lastige financiële situatie kunnen bij de gemeente een aantal aanvullende uitkeringen en toeslagen aanvragen. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste extra's geregeld. Voor een aantal extra's wordt een inkomensgrens genoemd. Dit is geen harde grens, maar een uitgangspunt (kompas) bij het beoordelen van aanvragen. Inwoners die in een vergelijkbare financiële situatie zitten als inwoners met een inkomen onder de inkomensgrens, kunnen vaak ook geholpen worden. Dat beoordeelt de gemeente per situatie. Daarnaast geven we enkele basisregels voor de hulp die de gemeente kan bieden bij een schuldenprobleem.

Kernwaarden:

- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- Armoede en schulden proberen we zoveel mogelijk te voorkomen.
- De zelfredzaamheid van de inwoner wordt versterkt.
- De gemeente biedt een financieel vangnet.
- We stemmen de hulp af op de inwoner.
- We hebben extra zorg voor kwetsbare groepen.

- Iedereen doet mee aan de samenleving.

7.1 Minimabeleid [PW, Wgs, Gemeentewet]

In deze paragraaf wordt beschreven waar de gemeente rekening mee houdt bij het maken en uitvoeren van beleid om armoede en schulden in de gemeente te voorkomen en tegen te gaan.

1. De gemeente wil dat inwoners met een laag inkomen en een vermogen lager dan de grens genoemd in de wet hun noodzakelijke bestaanskosten kunnen betalen en kunnen meedoen aan de samenleving. De gemeente neemt maatregelen om armoede en schulden te voorkomen.
2. De gemeente biedt inwoners die moeite hebben om rond te komen of schulden hebben hulp aan bij het op orde krijgen van hun financiën. Het doel van die hulp is dat inwoners blijvend een gezonde financiële huishouding krijgen.
3. De gemeente stimuleert initiatieven die zijn gericht op het bestrijden van armoede en het tegengaan van schulden. De gemeente werkt bij het voorkomen en bestrijden van armoede en schulden zoveel mogelijk samen met andere organisaties.
4. De gemeente legt in een beleidsplan vast hoe het minimabeleid voor een bepaalde periode ingevuld wordt. De gemeente geeft daarbij aan welke groepen kwetsbare inwoners op welke manier financieel worden ondersteund.
5. De gemeente richt het minimabeleid zo in, dat inwoners met een laag inkomen voldoende ondersteund worden en dat met het krijgen van betaald werk een armoedeval zoveel mogelijk wordt voorkomen.
6. De gemeente zorgt ervoor dat voorzieningen die per maand of per jaar worden verstrekt, na afloop van die periode op een eenvoudige manier opnieuw aangevraagd kunnen worden.

7.2 Bijzondere bijstand [PW]

1. Bijzondere bijstand is een belangrijk hulpmiddel voor de gemeente om inwoners financieel te helpen.
2. De gemeente ondersteunt de inwoner met bijzondere bijstand binnen de regels van artikel 35 van de Participatiewet
3. De gemeente stelt nadere regels vast over bijzondere bijstand en de wijze waarop rekening wordt gehouden met eigen draagkracht uit inkomen of vermogen van de inwoner.

7.3 Individuele inkomenstoeslag [PW]

Voor inwoners die al jaren moeten rondkomen van een laag inkomen en geen uitzicht hebben op verbetering van hun inkomen, is de individuele inkomenstoeslag bedoeld. De toeslag kan jaarlijks worden aangevraagd. Hier is beschreven voor welke inwoners de individuele inkomenstoeslag is bedoeld en welke aanvullende voorwaarden er gelden.

7.3.1 Begrippen [PW]

Bij de individuele inkomenstoeslag van artikel 36 van de Participatiewet wordt verstaan onder:

a. inkomen: totaal van het inkomen, bedoeld in artikel 32 van de Participatiewet, en de algemene bijstand;

b. peildatum: datum waarop een persoon zich bij de gemeente meldt voor een aanvraag voor een individuele inkomenstoeslag en aan de voorwaarden voldoet;

c. referteperiode: ononderbroken periode van 36 maanden voor de peildatum.

7.3.2 Indienen verzoek [PW]

Een verzoek voor een individuele inkomenstoeslag wordt ingediend via een aanvraagformulier met de bewijsstukken die nodig zijn.

7.3.3 Doelgroep [PW]

1. De individuele inkomenstoeslag is bedoeld voor een inwoner die in de referteperiode een gemiddeld inkomen heeft gehad dat niet hoger is dan 125% van de toepasselijke bijstandsnormen in dezelfde periode.

2. Een inwoner komt niet in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag als aan deze inwoner in het jaar dat vooraf gaat aan de peildatum een maatregel is opgelegd omdat hij zich niet heeft gehouden aan een arbeids- of re-integratieverplichting als bedoeld in de Participatiewet en/of de deze verordening.

3. Een inwoner komt niet in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag als deze onderwijs volgt of in de referteperiode heeft gevolgd. Het gaat dan om onderwijs dat het Rijk bekostigt.

7.3.4 Hoogte van de toeslag [PW]

1. De individuele inkomenstoeslag is per kalenderjaar:

a. € 417,- voor een alleenstaande;

b. € 537,- voor een alleenstaande ouder;

c. € 596,- voor gehuwden of samenwonenden.

2. Bij gehuwden en samenwonenden geldt dat als één van de partners geen recht op inkomenstoeslag heeft, de ander het bedrag voor een alleenstaande of alleenstaande ouder krijgt.

3. Voor toepassing van het eerste en tweede lid is de situatie op de peildatum bepalend.

4. Deze bedragen worden jaarlijks per 1 januari aangepast aan de ontwikkelingen van de consumentenprijsindex volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek van de laatste maand oktober en naar boven afgerond op hele euro's.

7.4 Bijdrage voor maatschappelijke activiteiten, het Welzijnsfonds [Gemeentewet]

Om actief deel te kunnen nemen aan de samenleving is het belangrijk dat inwoners meedoen aan maatschappelijke activiteiten. Hieraan zijn meestal kosten verbonden. Inwoners met een laag inkomen kunnen een vergoeding krijgen om te sporten en om mee te doen aan culturele, religieuze en andere maatschappelijke activiteiten.

7.4.1 Begrippen

1. Inkomen: totaal van het inkomen, bedoeld in artikel 32 en 33 van de Participatiewet, en de algemene bijstand;

2. De peilmaand: de maand januari van het kalenderjaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

3. De peildatum: de eerste dag van de maand januari van het kalenderjaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

7.4.2 Doelgroep en activiteiten [Gemeentewet]

1. Om voor een bijdrage in aanmerking te komen moet de inwoner:

a. op de dag van aanvraag ingeschreven staan in de Basisregistratie personen (BRP) van de gemeente, en

b. in de peilmaand een inkomen hebben dat gelijk is aan of minder dan 125% van de voor hen toepasselijke bijstandsnorm zoals bedoeld in Hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 van de Participatiewet, en

c. op de peildatum een bedrag aan vermogen hebben dat ligt beneden de vermogensgrens als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet.

2. Inwoner komt tevens in aanmerking als er voldaan wordt aan het gestelde in het eerste lid onder a. en één van de hieronder genoemde voorwaarden. Hierop is de peildatum en peilmaand niet van toepassing;

i. Inwoner heeft een toelatingsbeschikking schulddienstverlening;

ii. Inwoner beschikt niet over het Vrij Te Laten Bedrag zoals berekend volgens de Recofa-methode, of als gevolg van:

- loonbeslag;
- verrekening huur- en zorgtoeslag;
- maximale afloscapaciteit die wordt ingezet ten behoeve van schuldeisers;
- specifieke omstandigheden door schulddienstverlener omschreven;

3. De bijdrage is bedoeld voor:

a. sportieve, culturele, politieke, religieuze en andere maatschappelijke activiteiten, die beogen het sociaal isolement te voorkomen of te doorbreken;

b. abonnementen op kranten, tijdschriften, telefoon, internet en hiermee vergelijkbare uitgaven.

7.4.3 Bijdrage [Gemeentewet]

1. De bijdrage bedraagt maximaal € 235,- per kalenderjaar per gezinslid dat 18 jaar of ouder is.
2. De bijdrage voor een gezinslid dat op de peildatum 3 jaar of ouder is en jonger dan 18 jaar, bedraagt maximaal € 335,-.
3. Voor kinderen die op de peildatum jonger zijn dan 3 jaar wordt geen bijdrage verstrekt.

7.4.4 Aanpassing bedragen [Gemeentewet]

1. De maximale bijdrage per gezinslid bedoeld in artikel 7.5.3, eerste lid, wordt jaarlijks per 1 januari geïndexeerd overeenkomstig de ontwikkelingen van de consumentenprijsindex volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek van de laatste maand oktober en naar boven afgerond op hele euro's.
2. De maximale bijdrage voor een gezinslid bedoeld in artikel 7.5.3, tweede lid, is steeds € 100,- hoger dan de bijdrage bedoeld in artikel 7.5.3, eerste lid.

7.4.5 Aanvraag en toekenning [Gemeentewet]

1. De aanvraag om een bijdrage moet worden ingediend op een daartoe bestemd aanvraagformulier, of op een andere door de gemeente vastgestelde wijze.

2. De bijdrage dient te worden aangevraagd uiterlijk 10 januari volgend op het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

7.4.6 Uitbetaling [Gemeentewet]

1. De gemeente betaalt de bijdrage nadat de aanvraag is toegekend.
2. De bijdrage voor volwassenen (18 jaar en ouder) wordt betaald in maart van het jaar waarin de aanvraag wordt gedaan.
3. De bijdrage voor kinderen (tot en met 17 jaar) wordt betaald in juli van het jaar waarin de aanvraag wordt gedaan.
4. Als de aanvraag wordt gedaan na de betaalmomenten genoemd in lid 2 en 3 dan volgt de betaling zo snel mogelijk.

7.4.7 Terugvordering [Gemeentewet]

1. Indien de inwoner onjuiste inlichtingen heeft verstrekt op basis waarvan aan hem ten onrechte de bijdrage is toegekend of indien inwoner desgevraagd de bewijsstukken niet overlegt waaruit blijkt dat hij de kosten waarvoor de bijdrage werd verstrekt, daadwerkelijk heeft gemaakt, of wanneer een onverschuldigde betaling aan hem is gedaan, vordert de gemeente de kosten van de bijdrage geheel of gedeeltelijk terug.
2. Bij de beoordeling van de hoogte van het terug te vorderen bedrag, als bedoeld in het eerste lid, houdt de gemeente rekening met de ernst van het feit, de mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden van de inwoner.
3. Alvorens tot terugvordering over te gaan, wordt de inwoner in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen.
4. Het horen van inwoner kan achterwege worden gelaten indien:

- de vereiste spoed zich daartegen verzet;
- de inwoner al eerder in de gelegenheid is gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen en zich sindsdien geen nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan;
- er sprake is van zeer ernstige gedragingen als bedoeld in artikel 8.2.9 van deze verordening.

5. Terugvordering van de kosten als bedoeld in het eerste lid van dit artikel vindt eerst plaats nadat de gemeente de eerder toegekende bijdrage bij een zelfstandig besluit heeft ingetrokken.
6. De gemeente vordert bij zelfstandig besluit vervolgens de bijdrage terug op grond van het bepaalde in artikel 6:203 Burgerlijk Wetboek.

7.4.8 Uitvoering [Gemeentewet]

De gemeente kan ten behoeve van de uitvoering en controle nadere regels vaststellen.

7.5 Schuldhulpverlening [Wgs]

De gemeente heeft de taak om inwoners met schuldproblemen te helpen. Inwoners kunnen daarom de gemeente om hulp vragen bij het vinden van een oplossing voor hun schulden. De gemeente kan daarnaast een inwoner een aanbod doen voor een gesprek nadat vanuit schuldeisers signalen zijn ontvangen. Hieronder zijn de belangrijkste uitgangspunten genoemd die de gemeente toepast als inwoners om hulp vragen.

7.5.1 Samenwerking en toegang

1. De gemeente werkt samen met andere organisaties om te voorkomen dat inwoners problematische schulden opbouwen.
2. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners op een eenvoudige manier om hulp kunnen vragen bij het vinden van een oplossing voor schulden.
3. De gemeente informeert inwoners over de hulp die zij kan aanbieden en zorgt ervoor dat die hulp ook echt beschikbaar is.
4. De gemeente sluit geen enkele inwoner bij voorbaat uit van hulp. Een uitzondering op die regel is de inwoner die geen geldige verblijfstitel heeft.

7.5.2 Schuldhulpverlening

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner die hulp kan krijgen bij het oplossen van schulden, die hulp zo snel mogelijk krijgt.
2. In het plan, dat elke vier jaar door de raad wordt vastgesteld, wordt beschreven op welke wijze de gemeente de inwoner helpt bij het oplossen van schulden.

7.5.3 Belsistermijn Schuldhulpverlening

De beschikking met de toelating tot schuldhulpverlening of de afwijzing ervan, bedoeld in artikel 4a, eerste lid, van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, wordt genomen binnen een termijn van 8 weken na de dag waarop het eerste gesprek, bedoeld in artikel 4, eerste lid, van die wet, heeft plaatsgevonden.

7.6 Zorgkosten [PW]

1. De gemeente biedt samen met zorgverzekeraar VGZ en CZ een collectieve zorgverzekering voor minima aan. Die verzekering bevat:

a. een lagere premie voor de basisverzekering en de aanvullende verzekeringen; en

b. een bijdrage in de zorgpremie.

2. De inwoner die een inkomen heeft dat lager is dan 125% van de toepasselijke bijstandsnorm, en niet beschikt over meer vermogen dat de in de wet genoemde grens, kan deelnemen aan de collectieve zorgverzekering.

3. Onder inkomen wordt verstaan het inkomen zoals omschreven in artikel 7.5.1.

4. De gemeente stelt nadere regels vast over de hoogte van de premie en de bijdrage in de zorgpremie.

Hoofdstuk 8: Afspraken tussen inwoner en gemeente

Dit hoofdstuk gaat over de manier waarop de gemeente en de inwoner met elkaar omgaan. Het gaat over de manier waarop de gemeente zich moet gedragen en wat er van de inwoner wordt verwacht. Als de inwoner rechten heeft, dan staan daar vaak plichten tegenover. Houdt de inwoner daar onvoldoende rekening mee, dan kan de gemeente de uitkering of voorziening beëindigen, terugvorderen of verlagen.

Kernwaarden:

- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is.
- De gemeente en de inwoner gaan respectvol met elkaar om.
- De inwoner geeft de informatie die nodig is.

8.1 Hoe gaan we met elkaar om?

8.1.1 De rol van de gemeente [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Gemeentewet, Awb]

1. De gemeente zoekt samen met de inwoner naar een oplossing voor zijn probleem. Gemeente en inwoner gaan daarbij op een respectvolle manier met elkaar om. De gemeente zorgt voor het volgende:

a. Voor de inwoner is het duidelijk wie er namens de gemeente contact met hem onderhoudt. De gemeente houdt het aantal contactpersonen zo beperkt mogelijk.

b. De inwoner heeft, om zijn probleem te bespreken, altijd recht op een gesprek bij de gemeente of bij de inwoner thuis.

c. De gemeente helpt de inwoner om zijn probleem bij een andere organisatie te bespreken, als het bieden van hulp bij dit probleem een taak is voor die organisatie.

d. De website van de gemeente voldoet aan erkende kwaliteitseisen.

e. Er zijn eenvoudige aanvraagformulieren beschikbaar voor de inwoner die een uitkering of voorziening nodig heeft en die wil aanvragen. Het is voor de inwoner duidelijk waar die aanvraagformulieren verkrijgbaar zijn.

f. De gemeente informeert de inwoner op een passende manier over procedures die worden gevolgd en zorgt ervoor dat deze procedures zo eenvoudig mogelijk zijn.

g. De gemeente respecteert de privacy van de inwoner.

h. De gemeente maakt zoveel mogelijk gebruik van gegevens die al binnen de gemeente aanwezig zijn en vraagt alleen gegevens die nodig zijn voor het beoordelen van de hulpvraag.

i. De gemeente wijst de inwoner op beschikbare deskundige hulp.

2. De gemeente reageert op een professionele manier op gedrag van de inwoner dat niet getolereerd kan worden. De gemeente zorgt voor het volgende:

a. De inwoner wordt op tijd geïnformeerd over:

1. zijn rechten en plichten;

2. wat er van hem wordt verwacht;

3. welk gedrag niet wordt geaccepteerd;

4. wat de reactie van de gemeente is op gedrag dat niet wordt geaccepteerd; en

5. waarom de gemeente tegen het gedrag optreedt.

b. De gemeente geeft de inwoner de kans om zijn mening te geven vóórdat de gemeente beslist om op het gedrag van de inwoner te reageren.

c. De reactie van de gemeente op onacceptabel gedrag past bij:

1. de ernst van het gedrag;

2. de mate waarin dat de inwoner verweten kan worden; en

3. de persoonlijke situatie van de inwoner.

d. De gemeente stuurt de inwoner een brief met daarin duidelijk vermeld wat de gemeente gaat doen als reactie op het gedrag, wat dit precies betekent voor de inwoner en wat de inwoner daartegen kan doen. De gemeente maakt de inwoner

ook duidelijk op welke manier hij het gedrag kan aanpassen, zodat de relatie hersteld wordt en de gemeente de dienstverlening, als deze gestopt is, zal voortzetten.

8.1.2 De rol van de inwoner [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Gemeentewet, Awb]

1. De inwoner is in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor het oplossen van zijn probleem. De gemeente vult de mogelijkheden van de inwoner en zijn sociale netwerk aan als dat nodig is. De inwoner zorgt voor het volgende:

a. De inwoner gaat eerst na welke mogelijkheden hij zelf heeft om zijn probleem op te lossen. Dit noemen we eigen kracht.

b. Als de gemeente hulp verleent werkt de inwoner mee aan de oplossing van zijn probleem.

c. De inwoner zorgt ervoor dat de hulp van de gemeente niet langer duurt dan nodig is.

2. De inwoner werkt mee zodat snel duidelijk is op welke manier zijn probleem zo snel mogelijk kan worden opgelost. Dat betekent het volgende:

a. De inwoner informeert de gemeente zo snel en zo volledig mogelijk over alles wat van belang is voor het beoordelen van de hulpvraag, de persoonlijke situatie en de rechten en plichten van de inwoner. Dit geldt ook als de hulp al is toegekend.

b. De gemeente ontvangt alle documenten en bewijsstukken die zij nodig heeft zo snel mogelijk van de inwoner.

c. De inwoner brengt de gemeente zo snel mogelijk op de hoogte van zijn beperkingen, als die van belang zijn in het contact met de gemeente.

8.2 Afspraken en verplichtingen

8.2.1 Afstemming op houding en gedrag van de inwoner [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De gemeente verlaagt een uitkering als dat volgens de regels van de wet en deze verordening past bij de houding of het gedrag van de inwoner.

2. Bij het nemen van een besluit tot het verlagen van een uitkering houdt de gemeente rekening met:

a. de ernst van het gedrag;

b. de mate waarin de inwoner het gedrag verweten kan worden; en

c. de persoonlijke situatie van de inwoner.

3. Voordat een uitkering wordt verlaagd, geeft de gemeente de inwoner de kans om zijn mening te geven. De inwoner kan dat op de volgende manier doen:

- telefonisch;
- schriftelijk;
- via e-mail.

4. Het vragen om een mening van de inwoner hoeft niet als zich een situatie voordoet zoals beschreven in artikel 4:11 Awb.

8.2.2 Verjaring [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

De gemeente verlaagt de uitkering niet als het gedrag van de inwoner meer dan een jaar geleden heeft plaatsgevonden of als het gedrag hem niet te verwijten is.

8.2.3 Ingangsdatum en periode verlaging [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De gemeente verlaagt de uitkering met ingang van de kalendermaand na de maand waarin de gemeente het besluit tot verlaging aan de inwoner per brief bekend heeft gemaakt. Het is mogelijk dat de verlaging al in dezelfde maand of over eerdere maanden wordt toegepast. Dat kan als de uitkering voor die maand(en) nog niet is uitbetaald of met een herzienings- of terugvorderingsbesluit.
2. De verlaging wordt voor een bepaalde tijd opgelegd.
3. In afwijking van het eerste lid wordt de verlaging bij nieuwe uitkeringen opgelegd met ingang van de ingangsdatum van de uitkering.
4. Soms kan de gemeente de uitkering niet of maar voor een deel verlagen omdat deze wordt beëindigd. Dan zal de gemeente het overgebleven deel van de verlaging alsnog opleggen als de inwoner binnen 6 maanden na de beëindiging opnieuw een uitkering gaat ontvangen.

8.2.4 Berekening verlaging [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De verlaging is een percentage van de uitkeringsnorm die van toepassing is op de inwoner.
2. Als de inwoner maandelijks bijzondere bijstand ontvangt, kan de gemeente de bijzondere bijstand verlagen met een percentage van de bijzondere bijstand. Gaat het om eenmalige bijzondere bijstand, dan kan de gemeente die bijstand weigeren als de bijstand nodig is vanwege verwijtbaar gedrag van de inwoner.

8.2.5 Niet nakomen wettelijke arbeidsverplichtingen [PW, Awb]

De gemeente verlaagt de uitkering één maand als de inwoner een arbeidsverplichting uit artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet niet voldoende nakomt. Die verlaging is 100% van de uitkeringsnorm.

8.2.6 Niet nakomen andere arbeidsverplichtingen [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De gemeente verlaagt de bijstandsuitkering één maand met 50% van de uitkeringsnorm, voor het volgende gedrag:

a. het niet voldoende meewerken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak;

b. het niet voldoende meewerken aan het afleggen van een taaltoets als bedoeld in artikel 18b van de Participatiewet;

c. het niet voldoende leveren van een door de gemeente opgedragen tegenprestatie;

d. van de alleenstaande ouder, waarvan de ontheffing als bedoeld in artikel 9a, derde lid van de Participatiewet is ingetrokken: als de alleenstaande ouder uit houding en gedrag laat blijken geen gebruik te maken van een voorziening die de kans op werk vergroot.

2. De gemeente verlaagt de bijstandsuitkering één maand met 100% van de uitkeringsnorm als de inwoner onvoldoende probeert werk te vinden.

3. De gemeente verlaagt de IOAW- of IOAZ-uitkering één maand met 50% van de uitkeringsnorm voor het volgende gedrag:

a. het niet voldoende gebruikmaken van een door de gemeente aangeboden voorziening;

b. het niet meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden om te werken;

c. het niet voldoende leveren van een door de gemeente opgedragen tegenprestatie;

d. van de alleenstaande ouder, waarvan de ontheffing als bedoeld in artikel 9a, derde lid van de Participatiewet is ingetrokken: als de alleenstaande ouder uit houding en gedrag laat blijken geen gebruik te maken van een voorziening die de kans op werk vergroot.

4. De gemeente verlaagt de IOAW- of IOAZ-uitkering één maand met 100% van de uitkeringsnorm voor het volgende gedrag:

a. het niet voldoende proberen werk te vinden;

b. het niet aannemen van aangeboden werk;

c. het niet behouden van werk.

5. Als de gemeente de IOAW- of IOAZ-uitkering tijdelijk of blijvend kan weigeren omdat de inwoner verwijtbaar werkloos is, dan wordt de uitkering niet met toepassing van het vierde lid verlaagd, maar tijdelijk of blijvend geweigerd. Het bedrag van de weigering is even hoog als het inkomen dat de inwoner zou hebben kunnen ontvangen als hij niet verwijtbaar werkloos was geworden of gebleven.

8.2.7 Stoppen verlaging [PW, Awb, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan de verlaging stoppen (niet uitvoeren) als uit houding en gedrag van de inwoner overduidelijk blijkt dat hij alsnog de verplichtingen nakomt.

2. De inwoner moet de gemeente zelf vragen om de verlaging te stoppen. Hij moet de vraag indienen binnen 14 dagen nadat het besluit om de uitkering te verlagen is genomen.

3. De gemeente neemt uiterlijk op de datum waarop de opgelegde verlaging eindigt een nieuw besluit op de vraag van de inwoner om de verlaging te stoppen.

8.2.8 Te weinig besef van verantwoordelijkheid [PW, Awb]

1. Als er sprake is van onverantwoord snel besteden van het vermogen wordt een verlaging van 20% van de toepasselijke bijstandsnorm opgelegd voor de periode dat eerder of langer uitkering is verstrekt dan redelijkerwijs nodig zou zijn geweest, met een maximum van 24 maanden.

2. In overige gevallen wordt een verlaging wegens te weinig besef van verantwoordelijkheid voor zijn eigen levensonderhoud als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet afgestemd op het nadeel, uitgedrukt in een bedrag, voor de gemeente.

3. De verlaging op basis van het tweede lid wordt vastgesteld op:

a. 20% van de bijstandsnorm gedurende één maand bij een nadeel voor de gemeente tot € 2000,-;

b. 50% van de bijstandsnorm gedurende één maand bij een nadeel voor de gemeente vanaf € 2000,- tot € 4000,-;

c. 100% van de bijstandsnorm gedurende één maand bij een nadeel voor de gemeente vanaf € 4000,-.

4. De verlaging wordt vastgesteld op 100% van de bijstandsnorm voor de duur van één maand als er sprake is van door eigen toedoen niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid in de periode voorafgaand aan de bijstand.

5. In combinatie met de verlaging van het vierde lid is het mogelijk om bijstand in de vorm van een geldlening te verstrekken op grond van artikel 48, tweede lid onder b van de Participatiewet.

8.2.9 Zeer ernstig misdragen [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

De gemeente verlaagt de uitkering van een inwoner die zich zeer ernstig misdraagt tegenover personen en instanties die de Participatiewet, de IOAW en IOAZ uitvoeren. De uitkering wordt één maand verlaagd met 100% van de uitkeringsnorm.

8.2.10 Niet nakomen van andere verplichtingen [PW, Awb]

1. De gemeente verlaagt de uitkering van een inwoner die een opgelegde verplichting als bedoeld in artikel 55 van de Participatiewet niet voldoende nakomt.
2. De verlaging is 20% van de uitkeringsnorm voor één maand als het gaat om:

a. verplichtingen die gericht zijn op werk;

b. verplichtingen in verband met bijstand die in een bepaalde vorm (bijvoorbeeld in natura) of voor een specifiek doel wordt verstrekt;

3. De verlaging is 50% van de uitkeringsnorm voor één maand als het gaat om verplichtingen die zijn gericht op vermindering van de bijstand.
4. De verlaging is 100% van de uitkeringsnorm voor één maand als het gaat om verplichtingen die gericht zijn op beëindiging van de bijstand.

8.2.11 Samenloop van gedragingen [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. Gedrag waardoor de inwoner meerdere verplichtingen uit deze paragraaf niet nakomt, leidt tot één verlaging. De grootste verlaging die van toepassing is voor het gedrag geldt dan, en ook de duur die bij die verlaging hoort.
2. Als sprake is van meerdere gedragingen die ertoe leiden dat één of meer verplichtingen niet worden nagekomen, dan wordt voor iedere gedraging een afzonderlijke verlaging opgelegd. Deze verlagingen worden gelijktijdig of - als dat niet mogelijk is - na elkaar opgelegd.
3. Als sprake is van één gedraging die schending oplevert van zowel een in deze verordening of artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet genoemde verplichting, of een in artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet genoemde verplichting, dan wordt geen verlaging opgelegd, voor zover voor die schending een bestuurlijke boete wordt opgelegd.

4. Als sprake is van meerdere gedragingen die schending opleveren van zowel een in deze verordening of artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet genoemde verplichting, of een in artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet genoemde verplichting, waarvoor een bestuurlijke boete kan worden opgelegd, dan wordt voor iedere gedraging een afzonderlijke verlaging opgelegd, tenzij de omstandigheden van de inwoner naar het oordeel van de gemeente aanleiding zijn om de verlagingen op te leggen in achtereenvolgende maanden.

8.2.12 Herhaling (recidive) [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

De duur van de verlaging wordt verdubbeld als de uitkering binnen twaalf maanden na de datum van het besluit waarmee de verlaging is opgelegd opnieuw wordt verlaagd. De duur wordt ook verdubbeld als de gemeente de eerdere verlaging vanwege dringende redenen van de inwoner heeft gewijzigd in € 0,-. Een verlaging op grond van artikel 8.2.5 kan maximaal 3 maanden worden toegepast.

8.2.13 Uitkeringsgerechtigden boven de pensioengerechtigde leeftijd met een uitkering via de SVB

Als een inwoner een uitkering op grond van Participatiewet ontvangt van de Sociale Verzekeringsbank

(SVB) dan zijn de vorige artikelen niet van toepassing, maar is het maatregelenbeleid van de SVB van toepassing.

8.3 Terugvorderen uitkering

Terugvordering en incasso [PW, IOAW, IOAZ, Gemeentewet]

1. De gemeente vordert gemeentelijke uitkeringen terug in de gevallen die in de wet zijn beschreven en doet dat volgens de regels van de wet. De gemeente vordert niet terug als terugvordering onaanvaardbare gevolgen heeft voor de inwoner.
2. Bij een klein bedrag kan de gemeente besluiten om dit niet terug te vorderen, als dit te veel tijd en geld kost.
3. Bij de incasso zorgt de gemeente ervoor dat inwoners een inkomen blijven houden dat past bij hun persoonlijke situatie. Dit inkomen is in ieder geval gelijk aan of hoger dan de beslagvrije voet.
4. De gemeente stelt nadere regels vast over terugvordering en incasso.

8.4 Beëindigen en terugvorderen voorziening

8.4.1 Beëindiging voorziening [Jeugdwet, Wmo, Wgs, Gemeentewet]

1. De gemeente kan een besluit om een voorziening toe te kennen, herzien of intrekken als:

a. de inwoner onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en het verstrekken van de juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid;

b. de voorziening niet langer passend of nodig is;

c. de inwoner zich niet houdt aan voorwaarden en verplichtingen die aan de voorziening zijn verbonden;

d. de gemeente niet langer kan vaststellen of een voorziening kan worden voortgezet, omdat de inwoner onvoldoende meewerkt aan een onderzoek naar het recht op de voorziening;

e. de voorziening voor een ander doel wordt gebruikt dan bedoeld;

f. het om een pgb gaat en het pgb niet binnen zes maanden na uitbetaling is gebruikt om een voorziening te betalen waarvoor het pgb is toegekend.

2. De gemeente kan een besluit om Wmo-hulp toe te kennen intrekken als de inwoner langer dan 13 weken verblijft in een Wlz-instelling of een instelling in het kader van de Zorgverzekeringswet.

8.4.2 Terugvordering voorziening [Wmo, Burgerlijk Wetboek, Gemeentewet]

1. Als de gemeente een besluit om een voorziening toe te kennen heeft ingetrokken omdat de inwoner opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt, dan kan de gemeente de geldwaarde van de voorziening die ten onrechte is verstrekt, vorderen van de inwoner.

2. Als de gemeente een besluit om een voorziening toe te kennen heeft ingetrokken, dan kan deze voorziening van de inwoner worden teruggevorderd als het om een product gaat dat in eigendom of in bruikleen is verstrekt.

3. Als de gemeente een besluit om een voorziening toe te kennen heeft ingetrokken, kan het ten onrechte betaalde pgb teruggevorderd worden.

8.4.3 Opschorten pgb [Jeugdwet, Wmo]

De gemeente kan aan de SVB vragen om de uitbetaling uit het pgb helemaal of gedeeltelijk uit te stellen totdat een besluit is genomen om het pgb weer voort te zetten of in te trekken. Dit kan de gemeente doen als:

a. de inwoner onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, terwijl het verstrekken van de juiste of volledige informatie zou hebben geleid tot een andere beslissing van de gemeente;

b. de inwoner niet voldoet aan de voorwaarden die hoorden bij het ontvangen van het pgb; of

c. de inwoner het pgb niet of voor een ander doel heeft gebruikt.

8.5 Hoe controleert de gemeente of de afspraken worden nagekomen?

8.5.1 Uitgangspunten [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Gemeentewet]

Om de doelen van de wetten te bereiken, is het belangrijk, dat inwoners hun verplichtingen nakomen en dat de gemeente inwoners daarbij helpt. De gemeente doet dat door:

a. professionele dienstverlening en een passende administratieve organisatie;

b. begrijpelijke informatie aan de inwoner te geven over rechten en plichten;

c. procedures zo in te richten, dat de kans op fraude wordt beperkt;

d. inwoners met een bijstandsuitkering op een passende manier te begeleiden op weg naar betaald of onbetaald werk;

e. samen te werken met andere organisaties, zoals UWV, maatschappelijke organisaties en andere gemeenten;

f. inwoners die hun verplichtingen niet nakomen op een passende manier te sanctioneren.

8.5.2 Controle [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente controleert regelmatig of de inwoner recht heeft op een uitkering of voorziening en of hij de juiste uitkering of voorziening heeft aangevraagd of ontvangt. De gemeente kan daarvoor gebruik maken van:

a. Huisbezoeken: medewerkers van de gemeente gaan langs bij de inwoner en kijken in en om de woning. De gemeente kan een huisbezoek aankondigen, maar dat hoeft niet;

b. Heimelijke waarnemingen: medewerkers van de gemeente verzamelen gegevens over de inwoner zonder dat de inwoner hierover vooraf is geïnformeerd. Dat verzamelen gebeurt bijvoorbeeld door buurtonderzoek of camera-observaties;

c. Bestandsvergelijkingen: de gemeente vergelijkt de gegevens van de inwoner met de gegevens die bekend zijn over deze inwoner bij andere organisaties, zoals bij UWV, de Belastingdienst en andere gemeenten;

d. Signalen en tips van organisaties of particulieren;

e. Andere passende onderzoeksmethoden.

2. De controle van de voorzieningen is ook bedoeld om de kwaliteit van de voorziening te beoordelen en om te kijken of de voorziening op de juiste manier wordt gebruikt.
3. Bij de controle van uitkeringen en voorzieningen zorgt de gemeente ervoor dat de regels die horen bij de opsporing van strafbare feiten worden nageleefd.
4. Bij beëindiging van de uitkering of voorziening op verzoek van de inwoner, onderzoekt de gemeente wat de reden is van de beëindiging. De gemeente gaat ook na of de uitkering of voorziening tot de einddatum terecht is verstrekt.

8.5.3 Voorkomen van fraude [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente streeft ernaar om fraude te voorkomen (preventie). Daarom informeert de gemeente inwoners op een gepaste manier over rechten en plichten en over de gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van uitkeringen en voorzieningen.

8.5.4 Uitvoeringsplan en beleidsverslag [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente legt in een uitvoeringsplan vast hoe de gemeente fraudebestrijding aanpakt en ervoor zorgt dat inwoners zich zo goed mogelijk aan de regels houden (handhaving).
2. In het uitvoeringsplan staat in ieder geval:

a. wat de gemeente doet om fraude te voorkomen;

b. wanneer en hoe de gemeente inwoners informeert over rechten en plichten (voorlichting);

c. welke onderzoeksmethoden wanneer kunnen worden ingezet; en

d. hoe de gemeente samenwerkt met andere organisaties om fraude tegen te gaan.

3. De gemeente stelt na afloop van de periode waarvoor het uitvoeringsplan is bedoeld, een beleidsverslag vast. Daarin beschrijft de gemeente of de gestelde doelen voor dat jaar zijn behaald en de redenen waarom dat wel of niet is gebeurd.

8.5.5 Privacy [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente stelt voor onderzoeksmethoden die vaak worden toegepast protocollen op. Het gaat in ieder geval om protocollen voor de inzet van:

a. Huisbezoeken.

b. Buurtonderzoeken.

De protocollen moeten ervoor zorgen dat er geen ongeoorloofde inbreuk op het privéleven van inwoners plaatsvindt. De gemeente maakt de protocollen openbaar.

2. Bij het uitvoeren van onderzoek zorgt de gemeente ervoor dat inbreuk op persoonlijkheidsrechten, zoals op de bescherming van het privéleven, niet verder gaat dan wat noodzakelijk, passend en wettelijk toegestaan is.

8.5.6 Gegevensverwerking [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente verwerkt alleen de persoonsgegevens die nodig zijn voor het bieden van ondersteuning of het inzetten van voorzieningen als bedoeld in deze verordening.

8.5.7 Toezichthouders [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Awb]

De gemeente wijst een of meer ambtenaren aan die de taak hebben erop toe te zien dat de wetten en de bijbehorende regels worden nageleefd.

6. Vrijlating giften

1. Een gift is geld, een goed of een dienst welke een inwoner ontvangt en waarbij geen sprake is van een tegenprestatie, wederdienst of verplichting.

2. Giften tot het bedrag van € 1.800 per kalenderjaar worden vrijgelaten.

3. Voor giften geldt een meldingsplicht.

Hoofdstuk 9. Kwaliteit en aanbesteding

De diensten en producten die de gemeente levert, moeten van goede kwaliteit zijn. Diensten moeten aansluiten bij de behoefte van de inwoner. Producten moeten degelijk en goed bruikbaar zijn. De gemeente moet zich bij de inkoop van diensten en producten aan bepaalde regels houden. Dit hoofdstuk gaat over de kwaliteit, de inkoop en de aanbesteding van diensten en producten.

Kernwaarden:

- Diensten en producten van de gemeente zijn kwalitatief goed en passend bij de behoefte van de inwoner.
- De gemeente handelt professioneel en heeft oog voor de belangen van de inwoner.
- We stemmen de hulp af op de inwoner.
- De gemeente werkt efficiënt en doelgericht.

9.1 Kwaliteit [Jeugdwet, Wmo, Gemeentewet]

1. Aanbieders zorgen voor een goede kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen. Dat betekent dat de maatwerkvoorziening:

a. is afgestemd op de persoonlijke situatie van de inwoner;

b. is afgestemd op andere vormen van ondersteuning en zorg;

c. wordt geleverd door beroepskrachten die voldoen aan de professionele standaard;

d. wordt geleverd door personen die beschikken over de competenties en vaardigheden die nodig zijn om de gevraagde dienstverlening uit te voeren;

e. veilig, doeltreffend, doelmatig en klantgericht wordt gerealiseerd;

f. beantwoordt aan de stand van wetenschap en praktijk voor zover dit noodzakelijk of gebruikelijk is in de kring van beroepsgenoten en voortvloeiend uit de professionele standaard;

g. voldoet aan alle kwaliteitseisen die voortvloeien uit de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en dat de aanbieder dit ook controleerbaar maakt voor de gemeente.

2. De gemeente kan nadere regels vaststellen over welke verdere eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.

3. De gemeente controleert of deze kwaliteitseisen door leveranciers worden nageleefd.

9.2 Inkoop en aanbesteding [Wmo]

1. Ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een dienst door een derde als bedoeld in artikel 2.6.4 van de wet en de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van de dienst stelt de gemeente vast:

a. een vaste prijs, die geldt voor een inschrijving als bedoeld in de Aanbestedingswet 2012 en het aangaan overeenkomst met derde; of

b. een reële prijs die geldt als ondergrens voor:

i. een inschrijving en het aangaan overeenkomst met de derde, en

ii. de vaste prijs, bedoeld in onderdeel a.

2. De gemeente stelt de prijzen, bedoeld in het eerste lid, vast:

a. overeenkomstig de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht, bedoeld in artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de wet, en

b. rekening houdend met de continuïteit in de hulpverlening, bedoeld in artikel 2.6.5, tweede lid, van de wet, tussen degenen aan wie de dienst wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners.

3. De gemeente baseert de vaste prijs of de reële prijs, als bedoeld in het eerste lid, op de volgende kostprijselementen:

a. de kosten van de beroepskracht;

b. redelijke overheadkosten;

c. kosten voor niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing, werkoverleg;

d. reis en opleidingskosten;

e. indexatie van de reële prijs voor het leveren van een dienst;

f. overige kosten als gevolg van door de gemeente gestelde verplichtingen voor aanbieders waaronder rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen.

Hoofdstuk 10: Van oud naar nieuw

In dit hoofdstuk zijn de laatste bepalingen opgenomen. Hier wordt geregeld welke verordeningen vervangen worden door deze verordening en wanneer deze verordening ingaat. Hier is ook opgenomen dat de gemeente bepalingen uit deze verordening kan uitwerken of verder invullen, dat met regelmaat beoordeeld wordt of de verordening nog goed werkt, wat de officiële naam is van deze verordening en dat de gemeente van deze verordening kan afwijken als dit echt nodig is.

Kernwaarden:

- De gemeente handelt professioneel en heeft oog voor de belangen van de inwoners.
- De gemeente werkt efficiënt en doelgericht.
- De hulp wordt afgestemd op de inwoner.

10.1 Onderzoek naar de werking van de verordening [Gemeentewet]

1. De gemeente onderzoekt met enige regelmaat of de verordening voldoende bijdraagt aan de doelen die de gemeente wil bereiken. Om dat te kunnen nagaan verzamelt de gemeente systematisch informatie over alles wat van belang is om tot een goede evaluatie te komen. De gemeente houdt zich daarbij aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
2. De gemeenteraad bespreekt een verslag van dit onderzoek en past de verordening aan als dat nodig is.

10.2 Uitvoeringsregels [Gemeentewet]

De gemeente kan uitvoeringsregels maken over de onderwerpen die in deze verordening zijn geregeld. Deze uitvoeringsregels kunnen de vorm hebben van beleidsregels of van een (nadere) regeling. Beleidsregels geven aan hoe de gemeente met een bepaalde bevoegdheid omgaat. Met een (nadere) regeling worden bepaalde regels van de verordening verder uitgewerkt. De mogelijkheid om deze uitvoeringsregels te maken wordt begrensd door de wet.

10.3 Afwijken van de verordening (hardheidsclausule) [Gemeentewet]

1. De gemeente kan afwijken van een bepaling uit deze verordening als toepassing van die bepaling een onredelijke uitkomst heeft voor de inwoner of voor een ander die direct bij het besluit betrokken is. Een uitkomst is in ieder geval onredelijk als de doelen van de in 1.1 genoemde wetten of de doelen van deze verordening door het toepassen van de regels juist niet worden gehaald.
2. De gemeente kan, buiten de toepassing van deze verordening, maatwerk bieden om het gewenste resultaat voor de inwoner te realiseren.

10.4 Intrekken oude verordeningen [Gemeentewet]

De Verordening Sociaal Domein 2024 Boxtel wordt ingetrokken per 1-1-2025.

10.5 Overgangsrecht [Gemeentewet]

1. Een maandelijkse voorziening of uitkering die op grond van een ingetrokken verordening wordt verstrekt, blijft na 1 januari 2025 doorlopen. Deze voorziening of uitkering loopt door totdat de gemeente een nieuw besluit over die voorziening of uitkering heeft genomen.
2. Een aanvraag die de inwoner heeft ingediend vóór 1 januari 2025 en waarover de gemeente pas later een besluit neemt, handelt de gemeente af volgens deze verordening.
3. Voor een aanvraag op grond van de Participatiewet, de IOAW en de IOAZ die is ingediend vóór 1 januari 2025 geldt dat de gemeente deze afhandelt volgens de ingetrokken verordening. Maar als een besluit volgens deze nieuwe verordening gunstiger uitpakt voor de inwoner, past de gemeente deze verordening toe.

10.6 Ingangsdatum en naam [Gemeentewet]

1. Deze verordening wordt genoemd: Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 gemeente Boxtel.
2. Deze verordening treedt in werking op de dag nadat deze op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt, en werkt terug tot en met 1 januari 2025.

Hoofdstuk 11: Begrippenlijst

In deze verordening worden allerlei begrippen gebruikt. Deze begrippen hebben dezelfde betekenis als in de wetten waarop deze verordening is gebaseerd. Waarom deze begrippenlijst?

- Soms worden bepaalde begrippen in meerdere wetten gebruikt en hebben ze in die wetten een verschillende betekenis. Hier staat wat de betekenis van deze begrippen in deze verordening is.
- Voor een aantal begrippen geldt dat ze in deze verordening een ruimere betekenis hebben dan in de genoemde wetten, omdat zoveel mogelijk is aangesloten bij het normale, dagelijkse taalgebruik.
- Ook staan er voor de duidelijkheid ook enkele wettelijke begrippen in de lijst, die in deze verordening wel dezelfde betekenis hebben, maar hier in andere woorden zijn omschreven.
- Ten slotte worden in deze verordening ook begrippen gebruikt die niet zijn terug te vinden in de wetten. Ook die zijn hier omschreven.

Algemeen gebruikelijke voorziening: een voorziening die niet speciaal bedoeld is voor personen met een beperking én daadwerkelijk beschikbaar is én een passende bijdrage

aan het realiseren van zelfredzaamheid of participatie levert én financieel kan worden gedragen met een inkomen op minimumniveau.

Andere voorziening: een voorziening waarop de inwoner een beroep kan doen voor de hulp die hij nodig heeft, anders dan een maatwerkvoorziening van deze verordening. Het gaat om voorzieningen die buiten de regeling liggen van de aangevraagde voorziening of om voorzieningen die binnen het bereik van die regeling liggen, maar vrij toegankelijk zijn voor de inwoner. Dat kan een andere uitkering zijn, een algemeen gebruikelijke, algemene of collectieve voorziening, of voorzieningen als alimentatie en toeslagen.

Arbeidsinschakeling: aan het werk (kunnen) gaan.

Arbeidsverplichting: de verplichting om mee te werken aan de arbeidsinschakeling of het leveren van een tegenprestatie, als bedoeld in artikel 9 van de Participatiewet.

Armoedeval: achteruitgang in inkomen als een inwoner met een uitkering een baan aanneemt op of rond het minimumloon. Dit komt door het wegvallen van tegemoetkomingen van de gemeente of van toeslagen zoals huurtoeslag en zorgtoeslag.

Beperking: de vermindering van mogelijkheden waardoor een belemmering ontstaat in het sociaal-maatschappelijk functioneren

Beslagvrije voet: de beslagvrije voet zoals omschreven in artikel 475d van het Wetboek van Burgerlijke

Rechtsvordering.

Bijstandsnorm: de maximale hoogte van de bijstandsuitkering bedoeld in artikel 5, onderdeel c van de Participatiewet die voor de inwoner van toepassing is. De hoogte hangt af van de woon- en leefsituatie en de leeftijd van de inwoner.

Bijstandsuitkering: de algemene bijstand voor levensonderhoud, bedoeld in artikel 5, onderdeel b van de Participatiewet. Gaat het om een jongere van 18 tot 21 jaar, dan

wordt met bijstandsuitkering bedoeld: de algemene bijstand plus de aanvullende bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de Participatiewet.

CAK: Centraal Administratie Kantoor.

Cliëntondersteuning: hulp aan een inwoner door een onafhankelijke professional in de vorm van informatie, advies en algemene ondersteuning. De hulp aan de inwoner is gericht op het benutten van diensten die door gemeenten en andere organisaties worden geleverd op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen (artikel 1.1.1 van de Wmo).

Collectief taxivervoer: vervoer van deur tot deur, op afroep en met een deeltaxi (ook wel collectief vraagafhankelijk vervoer genoemd).

Computer: een elektronisch apparaat voor gegevensverwerking, zoals een desktop, laptop of een tablet (geen smartphone).

Diploma: een havo-, vwo-, of mbo-diploma.

Effect: het resultaat of het doel.

Fraude: het verstrekken van onjuiste en/of onvolledige gegevens, of het verzwijgen of niet (op tijd) verstrekken van gegevens. Het gaat om gegevens die nodig zijn om te bepalen of er recht op een uitkering of een voorziening is, en om de duur en hoogte van die uitkering of voorziening vast te stellen. Als gevolg hiervan wordt een uitkering of voorziening helemaal of gedeeltelijk ten onrechte verstrekt.

Gebruikelijke hulp: de hulp die over het algemeen mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten. Voor de Jeugdwet wordt met ouders ook andere opvoeders en verzorgers bedoeld. De dagelijkse verzorging en/of opvoeding die (pleeg)ouders/ wettelijke vertegenwoordigers aan kinderen geacht worden te bieden.

Geldig identiteitsbewijs: een document waarmee de inwoner zich kan identificeren. Dit kan per voorziening verschillen.

Gemeente: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boxtel.

Gesprek: gesprek waarin de inwoner zijn hulpvraag, zijn persoonlijke situatie en het effect dat hij wil bereiken bespreekt.

Hulp: ondersteuning bij de arbeidsinschakeling of inkomensondersteuning als bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet, maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo, jeugdhulp als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet, of schuldhulpverlening als bedoeld in artikel 1 van de Wgs.

Hulpvraag: de behoefte aan ondersteuning die de inwoner bij de melding heeft.

Inkomen: het inkomen, bedoeld in de artikelen 32 en 33 van de Participatiewet.

Inspraak: inspraak als bedoeld in artikel 150 van de Gemeentewet.

Integrale intake: het gesprek waarin de inwoner zijn hulpvragen op alle leefgebieden aan één medewerker kan stellen.

Inwoner: de persoon die een direct belang heeft bij een besluit van de gemeente (artikel 1:2, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht). Als de inwoner een hulpvraag heeft die nog niet heeft geleid tot een verzoek om een besluit te nemen of tot feitelijk handelen door de gemeente, dan wordt met inwoner bedoeld: degene die als ingezetene in de basisregistratie personen van de gemeente is ingeschreven, of, als het gaat om hulp op grond van de Participatiewet, de IOAW of de IOAZ: degene die woonplaats heeft in de gemeente, volgens de regels van artikel 10, eerste en elfde lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

IOAW: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers.

IOAZ: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen.

Jeugdhulp: hulp als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet.

Jeugdige: met jeugdigen bedoelen we in deze verordening kinderen en tieners tot 18 jaar en jongvolwassenen van 18 tot 23 jaar die al jeugdhulp ontvingen toen zij 18 jaar waren en die deze hulp vanaf hun 18e nog nodig hebben. Dit zijn de jeugdigen zoals beschreven in artikel 1.1 van de Jeugdwet.

Kostendelersnorm: norm voor de hoogte van een uitkering volgens artikel 22a van de Participatiewet. Naarmate meer mensen in een huis wonen, ontvangt iedere afzonderlijke inwoner een lagere uitkering omdat meer mensen de kosten kunnen delen.

Levensonderhoud: de dagelijkse bestaanskosten, zoals kosten voor voeding, kleding, huur, energie, water en (zorg)verzekeringen.

Leverancier: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die goederen of diensten levert tegen betaling.

Loket WegWijs: het centrale loket van de gemeente, bereikbaar via één telefoonnummer, waar inwoners zich kunnen melden met een vraag over zorg, maatschappelijke ondersteuning, jeugd- en gezinsvragen, bijzondere bijstand en minimavoorzieningen.

Loonwaarde: vastgesteld percentage van het wettelijk minimumloon voor de door een persoon, die tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort, verrichte arbeid in een functie naar evenredigheid van de arbeidsprestatie in die functie van een gemiddelde

werknemer met een soortgelijke opleiding en ervaring, die niet tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort.

Maatwerkvoorziening: een op de inwoner afgestemde voorziening.

- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Wmo: een maatwerkvoorziening.
- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Participatiewet: een voorziening bij de arbeidsinschakeling of bijzondere bijstand.
- Als het gaat om schuldhulpverlening als bedoeld in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening: op de inwoner afgestemde hulp bij het aflossen van schulden.
- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Jeugdwet: een voorziening die op een jeugdige of zijn ouders is afgestemd als bedoeld in artikel 2.3 van de Jeugdwet.

Mantelzorg: De hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep (artikel 1.1.1 Wmo). Doorgaans zijn mantelzorgers personen met wie de inwoner regelmatig contact houdt. De mantelzorger en de inwoner hoeven niet per se in één huis te wonen.

Medewerker: de persoon die namens de gemeente van burgemeester en wethouders optreedt.

NIBUD-prijzengids: een handboek dat wordt uitgegeven door het NIBUD. In deze gids staan gangbare, actuele prijzen van producten en diensten.

Persoonlijke situatie: alle omstandigheden, mogelijkheden en persoonskenmerken van de inwoner die van belang zijn, inclusief de behoefte van de inwoner en de godsdienstige en levensbeschouwelijke overtuiging.

Ouders/verzorgers: daar waar gesproken wordt over ouders bedoelen wij hiermee ook de verzorgers van kind en of jeugdige.

Pgb: persoonsgebonden budget, een geldbedrag waarmee iemand zelf hulp(middelen) in kan kopen.

Pgb-plan: een plan van aanpak dat de inwoner opstelt over de hulp die hij nodig heeft en die hij met het pgb wil inkopen. In het plan geeft de inwoner onder andere aan welke hulpverlener op welke manier en op welke momenten de noodzakelijke hulp gaat geven en hoe de kwaliteit en de continuïteit van die hulp gewaarborgd worden.

Plan van aanpak: een plan dat de gemeente samen met de inwoner opstelt, waarin de knelpunten staan die de inwoner in het maatschappelijk leven ervaart, de gewenste hulp wordt geïnventariseerd en de gemeente mogelijke oplossingen aandraagt. Gaat het om jeugdhulp, dan wordt hieronder verstaan: een familiegroepsplan.

Professional: iemand die beroepsmatig hulp verleent.

Samenwonen: een gezamenlijke huishouding voeren als bedoeld in artikel 3 van de Participatiewet.

Sociaal netwerk: huisgenoten of andere personen met wie de inwoner een sociale relatie onderhoudt (inclusief mantelzorgers).

Startkwalificatie: een havo-, vwo- of mbo-diploma niveau 2.

SVB: Sociale verzekeringsbank.

Tegemoetkoming voor arbeidsongeschikten: de tegemoetkoming die UWV verstrekt aan inwoners met een WIA-, WAO-, Wajong- of WAZ-uitkering die 35% of meer arbeidsongeschikt zijn, recht hebben op hulp om werk te vinden of te behouden, of recht op hulp om te studeren (artikel 63a van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, artikel 65l van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, artikel 67i van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, artikel 3:75 van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten).

Uitkering: de bijstandsuitkering, de IOAW- of de IOAZ-uitkering.

Uitkeringsnorm: de voor de inwoner in zijn situatie maximale hoogte van een uitkering; dit is de bijstandsnorm uit de Participatiewet of de grondslag bedoeld in de IOAW of IOAZ. Gaat het om een jongere van 18 tot 21 jaar, dan wordt met uitkeringsnorm bedoeld: de bijstandsnorm plus de aanvullende bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de Participatiewet.

Vermogen: totaal aan bezit in geld en goederen; het vermogen als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet.

Verwervingskosten: kosten die noodzakelijk zijn om een betaalde baan te kunnen verkrijgen of behouden.

Verwijtbaar werkloos: werk niet behouden of accepteren, zoals omschreven in artikel 20 eerste lid van de IOAW of van de IOAZ.

Voorziening: hulp in de vorm van een dienst, activiteit, product, pgb of geldbedrag.

Vrij toegankelijke hulp: hulp die beschikbaar is zonder verwijzing van een huisarts, medisch specialist, jeugdarts of besluit van de gemeente.

Wet: de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet, de Algemene wet bestuursrecht of de Gemeentewet.

Wettelijk minimumloon: het minimumloon per maand, zoals dit is omschreven in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag. Als het om een werknemer jonger dan 21 jaar gaat, het voor zijn leeftijd geldende minimumloon per maand, zoals het is omschreven in artikel 7, derde lid, en artikel 8, derde lid, van die wet.

Wgs: Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Wijkteam: team van gemeentelijk medewerkers, werkzaam voor een bepaalde wijk of een afgebakend gebied van de gemeente, waarin alle vragen met betrekking tot zorg, maatschappelijke ondersteuning, jeugd, gezin, bijzondere bijstand en minimavoorzieningen worden behandeld.

Wlz-instelling: een zorginstelling die op grond van de Wet langdurige zorg gefinancierd wordt, zoals een verpleeg- of verzorgingshuis.

Wmo 2015: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Wmo-hulp: de maatschappelijke ondersteuning, bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 12 december 2023;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

Was-wordt-tabel wijziging verordening sociaal domein 2024 Boxtel

HOOFDSTUK 3: Werk en Participatie

3.2 Bepalingen over voorzieningen

Artikel 3.2.4 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
3.2.4 De lokaal geregelde voorzieningen De gemeente kan de volgende lokaal geregelde voorzieningen inzetten: 1. Scholing; 2. Persoonlijke ondersteuning; 3. Solliciteren; 4. Nazorg; 5. Parttime ondernemerschap; 6. Low-risk polis; 7. Aanbodversterking; 8. Sociale activering; 9. Onkostenvergoeding; 10. Tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang; 11. Ontwikkelingsgerichte arbeidsmatige dagbesteding.	**3.2.4 De lokaal geregelde voorzieningen** De gemeente kan de volgende lokaal geregelde voorzieningen inzetten: 1. Scholing; 2. Persoonlijke ondersteuning; 3. Solliciteren; 4. Nazorg; **5. Parttime ondernemerschap;** **6. Aanbodversterking;** 7. Sociale activering; 8. Onkostenvergoeding; 9. Tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang; 10. Ontwikkelingsgerichte arbeidsmatige dagbesteding.	Dit artikel bevat een opsomming die niet meer klopt. Een low-risk polis bestaat niet meer.

HOOFDSTUK 6: De vorm van hulp

Artikel 6.5.3 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
		Per 1 januari 2025 gaat de

Artikel 6.5.3 Geen eigen bijdrage bij minimum inkomen [Wmo] Voor maatwerkvoorzieningen is de inwoner die een bijdrageplichtig inkomen heeft lager dan 120% van het sociaal minimum geen eigen bijdrage verschuldigd.	**Artikel 6.5.3 Geen eigen bijdrage bij minimum inkomen [Wmo]** Voor maatwerkvoorzieningen is de inwoner die een bijdrageplichtig inkomen heeft lager dan 125% van het sociaal minimum geen eigen bijdrage verschuldigd.	inkomensnorm voor gemeentelijke minimaregelingen omhoog naar 125% van de toepasselijke bijstandsnorm. Daarom is het percentage aangepast.

<u>HOOFDSTUK 7: Inkomen en schulden</u>

7.3 Individuele inkomenstoeslag

Artikel 7.3.3 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**	**Toelichting**
Artikel 7.3.3 Doelgroep 1. De individuele inkomenstoeslag is bedoeld voor een inwoner die in de referteperiode een gemiddeld inkomen heeft gehad dat niet hoger is dan 120% van de toepasselijke bijstandsnormen in dezelfde periode. 2. Een inwoner komt niet in aanmerking voor een individuele	**Artikel 7.3.3 Doelgroep** 1. De individuele inkomenstoeslag is bedoeld voor een inwoner die in de referteperiode een gemiddeld inkomen heeft gehad dat niet hoger is dan **125%** van de toepasselijke bijstandsnormen in dezelfde periode. 2. Een inwoner komt niet in aanmerking voor een individuele	Per 1 januari 2025 gaat de inkomensnorm voor gemeentelijke minimaregelingen omhoog naar 125% van de toepasselijke bijstandsnorm. Daarom is het percentage aangepast.

inkomenstoeslag als aan deze inwoner in het jaar dat vooraf gaat aan de peildatum een maatregel is opgelegd omdat hij zich niet heeft gehouden aan een arbeids- of re-integratieverplichting als bedoeld in de Participatiewet en/of de deze verordening. 3. Een inwoner komt niet in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag als deze onderwijs volgt of in de referteperiode heeft gevolgd. Het gaat dan om onderwijs dat het Rijk bekostigt.	inkomenstoeslag als aan deze inwoner in het jaar dat vooraf gaat aan de peildatum een maatregel is opgelegd omdat hij zich niet heeft gehouden aan een arbeids- of re-integratieverplichting als bedoeld in de Participatiewet en/of de deze verordening. 3. Een inwoner komt niet in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag als deze onderwijs volgt of in de referteperiode heeft gevolgd. Het gaat dan om onderwijs dat het Rijk bekostigt.	

7.4 Bijdrage voor maatschappelijke activiteiten, het Welzijnsfonds

Artikel 7.4.2 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**	**Toelichting**
7.4.2 Doelgroep en activiteiten 1. Om voor een bijdrage in aanmerking te komen moet de inwoner: a) op de dag van aanvraag ingeschreven staan in de	**7.4.2 Doelgroep en activiteiten** 1. Om voor een bijdrage in aanmerking te komen moet de inwoner: a) op de dag van aanvraag ingeschreven staan in de	Per 1 januari 2025 gaat de inkomensnorm voor gemeentelijke minimaregeling en omhoog naar 125% van de

Basisregistratie personen (BRP) van de gemeente, en b) in de peilmaand een inkomen hebben dat gelijk is aan of minder dan 120% van de voor hen toepasselijke bijstandsnorm zoals bedoeld in Hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 van de Participatiewet, en c) op de peildatum een bedrag aan vermogen hebben dat ligt beneden de vermogensgrens als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet. 2. Inwoner komt tevens in aanmerking als er voldaan wordt aan het gestelde in het eerste lid onder a. en één van de hieronder genoemde voorwaarden. Hierop is de peildatum en peilmaand niet van toepassing; i. Inwoner heeft een toelatingsbeschikking schulddienstverlening; ii. Inwoner beschikt niet over het Vrij Te Laten Bedrag zoals berekend volgens de Recofa-methode, of als gevolg van:	Basisregistratie personen (BRP) van de gemeente, en b) in de peilmaand een inkomen hebben dat gelijk is aan of minder dan **125%** van de voor hen toepasselijke bijstandsnorm zoals bedoeld in Hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 van de Participatiewet, en c) op de peildatum een bedrag aan vermogen hebben dat ligt beneden de vermogensgrens als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet. 2. Inwoner komt tevens in aanmerking als er voldaan wordt aan het gestelde in het eerste lid onder a. en één van de hieronder genoemde voorwaarden. Hierop is de peildatum en peilmaand niet van toepassing; i. Inwoner heeft een toelatingsbeschikking schulddienstverlening; ii. Inwoner beschikt niet over het Vrij Te Laten Bedrag zoals berekend volgens de Recofa-methode, of als gevolg van:	toepasselijke bijstandsnorm. Daarom is het percentage aangepast.

• loonbeslag; • verrekening huur- en zorgtoeslag; • maximale afloscapaciteit die wordt ingezet ten behoeve van schuldeisers; • specifieke omstandigheden door schulddienstverleener omschreven; 3. De bijdrage is bedoeld voor: a. sportieve, culturele, politieke, religieuze en andere maatschappelijke activiteiten, die beogen het sociaal isolement te voorkomen of te doorbreken; b. abonnementen op kranten, tijdschriften, telefoon, internet en hiermee vergelijkbare uitgaven.	• loonbeslag; • verrekening huur- en zorgtoeslag; • maximale afloscapaciteit die wordt ingezet ten behoeve van schuldeisers; • specifieke omstandigheden door schulddienstverleener omschreven; 3. De bijdrage is bedoeld voor: a. sportieve, culturele, politieke, religieuze en andere maatschappelijke activiteiten, die beogen het sociaal isolement te voorkomen of te doorbreken; b. abonnementen op kranten, tijdschriften, telefoon, internet en hiermee vergelijkbare uitgaven.	

7.6 Zorgkosten

Artikel 7.6 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Artikel 7.6 Zorgkosten 1. De gemeente biedt samen met zorgverzekeraar VGZ en CZ een collectieve zorgverzekering voor minima aan. Die verzekering bevat: a. een lagere premie voor de basisverzekering en de aanvullende verzekeringen; en b. een bijdrage in de zorgpremie. 2. De inwoner die een inkomen heeft dat lager is dan 120% van de toepasselijke bijstandsnorm, en niet beschikt over meer vermogen dat de in de wet genoemde grens, kan deelnemen aan de collectieve zorgverzekering. 3. Onder inkomen wordt verstaan het inkomen zoals omschreven in artikel 7.5.1.	**Artikel 7.6 Zorgkosten** 1. De gemeente biedt samen met zorgverzekeraar VGZ en CZ een collectieve zorgverzekering voor minima aan. Die verzekering bevat: a. een lagere premie voor de basisverzekering en de aanvullende verzekeringen; en b. een bijdrage in de zorgpremie. 2. De inwoner die een inkomen heeft dat lager is dan **125%** van de toepasselijke bijstandsnorm, en niet beschikt over meer vermogen dat de in de wet genoemde grens, kan deelnemen aan de collectieve zorgverzekering. 3. Onder inkomen wordt verstaan het inkomen zoals omschreven in artikel 7.5.1.	Per 1 januari 2025 gaat de inkomensnorm voor gemeentelijke minimaregelingen omhoog naar 125% van de toepasselijke bijstandsnorm. Daarom is het percentage aangepast.

4. De gemeente stelt nadere regels vast over de hoogte van de premie en de bijdrage in de zorgpremie.	4. De gemeente stelt nadere regels vast over de hoogte van de premie en de bijdrage in de zorgpremie.	

HOOFDSTUK 10: Van oud naar nieuw

10.4 Intrekken oude verordeningen

Artikel 10.4 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Artikel 10.4 Intrekken oude verordeningen De Verordening Sociaal Domein 2021 Boxtel wordt ingetrokken per 1-1-2024.	**Artikel 10.4 Intrekken oude verordeningen** De Verordening Sociaal Domein **2024** Boxtel wordt ingetrokken per 1-1-**2025**.	Per 1 januari 2025 gaat de gewijzigde verordening gelden en wordt de oude verordening ingetrokken.

10.5 Overgangsrecht

Artikel 10.5 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
10.5 Overgangsrecht 1. Een maandelijkse voorziening of uitkering die op grond van een ingetrokken verordening wordt verstrekt, blijft na 1	**10.5 Overgangsrecht** 1. Een maandelijkse voorziening of uitkering die op grond van een ingetrokken verordening wordt verstrekt, blijft na 1	Per 1 januari 2025 gaat de gewijzigde verordening gelden. Daarom wordt het overgangsrecht

januari 2024 doorlopen. Deze voorziening of uitkering loopt door totdat de gemeente een nieuw besluit over die voorziening of uitkering heeft genomen. 2. Een aanvraag die de inwoner heeft ingediend vóór 1 januari 2024 en waarover de gemeente pas later een besluit neemt, handelt de gemeente af volgens deze verordening. 3. Voor een aanvraag op grond van de Participatiewet, de IOAW en de IOAZ die is ingediend vóór 1 januari 2024 geldt dat de gemeente deze afhandelt volgens de ingetrokken verordening. Maar als een besluit volgens deze nieuwe verordening gunstiger uitpakt voor de inwoner, past de gemeente deze verordening toe.	januari **2025** doorlopen. Deze voorziening of uitkering loopt door totdat de gemeente een nieuw besluit over die voorziening of uitkering heeft genomen. 2. Een aanvraag die de inwoner heeft ingediend vóór 1 januari **2025** en waarover de gemeente pas later een besluit neemt, handelt de gemeente af volgens deze verordening. 3. Voor een aanvraag op grond van de Participatiewet, de IOAW en de IOAZ die is ingediend vóór 1 januari **2025** geldt dat de gemeente deze afhandelt volgens de ingetrokken verordening. Maar als een besluit volgens deze nieuwe verordening gunstiger uitpakt voor de inwoner, past de gemeente deze verordening toe.	aangepast naar de nieuwe datum van inwerkingtreding.

10.6 Ingangsdatum en naam

Artikel 10.6 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Artikel 10.6 Ingangsdatum en naam 1. Deze verordening wordt genoemd: Verordening Sociaal Domein 2024 gemeente Boxtel. 2. Deze verordening treedt in werking op de dag nadat deze op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt, en werkt terug tot en met 1 januari 2024.	**Artikel 10.6 Ingangsdatum en naam** 1. Deze verordening wordt genoemd: **Gewijzigde** Verordening Sociaal Domein 2024 gemeente Boxtel. 2. Deze verordening treedt in werking op de dag nadat deze op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt, en werkt terug tot en met 1 januari **2025**.	Per 1 januari 2025 gaat de gewijzigde verordening gelden en daarom worden de datum van inwerkingtreding en de naam aangepast.

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN BOXTEL

Aan:	Gemeente Boxtel B&W
Van:	Adviesraad Sociaal Domein Boxtel
Portefeuillehouders:	Richard Permentier en Samia Arab
Betreft:	Gevraagd advies op wijziging gemeentelijke verordening sociaal domein 2025
Datum:	14 oktober 2024

Geacht College,

Naar aanleiding van het verzoek van Rowan Okcuoglo om een advies uit te brengen op de 'wijziging gemeentelijke verordening sociaal domein per 2025', kan de ASD Boxtel u mededelen dat zij inhoudelijk verder hier geen opmerkingen op heeft.

De leden zijn verheugd dat de inkomensgrens op verschillende punten is verhoogd naar 125% en hebben hier dan ook geen bezwaar tegen.

Wij vertrouwen erop dat hiermee uw vraag voldoende is beantwoord.

Met vriendelijke groet,

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Boxtel

Frank Leermakers
Voorzitter
tel. 06-531 865 36

Toelichting op wijziging verhoging inkomensnorm minimaregelingen naar 125%

Inleiding

Begin 2024 hebben we onderzocht wat de effecten zijn van een verhoging van de inkomensnorm voor minimaregelingen van 120% van de bijstandsnorm naar 130%. Met een Raadsinformatiebrief (verder: RiB) van 22 januari 2024 is de gemeenteraad geïnformeerd over de uitkomsten van dit onderzoek. Daaruit bleek dat een uitbreiding van de doelgroep zorgt voor een sterke financiële basis bij onze inwoners met een laag inkomen en vermogen. Ook worden inwoners beter geholpen wanneer zij te maken hebben met armoede of schulden.

In de kadernota van 2025 heeft uw raad een structureel budget van € 200.000 beschikbaar gesteld om de normverhoging van de minimaregelingen naar 130% door te voeren. Er is onderzocht welke mogelijkheden er zijn binnen dat budget. Hieruit bleek dat de beschikbaar gestelde middelen ontoereikend zijn om de inkomensnorm structureel te verhogen naar 130% voor alle minimaregelingen. Daarom wordt nu voorgesteld om de inkomensnorm per 2025 te verhogen naar 125% in plaats van 130% van de bijstandsnorm. Het gaat daarbij wel nog steeds om een uniforme ophoging van alle gemeentelijke minimaregelingen.

Argumentatie

Ons voorstel om per 2025 de inkomensnorm voor minimaregelingen te verhogen naar 125% van de bijstandsnorm is gebaseerd op de volgende argumenten:

1. Het is van belang dat de normverhoging een duurzame en toekomstbestendige oplossing is voor onze inwoners.
   - Een normverhoging naar 125% kan structureel worden gedekt vanuit de €200.000 die voor de verhoging beschikbaar is gesteld (zie tabel 2). Bij een inkomensnorm van 130% zijn de middelen daarvoor ontoereikend. Door enkel uit te gaan van structurele dekking, bieden we zekerheid dat dezelfde doelgroep ook in de toekomst aanspraak kan maken op de minimaregelingen. Een incidentele verhoging van de inkomensnorm leidt tot verwarring en frustratie bij de doelgroep, en vergroot hun bestaansonzekerheid.
   - Met een verhoging naar 125% behalen we het hoogst haalbare effect met de beschikbare middelen. De doelstelling om meer mensen te helpen doordat een grotere groep huishoudens toegang hebben tot de minimaregelingen wordt hiermee nog steeds behaald (zie tabel 1).

2. Het is belangrijk om een uniforme normverhoging door te voeren.
   - Een overwogen alternatief was om één of een aantal minimaregelingen op te hogen naar 130%, en andere regelingen op 120% te laten staan. Dit is niet wenselijk. Differentiatie in inkomensnormen tussen de verschillende minimaregelingen kan voor verwarring zorgen bij inwoners, waarvan velen al onder grote (financiële) druk leven. Nu al zijn er signalen dat het voor inwoners soms lastig is om te bepalen waar zij recht op hebben. Ook bij de recente introductie van de schoolspullenpas was het voor inwoners fijn om te weten waar zij aan toe zijn. Contour de Twern benadrukt eveneens het belang van uniformiteit en stabiliteit in de verhoging van de minimanorm.
   - Een uniforme normverhoging bespaart de uitvoering veel tijd en kosten, en voorkomt fouten in de beoordeling van aanvragen doordat één maatstaf wordt gehanteerd.

Geschatte vergroting van de doelgroep

De doelgroep die tussen 120% en 125% van de inkomensnorm valt, is niet volledig in beeld. Dit maakt het moeilijk om in te schatten hoeveel gebruik gemaakt wordt van de minimaregelingen bij een stijging van de inkomensnorm. Cijfers van het aantal huishoudens met toekenningen van de energietoeslag in 2023 en cijfers over het aantal huishoudens onder een bepaald inkomensniveau van het CBS geven

hier een schatting van.[1] Onderstaande tabel laat de verwachte stijging van de doelgroep zien volgens de energietoeslagcijfers en de CBS-cijfers. Het aantal huishoudens dat gebruik kan maken van de minimaregelingen bij een verhoging van de inkomensnorm naar 125% zal naar schatting met 7,5 tot 15,4 procent stijgen.

Tabel 1: Aantal huishoudens doelgroep

Doelgroep	Aantal volgens energietoeslagcijfers	Verwachte stijging t.o.v. 120%	Aantal volgens CBS-cijfers	Verwachte stijging t.o.v. 120%
120%	1194		1300	
125%	1284	7,5%	1500	15,4%
130%	1374	15,1%	1700	30,8%

Bron: Cijfers toegekende energietoeslag gemeente Boxtel 2023 en Armoedemonitor Boxtel 2022

Kostenindicatie

Tabel 2 geeft een kostenindicatie van een verhoging naar 125% op basis van zowel de energietoeslagencijfers als de CBS-cijfers. Ook de verwachte kosten bij een verhoging naar 130% zijn hierin opgenomen.

Tabel 2: Kosten minimaregelingen

Regeling	Huidige kosten (2023)	Verwachte kosten* *Cijfers energietoeslag*	Verwachte kosten* *Cijfers CBS*
Bijzondere bijstand	€ 814.272	€ 875.343	€ 937.227
Welzijnsfonds	€ 222.530	€ 239.220	€ 256.132
Individuele Inkomenstoeslag	€ 147.349	€ 158.400	€ 169.599
Collectieve zorgverzekering minima	€ 116.286	€ 125.008	€ 133.846
Stichting Leergeld[2]	€ 34.558	€ 37.150	€ 39.776
Totale kosten verstrekkingen	**€ 1.334.996**	**€ 1.435.120**	**€ 1.536.580**
Stijging kosten verstrekkingen		€ 100.125	€ 201.584
Stijging personele kosten[3]		€ 48.160	€ 48.160
Totale stijging bij 125%		**€ 148.285**	**€ 249.774**
Totale stijging bij 130%[4]		€ 249.745	€ 459.339

Zoals deze tabel laat zien wordt de structurele kostenstijging op basis van de CBS-cijfers geschat op € 249.774. De CBS-cijfers zijn echter een schatting die uitgaat van een rechtlijnige stijging in gebruik van

[1] Bij de energietoeslag en de cijfers van het CBS is geen rekening gehouden met vermogen, terwijl dat bij veel minimaregelingen wel wordt gedaan.

[2] Stichting Leergeld bepaalt zelf de normen van hun regelingen. Omdat het waarschijnlijk is dat ze dit conform normen van de gemeente doen, zijn ze meegenomen in dit overzicht.

[3] Bij een verhoging van de inkomensnorm voor minimaregelingen neemt het benodigde werk toe bij verschillende onderdelen van de ambtelijke organisatie. Onder andere bij de minimaconsulenten (aanvragen beoordelen), WegWijs (eerste contact voor aanvraag), de ondersteuning (verwerken poststukken), kwaliteit (toetsing werkprocessen), de uitkeringsadministratie en applicatiebeheer. De verwachte toename aan capaciteit is hierbij conservatief geschat op maximaal 1 FTE op schaal 8 voor beide gemeenten, wat €86.000 kost. Daar wordt de 56/44 verdeling op toegepast, wat leidt tot €48.160 stijging aan personele kosten voor de gemeente Boxtel.

[4] Deze bedragen zijn berekend op basis van de kosten van de minimaregelingen in 2023, vermenigvuldigd met de verwachte stijging van de doelgroep bij een verhoging naar 130%. Dat betekent een stijging van 15,1% of 30,8%, zoals aangegeven in tabel 1.

minimaregelingen tussen de doelgroep van 120% en die van 130%. De cijfers van het aantal toekenningen van de energietoeslag laten echter zien dat het in de praktijk lager uit kan vallen. Die cijfers schatten de stijging dan ook op € 148.285.

Daarom wordt in de structurele bekostiging uitgegaan van een stijging in kosten die tussen deze twee bedragen in ligt, namelijk ongeveer € 199.029. Een stijging naar 130% zou daar ver boven liggen, daar geeft zelfs de lagere schatting een structureel tekort aan van bijna € 50.000.

Communicatie
De normverhoging zal worden toegelicht tijdens het persgesprek. Ook zal er een communicatiestrategie worden uitgevoerd om de inwoners van de gemeente te informeren en de beoogde doelgroep van de normverhoging te bereiken. Daarbij zal onder andere worden ingezet op:

- Verspreiding van informatie via gemeentelijke contactpersonen zoals bijvoorbeeld schuldhulpverleners en de wijkteams
- Verspreiden van informatie via maatschappelijke partners van het armoedenetwerk
- Social Media berichten
- Informatie op de website van de gemeente

Subsidiebeleid Boxtel

onderzoek naar het Boxtels subsidiebeleid en de uitvoering daarvan

Onderzoeksvraag

- Hoe is in Boxtel het subsidiebeleid ingericht, welke doelen moeten daarbij worden gerealiseerd en op welke wijze wordt daarop gestuurd en gecontroleerd?

Aanpak

- Documentenanalyses
- Interviews met ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordigers gemeente en subsidie ontvangende organisaties (professioneel en vrijwilligers)
- Hoor- en wederhoor fase
- Goede afstemming met lopende activiteiten van MGD

Bevindingen

- Samenwerking met subsidie ontvangende organisaties als (redelijk) positief ervaren
- Subsidieafspraken grotendeels uitgevoerd…. Effecten??
- Geen consistente indeling van subsidie categorieën en weinig transparant zicht op het totale subsidielandschap
- Scherpere en actuelere koppeling tussen beleidsdoelen en subsidieverlening
- Begrenzingen subsidiebeleid en accommodatiebeleid
- Professionele organisaties < > vrijwilligersorganisaties
- Differentiatie in spelregels gekoppeld aan omvang subsidies
- Meerjarige afspraken (en indexering)
- Beleidsadviseur subsidies

Aanbevelingen

2 Aanbevelingen aan de raad als opdrachtgever aan het college.

- *Doorvertaling aanbevelingen in het nieuwe subsidiebeleid en uitwerking*
- *Compleet en opnieuw ingedeeld overzicht van subsidies in de subsidiestaat*

2 Aanbevelingen aan het college als opdrachtgever aan de ambtelijke organisatie.

- *Stroomlijning subsidiebeleid met daarbij aandacht voor:*
  - totale subsidielandschap in beeld brengen met een meer herkenbare indeling
  - Verscherpen en actualiseren inhoudelijke onderleggers (doelen)
  - Subsidiebeleid en accommodatiebeleid
  - Differentiatie in spelregels voortzetten

- *Verdere versterking samenwerking subsidie ontvangende organisaties*
  - Werken met meerjarige afspraken
  - Contacten met vrijwilligersorganisaties
  - Gezamenlijke verkenning van de monitoring

- **Prachtige kans op doorwerking van de aanbevelingen.**

Tenslotte

- Eerste opmerkingen en vragen

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1364524
Portefeuillehouder:	Hans Heesen
Steller:	Marc van Vugt

Onderwerp

Onderzoek rekenkamer Boxtel naar het subsidiebeleid van de gemeente Boxtel

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. De conclusies en aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek ‘Subsidiebeleid Boxtel’ over te nemen en hier uitvoering aan te geven;
2. Het college opdracht te geven de aanbevelingen aan het college uit te voeren.

meewerkend boxtel

Inleiding

Het totale subsidiebedrag in de gemeente (structurele en incidentele subsidies samen) bedraagt ruim € 5.000.000. Een substantieel bedrag, waarbij de vraag kan worden gesteld: worden deze bedragen doeltreffend en doelmatig ingezet? Naast deze inhoudelijke gedreven vraag is er een andere aanleiding het subsidiebeleid tegen het licht te houden. Het huidige Beleidskader subsidies stamt uit 2017. Sindsdien hebben zich tal van ontwikkelingen voorgedaan waardoor een herziening van het subsidiebeleid wenselijk is. Het college van B&W heeft besloten dat een nieuwe beleidsnota subsidiebeleid wordt ontwikkeld en deze wordt aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden (in 2025).

Beoogd resultaat

Inzicht te geven:

- hoe in Boxtel het subsidiebeleid is ingericht;
- of de beoogde maatschappelijke effecten worden behaald;
- op welke wijze daarop wordt gestuurd en gecontroleerd.

Tevens wil de rekenkamer handvatten geven voor het nieuw op te stellen subsidiebeleid in Boxtel.

Argumenten

1.1 Positieve bestuurlijke reactie.

Voordat het definitieve onderzoeksrapport aan de gemeenteraad wordt aangeboden, is het college van B&W in de gelegeheid gesteld om een bestuurlijke reactie te geven op het rapport en hoe men uitvoering gaat geven aan de aanbevelingen die zijn gericht aan het college. Het college geeft in haar reactie op het onderzoek aan de aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen. De reacties is, gevolgd door een nawoord vanuit de rekenkamer, integraal in het rapport opgenomen.

2.1 Aanbevelingen uit het rapport kunnen worden betrokken bij het nieuw op te stellen subsidiebeleid.

Het rekenkameronderzoek, een evaluatieve terugblik, levert bouwstenen aan voor het nieuwe subsidiebeleid in Boxtel. De onderzoeksresultaten kunnen op die manier een directe doorwerking krijgen. De rekenkamer heeft bij dit onderzoek uitdrukkelijk ingezet op de afstemming met de ambtelijke organisatie over de vraagstelling en aanpak. Er is gezocht naar een coproductie, met respect voor de verschillen in elkaars positie. Op die manier kan ‘werk met werk’ worden gemaakt.

Kanttekeningen

N.v.t.

Financiën

Het onderzoeksrapport en de reactie daarop van het college geeft geen inzicht in de (kosten)effecten van het overnemen van de aanbevelingen.

Uitvoering

De aanbevelingen moeten, nadat deze door de raad zijn overgenomen, worden uitgevoerd. De jaarlijkse terugkoppeling over de opvolging van de aanbevelingen die zijn gericht aan het college is vastgelegd in de gemeentewet (artikel 185a). De monitoring van de aanbevelingen die zijn gericht aan de raad zelf, is vastgelegd in de verordening Rekenkamer Boxtel 2023 (artikel 10). Het college en de griffier geven hier invulling aan door de stand van zaken te melden in een paragraaf bij de bestuursrapportage.

Communicatie

Het onderzoeksrapport wordt gepubliceerd op de website van de gemeente Boxtel. Na vaststelling door de gemeenteraad worden degenen die een bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming van het rapport, hierover geïnformeerd.

meewerkend boxtel

Bijlagen

1. Kernrapport – Subsidiebeleid Boxtel
2. Bevindingenrapport – Subsidiebeleid Boxtel

Boxtel, 12 november 2024
Rekenkamer Boxtel,
de voorzitter,

Jan van den Heuvel

Contactpersoon

Jan van den Heuvel, voorzitter rekenkamer Boxtel, jheu@home.nl

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1364524

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van de rekenkamer Boxtel van 12 november 2024;

Besluit

1. De conclusies en aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek ‘Subsidiebeleid Boxtel’ over te nemen en hier uitvoering aan te geven;
2. Het college opdracht te geven de aanbevelingen aan het college uit te voeren.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 10 december 2024;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

meewerkend boxtel

REKENKAMER BOXTEL

Subsidiebeleid Boxtel

KERN NOTA

November 2024

INHOUDSOPGAVE

Leeswijzer 2

KERN NOTA 3

1. Inleiding 3
   1.1 Aanleiding 3
   1.2 Centrale vraagstelling, deelvragen en normen 3
   1.3 Aanpak 5

2. Conclusies 5
   2.1 Beantwoording centrale vraagstelling 5
   2.2 Beantwoording deelvragen 6

3. Aanbevelingen 10
   3.1 Aan de gemeenteraad van Boxtel 10
   3.2 Aan het college van Burgemeester en Wethouders 10

4. Bestuurlijke reactie college van B&W 12

5. Nawoord Rekenkamer Boxtel 12

Leeswijzer

De resultaten van het onderzoek zijn gerapporteerd in twee rapportages.
Deel A betreft de Kernnota waarin de aanpak van het onderzoek, de conclusies en aanbevelingen, de kern van de bestuurlijke reactie van het college van B&W en het nawoord van de Rekenkamer Boxtel (RK) is opgenomen.
Deel B betreft de Nota van Bevindingen, waarin uitgebreider verslag wordt gedaan van de resultaten van het onderzoek. Daarin zijn ook de bijlagen opgenomen.

A. KERN NOTA

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In de gemeente Boxtel wordt in 2024 ongeveer € 3.800.000 uitgegeven aan structurele subsidies. Hiervan wordt ongeveer € 3.200.000 uitgekeerd aan professionele partners en gaat er ongeveer € 600.000 naar organisaties die een maatschappelijke waarde leveren. Daarnaast is er sprake van ongeveer € 1.400.000 aan incidentele subsidies in 2023 (voor 2024 is nog geen totaal beeld aanwezig).
Het totale subsidiebedrag in de gemeente (structurele en incidentele subsidies samen) bedraagt ruim € 5.000.000. Een substantieel bedrag, waarbij de vraag kan worden gesteld: worden deze bedragen doeltreffend en doelmatig ingezet?

Naast deze inhoudelijk gedreven vraag is er een andere aanleiding het subsidiebeleid tegen het licht te houden. Het Beleidskader subsidies stamt uit 2017 en sindsdien hebben zich tal van ontwikkelingen voorgedaan. Dit beleidskader is de basis geweest voor de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling die in werking is getreden per 1 januari 2018. Deze regeling vormt nog steeds de basis voor het verlenen van het merendeel aan subsidies. Gelet op het voorgaande acht het college van B&W een herziening van het subsidiebeleid wenselijk. Besloten is dat een nieuwe beleidsnota subsidiebeleid wordt ontwikkeld en aan de gemeenteraad ter vaststelling wordt aangeboden (in 2025).

Met het oog daarop wil de RK aan de hand van een evaluatieve terugblik bouwstenen aanleveren voor het nieuwe subsidiebeleid in Boxtel. De onderzoeksresultaten kunnen op die manier een directe doorwerking krijgen. De RK heeft bij dit onderzoek uitdrukkelijk ingezet op de afstemming met de ambtelijke organisatie over de vraagstelling en aanpak. Er is gezocht naar een coproductie, met respect voor de verschillen in elkaars positie. Op die manier kan ‘werk met werk’ worden gemaakt.

1.2 Centrale vraagstelling, deelvragen en normen

Als centrale vraagstelling voor dit onderzoek is de volgende hoofdvraag geformuleerd:

> Hoe is in Boxtel het subsidiebeleid ingericht, worden daarbij de beoogde maatschappelijke effecten behaald en op welke wijze wordt daarop gestuurd en gecontroleerd?

Deze centrale vraagstelling is uitgewerkt in 11 deelvragen.

De eerste en tweede deelvraag luiden als volgt:

1. Wat wordt in Boxtel verstaan onder subsidies?
2. Welke soorten subsidies worden gehanteerd en om welke bedragen gaat het daarbij?

Bij deze deelvragen worden als normen gehanteerd:

- Er is een heldere definitie opgenomen in de Algemene Subsidieverordening en/of Beleidskader subsidies Boxtel van de gemeente Boxtel.

- De keuze voor subsidie soorten is gemotiveerd en inzichtelijk.
- De indeling in categorieën is overzichtelijk en consistent.

De derde deelvraag luidt als volgt:

3. Aan wie worden deze bedragen verstrekt en is daar een duidelijk overzicht van?

Bij deze deelvraag wordt als norm gehanteerd:

- Er is een openbaar subsidieregister beschikbaar waarin de subsidieontvanger, het subsidiebedrag en de belangrijkste projectkenmerken per subsidieontvanger zijn opgenomen.

De vierde en vijfde deelvraag luiden als volgt:

4.Zijn de gemeentelijke opgaven en de beleidsdoelen, die met subsidiëring worden beoogd, vastgelegd?
5. Is er voor elke subsidieregeling vastgelegd wat de gemeente beoogt met de subsidie en hoe dit bijdraagt aan de gemeentelijke opgaven en de beleidsdoelen?

Bij deze deelvragen worden als normen gehanteerd:

- In de Algemene subsidieverordening en/of het subsidiebeleid zijn de soorten subsidies benoemd en is het doel per soort aangegeven.
- In het subsidiebeleid zijn de gemeentelijke opgaven die met subsidiëring beoogd worden, benoemd.
- Het subsidiebeleid is uitgewerkt in beleidsnota's waarin de beleidsdoelen zijn benoemd om de gemeentelijke opgaven te kunnen realiseren.

De zesde en zevende deelvraag luiden als volgt:

6. Zijn de gemeentelijke opgaven en de beleidsdoelen die met de subsidie beoogd wordt, vooraf kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie?
7. Is het helder voor de ontvanger van de subsidie welke maatschappelijke prestaties daarvoor te moeten leveren?

Bij deze deelvragen worden als normen gehanteerd:

- De te realiseren gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen zijn actief gecommuniceerd richting de subsidieontvangers.
- Voor de subsidieontvanger is duidelijk welke maatschappelijke prestaties te moeten leveren voor een bijdrage aan het realiseren van de gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen.

De achtste, negende en tiende deelvraag luiden als volgt:

8. Wordt vooraf duidelijk gecommuniceerd hoe verantwoording van de besteding van de subsidie moet worden afgelegd?
9. Wordt er achteraf (in verhouding tot het bedrag van de subsidie) in de praktijk een duidelijke verantwoording van de besteding van de subsidie afgelegd?
10. Wordt de voortgang van de uitvoering actief bewaakt en wordt er bij afwijkingen ten opzichte van de gemaakte afspraken bijgestuurd (tussentijdse wijzigingen)?

Bij deze deelvragen worden als normen gehanteerd:

- Hoe de gesubsidieerde maatschappelijke organisaties verantwoording af moeten leggen is vastgelegd en is vooraf gecommuniceerd aan de subsidieontvangers.

- Bij subsidiebedragen boven € 5.000 wordt minimaal jaarlijks verantwoording afgelegd over de besteding van het subsidiebedrag. Daarin is opgenomen welke activiteiten zijn ondernomen, welke resultaten zijn bereikt en welke doelen zijn gerealiseerd. Daarbij is een relatie gelegd naar de gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen.
- De voortgang van te realiseren activiteiten, prestaties en doelen door de gesubsidieerde maatschappelijke organisatie wordt bewaakt door de gemeente, en zo nodig wordt er bijgestuurd.

De elfde deelvraag luidt als volgt:

11. Hoe ervaren de betrokken spelers (binnen en buiten de gemeente) het totale subsidieproces?

Als normen worden daarbij gehanteerd:

- Het subsidieproces is voor de betrokken spelers helder.
- De betrokken spelers zijn tevreden over het procesverloop.

1.3 Aanpak

Het onderzoek is gestart met een oriënterend gesprek met de gemeentelijk contactpersoon voor dit onderzoek en het opstellen van het onderzoeksplan. Gestart is met een analyse van relevante gemeentelijke documenten. Om inzicht in de werkwijze van de gemeente scherp in beeld te krijgen zijn interviews gehouden met betrokkenen in het subsidieproces, zowel intern binnen de gemeente als extern met gesubsidieerde maatschappelijke organisaties. Het betrof interviews binnen de gemeente met de portefeuillehouder subsidies en met 14 ambtelijk betrokkenen. Het betrof 7 interviews met gesubsidieerde maatschappelijke organisaties; zowel professionele partners als vrijwilligersorganisaties. Op basis van de documentenanalyse en de interviews is het conceptrapport opgesteld. Nadat de hoor- en wederhoorprocedure (de check op de feiten aan de hand van de interviewverslagen en de bestuurlijke reactie van het college van B&W) is gevolgd, is de definitieve rapportage opgesteld. Dit rapport wordt aangeboden aan de raad, waarna behandeling door de raad plaatsvindt. Deze is voorzien in november/december 2024.

2. Conclusies

2.1 Beantwoording centrale vraagstelling

De centrale vraagstelling van dit onderzoek is:

Hoe is in Boxtel het subsidiebeleid ingericht, worden daarbij de beoogde maatschappelijke effecten behaald en op welke wijze wordt daarop gestuurd en gecontroleerd?

Een samenvattend antwoord op deze centrale vraagstelling luidt als volgt:

In Boxtel worden verschillende soorten subsidies onderscheiden. Zo wordt gesproken over subsidies voor het fysieke en voor het sociale domein. Daarnaast wordt onderscheid gemaakt in structurele en incidentele subsidies. De subsidiestaat, zoals in de begroting opgenomen, laat de incidentele subsidies geheel buiten beeld en de indeling in subsidie categorieën is niet consistent. Een nieuwe indeling van soorten subsidies, zoals nu door de gemeente wordt ontwikkeld en in 2025 aan de gemeenteraad wordt aangeboden, biedt goede aanknopingspunten voor een meer logische indeling en een helderder beeld van het subsidielandschap.

Het antwoord op de vraag of de maatschappelijke effecten daadwerkelijk zijn behaald door de inzet van subsidies, is moeilijk te geven. Dit komt voort uit het feit dat de gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen vaak in algemene termen zijn benoemd. Het is dan ook de vraag of de maatschappelijke effecten zijn behaald ondanks of juist dankzij de inzet via subsidies. Wel kan worden geconstateerd dat de beoogde prestaties en activiteiten bijna altijd zijn uitgevoerd door de subsidie ontvangende organisaties conform de vooraf gemaakte afspraken. Waar dat een enkele keer niet lukte hing dat samen met personeelstekorten.

Over het algemeen wordt de samenwerking tussen gemeente en subsidie ontvangende organisaties als positief gekwalificeerd. Met name met de professionele organisaties is er periodiek ambtelijk en bestuurlijk overleg over de voortgang en eventuele nieuwe ontwikkelingen. Voor de dorpen en de wijken vervullen de wijkmakelaars deze rol, naar tevredenheid van de bewonersorganisaties.

Ondanks dat dienen zich toch ook enkele aandachtspunten aan, die - in de ogen van betrokkenen - het subsidieproces kunnen verbeteren. Deze hebben vooral betrekking op onderwerpen als:

- meer overzicht op het totale subsidielandschap;
- het verscherpen en actualiseren van de inhoudelijke onderleggers voor het subsidiebeleid en de koppeling daarvan met de subsidies;
- een verduidelijking van de grenzen en de afstemming tussen het subsidiebeleid en het accommodatiebeleid;
- behoud van differentiatie in de spelregels voor aanvragen en verantwoording afhankelijk van de subsidieomvang;
- duidelijke afspraken over mandatering binnen de gemeente;
- het werken met meerjarige afspraken voor subsidiëring;
- een gezamenlijke verkenning naar de wijze van monitoring;
- het afzwakken van de discrepantie tussen de door de gemeente gehanteerde indexcijfers en de daadwerkelijke kosten van de subsidie ontvangende organisaties.

2.2 Beantwoording deelvragen

De eerste en tweede deelvraag luiden als volgt:

1. Wat wordt in Boxtel verstaan onder subsidies?
2. Welke soorten subsidies worden gehanteerd en om welke bedragen gaat het daarbij?

Kijkend naar de bevindingen en de gehanteerde normen kan worden geconcludeerd:

- In het subsidiebeleid is een heldere definitie opgenomen van wat een subsidie inhoudt voor de gemeente: “Subsidie is een uitvoeringsinstrument om beleid te verwezenlijken. Het beleid (het “wat en waarom”) ligt vast in visiedocumenten, beleidsprogramma’s, notities en de programmabegroting. Om dit beleid te verwezenlijken (het “hoe”) staan de gemeente verschillende instrumenten ter beschikking. Zo kan de gemeente een opdracht verstrekken (inkoop), zelf voorzieningen realiseren, financiële bijdragen verstrekken en subsidies verlenen. Elk instrument kent zijn eigen juridisch kader en beleidskader. Het Beleidskader Subsidies beschrijft de wijze waarop (en dus “hoe”) gemeente Boxtel het subsidie-instrument op een zo efficiënt en doeltreffend mogelijke wijze inzet.”
- Op dit moment worden onderscheiden: subsidies in het fysieke en in het sociale domein. Daarnaast wordt onderscheid gemaakt in structurele en incidentele subsidies. Eerste gedachten over een nieuwe indeling van subsidies gaan uit van de volgende subsidie categorieën: prestatiesubsidies, vrijwilligerssubsidies, instroomsubsidies, projectsubsidies, exploitatiebijdragen en wijkmakelaarsbudgetten. Met deze indeling wordt het overzicht en de helderheid vergroot. Bovendien is op deze wijze sprake van een compleet beeld.

- De in de begroting opgenomen subsidiestaat geeft geen overzicht van het totale subsidiebudget. Het gaat daarbij vooral om subsidies vanuit de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling en nog drie andere subsidieregelingen. Dit betreffen structurele subsidies. Inzicht in structurele en incidentele subsidies vanuit andere subsidieregelingen, mist. Ook blijkt dat de indeling van subsidies in de onderscheiden categorieën niet steeds consistent is.
- In de Algemene Subsidie Verordening (Asv) is sprake van een differentiatie in de omvang van subsidiebedragen (tot € 5.000, van € 5.000 tot € 50.000 en boven € 50.000). In samenhang daarmee zijn ook verschillende spelregels benoemd over de verantwoording van het subsidiebedrag.
- Met de aanstelling van een beleidsmedewerker subsidies worden binnen MGD mogelijkheden gezien om het zicht op het subsidielandschap en het subsidieproces te verbeteren.

De derde deelvraag luidt als volgt:

3. Aan wie worden deze bedragen verstrekt en is daar een duidelijk overzicht van?

Kijkend naar de bevindingen en de gehanteerde norm kan worden geconcludeerd:

- Slechts een gedeelte van de subsidies (namelijk de structurele subsidies) is opgenomen in de subsidiestaat welzijnsactiviteiten en zijn publiekelijk bekend. Het gaat hierbij in 2024 om een bedrag van € 3.789.305. Hierin wordt per begrotingsjaar duidelijk aan wie de subsidie is/wordt verstrekt en voor welk subsidiebedrag. Projectkenmerken per subsidieontvanger zijn daarbij niet inzichtelijk.
- Voor incidentele subsidies is binnen de ambtelijke organisatie een overzicht beschikbaar vanuit de financiële systemen, waarin duidelijk wordt aan wie de subsidie wordt verstrekt en voor welk subsidiebedrag. Dit overzicht is echter niet openbaar. In dat overzicht zijn nauwelijks projectkenmerken per subsidieontvanger opgenomen. Volstaan wordt meestal met een summiere toelichting over de bedoeling van de subsidie. Het gaat hierbij in 2023 om een bedrag van € 1.422.363.
- Met een totaaloverzicht van structurele en incidentele subsidies kan het zicht op de subsidie omvang worden verbeterd. Een nieuwe indeling van subsidies, zoals momenteel in ontwikkeling is, helpt eveneens om beter inzicht te krijgen in de verschillenden subsidies. De daarin benoemde categorieën als ‘opstartsubsidies, projectsubsidies en wijkmakelaarsbudget’ kunnen worden ingezet voor nieuwe initiatieven. Daarmee is ook de flexibiliteit in het subsidiesysteem gediend.

De vierde en vijfde deelvraag luiden als volgt:

4. Zijn de gemeentelijke opgaven en de beleidsdoelen, die met subsidiëring worden beoogd, vastgelegd?
5. Is er voor elke subsidieregeling vastgelegd wat de gemeente beoogt met de subsidie en hoe dit bijdraagt aan de gemeentelijke opgaven en de beleidsdoelen?

Kijkend naar de bevindingen en de gehanteerde normen kan worden geconcludeerd:

- De gemeente onderscheidt in het subsidiebeleid twee soorten subsidies, zoals eerder aangegeven: de subsidieclusters domein fysiek en domein sociaal. Het subsidiebeleid geeft een overzicht van de gemeentelijke opgaven voor deze twee clusters.
- Vanuit de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling wordt het merendeel van de structurele subsidies verstrekt. Deze subsidieregeling verwijst per onderdeel naar het doel.

- Ook in andere subsidieregelingen, van waaruit zowel structurele als incidentele subsidies worden verstrekt, wordt in veel gevallen het doel benoemd. Vaak worden ook subsidiabele activiteiten benoemd.
- Hoewel dus regelmatig verwezen wordt naar achterliggende beleidsnota's vraagt de relatie tussen beleidsdoelen en de te verlenen subsidies aandacht. Een verbetering in deze wordt volgens de gesprekspartners vooral kansrijk geacht bij het verschijnen van een nieuwe visie op het sociaal domein en diverse beleidsnota's.
- Met de beoogde herziening van het subsidiebeleid en het accommodatiebeleid kan de afstemming tussen beide verder worden uitgewerkt. Daarmee kan ingespeeld worden op de wensen van betrokken spelers om hierin meer helderheid te krijgen.
- Ook in de gesprekken komt dit thema vaak terug. Er zijn nogal eens vragen over de inhoudelijke grondslagen en te realiseren doelen door middel van inzet van subsidies. Dit geldt in het bijzonder voor de subsidiëring van dorpsraden en wijkraden. Aanvullend op de oorspronkelijke verdelingen per wijk en dorp, waarvan de grondslag overigens niet steeds duidelijk is, zijn in de loop der tijd diverse subsidies toegevoegd. Het beeld is daardoor vertroebeld.

De zesde en zevende deelvraag luiden als volgt:

6. Zijn de gemeentelijke opgaven en de beleidsdoelen, waarvoor de subsidie is bedoeld, vooraf kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie?
7. Is het helder voor de ontvanger van de subsidie welke maatschappelijke prestaties daarvoor te moeten leveren?

Kijkend naar de bevindingen en de gehanteerde normen kan worden geconcludeerd:

- Er wordt verondersteld dat de subsidie-aanvrager bij de aanvraag van de subsidie reeds bekend is met de gemeentelijke doelen, de beleidsdoelen en de doelen uit de subsidieregelingen. Immers, in de Asv wordt als voorwaarde voor de aanvraag gesteld dat de doelen en resultaten die met de activiteiten worden nagestreefd en hoe de activiteiten daaraan bijdragen, worden benoemd in de aanvraag. In de subsidiebeschikking (wanneer de subsidie is toegewezen) wordt verwezen naar het wettelijk kader; de documenten waaruit de subsidieontvanger gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen kan achterhalen. Ook wordt in de subsidiebeschikking verwezen naar de relevante subsidieregeling, waarin doelen en/of subsidiabele activiteiten zijn opgenomen. Een directe verwijzing in de beschikking naar gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen wordt niet gegeven.
- Voor subsidiebedragen boven € 50.000 worden vaak convenanten en prestatie-overeenkomsten opgesteld in samenspraak met de betreffende maatschappelijke organisaties. Convenanten zien toe op de uitgangspunten van subsidieverlening en doelstellingen. Prestatie-overeenkomsten omschrijven de gewenste output (resultaten). Daarmee is het voor subsidieontvangers helder welke maatschappelijke prestaties te moeten leveren. Uit de geanalyseerde voorbeelden blijkt dat formats voor prestatie-overeenkomsten niet identiek zijn; zaken worden op verschillende wijzen beschreven.
- Bij de professionele organisaties zijn de opgaven en doelen van de gemeente bekend. Dit geldt minder voor de organisaties met een subsidiebudget onder € 50.000.
- Waar de gemeente de doelen van de subsidie meegeeft (de 'wat vraag') is geconstateerd dat er daadwerkelijk ruimte wordt geboden aan de uitvoerende organisaties om de 'hoe-vraag' te beantwoorden. Of met andere woorden: er is ruimte voor de uitvoerende organisaties in de keuze van activiteiten om de doelen te realiseren.
- Zowel de accounthouders als de wijkmakelaars vervullen een belangrijke rol als verwijzer naar subsidiemogelijkheden.

De achtste, negende en tiende deelvraag luiden als volgt:

8. Wordt vooraf duidelijk gecommuniceerd hoe verantwoording van de besteding van de subsidie moet worden afgelegd?
9 Wordt er achteraf (in verhouding tot het bedrag van de subsidie) in de praktijk een duidelijke verantwoording van de besteding van de subsidie afgelegd?
10. Wordt de voortgang van de uitvoering actief bewaakt en wordt er bij afwijkingen ten opzichte van de gemaakte afspraken bijgestuurd (tussentijdse wijzigingen)?

Kijkend naar de bevindingen en de gehanteerde normen kan worden geconcludeerd:

- Voor de drie onderscheiden subsidie-omvangen (tot € 5.000, van € 5.000 tot € 50.000 en boven € 50.000) hanteert de gemeente verschillende spelregels over de wijze van verantwoording, die recht doen aan de omvang van de subsidiebedragen. Deze spelregels worden kenbaar gemaakt aan de subsidieontvangers middels de subsidiebeschikking.
- Maatschappelijke organisaties die subsidiebedragen boven € 5000 ontvangen, worden geacht jaarlijks een inhoudelijk verslag en een financieel verslag of jaarrekening in te dienen ten behoeve van verantwoording. Dit gebeurt ook daadwerkelijk en het samenspel in deze wordt positief beoordeeld. Voor subsidies lager dan € 5000 bestaan geen formele spelregels over de wijze van rapporteren over de voortgang.
- Met de professionele organisaties vindt tussentijds periodiek overleg plaats over de voortgang en over nieuwe ontwikkelingen, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Daarbij zijn ook mogelijkheden voor bijstelling in de uitvoering. Dit gebeurt minder tot niet voor vrijwilligersorganisaties.
- De doelrealisatie is moeilijk meetbaar in termen van maatschappelijke effecten. Op het niveau van ondernomen activiteiten, projecten, bereikte deelnemers, gevoerde gesprekken, e.d. is dat wel mogelijk. Uit de analyse komt naar voren dat de voorgenomen prestaties ook grotendeels worden uitgevoerd. Door personele problemen lukt dat in een enkel geval niet.
- Het maken van duidelijke afspraken over de monitoring aan de voorkant schept duidelijkheid voor gemeente en subsidie ontvangende organisaties over de wijze van meting van doelen, opgaven en te leveren prestaties. Daarbij wordt als wens vaak een mix genoemd van kwantitatieve en kwalitatieve informatie ('story telling'). Het wordt belangrijk gevonden deze zoektocht naar die duidelijkheid vooraf gezamenlijk in te zetten.

De elfde deelvraag luidt als volgt:

11. Hoe ervaren de betrokken spelers (binnen en buiten de gemeente) het totale subsidieproces?

Kijkend naar de bevindingen en de gehanteerde normen kan worden geconcludeerd:

- Het dominante beeld is dat de professionele organisaties het subsidieproces helder vinden en daar in belangrijke mate tevreden over zijn. Voor kleinere organisaties, die werken met vrijwilligers, is het oordeel op deze punten minder positief.
- Binnen de ambtelijke organisatie is eveneens sprake van een wisselend beeld: voor de ervaren medewerk(st)ers zijn het subsidielandschap en de spelregels helder. Voor andere medewerkers geldt dat veel minder.
- Als meer specifieke aandachtspunten komen uit de gesprekken naar voren: de wens om te komen tot meerjarige subsidieafspraken, een betere afstemming over de indexering en een meer op inhoud gerichte inzet van de middelen voor wijkgericht werken op basis van een door bewoners gedragen wijk- of dorpsplan.

3. Aanbevelingen

Op basis van de bevindingen en de conclusies daaruit, worden de volgende aanbevelingen gedaan.

3.1 Aan de gemeenteraad van Boxtel

1. Verzoek het college van B&W de aanbevelingen (nr. 2, 3 en 4) uit dit onderzoek te vertalen in de herijking van het subsidiebeleid, dan wel in de uitwerkingen daarvan.

Overwegingen en aandachtspunten:

- Het is een uitgelezen kans en momentum om de aanbevelingen uit dit onderzoek te laten doorwerken in de herijking van het subsidiebeleid.
- Voor een deel kan dit vorm krijgen in het subsidiebeleid zelf en voor een deel kan dit in nadere uitwerkingen in het verlengde van het nieuwe subsidiebeleid.

2. Verzoek het college het totaal overzicht op de subsidies te verbeteren, de indeling in soorten subsidies aan te passen en beide een plek te geven in de subsidiestaat in de begroting.

Overwegingen en aandachtspunten:

- De subsidiestaat welzijnsactiviteiten uit de begroting is incompleet: deze bevat slechts structurele subsidies, waarbij incidentele subsidies niet zijn opgenomen. Incidentele subsidies hebben jaarlijks een flinke omvang, Zo ging het in 2023 om een bedrag van € 1.422.363 aan incidentele subsidies.
- De huidige indeling in categorieën van subsidies in de subsidiestaat is niet consistent. Zo worden dezelfde typen subsidies onder verschillende categorieën ondergebracht. Bijvoorbeeld: wijkorganen worden in verschillende categorieën ondergebracht. Dat gaat ten koste van de transparantie van subsidies.
- Een eerste proeve van een nieuwe indeling in soorten subsidies biedt uitstekende aanknopingspunten om tot een completer en helderder overzicht van subsidies te komen.

3.2 Aan het college van Burgemeester en Wethouders

3. Geef aan de ambtelijke organisatie de opdracht te komen tot een stroomlijning van het subsidiebeleid op basis van een nieuwe indeling van de subsidie categorieën uit de herijking van het subsidiebeleid.

Overwegingen en aandachtspunten:

- Met de recente aanstelling van een beleidsadviseur subsidies is het mogelijk de uitwerking en uitvoering van het subsidiebeleid verder te stroomlijnen en te verbeteren. Bij de verdere stroomlijning en verbetering wordt gedacht aan de volgende punten:
    - Overzicht in het totale subsidielandschap.
      In de ambtelijke organisatie wordt het overzicht op het totale subsidielandschap op dit moment vaak gemist. Het gaat met name over de inhoudelijke grondslagen voor het verlenen van subsidies; de gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen en de samenhang met subsidies. En het gaat over het subsidieproces zelf; het overzicht van structurele en incidentele subsidies (per subsidieontvanger), het proces van aanvraag tot en met verantwoording en de rollen en verantwoordelijkheden binnen de ambtelijke organisatie. Het missen van overzicht op het totale subsidielandschap

kost – vooral voor nieuwe medewerk(st)ers – veel tijd om hun rol snel en goed te kunnen pakken. Het bieden van een dergelijk overzicht met de bijbehorende gedragslijnen en spelregels, alsook het actief daarover communiceren in de ambtelijke organisatie, draagt bij aan een professioneler en efficiënter gemeentelijk functioneren.

- Het verscherpen en actualiseren van de inhoudelijke onderleggers voor het subsidiebeleid.
  De inhoudelijke onderleggers voor het geven van subsidie zijn niet altijd bekend bij zowel de ambtelijke organisatie als bij subsidieontvangers (met name bij vrijwilligersorganisaties/wijk- en dorpsraden/bedragen tot € 50.000). Ook zijn afspraken over de hoogte van een subsidie vaak historisch ontstaan en is vaak niet meer te herleiden waarom een bepaald bedrag gesubsidieerd wordt, met name bij vrijwilligersorganisaties/wijk- en dorpsraden/bedragen tot € 50.000. De in ontwikkeling zijnde integrale visie op het sociale domein vormt voor velen een belangrijke onderlegger, maar ook beleidsnota's op de verschillende beleidsvelden zoals cultuur, sport, zorg en welzijn. Alsdan kan een scherpere aanhaking van actueel beleid aan de subsidies worden gerealiseerd. Het is dan wel zaak deze actieve koppeling ook daadwerkelijk vorm te geven.
- Subsidiebeleid en accommodatiebeleid.
  Er blijkt nogal eens onduidelijkheid over de beantwoording van de vraag wat bij het accommodatiebeleid moet worden ondergebracht en wat onder het subsidiebeleid. Waar op deze onderwerpen gewerkt wordt aan nieuw beleid is het zaak de afstemming tussen beide expliciet te benoemen en daarover (Intern en extern) duidelijkheid te bieden.
- Differentiatie in spelregels gekoppeld aan omvang subsidiebedrag.
  De bestaande relatie tussen hoogte van subsidiebedragen en de spelregels voor aanvragen en verantwoording van subsidies wordt als een goede lijn gezien: aan professionele organisaties, die grotere subsidiebedragen ontvangen, mogen zwaardere eisen bij de aanvraag en de verantwoording gesteld worden dan aan organisaties van vrijwilligers met kleinere subsidiebedragen. Waar het gaat om kleinere subsidiebedragen wordt de wens uitgesproken om meer duidelijkheid in de mandatering van subsidies te verkrijgen: wat behoort tot de bevoegdheid van het college en wat van welke functionarissen in de ambtelijke organisatie?

4. Geef aan de ambtelijke organisatie de opdracht te verkennen op welke wijze de samenwerking met subsidie ontvangende organisaties kan worden versterkt.

Overwegingen en aandachtspunten:

- Voorop gesteld: de vertegenwoordigers van zowel gemeente als van (vooral de professionele) organisaties zijn in het algemeen (zeer) tevreden over de samenwerking. Dat laat onverlet dat er enkele aandachtspunten uit dit onderzoek naar voren komen, zoals:
  - Het werken met meerjarige afspraken.
    Er wordt nu veel administratief-procedurele energie gestoken door per jaar offertes voor te bereiden, het maken van afspraken daarover en de bewaking en de verantwoording na een jaar. Gesteld wordt dat in plaats van deze jaarlijkse cyclus het beter is om de energie in de uitvoering te steken en de doorontwikkeling van de ingezette koers. De voorkeur wordt (door met name professionele organisaties) gegeven aan meerjarige uitvoeringsprogramma's, gekoppeld aan periodiek overleg over de uitvoering en nieuwe ontwikkelingen. Dit overleg kan eventueel resulteren in aanpassingen op onderdelen van de gemaakte afspraken. Een nadere gezamenlijke verkenning in deze ligt dan ook in de rede.

- Contact met, en (bij)sturing van, vrijwilligersorganisaties.
  Professionele gesubsidieerde organisaties zijn meer tevreden over het subsidieproces en het contact met de gemeente dan vrijwilligersorganisaties. De gemeente zet, logischerwijs, intensiever in op contact met en (bij)sturing van subsidieontvangers waar hogere subsidiebedragen mee gemoeid zijn. Met vrijwilligersorganisaties is er daardoor in mindere mate sprake van periodiek overleg, controle op de uitvoering en (bij)sturing dan bij professionele organisaties. Deze wens bestaat echter wel.
- Een gezamenlijke verkenning over de monitoring.
  Ook de wijze van monitoring van uit te voeren activiteiten, beoogde resultaten en maatschappelijke effecten vraagt om een gezamenlijke verkenning van gemeente en gesubsidieerde organisaties (met name bij professionele organisaties). Zowel monitoring in kwantitatieve als kwalitatieve zin (story telling) zijn beide, en in aanvulling op elkaar, gewenst. Door daarover naar elkaar toe duidelijkheid te creëren wordt de kans op ruis in de verschillende fasen van het subsidieproces kleiner en maakt de samenwerking (nog) constructiever.
- Duidelijkheid over de indexering.
  Er is afgelopen jaren sprake geweest van een discrepantie tussen de door de gemeente toegepaste indexering en de werkelijke stijgingen in de kosten van subsidie ontvangende organisaties. Dat vraagt later bijstellingen in de subsidiebedragen, althans het verzoek daartoe. Verkend zou kunnen worden of dit structureel aan de orde is of alleen in afgelopen jaren. In het eerste geval zou nader bezien moeten worden op welke wijze de genoemde discrepantie kan worden verkleind.

4. Bestuurlijke reactie college van B&W

In het kader van de hoor- en wederhoorprocedure is aan het college een reactie gevraagd op het conceptrapport. Daarbij is gevraagd naar eventuele feitelijke onjuistheden, de bestuurlijke reactie en de wijze waarop en wanneer het college de uitvoering van de aanbevelingen ter hand wil nemen. Het college geeft aan de aanbevelingen over te nemen en deze als bouwstenen te gebruiken bij het nieuwe beleid. De bestuurlijke reactie van het college is in bijlage 1 van het Bevingenrapport integraal opgenomen.

5. Nawoord Rekenkamer Boxtel

De Rekenkamer dankt het college voor de positieve reactie op het concept rapport.
De geconstateerde feitelijke onjuistheden hebben niet geleid tot inhoudelijke wijzigingen en zijn verwerkt in de nu voorliggende rapportages.
Het is goed te constateren dat het college de aanbevelingen voortvarend wil oppakken. Met de opstelling van een nieuwe nota subsidiebeleid - en de uitwerking daarvan - ontstaat daarvoor ook een uitgelezen kans.
Tenslotte wil de Rekenkamer dank uitspreken naar de bij dit onderzoek betrokken vertegenwoordigers van de ambtelijke organisatie en het college alsook naar de vertegenwoordigers van externe organisaties. Hun open en constructieve opstelling heeft de Rekenkamer zeer geholpen bij de uitvoering van dit onderzoek. In het bijzonder geldt dit voor de beleidsadviseur subsidies, die voor de Rekenkamer contactpersoon was bij dit onderzoek.

meewerkend boxtel

REKENKAMER BOXTEL

Subsidiebeleid Boxtel

Nota van bevindingen en bijlagen

November 2024

INHOUDSOPGAVE

Leeswijzer 2

B. NOTA VAN BEVINDINGEN 3

1. Definitie subsidie, soorten subsidies en bedragen 3
   1.1 Documentenanalyse 3
   1.2 Ervaringen ambtelijk betrokkenen en subsidieontvangers 7
   1.3 Bevindingen deelvraag 1 en 2 7

2. Overzicht van subsidieontvangers 11
   2.1 Documentenanalyse 11
   2.2 Ervaringen ambtelijk betrokkenen en subsidieontvangers 12
   2.3 Bevindingen deelvraag 3 13

3. Subsidieregelingen en bijdrage aan opgaven en doelen 14
   3.1 Documentenanalyse 14
   3.2 Ervaringen ambtelijk betrokkenen en subsidieontvangers 22
   3.3 Bevindingen deelvragen 4 en 5 22

4. Bekendheid van opgaven, doelen en beoogde prestaties 24
   4.1 Documentenanalyse 24
   4.2 Ervaringen ambtelijk betrokkenen en subsidieontvangers 27
   4.3 Bevindingen deelvragen 6 en 7 27

5. Proces van verantwoording, bewaking voortgang en realisatie 29
   5.1 Documentenanalyse 29
   5.2 Ervaringen ambtelijk betrokkenen en subsidieontvangers 32
   5.3 Bevindingen deelvragen 8, 9 en 10 32

6. Opvattingen over het totale subsidieproces 34
   6.1 Helderheid subsidieproces 34
   6.2 Tevredenheid over het procesverloop 35
   6.3 Bevindingen deelvraag 11 36

BIJLAGEN 37

1 Bestuurlijke reactie college van B&W 37
2 Subsidiestaat welzijnsactiviteiten 2024 38
3 Overzicht geïnterviewde personen 40

Leeswijzer

De resultaten van het onderzoek zijn gerapporteerd in twee rapportages.
Deel A betreft de Kernnota waarin de aanpak van het onderzoek, de conclusies en aanbevelingen, de kern van de bestuurlijke reactie van het college van B&W en het nawoord van de Rekenkamer Boxtel (RK) is opgenomen.
Deel B betreft de Nota van Bevindingen, waarin uitgebreider verslag wordt gedaan van de resultaten van het onderzoek. Daarin zijn ook de bijlagen opgenomen.

B. NOTA VAN BEVINDINGEN

1. Definitie subsidie, soorten en bedragen

Hoofdstuk 1 gaat in op deelvragen 1 en 2.

De eerste en tweede deelvraag luiden als volgt:

1. Wat wordt in Boxtel verstaan onder subsidies?
2. Welke soorten subsidies worden gehanteerd en om welke bedragen gaat het daarbij?

Bij deelvraag 1 en 2 worden als normen door de RK gehanteerd:

- Er is een heldere definitie opgenomen in de Algemene Subsidieverordening en/of Beleidskader subsidies Boxtel 2017 van de gemeente Boxtel.
- De keuze voor subsidie soorten is gemotiveerd en inzichtelijk.
- De indeling in categorieën is overzichtelijk en consistent.

1.1 Documentenanalyse

1.1.1 Het subsidielandschap

In het Boxtelse subsidielandschap zijn de volgende documenten essentieel:

- Algemene subsidieverordening Boxtel 2017 (Asv)
- Beleidskader subsidies Boxtel 2017 (oftewel, het subsidiebeleid)
- Programmabegroting (begroting)
- Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling 2018 en overige subsidieregelingen

Algemene subsidieverordening Boxtel 2017 (Asv)
De Algemene subsidieverordening Boxtel (vanaf nu: Asv) is in 2017 in werking getreden. Dit vormt de juridische basis van gemeentelijke subsidies. De Asv is een verordening die zich met name richt op reikwijdte, subsidieplafonds, procestermijnen, beslis/weigeringsgronden en verantwoording. Het betreft de voorwaarden voor de subsidies die de gemeente verstrekt. Momenteel worden voorbereidingen getroffen om de Asv te actualiseren.

Beleidskader subsidies Boxtel 2017 (het subsidiebeleid)
De Asv kan niet volledig voorzien in hoe de gemeente subsidies doeltreffend inzet. Daarom is er een beleidskader; het Beleidskader subsidies Boxtel 2017 (vanaf nu: het subsidiebeleid). Ook het subsidiebeleid is toe aan actualisatie. De voorbereidingen hiervan vinden in 2024 plaats. Het juridisch kader (Asv) en het beleidskader (subsidiebeleid) werken aanvullend op elkaar.

Programmabegroting en subsidiestaat welzijnsactiviteiten
De programmabegroting (vanaf nu: begroting) bevat de doelstellingen, activiteiten en het beschikbare geld voor het nieuwe begrotingsjaar. De begroting wordt door de raad vastgesteld. Onderdeel van de begroting vormt de bijlage ‘subsidiestaat welzijnsactiviteiten’, waarin wordt aangegeven welke maatschappelijke organisatie voor welk bedrag wordt gesubsidieerd in het begrotingsjaar.

Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling 2018: structurele subsidies

De subsidiestaat welzijnsactiviteiten betreft enkel de structurele subsidies die vanuit de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling 2018 worden uitgekeerd. De Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling is vastgesteld door het college. Deze is in werking getreden per 1 januari 2018. Deze regeling wordt gebruikt als kader (de wijze van subsidiëren) voor subsidies binnen het sociaal domein en maatschappelijke ontwikkeling.

Overige subsidieregelingen: structurele en incidentele subsidies

Naast de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling, zijn er nog andere subsidieregelingen die een relatie hebben met de subsidiestaat welzijnsactiviteiten (en dus structurele subsidies betreffen). Ook deze subsidieregelingen zijn vastgesteld door het college. Dit zijn:

- Uitvoeringsregeling voorschoolse educatie in de peuteropvang
- Subsidieregeling musea
- Subsidiekader gesubsidieerde primaire partners

Naast structurele subsidies worden in Boxtel incidentele subsidies verstrekt.
Incidentele subsidies volgen uit de volgende subsidieregelingen (september 2024) die ook zijn vastgesteld door het college:

- Regeling besteding middelen Legaat van Cooth
- Subsidieregeling regentonactie
- Subsidieregeling monumenten
- Regeling vouchers muziekonderwijs Boxtel
- Tijdelijke stimuleringsregeling gevelverbetering
- Stimuleringsregeling incidentele subsidie cultuur
- Subsidieregeling Water en groen op eigen terrein
- Subsidieregeling GALA Boxtel 2024-2026
- Subsidieregeling Vergroenen van schoolpleinen
- Stimuleringsbijdrage Uitvoeringsprogramma Bezoekerseconomie Boxtel 2024-2026
- Een regeling met betrekking tot VVE is in ontwikkeling.

Een incidentele subsidie kan ook worden verstrekt zonder subsidieregeling. Dit is veelal op basis van een collegebesluit of bestaat uit aanvullende middelen voor een verstrekte subsidie.

Beleidsterreinen in relatie tot subsidies

Er zijn verschillende beleidsterreinen waar subsidies een relatie mee hebben, zowel de structurele als incidentele subsidies. Dit zijn: sport en bewegen, kunst en cultuur, ouderenzorg, jeugd en jongerenwerk, gemeenschapsfuncties, wijkmakelaars, nieuwkomers, onderwijs, 0e en 1e lijns (voorliggend veld), accommodatiebeleid.

Beleidsnota's die hiermee een relatie hebben zijn de Cultuurnota gemeente Boxtel 2017-2020, Beleidsnotitie Samen ouder worden in Boxtel 2019, Beleidskader armoedebeleid 2023-2026, Beleidsnota jongerenwerk 2017, Lokale educatieve agenda 2020-2024, VVE beleid Boxtel 2020 en Boxtel sportbeleid 2011-2015. Sommige van deze Beleidsnota's zijn inmiddels sterk verouderd.

1.1.2 Definiëring van subsidie

Subsidie volgens de Asv

In de Asv[1], wordt aangegeven dat er geen definitie van een subsidie in de Asv is opgenomen. Wat onder een subsidie moet worden verstaan, is omschreven in artikel 4:21 van de Algemene wet bestuursrecht (vanaf nu: Awb), zo geeft de Asv te kennen. De Awb geeft aan: "Kenmerken van een subsidie zijn dat er aanspraak is op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het

[1] Gemeente Boxtel. Algemene subsidieverordening Boxtel 2017, pg. 7.

oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten."

Subsidie volgens het subsidiebeleid

Het subsidiebeleid[2] definieert wat er in de gemeente Boxtel (vanaf nu: gemeente) onder een subsidie wordt verstaan:

> "Subsidie is een uitvoeringsinstrument om beleid te verwezenlijken. Het beleid (het "wat en waarom") ligt vast in visiedocumenten, beleidsprogramma's, notities en de programmabegroting. Om dit beleid te verwezenlijken (het "hoe") staan de gemeente verschillende instrumenten ter beschikking. Zo kan de gemeente een opdracht verstrekken (inkoop), zelf voorzieningen realiseren, financiële bijdragen verstrekken en subsidies verlenen. Elk instrument kent zijn eigen juridisch kader en beleidskader. Het Beleidskader Subsidies beschrijft de wijze waarop (en dus "hoe") gemeente Boxtel het subsidie-instrument op een zo efficiënt en doeltreffend mogelijke wijze inzet."

Als algemene doelstelling van het subsidiebeleid formuleert de gemeente[3]: "Organisaties, verenigingen en individuen die werkzaam zijn in of voor Boxtel aanvullend en ondersteunend op de eigen inzet (zowel fysiek als financieel) in staat stellen om met hun activiteiten een bijdrage te leveren aan het realiseren van beleidsdoelstellingen van de gemeente Boxtel."

1.1.3 Soorten subsidies

Subsidies fysiek en sociaal domein

Het subsidiebeleid maakt onderscheid tussen twee soorten subsidies[4]:

- Domein fysiek: De gemeente faciliteert en ondersteunt met subsidies in het fysieke domein een duurzame samenleving met een krachtige lokale economie. De gemeente geeft een impuls aan de economie, leefbaarheid en biodiversiteit. De gemeente richt zicht op een aantrekkelijke gemeente met toerisme als volwaardige bedrijfstak en een sterk centrum (een woon- en werkgemeente).
- Domein sociaal: Met subsidies in het sociaal domein stimuleert de gemeente de zelfredzame samenleving. De gemeente richt zich hierbij op initiatieven die zonder ondersteuning niet zouden ontstaan. Het beleid richt zich op jeugd en kwetsbare burgers (met name onder ouderen, mensen met een beperking of een grote afstand tot de arbeidsmarkt). De gemeente wil bevorderen dat iedereen meedoet. Anders gezegd: "niemand staat aan de kant".

Structurele en incidentele subsidies

Er worden verder twee vormen van subsidies onderscheiden; structurele en incidentele subsidies. Zie paragraaf 1.1.1 Het subsidielandschap.

1.1.4 Omvang subsidies en differentiatie in subsidiebedragen

Bedragen structurele en incidentele subsidies

Via het financiële systeem kan de gemeente een overzicht vormen van welke maatschappelijke organisatie welk bedrag aan structurele en/of incidentele subsidie ontving/ontvangt in een bepaald jaar. Ook het totaal aan structurele en incidentele subsidies voor een bepaald jaartal is inzichtelijk gemaakt. Daarnaast wordt per subsidie soms een (korte) toelichting gegeven waarvoor de subsidie

[2] Gemeente Boxtel. Beleidskader subsidies Boxtel 2017, pg. 3.
[3] Gemeente Boxtel (2017). Beleidskader subsidies Boxtel 2017, pg. 9.
[4] Gemeente Boxtel (2017). Beleidskader subsidies Boxtel 2017.

betrof/betreft. Uit dit overzicht (van juli 2024) kunnen de volgende totaalbedragen worden samengesteld:

Jaar	Structurele subsidies	Incidentele subsidies *	Totaalbedrag
2021	€ 3.172.431	€ 851.960	€ 4.024.391
2022	€ 3.377.770	€ 1.415.188	€ 4.792.958
2023	€ 3.461.262	€ 1.422.363	€ 4.883.625
2024	€ 3.789.305	€ 1.260.241	€ 5.049.546

* Bedrag t/m 31 juli 2024
Bron: Overzicht via de ambtelijke organisatie.

Differentiatie in subsidiebedragen en spelregels

In relatie tot de verantwoording van subsidies, maakt de gemeente onderscheid tussen verschillende subsidiebedragen (zoals aangeduid in de Asv); tot € 5.000, van € 5.000 tot € 50.000 en boven € 50.000. Bedragen tot € 5.000 betreft met name vrijwilligersorganisaties op het gebied van sport, kunst/cultuur, gezondheid, welzijn etc.

Bedragen tot € 50.000 betreffen tevens vooral vrijwilligersorganisaties op het gebied van sport, kunst/cultuur, gezondheid, welzijn etc.

Bedragen boven € 50.000 betreft met name professionele partners zoals ContourdeTwern, MEE, Stichting Brede Scholen Boxtel (vanaf nu: BSB), Huis73 (bibliotheek) etc.

Een verdere uitwerking van de wijze van verantwoording per subsidiebedrag, wordt gegeven in hoofdstuk 5, paragraaf 5.1.1 Wijze van verantwoording.

1.1.5 Een andere indeling van soorten subsidies en doelen

Na het aantrekken van een ‘beleidsadviseur subsidies’ wordt ten tijde van dit rekenkameronderzoek gewerkt aan een herziening van het subsidiebeleid en een afstemming van het subsidieproces voor zowel de gemeente Boxtel als de gemeente Sint-Michielsgestel. In dat verband is een andere indeling in vormen en doelen van subsidies opgesteld.
Er worden daarbij zes vormen van subsidies onderscheiden:

- Prestatiesubsidies
- Vrijwilligerssubsidies
- Opstartsubsidies
- Projectsubsidies
- Exploitatiebijdragen
- Wijkmakelaarsbudgetten.

Schematisch als volgt samengevat:

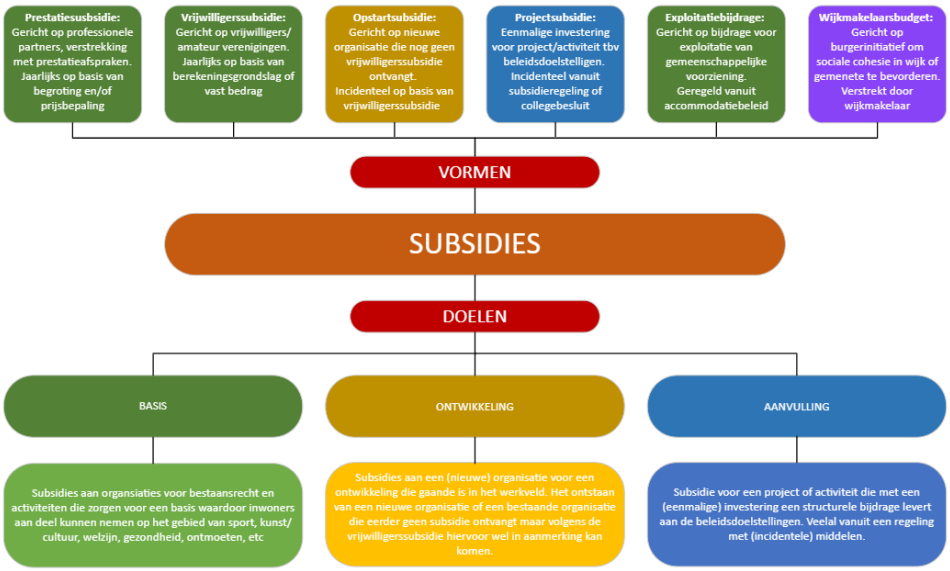

Bron: Gemeente Boxtel (aangeleverd door beleidsadviseur subsidies, 2024).

1.2 Ervaringen ambtelijk betrokkenen en subsidieontvangers

In de gesprekken komen diverse thema's naar voren in relatie tot de beantwoording van de twee eerste onderzoeksvragen. Het gaat hierbij om de volgende aandachtspunten:

- Het ontbreken van een duidelijk overzicht van subsidies.
  Een totaalbeeld met een heldere indeling van subsidie categorieën is momenteel niet beschikbaar. Ook de verdeling van subsidies over de gehanteerde categorieën is niet consistent. Zo worden bijvoorbeeld subsidies voor wijkraden onder verschillende categorieën ondergebracht.
- Geen compleet inzicht van subsidies in de begroting.
  De in de begroting opgenomen subsidiestaat bevat niet het totaaloverzicht aan subsidies. Opgenomen zijn alleen de bedragen uit de subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling. In het volgende hoofdstuk wordt inzichtelijk gemaakt om welke bedragen het gaat.
- Onvoldoende transparantie over bijdragen vanuit het subsidiebeleid versus bijdragen vanuit het accommodatiebeleid.
  Zowel bij ambtelijke medewerkers als bij enkele subsidie ontvangende organisaties wordt onduidelijkheid ervaren over de bijdragen vanuit het subsidiebeleid versus bijdragen vanuit het accommodatiebeleid. Door verschillende gesprekspartners wordt ervoor gepleit te komen tot een scherpere afstemming tussen het accommodatiebeleid en het subsidiebeleid en duidelijker te maken wat waaronder valt. Het wordt als onvoldoende transparant ervaren welke bijdragen aan organisaties lopen via het subsidiebeleid en welke bijdragen via het accommodatiebeleid.
- Helderheid en stroomlijning in het subsidielandschap nodig.
  Met de aanstelling van een beleidsadviseur subsidies - sinds een jaar actief binnen MijnGemeenteDichtbij (vanaf nu: MGD) - worden mogelijkheden gezien het overzicht en consistentie in het subsidiebeleid te verbeteren en ook het subsidieproces beter te stroomlijnen. De nieuwe indeling in subsidies, zoals onlangs gepresenteerd in een werksessie over subsidiebeleid, wordt door velen gezien als voorbeeld voor verbetering.

1.3 Bevindingen deelvragen 1 en 2

Bevindingen deelvragen 1 en 2:

- In het subsidiebeleid is een heldere definitie opgenomen van wat een subsidie inhoudt voor de gemeente: "Subsidie is een uitvoeringsinstrument om beleid te verwezenlijken. Het beleid

(het “wat en waarom”) ligt vast in visiedocumenten, beleidsprogramma’s, notities en de programmabegroting. Om dit beleid te verwezenlijken (het “hoe”) staan de gemeente verschillende instrumenten ter beschikking. Zo kan de gemeente een opdracht verstrekken (inkoop), zelf voorzieningen realiseren, financiële bijdragen verstrekken en subsidies verlenen. Elk instrument kent zijn eigen juridisch kader en beleidskader. Het Beleidskader Subsidies beschrijft de wijze waarop (en dus “hoe”) gemeente Boxtel het subsidie-instrument op een zo efficiënt en doeltreffend mogelijke wijze inzet.”

- Op dit moment worden onderscheiden: subsidies in het fysieke en in het sociale domein. Daarnaast wordt onderscheid gemaakt in structurele en incidentele subsidies. Eerste gedachten over een nieuwe indeling van subsidies gaan uit van de volgende subsidie categorieën: prestatiesubsidies, vrijwilligerssubsidies, opstartsubsidies, projectsubsidies, exploitatiebijdragen en wijkmakelaarsbudgetten. Met deze indeling wordt het overzicht en de helderheid vergroot. Bovendien is op deze wijze sprake van een compleet beeld.
- De in de begroting opgenomen subsidiestaat geeft geen overzicht van het totale subsidiebudget. Het gaat daarbij vooral om subsidies vanuit de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling en nog drie andere subsidieregelingen. Dit betreffen structurele subsidies. Inzicht in structurele en incidentele subsidies vanuit andere subsidieregelingen, mist. Ook blijkt dat de indeling van subsidies in de onderscheiden categorieën niet steeds consistent is.
- In de Asv is sprake van een differentiatie in de omvang van subsidiebedragen (tot € 5.000, van € 5.000 tot € 50.000, en boven € 50.000). In samenhang daarmee zijn ook verschillende spelregels benoemd over de verantwoording van het subsidiebedrag.
- Met de aanstelling van een beleidsadviseur subsidies worden binnen MGD mogelijkheden gezien om het zicht op het subsidielandschap en het subsidieproces te verbeteren.

2. Overzicht van subsidieontvangers

Hoofdstuk 2 gaat in op deelvraag 3.

De derde deelvraag luidt als volgt:

3. Aan wie worden deze bedragen verstrekt en is daar een duidelijk overzicht van?

Bij deze deelvraag wordt als norm door de RK gehanteerd:

- Er is een overzicht van alle subsidies beschikbaar waarin de subsidieontvanger, het subsidiebedrag en de belangrijkste projectkenmerken per subsidieontvanger zijn opgenomen.

2.1 Documentenanalyse

2.1.1 De structurele subsidies

De structurele subsidies die worden uitgekeerd bedragen volgens de subsidiestaat welzijnsactiviteiten 2021, 2022, 2023 en 2024:
2021: € 3.172.431
2022: € 3.377.770
2023: € 3.461.262
2024: € 3.789.305

Het bedrag voor 2024 uit de subsidiestaat welzijnsactiviteiten is verdeeld over de volgende categorieën[5]:

A Sport	€ 26.448
B Jeugd- en ontspanningsorganisaties	€ 16.848
C Algemene activiteiten overwegend op sociaal cultureel gebied met een openbaar karakter	€ 145.618
D Cultuurhistorie	€ 21.259
E Activiteiten op het gebied van emancipatie, allochtonen en uitkeringsgerechtigden	€ 22.083
F Activiteiten op het terrein van gezondheidsbeleving en -bevordering	€ 55.307
G Fanfares, tamboer- en lyrakorpsen, majorettes en overige muzikale uitingsvormen	€ 56.665
H Overige verenigingen en/of organisaties	€ 106.799
I Gemeenschapshuizen	€ 67.390
J Professionele instellingen	€ 3.013.842
K Peuterspeelzalen en voorschoolse educatie	€ 257.046
Totaal	**€ 3.789.305**

In bijlage 2 is een detaillering van de subsidiestaat welzijnsactiviteiten 2024 opgenomen. Hierin wordt inzichtelijk welke maatschappelijke organisaties voor welke bedragen in 2024 worden gesubsidieerd vanuit de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling, incl. subsidies vanuit de

[5] Programmabegroting 2024, bijlagenboek, hoofdstuk 7, Subsidiestaat welzijnsactiviteiten.

(structurele) subsidieregelingen 'Uitvoeringsregeling voorschoolse educatie in de peuteropvang', 'Subsidieregeling musea' en 'Subsidiekader gesubsidieerde primaire partners'.

2.1.1 De incidentele subsidies

Wat betreft incidentele subsidies[6] gaat het om de volgende bedragen:
2021: € 851.960
2022: € 1.415.188
2023: € 1.422.363
Voor 2024 is er nog geen totaal beeld.

Het gaat in de periode 2021 t/m 2023 om 318 gesubsidieerde maatschappelijke organisaties.
In het overzicht dat binnen de ambtelijke organisatie vanuit de financiële systemen kan worden uitgedraaid, zijn de subsidiebedragen per maatschappelijke organisatie inzichtelijk, per jaar. Bij de incidentele subsidies wordt een korte toelichting gegeven waar het bedrag voor bedoeld is. Bijvoorbeeld: subsidie leertraject, vervoer Taalkas, exploitatiebijdrage, onderhoudsbijdrage, muziekvoucher etc. Het laagste subsidiebedrag uit dit overzicht bedraagt € 200, het hoogste subsidiebedrag uit dit overzicht bedraagt € 1.500.952.

2.2 Ervaringen ambtelijk betrokkenen en subsidieontvangers

In de gesprekken komt naar voren:

- De subsidiestaat is niet volledig.
  De incidentele subsidies met een omvang van € 1.260.241 zijn niet opgenomen in de subsidiestaat welzijnsactiviteiten in de begroting 2024. Een meer herkenbare indeling in subsidie categorieën kan ook helpen om tot beter overzicht en inzicht te komen.
- Meer flexibiliteit in besteding van budgetten
  Door een aantal gesprekspartners wordt de wens geuit om meer flexibiliteit te hebben in de besteding van de budgetten, bijvoorbeeld om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Door anderen wordt vooral benadrukt dat de gemeente uitdraagt open te staan voor nieuwe initiatieven. Die zouden bijvoorbeeld kunnen worden betaald uit de 'opstartsubsidies, projectsubsidies en het wijkmakelaarsbudget'.

2.3 Bevindingen deelvraag 3

Bevindingen deelvraag 3:

- Slechts een gedeelte van de subsidies (namelijk de structurele subsidies opgenomen in de subsidiestaat welzijnsactiviteiten) zijn publiekelijk bekend. Hierin wordt per begrotingsjaar duidelijk aan wie de subsidie is/wordt verstrekt en voor welk subsidiebedrag. Projectkenmerken per subsidieontvanger zijn daarbij niet inzichtelijk.
- Voor incidentele subsidies is binnen de ambtelijke organisatie een overzicht beschikbaar vanuit de financiële systemen, waarin duidelijk wordt aan wie de subsidie wordt verstrekt en voor welk subsidiebedrag. Dit overzicht is echter niet openbaar. In dat overzicht zijn nauwelijks

[6] Bron: Overzicht via de ambtelijke organisatie.

projectkenmerken per subsidieontvanger opgenomen. Volstaan wordt meestal met een summiere toelichting over de bedoeling van de subsidie.

- Met een totaaloverzicht van structurele en incidentele subsidies kan het inzicht van de subsidie omvang worden verbeterd. Een nieuwe indeling van subsidies, zoals momenteel in ontwikkeling, helpt eveneens om beter inzicht te krijgen in de verschillenden subsidies. De daarin benoemde categorieën als 'instroomsubsidies, projectsubsidies en wijkmakelaarsbudget' kunnen worden ingezet voor nieuwe initiatieven. Daarmee is ook de flexibiliteit in het subsidiesysteem gediend.

3. Subsidieregelingen en bijdrage aan opgaven en doelen

Hoofdstuk 3 gaat in op deelvragen 4 en 5.

De vierde en vijfde deelvraag luiden als volgt:

> 4. Zijn de gemeentelijke opgaven en de beleidsdoelen, die met subsidiëring worden beoogd, vastgelegd?
> 5. Is er voor elke subsidieregeling vastgelegd wat de gemeente beoogt met de subsidie en hoe dit bijdraagt aan de gemeentelijke opgaven en de beleidsdoelen?

Bij deze deelvragen worden als normen door de RK gehanteerd:

- In de Algemene subsidieverordening en/of het subsidiebeleid zijn de soorten subsidies benoemd en is het doel per soort aangegeven.
- In het subsidiebeleid zijn de gemeentelijke opgaven die met subsidiëring beoogd worden, benoemd.
- Het subsidiebeleid kent een duidelijke relatie met beleidsnota's waarin de beleidsdoelen zijn benoemd om de gemeentelijke opgaven te kunnen realiseren.
- De subsidieregelingen benoemen wat de gemeente beoogt met de subsidie en hoe dit bijdraagt aan de gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen uit beleidsnota's.

3.1 Documentenanalyse

3.1.1 Subsidiebeleid en gemeentelijke opgaven

De Asv[7] maakt geen onderscheid tussen de soorten en vormen van subsidies die de gemeente onderscheid, en ook worden geen gemeentelijke opgaven benoemd. Dit wordt wel geduid in het subsidiebeleid[8]. Het subsidiebeleid zet in op het doelgericht inzetten van subsidies, aanvullend te subsidiëren, met oog voor kwetsbare inwoners. Zoals hiervoor aangegeven maakt de gemeente daarin onderscheid in twee subsidieclusters (soorten subsidies); domein fysiek en domein sociaal.

Het subsidiebeleid geeft een overzicht van de gemeentelijke opgaven voor deze twee clusters:

Subsidiecluster	Doelstellingen per subsidiecluster
Fysiek Cluster Duurzaamheid (programma 1)	• Onze gemeente is een gezonde, groene en duurzame samenleving voor nu én later • Boxtel is een duurzaam en dynamisch centrum in "Het Groene Woud"
Fysiek Cluster Economie (programma 2)	• De lokale economie is sterk en duurzaam met voldoende werkgelegenheid • Toerisme en recreatie is een volwaardige bedrijfstak
Fysiek Cluster Woonomgeving (programma 3)	• We beschermen onze monumenten en andere cultuurhistorisch waardevolle objecten
Fysiek Cluster Innovatie	• Innovatie in het fysiek domein bevorderen

[7] Gemeente Boxtel. Algemene subsidieverordening Boxtel 2017.
[8] Gemeente Boxtel (2017). Beleidskader subsidies Boxtel 2017.

	• Samenwerking stimuleren
Sociaal Cluster Kunst Cultuur (programma 3)	• Er is een aansprekende culturele infrastructuur met een laagdrempelige vorm van muziekonderwijs • Bibliotheken zijn modern en voor eenieder toegankelijk • Gemeenschapshuizen hebben draagvlak (voor en door bewoners) en een ondernemend bestuur
Sociaal Cluster Zorg en Welzijn (programma 4)	• Iedereen doet mee • Jeugd en kwetsbare burgers (met name onder ouderen, mensen met een beperking of een grote afstand tot de arbeidsmarkt) worden voldoende ondersteund • Er is maximale stimulans tot sport en beweging
Sociaal Cluster Innovatie	• Innovatie in het sociaal domein bevorderen • Samenwerking stimuleren

3.1.2 Subsidiebeleid en beleidsdoelen

Er zijn verschillende beleidsterreinen en beleidsnota's waar subsidies een relatie mee hebben, zoals in hoofdstuk 1, paragraaf 1.1.1 Het subsidielandschap is beschreven.

Ter illustratie volgen hier enkele voorbeelden uit beleidsnota's:

- In de Beleidsnotitie Samen ouder worden in Boxtel uit 2019 zijn de beleidsdoelstellingen uitgewerkt in een samenwerkingsagenda met vier pijlers; wonen en woonomgeving, gezond en vitaal, verbondenheid en eenzaamheid, en ondersteuning en zorg (Thuis).
- In de Lokale educatieve agenda 2020-2024 worden drie doelen benoemd, uitgewerkt in de thema's: brede ontwikkeling, doorgaande ontwikkelingslijnen 0-18 jaar en passende ondersteuning.
- Ook in het Beleidskader armoedebeleid 2023-2026 wordt verwezen naar gemeentelijke doelstellingen. De ambitie uit het beleidsakkoord dat iedereen in Boxtel mee moet kunnen doen in de maatschappij, met betaald werk of als vrijwilliger, wordt benoemd. Vervolgens worden de doelen van het beleid benoemd en uitgewerkt via de thema's: kinderarmoede, vroegsignalering, preventie schulden en vereenvoudiging van de regelingen, versterken van het netwerk, en duurzaamheid.

3.1.3 Structurele subsidies en beleidsdoelen

Vanuit de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling[9] wordt het merendeel van de structurele subsidies verstrekt. Deze subsidieregeling verwijst per onderdeel naar het doel. Voor sommige onderdelen zijn echter geen doelen benoemd. Een overzicht van onderdelen en doelen is als volgt:

Onderdeel	Doel
A. Sport	Subsidie wordt verstrekt voor het behouden en het stimuleren van sportbeoefening in verenigingsverband of subsidie ten behoeve van behoud van buitensportaccommodaties, in de gemeente Boxtel.
B. Jeugd- en ontspanningsorganisaties	Het bevorderen van ontspanningsactiviteiten voor de jeugd in de gemeente Boxtel waaraan iedereen binnen de doelgroep kan deelnemen zonder lid te zijn van een bepaalde organisatie.

[9] Gemeente Boxtel. Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling 2018.

C. Algemene activiteiten op sociaal cultureel gebied	Het organiseren van sociaal culturele activiteiten met een openbaar karakter.
D. Cultuurhistorie	Vervallen.
E. Activiteiten emancipatie, allochtonen en uitkeringsgerechtigheden	Het bevorderen van integratie, participatie en emancipatie van allochtone inwoners van de gemeente Boxtel in de Boxtelse samenleving.
F. Activiteiten gezondheidsbeleving en -bevordering	Niet benoemd.
G. Fanfares, tamboer- en lyrakorpsen, majorettes en overig	Niet benoemd.
H. Overige verenigingen en/of organisaties	Niet benoemd.
I. Gemeenschapshuizen	Niet benoemd.
J. Professionele instellingen	Met professionele regionale instellingen worden aparte subsidiebeschikkingen met contracten afgesloten waarbij prestaties het uitgangspunt vormen. Met enkele instellingen zijn de te leveren prestaties opgenomen in het contract (product/offerte) of de opdrachtformulering. Het gaat daarbij om de Bibliotheek, de Kunststichting Boxtel, de Brede Scholen Boxtel en ContourdeTwern.
K. Peuterspeelzalen en voorschoolse educatie	Zie de afzonderlijk vastgestelde uitvoeringsregelingen.

Onder J. Professionele instellingen wordt verwezen naar prestatie-afspraken of -overeenkomsten voor een beschrijving van de doelen. Een uitgewerkt voorbeeld is Huis73 (Bibliotheek)[10], waarin de volgende doelen genoemd zijn:

1. Het bieden van een laagdrempelige toegang tot een breed aanbod van media, verhalen en betrouwbare informatie (schriftelijk en digitaal) vanuit hoogwaardige bibliotheekvestigingen en logistieke dienstverleningsconcepten.
2. Het bieden van doelgroep specifieke programmering van gevarieerde activiteiten, die zijn gericht op taalstimulering, leesbevordering, culturele educatie en mediawijsheid.
3. Het bieden en versterken van taalstimulering, leesbevordering en mediawijsheid voor de jeugd door middel van samenwerking met educatieve instelling.
4. Het bestrijden van laaggeletterdheid (gezinsaanpak geletterdheid).
5. De bevordering van digitale inclusie.
6. Het stimuleren van persoonlijke ontwikkeling.
7. Het versterken van haar rol als belangrijke schakel binnen het lokale netwerk van culturele, educatieve en kunstzinnige instellingen en individuen.
8. Het implementeren van lokaal, provinciaal en landelijk overeengekomen innovaties.
9. Is gecertifieerd op basis van de meest geactualiseerde certificeringsnormen.
10. Zorgt voor minimaal één fysieke vestiging in de gemeente.
11. Regionale inbedding en verankering door samen te werken met andere bibliotheken.
12. Digitale en bijzondere dienstverlening d.m.v. deelname aan de landelijke digitale infrastructuur en het interbibliothecair leenverkeer.

[10] Gemeente Boxtel. Prestatieafspraken subsidie 2024-2025.

Over subsidiabele activiteiten wordt in de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling benoemd dat subsidie uitsluitend kan worden verstrekt voor activiteiten die bijdragen aan beleidsdoelstellingen in het sociaal domein of op het gebied van maatschappelijke ontwikkeling in de gemeente, zoals vastgelegd in het coalitieakkoord, de begroting, het subsidiebeleid en bestuurlijk vastgestelde beleidsdocumenten.

Naast de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling, bestaan er drie andere subsidieregelingen van waar uit structurele subsidies worden verstrekt. Daarin zijn de volgende doelen en subsidiabele activiteiten benoemd:

Subsidieregeling	**Doel**	**Subsidiabele activiteiten**
Uitvoeringsregeling voorschoolse educatie in de peuteropvang	De VVE-doelgroep peuter extra ondersteunen bij de voorbereiding op het basisonderwijs	1. Een structureel aanbod voorschoolse educatie in de peuteropvang van 16 uur in 4 dagdelen per week gedurende 40 weken per jaar op basis van een berekend bedrag per VVE-doelgroep peuter per jaar 2. De inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker voor VVE-doelgroep peuters in de peuteropvang op basis van 10 uur per VVE-doelgroep peuter per locatie per jaar conform de wettelijke verplichting Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK) met ingang van 1 januari 2022
Subsidieregeling musea	1. Het ondersteunen van bestaande musea in de gemeente Boxtel 2. Het verwerven, prepareren, conserveren, behouden en uitdragen van het culturele erfgoed van de gemeente Boxtel en andere collecties, zodat inwoners en bezoekers zowel actief als passief daaraan kunnen deelnemen 3. Het eigentijds bevorderen van de deelname aan actieve en passieve kunst - en cultuurbeleving door alle Boxtelse leerlingen	De activiteit dient gericht te zijn op: 1. Het vormgeven en tentoonstellen van publieksaantrekkelijke (wissel) exposities van voorwerpen en verzamelingen met Boxtelse culturele en cultuurhistorische waarden, op een vaste locatie in de gemeente Boxtel 2. Het ontvangen en rondleiden van publiek op de vaste locatie zowel individueel als in groepsverband en gericht op een breed publiek 3. Het ontwikkelen van educatieve programma's voor diverse doelgroepen 4. Het digitaal registreren en beter toegankelijk maken van de collectie voor studie en onderzoek 5. Het versterken van de samenwerking en promotie van de bestaande musea onderling en regionaal 6. Het ontwikkelen en het uitvoeren van gezamenlijke projecten en arrangementen met andere sectoren, die ten gunste zijn van toeristen, inwoners en onderwijs

		7. Het stimuleren en mogelijk maken van wetenschappelijk onderzoek op de vaste locatie in de gemeente Boxtel
Subsidiekader gesubsidieerde primaire partners	1. Betere en efficiëntere samenwerking tussen de primaire partners 2. Een sluitend en integraal aanbod van diensten en ondersteuning aan onze inwoners 3. Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een sluitend en integraal aanbod bij primaire partners 4. Samenwerking van primaire partners binnen het netwerk van ketenpartners, wijk- en buurtteams, kleinere gesubsidieerde organisaties, vrijwilligersorganisaties en inwonersinitiatieven 5. Uniforme sturing op de subsidieopdrachten aan de gesubsidieerde primaire partners 6. Uniform proces van subsidieaanvraag, -verlening, -verantwoording en -vaststelling conform de Algemene Subsidieverordening bij de gesubsidieerde primaire partners	Niet als zodanig benoemd. Wel wordt verwezen naar: De subsidieopdracht die gemeente Boxtel voor 2022 e.v. aan de primaire gesubsidieerde partners MEE, ContourdeTwern, Brede Scholen Boxtel geeft, vormt de 'basisondersteuning'. GGD en WSD worden niet gesubsidieerd maar zijn wel belangrijke primaire partners en maken deel uit van het samenwerkingsverband. In dit subsidiekader staan de inhoudelijke voorwaarden voor de subsidieopdracht en de voorwaarden voor de monitoring van en sturing op de subsidieopdracht omschreven. Afbakening: Basisondersteuning is de ondersteuning die gericht is op het versterken van de sociale basis in de gemeente, en de (lichte) ondersteuning die als basisvoorziening voor alle inwoners beschikbaar is zonder verwijzing of indicatie. De activiteiten in de basisondersteuning zijn terug te voeren op: presentie ('er zijn', dichtbij en toegankelijk, er-op-af, kennen en gekend worden), preventie, signalering en passende hulp en ondersteuning.

3.1.4 Incidentele subsidies en beleidsdoelen

Daarnaast worden incidentele subsidies verstrekt. Daarin zijn de volgende doelen en/of subsidiabele activiteiten benoemd:

Subsidieregeling	Doel	Subsidiabele activiteiten
Regeling besteding middelen Legaat van Cooth	Niet benoemd, wel wordt verwezen naar subsidiabele activiteiten (zie rechterkolom).	1. Boven normatieve onderwijsvoorzieningen (primair onderwijs). 2. Onderwijskundige projecten (primair onderwijs).
Subsidieregeling regentonactie	Het voor inwoners van de gemeente Boxtel verlagen van de kosten van de aanschaf van een regenton, waardoor inwoners gestimuleerd worden een regenton aan te schaffen.	1. Door aanschaf van een regenton wordt regenwater door inwoners opgevangen en hergebruikt, waardoor: het bewustzijn van inwoners van watergebruik in en rondom de woning wordt

		bevorderd, en een bijdrage wordt geleverd aan het klimaatbestendig maken van de openbare ruimte. 2. De subsidie wordt verstrekt aan de deelnemende ondernemer per verkochte regenton, mits daarbij wordt voldaan aan de onder artikel 6 gestelde voorwaarden.
Subsidieregeling monumenten	Niet benoemd, wel wordt verwezen naar subsidiabele activiteiten (zie rechterkolom).	1. Burgemeester en wethouders kunnen aan de eigenaar van een gemeentelijk monument op aanvraag subsidie verstrekken voor het normale onderhoud van dat monument. 2. Burgemeester en wethouders kunnen aan de eigenaar van een gemeentelijk monument op aanvraag subsidie verstrekken voor de restauratie van dat monument. 3. Burgemeester en wethouders kunnen aan een eigenaar van een object dat deel uitmaakt van een beschermde gevelwand of aan een gemachtigde namens de eigenaren van objecten die deel uitmaken van een beschermde gevelwand op aanvraag subsidie verstrekken voor het normale onderhoud of de restauratie van die beschermde gevelwand of delen daarvan.
Regeling vouchers muziekonderwijs Boxtel	Het stimuleren van participatie: actieve deelname aan muziekonderwijs door in Boxtel wonende leerlingen. 1b. het bevorderen van een divers aanbod aan muziekonderwijs in de gemeente Boxtel: voor alle vormen van muziekonderwijs kan een voucher verstrekt worden. 2. De voucher wordt verstrekt voor het volgen van groeps-, duo- of individuele lessen door een leerling bij een muziekdocent die staat op de muziekdocentenlijst als bedoeld in artikel 11, eerste lid.	Niet benoemd.
Tijdelijke stimuleringsregeling gevelverbetering	Niet benoemd, wel wordt benoemd: Burgemeester en wethouders kunnen aan de eigenaar, huurder of gebruiker van een pand gelegen in het stimuleringsgebied op aanvraag subsidie verstrekken voor gevelverbetering, behalve als de	Niet benoemd.

	gevelverbetering heeft plaatsgevonden voor 1 januari 2016 of de aanvraag om subsidie wordt ingediend na 31 december 2019.	
Stimuleringsregeling incidentele subsidie cultuur	1. De culturele en kunstzinnige activiteiten stimuleren op het terrein van amateurkunst en cultureel erfgoed gericht op één of meerdere van specifieke doelen: a. Stimuleren van participatie: actieve deelname aan culturele en kunstzinnige activiteiten. b. Stimuleren van presentatie cultureel erfgoed van de gemeente Boxtel dat verder gaat dan openstellen alleen. c. Stimuleren van publieksbereik: een openbaar en verbindend karakter. d. Bevorderen van innovatie, nieuwe initiatieven of doorontwikkeling ervan. e. Bevorderen van brede samenwerkingsverbanden binnen de gemeente Boxtel met concreet resultaat ten behoeve van Boxtel en haar inwoners. f. Het bevorderen van cultuurparticipatie van jeugd en kwetsbare burgers. g. Het bevorderen van eigen kracht van de mensen. h. Het bevorderen van cultureel ondernemerschap. i. Het bevorderen en stimuleren van kennisvermeerdering, kennisdeling en bewustwording. j. Het toevoegen van de vernieuwende artistieke waarde aan het bestaande. 2. Projecten als bedoeld in lid 1 van dit artikel op het gebied van amateurkunst zijn ten minste altijd gericht op het stimuleren van participatie als bedoeld in sub a. Naast dit vereiste doel kunnen ook andere doelen als bedoeld in sub b tot en met sub j worden nagestreefd. 3. Projecten als bedoeld in lid 1 van dit artikel op het gebied van cultureel erfgoed zijn ten minste altijd gericht op het stimuleren van presentatie als bedoeld in sub b. Naast dit vereiste doel kunnen ook andere doelen als bedoeld	Verweven met doelen (zie linker kolom).

	in sub a en sub c tot en met j worden nagestreefd. 4. Het doel bevorderen van innovatie, nieuwe initiatieven of doorontwikkeling daarvan zoals opgenomen in lid 1 sub d van dit artikel, kan betrekking hebben op diverse vormen van innovatie. Op het gebied van cultureel erfgoed kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het digitaliseren van museale collecties. Vereist is in alle gevallen dat wordt aangetoond wat de meerwaarde is van de vernieuwing ten opzichte van de reguliere taak van de organisatie. 5. Een aanvrager die voor een subsidie in aanmerking wil komen, moet aantonen dat de activiteit bijdraagt aan de doelstelling van deze regeling.	
Subsidieregeling Water en groen op eigen terrein	1. Met deze subsidieregeling wordt afkoppeling van hemelwater van het gemeentelijke riool, op eigen terrein, gestimuleerd door het treffen van een infiltratie-, afkoppel en/of bergingsvoorziening. Daarnaast wordt lokaal vasthouden en infiltreren van hemelwater gestimuleerd door ontharding en vergroening van erf en dak. 2. De subsidieregeling levert een bijdrage aan de klimaatbestendigheid binnen de gemeentegrenzen van Boxtel. Hiermee worden onderstaande doelen gerealiseerd: a. Minder onnodige zuivering van hemelwater als afvalwater door afvoer naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie. b. Minder wateroverlast bij piekbuien. c. Minder verbruik drinkwater voor beregening van tuinen tijdens droge perioden. d. Minder droogte door aanvulling van het grondwater. e. Minder hittestress in bebouwde omgevingen. f. Verbeteren van leefbaarheid. g. Toename biodiversiteit. h. Vergroten van klimaatadaptatie- en waterbewustzijn bij inwoners.	Een subsidie wordt verleend voor: a. Ontharding en de vergroening van erfverharding op eigen terrein ten behoeve van het infiltreren van hemelwater. b. Het aanleggen van groene daken ten behoeve van het bergen van hemelwater. c. De benodigde infiltratie-, afkoppel en/of bergingsvoorziening inclusief toebehoren voor het afkoppelen van bestaand dakoppervlak van de gemengde riolering.

Er zijn drie regelingen in ontwikkeling: Subsidieregeling GALA Boxtel 2024-2026, Subsidieregeling Vergroenen van schoolpleinen en een subsidieregeling voor de Vve. Deze in ontwikkeling zijnde regelingen vormen (nog) geen onderdeel van dit overzicht.

3.2 Ervaringen ambtelijk betrokkenen en subsidieontvangers

In de gesprekken komen diverse thema's naar voren in relatie met de beantwoording van de vierde en vijfde deelvraag:

- Inhoudelijke grondslag en doelen van subsidies
  Nogal wat gesprekspartners - zowel ambtenaren als vertegenwoordigers van vrijwilligersorganisaties - hebben geen scherp beeld van de inhoudelijke grondslag en doelen van de subsidies. Vaak wordt verwezen naar de subsidie uit voorgaande jaren in plaats van naar de beleidsinhoudelijke motieven voor de subsidie.
- Subsidiebudgetten wijkorganen en wijkraden
  Voorgaande conclusie geldt vooral ook voor de subsidiebudgetten voor wijkorganen en wijkraden. In de loop der tijd zijn daar voor wijken en dorpen andere subsidiebedragen toegevoegd en is de onduidelijkheid toegenomen over waarom welke wijkorganen en dorpsraden welke subsidiebedragen krijgen toegekend. Een gemeenschappelijke grondslag voor subsidiering van wijken en dorpen alsook de bijbehorende criteria voor subsidiëring wordt door velen gemist.
- Visie sociaal domein en in beleidsnota's als grondslag voor subsidies
  Vaak wordt in de gesprekken verwezen naar de in voorbereiding zijnde integrale visie op het sociaal domein en visies in beleidsnota's. Gesteld wordt dat hieruit belangrijke grondslagen voor het nieuwe subsidiebeleid kunnen voortkomen. Dat vraagt nog wel om een goede doorvertaling naar het subsidiebeleid. Alsdan wordt het ook beter mogelijk om aan te geven waar subsidies op moeten worden ingezet.
- Afstemming subsidiebeleid en accommodatiebeleid
  Als specifiek aandachtspunt wordt ook vaak genoemd: de afstemming tussen het subsidiebeleid en het accommodatiebeleid. De lijn tussen beide sporen en de grondslag voor de bijdragen zijn vaak onduidelijk voor betrokken spelers. Voor grotere vrijwilligersorganisaties en professionele organisaties geldt dat probleem overigens minder. Nu zowel voor het subsidiebeleid als het accommodatiebeleid nieuw beleidsnota's worden opgesteld is dit een uitgelezen kans de beoogde verheldering aan te brengen.

3.3 Bevindingen deelvragen 4 en 5

Bevindingen deelvragen 4 en 5:

- De gemeente onderscheidt in het subsidiebeleid twee soorten subsidies: de subsidieclusters domein fysiek en domein sociaal. Het subsidiebeleid geeft een overzicht van de gemeentelijke opgaven voor deze twee clusters.
- Vanuit de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling wordt het merendeel van de structurele subsidies verstrekt. Deze subsidieregeling verwijst per onderdeel naar het doel.
- Ook in andere subsidieregelingen, van waaruit zowel structurele als incidentele subsidies worden verstrekt, worden in veel gevallen het doel benoemd. Vaak worden ook subsidiabele activiteiten benoemd.

- Hoewel dus regelmatig verwezen wordt naar achterliggende beleidsnota's vraagt de relatie tussen beleidsdoelen en de te verlenen subsidies aandacht. Een verbetering in deze wordt volgens de gesprekspartners vooral kansrijk geacht bij het verschijnen van een nieuwe integrale visie op het sociaal domein en visies in beleidsnota's.
- Met de beoogde herziening van het subsidiebeleid en het accommodatiebeleid kan de afstemming tussen beide verder worden uitgewerkt. Daarmee kan ingespeeld worden op de wensen van betrokken spelers om hierin meer helderheid te krijgen.
- Ook in de gesprekken komt dit thema vaak terug. Er zijn nogal eens vragen over de inhoudelijke grondslagen en te realiseren doelen door middel van inzet van subsidies. Dit geldt in het bijzonder voor de subsidiëring van dorpsraden en wijkraden. Aanvullend op de oorspronkelijke verdelingen per wijk en dorp, waarvan de grondslag overigens niet steeds duidelijk is, zijn in de loop der tijd diverse subsidies toegevoegd. Het beeld is daardoor vertroebeld.

4. Bekendheid van opgaven, doelen en beoogde prestaties

Hoofdstuk 4 gaat in op deelvragen 6 en 7.

De zesde en zevende deelvraag luiden als volgt:

> 6. Zijn de gemeentelijke opgaven en de beleidsdoelen die met de subsidie beoogd wordt, vooraf kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie?
> 7. Is het helder voor de ontvanger van de subsidie welke maatschappelijke prestaties daarvoor te moeten leveren?

Bij deze deelvragen worden als normen door de RK gehanteerd:

- De te realiseren gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen zijn actief gecommuniceerd richting de subsidieontvangers.
- Voor de subsidieontvanger is duidelijk welke maatschappelijke prestaties te moeten leveren voor een bijdrage aan het realiseren van de gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen.

4.1 Documentenanalyse

4.1.1 Bekendheid met doelen en beoogde prestaties

De Asv[11] beschrijft dat voor een aanvraag tot subsidie (onafhankelijk van de hoogte van het aan te vragen subsidiebedrag), de aanvrager aan onder andere de volgende voorwaarden dient te voldoen (of afwijkende voorwaarden zoals bepaalt in de subsidieregeling):

- Een beschrijving dient te geven van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd
- De doelen en resultaten welke met die activiteiten worden nagestreefd
- Hoe de activiteiten daaraan bijdragen
- Een begroting van en een dekkingsplan voor de kosten van deze activiteiten

Door de vraag aan de subsidieaanvrager om een relatie te leggen met doelen en resultaten en hoe activiteiten bijdragen aan die doelen en resultaten, wordt verondersteld dat de subsidieaanvrager bekend is met de gemeentelijk opgaven, de relevante beleidsdoelen en de relevante doelen vanuit de subsidieregeling. Immers, de doelen en resultaten die met de activiteiten worden nagestreefd dienen binnen deze kaders te passen.

Nadat er een aanvraag is gedaan voor subsidie beoordeelt de gemeente de aanvraag. Het subsidiebeleid[12] geeft aan dat de beoordeling verloopt via een objectief toetsingskader. Dit toetsingskader wordt per domein opgesteld. Dit toetsingskader staat centraal in het gesprek met de subsidieaanvrager, waarbij in redelijkheid wordt gekeken naar de noodzaak/toegevoegde waarde van de activiteit en de hoogte van de subsidie in relatie tot het gemeentelijke doel.

Met professionele organisaties als ContourdeTwern, MEE, BSB, Huis73 (Bibliotheek) e.d. en in sommige gevallen met vrijwilligersorganisaties, waarbij het gaat om subsidiebedragen boven €

[11] Gemeente Boxtel. Algemene subsidieverordening Boxtel 2017.
[12] Gemeente Boxtel. Beleidskader subsidies Boxtel 2017.

50.000, worden vaak convenanten en prestatie-overeenkomsten opgesteld in samenspraak met de betreffende maatschappelijke organisaties. Voorbeelden zijn de convenant Kinderboerderij 2019 t/m 2024, prestatie-overeenkomst 2024 voor de Kinderboerderij en prestatie-afspraken 2024-2025 voor Huis73 en BSB 2024. Convenanten betreffen meerjarige uitgangspunten van subsidieverlening en doelstellingen. Prestatie-overeenkomsten zijn vooral gericht op het omschrijven van de gewenste output (resultaten). Waar mogelijk wordt deze output in meetbare indicatoren in de prestatie-overeenkomst vastgelegd.

Een voorbeeld van een prestatie-overeenkomst is de overeenkomst met BSB 2024. De opdracht luidt dat de BSB een bijdrage levert aan een doorgaande leerlijn voor ieder kind op het gebied van sport, cultuureducatie en taalontwikkeling. De gemeente heeft opdracht om in te zetten op deze gebieden waarvoor zij rijks- en provinciale middelen ontvangen (de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen, BRC). Sinds 2022 werkt de BSB samen met de primaire partners ContourdeTwern en MEE, en op basis van een gezamenlijk uitvoeringsplan aan de verbetering van de ketensamenwerking op de 0de-1ste lijn met het doel de zorg en ondersteuning voor inwoners in één sluitend en integraal aanbod samen te brengen. Er worden vervolgens zes doelen onderscheiden inclusief welke prestaties daarvoor geleverd worden en welke resultaten daarmee bereikt worden. Ook wordt aan ieder doel het subsidiebedrag gekoppeld. Een voorbeeld is het eerste doel dat in de prestatie-overeenkomst is genoemd:

Doel	**Prestatie/proces**	**Resultaat**
Het bevorderen van participatie, integratie en welbevinden van mensen met een focus op kinderen en jongeren. De aansturing vindt plaats door (een van de) professionals van de BSB. Ook in 2024 worden er weer gesprekken gevoerd om de TaalSpeelGroep in de wijk Boxtel Oost nieuw leven in te blazen zodat er na de zomervakantie weer gestart kan worden met deze activiteit.	Structurele wekelijks inzet van de SCW-stagiaires bij het Voorleesfietsproject. Inzet tijdens evenementen en vakantieactiviteiten i.s.m. Buurtsport. Tevens inzet op de diverse scholen ten behoeve van cultuureducatieactiviteiten in de eerste trap (inschools) of in de tweede trap (naschools).	Uitbreiden en verdieping van de woordenschat bij doelgroepkinderen. Beperking kosten in CmK projecten door stagiaires professionele kunstenaars en aanbieders te laten assisteren. Tevens borgen van doorgaande lijn in pedagogische aanpak door inzet bij diverse in- en naschoolse en vakantie activiteiten en evenementen.

Een ander voorbeeld is de prestatie-overeenkomst met de Kinderboerderij 2024:

Doel	**Doelstelling**	**Omschrijving te verrichten werkzaamheden**
De Kinderboerderij Boxtel stelt zich ten doel het respect, de verantwoordelijkheid en de zorgzaamheid van de kinderen voor (huis)dieren, voor de natuur en voor de samenleving te bevorderen. De Kinderboerderij tracht dit doel te bereiken door het op professionele wijze	Het kind centraal: ontmoeting van kind en dier, ontspanning en ontwikkeling. De Kinderboerderij tracht deze missie te bereiken door het aanbieden en begeleiden van mogelijkheden aan kinderen (en hun ouders, verzorgers, begeleiders) om in hun directe woon- en leefomgeving op een	Doelen en activiteiten voor het jaar 2024: 1. Het actief exploiteren van de Kinderboerderij; 2. Het kosteloos openstellen van de kinderboerderij voor bezoekers, 7 dagen per week;

aanbieden en begeleiden van mogelijkheden aan kinderen (en hun ouders, verzorgers en begeleiders) om in hun directe woon- en leefomgeving op een kind- en diervriendelijke manier, spelenderwijs, in de directe omgang met en verzorging van dieren, hun kennis en ervaring te vergroten. Daarnaast is de kinderboerderij ook een ontmoetingsplaats voor bewoners van de wijk Boxtel Oost en helpt daarmee de sociale cohesie in de wijk te vergroten.	kind- en diervriendelijke manier, spelenderwijs, in de directe omgang met en verzorging van dieren, hun kennis en ervaring te vergroten. Sociale binding: door het hebben en het verder ontwikkelen van de huiskamerfunctie (voor jong en oud) De Kinderboerderij is een gezellige en laagdrempelige ontmoetingsplek voor bewoners van de wijk Boxtel Oost, jong en oud, en helpt op die manier mee de sociale cohesie in de wijk te vergroten. De Kinderboerderij is ook een plek waar cliënten van Cello begeleid kunnen werken in de vorm van dagbesteding. Ook vindt er onder professionele begeleiding en in het kader van de Wmo dagbesteding plaats voor ouderen (Dagje Thuis). De verbinder: “beleving” is het middel waarmee aan alle bezoekers informatie, educatie of vertier actief of passief wordt aangeboden. Een leerbedrijf: De kinderboerderij is een leerbedrijf voor stagiaires uit het middelbaar en hoger beroepsonderwijs.	3. Een laagdrempelige ontmoetingsplaats in de wijk Boxtel Oost voor jong én oud; 4. Begeleide dagbesteding bieden aan een tiental cliënten van Cello (5 dagen per week); 5. A. Begeleide dagbesteding bieden aan alleenstaande ouderen (Dagje thuis); B. Groepscontact faciliteren voor alleenstaande ouderen (buurtatelier); 6. Begeleide leerervaringsplaatsen bieden aan leerlingen van bijzonder onderwijs; 7. Begeleide stageplaatsen bieden aan leerlingen van Helicon; 8. De beweeg- en generatietuin aan de voorzijde van de kinderboerderij verzorgen en onderhouden op kwaliteitsniveau-A; 9. Regelmatig activiteiten en evenementen aanbieden en organiseren voor de jeugd; 10. Streven naar herstart van project Natuur- en Milieueducatie voor basisscholen.

Bij een positieve beoordeling van de subsidieaanvraag volgt de subsidieverlening (subsidiebeschikking)[13]. Daarbij wordt het wettelijk kader benoemd welke is toegepast bij de beoordeling. Een voorbeeld is de subsidiebeschikking BSB 2024: het wettelijk kader bestaat uit de Awb, Asv, Beleidskader subsidies Boxtel 2017 (het subsidiebeleid) en de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling. Er wordt hiervoor verwezen naar de Asv en de subsidieregeling en naar de website van de gemeente.

In de subsidiebeschikking wordt richting subsidieontvanger verder benoemd dat de subsidie wordt verstrekt voor activiteiten die bijdragen aan beleidsdoelstellingen in (bijvoorbeeld) het sociaal domein of op het gebied van maatschappelijke ontwikkeling. Daarbij wordt aangegeven dat de organisatie bijvoorbeeld valt in een bepaalde doelgroep (zie de onderdelen uit de subsidiestaat welzijnsactiviteiten). Feitelijk wordt zo indirect verwezen naar een bepaalde subsidieregeling, vaak

[13] Hiervoor zijn enkele voorbeelden van subsidiebeschikkingen geraadpleegd: Beschikking BSB Boxtel 2024, Beschikking Kindertuin Boxtel 2024.

naar de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling waarmee de meeste structurele subsidies worden verstrekt, waarin doelen en/of subsidiabele activiteiten zijn opgenomen. Een directe verwijzing in de subsidiebeschikking naar gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen wordt dan ook niet gegeven.

4.2 Ervaringen ambtelijk betrokkenen en subsidieontvangers

In relatie met de deelvragen 6, 7 en 8 komen uit de gesprekken de volgende aandachtspunten naar voren:

- Betere samenwerking gemeente en primaire partners geborgd
  Afgelopen jaren is de samenwerking tussen gemeente en de zogenaamde primaire partners wat betreft het subsidiebeleid verbeterd, zo wordt opgemerkt. Er wordt meer gewerkt vanuit vertrouwen naar elkaar. Ook wordt daarbij de inzet genoemd om te komen tot een subsidieopdracht, waarin ContourdeTwern, MEE en BSB een gezamenlijk uitvoeringsplan opstellen. Wel is het dan zaak dat de gemeente daarbij een duidelijke inhoudelijke onderlegger levert, waarop met het uitvoeringsplan kan worden ingespeeld. Ook in deze context wordt de integrale visie sociaal domein genoemd.
- Duidelijkheid over inhoudelijke grondslag verschilt per type subsidieontvanger
  Bij de grotere subsidie ontvangende organisaties is het duidelijk wat de gemeentelijke doelen zijn, waarmee met de subsidie moet worden ingespeeld. Bij de kleinere organisaties is dat minder het geval en wordt veel meer gevaren op de subsidieverlening van de voorgaande jaren. Daar is de inhoudelijke grondslag voor subsidieverlening onduidelijker.
- Rolverdeling tussen gemeente en subsidieontvanger duidelijk
  Bij de meeste gesprekspartners is sprake van overeenstemming over de rolverdeling. De vraag ‘wat willen we bereiken’ moet duidelijk door de gemeente worden beantwoord. Voor de beantwoording van de ‘hoe vraag’ is het zaak de expertise van de uitvoerders te benutten. Voor de gemeente betekent dat daarvoor ook de ruimte moet worden gegeven. In het algemeen is het oordeel hierover positief.
- Meer contact tussen gemeente en subsidie ontvangende organisaties
  Met name bij de gemeentelijke vertegenwoordigers (accounthouders) wordt nogal eens de wens geuit om het overleg met subsidie ontvangende organisaties te intensiveren. Alsdan kan de aansluiting van datgene wat beoogd wordt vanuit de gemeente en de te verwachten resultaten van de subsidie ontvangende organisatie beter worden verbonden. Door beperkte tijd en door personele wisselingen staat het accounthouderschap nogal eens onder druk, zo wordt gesteld.
- Accounthouders en wijkmakelaars spelen een belangrijke rol als ‘linking pins’
  Bij het verkrijgen van subsidies worden de gemeentelijke vertegenwoordigers (accounthouders) en de wijkmakelaars vaak genoemd. Op een proactieve wijze weten ze de juiste lijnen te leggen naar mogelijkheden voor subsidiering van bepaalde activiteiten. Dat laat onverlet dat een verdere doorontwikkeling van het wijkgericht werken ook vaak als wens wordt geuit.

4.3 Bevindingen deelvragen 6 en 7

Bevindingen deelvragen 6 en 7:

- Er wordt verondersteld dat de subsidie-aanvrager bij de aanvraag van de subsidie reeds bekend is met de gemeentelijke doelen, de beleidsdoelen en de doelen uit de subsidieregelingen. Immers, in de Asv wordt als voorwaarde voor de aanvraag gesteld dat de doelen en resultaten die met de activiteiten worden nagestreefd en hoe de activiteiten daaraan bijdragen, worden benoemd in de aanvraag.
- In de subsidiebeschikking (wanneer de subsidie is toegewezen) wordt verwezen naar het wettelijk kader; de documenten waaruit de subsidieontvanger gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen kan achterhalen. Ook wordt in de subsidiebeschikking verwezen naar de relevante subsidieregeling, waarin doelen en/of subsidiabele activiteiten zijn opgenomen. Een directe verwijzing in de beschikking naar gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen wordt niet gegeven.
- Voor subsidiebedragen boven € 50.000 worden vaak convenanten en prestatie-overeenkomsten opgesteld in samenspraak met de betreffende maatschappelijke organisaties. Convenanten zien toe op de uitgangspunten van subsidieverlening en doelstellingen. Prestatie-overeenkomsten omschrijven de gewenste output (resultaten). Daarmee is het voor subsidieontvangers helder welke maatschappelijke prestaties te moeten leveren. Uit de geanalyseerde voorbeelden blijkt dat formats voor prestatie-overeenkomsten niet identiek zijn; zaken worden op verschillende wijzen beschreven.
- Bij de professionele organisaties zijn de opgaven en doelen van de gemeente bekend. Dit geldt minder voor de organisaties met een subsidiebudget onder € 50.000.
- Waar de gemeente de doelen van de subsidie meegeeft (de ‘wat vraag’) is geconstateerd dat er daadwerkelijk ruimte wordt geboden aan de uitvoerende organisaties om de ‘hoe-vraag’ te beantwoorden. Of met andere woorden: voor de uitvoerende organisaties is er ruimte in de keuze van activiteiten om de doelen te realiseren.
- Zowel de accounthouders als de wijkmakelaars vervullen een belangrijke rol als verwijzer naar subsidiemogelijkheden.

5. Proces van verantwoording, bewaking voortgang en realisatie

Hoofdstuk 5 gaat in op deelvragen 8, 9 en 10.

De achtste, negende en tiende deelvraag luiden als volgt:

> 8. Wordt vooraf duidelijk gecommuniceerd hoe verantwoording van de besteding van de subsidie moet worden afgelegd?
> 9 Wordt er achteraf (in verhouding tot het bedrag van de subsidie) in de praktijk een duidelijke verantwoording van de besteding van de subsidie afgelegd?
> 10. Wordt de voortgang van de uitvoering actief bewaakt en wordt er bij afwijkingen ten opzichte van de gemaakte afspraken bijgestuurd (tussentijdse wijzigingen)?

Bij deze deelvragen worden als normen door de RK gehanteerd:

- Hoe de gesubsidieerde maatschappelijke organisaties verantwoording af moeten leggen is vastgelegd en is vooraf gecommuniceerd aan de subsidieontvangers.
- Bij subsidiebedragen boven € 5.000 wordt minimaal jaarlijks verantwoording afgelegd over de besteding van het subsidiebedrag. Daarin is opgenomen welke activiteiten zijn ondernomen, welke resultaten zijn bereikt en welke doelen zijn gerealiseerd. Daarbij is een relatie gelegd naar de gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen.
- De voortgang van te realiseren activiteiten, prestaties en doelen door de gesubsidieerde maatschappelijke organisatie wordt bewaakt door de gemeente, en zo nodig wordt er bijgestuurd.

5.1 Documentenanalyse

5.1.1 Wijze van verantwoording

Uit het subsidiebeleid[14] blijkt dat de beoordeling van de verantwoording zich primair richt op de bereikte resultaten. Subsidieontvangers wordt gevraagd verantwoording af te leggen over de activiteiten. Bij de verantwoording staat niet zozeer centraal of de subsidie “tot elke cent achter de komma” aan de juiste zaken is besteed, maar veeleer de vraag of de activiteiten hebben geleid tot het afgesproken eindresultaat. De subsidieontvanger heeft immers binnen de kaders van de subsidiebeschikking en/of de prestatieovereenkomst een zekere vrijheid om activiteiten te ontplooien, zo wordt aangegeven. De rechtmatige besteding van subsidie blijft hierbij het uitgangspunt.

Artikel 13, 14 en 15 van de Asv[15] gaan in op de spelregels rondom de verantwoording van subsidies:

- In artikel 13 is bepaald dat een subsidie tot € 5.000 direct door burgemeester en wethouders wordt vastgesteld of verleend en binnen 12 weken nadat de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht, ambtshalve wordt vastgesteld. Er is bij deze bedragen geen verantwoording van de subsidie door de subsidieontvanger benodigd. Bij subsidieregeling kan daarvan overigens worden afgeweken; er kan worden bepaald dat de subsidieontvanger aan dient te tonen dat

[14] Gemeente Boxtel. Beleidskader subsidies Boxtel 2017.
[15] Gemeente Boxtel. Algemene subsidieverordening Boxtel 2017.

de activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt, ook werkelijk zijn verricht en dat aan de verplichtingen zijn voldaan.

- In artikel 14 is bepaald dat een subsidie tussen € 5.000 en € 50.000 de subsidieontvanger uiterlijk 12 weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht, een aanvraag tot vaststelling indient. De aanvraag bevat een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan. Ook bevat de aanvraag een financieel verslag waaruit blijkt op welke wijze het subsidiebedrag is besteed. Bij subsidieregeling dan wel bij verleningsbeschikking kan worden bepaald dat op een andere manier wordt aangetoond in hoeverre de activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan.
- In artikel 15 is bepaald dat een subsidie van meer dan € 50.000 de subsidieontvanger een aanvraag tot vaststelling indient. In geval van een subsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt, uiterlijk op 1 april van het jaar dat volgt op het betrokken kalenderjaar. In geval van een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt, uiterlijk 13 weken na afloop van het betrokken boekjaar. In andere gevallen uiterlijk 13 weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht. De aanvraag bevat een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan; een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening); een balans van het afgelopen subsidietijdvak met een toelichting daarop; en bij een bedrag dat lager is dan of gelijk is aan € 200.000 een subsidieverklaring opgesteld door een onafhankelijk accountant; en bij een bedrag dat hoger is dan € 200.000 een controleverklaring opgesteld door een onafhankelijk accountant. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden vastgesteld of andere gegevens worden verlangd.

In de subsidiebeschikking wordt aan de subsidieontvanger bekend gemaakt hoe de wijze van verantwoording vormgegeven dient te worden en per wanneer de gemeente deze verantwoording uiterlijk wenst te ontvangen. Een voorbeeld is de subsidiebeschikking BSB 2024; voor de verantwoording op uiterlijk 1 april 2025 is een inhoudelijk verslag 2024 noodzakelijk waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en dat aan de verplichting is voldaan, een financieel verslag 2024 waaruit blijkt op welke wijze de subsidie is besteed, een balans 2024 met een toelichting daarop, en een controleverklaring opgesteld door een onafhankelijk accountant.

5.1.2 Feitelijke verantwoording door subsidieontvangers

Maatschappelijke organisaties die meer dan € 50.000 aan subsidie ontvangen, leveren jaarlijks een inhoudelijk verslag en een financieel verslag of jaarrekening op. De RK heeft een aantal van deze inhoudelijke verslagen (jaarverslagen) geanalyseerd, o.a. van Huis73 (Bibliotheek)[16] en BSB[17].

Het jaarverslag 2023 van Huis73 (Bibliotheek) gaat in op verschillende activiteiten die zijn georganiseerd en welke resultaten daarmee zijn bereikt, een verhaal op inhoud. Ook de ‘harde cijfers’ als aantal leden, bezoekers, uitleningen e.d. zijn inzichtelijk gemaakt in het jaarverslag. De relatie naar de gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen wordt in het jaarverslag echter niet

[16] Bibliotheek Boxtel. Jaarverslag 2023.
[17] Stichting Brede Scholen Boxtel. Jaarverslag 2023.

gemaakt. Een financieel verslag of jaarrekening ontbreekt hierin ook; er is geen inzicht op inkomsten en uitgaven.

Het jaarverslag BSB 2023 gaat eveneens in op de ondernomen activiteiten en welke resultaten daarmee zijn bereikt; deze zijn vooral gerealiseerd rondom een aantal programmalijnen waarna per programmalijn een nadere toelichting is gegeven. De relatie naar de gemeentelijke opgaven en beleidsdoelen wordt in het jaarverslag niet gemaakt. In het jaarverslag is wel een overzicht van inkomsten en uitgaven opgenomen.

5.1.3 Rapporteren over voortgang en bijsturing

Eén van de bijzondere voorwaarden die aan een subsidie gegeven kan worden, zo blijkt uit de Asv artikel 12, is dat bij subsidies hoger dan € 50.000 met activiteiten die meer dan een jaar in beslag nemen, de verplichting kan worden opgelegd tot het tussentijds afleggen van verantwoording over de tot dan verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten. Voor subsidies lager dan € 50.000 bestaan geen formele spelregels over de wijze van rapporteren over de voortgang.

De prestatie-overeenkomst met de Kinderboerderij 2024[18] gaat bijvoorbeeld in op het tussentijds verantwoording afleggen. Daarin wordt genoemd dat tweemaal per jaar een bestuurlijk overleg plaatsvindt over ontwikkelingen en tweemaal per jaar een ambtelijk overleg plaatsvindt over de inhoud van de prestatieafspraken en de ambities voor het komende jaar.

5.1.4 Realisatie doelen en beoogde prestaties

De realisatie van doelen is lastig te boordelen, omdat de doelen vaak in algemene termen zijn gesteld, zoals hiervoor ook al is aangegeven. Het gaat vaak om doelen als: vergroten sociale cohesie, verbetering leefbaarheid, minder eenzaamheid, e.d. Daarbij passende indicatoren, die laten zien of deze doelen gerealiseerd zijn, ontbreken veelal. Overigens wordt hierbij opgemerkt dat het ook heel lastig is om dergelijke indicatoren op te stellen, die de daadwerkelijke maatschappelijke effecten laten zien van de uitgevoerde activiteiten. Het blijft steeds de vraag of de leefbaarheid of sociale cohesie is verbeterd of verslechterd dankzij, of ondanks, de ontwikkelde activiteiten.

Overigens kan wel een beeld gevormd worden van de geleverde prestaties. Bijvoorbeeld aan de hand van de uitgevoerde projecten, ondernomen activiteiten, aantal gevoerde gesprekken, aantal deelnemers en bezoekers, e.d. Uit een analyse van de jaarverslagen van vooral de professionele organisaties, maar vaak ook van vrijwilligersorganisaties kan worden opgemaakt dat de afgesproken activiteiten grotendeels worden gerealiseerd. Het zijn dan activiteiten, waarvan het plausibel is aan te nemen dat die aan de realisatie van de doelen bijdragen. Bijvoorbeeld kan worden verwezen naar een project als ‘boekstart’. Daarbij geldt: hoe meer voorgelezen wordt hoe hoger de woordenschat van kinderen. Of een ander voorbeeld: kinderen, die de bibliotheek bezoeken hebben een hoger leesniveau.

[18] Gemeente Boxtel. Prestatieovereenkomst subsidie Kinderboerderij 2024.

Wanneer de beoogde activiteiten (in een enkel geval) niet worden uitgevoerd, komt dit vooral voort uit een (tijdelijk) personeelstekort. Soms kan het dan overblijvende budget dan een jaar later worden ingezet dan wel het wordt teruggevorderd.

5.2 Ervaringen ambtelijk betrokkenen en subsidieontvangers

In de gesprekken komen diverse thema's naar voren in relatie met de beantwoording van de deelvragen 8, 9 en 10:

- Duidelijkheid over de benodigde wijze van verantwoording
  Bij het overgrote merendeel van de organisaties, waarmee de RK heeft gesproken, is het duidelijk op welke wijze de verantwoording moet plaatsvinden. Voor sommige vrijwilligersorganisaties met een subsidiebudget onder € 5000 of tot € 50.000 is die helderheid niet steeds aanwezig. Met name de professionele organisaties geven aan zich ook goed te kunnen vinden in de werkwijze rondom de verantwoording. Opgemerkt wordt dat het overleg met de gemeente daarover soepel verloopt.
- Periodiek overleg en tussentijdse (bij)sturing verschilt tussen professionele en vrijwilligersorganisaties
  Over eventuele afwijkingen in de uitvoering of nieuwe ontwikkelingen vindt periodiek (meestal eenmaal per kwartaal) overleg plaats tussen gemeentelijke contactpersonen (accounthouders) en de professionele organisaties. Het bestuurlijk overleg is enkele keren per jaar tussen beide. Bij vrijwilligersorganisaties is er (logischerwijs) minder vaak sprake van periodiek overleg, gezien de hoogte van subsidiebedragen. In verband met het tussentijds volgen van de ontwikkelingen en eventuele bijstellingen wordt vanuit de ambtelijke organisatie aangegeven dat daarvoor nogal eens te weinig tijd is voor met name de kleinere vrijwilligersorganisaties. Dit betekent ook dat er weinig oog is voor de uitvoeringsactiviteiten gedurende het jaar.
- Monitoring van doelen en prestaties: kwantitatief en kwalitatief
  Omdat de doelen (bijvoorbeeld een betere gezondheid, een grotere sociale cohesie of leefbaarheid) veelal ruim zijn omschreven is de doelrealisatie moeilijk te meten. In veel gesprekken wordt het signaal afgegeven dat het belangrijk is te komen tot heldere afspraken op welke wijze de doelrealisatie en het bieden van zicht op de geleverde prestaties vorm kan krijgen. Het vooraf hebben van een gedragen beeld bij zowel gemeente als de subsidie ontvangende organisaties wordt vaker als wens geuit. Vaak wordt daarbij ook gewezen - zowel door vertegenwoordigers van de gemeente als van subsidie ontvangende organisaties - op de 'betrekkelijkheid' van indicatoren, die het maatschappelijk effect van de subsidie zichtbaar moeten maken. Bij de monitoring zal het naast 'tellen ook vooral om vertellen' moeten gaan (kwantitatieve en kwalitatieve monitoring). Story telling kan hierbij een belangrijke rol vervullen. Daarnaast is een goed gesprek over de doelen van de subsidieopdracht en de uitwerking daarvan in de te leveren prestaties hierbij van grote betekenis. Een gezamenlijke verkenning van de gemeente en de professionele organisaties op dit thema wordt van belang geacht door deze spelers.

5.3 Bevindingen deelvragen 8, 9 en 10

Bevindingen deelvragen 8, 9 en 10:

- Voor de drie onderscheiden subsidie-omvangen (tot € 5.000, van € 5.000 tot € 50.000 en boven € 50.000) hanteert de gemeente verschillende spelregels over de wijze van verantwoording, die recht doen aan de omvang van de subsidiebedragen. Deze spelregels worden kenbaar gemaakt aan de subsidieontvangers middels de subsidiebeschikking.
- Maatschappelijke organisaties die subsidiebedragen boven € 50.000 ontvangen, worden geacht jaarlijks een inhoudelijk verslag en een financieel verslag of jaarrekening in te dienen ten behoeve van verantwoording. Dit gebeurt ook daadwerkelijk en het samenspel in deze wordt positief beoordeeld. Voor subsidies lager dan € 50.000 bestaan geen formele spelregels over de wijze van rapporteren over de voortgang.
- Met de professionele organisaties vindt tussentijds periodiek overleg plaats over de voortgang en over nieuwe ontwikkelingen, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Daarbij zijn ook mogelijkheden voor bijstelling in de uitvoering. Dit gebeurt veel minder met vrijwilligersorganisaties.
- De doelrealisatie is moeilijk meetbaar in termen van maatschappelijke effecten. Op het niveau van ondernomen activiteiten, projecten, bereikte deelnemers, gevoerde gesprekken, e.d. is dat wel mogelijk. Uit de analyse komt naar voren dat de voorgenomen prestaties ook grotendeels worden uitgevoerd. Door personele problemen lukt dat in een enkel geval niet.
- Het maken van duidelijke afspraken over de monitoring aan de voorkant schept duidelijkheid voor gemeente en subsidie ontvangende organisatie over de wijze van meting van doelen, opgaven en te leveren prestaties. Daarbij wordt als wens vaak een mix genoemd van kwantitatieve en kwalitatieve informatie (‘story telling’). Het wordt belangrijk gevonden deze zoektocht naar die duidelijkheid vooraf gezamenlijk in te zetten.

6. Opvattingen over het totale subsidieproces

Hoofdstuk 6 gaat in op deelvraag 11.

De elfde deelvraag luidt als volgt:

> 11. Hoe ervaren de betrokken spelers (binnen en buiten de gemeente) het totale subsidieproces?

Als normen worden daarbij gehanteerd:

- Het subsidieproces is voor de betrokken spelers helder.
- De betrokken spelers zijn tevreden over het procesverloop.

In het voorafgaande zijn al diverse aspecten van het subsidieproces naar voren gekomen alsook de opvattingen van betrokkenen. Aanvullend daarop worden hier nog enkele thema's toegevoegd, die betrekking hebben op het totale subsidieproces. Deze zijn voortgekomen uit de gesprekken met vertegenwoordigers van de gemeente (accounthouders) alsook van subsidie ontvangende organisaties.

6.1 Helderheid subsidieproces

6.1.1 Differentiatie over de helderheid binnen de ambtelijke organisatie

Waar het gaat om de helderheid van het subsidieproces voor de betrokken spelers is sprake van een wisselend beeld. Binnen de gemeente is het belangrijk een onderscheid te maken tussen 'ervaren' en 'relatief nieuwe' medewerkers. Voor de ervaren medewerkers is het subsidieproces over het algemeen helder: zij kennen de termijnen, de inhoudelijke spelregels, de wijze van overleggen met subsidiepartners, e.d. Voor relatief nieuwe medewerkers geldt dat veel minder. Zo zijn de redenen voor subsidieverlening vaak onduidelijk en ontbreekt ook nogal eens het inzicht in de beleidsmatige onderleggers. Vaak worden 'historische motieven' genoemd als reden voor subsidieverlening: '*die organisatie heeft in vorige jaren ook subsidie gekregen'.*

Beide typen medewerkers geven overigens aan dat een overzicht van en een instructie over het totale subsidieproces ontbreekt. Eenieder moet zelf een eigen verkenning gaan uitvoeren hoe het proces in elkaar zit, welke spelregels er zijn, wie de verschillende accounts zijn voor de verschillende organisaties, hoe de samenwerking met het team financiën is geregeld, wat de beleidsmatige onderleggers zijn, e.d.

Waar in de afgelopen jaren veel mutaties in de personele bezetting hebben plaatsgevonden heeft het gemis aan een dergelijk overzicht geleid tot inhoudelijke ruis en veel extra energie gekost van nieuwe medewerkers van MGD.

6.1.2 Differentiatie over de helderheid binnen de subsidie ontvangende organisaties

Bij de subsidie ontvangende organisaties dient eveneens een onderscheid gemaakt te worden. In dit geval tussen de professionele organisaties versus de organisaties, die vooral met vrijwilligers werken.

Voor de professionele organisaties als Huis73, Contour de Twern, MEE, stichting BSB, e.d. is het subsidieproces meestal wel helder. Zij hebben vaak ook structureel contact (meerdere malen per jaar) met de accounthouders binnen de gemeente en ook minimaal eenmaal per jaar met de wethouder. Ook het feit dat soms vooraf overlegd wordt over de prestatieafspraken helpt daarbij.

Voor organisaties, die vooral met vrijwilligers werken, is deze duidelijkheid van het subsidieproces vaak minder. Zij missen een duidelijk overzicht vanuit de gemeente over wat valt onder het subsidiebeleid en wat onder het accommodatiebeleid, bijvoorbeeld bij de gemeenschapshuizen. Verlies van overzicht ontstaat ook door wisseling van contactpersonen. Het bieden van meer overzicht en structuur en daarover vervolgens ook communiceren binnen de ambtelijke organisatie en naar de externe partners kan daarbij helpen, zo wordt opgemerkt. In dat opzicht bestaat er overigens wel waardering voor het feit dat de gemeente ieder jaar de subsidie ontvangende organisaties via een heldere brief aanschrijft om een nieuwe subsidieaanvraag in te dienen.

6.2 Tevredenheid over het procesverloop

6.2.1 Verschillende beelden van de tevredenheid over het procesverloop

Wat hiervoor gesteld is over de helderheid van het subsidieproces is op een vergelijkbare wijze terug te vinden in het procesverloop.

De ervaren contactpersonen binnen de gemeente hebben zichzelf het procesverloop eigen gemaakt en hebben een eigen modus gevonden het proces vorm te geven. In die zin zijn ze daar tevreden over. Dit geldt echter veel minder voor de relatief onervaren contactpersonen.

Een parallel beeld doet zich ook voor bij de subsidie ontvangende organisaties. De professionele organisaties zijn meer tevreden dan de vrijwilligersorganisaties. Dit hangt samen met het feit dat professionele organisaties:

- Zelf expertise in huis hebben over subsidieprocessen;
- Ervaring hebben in andere gemeenten;
- Met vaak ook een stevige contactpersoon vanuit de gemeente hebben ze ook meer mogelijkheden voor een professionele vormgeving van het proces, hetgeen tot tevredenheid aan beide kanten leidt.

Over het procesverloop wordt daarnaast opgemerkt dat er een verschuiving gaande is van een accentverlegging: van een sterk administratief-financieel proces naar een proces dat meer gericht is op de inhoudelijke dialoog. Door de betrokken spelers wordt dit een goede ontwikkeling geacht.

6.2.2 Meerjarige afspraken

Als belangrijk verbeterpunt voor het subsidieproces wordt vaak genoemd: het werken met meerjarige afspraken. In de gesprekken met vertegenwoordigers van zowel de ambtelijke organisatie als met subsidie ontvangende organisaties komt dit vaak terug.
Het jaarlijks doorlopen van het hele subsidieproces (aanvragen tot en met verantwoorden) vraagt veel tijd, zowel aan de kant van de gemeente als aan de kant van de subsidie ontvangende organisaties. Dat kost veel administratief-procedurele energie. En dat terwijl de doelstellingen veelal

betrekking hebben op een langere termijn en de daarop gerichte activiteiten ook. De continuïteit is gediend met meerjarige afspraken. Natuurlijk is het dan wel zaak afspraken te maken over bijstellingen, op basis van de inhoudelijke voortgang en nieuwe ontwikkelingen. Dat zou prima op jaarbasis kunnen, zo wordt aangegeven.

Bij een werkwijze met meerjarige afspraken is het des te belangrijker dat tussen gemeente en subsidie ontvangende organisatie een gedeeld beeld bestaat over wat geleverd moet worden. Aan de hand van een 'programma van eisen' zou de gemeente dit kunnen aanreiken aan de professionele organisaties. Vervolgens kan een daarop passend aanbod worden geformuleerd. Met een dergelijke benadering wordt de focus sterker gericht op de inhoudelijke doelen. In de praktijk van nu is nog (te) vaak sprake van een subsidiëring op basis van historische afspraken. Of deze inhoudelijk nog opportuun zijn krijgt daarbij soms weinig aandacht.

6.2.3 Indexering

In de afgelopen jaren is de door de gemeente toegepaste indexering onvoldoende gebleken om de reële prijsstijgingen (in lonen, huurprijzen, materialen, e.d.) op te vangen. De wens wordt uitgesproken om na te gaan of er een betere afstemming kan komen tussen de door de gemeente gehanteerde indexcijfers en de daadwerkelijke kostenstijgingen van de verschillende organisaties.

6.2.4 Wijkgericht werken

In veel gesprekken klinkt het belang van de wijkgerichte aanpak door. Het meer werken op basis van de behoefte in de wijken en daarop een aanpak ontwikkelen wordt vaak bepleit. Veel subsidies zijn ook wijkgericht of worden via de subsidie ontvangende organisaties per wijk ingezet. De ratio en de grondslag achter deze subsidies voor de verschillende wijken en dorpen is vaak niet meer bekend. Een totaaloverzicht ontbreekt ook. In het verleden zijn daar afspraken over gemaakt, maar de vraag wordt gesteld of de huidige verdeling van subsidies over de wijken recht doet aan de inhoudelijke opgaven in de verschillende wijken en dorpen.

6.3 Bevindingen deelvraag 11

Bevindingen deelvraag 11:

- Het dominante beeld is dat de professionele organisaties het subsidieproces helder vinden en daar in belangrijke mate tevreden over zijn. Voor kleinere organisaties, die werken met vrijwilligers is het oordeel op deze punten minder positief.
- Binnen de ambtelijke organisatie is eveneens sprake van een wisselend beeld: voor de ervaren medewerkers zijn het subsidielandschap en de spelregels helder. Voor andere medewerkers geldt dat veel minder.
- Als meer specifieke aandachtspunten komen uit de gesprekken naar voren: de wens om te komen tot meerjarige subsidieafspraken, een betere afstemming over de indexering en een meer op inhoud gerichte inzet van de middelen voor wijkgericht werken op basis van een door bewoners gedragen wijk- of dorpsplan.

BIJLAGEN

1. Bestuurlijke reactie college van B&W

Op 31 oktober 2024 heeft de Rekenkamer onderstaande reactie op het concept rapport ontvangen.

‘Op 26 september 2024 ontvingen wij uw conceptrapport Subsidiebeleid Boxtel. Wij hebben met belangstelling kennisgenomen van het conceptrapport. U vraagt ons om:

1. aan te geven of er in de rapportage feitelijke onjuistheden staan.
2. een bestuurlijke reactie te geven op het conceptrapport.
3. aan te geven op welke wijze, wanneer en in welke context wij uitvoering gaan geven aan de aanbevelingen.

De feitelijke onjuistheden hebben wij separaat per mail aan u doorgegeven. In onze verdere reactie gaan wij in op uw aanbevelingen aan ons.

Bestuurlijke reactie
Wij stellen het op prijs dat uw Rekenkamer een onderzoek heeft uitgevoerd naar het huidige subsidiebeleid. Wij beschouwen uw rapport als een uitgebreide evaluatie voor de start van het nieuwe subsidiebeleid in Boxtel. Het geeft ons aanbevelingen en bouwstenen om dit nieuwe beleid vorm te geven en helpt ons de implementatie daarvan goed in te richten.
In reactie op uw aanbevelingen
Aanbeveling 3: Geef aan de ambtelijke organisatie de opdracht te komen tot een stroomlijning van het subsidiebeleid op basis van een nieuwe indeling van de subsidie categorieën uit de herijking van het subsidiebeleid.
Met de aanstelling van de beleidsadviseur subsidies zien wij ook de uitgelezen kans om tijd, ruimte en structuur te brengen in subsidieverstrekking. We zien de rol van beleidsadviseur subsidies als een procesondersteuner naast de inhoudelijke kennis van beleidsadviseurs. De samenwerking tussen proces en inhoud moet komend jaar resulteren in een nieuw subsidiebeleid en aansluitende subsidieregelingen per beleidsterrein. Daarmee verwachten wij de gewenste structuur, overzicht en grip op subsidies terug te krijgen en de ambtelijke organisatie te professionaliseren op het gebied van subsidieverstrekking. Naast een nieuw subsidiebeleid hebben wij ook opdracht gegeven om een nieuw accommodatiebeleid te ontwikkelen. Wij nemen uw aanbeveling om expliciet te zijn over welke bijdrage waar moet worden ondergebracht ter harte. Wij verkennen de mogelijkheid om een subsidiebureau op te zetten waarin alle subsidies worden verwerkt. Dit kan het proces van subsidieverstrekking versterken en versnellen.

Aanbeveling 4: Geef aan de ambtelijke organisatie de opdracht te verkennen op welke wijze de samenwerking met subsidie ontvangende organisaties kan worden versterkt.
Het is prettig om te constateren dat de organisaties over het algemeen tevreden zijn met de samenwerking. Uw aanbevelingen over de samenwerking zitten vooral in de procesmatige kant van subsidieverstrekking zoals meerjarige afspraken en indexering. Deze aanbeveling nemen wij ter harte en zullen de mogelijkheden hiervoor nader onderzoeken.
Dat het contact met vrijwilligersorganisaties kan verbeteren erkennen we en is zeker ook een wens van ons. De contacten zullen (opnieuw) gelegd worden bij het opstellen van het subsidiebeleid en de subsidieregelingen. Nu we ook met inhoudelijke beleidsadviseurs weer op sterkte komen gaan we dit zeker ook onderhouden.

Tot slot
Tijdens uw onderzoek is een schets van het nieuwe subsidiebeleid ontworpen. U refereert hier in uw rapport aan. U benoemt in uw rapport ook dat deze schets passend is bij de aanbevelingen. Dit geeft ons het vertrouwen om het subsidiebeleid in deze lijn verder te ontwikkelen. We gaan hier het komende half jaar graag samen met onze subsidie ontvangende organisaties mee aan de slag.’

2. Subsidiestaat welzijnsactiviteiten 2024

cat.	categorie omschrijving	naam organisatie	subsidie 2024
A	A Sportorganisaties	Atletiekvereniging Marvel	€ 866,00
		Handbal Combinatie Boxtel '92	€ 1.922,00
		JRC Basketbal Boxtel	€ 1.922,00
		Judoclub Liempde	€ 1.922,00
		L.T.V. De Merletten	€ 866,00
		L.T.V. De Peppelieren	€ 866,00
		Liempdse Omnivereniging	€ 240,00
		MEA EST PILA	€ 770,00
		R.K.S.V. Boxtel	€ 770,00
		Reddingsbrigade Boxtel	€ 1.922,00
		Rooms Katholieke Gymnastiekvereniging "Tabitta"	€ 1.922,00
		Rugbyvereniging JRC Ducks	€ 770,00
		Stg. De Watertrappers	
		Tae Kwon Do school Dekker	€ 1.922,00
		TTV Taverbo / Sabo Boxtel	
		Voetbalvereniging D.V.G Liempde	€ 770,00
		Voetbalvereniging O.D.C.	€ 770,00
		Volleybalvereniging Blox	€ 240,00
		Zwem- en Poloclub Zegenwerp	€ 1.922,00
		Defence Center Boxtel	€ 1.922,00
		L.T.V. d'Oggelen	€ 866,00
		Korfbalvereniging Tovido	€ 2.412,00
		RKVV Essche Boys	€ 866,00
Totaal A	**Totaal A Sportorganisaties**		**€ 26.448,00**
B	B Jeugd en ontspanningsorganisaties	Scoutinggroep Boxtel	€ 8.383,00
		Stg. J.A.S. Liempde (Jong Actief Sportief)	€ 1.263,00
		Stg. Jeugdnatuurwacht Liempde	€ 151,00
		Stg. Jeugdsoos 't Singeltje	€ 582,00
		Stg. Jeugdvakantieweek Liempde	€ 3.312,00
		Stg. Openbaar Jeugdcarnaval Boxtel	€ 2.747,00
		Stg. Samenwerkend Jeugd en Jongerenwerk Esch	€ 410,00
Totaal B	**Totaal B Jeugd en ontspanningsorganisaties**		**€ 16.848,00**
C	C Organisaties op sociaal en cultureel gebied	Heilige bloed stichting	€ 5.000,00
		Katholieke Bond van Ouderen, afdeling Boxtel	€ 11.501,00
		Katholieke Senioren Vereniging KBO Liempde	€ 956,00
		Kindervakantieweek Lennisheuvel	€ 400,00
		Stg. Algemeen Belang Liempde	€ 1.836,00
		Stg. Belangenbehartiging voor Ouderen in Liempde - Stg. BOL	€ 44.996,00
		Stg. Bockepruik	€ 5.000,00
		Stg. Boxtel Vooruit	€ 10.181,00
		Stg. Dichtslamrap	
		Stg. Geitenwei	€ 6.130,00
		Stg. Omroep Dommelland	€ 25.779,00
		Platform Selissen	€ 16.680,00
		Stichting Wijkberaad Munsel	€ 4.429,00
		Huurdersvereniging Hoogheem/huiskamer Hoogheem	€ 2.000,00
		NIEUW - Stg. Voedseltuin Boxtel - geen aanvraag ingediend	
		St. Evenementen commissie Esch	€ 3.735,00
		Esch voor elkaar / Huiskamer va Esch	€ 1.750,00
		Dimiodames	€ 475,00
		seniorenbiljartvereniging De Es	€ 400,00
		gymclub 'meer bewegen voor ouderen'	€ 220,00
		ouderenkoor laetititia 375euro - opgeheven tijdens corona	
		Stg. De Essche Bierpomp	€ 950,00
		KBO afd. Esch	€ 3.200,00
Totaal C	**Totaal C Organisaties op sociaal en cultureel gebied**		**€ 145.618,00**
D	D Organisaties voor cultuurhistorie	Stg. Kèk Liemt	€ 2.499,00
		Vereniging Terug in d'n ted Liemt	€ 1.260,00
		Stg. beheer en behoud museumcollectie Boxtel / MUBO	€ 5.000,00
		Oertijdmuseum	€ 7.500,00
		Stg. Museum Vekemans	€ 5.000,00
Totaal D	**Totaal D Organisaties voor cultuurhistorie**		**€ 21.259,00**

E	**E Emancipatie allochtonen en uitkeringsgerechtigden**	Stg. Bazaar Boxtel	€	5.000,00
		Stg. Radar	€	17.083,00
Totaal E	**Totaal E Emancipatie allochtonen en uitkeringsgerechtigden**		**€**	**22.083,00**
F	**F Gezondheidsbeleving en bevordering**	Adviesraad Sociaal Domein	€	11.000,00
		Cello/ VG-zorginstelling	€	3.750,00
		E.H.B.O., afdeling Boxtel	€	1.048,00
		E.H.B.O., afdeling Liempde	€	517,00
		Stg. Heartsafe Boxtel	€	5.200,00
		Stg. Nabij PST Boxtel - Palliatief Spiritueel Team	€	2.500,00
		Stg. Platform voor mensen met een beperking Boxtel	€	4.000,00
		Ypse	€	23.941,00
		Novadic Kentron	€	2.626,71
		RKV EHBO "Altijd Bereid" Esch	€	725,00
Totaal F	**Totaal F Gezondheidsbeleving en bevordering**		**€**	**55.307,71**
G	**G Organisaties voor muzikale uitingen**	Fanfare Concordia	€	13.768,00
		Muziekvereniging Boxtels Harmonie	€	12.491,00
		R.K. Gildenbonds Harmonie	€	14.133,00
		Stg. Kerkconcerten Boxtel	€	1.735,00
		Stg. Kerkconcerten Boxtel inzake carillonprogramma	€	5.000,00
		Vereniging kerstkoor Boxtel (doorstart Stg. Projectkoor Boxtel)	€	1.600,00
		Wereldkoor	€	975,00
		Muziekvereniging St. Willibrordus	€	6.963,00
Totaal G	**Totaal G Organisaties voor muzikale uitingen**		**€**	**56.665,00**
H	**H Overige organisaties**	Kunstlicht 99	€	2.100,00
		Slachtofferhulp Nederland	€	12.352,00
		Stg. Dierenambulance 's Hertogenbosch	€	5.620,00
		Stg. Halt	€	17.756,00
		Stg. Rond Kerk en Orion	€	10.000,00
		Stg. Wijkorgaan Boxtel-Oost	€	20.191,00
		Voedselbank Nederland Zuid Boxtel	€	33.000,00
		Stg. Platform Esch Perspectief	€	5.780,00
Totaal H	**Totaal H Overige organisaties**		**€**	**106.799,00**
I	**I Gemeenschapshuizen**	Gemeenschapshuis De Rots	€	29.067,00
		Gemeenschapshuis Lennisheuvel	€	11.502,00
		Stg. Gemeenschapshuis Selissen / de Walnoot	€	23.821,00
		ESCH: Dorpshuis de Es	€	3.000,00
Totaal I	**Totaal I Gemeenschapshuizen**		**€**	**67.390,00**
J	**J Professionele organisaties**	Huis 73 (voorheen Stg Babel)	€	544.841,00
		Stg. Brede Scholen Boxtel	€	380.050,00
		Stg. Contourde Twern	€	1.257.584,00
		Stg ContourdeTwern: jongerenwerk R-newt	€	286.299,00
		Stg. Kinderboerderij Boxtel	€	86.608,00
		Stg. Podium Boxtel	€	89.700,00
		MEE	€	368.760,00
Totaal J	**Totaal J Professionele organisaties**		**€**	**3.013.842,00**
K	**K Peuterspeelzalen**	Kindercentrum Kindertuin Peuterspeelzalen BV / VVE	€	250.500,00
		Stichting Humankind	€	6.546,00
Totaal K	**Totaal K Peuterspeelzalen**		**€**	**257.046,00**
Eindtotaal	**ALGEHEEL TOTAAL**		**€**	**3.789.305,71**

3. Overzicht geïnterviewde personen

College van B&W

- Wethouder subsidies

Ambtelijke organisatie

- Concernmanager sociaal
- Teammanager Sociale Beleids Ontwikkeling
- Teammanager Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling
- Beleidsadviseur Sociale Beleids Ontwikkeling subsidies
- Beleidsadviseur Sociale Beleids Ontwikkeling sport en bewegen
- Beleidsadviseur Sociale Beleids Ontwikkeling ouderenzorg
- Beleidsadviseur Sociale Beleids Ontwikkeling nieuwkomers
- Beleidsadviseur Sociale Beleids Ontwikkeling onderwijs
- Beleidsadviseur Sociale Beleids Ontwikkeling 0^{e} + 1^{e} lijns + accounthouder primaire partners
- Beleidsadviseur Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling vastgoed sport
- Beleidsadviseur Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling kunst, cultuur
- Beleidsadviseur Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling kunst, cultuur, gemeenschapsfuncties
- Beleidsadviseur Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling vastgoed (accommodatiebeleid)
- Beleidsadviseur/wijkmakelaar

Subsidieontvangers

- ContourdeTwern
- Gemeenschapshuis De Walnoot
- Huis73 (bibliotheek)
- Hockeyvereniging MEP
- MEE
- Stichting Brede Scholen Boxtel
- Stichting Rond Kerk Orion (RKO) (Lennisheuvel)

Memo

Van	College van Burgemeester en Wethouders
Aan	Gemeenteraad van de gemeente Boxtel
Datum	5 november 2024
Zaaknummer	1364030 (memo) 1347331 (hoofdzaak omgevingsvisie)

Onderwerp

Aanvullende informatie t.b.v. behandeling omgevingsvisie in de gemeenteraad

Inleiding

Op 17 september heeft de gemeenteraad besloten om het onderwerp: ‘Vaststelling omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage’ van de agenda te halen. De raad heeft aangegeven behoefte te hebben aan meer informatie over o.a. de bevoegdheden van de raad na vaststelling van de omgevingsvisie.
In het presidium van 24 september is besloten om aan het college een memo te vragen waarin ingegaan wordt op de volgende onderwerpen:

1. Bevoegdheden raad onder de omgevingswet.
2. Overzicht vraag / antwoord betreffende het proces.
3. Overzicht op te stellen programma’s.

In deze memo gaan we in op deze onderwerpen. Naar aanleiding van de vragen die gesteld zijn tijdens de in-gesprekavond van 3 september is er ook nog nadere informatie reactie advies commissie MER opgenomen in deze memo (punt 4).

Wij vertrouwen erop dat met het aanleveren van deze memo voldaan wordt aan de behoefte van de gemeenteraad om voor de besluitvorming van de omgevingsvisie (nu geagendeerd voor december) nadere informatie te ontvangen.

1. Rol en verantwoordelijkheden raad en college bij omgevingsvisie, omgevingsprogramma’s en omgevingsplan

De Omgevingswet gaat uit van samenhangend, integraal beleid. Én van onderling vertrouwen. Tussen overheid en burger, tussen overheden onderling, maar ook tussen gemeenteraad en college. Het onderscheid tussen strategisch beleid (omgevingsvisie) en meer uitvoeringsgericht beleid (programma’s) is hiervan een uitwerking. In onderstaande afbeelding is goed te zien dat de Omgevingswet hierbij als uitgangspunt een 'haasje over'-principe hanteert. De raad is bevoegd voor de omgevingsvisie, het college voor het programma. Vervolgens stelt de raad het omgevingsplan vast en verleent het college de vergunningen.

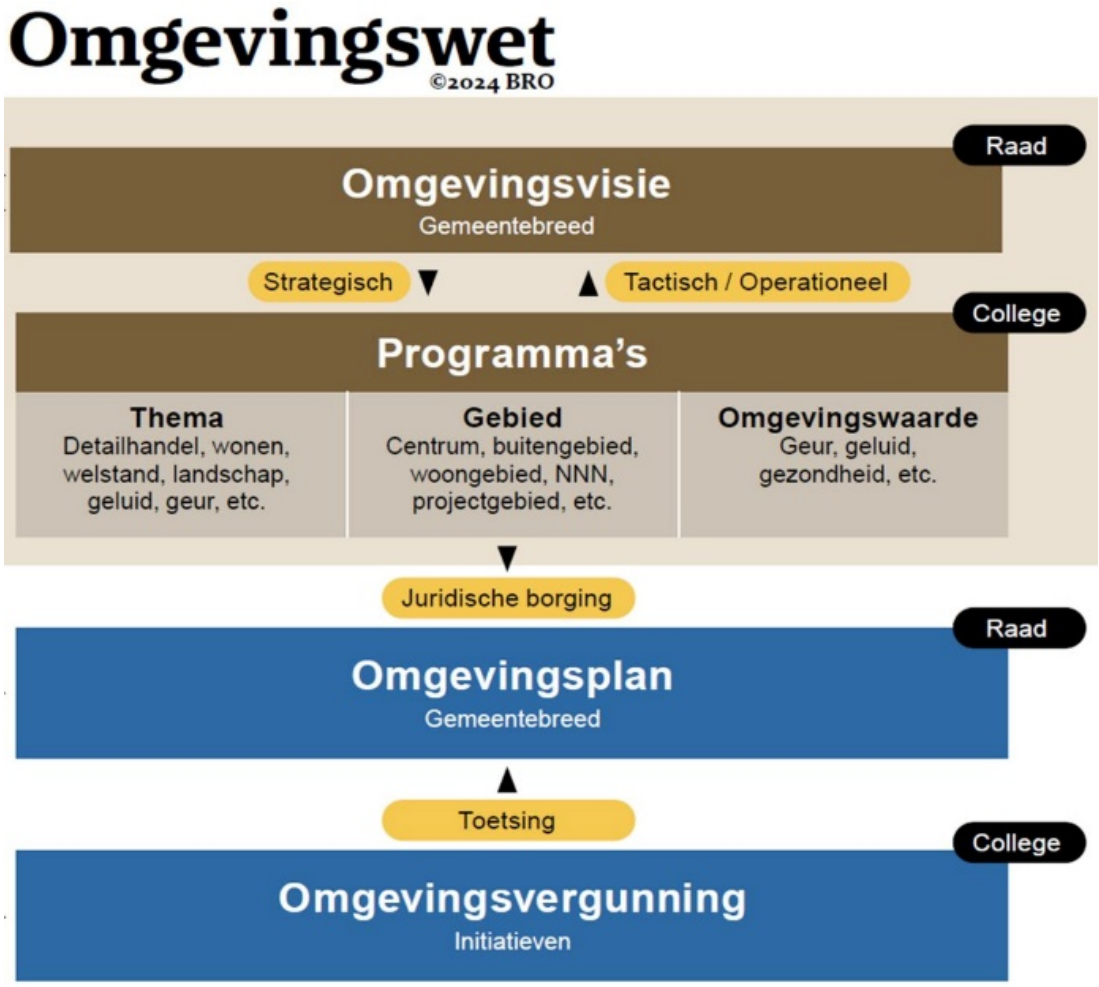

Het college kan op basis van artikel 3.4 van de Omgevingswet programma's vaststellen. Dat de raad wettelijk niet bevoegd is om programma's vast te stellen, betekent niet dat de raad niet betrokken kan worden bij de totstandkoming en besluitvorming omtrent een programma. Op basis van artikel 2.2 van de Omgevingswet houdt het college bij de uitoefening van haar taken en bevoegdheden immers rekening met de taken en bevoegdheden van bijvoorbeeld de raad, en stemt zo nodig met de raad af.

Hoe die afstemming vormgegeven wordt, kan per situatie/programma verschillen. Afhankelijk van welk programma en de mate waarin in dat programma naast maatregelen (uitvoering van omgevingsvisie) ook nadere beleidsregels worden opgenomen is de rol van de raad in zo'n traject groter of kleiner. Zo kan de raad vooraf geïnformeerd worden of om advies/mening gevraagd worden, bijvoorbeeld in een oordeelsvormende vergadering. Ook kan het zijn dat de raad vanwege het budgetrecht (artikel 189 Gemeentewet) betrokken moet worden.

Via een motie (opdracht aan het college) of amendement (tekstaanpassing in de omgevingsvisie) kan de raad bij de vaststelling van de omgevingsvisie borgen dat er een werkwijze/procedure wordt vastgelegd over de rol van de raad bij het opstellen en vaststellen van omgevingsprogramma's.
Zoals gebruikelijk in de samenwerking tussen college en raad, zal ook in deze fase het college zich inspannen om de raad zo goed als mogelijk te betrekken. Zo zal de raad nauw betrokken worden in het

traject om de werkwijze voor het opstellen van en werken met omgevingsprogramma's én de prioritering van de omgevingsprogramma's vast te stellen.

Tot slot wijzen wij erop dat de raad kan besluiten om de omgevingsvisie eerder te wijzigen dan over 4 jaar, indien zij daar goede redenen voor meent te hebben. Zo'n reden zou ook kunnen zijn dat de uitwerking van een bepaald programma niet aansluit bij de wensen van de raad. De kans daarop achten wij overigens erg klein. Het is immers onze intentie om de mening van de raad over die uitwerking aan de voorkant op te halen (participatie) en mee te nemen teneinde een gedragen uitgewerkt programma te kunnen vaststellen.

Voor specifieke onderwerpen verplicht de Omgevingswet bestuursorganen een programma op te stellen. Voor gemeenten gaat het dan om een Actieplan geluid (alleen gemeenten groter dan 100.000 inwoners), Geluidsaneringsprogramma wegen onder beheer van de gemeente (dit is in Boxtel al in beeld. Voor alle woningen die in aanmerking komen is al subsidie aangevraagd) en Programma bij (dreigende) overschrijding omgevingswaarde (in Boxtel niet aan de orde). Voor de gemeente Boxtel is er geen sprake van verplicht op te stellen programma's.

De niet verplichte programma's die de komende tijd in elk geval worden uitgewerkt zijn in de omgevingsvisie op pagina 46 en 47 opgesomd. Onder punt 3 van deze memo staat (ook) een overzicht van deze programma's.

2. Overzicht vraag / antwoord betreffende het proces

De onderstaande vragen zijn tijdens de informatieavond van 27 augustus gesteld met betrekking tot proces. Het gegeven antwoord erbij vermeld.

Vraag: Wanneer wordt de omgevingsvisie bijgesteld en hoe verloopt proces tot vaststelling / besluitvorming.
Antwoord: 4 jaar na vaststelling wordt de omgevingsvisie herzien. Dit heeft de raad bij het vaststellen van de ambities in december 2022 al bepaald. Het herzien van de omgevingsvisie gaat op dezelfde manier als het proces nu: participatie, inspraak, conceptversie ter inzage, formeel besluitvorming door de gemeenteraad. De raad wordt dan uiteraard weer betrokken bij het proces. Een herziening kan ook eerder aan de orde zijn als lokale en/of landelijke ontwikkelingen daar aanleiding toe geven.

Vraag / opmerking: Wat is de status van het document als het vastgesteld is? Wie mag ervan af wijken. Kan het college afwijken van de door de raad vastgestelde ambities?
Antwoord: De omgevingsvisie is voor de gemeente zelfbindend en heeft geen directe juridische gevolgen voor andere partijen. Wel vormt de visie het kader voor de nadere uitwerking omgevingsprogramma's, het omgevingsplan en ook concrete projecten en initiatieven. Dit betekent dat de gemeente zich dient in te spannen om de genoemde ambities te realiseren. Een visie is op hoofdlijnen, hoe we dit gaan doen is uitwerking in programma's en omgevingsplan. Een beperkte plaatselijke afname van een of meerdere kernkwaliteiten kan verdedigbaar zijn, als hiermee een zwaarwegend gemeenschappelijk belang is gediend. In theorie zou in een bepaald programma (vast te stellen door college) afgeweken kunnen worden van wat er in de omgevingsvisie is opgenomen over het betreffende onderwerp. Het is echter juist de bedoeling om omgevingsvisie en programma's op elkaar af te stemmen en te verbinden. Via tussentijdse monitoring en evaluatie, waarin de raad uitdrukkelijk wordt meegenomen, en uiteindelijk actualiseren van de visie zelf (bevoegdheid van de raad) na uiterlijk 4 jaar, kan de raad zo nodig bijsturen in het beleid. Zie ook de vraag hierna over vaststellen programma.

Iets anders is de situatie waarin een initiatiefnemer iets wil of aanvraagt wat afwijkt van de omgevingsvisie/omgevingsplan. Dan hangt het ervan af wat voor project het betreft en met welke procedure dat behandeld moet worden. Is voor de afwijking een wijziging van het omgevingsplan nodig dan is de raad daartoe aan zet. Kan de gevraagde afwijking middels een BOPA vergunning dan is het aan het college om daarover te beslissen tenzij het om een project gaat dat door de raad is aangewezen om bindend advies over te geven.

Vraag: Wie is bevoegd om de programma's vast te stellen?
Antwoord: Het college van burgemeester en wethouders van een gemeente kan op basis van artikel 3.4 van de Omgevingswet programma's vaststellen. De raad van een gemeente is niet bevoegd om programma's vast te stellen. Dat betekent overigens niet dat de raad niet betrokken kan worden bij de totstandkoming en besluitvorming omtrent een programma. Op basis van artikel 2.2 van de Omgevingswet houdt het college bij de uitoefening van haar taken en bevoegdheden immers rekening met de taken en bevoegdheden van bijvoorbeeld de raad en stemt zo nodig met de raad af. Afhankelijk van de inhoud van het omgevingsprogramma en de financiële consequenties (gemeenteraad besluit nemend orgaan) zal per omgevingsprogramma de wijze van samenwerking met de gemeenteraad en haar rol worden bepaald.

Vraag: Waarom de omgevingsvisie nu vaststellen? We hebben tot 1 januari 2027.
Antwoord: De deadline voor het vaststellen van een omgevingsvisie was oorspronkelijk 1 januari 2025. Deze deadline is verschoven door het (meerdere malen) uitstellen van de invoering van de Omgevingswet. Bovendien is er behoefte aan een actueel beleidskader, gelet op de huidige maatschappelijke opgaven. De geldende Structuurvisie 'Verfrissend Boxtel' dateert uit 2011.

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de termijn voor het vaststellen van het omgevingsplan niet bijgesteld. Tot eind 2031 hebben gemeenten de tijd om het tijdelijke deel (ruimtelijke regels uit verschillende vervallen instrumenten) van het omgevingsplan om te vormen tot één nieuw omgevingsplan voor de gehele gemeente. Hiervoor dient de omgevingsvisie vastgesteld te zijn.

Ter voorbereiding van de raadsvergadering van 17 september is in de periode na de in-gesprekavond van 3 september tot 17 september onderstaande technische vraag gesteld met betrekking tot proces.

Vraag: Tot op heden stelt de raad beleidsplannen en visies vast zoals de economische visie, toerisme en recreatie, programma wonen.
Nu gaat de raad de omgevingsvisie vaststellen. Deze visie biedt de kaders voor allerlei beleid, maar dit is op een "hoog schaalniveau". De verdere uitwerking vindt plaats in programma's. Echter worden deze programma's niet meer door de raad vastgesteld, maar door het college. Uiteraard zal het college ook luisteren naar wat de raad wil, maar strikt genomen is het vaststellen van de programma's een bevoegdheid van het college.
Wij zouden graag zien dat de raad een duidelijke stem heeft in (een deel van) de programma's en de uitwerking van de programma's. Hoe dit precies zou moeten / kunnen weet ik niet. Vandaar de vraag "Hoe kan dit op een goede wijze formeel vastgelegd worden, met respect voor de rolverdeling tussen college en raad?"
Antwoord: Bij elk op- en vast te stellen programma hoort verplicht een participatietraject. Ook de raad krijgt daarin een rol. Formele bevoegdheid tot vaststelling van omgevingsprogramma's ligt bij het college. Het nieuwe omgevingsplan, waarin verschillende onderwerpen vanuit de programma's gaan landen, wordt wel door de raad vastgesteld.
Afhankelijk van welk programma en de mate waarin in dat programma naast maatregelen (uitvoering van omgevingsvisie) ook nadere beleidsregels worden opgenomen is de rol van de raad in zo'n traject groter of kleiner.
In een motie kan de raad het college opdragen om, in vervolg op de vaststelling van de omgevingsvisie, in overleg met de raad afspraken te maken waarmee de rol van de raad bij het opstellen en vaststellen van programma's nader wordt bepaald en vastgelegd. Bijvoorbeeld in de vorm van een instemmingsvereiste of een zogenaamde procedure van wensen en bedenkingen of andere vergelijkbare procedure. Mocht de raad hierover in de tekst van de omgevingsvisie iets opgenomen willen zien dan moet dat via een amendement.

3. Overzicht op te stellen programma's

De omgevingsvisie is de paraplu waar het nieuwe beleid in de vorm van plannen en programma's onder gaat vallen. De programma's zijn een verdere uitwerking waarin invulling wordt gegeven om aan de ambities te voldoen. In de omgevingsvisie is benoemd welke ambities op welke manier terugkomen in de programma's. Daarnaast wordt er een Omgevingsplan opgesteld met daarin regels voor de fysieke leefomgeving van Boxtel.

De aankomende jaren worden door de gemeente in elk geval de volgende omgevingsprogramma's uitgewerkt:

- Programma wonen
- Programma gezondheid
- Programma recreatie en toerisme
- Programma economie
- Programma duurzame mobiliteit
- Programma klimaatadaptatie en water
- Programma duurzaamheid
- Programma natuur, landschap en biodiversiteit
- Programma accommodatie en voorzieningen
- Programma warmte
- Programma kostenverhaal en financiële bijdragen (oktober 2024 vastgesteld)

Naast de hierboven genoemde programma's gaan we ook werken met gebiedsgerichte programma's. In een gebiedsgericht programma behandelen we meerdere onderwerpen en opgaven in samenhang, om zo bij te dragen aan de ambities voor de omgevingsvisie. Dit doen we in ieder geval voor:

- Kern van Boxtel
- Het Vitaal landelijk gebied.

Maar er komen de aankomende jaren meer gebiedsgerichte programma's.

Op pagina 46 en 47 van de omgevingsvisie staat per omgevingsprogramma aangegeven aan welke ambitie het programma bijdraagt.

4. Nadere informatie reactie advies commissie MER

Tijdens de in-gesprek avond van 3 september is de vraag gesteld of het antwoord op het advies van de commissie MER voldoende is? Zijn alle dilemma's genoemd?

Antwoord: De kern van het advies van de Commissie mer komt neer op de volgende 4 punten:

1.Welke beleidskeuzes van andere overheden zijn bepalend voor nog te maken keuzes in de omgevingsvisie en -programma's.

2.Overzicht van de belangrijkste ruimtelijke dilemma's waarover nog besluiten genomen moeten worden.

3.In welke programma's wordt over die dilemma's besloten.

4.Hoe worden het omgevingsbelang en de ambities daarin meegenomen.

In de notitie d.d. 13 augustus 2024 van het college aan de raad is hier als volgt invulling aan gegeven:

1.Op pagina 5 onder het kopje *Samenhang met programma's en plannen van andere overheden* is opgesomd welk beleid van andere overheden hierbij een rol speelt.

2.Op pagina 5 onder het kopje *Dilemma's* zijn de belangrijkste dilemma's hiertoe opgesomd. Er staat enkele dilemma's, maar feitelijk zijn dat de belangrijkste dilemma's. Namelijk (1) woningbouw en voorzieningen versus klimaat adaptieve/groene maatregelen en mobiliteitsvoorzieningen en (2) de slag om het buitengebied, aangezien daar veel belangen samenkomen die allemaal om ruimte

vragen en waarin dus keuzes gemaakt moeten worden. Daarnaast zijn er nog meer dilemma's, maar die zijn in de notitie niet uitputtend opgesomd.

3.We hebben niet elk programma precies gekoppeld aan een bepaald dilemma. Ten eerste zullen dilemma's vaak in meerdere programma's terugkomen. En voor de toekomstige invulling van het buitengebied ligt het voor de hand dat met name in het gebiedsgerichte programma Vitaal Landelijk Gebied daar invulling aan zal gaan geven.

4.Op pagina 6 onder de kopjes Het omgevingsbelang en onderzoek en Monitoring is aangegeven hoe het omgevingsbelang en de ambities meegenomen worden in de verdere uitwerking van de programma's.

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1347331
Portefeuillehouder:	Désiré van Laarhoven, Wim van der Zanden
Steller:	Monique Weber

Onderwerp

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. De Omgevingsvisie Boxtel (gewijzigd) vast te stellen.
2. De omgevingseffectrapportage vast te stellen.
3. De nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel vast te stellen.
4. Kennis te nemen van het toetsingsadvies van de commissie mer.
5. De notitie Uitwerking advies commissie mer vast te stellen.
6. De structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 in te trekken.

meewerkend boxtel

Inleiding

In 2021 zijn we een interactief traject gestart voor het opstellen van de eerste omgevingsvisie Boxtel. Uw gemeenteraad is nauw betrokken bij het proces om te komen tot een omgevingsvisie voor Boxtel. Er is een klankbordgroep gemeenteraad ingesteld en er hebben diverse werksessies met u plaatsgevonden over dit onderwerp. Eind december 2022 heeft u het ambitiedocument van de omgevingsvisie vastgesteld. Met verschillende betrokkenen, binnen en buiten de organisatie, is gewerkt aan de vertaling van het ambitiedocument naar de ontwerp omgevingsvisie. Begin 2024 heeft het college van Burgemeester en Wethouders de ontwerp omgevingsvisie samen de omgevingseffectrapportage (OER) vrijgegeven voor inspraak. Van 22 januari tot en met 4 maart 2024 heeft de ontwerp omgevingsvisie samen met de omgevingseffectrapportae ter inzage gelegen. De ontvangen zienswijzen en het voorstel tot aanpassing van de omgevingsvisie zijn verwerkt in de nota beantwoording zienswijzen.

De commissie voor de milieueffectrapportage (commissie mer) is gevraagd een toetsingsadvies te geven op de OER die bij de omgevingsvisie hoort. Op 22 mei 2024 heeft de commissie haar toetsingsadvies uitgebracht. Op de inhoud hiervan en de wijze waarop daar rekening mee is gehouden bij de besluitvorming over de omgevingsvisie wordt verderop in dit voorstel ingegaan.

Met afronding van de inspraak- en ontwerpprocedure en het ontvangen toetsingsadvies van de commissie mer is de omgevingsvisie met bijhorende OER gereed om vast te stellen. We zien deze vaststelling enerzijds als een mijlpaal voor afronding van de fase van totstandkoming. En anderzijds als het startpunt om de omgevingsvisie verder uit te werken en te realiseren.

Beoogd resultaat

Vaststelling van de omgevingsvisie Boxtel.

Argumenten

1.1 Een omgevingsvisie is verplicht op grond van de Omgevingswet

De Omgevingswet verplicht gemeenten om een omgevingsvisie vast te stellen. De omgevingsvisie beschrijft hoe de fysieke leefomgeving in Boxtel zich op langere termijn ontwikkelt en wat de gemeente daar op hoofdlijnen aan wil doen. De omgevingsvisie is het instrument om samenhang in het beleid voor de fysieke leefomgeving aan te brengen. Er is één omgevingsvisie voor de gehele gemeente Boxtel.

1.2 Het vaststellen van een omgevingsvisie is één van de actiepunten uit het beleidsakkoord 2021-2026 'Samen aan de slag'.

In deze integrale visie richting 2040 komen voor het fysieke domein veel onderwerpen uit het beleidsakkoord terug. Dit gebeurt aan de hand van de thema's Aangenaam Leven, Verbindend netwerk, Krachtige economie en Inclusieve duurzaamheid.

1.3 Bestaand beleid is geïnventariseerd en een uitgebreid participatietraject is doorlopen

Voor het opstellen van de omgevingsvisie is een beleidsanalyse uitgevoerd. Hierin is geïnventariseerd welk bestaand beleid meegenomen wordt in de omgevingsvisie. Ook nieuwe beleidsdocumenten worden geïntegreerd in de omgevingsvisie. Een goed voorbeeld hiervan is het vastgestelde programma volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg 2023 – 2028.

Er is een uitgebreid participatietraject doorlopen om zoveel mogelijk inwoners, ondernemers, stakeholders en ketenpartners bij het opstellen van de omgevingsvisie te betrekken.

- Voor fase 1 (dromen) is het participatieplan door de gemeenteraad vastgesteld in juli 2021 (zaak 1269777). In deze fase zijn de volgende middelen ingezet om informatie op te halen bij geïnteresseerden: swipocratie (participatie tool), een online vragenlijst, een interactieve kaart, mailbox waar geïnteresseerden vragen konden stellen en opmerkingen konden doorgeven, bijeenkomsten in verschillende gemeenschapshuizen (door Covid-19 hebben er ook een aantal online plaats gevonden), bijeenkomsten medewerkers van buitenschoolse opvang (BSO), brede ambtelijke bijeenkomst en een sessie met het college. In het totaal hebben ruim 800 geïnteresseerden input geleverd.

- Voor fase 2 (bouwvoorbereiding) zijn de volgende middelen ingezet: werksessies met ketenpartners, werksessies met maatschappelijke stakeholders, swipocratie, werksessie met de gemeenteraad, werksessie met het college en een brede ambtelijke werksessie.
- In fase 3 (bouwen) was er een werksessie voor het college, een werksessie voor de gemeenteraad, bijeenkomsten voor ambtenaren samen met ketenpartners & maatschappelijke stakeholders, gemeentehuiskamergesprekken voor inwoners en gastlessen op het JRL.
- In fase 4 (oplevering) is de omgevingsvisie onder de aandacht gebracht door middel van een kaartenactie. In deze fase is er een werksessie met de gemeenteraad geweest en zijn er verschillende overleggen met het college geweest.
- De gemeenteraad is via de klankborgroep omgevingsvisie op de hoogte gehouden van de gemaakte stappen.
- Tot slot heeft de ontwerp omgevingsvisie nog formeel 6 weken ter inzage gelegen. Tijdens deze periode zijn er nog twee inloopmomenten voor geïnteresseerden georganiseerd.

1.4 Integrale benadering van beleid in de fysieke leefomgeving
Ook in de gemeente Boxtel zijn veel opgaven die samenkomen in de leefomgeving. Er zijn ook maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie, gezonde leefomgeving en klimaatveranderingen, die in Boxtel leiden tot ontwikkelingen. Soms kunnen deze opgaven worden gecombineerd, maar niet altijd. Er is een beperkte ruimte beschikbaar en niet alles kan zomaar overal. Dit vraagt om een visie die kaders schept en richting geeft aan toekomstige ontwikkelingen. De omgevingsvisie is de integrale langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving voor de gemeente Boxtel. De omgevingsvisie richt zich op 4 hoofdthema's: 1) Aangenaam leven, 2) Verbindend netwerk, 3) Krachtige economie, 4) Inclusieve duurzaamheid. Deze thema's zijn zowel uitgewerkt in tekst als op kaart. De tekst is leidend. In de omgevingsvisie worden 7 deelgebieden beschreven. Uitwerking vindt op basis van de Omgevingswet plaats in programma's.

1.5 De raad moet de omgevingsvisie vaststellen.
De bevoegdheid tot het vaststellen van de omgevingsvisie ligt bij de gemeenteraad. Een omgevingsvisie bindt alleen de gemeente zelf en heeft geen directe juridische gevolgen voor andere partijen. Wel vormt de visie het kader voor de nadere uitwerking omgevingsprogramma´s, het omgevingsplan en ook concrete projecten en initiatieven.

2.1 Effecten van de keuzes zijn in beeld gebracht in de omgevingseffectrapportage (OER)
Om goede keuzes te kunnen maken voor de toekomst, kijken we ook naar de impact die de verschillende keuzes hebben op de omgeving. Dat is gedaan in het OER. Hierin wordt de impact van onder andere milieu, gezondheid, veiligheid en duurzaamheid meegenomen. Dit traject heeft gelijktijdig opgelopen met het opstellen van de omgevingsvisie. Voor de omgevingsvisie zijn de effecten van twee scenario's met elkaar vergeleken. Aan de hand van deze vergelijking is het voorkeursalternatief (de omgevingsvisie) opgesteld. Zo is het advies uit het OER meegenomen in de keuzes die uiteindelijk in de ontwerp omgevingsvisie zijn gemaakt. Met het OER wordt voldaan aan de wettelijke verplichting om een milieu effect rapportage op te stellen. Verplicht onderdeel van de procedure is dat de Commissie mer advies uitbrengt over het OER.

3.1 De ontvangen zienswijzen geven aanleiding om de ontwerp omgevingsvisie gewijzigd vast te stellen
De ontwerp omgevingsvisie met bijbehorende omgevingseffectrapportage heeft formeel ter inzage gelegen. Er zijn 89 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn samengevat in de Nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel en het Omgevingseffectrapport en daarin voorzien van een inhoudelijke beoordeling. Tevens is in de nota aangegeven welke zienswijzen aanleiding geven tot gewijzigde vaststelling. Voor de volledige inhoud wordt verwezen naar de Nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel en het Omgevingseffectrapport (bijlage 1).

4.1 Commissie mer geeft aan dat proces goed doorlopen is en dat er goede bouwstenen liggen voor vervolgbesluiten.
De commissie mer geeft aan dat het OER methodisch goed onderbouwd is en waardevolle informatie bevat voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De ontwerp omgevingsvisie laat zien dat het OER

een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming daarvan. Het ´rad van de leefomgeving´ geeft snel inzicht in de belangrijkste knelpunten en kansen voor de gemeente en in de bijdrage die de omgevingsvisie hieraan kan leveren. De ´foto van de leefomgeving´ is hiervoor een belangrijk uitgangspunt en levert ook goede bouwstenen voor vervolgbesluiten, aldus de commissie.

5.1 Het toetsingsadvies van de commissie mer ligt in lijn met vervolgaanpak uitwerking omgevingsvisie.
De commissie mer geeft aan dat veel richtinggevende keuzes nog uitgewerkt moeten worden in concrete acties en maatregelen in programma's en omgevingsplan. Of de ambities gehaald worden is wel afhankelijk van die keuzes. De commissie adviseert om op basis van het OER een overzicht te maken met de belangrijkste ruimtelijke dilemma´s waarover de gemeente nog besluiten moet nemen. Dit is uitgewerkt in de notitie uitwerking advies commissie mer (zie bijlage 5).

6.1 Structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 vervalt
Met de vaststelling van de omgevingsvisie komt de structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 te vervallen. Deze moet worden ingetrokken, omdat deze wettelijk gezien anders ook blijft gelden. Omdat de raad de structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 heeft vastgesteld, moet de raad ook het besluit nemen om deze in te trekken.

Kanttekeningen

1.1 Uitdaging om te realiseren
De omgevingsvisie is zelfbindend voor de gemeente. Dit betekent dat de gemeente zich moet inspannen om de omgevingsvisie te realiseren. Om de ambities te realiseren is het nodig, dat veel partijen (gemeente, ontwikkelaars, producenten en inwoners) samenwerken. Hier is integrale afstemming voor nodig. Uitwerking van de omgevingsvisie vindt plaats via het opstellen van programma's en het omgevingsplan. Onder de Omgevingsvisie is monitoring verplicht. Dan wordt ook inzichtelijk of en in welke mate de ambities zijn gerealiseerd.

1.2. Afwijken bij zwaarwegend gemeenschappelijk belang
Een beperkte plaatselijke afname van één of meer kernkwaliteiten kan verdedigbaar zijn als hiermee een zwaarwegend gemeenschappelijk belang is gediend. Deze afweging is in elke situatie anders en zal dus per situatie gemotiveerd moeten worden. 4 jaar na vaststelling wordt de omgevingsvisie geactualiseerd. Dit kan nodig zijn om ambities bij te stellen of in te spelen op landelijke ontwikkelingen.

1.3 Autonome ontwikkelingen mogelijk in strijd met de omgevingsvisie
Lopende projecten waar al een bestemmingsplan voor is vastgesteld, een vergunning voor is verleend of een planologische procedure voor is gestart, maar die nog niet gerealiseerd zijn kunnen in strijd zijn met de ambities zoals opgenomen in de omgevingsvisie. Dit zijn autonome ontwikkelingen en kunnen daarom toch gerealiseerd worden. De omgevingsvisie geldt voor nieuwe ontwikkelingen.

3.1 Veel waardevolle input voor omgevingsprogramma's
De omgevingsvisie is op hoofdlijnen. De uitwerking daarvan gebeurt in o.a. omgevingsprogramma's. Veel zienswijzen bevatten waardevolle input voor deze omgevingsprogramma's. De meeste zienswijzen gingen al in op de verdere uitwerking van de omgevingsvisie of vroegen om betrokken te worden bij de verdere uitwerking. Deze input bewaren we voor het moment dat we met de omgevingsprogramma's aan de slag gaan.

-

Financiën

<u>Totstandkoming omgevingsvisie.</u>
De kosten voor het opstellen van de omgevingsvisie zijn betaald uit het budget dat beschikbaar is gesteld voor de implementatie van de Omgevingswet. Het budget is toereikend.

De kosten voor het opstellen van de omgevingseffectrapportage en het advies door de commissie mer zijn betaald uit het bestaand budget bij het beleidsproduct “project omgevingswet”. Het budget is toereikend.

Uitwerking omgevingsvisie.
De uitwerking van de omgevingsvisie vraagt om een langjarige inzet van personeel en middelen en om samenwerking met stakeholders en ketenpartners. De uitwerking vindt gefaseerd plaats in omgevingsprogramma's en gebiedsgerichte programma’s en bestaat uit afzonderlijke besluiten met bijhorende financiering. De gemeentelijke begroting is hierbij kaderstellend.

Uitvoering

De omgevingsvisie vormt het kader voor de nadere uitwerking in het omgevingsplan, omgevingsprogramma´s en ook concrete projecten en initiatieven.

Na vaststelling van de omgevingsvisie start de uitwerking van de omgevingsvisie in omgevingsprogramma’s. Dit zijn zowel thematische als gebiedsgerichte programma’s. Hierin werken we de ambities uit naar concrete doelstellingen en geven we aan hoe deze gerealiseerd gaan worden en hoe we dat gaan monitoren. De Omgevingswet bepaalt dat het college van Burgemeester en Wethouders het bevoegd gezag is voor het vaststellen van omgevingsprogramma’s (artikel 3.4 Ow). Het omgevingsprogramma kan wel voor instemming / ondersteuning aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Afhankelijk van de inhoud van het omgevingsprogramma en de financiële consequenties (gemeenteraad besluitnemend orgaan) zal per omgevingsprogramma de wijze van samenwerking met de gemeenteraad en haar rol worden bepaald.

De uitvoering van omgevingsprogramma’s vraagt om een aanpak van programmatisch werken. Hoe het programmatisch werken vormgegeven wordt in de organisatie, wordt als eerste uitgewerkt. Daarnaast wordt de prioritering van uit te werken omgevingsprogramma´s bepaald.

We monitoren of de ambities van de omgevingsvisie worden gehaald. Als dit niet het geval is kunnen maatregelen worden genomen, zoals het starten van een programma. Zo nodig actualiseren we de omgevingsvisie door bijvoorbeeld een nieuwe ambitie toe te voegen of in te spelen op landelijke ontwikkelingen. In december 2022 heeft u bij het vaststellen van de ambities bepaald dat we de omgevingsvisie herzien 4 jaar na vaststelling.

Communicatie

Inspraakprocedure.
De ontwerp omgevingsvisie met bijbehorende omgevingseffectrapportage heeft van 22 januari tot en met 4 maart 2024 ter inzage gelegen. De formele aankondiging van de ter inzage legging is gemeld in het gemeenteblad. Daarnaast is de ter inzage legging breed aangekondigd via onze eigen kanalen (website, advertentie in de krant en social media). Met name de advertentie op social media is goed bekeken: meer dan 10.000 keer.
Ketenpartners, stakeholders en degenen die zich hebben aangemeld om op de hoogte te blijven, zijn per e-mail op de hoogte gebracht van de ter inzagelegging. Voor geïnteresseerden hebben we nog twee inloopmomenten georganiseerd. Tijdens deze inloopmomenten konden ze de stukken inzien en vragen stellen aan projectteamleden. In totaal hebben ongeveer 50 burgers één van de twee inloopmomenten bezocht.
Er zijn 89 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn samengevat in de Nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel en daarin voorzien van een inhoudelijke beoordeling.

Na vaststelling omgevingsvisie.
Op overheid.nl (officiële publicaties), in het wekelijkse persgesprek en via onze eigen kanalen wordt de vaststelling van de omgevingsvisie Boxtel bekend gemaakt. De omgevingsvisie is altijd digitaal

meewerkend boxtel

raadpleegbaar via de projectenwebsite, zie: https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/homepage. In een infographic wordt de vastgestelde omgevingsvisie uitgelegd.

Als uw raad instemt met de nota beantwoording zienswijzen wordt deze verzonden naar de personen die een zienswijzen ingediend hebben.

De vastgestelde omgevingsvisie inclusief bijbehorende documenten worden gepubliceerd op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Na het vaststellen van de omgevingsvisie is geen beroep / bezwaar mogelijk.

Bijlagen

1. Nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel en het Omgevingseffectrapport.
2. Omgevingsvisie gemeente Boxtel
3. Omgevingseffectrapportage Boxtel
4. Toetsingsadvies OER commissie mer
5. Notitie: Uitwerking advies commissie mer.

Na besluitvorming van uw gemeenteraad zijn bijlage 1, 2 en 3 ook digitaal beschikbaar via de speciale projectwebsite:
https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/homepage

Boxtel, 2 juli 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,

de secretaris,	de burgemeester,
V.C. Fijneman	R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Niet van toepassing

Contactpersoon

Wil Krause, teammanager Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1347331

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 juli 2024;

Besluit

1. De Omgevingsvisie Boxtel (gewijzigd) vast te stellen.
2. De omgevingseffectrapportage vast te stellen.
3. De nota beantwoording zienswijze omgevingsvisie Boxtel vast te stellen.
4. Kennis te nemen van het toetsingsadvies van de commissie mer
5. De notitie Uitwerking advies commissie mer vast te stellen.
6. De structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 in te trekken.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 10 december 2024;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

Nota beantwoording zienswijzen

Ontwerp-Omgevingsvisie Boxtel en het Omgevingseffectrapport (OER)

Datum: 25 juni 2024

meewerkend boxtel

Inhoudsopgave

1. Inleiding ... 4
1.1 De nieuwe omgevingsvisie ... 4
1.2 De inspraakprocedure ... 4
1.3 Leeswijzer ... 5
2. Algemene beantwoording ... 7
2.1 Omgevingsvisie ... 7
2.2 OER ... 10
2.3 Omgevingsvergunning ... 10
2.4 Melding openbare ruimte ... 10
3. Beantwoording per zienswijze ... 11
3.1 Inleidende hoofdstukken van de omgevingsvisie ... 11
3.1.1 Thema's ... 11
3.1.2 Dromen ... 11
3.1.3 Ambities ... 13
3.1.4 Scenario's ... 16
3.1.5 Ontwerp Omgevingsvisie inleiding en omgevingsvisiekaart ... 22
3.2 Aangenaam leven ... 25
3.2.1 Groene kwaliteit Boxtel ... 25
3.2.2 Identiteit van de plek ... 26
3.2.3 Duurzame verstedelijking ... 28
3.2.4 Passende voorzieningen ... 36
3.2.5 Gezonde leefomgeving ... 37
3.2.6 Veilige leefomgeving ... 38
3.3 Verbindend netwerk ... 41
3.3.1 Iedereen doet mee ... 41
3.3.2 Centrale ligging ... 41
3.3.3 Fietsnetwerk ... 47
3.4 Krachtige economie ... 50
3.4.1 Bedrijventerreinen bereikbaar ... 50
3.4.2 Goed vestigingsklimaat ... 50
3.4.3 Agrarische bedrijvigheid ... 52
3.4.4 Verduurzaming bedrijventerreinen ... 56
3.5 Inclusieve duurzaamheid ... 57
3.5.1 Water en bodem sturend ... 57

3.5.2 Klimaatadaptieve maatregelen 60
3.5.3 Energietransitie 60
3.5.4 Duurzame landbouw 72
3.5.5 Grondstoffen 82
3.6 Deelgebieden 83
3.6.1 Stedelijk centrum 83
3.6.2 Robuuste woonwijken 84
3.6.3 Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde 85
3.6.4 Bedrijfsfuncties 87
3.6.5 Natuurgebieden 89
3.6.6 Beekdalen 94
3.6.7 Landelijk gebied 99
3.7 Het OER 109
3.8 Overige zienswijzen; algemene opmerkingen, participatie, doorwerking 113
3.8.1 Participatie en samenwerking 113
3.8.2 Doorwerking en totstandkoming 118
3.8.3 Algemene opmerkingen over de Omgevingsvisie 123
3.8.4 Algemene opmerkingen over de openbare ruimte 129
3.8.5 Spoorzone 131
3.8.6 Overige onderwerpen 133
4.Wat is er gedaan met de binnengekomen zienswijzen? Welke wijzigingen zijn er gemaakt? 134
4.1 Omgevingsvisie 134
4.1.1 Wijzigingen aan de hand van zienswijzen 134
4.1.2 Ambtshalve wijzigingen 136
4.2 OER 136
4.3 Uitwerkingen omgevingsplannen en programma's 138

1. Inleiding

Deze nota beantwoording zienswijzen gaat over de adviezen en zienswijzen die zijn ingediend op de ontwerp omgevingsvisie met bijbehorende omgevingseffectrapportage.

1.1 De nieuwe omgevingsvisie

De gemeente Boxtel is bezig om een omgevingsvisie 2040 te maken. Deze omgevingsvisie beschrijft hoe Boxtel de fysieke leefomgeving voor een lange periode wil inrichten. De gemeente stelt 1 omgevingsvisie voor het hele grondgebied vast. Gemeenten moeten op grond van de Omgevingswet voor 1 januari 2027 hun omgevingsvisie hebben vastgesteld. Omdat de omgevingsvisie belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben is het nodig om een omgevingseffectrapportage (OER) uit te voeren. Gelijktijdig met het proces van de omgevingsvisie is het OER opgesteld. Het OER heeft als doel om (milieu) effecten integraal mee te wegen in de besluitvorming voor de omgevingsvisie. Daarnaast is er een passende beoordeling Wet natuurbescherming opgesteld vanwege mogelijke nadelige gevolgen voor Natura 2000-gebieden Kampina en Oisterwijkse Vennen.

1.2 De inspraakprocedure

De ontwerp omgevingsvisie met bijbehorende omgevingseffectrapportage heeft van 22 januari tot en met 4 maart 2024 ter inzage gelegen. De formele aankondiging van de ter inzage legging is gemeld in het gemeenteblad. Daarnaast is de ter inzage legging breed aangekondigd via de gemeentelijke kanalen (website, advertentie in de krant en social media). De stukken waren digitaal in te zien via de website van de gemeente of via een link bij de publicatie. Daarnaast hebben de stukken ter inzage gelegen op het gemeentehuis van Boxtel.

Ketenpartners, stakeholders en degenen die zich hebben aangemeld om op de hoogte te blijven, zijn per e-mail op de hoogte gebracht van de ter inzagelegging. De instanties die de NRD (Notitie Reikwijdte Detailniveau) toegestuurd gekregen hebben, zijn nu ook weer geraadpleegd. Het gaat om de volgende instanties:

- De Veiligheidsregio
- De provincie Noord-Brabant
- De Gasunie
- Rotterdam-Rijn Pijpleiding
- Rijksdienst voor Cultuur Erfgoed
- GGD Hart van Brabant
- Waterschap De Dommel
- Rijkswaterstaat Zuid-Holland
- Defensie Pijpleiding Organisatie
- Prorail
- Brabant Water
- Regio Noordoost Brabant
- De gemeenten Sint-Michielsgestel, ’s-Hertogenbosch, Meierijstad, Best, Oirschot, Oisterwijk, Vught en Bernheze.

Voor geïnteresseerden hebben we nog twee inloopmomenten georganiseerd. Tijdens deze inloopmomenten konden ze de stukken inzien en vragen stellen aan projectteamleden. In totaal hebben ongeveer 50 burgers en/of belanghebbenden één van de twee inloopmomenten bezocht.

Tijdens de inspraakperiode zijn 89 zienswijzen ingediend. Deze worden behandeld in deze nota beantwoording zienswijzen. Volgens de wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) mogen NAW-gegevens (naam, adres en woonplaats) en enkele andere persoonsgegevens niet digitaal aangeboden worden.

Een uitzondering geldt voor gegevens van:

- Ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (zoals een B.V. of een v.o.f.)
- Personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure, bijvoorbeeld advocaten en gemachtigden.

Als het voor de uitvoering van een publieke taak moet, mogen persoonsgegevens wel digitaal aangeboden worden. Deze nota wordt digitaal aangeboden. NAW-gegevens zijn niet vermeld, behalve waar de wet dat toelaat. Zienswijzen ingediend door een particulier of op persoonlijke titel zijn geanonimiseerd in dit document.

1.3 Leeswijzer

Deze reactienota is opgebouwd in lijn met hoofdstukken van de omgevingsvisie.

Hoofdstuk 2 beantwoordt de algemene vragen die gesteld zijn. Hoofdstuk 3 beantwoordt de individuele zienswijzen. Deze zijn ingedeeld conform de hoofdstukindeling van de omgevingsvisie. Het laatste hoofdstuk (hoofdstuk 4) beschrijft welke wijzigingen zijn aangebracht in de omgevingsvisie.

In hoofdstuk 3 staat bij de zienswijze een nummer toegevoegd, zie onderstaand voorbeeld:

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Alle indieners van een zienswijze hebben een ontvangstbevestiging ontvangen. Het nummer vermeld in deze nota (in bovenstaand voorbeeld 1345868) correspondeert met het zaaknummer zoals vermeld op de ontvangstbevestiging, zie onderstaande afbeelding:

Zaaknummer 1345868
Uw kenmerk:
Behandeld door:
Telefoonnummer:
Datum
Onderwerp: Ontvangstbevestiging zienswijze ontwerp omgevingsvisie Boxtel

De nota van beantwoording is digitaal te raadplegen via de website van de omgevingsvisie. De nota staat bij de downloads, zie: https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/downloads

Wanneer u de nota opent kunt u via digitaal zoeken snel uw zienswijze terugvinden. Dit werkt als volgt:

1. Open de nota (PDF bestand).
2. Typ uw zaaknummer in in de zoekbalk, zie onderstaande afbeelding:

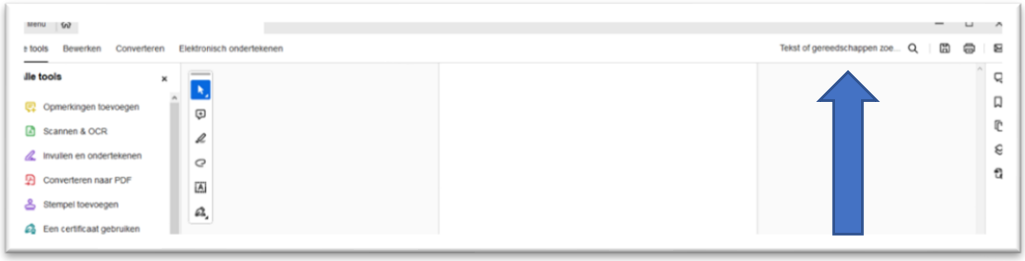

3. In het voorbeeld hieronder is zaaknummer 1345868 ingegeven

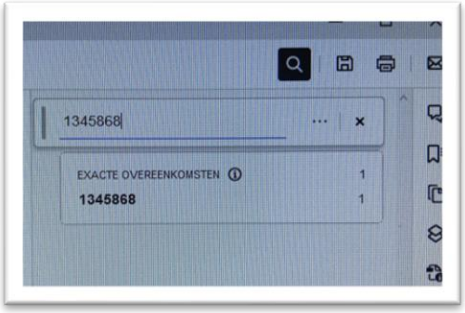

Er wordt ook meteen aangegeven hoe vaak de zoekterm voorkomt in het document. In het voorbeeld 1x.

4. Druk op enter en de eerste zoekterm wordt gemarkeerd weergegeven, zie afbeelding hieronder

5. Door op de pijltjes te klikken naast de zoekterm kunt u makkelijk navigeren naar de volgende locatie waar de zoekterm staat.

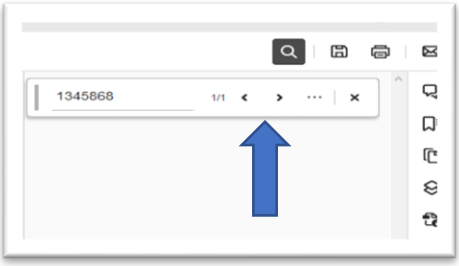

Wilt u liever een analoog exemplaar ontvangen, stuur dan een mailtje naar Omgevingsvisie@Boxtel.nl of bel naar 0411 – 655 911. Dan sturen wij u een analoog exemplaar op.

2. Algemene beantwoording

Bij elke zienswijze is een reactie geschreven waarin ingegaan wordt op de ingediende suggesties/ aanbevelingen. De zienswijzen hebben grofweg betrekking op de volgende onderwerpen:

- Omgevingsvisie
- OER
- Omgevingsvergunning
- Melding openbare ruimte

2.1 Omgevingsvisie

Detailniveau en abstractieniveau

Een groot deel van de zienswijzen gaan (deels) ook in op de verdere uitwerking van de omgevingsvisie, concrete maatregelen of projecten, en individuele percelen. De zienswijzen die hier betrekking op hebben worden niet terzijde gelegd, maar hebben geen invloed op de inhoud van de omgevingsvisie. Dit omdat de omgevingsvisie als strategische visie voor de lange termijn een hoger abstractieniveau heeft. Deze zienswijzen vormen waardevolle informatie voor een omgevingsprogramma en/of het omgevingsplan. Op het moment dat we aan de slag gaan met een omgevingsprogramma betrekken we deze zienswijzen bij het op te stellen programma.

Scenario's

Een deel van de zienswijzen doet suggesties voor andere invalshoeken voor de scenario's, benoemen zaken uit de scenario's die volgens indieners niet gewenst zijn of doen tekstvoorstellen voor de aanpassing van de scenario's. De scenario's zijn opgesteld op basis van het participatieproces en afgestemd met de gemeenteraad. De scenario's onderzoeken de zogenaamde 'hoeken van het speelveld' en waren een hulpmiddel om te komen tot de omgevingsvisie. De scenario's zijn getoetst op effecten in het OER. Daarmee hebben we een eerste inzicht gekregen in de effecten van de scenario's. Op basis van deze inzichten hebben we verder gewerkt aan het opstellen van de ontwerp omgevingsvisie (het voorkeursalternatief in het OER traject) dat een plek heeft gekregen in de Omgevingsvisie. De scenario's waren 'slechts' een hulpmiddel voor de omgevingsvisie in een eerdere fase die al eerder is afgerond. De scenario's worden daarom niet meer aangepast.

Participatieproces

Er zijn zienswijzen die ingaan op het participatieproces. Er is een uitgebreid participatietraject doorlopen om zoveel mogelijk inwoners, ondernemers, stakeholders en ketenpartners bij het opstellen van de ontwerp omgevingsvisie te betrekken. In de eerste fase (dromen) hebben ruim 800 geïnteresseerden input geleverd. In de daarop volgende fasen hebben we verschillende werksessies georganiseerd voor ketenpartners en maatschappelijke stakeholders. Inwoners konden digitaal via swipocratie reageren op stellingen. Tijdens gemeentehuiskamergesprekken zijn we met inwoners in gesprek gegaan over de verschillende scenario's. De resultaten/ analyse van de participatie en de scenario's zijn ook terug te vinden op de speciale website van de omgevingsvisie: https://ovisie-

boxtel.ireporting.nl/homepage**.** Nu is de ontwerp omgevingsvisie af. Hier kon iedere belanghebbende op reageren.

Landelijk gebied en duurzame landbouw

Er zijn veel zienswijzen binnengekomen over het landelijk gebied met een wisselende strekking. Enerzijds maken indieners zich zorgen over de beschikbare ruimte die er is voor agrarische bedrijvigheid, natuur en recreatie en toerisme en vooral de combinatie hiervan. Anderzijds zijn er ook vragen over hoe de gemeente omgaat met de al heersende problematiek in het buitengebied, o.a. in relatie tot agrariërs en toerisme. De omgevingsvisie geeft op hoofdlijnen een richting aan hoe we het landelijk gebied in de toekomst voor ons zien als gemeente. De omgevingsvisie doet geen gedetailleerde uitspraken op bedrijfs- of kavelniveau. Dit past niet bij de aard en het doel van een omgevingsvisie.

De aankomende jaren zal het beleid voor het landelijk gebied verder worden uitgewerkt op gemeentelijk niveau in het Programma Vitaal landelijk gebied, waarbij de belanghebbenden in het landelijk gebied worden betrokken. Daarnaast is de gemeente één van de partners in Brabantse gebiedsgerichte aanpak Kampina en Oisterwijkse Vennen. Het beleid van het Rijk en de provincie (provinciaal programma landelijk gebied) zijn c.q. worden kaderstellend voor de uitwerking in gemeentelijk beleid, zoals het Programma Vitaal landelijk gebied. Dit zorgt voor consistentie en afstemming tussen de verschillende bestuursniveaus.

Er wordt opgemerkt dat er ook zienswijzen zijn die ingaan op specifieke regelgeving, waarvan de gemeente niet het bevoegd gezag is, zoals met betrekking tot nitraat en de Kader Richtlijn Water. Op het gebied van gezondheid is de GGD een belangrijke partner. De juridische doorvertaling in regels zal plaatsvinden in het Omgevingsplan, waar relevant wordt regelgeving vanuit hogere overheden hierbij ook vertaald op lokaal niveau.

Uiteraard heeft de gemeente ook oog voor een eerlijke prijs voor de producten en de waardering voor en het vakmanschap van de agrariër. Die aspecten laten zich echter minder goed vangen in een omgevingsvisie die gericht is op de fysieke leefomgeving.

Op dit moment is de gemeente Boxtel bezig met het opstellen van beleid ten aanzien van voormalige agrarische bebouwing, het zogeheten VAB-beleid. Dit beleid is in ontwikkeling en wordt naar verwachting eind 2024 vastgesteld.

Definities landbouw

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die specifiek vragen om een definitie te geven van duurzame landbouw, natuurinclusieve (kringloop) landbouw en kringlooplandbouw. Natuurinclusieve (kringloop) landbouw en kringlooplandbouw, zijn beide vormen van de overkoepelende term duurzame landbouw. Dit wordt in de omgevingsvisie als volgt beschreven:

"geen teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht."

Voor de nadere uitwerking van beleid maakt de gemeente gebruik van de gangbare definities, zoals onderzocht door de Wageningen Universiteit, bron: SPLENDID, 2021. *Typeringen voor*

kringlooplandbouw Spatial Planning for Environmentally Diverse Circular Development: Landscape Architecture and Spatial Planning Group, Wageningen University and Research.

In de omgevingsvisie is tevens opgenomen dat de landbouw een belangrijke landschappelijke drager is en blijft als voedselproducent. Ook worden mogelijkheden genoemd en gestimuleerde, zoals agrarisch natuurbeheer en ander vormen van bedrijvigheid zoals (neven)functies in de vorm van recreatie.

Duurzame energieopwekking

Er zijn veel zienswijzen binnengekomen over duurzame energieopwekking en met name ten aanzien van het de nut en de noodzaak voor grondgebonden zonnevelden en windturbines. In heel Nederland werken 30 regio's samen met het doel om in 2030 de uitstoot van CO2 met 49% te verminderen ten opzichte van 1990. Dat is zo vastgelegd in de Klimaatwet en uitgewerkt in het Klimaatakkoord. Boxtel maakt deel uit van de Regionale Energie Strategie (RES) Noordoost Brabant. Binnen deze RES is afgesproken dat alle gemeenten een bijdrage leveren aan de RES-opgave. Om dat te bereiken is de grootschalige opwek van duurzame elektriciteit noodzakelijk. De gemeente Boxtel streeft hierin naar een optimale mix van zon- en windenergie. Uit onderzoek blijkt dat alleen zonnepanelen op daken onvoldoende zijn om de doelen te behalen, daarom zijn in de omgevingsvisie in lijn met de RES ook onder voorwaarden andere opties waaronder grondgebonden zonneparken en windenenergie mogelijk. Tegelijkertijd wordt door de RES en de gemeente Boxtel ook vol ingezet op zon op daken en energiebesparing.

Meer informatie over de RES en alle publicaties en rapporten zijn te is te vinden www.energiewerkplaatsbrabant.nl

Zonneladder en beleid van het Rijk

Meerder indieners van zienswijzen geven aan dat zonneparken niet mogelijk zijn vanwege beleid van het Rijk en/of de provincie. Het is correct dat het Rijk en de provincies het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonne-energie in principe ongewenst vinden. Echter, gelden de volgende uitzonderingssituaties volgens het Rijk en de provincies (Kamerbrief d.d. 6 juli 2023 van Minister Jetten):

a. AgriPV: combinatie van een substantiële agrarische functie met een zonnepark.

b. landbouwgronden die op basis van bestuurlijk bindende afspraken in transitie zijn.

c. als de aanleg van zonneparken op gronden betekenisvol bijdraagt aan de vermindering van de netcongestie of zorgt voor vergroting van een efficiënter netwerkgebruik

De omgevingsvisie sluit aan bij de uitzonderingsgronden van de Kamerbrief, omdat volgens de omgevingsvisie zonnevelden alleen mogelijk zijn als dubbelgebruik, zoals Agri-PV of in combinatie met de natuurontwikkeling (biodiversiteit) voor gronden die in ontwikkeling zijn bijvoorbeeld in het kader van de omslag naar duurzame landbouw. Welke gronden dit precies zijn wordt samen met de betreffende stakeholders uitgewerkt in de lopende gebiedsprocessen en in het toekomstige Programma vitaal landelijk gebied. De gemeente Boxtel is daarom van mening de omgevingsvisie niet in strijd is met het beleid van het Rijk en de provincies. De Provincie Noord-Brabant heeft op dit punt ook geen zienswijze ingediend tegen het ontwerp van de omgevingsvisie.

Lopende initiatieven zonneparken

Er zijn daarnaast veel zienswijzen binnengekomen over specifieke initiatieven /lopende projecten voor de ontwikkeling van zonneparken. Dit is geen nieuw beleid dat volgt uit de omgevingsvisie. Deze initiatieven/ lopende projecten volgen uit de reeds eerder vastgestelde visie Zonne- en windenergie waar de uitgifte van 50 hectare aan zonneparken is opgenomen. Het beleid, de criteria en procedures voor de zonneparken zijn te vinden op de website van de gemeente: Criteria en procedures zonnepark gemeente Boxtel | Boxtel

2.2 OER

De zienswijzen die gaan over de OER betreffen voornamelijk verdiepende vragen en aandachtpunten voor de monitoring. De verdiepende vragen beantwoorden we in deze nota. De aandachtspunten voor monitoring nemen we mee in de beleidscyclus zoals beschreven in de omgevingsvisie.

2.3 Omgevingsvergunning

De omgevingsvisie gaat niet over ontwikkelingen op perceelniveau. Het kan zijn dat voor een ontwikkeling een omgevingsvergunning nodig is. Op de website van de gemeente staat de te volgen procedure beschreven. De link naar de website: https://www.boxtel.nl/omgevingsvergunning

2.4 Melding openbare ruimte

Vragen over de openbare ruimte zoals losliggende stoeptegels, kapotte straatverlichting en rondzwervend afval kunnen makkelijk en snel online gemeld worden via fixi. Meer informatie hierover staat op de website: https://www.boxtel.nl/aanvragen-regelen-en-melden/in-de-openbare-ruimte/melding-openbare-ruimte

3. Beantwoording per zienswijze

3.1 Inleidende hoofdstukken van de omgevingsvisie

Hoe ziet de gemeente Boxtel eruit in 2040? Deze vraag staat centraal in de omgevingsvisie. De omgevingsvisie gaat over de kwaliteiten, de groene omgeving en de leefbaarheid van Boxtel. Maar ook over nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw, bereikbaarheid en duurzame energie. De omgevingsvisie bekijkt deze onderwerpen in samenhang met elkaar en beschrijft de belangrijkste punten van het beleid voor een langere periode.

3.1.1 Thema's

Er zijn geen zienswijzen binnengekomen die reageren op de paragraaf 'thema's' in de Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

3.1.2 Dromen

Verscheidenheid dorpen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener is van mening dat de waarde van eigen kracht en verscheidenheid van dorpen in gemeente Boxtel onvoldoende uitgelicht worden in de Omgevingsvisie. Indiener vindt dat erkennen van de diversiteit in de ruimtelijke en maatschappelijk samenstelling van dorpen en meer stedelijke kern Boxtel als basis dient voor de verdere uitwerking van de thema's.

Antwoord: Het klopt dat de dorpskernen niet individueel uitgebreid zijn beschreven. De verscheidenheid komt wel terug in o.a. de beschrijving van de kernkwaliteiten die gebaseerd zijn op een uitgebreid participatietraject onder inwoners en stakeholders binnen de gemeente. Daarnaast benadrukken we dat het leidende principe voor de omgevingsvisie is dat initiatieven en projecten een bijdrage leveren aan de kernkwaliteiten van de gemeente en waar mogelijk helpt het initiatief juist om de kernkwaliteiten te versterken (doorwerking van de omgevingsvisie).

Tekstvoorstel kwaliteiten

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De gemeente Boxtel kenmerkt zich door een groene omgeving, typische Brabantse dorpen en de stadse voorzieningen in het centrum van Boxtel. Elk dorp heeft een eigen identiteit, andere actieve verenigingsleven en hiermee gepaard-voorzieningen op dorpsniveau. Deze verscheidenheid wordt als goud voor de toekomst van Boxtel beschouwd. Door de goede bereikbaarheid over het spoor en de weg is de meer stedelijke kern van de gemeente goed verbonden met de ov-structuur. De wegverbindingen met de omringende stedendriehoek van 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg zijn richting Tilburg onvoldoende toekomst vast en daardoor een uitdaging, rekening houdend met verkeersoverlast voor omringende dorpen. Verbinding is bovendien ook terug te vinden in de saamhorigheid, de gezamenlijke activiteiten en tradities. In onze gemeente wordt er veel samengewerkt.

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Centraal in de stedendriehoek. Onze gemeente ligt centraal tussen ’s-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven. De steden zijn goed bereikbaar met het openbaar vervoer door het NS-station in Boxtel. Voor wat betreft auto verkeer, is de verbinding e~~n met de auto~~ via de A2 optimaal. Echter richting Tilburg en de N624 ligt de uitdaging om het verkeer te leiden via de “ring” Vught, Helvoirt, Oisterwijk, kern Boxtel; zodat het gebied gelegen binnen deze driehoek, niet wordt belast met ongewenst doorgaand verkeer. Er zijn ingrepen nodig om de in potentie goede verbindingen ~~We zijn letterlijk verbonden~~ met onze omgeving optimaal te benutten. De goede verbindingen zullen ~~brengen~~ je dan snel brengen van en naar dorpen en meer stedelijke kern van de gemeente Boxtel. Onze inwoners kunnen gemakkelijk gebruik maken van de voordelen van de steden om ons heen met de fiets, OV of auto vervoer. En onze gemeente ~~is~~ zal dan nog beter ~~goed~~ bereikbaar zijn voor mensen die er komen werken of recreëren.

Antwoord: De totstandkoming van de Omgevingsvisie vond plaats in meerdere fasen. Bij de start zijn na een intensief participatieproces de kernkwaliteiten van de gemeente geformuleerd. Een aantal van de tekstvoorstellen zien niet op die kernkwaliteiten, maar op ervaren knelpunten. Daarom worden de betreffende voorstellen niet overgenomen in de Omgevingsvisie 2040 onder kernkwaliteiten. Inhoudelijk komen de gesignaleerde knelpunten in een andere vorm terug in onder andere door de gemeenteraad vastgestelde ambities (2022) en in de Omgevingsvisie zelf. Zo luidt bijvoorbeeld 'Ambitie Verbindend netwerk 2': De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg. Het onderwerp komt ook terug in de omgevingsvisie onder 'Uitgangspunten verbindend netwerk', tweede bullet en onder het deelgebied 'Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde'.

Tekstvoorstel kwaliteiten groen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Er zijn veel bosgebieden en landgoederen in onze gemeente. Denk aan de Kampina, De Mortelen, De Scheeken, De Geelders, Landgoed Velder, Landgoed Heerenbeek, Venrode, Eikenhorst en het Sparrenrijk. Samen vormen deze gebieden een groene ring in onze gemeente. Ook rondom het dorp Esch is een groene gordel. We vinden ze vooral belangrijk vanwege de natuur en de cultuurhistorie. Maar ze zijn ook goed voor het klimaat en nodigen uit tot naar buiten gaan en bewegen.

Antwoord: Er is gekozen om als voorbeeld en ter herkenning de grotere groene gebieden in de gemeente te benoemen. Dit is geen complete opsomming van alle groene gebieden in de gemeente en inderdaad rondom Esch bevinden zich ook groene gebieden. We zien geen aanleiding om hier specifiek het groen rondom dorp Esch te benoemen.

Tekstvoorstel dromen aangenaam leven

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Allerlei wandel- en fietsroutes verbinden de parken met de beken, de bossen en de landgoederen. De groene gordel rondom Esch is nog meer herkenbaar. Onze inwoners maken daar veel gebruik van en zijn daardoor fitter en gezonder. De bermen langs de wegen vormen een aantrekkelijke bloemenzee.

Antwoord: De tekst bij dit onderdeel is gericht op het algemene gedachte, dat we zorgen voor voldoende wandel- en fietsroutes, die alle groene gebieden met elkaar verbinden, zodat onze

inwoners daar gebruik van kunnen maken. We zien geen aanleiding om de groene gordel rondom Esch daar specifiek bij te benoemen.

3.1.3 Ambities

Ambities krachtige economie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de ambities voor krachtige economie. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er bedoeld wordt met: 'Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen' (pagina 15).

Antwoord: Daarmee wordt bedoeld dat we aansluiten bij het landelijke en provinciale beleid 'water en bodem sturend'. We proberen (verdere) achteruitgang van de kwaliteit van het water- en bodemsysteem te voorkomen en met elkaar te werken aan systeemherstel.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er bedoeld wordt met: 'De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven'. Indiener vraagt zich daarbij ook af wat de gemeente concreet gaat doen om dit te faciliteren.

Antwoord: Dit is vooralsnog een uitgesproken ambitie. Hoe hier concreet invulling aan gegeven gaat wordt uitgewerkt in het programma Economie en het programma Vitaal landelijk gebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de volgende passage: Bladzijde 15 t.a.v. krachtige economie punt 3; 'De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.'

Als de gemeente Boxtel een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven wil zijn, zal ze ook beleid moeten ontwikkelen voor het ontmoedigen van niet-duurzame bedrijven die reeds in Boxtel gehuisvest zijn, aldus de indiener. Indiener benoemd dat duurzame bedrijven zich niet vestigen in een omgeving waar geen grenzen worden gesteld aan niet-duurzame bedrijven. Dit zal een ommekeer zijn ten aanzien van eerder uitgevoerd beleid door de gemeente Boxtel waarbij de gemeente Boxtel de opschaling van de Vion productielocatie niet heeft tegengehouden, aldus de indiener.

Het valt indiener op dat in de ontwerpvisie wordt benoemd dat duurzamere bedrijfsvoering wordt gestimuleerd, maar niet dat niet-duurzame bedrijfsvoering zal worden ontmoedigd.

Antwoord: in alle gevallen wordt er gekeken naar de duurzaamheid van bedrijven maar ook naar de toekomstbestendigheid. Bestaande bedrijven zijn ook druk bezig met het verduurzamen van hun bedrijf(sprocessen) wat gestimuleerd wordt door de gemeente. Met de ontwikkeling en invulling van GreenTech Park Brabant kan de gemeente zich onderscheiden. Door de vrijkomende panden te revitaliseren/verduurzamen wordt het vestigingsklimaat op de huidige bedrijventerreinen verbeterd. Er is veel wet- en regelgeving (deels nog in ontwikkeling) waarin niet-duurzame bedrijfvoering wordt ontmoedigd zoals door verplichte verduurzaming van bedrijfspanden, energiebesparingsplicht, en

'right to repair'. Dit wordt niet in de omgevingsvisie maar vanuit Rijskwege of op Europees niveau bepaald.

Ambities inclusieve duurzaamheid

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de ambities voor inclusieve duurzaamheid. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er concreet bedoeld wordt met: 'Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd' (pagina 16).

Antwoord: Met 'standaard klimaatbestendig ingericht' wordt bedoeld: Hoe goed is iets beschermd tegen de effecten van klimaatverandering. Het gaat bij de effecten om: wateroverlast, droogte, hitte en overstromingen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de volgende passage: Bladzijde 16 t.a.v. inclusieve duurzaamheid punt 4: De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal'. Indiener benoemd dat hier wordt gesteld dat de gemeente-initiatieven zal faciliteren, maar zou er volgens indiener tegelijkertijd gesteld mogen worden dat de gemeente Boxtel geen vestigingsklimaat wil zijn voor grote energie-consumerende bedrijven (nieuwe datacenters, uitbreiding van bestaande Bedrijven in de gemeente Boxtel).
Ook bij "Het behalen van de ambities kan op verschillende manieren", wordt ontmoedigingsbeleid helaas niet genoemd, aldus de indiener.

Antwoord: De gemeente heeft niet de ambitie om de door indiener genoemde bedrijven te faciliteren. Inzet wordt verduurzaming bestaande bedrijven en aantrekken nieuwe/ innovatieve/ duurzame bedrijven

Tekstvoorstel trends en ontwikkelingen aangenaam leven

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De gemeente is aantrekkelijk om in te wonen en daarom is er ook een strijd om ruimte te zien. Bovendien wordt het verschil tussen het stedelijk gebied en het buitengebied steeds kleiner. <u>Algemene trend om te verdichten bij bestaande bebouwde omgeving en het groen karakter van huidige groen/landschappelijke/ buiten gebieden te versterken.</u> Er is scheefgroei waarbij huishoudens goedkoper of duurder wonen dan bij hun inkomen past en ouderen wonen langer thuis.

Antwoord: Het verdichten van bestaand stedelijk gebied (inbreiding, herstructurering en transformatie van bestaande gebouwen) en het versterken van het landschap zijn onderdeel van deze Omgevingsvisie 2040. Wij verwijzen onder visie naar 'Uitgangspunten aangenaam leven' de bullets 1 en 2 en 'Inclusieve duurzaamheid'. We handhaven de oorspronkelijke tekst.

Trends en ontwikkelingen krachtige economie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de volgende passage: Bladzijde 19 t.a.v. Krachtige economie. Er wordt gesteld dat 'Het aantal arbeidsmigranten binnen de gemeente neemt toe door de aanwezigheid van werkzaamheden waar geen werknemers meer voor te vinden zijn.'

Indiener vindt dat dit een stelling is die discutabel is, omdat is gebleken dat de gemeente zelf niet kan voorkomen dat arbeidsmigranten ook buiten de gemeente Boxtel werkzaam kunnen én mogen zijn. Volgens indiener zou het goed zijn als de ontwerpvisie hier iets meer diepgang aan geeft door te specificeren in welke industrietakken deze arbeidsmigranten worden ingezet en of zij deze industrietakken überhaupt niet willen stimuleren of faciliteren. Indiener doelt hier op geuroverlast-veroorzakende bedrijven uit de vleesverwerkende industrie, evenals andere vervuilende en overdadig energie-consumerende bedrijven in Boxtel. Indiener benoemd dat de arbeidsmigranten vaak uitvoerders van ongeschoold en zwaar intensief werk zijn en bijvoorbeeld niet werkzaam voor de kennis- of duurzaamheidsindustrie. De bedrijven waar de arbeidsmigranten werken die binnen én buiten Boxtel gehuisvest zijn, zullen niet 'vanzelf' de ontwerpvisie 2040 zullen gaan nastreven, aldus indiener. Door de huisvesting van arbeidsmigranten te faciliteren, werkt de gemeente (zij het indirect) actief mee aan het minder snel of niet behalen van de eigen doelstellingen van 2040, aldus indiener. Volgens indiener is het realistischer het ontwerp hierop bij te stellen door te benoemen dat zowel grootschaligheid van de huisvesting als ook de industrietakken waarvoor de arbeidsmigranten werken, beide niet meewerken aan het behalen van de doelstellingen van de omgevingsvisie 2040. Het welzijn in het leefgebied van de Boxtelaren is alleen te behouden door op kleine schaal huisvesting voor arbeidsmigranten toe te staan, mits zij werkzaam zijn binnen de gemeente Boxtel vindt de indiener.

Antwoord: De door indiener aangehaalde zin uit de Omgevingsvisie heeft geen betrekking op de exacte werklocatie van arbeidsmigranten. Onder de derde bullet van 'Uitgangspunten Krachtige economie' is aangegeven hoe de gemeente Boxtel invulling wil geven aan werken en ondernemen.
De Omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. De afweging van ontwikkelingen zal op meerdere schaalniveaus plaatsvinden. Bijvoorbeeld in deze visie, maar ook in programma's, bij het omgevingsplan en de omgevingsvergunning.
De door indiener aangehaalde punten zijn onderdeel van meerdere beleidsterreinen, zoals bijvoorbeeld het door de gemeenteraad (10 november 2020) vastgestelde beleid "Huisvesting Arbeidsmigranten Boxtel". Dit valt buiten het kader van deze omgevingsvisie en blijft buiten beschouwing. Onder 'Doorwerking' zijn de nog op te stellen programma's opgenomen, die nodig zijn om de door de gemeenteraad in 2022 vastgestelde ambities te realiseren. De door u genoemde onderwerpen zijn relevant voor de nog op te stellen programma's, zoals Economie, Mobiliteit en Vitaal Landelijk gebied. Uw zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de Omgevingsvisie.

Trends en ontwikkelingen inclusieve duurzaamheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er wordt verstaan onder circulaire landbouw (pagina 19). En hoe dit zich uit binnen de gemeente Boxtel. Volgens indiener zal er breed gekeken moeten worden naar oplossingen (bijvoorbeeld ook ruimte voor mono-mestvergisting) om in 2050 energieneutraal te kunnen zijn. Indiener vraagt zich af of de gemeente dit voor zich ziet als ontwikkelrichting?

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

3.1.4 Scenario’s

In paragraaf 2.1 is een algemene toelichting gegeven over hoe om is gegaan met de scenario's.

Participatie bij scenario's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemt dat op pagina 21 staat dat de scenario’s aangescherpt zijn door maatschappelijke partijen. Indiener vraagt wanneer dit met ZLTO is gebeurd en wat er toen is aangegeven?

Antwoord: Er zijn werksessies geweest waar maatschappelijke partijen voor uitgenodigd waren. Bijeenkomsten zijn gebruikt om te checken of we de uitersten opgezocht hadden.

Scenario 1, veilige fietsverbinding

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het gewenst is dat er een veilige fietsverbinding komt, zoals aangegeven op de kaart van scenario 1. Indiener geeft aan dat uit veiligheidsoogpunt, bij voorkeur, voetpad en de autoweg van elkaar gescheiden worden.

Indiener geeft aan dat het niet gewenst en niet nodig is dat er een fietsverbinding komt met het pad 'de Lange Loop' richting Liempde (zie kaart scenario 1 met 'inzetten op kwalitatieve fietsverbindingen').

Antwoord: De twee scenario's zijn 'slechts' een hulpmiddel geweest om te komen tot de uiteindelijke omgevingsvisie. De scenario's hebben op zichzelf geen status en worden niet meer aangepast. In de uiteindelijke omgevingsvisie zijn meerdere nieuwe fietsverbindingen opgenomen.
De opmerking ten aanzien van het scheiden van voetpaden en autowegen wordt onderschreven en meegenomen bij de uitwerking in projecten.

Scenario 1, natuurinclusieve landbouw

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) reageert op scenario 1, krachtige economie en vraagt om een uitwerking van de definitie van natuurinclusieve landbouw en wat dit per sector betekent.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's.

Scenario 1, vruchtbare bodems

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) reageert op scenario 1 en geeft aan dat de natte en vruchtbare bodems juist geschikt zijn voor het telen van landbouwgewassen en dat het zaak is dat deze ingezet kunnen blijven worden voor de landbouw. Indiener geeft daarbij aan dat verschillende beekdalen een open karakter hebben wat niet strookt met het voornemen om hier juist biomassa en hout te telen. Indiener vraagt wat de gemeente hiermee wil doen.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's.

Scenario 1, windenergie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat in 'Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek' windmolens ontbreken. Indiener vraagt zich af waarom dit is. Indiener is van mening dat windmolens qua ruimtebeslag een stuk gunstiger zijn dan zonneparken.

We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's. Aanvullende merken wij op dat onderzoek uitwijst dat er in Boxtel door de ruimtelijke belemmeringen en luchtvaartbeperkingen zeer beperkt mogelijkheden zijn voor grootschalige windenergie, waarvan de clusters bovendien moeilijk inpasbaar zijn in het landschap.

Scenario 1, prognose opwekking

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over prognose van opwekking in scenario 1. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener vraagt zich af of zeker kan worden gesteld dat de prognose (eerste scenario, opwekken 143TJ) gemaakt is op basis van recente cijfers over de capaciteit van zonnepanelen en het aantal vierkante meter dak en gevel van gebouwen in de gemeente Boxtel.

Antwoord: Die prognose is gemaakt bij de RES NOB 1.0 in 2021, maar zal niet veel afwijken van de potentie op dit moment, omdat enerzijds het rendement iets is toegenomen, maar anderzijds belemmeringen (netcongestie, eisen verzekeraars) zijn toegenomen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 23 bij Scenario 1 m.b.t. benodigde zonne-energie staat: 'De inschatting is dat hiermee 143 TJ (Terajoule) kan worden opgewekt. Dan is nog 145 TJ nodig waarvoor zon op land wordt toegepast.' Indiener heeft hierover de volgende vragen:

1. Hoe zijn deze cijfers tot stand gekomen?
2. Waar komen deze cijfers vandaan?
3. Indiener neemt aan dat dit de zonne-energiebehoefte in 2040 is. Is deze aanname correct?
4. Heeft men bij het bepalen van deze energiebehoefte rekening gehouden met 'van het gas af' en het 'overgaan van koolwaterstoffen' naar elektriciteit voor het verkeer en industrie, landbouw en bouwmachines?
5. Hoe verhoudt deze energiebehoefte uit zonne-energie zich t.o.v. de totale elektriciteitsbehoefte van de gemeente Boxtel?
6. Hoe verhoudt deze energiebehoefte uit zonne-energie zich t.o.v. de totale energiebehoefte van de gemeente Boxtel? D.w.z. als men rekening houdt met de transitie van gas naar elektriciteit, de transitie van benzine, diesel etc. naar elektriciteit?
7. Hoe denkt men het zomer- winter probleem op te lossen met zonne- en windenergie?
8. Bij Scenario 2 niets over de energiebehoefte in termen van TJ. Wat is in scenario 2 de energiebehoefte?
9. Bij het scenario van de Ontwerp Omgevingsvisie gemeente Boxtel ook niets over de energiebehoefte in termen van TJ.
    a. Wat is in dit scenario de energiebehoefte?
    b. Hoe ontwikkelt die energiebehoefte zich in de loop van de tijd?

   c. Wat is het huidig energieverbruik, zowel elektrisch als fossiel?
10. Indiener neemt aan dat de verschillende scenario's verschillende energiebehoeftes hebben. Klopt deze aanname?
11. Hoe wordt energieverbruik toegerekend? (Bijvoorbeeld energiegebruik (doorgaand) verkeer op A2)"

Antwoord: Deze vragen gaan over de opgestelde scenario's 1 en 2. We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's. Aanvullend in reactie op de vragen ten aanzien van de onderzoeken en gegevens:

1. *De voor dat scenario opgestelde prognose is gemaakt bij de RES NOB 1.0 in 2021 (wat gaat over 2030), maar zal niet veel afwijken van de potentie op dit moment (voor de visie richting 2040), omdat enerzijds het rendement iets is toegenomen, maar anderzijds belemmeringen (netcongestie, eisen verzekeraars) zijn toegenomen.*
2. *Zie vorig antwoord.*
3. *De Regionale Energie Strategie (RES) opgave aan hernieuw op te wekken elektriciteit uit zon bedraagt 290 TJ (=0,08 TWh). De verwachting is dat door alle ontwikkelingen zoals elektrificatie (aardgasvrij, elektrisch rijden en het en de toepassing van koolwaterstoffen) dat de vraag naar elektriciteit in bepaalde maten kan toenemen. De zonne-energiebehoefte voor de periode 2030-2040 wordt op een later moment bepaald.*
4. *Zie vorig antwoord.*
5. *Gemeente Boxtel zal in de huidige plannen de energievraag voornamelijk met zon invullen op basis van technisch haalbaarheid. De uitwerking van de verdere electriciteitsbehoefte vindt plaats in een programma. Hierop wordt nader ingegaan onder 'Doorwerking'.*
6. *Boxtel zal in de huidige plannen de energievraag voornamelijk met zon invullen op basis van technisch haalbaarheid.*
7. *Hier kunnen we momenteel nog geen antwoord op geven. Dit wordt later uitgewerkt in een programma.*
8. *De uitganspunten bij scenario 2 gaan vooral over dubbelgebruik van ruimte dat zegt niets over de energiebehoefte anders dan een eventuele andere verdeling. Maar de RES-doelstelling vanuit de RES 1.0 NOB, 0,08 TWh hernieuwbare elektriciteit blijft voor nu hetzelfde.*
9. *Zie onderstaande antwoorden*
   a. *De uitganspunten van het scenario ontwerp omgevingsvisie gaan vooral over dubbelgebruik van ruimte. De omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. Om die reden is het aantal TJ niet genoemd. Dit wordt uitgewerkt in een programma. dat zegt niets over de energiebehoefte anders dan een eventuele andere verdeling. Maar de RES-doelstelling vanuit de RES 1.0 NOB, 0,08 TWh hernieuwbare elektriciteit blijft voor nu hetzelfde.*
   b. *Ook hier geldt dat de vraag naar elektriciteit door ontwikkelingen kan of toe- of afnemen. Dit hoort thuis in een programma.*
   c. *Dit valt buiten het kader van deze omgevingsvisie. Voor meer informatie verwijzen wij u naar bijlage 2, RES 1.0 NOB.*
10. *De scenario's maken gebruik van verschillende invalshoeken. Bij de verschillende scenario's zijn andere ontwikkelingen/gebruiksfuncties van toepassing (woningbouw/ natuur etc) en dus eventueel ook een andere energiebehoefte. De energiebehoefte wordt bepaald door meerdere factoren, waaronder ruimtelijke keuzes maar ook energiebesparing.*
11. *Dat valt buiten het kader van de Omgevingsvisie en is onderdeel van de RES.*

Scenario 2, krachtige economie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de volgende passage: Bladzijde 25: t.a.v. Krachtigere economie: Er wordt gesteld dat het landelijk gebied de functie 'uitloopgebied' en 'landschapspark' heeft. Indiener benoemd dat als dit wordt nagestreefd, het ook vanzelfsprekend is dat het bestemmingsplan 'buitengebied 2016' wordt gevolgd met duidelijke regels voor gebruik en bebouwing. Indiener is van mening dat de gemeente Boxtel het eigen voorgenomen beleid t.a.v. het verlenen van ontheffing voor een periode van 15 jaar (tot 2039) voor het bouwen van een grootschalig huisvestingscomplex voor arbeidsmigranten moet bijstellen.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's. Het landelijk gebied heeft een veelheid aan functies. Ook vele andere functies komen in de Omgevingsvisie aan bod, zoals wonen, (agrarische)bedrijvigheid en water. Deze vindt u terug onder de ambities, uitgangspunten en de deelgebieden. Het aanpassen van eerder door de raad vastgesteld beleid valt buiten het kader van de omgevingsvisie.

Scenario 2, industrie bij de Koppenhoefstraat

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 134955

Indiener benoemd dat in scenario 2 aan de Koppenhoefstraat een blokje industrieterrein ingetekend is. Dit blokje komt niet meer terug in het ontwerp. Dat vindt de indiener jammer. Indiener wil er voor pleiten toch een rood blok in te tekenen. De reden hiervoor is dat de gemeente Boxtel structureel kampt met te weinig budget voor wegenaanleg. Wat indiener zich voorstelt is dat de Koppenhoefstraat een fietsstraat wordt waarbij je richting omleidingskanaal, groen hebt. Achter dit groen zit bebouwing van kleinschalige industrie, groot- en detailhandel en woningen. Deze woningen horen bij de kleinschalige industrie op het terrein. Het streven zou gericht moeten zijn op duurzame industrie mooi ingepast in het landschap, aldus indiener. Indiener vindt Veroude en Classic Park daar een voorbeeld van. Aan de westzijde van de Koppenhoefstraat dus een groene aanblik. Vanaf de oostzijde van het omleidingskanaal en de nieuwe ontsluitingsweg zie je dan allerlei typen van bedrijvigheid, aldus indiener. Een verstandig ingepast bedrijvig terrein kan volgens indiener innoverend en als voorbeeldfunctie werken voor Boxtel.

Indiener vindt dat in het blokje industrieterrein aan de Koppenhoefstraat uit scenario 2 ook een aantal woningen een plaats kunnen vinden. Voor het maken van een nieuwe ontsluitingsweg langs het kanaal is het niet ondenkbaar dat een aantal woningen worden gesloopt. Die mensen moeten ergens blijven op een mooie plek. Die plek kan aan de Koppenhoefstraat worden gevonden, aldus indiener

Antwoord: In het proces om te komen tot een omgevingsvisie zijn twee scenario's opgesteld en onderzocht in een omgevingseffectrapportage, zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1.
Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek en scenario 2. Boxtel als werk- en woongemeente van de regio. In dat laatste scenario zat inderdaad een zoekgebied extra bedrijventerrein oostzijde A2. Een bedrijventerrein aan de oostzijde van de A2 is alleen een optie als er ook een passende ontsluitingsstructuur te realiseren is. Op dit moment ontbreekt deze. In de omgevingsvisie is ter plaatse 'een onderzoek naar een ontsluitingsfunctie' opgenomen, die deels samenvalt met de aanduiding 'Beekdal'. Op het moment dat een dergelijk onderzoek start wordt de optie van een bedrijventerrein daarbij betrokken. Als het onderzoek start kan ook het punt van eventueel noodzakelijke woningbouw worden betrokken.

Scenario 2 tekstvoorstel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Hiermee wordt rekening gehouden met ruimtelijke zorg voor de groene ring rondom Esch, het versterken van het dorpse karakter van dit dorp, en volgend het principe: Esch is eind bestemming voor auto verkeer. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen. De uitwerking van ruimtelijk zorgvuldig ingepaste uitbreidingen is richtinggevend en gaat voor het aantal woningen.

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid. Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noordwest zal samen gaan met de ontwikkeling van een nieuwe randweg. Deze nieuwe randweg houdt rekening met het principe, Esch is eind bestemming voor auto verkeer vanuit alle richtingen. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samen gaan met een aanpassing van de Keulsebaan.

Antwoord: De teksten van de scenario's worden niet achteraf aangepast. We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's.

Duurzame energie in de scenario's

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de manier waarop duurzame energie is meegenomen in de scenario's. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345981, 1345905, 1345941, 1345966

Indieners benoemen dat beide scenario’s uitgaan van energieneutraliteit in Boxtel, door in te zetten op zonne-energie. De zon schijnt vooral overdag en niet in de winter.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345981

Alleen zonne-energie is geen duurzame oplossing, aldus de indiener. In het eerste scenario staat dat met zon op daken beperkt kan worden opgewekt. Volgens de indiener klopt dat als men met verouderde technologie en gegevens werkt. In de huidige markt kan op zonnige dagen via panelen op daken zoveel worden opgewekt dat afschakelen van omvormers al noodzakelijk is. Toekomstige overtollige energie (op zonnige dagen) kan makkelijk opgevangen worden met daken die nog niet van panelen zijn voorzien, aldus indiener.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's en ten aanzien van de opwek van duurzame energie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 1345941, 1345966

Indieners vragen hoe een scenario eruit ziet waarin de rijksoverheid gevolgd wordt en 2/3 van de energie die Boxtel gebruikt uit Wind op zee gehaald wordt.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's en ten aanzien van de opwek van duurzame energie.

Bebouwing langs Liempdseweg in de scenario's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het niet gewenst is dat er bebouwing komt langs de Liempdseweg, zoals aangegeven op de kaarten van scenario 1 en 2.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's

Verbinding Omleidingskanaal in de scenario's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het niet gewenst is dat er een weg komt zoals aangegeven op de kaart 'Scenario 1' en 'Scenario 2'. Dat geldt ook voor het aangegeven deel van deze route langs het Omleidingskanaal, aldus de indiener. Het Omleidingskanaal en de stroken zijn namelijk zeer belangrijke ecologische verbindingszones.

De twee scenario's zijn 'slechts' een hulpmiddel geweest om te komen tot de uiteindelijke omgevingsvisie. De scenario's hebben op zichzelf geen status en worden niet meer aangepast. In de uiteindelijke omgevingsvisie is aangegeven 'onderzoek naar ontsluitingsfunctie'. In het onderzoek naar de haalbaarheid zullen de mogelijke effecten op ecologische verbindingszones worden meegenomen.

3.1.5 Ontwerp Omgevingsvisie inleiding en omgevingsvisiekaart

Woningbouwplannen op de omgevingsvisiekaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1347012

Indiener mist, o.a. op het kaartje (pagina 27, Omgevingseffectrapportage (OER)) de plannen die indiener ingediend heeft bij de gemeente omtrent woningbouw. Indiener ziet hier graag een aanpassing op.

Antwoord: We vermoeden dat indiener het kaartje op pagina 27 van de omgevingsvisie bedoeld, in plaats van de Omgevingseffectrapportage (daar staat namelijk geen kaartje op pagina 27). Het door indiener bedoelde gebied maakt onderdeel uit van de Noordwesthoek. Dit gebied is op de kaart aangeduid als een zoekgebied voor "Duurzame en passende woonuitbreiding". Voor dat gebied loopt een onderzoek naar o.a. woningbouwmogelijkheden.

Tekstvoorstel Ontwerp Omgevingsvisie inleiding

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke lintdorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze. Elk dorp met eigen karakter en identiteit. Deze diversiteit wordt als goud beschouwd voor de toekomst. Ook zorgt het rijke en diverse verenigingsleven met bijhorende voorzieningen voor veel saamhorigheid. Deze belangrijke kwaliteiten willen we in de toekomst behouden en versterken. Tegelijkertijd bieden we ruimte aan belangrijke trends en ontwikkelingen die op ons afkomen. De uitstekende ligging van de gemeente midden in de stedendriehoek Den Bosch, Tilburg en Eindhoven willen we hierbij nog beter benutten en tegelijkertijd de groen-blauwe structuur, waardoor onze gemeente zo waardevol wordt bevonden, zoveel mogelijk versterken. Het ondernemershart van de gemeente Boxtel moet ook in de toekomst blijven kloppen. We beschrijven de algemene uitgangspunten per hoofdthema voor de omgevingsvisie 2040. De algemene uitgangspunten gelden voor heel de gemeente Boxtel. Hiermee dient rekening te worden gehouden met het versterken van de diversiteit van de verschillende onderdelen waar de huidige gemeente uit bestaat. Kleine kernen in een groenrijke omgeving en een meer stedelijke kern (voormalige Boxtel).

Antwoord: Alternatief tekstvoorstel voor de eerste suggestie.
Het volgende tekstvoorstel wordt overgenomen: Na Beerze en voor Ook toevoegen: Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen.
Het tweede tekstvoorstel over de groen-blauwe structuur staat al in andere bewoordingen in de inleiding, namelijk 'De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke lintdorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze'.
Het versterken van die kwaliteit komt in de Omgevingsvisie 2040 terug onder 'Uitgangspunten aangenaam leven' bullet 1.
Het derde tekstvoorstel over het versterken van de diversiteit komt inhoudelijk terug in de visie terug onder 'Uitgangspunten aangenaam leven', bullet 2.

Omgevingsvisiekaart leidend

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) vraagt zich af of de omgevingsvisiekaart op pagina 27 voor de gemeente leidend is? Zo ja, dan kunnen de andere kaarten beter geschrapt worden om onduidelijkheid en verwarring te voorkomen, aldus indiener.

Antwoord: De tekst van de omgevingsvisie is leidend, de kaart is ondersteunend. De overige kaarten handhaven we. Ze geven inzicht hoe de visie tot stand is gekomen.

Leesbaarheid Omgevingsvisiekaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) vindt de resolutie van de omgevingsvisiekaart matig, waardoor de kaart niet goed leesbaar is. Volgens indiener is het formaat van de kaart niet passend bij de omgeving van het gebied dat het beschrijft. Indiener vraagt zich af waarom de kaart geen A3-formaat is. Op basis van het huidige formaat en resolutie is geen goed oordeel te vormen over de inhoud van de visiekaart, aldus indiener.

Antwoord: De vormgeving van de omgevingsvisie is vormvrij. Er is gekozen voor een digitale versie met een interactieve kaart, de digitale kaart kan worden uitvergroot waardoor deze goed leesbaar is. Zie: Ontwerp Omgevingsvisie | gemeente Boxtel | Omgevingsvisie Boxtel (ireporting.nl)
De omgevingsvisie is via de speciale website ook als PDF document te downloaden en het is mogelijk om deze op A3 af te drukken.

Sportclusters op de kaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op de kaart de sportclusters ingetekend staan. Deze kaart geeft de visie voor 2040 weer. Voor zover indiener kan zien, zijn de sportclusters op de huidige locatie gepositioneerd. Indiener vraagt of dit klopt. Indiener is van mening dat, gezien de perikelen rond De Braken, dit niet correct is. Indiener vraagt zich af of het de visie van de gemeente is dat dit ook de gewenste locaties in 2040 zijn.

Antwoord: Het klopt dat de huidige sportclusters op de kaart ingetekend zijn.
Als een sportcluster op termijn verplaatst / verdwijnt is dit een aanleiding om de omgevingsvisie op dat punt te actualiseren.
Met sportclusters bedoelen we verschillende terreinen van sportverenigingen en niet één enkele voorziening zoals de Braken of het Dommelbad.

Symbool zoekgebied windmolens op de Omgevingsvisiekaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op de kaart van pagina 27 een ander symbool voor ‘zoekgebied windmolens' staat dan op de kaart op pagina 23 bij ‘Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio’. Dit is volgens indiener inconsistent. Het op pagina 23 gehanteerde symbool is volgens indiener duidelijker en heeft de voorkeur. Indiener verzoekt dit consistent te maken.

Antwoord: Voor het zoekgebied voor windenergie is op de kaart van de scenario's inderdaad een ander symbool gebruikt. Er is bewust gekozen voor een ander symbool op de kaart van de ontwerp omgevingsvisie. Zo wordt meer het gebied geaccentueerd.

Tekst leidend, t.o.v. de kaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 27 van OOB staat: 'Een deel van de uitgangspunten is uitgewerkt in ruimtelijke keuzes die voor een groot deel op de kaart zijn ingetekend. Hoewel de tekst leidend is, laat de kaart in één oogopslag zien wat we willen met onze omgeving op de lange termijn.' Indiener vraagt zich af welke betekenis toe te kennen aan de 'de tekst is leidend' in bovenstaand citaat:

1. In het geval tekst en kaart niet met elkaar in overeenstemming zijn, dan is de tekst leidend,

en/of

2. Indien iets op kaart vermeld staat, waar in de tekst niets over gezegd wordt, dan is datgene wat op de kaart staat:
    a. rechtsgeldig en bindend;
    b. alleen illustratief en verder niet bindend of rechtsgeldig;
    c. niet relevant.
3. In het WBL (Woningbouwlocaties Liempde 2025-2025, gepubliceerd mei 2015) werd op pagina 17 m.b.t. Locatie Kerkheiseweg-Boxtelseweg (het huidige plan Kerkweide-Oost en -West) vermeld 'Zo kunnen 15-20 woningen worden gerealiseerd'. De bijbehorende schetsen/kaarten toonden een woningaantal, dat varieerde tussen 24 en 38 woningen. Uiteindelijk werd de inhoud van dit visie-achtige document op dit punt volledig terzijde geschoven. Er komen bijna 60 woningen op dit terrein.
    a. Kan dit in de toekomst met de Omgevingswet ook zo gebeuren?
    b. Hoe moet een WBL-achtig document in de Omgevingswet gepositioneerd worden?"

Antwoord: Met de tekst is leidend wordt bedoeld dat in de tekst de omgevingsvisie wordt beschreven. Een aantal zaken die in de tekst benoemd worden zijn visueel gemaakt op de kaart. Niet alles is visueel duidelijk vorm te geven, vandaar tekst is leidend.
U vraagt of in de toekomst uiteindelijke aantallen te bouwen woningen op een specifieke locatie af kunnen wijken van eerdere documenten, zoals een visie. Het antwoord daarop is ja.
In visies en voorbereidende stukken voor concrete woningbouwlocaties wordt vaak een eerste inschatting gemaakt van het aantal te realiseren woningen. Bij de verdere uitwerking ontstaat meer gedetailleerd inzicht in de mogelijkheden. Dat hangt bijvoorbeeld ook samen met het type te bouwen woningen. Vrijstaande woningen, appartementen en/of rijwoningen kennen bijvoorbeeld allemaal een ander ruimtebeslag. Het uiteindelijke aantal te bouwen woningen ligt vast in een omgevingsplan en/of omgevingsvergunning (voor 1 januari 2024 een bestemmingsplan).

3.2 Aangenaam leven

Eén van de vier hoofdthema's zoals behandeld in de omgevingsvisie is 'aangenaam leven'. Dit hoofdthema heeft betrekking op wonen en alles wat samenhangt met een aangename woonomgeving. Hieronder vallen onderwerpen zoals het landschap, natuur, voorzieningen, gezondheid en veiligheid. Bijbehorende uitgangspunten hebben betrekking op de groene kwaliteit van de gemeente Boxtel, de identiteit van de plek, duurzame verstedelijking, passende voorzieningen, een gezonde leefomgeving en tot slot een veilige leefomgeving. De zienswijzen zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van deze uitgangspunten.

3.2.1 Groene kwaliteit Boxtel

Onderhoud van bestaande en nieuwe natuur

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de bekostiging en onderhoud van bestaande en nieuwe natuur. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902, 1345937, 1346043, 1346039, 1345899

Indieners zijn van mening dat er geen onderbouwing is van verdienmodellen die het onderhoud van de bestaande en gewenste nieuwe natuur kunnen bekostigen. Indieners vinden dat het onderhoud van de bestaande natuur nu al achterstallig is.

Antwoord: De gemeente onderschrijft het belang van agrarisch natuurbeheer (zowel van bestaande als de gewenste nieuwe natuur). Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron zijn voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het gaat te ver om in de omgevingsvisie in detail in te gaan op hoe het verdienmodel eruit ziet. Dit kan worden uitgewerkt in het Programma Vitaal landelijk gebied, zie ook de toelichting in paragraaf 2.1. Te denken valt o.a. aan subsidies bij SKNL (Kwaliteitsimpuls natuur en landschap) en aan subsidies bij ANLB (Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer).

Herkomst nieuw groen in woonwijken

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemd dat de gemeente geen teelten wil welke een watervraag behoeven, maar wel groen toe wil voegen aan de woonwijken. Indiener vraagt waar de gemeente het groen vandaan wil halen.

Antwoord: Waar het groen (struiken, planten, bomen) uiteindelijk vandaan wordt gehaald, is geen onderwerp van de omgevingsvisie. Aanvullend wordt opgemerkt dat de omgevingsvisie niet stelt dat er helemaal geen sprake van een watervraag voor teelten mag zijn.

Scherpe keuzes natuur en groene kwaliteit

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) heeft een aanvulling op het hoofdstuk 'uitgangspunten'. Hier staat de passage "Natuur en groene kwaliteit van Boxtel moet behouden blijven […] dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen". Bij dit uitgangspunt past niet het omzomen van dorpen met zonneparken. Indiener vraagt het gemeentebestuur en de gemeenteraad daar dan ook scherpere keuzes in te maken die daadwerkelijk passen bij dit uitgangspunt.

Antwoord: ten aanzien van de zonneparken en het geldende beleid wordt verwezen naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

3.2.2 Identiteit van de plek

Identiteit van Lennisheuvel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) heeft een aanvulling op de passage 'Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek'. Indiener vindt dat als wordt uitgegaan van de identiteit van de plek, dan is het van belang de identiteit van de plek/een dorp/een kern vooraf te definiëren. Voor Lennisheuvel wil de indiener dat doen met een nieuwe dorpsvisie die indiener samen met bewoners en de gemeente wil opstellen. De nieuwe dorpsvisie moet daarmee een specifiek afwegingskader voor de toekomstige ontwikkeling van Lennisheuvel worden, aldus indiener. Indiener wil dat de dorpsvisie t.z.t. toevoegt wordt aan de Omgevingsvisie als nadere uitwerking. Indiener verwacht dat de Omgevingsvisie in de tekst en de visiekaart wordt aangepast, bijvoorbeeld door nog geen keuzes voor uitbreiding, inbreiding of andere ontwikkelingen op te nemen.

Antwoord: Of nieuwe ontwikkelingen rekening houden met de identiteit van de plek kan vanuit verschillende invalshoeken worden beoordeeld. Denk aan welstand, stedenbouw, (landschaps)architectuur, heemkunde, natuur en natuurlijk de beleving van bewoners. Een dorpsvisie heeft een ander schaalniveau dan deze omgevingsvisie. In de omgevingsvisie zijn er op hoofdlijnen onderbouwde keuzes gemaakt. Deze zijn vertaald in ambities en geven antwoord op de maatschappelijke opgaven. Deze gaan niet altijd op alle details in op het niveau van een dorpsvisie. Voor wat betreft de keuzes voor inbreiding, uitbreiding en overige ontwikkelingen. De maatschappelijke opgaven onder andere op het gebied van wonen zijn groot. Dit betekent ook, dat wij op kaart en in de tekst de aanduidingen en teksten over deze onderwerpen handhaven. Bij concrete planvorming heeft u de mogelijkheid in het kader van de burgerparticipatie mee te denken over o.a. de identiteit van de plek.

Beschrijving van identiteit van de dropen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) benoemd dat het woord 'identiteit' slechts twee keer voorkomt in de Omgevingsvisie. En dan niet als beschrijving van de identiteit van de afzonderlijke kernen/dorpen, maar als beschrijving van Boxtel als geheel. Als de gemeente het zo belangrijk vindt dat nieuwe ontwikkelingen rekening houden met de identiteit van een plek, dan is het van belang die identiteit zo precies mogelijk te beschrijven, aldus de indiener. Volgens indiener is het

anders geen referentiekader om toekomstige ontwikkelingen te beoordelen. Dit is volgens indiener een essentiële omissie in de Omgevingsvisie. Indiener verzoekt de Omgevingsvisie aan te vullen en opnieuw ter inzage te leggen.

Antwoord: Naar aanleiding van o.a. deze zienswijze voegen we op een tweetal plaatsen tekst toe over de identiteit van de dorpen.
Onder kernkwaliteiten: Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen en een rijk verenigingsleven. Deze verscheidenheid kenmerkt de gemeente als geheel.
Onder vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde: Het eigen karakter van elk dorp is waardevol.
We kozen voor een globale kaderstellende visie richting 2040. Een precieze beschrijving van de identiteit van de afzonderlijke dorpen past niet binnen de opzet van deze visie, die bewust betrekking heeft op de gemeente Boxtel als geheel. Dit is in lijn met de kaders van de Omgevingswet die vraagt om 1 overkoepelende visie voor het gehele grondgebied van de gemeente. Bij concrete planvorming heeft u de mogelijkheid in het kader van de burgerparticipatie mee te denken over o.a. de identiteit van de plek.

Zonnevelden niet passend bij koesteren bestaande waarden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op de zin: 'Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging'. Indiener geeft aan dat de manier waarop de zin is verwoord niet passend is voor het onderdeel 'uitgangspunten'. Als het uitgangspunt is dat bestaande waarden worden gekoesterd en nieuwe ontwikkelingen in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde staat, dan kun je niet in de daaropvolgende zin beweren dat woningen of zonnevelden als nieuwe kwaliteiten kunnen worden gezien, aldus de indiener. Bij woningen kan indiener zich daar nog iets van voorstellen, omdat je woonbuurten op een landschappelijke manier kan inrichten en de leefkwaliteit voor mens en dier kan borgen. Voor zonnevelden die omringd worden met hekken en geen bijdrage leveren aan de leefkwaliteit kun je dat niet beweren volgens de indiener.

Antwoord: ten aanzien van de zonneparken en het geldende beleid wordt verwezen naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

Combineren van economische activiteiten en landschapsimpulsen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346036

Indiener benoemt het volgende: om blauwe en groene ontwikkelingen te kunnen realiseren is het noodzaak dat er ook mogelijkheden zijn om ondersteunende rode ontwikkelingen te realiseren (economische activiteiten). Uit de omgevingsvisie blijkt volgens indiener onvoldoende dat deze mogelijkheden er zijn of dat de ambitie aanwezig is om bijvoorbeeld op landgoederen het realiseren van (cultuurhistorisch)bebouwing te faciliteren. Hierbij ligt het volgens indiener voor de hand om de voorwaarde op te nemen dat, bij het realiseren van bebouwing maatwerk geleverd kan en moet worden ten aanzien van historische context, beeldkwaliteit en ruimtelijke kwaliteitsverbetering ten aanzien van natuur, landschap en water.

Indiener zou graag zien dat in de omgevingsvisie wordt opgenomen dat er ruimte is voor een combinatie van economische activiteiten en realisatie natuur- en landschapsimpulsen (rood voor groen/blauw) binnen in ieder geval het landgoederencluster.

Antwoord: Onder 'Uitgangspunten aangenaam leven' is onder de tweede bullet opgenomen, dat nieuwe ontwikkelingen rekening houden met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. De Omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. Verdere uitwerking dient dan ook plaats te vinden in op te stellen programma's, zoals Natuur, Landschap en Biodiversiteit en Vitaal Landelijk gebied. De Omgevingsvisie blijft ongewijzigd.

3.2.3 Duurzame verstedelijking

Woningbouwlocatie Boxtel Noordwest minder geschikt

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345564

De indiener (Inveniam) is van mening dat de locatie Boxtel Zuid, ten opzichte van Boxtel Noordwest, beter geschikt is voor woningbouw op de korte tot middellange termijn. Boxtel Noordwest betreft namelijk een gecompliceerde woningbouwontwikkeling met veel knelpunten zoals bereikbaarheid, het spoor en de gewenste nieuwe rondweg, aldus de indiener.

Antwoord: ongeacht de locatie is een -grootschalige- woningbouwontwikkeling altijd complex door locatie specifieke factoren. Die specifieke factoren zijn er ook voor Boxtel-Zuid. Denk aan o.a. de ligging ten opzichte van de Dommel (Beekdal), de Rijksweg A2, Ladonk, het spoor en aanwezige waarden. Er is geen aanleiding nu te komen tot een andere keuze. We ronden het lopende onderzoek naar de Noordwesthoek af en handhaven de keuze voor deze locatie voor de korte en middellange termijn.
Dit volgt onder meer uit:

- *Structuurvisie Verfrissend Boxtel (2011): Bij de totstandkoming van die visie lag de keuze voor de Oksel en Selissen als eerstvolgende uitbreidingslocatie voor de kern Boxtel voor. Toen is door de gemeenteraad de keuze gemaakt voor wat inmiddels Heem van Selis is. Boxtel-Zuid was toen niet in beeld.*
- *In de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (2023-0801) is voor wat betreft Boxtel-Zuid alleen het gebied ten noorden van de Dommel aangeduid als Verstedelijking afweegbaar en niet het gebied ten zuiden van de Dommel. Voor de Noordwesthoek geldt, dat een veel ruimer gebied de aanduiding verstedelijking afweegbaar heeft.*
- *Verstedelijkingsopgave Stedelijke regio 's-Hertogenbosch: Bij de woningbouwopgave van Brabant en de regio's wordt nadrukkelijk gekeken naar woningbouwmogelijkheden bij knooppunten van openbaar vervoer. Boxtel kent een uitstekende ligging aan het spoor met station en verbindingen in de richting van Brainport Eindhoven, Hart van Brabant (Tilburg) en de Stedelijke Regio 's-Hertogenbosch. Binnen het traject van de verstedelijkingsopgave zijn de kansen voor de Noordwesthoek nadrukkelijk in beeld gebracht. Ook maakt de Noordwesthoek onderdeel uit van de regionale woondeal.*

Woonuitbreiding Boxtel-Zuid

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het zoekgebied wonen en werken bij Boxtel-Zuid. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener is van mening dat het belangrijk is dat de nieuwe bebouwing ten noorden van de Keulsebaan beperkt blijft tot het gearceerde gebied van de pijl (zie 'Omgevingsvisiekaart Boxtel') en dat er geen bebouwing bijkomt in het gebied. Indiener benoemd de hoge waarde van het Dommeldal ten zuiden

van de Dommel en het aansluitend landelijk gebied tussen de A2 en Eindhovenseweg tot aan de Keulsebaan.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

Indiener (Waterschap de Dommel) benoemd dat er twee mogelijke locaties voor nieuwe woonwijken benoemd worden: Boxtel Noord-West en het gebied ten zuiden van Boxtel tussen Dommeldal en A2. Indiener gaat ervanuit dat het uitgangspunt 'dat het beekdal niet geschikt is voor woningbouw' hier wordt toegepast.

Antwoord: De bedoelde pijl in het gebied Boxtel-Zuid is een globale aanduiding van het 'zoekgebied wonen en werken'. De pijl op de kaart vormt geen exacte begrenzing van het zoekgebied. Zoals in de Omgevingsvisie is opgenomen is de tekst leidend. Boxtel-Zuid is in beeld voor een nieuwe woonwijk inclusief werken en voorzieningen op de langere termijn. Voorafgaand aan de ontwikkeling van een gebied wordt een gebiedsvisie opgesteld. Deze geeft gedetailleerder inzicht in de waarden en welke delen voor welke functie geschikt zijn. Er vindt nog een nadere afweging plaats. Een gebiedsvisie stellen we onder de Omgevingswet vast in de vorm van een Programma. Burgerparticipatie maakt daarvan onderdeel uit. De eerder door de raad vastgestelde ambities (2022) en de algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing bij het opstellen van een Programma. Dit betekent water en bodem sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen en de beekdalen zelf niet in aanmerking komen voor ontwikkeling, zoals woningbouw.

De provincie geeft geen specifieke zienswijze op het zoekgebied Boxtel-Zuid (zie 1345457). Wel vragen zij om de uitwerking van de Omgevingsvisie en locaties op te pakken via werkateliers samen met provincie en waterschap. Hier gaat de gemeente graag op in.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345934

Indiener spreekt grote bezorgdheid uit over de mogelijke woongebied-uitbreiding in zuidelijke richting. Het oevergedeelte ten zuiden van de Dommel met zijn bolle akkers heeft grote natuurhistorische en belevingswaarde. Realisering van een woonwijk daar zou, volgens de indiener al een bedreiging vormen voor de natuur in dat Dommeldal gedeelte, zelfs als het oevergedeelte tussen de Liempdseweg en de Dommel niet voor bebouwing zou worden aangewezen. Ook de zichtlijnen vanuit de noordkant van de Dommel vanaf de Lange Loop zouden onherstelbaar worden ontsierd. Die bedreiging wordt nog versterkt indien de in voornoemde schets groen gestreepte ontsluitingsweg vanuit Boxtel-oost over de Dommel naar die toekomstige woonomgeving zou worden gerealiseerd, aldus de indiener. Dit plan heeft een al jarenlang sluimerend bestaan. De waarschijnlijkheid van deze ongewenste verstoring van de rust en de natuur in het Dommel oevergebied wordt volgens indiener door realisatie van deze woningbouwplannen verder vergroot.

Indiener is van mening dat het ontwikkelen van een woongebied ten zuiden van de Keulsebaan in een driehoek Keulsebaan-A2-Eindhovenseweg mogelijk meer ruimte biedt om ook voor de lange termijn uitbreiding met de nodige voorzieningen en mogelijk economische activiteiten te realiseren. De ruimte, de rust en de natuurhistorische waarden die thans nog aanwezig zijn in het Dommeldalgedeelte worden daarmee in stand gehouden en mogelijk versterkt indien de in dit gebied nog liggende boerenbedrijven de gelegenheid wordt geboden hun activiteiten op een milieuvriendelijke manier voort te zetten.

Antwoord: De bedoelde pijlen zijn indicatief en hebben ook betrekking op het gebied tussen Keulsebaan-A2 en Eindhovenseweg. Dit gebied is inderdaad in beeld als zoekgebied voor een nieuwe woonwijk inclusief werken en voorzieningen op de langere termijn. De algemene uitgangspunten

zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn echter onverkort van toepassing. Dit betekent water en bodem sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen en de beekdalen zelf niet in aanmerking komen voor ontwikkeling, zoals woningbouw. Ook zijn klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening randvoorwaarden voor ontwikkeling. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345950

Indiener ziet plannen in de Omgevingsvisie die met elkaar botsen. Het gaat om het op lange termijn realiseren van een grootschalige woonwijk in het zuidelijke deel van Boxtel. Het betreffende gebied is op dit moment buitengebied met cultuurhistorische bolle akkers en is stroomgebied van de Dommel. Het vormt de groene zuidelijke entree van Boxtel en is de landelijke verbinding tussen de kern en omliggende landbouw- en natuurgebieden. De vruchtbare grond wordt grotendeels gebruikt voor agrarische doeleinden, aldus de indiener. Indiener benoemd dat meerdere passages uit de omgevingsvisie pleiten voor behoud van dit gebied in de huidige vorm in plaats van ontwikkeling tot grootschalige woonwijk. Indiener ziet daarom graag dat een ander gebied wordt aangewezen voor het bouwen van woningen.

Antwoord: Ongeacht de locatie is een -grootschalige- woningbouwontwikkeling altijd complex door locatiespecifieke factoren. De mogelijkheden voor grootschalige uitbreidingslocaties bij de kern Boxtel zijn beperkt door o.a. de ligging tegen de A2, bedrijventerrein Ladonk en meerdere spoorlijnen. Met de Noordwesthoek en Boxtel-Zuid zijn die locaties gekozen die het meeste aansluiten bij de bestaande bebouwing en de bereikbaarheid van voorzieningen. Bij de ontwikkeling van die locaties stellen we een gebiedsvisie op. De gebiedsvisie geeft gedetailleerder inzicht in de waarden en welke delen voor welke functie geschikt zijn. Er vindt een nadere afweging plaats tussen die waarden en de beoogde functies. Een gebiedsvisie stellen we onder de Omgevingswet vast in de vorm van een Programma. De algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing. Dit betekent water en bodem sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen en de beekdalen zelf niet in aanmerking komen voor ontwikkeling, zoals woningbouw. Ook zijn klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening randvoorwaarden voor ontwikkeling. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren. De eerder door de raad vastgestelde ambities (2022) en de algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing bij het opstellen van een Programma. Burgerparticipatie maakt daarvan onderdeel uit.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346508

Indiener maakt bezwaar tegen de plannen zoals gepubliceerd in het Ontwerp Omgevingsvisie gemeente Boxtel en in het Brabants Centrum en Brabants Dagblad. Indiener verwijst in deze naar het telefoongesprek van 20 februari jl. met wethouder de heer Wim van der Zanden.
De ontwerpplannen, waarvan bewoners, zoals indiener, niet persoonlijk over zijn geïnformeerd, maken duidelijk dat de gemeente in het gebied Keulsebaan-Dommel woningen wil bouwen. Ook wil de gemeente industriële bedrijven toe laten zich te vestigen in dit gebied.
Het verbaast indiener dat in het telefonisch overleg met de Provinciale Staten bleek dat ook zij verwonderd waren. De bestaande bestemmingsplannen staan niet toe dat er in dit gebied gebouwd gaat worden.

Indiener maakt bezwaar tegen deze plannen en wel om de volgende redenen:

1. Indiener is van mening dat het leefgenot van de indiener zelf en ook andere bewoners wiens woning grenst aan dit gebied, gigantisch wordt beperkt. Immers het prachtige uitzicht, de Dommel en haar weilanden, is waarom indiener dit huis dertig jaar geleden heeft gekocht.
2. Makelaars geven aan dat de waarde van het huis van indiener aanzienlijk zal gaan dalen.
3. Als gevolg van de publicaties in het Brabants Centrum en Brabants Dagblad is er zelfs nu al sprake van de duidelijke waardedaling. 'Het spreekt vanzelf dat ik daarvoor de Gemeente Boxtel aansprakelijkheid zal houden', aldus indiener.

Antwoord: De bedoelde pijl in het gebied Boxtel-Zuid is een globale aanduiding van het 'zoekgebied wonen en werken'. De pijl op de kaart vormt geen exacte begrenzing van het zoekgebied. Zoals in de Omgevingsvisie is opgenomen is de tekst leidend. Boxtel-Zuid is in beeld voor een nieuwe woonwijk inclusief werken en voorzieningen op de langere termijn. Voorafgaand aan de ontwikkeling van een gebied wordt een gebiedsvisie opgesteld. Deze geeft gedetailleerder inzicht in de waarden en welke delen voor welke functie geschikt zijn. Er vindt een nadere afweging plaats. Een gebiedsvisie stellen we onder de Omgevingswet vast in de vorm van een Programma. Burgerparticipatie maakt daarvan onderdeel uit. De eerder door de raad vastgestelde ambities (2022) en de algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing bij het opstellen van een Programma. De provincie geeft geen specifieke zienswijze op het zoekgebied Boxtel-Zuid (zie nr 1345457). Wel vragen zij om de uitwerking van de Omgevingsvisie en locaties op te pakken via werkateliers samen met provincie en waterschap. Hier gaat de gemeente graag op in. De Omgevingswet regelt wanneer sprake is van nadeelcompensatie (voorheen planschade).

Verdichting in het centrum

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over verdichting met woningbouw in het centrum. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345934

Indiener reageert op de visie betreffende toekomstige woonlocaties, samenhangend met de ambitie om tot 2027 een 1300-tal woningen te bouwen en daarna in de periode 2027-2032 nog 985 woningen. Indiener is van mening dat, behalve renovatie van bestaande woonbuurten in het centrum, geen duidelijk voornemen bestaat tot verdichting van woonlocaties in het centrum. Deze verdichting leidt indirect tot grotere behoefte aan winkelaanbod, waarmee ook de economische centrumfunctie gebaat zou zijn, aldus de indiener. Verdichting van de woningdichtheid in het bestaande centrum zou tevens een vermindering van de uitbreidingsbehoefte naar de twee toekomstige bouwlocaties kunnen opleveren, aldus indiener.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345933

Indiener is van mening dat er gestreefd moet worden naar het zoveel mogelijk sparen van de lege natuurlijke ruimte voor de dieren, om deze zo vrij te laten leven. De vogels, reeën, vossen, konijnen, steenmarters enzovoorts, hebben dit nodig, anders sterven ze uit, aldus de indiener. Als er woningbouw nodig is zou de Gemeente volgens indiener zoveel mogelijk de lege plekken in de stad moeten bebouwen.

Antwoord: De omgevingsvisie stelt dat het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie (indiener noemt dit 'lege plekken in de stad') de voorkeur heeft. Het toevoegen van woningen komt aan bod in de deelgebieden robuuste woonwijken en in het bijzonder het centrum. In omgevingsvisie is opgenomen dat kansen worden benut om woningen voor

met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Gemeente Boxtel is van mening dat de visie (onder ambitie Aangenaam Leven en onder deelgebieden Robuuste Woonwijken en Stedelijk Centrum Boxtel) voldoende aan bod komt dat het toevoegen van woningen ook gepaard gaat met extra voorzieningen (zoals winkels) maar ook groen en ontmoeten. Om de ambities voor een passend woningaanbod te kunnen behalen zijn echter ook uitbreidingslocaties (deels op langere termijn) nodig.

Geen bebouwing in natuurgebied

Onderstaande heeft betrekking op zienswijze 1345864

Indiener reageert op '*ontwerp Omgevingsvisie gemeente Boxtel en de Omgevingsvisiekaart Boxtel'.* Indiener vindt het belangrijk dat er geen bebouwing bijkomt en er ook geen mogelijkheid is tot toename van motorvoertuigen. Het gaat hierbij om het gebied ten zuiden van de Dommel tussen de Eindhovenseweg en de A2, tot tenminste 100 meter ten zuiden van de Liempdseweg. Ook het gebied ten zuiden van het Leemputtenpad en de Gemondesestraat, tussen de A2 en de Molendijk, tot aan de Boxtelseweg. En, het gebied langs het Omleidingskanaal van de A2 tot en met een strook van 50 meter ten noordoosten van het Omleidingskanaal.

Antwoord: De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt (en dus het woningbehoeftevraagstuk) door woningen te realiseren. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk/nodig om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nieuwe woningen toevoegen betekent inderdaad extra mensen en daarmee extra mobiliteit/verkeersbewegingen. De gemeente heeft de ambitie volop in te zetten op deelmobiliteit, het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen.

Uitbreiding bij Esch

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

In de uitgangspunten onder Aangenaam Leven is aandacht gegeven aan de wijze waarop Boxtel invulling wenst te geven aan de nodige woningbouw opgave. Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is verheugd te lezen dat primair wordt ingezet op inbreiding, herstructurering en transformatie. Volgens indiener is het een goede insteek om nou juist daar op in te zetten.

Ook wordt aangegeven dat kleinschalige uitbreidingen nodig zijn aan de randen van de kern van Esch. Indiener vraagt de gemeente dit goed af te wegen en voorzichtig te zijn met steeds een klein beetje uitbreiden, velen kleine uitbreidingen hebben uiteindelijk ook een grote impact. Indiener vraagt een duidelijk begrenzing tussen kern en het buitengebied te koesteren en zuinig te zijn met het resterende buitengebied (landbouw/ natuur)"

Antwoord: De gemeente onderschrijft de zienswijze. Kleinschalige uitbreiding worden gedaan alleen indien nodig en moeten zorgvuldig gebeuren in lijn met de uitgangspunten van de omgevingsvisie.

Woonruimte in Lennisheuvel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345916

Indiener oppert om van de ‘bedroevende en ongewenste Vorst B en C’ snel ‘Vorst Woonruimte te maken. Indiener geeft aan dat de kern Lennisheuvel inmiddels al decennia smeekt om meer woonruimte. De lokale bevolking is druk bezig om op eigen initiatief nieuwe bouwlocaties te opperen en bouwplannen te ontplooien. De ervaring leert dat in beide gevallen men van de gemeente niet op bijval of andere ondersteuning hoeft te rekenen, aldus indiener.

Indiener is van mening niks terug te zien over hoe Lennisheuvel beter kan overgaan in buur ‘de Kampina’. Het enige dat er volgens indiener op sommige pagina's en niet consequent in staat, is ‘Vorst C". Volgens indiener is dit nog een bedrijventerrein dat Lennisheuvel verder afzondert van Boxtel, de bestaande kernwaarde van Lennisheuvel omgeving nog verder kapot maakt, om nog maar te zwijgen over het negatieve effect op relatie tussen de gemeente en de dorpsgenoten.

Antwoord: Voor de gemeente Boxtel zijn na een participatieproces de kernkwaliteiten geformuleerd. Die zijn 'Groen, verbonden en ondernemend Boxtel'. Naast een woongemeente is Boxtel ook een werkgemeente. Het beschikbaar zijn van voldoende woon- en werklocaties is daarvoor een randvoorwaarde. Om die reden zijn zowel toekomstige woon- en/of werklocaties opgenomen in de Omgevingsvisie. Vorst C is opgenomen als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub. De omgevingsvisie blijft op dit onderdeel ongewijzigd.
Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. We voerden voor alle kernen, waaronder Lennisheuvel, onderzoek uit naar mogelijke inbreidingslocaties. Vorst B is in het verleden al aangewezen als bedrijventerrein (GreenTech Park Brabant). Hier wordt in de Omgevingsvisie niet vanaf geweken.

Woningbouwlocatie Selissen Noord

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345564

Indiener zou graag zien dat de locatie Selissen Noord specifiek wordt aangewezen als woningbouwlocatie. Ondanks dat Selissen Noord in alle gemeentelijke beleidsstukken wordt aangewezen als woningbouwlocatie is dit, volgens de indiener, nergens terug te vinden is in de concept omgevingsvisie van Boxtel. In de concept omgevingsvisie wordt de locatie aangeduid als onderdeel van de robuuste woonwijken.

Antwoord: De locatie Selissen Noord is opgenomen in het deelgebied robuuste woonwijk en maakt daarmee deel uit van het stedelijk gebied. Op het abstractieniveau van de Omgevingsvisie duiden we daarbinnen geen concrete -toekomstige- woningbouwlocaties aan. De beoordeling of en in welke mate een locatie geschikt is voor woningbouw vindt binnen de kaders van deze Omgevingsvisie plaats en wordt mede bepaald door locatiespecifieke kenmerken. De Omgevingsvisie blijft op dit punt ongewijzigd.

Duurzame herstructurering Oost

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan de aanduiding 'duurzame herstructurering woonwijken (inbreiding)' voor de wijk Oost, zorgelijk te vinden. Bij de opzet van de wijk was gepland om de strook waarin nu het

winkelcentrum Oost ligt groen te houden. Daar is helaas niet veel van terecht gekomen, aldus de indiener. De wijk Oost is een vrij nieuwe wijk en de indiener vindt dat deze behoefte heeft aan groen.

Antwoord: De gemeente Boxtel vindt groen in de robuuste woonwijken een belangrijk punt. Bij de duurzame herstructurering van woonwijken spelen echter meerdere opgaven zoals inbreiding (toevoegen van woningen), transformatie, klimaatadaptatie en biodiversiteit. De concrete uitwerking hiervan is maatwerk per gebied. Op het niveau van de omgevingsvisie worden geen concrete uitspraken over (winkelcentrum)Oost gedaan. Het betreffende winkelcentrum is overigens al gerenoveerd.

Tekstvoorstel duurzame verstedelijking

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Leidend boven het aantal woningen is de toevoeging van ruimtelijke kwaliteit. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen.

Antwoord: De maatschappelijke opgaven zijn groot en divers. Dat maakt planvorming een grote uitdaging. Meerdere ambities en onderdelen van de omgevingsvisie zien toe op identiteit, kwaliteit en zorgvuldig ruimtegebruik. Bij concrete locaties is het de opgave om de ambities en uitgangspunten samen te laten komen tot een zo optimaal geheel, dat uitvoerbaar is. Een 100% score op alle relevante aspecten is niet haalbaar. Om die reden maken we op voorhand niet een keuze over wat leidend is ruimtelijke kwaliteit of het aantal woningen.

Onderscheid tussen uitgangspunten en ambities

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) benoemd dat er verschillende uitgangspunten op onduidelijke wijze gestapeld worden; aantallen, kwaliteit kernen, inbreiding en uitbreiding. Dit zorgt volgens indiener ervoor dat het onleesbaar wordt en er geen duidelijke keuzes worden gemaakt. Indiener benoemd dat er in het digitale document een verwijzing zit naar deelgebieden die niet naar het goede onderdeel van de Omgevingsvisie verwijst. Volgens de indiener is het zo niet te beoordelen wat als uitgangspunten gehanteerd worden en wat als ambitie. Indiener ziet dit als twee verschillende zaken en kan zo niet beoordelen of ingestemd kan worden met de bedoelde uitgangspunten. Tevens verwacht indiener dat dit voor veel individuele burgers nog veel moeilijker is.

Antwoord: Gekozen is voor een visie op hoofdlijnen met een beperkte omvang. Deze is digitaal toegankelijk gemaakt. We vinden het vervelend dat deze opzet voor u verwarrend werkt. De gemeenteraad stelde eind 2022 de ambities vast. Deze vindt u ook onder een afzonderlijk kopje terug. We verwijzen u graag naar de algemene toelichting in hoofdstuk 2 van deze nota..

Buitengebied besparen bij woningbouw

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346049

Indiener benoemd dat het behoud van natuurlijke ruimtes cruciaal is om het vrije leven van dieren in Brabant te waarborgen. Denk hierbij aan vogels, reeën, vossen, konijnen, steenmarters, enzovoorts.

Indiener stelt voor dat, mocht woningbouw onvermijdelijk zijn, de gemeente eerst de onbebouwde gebieden in de stad benut en onze natuur - en buitengebieden besparen.

Antwoord: Wij realiseren ons dat ruimte schaars is en er meerdere ruimteclaims zijn. In de omgevingsvisie onder de derde bullet van 'Aangenaam leven' staat dat het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie de voorkeur heeft. Om de ambities te halen is meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele grootschalige woninguitbreidingen mogelijk.

Duurzame verstedelijking

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Op pagina 28 staat het volgende: 'Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen.' Dit resulteert in volgende vragen:

1. Waarom 'maximaal'?
2. Is de gemeente tevreden als er in de periode 2023? Waarom ook geen 'minimaal' aantal?
3. Wat is het minimumaantal woningen dat men wil realiseren?
4. Is een kamer in een Polenhotel ook een woning?
5. Waar komen deze cijfers vandaan?
6. Wat is de onderbouwing?
7. Welke bevolkingsprognose ligt ten grondslag aan deze woningbouwbehoefte?
8. Welke prognose m.b..t. 'aantal; bewoners per woning ligt hieraan ten grondslag?
9. Wat is de definitie van woning?
10. Wie telt allemaal mee als inwoner?
11. 985 lijkt mij erg precies. Waarom geen 1000?
12. Periode aanduidingen: Op pagina 28 staan de volgende periode aanduidingen: 'Tussen 2023 en 2027' en 'Van 2028 tot 2032' etc. Indiener gaat ervan uit dat hier opeenvolgende periodes bedoeld worden zoals 2023 tot en met 2027. Klopt dat? Indiener verzoekt consequent taalgebruik bij periode-aanduidingen te gebruiken.
13. Maximaal 1300 woningen voor de periode 2023 tot en met 2027
    a. Hoeveel woningen zijn er in 2023 gerealiseerd?
    b. Van hoeveel woningen is begin 2024 dat zij uiterlijk 31 december 2027 gerealiseerd zijn?
    c. Hoeveel woningen verwacht men voor 31 december 2027 gerealiseerd te hebben
    d. Hoeveel woningen hoopt men voor 31 december 2027 gerealiseerd te hebben?

Antwoord:
1) 'Maximaal' heeft te maken met fasering over de periodes van 2 x 5 jaar;
2) omdat dit de woningbehoefte is die de gemeente wil invullen is dit tevens het 'minimum', we zetten daarom in op 130% van dit getal in woningbouwplannen;
3) 2290 in 10 jaar;
4) nee;
5) Rapport "Woningmarktonderzoek en onderzoek wonen met zorg, gemeente Boxtel" van bureau Companen (17 september 2022);
6) dat staat uitgebreid beschreven in dat rapport;

7) In het rapport zijn 3 volkshuisvestelijke scenario's uitgewerkt vertrekkend vanuit de provinciale bevolkingsprognose;
8) het eerste scenario is gelijk aan de provinciale prognose (van 2021) en de 2 andere scenario's nemen die als vertrekpunt, waarbij de aanname over huishoudgrootte hetzelfde is als die van de provinciale prognose;
9) een het gaat hier steeds om "zelfstandige" woningen, d.w.z. eigen adres, eigen ingang, eigen keuken, eigen badkamer e.d.;
10) zie hfst 2 van het onderzoeksrapport, waarbij het gaat om eigen inwoners, verhuisbewegingen tussen gemeente en regio en de instroom naar zelfstandig wonen van urgente aandachtsgroepen;
11) we hebben onze berekeningen niet steeds afgerond, maar uiteraard zijn wij ook blij als het 1000 wordt;
12) correct, het gaat om 2 x 5 jaar, dus 23 t/m 27 en 28 t/m 32;
13) realisatie 2023 wordt binnenkort gepubliceerd.

3.2.4 Passende voorzieningen

Zelfstandige woonvormen voor ouderen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over zelfstandige woonvormen voor ouderen. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener vraagt zich af of er in de visie iets opgenomen kan worden over woonvormen waarin ouderen zelfstandig bij elkaar wonen. Deze woningen maken het mogelijk voor ouderen om elkaar veel te helpen, én het is efficiënt voor hulpverleners. De reden, genoemd voor deze woonvorm, is dat Nederland snel vergrijst snel en dat dat waarschijnlijk ook het geval zal zijn voor de gemeente Boxtel.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345981

Indiener benoemd dat Nederland vergrijst en dat ook het geval zal zijn voor de gemeente Boxtel. Woonvormen waarin ouderen zelfstandig bij elkaar kunnen wonen, maken het mogelijk dat ze elkaar veel kunnen helpen en het is efficiënt voor hulpverleners. Maar, dit soort woonvormen als knarre hofjes komen meestal alleen tot stand als initiatieven actief door de overheid aangemoedigd worden, aldus indiener.

Antwoord: De gemeenteraad stelde vooruitlopend op de Omgevingsvisie het Programma volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg 2023-2027 onder de titel ‘Samen bouwen aan een thuis in Boxtel’ (4 juli 2023) vast. Hierin wordt speciaal aandacht besteed aan bijzondere woonvormen zoals gezamenlijk wonen voor ouderen (bv. hofjes). Onze inzet is dat we dit soort initiatieven stimuleren en faciliteren. Ook de relatie tussen wonen, welzijn en zorg is onderdeel van het programma. Doel daarvan is dat inwoners, en met name ouderen, langer zelfstandig kunnen wonen door passende ondersteuning en zorg. De genoemde woonvormen kunnen, door onderlinge hulp en efficiënter gebruik van professionals, hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Omdat genoemd programma een uitwerking is van deze Omgevingsvisie hoeft de tekst van laatstgenoemde geen aanpassing.

3.2.5 Gezonde leefomgeving

Uitgangspunten per onderwerp gezonde leefomgeving

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Volgens indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) worden er bij gezonde leefomgeving verschillende soorten uitgangspunten opeengestapeld. Gezondheid, klimaatadaptatie en verontreiniging (lucht-, geluid- en geur-) zijn verschillende zaken. Ze kunnen wel met elkaar verbonden worden, maar voor de omgevingsvisie is het belangrijk om per onderwerp eigen uitgangspunten te benoemen en vervolgens te omschrijven hoe die samen bijdragen aan een gezonde leefomgeving, aldus indiener. Door het nu op een hoop te gooien en niet concreet te maken, blijft het vrijblijvend en onduidelijk en biedt het geen houvast of afwegingskader voor toekomstige ontwikkelingen, aldus indiener.

Antwoord: Gekozen is voor een visie op hoofdlijnen richting 2040. Voor de uitvoering op korte en middellange termijn worden programma's gemaakt. Een programma helpt bij het behalen van de ambities van de omgevingsvisie. Zoals uit het hoofdstuk 'Doorwerking' blijkt werken we de komende jaren aan o.a. een programma Gezondheid en Klimaatadaptatie - water. Overigens bevat de visie over de genoemde onderwerpen afzonderlijke uitgangspunten en ambities. Voor gezondheid is bijvoorbeeld genoemd dat het versterken van de groene en culturele kwaliteit een positief effect heeft op de gezondheid en datzelfde geldt voor bewegen in de openbare ruimte. Klimaatadaptieve maatregelen vindt u terug onder 'Uitgangspunten inclusieve duurzaamheid' onder de tweede bullet.

Geestelijke gezondheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener geeft aan dat de focus lijkt te liggen op fysieke voorzieningen voor fysieke gezondheid. Indiener vraagt of dit klopt. Indiener vraagt ook welke fysieke voorzieningen voor geestelijke gezondheid opgetuigd worden.

Antwoord: De omgevingsvisie gaat over de fysieke leefomgeving. Dit is het wettelijke kader vanuit de Omgevingswet. De ambities met betrekking tot gezondheid zijn in de omgevingsvisie daardoor ook met name op de fysieke omgeving en voorzieningen gericht. Het bevorderen en beschermen van de gezondheid gebeurt ook vanuit het maatschappelijk/sociaal domein. Beide in samenhang met elkaar. Dit geldt zowel voor fysieke gezondheid als mentale/psychische gezondheid.
Het is nog niet concreet aan te geven welke fysieke voorzieningen we voor geestelijke gezondheid creëren dan wel gebruiken. Dit wordt op een later moment uitgewerkt. Tegelijkertijd wordt door de gemeente ook gewerkt aan een visie voor het sociaal domein.

Geur-uitstoot

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener benoemd dat op bladzijde 29 staat: ‘overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren.’ De woordkeuze ‘proberen’ is volgens indiener veel te voorzichtig en te zwak. De in de lokale media veelbesproken geur-uitstoot van vleesverwerkingsbedrijf Vion is volgens indiener geen visitekaartje voor de gemeente Boxtel. Het zou de omgevingsvisie 2040 versterken daar veel sterkere bewoordingen te gebruiken en ook de ‘geurbeleving’ van de Boxtelse gemeenschap hierin mee te nemen, aldus de indiener.

Daarnaast benoemd indiener dat er wederom geen ontmoedigingsbeleid benoemd is. Indiener vraagt of 'minimaal wettelijk' en 'proberen' daadwekelijk de visie 2040 is.

De wettelijke eisen vormen de basis. Namens de gemeente houdt de Omgevingsdienst toezicht op de naleving hiervan. Rond Vion is tevens een geurbelevingsonderzoek uitgevoerd en vanuit dat onderzoek vindt overleg plaats om de juiste aanvullende (bovenwettelijke) maatregelen te bespreken. Ook hier is de Omgevingsdienst nauw bij betrokken.

3.2.6 Veilige leefomgeving

Snelheidsovertreding Esschebaan

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over snelheidsovertredingen bij de Esschebaan. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345933 en 1346049

Indiener geeft aan dat men op de Esschebaan vaak denkt dat het daar een autosnelweg is. Indiener geeft aan dat de snelheidsgrens van 60 km/u bijna altijd wordt overschreden. Dit heeft tot gevolg dat er enorme geluidsoverlast is. Ook is dit volgens indiener gevaarlijk bij voorbeeld het aan de wegzetten van de vuilcontainer. In plaats van dat automobilisten gas terugnemen, lijkt het alsof er alleen nog maar harder gereden wordt. Er wordt helemaal nooit op snelheid gecontroleerd en indiener vindt dat daar wat aan gedaan moet worden; dat is ook leefbaarheid! De Esschebaan is door de enorme toename van auto's een heel drukke weg geworden.

Antwoord: De opmerking sluit niet aan bij de reikwijdte en het detailniveau van de omgevingsvisie, wij verwijzen indiener graag naar de algemene toelichting in hoofdstuk 2. Aanvullende wordt opgemerkt dat uit onderzoek blijkt dat 85% van de automobilisten op de Esschebaan 66 km/uur of zachter rijdt. Dit valt binnen landelijk geaccepteerde normen. De intensiteiten van het verkeer liggen lager dan waar de inrichting van de weg voor geschikt is.

Verkeersveiligheid langzaam verkeer

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener zou in de visie graag iets terugzien over het veilig oversteken voor langzaam verkeer. Met het vergrijzen van de bevolking wordt de groep langzame verkeersdeelnemers namelijk steeds groter, aldus de indiener. Denk aan: langzaam lopende wandelaars; driewiel fietsen; scoot-mobielen en rolstoelen.

Antwoord: In de Omgevingsvisie zijn twee ambities benoemd onder "Aangenaam Leven", die hier betrekking op hebben. Met het begrip Inclusie wordt ook bedoeld dat iedereen, jong en oud, kan deelnemen in het openbaar gebied. Dit wordt geconcretiseerd in het Programma Duurzame Mobiliteit. Daar wordt gesproken over aandacht/maatregelen in het kader van vergrijzing en openbare ruimte.

Reikwijdte veiligheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener reageert op de volgende passage: 'Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving'. Dit leidt bij indiener tot de volgende vragen en opmerkingen:

1. Veiligheid behelst volgens indiener ook kwantitatieve- en kwalitatieve voedselveiligheid, kwantitatieve en kwalitatieve energieveiligheid. Hieraan besteedt het plan geen aandacht, aldus indiener. Verder is er vanuit dit soort invalshoeken niet alleen een verantwoordelijkheid voor de eigen burgers, maar minimaal ook voor de 'buren'. Denk hierbij aan Eindhoven, Den Bosch en Tilburg als dichtbevolkte stedelijke gebieden en een aantal kleinere gemeenten als landelijk gebied, aldus indiener. Indiener vraagt hoe de gemeente kijkt naar deze gedeelde verantwoordelijkheid en hoe deze gedeelde verantwoordelijkheid wordt vormgegeven.
2. Veiligheid vereist volgens indiener moed om flexibel om te gaan met regels of ze in voorkomende gevallen aan je laars te lappen. Denk aan de regels dat boeren hun aardappels voor 1 oktober gerooid moeten hebben. Dit kan leiden tot financiële- en zelfs fysieke hongersnood, aldus indiener. Indiener vraagt of de gemeente Boxtel deze mening deelt. Zo nee, waarom niet? Als de gemeente Boxtel deze mening deelt, ziet zij dan mogelijkheden om in de OOB hiervoor uitgangspunten op te nemen, vraagt de indiener. Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat voor uitgangspunten voegt zij dan toe?
3. Het lijkt indiener verstandig het ruimen van leegstaande stallen op te nemen in de OOB. Dit ter preventie van criminaliteit. Indiener vraagt of de gemeente deze mening deelt. Zo nee waarom niet? Zo ja, dan neemt indiener aan, dat zij dit uitgangspunt opneemt in de OOB? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: De Omgevingsvisie richt zich op de fysieke leefomgeving. Voedselveiligheid en energieveiligheid maken hier alleen onderdeel van uit voor zover dit consequenties heeft voor de inrichting van de fysieke leefomgeving. In dat kader is vooral ingegaan op het ruimtegebruik voor duurzame energie en externe veiligheid. In beide gevallen wordt gezamenlijk opgetrokken met de buurgemeenten en de provincie zoals in de Regionale Energie Strategie en bij het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor.
Veel uitgangspunten, zoals het rooien van aardappels voor 1 oktober, worden al door hogere overheden bepaald. De Omgevingsvisie zal geen uitgangspunten bevatten die hiermee in strijd zijn. Daarvoor is een lobbytraject het aangewezen instrument.
Via het beleid van vrijkomende agrarische bebouwing dat in voorbereiding is en later ook het programma vitaal landelijk gebied worden kaders gegeven hoe om te gaan met stoppende agrarische bedrijven en leegstaande stallen, zie ook de toelichting in paragraaf 2.1.

Brandgangen in het landschap

Onderstaande heeft betrekking op zienswijze 1345966

Indiener benoemd dat Lennisheuvel door steeds meer leidingen met gevaarlijke stoffen doorkruist wordt. In het nieuws was volgens indiener dat er de afgelopen jaren meer natuurrampen zijn geweest in Nederland. Boxtel ligt in een gebied dat de afgelopen jaren te maken had met veel droogte en een grondwater tekort. Bij een ramp is het handig als het landschap is voorzien van "brandgangen" waardoor branden gemakkelijker beperkt blijven, aldus de indiener. Indiener leest hierover nog niks in de omgevingsvisie en vraagt zich af of dit onderwerp opgenomen kan worden.

Antwoord: Het abstractieniveau van de Omgevingsvisie is te hoog om hierop in te gaan. Dit neemt niet weg dat de Veiligheidsregio en de gemeente het risico van natuurbranden onderkennen en hierop acties ondernemen.

Fijnstof reductie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener vraagt of in die visie opgenomen kan worden wat er gedaan wordt aan het reduceren van de fijnstof belasting. Europese wet- en regelgeving voor het beschermen van de gezondheid van inwoners wordt namelijk steeds strikter. Groene muren, begroeide aarde wallen, struiken en bomen spelen een belangrijke rol bij het reduceren van fijnstof. Naast wegen in de gemeente Boxtel ligt nu nog veel gras wat eenvoudig in onderhoud is, maar weinig bijdraagt aan biodiversiteit en fijnstof reductie. Vaste planten en of struiken vergen ook niet veel onderhoud maar hebben volgens indiener waarschijnlijk wel een grotere impact op het vangen van fijnstof. Het laten begroeien van betonnen muren met klimmers of mos, is ook een goede manier om fijnstof te reduceren, aldus indiener.

Antwoord: De gemeente Boxtel is aangesloten bij het SLA (schone lucht akkoord). In diverse onderdelen wordt er gezamenlijk gekeken op welke manier hier binnen de wet- en regelgeving geacteerd kan worden. Tevens nemen we in de uitwerking in programma's en het omgevingsplan de opties om een positieve bijdragen te leveren aan verbetering leefomgeving zeker mee.

Uitstoot- en milieu impact

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener begrijpt niet dat er niets gezegd wordt over eventuele technische en innovatieve mogelijkheden om de uitstoot en milieu-impact te verlagen terwijl we wereldwijd vooroplopen voor wat betreft een lage milieu impact en uitstoot. We hebben de laagste foorprint per kilo product ter wereld, aldus de indiener.

We zijn vanuit NL zeker innovatief. Maar we stimuleren, en waar mogelijk faciliteren wij, nieuwe innovaties die bijdragen leveren aan verlaging van negatieve effecten voor mens dier en natuur.

3.3 Verbindend netwerk

Het tweede hoofdthema zoals behandeld in de omgevingsvisie is ‘verbindend netwerk’. Dit hoofdthema heeft betrekking op de bestaande netwerken. In fysieke zin gaat het hierbij om netwerken voor verkeer- en vervoer, zowel boven- als ondergronds. In sociale zin gaat het om netwerken die eraan bijdragen dat iedereen volwaardig mee kan doen in de samenleving. De uitgangspunten, zoals opgesteld in de omgevingsvisie, die hieronder vallen hebben betrekking op een omgeving die zo is ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. Ook mobiliteit is een integraal onderdeel, waar de gemeente Boxtel haar centrale ligging benut. Tot slot is een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen van belang. De binnengekomen zienswijzen die aansluiten op het thema ‘verbindend netwerk’ zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van deze uitgangspunten.

3.3.1 Iedereen doet mee

Er zijn geen zienswijzen binnengekomen die reageren op de paragraaf over iedereen doet mee in de Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

3.3.2 Centrale ligging

Ontsluitingskwaliteit OV

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345860

Indiener (Gemeente 's-Hertogenbosch) vraagt zich af of de ambities rondom het thema 'verbindend' netwerk wel realistisch zijn. Indiener ziet ten aanzien van het uitbreiden van het HOV, in het BIDbook OV Zuid-Nederland, een verhoging van de sprinterfrequentie Boxtel-Eindhoven. Er is geen extra HOV gepland via Boxtel. Volgens de indiener is - in voorbereiding van de nieuwe OV-concessie (vanaf 2027) - de Provincie heel duidelijk over het feit dat er is niet meer geld is dus dat op andere punten ingeleverd moet worden als het HOV doorgaat.

Antwoord: De gemeente Boxtel is op de hoogte van het ontbreken van een extra HOV bij Boxtel in het BIDbook OV Zuid-Nederland. Echter, de planhorizon van de omgevingsvisie ligt met 2040 een stuk verder weg dan de OV concessies tot 2027. Het staat de gemeente Boxtel vrij om op de lange termijn meer ambitie te tonen op HOV. De Gemeente Boxtel handhaaft deze ambitie.

Onderzoek ontsluitingswegen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het voor de aangegeven route onder 'onderzoek naar ontsluitingsfunctie' vanaf de Keulsebaan en/of de Liempdseweg en ten noordoosten van het Omleidingskanaal niet gewenst is voor gemotoriseerd verkeer. Indiener stelt voor om voor de ontsluiting van een extra bedrijventerrein ten oosten van de A2 de eerste +/- 1km van en naar de Schijndelsedijk te benutten, en het verder gelegen dele luw te laten voor motorvoertuigen.

Antwoord: Dit is onderwerp van vervolgonderzoek en gemotoriseerde verkeer wordt niet op voorhand uitgesloten.

Onderlinge verbinding kernen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345916

Indiener is van mening dat de omgevingsvisie zou moeten aantonen dat de gemeente Boxtel uiteenlopende kernen kent, die logischerwijs op basis van afstand, mobiliteitswensen en andere leefbaarheid indicatoren op een aantrekkelijke duurzame manier met elkaar verbonden zouden moeten zijn, worden en gehouden. De nadruk zou moeten liggen op een veilig en (visueel)aantrekkelijk netwerk van voet- en vooral fietspaden. Zodat mensen op dagelijkse basis verleid worden om de auto te laten staan. Dat is veiliger, beter voor het milieu en zelfs beter voor de gemeentelijke financiën, gezien goed ontworpen en uitgevoerde voet- en fietspaden met veel minder kosten veel meer mobiliteit kunnen bevorderen.

Antwoord: De omgevingsvisie zet in op meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen, ook tussen Esch, Lennisheuvel en Liempde om fietsgebruik te stimuleren. In het Programma Duurzame Mobiliteit wordt aandacht gegeven aan uitbreiding van het netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden (bestaand en nieuw), met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Daarbij wordt dus actief ingezet op een beter zichtbaar (of zoals indiener aangeeft: visueel aantrekkelijk) netwerk met als doel een gedragsverandering in de maatschappij naar onder andere fietsgebruik.

Toekomstgerichte integrale mobiliteitsaanpak

Onderstaande heeft betrekking op 1345918

Indiener geeft aan dat het terecht is dat de gemeente streeft naar een veilige leefomgeving en dat wordt opgemerkt dat verkeersveiligheid een belangrijk onderdeel daarvan is. Er worden echter geen duidelijke keuzes gemaakt. De omgevingsvisie heeft niet voor niets het woord 'visie' in zich, aldus de indiener. Indiener is van mening dat in de visie geen inzicht wordt gegeven in de best passende en toekomstgerichte integrale mobiliteitsaanpak voor de gemeente. Ook de relatie tussen mobiliteit/ ontsluiting/ bereikbaarheid en de mogelijke uitbreidingslocaties voor woningbouw is niet herkenbaar.

Antwoord: De gemeente heeft de ambitie volop in te zetten op deelmobiliteit, het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen en ziet dit als een passende en toekomstgerichte mobiliteitsaanpak. Zo zorgen we ervoor dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Dat draagt volgens de gemeente bij aan een meer verkeersveilige leefomgeving. De concrete maatregelen zijn nog niet bekend en worden onderzocht in het kader van het programma Duurzame Mobiliteit.
Uitspraken over verkeersontsluiting voor de mogelijke uitbreidingslocaties voor woningbouw zijn niet op het abstractieniveau van een visie en worden opgenomen in een programma en/of verkeersbesluiten. Er dient vervolgonderzoek gedaan te worden bij dergelijke woningbouw-ontwikkelingen.

Overlast door treinverkeer

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de overlast die veroorzaakt wordt door treinverkeer. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972 en 1345993

Indiener geeft aan dat in de jaren dat indiener in Boxtel woont het vervoer verdrievoudigd is. Hierdoor ontstaat vaak herrie (veroorzaakt door het remmen van de goederentreinen) en stank. Indiener geeft aan ook mee te maken dat de kopjes van de plank vallen door het harde trillen. Aanpassing van het spoor zou voor indiener dus een must zijn, zeker als meer groen, meer rust en fijnere leefomgeving voor mens en dier het idee is. Verder geeft indiener aan dat de prijs van het OV omlaag zou moeten en aanpassingen aan het spoor nodig zijn als de gemeente inderdaad in wil zetten op meer openbaar vervoer.

Antwoord: de hoeveelheid geluid dat het spoor mag maken wordt begrensd middels de wettelijke systematiek van geluidproductieplafonds. Omdat de individuele treinpassages stiller worden, ontstaat hierdoor meer ruimte voor het aantal passages zonder dat de geluidbelasting op de woningen toeneemt. Wel zijn er vorig jaar op diverse locaties raildempers aangelegd en worden in de toekomst geluidschermen gerealiseerd.
De maatregelen naar trillingen zijn voor het spoor tussen Den Bosch en Boxtel onderzocht. Voor de woningen in Boxtel is geconcludeerd dat de benodigde maatregelen te kostbaar zijn en daarmee niet doelmatig.
De gemeente erkend dat de leefbaarheid rond het spoor onder druk staat en verzoekt het Rijk om bovenwettelijke maatregelen. Dit doet de gemeente samen met omliggende gemeenten. Helaas tot op heden zonder concreet resultaat omdat het Rijk aangeeft hiervoor vooralsnog onvoldoende geld beschikbaar te hebben.

Visie spoor

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) geeft aan een visie te hebben op de omgeving van het spoor en deelt deze graag.

Antwoord: De gemeente dankt ProRail voor het delen van haar visie en neemt deze mee in de verdere uitwerking/ projecten die spelen rondom het spoor.

Aandachtspunten bouwen bij spoor

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) ziet bereikbaarheid per spoor als belangrijke voorwaarde voor ruimtelijke ontwikkelingen die ook een mobiliteitsbehoefte hebben. Indiener wil meedenken bij nieuwbouw van woningen langs het spoor in de nabijheid van stations, de verdichting rond stations en de vrije baan. Dat draagt bij aan de duurzame OV-bereikbaarheid in Nederland. Bouwen nabij het spoor is een samenspel met meerdere belangen dat ook afwegingen noodzakelijk maakt. ProRail wil daarbij graag een aantal aandachtspunten benoemen die in de uitwerking een rol zouden moeten spelen, met als uitgangspunt dat de bedrijfsvoering en eventueel toekomstige uitbreidingen van ProRail niet worden belemmerd. Verder verzoekt indiener de gemeente om indiener - vooruitlopend op de Omgevingswet - actief te betrekken bij het verder ontwikkelen van bouwplannen in de directe nabijheid van de spoorbaan, teneinde in gezamenlijk overleg tot overeenstemming te komen c.q. afspraken te maken alvorens tot uitvoering zal worden overgegaan.

Antwoord: Bij concrete locaties is het de opgave om de ambities en uitgangspunten samen te laten komen tot een zo optimaal mogelijk geheel, dat uitvoerbaar is. We onderkennen, de complexiteit van bouwen nabij het spoor en de noodzaak om stakeholders zoals ProRail te betrekken bij de uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en het omgevingsplan.

Risico overwegen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) geeft aan dat overwegen een risico vormen tussen weg- en spoorverkeer. Om de risico's daarvan te verminderen, is in 2015 een bestuursovereenkomst 'Oplossing verkeersproblematiek dubbele spoorwegovergang Tongersestraat Boxtel' tussen de gemeente Boxtel, Rijk en Provincie Noord-Brabant gesloten. Daarnaast is er met de voormalige gemeente Haaren een bestuursovereenkomst gesloten voor de overweg Runsdijk die inmiddels in gemeente Boxtel ligt. Indiener is zich ervan bewust dat door omstandigheden buiten de gemeente Boxtel om, de realisatie van de vervangende voorzieningen vertraging heeft opgelopen. Toch wil indiener hiervoor, gezien het belang van de verkeersveiligheid, ook in de Omgevingsvisie aandacht vragen.

Antwoord: Concrete inrichtingsmaatregelen zijn niet beschreven in een omgevingsvisie. De aanleg van de bedoelde vervangende voorziening beschouwd de gemeente als een autonome ontwikkeling, ook gelet op de bestuursovereenkomst die in 2015 is gesloten. Deze past geheel binnen de ambities van de Omgevingsvisie voor een gezonde en veilige leefomgeving. De gemeente is verheugd om te vernemen dat ProRail werk maakt van een spoedige uitvoering van de overeenkomst.

Stationszichtlijnen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Doordat de stationsomgeving een ideale plek is om je te vestigen, ziet indiener (ProRail) de laatste jaren steeds meer verdichting en hoogbouw rond het station. Indiener is van mening dat dit de vindbaarheid van een station niet ten goede komt. Reizigers voelen zich hierdoor onzeker, hetgeen een vorm van stress veroorzaakt. Ondanks dat er bewegwijzering is, blijkt uit onderzoek dat zicht op de hoofdingang de beste manier is om het station te vinden. Zichtlijnen naar het station spelen daar een belangrijke rol in. Indiener wil graag dat binnen de planontwikkelingen de zichtlijnen geborgd blijven.

Antwoord: Bij de uitwerking van projecten zal de gemeente zichtlijnen i.r.t vindbaarheid van het station meenemen. Echter, de vindbaarheid van het station kan volgens de gemeente geen reden zijn om niet te kiezen voor verdichting rondom het stations, wat ook aansluit bij beleid vanuit het Rijk.

Windbeleving op station

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) stelt dat hoogbouw rond het station invloed heeft op de windbeleving van de reiziger. Gemiddeld wachten reizigers 7 tot 10 minuten op een trein en dat doen ze bij voorkeur op het perron waar de trein halteert. Wachten met veel wind draagt niet bij aan een positieve stations beleving. Reizigers wachten bij voorkeur warm, beschut en comfortabel. Helaas is er echter niet voldoende wachtgelegenheid voor elke reiziger. Daardoor is het van belang dat in de omgeving rekening wordt gehouden met de windbeleving op het perron. Hoogbouw rond het station heeft ook invloed op de windcirculatie/windstromen en kan risico's opleveren voor omliggende bebouwing (zoals schade aan daken/kappen) door veranderende windbelastingen. Hiermee dient rekening te worden gehouden, aldus indiener

Deze opmerking wordt meegenomen bij de uitwerking van concrete projecten/ vergunningaanvragen.

Duurzame en slimme mobiliteit

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345860

Indiener (Gemeente 's-Hertogenbosch) vraagt zich af of de ambities rondom het thema 'verbindend' netwerk wel realistisch zijn en stelt dat het discutabel is of de bereikbaarheid echt verbeterd wordt door te werken aan slimme infrastructuur, geschikt voor zelfrijdende auto's. Indiener stelt dat 'zelfrijdende auto's' blijven hangen op ethische dilemma's en dat het altijd de voorkeur zal hebben dat de verbinding tussen Boxtel en Den Bosch, voor auto's, via de snelweg zal lopen.

Antwoord: Zorgen door indiener over realiteitsgehalte worden (deels) gevolgd echter alleen als je kijkt naar de situatie nu (2024). De planhorizon is echter 2040 en we blijven wereldwijd innoveren op slimme verkeerssystemen. Daarnaast worden ten onrechte zelfrijdende auto's 1-op-1 gekoppeld aan een slim verkeerssysteem/ infrastructuur. Dit is een voorbeeld (dit kan onder andere door slimme verkeerssystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's) en is niet limitatief. Het staat de gemeente Boxtel vrij een hoge ambitie voor slimme verkeerssystemen te hanteren. Uiteraard moeten toekomstige innovaties uitwijzen of deze zelfrijdende auto's (of andere innovatieve verkeerssystemen of infrastructuur) er (ethisch gezien) kunnen komen. Gemeente Boxtel onderschrijft dat de verbinding via de snelweg tussen Boxtel en Den Bosch belangrijk blijft.

Onderzoeken nieuwe verbinding Europalaan – Keulsebaan

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) roept de gemeente op om een andere mogelijkheid te onderzoeken m.b.t. de oostelijke ontsluitingsweg langs de A2; een nieuwe verbinding tussen Europalaan en Keulsebaan.

Antwoord: In de omgevingsvisie is een zoekgebied aangeduid ten zuiden van de wijk Oost. In dit ontwikkelproces wordt de ontsluiting van de wijk en een mogelijke nieuwe ontwikkeling integraal beschouwd. Onderzoek doen voor alternatieve ontsluiting vindt uitvoering in nader te definiëren gebiedsgerichte aanpak. En valt buiten de scope van de Omgevingsvisie.

Nieuwe ontsluitingsweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345955

Indiener is blij om te zien dat een ontsluitingsweg van de afrit Liempde naar de N618 onderdeel is van de ontwerp-Omgevingsvisie. Met alle ontwikkelingen die gaande zijn zal dit veel sluipverkeer via de Koppenhoefstraat naar Liempde en de A2 rijden vermijden.

Antwoord: Dit is overgenomen uit het bestaande Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan 2008 als wens en is nog steeds een ambitie/ontwikkeling voor de toekomst. Het gaat naar verwachting inderdaad een bijdrage leveren aan ongewenst verkeer op meerdere wegen. We zijn blij met de ondersteunende reactie.

Financiering ontsluitingsweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345955

Indiener vindt dat nieuwe ontsluitingen in Boxtel vaak struikelen door het gegeven dat Boxtel te weinig budget heeft voor nieuwe wegenaanleg. Met de mogelijkheid van het inpassen van een "bedrijvig terrein" kan een nieuwe ontsluitingsweg beter gefinancierd worden, alsdus indiener.

Antwoord: de gemeente heeft kennisgenomen van deze suggestie, die betrokken kan worden bij het onderzoek naar de ontsluitingsfunctie op een nader te bepalen moment.

Meewerking nieuwe ontsluitingsweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345955

Indiener benoemd dat als er een nieuwe ontsluitingsweg en een “bedrijvig terrein” wordt gemaakt ter hoogte van de Koppenhoefstraat, dat er dan altijd de vraag komt waar natuurcompensatie kan plaats vinden. Indiener heeft nog agrarische gronden aan de Koppenhoefstraat. Indiener is bereid om met de gemeente mee te denken om een nieuwe goede noord-zuid ontsluiting voor Boxtel mogelijk te maken.

Antwoord: Wij stellen het op prijs dat u meedenkt en nemen kennis van uw suggestie, die betrokken kan worden bij het onderzoek naar de ontsluitingsfunctie op een nader te bepalen moment.

VRI's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345916

Indiener is, als stedenbouwkundig en verkeerskundig ingenieur zijnde, van mening dat de voorgenomen VRI (verkeersregelinstallatie) een ernstige verslechtering zal opleveren van de huidige wel verbeterbare situatie omtrent rotonde Boseind. De VRI zal mensen te voet en te fiets de auto in jagen, meer ongevallen veroorzaken (Zoals VRI's dat volgens uiteenlopend onderzoek altijd doen ten opzichte van rotondes) en de verkeerssituatie qua doorstroming ook verslechteren.

Antwoord: Concrete maatregelen, zoals een VRI behoren niet tot het detailniveau van een omgevingsvisie. Zie ook de algemene toelichting en beantwoording in hoofdstuk 2 van deze notitie. Wel wordt opgemerkt dat het doel van de aanpassing is om de verkeersafwikkeling te verbeteren, na aanleg van de nieuwe verbindingsweg (VLK), van alle gebruikers en de veiligheid van langzaam verkeer t.o.v. vracht en auto, door geregelde oversteekmogelijkheden.

Langetermijnvisie verkeer

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener geeft aan een lange termijnvisie op verkeer te missen. Indiener is van mening dat dit een visie moet zijn die niet alleen de technologische ontwikkelingen van de transportmiddelen belicht, maar met name de consequenties daarvan op de fysieke leefomgeving. Vanuit dit perspectief geeft indiener een korte schets hoe zo’n visie eruit zou kunnen zien:

Vracht-, pakket en personenvervoer wordt verzorgd door autonome voertuigen. Deze gaan minimaal 1 miljoen kilometers mee. Particulier eigendom van voertuigen is een uitzondering. De mens komt er niet meer aan te pas als bestuurder. Hij geeft via internet aan een centrale door wanneer hij van waar-naar waar wil. De centrale combineert ritten voor verschillende aanvragers. Het voertuig komt voorrijden. De voertuigen houden rekening met elkaar en met hun omgeving. Dit heeft tot gevolg, dat er vrijwel geen ongelukken meer zijn, dat de voertuigen veel dichter achter elkaar kunnen rijden, dat ze veel intensiever gebruikt worden. Dit heeft weer tot gevolg, dat we met dezelfde hoeveelheid asfalt meer verkeer vervoer kunnen realiseren. Doordat we voertuigen intensiever benutten kunnen we ook met veel minder voertuigen toe. Doordat de voertuigen intensiever gebruikt worden en er sowieso veel minder zijn, is er veel minder parkeerruimte nodig.

Als gevolg van dit alles komt ook de distributie van pakketten en de gewone wekelijkse boodschappen in een ander daglicht te staan. Mensen bestellen hun wekelijkse boodschappen via internet. In grote

volledig geautomatiseerde warehouses worden de boodschappen voor een individu bij elkaar gezocht om vervolgens automatisch in autonome bezorgvoertuigen geladen te worden, die zij vervolgens weer afleveren bij de klant of bij een afhaalpunt. Het vullen van die volledig geautomatiseerde warehouses gebeurt m.b.v. autonome vrachtvoertuigen, die automatisch gelost worden. Al deze autonomie en automatisering zorgt er voor, dat we een groot aantal arbeidskrachten vrij spelen, die op een andere manier een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving.

Het ov op het platteland is hiermee veranderd van aanbod-gestuurd vervoer naar vraag-gestuurd. Dit niet alleen v.w.b, tijd maar ook vraag-gestuurd op plaats. Een vraag die opdoemt is in hoeverre treinen uiteindelijk nog bestaansrecht hebben.

Deelt de gemeente het nut van zo'n schets? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat doet de gemeente ermee?"

Antwoord: Het is een beeld wat tot de mogelijkheden behoort. Het is ondoenlijk alles omvattend te schrijven wat mogelijk is, maar een toekomstschets kan helpen bij de beschreven ambities en doelen. In het aanstaande Programma Duurzame Mobiliteit wordt aandacht gegeven aan een toekomstbeeld en de vertaling daarnaartoe.

Tekstvoorstel Verbindend Netwerk

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er wordt hier rekening gehouden met het karakter van elk dorp.

Antwoord: Vanuit mobiliteit stellen we functionele mobiliteitswensen op, die een plaats krijgen in de openbare ruimte. Speelt in op samenwerking beeldkwaliteit en functie. We vinden de suggestie passend en nemen deze over. Wel vervangen we het woord 'dorp' door het woord 'kern'.

3.3.3 Fietsnetwerk

Verkeersveiligheid Oude Rijksweg in Liempde

Onderstaande heeft betrekking op 1345994

Indiener geeft zijn visie betreffende de snelfietspaden, als benoemd onder het gedeelte Verbindend netwerk: 'We dromen van brede snelfietspaden naar Eindhoven en 's-Hertogenbosch'. Volgens indiener is het een en ander op dit moment nog niet in lijn met de huidige situatie op de Oude Rijksweg in Liempde. Als brede snelfietspaden nagestreefd worden, zullen er hier, bij goedkeuring van een arbeidsmigranten-huisvestigingslocatie op de Oude Rijksweg, zeer frequent arbeidsmigranten wandelen/lopen. Er is immers geen voetpad in het buitengebied beschikbaar, aldus de indiener. Deze toekomstige situatie is volgens indiener niet in lijn zijn met ambitie 6 op pagina 14 (De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd). Indiener is van mening dat de veiligheid van de snel fietsers hierdoor in gevaar komt. Het is namelijk niet aannemelijk dat de arbeidsmigranten allemaal achter elkaar zullen gaan lopen op het gescheiden fietspad van de Oude Rijksweg. Deze situatie geldt volgens indiener ook voor het verlengde van de Oude Rijksweg, zijnde de Eindhovenseweg, richting de rotonde met de passer naar Boxtel centrum.

Antwoord: De door u aangehaalde punten zijn onderdeel van de uitwerking van de omgevingsvisie, zie ook de toelichting in hoofdstuk 2 van deze nota. Onder 'Doorwerking' zijn in de omgevingsvisie de nog op te stellen programma's opgenomen, die nodig zijn om de door de gemeenteraad in 2022 vastgestelde ambities te realiseren. De door u genoemde onderwerpen zijn relevant voor de -nog op te stellen programma's, zoals Economie, Mobiliteit en Vitaal Landelijk gebied. Uw zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de Omgevingsvisie. Voor de huisvesting van arbeidsmigranten is door de gemeenteraad beleid vastgesteld 'Beleidsnotitie huisvesting arbeidsmigranten gemeente Boxtel 2020'. Deze blijft van toepassing en staat los van de omgevingsvisie.

Verkeerssituatie Liempdseweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener stelt dat het verkeer over de Liempdseweg beperkt dient te blijven tot bestemmingsverkeer met een fiets-, bromfiets-, en voetgangers-verbinding.

Antwoord: Uitspraken over bestemmingsverkeer zijn niet op het abstractieniveau van een visie en worden opgenomen in een programma en/of verkeersbesluiten. Er dient vervolgonderzoek gedaan te worden waarbij opgemerkt moet worden dat gemotoriseerd verkeer niet op voorhand wordt uitgesloten.

Fietsverbinding langs Eindhovenseweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener is van mening dat de fietsverbinding langs de Eindhovenseweg gewenst is. Hetzelfde geldt ook voor het veilig kunnen wandelen. Indiener stelt dat dit met name van groot belang is voor het deel vanaf Eindhovenseweg nr. 10 tot en met de Liempdseweg.

Antwoord: We herkennen de wens en deze wordt opgenomen in het Programma Duurzame Mobiliteit. Hierbij beoordelen we de problematiek rondom de Eindhovenseweg in breed verband en ook in relatie tot de mogelijke ontwikkeling van Boxtel Zuid op lange termijn, zoals omschreven in de omgevingsvisie.

Fietsverbinding A2 - Eindhovenseweg aantasting Dommeldal

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener is van mening dat een verbinding, van de A2 tot de Eindhovenseweg, een zware aantasting zou zijn van het Dommeldal, het Historisch Akkercomplex en de Ecologische rust. Indiener geeft aan dat er al een verbinding is, via een voetgangersbrug, over de Dommel. Wellicht kan er, ter plaatse van de brug over de Dommel van de Eindhovenseweg, een betere aansluiting komen voor voetgangers met de Lange Loop, om zo de brug gemakkelijker te kunnen benutten. Een andere mogelijkheid is wellicht om alleen voor voetgangers een brug over de Dommel te maken, in het verlengde van het doodlopend deel van de Europalaan.

Antwoord: voor het bedoelde gebied ten zuiden van Boxtel is indicatief een pijl aangegeven als zoekgebied voor een toekomstige woon-werk locatie op de langere termijn. Dit zal verder moeten worden uitgewerkt in een gebiedsvisie in de vorm van een Programma onder de Omgevingsvisie. De ontsluiting en de fietsverbinding zullen hier een integraal onderdeel van uitmaken waar wij de suggestie van indiener bij zullen betrekken.

Verkeersveiligheid oude Rijksweg richting het Hollands Diep

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de gevaarlijke verkeerssituatie bij het omhooggaande weggedeelte van de Oude Rijksweg richting de afslag naar het Hollands Diep. Er is daar geen gescheiden fietspad en de snelfietsers hebben daar een zeer smal wegdek te delen met auto's, vrachtwagens en landbouwvoertuigen. Indiener heeft schriftelijk bevestiging gekregen dat de situatie van de snelfietsroute niet is meegenomen en het huidige wegvak ongewijzigd qua breedte zal blijven. Er is alleen gesteld dat dit te zijner tijd (dus na 2024) opnieuw zal worden bekeken zonder nu daar enige toezegging in te willen doen.

Antwoord: Dit is een vraag op projectniveau en wordt uiteindelijk behandeld in de uitwerking van het verbeteren van het fietsnetwerk, mogelijk als of in combinatie snelfietsroute. We delen de zorg over het huidige gebruik en hebben er aandacht voor in het dossier Barrierweg (waar indiener mogelijk op doelt). Voor de Omgevingsvisie valt deze locatie daarmee onder het Programma Mobiliteit en krijgt daar verdere concrete aandacht of uitwerking.

3.4 Krachtige economie

Het derde hoofdthema van de omgevingsvisie van Boxtel is 'krachtige economie'. Dit hoofdthema gaat over de economische aspecten, zoals het vestigingsklimaat, kennis en innovatie en de arbeidsmarkt in de gemeente. Ook de transitie van duurzame landbouw en toerisme en recreatie zijn van belang in dit hoofdthema. De uitgangspunten die onder dit hoofdthema vallen zijn: bereikbare bedrijventerreinen, een goed vestigingsklimaat, agrarische bedrijvigheid en tot slot verduurzaming van bedrijventerreinen. De zienswijzen zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van deze uitgangspunten.

3.4.1 Bedrijventerreinen bereikbaar

Er zijn geen zienswijzen binnengekomen die reageren op de paragraaf over de bereikbaarheid van bedrijventerreinen in de Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

3.4.2 Goed vestigingsklimaat

Bestaande bedrijven vragen te vertrekken

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk 'Krachtige economie'. Indiener vraagt zich af, waarom als er voor is gekozen om geen ruimte te bieden aan nieuwe bedrijven en dat er tegelijkertijd niet voor is gekozen om aan bestaande bedrijven die aan die criteria voldoen (veel ruimte, weinig toegevoegde waarde, zoals VION) te vragen is om te vertrekken.

Antwoord: Het vragen aan bestaande bedrijven die rechtmatig hun bedrijf opereren om te vetrekken is niet aan de orde, en valt niet onder de Omgevingsvisie.

Doelstelling energieneutraal

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener vindt dat op het gebied van energieconsumptie Boxtel bepaalde bedrijven niet welkom hoeft te heten, of bestaande bedrijven te faciliteren (bijv. datacenters). Indiener is van mening dat deze bedrijven de gemeente Boxtel niet helpen om bij te dragen aan de doelstelling om energieneutraal te worden in 2040.

Antwoord: Sinds kort mag er maatschappelijk geprioriteerd worden bij de aanvraag om nieuwe en uitbreidingen van bestaande grootzakelijke aansluitingen. Die prioritering is aan de provincie samen met de netbeheerders en regio. Maar ook daarbij krijgen maatschappelijk gewenste bedrijven die een bijdrage leveren in het verminderen van de netcongestie voorrang.

Vervuilende industrietak

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op pagina 31: 'We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners'. Indiener is van mening dat de ontwerpvisie een stuk duidelijker is, als bovenstaande wordt aangevuld met

bedrijven die een relatief grote uitstoot aan stikstof veroorzaken, danwel onderdeel van een sterk vervuilende industrietak zijn (oftewel een grote 'footprint') veroorzaken.

Antwoord: Onder meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel vallen meerdere onderwerpen. Hierbij wordt ook gekeken naar uitstoot en branche. De tekst wordt niet aangepast.

Waterstofhub

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener reageert op de volgende passage op pagina 30: 'We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.' Indiener vindt dat hiermee de mogelijkheid van een waterstofhub meteen van de tafel is geveegd. Indiener stelt hierover de volgende vragen:

1. Deelt de gemeente deze mening? Zo nee, waarom niet?
2. Als men echt de mogelijkheid van een waterstofhub open wil houden, dan moet in de OOB in de laatst geciteerde paragraaf een uitzondering gemaakt worden voor de waterstofhub, aldus de indiener.
3. Deelt de gemeente deze constatering? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke aanpassing maakt zij in de OOB?"

Antwoord: 1) We delen de mening niet. Op dit moment is niet bekend wat het ruimtebeslag is van een waterstofhub en een waterstofhub is ook geen voorbeeld van een grote logistieke dienstverlener. 2) Het ruimtebeslag kan dus ook relatief klein zijn. Daarnaast kan een waterstofhub ook randvoorwaardelijk zijn voor nieuwe vormen van bedrijvigheid die door de strategische ligging van Boxtel aan de Delta Rhine Corridor en A2 aangetrokken worden en ook Boxtel veel meerwaarde kunnen leveren. 3b) Wij delen deze constatering niet omdat zelfs in het geval dat een waterstofhub veel ruimte inneemt, het een grote meerwaarde kan hebben voor de gemeente Boxtel. Er is dus geen noodzaak tot aanpassing.

Detailhandel in de toekomst

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener verwijst naar de volgende passage op pagina 31: 'Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel.' Indiener benoemd dat horeca en detailhandel laagwaardige vormen van werk zijn; veel uren voor een beperkt salaris. Internet neemt langzaam maar zeker een groot deel van de detailhandel over. Het is logistiek veel milieuvriendelijker dan detailhandel in winkels, omdat het aantal verkeersbewegingen veel kleiner is, aldus de indiener. Op de wat langere termijn kan een groot deel van de menselijke inzet voor het transport, laden en lossen vervangen worden door robotisering en autonome voertuigen, aldus de indiener.

1. Indiener vraagt zich af of de gemeente Boxtel deze constatering deelt? Zo nee, waarom niet?
2. Indiener vraagt zich af of het niet verstandiger is om v.w.b. detailhandel uit te gaan van een sterke daling en een daarop afgestemde visie te ontwikkelen?"

Antwoord: De constateringen van indiener worden niet onderschreven. Voor een aantrekkelijk centrumgebied zijn horeca en detailhandel volgens de gemeente ook in de toekomst belangrijk. De opmerking met betrekking tot laagwaardige vormen van werk wordt niet gedeeld. De sectoren horeca en detailhandel bieden werkgelegenheid waar ook behoefte aan is. Boxtel is bovendien

bekend om het rijke horeca-aanbod. Ten aanzien van detailhandel wordt opgemerkt dat verkoop via internet niet per definitie milieuvriendelijker is, eerder milieuonvriendelijker door de vele transportbewegingen. Bovendien is er door de verkoop via internet veel vraag naar arbeid in de vorm van bijv. orderpicking in magazijnen. Dit wordt zeker niet als een hoogwaardigere vorm van arbeid gezien t.o.v. de reguliere detailhandel of horeca. De suggestie voor de ontwikkeling van beleid op het gebied van detailhandel wordt meegenomen in de uitwerking van een programma voor de kern Boxtel en in het omgevingsplan.

Weren van slachterijen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) reageert op het volgende: 'De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.' Indiener vindt dat deze doelstelling tot het weren van slachterijen dient te voeren.

Antwoord: De gemeente faciliteert een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.

Inkomstenbronnen door bedrijvigheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat een gemeente geld nodig heeft om te kunnen functioneren. De OOB stelt onder andere grenzen aan de mogelijkheden en onmogelijkheden voor de vestiging van bedrijvigheid. Deze bedrijvigheid leidt weer tot inkomstenbronnen voor de gemeente, aldus de indiener.

1. Indiener vraagt zich af of (industriële) bedrijvigheid alleen via de OZB als inkomstenbron voor een gemeente fungeert. Zo nee, op welke manieren nog meer?
2. Indiener vraagt zich af, als er meer manieren zijn, is hier rekening mee gehouden bij het opstellen van de OOB?

Antwoord: In het kader van deze omgevingsvisie is er geen onderzoek gedaan naar inkomstenbronnen van bedrijvigheid, of welke andere functie dan ook. Dit behoort niet tot het kader van een Omgevingsvisie.

3.4.3 Agrarische bedrijvigheid

Huidige problematiek agrariërs

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt dat in het stuk niet duidelijk wordt wat de gemeente gaat doen voor de huidige agrariërs en de problematieken waar zij tegenaan lopen. Indiener vraagt hoe gaat de gemeente deze problematieken gaat wegnemen om daadwerkelijk stappen te kunnen zetten.

Antwoord: wij verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota over landelijk gebied.

Leegloop en toekomstperspectief agrarische bedrijven

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over leegloop en het toekomstperspectief van agrarische bedrijven. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener benoemd dat op veel plaatsen in Boxtel agrarische bedrijven zijn gestopt. Er zijn minder agrarische bedrijven actief dan er wordt aangenomen. Op verschillende plaatsen is er al een leegloop van agrarische bedrijven. Indiener benoemd dat er door forse afname van het aantal land- en tuinbouwbedrijven binnen 10 jaar bij verdere beperkingen de economische drager voor het buitengebied dreigt weg te vallen. De huidige en overgebleven agrarische bedrijven mogen volgens indiener geen belemmeringen krijgen door de nieuwe ontwikkelingen, zodat er ook in 2040 nog een diversiteit is van agrarische bedrijven in en producten uit Boxtel. Volgens indiener moet er naast ruimte voor extensieve bedrijven en bedrijven met nevenactiviteiten ook ruimte zijn en blijven voor gangbare agrarische bedrijven en extensieve bedrijven. Local voor Local productie is volgens de indiener maar een kleine nichemarkt. De doorsnee Boxtels Burger gaat naar de supermarkt en niet naar de boerderijwinkel. De gemeente onderschat de hoeveelheid blijvende agrarische bedrijven en de interesse van stoppende agrariërs die een rol zouden willen spelen in het onderhoud van het buitengebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener ziet in dit huidige ontwerp van de omgevingsvisie weinig perspectief voor de landbouw. Indiener is zelfs bang dat er over een jaar of 10 pas het besef komt dat de landbouw hun perspectief ontnomen is, en er geen leefbaar en goed onderhouden buitengebied meer is. Indiener zou willen benadrukken om zuinig te zijn op onze toekomstige agrariërs en ze het niet moeilijker te maken dan wettelijk al gedaan wordt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346039

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat er een zichtbare afname is van agrarische bedrijven in Boxtel. Het gebrek aan ondersteuning voor de overgebleven bedrijven baart indiener zorgen.

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat de economische levensvatbaarheid van het buitengebied onder druk staat door beperkingen en een afnemend aantal agrarische bedrijven.

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat het behoud van diversiteit in agrarische bedrijven en producten gegarandeerd moet worden.

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat er ruimte dient te blijven voor gangbare agrarische bedrijven, naast extensieve bedrijven en lokale productie.

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat de gemeente de waarde van blijvende agrarische bedrijven en hun rol in het landschapsbeheer lijkt te onderschatten.

Antwoord: wij verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota over landelijk gebied.

Stopzetting agrarische bedrijven

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de stopzetting van agrarische bedrijven. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

Indiener is van mening dat de beperkingen en regelgeving zullen leiden tot verdere stopzetting van agrarische bedrijven, wat kan leiden tot verpaupering van het buitengebied en het wegvallen van economische spelers.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345922

Indiener merkt op dat er de laatste jaren veel agrarische ondernemers zijn gestopt in het landelijk gebied. Daardoor zijn er veel recreatie- en neven activiteiten en woningen in het buitengebied bij gekomen. Indiener vraagt zich af of het buitengebied er daardoor ook mooier op geworden is. Met deze plannen vallen de agrarische gebieden bijna weg.

Antwoord: wij verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota over landelijk gebied.

Ruimte voor agrarische bedrijvigheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener merkt op dat er nu al veel minder agrarische bedrijven zijn dan de gemeente zelf inzichtelijk heeft. Indiener geeft aan dat er voldoende ruimte moet zijn voor de gangbare agrarische bedrijven. Hier zullen de meeste burgers gebaat bij zijn als het om eten of om andere producten gaat, aldus de indiener.

Antwoord: Naast dat het om de hoeveelheid agrarische bedrijven gaat, is de omgevingsvisie vooral ook gericht op de kwaliteit van voedselproductie. De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijke drager als voedselproducent, zoals in de omgevingsvisie is genoemd. Met innovatie en bijvoorbeeld voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief worden geboden voor de agrariërs.

Visiekaart kleinschalige woningenbouw bij stoppende agrariërs

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) merkt op dat het hoofdstuk 'krachtige economie' zo algemeen blijft. Indiener stelt voor om daar waar geldt dat (kleinschalige) woningbouw denkbaar is, en agrariërs willen stoppen, dit te koppelen aan de visiekaart en een concrete plek aan te wijzen.

Antwoord: De gevraagde aanpassing over het aangeven op kaart van concrete plekken voor (kleinschalige) woningbouw op locaties van stoppende agrariërs past niet bij een visie op hoofdlijnen richting 2040. Het onderwerp wordt de komende jaren uitgewerkt in o.a. een programma Vitaal landelijk gebied en er is beleid voor Vrijkomende Agrarische bebouwing in voorbereiding (vaststelling najaar 2024). Voor het toevoegen van woningen moet altijd een locatie specifieke afweging worden gemaakt waarin ook de belangen van agrarische bedrijven worden meegewogen die niet van plan zijn om te stoppen.

Randvoorwaarden voor verandering functie of verdienmodel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener vraagt wat de 'bepaalde randvoorwaarden' zijn waarbinnen agrariërs die willen stoppen hun verdienmodel kunnen veranderen. Indiener vraagt daarbij ook op welke manier bestaande (agrarische) functies beschermd worden tegen deze ontwikkelingen.

Antwoord: De omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. Momenteel wordt ook gewerkt aan nieuw beleid voor de vrijkomende agrarische bedrijfslocaties (vaststelling najaar 2024). Daarin wordt nader invulling gegeven aan de randvoorwaarden waaronder functiewijziging plaats kan vinden van bestaande agrarische bedrijven. Omschakeling is alleen mogelijk binnen de wettelijke kaders en is niet mogelijk zonder een integrale afweging, waarbinnen de belangen van omliggende agrarische bedrijven worden meegenomen.

Windmolens op rest-erf van agrariërs

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 31 staat: 'Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking.'

1. Indiener vraagt om 'erf' te definiëren. Indiener neemt aan dat dit het stuk grond is waarop de gebouwen staan met een klein randje grond er omheen. De echte 'open landbouwgronden' horen hier niet bij. Klopt dit?
2. Zo'n erf zal in de meeste gevallen buiten het 'zoekgebied windmolens', zoals op de kaart aangegeven, vallen, aldus indiener. Indiener benoemd dat in de tekst de zoekgebieden nergens zijn beschreven.
    a. Indiener vraagt zich af of dit een middel is om stoppende boeren in staat te stellen straks op hun eigen rest-erf windmolens te plaatsen, om te zorgen dat zij financieel rond kunnen komen?
    b. Indiener vraagt zich af of deze mogelijkheid ook open staat voor 'rest-erven' buiten een 'zoekgebied windmolens'?
    c. Indiener vraagt zich af of dit de eerdere opmerking van indiener bevestigt over: windmolens op boerenerven van stoppende boeren buiten 'zoekgebieden voor wind', zoals aangegeven op kaart

Antwoord:
De uitwerking van het beleid voor Vrijkomende Agrarische Bedrijfsgebouwen heeft een eigen proces. Dat wordt op dit moment vormgegeven en in het najaar ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. In dat nog vast te stellen beleid werken we de kaders uit voor de mogelijkheden op vrijkomende agrarische locaties.

Mogelijkheden voor bedrijfslocaties in het buitengebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1343822

Indiener (Cumela Nederland) verzoekt om het bestaansrecht van de (lid-)bedrijven (in het buitengebied) te erkennen en om met omgevingswaarden inpassing te geven aan de opgaven en ontwikkelingen die voor de bedrijven relevant zijn. Dit geldt in relatie tot de vigerende vestigingslocatie

en de uitvoering van werken met ‘de plicht’ die bedrijven hebben om invulling te geven aan de omgevingswaarden, beheer en behoud van de openbare ruimte in brede zin en op het gebied van lokale circulaire economie en duurzaamheid. Indiener vraagt om mogelijkheden te creëren om bestaande bedrijfslocaties te kunnen ontwikkelen, uitbreiden en om nieuwvestiging in het buitengebied mogelijk te maken om uitvoering te kunnen geven aan de in de omgevingsvisie vermelde ambities.

Indiener (Cumela Nederland) geeft aan dat de ligging van zijn bedrijven in het buitengebied, ten opzichte van industrieterreinen, essentieel is. Voornaamste redenen zijn: 1) Het voorkomen van hinderlijke verkeerssituaties, omdat onstluitingswegen niet altijd berekend zijn op machines. 2) Het voorkomen van onnodige verkeersbewegingen. 3) Het werk van deze bedrijven bevindt zich veelal in het buitengebied, aldus de indiener.

Antwoord: De keuzes voor het kunnen doorontwikkelen van bedrijven op bestaande locaties en nieuwvestiging vallen buiten het kader van deze Omgevingsvisie 2040. De diversiteit in bedrijven is groot, waardoor op voorhand geen algemene uitspraak mogelijk is over de juiste vestigingslocatie. Deze komen aan de orde in programma's, zoals Vitaal Landelijk gebied en Economie. Het omgevingsplan voorziet in de juridische regeling. Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van de omgevingsvisie. Aanvullend wordt opgemerkt dat de wegen in het buitengebied zeker niet in alle gevallen goed geschikt zijn voor veel vrachtbewegingen.

3.4.4 Verduurzaming bedrijventerreinen

Er zijn geen zienswijzen binnengekomen die reageren op de paragraaf over verduurzaming van bedrijventerreinen in de Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

3.5 Inclusieve duurzaamheid

Het laatste hoofdthema zoals behandeld in de omgevingsvisie is 'inclusieve duurzaamheid'. Inclusieve duurzaamheid is een breed thema dat ingaat op klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. Het gaat hier over de omschakeling naar circulariteit en hernieuwbare energie (energie die afkomstig is uit natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld, bijvoorbeeld door zonnepanelen of een warmtepomp). Ook biodiversiteit, bodem en water komen terug binnen dit hoofdthema. Hier vallen de volgende uitgangspunten onder: water en bodem sturend, klimaatadaptieve maatregelen, energietransitie, duurzame landbouw en grondstoffen. De binnengekomen zienswijzen die aansluiten op het thema 'inclusieve duurzaamheid' zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van deze uitgangspunten.

3.5.1 Water en bodem sturend

Aandacht voor water en bodem sturend

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het feit dat water en bodem sturend zullen zijn. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1344229

Indiener (Rijkswaterstaat) spreekt zijn waardering uit over het feit dat er expliciet aandacht wordt besteed aan het thema water en bodem sturend.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345896

Indiener (Waterschap De Dommel) merkt op dat het principe van water en bodem sturend expliciet is benoemd in de omgevingsvisie voor nieuwe ontwikkelingen. Indiener is positief over het feit dat (als eerste uitgangspunt voor de omgevingsvisie 2040) wordt benoemd dat water en bodem, sturend zijn voor het gebruik van gronden en nieuwe ontwikkelingen. Hetzelfde geldt voor het uitgangspunt dat beekdalen en de natste gebieden niet geschikt zijn voor woningbouw en dat klimaat adaptieve maatregelen randvoorwaarden zijn voor ontwikkeling in kernen en het landelijk gebied.

Antwoord: Als gemeente sluiten wij aan bij het landelijke en provinciale beleid 'water en bodem sturend'. Wij onderstrepen het belang om het water- en bodemsysteem in samenhang met het grondgebruik en nieuwe ontwikkelingen te bekijken.

Water- en bodem sturend geen ambitie, maar wel als uitgangspunt

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt het vreemd dat bodem- en water sturend niet als zodanig in de ambities en scenario's genoemd is maar wel in de uitgangspunten benoemd wordt. Indiener vraagt waarom dit het geval is. Volgens de indiener is de invulling van dit leidende principe niet passend met de ruimtelijke ordeningsopgave waar de gemeente voor staat. Bij een water- en bode sturend principe zal volgens indiener het waterpeil van de watergangen en beekdalen een peil krijgen, waardoor verschillende ontwikkelingen weg zullen moeten. Indiener spreekt liever niet over een systeemherstel met water en bodem sturend (terug naar vroeger) maar van het aanpassen van het systeem naar nieuwe maatschappelijke opgaven en omstandigheden, waarbij bijvoorbeeld waterkwaliteitsdoelen gehaald worden.

Antwoord: Het uitgangspunt water en bodem sturend volgt uit de ambities die zijn beschreven onder inclusieve duurzaamheid, zoals "er is sprake van een goede water- en bodemkwaliteit". Het uitganspunt is bedoeld voor alle nieuwe ontwikkelingen, en waar mogelijk wordt ook het huidige gebruik aangepast. Dit is niet altijd mogelijk.

Beekdalen en hoogwaterbescherming

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

De gemeente Boxtel heeft een bijzondere ligging in of nabij beekdalen van Dommel, Beerze en Esschestroom. Dit wordt ook benoemd als een unieke kwaliteit van de gemeente die ruimte krijgt. Het belang voor bergen van water bij piekbuien en het beperken van overstromingsrisico's stroomafwaarts wordt daarbij benoemd. Indiener (Waterschap De Dommel) bevestigt dit. Overstromingsrisico's stroomafwaarts hebben te maken met de relatie met hoog water op de Maas. Deze invloed reikt tot aan Boxtel. Indiener vraagt dit expliciet te benoemen, om de regionale samenhang en noodzaak tot samenwerking te bevestigen.

Antwoord: De indiener heeft gelijk dat dit een grotere samenhang heeft en de samenwerking noodzakelijk is. Een beschrijving van de werking van het watersysteem op een hoger schaalniveau past niet bij de reikwijdte van een gemeentelijke omgevingsvisie, en is volgens de gemeente ook niet nodig om toch goed samen te kunnen werken. De gemeente blijft in de toekomst graag samenwerken met Waterschap de Dommel en andere betrokken partijen, zoals dat nu ook al wordt gedaan.

Bodem en water sturend bij ruimtelijke keuzes en grondgebruik

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

In het kader van het handelingsperspectief Watertransitie van de indiener (Waterschap de Dommel) kijkt indiener bij ontwikkelingen of deze op een hoge kop, flank of meer in het beekdal liggen. De invulling van de watertransitie verschilt per type gebied. Kenmerkend voor de gemeente Boxtel is dat zij doorsneden wordt door beekdalen en verder grotendeels uit flanken bestaat (overgang tussen hogere en lagere gronden), aldus de indiener. Waar in de beekdalen rekening houden met ruimte voor piekafvoeren in het (regionale) watersysteem van belang is, wat ook wordt benoemd, is op de flanken het vinden van een balans tussen droge en natte situaties de uitdaging. Indiener adviseert dit explicieter te benoemen.

Op de hogere delen van de gemeente is juist de aanvulling van grondwater meer van belang. In Boxtel betreft dat primair locaties waar bebouwing aanwezig is. Indiener vindt het daarom positief om te zien dat bijvoorbeeld afkoppelen van hemelwater als standaard voor robuuste woonwijken is benoemd. De flanken zijn veelal de meest geschikte gronden voor de landbouw. Bij het thema landelijk gebied wordt terecht benoemd dat de toekomst van het landelijk gebied om keuzes vraagt.

Water en bodem zijn leidend. Dat is volgens indiener niet enkel een kwestie van een goede kwaliteit van water en bodem en het vasthouden van water, maar gaat over ruimtelijke keuzes en grondgebruik. Dit laatste lijkt bij genoemde ambities voor het programma Klimaatadaptatie en water niet benoemd. Indiener vraagt om hier meer expliciet aandacht aan te geven.

Antwoord: De invulling van de opgaven m.b.t. water (grond, oppervlaktewater, afval) worden verder uitgewerkt in het Programma Klimaatadaptatie en Water en het Programma Vitaal Landelijk Gebied. Hierin is de ruimte om de complexiteit van het systeem te benoemen, en om keuzes en maatregelen

nader uit te werken. Hierbij maken wij graag gebruik van de kennis en expertise van Waterschap de Dommel. De omgevingsvisie is hierbij richtinggevend.

Waterbeschermingsgebieden beschermen en water een plek geven in ruimtelijke plannen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

Indiener (Waterschap De Dommel) benoemd dat de ambities en uitgangspunten uit de omgevingsvisie een concrete uitwerking krijgen in (onder andere) de omgevingsprogramma's en omgevingsplannen. Deze zijn bijvoorbeeld van groot belang om beekdalen/waterbergingsgebieden binnen de gemeentegrens te beschermen en bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw te ontzien. Indiener vindt dat deze uitwerking samen met de provincie plaats zou moeten vinden. Indiener vraagt om aan te geven of dat klopt.

Daarnaast is indiener van mening dat bijvoorbeeld het programma Klimaatadaptatie en water (en anders een programma Water en riolering) een geschikt programma is om het uitgangspunt van standaard afkoppelen in op te nemen.

Via deze zienswijze biedt indiener nadrukkelijk aan om concreet verder te denken over de plek van water in ruimtelijke plannen en relevante thema's zoals, naast het programma Klimaatadaptatie en Water, het programma Wonen en Landelijk gebied.

Antwoord: Ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw worden op een passende wijze ingepast in overleg met de provincie en het waterschap. De uitgangspunten van de Omgevingsvisie voor een klimaatadaptieve inrichting zijn hierbij onverkort van toepassing.

De concretere uitwerking zal zijn beslag krijgen in het Programma Klimaatadaptatie en Water. Hierbij maken wij graag gebruik van de kennis en expertise van Waterschap de Dommel. Wat betreft het afkoppelen zijn wij dezelfde mening toegedaan en wordt dit verder uitgewerkt in het Programma Klimaatadaptatie en Water.

De beekdalen zijn al indicatief aangegeven op de kaart van de omgevingsvisie. In reactie op de zienswijze voegen wij hier nog de waterbergingsgebieden aan toe, zoals opgenomen in de Omgevingsverordening van de Provincie.

Behoud vruchtbare gronden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

Indiener is van mening dat het behoud van vruchtbare gronden voor landbouw, met name in beekdalen, van groot belang is voor de productie en opbrengsten van agrarische bedrijven. Deze gronden zijn volgens indiener minder gevoelig voor droogte en hebben vaak een hoog organisch gehalte door de eeuwenlange bewerking. Deze gronden zorgen voor goede productie en opbrengsten.

Antwoord: de zienswijze van indiener is in lijn met de omgevingsvisie waarin is opgenomen dat de meest vruchtbare gronden zoveel mogelijk beschikbaar blijven voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw.

3.5.2 Klimaatadaptieve maatregelen

Faciliteren groene daken

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt groene daken een goede ontwikkeling maar vraagt hoe de gemeente gaat faciliteren in het maken van de zoden welke uiteindelijk de groene daken moeten vormen.

Antwoord: waar de beplanting voor groene daken vandaan komt is geen onderwerp voor de omgevingsvisie.

3.5.3 Energietransitie

Duurzame energieopwekking op basis van recente cijfers en ontwikkelingen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de cijfers die gebruikt zijn voor duurzame opwekking. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 1345900, 1345907, 1345932, 1345939, 1345919, 1345944, 1345961, 1345985

Indieners geven aan het belangrijk te vinden dat de scenario's voor duurzame energieopwekking gebaseerd zijn op cijfers niet ouder dan drie jaar. Indieners vinden dat de gemeente zich moet baseren op de technologie die verwacht wordt voor de komende 10 jaar.

Antwoord: De gemeente is onderdeel van de Regionale Energie Strategie (RES) waar gebruik wordt gemaakt van de meest actuele cijfers. Voor de opwek opgave van duurzame energie wordt de komende 10 jaar ingezet op bewezen technologieën, zoals wind- en zonne-energie. Wij verwijzen aanvullend naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

Geen duurzame energieopwekking in het buitengebied

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die zeggen dat het buitengebied niet ten koste mag gaan van duurzame opwekking. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345885, 1345915, 1345916, 1345911, 1345932, 1345939, 1345933, 1345919, 1345938, 1345942, 1345953, 1345974, 1345970, 1345993, 1345983, 1345903, 1345904, 1345905, 1345895, 1345900, 1345933, 1345930, 1345972, 1345961, 1345947, 1346049

Indieners zijn van mening dat het buitengebied (landbouw en natuur) niet ten koste mag gaan van duurzame energieopwekking. Indieners vinden dat er voornamelijk ingezet moet worden op zon op dak, langs snelwegen of op parkeerplaatsen.

Antwoord: Op natuur (NNB) is geen energieopwekking toegestaan en op landbouwgronden alleen bij uitzondering, zie ook de toelichting in paragraaf 2.1. Op dak en genoemde objecten is onvoldoende ruimte voor de opgave. Tot nu toe is ongeveer 20% van de opwek opgave voor 2030 op dak gerealiseerd. Wij gaan ervan uit dat dat door zon op dak en objecten dit kan toenemen tot 40%, zodat voor het overige deel zon op land(-bouwgrond) noodzakelijk is. En dan nog heeft de opgave voor 2030 betrekking op de helft van de klimaatopgave. In de periode 2030-2050 moeten we de andere helft van de benodigde CO2-reductie realiseren door opwek en een efficiënter gebruik van energie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345919, 1345951, 1345956, 1345944, 1345961, 1345990, 1345985

Indieners vinden het belangrijk dat de gemeente (en in het bijzonder voor Lennisheuvel en omstreken) zo groen mogelijk blijft en dat de ruimte voor landbouw en natuur niet gebruikt wordt voor de opwekking van energie. Dit geldt volgens indieners voor Lennisheuvel, omdat daar de gehele tijd geknaagd wordt aan de groene open ruimte.

Antwoord: Zonneparken in Natuurnetwerk Brabant (NNB) zijn op grond van provinciaal beleid niet toegestaan en op landbouwgrond alleen als dit noodzakelijk is of valt onder uitzonderingen. Zie ook paragraaf 2.1

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345930

Indiener geeft aan dan zonnepaneel-velden het leef geluk volkomen weg zal nemen. Indiener dringt erop aan dat de plannen voor een zonnepark aan de Esschebaan geschrapt worden.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener vindt dat kostbare landbouwgrond niet opgeofferd mag worden voor zonneparken. Volgens indiener is dit tegenstrijdig met 'de meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw). Daarnaast gaan volgens indiener de dieren eronder lijden. Ook wordt de uitkijk van indiener beperkt en zijn er mogelijke effecten op de gezondheid. Daarnaast zou het volgens indiener tot waardevermindering van de huizen kunnen zorgen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt het terecht dat zonnevelden niet ten koste mogen gaan van agrarische gebruik.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345961

Indiener geeft aan het absoluut niet eens te zijn met de geplande zonneparken in de vrije natuur, waarlangs dan gewandeld wordt. Indiener geeft aan dat dit een gedachte is om mentaal ziek van te worden en indiener ook somber stemt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345947

Indiener ziet graag dat zonneparken op landbouwgrond uit de ontwerp-Omgevingsvisie worden gehaald, omdat dit door de Rijksoverheid wordt afgeraden en er geen draagvlak is.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking 1345961

Indiener vindt het belangrijk dat de landbouw en natuur niet nu al wordt opgeofferd, omdat de gemeente "bang" is dat de transitie-doelen niet worden gehaald.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en landbouwgrond.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346035

Indiener is het niet eens met de aanleg van zonneparken en in het landelijk gebied.
Indiener noemt hiervoor de volgende redenen:

- Energie opwekken op plekken waar het niet direct wordt gebruikt is op dit moment geen optie omdat de teruglevering aan het stroomnet voor de komende jaren niet mogelijk is.

- Kleinschalige zonneparken leveren geen structurele, toekomstvaste bijdrage aan de landelijke energietransitie en zijn voor de komende vijf tot tien jaar en zelfs niet eens in staat om te doen waarvoor ze zijn bedacht: leveren van elektriciteit aan het stroomnet.
- Veel inwoners van Boxtel hebben, net als indiener, de afgelopen jaren welbewust de stap gemaakt, met subsidies vanuit de overheid, om via eigen zonnepanelen in een (groot) deel van hun eigen energiebehoefte te voorzien, en het overschot terug te leveren.
- Kleinschalige zonneparken, waarbij landbouwgronden of natuurgebieden worden opgeofferd, leveren enkel een financieel voordeel op voor investeerders, die veelal niet eens in de gemeente woonachtig zijn, laat staan dat ze die energie zelf kunnen/willen gaan gebruiken.
- De natuur is volgens indiener in dit scenario het tweede slachtoffer. Als landbouwgronden straks vol zouden staan met zonnepanelen is dat waardevolle stukje natuur voor eens en voor altijd verdwenen dus kan er nooit sprake zijn van bevordering van de biodiversiteit zoals in de omgevingsvisie staat verwoord, aldus de indiener.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en landbouwgrond. Aanvullende wordt opgemerkt dat zonneparken niet zijn toegestaan in Natuurgebieden, en dat uit onderzoek blijkt dat bij een goede landschappelijke inpassing de biodiversiteit in zonneparken kan toenemen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op de passage “Waar dat kan wordt zonne-energie […] buitengebied ingezet.” Indiener is van mening dat inmiddels is ingehaald door de actualiteit. De Ministers Jetten en De Jonge hebben op 26 oktober 2023 een brief naar de Tweede Kamer gestuurd met daarin een weergave van afspraken die tussen Rijk, Provincies, gemeenten, waterschappen en anderen zijn gemaakt m.b.t. de ontwikkeling van zonneparken. Uit deze brief blijkt dat zonnevelden in landelijk gebied (lees: buitengebied) niet zijn toegestaan. De Omgevingsvisie van Boxtel moet hieraan worden aangepast, aldus indiener. Ook eerder vastgesteld beleid (Visie Zon- en Wind uit 2020) moet om diezelfde reden worden herzien. Ook deze visie is daarmee achterhaald en kan niet meer worden uitgevoerd. Indiener is van mening dat de gemeenteraad e.e.a. integraal dient te herzien.

Antwoord: *We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en beleid van het Rijk.*

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345965

Voor de indiener is het belangrijk dat de kleine groene strook tussen de bebouwing van Lennisheuvel en de Kampina, natuur met landbouw blijft en niet voor opwek van energie wordt gebruikt.

Antwoord: De Kampina en haar bufferzones vormen een onderdeel van de Natura 2000 gebieden: een netwerk van beschermde natuurgebieden. Indiener geeft aan dat 'de kleine groene strook tussen de bebouwing van Lennisheuvel en de Kampina niet voor opwerk van energie wordt gebruikt'. Dit is ook niet de bedoeling en staat ook niet als zodanig op de omgevingsvisiekaart. Het kan zijn dat de indiener de scenariokaart (waar wel nog een zoekgebied voor zonne-energie op staat) verward met de definitieve omgevingsvisiekaart.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345992

Indiener wil graag voorlopige standpunten en zorgen kenbaar maken. Het betreft de geplande zonnevelden in de gemeente, en in het bijzonder die aan de Beerze. Er is volgens indiener steeds minder natuur in en rond Boxtel. Indiener benoemd de zandwegen Pinkstelaarseweg uitlopend op Loxvenseweg (de achtertuin van Lennisheuvel en de sleutel naar de Kampina), daar waar de boer mooi en gezond voedsel teelt, en waar op een dag vele mensen wandelen, op een steenworp afstand van de Kampina. Het is een stuk land, waar je volgens indiener in de zomers, nog reeën kunt zien, die van uit de Kampina komen. Er zijn vele argumenten aan te halen, om Nee te zeggen tegen zulke grote zonnevelden, aldus de indiener.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en plannen.

Zonne-energie op industrieterreinen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over zonnepanelen op industrieterreinen. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345908, 1345987, 1345929, 1345900, 1345907, 1345933, 1345974, 1345961, 1345973, 1346049

Indieners geven aan dat het inzetten van grootschalige zonne-energie thuis hoort op industrieterreinen waar ook de afname plaatsvindt. Dit zal bijdragen aan net-ontlasting, in plaats van net belasting op zonnige dagen en dit volgt de zonne-ladder.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345942

Indiener vraagt zich af waarom er niet beter wordt gehandhaafd op het aansporen of dwingen van grote bedrijven om zonnepanelen op eigen terrein te installeren.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en plannen.

Zonneladder aanhouden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener geeft aan dat de zonneladder aangehouden dient te worden en dat er in principe geen vruchtbare gronden meer aangewend mogen worden voor zonneparken (provinciaal beleid is geen extra zonnevelden meer op landbouwgrond). Realisatie van zonneparken in en rondom extensieve beheerde gronden, rondom natuur kan een win-win situatie opleveren, aldus indiener. Indiener is van mening dat men hierover geen visie heeft. Indiener noemt verder dat heel veel agrarische bedrijven zonnepanelen op hun daken hebben en hierin zelfvoorzienend zijn. Indiener is energieleverend.

Antwoord: We zijn blij met de bijdrage van de agrarische bedrijven aan de energietransitie. Voor de rest verwijzen we naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en plannen.

Dubbelfunctie energieopwekking in beekdalen/natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener vindt het positief dat de zonneladder toegepast gaat worden, maar vraagt zich af waarom er geen energieopwekking in de beekdalen/natuur mag. Indiener vraagt waarom hier geen dubbelfunctie mag komen, zodat goede landbouwgrond beschikbaar blijft voor de landbouw.

Antwoord: Energieopwekking in natuur is op grond van provinciale regels niet toegestaan en in beekdalen ongewenst. Maar ook de landbouwkundige kwaliteit van grond dient bij de inzet van landbouwgrond voor zonneparken afgewogen te worden.

Geen zonnepanelen op vruchtbare grond

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die vinden dat er geen zonnepanelen mogen komen op vruchtbare grond. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937, 1346043

Indieners vinden dat de visie op zonneparken zorgvuldig bekeken dient te worden. Indieners zijn van mening dat zonnepanelen niet op vruchtbare grond gelegd mogen worden.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken. Aanvullend wordt opgemerkt dat in de omgevingsvisie is aangegeven dat zonnevelden niet ten koste mogen gaan van de omslag naar duurzame landbouw.

Zonneparken blokkeren ruimte om te wandelen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345908

Indiener is het niet eens met de plannen rondom de geplande zonneparken. Indiener is van de mening dat, door deze in de vrije natuur te plaatsen, er niet meer gewandeld kan worden in de vrije natuur.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken. Aanvullend wordt opgemerkt dat er bij zonneparken in het kader dubbelgebruik juist ruimte kan komen voor recreatief medegebruik, zoals wandelen.

Geen zonneweides in uitloopgebied en landschapspark

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener benoemd dat het bestemmingsplan buitengebied 2016 geen ruimte biedt voor zonneweide-locaties voor energieopwekking; dit is niet voor niets destijds zo gesteld, aldus de indiener. Volgens indiener zal dit vrijwel onmiddellijk het authentieke karakter van het buitengebied verpesten en zullen recreanten en toeristen er zich niet meer door aangetrokken voelen. Een verbod op zonnepaneel-weiden lijkt indiener daarom logisch te benoemen voor de gebieden met de functies 'uitloopgebied' en 'landschapspark'

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken. Aanvullend wordt opgemerkt dat er bij zonneparken in het kader meervoudig ruimtegebruik, zoals opgenomen in de omgevingsvisie, er ook kansen zijn voor recreatief medegebruik, zoals wandelen.

Zonnepanelen op perronoverkappingen en risicoanalyse

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) stelt zich als doel om in 2030 CO2 neutraal te opereren. Dat betekent dat vele daken en perronoverkappingen voorzien zijn of worden van zonnepanelen om zo voldoende stroom op te wekken voor verlichting, reisinformatie, liften en roltrappen. Indiener verzoekt derhalve bij het maken van plannen rekening te houden met mogelijke schaduwwerking op de ProRail zonnepanelen en indien nodig met indiener in contact te treden, zodat voornoemde doelstelling van indiener voor 2030 haalbaar blijft.

Indiener stelt dat uit een risicoanalyse moet blijken dat zonnepanelen c.a. op bijvoorbeeld parkeerplaatsen en/of geluidschermen en/of langs spoorwegen geen negatief effect hebben op de hoofdspoorweginfrastructuur. Dat moet onder meer uit de vereiste EMC (elektromagnetische compatibiliteit) berekening blijken, aldus de indiener. En dan met name de weerstandsbeïnvloeding (geen aardingen/aansluitpunten in buurt van het spoor conform RLN00398) en diverse aspecten met betrekking tot aansluiting op het hoogspanningsnet. Ook voor de weerkaatsing van licht van zonnepanelen dient volgens indiener aangetoond te worden dat aanwezige seinen niet “overstraald” kunnen worden door lichtweerkaatsing door de zonnepanelen. Indiener adviseert om deze risico’s te laten berekenen en, voordat gestart wordt met de realisatie van het zonnepark, indiener te voorzien van de uitkomsten.

Antwoord: Deze opmerkingen worden meegenomen bij de uitwerking van concrete projecten/ vergunningaanvragen.

Agrarische waarde zonneweide

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat Agri-pv wordt gedefinieerd als een ‘combinatie van landbouw en het opwekken van zonne-energie’. Indiener vraagt zich af welke agrarische waarde een zonneweide heeft.

Antwoord: Er zijn verschillende praktijkvoorbeelden bekend, waarbij zonneparken bijvoorbeeld worden gecombineerd met de teelt van zacht fruit (de zonnepanelen dienen als teelt ondersteunende voorziening), het extensief houden van schapen, of verticale zonnepanelen in combinatie met blijvend grasland en begrazing. Maar zonneparken kunnen ook gecombineerd worden met flora die stuivers aantrekt en daarmee een dienst levert aan de landbouw. En er zijn nog verschillende andere innovaties mogelijk en/of in onderzoek.

Mogelijkheden windenergie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het toepassen van windenergie. Enerzijds zijn indieners voor windenergie, ze zien het als een beter alternatief dan zonneparken. Anderzijds zijn indieners tegen het toepassen van windenergie. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel aankijkt tegen het toepassen van windenergie.

Enerzijds voor windenergie;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345904

- Indiener is van mening dat het verstandig is om te kijken naar alternatieve energieopwekking, zoals wind. Volgens de indiener zullen enkele windmolens langs de snelweg en/of delen van het spoor niemand in de weg staan.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346049

- Volgens indiener kan Boxtel zich beter richten op alternatieven zoals windenergie waarbij een hoger rendement te behalen valt ten opzichte van de verouderde zonnepanelen en parken.

Anderzijds tegen windenergie;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

- Indiener (Beraad de Verborgen Buitens) is verrast door het opnieuw opnemen van de mogelijkheid van windturbines in het noordelijke deel van gemeente Boxtel. Indiener ziet dit als een grote bedreiging voor de kwaliteiten van het gebied. Indiener is van mening dat de gemeente Boxtel hier opnieuw voorbijgaat aan eerder geuite bezwaren vanuit de (landgoed)eigenaren en bewoners van dit gebied alsook de ondubbelzinnige bezwaren van belangrijke natuurorganisaties zoals Natuurmonumenten, Brabantse milieufederatie en andere partijen. Indiener vraagt om de Omgevingsvisie op dit onderdeel aan te passen, omdat gezien alle eerdere correspondentie en reacties vanuit het gebied het plaatsen van windturbines in het noordelijk landgoederencluster niet gewenst is en niet mogelijk is gebleken. Indiener is van mening dat de wens om turbines te plaatsen in de landgoederen cluster niet te verenigen is en haaks staat op die voorgenoemde ambities. Waar 'dubbel gebruik' geschreven wordt, verwacht indiener dat er in realiteit 'gemotiveerd wordt afgeweken' van die prachtig ambities op gebied van natuur/ biodiversiteit. Indiener geeft aan dat waar in de visie is opgenomen dat Gemeente Boxtel inzet op een gezonde leefomgeving van haar inwoners, het vergroten van de biodiversiteit en het versterken van de natuurwaarden, zijn dit precies de aspecten die zijn aangehaald door de diverse partijen waarom windturbines niet mogelijk zijn in dit gebied. Indiener geeft aan dat waar keer op keer de wens voor turbines in dit gebied gewoon wordt opgeschreven, hierdoor het idee normaliseert dat in de toekomst kan worden gezegd: ja maar, het is toch al opgenomen in eerdere besluitvorming, wij geven hier slechts uitvoering aan.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

- Indiener (Groene Hart) vindt dat de status van het onderdeel zijn van Het Groene Woud maakt dat bepaalde ontwikkelingen en ambities daar niet binnen passen. Dit geldt volgens indiener vooral voor ontwikkelingen die grootschalig zijn en een grote omgevigsverstoring met zich meebrengen. Verglazing van percelen t.b.v. zonnestroom passen volgens indiener naar aard en omvang op geen enkele wijze in het oude cultuurlandschap. Windturbines zijn wellicht nog meer verstorend omdat ze naast geluid en schaduwval vooral landschappelijk storen en op geen enkel wijze vallen in te passen, aldus de indiener. Hier dient bovendien rekening gehouden te worden met de grensoverschrijdende gevolgen. De schade stopt niet bij een grens van een natuurgebied. Daarom dient volgens indiener ook een ruime bufferzone rondom Het Groene Woud in acht genomen te worden.

Antwoord: Omdat het niet altijd waait en de zon niet altijd schijnt, is een combinatie van zon en wind de meest duurzame en goedkope vorm van energie. Daarom dient onderzocht te worden of windenergie inpasbaar is en dient het belang van een duurzame en betaalbare energievoorziening afgewogen te worden tegen andere waarden. Pas als die afweging heeft plaatsgevonden, kan het opgenomen worden in besluitvorming.
Wij gaan die mogelijkheden verder verkennen, maar ook langs de A2 moet goed gekeken worden of windenergie inpasbaar en haalbaar is. Uit onderzoek blijkt dat de ruimtelijke beperkingen geen grootschalige windenergie langs het spoor mogelijk maken.

Andere vormen duurzame energie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het opnemen van andere vormen van duurzame energie in de Omgevingsvisie. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 1345979, 1345981, 1345907, 1345979, 1345941, 1345942, 1345966, 1345979

De indiener stelt dat de scenario's geen aandacht besteden aan andere vormen van duurzame energie opwekking zoals bodemwarmte of het vergisten van dierenpoep en andere biomassa (zoals hout, bladafval, rioolvet, ..). Indiener vraagt zich af of dit verwerkt kan worden in een scenario en visie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346049

Indiener vindt dat de gemeente er goed aan zou doen om het advies van het rijk op te volgen i.p.v. koortsachtig vast te houden aan verouderde plannen en technieken.

Antwoord: Bodemwarmte biedt met name kansen in de collectieve warmtevoorziening en daarvoor zijn de mogelijkheden onderzocht en blijkt dat vooral in de hoogbouw er kansen liggen. Mestvergisting kan ook een bijdrage leveren, maar de opgave voor Boxtel zal vooral met zon en wind ingevuld moeten worden. Zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345908, 1345987, 1345929, 1345974

Indiener noemt dat energie-neutraal willen zijn in 2040, met alleen zon en wind energie een illusie is. Maar, dat dit wel aangevuld kan worden met energie uit geothermie en biomassa.

Antwoord: Wij willen niet in 2040, maar zo snel mogelijk energieneutraal zijn. Uit onderzoek in het kader van de Transitievisie Warmte (TVW) en specifiek onderzoek naar de mogelijkheden voor collectieve warmte is gebleken dat geothermie voor onze gemeente niet haalbaar is. Biomassa en de omzetting van opgewekte elektriciteit in waterstof kunnen in de toekomst ook een bijdrage leveren. Die andere vormen zijn onvoldoende om de doelstelling in 2050 te behalen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een energie-, en waterstofhub te ontwikkelen. De waterstofhub is gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor, zoals opgenomen in de omgevingsvisie.

Definitie duurzame energieopwekking

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener vraagt wat de definitie is van duurzame energieopwekking. Indiener vraagt daarnaast welke vormen van energieopwekking vallen onder duurzame energie; zonnepanelen? windmolens? mestvergisting? bio brandstof?

Antwoord: De definitie van duurzame energieopwek is: de opwek van hernieuwbare energie afkomstig van natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld. De genoemde categorieën vallen daar onder voorwaarden onder.

Wijkverwarming

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener benoemd dat de rijksoverheid en netbeheerders gemeentes oproepen om na te denken over hoe warmte per wijk zal worden gemaakt. Indiener leest niets terug over dit onderwerp. Indiener vraagt zich af of dit opgenomen kan worden in de in de scenario's en visie.

Antwoord: De transitievisie warmte is niet vastgesteld als programma onder de Omgevingswet. Er komt een wettelijke verplichting om dit wel te doen. Het programma Warmte is daarom in de omgevingsvisie in het hoofdstuk 'Doorwerking' genoemd als toekomstige programma in lijn met de volgende ambitie van de omgevingsvisie: "De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave."

Waterstof

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het gebruik van waterstof. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345904

Indiener benoemd dat er op dit moment ontwikkelingen zijn in de wind-sector om over-capaciteit op te slaan in waterstof. Een energiebron die veel beter toekomst bestendig is dan de oude documenten waarop de huidige omgevingsvisie gebaseerd is, aldus de indiener.

Antwoord: de omgevingsvisie is gebaseerd op de geldende afspraken en meest actuele informatie die in het kader van de Regionale Energie Strategie (RES) beschikbaar zijn, zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1. Aanvullend wordt opgemerkt dat de waterstof afkomstig van wind op zee kansen biedt vanwege de ligging van Boxtel ten opzichte van de Delta Rhine Corridor. Daarom is het onderzoeken van deze kansen ook in de omgevingsvisie opgenomen. De (on)mogelijkheden en de haalbaarheid hiervan zullen uit onderzoek moeten blijken.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 30 staat: 'Specifiek worden de kansen onderzocht om een energie-, en waterstofhub te ontwikkelen. De waterstofhub is gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor.' Indiener vraagt zich af:

1. Wat stelt men zich fysiek voor bij een energie- en waterstof-hub?
2. Hoe vindt verdere distributie plaats vanuit deze hub?
3. Is het een leidingen knooppunt met opslagcapaciteit (gashouders) en aan en afrijdende vrachtwagens, of …
4. Hoeveel ruimte denkt men hiervoor nodig te hebben?
5. Wat is het motief om een energie- en waterstofhub te willen:
    a. werkgelegenheid;
    b. groene imago;
    c. belasting opbrengst voor de gemeente;
    d. Of is de waterstofhub een van de vervelende dingen die Boxtel op zich wil nemen? Met name het aspect veiligheid speelt een rol.
    e. Wat heeft zo'n uitspraak voor gevolgen:
        i. als Shell zich meldt voor het vestigen van zo'n hub is de gemeente dan bijna verplicht hierin mee te gaan?

ii. hoe verhoudt zo'n uitspraak zich tot het beperkt ontwikkelen van industrieterreinen?

Antwoord:

1. *Met energie- en waterstof hub wordt bedoeld een samenwerking tussen de bedrijven op het bedrijventerrein gericht op energiesturing. Bij een waterstof hub kan waterstof uit de Delta Rhine Corridor (DRC) worden afgenomen of opgewekte elektriciteit omgezet worden in waterstof in ingevoegd worden in die DRC.*
2. *Met name door de DRC, maar dit is nog onderwerp van onderzoek.*
3. *Dit is onderwerp van nader onderzoek.*
4. *Hiervoor is nog geen concreet ruimtebeslag bekend en dit ruimtebeslag is ook afhankelijk van toekomstige normen voor de externe veiligheid. Dit moet nog worden onderzocht.*
5. *Zie onderstaande antwoorden*
    a. *Dit biedt ook kansen voor de lokale werkgelegenheid, maar de DRC is van internationaal belang en is vooral noodzakelijk om de werkgelegenheid te kunnen behouden.*
    b. *De DRC ligt ondergronds, maar voor een waterstofhub zal bovengronds ruimte gereserveerd moeten worden, die landschappelijk goed ingepast moet en kan worden.*
    c. *De belastingopbrengsten op internationale schaal komen maar beperkt ten goede aan de gemeente Boxtel, maar geeft de DRC wel kansen voor Boxtel boven gemeenten waar de DRC niet doorheen loopt.*
    d. *Daarbij moeten de kosten (in brede zin) afgewogen te worden ten opzichte van de baten en moeten met name de veiligheidsrisico's afgewogen worden.*
    e. *Zie onderstaande antwoorden:*
        i. *Wie zich ook meldt voor zo'n hub, dan is het altijd nog aan het gemeentebestuur om bepalen of en zo ja, onder welke voorwaarden we daar medewerking aan willen verlenen.*
        ii. *Als behoefte is aan een waterstof hub dan vraagt dat ruimte, maar dan nog kan dit samengaan met het beperkte ontwikkelen van industrieterreinen als de ruimtebehoefte van zo'n hub beperkt is. Dit moet nog nader worden onderzocht.*

Stroom terugleveren

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345900

Indiener vindt het belangrijk dat de gemeente aantoont dat het mogelijk is om zonder problemen stroom terug te leveren aan het net.

Antwoord: Het technisch ontwerp van zonneparken moet erop gericht zijn om een bijdrage te leveren aan de vermindering van de netcongestie. Dit kan door een batterijopslag en door gebruik te maken van nieuwe contractvormen met de netbeheerder die in de toekomst onder de Energiewet mogelijk worden. Dan spreek je bijvoorbeeld af dat je alleen elektriciteit levert op momenten dat er vraag is. Dan is de prijs ook hoger, waarmee de hogere kosten voor de opslag vergoed worden.

Netcongestie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over congestie op het elektriciteitsnet. Onder ‘antwoord’ is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat de categorie zonnepaneel op korte termijn vol is. Het net kan het niet aan en voorlopig is er geen betaalbare opslag, aldus de indiener. Op zomerse dagen is er al te veel zonnestroom. Indiener vraagt zich af hoe de OOB zich verhoudt tot de realiteit.

Antwoord: Het net kan het niet aan omdat we allemaal tegelijkertijd elektriciteit terugleveren, waardoor er mee aanbod is dan vraag naar elektriciteit. Maar als we onder andere in zonneparken batterijopslag realiseren, dan kan die elektriciteit nuttig gebruikt worden en kan het aanbod meer in balans met het aanbod worden gebracht.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345929

Indiener reageert op, dat de zonnepanelen pas over vijf jaar in gebruik kunnen worden genomen, vanwege capaciteitsproblemen op het net. Indiener geeft aan dat dit een behoorlijk risico lijkt. Over 5 jaar kan wet- en regelgeving vanuit de rijksoverheid er totaal anders uitzien, aldus de indiener. Daarnaast wordt er volgens indiener een investering gedaan die vijf jaar niet zal renderen en dus geld kost.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345947

Indiener wijst erop dat de capaciteit van het elektriciteitsnet ervoor kan zorgen dat de zonneparken niet effectief zijn.

Antwoord: Er zal pas in de realisatie van zonneparken geïnvesteerd worden op het moment dat er zekerheid is over de levering van de opgewekte elektriciteit aan afnemers. Dit brengt risico's met zich mee, maar als we nu geen ruimte reserveren voor de opwekopgave door zonneparken te vergunnen, dan is er in de toekomst ook geen ruimte als de capaciteitsproblemen zijn opgelost. Bovendien zullen netbeheerders niet investeren in infrastructuur als er geen aanvraag ligt voor een aansluiting. Daarnaast kunnen zonneparken ook een bijdrage leveren aan het verminderen van netcongestie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener benoemd dat netbeheerders verwachten dat de krapte op het elektriciteitsnetwerk lang kan aanhouden. Een logische oplossing volgens indiener is energie besparen en meer opwekken achter de meter. Indiener ziet dit niet heel duidelijk deel uitmaken van op zijn minst één scenario en vraagt zich af of dit aangepast kan worden.

Antwoord: zowel energiebesparing als opwekking achter meter zijn doelen uit de vastgesteld Regionale Energiestrategie en is in elk scenario aan de orde. De concrete maatregelen worden verder uitgewerkt in het programma Duurzaamheid.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345942

Indiener ziet graag dat het beleid voor duurzame energie geactualiseerd wordt op de huidige technologie en ontwikkelingen. Indiener wijst erop dat dit plan vijf jaar geleden is gedacht en is gebaseerd uit cijfers uit 2011-2017. Toen was er nog geen idee van de netcongestie die nu speelt. Indiener vraagt zich daarom af waarom er meer zonneparken in de natuur gerealiseerd worden als deze niet aangesloten kunnen worden.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van duurzame energie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener stelt dat het elektriciteitsnet overbelast is en dit voorlopig niet opgelost is. Indiener benoemd het volgende: “Tot grofweg 2030 zal de netcongestie alleen maar toenemen, tenzij je in een gebied zit waar de netbeheerder bezig is met het verzwaren van het net”, aldus een expert. "De aanleidingen

voor het probleem gaan harder dan dat er oplossingen komen." Volgens indiener houdt de OOB geen rekening met de onder andere door de RABO geschetste realiteit. Indiener vraagt zich af:

1. Hoe kijkt de gemeente naar deze realiteit?
2. Het lijkt indiener zinvol om de realiteit te verwerken in de OOB. Dit betekent bijvoorbeeld dat er iets opgenomen wordt als: 'Realisatie op korte termijn heeft geen zin. Plannenmaken en vergunningverstrekking voeren we in hoog tempo uit. Dit om later een vliegende start te kunnen met de realisatie als de tijd rijp is.' indiener vraagt wat de gemeente vindt van zo'n aanvulling.

Antwoord: Om de energietransitie mogelijk te maken zijn dus oplossingen noodzakelijk die een bijdrage leveren aan de vermindering van netcongestie, dus bijvoorbeeld batterijopslag of de omzetting in waterstof.

1. *De realiteit van netcongestie vraagt die oplossingen*
2. *Die oplossingen zijn randvoorwaardelijk voor de energietransitie, maar de energietransitie als ambitie is opgenomen. Het kan zijn dat die oplossingen tijd vragen, waardoor de realisatie van de opwekopgave vertraagd, maar de gevolgen voor de omgeving op lange termijn zijn gelijk. Een aanvulling is daarom niet noodzakelijk.*

Elektrisch rijden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener ziet niets uitgewerkt worden over het opladen van elektrische auto's, tractoren, kranen en graafmachines, terwijl dit wel de verwachte richting is op de stikstof en fijn stof problemen aanpak. Indiener vraagt zich af of dit opgenomen kan worden in de in de scenario's en visie.

Antwoord: Het opladen van elektrische voertuigen is een uitwerking van maatregelen die volgen uit de Omgevingsvisie. We danken u voor de suggesties en nemen deze mee in de uitwerking in het programma Duurzaamheid.

Dubbelgebruik zonnevelden met recreatie en biodiversiteit

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat de combinatie met recreatie in theorie misschien dubbelgebruik is, maar er niet concreet gemaakt wordt, welke vorm van recreatie kan worden gezien als een functie die te combineren is met zonnevelden. Indiener stelt; we moeten de eerste toerist nog maar zien die ervoor kiest om tussen de zonnepanelen in een groot zonneveld te flaneren. Bovendien worden zonnevelden volgens indiener afgeschermd van de omgeving met grote, hoge hekken. Die zijn dus helemaal niet voor mensen toegankelijk en daarmee valt de dubbelfunctie met recreatie af. Biodiversiteit is geen opzichzelfstaande functie en daarom kan om die reden geen sprake zijn van dubbelgebruik, aldus indiener. Datzelfde geldt voor waterberging. Meervoudig ruimtegebruik van zonnevelden is daarmee volgens indiener onvoldoende onderbouwd.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken, bestaand beleid hieromtrent en lopende initiatieven. Aanvullende merken we op dat in de omgevingsvisie is opgenomen voor meervoudig ruimtegebruik, en dat uit onderzoek (en uit de praktijk) blijkt dat goed ingepaste zonneparken wel degelijk een bijdrage kunnen leveren aan de biodiversiteit, en met juiste inrichting ook waterbergend vermogen kunnen hebben.

Gebiedseigen kenmerken bij klimaataanpak

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

De klimaataanpak behelst volgens indiener (Beraad de Verborgen Buitens) meer dan alleen de energie-transitie. Indiener is van mening dat moet worden gekeken vanuit de gebiedseigen kenmerken welke inbreng kan worden geleverd. Zo biedt de gemeente Boxtel o.a. een hele belangrijke bijdrage in de water-buffering, biodiversiteit etc.

Antwoord: we delen de zienswijze van indiener, daarom gaar de omgevingsvisie onder het hoofdstuk 'Inclusieve Duurzaamheid' juist in op alle door indiener genoemde aspecten.

3.5.4 Duurzame landbouw

Toelichting landbouwtermen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die zich afvragen wat de betekenis is van verschillende landbouwtermen. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1346050, 1345902, 1345937, 1346043

Indiener geeft aan dat er binnen de omgevingsvisie verschillende termen gebruikt worden, waarbij geen duidelijke definitie is gegeven. Bijvoorbeeld "duurzame landbouw", "natuurinclusieve landbouw", "kringlooplandbouw" en "intensieve landbouw". Indieners zien een uitleg van deze termen graag terugkomen in de woordenlijst, uitgesplitst per sector om het tastbaar te maken.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050, 1345960

Indieners vragen wat er bedoeld wordt met 'de omslag naar duurzame landbouw'.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Volgens de indiener (ZLTO) worden een aantal termen door elkaar gehaald, namelijk circulaire-, natuurinclusieve- en kringloop landbouw. Volgens indiener zitten hier wezenlijke verschillen in, waardoor het stuk anders geïnterpreteerd kan worden. Indiener stelt voor om de term toekomstbestendige landbouw te gebruiken, zodat het recht doet aan de vijf verschillende vormen van landbouwtransitie welke ook door provincie Noord-Brabant zijn opgenomen in haar beleid.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de definities. De nadere uitwerking krijgt plaats in het programma Vitaal landelijk gebied. We passen de term duurzaam niet aan naar toekomstbestendig, omdat de term duurzaam passend is bij de reeds door de raad vastgestelde ambities onder het thema 'Inclusieve Duurzaamheid'.

Bodemuitputting en (kunst)mest

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over bodemuitputting door (kunst)mest. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1345902, 1346043, 1345995

Indieners geven aan dat extensieve land- en tuinbouw, waaronder boomteelt, minder gewas opbrengst en dus ook minder CO_2 vastlegging geeft. Indieners benoemen ook dat de huidige mestnormen en nitraat gebruiksnormen nog verder naar beneden gaan de komende jaren door Europese en landelijke beperkingen. Een achteruitgang van het organische stofgehalte van de bodem leidt vervolgens

indieners weer tot meer uitspoeling. In feite kan men de grond dan niet in balans houden en put men de grond ook bij extensief gebruik uit wat juist niet de bedoeling kan en mag zijn, aldus indieners. Volgens indiener zorgen alle laanbomen voor CO_2 vastlegging en in stedelijke omgeving gaan de bomen 'verder met vastleggen'.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener ziet door de beperkingen in gewaskeuze en verminderde (kunst)mestgift de opbrengsten dalen. Zo komt het verdienmodel van indiener ernstig in het gedrang. Extensiveren klinkt leuk maar dan is er meer grond nodig terwijl er in de gemeente Boxtel de laatste jaren al heel veel landbouwgrond is verdwenen voor natuur, woningbouw en wegen, aldus indiener. Indiener is van mening dat als daar nog meer van gaat verdwijnen, weinig boeren hun inkomen nog op peil kunnen houden, wat gaat leiden tot grotere bedrijven.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346039

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat de gevolgen van beperkingen op mestnormen en nitraatgebruik worden onderschat.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener gaat er van uit, dat de gemeente Boxtel met het zoveel mogelijk uitbannen van kunstmest onder andere een bijdrage wil leveren aan het voldoen aan de stikstofnormen. Indiener vraagt of dit klopt. Indiener vraagt of er nog andere doelstellingen zijn, die de gemeente hiermee nastreeft. Zo ja, welke doelen zijn dit dan?

Het belangrijkste doel van het beperken van stikstofuitstoot is het bevorderen van biodiversiteit, aldus de indiener. Indiener vraagt of de gemeente Boxtel deze mening deelt. Zo nee, welke doelstelling heeft de gemeente er dan mee? Zo ja, heeft de gemeente er nog meer doelstellingen mee? Zo ja welke dan?

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener geeft aan dat een heel goed punt in de omgevingsvisie is dat de beschikbare landbouwgronden niet te veel gebruikt worden voor gewassen die veel bestrijdingsmiddelen nodig hebben. Al noemt indiener ook dat je daar niet altijd aan ontkomt. Indiener is van mening dat de oude bemesting met de gierton veel beter voor de biodiversiteit is, vogels gingen daarna op t veld zitten.

Antwoord: In het algemeen wordt opgemerkt dat een te veel aan kunstmest een negatief effect op de bodemkwaliteit kan hebben, en dat de productie van kunstmest veel energie kost, daarom is in de omgevingsvisie het streven opgenomen om 'niet of nauwelijks' kunstmest te gebruiken. (Kunst)mest zal niet per definitie onwenselijk zijn. Gelet op de zienswijzen passen we de woorden 'niet of nauwelijks' daarom aan in zo min mogelijk'.

De door indieners genoemde voorbeelden en voorgestelde maatregelen en normen gaan verder en zijn concreter dan wat er in de omgevingsvisie staat. Concrete richtlijnen voor (kunst)mest zijn geen onderdeel van de omgevingsvisie maar kunnen wel uitgewerkt worden in het programma Vitaal landelijk gebied en het Omgevingsplan. Hierbij wordt opgemerkt dat de Europese normen en richtlijnen leidend zijn. Aanvullende wordt verwezen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

We passen de zin "Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt" als volgt aan: Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt."

Oorzaak laag grondwaterpeil

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de oorzaken van een laag grondwaterpeil. Onder ‘antwoord’ is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902, 1345937

Indieners zijn van mening dat een mogelijk laag grondwaterpeil niet alleen te danken is aan de agrarische sector maar juist voor een groot deel aan de industrie en grondwateronttrekking bij infrawerken, zoals tunnelbakken. Indieners benoemen dat de agrarische sector het water terug in de bodem brengt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener stelt voor dat als bepaalde gebieden vernat moeten worden, dat dit dan in het gebied zelf gebeurt en niet 1 kilometer verderop.

Antwoord: in de omgevingsvisie wordt niet gesteld dat een laag grondwaterpeil alleen aan de agrarische sector te danken zou zijn. De suggesties van indieners worden meegenomen in de uitwerking van her programma's Vitaal landelijk gebied en Duurzaamheid.

Drainage en druppelirrigatie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346039

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat initiatieven zoals peil gestuurde drainage en druppelirrigatie al worden toegepast om watergebruik te verminderen.

Antwoord: het is goed om te lezen dat indieners al initiatieven nemen om watergebruik te verminderen. Het verminderen van watergebruik sluit aan bij de doelen en ambities van de omgevingsvisie. De uitwerking van maatregelen volgt in de programma's.

Agrarisch gebruik chemische gewasbeschermingsmiddelen en water

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het agrarische gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen en water. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899 en 1345902

Indieners vinden dat zonder onderbouwing wordt gesuggereerd dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en water in Boxtel te hoog is met de opmerking dat er voor teelten waar veel gewasbeschermingsmiddelen en water wordt gebruikt er geen ruimte is.

Volgens indieners is anno 2024 het gewasbeschermingsmiddelen gebruik aanzienlijk lager dan 10 jaar geleden en daarnaast wordt er steeds meer gewerkt en ingezet op natuurlijke groene gewasbeschermingsmiddelen en natuurlijke producten ter stimulering de Plantweerbaarheid.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener benoemd dat oppervlaktewater zoals De Dommel en Smalwater/ Kleine Aa in Boxtel vaak ook vervuild is door lozingen van niet agrarische bedrijven al dan niet uit België dat via de Kempen door Boxtel stroomt of door overstorten van riolen bij grote hoeveelheden regen.

Indiener benoemd dat de land en tuinbouw volop bezig is met projecten zoals peil gestuurde drainage, druppel irrigatie en dergelijke om watergebruik te verminderen.

Het kunnen en mogen gebruiken van grondwater is voor een deel van de agrarische bedrijven van levensbelang, volgens de indiener. Dit mede door de extremere weertypes met langere periode van droogte. Het aanbrengen van water in zijn teelt kost de agrariër fors geld en het gebruik is dan vaak ook een afgewogen beslissing, benoemd indiener. Het gebruik en oppompen van grondwater moet dus ook mogelijk blijven, vind de indiener.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Indiener benoemd dat voor het bovenwettelijke PlanetProof certificaat je maar maximaal 3 Kg per Ha aan werkzame stof mag hebben van gewasbeschermingsmiddelen. Boomkwekerij van indiener zit maar net boven de 1 Kg werkzame stof per Ha en gebruikt minimaal gewasbeschermingsmiddelen mede door mechanische onkruidbestrijding, aldus indiener.

Antwoord: de omgevingsvisie gaat niet in op specifieke bedrijven, maar we waarderen het zeer dat indieners al zeer bewust omgaan met gewasbeschermingsmiddelen. In de omgevingsvisie kijken we naar de bijdrage die de gemeente Boxtel kan leveren aan de gezamenlijke opgave om vervuiling tegen te gaan. Het is in het algemeen belang om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen te verlagen. Het is de ambitie om dit verlagen en dit is nodig gelet op afname van de biodiversiteit en de veranderingen in het klimaat.

Gelet op de reactie van indieners nuanceren we de tekst. We passen de zin "Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt" als volgt aan: Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt."

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener geeft aan dat er wordt gesuggereerd dat teelten die veel water vragen en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben, niet samen kunnen gaan met een duurzame landbouw. Indiener vraagt welke teelten hieronder worden verstaan, en hoe de gemeente dit ziet in combinatie met de opgave voor met landbouwperspectief.

Indiener geeft aan dat in het document wordt gesuggereerd dat bepaalde sectoren veel water en gewasbescherming behoeven en dan er erg negatieve effecten zijn op bijvoorbeeld de waterkwaliteit. De afgelopen jaren zijn grote stappen gezet om het gebruik van gewasbescherming en water terug te brengen, aldus indiener. Volgens de indiener is het van belang dat de juiste context geschept wordt en dat er op basis van meten en feiten wordt beredeneerd. Negatieve waterkwaliteit kan volgens indiener ook door andere factoren, als bijvoorbeeld rioolwaterzuiveringen of emissies uit het buitenland, worden bepaald.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346039

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen aanzienlijk verminderd is, en er wordt ingezet op duurzame alternatieven.

Antwoord: we waarderen dat er door indieners al veel stappen zijn gezet en verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener geeft aan dat er zonder verdere onderbouwing wordt gesuggereerd dat er geen ruimte is voor het teelten waar veel gewasbeschermingsmiddelen en water voor wordt gebruikt. Indiener denkt dat er eerst mensen moeten komen kijken vanuit de gemeentes bij de des betreffende bedrijven. Indiener stelt dat áls er gespoten wordt, dit meer biologisch dan chemisch is. Veel mensen zijn totaal niet op de hoogte van wat er daadwerkelijk wordt gebruikt. Het is alleen mogelijk de biologie die de planten versterkt, bij de planten te krijgen middels spuittechnieken. Vaak hebben deze middelen een grotere geur afscheiding dan chemische middelen waardoor de agrarische sector vaak als vervuilers worden aangekeken.

Indiener geeft aan dat de laatste 15 jaar het gebruik van chemische middelen al ver afgenomen is en dat dit zeker nog verder af gaat nemen. Echter, er moet dan wel bij iedereen een knop om bij. Dus, ook voor de mensen die plannen maken voor de gemeenten.

Indiener is van mening dat het totaal absurd is hoe er over watergebruik wordt gesproken. De agrarische sector brengt bijna alles terug in de grond. In de agrarische sector wordt al het water opgevangen en hergebruikt. Vollegrond bedrijven zijn druk bezig met druppel irrigatie. Ga naar de industrie die alles op slokken en als afvalwater weer lozen.

Indiener stelt dat water van levensbelang is voor de agrarische sector en het oppompen van water dus ook moet blijven.

Indiener stelt voor de boom-en planten teelt niet weg te schuiven, maar te stimuleren. Deze ondernemingen zijn een aanwinst voor natuur en mens, aldus indiener.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Belang van grondwater voor boomkwekerij

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Indiener benoemd dat het kunnen en mogen gebruiken van grondwater voor een groot deel van de percelen van Boomkwekerij De Spankert van levensbelang is, dit mede door de extremere weertypes met langere periode van droogte. Indiener heeft momenteel ruim 15 ha voorzien van druppel bevloeiing/irrigatie en heeft hiermee ten opzichte van voorheen een flinke water en energie/brandstof besparing gerealiseerd. Het gebruik van (grond) water in de teelt kost geld en tijd en het gebruik is dan vaak ook een afgewogen beslissing, aldus indiener. Het gebruik en oppompen van grondwater moet volgens indiener dus ook mogelijk blijven. Via irrigatie geeft indiener een gebalanceerde mix van vloeibare meststoffen mee afhankelijk van wat de grond en de teelt nodig heeft. Dit wordt ook wel fertigatie genoemd. Van uitspoeling van meststoffen is hierbij geen sprake, aldus indiener.

Antwoord: we waarderen dat er door indieners al veel stappen zijn gezet. De omgevingsvisie doet geen uitspraken op bedrijfsniveau. We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Overdadige neerslag

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 37 staat: 'Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuur inclusieve landbouw en kringlooplandbouw, maar niet voor teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben.'

Indiener benoemd dat het OOB primair geschreven lijkt vanuit de grote droogte in de afgelopen jaren. Nu blijkt overdadige neerslag ook een probleem. Hierdoor ontstaat volgens indiener verzadigde sponswerking en wordt naast wateropslag ook waterafvoer weer een issue.

Indiener vraagt zich af of de OOB hier ook aandacht aan kan besteden. Misschien is er op termijn toch behoefte aan water slurpende planten, aldus de indiener. Indiener is van mening dat het zinvol is om wat flexibiliteit te hebben in de OOB.

Antwoord: de omgevingsvisie is niet geschreven vanuit gebeurtenissen van de afgelopen jaren, maar vanuit lange termijn trends en ontwikkeling die zich voordoen. Er is geen reden tot aanpassing.

Natuurinclusieve landbouw

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over natuurinclusieve landbouw. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener geeft aan dat alle landbouw natuurinclusief moet worden. Volgens de indiener zijn op locaties verder van de natuur, soepelere richtlijnen voor beregening en bemesting mogelijk.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) vindt ook dat alle landbouw natuurinclusief dient te worden. Dat wil zeggen circulaire landbouw met respect voor de ecologie en milieu, aldus de indiener.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

De gemeente zet in op natuur inclusieve landbouw. Indiener is van mening dat hierin de volgorde en een goede samenwerking met gebiedspartners belangrijk zijn. Grond strategie blijft volgens indiener een van de belangrijkste punten hierin en vergt echt nog een verdiepingsslag.

Antwoord: De gemeente is er zich van bewust dat grondstrategie een belangrijk instrument is, en verdiept moet worden. Dit kan de gemeente alleen met partners zoals grondeigenaren en de Provincie. De uitwerking heeft plaats in een programma en de Provincie en het Waterschap hebben in hun zienswijzen al aangeboden hierin samen op te trekken.

Financiële garantie duurzame landbouw

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er wordt bedoeld met 'er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw'. Indiener vraagt hoe de gemeente omgaat met de gevolgen van deze ontwikkeling. Indiener vraagt zich af hoe de gemeente hierbij garantie geeft voor een financieel duurzame bestendigheid.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw. Aanvullende merken wij op dat de gemeente onmogelijk financiële garanties af kan geven voor de bestendigheid van welke sector dan ook.

Strenge afspraken landbouwactiviteiten rond natuurgebieden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener geeft aan dat het wenselijk lijkt om strenge afspraken te maken over landbouwactiviteiten rond natuurgebieden; geen intensieve landbouw, boomteelt, zonnevelden of intensieve recreatiebedrijven. Geen ontwatering, beregening, gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest. En strenge afspraken over bemesting

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Negatieve beeldvorming van de landbouw

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die vinden dat de Omgevingsvisie een negatieve beeldvorming van de landbouw weergeeft. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1346043, 1345902, 1345937, *1345922, 1345960, 1346039, 1345902*

Indieners zijn van mening dat het Ontwerp Omgevingsvisie gedeeltelijk een negatieve beeldvorming van de huidige land- en tuinbouw weergeeft. De visie presenteert een idealistisch maar onhaalbaar beeld van de agrarische sector en het buitengebied. Volgens indieners lijkt de gemeente de omvang van de blijvende agrarische bedrijven die interesse hebben in het onderhoud van het buitengebied, te onderschatten.

Antwoord: De gemeente Boxtel en daarmee de omgevingsvisie onderkent dat de landbouw een belangrijke landschappelijke drager en voedselproducent is en blijft. Dit wordt bij de deelgebied uitwerking 'landelijk gebied' nadrukkelijk gezegd. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Duurzame bedrijfsvoering (jonge) agrariërs

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de (al) duurzame bedrijfsvoering van agrariërs. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1346043, 1345902, 1345937, 1345922, 1345960, 1346039

Indieners geven aan dat de agrarische sector al duurzamer bezig is dan vaak wordt aangenomen, en dat de jonge generatie agrariërs duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan en aan innovatieve

oplossingen werkt. Volgens indieners komt er door Europese en landelijke beperkingen/eisen en mede door deze omgevingsvisie een gebrek aan perspectief en dreigt de jonge ondernemer af te haken. Juist deze jonge generatie moet volgens de indiener ook in 2040 nog kunnen blijven ondernemen in het buitengebied van Boxtel. Daarom moeten volgens indieners de extensieve, de gangbare en de toekomstbestendige agrarische bedrijven mogelijkheden blijven behoud.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener benoemd dat zowel de veehouderij als akkerbouw al sinds jaar en dag bezig is om op een zo'n duurzame manier zijn producten te produceren. Indiener benoemd dat er zijn vele milieu en natuureisen zijn waaraan de landbouw moet voldoen, zowel op Europees als nationaal niveau. Uit de visie lijkt het er volgens indiener op alsof de gemeente nog verder gaat in deze eisen. Door het opleggen van deze eisen kan het economisch niet meer interessant zijn deze producten te produceren en verdwijnt de landbouw uit de gemeente, aldus de indiener. Indiener is van mening dat de gemeente agrarische ondernemers juist zou moeten willen stimuleren en helpen zodat de gemeente zijn bedrijvigheid in het buitengebied houdt en zodat het buitengebied ook onderhouden wordt.

Antwoord: De gemeente Boxtel is blij te horen dat de indieners deze ontwikkeling (bij de jongere generatie) ziet. Dat past binnen de ambitie 'krachtige economie' die ruimte biedt voor een toekomstige bestendige agrarische sector waarbij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie. De gemeente Boxtel onderkent dat de landbouw een belangrijke landschappelijke drager en voedselproducent is en blijft. Dit is bij het deelgebied uitwerking 'landelijk gebied' in de omgevingsvisie reeds opgenomen. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Boomkwekerij

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Indiener (laanboomkweker) is van mening dat bij verdere beperkingen en afname van het aantal land- en tuinbouwbedrijven de economische drager voor het buitengebied dreigt weg te vallen. De laanboomkwekerij zorgt, volgens indiener, voor een diversiteit in het landschap. Door de verschillende soorten bomen en struiken, het gebruik van grasbannen tussen de rijen bomen en rondom het perceel en her der bloemstroken zorgt dit voor een grotere biodiversiteit. Indiener stelt dat het merendeel van de burgers de grote biodiversiteit waardeert.

Antwoord: De gemeente Boxtel en daarmee de omgevingsvisie onderkent dat de landbouw (waaronder de gemeente ook de boomkwekerij toe rekent) een belangrijke landschappelijke drager en voedselproducent is en blijft. Dit wordt bij de deelgebied uitwerking 'landelijk gebied' nadrukkelijk gezegd. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Dicht bij consument telen en verkopen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het telen dicht bij de consument. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Rond kerk en Orion werkgroep) vraagt zich af hoe de gemeenten het zo dicht mogelijk bij de consument telen, verwerken en verkopen van de producten gaat realiseren.

Antwoord: dit is onderdeel van de uitwerking in een programma. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345943

Indiener ziet graag dat er in de ontwerp-Omgevingsvisie meer wordt uitgeweid over de plannnen voor de duurzame landbouw en welke producten dicht bij de consument kunnen worden geteeld, verwerkt en verkocht.

Antwoord: we weiden hier in de omgevingsvisie bewust niet verder over uit, dit is onderdeel van de uitwerking in een programma. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener heeft ernstige twijfels bij de haalbaarheid en betaalbaarheid van 'local voor local', qua voeding. Het aantal consumenten dat hier extra voor wil betalen, is volgens indiener, zeer beperkt. Als grootste voorbeeld blijkt dat zelfs de Hereboeren nog steeds niet aan hun gewenste aantal deelnemers zit (200). Ook blijkt uit landelijke gegevens dat het aandeel biologisch al vele jaren rond de 4% zit en dit ook niet gaat stijgen. Ik durf zelfs te stellen dat de gangbare landbouw een lagere footprint heeft dan de biologische en dus eigenlijk beter is voor de natuur. De meeste mensen gaan niet meer betalen voor hun eten en zo lang dit goedkoper uit het buitenland in de supermarkt ligt, zijn er geen mogelijkheden om deze trend te veranderen in “local voor local”.

Antwoord: we nemen het standpunt van indiener ter kennisgeving aan en dit is onderdeel van de uitwerking in een programma. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Waarde landbouwgrond

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345943

Indiener ziet dat er agrarische gronden worden omgezet naar natuurgronden, waardoor er weinig ruimte is voor agrariërs om te extensiveren. Indiener is bang dat als in het plan agrarische gronden om worden gezet, grondeigenaren te maken krijgen met een lagere waardering van deze gronden. Indiener heeft het idee dat met dit plan planmakers de waarde van de gronden bepalen.

Antwoord: concrete maatregelen en grondwaarde vallen niet binnen het kader van de omgevingsvisie. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien landelijk gebeid en duurzame landbouw.

Centraliseren groenteteelt

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener is van mening dat het centraliseren van de groenteteelt in een volledig beheerste gesloten omgeving niet veel werkgelegenheid oplevert, we wonen toch al met te veel mensen op te weinig grond, aldus de indiener. Alles wat we kunnen weg-automatiseren of alles wat we - voor menselijke inspanning - overbodig maken is meegenomen, aldus indiener.

1. Beperkt of geen gebruik van kunstmest resulteert in beperkte opbrengst. Als er geen kunstmest gebruikt mag worden resteert stalmest in combinatie met groenbemesting (stikstof bindende planten) dus. Indiener vraagt zich af:
    a. Hoe verhoudt dit zich tot de mogelijkheden voor veeteelt en bio-industrie?
    b. Hierover geen woord in deze omgevingsvisie. Betekent dit dat dit een 'vrije kwestie' is?
2. Er wordt niet gesproken over veeteelt, veehouderij.
    a. Waarom niet?
    b. Zijn er gronden waar alleen maar gras kan groeien? (Wij kunnen geen gras eten. Wij hebben dus grasconverteerders nodig.)"

Antwoord: dit is onderdeel van de uitwerking in een programma. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Natuur-centraal wereldbeeld

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener is van mening dat het type wereldbeeld, dat impliciet achter biodiversiteit schuilgaat, getypeerd kan worden als een 'natuur-centraal' wereldbeeld. Indiener vraagt of de gemeente deze mening deelt. Zo nee, welk type wereldbeeld ligt hier volgens de gemeente aan ten grondslag?

Indiener benoemd dat bij een 'natuur-centraal' wereldbeeld je maatregelen neemt die optimaal zijn voor de 'natuur als geheel'. Dit impliceert, dat de gevolgen van het realiseren van je visie nadelig kunnen uitpakken voor de mens'. Bijvoorbeeld hongersnood. Die hongersnood hoeft zich niet meteen te voltrekken in Boxtel of omgeving, aldus de indiener. Indiener vraagt of de gemeente deze conclusie deelt. Zo nee, waarom niet?

Indiener vraagt of de gemeente Boxtel net als indiener zelf vindt dat de afbouw van kunstmestgebruik in balans moet zijn met een vreedzame en geleidelijke afbouw van de bevolkingsomvang. Zo nee, waarom niet?"

Antwoord: Nee, de gemeente deelt de mening niet. De omvang van de bevolking behoort niet tot de invloedsfeer van de gemeente Boxtel. De gemeente zet in op een gezonde bodem waardoor de voedselproductie minder afhankelijk is van kunstmest. Er ligt overigens niet een specifiek type wereldbeeld aan de omgevingsvisie ten grondslag. In de vier hoofdthema's van de omgevingsvisie komen juiste alle aspecten van people, planet en profit aan bod.

Permanente bewoning Dennenoord

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Indiener benoemd dat de permanente bewoning in Dennenoord stikstof uitstoot geeft door verkeersbewegingen in het buitengebied van Boxtel West. Hiervoor zullen volgens indiener welllicht agrarische bedrijven worden uitgekocht en extra natuur worden aangelegd ter compensatie. Echter de overblijvende agrarische bedrijven in Boxtel West moeten mogelijkheden blijven houden, aldus indiener. Indiener geeft aan dat als dit op plaatsen niet mogelijk of gewenst is, dat er dan een compensatieregeling hiervoor zal moeten komen.

Antwoord: De Omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen en voorziet dan ook niet in een detailniveau zoals indiener hier bedoelt. Verdere uitwerking van de visie dient plaats te vinden in op

te stellen programma's, zoals Natuur, Landschap en Biodiversiteit en Vitaal Landelijk gebied. De Omgevingsvisie blijft ongewijzigd.

3.5.5 Grondstoffen

Hernieuwbare grondstoffen bouwprojecten

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd de volgende passage: 'In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten.' Het gaat hier over 'inkoop en uitvoering van bouwprojecten'. Indiener vraagt zich af over welke bouwprojecten het hier gaat. Alle bouwprojecten, uitgevoerd op grondgebied van de gemeente Boxtel? Of alleen de door de gemeente Boxtel binnen haar eigen gemeentegrenzen uitgevoerde bouwprojecten?

Antwoord: Het is de ambitie om in 2040 bouwprojecten binnen de gemeente op deze wijze uit te voeren. Het betreft de bouwprojecten waar de gemeente vanuit haar bevoegdheid (in 2040) inspraak in heeft.

3.6 Deelgebieden

In dit hoofdstuk van de omgevingsvisie zijn de uitgangspunten beschreven die specifiek voor de deelgebieden gelden. Er wordt hier onderscheid gemaakt tussen stedelijke centrum, robuuste woonwijken, vitale kernen, bedrijfsfuncties, natuurgebieden, beekdalen en landelijk gebied. De binnengekomen zienswijzen die aansluiten op het hoofdstuk 'deelgebieden' zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van bovengenoemde categorieën.

3.6.1 Stedelijk centrum

De Dommel door Boxtel

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het beleefbaar maken van de Dommel door Boxtel. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener is van mening dat het heel belangrijk is om de Dommel (door Boxtel) en historische sloten te bewaren, oevers niet te verlagen en beekdalen op te hogen.

Antwoord: Dank voor de suggestie. De gemeente onderstreept het belang van de Dommel door het stedelijk centrum van Boxtel. De uitwerking van het meer zichtbaar maken van de Dommel is geen onderdeel van de Omgevingsvisie maar een apart project. In de uitwerking zal met alle belangen (recreatief, natuurlijk (herstel) van de watergang, ecologie) rekening gehouden worden.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

De ambitie om de Dommel meer zichtbaar en beter beleefbaar te maken vindt de indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) goed. Indiener vraagt zich af hoe dat concreet uitgevoerd gaat worden. Het blijft vaag en niet concreet, terwijl hier een grote kans ligt om Boxtel aantrekkelijker voor eigen bewoners en buitenstaanders te maken.

Antwoord: Deze ambitie zal in een uitwerking kunnen plaatsvinden waarbij er een continue afweging met andere ambities voor o.a. natuur(verbindingen) gemaakt zal worden.

Grenzen compact centrum

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) verzoekt in ruimtelijke zin een compact centrum te definiëren en aan te geven wat de grenzen van dat compacte centrum zijn

Antwoord: Dit valt niet in de Omgevingsvisie maar vindt nadere uitwerking in een programma en/of Omgevingsplan.

Dorp Boxtel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) stelt dat Boxtel geen stedelijk centrum heeft. Het is een dorp.

Antwoord: Het centrum van Boxtel onderscheidt zich door stedelijke kenmerken qua voorzieningenniveau, dichtheid, aanwezigheid station etc. ten opzichte van andere gedeelten van Boxtel en andere kernen binnen de gemeente. Er bestaan geen officiële regels over dorp versus stad.

3.6.2 Robuuste woonwijken

Betekenis robuust

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk 'Deelgebieden, robuuste woonwijken'. Robuust is volgens de Van Dale 'sterk, stevig gebouwd', of 'flink, krachtdadig' (bijv. robuuste maatregelen). In veel omgevingsvisies komt het woord robuust voor. Het wordt alleen niet duidelijk hoe wij robuust in de eerste betekenis van Van Dale moeten zien in relatie tot woonwijken, aldus de indiener. Dat vraagt volgens de indiener nadere uitwerking en toelichting.

Indiener is van mening, dat in plaats van robuust, veerkrachtig misschien beter op zijn plaats is.

Antwoord: We vinden dit een prima suggestie en vervangen de term door veerkrachtige woonwijken. Op deze worden zowel de fysieke als de sociale aspecten van deze wijken recht gedaan.

Totstandkoming mobiliteitstransitie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk 'Deelgebieden, robuuste woonwijken'. Indiener benoemd dat bij het inrichten van bereikbaarheid wordt uitgegaan van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Indiener vindt het goed om het autogebruik terug te dringen, mits daar een goed alternatief tegenover staat. Indiener verzoekt concreet te maken hoe die mobiliteitstransitie tot stand gaat komen en welke maatregelen daarvoor in de omgevingsvisie worden genomen.

Antwoord: De concrete maatregelen zijn nog niet bekend en worden onderzocht in het kader van het programma Duurzame Mobiliteit.

Combinatie wonen, werken en voorzieningen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op 'zoekgebieden toekomstige woonwijken'. Hier wordt in één adem wonen, werken en voorzieningen genoemd. Dit vraagt om een nadere omschrijving, aldus de indiener. Indiener is van mening dat het niet aan te bevelen is om wonen en werken op deze locaties te combineren, tenzij het bijvoorbeeld voor beroep aan huis is. Voorzieningen zouden volgens indiener gelezen moeten worden als buurtvoorzieningen die het buurtleven bevorderen.

Antwoord: De Noordwesthoek kreeg op de kaart de aanduiding 'Duurzame en passende woonuitbreiding'. Het gebied 'Boxtel-Zuid' de aanduiding 'zoekgebied wonen- werken'. Bij de ontwikkeling van die locaties stellen we een gebiedsvisie op. We kijken dan ook welke voorzieningen noodzakelijk zijn voor de betreffende wijk, maar ook voor de gemeente als geheel. De gebiedsvisie geeft gedetailleerder inzicht in de waarden en welke delen voor welke functie geschikt zijn. Er vindt een nadere afweging plaats tussen die waarden en de beoogde functies. Een gebiedsvisie stellen we onder de Omgevingswet vast in de vorm van een Programma. Burgerparticipatie maakt daarvan onderdeel uit. De eerder door de raad vastgestelde ambities (2022) en de algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing bij het opstellen van een programma.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat 'Het gebied ten zuiden van Boxtel' niet naar een specifiek gebied of locatie verwijst en daarmee te ruim geformuleerd. Dat biedt geen duidelijk inzicht in wat daarmee bedoeld wordt, en dat geeft geen vertrouwen voor de gemeenschap van Lennisheuvel, aldus de indiener.

Antwoord: Het gebied is in de tekst van de omgevingsvisie nader gedefinieerd als het gebied tussen het Dommeldal en de A2 en ter ondersteuning is het gebied indicatief aangegeven op de kaart met de pijlen. De exacte begrenzing is bewust niet aangegeven en is onderwerp van vervolgonderzoek.

3.6.3 Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde

Dorpsvisie Lennisheuvel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk "Vitale kernen, Lennisheuvel". Indiener verzoekt om in de omgevingsvisie op te nemen dat de gemeente in samenwerking met CROLL en de inwoners van het dorp Lennisheuvel een dorpsvisie gaat opstellen. De functie van de dorpsvisie is dat het, voor tien jaar, het afwegingskader wordt voor toekomstige ontwikkeling van Lennisheuvel. Indiener is van mening dat de Omgevingsvisie geen concrete ontwikkellocaties of zoekgebieden op zou moeten nemen.

Antwoord: Voor de beantwoording van deze zienswijze verwijzen wij naar paragraaf 3.3.2.

Compleet verhaal

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die vinden dat er een compleet verhaal per dorpskern in de Omgevingsvisie hoort. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345929, 1345974, 1345987

Indiener is van mening dat een compleet verhaal, per dorpskernen, beter aansluit bij de beleving van bewoners. Waar Boxtel een stadse inslag heeft zullen de kernen een meer dorpse inslag vragen. Dat heeft op vele aspecten invloed. Waar groen in de stad uit parken bestaat, zal dat in de dorpen meer in tuinen en vooral de vrije natuur er omheen zijn. Indiener is het daarom ook absoluut niet eens met de plannen rondom de geplande zonneparken en deze te plaatsen in de vrije natuur.

Antwoord: De gemeente Boxtel onderstreept juist het dorpse karakter van de kernen als kwaliteit die behouden en waar mogelijk versterkt wordt. Toevoegingen van woningen moeten bijvoorbeeld passen bij het eigen groene en dorpse karakter van de verschillende kernen. De (nieuwe) ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Voor wat betreft de zoekgebieden voor wind- en zon, verwijzen we naar de beantwoording in paragraaf 2.1

Tekstvoorstel vitale kernen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen zoals buurthuizen, basisscholen en sportvoorzieningen behouden blijven. Het eigen karakter van elk dorp wordt beschouwd als waardevol. Het is de diversiteit van de kernen wat samen met het meer stedelijke karakter van voormalig gemeente Boxtel een aantrekkelijke palet voor de toekomst vormt. In Esch geeft Broxven en in Liempde Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand van Liempde zijn er mogelijkheden voor woon-werkkavels. Om de leefbaarheid te verbeteren kan het wenselijk zijn om één of enkele bedrijven die overlast veroorzaken te verplaatsen naar een andere locatie. Verplaatsen van een bedrijf kan ook wenselijk zijn om andere ontwikkelingen te realiseren.

In bruisende dorpskernen, zoals Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn voorzieningen en ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. In de openbare Ruimte zijn ~~voor~~ parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel en kunst en cultuur belangrijk. Ze versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen. Met name Liempde en in meer bescheiden mate ook Esch, spelen hierin een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. Voor Esch geldt eindbestemming voor auto verkeer vanuit alle richtingen. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel."

Antwoord: Van tekstvoorstel 1 nemen we de eerste zin aangepast over: Het eigen karakter van elk dorp is waardevol. Het tweede deel is al in aangepaste vorm opgenomen onder 7b Kernkwaliteiten en ziet toe op de gemeente als geheel en niet specifiek op het deelgebied 'Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde'.
Het toevoegen van voorzieningen is overbodig, omdat onder het algemene uitgangspunt 'Aangenaam leven' al is opgenomen dat bij een aantrekkelijke woonomgeving ook passende voorzieningen voor alle kernen horen. Het toevoegen van 'in de openbare ruimte' leidt mogelijk tot een ongewenste beperking. Zo kunnen bijvoorbeeld ook kunst en cultuur in bebouwde voorzieningen plaatsvinden. Het belang van ontmoeting is al genoemd in de eerste zin van de tweede alinea van dit deelgebied. Door de woorden 'met name' gaat het bij toerisme niet uitsluitend over Liempde, maar ook over de kernen Esch en Lennisheuvel en is een tekstaanpassing niet nodig.

De omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. Een concrete uitspraak dat Esch eindbestemming is voor autoverkeer uit alle richtingen past niet bij een visie op hoofdlijnen. Een dergelijke keuze vraagt om onderzoek naar de consequenties en vraagt om uitwerking in het programma Mobiliteit of concretere gebiedsvisie.

3.6.4 Bedrijfsfuncties

Wandel- en fietsverbinding moeten uitnodigen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk "Bedrijfsfuncties". Indiener stelt voor toe te voegen dat de wandel- en fietsverbindingen ook uitnodigend en aantrekkelijk (in de zin van beleving) moeten zijn.

Antwoord: In relatie tot bedrijfsfuncties merken we op dat de nadruk ligt op goede en functionele verbindingen, richting en over Ladonk. Uiteraard proberen we waar mogelijk de beeldkwaliteit te verbeteren. Maar de nadruk/prioriteit ligt niet op aantrekkelijkheid in de zin van beleving. De beschrijving 'goede fietsverbindingen' vinden wij daarom beter passend en wijzigen we niet.

Opheffing geluidszonering

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) vraagt zich af wat het voornemen voor de opheffing van geluidszonering voor gevolgen heeft voor zittende bedrijven die overmatig lawaai produceren. Het gevolg hiervan is namelijk dat grote lawaaimakers zich dan niet meer kunnen vestigen, aldus de indiener.

Antwoord: Op Ladonk is nu nog voor een zeer beperkt gedeelte sprake van een gezoneerd bedrijventerrein. Grote lawaaimakers zijn bedrijven die alleen mogelijk zijn op een gezoneerd bedrijventerrein. Er bevinden zich al meerdere jaren geen grote lawaaimakers meer op Ladonk. Voor de zittende bedrijven zijn er dan ook geen gevolgen. Er zijn bij de gemeente ook geen initiatieven bekend dat een grote lawaaimaker zich op Ladonk wil vestigen.

Geur- en luchtemissie op Ladonk

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener benoemd dat op pagina 36 staat: '*Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen'.* Indiener is van mening dat dit gecomplementeerd dient te worden met geur- en luchtemissie.

Antwoord: De zinsnede is bedoeld voor het in de toekomst verwijderen van de geluidzone op Ladonk om de grote lawaaimakers te weren. Ladonk blijft een groot industrieterrein waar bedrijven nu en in de toekomst gevestigd zijn. De bedrijven dienen zich aan de milieuwetgeving te houden en worden hierop gecontroleerd door de Omgevingsdienst.

Vorst C

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over Vorst C. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) benoemd dat Vorst C wordt gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn en dat begin 2018 het Brabants Dagblad een artikel publiceerde over Vorst C met daarin de verwijzing naar een besluit van het provinciebestuur. Dat komt er volgens indiener op neer dat deze locatie niet meer als bedrijvenlocatie ontwikkeld zou worden. Bovendien heeft de gemeente de grond naar aanleiding van dat besluit terug verkocht aan de voormalige eigenaar, aldus de indiener. Indiener vraagt zich af of het besluit van het provinciebestuur gepubliceerd kan worden.

Indiener vraagt zich af waarom de omgevingsvisie terugkomt op eerdere besluit, door gebied Vorst C nu toch als mogelijke werklocatie aan te wijzen. Vervolgens wordt er ook nog aan gekoppeld dat het gebied kan worden ingezet voor zonnevelden. Dat is geen bedrijfsinvulling, dus in dit onderdeel niet op zijn plaats.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener geeft aan geen uitbreiding van industrie richting de Vorst te willen, maar eerst graag de beschikbare panden te willen benutten. Daarnaast is indiener ook van mening dat het tegenstrijdig zou zijn met zicht op het idee om de gemeente groen of nog groener te maken/ houden en meer recreatie te willen.

Indiener zou Vorst B en C liever niet terug zien in de omgevingsvisie. De reden hiervoor is ook het opofferen van landbouwgrond.

Antwoord: Vorst B (GreenTech Park Brabant) en C zijn al langere tijd in beeld om te ontwikkelen, daarom ook in deze hoedanigheid meegenomen in Omgevingsvisie. Om onder andere lokale bedrijven ruimte te bieden is er nieuw bedrijventerrein nodig, hier is Vorst B voor in beeld. De vrijkomende panden kunnen dan weer opnieuw ingevuld worden. Met de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant op Vorst B wil de gemeente beide; nieuw/groen bedrijventerrein en vrijkomende panden benutten. Voor wat betreft besluiten van de provincie (het is niet duidelijk op welke besluiten indiener precies doelt) verwijzen we indiener naar de provincie. Het gebied bekend als Vorst-C is in de omgevingsvisie gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub.

De hoogte in bouwen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener geeft aan en helemaal niet te willen dat er de hoogte in wordt gebouwd, om te voorkomen dat de bewoners aan de Vorst en Brede Heide tegen deze industrie panden aan zitten te kijken.

Antwoord: Bij ontwikkeling (ontwerp bestemmingsplan en inrichtingsplan) op Vorst B wordt er rekening gehouden met de bouwhoogte en ook een groene bufferzone.

3.6.5 Natuurgebieden

Verbinden en verbeteren van natuurgebieden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener vindt het goed dat de omgevingsvisie gericht is op: het verbinden en kwalitatief verbeteren van de natuurgebieden, het vergroten van biodiversiteit, het belang van de beken en beekdalen en het verbeteren van de waterkwaliteit.

Antwoord: We hechten als gemeente inderdaad veel waarde aan ons groen-blauwe karakter en streven er in onze visie naar om groen en water robuust, verbonden en beleefbaar te houden en te maken in ons landschap.

Bescherming leembossen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemd dat een van de belangrijkste verbindingen om de N2000 status van Kampina te behouden en te versterken de EVZ is (verbinding tussen Dommeldal en Kampina). Indiener vindt dat er extra aandacht en energie (via de visie en bijvoorbeeld via een uitvoeringsplan) voor moet komen. Indiener benoemd dat de bufferzones nog uitgewerk moet worden, maar juist die bufferzones zijn landschappelijk en ecologisch van belang om N2000-doelstellingen in de natuurgebieden te behouden. Daarom moet rond de natuurgebieden geen intensieve landbouw, boomteelt, zonnevelden en intensieve recreatiebedrijven toegestaan worden volgens de indiener. Verder geen onwatering, geen beregening, geen bestrijdingsmiddelen en geen kunstmestgebruik en strenge afspraken. Of dit te vatten is onder de term natuurinclusieve landbouw vraagt de indiener zich sterk af.

Indiener benoemd dat de recreatieve druk op de Boxtelse natuurgebieden al te hoog is. Het is van belang om samen met de terreinorganisaties en particuliere eigenaren te gaan zoneren, aldus indiener.

Indiener benoem: De Boxtelse leembossen (o.a. De Geelders, De Scheeken en velder) waren en zijn nog steeds Natura 2000-waardig hetgeen helaas destijds niet door de landelijke overheid is onderkend. De Boxtelse leembossen zijn nationaal en internationaal van belang. Het gaat daarbij o.a. over de habitattypen Eikenhaagbeukenbossen en Vochtiggalluviale bossen, aldus de indiener. Voor het eerste (zeldzame) bostype geldt dat in Nederland slechts 20% van het geschatte landelijk oppervlak in Natura 2000-gebied ligt. Andere voor Natura 2000 kwalificerende waarden naast beide habitattypen zijn de soorten zoals wespendief, zwarte specht, middelste bonte specht maar met name de recent aangetroffen vermiljoenkever, wespendief en zwarte specht hebben in de leembossen veruit de hoogste dichtheid vergeleken met alle andere rijke bossen in Nederland. Het is volgens indiener van belang dat deze leembossen versterkt worden en met goede bufferzones beschermd worden.

Antwoord: We danken de indiener voor de verschillende suggesties voor specifieke aandacht voor het belang van verbinden –en versterken en verhogen van de kwaliteit van bestaande natuurgebieden. Dit is een gedetailleerde uitwerking van de Omgevingsvisie, die binnen het programma's Natuur, landschap en biodiversiteit, dan wel gebiedsprocessen (zoals GGA Kampina) opgepakt kunnen worden.

Liempde als cultuurhistorisch super-ensemble

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemt dat Liempde van belang is als cultuurhistorisch super-ensemble. De bijzondere meerwaarde van Liempde zit volgens de indiener niet in de ruime aanwezigheid van bijzondere leembossen, populierenrijen, bolakkers, beekdalen en langgevelboerderijen, maar juist in het feit dat deze waarden als geheel nog aanwezig en beleefbaar zijn en dat de relatie tussen de verschillende waarden ook nog aanwezig is. Indiener vindt dat er via de omgevingsvisie aandacht en stimulering moet zijn voor het versterken van de waarde van Liempde als cultuurhistorisch super-ensemble. De belangrijke Boxtelse en Liempdse kwaliteit zijn volgens indiener de open-akkercomplexen (bijv. Kasteren, Hezelaar, Vrilkhoven, Munsel, Luisseletc.). In 2005 heeft de gemeente een zeér uitgebreid onderzoek door Kortlang en Leenders laten uitvoeren, waarbij Liempde bepaald werd als cultuurhistorisch superensemble. Het is van belang om dít onderzoek als basis voor het behoud van deze waarden te gebruiken, aldus indiener.

Antwoord: De cultuurhistorische waardestelling van Bolle Akkers en Open Akkers in het buitengebied van Boxtel en Liempde, wordt meegenomen in de actualisatie van het erfgoedbeleid. Deze cultuurhistorische gegevens worden meegenomen in het verhaal van gemeente Boxtel.

Wettelijke natuurwaarden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) benoemd dat bij een nieuwe waardering van de ruimte dient te worden uitgegaan van de werkelijk natuurwaarden en niet zoals gebruikelijk als zodanig op de plankaart opgenomen percelen die een compromis zijn tussen natuur en economische belangen.

Het grote gebrek van de tot nu toe gevolgde waarderingsmethodiek is volgens de indiener dat uitgegaan wordt van de huidige gebiedswaarde die bepaald wordt door de grillen van de toevallige beheerswijze. De echte gebiedswaarde wordt volgens de indiener mede bepaald door de potentiele natuur en landschaps ontwikkelingswaarde. Daar komt dan nog bij dat de vergaande verstening, versnippering en verrommeling van het buitengebied maken dat agrarische gronden zonder bebouwing een ruimtelijke/landschappelijke bijzonderheid zijn geworden, aldus de indiener. Volgens indiener zijn onbebouwde arealen van groot ecologisch belang voor de migratie van plant en dier. Dit alles maakt dat een gebiedswaardering zoals 'agrarisch zonder waarde ' niet meer van deze tijd zijn, aldus de indiener. Bij aanslagen op het buitengebied voor stedelijke uitbreiding of infrastructuur dienen volgens indiener ook de 'gronden zonder meerwaarde' veel zwaarder te worden meegewogen in het kader van mitigatie en compensatie. Dit geldt ook voor hun cultuurhistorische betekenis, aldus indiener. Deze wordt niet alleen in materiele zin bepaald door persistente ruimtelijke elementen zoals kavelgrenzen oude wegen, akkers en of bebouwingen maar ook door het functionele aspect waar de gronden nog steeds agrarisch gebruikt worden zoals dat eeuwenlang het geval was. Er ligt een directe relatie tussen de cultuurhistorie en het Nationale Landschapspark Het Groene Woud. Het eigen gebiedskarakter behouden en herstellen vormt hierbij een hoofdopgave, aldus de indiener.

Antwoord: We danken de indiener voor de suggestie om een andere waarderingsmethodiek te ontwikkelen om gebiedwaardes vast te leggen. Dit kan als input worden meegenomen bij nadere uitwerkingen van de Omgevingsvisie, zoals in programma's of het Omgevingsplan.

Financiering nieuwe natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener vraagt hoe het aanleggen van nieuwe natuur samengaat met het feit dat het geld voor nieuwe natuur vanuit het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) op is grotendeels op en de gelden uit het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) niet lijken te komen.

Antwoord: Vanuit het Rijk (en de Provincie) wordt geïnvesteerd in een duurzaam landelijk gebied en in robuuste natuur. Het doel is om de natuur te beschermen en het verlies van biodiversiteit te herstellen. De provincies moeten hier gebiedsplannen voor opstellen. Voor zover de gemeente Boxtel kan beoordelen wordt het proces rondom het BPLG programma van de provincie (en daarboven het NPLG) weer opgestart en zijn er nog steeds gelden beschikbaar en te verdelen.

Stimuleren groenblauwe dooradering

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Volgens indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) is het van belang dat de gemeente Boxtel actief een regeling promoot, al of niet regionaal, waarbij groenblauwe dooradering gestimuleerd wordt. Indiener wil deze actie ondersteunen en waar nodig helpen om dit voor elkaar te krijgen.

Antwoord: We danken de indiener voor het aanbod om te ondersteunen bij de opgave om groenblauwe dooradering in het buitengebied te verhogen. Stimulering van groenblauwe dooradering zal worden opgepakt binnen het Programma Natuur, landschap en biodiversiteit.

Ecologisch netwerk

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) benoemd dat een ontwerp van een plaatselijk ecologisch netwerk tot op perceelniveau (met aanduiding van op te lossen ecologische knelpunten) noodzakelijk is om ontwikkelingen die daar van invloed zijn, goed te kunnen sturen. Nog niet bebouwde openingen in lintbebouwingen of bebouwingsconcentraties dienen volgens de indiener gehandhaafd te blijven t.b.v. een te behouden doorkijk naar het buitengebied en de functie als ecologische verbindingscorridor (moet dus deels uitmaken van het plaatselijk eco-netwerk), aldus de indiener.

Antwoord: het past niet binnen het detailniveau van de omgevingsvisie om tot op perceel niveau met aanduidingen van op te lossen knelpunten te komen. We nemen de genoemde suggesties mee voor de nadere uitwerking in programma's.

Percentage voor natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener geeft aan dat het wenselijk lijkt om in het buitengebied een percentage vast te stellen voor houtwallen, hagen en rietkragen.

Antwoord: De voorgestelde maatregelen gaan verder en zijn concreter dan wat er nu in de omgevingsvisie staat (het abstractieniveau van de visie). Een percentage of norm voor bijvoorbeeld houtwallen, hagen en rietkragen zijn geen onderdeel van de omgevingsvisie maar kunnen wel uitgewerkt worden in een programma onder de omgevingsvisie. We houden hiervoor ook de

ontwikkelingen voor een mogelijke landelijke Groennorm in de gaten om bij te dragen aan o.a. klimaatadapatatie, biodiversiteit en/of gezondheid.

Gebruik begrip natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het belangrijk is om het begrip 'natuur' correct te gebruiken. Omschrijvingen als het doen van “natuurherstel” en maken van “natuurvriendelijke oevers” zijn volgens indiener niet correct. Het afgraven van oevers voor het maken van de zogenaamde “natuurvriendelijke oevers” is volgens indiener juist natuurvernieling. Indiener stelt dat er wel van 'ecologieherstel' gesproken kan worden, evenals 'bodemherstel' om daarmee de basis van een rivier en of een landschap te herstellen.

Antwoord: De keuze binnen deze omgevingsvisie is gevallen op de woorden 'natuurherstel' en 'natuurvriendelijke oevers'. Dit zijn beide gangbare en geaccepteerde termen en de gemeente wijzigt deze terminologie daarom niet.

Definitie natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) vraag hoe natuur gedefinieerd wordt. Wat onder 'natuur' verstaan dient te worden wisselt nog erg en voert tot onenigheid, aldus de indiener. Om dit op te lessen doet indiener het volgende voorstel: natuur is zo min mogelijk door de mens beïnvloede hoedanigheid. natuurwaarden bestaan uit: abiotische natuurwaarden (waterregiem, bodemstructuur en geomorfologie). Deze vormen het fundament van alle natuurwaarden zoals de biotische (flora en fauna). De derde betekenis is die van de potentiële natuur ontwikkelwaarde.

Antwoord: De term natuur zoals o.a. veelvuldig gebruikt in paragraaf 3.6.5. uit de Omgevingsvisie heeft veelal betrekking op alle gronden die in het omgevingsplan een bestemming natuur hebben. Over het algemeen zijn dit gronden die liggen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of Natuurnetwerk Brabant (NNB). Dit betreft de fysieke locatie en niet zozeer wat deze natuur inhoudt. We stellen voor om dit in de begrippenlijst te benoemen en de navolgende definitie van het begrip natuur op te nemen.

Het begrip natuur omvat alle levende organismen, hun habitat, het ecosysteem waarvan zij deel uitmaken en de daarmee verbonden uit zichzelf functionerende ecologische processen, ongeacht of ze al dan niet voorkomen onder invloed van menselijk handelen, met uitsluiting van de cultuurgewassen, de landbouw- en huisdieren.

Belasting natuur door recreatie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de belasting van natuur door recreatie. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener stelt dat recreatie ook een belasting geeft voor de natuur. Hierbij kan gedacht worden aan stikstof uitstoot, verkeersbewegingen, afval wat mensen achterlaten en ook wat er door mensen vernield wordt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemd dat de recreatieve druk in de gemeente Boxtel te hoog is. Volgens indiener is het van belang om te zoneren en bijvoorbeeld de schouwpaden niet meer te gebruiken voor recreatie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) benoemd dat er is opgenomen om de recreatiedruk op de Natura2000 gebieden af te nemen door de recreatie te verspreiden binnen de overige natuurgebieden en landelijk gebied. Indiener begrijpt deze aanpak, maar ziet dezelfde bedreigingen en effecten op natuurgebieden. Dit vraagt dus om een zorgvuldige aanpak, ook in samenwerking met de (landgoed)eigenaren.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener vindt het tegenstrijdig dat er volgens de visie meer recreatie en toerisme in het buitengebied komt, resulterend in een hogere stikstofuitstoot (door meer verkeersbewegingen en activiteiten), terwijl de agrariërs hun uitstoot juist moeten beperken.

Antwoord: De gemeente onderschrijft de zienswijze en streeft ook naar een zorgvuldige aanpak waarbij maatregelen nader worden uitgewerkt in een programma samen met partners in het gebied en andere overheden. Recreatie zou kunnen leiden tot een toename van vormen van belasting op de natuur. De gemeente Boxtel zet voornamelijk in op kleinschalige recreatie en noemt het belang van het station als overstaplocatie voor toerisme. Met het oog op bestaande toerisme wordt o.i. niet ingezet op grootschalige recreatie en bijbehorende effecten in het OER. Op deze manier wil Gemeente Boxtel juist meer ruimte bieden aan agrariërs en landgoederen door het bieden van uitbreidingsmogelijkheid van de functies voor het landelijk gebied. Hoe dit invulling zal krijgen, zal per gebied verschillen en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Vitaal landelijk gebied en programma Recreatie en Toerisme.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat er op pagina 37 staat ‘We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek toe te staan.’ Volgens de indiener ontbreekt hier het woordje ‘niet’ en moet er staan: ‘We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek niet toe te staan.’

Antwoord: Er is sprake van een verschrijving. Wij danken de indiener voor de alertheid en passen de zin aan.

Paardensport in natuurgebieden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener geeft aan dat het mooi zou zijn om meer mogelijkheden te hebben om bv de paardensport/hobby te mogen beoefenen. Indiener ziet dit dan ook graag terug in de omgevingsvisie en zou meer ruimte willen voor recreatie in de natuurgebieden, specifiek de paardensport.

Antwoord: Dit zal veelal zijn uitwerking vinden in de gebiedsprocessen rondom de natuurgebieden, waarbij het "reguleren" van recreatie in de nog vast te stellen bufferzones rondom de natuur kern als doel hebben om de kwetsbare natuur te beschermen. We passen daarom de omgevingsvisie nu niet hierop aan. De gemeente kan bij de uitwerking van de Omgevingsplannen wel ruimte bieden aan paardensport, maar de grondeigenaren niet dwingen om dit toe te staan.

Natuurbeheer bij de kleine Aa

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener geeft aan dat het rond het gebied aan de kleine Aa, al een groot gebied getoverd is tot natuur. Dit moest een open natuurgebied zijn. Indiener nodigt uit om eens te gaan kijken hoe het er nu uitziet. Nog 20 jaar verder en het is totaal dicht gegroeid omdat het beheer ervan aan zijn lot wordt overgelaten, aldus indiener.

Antwoord: De betreffende gebieden zijn in bezit en beheer van natuurbeherende organisatie. Het beheer van deze gebieden is geen onderdeel van de Omgevingsvisie.

3.6.6 Beekdalen

Agrarische mogelijkheden binnen beekdalen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over agrarische mogelijkheden binnen beekdalen. Enerzijds zijn indieners tegen intensieve teelt op beekdalen. Anderzijds vragen indieners zich af of er enkel natuurinclusieve landbouw mogelijk is. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel aankijkt tegen agrarische mogelijkheden binnen beekdalen.

Enerzijds tegen intensieve teelt;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

- Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) vindt dat de druk/opmars van de bomenteelt en andere intensieve teelten op de beekdalen teruggedrongen dient te worden. Het kleinschalige cultuurlandschap dient weer prioriteit te krijgen volgens de indiener. Dit om een beekdalindustrielandschap, net als het met stellage-teetten volgepakte Dommeldal (Kleine Dommel) in Nuenen, te voorkomen. Dit geeft volgens de indiener het voorbeeld hoe het juist niet moet.

Anderzijds voor intensieve teelt;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

- Indiener geeft aan dat beekdalen de beste gronden zijn voor de landbouw. Dus als hier het waterpeil wordt verhoogd, krijgt men een probleem. Zeer vruchtbare gronden gaan dan ten onder. Dit mag en kan niet wil je de vruchtbare grond in ere houden.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899 en 1345902

- Indieners benoemen dat de vruchtbare gronden zoveel mogelijk beschikbaar blijven voor de landbouw. Volgens indieners vallen beekdalen onder de meest vruchtbare gronden en worden al decennia bewerkt. Deze gronden zijn minder gevoelig voor droogte en hebben vaak een hoog organisch gehalte door de eeuwenlange bewerking. Deze gronden zorgen voor goede productie en opbrengsten, aldus de indieners. Indieners zijn van mening dat de visie op de beekdalen een grote belemmering is voor bestaande en blijvende bedrijven welke deels hun grond in het beekdal hebben liggen. Indieners benoemen dat de mindere gronden door ruilverkavelingen in Boxtel door de laatste decennia al omgevormd naar natuur of extensieve landbouw. Er is de laatste 20 jaar in Boxtel al 400 Ha van landelijk gebied omgezet in Natuur, aldus de indieners.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345960

- Indiener vindt het belangrijk dat gangbare landbouw, die door de jaren heen al veel duurzamer is geworden en de kringloop al steeds verder heeft gesloten ook in de toekomst mogelijk blijft. Echter wordt hier in het ontwerp omgevingsvisie niet over gesproken, aldus de indiener. Om ook in de toekomst voor het bedrijf van de indiener bestaansrecht te houden, is het volgens indiener belangrijk dat ook in de beekdalen ontwikkeling van boerenbedrijven mogelijk blijft zonder extra beperkingen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

- De grond van indiener valt gedeeltelijk in het beekdal van de Essche stroom. In de ontwerp omgevingsvisie geeft dit veel beperkingen voor de bedrijfsvoering van indiener. Bijvoorbeeld door uitsluiting van gewassen, omdat gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest niet meer mogelijk is. Ook benoemd indiener dat er wordt gezegd dat de meest vruchtbare gronden voor de landbouw behouden worden. Deze gronden liggen volgens indiener zeker ook in de beekdalen waar minder last ondervonden wordt van droogte in de zomer, zodat deze gewassen vaak een hogere opbrengst hebben dan elders.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

- Indiener benoemd zijn percelen die in het beekdal liggen. Zoals nu omschreven in de visie zijn de beekdalen volgens indiener een grote belemmering voor bestaande en blijvende bedrijven. Citaat: “Met oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. Dit is noodzakelijk voor het bergen van water bij piekbuien en het beperken van overstromingsrisico’s stroomafwaarts”. Indiener geeft aan erg geschrokken te zijn van dit citaat en indiener krijgt het gevoel dat de onderneming van indiener niet meer gewenst is in dit gebied. Daarbij lijkt het erop dat de gemeente iedere vorm van verandering binnen het bedrijf of de gebouwen van indiener tegen zal werken. Dit baart indiener grote zorgen.

Antwoord:
De gemeente begrijpt de zorg van de indieners en vindt het spijtig te lezen dat de indieners het gevoel hebben niet meer gewenst te zijn in dit gebied. Vooropgesteld: de omgevingsvisie en omgevingsvisiekaart gaat niet in op perceel niveau of specifieke bedrijven en doet daar geen uitspraken over. Zie ook de algemene beantwoording in hoofdstuk 2 van deze nota. En hoofdstuk 2.1 met de toelichting ten aanzien van duurzame landbouw. Aanvullende in antwoord op de zienswijzen van indieners over landbouw in de beekdalen:

Het klopt dat de gemeente de beekdalen en de meest natte gebieden niet inzet voor nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw en/of het toevoegen van verharding. We gaan uit van een omslag naar duurzame landbouw, waarin water en bodem leidend zijn voor het gebruik van de beschikbare gronden. Intensieve (bomen)teelten zijn naar verwachting derhalve niet passend in de natte beekdalen.

Voor zover gronden in beekdalen niet noodzakelijk zijn voor klimaat(veiligheid) zoals waterberging gaan we ervan uit, dat deze veelal beschikbaar blijven voor de landbouw, bijvoorbeeld in de vorm van grasland. De gemeente stelt ook in de omgevingsvisie dat de meest vruchtbare gronden zoveel mogelijk beschikbaar blijven voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuur inclusieve landbouw. Hiertoe kunnen ook de beekdalen behoren. De nadere uitwerking hiervan volgt in de programma’s en deels ook vanuit beleid en regels vanuit de provincie en het waterschap.

Het is dus niet gezegd dat 'er niets meer kan of dat het niet meer gewenst is in dit gebied' en dat de gemeente 'iedere vorm van verandering tegen zal werken' zoals enkele indieners stellen. Veranderingen binnen het bedrijf of de gebouwen van indieners zullen beoordeeld worden of deze klimaat adaptief zijn, passen bij bodem en watersysteem en/of een duurzame of natuur inclusieve landbouw wordt toegepast en op grond van de geldende wet- en regelgeving.

Houtteelt in natte gebieden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Het bedrijf van indiener heeft goede beekdal gronden in gebruik rondom het Smalwater en de Dommel. Ook liggen er volgens indiener percelen van andere Boxtelse boomkwekers rondom De Dommel in Liempde en de Koevoortseloop. Indiener benoemd dat het bestemmingsplan 'Buiten gebied Boxtel' aangeeft dat er in een zone rondom het Smalwater tussen de Kapelweg een verbod is op houtachtige teelten. De reden hiervoor is dat het een (half) open cultuurlandschap betreft, alsdus indiener. Dit strookt volgens de indiener niet met de Omgevingsvisie waarbij men in lagere en nattere gebieden vaak rondom waterstromen beekdalen nu graag een productie ziet van duurzaam geteeld hout en ander Biobased bouwmaterialen. Dit tast volgens de indiener ook de openheid van het gebied aan en ruikt naar willekeur.

Antwoord: De uitwerking van de Omgevingsvisie in regels vindt plaats in het Omgevingsplan. We gaan ervan uit, dat er een omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt gemaakt, waarbij water en bodem sturend zijn. Bij het opstellen van de Omgevingsplan regels wordt integraal naar een gebied gekeken, waarbij ook cultuurhistorische of landschappelijke waarden, zoals het open akkercomplex ten zuiden van de Kapelweg juist aanleiding kunnen geven om beperkingen aan agrarisch gebruik op te leggen en niet zozeer de ligging in het beekdal.

Ruimtelijke ontwikkelingen in Beekdalen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener vindt het goed dat met het oog op klimaatverandering nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen tegen worden gegaan waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd. Indiener is van mening dat dit met terugwerkende kracht ook geldt bij het bouwen in de pastorietuin in Boxtel wat een belangrijke groene stapsteen is in de verbinding van natuur.

Antwoord: De visie gaat om toekomstige ontwikkelingen richting 2040 en doet geen uitspraken over de aanvaardbaarheid van concrete plannen die onder de Wet ruimtelijke ordening in procedure zijn gebracht.

Waterkwaliteit

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de waterkwaliteit in de Beekdalen. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902 en 1346039

Indiener is van mening dat oppervlaktewater zoals De Dommel en Smalwater/ Kleine Aa in Boxtel vaak ook vervuild is door lozingen van niet agrarische bedrijven, al dan niet uit België, dat via de Kempen door Boxtel stroomt of door overstorten van riolen bij grote hoeveelheden regen.

Onderstaande heeft betrekking op 1345937

Indiener stelt dat vervuiling van water vaak al elders vandaan komt, zoals niet agrarische bedrijven uit de Kempen en België. Dit alles stroomt wel door Boxtel den Dommel / Kleine Aa. Vaak zitten er ook nog overstorten op, aldus indiener.

Antwoord: De invloed van vervuiling door industrie wordt meegenomen in het beleid van de waterschappen, echter hebben we in Boxtel geen directe invloed op deze vervuiling. Overstorten vanuit de riolering zijn sterk verminderd vanwege de hogere eisen die we hebben om over te mogen storten. Er is veel regenwater afgekoppeld van het riool, waardoor er minder overstorten plaatsvinden. Hiermee wordt voldaan aan de eisen. Een enkele overstort heeft een tijdelijke lokale impact, maar is minder erg dan een constante vervuiling. De invloed van chemische gewasbeschermingsmiddelen is separaat te meten en is een constante aanvoer. Wat betreft de waterkwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater hanteren we de (Europese) normen (KRW). In het landelijk gebied zijn met name de provincie en Waterschappen hiervoor aan zet. Door in de omgevingsvisie de omslag naar natuur inclusieve landbouw en het nemen van inrichtingsmaatregelen op te nemen, zetten we in op de verbetering van de waterkwaliteit op ons eigen grondgebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener is bang de schuld te krijgen als de doelen van de waterkwaliteit niet gehaald gaan worden, terwijl het overgrote deel van het water door de Essche stroom en waterschapssloten in het gebied komt. Indiener vreest hierdoor extra maatregelen opgelegd te krijgen terwijl indiener er al veel aan doet om de waterkwaliteit goed houden en zo mogelijk te verbeteren. Ook waterpeil verhogingen in het gebied zullen een negatief effect hebben op de uitspoeling van nutriënten, om nog maar niet te spreken over wat er gebeurt als er water uit de stromen op ons land komt.

Antwoord: Niemand krijgt de schuld, tenzij er aantoonbaar bewuste lozingen op of in de bodem of op oppervlaktewater plaatsvinden. De bijdrage van de gemeente aan de KRW-richtlijnen is erop gericht om te zorgen dat het oppervlaktewater niet zwaarder vervuild de gemeente verlaat dan dat het de gemeente is binnengekomen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemd dat De Groote Waterloop in Liempde al jarenlang aandacht krijgt als EVZ-verbinding (tussen Velder De Scheeken en het Dommeldal) en deze toch niet optimaal functioneert. De kwaliteit van het water (door overstorten en A2-rijkweg-water) schiet volgens indiener te kort en de ecologische natuurzone is te smal, waardoor aanliggende landbouwpercelen te veel invloed hebben op de kwaliteit en het ecologisch belang van de Groote Waterloop. Indiener benoemd dat afkoppelen van het oppervlaktewater van de A2 opgenomen zou kunnen worden als uitvoeringsactie. Dit is volgens indiener noodzakelijk vanwege de vervuiling die nu direct in de Groote waterloop stroomt. Indiener benoemd dat er maar weinig waterlopen zijn die volledig in één gemeente liggen. Hier kan de gemeente Boxtel dus het verschil maken door via de omgevingsvisie actie te ondernemen (bijvoorbeeld via een uitvoeringsplan) om de Groote Waterloop tot een volwaardige ecologische verbinding te maken, aldus de indiener.

Antwoord: Gemeente en waterschap werken momenteel reeds aan (her)inrichting van EVZ Groote waterloop. De uitvoeringsactie(s) rondom afkoppeling, dan wel gebruik van het tunnelbakwater van de A2 bij Best in de Scheeken is een project waar meerdere partijen (en gemeente) bij betrokken zijn en is te gedetailleerd voor de omgevingsvisie.

Beekdal als leembosverbinding

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemd dat Leembossen voor Boxtel van belang zijn. Daarom is het volgens indiener van belang dat het functionele leembosareaal toeneemt. Enerzijds kan dit door hydrologisch herstel en areaaluitbreiding, anderzijds kan dat door de leembossen met elkaar te verbinden en ze te integreren in het bekensysteem. Een logische verbindingsroute is volgens de indiener via het Dommeldal. Dat kan goed functioneren wanneer de leembossen ecologisch met het Dommeldal verbonden zijn en wanneer het Dommeldal ook als goede leembosverbinding is ingericht. Het is van belang om de beekdalen in te richten als goede leembosverbinding, aldus de indiener.

Antwoord: De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Het uitbreiden van het leembosareaal en het verbinden van de leembossen vormt een nadere invulling van hiervoor benoemde uitgangspunten in de Omgevingsvisie. De suggesties worden meegenomen bij de uitwerking in de programma's Natuur, Landschap en Biodiversiteit en Vitaal landelijk gebied.

Afmeting beekdalen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de afmeting van de beekdalen. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemt het belang dat een beekdal ook kwantitatief weergegeven wordt. Indien een beekdal ecologisch optimaal moet functioneren dan is een breedte beekdal van belang, dat wil zeggen ten minste 750 meter, aldus de indiener. Dit is volgens indiener ook voor de beleving van een beekdal van belang. De beekdalen zijn een van de belangrijkste sterkten van het Boxtelse landschap. Door juist de sterkten te versterken krijgt Boxtel volgens indiener een betere identiteit en wordt het landschap en de ecologie versterkt. Door een breed én ecologisch beekdal is er minder uitspoel van meststoffen en bestrijdingsmiddelen en kunnen de laatste riooloverstorten gesaneerd worden, aldus de indiener.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener vraagt zich af of de verschillende beken en lopen binnen de gemeente niet meer ruimte moeten krijgen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) benoemd dat in de omschrijving van deelgebied Beekdal is opgenomen dat nieuwe ontwikkelingen (bouwwerken of verhardingen) in de beekdalen worden tegengaan. Indiener vraagt zich af hoe dit vervolg krijgt en waar de begrenzing van de beekdalen ligt. Indiener is van mening dat dit om een nadere uitwerking en bovenal ook duidelijkheid vraagt. Indiener vraagt zich af wat hiervan de effecten voor de landgoederen zijn.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener vindt dat in de Omgevingsvisie ontbreekt hoe groot een beekdal is en wat er gebeurt om de waterkwaliteit te verbeteren.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345936

Het bedrijf van indiener ligt tegen het beekdal van de Dommel en de Grote Waterloop aan. Indiener stelt dat de ingetekende pijl, op de kaart, veel breder is dan in de huidige situatie. De ingetekende pijl geeft een groot gebied aan, in het net genoemde beekdal, als toekomstige verbindingszone.

Antwoord: Beekdalen zijn indicatief weergegeven in de Omgevingsvisie. De precieze (benodigde) omvang voor specifieke doelstellingen zoals klimaatadaptatie (berging) en/ of natuurdoelstellingen zijn onderdeel van een nadere uitwerking in programma's zoals Natuur, Landschap en Biodiversiteit, dan wel de regels in het omgevingsplan.

Achterliggend doel in Beekdalen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat het achterliggende doel is in de Beekdalen. Indiener benoemt het volgende; als het doel is dat de waterkwaliteit in de beek omhoog moet dan kunnen we dit onderschrijven en zullen we daaraan moeten werken. Hiervoor zal dan ook gemeten moeten worden wat de bijdrage is van bijvoorbeeld de agrarische sector om vervolgens ook de juiste stappen te kunnen zetten. Het wordt nu niet duidelijk wat het doel is. Nu kan het gelezen worden alsof er enkel natuurinclusieve landbouw mogelijk is.

Antwoord: Het achterliggende doel in de beekdalen is dat er een gezond en duurzaam water- en bodemsysteem bestaat en verdere achteruitgang wordt voorkomen door te werken aan systeemherstel. Hiermee sluiten we aan bij het landelijke en provinciale beleid 'water en bodem sturend'. De omgevingsvisie geeft aan dat de meest vruchtbare gronden zoveel als mogelijk beschikbaar blijven voor duurzame landbouw. Dat kan natuurinclusieve landbouw zijn. In ieder geval een vorm van duurzame landbouw waar verstoring van de bodem en het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen.

3.6.7 Landelijk gebied

NNB-grens

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de grenzen van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Enerzijds zijn indieners voor uitbreiding van het NNB. Anderzijds vinden indiener dat de huidige NNB-grens gehandhaafd moet worden. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Enerzijds voor uitbreiding NNB;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

- Volgens indiener (Beraad de verborgen Buitens) liggen er veel kansen om het Natuur Netwerk verder uit te breiden, robuuster te maken en nieuwe natuur (NNB en ONNB) te realiseren, aansluitend op bestaande oude natuurstructuren in lijn met de gemeentelijke ambities. Indiener stelt voor om in aanvulling op de tekst dit explicieter te maken o.a. bij de uitgangspunten onder het kopje Aangenaam Leven, als ook in de nadere omschrijving van de deelgebieden en dan specifiek Landelijk gebied.

Anderzijds tegen uitbreiding NNB;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345936

- Indiener vindt dat de huidige NNB-grens duidelijk gehandhaafd moet blijven en niet uitgebreid mag worden ten koste van de schaarse landbouwgrond. Die grond is namelijk mede ook een huiskavel waar de koeien op weiden, alsdus indiener.

Antwoord: De grote groene pijlen met de aanduiding 'natuur verbinden en landschap versterken' zijn indicatief en niet bedoelt als harde grens tussen natuur en landbouw en relateren dus ook niet aan het NNB-gebied. De gemeente kan in de toekomst wel meewerken aan uitbreiding van NNB –en ONNB -gebieden, maar de provincie is hierin bevoegd gezag.

Recreatie in het landelijk gebied

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over recreatie in het landelijk gebied. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener geeft aan dat recreatie goed is, maar dat vaste woonverblijven (zoals het er nu aan toe gaat) daar niet onder valt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937, 1346050

Indieners vinden dat (de ontwikkeling van) recreatieve functies geen belemmering mogen vormen voor groei en ontwikkeling van de gangbare agrarische bedrijven.

Antwoord: Het landschap van onze gemeente is afwisselend: verschillende functies krijgen een plek in het landschap. Ook agrarische functies en recreatieve functies. De gemeente Boxtel neemt een positieve houding aan tegenover initiatieven/initiatiefnemers die passen binnen de omgevingsvisie en een bijdrage leveren aan de kernkwaliteiten en ambities van de gemeente. Bij een concreet initiatief wordt ook altijd naar de geldende wet- en regelgeving gekeken en bij de belangenafweging worden ook de belangen van naburige (agrarische)bedrijven meegewogen. Vaste woonverblijven (gemeente veronderstelt dat indiener hier 'permanente bewoning van recreatiewoningen' mee bedoelt) zijn in beginsel niet wenselijk.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1345902

Indiener is van mening dat toerisme en recreatie afhankelijk is van de behoefte uit de markt en ook een verdienmodel dient te hebben Dat de voormalige camping Dennenoord een recreatiepark is geworden waar heden ten dage nagenoeg alleen maar permanente bewoning is geeft aan dat er bedrijfsmatig moeilijk een verdienmodel is, aldus indiener. Indiener geeft aan dat kleinschalige recreatie als nevenactiviteit prima is, zolang dit geen belemmering geeft voor de gangbare agrarische bedrijven.

Antwoord: Zo staat het ook verwoord in de omgevingsvisie: Recreatie en toerisme worden een belangrijke economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Uiteraard worden plannen en initiatieven op economische haalbaarheid geschat maar dat is niet het detailniveau van de omgevingsvisie om daar een uitspraak over te doen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345922

Indiener geeft aan dat als er meer recreatie, natuur, wandel- en fietspaden in het buitengebied komen, dit ook veel meer mensen met zich mee brengt. Dat geeft ook een extra drukte in het buiten gebied, met extra auto's en fietsers. Op parkeerplaats De Roond staat op een mooie dag de straat al helemaal vol geparkeerd. Zo vol dat doorgang voor hulpdiensten bijna niet mogelijk is. Als er nog meer verkeer en mensen komen recreëren, geeft dat ook enorme belasting voor die mensen die hun werk in het buitengebied hebben. Indiener vraagt zich af hoe dat wordt opgelost.

Antwoord: Wij herkennen het als aandachtspunt en dit zal meegenomen worden in de verdere uitwerking in programma's Recreatie en Toerisme en Vitaal landelijk gebied. De genoemde locatie heeft nadrukkelijk aandacht in het lopende gebiedsproces rondom de Kampina.

Lage ruimtelijke kwaliteit buitengebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) benoemd een probleemanalyse in relatie tot de lage ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied. Met name de versteningsstroom die plaatsgevonden heeft, is de veroorzaker hiervan, volgens indiener. Deze heeft tot een vergaande versnippering van ruimte en functies gevoerd met een sterke verrommeling als bijkomend gevolg. Veel van de verstening heeft volgens indiener ook plaats gevonden op verkeerde landschaps-ecologische plaatsen met fatale barrieregevolgen.

Antwoord: Bedankt voor uw probleemanalyse. In de omgevingsvisie streven wij ernaar om deze verharding (door indiener 'verstening' genoemd) tegen te gaan door nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegen te gaan.

Verstening van het buitengebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) benoemd dat in algemene zin het buitengebied dermate intensief versteend is dat in ieder geval een verdere belasting met nieuwvestigingen of grootschalige uitbreidingen ongewenst is. Hiervoor moet volgens indiener een stringent handhavingsbeleid gevoerd worden. Dit op basis van een integraal afgewogen kaart van de gehele bebouwingsstructuur met de aanduiding van toegestane en ongewenste bouwkavels met prioritering t.b.v. een beleid van actieve sanering/amovering, aldus de indiener. Ook de functieverandering bij stoppende agrarische bedrijven verdient volgens indiener bijsturing om de bedrijfsgebouwen voor opslagdoeleinden toe te staan. In plaats van een begin te maken met de zo noodzakelijke ontstening blijven de stallen en schuren dan ten eeuwige dagen gehandhaafd, aldus de indiener.

Antwoord: In de omgevingsvisie streven wij ernaar om deze verharding (door indiener 'verstening' genoemd) tegen te gaan door nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegen te gaan. Voor vrijkomen agrarische bebouwing wordt specifiek beleid opgesteld, zie ook paragraaf 2.1 van deze nota.

Coöperatief verband

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt het goed om te lezen dat de landbouw belangrijk blijft als landschappelijke drager en als voedselproducent. Indiener vraagt wat er wordt bedoeld met dat een coöperatief verband

mogelijkheden biedt. Veel boeren, tuinders en kwekers werken reeds in coöperatief verband m.b.t. bijvoorbeeld inkoop, grond, afzet en machines.

Antwoord:
Met coöperatief bedoelen we initiatieven zoals Herenboeren. Daarnaast zijn er initiatieven mogelijk vanuit het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid. Op dit moment loopt een subsidietraject (LEADER) voor het gebied het Groene Woud waaronder het grondgebied van Boxtel. Tot 7 januari 2025 kunnen subsidieaanvragen worden ingediend gestoeld op:
• betekenisvol bijdragen aan een gezonde leef- en werkomgeving;
• karakteristieke waarden van natuur, landschap, erfgoed en betrokkenheid van bewoners en bedrijven;
• balans met een duurzame economie.

Programma landelijk gebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) geeft aan dat het de gemeente siert dat er de komende jaren wordt gewerkt aan een programma Landelijk gebied. Om dit succesvol te laten verlopen en ook daadwerkelijk doelen te kunnen behalen, is volgens de indiener van belang dat er niet aan de voorkant al allemaal randvoorwaarden opgelegd worden waardoor het speelveld te klein wordt. De sector heeft volgens de indiener veel ambities maar het moet wel realistisch zijn om stappen te kunnen zetten, waarbij de knelpunten helder gemeten en geformuleerd zijn.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording, zoals opgenomen in paragraaf 2.1 van deze nota ten aanzien van landelijk gebied.

Ruimtelijke dillema's landelijk gebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemd dat een groot gedeelte van hetgeen wat in de omgevingsvisie beschreven staat, hele goede en mooie vergezichten zijn. Het is echter redelijk gemakkelijk om deze op te schrijven en hiervan een plaatje te maken, aldus de indiener. Tevens zijn de verschillende plaatjes volgens indiener ook best uit leggen. Op de erven van de leden van ZLTO komen de verschillende plaatjes en vraagstukken samen wat zorgt voor grote dilemma’s, aldus de indiener. Indiener is van mening dat in de omgevingsvisie hier ook wat over gezegd moeten worden.

Antwoord: Hetgeen nu is opgeschreven in de omgevingsvisie is passend bij het abstractieniveau van een omgevingsvisie. We onderschrijven dat als het concreter wordt/ ontwikkeling op bedrijfsniveau de keuzes en dillema's ook tastbaarder en lastiger worden. Dit zal nader uitgewerkt moeten worden in programma's en plannen, zie paragraaf 2.1 van deze nota ten aanzien van landelijk gebied.

Geen belemmering agrarische bedrijven

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die uiten dat agrarische bedrijven geen belemmeringen mogen ondervinden door nieuwe ontwikkelingen. Onder ‘antwoord’ is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937, 1346043

Indieners zijn van mening dat overige agrarische bedrijven geen belemmeringen mogen ondervinden door de nieuwe ontwikkelingen zodat agrarische bedrijven tot en na 2040 ook met een groot diversiteit aan bedrijven in Boxtel nog een bestaansrecht hebben.

Antwoord: Zoals opgenomen in de omgevingsvisie blijft de landbouw wat de gemeente betreft een landschappelijke drager als voedselproducent en zijn er daarnaast ook mogelijkheden voor verbreding met andere functies zoals agrarisch natuurbeheer en recreatie. Kortom, een diversiteit aan bedrijven in de woorden van de indiener. Het kan bij nieuwe ontwikkelingen nooit worden uitgesloten dat deze invloed hebben op agrarische bedrijven en vice versa. Ten aanzien van landelijk gebied en duurzame landbouw wordt hiervoor verwezen naar paragraaf 2.1 van deze nota.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345922

Indiener vraagt zich af hoelang indiener nog melkveehouder kan zijn. Er moet in het buitengebied het één en ander komen zoals natuur inclusieve landbouw, beekdalen, de zonneweide, nattere bodems voor populier bossen en extra natuur. Dit zijn allemaal projecten waar grond voor nodig is. Maar voor de melkveehouder heeft indiener ook gronden nodig. Volgens indiener blijft daar weinig ruimte voor over, zeker als we naar een natuur inclusieve melkveehouderij willen gaan.

Antwoord: een melkveehouderij en agrarische natuurbeheer en/of recreatief medegebruik staan volgens de gemeente zeker niet per definitie op gespannen voet met elkaar. In tegendeel. Ten aanzien van landelijk gebied en duurzame landbouw wordt hiervoor verwezen naar paragraaf 2.1 van deze nota.

Agrarische sector ondergesneeuwd

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Volgens de indiener lijkt de agrarische sector wat ondergesneeuwd te worden onder natuur, toerisme, wandelgebied voor andere inwoners, belang van landgoederen, zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap, coöperatie van amateurboeren en burgers.

1. Deelt de gemeente deze constatering?
2. Zo niet, waarom niet?
3. Waar is de agrarische sector in de OOB?
4. Het lijkt alleen te gaan om akkerbouw op volle grond en dan alleen in circulaire, kunstmest- en water-zuinige vorm.
    a. Is de gemeente het hier mee eens?
    b. Zo nee, waarom niet?
5. Waarom geen aandacht voor kassen en andere industriële groente- en fruit verbouw?
6. Waar is onze voedselvoorziening en die van onze buren?
7. Hoe zit het met bio-industrie?
8. Waar moet de wat belastender industrie/bedrijvigheid naar toe?
9. Moet Boxtel ook niet een deel hiervan op zijn schouders nemen? Je kunt immers niet alle vervelende zaken op een ander afschuiven
10. Waarom geen aandacht voor industriële landbouw:
    a. slafabriek;
    b. boontjesfabriek;

Antwoord: de gemeente deelt de constatering niet dat de agrarische sector is 'ondergesneeuwd'. Op verschillende plekken in de omgevingsvisie komt deze terug, en specifiek in het deelgebied landelijk gebied.
We verwijzen verder naar de beantwoording, zoals opgenomen in paragraaf 2.1 van deze nota ten aanzien van landelijk gebied en duurzame landbouw.

Agrarisch natuurbeheer

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over agrarisch natuurbeheer. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemd dat agrarisch natuurbeheer een interessante aanvulling kan zijn, maar geen vervanging kan zijn van het hoofdinkomen. Op die manier kan het volgens indiener ook niet geschetst worden in het stuk. Indiener vindt dat hier een financiële doorrekening gemaakt moet worden, om een juiste afweging te maken van de opbrengsten t.o.v. de investering.

Antwoord: in de omgevingsvisie wordt niet aangegeven dat agrarisch natuurbeheer het hoofdinkomen zou zijn, maar wordt het juist als voorbeeld genoemd van een alternatieve inkomstenbron. We verwijzen verder naar de beantwoording, zoals opgenomen in paragraaf 2.1 van deze nota ten aanzien van landelijk gebied en duurzame landbouw.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener reageert op de volgende passage: 'Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering.' Indiener vraagt zich af:

1. Wat wordt verstaan onder 'agrarisch natuurbeheer'?
2. Wat levert het op voor wie?
3. Wie betaalt het?"

Antwoord: Agrarisch natuurbeheer is een concept waarbij agrarische ondernemers verschillende maatregelen nemen op en rond hun bedrijf ten gunste van natuur en landschap. We voegen deze definitie toe. Agrarisch natuurbeheer levert voordelen op voor natuur en landschap en een aanvullende (alternatieve) inkomstenbron voor agrariërs. Hiervoor bestaan reeds verschillende subsidiemogelijkheden. Zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345943

Indiener ziet graag meer focus op het betrekken van agrarische bedrijven bij het eventuele natuurbeheer van nieuwe natuurgronden. Indiener merkt op dat in de praktijk natuurgronden vaak slecht beheerd worden, waardoor de onkruiddruk bij aangrenzende agrarische bedrijven omhooggaat.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener vraagt zich af hoe, in de toekomst, de kosten voor natuurbehoud betaald zullen worden. Indiener verwacht in de gemeente Boxtel een groot aantal stoppers onder de agrariërs, meestal omdat een opvolger ontbreekt. Indiener schat dat dit zeker 40% gaat zijn in de komende 10 jaar. Indiener is van mening dat als we over 10 jaar nog een vitaal en leefbaar buitengebied willen hebben, er zuinig omgegaan moet worden met de agrariërs die er nog zijn.

Antwoord: De gewenst omslag naar meer natuurinclusieve landbouw en hiermee samenhangende verdienmodellen, dan wel agrarisch natuurbeheer kunnen hieraan bijdragen. Naar verwachting zal natuurinclusieve landbouw ook meer ruimte per agrariër vragen. Dit zal een nadere uitwerking vinden in het Programma Vitaal landelijk gebied. Zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota.

Bufferzone Kampina

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt waar de bufferzone rond de Kampina vandaan komt. Indiener benoemd dat er op dit moment een GGA proces loopt voor de Kampina en Oisterwijkse Bossen en Vennen, waar de gemeente Boxtel ook bij aangehaakt is. Indiener vraagt welk pad de gemeente voor ogen heeft om de bufferzone te realiseren en hoe dit samenhangt met de GGA. Volgens de indiener heeft de bufferzone een nadelig effect op het bereiken van de doelen omdat dit niet de focus heeft op doelbereik maar uitgaat van middelvoorschriften. Indiener benoemd daarbij dat het niet duidelijk is wat er wordt bedoeld met bijvoorbeeld 'transformatie landelijk gebied', wat het erg ingewikkeld maakt om hier conclusies uit te trekken waardoor interpretatieverschillen op de loer liggen en ontwikkeling stagneert.

Antwoord: De bufferzone is indicatief op de kaart van de Omgevingsvisie opgenomen en is gebaseerd op de deelgebieden kaart, die gebruikt wordt binnen het reeds lopende GGA-proces. Het gaat hier derhalve niet over het realiseren van een bufferzone maar om het benoemen van het gebied, dat onlosmakelijk onderdeel is van het GGA-gebiedsproces. De doelstellingen van het GGA-proces zullen sturend zijn op de ontwikkelingen in dit gebied. We verwachten, dat de transformatie naar natuurinclusieve landbouw en de principes van bodem en watersturend een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de doelstellingen voor de Kampina.

Zonnepark in de bufferzone Kampina

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk 'Landelijk gebied'; Hier staat de zin 'Wordt verder uitgewerkt in Programma Landelijk Gebied'. Indiener benoemd dat bufferzones rondom Kampina ook onderdeel zijn van het landelijk gebied en omdat er zonneparken in de bufferzone van De Kampina gepland zijn, kan een zonnepark niet ontwikkeld en/of vergund worden voordat hierover nader onderzoek is gedaan in het kader van Programma Landelijk Gebied.

Antwoord: Indiener geeft aan dat 'zonneparken in de bufferzone van De Kampina gepland zijn' echter dit is ten onrechte want deze zijn hier niet gepland. Het kan zijn dat de indiener de scenariokaart (waar wel nog een zoekgebied voor zonne-energie op staat) verward met de definitieve omgevingsvisiekaart.

Noordelijke landgoederencluster

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is van mening dat het gehele noordelijke landgoederencluster een essentiële rol vervult in de verbinding met de bekendere grotere natuurgebieden, mede door de aanwezige verbindende waterstructuur (Essche Stroom en Dommel). Dus ook de gronden van de aanpalende landgoederen van leden van het Beraad die net buiten de gemeentegrenzen van Boxtel liggen. Bovendien is indiener van mening dat dit op een nog hoger abstractie niveau moet worden

bekeken in verband met de winst die ligt in de verbinding van het landgoederencluster met de natuur en duurzame landbouw van de aanpalende gemeenten. Dit betekent volgens indiener dat ook de grotere natuurgebieden buiten de gemeente Boxtel moeten worden betrokken.

Antwoord: wij zien deze rol ook en derhalve zijn deze gebieden veelal onderdeel van de "natuurgebieden" en zones "natuur verbinden en landschap versterken" in de omgevingsvisie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Het noordelijke landgoederencluster bevindt zich in het beekdal van de Essche Stroom en Dommel welke aan de noordzijde (net buiten gemeente Boxtel) uiteindelijk samen komen. Indiener (Beraad de verbogen Buitens) erkent het belang en de rol van dit gebied in waterbuffering als een belangrijk kwaliteit. Tegelijkertijd vraagt indiener aandacht voor een aantal zaken:

- Zowel binnen het Waterschap, provincie als gemeente worden deze gronden gezien als de oplossing voor het drooghouden van steden en dorpen, maar men gaat voorbij aan de bewoners en gebruikers binnen deze beekdalen.
- Indiener vraagt zich af hoe omgegaan wordt met wateroverlast, afwaardering van gronden, mogelijk verhuizen van bedrijven en compensatie voor het gebruiken van deze beekdalen als opvangbak.
- Indiener vraagt zich af hoe omgegaan wordt met de rotzooi en het vervuilde slib wat achterblijft.

Antwoord: In de Omgevingsvisie wordt niet ingegaan op concrete maatregelen die nodig zijn om aan de visie en ambitie te voldoen. Deze zullen deels worden uitgewerkt in gemeentelijke programma's, maar vallen met name onder de bevoegdheid van het waterschap. Afwaardering van gronden kan vallen onder nadeelcompensatie (voorheen: planschade) hiervoor vormt de Omgevingswet het wettelijke kader. Wel moet er in ogenschouw worden genomen dat een beekdal naar haar aard een gebied is waar water zich verzameld en waar in het gebruik dus rekening mee kan worden gehouden. Ook dient in ogenschouw te worden genomen dat er een gemiddelde overstromingskans is van 1 x in de 100 jaar. Dat is geen jaarlijks terugkerende overlast en/of vervuiling van het gebied. Wel kunnen de risico's toenemen als gevolg van klimaatverandering.

Gebiedsaanpak landgoederencluster

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Het landgoederencluster is verdeeld over drie gemeenten en dit vraagt volgens indiener om een gebiedsaanpak, in samenwerking met naburige gemeenten. Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is van mening dat hierin aandacht moet zijn voor een goede balans tussen de rol van de bekendere natuurbeherende organisaties, én de rol van de particuliere (landgoed)eigenaren.

Antwoord: Een gebiedsproces waar het landgoederencluster onderdeel van uit maakt en diverse ambitie en doelstellingen van de Omgevingsvisie opgepakt worden zou onderdeel zijn van een nadere uitwerking in een gebiedsprogramma.

Cultuurhistorische waarden landgoederen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is van mening dat de cultuurhistorische waarden van de verschillende landgoederen binnen het landgoederen cluster onvoldoende worden benoemd, erkend en daarmee onvoldoende worden gebruikt. Om dit beter te borgen stelt indiener voor dit explicieter

te benoemen in de Omgevingsvisie, onder andere in de omschrijving van de deelgebieden, specifiek bij Landelijk gebied.

Antwoord: in de omgevingsvisie staat onder landelijk gebied al het volgende opgenomen: "Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving." Hiermee komen deze aspecten al expliciet aan bod. De landgoederen en cultuurhistorie zijn daarnaast ook specifiek benoemd onder het kopje 'Kwaliteiten' in de omgevingsvisie.

Benoemen Boxtelse landgoederen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is van mening dat de tekst moet worden aangevuld met alle Boxtelse landgoederen, dus ook Wilheminapark, én Halse Barrier. En waardevol te vermelden de aangrenzende landgoederen in dit gebied - net buiten de gemeentegrenzen van Boxtel - zoals Zegenrode, Zegenwerp, Bleijendijk en Beukenhorst.

Antwoord: We danken u voor deze goede suggestie. We passen de tekst aan en voegen Wilhelminapark en Halse Barrier toe aan de tekst met de mededeling, dat het cluster noord-westelijk overloopt in aangrenzende landgoederen.

Ontwikkelen landgoederen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346036

Indiener is voornemens een ruimtelijke, landschappelijke en natuurlijke kwaliteitsimpuls te geven aan zijn landgoed. Deze kwaliteitsimpuls bestaat onder andere uit het versterken van de bestaande natuur- en landschapskwaliteiten. Maar ook uit het realiseren van waterdoelen en het herstellen van de aanwezige cultuurhistorie, aldus de indiener. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het herstellen van de oude cultuurhistorische bebouwing; een beperkte rode ontwikkeling ter ondersteuning van de blauwe en groene functies op het landgoed.

Indiener is van mening dat de omgevingsvisie veel mooie aanknopingspunten bevat voor de gewenste ontwikkelingen op landgoed het Wilhelminapark. Door het realiseren van nieuwe natuur, revitaliseren van bos- en watersysteem, introduceren van natuurinclusieve landbouw wil indiener op het landgoed een aantal gemeenschappelijke elementen daadwerkelijk realiseren.

Indiener benoemd dat landgoed Wilhelminapark vroeger bestond uit een agrarisch landgoed met vier bouwconcentraties. Deze zijn in de loop der jaren verloren gegaan. Het landgoed (de indiener) zou op basis van voorgaande graag aan de slag willen, binnen de voorwaarden die passen bij de huidige tijd, omgeving en met de kennis van nu, met als doel de omgevingskwaliteit te versterken.

Antwoord: Wij nodigen indiener uit plannen te ontwikkelen die bijdragen aan de ambities van de omgevingsvisie en de kernkwaliteiten van de gemeente Boxtel.

Landelijk gebied omgezet in natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

Indiener geeft aan dat er de laatste 20 jaar in Boxtel al 400 ha. van landelijk gebied naar natuur om is gezet. Indiener benoemd enkele percelen die omgezet zijn naar natuur, maar vroeger nog voor landbouw in gebruik zijn geweest.

Antwoord: Gemeente dankt indiener voor deze getallen en informatie.

3.7 Het OER

OER staat voor omgevingseffectrapport, een milieueffectrapport die bij een omgevingsvisie wordt opgesteld en waarin naast de milieuaspecten ook sociale en economisch aspecten worden meegenomen. Nieuw beleid uit de omgevingsvisie kan namelijk leiden tot belangrijke veranderingen. Dit is in beeld gebracht in het OER.

Stikstofuitstoot door recreatie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener geeft aan dat flinke uitbreiding van recreatie ook grote belasting geeft in de natuur en leidt tot een hogere stikstof uitstoot door verkeersbewegingen in het buitengebied.

Antwoord: Recreatie zou kunnen leiden tot een toename van de door de indiener benoemde vormen van belasting op de natuur. De gemeente Boxtel zet voornamelijk in op kleinschalige recreatie en noemt het belang van het station als overstaplocatie voor toerisme. Met het oog op bestaande toerisme wordt o.i. niet ingezet op grootschalige recreatie en bijbehorende effecten in de Omgevingseffectrapportage.

Externe veiligheid spoor

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) verzoekt voor het aspect Externe Veiligheid, in relatie tot Railverkeer, gebruik te maken van de meest recente gegevens (Basisnet).

Antwoord: In het OER is externe veiligheid opgenomen als 'omgevingsveiligheid'. Bij de invulling van dit aspect is aangesloten op de eisen zoals gesteld in de Omgevingswet waarbij de focus ligt op het aantal kwetsbare objecten binnen plaatsgebonden risicocontour en de hoeveelheid bebouwing binnen brand- en explosieaandachtsgebieden. De informatie die gebruikt is om de huidige situatie te beschrijven komt uit de Signaleringskaart EV (2022). Dit is samengevat in de 'foto van de leefomgeving' en vormt de referentiesituatie van het OER. De 'foto van de leefomgeving' is definitief opgeleverd in maart 2023 en wordt niet meer aangepast op basis van nieuwe input. Het beoordelingskader zoals uitgewerkt in het OER is benoemd in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) welke in 2022 zes weken ter inzage heeft gelegen. Er is destijds geen zienswijze ingediend die gevraagd heeft om gebruik te maken van de meest recente gegevens uit het Basisnet.

Geluidhinder spoor

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) wijst erop dat voor het aspect Geluid, in relatie tot railverkeer, in een akoestisch onderzoek de wettelijk verplichte brongegevens uit het geluidregister spoor gebruikt dienen te worden. Het gebruik van deze brongegevens borgt dat de toekomstige bewoners geen hogere geluidbelasting gaan ondervinden dan op basis van de wettelijke geluidproductieplafonds verwacht mag worden.

Antwoord: Het OER is een effectrapportage op een hoog abstractieniveau. Voor een OER is geen akoestisch onderzoek opgesteld. De Omgevingsvisie Boxtel wordt verder uitgewerkt in vervolg plannen en programma's. De door de indiener genoemde uitgangspunten zullen bij concrete ontwikkelingen worden meegenomen bij de op te stellen onderzoeken.

Trillinghinder bij toekomstige ontwikkelingen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) beoogt niet alleen voor gemeenten en provincies (die plannen maken in de spooromgeving), maar ook voor toekomstige bewoners rond het spoor een “goede buur” te zijn. Indien de Omgevingsvisie en alle in de toekomst daarop gebaseerde ruimtelijke plannen, bebouwing dichtbij het spoor mogelijk maken, kan trillinghinder voor de toekomstige bewoners/gebruikers ontstaan als gevolg van treinverkeer. Hoewel er geen wettelijke normen bestaan voor trillinghinder in dit soort situaties acht indiener het gewenst dat er in de planvorming wel aandacht voor is. In het kader van de goede ruimtelijke ordening en de zorgvuldige voorbereiding van besluiten raadt indiener aan om het aspect trillinghinder af te wegen, zoals door Informatiepunt Leefomgeving wordt aanbevolen. Indiener raadt dan ook aan om het aspect trillingen te betrekken bij de Omgevingsvisie en alle in de toekomst daarop gebaseerde ruimtelijke plannen. In dit kader verwijst indiener naar de Handreiking Nieuwbouw en Spoortrillingen.

Antwoord: Het aspect 'trillingen' is niet als afzonderlijk aspect meegenomen in het OER. Alle in het OER onderzochte aspecten zijn opgenomen in het beoordelingskader van het OER en benoemd in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De NRD heeft in 2022 zes weken ter inzage gelegen. Hierop is geen zienswijze ingediend met de vraag om trillingen op te nemen. In de Omgevingsvisie zijn zoekgebieden aangewezen voor woningbouw. Eén van deze zoekgebieden ligt naast de spoorlijn waarmee het door de indiener aangedragen onderwerp trillingen relevant wordt. Het hoge abstractieniveau van de Omgevingsvisie leent zich echter niet om al veel over trillingen te kunnen zeggen. De zoekgebieden zijn namelijk niet verder geconcretiseerd, het is dus onduidelijk wat voor soort woningen er komen en waar deze komen te staan. Op het moment dat dat duidelijk is, kan er pas een onderzoek naar trillingen uitgevoerd worden en kan ook berekend worden of en waar er sprake is van trillingshinder.

Financiële impact

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt of de gemeente in de omgevingseffectrapportage de ontwikkelingen en keuzes gaat afwegen ten opzichte van de financiële impact. Dit om de best passende keuze te maken.

Antwoord: Het OER is een vorm van een milieueffectrapport (MER) waarin de effecten van het voorgenomen beleid op het milieu en daarnaast ook de economische en sociale aspecten inzichtelijk wordt. Het gaat hier om aspecten die ruimtelijk specifiek te maken zijn. Het doel van een MER of OER is om de gemeente beslisinformatie voor besluitvorming te bieden op het milieuvlak. Het is aan de gemeente Boxtel om vervolgens al dan niet een financiële afweging te maken van keuzes waarbij ook de milieu informatie uit het OER meegenomen wordt. Deze financiële afweging hangt ook samen met verdere uitwerking van keuzes uit de Omgevingsvisie, dit zal de gemeente doen in omgevingsprogramma's en het omgevingsplan zoals genoemd in de Omgevingsvisie.

Effect erfgoed en archeologie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

Indiener (Heemkunde Boxtel) is van mening dat op vitale onderdelen van de omgevingseffectrapportage de disciplines erfgoed en archeologie onvoldoende zijn onderzocht. Het gebrek aan data voor erfgoed en archeologie in het Omgevingseffectrapport maakt het moeilijk, zo niet onmogelijk, om conclusies te trekken over de impact van de nieuwe omgevingsvisie op beide

beleidsterreinen en het effect van erfgoed en archeologie op de fysieke leefomgeving. Indiener meent dat het rapport vóór de definitieve vaststelling, op basis van een actuele beleidsnota erfgoed en een aangepaste erfgoedkaart, een nadere aanvulling verdient te krijgen op de (sub)thema's erfgoed en archeologie. Indiener wil graag meewerken aan de totstandkoming van een nieuwe erfgoedkaart.

Antwoord: De in het OER opgenomen informatie over archeologie en erfgoed is informatie die door de gemeente ter beschikking is gesteld voor het OER. Het gaat hierbij om de meest recente cultuurhistorische beleidsadvieskaart uit 2011.
Op dit moment wordt de nota (onderdeel programma recreatie en toerisme) geactualiseerd. De geactualiseerde versie is nog niet formeel vastgesteld.

Beoordeling landschap, cultuurhistorie en archeologie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

Indiener (Heemkunde Boxtel) benoemd een vijftal bevindingen die hieronder uiteengezet zijn:

1. In de effectrapportage is geen sprake van een logische doorloop van thema's en subthema's in de onderdelen ambities, rad van de leefomgeving, foto van de leefomgeving, effecten van het voorkeursalternatief en de botsproeven, aldus de indiener.
2. De cluster landschap, cultuurhistorie, erfgoed en archeologie is volgens figuur 0.2. op bladzijde 6 als subthema van het thema Aangenaam leven opgenomen. Hoewel indiener de samenhang zien, in de statuten van Heemkunde Boxtel is eenzelfde cluster opgenomen, voor een effectenrapportage is de cluster te breed en te uiteenlopend.
3. Het beoordelingsinstrument voor de kwaliteitsniveaus van de Foto van de leefomgeving is niet goed toepasbaar op erfgoed en archeologie. Hierdoor onderbouwt de effectrapportage onvoldoende wat de gevolgen zijn van de omgevingsvisie voor deze twee disciplines. Het gebrek aan data voor erfgoed en archeologie in het omgevingseffectenrapport maakt het moeilijk, zo niet onmogelijk, om conclusies te trekken over de impact van de nieuwe omgevingsvisie op beide beleidsterreinen, aldus de indiener.
4. Ook andersom is de invloed van erfgoed en archeologie op de fysieke leefomgeving niet beschreven of benoemd, aldus de indiener.
5. Op vitale onderdelen van de omgevingseffectrapportage zijn de disciplines erfgoed en archeologie weinig of niet onderzocht omdat het afwegingsmodel voor de navolgbaarheid van de foto van de leefomgeving (blz. 42) criteria hanteert die niet of nauwelijks van toepassing zijn op erfgoed en archeologie, aldus de indiener.

Antwoord: Voor het OER is een beoordelingskader opgesteld die is afgestemd met de gemeente. Hierbij is aangesloten op de thema's die de gemeente gekozen heeft voor de omgevingsvisie Boxtel, zoals bijvoorbeeld aangenaam leven. Het beoordelingskader is in verkorte vorm opgenomen in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) die eind 2022 ter inzage heeft gelegen voor een periode van zes weken. Iedereen was in die periode in de gelegenheid om input te geven op de gepresenteerde aspecten, waaronder landschap, cultuurhistorie en archeologie. U heeft geen gebruik gemaakt van de gelegenheid om aan de voorkant uw punten in te brengen.
Voor de foto van de leefomgeving is de keuze gemaakt om het aspect landschap, cultuurhistorie en archeologie kwalitatief in de vullen en niet kwantitatief. Dit omdat aanwezigheid van bepaalde waarden een gegeven is waarmee je rekening moet houden, maar wat je niet meer zal uitbreiden. In het OER is vervolgens een doorkijk gegeven op de gevolgen van het voorgenomen beleid op dit aspect. Daarmee is het aspect integraal beschouwd in het OER.

Indeling thema's erfgoed en archeologie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

In het effectmetingsrapport zijn op diverse plekken niet gelijke indelingen in thema's en subthema's gemaakt, aldus indiener (Heemkunde Boxtel). Indiener is van mening dat dit verwarrend is en leidt tot het weglaten van relevante informatie over erfgoed en archeologie.

Antwoord: In het OER is aan de voorkant een indeling gemaakt van thema's en subthema's waarbij aangesloten is op de gehanteerde thema's in de Omgevingsvisie. Het aspect landschap, cultuurhistorie en archeologie heeft een plek gekregen onder het thema 'aangenaam leven' en is alleen daaronder beoordeeld. Het is onduidelijk welke relevante informatie over erfgoed en archeologie zou zijn weggelaten door de gekozen structuur.

Provinciale gebiedsaanduiding cultuurhistorie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

Indiener (Groene Hart) benoemd dat het een veel gemaakte fout is om de provinciale gebiedsaanduidingen zoals cultuurhistorisch betekenisvol over te nemen en het daarbij te laten. Het provinciale beleid heeft echter alleen betrekking op waarden en belangen van provinciaal en nationaal belang. Dat is echter onvoldoende voor de cultuurhistorische waarden op gemeentelijke schaal bezien. Dit speelt ook bij de aardkundige waarden die alleen op provinciale schaal zijn geselecteerd en dan ook nog onvolledig. Het micro reliëf op gemeentelijk speelt daarbij geen enkele rol. Met de komst van het AHN is het vrij eenvoudig een volledig en complete inventarisatie te verkrijgen, volgens de indiener.

Antwoord: De in het OER opgenomen informatie over cultuurhistorie en erfgoed is informatie die door de gemeente ter beschikking is gesteld voor het OER. Voor het abstractieniveau van de omgevingsvisie is een complete en volledige inventarisatie van het Algemeen Hoogtebestand Nederland (AHN) voor de visie en het bijbehorende OER niet nodig.

3.8 Overige zienswijzen; algemene opmerkingen, participatie, doorwerking

In dit hoofdstuk worden de zienwijzen over het proces achter de omgevingsvisie behandeld. Daarnaast komen hier de zienswijzen aan bod die niet direct over de onderwerpen uit de Omgevingsvisie of het OER gaan.

3.8.1 Participatie en samenwerking

Participatie bij een gedragen visie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

Indiener geeft aan de behoefte te voelen met alle betrokken partijen in gesprek te gaan over de ontwikkeling van een visie die voor iedereen wenselijk is. Indiener is van mening dat een open dialoog en samenwerking tussen alle belanghebbenden kan leiden tot een omgevingsvisie die recht doet aan de diverse belangen en behoeften binnen onze gemeenschap. Indiener staat open voor constructieve gesprekken en is bereid bij te dragen aan een visie die op brede steun kan rekenen.

Antwoord: De gemeente bedankt de indiener voor deze proactieve houding. In het kader van de omgevingsvisie is al een uitgebreid participatie traject doorlopen (zie ook hoofdstuk 2 van deze nota). Ook bij de verdere uitvoering, zoals bij de ontwikkeling van de programma's geven we hier verder gevolg aan.

Participatie met boeren en ZLTO

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt het jammer dat er geen directe inhoudelijke afstemming is geweest met de indiener als grootste stakeholder van grondgebied van de gemeente. Het gevoel heerst dat er niet veel is gedaan met de input die door verschillende (bestuurs)leden bij de verschillende bijeenkomsten is gedeeld. Indiener vraagt hoe de input van de boeren en de ZLTO richting de toekomst beter meegenomen gaat worden in de visie en de daaropvolgende omgevingsplannen.

Antwoord: ZLTO is als stakeholder uitgenodigd voor diverse bijeenkomsten om input te leveren voor de ontwerp omgevingsvisie. Bij verschillende bijeenkomsten was een afvaardiging van ZLTO aanwezig. Er spelen zoveel ontwikkelingen in het landelijk gebied, dat ervoor gekozen is om een Programma Vitaal landelijk gebied op te gaan stellen. In dit programma werken we samen met stakeholders en direct betrokkenen. Hiervoor wordt een apart participatietraject opgesteld.

Participatie bij verdere uitwerking

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die vragen om betrokken te worden bij verdere uitwerking. Onder ‘antwoord’ is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1343822

Indiener (Cumela Nederland) geeft aan zichzelf, als organisatie, te herkennen in de visie en graag samen te willen werken en te participeren bij de verdere uitwerking van de ambities.

Antwoord: Prettig te horen dat u zich herkent in de visie. Wij zetten uw organisatie op de stakeholderlijst. Bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en plannen, zullen wij u ook uitnodigen voor het participatietraject.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1344229

Indiener (Rijkswaterstaat) verzoekt om betrokken te worden bij een verdere uitwerking van thema's/ ambities met raakvlak voor Rijkswaterstaat, zoals de verbinding van bedrijventerreinen met de A2.

Antwoord: Wij onderschrijven het feit dat Rijkswaterstaat een belangrijke partij hierin is. Bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en plannen, zullen wij u ook uitnodigen voor het participatietraject.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345457

Indiener (Provincie Noord Brabant) ziet in de visie een stevige basis voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeente Boxtel. Indiener blijft graag met de gemeente in overleg over de uitwerking van de visie in samenhang met zowel de provinciale ambities als de ambities van de gemeente Boxtel en de ambities van het waterschap. Indiener trekt in de verdere uitwerking van deze visie in programma's graag proactief met de gemeente en het Waterschap De Dommel op.

Antwoord: De gemeente onderschrijft het belang van proactief en integrale samenwerking tussen de betrokken overheden, zoals de Provincie Noord Brabant en Waterschap De Dommel. Gemeente maakt graag gebruik van het aanbod tot intensievere samenwerking tijdens de verdere uitwerking van de omgevingsvisie.

Participatie voor duurzaamheid

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over participatie m.b.t. duurzame energie. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 1345900, 1345932, 1345939, 1345956, 1345944, 1345965, 1345961, 1345985, 1345990

Indieners vinden het belangrijk dat de gemeente minimaal één keer per jaar met inwoners (waaronder kinderen) van elke dorpskern overlegt over duurzaamheid en hoe dit ingevuld kan worden. In lijn hiermee geven indieners aan, dat ideeën van de gemeente die niet op draagvlak kunnen rekenen, bijgesteld moeten worden. Indieners benoemen dat veel kennis en passie is bij inwoners.

Antwoord: We verwijzen u naar het eerste hoofdstuk. Hoe we jong en oud betrekken bij de opgaven op het gebied van duurzaamheid valt buiten het kader van deze Omgevingsvisie. In onze duurzaamheidsagenda ligt de nadruk op communicatie en participatie met het oog op het krijgen van draagvlak. Naast informeren is het doel ook het inspireren, in beweging brengen en daadwerkelijk betrekken van mensen. Het realiseren van duurzaamheidsdoelstellingen is een zorg van ons allemaal. Een greep uit de vele acties: we ontwikkelen een participatiepanel, er is een driemaandelijkse nieuwsbrief, we hebben 3 klimaatburgemeesters, we organiseren klimaatlunches en er is het project buurkracht. Voor meer info verwijzen wij u naar onze website.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345990

Indiener vindt het belangrijk dat er geluisterd wordt naar de kinderen die in Boxtel en alle dorpen erom heen wonen, want zij zijn de toekomst! Als het zo doorgaat dan blijft er niks meer over van dit mooie groene dorp Lennisheuvel, volgens indiener.

Antwoord: De jeugd heeft de toekomst en zijn het met indiener eens dat ze gehoord dienen te worden. We hebben het voortgezet onderwijs bezocht in het proces tot de totstandkoming van de omgevingsvisie. Uw tip nemen we mee in de uitwerking van de omgevingsprogramma's.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345985

Indiener benoemd dat het proces m.b.t. de zoek locaties van zonnevelden niet transparant is verlopen en criteria zijn volgens indiener onbegrijpelijk. Hoe is het mogelijk dat je komt tot de locatie langs de Beerze. Dat klopt gewoon niet, aldus de indiener. Stop en zwem uit de fuik met het contract dat de gemeente is aangegaan met de derde partij, aldus de indiener.

Antwoord: Inwoners en belangengroepen worden betrokken bij de beleidsontwikkeling en bij omgevingsdialogen voor gebiedsontwikkeling. Ten aanzien van het reeds doorlopen beleidsproces over de zonnevelden verwijzen we naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

Gezamenlijke ambities realiseren

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346036

Indiener staat niet negatief tegenover de omgevingsvisie en ziet zelfs veel aanknopingspunten om gezamenlijke ambities te realiseren.

Antwoord: Bedankt voor uw positieve reactie en proactieve houding.

Samenwerking aan grensoverschrijdende thema's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345455

Indiener (Gemeente Vught) heeft de omgevingsvisie met belangstelling gelezen en heeft geen opmerkingen.

Indiener geeft aan overeenkomsten te zien met de recent vastgestelde Omgevingsvisie voor de gemeente Vught en stelt voor om samen te werken met andere gemeenten op grensoverschrijdende thema's, zoals bijvoorbeeld mobiliteit, natuurontwikkeling en water.

Antwoord: Gemeente bedankt voor de reactie en de interesse. De Gemeente maakt graag gebruik van het aanbod.

Samenwerken naar programma's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345457

Indiener (Provincie Noord Brabant) stelt voor om samen met de gemeente en het Waterschap De Dommel in werkateliers te bekijken hoe de ambities uit de gemeentelijke Omgevingsvisie verantwoord vertaald kunnen worden naar uitvoerbare programma’s met inachtneming van de diverse opgaven waar de waterschappen en de provincie voor aan de lat staan. Indiener ziet meerwaarde in proactief en integraal met elkaar samenwerken. Hierdoor wordt door de diverse schaallagen heen de praktische

haalbaarheid van de ambities helder en inzichtelijk en zullen doelen makkelijker en sneller op de juiste plekken en in de juiste vorm behaald worden.

Indiener (Provincie Noord Brabant) geeft aan dat de primaire verantwoordelijkheid voor het maken van keuzes over de inrichting van hun fysieke leefomgeving ligt bij de gemeente, waardoor er ruimte is om hun verantwoordelijkheid te nemen. Indiener denkt graag mee en ziet meerwaarde in het integraal optrekken in het vertalen van de Omgevingsvisie in actuele, realiseerbare programma's.

Antwoord: De gemeente onderschrijft het belang van proactief en integrale samenwerking tussen de betrokken overheden, zoals Provincie en Waterschap De Dommel en maakt graag gebruik van dit aanbod.

Medewerking programma's en cultuurhistorische waardenkaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

Indiener benoemd dat in de Omgevingswet is geregeld dat erfgoed en archeologie, een plaats krijgen in de omgevingsvisies en omgevingsplannen van gemeenten. Tevens is vastgelegd dat gemeenten belanghebbenden en geïnteresseerden betrekken bij de voorbereiding van beleid en uitvoering van beheer en onderhoud van de gebouwde ruimte.

Voor de opstelling van de omgevingsvisie heeft de gemeente Boxtel een uitgebreid participatieproces doorlopen. De gemeente verwacht dit jaar haar omgevingsvisie vast te stellen. Daarna volgt het opstellen van een omgevingsplan en daarin wordt opgenomen hoe met het erfgoed wordt omgegaan, aldus de indiener.

Indiener (Heemkunde Boxtel) biedt hun medewerking aan in de vorm van menskracht voor de adviescommissie, daarnaast wil indiener meewerken aan de actualisatie van de cultuurhistorische waarde kaart en monumentenregister.

Antwoord: Bedankt voor uw aanbod. Momenteel zijn we bezig met de actualisatie van de erfgoednota, daar valt niet de cultuurhistorische waarde kaart binnen evenals het monumentenregister. Beiden zijn wel twee aandachtspunten waar we te zijner tijd mee aan de gang gaan. Zicht op welke periode dit plaats gaat vinden is er nog niet.

Overeenkomsten Omgevingsvisie Boxtel en Sint-Michielsgestel

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die ingaan op de overeenkomsten tussen de Omgevingsvisie van Boxtel en die van Sint-Michielsgestel. Enerzijds zijn indiener hier over te spreken en anderzijds vinden indieners dat dit geen recht doet aan het participatieproces. Onder ‘antwoord’ is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Enerzijds positief;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345053

- Indiener geeft complimenten voor het feit, dat het ambtelijk apparaat van MijnGemeenteDichtbij ervoor gezorgd heeft dat de OOB en de OOstM (Sint-Michielsgestel) qua opzet en daar waar mogelijk ook inhoudelijk (vrijwel) gelijk zijn.

Antwoord: Wij danken u voor het compliment

Anderzijds negatief;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

- Indiener noemt dat, gezien de gemeente verschillende bewonersavonden en stakeholder-bijeenkomsten heeft gehouden, je zou verwachten dat de input door de bewoners en stakeholders meegenomen zou worden in de omgevingsvisie. Wat volgens indiener dan erg opvallend is, is dat de ontwerp omgevingsvisie van de gemeente Boxtel en de ontwerp omgevingsvisie van de gemeente Sint-Michielsgestel nagenoeg identiek zijn. Indiener vindt dat binnen het onderdeel van de dromen er nog enigszins wordt gepoogd om een verschil van karakter te krijgen, echter de ambities welke vervolgens gedestilleerd worden uit de stukken zijn bijna identiek. Indiener vraagt zich af wat de waarde is geweest van de dromenbijeenkomsten maar vooral ook wat de waarde is van het hebben van twee verschillende gemeenteraden als de schrijver van de stukken uiteindelijk bepaald wat het beeld van 2040 gaat worden. Indiener vindt dit een ondermijning van het democratisch systeem, wat geen recht doet aan een mooi, verankerd en toekomstbestendig beeld van de gemeente die van buiten naar binnen werkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

- Indiener (ZLTO) benoemd dat Gemeente Boxtel en gemeente Sint-Michielsgestel sinds 2016 een ambtelijke samenwerking aangegaan via. Indiener vindt het opvallend dat de ontwerp omgevingsvisie van beide gemeenten nagenoeg identiek zijn. Met name de ambities zijn volgens indiener bijna identiek. Indiener vraagt zich af wat de waarde is geweest van de dromenbijeenkomsten en van het hebben van twee verschillende gemeenteraden als de schrijver van de stukken uiteindelijk bepaald wat het beeld van 2040 gaat worden. Indiener noemt dit een ondermijning van het democratisch systeem en doet volgens hen geen recht aan een mooi, verankerd en toekomstbestendig beeld van de gemeente.

Antwoord: De vorm van de omgevingsvisie is vormvrij. We hebben gekozen voor dezelfde hoofdthema's en hoofdopzet. Op inhoud zijn er zeker verschillen. Zowel de uitwerking van de kernkwaliteiten als de ruimtelijke keuzes en kaarten zijn echt gemeente specifiek.

Omgevingsvisie en publiekelijke partijen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener vraagt zich af of de OOB moet voldoen aan de richtlijnen, beleidsplannen, visies van Provincie en Waterschap. Indiener vraagt zich af wie moet nagaan of dit inderdaad het geval is. Indiener vraagt zich af of Provincie en Waterschap ook een zienswijze moeten/kunnen indienen als zij het niet eens zijn met bepaalde zaken in de OOB? Indiener vraagt; als de definitief vastgestelde Omgevingsvisie Boxtel niet voldoet aan de richtlijnen, beleidsplannen, visies van Provincie en/of Waterschap, wiens beleid is dan maatgevend of kan dit een zaak van de rechter worden. Indiener vraagt zich af of er nog meer partijen zijn die van overheidswege vanuit een specifiek perspectief betrokken zijn. Zoals Rijkswaterstaat i.v.m. A2, Ministerie van Defensie i.v.m. NAVO-pijpleiding, Prorail i.v.m. spoorwegen en gevaarlijk transport over spoor, Gasunie i.v.m. gasleiding, Enexis i.v.m. elektriciteitsnetwerk, Tennet i.v.m. hoofdnet elektriciteit.

Antwoord: De omgevingsvisie is een visie van de gemeente waarin beschreven wordt hoe de gemeente er in 2040 uitziet. Om deze visie te realiseren zijn meerdere partijen nodig. Zo ook de provincie en het waterschap. Beide hebben ook een zienwijzen ingediend. Beide hebben gevraagd om bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie in omgevingsprogramma's en het

omgevingsplan betrokken te worden. Zij zullen zeker bij een aantal omgevingsprogramma's betrokken worden.

3.8.2 Doorwerking en totstandkoming

Uitwerking van de Omgevingsvisie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener reageert op pagina 44. Indiener interpreteert dit als volgt: het is mooi om allerlei idealen te hebben. Zodra die idealen in een concrete situatie/omgeving waargemaakt worden, word je geconfronteerd met de weerbarstigheid en complexiteit van de realiteit ter plekke. Je ontkomt niet aan het maken van vuile handen en in een aantal gevallen loop je gewoon vast, aldus de indiener. Indiener vraagt of de gemeente deze conclusie deelt.

Het tot het uiterste benutten van de mogelijkheden, die de rechtstaat biedt, spelen hierbij volgens indiener een zeer vervelende en verstorende rol. Hetzelfde geldt volgens indiener voor de machtsongelijkheid tussen de gemeente en haar burgers. Gebruik maken van de mogelijkheden van de rechtstaat en gebruik maken van een machtspositie zorgen samen voor een vervelende spiraal. Indiener vraagt of de gemeente deze conclusie deelt. Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke middelen ziet de gemeente om zo'n spiraal zoveel mogelijk te voorkomen?

Antwoord: De omgevingsvisie geeft een richting en kaders, maar de gemeente erkent dat er inderdaad bij de uitwerking veel keuzes nog nodig zijn. Bij ontwikkelingen is het de opgave om de ambities en uitgangspunten samen te laten komen tot een zo optimaal mogelijk geheel, dat uitvoerbaar is en draagvlak heeft. Daarbij zijn verschillende en soms ook tegenstrijdig belangen gemoeid. Wanneer een initiatief niet past binnen het omgevingsplan dan zal een omgevingsdialoog worden gevoerd, de gemeente heeft hiervoor een handreiking/beleid opgesteld. Het voeren van een goede omgevingsdialoog is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer. Deze dialoog kan bijdragen aan het voorkomen van gerechtelijke procedures, maar sluit dit niet uit. Het staat uiteindelijk eenieder vrij om de mogelijkheden die de rechtstaat biedt te benutten. Die kaders zijn vastgelegd in de Omgevingswet door de Rijksoverheid.
Onder 'Doorwerking' wordt verder ingegaan op de rolverdeling tussen de gemeente en de samenleving.

Bewonersinitiatieven

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat in de rolverdeling en bewoners-initiatieven ook CROLL moet worden genoemd.

Antwoord: in de omgevingsvisie zijn stakeholders en maatschappelijke organisaties niet met naam genoemd. CROLL kan betrokken worden bij de uitwerking van de omgevingsprogramma's.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat tijdens individueel mondeling overleg met de Integraal Projectleider op het inloopmoment van 27 februari, deze projectleider aangaf dat de basishouding van de gemeente t.o.v. initiatieven aangedragen door burgers, rechtspersonen en andere overheden 'ja, tenzij' is. Indiener vraagt of de gemeente, deze insteek schriftelijk kan bevestigen in haar reactie op deze zienswijze. Het

is indiener achteraf gezien niet duidelijk of deze basishouding voortkomt uit (de invoering van) de Omgevingswet of dat het een kentering is in de houding van de gemeente Boxtel ten opzichte van haar burgers en andere belanghebbenden. Indiener ziet graag een antwoord op deze vraag. Indiener vraagt zich af waar zo'n tenzij uit voort kan komen.

Antwoord: De Omgevingswet beoogt niet alleen het waarborgen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Het wil ook ruimte maken voor ontwikkelingen. Dit betekent voor overheden een andere houding naar burgers en bedrijven met initiatieven. Het 'ja, mits' of 'ja-, tenzij' principe, in plaats van het 'nee, tenzij'-principe. De tenzij bestaat uit de randvoorwaarden uit de omgevingsvisie, en mogelijk uit de geldende wet- en regelgeving waar de gemeente ook altijd aan toetst. In de omgevingsvisie is hierover mee opgenomen in het hoofdstuk 'Doorwerking' onder het kopje 'Heb je een initiatief'. Het 'ja- tenzij' principe sluit bovendien aan bij het huidige motto van de gemeente 'Meewerkend Boxtel' hierin onderstrepen we onze rol, die we als gemeente willen pakken. Ondersteunend, faciliterend, dicht bij de inwoners en ondernemers.

Afweging van ontwikkelingen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt hoe de afweging van ontwikkelingen gedaan gaat worden en hoe de gemeente een transparant proces gaat vormgeven hierbij?

Antwoord: De hoofdlijnen hiervoor staan onder 'Doorwerking'. Daarin gaan we in op de rolverdeling (sturingsfilosofie) tussen de gemeente en de samenleving. Als gemeente zoeken we de balans tussen hoe we initiatieven kunnen steunen en hoe we waarborgen, dat de kwaliteit van onze leefomgeving zo hoog mogelijk blijft. De afweging van ontwikkelingen kan op verschillende schaalniveaus plaatsvinden. Bijvoorbeeld in deze visie, maar ook in programma's, bij het omgevingsplan en de omgevingsvergunning. We willen een faciliterende gemeente zijn, waarin alle belangen gehoord kunnen worden. Omdat goede participatie daarbij onmisbaar is, hebben we participatiebeleid vastgesteld.

Koesteren en versterken kernkwaliteiten

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk “Doorwerking”. Hier wordt gezegd dat de omgevingsvisie “het kader voor het koesteren en versterken van de kernwaarden en ambities” biedt. Maar die kernwaarden worden volgens indiener nergens expliciet genoemd. Indiener vraagt zich af wat er met deze omgevingsvisie gekoesterd en versterkt wordt? Het is volgens indiener een kans die is blijven liggen om hier aandacht aan te besteden en daarmee wordt ook een kans gemist om duidelijkere keuzes te maken.

Antwoord: Hiermee bedoelen we de (kern)kwaliteiten die in de Omgevingsvisie expliciet zijn toegelicht in het hoofdstuk 'Dromen'. Voor de helderheid vervangen we het woord kernwaarden in het hoofdstuk "Doorwerking" door het woord kernkwaliteiten, zodat het in lijn is met het hoofdstuk 'Dromen' waarin de (kern)kwaliteiten zijn beschreven.

Faciliterende rol van de gemeente

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345050

Indiener (ZLTO) vindt het goed om te lezen dat de gemeente graag van 'buiten naar binnen' werkt en faciliteren en ondersteunend wil zijn. Indiener vraagt hoe dit loopt in de praktijk.

Antwoord: Wat we 'buiten' horen en zien, nemen we mee terug naar 'binnen'. Door dit te doen weten we wat burgers, bedrijven en andere belanghebbenden belangrijk vinden.

Houding gemeente bij initiatief

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener stelt twee vragen met betrekking tot mensen met een initiatief. Waar worden de kernkwaliteiten benoemd? Wat mag je als initiatiefnemer concreet verwachten van de gemeente qua ondersteuning, houding, etc?

Antwoord: De kernkwaliteiten vindt u onder 'Dromen'. We voeren daar een tekstuele wijziging door en veranderen kwaliteiten in kernkwaliteiten. Wat we 'buiten' horen en zien, nemen we mee terug naar 'binnen'. Door dit te doen weten we wat burgers, bedrijven en andere belanghebbenden belangrijk vinden.

Verwijzing extern document

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat door het verwijzen naar een extern document, zoals in het stuk over participatiebeleid, het document minder leesbaar en dus onduidelijker wordt.

Antwoord: We vinden het belangrijk dat onze documenten leesbaar en duidelijk zijn voor iedereen. We nemen uw input mee.

Programma Landelijk Gebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener vraagt zich af waarom het programma voor het Landelijk gebied, waar eerder naar wordt verwezen, niet bij de omgevingsprogramma's benoemd is.

Antwoord: Het staat genoemd onder de paragraaf gebiedsgerichte programma's die onder de tabel staat met omgevingsprogramma's.

Financiële afwegingskader

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt zich af of het kostenverhaal de plek is waar het financiële afwegingskader van de verschillende keuzes moeten landen. Indiener vraagt hoe dit vorm zou krijgen als het antwoord hierop ja is. Indiener vraagt waar dit anders wordt gedaan als het antwoord nee is.

Antwoord: De onderbouwing van de financiële bijdragen werkt de gemeente uit in het programma kostenverhaal en financiële bijdragen. Het programma geeft inzicht in de investeringsopgave en de

functionele samenhang met de ontwikkelopgave. In het programma onderbouwt de gemeente het tarief voor de financiële bijdragen en geeft zij aan hoe ze dit tarief actualiseert en verantwoording aflegt over de uitvoering van de investeringen. Het programma gaat ook in op het volkshuisvestingsfonds. Initiatiefnemers kunnen als hun initiatief niet voldoet aan het woningbouwprogramma van het 'programma wonen en zorg' het college verzoeken om af te wijken.

Overgangsfase omgevingswet

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat de Omgevingswet een overgangsfase en een bijbehorende regeling kent. Dit alles is beschreven op pagina 48 van de OOB onder de kop 'Overgangsfase'. Deze fase loopt vanaf 1 januari 2024 tot eind 2031. Indiener stelt aan de hand van enkele citaten een aantal vragen:

1. 'Zolang de concrete invulling van de omgevingsvisie nog niet is vastgelegd in programma's, blijft het bestaande beleid voor de van kracht voor zover dit niet strijdig is met de omgevingsvisie.' Indiener vraagt of dit betekent dat bijvoorbeeld, als een bedrijf, dat gevestigd is op bedrijventerrein Ladonk en dat zijn nuttige oppervlakte wil verdrievoudigen, door de hoogte in te gaan, dit mag doen ook al overschrijdt het betreffende bedrijf hiermee de hoogtegrenzen, zoals aangegeven in het vigerende bestemmingsplan. Op pagina 36 staat volgens indiener namelijk: 'Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken door bijvoorbeeld te intensiveren en de hoogte in te gaan.'
2. 'Nieuwe ruimtelijke initiatieven worden tijdens de overgangsfase o.a. getoetst aan het oorspronkelijke bestemmingsplan en/of aan de lijst met vergunningsvrije activiteiten. Als het initiatief binnen die regels past, wordt er niet aan de omgevingsvisie getoetst.' Indiener vraagt of dit betekent dat bijvoorbeeld, de eigenaar van woning in een beekdal toestemming krijgt om een garage te bouwen, als het vigerende bestemmingsplan dit toestaat. Op pagina 43 staat volgens indiener namelijk: 'Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan.'
3. 'De Omgevingswet geldt vanaf 1 januari 2024. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten veel omgevingsprogramma's nog worden opgestart. Toch is er al veel over de fysieke leefomgeving vastgelegd in ander bestaand beleid, bijvoorbeeld de visie recreatie en toerisme.' Er staat 'bijvoorbeeld de visie recreatie en toerisme'.
    a. Indiener vraagt welke beleidsdocumenten er nog meer zijn.
    b. Indiener vraagt welke rechtskracht deze visiedocumenten hebben.
    c. Indiener vraagt of WBL ook deel uitmaakt van de documenten waarin bestaand beleid is vastgelegd.
4. 'Ruimtelijke initiatieven die niet aan de geldende regelgeving voldoen worden wél beleidsmatig aan de omgevingsvisie getoetst en de programma's die daaruit voortvloeien.'
    a. Indiener vraagt wat 'beleidsmatig toetsen' anders is dan gewoon 'toetsen'.
    b. Indiener vraagt wat bedoeld wordt met 'regelgeving'. In de GBR staat het volgende zinsdeel 'bindend voor ons als gemeente, maar bevat géén regels voor inwoners, bedrijven of andere overheden'. Mag indiener hieruit concluderen, dat visiedocumenten geen onderdeel uitmaken van 'regelgeving'?
    c. Indiener vraagt wat in deze context onder 'geldende regelgeving' wordt verstaan. Is dit alleen de pré 1 januari 2024 regelgeving of ook de nieuwe regelgeving van na 1 januari 2024?

Al met al krijgt indiener de indruk, dat de 'aanvragende persoon/instantie' gebruik kan maken van een soort voordeelregel. Hij kan zich beroepen op die delen van de beleidsdocumenten, regelgeving die hem het beste uitkomen in het kader van het initiatief, waarvoor hij vergunning/toestemming vraagt,

aldus de indiener. Dit sluit bij het 'ja, tenzij', zoals uitgesproken door de Integraal projectleider. Indiener stelt hierover de volgende vragen:

1. Klopt deze constatering? Zo niet, hoe moet ik het dan zien?
2. Wil de gemeente dit ook? Of heeft de gemeente niets te willen en is dit een voortvloeisel uit de Omgevingswet?
3. Wat zijn de gevolgen voor vergunning- /toestemmingsaanvragen over zaken, die niet in de OOB of geldende regelgeving vermeld staan? De gemeente heeft dan geen handvatten om zich op te beroepen ter onderbouwing van het 'tenzij'. Klopt dit?

1. Zolang de gemeente nog niet beschikt over een actueel, nieuw vastgesteld omgevingsplan hebben de voorheen geldende bestemmingsplannen gezamenlijk te gelden als tijdelijk omgevingsplan waaraan concrete ontwikkelingen getoetst moeten worden. In dit geval zal er sprake zijn van strijdigheid met het (tijdelijke) omgevingsplan en is een omgevingsvergunning afwijken nodig. De omgevingsvisie vormt hierbij een toetsingskader in combinatie met overige geldende wet- en regelgeving. Afwijken met een omgevingsvergunning betreft een bevoegdheid (geen verplichting) van het bestuursorgaan, waarbij zal worden getoetst aan het meest actuele beleid.
2. De omgevingsvisie is zelfbindend (voor de gemeente) en is niet gericht op rechtsgevolg. Als een activiteit op basis van het vigerende bestemmingsplan/omgevingsplan is toegestaan, dan blijft dat ook zo na vaststelling van de omgevingsvisie. Bij de ontwikkeling en vaststelling van het (nieuwe) omgevingsplan zal de gemeente wel rekening moeten houden met ambities en uitganspunten van de omgevingsvisie. Maar ook met bestaande rechten. Dit vraagt dus om een afweging die op een later moment gemaakt zal worden. Met nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen is bedoeld grootschalige ontwikkelingen die niet (nu al) direct juridisch-planologisch zijn toegestaan. Dit betreft dus niet het bouwen van een garage die nu reeds wel direct is toegestaan als bijgebouw bij een bestaande woning.
3. Staand beleid blijft gelden totdat het wordt ingetrokken omdat bijv. een nieuw programma wordt vastgesteld. Deze documenten worden gebruikt bij de beoordeling van een aanvraag die niet past in het geldende bestemmingsplan.
4 Beleidsmatig toetsen en toetsen is inderdaad hetzelfde. Regelgeving is een breed begrip waarbij sommige regelgeving direct bindend is voor de gemeente zelf zoals de omgevingsvisie en andere regelgeving zoals bestemmingsplan/omgevingsplan voor iedereen direct bindend is. Als ontwikkelingen direct juridisch-planologisch zijn toegestaan, hebben wij als gemeente geen weigeringsgrond en vindt naast de juridische toetsing geen beleidsmatige toetsing ihkv de wenselijkheid plaats.

1.2.3 Deze veronderstelling is niet juist. Als indiener van een plan kun je niet zomaar shoppen in van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Gemeente/bevoegd gezag bepaalt welk toetsingskader van toepassing is en in hoeverre een initiatief daar al dan niet binnen past. Geldende regelgeving beslaat in principe alle onderwerpen/zaken die voorkomen in de fysieke leefomgeving. Deze regelgeving is (vooralsnog) vrijwel hetzelfde gebleven, maar staat nu in andere wetten/regelingen/artikelen. Zo zijn alle geldende bestemmingsplannen vanaf 1 januari 2024 het omgevingsplan van rechtswege, aangevuld met alle juridisch bindende wetten/regels die over de fysieke leefomgeving gaan.

Omgevingsdialoog

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345932

Indiener vindt het belangrijk dat als er over 'omgevingsdialoog' gesproken wordt, er ook een dialoog is, en niet een mededeling en een plan dat doorgedrukt wordt "omdat het nu eenmaal al bedacht is", aldus de indiener.

Antwoord: Doorwerking van onze Omgevingsvisie in plannen: naast de omgevingsvisie heb je als initiatiefnemer ook te maken met de regels van het omgevingsplan. Als er voor je initiatief een omgevingsvergunning nodig omdat het initiatief niet in het omgevingsplan past, dan is het voeren van een omgevingsdialoog verplicht. Een omgevingsdialoog is een overleg tussen de initiatiefnemer, omwonenden en andere stakeholders. De gemeente heeft hier apart beleid voor opgesteld.

Waterbergingsgebieden in de beleidsanalyse

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

Indiener (Waterschap De Dommel) vindt dat in de beleidsanalyse een concrete verwijzing naar waterbergingsgebieden mist. Indiener verzoekt dit nog op te nemen.

Antwoord: We nemen de waterbergingsgebieden conform staand beleid (Omgevingsverordening van de provincie) over op de kaart van de omgevingsvisie.

3.8.3 Algemene opmerkingen over de Omgevingsvisie

Taalniveau omgevingsvisie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het taalniveau van de Omgevingsvisie. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 134519, 1345956, 1345944, 1345993, 1345900, 1345932, 1345939

Indiener vindt het belangrijk dat documenten van de gemeente gemakkelijker te lezen zijn in de toekomst.

Antwoord: We vinden het belangrijk dat onze documenten toegankelijk en begrijpelijk zijn voor iedereen, en houden hier zoveel mogelijk rekening mee. We maken gebruik van een digitale vorm (website) en de omgevingsvisie is te lezen als 'boekje' in PDF.

Omgevingsvisie weinig concreet

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de concreetheid van de Omgevingsvisie. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345929, 1345974

Indiener geeft aan het een groot maar weinig concreet document te vinden

Antwoord: Een omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen. Wel bevat de visie duidelijke ambities op hoofdlijnen en ook concrete uitgangspunten algemeen en per deelgebied). De programma's en plannen die volgen onder de omgevingsvisie zullen de concreetheid bevatten waar de indiener mogelijk naar op zoek is.

Omgevingsvisie voor kinderen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345990

Indiener vindt het belangrijk dat zo'n stuk zoals dit van de gemeente gemakkelijker te lezen is voor kinderen bijvoorbeeld in een stripverhaal of iets anders leuks, maar niet iets van 100 pagina's.

Antwoord: Daar de interactieve vorm (website) hebben we de omgevingsvisie zo aantrekkelijk mogelijke gemaakt. In pdf-vorm is de totale ontwerp omgevingsvisie 60 pagina's wat relatief compact is voor een omgevingsvisie. De suggestie voor een infographic of vergelijkbare vorm vinden wij een goede aanvullende suggestie en nemen we over.

Heldere visie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345457

Allereerst willen wij (Provincie Noord Brabant) u complementeren met de voorliggende 'Omgevingsvisie Boxtel in ontwikkeling!' en het proces dat is doorlopen. Het is een helder en duidelijk geschreven visie die getuigt van een intensief en interactief proces met de diverse stakeholders en de inwoners. Het kaartmateriaal is aantrekkelijk vormgegeven en ook interactief te raadplegen. Het document heeft een uitnodigend karakter.

Indiener is van mening dat de omgevingsvisie aansluit bij de belangrijkste basis voor de provincie Noord-Brabant, zoals beschreven in de omgevingsvisie van indiener. Namelijk: 'een veilige en gezonde leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit, die kan fungeren als uitgangspunt om te werken aan een welvarend, verbonden, klimaat-proof en vernieuwend Brabant'

Antwoord: Wij danken u voor het compliment. Wij delen uw mening.

Lagenbenadering bij verdere uitwerking

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345457

Indiener (Provincie Noord Brabant) geeft aan dat de Omgevingsvisie op hoofdlijnen geformuleerd is, maar dat dit een goede basis vormt voor de nadere invulling via programma's. Indiener geeft aan dat het belangrijk is om uit te gaan van de lagenbenadering ('diep, rond en breed kijken'), wat zal helpen bij het maken van keuzes en prioriteiten stellen. De richting die vanuit de ambities wordt meegegeven, speelt hierbij een belangrijke rol. Alsmede het uitgangspunt dat bodem en water leidend zijn en de diverse onderwerpen die zijn opgenomen in de provinciale omgevingsverordening zoals het natuurnetwerk, werelderfgoed en stiltegebieden.

Antwoord: De gemeente erkent dat veel uitwerking nog nodig is in programma's, waarvoor in de omgevingsvisie een eerste aanzet is gegeven. En waarbij de ambities en uitgangspunten van de omgevingsvisie inderdaad richtinggevend zijn. De suggestie van het gebruik van de lagenbenadering nemen wij ter harte en is (zonder de letterlijke bewoording te gebruiken) ook al onderdeel van deze omgevingsvisie. Het uitganspunt bodem en water sturend is een algemeen uitganspunt dat in de verder uitwerking in projecten en programma's en het Omgevingsplan wordt meegenomen. Het natuurnetwerk Brabant en de stiltegebieden zijn benoemd in de Omgevingsvisie en worden concreter uitgewerkt in het programma Natuur, Landschap en biodiversiteit.

Positionering van Boxtel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat het een gemis is, dat de omgevingsvisie niet begint met een positionering, identiteit en kernwaarden van Boxtel. Een duidelijke positionering zou namelijk helpen bij het maken van juiste keuzes en is een begin van een afwegingskader. Indiener roept de gemeente op daarvoor een extra hoofdstuk in een nieuw concept

van de Omgevingsvisie op te nemen en dat nieuwe concept daarna opnieuw voor te leggen aan de bevolking en andere belanghebbenden.

Antwoord: Onder het tabblad/ hoofdstuk 'Visie' is de positionering van Boxtel beschreven en het tabblad/ hoofdstuk 'Dromen' gaat in op de kernkwaliteiten van Boxtel. Onder het tabblad/ hoofdstuk 'Doorwerking' is genoemd dat initiatieven o.a. worden getoetst aan de kernkwaliteiten. Kortom, de genoemde punten uit de zienwijze komen allemaal aan de orde in de omgevingsvisie. De vormgeving van de omgevingsvisie is vormvrij. Er is gekozen voor een digitale versie met een interactieve kaart. We zien geen reden voor een nieuw hoofdstuk en het opnieuw ter inzage leggen van de omgevingsvisie.

Uitgangspunten omgevingsvisie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemd dat de uitgangspunten op veel plekken enorm globaal en breed beschreven zijn waardoor het eigenlijk nog niet zoveel zegt. Volgens de indiener maakt dit het ingewikkeld om conclusies te trekken.

Antwoord: Het is inherent aan een omgevingsvisie dat een hogere mate van abstractie aanwezig is. De programma's en plannen die volgen onder de omgevingsvisie zullen de concreetheid bevatten waar de indiener mogelijk naar op zoek is.

Cultuurhistorische bebouwing

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346036

Indiener is van mening dat de omgevingsvisie geen of weinig aanknopingspunten bevat om herstel van de cultuurhistorische bebouwing mogelijk te maken.

Antwoord: Dit wordt meegenomen in de actualisatie van het erfgoedbeleid (onderdeel Programma Recreatie en Toerisme). De geactualiseerde versie is nog niet formeel vastgelegd.

Andere duurzaamheidsaspecten

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345932

Indiener vindt het belangrijk dat andere aspecten van duurzaamheid, zoals meewegen van belangen van belanghebbenden, duurzame ontwikkeling van natuur en welzijn en gezondheid ook aan bod komen.

Antwoord: Niet alleen het meewegen, maar ook het betrekken van belanghebbenden is belangrijk niet alleen voor de gemeente, maar ook bij inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties. Onder doorwerking gaan we daar verder op in. We willen een faciliterende gemeente zijn, waarbij alle belangen gehoord kunnen worden. Omdat goede participatie daarbij onmisbaar is, hebben we participatiebeleid vastgesteld.
De duurzame ontwikkeling van natuur vindt u terug onder het thema 'Aangenaam leven' en het deelgebied 'Natuurgebieden'. Welzijn en gezondheid komen terug onder 'Aangenaam Leven' en 'Verbindend netwerk'. Ook werken we momenteel aan een visie op het sociaal domein, waar deze thema's vanzelfsprekend in terug komen.

Ontmoedigingsbeleid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener vindt dat ontmoedigingsbeleid ook een onderdeel van het ontwerp omgevingsvisie hoort te zijn. Op pagina 44 van het gedeelte “Doorwerking van de omgevingsvisie” wordt de rolverdeling/sturingsfilosofie toegelicht. Indiener zou het passend vinden als in het ontwerp ‘omgevingsvisie’ wordt, benoemd dat de gemeente ook kan sturen op ontmoediging door middel van het niet-verlenen van omgevingsvergunningen en idem dito activiteiten-vergunningen. Laat de mate van uitstoot maar bepalend zijn voor het verlenen van vergunningen, evenals het aantal verkeersbewegingen dat een industriële activiteit teweegbrengt, aldus indiener.

Antwoord: In de omgevingsvisie is het volgende uitganspunt opgenomen: "We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren". Indien een activiteit niet minimaal aan de wettelijke eisen voldoet dan betekent dit ook dat er geen omgevingsvergunning kan worden verleend. In die zin is er dus al sprake van 'ontmoedigingsbeleid'. Op het gebied van geur-lucht en geluidskwaliteit worden in de toekomst mogelijk ook strengere normen gehanteerd, voor zover dit binnen de kaders van de Omgevingswet mogelijk is. Dit moet nog worden onderzocht en nader uitgewerkt worden in het Programma Gezondheid.

Sociale impact analyse

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) mist een sociaaleconomische impact analyse.

Antwoord: Voor de omgevingsvisie is een Omgevingseffectrapportage (OER) uitgevoerd, zoals de Omgevingswet voorschrijft. Onderdeel van de Omgevingseffectrappportage zijn ook sociaaleconomische aspecten, zoals maatschappelijk deelname, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, passend woningaanbod en passend voorzieningenaanbod.

Landbouwvisie ZLTO

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt welke passages uit de landbouwvisie van ZLTO-afdeling Dommel en Aa in de omgevingsvisie zijn verwerkt. Indiener geeft aan dat het gevoel heerst dat hier niet veel mee is gedaan.

Antwoord: Er zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd bij de totstandkoming van de omgevingsvisie waar ook de ZLTO vertegenwoordigd was, en haar visie en standpunten heeft toegelicht. Er zijn verschillende onderwerpen en elementen terug te zien in de omgevingsvisie die door de ZLTO zijn ingebracht. Bijvoorbeeld het behouden van de meest vruchtbare gronden voor (duurzame) landbouw. Maar ook de combinatie van landbouw met ander opgaven en functies., zoals Agri-PV (combinatie van zonne-energie en teelt van gewassen). Ook geeft de ZLTO in haar visie aan dat agrariërs in staat zijn om natuur te ontwikkelen en beheren wanneer zij hier de ruimte en een passende vergoeding voor krijgen. Dit sluit naadloos aan bij het agrarisch natuurbeheer zoals genoemd in de omgevingsvisie. Niet elk punt wat de ZLTO inbrengt komt uiteraard letterlijk terug, om meerdere redenen. Ook de belangen en input van anderen partijen en opgaven zijn meegewogen. Daarnaast zijn veel punten die ZLTO noemt gedetailleerder dan het abstractieniveau van een omgevingsvisie. Deze onderwerpen worden of zijn al opgepakt in andere beleidsontwikkeling, zoals het VAB-beleid (in ontwikkeling), beleid huisvesting arbeidsmigranten (staand beleid) het

toekomstige programma Vitaal landelijk gebied en het Omgevingsplan. Hierbij nemen wij uw input (visie ZLTO) ook weer mee.

Omgevingswet juridisch

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener heeft een aantal juridische vragen en opmerkingen over de Omgevingswet:

1. Indiener benoemd dat de Omgevingswet eist dat iedere gemeente op 1 Januari 2024 een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie moet hebben. Indiener vraagt of dit klopt.
2. De gemeente Boxtel is hier niet in geslaagd, aldus de indiener. Indiener vraagt wat hiervan de juridische consequenties zijn voor de periode van 1 januari 2024 tot de definitieve vaststelling door gemeenteraad.
3. Indiener vraagt of er nog beroep mogelijk is tegen een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie bij de Raad van State of een andere gerechtelijke instantie.
4. Indiener vraagt welke wettelijke mogelijkheden er zijn voor een 'aanvragende persoon/instantie' om zich te beroepen op het feit, dat er geen door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie is.
5. Indiener vraagt of de gemeente, middelen heeft om haar onwelgevallige ontwikkelingen tegen te houden in de periode van 1 januari 2024 tot het moment, dat de Omgevingsvisie definitief is vastgesteld door de Gemeenteraad. Zo ja, welke middelen zijn dit?
6. Indiener vraagt welke datum maatgevend is voor de op een door 'aanvragende persoon/instantie' ingediend verzoek toe te passen wet- en regelgeving.

Antwoord:
1. Gemeenten moeten uiterlijk op 1 januari 2027 hun omgevingsvisie hebben vastgesteld.
2. Wij gaan de deadline van 1 januari 2027 halen.
3. Tegen een door de gemeenteraad vastgestelde omgevingsvisie is geen beroep mogelijk bij de Raad van State of een andere gerechtelijke instantie.
4. Geen, gemeenten hebben tot 1 januari 2027 om hun omgevingsvisie vast te laten stellen.
5. Vigerend beleid geldt totdat nieuw beleid is vastgesteld. Met een voorbereidingsbesluit kunnen activiteiten voorkomen worden die in strijd zijn met in voorbereiding zijnde nieuwe regels.
6. De datum waarop een besluit genomen wordt over een aangevraagde omgevingsvergunning is maatgevend. Het recht dat op dat moment geldt is in beginsel van toepassing. Het overgangsrecht bij de Omgevingswet bepaalt dat een aanvraag die is ingediend voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024) moet worden beoordeeld en afgehandeld op basis van het oude recht zoals dat gold tot 31 december 2023.

'Bindend' en 'inspannend'

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat in de GBR1 staat - 'De omgevingsvisie is bindend voor ons als gemeente, maar bevat géén regels voor inwoners, bedrijven of andere overheden. De gemeente gaat zich inspannen om de in omgevingsvisie genoemde ambities te realiseren.' - 'Dat betekent ook dat bij het inzetten van de andere gemeentelijke instrumenten van de Omgevingswet (omgevingsprogramma's, het omgevingsplan of omgevingsvergunningen), we rekening houden met de omgevingsvisie.' Dit roept bij indiener een aantal vragen op:

1. Indiener vraagt wat het begrip 'bindend' inhoud.

2. Met betrekking tot het woord ‘inspannen’; indiener vraagt of hieruit geconcludeerd kan worden dat het om een inspanningsverplichting van de gemeente gaat. Betreft het hier geen resultaatverplichting?
3. In diezelfde zin gaat het over ‘zich inspannen om de in de omgevingsvisie genoemde ambities te realiseren’. Indiener vraagt zich af of hieruit geconcludeerd mag worden dat die inspanningsverplichting beperkt blijft tot de ambities. In de OOB staan meer zaken dan alleen ambities of is gemeente hierover een andere mening toegedaan?
4. Indiener vraagt zich af hoe de begrippen ‘bindend voor ons als gemeente’ en ‘inspannen’ zich verhouden tot al die andere in de OOB vermelde zaken. Of moet de OB alleen als een ambitiedocument gezien worden? Hoe kijkt de gemeente hiernaar?
5. Indiener is van mening dat het zinsdeel ‘bindend voor ons als gemeente, maar bevat géén regels voor inwoners, bedrijven of andere overheden’ suggereert, dat de OOB voor alle andere betrokkenen een redelijk vrijblijvend document is. Indiener vraagt zich af of dat ook zo is. Of stelt het OOB ook grenzen aan de rechten en verplichtingen van de andere betrokkenen? Zo ja, welke?
6. Indiener is van mening dat de zinsnede ‘rekening houden met de omgevingsvisie’ redelijk vrijblijvend klinkt, dat het in ieder niet klinkt als In hoeverre deelt de gemeente dit?

Indiener benoemt het volgende: in de OOB staat op pagina 41 onder ‘Effectbeoordeling van definitief voorkeursalternatief’ een soort definitie van omgevingsvisie. ‘(...)de omgevingsvisie (...) is één omvattend geheel van strategische, richtinggevende uitgangspunten voor nieuw omgevingsbeleid’.

7. Indiener stelt, dat als dit inderdaad de definitie van omgevingsvisie is, dat het begrip ‘bindend’ uit de GBR niet verder kan gaan dan dat de gemeente gebonden is in haar afwegingen voor nieuw omgevingsbeleid te refereren aan de OOB. Klopt dit?
8. Indiener vraagt zich af hoe de term ‘omgevingsbeleid’ geïnterpreteerd moet worden. Zijn dit de in de GBR genoemde ‘omgevingsprogramma’s, het omgevingsplan en omgevingsvergunningen’?
9. Indiener neemt aan dat de OOB geen deel uitmaakt van het ‘omgevingsbeleid, klopt dit?
10. Als er vooraf geen duidelijkheid kan worden geschapen in de rechten en plichten, die gemeente en andere betrokkenen aan de OOB kunnen ontlenen, dan rest betrokkenen niets anders dan de weg naar de rechter of naar de Raad van State. Dit kan betrekking hebben op de OOB zelf, maar ook op het gebruik van elementen uit de OOB, die al of niet worden aangehaald ter onderbouwing van het verder uit te werken beleid, aldus de indiener. In deze geldt volgens indiener dat voorkomen beter is dan genezen. Met andere woorden een juridisch heldere positionering en een inhoudelijk helder en consistent OOB zijn uitermate belangrijk om juridische procedures zoveel mogelijk te voorkomen. Indiener vraagt zich af of de gemeente deze mening deelt.
11. Indiener is van mening dat een juridisch heldere positionering en een inhoudelijk heldere en consistente OOB ellenlange vertragende procedures, hoge kosten en (zinloze) overbelasting van het juridisch apparaat voorkomt. Het feit dat er een Omgevingsvisie moet zijn komt voort uit de Omgevingswet. Hoe positioneert de Omgevingswet de Omgevingsvisie in de zin van rechten en plichten van betrokkenen t.o.v. :
    a. Het tot stand komen van een Omgevingsvisie
    b. Een vigerende Omgevingsvisie
    c. Aanpassen van een Omgevingsvisie:
        i. Incidenteel
        ii. Periodiek

Antwoord:

1. Dat de gemeente gehouden is aan haar eigen omgevingsvisie en hier alleen in uitzonderlijke gevallen en goed gemotiveerd van af kan wijken.
2. Dat is correct. Hierbij wordt opgemerkt dat de gemeente voor de realisatie van de ambities ook afhankelijk is van derden zoals ondernemers, het waterschap en de Provincie.
3. Het is correct dat de gemeente stuurt op het behalen van de in de omgevingsvisie gestelde ambities. Doelen of aandachtspunten die daarmee samenhangen of uit voortvloeien worden daarin meegenomen.
4. De omgevingsvisie is een ambitiedocument, maar tegelijkertijd ook richtinggevend voor de uitwerking in programma's en een afwegingskader voor initiatieven en projecten die niet passen binnen het omgevingsplan.
5. Het is vrijblijvend in die zin dat er geen sprake kan zijn van een resultaatsverplichting voor derde partijen. Juridische binding (voor derden) ontstaat pas bij het vaststellen van algemene regels (zoals het omgevingsplan) of beschikkingen (zoals omgevingsvergunningen).
6. De omgevingsvisie is zelfbindend voor de gemeente, dus de gemeente is verplicht rekening te houden met de visie bij het opstellen van programma's en het omgevingsplan. Dit is niet vrijblijvend.
7. Niet helemaal. De omgevingsvisie is ook een afwegingskader voor initiatieven en projecten die niet passen binnen het omgevingsplan.
8. Dat is correct.
9. De omgevingsvisie op zichzelf is ook beleid, maar dan op het hoogste abstractieniveau. De concrete beleidsuitwerking volgt inderdaad in programma's en het omgevingsplan.
10. De positionering van de omgevingsvisie en het andere omgevingsbeleid volgt uit de Omgevingswet. Tegen de omgevingsvisie staat geen bezwaar en beroep open, dit volgt uit de wet. De gemeente deelt de mening dat consistentie tussen de omgevingsvisie en het daaropvolgende beleid van groot belang is. Dit is ook beschreven in de omgevingsvisie.
11. Antwoord:
    a. Voor de totstandkoming van de Omgevingsvisie is de wettelijke procedure gevolgd
    b. Er is een vigerende structuurvisie, deze wordt ingetrokken bij vaststelling van de omgevingsvisie,
    c. Uitgangspunt is actualisatie van de omgevingsvisie 4 jaar na vaststelling of zoveel eerder als de omstandigheden daarom vragen, zoals een nieuwe ambitie. Dit is beschreven in de omgevingsvisie onder het hoofdstuk/tabblad 'Doorwerking'

3.8.4 Algemene opmerkingen over de openbare ruimte

Zwerfafval op straat

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over zwerfafval op straat. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346049

Indiener pleit voor educatieve programma's op scholen om herhaaldelijk voorlichting te geven over het vermijden van afval op straat en in het water. Zwerfafval langs fietspaden en in het centrum van Boxtel bij winkelgebieden vraagt om aandacht van zowel winkeliers als de gemeente, aldus indiener.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345933

Indiener ziet langs fietspaden veel vuil liggen en is van mening dat er op scholen herhalend voorlichting gegeven dient te worden over het niet dumpen van afval op straat en in het water. Dit geldt natuurlijk

ook voor volwassenen, die moeten er ook herhaaldelijk op gewezen worden dat afval niet op straat hoort! Ook in het centrum van Boxtel, in de winkelstraten, ligt veel rommel wat overal heen waait. De winkeliers zouden hier volgens indiener mee tegen kunnen doen door dit op te ruimen. Een voorbeeld, voor de winkel van Kruidvat is het altijd een troep.

Antwoord: We volgen met afval landelijke en regionale campagnes om inwoners te wijzen op hun verantwoordelijkheid tav (zwerf)afval.

Planschade door landschappelijke-inpassingsplannen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905

Indiener vindt het belangrijk dat de woonomgeving zo natuurlijk mogelijk blijft en er geen planschade wordt geleden op woningen en aangelegde natuurlijke omgeving, ingegeven door ingediende landschap-inpassingsplannen. Hiervoor zijn volgens de indiener vele kosten gemaakt voor natuurlijke aanleg op zijn percelen.

Antwoord: In de Omgevingsvisie is opgenomen is dat initiatieven en projecten binnen de randvoorwaarden van de omgevingsvisie dienen te passen. De omgevingsvisie bevat verschillende uitgangspunten bijvoorbeeld ten aanzien van het waarborgen van natuur en groene kwaliteit. Dit laat onverlet dat er ook nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw mogelijk zijn op grond van de omgevingsvisie. Nadeelcompensatie (voorheen planschade) is geregeld in de Omgevingswet.

Uitstraling leefomgeving

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345933

Indiener is van mening dat er gelet moet worden op dat de leefomgeving er zo mooi mogelijk uitziet. Het stoort indiener vreselijk dat, bij het binnen rijden van Esch, er een lelijke, met groene alg begroeide zeecontainer, opdoemt. Dit is volgens indiener geen gezicht en doet afbreuk aan het liefelijke dorp, waar mensen hun best doen hun huizen en tuinen netjes onderhouden.

Antwoord: : Wij waarderen het dat u oog heeft voor de kwaliteit van uw leefomgeving en uw bijdrage daaraan levert. Het is niet uit te voorkomen, dat er situaties ontstaan, waar de één zich aan stoort en die voor een ander geen probleem zijn.

Reduceren luchtverontreiniging met groen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345981

Indiener benoemd dat Europese wet- en regelgeving steeds strikter wordt om de gezondheid van inwoners te beschermen. Groene muren, begroeide aarde wallen, struiken en bomen spelen volgens indiener een belangrijke rol bij het reduceren van fijnstof. Naast wegen in de gemeente Boxtel ligt nu nog veel gras wat eenvoudig in onderhoud is, maar weinig bijdraagt aan biodiversiteit en fijnstof reductie, geeft indiener aan. Vaste planten en of struiken vergen ook niet veel onderhoud maar hebben waarschijnlijk wel een groter impact op het vangen van fijnstof. Indiener vindt het laten begroeien van betonnen muren met klimmers of mos een goede manier om fijnstof te reduceren. Voor de biodiversiteit zou de gemeente ook beter moeten samenwerken met organisaties als Brabants landschap, ark etc. om de diverse natuurgebieden versneld aan elkaar te knopen, aldus indiener.

De gemeente dankt de indiener voor het geven van de visie en de vele voorbeelden over hoe we de gezondheid van inwoners beter kunnen beschermen door het toevoegen van groen. De

omgevingsvisie onderstreept het toevoegen van groen en het verbeteren van de kwaliteit van bestaand groen. Door het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes, poelen en/of de suggesties die de indiener geeft, verbetert de biodiversiteit en de beleving. De gemeente werkt graag samen met bedrijven en inwoners om samen het groen te onderhouden.

3.8.5 Spoorzone

Beperkingengebieden en vergunningaanvragen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) wijst op de in de Omgevingswet c.a. vastgelegde beperkingengebieden voor hoofdspoorwegen. De beperkingengebieden staan vermeld in artikel 3.5 van het Omgevingsbesluit. Binnen deze Beperkingengebieden is voor te verrichten activiteiten op grond van artikel 5.1 lid 2 van de Omgevingswet een vergunning van- of melding aan ProRail vereist. De regels hieromtrent staan in hoofdstuk 9 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Bij meervoudige aanvragen is de gemeente Boxtel het bevoegde gezag, waarbij de vergunning alleen verleend kan worden nadat indiener haar gemandateerde advies met instemming heeft gegeven. Bij enkelvoudige aanvragen blijft de minister bevoegd gezag en zal ProRail namens de minister vergunning verlenen. Indien de gemeente Boxtel een melding moet doen, houd er dan rekening mee dat de melding ten minste 4 weken voor aanvang van de werkzaamheden moet zijn ingediend. Indien er een vergunning moet worden aangevraagd, houd er dan rekening mee dat de vergunning voor de aanvang van de werkzaamheden verleend dient te zijn. De behandeltermijn van een volledige, ontvankelijke aanvraag is acht weken (met de mogelijkheid de termijn met maximaal 6 weken te verlengen). De melding en vergunningaanvraag kunnen worden gedaan/ingediend via het Omgevingsloket. Meer informatie over het indienen van aanvragen of het doen van meldingen onder de Omgevingswet vindt u op onze website.

Antwoord: Deze opmerking wordt meegenomen bij eventuele toekomstige vergunningaanvragen.

Onderstations

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

De binnen het plangebied aanwezige onderstations mogen volgens de indiener (ProRail) niet komen te vervallen. Deze onderstations zijn cruciaal voor de elektriciteitsvoorziening van de hoofdspoorweginfrastructuur en daarmee voor de berijdbaarheid van het spoor, aldus de indiener. Tevens verzoekt indiener (ProRail) zorg te dragen voor dat de onderstations - net als in de huidige situatie - te allen tijde bereikbaar zullen zijn voor onderhouds- en hulpdiensten. Met het oog op potentiële risico's voor het bouwen nabij of boven een onderstation dient rekening te worden gehouden met een afstand van 10 meter gemeten vanaf de gevels van het onderstation.

Antwoord: Deze opmerking wordt, voor zover relevant, meegenomen bij de uitwerking van concrete projecten/ vergunningaanvragen.

Rail-gebonden gebouwen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) geeft aan dat de binnen het plangebied aanwezige rail-gebonden gebouwen en ondergrondse infra, deel uitmakende van de hoofdspoorweginfrastructuur, al dan niet gelegen op percelen van indiener (ProRail), te allen tijde bereikbaar dienen te zijn en te blijven ten behoeve van

het spoorwegbeheer en/of voor hulpdiensten. Het functioneren van deze voorzieningen mag niet worden beïnvloed door ontwikkelingen in de omgeving, aldus indiener.

Antwoord: Deze opmerking wordt voor zover relevant meegenomen bij de uitwerking van concrete projecten/ vergunningaanvragen.

Stabiliteit spoorbaan

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

In verband met het borgen van de stabiliteit van de spoorbaan, met bijbehorende voorzieningen, mag het waterpeil niet wijzigen. Tevens dient de gemeente Boxtel te borgen dat werkzaamheden geen invloed hebben op de stabiliteit van de spoorbaan met bijbehorende voorzieningen, alsmede op het ongehinderd gebruik van de spoorbaan met bijbehorende voorzieningen. In het bijzonder merkt indiener (ProRail) op dat de initiatiefnemer schriftelijk dient aan te tonen dat in het geval van het infiltreren van hemelwater in de nabijheid van de spoorlijn er geen nadelige effecten optreden op de stabiliteit van de hoofdspoorweginfrastructuur met bijbehorende voorzieningen.

Antwoord: Het Waterschap is bevoegd gezag voor het peilbeheer en bij aanpassingen met mogelijk effect op het watersysteem zal het waterschap altijd om advies worden gevraagd. De opmerkingen van ProRail nemen we mee voor eventuele toekomstige projecten waarbij in de besluitvorming ook het belang van het natuurgebied wordt meegewogen.

Bestemming spoorzone

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) verzoekt zorg te dragen dat gronden, welke momenteel voorzien zijn van de bestemming Spoorwegdoeleinden of Railverkeer, deze bestemming ook in de toekomst zullen behouden. Ook verzoekt indiener de gemeente Boxtel om geen dubbelbestemmingen mogelijk te maken. Indien desondanks een dubbelbestemming archeologie wordt opgenomen over de bestemming Spoorwegdoeleinden, dan zou indiener graag zien dat deze dubbelbestemming aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten betreft.

Antwoord: Deze opmerking wordt ter harte genomen bij de uitwerking in het Omgevingsplan.

Percelen ProRail

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

In de Omgevingsvisie zijn percelen opgenomen die in eigendom zijn van Railinfratrust B.V./ProRail B.V. (verder te noemen “ProRail”). Indiener (ProRail) merkt in dit kader op dat deze percelen - zonder nadrukkelijke schriftelijke toestemming van ProRail - niet mogen worden gebruikt. Deze percelen zijn door ProRail benodigd ten behoeve van de uitvoering van haar wettelijke taken en voor eventuele toekomstige (uitbreiding)plannen. De percelen van indiener, alsmede de spoorbaan, dienen door ProRail, haar aannemers of hulpdiensten te allen tijde onbelemmerd toegankelijk te zijn en te blijven met het materieel dat ook momenteel wordt gebruikt voor het uitvoeren van werkzaamheden en in het geval van calamiteiten. Dit geldt ook voor over-/onderbouwingen en/of overkragingen van deze gronden. ProRail verzoekt u tevens alle percelen van ProRail te voorzien van de bestemming Verkeer-Railverkeer. Bestaande rechten op percelen van derden ten behoeve van bereikbaarheid van ProRail assets dienen behouden te blijven.

Antwoord: Ambities in de omgevingsvisie staan los van de eigendomssituatie van de gronden. Deze zal de gemeente uiteraard respecteren. Het spreekt voor zich dat de gemeente gronden van derden niet zonder toestemming gebruikt.

3.8.6 Overige onderwerpen

Beleid actualisatie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345932

Indiener geeft aan dat met alle recente ontwikkelingen het goed zou zijn als B&W en de gemeenteraad het beleid actualiseren.

Antwoord: Er is niet duidelijk welke recente ontwikkelingen worden bedoeld en daarom kan dit ook geen aanleiding zijn voor actualisatie van beleid of deze visie.

Bestuurlijke organisatie Het Groene Hart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Volgens indiener (Groene Hart) ontbreekt het bij het Groene Woud aan een goede bestuurlijke organisatie die voor een integratie ontwikkelingsvisie staat, waardoor de plannen van de betrokken gemeenten niet goed onderling kunnen worden afgestemd.

Antwoord: deze opmerking valt buiten het kader van een omgevingsvisie en nemen we ter kennisgeving aan.

4.Wat is er gedaan met de binnengekomen zienswijzen? Welke wijzigingen zijn er gemaakt?

4.1 Omgevingsvisie

Alle binnengekomen zienswijzen zijn in bovenstaande hoofdstukken beantwoord. Het kan zijn dat een zienswijze leidt tot aanpassing van de Omgevingsvisie, in dat geval wordt dat doorgevoerd. In deze paragraaf staat benoemd om welke aanpassingen het gaat, waarbij onderscheid gemaakt is in wijzigingen aan de hand van zienswijzen en ambtshalve wijzigingen.

4.1.1 Wijzigingen aan de hand van zienswijzen

Aan de hand van de binnengekomen zienswijzen zijn er tekstaanpassingen, aanpassingen op de kaart en overige toevoegingen aan de omgevingsvisie.

Tekstaanpassingen

In onderstaande tabel zijn de tekstaanpassingen beschreven, met een verwijzing naar het paginanummer van het pdf-bestand van de omgevingsvisie.

Hoofdstuk	Pagina	Aanpassing
Kwaliteiten	6	We voeren daar een tekstuele wijziging door en veranderen kwaliteiten in kernkwaliteiten.
Kwaliteiten	8	We hebben een aantal teksten toegevoegd over de kernkwaliteiten: Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen en een rijk verenigingsleven. Deze verscheidenheid kenmerkt de gemeente als geheel.
Ontwerp Omgevingsvisie	27	De onderstreepte tekst is toegevoegd: De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke lintdorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze. Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen.
Verbindend netwerk	30	De onderstreepte tekst is toegevoegd: Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er wordt hier rekening gehouden met het karakter van elke kern.
Inclusieve duurzaamheid	32	We passen de zin "Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt" als volgt aan: "Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt".
Robuuste woonwijken	Diverse	Robuuste woonwijken wordt vervangen door veerkrachtige woonwijken.
Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde	35	De onderstreepte tekst is toegevoegd: Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen zoals buurthuizen, basisscholen en sportvoorzieningen behouden blijven. Het eigen karakter van elk dorp is waardevol.

Hoofdstuk	Pagina	Aanpassing
Natuurgebieden	37	De onderstreepte tekst is toegevoegd: We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door niet te veel recreatie op één plek toe te staan.
Natuurgebieden	37	In de verklarende woordenlijst nemen we de volgende definitie op van het begrip natuur: "Het begrip natuur omvat alle levende organismen, hun habitat, het ecosysteem waarvan zij deel uitmaken en de daarmee verbonden uit zichzelf functionerende ecologische processen, ongeacht of ze al dan niet voorkomen onder invloed van menselijk handelen, met uitsluiting van de cultuurgewassen, de landbouw- en huisdieren."
Landelijk gebied	39	We voegen Wilhelminapark en Halse Barrier toe aan de tekst met de mededeling, dat het cluster noord-westelijk overloopt in aangrenzende landgoederen.
Landelijk gebied	39	In de verklarende woordenlijst nemen we de volgende definitie op voor duurzame landbouw: Natuurinclusieve (kringloop) landbouw en kringlooplandbouw zijn beide vormen van de overkoepelende term duurzame landbouw. Onder duurzame landbouw verstaan we: "geen teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht."
Landelijk gebied	39	In de verklarende woordenlijst nemen we de volgende definitie op voor agrarisch natuurbeheer: "Agrarisch natuurbeheer is een concept waarbij agrarische ondernemers verschillende maatregelen nemen op en rond hun bedrijf ten gunste van natuur en landschap."

Kaart

In onderstaande punten zijn de aanpassingen aan de kaart beschreven:

- We nemen zoekgebieden waterberging op in de kaart. Dit betreffen gebieden conform de provinciale verordening.
- Tekstueel: deelgebied robuuste woonwijken gewijzigd in veerkrachtige woonwijken.

Overig

We maken een infographic over de Omgevingsvisie.

4.1.2 Ambtshalve wijzigingen

Bij de ambtshalve wijzigingen is ook onderscheid gemaakt tussen tekstaanpassingen en aanpassingen op de kaart.

Tekstaanpassingen

In onderstaande tabel zijn de tekstaanpassingen beschreven:

Hoofdstuk	Pagina	Aanpassing
Ontwerp Omgevingsvisie	27	Lintdorpen is vervangen door dorpen, omdat niet elk dorp ook een lintdorp is. Het woord dorp is ook toegankelijkere taal.
Uitgangspunten	31	We passen de zin "De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw" als volgt aan: "De agrarische gronden dienen indien mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw".
Doorwerking van de Omgevingsvisie	45	We halen de doorgestreepte tekst weg: 'We willen een faciliterende gemeente zijn, waarin alle belangen gehoord kunnen worden. Omdat goede participatie daarbij onmisbaar is, hebben we participatiebeleid vastgesteld. Hierin staat omschreven wat onze visie op participatie ~~is en hoe we participatieresultaten meewegen als we beslissingen moeten maken~~.'
Omgevings-programma's	47	We voeren daar een tekstuele wijziging door: Programma Natuur en Landschap wordt Programma Natuur, landschap en biodiversiteit.

In de definitieve versie zijn daarnaast enkele ondergeschikte tekstuele wijzigingen doorgevoerd, zoals het toevoegen van de actuele datums en grammaticale verbetering. Dit zijn aanpassingen die aansluiten bij de status van ontwerp Omgevingsvisie naar de definitieve Omgevingsvisie.

Kaart

In onderstaande punten zijn de aanpassingen aan de kaart beschreven:

- In de legenda: duurzame en passende woonuitbreiding gewijzigd in Zoekgebied duurzame en passende woonuitbreiding.
- In de legenda: onderzoek naar randwegfunctie gewijzigd in te onderzoeken randwegfunctie.

4.2 OER

Het OER is een losstaand onderzoek dat geholpen heeft om het beleid uit de omgevingsvisie verder aan te scherpen, dit onderzoek is in principe afgerond en heeft zijn nut gehad. Op basis van de binnengekomen zienswijzen wordt het OER daarom niet aangepast. In de zienswijzen zijn punten benoemd die relevant zijn voor vervolgbesluiten, deze worden meegenomen bij de uitwerking van omgevingsplannen en programma's.

De Commissie voor de milieueffectrapportage is gevraagd om toetsingsadvies uit te brengen op het OER. Op 22 mei 2024 is het definitieve toetsingsadvies aangeleverd door de Commissie.

Het toetsingsadvies

Het advies van de Commissie stelt dat *'het OER methodisch goed is opgebouwd en waardevolle informatie bevat voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De ontwerp omgevingsvisie laat zien*

dat het OER (en daarmee de effecten op de leefomgeving) een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming daarvan. Het 'rad van de leefomgeving' geeft snel inzicht in de belangrijkste knelpunten en kansen voor de gemeente en in de bijdrage die de omgevingsvisie hieraan kan leveren. De 'foto van de leefomgeving', opgenomen in een uitgebreide bijlage, is hiervoor een belangrijk uitgangspunt en levert ook goede bouwstenen voor vervolgbesluiten'.

Volgens de Commissie ontbreekt op één punt nog informatie die belangrijk is voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De beoordeling van het definitief VKA wekt de indruk dat de omgevingsvisie vooral positieve of neutrale effecten heeft en dat vrijwel alle ambities (behalve gezondheid) verenigbaar zijn. Omdat veel richtinggevende keuzes nog uitgewerkt moeten worden in concrete acties en maatregelen, zijn effecten in veel gevallen onzeker. De Commissie vindt het essentieel dat voor de besluitvorming over de omgevingsvisie, dat op basis van het OER een overzicht wordt gemaakt van de belangrijkste ruimtelijke dilemma's waarover de gemeente nog besluiten moet nemen. De Commissie adviseert deze 'agenda' voor het vervolg op te nemen in een aanvulling op het OER. . In een memo, als aanvulling op het OER beschrijven we hoe we invulling geven aan het advies van de Commissie. Deze memo zal samen met de omgevingsvisie en het OER met de raad worden gedeeld.

Inhoudelijk heeft de commissie enkele opmerkingen gemaakt over de 'foto van de leefomgeving'. De eerste opmerking gaat over de kwalitatieve invulling van aspecten en in hoeverre deze naar de achtergrond verdwijnen doordat ze niet in het rad van de leefomgeving zijn opgenomen. De kwalitatieve aspecten zijn tekstueel uitgeschreven in het OER en daarom bewust niet meegenomen in het rad van de Leefomgeving. De tweede opmerking gaat over de beoordeling van verkeersveiligheid en de vergelijking ten opzichte van de provincie Noord-Brabant. De Commissie geeft aan het oordeel te rooskleurig te vinden en daarmee een verkeerd beeld te geven aangezien de verkeersveiligheid in de provincie Noord-Brabant in algemene zin er slecht voor staat. Er is bewust voor gekozen om een vergelijking met de provincie te maken en niet met het heel Nederland, vanwege het gelijkwaardige karakter. Ten opzichte van het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant scoort de gemeente Boxtel beter.

Aanvullend geeft de commissie aan om verdere maatregelen voor geluidhinder uit te werken in het vervolg van de Omgevingsvisie. Dit omdat dit, ondanks het nieuwe beleid, toch een knelpunt blijft. Tenslotte voorziet de omgevingsvisie in nieuwe woonwijken waardoor het autoverkeer toeneemt, welke effecten dit gaat hebben op de doorstroming, capaciteit van het wegennet en de verkeersveiligheid moet verder onderzocht worden bij de uitwerking van plannen en programma's. Als gemeente nemen wij dit mee naar de toekomst.

De gemeente werkt aan een oplegnotitie voor de Raad die beschrijft hoe het proces verder ingericht moet worden richting de toekomst (bij uitwerking van omgevingsplannen en programma's) met aandacht voor de dilemma's die uit het OER blijken.

4.3 Uitwerkingen omgevingsplannen en programma's

De aankomende jaren gaat de gemeente Boxtel werken aan de uitwerking van de omgevingsvisie. Dit gebeurt in programma's en het omgevingsplan. Een deel van de uitwerking is ook afhankelijk van wat er op andere bestuurlijke niveaus wordt besloten, bijvoorbeeld het Provinciaal Programma Landelijk Gebied Noord-Brabant. Vanuit de zienwijzen is input gegeven die relevant is voor de uitwerking van de Omgevingsvisie, dit nemen we mee in de programma's en het omgevingsplan. De volgende plannen en programma's worden in ieder geval opgesteld:

Programma	Aanleiding
Programma Wonen	*Ambitie Aangenaam Leven 1:* Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd. *Ambitie Algemeen Leven 6:* De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd. *Ambitie Verbindend Netwerk 3:* De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Gezondheid	*Ambitie Aangenaam Leven 3:* De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten *Ambitie Aangenaam Leven 4:* De leefomgeving is veilig en gezond. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Recreatie en toerisme	*Ambitie Krachtige Economie 2:* De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.
Economie	*Ambitie Krachtige Economie 1:* Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht). *Ambitie Krachtige Economie 3:* De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.
Duurzame mobiliteit	*Ambitie Verbindend Netwerk 1:* Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer. *Ambitie Verbindend Netwerk 2:* De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.
Klimaatadaptatie en water	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen *Ambitie Krachtige Economie 3:* De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 2:* Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 3:* Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk

	energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Duurzaamheid	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen *Ambitie Krachtige Economie 3:* De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 2:* Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 3:* Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Natuur, landschap en biodiversiteit	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen. *Ambitie Krachtige Economie 1:* Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht). *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Accommodatie & voorzieningen	*Ambitie Aangenaam Leven 2:* De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners. *Ambitie Verbindend Netwerk 3:* De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.
Warmte	*Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Kostenverhaal en Financiële bijdragen	Specifiek programma ter onderbouwing van de financiële bijdragen bij private ontwikkelingen.

Gebiedsgerichte programma's

We gaan ook werken met gebiedsgerichte programma's. Dit doen we in ieder geval voor de kern van Boxtel en voor het Vitaal landelijk gebied, maar er kunnen de komende jaren meer gebiedsgerichte programma's bijkomen. In een gebiedsgericht programma behandelen we meerdere onderwerpen en opgaven in samenhang, om zo bij te dragen aan de ambities van de omgevingsvisie.

meewerkend boxtel

Omgevingsvisie Boxtel

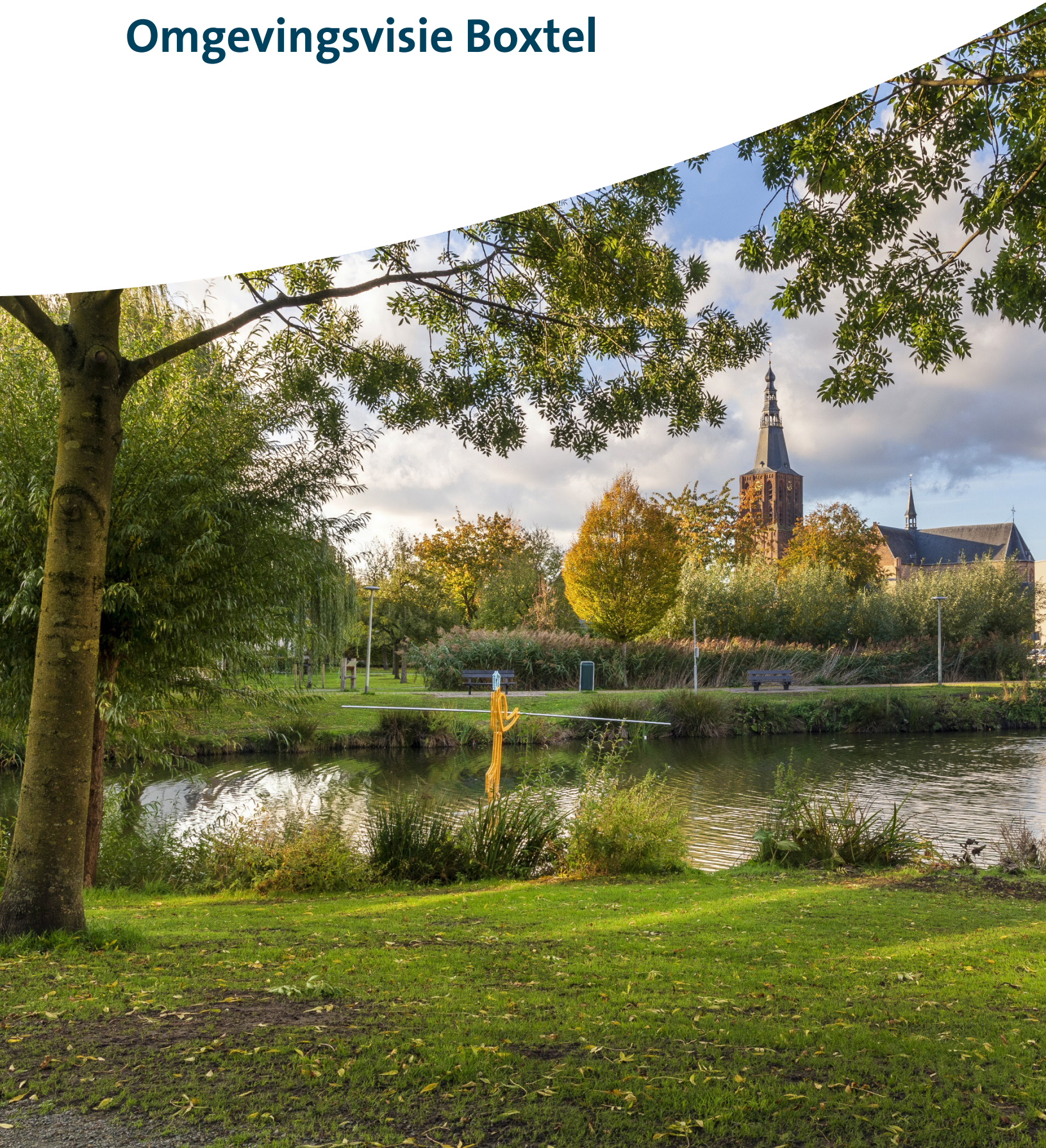

Welkom bij de omgevingsvisie Boxtel!

Hoe ziet de gemeente Boxtel eruit in 2040? Deze vraag staat centraal in de omgevingsvisie. De omgevingsvisie gaat over de kwaliteiten, de groene omgeving en de leefbaarheid van Boxtel. Maar ook over nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw, bereikbaarheid en duurzame energie. De omgevingsvisie bekijkt deze onderwerpen in samenhang met elkaar en beschrijft de belangrijkste punten van het beleid voor een langere periode.

De ontwerp omgevingsvisie is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Thema's: De omgevingsvisie is opgebouwd aan de hand van vier hoofdthema's. Alle aspecten van de leefomgeving komen hierin terug. De thema's bieden structuur bij de invulling van de omgevingsvisie. De hoofdthema's zijn: Aangenaam leven, Verbindend netwerk, Krachtige economie en Inclusieve duurzaamheid.
- Dromen: Iedereen kon meedromen over zijn/ haar leefomgeving in 2040. Welke kwaliteiten moeten we behouden en waarvan dromen we nog? Deze dromen en kwaliteiten zijn samengevat in een dromentocht: en route door onze gemeente langs de hoogtepunten van onze bewoners. De 'kernkwaliteiten' van Boxtel zijn groen, verbonden en ondernemend. De dromen zijn uitgewerkt in ambities.
- Ambities: Wat hebben we nodig en wat is er mogelijk om de dromen te bereiken? Welke keuzes zijn hiervoor nodig? We formuleerden ambities op basis van de dromen, kernkwaliteiten en de trends en ontwikkelingen. We zijn in gesprek gegaan over de kansen, dilemma's en keuzes. In het ambitiedocument beschrijven we onze ambities voor 2040 per hoofdthema. Het ambitiedocument is eind 2022 door de gemeenteraad vastgesteld.
- Scenario's: De ambities zijn vertaald naar twee scenario's voor de toekomst van gemeente Boxtel. In de scenario's hebben we de uiterste opgezocht: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek en Boxtel als werk- en woongemeente van de regio. De twee scenario's zijn beoordeeld met een score in het omgevingseffectrapport. Dit hielp ons om keuzes te maken voor de omgevingsvisie. Van de scenario's is één omgevingsvisie gemaakt.
- Visie: In de omgevingsvisie komt alles samen: de kernkwaliteiten, de ambities en de scenario's. In de omgevingsvisie beschrijven we de uitgangspunten die gelden voor de hele gemeente en uitgangspunten die gelden voor specifieke deelgebieden. De omgevingsvisie is ook uitgewerkt op een interactieve kaart. Zo is in één oogopslag te zien wat we willen met onze omgeving op de lange termijn.
- Omgevingseffectrapport (OER): Hier staat de informatie over het OER-traject dat is doorlopen.
- Doorwerking: Hier beschrijven we hoe we de omgevingsvisie gaan gebruiken. De Omgevingswet biedt verschillende instrumenten om uitvoering te geven aan de omgevingsvisie. Voor de juiste inzet van de instrumenten is het belangrijk om stil te staan bij de rol die de gemeente hierin kan vervullen. De gemeente Boxtel neemt een positieve houding aan tegenover initiatieven die passen binnen de omgevingsvisie en een bijdragen leveren aan de kernkwaliteiten en ambities.
- Totstandkoming: De omgevingswet gaat ervan uit dat we samen -samenleving en gemeente- verantwoordelijk zijn voor de fysieke leefomgeving. Daarom hebben we tijdens het maken van de omgevingsvisie meerdere keren geparticipeerd, zowel intern als extern. Daarmee zijn veel meningen en ideeën verzameld die in de ontwerp omgevingsvisie zijn meegenomen. Onze ontwerp omgevingsvisie hebben we daardoor echt samen gemaakt: met de gemeente, inwoners, ondernemers, (maatschappelijke) organisaties, verenigingen, deskundigen en belanghebbenden.

Waarom een omgevingsvisie?

Iedere gemeente in Nederland stelt op basis van de nieuwe Omgevingswet een omgevingsvisie op. De omgevingsvisie geeft aan hoe we de totale fysieke leefomgeving voor een lange periode willen inrichten. Denk hierbij aan gebouwen, wegen, water, bodem, landschappen, natuur en erfgoed.

Volgens de Omgevingswet moet de omgevingsvisie in elk geval het volgende beschrijven:

- de grootste kwaliteiten van de leefomgeving;
- de plannen voor ontwikkelingen;
- de hoofdlijnen van het beleid.

De gemeenten bepalen zelf de verdere invulling en vorm van de omgevingsvisie. Voor de invulling van de omgevingsvisie van gemeente Boxtel hebben we gekozen voor een website: www.ovisie-boxtel.ireporting.nl/ De omgevingsvisie is ingedeeld in vier hoofdthema's.

In de gemeente Boxtel zijn veel ontwikkelingen in de leefomgeving. Denk hierbij aan woningbouw, stoppende agrarische bedrijven, en het opwekken van duurzame energie. Soms kunnen deze ontwikkelingen worden gecombineerd, maar niet altijd. Er is weinig ruimte en niet alles kan zomaar overal. De omgevingsvisie helpt om de juiste balans te vinden tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving:

1. De visie geeft een integrale richting aan ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving, en de uitwerking van beleid in onder andere programma's en het omgevingsplan;
2. De visie geeft een uitnodigend en inspirerend toekomstbeeld dat is opgesteld met en voor inwoners, organisaties en (maatschappelijke) ondernemers;
3. De visie geeft de werkwijze aan: wat doet de gemeente, wat laten we aan de markt over, wat laten we aan de samenleving over, en welke voorwaarden stellen we hierbij?

De gemeenteraad beslist

De gemeenteraad stelt de omgevingsvisie vast. Ook wijzigingen in de omgevingsvisie vragen om een besluit van de gemeenteraad. Dit gaat via de wettelijke procedure van inspraak:

- Ter inzage leggen van de ontwerp omgevingsvisie;
- Mogelijkheid indienen reacties / zienswijzen;
- Vaststellen omgevingsvisie door de gemeenteraad.

Omdat de omgevingsvisie algemeen beleid bevat, is na het vaststellen van de omgevingsvisie geen beroep/ bezwaar mogelijk.

Inhoudsopgave

Welkom bij de omgevingsvisie Boxtel!
Thema's 1
Dromen 4
Kernkwaliteiten 6
Dromen 9
Ambities 12
De ambities 13
Beleidsanalyse 17
Trends en ontwikkelingen 18
Scenario's 20
Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek 22
Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio 24
Omgevingsvisie gemeente Boxtel 26
Uitgangspunten 28
Deelgebieden 33
Omgevingseffectrapport 40
Doorwerking 43
Totstandkoming 51
Verklarende woordenlijst 53
Colofon 55

Thema's

Thema's

De omgevingsvisie bouwen we op aan de hand van vier hoofdthema's. De hoofdthema's zijn onderverdeeld in verschillende subthema's. De thema's bieden structuur en steun bij de invulling van de omgevingsvisie.

De omgevingsvisie behandelt de thema's in samenhang met elkaar. De thema's zijn bewust zo gekozen dat alle aspecten van de leefomgeving hierin terug kunnen komen. Zowel de sociale, ruimtelijke, economische als ecologische aspecten komen erin terug. Hiermee bieden de thema's een goede basis om op zoek te gaan naar de juiste balans tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving. De effecten op de leefomgeving worden onderzocht in een omgevingseffectrapport.

Themacirkel omgevingsvisie

Aangenaam leven
Dit hoofdthema heeft betrekking op wonen en alles wat samenhangt met een aangename woonomgeving. Hieronder vallen onderwerpen, zoals het landschap, natuur, voorzieningen, gezondheid en veiligheid.

Verbindend Netwerk
Het hoofdthema verbindend netwerk gaat over de netwerken. In fysieke zin gaat het hierbij om netwerken voor verkeer- en vervoer, zowel boven- als ondergronds. In sociale zin gaat het om netwerken die eraan bijdragen dat iedereen volwaardig mee kan doen in de samenleving.

Krachtige economie
Dit hoofdthema gaat over de economische aspecten, zoals het vestigingsklimaat, kennis en innovatie en de arbeidsmarkt in de gemeente. Ook de transitie van duurzame landbouw en toerisme en recreatie zijn van belang in dit hoofdthema.

Inclusieve duurzaamheid
Inclusieve duurzaamheid is een breed thema dat ingaat op klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. Het gaat hier over de omschakeling naar circulariteit en hernieuwbare energie (energie die afkomstig is uit natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld, bijvoorbeeld door zonnepanelen of een warmtepomp). Ook biodiversiteit, bodem en water komen terug binnen dit hoofdthema.

Dromen

Dromen

Wat vinden we belangrijk? In welke omgeving wonen en leven we prettig in 2040? En welke kwaliteiten zijn er nu al in de gemeente en moeten we behouden? Om daar achter te komen hebben we onze bewoners en andere betrokkenen uitgenodigd om mee te dromen over hun ideale toekomstbeeld. Door verschillende vormen van participatie hebben meer dan achthonderd mensen meegedacht over de dromen en kwaliteiten van de gemeente Boxtel. Deze dromen en kwaliteiten zijn samengevat in een dromentocht: een route door onze gemeente langs de hoogtepunten van onze bewoners.

Op de kaart hieronder kun je de dromentocht bekijken. Via deze link naar de wegpagina kan je de dromentocht ook online beleven.

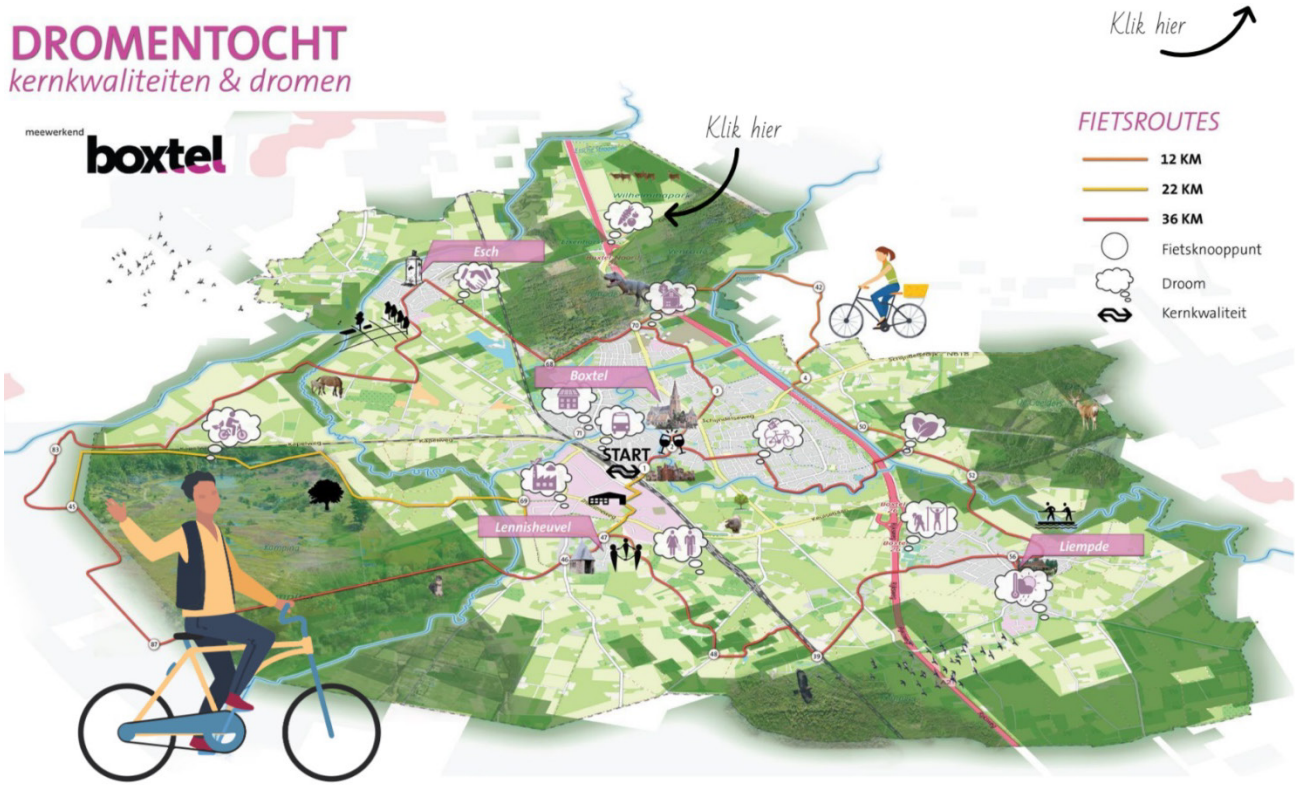

Dromentocht Boxtel

Het is ook mogelijk om de dromentocht in het echt te ervaren. De tocht maakt gebruik van de fietsknooppunten uit het fietsroutenetwerk. Je kunt de route overal oppakken, korter of langer maken, of een gedeelte van de route wandelen. De tocht stuurt je door de levendige dorpen en door het groen van het buitengebied, waardoor de dromen en kwaliteiten tot leven komen.

Meer informatie

De dromentocht met de dromen en kwaliteiten is de samenvatting van de dromen die we hebben opgehaald. Wil je meer weten? We hebben ook een verslag gemaakt van het verloop van de participatie. En een verslag van de manier waarop we alle inbreng hebben geanalyseerd. Voor wie graag alle details wil weten, zijn de ruwe data te downloaden via onze webpagina.

Kernkwaliteiten

"Groen, verbonden en ondernemend Boxtel!"

Groen, verbonden en ondernemend zijn de belangrijkste kernkwaliteiten voor de gemeente Boxtel.

De gemeente Boxtel kenmerkt zich door een groene omgeving, typische Brabantse dorpen en de stadse voorzieningen in het centrum van Boxtel. Door de goede bereikbaarheid over het spoor en de weg is de gemeente goed verbonden met de stedendriehoek van 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Verbinding is bovendien ook terug te vinden in de saamhorigheid, de gezamenlijke activiteiten en tradities. In onze gemeente wordt er veel samengewerkt.

Groen

Sparrenrijk in Boxtel

Groen en water door het dorp

Onze gemeente staat bekend als een groene gemeente, zowel op het gebied van natuur als duurzaamheid. In onze dorpen vind je veel bomen, parken en water. De Dommel loopt dwars door het centrum van Boxtel en langs Liempde. Vanuit Esch en Lennisheuvel sta je zo aan de Esschestroom, de Kleine Aa of de Beerze. Het groen en het water zorgen voor een fijne leefomgeving en bieden ruimte voor recreatie. Ze dragen bij aan de biodiversiteit, het vasthouden van regenwater en zorgen voor verkoeling in de zomer. Van oudsher is er in onze gemeente veel aandacht voor duurzaamheid. Van oudsher is er in onze gemeente veel aandacht voor duurzaamheid. Ook nu zijn er opvallend veel initiatieven uit de samenleving die zijn gericht op duurzaamheid.

"De Hooibrug om 7 uur 's morgens, helemaal alleen met de watervogels. Dat is het ultieme moment van geluk"

Ring van natuur

Er zijn veel bosgebieden en landgoederen in onze gemeente. Denk aan de Kampina, De Mortelen, De Scheeken, De Geelders, Landgoed Velder, Landgoed Heerenbeek, Venrode Eikenhorst en het Sparrenrijk. Samen vormen deze gebieden een groene ring in onze gemeente. We vinden ze vooral belangrijk vanwege de natuur en de cultuurhistorie. Maar ze zijn ook goed voor het klimaat en nodigen uit tot naar buiten gaan en bewegen.

"Het mooiste aan Boxtel vind ik het binnenrijden door de groene laan met bomen"

Afwisselend landschap
Het landschap van onze gemeente is afwisselend. Je vindt er verspreide bebouwing, houtwallen, beekdalen, verschillende soorten bossen en historische gebouwen. Boxtel is één van de oudste kernen van Brabant en dat zie je aan de monumenten, zoals kasteel Stapelen en de Basiliek. Het buitengebied is prachtig, met graslanden, akkers en kleine weggetjes. Ook agrarische bedrijven hebben er een plaats. De variatie maakt het buitengebied erg geschikt voor recreatie en biedt tegelijk rust en ruimte. Er lopen projecten om het ouderwetse landschap te herstellen en het nóg mooier te maken.

Verbonden

NS-station in Boxtel

Centraal in de stedendriehoek
Onze gemeente ligt centraal tussen 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven. De steden zijn goed bereikbaar met het openbaar vervoer door het NS-station in Boxtel en met de auto via de A2 en de N624. We zijn letterlijk verbonden met onze omgeving. De goede verbindingen brengen je snel van en naar de gemeente Boxtel. Onze inwoners kunnen gemakkelijk gebruik maken van de voordelen van de steden om ons heen. En onze gemeente is goed bereikbaar voor mensen die er komen werken of recreëren.

"Boxtel is aantrekkelijk om te wonen vanwege de goede treinverbinding met Den Bosch, Tilburg en Eindhoven"

Actieve en betrokken inwoners
Onze kernen hebben een dorps karakter. Onze inwoners kijken naar elkaar om en zorgen voor elkaar. Er is veel sociale kracht en er zijn veel bewonersinitiatieven. Inwoners organiseren zich om hun ideeën, inzichten en wensen te verwezenlijken. Denk aan PEP in Esch, SPPiLL in Liempde, Samen Ouder Worden in Boxtel en de Herenboeren. Initiatieven zijn vaak gericht op sociale verbondenheid, duurzaamheid en samen iets bereiken. Creatieve en betrokken inwoners zorgen voor ontmoetingen en verbondenheid met elkaar en met de dorpen en het behouden van hun tradities.

"De enorm bevlogen en gedreven vrijwilligers-gemeenschap maakt Boxtel uniek!"

Diversiteit
In onze gemeente hebben inwoners veel verschillende achtergronden. Er zijn dorpelingen die al generaties lang hier wonen, maar ook inwoners die voor werk of om andere redenen zijn verhuisd naar onze kernen. Dat zorgt soms voor tegenstellingen en andere inzichten. Hierdoor is in onze gemeente altijd een tegenkracht aanwezig, die zorgt voor de noodzakelijke kritische noot.

Ondernemend

Jaarlijkse bierpompfeest in Esch

Levendige dorpskernen
Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen en een rijk verenigingsleven. Deze verscheidenheid kenmerkt de gemeente als geheel. Onze gemeente kent veel (culturele) tradities en evenementen, zoals de unieke Heilige Bloedprocessie, Rondje Lennisheuvel, de Brabantse Boeremèrt in Liempde, het Bierpompfeest in Esch en het Brass'nWoods festival. Dat zorgt ervoor dat er vaak iets te doen is in onze dorpen, waar inwoners en bezoekers op af komen. De kern Boxtel heeft veel (stadse) voorzieningen. Bijvoorbeeld veel goede en verschillende scholen, maar ook het Oertijdmuseum en andere musea. Het historische karakter van het dorp Boxtel en de gezellige terrassen maken een bezoek aantrekkelijk.

"Ontmoeten en samenwerken: al een enorme traditie op zich!"

Veel bedrijvigheid
Al in de twaalfde en dertiende eeuw vestigden mensen zich in onze gemeente, aan de doorgaande route tussen 's-Hertogenbosch en Maastricht. Het centrum werd een plek voor ambacht en handel, met brouwerijen, boerderijen en slachterijen. Ook nu nog maakt de goede ligging de gemeente Boxtel een interessante plek voor bedrijven en ondernemers. Er is ruimte voor industrie, waardoor de gemeente veel verschillende soorten bedrijven aantrekt en werkgelegenheid creëert. Hierdoor is het mogelijk om in de gemeente Boxtel te wonen én te werken. Het duurzame karakter van de gemeente zorgt er bovendien voor dat lokale, duurzame ideeën aangemoedigd worden.

"Ga zo door met mooie, duurzame initiatieven een plekje te geven!"

Dromen

Hoe moet de gemeente Boxtel er in 2040 uitzien? En wat is nodig om die toekomstdromen waar te maken? Om daarachter te komen hebben we onze inwoners en andere betrokkenen gevraagd om mee te dromen over hun ideale toekomstbeeld voor de gemeente Boxtel. De dromen kun je in vogelvlucht bekijken op de kaart van onze dromentocht door de gemeente Boxtel. Je kunt er hier ook in meer detail over lezen.

De dromen zijn verdeeld over de vier hoofdthema's van de omgevingsvisie: Aangenaam leven, Verbindend netwerk, Krachtige economie en Inclusieve duurzaamheid.

De verzameling van dromen is nog geen blauwdruk voor de omgevingsvisie. Niet alle dromen kunnen verwezenlijkt worden. Soms zijn dromen tegenstrijdig en soms zijn er randvoorwaarden die dromen in de weg staan. We moeten keuzes maken over welke dromen we willen verwezenlijken. Onze inwoners dromen van een ambitieuze gemeente met duidelijke doelen, die inwoners betrekt bij het maken en uitvoeren van plannen.

Aangenaam leven

We dromen van verschillende woningen die passen bij onze inwoners
In 2040 bestaan onze dorpen uit veel verschillende soorten huizen en nieuwe woonvormen. Er zijn bijvoorbeeld amfibiewoningen langs en op het water en hoogbouw rondom het treinstation. Onze woningen kunnen makkelijk worden aangepast aan veranderende behoeftes. Grote woningen worden opgesplitst in kleinere. Er zijn wooncombinaties van jong en oud en wonen wordt meer gecombineerd met (mantel)zorg. Hierdoor kan iedereen een geschikte, betaalbare woonplek vinden en is er genoeg doorstroming. Families kunnen bij elkaar in de buurt wonen en nieuwe inwoners worden verwelkomd.

We dromen van nog meer groen
In 2040 zijn er in onze gemeente nog meer mooie, groene en beleefbare plekken. Het molenlandschap van Kasteren is hersteld. De binnendommeltjes zijn op verschillende plaatsen in de kern Boxtel te zien. Over het Duits lijntje kun je prachtig wandelen en fietsen. Allerlei wandel- en fietsroutes verbinden de parken met de beken, de bossen en de landgoederen. Onze inwoners maken daar veel gebruik van en zijn daardoor fitter en gezonder. De bermen langs de wegen vormen een aantrekkelijke bloemenzee.

We dromen ervan om als gemeente meer aandacht te hebben voor gezondheid en leefbaarheid
In 2040 nodigt onze openbare ruimte uit om meer te bewegen. Overal zijn plaatsen waar inwoners samen kunnen sporten en elkaar kunnen ontmoeten. Sport- en andere verenigingen spelen daarbij een grote rol. De wegen zijn vooral geschikt om te wandelen of de fiets te pakken. Er is veel informatie beschikbaar over het verbeteren van de mentale en lichamelijke gezondheid, vooral van jongeren en ouderen. Onze gemeente heeft een hoge leefkwaliteit en hoge kwaliteit aan voorzieningen.

Verbindend netwerk

We dromen van duurzaam verkeer
In 2040 zijn er in onze gemeente minder auto's. Onze inwoners maken meer gebruik van openbaar vervoer en reizen met deelauto's, die aan de randen van de wijken staan. Een auto voor de deur is niet meer vanzelfsprekend. Op de fiets of te voet naar je bestemming of ander vervoer is de meest logische keuze. Met de (elektrische) fiets en te voet zijn voorzieningen voor iedereen goed te bereiken. De voertuigen die nog rondrijden zijn elektrisch of werken op waterstof en zelfrijdend. Door de autoluwe wegen zijn onze dorpen veiliger, milieuvriendelijker en gezelliger.

We dromen van nog betere bereikbaarheid
In 2040 is onze gemeente nog beter verbonden. Er zijn veilige verbindingen tussen de dorpen, maar het wordt ook steeds gemakkelijker en sneller om te reizen naar de grote stad. Het treinstation is een knooppunt van allerlei vormen van transport, waar je moeiteloos overstapt van het ene op het andere vervoermiddel (hub). De verbindingen per spoor zijn uitgebreid en de treinen rijder vaker. We dromen van brede snelfietspaden naar Eindhoven en 's-Hertogenbosch. Rondwegen binnen de gemeente zorgen voor een goede doorstroming van het verkeer.

We dromen van nog meer verbondenheid en samenwerking
In 2040 is de gemeente Boxtel een plek waar iedereen op zijn eigen manier kan meedoen. Er zijn gelijke kansen voor iedereen. Onze inwoners delen meer spullen en verhalen en durven elkaar om hulp te vragen. Ze kijken nog meer naar elkaar om. Door de actieve inwoners, stichtingen en verenigingen die samenwerken is er veel te beleven in onze dorpen. En er zijn veel plekken waar jong en oud elkaar ontmoeten.

Krachtige economie

We dromen van duurzaam ondernemen
In 2040 is de gemeente Boxtel dé plek om als ondernemer aan de slag te gaan. Als ondernemer is er in onze gemeente veel ruimte om je te ontwikkelen en te vernieuwen. De gemeente luistert naar de wensen en behoeften van inwoners en ondernemers met ideeën. Waar het kan, ondersteunt de gemeente. Altijd geeft de gemeente een duidelijke reactie, ook als iets niet kan. De focus ligt op lokale samenwerkingen, tussen ondernemers binnen de gemeente. Daardoor is er verbondenheid tussen ambachten, bedrijvigheid en landbouw. In onze dorpen zijn goede winkels en detailhandel, zoveel mogelijk met lokale producten, bijvoorbeeld van de lokale duurzame landbouw.

We dromen van een sterke economie met genoeg banen
In 2040 is de gemeente Boxtel economisch sterk én duurzaam. We dromen van genoeg werk voor onze inwoners en mensen van buiten. Boxtel staat bekend als een gemeente waar je kan werken, waardoor er meer kansen zijn voor bedrijvigheid en industrie. Er is vooral veel werk in zakelijke dienstverlening, handel en horeca. Er zijn nieuwe economische mogelijkheden in het buitengebied en de ontwikkeling van Greentech Park Brabant gaat voorspoedig. Er zijn slimme (economische) verbindingen met de grote steden om ons heen.

We dromen van milieuvriendelijke industrie
In 2040 is (bijna) alle industrie in onze gemeente toekomstbestendig. Dit betekent dat onze industrie zo duurzaam mogelijk is. Het is voor bedrijven aantrekkelijk om goederen per spoor te vervoeren, om lokale grondstoffen en producten te gebruiken en materialen te hergebruiken. Onze economie is goed op weg naar circulariteit en klimaatneutraliteit. De aanwezige industrie past bij het groene imago van onze gemeente met aandacht voor het milieu. De lucht is schoon en geur, geluid en trillingen leiden niet tot overlast voor onze inwoners.

Inclusieve duurzaamheid

We dromen van klimaatbestendigheid
In 2040 staat Boxtel bekend als een klimaatbestendige gemeente. Asfalt en tegels zijn vervangen door groen. Onze bodem is gezond en er is veel bodemleven, zodat er meer regenwater vastgehouden wordt. De gemeente en inwoners werken samen om goed voor het groen te zorgen, waarbij kinderen en bezoekers worden betrokken bij allerlei creatieve ideeën. We zijn een voorbeeld voor andere gemeenten op het gebied van klimaatbestendigheid.

We dromen over combinaties met natuur
In 2040 combineren we natuur op allerlei manieren met andere functies. Inwoners wonen onder groene daken in een groene omgeving met veel foerageer-, schuil- en nestmogelijkheden voor allerlei dieren. Er zijn mogelijkheden voor ecotoerisme en duurzame recreatie. Natuur-inclusieve landbouw wint steeds meer terrein. We zijn een voorbeeld voor andere gemeenten op het gebied van duurzaamheid.

We dromen van energieneutraliteit
In 2040 maken we alleen nog maar gebruik van duurzame energie. Vooral zonne-energie is in onze gemeente populair en veel inwoners en bedrijven hebben zonnepanelen op hun daken. In het buitengebied wordt kleinschalig zonne-energie opgewekt, door natuur te combineren met zonneweides. We zijn een voorbeeld voor andere gemeenten op het gebied van energieneutraliteit.

Ambities

Ambities

Wat is nodig om de dromen te bereiken? Kunnen alle dromen wel tegelijk waargemaakt worden? Op basis van de dromen formuleerden we mogelijke ambities. Een ambitie kan ook een reactie zijn op een trend of ontwikkeling. Of de ambitie kan zich richten op de kwaliteiten die behouden moeten worden. Op basis hiervan zijn wij in gesprek gegaan met stakeholders over de kansen en dilemma's, en de voorliggende keuzes. De raad stelde dit ambitiedocument[1] vast.

De ambities

Per hoofdthema beschrijven we de ambities op hoofdlijnen:

Aangenaam leven

De gemeente Boxtel staat bekend als een groene gemeente, zowel op het gebied van natuur als duurzaamheid. In de kernen vind je veel bomen, parken en water. De Dommel loopt dwars door het centrum van Boxtel en langs Liempde. Vanuit Esch en Lennisheuvel sta je zo aan de Esschestroom, de Kleine Aa of de Beerze. Het groen en het water zorgen voor een fijne leefomgeving en bieden ruimte voor recreatie. De beschikbaarheid van woningen staat echter onder druk. Onder de inwoners is er ook behoefte aan ontmoeting, (basis-)voorzieningen in elke kern en mogelijkheden om te sporten en te bewegen.

De ambities die horen bij het thema **Aangenaam leven** zijn:

1. **Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.**
   Er worden woningen toegevoegd op basis van transformatie (bijvoorbeeld door leegstaande kantoren of winkels te verbouwen tot woningen), verdichting (bijvoorbeeld door het splitsen van grote woningen en percelen) en/of uitbreidingen aan de randen van de kernen. Er is aandacht voor de betaalbaarheid en geschiktheid voor alle doelgroepen door middel van een divers aanbod. Ook zijn er nieuwe en flexibele woonvormen bijgekomen.

2. **De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.**
   Inwoners hebben vanuit hun kern toegang tot basisvoorzieningen door de nabijheid of goede bereikbaarheid van de basisvoorzieningen. De basisvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld winkels, zorgorganisaties of onderwijsinstellingen, geven de bewoners de mogelijkheid om elkaar te tegen te komen.

3. **De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.**
   Er zijn goede fiets- en wandelroutes, (water)speelplaatsen, zitbankjes, pleintjes, open en groene schoolpleinen. De buitenruimte is zoveel mogelijk toegankelijk om te wandelen, fietsen en sporten, waardoor bewegen aantrekkelijker is voor jong en oud. Boxtel heeft een breed sportaanbod dat we in de toekomst willen behouden. Ook zijn er sportvoorzieningen en beweegroutes buiten de deur waar iedereen gebruik van kan maken en elkaar kan ontmoeten. Kunst en cultuur in de fysieke leefomgeving is toegankelijk voor iedereen.

4. **De leefomgeving is veilig en gezond.**
   We nemen de gevolgen voor veiligheid (o.a risico's bij de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen) en bescherming van de gezondheid mee bij de afweging van initiatieven. Overlast door stank en geluid is afgenomen en de kwaliteit van de lucht is verbeterd.

5. **Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.**
   Groenstructuren en erfgoed, bijvoorbeeld oude bomenrijen en sloten, zijn versterkt en met elkaar

[1] Het ambitiedocument is te downloaden via https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/downloads

verbonden. Dat geldt ook voor natuurgebieden en het groen binnen en buiten de bebouwde kom. Het gaat hierbij om de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen en water. Er is meer aandacht voor het behouden, uitbreiden, beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de natuurgebieden, landgoederen, monumenten en beekdalen. Dit is zowel voor de natuur (biodiversiteit) als voor de toegankelijkheid en beleving van inwoners. Het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes en poelen, verbetert de biodiversiteit en de beleving. Bedrijven, inwoners en de gemeente werken samen om het groen te onderhouden.

6. **De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.**
   De -sociale- veiligheid is beter door zichtbare, goed onderhouden, aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimtes, zoals pleinen, wegen, fiets- en wandelpaden en groen. De fietsroutes en oversteekplaatsen zijn veilig. De verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel zijn verbeterd door te werken volgens de principes van Duurzaam Veilig Verkeer.

Verbindend netwerk

De gemeente Boxtel ligt te midden van de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven. De goede verbindingen brengen je snel van en naar de gemeente. Bewoners kunnen gemakkelijk gebruik maken van de voorzieningen van de steden om ons heen. De gemeente is aantrekkelijk en goed bereikbaar voor mensen die er komen werken of recreëren, maar er is nog ruimte voor groei. Ook op sociaal gebied wordt er gewerkt aan verbondenheid. Inwoners organiseren zich om hun ideeën, inzichten en wensen waar te maken. Initiatieven zijn vaak gericht op sociale verbondenheid, ontmoeten, duurzaamheid en samen iets bereiken. Er liggen veel kansen voor een fijn gemeenschapsgevoel binnen de kernen. Ook worden er samenwerkingen opgezocht, bijvoorbeeld met andere gemeenten, de regio of de provincie, om ambities waar te maken.

De ambities die horen bij het thema **Verbindend netwerk** zijn:

1. **Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.**
   Het hoogwaardige OV-netwerk (HOV) is uitgebreid met meer treinen en bussen naar 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er zijn meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen en de wandelroutes zijn beter en mooier. Dit betekent dat er een uitgebreid netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden is, met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Ook zijn er meer (elektrische) deelauto's en laadpalen in de kernen te vinden. De kernen zijn autoluw ingericht en een (eigen) auto voor de deur wordt minder vanzelfsprekend. Het aandeel autoverplaatsingen is afgenomen.

2. **De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.**
   Station Boxtel is de op- en overstaplocatie waar trein, bus, (deel)auto, fietspad en wandelpad samen komen. De kernen en bedrijven zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor zowel bewoners als bezoekers van onze gemeente. Dit kan onder andere door slimme verkeersystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's.

3. **De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.**
   We stimuleren gelijke kansen, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven dicht bij de bewoners, in hun eigen netwerk. We ondersteunen het onderwijsnetwerk in onze gemeente en er is aandacht voor duidelijke communicatie. Zoveel mogelijk mensen kunnen langer meedoen met de maatschappij, want als je tot op hoge leeftijd mee kunt doen is er ook minder vereenzaming. Bewoners die een handje extra nodig hebben weten waar ze een helpende hand kunnen vinden, door contact in de buurt.

Krachtige economie

Al in de twaalfde en dertiende eeuw vestigden mensen zich in de gemeente Boxtel, aan de doorgaande route tussen 's-Hertogenbosch en Maastricht. Het centrum werd een plek voor ambacht en ook nu maakt de goede ligging de gemeente Boxtel een interessante plek voor bedrijven en ondernemers. Er is ruimte voor industrie, waardoor de gemeente veel verschillende soorten bedrijven aantrekt en werkgelegenheid creëert. Hierdoor is het mogelijk om in de gemeente Boxtel te wonen én te werken. Er zijn kansen om een groeiende economie en duurzaamheid hand in hand te laten gaan. Er wordt aandacht besteed aan de verdere transitie binnen de landbouw en daarbij zoeken we ook naar oplossingen voor leegstaande stallen.

De ambities die horen bij het thema **Krachtige economie** zijn:

1. **Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).**
   Zo kunnen onze boeren aanvullende functies hebben zoals natuurbeheer, een zorgboerderij of recreatie. De cirkels bij de kringloop zijn zo klein als het kan en zo groot als noodzakelijk. Waar mogelijk combineren we de ontwikkelingen binnen duurzame landbouw met andere opgaven zoals klimaat, water, energie en natuur. Ook is er meer aandacht voor streekproducten en de kwaliteit van voedselproductie.

2. **De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.**
   De gemeente heeft aantrekkelijke, historische en compacte kernen die worden gekenmerkt door gastvrijheid en een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. De kernen vormen een uitvalsbasis voor bewoners, recreanten en toeristen om het landschap, de steden en de natuur (bijvoorbeeld de Kampina, Het Groene Woud, van Gogh Nationaal Park) in de buurt te ontdekken.

3. **De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.**
   De gemeente biedt voldoende ruimte aan ondernemers die inzetten op de maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzame initiatieven en de circulaire economie. Er zijn binnen de gemeente broedplaatsen voor innovatie op het gebied van de circulaire en/of biobased economie. Doordat de gemeente samenwerkt met de Regio Noordoost Brabant, Noordoost Brabant Werkt, AgriFood Capital, Brainport, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, is er voor iedereen passend werk.

Inclusieve duurzaamheid

De gemeente draagt bij aan de doelen van het klimaatakkoord en er wordt bij woningen en bedrijven rekening gehouden met het milieu. Het duurzame karakter van de gemeente zorgt ervoor dat lokale, duurzame ideeën aangemoedigd worden. Het groen en het water draagt bij aan de biodiversiteit. Het vasthouden van regenwater zorgt voor vergroening en verkoeling in de zomer. Van oudsher is er in de gemeente veel aandacht voor duurzaamheid en ook nu zijn er veel initiatieven uit de samenleving die zich hierop richten. Het is belangrijk dat iedereen die dat wil hieraan mee kan doen.

De ambities die horen bij het thema **Inclusieve duurzaamheid** zijn:

1. **Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.**
   De ondergrond (de bodem en watersystemen) speelt een belangrijke rol bij het maken van keuzes voor de inrichting van de leefomgeving. We houden rekening met de effecten van ontwikkelingen op de kwaliteit van de bodem en het watersysteem. Denk hierbij aan het beperken van het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen en het zo min mogelijk verstoren van kwetsbare ondergrond. We stemmen het bovengronds-gebruik beter af op de (on)mogelijkheden die de

ondergrond biedt. Er is geen nieuwe ernstige bodemverontreiniging bij gekomen en kansen worden benut om bestaande bodemverontreiniging op te lossen bij nieuwe ontwikkelingen.

2. **Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.**
   Water krijgt meer ruimte binnen de gemeente. Dat gaat niet alleen over de beekdalen, maar er is bijvoorbeeld ook meer afwisselend en passend groen dat we gebruiken om water op te vangen en langer vast te houden. Er is minder verhard oppervlak. Dat is goed voor de biodiversiteit en het draagt bij aan verkoeling in warme periodes. Ook zijn er bewoners die meehelpen met groenonderhoud in de straat. Door goede voorlichting weten bewoners hoe je om kan gaan met klimaatadaptie en kiezen ze steeds vaker voor groene daken en groene tuinen die regenwater opvangen. Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd.

3. **Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.**
   Zo is er bijvoorbeeld minder restafval per inwoner. Bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten werken we 'biobased': een duurzame manier van bouwen waarbij we werken met hernieuwbare grondstoffen en natuurlijke bouwmaterialen (zoals hout, grassoorten of schimmels). Ook gebruiken we minder nieuwe spullen doordat we gebruik maken van lokale kringloop-initiatieven en doordat er steeds meer producten worden gedeeld. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door goede voorlichting.

4. **De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.**
   Bestaande woningen en bedrijfspanden zijn verduurzaamd en gaan van het aardgas af. Daarmee besparen we energie en wordt er grootschalig energie opgewekt. Het duurzame imago van Boxtel is versterkt. Bewoners en ondernemers weten wat ze zelf kunnen doen om duurzamer te wonen of werken en ze weten wat de voordelen hiervan zijn. De gemeente faciliteert initiatieven, zodat deze haalbaar en betaalbaar zijn voor inwoners en ondernemers.

Het behalen van de ambities kan op verschillende manieren, en de thema's hebben invloed op elkaar. We brengen daarom de ambities met elkaar in verband. Als voor een thema de situatie op dit moment nog ver weg ligt van onze ambitie, dan is dat een opgave. De zogeheten 'foto van de leefomgeving' in het OER helpt om de opgave scherp te krijgen. In deze 'foto van de leefomgeving' staat hoe de gemeente Boxtel er nu en in de toekomst uitziet als er geen omgevingsvisie zou zijn.

We bekijken de kansen om ambities en opgaven van verschillende thema's te combineren. Niet alles is overal mogelijk. Het verbinden van de ambities kan daardoor ook tot dilemma's leiden.

Beleidsanalyse

Het beleid van de gemeente Boxtel bestaat uit wetten, regels, afspraken en plannen die voor de gemeente gelden. Om daar een goed beeld van te krijgen heeft de gemeente een beleidsanalyse gemaakt. De gemeente gebruikt dit als vertrekpunt voor het opstellen van de omgevingsvisie. De kaart hieronder laat een overzicht zien van al het bestaande beleid. Een paar voorbeelden daarvan zijn;

- Nieuwe woningen in alle kernen in de gemeente Boxtel
- Een snelfietsroute tussen ‘s-Hertogenbosch en Eindhoven die loopt door de gemeente Boxtel
- Samen aan de slag, beleidsakkoord 2021 – 2026
- Toekomstig bedrijventerrein GreenTech Park Brabant
- Het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS) Boxtel

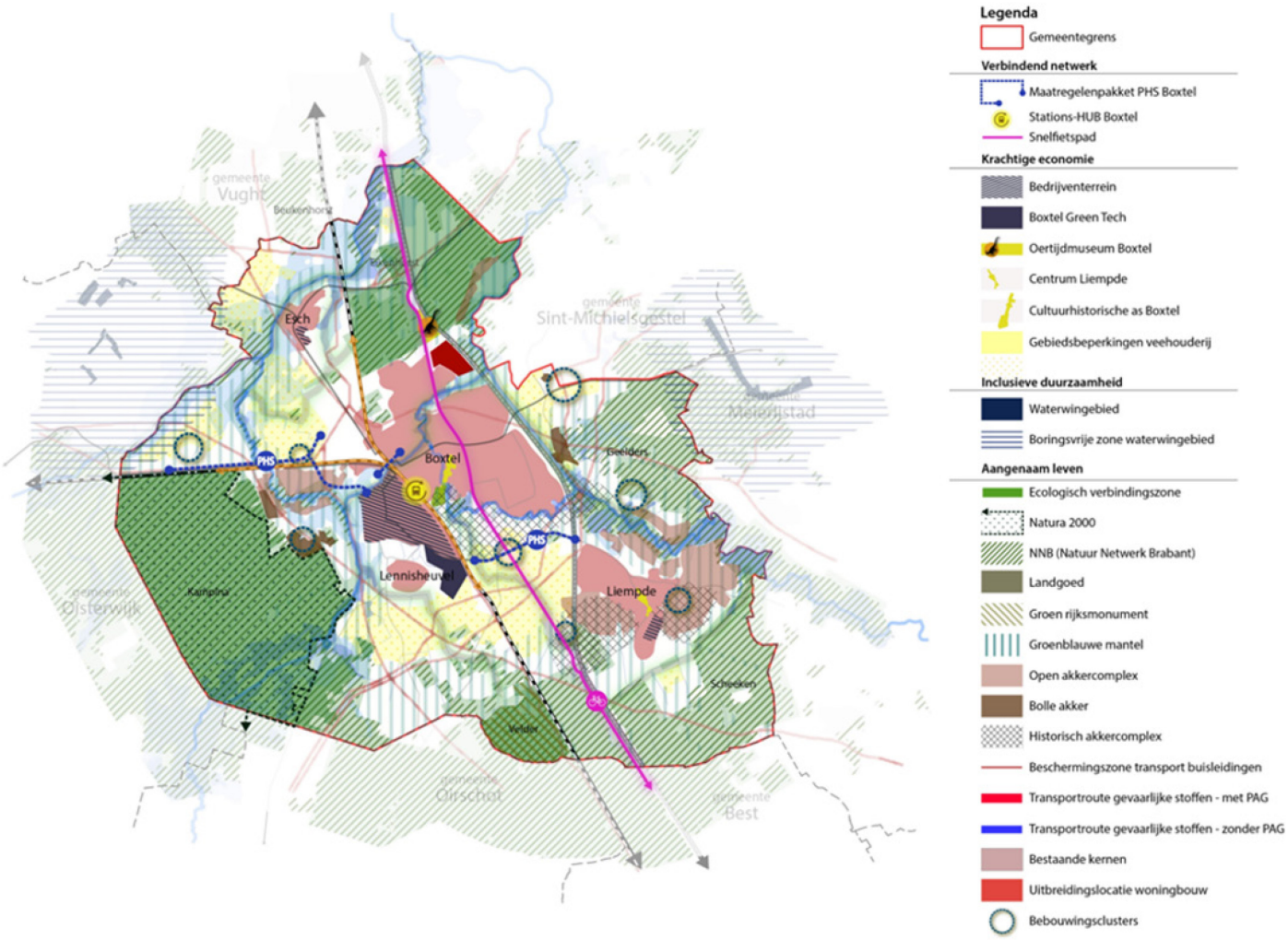

Beleidsanalysekaart Boxtel

Trends en ontwikkelingen

Voor alle vier de thema's hebben we in grote lijnen trends en ontwikkelingen in beeld gebracht. Deze laten zien hoe de thema's in de toekomst veranderen of hetzelfde blijven. Veranderingen kunnen ontstaan door bijvoorbeeld nieuwe ideeën en uitvindingen, of veranderingen in normen en waarden. Belangrijke trends en ontwikkelingen maken het nodig om afspraken te maken hoe we hiermee omgaan. Dit kan gaan over maatschappelijke ontwikkelingen binnen Nederland. Het kan ook gaan over wereldwijde ontwikkelingen en afspraken, zoals over de opwarming van de aarde. Deze afspraken leiden tot wetten en regels vanuit de Europese Unie, het Rijk en de provincie. Met het maken van de omgevingsvisie moeten we hier rekening mee houden.

Trends en ontwikkelingen binnen Nederland

Energietransitie: de energietransitie is de overgang van het gebruik van fossiele energie naar hernieuwbare energie. De energietransitie is een opgave die voortkomt uit de Klimaatwet. In het Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over het terugbrengen van CO2 -uitstoot, zodat de opwarming van de aarde wordt beperkt tot onder 2 graden Celsius. Voor Nederland betekent dit dat onze uitstoot van CO2 in 2030 met 49% moet worden teruggebracht, en met 95% in 2050. De huidige energiecrisis, die is ontstaan door een wereldwijd tekort aan energie, maakt energiebesparing en het haalbaar en betaalbaar maken van de energietransitie extra belangrijk. De gemeente werkt op dit moment samen met de regio Noordoost-Brabant aan de Regionale Energiestrategie (RES). Het doel is om gezamenlijk te komen tot keuzes voor de grootschalige opwekking van duurzame elektriciteit, het gasloos maken van gebouwen en de infrastructuur die hiervoor nodig is. Deze maatregelen hebben gevolgen voor de leefomgeving.

Klimaatadaptatie: is een opgave die ook voortkomt uit de Klimaatwet. Als gevolg van klimaatverandering nemen de kansen op extreme hitte, wateroverlast en droogte toe. Bij klimaatadaptatie gaat het er niet om de klimaatverandering te beperken, maar om ons voor te bereiden op de gevolgen ervan. In het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie is afgesproken dat heel Nederland in 205S0 waterrobuust en klimaatbestendig is ingericht. Op lokaal niveau moeten we hiervoor maatregelen nemen, bijvoorbeeld door meer waterberging aan te leggen.

Landelijk gebied: vanuit het Rijk wordt geïnvesteerd in een duurzaam landelijk gebied en in robuuste natuur. Het doel is om de natuur te beschermen en het verlies van biodiversiteit te herstellen. De aanpak richt zich niet alleen op stikstof, maar ook op het behalen van de (Europese) normen voor de waterkwaliteit, bodem, klimaat en biodiversiteit. Tegelijkertijd willen we perspectief bieden voor de boeren. De provincies moeten hier gebiedsplannen voor opstellen.

Duurzame Verstedelijking: Een belangrijk onderdeel van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) gaat over 'verstedelijking en verstedelijkingsopgaven'. Ook in Brabant ligt een forse bouw-, transformatie en herstructureringsopgave. Brabantbreed willen we naast de grote vraag naar ruimte voor woningen en bedrijvigheid ook andere opgaven oplossen met betrekking tot klimaatadaptatie, energietransitie, slimme mobiliteit, biodiversiteit, gezondheid en circulaire economie. Eén van de stedelijke regio's in Brabant is de stedelijke regio 's-Hertogenbosch. De regio maakt afspraken met provincie en Rijk over een duurzame verstedelijking. De gemeente Boxtel maakt deel uit van deze regio.

Trends en ontwikkelingen in Boxtel

Er zijn trends en ontwikkelingen die meer specifiek voor Boxtel gelden. Deze trends en ontwikkelingen hebben we verdeeld over de vier hoofdthema's van de omgevingsvisie. Hieronder zijn de trends en ontwikkelingen in relatie tot Boxtel beschreven:

Aangenaam leven
De gemeente Boxtel kenmerkt zich door een groene omgeving met de typisch Brabantse kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde en de kern Boxtel met een meer stedelijk karakter. De gegevens van het CBS laten zien dat er voor gemeente Boxtel een middelmatige groei van inwoners wordt verwacht tussen nu en 2035. De gemeente is aantrekkelijk om in te wonen en daarom is er ook een strijd om ruimte te zien. Bovendien wordt het verschil tussen het stedelijk gebied en het buitengebied steeds kleiner. Er is scheefgroei waarbij huishoudens goedkoper of duurder wonen dan bij hun inkomen past en ouderen wonen langer thuis. Gezinnen worden kleiner en er is meer immigratie. Hierdoor neemt de drukte op de woningmarkt toe en is er te weinig aanbod voor starters en senioren. Het lukt jonge gezinnen niet altijd om te wonen op de plek waar ze willen. Een andere trend is de vergrijzing. Er wordt daarom ook gezocht naar andere manieren van wonen, waarbij gekeken wordt naar nieuwe vormen van samenwonen (jong-oud, woon-zorg) en nieuwe vormen van gezond wonen in/met groen.

Verbindend netwerk
De gemeente ligt centraal tussen 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven. Per weg en per spoor is de gemeente letterlijk verbonden met de omgeving. De drukte op de omliggende wegen (A2, N65, A50, A58) neemt toe en daardoor wordt Boxtel minder goed bereikbaar. Tegelijkertijd biedt het treinstation in de gemeente genoeg ruimte voor groei en kan het station de verwachte reizigersstromen verwerken. De verwachting is dat station Boxtel in de toekomst een belangrijker knooppunt wordt en dat woningen en werkgelegenheden steeds beter bereikbaar worden via het openbaar vervoer. De gemeente zal groeien in het aantal verbindingen, zowel fysiek als sociaal. Als gevolg van sociale media en moderne werkvormen werken meer mensen thuis en verandert de manier van contact hebben met elkaar. Ook zien we de verschillen tussen jong en oud en arm en rijk groter worden. Hier tegenover staat dat veel inwoners een actieve houding hebben en met nieuwe ideeën komen om elkaar toch te ontmoeten of om iets bij te dragen aan de gemeenschap. De invloed van inwoners neemt toe en de gemeente denkt mee met haar inwoners.

Krachtige economie
De goede ligging van de gemeente Boxtel maakt het een interessante plek voor bedrijven en ondernemers. Er is een redelijke hoeveelheid bedrijventerreinen aanwezig, waardoor de gemeente veel verschillende soorten bedrijven aantrekt en werkgelegenheid creëert. Vooral de maakindustrie en de zakelijke dienstverlening zijn goed aanwezig. Met GreenTech Park Brabant creëert de gemeente een bedrijventerrein voor bedrijven die bezig zijn met circulariteit en/of natuurlijke grondstoffen. Ook biedt het ruimte voor innovatie en herstructurering op Ladonk. Het aantal arbeidsmigranten binnen de gemeente neemt toe door de aanwezigheid van werkzaamheden waar geen werknemers meer voor te vinden zijn. Daarnaast ontstaat er bij steeds meer mensen een mix van thuiswerken en op kantoor werken. Bovendien zorgt de verandering van boerenbedrijven voor ander soort werk in de landbouw.

Inclusieve duurzaamheid
Op landelijk niveau wordt de doelstelling om energieneutraal te zijn op 2050 gelegd. De gemeente Boxtel streeft ernaar om zo snel mogelijk energieneutraal te zijn en daarmee haar duurzame samenleving te bevestigen. Er is daarom steeds meer ruimte voor duurzaam verkeer, duurzaam toerisme, duurzaam wonen en duurzame industrie. Klimaatadaptatie wordt steeds belangrijker en er is een toename in circulaire landbouw en bedrijvigheid en deel-mobiliteit. Tegelijkertijd zijn er uitdagingen met betrekking tot water en hittestress. Er wordt gezocht naar nieuwe manieren voor duurzame energie, door bijvoorbeeld natuur-inclusieve zonneparken, of een warmtenet.

Scenario's

Scenario’s

De ambities zijn vertaald naar twee scenario’s voor de gemeente Boxtel. In de scenario’s hebben we de uiterste opgezocht. Is bijvoorbeeld in één variant gekozen voor weinig woningen bouwen, dan is in de andere variant gekozen voor heel veel woningen bouwen. Samen met o.a. bewoners en maatschappelijke partijen hebben we allebei de scenario’s aangescherpt.

De twee scenario’s zijn:

1. Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek
2. Boxtel als werk- en woongemeente van de regio

Deze scenario’s zijn met een score beoordeeld in een omgevingseffectrapport. Doordat we in allebei de scenario’s de uiterste hebben opgezocht, geeft de beoordeling van het omgevingseffectrapport ons een goed beeld over welke ambities we wel en niet kunnen realiseren. Dit helpt om tot een voorkeursscenario te komen. Het voorkeursscenario (de omgevingsvisie) is een mix van de twee scenario’s.

Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek

Dit scenario gaat uit van de ontwikkeling van de gemeente Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek tussen Den Bosch, Tilburg en Eindhoven. De meeste nadruk ligt hierbij op de ambities die horen bij de hoofdthema's: Aangenaam leven en Inclusieve duurzaamheid.

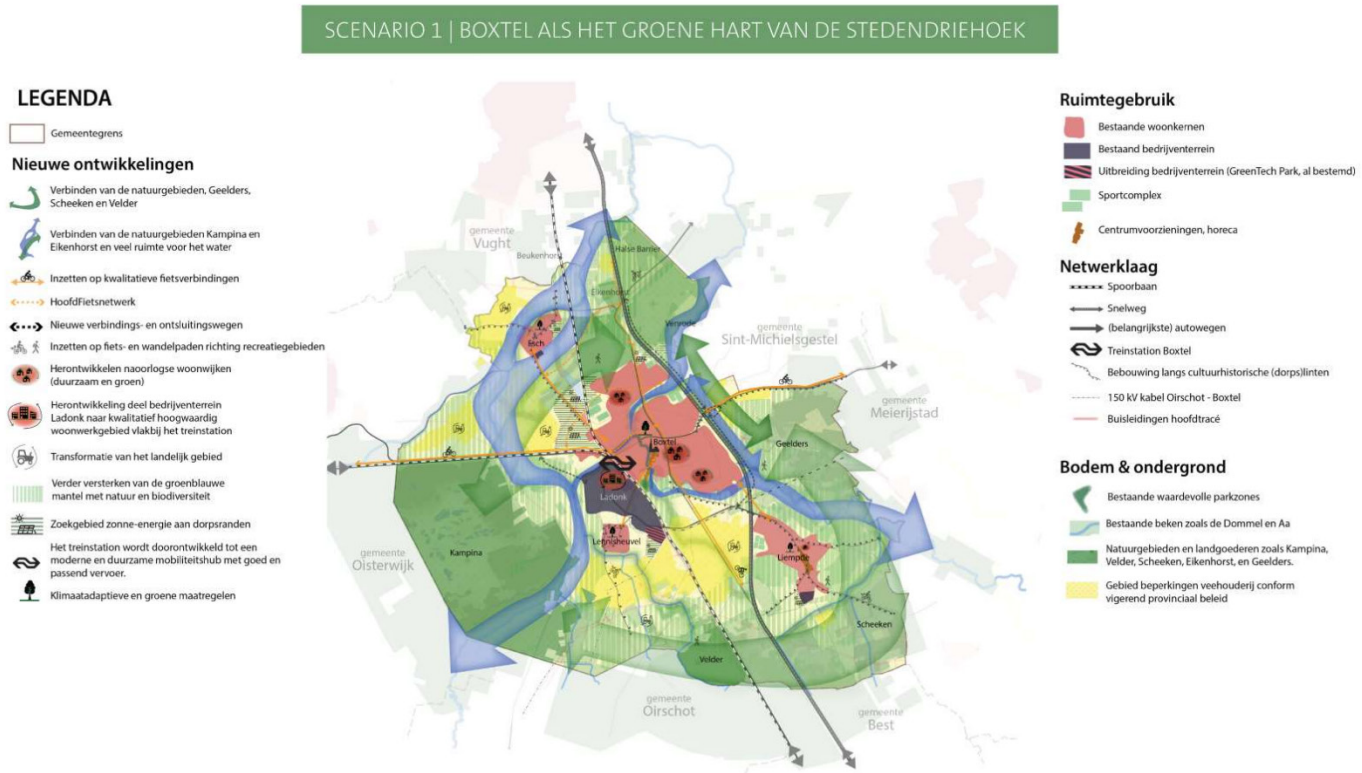

Visualisatie van Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek

Hieronder worden per hoofdthema de leidende principes beschreven voor dit scenario. Deze zijn gebaseerd op de vastgestelde ambities.

Aangenaam leven

De groene kwaliteit van Boxtel wordt versterkt door een robuuste 'ring' van natuur in en om de gemeente. De Kampina, Eikenhorst, de Geelders en de Scheeken worden nog beter met elkaar verbonden door versterking van het landschap (aanleg van hagen, struweel, poelen, natuurvriendelijke oevers), de aanleg van nieuwe natuur en de omschakeling naar natuur inclusieve landbouw. De nieuwe natuur bestaat voornamelijk uit ecologische verbindingszones: deels versterking van autonome verbindingen en eventueel toevoeging van nieuwe verbindingen. Hiermee worden meerdere doelen gediend. De groene kwaliteit wordt gewaardeerd door inwoners. Daarnaast worden leefgebieden van planten en dieren vergroot en vooral beter met elkaar verbonden. Dit is goed voor de biodiversiteit. De versterking van deze natuur gaat bovendien hand in hand met het creëren van een klimaatrobuuste leefomgeving, zoals het langer vasthouden van water in beekdalen.
Voor een passend woningaanbod wordt gewerkt aan herstructurering van de naoorlogs buurten in Boxtel. Herstructurering kan bestaan uit renovatie van woningen en het opnieuw inrichten van het groen en de straten. Herstructurering kan ook gaan over hele buurten, waarbij 'slechte' woningen worden gesloopt. Dit biedt kansen om de buurten te verbeteren, bijvoorbeeld door meer woningen terug te laten komen als hier genoeg ruimte voor is. Ook komen er meer soorten woningen, waardoor de buurten minder eentonig worden. Er wordt uitgegaan van autonome groei van woningen, dus plannen die al vastgesteld zijn. Er is ook aandacht

voor water (klimaat robuuste inrichting met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), een kwalitatieve verbetering van het bestaande groen, kwantitatieve toevoeging van groen en er worden mogelijkheden toegevoegd om buiten te kunnen bewegen. Hierdoor ontstaat er een aantrekkelijkere en gezondere leefomgeving.
De herstructurering van naoorlogse buurten zorgt voor een verbetering van de bestaande woningen en openbare ruimte en creëert tegelijkertijd ruimte voor nieuwe passende woningen in de wijk. Wel vinden er als gevolg van herstructurering van de buurten ook verhuizingen plaats, waardoor mensen in sommige gevallen niet meer op precies dezelfde plek kunnen wonen.
Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud in elke buurt. We streven minimaal naar het behouden van de huidige voorzieningen op buurt en wijkniveau, zoals de buurthuizen. Zo nodig worden bestaande voorzieningen geoptimaliseerd, zodat beter aan de behoefte voldaan wordt.

Verbindend netwerk
De focus binnen dit scenario ligt op het verbeteren van het fietsnetwerk in de dorpen. Bestaande routes worden waar nodig aangepast en er wordt uitgebreid met nieuwe routes. Dit om ervoor te zorgen dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Ook wordt er ingezet op goed gebruik van openbaar vervoer. Het toevoegen van woningen in de buurt van het station zorgt voor goede bereikbaarheid. Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Tot slot wordt er gekeken naar verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten.

Krachtige economie
Binnen dit scenario krijgen boeren die willen stoppen ruimte om van functie te veranderen. Hierbij ligt de nadruk op recreatie en duurzame energieopwekking. De gemeente heeft een faciliterende rol en werkt dit uit in programma’s.
Er wordt ingezet op het versterken van de recreatieve activiteiten die passen bij Boxtel als het groene hart. Bijvoorbeeld wandelen en fietsen in de natuur en recreëren rondom het water. Ook wordt er ingezet op kleinschalige en bijzondere overnachtingsmogelijkheden zoals natuurhuisjes of een bed and breakfast.
Voor bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit een klimaat robuuste inrichting (met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), meer aandacht voor groen en het terugdringen van het energieverbruik. Er komt geen verdere uitbreiding van bedrijventerreinen en het type bedrijvigheid blijft hetzelfde.
De transitie van het landelijk gebied krijgt vorm door een omschakeling van intensieve landbouw naar natuur inclusieve landbouw. Natuur inclusieve landbouw betekent dat de landbouw samen gaat met meer biodiversiteit. De boeren worden in staat gesteld om de natuur te ontwikkelen en beheren. De bodem en het watersysteem zijn leidend voor de mogelijkheden. Dit betekent dat er minder intensief gebruik wordt gemaakt van (kunst)mest. Chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. Er is aandacht voor een gezond bodemleven met genoeg bodemdieren. De gemeente gaat dit ruimtelijk en procesmatig faciliteren.
Op de nattere en vruchtbare bodems wordt ook biomassa en hout geteeld, zoals de voor de regio kenmerkende populierenbossen.
In andere vruchtbare gronden is er ruimte voor verschillende vormen van natuur inclusieve landbouw, zoals akkerbouw en boomteelt. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.

Inclusieve duurzaamheid
Op minder geschikte gronden en plekken waar landbouw niet langer mogelijk is wordt gekeken naar een combinatie met andere functies zoals natuur en/of recreatie. Vrijkomende agrarische bebouwing kan worden gebruikt voor recreatieve functies. Er wordt maximaal ingezet op zon op daken, zowel bij gemeentelijk vastgoed als bij bedrijven en woningen door voorlichting en stimulatie. De inschatting is dat hiermee 143 TJ (Terajoule) kan worden opgewekt. Dan is nog 145 TJ nodig waarvoor zon op land wordt toegepast. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, grenzend aan het stedelijk gebied en de grootschalige infrastructuur is een zoekgebied voor natuur inclusieve zonneparken.

Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio

Dit scenario gaat uit van de ontwikkeling van de gemeente Boxtel als werk- en woongemeente van de regio, waarbij maximaal wordt ingezet op een ondernemend Boxtel. Hierbij ligt de meeste nadruk op de ambities die horen bij de thema's: Krachtige economie en Verbindend netwerk.

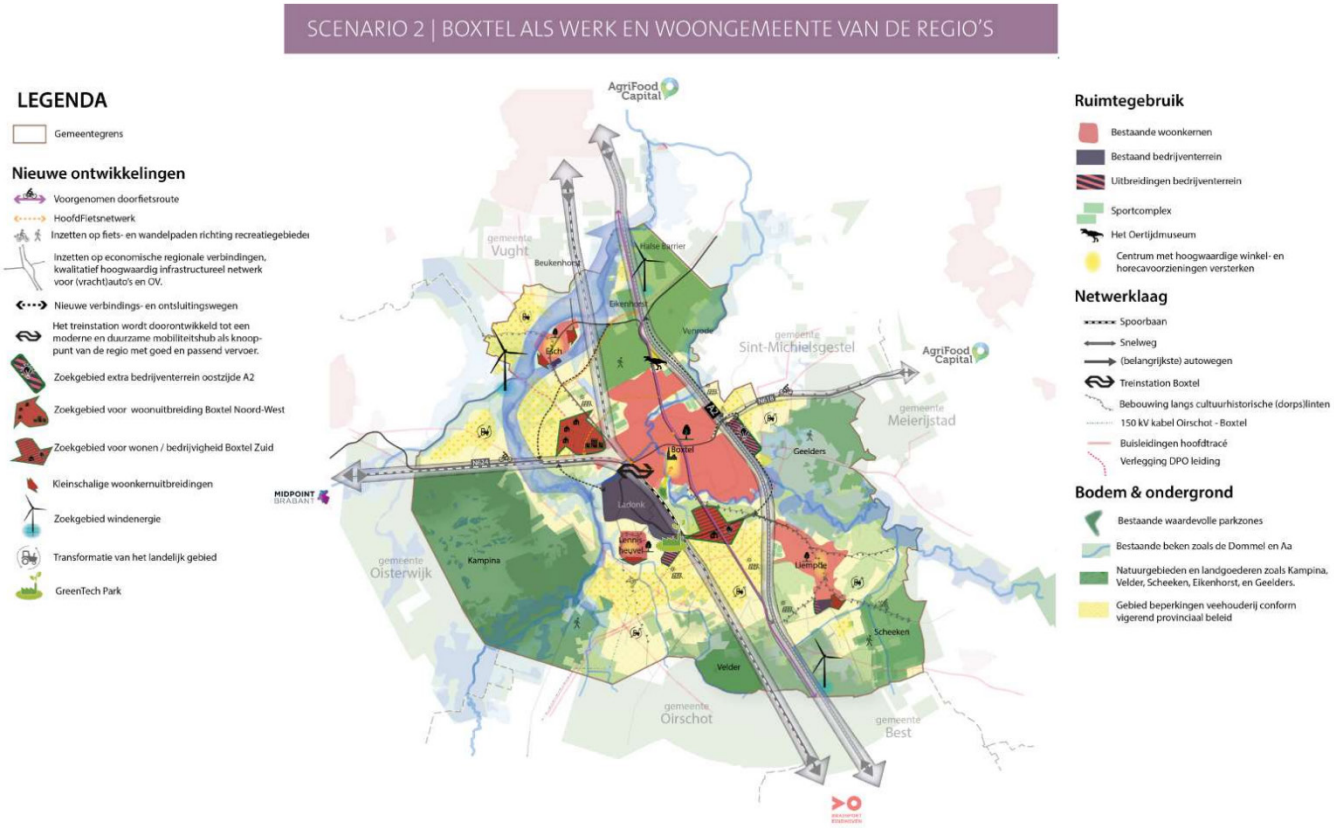

Visualisatie van Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio

Hieronder worden per hoofdthema de leidende principes beschreven voor dit scenario. Deze zijn gebaseerd op de vastgestelde ambities.

Aangenaam leven

Boxtel levert op regionaal niveau haar bijdrage aan de woningmarkt in de vorm van inbreiding, kleinschalige en hoogwaardige uitbreidingen van de kernen en de ontwikkeling van één of twee nieuwe woonwijken nabij de kern Boxtel. De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen.

Bij een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen. Bestaande voorzieningen worden behouden en bij nieuwe woonwijken worden voorzieningen toegevoegd die passen bij de behoefte, zoals een winkel, buurthuis, basisschool of multifunctioneel centrum. Er wordt ingezet op behoud van het huidige groen en eventuele toevoegingen van groen in lijn met autonoom beleid.

Verbindend netwerk
Boxtel zet in op haar kwaliteiten en de centrale ligging in de stedendriehoek met uitstekende verbindingen in alle richtingen. Naar de Brainport regio in het zuiden, naar Midpoint Brabant ten westen van Boxtel en naar de AgriFood capital (waar Boxtel zelf binnen valt) ten oosten en ten noorden. Er wordt ingezet op alle typen vervoer (openbaar vervoer, fiets en gemotoriseerd verkeer). Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters).
Werklocaties zijn goed ontsloten en verbonden met de omgeving. De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid.
Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noordwest zal samen gaan met de ontwikkeling van een nieuwe randweg. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samen gaan met een aanpassing van de Keulsebaan. Een nieuwe ontsluitingsweg zal een nieuw bedrijventerrein langs de A2 beter bereikbaar maken. Daarbij wordt naar alle vormen van mobiliteit gekeken. Nieuwe wandel- en fietspaden in lijn met autonoom beleid en nieuwe bushaltes krijgen ook een plek.

Krachtige economie
Boxtel is van oudsher een gemeente waar niet alleen gewoond, maar ook gewerkt wordt. Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat.
De werkgelegenheid en het aanbod aan werklocaties groeit mee met het aantal nieuwe woningen. Er wordt de komende jaren uitgegaan van een jaarlijkse toename van 2 hectare bedrijventerrein per jaar. Op Ladonk kan ruimte beschikbaar gemaakt worden door een betere indeling en door meer de hoogte in te bouwen. Voor de langere termijn wordt ruimte gereserveerd voor een nieuw bedrijventerrein. Hierbij wordt gekeken naar een locatie aan de A2 in combinatie met een nieuwe ontsluitingsweg en het gebied ten zuiden van Boxtel in combinatie met woningbouw en aanpassing van de Keulsebaan.
Er wordt ook ingezet op innovatie, bio-economie en circulariteit door het ontwikkelen van Green Tech Park Brabant. Dit is autonoom beleid.
Het landelijk gebied heeft nadrukkelijk een functie als ‘uitloopgebied’ en ‘landschapspark’ voor de kernen. De ontwikkeling van natuur en recreatie gaan hierbij hand in hand. Bijvoorbeeld door het toevoegen van hagen, bosjes, waterbergingsgebieden en wandelpaden.
Daarnaast is er ook ruimte voor een toekomstige bestendige agrarische sector waarbij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie.
Er wordt ingezet op het behoud en waar nodig versterken van recreatieve mogelijkheden om te wandelen en fietsen. Ook wordt er ingezet op het aantrekken van recreanten en toeristen uit de regio door het behouden en het versterken van trekpleisters zoals het Oertijdmuseum, ontmoetings- en bezoekerscentra en congressen op bijv. de landgoederen.

Inclusieve duurzaamheid
Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken en windenergie. In de regionale energiestrategie is onderzoek gedaan naar geschikte gebieden voor windmolens. Hieruit zijn drie gebieden naar voren gekomen als zoekgebied voor windmolens. De resterende opgave wordt ingevuld door goed ingepaste zonnevelden in het landelijk gebied, die ook andere functies hebben zoals recreatief medegebruik, bevordering van de biodiversiteit of waterberging.

Omgevingsvisie gemeente Boxtel

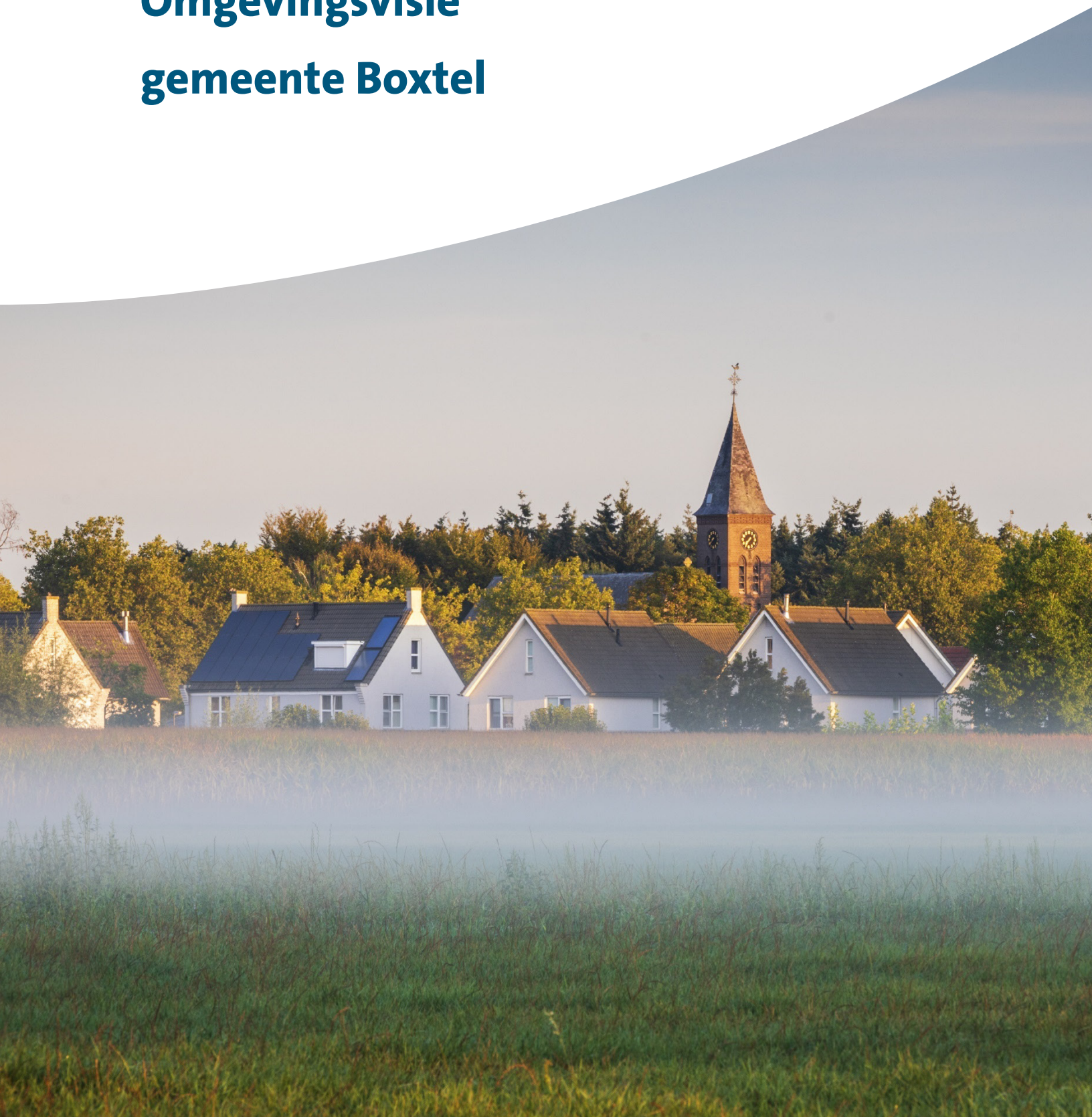

Omgevingsvisie | gemeente Boxtel

Het groenblauwe, verbonden en ondernemende hart van de regio

In de gemeente Boxtel is het prettig wonen én goed werken. De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke dorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze. Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen. Ook zorgt het rijke en diverse verenigingsleven voor veel saamhorigheid. Deze belangrijke kwaliteiten willen we in de toekomst behouden en versterken. Tegelijkertijd bieden we ruimte aan belangrijke trends en ontwikkelingen die op ons afkomen. De uitstekende ligging van de gemeente midden in de stedendriehoek Den Bosch, Tilburg en Eindhoven willen we hierbij nog beter benutten. Het ondernemershart van de gemeente Boxtel moet ook in de toekomst blijven kloppen.

We beschrijven de algemene uitgangspunten per hoofdthema voor de omgevingsvisie 2040. De algemene uitgangspunten gelden voor heel de gemeente Boxtel. Ze zijn gebaseerd op de kwaliteiten, de vastgestelde ambities en bevatten onderdelen van beide scenario's die zijn onderzocht in de Omgevingseffectrapportage. Dit met het oog op het zo veel mogelijk behalen van de ambities én het zoveel mogelijk beperken van negatieve effecten.
Een deel van de uitgangspunten is uitgewerkt in ruimtelijke keuzes die voor een groot deel op de kaart zijn ingetekend. Hoewel de tekst leidend is, laat de kaart in één oogopslag te zien wat we willen met onze omgeving op de lange termijn.
Naast de algemene uitgangspunten zijn er ook specifieke gebiedsgerichte ontwikkelingen, deze zijn beschreven bij de deelgebieden op de kaart. Bij de deelgebieden zijn de uitgangspunten in samenhang verder uitgewerkt.

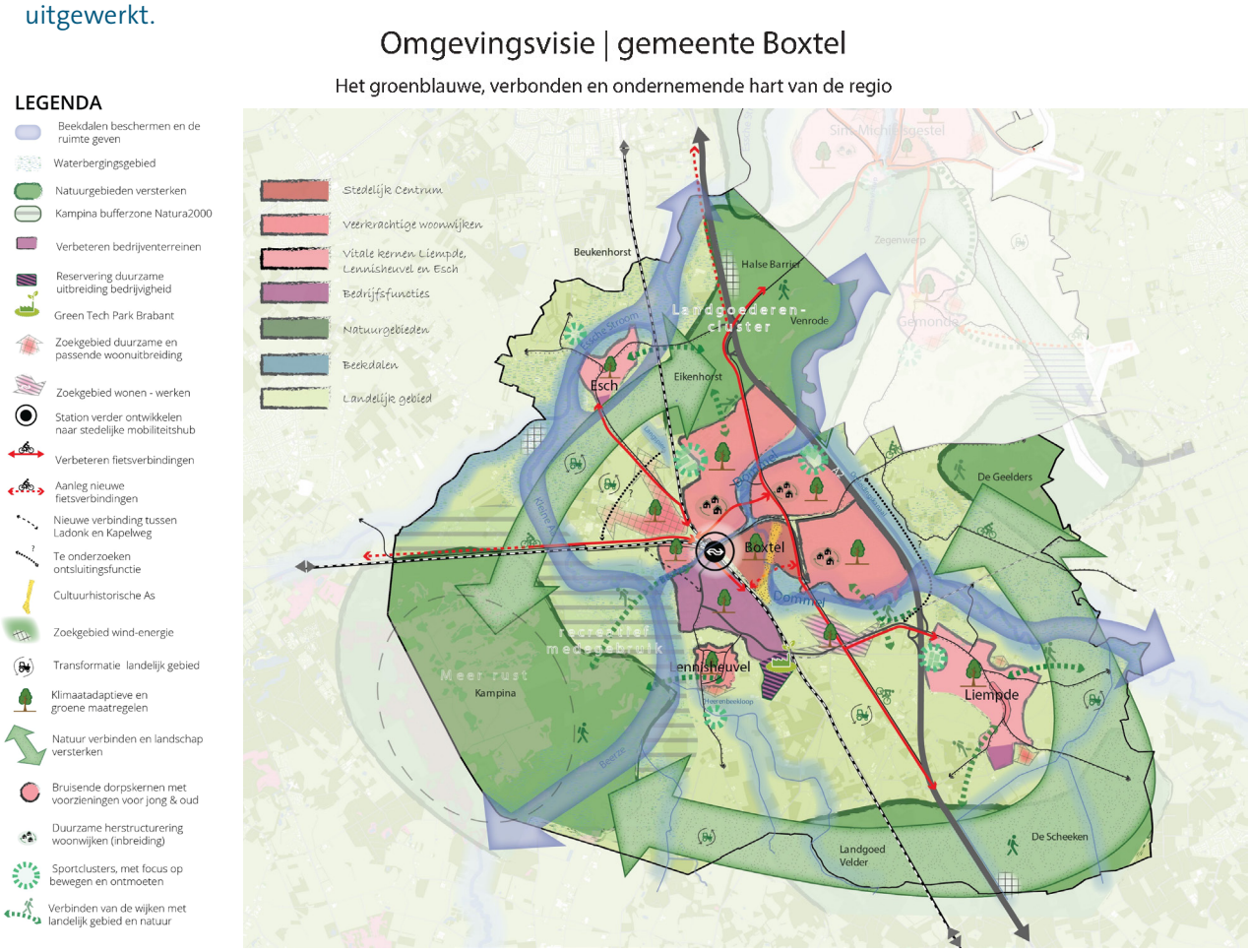

Omgevingsvisiekaart Boxtel

Uitgangspunten

Aangenaam leven

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- De natuur en groene kwaliteit van Boxtel wordt behouden en versterkt. Dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen. De groene kwaliteit wordt hoog gewaardeerd door de inwoners en draagt bij aan een aangenaam leven. Bodem en water zijn sturend bij ontwikkeling. Dit wordt verder beschreven onder het hoofthema Inclusieve duurzaamheid.

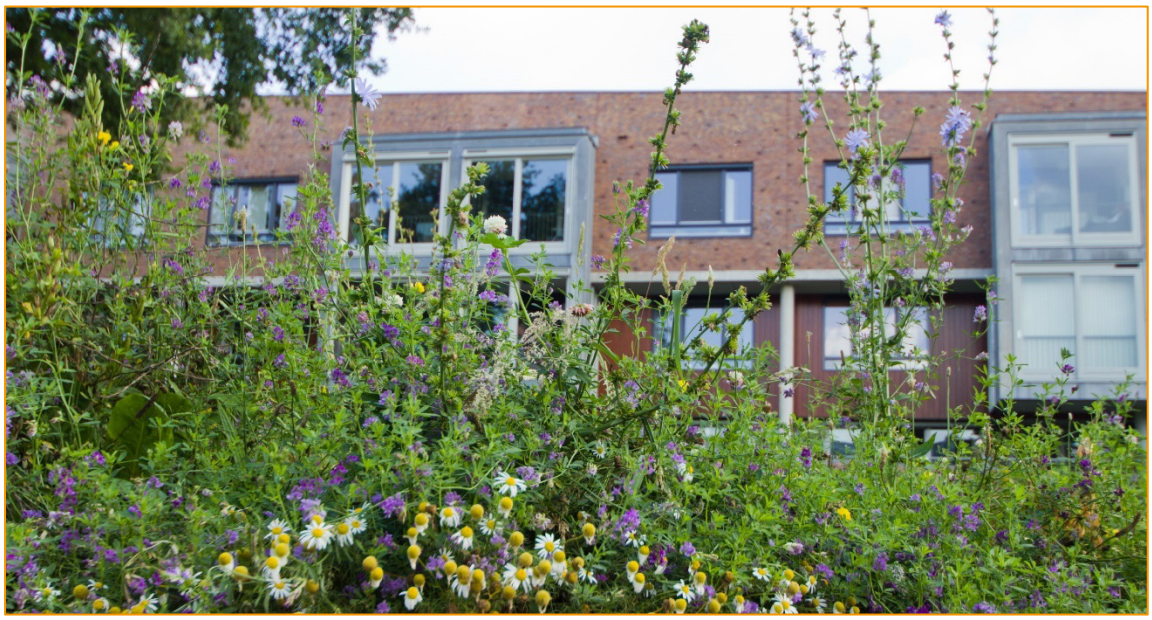

- Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen en de historische gebouwen in de dorpen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten, zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging.
- De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen in het nog op te stellen woonprogramma voor die periode. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. Dit wordt verder beschreven bij de deelgebieden.

- Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen voor alle kernen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals basis, voortgezet en beroepsonderwijs, sport-, kunst- en cultuurvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). Om dit succesvol toe te passen is samenwerken door alle verschillende partijen heel belangrijk. Het aantal te bouwen woningen vraagt ook om te onderzoeken of extra voorzieningen toegevoegd dienen te worden. Dit onderzoek is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van woonlocaties.

- De gemeente Boxtel zet in op een gezonde leefomgeving. Bij ontwikkelingen houden we altijd rekening met de gezondheidseffecten. Dit doen we door gezondheid te bevorderen en te beschermen. Het bevorderen van de gezondheid is gericht op het mogelijk maken en stimuleren van een gezonde levensstijl. Het versterken van de groene en culturele kwaliteit heeft een positief effect op de gezondheid. De inrichting van de openbare ruimte stimuleert om zelf te bewegen. De voorzieningen dragen bij aan sport en ontmoeting en hebben daarmee een positief effect. Bescherming van de gezondheid is noodzakelijk. Klimaat adaptieve maatregelen helpen tegen hittestress. Overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren. We ontwikkelen beleid om overlast tegen te gaan en om invulling te geven aan het Schone Lucht Akkoord. Bij grootschalig onderhoud en herinrichting van drukkere wegen met een hogere geluidsbelasting op de woningen, worden geluidsmaatregelen afgewogen zoals het verlagen van de snelheid en het toepassen van geluidsreducerend wegdek.
- Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. Het gaat hierbij dan om het terugbrengen van risico's tot een acceptabel niveau en om verkeersveiligheid. Voor de fysieke leefomgeving wordt bij ontwikkelingen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het spoor, de A2, de LPG-tankstations, energiedragers, zoals accu's en waterstof, en ondergrondse buisleidingen zijn hierbij belangrijke aandachtsgebieden. Alle hiervoor relevante ontwikkelingen worden getoetst aan de bijbehorende aandachtsgebieden voor externe veiligheid. De gemeente stelt zich kritisch op richting ProRail en het Rijk om de toename van het aantal goederentreinen dat gevaarlijke stoffen vervoert en door Boxtel rijdt aan de kaak te stellen. En zo nodig dringt de gemeente aan op het nemen van maatregelen om overlast en veiligheidsrisico's te beperken.

Verbindend netwerk

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken.
- Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties. De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op deelmobiliteit, het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen, waaronder ook gedragsverandering van de samenleving. Het treinstation van Boxtel wordt verder ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving en bijbehorende voorzieningen worden aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er wordt hier rekening gehouden met het karakter van elke kern. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen en worden meer aan de randen (hoofdwegenstructuur) gesitueerd. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Dit wordt verder toegelicht onder het hoofdthema Krachtige economie.

- Een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken met aandacht voor koelte en schaduw worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd.

Krachtige economie

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel.
- De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een energie-, en waterstofhub te ontwikkelen. De waterstofhub is gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor.
- De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Het brede aanbod van voortgezet en beroepsonderwijs dragen bij aan het goede vestigingsklimaat. Voor nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de midden en klein bedrijven en de maak en creatieve industrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We kijken ook naar de toegevoegde waarde van bedrijven voor de regio en werken hierin samen met de Regio Noordoost-Brabant, Brainport en Agrifoodcapital. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.

- Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Ontwikkelingen, zoals de Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, moeten passen binnen de identiteit en ontwikkelingsrichting van een gebied. Als de ontwikkelrichting kleinschalige woningbouw-ontwikkeling mogelijk maakt is dit onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen indien mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw en niet te worden ingezet voor teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit is verder beschreven onder het hoofdthema Inclusieve duurzaamheid.
- Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Losse bedrijven in of nabij de kernen die overlast veroorzaken komen in aanmerking voor transformatie naar wonen.

Inclusieve duurzaamheid

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- Water en bodem zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. De beken krijgen de ruimte, en de kwaliteit van het water verbetert. De beekdalen en de meest natte gebieden komen niet in aanmerking voor ontwikkeling, zoals woningbouw. De meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw. Verstoring van de bodem wordt zoveel mogelijk voorkomen.
- Klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening, zijn randvoorwaarden voor ontwikkeling in de kernen en het landelijk gebied. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren. Er wordt ingezet op de sponswerking van het landelijk gebied, om water te kunnen vasthouden in tijden van droogte. Binnen de kernen worden maatregelen genomen om water beter vast te houden en te bergen. Bijvoorbeeld door hemelwater niet in het riool te laten gaan, maar in de bodem te infiltreren en door groene daken.
- Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit agri-pv (gecombineerd gebruik landbouw – energie), recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar duurzame landbouw.

- Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw, maar niet voor teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.
- In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld aan toekomstige bedrijven om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, thuis of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.

Deelgebieden

Stedelijk centrum

Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij ook als toegang naar het centrum (en omgeving) met een goede op- en overstaplocatie.

De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken en de economische as door het centrum. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken. De Dommel is in de toekomst nog zichtbaarder, er is meer recreatie en er zijn nieuwe wandelpaden langs De Dommel. De groene, recreatieve en culturele verbindingen langs en op de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied.

Kansen worden benut om woningen voor met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. In de omgeving van de Stationsstraat zijn verschillende functies mogelijk. Een toekomstige herinrichting van de Stationsstraat wordt benut om de verbinding tussen het station en het centrum te verbeteren. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor toegankelijkheid door ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit (meer naar de randen van het centrum).

Veerkrachtige woonwijken

De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor veerkrachtige woonwijken waarin:

- het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden;
- groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteit en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken.
- woningen verduurzaamd zijn door beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen;
- de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn;
- er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte.

Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en fiets- en autobereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, zogenaamd Boxtel Noordwest, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal en de A2, in beeld voor wonen, werken en voorzieningen.

Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde

Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen zoals buurthuizen, basisscholen en sportvoorzieningen behouden blijven. Het eigen karakter van elk dorp is waardevol. In Esch geeft Broxven en in Liempde Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand van Liempde zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels. Om de leefbaarheid te verbeteren kan het wenselijk zijn om één of enkele bedrijven die overlast veroorzaken te verplaatsen naar een andere locatie. Verplaatsen van een bedrijf kan ook wenselijk zijn om andere ontwikkelingen te realiseren.

In bruisende dorpskernen, zoals Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel en kunst en cultuur versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen. Met name Liempde speelt hierin een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.

Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.

Bedrijfsfuncties

Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De verbinding van de bedrijventerreinen met de A2 wordt verbeterd met de geplande ontsluitingsmogelijkheid via de verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg.

Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Hierbij kan gedacht worden aan de terreinen en gebouwen te vergroenen. De aangelegde bomen, bermen, perken en waterdoorlatende verharding op parkeerplaatsen zorgen ervoor dat hemelwater direct infiltreert in de grond en wateroverlast en droogte worden tegengegaan. Bedrijven verminderen hun eigen watergebruik door innovatieve wateropvang- en hergebruiksystemen. Werknemers en bezoekers kiezen meer duurzame vervoersopties zoals fiets, openbaar vervoer en deelvervoer, waardoor er minder parkeerplekken nodig zijn. Nieuwe ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig ingericht. Werknemers stimuleren we zo ook een ommetje te maken Ook worden binnen het openbaar gebied van het bedrijventerreinen klimaat adaptieve maatregelen genomen om hittestress en wateroverlast te voorkomen. Ook is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Dit alles leidt tot een fijnere, veiligere en gezondere werk- en leefomgeving.

Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. Door het gebruik van de best beschikbare technieken en maatregelen zal de industrie in de toekomst minder lawaai produceren. Op het bedrijventerrein Ladonk zullen wij de geluidszonering op termijn opheffen. Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken door bijvoorbeeld te intensiveren en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt.

Er zijn mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub.

Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon-, werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het midden- en kleinbedrijf.

Natuurgebieden

De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst (lokaal bekend als Sparrenrijk) en De Geelders met De Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied.

De natuurgebieden zoals de Kampina en De Scheeken (met de aanwezige edelherten) zijn trekpleisters voor de regio. De natuurgebieden worden, met respect voor de natuur en de biodiversiteit, zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt en beter te beleven. We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door niet te veel recreatie op één plek toe te staan. De recreatie wordt beter verspreid binnen de verschillende natuurgebieden en het landelijk gebied.

In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Stikstof wordt teruggedrongen door in te zetten op natuurinclusieve landbouw. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. Zie beschrijving onder het deelgebied landelijk gebied.

De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke verbinding tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten.

Beekdalen

Beken zoals De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. Dit is noodzakelijk voor het bergen van water bij piekbuien en het beperken van overstromingsrisico's stroomafwaarts. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.

Landelijk gebied

De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs.

De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijk drager als voedselproducent. Voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief bieden voor de agrariërs, zorgt voor meer circulariteit en tevens voor mogelijkheden voor zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap.

Hierbij wordt wel de omslag naar duurzame landbouw gemaakt. Hierin zijn water en bodem leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout en andere biobased bouwmaterialen.

Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen, zoals de vlechthagen die helpen om Eikenhorst en de Kampina te verbinden. De gronden in de beekdalen, de bufferzone rondom de Kampina en zones rondom de andere natuurgebieden zoals De Scheeken en De Geelders kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering.

Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als ‘uitloopgebied’ voor de kernen. Het groen en de recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Bestaande zandpaden worden (ook uit ecologisch oogpunt) beschermd en verbeterd. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied worden een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst, Eikenhorst, Wilhelminapark en Halse Barrier. Het Noordwestelijke cluster loopt over in aangrenzende landgoederen. In het zuiden ligt landgoed Velder. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving.

Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Landelijk gebied. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschappenorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.

Omgevingseffectrapport

Omgevingseffectrapport (OER)

Nieuw beleid uit de omgevingsvisie kan leiden tot belangrijke veranderingen. Als dat zo is, dan is het in Nederland verplicht om het beleid uit de omgevingsvisie te toetsen door middel van een milieueffectrapport. Omdat de omgevingsvisie over de hele leefomgeving gaat, wordt in het milieueffectrapport ook gekeken naar de hele leefomgeving. Het milieueffectrapport bij een omgevingsvisie wordt een omgevingseffectrapport (OER) genoemd.

Als er problemen kunnen optreden, dan laat het OER zien waar en hoe erg die zijn. Deze informatie kan de gemeente gebruiken bij het schrijven van ambities of bij het maken van keuzes voor nieuw beleid. Als de gemeente vindt dat problemen of ambities nog niet genoeg worden behandeld, dan kan zij ervoor kiezen om het nieuwe beleid verder aan te vullen. Ook kan ervoor gekozen worden om goede dingen nog beter te maken. Als er gevolgen zijn van nieuw beleid, dan kan de gemeente zien wat kan helpen om problemen weg te nemen of te verminderen. Ook laat het OER zien of ambities gehaald kunnen worden. Van het uiteindelijk gekozen nieuwe beleid laat het OER zien wat de gevolgen zijn voor de leefomgeving en voor het behalen van ambities.

Het OER bestaat uit 9 stappen. We beschrijven hier de stappen op hoofdlijnen.
De samenvatting van het OER en het complete OER voor de omgevingsvisie van Boxtel is te downloaden via https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/downloads

1. **Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)**
   De NRD beschrijft welke onderscheidende alternatieven in het OER onderzocht gaan worden ('reikwijdte'). Daarnaast staat er in de NRD welke beoordelingsaspecten onderzocht gaan worden, de manier waarop de beoordelingsaspecten onderzocht worden en met welke diepgang ('detailniveau') dat gebeurt.
   Het uitbrengen van de NRD is het officiële startpunt van de m.e.r.-procedure. De m.e.r.-procedure staat voor het hele proces dat gevolgd moet worden, het omgevingseffectrapport (OER) is daar een product van. In deze notitie staat welke onderwerpen (reikwijdte) in het OER onderzocht worden en op welke manier (detailniveau). Als de NRD klaar is, wordt er gestart met het maken van het OER.
   De NRD is ter inzage gelegd. Dat betekent dat iedereen deze NRD kon bekijken en zijn/haar mening hierover mocht geven. De binnengekomen vragen en opmerkingen zijn na de ter inzagelegging beantwoord in de 'Nota van Antwoord'. Hierna is het NRD vastgesteld. Het NRD is te downloaden via https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/downloads
2. **Beoordelingskader**
   Thema's die belangrijk zijn voor de omgevingsvisie zijn in het OER vertaald naar zogenaamde beoordelingsaspecten. Deze beoordelingsaspecten beschrijven hoe een bepaald thema in het OER beoordeeld wordt. Door de beoordelingsaspecten goed aan te laten sluiten op ambities kan het OER goed helpen om te laten zien of ambities gehaald kunnen worden. Het overzicht van alle beoordelingsaspecten heet het beoordelingskader. Het vormt een kader om te beschrijven hoe de leefomgeving nu is en hoe de leefomgeving er in de toekomst uitziet of uit kan zien door de effecten van de omgevingsvisie.
3. **Foto van de leefomgeving**
   Om de gevolgen van de omgevingsvisie te kunnen inzien is het belangrijk te weten hoe de leefomgeving van Boxtel nu en in de toekomst is. De beschrijving van de situatie nu en in de toekomst heet de 'foto van de leefomgeving'. In deze 'foto' is er voor elk beoordelingsaspect beoordeeld wat de kwaliteit nu is en hoe de kwaliteit in de toekomst wordt als er geen omgevingsvisie zou zijn. Hoe de leefomgeving nu is wordt de huidige situatie genoemd. Hoe het zal zijn in de toekomst zonder omgevingsvisie wordt de autonome ontwikkeling genoemd. In het OER hebben we de autonome ontwikkeling beschreven voor het jaar 2030, met een aanvullende doorkijk naar 2040.
4. **Kansen en risico's voor nieuwe beleid in beeld brengen: effectbeoordeling scenario's en concept-voorkeursalternatief**
   De keuze voor nieuw beleid dat de gemeente in de omgevingsvisie opneemt wordt in het OER vergeleken met de situatie zonder omgevingsvisie. In het OER zijn twee scenario's voor nieuw beleid onderzocht. Beide scenario's zijn ingevuld vanuit een bepaalde invalshoek en beschrijven verschillende keuzes voor nieuw beleid. Aan de hand van het beoordelingskader zijn de kansen en risico's (effecten) van de scenario's in beeld gebracht. Op basis van de resultaten van de

effectbeoordeling van de scenario's heeft de gemeente Boxtel een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Daarbij zijn onderdelen uit de twee scenario's samengevoegd tot één alternatief. Ook dit concept-voorkeursalternatief wordt getoetst op kansen en risico's.

5. **Effectbeoordeling van definitief voorkeursalternatief**
   De resultaten van de effectbeoordeling van het concept-voorkeursalternatief heeft de gemeente gebruikt bij het opstellen van de concept-omgevingsvisie. Hierin staat nieuw beleid om op basis van het definitieve voorkeursalternatief in de omgevingsvisie op te nemen. Dit is één omvattend geheel van strategische, richtinggevende uitgangspunten voor nieuw omgevingsbeleid. Aan de hand van het beoordelingskader zijn de effecten van het nieuwe beleid in beeld gebracht.
6. **Passende beoordeling Natura 2000**
   Omdat op voorhand niet kan worden uitgesloten dat het nieuwe beleid van de omgevingsvisie een negatief effect heeft op beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is een Passende Beoordeling gemaakt. Daarin is beoordeeld of het nieuwe beleid tot aanmerkelijk negatieve effecten op de zogenaamde instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden kan leiden en zo ja, hoe die negatieve effecten voorkomen kunnen worden ('mitigerende maatregelen').
7. **Botsproeven en mitigerende maatregelen**
   Het is belangrijk om te weten of al het nieuwe beleid goed bij elkaar past. Dit is beoordeeld met botsproeven. Het kan namelijk zijn dat er op een plek meerdere ideeën zijn. De plannen kunnen elkaar sterker maken, maar kunnen ook leiden tot conflict. Voor het concept- en definitieve voorkeursalternatief zijn botsproeven uitgevoerd.
   Voor sommige aspecten leidt het nieuwe beleid alsnog tot risico's op negatieve effecten of tot een te laag kwaliteitsniveau. Voor deze aspecten zijn mogelijkheden voor verbetering gegeven. Dit is gedaan met opties voor beleid of concrete mitigerende maatregelen.
8. **Doelbereik**
   Op basis van de beoordelingsaspecten van het OER die samenhangen met de ambities van de omgevingsvisie, is beoordeeld in hoeverre het nieuwe beleid bijdraagt aan het behalen van die ambities. Voor de twee scenario's en het concept-voorkeursalternatief is een doorkijk gegeven naar het doelbereik, het definitieve voorkeursalternatief is beoordeeld op doelbereik.
9. **Monitoring**
   Monitoring is een belangrijk onderdeel van de omgevingsvisie volgens de Omgevingswet. Door middel van monitoring worden de effecten van het beleid uit de omgevingsvisie inzichtelijk en wordt de kans geboden om op tijd bij te sturen in de gewenste richting. Monitoring maakt geen onderdeel uit van het OER, maar er is wel een eerste begin gemaakt. Meer informatie over monitoring en evaluatie lees je bij de Doorwerking van de omgevingsvisie.

Doorwerking

Doorwerking van de omgevingsvisie

De omgevingsvisie vertelt de hoofdlijnen van het beleid en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving op de lange termijn. Tegelijkertijd biedt de omgevingsvisie het kader voor het koesteren en versterken van de kernwaarden en het realiseren van de ambities. De omgevingsvisie draagt hiermee bij aan het vinden van de balans tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving.

Op het hoge schaalniveau van de omgevingsvisie zijn de kernkwaliteiten, ambities en de opgaven vaak goed met elkaar te combineren. Bij de concretere uitwerking van de omgevingsvisie kan het behouden van de kernwaarden of het niet realiseren van de ambities op gespannen voet staan met de opgaven. Het leidende principe is dat initiatieven en projecten een bijdrage leveren aan de kernkwaliteiten van de gemeente. Een beperkte plaatselijke afname van een of meerdere kernkwaliteiten kan verdedigbaar zijn, als hiermee een zwaarwegend gemeenschappelijk belang is gediend. Deze afweging is in elke situatie anders en zal dus per geval moeten worden gemotiveerd.

Die balans behouden is echter een continu proces en daarvoor is veel meer nodig dan alleen het vaststellen van de omgevingsvisie. Daarom is het goed om vooruit te kijken: hoe komt de gewenste ontwikkeling tot stand? Wie staat daarvoor aan de lat? En hoe kan de kwaliteit worden gewaarborgd? Hoe halen we de ambities? De Omgevingswet biedt verschillende instrumenten om uitvoering aan de omgevingsvisie te geven. Voor de juiste inzet van de instrumenten is het van belang stil te staan bij de rol die de gemeente hierin wil en kan vervullen, de zogeheten 'sturingsfilosofie'.

Rolverdeling (sturingsfilosofie)

De omgevingsvisie is bij uitstek het kaderstellende instrument onder de Omgevingswet

De sturingsfilosofie gaat over de rolverdeling tussen de gemeente en de samenleving. Deze is de afgelopen jaren veranderd. Onze samenleving is complex, verandert snel en inwoners zijn goed geïnformeerd. Visies en plannen zijn niet langer een mededeling, maar worden steeds vaker een uitnodiging aan de samenleving om met ons mee te denken over (creatieve) oplossingen. Als gemeente zoeken we de balans tussen hoe we initiatieven kunnen steunen en hoe we waarborgen dat de kwaliteit van onze leefomgeving zo hoog mogelijk blijft. Per onderwerp, project of initiatief zoeken we daarom naar de meest geschikte vorm.

Manieren om te sturen
In het schema op de volgende pagina benoemen we vier vormen waarop we als gemeente kunnen sturen. We kunnen de nadruk leggen op het behalen van resultaten of op het creëren van randvoorwaarden. Ook maken we onderscheid in de betrokkenheid van de samenleving bij de ambities van de gemeente.

Voor Boxtel is het van ‘buiten naar binnen’ werken een belangrijk speerpunt. Dit komt ook terug in het merk ‘Ondernemend Boxtel’. De gemeente Boxtel is in eerste instantie kaderstellend, maar we willen een faciliterende, ondersteunende gemeente zijn. Waar mogelijk zullen we ook loslaten en meer verantwoordelijkheid leggen bij de inwoners en ondernemers. We willen dat inwoners en (maatschappelijke) organisaties initiatief nemen om zelf vorm te geven aan hun leefomgeving en er meer verantwoordelijkheid en zorg voor dragen. We stimuleren initiatieven, terwijl we als gemeente duidelijk zijn in wat wel en wat er niet mogelijk is. Dit is bijvoorbeeld te zien aan:

- Er ligt steeds meer verantwoordelijkheid bij de inwoners en ondernemers
- We willen dat inwoners en (maatschappelijke) organisaties meer initiatief gaan nemen om zelf vorm te geven aan hun leefomgeving en hier verantwoordelijkheid voor nemen
- Onze inwoners kijken naar elkaar om en zorgen voor elkaar
- Er zijn veel bewonersinitiatieven waarbij inwoners ideeën organiseren en realiseren (bijv. PEP in Esch, SPPiLL in Liempde, Samen Ouder Worden in Boxtel of de Herenboeren)

Meewerkend Boxtel

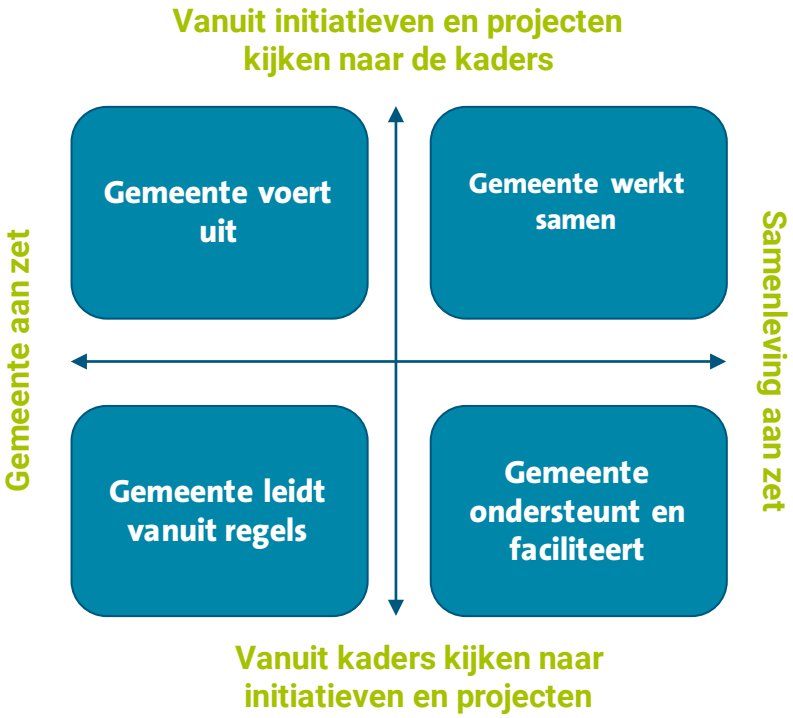

Schema met verschillende posities die de overheid kan aannemen. Eigen bewerking Royal HaskoningDHV (2020) naar Van der Steen e.a. (2004)

We geloven dat onze omgevingsvisie het beste tot zijn recht komt als we er samen met onze inwoners aan werken. Met ons merk 'meewerkend Boxtel' onderstrepen we onze rol, die we als gemeente willen pakken. Ondersteunend, faciliterend, dicht bij de inwoners, (maatschappelijke) organisaties en ondernemers. Wij werken graag mee.

We willen een faciliterende gemeente zijn, waarin alle belangen gehoord kunnen worden. Omdat goede participatie daarbij onmisbaar is, hebben we participatiebeleid vastgesteld. Hierin staat omschreven wat onze visie op participatie is.

Instrumenten

De Omgevingswet bestaat uit zes instrumenten:

- Omgevingsvisie
- Omgevingsprogramma
- Omgevingsplan
- Algemene Rijksregels
- Omgevingsvergunningen
- Projectbesluit

Hieronder vertellen we meer over het omgevingsprogramma en het omgevingsplan. Meer informatie over de andere instrumenten kan je vinden op Informatiepunt Leefomgeving.

Omgevingsprogramma's

De omgevingsvisie is gericht op de lange termijn. Voor de uitvoering op korte en middellange termijn worden programma's gemaakt. Een programma helpt bij het behalen van de ambities van de omgevingsvisie.

Aanleiding
We maken een omgevingsprogramma als er een wettelijke verplichting is, of bij een langjarige, belangrijke en/of complexe opgave. Een opgave is belangrijk en/of complex als er meerdere (type) maatregelen nodig zijn, als er bestuurlijke prioritering en het toewijzen van budget vereist is, of als de opgave een grote impact heeft op de samenleving of de fysieke ruimte (bij deze programma's is er ook een m.e.r. verplichting).

Uitgangpunten
In aanvulling op de wettelijke vereisten worden de volgende uitgangspunten gebruikt bij het maken van nieuwe programma's:

- De programma's moeten passen binnen de omgevingsvisie van Boxtel. Dit betekent dat de programma's bijdragen aan de opgaven en ambities van de omgevingsvisie en rekening houden met de kernkwaliteiten van Boxtel;
- De programma's maken de ambities uit de omgevingsvisie meer concreet door het stellen van (meetbare) doelen voor de korte- en middellange termijn. Door middel van monitoring van het programma wordt gecontroleerd of de doelen behaald worden;
- Het maken van een programma doen we met behulp van participatie. Bij programma's is er een motiveringsplicht. Dit betekent dat de programma's beschrijven hoe inwoners, bedrijven, organisaties en andere overheden en marktpartijen betrokken zijn bij het maken van het programma en hoe zij bijdragen aan de doelen van het programma.
- In elk programma wordt beschreven wat de rolverdeling (sturingsfilosofie) is en wie het programma vaststelt (het college van burgemeester en wethouders of de gemeenteraad).
- De programma's richten zich op een bepaald onderwerp of gebied. Dit moet in afstemming met andere programma's die een bijdrage leveren aan dat onderwerp of gebied.
    - Bij een gebiedsgericht programma moeten er meerdere grote opgaven spelen die met elkaar samenhangen, die impact hebben op de leefomgeving.

Omgevingsprogramma's in Boxtel
De komende jaren werken we in elk geval aan programma's voor de volgende onderwerpen. Bij elk programma benoemen we ook aan welke ambitie het programma bijdraagt.

Programma	Aanleiding
Programma Wonen	*Ambitie Aangenaam Leven 1:* Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd. *Ambitie Algemeen Leven 6:* De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd. *Ambitie Verbindend Netwerk 3:* De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Gezondheid	*Ambitie Aangenaam Leven 3:* De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten *Ambitie Aangenaam Leven 4:* De leefomgeving is veilig en gezond. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Recreatie en toerisme	*Ambitie Krachtige Economie 2:* De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.
Economie	*Ambitie Krachtige Economie 1:* Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht). *Ambitie Krachtige Economie 3: De* gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.
Duurzame mobiliteit	*Ambitie Verbindend Netwerk 1:* Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.

	Ambitie Verbindend Netwerk 2: De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.
Klimaatadaptatie en water	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen *Ambitie Krachtige Economie 3: De* gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1: Er* is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 2:* Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 3:* Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Duurzaamheid	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen *Ambitie Krachtige Economie 3:* De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 2:* Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 3:* Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Natuur, landschap en biodiversiteit	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen. *Ambitie Krachtige Economie 1*: Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht). *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Accommodatie & voorzieningen	*Ambitie Aangenaam Leven 2*: De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners. *Ambitie Verbindend Netwerk 3:* De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.
Warmte	*Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Kostenverhaal en Financiële bijdragen	*Specifiek programma ter onderbouwing van de financiële bijdragen bij private ontwikkelingen. Meer hierover lees je bij het kopje Kostenverhaal.*

Gebiedsgerichte programma's

We gaan ook werken met gebiedsgerichte programma's. Dit doen we in ieder geval voor de kern van Boxtel en voor het Vitaal landelijk gebied, maar er kunnen de komende jaren meer gebiedsgerichte programma's bijkomen. In een gebiedsgericht programma behandelen we meerdere onderwerpen en opgaven in samenhang, om zo bij te dragen aan de ambities van de omgevingsvisie.

Omgevingsplan

Het omgevingsplan vervangt de bestemmingsplannen en lokale verordeningen die we eerder hadden. Het nieuwe omgevingsplan bevat (samen met de waterschapsverordening van het waterschap) alle regels voor de fysieke leefomgeving op lokaal niveau.

Onze omgevingsvisie is een langetermijnvisie. Bij het maken van het omgevingsplan houden we rekening met de keuzes en uitgangspunten uit de omgevingsvisie. Het omgevingsplan geeft invulling aan de ambities uit onze omgevingsvisie, met name voor thema's waarbij de gemeente een sturende rol heeft.

Het omgevingsplan kan helpen om de ambities van de omgevingsvisie of een programma te stimuleren, door meer ruimte te bieden aan ontwikkelingen die hierbij passen. Ook de uitwerking van een omgevingsprogramma kan leiden tot regels in het omgevingsplan.

Overgangsfase

De omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen. Het geeft richting, schetst ambities en legt dilemma's bloot. De omgevingsvisie geeft niet op alle vragen een antwoord. De concrete invulling van deze visie komt terug in de omgevingsprogramma's en het omgevingsplan.

De Omgevingswet geldt vanaf 1 januari 2024. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten veel omgevingsprogramma's nog worden opgestart. Toch is er al veel over de fysieke leefomgeving vastgelegd in ander bestaand beleid, bijvoorbeeld de visie recreatie en toerisme. Zolang de concrete invulling van de omgevingsvisie nog niet is vastgelegd in programma's, blijft het bestaande beleid voor de van kracht voor zover dit niet strijdig is met de omgevingsvisie. Wanneer de programma's worden vastgesteld dan wordt het oude beleid ingetrokken. Bestaand beleid kan ook worden ingetrokken wanneer het achterhaald is en er geen programma nodig is.

Toetsen van initiatieven in de overgangsfase
Nieuwe ruimtelijke initiatieven worden tijdens de overgangsfase o.a. getoetst aan het oorspronkelijke bestemmingsplan en/of aan de lijst met vergunningsvrije activiteiten. Als het initiatief binnen die regels past, wordt er niet aan de omgevingsvisie getoetst.

Ruimtelijke initiatieven die niet aan de geldende regelgeving voldoen worden wél beleidsmatig aan de omgevingsvisie getoetst en de programma's die daaruit voortvloeien.

De overgangsfase van de Omgevingswet duurt tot eind 2031. Vanaf dat moment moet elke gemeente een omgevingsplan hebben vastgesteld.

Beleidscyclus en monitoring

Beleidscyclus
De Omgevingswet maakt het verplicht om beleid te monitoren en te evalueren. Hiermee wordt duidelijk of de uitwerking van het beleid ook daadwerkelijk bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Hiervoor maken we gebruik van een beleidscyclus:

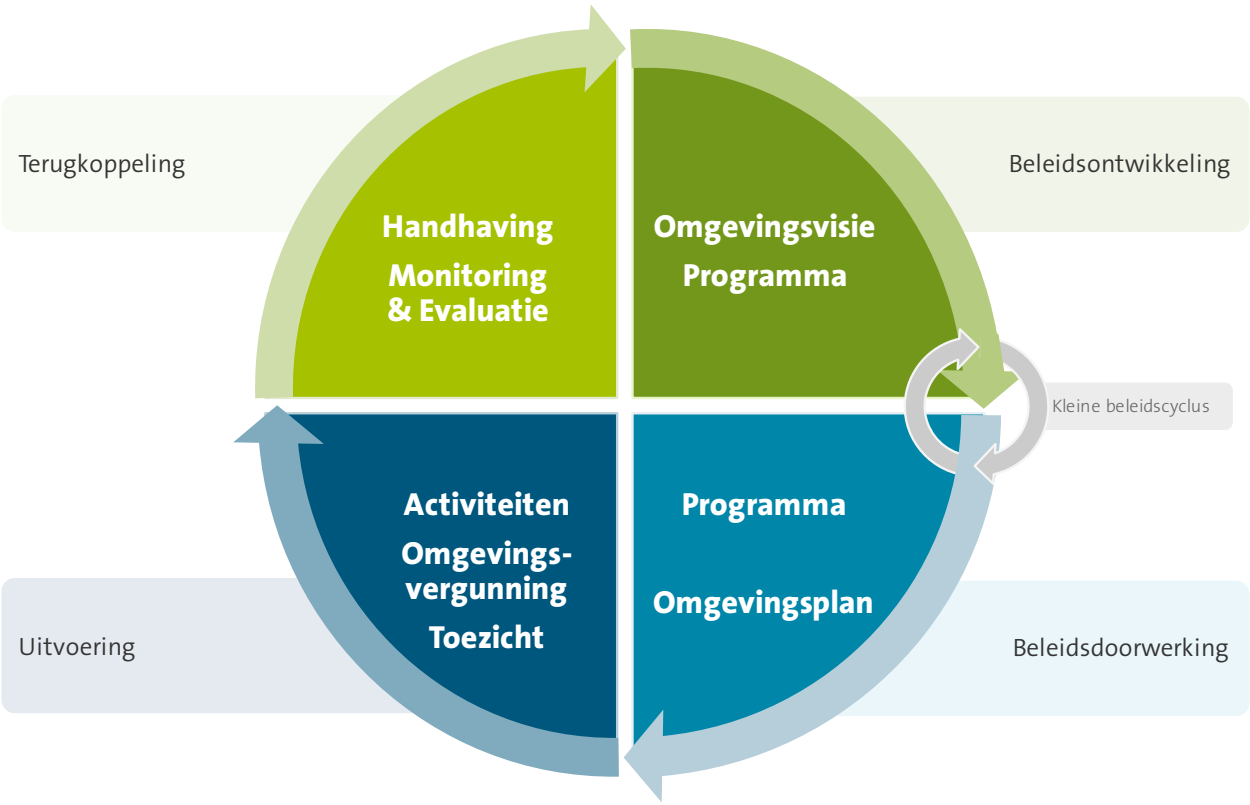

1. Beleidsontwikkeling: Het opstellen van de Omgevingsvisie. Deze stap is met het vaststellen van de Omgevingsvisie Boxtel voltooid;
2. Beleidsdoorwerking: Uitspraken uit de Omgevingsvisie maken we concreet met de instrumenten van de Omgevingswet (in bijvoorbeeld een omgevingsprogramma of omgevingsplan);
3. Uitvoering: We passen concrete besluiten en regels toe. Dat gebeurt niet alleen door de gemeente, juist de uitvoering van activiteiten en projecten van initiatiefnemers staat in deze stap centraal;
4. Terugkoppeling: Met behulp van monitoring en evaluatie reflecteren we op de behaalde resultaten. Uit de terugkoppeling blijkt of bijstelling van de beleidsdoelen of het anders inzetten van de instrumenten nodig is om de ambities te halen. Daarna gebruiken we de reflectie voor de volgende beleidscyclus.

Monitoring
In stap 4 van de beleidscyclus (Terugkoppeling) gebruiken we monitoring. We letten op of de ambities en doelen uit de omgevingsvisie worden behaald, dat noemen we monitoring. Dit helpt ons om goede en snelle besluiten te nemen. Monitoring doen we aan de hand van ons OER (Omgevingseffectrapportage). Hierin staat een beoordelingskader waarmee we kunnen controleren of we als gemeente de juiste richting op groeien. Ook de omgevingsprogramma's helpen bij de monitoring. Een voorbeeld hiervan is het programma Volkshuisvestiging. Hiermee monitoren we elk jaar hoeveel woningen en wat voor woningen er in elk dorp gerealiseerd zijn. We gebruiken zoveel mogelijk informatie die openbaar toegankelijk is. Een voorbeeld hiervan is de informatie die de GGD beschikbaar stelt. De GGD meet regelmatig de mening van inwoners op onderwerpen zoals gezondheid en veiligheid.

Actualisering Omgevingsvisie
De omgevingsvisie is gericht op de lange termijn, met een stip op de horizon in 2040. Doordat de omgevingsvisie voornamelijk op hoofdlijnen een toekomstvisie schetst, zal deze niet snel verouderen. Wel is het mogelijk dat de monitoring of nieuwe ontwikkelingen vragen om een aanpassing van de omgevingsvisie.

Omdat we nu nog niet weten hoe de situatie er over een enkele jaren uit ziet, kiezen we er als gemeente voor om onze omgevingsvisie zo actueel mogelijk te houden. We gaan uit van bijstelling van de omgevingsvisie, vier jaar na vaststelling. Het actualiseren van de omgevingsvisie kan door bijvoorbeeld het toevoegen van nieuwe ambitie of door het geven van duidelijkere kaders op een bepaald onderwerp. Hieruit kan ook volgen dat een programma moet worden aangepast. Of dat een nieuw programma moet worden opgestart.

Kostenverhaal

Om de ambities uit de Omgevingsvisie waar te maken, zijn investeringen nodig om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te verbeteren. Denk hierbij aan de verbetering van het landschap, de aanleg van infrastructuur voor verkeers- en openbare vervoersnetwerken van gemeentelijk of regionaal belang of de aanleg van recreatievoorzieningen. Ook stuurt de gemeente om een evenwichtige samenstelling van de woningvoorraad te bereiken.

De Omgevingswet geeft de gemeente de bevoegdheid om financiële bijdragen te vragen voor deze investeringen. Dit kan bij aangewezen activiteiten waarvoor de gemeente het Omgevingsplan wijzigt of de activiteit mogelijk maakt met een buitenplanse omgevingsplan activiteit, de zogenaamde ontwikkelopgave. De onderbouwing van de financiële bijdragen werkt de gemeente uit in het programma kostenverhaal en financiële bijdragen. Het programma geeft inzicht in de investeringsopgave en de functionele samenhang met de ontwikkelopgave. In het programma onderbouwt de gemeente het tarief voor de financiële bijdragen en geeft zij aan hoe ze dit tarief actualiseert en verantwoording aflegt over de uitvoering van de investeringen. Het programma gaat ook in op het volkshuisvestingsfonds. Initiatiefnemers kunnen als hun initiatief niet voldoet aan het woningbouwprogramma van het ‘programma wonen en zorg’ het college verzoeken om af te wijken. Het is een bevoegdheid van het college om dit beargumenteerd toe te staan. De initiatiefnemer doet dan een storting in het volkshuisvestingsfonds. De gemeente neemt vervolgens de verantwoordelijkheid op zich om op een andere locatie extra betaalbare woningen toe te voegen. Dit kan met een gemeentelijke grondexploitatie of via een privaat initiatief. De locatie waar de compensatie plaatsvindt kan een bijdrage uit het volkshuisvestingsfonds krijgen.

Heb je een initiatief?

We willen graag samenwerken aan de leefomgeving van Boxtel en daarom verwelkomen we nieuwe initiatieven en projecten. Wel moeten nieuwe ontwikkelingen passen binnen de randvoorwaarden uit deze omgevingsvisie. Om na te gaan of de gemeente je initiatief wil ondersteunen, letten we op de volgende punten:

1. Onderbouwing: Het initiatief draagt bij aan de ambities van gemeente Boxtel, zoals beschreven in deze omgevingsvisie. Ook doet het initiatief geen afbreuk aan de kernkwaliteiten. Waar mogelijk helpt het initiatief juist om de kernkwaliteiten te versterken. Je bent als initiatiefnemer verantwoordelijk om te onderbouwen dat je initiatief aan de punten voldoet.
2. Intaketafel: Tijdens een gemeentelijke intaketafel bespreken we of het initiatief wenselijk is en of het initiatief past binnen de kaders van de omgevingsvisie. Of we bepalen wat er nog nodig is om het initiatief te laten bijdragen aan de omgevingsvisie.

Omgevingsdialoog: Naast de omgevingsvisie heb je als initiatiefnemer ook te maken met de regels van het omgevingsplan. Als er voor je initiatief een omgevingsvergunning nodig is, dan is het voeren van een omgevingsdialoog verplicht. Een omgevingsdialoog is een overleg tussen de initiatiefnemer, omwonenden en andere stakeholders.

Totstandkoming

Totstandkoming

De Omgevingswet gaat ervan uit dat we samen met de gemeenschap verantwoordelijk worden voor de fysieke leefomgeving. We hebben de omgevingsvisie samen met inwoners, ondernemers en partners gemaakt. We zijn in vier fasen tot een omgevingsvisie gekomen.

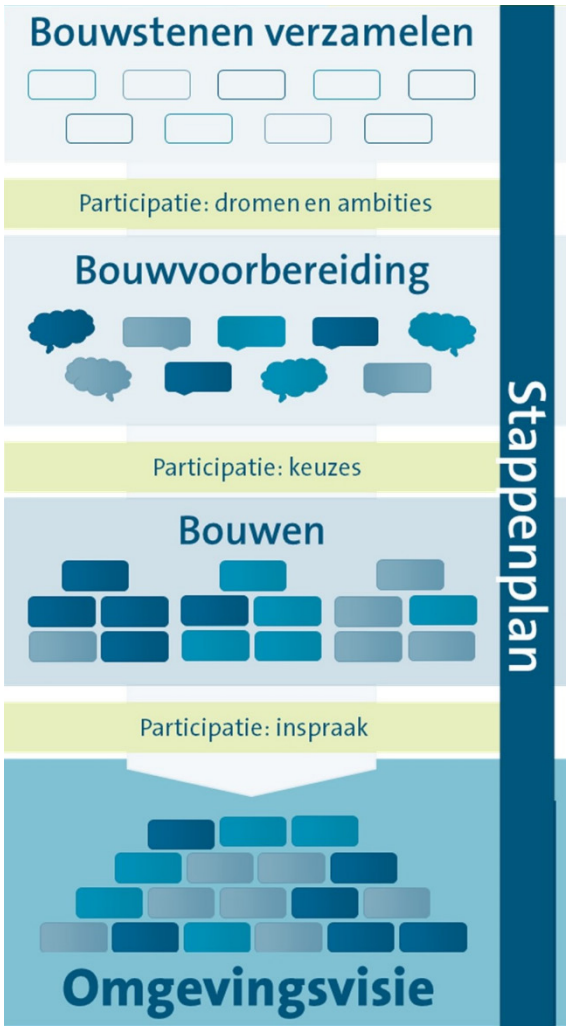

Fase 1: Bouwstenen verzamelen (Beleidsanalyse)
Er is begonnen met het verzamelen van informatie, waarvan een beleidsanalyse is gemaakt. De beleidsanalyse was het 'vertrekpunt' van de omgevingsvisie: alle bestaande kwaliteiten, trends, ontwikkelingen en beleidsregels zijn in kaart gebracht en samengevat.

Fase 2: Bouwvoorbereiding (Dromen en ambities)
Samen met de inwoners en andere betrokkenen gedroomd over hoe de gemeente Boxtel er in 2040 uit moet zien: wat is er in 2040 belangrijk en welke kwaliteiten moeten we behouden? Ook is er gekeken naar wat er nodig is om de dromen te bereiken, en of alle dromen wel tegelijk waargemaakt kunnen worden. Op basis van de dromen zijn ambities geformuleerd, samen met stakeholders en ketenpartners. In december 2022 is het ambitiedocument vastgesteld door de gemeenteraad.
In fase 2 zijn we ook gestart met het omgevingseffectrapport.

Fase 3: Bouwen (Keuzes en afronding)
De ambities zijn vertaald naar twee scenario's voor de gemeente Boxtel. In deze scenario's zijn de uitersten opgezocht, om zo tot keuzes te komen. Samen met bewoners, maatschappelijke partijen, ketenpartners, de ambtelijke organisatie, het college en de raad zijn de scenario's aangescherpt. Beide scenario's zijn beoordeeld in het OER om een goed beeld te krijgen over welke ambities wel en niet gerealiseerd kunnen worden. Vervolgens is een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Deze is beoordeeld en daarna zijn de laatste aanscherpingen gemaakt tot een definitief voorkeursscenario, wat nu de omgevingsvisie is.

Fase 4: Oplevering
De laatste fase is het vaststellen van de omgevingsvisie. Tijdens deze fase kunnen inwoners, ondernemers, ketenpartners, maatschappelijke organisaties nog één keer hun mening geven tijdens de officiële inspraakprocedure. Daarna stelt de gemeenteraad de omgevingsvisie vast. Hierna is geen beroep meer mogelijk.

De omgevingsvisie is een visie voor de lange-termijn. Na de vaststelling vormt de omgevingsvisie de basis voor omgevingsprogramma's en het omgevingsplan.

Verklarende woordenlijst

Begrip	Uitleg
Agrarisch natuurbeheer	Agrarisch natuurbeheer is een concept waarbij agrarische ondernemers verschillende maatregelen nemen op en rond hun bedrijf ten gunste van natuur en landschap.
Agri-pv	Een combinatie van landbouw en het opwekken van zonne-energie.
Algemene Rijksregels	Het Rijk heeft algemene regels, voor een effectieve uitvoering van de doelen van de Omgevingswet. De Algemene Rijksregels zijn regels die gelden voor iedereen die een activiteit aanvraagt of uitvoert.
Autoluw	Een gebied met een minder prominente rol van geparkeerde en rijdende auto.
Biodiversiteit	Biodiversiteit omvat alle soorten planten, dieren en micro-organismen, maar ook de genetische variatie binnen die soorten en de variatie aan ecosystemen waarvan ze deel van uitmaken.
Duurzame landbouw	Natuurinclusieve (kringloop) landbouw en kringlooplandbouw zijn beide vormen van de overkoepelende term duurzame landbouw. Onder duurzame landbouw verstaan we: "geen teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht."
Gewasbeschermings-middelen	Chemische gewasbeschermingsmiddelen (pesticiden) zijn stoffen die gebuikt worden bij het bestrijden van plagen en bij het beschermen van gewassen tegen ziekte, insecten en onkruid.
Circulaire economie	Systeem waarin afval niet meer bestaat en alle producten (of onderdelen daarvan) worden hergebruikt.
Cultuurhistorie	De geschiedenis van alles dat door mensen gemaakt is en niet op natuurlijke wijze ontstaan is.
Deelmobiliteit	Vervoermiddelen die met verschillende gebruikers worden gedeeld. Bijvoorbeeld auto's, fietsen of bromfietsen, zijn (tegen betaling) voor een korte periode voor iedereen toegankelijk.
Ecologische verbindingszones	Een verbinding tussen natuurgebieden met nieuwe of herstelde natuur.
Energietransitie	De overgang van een energiesysteem gebaseerd op fossiele energiebronnen naar een energiesysteem gebaseerd op duurzame en CO2-neutrale energiebronnen. Dit betekent de overgang van het gebruik van kolen, olie en gas naar het gebruik van zon, wind en water als bron van energie.
Erosie	Het wegwaaien of wegspoelen van de bovenste bodemlaag (toplaag) door wind of (regen)water.
Hernieuwbare grondstoffen	Hernieuwbare grondstoffen zijn onuitputtelijk, groeien weer aan en kunnen telkens opnieuw worden gewonnen. Bijvoorbeeld hout, katoen en wol.
Hittestress	Negatieve effecten die zich voordoen in een periode van zeer warm weer.
Infiltreren	Het weg laten zakken van regenwater in de bodem.
Ketenpartners	Partners die nauw betrokken zijn bij de totstandkoming van de omgevingsvisie
Klimaatadaptatie	Maatregelen waarmee de negatieve effecten van klimaatverandering worden beperkt.
Klimaatbestendig	Hoe goed is iets beschermd tegen de effecten van klimaatverandering.

Kringlooplandbouw	Een vorm van landbouw waarbij alles dat door het landbouwsysteem wordt gebruikt (grondstoffen, voedingsstoffen, energie) in datzelfde systeem weer wordt aangevuld. Bij kringlooplandbouw komt zo min mogelijk afval vrij, is de uitstoot van schadelijke stoffen zo klein mogelijk en worden grondstoffen en eindproducten met zo min mogelijk verliezen benut (ook wel circulaire landbouw genoemd).
Meervoudig ruimtegebruik	Het gebruiken van een stuk grond- of wateroppervlakte voor meer dan één doel.
Mobiliteitshub	Een plek waar verschillende vervoersvormen samenkomen en waar je kan overstappen van het ene vervoerstype op een ander vervoerstype.
Natuur	Het begrip natuur omvat alle levende organismen, hun habitat, het ecosysteem waarvan zij deel uitmaken en de daarmee verbonden uit zichzelf functionerende ecologische processen, ongeacht of ze al dan niet voorkomen onder invloed van menselijk handelen, met uitsluiting van de cultuurgewassen, de landbouw- en huisdieren.
Natuurinclusief	Manier van bouwen waarmee de biodiversiteit en leefbaarheid in de omgeving worden behouden of versterkt.
Omgevingsplan	In de omgevingsvisie zegt de gemeente hoe zij het leefgebied wil ontwikkelen en beschermen. Die keuzes werkt zij uit in haar omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat zo de regels voor de fysieke leefomgeving. De gemeente kan voor ieder gebied zeggen welke activiteiten zij wel of niet toestaat, bijvoorbeeld wonen, recreatie of bedrijvigheid.
Omgevingsvergunning	Een officiële (noodzakelijke) toestemming van een overheidsorganisatie om bepaalde activiteiten te mogen uitvoeren.
Omgevingswet	De Omgevingswet is bedoeld om een goed evenwicht te vinden tussen het gebruiken en beschermen van de fysieke leefomgeving. De nieuwe wet zorgt voor minder en duidelijkere regels. Ook zorgt de wet ervoor dat de leefomgeving als één samenhangend geheel wordt behandeld. De wet geeft ruimte voor lokaal maatwerk en zorgt ervoor dat besluiten sneller en beter kunnen worden genomen.
Projectbesluit	Het projectbesluit is een instrument voor waterschappen, provincies en het Rijk. Het projectbesluit is bedoeld om complexe projecten met een publiek belang mogelijk te maken. Bijvoorbeeld de aanleg of uitbreiding van een snelweg of de versterking van een primaire waterkering.
Programma's	Om de gewenste kwaliteit van de fysieke leefomgeving te bereiken kan de gemeente een Programma opstellen met beleid en maatregelen. Die maatregelen kunnen van alles zijn. Denk aan beleidsregels en geldzaken, maar ook aan communicatie en de uitvoering van projecten.
Schone Lucht Akkoord	Het Schone luchtakkoord is een akkoord tussen Rijk, provincies en een groot aantal gemeenten. Het doel van het Schone Lucht Akkoord is om gezamenlijk de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren.
Wadi	Een WADI (Water Afvoer Drainage en Infiltratie) is een met grind en zand gevulde sloot of greppel, die water kan vasthouden en infiltreren.
Warmtenet	Een netwerk van leidingen onder de grond waar warm water doorheen stroomt. Het warme water verwarmt gebouwen.

Colofon

Titel: Omgevingsvisie Boxtel

Status: Definitief

Uitgevoerd door: Royal HaskoningDHV Nederland B.V.

In opdracht van en in samenwerking met: Gemeente Boxtel

Projectreferentie: BH7677

Auteurs: Royal HaskoningDHV Nederland B.V

Beelden: Royal HaskoningDHV Nederland B.V

Gecontroleerd door: Royal HaskoningDHV Nederland B.V (d.d. 2 juli 2024)

Vrijgegeven door: Royal HaskoningDHV Nederland B.V (d.d. 3 juli 2024)

Projectleider gemeente: Gemeente Boxtel

Omgevingseffectrapport (OER)

Bij de ontwerp-Omgevingsvisie Boxtel

Datum vrijgave voor inspraak: 16 januari 2024

meewerkend boxtel

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Netherlands
Mobility & Infrastructure

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Omgevingseffectrapport (OER)

Sub titel: Bij de ontwerp-Omgevingsvisie Boxtel 2040
Referentie: BH7677-MI-RP-230704-1429
Status: Definitief/2
Datum: 10 januari 2024
Projectnaam: Omgevingsvisies Boxtel-Gestel
Projectnummer: BH7677

Classificatie
Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderzins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

Publieksvriendelijke samenvatting **1**

1 Waarom een omgevingsvisie en OER? **24**
1.1 Omgevingsvisie gemeente Boxtel 24
1.2 Waarom een OER? 24
1.3 De m.e.r.-procedure 26
1.4 Leeswijzer 27

2 Waar gaat de omgevingsvisie over en hoe is deze gemaakt? **28**
2.1 Totstandkoming van de omgevingsvisie 28
2.2 De inhoud van de omgevingsvisie 29

3 Hoe is het OER gemaakt? **36**
3.1 Algemene aanpak 36
3.2 Proces en aanpak 36
3.3 Het beoordelingskader 38
3.4 De ‘foto van de leefomgeving’ 39
3.5 De effectbeoordeling 44
3.6 De botsproeven 45
3.7 Het doelbereik 46
3.8 De Passende Beoordeling 46

4 Wat staat er in de ‘foto van de leefomgeving’? **47**
4.1 Algemeen beeld 47
4.2 Belangrijke aandachtspunten 49

5 Welke scenario’s zijn er onderzocht en wat zijn de gevolgen daarvan? **52**
5.1 Totstandkoming van de scenario’s 52
5.2 Belangrijkste effecten 54
5.3 Kwalitatieve aspecten 56
5.4 Ontwikkeling knel- en aandachtspunten ten opzichte van de referentiesituatie 57
5.5 Doorkijk naar het doelbereik 59

6 Wat is het concept-voorkeursalternatief en wat zijn de gevolgen daarvan?
6.1 Totstandkoming van het concept-voorkeursalternatief 61
6.2 Belangrijkste bevindingen 64

7 Wat is het voorkeursalternatief? 71
7.1 Verbeelding van het voorkeursalternatief 71
7.2 Omschrijving van het voorkeursalternatief 72
7.3 Verantwoording totstandkoming VKA 80

8 Wat zijn de gevolgen van het voorkeursalternatief? 83
8.1 Wat zijn de effecten van het voorkeursalternatief? 83
8.2 Wat gebeurt er met de kwalitatieve aspecten? 91
8.3 Hoe ontwikkelen de knelpunten ten opzichte van de referentiesituatie? 93
8.4 Conclusie 97

9 Wat zijn de gevolgen voor Natura 2000-gebieden? 100
9.1 Passende Beoordeling Natura 2000 100
9.2 Resultaten Passende Beoordeling 100

10 Is het nieuwe beleid consistent? 101
10.1 Kansen op synergie 103
10.2 Risico's op strijdigheid 104

11 Draagt het voorkeursalternatief bij aan het halen van de ambities? 106

12 Welke mitigerende maatregelen zijn mogelijk? 115

13 Wat komt er na het OER? 117
13.1 Doorwerking in programma's 118
13.2 Doorwerking in Omgevingsplan 118
13.3 Monitoring van de beleidsambities uit de Omgevingsvisie 119

Bijlagen
A1 Foto van de leefomgeving
A2 Scopingstabel
A3 Notitie scenariobeoordeling
A4 Notitie beoordeling concept-voorkeursalternatief
A5 Omschrijving definitief VKA
A6 Effectbeoordeling VKA
A7 Beargumentatie effectbeoordeling VKA
A8 Passende Beoordeling
A9 Botsproeven
A10 Beargumentatie botsproeven
A11 Doelbereik VKA

Publieksvriendelijke samenvatting

Waarom komt er een omgevingsvisie en een omgevingseffectrapport?

Op 1 januari 2024 gaat de **Omgevingswet** in. Er zijn nu veel verschillende wetten en regels over het milieu en de omgeving. De nieuwe Omgevingswet brengt deze wetten en regels samen tot één wet. Hierdoor wordt het makkelijker om de wetten en regels te gebruiken. De Omgevingswet verplicht het maken van een omgevingsvisie. De gemeente Boxtel moet daarom voor 2027 een **omgevingsvisie** maken. Deze omgevingsvisie beschrijft hoe de gemeente Boxtel zich ontwikkelt voor een lange periode, tot 2040.

In deze omgevingsvisie staan de grote onderwerpen uit de omgeving, zoals wonen, verkeer, natuur, landschap, gezondheid en economie. Omdat deze onderwerpen samen bekeken worden, zijn er kansen voor verbindingen tussen de onderwerpen. Maar er moeten wel keuzes gemaakt worden. Niet alles kan namelijk zomaar overal.

In de omgevingsvisie beschrijft de gemeente hoe ze willen dat Boxtel er uit ziet in de toekomst. Dit heten **ambities**. Het laat zien wat Boxtel in 2040 wil zijn. Met deze ambities maakt de gemeente keuzes voor nieuw beleid. De omgevingsvisie heeft nog weinig details. Dit wordt uitgewerkt in omgevingsprogramma's, het omgevingsplan of ander beleid. Deze programma's en omgevingsplan maken met meer detail duidelijk wat er waar precies gaat gebeuren.

Het kan zijn dat het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie tot belangrijke veranderingen leidt. In Nederland is het dan verplicht om dit te toetsen met een **milieueffectrapport**. Hierin staat wat de gevolgen voor het milieu zijn. Als de gemeente een besluit moet nemen kunnen zij de informatie uit het milieueffectrapport meenemen in het besluit. De gemeente neemt zo het milieu mee in hun beslissingen. Omdat de omgevingsvisie over de hele omgeving gaat, wordt in het milieueffectrapport ook gekeken naar de hele omgeving. Daarom heet het milieueffectrapport bij een omgevingsvisie een **omgevingseffectrapport (OER)**.

Wat staat er in de omgevingsvisie?

De omgevingsvisie bestaat uit vier fases (zie Figuur 0.1). In elke fase hebben mensen mee mogen denken. Dit waren de inwoners, ondernemers, ketenpartners, maatschappelijke organisaties en de bestuurders van de gemeente. In de omgevingsvisie staan de meningen en ideeën van deze mensen.

In de eerste fase *Bouwstenen verzamelen* is informatie verzameld, waarmee een beleidsanalyse is gemaakt. Dit zijn alle bestaande kwaliteiten, ontwikkelingen en beleid.

In de tweede fase *Bouwvoorbereiding* is er samen gedroomd over Boxtel in 2040. Van de dromen zijn ambities voor de toekomst gemaakt. In deze fase is ook gestart met het maken van het OER).

In de derde fase *Bouwen* zijn de ambities gebruikt om twee **scenario's** op te stellen voor de gemeente Boxtel. Deze scenario's verschillen zo veel mogelijk van elkaar. De scenario's zijn beoordeeld in het OER. Van de twee scenario's is één *concept-voorkeursalternatief (concept-VKA)* gemaakt, die opnieuw

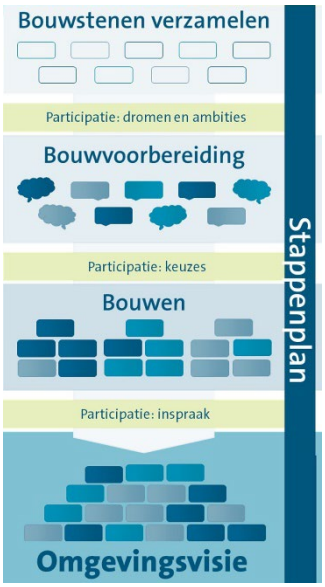

Figuur 0.1: Fases van de omgevingsvisie

beoordeeld is. Daarna is een *definitief voorkeursalternatief (definitief VKA)* gemaakt, dat nu de ontwerp-omgevingsvisie is.

In de vierde fase *Oplevering* maakt de gemeente de ontwerp-omgevingsvisie af. De inwoners, ondernemers, ketenpartners en maatschappelijke organisaties kunnen nog één keer hun mening geven in de officiële **inspraakprocedure**. Daarna stelt de gemeenteraad de definitieve omgevingsvisie vast. Dan vormt de omgevingsvisie de basis voor omgevingsprogramma's en het omgevingsplan.

Figuur 0.2: Thema's en subthema's voor de omgevingsvisie Boxtel

De omgevingsvisie heeft vier **hoofdthema's**:
1. *Aangenaam leven;*
2. V*erbindend netwerk*;
3. *Krachtige economie,* en;
4. *Inclusieve duurzaamheid*.

De thema's bieden structuur en steun bij de invulling van de omgevingsvisie. De omgevingsvisie behandelt de thema's in samenhang met elkaar. De hoofdthema's zijn bewust zo gekozen zodat alle aspecten van de leefomgeving hier in terug kunnen komen en de verbinding wordt gelegd met het sociaal domein. De indeling van de (hoofd)thema's is geïnspireerd op de provinciale omgevingsvisie van de provincie Noord-Brabant en gespecificeerd voor in de praktijk spelende thema's binnen de gemeente. Zowel de sociale, economische als ecologisch aspecten komen terug in de hoofdthema's. Hiermee bieden de hoofthema's een goed basis om op zoek te gaan naar de juiste balans tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving.

Verbindend Netwerk
Het hoofdthema verbindend netwerk gaat over de netwerken, zowel fysiek als sociaal. In fysieke zin gaat het hierbij om zowel de boven- als ondergrondse netwerken voor verkeer- en vervoer en de (digitale) infrastructuur. In sociale zin gaat het om netwerken die er aan bijdragen dat iedereen volwaardig mee kan doen in de samenleving.

Krachtige economie
Dit hoofdthema gaat over de economische aspecten, zoals het vestigingsklimaat in de gemeente. Ook de transitie van de landbouw en toerisme en recreatie zijn van belang voor een krachtige economie.

Aangenaam leven
Dit hoofdthema heeft betrekking op wonen en alles wat samenhangt met een aangename woonomgeving. Hieronder vallen onderwerpen, zoals het landschap en de voorzieningen, gezondheid en veiligheid.

Inclusieve duurzaamheid
Inclusieve duurzaamheid is een breed thema dat ingaat op klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. Klimaatadaptatie is het aanpassen aan klimaatverandering, zoals omgaan met toenemende overstromingen, droogte en hitte. Klimaatmitigatie is het voorkomen van verdere klimaatverandering door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Dit kan door het (omschakeling naar hernieuwbare energie

en hergebruiken van natuurlijk hulpbronnen (circulariteit). Ook biodiversiteit, bodem en water komen terug binnen dit hoofdthema.

De hoofdthema's bestaan uit verschillende **subthema's** (zie Figuur 0.2).

Van de dromen (uit de fase Bouwvoorbereiding) maakte de gemeente Boxtel **ambities**. De gemeente Boxtel heeft 16 ambities voor 2040. Deze passen in de vier hoofdthema's.

Tabel 0.1: Ambities voor 2040 van de gemeente Boxtel

Thema	#	Ambitie
Aangenaam leven	1	Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.
	2	De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.
	3	De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.
	4	De leefomgeving is veilig en gezond.
	5	Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.
	6	De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.
Verbindend netwerk	7	Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.
	8	De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.
	9	De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.
Krachtige economie	10	Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).
	11	De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.
	12	De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.
Inclusieve duurzaamheid	13	Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
	14	Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.
	15	Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.
	16	De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.

Wat staat er in het omgevingseffectrapport?

Het OER begint met een soort Plan van Aanpak. Dit heet de **Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)** (zie Figuur 0.3). Hierin staat wat in het OER beoordeeld wordt en hoe dat wordt gedaan.

Daarna wordt een **beoordelingskader** gemaakt. In het beoordelingskader staan **beoordelingsaspecten**. Beoordelingsaspecten zijn de belangrijkste graadmeters van de kwaliteit van de gemeente. De beoordelingsaspecten worden in de foto van de leefomgeving en het OER gebruikt.

Met het beoordelingskader wordt een **Foto van de leefomgeving** gemaakt. Deze gaat over:

- Hoe het nu gaat in de gemeente Boxtel (**huidige situatie**);
- Hoe het in de toekomst gaat als er geen omgevingsvisie is (**autonome ontwikkelingen**).

Dit wordt voor alle beoordelingsaspecten beoordeeld.
Het verschil tussen nu en de toekomst heet een ontwikkeling of **trend**. Hoe het nu gaat en hoe het in de toekomst gaat krijgen een score:

- Groen betekent: het gaat goed ☺
- Oranje betekent: het kan beter 😐
- Rood betekent: het gaat slecht ☹

Gaat het in de toekomst beter (↗), dan is er een positieve ontwikkeling. Gaat het in de toekomst slechter (↘), dan is er een negatieve ontwikkeling. Blijft het in de toekomst gelijk (=), dan is er een neutrale ontwikkeling.

De scores staan in een Rad van de Leefomgeving. Zo is het makkelijk te zien wat goed gaat en wat slecht gaat, nu en in de toekomst.

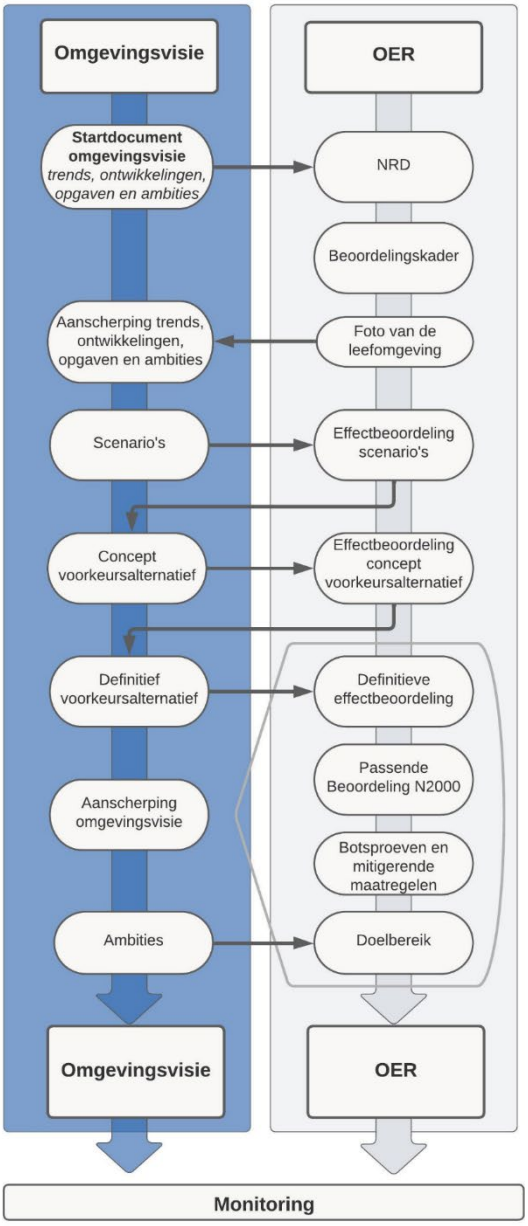

Figuur 0.3: Stappen van de omgevingsvisie en het OER

De gemeente maakte twee **scenario's** voor de omgevingsvisie in de fase *Bouwen*. Dit zijn verschillende invullingen van de toekomst van Boxtel. Deze scenario's zijn beoordeeld op de beoordelingsaspecten uit het beoordelingskader. Dit laat zien of het door de invullingen van de scenario's met de beoordelingsaspecten beter (kansen) of slechter (risico's) gaat in de toekomst. Met deze informatie maakte de gemeente één nieuw invulling voor de toekomst, dit heet een **concept-VKA**. Deze is opnieuw beoordeeld. Met deze informatie maakte de gemeente een **definitief VKA**. Dit is de omgevingsvisie.

Het definitief VKA is ook beoordeeld op dezelfde manier als de scenario's. Dit zegt wat beter gaat en wat slechter gaat in de gemeente Boxtel in 2040. Er is gekeken of alle plannen passen in de ruimte door middel van **botsproeven**. Ook is gekeken of de ambities gehaald worden (het **doelbereik**).

Voor het definitief VKA is ook een **Passende Beoordeling** gemaakt. Dit beschrijft welk effect de plannen hebben op de natuur in Natura 2000-gebieden. Als het door de omgevingsvisie slechter gaat met de natuur in de Natura 2000-gebieden, dan moet de gemeente hier maatregelen voor nemen om het te verbeteren.

Als laatste maakt de gemeente een **monitoringsprogramma**. Dit houdt het werken van het nieuwe beleid in de gaten. Het laat ook zien of de gemeente de ambities ook echt haalt. In het monitoringsprogramma legt de gemeente vast wat ze precies gaat doen om dit in beeld te brengen.

Hoe staat het er nu voor?

Hoe het er voor staat in de gemeente Boxtel is te zien in Figuur 0.4. Dit wordt het 'rad van de leefomgeving' genoemd. Alle beoordelingsaspecten staan hier in. Het rad laat zien hoe het er nu voor staat (witte lijn) en hoe het er in de toekomst (zonder omgevingsvisie) voor staat (gestippelde lijn).

In Figuur 0.4 is te zien dat het er op dit moment wisselend voor staat in de gemeente Boxtel. Met sommige beoordelingsaspecten gaat het goed, met anderen gaat het slecht. In de tabel hieronder is te zien voor welke beoordelingsaspecten nog extra aandacht nodig is in de omgevingsvisie, dit zijn de beoordelingsaspecten die er slecht voor staan.

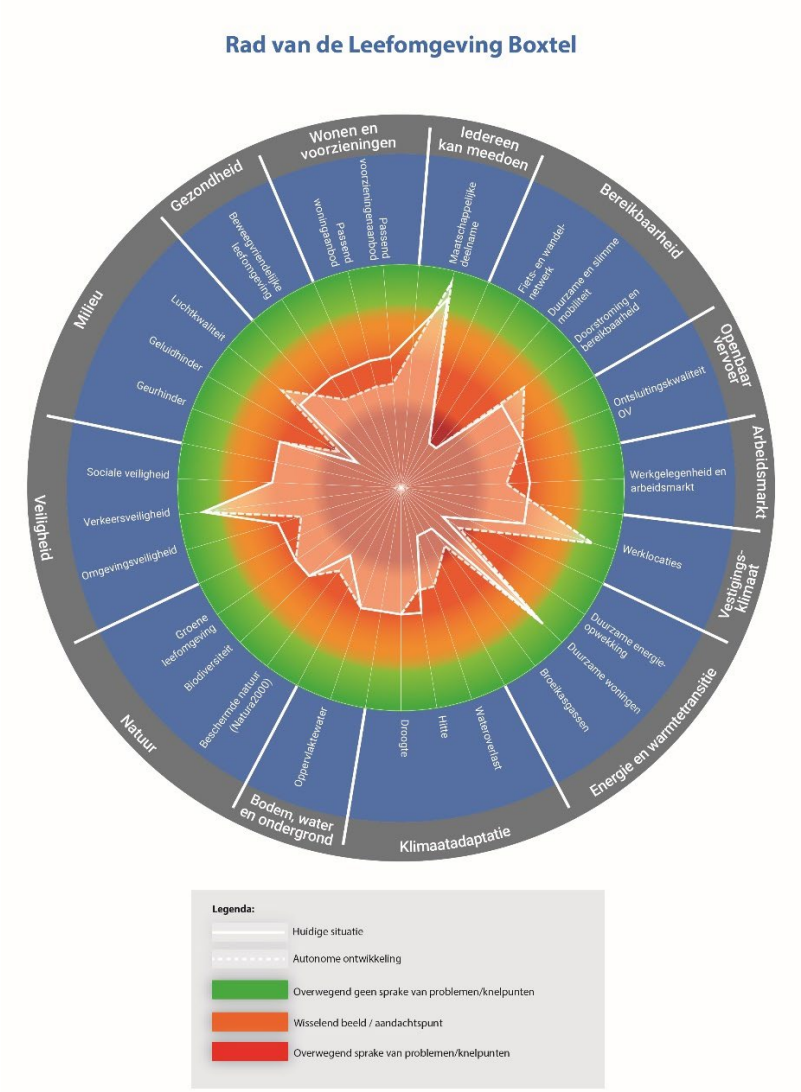

Figuur 0.4: Rad van de leefomgeving van de gemeente Boxtel

In Tabel 0.2 is te zien hoe de beoordelingsaspecten er voor staan in de gemeente Boxtel op dit moment. Met een aantal beoordelingsaspecten gaat het goed en met aan aantal gaat het slecht. Met veel beoordelingsaspecten gaat het nog niet goed genoeg en kan het dus beter.

Tabel 0.2: Hoe gaat het nu in de gemeente Boxtel?

Hoe gaat het nu met de gemeente Boxtel?		
Het gaat goed ☺	Het kan beter 😐	Het gaat slecht ☹
• Maatschappelijke deelname • Duurzame woningen • Verkeersveiligheid	• Doorstroming en bereikbaarheid • Ontsluitingskwaliteit OV • Werkgelegenheid en arbeidsmarkt • Werklocaties • Hitte • Droogte • Oppervlaktewater • Biodiversiteit • Groene leefomgeving • Omgevingsveiligheid • Sociale veiligheid • Geurhinder • Luchtkwaliteit • Beweegvriendelijke leefomgeving • Passend woningaanbod • Passend voorzieningenaanbod	• Fiets- en wandelnetwerk • Duurzame en slimme mobiliteit • Duurzame energieopwekking • Broeikasgassen • Wateroverlast • Beschermde natuur (Natura 2000) • Geluidhinder

De gemeente Boxtel heeft op dit moment plannen die vastgesteld zijn en uitgevoerd worden, dit is het **vastgestelde beleid**. In de komende jaren wordt dit uitgevoerd. Het kan zijn dat het door deze nieuwe plannen beter of slechter gaat met sommige beoordelingsaspecten. In Tabel 0.3 is te zien welke beoordelingsaspecten er door de nieuwe plannen goed of beter voor staan. Ook is te zien welke beoordelingsaspecten er, ondanks de nieuwe plannen, slecht voor blijven staan of slecht voor komen te staan. Hoe een beoordelingsaspect zich ontwikkelt, is te zien met de pijltjes achter de beoordelingsaspecten: het kan beter (↗) of slechter (↘) gaan of het kan gelijk blijven (=).

Tabel 0.3: Hoe gaat het in de toekomst met de gemeente Boxtel?

Hoe gaat het in de toekomst met de gemeente Boxtel?		
Het gaat goed ☺	Het kan beter 😐	Het gaat slecht ☹
• Maatschappelijke deelname ↗ • Werklocaties ↗ • Duurzame woningen = • Verkeersveiligheid =	• Doorstroming en bereikbaarheid ↗ • Ontsluitingskwaliteit OV = • Werkgelegenheid en arbeidsmarkt ↘ • Wateroverlast ↗ • Hitte ↘ • Droogte = • Oppervlaktewater = • Beschermde natuur (Natura 2000) ↗ • Biodiversiteit = • Groene leefomgeving = • Omgevingsveiligheid ↘ • Sociale veiligheid = • Geurhinder = • Luchtkwaliteit ↗ • Beweegvriendelijke leefomgeving ↘ • Passend woningaanbod ↘ • Passend voorzieningenaanbod ↘	• Fiets- en wandelnetwerk = • Duurzame en slimme mobiliteit = • Duurzame energieopwekking ↗ • Broeikasgassen ↗ • Geluidhinder ↗

Een beoordelingsaspect dat nu niet heel goed gaat en in de toekomst slechter wordt, is een **knelpunt**. In de omgevingsvisie moet hier iets aan gebeuren. De volgende beoordelingsaspecten zijn een knelpunt:

- *Fiets- en wandelnetwerk;*
- *Duurzame en slimme mobiliteit;*
- *Duurzame energieopwekking;*
- *Broeikasgassen*
- *Omgevingsveiligheid, en;*
- *Geluidhinder.*

Een beoordelingsaspect dat nu niet heel goed gaat en in de toekomst gelijk blijft, is een **aandachtspunt**. In de omgevingsvisie moet hier aandacht voor zijn. De volgende beoordelingsaspecten zijn een aandachtspunt:

- *Werkgelegenheid en arbeidsmarkt;*
- *Wateroverlast;*
- *Hitte;*
- *Beschermde natuur (Natura 2000);*[1]
- *Beweegvriendelijke leefomgeving,* en;
- *Passend voorzieningenaanbod.*

[1] *Beschermde natuur (Natura 2000) is in de huidige situatie beoordeeld op de grens tussen rood en oranje en is daarom een aandachtspunt*

Wat stond er in de scenario's en het concept-voorkeursalternatief?

Er zijn als eerste twee scenario's gemaakt (zie Tabel 0.4). Scenario 1 gaat over een groene omgeving. Scenario 2 gaat over werken en wonen. Het is dan makkelijk om de scenario's te vergelijken. Na de beoordeling van de scenario's is het concept-VKA gemaakt (zie Tabel 0.4). De gemeente heeft in het concept-VKA ook algemene punten beschreven waar ze aan werken. Dit gaat bijvoorbeeld over klimaatadaptatie en de gezonde leefomgeving.

Tabel 0.4: De teksten van scenario 1, scenario 2 en het concept-voorkeursalternatief

Thema	Scenario 1	Scenario 2	Concept-VKA
Wonen	De gemeente knapt oude buurten op. Er komen niet meer nieuwe huizen bij dan nu bekend is. In de buurten komt groen en water(berging).	De gemeente bouwt maximaal 3.000 nieuwe huizen. Er komen veel nieuwe huizen bij Boxtel. Er komen weinig huizen bij Liempde, Esch en Lennisheuvel.	De gemeente bouwt tot 2027 maximaal 1.300 nieuwe huizen. Daarna bouwt ze nog 985 nieuwe huizen.
Voorzieningen	De gemeente verbetert bestaande voorzieningen.	De gemeente verbetert bestaande voorzieningen. Er komen nieuwe voorzieningen in nieuwe buurten. Dit is bijvoorbeeld een school, huisarts of supermarkt.	De gemeente verbetert bestaande voorzieningen. Er komen nieuwe voorzieningen als dat nodig is. Dit is bijvoorbeeld een school, huisarts of supermarkt.
Natuur	De gemeente verbindt de natuurgebieden beter met elkaar. De gemeente maakt nieuwe natuur.	Het blijft hetzelfde.	De gemeente verbindt de natuurgebieden beter met elkaar.
Mobiliteit	Er komen nieuwe fietspaden. Het treinstation wordt een duurzame mobiliteitshub.	Het treinstation wordt een duurzame mobiliteitshub. Er komen meer wegen. Zo kan er meer verkeer rijden.	De gemeente verbetert openbaar vervoer, fietsen en wandelen. Er komt meer duurzaam vervoer.
Transitie landelijk gebied	Er komt meer landbouw met natuur. Boeren die willen stoppen kunnen andere dingen doen, zoals het starten van een boerenwinkeltje of het opwekken van duurzame energieopwekking.	Het landelijk gebied is een plek waar natuur en ontspanning zijn. Er is ruimte voor duurzame vormen van landbouw.	Er komt meer landbouw met natuur. Boeren die willen stoppen kunnen andere dingen doen, zoals het starten van een boerenwinkeltje of het opwekken van duurzame energieopwekking.
Toerisme	Er komt meer ontspanning in de natuur. Er is ruimte voor kleine hotels en B&B's.	Er komen meer toeristen naar de gemeente.	Er komen meer toeristen voor de natuur en cultuur.
Bedrijventerreinen	Bestaande bedrijventerreinen worden duurzaam en groen. Er komt geen bedrijventerrein bij.	Er komt elk jaar 2 ha bedrijventerrein bij. Dit kan bij de A2 of op Ladonk.	Er komen alleen bedrijven bij die goed zijn voor de inwoners.
Duurzame energie	Er komen veel zonnepanelen op daken. Er komen weinig	Er komen veel zonnepanelen op daken. Er komen weinig	Er komen veel zonnepanelen op daken. Er komen weinig

Thema	Scenario 1	Scenario 2	Concept-VKA
	zonnepanelen op het land. Dit gaat samen met natuur en/of ontspanning.	zonnepanelen op het land. Dit gaat samen met natuur en/of ontspanning. De gemeente kijkt ook naar windenergie.	zonnepanelen op het land. Dit gaat samen met natuur en/of ontspanning. De gemeente kijkt ook naar windenergie.
Circulariteit	*Geen uitspraak*	*Geen uitspraak*	Er is in de toekomst minder afval. De bouw gebruikt duurzame spullen.

Wat blijkt uit scenario's en het concept-voorkeursalternatief?

De gemeente Boxtel heeft verschillende invullingen voor nieuw beleid laten toetsen om te zien wat de gevolgen hiervan zijn. Eerst heeft de gemeente twee scenario's gemaakt. De scenario's hebben een verschillende invulling van plannen. De scenario's zijn beoordeeld. Er is gekeken naar de beoordelingsaspecten en hoe die er op dit moment voor staan. De vraag is of de leefomgeving door de nieuwe plannen beter wordt (kansen) of slechter (risico).

Scenario 1 heeft meer groen. Meer groen zorgt ervoor dat er kansen zijn dat het beter gaat met natuur en klimaat. In scenario 1 worden meer fiets- en wandelpaden gemaakt. Scenario 2 heeft meer bouw en daardoor zijn er veel risico's. Nieuwe huizen en meer bedrijven zorgen ervoor dat het slechter kan gaan met natuur en verkeersveiligheid.

Na de beoordeling van de scenario's is een concept-VKA gemaakt. Dit is een combinatie van de twee scenario's en nieuwe ideeën. Er is ook gekeken hoe de risico's uit de scenario's in kansen kunnen veranderen. Ook het concept-VKA is beoordeeld op kansen en risico's.

Door scenario 1 gaat het met veel beoordelingsaspecten beter. Door de gemeente groener te maken, gaat het beter met klimaatadaptatie en natuur. Door scenario 2 gaat het met andere beoordelingsaspecten beter. Het gaat beter met wonen en voorzieningen en vervoer. Maar er zijn ook veel risico's dat het slechter gaat. Voor het concept-VKA is gekeken wat goed werkt bij scenario 1 en 2. Daarom gaat het bij het concept-VKA ook met veel beoordelingsaspecten beter. Gezondheid, klimaatadaptatie en natuur worden beter door het concept-VKA.

Zoals eerder beschreven zijn er op dit moment beoordelingsaspecten die er niet goed voor staan. Voor de scenario's en het concept-VKA is gekeken wat er met deze beoordelingsaspecten gebeurt door de nieuwe plannen. Dit is te zien in Tabel 0.5. In de tabel is te zien of het beter gaat (↑) of slechter (↓) door de scenario's of het concept-VKA. Het kan ook zijn dat het veel beter of slechter wordt in vergelijking met het andere scenario. In dat geval zijn er twee pijlen te zien (↑↑ of ↓↓).

Met scenario 1 zijn er voor veel knelpunten kansen dat het beter wordt. Alleen *geluidhinder* blijft gelijk. Voor scenario 2 zijn er kansen en risico's. Voor *duurzame en slimme mobiliteit* en *duurzame energieopwekking* zijn er kansen dat het beter wordt. Voor *broeikasgassen* en *geluidhinder* zijn er risico's dat het slechter wordt. Voor *fiets- en wandelnetwerk* blijft het gelijk.

In het concept-VKA is alleen voor *geluidhinder* nog een risico dat het slechter wordt (zie Tabel 0.5). Voor de andere beoordelingsaspecten zijn er kansen dat het beter wordt.

Tabel 0.5: Effecten op de knelpunten voor scenario 1, scenario 2 en het concept-voorkeursalternatief

Knelpunten	Score	Scenario 1	Scenario 2	Concept-VKA
Fiets- en wandelnetwerk	=	↑	0	↑
Duurzame en slimme mobiliteit	=	↑	↑	↑
Duurzame energieopwekking	↑	↑	↑↑	↑
Broeikasgassen	↑	↑	↓	↑
Geluidhinder	↑	0	↓	↓

Ook voor de beoordelingsaspecten die een verslechtering laten zien is gekeken wat er gebeurt door de nieuwe plannen (zie Tabel 0.6). Met scenario 1 zijn er risico's dat het slechter wordt voor *passend woningaanbod*. Dan kan verder verslechteren. Voor scenario 2 is dat zelfs zo voor meer beoordelingsaspecten: *wateroverlast*, *hitte*, *beschermde natuur (Natura 2000)* en *omgevingsveiligheid*.
In het concept-VKA is alleen voor *omgevingsveiligheid* nog een risico dat het slechter wordt (zie Tabel 0.6). Voor de andere beoordelingsaspecten zijn er kansen dat het beter wordt.

Tabel 0.6: Effecten op de aandachtspunten voor scenario 1, scenario 2 en het concept-voorkeursalternatief

Aandachtspunten	Score	Scenario 1	Scenario 2	Concept-VKA
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	↓	0	↑	↑
Wateroverlast	Nu ↓ / Toekomst	↑	↓*	↑
Hitte	↓	↑	↓*	↑
Beschermde natuur (Natura 2000)	Nu ↓ / Toekomst	↑	↓*	↑
Omgevingsveiligheid	↓	0	↓*	↓*
Beweegvriendelijke leefomgeving	↓	↑	↑↑	↑
Passend woningaanbod	↓	↓*	↑	↑
Passend voorzieningenaanbod	↓	↑	↑	↑

** Bij deze aspecten is er een verslechtering naar de score 'rood'. Het aandachtspunt kan een knelpunt worden.*

Het kan ook zijn dat er zoveel risico's zijn dat een beoordelingsaspect dat er eerder goed voor stond, nu slechter wordt. Voor welke beoordelingsaspecten dit geldt is te zien in Tabel 0.7. Voor scenario 1 gaat het om *biodiversiteit*. Voor scenario 2 gaat het om *doorstroming en bereikbaarheid*, *biodiversiteit*, *groene leefomgeving*, *geurhinder* en *luchtkwaliteit*.

In het concept-VKA is alleen voor *geurhinder* nog een risico dat het slechter wordt (zie Tabel 0.7). Voor de andere beoordelingsaspecten zijn er kansen dat het beter wordt.

Tabel 0.7: Nieuwe aandachtspunten voor scenario 1, scenario 2 en het concept-voorkeursalternatief

Nieuwe aandachtspunten	Score	Scenario 1	Scenario 2	Concept-VKA
Doorstroming en bereikbaarheid	↑	0	↓	↑
Biodiversiteit	=	↓	↓↓	↑
Groene leefomgeving	=	↑	↓	↑
Geurhinder	=	↑	↓	↓
Luchtkwaliteit	↑	↑	↓	↑

Er zijn ook beoordelingsaspecten die geen score hebben. Dit zijn **kwalitatieve beoordelingsaspecten**. In de foto van de leefomgeving is alleen beschreven hoe het er mee gaat, nu en in de toekomst (zie Tabel 0.8). De omgevingsvisie heeft ook een effect op deze beoordelingsaspecten. Bij scenario 1 gaat het met alle beoordelingsaspecten beter, behalve *kennis en innovatie* en *afval en grondstoffen*. Bij scenario 2 zijn er twee beoordelingsaspecten waar het slechter mee gaat: *Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones* en *landschap, cultuurhistorie en archeologie*. Bij het concept-VKA gaat het ook met alle beoordelingsaspecten beter, behalve *kennis en innovatie*.

Tabel 0.8: Kwalitatieve beoordelingsaspecten

Kwalitatieve beoordelingsaspecten	Scenario 1	Scenario 2	Concept-VKA
Kennis en innovatie	0	↑	0
Toerisme en recreatie	↑	↑↑	↑
Duurzame landbouw	↑↑	↑	↑
Afval en grondstoffen	0	0	↑
Bodemkwaliteit	↑↑	↑	↑
Grondwater	↑↑	↑	↑
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	↑	↓	↑
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	↑	↓	↑

Wat staat er in de omgevingsvisie?

Het definitief VKA is gemaakt door te kijken naar de beoordeling van het concept-VKA (zie Tabel 0.9). De gemeente heeft gekeken naar de beoordeling en wat er nog verder te verbeteren is. Het definitief voorkeursalternatief is de omgevingsvisie. In Tabel 0.9 staat in het kort wat de plannen uit de omgevingsvisie zijn.

Tabel 0.9: De teksten van het definitief voorkeursalternatief

Thema	Definitief VKA
Wonen	De gemeente bouwt tot 2027 maximaal 1.300 nieuwe huizen. Daarna bouwt ze tot 2032 985 nieuwe huizen. Hoeveel huizen erbij komen tussen 2032 en 2040 is nog niet bepaald. De nieuwe huizen passen bij de vraag die er is. De gemeente gebruikt de ruimte goed. Er komen veel nieuwe huizen in Boxtel. Er komen ook huizen in Esch, Lennisheuvel en Liempde.
Voorzieningen	De gemeente maakt bestaande voorzieningen beter. Er komen nieuwe voorzieningen als dat nodig is. In Boxtel komen voorzieningen voor oudere mensen. Deze zijn dicht bij de huizen. In het centrum is er ruimte voor ontmoeting. In Esch, Lennisheuvel en Liempde is er ook ruimte voor ontmoeting.
Natuur	De gemeente verbetert de kwaliteit van de natuur. Ze verbindt de natuurgebieden beter met elkaar. Ze maakt de omgeving meer natuurlijk. Het natuurgebied de Kampina krijgt veel aandacht. Er is aandacht voor de beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel.
Mobiliteit	De gemeente maakt wandelen, fietsen en openbaar vervoer beter. Tussen de dorpen komen betere fietspaden. Er komt meer duurzaam vervoer. Het treinstation wordt een plek met deelauto's en deelscooters. Het is makkelijk om met de fiets naar het station te gaan. Auto's zijn te gast in het centrum van Boxtel, Esch, Lennisheuvel en Liempde. In de gemeente komen meer laadpalen voor elektrische auto's.

Transitie landelijk gebied	Er komt landbouw in combinatie met natuur. Boeren die willen stoppen kunnen andere dingen doen, zoals het starten van een boerenwinkeltje of het opwekken van duurzame energieopwekking. Natuur is belangrijk bij de keuzes van boeren. Landbouw kan de natuur verbeteren. Boeren maken voedsel voor mensen in de gemeente.
Toerisme	Er komen meer toeristen voor de natuur en cultuur. Boxtel wordt mooier gemaakt zodat er meer toeristen komen.
Bedrijventerreinen	Er komen alleen bedrijven bij die iets toevoegen voor de inwoners. Dit zijn kleinere bedrijven en bedrijven die weinig ruimte nodig hebben. Dit kan op het bestaande bedrijventerrein Ladonk. Broxven bij Esch wordt een plek om te wonen.
Duurzame energie	Er komen veel zonnepanelen op daken. Er komen ook zonnepanelen op het land. Dit gaat samen met natuur en/of ontspanning. De gemeente kijken ook naar windenergie.
Circulariteit	Er is in de toekomst minder afval. De bouw gebruikt duurzame spullen.

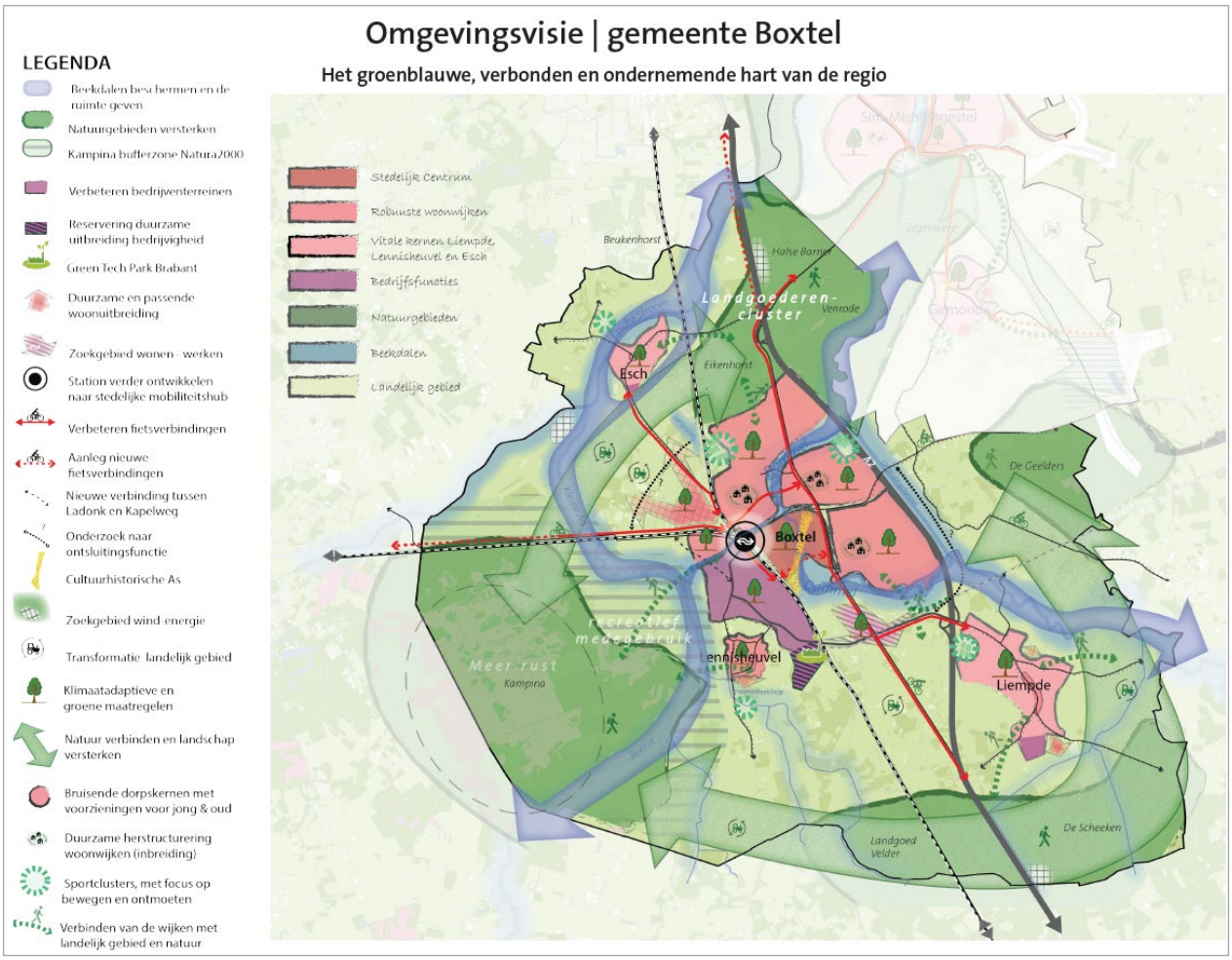

Figuur 0.5: Het definitief voorkeursalternatief in de gemeente Boxtel

Wat blijkt er uit de omgevingsvisie?

Voor het definitief VKA zijn er veel kansen dat het beter gaat met de gemeente Boxtel in 2040. Figuur 0.6 laat zien hoe de beoordelingsaspecten zich ontwikkelen door de omgevingsvisie. De witte stippellijn is hoe de gemeente Boxtel gaat zijn in de toekomst zonder de omgevingsvisie. De gele lijn is hoe de gemeente Boxtel gaat zijn in de toekomst met de omgevingsvisie.

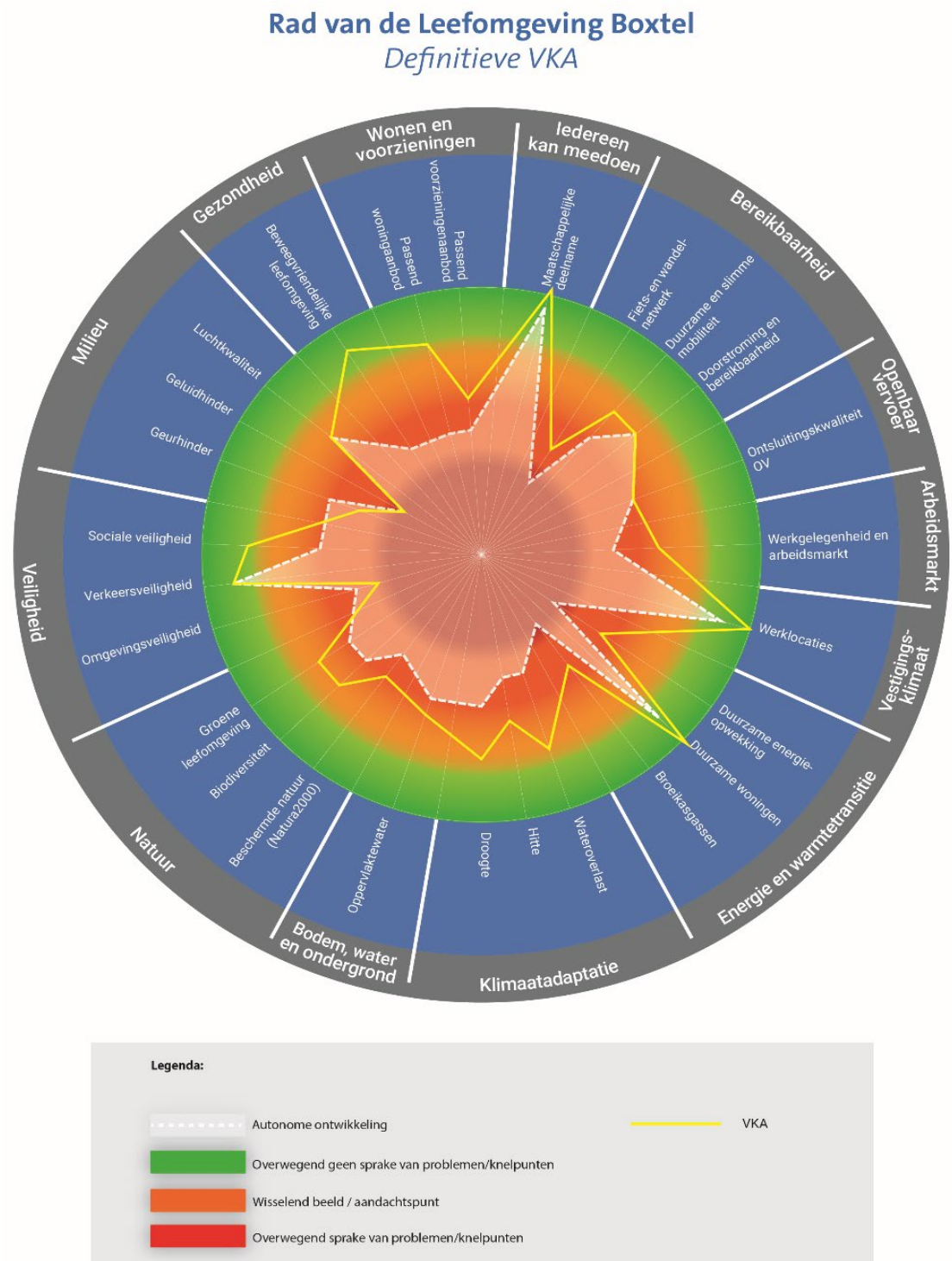

Figuur 0.6: Rad van de leefomgeving voor de gemeente Boxtel

Door het definitief VKA gaat het met veel beoordelingsaspecten beter. Door de gemeente groener te maken, gaat het beter met klimaatadaptatie, bodem en natuur. Verder gaat het goed met werken en gezondheid.

Zoals eerder beschreven zijn er op dit moment beoordelingsaspecten die er niet goed voor staan. Voor het definitief VKA is gekeken wat er met deze beoordelingsaspecten gebeurt door de nieuwe plannen. Dit is te zien in Tabel 0.10. In de tabel is te zien of het beter gaat (↑) of slechter (↓) door het definitief VKA.

Met het definitief VKA zijn er voor veel knelpunten kansen dat het beter wordt. Alleen *geluidhinder* blijft gelijk. Er zijn evenveel kansen en risico's voor *geluidhinder*. Het is dus niet duidelijk wat hiermee gaat gebeuren.

Tabel 0.10: Effecten op de knelpunten voor het definitief voorkeursalternatief

Knelpunten	Score	Concept-VKA
Fiets- en wandelnetwerk	=	↑
Duurzame en slimme mobiliteit	=	↑
Duurzame energieopwekking	↑	↑
Broeikasgassen	↑	↑
Geluidhinder	↑	0

Ook voor de beoordelingsaspecten die een verslechtering laten zien is gekeken wat er gebeurt door de nieuwe plannen (zie Tabel 0.11). Met het definitief VKA zijn er risico's dat het slechter wordt voor *omgevingsveiligheid*. Dat kan verder verslechteren.

Tabel 0.11: Effecten op de aandachtspunten voor het definitief voorkeursalternatief

Aandachtspunten	Score	Concept-VKA
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	↓	↑
Wateroverlast	Nu ↓ / Toekomst	↑
Hitte	↓	↑
Beschermde natuur (Natura 2000)	Nu ↓ / Toekomst	↑
Omgevingsveiligheid	↓	↓*
Beweegvriendelijke leefomgeving	↓	↑
Passend woningaanbod	↓	↑
Passend voorzieningenaanbod	↓	↑

** Bij deze aspecten is er een verslechtering naar de score 'rood'. Het aandachtspunt kan een knelpunt worden.*

Het kan ook zijn dat er zoveel risico's zijn dat een beoordelingsaspect dat er eerder goed voor stond, nu slechter wordt. Voor welke beoordelingsaspecten dit geldt is te zien in Tabel 0.12. Voor het definitief VKA geldt dat voor *geurhinder*.

Tabel 0.12: Nieuwe aandachtspunten voor het definitief voorkeursalternatief

Nieuwe aandachtspunten	Score	Concept-VKA
Geurhinder	=	↓

Verder zijn er nog de **kwalitatieve beoordelingsaspecten** (zie Tabel 0.13). Bij het definitief VKA gaat het met alle beoordelingsaspecten beter.

Tabel 0.13: Kwalitatieve beoordelingsaspecten

Kwalitatieve beoordelingsaspecten	Definitief VKA
Kennis en innovatie	↑
Toerisme en recreatie	↑
Duurzame landbouw	↑
Afval en grondstoffen	↑
Bodemkwaliteit	↑
Grondwater	↑
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	↑
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	↑

Wat zijn de gevolgen voor de natuur?

De omgevingsvisie kan een negatief effect hebben op natuur. Daarom is een Passende Beoordeling Natura 2000 gemaakt. Deze gaat over de Natura 2000-gebieden Kampina & Oisterwijkse Vennen, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek.

Er zijn drie soorten risico's voor de natuur:
- Stikstofdepositie;
- Verstoring door mensen die ontspannen, en;
- Dieren die sterven door windenergie.

Stikstof in de natuur is al hoog op veel plekken. Daarom mag dit niet meer toenemen. Sommige plannen van de gemeente Boxtel zorgen voor minder stikstof. Andere plannen zorgen voor meer stikstof. Hier moet de gemeente goed op letten in de toekomst.

Tabel 0.14: Uitkomsten Passende Beoordeling

Thema		Risico's op negatief effect Natura 2000			Eindbeoordeling
		Kampina & Oisterwijkse Vennen	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	
1	Wonen [2]	Stikstofdepositie Verstoring door mensen die ontspannen	Stikstofdepositie	Stikstofdepositie	De gemeente kan een negatief effect voorkomen.
7	Bedrijven-terreinen	Stikstofdepositie	Stikstofdepositie	Stikstofdepositie	De gemeente kan een negatief effect voorkomen
8	Duurzame energie	Dieren die sterven door windenergie	Geen effect	Geen effect	De gemeente kan een negatief effect voorkomen

[2] *Bij wonen is ook de autonome ontwikkeling van de woningbouw bij Moorwijk meegenomen.*

Hoe passen alle plannen uit de omgevingsvisie in de ruimte?

Er is maar weinig ruimte in een gemeente. Alle plannen voor de toekomst moeten wel in die ruimte passen. Plannen kunnen goed bij elkaar passen en elkaar helpen. Dit wordt kansen op **synergie** genoemd. Plannen kunnen elkaar ook in de weg zitten. Dit wordt risico's op **strijdigheid** genoemd. In het OER is getoetst of alle plannen passen. Deze test heet een **botsproef**.

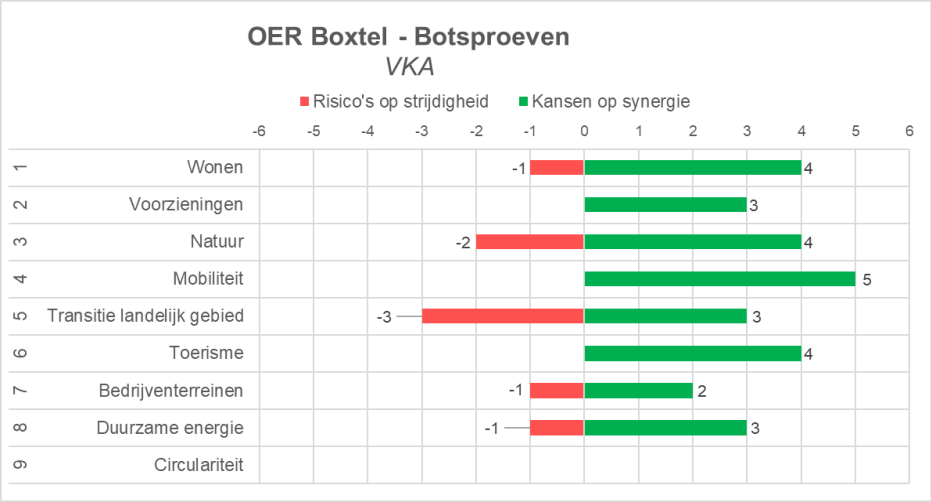

Figuur 0.7: Botsproeven voor de gemeente Boxtel

Voor alle onderwerpen zijn er kansen dat de plannen bij andere onderwerpen passen (zie Figuur 0.7).

Voor *wonen*, *natuur*, *transitie landelijk gebied*, *bedrijventerreinen* en *duurzame energie* zijn er risico's op strijdigheid. Hier moet de gemeente dus goed op letten bij het uitwerken van de plannen.

Plannen voor *mobiliteit* passen bij veel andere onderwerpen, zoals plannen voor *wonen* en *voorzieningen*. Er zijn geen risico's dat andere onderwerpen de plannen voor *mobiliteit* in de weg zitten. Dit is ook zo voor plannen voor *toerisme* en *voorzieningen*.

Voor *transitie landelijk gebied* zijn er even veel kansen op synergie als risico's op strijdigheden. *Transitie landelijk gebied* heeft namelijk veel ruimte nodig. Dit kan andere plannen tegenhouden. Voor plannen voor *circulariteit* zijn er geen kansen en geen risico's.

Haalt de gemeente Boxtel de ambities?

In de Omgevingsvisie van de gemeente Boxtel staan 16 ambities voor de toekomst (zie Tabel 0.15). De nieuwe plannen uit de omgevingsvisie zouden moeten helpen om de ambities te halen. Dit is getoetst in het OER. Eerst is gekeken welke beoordelingsaspecten bij de ambitie passen. Op basis van de beoordeling op kansen en risico's is vervolgens gekeken of het genoeg is om de ambities te halen. Dit is te zien in Tabel 0.15.

De score is:

- ☺ Er is een kans dat het beoordelingsaspect helpt de ambitie te halen
- 😐 Er zijn kansen en risico's, dus het is niet duidelijk of het beoordelingsaspect helpt de ambitie te halen
- ☹ Er is een risico dat het beoordelingsaspect ervoor zorgt dat de gemeente de ambitie niet haalt

Tabel 0.15: Het halen van de ambities voor de gemeente Boxtel

Ambitie		Beoordelingsaspect	Definitief VKA
1	Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.	Passend woningaanbod	☺
2	De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.	Passend voorzieningenaanbod	☺
3	De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.	Beweegvriendelijke leefomgeving	☺
		Fiets- en wandelnetwerk	☺
4	De leefomgeving is veilig en gezond.	Broeikasgassen	☺
		Omgevingsveiligheid	☹
		Geurhinder	☹
		Geluidhinder	😐
		Luchtkwaliteit	😐
5	Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.	Beschermde natuur (Natura 2000)	☺
		Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	☺
		Biodiversiteit	☺
		Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	☺
6	De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.	Verkeersveiligheid	😐
		Sociale veiligheid	☺
7	Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.	Fiets- en wandelnetwerk	☺
		Duurzame en slimme mobiliteit	☺
		Doorstroming en bereikbaarheid	😐
		Ontsluitingskwaliteit OV	😐
		Verkeersveiligheid	😐
8	De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.	Fiets- en wandelnetwerk	☺
		Duurzame en slimme mobiliteit	☺
		Ontsluitingskwaliteit OV	😐
9	De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.	Maatschappelijke deelname	☺
10	Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).	Duurzame landbouw	☺
11	De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De	Toerisme en recreatie	☺

Ambitie		Beoordelingsaspect	Definitief VKA
	aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.		
12	De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	☺
		Werklocaties	☺
		Kennis en innovatie	☺
13	Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.	Bodemkwaliteit	☺
		Oppervlaktewater	☺
		Grondwater	☺
14	Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.	Wateroverlast	☺
		Hitte	☺
		Droogte	☺
15	Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.	Circulariteit	☺
16	De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.	Duurzame energieopwekking	☺
		Duurzame woningen	☺

De gemeente Boxtel heeft een goede kans om alle ambities te halen. Er is alleen een risico dat de gemeente ambitie 4 niet haalt. Dit ligt vooral aan de beoordelingsaspecten omgevingsveiligheid en geurhinder. Figuur 0.8 laat zien hoe groot de kansen en risico's zijn voor het halen van een ambities. Ambities 5 en 14 hebben de meeste kansen dat ze gehaald worden. De ambities 5, 6 en 7 hebben meer kansen dan risico's. Ambitie 4 heeft even veel kansen als risico's.

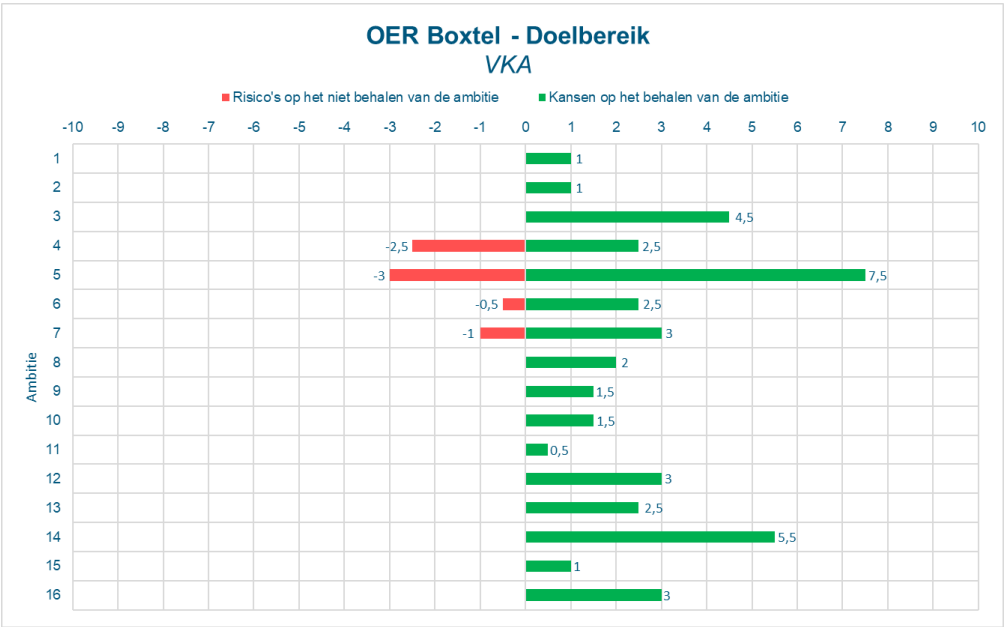

Figuur 0.8: Het halen van de ambities voor de gemeente Boxtel

Wat kan de gemeente Boxtel doen om de negatieve effecten tegen te gaan?

De beoordelingsaspecten *omgevingsveiligheid* en *geurhinder* zorgen ervoor dat de gemeente Boxtel ambities misschien niet haalt. Maatregelen kunnen er voor zorgen dat een risico zo klein mogelijk is of een kans wordt. Dit heten **mitigerende maatregelen**.

O*mgevingsveiligheid* kan door de omgevingsvisie verslechteren. Het gaat hier om activiteiten die voor gevaar voor mensen zorgen. Door huizen ver van plekken te bouwen die gevaarlijke activiteiten hebben, is er minder kans dat de veiligheid slechter wordt. Ook kunnen de gevaarlijke activiteiten verplaatst worden. De gemeente gaat extra regels maken om de omgevingsveiligheid te verbeteren.

G*eurhinder* kan door de omgevingsvisie ook verslechteren. Boerderijen zorgen vaak voor geurhinder. Door huizen ver van boerderijen te bouwen, is er minder kans op geurhinder. De gemeente gaat in haar beleid geurhinder toevoegen. Daarmee kan geurhinder minder worden.

Wat komt er hierna?

Bij de Omgevingswet is de gemeente verplicht de effecten van haar plannen te meten en te beoordelen. Dit heet **monitoring en evaluatie**. Met de informatie kan de gemeente een nieuwe omgevingsvisie beter maken. Dit heet een **beleidscyclus** (zie Figuur 0.9).

Figuur 0.9: Beleidscyclus bij de omgevingsvisie

De beleidscyclus voor de omgevingsvisie bestaat uit vier stappen:

1. De gemeente maakt de omgevingsvisie.
2. Van de omgevingsvisie maakt de gemeente **omgevingsprogramma's**. Een omgevingsprogramma heeft ambities voor een onderdeel van de omgevingsvisie, bijvoorbeeld de energietransitie. Het omgevingsprogramma beschrijft een plan om deze ambities te halen. Dit gebeurt met projecten en maatregelen. Ook beschrijft een omgevingsprogramma hoe de gemeente dit meet. Van de omgevingsprogramma's maakt de gemeente een **omgevingsplan**. Hierin staan alle regels voor bijvoorbeeld bouwen, milieu, erfgoed en waterbeheer.
3. Daarna voert de gemeente de plannen uit.
4. Aan het einde kijkt de gemeente of de ambities uit de omgevingsvisie en de omgevingsprogramma's zijn gehaald. Dit wordt gedaan op de manier die de gemeente al had gekozen. De resultaten gebruikt de gemeente om een nieuwe omgevingsvisie te maken. Als ambities niet gehaald zijn, kan de gemeente hier meer aandacht aan geven.

Na vier jaar begint de beleidscyclus weer bij stap 1 met een nieuwe versie van de omgevingsvisie.

Het meten en beoordelen van de plannen doet de gemeente met de beoordelingsaspecten uit het OER. Hiervoor gebruikt de gemeente dezelfde bronnen. Als er nieuwe bronnen beschikbaar zijn, kijkt de gemeente of dit handig is.

OER bij de Omgevingsvisie Boxtel 2040

1 Waarom een omgevingsvisie en OER?

1.1 Omgevingsvisie gemeente Boxtel

De gemeente Boxtel werkt momenteel aan de vernieuwing van haar omgevingsbeleid, specifiek de omgevingsvisie. Deze is verplicht onder de nieuwe Omgevingswet en wordt in 2024 vastgesteld. De omgevingsvisie beschrijft hoe de fysieke leefomgeving in Boxtel zich op de langere termijn ontwikkelt en wat de gemeente daar op hoofdlijnen aan wil doen. In de Omgevingswet is de omgevingsvisie hét instrument om samenhang in het beleid voor de fysieke leefomgeving aan te brengen. De omgevingsvisie is een strategische beleidsvisie waarin opgaven en ambities voor de leefomgeving zijn opgenomen voor de lange termijn (2040) en richtinggevende keuzes op hoofdlijnen waarmee de gemeente invulling wil geven aan het behalen van de ambities. Verdere uitwerking van die keuzes vindt na vaststelling van de omgevingsvisie plaats in instrumenten zoals bijvoorbeeld het omgevingsplan en programma's.

1.2 Waarom een OER?

De gemeente Boxtel wil de gevolgen van het nieuwe omgevingsbeleid uit de omgevingsvisie op de leefomgeving in beeld brengen. Daarom is er bij de omgevingsvisie een Omgevingseffectrapport (OER) opgesteld. Het OER levert de informatie die nodig is om een zorgvuldig besluit te nemen over de omgevingsvisie. Daarbij zijn alle relevante belangen meegewogen. Ook beschrijft en verantwoordt het OER de resultaten van dit proces.

Voor bepaalde ontwikkelingen moet onder de Omgevingswet een milieueffectrapportage (m.e.r.) worden uitgevoerd. In het Omgevingsbesluit (hoofdstuk 11 en bijlage V) is opgenomen voor welke activiteiten en ontwikkelingen een m.e.r.-plicht geldt. Voorbeelden van activiteiten en ontwikkelingen waarvoor dit geldt zijn:

- De aanleg van wegen, spoorwegen en binnenvaarwegen van een bepaalde lengte;
- De bouw van meer dan 2.000 woningen;
- De bouw of aanpassing van een windturbinepark of verbrandingsinstallatie.

Het kan ook zijn dat in de omgevingsvisie beleid staat wat mogelijk verstorend is voor de natuur in Natura 2000-gebieden. Dit zijn gebieden die op Europees niveau beschermd zijn. Als onduidelijk is hoe groot de mogelijke gevolgen zijn voor dit gebied, moet hier onderzoek naar gedaan worden. Dit onderzoek heet een passende beoordeling. Voor de gemeente Boxtel wordt een passende beoordeling uitgevoerd, deze is onderdeel van het OER.

Als een m.e.r. bij een omgevingsvisie verplicht is, dan moet de uitgebreide m.e.r-procedure doorlopen worden. Er wordt dan een milieueffectrapport (MER) opgesteld, dat met de (ontwerp)-omgevingsvisie ter inzage gaat en waar de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) een advies over moet geven. Een MER bij de omgevingsvisie wordt OER genoemd, hoe dit ziet is uitgelegd in onderstaand kader.

Wat is m.e.r., wat is MER en wat is OER?
M.e.r. staat voor 'milieueffectrapportage' en is de procedure waarbinnen een MER wordt opgesteld.

MER staat voor 'milieueffectrapport' en bevat de resultaten van het onderzoek naar de (milieu)effecten binnen een m.e.r. De toevoeging 'plan' (planMER) wil zeggen dat het om een MER voor een plan gaat, zoals een omgevingsvisie.

De omgevingsvisie bevat de menselijke leefomgeving als geheel, dus zowel fysiek, economisch als sociaal. Dit vraagt om een breder georiënteerd proces dan een traditioneel MER. OER staat voor 'omgevingseffectrapport', waarin naast de milieueffecten ook andere omgevingseffecten, zoals sociale en economische, in beeld worden gebracht. We spreken daarom hier niet over een planMER maar over een OER. Voor de juridische juistheid wordt nog wel gesproken van een m.e.r.-procedure.

De omgevingsvisie beschrijft de ambities van de gemeente en wat de gemeente op hoofdlijnen gaat doen om die ambities te halen (het nieuwe beleid). Het OER beschrijft:

- De kwaliteiten van de leefomgeving (de huidige situatie en autonome ontwikkeling).
- De gevolgen van het beleid op de leefomgeving.
- Of het beleid bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities.

Bij de uitwerking van de omgevingsvisie heeft de gemeente ingezet op een proces met interactie tussen het uitwerken van de omgevingsvisie en het opstellen van het OER. Dit wordt een ontwerpend-OER genoemd. De interactie tussen beide bestaat uit regelmatige wederzijdse terugkoppeling tussen de beleidsontwikkeling aan de ene kant (omgevingsvisie) en de gevolgen ervan voor de leefomgeving aan de andere kant (m.e.r.).

Op deze manier is het OER gebruikt om het beleid aan te scherpen en om beleidskeuzes te maken en aan te scherpen. De gemeente wil het OER ook gebruiken als basis voor het monitoren en bijsturen van het beleid tijdens de uitvoering.

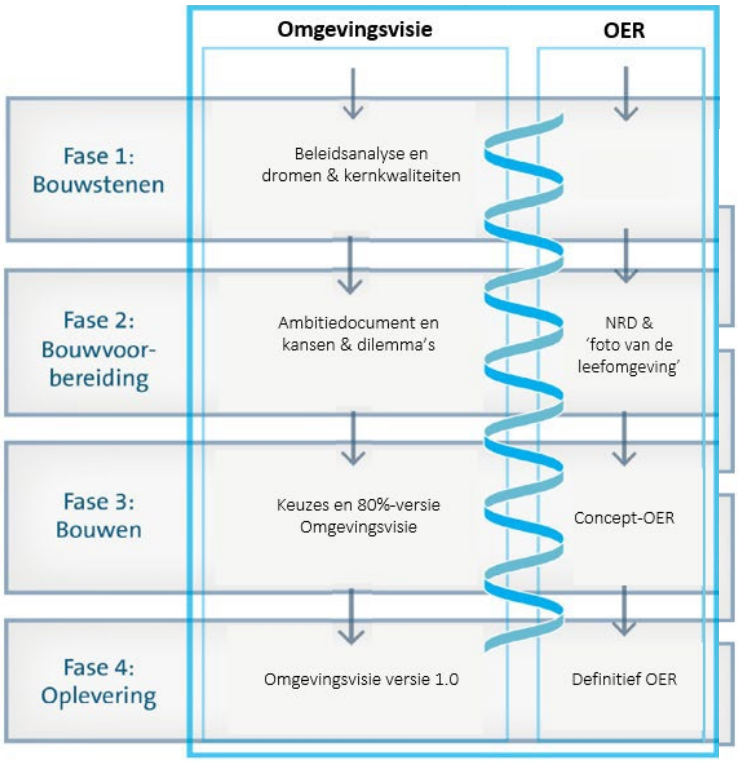

Figuur 1.1: Interactie tussen omgevingsvisie en OER.

1.3 De m.e.r.-procedure

In het OER zijn op basis van de m.e.r.-procedure de gevolgen van de omgevingsvisie op de leefomgeving in beeld gebracht. Die informatie moet gebruikt worden bij de besluitvorming over de omgevingsvisie. De m.e.r.-procedure is gebaseerd op Europese regelgeving. Het doel van m.e.r. is het bieden van voldoende informatie waarmee de gemeente Boxtel het milieu- en leefomgevingsbelang volwaardig en vroegtijdig in de plan- en besluitvorming over de omgevingsvisie kan betrekken. De m.e.r.-procedure voor de omgevingsvisie is verlopen in lijn met de wettelijke vereisten, deze is als volgt:

1. **Openbare kennisgeving van het voornemen door bevoegd gezag**

   De m.e.r.-procedure is gestart met een bekendmaking van het voornemen via een openbare kennisgeving en publicatie van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De NRD heeft ter visie gelegen van 15 september tot 28 oktober 2022.

2. **Raadplegen betrokken instanties over reikwijdte en detailniveau van het OER en vaststellen reikwijdte en detailniveau**

   De gemeente Boxtel heeft verschillende instanties gevraagd om op de NRD te reageren[3]. Daarnaast heeft iedereen de mogelijkheid gehad schriftelijk te reageren op de ter inzage gelegde NRD. Op de NRD zijn 7 zienswijzen binnengekomen vanuit de stad en de betrokken instanties. De gemeente heeft een Nota van Antwoord opgesteld en de relevante punten uit de zienswijzen hebben een plek gekregen in het OER.

3. **Opstellen OER en Passende Beoordeling**

   Vervolgens is het OER opgesteld. Omdat significante negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden in de omgeving van Boxtel op voorhand niet konden worden uitgesloten is er een Passende Beoordeling uitgevoerd voor het voorkeursalternatief (zie hoofdstuk 9 van dit OER). De Passende Beoordeling is een bijlage bij het OER.

4. **Ter inzage leggen OER en ontwerp-omgevingsvisie**

   Het OER wordt begin 2024 samen met de ontwerp-omgevingsvisie zes weken ter inzage gelegd. Iedereen heeft in deze zes weken de gelegenheid zienswijzen in te dienen. De Commissie voor de milieueffectrapportage toetst in deze periode de kwaliteit van het OER en beoordeelt of de juiste (milieu)informatie aanwezig is om een besluit over de omgevingsvisie te kunnen nemen.

5. **Besluit en vervolg**

   De omgevingsvisie en het OER worden vastgesteld door het bevoegd gezag, de gemeenteraad van de gemeente Boxtel.

---

[3] *De volgende instanties zijn actief geraadpleegd: de Provincie Noord-Brabant, de Veiligheidsregio, de Gasunie, Rotterdam-Rijn Pijpleiding, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, GGD Hart van Brabant, Waterschap De Dommel, Rijkswaterstaat Zuid-Holland, Defensie Pijpleiding Organisatie, ProRail, Brabant Water, Regio Noord-Oost Brabant en de gemeenten Sint-Michielsgestel, 's-Hertogenbosch, Meierijstad, Best, Oirschot, Oisterwijk, Vught en Bernheze*

1.4 Leeswijzer

Dit OER bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- Hoofdstuk 2: Waar gaat de omgevingsvisie over en hoe is deze gemaakt?
- Hoofdstuk 3: Hoe is het OER gemaakt?
- Hoofdstuk 4: Wat staat er in de ‘foto van de leefomgeving’?
- Hoofdstuk 5: Welke scenario’s zijn er onderzocht en wat zijn de gevolgen daarvan?
- Hoofdstuk 6: Wat is het concept-voorkeursalternatief en wat zijn de gevolgen daarvan?
- Hoofdstuk 7: Wat is het voorkeursalternatief?
- Hoofdstuk 8: Wat zijn de gevolgen van het voorkeursalternatief?
- Hoofdstuk 9: Wat zijn de gevolgen voor Natura 2000-gebieden?
- Hoofdstuk 10: Is het nieuwe beleid consistent?
- Hoofdstuk 11: Draagt het nieuwe beleid bij aan het halen van de ambities?
- Hoofdstuk 12: Welke mitigerende maatregelen zijn mogelijk?
- Hoofdstuk 13: Wat komt na het OER?

2 Waar gaat de omgevingsvisie over en hoe is deze gemaakt?

2.1 Totstandkoming van de omgevingsvisie

In 2021 is gestart met de omgevingsvisie. Doordat het een lang proces is, is de omgevingsvisie verdeeld in vier verschillende fases. In elke fase heeft er participatie plaatsgevonden, zowel intern als extern. Daarmee zijn veel meningen en ideeën verzameld, die in de visie zijn meegenomen.

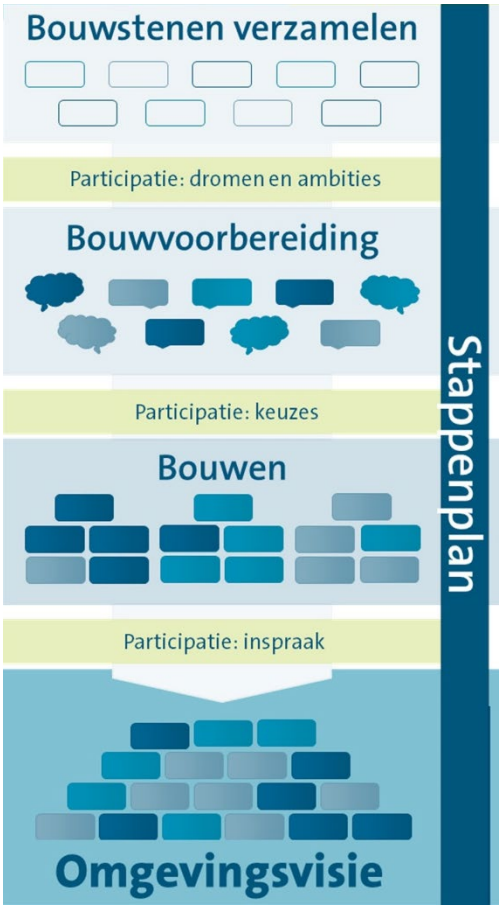

Figuur 2.1: Stappenplan omgevingsvisie voor de gemeente Boxtel

Fase 1: Bouwstenen verzamelen (Beleidsanalyse)
Er is begonnen met het verzamelen van informatie, waarvan een beleidsanalyse is gemaakt. De beleidsanalyse was het 'vertrekpunt' van de omgevingsvisie: alle bestaande kwaliteiten, trends, ontwikkelingen en beleidsregels zijn in kaart gebracht en samengevat.

Fase 2: Bouwvoorbereiding (Dromen en ambities)
In 2021 is samen met de inwoners en andere betrokkenen gedroomd over hoe gemeente Boxtel er in 2040 uit moet zien: *wat is er in 2040 belangrijk en welke kwaliteiten moeten we behouden?* Ook is er gekeken naar wat er nodig is om de dromen te bereiken, en of alle dromen wel tegelijk waargemaakt kunnen worden. Op basis van de dromen zijn ambities geformuleerd, samen met stakeholders en ketenpartners. In december 2022 is het ambitiedocument vastgesteld door de gemeenteraad.

In fase 2 is ook gestart met het OER, hoe de omgevingsvisie en het OER samenhangen is beschreven in paragraaf 3.2.

Fase 3: Bouwen (Keuzes en afronding)
De ambities zijn vertaald naar twee scenario's voor de gemeente Boxtel. In deze scenario's zijn de uitersten opgezocht, om zo tot keuzes te komen. Samen met bewoners, maatschappelijke partijen, ketenpartners, de ambtelijke organisatie, het college en de raad zijn de scenario's aangescherpt. Beide scenario's zijn beoordeeld in het OER om een goed beeld te krijgen over welke ambities wel en niet gerealiseerd kunnen worden. Vervolgens is een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Deze is beoordeeld en daarna zijn de laatste aanscherpingen gemaakt tot een definitief voorkeursalternatief, wat nu de omgevingsvisie is.

Fase 4: Oplevering
De laatste fase is het vaststellen van de omgevingsvisie. Tijdens deze fase kunnen inwoners nog één keer hun mening geven tijdens de officiële inspraakprocedure. Daarna stelt de gemeenteraad de omgevingsvisie vast. Hierna is geen beroep meer mogelijk. De omgevingsvisie is een visie voor de lange-termijn. Na de vaststelling vormt de omgevingsvisie de basis voor omgevingsprogramma's en het omgevingsplan.

2.2 De inhoud van de omgevingsvisie

In de omgevingsvisie staat hoe de gemeente Boxtel zich gaat ontwikkelen tot 2040. Er worden beslissingen gemaakt over bijvoorbeeld de kwaliteiten, de groene omgeving en de leefbaarheid van de gemeente Boxtel. Omdat de ruimte beperkt is, maar de vraag groot, is het belangrijk om goed na te denken over wat waar kan en hoe functies gecombineerd kunnen worden. De omgevingsvisie helpt om de juiste balans te vinden tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving:

- De visie geeft een integrale richting aan ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving, en de uitwerking van beleid in onder andere programma's en het omgevingsplan;
- De visie geeft een uitnodigend en inspirerend toekomstbeeld dat is opgesteld met en voor inwoners, organisaties en (maatschappelijke) ondernemers;
- De visie geeft de werkwijze aan: wat doet de gemeente, wat doet de markt, waar is de samenleving aan zet, en welke voorwaarden worden hierbij gesteld?

2.2.1 De gemeente Boxtel

De gemeente Boxtel ligt in de provincie Noord-Brabant. In de gemeente liggen naast de kern Boxtel nog drie kernen, namelijk: Esch, Lennisheuvel en Liempde (zie Figuur 2.2). Er is veel groen en natuur in de gemeente, zo ligt er in het zuidwesten Natura 2000-gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen. Ook zijn er veel landgoederen en bossen. Boxtel is de grootste kern in de gemeente, waar ook voorzieningen zijn. De omliggende kernen maken hier ook gebruik van.

De gemeente Boxtel ligt binnen de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven en heeft een goede (OV-)verbinding met deze steden. Boxtel ligt aan de snelweg A2 en de spoorlijn Eindhoven - Tilburg. De kernen in de gemeente zijn forensendorpen, mensen wonen in de kernen en werken vooral in steden in de buurt. In de gemeente is er ruimte voor industrie, waardoor de gemeente veel verschillende soorten bedrijven aantrekt en werkgelegenheid creëert. Er wordt aandacht besteed aan de verdere transitie binnen de landbouw en daarbij zoeken we ook naar oplossingen voor leegstaande stallen

De gemeente Boxtel is een groene gemeente, met veel bomen, parken en water. Dit zorgt voor een fijne leefomgeving en biedt ruimte voor recreatie. De beschikbaarheid van woningen staat onder druk. Er is behoefte aan ontmoeting, (basis-)voorzieningen in elke kern en mogelijkheden om te sporten en te bewegen. Inwoners organiseren zich om hun ideeën, inzichten en wensen waar te maken. Initiatieven zijn vaak gericht op sociale verbondenheid, ontmoeten, duurzaamheid en samen iets bereiken.

De gemeente draagt bij aan de doelen van het Klimaatakkoord. Het groen en het water draagt bij aan de biodiversiteit. Van oudsher is er in de gemeente veel aandacht voor duurzaamheid en ook nu zijn er veel initiatieven uit de samenleving die zich hierop richten. Het is belangrijk dat iedereen die dat wil hieraan mee kan doen.

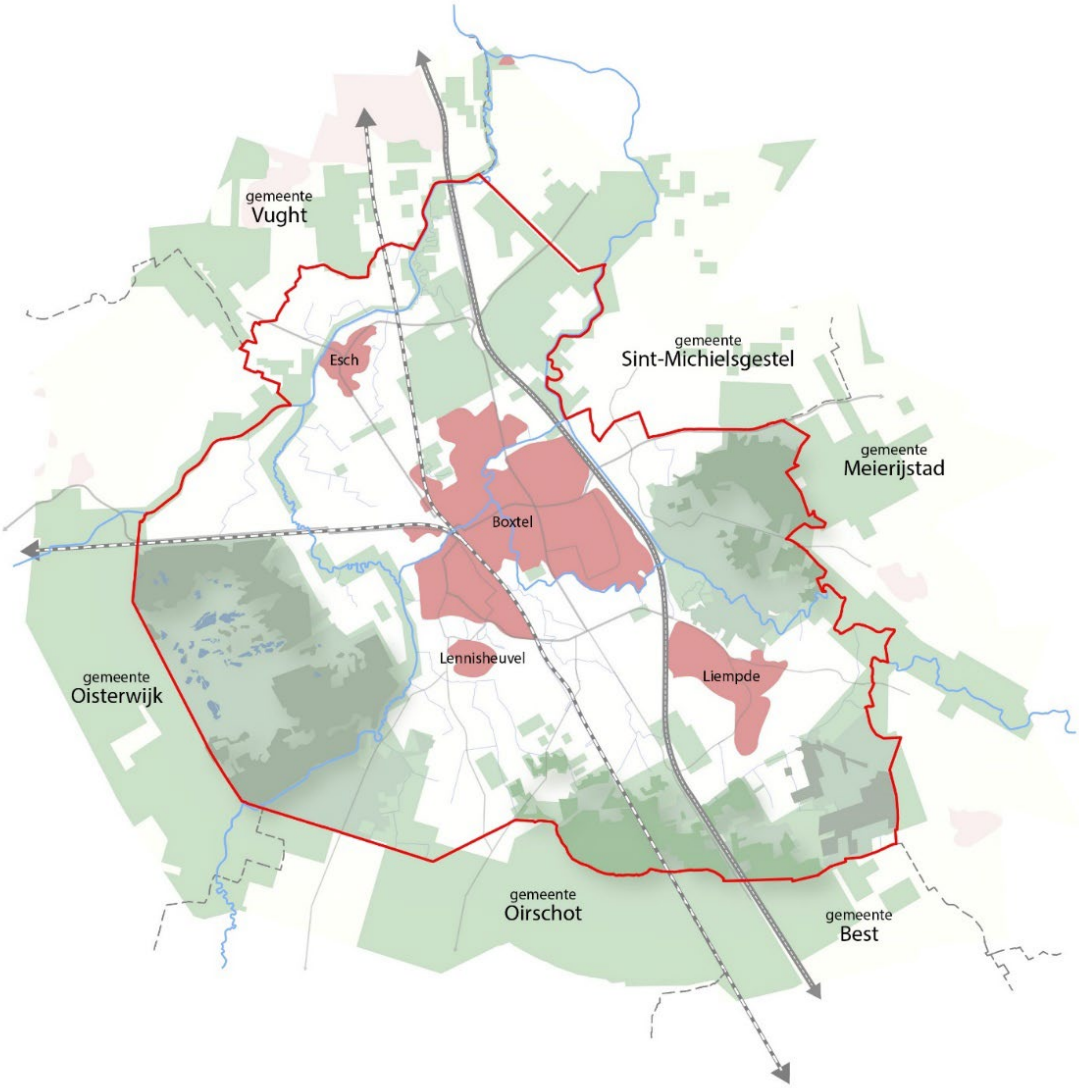

Figuur 2.2: Ligging van de gemeente Boxtel.

2.2.2 Thema's, dromen en ambities

De omgevingsvisie is opgebouwd aan de hand van vier hoofdthema's: *Aangenaam leven, Verbindend netwerk, Krachtige economie* en *Inclusieve duurzaamheid* (zie Figuur 2.3).

Het hoofdthema *Aangenaam leven* heeft betrekking op wonen en alles wat samenhangt met een aangename woonomgeving. Hieronder vallen onderwerpen, zoals het landschap, natuur, voorzieningen, gezondheid en veiligheid.

Het hoofdthema *Verbindend netwerk* gaat over de netwerken. In fysieke zin gaat het hierbij om netwerken voor verkeer- en vervoer, zowel boven- als ondergronds. In sociale zin gaat het om netwerken die eraan bijdragen dat iedereen volwaardig mee kan doen in de samenleving.

Het hoofdthema *Krachtige economie* gaat over de economische aspecten, zoals het vestigingsklimaat, kennis en innovatie en de arbeidsmarkt in de gemeente. Ook de transitie van duurzame landbouw en toerisme en recreatie zijn van belang in dit hoofdthema.

Het hoofdthema *Inclusieve duurzaamheid* gaat in op klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. Het gaat hier over de omschakeling naar circulariteit en hernieuwbare energie (energie die afkomstig is uit natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld, bijvoorbeeld door zonnepanelen of een warmtepomp). Ook biodiversiteit, bodem en water komen terug binnen dit hoofdthema.

Figuur 2.3: Hoofdthema's uit de omgevingsvisie Boxtel 2040

Elk van deze hoofdthema's is opgedeeld in subthema's, zoals te zien in Figuur 2.4Figuur 2.4.

Figuur 2.4: Themacirkel van de omgevingsvisie van de gemeente Boxtel

Samen met bewoners en andere betrokkenen heeft de gemeente Boxtel vastgesteld de kwaliteiten van de gemeente zijn en wat de dromen zijn voor 2040. De kernkwaliteiten van Boxtel zijn groen, verbonden en ondernemend. Per thema zijn meerdere dromen voor de toekomst van Boxtel vastgelegd. Deze zijn vervolgens vertaald naar ambities. Over de kwaliteiten, de dromen en de ambities kan meer worden gelezen in de omgevingsvisie. In Tabel 2.1 staan de ambities zoals deze zijn vastgesteld voor de gemeente Boxtel.

Tabel 2.1: Ambities uit de omgevingsvisie Boxtel 2040

Thema	#	Ambitie
Aangenaam leven	1	**Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.** Er worden woningen toegevoegd op basis van transformatie (bijvoorbeeld door leegstaande kantoren of winkels te verbouwen tot woningen), verdichting (bijvoorbeeld door het splitsen van grote woningen en percelen) en/of uitbreidingen aan de randen van de kernen. Er is aandacht voor de betaalbaarheid en geschiktheid voor alle doelgroepen door middel van een divers aanbod. Ook zijn er nieuwe en flexibele woonvormen bijgekomen.
	2	**De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.** Inwoners hebben vanuit hun kern toegang tot basisvoorzieningen door de nabijheid of goede bereikbaarheid van de basisvoorzieningen. De basisvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld winkels, zorgorganisaties of onderwijsinstellingen, geven de bewoners de mogelijkheid om elkaar tegen te komen.
	3	**De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.** Er zijn goede fiets- en wandelroutes, (water)speelplaatsen, zitbankjes, pleintjes, open en groene schoolpleinen. De buitenruimte is zoveel mogelijk toegankelijk om te wandelen, fietsen en sporten, waardoor bewegen aantrekkelijker is voor jong en oud. Boxtel heeft een breed sportaanbod dat we in de toekomst willen behouden. Ook zijn er sportvoorzieningen en beweegroutes buiten de deur waar iedereen gebruik van kan maken en elkaar kan ontmoeten. Kunst en cultuur in de fysieke leefomgeving is toegankelijk voor iedereen.
	4	**De leefomgeving is veilig en gezond.** We nemen de gevolgen voor veiligheid (o.a. risico's bij de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen) en bescherming van de gezondheid mee bij de afweging van initiatieven. Overlast door stank en geluid is afgenomen en de kwaliteit van de lucht is verbeterd.
	5	**Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.** Groenstructuren en erfgoed, bijvoorbeeld oude bomenrijen en sloten, zijn versterkt en met elkaar verbonden. Dat geldt ook voor natuurgebieden en het groen binnen en buiten de bebouwde kom. Het gaat hierbij om de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen en water. Er is meer aandacht voor het behouden, uitbreiden, beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de natuurgebieden, landgoederen, monumenten en beekdalen. Dit is zowel voor de natuur (biodiversiteit) als voor de toegankelijkheid en beleving van inwoners. Het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes en poelen, verbetert de biodiversiteit en de beleving. Bedrijven, inwoners en de gemeente werken samen om het groen te onderhouden.
	6	**De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.** De -sociale- veiligheid is beter door zichtbare, goed onderhouden, aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimtes, zoals pleinen, wegen, fiets- en wandelpaden en groen. De fietsroutes en oversteekplaatsen zijn veilig. De verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel zijn verbeterd door te werken volgens de principes van Duurzaam Veilig Verkeer.
Verbindend netwerk	7	**Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.** Het hoogwaardige OV-netwerk (HOV) is uitgebreid met meer treinen en bussen naar 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er zijn meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen en de wandelroutes zijn beter en mooier. Dit betekent dat er een uitgebreid netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden is, met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Ook

Thema	#	Ambitie
		zijn er meer (elektrische) deelauto's en laadpalen in de kernen te vinden. De kernen zijn autoluw ingericht en een (eigen) auto voor de deur wordt minder vanzelfsprekend. Het aandeel autoverplaatsingen is afgenomen.
	8	**De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.** Station Boxtel is de op- en overstaplocatie waar trein, bus, (deel)auto, fietspad en wandelpad samen komen. De kernen en bedrijven zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor zowel bewoners als bezoekers van onze gemeente. Dit kan onder andere door slimme verkeersystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's.
	9	**De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.** We stimuleren gelijke kansen, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven dicht bij de bewoners, in hun eigen netwerk. We ondersteunen het onderwijsnetwerk in onze gemeente en er is aandacht voor duidelijke communicatie. Zoveel mogelijk mensen kunnen langer meedoen met de maatschappij, want als je tot op hoge leeftijd mee kunt doen is er ook minder vereenzaming. Bewoners die een handje extra nodig hebben weten waar ze een helpende hand kunnen vinden, door contact in de buurt.
Krachtige economie	10	**Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).** Zo kunnen onze boeren aanvullende functies hebben zoals natuurbeheer, een zorgboerderij of recreatie. De cirkels bij de kringloop zijn zo klein als het kan en zo groot als noodzakelijk. Waar mogelijk combineren we de ontwikkelingen binnen duurzame landbouw met andere opgaven zoals klimaat, water, energie en natuur. Ook is er meer aandacht voor streekproducten en de kwaliteit van voedselproductie.
	11	**De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.** De gemeente heeft aantrekkelijke, historische en compacte kernen die worden gekenmerkt door gastvrijheid en een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. De kernen vormen een uitvalsbasis voor bewoners, recreanten en toeristen om het landschap, de steden en de natuur (bijvoorbeeld de Kampina, Het Groene Woud, van Gogh Nationaal Park) in de buurt te ontdekken.
	12	**De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.** De gemeente biedt voldoende ruimte aan ondernemers die inzetten op de maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzame initiatieven en de circulaire economie. Er zijn binnen de gemeente broedplaatsen voor innovatie op het gebied van de circulaire en/of biobased economie. Doordat de gemeente samenwerkt met de Regio Noordoost Brabant, Noordoost Brabant Werkt, AgriFood Capital, Brainport, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, is er voor iedereen passend werk.
Inclusieve duurzaamheid	13	**Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.** De ondergrond (de bodem en watersystemen) speelt een belangrijke rol bij het maken van keuzes voor de inrichting van de leefomgeving. We houden rekening met de effecten van ontwikkelingen op de kwaliteit van de bodem en het watersysteem. Denk hierbij aan het beperken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen en het zo min mogelijk verstoren van kwetsbare ondergrond. We stemmen het bovengronds-gebruik beter af op de (on)mogelijkheden die de ondergrond biedt. Er is geen nieuwe ernstige bodemverontreiniging bij gekomen en kansen worden benut om bestaande bodemverontreiniging op te lossen bij nieuwe ontwikkelingen.

Thema	#	Ambitie
	14	**Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.** Water krijgt meer ruimte binnen de gemeente. Dat gaat niet alleen over de beekdalen, maar er is bijvoorbeeld ook meer afwisselend en passend groen dat we gebruiken om water op te vangen en langer vast te houden. Er is minder verhard oppervlak. Dat is goed voor de biodiversiteit en het draagt bij aan verkoeling in warme periodes. Ook zijn er bewoners die meehelpen met groenonderhoud in de straat. Door goede voorlichting weten bewoners hoe je om kan gaan met klimaatadaptie en kiezen ze steeds vaker voor groene daken en groene tuinen die regenwater opvangen. Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd.
	15	**Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.** Zo is er bijvoorbeeld minder restafval per inwoner. Bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten werken we 'biobased': een duurzame manier van bouwen waarbij we werken met hernieuwbare grondstoffen en natuurlijke bouwmaterialen (zoals hout, grassoorten of schimmels). Ook gebruiken we minder nieuwe spullen doordat we gebruik maken van lokale kringloop-initiatieven en doordat er steeds meer producten worden gedeeld. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door goede voorlichting.
	16	**De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.** Bestaande woningen en bedrijfspanden zijn verduurzaamd en gaan van het aardgas af. Daarmee besparen we energie en wordt er grootschalig energie opgewekt. Het duurzame imago van Boxtel is versterkt. Bewoners en ondernemers weten wat ze zelf kunnen doen om duurzamer te wonen of werken en ze weten wat de voordelen hiervan zijn. De gemeente faciliteert initiatieven, zodat deze haalbaar en betaalbaar zijn voor inwoners en ondernemers.

2.2.3 Trends en ontwikkelingen

In Nederland spelen er een aantal trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de vier thema's. Op nationaal niveau is er gekeken naar de effecten van de energietransitie, klimaatadaptatie, het landelijk gebied en duurzame verstedelijking. Daarnaast is er per thema gekeken wat de trends en ontwikkelingen zijn binnen de gemeente Boxtel.

Aangenaam leven
Binnen het thema Aangenaam leven is te zien dat er een middelmatige groei aan inwoners wordt verwacht tot 2035, wat zorgt voor een strijd om ruimte. Ook wordt het verschil met tussen het stedelijk gebied en het buitengebied steeds kleiner. Huishoudens wonen in huizen die niet bij hun inkomen passen en ouderen blijven langer thuis wonen. De drukte op de woningmarkt neemt toe en er is te weinig aanbod voor starters en senioren.

Verbindend netwerk
Binnen het thema Verbindend netwerk is te zien dat de drukte op de weg toeneemt, maar dat er ruimte voor groei is rond het openbaar vervoer. Er wordt meer thuis gewerkt en manieren van contact veranderen. Er ontstaan grotere verschillen tussen jong en oud en arm en rijk. Inwoners komen steeds vaker zelf met ideeën en hebben een actieve houding.

Krachtige economie
Binnen het thema Krachtige economie is te zien dat de komst van GreenTech Park Brabant zorgt voor een verandering van het type bedrijven dat aanwezig is in de gemeente. Er is meer ruimte voor bedrijven die zich bezighouden met circulariteit en/of natuurlijke grondstoffen. Er is een stijging te zien in het aantal arbeidsmigranten. Ook verandert het type werk in de landbouw.

Inclusieve duurzaamheid

Binnen het thema Inclusieve duurzaamheid is er, naar de landelijke doelstelling om energieneutraal te zijn in 2050, te zien dat de gemeente ernaar streeft zo snel mogelijk energieneutraal te zijn en een duurzame samenleving te bewerkstelligen. Klimaatadaptatie wordt steeds belangrijker en er is een toename in circulaire landbouw en bedrijvigheid en deel-mobiliteit. Er wordt gezocht naar nieuwe manieren voor duurzame energie.

3 Hoe is het OER gemaakt?

3.1 Algemene aanpak

Het OER bij de omgevingsvisie Boxtel geeft inzicht in:

1. **De kwaliteiten van de leefomgeving van Boxtel**
   Hoe staat de leefomgeving in Boxtel er op dit moment voor? Dat is beschreven in de 'foto van de leefomgeving' en vormt de referentiesituatie van dit OER. De referentiesituatie is zowel de huidige situatie als de autonome ontwikkeling (dit is bestaand beleid waarover al besluiten zijn genomen). De 'foto van de leefomgeving' is opgenomen in bijlage A1 van dit OER. De huidige situatie laat zien hoe het er op dit moment voor staat in Boxtel. De autonome ontwikkeling is de situatie in 2030 bij ongewijzigd voortzetten van het vastgestelde beleid. Daar waar mogelijk wordt een doorkijk gemaakt naar 2040. Uit de 'foto van de leefomgeving' blijkt waar het de leefomgeving nu 'op orde' is en waar er nu en bij bestaand, ongewijzigd beleid knelpunten of problemen verwacht worden. Deze knelpunten zijn ook visueel weergeven in een knelpuntenkaart. In hoofdstuk 4 zijn de belangrijkste conclusies uit de 'foto van de leefomgeving' beschreven.

2. **De gevolgen van het beleid op de leefomgeving**
   Dit laat zien wat de verwachte gevolgen zijn van het nieuwe beleid wat onderdeel uitmaakt van de scenario's en het (concept) voorkeursalternatief voor de ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente Boxtel en in hoeverre dat de autonome trends de kwaliteiten van de leefomgeving beïnvloeden. Om dit te kunnen beoordelen moet de omgevingsvisie voldoende concrete uitspraken bevatten van nieuw beleid en waar een relatie met de leefomgeving mee gelegd kan worden.

3. **Of het beleid bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities**
   Dit laat zien in hoeverre verwacht wordt dat het nieuwe beleid bijdraagt aan het halen van de ambities die met de omgevingsvisie nagestreefd worden.

3.2 Proces en aanpak

Onderstaand Figuur 3.1 geeft het proces van dit OER schematisch weer, waarbij ook de interactie met de omgevingsvisie te zien is. In deze paragraaf worden de stappen op hoofdlijnen beschreven. In de overige paragrafen van dit hoofdstuk worden deze stappen uitgebreider beschreven.

NRD
De NRD beschrijft welke onderscheidende alternatieven in het OER onderzocht gaan worden ('reikwijdte'). Daarnaast staat er in de NRD welke beoordelingsaspecten onderzocht gaan worden, de manier waarop en met welke diepgang ('detailniveau') dat gebeurt.

Beoordelingskader
In het beoordelingskader zijn beoordelingsaspecten opgenomen die in dit OER beoordeeld zijn. Het vormt daarmee het kader voor de beschrijving van de huidige situatie en de autonome ontwikkelingen en de effecten van de omgevingsvisie.

Foto van de leefomgeving
In de 'foto van de leefomgeving' zijn de huidige situatie en autonome ontwikkeling tot 2030 beschreven voor de beoordelingsaspecten zoals opgenomen in het beoordelingskader. Autonome ontwikkelingen zijn trends, ontwikkelingen en vigerend beleid. Het is opgesteld op basis van de best beschikbare actuele informatie, data en toekomst-prognoses. Aanvullend is een doorkijk gemaakt naar 2040.

Effectbeoordeling scenario's en concept-voorkeursalternatief
In het OER zijn twee scenario's voor nieuw beleid onderzocht. Beide scenario's zijn ingevuld vanuit een bepaalde dominante invalshoek, waarbij beide scenario's een bepaalde nadruk kennen qua beleidsinvulling. Aan de hand van het beoordelingskader zijn de effecten van de scenario's in beeld gebracht. Op basis van de resultaten van de effectbeoordeling van de scenario's, heeft de gemeente Boxtel een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Daarbij zijn elementen uit de twee scenario's samengevoegd tot één alternatief. Deze is vervolgens op effecten beoordeeld.

Effectbeoordeling definitief voorkeursalternatief
De resultaten van de effectbeoordeling van het concept-voorkeursalternatief heeft de gemeente gebruikt bij het opstellen van een concept-omgevingsvisie. Hierin staat het definitieve voorkeursalternatief voor in de omgevingsvisie op te nemen nieuw beleid. Dit is één omvattend geheel van strategische, richtinggevende hoofdlijnen voor nieuw omgevingsbeleid. Aan de hand van het beoordelingskader zijn de effecten van het nieuwe beleid in beeld gebracht.

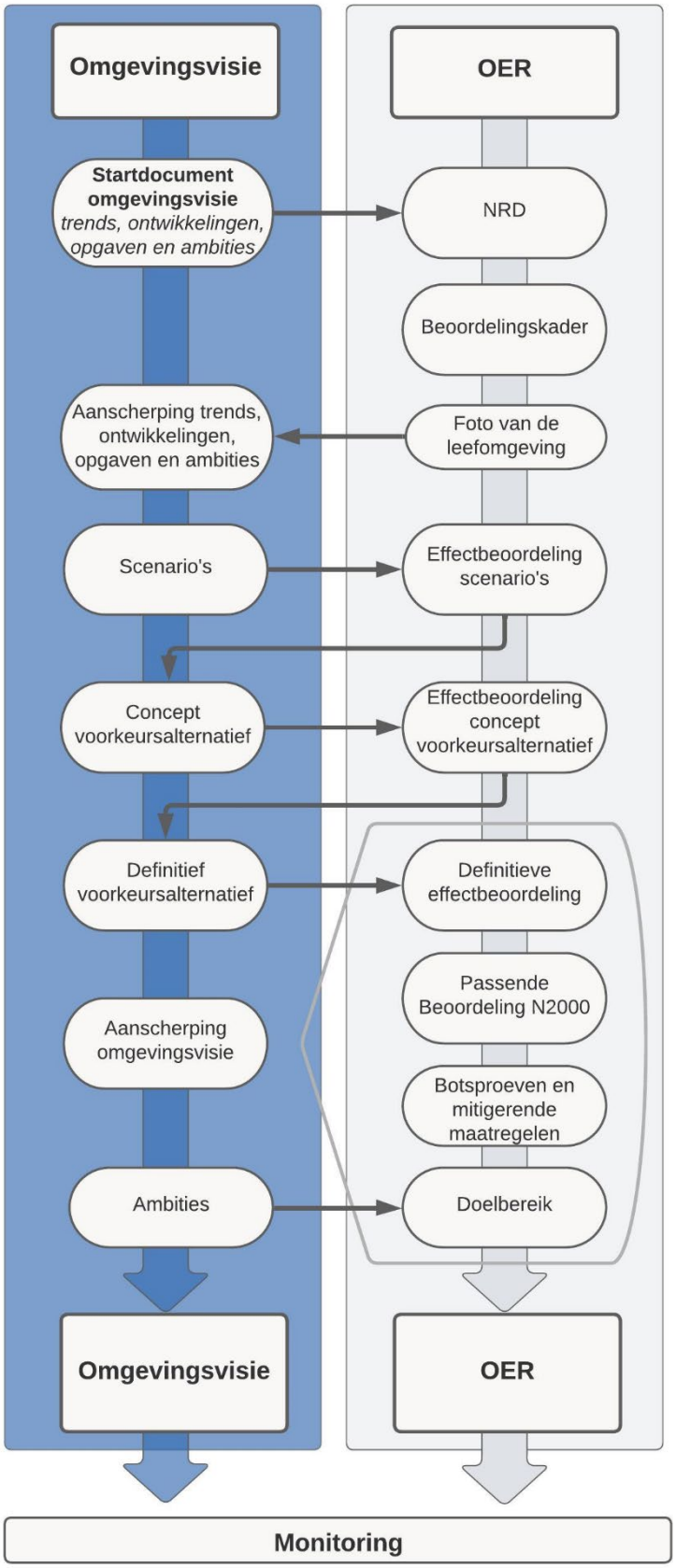

Figuur 3.1: Processchema omgevingsvisie en OER gemeente Boxtel

Passende Beoordeling Natura 2000
Omdat op voorhand niet uitgesloten kon worden dat het nieuwe beleid tot significante negatieve effecten in Natura 2000-gebieden leidt, is een Passende Beoordeling opgesteld. Daarin is beoordeeld of het nieuwe beleid tot significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden kan leiden en zo ja, op welke manier die effecten voorkomen kunnen worden ('mitigerende maatregelen').

Botsproeven en mitigerende maatregelen
Met zogenaamde 'botsproeven' is beoordeeld in hoeverre het nieuwe beleid consistent is en of ze ruimtelijk gezien naast elkaar kunnen bestaan. Er is beoordeeld of de verschillende beleidsonderdelen elkaar versterken en conflicteren. Voor het concept- en definitieve voorkeursalternatief zijn botsproeven uitgevoerd.

Voor leefomgevingsaspecten waar het nieuwe beleid risico's oplevert op negatieve effecten, en waar er ondanks het nieuwe beleid nog sprake is van een tekortschietend kwaliteitsniveau mogelijkheden voor verdere verbetering gegeven. Dat is gedaan in de vorm van beleidsopties of concrete mitigerende maatregelen.

Doelbereik
Op basis van de beoordelingsaspecten van het OER die samenhangen met de ambities van de omgevingsvisie, is beoordeeld in hoeverre het nieuwe beleid bijdraagt aan het behalen van die ambities. Voor de twee scenario's en het concept-voorkeursalternatief is een doorkijk gegeven naar het doelbereik en het definitieve voorkeursalternatief is beoordeeld op doelbereik.

Monitoring
Monitoring is een belangrijk onderdeel van de omgevingsvisie volgens de Omgevingswet. Door middel van monitoring worden de effecten van het beleid uit de omgevingsvisie inzichtelijk en wordt de kans geboden om tijdig bij te sturen in de gewenste richting. Monitoring maakt geen onderdeel uit van dit OER, wel is er een aanzet gegeven. In hoofdstuk 13 wordt hier nader op ingegaan als onderdeel van het vervolg op dit OER.

3.3 Het beoordelingskader

De kwaliteiten van de leefomgeving en de effecten van de omgevingsvisie zijn in beeld gebracht aan de hand van het beoordelingskader (zie Tabel 3.1). Het beoordelingskader volgt de brede en integrale benadering uit de Omgevingswet. Dit betekent dat naast de thema's binnen de fysieke leefomgeving het beoordelingskader ook sociale en economische thema's bevat. Met een dergelijk breed beoordelingskader kan het OER daadwerkelijk bijdragen aan een goede en brede weging van alle relevante belangen in de omgevingsvisie van de gemeente Boxtel.

Het beoordelingskader is het resultaat van een analyse van opgaven in de fysieke leefomgeving en de ambities voor de omgevingsvisie. Bij het opstellen van te beschouwen beoordelingsaspecten is ook in ogenschouw genomen welke gegevens er beschikbaar waren. Het beoordelingskader is gaandeweg binnen de procesaanpak van het OER verder aangescherpt ten opzichte van de NRD, waarbij sommige beoordelingsaspecten zijn opgesplitst of samengenomen.

Tabel 3.1: Beoordelingskader

Hoofdthema	Sub-thema	Beoordelingsaspecten
Verbindend netwerk	Iedereen kan mee doen	Maatschappelijke deelname
	Bereikbaarheid	Fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, doorstroming en bereikbaarheid
	Openbaar vervoer	Ontsluitingskwaliteit OV
Krachtige economie	Arbeidsmarkt	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt
	Vestigingsklimaat	Werklocaties
	Kennis en innovatie	Kennis en innovatie*
	Toerisme en recreatie	Toerisme en recreatie*
	Duurzame landbouw	Duurzame landbouw*
Inclusieve duurzaamheid	Afval en grondstoffen	Circulariteit*
	Energie- en warmtetransitie	Duurzame energieopwekking, duurzame woningen, energiebesparing
	Klimaatadaptatie (wateroverlast, hitte en droogte)	Wateroverlast, hitte, droogte
	Bodem, water en ondergrond	Bodemkwaliteit*, oppervlaktewater, grondwater*
Aangenaam leven	Natuur	Beschermde natuur (N2000), Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones*, biodiversiteit, groene leefomgeving
	Landschap, cultuurhistorie, erfgoed en archeologie	Landschap, cultuurhistorie, erfgoed en archeologie*
	Veiligheid	Omgevingsveiligheid, verkeersveiligheid, sociale veiligheid
	Milieu	Geurhinder, geluidhinder, luchtkwaliteit
	Gezondheid	Beweegvriendelijke leefomgeving
	Wonen en voorzieningen	Passend woningaanbod, passend voorzieningenaanbod

** Voor deze aspecten geldt dat deze kwalitatief zijn omschreven, waardoor er geen waardeoordeel in de vorm van een kwaliteitsniveau is toegekend.*

3.4 De ‘foto van de leefomgeving’

De ‘foto van de leefomgeving’ beschrijft de staat van de leefomgeving in de gemeente Boxtel. Hierbij wordt de huidige situatie en de autonome ontwikkeling tot 2030 gemeentebreed beschreven, en daar waar mogelijk een doorkijk gegeven naar 2040. De huidige situatie en de autonome ontwikkeling vormen samen de referentiesituatie voor dit OER. De beschrijving van de huidige situatie en de autonome ontwikkeling is in samengevatte en visuele vorm weergeven in het ‘rad van de leefomgeving’, in de vorm van kwaliteitsniveaus hoe de leefomgeving ervoor staat (zie Figuur 3.3).

Wijze van beschrijven van de referentiesituatie
De huidige situatie en autonome ontwikkeling zijn beschreven en er is een kwaliteitsniveau toegekend. Daarmee is een overzichtelijk beeld ontstaan van waar de leefomgeving gemeentebreed op orde is, waar er problemen en knelpunten optreden en wat de autonome trends daarin zijn. Voor de toekenning van een kwaliteitsniveau aan de beoordelingsaspecten is per beoordelingsaspect een schaallat gedefinieerd. Op basis van deze schaallat is een kwaliteitsniveau toegekend aan de huidige situatie en de autonome ontwikkeling. Over het algemeen: bij kwaliteitsniveau 'groen' is overwegend sprake van een goede kwaliteit, dat wil zeggen: er is geen sprake van overschrijding van wettelijke of beleidsnormen, knelpunten of anderszins. Bij kwaliteitsniveau 'rood' is sprake van overwegend slechte kwaliteit, dat wil zeggen: er is sprake van overschrijding van normen of knelpunten. Bij kwaliteitsniveau 'oranje' is er sprake van een wisselend beeld ten aanzien van de aanwezigheid van problemen en/of het risico op problemen, de kwaliteit zit dan tussen groen en rood in.

Rad van de leefomgeving
De resultaten van de beoordeling van de huidige situatie en autonome ontwikkeling worden weergeven in het zogenaamde 'rad van de leefomgeving'. Het rad visualiseert hoe de kwaliteit van de leefomgeving er in de gemeente Boxtel voor staat voor alle thema's en beoordelingsaspecten. In de beoordeling van de beoordelingsaspecten zijn de volgende kwaliteitsniveaus gehanteerd:

- Gemeentebreed overwegend geen sprake van knelpunten of problemen ('goed')
- Gemeentebreed overwegend wisselend sprake van wel en geen knelpunten/problemen of risico ('oranje')
- Gemeentebreed overwegend sprake van knelpunten/problemen ('slecht')

In het rad wordt de huidige situatie weergeven door de witte aaneengesloten lijn, de autonome ontwikkeling wordt weergeven door de donkerblauwe stippellijn.

De navolgbaarheid van de 'foto van de leefomgeving'
Voor het zo objectief, navolgbaar en reproduceerbaar mogelijk toekennen van kwaliteitsniveaus zijn de volgende factoren bepalend:
1. Beschikbare informatie en status daarvan;
2. Beschikbare referentiewaarde voor het definiëren van een groen, oranje en rood kwaliteitsniveau;
3. Waardering van de autonome ontwikkeling.

Deze drie factoren worden hieronder verder toegelicht.

1. Beschikbare informatie en status daarvan
Er wordt onderscheid gemaakt in drie verschillende vormen van beschikbare informatie:
1. Kwantitatieve informatie: dit betreft cijfermatige informatie, bijvoorbeeld data uit rekenmodellen of meetgegevens.
2. Kwalitatieve informatie: dit betreft niet-cijfermatige informatie, bijvoorbeeld kaartmaterieel met landschapstypen.
3. *Expert judgement*: in dit geval is er geen kwantitatieve of kwalitatieve informatie beschikbaar en wordt teruggevallen op het oordeel van een expert.

Over het algemeen geldt dat kwantitatieve informatie het meest objectief, navolgbaar en reproduceerbaar is, en *expert judgement* het minst. Kwalitatieve informatie zit er tussenin. Er is daarom gestreefd om de beoordeling zoveel mogelijk op basis van objectieve, kwantitatieve informatie te baseren. Bij beoordelingsaspecten waar dat niet beschikbaar is, is teruggevallen op kwalitatieve informatie. Daar waar

ook geen kwalitatieve informatie beschikbaar is, is teruggevallen op *expert judgement*. In de 'foto van de leefomgeving' (zie bijlage A1) is per beoordelingsaspect aangegeven welk type informatie is gebruikt.

Bronvermelding
De leefomgevingskwaliteiten voor de huidige situatie en de autonome ontwikkeling zijn in beeld gebracht op basis van beschikbare (cijfermatige en kwalitatieve) informatie bij de gemeente Boxtel, de provincie Noord-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, Waterschap De Dommel en openbare bronnen. Per thema en beoordelingsaspect is in de navolgende hoofdstukken aangegeven welke bronnen specifiek zijn gebruikt. In de beschouwing van de autonome ontwikkeling zijn de gevolgen van verschillende trends en ontwikkelingen voor de verschillende beoordelingsaspecten meegewogen, zoals technologische ontwikkelingen (zoals in mobiliteit en digitalisering), maatschappelijke ontwikkelingen (zoals ontwikkeling van de economie en het aantal huishoudens) en andere autonome trends die de kwaliteit van de fysieke leefomgeving beïnvloeden (zoals klimaatverandering). Ook is meegewogen wat de verwachte invloed is als het bestaande beleid wordt voortgezet. Waar mogelijk worden belangrijke onzekerheden expliciet benoemd (denk bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van schone, emissieloze voertuigtechnologie).

2. Beschikbare referentiewaarde voor het definiëren van een groen, oranje en rood kwaliteitsniveau
Onder referentiewaarde wordt hier verstaan een waarde waaraan een kwaliteitsniveau wordt gerelateerd. Hierbij is onderscheid gemaakt in:

1. Wettelijke normen;
2. Vastgestelde beleidsnormen of -doelstellingen
3. Advieswaarden van instituten (bijvoorbeeld GGD, RIVM, WHO);
4. Vraag versus aanbod (vanuit maatschappij, markt);
5. Benchmark ten opzichte van gemeentelijke doelstellingen/ambities;
6. Benchmark ten opzichte van landelijk gemiddelde, tijdreeksen (ontwikkelingen van de indicator over de afgelopen tijd) en geografische vergelijkingen (cijfers en trends van vergelijkbare gemeenten of de provincie Brabant);
7. *Expert judgement*.

Bovenstaande opsomming moet als rangorde gezien worden qua objectiviteit, navolgbaarheid en reproduceerbaarheid. Per beoordelingsaspect is het afgelopen als een ladder, te beginnen bij 1 en eindigen bij 7. Daar waar er wettelijke normen beschikbaar zijn, zijn die gehanteerd. Bij afwezigheid van wettelijke normen is teruggevallen op vastgestelde beleidsnormen en zo verder. Daar waar geen enkele andere referentie beschikbaar is om een kwaliteitsniveau aan te relateren, is teruggevallen op *expert judgement*. In de hoofdstukken met de resultaten van de beoordeling zijn telkens aan het begin de gehanteerde informatie en referentiewaarde gedefinieerd.

Voorbeeld schaallat kwaliteitsniveau: luchtkwaliteit
Binnen het thema 'aangenaam leven' en sub-thema 'milieu' is één van de beoordelingsaspecten 'luchtkwaliteit'. Het beoordelingscriterium daarbij is de concentratie van en blootstelling aan fijnstof (PM_{10}, $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2).

Beschikbare informatie: kwantitatief, concentratiekaarten op basis van modelberekeningen.
Referentiewaarde: wettelijke normen (grenswaarden Wet milieubeheer) en gezondheidskundige advieswaarden (WHO).

Hiermee is voor dit aspect kwantitatieve informatie beschikbaar en wettelijke normen en gezondheidskundige advieswaarden als referentiewaarden voor de definitie van kwaliteitsniveaus. Op basis hiervan is de onderstaande schaallat voor kwaliteitsniveaus toegekend.

Tabel 3.2: Voorbeeld schaallat kwaliteitsniveau: luchtkwaliteit

Kwaliteitsniveau	Luchtkwaliteit
Groen	Wettelijke grenswaarden worden overal behaald en WHO-advieswaarden worden (zo goed als) overal behaald.
Oranje	Wettelijke grenswaarden worden overal of bijna overal behaald, WHO-advieswaarden worden niet gehaald.
Rood	Op meerdere locaties worden wettelijke grenswaarden overschreden.

Op basis van de beschikbare kwantitatieve informatie en de gedefinieerde schaallat is het kwaliteitsniveau toegekend voor de huidige situatie en de autonome ontwikkeling. Het toegekende kwaliteitsniveau is een gemeentebreed beeld, daar waar er specifieke relevante afwijkingen zijn van het gemeente brede beeld wordt dat in de onderbouwende beschrijving benoemd.

De toegekende kwaliteitsniveaus zijn voor alle beoordelingsaspecten in het 'rad van de leefomgeving' toegekend, zoals in Figuur 3.2 weergegeven.

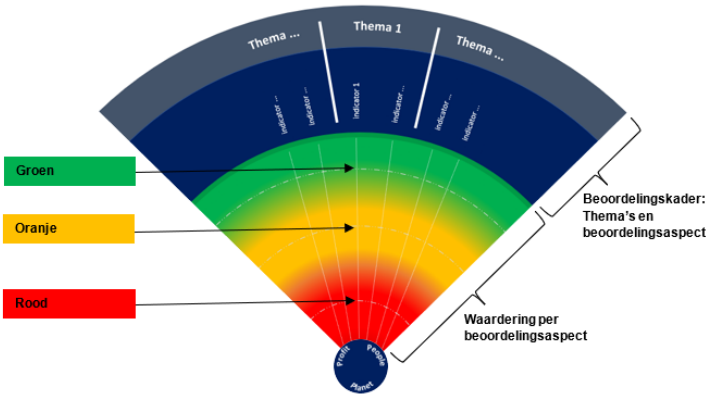

Figuur 3.2: Algemene schaallat van de beoordelingsaspecten zoals visueel weergegeven in een uitsnede van het Rad van de leefomgeving

3. Waardering autonome ontwikkeling

Bij de beschouwing van beoordelingsaspecten is een waardering gegeven aan de autonome ontwikkeling, op basis van een kwalitatieve inschatting van ontwikkelingen die optreden als gevolg van:

- De mate waarin autonome trends en ontwikkelingen leiden tot een vooruitgang of achteruitgang van de huidige situatie, zoals demografische veranderingen, klimaatveranderingen en veranderingen in de woningmarkt.
- De mate waarin voortzetting van bestaand (gemeentelijk) beleid leidt tot een vooruitgang of achteruitgang.
- De mate waarin besluiten over plannen, programma's en projecten die worden geïnitieerd door andere partijen zoals Rijkswaterstaat, het Waterschap Aa en Maas en andere overheden leidt tot een vooruitgang of achteruitgang.

Toekomstjaar autonome ontwikkeling

De omgevingsvisie Boxtel is gericht op 2040. Omdat de meeste beschikbare informatie over autonome trends of prognoses voor leefomgevingsaspecten niet verder gaan dan 2030 of omdat de onzekerheidsmarge na 2030 groot wordt, is in het OER 2030 in beginsel als toekomstjaar gehanteerd. Aanvullend is een doorkijk gegeven richting 2040.

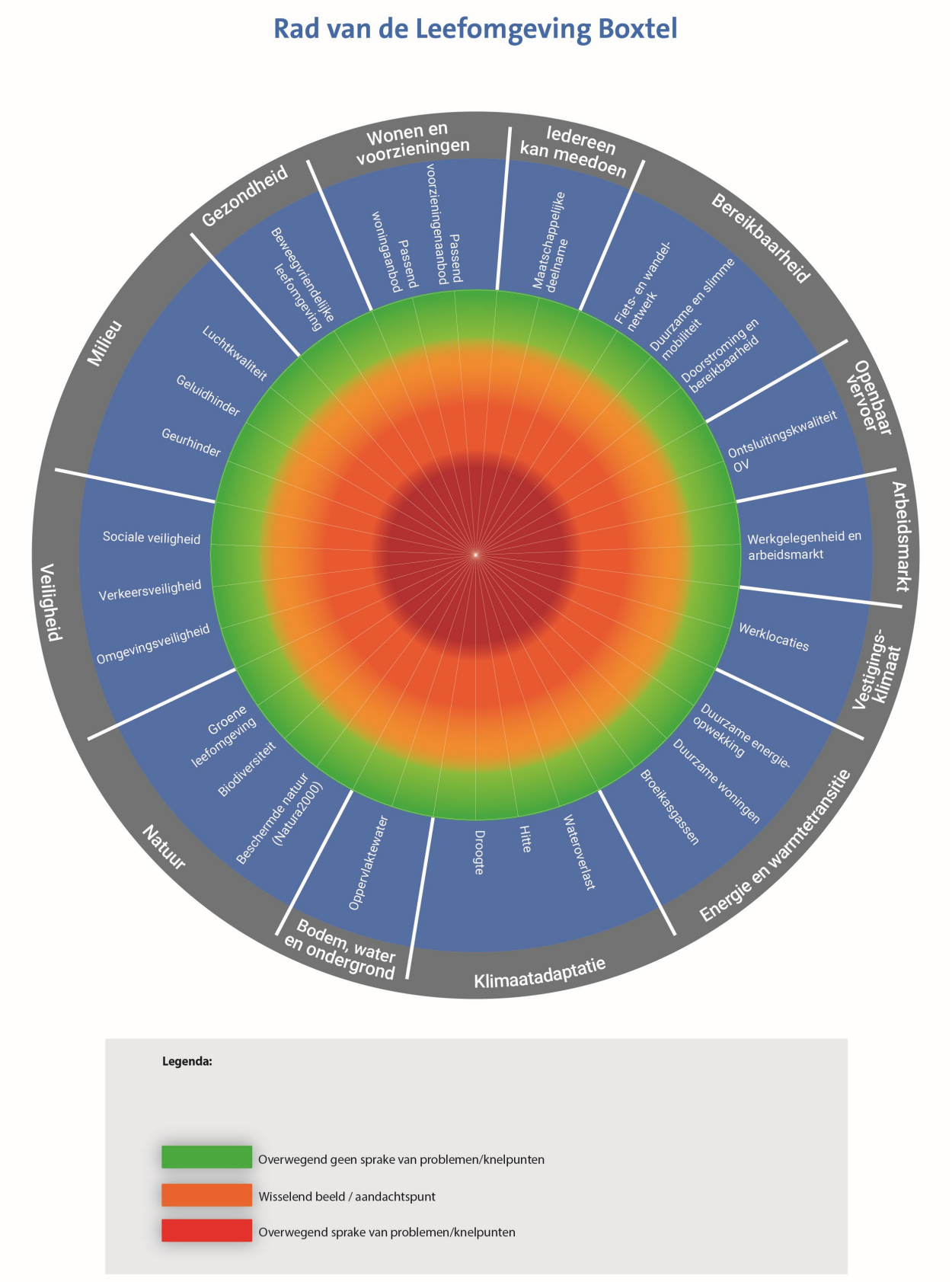

Figuur 3.3: Rad van de leefomgeving gemeente Boxtel (zonder invulling)

3.5 De effectbeoordeling

Het OER toetst het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie op effecten, dit heet de effectbeoordeling. De gemeente Boxtel heeft ervoor gekozen eerst twee scenario's voor nieuw beleid op te stellen om 'de hoeken van het speelveld' te ontdekken. Deze scenario's zijn ook op effecten beoordeeld. De beoordeling van effecten van deze scenario's geeft inzicht in de consequenties van (beleids)keuzes en helpt om het beleid in de omgevingsvisie verder aan te scherpen. Op basis van de twee scenario's is vervolgens een concept-voorkeursalternatief gedefinieerd. De effectbeoordeling van de scenario's en het concept-voorkeursalternatief is gedaan in tussentijdse notities. De resultaten hiervan zijn te lezen in hoofdstuk 5 en 6.

De beoordelingsmethodiek

Voor de beoordeling van het nieuwe beleid geldt dat er enkel beleidsuitspraken beoordeeld worden die nieuw en concreet genoeg zijn en dat er zicht is op de uitvoering. Dit beleid moet echter nog wel verder geconcretiseerd worden in vervolgplannen, -programma's en -besluiten. In dit stadium kunnen effecten van het nieuwe beleid nog niet kwantitatief beschouwd worden, dus er is gekozen voor een kwalitatieve beschouwing. De effecten zijn beschreven in kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Deze effecten hoeven niet daadwerkelijk op te treden, maar ze geven wel een indicatie van de mogelijke gevolgen van het nieuwe beleid. Deze informatie voorziet de makers van de omgevingsvisie van input over hun nieuwe beleid. Doordat de gemeente Boxtel heeft gekozen voor scenario's en een concept-voorkeursalternatief voordat er een voorkeursalternatief is, kan de gemeente tijdig bijsturen en mogelijke negatieve effecten mitigeren. Of het effect daadwerkelijk optreedt, is onder meer afhankelijk van de precieze beleidsinvulling en concretisering van het beleid in bijvoorbeeld een omgevingsplan of omgevingsprogramma.

Scoping van de beoordelingsaspecten

Het nieuwe (voorgenomen) beleid bestaat uit meerdere beleidsuitspraken die over bepaalde thema's gaan. Voorbeelden van thema's zijn natuur, mobiliteit en duurzame energie. Voorafgaand aan de effectbeoordeling is er op basis van *expert judgement* bepaald met welke beoordelingsaspecten uit de 'foto van de leefomgeving' de beleidsuitspraak raakvlakken heeft, dit heet scoping. Het kan zijn dat een beoordelingsaspect gerelateerd is aan meerdere onderwerpen. In bijlage A2 een tabel opgenomen die de relatie laat zien tussen de thema's van het nieuwe beleid en de beoordelingsaspecten. Alle aspecten uit de foto van de leefomgeving zijn gerelateerd aan tenminste één beleidsuitspraak.

Tabel 3.3: Gehanteerde scoringstabel bij effectbeoordeling

Score	Definitie
++	Zeer grote kans op een positief effect
+	Kans op een positief effect
-	Risico op een negatief effect
- -	Zeer groot risico op negatief effect
0	Nagenoeg geen effect
n.v.t.	Geen raakvlak tussen beleidsuitspraak en beoordelingsaspect

De beoordeling

Elke beleidsuitspraak is vervolgens enkel op deze beoordelingsaspecten beoordeeld in termen van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Het kan ook zijn dat er wel een relatie is maar dat er nagenoeg geen effect te verwachten is. In enkele gevallen is er sprake van zowel kansen als risico's. In deze gevallen is per saldo op basis van *expert judgement* een afweging gemaakt of er sprake is van overwegend kansen of risico's. Voor de beoordeling is een vijfpuntschaal gehanteerd, deze is weergeven in Tabel 3.3.

De effecten in het ‘rad van de leefomgeving’
De kansen op positieve effecten en de risico’s op negatieve effecten zijn geprojecteerd in het rad van de leefomgeving. Dit geeft, per beoordelingsaspect, inzicht in de ontwikkeling van het nieuwe beleid ten opzichte van de referentiesituatie. Op basis van deze informatie is in één oogopslag zichtbaar of de omgevingsvisie leidt tot een relatieve kwaliteitsverbetering of -verslechtering ten opzichte van de referentiesituatie. Het gaat om een inschatting van het nieuwe kwaliteitsniveau op basis van de relatieve ontwikkeling. De nadruk ligt hierbij op de verbeteringen en verslechteringen ten opzichte van de referentiesituatie in plaats van op de nieuwe kwaliteitsniveaus.

Door de resultaten van de effectbeoordeling van de scenario’s en het concept-voorkeursalternatief in het rad van de leefomgeving te projecteren, is ook zichtbaar op welke beoordelingsaspecten aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de leefomgeving verder te verbeteren. De effectbeoordeling van de scenario’s en concept-voorkeursalternatief ten opzichte van de referentiesituatie is in de tussentijdse notities bijgevoegd (zie bijlagen A3 en A4). De daar benoemde kansen en risico’s zijn bij elkaar opgeteld. Daaruit is afgeleid of er overwegend sprake is van meer kansen op positieve effecten of risico’s op negatieve effecten. In hoeverre er sprake is van kansen op positieve effecten en risico’s op negatieve effecten is benoemd in de tussentijdse notities en samengevat in dit OER.

3.6 De botsproeven

De omgevingsvisie Boxtel schetst een samenhangend en integraal beeld van de leefomgeving van de gemeente Boxtel, de opgaven die er liggen, de ambities die de gemeente wil behalen en het nieuwe beleid dat helpt de ambities te halen. Omdat het om een samenhangend, integraal beeld gaat, is het van belang dat het voorgenomen beleid voldoende consistent is en niet conflicteert. Hierbij is het van belang dat dat de ene uitspraak voor nieuw beleid geen afbreuk doet aan een andere uitspraak, maar dat uitspraken elkaar juist versterken. Want alleen dan kun je spreken van integraal beleid dat in samenhang bijdraagt aan het verbeteren van leefomgevingskwaliteiten en het behalen van ambities. In dit OER zijn zogenaamde ‘botsproeven’ uitgevoerd, waarbij de onderlinge samenhang tussen beleidsuitspraken is beschouwd. De beleidsuitspraken zijn, op systematische wijze, onderling met elkaar geconfronteerd en beoordeeld op potentiële onderlinge versterking en strijdigheid. In Tabel 3.4 is de score weergeven die bij de systematische beoordeling gehanteerd is.

Tabel 3.4: Gehanteerde scoringstabel bij botsproeven

Score	Definitie
+	Kans op synergie/versterking
0	Nagenoeg geen effect
-	Risico op tegenstrijdigheid
+/-	Zowel sprake van synergie als tegenstrijdigheid
n.v.t.	Geen raakvlak tussen beleidsuitspraken

3.7 Het doelbereik

Draagt het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie bij aan het halen van de gestelde ambities? Dat is de vraag die centraal staat in het doelbereik. In het OER is beoordeeld in hoeverre de ambities zoals deze geformuleerd zijn, haalbaar zijn in 2040 en in welke mate de beleidsuitspraken uit het voorkeursalternatief bijdragen. Om tijdig te kunnen bijsturen is ervoor gekozen ook een doorkijk naar het doelbereik te geven op basis van de effectbeoordeling van het concept-voorkeursalternatief. Op die manier is de gemeente Boxtel in de gelegenheid gesteld om het beleid, waar nodig, aan te passen om de ambities te halen.

3.8 De Passende Beoordeling

De gemeente Boxtel legt in haar omgevingsvisie het ruimtelijk beleid vast. In het OER wordt bepaald of dit beleid uitvoerbaar is. In dat kader is in het OER met behulp van een voortoets bepaald of een Passende Beoordeling uitgevoerd moet worden. De Wet natuurbescherming schrijft namelijk voor dat wanneer een activiteit of plan significant negatieve effecten kan hebben op een Natura 2000-gebied een Passende Beoordeling moet worden opgesteld. Bij deze beoordeling wordt niet alleen gekeken naar de gevolgen van de activiteit zelf, maar ook naar de gevolgen die de activiteit in combinatie met andere activiteiten of plannen heeft. Het nieuwe plan kan alleen worden vastgesteld, wanneer op grond van de Passende Beoordeling is vastgesteld dat de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied niet zullen worden aangetast.

De Passende Beoordeling is de wettelijke plantoets die hoort bij kaderstellende plannen waarvan een significant negatief effect op een Natura 2000-gebied op voorhand niet uitgesloten kan worden. Het doel van de Passende Beoordeling is:

- Het in beeld brengen van de risico’s op significant negatieve effecten op de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-netwerk als gevolg van het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie.
- Beschrijven van mitigerende maatregelen en/of beleidsaanpassingen die nodig zijn om significante effecten te voorkomen. Het gaat hier met name om aanbevelingen voor de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten.
- Waar relevant: kansen op positieve effecten.

Het detailniveau van de Passende Beoordeling sluit aan bij het detailniveau van de omgevingsvisie en het definitief voorkeursalternatief. In de Passende Beoordeling is bepaald welke factoren een knelpunt zijn bij het behalen van de doelen van de gebieden binnen de verschillende Natura 2000-landschappen. Dit geeft handvatten om een risico-inschatting te maken van de nieuwe beleidsuitspraken. Wanneer bijvoorbeeld verstoring een belangrijk knelpunt binnen een Natura 2000-landschap is, dan is er eerder sprake van een risico op een negatief effect bij beleid dat leidt tot een toename van verstoring. Wanneer van het nieuwe beleid de locatie bekend is, kan nauwkeuriger worden aangegeven welke Natura 2000-gebieden beïnvloed kunnen worden. Aan de hand van deze informatie dient de Passende Beoordeling aannemelijk te maken dat aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden is uit te sluiten en dat het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie uitvoerbaar is. De Passende Beoordeling sluit aan op de beoordeling die in het OER is gemaakt.

4 Wat staat er in de ‘foto van de leefomgeving’?

4.1 Algemeen beeld

De staat van de fysieke leefomgeving van Boxtel is samengevat weergegeven in het ‘rad van de leefomgeving’ (zie Figuur 4.1). De witte lijn geeft de huidige situatie weer, de witte stippellijn de autonome ontwikkeling in 2030. Het verschil tussen de autonome ontwikkeling en de huidige situatie geeft weer in hoeverre er sprake is van een negatieve of positieve autonome trend voor de verschillende beoordelingsaspecten. De positie van de lijnen in het Rad (de witte doorgetrokken lijn en de witte stippellijn) is per indicator bepaald aan de hand van de definitie en de gehanteerde schaallat voor de waardering van de huidige en autonome situatie. Dit wordt beschreven per indicator in de ‘foto van de leefomgeving’ in bijlage A1.

Huidige situatie: wisselend kwaliteitsbeeld
De huidige staat van de fysieke leefomgeving in Boxtel laat een wisselend beeld zien. Vooral voor de aspecten maatschappelijke deelname, duurzame woningen en verkeersveiligheid staat de fysieke leefomgeving er op dit moment over het algemeen goed voor (‘groen’). Leefomgevingsaspecten met een laag kwaliteitsniveau (‘rood’) zijn fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen, wateroverlast, beschermde natuur (Natura 2000), omgevingsveiligheid en geluidhinder.

Autonome ontwikkeling 2030: negatieve en positieve trends
De autonome ontwikkeling in Boxtel laat wisselende trends zien in de kwaliteit van de leefomgeving. Bij fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit en omgevingsveiligheid is ook in 2030 nog sprake van een tekortschietend kwaliteitsniveau, naar verwachting op hetzelfde niveau als in of verslechterend ten opzichte van de huidige situatie (kwaliteitsniveau ‘rood’). Voor de aspecten duurzame energieopwekking, broeikasgassen en geluidhinder zijn positieve autonome trends te verwachten, maar niet voldoende om ‘uit het rood’ te komen. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij bovengenoemde aspecten belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie. De locaties van deze knelpunten zijn verder toegelicht in paragraaf 4.2.

De aspecten werkgelegenheid en arbeidsmarkt, hitte, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod en passend voorzieningenaanbod zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’ maar laten autonoom een verslechterende trend zien. Ook voor deze aspecten liggen belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie. Deze aspecten zijn dan ook verder toegelicht in paragraaf 4.2.

Daarentegen zijn de aspecten wateroverlast en beschermde natuur (Natura 2000) in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, maar is de verwachting dat deze autonoom verbeteren naar kwaliteitsniveau ‘oranje’. De aspecten ontsluitingskwaliteit OV, droogte, oppervlaktewater, biodiversiteit, groene leefomgeving, sociale veiligheid en geurhinder zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, maar laten autonoom geen verandering zien.

De aspecten doorstroming en bereikbaarheid en luchtkwaliteit zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’ en laten autonoom een verbetering binnen ‘oranje’ zien. Het aspect werklocaties laat autonoom een verbetering van ‘oranje’ naar ‘groen’ zien.

De aspecten maatschappelijke deelname, duurzame woningen en verkeersveiligheid zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’ en blijven autonoom gelijk of laten een verbetering binnen ‘groen’ zien.

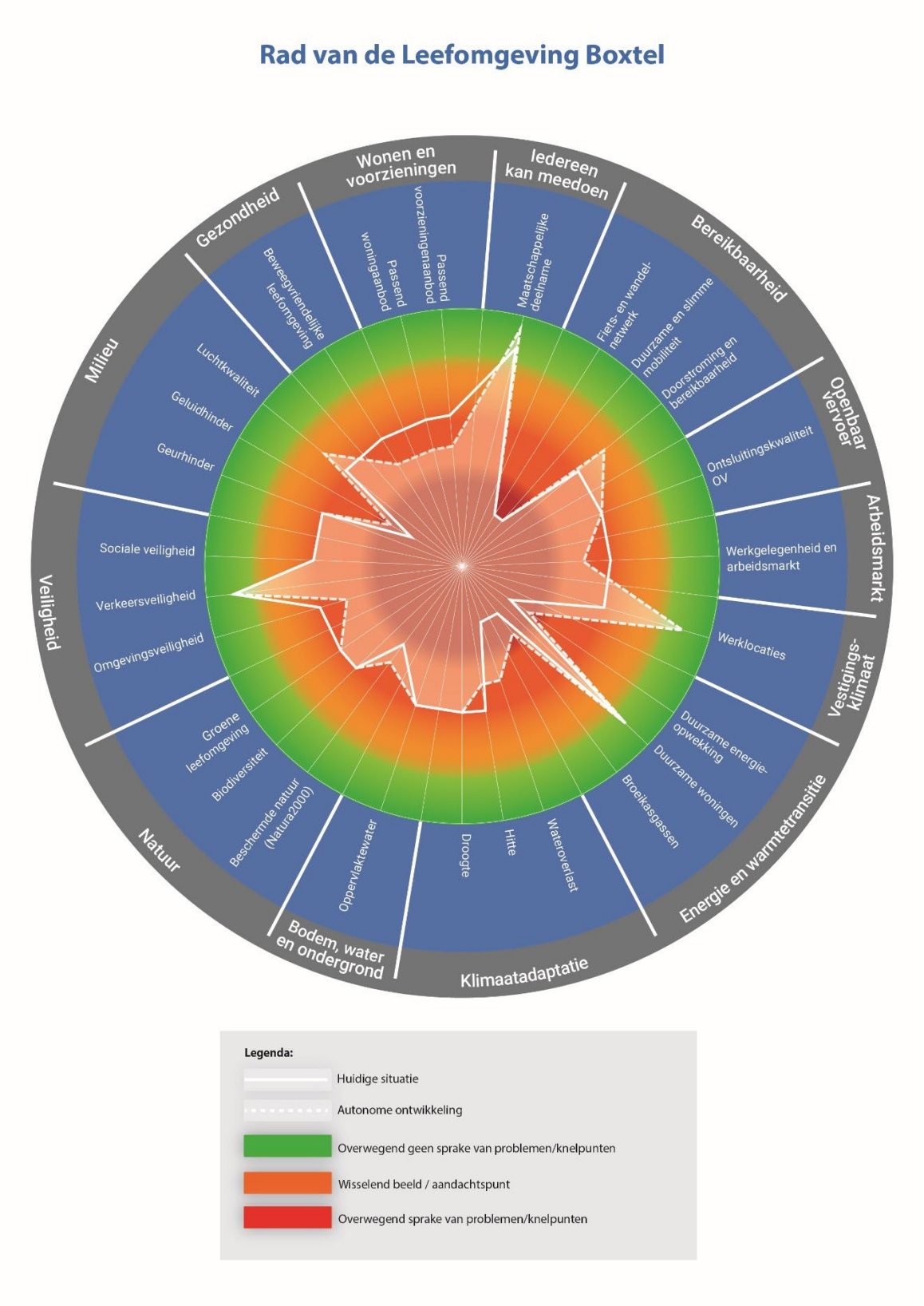

Figuur 4.1: Rad van de leefomgeving gemeente Boxtel

4.2 Belangrijke aandachtspunten

De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau '*rood*' en '*oranje met verslechterende trend*' zijn aangemerkt als knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie. De aspecten waar het om gaat en het specifieke aandachtspunt zijn hieronder omschreven. Figuur 4.2 geeft een deel van deze aspecten visueel weer in een knelpuntenkaart. Voor sommige aspecten geldt dat deze niet ruimtelijk-specifiek te maken zijn, doordat er geen locatie-specifieke informatie is of omdat het een gemeentebreed aspect is (bijv. broeikasgassen). In deze paragraaf is per beoordelingsaspect aangegeven of dat hiervoor geldt of niet.

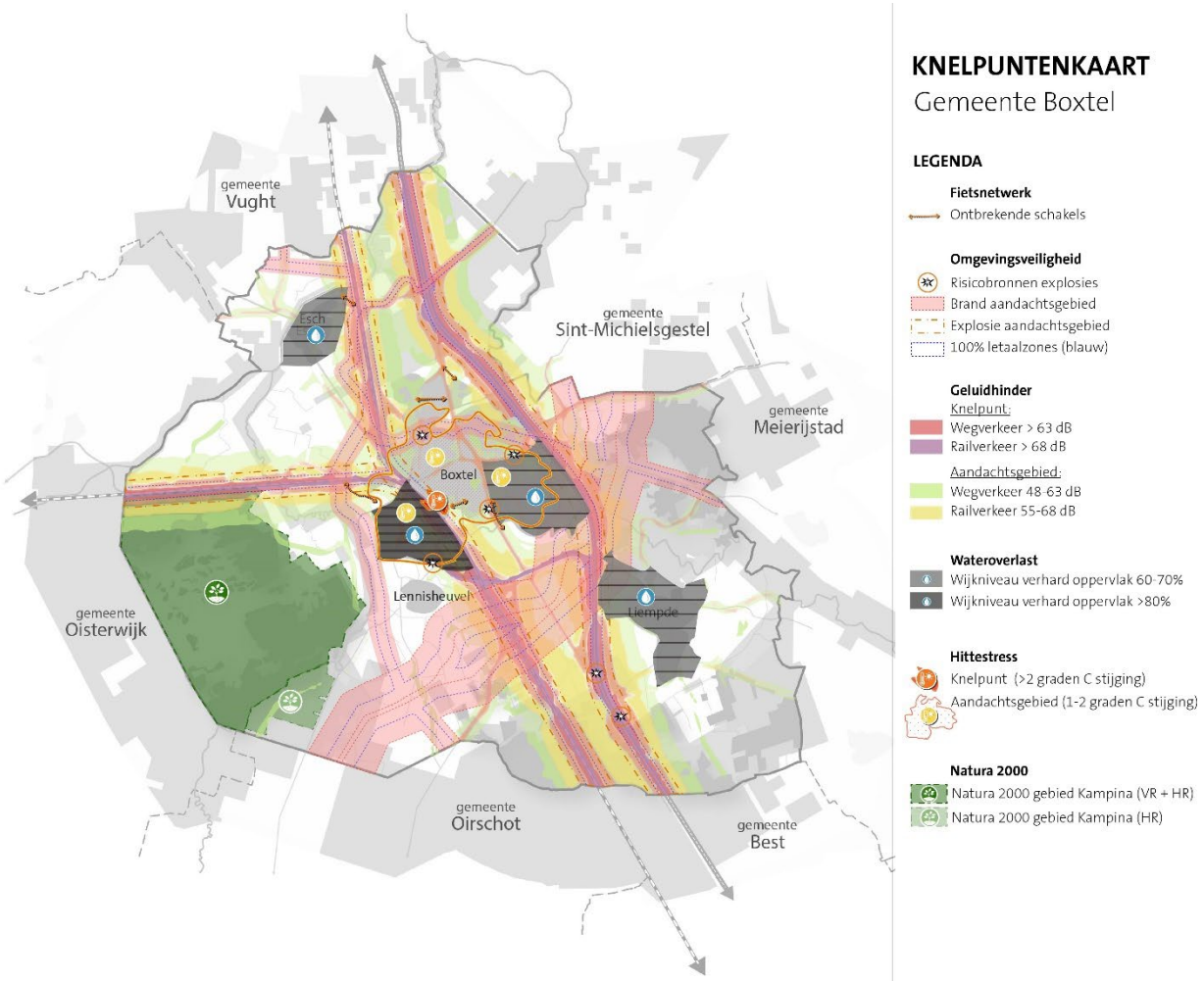

Figuur 4.2: Knelpuntenkaart gemeente Boxtel

Knelpunten
Knelpunten zijn de aspecten die in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en autonoom in het ‘rood’ blijven

Fiets- en wandelnetwerk
In het fietsnetwerk in de gemeente ontbreken op dit moment verbindende schakels. Deze zijn in de kaart aangegeven. Daarnaast ervaren gebruikers de kwaliteit van fietspaden slechter dan landelijk gemiddeld. Dit is niet ruimtelijk-specifiek te maken en is daarom niet in op de kaart weergeven.

Duurzame en slimme mobiliteit
Het aantal deelauto’s en elektrische auto’s blijft in de gemeente Boxtel achter op het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Duurzame energieopwekking
Het percentage duurzaam opgewekte energie ligt lager dan het landelijk gemiddelde en voldoet nog niet aan de doelstelling vanuit de EU. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Broeikasgassen
De gemeente Boxtel voldoet nog niet aan de gestelde reductiedoelen uit de Klimaatwet. Het aspect broeikasgassen is een gemeentebreed aspect en daardoor niet ruimtelijk-specifiek te maken.

Geluidhinder
De aanwezigheid van het spoor en de A2 zijn een bron van geluid. Daarnaast zijn er ook provinciale en lokale wegen in Boxtel waar rondom geluidhinder kan worden ervaren. Deze locaties zijn aangegeven op de kaart.

Aandachtspunten
Aandachtspunten zijn de aspecten die in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en autonoom verbeteren naar ‘oranje’ of in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘oranje’ en autonoom verslechteren binnen ‘oranje’ of naar ‘rood’.

Werkgelegenheid en arbeidsmarkt
Het aantal banen in Boxtel ligt lager dan het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant. Het aspect werkgelegenheid en arbeidsmarkt is een gemeentebreed aspect en daardoor niet ruimtelijk-specifiek te maken.

Wateroverlast
Met name in de bebouwde kom van de kernen in de gemeente Boxtel zijn er tijdens extreme regenbuien locaties waar sprake is of kan zijn van wateroverlast. Dit hangt samen met het percentage verhard oppervlak in de bebouwde kom. Deze locaties zijn aangegeven op de kaart.

Hitte
Hittestress wordt veroorzaakt door een groot percentage verhard oppervlakte. In gebieden waar kwetsbare functies aanwezig zijn (zoals verzorgingstehuizen) kan dit een groot probleem vormen. De aandachtsgebieden voor hittestress zijn weergeven in Figuur 4.2.

Beschermde natuur (Natura 2000)
Natura 2000-gebieden in de omgeving van de gemeente Boxtel voldoen op dit moment nog niet aan de gewenste staat van instandhouding. Daarnaast zijn deze gevoelig voor stikstofuitstoot. In de kaart is het

Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen opgenomen omdat dit gebied binnen de gemeentegrens van Boxtel ligt.

Omgevingsveiligheid
In de gemeente Boxtel ligt een groot aantal (beperkt) kwetsbare gebouwen binnen de aandachtsgebieden voor brand en explosie van verschillende risicobronnen ligt. Daarnaast ligt er een beperkt kwetsbaar gebouw binnen de PR10-6 per jaar contour van Vion Boxtel B.V.. Deze locaties zijn aangegeven op de kaart.

Beweegvriendelijke leefomgeving
De gemeente Boxtel blijft met name achter op het landelijk gemiddelde qua speelplekken en recreatief groen-blauw. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Passend voorzieningenaanbod
In de gemeente Boxtel is de gemiddelde afstand naar bepaalde voorzieningen groter dan gemiddeld genomen in de provincie Noord-Brabant. Het gaat met name om horecavoorzieningen en winkels, culturele voorzieningen en voorzieningen voor gezondheid en welzijn. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Naast bovenstaande aandachtspunten geldt dat de aspecten ontsluitingskwaliteit OV, droogte, oppervlaktewater, biodiversiteit, groene leefomgeving, sociale veiligheid en geurhinder in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘oranje’ en autonoom geen verbetering of verslechtering laten zien. Ook hier ligt een opgave voor de omgevingsvisie. Deze aspecten zijn niet in bovenstaand Figuur 4.2 weergeven.

5 Welke scenario's zijn er onderzocht en wat zijn de gevolgen daarvan?

De gemeente Boxtel heeft ervoor gekozen om twee scenario's voor nieuw beleid op te stellen om 'de hoeken van het speelveld' te ontdekken. Deze scenario's zijn op effecten beoordeeld. De resultaten hiervan zijn opgenomen in een aparte notitie (zie bijlage A3). In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste punten uit deze notitie overgenomen.

5.1 Totstandkoming van de scenario's

De twee scenario's zijn tot stand gekomen door een uitgebreid participatieproces georganiseerd door de gemeente Boxtel. Er zijn twee scenario's opgesteld die de spreekwoordelijke 'hoeken van het speelveld' bevatten. Het nieuwe beleid uit de scenario's is uiteengezet in verschillende thema's, zoals wonen, natuur en mobiliteit. Dit zijn de beleidsuitspraken, per thema is er één beleidsuitspraak. In Tabel 5.1 zijn deze beleidsuitspraken kort samengevat. In bijlage A3 is een uitgebreide beschrijving van beide scenario's opgenomen. Beide scenario's zijn ook ruimtelijk gevisualiseerd in een kaart. In Figuur 5.1 is scenario 1 te zien en in Figuur 5.2 is scenario 2 te zien.

Tabel 5.1: Samenvatting van de beleidsuitspraken van scenario 1 en scenario 2

Thema	Scenario 1	Scenario 2
Wonen	Naoorlogse buurten worden geherstructureerd. Het uitgangspunt is autonome groei van woningen, waarbij aandacht is voor toevoeging van groen en water(berging).	Inbreiding en uitbreiding met maximaal 3.000 nieuwe woningen. De locaties ten noordoosten en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor grootschalige uitbreiding. Meer kleinschalige uitbreiding bij Liempde, Esch en Lennisheuvel.
Voorzieningen	Behoud en optimalisatie van bestaande voorzieningen in elke buurt.	Behoud van bestaande voorzieningen en toevoeging van nieuwe voorzieningen in nieuwe woonwijken.
Natuur	De natuurgebieden worden beter met elkaar verbonden (robuuste ring) met versterking van bestaande natuur en eventueel toevoeging van nieuwe natuur.	Behoud van huidig groen en toevoeging van nieuw groen in lijn met autonoom beleid.
Mobiliteit	De fietsnetwerken in de dorpen worden aangepast en uitgebreid. Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een duurzame mobiliteitshub.	Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een duurzame mobiliteitshub. Daarnaast komen er op verschillende plekken nieuwe ontsluitingswegen om nieuwe woon- en werklocaties beter bereikbaar te maken.
Transitie landelijk gebied	Omschakeling van intensieve landbouw naar natuurinclusieve landbouw. Boeren die willen stoppen krijgen ruimte voor omschakeling naar recreatie en duurzame energieopwekking.	Het landelijk gebied wordt een uitloopgebied waar ontwikkeling van natuur en recreatie samenkomen. Er is ruimte voor duurzamere vormen van landbouw.
Toerisme	Versterking van recreatieve activiteiten in de natuur. Er is ruimte voor kleinschalige overnachtingsmogelijkheden.	Aantrekken van toeristen uit de regio door het versterken van bestaande trekpleisters.
Bedrijventerreinen	Verduurzamen en vergoenen van bestaande bedrijventerreinen. Er komt geen uitbreiding van bedrijvigheid.	Er is een jaarlijkse toename van 2 ha bedrijventerrein per jaar. Bij Ladonk is ruimte voor inbreiding. Bij de A2 is ruimte voor een nieuw bedrijventerrein.

Thema	Scenario 1	Scenario 2
Duurzame energie	Maximale inzet zon op dak en waar nodig zon op land in combinatie met natuur en/of recreatie.	Maximale inzet zon op dak en waar nodig zon op land in combinatie met natuur en/of recreatie. Daarnaast zijn er drie zoekgebieden voor windenergie.

Figuur 5.1 is een weergave van het beleid uit scenario 1.

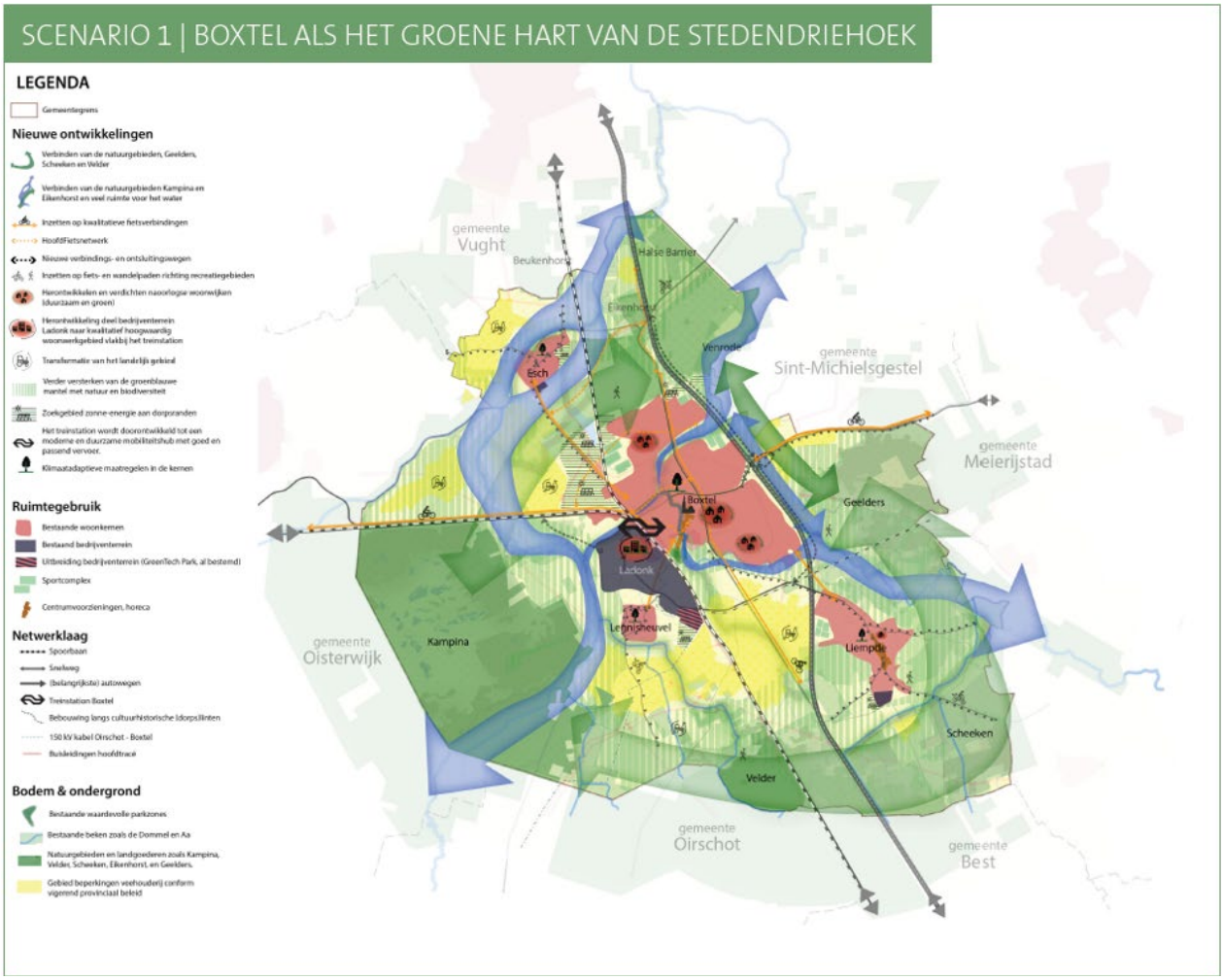

Figuur 5.1: Visualisatie van het beleid uit scenario 1

Figuur 5.2 is een weergave van het beleid uit scenario 2.

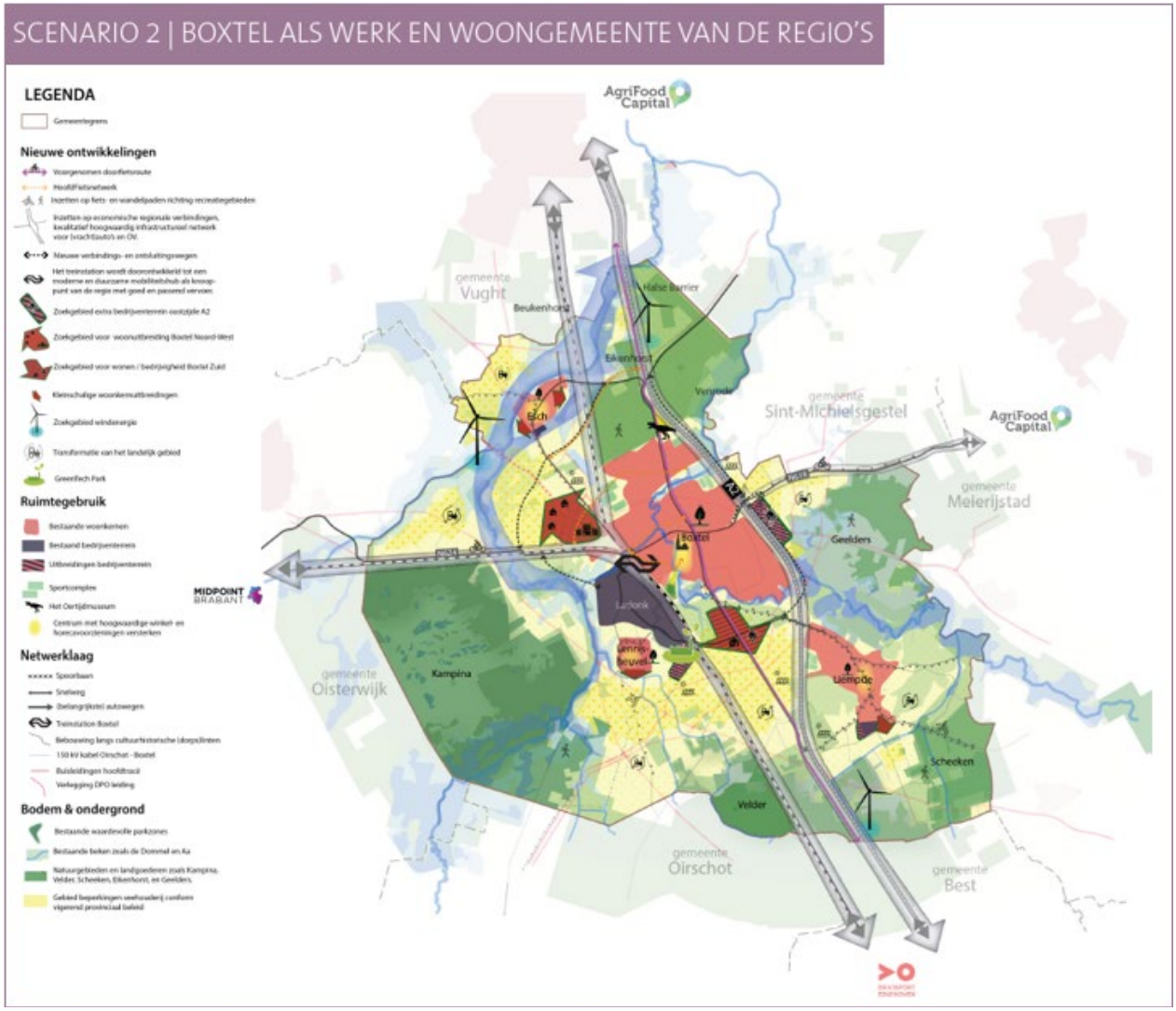

Figuur 5.2: Visualisatie van het beleid uit scenario 2

5.2 Belangrijkste effecten

In bovenstaande paragraaf zijn de beleidsuitspraken kort toegelicht. Deze zijn beoordeeld op omgevingseffecten. In Figuur 5.3 is het rad van de leefomgeving te zien. De witte stippenlijn laat zien hoe elk beoordelingsaspect uit de foto van de leefomgeving zich autonoom ontwikkelt. Daarnaast is weergegeven hoe de scenario's zich ontwikkelen ten opzichte van deze referentiesituatie, dus of er overwegend kansen of risico's voorzien zijn. Zo is ook goed te zien hoe de scenario's scoren ten opzichte van elkaar. Onder de figuur zijn de grootste verschillende tussen de twee scenario's kort toegelicht.

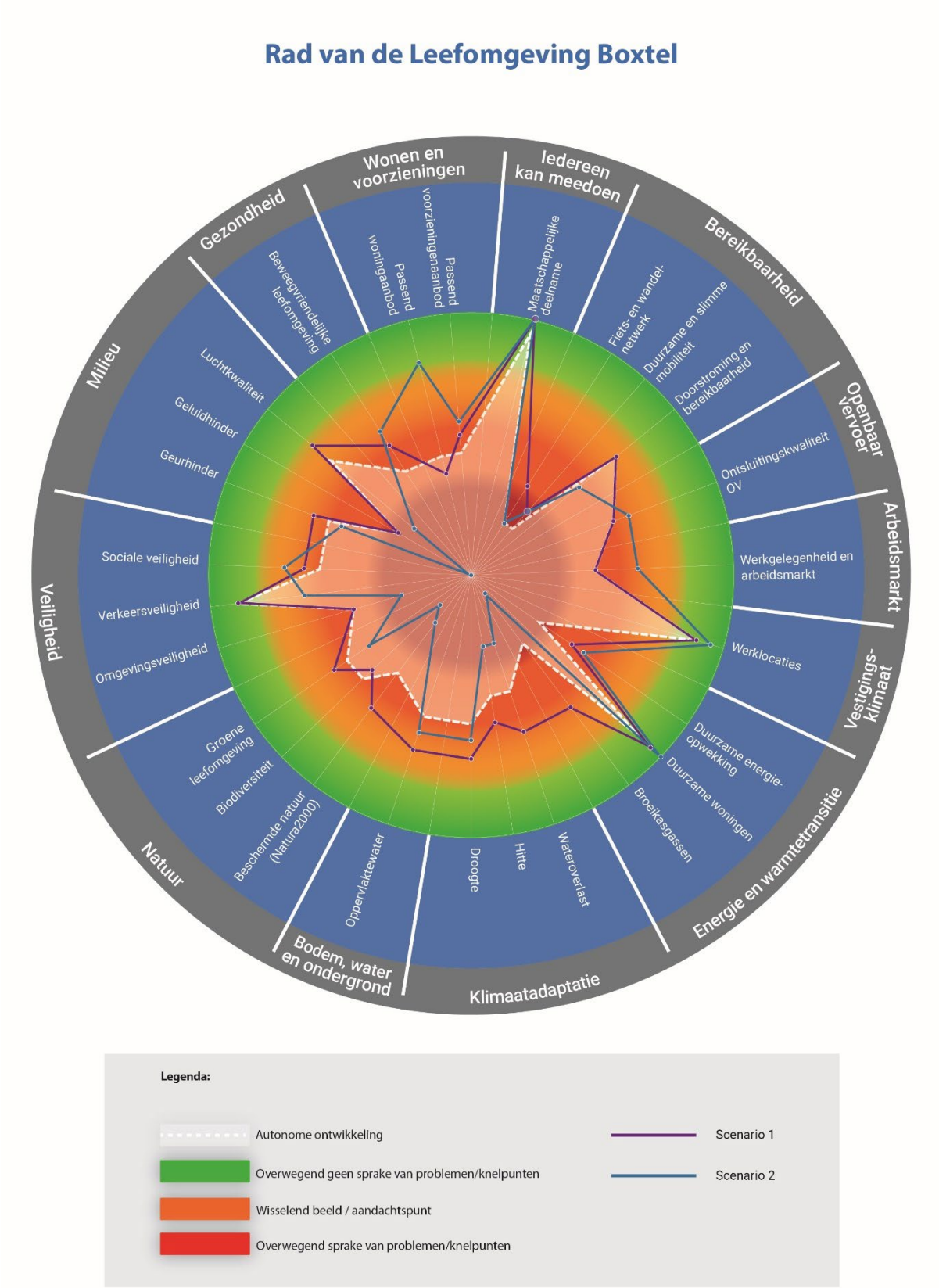

Figuur 5.3: Rad van de Leefomgeving gemeente Boxtel voor de scenario's

Overall biedt scenario 1 meer kansen dan scenario 2. Daarnaast zijn er bij scenario 2 veel meer risico's voorzien. Dit hangt samen met een aantal factoren. Hieronder zijn de belangrijkste verschillen en overeenkomsten, die van invloed zijn op de omgevingseffecten, toegelicht.

Bij scenario 2 zijn veel meer risico's voorzien, omdat ingezet wordt op een forse toename van nieuwe woningen en uitbreiding van bedrijvigheid, met daarbij de toevoeging van nodige voorzieningen en nieuwe ontsluitingswegen. Groei gaat gepaard met gevolgen. Daar tegenover wordt in scenario 1 ingezet op een autonome toevoeging van woningen en geen uitbreiding van voorzieningen en bedrijvigheid. Dit scenario richt zich op behoud en relatief weinig ontwikkeling. Hierdoor zijn bij scenario 2 veel risico's voorzien voor klimaatadaptatie, natuur en milieu die zich in scenario 1 amper voordoen.

Daarnaast zet scenario 1 in op verduurzaming en vergroenen van woongebieden en bedrijventerreinen. Er wordt ook nieuwe natuur toegevoegd in de vorm van verbindingszones. Dit biedt veel kansen voor natuur, terwijl bij scenario 2 enkel het behoud van bestaande natuur centraal staat. Scenario 1 focust op nieuwe fiets- en wandelverbindingen voor eigen bewoners, terwijl scenario 2 inzet op het aantrekken van toerisme van buitenaf waardoor de druk op Boxtel kan toenemen.

Beide scenario's zetten in op zonneparken in combinatie met natuur, waarbij scenario 2 ook een toevoeging van windenergie beslaat. Dit kan risico's vormen voor natuur en geluidhinder.

5.3 Kwalitatieve aspecten

Onderstaande beoordelingsaspecten zijn in de 'foto van de leefomgeving' kwalitatief ingevuld. Voor deze beoordelingsaspecten was onvoldoende specifieke gemeentelijke informatie beschikbaar of kon niet gesteld worden in hoeverre de referentiesituatie er goed of slecht voor staat. Aan deze thema's is daarom geen kwaliteitsniveau toegekend in de 'foto van de leefomgeving'.

In de effectbeoordeling van de scenario's zijn deze kwalitatieve aspecten wel beoordeeld op kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. Hieronder is per scenario voor de kwalitatieve aspecten schematisch weergegeven of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ⬆) of overwegend risico's (rood pijltje omlaag ⬇). Nul (0) betekent dat er geen effecten zijn en twee pijltjes betekent dat dit scenario net wat beter/slechter scoort (meer kansen of risico's) ten opzichte van het andere scenario.

Wat opvalt uit onderstaande Tabel 5.2 is dat bij scenario 1 sprake is van overwegend kansen bij alle kwalitatieve aspecten. Bij scenario 2 is er ook sprake van minder kansen en overwegend risico's op twee kwalitatieve aspecten. In de scenariobeoordeling (bijlage A3) zijn de kansen en risico's tekstueel toegelicht.

Tabel 5.2: Overwegend kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten bij de kwalitatieve aspecten

Kwalitatieve aspecten	Scenario 1	Scenario 2
Kennis en innovatie	0	⬆
Toerisme en recreatie	⬆	⬆⬆
Duurzame landbouw	⬆⬆	⬆
Afval en grondstoffen	0	0
Bodemkwaliteit	⬆⬆	⬆
Grondwater	⬆⬆	⬆
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	⬆	⬇
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	⬆	⬇

5.4 Ontwikkeling knel- en aandachtspunten ten opzichte van de referentiesituatie

In de ‘foto van de leefomgeving’ is aan de beoordelingsaspecten een kwaliteitsniveau toegekend: groen, oranje of rood. De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en ‘oranje met verslechterende trend’ zijn aangemerkt als respectievelijk knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie.

In onderstaande tabellen is weergegeven hoe deze knelpunten zich ontwikkelen per scenario. De tabel geeft weer of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ⬆) of overwegend risico’s (rood pijltje omlaag ⬇) voor de bestaande knelpunten. Nul (0) betekent dat er geen effecten zijn en twee pijltjes betekent dat dit scenario net wat beter/slechter scoort (meer kansen of risico’s) ten opzichte van het andere scenario.

Bestaande knelpunten
In de ‘foto van de leefomgeving’ zijn de volgende aspecten aangemerkt als knelpunt: *fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen en geluidhinder*.

Uit Tabel 5.3 blijkt dat bij het merendeel van de knelpunten sprake is van overwegend kansen. Het is onzeker in hoeverre de kansen leiden tot een opheffing van het knelpunt. Bij scenario 1 is de kans groot dat het knelpunt voor *fiets- en wandelnetwerk* verholpen wordt, omdat er meerdere nieuwe fietsverbindingen toegevoegd worden. Dit is niet het geval in scenario 2. Voor de andere knelpunten bestaan ook kansen, maar het is nog onzeker in hoeverre dit kan leiden tot opheffing van het knelpunt. Dit komt omdat de beleidsuitspraken inzetten op verbetering, maar het niet concreet genoeg is om met zekerheid te zeggen dat het knelpunt wordt opgelost. Het gaat dan om de beoordelingsaspecten *duurzame en slimme mobiliteit (S1 en S2)*, *duurzame energieopwekking (S1 en S2)* en *broeikasgassen (S1)*. Scenario 2 laat meer risico’s zien voor *broeikasgassen*, waardoor het knelpunt blijft bestaan. Voor *geluidhinder* geldt dat er in scenario 1 geen kansen of risico’s zijn en in scenario 2 is er meer risico’s zijn dan kansen, waardoor het knelpunt blijft bestaan.

Tabel 5.3: Ontwikkeling van de bestaande knelpunten uit de referentiesituatie per scenario

Knelpunten	Referentiesituatie	Scenario 1	Scenario 2
Fiets- en wandelnetwerk	=	⬆	0
Duurzame en slimme mobiliteit	=	⬆	⬆
Duurzame energieopwekking	⬆	⬆	⬆⬆
Broeikasgassen	⬆	⬆	⬇
Geluidhinder	⬆	0	⬇

Bestaande aandachtspunten
Naast bestaande knelpunten zijn de volgende aspecten aangemerkt als aandachtspunt: *werkgelegenheid en arbeidsmarkt, wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000), omgevingsveiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod en passend voorzieningenaanbod*.

In Tabel 5.4 is te zien dat binnen scenario 1 sprake is van (overwegend) kansen bij de meeste aspecten. Bij al deze aspecten (met een groen pijltje omhoog) wordt het aandachtspunt mogelijk verholpen. Uitzondering hierop vormt passend woningaanbod, hiervoor zijn er enkel risico’s. De aandachtspunten voor

werkgelegenheid en arbeidsmarkt, omgevingsveiligheid en passend woningaanbod blijven bestaan, waarbij passend woningaanbod mogelijk een nieuw knelpunt vormt.

In scenario 2 is sprake van (overwegend) risico's voor wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000) en omgevingsveiligheid waardoor deze allen mogelijk een nieuw knelpunt vormen. Bij de andere aspecten die positief scoren wordt het aandachtspunt mogelijk verholpen.

Tabel 5.4: Ontwikkeling van de bestaande aandachtspunten uit de referentiesituatie per scenario

Aandachtspunten	Referentiesituatie	Scenario 1	Scenario 2
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	↓	0	↑
Wateroverlast	Huidig / Autonoom	↑	↓*
Hitte	↓	↑	↓*
Beschermde natuur (Natura 2000)	Huidig / Autonoom	↑	↓*
Omgevingsveiligheid	↓	0	↓*
Beweegvriendelijke leefomgeving	↓	↑	↑↑
Passend woningaanbod	↓	↓*	↑
Passend voorzieningenaanbod	↓	↑	↑

** Bij deze aspecten is er sprake van een verdere verslechtering richting kwaliteitsniveau 'rood', waarmee het aandachtspunt een knelpunt kan worden.*

Nieuwe knelpunten

Zoals hierboven beschreven is in scenario 1 mogelijk sprake van een nieuw knelpunt voor *passend woningaanbod*. In scenario 2 vormen de aspecten *wateroverlast*, *hitte*, *beschermde natuur (Natura 2000)* en *omgevingsveiligheid* mogelijk een nieuw knelpunt.

Nieuwe aandachtspunten

Naast mogelijke nieuwe knelpunten zijn er mogelijke nieuwe aandachtspunten. Het gaat hier om aspecten die in de referentiesituatie 'oranje' scoren en waarbij het nieuwe beleid tot meer risico's dan kansen leidt (rood pijltje omlaag).

Uit Tabel 5.5 blijkt dat er bij scenario 2 er bij alle onderstaande aspecten mogelijk nieuwe knelpunten ontstaan. Bij scenario 1 is dat enkel het geval bij *biodiversiteit*, maar het is onwaarschijnlijk dat dit daadwerkelijk een knelpunt wordt, omdat er ook kansen zijn voorzien in dit scenario.

Tabel 5.5: Mogelijke nieuwe aandachtspunten

Nieuwe aandachtspunten	Referentiesituatie	Scenario 1	Scenario 2
Doorstroming en bereikbaarheid	↑	0	↓
Biodiversiteit	=	↓	↓↓
Groene leefomgeving	=	↑	↓
Geurhinder	=	↑	↓
Luchtkwaliteit	↑	↑	↓

5.5 Doorkijk naar het doelbereik

De gemeente Boxtel heeft voor haar omgevingsvisie 16 ambities vastgesteld (zie Tabel 5.6). Deze ambities zijn verdeeld onder de vier thema's van de omgevingsvisie: *Aangenaam leven, Verbindend netwerk, Krachtige economie en Inclusieve duurzaamheid*. Idealiter draagt het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie bij aan het behalen van de gestelde ambities. Op basis van de effectbeoordeling is een doorkijk gegeven of het de verwachting is dat de ambitie wel of niet gehaald wordt.

Tabel 5.6: Doorkijk naar doelbereik

Ambitie		Beoordelingsaspect	Scenario 1	Scenario 2
1	Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.	Passend woningaanbod	☹	☺
2	De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.	Passend voorzieningenaanbod	☺	☺
3	De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.	Beweegvriendelijke leefomgeving	☺	☺
		Fiets- en wandelnetwerk	☺	😐
4	De leefomgeving is veilig en gezond.	Broeikasgassen	😐	☹
		Omgevingsveiligheid	😐	☹
		Geurhinder	☺	☹
		Geluidhinder	😐	☹
		Luchtkwaliteit	☺	☹
5	Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.	Beschermde natuur (Natura 2000)	☺	☹
		Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	☺	☹
		Biodiversiteit	☹	☹
		Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	☺	☹
6	De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.	Verkeersveiligheid	😐	☹
		Sociale veiligheid	☺	☺
7	Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.	Fiets- en wandelnetwerk	☺	😐
		Duurzame en slimme mobiliteit	☺	☺
		Doorstroming en bereikbaarheid	😐	☹
		Ontsluitingskwaliteit OV	😐	☺
		Verkeersveiligheid	😐	☹
8	De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.	Fiets- en wandelnetwerk	☺	😐
		Duurzame en slimme mobiliteit	☺	☺
		Ontsluitingskwaliteit OV	😐	☺
9	De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.	Maatschappelijke deelname	☺	☺

Ambitie		Beoordelingsaspect	Scenario 1	Scenario 2
10	Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).	Duurzame landbouw	☺	☺
11	De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.	Toerisme en recreatie	☺	☺
12	De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	😐	☺
		Werklocaties	😐	☺
		Kennis en innovatie	😐	☺
13	Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.	Bodemkwaliteit	☺	☺
		Oppervlaktewater	☺	☺
		Grondwater	☺	☺
14	Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.	Wateroverlast	☺	☹
		Hitte	☺	☹
		Droogte	☺	☺
15	Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.	Circulariteit	😐	😐
16	De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.	Duurzame energieopwekking	☺	☺
		Duurzame woningen	☺	☺

6 Wat is het concept-voorkeursalternatief en wat zijn de gevolgen daarvan?

Op basis van de twee scenario's heeft de gemeente Boxtel een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Dit concept-voorkeursalternatief is op effecten beoordeeld. De resultaten hiervan zijn opgenomen in een aparte notitie (zie bijlage A4). In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste punten uit deze notitie overgenomen. De onderbouwing hoe de scenariobeoordeling gebruikt is om tot een concept-voorkeursalternatief en vervolgens een definitief voorkeursalternatief gekomen is, is beschreven in hoofdstuk 7.3.

6.1 Totstandkoming van het concept-voorkeursalternatief

Wat is het concept-voorkeursalternatief?
Het concept voorkeursalternatief (hierna: concept-VKA) is tot stand gekomen naar aanleiding van de resultaten van de beoordeling van de scenario's. De beoordeling van effecten van de scenario's heeft de gemeente inzicht gegeven in de consequenties van (beleids)keuzes. Met de scenario's zijn zogenoemde 'de hoeken van het speelveld' onderzocht. Op basis daarvan heeft de gemeente een keuze gemaakt voor het beleid in de omgevingsvisie en dit verder aangescherpt tot een concept-VKA. Het concept-VKA is een 80% versie van het definitieve voorkeursalternatief en wordt op dezelfde manier beoordeeld als de scenario's. In het concept-VKA staan nieuwe beleidsuitspraken per thema's (dezelfde thema's als bij de scenario's). De thema's zijn wonen, voorzieningen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen en duurzame energie. Er is één nieuw thema toegevoegd in het concept-VKA; *circulariteit*.

Waarom een concept-voorkeursalternatief?
Het concept-VKA is een tussenstap tussen de scenario's en het definitieve VKA. De beoordeling van het concept-VKA op omgevingseffecten heeft de gemeente de kans gegeven om het definitieve VKA nog verder aan te scherpen naar aanleiding van de resultaten. Hierdoor is het definitieve VKA volledig en integraal gemaakt en afgewogen.

Wat staat er in het concept-voorkeursalternatief?
Zoals hierboven benoemd is het concept-VKA een 80% versie van het definitieve VKA. Dit betekent dat het concept-VKA grotendeels overeenkomt met het definitieve VKA. In het definitieve VKA zitten nog enkele aanpassingen en aanscherpingen. De aangeleverde teksten uit het omgevingsvisietraject en de beleidsuitspraken uit het concept-VKA zijn opgenomen in een aparte notitie (zie bijlage A4).

De gemeente Boxtel heeft in haar concept-VKA bepaalde uitspraken gedaan die algemeen gelden voor nieuwe ontwikkelingen, deze worden integraal meegenomen in de beoordeling en zijn niet opgenomen in Tabel 6.1. Het gaat om uitspraken gericht op bodem en water sturend, klimaatadaptatie, natuur en groene kwaliteit, cultuurhistorie en een gezonde leefomgeving. De volledige uitspraken zijn te vinden in de bijlage. Hieronder zijn op hoofdlijnen de beleidsuitspraken uit het concept-VKA samengevat.

Tabel 6.1: Samenvatting van de beleidsuitspraken van het concept-VKA

	Concept-VKA
Wonen	Tussen 2023 en 2027 worden minimaal 1.300 woningen toevoegen in lijn met de trend van de afgelopen jaren plus een extra ambitie. Van 2028 tot 2032 worden nogmaals 985 woningen toegevoegd. Hierbij wordt gelet op de woningbehoefte.
Voorzieningen	Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen.
Natuur	De bestaande natuurgebieden worden behouden en versterkt. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden.
Mobiliteit	De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's.
Transitie landelijk gebied	Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden, van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar natuurinclusieve landbouw.
Toerisme	Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. De Dommel is in de toekomst nog beter te beleven door een betere zichtbaarheid en door nieuwe wandelpaden langs de Dommel.
Bedrijventerreinen	Voor nieuwe bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Verouderde en leegstaande (niet agrarische) bedrijfsgebouwen worden getransformeerd naar kwalitatieve werklocaties, eventueel in combinatie met wonen als de bedrijfsfuncties het toelaten.
Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik.
Circulariteit	In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten.

In Figuur 6.1 is het beleid uit het concept-VKA visueel weergeven.

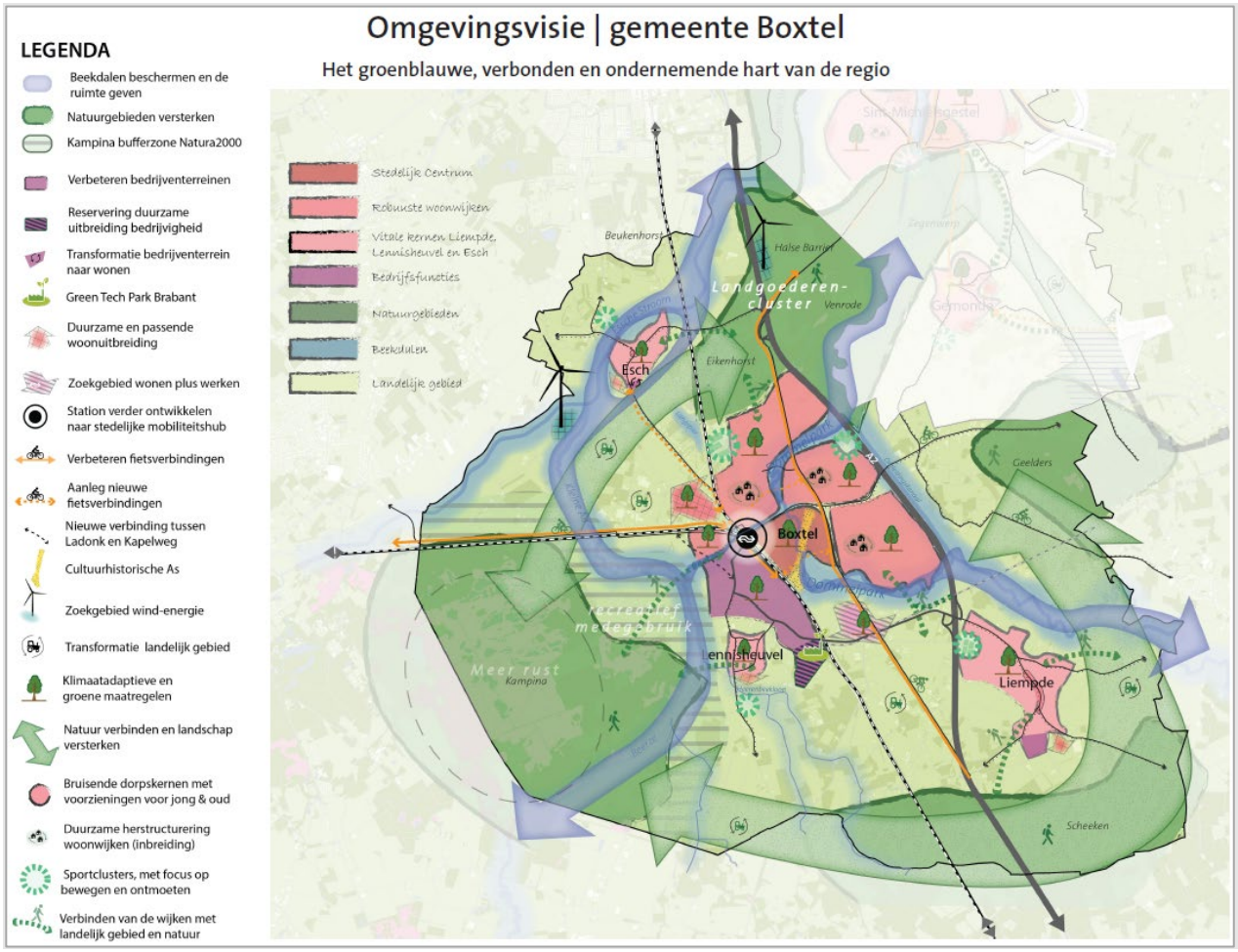

Figuur 6.1: Visualisatie van het beleid uit het concept-VKA voor de gemeente Boxtel

Hoe is het concept-voorkeursalternatief beoordeeld?

Het concept-VKA is op dezelfde manier beoordeeld als de scenario's. Er is een effectbeoordeling gedaan en er is een doorkijk geven of het de verwachting is dat de ambities van de gemeente wel of niet gehaald wordt. De aanpak is uitgebreid beschreven, respectievelijk in paragraaf 0 en 3.7. Daarnaast zijn er botsproeven uitgevoerd, om te kijken of het nieuwe beleid elkaar versterkt of dat het elkaar tegenspreekt en/of knelt. De aanpak van de botsproeven is uitgebreid beschreven in paragraaf 3.6.

De resultaten van de effectbeoordeling, de doorkijk naar de ambities en de botsproeven zijn opgenomen in een aparte notitie (zie bijlage A4). Hieronder zijn de belangrijkste bevindingen beschreven. Aan de hand van deze bevindingen heeft de gemeente een aanscherping gemaakt naar een definitief VKA.

6.2 Belangrijkste bevindingen

6.2.1 Effecten van het concept-VKA

De effecten van het nieuwe beleid zijn weergeven in het ‘rad van de leefomgeving’. De witte stippenlijn laat zien hoe elk beoordelingsaspect uit de foto van de leefomgeving zich autonoom ontwikkelt. Daarnaast is weergegeven hoe de scenario’s zich ontwikkelen ten opzichte van deze referentiesituatie, dus of er overwegend kansen of risico’s voorzien zijn. Scenario 1 is de paarse lijn en scenario 2 de blauwe lijn. Tenslotte is het concept-VKA toegevoegd met een gele lijn. Zo is ook goed te zien hoe de scenario’s en het concept-VKA scoren ten opzichte van elkaar.

Over het algemeen is te zien dat het concept-VKA veel meer kansen op positieve effecten laat zien dan scenario 1 én 2. Vergeleken met scenario 2 zijn er veel minder risico’s op negatieve effecten. Ten opzichte van scenario 2 richt het concept-VKA zich meer op toevoeging van natuur, groen, waterberging en duurzame vormen van mobiliteit. Vergeleken met scenario 1 zijn er iets meer risico’s op negatieve effecten. Dit komt omdat in scenario 1 enkel ingezet wordt op autonome groei van woningbouw en werkgelegenheid. In het concept-VKA is wel nieuwe woningbouw en bedrijvigheid opgenomen, waardoor er meer risico’s ontstaan. In bijlage A4 is uitgebreid toegelicht wat de verschillen zijn tussen de scenario’s en het concept-VKA.

De meeste kansen op positieve effecten zijn er bij de aspecten *beweegvriendelijke leefomgeving, wateroverlast, beschermde natuur (Natura 2000), biodiversiteit* en *sociale veiligheid*. Dit komt doordat het concept-VKA inzet op verbetering van het fiets- en wandelnetwerk, toevoeging van waterberging, verbinden van natuurgebieden met nieuwe natuur en het faciliteren van ontmoeting. Voor *beschermde natuur (Natura 2000)* en *biodiversiteit* bestaan er naast deze kansen ook risico’s op negatieve effecten, maar er is overwegend sprake van kansen. De risico’s ontstaan door de toename van stikstofuitstoot als gevolg van extra verkeersbewegingen, verduurzaming van panden waar beschermde soorten leven en toepassing van windenergie bij natuurgebieden met (beschermde) soorten.

Voor de aspecten *doorstroming en bereikbaarheid, verkeersveiligheid* en *luchtkwaliteit* zijn er evenveel kansen als risico. Er zijn kansen omdat er in het concept-VKA wordt ingezet op duurzame vormen van mobiliteit, er zijn risico’s door extra verkeersbewegingen. Per saldo zijn er meer risico’s voor *geluidhinder*. Dit komt ook door het extra verkeersbewegingen. Er zijn enkel risico’s voorzien voor *omgevingsveiligheid* en *geurhinder* door de uitbreiding van woningen nabij gebieden waar het veiligheidsrisico hoger is en waar meer geurhinder optreedt.

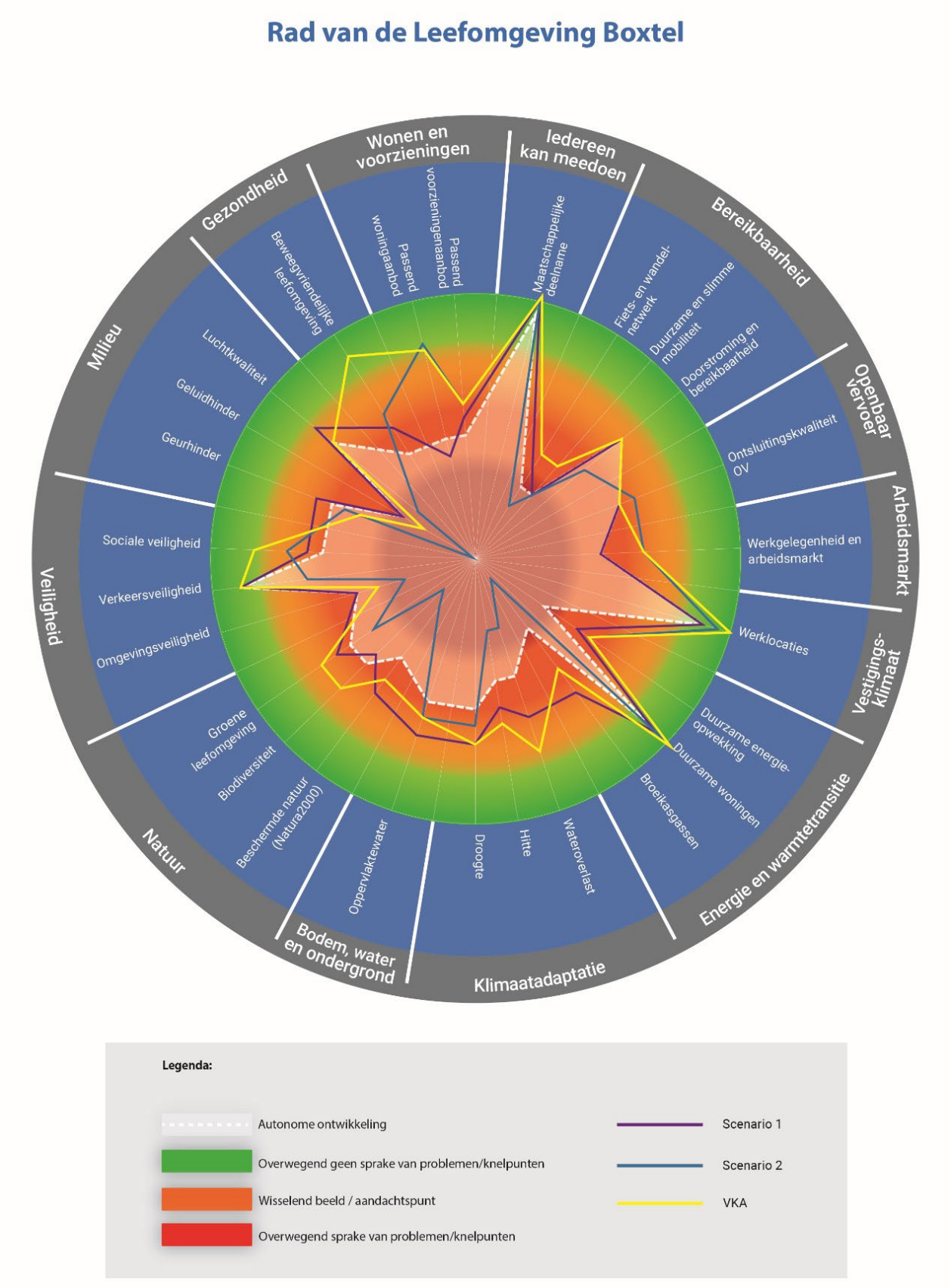

Figuur 6.2: Rad van de Leefomgeving gemeente Boxtel

6.2.2 Ontwikkeling van de kwalitatieve aspecten

Een aantal beoordelingsaspecten zijn in de ‘foto van de leefomgeving’ kwalitatief ingevuld: *kennis en innovatie, toerisme en recreatie, duurzame landbouw, afval en grondstoffen, bodemkwaliteit, grondwater, natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones* en *landschap, cultuurhistorie en archeologie*. Voor deze beoordelingsaspecten was onvoldoende specifieke gemeentelijke informatie beschikbaar of kon niet gesteld worden in hoeverre de referentiesituatie er goed of slecht voor staat. Aan deze thema’s is daarom geen kwaliteitsniveau toegekend in de ‘foto van de leefomgeving’.

In de effectbeoordeling van het voorkeursalternatief zijn deze kwalitatieve aspecten wel beoordeeld op kansen op positieve effecten of risico’s op negatieve effecten. In onderstaande tabel is te zien hoe deze kwalitatieve aspecten zich ontwikkelen voor het concept-VKA. De tabel geeft weer of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ⬆) of overwegend risico’s (rood pijltje omlaag ⬇) voor de kwalitatieve aspecten. Nul (0) betekent dat er geen effecten zijn.

Voor vrijwel alle kwalitatieve aspecten zijn overwegend kansen op positieve effecten voorzien. De uitzondering hierop is het aspect kennis en innovatie, waar geen effect wordt verwacht. In bijlage A4 zijn de kansen en risico’s uitgebreid toegelicht.

Tabel 6.2: Ontwikkeling van kwalitatieve aspecten in het concept-VKA

Kwalitatieve aspecten	Concept-VKA
Kennis en innovatie	0
Toerisme en recreatie	⬆
Duurzame landbouw	⬆
Afval en grondstoffen	⬆
Bodemkwaliteit	⬆
Grondwater	⬆
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	⬆
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	⬆

6.2.3 Ontwikkeling knel- en aandachtspunten ten opzichte van de referentiesituatie

In de ‘foto van de leefomgeving’ is aan de beoordelingsaspecten een kwaliteitsniveau toegekend: groen, oranje of rood. De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en ‘oranje met verslechterende trend’ zijn aangemerkt als respectievelijk knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie. In bijlage A4 is de ontwikkeling van knel- en aandachtspunten uitgebreid toegelicht.

In onderstaande tabellen is te zien hoe deze knelpunten zich ontwikkelen voor het concept-VKA. De tabel geeft weer of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ⬆) of overwegend risico’s (rood pijltje omlaag ⬇) voor de bestaande knelpunten. Nul (0) betekent dat er geen effecten zijn.

Bestaande knelpunten

In de ‘foto van de leefomgeving’ zijn de volgende aspecten aangemerkt als knelpunt: *fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen en geluidhinder*.

Bij bijna alle bestaande knelpunten is een kans op een positief effect te zien. Voor de aspecten *fiets- en wandelnetwerk* en *duurzame en slimme mobiliteit* zal het knelpunten mogelijk verholpen worden, want er zijn uitsluitend kansen op positieve effecten. Bij de aspecten *duurzame energieopwekking* en *broeikasgassen* is het onzeker in hoeverre de kansen leiden tot een opheffing van het knelpunt. Voor de andere knelpunten bestaan ook kansen, maar het is nog onzeker in hoeverre dit kan leiden tot opheffing van het knelpunt. Dit komt omdat de beleidsuitspraken inzetten om verbetering maar het niet concreet genoeg is om met zekerheid te zeggen dat het knelpunt wordt opgelost. Voor *geluidhinder* is er een risico op een negatief effect, waardoor de situatie mogelijk zal verslechteren en het knelpunt blijft bestaan.

Tabel 6.3: Ontwikkeling van de bestaande knelpunten uit de referentiesituatie per scenario

Knelpunten	Referentiesituatie	Concept-VKA
Fiets- en wandelnetwerk	=	↑
Duurzame en slimme mobiliteit	=	↑
Duurzame energieopwekking	↑	↑
Broeikasgassen	↑	↑
Geluidhinder	↑	↓

Bestaande aandachtspunten en nieuwe knelpunten

Naast bestaande knelpunten zijn de volgende aspecten aangemerkt als aandachtspunt: *werkgelegenheid en arbeidsmarkt, wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000), omgevingsveiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod en passend voorzieningenaanbod*.

Bij de meeste aspecten zijn overwegend kansen voorzien. Bij deze aspecten bestaat de kans dat het aandachtspunt verholpen wordt. Bij het aspect omgevingsveiligheid zijn enkel risico’s voorzien waardoor het aandachtspunt blijft bestaan en dit mogelijk een nieuw knelpunt vormt.

Tabel 6.4: Ontwikkeling van de bestaande aandachtspunten uit de referentiesituatie per scenario

Aandachtspunten	Referentiesituatie		Concept-VKA
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	↓		↑
Wateroverlast	Huidig	Autonoom	↑
Hitte	↓		↑
Beschermde natuur (Natura 2000)	Huidig	Autonoom	↑
Omgevingsveiligheid	↓		↓
Beweegvriendelijke leefomgeving	↓		↑
Passend woningaanbod	↓		↑
Passend voorzieningenaanbod	↓		↑

Nieuwe knelpunten

Voor het aspect *omgevingsveiligheid* ontstaat er door het concept-VKA een nieuw knelpunt.

Nieuwe aandachtspunten
Er ontstaat mogelijk een nieuw aandachtspunt voor het aspect *geurhinder*. Het gaat hier om een aspect dat in de referentiesituatie oranje scoort met een positieve trend en waarbij het nieuwe beleid tot meer risico's dan kansen leidt door het realiseren van nieuwe woningen in gebieden waar een kans is op geurhinder.

Tabel 6.5: Mogelijke nieuwe aandachtspunten

Aandachtspunten	Referentiesituatie	Concept-VKA
Geurhinder	↑	↓

6.2.4 Botsproeven

Omdat het concept-VKA een samenhangend en integraal beeld schetst, is het van belang dat het voorgenomen beleid voldoende consistent is en niet conflicteert. Hierbij is het van belang dat dat de ene uitspraak voor nieuw beleid geen afbreuk doet aan een andere uitspraak, maar dat uitspraken elkaar juist versterken. Daarom zijn zogenaamde 'botsproeven' uitgevoerd, waarbij de onderlinge samenhang tussen beleidsuitspraken is beschouwd. Zowel inhoudelijk als in ruimtelijk zin, past het naast elkaar in de leefomgeving? In paragraaf 3.6 is de methodiek van de botsproeven beschreven. In bijlage A4 zijn de resultaten van de botsproeven uitgebreid toegelicht.

In Tabel 6 staan de resultaten van de botsproeven. Daarvoor is zijn de volgende scores gebruikt.

- Groen: er is sprake van versterking tussen de uitspraken
- Oranje: er is zowel sprake van versterking als tegenstrijdigheid tussen de uitspraken
- Rood: er is sprake van tegenstrijdigheid tussen de uitspraken
- Grijs: er is geen sprake van versterking of tegenstrijdigheid tussen de uitspraken
- *Lichtgrijs: niet van toepassing/geen relatie*

Tabel 6.6: Resultaten van de botsproeven van het concept-VKA

Beleidsuitspraken	Wonen	Voorzieningen	Natuur	Mobiliteit	Transitie landelijk gebied	Toerisme	Bedrijventerreinen	Duurzame energie	Circulariteit
Wonen									
Voorzieningen									
Natuur									
Mobiliteit									
Transitie landelijk gebied									
Toerisme									
Bedrijventerreinen									
Duurzame energie									
Circulariteit									

Uit de botsproeven blijkt dat er tussen de beleidsuitspraken uit het concept-VKA veel kansen op synergie zijn. De meeste kansen op synergie zijn er bij de beleidsuitspraak *mobiliteit*. De meeste risico's op strijdigheid zijn er bij de beleidsuitspraak *transitie landelijk gebied*. Deze is strijdig met de beleidsuitspraken *wonen, natuur, bedrijventerreinen* en *duurzame energie*.

6.2.5 Doorkijk naar het doelbereik

De gemeente Boxtel heeft voor haar omgevingsvisie 16 ambities vastgesteld. De ambities zijn opgenomen in paragraaf 2.2.2. Idealiter draagt het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie bij aan het behalen van de gestelde ambities. Op basis van de effectbeoordeling is een doorkijk gegeven of het de verwachting is dat de ambitie wel of niet gehaald wordt. In onderstaande tabel is te zien of het beleid uit het concept-VKA wel of niet bijdraagt aan het halen van de ambities.

Uit de tabel blijkt dat het beleid uit het concept-VKA bijdraagt aan het behalen van vrijwel alle ambities. Enkel ambitie 4, 'De leefomgeving is veilig en gezond', wordt naar verwachting niet gehaald. Het is niet aannemelijk dat ambitie 4 wordt behaald omdat er (overwegend) risico's zijn voorzien bij de gerelateerde aspecten *omgevingsveiligheid*, *geurhinder* en *geluidhinder*.

Tabel 6.7: Doorkijk naar het doelbereik van het concept-VKA

Ambitie		Beoordelingsaspect	Concept-VKA
1	Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.	Passend woningaanbod	☺
2	De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.	Passend voorzieningenaanbod	☺
3	De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.	Beweegvriendelijke leefomgeving	☺
		Fiets- en wandelnetwerk	☺
4	De leefomgeving is veilig en gezond.	Broeikasgassen	☺
		Omgevingsveiligheid	☹
		Geurhinder	☹
		Geluidhinder	☹
		Luchtkwaliteit	😐
5	Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.	Beschermde natuur (Natura 2000)	☺
		Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	☺
		Biodiversiteit	☺
		Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	☺
6	De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.	Verkeersveiligheid	😐
		Sociale veiligheid	☺
7	Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.	Fiets- en wandelnetwerk	☺
		Duurzame en slimme mobiliteit	☺
		Doorstroming en bereikbaarheid	😐
		Ontsluitingskwaliteit OV	😐
		Verkeersveiligheid	😐
8	De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.	Fiets- en wandelnetwerk	☺
		Duurzame en slimme mobiliteit	☺
		Ontsluitingskwaliteit OV	😐

Ambitie		Beoordelingsaspect	Concept-VKA
9	De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.	Maatschappelijke deelname	☺
10	Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).	Duurzame landbouw	☺
11	De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.	Toerisme en recreatie	☺
12	De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	☺
		Werklocaties	☺
		Kennis en innovatie	☺
13	Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.	Bodemkwaliteit	☺
		Oppervlaktewater	☺
		Grondwater	☺
14	Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.	Wateroverlast	☺
		Hitte	☺
		Droogte	☺
15	Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.	Circulariteit	☺
16	De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.	Duurzame energieopwekking	☺
		Duurzame woningen	☺

7 Wat is het voorkeursalternatief?

In dit hoofdstuk is het definitieve voorkeursalternatief (hierna VKA) beschreven. Dit vormt de omgevingsvisie Boxtel 2040. Het VKA is uitgewerkt op basis van de scenariobeoordeling en het daaropvolgende concept-VKA. Het VKA is een combinatie van beleid uit beide scenario's en is verder aangescherpt op basis van de beoordeling van het concept-VKA. In paragaaf 7.3 is omschreven hoe de gemeente de beoordeling van de scenario's en het concept-VKA heeft gebruikt voor het opstellen van het definitieve VKA.

De omschrijving van het voorkeursalternatief is opgenomen in bijlage A5. Deze omschrijving is één op één verwerkt in de te beoordelen beleidsuitspraken, ook is er een kaart gemaakt met daarin de ontwikkelingen op specifieke locaties in de gemeente. De gemeente Boxtel heeft het nieuwe beleid per hoofdthema gespecificeerd. De vier hoofdthema's zijn: *aangenaam leven*, *verbindend netwerk*, *krachtige economie* en *inclusieve duurzaamheid.* Voor het VKA heeft de gemeente ervoor gekozen om deelgebieden te benoemen, deze zijn verwerkt in de teksten van het VKA en in de beleidsuitspraken meegenomen.

7.1 Verbeelding van het voorkeursalternatief

In Figuur 7.1 is de verbeelding van het voorkeursalternatief te zien. Hierin staat waar de deelgebieden liggen en op welke locaties welke ruimtelijke ontwikkelingen voorzien zijn. In de volgende paragraaf zijn de beleidsuitspraken die hieraan ten grondslag liggen uitgebreid beschreven.

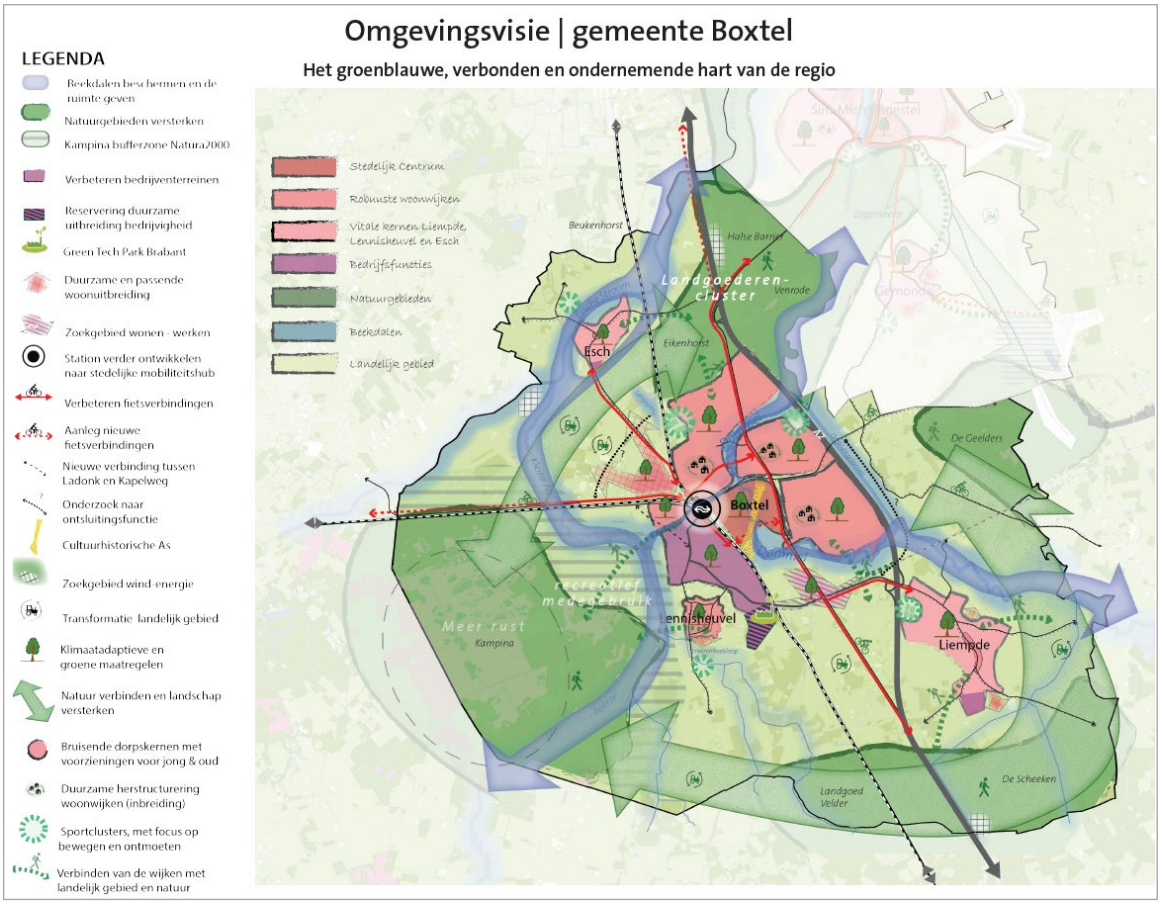

Figuur 7.1: Verbeelding van het voorkeursalternatief

7.2 Omschrijving van het voorkeursalternatief

Voor het VKA heeft de gemeente, in tegenstelling tot de scenario's, ervoor gekozen algemene uitganspunten te formuleren. Deze algemene uitgangspunten gelden voor alle uitspraken. Daarnaast zijn de specifiek gebiedsgerichte ontwikkelingen, zoals beschreven bij de deelgebieden, opgenomen onder de bijpassende beleidsuitspraken.

Algemene uitspraken

Onderstaande uitspraken zijn integraal meegenomen in de beoordeling van het VKA:

- De natuur en groene kwaliteit van Boxtel wordt behouden en versterkt. Dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen. De groene kwaliteit wordt hoog gewaardeerd door de inwoners en draagt bij aan een aangenaam leven. Bodem en water zijn sturend bij ontwikkelingen.
- Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen en de historische gebouwen in de dorpen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten, zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging.
- De gemeente Boxtel zet in op een gezonde leefomgeving. Bij ontwikkelingen houden we altijd rekening met de gezondheidseffecten. Dit doen we door gezondheid te bevorderen en te beschermen. Het bevorderen van de gezondheid is gericht op het mogelijk maken en stimuleren van een gezonde levensstijl. Het versterken van de groene kwaliteit heeft een positief effect op de gezondheid. De inrichting van de openbare ruimte stimuleert om zelf te bewegen. De voorzieningen dragen bij aan sport en ontmoeting en hebben daarmee een positief effect. Bescherming van de gezondheid is noodzakelijk. Klimaatadaptieve maatregelen helpen tegen hittestress. Overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren. We ontwikkelen beleid om overlast door stank tegen te gaan en om invulling te geven aan het Schone Lucht Akkoord. Bij grootschalig onderhoud en herinrichting van drukkere wegen met een hogere geluidbelasting op de woningen, worden geluidmaatregelen afgewogen zoals het verlagen van de snelheid en het toepassen van geluidreducerend wegdek.
- Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. Het gaat hierbij dan om het terugbrengen van risico's tot een acceptabel niveau en om verkeersveiligheid. Voor de fysieke leefomgeving wordt bij ontwikkelingen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het spoor, de A2, de LPG-tankstations, energiedragers, zoals accu's en waterstof, en ondergrondse buisleidingen zijn hierbij belangrijke aandachtsgebieden. Alle hiervoor relevante ontwikkelingen worden getoetst aan de bijbehorende aandachtsgebieden voor externe veiligheid. De gemeente stelt zich kritisch op richting ProRail en het Rijk om de toename van het aantal goederentreinen dat gevaarlijke stoffen vervoert en door Boxtel rijdt aan de kaak te stellen. En zo nodig dringt de gemeente aan op het nemen van maatregelen om overlast en veiligheidsrisico's te beperken.
- Water en bodem zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. De beken krijgen de ruimte, en de kwaliteit van het water verbetert. De beekdalen en de meest natte gebieden komen niet in aanmerking voor ontwikkeling, zoals woningbouw. De meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw. Verstoring van de bodem wordt zoveel mogelijk voorkomen.
- Klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening, zijn randvoorwaarden voor ontwikkeling in de kernen en het landelijk gebied. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren. Er wordt ingezet op de sponswerking van het

landelijk gebied, om water te kunnen vasthouden in tijden van droogte. Ook binnen de kernen worden maatregelen genomen om water beter vast te houden en te bergen. Bijvoorbeeld door hemelwater niet in het riool te laten gaan, maar in de bodem te infiltreren en door groene daken.

Beleidsuitspraken definitief VKA

In onderstaande tabel zijn de beleidsuitspraken opgenomen die een plek krijgen in de omgevingsvisie. Ten opzichte van het concept-VKA (de 80% versie) zijn er kleine tekstuele wijzigingen doorgevoerd, er zijn geen grote inhoudelijke wijzigingen.

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
Wonen	De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen in het nog op te stellen woonprogramma voor die periode. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. *Deelgebied robuuste woonwijken* De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op een duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin: • het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden; • groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteit en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken. • woningen verduurzaamd zijn door deze beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen; • de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn; • er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte.

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
	Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en fiets- en autobereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, zogenaamd Boxtel Noordwest, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal, en de A2 in beeld voor wonen, werken en voorzieningen. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer kan worden beperkt. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen.
Voorzieningen	Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen voor alle kernen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, kunst- en cultuurvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). Het aantal te bouwen woningen vraagt ook om te onderzoeken of extra voorzieningen toegevoegd dienen te worden. De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken. *Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel* Kansen worden benut om woningen voor met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie.

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
Natuur	*Deelgebied natuurgebieden* De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst (lokaal bekend als Sparrenrijk) en de Geelders met de Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied. In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Stikstof wordt teruggedrongen door in te zetten op natuurinclusieve landbouw. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke verbinding tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten. *Deelgebied beekdalen* De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.
Mobiliteit	Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties. De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen, waaronder ook gedragsverandering van de samenleving. Het treinstation van Boxtel wordt verder ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen en worden meer aan de randen (hoofdwegenstructuur) gesitueerd. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
	van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken met aandacht voor koelte en schaduw worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd. *Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel* Autobereikbaarheid en -parkeren blijven van belang in het stedelijk centrum, maar heeft minder prioriteit (meer naar de randen van het centrum). In de omgeving van de Stationsstraat zijn verschillende functies mogelijk. Een toekomstige herinrichting van de Stationsstraat wordt benut om de verbinding tussen het station en het centrum te verbeteren. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.
Transitie landelijk gebied	Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Ontwikkelingen, zoals de Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, moeten passen binnen de identiteit en ontwikkelingsrichting van een gebied. Als de ontwikkelrichting kleinschalige woningbouwontwikkeling mogelijk maakt is dit onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw. Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en/of chemische gewasbestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht. *Deelgebied landelijk gebied* De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs. De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijke drager als voedselproducent. Voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief bieden voor de agrariërs, zorgt voor meer circulariteit en tevens voor mogelijkheden voor zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap. Hierbij wordt wel de omslag naar duurzame landbouw gemaakt. Hierin zijn water en bodem leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout. Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen, zoals de vlechthagen die helpen om Eikenhorst en de Kampina te verbinden. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
	alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als 'uitloopgebied' voor de kernen. Het groen en de recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied wordt een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving. Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Landelijk gebied. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschapsorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.
Toerisme	*Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel* Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij als op- en overstaplocatie. De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken. De Dommel is in de toekomst nog zichtbaarder, er is meer recreatie en er zijn nieuwe wandelpaden langs De Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs en op de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* Met name Liempde speelt een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.
Bedrijventerreinen	Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel. De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een waterstofhub te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor. De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
	zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de Midden en Klein Bedrijven (MKB) en de maak- en creatieve industrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We kijken ook naar de toegevoegde waarde van bedrijven voor de regio en werken hierin samen met de Regio Noordoost-Brabant, Brainport en Agrifoodcapital. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners. Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Losse bedrijven in of nabij de kernen die overlast veroorzaken komen in aanmerking voor transformatie naar wonen. *Deelgebied bedrijfsfuncties* Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De bedrijfszekerheid wordt verbeterd met de geplande ontsluitingsmogelijkheid via de verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg. Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Hierbij kan gedacht worden aan de terreinen en gebouwen te vergroenen, De aangelegde bomen, bermen, perken en waterdoorlatende verharding op parkeerplaatsen zorgen ervoor dat hemelwater direct infiltreert in de grond en wateroverlast en droogte worden tegengegaan. Bedrijven verminderen hun eigen watergebruik door innovatieve wateropvang- en hergebruiksystemen. Werknemers en bezoekers kiezen meer duurzame vervoersopties zoals fiets, openbaar vervoer en deelvervoer, waardoor er minder parkeerplekken nodig zijn. Nieuwe ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig ingericht. Werknemers stimuleren we zo ook een ommetje te maken. Ook worden binnen het openbaar gebied van het bedrijventerreinen klimaatadaptieve maatregelen genomen om hittestress en wateroverlast te voorkomen. Verder is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Dit alles leidt tot een fijnere, veiligere en gezondere werk- en leefomgeving. Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. Door het gebruik van de best beschikbare technieken en maatregelen zal de industrie in de toekomst minder lawaai produceren. Op het bedrijventerrein Ladonk zullen wij de geluidszonering op termijn opheffen. Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt. Er zijn mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub.

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
	Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het Midden- en Kleinbedrijf. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer in de kom kan worden beperkt. De daar aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn op termijn beter passend op een locatie die beter bereikbaar is vanaf de A2. In Liempde geeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels.
Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar duurzame landbouw.
Circulariteit	In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld aan toekomstige bedrijven om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, thuis of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.

7.3 Verantwoording totstandkoming VKA

In hoofdstuk 5 en 6 van dit OER zijn de resultaten van de effectbeoordeling van de scenario's en het concept-voorkeursalternatief beschreven. De gemeente heeft deze resultaten gebruikt om tot komen tot het definitieve VKA. In deze paragraaf beschrijft de gemeente hoe ze de informatie uit de beoordelingen in het OER hebben gebruikt om het nieuwe beleid continue aan te scherpen.

Het proces
De gemeente Boxtel heeft ervoor gekozen om eerst twee scenario's voor nieuw beleid op te stellen om op die manier 'de hoeken van het speelveld' te ontdekken. Scenario 1 luidt *"Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek"*. Scenario 2 luidt *"Boxtel als werk- en woongemeente van de regio".* Aan de hand van het beoordelingskader zijn de effecten van de scenario's in beeld gebracht. Op basis van de resultaten van de effectbeoordeling van de scenario's, heeft de gemeente Boxtel een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Daarbij zijn elementen uit de twee scenario's samengevoegd tot één alternatief zijnde het concept-voorkeursalternatief. Deze is vervolgens ook weer op effecten beoordeeld en met de uitkomsten daarvan is als laatste stap het definitieve voorkeursalternatief opgesteld dat als basis dient voor de omgevingsvisie.

Door middel van de tussentijdse effectbeoordelingen heeft het OER bijgedragen aan een stapsgewijze opbouw, toetsing en totstandkoming van een evenwichtige omgevingsvisie waarmee er naar verwachting positief bijgedragen wordt aan de gestelde ambities.

De scenariobeoordeling
Uit de beoordeling van scenario 1 is gebleken dat:

- Dit niet of minimaal bijdraagt aan het behalen van de volgende drie ambities:
  - *Ambitie 1*: Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd (onder het thema 'aangenaam leven')
  - *Ambitie 12*: De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven (onder het thema 'krachtige economie').
  - *Ambitie 15*: Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard (onder het thema 'inclusieve duurzaamheid').
- Dat het onzeker is of dit bijdraagt aan het behalen van de volgende twee ambities:
  - *Ambitie 6:* De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd (onder het thema 'aangenaam leven').
  - *Ambitie 7*: Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer (onder het thema 'verbindend netwerk').

Uit de beoordeling van scenario 2 is gebleken dat:

- Dit niet bijdraagt aan het behalen van de volgende vier ambities:
  - *Ambitie 4*: De leefomgeving is veilig en gezond (onder het thema 'aangenaam leven').
  - *Ambitie 5*: Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen (onder het thema 'aangenaam leven').
  - *Ambitie 14:* Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen (onder het thema 'inclusieve duurzaamheid').
  - *Ambitie 15:* Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.
- Dat het onzeker is of dit bijdraagt aan het behalen van de volgende twee ambities:
  - *Ambitie 6:* De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd (onder het thema 'aangenaam leven').
  - *Ambitie 7:* Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer (onder het thema 'verbindend netwerk').

De verschillen tussen de ambities die niet gehaald worden in beide scenario's zijn in grote lijnen te verklaren doordat in scenario 1 vooral ingezet wordt op verduurzaming en vergroenen van woongebieden en bedrijventerreinen, toevoegen nieuwe natuur in de vorm van verbindingszones, autonome toevoeging van woningen en geen uitbreiding van voorzieningen en bedrijvigheid. In scenario 2 staat behoud van bestaande natuur centraal, aantrekken van toerisme van buitenaf en forse toename van nieuwe woningen en uitbreiding van bedrijvigheid. Beide scenario's zetten in op zonneparken in combinatie met natuur, waarbij scenario 2 ook een toevoeging van windenergie beslaat.

Het concept-voorkeursalternatief
Bij het opstellen van het concept-VKA is er gebruik gemaakt van de effectbeoordelingsresultaten van de twee (uiterste) scenario's. Hiermee is inzicht verkregen in de consequenties van (beleids)keuzes. Op basis daarvan heeft de gemeente een keuze gemaakt voor het beleid in de omgevingsvisie en dit verder aangescherpt tot een concept-VKA. Daarbij speelt ook een rol dat de woningbouwopgave hoog op de politieke agenda staat en in de omgevingsvisie van invloed is op verschillende ambities.

Over het algemeen is te zien dat het concept-VKA veel meer kansen op positieve effecten laat zien dan scenario 1 én 2. In plaats van 5 à 6 ambities per scenario die niet gehaald worden blijft er daarvan nog 1 ambitie over in het concept-VKA. Vergeleken met scenario 2 zijn er veel minder risico's op negatieve effecten. Ten opzichte van scenario 2 richt het concept-VKA zich meer op toevoeging van natuur, groen, waterberging en duurzame vormen van mobiliteit. Vergeleken met scenario 1 zijn er iets meer risico's op negatieve effecten. Dit komt omdat in scenario 1 enkel ingezet wordt op autonome groei van woningbouw en werkgelegenheid. In het concept-VKA is wel nieuwe woningbouw en bedrijvigheid opgenomen, waardoor er meer risico's ontstaan.

Uit de beoordeling van het concept-voorkeursalternatief is gebleken dat dit (enkel) niet bijdraagt aan het behalen van de volgende ambitie:

- *Ambitie 4:* De leefomgeving is veilig en gezond (onder het thema 'aangenaam leven').

Het concept-VKA zet op verschillende manieren in op het veiliger en gezonder maken van de leefomgeving. Ondanks randvoorwaarden zijn er toch enkele gevolgen van het voorgenomen beleid die leiden tot meer risico's dan kansen. Dit geldt met name voor omgevingsveiligheid, geurhinder en geluidhinder (door uitbreiding van woningen op bepaalde locaties en verkeersaantrekkende werking). Er zijn per saldo meer risico's dan kansen waardoor het niet aannemelijk is dat deze ambitie vanuit het concept-VKA gehaald wordt.

Het definitieve voorkeursalternatief
Om het beleid ook meer te laten bijdragen aan de *ambitie 4: 'De leefomgeving is veilig en gezond'* is in het definitieve VKA meegenomen dat:

- Voor wat betreft omgevingsveiligheid het VKA nu aansluit bij de wens om extra woningen te bouwen. Extra randvoorwaarden dienen meenemen te worden in verdere uitwerking per locatie.
- Voor wat betreft geurhinder het opstellen van geurbeleid als programma is benoemd, in combinatie met programma transitie landbouw.
- Voor wat betreft geluidhinder aanvullende maatregelen bij bestaande woningen zijn benoemd zoals geluidarmere bestrating. Ook het terugbrengen van toegestane snelheid van 50 km/u naar 30 km/u draagt bij aan het terugdringen van geluidhinder ook al is deze maatregel in eerste instantie bedoeld voor verkeersveiligheid en het centraal stellen van het fietsgebruik.
- Voor wat betreft nieuwe ontwikkelingen moeten uitbreidingslocaties integraal ontwikkeld worden ten aanzien van de mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie.

Op basis hiervan is de ambitie *Aangenaam Leven 4: De leefomgeving is veilig en gezond* in de effectbeoordeling in plaats van niet haalbaar nu veranderd in onzeker of de ambitie gehaald wordt. Verdere uitwerking van het nieuwe beleid in combinatie met monitoring zal moeten uitwijzen in de toekomst of deze ambitie gehaald wordt of niet.

8 Wat zijn de gevolgen van het voorkeursalternatief?

In dit hoofdstuk zijn de effecten van het voorkeursalternatief (VKA) beschreven. Dit is gedaan door de beleidsuitspraken (zoals beschreven in hoofdstuk 7) te toetsen aan de beoordelingsaspecten uit de 'foto van de leefomgeving'. In de 'foto van de leefomgeving' zijn de huidige situatie en de autonome ontwikkeling beschreven, dit vormt de referentiesituatie van dit OER. Omdat het voorkeursalternatief voor de omgevingsvisie niet in detail uitgewerkt is, is het niet mogelijk de effecten precies te berekenen (kwantitatief). Er wordt een oordeel op basis van expert judgement gedaan en daarom gesproken van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. De effecten hoeven niet daadwerkelijk op te treden, maar geven een indicatie van de mogelijke gevolgen van een beleidsuitspraak. Of het effect daadwerkelijk optreedt is onder meer afhankelijk van de precieze beleidsinvulling en concretisering van het beleid in bijvoorbeeld een programma en /of een omgevingsplan. De effectbeoordeling van het VKA en de argumentatie hierachter zijn opgenomen in bijlagen A6 en A7.

8.1 Wat zijn de effecten van het voorkeursalternatief?

De resultaten van de effectbeoordeling van het VKA zijn uitgewerkt op het niveau van beoordelingsaspecten, beleidsuitspraken en hoofdthema's van de omgevingsvisie. Bij elke beschrijving is een figuur opgenomen waarbij het aantal kansen op positieve effecten en het aantal risico's op negatieve effecten te zien is.

8.1.1 Overall beeld per beoordelingsaspect

Het nieuwe beleid laat de meeste kansen op positieve effecten zien voor de beoordelingsaspecten *beweegvriendelijke leefomgeving, wateroverlast, beschermde natuur (Natura 2000), biodiversiteit* en *sociale veiligheid*. Dit komt omdat er wordt ingezet op het creëren van ontmoetings- en recreatiemogelijkheden in de hele gemeente en het verbeteren van het fiets- en wandelnetwerk in en tussen de kernen. Daarnaast wordt er relatief veel groen oppervlak toegevoegd met ruimte voor waterberging in de kern Boxtel en op bedrijventerreinen. Natuurgebieden worden beter met elkaar verbonden.

Voor de aspecten *beschermde natuur (Natura 2000)* en *biodiversiteit* zijn er naast kansen ook enkele risico's op negatieve effecten. Per saldo zijn er meer kansen dan risico's. Risico's zijn er door een mogelijke stikstoftoename als gevolg van extra verkeersbewegingen door uitbreiding van woongebieden en bedrijventerreinen. Dit speelt met name in de kernen Boxtel en Liempde, maar ook in de andere kernen is dit een risico. Daarnaast kan de biodiversiteit verstoord worden door de aanleg van nieuwe bedrijvigheid op locaties die nu groen zijn rond de kernen Boxtel en Liempde. Ook de verduurzaming van bedrijven op de bestaande bedrijventerreinen en de eventuele toepassing van windenergie in de oksel van de Kleine Aa en de Essche Stroom, en langs de A2 (ter hoogte van De Scheeken en Halse Barrier) kunnen de biodiversiteit verstoren.

De volgende beoordelingsaspecten laten ook kansen op positieve effecten zien, maar in mindere mate dan de best scorende beoordelingsaspecten (zoals opgesomd onder het eerste tekstblok): *maatschappelijke deelname, fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, werklocaties, duurzame energieopwekking, duurzame woningen, broeikasgassen, hitte, droogte, oppervlaktewater, groene leefomgeving*, *passend woningaanbod, passend voorzieningenaanbod*. Bij al deze aspecten zijn enkel kansen op positieve effecten voorzien en geen risico's op negatieve effecten.

Er zijn evenveel risico's op negatieve effecten als kansen op positieve effecten voorzien voor *doorstroming en bereikbaarheid, verkeersveiligheid, geluidhinder* en *luchtkwaliteit*. Er zijn kansen op positieve effecten door de inzet op duurzamere mobiliteitsvormen in de kernen, het weren van de auto uit de kernen en door het verbeteren van het fietsnetwerk in en tussen alle kernen. Door de uitbreiding van bedrijvigheid bij de kernen Boxtel en Liempde, waarbij meer woon-werk verkeer gaat rijden, ontstaan er risico's. De gemeente heeft in de aanscherping van het concept-VKA richting het definitieve VKA meerdere maatregelen opgenomen om de risico's voor geluidhinder verder te verminderen. Bijvoorbeeld, bij de herinrichting van drukke wegen worden geluidmaatregelen afgewogen en de geluidszonering bij bedrijventerrein Ladonk wordt op termijn opgeheven. Geluid blijft een knelpunt (score rood), maar is er geen sprake van een potentiële verslechtering ten opzichte van de referentiesituatie.

De beoordelingsaspecten *omgevingsveiligheid* en *geurhinder* laten enkel risico's zien. De gemeente neemt waar nodig maatregelen om omgevingsveiligheidsrisico's te bepreken, maar dit neemt niet weg dat de uitbreiding van woningen bij de kern Boxtel nabij het spoor (Boxtel Noordwest) een risico vormt. Daarnaast is er woningbouwuitbreiding voorzien nabij bedrijven die geurhinder produceren bij Boxtel Noordwest, Boxtel Zuid en Liempde. De gemeente is zich bewust van de risico's voor omgevingsveiligheid en geurhinder. De gemeente kiest er bewust voor om eerst uit te breiden nabij de spoorzone om de nieuwe woongebieden goed bereikbaar te maken. Deze locatie zit ook in de Regionale Woondeal die met het Rijk gesloten is.

Er zijn geen effecten waarneembaar voor het aspect *ontsluitingskwaliteit OV*. Er wordt ingezet op het ontwikkelen van een mobiliteitshub in de kern Boxtel, maar dit is het bestaande station. Er komen geen extra haltes/hubs bij in de gebieden waar de ontsluitingskwaliteit onvoldoende is.

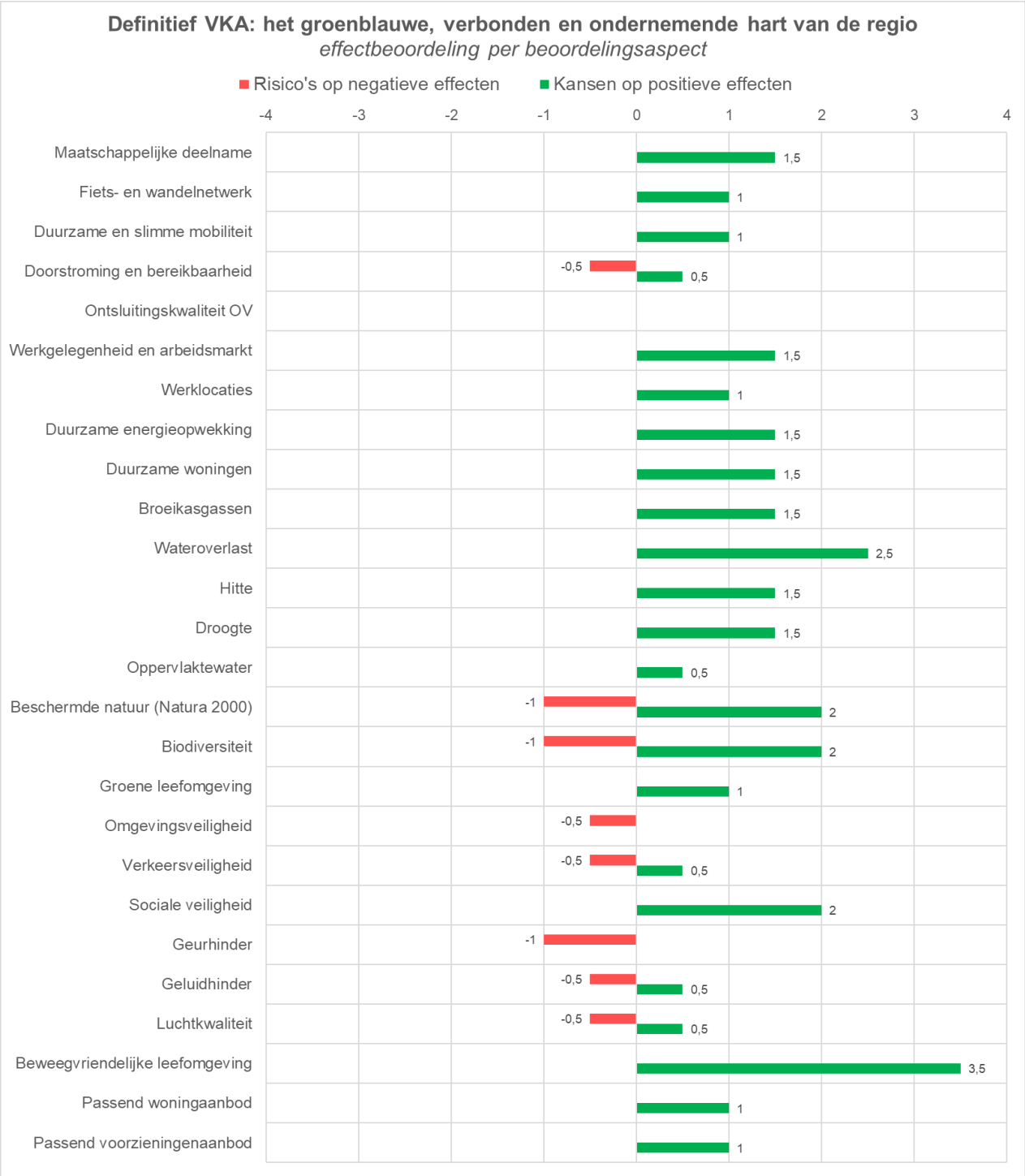

Figuur 8.1: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor het VKA, per beoordelingsaspect (in de figuur zijn alleen de kwantitatieve beoordelingsaspecten opgenomen).

8.1.2 Overall beeld per beleidsuitspraak

Alle beleidsuitspraken kennen kansen op positieve effecten, in alle gevallen zijn er meer kansen op positieve effecten dan risico's op negatieve effecten. De beleidsuitspraken met alleen **kansen op positieve effecten** zijn, op volgorde van de grootte van de positieve effecten:

Natuur
De natuurgebieden in de gemeente Boxtel worden kwalitatief verbeterd en met elkaar verbonden (waaronder de Kampina met Eikenhorst en de Geelders met de Scheeken). Het verbinden wordt gedaan door nieuw groen, nieuwe natuur en/of natuurinclusieve landbouw. Voor de Kampina is extra aandacht omdat de biodiversiteit daar onder grote druk staat. Hier wordt water langer vastgehouden, stikstof teruggedrongen en de grondwaterstand verhoogd. Recreatie wordt gestimuleerd in de gebieden rondom de Kampina. De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel krijgen meer de ruimte. Nieuwe ontwikkelingen worden in de beekdalen tegengegaan. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben in de Kampina en de beekdalen.

Mobiliteit
In de kern Boxtel wordt ingezet op het treinstation van Boxtel, dat wordt ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station wordt beter bereikbaar gemaakt voor fietsers en deelmobiliteit, terwijl autoverkeer meer naar de randen van de kernen wordt verplaatst. De Stationsstraat in Boxtel wordt heringericht met als doel het verbeteren van de verbinding tussen het station en het centrum. Er wordt ingezet op gedragsverandering. In de kernen Liempde, Esch en Lennisheuvel wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer zoveel mogelijk geweerd. Tussen alle kernen worden de fietsverbindingen verbeterd. De beleidsuitspraak zal in alle kernen effect hebben.

Transitie landelijk gebied
De gemeente Boxtel wil inzetten op duurzame landbouw en verandering van functie of verdienmodel voor agrariërs die willen stoppen. Functies worden gecombineerd. De exacte inrichting van het landelijk gebied wordt nog uitgewerkt. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben in het landelijk gebied (buiten de kernen).

Voorzieningen
In de gemeente Boxtel wordt er ingezet op zowel nieuwe voorzieningen als het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. In de kern Boxtel is dit met name het toevoegen van voorzieningen voor senioren en het toegankelijk maken van voorzieningen voor ouderen en mindervaliden. In de kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde wordt er gestreefd om bestaande voorzieningen te behouden en te versterken. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben in de kern Boxtel.

Toerisme
In de kern Boxtel wordt het centrum ontwikkeld als 'poort' voor toeristen van onder andere het Groene Woud. De Cultuurhistorische As en de Dommel zullen in de kern Boxtel meer worden benadrukt. De beken in de gemeente krijgen meer de ruimte om door het landschap te kronkelen wat aantrekkelijk kan zijn voor toerisme. De kern Liempde is een gastvrije kern met een divers toeristisch aanbod. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben in de kernen Boxtel en Liempde.

Circulariteit
Lokale kringloopinitiatieven worden in de gehele gemeente gestimuleerd. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant wordt circulariteit bevorderd. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben bij het GreenTech Park Brabant. Het gaat vooral om een regulerende, stimulerende en faciliterende rol vanuit de gemeente en niet om concrete acties. Die liggen bij de bedrijven zelf.

Er zijn drie beleidsuitspraken waarbij er **zowel kansen op positieve effecten als risico's op negatieve effecten** kunnen optreden. Per saldo is bij al deze beleidsuitspraken sprake van meer kansen dan risico's. Het gaat om de volgende beleidsuitspraken:

Bedrijventerreinen
In de gemeente Boxtel worden bestaande bedrijventerreinen bereikbaar gehouden en er wordt geïnvesteerd in duurzame maatregelen. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt de nadruk op verduurzaming en verbetering, bijvoorbeeld door vergroening en het verbeteren van de infiltratie van hemelwater. Er zijn kansen voor uitbreiding aan de rand van Ladonk. In Vorst-B wordt het GreenTech Park Brabant ontwikkeld. Vorst-C is gereserveerd als mogelijke werklocatie. Het bedrijventerrein Broxven in Esch kan worden getransformeerd naar een woongebied. In Liempde heeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid, met aan de rand mogelijkheden voor woon-werkkavels. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben in de kernen Boxtel en Liempde.

Door de toevoeging van bedrijvigheid (op onbebouwde plekken) kan er mogelijk meer woon-werk verkeer gaan rijden. Dit heeft een negatief effect op de beoordelingsaspecten: *doorstroming en bereikbaarheid, beschermde natuur (Natura 2000), Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones, biodiversiteit, verkeersveiligheid* en *luchtkwaliteit*.

Wonen
In de kern Boxtel worden verouderde wijken duurzaam herontwikkeld en is er ruimte voor grootschalige uitbreiding van het aantal woningen. In de kern Esch zijn er kansen voor de transformatie van een bedrijventerrein naar een woongebied. In de kernen Liempde, Esch en Lennisheuvel is er ruimte voor kleinschalige uitbreiding van het aantal woningen. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben in de kern Boxtel. In alle kernen wordt rekening gehouden met ruimte voor groen en klimaatadaptatie.

Door de toevoeging van nieuwe woningen nabij het spoor en nabij bedrijven die geurhinder veroorzaken, kunnen er negatieve effecten ontstaan. Ook gaat er mogelijk meer verkeer rijden. Dit heeft een negatief effect op de beoordelingsaspecten: *beschermde natuur (Natura 2000), Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones, omgevingsveiligheid en geurhinder.*

Duurzame energie
Voor duurzame energie zet de gemeente in op zon op daken, zonnevelden en windenergie. Zonne-energie wordt eerst toegepast in bestaand bebouwd gebied en waar nodig in het buitengebied. De zoekgebieden voor windenergie is in het landelijk gebied, specifiek in de oksel van de Kleine Aa en de Essche Stroom en langs de A2 ter hoogte van De Scheeken en Halse Barrier. De beleidsuitspraak zal voor zonne-energie het meeste effect hebben in het bebouwde gebied en voor windenergie in de zoekgebieden.

De mogelijke toepassing van windenergie kan zorgen voor een negatief effect in de zoekgebieden op: *biodiversiteit* en *geluidhinder*.

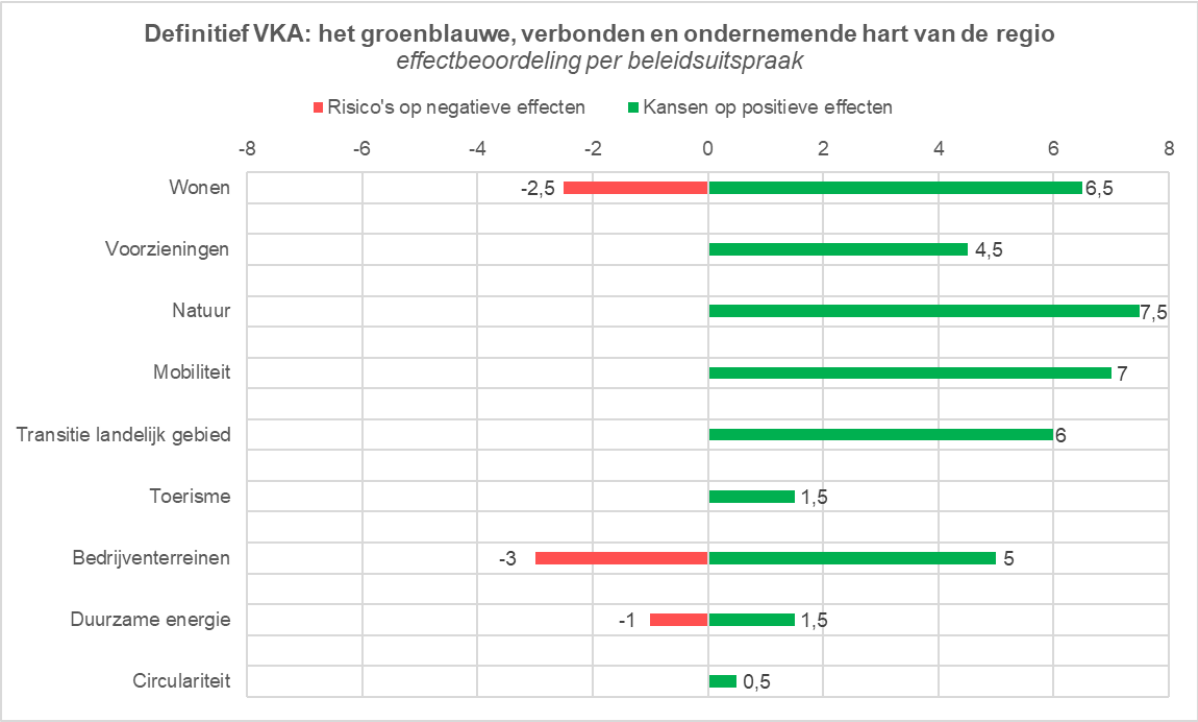

Figuur 8.2: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor het VKA, per beleidsuitspraak.

8.1.3 Overall beeld per hoofdthema

De meeste kansen op positieve effecten zijn er binnen de hoofdthema's *aangenaam leven* en *krachtige economie*. Dit komt met name door de uitspraak over natuur, waarbij veel kansen voorzien zijn (zoals ook te zien in Figuur 8.2).

Het hoofdthema *inclusieve duurzaamheid* heeft de minste kansen op positieve effecten. Per saldo zijn er wel meer kansen op positieve effecten dan risico's op negatieve effecten.

Voor het hoofdthema *verbindend netwerk* worden er geen risico's op negatieve effecten voorzien.

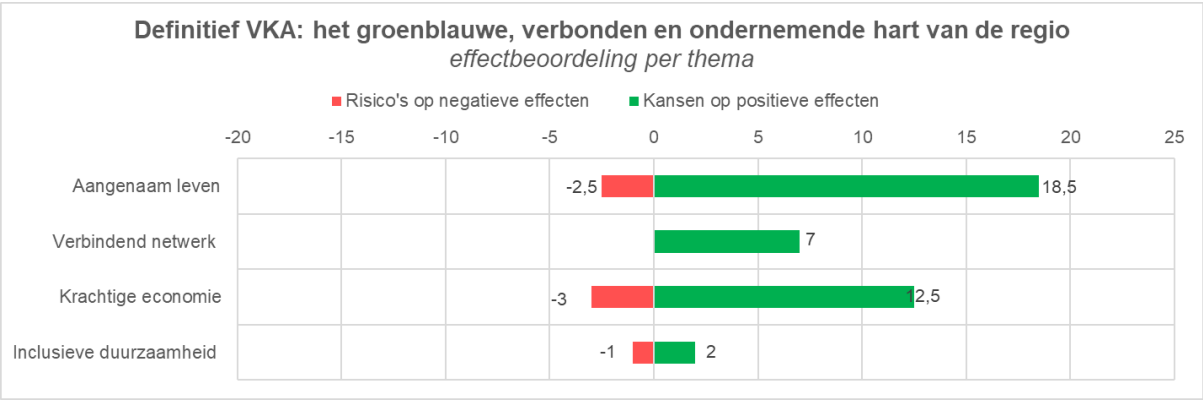

Figuur 8.3: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor het VKA, per hoofdthema en gebaseerd op de beleidsuitspraken.

8.1.4 Overall beeld per deelgebied

De gemeente Boxtel heeft in haar omgevingsvisie verschillende deelgebieden genoemd, namelijk: *stedelijk centrum, robuuste woonwijken, vitale kernen, bedrijfsfuncties, natuurgebieden, beekdalen* en *landelijk gebied*. Deze deelgebieden zijn integraal opgenomen in de beleidsuitspraken. Hieronder is een globaal overzicht gegeven van de belangrijkste kansen en risico's voor deze deelgebieden, op basis van de effectbeoordeling.

Stedelijk centrum
In het stedelijk centrum van Boxtel ligt de focus op het bouwen van woningen en voorzieningen, de mobiliteitstransitie en gedragsverandering. Er komen ontmoetingsplekken die voor iedereen toegankelijk zijn. Auto's worden geweerd en verplaatst naar de randen van het centrum. De verbinding van het centrum met het station wordt verbeterd. Cultuurhistorische kwaliteiten worden behouden en benadrukt. Belangrijke rol voor het centrum is ook het aantrekken van toeristen. Er komt ruimte voor recreatie en wandelpaden langs de Dommel.

Het deelgebied stedelijk centrum is gerelateerd aan de beleidsuitspraken voorzieningen, mobiliteit en toerisme. Kansen op positieve effecten in dit deelgebied zijn er voor de beoordelingsaspecten maatschappelijke deelname, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, sociale veiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving en passend voorzieningenaanbod. Dit komt door inzet op ontmoetingsplekken en leefbaarheid met nieuwe woningen voor ouderen en voorzieningen. Er zijn geen risico's op negatieve effecten.

Robuuste woonwijken
Met robuuste woonwijken worden de woonwijken in de kern Boxtel bedoelt die in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw gebouwd zijn. Sommige wijken zijn verouderd en minder duurzaam maar worden verduurzaamd. In de wijken komt ruimte voor groen en waterberging, duurzame mobiliteit, bewegen en ontmoeten. De voorzieningen worden toegankelijk en bereikbaar gemaakt.

Het deelgebied robuuste woonwijken is gerelateerd aan de beleidsuitspraak wonen. Kansen op positieve effecten zijn er voor de beoordelingsaspecten duurzame woningen, wateroverlast, hitte, broeikasgassen, biodiversiteit en groene leefomgeving. In tegenstelling tot de uitspraak wonen zijn er geen risico's op negatieve effecten omdat het om bestaand gebied gaat en niet om nieuwe woonwijken. Met name nieuwe woonwijken leiden tot risico's op negatieve effecten.

Vitale kernen
Met de vitale kernen worden de kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde bedoelt. In deze kernen komt er ruimte voor nieuwe woningen om het aanbod passend te maken. De ontmoetingsplekken worden behouden en waar mogelijk versterkt met ruimte voor klimaatadaptatie. Doorgaand gemotoriseerd verkeer wordt zoveel mogelijk verweerd en de fietsverbindingen tussen de kernen worden beter benut en uitgebreid. De kern Liempde is belangrijk voor toerisme. De beken krijgen meer ruimte om door het landschap te kronkelen, dit kan positief zijn voor recreatie en toerisme. In Esch zijn er mogelijkheden voor transformatie van bedrijventerrein Broxven naar woningbouw. In Liempde heeft Daasdonk mogelijkheid voor bedrijvigheid.

Het deelgebied vitale kernen is gerelateerd aan de beleidsuitspraken wonen, voorzieningen, mobiliteit, toerisme en bedrijfsfuncties. Kansen op positieve effecten zijn er voor de beoordelingsaspecten passend woningaanbod, fiets- en wandelnetwerk, verkeersveiligheid, toerisme en recreatie. Voor de beoordelingsaspecten geluidhinder en luchtkwaliteit geldt dat nieuwe woningen een risico vormen maar gemotoriseerd verkeer weren uit de kernen weer kansen zijn. Uitbreidingen van het aantal woningen kunnen ook risico's vormen voor beschermde natuurgebieden, NNB en geurhinder.

Bedrijfsfuncties
De terreinen en gebouwen worden verduurzaamd en deze gebieden krijgen een groenere inrichting met ruimte voor klimaatadaptieve maatregelen en aandacht voor biodiversiteit. Het bedrijventerrein Ladonk in de kern Boxtel wordt beter bereikbaar met deelmobiliteit en goede fiets- en wandelvoorzieningen. Er wordt een duurzame bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij de milieubelasting (geur, geluid en luchtemissies) vermindert. Bij Ladonk zal de geluidzonering op termijn opgeheven worden, waardoor grote lawaaimakers geen plek meer krijgen. Op de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk is ruimte voor inbreiding. Op de langere termijn is een nieuw bedrijventerrein (Vorst C) gereserveerd. Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het Midden- en Kleinbedrijf (MKB).

Het deelgebied bedrijfsfuncties is gerelateerd aan de beleidsuitspraak bedrijventerreinen. Kansen op positieve effecten zijn er voor de beoordelingsaspecten werkgelegenheid en arbeidsmarkt en werklocaties, wateroverlast en hitte. Risico's op negatieve effecten zijn er met name voor de overkoepelende uitspraak bedrijventerreinen, niet voor dit deelgebied.

Natuurgebieden
Bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd en met elkaar verbonden door natuurlijk groen, nieuwe natuur of natuurinclusieve landbouw. Er worden maatregelen genomen om Natura 2000-gebied Kampina te ontlasten. Met een bufferzone wordt water beter vastgehouden tegen verdroging. Met natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op het terugdringen van stikstof. Recreatie wordt toegestaan in de bufferzone om de kwetsbare delen van de Kampina te ontlasten.

Het deelgebied natuurgebieden is gerelateerd aan de beleidsuitspraak natuur. Kansen op positieve effecten zijn er voor duurzame landbouw, droogte, bodemkwaliteit, grondwater, Natura 2000-gebieden en NNB, groene leefomgeving, biodiversiteit, en beweegvriendelijke leefomgeving. Er zijn geen risico's op negatieve effecten.

Beekdalen
De beken de Beerze, de Essche Stroom en de Dommel krijgen de ruimte voor natuur, recreatie en het vasthouden van water. In de beekdalen zijn nieuwe ontwikkelingen, die afbreuk doen aan de kwaliteit van natuur in beekdalen, tegengegaan. De beekdalen vormen de verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden.

Het deelgebied beekdalen is gerelateerd aan de beleidsuitspraak natuur. Kansen op positieve effecten zijn er voor wateroverlast, droogte, grondwater, biodiversiteit, groene leefomgeving en beweegvriendelijke leefomgeving. Er zijn geen risico's op negatieve effecten.

Landelijk gebied
In het landelijk gebied wordt de omslag naar duurzame landbouw gemaakt, waarbij water en bodem leidend zijn. In de natte delen wordt water zo goed mogelijk vastgehouden. Agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de landschappelijke kwaliteit en helpt om de natuurgebieden in Boxtel beter met elkaar te verbinden. De recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied, waardoor het gebied ook een recreatieve functie krijgt. Recreatie en toerisme worden belangrijker voor het landelijk gebied.

Het deelgebied landelijk gebied is gerelateerd aan de beleidsuitspraak transitie landelijk gebied. Kansen op positieve effecten zijn er voor duurzame landbouw, droogte, bodemkwaliteit, oppervlaktewater, grondwater, Natura 2000-gebieden, NNB, biodiversiteit, groene leefomgeving en beweegvriendelijke leefomgeving. Er zijn geen risico's op negatieve effecten.

8.2 Wat gebeurt er met de kwalitatieve aspecten?

De beoordelingsaspecten *kennis en innovatie, toerisme en recreatie, duurzame landbouw, circulariteit, bodemkwaliteit, grondwater, Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones* en *landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie* zijn in de 'foto van de leefomgeving' kwalitatief ingevuld. Voor deze beoordelingsaspecten was onvoldoende specifieke gemeentelijke informatie beschikbaar. Aan deze thema's is daarom geen kwaliteitsniveau toegekend in de 'foto van de leefomgeving'. In de beoordeling van het VKA zijn ook deze kwalitatieve aspecten beoordeeld op kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. Omdat deze effecten niet te vergelijken zijn met een kwaliteitsniveau uit de foto van de leefomgeving is hieronder een kwalitatieve beschrijving gegeven van de verwachte ontwikkelingen van deze kwalitatieve aspecten als gevolg van het nieuwe beleid in het VKA. Dit is gedaan per beoordelingsaspect.

In onderstaande Tabel 8.1 is te zien hoe deze kwalitatieve aspecten zich ontwikkelen met het nieuwe beleid. De tabel geeft weer of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ⬆) of overwegend risico's (rood pijltje omlaag ⬇) voor de kwalitatieve aspecten.

Tabel 8.1: Ontwikkeling van kwalitatieve aspecten in het VKA

Kwalitatieve aspecten	VKA
Kennis en innovatie	⬆
Toerisme en recreatie	⬆
Duurzame landbouw	⬆
Afval en grondstoffen	⬆
Bodemkwaliteit	⬆
Grondwater	⬆
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	⬆
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	⬆

Kennis en innovatie
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het aspect kennis en innovatie gekeken naar innovatieve bedrijven/instellingen. Voor het aspect kennis en innovatie is er een relatie met de beleidsuitspraken transitie landelijk gebied en bedrijventerreinen. De beleidsuitspraak voor bedrijventerreinen biedt een kans voor kennis en innovatie, omdat er ingezet wordt op innovatieve bedrijfsvoering. De verwachting is daarom dat kennis en innovatie positief zal ontwikkelen.

Toerisme en recreatie
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het aspect toerisme en recreatie gekeken naar het aantal overnachtingen en bezoekers van daguitjes. Voor het aspect toerisme en recreatie is er een relatie met de beleidsuitspraak toerisme. Op basis van deze beleidsuitspraak is er een kans op positief effect door de inzet op toeristische voorzieningen voor met name dagjesmensen in de kernen Boxtel en Liempde. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect toerisme en recreatie.

Duurzame landbouw
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het aspect duurzame landbouw gekeken naar de ontwikkelingen in de landbouw en het aantal veehouderijen. Voor het aspect duurzame landbouw is er een relatie met de beleidsuitspraken transitie landelijk gebied en natuur. Op basis van deze beleidsuitspraken zijn er kansen op positieve effecten door de inzet op vormen van duurzame landbouw. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect duurzame landbouw in het landelijk gebied.

Afval en grondstoffen
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect afval en grondstoffen gekeken naar de hoeveelheid huishoudelijk afval en bedrijventerreinen met potentie voor industriële symbiose en recycling. Voor het aspect afval en grondstoffen is er een relatie met de beleidsuitspraken bedrijventerreinen en circulariteit. Op basis van deze beleidsuitspraken zijn er kansen op positieve effecten door de inzet op het verminderen van restafval in de kernen en circulaire bedrijfsvoering op de bedrijventerreinen. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect afval en grondstoffen.

Bodemkwaliteit
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect bodemkwaliteit gekeken naar milieuregels volgens het activiteitenbesluit, spoedlocaties voor bodemverontreiniging en voormalige stortplaatsen. Voor het aspect bodemkwaliteit is er een relatie met de beleidsuitspraken natuur, transitie landelijk gebied en duurzame energie. Op basis van deze beleidsuitspraken zijn er kansen op positieve effecten door de inzet op nieuwe natuur, vormen van duurzame landbouw en omdat water en bodem sturend zijn bij ontwikkelingen. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect bodemkwaliteit in het landelijk gebied en de natuurgebieden.

Grondwater
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect grondwater gekeken naar de grondwaterstanden, aanwezigheid van kwel en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor het aspect grondwater is er een relatie met de beleidsuitspraken natuur, transitie landelijk gebied en duurzame energie. Op basis van deze beleidsuitspraken zijn er kansen op positieve effecten door de toevoeging van waterberging en de inzet op vormen van duurzame landbouw in het landelijk gebied. De maatregelen gericht op klimaatadaptatie kunnen ook bijdragen aan het kwaliteit en kwantiteit van het grondwater, bijvoorbeeld door water langer vast te houden. Hierdoor is er meer water en kunnen de aanwezige concentraties vreemde stoffen die aanwezig zijn in het water verdund worden. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect grondwater.

Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones gekeken naar het bestaande netwerk en de attentiezones waterhuishouding. Voor het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones is er een relatie met de beleidsuitspraken wonen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen en klimaatadaptatie. Op basis van deze beleidsuitspraken worden er overwegend kansen op positieve effecten voorzien. De kansen ontstaan door het verbinden van natuurgebieden, het verminderen autogebruik in de kernen door het faciliteren van andere soorten vervoer en de inzet op vormen van duurzame landbouw in het landelijk gebied. Er zijn ook risico’s op negatieve effecten door de uitstoot van stikstof als gevolg van extra verkeersbewegingen door meer woningen en bedrijvigheid rond de kernen. De verwachting is dat er (per saldo) sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones.

Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie gekeken naar de cultuurhistorische waardenkaart en de cultuurhistorische beleidsadvieskaart. Voor het aspect landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie is er een relatie met de beleidsuitspraken wonen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen, duurzame energie en klimaatadaptatie. Op basis van deze beleidsuitspraken worden er kansen op positieve effecten voorzien. De kansen ontstaan door het versterken van het landschap in de natuurgebieden en de beekdalen en de van de cultuurhistorische waarden in de kern Boxtel en door het faciliteren van recreatieve activiteiten in de bufferzones rond de natuurgebieden waardoor het landschap mogelijk beter beleefbaar wordt. De

verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie.

8.3 Hoe ontwikkelen de knelpunten ten opzichte van de referentiesituatie?

In de ‘foto van de leefomgeving’ is aan de beoordelingsaspecten een kwaliteitsniveau toegekend. In het geval dat er sprake is van een overwegend goede kwaliteit is het kwaliteitsniveau ‘groen’ toegekend. Voor het kwaliteitsniveau ‘oranje’ geldt dat er op enkele locaties sprake is van een overschrijding van gestelde normen. Tenslotte geldt voor ‘rood’ dat er sprake is van een overwegend slechte kwaliteit, er is dan op meerdere locaties in de gemeente sprake van een overschrijding van gestelde normen.

De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en ‘oranje met verslechterende trend’ zijn aangemerkt als knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie. Dit is in lijn met het doel van de Omgevingswet. Hieronder zijn de knelpunten uit de ‘foto van de leefomgeving’ opgesomd, de ‘foto van de leefomgeving’ is opgenomen als bijlage A1 van dit OER.

In de ‘foto van de leefomgeving’ zijn de volgende aspecten aangemerkt als knelpunt: *fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen* en *geluidhinder.*

Daarnaast zijn de volgende aspecten aangemerkt als aandachtspunt: *werkgelegenheid en arbeidsmarkt, wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000), omgevingsveiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod* en *passend voorzieningenaanbod.*

Figuur 8.4 geeft een vergelijking van de omgevingseffecten van het VKA ten opzichte van de referentiesituatie. Hieruit valt op te maken of er sprake is van een verbetering, of juist een verslechtering ten opzichte van de referentiesituatie. Het kan ook zijn dat er geen effect is.

Paragraaf 8.3.1 gaat in op de ontwikkeling van de bestaande knelpunten en aandachtspunten zoals deze benoemd zijn in de ‘foto van de leefomgeving’. Daarnaast kan het zijn dat het beleid uit het VKA meer risico’s op negatieve effecten laat zien, dan kansen op positieve effecten. In dat geval is het mogelijk dat er nieuwe knelpunten of aandachtspunten ontstaan. Paragraaf 8.3.2 gaat hier verder op in.

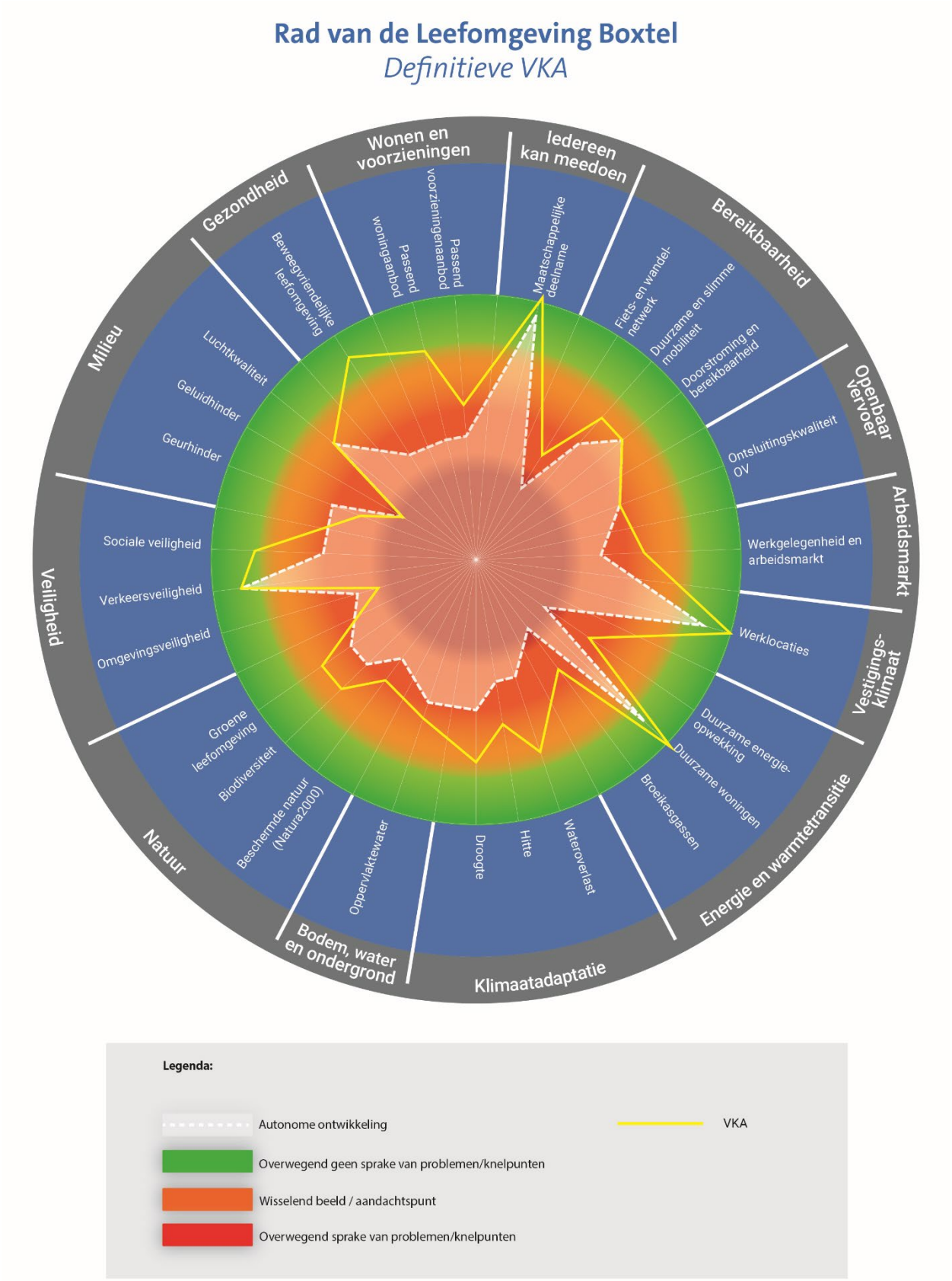

Figuur 8.4: Rad van de Leefomgeving VKA

8.3.1 Ontwikkeling bestaande knel- en aandachtspunten

Deze paragraaf beschrijft de ontwikkeling van de bestaande knel- en aandachtspunten. Eerst is beschreven welk kwaliteitsniveau in de ‘foto van de leefomgeving’ is toegekend aan het beoordelingsaspect. Vervolgens worden de gevolgen van het VKA beschreven. Tenslotte is beschreven of de verwachting is dat ’het VKA bijdraagt aan het (gedeeltelijk) oplossen van de knel- of aandachtspunten.

De volgende knelpunten zijn in de ‘foto van de leefomgeving’ benoemd:

- **Fiets- en wandelnetwerk**
  Fiets- en wandelnetwerk is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een gelijkblijvende autonome trend. Het nieuwe beleid laat enkel kansen op positieve effecten zien. Deze kansen op positieve effecten ontstaan door de toevoeging van nieuwe fietsverbindingen in en tussen de kernen. Hiermee wordt het bestaande knelpunt naar verwachting verholpen, het is niet aannemelijk dat het leidt tot kwaliteitsniveau ‘groen’.
- **Duurzame en slimme mobiliteit**
  Duurzame en slimme mobiliteit is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een gelijkblijvende autonome trend. Het nieuwe beleid laat enkel kansen op positieve effecten zien. Deze kansen op positieve effecten ontstaan door het toevoegen van een mobiliteitshub in de kern Boxtel. Omdat het gaat om één hub (die niet de gehele gemeente kan dienen) wordt het knelpunt mogelijk niet geheel verholpen.
- **Duurzame energieopwekking**
  Duurzame energieopwekking is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Het nieuwe beleid laat enkel kansen op positieve effecten zien. De kansen op positieve effecten ontstaan door het toepassen van zon op dak in de kernen en zonne-energie in het buitengebied en windenergie in de oksel van de Kleine Aa en de Essche Stroom en langs de A2 (ter hoogte van De Scheeken en Halse Barrier). Het is onduidelijk in hoeverre hiermee wordt voldaan aan de klimaatdoelstellingen. Daarom is het onzeker of het huidige knelpunt wordt verholpen, wel is er sprake van een positieve trend.
- **Broeikasgassen**
  Broeikasgassen is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Het nieuwe beleid biedt enkel kansen op positieve effecten. De kansen ontstaan door het bieden van duurzame alternatieven voor mobiliteit in de kernen, het verduurzamen van woningen in de kern Boxtel en de inzet op duurzame energieopwekking. Het is onzeker in hoeverre hiermee wordt voldaan aan de landelijke doelstellingen voor broeikasgassen. Daarom is het onzeker of het huidige knelpunt wordt verholpen, wel is er sprake van een positieve trend.
- **Geluidhinder**
  Geluidhinder is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Het nieuwe beleid resulteert evenwichtig in een kans op positief effect en een risico op negatief effect. Enerzijds neemt geluidhinder mogelijk toe door de toepassing van windenergie in de oksel van de Kleine Aa en de Essche Stroom en de toevoeging van woningen en bedrijvigheid aan de randen van de kernen, waardoor er meer verkeer gaat rijden. Anderzijds zullen er bij de herinrichting van drukkere wegen geluidmaatregelen afgewogen worden (zoals het verlagen van de snelheid), zal de geluidszonering bij bedrijventerrein Ladonk opgeheven worden en wordt er ingezet op duurzamere vormen van vervoer in de kernen. Met het nieuwe beleid wordt het knelpunt naar verwachting niet verholpen. De verdere uitwerking van het nieuwe beleid zal uitwijzen in hoeverre het knelpunt verholpen zal worden of verder zal verslechteren.

De volgende aandachtspunten zijn in de ‘foto van de leefomgeving’ benoemd:

- **Werkgelegenheid en arbeidsmarkt**
  Werkgelegenheid en arbeidsmarkt is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het nieuwe beleid resulteert in kansen op positieve effecten door toevoeging van nieuwe bedrijvigheid (Midden- en Klein Bedrijven (MKB) en maak- en creatieve industrie) in de kernen Boxtel en Liempde en voorzieningen in de kern Boxtel. Met de uitwerking van het nieuwe beleid wordt het aandachtspunt naar verwachting verholpen.
- **Wateroverlast**
  Wateroverlast is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering naar oranje. Het nieuwe beleid resulteert in kansen op positieve effecten door de toevoeging van natuurlijk groen en waterberging in nieuw en verouderde woonwijken, op bedrijventerreinen en rondom Kampina in de ‘bufferzone’. Met de uitwerking van het nieuwe beleid wordt het aandachtspunt naar verwachting verholpen.
- **Hitte**
  Hitte is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het nieuwe beleid resulteert in kansen op positieve effecten door de inzet op vergroenen en klimaatadaptieve maatregelen in bestaande en nieuwe woonwijken. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt naar verwachting verminderd of mogelijk opgelost.
- **Beschermde natuur (Natura 2000)**
  Beschermde natuur (Natura 2000) is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering naar oranje. Het nieuwe beleid resulteert in overwegend kansen op positieve effecten door het verbinden van natuurgebieden en de transitie van intensieve veehouderij naar vormen van duurzame landbouw. Er zijn ook risico’s op negatieve effecten door de uitstoot van stikstof als gevolg van extra verkeersbewegingen door meer woningen en bedrijvigheid aan de rand van de kernen. Naar verwachting wordt het aandachtspunt mogelijk verholpen met het nieuwe beleid. Bij verdere uitwerking van de plannen moet goed gekeken worden naar eventuele stikstoftoenames.
- **Omgevingsveiligheid**
  Omgevingsveiligheid is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Met het nieuwe beleid zijn risico’s op negatieve effecten voorzien door de bouw van woningen naast de kern Boxtel nabij de spoorzone (aandachtsgebied voor omgevingsveiligheid) en door realisatie van windenergie in de oksel van de Kleine Aa en de Essche Stroom. De gemeente zal alle relevante ontwikkelingen toetsen op omgevingsveiligheid en waar nodig dringt de gemeente aan op het nemen van maatregelen. De gemeente kiest er bewust voor om uit te breiden nabij de spoorzone om de nieuwe woongebieden goed bereikbaar te maken. Naar verwachting is er daarom sprake van een negatieve trend en wordt het aandachtspunt mogelijk een knelpunt.
- **Beweegvriendelijke leefomgeving**
  Beweegvriendelijke leefomgeving is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het nieuwe beleid resulteert in kansen op positieve effecten door het versterken en toevoegen van nieuwe fiets- en wandelpaden in en tussen de kernen. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt naar verwachting verhopen.
- **Passend woningaanbod**
  Passend woningaanbod is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het nieuwe beleid resulteert in kansen op positieve effecten door de grootschalige uitbreiding van het aantal woningen en het bouwen van nieuwe woningen die passen bij de behoefte. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt naar verwachting verholpen.

- **Passend voorzieningenaanbod**
  Passend voorzieningenaanbod is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het nieuwe beleid resulteert in kansen op positieve effecten door het voorzieningenaanbod beter passend te maken en nieuwe voorzieningen indien nodig toe te voegen bij nieuwe woonwijken. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt mogelijk verhopen.

8.3.2 Nieuwe knel- en aandachtspunten als gevolg van het VKA

Zoals hierboven benoemd zijn er een aantal aspecten met aandachtspunten. Een verslechtering door het nieuwe beleid uit het VKA kan ervoor zorgen dat een aandachtspunt een knelpunt gaat vormen. Bij het volgende aspect (zoals hierboven toegelicht) kan dit het geval zijn:

- Omgevingsveiligheid

Naast mogelijke nieuwe knelpunten zijn er mogelijke nieuwe aandachtspunten als gevolg van het VKA. Het gaat hier om aspecten die in de referentiesituatie oranje scoren en waarbij het nieuwe beleid tot meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten leidt. Bij het volgende aspect kan dit het geval zijn:

- **Geurhinder**
  Geurhinder is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verbetering. Er is een risico op negatief effect door het realiseren van nieuwe woningen bij Boxtel Noordwest, Boxtel-Zuid en in de kern Liempde, waar een kans is op geurhinder door geurproducerende bedrijven. Met het nieuwe beleid ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt voor het aspect geurhinder.

8.4 Conclusie

In onderstaande tabellen is te zien hoe de knel- en aandachtspunten zich ontwikkelen door het nieuwe beleid uit het VKA. In de tabel zijn de referentiesituatie en de gevolgen van het VKA te zien. De referentiesituatie is de situatie zoals deze is beschreven in de 'foto van de leefomgeving'. Dit is de huidige situatie en de autonome ontwikkeling. Er kan sprake zijn van een verslechtering (↓), verbeterende (↑) of gelijkblijvende trend (=) in de autonome ontwikkeling ten opzichte van de huidige situatie.

Het VKA zijn de gevolgen van het nieuwe beleid. De tabel geeft weer of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ↑) of overwegend risico's (rood pijltje omlaag ↓) door het VKA voor de bestaande knel- en aandachtspunten. Het gelijkteken (=) betekent dat er evenveel kansen als risico's zijn voorzien. In de laatste tabel is te zien of er nieuwe aandachts- of knelpunten ontstaan door het nieuwe beleid uit het VKA.

Tabel 8.2: Ontwikkeling van de bestaande knelpunten uit de referentiesituatie

Knelpunten	Referentiesituatie	VKA
Fiets- en wandelnetwerk	=	↑
Duurzame en slimme mobiliteit	=	↑
Duurzame energieopwekking	↑	↑
Broeikasgassen	↑	↑
Geluidhinder	↑	=

Tabel 8.3: Ontwikkeling van de bestaande aandachtspunten uit de referentiesituatie

Aandachtspunten	Referentiesituatie		VKA
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	↓		↑
Wateroverlast	Huidig	Autonoom	↑
Hitte	↓		↑
Beschermde natuur (Natura 2000)	Huidig	Autonoom	↑
Omgevingsveiligheid	↓		↓
Beweegvriendelijke leefomgeving	↓		↑
Passend woningaanbod	↓		↑
Passend voorzieningenaanbod	↓		↑

Tabel 8.4: Mogelijke nieuwe aandachtspunten

Aandachtspunten	Referentiesituatie	VKA
Geurhinder	↑	↓

Het nieuwe beleid uit het voorkeursalternatief biedt veel kansen en weinig risico's. Het nieuwe beleid laat de meeste kansen op positieve effecten zien voor de beoordelingsaspecten *beweegvriendelijke leefomgeving, wateroverlast, beschermde natuur (Natura 2000), biodiversiteit* en *sociale veiligheid.* De beoordelingsaspecten *omgevingsveiligheid* en *geurhinder* laten enkel risico's zien. Er zijn geen effecten waarneembaar voor het aspect *ontsluitingskwaliteit OV*.

Bij alle kwalitatieve aspecten (geen kwaliteitsniveau toegekend) is sprake van een positieve ontwikkeling door het nieuwe beleid. Het gaat om de beoordelingsaspecten: *kennis en innovatie, toerisme en recreatie, duurzame landbouw, circulariteit, bodemkwaliteit, grondwater, Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones* en *landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie*.

In de 'foto van de leefomgeving' zijn knelpunten en aandachtspunten aangewezen; beoordelingsaspecten die er in de huidige situatie niet goed voor staan. Bij veel van deze knel- en aandachtspunten is een positieve ontwikkeling voorzien en bij sommige aspecten wordt het knelpunt ook daadwerkelijk verholpen. De knelpunten met een positieve ontwikkeling zijn: *fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking* en *broeikasgassen.* De aandachtspunten met een positieve ontwikkeling zijn: *werkgelegenheid en arbeidsmarkt, wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000), beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod* en *passend voorzieningenaanbod.*

Het beoordelingsaspect *geluidhinder* is in de referentiesituatie aangemerkt als knelpunt, omdat op meerdere plekken bij geluidgevoelige functies niet voldaan wordt aan de wettelijke maximale grenswaarden en de WHO-advieswaarden voor wegverkeer en railverkeer. Door het nieuwe beleid is er zowel een kans op positief effect als een risico op negatief effect voorzien. Er is een kans, omdat er wordt ingezet op duurzame vormen van mobiliteit, waardoor geluidhinder door auto's mogelijk afneemt. Er is een risico, omdat ingezet wordt op windenergie wat geluidhinder kan veroorzaken. Met het nieuwe beleid wordt het knelpunt naar verwachting niet verholpen. De verdere uitwerking van het nieuwe beleid zal uitwijzen in hoeverre het knelpunt verholpen zal worden of verder zal verslechteren.

Het beoordelingsaspect *omgevingsveiligheid* is in de referentiesituatie aangemerkt als aandachtspunt, omdat een groot aantal (beperkt) kwetsbare gebouwen binnen de aandachtsgebieden voor brand en explosie van verschillende risicobronnen ligt en een beperkt kwetsbaar gebouw binnen de $PR10^{-6}$ per jaar contour ligt. Door het nieuwe beleid zijn enkel risico's op negatieve effecten voorzien. Naar verwachting is er daarom sprake van een negatieve trend en wordt het aandachtspunt mogelijk een knelpunt.

Door het nieuwe beleid zijn er voor het beoordelingsaspect *geurhinder* enkel risico's voorzien. Met het nieuwe beleid ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt voor het aspect geurhinder.

9 Wat zijn de gevolgen voor Natura 2000-gebieden?

In dit hoofdstuk is een korte samenvatting opgenomen van de bevindingen uit de Passende Beoordeling voor de Omgevingsvisie Boxtel 2040. De volledige Passende Beoordeling is opgenomen in bijlage A8.

9.1 Passende Beoordeling Natura 2000

Omdat het op voorhand niet is uitgesloten dat het nieuwe beleid in de Omgevingsvisie een (significant) negatief effect veroorzaakt op de natuurlijke kenmerken van de omliggende Natura 2000-gebieden is een Passende Beoordeling opgesteld op grond van de Wet natuurbescherming. Het gaat om de Natura 2000-gebieden Kampina & Oisterwijkse Vennen, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek.

In deze Passende Beoordeling is het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie beoordeeld aan de hand van beleidsuitspraken die in het OER zijn geselecteerd. Het gaat om uitspraken die voldoende concreet zijn en die een relatie hebben met de leefomgeving. De Passende Beoordeling beoordeeld per uitspraak of en zo ja hoe groot het risico is op significant negatieve effecten op Natura 2000-gebied in en in de omgeving van Boxtel. Daarbij is getoetst aan de belangrijkste instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 20000-gebied. Bij de beoordeling is aangesloten bij het karakter van het strategische beleid in de Omgevingsvisie, wat wil zeggen dat de beoordeling op hoofdlijnen is gedaan.

Het doel van de passende beoordeling is het in beeld brengen:

a) van de risico's op het optreden van (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van het nieuwe beleid van de Omgevingsvisie Boxtel 2040 en
b) met welke maatregelen geconstateerde risico's voorkomen of beperkt kunnen worden.

Geconstateerde risico's zijn aandachtspunten waar bij de verdere uitwerking van het beleid rekening mee gehouden moet worden. Op deze manier kan voorkomen worden dat (significant) negatieve effecten op de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden daadwerkelijk optreden.

In de Passende Beoordeling is naar verschillende storingsfactoren gekeken, zoals effecten van stikstofdepositie, ruimtebeslag, effecten als gevolg van hydrologische veranderingen (bijvoorbeeld verdroging of vernatting) of verstoring door geluid of optische verstoring. Het gaat hierbij om effecten in de gebruiksfase. Effecten als gevolg van de aanlegfase worden in deze passende beoordeling niet meegenomen omdat op basis van het strategische karakter onvoldoende duidelijk is op welke wijze de beleidsuitspraken worden uitgewerkt. De Passende Beoordeling is opgenomen in bijlage A8 onderstaand zijn de hoofdlijnen van de resultaten en conclusies opgenomen.

9.2 Resultaten Passende Beoordeling

Meerdere beleidsuitspraken van de Omgevingsvisie Boxtel 2040 kunnen tot risico's leiden op significant negatieve effecten binnen Natura 2000-gebieden. Deze zijn in onderstaande tabel opgenomen. De risico's hebben betrekking op:

- Stikstofdepositie;
- Verstoring door recreatie;
- Aanvaringsslachtoffers door windturbines.

Aangezien stikstofdepositie (huidig, autonoom) een knelpunt is twee omliggende Natura 2000-gebieden (Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek en Kampina & Oisterwijkse Vennen) en een kleine toename al een significant negatief effect kan veroorzaken, is cumulatie met betrekking tot stikstofdepositie een belangrijk aandachtspunt. De gemeente Boxtel heeft in haar Omgevingsvisie ook beleidsuitspraken die leiden tot een afname aan stikstofdepositie, zoals maatregelen die duurzame vormen van vervoer bevorderen.

Bij de verdere uitwerking van het nieuwe beleid moet integraal aandacht zijn voor ontwikkelingen die kunnen leiden tot een verhoogde milieudruk binnen Natura 2000-gebieden. Door een integrale aanpak en de projectscope van een ontwikkeling zo in te steken dat ook maatregelen om stikstofdepositie te verminderen worden betrokken bij de ontwikkeling (interne saldering) kan een significant negatief effect voorkomen worden.

De Omgevingsvisie, de programma's en het omgevingsplan zijn instrumenten om tot een goede integrale uitwerking van het beleid te komen. Er zijn mogelijkheden voorhanden om significant negatieve gevolgen binnen de omliggende Natura 2000-gebieden te voorkomen. Het nieuwe beleid waar de Omgevingsvisie Boxtel 2040 in voorziet, is daarmee in beginsel uitvoerbaar in het kader van de Wet natuurbescherming (onderdeel Natura 2000-gebieden).

Tabel 9-1: Beleidsuitspraken uit de Omgevingsvisie met een risico op een significant negatief effect.

Beleidsuitspraak		Risico's op negatief effect Natura 2000			Aandachtspunten bij nadere uitwerking beleid (mitigatie)	Eind-beoordeling
		Kampina & Oisterwijkse Vennen	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek		
1	Wonen[4]	Stikstof-depositie Verstoring door recreatie	Stikstof-depositie	Stikstof-depositie	• Brongerichte stikstofmaatregelen: bewoners stimuleren gebruik te maken van emissieloze mobiliteit (investeringen OV, fietspaden, laadpalen, beperken reguliere parkeermogelijkheden). • Salderingsmaatregelen: saldering met agrarische bedrijven landelijk gebied. • Knelpunten met betrekking tot recreatiedruk kunnen beperkt worden door opvang van recreanten in de omgeving van de kernen (bijvoorbeeld via Programma Landelijk gebied en een goede recreatieve zonering in het Natura 2000-gebied.	(Significant) negatief effect is te voorkomen.
7	Bedrijven-terreinen	Stikstof-depositie	Stikstof-depositie	Stikstof-depositie	Zie beleidsuitspraak 1	(Significant) negatief effect is te voorkomen.
8	Duurzame energie	Aanvarings-slachtoffers door windturbines	n.v.t.	n.v.t.	• Onderzoek naar de vliegroutes van vogels rondom de Natura 2000-gebieden zodat windturbines uit de vliegroutes geplaatst kunnen worden. • Stilstandvoorziening toepassen bij windturbines wanneer aanvaringsslachtoffers verwacht.	(Significant) negatief effect is te voorkomen.

[4] *Bij wonen is de autonome ontwikkeling van woningbouw bij Moorwijk meegenomen*

10 Is het nieuwe beleid consistent?

Het voorkeursalternatief schetst een samenhangend, integraal beeld van de leefomgeving van Boxtel, de ambities die er liggen en wat de gemeente aan nieuw beleid voorneemt om die ambities te behalen. Omdat het om een samenhangend, integraal beeld gaat, is het van belang dat het voorgenomen beleid voldoende consistent is en niet conflicteert. Hierbij is het van belang dat dat de ene uitspraak voor nieuw beleid geen afbreuk doet aan een andere uitspraak, maar dat uitspraken elkaar juist versterken. Want alleen dan kun je spreken van integraal beleid dat in samenhang bijdraagt aan het verbeteren van leefomgevingskwaliteiten en het behalen van ambities. Daarom zijn zogenaamde 'botsproeven' uitgevoerd, waarbij de onderlinge samenhang tussen beleidsuitspraken is beschouwd. Zowel inhoudelijk als in ruimtelijk zin, past het naast elkaar in de leefomgeving? De beleidsuitspraken zijn onderling met elkaar geconfronteerd en beoordeeld op potentiële onderlinge versterking en strijdigheid. In bijlage A9 en A10 zijn de botsproeven en de argumentatie hierachter opgenomen.

In Tabel 10.1 staan de resultaten van de botsproeven. Daarvoor is zijn de volgende scores gebruikt.

- Groen: er is sprake van versterking tussen de uitspraken
- Oranje: er is zowel sprake van versterking als tegenstrijdigheid tussen de uitspraken
- Rood: er is sprake van tegenstrijdigheid tussen de uitspraken
- Grijs: er is geen sprake van versterking of tegenstrijdigheid tussen de uitspraken
- *Lichtgrijs: niet van toepassing/geen relatie*

Tabel 10.1: Resultaten van de botsproeven van het VKA

Beleidsuitspraken	Wonen	Voorzieningen	Natuur	Mobiliteit	Transitie landelijk gebied	Toerisme	Bedrijventerreinen	Duurzame energie	Circulariteit
Wonen									
Voorzieningen									
Natuur									
Mobiliteit									
Transitie landelijk gebied									
Toerisme									
Bedrijventerreinen									
Duurzame energie									
Circulariteit									

Figuur 10.1 geeft een samenvatting van de resultaten van de botsproeven. Per beleidsuitspraak zijn de opgetelde aantallen kansen en risico's opgenomen. Het gaat om een rekenkundige optelling, het geeft daarmee een algemeen beeld hoeveel kansen en risico's er geconstateerd zijn. In het algemeen is er sprake van meer kansen op synergie (versterking) dan risico's op strijdigheid. De meeste beleidsuitspraken laten zowel kansen op synergie als risico's op strijdigheden zien. Een aantal beleidsuitspraken laten enkel kansen op synergie zien. Geen enkele beleidsuitspraak laat enkel risico's op strijdigheden zien. Dit is hieronder verder toegelicht.

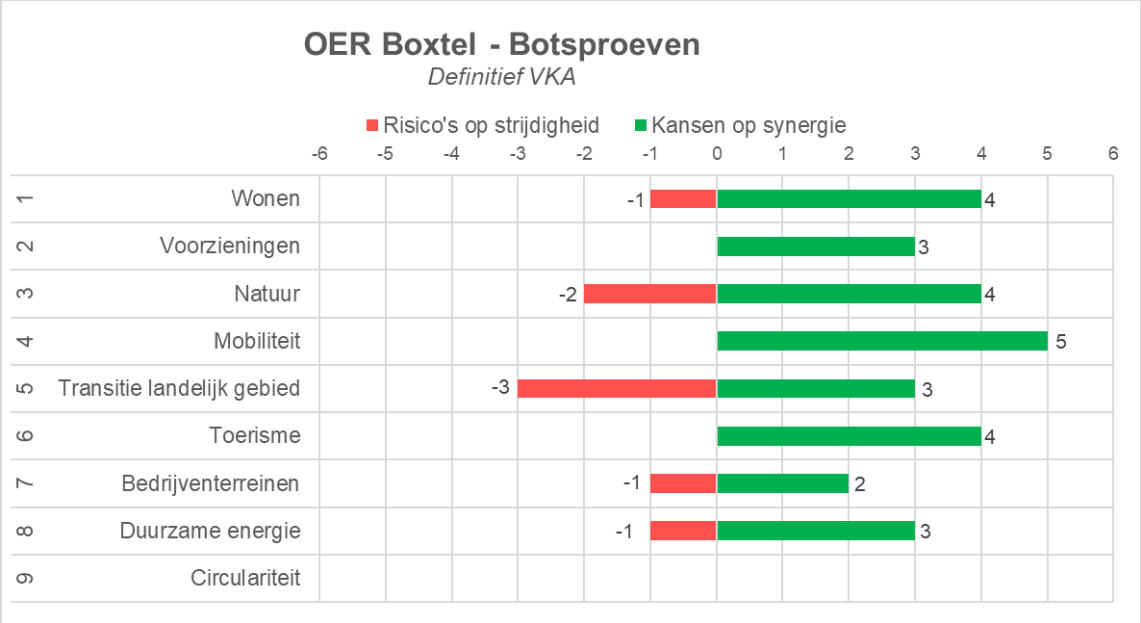

Figuur 10.1: Botsproeven met risico op strijdigheid en kans op synergie

10.1 Kansen op synergie

Wonen

De beleidsuitspraak over wonen kan vier andere beleidsuitspraken versterken: voorzieningen, natuur, mobiliteit en duurzame energie.

- *Wonen en voorzieningen:* goede voorzieningen maken nieuwe woongebieden aantrekkelijk om in te wonen
- *Wonen en natuur:* de natuur in Boxtel wordt beter verbonden met de nieuwe en bestaande woongebieden, waardoor er meer gerecreëerd wordt en de woongebieden aantrekkelijker zijn.
- *Wonen en mobiliteit:* de nieuwe woongebieden zijn beter bereikbaar door het aanleggen van nieuwe fiets- en wandelverbindingen en het realiseren van een mobiliteitshub bij het station.
- *Wonen en duurzame energie:* de uitbreiding van woongebieden biedt kansen voor meer zon op dak (meekoppelkans).

Voorzieningen

De beleidsuitspraak over voorzieningen kan drie andere beleidsuitspraken versterken: wonen, mobiliteit en toerisme. De synergie tussen voorzieningen en wonen is hierboven al beschreven.

- *Voorzieningen en mobiliteit:* de nieuwe en verbeterde bestaande voorzieningen zijn beter bereikbaar door nieuwe fiets- en wandelverbindingen en deelmobiliteit.
- *Voorzieningen en toerisme:* passende voorzieningen waar ontmoeting gestimuleerd wordt, maken Boxtel aantrekkelijk voor toeristen.

Natuur

De beleidsuitspraak over natuur kan vier andere beleidsuitspraken versterken: wonen, mobiliteit, transitie landelijk gebied en toerisme. De synergie tussen natuur en wonen is hierboven al beschreven.

- *Natuur en mobiliteit:* nieuwe en verbeterde fiets- en wandelpaden maken de natuur in het buitengebied beter beleefbaar.
- *Natuur en transitie landelijk gebied:* vormen van duurzame landbouw kunnen de natuurwaarden versterken.
- *Natuur en toerisme:* hoogwaardige natuur die goed beleefbaar is, werkt aantrekkelijk voor toerisme.

Mobiliteit
De beleidsuitspraak over mobiliteit kan vijf andere beleidsuitspraken versterken: wonen, voorzieningen, natuur, toerisme en bedrijventerreinen. De synergie tussen mobiliteit en wonen - voorzieningen - natuur is hierboven al beschreven.

- *Mobiliteit en toerisme:* deelmobiliteit en nieuwe fiets- en wandelpaden maken Boxtel beter bereikbaar voor toeristen.
- *Mobiliteit en bedrijventerreinen:* deelmobiliteit en nieuwe fiets- en wandelpaden maken bedrijventerreinen aantrekkelijker als werkomgeving.

Transitie landelijk gebied
De beleidsuitspraak over transitie landelijk gebied kan drie andere beleidsuitspraken versterken: natuur, toerisme en duurzame energie. De synergie tussen transitie landelijk gebied en natuur is hierboven al beschreven.

- *Transitie landelijk gebied en toerisme:* kleine recreatieve initiatieven in het landelijk gebied kunnen Boxtel aantrekkelijker maken voor toerisme.
- *Transitie landelijk gebied en duurzame energie:* opwekking van duurzame energie kan samengaan met vormen van duurzame landbouw met meervoudig ruimtegebruik.

Toerisme
De beleidsuitspraak over toerisme kan vier andere beleidsuitspraken versterken: voorzieningen, natuur, mobiliteit en transitie landelijk gebied. De synergie tussen toerisme en al deze andere beleidsuitspraken is hierboven al beschreven.

Bedrijventerreinen
De beleidsuitspraak over bedrijventerreinen kan twee andere beleidsuitspraken versterken: mobiliteit en duurzame energie. De synergie tussen bedrijventerreinen en mobiliteit is hierboven al beschreven.

- *Bedrijventerreinen en duurzame energie:* de uitbreiding van werkgebieden biedt kansen voor meer zon op dak (meekoppelkans) en Vorst C biedt kansen voor duurzame initiatieven.

Duurzame energie
De beleidsuitspraak over duurzame energie kan drie andere beleidsuitspraken versterken: wonen, transitie landelijk gebied en bedrijventerreinen. De synergie tussen duurzame energie en al deze andere beleidsuitspraken is hierboven al beschreven.

Circulariteit
De beleidsuitspraak over circulariteit heeft geen kansen op synergie met andere beleidsuitspraken.

10.2 Risico's op strijdigheid

Wonen
De beleidsuitspraak over wonen kan botsen met één andere beleidsuitspraak: transitie landelijk gebied.

- *Wonen en transitie landelijk gebied:* nieuwe woongebieden kunnen ten kosten gaan van het landelijk gebied (conflicterende ruimteclaim).

Voorzieningen
De beleidsuitspraak over voorzieningen heeft geen risico op strijdigheid met andere beleidsuitspraken.

Natuur
De beleidsuitspraak over natuur kan botsen met twee andere beleidsuitspraken: transitie landelijk gebied en duurzame energie.

- *Natuur en transitie landelijk gebied:* de nieuwe natuurverbinding en het landelijk gebied zijn voorzien in dezelfde ruimte (conflicterende ruimteclaim).
- *Natuur en duurzame energie:* de zoekgebieden voor windenergie zijn voorzien in natuurgebied (conflicterende ruimteclaim). Windenergie kan afbreuk doen aan de geambieerde natuur en landschapswaarden.

Mobiliteit
De beleidsuitspraak over mobiliteit heeft geen risico op strijdigheid met andere beleidsuitspraken.

Transitie landelijk gebied
De beleidsuitspraak over transitie landelijk gebied kan botsen met drie andere beleidsuitspraken: wonen, natuur en bedrijventerreinen. De strijdigheid tussen transitie landelijk gebied en wonen – natuur is hierboven al beschreven.

- *Transitie landelijk gebied en bedrijventerreinen:* nieuwe werkgebieden kunnen ten kosten gaan van het landelijk gebied (conflicterende ruimteclaim).

Toerisme
De beleidsuitspraak over toerisme heeft geen risico op strijdigheid met andere beleidsuitspraken.

Bedrijventerreinen
De beleidsuitspraak over bedrijventerreinen kan botsen met één andere beleidsuitspraak: transitie landelijk gebied. De strijdigheid tussen bedrijventerreinen en transitie landelijk gebied is hierboven al beschreven.

Duurzame energie
De beleidsuitspraak over duurzame energie kan botsen met één andere beleidsuitspraak: natuur. De strijdigheid tussen duurzame energie en natuur is hierboven al beschreven.

Circulariteit
De beleidsuitspraak over circulariteit heeft geen risico op strijdigheid met andere beleidsuitspraken.

11 Draagt het voorkeursalternatief bij aan het halen van de ambities?

De gemeente Boxtel heeft voor haar omgevingsvisie 16 ambities vastgesteld, deze ambities zijn verdeeld onder de vier thema's van de omgevingsvisie: *aangenaam leven*, *verbindend netwerk*, *krachtige economie* en *inclusieve duurzaamheid*.

Elke ambitie heeft een specifiek doel. Idealiter draagt het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie bij aan het behalen van de gestelde ambities. Om te beoordelen in welke mate de scenario's bijdragen aan de ambities is in dit hoofdstuk, per ambitie, aangegeven welke beoordelingsaspecten hieraan gerelateerd zijn.

Vervolgens is op basis van de effectbeoordeling van het VKA bepaald of er sprake is van (overwegend) kansen op positieve of risico's op negatieve effecten voor de beoordelingsaspecten gerelateerd aan een ambitie. Dit is een optelling van de kansen en risico's per aspect zoals opgenomen in bijlage A6. Op basis daarvan is een doorkijk gegeven of het de verwachting is dat de ambitie wel of niet gehaald wordt. Dit is de optelling van alle aan de ambitie gerelateerde beoordelingsaspecten. Hiervoor is bijlage A11 gebruikt.

In dit hoofdstuk is per ambitie aangegeven in hoeverre de ambitie behaald wordt door het nieuwe beleid. Dat is ook weer gedaan in termen van kansen en risico's. Daarbij is gebruik gemaakt van het aangeven van smileys:

☺ Op grond van de effectbeoordeling is overwegend sprake van kansen op positieve effecten (er zijn meer kansen dan risico's), en daarmee kans op bijdrage aan behalen ambitie.

😐 Op grond van de effectbeoordeling is overwegend geen sprake van kansen of risico's of aantal kansen en risico's zijn overwegend in evenwicht, en daarmee beperkt of geen kansen op bijdragen aan behalen ambitie.

☹ Op grond van de effectbeoordeling is overwegend sprake van risico's op negatieve effecten (er zijn meer risico's dan kansen), en daarmee risico's op afbreuk aan de ambitie.

Aan het eind van de paragraaf is een korte samenvatting gegeven waarin staat voor welke ambities er extra aandacht nodig is richting verdere uitwerking van het beleid in programma's en of het Omgevingsplan.

Ambitie 1: Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.	
Er worden woningen toegevoegd op basis van transformatie (bijvoorbeeld door leegstaande kantoren of winkels te verbouwen tot woningen), verdichting (bijvoorbeeld door het splitsen van grote woningen en percelen) en/of uitbreidingen aan de randen van de kernen. Er is aandacht voor de betaalbaarheid en geschiktheid voor alle doelgroepen door middel van een divers aanbod. Ook zijn er nieuwe en flexibele woonvormen bijgekomen.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Passend woningaanbod	☺
Conclusie: het nieuwe beleid gaat uit van een groei van ongeveer 2.300 woningen tot aan 2032 die aansluiten bij de behoefte (koop en huur voor starters, alleenstaanden en ouderen). In alle kernen worden woningen toegevoegd door inbreiding, herstructurering, transformatie en splitsing van bestaande woningen. Aan de randen van de dorpen (Esch, Liempde en Lennisheuvel) is ruimte voor kleinschalige uitbreiding van het aantal woningen. Aan de rand van de kern Boxtel is een grootschalige woningbouwlocatie opgenomen. Het is aannemelijk dat met deze beleidsinzet de ambitie wordt behaald.	

Ambitie 2: De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.	
Inwoners hebben vanuit hun kern toegang tot basisvoorzieningen door de nabijheid of goede bereikbaarheid van de basisvoorzieningen. De basisvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld winkels, zorgorganisaties of onderwijsinstellingen, geven de bewoners de mogelijkheid om elkaar tegen te komen.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Passend voorzieningenaanbod	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op het behoud en versterking van bestaande voorzieningen en waar nodig realisatie van nieuwe voorzieningen. Het gaat hierbij om basisvoorzieningen zoals een supermarkt, scholen, sport- en zorgvoorzieningen. Het is aannemelijk dat met het voorgenomen beleid de ambitie behaald wordt.	

Ambitie 3: De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.	
Er zijn goede fiets- en wandelroutes, (water)speelplaatsen, zitbankjes, pleintjes, open en groene schoolpleinen. De buitenruimte is zoveel mogelijk toegankelijk om te wandelen, fietsen en sporten, waardoor bewegen aantrekkelijker is voor jong en oud. Boxtel heeft een breed sportaanbod dat we in de toekomst willen behouden. Ook zijn er sportvoorzieningen en beweegroutes buiten de deur waar iedereen gebruik van kan maken en elkaar kan ontmoeten. Kunst en cultuur in de fysieke leefomgeving is toegankelijk voor iedereen.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Beweegvriendelijke leefomgeving	☺
Fiets- en wandelnetwerk	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op nieuwe wandel- en fietsroutes en routes voor ommetjes, de bestaande fiets- en wandelroutes worden waar nodig opnieuw ingericht om deze veiliger te maken. Bestaande centra, parken, pleintjes en sportvoorzieningen worden beter ingericht als ontmoetingsplekken. Deze plekken zijn ook toegankelijk voor ouderen en mindervaliden. Ook komen er ontmoetingsplekken bij, onder anderen in de nieuwe woonwijken. Het is aannemelijk dat deze beleidsinzet bijdraagt aan het stimuleren van meer beweging en ontmoeting en dat daarmee de ambities wordt behaald.	

Ambitie 4: De leefomgeving is veilig en gezond.	
We nemen de gevolgen voor veiligheid (o.a. risico's bij de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen) en bescherming van de gezondheid mee bij de afweging van initiatieven. Overlast door stank en geluid is afgenomen en de kwaliteit van de lucht is verbeterd.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Broeikasgassen	☺
Omgevingsveiligheid	☹
Geurhinder	☹
Geluidhinder	😐
Luchtkwaliteit	😐
Conclusie: het nieuwe beleid zet op verschillende manieren in op het veiliger en gezonder maken van de leefomgeving. Ondanks randvoorwaarden en voorziene maatregelen zijn er door het nieuwe beleid toch meer risico's dan kansen voor omgevingsveiligheid en geurhinder. Dit komt door de uitbreiding van het aantal woningen langs het spoor waar sprake is van veiligheidsrisico's en in de buurt van bedrijven die geurhinder veroorzaken. Voor geluidhinder en luchtkwaliteit zijn er evenveel kansen als risico's voorzien. Per saldo zijn er (voor alle aspecten bij elkaar opgeteld) evenveel kansen als risico's. Het is onzeker of de ambitie behaald wordt. Verdere uitwerking van het nieuwe beleid in programma's moet uitwijzen of dit het geval kan zijn.	

Ambitie 5: Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.	
Groenstructuren en erfgoed, bijvoorbeeld oude bomenrijen en sloten, zijn versterkt en met elkaar verbonden. Dat geldt ook voor natuurgebieden en het groen binnen en buiten de bebouwde kom. Het gaat hierbij om de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen en water. Er is meer aandacht voor het behouden, uitbreiden, beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de natuurgebieden, landgoederen, monumenten en beekdalen. Dit is zowel voor de natuur (biodiversiteit) als voor de toegankelijkheid en beleving van inwoners. Het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes en poelen, verbetert de biodiversiteit en de beleving. Bedrijven, inwoners en de gemeente werken samen om het groen te onderhouden.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Beschermde natuur (Natura 2000)	☺
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	☺
Biodiversiteit	☺
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op het verbinden van natuurgebieden en versterking van het (cultuur)landschap. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen natuurgebieden. Naast kansen op positieve effecten zijn er ook risico's op negatieve effecten, zij het in mindere mate. De risico's ontstaan door extra stikstofuitstoot als gevolg van meer verkeersbewegingen door nieuwe woningen en werkgebieden (beschermde natuur (Natura 2000)). De verduurzaming van gebouwen en toepassing van windenergie kan leefgebieden van beschermde soorten aantasten en vormt daarmee een risico. Overwegend is er voor alle vier de aspecten die gerelateerd zijn aan deze ambitie sprake van overwegend kansen. Het is daarmee de verwachting dat het nieuwe beleid bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 6: De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.	
De -sociale- veiligheid is beter door zichtbare, goed onderhouden, aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimtes, zoals pleinen, wegen, fiets- en wandelpaden en groen. De fietsroutes en oversteekplaatsen zijn veilig. De verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel zijn verbeterd door te werken volgens de principes van Duurzaam Veilig Verkeer.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Verkeersveiligheid	😐
Sociale veiligheid	☺
Conclusie: het nieuwe beleid voorziet in zowel kansen als risico's voor verkeersveiligheid, per saldo zijn deze in evenwicht. Er zijn kansen voor verkeersveiligheid, omdat gemotoriseerd verkeer geweerd wordt uit kernen en het fietsnetwerk verbeterd wordt door de aanleg van ontbrekende schakels en veiliger maken van bestaande routes met bijvoorbeeld betere straatverlichting. Voor sociale veiligheid zijn er enkel kansen voorzien. Er wordt ingezet op meer mogelijkheden voor ontmoeting en samenhorigheid. Daarnaast zijn er mogelijkheden tot het creëren van woon/werkgebieden en zullen leegstaande gebouwen benut worden. Overall is het te verwachten dat het nieuwe beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 7: Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.	
Het hoogwaardige OV-netwerk (HOV) is uitgebreid met meer treinen en bussen naar 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er zijn meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen en de wandelroutes zijn beter en mooier. Dit betekent dat er een uitgebreid netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden is, met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Ook zijn er meer (elektrische) deelauto's en laadpalen in de kernen te vinden. De kernen zijn autoluw ingericht en een (eigen) auto voor de deur wordt minder vanzelfsprekend. Het aandeel autoverplaatsingen is afgenomen.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Fiets- en wandelnetwerk	☺
Duurzame en slimme mobiliteit	☺
Doorstroming en bereikbaarheid	😐
Ontsluitingskwaliteit OV	😐
Verkeersveiligheid	😐
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op verduurzaming van het vervoer, zowel door het beschikbaar stellen van deelconcepten als het ontwikkelen van een mobiliteitshub. Fietsen en wandelen wordt gestimuleerd door de aanleg van fiets- en wandelroutes en bestaande routes worden veiliger ingericht. Auto's worden geweerd uit de kernen. Door deze inzet is er overwegend sprake van meer kansen op positieve effecten dan risico's op negatieve effecten. Hierdoor is het de verwachting dat het nieuwe beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 8: De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.	
Station Boxtel is de op- en overstaplocatie waar trein, bus, (deel)auto, fietspad en wandelpad samen komen. De kernen en bedrijven zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor zowel bewoners als bezoekers van onze gemeente. Dit kan onder andere door slimme verkeersystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Fiets- en wandelnetwerk	☺
Duurzame en slimme mobiliteit	☺
Ontsluitingskwaliteit OV	😐
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op een mobiliteitshub bij het station in Boxtel. Vanaf deze locatie zullen deelconcepten aangeboden worden en nieuwe en verbeterde bestaande (snelle) fietsverbindingen komen. De fietsroutes verbinden de kernen met elkaar, de kernen met omliggende steden en de stad (wijken) met het buitengebied. Het is de verwachting dat het beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 9: De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.	
We stimuleren gelijke kansen, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven dicht bij de bewoners, in hun eigen netwerk. We ondersteunen het onderwijsnetwerk in onze gemeente en er is aandacht voor duidelijke communicatie. Zoveel mogelijk mensen kunnen langer meedoen met de maatschappij, want als je tot op hoge leeftijd mee kunt doen is er ook minder vereenzaming. Bewoners die een handje extra nodig hebben weten waar ze een helpende hand kunnen vinden, door contact in de buurt.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Maatschappelijke deelname	☺
Conclusie: Het nieuwe beleid voorziet dat op verschillende plekken nieuwe en beter passende voorzieningen worden gerealiseerd. Bij deze voorzieningen zijn ontmoetingsplekken die voor iedereen toegankelijk zullen zijn. Het fiets- en wandelnetwerk wordt verbeterd zodat (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor alle inwoners, met name degenen die daarop aangewezen zijn. Het is aannemelijk dat dit beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 10: Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).	
Zo kunnen onze boeren aanvullende functies hebben zoals natuurbeheer, een zorgboerderij of recreatie. De cirkels bij de kringloop zijn zo klein als het kan en zo groot als noodzakelijk. Waar mogelijk combineren we de ontwikkelingen binnen duurzame landbouw met andere opgaven zoals klimaat, water, energie en natuur. Ook is er meer aandacht voor streekproducten en de kwaliteit van voedselproductie.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Duurzame landbouw	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op een transitie van de traditionele landbouw naar meer duurzame vormen van landbouw met meer ruimte voor natuur. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar (grond)water, er nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt worden en biodiversiteit uitgebreid wordt. Het nieuwe beleid biedt mogelijkheden voor o.a. kleinschalige recreatieve voorzieningen, duurzame energieopwekking en kleinschalige woningbouw in het landelijk gebied. Het is de verwachting dat het nieuwe beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 11: De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.	
De gemeente heeft aantrekkelijke, historische en compacte kernen die worden gekenmerkt door gastvrijheid en een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. De kernen vormen een uitvalsbasis voor bewoners, recreanten en toeristen om het landschap, de steden en de natuur (bijvoorbeeld de Kampina, Het Groene Woud, van Gogh Nationaal Park) in de buurt te ontdekken.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Toerisme en recreatie	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op het vergroten van de toegankelijkheid en de beleving van het centrum en het buitengebied voor dagjesmensen. Hierbij is ruimte voor passende en kleinschalige voorzieningen, zoals horeca. De cultuurhistorie in het centrum zal verder geaccentueerd worden, zodat het beter beleefbaar wordt. Het is aannemelijk dat dit positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 12: De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.	
De gemeente biedt voldoende ruimte aan ondernemers die inzetten op de maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzame initiatieven en de circulaire economie. Er zijn binnen de gemeente broedplaatsen voor innovatie op het gebied van de circulaire en/of biobased economie. Doordat de gemeente samenwerkt met de Regio Noordoost Brabant, Noordoost Brabant Werkt, AgriFood Capital, Brainport, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, is er voor iedereen passend werk.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	☺
Werklocaties	☺
Kennis en innovatie	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op uitbreiding van bedrijfslocaties, waarbij ruimte is voor kennis en innovatie en verduurzaming van panden. Er is ruimte voor uitbreiding van werklocaties gericht op duurzame innovatie en circulaire economie. Voor alle aan deze ambitie gerelateerde aspecten geldt dat er enkel sprake is van kansen op positieve effecten. Het is daarmee aannemelijk dat deze ambitie wordt behaald.	

Ambitie 13: Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.	
De ondergrond (de bodem en watersystemen) speelt een belangrijke rol bij het maken van keuzes voor de inrichting van de leefomgeving. We houden rekening met de effecten van ontwikkelingen op de kwaliteit van de bodem en het watersysteem. Denk hierbij aan het beperken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen en het zo min mogelijk verstoren van kwetsbare ondergrond. We stemmen het bovengronds-gebruik beter af op de (on)mogelijkheden die de ondergrond biedt. Er is geen nieuwe ernstige bodemverontreiniging bij gekomen en kansen worden benut om bestaande bodemverontreiniging op te lossen bij nieuwe ontwikkelingen.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Bodemkwaliteit	☺
Oppervlaktewater	☺
Grondwater	☺
Conclusie: het nieuwe beleid bevat verschillende randvoorwaarden voor water en bodem. Water en bodem zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. Water krijgt meer de ruimte, onder andere in de beekdalen. Daarnaast wordt er actief ingezet op vormen van duurzame landbouw wat positief is voor de water- en bodemkwaliteit, omdat er minder gebruik wordt gemaakt van mest en bestrijdingsmiddelen. Er zijn uitsluitend kansen op positieve effecten voorzien voor de gerelateerde beoordelingsaspecten. Het is daarmee aannemelijk dat de ambitie wordt behaald.	

Ambitie 14: Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.	
Water krijgt meer ruimte binnen de gemeente. Dat gaat niet alleen over de beekdalen, maar er is bijvoorbeeld ook meer afwisselend en passend groen dat we gebruiken om water op te vangen en langer vast te houden. Er is minder verhard oppervlak. Dat is goed voor de biodiversiteit en het draagt bij aan verkoeling in warme periodes. Ook zijn er bewoners die meehelpen met groenonderhoud in de straat. Door goede voorlichting weten bewoners hoe je om kan gaan met klimaatadaptie en kiezen ze steeds vaker voor groene daken en groene tuinen die regenwater opvangen. Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Wateroverlast	☺
Hitte	☺
Droogte	☺
Conclusie: het nieuwe beleid bevat veel maatregelen gericht op klimaatadaptatie. In de bebouwde omgeving worden klimaatadaptieve maatregelen genomen, zoals het toevoegen van waterberging en van groen om hittestress te verminderen. In het buitengebied krijgt water meer de (uitloop)ruimte in de beekdalen. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Er zijn enkel kansen voorzien voor de aan deze ambitie gerelateerde beoordelingsaspecten. Daarmee is het aannemelijk dat deze ambitie wordt behaald.	

Ambitie 15: Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.	
Zo is er bijvoorbeeld minder restafval per inwoner. Bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten werken we 'biobased': een duurzame manier van bouwen waarbij we werken met hernieuwbare grondstoffen en natuurlijke bouwmaterialen (zoals hout, grassoorten of schimmels). Ook gebruiken we minder nieuwe spullen doordat we gebruik maken van lokale kringloop-initiatieven en doordat er steeds meer producten worden gedeeld. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door goede voorlichting.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Circulariteit	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op het verminderen van restafval per inwoner en vermindering van het gebruik van hernieuwbare grondstoffen door voorwaarden te stellen voor nieuwe ontwikkelingen en voorlichting te geven. Het is daarmee aannemelijk dat dit positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 16: De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.	
Bestaande woningen en bedrijfspanden zijn verduurzaamd en gaan van het aardgas af. Daarmee besparen we energie en wordt er grootschalig energie opgewekt. Het duurzame imago van Boxtel is versterkt. Bewoners en ondernemers weten wat ze zelf kunnen doen om duurzamer te wonen of werken en ze weten wat de voordelen hiervan zijn. De gemeente faciliteert initiatieven, zodat deze haalbaar en betaalbaar zijn voor inwoners en ondernemers.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Duurzame energieopwekking	☺
Duurzame woningen	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op verduurzaming van bestaande woningen, verduurzaming van bedrijfspanden en duurzame energieopwekking voornamelijk met zon op dak en daarnaast door zon- en windenergie in het buitengebied. Er worden uitsluitend kansen voorzien voor de gerelateerde beoordelingsaspecten, waardoor het aannemelijk is dat het beleid positief bijdraagt aan het halen van deze ambitie.	

Conclusie

Het nieuwe beleid draagt bij aan het behalen van vrijwel alle ambities, maar het verschilt per ambitie hoeveel kansen er zijn om deze ambitie te halen (zie Figuur 11.1). Ambities die beïnvloed worden door meer beoordelingsaspecten hebben een grotere kans op het wel of niet behalen van de ambitie omdat er meer kansen of risico's aan gerelateerd zijn. Uit de figuur blijkt dat alle ambities kansen op het behalen van de ambitie laten zien. Ambities 3, 5 en 14 laten de meeste kansen zien. De ambities 4, 5, 6 en 7 laten naast kansen ook risico's zien.

Bij ambitie 4 is het onzeker in hoeverre deze ambitie behaald wordt, omdat de risico's op het niet behalen van de ambitie even groot zijn als de kansen op het behalen van de ambitie. Ambitie 4 luidt als volgt: 'De leefomgeving is veilig en gezond.' Het nieuwe beleid zet op verschillende manieren in op het veiliger en gezonder maken van de leefomgeving. Ondanks randvoorwaarden en voorziene maatregelen zijn er door het nieuwe beleid toch risico's door de uitbreiding van woningen langs het spoor waar sprake is van veiligheidsrisico's en in de buurt van bedrijven die geurhinder veroorzaken. Verdere uitwerking van het nieuwe beleid in programma's zal moeten uitwijzen of de ambitie gehaald wordt.

Bij ambitie 5 zijn de meeste risico's dat de ambitie niet gehaald wordt, maar hier zijn er meer kansen. Of een ambitie daadwerkelijk behaald wordt, is afhankelijk van de verdere uitwerking van het beleid. Deze paragraaf geeft alleen aan of er meer kansen dan risico's zijn voor het behalen van de ambitie.

Voor de ambities 6 en 7 geldt dat er enkele risico's op negatieve effecten zijn maar dat is beperkt, ook hier zijn er meer kansen op positieve effecten.

Disclaimer: voor het doelbereik is op basis van de effectbeoordeling een inschatting gemaakt of het beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambities. Het is niet met zekerheid te zeggen of de ambities daadwerkelijk behaald worden, er is alleen een richting te noemen. Uit monitoring moet de aankomende jaren blijken of het beleid zich daadwerkelijk ontwikkelt zoals ingeschat. Zo niet dan kan dat een teken zijn om tijdig bij te sturen om ambities te halen. In hoofdstuk 13 heeft de gemeente Boxtel beschreven hoe zij monitoring op gaan pakken.

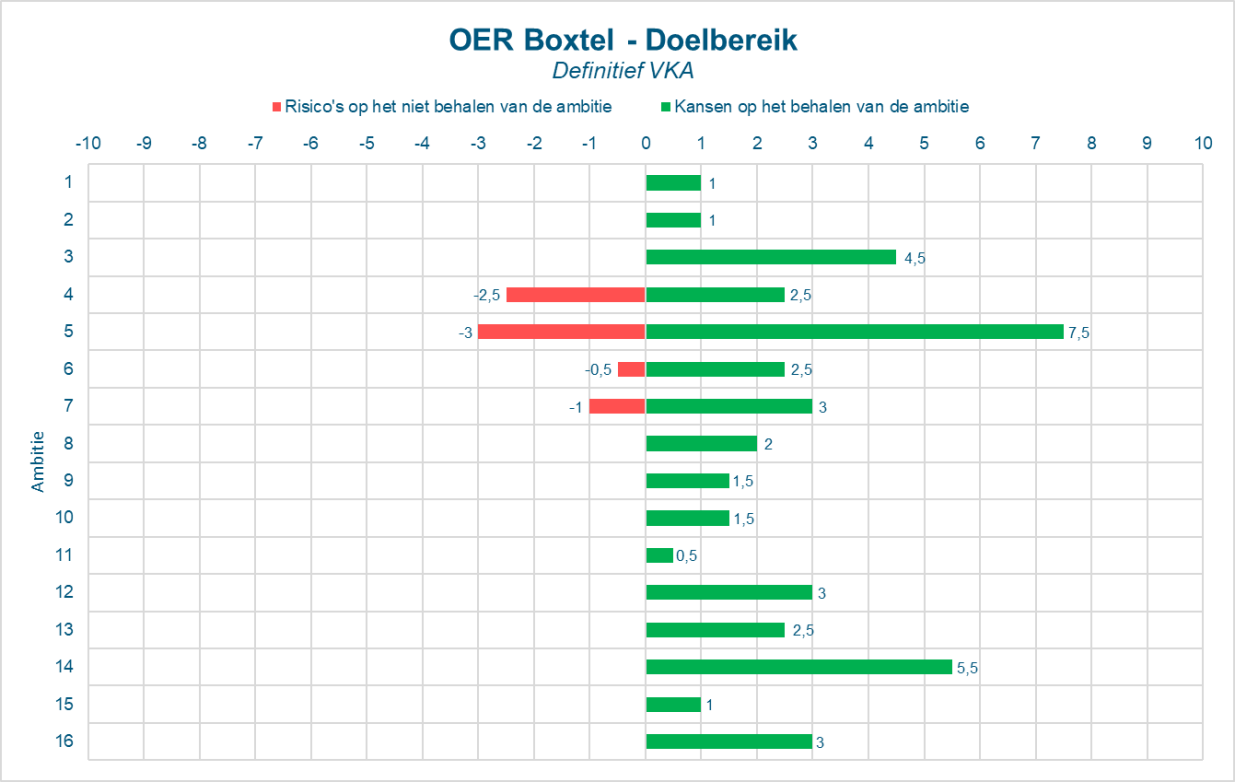

Figuur 11.1: Kansen en risico's op het behalen van de ambities

12 Welke mitigerende maatregelen zijn mogelijk?

De effectbeoordeling in hoofdstuk 8 laat zien bij welke beoordelingsaspecten het nieuwe beleid risico's oplevert op negatieve effecten, en/of waar er ondanks het nieuwe beleid nog een tekortschietend kwaliteitsniveau te verwachten is. Voor die aspecten geven we in dit hoofdstuk een voorstel voor mogelijkheden voor verdere verbetering, in de vorm van beleidsopties of concrete mitigerende maatregelen. Voor Natura 2000-gebieden zijn de mitigerende maatregelen in hoofdstuk 9 beschreven.

In onderstaande tabellen zijn mitigerende maatregelen beschreven per beoordelingsaspect. De tabel geeft weer hoe de referentiesituatie er voor staat en of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ⬆) of overwegend risico's (rood pijltje omlaag ⬇) door het nieuwe beleid. Het gelijkteken (=) betekent dat er evenveel kansen als risico's zijn voorzien.

Beoordelingsaspect	Referentiesituatie	Omgevingsvisie
Omgevingsveiligheid	⬇	⬇
Beleidsopties/mitigerende maatregelen voor verbetering Omgevingsveiligheid is in de referentiesituatie een aandachtspunt. Omdat er enkel risico's voorzien zijn wordt dit door het nieuwe beleid mogelijk een knelpunt. Er zijn woningbouwuitbreidingen voorzien bij aandachtsgebieden voor omgevingsveiligheid. De aanbeveling is om (beperkt) kwetsbare objecten zo veel mogelijk buiten het aandachtsgebied te houden en waar mogelijk andere functies aan de randen langs het spoor te plaatsen. Daarnaast kunnen er in een latere (plan)fase extra randvoorwaarden benoemd worden om het risico te mitigeren.		

Beoordelingsaspect	Referentiesituatie	Omgevingsvisie
Geurhinder	⬆	⬇
Beleidsopties/mitigerende maatregelen voor verbetering Geurhinder wordt mogelijk een nieuw aandachtspunt, omdat er enkel risico's zijn voorzien door het nieuwe beleid. Er zijn woningbouwuitbreidingen voorzien in de buurt van geurintensieve bedrijvigheid (boerderijen). Hierdoor neemt mogelijk het aantal geurgehinderden toe. Het is de aanbeveling om te onderzoeken welke extra maatregelen genomen kunnen worden om dit aantal geurgehinderden zoveel als mogelijk te beperken. Bijvoorbeeld het aankopen of het verplaatsen van geurintensieve bedrijven.		

Beoordelingsaspect	Referentiesituatie	Omgevingsvisie
Geluidhinder	↑	=

Beleidsopties/mitigerende maatregelen voor verbetering
Geluidhinder is in de referentiesituatie een knelpunt. Met het nieuwe beleid wordt het knelpunt naar verwachting niet verholpen. De verdere uitwerking van het nieuwe beleid zal uitwijzen in hoeverre het knelpunt zal verminderen of verder zal verslechteren.

De uitbreiding van woningen en bedrijvigheid zorgt voor extra verkeersbewegingen wat kan leiden tot meer geluidhinder. Ook de toepassing van windenergie kan geluidhinder veroorzaken. Daartegenover is de gemeente voornemens om de geluidszonering bij Ladonk op te heffen, gemotoriseerd verkeer uit kernen te weren en bij herinrichting van drukke wegen geluidmaatregelen af te wegen. Er zijn nog extra maatregelen mogelijk om de kansen te vergroten en het knelpunt voor geluidhinder te verminderen. Met betrekking tot de inbreiding van woningen wordt geadviseerd specifieke voorwaarden op te nemen over afstanden tussen bronnen van geluidhinder en woningen en de hoeveelheid toegestane geluidniveau. Met gemeentebrede snelheidsbeperkingen (bijvoorbeeld 30 km/u) en daarop toegespitste infrastructuur kan geluidhinder door verkeer verminderd worden, wat ook positief is voor de verkeersveiligheid. Daarnaast kunnen er maatregelen genomen worden aan de gevel, zoals het realiseren van een geluidluwe gevel. Ten aanzien van de uitbreiding van bedrijvigheid wordt geadviseerd om eisen te stellen over parkeernormen waarbij autogebruik geminimaliseerd wordt.

13 Wat komt er na het OER?

De nieuwe Omgevingswet stelt monitoring en evaluatie van het beleid verplicht om in beeld te krijgen of de uitwerking van het beleid daadwerkelijk bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Periodiek wordt er middels een terugkoppeling nieuwe input geleverd voor de beleidsontwikkeling wat kan leiden tot voortzetting of bijsturing van het beleid. Door monitoring en evaluatie ontstaat een gesloten beleidscyclus. Onderstaande figuur geeft de beleidscyclus weer. Deze beleidscyclus werkt als volgt.

1) In de beleidsontwikkeling wordt de Omgevingsvisie opgesteld, deze stap wordt met vaststelling van de Omgevingsvisie Boxtel voltooid;
2) In de beleidsdoorwerking worden de uitspraken uit de Omgevingsvisie verder geconcretiseerd in uitvoeringsprogramma's en andere instrumenten, zoals het Omgevingsplan, dit wordt in paragrafen 13.1 en 13.2 besproken;
3) Tijdens de uitvoering worden de concrete besluiten en/of regels en ander instrumentarium toegepast;
4) In de terugkoppeling wordt door monitoring en evaluatie gereflecteerd op behaalde resultaten waarna deze op basis van hun betekenis input vormen voor een nieuwe beleidscyclus. Hier gaat paragraaf 13.3 dieper op in.

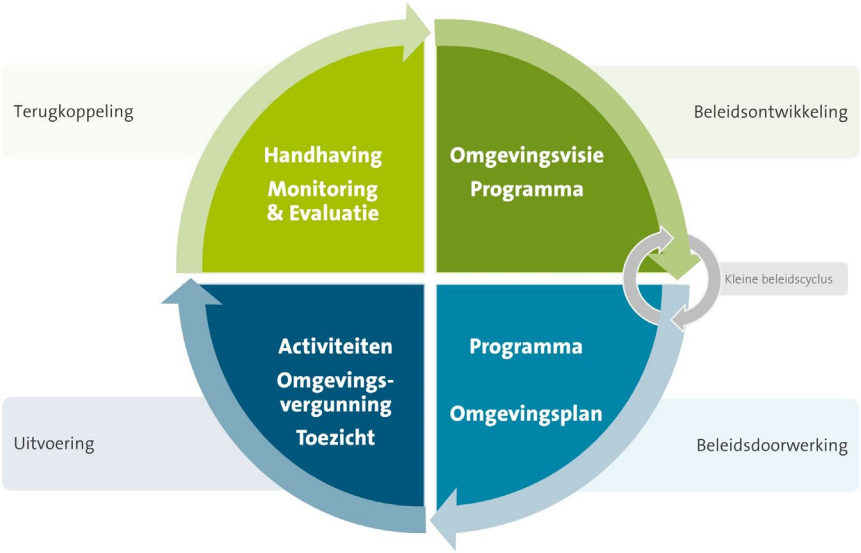

Figuur 13.1: Beleidscyclus ontwerp-Omgevingsvisie Boxtel

Met de vertaling van de Omgevingsvisie naar een Omgevingsplan en eventuele omgevingsprogramma's start de beleidscyclus van de Omgevingswet. Deze beleidscyclus vormt een instrument om de uitvoering van de Omgevingsvisie volgens een logisch proces te structureren. Figuur 13.1 geeft de beleidscyclus weer. De strategische cyclus (*"kleine beleidscyclus")* draait om de verbetering van de inhoud van het beleid, in dit geval de Omgevingsvisie, terwijl de operationele beleidscyclus ingaat op de uitvoering van het beleid. De grote cyclus (met gekleurde pijlen aangeduid) eindigt met monitoring waarmee het resultaat van het beleid inzichtelijk gemaakt wordt.

13.1 Doorwerking in programma’s

Naast de Omgevingsvisie heeft de gemeente Boxtel de mogelijkheid tot het opstellen van omgevingsprogramma’s. De gemeente Boxtel kent geen verplichte programma’s onder de Omgevingswet.

De doorwerking van de Omgevingsvisie in programma’s werkt als volgt:

1) **Omgevingsprogramma's opstellen**:
   Op basis van de Omgevingsvisie worden omgevingsprogramma's ontwikkeld. Deze programma's concretiseren de doelen en ambities uit de visie in specifieke acties, projecten en maatregelen. Omgevingsprogramma's zijn gericht op het realiseren van bepaalde maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie, duurzame mobiliteit, klimaatadaptatie, gebiedsontwikkeling, enzovoort. Onderdeel van een op te stellen programma is een monitoringstool waarmee beoordeeld kan worden in hoeverre het programma bijdraagt aan het behalen van de ambities die gerelateerd zijn aan dat programma. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van dezelfde beoordelingsmethodiek als bij het beoordelen van de nu vastgestelde Omgevingsvisie en de daarin opgenomen ambities (aan de hand van smileys bij de beoordelingsaspecten per ambitie). Door dit op dezelfde wijze te beoordelen en met elkaar te vergelijken wordt inzicht verkregen in het effect van de programma’s.
2) **Uitvoering en implementatie**:
   Omgevingsprogramma's vormen de operationele uitvoeringsagenda van de Omgevingsvisie. Ze bevatten concrete maatregelen en projecten die moeten worden uitgevoerd om de gestelde doelen te bereiken. Het omgevingsprogramma dient als leidraad voor de betrokken actoren en partijen om gezamenlijk te werken aan de realisatie van de gewenste ontwikkelingen. De programma’s kunnen ook input leveren voor het Omgevingsplan en de daarin op te nemen planregels. De programma’s vormen op die manier een brug tussen de abstracte Omgevingsvisie enerzijds en het concrete Omgevingsplan anderzijds.
3) **Monitoring en evaluatie**:
   Gedurende de uitvoering van de omgevingsprogramma’s wordt de voortgang gemonitord en geëvalueerd aan de hand van de monitoringstool zoals omschreven bij punt 1 hiervoor. Dit helpt bij het beoordelen of de gestelde doelen en ambities worden behaald en of er eventueel bijsturing nodig is. Op basis van deze evaluaties kunnen de omgevingsprogramma's worden bijgesteld en geoptimaliseerd. Na afronding van een programma wordt op dezelfde wijze een eindevaluatie uitgevoerd.

Kortom, omgevingsprogramma's zijn concrete uitvoeringsplannen die voortvloeien uit de omgevingsvisie. Ze vertalen de doelen en ambities uit de visie naar specifieke acties en projecten die moeten worden uitgevoerd om de gewenste ontwikkelingen te realiseren en leveren input voor het Omgevingsplan.

13.2 Doorwerking in Omgevingsplan

Na het opstellen van de Omgevingsvisie dient het Omgevingsplan opgesteld te worden. De relatie tussen de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan en de stappen van een Omgevingsplan, na totstandkoming van de Omgevingsvisie, zijn als volgt:

1) **Omgevingsplan opstellen**:
   Het Omgevingsplan wordt opgesteld op basis van de Omgevingsvisie. Het Omgevingsplan bevat concrete regels en voorschriften voor het gebruik en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving binnen het betreffende gebied. Het plan omvat onder andere regels met betrekking tot bouwen, milieu, erfgoed, waterbeheer, enzovoort.

2) **Vertaling van visie naar plan**:
   Bij het opstellen van het Omgevingsplan worden de beleidskeuzes en ambities uit de Omgevingsvisie vertaald naar concrete voorschriften en regelingen. Het Omgevingsplan dient de doelen en uitgangspunten van de Omgevingsvisie te weerspiegelen.
3) **Coherentie en consistentie**:
   Het Omgevingsplan moet in lijn zijn met de Omgevingsvisie. Er dient samenhang en consistentie te zijn tussen beide documenten. Het Omgevingsplan mag geen regels bevatten die in strijd zijn met de visie en moet juist de beoogde ontwikkelingen en ambities ondersteunen.

Kortom, de Omgevingsvisie fungeert als een overkoepelend kader en richtinggevend document voor de ontwikkeling van een gebied, terwijl het Omgevingsplan de concrete regels en voorschriften bevat die gebaseerd zijn op de visie. Het Omgevingsplan implementeert als het ware de beleidskeuzes en ambities uit de Omgevingsvisie in de juridische context van de fysieke leefomgeving.

13.3 Monitoring van de beleidsambities uit de Omgevingsvisie

Monitoring en evaluatie is verplicht onder de Omgevingswet. De gemeente monitort of de ambities van de Omgevingsvisie worden gehaald. Als dit niet het geval is kunnen maatregelen worden genomen, zoals het starten van een programma of het bijstellen/actualiseren van strategische doelen en ambities in de Omgevingsvisie. Uitgegaan wordt van herziening van de omgevingsvisie 4 jaar na vaststelling. Of dit haalbaar is, is ook afhankelijk van de snelheid van de totstandkoming van programma's en het omgevingsplan, maar ook van de snelheid van ontwikkelingen of de bestuurlijke visie op trends en ontwikkelingen. Zo kunnen toekomstige ontwikkelingen of beleidsmatige wijzigingen op lokaal, provinciaal en nationaal niveau aanleiding zijn om de ambities van de Omgevingsvisie bij te stellen.

Om hier inzicht in te krijgen wil de gemeente een monitoringsprogramma opzetten, aansluitend op en overeenkomend met de beoordelingskaders zoals opgenomen in dit OER. De daarin opgenomen beoordelingsaspecten vormen samen met de ambities het vertrekpunt. Hiervoor wordt in elk geval gebruik gemaakt van dezelfde beoordelingsaspecten en bronnen zoals bijvoorbeeld CBS, RIVM, CROW, RVO, RDW, klimaatmonitor/klimaateffectatlas, Atlas van de leefomgeving, Alterra, PBL, VNG en GGD. De ontwikkelingen rondom dataverzameling gaan heel snel. De gemeente volgt deze ontwikkelingen en beoordeelt welke data kan helpen om de beoordelingsaspecten te monitoren. Naast kwantitatieve indicatoren zal, waar mogelijk, ook ingezet worden op kwalitatieve beoordelingsmethodieken waarbij tevens inwoners/stakeholders betrokken worden als dat van toegevoegde waarde wordt geacht. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van het "Monitoroverzicht Sociaal Domein en Gezondheid". Dit is een overzicht waarin alle relevante monitors en dashboards over thema's in het sociaal domein en gezondheid op één centrale plek worden verzameld. Verder wordt gebruik gemaakt van bestaande informatie die we zelf hebben of door derden (bijv. de GGD) beschikbaar wordt gesteld. Indien de situatie er om vraagt vragen we aan een externe om hun monitoring (bijv. GGD monitoring) uit te breiden met gebiedsgebonden indicatoren die voor ons van belang zijn. In het op te stellen monitoringsprogramma wordt dit beschreven.

Nieuwe ontwikkelingen worden gespiegeld met de beoordelingsaspecten uit het beoordelingskader en de ambities om in beeld te krijgen in hoeverre ambities gehaald worden, kansen op verbetering mogelijk zijn of dat er risico's op verslechtering zijn.

De gemeente werkt op dit moment uit hoe deze taak goed ingebed kan worden in de organisatie. Belangrijk onderdeel hierin vormt het omzetten van de (ambtelijke) projectgroep die de Omgevingsvisie en het OER opgesteld heeft naar een kernteam Omgevingsvisie. In dit team zit veel kennis over de Omgevingsvisie. Het

kernteam kan goed beoordelen of programma's, projecten en het Omgevingsplan bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. De komende maanden wordt dit proces verder uitgewerkt.

Geadviseerd wordt om de volgende stappen te doorlopen voor het monitoringsprogramma ten behoeve van de beleidsevaluatie:

Stap 1: Welke ontwikkelingen hebben plaats gevonden sinds het vorige peil-/meetmoment? Dat kunnen vaststelling van programma's zijn, autonome trends, wetenschappelijke inzichten en/of nieuwe wet- en regelgeving.

Stap 2: Vallen de gevolgen voor de leefomgeving van deze ontwikkelingen binnen de ambities van de Omgevingsvisie en/of doen zich (nieuwe) knelpunten of problemen voor? Gemeente kijkt hierbij of de leefomgeving zich in 'de goede richting', of 'niet de goede richting' ontwikkeld.

Stap 3: Zijn er aanvullende maatregelen of ingrepen nodig om de gevolgen van de leefomgeving acceptabel te houden of te krijgen?

Stap 4: Zijn de ambities van de omgevingsvisie nog realistisch? Voldoen de gestelde kaders nog? Is er aanleiding voor bijstellen van de bestuurlijke aanpak?

Stap 5: Geven programma's of het omgevingsplan aanleiding om de omgevingsvisie bij te stellen?

Begrippenlijst

Begrip	Betekenis
Autonome ontwikkeling	Op zichzelf staande ontwikkeling die plaats vindt als de voorgenomen activiteit niet wordt uitgevoerd.
Beleidsuitspraak	Wijziging ten opzichte van het vigerend beleid zoals vastgelegd wordt in het Omgevingsvisie
Bevoegd gezag	Overheidsinstantie die bevoegd is over de voorgenomen activiteit een besluit te nemen.
Botsproeven	Beoordeling of het nieuwe beleid daadwerkelijk ruimtelijk bij elkaar past.
Doelbereik	Beoordeling of de doelen en ambities zoals die gesteld zijn in de Omgevingsvisie ook daadwerkelijk gehaald worden.
Ecologische verbindingszone	Zone waarlangs dieren en planten zich van het ene natuurgebied naar het andere kunnen verplaatsen en verspreiden.
Effectbeoordeling	Beoordeling van het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie op positieve en negatieve effecten
Emissie	Uitstoot van stoffen.
GS	Gedeputeerde Staten
Habitat	Standplaats van een organisme. Het gaat hier om de soort specifieke levensruimte van een plant of dier.
Hittestress	Stress op het menselijk lichaam veroorzaakt door een periode van uitzonderlijk warm weer
Huidige situatie	Omschrijving van hoe de gemeente er op dit moment voor staat.
m.e.r.	(de) Milieueffectenrapportage (de procedure).
MER	(het) Milieueffectrapport.
Mitigerende maatregelen	Maatregelen die genomen worden om effecten te beperken.
NNN	Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een samenhangend netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden.
NOX	Stikstofoxide
OER	(het) Omgevingseffectrapport
Passende Beoordeling	Beoordeling van de gevolgen van het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie op significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden
PM10	Fijn stof, waarbij de stofdeeltjes kleiner zijn dan 2,5 µm
PM10	Fijn stof, waarbij de stofdeeltjes kleiner zijn dan 10 µm
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PS	Provinciale Staten
Referentiesituatie	Situatie die als uitgangspunt wordt genomen om het voorgenomen beleid mee te vergelijken.
Schaallat	Methode om het effect van maatregelen ten opzichte van de referentiesituatie (huidige situatie plus autonome ontwikkeling) te bepalen.
Thema (‘s)	Aspecten waaraan de verschillende alternatieven getoetst worden om een afweging tussen de alternatieven te maken.

Bijlagen

A1 Foto van de leefomgeving

RAPPORT

Foto van de leefomgeving

OER bij Omgevingsvisie Boxtel

Klant: Gemeente Boxtel

Referentie: BH7677-MI-RP-230327-1129

Status: Definitief

Datum: 27 maart 2023

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Mobility & Infrastructure
Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Foto van de leefomgeving

Sub titel: OER bij Omgevingsvisie Boxtel
Referentie: BH7677-MI-RP-230327-1129
Status: Definitief
Datum: 27 maart 2023
Projectnaam: Omgevingsvisie Boxtel-Sint Michielsgestel
Projectnummer: BH7677

Classificatie
Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderzins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Royal HaskoningDHV

Inhoud

1	**De ‘foto van de leefomgeving’**	**4**
1.1	Waarom een ‘foto van de leefomgeving’	4
1.2	Wat is een ‘foto van de leefomgeving’?	4
1.3	Wat wordt er gedaan met de informatie uit de ‘foto van de leefomgeving’?	5
1.4	Hoe sluit de ‘foto van de leefomgeving’ aan op de Omgevingsvisie?	5
1.5	Hoe is de ‘foto van de leefomgeving’ gemaakt?	7
1.6	Welke wetten, regels en beleid worden meegenomen in de ‘foto van de leefomgeving’?	11
1.7	Wat wordt er al ontwikkeld in de gemeente?	12
2	**Het ‘rad van de leefomgeving’**	**13**
2.1	Wat blijkt er uit de ‘foto van de leefomgeving’?	14
2.2	Aandachtspunten voor verdere uitwerking van de Omgevingsvisie	15
3	**Thema ‘verbindend netwerk’**	**18**
3.1	Iedereen kan meedoen	18
3.1.1	Maatschappelijke deelname	18
3.2	Bereikbaarheid	23
3.2.1	Fiets- en wandelnetwerk	23
3.2.2	Duurzame en slimme mobiliteit	27
3.2.3	Doorstroming en bereikbaarheid	32
3.3	Openbaar vervoer	36
3.3.1	Ontsluitingskwaliteit OV	36
4	**Thema ‘krachtige economie’**	**38**
4.1	Arbeidsmarkt	38
4.1.1	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	38
4.2	Vestigingsklimaat	41
4.2.1	Werklocaties	41
4.3	Kennis en innovatie	43
4.4	Toerisme en recreatie	44
4.5	Duurzame landbouw	45
5	**Thema ‘inclusieve duurzaamheid’**	**47**
5.1	Afval en grondstoffen	48
5.2	Energie en warmtetransitie	51
5.2.1	Duurzame energieopwekking	51
5.2.2	Duurzame woningen	56
5.2.3	Broeikasgassen	58
5.3	Klimaatadaptatie	62
5.3.1	Wateroverlast	62

5.3.2 Hitte 68
5.3.3 Droogte 75
5.4 Bodem, water en ondergrond 79
5.4.1 Bodemkwaliteit 79
5.4.2 Oppervlaktewater 81
5.4.3 Grondwater 84

6 Thema ‘aangenaam leven’ 89
6.1 Natuur 90
6.1.1 Beschermde natuur (Natura 2000) 90
6.1.2 Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones 98
6.1.3 Biodiversiteit 100
6.1.4 Groene leefomgeving 105
6.2 Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie 107
6.3 Veiligheid 110
6.3.1 Omgevingsveiligheid 110
6.3.2 Verkeersveiligheid 116
6.3.3 Sociale veiligheid 122
6.4 Milieu 128
6.4.1 Geurhinder 128
6.4.2 Geluidhinder 132
6.4.3 Luchtkwaliteit 141
6.5 Gezondheid 147
6.5.1 Beweegvriendelijke leefomgeving 147
6.6 Wonen en voorzieningen 150
6.6.1 Passend woningaanbod 150
6.6.2 Passend voorzieningenaanbod 157

Referentielijst 160

1 De ‘foto van de leefomgeving’

1.1 Waarom een ‘foto van de leefomgeving’

De Nederlandse overheid werkt aan een nieuwe wet waarin al het relevante beleid voor de leefomgeving wordt gebundeld en gemoderniseerd. Deze wet heet de Omgevingswet en treedt naar verwachting in januari 2024 in werking. Het idee achter de bundeling van verschillende wetten in de Omgevingswet is dat ruimtelijke ontwikkelingen daardoor makkelijker mogelijk te maken zijn door minder regels en een samenhangende aanpak.

Als onderdeel van de Omgevingswet zijn lokale en regionale overheden verplicht om een Omgevingsvisie op te stellen. Een Omgevingsvisie is een lange termijnvisie waar de maatschappelijke opgaven en de kernkwaliteiten van een gemeente of provincie staan beschreven. In de Omgevingsvisie staan de ambities van een overheid en is beleid opgenomen om die ambities te halen. Dit beleid is op een hoog abstractieniveau en wordt verder uitgewerkt in Omgevingsplannen of Omgevingsprogramma’s.

De gemeente Boxtel werkt aan haar Omgevingsvisie, welke naar verwachting in 2024 gereed is. Omdat het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie kaderstellend is voor (grote) ruimtelijke ontwikkelingen wordt de procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Daarmee worden de gevolgen van het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie in beeld gebracht en samengevat in een milieueffectrapport (MER). Omdat het hier gaat om een Omgevingsvisie wordt het MER een omgevingseffectrapport (OER) genoemd.

Voordat een omgevingseffectrapport geschreven kan worden, moet duidelijk zijn wat er precies onderzocht (reikwijdte) wordt en op welk detailniveau. Dit is gedaan in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), de eerste stap in de m.e.r.-procedure. In de NRD is ook een definitief beoordelingskader gepubliceerd (versie november 2022). Deze is daarna verder uitgewerkt. In het beoordelingskader staat welke beoordelingsaspecten beoordeeld worden en welke criteria daarvoor gebruikt worden. De volgende stap is het schrijven van de ‘foto van de leefomgeving’.

1.2 Wat is een ‘foto van de leefomgeving’?

De ‘foto van de leefomgeving’ is de referentiesituatie die gebruikt wordt in het OER. Het beschrijft hoe de Boxtelse leefomgeving er nu voor staat, dit wordt de huidige situatie genoemd. Ook is in beeld gebracht hoe de leefomgeving zich naar verwachting ontwikkelt in de toekomst (2030-2040). Dit wordt de autonome ontwikkeling genoemd. De autonome ontwikkeling is de verwachte toekomstige situatie bij voortzetting van het huidige beleid, rekening houdend met autonome trends (bijvoorbeeld klimaatverandering) en al genomen besluiten over ingrepen in de leefomgeving. Per beoordelingsaspect wordt de huidige situatie en de autonome ontwikkeling beschreven.

Op die manier brengt de ‘foto van de leefomgeving’ in beeld wat de kwaliteit is van de verschillende aspecten van de Boxtelse leefomgeving. Ook laat de ‘foto van de leefomgeving’ zien bij welke leefomgevingsaspecten er nu en in de toekomst problemen en knelpunten optreden en welke autonome trends er daarin te verwachten zijn. Deze informatie vormt belangrijke input voor de Omgevingsvisie. Door tijdig te weten waar knelpunten of problemen zich voordoen kan er in de Omgevingsvisie een keuze gemaakt worden voor nieuw strategisch beleid.

1.3 Wat wordt er gedaan met de informatie uit de ‘foto van de leefomgeving’?

Zoals hierboven beschreven vormt de ‘foto van de leefomgeving’ de basis voor het OER bij de Omgevingsvisie van de gemeente Boxtel. In het OER wordt het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie getoetst op effecten in termen van kansen op positieve effecten en risico’s op negatieve effecten ten opzichte van de referentielijst. Het OER heeft een abstract karakter en de effecten worden daarom kwalitatief beoordeeld.

Door het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie te toetsen in het OER ontstaat een beeld van de te verwachten impact van het nieuwe beleid, inclusief mate van invloed dat het nieuwe (strategische) beleid heeft op autonome trends en ontwikkelingen ten opzichte van het bestaande beleid. In het OER wordt een samenvatting opgenomen van de ‘foto van de leefomgeving’.

Basis voor monitoring
De horizon voor de Omgevingsvisie is 2040 en het karakter is abstract. Dat maakt dat het nog onduidelijk is hoe het beleid uit de Omgevingsvisie precies wordt uitgevoerd. Daarnaast is er onzekerheid over de implicaties die het beleid op lange termijn heeft voor de fysieke leefomgeving. Daarom is het belangrijk dat er vroegtijdig wordt ingezet op monitoring.

Gezien deze onzekerheden is het belangrijk om met monitoring de ‘vinger aan de pols te houden’. Dit wordt gedaan tijdens de periode dat het beleid uitgevoerd wordt. Op die manier kan er bij eventuele onvoorziene omstandigheden tijdig bijgestuurd worden. Ook voor deze monitoring is het belangrijk om een beeld te hebben van de uitgangssituatie waartegen autonome ontwikkelingen en het optreden van effecten, kansen en risico’s kunnen worden afgezet. Deze beschrijving van de ‘foto van de leefomgeving’ biedt daarom ook een basis voor toekomstige monitoring.

1.4 Hoe sluit de ‘foto van de leefomgeving’ aan op de Omgevingsvisie?

De gemeente Boxtel heeft voorafgaand aan de ‘foto van de leefomgeving’ al gewerkt aan de inhoud van de Omgevingsvisie. Zo is er nagedacht wat de thema’s van de Omgevingsvisie zijn en welke trends en ontwikkelingen er per thema zijn. De vier thema’s uit de Omgevingsvisie zijn te zien in onderstaande figuur.

Figuur 1-1: De vier thema's uit de Omgevingsvisie Boxtel

De gemeente vindt het daarnaast belangrijk dat zoveel mogelijk mensen meedenken met wat er in de Omgevingsvisie komt te staan. Daarom heeft de gemeente inwoners, organisaties en ondernemers gevraagd hoe zij Boxtel in de toekomst zien en wat zij belangrijk vinden, dit noemt de gemeente de droombeelden en kernwaarden. Met de thema’s en de droombeelden en kernwaarden is gewerkt aan ambities. De ambities zijn vastgesteld en laten zien waar de belangrijke opgaven en dilemma’s liggen voor nieuw beleid.

Met de ‘foto van de leefomgeving’ wordt in beeld gebracht hoe Boxtel er in de huidige situatie en bij uitvoering van bestaand beleid voor staat. De ‘foto van de leefomgeving’ haakt daar zoveel als mogelijk aan op de Omgevingsvisie. Met de concept-ambities is gekeken welke beoordelingsaspecten logischerwijs meegenomen moeten worden in de ‘foto van de leefomgeving’. Deze beoordelingsaspecten hebben een plek gekregen in het beoordelingskader en zijn verder uitgewerkt in criteria. De beoordelingsaspecten zijn ingedeeld bij één van de vier thema’s uit de Omgevingsvisie. Deze ‘foto van de leefomgeving’ volgt qua indeling de thema’s uit de Omgevingsvisie.

Figuur 1-2: Thema’s uit de Omgevingsvisie Boxtel

1.5 Hoe is de 'foto van de leefomgeving' gemaakt?

Het beoordelingskader

De kwaliteiten van de leefomgeving en de effecten van de Omgevingsvisie worden in beeld gebracht aan de hand van het beoordelingskader (zie tabel 1-1). Het beoordelingskader volgt de brede en integrale benadering uit de Omgevingswet [Aan de slag met de Omgevingswet, 2019]. Dit betekent dat naast de thema's binnen de fysieke leefomgeving het beoordelingskader ook sociale en economische thema's bevat. Het beoordelingskader voor Boxtel staat in onderstaande tabel.

In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is een eerste versie van het beoordelingskader gepubliceerd. Onderstaand beoordelingskader is ten opzichte van de NRD verder aangescherpt, waarbij sommige beoordelingsaspecten zijn opgesplitst, samengevoegd of toegevoegd. Aanleiding hiervoor was de aanscherping van de ambities in het proces van de Omgevingsvisie. Deze ambities zijn niet meegewogen in deze 'foto van de leefomgeving', waarin de referentiesituatie beschreven is.

Tabel 1-1: Beoordelingskader zoals gehanteerd in deze 'foto van de leefomgeving'

Hoofdthema	Sub-thema	Beoordelingsaspecten
Verbindend netwerk	Iedereen kan mee doen	Maatschappelijke deelname
	Bereikbaarheid	Fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, doorstroming en bereikbaarheid
	Openbaar vervoer	Ontsluitingskwaliteit OV
Krachtige economie	Arbeidsmarkt	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt
	Vestigingsklimaat	Werklocaties
	Kennis en innovatie	Kennis en innovatie
	Toerisme en recreatie	Toerisme en recreatie
	Duurzame landbouw	Duurzame landbouw
Inclusieve duurzaamheid	Afval en grondstoffen	Circulariteit
	Energie- en warmtetransitie	Duurzame energieopwekking, duurzame woningen, energiebesparing
	Klimaatadaptatie (wateroverlast, hitte en droogte)	Wateroverlast, hitte, droogte
	Bodem, water en ondergrond	Bodemkwaliteit, oppervlaktewater, grondwater
Aangenaam leven	Natuur	Beschermde natuur (N2000), Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones, biodiversiteit, groene leefomgeving
	Landschap, cultuurhistorie, erfgoed en archeologie	Landschap, cultuurhistorie, erfgoed en archeologie
	Veiligheid	Omgevingsveiligheid, verkeersveiligheid, sociale veiligheid
	Milieu	Geurhinder, geluidhinder, luchtkwaliteit
	Gezondheid	Beweegvriendelijke leefomgeving
	Wonen en voorzieningen	Passend woningaanbod, passend voorzieningenaanbod.

Definitie beoordelingsaspecten

In het beoordelingskader zijn per thema en sub-thema beoordelingsaspecten opgenomen. Per beoordelingsaspect is een beoordelingscriterium gedefinieerd. Voor de invulling van het beoordelingscriterium kunnen meerdere indicatoren gebruikt zijn.

Voorbeeld beoordelingsaspect, -criterium en indicatoren
Binnen het thema 'gezondheid' is het beoordelingsaspect 'beweegvriendelijke leefomgeving'.

Het beoordelingscriterium daarbij is de mate van een de beweegvriendelijkheid van de leefomgeving.

De gebruikte indicatoren bij het beoordelen van dit criterium is de mate van beweegvriendelijkheid van de leefomgeving op basis van de indicator van het RIVM. Deze indicator laat per gemeente zien hoe de publieke ruimte in de fysieke woonomgeving scoort op de mogelijkheid voor mensen om te bewegen en te sporten. De indicator wordt bepaald door vier deelindicatoren: sportaccommodaties, sport- en speelplekken, recreatief groen- en blauw, nabijheid van voorzieningen.

Voor elk beoordelingsaspect wordt de huidige situatie en autonome ontwikkeling beschreven. Op basis daarvan wordt er een conclusie getrokken over hoe het gesteld is met de kwaliteit van de leefomgeving. Dit wordt het kwaliteitsniveau genoemd. Belangrijk daarbij is de waardering van de kwaliteit van de leefomgeving. Aan de hand van de beoordelingsaspecten zijn de leefomgevingskwaliteiten navolgbaar en reproduceerbaar.

Resultaten van beoordeling: kwaliteitsniveaus
De beoordeling van de aspecten resulteert per aspect in een kwaliteitsniveau: groen, oranje of rood. Per aspect is een schaallat gedefinieerd voor de toekenning van een kwaliteitsniveau. In het algemeen geldt: bij kwaliteitsniveau groen is sprake van een overwegend goede kwaliteit, er is geen sprake van overschrijding van wettelijke of beleidsnormen, knelpunten of anderszins. Bij rood is sprake van overwegend slechte kwaliteit, dat wil zeggen: er is sprake van overschrijding van normen of knelpunten. Bij oranje is er in zijn algemeenheid sprake van risico op normoverschrijding of knelpunten, de kwaliteit zit dan tussen groen en rood in.

Voor het zo objectief, navolgbaar en reproduceerbaar mogelijk toekennen van kwaliteitsniveaus zijn twee aspecten bepalend:
a) Beschikbare informatie en de status daarvan;
b) Beschikbare referentiewaarde voor het definiëren van kwaliteitsniveau groen, oranje, rood.

Per beoordelingsaspect is een schaallat voor de kwaliteitsniveaus gedefinieerd op basis van bovenstaande twee aspecten. De schaallat is gebaseerd op indicatoren die het meest tot de kern van het beoordelingsaspect behoren en waar goede informatie beschikbaar voor is om er een kwaliteitsniveau aan toe te kennen. Het kan voorkomen dat er indicatoren zijn bij een beoordelingsaspect die wel in de beschrijving van de huidige situatie terugkomen, maar niet expliciet in de schaallat voor het kwaliteitsniveau. In dat geval behoort de indicator niet tot de kern van het beoordelingsaspect en/of is de beschikbare informatie niet voldoende geschikt om het te vertalen naar een schaallat. In enkele gevallen is er te weinig informatie aanwezig om een goede schaallat te maken, in dat geval is het beoordelingsaspect kwalitatief ingevuld zonder dat er een score aan toegekend is.

Beschikbare informatie en status daarvan
Hierbij is onderscheid in:
1) *Kwantitatieve informatie*: dit betreft cijfermatige informatie, bijvoorbeeld data uit rekenmodellen of meetgegevens.
2) *Kwalitatieve informatie:* dit betreft niet-cijfermatige informatie, bijvoorbeeld kaartmateriaal met landschapstypen.
3) *Expert-judgement*: in dit geval is er geen kwantitatieve of kwalitatieve informatie beschikbaar en wordt teruggevallen op het oordeel van een specialist.

Over het algemeen geldt dat kwantitatieve informatie het meest objectief, navolgbaar en reproduceerbaar is, en expert-judgement het minst. Kwalitatieve informatie zit er tussenin. Er is daarom gestreefd om de beoordeling zoveel mogelijk op basis van kwantitatieve informatie te baseren. Bij aspecten waar dat niet beschikbaar is, is teruggevallen op kwalitatieve informatie. Daar waar ook geen kwalitatieve informatie beschikbaar is, is teruggevallen op expert-judgement.

Bronvermelding
De leefomgevingskwaliteiten voor de huidige situatie en de autonome ontwikkeling zijn in beeld gebracht op basis van beschikbare (cijfermatige en kwalitatieve) informatie bij de gemeente Boxtel, de provincie Noord-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, Waterschap De Dommel en openbare bronnen. Per thema en beoordelingsaspect is in de navolgende hoofdstukken aangegeven welke bronnen specifiek zijn gebruikt. In de beschouwing van de autonome ontwikkeling zijn de gevolgen van verschillende trends en ontwikkelingen voor de verschillende beoordelingsaspecten meegewogen, zoals technologische ontwikkelingen (zoals in mobiliteit en digitalisering), maatschappelijke ontwikkelingen (zoals ontwikkeling van de economie en het aantal huishoudens) en andere autonome trends die de kwaliteit van de fysieke leefomgeving beïnvloeden (zoals klimaatverandering). Ook is meegewogen wat de verwachte invloed is als het bestaande beleid wordt voortgezet. Waar mogelijk worden belangrijke onzekerheden expliciet benoemd (denk bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van schone, emissieloze voertuigtechnologie).

Beschikbare referentiewaarde voor het definiëren van groen, oranje, rood
Onder referentiewaarde wordt hier verstaan een waarde waaraan een kwaliteitsniveau wordt gerelateerd. Hierbij is onderscheid gemaakt in:

1) Wettelijke normen;
2) Vastgestelde beleidsnormen of -doelstellingen;
3) Advieswaarden van instituten (bijvoorbeeld GGD, RIVM, WHO);
4) Vraag versus aanbod (vanuit maatschappij, markt);
5) Benchmark ten opzichte van gemeentelijke doelstellingen/ambities;
6) Benchmark ten opzichte van landelijk gemiddelde, tijdreeksen (ontwikkelingen van de indicator over de afgelopen tijd) en geografische vergelijkingen (cijfers en trends van vergelijkbare gemeenten of de provincie Noord-Brabant);
7) Expert judgement.

Bovenstaande opsomming moet als rangorde gezien worden in objectiviteit, navolgbaarheid en reproduceerbaarheid. Per beoordelingsaspect is deze rangorde afgelopen als een ladder, te beginnen bij 1 en eindigen bij 7. Als er wettelijke normen beschikbaar zijn, zijn die gehanteerd. Bij afwezigheid van wettelijke normen is teruggevallen op vastgestelde beleidsnormen en zo verder. Daar waar geen enkele andere referentie beschikbaar is om een kwaliteitsniveau aan te relateren, is teruggevallen op expert-judgement. In de hoofdstukken met de resultaten van de beoordeling zijn telkens aan het begin de gehanteerde informatie en referentiewaarde gedefinieerd.

Voorbeeld schaallat kwaliteitsniveau: luchtkwaliteit
Binnen het thema 'aangenaam leven' en sub-thema 'milieu' is één van de beoordelingsaspecten 'luchtkwaliteit'. Het beoordelingscriterium daarbij is de concentratie van en blootstelling aan fijnstof (PM_{10}, $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2).

Beschikbare informatie: kwantitatief, concentratiekaarten op basis van modelberekeningen.
Referentiewaarde: wettelijke normen (grenswaarden Wet milieubeheer) en gezondheidskundige advieswaarden (WHO).

Hiermee is voor dit aspect kwantitatieve informatie beschikbaar en wettelijke normen en gezondheidskundige advieswaarden als referentiewaarden voor de definitie van kwaliteitsniveaus. Op basis hiervan is de onderstaande schaallat voor kwaliteitsniveaus toegekend.

Kwaliteitsniveau	Luchtkwaliteit
Groen	Wettelijke grenswaarden worden overal behaald en WHO-advieswaarden worden (zo goed als) overal behaald.
Oranje	Wettelijke grenswaarden worden overal of bijna overal behaald, WHO-advieswaarden worden niet gehaald
Rood	Op meerdere locaties worden wettelijke grenswaarden overschreden.

Op basis van de beschikbare kwantitatieve informatie en de gedefinieerde schaallat is het kwaliteitsniveau toegekend voor de huidige situatie en de autonome ontwikkeling. Het toegekende kwaliteitsniveau is een gemeentebreed beeld, daar waar er specifieke relevante afwijkingen zijn van het gemeente brede beeld wordt dat in de onderbouwende beschrijving benoemd.

De toegekende kwaliteitsniveaus zijn voor alle beoordelingsaspecten in het Rad van de leefomgeving toegekend, zoals onderstaand weergegeven.

Figuur 1-3: Algemene schaallat van de indicatoren zoals visueel weergegeven in een uitsnede van het Rad van de leefomgeving.

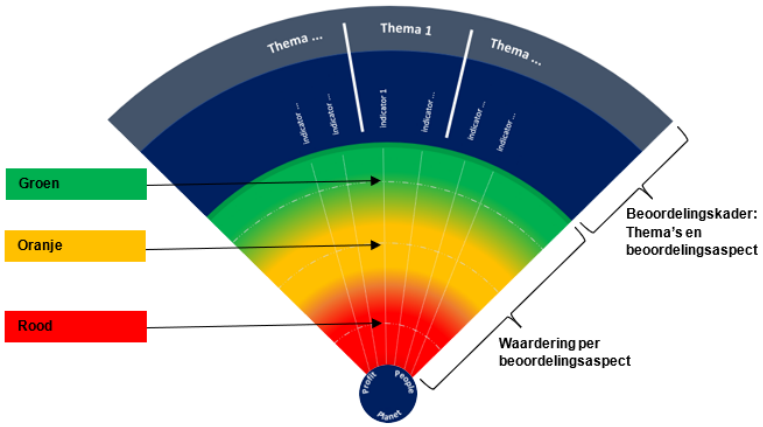

Waardering autonome ontwikkeling
Bij de beschouwing van indicatoren is een waardering gegeven aan de autonome ontwikkeling, op basis van een kwalitatieve inschatting van ontwikkelingen die optreden als gevolg van:

- De mate waarin autonome trends en ontwikkelingen leiden tot een vooruitgang of achteruitgang van de huidige situatie, zoals demografische veranderingen, klimaatveranderingen en veranderingen in de woningmarkt.
- De mate waarin voortzetting van bestaand (gemeentelijk) beleid leidt tot een vooruitgang of achteruitgang.
- De mate waarin besluiten over plannen, programma's en projecten die worden geïnitieerd door andere partijen zoals het Rijk, Rijkswaterstaat, het Waterschap De Dommel en omliggende gemeenten leidt tot een vooruitgang of achteruitgang.

Toekomstjaar autonome ontwikkeling
De Omgevingsvisie Boxtel is gericht op 2040. Omdat de meeste beschikbare informatie over autonome trends of prognoses voor leefomgevingsaspecten niet verder gaan dan 2030 of omdat de onzekerheidsmarge na 2030 groot wordt, is in het OER 2030 in beginsel als toekomstjaar gehanteerd. Aanvullend is een doorkijk gegeven richting 2040.

1.6 Welke wetten, regels en beleid worden meegenomen in de 'foto van de leefomgeving'?

Bij het opstellen van de Omgevingsvisie is rekening gehouden met regelgeving en beleid van andere overheden. Daarbij gaat het om beleid en besluiten die onderdeel zijn van de volgende plannen en programma's:

- *Europese regelgeving:* M.e.r.-richtlijn, Vogel- en Habitatrichtlijn, NEC-richtlijn, Kaderrichtlijn water, Richtlijn luchtkwaliteit, Europese Richtlijn Overstromingsrisico's, Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB), Verdrag van Malta, Verdrag van Granada, Richtlijnen trillingen.
- *Nationale regelgeving en beleid:*
    - *Wetten:* Wet ruimtelijke ordening (Wro), Wet natuurbescherming (Wnb), Wet ammoniak en veehouderij (Wav), Wet geurhinder en veehouderij (Wgv), Wet milieubeheer (Wm), Waterwet, Wet geluidhinder (Wgh), Erfgoedwet 2016, Wet archeologische monumentenzorg (Wamz), Wet bodembescherming (Wbb);
    - *Besluiten:* Besluit ruimtelijke ordening (Bro), Besluit algemene regels ruimtelijke ordening en Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro en Rarro), Besluit huisvesting ammoniak en veehouderijen (Amvb Huisvesting), Besluit externe veiligheid inrichtingen milieubeheer (Bevi, Revi), Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb, Revb), Besluit externe veiligheid Transport (Bevt, Revt), Besluit bodemkwaliteit (Bbk), Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water (BKMW);
    - *Nota's:* Nationale Omgevingsvisie (NOVI), Nationaal waterplan 2016-2021, Structuurvisie buisleidingen (2012-2035), Waterbeleid 21e Eeuw, Klimaatakkoord, regionaal energieakkoord, Energieakkoord.
- *Regionaal:* Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (2022), Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW), Energieagenda 2019-2030, Beleidskader Mobiliteit Koers 2030, Brabants verkeersveiligheidsplan 2020-2024, concept-RES regio Noordoost-Brabant.
- *Gemeentelijk:* Visie en uitvoeringsprogramma bezoekerseconomie Boxtel 2022, Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan 2008-2020, Buitengebied 2011, Verordening Geurhinder en Veehouderij 2014, Visie Duurzaamheid Boxtel 2030, Visie zonne- en windenergie, Verordening Sociaal Domein 2021, Beleidsvisie externe veiligheid 2010, Nota bodembeheer 2019-2024, Transitievisie warmte 2021, Uitvoeringsprogramma warmtetransitie 2023.

1.7 Wat wordt er al ontwikkeld in de gemeente?

Op dit moment vinden er ook ruimtelijke ontwikkelingen plaats in de gemeente Boxtel of zijn deze vastgesteld. Dit is relevant om mee te nemen omdat het onderdeel uitmaakt van de autonome ontwikkeling. Het gaat om de volgende relevante fysiek ruimtelijke ingrepen:

- Bouw van in totaal 565 tot 597 verschillende type woningen verspreid over de kernen in de gemeente Boxtel [Gemeente Boxtel, 2022e]
    - 482 woningen aan de Heem van Selis
    - 72 woningen op de Lindenlust en Lange Linden
    - 3 woningen aan de Munselde Hoeve 34-36 (halfhard plan)
    - 18 woningen en 11 appartementen aan de Kerkheiseweg-Zonneweide West (halfhard plan)
    - 11 seniorenwoningen aan de Pastorie Vendelstraat
- Reconstructie van de Bosscheweg
- Sluiting van de dubbel spoorwegovergang aan de Tongersestraat
- Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg
- Herinrichting rijbanen en kruispunten aan de Keulsebaan
- Aanleg van een fietsonderdoorgang aan de Tongersestraat
- Aanpassing van een spoorwegovergang aan de Runsdijk
- Ontwikkeling van GreenTech Park Brabant

2 Het ‘rad van de leefomgeving’

De resultaten van de foto van de leefomgeving zijn samengevat weergegeven in het Rad van de leefomgeving Boxtel (zie onderstaand figuur). De witte lijn geeft de huidige situatie weer, de witte stippellijn de autonome ontwikkeling in 2030. Het verschil tussen de autonome ontwikkeling en de huidige situatie geeft weer in hoeverre er sprake is van een negatieve of positieve autonome trend voor de verschillende indicatoren. De positie van de lijnen in het Rad (de witte lijn en de blauwe stippellijn) is per indicator bepaald aan de hand van de definitie en de gehanteerde schaallat voor de waardering van de huidige en autonome situatie, zoals in de hoofdstukken per thema en beoordelingsaspect beschreven en verantwoord is. Onderstaand worden voor de huidige situatie en de autonome ontwikkelingen beknopte samenvattingen gegeven. De volgende hoofdstukken bevatten de volledige beschrijvingen voor alle beoordelingsaspecten.

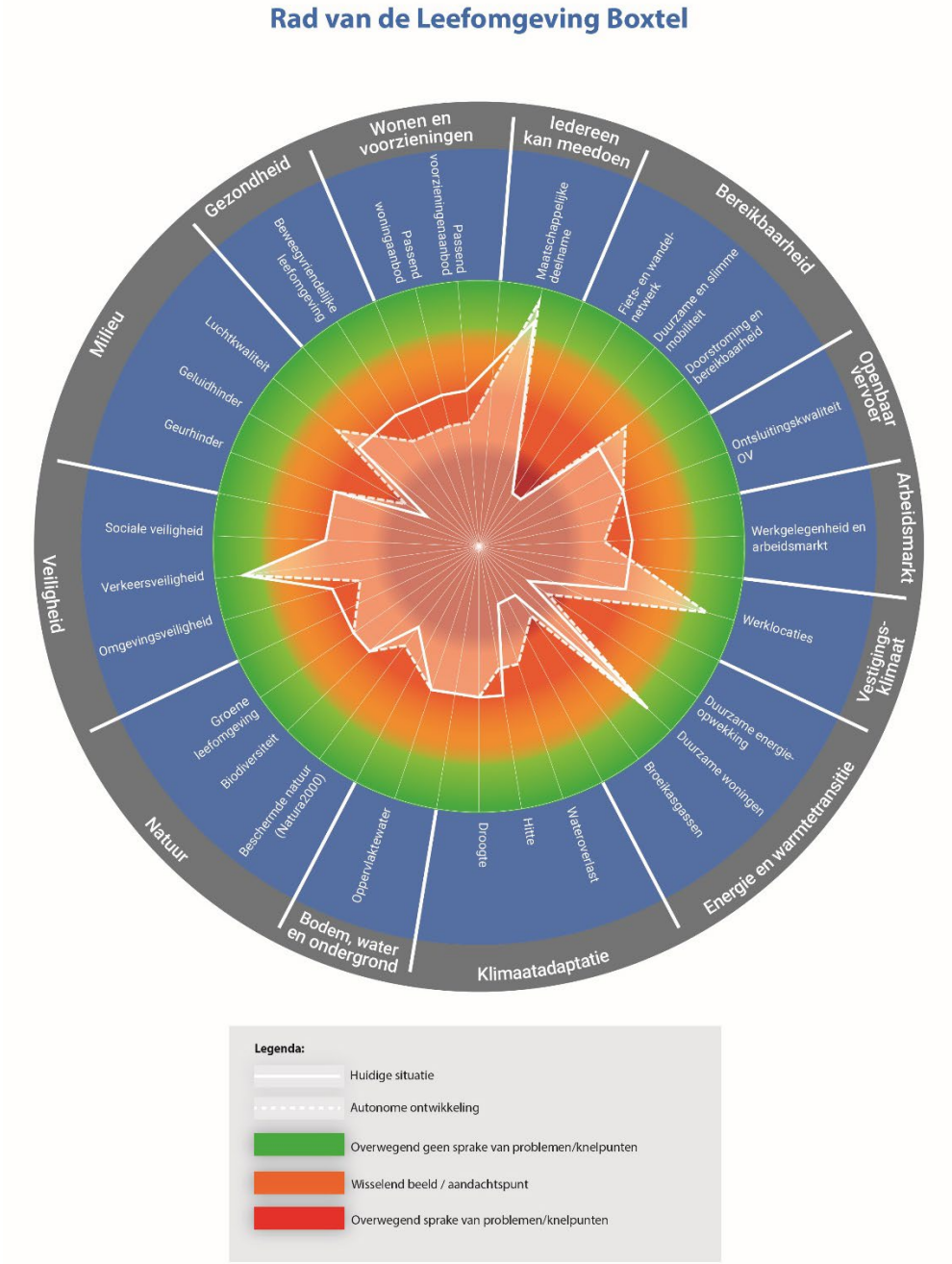

Figuur 2-1: Rad van de leefomgeving gemeente Boxtel

2.1 Wat blijkt er uit de ‘foto van de leefomgeving’?

Huidige situatie: wisselend kwaliteitsbeeld
De huidige staat van de fysieke leefomgeving in Boxtel laat een wisselend beeld zien. Vooral voor de aspecten maatschappelijke deelname, duurzame woningen en verkeersveiligheid staat de fysieke leefomgeving er op dit moment over het algemeen goed voor (‘groen’). Leefomgevingsaspecten met een laag kwaliteitsniveau (‘rood’) zijn fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen, wateroverlast, beschermde natuur (Natura 2000) en geluidhinder.

Autonome ontwikkeling 2030: negatieve en positieve trends
De autonome ontwikkeling in Boxtel laat wisselende trends zien in de kwaliteit van de leefomgeving. Bij fiets- en wandelnetwerk en duurzame en slimme mobiliteit is ook in 2030 nog sprake van een tekortschietend kwaliteitsniveau, naar verwachting op hetzelfde niveau als in of verslechterend ten opzichte van de huidige situatie (kwaliteitsniveau ‘rood’). Voor de aspecten duurzame energieopwekking, broeikasgassen en geluidhinder zijn positieve autonome trends te verwachten, maar niet voldoende om ‘uit het rood’ te komen. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij bovengenoemde aspecten belangrijke opgaven voor de Omgevingsvisie. De locaties van deze knelpunten zijn verder toegelicht in hoofdstuk 2.2.

De aspecten werkgelegenheid en arbeidsmarkt, hitte, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod en passend voorzieningenaanbod zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’ maar laten autonoom een verslechterende trend zien. Ook voor deze aspecten liggen belangrijke opgaven voor de Omgevingsvisie. Deze aspecten zijn dan ook verder toegelicht in hoofdstuk 2.2.

Daarentegen zijn de aspecten wateroverlast en beschermde natuur (N2000) in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, maar is de verwachting dat deze autonoom verbeteren naar kwaliteitsniveau ‘oranje’. De aspecten ontsluitingskwaliteit OV, droogte, oppervlaktewater, biodiversiteit, groene leefomgeving, sociale veiligheid en geurhinder zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, maar laten autonoom geen verandering zien.

De aspecten omgevingsveiligheid, doorstroming en bereikbaarheid en luchtkwaliteit zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’ en laten autonoom een verbetering binnen ‘oranje’ zien. Het aspect werklocaties laat autonoom een verbetering van ‘oranje’ naar ‘groen’ zien.

De aspecten maatschappelijke deelname, duurzame woningen en verkeersveiligheid zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’ en blijven autonoom gelijk of laten een verbetering binnen ‘groen’ zien.

2.2 Aandachtspunten voor verdere uitwerking van de Omgevingsvisie

De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en ‘oranje met verslechterende trend’ zijn aangemerkt als knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de Omgevingsvisie. De aspecten waar het om gaat en het specifieke aandachtspunt zijn hieronder omschreven. Figuur 2-2 geeft een deel van deze aspecten visueel weer in een knelpuntenkaart. Voor sommige aspecten geldt dat deze niet ruimtelijk-specifiek te maken zijn, doordat er geen locatie-specifieke informatie is of omdat het een gemeentebreed aspect is (bijv. broeikasgassen).

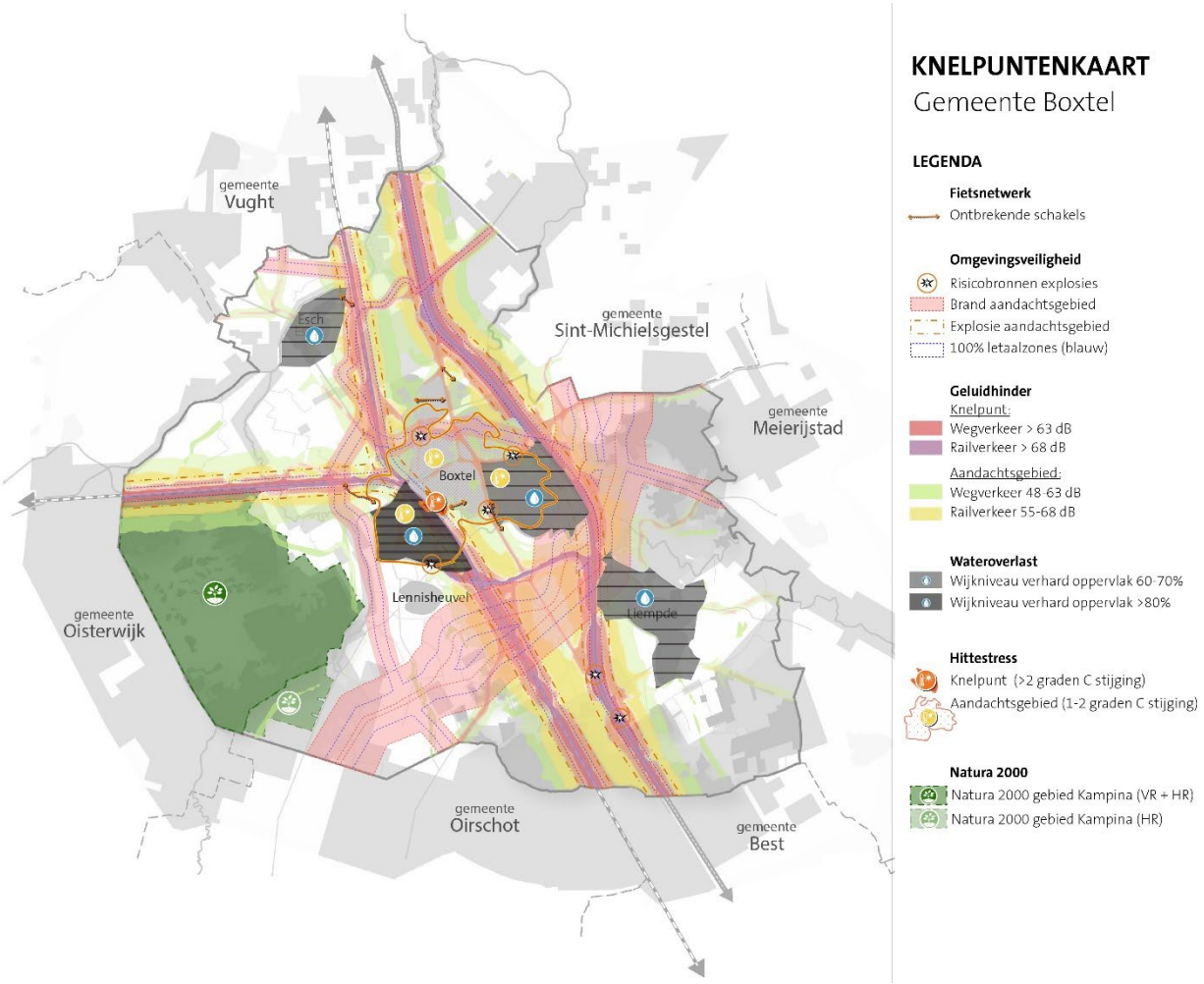

Figuur 2-2: Knelpuntenkaart gemeente Boxtel

Knelpunten
Knelpunten zijn de aspecten die in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en autonoom in het ‘rood’ blijven

Fiets- en wandelnetwerk
In het fietsnetwerk in de gemeente ontbreken op dit moment verbindende schakels. Deze zijn in de kaart aangegeven. Daarnaast ervaren gebruikers de kwaliteit van fietspaden slechter dan landelijk gemiddeld. Dit is niet ruimtelijk-specifiek te maken en is daarom niet in op de kaart weergeven.

Duurzame en slimme mobiliteit
Het aantal deelauto’s en elektrische auto’s blijft in de gemeente Boxtel achter op het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Duurzame energieopwekking
Het percentage duurzaam opgewekte energie ligt lager dan het landelijk gemiddelde en voldoet nog niet aan de doelstelling vanuit de EU. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Broeikasgassen
De gemeente Boxtel voldoet nog niet aan de gestelde reductiedoelen uit de Klimaatwet. Het aspect broeikasgassen is een gemeentebreed aspect en daardoor niet ruimtelijk-specifiek te maken.

Geluidhinder
De aanwezigheid van het spoor en de A2 zijn een bron van geluid. Daarnaast zijn er ook provinciale en lokale wegen in Boxtel waar rondom geluidhinder kan worden ervaren. Deze locaties zijn aangegeven op de kaart.

Aandachtspunten
Aandachtspunten zijn de aspecten die in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en autonoom verbeteren naar ‘oranje’ of in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘oranje’ en autonoom verslechteren binnen ‘oranje’ of naar ‘rood’.

Werkgelegenheid en arbeidsmarkt
Het aantal banen in Boxtel ligt lager dan het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant. Het aspect werkgelegenheid en arbeidsmarkt is een gemeentebreed aspect en daardoor niet ruimtelijk-specifiek te maken.

Wateroverlast
Met name in de bebouwde kom van de kernen in de gemeente Boxtel zijn er tijdens extreme regenbuien locaties waar sprake is of kan zijn van wateroverlast. Dit hangt samen met het percentage verhard oppervlak in de bebouwde kom. Deze locaties zijn aangegeven op de kaart.

Hitte
Hittestress wordt veroorzaakt door een groot percentage verhard oppervlakte. In gebieden waar kwetsbare functies aanwezig zijn (zoals verzorgingstehuizen) kan dit een groot probleem vormen. De aandachtsgebieden voor hittestress zijn weergeven in Figuur 2-2.

Beschermde natuur (Natura 2000)
Natura 2000-gebieden in de omgeving van de gemeente Boxtel voldoen op dit moment nog niet aan de gewenste staat van instandhouding. Daarnaast zijn deze gevoelig voor stikstofuitstoot. In de kaart is het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen opgenomen omdat dit gebied binnen de gemeentegrens van Boxtel ligt.

Omgevingsveiligheid
In de gemeente Boxtel ligt een groot aantal (beperkt) kwetsbare gebouwen binnen de aandachtsgebieden voor brand en explosie van verschillende risicobronnen ligt. Daarnaast ligt er een beperkt kwetsbaar gebouw binnen de $PR10^{-6}$ per jaar contour van Vion Boxtel B.V.. Deze locaties zijn aangegeven op de kaart.

Beweegvriendelijke leefomgeving
De gemeente Boxtel blijft met name achter op het landelijk gemiddelde qua speelplekken en recreatief groen-blauw. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Passend voorzieningenaanbod
In de gemeente Boxtel is de gemiddelde afstand naar bepaalde voorzieningen groter dan gemiddeld genomen in de provincie Noord-Brabant. Het gaat met name om horecavoorzieningen en winkels, culturele voorzieningen en voorzieningen voor gezondheid en welzijn. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Naast bovenstaande aandachtspunten geldt dat de aspecten ontsluitingskwaliteit OV, droogte, oppervlaktewater, biodiversiteit, groene leefomgeving, sociale veiligheid en geurhinder in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘oranje’ en autonoom geen verbetering of verslechtering laten zien. Ook hier ligt een opgave voor de Omgevingsvisie. Deze aspecten zijn niet in bovenstaand Figuur 2-2 weergeven.

3 Thema ‘verbindend netwerk’

In onderstaande tabel is een samenvatting van de beoordelingen van de huidige situatie en autonome ontwikkelingen van de aspecten binnen het thema ‘verbindend netwerk’.

Subthema	Aspect	Kwaliteitsniveau	
		Huidige situatie	Autonome ontwikkeling
Iedereen kan mee doen	Maatschappelijke deelname		↗
Bereikbaarheid	Fiets- en wandelnetwerk		=
	Duurzame en slimme mobiliteit		=
	Doorstroming en bereikbaarheid		↗
Openbaar vervoer	Ontsluitingskwaliteit OV		=

3.1 Iedereen kan meedoen

3.1.1 Maatschappelijke deelname

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Maatschappelijke deelname	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet [GGD, 2020] • Het percentage inwoners dat sociale cohesie ervaart [GGD, 2020] • Het percentage mantelzorgers [GGD, 2020] • Het percentage inwoners dat eenzaamheid ervaart [GGD, 2020] • Het percentage inwoners dat lid is van een (sport)vereniging of -club [GGD, 2020]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmark van het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet, het percentage inwoners dat sociale cohesie ervaart, het percentage mantelzorgers, het percentage inwoners dat eenzaamheid ervaart en het percentage inwoners dat lid is van een (sport)vereniging of -club in vergelijking met het provinciale gemiddelde.
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet is in Boxtel hoger dan het provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat veel sociale cohesie ervaart is in Boxtel hoger dan het provinciale gemiddelde, **en** het percentage mantelzorgers is in Boxtel hoger dan het provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat eenzaamheid ervaart is in Boxtel lager dan het provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat lid is van een (sport)vereniging of -club is in Boxtel hoger dan het provinciale gemiddelde.
Oranje	Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet is in Boxtel vrijwel gelijk aan provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat veel sociale cohesie ervaart is in Boxtel vrijwel gelijk aan provinciale gemiddelde **en** het percentage mantelzorgers is in Boxtel vrijwel gelijk aan provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat eenzaamheid ervaart is in Boxtel vrijwel gelijk aan het provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat lid is van een (sport)vereniging of -club is in Boxtel vrijwel gelijk aan het provinciale gemiddelde.
Rood	Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet is in Boxtel lager dan het provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat veel sociale cohesie ervaart is in Boxtel lager dan het provinciale gemiddelde **en** het percentage mantelzorgers is in Boxtel lager dan provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat eenzaamheid ervaart is in Boxtel hoger dan het provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat lid is van een (sport)vereniging of -club is in Boxtel lager dan het provinciale gemiddelde.

Huidige situatie
Maatschappelijke participatie houdt in dat inwoners actief meedoen aan het maatschappelijke leven, als leerling, werknemer, ondernemer, vrijwilliger of mantelzorger. Mensen met gezondheidsproblemen doen over het algemeen minder mee aan de maatschappij dan gezonde mensen. Ze kunnen bijvoorbeeld niet werken of raken in een sociaal isolement. Andersom kan meedoen aan de maatschappij een positief effect hebben op gezondheid. Dat geldt bijvoorbeeld voor school en werk. Daarnaast hebben sociale contacten een positieve invloed op de gezondheid [RIVM, 2021].

Onderstaande Tabel 3-1 geeft voor verschillende indicatoren behorende tot maatschappelijke participatie weer welk percentage volwassenen met de desbetreffende indicator te maken heeft. Deze percentages zijn afgezet tegen het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant. De uitkomsten uit deze tabel worden vervolgens verder toegelicht.

Vrijwilligerswerk
Vrijwilligerswerk is werk dat men onbetaald en onverplicht doet, voor anderen of voor de samenleving. In de gemeente Boxtel is het percentage vrijwilligers hoger dan het provinciaal gemiddelde. Inwoners in de leeftijdscategorie 65+ doen zowel in Boxtel als provinciaal gezien meer vrijwilligerswerk dan volwassenen tot 65 jaar [GGD, 2020].

Sociale cohesie
Sociale cohesie duidt op de mate van samenhang en verbondenheid binnen een bepaalde groep mensen. In Boxtel is de mate van sociale cohesie vrijwel gelijk aan die van het provinciale gemiddelde. Inwoners in de leeftijdscategorie 65+ ervaren meer sociale cohesie dan volwassenen tot 65 jaar [GGD, 2020].

Eenzaamheid
Eenzaamheid komt in de gemeente Boxtel minder vaak voor dan in de provincie Noord-Brabant. Dit geldt voor zowel volwassenen tot 65 jaar als volwassenen van 65+ jaar. Wel geldt dat voor deze laatste groep het gevoel van eenzaamheid een stuk hoger is dan voor de eerste groep [GGD, 2020].

Lidmaatschap (sport)vereniging of -club
In de gemeente Boxtel zijn volwassenen vaker lid van een (sport)vereniging of -club dan in de provincie Noord-Brabant. Dit geldt voor zowel volwassenen tot 65 jaar als volwassenen van 65+ jaar. Volwassenen van 65+ jaar zijn vaker lid van een vereniging of club dan volwassenen tot 65 jaar. Er is een afnemende trend te zien in het percentage volwassenen dat lid is van een vereniging of club.

Mantelzorg
Mantelzorg is onbetaalde en vaak langdurige zorg voor zieke familieleden of vrienden. Het percentage volwassenen dat mantelzorg geeft is in Boxtel iets hoger dan het provinciaal gemiddelde. Het percentage volwassenen in Boxtel dat zich tamelijk zwaar belast voelt door het geven van mantelzorg is gelijk [GGD, 2020].

Jeugdigen met jeugdhulp
Jeugdhulp is hulpverlening die bestemd is voor jongeren met problemen, veelal in de vorm van het bieden van bescherming en opvang, of van extra begeleiding en opvoeding. In de gemeente Boxtel zijn er gemiddeld minder jeugdigen met jeugdhulp in vergelijking met het provinciaal gemiddelde. Alleen het percentage jongeren met jeugdhulp met verblijf is iets hoger dan het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant [CBS, 2021a]. De jeugdinstelling De la Salle/Koraal is gevestigd in Boxtel.

Tabel 3-1: Maatschappelijke participatie in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant in 2020 [CBS, 2021a; GGD, 2020].

Indicator	Omschrijving	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
Vrijwilligerswerk	Percentage volwassenen (18-64 jaar)	26%	24%
	Percentage volwassenen (65+ jaar)	34%	29%
Sociale cohesie	Percentage volwassenen dat veel sociale cohesie ervaart (19-64 jaar)	15%	13%
	Percentage volwassenen dat sociale cohesie ervaart (65+ jaar)	21%	20%
Eenzaamheid	Percentage volwassenen dat eenzaam is (18-64 jaar)	38%	43%
	Percentage ouderen dat eenzaam is (65+ jaar)	46%	48%
Lidmaatschap (sport)vereniging of -club	Percentage volwassenen dat lid is van een (sport)vereniging of -club (18-64 jaar)	56%	50%
	Percentage volwassenen dat lid is van een (sport)vereniging of -club (65+ jaar)	66%	58%
Mantelzorg	Percentage volwassenen dat mantelzorg geeft (18+ jaar)	17%	15%
	Voelt zich tamelijk zwaar belast door het geven van mantelzorg (18+ jaar)	2%	2%
Jeugdigen met jeugdhulp	Percentage jongeren met jeugdzorg in natura (in 2021)	9,4%	10,1%
	Percentage jongeren met jeugdhulp in natura (in 2021)	9,2%	9,9%
	Percentage jongeren met jeugdhulp zonder verblijf (in 2021)	8,9%	9,5%
	Percentage jongeren met jeugdhulp met verblijf (in 2021)	0,9%	0,8%
	Percentage jongeren in jeugdbescherming (in 2021)	1,0%	1,1%
	Percentage jongeren in jeugdreclassering (in 2021)	0,2%	0,3%

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’, omdat de gemeente Boxtel op bijna alle indicatoren beter scoort dan de provincie Noord-Brabant.

Autonome ontwikkeling

De Gemeente Boxtel zet met het beleid *Integrale Verordening Sociaal Domein 2021* in op maatschappelijke indicatoren [Gemeente Boxtel, 2021a]. Hieronder wordt per indicator omschreven wat specifiek vigerend beleid is.

Vrijwilligerswerk

De Gemeente Boxtel heeft geen beleid opgesteld in het kader van vrijwilligerswerk. Wel heeft de gemeente een website ingericht dat als informatiepunt dient voor alle vragen met betrekking tot vrijwilligerswerk. Deze wordt uitgevoerd door maatschappelijk partners van de Gemeente Boxtel, die hiervoor subsidie ontvangen. Om subsidie te ontvangen, heeft de Gemeente Boxtel het volgende doel meegegeven aan de maatschappelijk partners: *het ondersteunen van actieve vrijwilligersorganisaties en het vrijwilligerswerk dat binnen de wijken en kernen wordt gedaan*.

Sociale cohesie
De Stichting Wijkorgaan Boxtel Oost is opgericht om de leefbaarheid en de sociale cohesie in de wijk Boxtel Oost te verhogen. Deze stichting werkt samen met de inwoners van Boxtel Oost en stimuleert en faciliteert de initiatieven die uit de wijk naar voren komen. Dit met de gedachte: de leefbaarheid kan enkel verhoogd worden als de bewoners daar zélf een bijdrage aan kunnen leveren.

Eenzaamheid
Ondanks dat de eenzaamheid onder 65+'ers in de gemeente Boxtel (46%) iets lager is dan het Noord-Brabants gemiddelde (48%), is nog steeds bijna de helft van de 65+'ers in Boxtel eenzaam. De Gemeente Boxtel linkt dergelijke cijfers aan andere maatschappelijke problemen, zoals hittestress. Ouderen (75+) kunnen bij eenzaamheid bijvoorbeeld sneller slachtoffer worden van hittestress, omdat ze hun dorstgevoel minder snel signaleren en mogelijk kunnen uitdrogen als ze alleen zijn. Eenzaamheid is vooral iets dat leeft onder ouderen. Mede in dit verband is Beleidsnotitie Samen Ouder worden in de Gemeente Boxtel tot stand gekomen door een onafhankelijke groepering. De ambitie: 'In de gemeente Boxtel heb je een goede oude dag' is richtinggevend voor dit beleid. Op basis hiervan wil de Gemeente Boxtel een gezamenlijk beleid, een samenwerkingsagenda en een actieplan (uitvoeringsagenda) gericht op ouderen in Boxtel. Hierin neemt de gemeente de regie, maar samenwerking en afstemming staan hierbij voorop. Uitgangspunt is dat het vele waardevolle werk dat nu al gebeurt, wordt gekoesterd. De gemeente zal vanuit het perspectief van ouderen zorgen voor integrale afstemming tussen de beleidsterreinen wonen, welzijn en zorg. De notitie is als uitgangspunt gehanteerd voor het opstellen van de uitvoeringsagenda Ouderen. Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheid voor het opnieuw opstarten van een samenwerking met vrijwillige en professionele netwerkpartners. Hierbij is een brede vertegenwoordiging van de maatschappij een belangrijk aandachtspunt. Kortom er wordt aandacht besteed aan het uitvoeren van de notitie.

Lidmaatschap (sport)vereniging of -club
De Gemeente Boxtel heeft een Welzijnsfonds waaruit inwoners met een laag inkomen een vergoeding kunnen krijgen om te sporten on om mee te doen aan culturele, religieuze en andere maatschappelijke activiteiten.

Mantelzorg
In de Integrale Verordening Sociaal Domein wordt de gemeentelijke taak benoemd "om inwoners te helpen als ze niet in staat zijn om zelf oplossingen te vinden voor knelpunten in hun woning, bij normale dagelijkse activiteiten en in de huishouding. De gemeente moet ook maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat inwoners met een beperking zo lang mogelijk voor zichzelf kunnen zorgen (zelfredzaamheid)." Een goede mantelzorg is een van de redenen waarom inwoners langer thuis kunnen blijven wonen. De gemeente neemt daarom maatregelen om de mantelzorgers te ondersteunen en stelt jaarlijks een mantelzorgwaardering vast die kan bestaan uit éénmalig geldbedrag, een attentie of een andere wijze van waardering [Gemeente Boxtel, 2021a].

Jeugdigen met jeugdhulp
In de Integrale Verordening Sociaal Domein gaat de gemeente in op jeugdhulp. De gemeente formuleert hierbij de volgende uitgangspunten [Gemeente Boxtel, 2021a]:

- Alle hulp en ondersteuning is gericht op het versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige, zijn ouders en hun sociale netwerk.
- De gemeente betrekt de wensen van de jeugdige en zijn ouders bij de keuze welke jeugdhulp wordt ingezet.
- Allereerst wordt gekeken naar welke mogelijkheden er zijn voor de toepassing van algemene voorzieningen, die gericht zijn op preventie. Wanneer het gewenste effect daarvan niet mogelijk is, wordt gekeken of jeugdigen en ouders in aanmerking komen voor een individuele voorziening. Algemene voorzieningen bestaan onder andere uit:

- Het versterken van opvoed- en opgroeiomgeving
- Informatie, advies en toelichting
- Opvang
- Jeugdgezondheidszorg
- Activiteiten gericht op ontwikkeling en talent
- Opvoedondersteuning (lichte vorm)
- (school)maatschappelijk werk
- Online hulpverlening
- Voorzieningen voor spoedeisende situaties

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’, een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat de gemeente met haar beleid inzet op het verbeteren van de maatschappelijke deelname op verschillende fronten.

Doorkijk 2040
Door ontwikkelingen als vergrijzing en groeiende concurrentie tussen steden kan het aantal (vrijwillig) werkzame mensen na 2030 afnemen. Of dit ook het geval is in Boxtel is afhankelijk van de verdere invulling van het beleid van de gemeente na 2030. Het aantal ouderen neemt de komende decennia naar verwachting fors toe. Het zwaartepunt van de vergrijzing ligt tussen 2025 en 2040. Met name het aantal oude ouderen zal meer dan verdubbelen. De kloof tussen zorgvraag en beschikbare (mantel)zorg neemt hierdoor dramatisch snel toe. De organisatie van betaalbare zorg en ondersteuning aan ouderen thuis vormt een grote uitdaging voor de toekomst. Als samenleving zullen we tot (creatieve) oplossingsrichtingen moeten komen die vaak buiten de zorg liggen.

Een andere grote uitdaging is om mensen in staat te (blijven) stellen mee te kunnen doen aan de samenleving. Deze wordt steeds complexer, waardoor dit niet vanzelfsprekend is. Er ontstaat sluipenderwijs een tweedeling tussen mensen wel en niet mee kunnen blijven doen. Bepalende factoren zijn hierbij de vaardigheden (bijv. digitaal), de toegankelijkheid van de openbare voorzieningen en het beschikbaar hebben van sociaal, cultureel en economisch kapitaal.

3.2 Bereikbaarheid

3.2.1 Fiets- en wandelnetwerk

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

**in verband met te weinig informatie over het wandelnetwerk is de score enkel gebaseerd op het fietsnetwerk*

Fiets- en wandelnetwerk	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Score Fietsstad [Fietsersbond, 2022]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking op basis van score fietsnetwerk ten opzichte van landelijk gemiddelde en expert judgement op basis van ontbrekende schakels in wandel – en fietsnetwerk
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De score van het fietsnetwerk ligt voor alle indicatoren boven het landelijk gemiddelde **en** er zijn geen ontbrekende schakels in het fiets- **en** wandelnetwerk
Oranje	De score van het fietsnetwerk ligt voor meerdere indicatoren onder het landelijke gemiddelde **en** er zijn ontbrekende schakels in het fiets- **of** wandelnetwerk
Rood	De score van het fietsnetwerk ligt voor nagenoeg alle indicatoren onder het landelijke gemiddelde **en** er zijn ontbrekende schakels in het fiets- **en** wandelnetwerk

Huidige situatie

Fietsnetwerk

Figuur 3-1 geeft het fietspadennetwerk van de gemeente Boxtel weer. Hieruit blijkt dat een groot deel van het fietsnetwerk in Boxtel onderdeel is van het regionale netwerk. Deze verbinden Boxtel voor fietsers met de omliggende steden. Een groot deel van dit regionale netwerk is een vrijliggend fietspad of een fietsstraat. De rest is een niet vrijliggend fietspad. Op een aantal plekken mist nog een deel van het regionale fietsnetwerk.

Met name in het centrum van Boxtel en Liempde ligt het primaire fietsnetwerk van de gemeente Boxtel. Het grootste deel hiervan is een niet vrijliggend fietspad. Op een aantal plekken mist nog een deel van het primaire fietsnetwerk.

In het buitengebied is een secundair/recreatief fietsnetwerk, deels bestaande uit vrijliggende fietspaden, maar grotendeels niet vrijliggende fietspaden. Dit recreatieve fietsnetwerk is vrijwel geheel compleet.

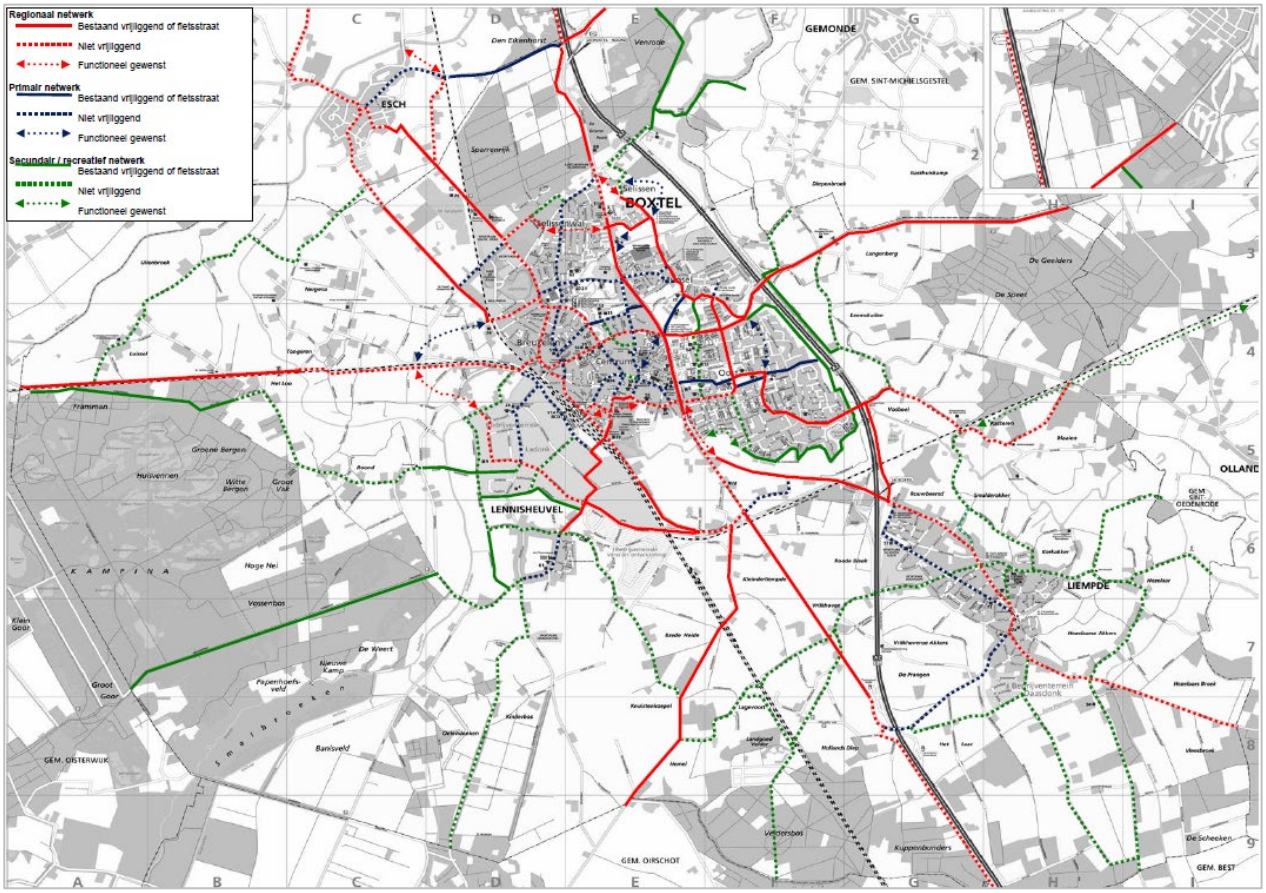

Figuur 3-1: Fietspaden in de gemeente Boxtel in 2022 [aangeleverd door de Gemeente Boxtel, 2022]

In 2022 is door de Fietsersbond een lijst gepresenteerd met daarin scores van het fietsklimaat in alle gemeenten in Nederland. Op basis van meerdere objectieve en subjectieve indicatoren is een score bepaald tussen 1 en 5. Onderstaande tabel geeft de score van de gemeente Boxtel ten opzichte van het landelijk gemiddelde weer. De roodgekleurde indicatoren scoren lager dan het landelijke gemiddelde, de groen gekleurde indicatoren scoren hoger dan het landelijk gemiddelde [Fietsersbond, 2022].

Tabel 3-2: Score fietsstad 2022 [Fietsersbond, 2022]

Indicator		Definitie indicator	Score	
			Gemeente Boxtel	Nederland
Subjectief	8-80	Zegt iets over hoe het is om als kwetsbare fietser te fietsen in een gemeente (8/80-jarigen)	3,4	3,6
	Beleving	Zegt iets over hoe fietsers het ervaren om in een gemeente te fietsen (stressvol/ontspannen)	3,3	3,6
	Onderhoud	Zegt iets over het onderhoud van de infrastructuur (afwatering/kuilen in de weg/winteronderhoud/verwijdering van bladeren)	3,4	3,6
	Netwerk	Zegt iets over de mate waarin het fietsnetwerk logisch gekozen is (route makkelijk te vinden/omrijden)	3,7	4,1
	Infrastructuur	Zegt iets over hoe de infrastructuur geregeld is (is er voldoende comfortabele verharding/voldoende parkeerplekken van voldoende kwaliteit)	3,3	3,6

Objectief	Omrijdfactor	Zegt iets over hoe ver er omgereden moet worden in kilometers ten opzichte van de hemelsbrede afstand (hoe kleiner de afstand hoe hoger de score)	1,0	2,5
	Rotondes	Zegt iets over hoe rotondes ontworpen zijn (hebben fietsers voorrang op rotondes)	4,0	4,0
	50 km/uur	Zegt iets over of een fietser op 50 km/uur wegen de weg deelt met een automobilist of dat er gescheiden fietspaden zijn	1,2	2,0
	Stedelijke dichtheid	Zegt iets over de dichtheid van een gemeente, hoe dichter hoe meer bestemmingen er op fietsafstand liggen	4,5	3,2
Totaal			*3,2*	*3,5*

Uit de tabel kan worden afgeleid dat de gemeente Boxtel ondergemiddeld presteert. Vergeleken met 2020 is er wel een verbetering te zien, maar op alle indicators waar de gemeente Boxtel lager op scoorde, doen ze dat nog steeds. Alleen op stedelijke dichtheid scoort de gemeente positief en op rotondes gelijk aan het gemiddelde.

Wandelnetwerk

Figuur 3-2 geeft de wandelpaden in de gemeente Boxtel weer. Hieruit blijkt dat een groot deel van dit netwerk verhard is, maar dat ook delen onverhard of semi-verhard zijn.

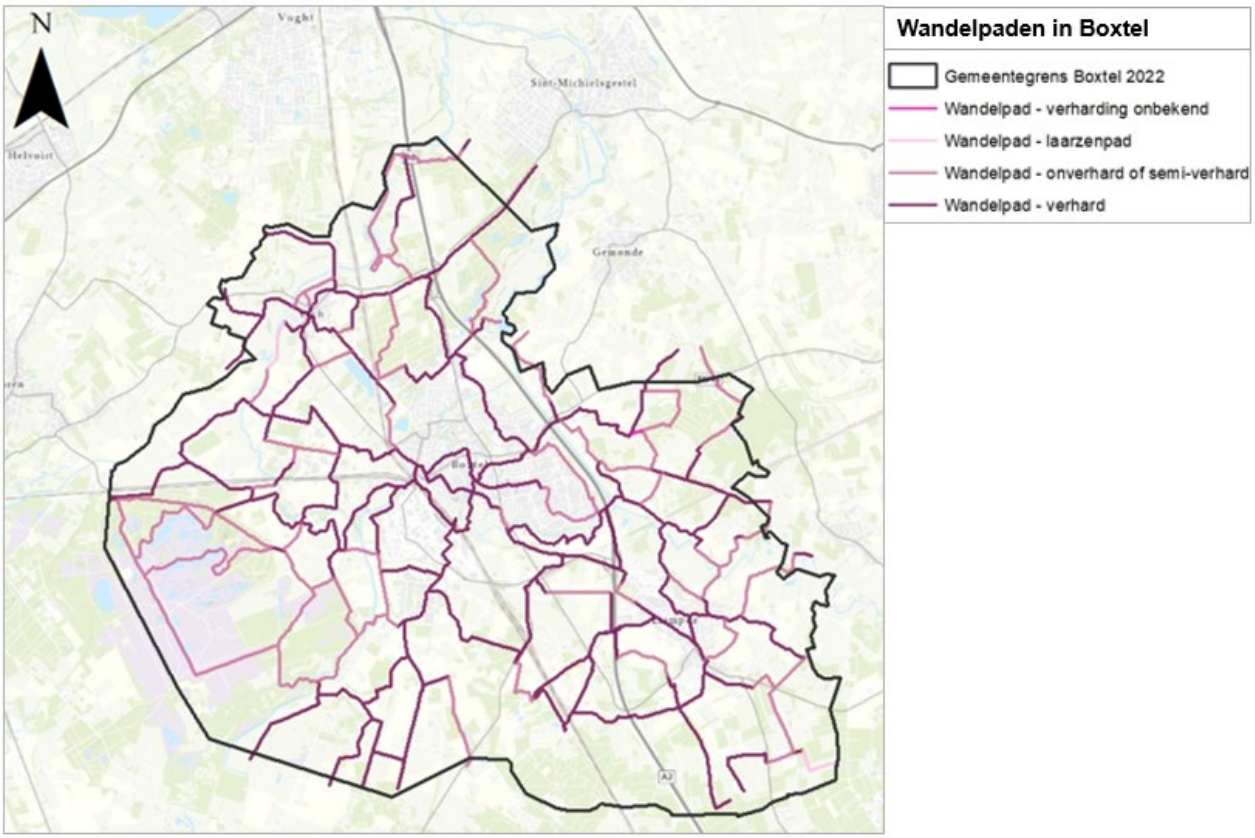

Figuur 3-2: Wandelpaden in de gemeente Boxtel in 2022 [eigen creatie RHDHV op basis van Routes in Brabant, 2022]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, omdat de gemeente Boxtel op bijna alle indicatoren uit het onderzoek van de Fietsbond slechter scoort dan het gemiddelde voor Nederland en er schakels ontbreken in het fietsnetwerk.

Autonome ontwikkeling

Fietsnetwerk
Eén van de acties op de Uitvoeringsagenda Duurzaamheid Boxtel is het realiseren van snelle fietsverbindingen. Het doel hiervan is het stimuleren van fietsgebruik op lange afstanden. De gemeente wil dit doel realiseren door het in regioverband opzetten van snelle fietsverbindingen naar omliggende kernen en gemeenten. De doorlooptijd van deze actie is 2018-2022.

Uit het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP) uit 2008 is het beleid ten aanzien van de fiets vastgelegd. Hieruit komt onder andere naar voren: “*Om het hoge aandeel in de modal split vast te houden worden maatregelen getroffen om het fietsverkeer te stimuleren. De gemeente Boxtel zet daarom in de eerste plaats in op het uitbreiden en voltooien van het Boxtelse fietsnetwerk.”* Een deel van de verbeteringen is doorgevoerd, waaronder Brouwerlaan, Molenwijkseweg, Rechterstraat, Munselse Hoeve, P. Erasstraat en P. Noord en Zuid. Omdat er nog geen nieuw GVVP of Mobiliteitsplan is opgesteld, wordt voor het bepalen van de autonome ontwikkeling rekening gehouden met voortzetting van dit beleid.

Wandelnetwerk
De gemeente heeft nog geen specifiek beleid gericht op het verbeteren van het wandelnetwerk. Het mobiliteitsplan moet nog afgerond worden. Wel zijn er al een aantal verbeteringen doorgevoerd, zoals bij de Brouwerlaan, Molenwijkseweg, Rechterstraat, MunselseHoeve, P. Erasstraat en P. Noord en Zuid.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat de gemeente geen actueel beleid heeft om het fietsnetwerk te verbeteren. Het is daardoor onduidelijk of slecht scorende indicatoren op basis van de ‘score fietsstad’ opgelost worden.

Doorkijk 2040
Verdergaande verbetering van het wandel en fietsnetwerk is primair afhankelijk van concrete beleidsinzet na 2030.

3.2.2 Duurzame en slimme mobiliteit

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Duurzame en slimme mobiliteit	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Gemiddelde energieverbruik van Verkeer en Vervoer [Rijksoverheid, 2020] • Aantal deelauto's per 100.000 inwoners [CROW, 2021a] • Aantal elektrische auto's per 1.000 inwoners [Rijksdienst voor het Wegverkeer, 2021] • Aantal semi(publieke) laadpalen in de gemeente [Rijkswaterstaat, 2021] • Gebruik fiets (modal split fiets) [CROW, 2020]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking op basis van indicatoren (energieverbruik, aantal deelauto's per 100.000 inwoners, aantal elektrische auto's per 1.000 inwoners, aantal (semi)publieke laadpalen en modal split fiets)
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Alle indicatoren (energieverbruik, aantal deelauto's per 100.000 inwoners, aantal elektrische auto's per 1.000 inwoners, aantal (semi)publieke laadpalen en modal split fiets) liggen hoger dan het provinciale gemiddelde
Oranje	Twee of drie indicatoren (energieverbruik, aantal deelauto's per 100.000 inwoners, aantal elektrische auto's per 1.000 inwoners, aantal (semi)publieke laadpalen en modal split fiets) liggen lager dan het provinciale gemiddelde
Rood	Alle indicatoren (energieverbruik, aantal deelauto's per 100.000 inwoners, aantal elektrische auto's per 1.000 inwoners, aantal (semi)publieke laadpalen en modal split fiets) liggen lager dan het provinciale gemiddelde

Huidige situatie

Energieverbruik

De klimaatmonitor stelt gegevens beschikbaar over het gemiddelde energieverbruik van Verkeer en Vervoer per inwoner. Hierin is omgerekend hoeveel energie er wordt verbruikt in het lokale verkeer en vervoer. Dit is te verklaren doordat de A2 door de gemeente Boxtel loopt en deze is meegenomen in de berekening. In de gemeente Boxtel was dit in 2020 40,77 GJ/inwoner (zie Figuur 3-3). Ten opzichte van voorgaande jaren is dit een flinke daling na een sterke stijging tussen 2015 en 2017 en een lichte daling in 2018 en 2019. Deze sterke daling is mogelijkerwijs veroorzaakt door de coronapandemie, waardoor men onder andere meer thuis heeft gewerkt. De cijfers zijn hoger dan het gemiddelde per inwoner van de provincie Noord-Brabant, dat uitkomt op 28,22 GJ/inwoner in 2020. Voorgaande jaren was dit verschil relatief groter [Rijksoverheid, 2020].

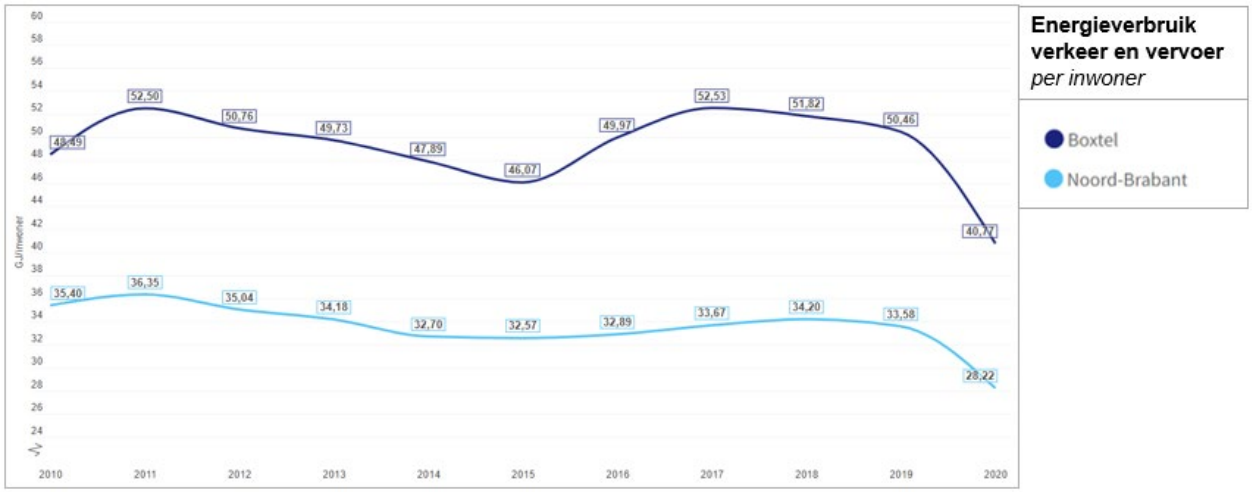

Figuur 3-3: Energieverbruik verkeer en vervoer per inwoner in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [Rijksoverheid, 2020]

Duurzame mobiliteit

De omslag naar duurzame en slimme mobiliteit is één van de transities die actueel is in de Nederlandse samenleving. De stikstofproblematiek vraagt om nieuwe en duurzame oplossingen. Eén van die oplossingen is de overstap naar duurzame en slimme mobiliteit. Dit kunnen verschillende vormen van mobiliteit zijn, zoals deelauto's of elektrische auto's. Het aantal deelauto's in de gemeente Boxtel is in de periode 2017-2021 toegenomen van 2,8 deelauto's per 100.000 inwoners in 2017 naar 12,1 deelauto's per 100.000 inwoners in 2021 (zie Figuur 3-4). Het aantal deelauto's in Boxtel ligt fors lager dan het provinciale gemiddelde van 6,0 deelauto's per 100.000 inwoners in 2017 en 15,7 deelauto's per 100.000 inwoners in 2021 [CROW, 2021a].

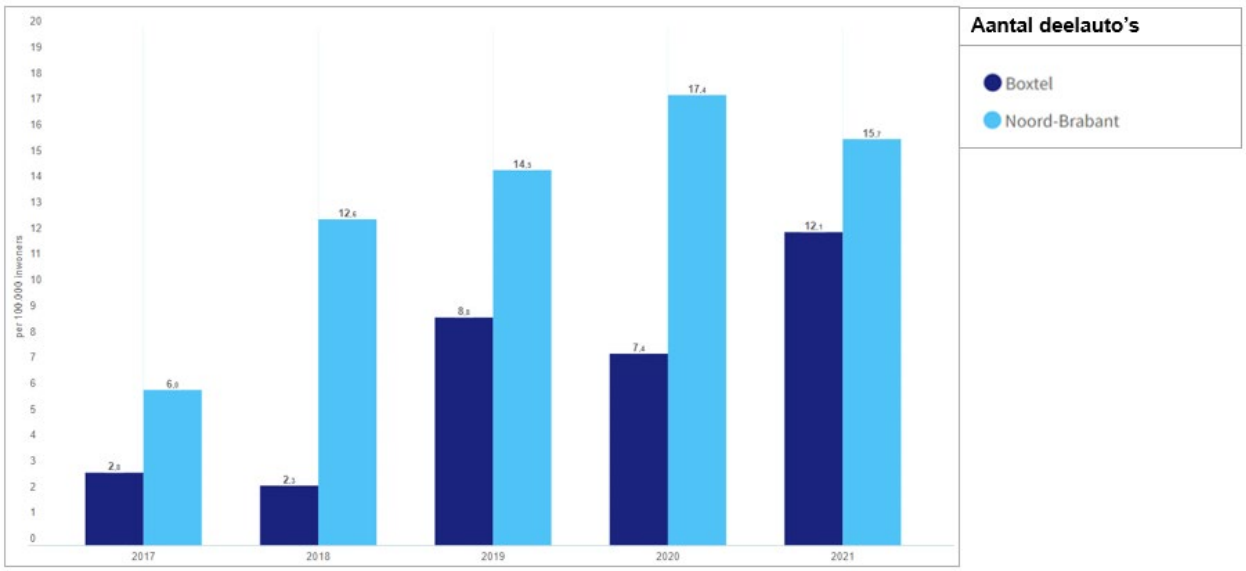

Figuur 3-4: Aantal deelauto's in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [CROW, 2021].

Naast de opkomst van deelauto's beginnen elektrische auto's een groter aandeel te krijgen in de mobiliteit. In de periode van 2016 tot 2021 steeg het aantal elektrische personenauto's van 0 per 1.000 inwoners naar 7 per 1.000 inwoners in de gemeente Boxtel (zie Figuur 3-5). Deze toename bleef wel achter in vergelijking met de provincie Noord-Brabant, waar het aantal elektrische personenauto's in dezelfde periode steeg van 1 per 1.000 inwoners naar 16 per 1.000 inwoners [Rijksdienst voor het Wegverkeer, 2021]. Elektrische auto's zijn afhankelijk van laadpalen. Sinds 2019 is er een geleidelijke stijging in het aantal (semi)publieke laadpalen per 1.000 inwoners van 1,6 per 1.000 inwoners in juli 2019 naar 3,8 per 1.000 inwoners in juni 2021 (zie Figuur 3-6). De uitschieter in december 2019 is waarschijnlijk een fout in de data. Sinds september 2020 zit het aantal laadpalen per 1.000 inwoners rond het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant [Rijkswaterstaat, 2021].

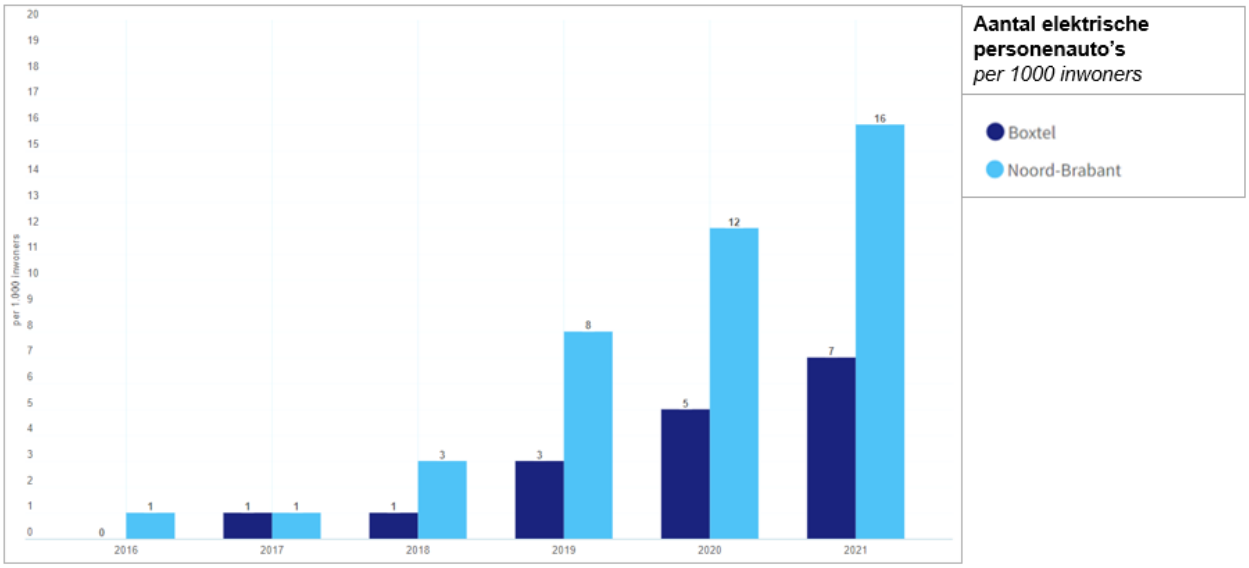

Figuur 3-5: Aantal elektrische personenauto's per 1.000 inwoners in de gemeente Boxtel ten opzichte van provincie Noord-Brabant [Rijksdienst voor het Wegverkeer, 2021]

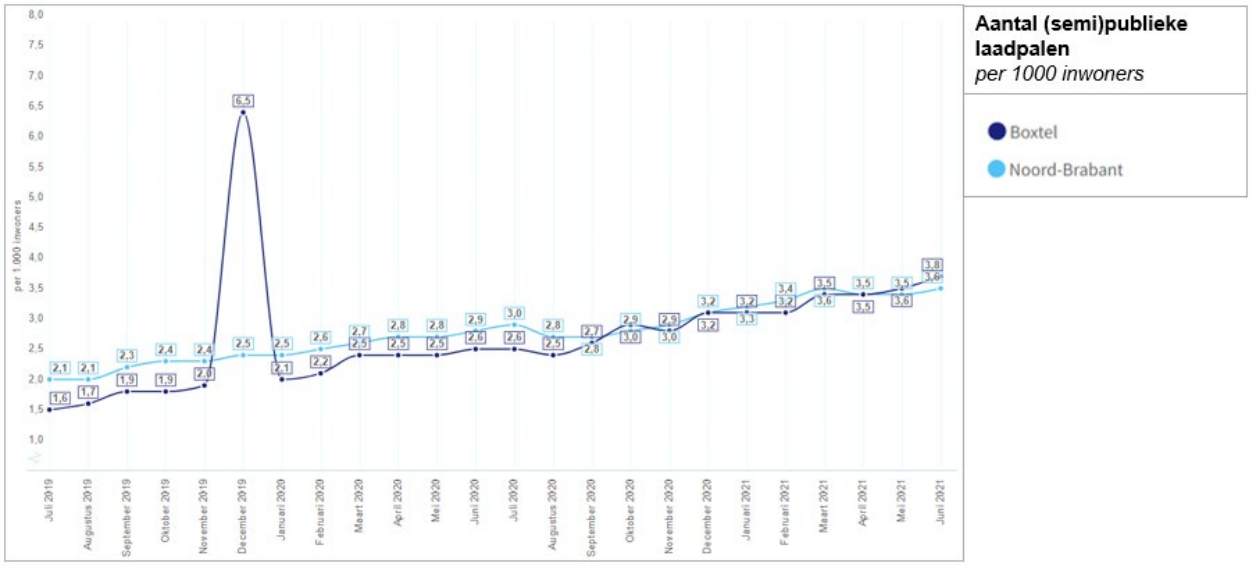

Figuur 3-6 Aantal (semi)publieke laadpalen per 1.000 inwoners in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [Rijkswaterstaat, 2021]

Modal split fiets

Voor wat betreft de modal split van de fiets (aandeel verplaatsingen per fiets per dag als percentage van het totaal aantal verplaatsingen) kan gesteld worden dat de modal split in de gemeente Boxtel op 33,7% ligt in 2020. Dit ligt hoger dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant van 25,2% [CROW, 2020]. Voor de gemeente Boxtel is er in 2020 een toename van de modal shift van de fiets te zien, na een dalende trend sinds 2015. Deze daling is mogelijkerwijs beïnvloed door de coronapandemie, waardoor men onder andere meer thuis heeft gewerkt. Voor de provincie Noord-Brabant is de modal shift van de fiets ongeveer gelijk gebleven in de afgelopen jaren. Verplaatsingen met de fiets worden gezien als duurzame manier van transport en vallen daardoor onder duurzame mobiliteit [CE Delft, 2018].

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'rood', omdat de gemeente Boxtel op de meeste indicatoren gelijk of slechter scoort dan het provinciale gemiddelde.

Autonome ontwikkeling
De opkomst van nieuwe technologieën en verdergaande digitalisering heeft invloed op de mobiliteit. De opkomst van slimme, zelfrijdende voertuigen en het delen van vervoermiddelen zijn daar voorbeelden van. Tot 2030 is het de verwachting dat het aandeel auto's die deels of geheel automatisch rijden nog niet zo groot is dat er substantiële veranderingen in het wegbeeld gaan optreden[1] [De Zwarte Hond, Goudappel Coffeng, Tauw, Rebel, 2017].

In het voorjaar van 2020 werden in Nederland ruim 64.000 deelauto's aangeboden. Dat is een flinke toename (26%) ten opzichte van 2019 [KiM, 2021]. De groei van autodelen manifesteert zich voornamelijk in de G4-steden. De verwachting is dat dit de komende jaren sterk door zal groeien. De mobiliteitseffecten van autodelen worden kleiner verondersteld dan het effect op ruimtegebruik (minderparkeerplaatsen nodig). Autodelers maken vaak minder gebruik van de auto, vaak zijn het ook mensen die anders geen auto zouden gebruiken. Mensen die veel autorijden zijn minder geneigd om te delen, omdat dat niet praktisch wordt bevonden [2] [De Zwarte Hond, Goudappel Coffeng, Tauw, Rebel, 2017]. Voor personenvervoer zijn substantiële positieve effecten van nieuwe ontwikkelingen als zelfrijdende auto's en autodelen op de bereikbaarheid in 2030 niet te verwachten. Het slimmer delen en combineren van ladingen kan in het goederenvervoer mogelijk nog wel winst opleveren, waardoor minder vrachtverkeer nodig is[3] [De Zwarte Hond, Goudappel Coffeng, Tauw, Rebel, 2017].

De gemeente Boxtel vormt, samen met tien andere gemeenten en twee waterschappen, onderdeel van de regio Noordoost-Brabant. Overheden hebben in het klimaatakkoord afgesproken om een landsdekkend geheel van zogenaamde Regionale Mobiliteitsprogramma's te ontwikkelen. Dit betekent dat elke regio verplicht is om een mobiliteitsprogramma op te stellen. Dit programma wordt als instrument gezien om op regionale schaal ''toekomstbestendige bereikbaarheidsoplossingen te realiseren die bijdragen aan de transitie naar een duurzaam en zorgeloos mobiliteitssysteem'' [VNG, 2020].

In 2020 heeft de regio Noordoost-Brabant het Regionaal Mobiliteitsprogramma Noordoost-Brabant 2020-2023 vastgesteld. In dit programma zijn vijf hoofdopgaven geformuleerd die uitgewerkt zijn in vijf programma's [Regio Noordoost Brabant, 2020a]:

- Duurzame bereikbaarheid en robuuste netwerken
- Slimme en efficiënte mobiliteit
- Veilige mobiliteit
- Versterking vitale leefomgeving en klimaat
- Versterking vestigingsklimaat en verstedelijkingsstrategie

In de afgelopen jaren is al een aantal projecten geïnventariseerd en opgezet. Hierin komt onder andere Onderzoek Snelfietsroute Oisterwijk – Boxtel als project terug. De komende tijd zullen de deelprogramma's nader uitgewerkt wordt.

In 2019 is de gemeente gestart met de MObiliteitsVisiE tot 2031, afgekort MOVE'31. In deze visie staat:

- Wat de gemeente wil bereiken en waar ze staat als het gaat om mobiliteit;

[1] *De verwachting is dat deze effecten gaan optreden als 25-40% van alle auto's deels of gedeeltelijk automatisch rijden.*
[2] *Ibid.*
[3] *Ibid.*

- Hoe de gemeente omgaat met trends en ontwikkelingen die MOVE ’31 raken;
- Een voorkeursvariant voor de verbindingsweg tussen de A2 en de N618 en een agenda om dit te realiseren;
- Een beeld van hoe de hoofdwegenstructuur er in 2031 uitziet, met een doorkijk naar 2050;
- Of en zo ja welke beleidsprioriteiten en -voorkeuren er zijn om de visie om te zetten in beleid.

In 2014 is de conceptversie ter inzage gelegd. Op dit moment is de visie nog niet definitief vastgesteld. In de Tweede Bestuursrapportage 2021 van de gemeente is opgenomen dat de raadsopdracht voor MOVE’31 is gewijzigd en dat er wordt gewerkt aan een actualisatie van het verkeersbeleid, waarin de kwaliteit van de leefomgeving nadrukkelijk betrokken wordt. Om de gewijzigde aanpak te accentueren, krijgt het plan een nieuwe naam. Een van de onderdelen die in deze vernieuwde aanpak terugkomt, is de landelijke ambitie om in de bebouwde kom meer wegen van 50 naar 30-km per uur. Omdat dit nog niet definitief is, wordt dit niet als autonome ontwikkeling meegenomen.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat de gemeente als onderdeel van de Regio Noordoost Brabant werkt aan duurzame mobiliteit. Er zijn nog geen concrete maatregelen benoemd die ingezet worden om dit te bewerkstelligen, maar het is aannemelijk dat dit in de toekomst zal komen.

Doorkijk 2040
De verwachting is dat technologische ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit na 2030 verder door ontwikkelen, waardoor duurzame vormen van vervoer steeds vaker voor zullen komen. Het is daardoor aannemelijk dat het kwaliteitsniveau op het vlak van duurzame en slimme mobiliteit na 2030 verder verbetert. Voor de gemeente Boxtel bestaat de kans dat er een steeds grotere achterstand op het provinciale gemiddelde ontstaat.

3.2.3 Doorstroming en bereikbaarheid

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Doorstroming en bereikbaarheid	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Gemiddelde afstand van woningen tot hoofdwegennet [CBS, 2022a] • Aanwezigheid van knelpunten in doorstroming [Noord-Brabant, 2022]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking op basis van de gemiddelde afstand tot hoofdwegennet en expert judgement op basis van de mate van doorstroming op binnenstedelijke wegen
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De afstand tot hoofdverkeerswegen is kleiner dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant en er zijn geen knelpunten met betrekking tot de doorstroming
Oranje	De afstand tot hoofdverkeerswegen is vrijwel gelijk aan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant en er zijn enkele knelpunten met betrekking tot de doorstroming
Rood	De afstand tot hoofdverkeerswegen is groter dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant en er zijn veel knelpunten met betrekking tot de doorstroming

Huidige situatie

Afstand tot hoofdweg

De autobereikbaarheid is gedefinieerd als de afstand in kilometers tot een oprit van een provinciale- of rijksweg (hoofdverkeersweg). In de gemeente Boxtel is deze gemiddelde afstand 1,8 kilometer (in 2021).

Tabel 3-3: Gemiddelde afstand tot hoofdweg in 2021 [CBS, 2022a]

	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
Afstand tot oprit hoofdverkeer	1,8 km	2,1 km

Doorstroming

Doorstroming is de mate waarin het verkeer zich vlot kan verplaatsen over een infrastructuur. De doorstroming wordt onder meer bepaald door de verkeersintensiteit, de inrichting van de weg en het aantal conflicten met andere verkeersstromen. In Figuur 3-7 en Figuur 3-8 is weergegeven waar knelpunten in de doorstroming van wegverkeer plaatsvinden tijdens de ochtend- en avondspits. De kaarten tonen de knelpunten op het RVM-netwerk (regionaal verkeersmanagement-netwerk). Er is sprake van een knelpunt als de gemiddeld gereden snelheid in de avondspits (16 - 18 u) lager is dan de streefsnelheid die voor dat wegvak geldt. De streefsnelheid is afhankelijk van de wettelijke snelheid en prioriteit die het wegvak heeft in het netwerk. Bijvoorbeeld: een 80km-weg met prioriteit 2 heeft een streefsnelheid van 55 km/u, terwijl een 100km-weg met prioriteit 2 een streefsnelheid heeft van 80 km/u [Noord-Brabant, 2022].

Uit de kaarten blijkt dat er op een aantal plekken binnen Boxtel knelpunten zijn in de ochtend en avondspits:

- De op- en afritten van de A2 bij afslag 25 en aansluitend bij het kruispunt van de Bosscheweg;
- De op- en afritten van de A2 bij afslag 26 en aansluitend het viaduct (Keulsebaan);
- Een stukje verderop op de Keulsebaan bij rotonde De Goor;
- En aan het einde van de Keulsebaan bij rotonde Boseind, bij bedrijventerrein Ladonk.

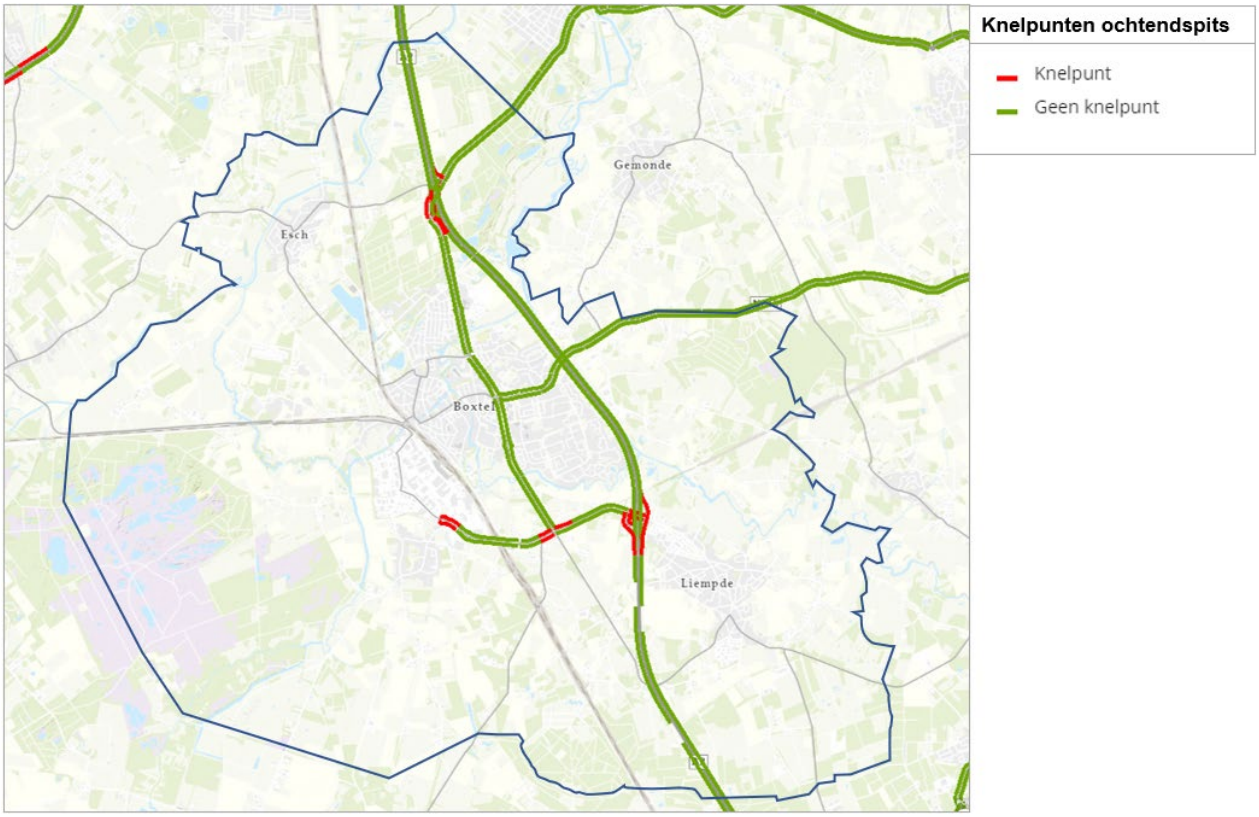

Figuur 3-7: Knelpunten in de doorstroming op het RVM-netwerk tijdens de ochtendspits [Noord-Brabant, 2022]

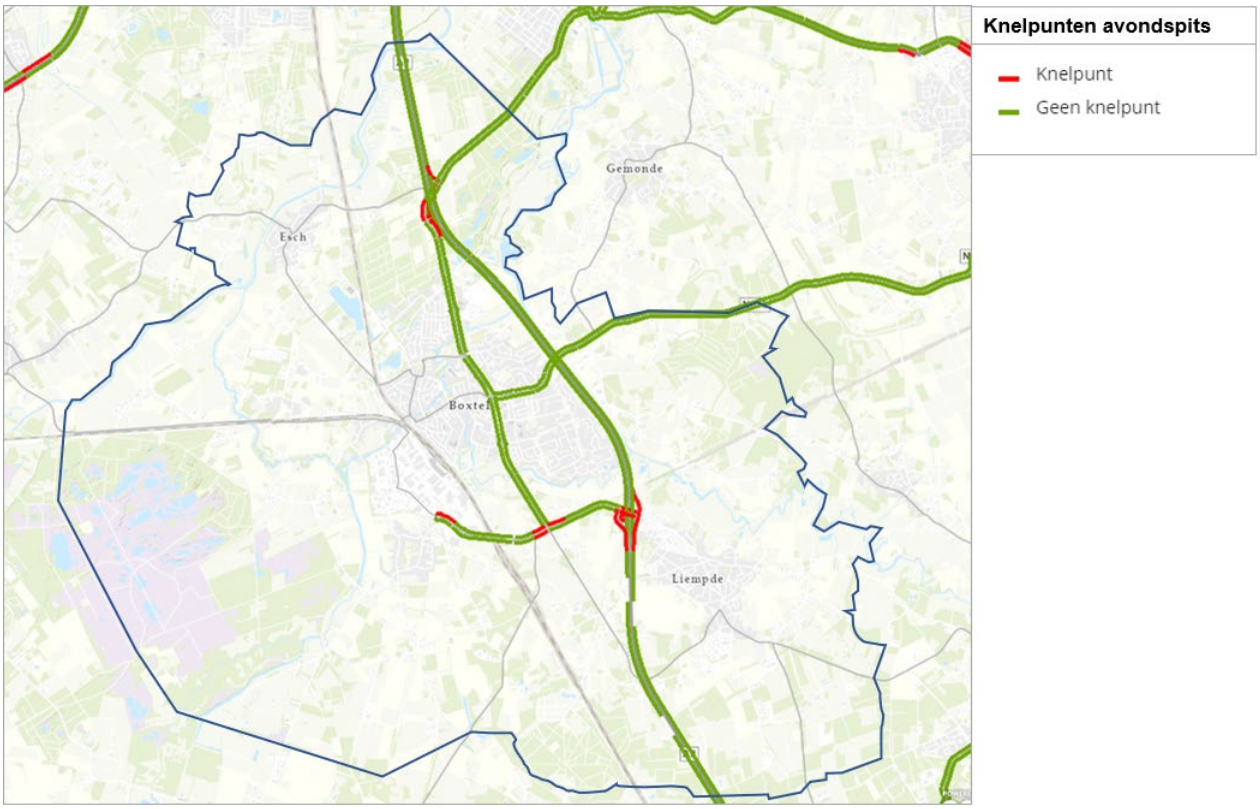

Figuur 3-8: Knelpunten in de doorstroming op het RVM-netwerk tijdens de avondspits [Noord-Brabant, 2022]

Royal HaskoningDHV

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', omdat de A2 vlak langs Boxtel loopt maar er enkele knelpunten zijn met betrekking tot de doorstroming.

Autonome ontwikkeling

Algemene trends

Nieuwe technologieën als drones, kleine elektrische bezorgvoertuigen, toename van milieuzones, opkomst van nul-emissiezones en toenemende e-commerce zorgen naar verwachting voor nieuwe logistieke concepten in steden. In drukke stedelijke gebieden is in de toekomst een prominentere rol voor de fiets voorzien en krijgt de auto een minder prominente plek in het beleid. De elektrische fiets ontwikkelt zich tot een aantrekkelijk alternatief voor middellange afstanden voor zowel auto als OV. Een extra stimulans om vaker de fiets of e-bike te gebruiken is een toename van snelfietspaden. In het mobiliteitssysteem blijft de auto vooralsnog de meest gebruikte modaliteit, al is de verwachting dat de modal split verandert en het openbaar vervoer procentueel gezien iets sterker toeneemt.

De situatie in Boxtel

Op dit moment wordt er gewerkt aan Het Maatregelenpakket PHS Boxtel. Het Maatregelenpakket PHS Boxtel komt voort uit het Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) en uit het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS) van het Rijk. Door de toename van spoor- en wegverkeer worden de problemen rond het huidige knelpunt bij de dubbele spoorwegovergang Tongersestraat steeds groter. Dit heeft gevolgen voor de omwonenden van het spoor, de gebruikers van de spoorwegovergangen, de betrouwbaarheid van het spoor en de bereikbaarheid. Het maatregelenpakket geeft tevens de mogelijkheid om al bestaande knelpunten in Boxtel op te lossen. Er wordt onder andere gewerkt aan:

- Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg (VLK): De bereikbaarheid van Boxtel en van het bedrijventerrein Ladonk is van groot belang voor inwoners, bezoekers en bedrijven. De gemeente ziet dat de doorstroming op de Keulsebaan op sommige momenten niet goed is en wil dit gaan veranderen, zodat het verkeer in de toekomst goed kan doorstromen en het bedrijventerrein Ladonk en Boxtel een goede ontsluiting hebben. Het nieuwe ontwerpbestemmingsplan Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg, de ontwerp-verkeersbesluiten tot sluiting van de dubbele spoorwegovergang Tongersesetraat en Kapelweg en het ontwerp-besluit Hogere waarden Wet geluidhinder, hebben vanaf 11 februari 2022 ter inzage gelegen. Zo'n 40 partijen (omwonenden, bedrijven, instanties, stichtingen, verenigingen etc.) hebben een zienswijze ingediend. Alle zienswijzen zijn samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien in een integrale nota van zienswijzen. Op basis hiervan heeft het college van burgemeester en wethouders op 14 juni 2022 het volgende besloten:
    - Sluiting van de dubbele spoorwegovergang Tongersestraat voor gemotoriseerd verkeer (verkeersbesluit);
    - Sluiting van de spoorwegovergang Kapelweg voor gemotoriseerd verkeer (verkeersbesluit);
    - Het vaststellen van hogere waarden Wet geluidhinder voor enkele woningen nabij de nieuwe VLK
- Keulsebaan en Fietsonderdoorgang: Voor buurtschap Tongeren is de bereikbaarheid en het beperken van een toename van verkeer door het gebied belangrijk. De gemeente wil de bereikbaarheid van Tongeren na sluiting van de dubbele spoorwegovergang borgen en maatregelen treffen om doorgaand verkeer te ontmoedigen. Op 3 augustus 2022 heeft De Raad van State uitspraak gedaan over het bestemmingsplan Keulsebaan en het bestemmingsplan Fietsonderdoorgang Tongersestraat. Door beide bestemmingsplannen gaat nu een streep. De gemeente gebruikt komende tijd om de overwegingen en consequenties goed te bestuderen.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat de gemeente Boxtel maatregelen neemt die de bereikbaarheid plaatselijk zullen verbeteren.

Doorkijk 2040
De verwachting is dat nieuwe technologieën als autonoom rijden, verdergaande digitalisering, kleine elektrische verzorgvoertuigen, e-bikes na 2030 verder wortel schieten. Dat biedt kansen voor een intelligenter en efficiënter verkeer- en vervoerssysteem en daardoor verbetering van doorstroming en autobereikbaarheid. In hoeverre de infrastructuur uitgebreid wordt om de afstand tot hoofdverkeerswegen en de doorstroming te verbeteren is afhankelijk van het beleid na 2030.

3.3 Openbaar vervoer

3.3.1 Ontsluitingskwaliteit OV

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Ontsluitingskwaliteit OV	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • PTAL-score (ontsluitingskwaliteit OV) [CROW, 2019] • Afstand tot treinstation [CBS, 2022a]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking op basis van de afstand tot treinstation ten opzichte van het landelijk gemiddelde en ontsluitingskwaliteit openbaar vervoer (PTAL-score) ten opzichte van de landelijke PTAL-score
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De gemiddelde afstand tot een treinstation in Boxtel is kleiner dan het landelijk gemiddelde en de ontsluitingskwaliteit in Boxtel is beter dan gemiddeld genomen over Nederland (PTAL-score ligt boven het landelijk gemiddelde).
Oranje	De gemiddelde afstand tot een treinstation in Boxtel ligt rond het landelijk gemiddelde en de ontsluitingskwaliteit in Boxtel ligt rond het landelijke gemiddelde (PTAL-score ligt rond het landelijk gemiddelde).
Rood	De gemiddelde afstand tot een treinstation in Boxtel is groter dan het landelijk gemiddelde en de ontsluitingskwaliteit in Boxtel is slechter dan gemiddeld genomen over Nederland (PTAL-score ligt onder het landelijk gemiddelde).

Huidige situatie

De gemeente Boxtel heeft één treinstation, gelegen aan twee spoorlijnen: Tilburg Universiteit – Weert (spoorlijn 6400) en ‘s-Hertogenbosch – Deurne (spoorlijn 4400). De gemiddelde afstand tot een treinstation ligt in de gemeente Boxtel op 2,3 kilometer (in 2020). Dit ligt fors lager dan het provinciale gemiddelde van 6,1 kilometer [CBS, 2022a].

De Public Transport Accessibility Level (PTAL) geeft een indicatie van de ontsluitingskwaliteit van het openbaar vervoer, middels een score. Dit wordt gedaan op basis van vier indicatoren:

- Looptijd naar een halte of fietstijd naar een station;
- Het aantal en soort modaliteiten;
- Frequentie van de modaliteiten;
- Betrouwbaarheid van de modaliteiten.

Een PTAL-score van tussen de 0-2,5 wordt gezien als slecht ontsloten, de maximale score is 40 wat aangeeft dat een gebied uitmuntend ontsloten is. De Nederlandse gemeente met de hoogste PTAL-score is Amsterdam (15,66), terwijl het Nederlandse gemiddelde 7,57 is [CROW, 2019]. De PTAL-score voor Boxtel is 4,82, dit ligt lager dan het gemiddelde van 5,31 voor de RES-regio Noordoost-Brabant en het landelijk gemiddelde.

In onderstaande figuur is de PTAL-score ruimtelijk verbeeld. Hieruit blijkt dat met name de kernen rondom Boxtel een lage PTAL-score hebben, en daardoor slecht ontsloten zijn. Dit komt doordat deze kernen niet beschikken over een treinstation en er naar verwachting minder bushaltes zijn. De kern Boxtel scoort daarentegen beter dan de omgeving met een PTAL-score tussen de 5-15 relatief ‘goed’ in vergelijking tot de rest van de gemeente [CROW, 2019].

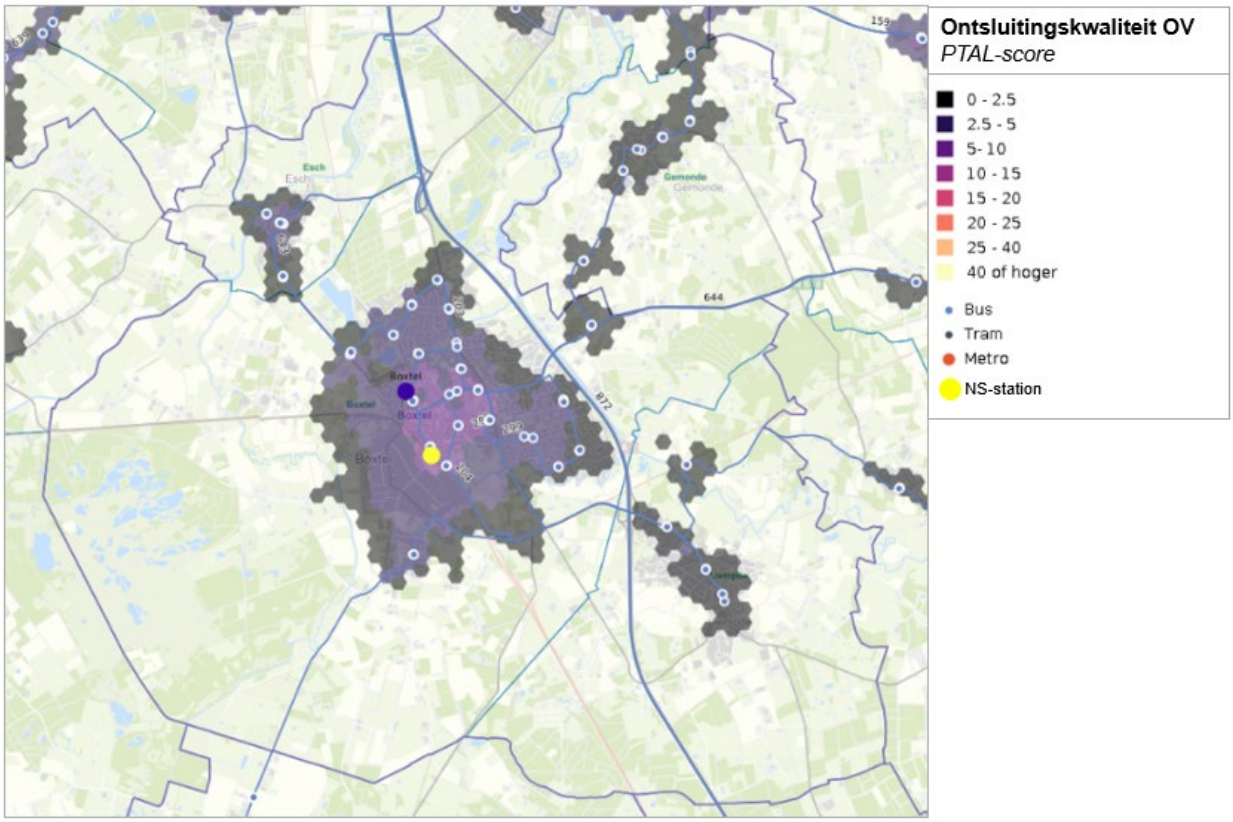

Figuur 3-9: Ontsluitingskwaliteit van het openbaar vervoer op basis van de PTAL-score [CROW, 2019]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat de gemiddelde afstand tot een treinstation lager ligt dan gemiddeld en de PTAL-score slechter scoort dan het landelijke gemiddelde.

Autonome ontwikkeling
De Provincie Noord-Brabant heeft een beleidskader mobiliteit, koers 2030 opgesteld. In dit kader geeft de Provincie richting aan het mobiliteitssysteem van de toekomst via ambities en doelen. De Provincie wil het aantal ketenreizen verdubbelen, wat inhoudt dat mensen overstappen van het ene vervoermiddel op het andere, dus bijvoorbeeld fiets-trein of fiets-bus. Door beschikbare en betrouwbare real time reisinformatie tracht de provincie het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken. Ook wil de provincie de kwaliteit van ketenreizen verbeteren door de snelheid en het comfort aan te pakken [Provincie Noord-Brabant, 2020b].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat er vanuit de provincie Noord-Brabant ingezet wordt op verbeterde ketenmobiliteit maar de gemeente Boxtel hier geen specifiek beleid op heeft. Hierdoor is het niet aannemelijk dat de situatie autonoom verder verbetert.

Doorkijk 2040
Het is aannemelijk dat de verduurzamingstrend na 2030 doorzet en meer mensen gebruik maken van het openbaar vervoer. In hoeverre het beleid na 2030 ingaat op het verbeteren van de infrastructuur ten behoeve van openbaar vervoer is onduidelijk.

Royal HaskoningDHV

4 Thema 'krachtige economie'

In onderstaande tabel is een samenvatting van de beoordelingen van de huidige situatie en autonome ontwikkelingen van de aspecten binnen het thema 'krachtige economie'.

Subthema	Aspect	Kwaliteitsniveau	
		Huidige situatie	Autonome ontwikkeling
Arbeidsmarkt	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt		↘
Vestigingsklimaat	Werklocaties		↗
Kennis en innovatie	Kennis en innovatie	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	
Toerisme en recreatie	Toerisme en recreatie	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	
Duurzame landbouw	Duurzame landbouw	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	

4.1 Arbeidsmarkt

4.1.1 Werkgelegenheid en arbeidsmarkt

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Aantal arbeidsplaatsen [VNG, 2021] • Netto arbeidsparticipatie [CBS, 2021a]
Beschikbare referentiewaarden	Aantal arbeidsplaatsen en netto arbeidsparticipatie in de gemeente Boxtel ten opzichte van het provinciale gemiddelde
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Het aantal arbeidsplaatsen en de netto arbeidsparticipatie zijn in de gemeente Boxtel vrijwel gelijk aan of hoger dan het provinciaal gemiddelde
Oranje	Het aantal arbeidsplaatsen of de netto arbeidsparticipatie zijn in de gemeente Boxtel lager dan provinciaal gemiddeld
Rood	Het aantal arbeidsplaatsen en de netto arbeidsparticipatie zijn in de gemeente Boxtel lager dan het provinciaal gemiddelde

Huidige situatie

Aantal arbeidsplaatsen

In de gemeente Boxtel zijn er 648,5 banen per 1.000 inwoners. Dit is lager dan het provinciale gemiddelde van 696,3 banen per 1.000 inwoners, zie Tabel 4-1.

Tabel 4-1: Aantal banen per 1.000 inwoners (15-74 jaar) in 2021 [VNG, 2021]

	Boxtel	Noord-Brabant
Aantal banen	648,5	696,3

De meeste banen in de gemeente Boxtel zijn in de industrie (31%), zoals te zien in Figuur 4-1. Dit is fors hoger dan het provinciale gemiddelde van 21,4%. De gemeente Boxtel heeft daarom procentueel ook minder banen in de zakelijke dienstverlening, namelijk 20,4% ten opzichte van het provinciale gemiddelde van 28,1%. Na de industrie zijn er de meeste banen in de collectieve dienstverlening.

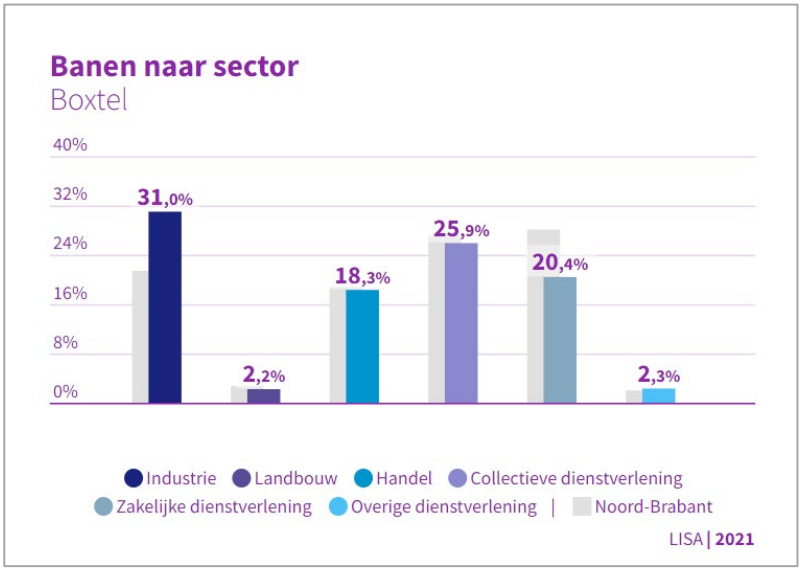

Figuur 4-1: Type banen naar sector in de gemeente Boxtel ten opzichte van het provinciale gemiddelde [VNG, 2021]

Netto arbeidsparticipatie

De netto arbeidsparticipatie is het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking). De gegevens zijn gepresenteerd voor de bevolking van 15 tot 75 jaar. In de gemeente Boxtel is de netto arbeidsparticipatie 71,7%. Dit is vrijwel gelijk aan het provinciale gemiddelde.

Tabel 4-2: Netto arbeidsparticipatie in % in 2020 [CBS, 2021b]

	Boxtel	Noord-Brabant
Netto arbeidsparticipatie	71,7	71,9

Conclusie

De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat het aantal arbeidsplaatsen in de gemeente Boxtel lager is dan provinciaal gemiddeld. De netto arbeidsparticipatie in de gemeente Boxtel is vrijwel gelijk aan het provinciale gemiddelde.

Autonome ontwikkeling

De werkgelegenheid in Nederland blijft toenemen door een groeiende Nederlandse economie. Door factoren zoals vergrijzing en krimp van de bevolkingsgroei neemt het aantal werkzame mensen af en kunnen niet alle banen opgevuld worden. In meerdere sectoren zal de vraag naar personeel mogelijk gaan stijgen. Dit is afhankelijk van de groei van de economie.

De provincie Noord-Brabant heeft als ambitie om een plek te zijn voor big data en de nieuwste datatechnologieën in maatschappelijke zin. Deze toonaangevende bedrijven moeten zorgen voor genoeg werkgelegenheid in de omgeving [Provincie Noord-Brabant, 2021c]. De gemeente Boxtel heeft geen specifiek beleid gericht op werkgelegenheid.

Conclusie

De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, met een lichte verslechtering ten opzichte van de huidige situatie. Dit komt omdat door vergrijzing en krimp van de bevolkingsgroei het aantal werkzame mensen afneemt. De gemeente Boxtel heeft geen specifiek beleid op dit punt.

Doorkijk 2040

De verwachting is dat er door de snelle technologische veranderingen verschuivingen in het type werkgelegenheid plaatsvinden, waarbij de focus zal gaan liggen binnen dienstverlenende sectoren. Hoe de werkgelegenheid zich in Boxtel ontwikkelt na 2030 is afhankelijk van het dan vigerende beleid.

4.2 Vestigingsklimaat

4.2.1 Werklocaties

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Werklocaties	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Type werklocaties [Stec Groep, 2018]
Beschikbare referentiewaarden	De aanwezige type werklocaties binnen Boxtel [Stec Groep, 2018]
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	In Boxtel zijn alle type werklocaties vertegenwoordigd (Stedelijk – klein tot middelgroot, functioneel klein tot middelgroot, functioneel – grootschalig en thematisch/campus)
Oranje	In Boxtel is één van de vier type werklocaties niet vertegenwoordigd (Stedelijk – klein tot middelgroot, functioneel klein tot middelgroot, functioneel – grootschalig en thematisch/campus)
Rood	In Boxtel is twee of meer type werklocaties niet vertegenwoordigd (Stedelijk – klein tot middelgroot, functioneel klein tot middelgroot, functioneel – grootschalig en thematisch/campus)

Huidige situatie

Werklocaties zijn plekken waar bedrijven zich vestigen en ontwikkelen. In onderstaande tabel staan de bedrijventerreinen die in de gemeente Boxtel liggen. Hierin is het uitgegeven oppervlak en het nog uitgeefbare oppervlak uitgelicht. ‘Uitgegeven oppervlakte’ is de oppervlakte van de werklocaties (in netto ha) die uitgegeven is aan de (toekomstige) gebruikers van het terrein. ‘Nog uitgeefbaar’ is het nog beschikbaar aantal hectaren dat uitgegeven kan worden.

Figuur 4-2: Bedrijventerreinen in Boxtel [Stec Groep, 2018]

Kern	Plan naam	Uitgegeven oppervlakte (per 1-1-2020)	Nog uitgeefbaar	Type werklocatie
Boxtel	Ladonk en Vorst	117,1 ha	0,9 ha	Functioneel - grootschalig
Boxtel	Munsel-Selissen	0,95 ha	0	Functioneel - klein tot middelgroot
Boxtel	Vorst II	0 ha	11 ha	Thematisch/campus
Esch	Broxven	2,5 ha	0	Stedelijk - klein tot middelgroot
Liempde	Heidonk en Bergstr	2,6 ha	0	Stedelijk - klein tot middelgroot
Liempde	Daasdonk	6,6 ha	0	Stedelijk - klein tot middelgroot
Totaal		**129,7 ha**	**11,9 ha**	

Stec Groep heeft in opdracht van de Provincie Noord-Brabant in 2018 een onderzoek uitgevoerd naar bedrijventerreinen en kantoren in Noord-Brabant. Dit onderzoek gaat in op de huidige en toekomstige kwaliteit (type bedrijventerrein) en kwantiteit (hectare bedrijventerrein) van de in Noord-Brabant aanwezige bedrijventerreinen [Stec Groep, 2018].

In dit onderzoek is onderscheid gemaakt in vier typen werklocaties. In bovenstaande tabel is aangegeven tot welk type de werklocaties in gemeente Boxtel behoren. De vier typen onderscheiden zich in kavelgrootte en de milieucategorieën die toegestaan zijn op deze werklocaties. In onderstaande tabel zijn de verschillen tussen de vier typen werklocaties weergeven.

Tabel 4-3: Indeling van type werklocatie naar kavelgrootte en milieucategorie [Stec Groep, 2018]

		Stedelijk *klein en middelgroot*	**Functioneel** *klein en middelgroot*	**Functioneel** *grootschalig*	**Bijzonder** *thematisch of campus*
Kavelgrootte	< 0,5 ha				
	0,5-5 ha				
	> 5 ha				
Milieucategorie	t/m cat. 2				
	t/m cat. 3				
	t/m cat. 4				
	cat. 5 of 6				

Het GreenTech Park op Vorst II kan gekenmerkt worden als een thematisch cluster. In Noordoost-Brabant is naast GreenTech Park nog een ander thematisch cluster aanwezig: bedrijventerrein Sterckwijck/Healthcampus in Boxmeer. Op GreenTech Park Boxtel worden kavel tussen de 0,5 en 1,5 ha toegestaan met een uitzondering voor maximaal 2 ha. Voor de milieucategorie wordt maximaal 3.2 toegestaan. Stec Groep signaleert in het onderzoek dat in een aantal gemeenten in Noordoost-Brabant een beperkt aanbod voor lokale bedrijven is. Dit geldt onder andere voor Boxtel.

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat in Boxtel bijna alle type werklocaties vertegenwoordigd zijn in de huidige situatie. De ruimte voor een thematisch/campus bedrijventerrein moet nog uitgegeven worden.

Autonome ontwikkeling
In 2018 was er bij Ladonk (Spoorzone) een harde plancapaciteit voor kantoorruimte van 13.000 m^2 bvo. Daarnaast wordt Greentech Park Vorst II gerealiseerd, naar verwachting in 2024.

In de visie bezoekerseconomie Boxtel 2022-2030 staat dat bedrijventerreinen als voornaamste functie een productie en/of logistieke functie moeten behouden. Detailhandel of horeca op deze locaties zorgt voor versnippering van de structuur. Er wordt dan ook geen medewerking verleend aan verzoeken voor vestiging van detailhandel of horeca op een van de bedrijventerreinen in de gemeente.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’, een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat de huidige functies blijven bestaan en GreenTech Park gerealiseerd wordt.

Doorkijk 2040
Hoe vraag en aanbod op bedrijventerreinen in Boxtel zich na 2030 ontwikkelt is afhankelijk van de dan beschikbare harde en zachte plancapaciteit als onderdeel van het dan vigerende beleid van de gemeente.

4.3 Kennis en innovatie

Het aspect kennis en innovatie is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie
Kennis en innovatie zijn met elkaar verbonden. Doordat kennis wordt toegepast kan innovatie worden gerealiseerd. Innovatie gaat over het ontwikkelen en implementeren van nieuwe ideeën, producten of processen.

De rol van de gemeente Boxtel is het faciliteren en stimuleren van innovatie en kennis en het bieden van broedplaatsen hiervoor. Dit doet de gemeente bijvoorbeeld door de ontwikkeling van Vorst B mogelijk te maken. Dit bedrijventerrein wordt ontwikkeld tot GreenTech Park Brabant: een bedrijventerrein gericht op biobased economie en circulariteit. De gemeente Boxtel is sinds 2018 bezig met de ontwikkeling van het GreenTech Park Brabant.

Naast het GreenTech Park is in de wijk Munsel De Kleine Aarde gelegen. Dit is een centrum waar bewoners, bedrijven en bezoekers kennis kunnen nemen van nieuwe technieken en inzichten om duurzaam om te gaan met voedsel, water en energie. In 2017 is een doorstart gemaakt waarbij de gemeente Boxtel, verschillende bedrijven, onderwijsinstellingen en vrijwilligers samengewerkt hebben. Sindsdien ligt de focus op duurzame vormen van wonen, technologie, ondernemen, voedselproductie en educatie, aangevuld met onderwijsactiviteiten en recreatie.

Autonome ontwikkeling
In 2024 wordt het GreenTech Park Brabant naar verwachting opgeleverd [Gemeente Boxtel, 2022a]. De gemeente heeft de ambitie om een leeromgeving te creëren op het Greentech Park Brabant. Hierbij heeft de gemeente drie kansen geformuleerd:

- Innovatie als speerpunt voor het Greentech Park Brabant
- Leeromgeving waarbij scholieren en studenten worden betrokken
- Aanwezigheid kennisinstelling in het Greentech Park voor kenniscreatie en kennisdeling

Daarnaast wil de gemeente ruimte bieden voor innovatie. Hierbij ziet de gemeente twee kansen:

- Synergie en innovatie door aanwezigheid van vergelijkbare bedrijfsactiviteiten, gericht op circulariteit en ‘groene’ technologie
- Aanwezigheid van een incubator trekt nieuwe innovatie start-ups

Naast deze kansen ziet de gemeente ook risico’s. Bijvoorbeeld dat bedrijven langs elkaar heen bewegen, in plaats van met elkaar samen werken of dat bedrijven niet open staan voor kennisdeling.

4.4 Toerisme en recreatie

Het aspect toerisme en recreatie is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie
Momenteel zijn er zo'n 45 -50 aanbieders van toeristische verblijven in de gemeente Boxtel. In totaal zijn deze aanbieders goed voor ongeveer 28.000 overnachtingen per jaar. In 2019 waren er 22.000 extra overnachtingen op de tijdelijke camping bij Landgoed Velder i.v.m. meerdaagse evenementen. In vergelijking: Sint -Michielsgestel heeft 100.000 en Vught 160.000 overnachtingen per jaar. Het aanbod in Boxtel ligt dus fors lager ten opzichte van deze twee gemeenten. Het aanbod is veelal kleinschalig: met name B&B's en vakantiewoningen. Er is momenteel geen groot hotel of vakantiepark (gericht op toeristisch gebruik) aanwezig in de gemeente. De bezetting van de accommodaties, voor zover bekend, is relatief laag te noemen.

De grootste trekker van dagcreatief aanbod is de natuur. In 2015 trok alleen natuurgebied Kampina al 219.000 unieke bezoekers. Daarnaast zijn er zo'n 20 aanbieders die zorgen voor nog eens ca. 275.000 bezoeken per jaar. Het aanbod wordt qua bezoekersaantal gedomineerd door het Oertijdmuseum (85.499 bezoekers in 2019). Daarna zijn er zo'n 5 aanbieders met een behoorlijk aantal bezoekers. Het overige aanbod is kleinschaliger, zoals kleinere (dorps)musea en verhuur (fiets, kano etc.) [Gemeente Boxtel, 2022b].

Autonome ontwikkeling
In de Visie en uitvoeringsprogramma Bezoekerseconomie Boxtel 2022 heeft de gemeente ambities en doelen geformuleerd ten aanzien van toerisme en recreatie. Twee van deze (groei)doelen zijn:

- Minstens verdubbeling van overnachtingen in 2030 (t.o.v. 2022) door toevoegen middelgroot hotel en vakantiepark/camping.
- Groei van bezoeken dagrecreatief aanbod met 15% in 2030 (t.o.v. 2022).

Om dit te kunnen realiseren zijn ook acties geformuleerd. Hieronder is een aantal van deze acties benoemd (dit zijn ze dus niet allemaal). Door deze gemeentelijke inzet zal het huidige aanbod van overnachtingen en recreatie vergroten en kwalitatief verbeteren.

- Proactief ruimte bieden aan nieuwe initiatieven door één of meerdere locaties aan te wijzen voor nieuwvestiging camping/vakantiepark;
- Planologisch mogelijk maken van herbestemming naar toeristische doeleinden of toeristische nevenactiviteiten;
- Meer dagrecreatieve ontwikkeling mogelijk (maken) bij het cluster de Langspier om daarmee het cluster te versterken en meer te verbinden aan het Oertijdmuseum [Gemeente Boxtel, 2022b].

Gezien de lage bezettingsgraad in de huidige situatie is de vraag of een toevoeging van overnachtingsmogelijkheden een boost zal geven aan de toeristische sector.

4.5 Duurzame landbouw

Het aspect duurzame landbouw is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie

Landbouw en voedsel zijn belangrijke onderdelen van de identiteit van de provincie Noord-Brabant. In de provincie zijn internationaal toonaangevende bedrijven op het gebied van plantaardige en dierlijke ketens aanwezig [Provincie Noord-Brabant, 2022a]. Er is een aantal ontwikkelingen te zien in de agrarische sector van Noord-Brabant. De afgelopen 20 jaar heeft er in sterke mate schaalvergroting plaatsgevonden, terwijl het aantal bedrijven in veel van de deelsectoren afneemt. Daarnaast neemt het aantal dieren in de provincie Noord-Brabant sinds 2015 af. Voor veel kleine bedrijven is er geen bedrijfsopvolger beschikbaar, waardoor het aantal grote bedrijven zal toenemen. Ter plaatse van de vrijkomende bedrijfsgebouwen zullen nieuwe functies ontstaan in het buitengebied. Deze ontwikkelingen zorgen voor een verandering in het agrarische landschap in de provincie Noord-Brabant [Provincie Noord-Brabant, 2022b].

Mede door de ontwikkelingen in de landbouw staat de provincie Noord-Brabant, net als de andere provincies in Nederland, voor grote opgaven op het gebied van water, bodem, natuur, biodiversiteit, stikstof, fijnstof, broeikasgassen, gezondheid en ruimtelijke ordening. Intensivering van de landbouwprocessen zorgt ervoor dat onder andere verzuring, vermesting, verdroging en verandering van de landschappelijke waarden ontstaat [Provincie Noord-Brabant, 2022b].

In de gemeente Boxtel liggen rond de honderd veehouderijen (zie Figuur 4-3).

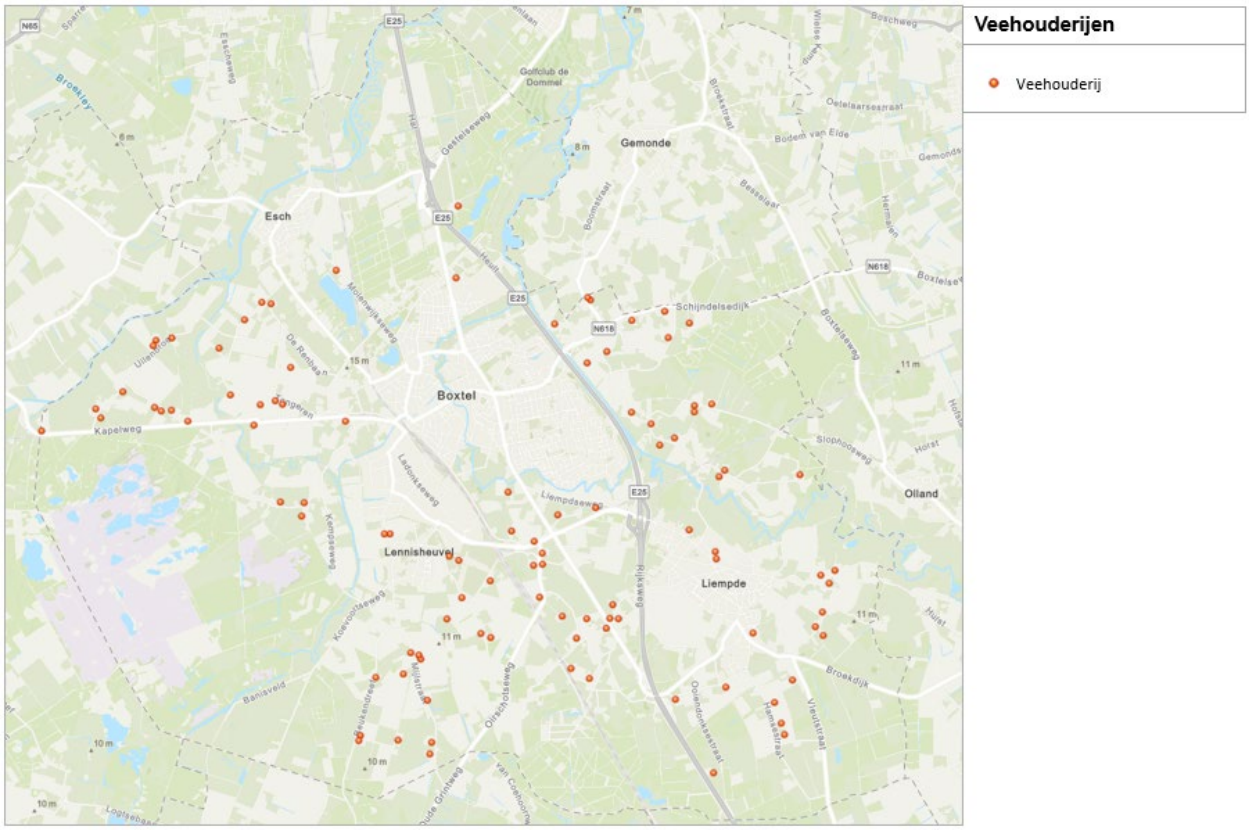

Figuur 4-3: Veehouderijen in de gemeente Boxtel [Provincie Noord-Brabant, 2022c]

Autonome ontwikkeling
Om de doelen en ambities op het gebied van bodem, water, biodiversiteit en ruimtelijk ordening te behalen, is een transformatie van het hele landbouwsysteem nodig. Directe sturing vanuit de Provincie Noord-Brabant om veranderingen in het landbouwsysteem te realiseren zijn daarentegen beperkt. Dit maakt het moeilijk voor de Provincie Noord-Brabant om de doelen en ambities te behalen. Samenwerking van de hele keten is nodig om de benodigde transitie voor elkaar te krijgen. Omdat sturing beperkt mogelijk is, wordt er vooral gericht op de technische aspecten van de landbouw, zoals emissienormen en beperking van mestgebruik. De transformatie zou juist moeten komen uit de innovatiekracht van de landbouwsector [Provincie Noord-Brabant, 2022b].

In 2017 hebben Provinciale Staten besloten de Verordening natuurbescherming aan te passen met als doel een versnelde emissiereductie van ammoniak uit stallen te bewerkstelligen als onderdeel van de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof (BOS). Per 1 januari 2024 moeten veel veehouders aanpassingen aan hun stallen hebben uitgevoerd om zo te voldoen aan de (Interim) Omgevingsverordening ((I)OV). Dit levert een substantiële bijdrage aan het behalen van de richtinggevende doelen die het Rijk aan de provincie stelt. Een uitzondering geldt voor natuurinclusieve bedrijven en stoppende bedrijven. De provincie Noord-Brabant ondersteunt en faciliteert daarom veehouders om de stap te maken van gangbare landbouw naar natuurinclusieve grondgebonden landbouw [Provincie Noord-Brabant, 2022a]. De technische innovatie van stallen is door de Raad van State ter discussie gesteld.

Bij natuurinclusieve landbouw produceren agrariërs voedsel en gewassen in harmonie met milieu, natuur en landschap. Zij doen dit door natuurlijke processen in de bedrijfsvoering te integreren, te zorgen voor een gezond bodem- en watersysteem, een aantrekkelijk landschap en meer biodiversiteit, passend binnen een economisch rendabele bedrijfsvoering. Dit kan bijvoorbeeld door minder kunstmest, bestrijdingsmiddelen en medicatie te gebruiken en meer ruimte te geven aan planten en dieren [Provincie Noord-Brabant, 2022a].

Omdat niet bekend is wat de status van duurzaamheid is van de veehouderijen in de gemeente Boxtel, is het moeilijk te zeggen hoe groot de opgave is waar de gemeente voor staat. De gemeente Boxtel heeft geen gemeentelijk beleid op het gebied van duurzame landbouw, maar heeft als ambitie om nieuwe vestigingen van intensieve, niet-bodemgebonden veehouderijen uit te sluiten. Daarnaast is er een gezamenlijke koers bepaald voor de regio Noordoost Brabant. Dat is uitgewerkt in de koersnotitie Transitie landbouw op Dreef. De gemeenteraad is hier eerder over geïnformeerd met een raadsinformatiebrief. De volgende stap is het opstellen van een gemeentelijk projectplan.

5 Thema ‘inclusieve duurzaamheid’

In onderstaande tabel is een samenvatting van de beoordelingen van de huidige situatie en autonome ontwikkelingen van de aspecten binnen het thema ‘inclusieve duurzaamheid’.

Subthema	Aspect	Kwaliteitsniveau	
		Huidige situatie	Autonome ontwikkeling
Afval en grondstoffen	Circulariteit	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	
Energie en warmtetransitie	Duurzame energieopwekking		↗
	Duurzame woningen		=
	Broeikasgassen		↗
Klimaatadaptatie	Wateroverlast		↗
	Hitte		↘
	Droogte		=
Bodem, water en ondergrond	Bodemkwaliteit	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	
	Oppervlaktewater		=
	Grondwater	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	

5.1 Afval en grondstoffen

Het aspect afval en grondstoffen is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie
In een circulaire economie staan gesloten kringlopen centraal en wordt er naar gestreefd dat grondstoffen, onderdelen en producten zo min mogelijk hun waarde verliezen. Een circulaire economie gaat over het aanzienlijk efficiënter inzetten van alle beschikbare grondstoffen in de economie, zowel abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiele grondstoffen) als biogrondstoffen (biomassa en voedsel), en draagt bij aan meerdere doelen, zoals het tegengaan van klimaatverandering, het verlies van biodiversiteit door onder andere stikstofdeposities en plasticsoep in oceanen, en het verminderen van leveringsrisico's [Hanemeijer et al., 2021].

In de Integrale Circulaire Economie Rapportage 2021 onder leiding van het PBL wordt geconstateerd dat diverse trends in het Nederlandse grondstoffengebruik en de daaraan verbonden effecten niet de goede kant opgaan. De grondstoffenefficiëntie is toegenomen, maar dit heeft niet geleid tot een sterke vermindering van het grondstoffengebruik. Het totale grondstoffengebruik van Nederland is sinds 2010 nauwelijks veranderd. Ook is voor de Nederlandse consumptie steeds meer land nodig in de productieketen. Daarnaast wordt er sinds 2014 weer meer afval gestort en worden zes van de zeven gestelde overkoepelende nationale doelen voor afval naar verwachting niet gehaald. Ook zijn de leveringsrisico's voor de Nederlandse economie toegenomen. Bedrijven in de maakindustrie lopen de grootste leveringsrisico's vanwege de afhankelijkheid van zeldzame aardmetalen, kobalt, wolfraam, tantaal, tin en indium. Deze kritieke metalen worden bijvoorbeeld toegepast in machines, onderdelen en voor transportmiddelen, elektronica, en zijn belangrijk voor de energietransitie [Hanemeijer et al, 2021].

Voor Nederland als geheel geldt dat de meeste innovatieve circulaire bedrijven en circulaire projecten vooral technologisch van aard zijn en gericht op recycling. Er is minder aandacht voor innovaties die het grondstoffengebruik radicaal kunnen veranderen. De economie functioneert zodoende nog grotendeels volgens de principes van een lineaire economie [Hanemeijer et al, 2021].

In de gemeente Boxtel werd in 2019 een totaal van 523 kilogram huishoudelijk afval per inwoner ingezameld [Gemeentelijke duurzaamheidsindex, 2022a]. Dit ligt hoger dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant van 499 kilogram huishoudelijk afval per inwoner. Het scheidingspercentage van huishoudelijk afval (grof en fijn) is in gemeente Boxtel met 66% vrijwel gelijk aan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant van 68%. Deze percentages liggen beide ver boven het landelijk gemiddelde van 56%. [Gemeentelijke duurzaamheidsindex, 2022b]. Het scheidingspercentage van de gemeente Boxtel was niet in lijn met de landelijke doelstelling van 75% afvalscheiding in 2020 conform het Landelijk Afvalbeheerplan 2017-2029 [Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2017].

Alle Brabantse bedrijventerreinen staan voor een opgave als het gaat om energie en circulariteit. Uit analyses blijkt dat sommige bedrijventerreinen om verschillende redenen veel potentie hebben voor verduurzaming. Bijvoorbeeld door omvang (beschikbaar) plangebied, type bedrijvigheid, ruimtegebruik, bereikbaarheid, milieuruimte, bebouwingsvormen, ligging t.o.v. bebouwde omgeving, etc. Door het selecteren van prioritaire locaties kan deze veelzijdigheid sneller en effectiever worden benut. Hierdoor kunnen terreinen met veel potentie een prominente rol vervullen in de circulaire economie.

In Figuur 5-1 is het bedrijventerrein met veel potentie op het gebied van industriële symbiose en recycling weergegeven. Industriële symbiose is een vorm van bemiddeling om bedrijven samen te brengen in samenwerkingen waarbij het afval van het ene bedrijf gebruikt wordt als grondstof voor het andere bedrijf.

Bedrijventerrein Ladonk / Vorst is aangemerkt als terrein met potentie voor een grote oogst van industriële symbiose en recycling [Provincie Noord-Brabant, 2022d].

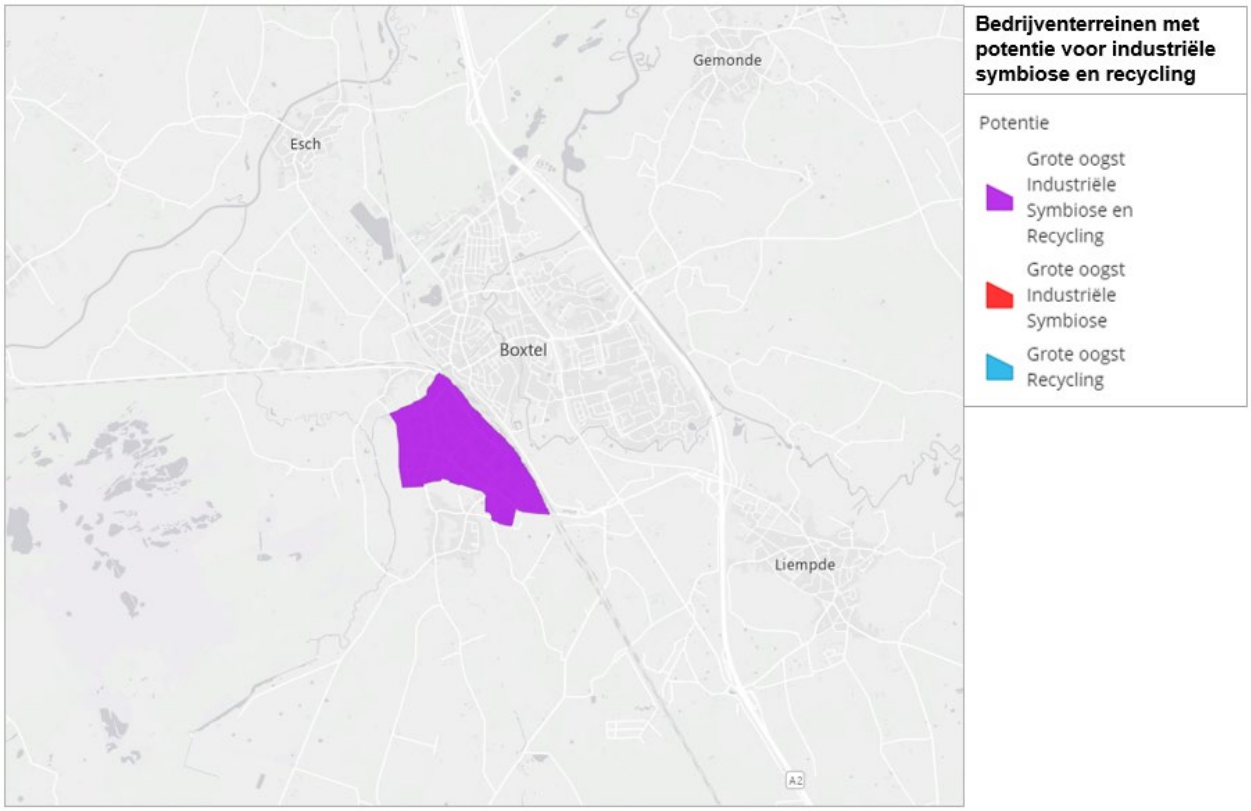

Figuur 5-1 Bedrijventerreinen in de gemeente Boxtel met potentie voor industriële symbiose en recycling [Provincie Noord-Brabant, 2022d]

De afgelopen jaren heeft in de gemeente Boxtel een omslag plaats gevonden, waarbij steeds minder gesproken wordt over afval en meer over (het terugwinnen van) grondstoffen. Gemeente Boxtel heeft het Manifest “Energiek met Afval” ondertekend, waarbij verklaard wordt actief te streven naar het bereiken van minder dan 100 kg restafval per inwoner per jaar in 2020 en minder dan 5 kg restafval per inwoner per jaar in 2030. Er is een Diftar systeem ingevoerd. Hierbij betaalt een inwoners op basis van welk afval weggegooid wordt. Hoe meer restafval er wordt aangeboden, hoe meer afvalstoffenheffing er betaald moet worden. Hierdoor wordt afvalscheiding gestimuleerd [Gemeente Boxtel, 2017].

Autonome ontwikkeling

Zonder aanvullend beleid neemt de druk op natuur en milieu vanwege het grondstoffengebruik de komende decennia verder toe. Met name door een verdere toename van de wereldbevolking alsook de consumptie per wereldburger wordt verwacht dat in 2060 het gebruik van grondstoffen zal zijn verdubbeld ten opzichte van 2017 [Hanemeijer et al, 2021].

In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) stelt de Rijksoverheid als doel om in 2050 geheel circulair te zijn. Het tussendoel is om in 2030 primaire abiotische grondstofgebruik (mineralen, metalen en fossiele grondstoffen) te halveren. Dit is moeilijk om te monitoren omdat er een circulaire economie niet in één getal te vangen is [Planbureau voor de Leefomgeving, 2020].

In het nationale beleid is tot nu toe vooral ingezet op de vorming van een brede coalitie met partijen in de samenleving en op facilitering van circulaire initiatieven, bijvoorbeeld door kennisontwikkeling te bevorderen

en partijen samen te brengen op basis van vrijwillige afspraken zoals het Betonakkoord en het Plastic Pact. Dat past bij de startfase van het circulaire-economiebeleid. Maar vrijwilligheid en vrijblijvendheid in de aanpak zijn uiteindelijk ontoereikend voor de stevige ambitie van het kabinet om in 2050 te zijn overgeschakeld naar een volledig circulaire economie [Hanemeijer et al, 2021].

Het doel van de Gemeente Boxtel is om inwoners bewuster te maken van hun handelen door het aanbod van alternatieven te stimuleren en het scheiden van grondstoffen laagdrempeliger te maken. Verder werkt de Gemeente Boxtel samen met de Provincie Noord-Brabant om hergebruik van grondstoffen en materialen te stimuleren. De Provincie Noord-Brabant volgt de landelijke doelen voor 2030 en streeft naar een economie die in 2050 verregaand circulair is [Provincie Noord-Brabant, 2021a].

In 2024 wordt het GreenTech Park Brabant naar verwachting opgeleverd [Gemeente Boxtel, 2022a]. GreenTech Park Boxtel is een bedrijventerrein gericht op biobased economie en circulariteit. Door de gemeente Boxtel is een ambitiedocument opgesteld voor GreenTech Park. De ambitie is dat bedrijven volgens de R-ladder (circulariteitsladder) binnen R0 (refuse), R1 (rethink) en R2 (reduce) actief zijn.

5.2 Energie en warmtetransitie

5.2.1 Duurzame energieopwekking

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Duurzame energieopwekking	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • % duurzaam opgewekte energie t.o.v. klimaatdoelstellingen [Gemeentelijke Duurzaamheidsindex, 2022c]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking op basis van het percentage duurzaam opgewekte energie ten opzichte de gestelde EU-doelen uit het klimaatakkoord en het provinciale gemiddelde
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Het aandeel duurzaam opgewekte energie voldoet aan de doelen zoals opgesteld door de Europese Unie **en** is hoger dan het provinciale gemiddelde
Oranje	Het aandeel duurzaam opgewekte energie ligt rond het niveau van de doelen van de Europese Unie, maar er is een risico op het niet halen van deze doelen **en** het aandeel duurzame opwekking ligt rond het provinciale gemiddelde
Rood	Het aandeel duurzaam opgewekte energie voldoet niet aan de doelen zoals opgesteld door de Europese Unie **en** is lager dan het provinciale gemiddelde

Huidige situatie

Bij het gebruik van fossiele brandstoffen komt CO_2 vrij. In grote hoeveelheden draagt dit gas bij aan het broeikaseffect. Het broeikaseffect zorgt voor een belangrijk deel van de opwarming van de aarde. Nu meer duidelijkheid bestaat over de eindigheid van fossiele brandstoffen en over de gevolgen voor het klimaat, wordt de noodzaak van hernieuwbare energie meer en in breder internationaal verband onderkend.

De Europese Unie heeft een doelstelling opgesteld voor al haar lidstaten om de negatieve effecten van klimaatverandering te beperken. Deze doelstelling omvat een percentage duurzaam opgewekte energie dat in het streefjaar behaald moet zijn. Voor elke lidstaat is dit een ander percentage afhankelijk van de fysieke omstandigheden in een land. In 2019 kwam 8,7% van alle gebruikte energie in Nederland uit duurzame bronnen. In 2030 moet dat 27% zijn en in 2050 100% [Rijksoverheid, 2009; Rijksoverheid, 2022a].

Duurzame energieopwekking draait om de productiekant van energie. Duurzame energieopwekking kan door installatie van zonnepanelen en windturbines en daarnaast door gebruik van geothermie en restwarmte. Dit laatste is niet per definitie duurzaam in productie maar hergebruik of benut hiervan kan gezien worden als duurzaam doordat het voorkomt dat andere bronnen gebruikt worden.

Vrijwel elke gemeente stelt zich ten doel om het gebruik van hernieuwbare energie aanzienlijk te verhogen, tot in ieder geval de huidige landelijke doelstelling van 14% in 2020. In 2019 lag het gebruik van hernieuwbare energie in de gemeente Boxtel op 3,07% [Gemeentelijke Duurzaamheidsindex, 2022c]. Dit is onder de landelijke doelstelling en lager het gemiddelde van 6,0% in Nederland en van 5,2% in de provincie Noord-Brabant in datzelfde jaar. Ook als wordt gekeken naar het gebruik van hernieuwbare energie, elektriciteit en warmte loopt de gemeente Boxtel al een aantal jaar achter op de provincie Noord-Brabant (zie onderstaande tabel). Ook in vergelijking met Nederland loopt de gemeente Boxtel achter. Alleen

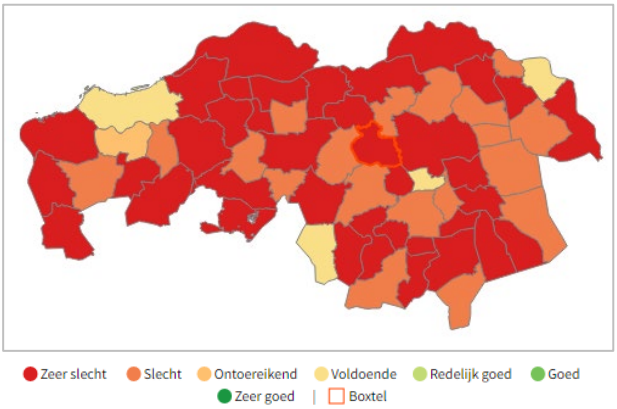

Figuur 5-2: Spreiding hernieuwbare energie scores in de provincie Noord-Brabant [Gemeentelijke Duurzaamheidsindex, 2022c]

het gebruik van hernieuwbare energie voor vervoer is hoger dan gemiddeld in Nederland [Klimaatmonitor, 2022a].

Tabel 5-1: Percentage bekende hernieuwbare energie, elektriciteit, warmte en energie voor vervoer in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [Klimaatmonitor, 2022a]

	Hernieuwbare energie		Elektriciteit		Warmte		Energie voor vervoer	
	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
2010	2,5%	?	-	?	4,1%	5,7%	2,0%	1,9%
2011	3,0%	?	0,2%	?	4,8%	6,1%	2,7%	2,7%
2012	3,0%	4,9%	0,5%	4,9%	4,6%	6,2%	2,8%	2,8%
2013	3,2%	4,9%	0,9%	5,2%	4,8%	6,0%	2,8%	2,7%
2014	3,7%	6,3%	1,5%	7,1%	5,2%	7,6%	3,4%	3,4%
2015	3,6%	6,8%	1,9%	8,5%	5,4%	8,3%	3,0%	2,9%
2016	3,5%	6,8%	2,6%	9,5%	5,6%	8,2%	2,4%	2,4%
2017	3,9%	7,1%	3,1%	10,0%	5,6%	8,3%	2,9%	3,0%
2018	4,9%	7,2%	4,7%	12,4%	5,3%	6,5%	4,7%	4,7%
2019	6,0%	9,2%	6,3%	16,0%	5,8%	8,2%	6,0%	6,1%
2020	7,0%	10,6%	10,1%	20,5%	6,5%	8,7%	5,9%	6,3%

Zonne- en windenergie

Op dit moment is er geen grootschalige opwek van energie door zonne- en windenergie aanwezig in de gemeente Boxtel. Er zijn geen cijfers bekend over het aantal zonnepanelen bij panelen of bedrijven.

Capaciteit elektriciteitsnetwerk

Duurzame energie moet ook terug geleverd worden aan het elektriciteitsnet, dit heet invoeding. Daarbij moet lokaal gestreefd worden naar een balans tussen vraag en aanbod van elektriciteit. Hiervoor is lokaal een energy hub nodig. De laatste tijd zijn er met name in de provincie Noord-Brabant capaciteitstekorten. Onderstaande figuur laat zien dat de situatie in Boxtel op dit moment ‘oranje’ scoort. Dat betekent dat er op dit moment nog geen problemen zijn, maar dat die binnen afzienbare tijd wel kunnen ontstaan. Dat betekent dat niet alle duurzame infrastructuur voor de opwek van energie zomaar aangesloten kan worden op het elektriciteitsnetwerk. Grootschalige projecten (zonnevelden en grote bedrijfsdaken) kunnen op dit moment niet worden aangesloten. De gemeente Boxtel heeft geen macht over het hoogspanningsnet, vergroting van de capaciteit is aan de netbeheerders. Dit is niet van de een op de andere dag geregeld en gaan hier vaak jaren overheen voordat de capaciteit is uitgebreid [Netbeheer Nederland, 2022]. Niet alleen het hoogspanningsnet moet namelijk uitgebreid worden, maar vanwege de elektrificatie (warmtepompen, elektrisch laden) moet ook het laagspanningsnet in een groot deel van de wijken verzwaard worden.

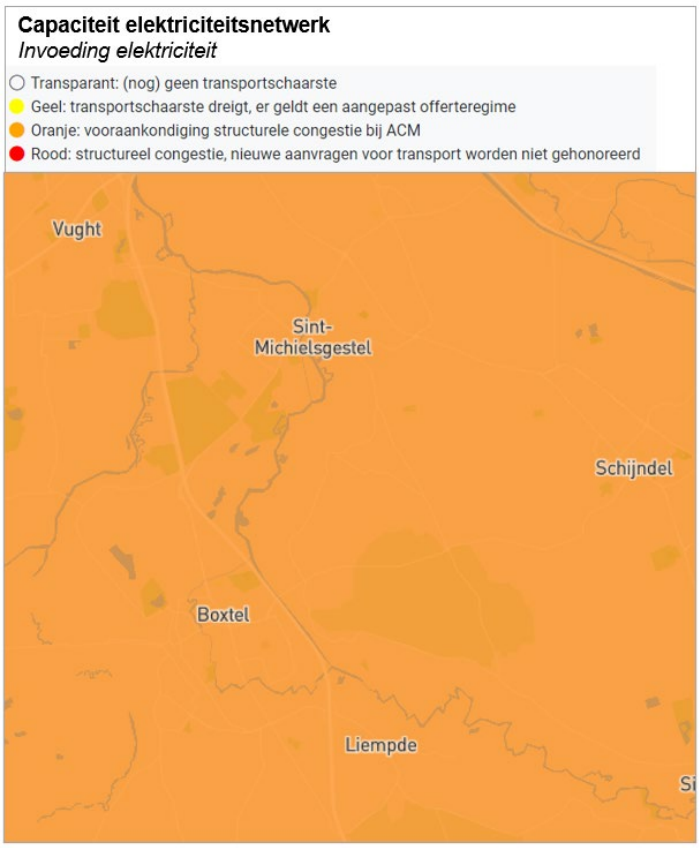

Figuur 5-3: Capaciteit op het elektriciteitsnetwerk op 14-12-2022, op basis van invoeding van elektriciteit [Netbeheer Nederland, 2022]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, omdat het aandeel duurzaam opgewekte energie niet voldoet aan de doelen zoals opgesteld door de Europese Unie en lager is dan het provinciale gemiddelde.

Autonome ontwikkeling
Elke gemeente, provincie, waterschap en netbeheerder werkt in regionaal verband samen met stakeholders aan een Regionale Energiestrategie (RES). De RES is een instrument om gezamenlijk te komen tot keuzes voor besparing, de opwekking van duurzame elektriciteit en warmte en de daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur. Vanuit de RES Noordoost Brabant (RES NOB) 1.0 is er een lokale resultaatverplichting voor hernieuwbaar op te wekken elektriciteit. De Gemeente Boxtel heeft als opgave 0,08 TWh aan elektriciteitsopwekking te realiseren, wat neer komt op 5% van de totale opgave voor Noordoost Brabant. In 2020 was 0,02 TWh hiervan vergund en vastgelegd in het beleid [Regionale Energiestrategie Noordoost Brabant, 2020]. Hierbij gaat het alleen om zon op dak. Dit is vergunningsvrij, maar vanwege netcongestie is de 0,02 TWh nog niet volledig gerealiseerd in 2022.

In 2017 heeft de Gemeente Boxtel de Visie Duurzaam Boxtel 2030 vastgesteld, waarin het doel is geformuleerd om zo snel mogelijk energieneutraal te zijn als gemeente. Dit wil zeggen dat er geen CO_2-uitstoot meer is door de verbranding van fossiele brandstoffen. Om dit te bereiken wordt ingezet op zonne- en windenergie. Hiervoor is in 2020 de Visie Zonne- en Windenergie Boxtel opgesteld. Daarin is de ambitie opgenomen om vijf zonneparken van 50 ha per stuk te realiseren. De gemeente Boxtel onderzoekt de potentie van een combinatie van windenergie, zonneparken en zon op dak. Er is onderzoek gedaan wat de

beperkingen in het gebied zijn voor zonne- en windenergie en welke locaties wel geschikt zijn (zie Figuur 5-4). Netcongestie zorgt er voor dat het moeilijk is om doelen op het gebied van energie te halen.

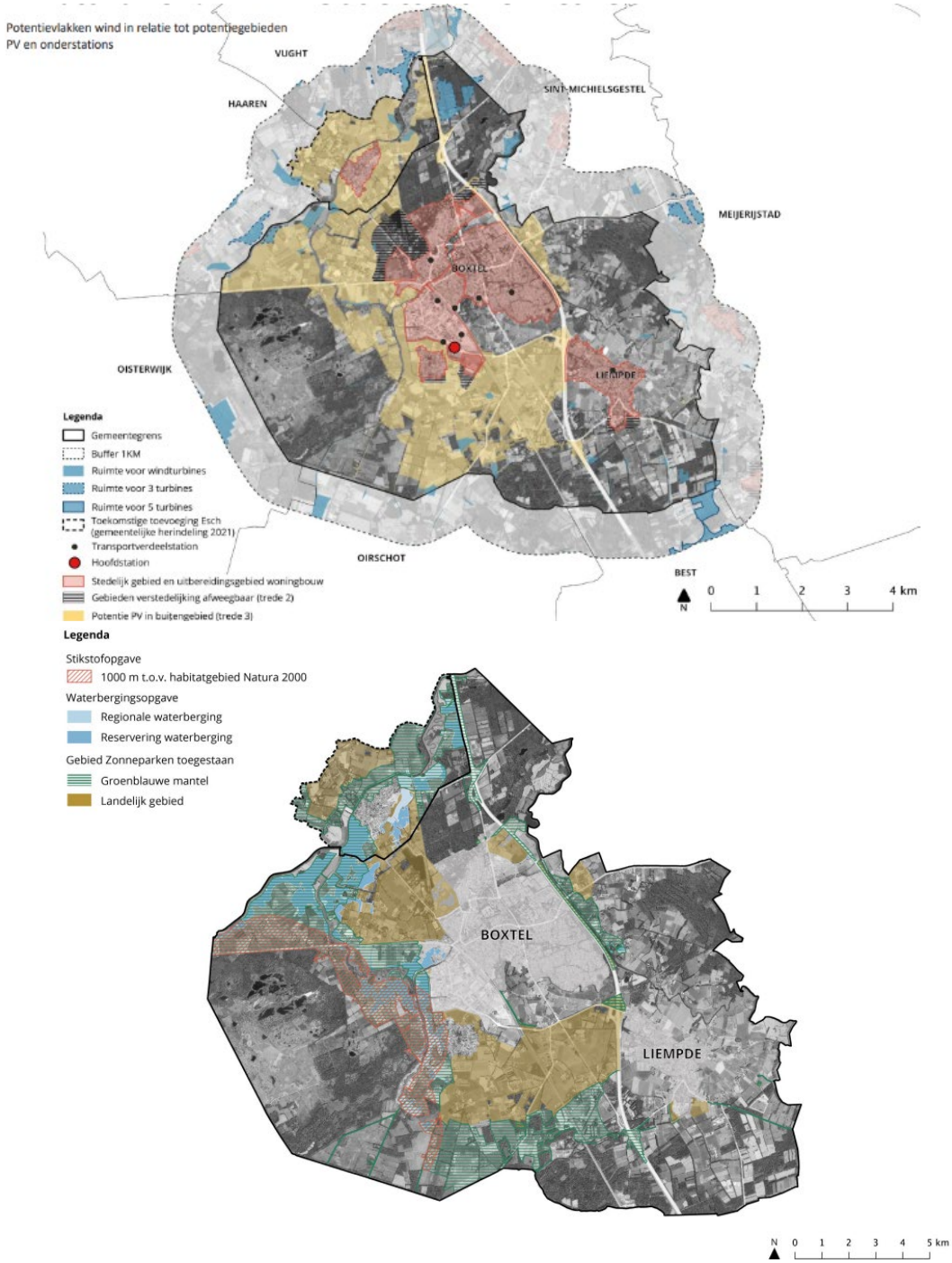

Figuur 5-4: Potentiële locaties zonne-energie (onder) en windenergie (boven) gemeente Boxtel [Gemeente Boxtel, 2020]

In het verlengde hiervan doet de Gemeente Boxtel in 2022 onderzoek naar de haalbaarheid van een energiehub. In de gemeente Boxtel is namelijk, zoals al eerder gesteld, sprake van transportschaarste in de teruglevering en de afname. Dit betekent dat er onvoldoende capaciteit op het netwerk beschikbaar is

om grootschalige opwek van hernieuwbare elektriciteit aan te kunnen sluiten. Dit zal waarschijnlijk tot 2031 doorzetten volgens de investeringsplannen van TenneT en Enexis. De plannen voor zonne- en windenergie kunnen nu geen doorgang krijgen. Een energiehub is een slim lokaal gesloten netwerk, waarin lokaal opgewekte energie zo nodig tijdelijk wordt opgeslagen en vervolgens direct wordt geleverd aan lokale grootverbruikers. Dit zou kunnen leiden tot een gedeeltelijke oplossing van de transportschaarste [Gemeente Boxtel, 2022c].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, met een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Het voornemen is er om meer duurzame energie op te wekken, het is aannemelijk dat het percentage duurzaam opgewekte energie in de toekomst toe zal nemen. Of de doelstellingen gehaald worden is afhankelijk van de daadwerkelijke realisatie van de plannen.

Doorkijk 2040
Het is te verwachten dat na 2030 de inzet op duurzame energieopwekking doorzet, wat leidt tot een positieve trend. In hoeverre dat op termijn leidt tot het behalen van Europese doelen is afhankelijk van de exacte beleidsinzet en de inzet van de markt en lokaal eigendom na 2030 en van de capaciteit en mogelijkheden van de energie-infrastructuur en de mate waarin dat waar nodig uitgebreid wordt.

Royal HaskoningDHV

5.2.2 Duurzame woningen

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Duurzame woningen	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Gemiddeld energielabel woningen [RVO, 2022]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking op basis van het percentage woningen met een groen energielabel ten opzichte van het provinciale gemiddelde
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Het percentage woningen met een groen energielabel is hoger dan het provinciale gemiddelde
Oranje	Het percentage woningen met een groen energielabel is gelijk aan het provinciale gemiddelde
Rood	Het percentage woningen met een groen energielabel is lager dan het provinciale gemiddelde

Huidige situatie

Sinds 2008 is een energielabel verplicht bij oplevering, verkoop en verhuur van een woning. Het energielabel heeft als doel om eigenaren van woningen of gebouwen bewust te maken van de hoeveelheid energie die ze verbruiken. Per 1 januari 2021 is het energielabel en de methode hoe het label bepaald wordt veranderd, in lijn met de herziening van de Europese richtlijn energieprestatie gebouwen. Er is geen wetgeving die woningeigenaren verplicht om hun huis te verduurzamen. Wel zijn er subsidies beschikbaar vanuit het Rijk voor het verhogen van het energielabel vanuit het Nationaal Isolatieprogramma.

In de gemeente Boxtel heeft 79,1% van de woningen een groen energielabel (zie Tabel 5-2). Dat betekent dat het energielabel C of hoger is. Dit is hoger dan in de provincie Noord-Brabant, waar 75,7% van de woningen een groen energielabel heeft. Met name het aantal woningen met een A of A+-energielabel in de gemeente Boxtel is sinds 2019 gestegen. In het percentage woningen met een D-, E-, F- of G-energielabel is sinds 2020 weinig verandering gekomen, terwijl hier vanuit het Nationaal Isolatieprogramma de nadruk op ligt [RVO, 2022].

Tabel 5-2: Energielabel woningen in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant in 2022 [RVO, 2022]

Energielabel	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
A++	0,1%	0,4%
A+	1,9%	0,7%
A	22,7%	28,9%
B	20,5%	18,4%
C	33,9%	27,3%
D	10,8%	11,0%
E	4,5%	6,2%
F	2,3%	3,5%
G	2,9%	2,9%

In de gemeente Boxtel is het percentage woningen met zonnepanelen hoger dan in de provincie Noord-Brabant (zie Figuur 5-5). Deze is voor de gemeente Boxtel 21,6% en in de provincie Noord-Brabant 16,7%. Het percentage woningen is sinds 2012 in zowel de gemeente Boxtel als de provincie Noord-Brabant jaarlijks toegenomen, maar in de gemeente Boxtel verloopt deze toename sneller [CBS, 2020].

Figuur 5-5: Percentage woningen met zonnepanelen in gemeente Boxtel in vergelijking met provincie Noord-Brabant (voorlopige cijfers 2020) [CBS, 2020]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'groen', omdat het aantal woningen met een groen energielabel hoger ligt dan het provinciale gemiddelde.

Autonome ontwikkeling
Het doel van het Nationaal Isolatieprogramma is om 2,5 miljoen woningen te isoleren in de periode tot en met 2030. De nadruk ligt daarbij op de 1,5 miljoen slecht geïsoleerde woningen (label E, F en G). Hiervoor stelt het Rijk vier miljard euro beschikbaar. Via lokaal beleid worden koopwoningen, in samenwerking met de gemeente, geïsoleerd [Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2022]. De Gemeente Boxtel is bezig met het vertalen van deze doelen in uitvoeringsplannen voor de warmtetransitie. In 2022 zijn er aanvullende plannen gepresenteerd voor het verduurzamen van huurwoningen. Het plan is om vanaf 2030 geen woningen meer te verhuren met een energielabel E, F of G, zowel door woningcorporaties als particuliere verhuurders [Rijksoverheid, 2022b].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'groen', gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat de landelijke trend is dat woningen steeds meer verduurzaamd worden, maar de gemeente Boxtel hier nog geen concrete plannen voor heeft.

Doorkijk 2040
Afhankelijk van de beleidsinzet stimuleert de energietransitie het gebruik en de ontwikkeling van methoden voor energiebesparing en verduurzaming van woningen. De verwachting is dat de trend na 2030 zich doorzet tot 2040, waardoor er mogelijk een verdere verbetering binnen het kwaliteitsniveau groen plaatsvindt. Dit is echter afhankelijk van de concrete beleidsinvulling na 2030.

5.2.3 Broeikasgassen

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Broeikasgassen	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Uitstoot CO_2 [Klimaatmonitor, 2022b] • Uitstoot methaan Klimaatmonitor, 2022c] • Uitstoot lachgas [Klimaatmonitor, 2022c]
Beschikbare referentiewaarden	Wettelijke doelstelling op basis van de Klimaatwet (2030 55% reductie broeikasgassen, 2050 95% reductie t.o.v. waarden 1990).
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Reductie uitstoot CO_2 Boxtel in lijn met doelen reductie broeikasgassen Klimaatwet, geen risico op niet behalen doelstelling.
Oranje	Reductie uitstoot CO_2 Boxtel rond niveau doelen Klimaatwet, maar risico op niet behalen doelen.
Rood	Reductie uitstoot CO_2 Boxtel blijft achter bij doelen Klimaatwet.

Huidige situatie

De groei van de wereldbevolking en -economie leidt zonder ingrijpen ook tot een groei in de uitstoot van broeikasgassen. Om verandering van het klimaat en opwarming van de aarde te beperken heeft de Nederlandse overheid in 2019 de Klimaatwet geïntroduceerd. In de Klimaatwet is opgenomen dat in 2030 een reductie in broeikasgassen van 55% ten opzichte van de 1990 waarden gerealiseerd moet zijn om in 2050 een reductie van 95% ten opzichte van de 1990 waarden te bewerkstelligen [Overheid.nl, 2022].

In 2017 was de totale uitstoot van broeikasgassen (CO_2, methaan, lachgas en fluorhoudende gassen) in Nederland 12,6% lager dan in 1990. Het aandeel CO_2 in de totale uitstoot van broeikasgassen is gestegen van 74% in 1990 naar 85% in 2017. De uitstoot van CO_2 was in 2017 net zo hoog als in 1990. De uitstoot van de andere broeikasgassen (methaan, lachgas en fluorhoudende gassen) is gehalveerd ten opzichte van 1990 [Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2019].

Figuur 5-6 geeft de totale CO_2-uitstoot weer binnen de gemeente Boxtel conform de Klimaatmonitor van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Uit het figuur kan afgeleid worden dat het grootste aandeel CO_2 uitgestoten wordt door verkeer en vervoer (46,6%), gevolgd door de gebouwde omgeving (35,7%). In de periode 2010-2020 is de totale CO_2-uitstoot in de gemeente Boxtel met ongeveer 20% afgenomen. Dit is ongeveer gelijk aan de daling in CO_2-uitstoot in de provincie Noord-Brabant (20,8%) [Klimaatmonitor, 2022b].

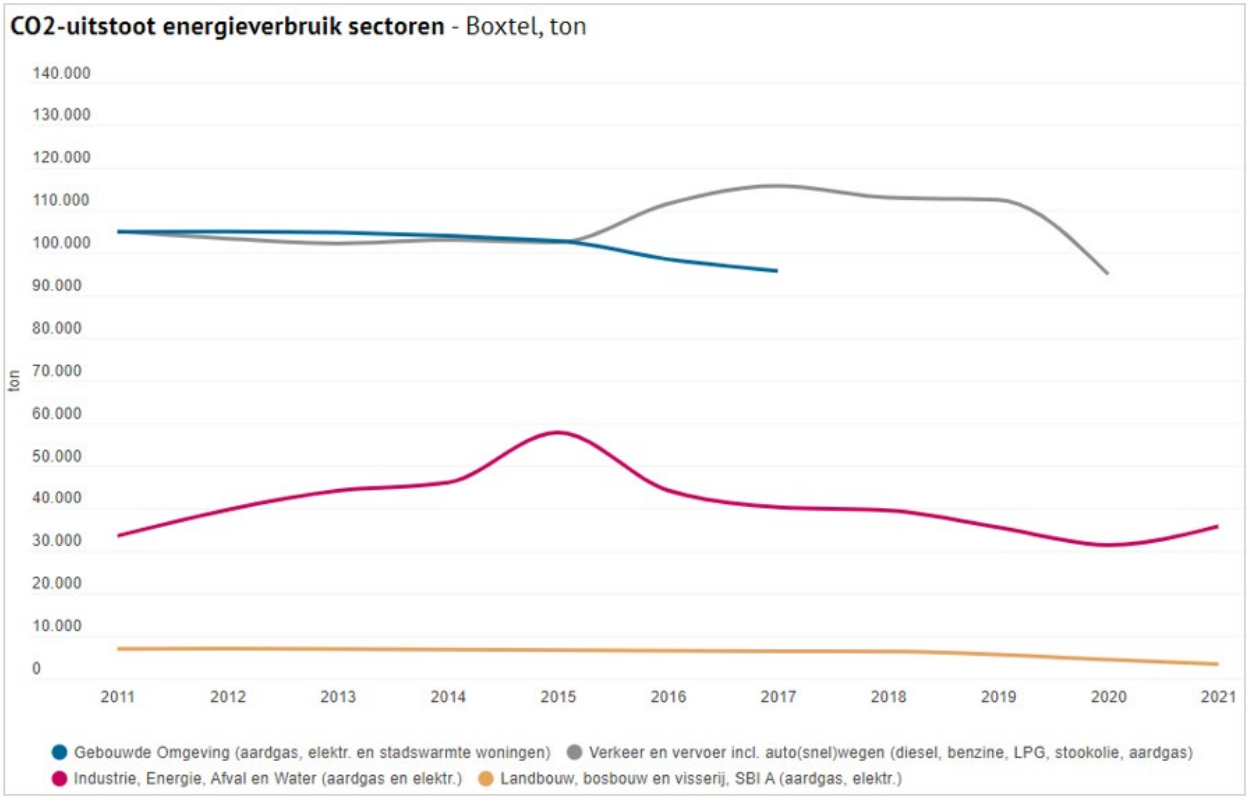

Figuur 5-6: CO_2-uitstoot van de gemeente Boxtel tussen 2010 en 2020 [Klimaatmonitor, 2022b]

Figuur 5-7 geeft de uitstoot van overige broeikasgassen (methaan, lachgas en F-gassen) in de gemeente Boxtel weer. Uit de grafiek kan afgeleid worden dat over de periode 2015-2020 de uitstoot van methaan is toegenomen met 4,3%. Dit kan verklaard worden door een toegenomen veestapel in 2021. In de provincie Noord-Brabant is juist het tegenovergestelde effect te zien. Daar is de uitstoot van methaan met 10,2% gedaald. Tussen 2017 en 2018 is er wel een daling in de uitstoot van methaan geweest in gemeente Boxtel, maar dit heeft niet aangehouden. De uitstoot van lachgas is met 12,6% toegenomen en de uitstoot van F-gassen zelfs met 117,7%. Deze toename van methaan en lachgas is waarschijnlijk het gevolg van de uitbreiding van de veestapel. Gemiddeld genomen over de provincie Noord-Brabant neemt de uitstoot van deze twee gassen juist af [Klimaatmonitor, 2022c].

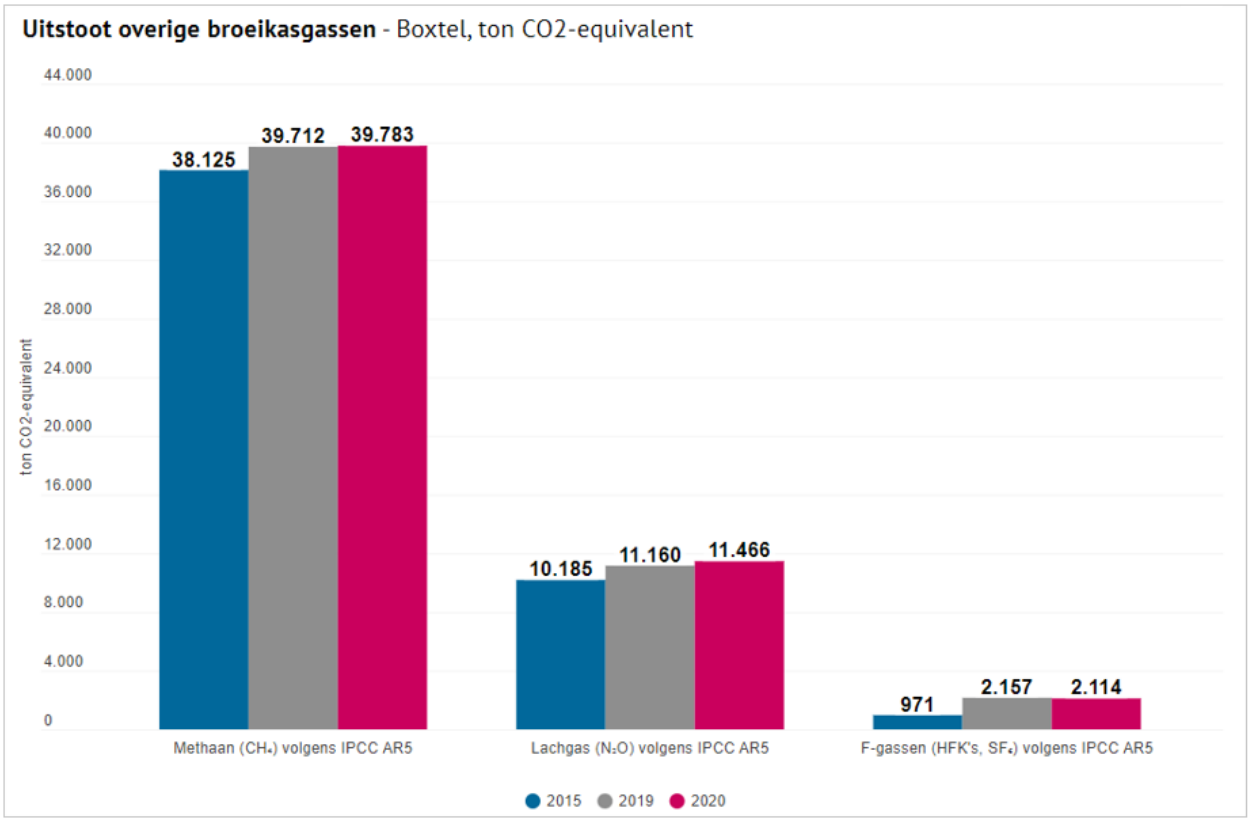

Figuur 5-7: Methaan-, lachgas- en F-gasuitstoot van de gemeente Boxtel tussen 2015 en 2020 [Klimaatmonitor, 2022c]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'rood', omdat de reductie van CO_2-uitstoot en de uitstoot van overige broeikasgassen in Boxtel achterblijft bij de doelen uit de Klimaatwet.

Autonome ontwikkeling
Zolang het aandeel energie uit fossiele bronnen en het energiegebruik niet substantieel afnemen, zal ook de uitstoot van broeikasgassen niet substantieel afnemen. Rijksbeleid is een emissiereductiedoel (CO_2) van 55% in 2030 ten opzichte van 1990, wat verankerd is in een Klimaatwet. Dit is in lijn met 95% emissiereductie in 2050 en is passend bij het realiseren van de doelstelling uit het Parijsakkoord om de temperatuurstijging te beperken tot ruim onder de 2 graden. In de Klimaat- en Energieverkenning (KEV) van 2022 wordt geconcludeerd dat als wordt gekeken naar concreet en uitgewerkt beleid de vermindering in uitstoot van broeikasgassen blijft steken op 39% tot 50% in 2030 [NOS, 2022].

De Provincie Noord-Brabant heeft in de energieagenda haar eigen ambities en doelen geformuleerd. De provincie wil in 2030 een CO_2-reductie van 50% realiseren (ten opzichte van 1990) en in 2050 een reductie van 90% [Provincie Noord-Brabant, 2018a]. Het Beleidskader Mobiliteit sluit aan bij dit doel. Hiermee zet de Provincie Noord-Brabant in op het verduurzamen van voertuigen en vaartuigen in het personen- en goederenvervoer en op een energie- en klimaatneutrale infrastructuur in Noord-Brabant. Zo wordt er onder andere ingezet op emissieloze OV-bussen, wordt duurzaam vervoer en thuiswerken gestimuleerd, worden publieke laadpalen gebouwd en wordt het netwerk van snelfietsroutes geëvalueerd. Dit probeert de Provincie Noord-Brabant te doen in samenwerking met partners en stakeholders [Provincie Noord-Brabant, 2020a].

De Gemeente Boxtel wil op verschillende manieren bijdragen aan het verminderen van broeikasgassen, met name CO_2. Deze zijn samengebracht in de Visie Duurzaam Boxtel 2030 en het Beleidsakkoord 2021-2026. Gemeente wil door het verkleinen van hun voetafdruk (door bijvoorbeeld het tegengaan van verspilling, in te zetten op de circulaire economie, lokale voedselproductie te stimuleren en energieneutraal te worden) de uitstoot van broeikasgassen terugdringen. Met ondernemers van bedrijventerreinen wil de Gemeente Boxtel inzetten op het verkleinen van de voetdruk door in te zetten op energiebesparing en -opwekking. Met agrarische ondernemers wordt eveneens samengewerkt op het gebied van energie, waarbij er een nadrukkelijke wens bestaat om verdere kansen op o.a. bodemverbetering, CO_2-opslag en innovatie te verkennen. Verder wil de Gemeente Boxtel in de omgeving bossen en landschapselementen aanplanten die extra CO_2 opslaan [Gemeente Boxtel, 2017].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat er wel degelijk beleid aanwezig is dat voor een vermindering van broeikasgassen kan zorgen, maar er worden geen concrete doelen gesteld voor wat bereikt moet worden in 2030. Daardoor is het onduidelijk of de gestelde klimaatdoelen gehaald worden.

Doorkijk 2040
Het behalen van de doelen zoals verankerd in de Klimaatwet zullen ook na 2030 een opgave vormen in Boxtel. Doorzetting van de verbeterende trend na 2030 is mogelijk, maar is afhankelijk van de concrete beleidsinvulling na 2030.

5.3 Klimaatadaptatie

5.3.1 Wateroverlast

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Wateroverlast	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Water op straat na een extreme bui [Klimaateffectatlas, 2018] • Belangrijkste inundatiepunten [Witteveen+Bos, 2019] • Concentratie grijs in de gemeente [Cobra Groeninzichten, 2021]
Beschikbare referentiewaarden	Expert judgement op basis van water op straat na een extreme bui, belangrijkste inundatiepunten en concentratie grijs in de gemeente
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Nergens of vrijwel nergens is sprake van water op straat na een extreme bui en inundatiepunten en de concentratie grijs in de gemeente is overwegend minder dan 40%
Oranje	Op een aantal plekken is sprake van water op straat na een extreme bui en inundatiepunten en de concentratie grijs in de gemeente is overwegend tussen de 40% en 70%
Rood	Op veel plekken is sprake van water op straat na een extreme bui en inundatiepunten en de concentratie grijs in de gemeente is overwegend groter dan 70%.

Huidige situatie

Wateroverlast kan ontstaan als gevolg van hevige regenbuien en als gevolg van een overstroming. Wanneer er gekeken wordt naar wateroverlast als gevolg van hevige regenbuien kan dit ontstaan door een beperkte afvoer van regenwater op verharde oppervlakten door onvoldoende waterberging en/of beperkte capaciteit van het rioolsysteem. In situaties van hevige regenval kan dit grote economische schade tot gevolg hebben. De effecten van wateroverlast worden bekeken aan de hand van de mate van verharding in een gebied in relatie tot de hoeveelheid neerslag [Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2019].

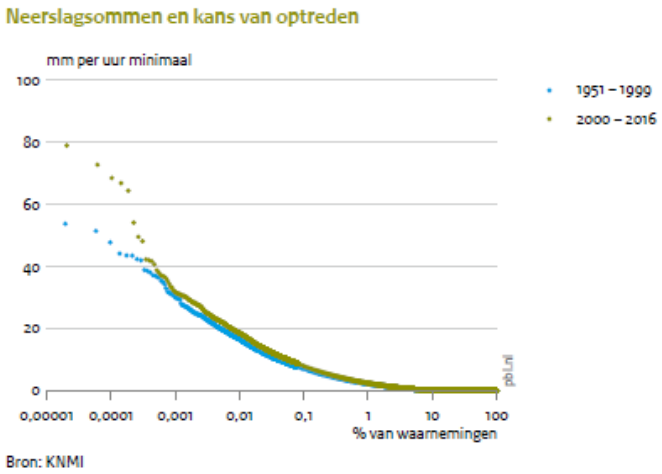

Figuur 5-8: Neerslagsommen en kans van optreden [Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2019]

Extreme weersomstandigheden komen steeds vaker voor. De piekneerslag is de laatste jaren toegenomen. Na het jaar 2000 treedt er 15% vaker piekneerslag op dan voor het jaar 2000 (zie Figuur 5-8). Een toename van de piekneerslag vergroot de kans op wateroverlast met name in dichtbebouwde gebieden, met bijbehorende schade [Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2019].

In Figuur 5-9 is de mogelijke hoeveelheid water op straat na een extreme regenbui te zien [Klimaateffectatlas, 2018]. Hoe donkerder de kleur hoe dieper het water in die straat. De kaart is gemaakt met een rekenmodel. Voor het model is een regenbui gebruikt die in het huidige klimaat eens per 100 jaar voorkomt. Op de kaart staan talloze diepdonkere stippen, verspreid over het gehele grondgebied van de gemeente. In deze situaties is de kans groter dat er schade optreedt als gevolg van water dat (over de stoepen) gebouwen instroomt, of dat er vervuild water op straat blijft staan, waardoor regenwater zicht mengt met water dat terugkomt uit het riool. Dit kan ziektes veroorzaken. Daarnaast kan de wateroverlast er voor zorgen dat wegen onbegaanbaar worden.

De mogelijke hoeveelheid water na een extreme bui is in de gemeente Boxtel vergelijkbaar met die van omringende en andere Noord-Brabantse gemeenten.

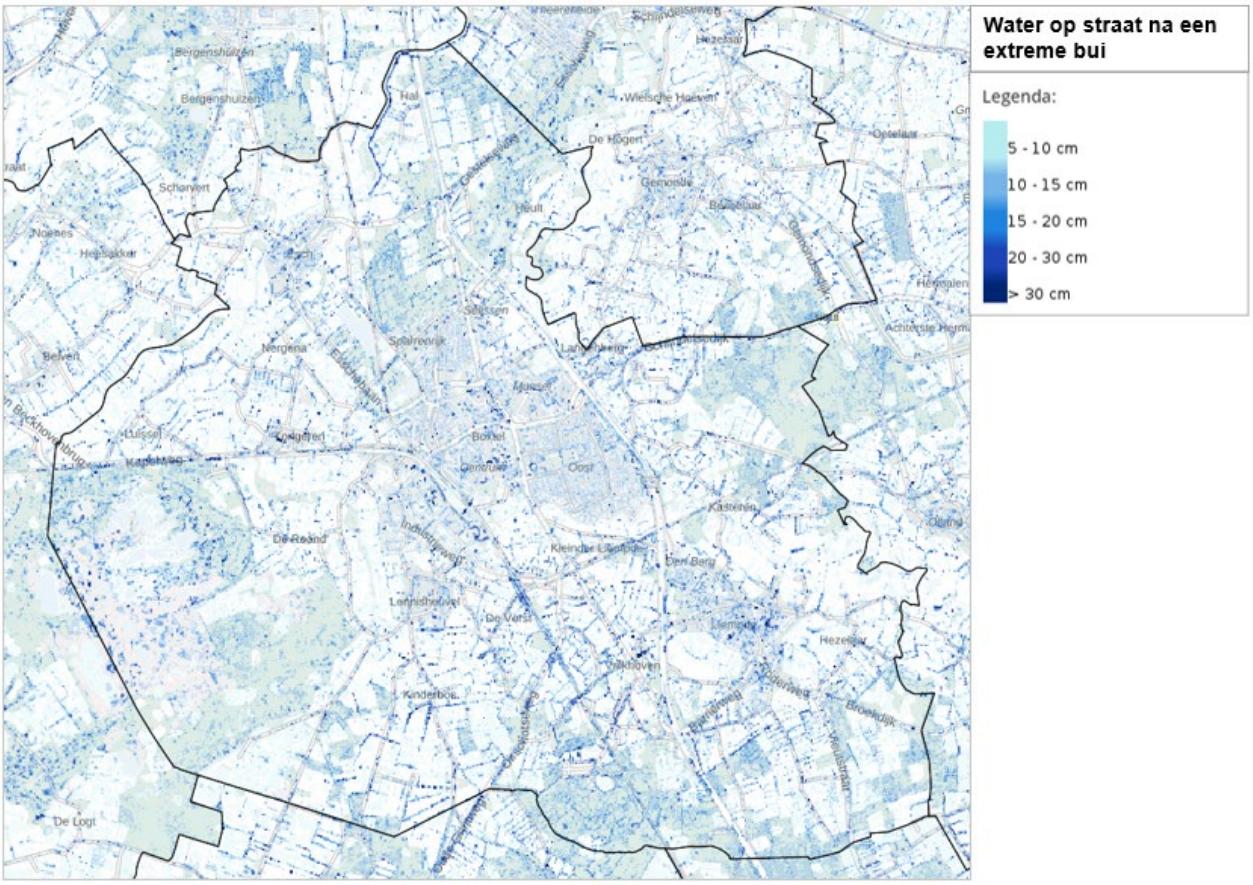

Figuur 5-9: De mogelijke hoeveelheid water na een extreme bui in de gemeente Boxtel [Klimaateffectatlas, 2018]

De afgelopen jaren is het verharde oppervlakte in Nederland toegenomen. Zowel het oppervlaktewatersysteem als het rioolwatersysteem is niet voldoende meegegroeid om de pieken in het water voldoende op te vangen. Het rioolsysteem wordt voor 70 jaar aangelegd en is aangepast op een bui die eens in de vijf jaar voor komt qua omvang en duur. Door de toename van de hoeveelheid hemelwater is extra belasting op het rioolsysteem ontstaan. De grenzen van het huidige watersysteem zijn bijna bereikt. Naast het rioolsysteem worden de zuiveringsinstallaties ook zwaarder belast door de pieken in het water. Rioolwater kan daardoor bij hevige neerslag ongezuiverd op het oppervlaktewater geloosd worden, met negatieve gevolgen voor waterkwaliteit.

In 2019 is een klimaatstresstest voor de gemeente Boxtel opgesteld. Een van de onderdelen die in deze stresstest behandeld wordt is wateroverlast. De stresstest geeft een goed eerste beeld van het huidige en het toekomstige niveau van wateroverlast in de gemeente Boxtel. Voor het bepalen van de wateroverlast is in het bebouwde gebied meer in detail onderzocht dan met de Klimaateffectatlas mogelijk is. Om de hemelwateroverlast inzichtelijk te maken is het rioleringsstelsel met een 2D-model (Infoworks ICM) doorgerekend [Witteveen+Bos, 2019]. De resultaten hiervan voor de kern Boxtel en Liempde zijn in Figuur 5-10 weergegeven.

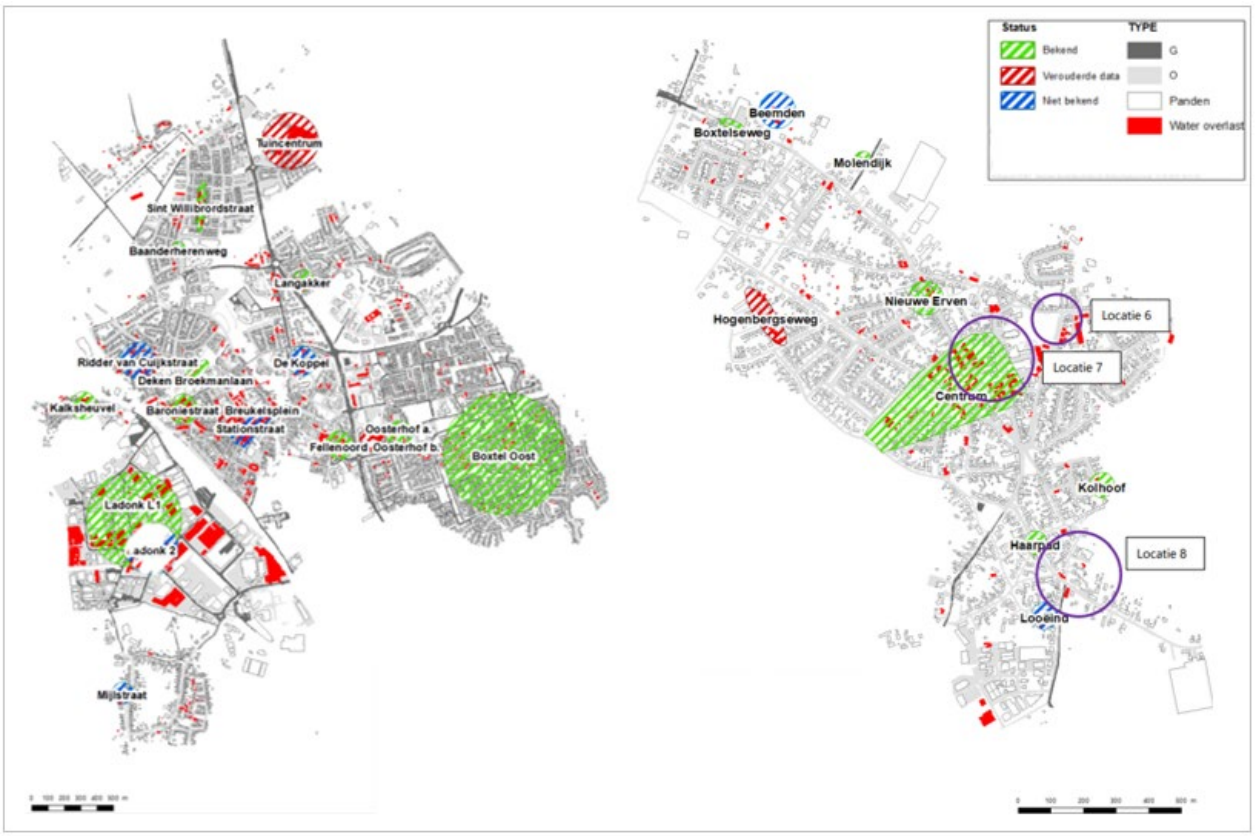

Figuur 5-10: Belangrijkste inundatieplekken in Boxtel (links) en Liempde (rechts) [Witteveen+Bos, 2019]

Figuur 5-11 geeft de concentratie ‘grijs’ (o.a. stenen, verharding, kale grond, zandverstuiving) in de gemeente Boxtel weer. In buurten met veel verharding is de kans op wateroverlast groter, zeker in laaggelegen buurten. Uit Figuur 5-11 blijkt dat het percentage verharding per gebied in de gemeente verschillend is. Vooral het bedrijventerrein Ladonk bestaat uit veel grijs (80% of meer). Het riool is hier in dit gebied op aangepast. Ook de wijk Boxtel-Oost, en de dorpen Esch en Liempde zijn sterk versteend [Cobra Groeninzichten, 2021].

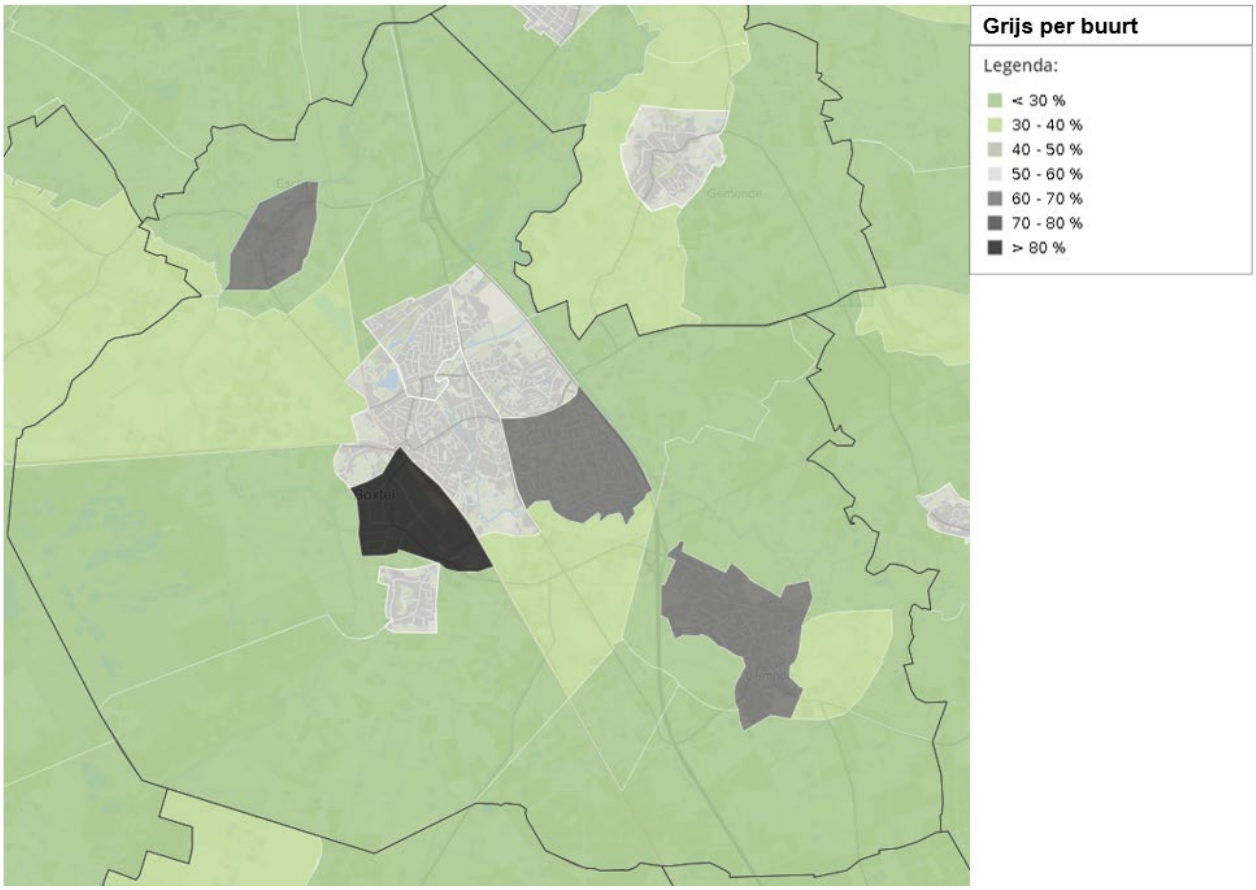

Figuur 5-11: Grijs per buurt in de gemeente Boxtel [Cobra Groeninzichten, 2021]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, omdat er op veel plekken water op straat staat na een extreme bui, er veel inundatiepunten zijn en de concentratie grijs in de gemeente op een aantal plekken 60% en hoger is.

Autonome ontwikkeling
Door klimaatverandering (en temperatuurstijging) zal de intensiteit en de frequentie van hoosbuien verder gaan toenemen [STOWA, 2018]. De gemeente heeft een zorgplicht voor de opvang en afvoer van hemelwater. Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de verwerking van hemelwater, voor zover dit niet op particulier terrein kan worden verwerkt.

Het Waterschap De Dommel heeft als doel om uiterlijk in 2050 de waterhuishouding in hun hele beheergebied toekomstbestendig te maken, zo blijkt uit het waterbeheerprogramma 2022-2027. Deze waterhuishouding moet in een goede waterkwaliteit voorzien; robuust, wendbaar en in balans met de omgeving zijn. Zowel in het bebouwde als het landelijke gebied en van de beekdalen tot en met de hoge zandruggen. Het grond- en watersysteem moet ook optimaal voorbereid zijn op grotere weerextremen door maximaal gebruik te maken van de dempende sponswerking van de bodem/ondergrond en de natuurlijke hoogteverschillen voor het vasthouden van water [Waterschap De Dommel, 2021].

Royal HaskoningDHV

Een van de onderdelen van het waterbeheerprogramma is 'Programma Droge Voeten'. Het perspectief 2050 bestaat grofweg uit drie onderdelen:

- Het systeem is in balans met de omgeving en kan periodes van droogte én een teveel aan water goed opvangen;
- In de stad zijn de openbare ruimte en bebouwing aangepast aan het veranderde klimaat;
- De omslag in denken - van water afvoeren naar water vasthouden - heeft geresulteerd in een toekomstbestendige waterhuishouding.

Voor 2027 heeft het waterschap al een aantal doelen geformuleerd in de richting van dit 2050-perspectief:

- In 2027 is het watersysteem aantoonbaar verbeterd:
    - In 2027 voldoen we overal aan de geldende normen voor wateroverlast en zijn de regionale keringen op orde;
    - Alle belanghebbenden weten wat ze van ons mogen verwachten in het tegenaan van wateroverlast;
    - De normloze beekdalen zijn vanuit de ruimtelijke ordening beschermd als een natuurlijk overstromingsgebied en de grondgebruikers kennen de impact hiervan.
- Het groot onderhoud aan de belangrijkste overige keringen is in deze planperiode uitgevoerd. Het uitvoeringsprogramma voor de overige keringen is vastgesteld, inclusief een plan van aanpak voor handhaving en een doorkijk voor de periode na 2027;
- De aanpak van wateroverlast - zoals de aanleg klimaatbuffers komt expliciet terug in de uitvoeringsagenda's voor (ruimtelijke) klimaatadaptatie bij gemeenten. Alle gemeenten hebben hierover afspraken gemaakt met het waterschap, met daarbij duidelijk gedefinieerde resultaten en afspraken over de inzet van capaciteit en middelen vanuit het waterschap.

In het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2024 van de gemeente Boxtel is een van de speerpunten een klimaatbestendig Boxtel [Arcadis, 2019]. Binnen dit speerpunt is een tweetal ambities geformuleerd:

1. Het opstellen van een adaptatiestrategie en adaptatieprogramma;
2. Het versterken van het waterbewustzijn van iedere perceeleigenaar.

Om deze ambities te bereiken, zijn zeven strategische doelen opgesteld:

1. We gaan planmatig te werk bij klimaatadaptatie;
2. We gaan de klimaatdialoog aan met belanghebbende partijen (gedaan in 2021);
3. We benutten klimaatadaptatie om een impuls te geven aan onze leefomgeving;
4. We brengen de waterstromen tussen bebouwd en landelijk gebied met elkaar in balans;
5. We leggen onszelf hanteerbare normen op;
6. We geven het goede voorbeeld;
7. We zorgen voor een stok achter de deur.

Figuur 5-12 is een kaart met daarop de kans op overstromingen en de resulterende overstromingsdiepte in 2050. Er is nergens in de gemeente Boxtel een grote kans (één keer in de tien jaar) op overstroming. In het figuur geldt dat hoe duidelijker de kleur, hoe groter de kans op overstroming in het gebied. De diepte is met verschillende kleuren aangegeven. Langs de bestaande wateren geldt een middelgrote kans (één keer in de 100 jaar) op overstromingen. In ongeveer hetzelfde gebied bestaat een kleine kans (één keer in de 1000 jaar) op overstroming. In het noordwestelijke deel van de gemeente, richting Vught, bestaat een bijzonder kleine overstromingskans (één keer in de 100.000 jaar), waarbij de overstromingsdiepte ook hoger is. In het grootste deel van de gemeente bestaat geen overstromingskans [Landelijk informatiesysteem Water en Overstromingen (LIWO)/Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR), 2021].

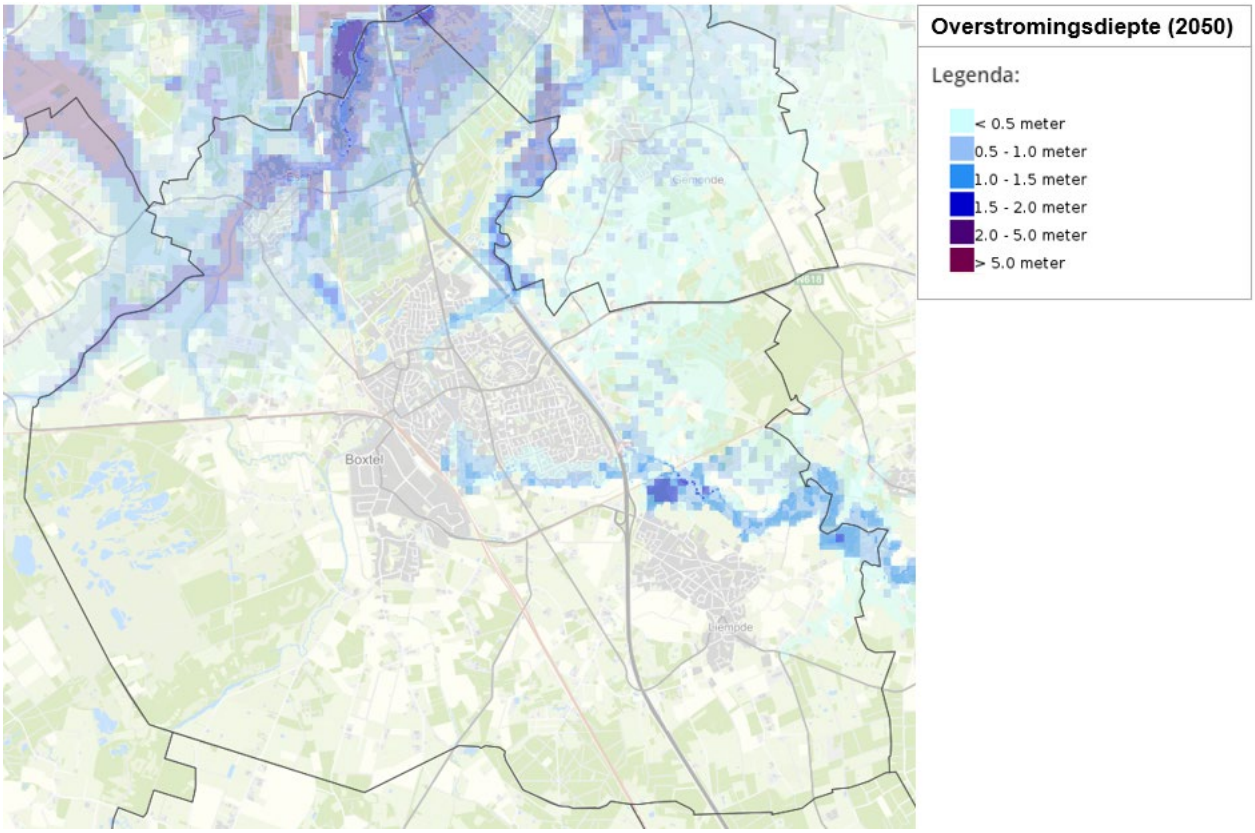

Figuur 5-12: Waterdiepte bij zeer kleine tot grote kans voor de gemeente Boxtel (2050) [Landelijk informatiesysteem Water en Overstromingen (LIWO)/Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR), 2021]

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', met een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Het waterschap De Dommel en de gemeente Boxtel zijn actief bezig met beleid om wateroverlast te verminderen. Op sommige plekken is er de kans op wateroverlast voor 2050. Het gaat hier specifiek om wateroverlast door overstromingen.

Doorkijk 2040
De verwachting is dat de gevolgen van klimaatverandering ook na 2030 doorzetten en kunnen zorgen voor wateroverlast. Bij doorzettende bevolkingsgroei moet er gezocht worden in gebieden die (gaan) overstromen, waar deze van oudsher niet bebouwd werden. Daardoor zal aantal getroffen woningen toenemen als geen adaptieve maatregelen worden genomen. Het is aannemelijk dat het aantal getroffen personen of gebieden door wateroverlast toeneemt.

Royal HaskoningDHV

5.3.2 Hitte

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Hitte	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Hitterisico/gezondheidsrisico's door hittestress [Witteveen+Bos, 2021] • Stedelijk hitte eiland effect (UHI-score) [Atlas Natuurlijk Kapitaal, 2022] • Knelpunten als gevolg van hittestress [Witteveen+Bos, 2021b]
Beschikbare referentiewaarden	Expert judgement op basis van de mate van hitterisico, het stedelijk hitte eiland effect en de knelpunten als gevolg van hittestress
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Overal of bijna overal is op er geen hitterisico **en** binnen de bebouwde kom ligt het stedelijk hitte eiland effect tussen de 0°C en 1°C. Er is geen sprake van knelpunten als gevolg van hittestress.
Oranje	Overal of bijna overal is er een klein hitterisico **en** binnen de bebouwde kom ligt het stedelijk hitte eiland effect tussen de 1°C en 2°C. Er is op één of enkele locaties sprake van knelpunten als gevolg van hittestress.
Rood	Overal of bijna overal is er een groot hitterisico **en** binnen de bebouwde kom ligt het stedelijk hitte eiland effect boven de 2°C. Er is op meerdere locaties sprake van knelpunten als gevolg van hittestress.

Huidige situatie

De kans op een zomerse dag en een hittegolf is vergeleken met het begin van de vorige eeuw sterk vergroot. Door de klimaatverandering zullen hete zomers en hittegolven (zoals die van de afgelopen zomers) frequenter voorkomen. Met het toenemen van het aantal zomerse dagen en hittegolven (met hoge nachtelijke temperaturen) neemt ook de kans toe op hittestress in bebouwd gebied. Daarnaast draagt het percentage verhard oppervlak zoals weergeven in Figuur 5-11 (zie paragraaf 5.3.1 over wateroverlast) bij aan hittestress in bebouwd gebied.

Hittestress kan effect hebben op beweegbare infrastructuur, zoals bruggen die niet meer opengaan. Daarnaast kan het de kans op legionella vergroten, doordat waterleidingen te heet worden. Voor de mate van hittestress wordt gekeken naar de verhouding verharding in relatie tot aanwezigheid van groen en water. Groen en water kunnen een verkoelend effect hebben en zorgen voor verdampingskoeling. Onder groen worden bomen, struiken en lage vegetatie zoals gras verstaan. Bij veel verharding is er minder verdamping door planten, waardoor het warmer kan worden. Door de aanwezigheid van gebouwen koelt het 's nachts ook minder snel af; de warmte blijft tussen gebouwen hangen. In landelijke gebieden kan hitte effecten hebben op de biodiversiteit, infrastructuur, waterleidingen en toename van blauwalg en verwarming van koelwater.

Hittestress is verbonden aan de ervaren gevoelstemperatuur, wat afhankelijk is van de luchtvochtigheid, windsnelheid, temperratuur van de aangevoerde lucht, warmte- en zonnestraling en antropogene warmte (zie Figuur 5-13). In Figuur 5-14 is een kaart van de hittestress door warme nachten in de huidige situatie opgenomen. Hittestress is persoonsgebonden. De oppervlaktetemperatuur en luchttemperatuur zijn meetbaar, maar de gevoelstemperatuur is per persoon anders. Dit geldt ook voor de mate waarin mensen bestand zijn tegen uv-straling en luchtvochtigheid. In Tabel 5-3 is de ervaring en fysiologisch stressniveau per gevoelstemperatuur opgenomen. Hieruit is af te leiden dat bij temperaturen boven de 35ºC mensen grote tot extreme hittestress ervaren [Witteveen+Bos, 2019]. In Figuur 5-15 is de hittekaart met de gevoelstemperatuur weergegeven. In combinatie met Tabel 5-3 kan worden geconcludeerd dat er in een groot deel van de gemeente Boxtel sprake is van grote hittestress. Op een aantal plekken is zelfs sprake van extreme hittestress. Dit is met name het geval bij industrie- en bedrijventerreinen en in het centrumgebied; dit zijn gebieden waar veel verharding en weinig groen aanwezig is.

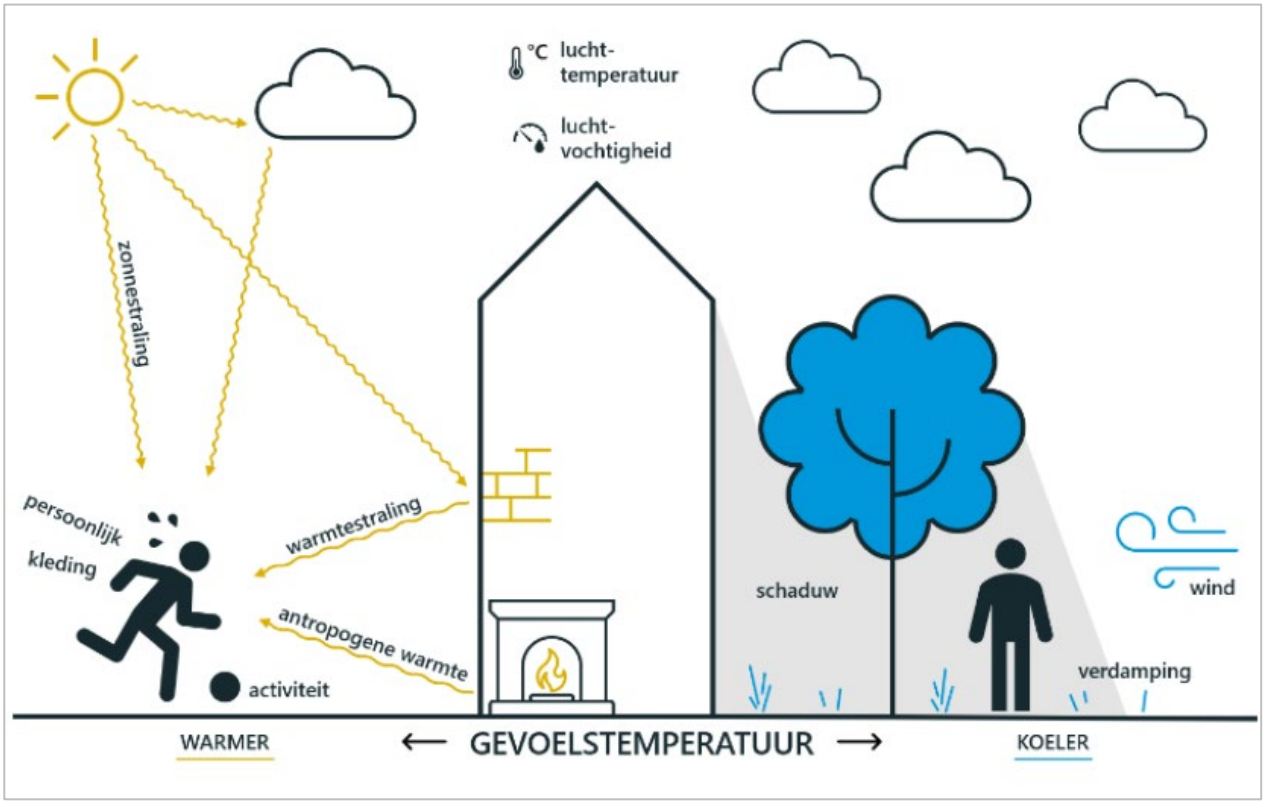

Figuur 5-13: Animatie van factoren die de gevoelstemperatuur beïnvloeden [Witteveen+Bos, 2019]

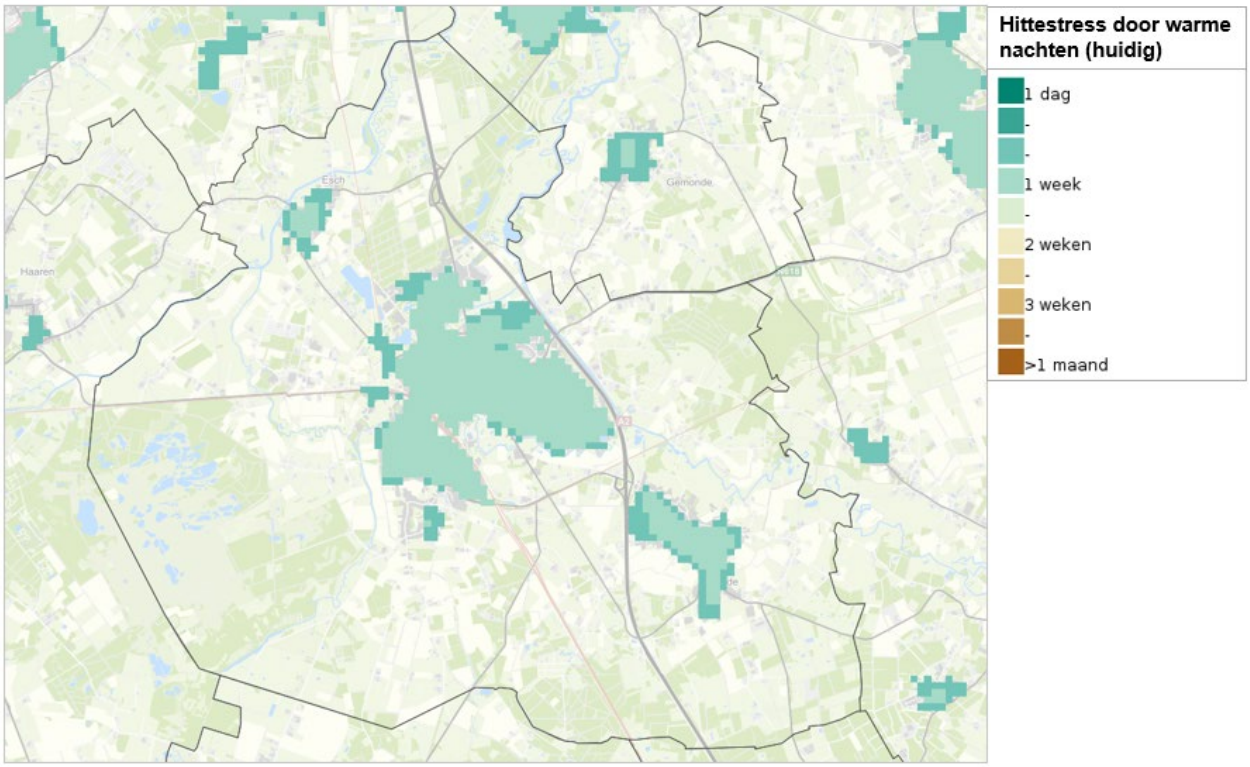

Figuur 5-14: Hittestress door warme nachten in de huidige situatie in Boxtel [Wageningen Environmental Research, 2016]

Tabel 5-3: Ervaring en fysiologisch stressniveau per gevoelstemperatuur [Witteveen+Bos, 2019]

Gevoelstemperatuur (ºC)	Ervaring	Fysiologisch stressniveau
18-23	Comfortabel	Geen stress
23-29	Beetje warm	Lichte hittestress
29-35	Warm	Matige hittestress
35-41	Heet	Grote hittestress
>41	Zeer heet	Extreme hittestress

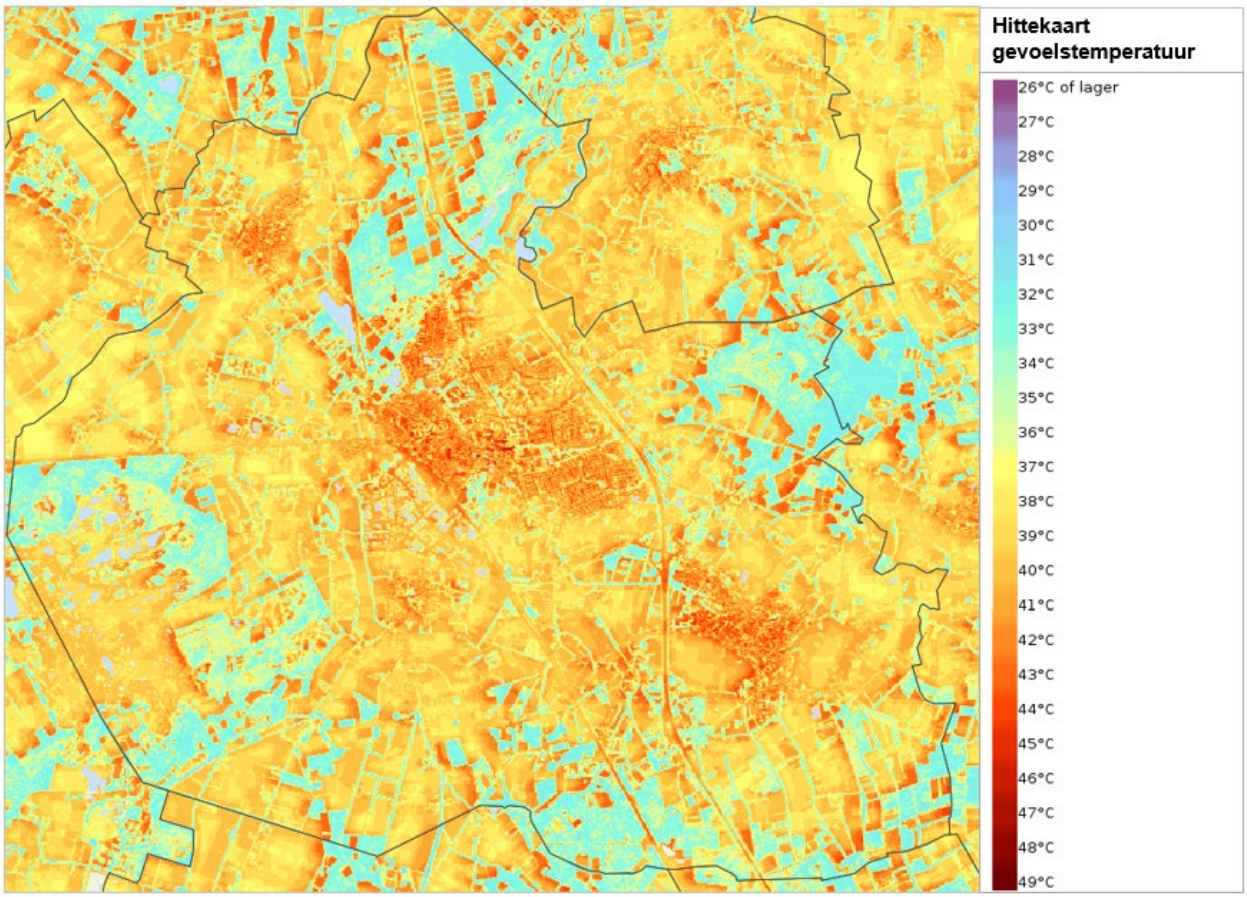

Figuur 5-15: Gevoelstemperatuur in de gemeente Boxtel [Witteveen+Bos, 2021b]

In de gemeente Boxtel zijn de buurten geïdentificeerd die voor hittestress aandachtsgebieden zijn. Aspecten van de buurt die geanalyseerd zijn; kwetsbare functiegebieden, verkoelingsbehoefte nacht- en/of dag, hittegevoelige socio-economische functies, percentage ouderen 65+, percentage en locatie van het groen. Onderstaande tabel verwijst naar de hitte-gevoeligheid van deze functiegebieden [Witteveen+Bos, 2019].

Tabel 5-4: Overzicht hittegevoelige functies in de gemeente Boxtel [Witteveen+Bos, 2019]

Buurten	Kenmerkende functies	Verkoelings-behoefte	Hittegevoelige socio-economische functies	Percentage kwetsbare ouderen (65+)	Percentage groen	Aandachts-gebied?
Boxtel-Centrum/ Boxtel-Noord/ Munsel-Selissen	Woongebied Centrum/ winkelgebied	Hoge verkoelings-behoefte overdag en 's nachts	- Dependance Jeroen Bosch Ziekenhuis - Treinstation - Buurthuis de Walnoot - Kinderboerde rij Boxtel - Basisscholen - Kinderopvang - Bejaardentehuis	30 %	40 tot 50 %	Ja
Boxtel Ladonk industrieterrein	Industrieterrein	Lage verkoelings-behoefte overdag en 's nachts	- Geen	?	20 tot 30 %	Nee
Boxtel-Oost	Woongebied Sportterrein Industrieterrein	- Woongebied; gemiddelde verkoelings-behoefte overdag en in de nacht - Sportterrein; lage verkoelingsbehoefte overdag en hoge verkoelingsbehoefte 's nachts - Industrieterrein; lage verkoelingsbehoefte overdag en s 'nachts	- Zorghuis Stichting Vrienden van Lindenlust-Liduina - Bassischolen - Buurtvereniging in Goede Aarde	24 %	>50 %	Ja
Boxtel-Liempde	Woongebied Sportterrein	Gemiddelde verkoelingsbehoefte overdag en in de nacht	- Basisschool de oversteek - Zorggroep Elde - Dorpshuis De Vlaswiek - Kinderopvang	19 %	>50 %	Nee
Boxtel Lennisheuvel	Woongebied	Gemiddelde verkoelingsbehoefte overdag en in de nacht	- Basisschool St Theresia - Kinderopvang	8 %	40 tot 50 %	Nee

In Figuur 5-16 is het stedelijk hitte-eiland effect (UHI) weergegeven voor de gemeente Boxtel. Het UHI is het gemiddelde luchttemperatuurverschil tussen de stedelijke en omliggende landelijke gebieden. Het UHI is het sterkst 's nachts. Het zorgt ervoor dat de luchttemperatuur 's nachts minder daalt waardoor met name gevoelige bevolkingsgroepen (baby's, kinderen, ouderen) gezondheidseffecten ondervinden. Te veel warmte kan leiden tot vermoeidheid, concentratieproblemen, duizeligheid en hoofdpijn. De kaart geeft een voorspelling van het stedelijke hitte-eiland effect op basis van verschillende onderliggende kaartgegevens:

de bevolkingsdichtheid, windsnelheid, hoeveelheid groen, water en verharding. Uit Figuur 5-16 kan afgeleid worden dat er met name in en rond het centrum van de stad Boxtel een UHI is met temperatuurstijgingen tussen de 1,4°C en 2,0 °C. In de buitenwijken is er sprake van een milder effect tussen de 0,6°C en 1,4°C.

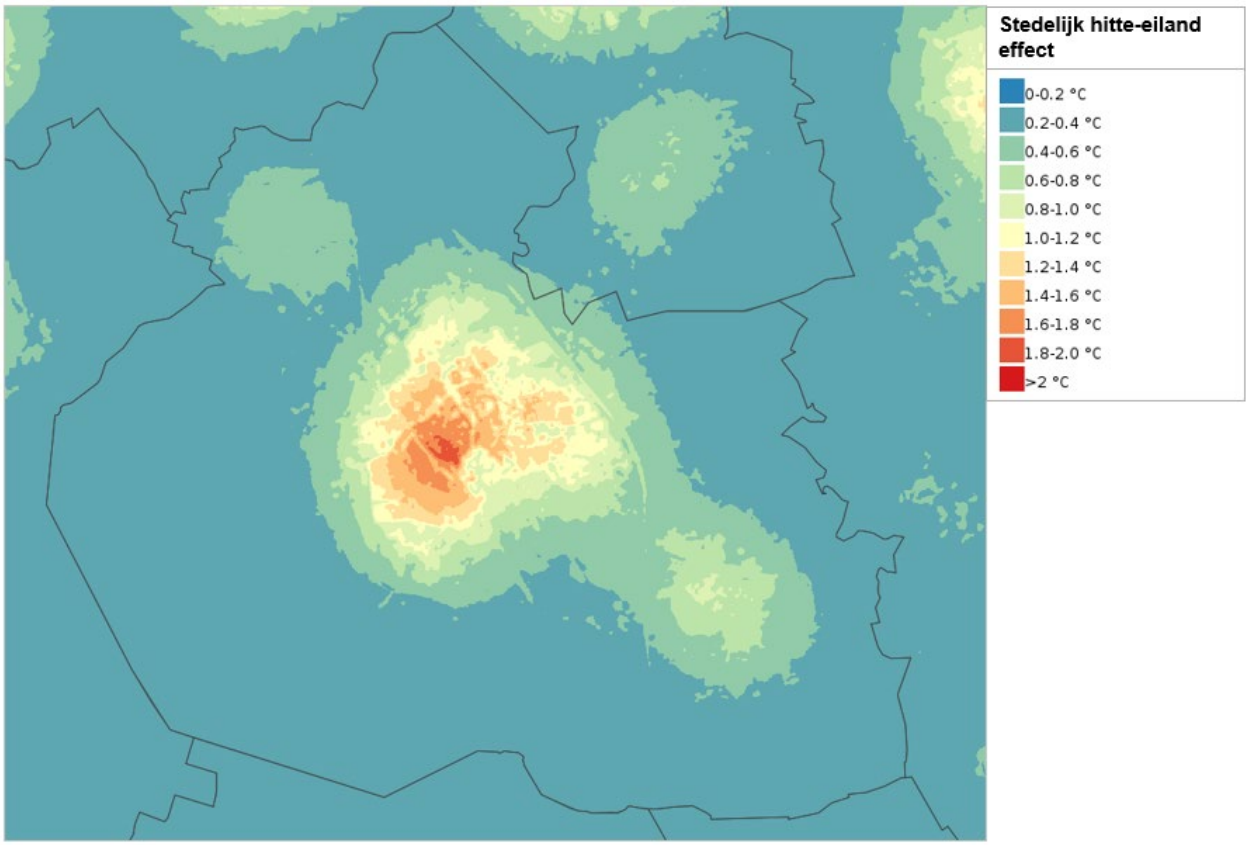

Figuur 5-16: Stedelijk hitte eiland effect (UHI) in de gemeente Boxtel [Atlas Natuurlijk Kapitaal, 2022]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', omdat er bijna overal een klein hitterisico is en binnen de bebouwde kom ligt het stedelijk hitte eiland effect tussen de 1°C en 2°C. Er is op één of enkele locaties sprake van knelpunten als gevolg van hittestress.

Autonome ontwikkeling
Volgens de KNMI' 14-klimaatscenario's worden de zomers rond 2050 1 tot 2,3 °C warmer ten opzichte van de periode 1981-2010. Door de klimaatsverandering komen hete zomers en hittegolven (zoals die van 2018) frequenter voor. De kans op hitte in het stedelijk gebied zal daarom toenemen. Dit zal negatieve gevolgen hebben voor de gezondheid van de mens en de arbeidsproductiviteit.

In 2019 is een klimaatstresstest voor de gemeente Boxtel opgesteld. Een van de onderdelen die in deze stresstest behandeld worden is hitte. De stresstest geeft een goed eerste beeld van het huidige en het toekomstige niveau van hittestress in de gemeente Boxtel. Punten van aandacht uit de analyse zijn [Witteveen+Bos, 2019]:

- De voorspelde toename van het aantal tropische dagen (≥ 30°) en het aantal warme nachten (≥ 20°) in de gemeente Boxtel in 2050. In de huidige situatie is het aantal tropische dagen drie tot zes per jaar in de gemeente Boxtel en in het scenario 2050 WH wordt dit vijftien tot achttien dagen per

jaar. Voor de nachten geldt dat in de huidige situatie er gemiddeld twee tot zes tropische nachten zijn per jaar en in het toekomstige scenario 14 tot 21 tropische nachten per jaar.

- Ook is er een toename voorspeld van de reeks aan dagen dat de temperatuur van het oppervlaktewater in de gemeente Boxtel boven de 20°C is (van tien tot twintig dagen naar 30 tot 40 dagen).
- De vraag hoe ernstig de toename van het aantal hete dagen-en nachten in de gemeente Boxtel is, is te beantwoorden aan de hand van de kaart van het huidige stedelijk hitte-eiland effect. De voorspelde toename van het aantal warme dagen-en nachten leidt ertoe dat in 2050 het gehele stedelijk hitte-eiland effect in de gemeente Boxtel versterkt zal worden. Voor hittegevoelige functies en groepen zal dit leiden tot een versterking van de effecten die zij momenteel al ervaren van hittestress. Een ander belangrijk inzicht is dat het aantal warme nachten sterker toeneemt in de gebieden waar momenteel al een versterkt hitte-eiland effect optreedt. Dat dit zorgelijk is, is te herleiden uit de kwetsbaarheidskaart met daarop de functiegebieden waarin te zien is dat de toename van warme nachten veelal plaats vindt op plekken die de functie kennen van ‘centrumgebied’, ‘woongebied’ en ‘sportterrein’. Dit zijn bij gebieden die baat hebben bij verkoeling in de avond en nacht. Het feit dat in deze gebieden meer warme nachten plaatsvinden is daarom een belangrijk gegeven

Omdat er nog geen landelijke normering voor hittestress bestaat, wordt door in het rapport Klimaatstresstest gemeente Boxtel geadviseerd om op gemeentelijk niveau de dialoog hierover te blijven voeren. Verwacht wordt dat het hanteren van onderstaande ontwerprichtlijnen hittestress gedeeltelijk kunnen beperken. De verwachte effecten hiervan zijn nog niet inzichtelijk gemaakt. De volgende ontwerprichtlijnen worden geadviseerd om hittestress tegen te gaan [Witteveen+Bos, 2019]:

- **Bomen**: uit onderzoek blijkt dat het toevoegen van bomen in de straat de meest verkoelende werking heeft op de luchttemperatuur lokaal en overdag. Het toevoegen van bomen in het straatbeeld kan zorgen voor een temperatuurdaling lokaal van gemiddeld 0,4 tot 1,6 °C.
- **Groen**: uit onderzoek blijkt dat groen een significant verkoelend effect heeft op de stadstemperatuur als deze minimaal 200 m² bedraagt. Uit onderzoek is ook naar voren gekomen dat het in vergelijking tot een groot stadspark wel beter is om meerdere kleine stadsparken aan te leggen. Hierdoor creëer je meerdere koelpunten in de gebouwde omgeving en kunnen meer mensen gebruik maken van de koelte.
- **Water**: over het algemeen bieden waterlichamen in de stad niet veel verkoeling doordat open water veel warmte absorbeert wat in de avond weer wordt afgegeven aan de omgeving. In het voorjaar geldt echter dat het water vaak nog koud is waardoor het relatief een verkoelend werking heeft. Naarmate de zomer vordert draagt het opgewarmde water echter vaak bij aan de opwarming van de stad.
- **Materiaalkeuze**: het type materiaal dat gebruikt wordt voor verharding en bebouwing heeft grote invloed op de hoeveelheid warmte die wordt vastgehouden in een wijk. De exacte invloed op hitte is afhankelijk van de albedo waarde van het gekozen materiaal. Deze albedo waarde drukt de hoeveelheid zonnestraling en warmte uit die door een oppervlak teruggekaatst wordt, uitgedrukt in een procentwaarde. Een materiaal met een lager albedo zoals een lichtere kleur steen of hout weerkaatst meer warmte en warmt de wijk minder op.
- **Daken**: groene daken worden veelal onterecht als zeer effectief tegen hittestress beschreven. Feit is dat vegetatie op maaiveldniveau de grootste invloed heeft op de luchttemperatuur en het effect van groene daken op de gevoelstemperatuur op straatniveau bijna verwaarloosbaar is. Echter geldt wel; hoe lager de bebouwing en daarmee het dak, hoe meer invloed een groen dak heeft op het verkoelen van het straatniveau. Daarnaast zijn groene daken heel effectief voor andere zaken. Zo zijn ze goed voor het koel houden van het klimaat binnenshuis, het bergen van hemelwater, de werking van zonnepanelen, het vangen van fijnstof en het bevorderen van de biodiversiteit in de gebouwde omgeving.

- **Wind**: wind heeft een positief effect op de gevoelstemperatuur in de zomer maar een negatief effect op de gevoelstemperaturen in de winter. Koude winterdagen hebben over het algemeen meer nadelige gevolgen doordat ze tot meer oversterfte leiden dan warme zomerdagen. Hierdoor is het niet altijd verstandig in de stad extra verkoelingsmaatregelen te nemen door middel van wind.
- **Antropogene warmte**: naast de gebouwde omgeving is de door de mens geproduceerde antropogene warmte van invloed op de luchttemperatuur die gevoeld wordt op straatniveau. De totale antropogene warmte wordt grotendeels bepaald door het aanwezige verkeer, elektriciteitsverbruik (met name airconditioners) en het aantal mensen in de ruimte.

De opbrengsten hiervan zijn nog niet voor alle ontwerprichtlijnen bekend. Ook is nog onzeker in hoeverre de ontwerprichtlijnen in de praktijk worden toegepast. Daarom wordt in de beoordeling van de autonome ontwikkeling enkel uitgegaan van het hebben van ontwerprichtlijnen.

Conclusie
Omdat de kans op hitte in stedelijk gebied verder zal toenemen en onvoldoende zicht is op de verwachte effecten van de ontwerprichtlijnen, wordt voor de autonome ontwikkeling kwaliteitsniveau ‘oranje’ toegekend, met een verslechtering ten opzichte van de huidige situatie.

Doorkijk 2040
De verwachting is dat de gevolgen van klimaatverandering (onder andere warmere zomers) na 2030 verder doorzetten. Het hitterisico in bebouwd gebied neemt dan niet af en kan afhankelijk van toekomstige beleidsinzet tot een verslechtering leiden ten opzichte van 2030.

5.3.3 Droogte

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Droogte	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Risico op droogtestress [KWR water, 2017] • Droogtegevoeligheid van de grondwaterafhankelijke natuur [KWR & FWE, 2021]
Beschikbare referentiewaarden	Expert judgement op basis van droogtestresskaart en de droogtegevoeligheid van grondwaterafhankelijke natuur [Klimaateffectatlas, 2022]
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Overal of bijna overal is op basis van de droogtestresskaart sprake van geen risico of een laag risico op droogtestress **en** er is amper sprake van een lage GLG bij grondwaterafhankelijke natuur
Oranje	Overal of bijna overal is op basis van de droogtestresskaart sprake van een gemiddeld risico op droogtestress **en** er is op een aantal locaties sprake van een lage GLG bij grondwaterafhankelijke natuur
Rood	Overal of bijna overal is op basis van de droogtestresskaart sprake van een hoog risico op droogtestress **en** er is op een aantal locaties sprake van een lage GLG bij grondwaterafhankelijke natuur

Huidige situatie

In de zomers zal Nederland vaker te maken krijgen met droogte [KNMI, 2011]. Zoet water wordt dan schaarser door zoute kwel en een grotere watervraag. Als in droogteperiodes veel grondwater wordt onttrokken kan droogtestress ontstaan. Droogtestress komt voor wanneer de bodem zover uitdroogt dat planten niet meer optimaal kunnen verdampen. Dit kan onder andere ontstaan door een neerslagtekort. Het kan met name voorkomen in bodems met een diepe grondwaterstand beneden het maaiveld en met een grove textuur, zoals grof zand. Op zware kleigrond kan ook droogtestress ontstaan. Droogtestress kan negatieve gevolgen hebben voor de gewasopbrengst in de landbouw, de natuur, bodemdaling en de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater. Droogte wordt beoordeeld aan de hand van de omvang van gebieden met droogtestress. Dit betreft gebieden buiten de bebouwde kom waar sprake is van grasland [KWR water, 2017].

Figuur 5-17 geeft het risico op droogtestress in de gemeente Boxtel weer. Met name in het Groene Woud bij de Heult (in het noorden van de gemeente Boxtel) en bij het natuurgebied Kampina (in het westen van de gemeente Boxtel) is een hoog risico op droogtestress. In het grootste deel van de gemeente Boxtel geldt een laag risico op droogtestress [KWR water, 2017]. In het onderzoek ‘Zonder water, geen later’ wordt geconcludeerd dat er een groter risico op droogtestress op de hoge zandgronden geldt dan eerder werd gedacht.

In Figuur 5-18 is de droogtegevoeligheid van de grondwaterafhankelijke natuur in Boxtel weergegeven. Deze vegetaties zijn afhankelijk van ondiep grondwater, waardoor er sneller schade kan ontstaan aan deze vegetatie in droge periodes. In paragraaf 5.4.3 (over grondwater) is de gemiddeld lage grondwaterstand (GLG) in de gemeente Boxtel weergegeven. Als je deze kaart naast onderstaande kaart legt valt het op dat bij het natuurgebied Kampina zeer droogtegevoelige natuur aanwezig is en dat de GLG in dit gebied laag is. Hier is in droge periodes dus kans op schade aan de natuur [KWR & FWE, 2021].

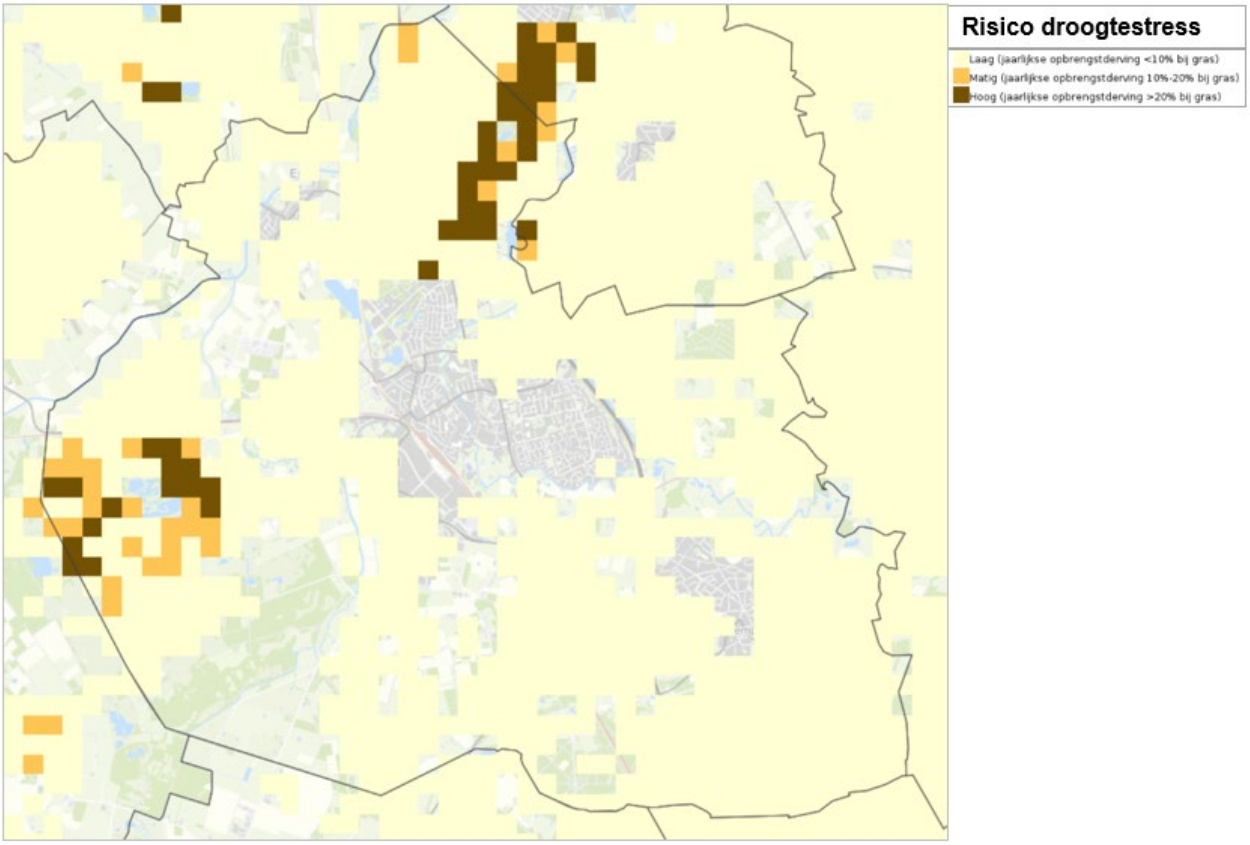

Figuur 5-17: Risico op droogtestress in de gemeente Boxtel [KWR water, 2017]

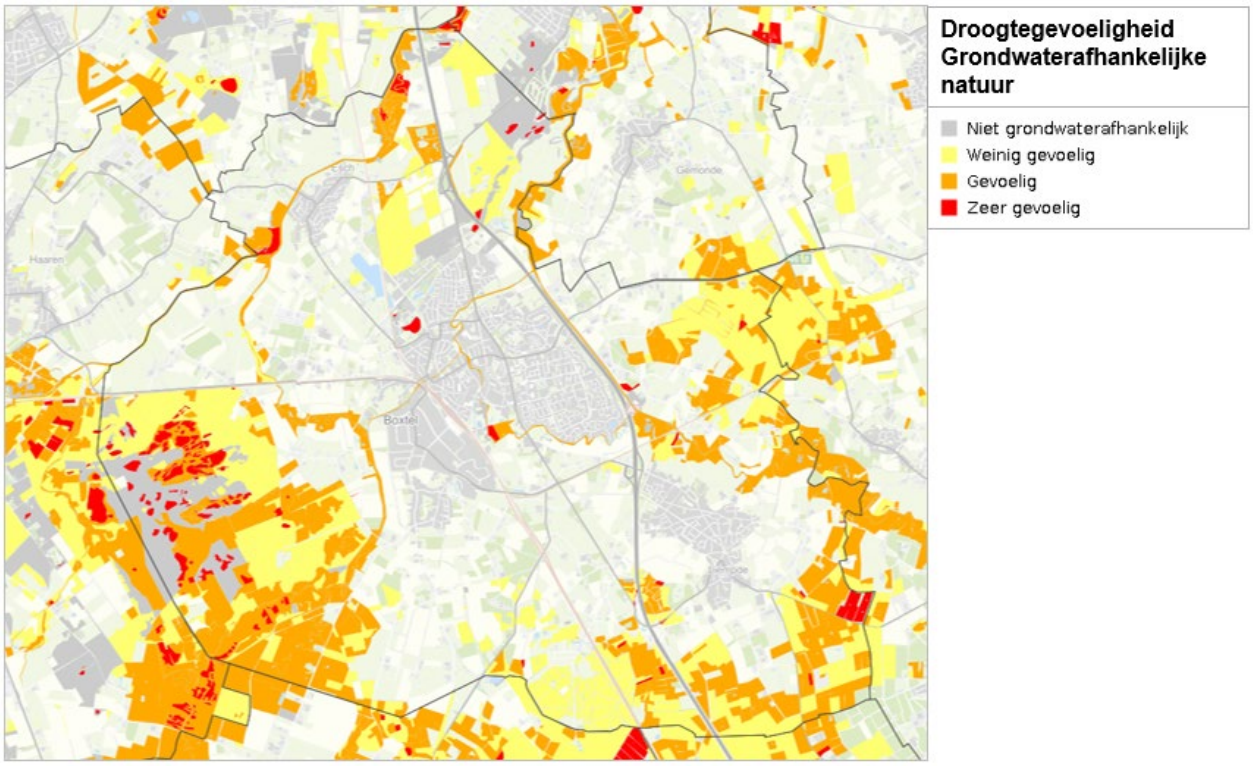

Figuur 5-18: Droogtegevoeligheid van grondwaterafhankelijke natuur in de gemeente Boxtel [KWR & FWE, 2021]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', omdat er op basis van de droogtestresskaart sprake is van een gemiddeld risico op droogtestress in het grootste deel van de gemeente Boxtel en er is op één locatie sprake van een lage GLG bij grondwaterafhankelijke natuur.

Autonome ontwikkeling
Autonoom worden de gevolgen van klimaatverandering steeds meer voelbaar. Droge periodes (met weinig neerslag) zullen doorgaans steeds langer en frequenter worden. Wanneer langdurige droogte optreedt bij droogtegevoelige grondwaterafhankelijke natuur dan veroorzaakt dit natuurschade. Soorten die afhankelijk zijn van ondiep grondwater zullen verdwijnen en droogteresistente soorten zullen hiervoor in de plaats gaan groeien.

Waterschap De Dommel heeft een nieuw waterbeheerprogramma voor de periode 2022-2027 opgesteld. Het programma Voldoende Water is één van de speerpunten van dit programma. In dit programma wordt aandacht besteed aan het tegengaan van droogtestress. Na de droogte van 2018 heeft het waterschap, samen met de omgeving, al een aantal waterconserverende maatregelen genomen. De uitdaging is om komende periode nog meer in te zetten op nieuwe en slimme oplossingen die goed zijn voor het kostbare grondwater en goed zijn voor landbouw, natuur, bedrijven en inwoners. Die oplossingen worden in drie richtingen (sporen) gezocht [Waterschap De Dommel, 2021]:

- **Spoor 1**: Meer water conserveren. De maatregelen binnen dit spoor zijn erop gericht om eind 2027 een trendbreuk te zien van verdroging in het grondgebied De Dommel.
- **Spoor 2**: Minder grondwater gebruiken. Binnen dit spoor wordt gestimuleerd om minder grondwater te gebruiken en om dus meer innovatieve en efficiënte systemen te gebruiken. Bovendien wordt er gestreefd naar meer inzicht en toezicht op grondwatergebruik. Zo wil het waterschap dat alle grondwater onttrekkers waar het waterschap bevoegd gezag voor is in 2027 een waterboekhouding hebben, waarin reductie van het grondwatergebruik en voeding van het grondwater opgenomen staat.
- **Spoor 3**: Slimmer en sneller sturen om de effecten van periodes met weinig water (droogte) te minimaliseren. Dit spoor staat onder andere in het teken van verbeterde risico-afwegingen, het doorontwikkelen van modellen die droogte moeten voorspellen en het delen van data met watergebruikers en partners.

In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2020-2024 is een van de speerpunten het klimaatbestendig maken van de gemeente Boxtel. Droogte speelt voor de gemeente hierbij ook een belangrijke rol. Via een grondwatermeetnet heeft de gemeente een vinger aan de pols met betrekking tot het ontwateringsniveau. Bij langdurige droogte kan het grondwater wegzakken, bij langdurig natte perioden kan het grondwaterpeil stijgen. Er zal altijd sprake zijn van een bepaalde mate van fluctuatie. Met name als gevolg van klimaatverandering of grote ingrepen in het gebied kan het fluctuatiepatroon veranderen en mogelijk structurele grondwater onder- of overlast ontstaan. Hier kunnen mensen last van ondervinden. In geval van structureel nadelige overlast komt de gemeente, mits dit doelmatig is, in actie. Daarnaast tracht te gemeente meer hemelwater in de bodem te brengen (vanuit haar zorgplicht) om reserves op te bouwen [Arcadis, 2019].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat er door het waterschap nog naar oplossingen gezocht wordt en er geen gemeentelijk beleid is voor de gemeente Boxtel.

Doorkijk 2040
Richting 2040 zullen lange droge periodes en de gevolgen van droogte verder toenemen. De mate van deze gevolgen zijn deels afhankelijk van toekomstige beleidsinvulling.

5.4 Bodem, water en ondergrond

5.4.1 Bodemkwaliteit

Het aspect bodemkwaliteit is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie

Preventie
In de Nederlandse milieuwetgeving is vastgelegd dat het voor bedrijven niet is toegestaan om activiteiten uit te voeren zonder dat daarvoor vooraf een milieuvergunning is verleend of een melding op grond van het Activiteitenbesluit is gedaan. Hierdoor behouden de bevoegde gezagen zicht op welke bedrijven er binnen hun grenzen welke activiteiten uitvoeren.

Grove hoofdregel is dat wanneer een bedrijf het milieu weinig tot aanzienlijk belast voldaan moet worden aan de algemene milieuregels (het Activiteitenbesluit). Deze gelden voor elk afzonderlijk bedrijf en een meldingsplicht geldt. Het overgrote deel van de bedrijven die in Nederland zijn gevestigd vallen onder deze meldingsplicht van het Activiteitenbesluit. Er kan gedacht worden aan geluidvoorschriften, bodem beschermende maatregelen, lozingseisen, emissie-eisen.

In Tabel 5-5 zijn het aantal meldingen en vergunningen van bedrijven binnen Boxtel in 2021 weergegeven. Er zijn 33 bedrijven die aan de meldingsplicht van het Activiteitenbesluit hebben voldaan.

Tabel 5-5: Aantal meldingen en vergunningen bedrijven in Boxtel 2021

Typen meldingen en vergunningen	Aantal 2016
Melding Activiteitenbesluit	40
Aanvragen Omgevingsvergunning Wabo milieu	7
Melding Besluit bodemkwaliteit of Besluit mobiel breken	46

Spoedlocaties
Bodemverontreiniging kan mogelijk gezondheidsrisico's veroorzaken, de exacte risico's van bodemverontreiniging hangen af van de mate van blootstelling aan de verontreiniging. Voor verontreinigingen die ontstaan zijn na 1 januari 1987 geldt dat de verontreiniging volledig weggenomen of ongedaan gemaakt moet worden. Bij een voorval waardoor er verontreiniging ontstaat moet de veroorzaker de bodem zo snel mogelijk saneren. Bij het achterblijven van (rest-)verontreinigingen na een sanering geldt een nazorgplicht.

De locaties met onaanvaardbare risico's bij het huidige gebruik, zijn in het bodemsaneringsbeleid gedefinieerd als spoedlocaties. Er wordt onderscheid gemaakt in drie soorten spoedlocaties. Bij humane spoedlocaties is er sprake van onaanvaardbare risico's voor de mens. Spoedlocaties verspreiding zijn locaties waarbij verontreinigingen zich verspreiden via het grondwater. Tenslotte zijn spoedlocaties ecologie locaties waarbij het ecosysteem wordt bedreigd [CLO, 2015]. In 2018 waren er drie spoedlocaties aanwezig in de gemeente Boxtel: Prins Hendrikstraat, Stationsstraat, Van Salmstraat. In 2018 was de sanering van de verontreiniging bij de Prins Hendrikstraat gestart, maar het risico was niet beheerst. In 2018 was ook gestart met het saneren van de verontreiniging aan de Van Salmstraat, het risico was beheerst. De verontreiniging aan de Stationsstraat was niet aangepakt [Provincie Noord-Brabant, 2018b].

Voormalige stortplaatsen

In Noord-Brabant zijn ongeveer 600 voormalige stortplaatsen met een gemiddelde grootte van 1,5 hectare. Deze stortplaatsen zijn de afgelopen jaren bijna allemaal meerdere malen onderzocht op milieu-hygiënische aspecten. De provincie zet zich in om voormalige stortplaatsen een nieuwe zinvolle bestemming te geven.

In Figuur 5-19 zijn de voormalige stortplaatsen in de gemeente Boxtel weergegeven. Binnen de gemeentegrenzen liggen 13 voormalige stortplaatsen. Bij deze voormalige stortplaatsen is de kans op bodemverontreiniging groot(er). Per locatie is terug te vinden wat de milieuhygiënische situatie is.

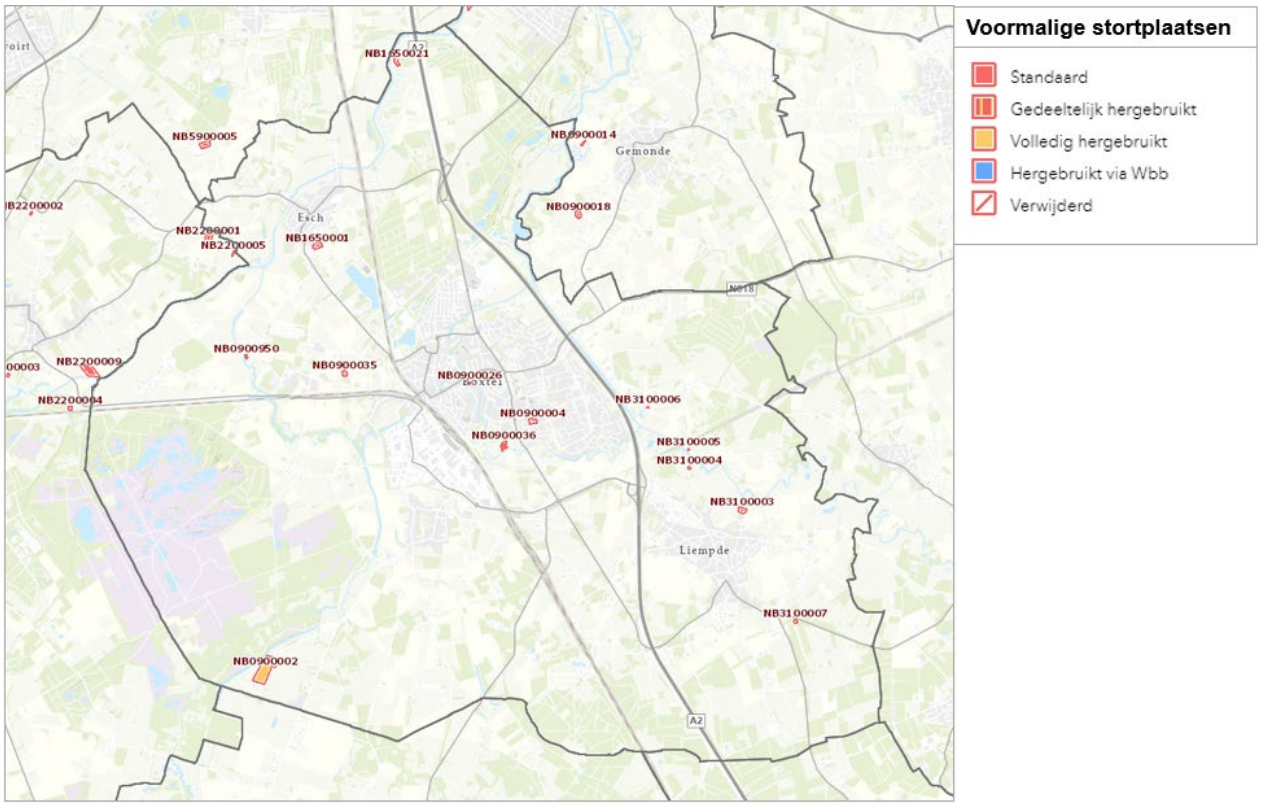

Figuur 5-19: Voormalige stortplaatsen in de gemeente Boxtel [Provincie Noord-Brabant, 2022e]

Autonome ontwikkeling

De Nota bodembeheer 2019-2024 is gericht op het huidige sectorale beleid (gericht op de chemische kwaliteit). Daarnaast is voorgesorteerd op de Omgevingswet, die zich richt op het duurzaam en efficiënt beheren en gebruiken van de bodem en ondergrond. Met genoemde Nota wordt hierop geanticipeerd. Maatschappelijke opgaven zoals klimaatadaptatie en de energietransitie vragen om ruimtelijke ingrepen, waarbij grondstromen ontstaan. Grondstromen die de Regio op een duurzame en efficiënte wijze wil hergebruiken. Doordat de deelnemende gemeenten de voorliggende Nota bodembeheer vaststellen en het beheergebied verruimen tot de Regio wordt hiervoor de basis gelegd.

Royal HaskoningDHV

5.4.2 Oppervlaktewater

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Oppervlaktewater	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Chemische toestand [Brabant in Zicht, 2021] • Ecologische toestand of potentieel oppervlaktewater [Brabant in Zicht, 2021]
Beschikbare referentiewaarden	De chemische en de ecologische toestand van wateren op basis van de KRW-doelstellingen voor 2027.
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De chemische en ecologische toestand van alle wateren voldoen aan de KRW-doelstellingen
Oranje	De chemische en/of ecologische toestand van de wateren voldoen deels aan de KRW-doelstellingen
Rood	De chemische en ecologische toestand van de wateren voldoen nergens aan de KRW-doelstellingen

Huidige situatie

Een goede oppervlaktewaterkwaliteit is belangrijk voor mens, natuur en bedrijvigheid. Industrie en landbouw stellen steeds hogere eisen aan de kwaliteit van het water. Het gaat dan om water waar niet te veel voedingsstoffen en geen vervuilende stoffen in zitten.

Om een goede oppervlaktewaterkwaliteit te realiseren en te borgen is de Kaderrichtlijn Water (KRW) opgesteld. De KRW is een Europese richtlijn die voorschrijft dat de waterkwaliteit van de Europese wateren vanaf 2015 aan bepaalde eisen moest voldoen. Daarnaast zijn er waterkwaliteitsdoelen geformuleerd. In 2027 moeten deze doelen gerealiseerd zijn.

Het doel van KRW is om chemisch schoon en ecologisch gezond water te realiseren. De chemische en ecologische toestand wordt op basis van verschillende parameters (stoffen) bepaald. De chemische toestand van het oppervlaktewater wordt in de KRW-beoordeling bepaald door de aanwezigheid van 53 stoffen of groepen van stoffen. Een onvoldoende kwaliteit wordt meestal veroorzaakt doordat één of twee stoffen niet aan de norm voldoen. De ecologische toestand laat zien in hoeverre een waterlichaam een goed leefklimaat biedt voor planten en dieren. De ecologische toestand (en het potentieel) wordt beoordeeld op basis van vier biologische kwaliteitselementen en een aantal biologische ondersteunende parameters. De ecologische toestand wordt per parameter gerapporteerd in klassen: goed, matig, ontoereikend en slecht. Een parameter in de klasse “goed” voldoet aan de KRW-doelstelling voor die parameter [Rijksoverheid 2017].

In Tabel 5-6 is de chemische en ecologische toestand van vier KRW-waterlichamen weergegeven in en rondom de gemeente Boxtel. Het gaat om de Essche Stroom, de Broekleij, de Midden- en Beneden Dommel en de Groote waterloop. Zoals te zien in onderstaande tabel is de chemische toestand van de Midden- en Benenden Dommel niet van voldoende kwaliteit volgens de KRW-doelstelling. De andere drie wateren voldoen wel. Daarnaast is de ecologische toestand in de Essche Stroom ontoereikend. In de andere drie wateren is de ecologische toestand matig. Allen voldoen daarmee niet aan de KRW-doelstelling.

Tabel 5-6: Chemische en ecologische toestand van waterlichamen in en rondom de gemeente Boxtel volgens de KRW-doelstellingen [Brabant in Zicht, 2021]

#	Water	Chemische toestand	Ecologische toestand of potentieel
1	Essche Stroom	Voldoet	Ontoereikend
2	Broekleij	Voldoet	Matig
3	Midden- en Beneden Dommel	Voldoet niet	Matig
4	Groote waterloop	Voldoet	Matig

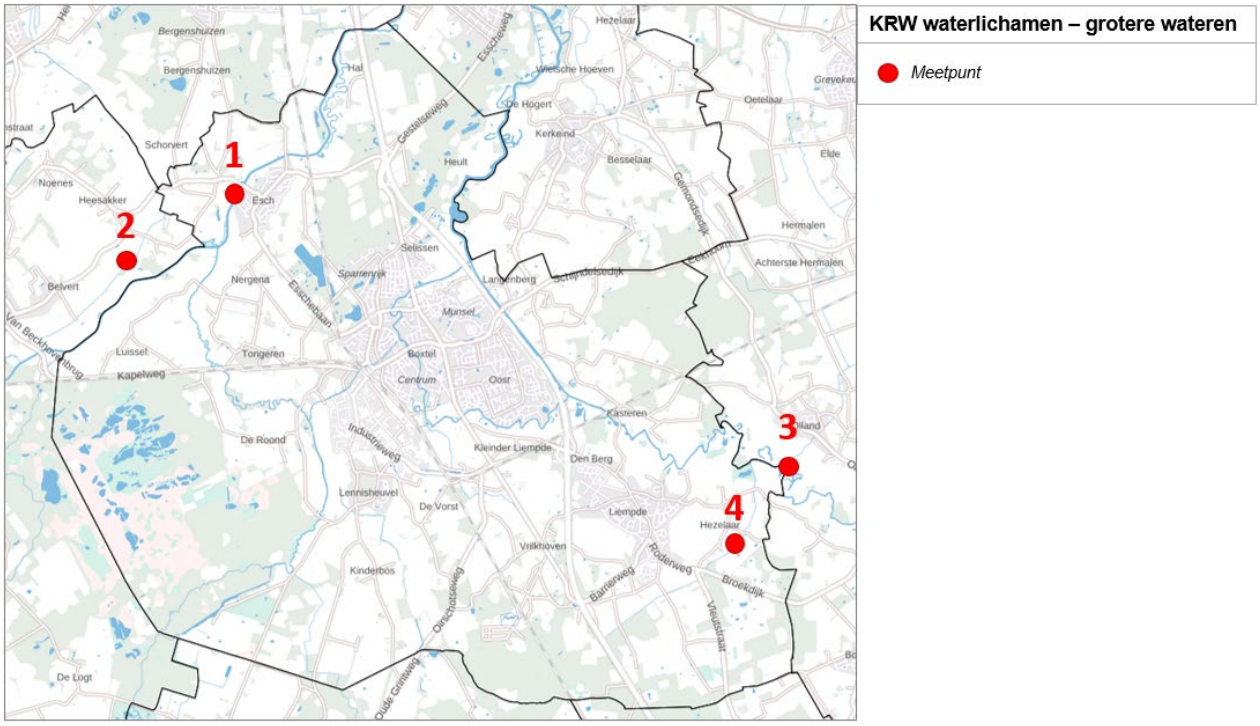

Figuur 5-20: Meetpunten van de KRW-waterlichamen in en rondom de gemeente Boxtel

De temperatuur van oppervlaktewater is bepalend voor de kwaliteit en ecologische toestand van het water. Wanneer de temperatuur boven de 20°C uitkomt daalt de oplosbaarheid van zuurstof in water, neemt de consumptie van zuurstof in het water toe en groeit blauwalg veel beter. Ook groeien in opgewarmd water ziekteverwekkers beter en verspreiden ziekten sneller in warm water. De grens van 20°C is daarmee een ‘tipping point’ voor waterkwaliteit van oppervlaktewater.

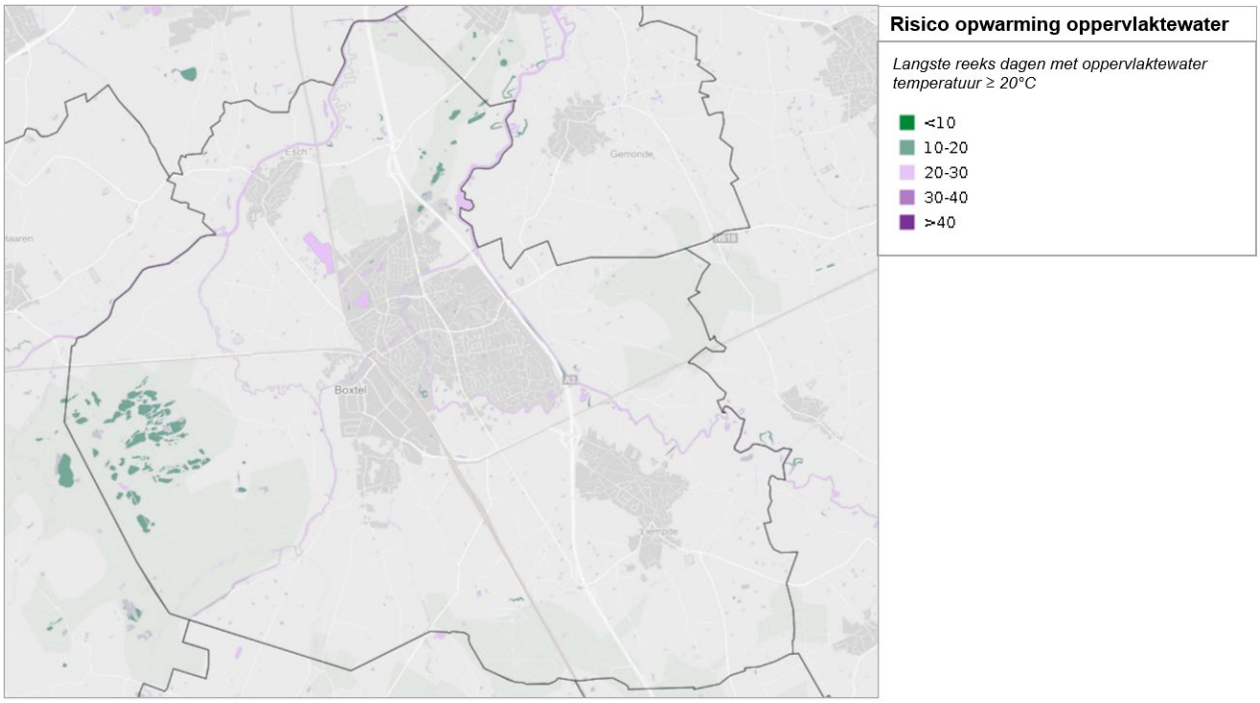

Figuur 5-21: Langste reeks dagen met oppervlaktewater temperatuur >20 graden Celsius [Klimaateffectatlas, 2022]

In Figuur 5-21 is het risico op opwarming van het oppervlaktewater weergegeven. Voor elk jaar is de maximale lengte (in dagen) van periodes bepaald waarin de watertemperatuur zonder onderbreking hoger is dan 20°C. De gemiddelde maximale periode is weergegeven op de kaart. Bij de Kampinase Heide is amper sprake van opwarming van oppervlaktewater. In de andere waterlichamen in Boxtel is sprake van een reeks van 20-30 dagen waarin de temperatuur van het oppervlaktewater boven de 20 graden Celsius is. In deze wateren is de kans dus groter dan de waterkwaliteit slecht(er) is.

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', omdat in een groot deel van de waterlichamen de chemische toestand voldoet aan de KRW-doelstellingen. De ecologische toestand voldoet nergens aan de KRW-doelstellingen.

Autonome ontwikkeling
Via monitoring probeert de provincie Noord-Brabant het rijksbeleid voor stoffen in grond- en oppervlaktewater (het KRW) te evalueren om zo te kijken of het leidt tot de gewenste waterkwaliteitsverbetering. Echter, autonome ontwikkelingen zoals klimaatverandering (bodemdaling en lange periodes van droogte) kunnen ook grote negatieve invloed hebben op de kwantiteit en kwaliteit van het oppervlaktewater.

Naast de provincie is ook het waterschap voornemens om de oppervlaktewaterkwaliteit te verbeteren. Het Waterschap de Dommel geeft vorm aan het programma Schoon Water langs drie sporen:

- *Verbeteren van de ecologische waterkwaliteit in waterlichamen:*
  In 2027 heeft het waterschap KRW-maatregelen genomen voor verbetering van de waterkwaliteit en ecologie in de waterlichamen en het grondwater. Onderdeel hiervan in het aanpakken van overstorten.
- *Verbeteren van de waterkwaliteit en nuttig inzetten van effluent (gezuiverd afvalwater):*
  De waterkwaliteit van het effluent wordt verder verbeterd door een verdergaande zuivering. Benedenstrooms wordt het effluent hergebruikt (een pilot) en bovenstrooms wordt het gebruikt als belangrijke voeding voor de beken.
- *Doelen stellen voor en acties richten op overige wateren:*
  Verbeteren van de waterkwaliteit van de overige wateren door doelen te stellen binnen de gebiedsgerichte aanpak en samen met partners acties hierop richten.

Autonoom neemt het risico op opwarming van het oppervlaktewater toe, door klimaatverandering. De waterlichamen, die in de huidige situatie een reeks van 20-30 dagen kennen waarin de temperatuur van het oppervlaktewater boven de 20 graden Celsius is, zullen in 2050 (2050 Hoog) een reeks van 30-40 dagen te verduren krijgen [Klimaateffectatlas, 2022]. Hiermee is de kans aanwezig dat de waterkwaliteit autonoom verslechterd.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', gelijk aan de huidige situatie. Het waterschap is voornemens om de (ecologische) waterkwaliteit te verbeteren, maar het is nog onduidelijk welke maatregelen ze precies willen nemen. Tegelijkertijd vindt er autonoom een opwarming van oppervlaktewater plaats waardoor de waterkwaliteit mogelijk afneemt.

Doorkijk 2040
Of er in de toekomst (na 2030) sprake is van een kering van de trend richting een verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit is afhankelijk van het dan vigerend beleid.

5.4.3 Grondwater

Het aspect grondwater is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie

Grondwaterstanden

Grondwater is het water dat zich in de grond bevindt. De hoogte van het grondwater wordt de grondwaterstand genoemd. Als de grondwaterstand niet optimaal is kan er sprake zijn van grondwateroverlast of grondwateronderlast. Bij grondwateroverlast ligt de grondwaterstand te hoog, dit kan leiden tot overlast en schade in de vorm van natte kelders en kruipruimten. Overlast kan veroorzaakt worden door een natuurlijke oorzaak zoals extreme neerslag of de samenstelling van de bodem. Bij grondwateronderlast is er sprake van een te lage grondwaterstand. Dit heeft gevolgen voor onder andere funderingen van huizen gebouwen en leiden tot bijvoorbeeld paalrot en verzakkingen van huizen en gebouwen.

Een grondwaterstand tussen de 0,6 meter en 1,5 meter onder het maaiveld kan als een optimum gezien worden in het bebouwde gebied. Boven de 0,6 meter is er verhoogd risico op het onderlopen van kelders of kruipruimtes, onder de 1,5 meter is er risico op het droogvallen van paalfunderingen.

De grondwaterstanden worden weergeven in Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand (GHG) en de Gemiddelde Laagste Grondwaterstand (GLG). De grondwaterstanden (GHG en GLG) in de gemeente Boxtel zijn weergeven in Figuur 5-22 en Figuur 5-23.

Uit Figuur 5-22 kan afgeleid worden dat de GHG langs rivieren en in het zuiden van de gemeente Boxtel tussen de 0,2 en 0,8 meter ten opzichte van maaiveld (m-mv) ligt. Hier liggen natuurgebieden De Mortelen en Scheeken (hart van het Nationaal Landschap het Groene Woud). Van oorsprong is dit een moerasachtig gebied. De Mortelen en Scheeken liggen laag en in de bodem is een leemlaag aanwezig die ervoor zorgt dat het water niet wegsijpelt, maar aan de oppervlakte blijft. In de gebouwde omgeving is de GHG lager, namelijk tussen de 1 m-mv en dieper dan 2 m-mv. Dit is het gevolg van de zandige ondergrond in Boxtel, waardoor water snel en diep in de grond kan zakken.

Uit Figuur 5-23 kan afgeleid worden dat de GLG voor een groot deel van Boxtel tussen de 1 m-mv en 1,5 m-mv ligt. In de gebouwde omgeving is de GLG voornamelijk dieper dan 2 m-mv is.

Grondwaterkwaliteit door kwel

Uittreden van grondwater heet kwel. Kwel beperkt zich doorgaans tot diepe polders en de lage randen van heuvels, duinen en plateaus. Het stroomt daar naartoe vanuit hoger gelegen gebieden, waar water in de grond infiltreert. Hoogteverschillen en de bodemopbouw zorgen voor een wisselwerking tussen kwel en infiltratie. Door menselijk ingrijpen kan de ‘flux’ tussen kwel en infiltratie veranderen, bijvoorbeeld door grondwaterwinningen. Binnen de gemeente Boxtel zijn geen drinkwaterwingebieden of grondwaterbeschermingsgebieden aanwezig. Wel zijn er twee boringsvrije zones aanwezig langs de randen van de gemeente, zie Figuur 5-24.

Kwel kan nadelig zijn voor de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater, bijvoorbeeld door zout en nutriënten. Kwel kan ook van zeer goede kwaliteit zijn, zoals het water dat aan de rand van de Veluwe uittreedt. Als zoute kwel via de bodem verplaatst is er sprake van verzilting. Verzilting is in Boxtel niet aan de orde. Wel is er langs rivieren in Boxtel sprake van kwel (zie Figuur 5-25).

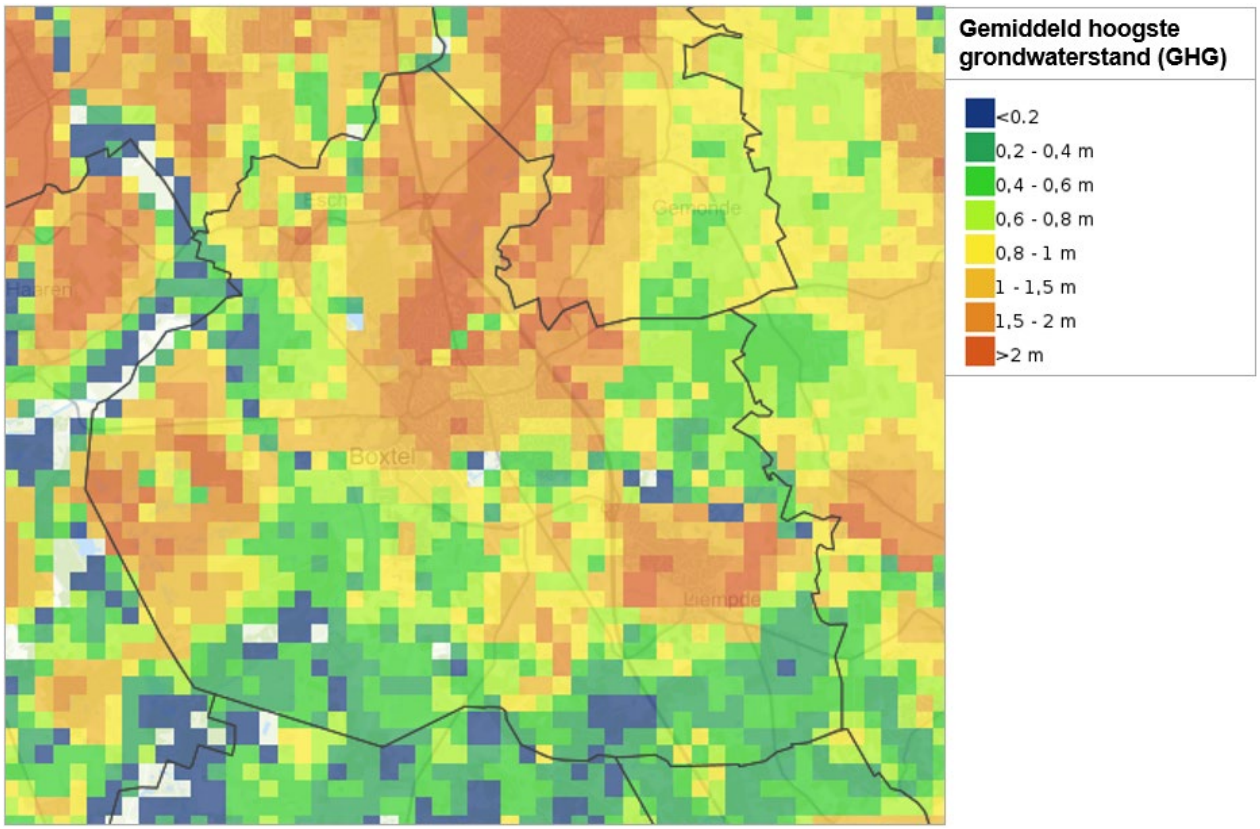

Figuur 5-22: Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand in de gemeente Boxtel [Klimaateffectatlas, 2022]

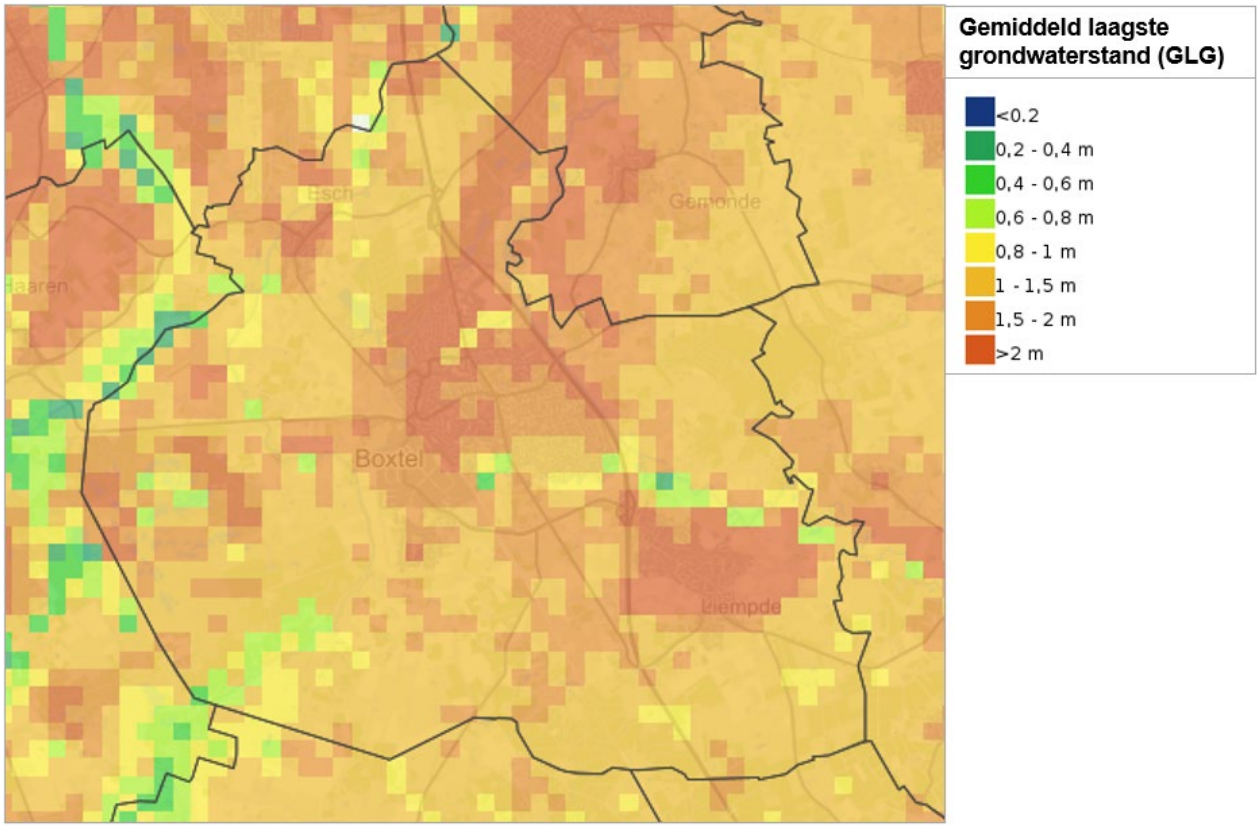

Figuur 5-23: Gemiddeld Laagste Grondwaterstand in de gemeente Boxtel [Klimaateffectatlas, 2022]

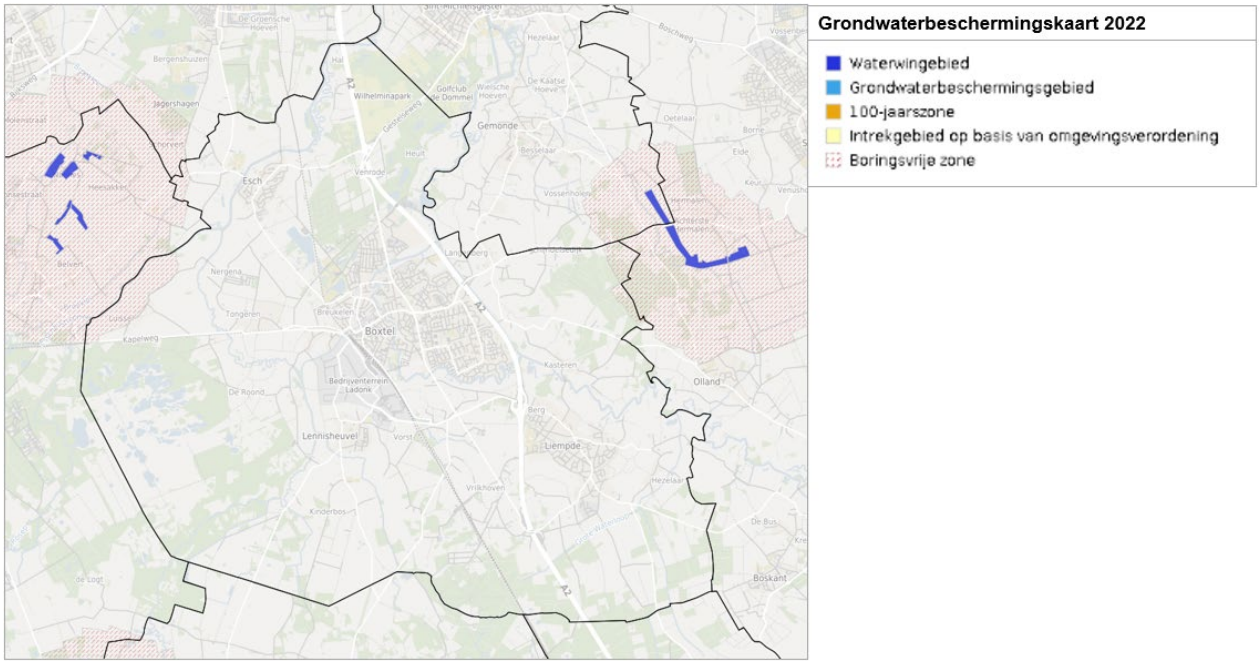

Figuur 5-24: Grondwaterbeschermingskaart 2022 [Atlas Leefomgeving, 2022]

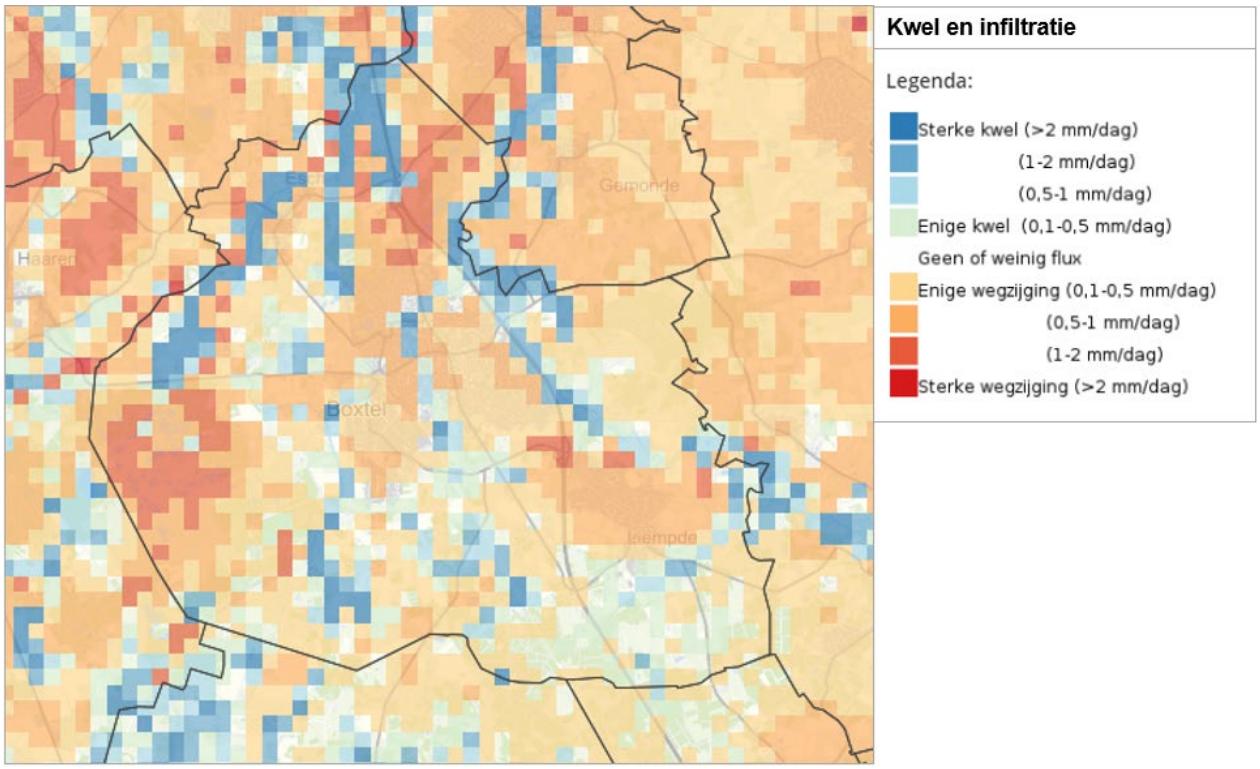

Figuur 5-25: Kwel en infiltratie in de gemeente Boxtel [Klimaateffectatlas, 2022]

Autonome ontwikkeling

Grondwaterstanden

De verwachting is dat als gevolg van klimaatverandering er meer extreme neerslag zal vallen gedurende de winters en er een groter watertekort ontstaat gedurende droge en warme zomers. Klimaatverandering heeft daarom effect op de grondwaterstand. Figuur 5-26 en Figuur 5-27 laten de verandering in GHG en GLG zien in 2050 met een hoog klimaatscenario. Aannemelijk is dat de verandering die in deze figuren waarneembaar is ook in 2030 merkbaar zal zijn, in een minder mate dan in 2050.

Voor de GHG in Boxtel (Figuur 5-26) kan geconcludeerd worden dat als gevolg van klimaatverandering de grondwaterstand met name licht zal stijgen in natuurgebieden, waar de grondwaterstand in de huidige situatie op sommige plekken al hoog is. En in delen van de gebouwde omgeving, waar de grondwaterstand laag is. In combinatie met extreme regenbuien kan dit zorgen voor (tijdelijke) wateroverlast. De GLG zal in delen van het buitengebied verder dalen (Figuur 5-27). Dit kan verdroging tot gevolg hebben, dat impact kan hebben op natuur en landbouw.

Bij matig droogteresistente natuur is een hogere grondwaterstand belangrijk voor de instandhouding van de aanwezige natuur. Autonome daling van de grondwaterstand kan hier dus schade aan de natuur aanrichten. In Figuur 6-9 in paragraaf 6.1.2 Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones is weergegeven welke natuurgebieden droogtegevoelig en grondwaterafhankelijk zijn (attentiezone waterhuishouding). Zoals weergegeven in Figuur 5-27 daalt de GLG in deze gebieden waar droogtegevoelige natuur aanwezig is. Dit kan impact hebben op de aanwezige natuur(waarden).

Grondwaterkwaliteit door kwel

Ten opzichte van de huidige situatie neemt kwel autonoom enigszins toe op de locaties waar al sprake is van kwel.

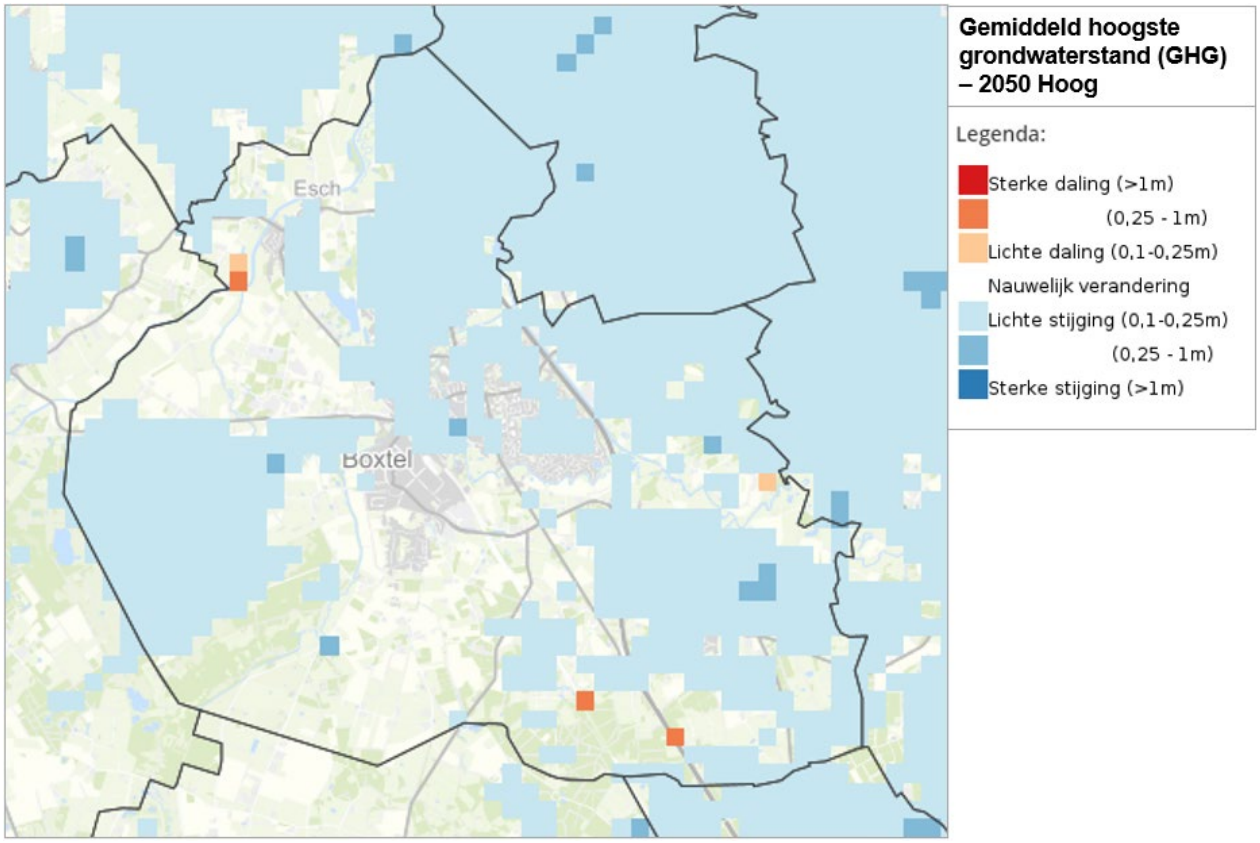

Figuur 5-26: Verandering in de Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand (GHG) tot 2050 in Boxtel [Klimaateffectatlas, 2022]

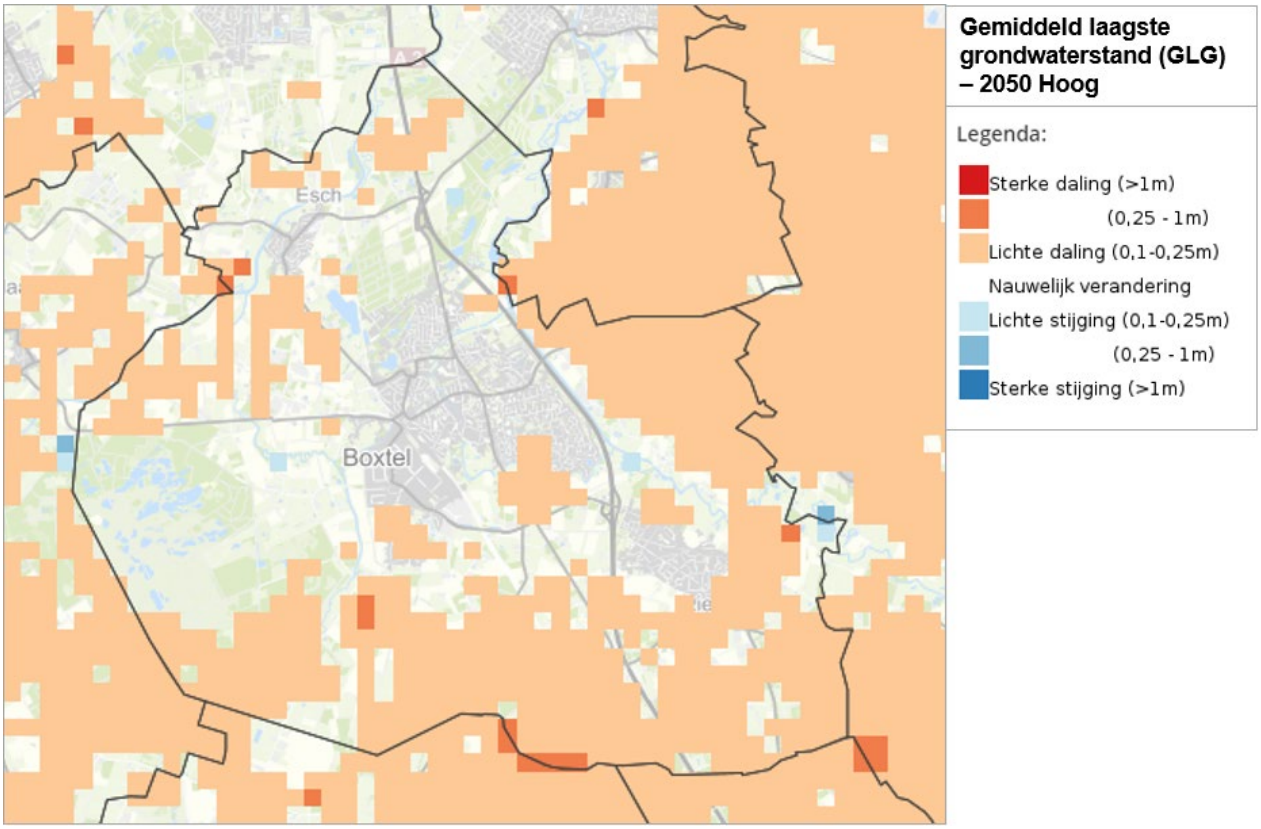

Figuur 5-27: Verandering in de Gemiddelde Laagste Grondwaterstand (GHG) tot 2050 in Boxtel [Klimaateffectatlas, 2022]

6 Thema ‘aangenaam leven’

In onderstaande tabel is een samenvatting van de beoordelingen van de huidige situatie en autonome ontwikkelingen van de aspecten binnen het thema ‘aangenaam leven’.

Subthema	Aspect	Kwaliteitsniveau	
		Huidige situatie	Autonome ontwikkeling
Natuur	Beschermde natuur (Natura 2000)		↗
	Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	
	Biodiversiteit		=
	Groene leefomgeving		=
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	
Veiligheid	Omgevingsveiligheid		↘
	Verkeersveiligheid		=
	Sociale veiligheid		=
Milieu	Geurhinder		=
	Geluidhinder		↗
	Luchtkwaliteit		↗
Gezondheid	Beweegvriendelijke leefomgeving		↘
Wonen en voorzieningen	Passend woningaanbod		↘
	Passend voorzieningenaanbod		↘

6.1 Natuur

6.1.1 Beschermde natuur (Natura 2000)

Beschermde natuur (Natura 2000)	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000 [Provincie Noord-Brabant, 2016a; 2016b; 2016c] • Mate van overschrijding van de kritische depositiewaarde (KDW) stikstof Natura 2000 [Provincie Noord-Brabant, 2017a; 2017b; 2017c]
Beschikbare referentiewaarden	Expert judgement op basis van het behalen van de Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen en de overschrijding van de kritische depositiewaarde stikstof
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De instandhoudingsdoelstellingen bevinden allen zich in een gunstige staat van instandhouding en er is in geen van de gebieden sprake van een overschrijding van de kritische depositiewaarde van stikstof.
Oranje	De instandhoudingsdoelstellingen bevinden zich deels in een gunstige staat van instandhouding en er is in één of twee van de gebieden sprake van een overschrijding van de kritische depositiewaarde van stikstof.
Rood	Geen enkele instandhoudingsdoelstelling bevindt zich in een gunstige staat van instandhouding en in alle gebieden is sprake van een overschrijding van de kritische depositiewaarde van stikstof.

Huidige situatie
Natura 2000 is het samenhangende netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie, bestaande uit Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden. De Europese afspraken zijn in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming biedt de juridische basis voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden en stelt de kaders voor de beoordeling van activiteiten die (mogelijk) negatieve effecten hebben op de in voornoemde gebieden geformuleerde instandhoudings-doelstellingen.

In zogenoemde aanwijzingsbesluiten is de bescherming van de Natura 2000-gebieden juridisch vastgelegd. In een aanwijzingsbesluit wordt onder meer vermeld voor welke soorten en/of habitattypen het gebied van belang is en welke doelen per soort of habitattype worden nagestreefd ('instandhoudingsdoelstellingen'). De instandhoudingsdoelstellingen vormen de specifieke doelstellingen die in een gebied gelden en zijn gericht op het in gunstige staat van instandhouding brengen of houden van habitattypen en soorten.

Natura 2000-gebieden zijn in beheer bij de provincies, die beheerplannen opstellen voor de Natura 2000-gebieden binnen hun grondgebied. In de beheerplannen wordt aangegeven op welke wijze, waar, wanneer de 'instandhoudingsdoelstellingen' gehaald gaan worden. Vaak zijn er voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen zowel interne als externe maatregelen nodig. Beheerplannen zijn tevens het uitgangspunt en toetsingskader voor handhaving en vergunningverlening.

Ontwikkelingen in Boxtel kunnen van invloed zijn op de kwaliteit van nabijgelegen Natura 2000-gebieden, bijvoorbeeld vanwege uitstoot van stikstof dat neer kan slaan in Natura 2000-gebieden of de onttrekking van water die tot verstoring (verdroging) binnen het Natura 2000-gebied kan leiden. Daarom worden in dit hoofdstuk de Natura 2000-gebieden binnen een straal van 10 kilometer van de gemeentegrens van Boxtel uitgelicht.

In de gemeente Boxtel ligt Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen. Binnen een straal van 10 kilometer rondom Boxtel liggen nog twee Natura 2000-gebieden. Dit zijn de gebieden Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek. Al deze drie gebieden zijn aangewezen als Habitatrichtlijn. Een deel van het gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen is aangewezen

onder Habitat- en Vogelrichtlijn. De ligging van de Natura 2000-gebieden rondom Boxtel is weergeven in Figuur 6-1.

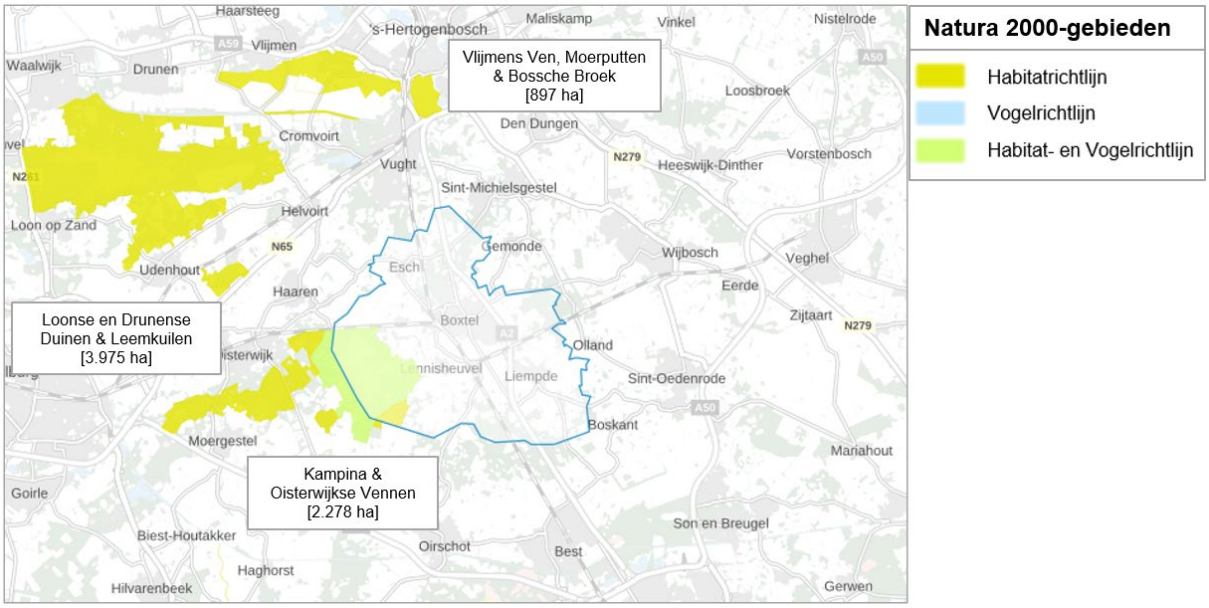

Figuur 6-1: Ligging van natura 2000-gebieden binnen en straal van 10 kilometer rondom de gemeente Boxtel (blauw omlijnd) [Atlas van de leefomgeving, 2022]

Kampina & Oisterwijkse Vennen

Algemeen

Kampina & Oisterwijkse Vennen is een 2.278 hectare groot gebied dat ten zuidoosten van de gemeente Boxtel ligt. Het gebied ligt voor een groot deel binnen de gemeente Boxtel. Het gebied bestaat uit twee deelgebieden, namelijk Kampina en de Oisterwijkse vennen en bossen.

Status N2000

Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen heeft twee verschillende statussen. Een deel van het gebied is aangewezen volgens de habitat- en vogelrichtlijn en een deel is aangewezen volgens de habitatrichtlijn. Er zijn zowel habitattypen, habitatrichtlijnsoorten, broedvogels als niet-broedvogels aanwezig in dit gebied. Welke specifiek aanwezig zijn, is te zien in onderstaande tabel.

Figuur 6-2: In het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen voorkomende habitattypen, habitatrichtlijnsoorten, broedvogels en niet-broedvogels [Natura 2000, 2022a]

Habitattypen	Habitatrichtlijnsoorten	Broedvogels	Niet broedvogels
H2310 Stuifzandheiden met struikhei **H2330 Zandverstuivingen** **H3110 Zeer zwakgebufferde vennen** **H3130 Zwakgebufferde vennen** **H3160 Zure vennen** **H4010A Vochtige heiden** **H4030 Droge heiden** **H6410 Blauwgraslanden** **H7110B* Actieve hoogvenen** **H7150 Pioniersvegetaties en snavelbiezen** **H7210* Galigaanmoerassen** **H9120 Beuken-eikenbossen met hulst** **H9190 Oude eikenbossen** **H91D0* Hoogveenbossen** **H91E0C* - Vochtige alluviale bossen**	H1042 Gevlechte witsnuitlibel H1082 Gestreepte waterroofkever H1149 Kleine modderkruiper H1163 Rivierdonderpad H1166 Kamsalamander H1831 Drijvende waterweegbree	A004 Dodaars A276 Roodborsttapuit	A701 Taigarietgans

Gevoeligheid
In en rondom het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen kunnen activiteiten plaatsvinden die de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied beïnvloeden. Dit worden storingsfactoren genoemd. Kampina & Oisterwijkse Vennen is gevoelig voor verzuring van de bodem of het water, vermesting door stikstof of fosfaat, verdroging door verandering van de grondwaterstand, verandering van de stroomsnelheid, overstromingsfrequentie en/of de dynamiek substraat, geluid, licht, trillingen, optische verstoring door mensen of voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem, mechanische effecten (betreding, golfslag en luchtwervelingen) en de verandering van soortensamenstelling [Provincie Noord-Brabant, 2016a].

Staat van instandhouding
De staat van instandhouding wordt gemeten met instandhoudingsdoelstellingen. Dit zijn de doelen die in het Natura 2000-gebied moeten worden bereikt. Het uiteindelijke doel is een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau om het voortbestaan van de soort of habitat te garanderen in de toekomst. De staat van instandhouding in het N2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen is voor meerdere in het gebied aanwezige habitattypen, -soorten en vogels stabiel. Toch staan er ook enkele habitattypen, -soorten en vogels onder druk en zijn ze kwetsbaar. Er is op dit moment nog geen sprake van een gunstige staat van instandhouding.

Kernopgaven
Kernopgaven zijn specifieke opgaven die er zijn voor habitattypen, -soorten en vogels in een Natura 2000-gebied gerelateerd aan de instandhoudingsdoelstellingen. Voor Kampina & Oisterwijkse Vennen zijn zes kernopgaven geformuleerd. Voor vijf van de zes kernopgaven geldt ook een wateropgave. Dit houdt in dat het huidige watersysteem onvoldoende geschikt is voor de habitattypen en -soorten die onder de kernopgave vallen. Om de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken zijn optimale watercondities nodig. Hiervoor is geen ‘sense of urgency’ vastgelegd. Dit wordt afgegeven als er binnen 10 jaar mogelijk een onherstelbare situatie ontstaat.

<u>Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen</u>
Algemeen
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is een 3.975 hectare groot gebied dat ten noordwesten van de gemeente Boxtel ligt. Het in het gebied aanwezige dekzand is door de jaren heen begroeid geraakt met bos, maar door het kappen van de bossen is het zand gaan stuiven en zijn de huidige Loonse en Drunense duinen ontstaan. Rondom deze duinen zijn er naald- en eikenbossen.

Status N2000
Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is aangewezen volgens de habitatrichtlijn. Er zijn zowel habitattypen als habitatrichtlijnsoorten aanwezig in dit gebied. Welke typen en soorten specifiek aanwezig zijn, is te zien in onderstaande tabel.

Figuur 6-3: In het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen voorkomende habitattypen en habitatrichtlijnsoorten [Natura 2000, 2022b]

Habitattypen	Habitatrichtlijnsoorten
H2310 Stuifzandheiden met struikhei **H2330 Zandverstuivingen** **H3130 Zwakgebufferde vennen** **H4030 Droge heiden** **H6410 Blauwgraslanden** **H9120 Beuken-eikenbossen met hulst** **H9160A Eiken-haakbeukenbossen** **H9190 Oude eikenbossen** **H91E0C* - Vochtige alluviale bossen**	H1166 Kamsalamander H1831 Drijvende waterweegbree

Gevoeligheid
In en rondom het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen kunnen activiteiten plaatsvinden die de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied beïnvloeden. Dit worden storingsfactoren genoemd. Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is gevoelig voor verzuring van de bodem of het water, vermesting door stikstof of fosfaat, verontreiniging, geluid, optische verstoring door mensen of voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem, mechanische effecten (betreding, golfslag en luchtwervelingen) en de verandering van soortensamenstelling [Provincie Noord-Brabant, 2016b].

Staat van instandhouding
De staat van instandhouding wordt gemeten met instandhoudingsdoelstellingen. Dit zijn de doelen die in het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen moeten worden bereikt. Het uiteindelijke doel is een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau om het voortbestaan van de soort of habitat te garanderen in de toekomst. De staat van instandhouding in het N2000-gebied is voor het gros van de in het gebied aanwezige habitattypen en -soorten stabiel. Toch staan er ook enkele habitattypen en -soorten onder druk en zijn ze kwetsbaar. Er is op dit moment nog geen sprake van een gunstige staat van instandhouding.

Kernopgaven
Kernopgaven zijn specifieke opgaven die er zijn voor habitattypen, -soorten en vogels in een Natura 2000-gebied gerelateerd aan de instandhoudingsdoelstellingen. Voor Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen zijn twee kernopgaven geformuleerd.

<u>Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek</u>
Algemeen
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek is een 897 hectare groot gebied dat ten noorden van de gemeente Boxtel ligt. Het gebied bestaat uit drie deelgebieden, namelijk Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek. Het Vlijmens Ven is een kwelgebied, de Moerputten is een natuurreservaat waar elzenbroekbos en blauwgrasland aanwezig is en het Bossche Broek is een gebied met een moerassig karakter waar blauwgraslanden aanwezig zijn.

Status N2000
Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek heeft is aangewezen volgens de habitatrichtlijn. Er zijn zowel habitattypen als habitatrichtlijnsoorten aanwezig in dit gebied, welke specifiek aanwezig zijn, is te zien in onderstaande tabel.

Figuur 6-4: In het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek voorkomende habitattypen en habitatrichtlijnsoorten [Natura 2000, 2022c]

Habitattypen	Habitatrichtlijnsoorten
H3140 Kranswierwateren **H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruid** **H6230* Heischale graslanden** **H6410 Blauwgraslanden** **H6430A Ruigten en zomen** **H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden** **H7140A Overgangs- en trilvenen**	H1059 Pimpernelblauwtje H1061 Donker pimpernelblauwtje H1134 Bittervoorn H1145 Grote modderkruiper H1149 Kleine modderkruiper H1166 Kamsalamander H1831 Drijvende waterweegbree

Gevoeligheid
In en rondom het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek kunnen activiteiten plaatsvinden die de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied beïnvloeden. Dit worden storingsfactoren genoemd. Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek is gevoelig voor verzuring van de bodem of het water, vermesting door stikstof of fosfaat, verdroging door veranderende grondwaterstand, optische verstoring door mensen of voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem en mechanische effecten (betreding, golfslag en luchtwervelingen) [Provincie Noord-Brabant, 2016c].

Staat van instandhouding
De staat van instandhouding wordt gemeten met instandhoudingsdoelstellingen. Dit zijn de doelen die in het Natura 2000-gebied moeten worden bereikt. Het uiteindelijke doel is een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau om het voortbestaan van de soort of habitat te garanderen in de toekomst. De staat van instandhouding in het N2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek is voor meerdere in het gebied aanwezige habitattypen en -soorten stabiel. Toch staan er ook enkele habitattypen en -soorten onder druk en zijn ze kwetsbaar. Er is op dit moment nog geen sprake van een gunstige staat van instandhouding.

Kernopgaven
Kernopgaven zijn specifieke opgaven die er zijn voor habitattypen, -soorten en vogels in een Natura 2000-gebied gerelateerd aan de instandhoudingsdoelstellingen. Voor Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek zijn drie kernopgaven geformuleerd. Voor twee van de drie kernopgaven geldt ook een waterovergave. Dit houdt in dat het huidige watersysteem onvoldoende geschikt is voor de habitattypen en -soorten die onder de kernopgave vallen. Om de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken zijn optimale watercondities nodig. Hiervoor is geen ‘sense of urgency’ vastgelegd. Dit wordt afgegeven als er binnen 10 jaar mogelijk een onherstelbare situatie ontstaat.

<u>Stikstofdepositie</u>
In de Natura 2000-gebieden Kampina & Oisterwijkse Vennen, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek zijn stikstofgevoelige habitattypen aanwezig. Deze gebieden zijn onderdeel van de partiele herziening Programma Aanpak Stikstof 2015-2021. Doel hiervan is om de achteruitgang in natuurkwaliteit van deze gebieden als gevolg van stikstofdepositie tot stilstand te brengen en te herstellen. Op basis van de AERIUS-berekeningen aan stikstofdepositie blijkt dat de stikstofdepositie in alle drie de Natura 2000-gebieden in het referentiejaar 2014 de kritische depositiewaarde overschrijdt. [Provincie Noord-Brabant, 2017a; 2017b; 2017c]. Stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden staat los van de (gezondheids)normen voor stikstofuitstoot als onderdeel van luchtkwaliteit (zie hoofdstuk 6.4.3).

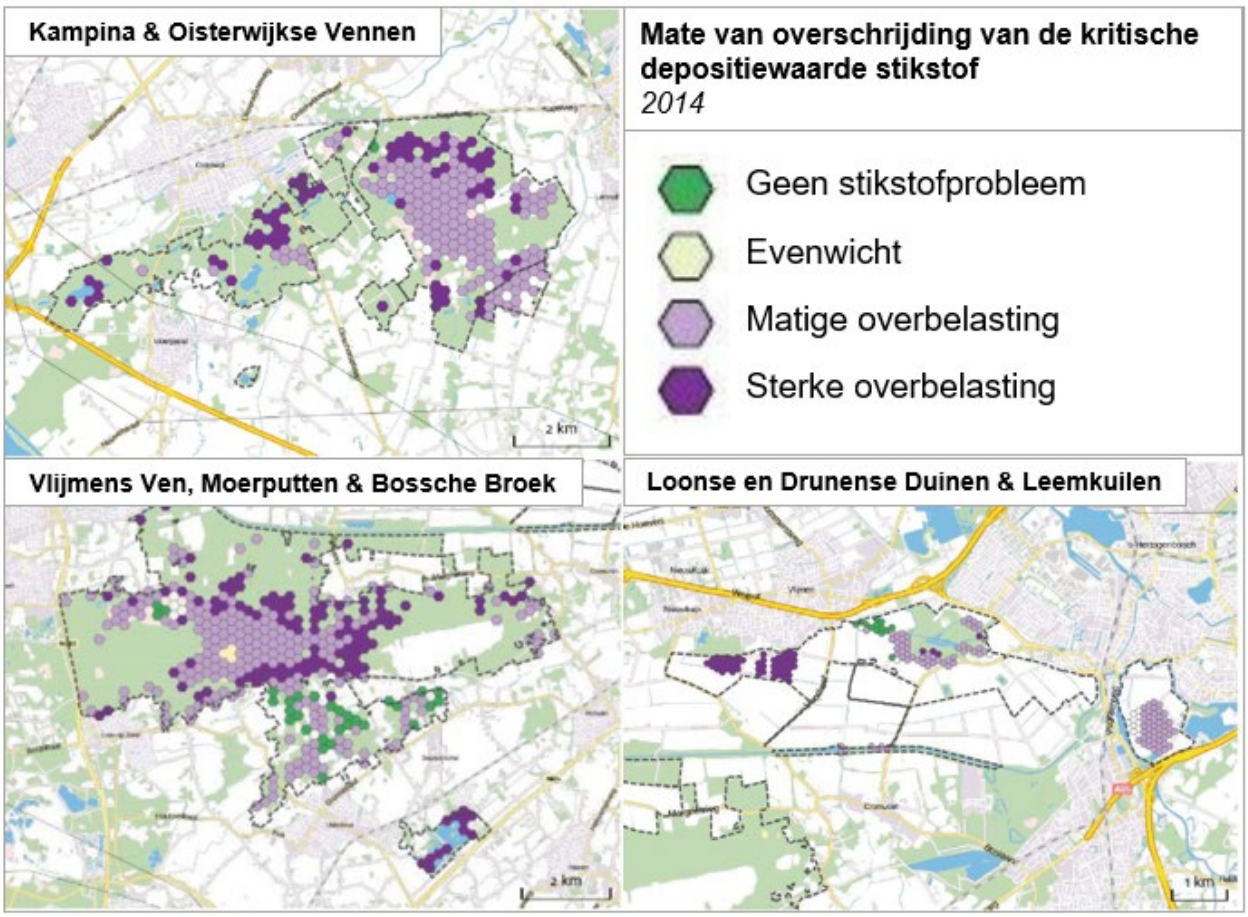

Figuur 6-5: Relatieve stikstofbelasting in de Natura 2000-gebieden in het referentiejaar (2014) [Provincie Noord-Brabant, 2017a; 2017b; 2017c]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'rood' op de grens met 'oranje'. In zowel het Natura 2000-gebied dat in Boxtel ligt (Kampina & Oisterwijkse Vennen) als de twee Natura 2000-gebieden die rondom de gemeente liggen, is de staat van instandhouding nog niet gunstig. Enkele van de in het gebied aanwezige habitattypen en -soorten staan onder druk. Toch is er ook een groot deel stabiel. In alle drie de Natura 2000-gebieden is daarnaast sprake van overschrijding van de kritische depositiewaarde stikstof.

Autonome ontwikkeling
De komende jaren wordt er hard gewerkt om de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden te halen. Hiervoor zijn voor alle gebieden Natura 2000-beheerplannen vastgesteld, waarin staat beschreven:

- welke inrichtings- en beheermaatregelen getroffen worden per habitattype, -soort, broedvogel of niet-broedvogel;
- in welke periode de maatregelen worden uitgevoerd;
- wie dit uitvoert;
- welke middelen hiervoor gereserveerd moeten worden.

Het is aannemelijk dat bij uitvoering van de maatregelen bijgedragen wordt aan een gunstige staat van instandhouding.

Stikstofdepositie

Voor alle drie de Natura 2000-gebieden geldt dat er zowel in 2020 (Figuur 6-6) als in 2030 (Figuur 6-7) sprake is van een overbelasting van stikstof in nagenoeg het gehele gebied, zij het met een afnemende trend ten opzichte van het referentiejaar (2014) (zie Figuur 6-5). In een deel van de Natura 2000-gebieden is er sprake van 'geen stikstofprobleem' of 'evenwicht'. In de overige delen van de Natura 2000-gebieden is er grotendeels sprake van een matige overbelasting en op enkele punten een sterke overbelasting van stikstofdepositie. Tot aan 2030 verbetert de situatie in de gebieden en komt er relatief meer oppervlakte bij zonder stikstofprobleem. Echter neemt de oppervlakte waar sprake is van een sterke overbelasting af maar er blijven desondanks locaties bestaan die een sterke overbelasting van stikstof kennen. De overbelasting van stikstofdepositie vormt een knelpunt ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende habitattypen [Provincie Noord-Brabant, 2017a; 2017b; 2017c].

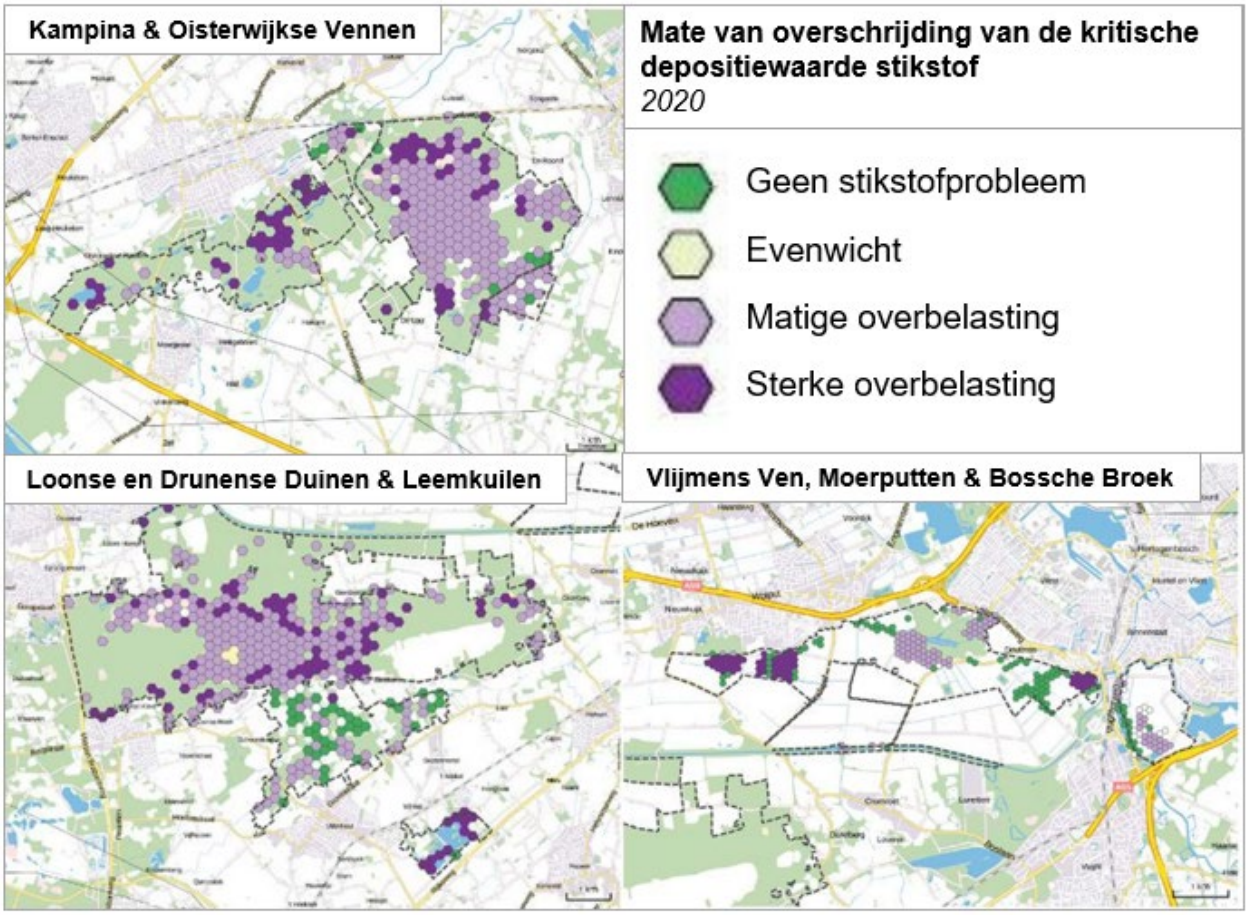

Figuur 6-6: Relatieve stikstofbelasting in de Natura 2000-gebieden in het jaar 2020 [Provincie Noord-Brabant, 2017a; 2017b; 2017c]

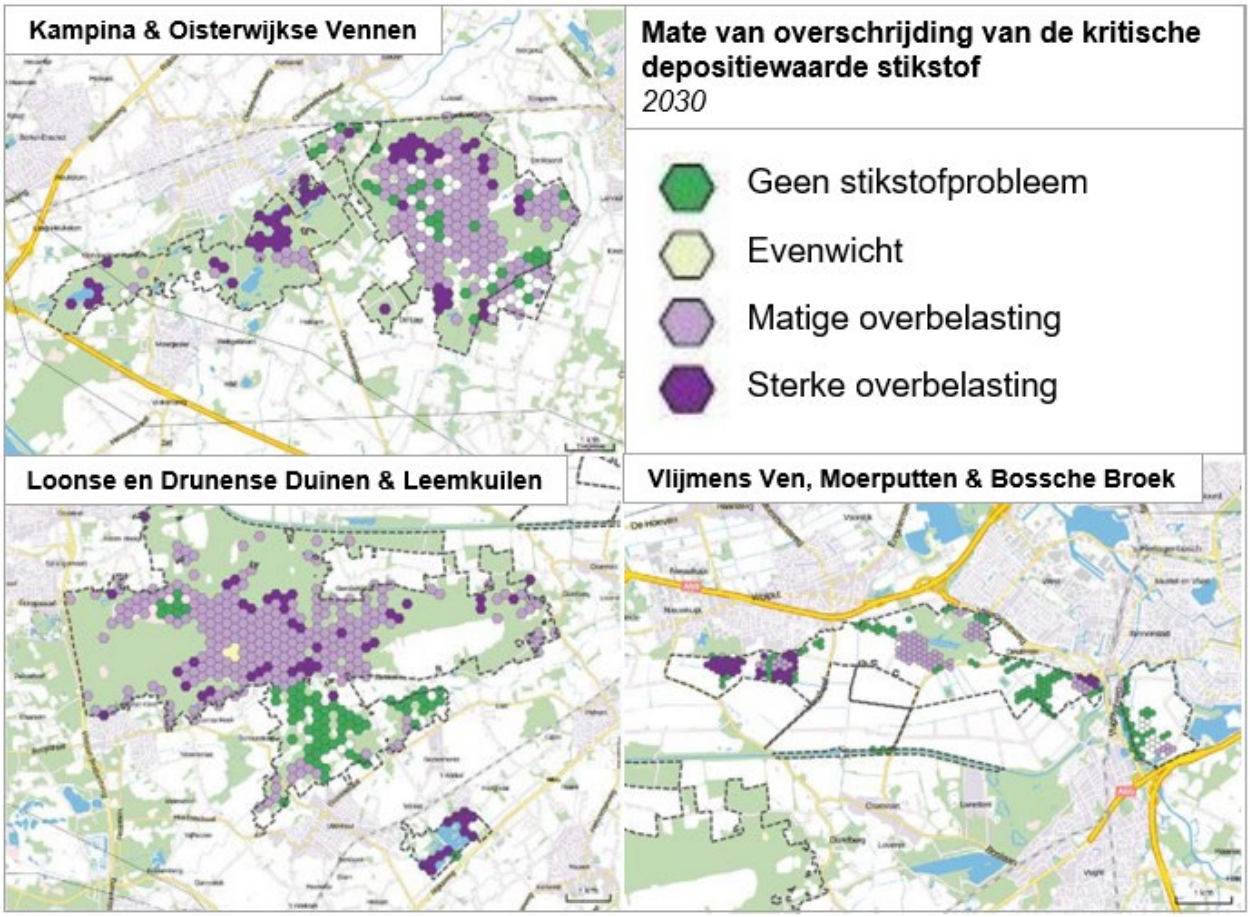

Figuur 6-7: Relatieve stikstofbelasting in de Natura 2000-gebieden in het jaar 2030 [Provincie Noord-Brabant, 2017a; 2017b; 2017c]

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat het aannemelijk is dat door uitvoering van de maatregelen uit het beheerplan Natura 2000 de staat van instandhouding van in de Natura 2000-gebieden voorkomende habitattypen, -soorten, broedvogels en niet-broedvogels zal verbeteren. Ook de mate van overschrijding van kritische depositiewaarde zal naar verwachting verbeteren, desondanks zullen er locaties blijven bestaan waar sprake is van een sterke overbelasting.

Doorkijk 2040
De verwachting is dat de beheerplannen van Natura 2000-gebieden in en rondom Boxtel behaald worden wat leidt tot de instandhouding van de Natura 2000-gebieden na 2030. Onduidelijk is wat gevolgen rondom nieuw beleid rondom stikstof gaat hebben voor de periode tot aan 2040, dit is afhankelijk van de verdere beleidsinvulling.

6.1.2 Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones

Het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones (EVZ) is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden. Het vormt een belangrijk onderdeel van het natuurbeleid. Streven is de biodiversiteit in Nederland ten minste te stabiliseren, en dus verdere achteruitgang tegen te gaan. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Daarom duidt de provincie Noord-Brabant het met de naam: Natuurnetwerk Brabant (NNB). De effecten op NNB door plannen worden beoordeeld aan de hand van drie criteria, namelijk het oppervlak, de samenhang en de 'wezenlijke kenmerken en waarden'. Natura 2000-gebieden zijn onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland, deze gebieden vallen onder de verantwoordelijkheid van het Rijk.

In Figuur 6-8 is de natuur behorende tot het Natuurnetwerk Brabant in de gemeente Boxtel weergegeven. Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen, gelegen in het westen van Boxtel behoort tot het NNB. Daarnaast behoort met name de natuur in het buitengebied van Boxtel tot het Natuurnetwerk Brabant. Tussen grotere natuurkernen van het Natuurnetwerk Brabant liggen ecologische verbindingszones (EVZ's) of worden deze nog gerealiseerd. Deze zones zorgen ervoor dat fauna veilig tussen deze gebieden kan bewegen.

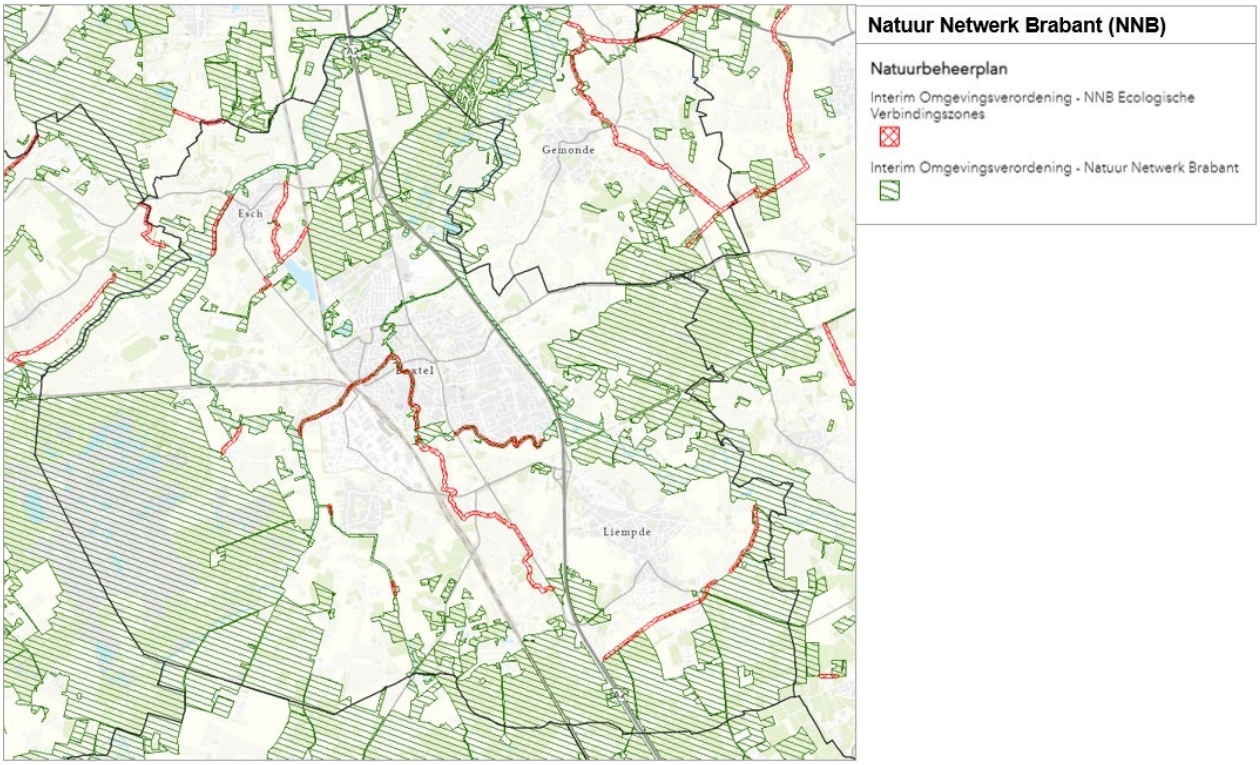

Figuur 6-8: Natuurnetwerk Brabant en de ecologische verbindingszones in de gemeente Boxtel [Provincie Noord-Brabant, 2022f]

Attentiezone waterhuishouding

De provincie Noord-Brabant heeft attentiezones voor waterhuishouding aangewezen. Deze attentiezones zijn een samenvoeging van: beschermd gebied waterhuishouding (Verordening water) en natte natuurparels (Verordening ruimte). Deze gebieden zijn gevoelig voor verdroging, dus het is belangrijk dat het grondwaterpeil hier hoog is en blijft. Een bestemmingsplan binnen een Attentiezone waterhuishouding moet de waterhuishouding beschermen en functies of activiteiten uitsluiten die een negatief effect hebben op de hydrologische instandhoudingsdoelen van het hierbinnen gelegen Natuurnetwerk Brabant.

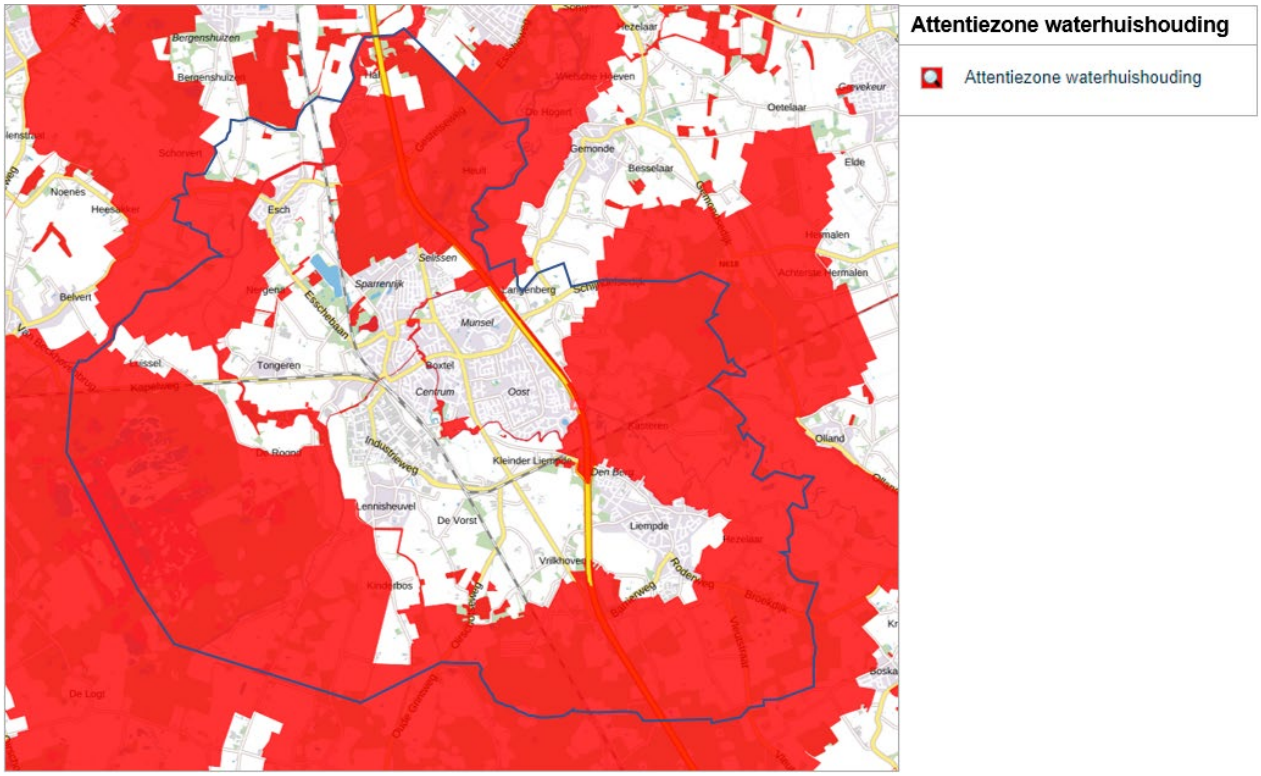

Figuur 6-9: Attentiezone waterhuishouding in de gemeente Boxtel [Provincie Noord-Brabant, 2022g]

Autonome ontwikkeling

De Provincie Noord-Brabant is verantwoordelijk voor het natuurbeleid. Ongeveer 90% van het Natuurnetwerk Brabant is bestaande natuur, de overige 10% wordt gevormd door aanleg van nieuwe natuur. De provincie heeft het Groen Ontwikkelfonds Brabant opgericht om initiatiefnemers te helpen nieuwe natuur te maken. Het doel van de Provincie is om uiterlijk in 2027 alle nieuwe natuur en ontbrekende schakels voltooid te hebben [Provincie Noord-Brabant, 2021b].

Voor het Natuurnetwerk Brabant is er een Natuurbeheerplan. In het Natuurbeheerplan staat waar en welke soort natuur aanwezig is of ontwikkeld kan worden. De aanwezige natuur staat op de beheertypekaarten, en met de ambitiekaart geeft de provincie de ambities aan voor het natuurbeheer. Op basis van het natuurbeheerplan kunnen beheerders bij de provincie een subsidie aanvragen voor de ontwikkeling of voor het beheer van deze natuur (Subsidieregeling realisering Natuurnetwerk Brabant). Volgens de Ambitiekaart uit het natuurbeheerplan is een omvorming van bestaande natuur wenselijk op meerdere locaties in Boxtel [Provincie Noord-Brabant, 2022f].

Doorkijk 2040

Het is aannemelijk dat het Natuurnetwerk Brabant voor 2040 in zijn geheel voltooid is.

6.1.3 Biodiversiteit

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Biodiversiteit	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Soortendiversiteit [Atlas van de leefomgeving, 2022] • Soortendiversiteit Rode lijstsoorten [Atlas van de leefomgeving, 2022]
Beschikbare referentiewaarden	Expert judgement op basis van beschikbare regelgeving en gegevens
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De biodiversiteit in de gemeente is over het algemeen hoog
Oranje	De biodiversiteit in de gemeente is in enkele gebieden hoog en voor de rest gemiddeld
Rood	De biodiversiteit in de gemeente is over het algemeen laag

Huidige situatie

Biodiversiteit omvat de verscheidenheid aan leven van verschillende ecosystemen zoals een bos, een oceaan maar ook de aarde als geheel. Het omvat alle op aarde levende organismen zoals planten, dieren en micro-organismen en de verscheidenheid hiervan binnen een ecosysteem. Biodiversiteit staat onder druk door menselijk handelen waardoor veel soorten met uitsterven zijn bedreigd of reeds zijn uitgestorven. Bedreigingen voor biodiversiteit zijn onder andere invasieve exoten, habitatverlies en overexploitatie. Wereldwijd is in de Conventie voor Biologische Diversiteit (CBD) afgesproken dat landen ernaar streven hun biodiversiteit te behouden en te beschermen en deze op een duurzame manier te benutten [Compendium voor de leefomgeving, 2022].

Natura 2000-gebieden

In het zuidwesten van de gemeente Boxtel ligt het natuurgebied Kampina dat onderdeel is van het Natura 2000 gebied ‘Kampina & Oisterwijkse Vennen’ (zie Figuur 6-10), en is aangewezen als habitat- en vogelrichtlijngebied. Het gebied bestaat uit natte heide met vennen, gagelstruwelen, beemden, loofbossen en blauwgraslanden. De vennen in het gebied zijn grotendeels ontstaan gedurende de laatste ijstijd maar een deel van de vennen is ontstaan door turfwinning. Door bomenkap ontstond rond 1400 een grote zandverstuiving in het gebied dat uiteindelijk dichtgroeide met heide. Momenteel wordt het gebied begraast door runderen en paarden om deze heide te behouden en te voorkomen dat het gebied dichtgroeit met grassen en bomen [Natuurmonumenten, 2022].

Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Het natuurgebied Kampina is daarnaast ook aangewezen als Natuurnetwerk Brabant (hierna: NNB). In het gebied komen verschillende beheertypen voor waaronder vennen (N06.05 en N06.06), droge en vochtige heide (N07.01 en N06.04), dennen-, eiken- en beukenbos (N15.02), kruiden- en faunarijk grasland (N12.02) en rivier- en beekbegeleidend bos (N14.01). In de gemeente Boxtel zijn meerdere gebieden aangewezen als NNB. Deze gebieden concentreren zich aan de noord-, oost- en zuidzijde van de gemeente en hebben verschillende beheertypen waaronder kruiden- en faunarijk grasland (N12.02) en verschillende soorten bossen (N14.01, N14.02, N14.03, N15.02, N16.03 en N16.04). Verder zijn er in de gemeente Boxtel meerdere beken aanwezig die vallen onder het NNB met beheertype N03.01 zoals de Dommel, Kleine Aa en Beerze. In de hele gemeente zijn verder ook meerdere gebieden aanwezig die onder Natuurnetwerk Brabant vallen maar nog omgevormd moeten worden naar een (nog vast te stellen) beheertype. Het betreft over het algemeen veelal agrarische gebieden (akkerbouw en grasland).

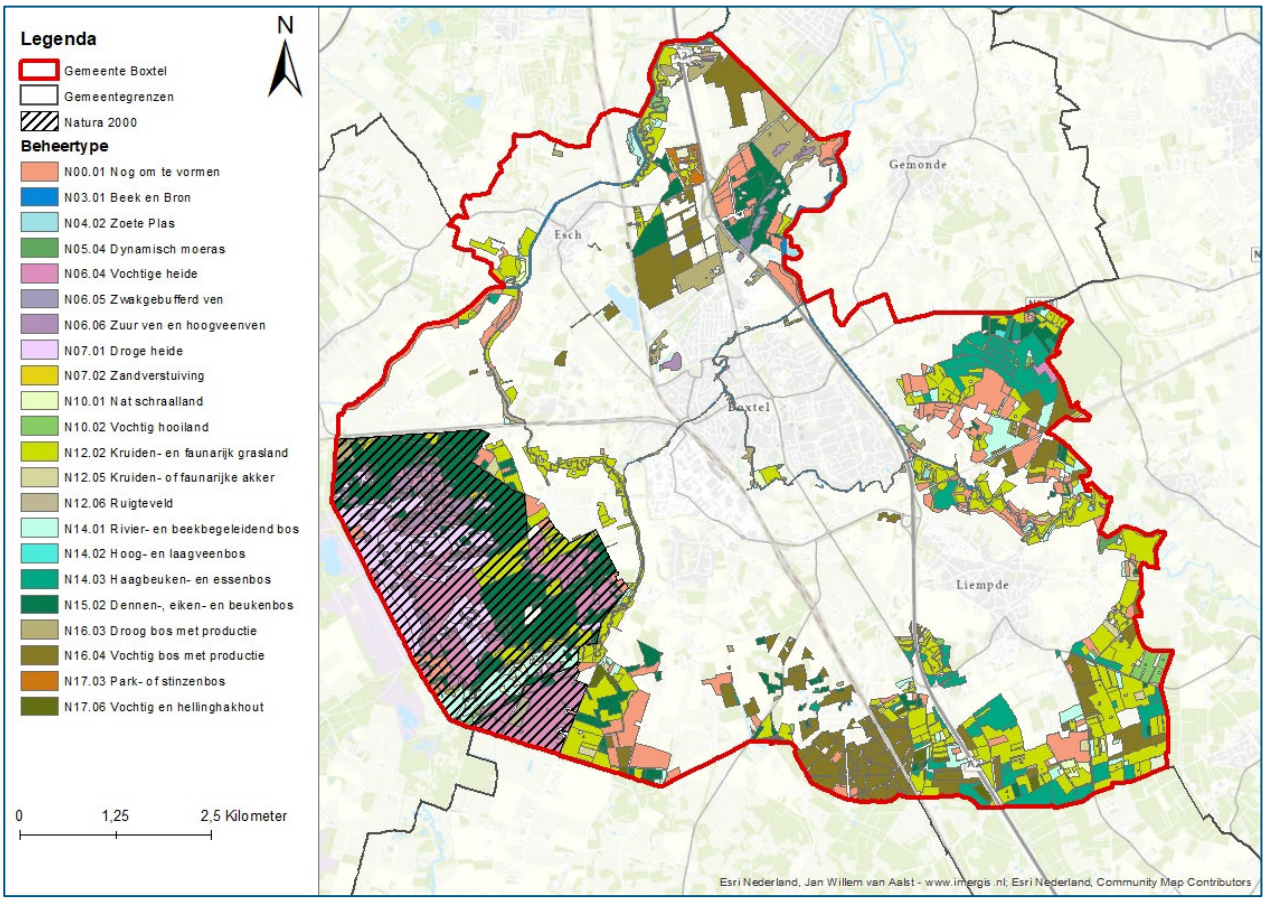

Figuur 6-10: Ligging van gemeente Boxtel (rood omlijnd) en het Natura 2000 gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen'(zwart gestreept) in het westen van de gemeente en het Natuurnetwerk Brabant in de gemeente.

Overige (groen)structuren

De gemeente Boxtel bestaat uit vier woonkernen namelijk: Boxtel, Liempde, Esch en Lennisheuvel. Deze woonkernen bieden geschikt leefgebied voor gebouwbewonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

Verder zijn er in de woonkernen meerdere parken en andere groenstructuren zoals bomenrijen aanwezig. Deze groene gebieden in de gemeente bieden voor verschillende soorten geschikt leefgebied. Zo bieden bomen geschikte nestlocaties voor verschillende soorten vogels. Daarnaast zijn de door de gemeente met wilde bloemen ingezaaide bedden ook voor insecten van belang voor voedsel. Aangezien deze bedden pas in het voorjaar gemaaid worden kunnen deze ook door ongewervelden gebruikt worden voor de overwintering [Gemeente Boxtel, 2022d]. De wateren in de woonkernen bieden daarnaast voor verschillende soortgroepen zoals amfibieën, vissen en libellen leefgebied. De woonkernen nemen in de gemeente Boxtel relatief weinig ruimte in beslag.

In het overige deel van de gemeente zijn voornamelijk agrarische gebieden aanwezig. Dit buitengebied biedt waarde voor verschillende soorten waaronder uilen en marterachtigen. Zo kunnen de boerderijen in deze gebieden geschikte verblijfplaatsen bieden voor steenmarter en bieden de agrarische graslanden geschikt foerageergebied voor de das. Maar ook de bomenrijen in het buitengebied zijn van belang voor soorten. Zo kunnen deze door vogels gebruikt worden als broedlocatie maar deze kunnen ook onderdeel zijn van een vliegroute van vleermuizen tussen hun verblijfplaats in de woonkernen en het foerageergebied

in het buitengebied. Daarnaast kunnen eventueel aanwezige bloemrijke akkerranden waarde hebben voor ongewervelden.

Bescherming van bomen

In de gemeente Boxtel zijn bomen beschermt via de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) uit 2012 [Gemeente Boxtel, 2012]. Bomen met een stamdiameter van meer dan 10 cm mogen niet zomaar gekapt worden. Er zijn ook enkele uitzonderingen opgenomen in de APV. Verder kan een vergunningsaanvraag geweigerd worden wanneer de boom een belangrijke waarde heeft. Daarnaast kunnen er bij het verlenen van een vergunningvoorschriften worden meegegeven zoals herplant van bomen. Als aanvulling hierop zijn voor de gemeente het bomenbeleidsplan [Idverde Advies, 2022] en de boomstructurenkaart [Idverde advies, 2021] opgesteld.

Soortendiversiteit en conclusie

Als gekeken wordt naar de soortendiversiteit in de gemeente is zichtbaar dat deze hoger is waar het NNB ligt (Figuur 6-11 en Figuur 6-12). Hierbij laat het natuurgebied Kampina de hoogste soortendiversiteit zien [Atlas van de leefomgeving, 2022]. Daarnaast is in het oosten en het zuiden van de gemeente ook een hogere soortendiversiteit in Rode Lijst-soorten. Deze soortendiversiteit is bepaald aan de hand van waarnemingen uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Het is mogelijk dat de soortendiversiteit in werkelijkheid in sommige delen van de gemeente hoger liggen dan dat deze op de kaart laten zien. Dit omdat op locaties die regelmatig door mensen worden bezocht over het algemeen meer waarnemingen worden gedaan van soorten en dus een hogere soortendiversiteit laten zien.

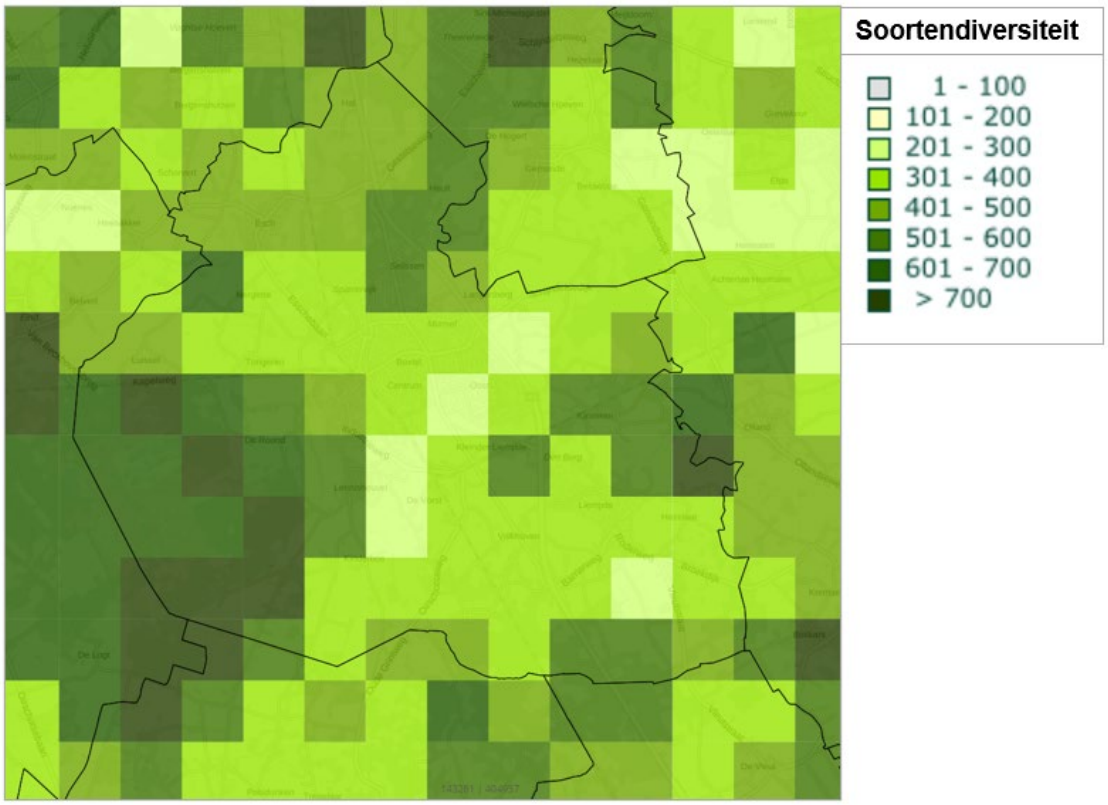

Figuur 6-11: De soortendiversiteit in de gemeente Boxtel (in het midden) volgens data van NDFF [Atlas van de leefomgeving, 2022].

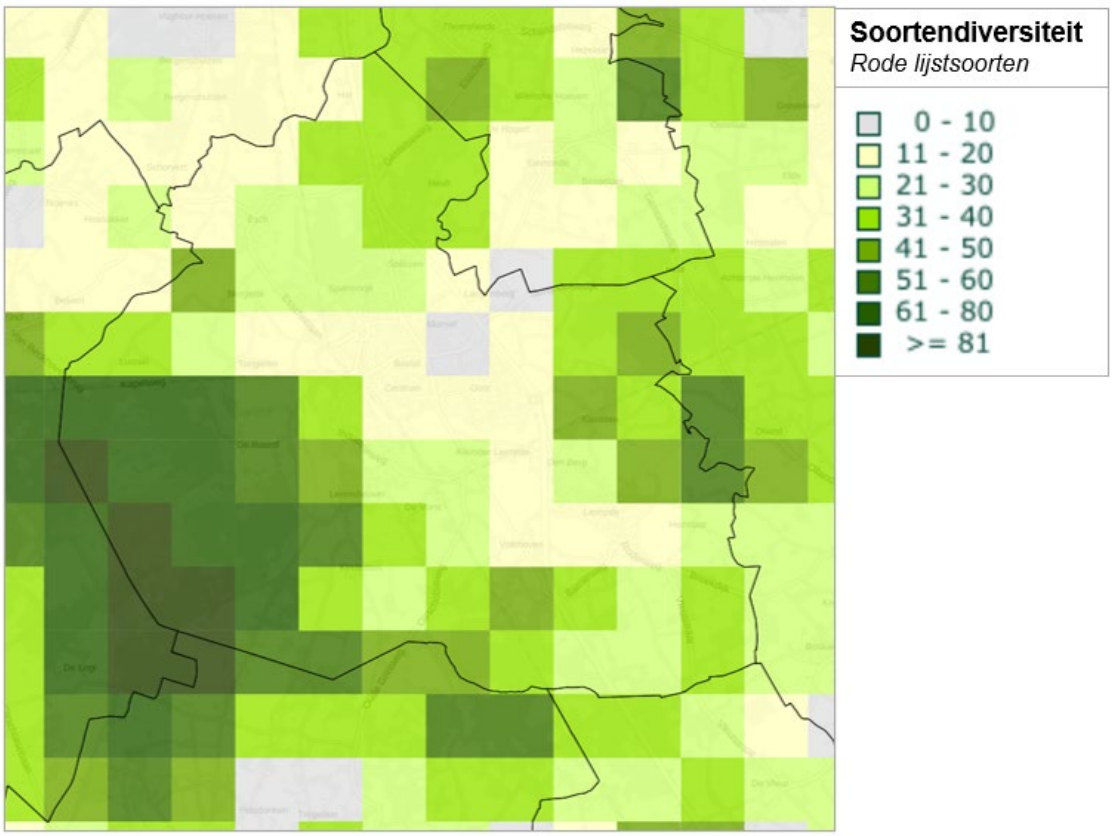

Figuur 6-12: De soortendiversiteit van rode lijst soorten in de gemeente Boxtel (in het midden) volgens data van NDFF [Atlas van de leefomgeving, 2022]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', omdat enkele gebieden in de gemeente een hoge biodiversiteit hebben maar in de rest van de gemeente gemiddeld is.

Autonome ontwikkeling

Natura 2000-gebieden

Het natuurgebied Kampina gelegen in het westen van de gemeente is aangewezen als onderdeel van het Natura 2000-gebied 'Kampina en Oisterwijkse Vennen'. Dit Natura 2000-gebied heeft veertien habitattypen waarbij in de gebiedsanalyse [Provincie Noord-Brabant, 2017a] is opgenomen dat acht van deze typen een uitbreidingsdoelstelling hebben. De overige habitattypen dienen behouden te blijven en waar mogelijk dient de kwaliteit hiervan verbeterd te worden. Voor alle aanwezige habitattypen en de instandhoudings-doelstellingen hiervan vormt stikstofdepostie een knelpunt. De verwachting is dat door ontwikkelingen zoals woningbouw dit nog steeds een knelpunt zal vormen.

Natuurnetwerk Brabant (NNB)

De verwachting is dat het areaal van NNB in de gemeente Boxtel hetzelfde zal blijven. Wanneer ontwikkelingen plaats vinden die effect kunnen hebben op NNB dan dienen deze voorkomen of gemitigeerd te worden. Verder zijn er in de gemeente verschillende gebieden aangewezen die nog omgevormd moeten worden. De verwachting is dat wanneer deze locaties ontwikkeld worden deze het NNB in de gemeente zullen versterken.

Overige (groen)structuren
Vanwege de grote vraag naar woonruimte is de verwachting dat de aanwezige woonkernen zullen uitbreiden en het oppervlak agrarische gebieden zal afnemen. De bouw van huizen en de aanleg van wegen zal ten koste gaan van geschikt leefgebied van verschillende soorten. Wel kunnen bijvoorbeeld bij nieuwbouw kansen ontstaan voor soorten. Zo kunnen in nieuwbouw kasten worden verwerkt die geschikt zijn voor gebouwbewonende vleermuizen en vogels. Maar er kan bijvoorbeeld ook voor worden gekozen om inheemse bomen aan te planten en inheemse bloemen in te zaaien.

Bescherming van bomen
De verwachting is dat de bomenstructuur in de gemeente Boxtel enigszins verslechtert. Als er bomen worden gekapt en deze herplant moeten worden dan hebben deze nooit dezelfde waarde als de boom die gekapt werd. De bomen die herplant worden zijn meestal kleiner dan de bomen die gekapt worden. Verder kan het aantal bomen in de gemeente afnemen door bomenziektes. Dit is vooral een risico wanneer veel zelfde soort bomen bij elkaar staan. Verder kan het klimaat een knelpunt zijn. Zo kan aanhoudende droogte ervoor zorgen dat er gedurende de zomer meer bomen doodgaan. Maar ook een toename aan stormen kan ervoor zorgen dat bomen omwaaien en daarmee verloren gaan.

Soortendiversiteit en conclusie
De verwachting is dat de soortendiversiteit in de gemeente ongeveer gelijk zal blijven. Het is mogelijk dat hierin wel een verschuiving plaats zal vinden door klimaatverandering (bijvoorbeeld hitte), de verwachte toename van bebouwd gebied en afname van agrarisch gebied.

Verder geldt dat het verlies van de aanwezige landschapswaarden in het buitengebied moeilijk tot niet gecompenseerd kan worden.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat wettelijk of planologische natuurgebieden behouden blijven maar de rest van de natuurwaarden in de gemeente door de al aanwezige knelpunten niet zullen verbeteren en door uitbreiding van de woonkernen mogelijk verslechteren of verschuiven.

Doorkijk 2040
Ook na 2030 is het de verwachting dat de autonome trend zich doorzet vanwege de wettelijke verplichting om een gunstige staat van instandhouding te realiseren of te behouden. Omdat enkele knelpunten buiten de macht van de gemeente vallen, is het aannemelijk dat het kwaliteitsniveau ook na 2030 ‘oranje’ blijft.

Royal HaskoningDHV

6.1.4 Groene leefomgeving

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Groene leefomgeving	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Afstand tot openbaar groen [CBS, 2022a] • Groenkaart/index [Alterra, 2017]
Beschikbare referentiewaarden	Wetenschappelijke advieswaarde (Europees wetenschappelijk onderzoek) voor afstand tot openbaar groen en benchmarking op basis van de groenindex.
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De afstand tot openbaar groen is minder dan 300 meter en de groenindex ligt boven het landelijke gemiddelde
Oranje	De afstand tot openbaar groen is meer dan 300 meter en de groenindex ligt rond het landelijke gemiddelde
Rood	De afstand tot openbaar groen is meer dan 500 meter en de groenindex ligt onder het landelijke gemiddelde

Huidige situatie

De leefbaarheid in een wijk of dorp neemt toe naar mate er meer groen en water aanwezig is. Alle natuurgebieden, (sport)parken, openbaar groen en tuinen dragen bij aan de groenbeleving van de omgeving. Openbare groengebieden binnen een afstand van 500 meter van de woning spelen een grote rol voor ontspanning, bewegen en ontmoeten [Atlas van de leefomgeving, 2019]. Voor het dagelijks gebruik van groen (spelen, luieren en sporten) zijn openbare groengebieden (parken, bossen, natuurgebieden en dagrecreatieve terreinen) binnen een afstand van 500 meter van de woning van belang. Europees onderzoek adviseert een maximale afstand van 300 meter tot stedelijke groen met een minimale afmeting van 1 hectare [Van den Bosch et all, 2016]. De gemiddelde afstand tot openbaar groen (2017) in de gemeente Boxtel is 500 meter. Dit is gelijk aan het provinciale gemiddelde. De gemiddelde afstand tot recreatief binnenwater (2015) is met 2,8 kilometer ook gelijk aan het provinciale gemiddelde [CBS, 2022a].

De groenindex is een indicator van de hoeveelheid groene biomassa met een waarde tussen de 0 en 1, waarin 0 equivalent is aan geen groen en 1 aan veel groen. In de groenindex wordt de hoeveelheid groen binnen de bebouwde kom onderzocht. De gemeente Boxtel staat op plek 263 in de Nederlandse ranglijst met een groenindex van 0,4314. De groenindex van Boxtel ligt daarmee iets onder het landelijke gemiddelde van 0,4568 [Alterra, 2017]. Figuur 6-13 geeft de groenlocaties in de gemeente Boxtel weer.

Uit de Brabantscan (2020) blijkt dat 88% van de inwoners van Boxtel (ouder dan 18 jaar) vindt dat de buurt waarin zij wonen voldoende groen heeft. Dit percentage ligt hoger dan het provinciale gemiddelde (83%). Van de inwoners in Boxtel vindt 93% het ook belangrijk dat er groen in de buurt is [Brabantscan, 2022].

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat de afstand tot openbaar groen 500 meter is (openbare groengebieden binnen een afstand van 500 meter van de woning spelen een grote rol voor ontspanning, bewegen en ontmoeten). De groenindex ligt iets onder het landelijke gemiddelde.

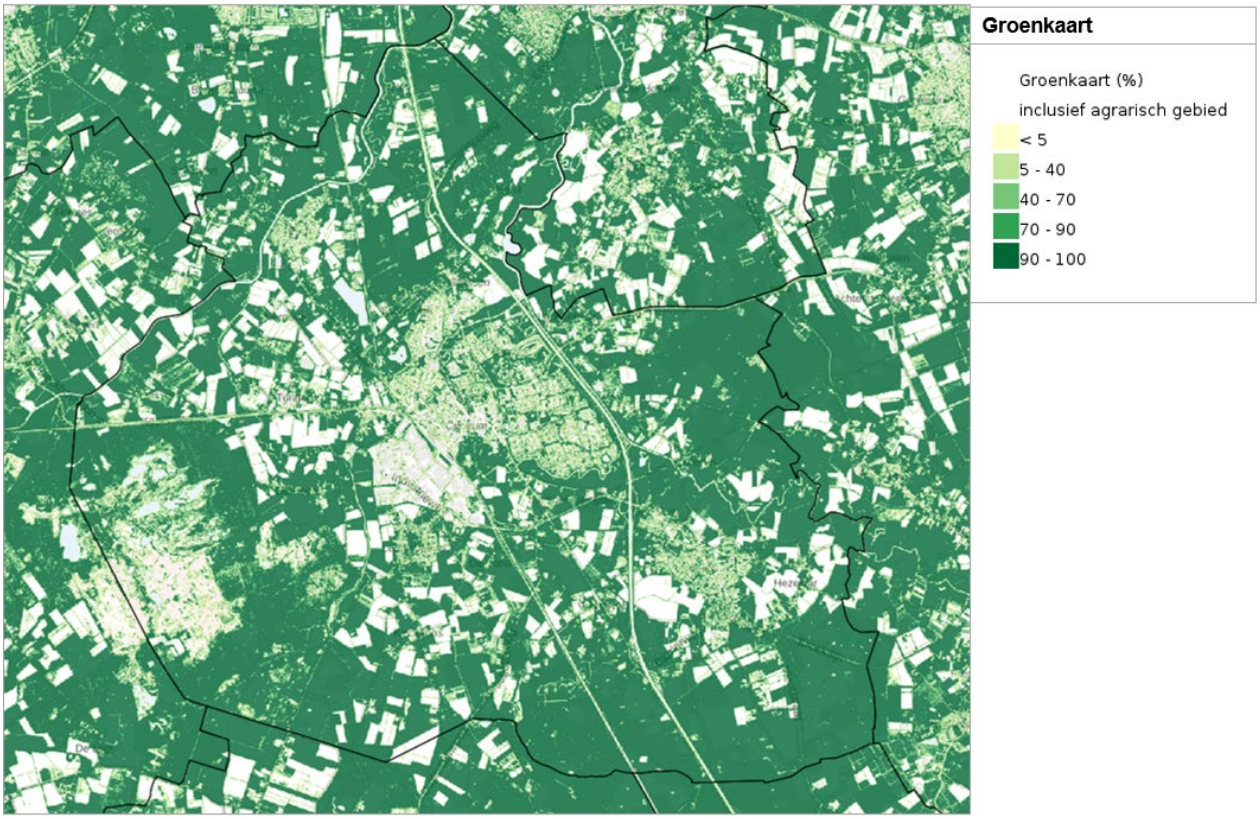

Figuur 6-13: Groenkaart van de gemeente Boxtel [Atlas van de Leefomgeving, 2022]

Autonome ontwikkeling

Autonoom zijn er risico's voor het groen door een toename van de ruimtedruk, onder andere vanuit de woningbouwopgaves en de energietransitie.

De gemeente Boxtel heeft een bomenbeleidsplan 2022-2040. De gemeente hecht waarde aan het behoud van haar bomen, in het bijzonder aan bomen in structuren en monumentale en waardevolle bomen. Het Bomenbeleidsplan geeft de visie van Boxtel op bomen, het geeft de randvoorwaarden aan en brengt samenhang in het bomenbeleid. Onderdeel van het bodembeleidsplan zijn hoofd- en neven-boomstructuren die nog voltooid moeten worden. De gemeente Boxtel is voornemens de bomenstructuur te voltooien.

Conclusie

De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', gelijk aan de huidige situatie. Dit is omdat er autonoom risico's zijn voor het groen door een toename van de ruimtedruk, onder andere vanuit de woningbouwopgaves en de energietransitie. Daarentegen is de gemeente Boxtel voornemens om bestaande bomen te beschermen en om de bomenstructuur uit het bomenbeleidsplan te voltooien.

Doorkijk 2040

Tot aan maar ook na 2030 kunnen er conflicterende ruimteclaims verwacht worden tussen ruimte voor groen en opgaven vanuit woningbouw en energietransitie. Exacte beleidsinvulling voor groen na 2030 en bijvoorbeeld technologische ontwikkelingen met betrekking tot de energietransitie zijn bepalend voor de trend na 2030.

6.2 Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie

Het aspect Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie

De Provincie Noord-Brabant ziet haar erfgoed als een belangrijk deel van haar identiteit. Het gaat hierbij om erfgoed met een belangrijke regionale identiteit en hangt samen met het ruimtelijk belang. Dit is ook vastgelegd in de provinciale Structuurvisie ruimtelijke ordening, zodat het erfgoed altijd een plek krijgt in ruimtelijke beslissingen. Figuur 6-14 laat de cultuurhistorische waarden zien die voor de gemeente Boxtel zijn vastgesteld door Provincie Noord-Brabant [Provincie Noord-Brabant, 2010].

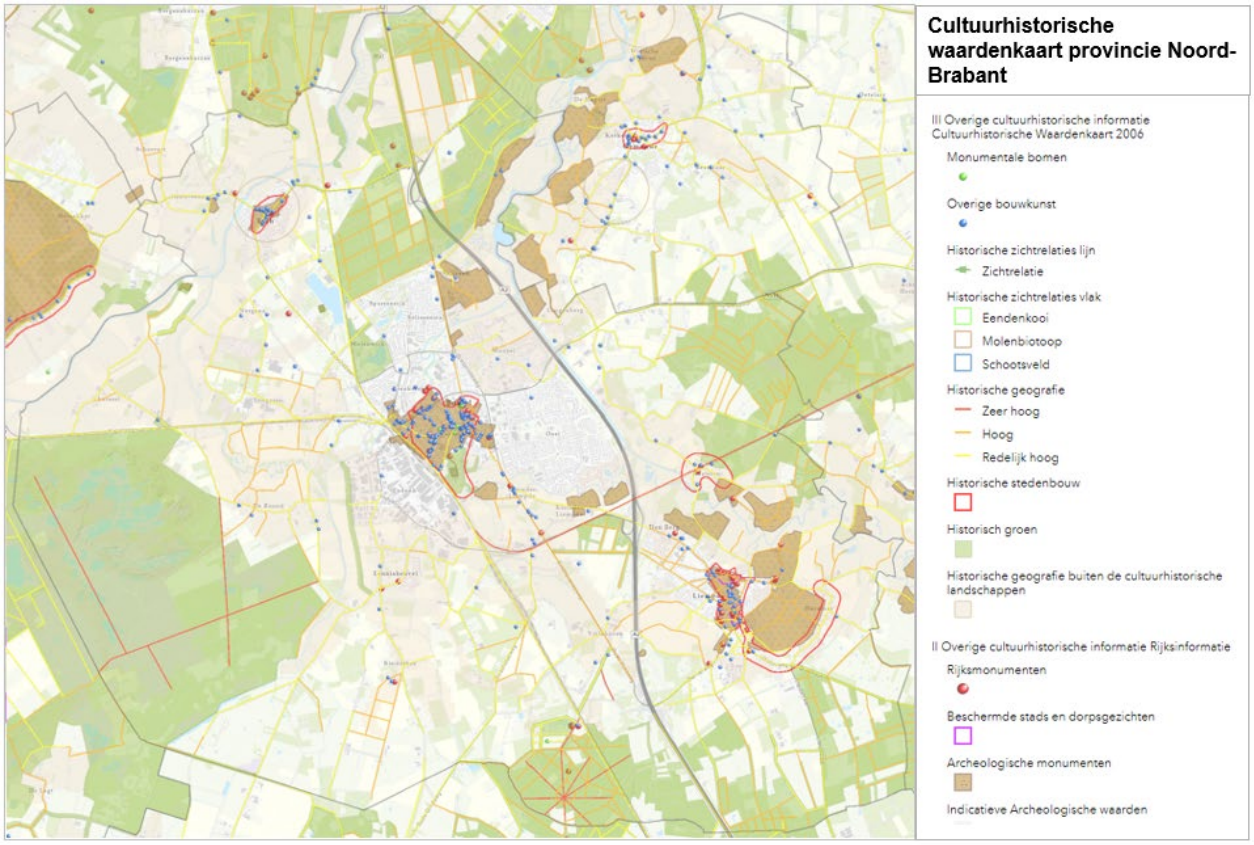

Figuur 6-14: Cultuurhistorische waarden gemeente Boxtel [Provincie Noord-Brabant, 2010]

In 2011 is er door RAAP Archeologische Adviesbureau onderzoek gedaan naar de archeologische en cultuurhistorische waarden in de gemeente Boxtel Dit is de basis geweest voor paragraaf 6.5 Gebiedswaarden van het bestemmingsplan voor het buitengebied in de gemeente Boxtel uit 2011. Hierin zijn naast bovengenoemde cultuurhistorische waarden, nog een aantal andere gebiedswaarden opgenomen (zie Figuur 7-15) [Gemeente Boxtel, 2011]:

Heidegebied De Kampina: De cultuurhistorische kenmerken van dit heidegebied zijn de afwateringskanalen, veenwinputten, loopgraven, historische begroeiing en zandwegenstructuur.

Dommeldal: De cultuurhistorische kenmerken van dit beekdal zijn de steilranden, meanders, restanten van meanders, broekbossen, hakhoutbosjes, beemdenstructuur en bijbehorende kavelgrensbeplanting.

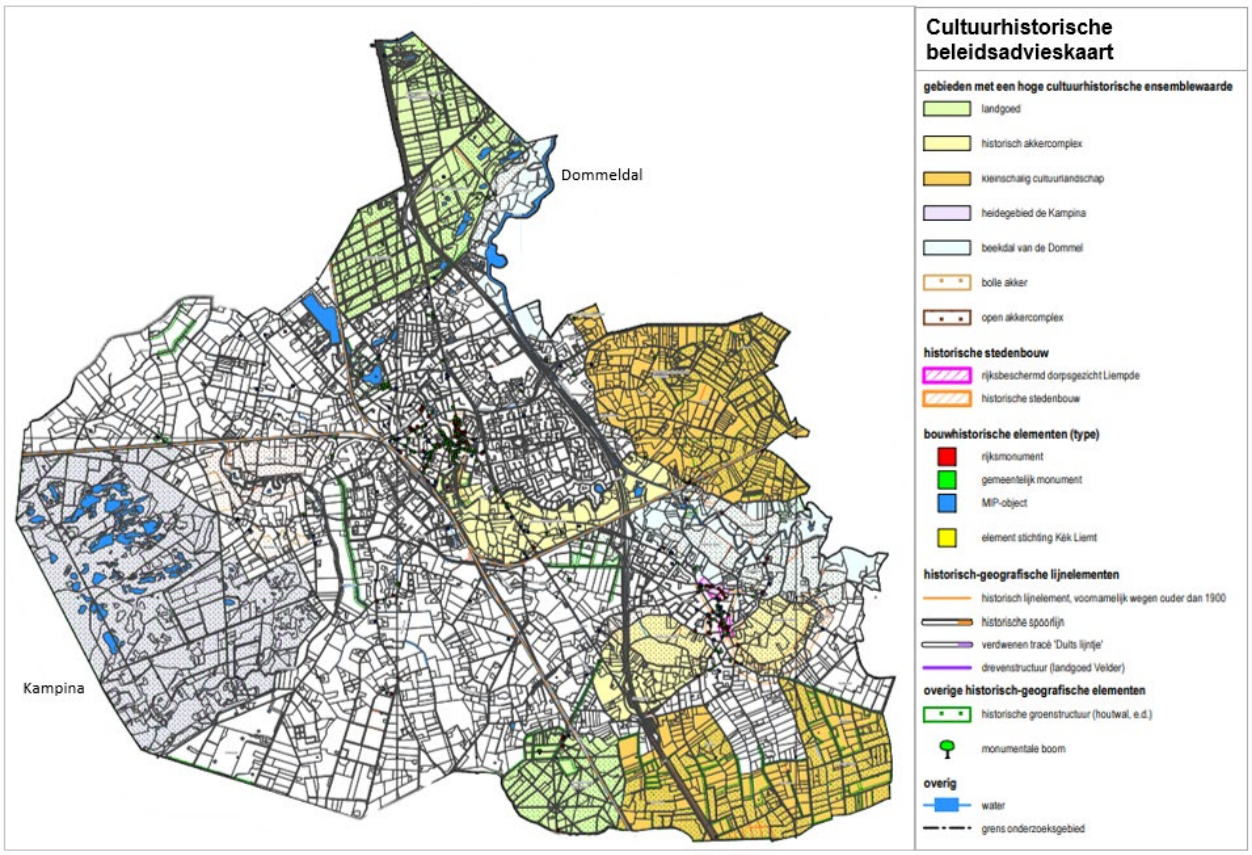

Figuur 6-15 Cultuurhistorische beleidsadvieskaart [RAAP Archeologisch Adviesbureau, 2011]

Landgoed: Het betreft landgoederen Sparrenrijk en De Eikenhorst, Venrode, Zegenrode, Halsche Barrier, Wilhelminapark, Velder. De cultuurhistorische kenmerken van deze gebieden zijn de wegen/lanenstructuur, zandwegen, historisch groen en bijbehorende bebouwing.

Historisch akkercomplex: De cultuurhistorische kenmerken van dit historische akkercomplex (Kleinder Liempde, akkercomplex ten zuiden van Liempde) zijn de kavelstructuur, zandwegenpatroon, kavelgrensbeplanting en slotenpatroon.

Kleinschalig cultuurlandschap: De cultuurhistorische kenmerken van het kleinschalig cultuurlandschap (De Geelders en De Scheeken) zijn de kavelstructuur met bijbehorende begroeiing, zandwegenstructuur en rabatten/slotenpatroon.

Bolle akker: De cultuurhistorische kenmerken van de bolle akkers zijn de bolvormige ligging, zandwegenstructuur en de kavelstructuur met bijbehorende kavelgrensbeplanting. Bolle akkers behoren tot de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud. De bolling van de oude akker beperkt zich tot het individuele akkerperceel, dus tot percelen met een oppervlak van een halve tot twee hectare, die met hun omliggende hagen een meer besloten landschap vormen. Op de bolle akkers werden van oudsher voornamelijk éénjarig seizoensgebonden akkerbouwgewassen geteeld. Houtachtige beplanting was vrijwel alleen aanwezig in de wegbermen aan de rand van akkers. Deze opgaande beplanting accentueerde de openheid van de akkers zelf.

Open akkercomplex: De cultuurhistorische kenmerken van deze open akkercomplexen zijn de zandwegenstructuur en openheid. Open akkers behoren tot de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud. Open akkers zijn aaneengesloten akkergebieden met een oppervlak van 50 tot meer dan 200 hectare. Het gaat het om grote aaneengesloten gebieden waarbij de openheid van het akkercomplex als geheel evidenter is dan bij de bolle akkers. Vaak worden ze genoemd naar het gehucht

waartoe ze behoren. In het akkercomplex komen nauwelijks bomen of struiken voor. Open akkercomplexen liggen aanzienlijk hoger dan de omgeving. Het verschil werd nog extra versterkt door een eeuwenlange bemesting met heideplaggen die ook zand bevatten. Hierdoor ontstaat een dik plaggendek. Behoud van het verkavelingspatroon en de daarbij behorende versterkende landschapselementen zijn belangrijk in deze gebieden, evenals het behoud van de perceelsgrenzen.

De gemeente Boxtel telt 93 inschrijvingen in het rijksmonumentenregister, waarvan 34 in de plaats Boxtel, 12 in de plaats Esch, 45 in de plaats Liempde en 2 in de plaats Lennisheuvel. Daarnaast kent de gemeente Boxtel 217 gemeentelijke monumenten, waarvan 149 in de plaats Boxtel, 37 in de plaats Esch en 31 in de plaats Liempde. Daarnaast is het gezicht op Liempde een rijksbeschermd dorpsgezicht [Restauratiefonds, 2022].

Autonome ontwikkeling

In het bestemminsplan Buitengebied 2011 is vastgelegd wat er wel en vooral niet mag gebeuren in gebieden met grote cultuurhistorische waarde. De gemeente Boxtel streeft naar het behouden en versterken van de essentiële cultuurhistorische waarde van het natuurrijke cultuurlandschap. Bebouwing en erfinrichting moeten in maat en vorm zoveel mogelijk aansluiten bij de kleinschaligheid en de cultuurhistorie van het landschap. De historische (land)wegen, structuur en waardevolle morfologie moeten zoveel mogelijk worden behouden, net als de bestaande groenstructuren en perceelscheidingen [Gemeente Boxtel, 2011].

6.3 Veiligheid

6.3.1 Omgevingsveiligheid

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Omgevingsveiligheid	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Aantal kwetsbare objecten binnen plaatsgebonden risicocontour [Signaleringskaart EV, 2022] • Hoeveelheid bebouwing binnen brand- en explosieaandachtsgebied
Beschikbare referentiewaarden	Aanwezigheid van kwetsbare gebouwen binnen 10-6 per jaar PR-contour conform Bkl en aanwezigheid brand- en explosieaandachtsgebied conform Bkl
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Er zijn geen kwetsbare gebouwen aanwezig binnen een 10^{-6} per jaar PR-contour **en** er is sprake van een beperkt aandeel bebouwing binnen een brand- en explosieaandachtsgebied
Oranje	Er zijn één of meer kwetsbare gebouwen aanwezig binnen een 10^{-6} per jaar PR-contour **of** er is wel sprake van een redelijk aandeel bebouwing binnen brand- en explosieaandachtsgebied
Rood	Er zijn één of meer kwetsbare gebouwen aanwezig binnen een 10^{-6} per jaar PR-contour **en** er is sprake van een redelijk aandeel bebouwing binnen brand- en explosieaandachtsgebied

Omgevingsveiligheid (beter bekend onder de naam externe veiligheid) betreft de beschouwing en afweging van de risico's voor de leefomgeving ten gevolge van een ongeval bij de opslag, het transport en de productie van gevaarlijke stoffen waarbij dodelijke slachtoffers kunnen vallen. Risicobronnen in het kader van omgevingsveiligheid zijn onder andere autosnelwegen, spoorlijnen, vaarwegen en buisleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen. Ook bedrijven die grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen gebruiken/ produceren vallen onder omgevingsveiligheid. In het omgevingsveiligheidsbeleid staat de beperking van mogelijke effecten van gevaarlijke activiteiten voor de omgeving centraal.

Beleidsverandering ten gevolge van de Omgevingswet
Tot de komst van de Omgevingswet bestaat het wettelijk kader uit verschillende besluiten en regelingen. De belangrijkste zijn het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Daarnaast zijn er voor verschillende activiteiten veiligheidsafstanden vastgelegd in het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Onder de Omgevingswet wordt het externe-veiligheidsbeleid gemoderniseerd en wordt gesproken van omgevingsveiligheidsbeleid. Het omgevingsveiligheidsbeleid wordt verankerd in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). De essentie van het beleid verandert: daar waar onder de vigerende wetgeving het groepsrisico en het plaatsgebonden risico centraal staan, wordt er onder de Omgevingswet uitgegaan van aandachtsgebieden en voorschriftengebieden, in plaats van het groepsrisico. Hier zal later in het hoofdstuk verder op ingegaan worden. Een aantal termen gaat wijzigen en een deel van het beleid wordt anders ingericht. Dit laatste heeft gevolgen bij ruimtelijke planvorming zoals de invulling van de omgevingsvisie en het omgevingsplan.

Plaatsgebonden risico en groepsrisico
Plaatsgebonden risico
Het plaatsgebonden risico (PR) is het risico op een plaats nabij een transportroute, buisleiding of inrichting, uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats verblijft, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval met de buisleiding, op de transportroute of binnen de inrichting, waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. De weergave van het PR is in de vorm van risicocontouren op een geografische ondergrond weer te geven.

Onder de vigerende wetgeving is de 10^{-6} per jaar PR-contour de grenswaarde voor kwetsbare objecten en als richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. Onder de Omgevingswet geldt: de 10^{-6} per jaar PR-contour als grenswaarde voor (zeer) kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties en als standaardwaarde voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties.

Groepsrisico
Het groepsrisico (GR) is de kans per jaar dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt uitgedrukt met een oriëntatiewaarde welke wordt weergegeven in een zogenoemde fN-curve. Op basis van de hoogte van het groepsrisico ten opzichte van de oriëntatiewaarde en de procentuele stijging ten gevolge van een ruimtelijke ontwikkeling is de mate van verantwoording bepaald. De verantwoording groepsrisico is een afweging van bevoegd gezag, waarbij advies wordt ingewonnen bij de veiligheidsregio, hoe om te gaan met de gevaren en bijbehorende veiligheidsrisico's.

Aandachtsgebieden
In plaats van het groepsrisico uit te drukken in een fN-curve, komen er aandachtsgebieden. Aandachtsgebieden zijn gebieden rond infrastructuur (met transport van gevaarlijke stoffen) of een activiteit (met gevaarlijke stoffen) waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen onvoldoende beschermd zijn tegen de gevaren die in de omgeving kunnen optreden. Dat betekent dat zich, bij een ongeval, nog levensbedreigende gevolgen voor personen in gebouwen kunnen voordoen.

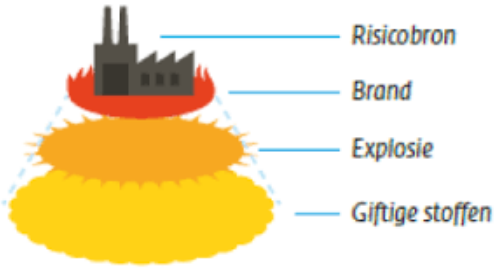

Daarbij is onderscheid gemaakt tussen drie soorten gevaren voor de omgeving:
- warmtestraling (brand)
- overdruk (explosie)
- concentratie giftige stoffen in de lucht (gifwolk)

Het bepalen van een aandachtsgebied maakt direct zichtbaar welke gevaren in een gebied kunnen optreden. Hierdoor vormt het aandachtsgebied een instrument voor bedrijf, bestuurder en burger om het gesprek over veiligheid en bescherming te starten.

De gemeente moet in het omgevingsplan binnen deze aandachtsgebieden rekening houden met het groepsrisico. Deze wordt getoetst aan hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Binnen een aandachtgebied zijn kwetsbare en beperkt kwetsbare gebouwen toegestaan mits dit goed onderbouwd is (bijvoorbeeld omdat er effect- of kansreducerende maatregelen zijn getroffen). Voor maatregelen ten aanzien van de gevaren van brand en explosie kan de gemeente dat doen door voorschriftengebieden aan te wijzen. Voor nieuwe en bestaande zeer kwetsbare gebouwen is het aanwijzen van een voorschriftengebied verplicht. Onder bestaande zeer kwetsbare gebouwen wordt ook verstaan wat al in het omgevingsplan mogelijk wordt gemaakt.

Huidige situatie

Onderstaande figuur geeft de bronnen gerelateerd aan omgevingsveiligheid binnen de gemeente Boxtel weer. Uit dit figuur kan afgeleid worden dat er meerdere risicobronnen aanwezig zijn.

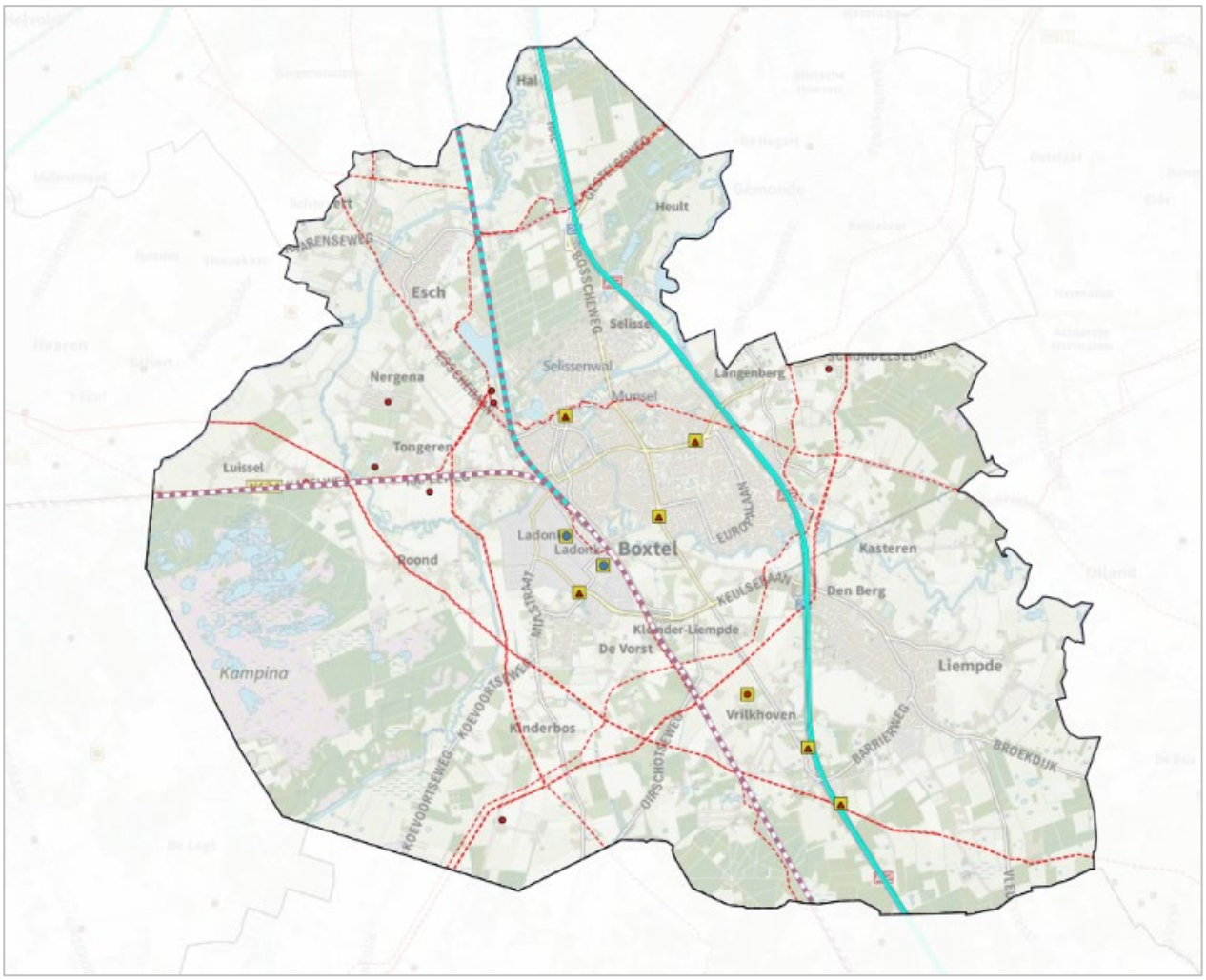

Figuur 6-16: Omgevingsveiligheid risicobronnen binnen de gemeente Boxtel [Signaleringskaart EV, 2022]

Figuur 6-17 geeft de bekende brand- en explosieaandachtsgebieden van risicobronnen in het kader van omgevingsveiligheid binnen de gemeente Boxtel weer, alsmede de 100% letaalzones.

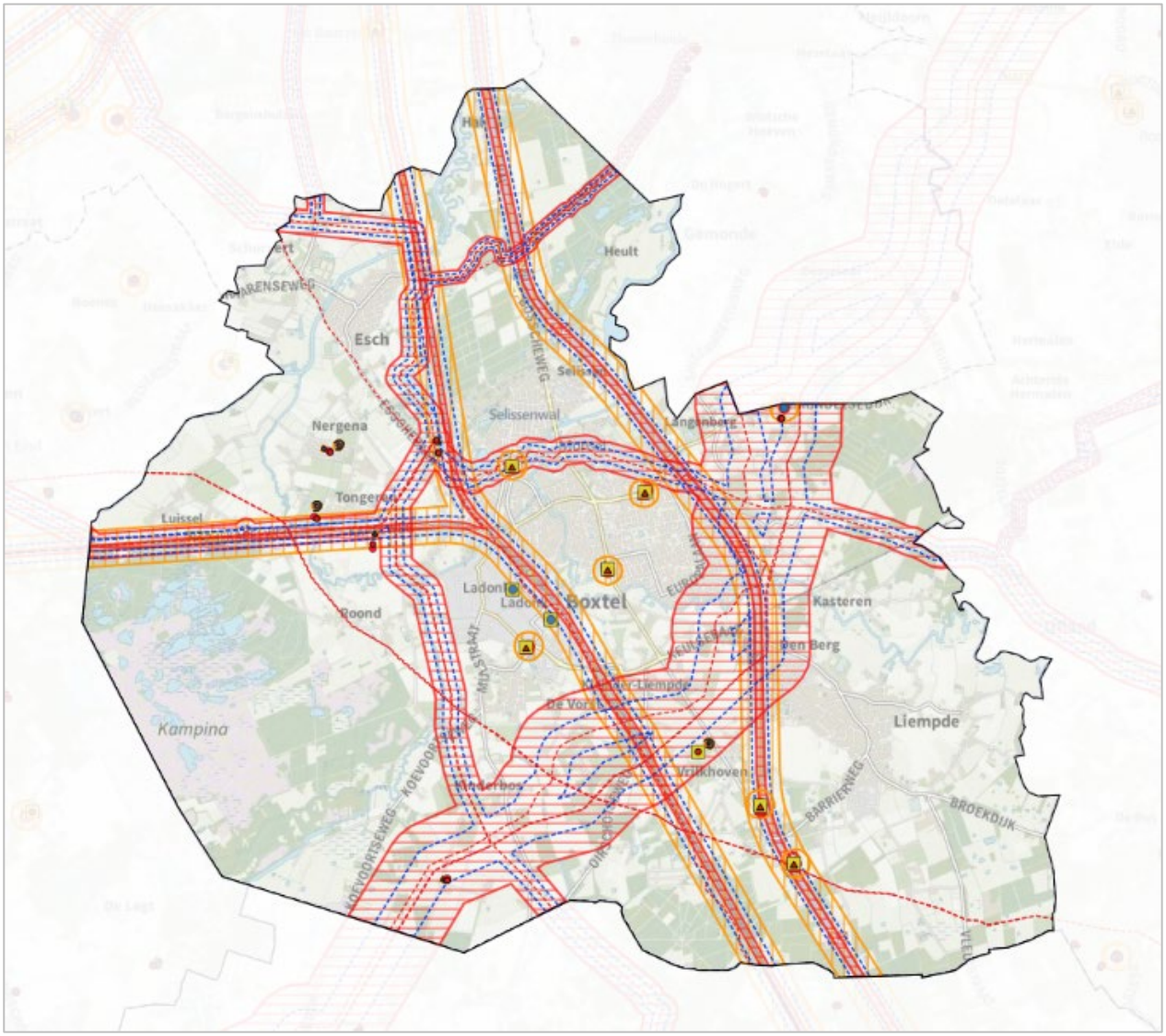

Figuur 6-17 Omgevingsveiligheid brand- (rood) en explosie- (oranje) aandachtsgebieden + 100% letaalzones (blauw) binnen gemeente Boxtel [Signaleringskaart EV, 2022]

De autosnelweg A2, de spoorlijn Tilburg - Boxtel en de spoorlijn Boxtel - Eindhoven zijn aangewezen als transportroutes voor gevaarlijke stoffen onder de Regeling basisnet. Deze transportroutes kennen onder de komende Omgevingswet een brandaandachtsgebied van 30 meter en explosieaandachtsgebied van 200 meter. Het gifwolkaandachtsgebied is niet op de kaart weergegeven, omdat nog niet is vastgesteld hoe groot deze gaat worden. Echter, er is gezien de invloedsgebieden onder de vigerende wetgeving een aannemelijke kans dat deze gifwolkaandachtsgebieden relevant zullen zijn voor de gemeente Boxtel. Wanneer de Omgevingswet inwerking treedt, zullen de verschillende aandachtsgebieden over (beperkt) kwetsbare gebouwen komen te liggen. Het is dan aan de gemeente om conform het Bkl al dan niet een voorschriftengebied aan te wijzen waarbinnen bouwkundige of gelijkwaardige maatregelen verplicht zijn voor nieuwbouw.

Voor het spoortraject Tilburg - Boxtel geldt een $PR10^{-6}$ per jaar contour van 6 meter. Voor zowel de autosnelweg A2 als voor het spoortraject Boxtel - Eindhoven geldt dat er geen plaatsgebonden risico $PR10^{-6}$ per jaar contour is die buiten de infrastructuur ligt.

Binnen de gemeente liggen meerdere hogedruk aardgastransportleidingen, een aardolieleiding en een leiding van de defensie. Deze buisleidingen hebben een brandaandachtsgebied. De grootte van deze aandachtsgebieden is afhankelijk van druk, diameter en de te vervoeren stof van de leiding en zal gelijk zijn aan de huidige 1% letaalgrens. Afhankelijk van de ligging gelden er plaatselijk $PR10^{-6}$ per jaar contouren. Binnen 5 meter aan weerszijden van de buisleidingen geldt tevens een bebouwingsvrije zone. De leiding Z-544-01 in het bijzonder loopt direct door de gemeente Boxtel. Hierdoor liggen veel (beperkt) kwetsbare objecten binnen het brandaandachtsgebied. Het is dan aan de gemeente om conform het Bkl al dan niet een voorschriftengebied aan te wijzen waarbinnen bouwkundige of gelijkwaardige maatregelen verplicht zijn voor nieuwbouw.

Zowel binnen de bebouwde kom als in het buitengebied zijn er verschillende locaties waar activiteiten met gevaarlijke stoffen gevestigd zijn, zoals Vion Boxtel B.V. Een deel van deze activiteiten heeft een plaatsgebonden-risicocontour die doorgaans binnen de inrichtingsgrens ligt. Dit is echter, zoals bij Vion Boxtel B.V., niet altijd het geval. Hierdoor liggen er bij Vion Boxtel B.V. beperkt kwetsbare gebouwen binnen de $PR10^{-6}$ per jaar contour. Van de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico (PR 10-6) mag gemotiveerd worden afgeweken. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt door het bevoegd gezag.

Binnen de bebouwde kom van de kern Boxtel zijn deze inrichtingen met name gevestigd aan de zuidwestelijke kant van de stad. Daarnaast zijn er enkele tankstations met LPG; deze tankstations hebben plaatsgebonden-risicocontouren en een aandachtsgebied voor brand van 60 meter en explosie van 160 meter. Wanneer in de nabijheid van deze tankstations een ontwikkeling plaatsvindt dient het plaatsgebonden risico en het groepsrisico te worden berekend. In het buitengebied liggen inrichtingen met gevaarlijke stoffen op terreinen van boerenbedrijven. Dit betreft de opslag van propaan tanks. Ook voor de inrichtingen geldt dat er onder de Omgevingswet sprake is van brand- en explosieaandachtsgebieden die over (beperkt) kwetsbare gebouwen komen te liggen. Het is dan aan de gemeente om conform het Bkl al dan niet een voorschriftengebied aan te wijzen waarbinnen bouwkundige of gelijkwaardige maatregelen verplicht zijn voor nieuwbouw.

<u>Conclusie</u>
Aan het beoordelingsaspect omgevingsveiligheid wordt in de huidige situatie kwaliteitsniveau ‘oranje’ toegekend, omdat een groot aantal (beperkt) kwetsbare gebouwen binnen de aandachtsgebieden voor brand en explosie van verschillende risicobronnen ligt (zoals weergegeven in figuur 6-17).

Autonome ontwikkeling
Er is geen toename van het aantal risicobronnen voorzien in de autonome situatie. De plaatsgebonden-risicocontouren en de ligging van de aandachtsgebieden blijven gelijk. Door nieuwbouw van woningen en voorzieningen kan de hoeveelheid bebouwing binnen de aandachtsgebieden toenemen. Voor deze ontwikkelingen kan de gemeente binnen aandachtsgebieden van risicobronnen voorschriftengebieden aanwijzen.

De provincie Noord-Brabant zet voor de langere termijn in op de zogenoemde goederenruit Zuid-Nederland. Het doorgaande goederenvervoer over spoor gaat dan vanuit de Rotterdamse haven of vanuit Zeeland naar Duitsland en België zoveel mogelijk buiten Brabant om. De provincie wil de Brabantroute ontlasten, omdat deze door een aantal grote steden loopt. Ze stimuleert het gebruik van de Betuweroute langs Nijmegen, al kan de genomen route niet afgedwongen worden. Voor een aantal bestemmingen wordt de Betuweroute

verplicht, bijvoorbeeld voor treinen tussen de Rotterdamse haven en Noordoost-Europa. Tot 2025 werkt de Duitse overheid aan een verbetering van de aansluiting met de Betuweroute. Tijdens deze werkzaamheden rijden er tijdelijk meer goederentreinen over de Brabantroute. Om de capaciteit voor het goederenverkeer via de Betuweroute te vergroten, legt de Duitse overheid een extra spoor (3e spoor) aan tussen Emmerich en Oberhausen. Het is niet aantoonbaar of er hierdoor ook meer gevaarlijke stoffen over het spoor vervoerd gaan worden. Tevens is het onduidelijk of het aantal in Basisnet vergunde transporten over de Brabantroute naar beneden of naar boven bijgesteld gaat worden. Er wordt daarom in de beoordeling van de autonome situatie uitgegaan van de huidige vergunde situatie.

Over de spoorlijn 's-Hertogenbosch – Eindhoven vindt momenteel geen vervoer van gevaarlijke stoffen plaats, al heeft het spoor wel een brand- en explosieaandachtsgebied. Dit verandert in de nabije toekomst als het Programma Hoogfrequent Spoor (PHS) wordt uitgevoerd. De capaciteit van het spoor op het traject Meteren – Boxtel moet conform de Voorkeursbeslissing PHS ten behoeve van de herroutering van het goederenvervoer en de toename van het aantal reizigerstreinen worden uitgebreid met een zuidwestboog bij Meteren. Als gevolg van het PHS gaan vervoerstromen verschuiven. Voor de gemeente Boxtel betekent dit, dat vervoer van gevaarlijke stoffen gaat plaatsvinden over de spoorlijn 's-Hertogenbosch – Eindhoven. Het brand- en explosieaandachtsgebied veranderen niet ten opzichte van de huidige situatie.

Conclusie
Aan de autonome ontwikkeling wordt kwaliteitsniveau 'oranje' toegekend met een lichte verslechtering. Er zijn geen grote veranderingen van het aantal risicobronnen in de autonome situatie. Wel heeft de gemeente het voornemen om meerdere kwetsbare gebouwen (woningen) te realiseren, welke mogelijk voor een deel in aandachtsgebieden gerealiseerd worden. Op basis van expert judgement wordt aangenomen dat de situatie niet verbetert en dat het kwaliteitsniveau 'oranje' ook in de autonome situatie van toepassing blijft.

Doorkijk 2040
Voor omgevingsveiligheid is het aannemelijk dat de geschetste trend in 2030 zich voortzet richting 2040. Of het kwaliteitsniveau nog verbetert is afhankelijk van ontwikkelingen in wet- en regelgeving en de exacte beleidsinvulling na 2030.

Royal HaskoningDHV

6.3.2 Verkeersveiligheid

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Verkeersveiligheid	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021] • Aantal verkeersongevallen per 1.000 inwoners [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021] • Locaties verkeersongevallen [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking aantal verkeersdoden en verkeersongevallen ten opzichte van het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant.
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Het aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners is lager dan het gemiddelde bij gemeenten van gelijke stedelijkheid (sterk stedelijk) **en** het aantal verkeersongevallen per 1.000 inwoners is lager dan het gemiddelde bij de provincie Noord-Brabant.
Oranje	Het aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners ligt rond het gemiddelde bij gemeenten van gelijke stedelijkheid (sterk stedelijk) **en** het aantal verkeersongevallen per 1.000 inwoners ligt rond het gemiddelde bij de provincie Noord-Brabant.
Rood	Het aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners is hoger dan het gemiddelde bij gemeenten van gelijke stedelijkheid (sterk stedelijk) **en** het aantal verkeersongevallen per 1.000 inwoners is hoger dan het gemiddelde bij de provincie Noord-Brabant.

Huidige situatie

De verkeersveiligheid wordt beïnvloed door de fysieke infrastructuur en het gedrag van verkeersdeelnemers. De meeste ongelukken in het verkeer gebeuren als gevolg van menselijke fouten. Afleiding speelt een rol bij het ontstaan van 68% van de ongevallen. Eén van de bronnen van afleiding is het gebruik van een smartphone of andere apparatuur tijdens verkeersdeelname. Het aantal ernstig verkeersgewonden is de afgelopen tien jaar landelijk gezien gestegen met gemiddeld 2,5% per jaar.

In de afgelopen 10 jaar is het aantal verkeersdoden onder fietsers niet duidelijk afgenomen en het aantal verkeersdoden onder bestuurders van scootmobielen (inclusief gemotoriseerde invalidenvoertuigen) laat zelfs een stijgende trend zien. Het is aannemelijk dat de vergrijzing hierbij een rol speelt. Ook worden de wegen steeds drukker met de diverse vormen van vervoer (speed pedelecs, elektrische fietsen en elektrische auto's), waardoor de kans op ongelukken wordt vergroot [CBS, 2022b].

Het aantal verkeersdoden nam landelijk in 2021 in totaal af, veroorzaakt door een afname in dodelijke slachtoffers onder fietsers en automobilisten. Het aantal dodelijke slachtoffers op de motor of bromfiets/snorfiets nam daarentegen toe. Fietsongevallen komen voornamelijk voor onder 60+'ers, terwijl auto-ongelukken voornamelijk voorkomen bij slachtoffers jonger dan 60 jaar.

Sinds 2017 zijn er landelijk meer verkeersslachtoffers gevallen die op de fiets zaten dan in de auto (207 en 175 verkeersdoden in 2021 respectievelijk). Dit komt ook door een sterke opkomst van de e-bikes (80 verkeersdoden). Het verschil tussen fietsers en automobilisten is wel minder groot dan in 2020. Dodelijke slachtoffers onder motorrijders is na fietsers en automobilisten nog steeds het meest voorkomend (52 verkeersdoden). Het aantal verkeersslachtoffers op een bromfiets/snorfiets is zo hard gestegen dat er nu meer bromfietsers/snorfietsers een dodelijk verkeersongeval krijgen dan voetgangers (49 en 43 verkeersdoden respectievelijk).

Verkeersongevallen

In 2020 daalde het aantal verkeerongevallen zowel in de gemeente Boxtel als in de provincie Noord-Brabant sterk ten opzichte van 2019 (zie Figuur 6-18). Dit was een positieve ontwikkeling na een stijgende trend de afgelopen jaren, maar de daling kan grotendeels verklaard worden door de COVID-19-pandemie waardoor

er minder verkeersbewegingen waren. In 2020 lag in Boxtel het aantal verkeersongevallen op 4,0 per 1.000 inwoners, wat, net als voorgaande jaren, lager is dan het gemiddelde aantal in de provincie Noord-Brabant (5,5 per 1.000 inwoners in 2020) [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021].

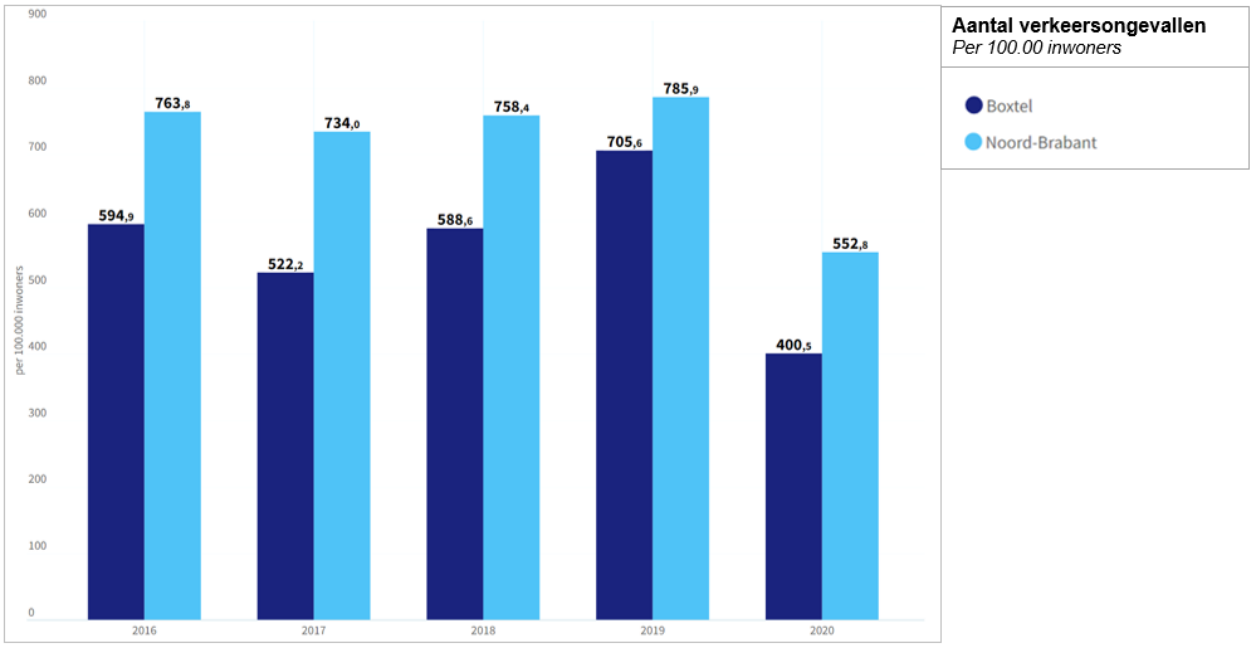

Figuur 6-18: Aantal verkeersongevallen per 100.000 inwoners in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021]

Verkeersdoden

In de provincie Noord-Brabant is het aantal verkeersdoden het afgelopen decennium ongeveer gelijk gebleven (zie Figuur 6-19). Deze trend is ongeveer hetzelfde voor Nederland. In de gemeente Boxtel is daarentegen een afnemende trend te zien. Tussen 2012 en 2019 nam het aantal verkeersdoden met 53,2% af. Sinds een aantal jaar ligt het aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners onder het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant en van Nederland. Van 2015 tot 2019 waren er in de gemeente Boxtel cumulatief 12,3 verkeersdoden per 100.000 inwoners. In 2020 waren er geen verkeersdoden [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021].

Verkeerongevallen naar zwaarte

In Figuur 6-20 is een verdeling weergegeven van de verkeersongevallen naar zwaarte. Hierin is onderscheid gemaakt in materiele schade, letsel en dodelijke afloop. Uit dit figuur blijkt dat er in de gemeente Boxtel procentueel vaker verkeersongelukken gebeuren die resulteren in letsel dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant. Er gebeuren minder ongelukken die resulteren in enkel materiele schade. Wat de reden hiervoor is, is onbekend. Het aantal verkeersongelukken met een dodelijke afloop was lager dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant, namelijk 0,0% [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021].

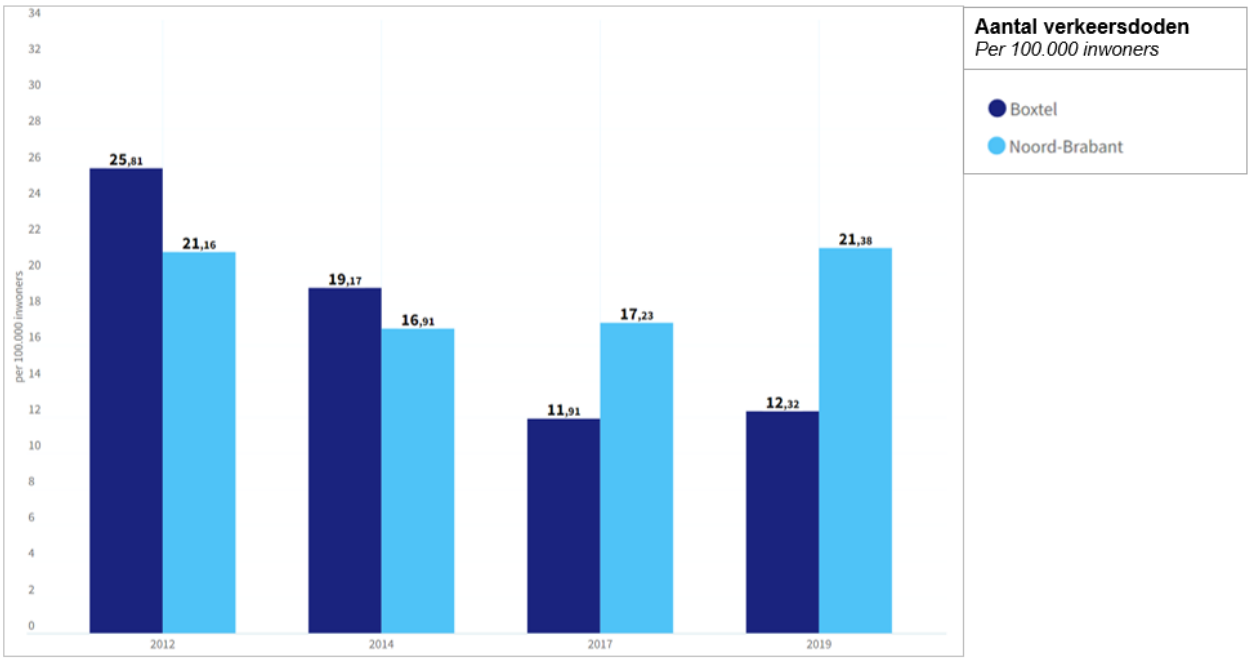

Figuur 6-19: Aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners (5-jaars cumulatief) in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021]

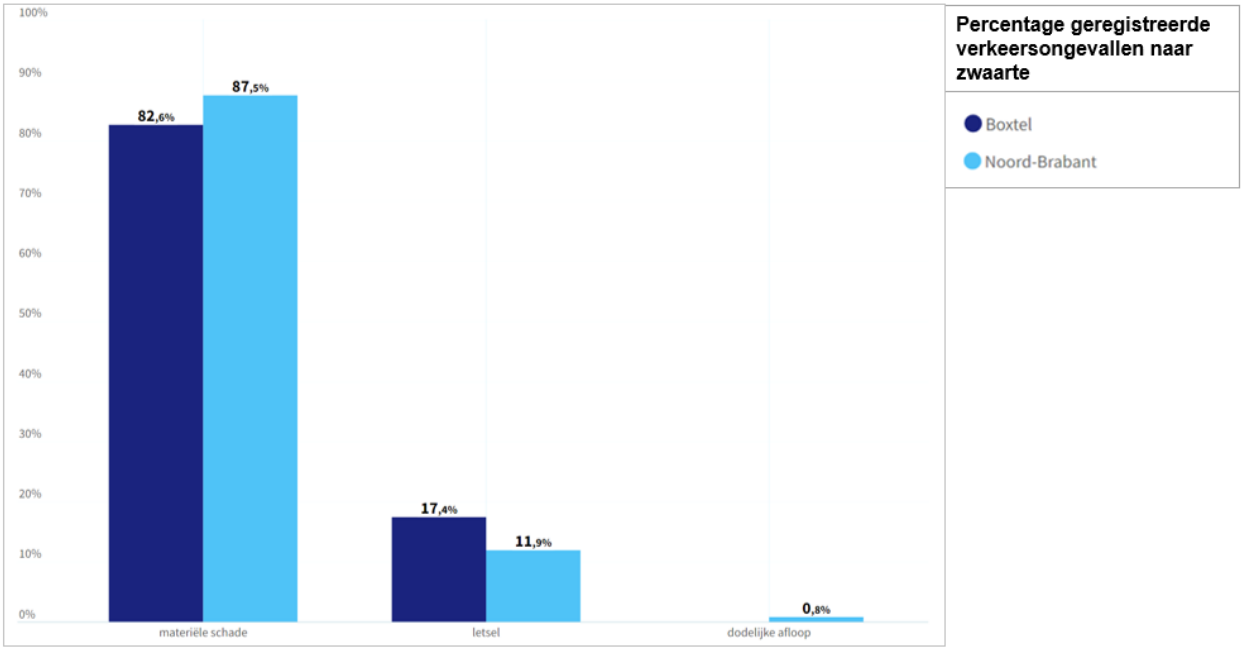

Figuur 6-20: Percentage geregistreerde verkeersongevallen naar zwaarte in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021]

Locaties verkeersonveiligheid

De A2 loopt onder andere door de gemeente Boxtel. Omdat deze snelweg onder het beheer van Rijkswaterstaat valt, wordt deze buiten beschouwing gelaten in de analyse van verkeersonveilige locaties. Ook provinciale wegen worden buiten de beschouwing gelaten.

In Figuur 7-21 en Figuur 7-22 zijn respectievelijk de locaties weergeven die naar de hoeveelheid ongevallen (heatmap) en de specifieke locaties. Het betreft verkeersongevallen met enkel materiële schade als ook letsel of een dodelijke afloop. Locaties waar op basis van onderstaande figuren sprake is van een hoog aantal verkeersongevallen zijn:

- Schijndelseweg, ter hoogte van de fietsoversteekplaatsen
- Kruispunt Kruisbroeksestraat/Ladonkseweg
- Baanderherenweg
- Hobbendonkseweg
- Kruispunt Esschebaan/Essche Heike
- Dorpsstraat (te Esch)
- Nieuwstraat (te Liempde)
- Oirschotseweg

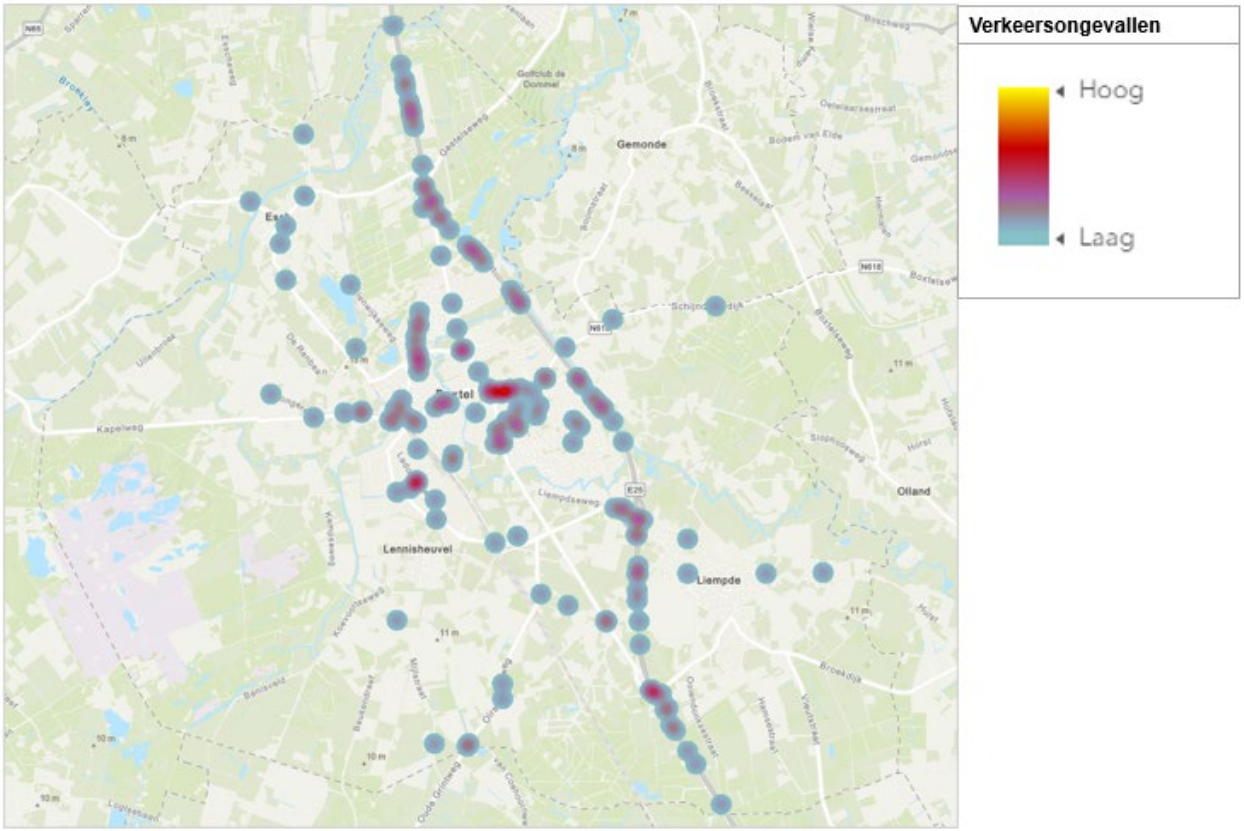

Figuur 6-21: Warmtekaart verkeersongevallen in de gemeente Boxtel in 2020 [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2022]

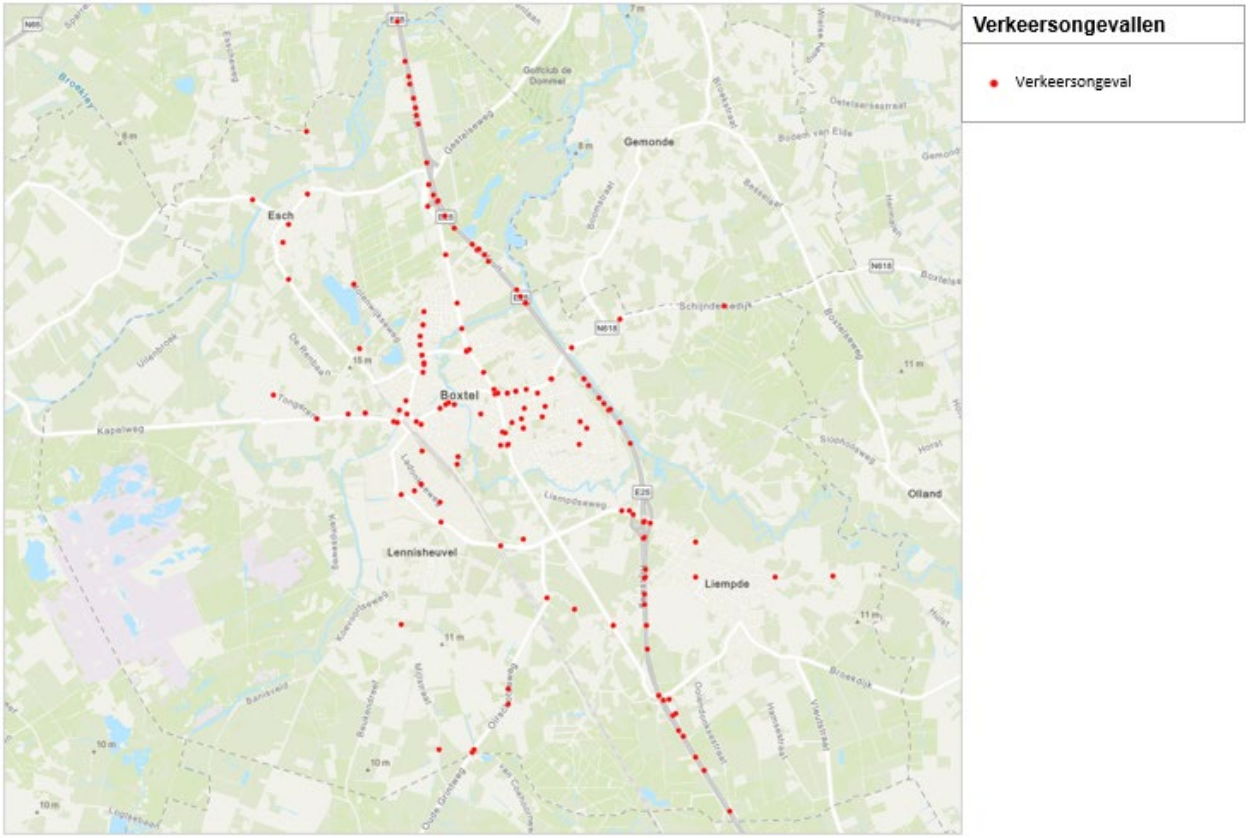

Figuur 6-22: Locatie verkeersongevallen in de gemeente Boxtel in 2020 [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2022]

Perceptie verkeersveiligheid

Om de perceptie van de verkeersveiligheid te meten, worden aan inwoners stellingen voorgelegd over de verkeerssituatie in hun omgeving. Uit de Kindmonitor 0-11 jaar van de GGD Hart voor Brabant blijkt dat een bijna een derde (32%) van de ouders van kinderen in de leeftijd 0-11 jaar een veilige oversteekplaats in de buurt mist en een op de vier (26%) mist veilige fietsmogelijkheden. Dit ligt hoger dan het gemiddelde de provincie Noord-Brabant (31% en 23% respectievelijk). Daarnaast ervaart 13% van de ouders dat kun kind niet altijd buiten kan spelen, omdat er te veel verkeer is. Dit is lager dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant (14%) [Brabantse Omgevingsscan, 2021].

Conclusie

De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’, omdat het aantal verkeersongevallen en het aantal verkeersdoden lager ligt dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant.

Autonome ontwikkeling

Landelijke doelen voor de verkeersveiligheid worden niet gehaald en het aantal verkeersongelukken en verkeersdoden daalt nog niet. Op 8 juli 2021 is een motie aangenomen om in 2030 het aantal verkeersslachtoffers te halveren ten opzichte van 2020 [SWOV, 2021]. Dit is een tussenstap naar het doel om 0 verkeersdoden te hebben in 2050. Uit het model dat SWOV heeft ontwikkeld komt dat voor 2030 de prognoses variëren voor het aantal ernstig verkeersgewonden tussen de 14.700 en 19.200 [SWOV, 2015]. De onzekerheid in de prognose wordt met name veroorzaakt door onzekerheden in de mobiliteitsontwikkelingen, in de uitwerking van de ‘Lokale aanpak veilig fietsen’ in concrete maatregelen en in hun effecten, en door onzekerheden in de ontwikkelingen op het gebied van voertuigautomatisering en rijtaakondersteuning. Ook in 2030 zal de doelstelling 2020 voor ernstig verkeersgewonden zeer

waarschijnlijk nog niet gehaald zijn. Uit het model komt ook dat het aantal verkeersdoden in 2030 naar verwachting tussen de 330 en 470 ligt.

Technologische ontwikkelingen, zoals ‘autonoom’ en ‘connected’ rijden kunnen autonoom leiden tot een verkleining van de verkeersruimte. In potentie kan dit een positieve impact hebben op verkeersveiligheid vanwege een efficiënter verkeers- en transportsysteem en het door ontwikkelen van dynamisch verkeersmanagement. Hoe snel dit gaat, hoe goed de technologie ongelukken kan voorkomen en in hoeverre de nieuwe vervoerssystemen een eigen infrastructuur vereisen is nog onzeker.

De verantwoordelijkheid voor verkeersveiligheid is door het Rijk gedirigeerd aan de provincies en de regio’s. Hierbij spelen het provinciale beleid en het regionale beleid ten aanzien van verkeersveiligheid een rol. De provincie Noord-Brabant heeft een verkeersveiligheidsplan 2020-2024 opgesteld waarin ze een aantal (nieuwe) maatregelen benoemen om de verkeersveiligheid te verbeteren [Provincie Noord-Brabant, 2020b].

1) Verbetering van de verkeersongevallendata: gebruik blijven maken van risico-inventarisaties, ongevallenanalyses, onderzoeken en lokale kennis en werken aan de beschikbaarheid van overige data.
2) Aanpak infrastructuur: met data bepalen waar knelpunten liggen en waar nodig aanpassingen maken aan de infrastructuur.
3) Aanpak gericht op fiets en normvervaging: extra maatregelen nemen voor de fiets, uitbreiding van het verkeersonderwijs en onderzoek doen naar normvervaging.
4) Samenwerking met maatschappelijke partners en bedrijfsleven: het betrekken van stakeholders bij de uitvoering en bij het gedrag van weggebruikers o.a. door het inzetten van de werkgeversbenadering van het Brabant Mobiliteitsnetwerk.
5) Vergroten verantwoordelijkheidsbesef bij Brabanders: ontwikkelen van een communicatiestrategie gericht op de Brabantse burgers met als onderdeel van de strategie het opzetten van een campagne die aansluit bij landelijke verkeerscampagnes.

In hun Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan 2008-2020 heeft de gemeente Boxtel drie plekken aangehaald die veiliger gemaakt moesten worden. Deze drie plekken zijn allemaal aangepakt en het aantal verkeersongevallen is afgenomen. Voor de periode na 2020 is het verkeers- en vervoersplan nog niet definitief, dus deze is niet meegenomen in de autonome ontwikkeling [Gemeente Boxtel, 2008].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat er na 2020 geen verkeersplan meegenomen kan worden, waardoor het onzeker is hoe de situatie zich zal ontwikkelen.

Doorkijk 2040
Ontwikkelingen als diversificatie van verkeersdeelnemers en autonoom rijden zullen naar verwachting na 2030 verder ontwikkeld zijn dan daarvoor. De mate waarin het verkeersbeleid daarin is mee ontwikkeld en in staat is om het risico op verkeersongevallen te verminderen is echter onzeker.

6.3.3 Sociale veiligheid

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Sociale veiligheid	

Status gebruikte informatie	Kwantitatief
	• Sociale veiligheidsindex [CBS Veiligheidsmonitor, 2021]:
	  ○ Onveiligheidsgevoelens
	  ○ Onveiligheidsperceptie
	  ○ Vermijdingsgedrag
	• Beleving sociale veiligheid [GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, 2020]

Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking index sociale veiligheid (onveiligheidsgevoelens, onveiligheidsperceptie, vermijdingsgedrag) en beleving sociale onveiligheid ten opzichte van de provincie Noord-Brabant
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De sociale veiligheidsindex ligt voor alle categorieën (onveiligheidsgevoelens, onveiligheidsperceptie, vermijdingsgedrag) en beleving sociale onveiligheid lager dan het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant.
Oranje	De sociale veiligheidsindex ligt voor één of meerdere categorieën (onveiligheidsgevoelens, onveiligheidsperceptie, vermijdingsgedrag) en beleving sociale onveiligheid hoger dan of gelijk aan het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant.
Rood	De sociale veiligheidsindex ligt voor alle categorieën (onveiligheidsgevoelens, onveiligheidsperceptie, vermijdingsgedrag) en beleving sociale onveiligheid hoger dan of gelijk aan het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant.

Huidige situatie

Om de sociale veiligheid te beoordelen, wordt gekeken naar de onveiligheidsgevoelens, de onveiligheidsperceptie en vermijdingsgedrag. Samen vormen deze drie indicatoren de onveiligheidsbeleving. De waarde van de indicatoren is gebaseerd op stellingen uit de Veiligheidsmonitor. De indicatoren zijn gepresenteerd als een index. Dit betekent dat het alleen het verschil laat zien ten opzichte van een bepaald jaar (in dit geval 2014). Als een indicator dus de waarde 60 heeft, betekent dit dat er een afname is geweest van 40%, dus in dit geval een positief effect. Er kan weinig worden gezegd over hoe een indicator zich verhoudt tot de provincie Noord-Brabant. Er kan alleen gezegd worden of de indicatoren zich hetzelfde hebben ontwikkeld door de jaren heen. Verder wordt de sociale veiligheid beoordeeld door te kijken naar wat bewoners zeggen over hun gevoel van veiligheid in de GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen [2020].

Onveiligheidsgevoelens

‘Onveiligheidsgevoelens’ zijn een meting van hoe onveilig mensen zich voelen in de buurt. In Figuur 6-23 is de index van de onveiligheidsgevoelens van de gemeente Boxtel en de provincie Noord-Brabant te zien. Uit dit figuur blijkt dat de onveiligheidsgevoelens sinds 2014 zijn gedaald in zowel gemeente Boxtel als in de provincie Noord-Brabant, respectievelijk 14% en 13% in 2021. Lange tijd bleef het onveiligheidsgevoel in de gemeente Boxtel nagenoeg gelijk terwijl het daalde in de provincie Noord-Brabant, maar sinds 2019 is dit ook in gemeente Boxtel aan het dalen. In 2021 was het onveiligheidsgevoel in de gemeente Boxtel ongeveer even veel gedaald als in de provincie Noord-Brabant.

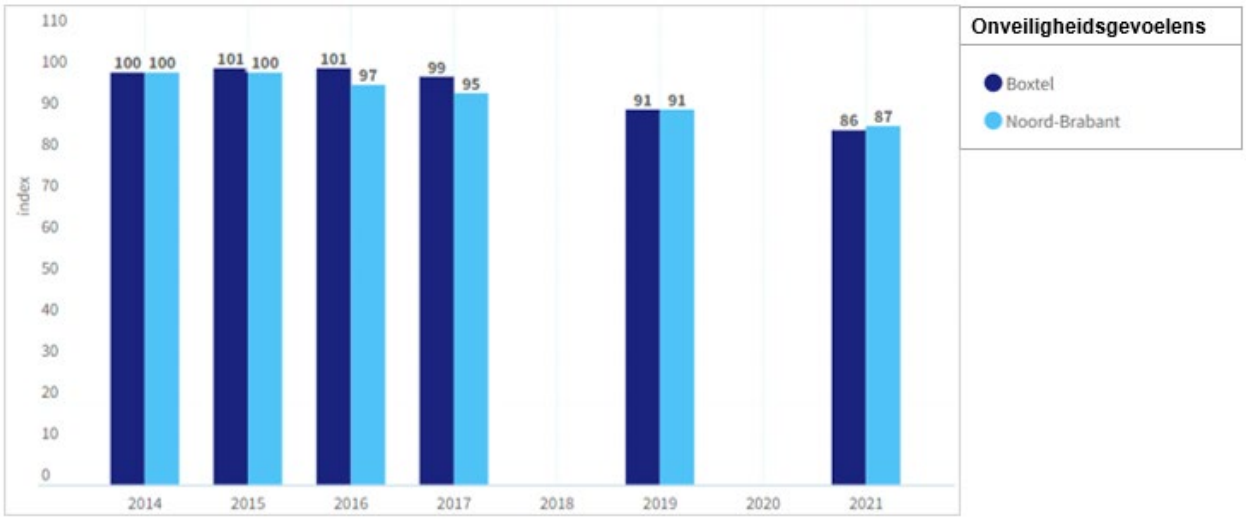

Figuur 6-23: Onveiligheidsgevoelens voor de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [CBS Veiligheidsmonitor, 2021]

Onveiligheidsperceptie

‘Onveiligheidsperceptie’ is een meting van hoe de omvang van criminaliteit wordt ervaren. In Figuur 6-24 is de index van de onveiligheidsperceptie van de gemeente Boxtel en de provincie Noord-Brabant te zien. De onveiligheidsperceptie is voor de provincie Noord-Brabant sinds 2014 geleidelijk aan het verbeteren, met een daling van 15% in 2021 ten opzichte van het basisjaar 2014. In de gemeente Boxtel verslechterde de onveiligheidsperceptie juist tot 2017, ondanks de verbetering in 2016. Sinds 2017 is deze trend omgedraaid en is de onveiligheidsperceptie sterk aan het verbeteren. In 2021 was er sprake van een verbetering van 32% ten opzichte van het basisjaar 2014. De reden hiervoor is niet bekend.

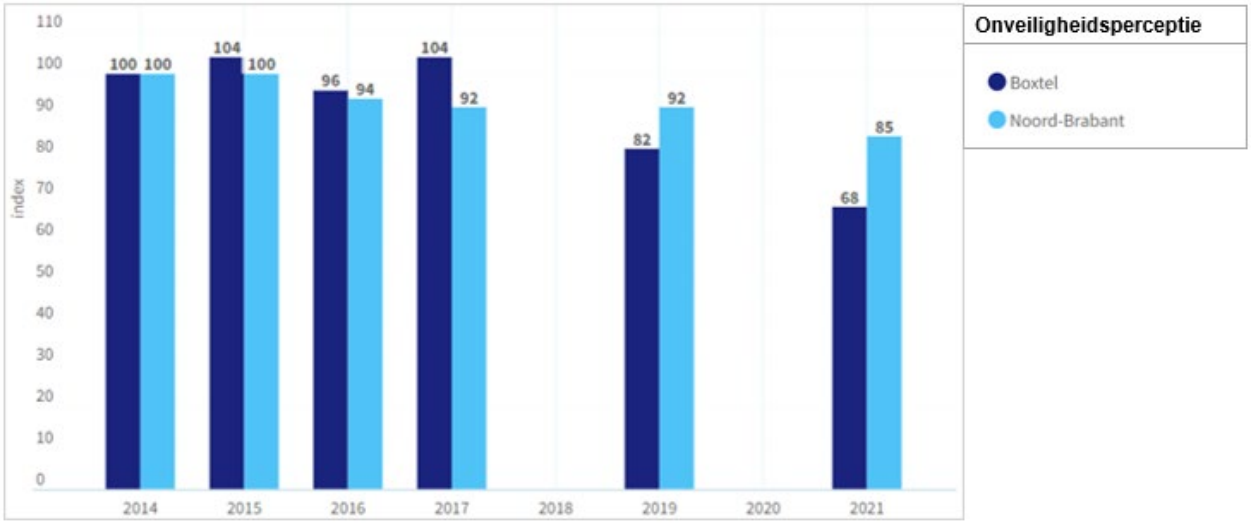

Figuur 6-24: Onveiligheidsperceptie voor de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [CBS Veiligheidsmonitor, 2021]

Vermijdingsgedrag

'Vermijdingsgedrag' is een meting van hoe vaak mensen het eigen gedrag aanpassen aan situaties in de buurt in verband met onveiligheid. In Figuur 6-25 is de index van de onveiligheidsperceptie van Boxtel en de provincie Noord-Brabant te zien. Uit de toename in de figuur blijkt dat dit type gedrag sinds 2014 steeds vaker voorkwam bij mensen, zowel in gemeente Boxtel als in de provincie Noord-Brabant. In de gemeente Boxtel was de toename sterker dan in de provincie Noord-Brabant. Sinds 2017 is er sprake van een verbetering en begon dit gedrag minder voor te komen, zowel in de gemeente Boxtel als in de provincie Noord-Brabant. In 2021 is er sprake van een afname van 6% ten opzichte van het basisjaar 2014 voor in de provincie Noord-Brabant, voor de gemeente Boxtel is er sprake van een lichte afname van 2% ten opzichte van het basisjaar en ligt niveau nagenoeg gelijk aan 2014.

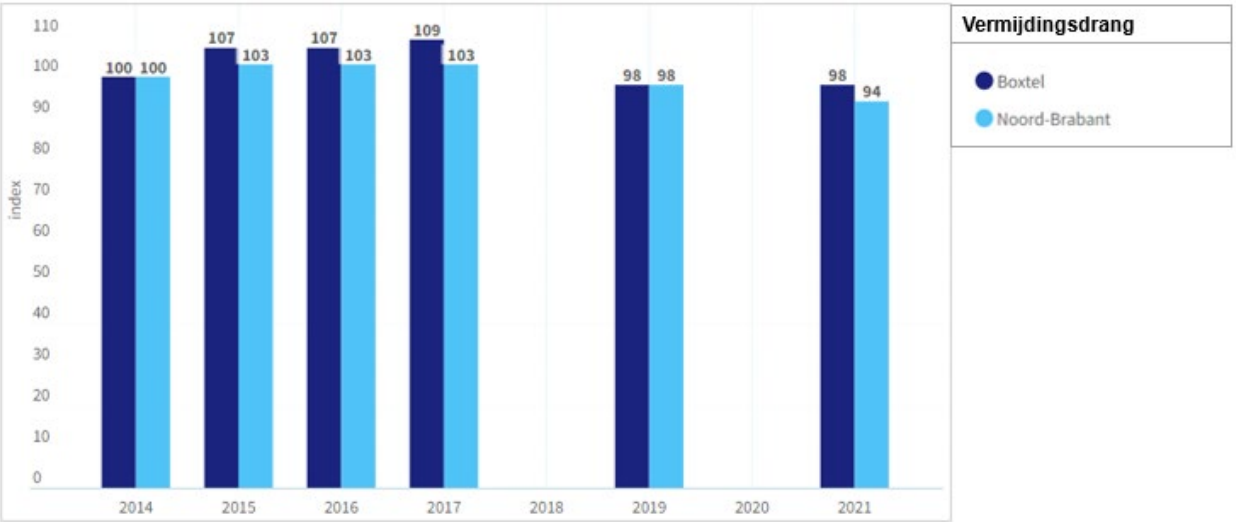

Figuur 6-25: Vermijdingsdrang voor de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [CBS Veiligheidsmonitor, 2021]

Beleving van sociale veiligheid

In de Gezondheidsmonitor, een enquête die elke 4 jaar wordt gedaan door de GGD, worden vragen gesteld over hoe veilig mensen zich voelen. In Tabel 6-1 is te zien dat mensen in alle leeftijdscategorieën zich veiliger zijn gaan voelen over het afgelopen decennium, zowel in de gemeente Boxtel als in de provincie Noord-Brabant. Het gevoel van veiligheid is iets hoger in de gemeente Boxtel dan in de provincie Noord-Brabant.

Tabel 6-1: Stelling: voelt zich veilig voor de gemeente Boxtel en de provincie Noord-Brabant [GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, 2020]

	18+ jaar		18-64 jaar		65+ jaar	
	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
2009	78%	78%	77%	78%	83%	78%
2012	78%	77%	78%	77%	77%	80%
2016	81%	78%	79%	76%	86%	83%
2020	84%	82%	82%	81%	88%	84%

Er is geen duidelijke trend te zien in het onveiligheidsgevoel overdag bij alle leeftijdscategorieën (zie Tabel 6-2). In 2020 was het percentage mensen dat zich onveilig voelde overdag ongeveer gelijk in de gemeente Boxtel en de provincie Noord-Brabant.

Tabel 6-2: Stelling: voelt zich wel eens onveilig overdag voor de gemeente Boxtel en de provincie Noord-Brabant [GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, 2020]

	18+ jaar		18-64 jaar		65+ jaar	
	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
2009	7%	8%	8%	7%	6%	10%
2012	8%	8%	8%	7%	11%	10%
2016	5%	7%	5%	7%	4%	7%
2020	7%	7%	7%	7%	8%	8%

Bij het percentage mensen dat zich 's nachts onveilig voelt is een dalende trend te zien, wat betekent dat mensen zich veiliger zijn gaan voelen (zie Tabel 6-3). Verrassend genoeg is het onveiligheidsgevoel onder de 65+ in de gemeente Boxtel lager dan in de andere leeftijdscategorieën en dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant. In 2012 was dit juist nog de grootste groep die zich 's nachts onveilig voelde. Waarom dit zo sterk gedaald is, is niet bekend. Het percentage dat zich 's avonds onveilig voelt ligt in de laatste jaren in de gemeente Boxtel lager dan in de provincie Noord-Brabant.

Tabel 6-3: Stelling: voelt zich wel eens onveilig 's avonds/'s nachts voor de gemeente Boxtel en de provincie Noord-Brabant [GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, 2020]

	18+ jaar		18-64 jaar		65+ jaar	
	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
2009	21%	21%	22%	21%	16%	21%
2012	22%	22%	21%	23%	23%	21%
2016	18%	22%	20%	24%	13%	16%
2020	16%	18%	17%	19%	11%	15%

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', omdat de gemeente Boxtel het op de meeste indicatoren gelijkwaardig of beter doet dan Noord-Brabant, behalve op de indicator vermijdingsgedrag, die weinig verandering laat zien over de jaren heen.

Autonome ontwikkeling

De gemeente Boxtel werkt samen aan de integrale veiligheid met de gemeentes Heusden, Meierijstad, Sint-Michielsgestel en Vught. Hiervoor is een integraal veiligheidsplan 2023-3026 opgesteld. Hierin worden een aantal trends en ontwikkelingen gesignaleerd [Meierij, 2022]:

- Een nagenoeg gelijkblijvend aantal misdrijven;
- Een toename van het aantal meldingen overlast jeugd, jongeren staan in de huidige maatschappij onder druk;
- Een enorme toename van incidenten met kwetsbare- en/of personen met onbegrepen gedrag;
- Een daling van het aantal woninginbraken en kans op slachtofferschap (traditionele criminaliteit);
- Het aantal misdrijven op het gebied van horizontale fraude/digitale oplichting stijgt;
- Een verharding van ondermijnende criminaliteit;
- Een toename van maatschappelijke en sociale onrust;
- Een dalend vertrouwen in de overheid;

- Meer maatschappelijke vraagstukken worden bij de gemeente neergelegd, veelal (deels) bij veiligheid;
- De huidige maatschappelijke ontwikkelingen (stijging energiekosten, inflatie) zorgen voor een toename van de druk op een grotere groep inwoners en creëren nieuwe risico's voor veiligheidsproblematiek.

Op basis van deze trends en ontwikkelingen hebben de vijf gemeentes besloten extra aandacht te geven de komen vier jaar aan de volgende overkoepelende strategische thema's [Meierij, 2022]:

1) Het verstevigen van zorg en veiligheid voor kwetsbare inwoners en huishoudens en jongeren, onder andere door:
   - *Kwetsbare inwoners en huishoudens* - Verstevigen van de ketensamenwerking tussen het sociaal domein en veiligheidsinstanties, waarbij (eigen) verantwoordelijkheden, het benutten van mogelijkheden en integraliteit centraal staan.
   - *Kwetsbare inwoners en huishoudens* - Maatschappelijke coalities verstevigen met bijvoorbeeld woningbouwcoöperaties, in het kader van (vroeg-) signalering en integraliteit.
   - *Jongeren* - Intensiever samenwerken met ouders/opvoeders, wijk- en maatschappelijke partners (zoals het onderwijs of welzijnsinstanties) om jongeren op een positieve manier onderdeel te laten zijn en blijven van een vertrouwde, veilige buurt.
   - *Jongeren* - Stevige regie op de ketensamenwerking vanuit de gemeente: (vroegtijdig) investeren in integrale groepsaanpak middels het 7-stappen model (methodiek) en een structurele overlegstructuur.
2) Het vergroten van de digitale veiligheid, onder andere door:
   - Het eigen huis op orde brengen en houden op het gebied van informatiebeveiliging, zodat we aan het basisniveau voldoen.
   - Investeren op bewustwording en deskundigheidsbevordering van de eigen gemeenten.
   - Integrale voorbereiding op cyberincidenten- en crises bijvoorbeeld met ketenpartners (Veiligheidsregio Brabant-Noord, politie en OM); hieronder valt ook de voorbereiding op online aangejaagde ordeverstoringen.
3) Het tegengaan van polarisatie en voorkomen maatschappelijke onrust, onder andere door:
   - Investeren in sociale cohesie in onze wijken en dorpen, met name gericht op jeugdigen en kwetsbare(n).
   - Investeren in stevige lokale netwerken en het aangaan van andere coalities.
   - Het opzetten van een netwerk van sleutelfiguren om beter in contact te staan met de diverse gemeenschappen.
4) Het tegengaan van ondermijning/georganiseerde criminaliteit, onder andere door:
   - We werken in de aanpak van ondermijning integraal samen met de partners binnen het basisteam Meierij. Alleen door samen op te trekken, is het mogelijk een vuist te maken tegen de georganiseerde criminaliteit en ondermijning. Een samenhangende aanpak van preventie, weerbaarheid en verstoring is nodig. Voorop staat het realiseren van impact.
   - We werken aan het voorkomen van jonge aanwas en zetten in op het weerbaar maken van jeugdigen.
   - Investeren op weerbare ondernemers en het bouwen van sterke coalities. Daarnaast gaan we werken aan barrières, om een eerlijk ondernemersklimaat te creëren.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat het onduidelijk is welk effect het beleid heeft op de verschillende indices van de sociale veiligheidsindex.

Doorkijk 2040
Indien de gemeente Boxtel het huidige beleid na 2030 voortzet en verder concretiseert is het aannemelijk dat de onveiligheidsbeleving ook na 2030, (positief) beïnvloed wordt. In hoeverre dit leidt tot een verandering in kwaliteitsniveau na 2030 is afhankelijk van het dan vigerende beleid.

6.4 Milieu

6.4.1 Geurhinder

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Geurhinder	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Geurhinderkaarten [ODBN, 2019]
Beschikbare referentiewaarden	Geurhinderkaart veehouderijen getoetst aan de GGD-richtlijnen
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Er is zowel in de bebouwde kom als het buitengebied sprake van een goede geursituatie bij geurgevoelige objecten (volgens de GGD-normen)
Oranje	In de bebouwde kom en in het buitengebied is op een aantal plekken sprake van een afweegbare of slechte geursituatie bij geurgevoelige objecten
Rood	In de bebouwde kom en in het buitengebied is op een veel plekken sprake van een afweegbare of slechte geursituatie bij geurgevoelige objecten

Huidige situatie

Geurhinder door veehouderijen

Geurhinder kan optreden door langdurige blootstelling aan een geur of (kortdurende) blootstelling aan onaangename geuren. In de gemeente Boxtel bevindt zich een aantal veehouderijen. Veehouderijen zijn mogelijke bronnen voor geurhinder en daarom gelden voor veehouderijen regels met betrekking tot aan te houden afstanden tot voor geurhinder gevoelige objecten zoals woningen.

De GGD heeft voor geurhinder van veehouderijen advieswaarden opgesteld. Bij woonfuncties achten de GGD'en meer dan 12% geurhinder onacceptabel (dit komt overeen met maximaal 2 OU/m^3 in de woonkern). Bij gemengde functies (wonen en werken) zijn hogere geurhinderpercentages denkbaar. Hoger dan 20% geurhinder vindt de GGD onacceptabel (dit komt overeen met maximaal 10 OU/m^3 in het buitengebied).

Tabel 6-4: GGD-beoordeling geurhinder van veehouderijen [RIVM, 2022a]

Percentage geurgehinderden	Geurbelasting (OU/m3)	
	Voorgrond	*Achtergrond*
12% (woonfuncties)	2	5
20% (buitengebied)	5	10

In Figuur 6-26 is de geurkaart van Boxtel weergegeven. In de kaart is te zien waar de veehouderijen liggen die geurhinder veroorzaken (donkerblauwe vierkantjes). Hiervan zijn er tientallen aanwezig binnen de gemeente. Daarnaast is de achtergrondbelasting in OU/m^3 weergegeven. Op een aantal locaties bij veehouderijen is deze belasting hoog (10 - >40 OU/m^3). Op deze locaties is daarom sprake van een slechte geursituatie bij geurgevoelige objecten (gebouw bestemd voor wonen of verblijf). De slechte geursituaties bevinden zich bij Luissel, Tongeren, Nergena, Esch, Kinderbos, Kleinder-Liempde, Vrilkhoven, Selissen en Langenberg. In Tabel 6-5 is weergegeven hoe de geursituatie bij geurgevoelige objecten is beoordeeld.

Tabel 6-5: Beoordeling geurgevoelige objecten [ODBN, 2019]

Woon-/leefklimaat	Goed (GGD)	Afweegbaar	Slecht
Normen bebouwde kom	≤ 5	5-10	> 10
Normen buitgebied	≤ 10	10-20	> 20

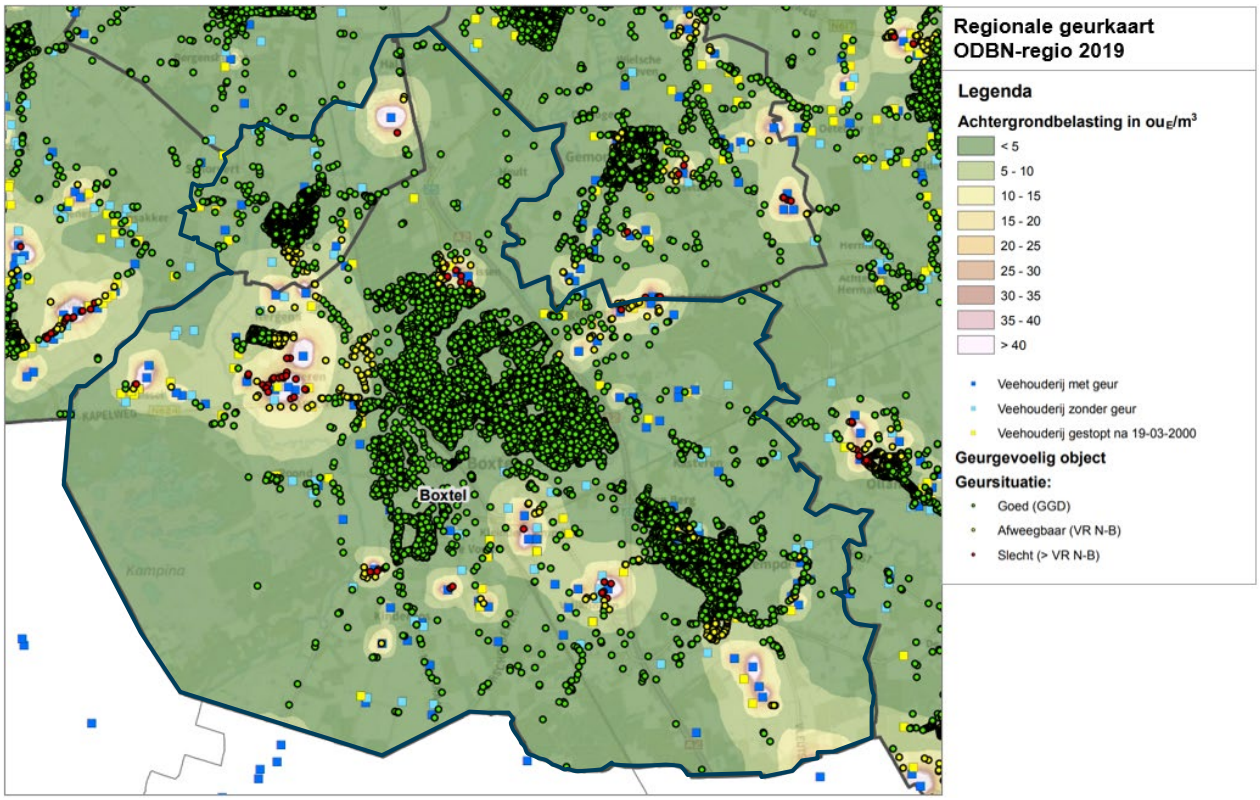

Figuur 6-26: Regionale geurkaart met achtergrondbelasting en geursituatie bij geurgevoelige objecten [ODBN, 2019]

In onderstaande tabel is het percentage volwassenen (18-64 jaar) dat in de laatste 12 maanden ernstige geurhinder heeft ervaren (2020). Uit deze tabel blijkt dat in Boxtel-Centrum, Boxtel-Noord en Esch de meeste geurhinder wordt ervaren. Het percentage komt niet boven de 12% (GGD-richtlijn)

Tabel 6-6: Percentage geurgehinderden door veehouderijen in verschillende wijken in Boxtel (18-64 jaar) [Brabantscan, 2020a]

Wijk	Percentage ernstig geurgehinderden (18-64 jaar)				
	Door landbouw- en veeteeltactiviteiten	*Door stallen met (pluim)vee*	*Door mest uitrijden*	*Door opslag/productie van veevoer*	*Door vergister*
Liempde	1	2	1	1	0
Boxtel-Oost	2	0	0	1	0
Munsel-Selissen, Lennisheuvel	1	1	3	2	0
Boxtel-Centrum	4	2	0	1	0
Boxtel-Noord	4	4	5	4	3
Esch	8	4	6	4	0
Gemeente Boxtel	*3*	*2*	*2*	*2*	*0*

Royal HaskoningDHV

Geurhinder door overige bronnen

Naast veehouderijen zijn er ook andere bronnen die geurhinder kunnen veroorzaken. In onderstaande tabel zijn deze andere bronnen weergegeven. In Boxtel ervaart in totaal ongeveer 1 op de 10 volwassenen (18-64 jaar) ernstige geurhinder. Dit komt deels door veehouderijen, zoals hierboven verder toegelicht. Maar ook bedrijven/industrie en open haard/allesbrand veroorzaken relatief veel geurhinder in Boxtel. In 2020 zijn in Boxtel 190 klachten van geuroverlast binnengekomen bij de Milieuklachtencentrale [Brabant in Zicht, 2020]. Bij de gemeente is bekend dat Vion (producent van vlees, vleesproducten en plantaardige alternatieven) die zich gevestigd heeft op bedrijventerrein Ladonk, geuroverlast veroorzaakt.

Tabel 6-7: Percentage geurgehinderden door overige bronnen in Boxtel (18-64 jaar) [Brabantscan, 2020a]

	Percentage ernstig geurgehinderden (18-64 jaar)					
	Totaal	*Door riolering/zuivering*	*Door bedrijven/industrie*	*Door vliegverkeer*	*Door wegverkeer*	*Door open haard/allesbrand*
Gemeente Boxtel	11	1	4	0	1	3

Conclusie

De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat in de bebouwde kom en in het buitengebied van Boxtel op een aantal plekken sprake is van een afweegbare of slechte geursituatie bij geurgevoelige objecten.

Autonome ontwikkeling

Het beëindigen van veehouderijen staat sinds het uitbreken van de ‘stikstofcrisis’ volop in de belangstelling. Het kabinet reserveert miljarden euro’s om veehouderijen te sluiten om zo de stikstof-, natuur-, klimaat- en wateropgaven in het landelijk gebied te realiseren [Planbureau voor de Leefomgeving, 2022]. Bij het sluiten van veehouderijen zal ook de geurhinder in de omgeving afnemen.

Met de routekaart stalaanpassingen 2024 wil de provincie Noord-Brabant veehouderijen sturen en helpen bij het verduurzamen van de stallen. Dit wil de provincie doen door het vergunningsverleningsproces te optimaliseren, te zorgen dat de financiële ondersteuning van het Rijk snel bij de veehouder terecht komt en door de veehouder goed te informeren. Onder de stalaanpassingen zijn technieken bekend die geurhinder kunnen verminderen [Provincie Noord-Brabant, 2022a].

In de Verordening Geurhinder en Veehouderij 2014 van de gemeente Boxtel zijn afstanden vastgesteld voor geurgevoelige objecten (binnen en buiten de bebouwde kom) als het gaat om veehouderijen waarvoor vaste afstanden gelden. In onderstaande tabel zijn deze afstanden weergegeven. Voor het gebied Tongeren – Nergena geldt een andere geurnorm ten opzichte van de rest van de gemeente. Hier is de geurbelasting hoog.

Tabel 6-8: Andere afstanden volgens de Verordening Geurhinder en Veehouderij 2014 [Gemeente Boxtel, 2014]

	Afstand tot geurgevoelige objecten	Vereiste
Bebouwde kom	50 meter	Maximaal 56 dieren
Buitengebied	25 meter	Maximaal 200 dieren

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat er geen specifiek gemeentelijk beleid is dat zich richt op het verminderen van geurgehinderden. Het is onduidelijk in hoeverre stalaanpassingen de komende jaren gaan zorgen voor een vermindering van geurhinder. Daarnaast is het niet zeker of eventuele sluitingen van veehouderijen plaats zullen vinden binnen Boxtel.

Doorkijk 2040
Of er na 2030 sprake is van een vermindering van geurhinder is primair afhankelijk van het dan vigerende beleid.

Royal HaskoningDHV

6.4.2 Geluidhinder

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Geluidhinder	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Wegverkeerlawaai • Railverkeerlawaai
Beschikbare referentiewaarden	Wegverkeerlawaai en railverkeerlawaai bij woongebieden getoetst aan de wettelijke grenswaarden en de WHO-advieswaarden
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Vrijwel overal wordt voldaan aan de wettelijke voorkeursgrenswaarden en de WHO-advieswaarden voor wegverkeer en railverkeer
Oranje	Vrijwel overal wordt voldaan aan de wettelijke maximale grenswaarden voor wegverkeer en railverkeer. Op meerdere plekken wordt niet voldaan aan de WHO-advieswaarden
Rood	Op meerdere plekken wordt niet voldaan aan de wettelijke maximale grenswaarden en de WHO-advieswaarden voor wegverkeer en railverkeer

Huidige situatie

Geluiden in de omgeving kunnen een grote bijdrage leveren aan de beleving van de leefomgeving. Te veel geluid is vaak onwenselijk of zelfs schadelijk. Gezondheidseffecten als slaapverstoring, gehoorschade, risico op hart- en vaatziekten of verminderd prestatievermogen en leerproblemen bij kinderen willen we uiteraard zoveel mogelijk voorkomen.

Een belangrijke basis voor de ruimtelijke afweging in het kader van het aspect geluid is de Wet geluidhinder (Wgh). Deze wet biedt geluidgevoelige functies (zoals woningen) bescherming tegen geluidhinder van wegverkeerlawaai, spoorweglawaai en industrielawaai door middel van zonering. De wettelijke grenswaarden die doorgaans gelden op de gevels van woningen zijn in onderstaande tabel weergegeven. De gemeente Boxtel heeft beleid voor het vaststellen van hogere grenswaarden in specifieke gevallen.

Tabel 6-9: Wettelijke grenswaarden geluid bij woningen (in stedelijk gebied) volgens de Wet geluidhinder (Wgh) [Overheid.nl, 2017]

Bron	Voorkeursgrenswaarde	Maximale grenswaarde
Wegverkeer	48 dB	63 dB
Railverkeer	55 dB	68 dB

In 2018 heeft de WHO (World Health Organization) nieuwe gezondheidskundige richtlijnen voor geluid gepubliceerd: Environmental Noise Guidelines for the European Region (2018). De richtlijn geeft aanbevelingen voor weg-, rail-, vliegverkeer, windturbines en recreatiegeluid en is gebaseerd op de nieuwste wetenschappelijke inzichten (tot en met 2014). In onderstaande tabel zijn de WHO-advieswaarden weergegeven ten aanzien van weg-, rail- en vliegverkeer. De WHO-advieswaarden zijn zonder aftrek conform art. 110g Wet geluidhinder.

Tabel 6-10: WHO-advieswaarden (2018) m.b.t. jaargemiddelde en nachtelijke blootstelling aan geluid door weg-, rail-, en vliegverkeer [RIVM, 2018a]

Bron	Jaargemiddelde blootstelling	Onderbouwing	Nachtelijke blootstelling	Onderbouwing
Wegverkeer	53 dB L_{den}	10% ernstige hinder	45 dB L_{night}	3% ernstige slaapverstoring
Railverkeer	54 dB L_{den}	10% ernstige hinder	44 dB L_{night}	3% ernstige slaapverstoring
Vliegverkeer	45 dB L_{den}	10% ernstige hinder	40 dB L_{night}	11% ernstige slaapverstoring

Wegverkeer

De maximale wettelijke grenswaarde voor wegverkeer is doorgaans 63 dB op de gevel van een woning. De voorkeursgrenswaarde is 48 dB. In Figuur 6-27 is het wegverkeerlawaai (Lden) in Boxtel weergegeven. Met grijs is aangegeven waar de woongebieden liggen in de gemeente.

Geluidwaarden (Lden) door wegverkeer die hoger zijn dan 68 dB beperken zich tot de A2, de Keulsebaan en de Gesteiseweg. Bij enkele bestaande woningen zijn overschrijdingen van de maximale grenswaarde (63 dB) bekend. Dit is langs de Bosscheweg, Eindhovenseweg, Mgr Wilmerstraat en de Baroniestraat. Langs de drukke wegen is sprake van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde op de gevels van woningen:

- Schijndelseweg → Monseigneur Wilmerstraat → Baroniestraat
- Van Hornstraat
- Sint Jorisstraat → Baanderherenweg
- Brederodeweg
- Bosscheweg
- Huygenstraat

Langs veel deze wegen is ook sprake van een overschrijding van de WHO-advieswaarden. Volgens deze advieswaarden geldt een jaarlijkse blootstelling van 53 dB Lden.

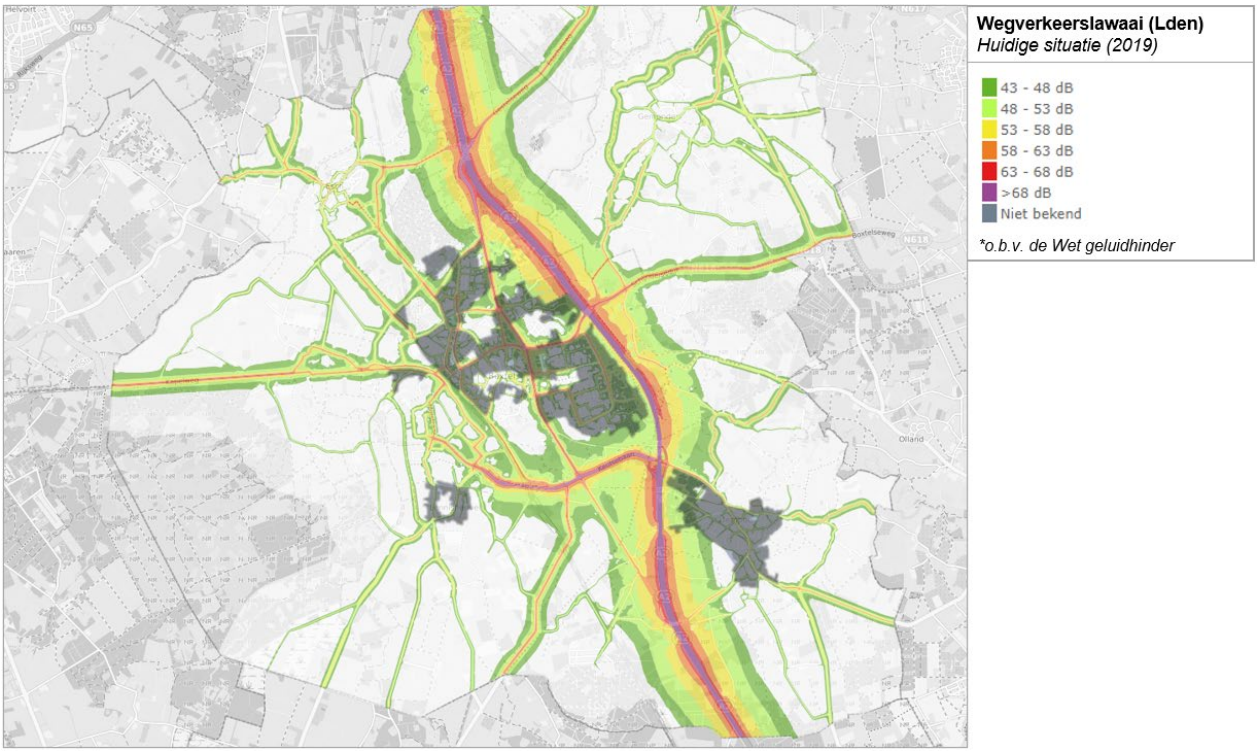

Figuur 6-27: Wegverkeerslawaai (Lden) in 2019 in de gemeente Boxtel [iCinity, 2019]

Naast de jaargemiddelde blootstelling (Lden) wordt volgens de WHO-advieswaarden ook getoetst aan de nachtelijke blootstelling (Lnight). Voor wegverkeer geldt hier een advieswaarde van 45 dB Lnight. In Figuur 6-28 is de nachtelijke blootstelling door wegverkeer in Boxtel weergegeven. Aan de WHO-advieswaarden wordt niet voldaan langs verschillende wegen (geluidbelasting op de gevel). Het gaat voornamelijk om de wegen die hierboven al opgesomd zijn.

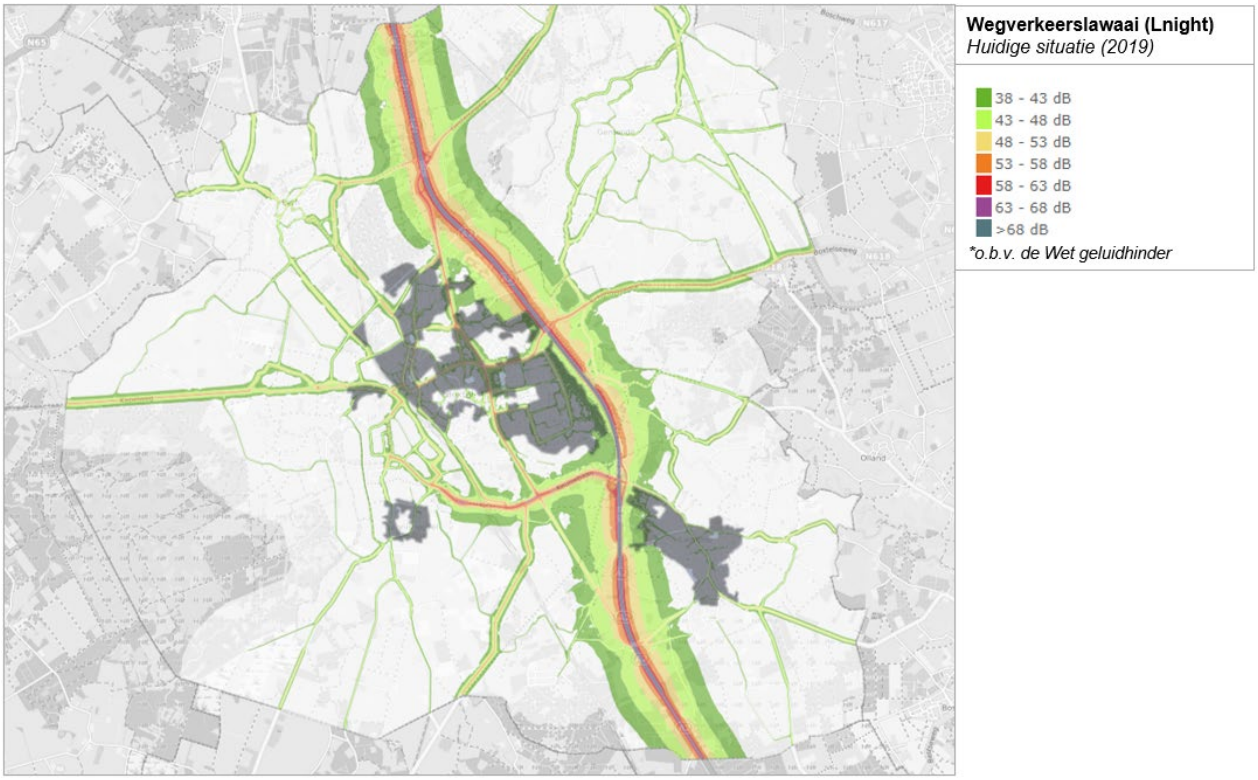

Figuur 6-28: Wegverkeerslawaai nachtelijke blootstelling (Lnight) in 2019 in de gemeente Boxtel [iCinity, 2019]

Railverkeer

De maximale wettelijke grenswaarde voor railverkeer is doorgaans 68 dB op de gevel van een woning. De voorkeursgrenswaarde is 55 dB. In Figuur 6-29 is het railverkeerlawaai (Lden) in Boxtel weergegeven. Met grijs is aangegeven waar de woongebieden liggen in de gemeente.

Bij enkele bestaande woningen langs het spoor zijn overschrijdingen van de maximale grenswaarde bekend. Dit is voornamelijk langs de Kapelweg, Tongersestraat, Parallelweg Noord, Parallelweg Zuid, Spoorstraat, Brugstraat, Ridder van Cuijkstraat en Tongeren. Daarnaast is er langs het spoor bij meerdere woningen ook een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde van 55 dB Lden. Het is onduidelijk waar deze grens precies ligt, omdat onderstaande figuur gebruik maakt van een schaallat met de bandbreedte 53-58 dB. Op vrijwel dezelfde plekken en bij dezelfde woningen is sprake van een overschrijding van de WHO-advieswaarden Volgens deze advieswaarden geldt een jaarlijkse blootstelling van 54 dB Lden voor railverkeer.

Naast de jaargemiddelde blootstelling (Lden) wordt volgens de WHO-advieswaarden ook getoetst aan de nachtelijke blootstelling (Lnight). Voor railverkeer geldt hier een advieswaarde van 44 dB Lnight. In Figuur 6-30 is de nachtelijke blootstelling door railverkeer in Boxtel weergegeven. Aan de WHO-advieswaarden wordt ook op grotere afstand van het spoor niet voldaan.

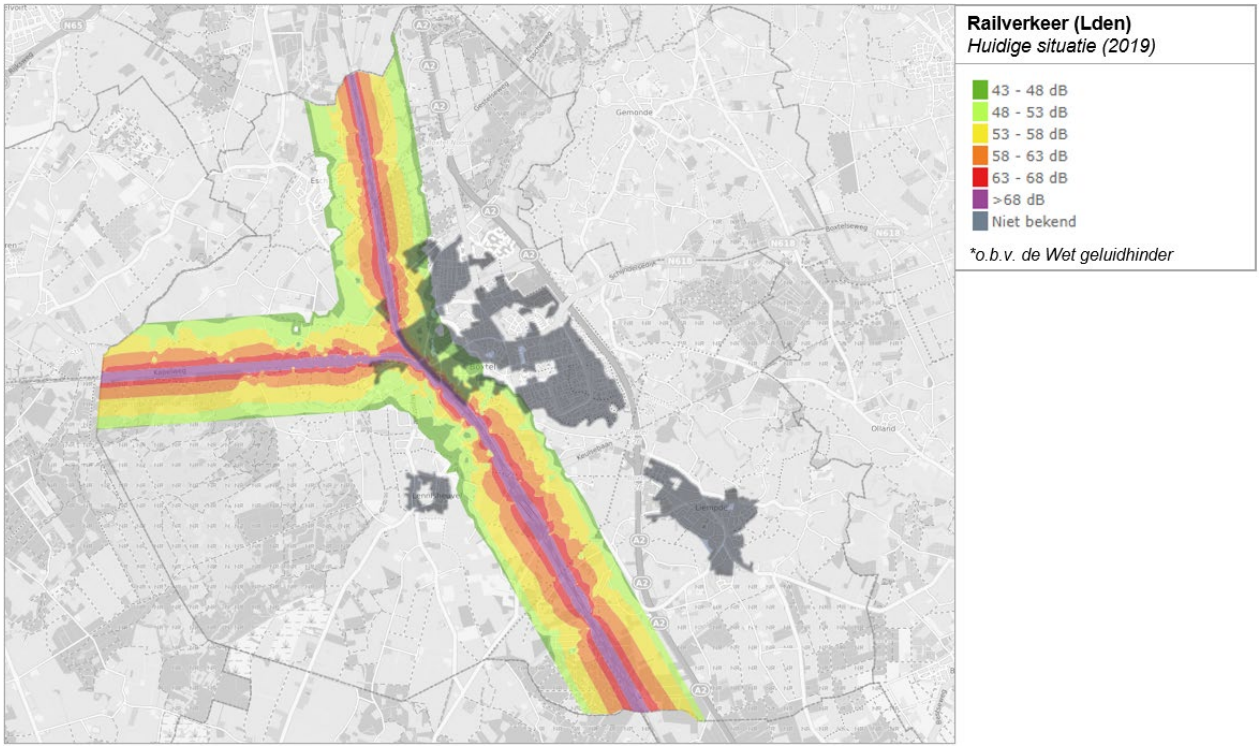

Figuur 6-29: Railverkeerlawaai (Lden) in 2019 in de gemeente Boxtel [iCinity, 2019]

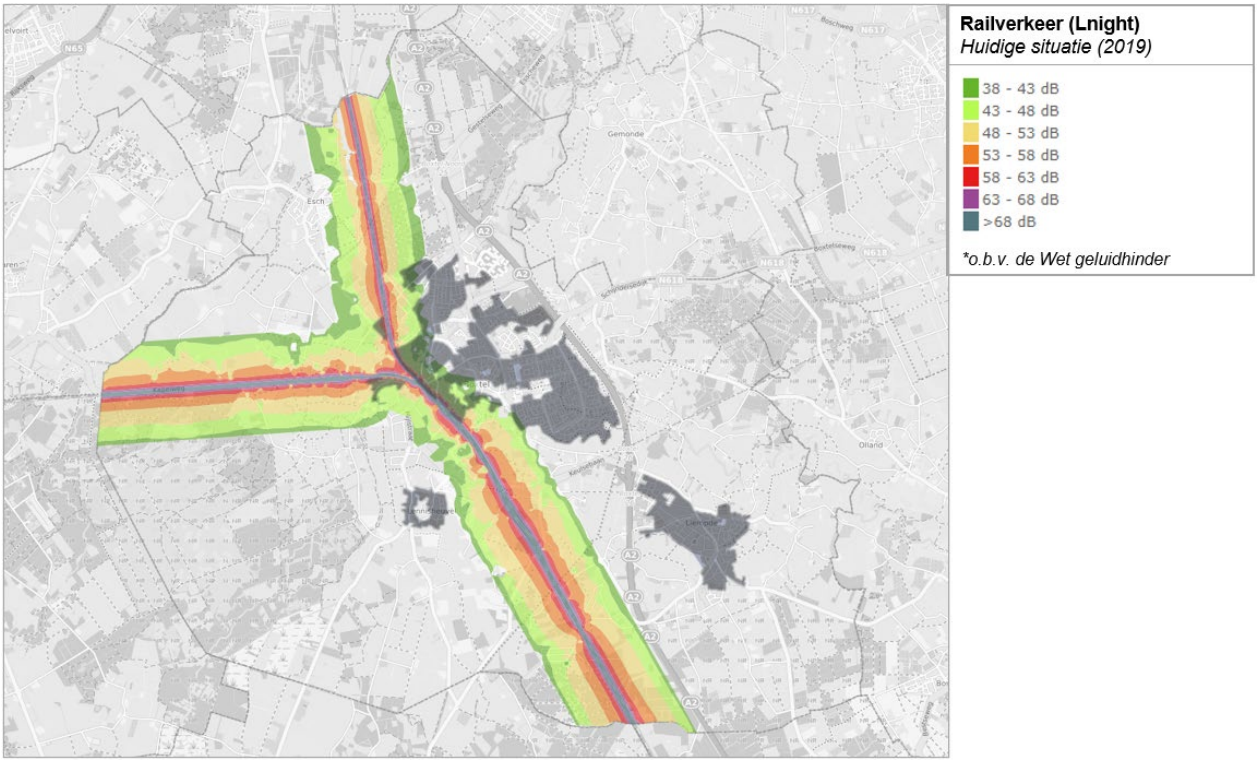

Figuur 6-30: Railverkeerlawaai nachtelijke blootstelling (Lnight) in 2019 in de gemeente Boxtel [iCinity, 2019]

Vliegverkeer
In de gemeente Boxtel lijkt geen sprake te zijn van een overschrijding van de WHO-advieswaarden voor het geluidniveau van vliegverkeer (volgens de kaart van Atlas Leegomgeving, 2022). De gemeente Boxtel is als randgemeente aangesloten bij de overleggen over Eindhoven Airport. Er zijn meerdere klachten over vliegverkeer binnen Boxtel bekend, zie ook *beleving van geluidoverlast* later in deze paragraaf.

Industrielawaai
Op industrieterrein Ladonk Boxtel is een geluidszone aanwezig. Binnen deze zone mag geen geluidsgevoelige bebouwing of terreinen worden ingericht, tenzij een hogere waarde is vastgesteld. Er zitten geen grotere lawaaimakers meer. De zone is nog wel aanwezig. Bij de gemeente is bekend dat Vion (producent van vlees, vleesproducten en plantaardige alternatieven) gevestigd op bedrijventerrein Ladonk, geluidoverlast veroorzaakt.

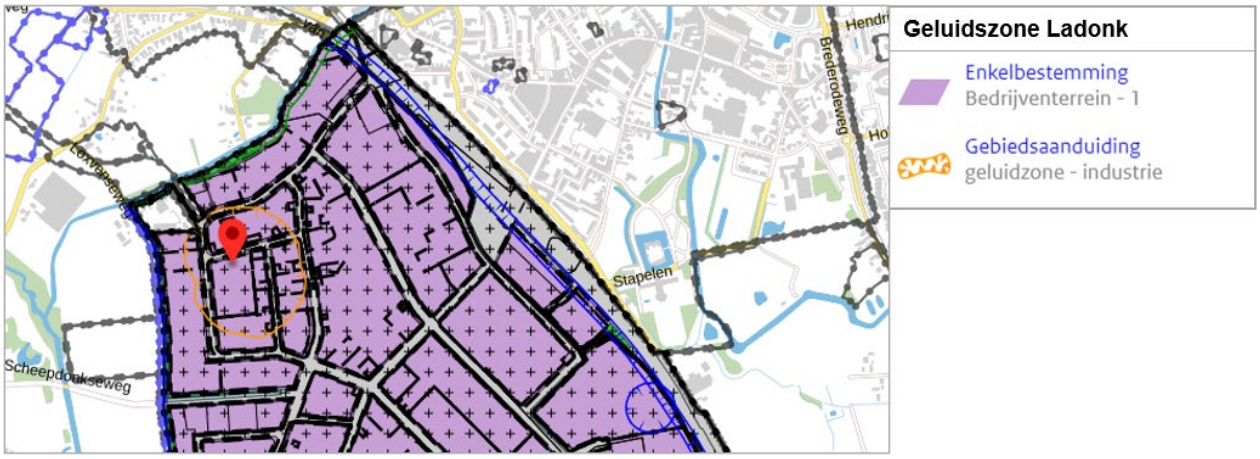

Figuur 6-31: Geluidzone bedrijventerrein Ladonk

Cumulatie
Het gecumuleerd geluid op de gevel is het geluid van verschillende geluidbronnen tezamen op die gevel. De berekening van het cumuleren van geluid houdt rekening met verschillen in hinderlijkheid tussen verschillende soorten geluid. Onder de Omgevingsregeling zal het optellen van geluid belangrijker worden.

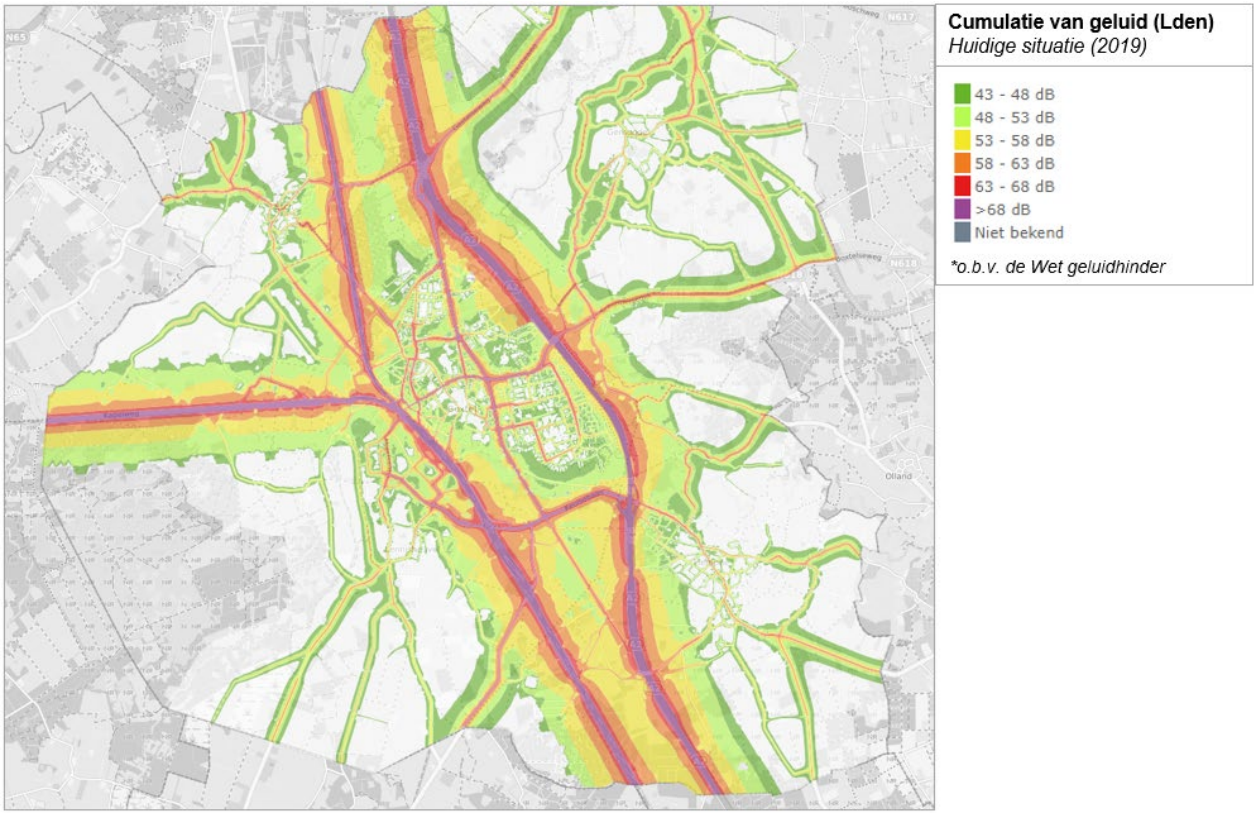

Figuur 6-32: Cumulatie van geluid (Lden) in 2019 in de gemeente Boxtel [iCinity, 2019]

In Figuur 6-32 is de cumulatie van geluid (Lden) weergegeven in de gemeente Boxtel. Zoals uit bovenstaande paragrafen duidelijk is geworden is er met name langs de hoofdwegen en het spoor sprake van geluidoverlast op de gevel van woningen.

Beleving van geluidoverlast

De hoeveelheid geluid in de omgeving speelt een rol in de beleving van de omgeving. Geluidsterkte vanaf ongeveer 45 decibel kan als hinderlijk ervaren worden [Rijksoverheid, 2006]. Het percentage volwassenen (18-64 jaar) dat in de afgelopen 12 maanden ernstige geluidhinder heeft ervaren is in Boxtel 25%. Dit is gelijk aan het provinciale gemiddelde. In Figuur 6-33 is weergegeven welke bronnen verantwoordelijke zijn voor deze ernstige geluidhinder. Hieruit blijkt dat er relatief veel overlast is van brommers/scooters en buren naast wegen en railverkeer. In Boxtel wordt gemiddeld meer overlast ervaren door treinverkeer en minder door vliegverkeer ten opzichte van het gemiddelde in provincie Noord-Brabant. Inzet van de gemeente beperkt zich vooral tot wegverkeer (exclusief brommers) [Brabantscan, 2020b].

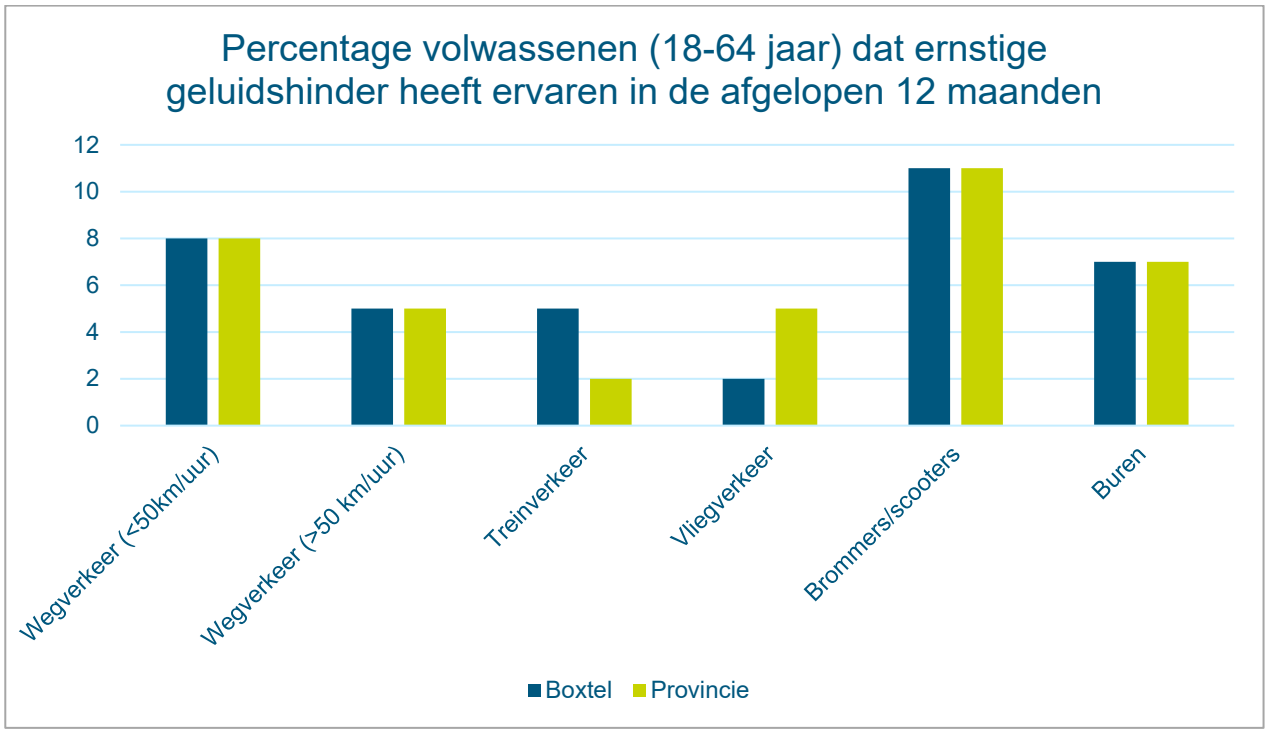

Figuur 6-33: percentage volwassenen (18-65 jaar) dat ernstige geluidshinder heeft ervaren in de afgelopen 12 maanden toegespitst in verschillende bronnen [Brabantscan, 2020b]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'rood', omdat op meerdere plekken niet voldaan wordt aan de wettelijke maximale grenswaarden en de WHO-advieswaarden voor wegverkeer en railverkeer.

Autonome ontwikkeling

Wegverkeer

In Boxtel loopt één geluidsaneringsproject om 52 woningen te voorzien van gevelmaatregelen om het geluidniveau in de woning te beperken. Het geluidniveau op de gevel zal hiermee niet verminderen.

Daarnaast zal de dubbele spoorwegovergang Tongersestraat worden afgesloten voor gemotoriseerd verkeer. Dit zal leiden tot lagere geluidbelastingen op de doorgaande route Mgr Wilmerstraat - Baroniestraat - Van Hornstraat - Tongersestraat. Hierdoor zijn er in de toekomst mogelijk geen overschrijdingen meer van de maximale waarde op woningen langs deze route.

Railverkeer

Voor het spoor in Boxtel is een geluidsaneringsbesluit genomen met maatregelen in de vorm van raildempers en geluidschermen. Daarnaast worden een aantal woningen nog voorzien van gevelmaatregelen. De raildempers zijn in het najaar van 2022 al aangebracht. Inzet voor de geluidschermen is dat de realisatie voor de 80 weekse afsluiting (november 2024 – mei 2026) van het derde spoor Duitsland (minder gebruik van de Betuweroute en dus drukker op de Brabantroute) gaat plaatsvinden. Uit het akoestisch onderzoek (MJPG rail) blijkt dat er na de maatregelen nog 6 woningen over zijn met een geluidbelasting hoger dan 68 dB, waarvan 3 een geluidbelasting van 70 dB of hoger.

Er loopt vanuit de gemeente op dit moment een onderzoek naar mogelijke bovenwettelijke maatregelen m.b.t. het spoor gericht op geluid en trillingen. Het is nog onduidelijk of dit in de toekomst iets gaat opleveren.

Cumulatie

In de autonome situatie (2030) neemt de cumulatieve geluidbelasting op een aantal plekken af, zie Figuur 6-34. Zoals bij de Parkweg en de Van Hornstraat. Dit kan het gevolg zijn van minder verkeer op deze plekken. Er zijn geen grote verschuivingen ten opzichte van de huidige situatie.

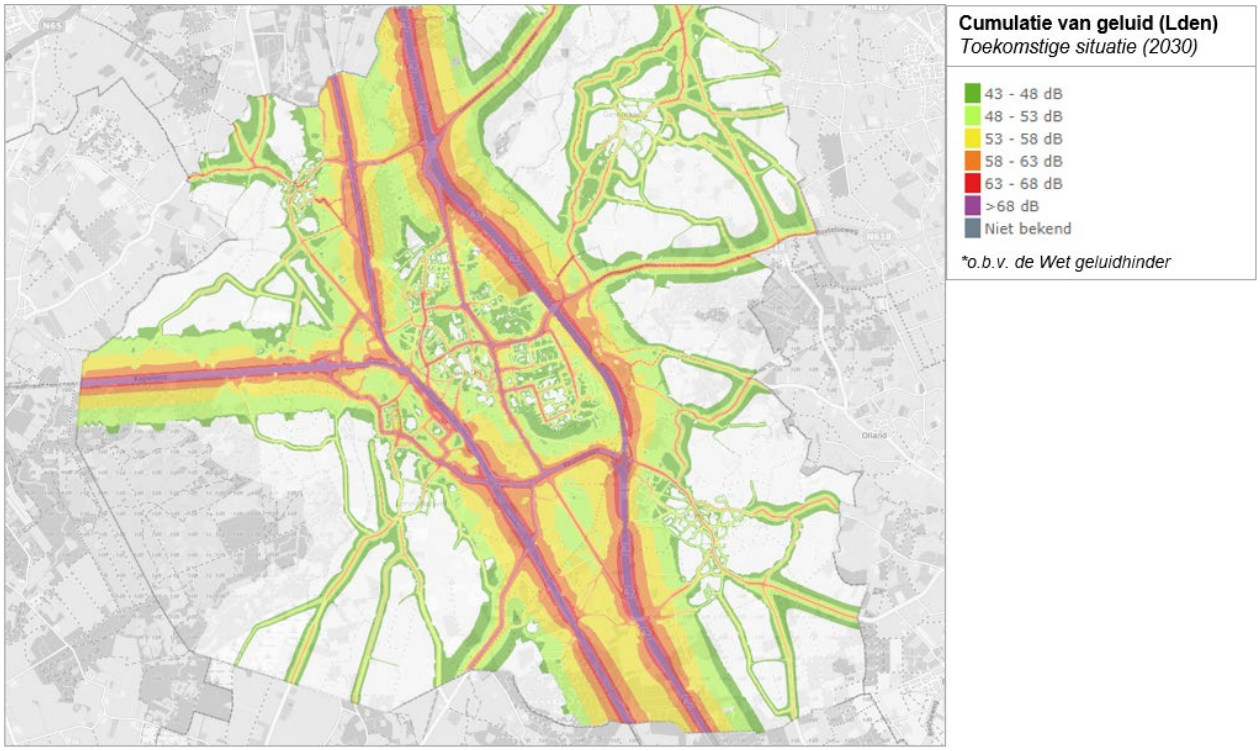

Figuur 6-34: Cumulatieve geluidbelasting in de toekomstige situatie (2030) [iCinity, 2019]

** de maatregelen raildempers en geluidschermen bij het spoor zijn nog niet meegenomen in deze kaart. Na realisatie hiervan zal de cumulatieve geluidbelasting rond het spoor verbeteren*

Beleving van geluidoverlast

Autonoom zijn er trends en ontwikkelingen die mogelijk zorgen voor meer geluidhinder:

- Ontwikkeling van windmolens, toename airco's en warmtepompen met buitenunits (ventilatoren) ten behoeve van de energietransitie.
- De ambitie tot uitbreiding van bedrijventerrein (2 hectare/jaar). Hierdoor is kans op extra (industrie)lawaai en eventueel meer geluidhinder vanwege extra transport.
- Inbreiding/uitbreiding van woningen zorgt voor extra verkeer en daarmee mogelijk extra overlast.

Elektrificeren van het vervoer zal juist voor een vermindering van geluidhinder kunnen zorgen. Vooral in de beleving als het gaat om brommers/scooters.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’ met een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit is het geval omdat er maatregelen genomen worden die de geluidhinder door wegverkeer en railverkeer zullen verminderen, maar het is onduidelijk in hoeverre de overschrijding van wettelijke grenswaarden en WHO-advieswaarden verholpen wordt.

Doorkijk 2040
Bij een verwacht toenemend bevolkingsaantal na 2030 wordt de potentiële groep ernstig gehinderden door geluid groter. Kwaliteitsniveau rood lijkt ook na 2030 aannemelijk. In hoeverre de trend wijzigt is afhankelijk van ontwikkelingen in geluidreducerende technieken bij bijvoorbeeld motorvoertuigen en van de mate waarin de gemeente Boxtel na 2030 maatregelen treft om de geluiddeken te reduceren.

Royal HaskoningDHV

6.4.3 Luchtkwaliteit

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Luchtkwaliteit	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Fijnstof PM_{10} • Fijnstof $PM_{2.5}$ • Stikstofdioxide Op basis van luchtkwaliteitskaarten [Atlas van de leefomgeving, 2022]
Beschikbare referentiewaarden	Wettelijke grenswaarden (Wet Milieubeheer) en WHO-advieswaarden (PM_{10}, $PM_{2.5}$ en NO_2)
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De concentraties fijnstof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2) zijn in de hele gemeente onder de wettelijke grenswaarden en WHO-advieswaarden
Oranje	De concentraties fijnstof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2) zijn in de hele gemeente onder de wettelijke grenswaarden, maar boven de WHO-advieswaarden
Rood	De concentraties fijnstof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2) overschrijden de wettelijke grenswaarden

Huidige situatie

De afgelopen decennia is de lucht in Nederland een stuk schoner geworden en voldoet nu vrijwel overal aan de Europese normen. Het huidige beleid is gericht op het halen van wettelijke grenswaarden. Hoewel de luchtkwaliteit grotendeels aan de normen voldoet, veroorzaakt luchtverontreiniging nog steeds aanzienlijke gezondheidsschade. Fijnstof in de lucht leidt in Nederland tot een levensduurverkorting van naar schatting twaalf maanden. Volgens de Gezondheidsraad leiden concentraties fijnstof, stikstofdioxide en ozon in de lucht naar schatting tot 12.000 vroegtijdige sterfgevallen per jaar [Gezondheidsraad, 2018].

Naast wettelijke grenswaarden zijn er ook de WHO-advieswaarden voor Luchtkwaliteit. Deze waarden liggen lager dan de wettelijke grenswaarden en zijn gericht op het creëren van een gezonde leefomgeving. Eind 2021 zijn de WHO-advieswaarden bijgesteld. De waarden zijn fors lager geworden ten opzichte van de advieswaarden uit 2005. In Tabel 6-11 zijn de wettelijke grenswaarden en de WHO-advieswaarden voor luchtkwaliteit weergegeven.

Tabel 6-11:Grenswaarden en WHO-advieswaarden voor luchtkwaliteit

Stof	Soort norm	Wettelijke grenswaarden	WHO-advieswaarden
Fijnstof PM_{10}	Jaargemiddelde	40 µg/m^3	15 µg/m^3
Fijnstof $PM_{2,5}$	Jaargemiddelde	25 µg/m^3	5 µg/m^3
Stikstofdioxide NO_2	Jaargemiddelde	40 µg/m^3	10 µg/m^3

In Figuur 6-35 zijn de concentraties fijnstof (PM_{10}) in 2020 weergegeven. De hoogste concentraties fijnstof PM_{10} (tot 18 µg/m^3) bevindt zich bij de gebouwde omgeving en langs de A2. In Figuur 6-36 zijn de concentraties fijnstof ($PM_{2.5}$) in 2020 weergegeven. Hoge concentraties $PM_{2.5}$ bevinden zich, net als bij fijnstof (PM_{10}) rondom de gebouwde omgeving en langs de A2. Binnen de gemeente is sprake van een concentratie ($PM_{2,5}$) tussen 8 en 10 µg/m^3. De concentraties PM_{10} en $PM_{2,5}$ blijven onder de wettelijke grenswaarden, maar liggen in de hele gemeente boven de WHO-advieswaarden.

Naast fijnstof is stikstofdioxide van invloed op de volksgezondheid. In Figuur 6-37 zijn de stikstofdioxide (NO_2) concentraties weergeven. De hoogste concentraties stikstofdioxide zijn gemeten langs de A2 en de ontsluitingswegen van Boxtel. De gemeten concentraties lopen hier op tot 20-25 µg/m^3. De concentraties NO_2 blijven onder de wettelijke grenswaarden, maar liggen voornamelijk boven de WHO-advieswaarden. Bij de Kampinase Heide liggen de NO_2 concentraties onder de 10 µg/m^3.

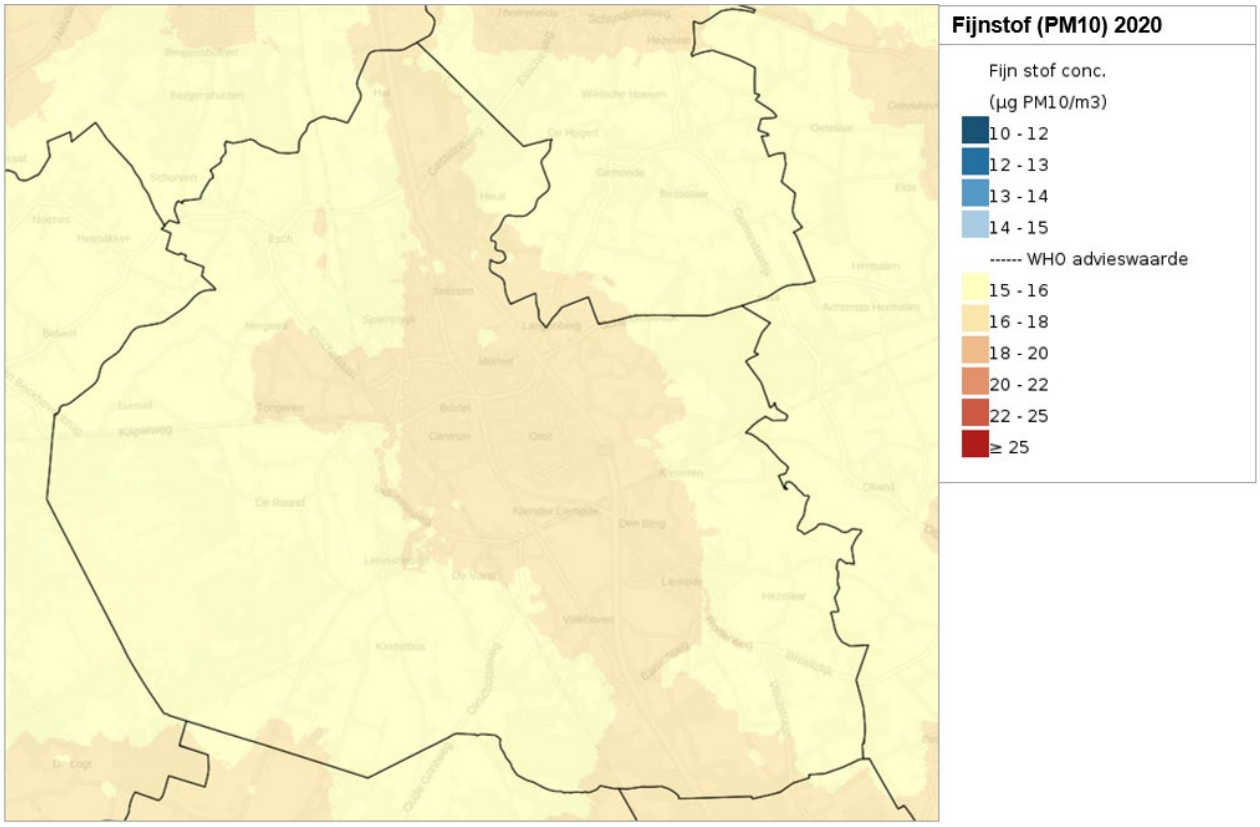

Figuur 6-35: Fijnstof concentratie (PM10) in de gemeente Boxtel in 2020 [Atlas leefomgeving, 2022]

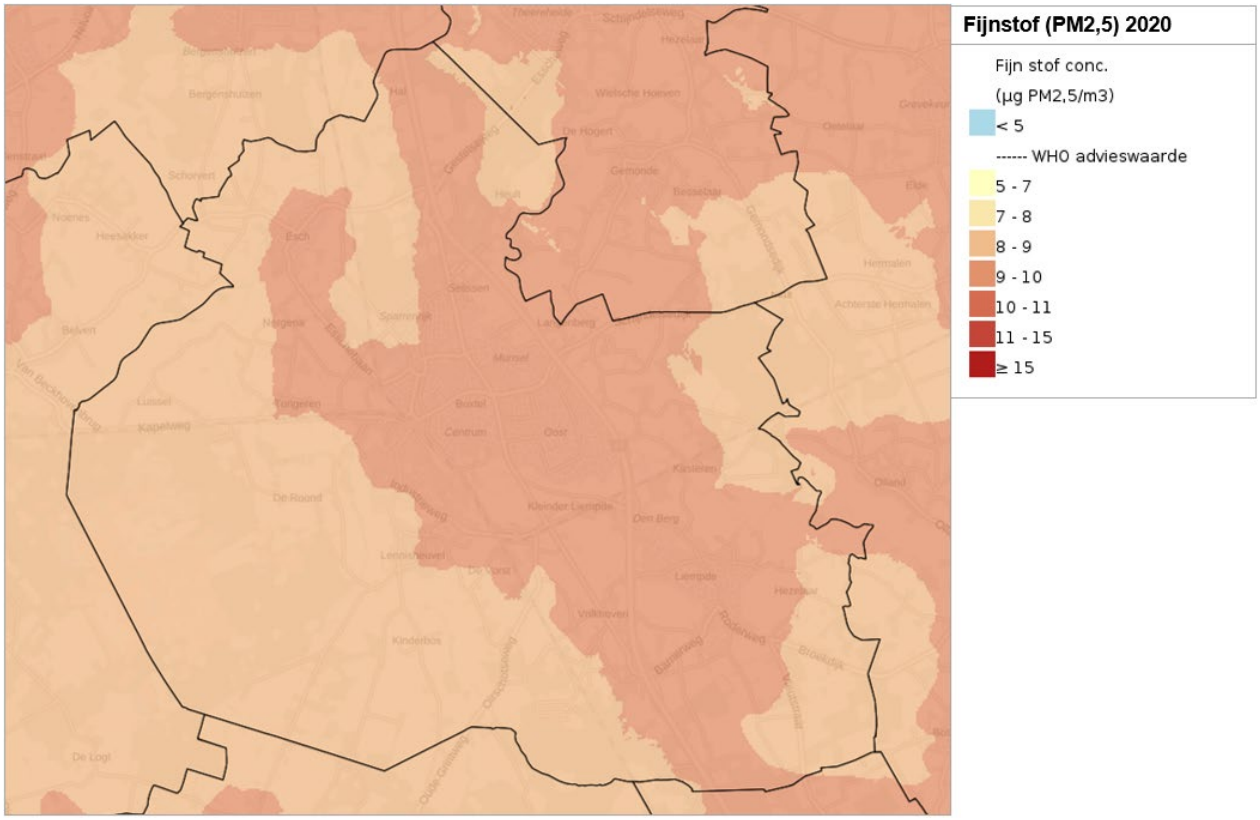

Figuur 6-36: Fijnstof concentratie (PM2,5) in de gemeente Boxtel in 2020 [Atlas leefomgeving, 2022]

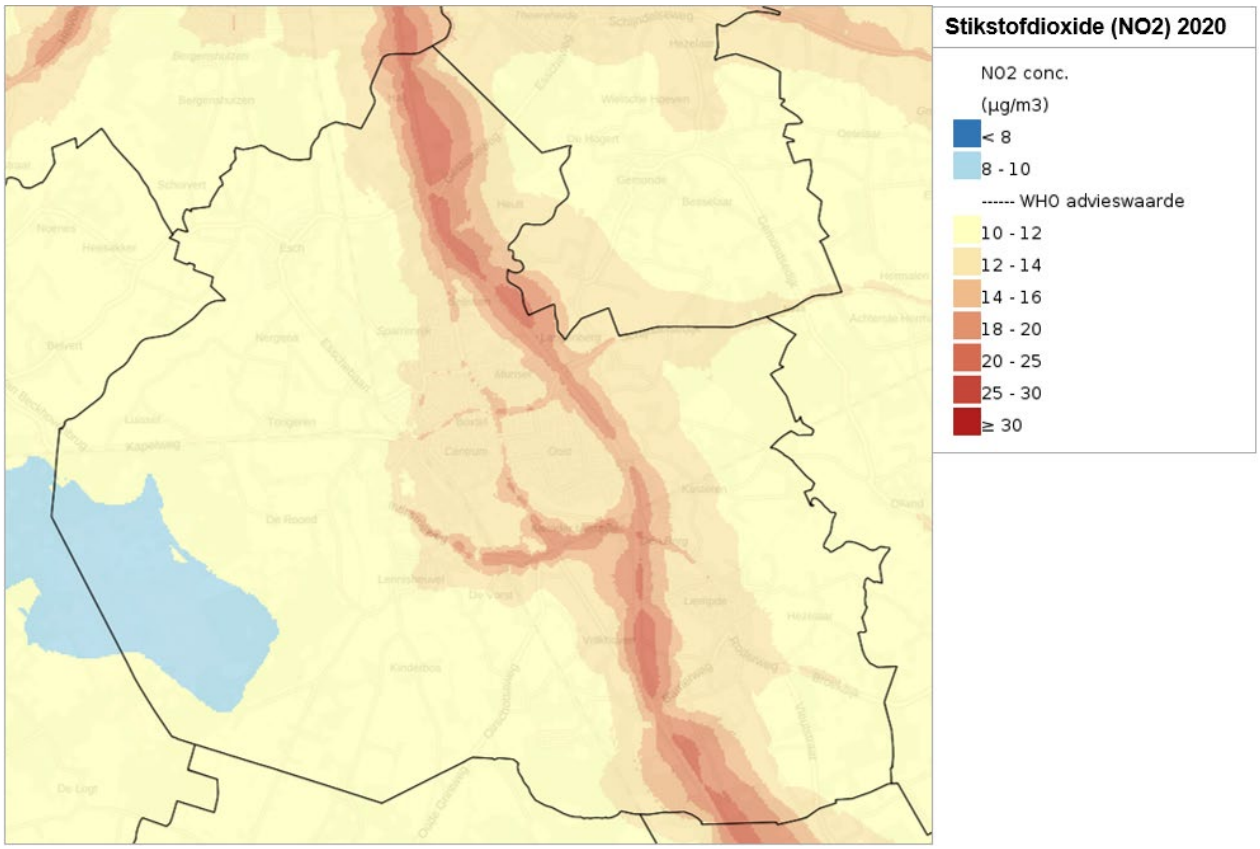

Figuur 6-37: Stikstofdioxide concentratie (NO2) in de gemeente Boxtel in 2020 [Atlas leefomgeving, 2022]

Onderstaande figuren laten de uitstoot van bronnen in de gemeente Boxtel in 2019 zien. Houtstook levert de grootste bijdrage aan de emissie (onder houtstook valt ook de emissie van kaarsen en barbecues). Uit de figuren blijkt dat voor PM_{10} wegverkeer, houtstook en landbouw de belangrijkste bronnen zijn. Voor $PM_{2,5}$ zijn de belangrijkste bronnen houtstook, wegverkeer en overig. Voor NO_2 geldt dat wegverkeer en landbouw de belangrijkste emissiebronnen zijn.

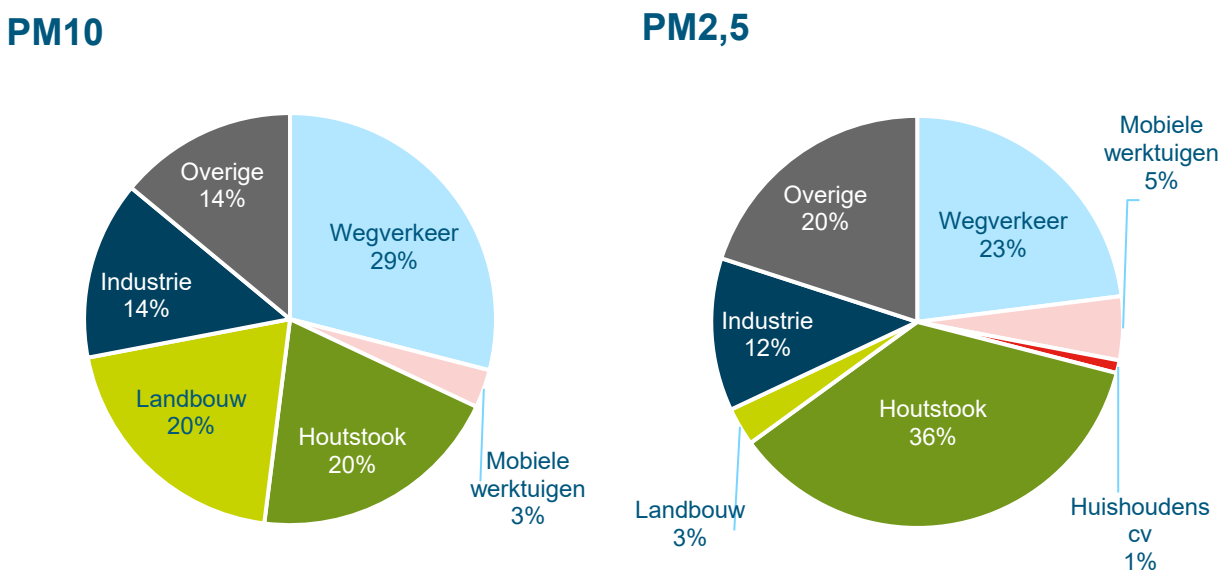

Figuur 6-38: Emissiebronnen in Boxtel PM10 en PM2,5 [GGD, 2019]

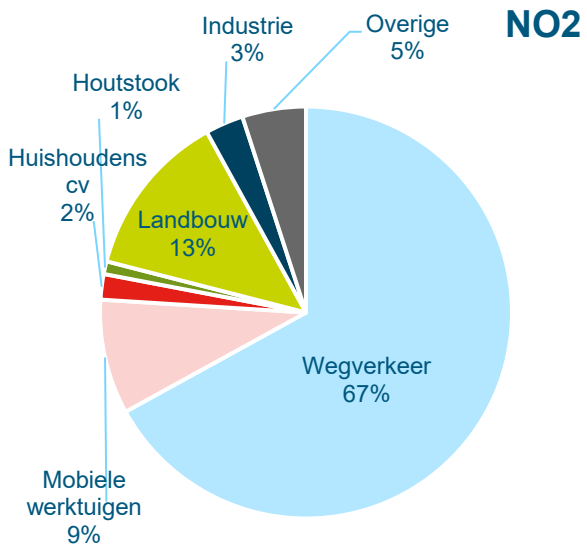

Figuur 6-39: Emissiebronnen in Boxtel NO2 [GGD, 2019]

Gezondheidseffecten door blootstelling aan luchtverontreiniging

De blootstelling aan luchtverontreiniging leidt tot gezondheidsschade. De tabel hieronder toont de gezondheidseffecten door luchtverontreiniging in de gemeente Boxtel in 2019.

Tabel 6-12: Gezondheidseffecten door blootstelling aan luchtverontreiniging in de gemeente Boxtel [GGD, 2019]

Gezondheidseffect (leeftijdscategorie)	Indicator	Aantal gevallen	Aandeel*
Laag geboortegewicht (0-1)	$PM_{2,5}$	1	8,5%
Incidentie astma kinderen (0-18)	NO_2	10	19,4%
Incidentie hartvaatziekten (totaal) (40+)	$PM_{2,5}$	81	9,4%
	NO_2	190	22,0%
Longkanker (50+)	$PM_{2,5}$	3	15,6%
Ziekenhuisopnames astma (alle leeftijden)	$PM_{2,5}$	<1	2,5%
	NO_2	<1	0%
Ziekenhuisopnames COPD (alle leeftijden)	$PM_{2,5}$	2	2,8%
Ziekenhuisopnames ischemische hartziekten (40+)	NO_2	2	2,1%
Daling longcapaciteit kinderen (FEV1) in % (0-18)	$PM_{2,5}$	1,8	n.v.t.
	NO_2	1,2	n.v.t.
Vroegtijdige sterfte in dagen (30+)	PM_{10} + NO_2	359**	n.v.t.

** Aandeel: van het totaal aantal gevallen van deze aandoening in de gemeente is het genoemde percentage toe te schrijven aan luchtverontreiniging*

***Aantal dagen i.p.v. aantal gevallen*

Uit de tabel blijkt onder andere dat bij bijna 1 op de 7 longkankerpatiënten (boven de 50 jaar) in Boxtel het ontstaan van de longkanker toe te schrijven is aan luchtverontreiniging ($PM_{2,5}$). En bijna 1 op de 5 kinderen met astma in Boxtel zou, als er geen luchtverontreiniging (NO_2) was, geen astma hebben. De vroegtijdige sterfte ten gevolge van gelijktijdige blootstelling aan PM_{10} en NO_2 bedraagt in Boxtel gemiddeld 359 dagen. Doordat er variatie is in blootstelling aan NO_2, PM_{10} en $PM_{2,5}$ tussen buurten, kan ook de mate van gezondheidseffecten verschillen tussen buurten [GGD, 2019].

De GGD heeft vastgesteld dat de gezondheidsschade door de blootstelling aan luchtverontreiniging in Boxtel en Noord-Brabant vergelijkbaar is met het meeroken van 4,9 sigaretten per dag. De buitenlucht die inwoners inademen is dus vergelijkbaar met de lucht die iemand zou inademen als een huisgenoot elke dag bijna 5 sigaretten binnenshuis rookt.

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', omdat de concentraties fijnstof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2) in de hele gemeente onder de wettelijke grenswaarden liggen, maar boven de WHO-advieswaarden vallen.

Autonome ontwikkeling
De kwaliteit van de lucht is grotendeels afhankelijk van landelijke en internationale ontwikkelingen op het gebied van wetgeving en technologische ontwikkelingen. Ontwikkelingen met betrekking tot het gebruik van duurzame energiebronnen kunnen een positieve bijdrage leveren aan de luchtkwaliteit, maar het is nog onzeker wat de effecten hier precies van zullen zijn. Ook kan het gebruik van andere vormen van mobiliteit (bijvoorbeeld elektrisch vervoer) een positief effect hebben. Door onder andere de verwachte toenemende bevolkingsdichtheid, voortgaande verstedelijking en groei van het verkeer zullen naar verwachting meer mensen worden blootgesteld aan een relatief hogere concentratie van luchtverontreiniging [RIVM, 2018b].

Het samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is verlengd tot het ingaan van de Omgevingswet om de resterende knelpunten op te lossen. In het Actieprogramma Luchtkwaliteit staan de maatregelen die zich richten op het beperken van de uitstoot van de industrie en het verkeer (over weg en water). Daarnaast heeft de overheid het Schone Lucht Akkoord (SLA) opgesteld met het doel de gezondheidsschade door luchtvervuiling in 2030 te beperken ten opzichte van de huidige situatie [Rijksoverheid, 2021]. Het SLA is in 2021 ondertekend door de gemeente Boxtel. Aan het SLA zijn verschillende vaste maatregelen verbonden die de luchtkwaliteit moeten verbeteren.

Het besluit tot deelname aan het akkoord loopt gelijktijdig met het de evaluatie van het Luchtkwaliteitsplan 2011. Die had in 2017 al afgerond moeten zijn, maar werd uitgesteld wegens te weinig ambtelijke capaciteit. Omdat aan het Luchtkwaliteitsplan geen geld gekoppeld was, zijn met name de punten die extra geld kosten uit dit plan niet gerealiseerd. Deelname aan het SLA biedt volgens het gemeentebestuur een mooie kans om een vervolg te geven aan het kwaliteitsplan.

In een later stadium wordt een concreet uitvoeringsplan vastgesteld. Daarin wordt gekeken naar het meenemen van verbetering van de luchtkwaliteit bij bestaande projecten en doelstellingen zoals het stimuleren van elektrisch vervoer, het gebruik van OV, het verduurzamen van bedrijventerreinen, de regionale energiestrategie en het verlagen van de stikstofuitstoot. Daarnaast wordt onderzocht of er mogelijk meer bijgedragen kan worden door vergunningverlening en toezicht en handhaving [MooiBoxtel.nl, 2020].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje' met een lichte verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit komt omdat Boxtel in 2021 het Schone Lucht Akkoord heeft ondertekend. De gemeente geeft hiermee een vervolg aan het Luchtkwaliteitsplan en is voornemens om dit op te volgen met een uitvoeringsplan. Door autonome trends, zoals een bevolkingstoename, is nog onduidelijk hoe sterk de luchtkwaliteit (concentraties PM_{10}, $PM_{2,5}$ en NO_2) zal verbeteren.

Doorkijk 2040
Het is aannemelijk dat technologische ontwikkelingen met betrekking tot onder andere schone mobiliteit ook na 2030 doorzetten. De verwachting is dat door technologische ontwikkelingen en beleid op verschillende niveaus zal leiden tot een verdere verbetering van de luchtkwaliteit tot 2040.

6.5 Gezondheid

6.5.1 Beweegvriendelijke leefomgeving

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Beweegvriendelijke leefomgeving	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Kernindicator beweegvriendelijke leefomgeving [RIVM, 2022b]
Beschikbare referentiewaarden	Landelijke benchmark op basis van kernindicator beweegvriendelijke omgeving RIVM
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De score voor de kernindicator beweegvriendelijke omgeving ligt gemiddeld boven de 60
Oranje	De score voor de kernindicator beweegvriendelijke omgeving ligt gemiddeld tussen de 40 en de 60
Rood	De score voor de kernindicator beweegvriendelijke omgeving ligt gemiddeld onder de 40

Huidige situatie

"Een beweegvriendelijke omgeving faciliteert, stimuleert en daagt uit om te bewegen en te sporten. Denk hierbij aan voldoende wandel- en fietspaden, speeltuinen, parken en bos. Het beweegvriendelijk inrichten van de openbare ruimte is primair een lokale verantwoordelijkheid." [Sociaal Cultureel Planbureau, 2018].

Het RIVM heeft een kernindicator beweegvriendelijke omgeving ontwikkeld. De beweegvriendelijke omgeving is één van de 20 kernindicatoren voor het landelijk monitoren van sport en bewegen. Het laat voor alle gemeenten in Nederland zien hoe de publieke ruimte in de fysieke woonomgeving scoort op de mogelijkheid voor mensen om te bewegen en te sporten. De kernindicator wordt bepaald door vier deelindicatoren [RIVM, 2022b] met een eigen databron:

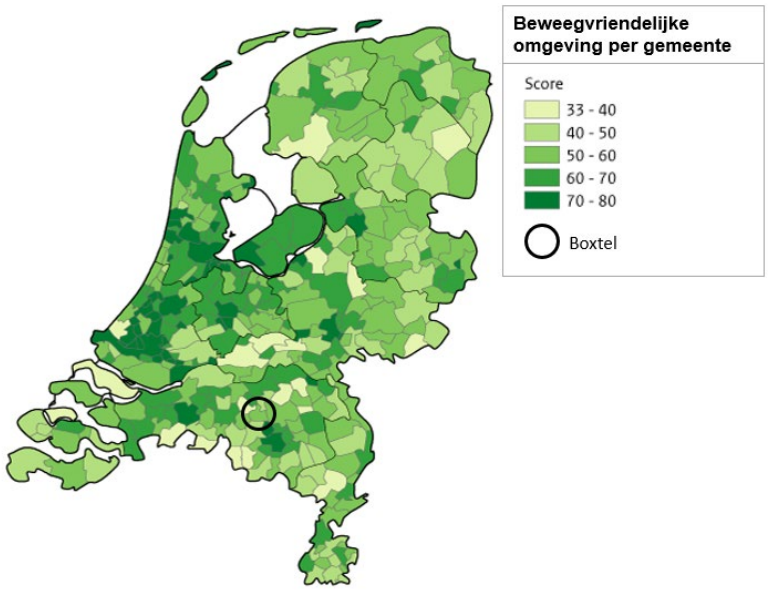

Sportaccommodaties: diversiteit en nabijheid voetbalvelden, hockeyvelden, tennisbanen, sporthallen, fitnessvoorzieningen en zwembaden;

Sport- en speelplekken: nabijheid sport- en speelplekken in de openbare ruimte;

Recreatief groen- en blauw: nabijheid van oppervlakten parken, water geschikt voor recreatief gebruik, en;

Nabijheid van voorzieningen: gemiddelde afstand tot voorzieningen van algemeen dagelijks gebruik, zoals supermarkten en scholen.

Figuur 6-40 Score beweegvriendelijke leefomgeving per gemeente (2020) [RIVM, 2022b]

Per gemeente wordt de absolute score (gebaseerd op objectieve registraties) op de onderliggende elementen omgerekend naar een score tussen de 0 en 100. De score wordt per deelindicator berekend door de score op alle onderliggende elementen te middelen. Het gemiddelde van de scores op de vier deelindicatoren is uiteindelijk de waarde voor de kernindicator.

Uit Figuur 6-40 en Tabel 6-13 is te zien dat de gemeente Boxtel het net iets slechter doet op de kernindicator beweegvriendelijke leefomgeving dan het gemiddelde in Nederland. Als per deelindicator wordt gekeken in Tabel 6-13, blijkt dat de gemeente Boxtel het beter doet dan gemiddeld in Nederland voor de deelindicatoren 'sportaccommodaties' en, met name, 'nabijheid voorzieningen'. Voor de deelindicatoren 'recreatief groen-blauw' en 'speelplekken' scoort de gemeente Boxtel iets slechter dan gemiddeld in Nederland. De waarde van de kernindicator is het gemiddelde van de scores op de vier deelindicatoren.

Tabel 6-13: Score beweegvriendelijke leefomgeving gemeente Boxtel ten opzichte van Nederland (2020) [RIVM, 2022b]

	Kernindicator	Deelindicator			
	Beweegvriendelijke omgeving	**1. Sportaccommo-daties**	**2. Speelplekken**	**3. Recreatief groen-blauw**	**4. Nabijheid voorzieningen**
Nederland	**60**	62	72	63	41
Boxtel	**57**	63	57	57	52

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', omdat de score voor de kernindicator beweegvriendelijke leefomgeving met 57 tussen de 40 en de 60 ligt.

Autonome ontwikkeling
Autonoom staan de deelindicatoren die vallen onder de kernindicator 'beweegvriendelijke leefomgeving' onder druk. Ruimteclaims voor woningbouw en energietransitie vormen risico's voor speelplekken, sportvoorzieningen en de nabijheid van groen en buitengebieden. Doordat meer mensen ouder worden, neemt ook het aantal mensen met een chronische ziekte, sociale problemen en eenzaamheid toe. Er zal vaker sprake zijn van een opeenstapeling van gezondheids- en sociale problemen bij kwetsbare groepen [RIVM, 2018b].

De komende jaren zal door vergrijzing, migratie en het toenemende belang van de beleving van sport een verschuiving plaatsvinden naar andere typen sport, vooral naar meer individuele (zelfgeorganiseerde) sporten of alternatieven op bestaande sporten. Voorbeelden hiervan zijn hardlopen en bootcampen in zelfgeorganiseerde groepjes, maar ook wandelvoetbal voor ouderen, kitesurfen en klimmen. Landelijke trends en ontwikkelingen in de sport laten zien dat Nederlanders in 2030 minder vaak lid zijn van een sportvereniging. Dit heeft naar verwachting gevolgen voor de manier waarop sport georganiseerd wordt, waarbij de openbare ruimte vaker gebruikt zal worden om te sporten [Sociaal Cultureel Planbureau, 2018].

Uit onderzoek blijkt dat de kenmerken veiligheid, een goed onderhouden openbare ruimte, verlichting, vrijliggende wandel- en fietspaden kenmerken zijn die belangrijk zijn om meer sport en beweging tot stand te brengen in buurten. Uit dit onderzoek blijkt tevens dat deze kenmerken vaker belangrijk gevonden worden dan dat deze daadwerkelijk aanwezig zijn in buurten [Kennisbank Sport en Bewegen, 2020]. Om beweging onder ouderen te bevorderen is het belangrijk dat op "logische routes" van en naar voorzieningen voldoende bankjes staan om te rusten. Ook is de fysieke toegankelijkheid van de openbare ruimte belangrijk voor ouderen en mensen met een beperking (denk aan rolstoelgebruikers of mensen met een visuele beperking).

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', met een verslechtering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat de gemeente Boxtel geen beleid heeft om de druk op de beweegbare leefomgeving te verminderen.

Doorkijk 2040

Of en hoe de beweegvriendelijkheid van de leefomgeving zich ontwikkelt na 2030 is afhankelijk van het beleid van de gemeente Boxtel. Indien de gemeente Boxtel na 2030 inzet op het verbeteren van speelplekken, recreatief groen-blauw en nabijheid van voorzieningen is het aannemelijk dat de negatieve trend gekeerd kan worden en er sprake kan zijn van een verbetering.

6.6 Wonen en voorzieningen

6.6.1 Passend woningaanbod

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Beweegvriendelijke leefomgeving	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Vraag vs. aanbod
Beschikbare referentiewaarden	Vraag en aanbod op basis van het woningmarkonderzoek voor de gemeente Boxtel
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Het aanbod is voor alle woningtypen in balans met de behoefte
Oranje	De behoefte overstijgt voor één of meerdere woningtypen het aanbod
Rood	De behoefte overstijgt voor vrijwel alle woningtypen het aanbod

Huidige situatie

In Boxtel wonen zo'n 33.000 inwoners en zijn in totaal zo'n 14.600 huishoudens. De kern Boxtel is met 24.945 inwoners en 11.355 huishoudens verreweg de grootste kern. Hier woont driekwart van de inwoners van de gemeente. Na Boxtel is Liempde de grootste kern, met zo'n 4.800 inwoners en ruim 1.900 huishoudens. Esch en Lennisheuvel zijn aanmerkelijk kleiner. Dit hoofdstuk is beschreven op basis van de informatie uit het woningbouwonderzoek voor de gemeente Boxtel door Companen (2022).

Huishoudens en inkomen

Op dit moment is 15% van de huishoudens in de gemeente Boxtel in de leeftijd van 75 jaar of ouder. Een bijna even grote groep huishoudens (17%) is in de leeftijd van 65 tot 75 jaar. Het aandeel gezinnen in de gemeente is nu 33%. Het aandeel huishoudens tussen 35 en 55 en onder de 35 jaar is beide 11%. De afkorting phh in onderstaande figuur staat voor (één à twee) persoonshuishouden.

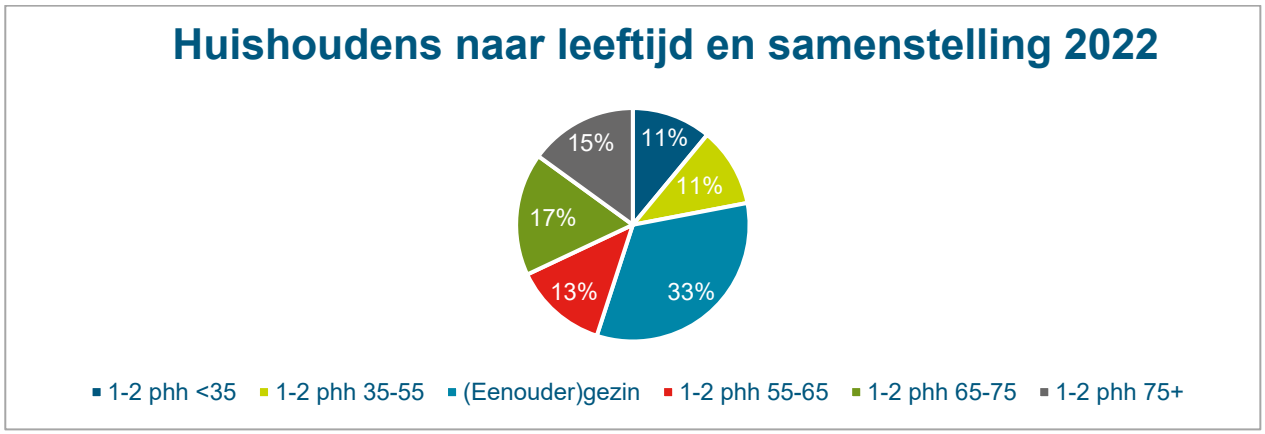

Figuur 6-41: Huishoudens in Boxtel naar leeftijd en samenstelling 2022 [Companen, 2022]

Bijna de helft van de huishoudens in Boxtel behoort tot de corporatiedoelgroep. Ruim 20% behoort tot de laagste inkomens die in aanmerking komen voor een passende woning van een woningcorporatie. Dit zijn huishoudens met een inkomen tot aan de huurtoeslaggrens. Een vrijwel even grote groep behoort tot de overige corporatiedoelgroep. Dit zijn huishoudens met een inkomen tussen de huurtoeslaggrens en de EC-inkomensgrens. Bijna 15% van de huishoudens heeft een (hoog) middeninkomen van ongeveer €45.000 tot €56.000. Ruim een derde van de huishoudens in de gemeente heeft een hoger inkomen, vanaf ongeveer 1,5 x het modale inkomen. Onder jongere huishoudens (tot 25 jaar) is het aandeel lage inkomens veel groter

dan gemiddeld over de hele beroepsbevolking (59%). Van de gezinnen heeft meer dan de helft een hoog inkomen. Oudere huishoudens in Boxtel behoren bovengemiddeld vaak tot de corporatiedoelgroep.

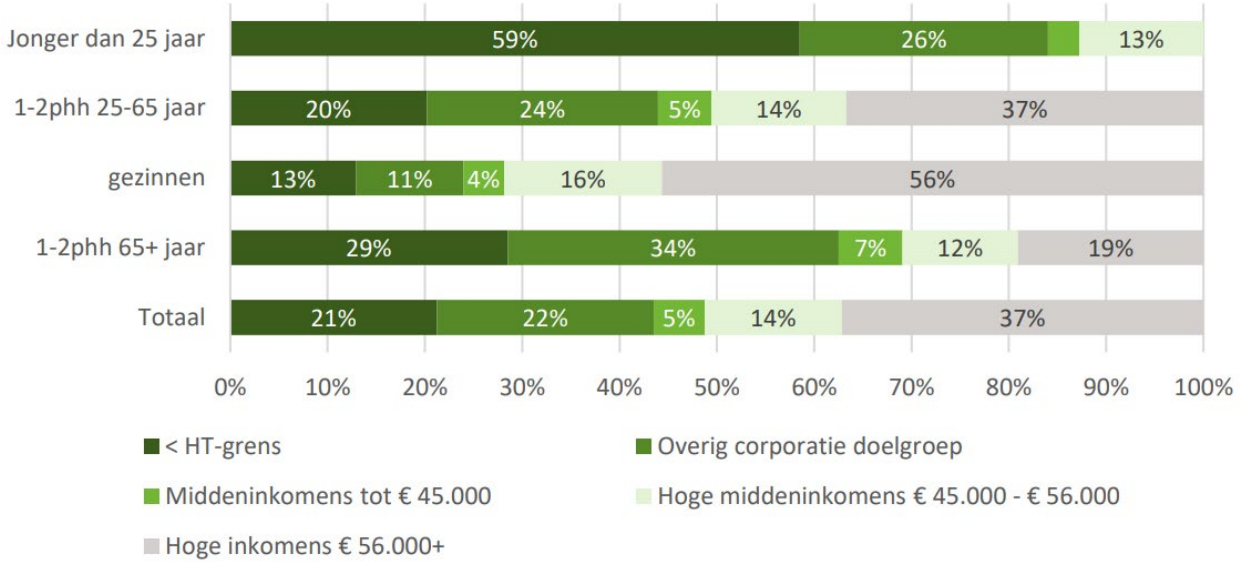

Figuur 6-42: Gemeente Boxtel; inkomenspositie huishoudens naar leeftijd en samenstelling [Companen, 2022]

Bestaande woningvoorraad

Ruim 60% van de woningen in Boxtel is een koopwoning. In de kleinere kernen binnen de gemeente is dit aandeel hoger dan in de kern Boxtel zelf. Bijna een derde (29%) van de woningen in de gemeente is een sociale huurwoning, een kleine 10% is een particuliere huurwoning. In onderstaande Figuur 6-43 is de verdeling sociale huur, particuliere huur, koop weergegeven per wijk. Opvallend is dat er in Boxtel-Noord en Boxtel-Centrum relatief veel huurwoningen zijn. In Lennisheuvel zijn de meeste koopwoningen.

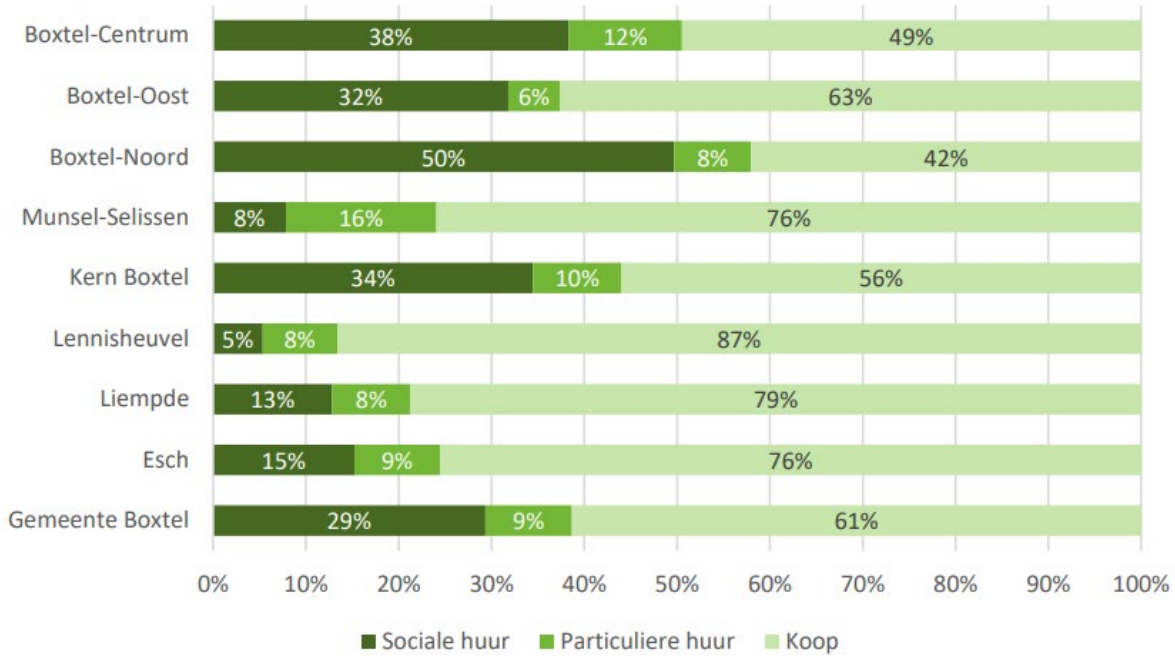

*Figuur 6-43: Woningvoorraad naar eigendom (*Incl. opgeleverde nieuwbouwwoningen Munsel-Selissen) in de gemeente Boxtel (2022) [Companen, 2022]*

Koopvoorraad
Ruim een derde van de koopwoningenvoorraad (36%) in de gemeente bestaat uit rij-/hoekwoningen. Een bijna even groot deel (32%) betreft tweekappers, bijna een kwart (24%) zijn vrijstaande woningen. Een kleine 10% van de koopwoningen in de gemeente Boxtel zijn appartementen (zie Figuur 6-44).

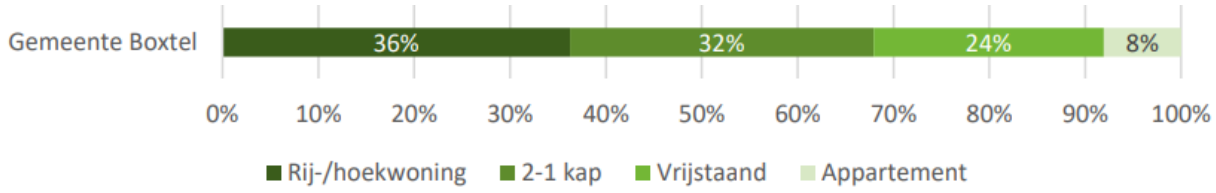

Figuur 6-44: Koopwoningvoorraad naar woningtype (excl. opgeleverde nieuwbouwwoningen Munsel-Selissen) 2022 [Companen, 2022]

Meer dan de helft van de koopvoorraad in de gemeente Boxtel heeft een WOZ-waarde tot € 350.000 (prijspeil 1 januari 2021). Echter, goedkope koopwoningen met een WOZ-waarde tot € 200.000 zijn er nauwelijks meer. Ruim één op de vijf koopwoningen heeft een WOZ-waarde van € 350.000 tot € 450.000 en een kwart heeft een WOZ-waarde vanaf € 450.000.

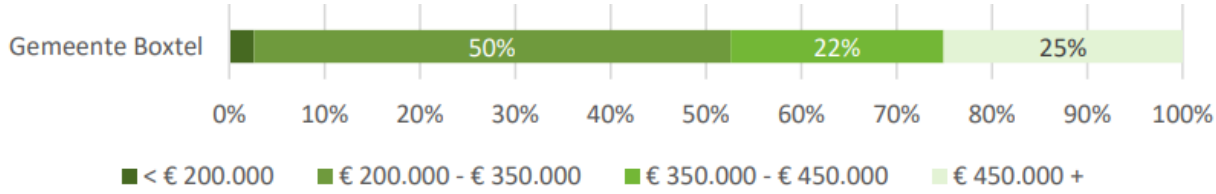

*Figuur 6-45: Koopvoorraad naar prijsklasse (*Incl. opgeleverde nieuwbouwwoningen Munsel-Selissen) 2022 [Companen, 2022]*

Sociale huurvoorraad
Er staan in de gemeente Boxtel zo'n 4.000 corporatiewoningen. Bijna 80% van de corporatiewoningen heeft op dit moment een huur onder de eerste aftoppingsgrens[4] (€ 633,25). Een relatief groot deel van de corporatiewoningen (14%) heeft een huur onder de kwaliteitskortingsgrens[5] (€ 442,46). Een kleine 10% van de corporatiewoningen in Boxtel heeft een huurprijs tussen de eerste en de tweede aftoppingsgrens[6] (€ 678,66) en een even groot deel heeft een huur tussen de tweede aftoppingsgrens en de liberalisatiegrens (€ 763,47). Een klein deel van de corporatiewoningen (3%) wordt verhuurd in de vrije sector.

Particuliere huurvoorraad
Volgens de Lokale Monitor Wonen[7] heeft ongeveer 26% van de particuliere huurwoningen in de gemeente Boxtel een sociale huur. Ongeveer 32% van de particuliere huurwoningen zou behoren tot de middenhuur, met een huur tussen de liberalisatiegrens (€ 763) en € 950 per maand. Ruim 40% van de particuliere huurwoningen in de gemeente heeft volgens de Lokale Monitor Wonen een huur vanaf € 950 [Lokale monitor wonen, 2020].

[4] *Huurprijsgrens voor het passend toewijzen van woningen aan kleine huishoudens.*
[5] *Huurprijsgrens voor het toewijzen aan jonge huishoudens (tot 23 jaar) en voor kwetsbare huurders.*
[6] *Huurprijsgrens voor passend toewijzen aan grotere huishoudens.*
[7] *De Lokale Monitor Wonen geeft een inzicht, op basis van een inschatting. Dat betekent dat deze informatie kan afwijken van de werkelijke situatie en als indicatief moet worden beschouwd*

Royal HaskoningDHV

Woningbehoefte
De gemeente Boxtel kent een woningtekort van 3,5%. Het is onduidelijk wat de woningbehoefte (kwantitatief en kwalitatief) precies inhoudt. Wel kan geconcludeerd worden dat de volgende scheefgroeiingen aanwezig zijn in het woningaanbod:

- *Levensloopgeschikt wonen*
  Veel alleenstaande ouderen wonen niet in een levensloopgeschikte woning. Slechts een beperkt deel van de woningvoorraad in de gemeente Boxtel is geschikt voor mensen met een lichte functiebeperking. Het betreft 13% van de woningvoorraad. Wel is een groot deel van de woningvoorraad potentieel geschikt; met een relatief beperkte investering geschikt te maken. Dit betreft 63% van de woningvoorraad in de gemeente.
- *Veel jongeren in een particuliere huurwoning*
  Twee derde van de huishoudens in Boxtel woont in een koopwoning. Het aandeel jonge huishoudens (tot 25 jaar) dat in een koopwoning woont, is aanmerkelijk kleiner dan gemiddeld in de gemeente. Van deze groep woont ongeveer 20% in een koopwoning. Veel vaker (57%) wonen zij in een corporatiewoning, maar een groot deel (bijna een kwart) woont in een particuliere huurwoning.
- *Veel lage inkomens in particuliere huur*
  Van de huishoudens die in de particuliere huursector wonen, behoort ongeveer 60% tot de corporatiedoelgroep.
- *Middeninkomens kunnen moeilijk een woning kopen*
  De sterke prijsontwikkeling ongunstig voor huishoudens die de koopmarkt willen betreden. Om in de gemeente Boxtel een tussenwoning te kopen met een gemiddelde prijs van € 330.000 is een bruto jaarinkomen van ongeveer € 68.000 nodig. Goedkope koopwoningen met een WOZ-waarde tot € 200.000 zijn er nauwelijks meer. Dit kan samenhangen met het feit dat slechts 10% van de koopwoningen in de gemeente Boxtel appartementen zijn.
- *Geclusterd wonen voor ouderen*
  Voor ouderen die behoefte hebben aan geclusterd wonen is er momenteel een tekort van 245 woningen. Op dit moment is het aanbod aan geclusterde woningen met Wlz-zorg gelijk aan de vraag.

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat de behoefte voor meerdere woningtypen het aanbod overstijgt.

Autonome ontwikkeling
Huishoudensprognose
Volgens de provinciale prognose neemt het aantal huishoudens in de gemeente in de periode 2022 – 2030 toe met 725. Het aantal inwoners stijgt volgens deze prognose in dezelfde periode met 495. Dit is vooral het gevolg van de huishoudensverdunning van eigen bevolking in de gemeente; door de vergrijzing neemt het aantal kleine huishoudens toe en stijgt het aantal huishoudens sneller dan de bevolking. Hierdoor neemt de gemiddelde huishoudensgrootte de komende jaren af.

In deze prognose wordt ervan uitgegaan dat vestiging en vertrek in de gemeente in evenwicht zijn, er vestigen zich per saldo evenveel mensen als er vertrekken. Dit sluit voor Boxtel aan op de trend van de afgelopen jaren. Echter, de reden dat zich niet meer mensen in de gemeente hebben gevestigd, is dat er naar verhouding erg weinig woningen aan de voorraad zijn toegevoegd, te weinig om per saldo ook te voorzien in de vraag van buiten de gemeente. Die vraag is er wel degelijk. In jaren dat er meer woningen werden opgeleverd, was in Boxtel ook duidelijk sprake van een positief migratiesaldo. Daarom is voor Boxtel een Trendprognose gemaakt die is gebaseerd op de woningbouw in deze jaren. Volgens de Trendprognose

neemt het aantal huishoudens in Boxtel in de periode 2022 tot 2025 toe met 425 en in de periode 2022 tot 2030 met 1.125. Inclusief de inloop van het woningtekort komt het neer op een toevoeging van 1.480 woningen in de periode tot 2030. Dit zijn zo'n 185 woningen per jaar, 705 woningen in de periode tot 2025 en 775 in de periode van 2025 tot 2030.

Tabel 6-14: Provinciale en gemeentelijke geschatte woningbehoefte Boxtel (incl. inloop woningtekort tot 2%) [Companen, 2022]

	Geschatte woningbehoefte		
	2022-2025	2025-2030	2022 – 2030
Provinciale prognose	+455	+525	+975
Gemeentelijke trendprognose	+705	+775	+1.480
Gemeentelijk ambitiescenario	+955	+1.025	+1.980

Op dit moment is 15% van de huishoudens in de gemeente Boxtel in de leeftijd van 75 jaar of ouder. Een bijna even grote groep huishoudens (17%) is in de leeftijd van 65 tot 75 jaar. Het aantal 75-plus huishoudens in de gemeente neemt de komende jaren sterk toe. In 2030 is volgens de prognose 20% van de huishoudens 75 jaar of ouder en in 2040 is dit 25%. Dat is een toename met twee derde. Het aandeel huishoudens in de leeftijd van 65 tot 75 jaar blijft overigens ongeveer even groot. Het is dus vooral het aandeel oudere ouderen dat sterk toeneemt. Het aandeel gezinnen in de gemeente is nu 33%. Dit neemt af tot 32% in 2030 en 31% in 2040. Het aandeel gezinnen blijft dus redelijk constant. Het aandeel middelbare kleine huishoudens neemt ook wat af, maar ook deze afname is relatief gering. Het aandeel jonge huishoudens neemt af van 11% nu naar 9% in 2030 en 7% in 2040.

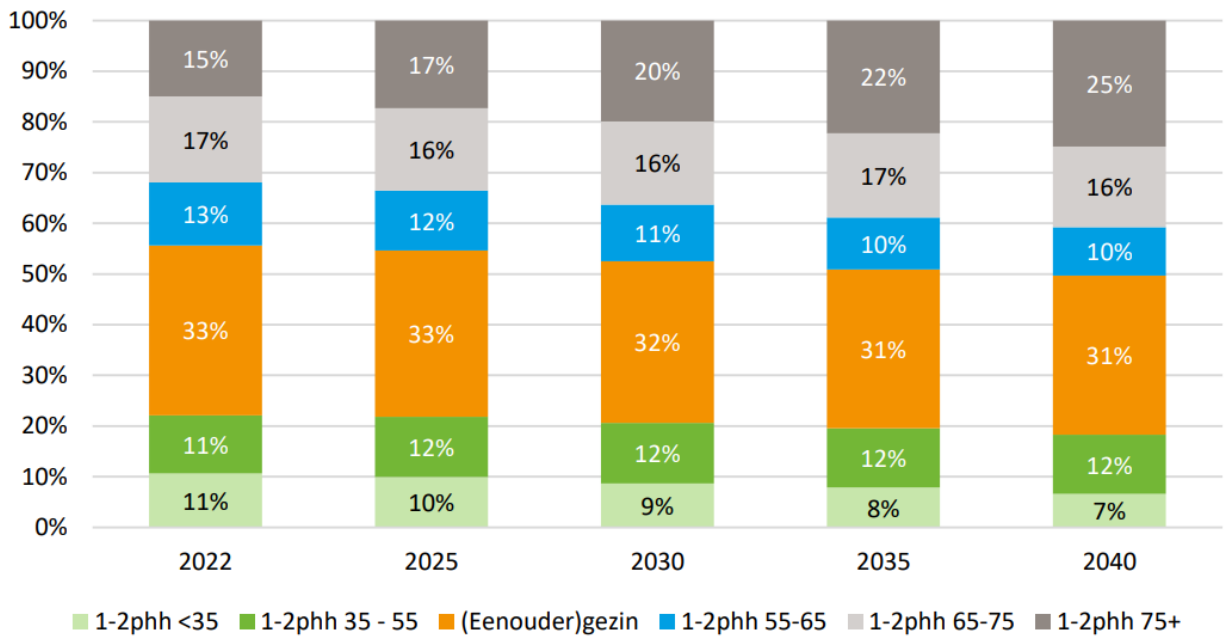

Figuur 6-46: Huishoudensprognose naar leeftijd en huishoudenssamenstelling 2022-2030 [Companen, 2022]

Harde en zachte plancapaciteit

De planvoorraad omvat voor de periode 2022 tot 2030 738 woningen met een harde planstatus en 620 woningen met een zachte planstatus. Ten opzichte van de aanvullende woningbehoefte op basis van de Trendprognose is er daarmee nog onvoldoende plancapaciteit. De aanvullende woningbehoefte volgens de Trendprognose is tot 2030 1.480 woningen. Er zijn plannen voor 1.358 woningen. Dit betekent dat er, op basis van de Trendprognose, plannen moeten worden toegevoegd en dat er geen enkele ruimte is voor planuitval, die zich doorgaans wel voordoet. Er zijn voldoende harde plannen om in de aanvullende

woningbehoefte in de komende jaren te voorzien. Voor de periode vanaf 2025 is dat zeker nog niet het geval.

In Figuur 6-47 zijn de harde en zachte plannen uitgezet per woningtype. Hieruit valt op te maken dat er relatief veel koop-eengezinswoningen gebouwd gaan worden in de prijsklassen middelduur en duur.

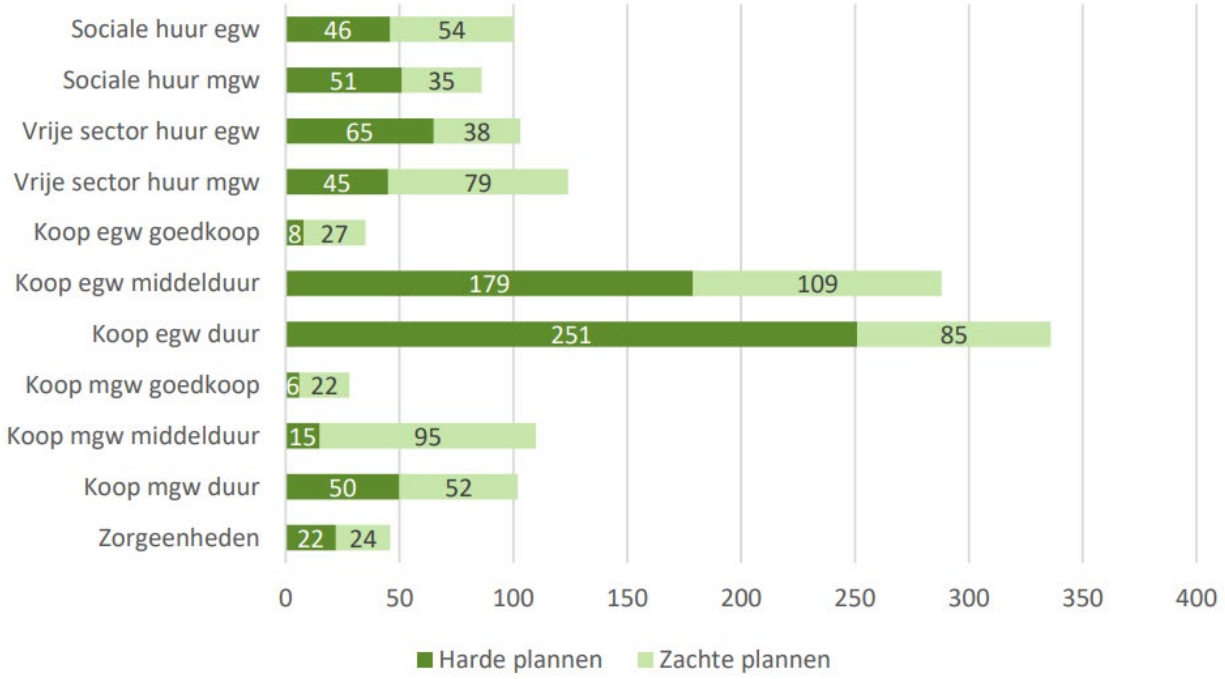

Figuur 6-47: Planvoorraad 2022 tot 2030 in de gemeente Boxtel, naar eigendom en woningtype [Companen, 2022]

Woningbehoefte

In alle kernen is sprake van te weinig harde plannen om te voorzien in de ontwikkeling van de woningbehoefte volgens de Trendprognose. De harde plancapaciteit in de kern Boxtel voorziet in de behoefteontwikkeling in de eerste jaren, maar niet in die in de periode vanaf 2025. In Esch, maar met name in Liempde is de harde planvoorraad veel kleiner dan uit de behoefte volgens de Trendprognose blijkt. In Lennisheuvel zijn er geen harde woningbouwplannen, terwijl ook daar sprake is van een aanvullende woningbehoefte.

Als de harde planvoorraad vergeleken wordt met de kwalitatieve woningbehoefte in de periode tot 2030 (zie Figuur 6-48), dan kan het volgende vastgesteld worden:

- Er is in bijna alle woningmarktsegmenten de komende periode sprake van een aanvullende woningbehoefte. In die zin sluiten de plannen aan bij de behoefteontwikkeling.
- De enige echte mismatch doet zich voor bij grondgebonden woningen in de vrije huursector.
- In de koopsector ligt het zwaartepunt in de plannen in het dure en het middeldure segment. Getalsmatig zijn er geen grote discrepanties, maar in de koopsector is ook veel vraag naar goedkopere woningen, zowel grondgebonden als appartementen. De planvoorraad voorziet hierin niet of nauwelijks.
- In de sociale huursector zijn er veel te weinig harde plannen om in de behoefteontwikkeling volgens de Trendprognose te voorzien.

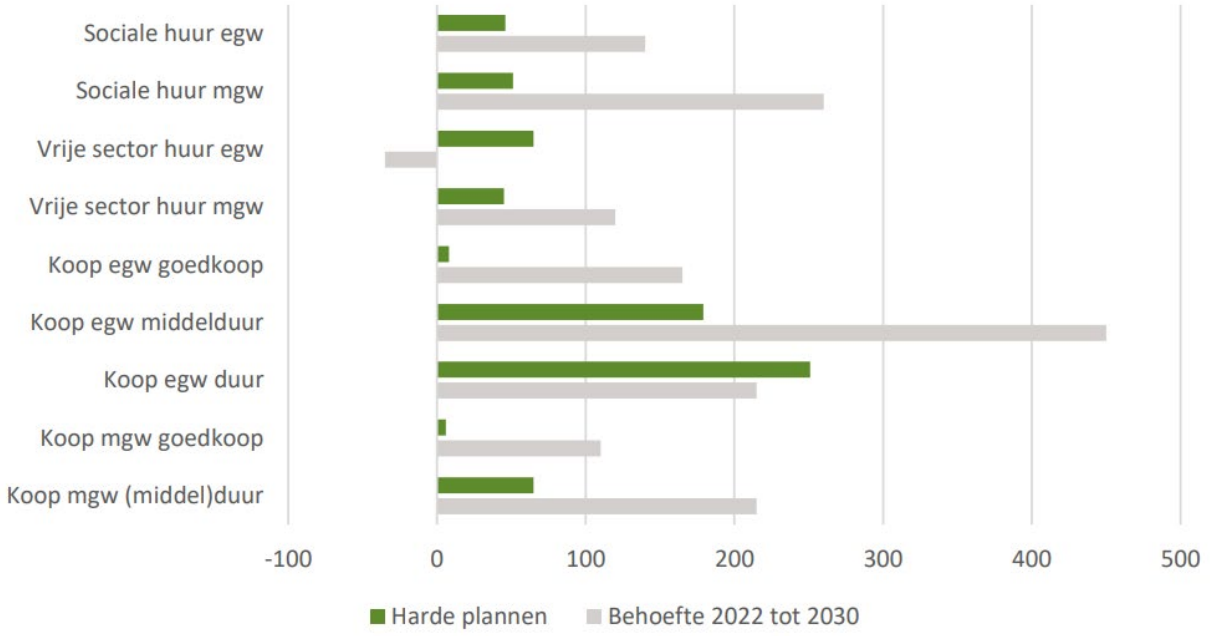

Figuur 6-48: Vergelijking harde plannen met woningbehoefte trendvariant 2022 tot 2030, naar eigendom en prijsklasse [Companen, 2022]

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', met een verslechtering ten opzichte van de huidige situatie. Dit is omdat voor meerdere woningtypen de plancapaciteit achterblijft op de behoefte. Het gaat hier met name om goedkopere koopwoningen en woningen in de sociale huursector.

Doorkijk 2040
Of de tekorten in de woonsector opgelost worden is afhankelijk van de dan vastgestelde plancapaciteit (harde plancapaciteit), dan wel de mogelijkheid om extra woningen te bouwen, en de specifieke vraag naar woningen na 2030.

Royal HaskoningDHV

6.6.2 Passend voorzieningenaanbod

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Beweegvriendelijke leefomgeving	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Gemiddelde afstand tot voorzieningen [CBS, 2022a]: ○ Onderwijs ○ Horeca en winkels ○ Culturele voorzieningen ○ Gezondheid en welzijn
Beschikbare referentiewaarden	Afstand tot verschillende typen voorzieningen (onderwijs, horeca en winkels, culturele voorzieningen, gezondheid en welzijn) ten opzichte van het provinciale gemiddelde
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De afstand tot alle typen voorzieningen (onderwijs, horeca en winkels, culturele voorzieningen, gezondheid en welzijn) ligt onder het provinciale gemiddelde
Oranje	De afstand tot één of meer typen voorzieningen (onderwijs, horeca en winkels, culturele voorzieningen, gezondheid en welzijn) ligt rond het provinciale gemiddelde
Rood	De afstand tot alle typen voorzieningen (onderwijs, horeca en winkels, culturele voorzieningen, gezondheid en welzijn) ligt boven het provinciale gemiddelde

Huidige situatie

Adequate voorzieningen zijn maatschappelijke voorzieningen waartoe eenieder toegang zou moeten hebben. Onder het aspect voorzieningen beschouwen we voorzieningen op wijk, stad en regionaal niveau. In deze ‘foto van de leefomgeving’ worden voorzieningen op het gebied van onderwijs, horeca, winkels, culturele voorzieningen, gezondheid en welzijn beschouwd.

Onderwijsvoorzieningen

De afstand tot onderwijsvoorzieningen is in de gemeente Boxtel kleiner of gelijk aan het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant (zie Tabel 6-15). Met name de afstand voor kinderen op het voortgezet onderwijs is lager.

Tabel 6-15: Afstand tot onderwijsvoorzieningen en kinderopvang in gemeente Boxtel ten opzichte van provincie Noord-Brabant (in km, 2021) [CBS, 2022a]

	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
Kinderdagverblijf	0,7	0,7
Buitenschoolse opvang	0,7	0,7
Basisonderwijs	0,7	0,7
Voortgezet onderwijs totaal	1,8	2,6
Vmbo	2,4	2,7
Havo/vwo	2,2	3,4

Horecavoorzieningen en winkels

Supermarkten en andere winkels met dagelijkse levensmiddelen zijn in de gemeente Boxtel iets verder weg dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant (zie Tabel 6-16). Een warenhuis is daarentegen in de gemeente Boxtel dichterbij dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant. De meeste type eetgelegenheden zijn verder weg gelegen dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant. Hotels zijn daarentegen dichterbij.

Tabel 6-16: Afstand tot horecavoorzieningen en winkels in gemeente Boxtel ten opzichte van provincie Noord-Brabant (in km, 2021) [CBS, 2022a]

	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
Grote supermarkt	1,0	0,9
Overige dagelijkse levensmiddelen	1,0	0,8
Warenhuis	2,1	2,6
Cafés en dergelijke	1,0	1,0
Cafetaria's en dergelijke	0,8	0,7
Restaurants	1,0	0,8
Hotels en dergelijke	1,8	2,4

Culturele voorzieningen

De bibliotheek, het zwembad en het museum zijn in de gemeente Boxtel dichterbij aanwezig dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant (zie Tabel 6-17). Alle andere type culturele voorzieningen liggen verder dan gemiddeld.

Tabel 6-17: Afstand tot culturele voorzieningen in gemeente Boxtel ten opzichte van provincie Noord-Brabant (in km, 2021) [CBS, 2022a]

	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
Bibliotheek	1,6	2,2
Zwembad	2,2	3,4
Kunstijsbaan	15,3	14,2
Museum	1,9	4,2
Podiumkunsten (excl. festivals)	8,5	4,9
Poppodium	13,3	9,8
Bioscoop	9,4	6,8
Sauna	12,5	6,8
Attractie	8,0	5,3

Gezondheid en welzijn

De huisartsenpost ligt in de gemeente Boxtel iets verder dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant (zie Tabel 6-18). De apotheek ligt daarentegen iets dichterbij. In de gemeente Boxtel ligt het ziekenhuis inclusief buitenpolikliniek op minder dan de helft van de afstand gemiddeld in de provincie Noord-Brabant. Het ziekenhuis exclusief buitenpolikliniek ligt daarentegen bijna twee keer zo ver als gemiddeld in de provincie Noord-Brabant.

Tabel 6-18: Afstand tot gezondheid en welzijn in gemeente Boxtel ten opzichte van provincie Noord-Brabant (in km, 2021) [CBS, 2022a]

	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
Huisartsenpraktijk	1,1	1,0
Apotheek	1,3	1,4
Ziekenhuis (incl. buitenpolikliniek)	2,4	5,2
Ziekenhuis (excl. buitenpolikliniek)	12,6	7,2

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat de afstand tot verschillende typen voorzieningen rond het provinciale gemiddelde ligt.

Autonome ontwikkeling
Het is de verwachting dat de druk op voorzieningen (zoals scholen en zorg) in Nederland toe zal nemen door toename in de bevolking en verandering van de bevolkingssamenstelling met een toename in vergrijzing. De vraag naar fysieke winkelruimte zal in de komende jaren verder afnemen, onder andere vanwege de opkomst van het online winkelen. Met name in de landelijke gebieden zal het aantal voorzieningen afnemen, waardoor de leefbaarheid van de (kleinere) kernen onder druk komt te staan.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, met een verslechtering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat de landelijke trend is dat door vergrijzing en veranderende behoeften in voorzieningen de afstand tot voorzieningen toe zal nemen. De gemeente Boxtel heeft geen specifiek beleid dat in gaat op voorzieningen wat de landelijke trend kan keren.

Doorkijk 2040
Hoe de afstand tot voorzieningen zich na 2030 ontwikkelt is afhankelijk van de ontwikkelingen met betrekking tot online winkelen en e-consults. De kans bestaat dat fysieke voorzieningen in aantal afnemen waardoor afstand tot voorzieningen toe kan nemen.

Royal HaskoningDHV

Referentielijst

- Alterra [2017]. Groenmonitor. Toegankelijk via: https://www.groenmonitor.nl/
- Arcadis [2019]. Verbreed gemeentelijk rioleringsplan. Gemeente Boxtel 2020-2024.
- Atlas Natuurlijk Kapitaal [2022]. Kaarten. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/
- Atlas van de Leefomgeving [2019]. Groene leefomgeving. Toegankelijk via: https://www.atlasleefomgeving.nl/thema/natuur/groene-leefomgeving
- Atlas van de Leefomgeving [2022]. Kaarten. Toegankelijk via: https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten
- Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland [2021]. Verkeersveiligheid. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/mobiliteit/
- Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland [2022]. Kaartlaag Verkeersongevallen. Toegankelijk via: https://www.arcgis.com/apps/mapviewer/index.html?layers=70af32b9cde74bfeb432facce416b9d5
- Brabant in Zicht [2020]. Veilig en gezond boven de grond; geur. Toegankelijk via: http://www.brabantinzicht.nl/toestand-natuur-water-en-milieu/milieu/
- Brabant in Zicht [2021]. Schoon en natuurlijk water. Toegankelijk via: http://www.brabantinzicht.nl/toestand-natuur-water-en-milieu/water/
- Brabantscan [2020a]. Geurhinder. Toegankelijk via: https://brabantscan.nl/jive
- Brabantscan [2020b]. Ernstige geluidhinder. Toegankelijk via: https://brabantscan.nl/jive
- Brabantscan [2022]. Groen in de buurt. Toegankelijk via: https://brabantscan.nl/jive
- Brabantse Omgevingsscan [2021]. Verkeersveiligheid. Toegankelijk via: https://brabantscan.nl/jive
- CBS [2020]. Woningen met zonnepanelen. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/jive/
- CBS [2021a]. Jongeren met jeugdhulp in natura. Toegankelijk via: https://brabantscan.nl/jive/
- CBS [2021b]. Netto arbeidsparticipatie. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording
- CBS [2022a]. Nabijheid voorzieningen; afstand locatie, regionale cijfers. Toegankelijk via : https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/80305ned/table?fromstatweb
- CBS [2022b]. Minder verkeersdoden in 2021. Toegankelijk via: https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/15/minder-verkeersdoden-in-2021
- CBS Veiligheidsmonitor [2021]. Sociale veiligheid, indices onveiligheidsbeleving. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/jive/
- CE Delft [2018]. Benchmark actieve, gezonde, duurzame mobiliteit gemeenten. Toegankelijk via: https://www.ce.nl/assets/upload/file/Rapporten/2018/4N74/CE_Delft_4N74_Benchmark_actieve_gezonde_duurzame_mobiliteit_gemeenten_DEF.pdf
- CHW [2010, herziening 2016] https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=1dab0b45b3234fffa8090a4bc8ae06f8
- CLO [2015]. Aantal spoedlocaties bodemverontreiniging 2014. Toegankelijk via: https://www.clo.nl/indicatoren/nl025816-inventarisatie-van-aantal-locaties-met-bodemverontreiniging-#:~:text=Spoedlocaties%20bodemverontreiniging%20zijn%20locaties%20die,ecosysteem%20wordt%20bedreigd%20(spoedlocaties%20ecologie
- Cobra Groeninzichten [2021]. Grijs per buurt. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/
- Companen [2022]. Woningmarktonderzoek en onderzoek wonen met zorg.
- Compendium voor de leefomgeving [2022]. Biodiversiteit. Toegankelijk via: https://www.clo.nl/indicatoren/nl1083-wat-is-biodiversiteit

- CROW [2019]. Dashboard Deur tot Deur.
- CROW [2020]. Verplaatsingen. Toegankelijk via: https://www.duurzaamheidsscore.nl/viewer/
- CROW [2021a]. Deelauto's. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/jive/
- CROW [2021b] https://www.duurzaamheidsscore.nl/viewer
- De Zwarte Hond, Goudappel Coffeng, Tauw, Rebel [2017]. MIRT-onderzoek Bereikbaarheid Rotterdam Den Haag; Analyse en Oplossingsrichtingenfase, eindrapport, 21 juli 2017.
- Fietsersbond [2022]. Fietsgemeente 2022: Hoe scoort jouw gemeente? Toegankelijk via: https://www.fietsersbond.nl/fietsgemeente-2022/fietsgemeente-2022-hoe-scoort-jouw-gemeente/
- Gemeente Boxtel [2008]. Gemeentelijk verkeers- en vervoerplan 2008-2020.
- Gemeente Boxtel [2011]. Buitengebied 2011. Toegankelijk via: https://www.planviewer.nl/imro/files/NL.IMRO.0757.Bp01buitengeb2011-onh1/t_NL.IMRO.0757.Bp01buitengeb2011-onh1_index.html
- Gemeente Boxtel [2012]. Algemene Plaatselijke Verordening (APV), Toegankelijk via: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR392129/4
- Gemeente Boxtel [2014]. Verordening Geurhinder en Veehouderij 2014. Toegankelijk via: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR333166
- Gemeente Boxtel [2017]. Visie Duurzaam Boxtel 2030.
- Gemeente Boxtel [2020]. Visie zonne- en windenergie.
- Gemeente Boxtel [2021]. Tweede bestuursrapportage 2021. Toegankelijk via https://boxtel.begroting-2022.nl/assets/docs/Tweede%20Bestuursrapportage%20def.pdf
- Gemeente Boxtel [2021a]. Integrale Verordening Sociaal Domein 2021 Boxtel. Toegankelijk via: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR655918/2
- Gemeente Boxtel [2022a]. Ambitiedocument GreenTech Park Brabant. Toegankelijk via: https://praatmee.boxtel.nl/projecten/greentechparkbrabant/default.aspx
- Gemeente Boxtel [2022b]. Visie en uitvoeringsprogramma Bezoekerseconomie Boxtel 2022.
- Gemeente Boxtel [2022c]. Persbericht: Boxtel onderzoekt haalbaarheid energiehub. Toegankelijk via: https://www.boxtel.nl/nieuws/persbericht-boxtel-onderzoekt-haalbaarheid-energiehub\
- Gemeente Boxtel [2022d]. Biodiversiteit. Toegankelijk via: https://www.boxtel.nl/duurzaam-boxtel/wat-doet-de-gemeente-aan-duurzaamheid/biodiversiteit
- Gemeente Boxtel [2022e]. Reviewtabel conceptversie foto van de leefomgeving_Boxtel_december_2022_bijlage A
- Gemeentelijke duurzaamheidsindex [2022a]. Huishoudelijk afval. Toegankelijk via: https://gdindex.nl/dashboard/dashboard/huishoudelijk-afval
- Gemeentelijke duurzaamheidsindex [2022b]. Afvalscheiding. Toegankelijk via: https://gdindex.nl/dashboard/dashboard/afvalscheiding
- Gemeentelijke Duurzaamheidsindex [2022c]. Hernieuwbare energie. Toegankelijk via: Dashboard - Hernieuwbare energie - Boxtel (gdindex.nl)
- Gezondheidsraad [2018]. Gezondheidswinst door schonere lucht. Toegankelijk via: https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2018/01/23/gezondheidswinst-door-schonere-lucht
- GGD [2019]. Factsheet luchtkwaliteit en gezondheid gemeente Boxtel
- GGD [2020]. Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen.
- Hanemeijer, A., M. Kishna, M. Kooke, H. Brink, J. Koch, A.G. Prins, T. Rood [2021]. Integrale Circulaire Economie Rapportage, PBL-publicatienummer 4124
- https://www.klimaatadaptatiebrabant.nl/l/library/download/urn:uuid:017c5471-cd20-4326-87b4-3752d10e38ae/rapport+stresstest+boxtel.pdf
- https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/hittekaart-gevoelstemperatuur
- https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/mobiliteit
- IBIS [2021]. Overzicht bedrijventerreinen IBIS 2021. Excel.

- iCinity [2019]. Contouren Lden en Lnight. Toegankelijk via: Icinity (dat.nl)
- Idverde Advies [2021]. Boomstructurenkaart Boxtel.
- Idverde Advies [2022]. Bomenbeleidsplan Boxtel.
- Kennisbank Sport en Bewegen [2020]. Belangrijke buurtkenmerken voor een beweegvriendelijke omgeving. Toegankelijk via: https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=10117&m=1600944125&action=file.download
- KiM [2021]. Deelauto- en deelfietsmobiliteit in Nederland. Toegankelijk via: https://www.kimnet.nl/binaries/kimnet/documenten/rapporten/2021/10/05/deelauto--en-deelfietsmobiliteit-in-nederland-ontwikkelingen-effecten-en-potentie/Deelauto-+en+deelfietsmobiliteit+in+Nederland-Ontwikkelingen%2C+effecten+en+potentie-pdfA.pdf
- Klimaateffectatlas [2018]. Water op straat na een extreme bui. Toegankelijk via: https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten
- Klimaateffectatlas [2022]. Kaarten. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/
- Klimaateffectatlas, Witteveen+Bos, 2021
- Klimaatmonitor [2022a]. Percentage bekende hernieuwbare – Gemeente Boxtel. Toegankelijk via: https://klimaatmonitor.databank.nl/jive
- Klimaatmonitor [2022b]. CO_2-uitstoot – Gemeente Boxtel. Toegankelijk via: https://klimaatmonitor.databank.nl/jive
- Klimaatmonitor [2022c]. Uitstoot (CO_2-eq.) – Gemeente Boxtel. Toegankelijk via: https://klimaatmonitor.databank.nl/jive
- KNMI [2011]. Kaartverhaal droogte. Toegankelijk via: http://www.klimaateffectatlas.nl/nl/kaartverhaal-droogte
- KWR & FWE [2021]. Droogtegevoeligheid natuur. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/droogtegevoeligheid-natuur
- KWR water [2017]. Droogtestress. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/droogtestress
- Landelijk informatiesysteem Water en Overstromingen (LIWO)/Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) [2021]. Overstromingsdiepte. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/overstromingsdiepte
- Lokale Monitor Wonen [2020]. Wonen in Boxtel.
- Meierij [2022]. Integraal Veiligheidsplan 2023-2026.
- Ministerie van Binnenlandse Zaken [2019]. PlanMER Nationale Omgevingsvisie.
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties [2022]. Nationaal Isolatieprogramma. Toegankelijk via: https://www.volkshuisvestingnederland.nl/onderwerpen/nationaal-isolatieprogramma
- Ministerie van Infrasturctuur en Milieu [2017]. Landelijk afvalbeheerplan 2017-2019; *Slimmer omgaan met grondstoffen.* Toegankelijk via: file:///C:/Users/922902/Downloads/lap3_deel-e_sectorplannen_inspraakversie_final.pdf
- MooiBoxtel.nl [2020]. Boxtel doet mee met 'Schone Lucht Akkoord'. Toegankelijk via: https://www.mooiboxtel.nl/nieuws/algemeen/54670/boxtel-doet-mee-met-schone-lucht-akkoord-
- Natura 2000 [2022a]. Kampina en Oisterwijkse Vennen. Toegankelijk via: https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/kampina-en-oisterwijkse-vennen
- Natura 2000 [2022b]. Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Toegankelijk via: https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/loonse-en-drunense-duinen-leemkuilen
- Natura 2000 [2022c]. Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek. Toegankelijk via: https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/vlijmens-ven-moerputten-bossche-broek
- Natuurmonumenten [2022]. Natuurgebied Kampina. Toegankelijk via: https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/kampina
- Netbeheer Nederland [2022]. Capaciteitskaart elektriciteitsnetwerk. Toegankelijk via: https://capaciteitskaart.netbeheernederland.nl/

- Noord-Brabant [2022]. Staat van Brabant – knelpunten en doorstroming. Toegankelijk via: https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=285d214900a64194bf34b72826274975
- NOS [2022]. Nieuw rapport: klimaatambities groot, maar met dit beleid onhaalbaar. Toegankelijk via: https://nos.nl/collectie/13871/artikel/2450657-nieuw-rapport-klimaatambities-groot-maar-met-dit-beleid-onhaalbaar
- ODBN [2019]. Regionale geurkaart ODBN-gerio 2019.1.
- Overheid.nl [2017]. Wet geluidhinder. Toegankelijk via: https://wetten.overheid.nl/BWBR0003227/2017-05-01
- Overheid.nl [2022]. Klimaatwet. Toegankelijk via: https://wetten.overheid.nl/BWBR0042394/2020-01-01
- Planbureau voor de Leefomgeving [2020]. Balans van de Leefomgeving. Toegankelijk via: https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-balans-van-de-leefomgeving-2020-4165.pdf
- Planbureau voor de Leefomgeving [2022]. Beëindigen van veehouderijen; lessen uit 25 jaar beëindigingsregelingen. Toegankelijk via: https://www.pbl.nl/publicaties/be%C3%ABindigen-van-veehouderijen
- Provincie Noord-Brabant [2010]. Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Toegankelijk via: https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=1dab0b45b3234fffa8090a4bc8ae06f8
- Provincie Noord-Brabant [2016a]. Beheerplan Kampina en Oisterwijkse Vennen.
- Provincie Noord-Brabant [2016b]. Beheerplan Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen.
- Provincie Noord-Brabant [2017a]. Gebiedsanalyse Kampina en Oisterwijkse Vennen. Toegankelijk via: https://www.natura2000.nl/sites/default/files/PAS/Gebiedsanalyses_vigerend/133_Kampina-en-Oisterwijkse-vennen_gebiedsanalyse_15-12-17_NB.pdf
- Provincie Noord-Brabant [2017b]. Gebiedsanalyse Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen. Toegankelijk via: https://www.natura2000.nl/sites/default/files/PAS/Gebiedsanalyses_vigerend/131_Loonse-en-Drunense-Duinen-en-Leemkuilen_gebiedsanalyse_15-12-17_NB.pdf
- Provincie Noord-Brabant [2017c]. Gebiedsanalyse Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek. Toegankelijk via: https://www.natura2000.nl/sites/default/files/PAS/Gebiedsanalyses_vigerend/132_Vlijmens-Ven-Moerputten-en-Bossche-Broek_gebiedsanalyse_15-12-2017_NB.pdf
- Provincie Noord-Brabant [2018a]. Energieagenda 2019-2030.
- Provincie Noord-Brabant [2018b]. Lijst Spoedlocatie Provincie Noord-Brabant november 2018.
- Provincie Noord-Brabant [2020a]. Beleidskader Mobiliteit Koers 2030. Toegankelijk via: https://www.brabant.nl/onderwerpen/verkeer-en-vervoer/verkeers-en-vervoersbeleid/koers-mobiliteit
- Provincie Noord-Brabant [2020b]. Brabants verkeersveiligheidsplan 2020-2024.
- Provincie Noord-Brabant [2021a]. Meerwaarde met kringlopen; uitvoeringsagenda circulaire economie 2021-2023. Toegankelijk via: https://www.boxtel.nl/duurzaam-boxtel/wat-gebeurt-er-lokaal-en-in-de-regio-op-het-gebied-van-duurzaamheid/provincie-noord-brabant
- Provincie Noord-Brabant [2021b]. Natuurnetwerk Brabant (NNB). Toegankelijk via: https://www.brabant.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/natuur/natuurnetwerk-nederland-(voorheen-ehs)/natuurnetwerk-brabant-(nnb)

- Provincie Noord-Brabant [2021c]. Uitvoeringsagenda Data Economie 2021-2023. Toegankelijk via: https://noordbrabant.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/7dcb1e41-e758-4e6d-a2ce-10b11670c569
- Provincie Noord-Brabant [2022a]. Routekaart stalaanpassingen Noord-Brabant 2024.
- Provincie Noord-Brabant [2022b]. PlanMER bij het Beleidskader Landbouw en Voedsel Noord-Brabant. *Samenvatting en aanvulling, februari 2022.*
- Provincie Noord-Brabant [2022c]. Veehouderijen 4.0. Toegankelijk via: https://www.arcgis.com/apps/mapviewer/index.html?layers=70af32b9cde74bfeb432facce416b9d5
- Provincie Noord-Brabant [2022d]. Kaarten verduurzamen Brabantse bedrijventerreinen. Toegankelijk via: https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=3c6df1195dc04a5d8c5ee0ff0b090dbc
- Provincie Noord-Brabant [2022e]. Voormalige stortplaatsen op de kaart. Toegankelijk via: https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=9b9851faebd04297b0c5ed386a72230a
- Provincie Noord-Brabant [2022f]. Kaartbank. Toegankelijk via: https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=b6414403ef5e4e9aa8875a7c366209c6
- Provincie Noord-Brabant [2022g]. Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (geconsolideerd 15-05-2022). Toegankelijk via: https://noord-brabant.tercera-ro.nl/MapViewer/Default.aspx?id=NLIMRO9930InterimOvrgc-0422
- RAAP Archeologisch Adviesbureau [2011]. Boextel binnen en buiten den Brugghen. Toegankelijk via: https://www.planviewer.nl/imro/files/NL.IMRO.0757.Bp01buitengeb2011-onh1/tb_NL.IMRO.0757.Bp01buitengeb2011-onh1_6.pdf
- Regio Noordoost Brabant [2020a]. Regionaal Mobiliteitsprogramma Noordoost-Brabant 2020-2023.
- Regionale Energiestrategie Noordoost Brabant [2020]. Concept-RES regio Noordoost-Brabant; *Definitieve versie*.
- Restauratiefonds [2022]. Boxtel. Toegankelijk via: https://www.monumenten.nl/gemeentes/boxtel
- Rijksdienst voor het Wegverkeer [2021]. Elektrische personenauto's. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/jive/
- Rijksoverheid [2006]. Beleving geluid. Toegankelijk via: https://www.clo.nl/indicatoren/nl102904-beleving-geluid#:~:text=Toestand,de%2045%20en%2065%20decibel.
- Rijksoverheid [2009]. Nationaal actieplan voor energie uit hernieuwbare bronnen. Richtlijn 2009/28/EG. Toegankelijk via: blg-70239.pdf (officielebekendmakingen.nl)
- Rijksoverheid [2017]. Kaderrichtlijn Water; Hoe worden ecologische doelen bepaald? Toegankelijk via: https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/kaderrichtlijn-water/uitvoering/rijn-west/we/krw/ecologische-doelen-bepaald/
- Rijksoverheid [2020]. Energieverbruik Verkeer en vervoer per inwoner. Toegankelijk via: https://klimaatmonitor.databank.nl/Jive/
- Rijksoverheid [2021]. Schone Lucht Akkoord. Toegankelijk via: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/luchtkwaliteit/gezondheidsschade-door-luchtvervuiling-halveren
- Rijksoverheid [2022a]. Duurzame energie. Toegankelijk via: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/duurzame-energie
- Rijksoverheid [2022b]. Duurzaam wonen voor iedereen. Toegankelijk via: https://www.rijksoverheid.nl/regering/bewindspersonen/hugo-de-jonge/nieuws/2022/06/01/duurzaam-wonen-voor-iedereen

- Rijkswaterstaat [2021]. Klimaatmonitor – (Semi)publieke e-laadpunten. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/jive/
- RIVM [2018]. Kernboodschappen VTV-2018. Toegankelijk via: https://www.vtv2018.nl/node/591
- RIVM [2018a]. Advieswaarden omgevingsgeluid van de WHO. Toegankelijk via: https://www.rivm.nl/ggd-richtlijn-mmk-omgevingsgeluid/gezondheidseffecten-geluid/advieswaarden-who
- RIVM [2018b]. VTV-2018. Toegankelijk via: https://www.rivm.nl/volksgezondheid-toekomst-verkenning-vtv/vtv-2018
- RIVM [2021]. Participatie. Toegankelijk via: https://www.loketgezondleven.nl/integraal-werken/succesfactoren/participatie
- RIVM [2022a]. Veehouderij: Gezondheidskundige advieswaarden. Toegankelijk via: https://www.rivm.nl/ggd-richtlijn-mmk-veehouderij/beoordeling-gezondheidsrisico-veehouderij-ggd/gezondheidskundige-advieswaarden
- RIVM [2022b]. Op de kaart: Beweegvriendelijke omgeving. Toegankelijk via: https://www.sportenbewegenincijfers.nl/kaarten/beweegvriendelijkeomgeving
- RVO [2022]. Energielabel woningen. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/jive/
- Signaleringskaart Externe Veiligheid [2022].
- Sociaal Cultureel Planbureau [2018]. Rapportage Sport 2018. Toegankelijk via: https://www.scp.nl/publicaties/monitors/2018/12/12/rapportage-sport-2018
- Stec Groep [2018]. Prognose bedrijventerreinen en kantoren Noord-Brabant.
- STOWA [2018]. Droogte en hitte in de stad. Toegankelijk via: https://www.stowa.nl/deltafacts/zoetwatervoorziening/aanpassen-aan-klimaatverandering/droogte-en-hitte-de-stad
- SWOV [2015]. De verkeersveiligheid in 2020 en 2030; prognoses voor de aantallen verkeersdoden en ernstig verkeersgewonden. Toegankelijk via: https://swov.nl/system/files/publication-downloads/r-2015-17.pdf
- SWOV [2021]. Aantal verkeersslachtoffers moet 2030 gehalveerd zijn. Toegankelijk via: https://swov.nl/nl/nieuws/aantal-verkeersslachtoffers-moet-2030-gehalveerd-zijn
- Van den Bosch. Et. All [2016]. Development of an urban green space indicator and the public health rationale. Toegankelijk via: https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26573907/
- VNG [2020]. Regionale Mobiliteitsprogramma's. Toegankelijk via: https://vng.nl/sites/default/files/2020-01/handreiking-1.0-regionale-mobiliteitsprogrammas.pdf
- VNG [2021]. Werk en inkomen. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/werk-en-inkomen
- Wageningen Environmental Research [2016]. Hittestress door warme nachten. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/warme-nachten
- Waterschap De Dommel [2021]. Water als basis voor een toekomstbestendige leefomgeving. Waterbeheerprogramma 2022-2027. Toegankelijk via: https://cuatro.sim-cdn.nl/dommel/uploads/wdd-waterbeheerprogramma-2022-2027_.pdf
- Waterschap Dommel [2021]. Waterbeheerprogramma 2022-2027. https://cuatro.sim-cdn.nl/dommel/uploads/wdd-waterbeheerprogramma-2022-2027_.pdf
- Witteveen+Bos [2019]. Berekening water- en rioolmaatregelen Liempde. Klimaatstresstest Boxtel.
- Witteveen+Bos [2021]. Klimaatstresstest gemeente Boxtel
- Witteveen+Bos [2021b]. Hittekaart gevoelstemperatuur. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/hittekaart-gevoelstemperatuur

A2 Scopingstabel

Thema's beoordelingskader	Beoordelingsaspect	Thema's alternatieven								
		Wonen	*Voorzieningen*	*Natuur*	*Mobiliteit*	*Transitie landelijk gebied*	*Toerisme*	*Bedrijventerreinen*	*Duurzame energie*	*Circulariteit*
Iedereen kan mee doen	*Maatschappelijke deelname*									
Bereikbaarheid	*Fiets- en wandelnetwerk*									
	Duurzame en slimme mobiliteit									
	Doorstroming en bereikbaarheid									
Openbaar vervoer	*Ontsluitingskwaliteit OV*									
Arbeidsmarkt	*Werkgelegenheid en arbeidsmarkt*									
Vestigingsklimaat	*Werklocaties*									
Kennis en innovatie	*Kennis en innovatie*									
Toerisme en recreatie	*Toerisme en recreatie*									
Duurzame landbouw	*Duurzame landbouw*									
Afval en grondstoffen	*Circulariteit*									
Energie en warmtetransitie	*Duurzame energieopwekking*									
	Duurzame woningen									
	Broeikasgassen									
Klimaatadaptatie	*Wateroverlast*									
	Hitte									
	Droogte									
Bodem, water en ondergrond	*Bodemkwaliteit*									
	Oppervlaktewater									
	Grondwater									
Natuur	*Beschermde natuur (Natura 2000)*									
	Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones									
	Biodiversiteit									
	Groene leefomgeving									
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	*Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie*									
Veiligheid	*Omgevingsveiligheid*									
	Verkeersveiligheid									
	Sociale veiligheid									
Milieu	*Geurhinder*									
	Geluidhinder									
	Luchtkwaliteit									
Gezondheid	*Beweegvriendelijke leefomgeving*									
Wonen en voorzieningen	*Passend woningaanbod*									
	Passend voorzieningenaanbod									

A3 Notitie scenariobeoordeling

RAPPORT

OER bij Omgevingsvisie Boxtel

Scenariobeoordeling

Klant: Gemeente Boxtel

Referentie: BH7677-MI-RP-230426-1436

Status: Definitief/1

Datum: 15 juni 2023

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Netherlands
Mobility & Infrastructure

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: OER bij Omgevingsvisie Boxtel

Sub titel: Scenariobeoordeling
Referentie: BH7677-MI-RP-230426-1436
Status: Definitief/1
Datum: 15 juni 2023
Projectnaam: Omgevingsvisie Boxtel-Gestel
Projectnummer: BH7677

Classificatie
Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderzins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1 Inleiding 1

2 Methodiek 2

3 De scenario's 4

3.1 Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek 4

3.2 Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio 9

4 De resultaten van de effectbeoordeling 13

4.1 Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek 13

4.2 Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio 16

4.3 Vergelijking scenario's 19

4.4 Ontwikkeling van de kwalitatieve aspecten 21

5 Ontwikkeling van knel- en aandachtspunten 23

5.1 Ontwikkeling bestaande knel- en aandachtspunten 23

5.2 Nieuwe knel- en aandachtspunten 26

6 Doorkijk naar het doelbereik 27

6.1 De ambities uit de Omgevingsvisie Boxtel 2040 27

6.2 Resultaten doorkijk doelbereik 30

6.3 Aandachtspunten voor de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie 36

Bijlagen 38

A1 Scopingstabel

A2 Beoordelingstabel effectbeoordeling

A3 Beargumentatie effectbeoordeling

A4 Rad van de leefomgeving scenario 1

A5 Rad van de leefomgeving scenario 2

1 Inleiding

De gemeente Boxtel werkt aan haar Omgevingsvisie, welke naar verwachting in 2024 gereed is. Een Omgevingsvisie is een lange termijnvisie waar de maatschappelijke opgaven en de kernkwaliteiten van de gemeente staat beschreven. In de Omgevingsvisie staan de ambities van een overheid en is beleid opgenomen om die ambities te halen. Dit beleid is op een hoog abstractieniveau en wordt verder uitgewerkt in Omgevingsplannen of Omgevingsprogramma's.

Omdat het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie kaderstellend is voor (grote) ruimtelijke ontwikkelingen wordt de procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Daarmee worden de gevolgen van het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie in beeld gebracht en samengevat in een milieueffectrapport (MER). Omdat het hier gaat om een Omgevingsvisie wordt het MER een omgevingseffectrapport (OER) genoemd. De eerste stap in het OER is het opstellen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). In de NRD staat beschreven wat er precies onderzocht wordt in het OER (reikwijdte) en met welke diepgang dit gebeurt (detailniveau). Na de NRD is gestart met het in beeld brengen van de referentiesituatie, hierin staat beschreven hoe Boxtel er nu voor staat (huidige situatie) en wat er in de toekomst gebeurt als het bestaande beleid uitgevoerd wordt (autonome ontwikkeling). De referentiesituatie is uitgewerkt in de 'foto van de leefomgeving'.

De volgende stap in het OER is het in beeld brengen van de effecten van het nieuwe beleid, dit heet de effectbeoordeling. De gemeente Boxtel heeft ervoor gekozen eerst twee scenario's voor nieuw beleid op te stellen om 'de hoeken van het speelveld' te ontdekken. Deze scenario's zijn op effecten beoordeeld, de resultaten hiervan zijn opgenomen in dit rapport. De beoordeling van effecten van deze scenario's geeft inzicht in de consequenties van (beleids)keuzes en helpt om het beleid in de Omgevingsvisie verder aan te scherpen tot een voorkeursalternatief.

Leeswijzer

Dit rapport bevat de bevindingen van de effectbeoordeling van de scenario's. In hoofdstuk 2 staat beschreven hoe de beoordeling tot stand is gekomen, de methodiek. Hoofdstuk 3 beschrijft de onderzochte scenario's en welke beleidsuitspraken beoordeeld zijn. In hoofdstuk 4 zijn de resultaten van de effectbeoordeling beschreven. Hoofdstuk 5 beschrijft de ontwikkeling van de knelpunten en aandachtspunten zoals deze in de 'foto van de leefomgeving' benoemd zijn. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 een doorkijk gegeven naar het doelbereik. Hierin is gekeken of het beleid uit de scenario's bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities.

2 Methodiek

Voor de beoordeling van het nieuwe beleid geldt dat er enkel beleidsuitspraken beoordeeld worden die nieuw en concreet genoeg zijn en dat er zicht is op de uitvoering. Op basis van de door de gemeente aangeleverde scenario's is beoordeeld welke uitspraken concreet genoeg zijn. Hierbij is onderstaande tabel gebruikt.

Tabel 1: Categorisering beleid

Categorie	Toelichting	Methode
Ambitie	Geen beleidskeuze maar een ambitie (wat is de stip op de horizon?)	**Geen effectbeoordeling.** De beleidskeuze worden wel afgezet tegen de ambities (mate van doelbereik)
Voortzetting bestaand beleid	Beleidskeuze die een bestendiging en voortzetting is van bestaand beleid	**Geen effectbeoordeling.** De verandering ten opzichte van de referentiesituatie is per definitie gelijk aan '0', de referentiesituatie is immer situatie o.b.v. voortzetten bestaand beleid.
Concreet besluit	Beleidskeuze die nieuw is en dermate concreet, dat er zicht is op de uitvoering	**Effectbeoordeling mogelijk.** Dit wordt gedaan o.b.v. de mate waarin keuzes nu al kunnen leiden tot een verandering in de mate waarin ambities voor beoordelingsaspecten uit het 'rad van de leefomgeving' worden bereikt
Principe besluit	Beleidskeuze die nieuw is en dermate globaal, dat een nadere afweging van keuzes in vervolgbesluiten nodig is voor zicht op uitvoering. Het kader voor de te nemen vervolgbesluiten is in zicht.	**Effectbeoordeling mogelijk.** Dit wordt gedaan o.b.v. een beschouwing van kansen en risico's die relevant zijn voor vervolgbesluiten, gezien de gevolgen die toekomstige keuzes kunnen hebben voor het bereiken van de ambities voor indicatoren uit het 'rad van de leefomgeving'.
Proces besluit	Beleidskeuze die nieuw is en intentie betreft om een stap te zetten in een proces dat kan leiden tot nieuw beleid.	**Geen effectbeoordeling** Effecten zijn niet in te schatten omdat de aard van eventuele vervolgbesluiten nog onduidelijk is (bijv. de gemeente Boxtel wil onderzoeken of …).

De concrete beleidsuitspraken moet echter nog wel verder geconcretiseerd worden in vervolgplannen, -programma's en -besluiten. In dit stadium kunnen effecten van het nieuwe beleid nog niet kwantitatief beschouwd worden, er is daarom gekozen voor een **kwalitatieve beschouwing**. De effecten zijn beschreven in kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Deze effecten hoeven niet daadwerkelijk op te treden maar ze geven wel een indicatie van de mogelijke gevolgen van het nieuwe beleid en de richting daarvan (positief of negatief). Deze informatie voorziet de makers van de Omgevingsvisie van input over hun nieuwe beleid. Doordat de gemeente Boxtel heeft gekozen voor scenario's voordat er een voorkeursalternatief is, kan de gemeente tijdig bijsturen en mogelijke negatieve effecten mitigeren. Of het effect daadwerkelijk optreedt is onder meer afhankelijk van de precieze beleidsinvulling en concretisering van het beleid in bijvoorbeeld een omgevingsplan of omgevingsprogramma.

Scoping van de beoordelingsaspecten
Het nieuwe (voorgenomen) beleid bestaat uit meerdere beleidsuitspraken die over bepaalde thema's gaan. Voorbeelden van thema's zijn wonen, voorzieningen, bedrijventerreinen, mobiliteit, natuur en duurzame energie. Voorafgaand aan de effectbeoordeling is er op basis van expert-judgement bepaald met welke beoordelingsaspecten uit de 'foto van de leefomgeving' de beleidsuitspraak raakvlakken heeft, dit heet scoping. Het kan zijn dat een beoordelingsaspect gerelateerd is aan meerdere onderwerpen. In bijlage A1 is een tabel opgenomen die de relatie laat zien tussen de thema's van het nieuwe beleid en de beoordelingsaspecten.

De beoordeling
Elke beleidsuitspraak is vervolgens enkel op deze beoordelingsaspecten beoordeeld in termen van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Het kan ook zijn dat er wel een relatie is maar dat er nagenoeg geen effect te verwachten is. In enkele gevallen is er sprake van zowel kansen als risico's. In deze gevallen is per saldo op basis van expert-judgement een afweging gemaakt of er sprake is van overwegend kansen of risico's. Voor de beoordeling is een vijfpuntschaal gehanteerd, deze is weergeven in onderstaande tabel.

Tabel 2: Gehanteerde scoringstabel bij effectbeoordeling

Score	Definitie
++	Zeer grote kans op een positief effect
+	Kans op een positief effect
-	Risico op een negatief effect
- -	Zeer groot risico op negatief effect
0	Nagenoeg geen effect
n.v.t.	Geen raakvlak tussen beleidsuitspraak en beoordelingsaspect

De effecten in het 'rad van de leefomgeving'
De kansen op positieve effecten en de risico's op negatieve effecten zijn geprojecteerd in het rad van de leefomgeving. Dit geeft, per beoordelingsaspect, inzicht in de ontwikkeling van het nieuwe beleid ten opzichte van de referentiesituatie. Op basis van deze informatie is in één oogopslag zichtbaar of de Omgevingsvisie leidt tot een relatieve kwaliteitsverbetering of – verslechtering ten opzichte van de referentiesituatie. Het gaat om een inschatting van het nieuwe kwaliteitsniveau op basis van de relatieve ontwikkeling. De nadruk ligt hierbij op de verbeteringen en verslechteringen ten opzichte van de referentiesituatie in plaats van op de nieuwe kwaliteitsniveaus.

Door de ontwikkelingen van de scenario's in het rad van de leefomgeving te projecten, is ook zichtbaar op welke beoordelingsaspecten aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de leefomgeving verder te verbeteren. De ontwikkeling van de scenario's ten opzichte van de referentiesituatie is gebaseerd op de effectbeoordeling van de scenario's (bijlage A2). De daar benoemde kansen en risico's zijn bij elkaar opgeteld. Daaruit is afgeleid of er overwegend sprake is van meer kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. In hoeverre er sprake is van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten is benoemd in hoofdstuk 4.

Tenslotte is in hoofdstuk 6 een doorkijk gegeven naar het doelbereik. Hierin zijn beoordelingsaspecten aan de ambities uit de Omgevingsvisie gelinkt. Vervolgens is er, op basis van de effectbeoordeling, gekeken of het nieuwe beleid bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities.

3 De scenario's

Dit hoofdstuk beschrijft de scenario's zoals deze zijn opgesteld voor de Omgevingsvisie Boxtel 2040. De scenario's zijn tot stand gekomen door een uitgebreid participatieproces georganiseerd door de gemeente Boxtel. Er zijn twee scenario's opgesteld die de spreekwoordelijke 'hoeken van het speelveld' bevatten. Beide scenario's zijn onderverdeeld in de vier hoofdthema's van de Omgevingsvisie, namelijk aangenaam leven, verbindend netwerk, krachtige economie en inclusieve duurzaamheid. Hieronder staat per scenario een inhoudelijke omschrijving van het scenario, een kaart met daarop de ontwikkelingen geplaatst in de ruimte en tenslotte een tabel met daarin de beleidsuitspraken zoals die beoordeeld zijn in het OER.

3.1 Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek

Omschrijving van het scenario

De groene kwaliteit van Boxtel wordt versterkt door een robuuste 'ring' van natuur in en om de gemeente. De Kampina, Eikenhorst, de Geelders en de Scheeken worden nog beter met elkaar verbonden door versterking van het landschap (aanleg van hagen, struweel, poelen, natuurvriendelijke oevers), de aanleg van nieuwe natuur en de omschakeling naar natuur inclusieve landbouw. De nieuwe natuur bestaat voornamelijk uit ecologische verbindingszones: deels versterking van autonome verbindingen en eventueel toevoeging van nieuwe verbindingen. Hiermee worden meerdere doelen gediend. De groene kwaliteit wordt gewaardeerd door inwoners. Daarnaast worden leefgebieden van planten en dieren vergroot en vooral beter met elkaar verbonden. Dit is goed voor de biodiversiteit. De versterking van deze natuur gaat bovendien hand in hand met het creëren van een klimaatrobuuste leefomgeving, zoals het langer vasthouden van water.

Voor een passend woningaanbod wordt gewerkt aan herstructurering van de naoorlogs buurten in Boxtel. Herstructurering kan bestaan uit renovatie van woningen en het opnieuw inrichten van het groen en de straten. Herstructurering kan ook gaan over hele buurten, waarbij 'slechte' woningen worden gesloopt. Dit biedt kansen om de buurten te verbeteren, bijvoorbeeld door meer woningen terug te laten komen als hier genoeg ruimte voor is. Ook komen er meer soorten woningen, waardoor de buurten minder eentonig worden. Er wordt uitgegaan van autonome groei van woningen, dus plannen die al vastgesteld zijn. Er is ook aandacht voor water (klimaat robuuste inrichting met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), een kwalitatieve verbetering van het bestaande groen, kwantitatieve toevoeging van groen en er worden mogelijkheden toegevoegd om buiten te kunnen bewegen. Hierdoor ontstaat er een aantrekkelijkere en gezondere leefomgeving.

De herstructurering van naoorlogse buurten zorgt voor een verbetering van de bestaande woningen en openbare ruimte en creëert tegelijkertijd ruimte voor nieuwe passende woningen in de wijk. Wel vinden er als gevolg van herstructurering van de buurten ook verhuizingen plaats, waardoor mensen in sommige gevallen niet meer op precies dezelfde plek kunnen wonen.

Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud in elke buurt. We streven minimaal naar het behouden van de huidige voorzieningen op buurt en wijkniveau, zoals de buurthuizen. Zo nodig worden bestaande voorzieningen geoptimaliseerd, zodat beter aan de behoefte voldaan wordt.

De focus binnen dit scenario ligt op het verbeteren van het fietsnetwerk in de kernen. Bestaande routes worden waar nodig aangepast en er wordt actief ingezet op het sluitend maken van het netwerk, uitgebreid met nieuwe routes. Dit om ervoor te zorgen dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Ook wordt er ingezet op goed gebruik van openbaar vervoer. Het toevoegen van woningen in de buurt van het station en met de bus zorgt voor goede bereikbaarheid. Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer

(deelauto's en deelscooters). Tot slot wordt er gekeken naar verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten.

Binnen dit scenario krijgen boeren die willen stoppen ruimte om van functie te veranderen. Hierbij ligt de nadruk op recreatie en duurzame energieopwekking. De gemeente heeft een faciliterende rol en werkt dit uit in programma's.
Er wordt ingezet op het versterken van de recreatieve activiteiten die passen bij Boxtel als het groene hart. Bijvoorbeeld wandelen en fietsen in de natuur en recreëren rondom het water. Ook wordt er ingezet op kleinschalige en bijzondere overnachtingsmogelijkheden zoals natuurhuisjes of een bed and breakfast.

Voor bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit een klimaat robuuste inrichting (met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), meer aandacht voor groen en het terugdringen van het energieverbruik. Er komt geen verdere uitbreiding van bedrijventerreinen en het type bedrijvigheid blijft hetzelfde.

De transitie van het landelijk gebied krijgt vorm door een omschakeling van intensieve landbouw naar natuur inclusieve landbouw. Natuur inclusieve landbouw betekent dat de landbouw samengaat met meer biodiversiteit. De boeren worden in staat gesteld om de natuur te ontwikkelen en beheren. De bodem en het watersysteem zijn leidend voor de mogelijkheden. Dit betekent dat er minder intensief gebruik wordt gemaakt van (kunst)mest. Bestrijdingsmiddelen worden niet of nauwelijks gebruikt. Er is aandacht voor een gezond bodemleven met genoeg bodemdieren. De gemeente gaat dit ruimtelijk en procesmatig faciliteren.

Op de nattere en vruchtbare bodems wordt ook biomassa en hout geteeld, zoals de voor de regio kenmerkende populierenbossen. In andere vruchtbare gronden is er ruimte voor verschillende vormen van natuur inclusieve landbouw, zoals bijvoorbeeld akkerbouw en boomteelt. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.

Op minder geschikte gronden en plekken waar landbouw niet langer mogelijk is wordt gekeken naar een combinatie met andere functies zoals natuur en/of recreatie. Vrijkomende agrarische bebouwing kan worden gebruikt voor recreatieve functies. Er wordt maximaal ingezet op zon op daken, zowel bij gemeentelijk vastgoed als bij bedrijven en woningen door voorlichting en stimulatie. De inschatting is dat hiermee 143 TJ (tera-joule) kan worden opgewekt. Dan is nog 145 TJ nodig waarvoor zon op land wordt toegepast. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, grenzend aan het stedelijk gebied en de grootschalige infrastructuur is een zoekgebied voor natuur inclusieve zonneparken.

Verbeelding van het scenario

Onderstaande figuur laat het voorgenomen beleid uit dit scenario ruimtelijk zien.

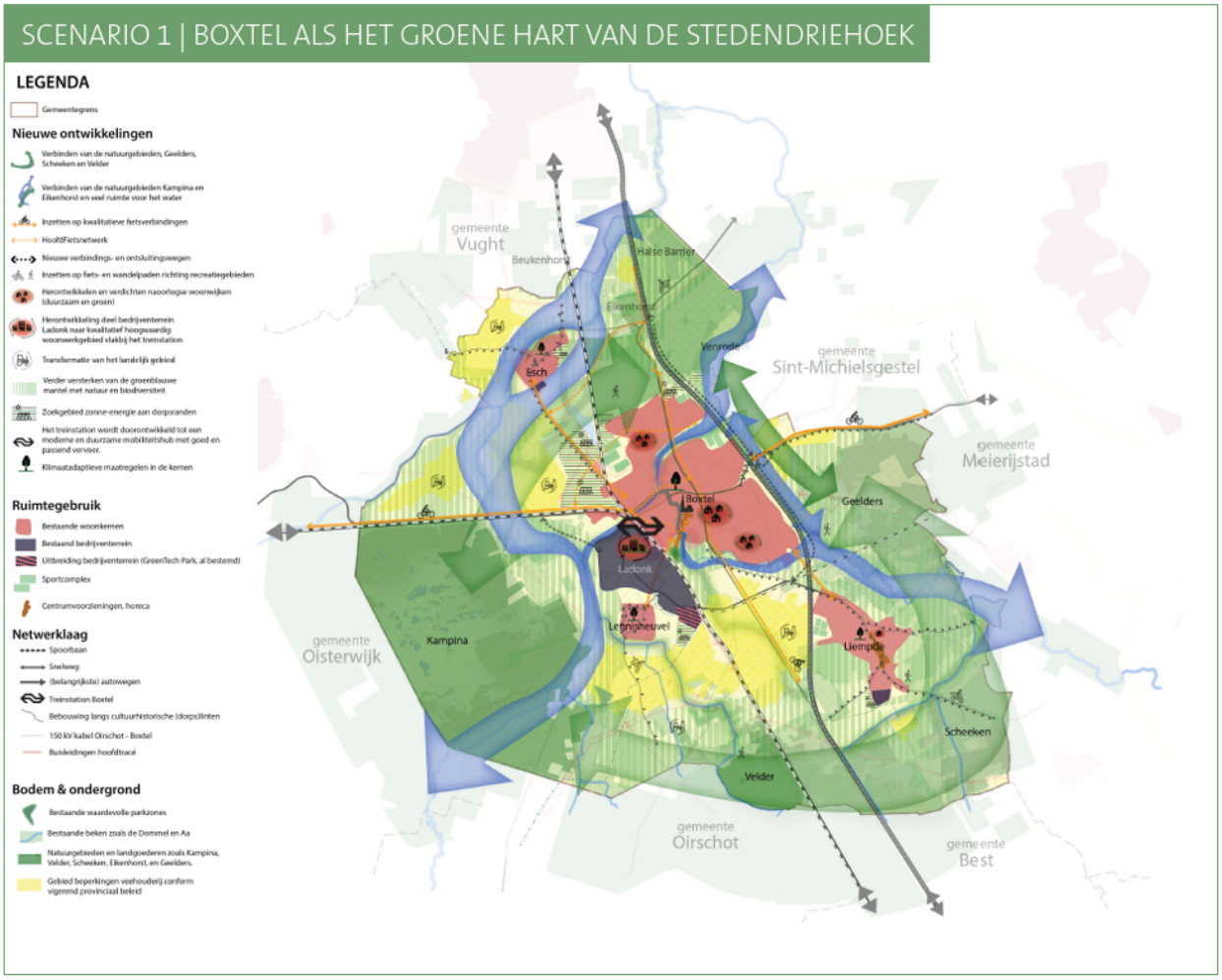

Figuur 1: Visualisatie van het beleid uit scenario 1

Beleidsuitspraken beoordeeld in het OER

In onderstaande tabel staan de beleidsuitspraken zoals die in de scenariobeoordeling beoordeeld zijn op effecten.

Tabel 3: Beleidsuitspraken scenario 1

Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek	
Thema	***Beleidsuitspraak***
Wonen	Voor een passend woningaanbod wordt gewerkt aan herstructurering van de naoorlogse buurten in Boxtel. Herstructurering kan bestaan uit renovatie van woningen en het opnieuw inrichten van groen en straten. Herstructurering kan ook gaan over hele buurten, waarbij 'slechte' woningen worden gesloopt. Dit biedt kansen om de buurten te verbeteren, bijvoorbeeld door meer woningen terug te laten komen als hier genoeg ruimte voor is. Ook komen er meer soorten woningen, waardoor de buurten minder eentonig worden. Er wordt uitgegaan van autonome groei van woningen, dus plannen die al vastgesteld zijn. Ook is er aandacht voor water (klimaat robuuste inrichting met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), een kwalitatieve verbetering van het bestaande groen, kwantitatieve toevoeging van groen en worden er mogelijkheden toegevoegd om buiten te kunnen bewegen. Hierdoor ontstaat er een aantrekkelijkere en gezondere leefomgeving. De herstructurering van naoorlogse buurten zorgt voor een verbetering van de bestaande woningen en openbare ruimte en creëert tegelijkertijd ruimte voor nieuwe passende woningen in de wijk. Wel vinden er als gevolg van herstructurering van de buurten ook verhuizingen plaats, waardoor mensen in sommige gevallen niet meer op precies dezelfde plek kunnen wonen.
Voorzieningen	Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud in elke buurt. We streven minimaal naar het behouden van de huidige voorzieningen op buurt en wijkniveau, zoals de buurthuizen. Zo nodig worden bestaande voorzieningen geoptimaliseerd, zodat beter aan de behoefte voldaan wordt.
Natuur	De groene kwaliteit van Boxtel wordt versterkt door een robuuste 'ring' van natuur in en om de gemeente. De Kampina, Eikenhorst, De Geelders en de Scheeken worden nog beter met elkaar verbonden door versterking van het landschap (aanleg van hagen, struweel, poelen, natuurvriendelijke oevers), de aanleg van nieuwe natuur en de omschakeling naar natuur inclusieve landbouw. De nieuwe natuur bestaat voornamelijk uit ecologische verbindingszones, deels versterking van autonome verbindingen en eventueel toevoeging van nieuwe verbindingen. Hiermee worden meerdere doelen gediend. De groene kwaliteit wordt gewaardeerd door inwoners. Daarnaast worden leefgebieden van planten en dieren vergroot en vooral beter met elkaar verbonden. Dit is goed voor de biodiversiteit. De versterking van deze natuur gaat bovendien hand in hand met het creëren van een klimaatrobuuste leefomgeving, zoals het langer vasthouden van water.
Mobiliteit	De focus binnen dit scenario ligt op het verbeteren van het fietsnetwerk in de dorpen. Bestaande routes worden zo nodig aangepast en er wordt uitgebreid met nieuwe routes. Dit om ervoor te zorgen dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Ook wordt er ingezet op goed gebruik van openbaar vervoer. Het toevoegen van woningen in de buurt van het station zorgt voor goede bereikbaarheid. Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Tot slot wordt er gekeken naar verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten.

Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek	
Thema	***Beleidsuitspraak***
Transitie landelijk gebied	Boeren die willen stoppen krijgen ruimte om van functie te veranderen. Hierbij ligt de nadruk op recreatie en duurzame energieopwekking. De gemeente heeft een faciliterende rol en werkt dit uit in programma's. De transitie van het landelijk gebied krijgt vorm door een omschakeling van intensieve landbouw naar natuurinclusieve landbouw. Natuurinclusieve landbouw betekent dat de landbouw samengaat met meer biodiversiteit. De boeren worden in staat gesteld om de natuur te ontwikkelen en beheren. Het bodem- en het watersysteem zijn hierbij leidend voor de mogelijkheden. Dit betekent dat er minder intensief gebruik wordt gemaakt van (kunst)mest. Bestrijdingsmiddelen worden niet of nauwelijks gebruikt. Er is aandacht voor een gezond bodemleven met genoeg bodemdiertjes. De gemeente gaat dit ruimtelijk en procesmatig faciliteren. Op de nattere en vruchtbare bodems wordt ook biomassa en hout geteeld, zoals de voor de regio kenmerkende populierenbossen. In andere vruchtbare gronden is er ruimte voor verschillende vormen van natuur inclusieve landbouw, zoals akkerbouw en boomteelt. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.
Toerisme	Er wordt ingezet op het versterken van de recreatieve activiteiten die passen bij Boxtel als het groene hart. Bijvoorbeeld wandelen en fietsen in de natuur en recreëren rondom het water. Ook wordt er ingezet op kleinschalige en bijzondere overnachtingsmogelijkheden zoals een natuurhuisjes of bed and breakfast.
Bedrijventerreinen	Voor bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit een klimaat robuuste inrichting (met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), meer aandacht voor groen en terugdringen van het energieverbruik. Er komt geen verdere uitbreiding van bedrijventerreinen en het type bedrijvigheid blijft hetzelfde.
Duurzame energie	Op minder geschikte gronden en plekken waar landbouw niet langer mogelijk is wordt gekeken naar een combinatie met andere functies zoals natuur en/of recreatie. Vrijkomende agrarische bebouwing kan worden gebruikt voor met name recreatieve functies. Er wordt maximaal ingezet op zon op daken, zowel bij gemeentelijk vastgoed als bij bedrijven en woningen door voorlichting en stimulatie. De inschatting is dat hiermee 143 TJ kan worden opgewekt. Dan is nog 145 TJ (tera-joule) nodig waarvoor zon op land wordt toegepast. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, grenzende aan het stedelijk gebied en de grootschalige infrastructuur is een zoekgebied voor natuurinclusieve zonneparken.

3.2 Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio

Omschrijving van het scenario
Boxtel levert op regionaal niveau haar bijdrage aan de woningmarkt in de vorm van inbreiding, kleinschalige en hoogwaardige uitbreidingen van de kernen en de ontwikkeling van één of twee nieuwe woonwijken nabij de kern Boxtel. De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen.

Bij een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen. Bestaande voorzieningen worden behouden en bij nieuwe woonwijken worden voorzieningen toegevoegd die passen bij de behoefte, zoals een winkel, buurthuis, basisschool of multifunctioneel centrum. Er wordt ingezet op behoud van het huidige groen en eventuele toevoegingen van groen in lijn met autonoom beleid.

Boxtel zet in op haar kwaliteiten en de centrale ligging in de stedendriehoek met uitstekende verbindingen in alle richtingen. Naar de Brainport regio in het zuiden, naar Midpoint Brabant ten westen van Boxtel en naar de AgriFood capital (waar Boxtel zelf binnen valt) ten oosten en ten noorden. Er wordt ingezet op alle typen vervoer (openbaar vervoer, fiets en gemotoriseerd verkeer). Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Werklocaties zijn goed ontsloten en verbonden met de omgeving. De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid.

Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar bereikbaarheid en mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noordwest zal samengaan met de ontwikkeling van een nieuwe randwegfunctie. Samen met de parallelweg langs de A2 kan dan een rondweg voor Boxtel ontstaan. Ook maakt het een doorontwikkeling van het station (HUB) mogelijk noodzakelijk. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samengaan met een aanpassing van de Keulsebaan. Een nieuwe ontsluitingsweg zal een nieuw bedrijventerrein langs de A2 bereikbaar maken. Daarbij wordt naar alle vormen van mobiliteit gekeken. Nieuwe wandel- en fietspaden in lijn met autonoom beleid en nieuwe bushaltes krijgen ook een plek.

Boxtel is van oudsher een gemeente waar niet alleen gewoond, maar ook gewerkt wordt. Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat. De werkgelegenheid en het aanbod aan werklocaties groeit mee met het aantal nieuwe woningen. Er wordt de komende jaren uitgegaan van een jaarlijkse toename van 2 hectare bedrijventerrein per jaar. Op Ladonk kan ruimte beschikbaar gemaakt worden door een betere indeling en door meer de hoogte in te bouwen. Voor de langere termijn wordt ruimte gereserveerd voor een nieuw bedrijventerrein. Hierbij wordt gekeken naar een locatie aan de A2 in combinatie met een nieuwe ontsluitingsweg en het gebied ten zuiden van Boxtel in combinatie met woningbouw en aanpassing van de Keulsebaan. Er wordt ook ingezet op innovatie, bio-economie en circulariteit door het ontwikkelen van Green Tech Park Brabant. Dit is autonoom beleid.

Het landelijk gebied heeft nadrukkelijk een functie als ‘uitloopgebied’ en ‘landschapspark’ voor de kernen. De ontwikkeling van natuur en recreatie gaan hierbij hand in hand. Bijvoorbeeld door het toevoegen van hagen, bosjes, waterbergingsgebieden en wandelpaden. Daarnaast is er ook ruimte voor een toekomstige bestendige agrarische sector waarbij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie.

Er wordt ingezet op het behoud en waar nodig versterken van recreatieve mogelijkheden om te wandelen en fietsen. Ook wordt er ingezet op het aantrekken van recreanten en toeristen uit de regio door het behouden en het versterken van trekpleisters zoals het Oertijdmuseum, ontmoetings- en bezoekerscentra en congressen op bijv. de landgoederen.

Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken en windenergie. In de regionale energiestrategie is onderzoek gedaan naar geschikte gebieden voor windmolens. Hieruit zijn drie gebieden naar voren gekomen als zoekgebied voor windmolens. De resterende opgave wordt ingevuld door goed ingepaste zonnevelden in het landelijk gebied, die ook andere functies hebben zoals recreatief medegebruik, bevordering van de biodiversiteit of waterberging.

Verbeelding van het scenario
Onderstaande kaart laat het voorgenomen beleid uit dit scenario ruimtelijk zien.

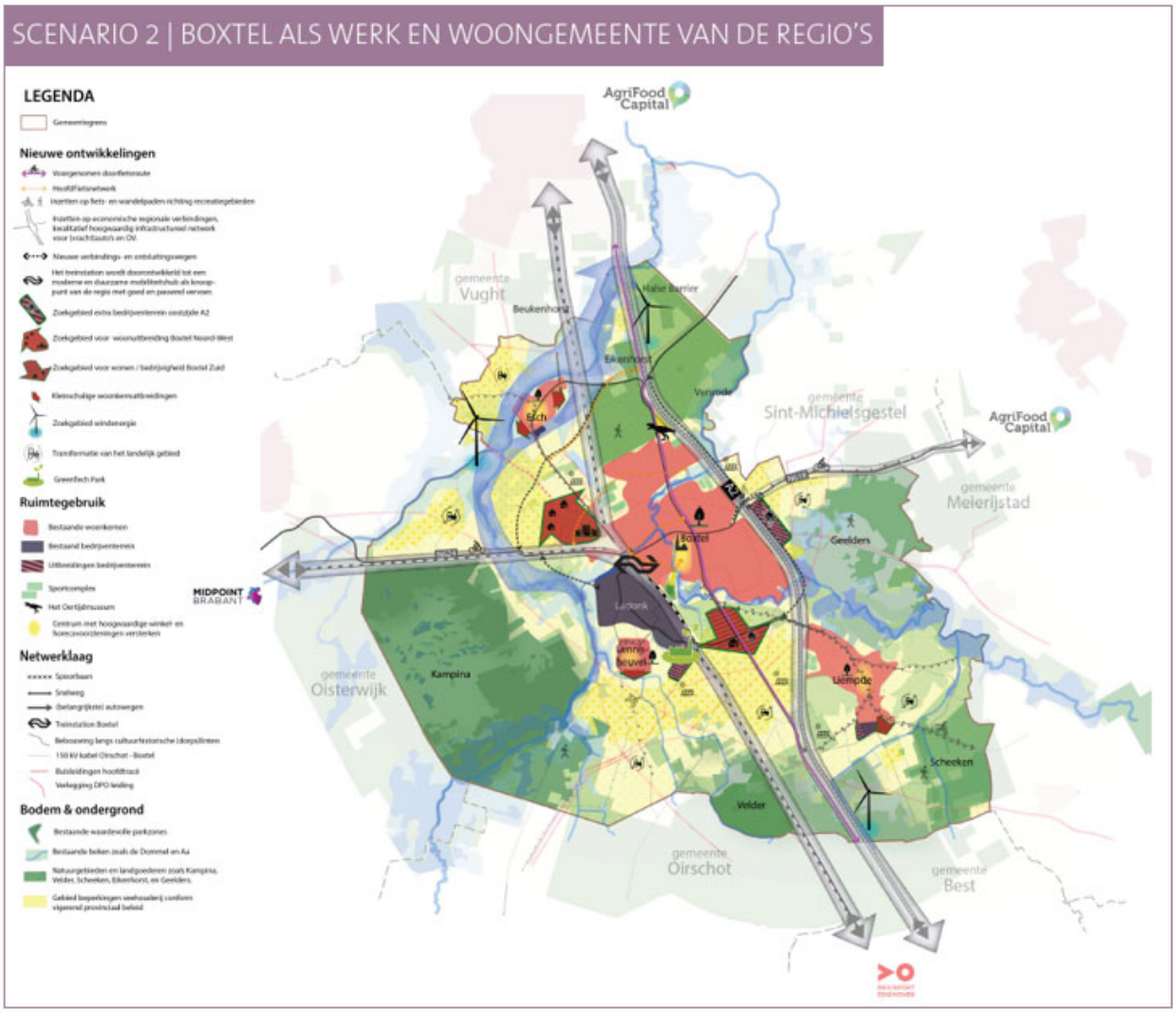

Figuur 2: Visualisatie van het beleid uit scenario 2.

Beleidsuitspraken beoordeeld in het OER

In onderstaande tabel staan de beleidsuitspraken zoals die in de scenariobeoordeling beoordeeld zijn op effecten.

Tabel 4: Beleidsuitspraken scenario 2

Scenario 2: Boxtel als woon- en werkgemeente van de regio	
Thema	***Beleidsuitspraak***
Wonen	Boxtel levert op regionaal niveau haar bijdrage aan de woningmarkt in de vorm van inbreiding, kleinschalige en hoogwaardige uitbreidingen van de kernen en de ontwikkeling van een of twee nieuwe woonwijken nabij de kern Boxtel. De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreiding mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen.
Voorzieningen	Bij een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen. Bestaande voorzieningen worden behouden en bij nieuwe woonwijken worden voorzieningen toegevoegd die passen bij de behoefte, zoals een winkel, buurthuis, basisschool of multifunctioneel centrum. Een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen.
Natuur	Er wordt ingezet op behoud van het huidige groen en eventuele toevoegingen van groen in lijn met autonoom beleid.
Mobiliteit	Boxtel zet in op haar kwaliteiten en de centrale ligging in de stedendriehoek met de uitstekende verbindingen in alle richtingen. Naar de Brainport regio in het zuiden. Naar Midpoint Brabant ten westen van Boxtel. En naar de AgriFood Capital waar Boxtel zelf binnen valt ten oosten en ten noorden. Er wordt ingezet op alle typen van vervoer (openbaar vervoer, fiets en gemotoriseerd verkeer). Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Werklocaties zijn goed ontsloten en verbonden met de omgeving. De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid. Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar bereikbaarheid en mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noordwest zal samengaan met de ontwikkeling van een nieuwe randwegfunctie. Samen met de parallelweg langs de A2 kan dan een rondweg voor Boxtel ontstaan. Ook maakt het een doorontwikkeling van het station (HUB) mogelijk noodzakelijk. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samengaan met een aanpassing van de Keulsebaan. Een nieuwe ontsluitingsweg zal een nieuw bedrijventerrein langs de A2 beter bereikbaar maken. Daarbij wordt naar alle vormen van mobiliteit gekeken. Nieuwe wandel- en fietspaden in lijn met autonoom beleid en nieuwe bushaltes krijgen ook een plek.
Transitie landelijk gebied	Het landelijk gebied heeft nadrukkelijk een functie als ‘uitloopgebied’ en ‘landschapspark’ voor de kernen. De ontwikkeling van natuur en recreatie gaan hierbij hand in hand. Bijvoorbeeld door het toevoegen van hagen, bosjes, waterbergingsgebieden en wandelpaden. Daarnaast is er ook ruimte voor een toekomstige bestendige agrarische sector waarbij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw, of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie.
Toerisme	Er wordt ingezet op het behoud en waar nodig versterken van recreatieve mogelijkheden om te wandelen en fietsen. Ook wordt er ingezet op het aantrekken van recreanten en toeristen uit

Scenario 2: Boxtel als woon- en werkgemeente van de regio	
Thema	***Beleidsuitspraak***
	de regio door het behouden en het versterken van trekpleisters zoals het Oertijdmuseum, ontmoetings- en bezoekerscentra en congressen op bijv. de landgoederen.
Bedrijventerreinen	Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat. De werkgelegenheid en het aanbod aan werklocaties groeit mee met het aantal nieuwe woningen. Er wordt de komende jaren uitgegaan van een jaarlijkse toename van 2 hectare bedrijventerrein per jaar. De verwachting is dat op Ladonk ruimte beschikbaar kan worden gemaakt door een betere indeling en door meer de hoogte in te gaan. Voor de langere termijn wordt ruimte gereserveerd voor een nieuw bedrijventerrein. Hierbij wordt gekeken naar een locatie langs de A2 in combinatie met een nieuwe ontsluitingsweg en het gebied ten zuiden van Boxtel in combinatie met woningbouw en aanpassing van de Keulsebaan. Er wordt ook ingezet op innovatie, bio-economie en circulariteit door het ontwikkelen van GreenTech Park Brabant. Dit is autonoom beleid. De ontwikkeling van de Delta Rhine Corridor (bundel buisleidingen naast elkaar te ontwikkelen voor het ondergrondse transport van stoffen tussen Rotterdam, Geleen en de Duitse grens) biedt kansen voor innovaties zoals een regionaal tankstation voor waterstof nabij Ladonk ten zuiden van Boxtel. De kansen worden verder onderzocht en waar mogelijk benut.
Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken en windenergie. In de regionale energiestrategie is onderzoek gedaan naar geschikte gebieden voor windmolens. Hieruit zijn drie gebieden naar voren gekomen als zoekgebied voor windmolens. De resterende opgave wordt ingevuld door goed ingepaste zonnevelden in het landelijk gebied, die ook andere functies hebben zoals recreatief medegebruik, bevordering van de biodiversiteit of waterberging.

4 De resultaten van de effectbeoordeling

Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten van de effectbeoordeling. Omdat het op dit moment nog onduidelijk is hoe het beleid zoals opgenomen in de scenario's verdere uitwerking krijgt, wordt er gesproken in termen van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Op deze manier wordt er richting gegeven aan hoe Boxtel zich ontwikkelt. Pas bij verdere concretisering van het beleid in vervolgplannen wordt duidelijk hoe groot die ontwikkeling van effecten daadwerkelijk is. In bijlage A2 is een tabel opgenomen met de toegekende kansen en risico's voor de twee scenario's en bijbehorende beleidsuitspraken. Bijlage A3 bevat de onderbouwing bij de toegekende kansen en risico's. Hieronder is op hoofdlijnen beschreven wat de effectbeoordeling aan resultaten laat zien. Het 'rad van de leefomgeving' per scenario is opgenomen in de bijlagen A4 en A5.

4.1 Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek

De resultaten van de effectbeoordeling van scenario 1 zijn uitgewerkt op het niveau van beoordelingsaspecten, beleidsuitspraken en hoofdthema's van de Omgevingsvisie. Bij elke beschrijving is een figuur opgenomen waarbij het aantal kansen op positieve effecten en het aantal risico's op negatieve effecten te zien is.

Overall beeld per beoordelingsaspecten

- Het nieuwe beleid laat de meeste kansen op positieve effecten zien voor de beoordelingsaspecten broeikasgassen, wateroverlast, en beschermde natuur (Natura 2000). Dit komt omdat er in dit scenario wordt ingezet op het vergroenen van verschillende locaties binnen verschillende beleidsuitspraken en het creëren van waterberging.
- Er zijn zowel risico's op negatieve effecten en kansen op positieve effecten voorzien voor biodiversiteit. Risico's op negatieve effecten hangen samen met de aanleg van fietspaden in natuurgebieden en de renovatie van kantoren en de gevolgen hiervan voor gebouwbewonende soorten. De kansen op positieve effecten hangen samen met versterking en uitbreiding van groenstructuren en natuurgebieden en de transitie van traditionele landbouw naar natuurinclusieve landbouw. Er zijn per saldo net wat meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten.
- De volgende beoordelingsaspecten laten ook kansen op positieve effecten zien, maar in mindere mate: maatschappelijke deelname, fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, duurzame woningen, hitte, droogte, oppervlaktewater, groene leefomgeving, sociale veiligheid, geurhinder, luchtkwaliteit, beweegvriendelijke leefomgeving en passend voorzieningenaanbod.
- Het voorgenomen beleid uit scenario 1 is neutraal (dat betekent geen kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten) voor de volgende beoordelingsaspecten: doorstroming en bereikbaarheid, ontsluitingskwaliteit OV, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, werklocaties, omgevingsveiligheid, verkeersveiligheid en geluidhinder.
- Het beoordelingsaspect passend woningaanbod laat een klein risico zien.

Figuur 3: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor scenario 1, in de figuur zijn alleen de kwantitatieve beoordelingsaspecten opgenomen.

Overall beeld per beleidsuitspraak

- Beleidsuitspraken met de meeste toegekende kansen op positieve effecten zijn:
  - Transitie landelijk gebied (voornamelijk binnen de thema's duurzame landbouw, bodem, water en ondergrond en natuur)
  - Natuur (voornamelijk binnen de thema's klimaatadaptatie, bodem, water en ondergrond en natuur)
  - Mobiliteit (voornamelijk binnen de thema's bereikbaarheid en gezondheid)
- Beleidsuitspraken met de meeste toegekende risico's op negatieve effecten zijn:
  - Toerisme (binnen het thema natuur)
- De beleidsuitspraken voorzieningen, natuur en transitie landelijk gebied laten enkel kansen op positieve effecten zien.
- Voor de beleidsuitspraken wonen, mobiliteit, toerisme, bedrijventerreinen en duurzame energie geldt dat er naast kansen op positieve effecten ook enkele risico's op negatieve effecten zijn.

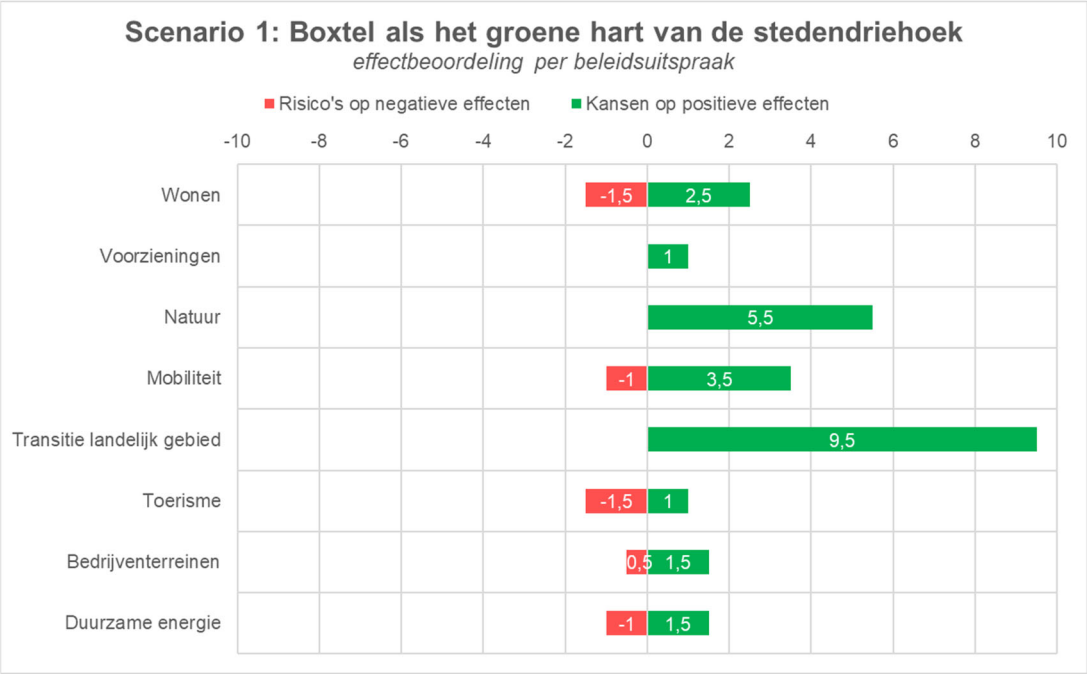

Figuur 4: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor scenario 1, per beleidsuitspraak.

Overall beeld per hoofdthema

- De meeste kansen op positieve effecten zijn er binnen de hoofdthema's krachtige economie en aangenaam leven, dit komt met name door de uitspraken over natuur en transitie landelijk gebied. Dat is ook af te leiden uit Figuur 4.
- Het thema verbindend netwerk laat ook per saldo net iets meer kansen op positieve effecten zien dan risico's op negatieve effecten, het aantal kansen op positieve effecten zijn veel minder groot dan bij de hoofdthema's krachtige economie en aangenaam leven.
- Het hoofdthema inclusieve duurzaamheid laat per saldo nagenoeg een gelijk beeld zien voor het aantal kansen op positieve effecten en het aantal risico's op negatieve effecten. Voor dit hoofdthema draagt het beleid niet direct bij.

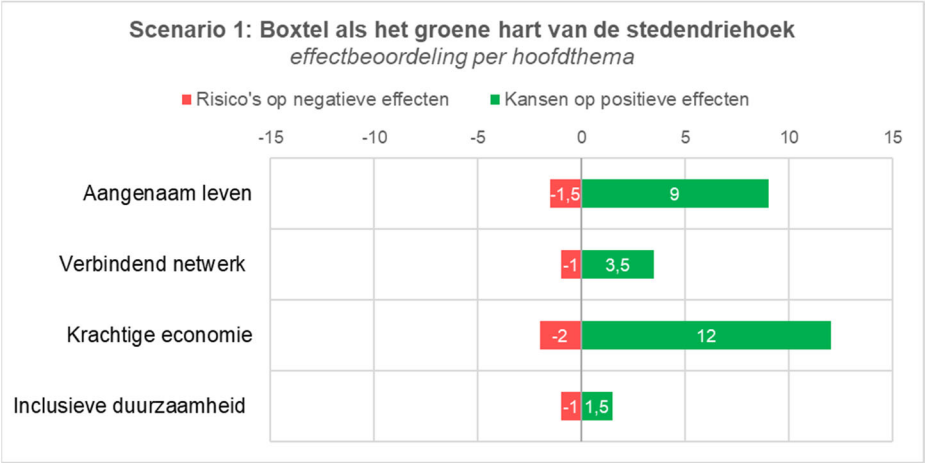

Figuur 5: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor scenario 1, per hoofdthema en gebaseerd op de beleidsuitspraken.

4.2 Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio

De resultaten van de effectbeoordeling van scenario 2 zijn uitgewerkt op het niveau van beoordelingsaspecten, beleidsuitspraken en hoofdthema's van de Omgevingsvisie. Bij elke beschrijving is een figuur opgenomen waarbij het aantal kansen op positieve effecten en het aantal risico's op negatieve effecten te zien is.

Overall beeld van de beoordelingsaspecten

- De meeste kansen op positieve effecten zijn voorzien voor de beoordelingsaspecten werkgelegenheid en arbeidsmarkt, duurzame energieopwekking en beweegvriendelijke leefomgeving. Dit komt omdat er in dit scenario wordt ingezet op nieuwe bedrijvigheid en nieuwe voorzieningen, energieopwekking (wind en zon) en nieuwe fiets- en wandelroutes. Bij al deze beoordelingsaspecten zijn enkel kansen voorzien en geen risico's.
- De meeste risico's op negatieve effecten zijn voorzien voor de beoordelingsaspecten geluidhinder, beschermde natuur (Natura 2000), en luchtkwaliteit, biodiversiteit en broeikasgassen. Dit komt omdat er in dit scenario wordt ingezet op de ontwikkeling van nieuwe wijken, bedrijvigheid, voorzieningen en infrastructuur. Hierdoor kan het aantal verkeersbewegingen toenemen, wat gepaard gaat met de uitstoot van stikstof, geluid en vervuilende stoffen. Voor de aspecten broeikasgassen, beschermde natuur (Natura 2000) en biodiversiteit geldt dat er naast risico's op negatieve effecten ook enkele kansen op positieve effecten te verwachten zijn, zij het in mindere mate dan de risico's.
- De volgende beoordelingsaspecten laten ook kansen op positieve effecten zien, maar in mindere mate: maatschappelijke deelname, duurzame woningen, sociale veiligheid, passend woningaanbod, passend voorzieningenaanbod, duurzame en slimme mobiliteit, droogte en oppervlaktewater.
- Andere thema's waar ook risico's op negatieve effecten te zien zijn, zijn doorstroming en bereikbaarheid, verkeersveiligheid, omgevingsveiligheid, wateroverlast, hitte, groene leefomgeving en geurhinder. Voor het aspect doorstroming en bereikbaarheid geldt dat er ook sprake is van kansen op positieve effecten, maar in mindere mate dan de risico's op negatieve effecten.
- Het voorgenomen beleid uit scenario 2 laat geen kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten zien voor het beoordelingsaspect fiets- en wandelnetwerk.

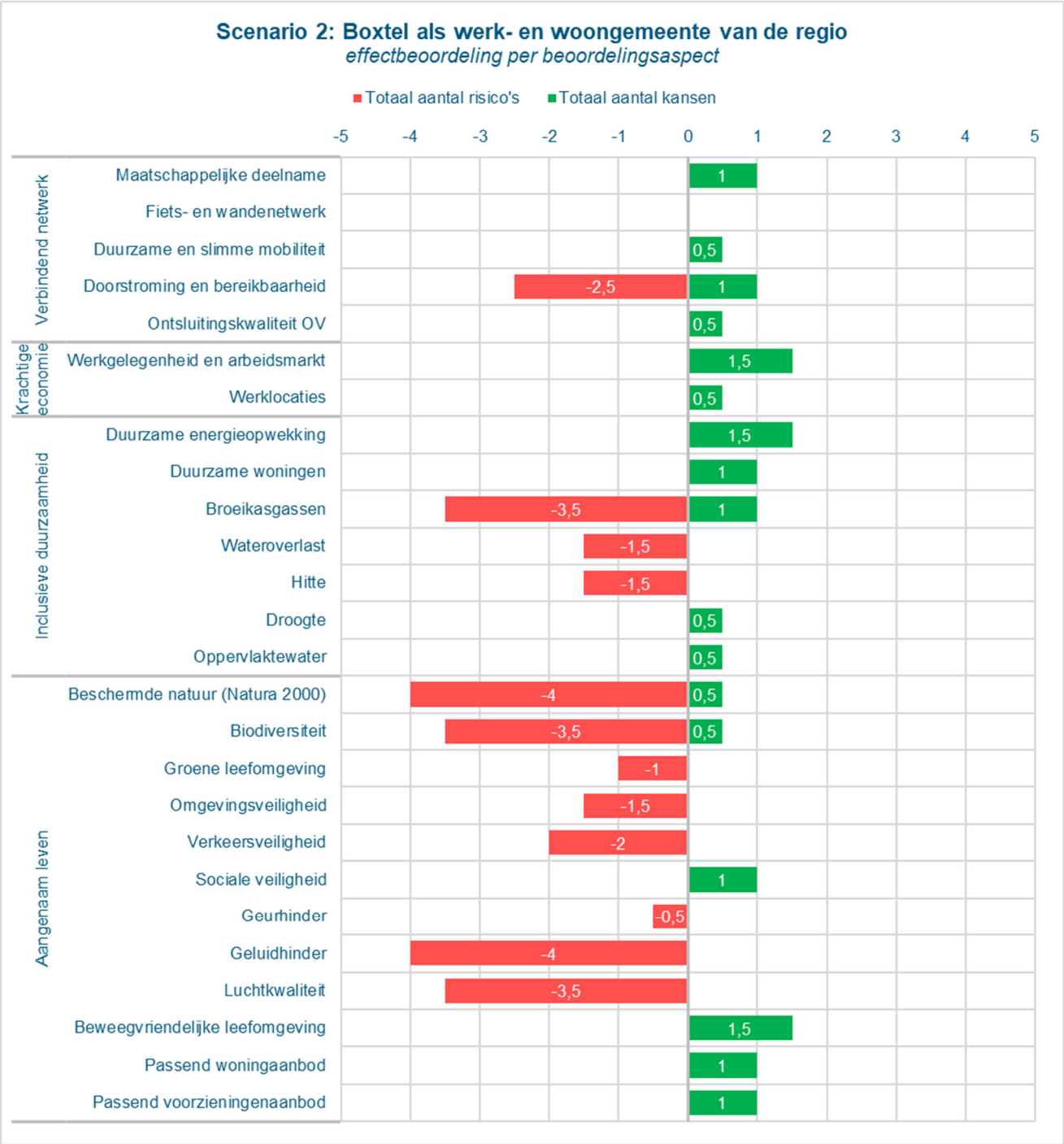

Figuur 6: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor scenario 2, in de figuur zijn alleen de kwantitatieve beoordelingsaspecten opgenomen.

Overall beeld per beleidsuitspraak

- De beleidsuitspraak met de meeste toegekende kansen op positieve effecten is:
  - Transitie landelijk gebied (voornamelijk binnen de thema's duurzame landbouw, bodem, water en ondergrond en natuur)
- Beleidsuitspraken met de meeste toegekende risico's op negatieve effecten:
  - Wonen (voornamelijk binnen de thema's klimaatadaptatie, natuur, veiligheid en milieu)
  - Bedrijventerreinen (voornamelijk binnen de thema's klimaatadaptatie, natuur en milieu)
  - Mobiliteit (binnen de thema's natuur en milieu)
  - Toerisme (voornamelijk binnen de thema's natuur en milieu)
- Beleidsuitspraken met zowel kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten welke overwegend positief of negatief zijn, zijn:
  - Voorzieningen (overwegend positief)
  - Duurzame energie (overwegend negatief)
- De beleidsuitspraak over natuur laat geen kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten zien.

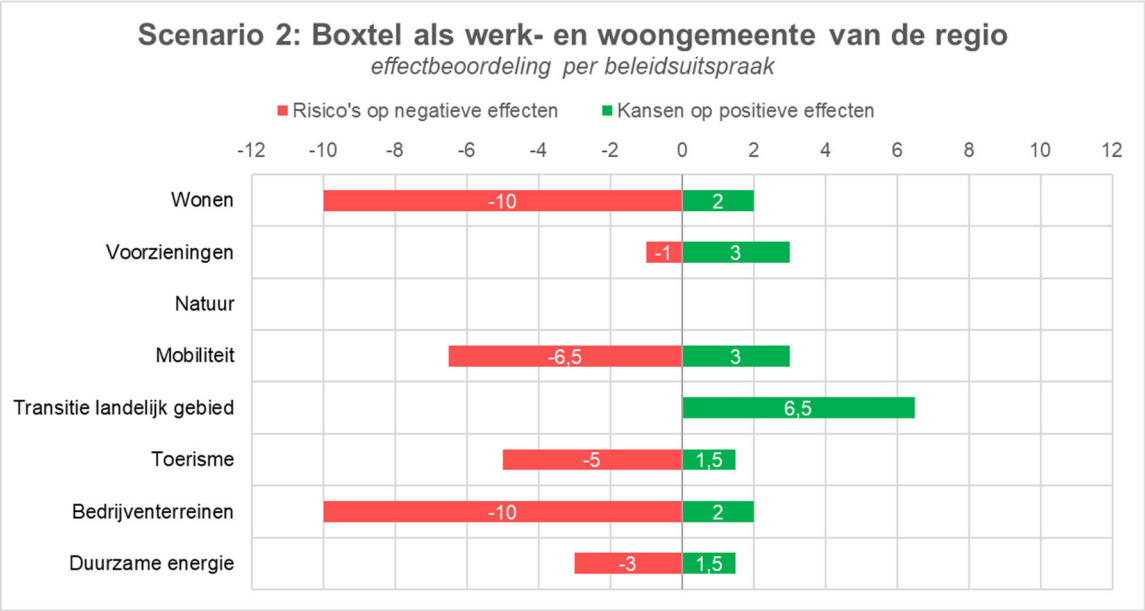

Figuur 7: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor scenario 2, per beleidsuitspraak.

Overall beeld per hoofdthema

- Voor alle hoofdthema's geldt dat het beleid uit scenario's 2 leidt tot meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten.
- De hoofdthema's krachtige economie en aangenaam leven laten de meeste risico's op negatieve effecten zien, voor beide thema's geldt dat er ook sprake is van kansen op positieve effecten. Zij het in mindere mate dan de risico's op negatieve effecten.
- De thema's verbindend netwerk en inclusieve duurzaamheid laten ook per saldo net iets meer risico's op negatieve effecten zien dan kansen op positieve effecten.

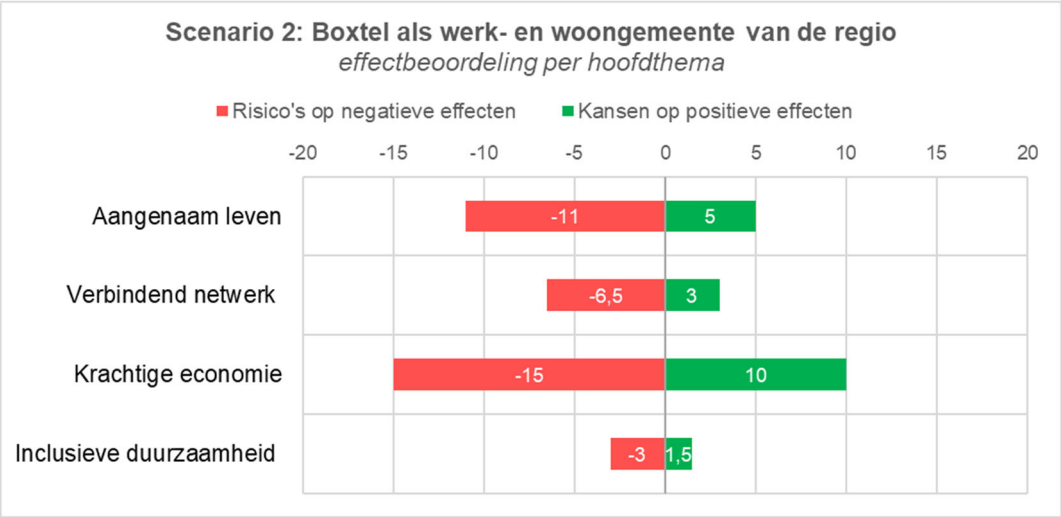

Figuur 8: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor scenario 2, per hoofdthema en gebaseerd op de beleidsuitspraken.

4.3 Vergelijking scenario's

In onderstaande figuur is het rad van de leefomgeving weergegeven. De witte stippenlijn laat zien hoe elk aspect zich autonoom ontwikkelt. Daarnaast is weergegeven hoe de scenario's zich ontwikkelen ten opzichte van deze referentiesituatie. Zo is ook goed te zien hoe de scenario's scoren ten opzichte van elkaar.[1]

Overall biedt scenario 1 meer kansen dan scenario 2. Daarnaast zijn er bij scenario 2 veel meer risico's voorzien. Dit hangt samen met een aantal factoren. Hieronder zijn de belangrijkste verschillen en overeenkomsten, die van invloed zijn op de omgevingseffecten, toegelicht.

Bij scenario 2 zijn veel meer risico's voorzien, omdat ingezet wordt op een forse toename van nieuwe woningen en uitbreiding van bedrijvigheid, met daarbij de toevoeging van nodige voorzieningen en nieuwe ontsluitingswegen. Daarentegen wordt in scenario 1 ingezet op een autonome toevoeging van woningen en geen uitbreiding van voorzieningen en bedrijvigheid. Hierdoor zijn bij scenario 2 veel risico's voorzien voor klimaatadaptatie, natuur en milieu die zich in scenario 1 amper voordoen.

Daarnaast zet scenario 1 in op verduurzaming en vergroenen van woongebieden en bedrijventerreinen. Er wordt ook nieuwe natuur toegevoegd in de vorm van verbindingszones. Dit biedt veel kansen, terwijl bij scenario 2 enkel het behoud van bestaande natuur centraal staat.

Scenario 1 focust op nieuwe fiets- en wandelverbindingen voor eigen bewoners, terwijl scenario 2 inzet op het aantrekken van toerisme van buitenaf waardoor de druk op Boxtel kan toenemen.

Beide scenario's zetten in op zonneparken in combinatie met natuur, waarbij scenario 2 ook een toevoeging van windenergie beslaat. Dit kan risico's vormen voor natuur en geluidhinder.

[1] *In scenario 2 wordt er een aanzienlijk aantal nieuwe woningen toegevoegd (+/- 20% extra t.o.v. de huidige woningvoorraad). Hiermee is het aannemelijk dat het knelpunt wordt opgelost, in het 'rad van de leefomgeving' is dit daarom handmatig aangepast omdat de toepaste methodiek dit niet voldoende laat zien.*

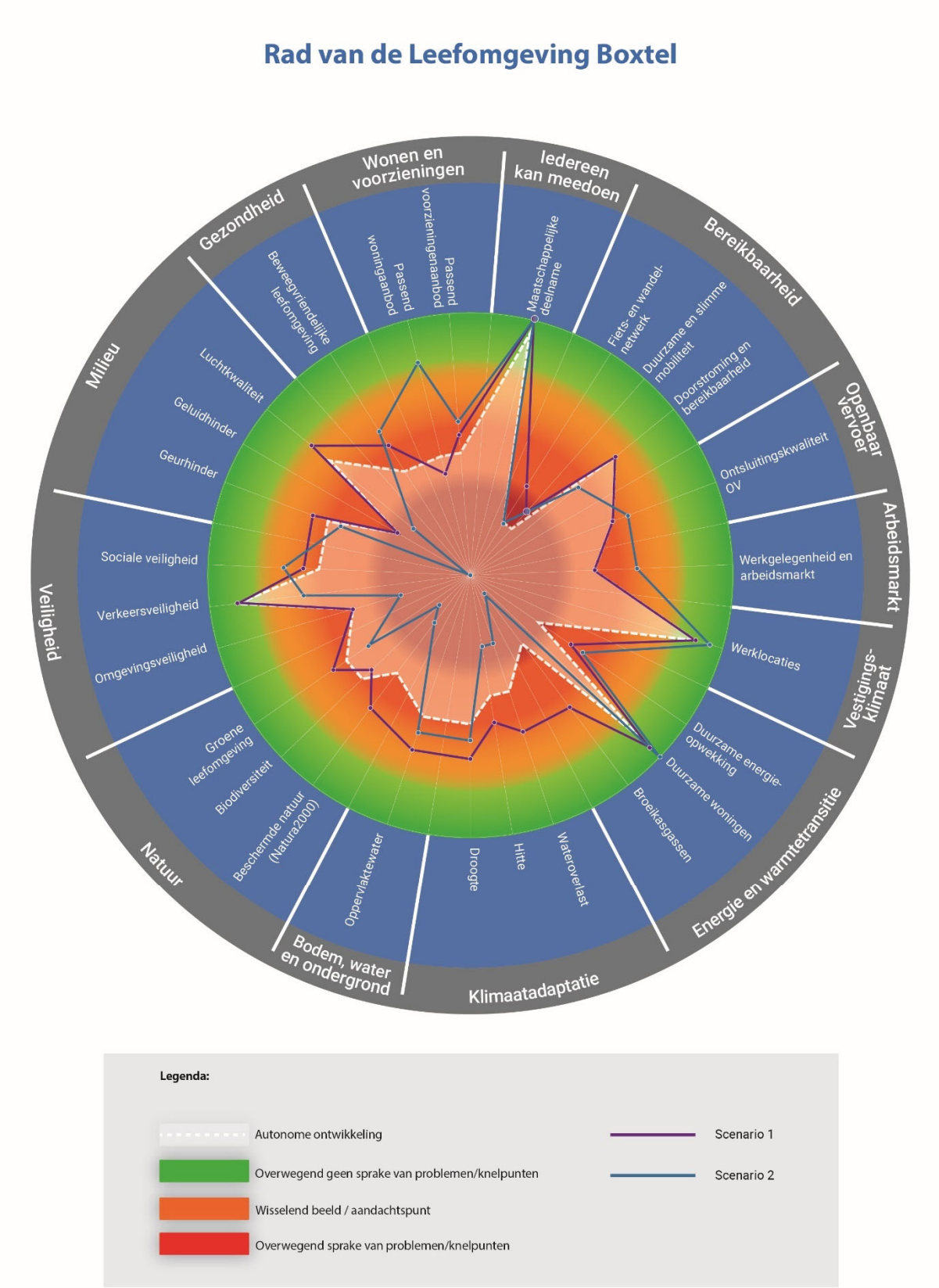

Figuur 9: Rad van de leefomgeving met daarin de twee scenario's ten opzichte van de autonome ontwikkeling

4.4 Ontwikkeling van de kwalitatieve aspecten

De beoordelingsaspecten kennis en innovatie, toerisme en recreatie, duurzame landbouw, circulariteit, bodemkwaliteit, grondwater, Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones en landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie zijn in de foto van de leefomgeving kwalitatief ingevuld. Voor deze beoordelingsaspecten was onvoldoende specifieke gemeentelijke informatie beschikbaar. Aan deze thema's is daarom geen kwaliteitsniveau toegekend in de 'foto van de leefomgeving'. In de beoordeling van de scenario's zijn ook deze kwalitatieve aspecten beoordeeld op kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. Omdat deze effecten niet te vergelijken zijn met een kwaliteitsniveau uit de foto van de leefomgeving is hieronder een kwalitatieve beschrijving gegeven van de verwachte ontwikkelingen van deze kwalitatieve aspecten als gevolg van het nieuwe beleid in de scenario's. Dit is gedaan per beoordelingsaspect.

Kennis en innovatie
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het beoordelingsaspect kennis en innovatie gekeken naar innovatieve bedrijven/instellingen. Voor het beoordelingsaspect kennis en innovatie is er een relatie met de beleidsuitspraken gericht op transitie landelijk gebied. Er is sprake van een kans op een positief effect bij scenario 2, door de inzet op innovatieve vormen van landbouw. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling bij scenario 2 binnen het aspect kennis en innovatie.

Toerisme en recreatie
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het beoordelingsaspect toerisme en recreatie gekeken naar het aantal overnachtingen en bezoekers van daguitjes. Voor het beoordelingsaspect kennis en innovatie is er een relatie met de beleidsuitspraken over toerisme. In beide scenario's is sprake van kansen op positieve effecten, in scenario 2 meer dan in scenario 1. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het beoordelingsaspect toerisme en recreatie.

Duurzame landbouw
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het beoordelingsaspect duurzame landbouw gekeken naar de ontwikkelingen in de landbouw en het aantal veehouderijen. Voor het beoordelingsaspect duurzame landbouw is er een relatie met de beleidsuitspraken over transitie landelijk gebied. In beide scenario's is sprake van kansen op positieve effecten, in scenario 1 meer dan in scenario 2. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het beoordelingsaspect duurzame landbouw.

Afval en grondstoffen
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het beoordelingsaspect afval en grondstoffen gekeken naar de hoeveelheid huishoudelijk afval en bedrijventerreinen met potentie voor industriële symbiose en recycling. Voor het beoordelingsaspect afval en grondstoffen is er een relatie met de beleidsuitspraken over bedrijventerreinen. Echter, er is geen nieuw beleid gericht op afval en grondstoffen dus er is geen sprake van kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten geldend voor beide scenario's. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een gelijkblijvende ontwikkeling van het beoordelingsaspect afval en grondstoffen.

Bodemkwaliteit
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het beoordelingsaspect bodemkwaliteit gekeken naar milieuregels volgens het activiteitenbesluit, spoedlocaties voor bodemverontreiniging en voormalige stortplaatsen. Voor het beoordelingsaspect bodemkwaliteit is er een relatie met de beleidsuitspraken over transitie landelijk gebied. In beide scenario's is sprake van kansen op positieve effecten, in scenario 1 meer dan in scenario 2. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het beoordelingsaspect bodemkwaliteit.

Grondwater
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het beoordelingsaspect grondwater gekeken naar de grondwaterstanden, aanwezigheid van kwel en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor het beoordelingsaspect grondwater is er een relatie met de beleidsuitspraken over natuur en transitie landelijk gebied. In beide scenario’s is sprake van kansen op positieve effecten, in scenario 1 meer dan in scenario 2. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het beoordelingsaspect grondwater.

Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het beoordelingsaspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones gekeken naar het bestaande netwerk en de attentiezones waterhuishouding. Voor het beoordelingsaspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones is er een relatie met de beleidsuitspraken over wonen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme en bedrijvigheid. In scenario 1 is sprake van zowel kansen op positieve effecten als risico’s op negatieve effecten, overwegend is er sprake van meer kansen op positieve effecten. In scenario 2 is sprake van uitsluitend risico’s op negatieve effecten. De verwachting is dat er voor dit beoordelingsaspect sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling bij scenario 1 en een negatieve ontwikkeling bij scenario 2.

Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het beoordelingsaspect landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie is gekeken naar de cultuurhistorische waardenkaart en de cultuurhistorische beleidsadvieskaart. Voor het beoordelingsaspect landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie is er een relatie met de beleidsuitspraken over wonen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen en duurzame energie. In scenario 1 zijn er zowel kansen op positieve effecten als risico’s op negatieve effecten, overwegend is er sprake van meer kansen op positieve effecten. Ook in scenario 2 zijn er zowel kansen op positieve effecten als risico’s op negatieve effecten, in tegenstelling tot scenario 1 is hier sprake van overwegend risico’s op negatieve effecten. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling bij scenario 1 en een negatieve ontwikkeling van scenario 2.

5 Ontwikkeling van knel- en aandachtspunten

In de ‘foto van de leefomgeving’ is aan de beoordelingsaspecten een kwaliteitsniveau toegekend. In het geval dat er sprake is van een overwegend goede kwaliteit is het kwaliteitsniveau ‘groen’ toegekend. Voor het kwaliteitsniveau ‘oranje’ geldt dat er op enkele locaties sprake is van een overschrijding van gestelde normen. Tenslotte geldt voor ‘rood’ dat er sprake is van een overwegend slechte kwaliteit, er is dan op meerdere locaties in de gemeente sprake van een overschrijding van gestelde normen.

De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en ‘oranje met verslechterende trend’ zijn aangemerkt als knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de Omgevingsvisie.

In de ‘foto van de leefomgeving’ zijn de volgende aspecten aangemerkt als knelpunt: *fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen* en *geluidhinder.* Daarnaast zijn de volgende aspecten aangemerkt als aandachtspunt: *werkgelegenheid en arbeidsmarkt, wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000), omgevingsveiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod* en *passend voorzieningenaanbod.*

Figuur 9 in hoofdstuk 4.3 geeft een vergelijking van de omgevingseffecten van de twee scenario’s weer ten opzichte van elkaar en van de referentiesituatie. Hieruit valt op te maken of bepaalde varianten voor verbetering zorgen, geen effect hebben of juist verslechteren.

Paragraaf 5.1 gaat in op de ontwikkeling van de bestaande knelpunten en aandachtspunten zoals deze benoemd zijn in de ‘foto van de leefomgeving’. Daarnaast kan het zijn dat het beleid uit een scenario meer risico’s op negatieve effecten laat zien, dan kansen op positieve effecten. In dat geval is het mogelijk dat er nieuwe knelpunten of aandachtspunten ontstaan. Paragraaf 5.2 gaat hier verder op in.

5.1 Ontwikkeling bestaande knel- en aandachtspunten

Deze paragraaf beschrijft de ontwikkeling van de bestaande knel- en aandachtspunten. Eerst is beschreven welk kwaliteitsniveau in de ‘foto van de leefomgeving’ is toegekend aan het beoordelingsaspect. Vervolgens worden de gevolgen van de twee scenario’s beschreven. Tenslotte is beschreven of de verwachting is dat de scenario’s bijdragen aan het (gedeeltelijk) oplossen van de knel- of aandachtspunten.

De volgende knelpunten zijn in de ‘foto van de leefomgeving’ benoemd:

- **Fiets- en wandelnetwerk**
  Fiets- en wandelnetwerk is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een gelijkblijvende autonome trend. Het beleid uit scenario 1 laat enkel kansen op positieve effecten en daarmee een verbetering zien. Scenario 2 laat geen effecten op het beoordelingsaspect fiets- en wandelnetwerk zien. De kansen op positieve effecten bij scenario 1 ontstaan door de toevoeging van nieuwe fietsverbindingen en een kwaliteitsverbetering van bestaande routes. Hiermee wordt het bestaande knelpunt door het beleid uit scenario 1 naar verwachting verholpen.
- **Duurzame en slimme mobiliteit**
  Duurzame en slimme mobiliteit is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een gelijkblijvende autonome trend. Bij beide scenario’s zijn uitsluitend kansen op positieve effecten en daarmee een verbetering voorzien. De kansen ontstaan door het creëren van een mobiliteitshub bij het station. Het gaat echter om relatief kleine kansen, waardoor het onzeker is in hoeverre het huidige knelpunt hiermee wordt verholpen.

- **Duurzame energieopwekking**
  Duurzame energieopwekking is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Bij beide scenario's laten uitsluitend kansen op positieve effecten zien, scenario 2 meer dan scenario 1. Daarmee is bij beide scenario's een verbetering voorzien. De kansen ontstaan door het toepassen van zon op dak, zon in het buitengebied en windenergie. Hiermee wordt het bestaande knelpunt naar verwachting verholpen. Het is onduidelijk in hoeverre hiermee wordt voldaan aan de klimaatdoelstellingen. Daarom is het onzeker in hoeverre het huidige knelpunt wordt verholpen.
- **Broeikasgassen**
  Broeikasgassen is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Bij scenario 1 zijn uitsluitend kansen op positieve effecten te zien en is een verbetering aannemelijk, terwijl er bij scenario 2 meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten te zien zijn, waardoor een verslechtering aannemelijk is. De kansen bij scenario 1 ontstaan door de verduurzaming van woningen en bedrijfspanden, de toepassing van natuurinclusieve landbouw en duurzame energieopwekking. De risico's bij scenario 2 ontstaan door een toename van het aantal verkeersbewegingen door woningbouw, uitbreiding van bedrijvigheid en een toename van toerisme. Kansen in scenario 2 zijn door de inzet op natuurinclusieve landbouw (en minder gebruik kunstmest) en de inzet op duurzame vormen van energieopwekking. Het is onzeker in hoeverre scenario 1 het huidige knelpunt verhelpt. In scenario 2 blijft het knelpunt bestaan.
- **Geluidhinder**
  Geluidhinder is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Scenario 1 heeft laat geen kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten voor geluidhinder zien. Bij scenario 2 zijn meer relatief veel en uitsluitend risico's op negatieve effecten te zien, waarmee een verdere verslechtering aannemelijk is De risico's ontstaan door een toename van het aantal verkeersbewegingen door woningbouw, uitbreiding van bedrijvigheid en een toename van toerisme. In beide scenario's wordt het knelpunt niet verholpen.

De volgende aandachtspunten zijn in de 'foto van de leefomgeving' benoemd:

- **Werkgelegenheid en arbeidsmarkt**
  Werkgelegenheid en arbeidsmarkt is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Scenario 1 laat geen kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten voor werkgelegenheid en arbeidsmarkt zien. Bij scenario 2 zijn er uitsluitend kansen op positieve effecten en daarmee is een verbetering voorzien De kansen ontstaan door uitbreiding van voorzieningen en bedrijvigheid. Daarmee wordt het aandachtspunt mogelijk verholpen in scenario 2.
- **Wateroverlast**
  Wateroverlast is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering naar oranje. Bij scenario 1 zijn er uitsluitend kansen op positieve effecten te zien en is een verbetering voorzien. Bij scenario 2 zijn er uitsluitend risico's op negatieve effecten te zien en daarmee is een verslechtering voorzien. De kansen bij scenario 1 ontstaan door het vergroenen en toevoegen van waterberging bij woon- en werkgebieden en het buitengebied. De risico's bij scenario 2 ontstaan door het toevoegen van verharding bij uitbreiding van woningen en bedrijvigheid. Hiermee wordt het aandachtspunt mogelijk verhopen in scenario 1, terwijl in scenario 2 mogelijk een nieuw knelpunt ontstaat.
- **Hitte**
  Hitte is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Bij scenario 1 zijn er uitsluitend kansen op positieve effecten te zien en is een verbetering voorzien. Bij scenario 2 zijn er uitsluitend risico's op negatieve effecten te zien en daarmee is een verslechtering voorzien De kansen bij scenario 1 ontstaan door het vergroenen bij woon- en werkgebieden. De risico's bij scenario 2 ontstaan door het toevoegen van verharding bij inbreiding en uitbreiding van woningen en bedrijvigheid. Hiermee wordt het aandachtspunt mogelijk verhopen in scenario 1 met name door

vergroening op inbreidingslocaties in en rondom het centrum van Boxtel, terwijl in scenario 2 mogelijk een nieuw knelpunt ontstaat.

- **Beschermde natuur (Natura 2000)**
  Beschermde natuur (Natura 2000) is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering naar oranje. Bij scenario 1 zijn er meer kansen op positieve effecten te zien en is een verbetering voorzien. Bij scenario 2 zijn er meer risico's op negatieve effecten te zien en daarmee is een verslechtering voorzien De kansen bij scenario 1 ontstaan door het verbinden van natuurgebieden. De risico's bij scenario 2 ontstaan door een toename van het aantal verkeersbewegingen door woningbouw, uitbreiding van bedrijvigheid en een toename van toerisme. Hierdoor neemt de stikstofuitstoot toe wat een negatief effect kan geven op Natura 2000-gebieden. Hiermee wordt het aandachtspunt mogelijk verhopen in scenario 1, terwijl in scenario 2 door de omvang van het aantal risico's hoogstwaarschijnlijk een nieuw knelpunt ontstaat.
- **Omgevingsveiligheid**
  Omgevingsveiligheid is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Scenario 1 laat geen kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten voor omgevingsveiligheid zien. Bij scenario 2 zijn er uitsluitend risico's op negatieve effecten en is een verslechtering voorzien. De risico's bij scenario 2 ontstaan door het toevoegen van woningen en voorzieningen in aandachtsgebieden langs het spoor en het toepassen van windenergie. Hiermee blijft het aandachtspunt bij beide scenario's bestaan.
- **Beweegvriendelijke leefomgeving**
  Beweegvriendelijke leefomgeving is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Bij beide scenario's, zijn er uitsluitend kansen op positieve effecten te zien (in scenario 2 meer dan in scenario 1) en daarmee is een verbetering aannemelijk. De kansen ontstaan door de toevoeging en versterking van fiets- en wandelpaden en de toevoeging van voorzieningen (alleen bij scenario 2). Hiermee wordt het aandachtspunt mogelijk in beide scenario's verholpen.
- **Passend woningaanbod**
  Passend woningaanbod is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Scenario 1 laat een risico op een negatief effect zien doordat de woningmarkt in de huidige situatie onder druk staat en er geen woningen bij komen in dit scenario. Hierdoor is het aannemelijk dat de situatie verder verslechtert. Bij scenario 2 zijn er uitsluitend kansen op positieve effecten en is een verbetering voorzien. De kansen ontstaan door het toevoegen van nieuwe woningen bij scenario 2. Hiermee wordt het aandachtspunt met het beleid uit scenario 2 mogelijk verholpen[2].
- **Passend voorzieningenaanbod**
  Passend voorzieningenaanbod is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Bij beide scenario's is er uitsluitend sprake van kansen op positieve effecten waarmee een verbetering voorzien. De kansen ontstaan door het passend maken van voorzieningen bij scenario 1 en het toevoegen van voorzieningen bij scenario 2. Hiermee wordt het aandachtspunt mogelijk verholpen.

[2] *In scenario 2 wordt er een aanzienlijk aantal nieuwe woningen toegevoegd (+/- 20% extra t.o.v. de huidige woningvoorraad). Hiermee is het aannemelijk dat het knelpunt wordt opgelost, in het 'rad van de leefomgeving' is dit daarom handmatig aangepast.*

5.2 Nieuwe knel- en aandachtspunten

Zoals hierboven benoemd zijn er een aantal aspecten met aandachtspunten. Een verslechtering door het nieuwe beleid kan ervoor zorgen dat een aandachtspunt uit de 'foto van de leefomgeving' door het beleid uit de scenario's een knelpunt gaat vormen. Bij de volgende aspecten (zoals hierboven toegelicht) kan dit het geval zijn:

- Wateroverlast (bij scenario 2)
- Hitte (bij scenario 2)
- Beschermde natuur (Natura 2000) (bij scenario 2)

Naast mogelijke nieuwe knelpunten zijn er mogelijke nieuwe aandachtspunten. Het gaat hier om aspecten die in de referentiesituatie oranje scoren en waarbij het nieuwe beleid tot meer risico's dan kansen leidt. Bij de volgende aspecten kan dit het geval zijn:

- **Doorstroming en bereikbaarheid**
  Doorstroming en bereikbaarheid is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verbetering. Scenario 1 heeft geen effect op de doorstroming en bereikbaarheid, bij scenario 2 is een verslechtering voorzien. De risico's ontstaan door de toename van het aantal verkeersbewegingen door nieuwe woningen en bedrijvigheid en meer toerisme. In scenario 2 ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt.
- **Biodiversiteit**
  Biodiversiteit is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een gelijkblijvende autonome trend. Bij beide scenario's is er sprake van meer risico's op negatieve effecten waardoor een verslechtering voorzien is, hoewel er bij scenario 2 sprake is van meer risico's en minder kansen ten opzichte van scenario 1. De risico's ontstaan door verduurzaming van gebouwen, uitbreiding van woningen, voorzieningen, bedrijvigheid en infrastructuur (autowegen en recreatieve routes in het buitengebied). Hierdoor ontstaat er mogelijk een nieuw aandachtspunt.
- **Groene leefomgeving**
  Groene leefomgeving is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een gelijkblijvende autonome trend. Bij scenario 1 is een verbetering voorzien, terwijl er bij scenario 2 sprake is van een mogelijke verslechtering. De risico's bij scenario 2 ontstaan door de uitbreiding van nieuwe woningen en bedrijventerrein waardoor groen verloren gaat. In scenario 2 ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt.
- **Geurhinder**
  Geurhinder is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een gelijkblijvende autonome trend. Bij scenario 1 is een verbetering voorzien, terwijl er bij scenario 2 sprake is van een mogelijke verslechtering. De risico's bij scenario 2 ontstaan door de uitbreiding van nieuwe woningen nabij gebieden waar mogelijk sprake is van geurhinder door veehouderijen. In scenario 2 ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt.
- **Luchtkwaliteit**
  Luchtkwaliteit is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verbetering. Bij scenario 1 is een verbetering voorzien, terwijl er bij scenario 2 sprake is van een verslechtering. De risico's bij scenario 2 ontstaan door een toename van het aantal verkeersbewegingen door woningbouw, uitbreiding van bedrijvigheid en een toename van toerisme. Hierdoor verslechterd de luchtkwaliteit mogelijk. In scenario 2 ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt.

6 Doorkijk naar het doelbereik

De gemeente Boxtel heeft voor haar Omgevingsvisie 16 ambities vastgesteld, deze ambities zijn verdeeld onder de vier thema's van de Omgevingsvisie: *aangenaam leven*, *verbindend netwerk*, *krachtige economie* en *inclusieve duurzaamheid*. Elke ambitie heeft een specifiek doel. Idealiter draagt het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie bij aan het behalen van de gestelde ambities. Om te beoordelen in welke mate de scenario's bijdragen aan de ambities is in paragraaf 6.1, per ambitie, aangegeven welke beoordelingsaspecten hieraan gerelateerd zijn. Vervolgens is op basis van de effectbeoordeling van de scenario's bepaald of er sprake is van (overwegend) kansen op positieve of risico's op negatieve effecten voor de beoordelingsaspecten gerelateerd aan een ambitie. Op basis daarvan is een doorkijk gegeven of het de verwachting is dat de ambitie wel of niet gehaald wordt.

6.1 De ambities uit de Omgevingsvisie Boxtel 2040

Tabel 5: Te beoordelen ambities voor het doelbereik

Thema	#	Ambitie	Gerelateerde beoordelingsaspecten
Aangenaam leven	1	**Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.** Er worden woningen toegevoegd op basis van transformatie (bijvoorbeeld door leegstaande kantoren of winkels te verbouwen tot woningen), verdichting (bijvoorbeeld door het splitsen van grote woningen en percelen) en/of uitbreidingen aan de randen van de kernen. Er is aandacht voor de betaalbaarheid en geschiktheid voor alle doelgroepen door middel van een divers aanbod. Ook zijn er nieuwe en flexibele woonvormen bijgekomen.	Passend woningaanbod
	2	**De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.** Inwoners hebben vanuit hun kern toegang tot basisvoorzieningen door de nabijheid of goede bereikbaarheid van de basisvoorzieningen. De basisvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld winkels, zorgorganisaties of onderwijsinstellingen, geven de bewoners de mogelijkheid om elkaar tegen te komen.	Passend voorzieningenniveau
	3	**De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.** Er zijn goede fiets- en wandelroutes, (water)speelplaatsen, zitbankjes, pleintjes, open en groene schoolpleinen. De buitenruimte is zoveel mogelijk toegankelijk om te wandelen, fietsen en sporten, waardoor bewegen aantrekkelijker is voor jong en oud. Boxtel heeft een breed sportaanbod dat we in de toekomst willen behouden. Ook zijn er sportvoorzieningen en beweegroutes buiten de deur waar iedereen gebruik van kan maken en elkaar kan ontmoeten. Kunst en cultuur in de fysieke leefomgeving is toegankelijk voor iedereen.	Beweegvriendelijke leefomgeving Fiets- en wandelnetwerk
	4	**De leefomgeving is veilig en gezond.** We nemen de gevolgen voor veiligheid (o.a. risico's bij de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen) en bescherming van de gezondheid mee bij de afweging van initiatieven. Overlast door stank en geluid is afgenomen en de kwaliteit van de lucht is verbeterd.	Geurhinder Geluidhinder Luchtkwaliteit Omgevingsveiligheid Broeikasgassen
	5	**Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.** Groenstructuren en erfgoed, bijvoorbeeld oude bomenrijen en sloten, zijn versterkt en met elkaar verbonden. Dat geldt ook voor natuurgebieden en het groen binnen en buiten de bebouwde kom. Het gaat hierbij om de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen en water. Er is meer aandacht voor het behouden, uitbreiden, beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de natuurgebieden, landgoederen, monumenten en beekdalen. Dit is zowel	Beschermde natuur (N2000) Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones Landschap/cultuurhistorie Biodiversiteit

Thema	#	Ambitie	Gerelateerde beoordelingsaspecten
		voor de natuur (biodiversiteit) als voor de toegankelijkheid en beleving van inwoners. Het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes en poelen, verbetert de biodiversiteit en de beleving. Bedrijven, inwoners en de gemeente werken samen om het groen te onderhouden.	
	6	**De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.** De -sociale- veiligheid is beter door zichtbare, goed onderhouden, aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimtes, zoals pleinen, wegen, fiets- en wandelpaden en groen. De fietsroutes en oversteekplaatsen zijn veilig. De verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel zijn verbeterd door te werken volgens de principes van Duurzaam Veilig Verkeer.	Verkeersveiligheid Sociale veiligheid
Verbindend netwerk	7	**Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.** Het hoogwaardige OV-netwerk (HOV) is uitgebreid met meer treinen en bussen naar 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er zijn meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen en de wandelroutes zijn beter en mooier. Dit betekent dat er een uitgebreid netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden is, met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Ook zijn er meer (elektrische) deelauto's en laadpalen in de kernen te vinden. De kernen zijn autoluw ingericht en een (eigen) auto voor de deur wordt minder vanzelfsprekend. Het aandeel autoverplaatsingen is afgenomen.	Verkeersveiligheid Fiets- en wandelnetwerk Doorstroming en bereikbaarheid Duurzame en slimme mobiliteit Ontsluitingskwaliteit OV
	8	**De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.** Station Boxtel is de op- en overstaplocatie waar trein, bus, (deel)auto, fietspad en wandelpad samen komen. De kernen en bedrijven zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor zowel bewoners als bezoekers van onze gemeente. Dit kan onder andere door slimme verkeersystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's.	Duurzame en slimme mobiliteit Ontsluitingskwaliteit OV Fiets- en wandelnetwerk
	9	**De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.** We stimuleren gelijke kansen, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven dicht bij de bewoners, in hun eigen netwerk. We ondersteunen het onderwijsnetwerk in onze gemeente en er is aandacht voor duidelijke communicatie. Zoveel mogelijk mensen kunnen langer meedoen met de maatschappij, want als je tot op hoge leeftijd mee kunt doen is er ook minder vereenzaming. Bewoners die een handje extra nodig hebben weten waar ze een helpende hand kunnen vinden, door contact in de buurt.	Maatschappelijke deelname
Krachtige economie	10	**Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).** Zo kunnen onze boeren aanvullende functies hebben zoals natuurbeheer, een zorgboerderij of recreatie. De cirkels bij de kringloop zijn zo klein als het kan en zo groot als noodzakelijk. Waar mogelijk combineren we de ontwikkelingen binnen duurzame landbouw met andere opgaven zoals klimaat, water, energie en natuur. Ook is er meer aandacht voor streekproducten en de kwaliteit van voedselproductie.	Duurzame landbouw
	11	**De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.** De gemeente heeft aantrekkelijke, historische en compacte kernen die worden gekenmerkt door gastvrijheid en een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. De kernen vormen een uitvalsbasis voor bewoners, recreanten en toeristen om het landschap, de steden en de natuur (bijvoorbeeld de Kampina, Het Groene Woud, van Gogh Nationaal Park) in de buurt te ontdekken.	Toerisme en recreatie

Thema	#	Ambitie	Gerelateerde beoordelingsaspecten
	12	**De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.** De gemeente biedt voldoende ruimte aan ondernemers die inzetten op de maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzame initiatieven en de circulaire economie. Er zijn binnen de gemeente broedplaatsen voor innovatie op het gebied van de circulaire en/of biobased economie. Doordat de gemeente samenwerkt met de Regio Noordoost Brabant, Noordoost Brabant Werkt, AgriFood Capital, Brainport, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, is er voor iedereen passend werk.	Werklocaties Werkgelegenheid Kennis en innovatie
Inclusieve duurzaamheid	13	**Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.** De ondergrond (de bodem en watersystemen) speelt een belangrijke rol bij het maken van keuzes voor de inrichting van de leefomgeving. We houden rekening met de effecten van ontwikkelingen op de kwaliteit van de bodem en het watersysteem. Denk hierbij aan het beperken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen en het zo min mogelijk verstoren van kwetsbare ondergrond. We stemmen het bovengronds-gebruik beter af op de (on)mogelijkheden die de ondergrond biedt. Er is geen nieuwe ernstige bodemverontreiniging bij gekomen en kansen worden benut om bestaande bodemverontreiniging op te lossen bij nieuwe ontwikkelingen.	Bodemkwaliteit Oppervlaktewater Grondwater
	14	**Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.** Water krijgt meer ruimte binnen de gemeente. Dat gaat niet alleen over de beekdalen, maar er is bijvoorbeeld ook meer afwisselend en passend groen dat we gebruiken om water op te vangen en langer vast te houden. Er is minder verhard oppervlak. Dat is goed voor de biodiversiteit en het draagt bij aan verkoeling in warme periodes. Ook zijn er bewoners die meehelpen met groenonderhoud in de straat. Door goede voorlichting weten bewoners hoe je om kan gaan met klimaatadaptie en kiezen ze steeds vaker voor groene daken en groene tuinen die regenwater opvangen. Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd.	Wateroverlast Hitte Droogte
	15	**Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.** Zo is er bijvoorbeeld minder restafval per inwoner. Bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten werken we ‘biobased’: een duurzame manier van bouwen waarbij we werken met hernieuwbare grondstoffen en natuurlijke bouwmaterialen (zoals hout, grassoorten of schimmels). Ook gebruiken we minder nieuwe spullen doordat we gebruik maken van lokale kringloop-initiatieven en doordat er steeds meer producten worden gedeeld. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door goede voorlichting.	Circulariteit
	16	**De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.** Bestaande woningen en bedrijfspanden zijn verduurzaamd en gaan van het aardgas af. Daarmee besparen we energie en wordt er grootschalig energie opgewekt. Het duurzame imago van Boxtel is versterkt. Bewoners en ondernemers weten wat ze zelf kunnen doen om duurzamer te wonen of werken en ze weten wat de voordelen hiervan zijn. De gemeente faciliteert initiatieven, zodat deze haalbaar en betaalbaar zijn voor inwoners en ondernemers.	Duurzame energieopwekking Duurzame woningen

6.2 Resultaten doorkijk doelbereik

In deze paragraaf is per ambitie aangegeven in hoeverre de ambitie behaald wordt door het beleid uit de scenario's. Dat is ook weer gedaan in termen van kansen en risico's. Daarbij is gebruik gemaakt van het aangeven van smileys:

☺ Op grond van de effectbeoordeling is overwegend sprake van kansen op positieve effecten, en daarmee kans op bijdrage aan behalen ambitie.

😐 Op grond van de effectbeoordeling is overwegend geen sprake van kansen of risico's of aantal kansen en risico's zijn overwegend in evenwicht, en daarmee beperkt of geen kansen op bijdragen aan behalen ambitie.

☹ Op grond van de effectbeoordeling is overwegend sprake van risico's op negatieve effecten, en daarmee risico's op afbreuk aan de ambitie.

Aan het eind van de paragraaf is een korte samenvatting gegeven waarin staat voor welke ambities er extra aandacht nodig is richting het voorkeursalternatief.

Ambitie 1: Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Passend woningaanbod	☹	☺
Conclusie: scenario 1 gaat uit van een autonome groei van woningen terwijl scenario 2 uitgaat van een woningbouwontwikkeling van maximaal 3000 woningen. De autonome groei in scenario 1 leidt niet tot kansen op positieve effecten omdat er geen 'extra' woningen bijkomen. Dit vormt wel een risico met het oog op de bestaande druk op de woningmarkt. Met het beleid met betrekking tot passend woningaanbod zoals dat nu is opgenomen in scenario 1 wordt de ambitie naar verwachting niet gehaald. De ambitie wordt met het beleid in scenario 2 naar verwachting wel gehaald.		

Ambitie 2: De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Passend voorzieningenaanbod	☺	☺
Conclusie: scenario 1 gaat uit van behoud en versterking van bestaande voorzieningen terwijl scenario 2 uitgaat van groei in (maatschappelijke) voorzieningen, met name in de nieuwe woonwijken. Voor beide scenario's zijn uitsluitend kansen op positieve effecten voor passend voorzieningenaanbod. Hierbij is het aannemelijk dat de ambitie behaald wordt met het beleid uit beide scenario's. Hierbij geldt dat er meer kansen op positieve effecten zijn in scenario 2.		

Ambitie 3: De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Beweegvriendelijke leefomgeving	☺	☺
Fiets- en wandelnetwerk	☺	😐
Conclusie: beide scenario's zetten in op het toevoegen van recreatieve mogelijkheden waarbij in scenario 1 en 2 het met name gaat over wandel- en fietspaden. Daarnaast zet scenario 1 op snelfietsverbindingen, dit geldt niet voor scenario 2. Hierdoor onderscheiden de scenario's zich van elkaar. Overall geldt dat de verwachting is dat beide scenario's positief bijdragen aan het halen van deze ambitie, waarbij scenario 1 meer bijdraagt dan scenario 2.		

Ambitie 4: De leefomgeving is veilig en gezond.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Broeikasgassen	😐	☹
Omgevingsveiligheid	😐	☹
Geurhinder	☺	☹
Geluidhinder	😐	☹
Luchtkwaliteit	☺	☹
Conclusie: scenario 1 laat een overwegend positief beeld zien op basis van de effectbeoordeling, hierbij wordt vooral ten aanzien van geurhinder en luchtkwaliteit verbeteringen voorzien als gevolg van de beleidsuitspraken. Voor scenario 1 geldt dat het beleid bijdraagt aan het halen van deze ambitie maar dat er extra aandacht nodig is voor de aspecten waarop er nu nog geen effecten zichtbaar zijn. Voor scenario 2 geldt dat er voor alle beoordelingsaspecten sprake is van meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten. Dit hangt met name samen met de woningbouwopgave, aanleg van nieuwe wegen en uitbreiding van bedrijventerreinen. Het niet aannemelijk dat deze ambitie gehaald wordt met het beleid zoals dat nu opgenomen is in scenario 2.		

Ambitie 5: Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Beschermde natuur (Natura 2000)	☺	☹
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	☺	☹
Biodiversiteit	☹	☹
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	☺	☹
Conclusie: scenario 1 laat een overwegend positief beeld zien op basis van de effectbeoordeling, hierbij wordt enkel ten aanzien van biodiversiteit een verslechtering voorzien als gevolg van de beleidsuitspraken. Dit hangt samen met de druk op de biodiversiteit die ontstaat door ontwikkelingen in woningbouw, bedrijventerreinen en aanleg van nieuwe wegen. Voor scenario 1 geldt dat het aannemelijk is dat het beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie. Voor scenario 2 geldt dat er voor alle beoordelingsaspecten sprake is van meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten. Dit hangt met name samen met de woningbouwopgave, aanleg van nieuwe wegen en uitbreiding van bedrijventerreinen en de ruimteclaim en stikstofuitstoot die hiermee samenhangt. Voor scenario 2 is het de verwachting dat de ambitie niet behaald is.		

Ambitie 6: De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Verkeersveiligheid	😐	☹
Sociale veiligheid	☺	☺
Conclusie: scenario 1 laat een overwegend positief beeld zien, voor sociale veiligheid worden enkel kansen op positieve effecten voorzien, voor verkeersveiligheid zijn en er geen effecten voorzien. Overall is het aannemelijk dat het beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie, maar dat er extra aandacht nodig is voor de verkeersveiligheid. Voor scenario 2 geldt dat er zowel sprake is van een risico op het niet behalen van de ambitie voor verkeersveiligheid. Dit hangt samen met toename van verkeersstromen door woningbouw, mobiliteit, regionaal toerisme en uitbreiding van bedrijvigheid. Er worden kansen voorzien voor het aspect sociale veiligheid. Per saldo is het de vraag of scenario 2 bijdraagt aan het halen van deze ambitie.		

Ambitie 7: Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Fiets- en wandelnetwerk	☺	😐
Duurzame en slimme mobiliteit	☺	☺
Doorstroming en bereikbaarheid	😐	☹
Ontsluitingskwaliteit OV	😐	☺
Verkeersveiligheid	😐	☹
Conclusie: scenario 1 laat deels een positief beeld zien, met name voor de aspecten fiets- en wandelnetwerk en duurzame en slimme mobiliteit. Dit doordat er ingezet wordt op nieuwe fiets- en wandelroutes en een mobiliteitshub (met ruimte voor deelmobiliteit). In het scenario ontbreekt specifiek beleid dat leidt tot kansen op positieve effecten op de doorstroming en bereikbaarheid, ontsluitingskwaliteit en verkeersveiligheid. Er worden geen nieuwe wegen of OV-lijnen aangelegd. Ondanks de enkele kansen zijn er toch meer aspecten die niet bijdragen aan het halen van de ambitie. Het is daarmee de vraag of de ambities gehaald wordt. Voor scenario 2 geldt dat er zowel sprake is van kansen als risico's voor het halen van de ambitie. Er wordt ingezet op een mobiliteitshub en het verbeteren van het openbaar vervoer. Er worden enkele nieuwe verbindingen voor autoverkeer gecreëerd, daarentegen wordt er niet tot nauwelijks ingezet op fiets- en wandelverbindingen. Desondanks is het de verwachting dat door de druk op de wegen toeneemt door de woningbouwopgave en uitbreiding van bedrijvigheid. Per saldo leidt dit tot meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten. Het is sterk de vraag of het beleid uit scenario 2 voldoende bijdraagt om deze ambitie te halen.		

Ambitie 8: De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Fiets- en wandelnetwerk	☺	😐
Duurzame en slimme mobiliteit	☺	☺
Ontsluitingskwaliteit OV	😐	☺
Conclusie: Voor beide scenario's geldt dat er nieuwe verbindingen bijkomen die Boxtel verbinden met het buitengebied, de natuur en de omringende kernen. Per scenario verschilt de invulling. Er is overwegend sprake van kansen, waardoor het aannemelijk is dat beide scenario's positief bijgedragen aan het halen van deze ambitie.		

Ambitie 9: De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Maatschappelijke deelname	☺	☺
Conclusie: Beide scenario's zetten in op het behoud, versterken en uitbreiden (alleen scenario 2) van voorzieningen voor jong en oud. Daarnaast wordt er ingezet op verbeteringen de mobiliteit waardoor inwoners mogelijk beter toegang hebben tot voorzieningen. Het is aannemelijk dat de ambitie behaald wordt met het beleid uit beide scenario's.		

Ambitie 10: Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Duurzame landbouw	☺	☺
Conclusie: beide scenario's zetten in op een transitie van de huidige landbouw naar een duurzamere vorm van landbouw. In scenario 1 gaat het om een grote transitie naar natuurinclusieve landbouw, scenario 2 gaat in mindere mate uit van een transitie naar natuurinclusieve landbouw, dit scenario gaat meer in op innovatieve manieren van landbouw. Het is aannemelijk dat het beleid uit beide scenario's bijdragen aan het halen van deze ambitie, waarbij scenario 1 meer bijdraagt dan scenario 2.		

Ambitie 11: De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Toerisme en recreatie	☺	☺
Conclusie: beide scenario's zetten in op het aantrekken van toeristen, scenario 1 met name kleinschalig en lokaal en scenario 2 wat grootschaliger en regionaal. Beide scenario's dragen positief bij aan het halen van deze ambities, waarbij scenario 2 meer bijdraagt dan scenario 1 vanwege het grootschaligere karakter.		

Ambitie 12: De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	😐	☺
Werklocaties	😐	☺
Kennis en innovatie	😐	☺
Conclusie: scenario 1 zet in op behoud van de bedrijvigheid zoals die nu is, er is geen sprake van een uitbreiding. Hierdoor zijn er geen effecten waarneembaar voor de beoordelingsaspecten werkgelegenheid en arbeidsmarkt, werklocaties en kennis en innovatie. In scenario 2 wordt wel ingezet op uitbreiding van bedrijventerreinen met focus op kennis en innovatie. Er is enkel sprake van kansen op positieve effecten. Daarmee is het aannemelijk dat scenario 2 positief bijdraagt aan het halen van deze ambitie.		

Ambitie 13: Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Bodemkwaliteit	☺	☺
Oppervlaktewater	☺	☺
Grondwater	☺	☺
Conclusie: beide scenario's laten enkel kansen op positieve effecten zien voor de beoordelingsaspecten die gerelateerd zijn aan deze ambitie. Beide scenario's dragen bij aan het halen van deze ambitie. Scenario 1 zet in op grootschalige transitie van het landelijk gebied naar natuurinclusieve landbouw, in scenario 2 is dit kleinschaliger. Daarmee draagt scenario 1 meer bij aan het halen van de ambitie dan scenario 2.		

Ambitie 14: Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Wateroverlast	☺	☹
Hitte	☺	☹
Droogte	☺	☺
Conclusie: scenario 1 laat uitsluitend kansen op positieve effecten zien op de aan de ambitie gerelateerde beoordelingsaspecten wateroverlast, hitte en droogte. Dit komt door inzet op klimaatadaptieve maatregelen in de bebouwde kom, en uitbreiding van natuur en groenstructuren. Hiermee is het aannemelijk dat scenario 1 bijdraagt aan het halen van deze ambitie. In scenario 2 is er sprake van woningbouwontwikkeling en de uitbreiding van bedrijventerreinen. Dit leidt tot meer verhard oppervlak en daarmee voor risico's op negatieve effecten op wateroverlast en hitte. Daarentegen wordt ook waterberging toegevoegd waardoor er wel kansen zijn om droogte te voorkomen. Overall zijn er meer risico's dan kansen, waardoor het risico bestaat dat de ambitie niet gehaald wordt.		

Ambitie 15: Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Circulariteit	😐	😐
Conclusie: beide scenario's bevatten geen beleid dat specifiek ingaat op hergebruik van producten, materialen en grondstoffen. Daarmee dragen beide scenario's niet bij aan het halen van deze ambitie.		

Ambitie 16: De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Duurzame energieopwekking	☺	☺
Duurzame woningen	☺	☺
Conclusie: beide scenario's zetten in op het opwekken van duurzame energie, scenario 1 richt zich op zonne-energie en scenario 2 op een mix van zonne-energie en windenergie. Daarnaast is het aannemelijk dat het aantal duurzame woningen toe neemt, in scenario 1 door sloop en herbouw van woningen en in scenario 2 doordat er nieuwe woningen gebouwd worden. Nieuwe woningen zijn over het algemeen duurzamer dan oude woningen. Doordat het in scenario om meer woningen gaat dan in scenario 1 is het effect daar groter. Overall zijn er voor beide beoordelingsaspecten uitsluitend kansen op positieve effecten. Daarbij is het aannemelijk dat beide scenario's bijdragen aan het halen van deze ambitie.		

6.3 Aandachtspunten voor de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie

Uit de vorige paragraaf blijkt welke ambities wel en niet gehaald worden op basis van het beleid zoals deze is opgenomen in de scenario's. Het doel van het nieuwe beleid is dat het bijdraagt aan het halen van de ambities uit de Omgevingsvisie Boxtel 2040. Voor de ambities die op dit moment nog niet gehaald worden geldt dat deze een aandachtspunt vormen voor de verdere uitwerking van het nieuwe beleid (het voorkeursalternatief) voor de Omgevingsvisie. Hieronder zijn deze aandachtspunten per scenario samengevat. De gemeente kan deze informatie gebruiken voor de afweging welk beleid in het voorkeursalternatief een plek krijgt en welk beleid niet. Het voorkeursalternatief kan een van de twee scenario's zijn óf een combinatie van beleid uit beiden óf een middenweg.

Scenario 1
Voor scenario 1 geldt dat het beleid zoals dat nu is opgenomen niet bijdraagt aan het behalen van de volgende ambities:

- Ambitie 1: Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.
- Ambitie 12: De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.
- Ambitie 15: Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.

Het niet halen van de ambities is gerelateerd aan het ontbreken van een woningbouwopgave (er komen geen extra woningen bij ten opzichte van autonoom). Daarnaast komt er geen extra ruimte voor bedrijven, hierdoor zijn er geen kansen op positieve effecten voor werkgelegenheid en arbeidsmarkt, werklocaties en kennis en innovatie. Tenslotte ontbreekt het in het scenario aan beleid gericht op circulariteit.

Daarnaast geldt voor de volgende ambities dat er zowel sprake is van risico's als kansen voor wat betreft het wel of niet halen van de ambities. Per saldo is er sprake van kleine kansen (soms geen effecten), waardoor ook dit een aandachtspunt is voor de verdere uitwerking.

- Ambitie 6: De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.
- Ambitie 7: Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.

Hier gaat het met name om de beoordelingsaspecten waarvoor geen specifiek beleid is opgenomen en daardoor geen effecten laten zien, bijv. verkeersveiligheid en ontsluitingskwaliteit OV.

Scenario 2
Voor scenario 2 geldt dat het beleid zoals dat nu is opgenomen niet bijdraagt aan het behalen van de volgende ambities:

- Ambitie 4: De leefomgeving is veilig en gezond.
- Ambitie 5: Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.
- Ambitie 14: Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.
- Ambitie 15: Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.

Het niet halen van de ambities is gerelateerd aan de gevolgen van de forse woningbouwopgave, het gaat dan met name om de verkeersaantrekkende werking dat leidt tot bijv. een verslechtering van de luchtkwaliteit en een toename van geluidhinder. Dit leidt ook tot een toename van stikstof met gevolgen voor stikstofgevoelige natuurgebieden (bijv. Natura 2000), dit is met name gerelateerd aan ambitie 5. De toename van woningbouw en bedrijventerreinen leidt ook tot een toename van verhard oppervlak, dit kan leiden tot een toename van wateroverlast en hittestress als dit niet gemitigeerd wordt met waterberging en groenstructuren. Tenslotte ontbreekt het in dit scenario aan beleid gericht op circulariteit.

Daarnaast geldt voor de volgende ambities dat er zowel sprake is van risico's als kansen voor wat betreft het wel of niet halen van de ambities. Per saldo is er sprake van meer risico's dan kansen, waardoor ook dit een aandachtspunt is voor de verdere uitwerking.

- Ambitie 6: De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.
- Ambitie 7: Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.

Dit hangt met name samen met de toename van verkeer als gevolg van de uitbreiding van de woningvoorraad en de uitbreiding van bedrijventerreinen. Dit kan leiden tot een toenemende druk op het wegennet met gevolgen voor o.a. de doorstroming en verkeersveiligheid.

Bijlagen

A1 Scopingstabel

Thema's beoordelingskader	Beoordelingsaspect	Thema's scenario's								
		Wonen	*Voorzieningen*	*Natuur*	*Mobiliteit*	*Transitie landelijk gebied*	*Toerisme*	*Bedrijventerreinen*	*Duurzame energie*	*Klimaatadaptatie*
Iedereen kan mee doen	*Maatschappelijke deelname*									
Bereikbaarheid	*Fiets- en wandelnetwerk*									
	Duurzame en slimme mobiliteit									
	Doorstroming en bereikbaarheid									
Openbaar vervoer	*Ontsluitingskwaliteit OV*									
Arbeidsmarkt	*Werkgelegenheid en arbeidsmarkt*									
Vestigingsklimaat	*Werklocaties*									
Kennis en innovatie	*Kennis en innovatie*									
Toerisme en recreatie	*Toerisme en recreatie*									
Duurzame landbouw	*Duurzame landbouw*									
Afval en grondstoffen	*Circulariteit*									
Energie en warmtetransitie	*Duurzame energieopwekking*									
	Duurzame woningen									
	Broeikasgassen									
Klimaatadaptatie	*Wateroverlast*									
	Hitte									
	Droogte									
Bodem, water en ondergrond	*Bodemkwaliteit*									
	Oppervlaktewater									
	Grondwater									
Natuur	*Beschermde natuur (Natura 2000)*									
	Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones									
	Biodiversiteit									
	Groene leefomgeving									
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	*Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie*									
Veiligheid	*Omgevingsveiligheid*									
	Verkeersveiligheid									
	Sociale veiligheid									
Milieu	*Geurhinder*									
	Geluidhinder									
	Luchtkwaliteit									
Gezondheid	*Beweegvriendelijke leefomgeving*									
Wonen en voorzieningen	*Passend woningaanbod*									
	Passend voorzieningenaanbod									

A2 Beoordelingstabel effectbeoordeling

OER Omgevingsvisie Boxtel
Effectbeoordeling scenario's

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

meewerkend boxtel

#	Thema	Aspect	Beleidsdoelstelling	Verbindend netwerk: Mobiliteitsaanbod en -diversiteit	Verbindend netwerk: Fiets en wandelnetwerk	Verbindend netwerk: Toegang en kleinschalige mobiliteit	Verbindend netwerk: Openbaarvoorzieningenaanbod	Verbindend netwerk: Ontsluitingsbus stiltes OV	Krachtige economie: Werkgelegenheid en vestigingsklimaat	Krachtige economie: Multimodaliteit	Krachtige economie: Kennis en innovatie	Krachtige economie: Toerisme en recreatie	Krachtige economie: Duurzaam landbouw	Inclusieve duurzaamheid: Afval en grondstoffen	Inclusieve duurzaamheid: Duurzame energieproductie	Inclusieve duurzaamheid: Duurzame woningen	Inclusieve duurzaamheid: Duurzame gebouwen	Inclusieve duurzaamheid: Water	Inclusieve duurzaamheid: Groene ruimte	Inclusieve duurzaamheid: Bodemkwaliteit	Inclusieve duurzaamheid: Grondwaterkwaliteit	Inclusieve duurzaamheid: Oppervlaktewater	Inclusieve duurzaamheid: Grondwater	Aangenaam leven: Bijdrage aan natuur (Natura 2000)	Aangenaam leven: Natuurkwaliteit (kwaliteit van de ecologische hoofdstructuur)	Aangenaam leven: Biodiversiteit	Aangenaam leven: Groene belevingswaarde	Aangenaam leven: Landschap, cultuurhistorie en erfgoed en archeologie	Aangenaam leven: Oversteekbaarheid	Aangenaam leven: Veiligheid	Aangenaam leven: Sociale veiligheid	Aangenaam leven: Geluidhinder	Aangenaam leven: Luchtkwaliteit	Aangenaam leven: Geurhinder	Aangenaam leven: Lichtverontreiniging	Aangenaam leven: Fysieke gezondheid	Aangenaam leven: Psychische gezondheid		
							↗	=	↘	=						↗	↘	↘	=				=	↗		=	=		↘		=	=	=	↗	↘	↘	↘				
				Bereikbaarheid				Openbaar vervoer	Arbeidsmarkt	Vestigingsklimaat			Duurzame landbouw	Afval en grondstoffen	Energie en warmtetransitie				Klimaatadaptatie		Bodem, water en ondergrond			Natuur				Leefomgeving, cultuurhistorie en erfgoed en archeologie	Veiligheid			Milieu				Gezondheid	Wonen en voorzieningen			
Scenario 1																																									
			Scoping wonen																																						
1	Aangenaam leven	Wonen	Voor een passend woningaanbod wordt gewerkt aan herstructurering van de naoorlogse buurten in Boxtel. Herstructurering kan bestaan uit renovatie van woningen en het opnieuw inrichten van groen en straten. Herstructurering kan ook gaan over hele buurten, waarbij 'slechte' woningen worden gesloopt. Dit biedt kansen om de buurten te verbeteren, bijvoorbeeld door meer woningen heelal te laten komen als heel gemeig ruimte voor is. Ook komen er meer soorten woningen, waardoor de buurten minder eentonig worden. Er wordt uitgegaan van autonome groei van woningen, dus plannen die al vastgesteld zijn. Ook is er aandacht voor water (klimaat robuuste inrichting met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), een kwalitatieve verbetering van het bestaande groen, kwantitatieve toevoeging van groen en worden er mogelijkheden toegevoegd om buiten te kunnen bewegen. Hierdoor ontstaat er een aantrekkelijkere en gezondere leefomgeving. De herstructurering van naoorlogse buurten zorgt voor een verbetering van de bestaande woningen en openbare ruimte en creëert tegelijkertijd ruimte voor nieuwe passende woningen in de wijk. Wel vinden er als gevolg van herstructurering van de buurten ook verhuizingen plaats, waardoor mensen in sommige gevallen niet meer op precies dezelfde plek kunnen wonen.				0									+	+	+	+					0	0	-	0	-	0	0	+	0	0	0		-		2,5	-1,5
			Scoping voorzieningen																																						
2	Aangenaam leven	Voorzieningen	Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud in elke buurt. We streven minimaal naar het behouden van de huidige voorzieningen op buurt en wijkniveau, zoals de buurthuizen. Zo nodig worden bestaande voorzieningen geoptimaliseerd, zodat beter aan de behoefte voldaan wordt.	+					0							0								0		0			0	0	0		0	0	0			+	1	0
			Scoping natuur																																						
3	Aangenaam leven	Natuur	De groene kwaliteit van Boxtel wordt versterkt door een robuuste 'ring' van natuur in en om de gemeente. De Kempina, Elkerhorst, De Geisters en de Schaeken worden nog beter met elkaar verbonden door versterking van het landschap (aanleg van hagen, struweel, poelen, natuurvriendelijke oevers), de aanleg van nieuwe natuur en de omschakeling naar natuur inclusieve landbouw. De nieuwe natuur bestaat voornamelijk uit ecologische verbindingszones, deels versterking van autonome verbindingen en eventueel toevoeging van nieuwe verbindingen. Hiermee worden meerdere doelen gediend. De groene kwaliteit wordt gewaarborgd door meroners. Daarnaast worden leefgebieden van planten en dieren vergroot en vooral beter met elkaar verbonden. Dit is goed voor de biodiversiteit. De versterking van deze natuur gaat bovendien hand in hand met het creëren van een klimaatrobuuste leefomgeving, zoals het langer vasthouden van water.									0					+	0	+	0	0	+	++	++	++	+	+								0				5,5	0
			Scoping mobiliteit																																						
4	Verbindend netwerk	Mobiliteit	De focus binnen dit scenario ligt op het verbeteren van het fietsnetwerk in de kernen. Bestaande routes worden zo nodig aangepast en er wordt actief ingezet op het stuitend maken van het netwerk, uitgedreid met nieuwe routes. Dit om ernoor te zorgen dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Ook wordt er ingezet op goed gebruik van openbaar vervoer. Het toevoegen van woningen in de buurt van het station zorgt voor goede bereikbaarheid. Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Tot slot wordt er gekeken naar verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten.	+	++	+	0	0								0								0	-	-		+		0			0	0	++				3,5	-1
			Scoping transitie landelijk gebied																																						
5	Krachtige economie	Transitie landelijk gebied	Boeren die willen stoppen krijgen ruimte om van functie te veranderen. Hiertij ligt de nadruk op recreatie en duurzame energieopwekking. De gemeente heeft een faciliterende rol en werkt dit uit in programma's. De transitie van het landelijk gebied krijgt vorm door een omschakeling van intensieve landbouw naar natuurinclusieve landbouw. Natuurinclusieve landbouw betekent dat de landbouw samen gaat met meer biodiversiteit. De boeren worden in staat gesteld om de natuur te ontwikkelen en beheren. Het bodem- en het watersysteem zijn hierbij leidend voor de mogelijkheden. Dit betekent dat er minder intensief gebruik wordt gemaakt van (kunst)mest. Bestrijdingsmiddelen worden niet of nauwelijks gebruikt. Er is aandacht voor een gezond bodemleven met genoeg bodemdiertjes. De gemeente gaat dit ruimtelijk en procesmatig faciliteren. Op de nattere en vruchtbare bodems wordt ook biomassa en hout geteeld, zoals de voor de regio kenmerkende populierenbossen. In andere vruchtbare gronden is er ruimte voor verschillende vormen van natuur inclusieve landbouw, zoals bijvoorbeeld akkerbouw en boomteelt. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.						0		0		++			++				•	++	++	++	++	+	++		+												5,5	0
			Scoping toerisme																																						
6	Krachtige economie	Toerisme	Er wordt ingezet op het versterken van de recreatieve activiteiten die passen bij Boxtel als het groene hart. Bijvoorbeeld wandelen en fietsen in de natuur en recreëren rondom het water. Dit kan uitmoet of tijdens kleinschalige en bijzondere overnachtingsmogelijkheden zoals een natuurhuisje of tiny and breakfast.	0					0				+			0								-	-	-	0	+		0			0	0	0			0	1	-1,5
			Scoping bedrijventerreinen																																						
7	Krachtige economie	Bedrijventerreinen	Voor bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit een klimaat robuuste inrichting (met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), meer aandacht voor groen en laadpunten van het energieverbruik. Er komt geen verdere uitbreiding van bedrijventerreinen en het type bedrijvigheid blijft hetzelfde.						0		0	0	0			0	0		+	+	+					0	0	-	0	0	0	0	0	0	0				1,5	-0,5
			Scoping duurzame energie																																						
8	Inclusieve duurzaamheid	Duurzame energie	Op minder geschikte gronden en plekken waar landbouw niet langer mogelijk is wordt gekeken naar een combinatie met andere functies zoals natuur en/of recreatie. Vrijkomende agrarische bebouwing kan worden gebruikt voor met name recreatieve functies. Er wordt maximaal ingezet op zon op daken, (mond bij) gemeentelijk vastgoed als bij bedrijven en op (bestaande) parkeerplaatsen en langs de A2 en A58. De verwachting is dat daarmee 143 TJ kan worden opgewekt. Dan is nog 145 TJ (tera-joule) nodig waarvoor zon op land wordt toegepast. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, grenzende aan het stedelijk gebied en de grootschalige infrastructuur is een zoekgebied voor natuurinclusieve zonneparken.													++	0	+				0		0	0		-		-	-									1,5	-1
			Totaal aantal +	1	1	0,5	1	0	0	0	0	0,5	1	0	1,5	0,5	2	1,5	1	1	1	1	1	0	1,5	2	1,5	2	0,5	0	0	0,5	0,5	0	0,5	1	0	0,5	26	26
			Totaal aantal -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-0,5	-1	-2,5	0	-1	0	0	0	0	0	0	-0,5	0	-5,5	-5,5
Scenario 2																																									
			Scoping wonen																																						
1	Aangenaam leven	Wonen	Boxtel levert op regionaal niveau haar bijdrage aan de woningmarkt in de vorm van inbreiding. Marginalisering en hoogwaardige uitbreidingen van de kernen en de ontwikkeling van een of twee nieuwe woonwijken nabij de kern Boxtel. De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreiding mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen.				- -									++	- -	-	-					- -	- -	-	-	-	-	-	0	-	- -	- -			++		2	-10
			Scoping voorzieningen																																						
2	Aangenaam leven	Voorzieningen	Bij een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen. Bestaande voorzieningen worden behouden en bij nieuwe woonwijken worden voorzieningen toegevoegd die passen bij de behoefte, zoals een winkel, buurthuis, basisschool of multifunctioneel centrum. Een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen.	+					+							0								0		-			-	0	+		0	0	+			++	3	-1
			Scoping natuur																																						
3	Aangenaam leven	Natuur	Er wordt ingezet op behoud van het huidige groen en eventuele toevoegingen van groen in lijn met autonoom beleid.										0						0	0	0	0	0	0	0	0	0	0								0			0	0
			Scoping mobiliteit																																						
4	Verbindend netwerk	Mobiliteit	Boxtel zet in op haar kwaliteiten en de centrale ligging in de stedendriehoek met de uitstekende verbindingen in alle richtingen. Naar de Brainport regio in het zuiden. Naar Midpoint Brabant ten westen van Boxtel. En naar de AgriFood Capital waar Boxtel zelf binnen valt ten oosten en ten noorden. Er wordt ingezet op alle typen van vervoer (openbaar vervoer, fiets en gemotoriseerd verkeer). Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Werklocaties zijn goed ontsloten en verbonden met de omgeving. De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid. Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar bereikbaarheid en mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noord West zal samengaan met de ontwikkeling van een nieuwe randweg/functie. Samen met de parallelweg langs de A2 kan dan een rondweg voor Boxtel ontstaan. Ook maakt het een doorontwikkeling van het station (HUB) mogelijk noodzakelijk. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samengaan met een aanpassing van de Keubaebaan. Een nieuwe ontsluitingsweg zal bedrijventerrein A2 bereikbaar maken. Dit is dan nieuw en aansluiting op PHS. Daarbij worden naar alle vormen van mobiliteiten gekeken. Ook nieuwe wandel- en fietspaden in lijn met autonoom beleid en nieuwe bushaltes krijgen een plek.	+	0	+	++	+									- -								- -	- -	-		-		-			- -	- -	+				3	-6,5
			Scoping transitie landelijk gebied																																						
5	Krachtige economie	Transitie landelijk gebied	Het landelijk gebied heeft nadrukkelijk een functie als 'attiogebied' en 'landschapspark' voor de kernen. De ontwikkeling van natuur en recreatie gaan hiertij hand in hand. Bijvoorbeeld door het toevoegen van hagen, bosjes, waterbergingsgebieden en wandelpaden. Daarnaast is er ook ruimte voor een toekomstige bestendige agrarische sector waartij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw, of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie.						0		+		+		+		+	+	+	+	+	0	+		++			0		0	+								6,5	0
			Scoping toerisme																																						
6	Krachtige economie	Toerisme	Er wordt ingezet op het behoud en waar nodig versterken van recreatieve mogelijkheden om te wandelen en fietsen. Ook wordt er ingezet op het aantrekken van recreanten en bezoekers uit de regio door het behouden en het versterken van trekpleisters zoals het Oertijdmuseum, ontmoetings- en bezoekercentra en congressen op bijv. de landgoederen.	0			-		0				++				-							- -	- -	-	0	+		-			-	-	0			0	1,5	-5
			Scoping bedrijventerreinen																																						
7	Krachtige economie	Bedrijventerreinen	Het ondernemende Boxtel kiezelart het goede vestigingsklimaat. De werkgelegenheid en het aanbod aan werklocaties groeit mee met het aantal nieuwe woningen. Er wordt de komende jaren uitgegaan van een jaarlijkse toename van 2 hectare bedrijventerrein per jaar. De verwachting is dat op Ladonk ruimte beschikbaar kan worden gemaakt door een betere indeling en door meer de hoogte in te gaan. Voor de langere termijn wordt ruimte gereserveerd voor een nieuw bedrijventerrein. Hiertij wordt gekeken naar een locatie langs de A2 in combinatie met een nieuwe ontsluitingsweg en het gebied ten zuiden van Boxtel in combinatie met woningbouw en aanpassing van de Keubebaan. Er wordt ook ingezet op innovatie, bio-economie en circulariteit door het ontwikkelen van GreenTech Park Brabant. Dit is autonoom beleid. De ontwikkeling van de Delta Rhine Corridor (bundel buisleidingen naast elkaar te ontwikkelen voor het ondergronds transport van stoffen tussen Rotterdam, Geleen en de Duitse grens) biedt kansen voor innovaties zoals een regionaal tankstation voor waterstof nabij Ladonk ten zuiden van Boxtel. De kansen worden verder onderzocht en waar mogelijk benut.																																						2	-10
			Scoping duurzame energie																																						
8	Inclusieve duurzaamheid	Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken en windenergie. In de regionale energiestrategie is onderzoek gedaan naar geschikte gebieden voor windmolens. Hieruit zijn drie gebieden naar voren gekomen als zoekgebied voor windmolens. De resterende opgave wordt ingevuld door goed ingepaste zonneweiden in het landelijk gebied, die ook andere functies hebben zoals recreatief medegebruik, bevordering van de biodiversiteit of waterberging.													++	0	+				0		0	0		- -		- -	-									1,5	-3
			Totaal aantal +	1	1	0,5	1	1,5	1,5	0,5	0,5	1	0,5	0	1,5	1	1	0	1,5	0,5	0,5	0	0,5	0	0,5	0	0	0	1,5	1	0	0	0	0	0	1	1	1	30,5	30,5
			Totaal aantal -	0	0	0	-2,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-3,5	-1,5	-1,5	0	0	0	0	0	-4	-4	-3,5	-1	-2,5	-1,5	-2	0	-0,5	-4	-3,5	0	0	0	-36,5	-36,5

++ Kans op positief effect
\+ Kans op positief effect - in geringe mate*
\- Risico op negatief effect - in geringe mate*
\-- Risico op negatief effect
0 Wel relatie, maar geen kans of risico op positief en negatief effect
n.v.t. Geen relatie tussen uitspraak en indicator
* In geringe mate vanwege afhankelijkheid van derden, kleine geografische omvang, kleine effectomvang en/of betreft deel van beoordelingsaspect

A3 Beargumentatie effectbeoordeling

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
Scenario 1									
1	Wonen	Voor een passend woningaanbod wordt gewerkt aan herstructurering van de naoorlogse buurten in Boxtel. Herstructurering kan bestaan uit renovatie van woningen en het opnieuw inrichten van groen en straten. Herstructurering kan ook gaan over hele buurten, waarbij 'slechte' woningen worden gesloopt. Dit biedt kansen om de buurten te verbeteren, bijvoorbeeld door meer woningen terug te laten komen als hier genoeg ruimte voor is. Ook komen er meer soorten woningen, waardoor de buurten minder eentonig worden. Er wordt uitgegaan van autonome groei van woningen, dus plannen die al vastgesteld zijn. Ook is er aandacht voor water (klimaat robuuste inrichting met mogelijkheden om water op te vangen en langer vast te houden en hittestress te verminderen), een kwalitatieve verbetering van het bestaande groen, kwantitatieve toevoeging van groen en worden er mogelijkheden toegevoegd om buiten te kunnen bewegen. Hierdoor ontstaat er een aantrekkelijkere en gezondere leefomgeving. De herstructurering van naoorlogse buurten zorgt voor een verbetering van de bestaande woningen en openbare ruimte en creëert tegelijkertijd ruimte voor nieuwe passende woningen in de wijk. Wel vinden er als gevolg van herstructurering van de buurten ook verhuizingen plaats, waardoor mensen niet in alle gevallen meer op precies dezelfde plek kunnen wonen.	Doorstroming en bereikbaarheid					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, er komen geen extra woningen bij en dus geen extra verkeer als gevolg van nieuwe woningen.	
			Duurzame woningen		Het renoveren van woningen zorgt naar verwachting voor meer duurzame woningen omdat nieuwe woningen over het algemeen duurzamer zijn (o.a. aardgasvrij en beter geisoleerd).				
			Broeikasgassen		Het renoveren van woningen zorgt voor meer duurzame woningen, waardoor de CO2-uitstoot naar verwachting omlaag gaat				
			Wateroverlast		Inzetten op groene, klimaatadaptieve wijken, maar alleen in naoorlogse wijken, waardoor op deze specifieke locaties wateroverlast kan verminderen				
			Hitte		Inzetten op groene, klimaatadaptieve wijken, maar alleen in naoorlogse wijken, waardoor op deze specifieke locaties hitte kan verminderen				
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, er komen geen extra woningen bij en dus geen extra verkeer als gevolg van nieuwe woningen en dus geen extra stikstofuitstoot.	
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, er komen geen extra woningen bij en dus geen extra verkeer als gevolg van nieuwe woningen en dus geen extra stikstofuitstoot.	
			Biodiversiteit				Door de sloop van woningen is er een risico voor gebouwbewonende soorten die in de oude woningen wonen.		
			Groene leefomgeving					Nagenoeg geen effect omdat er geen substantiele toename is in groen.	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie				Bij de renoveren van woningen kunnen cultuurhistorische kwaliteiten van gebouwen en het stadsgezicht worden aangetast		
			Omgevingsveiligheid					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, dus geen extra effect	
			Verkeersveiligheid					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, dus geen toename van verkeersstromen	
			Sociale veiligheid		Kans dat de sociale veiligheid verbetert door het renoveren van de naoorlogse woningen en het groen herinrichten van de wijken				
			Geurhinder					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, dus geen extra effect	
			Geluidhinder					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, dus geen extra effect	
			Luchtkwaliteit					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, dus geen extra effect	
			Passend woningaanbod				De woningmarkt staat in de huidige situatie onder druk, er worden geen nieuwe woningen bijgebouwd. Dit vormt een risico.		
2	Voorzieningen	Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud in elke buurt. We streven minimaal naar het behouden van de huidige voorzieningen op buurt en wijkniveau, zoals de buurthuizen. Zo nodig worden bestaande voorzieningen geoptimaliseerd, zodat beter aan de behoefte voldaan wordt.	Maatschappelijke deelname		Voorzieningen worden beter afgestemd op de behoefte, maar er komen geen nieuwe voorzieningen bij. Een kleine kans dat mensen door verbetering van voorzieningen meer mogelijkheden hebben om deel te nemen aan de maatschappij.				
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, dus er zal nagenoeg geen effect zijn	
			Broeikasgassen					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, waardoor er geen extra logisitieke of verkeersbewegingen ontstaan. Daarom zal er nagenoeg geen effect zijn	
			Beschermde natuurgebieden (N2000)					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, waardoor er geen extra logisitieke of verkeersbewegingen ontstaan. Daarom zal er nagenoeg geen effect zijn	
			Biodiversiteit					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, dus er zal geen effect zijn	
			Omgevingsveiligheid					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, dus er zal geen effect zijn	
			Verkeersveiligheid					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, waardoor er geen extra logisitieke of verkeersbewegingen ontstaan. Daarom zal er nagenoeg geen effect zijn	
			Sociale veiligheid					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, dus er zal geen effect zijn	
			Geluidhinder					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, waardoor er geen extra logisitieke of verkeersbewegingen ontstaan. Daarom zal er nagenoeg geen effect zijn	
			Luchtkwaliteit					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, waardoor er geen extra logisitieke of verkeersbewegingen ontstaan. Daarom zal er nagenoeg geen effect zijn	

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
			Beweegvriendelijke leefomgeving					Er komen geen nieuwe voorziengen bij, waardoor de afstand tot voorzieningen niet zal veranderen. De afstand tot voorzieningen is één van de indicatoren van beweegvriendelijke leefomgeving.	
			Passend voorzieningenaanbod		Het voorzieningenaanbod wordt geoptimaliseerd, maar het aantal neemt niet toe.				
3	Natuur	De groene kwaliteit van Boxtel wordt versterkt door een robuuste 'ring' van natuur in en om de gemeente. De Kampina, Eikenhorst, De Geelders en de Scheeken worden nog beter met elkaar verbonden door versterking van het landschap (aanleg van hagen, struweel, poelen, natuurvriendelijke oevers), de aanleg van nieuwe natuur en de omschakeling naar natuur inclusieve landbouw. De nieuwe natuur bestaat voornamelijk uit ecologische verbindingszones, deels versterking van autonome verbindingen en eventueel toevoeging van nieuwe verbindingen. Hiermee worden meerdere doelen gediend. De groene kwaliteit wordt gewaardeerd door inwoners. Daarnaast worden leefgebieden van planten en dieren vergroot en vooral beter met elkaar verbonden. Dit is goed voor de biodiversiteit. De versterking van deze natuur gaat bovendien hand in hand met het creëren van een klimaatrobuuste leefomgeving, zoals het langer vasthouden van water.	Duurzame landbouw					Natuurinclusieve landbouw is gescoord bij Transitie landelijk gebied, dubbele beoordeling is niet mogelijk.	
			Wateroverlast		Er is een kans op het vasthouden van water in beekdalen door een klimaatrobuuste inrichting				
			Hitte					Nagenoeg geen effect op de hittestress in het bebouwde gebied omdat groen met name in het buitengebied wordt ontwikkeld.	
			Droogte		Er is een kans op het vasthouden van water in beekdalen door een klimaatrobuuste inrichting, dit kan positieve effecten hebben op de grondwaterstand en daarmee op droogte.				
			Bodemkwaliteit					Natuurinclusieve landbouw is gescoord bij Transitie landelijk gebied, dubbele beoordeling is niet mogelijk.	
			Oppervlaktewater					Natuurinclusieve landbouw is gescoord bij Transitie landelijk gebied, dubbele beoordeling is niet mogelijk.	
			Grondwater		Er is een kans op het vasthouden van water in beekdalen door een klimaatrobuuste inrichting wat de grondwaterstand hoger kan houden in droge periodes				
			Beschermde natuur (Natura 2000)	Er komt een grote hoeveelheid groen bij en natuurgebieden worden met elkaar verbonde, hierdoor kansen voor het versterken van beschermde natuur.					
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	Er komt een grote hoeveelheid groen bij en natuurgebieden worden met elkaar verbonden, er worden nieuwe ecologische verbindingszones worden toegevoegd wat het NNB kan versterken en verbinden					
			Biodiversiteit	Er komt een grote hoeveelheid groen bij en natuurgebieden worden met elkaar verbonden, meer groen kan een positief effect hebben op de leefomgeving van flora- en faunasoorten					
			Groene leefomgeving		De hoeveelheid groen in de gemeente gaat omhoog, maar niet alles zal toegankelijk zijn voor mensen.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Er wordt ingezet op de versterking van het landschap door o.a. hagen, struweel peolen etc. Dit kan positieve effecten hebben voor landschappelijke verbindingen en beleving van het landschap.				
			Beweegvriendelijke leefomgeving					De ontwikkeling van groen is niet gericht op recreatie, maar vooral op verbindingen voor planten en dieren. De afstand naar groene gebieden neemt niet af (dit is één van de indicatoren van beweegvriendelijke leefomgeving).	
4	Mobiliteit	De focus binnen dit scenario ligt op het verbeteren van het fietsnetwerk in de kernen. Bestaande routes worden zo nodig aangepast en er wordt actief ingezet op het sluitend maken van het netwerk, uitgebreid met nieuwe routes. Dit om ervoor te zorgen dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Ook wordt er ingezet op goed gebruik van openbaar vervoer. Het toevoegen van woningen in de buurt van het station zorgt voor goede bereikbaarheid. Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Tot slot wordt er gekeken naar verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten.	Maatschappelijke deelname		Door een verbetering van het mobiliteitsnetwerk voor fietsers en voetgangers, kan de bereikbaarheid van voorzieningen groter worden.				
			Fiets- en wandenetwerk	Er wordt ingezet op het verbeteren van het fiets- en wandelnetwerk voor de dorpen.					
			Duurzame en slimme mobiliteit		Er wordt ingezet op een mobiliteitshub bij het station met ruimte voor deelmobiliteit.				
			Doorstroming en bereikbaarheid					Door inzet op fiets en OV is de kans aanwezig dat de auto minder gebruikt gaat worden, maar naar verwachting niet significant veel omdat er geen specifieke maatregelen genomen worden op autogebruik tegen te gaan	
			Ontsluitingskwaliteit OV					Er komen geen nieuwe haltes of stations bij, dus er is geen effect op de ontsluitingskwaliteit	
			Broeikasgassen					Door inzet op fiets en OV is de kans aanwezig dat de auto minder gebruikt gaat worden, maar naar verwachting niet significant veel omdat er geen specifieke maatregelen genomen worden op autogebruik tegen te gaan	
			Beschermde natuurgebieden (N2000)					Geen toename of afname van stikstofuitstoot. Autogebruik blijkt naar verwachting nagenoeg gelijk	
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones				Mogelijk doorkruising van NNB door nieuwe fietsroutes en daarmee op verstoring van het NNB.		
			Biodiversiteit				Nieuwe fietsroutes kunnen er voor zorgen dat leefgebieden van planten of diersoorten verstoord worden		
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Door het toevoegen van nieuwe routes kan de beleefbaarheid van het landschap in het buitengebied verbeteren.				

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
			Verkeersveiligheid					Nieuwe fietspaden komen vooral in het buitengebied, dus de verkeersveiligheid zal niet verbeteren of verslechteren.	
			Geluidhinder					Door inzet op fiets en OV is de kans aanwezig dat de auto minder gebruikt gaat worden, maar naar verwachting niet significant veel omdat er geen specifieke maatregelen genomen worden op autogebruik tegen te gaan	
			Luchtkwaliteit					Door inzet op fiets en OV is de kans aanwezig dat de auto minder gebruikt gaat worden, maar naar verwachting niet significant veel omdat er geen specifieke maatregelen genomen worden op autogebruik tegen te gaan	
			Beweegvriendelijke leefomgeving	Er wordt ingezet op het verbeteren van het fiets- en wandelnetwerk waardoor er meer mogelijkheid is om te bewegen					
5	Transitie landelijk gebie	Boeren die willen stoppen krijgen ruimte om van functie te veranderen. Hierbij ligt de nadruk op recreatie en duurzame energieopwekking. De gemeente heeft een faciliterende rol en werkt dit uit in programma's. De transitie van het landelijk gebied krijgt vorm door een omschakeling van intensieve landbouw naar natuur inclusieve landbouw. Natuur inclusieve landbouw betekent dat de landbouw samen gaat met meer biodiversiteit. De boeren worden in staat gesteld om de natuur te ontwikkelen en beheren. Het bodem- en het watersysteem zijn hierbij leidend voor de mogelijkheden. Dit betekent dat er minder intensief gebruik wordt gemaakt van (kunst)mest. Bestrijdingsmiddelen worden niet of nauwelijks gebruikt. Er is aandacht voor een gezond bodemleven met genoeg bodemdiertjes. De gemeente gaat dit ruimtelijk en procesmatig faciliteren. Op de nattere en vruchtbare bodems wordt ook biomassa en hout geteeld, zoals de voor de regio kenmerkende populierenbossen. In andere vruchtbare gronden is er ruimte voor verschillende vormen van natuur inclusieve landbouw, zoals bijvoorbeeld akkerbouw en boomteelt. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Nog onduidelijk of er echt sprake zal zijn van een substantiele toe- of afname van het aantal banen (niet concreet genoeg) en of dit effect heeft op de werkgelegenheid	
			Kennis en innovatie					Er wordt niet ingezet op kennis en innovatie	
			Duurzame landbouw	Er wordt ingezet op natuurinclusieve landbouw, dit is naar verwachting duurzamer dan de traditionele landbouw.					
			Duurzame energieopwekking					Het is niet mogelijk om hier een inschatting van te maken, omdat het onduidelijk is hoeveel boeren willen stoppen	
			Broeikasgassen	De omzetting naar natuurinclusieve landbouw leidt naar verwachting tot minder uitstoot van broeikasgassen, doordat er minder intensief gebruik wordt gemaakt van (kunst)mest					
			Droogte		Bij natuurinclusieve landbouw wordt er naar verwachting minder gebruik gemaakt van het grondwater, wat een positief heeft op droogte in natuurgebieden				
			Bodemkwaliteit	Bij natuurinclusieve landbouw wordt er naar verwachting minder gebruik gemaakt van (kunst)mest, wat kan zorgen voor een gezonde bodem					
			Oppervlaktewater	Bij natuurinclusieve landbouw wordt er minder gebruik gemaakt van het (kunst)mest, waardoor er naar verwachting minder uitspoeiling is van meststoffen					
			Grondwater	Bij natuurinclusieve landbouw wordt er meer water vastgehouden, wat een positief effect kan hebben op het grondwater					
			Beschermde natuur (Natura 2000)	Bij verminderde intensieve landbouw wordt er naar verwachting minder stikstof uitgestoten					
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones		Natuurinclusieve landbouw kan zorgen voor verbindingen tussen natuurgebieden				
			Biodiversiteit	Er is naar verwachting meer ruimte voor biodiversiteit bij natuurinclusieve landbouw door focus op natuur.					
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Door natuurinclusieve landbouw kan het aanzicht van het landschap worden versterkt				
			Geurhinder		Doordat er minder (kunst)mest wordt gebruikt, en functieverandering kan plaatsvinden bij boeren die stoppen kan de geurhinder afnemen				
			Luchtkwaliteit		Door natuurinclusieve landbouw ontstaan er naar verwachting minder logistieke bewegingen in de landbouw				
			Beweegvriendelijke leefomgeving					Er wordt niet ingezet op een beweegvriendelijke leefomgeving	
			Maatschappelijke deelname					Er komen geen voorzieningen die de mogelijkheid voor maatschappelijke deelname vergroten	
			Doorstroming en bereikbaarheid					Er komen geen grote, nieuwe toeristische attracties, de focus ligt op lokaal toerisme. Er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daarmee geen effect zijn op de doorstroming	
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Het gaat om kleinschalige toeristische attracties. Er komen naar verwachting weinig nieuwe arbeidsplaatsen te beschikking	
			Toerisme en recreatie		Er wordt ingezet op kleinschalige overnachtingsmogelijkheden en het versterken van recreatiemogelijkheden. Dit zorgt voor versterking van toerisme en recreatie.				
			Broeikasgassen					Er komen geen grote, nieuwe toeristische attracties, de focus ligt op lokaal toerisme. Er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daarmee geen effect zijn op de uitstoot van broeikasgassen	

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
6	Toerisme	Er wordt ingezet op het versterken van de recreatieve activiteiten die passen bij Boxtel als het groen hart. Bijvoorbeeld wandelen en fietsen in de natuur en recreëren rondom het water. Ook wordt er ingezet op kleinschalige en bijzondere overnachtingsmogelijkheden zoals natuurhuisjes of bed and breakfast.	Beschermde natuur (Natura 2000)				Groene recreatie in een Natura 2000-gebied kan een negatief effect hebben op de aanwezige natuurwaarden door een toename aan toeristen en versterking van de infrastructuur, dit risico is relatief klein omdat het voornamelijk gaat om kleinschalig toerisme.		
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones				Groene recreatie in een NNB-gebied kan een negatief effect hebben op de aanwezige natuurwaarden door een toename aan toeristen en versterking van de infrastructuur, dit risico is relatief klein omdat het voornamelijk gaat om kleinschalig toerisme.		
			Biodiversiteit				Groene recreatie in een NNB-gebied kan een negatief effect hebben op de aanwezige beschermde soorten, dit risico is relatief klein omdat het voornamelijk gaat om kleinschalig toerisme.		
			Groene leefomgeving					De afstand tot groen zal niet veranderen voor inwoners van de gemeente	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Door de het versterken van recreatieve activiteiten kan de beleefbaarheid in het buitengebied/landschap verbeteren.				
			Verkeersveiligheid					Er komen geen grote, nieuwe toeristische attracties, de focus ligt op lokaal toerisme. Er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daarmee geen effect zijn op de verkeersveiligheid	
			Geluidhinder					Er komen geen grote, nieuwe toeristische attracties, de focus ligt op lokaal toerisme. Er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daarmee geen effect zijn op de geluidhinder door verkeer	
			Luchtkwaliteit					Er komen geen grote, nieuwe toeristische attracties, de focus ligt op lokaal toerisme. Er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daarmee geen effect zijn op de luchtkwaliteit door verkeer.	
			Beweegvriendelijke leefomgeving					Er worden geen nieuwe routes toegevoegd, dus er zal geen effect zijn op de beweegvriendelijke leefomgeving	
			Passend voorzieningenaanbod					Er komen geen maatschappelijke voorzieningen bij.	
			Doorstroming en bereikbaarheid					Er komen geen nieuwe locaties voor bedrijventerreinen, dus de doorstroming zal naar verwachting niet of nauwelijks veranderen	
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Er komen geen nieuwe locaties voor bedrijventerreinen, dus de werkgelegenheid zal naar verwachting niet of nauwelijks veranderen	
			Werklocaties					Er komen geen nieuwe locaties voor bedrijventerreinen, dus het aanbod van werklocaties zal naar verwachting niet of nauwelijks veranderen	
			Kennis en innovatie					Er komen geen nieuwe locaties voor bedrijventerreinen, kennis en innovatie zal naar verwachting niet of nauwelijks veranderen	
			Afval en grondstoffen					Er wordt niet specifiek ingezet op circulariteit.	
			Duurzame energieopwekking					Er wordt niet specifiek ingezet op duurzame energieopwekking	
			Broeikasgassen		De CO_2-uistoot van gebouwen kan worden verminderd door verduurzaming van bedrijventerreinen				
			Wateroverlast		Er wordt ingezet op een klimaatrobuuste inrichting bij bedrijventerreinen wat kansen biedt om wateroverlast te beperken.				
			Hitte		Er wordt ingezet op een klimaatrobuuste inrichting bij bedrijventerreinen, wat kansen biedt om hittestress te verminderen.				
7	Bedrijventerreinen	Voor bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit een klimaat robuuste inrichting (met mogelijkheden om water op te vangen en langer vast te houden en hittestress te verminderen), meer aandacht voor groen en terugdringen van het energieverbruik. Er komt geen verdere uitbreiding van bedrijventerreinen en het type bedrijvigheid blijft hetzelfde.	Beschermde natuur (Natura 2000)					Er zullen naar verwachting niet meer verkeersbewegingen ontstaan, omdat er geen uitbreiding van bedrijventerreinen plaatsvindt, dus er is geen verandering in de stikstofuitstoot	
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones					Er zullen naar verwachting niet meer verkeersbewegingen ontstaan, omdat er geen uitbreiding van bedrijventerreinen plaatsvindt, dus er is geen verandering in de stikstofuitstoot	
			Biodiversiteit				Door de verduurzaming van kantoren kan er een negatief effect zijn op gebouwbewonende soorten die in deze panden huisvesten.		
			Groene leefomgeving		Er wordt ingezet op een groene inrichting bij bedrijventerreinen.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Er komt geen uibreiding van het bedrijventerrein, dus er is geen effect.	
			Omgevingsveiligheid					Er komt geen uibreiding van het bedrijventerrein, dus er is geen effect	

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
			Verkeersveiligheid					Er zullen niet meer verkeersbewegingen ontstaan, omdat er geen uitbreiding van bedrijventerreinen plaatsvind. Dit zal nauwelijks effect hebben op de verkeersafwikkeling dus er is geen verandering in de verkeersveiligheid	
			Sociale veiligheid					Er verandert weinig tot niets aan de kenmerken van het bedrijventerrein, dus er is geen invloed op de sociale veiligheid	
			Geurhinder					Er komt geen uibreiding van het bedrijventerrein, dus er is geen effect	
			Geluidhinder					Er komt geen uibreiding van het bedrijventerrein, dus er is geen effect	
			Luchtkwaliteit					Er komt geen uibreiding van het bedrijventerrein, dus er is geen effect	
8	Duurzame energie	Op minder geschikte gronden en plekken waar landbouw niet langer mogelijk is wordt gekeken naar een combinatie met andere functies zoals natuur en/of recreatie. Vrijkomende agrarische bebouwing kan worden gebruikt voor met name recreatieve functies. Er wordt maximaal ingezet op zon op daken, zoals bij gemeentelijk vastgoed als bij bedrijven en woningen door voorlichting en stimulatie. De inschatting is dat hiermee 143 TJ kan worden opgewekt. Dan is nog 145 TJ nodig waarvoor zon op land wordt toegepast. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, grenzende aan het stedelijk gebied en de grootschalige infrastructuur is een zoekgebied voor natuur inclusieve zonneparken.	Duurzame energieopwekking	Er wordt maximaal ingezet op zon op daken en zon op land, wat grote kansen biedt voor de verbetering van het percentage duurzaam opgewekte energie in de gemeente Boxtel.					
			Duurzame woningen					Zon op dak focust op overheidsgebouwen. Voor woningen is zon op dak afhankelijk van eigenaren, dus er verandert weinig voor woningen	
			Broeikasgassen		Er wordt meer duurzame energie opgewekt, dus is de verwachting dat de CO_2-uitstoot vermindert.				
			Bodemkwaliteit					Per saldo is er naar verwachting geen effect omdat de negatieve effecten van de zonneparken worden gecompenseerd met de positieve effecten van de natuurinclusieve opzet.	
			Grondwater					Er wordt geen negatief effect verwacht van zonneparken op het grondwater	
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Duurzame energie heeft geen effect op de stikstofuitstoot	
			Biodiversiteit				Zonnepanelen op dak kan een risico vormen voor gebouwbewonende soorten		
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie				Zonneparken op land kunnen leiden tot een verstoring van de landschapskwaliteit (beleving).		
			Omgevingsveiligheid					Zonneparken hebben geen effect op de omgevingsveiligheid	
			Geluidhinder					Zonneparken hebben geen effect op de geluidhinder	

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
					Scenario 2				
1	Wonen	Boxtel levert op regionaal niveau haar bijdrage aan de woningmarkt in de vorm van inbreiding, kleinschalige en hoogwaardige uitbreidingen van de kernen en de ontwikkeling van een of twee nieuwe woonwijken nabij de kern Boxtel. De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreiding mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen.	Doorstroming en bereikbaarheid			De een maximale toename van 3.000 woningen is er stijging van meer dan 20% in het aantal woningen van de gemeente (t.o.v. huidige woningvoorraad), dit leidt naar verwachting tot een grote toename in het aantal verkeersbewegingen			
			Duurzame woningen	De nieuwe woningen die gebouwd worden zullen voldoen aan de huidige eisen voor verduurzaming, dus het gemiddelde energielabel zal naar verwachting verbeteren					
			Broeikasgassen			Door de toename van het aantal verkeersbewegingen zal de uitstoot van CO_2 naar verwachting toenemen. Uitgangspunt hierbij is het gebruik van voertuigen die rijden op fossiele brandstof.			
			Wateroverlast				Op een aantal locaties aan de randen van de woonkernen zal de verharding toenemen doordat woonwijken ontwikkeld worden, hierdoor kan de wateroverlast in deze gebieden toenemen.		
			Hitte				Op een aantal locaties aan de randen van de woonkernen zal de verharding toenemen doordat woonwijken ontwikkeld worden, hierdoor kan de hittestress in deze gebieden toenemen.		
			Beschermde natuur (Natura 2000)			Door de grote toename in aantal woningen en de daaraan gerelateerde toename van het aantal verkeersbewegingen zal de uitstoot van stikstof naar verwachting toenemen, wat een risico vormt voor de stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden			
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones			Door de grote toename in aantal woningen en de daaraan gerelateerde toename van het aantal verkeersbewegingen zal de uitstoot van stikstof naar verwachting toenemen, wat een risico vormt voor de stikstofgevoelige natuur in NNB-gebieden			
			Biodiversiteit				Bij de bouw van de nieuwe woningen worden sommige groene locaties verhard, waardoor er een risico is voor de biodiversiteit in deze groene gebieden.		
			Groene leefomgeving				Op sommige plekken zal het huidige groen afnemen door de toename in bebouwing		
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie				In het buitengebied zullen landschappelijke waarden mogelijk worden aangetast door de komst van nieuwe woningen, dit is met name aan de randen van de woonkernen.		
			Omgevingsveiligheid				De woningen komen in de nabijheid van het spoor, waardoor er nieuwe kwetsbare objecten komen binnen de risicocontour		
			Verkeersveiligheid				Door het stijgende aantal voertuigen op de weg als gevolg van de toename in woningen zal de verkeersveiligheid op sommige plaatsen verslechteren		
			Sociale veiligheid					Er ontstaat nieuwe woonlocaties, dit heeft naar verwachting geen/weinig effect op de sociale veiligheid	
			Geurhinder				Nieuwe woningen in de buurt van veehouderijen kunnen te maken krijgen met geurhinder, meer woningen met overlast		
			Geluidhinder			Nieuwe woningen komen vlak bij het spoor te liggen waardoor er een hoog risico is op toename van geluidshinder. Daarnaast komen er meer verkeersbewegingen waardoor de geluidsoverlast door wegverkeer naar verwachting toeneemt			
			Luchtkwaliteit			Er komen meer verkeersbewegingen als gevolg van de toename van woningen waardoor de luchtkwaliteit naar verwachting verslechtert. Hierbij is het uitgangspunt dat er gebruik gemaakt wordt van voertuigen die op fossiele brandstof rijden.			
			Passend woningaanbod	Er komen substantieel veel woningen bij in verschillende klassen, waardoor het passende woningaanbod wordt vergroot					
			Maatschappelijke deelname		Er komen op sommige plekken nieuwe voorzieningen die de maatschappelijke deelname van inwoners van Boxtel kunnen verbeteren				
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt		Er komen op sommige plekken nieuwe voorzieningen die voor nieuwe werkgelegenheid zullen zorgen				
			Broeikasgassen					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig en met name in de nieuwe woonwijken, daarmee is het te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de CO_2-uitstoot niet substantieel toeneemt	

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
2	Voorzieningen	Bij een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen. Bestaande voorzieningen worden behouden en bij nieuwe woonwijken worden voorziening toegevoegd die passen bij de behoefte, zoals een winkel, buurthuis, basisschool of multifunctioneel centrum.	Beschermde natuurgebieden (N2000)					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig en met name in de nieuwe woonwijken, daarmee is het te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de stikstofuitstoot niet substantieel toeneemt en er nauwelijks effect is op stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden	
			Biodiversiteit				Bij de bouw van de nieuwe voorzieningen worden sommige groene locaties verhard, waardoor er een risico is voor de biodiversiteit die op deze locaties aanwezig is.		
			Omgevingsveiligheid				De nieuwe voorzieningen komen in de nabijheid van het spoor, waardoor er nieuwe kwetsbare objecten ontstaan binnen de risicocontour		
			Verkeersveiligheid					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig en met name in de nieuwe woonwijken, daarmee is het te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de verkeersveiligheid naar verwachting nauwelijks verbetert of verslechtert.	
			Sociale veiligheid		De voorzieningen kunnen zorgen voor een toename van de sociale veiligheid omdat mensen elkaar meer kunnen opzoeken (ontmoetingsplekken)				
			Geluidhinder					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig en met name in de nieuwe woonwijken, daarmee is het te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de geluidhinder naar verwachting nauwelijks verslechtert.	
			Luchtkwaliteit					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig en met name in de nieuwe woonwijken, daarmee is het te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de luchtkwaliteit naar verwachting nauwelijks verslechtert.	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Door een toename van het aantal voorzieningen zal de afstand tot de voorzieningen op sommige plekken afnemen				
			Passend voorzieningenaanbod	Er worden passende voorzieningen toegevoegd in nieuwe wijken					
3	Natuur	Er wordt ingezet op behoud van het huidige groen en eventuele toevoegingen van groen in lijn met autonoom beleid.	Duurzame landbouw					Deze beleidsuitspraak gaat uit van autonoom beleid, er is geen nieuwe beleid waardoor de uitspraak niet beoordeeld kan worden op effecten.	
			Wateroverlast						
			Hitte						
			Droogte						
			Bodemkwaliteit						
			Oppervlaktewater						
			Grondwater						
			Beschermde natuur (Natura 2000)						
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones						
			Biodiversiteit						
			Groene leefomgeving						
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie						
			Beweegvriendelijke leefomgeving						
			Mobiliteit						
4	Mobiliteit	Boxtel zet in op haar kwaliteiten en de centrale ligging in de stedendriehoek met de uitstekende verbindingen in alle richtingen. Naar de Brainport regio in het zuiden. Naar Midpoint Brabant ten westen van Boxtel. En naar de AgriFood capital waar Boxtel zelf binnen valt ten oosten en ten noorden. Er wordt ingezet op alle typen van vervoer (openbaar vervoer, fiets en gemotoriseerd verkeer). Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Werklocaties zijn goed ontsloten en verbonden met de omgeving. De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid. Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar bereikbaarheid en mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noord West zal samengaan met de ontwikkeling van een nieuwe randwegfunctie. Samen met de parallelweg langs de A2 kan dan een rondweg voor Boxtel ontstaan. Ook maakt het een doorontwikkeling van het station (HUB) mogelijk noodzakelijk. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samengaan met een aanpassing van de Keulsebaan. Een nieuwe ontsluitingsweg zal bedrijventerrein A2 bereikbaar maken. Dit is dan nieuw en aanvulling op PHS. Daarbij worden naar alle vormen van mobiliteiten gekeken.	Maatschappelijke deelname		Door het inzetten op passend vervoer, wordt de bereikbaarheid van voorzieningen mogelijk groter waardoor inwoners naar verwachting meer kunnen participeren in de samenleving.				
			Fiets- en wandenetwerk					Nieuwe fiets en wandelroutes zijn autonoom beleid en daarom niet te beoordelen.	
			Duurzame en slimme mobiliteit		Er wordt ingezet op een mobiliteitshub bij het station, waar ruimte is voor deelmobiliteit.				
			Doorstroming en bereikbaarheid	De ontwikkeling van de randweg en de Keulsebaan en de bereikbaarheid van belangrijke regio's in de omgeving worden verbeterd					
			Ontsluitingskwaliteit OV		Er komen een aantal bushaltes bij, waardoor de ontsluitingskwaliteit van het OV op sommige plekken kan verbeteren				
			Broeikasgassen			Op verschillende locaties worden nieuwe wegen aangelegd met mogelijk een verkeersaantrekkende werking, waardoor de CO_2-uistoot kan toenemen			
			Beschermde natuurgebieden (N2000)			Op verschillende locaties worden nieuwe wegen aangelegd met mogelijk een verkeersaantrekkende werking, waardoor de stikstofuistoot kan toenemen, dit vormt een risico voor stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden in de omgeving van Boxtel.			
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones			Op verschillende locaties worden nieuwe wegen aangelegd met mogelijk een verkeersaantrekkende werking, waardoor de stikstofuistoot kan toenemen, dit vormt een risico voor stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden in de omgeving van Boxtel.			
			Biodiversiteit				De aanleg van nieuwe wegen kan op sommige locaties een barrièrewerking hebben voor biodiversiteit en leefgebieden van dier- en plantensoorten kan worden verstoord		

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
		Ook nieuwe wandel- en fietspaden in lijn met autonoom beleid en nieuwe bushaltes krijgen een plek.	Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie				De aanleg van nieuwe wegen kan landschappelike structuren opbreken op sommige plekken		
			Verkeersveiligheid				Extra verkeersbewegingen kan op sommige locaties zorgen voor een verslechtering van de verkeersveiligheid		
			Geluidhinder			Op verschillende locaties worden nieuwe wegen aangelegd met mogelijk een verkeersaantrekkende werking, waardoor geluidhinder kan toenemen			
			Luchtkwaliteit			Op verschillende locaties worden nieuwe wegen aangelegd met mogelijk een verkeersaantrekkende werking, wat voor extra stikstof en fijnstofuitstoot kan zorgen			
			Beweegvriendelijke leefomgeving		De mobiliteithub zal zorgen voor een verbetering van de beweegvriendelijke leefomgeving (gerelateerd aan het de deelindicator afstand tot voorzieningen/OV)				
5	Transitie landelijk gebied	Het landelijk gebied heeft nadrukkelijk een functie als 'uitloopgebied' en 'landschapspark' voor de kernen. De ontwikkeling van natuur en recreatie gaan hierbij hand in hand. Bijvoorbeeld door het toevoegen van hagen, bosjes, waterbergingsgebieden en wandelpaden. Daarnaast is er ook ruimte voor een toekomstige bestendige agrarische sector waarbij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw, of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie.	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Nog onduidelijk (niet concreet genoeg) of dit leidt tot een substantiele toename van het aantal banen en of het daarmee effect heeft op de werkgelegenheid	
			Kennis en innovatie		Er zijn mogelijkheden voor innovatieve vormen van landbouw				
			Duurzame landbouw		Er zijn mogelijkheden voor duurzame landbouw				
			Duurzame energieopwekking		Er zijn mogelijkheden voor duurzame energieopwekking in combinatie met landbouw				
			Broeikasgassen		Bij innovatieve vormen van landbouw wordt naar verwachting minder intensief gebruik gemaakt van (kunst)mest				
			Droogte		Er wordt ingezet op waterbergingsgebieden				
			Bodemkwaliteit		Bij innovatieve vormen van landbouw wordt er minder gebruik gemaakt van (kunst)mest, wat kan zorgen voor een gezonde bodem				
			Oppervlaktewater		Bij innovatieve vormen van landbouw wordt er minder gebruik gemaakt van het (kunst)mest, waardoor er naar verwachting minder uitspoeling is van meststoffen				
			Grondwater		Bij innovatieve vormen van landbouw wordt er meer water vastgehouden, wat een positief effect kan hebben op het grondwater				
			Beschermde natuur (Natura 2000)		Bij verminderde intensieve landbouw wordt er minder stikstof uitgestoten, wat een kans vormt voor stikstofgevoelige natuur binnen Natura 2000-gebieden in de omgeving van Boxtel.				
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones					Er wordt niet ingezet op verbetering/uitbreiding/verbinding van het NNB	
			Biodiversiteit		Bij innovatieve vormen van landbouw wordt er naar verwachting meer rekening gehouden met de biodiversiteit				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	Er is een nadrukkelijke functie als landschapspark door het toevoegen van hagen en bosjes wat een kans vormt voor versterking van het landschap en de beleving daarvan.					
			Geurhinder					Er zijn geen concrete aanwijzingen voor vermindering van het aantal veehouderijen	
			Luchtkwaliteit					Er zijn geen concrete aanwijzingen voor vermindering van het aantal veehouderijen	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Er wordt ingezet op wandelpaden en recreatie, daarmee biedt dit kansen om de beweegvriendelijkheid van de leefomgeving te verbeteren.				
			Maatschappelijke deelname					Het aantrekken van toerisme heeft geen effect op de maatschappelijke deelname, omdat het niet gaat om maatschappelijke voorzieningen.	
			Doorstroming en bereikbaarheid				Door toeristen uit de regio aan te trekken zal er naar verwachting sprake zijn van een toename in het aantal verkeersbewegingen , waardoor de doorstroming kan verslechteren		
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					De toeristische locaties zijn al aanwezig dus dit heeft geen effect op de werkgelegenheid	
			Toerisme en recreatie	Er worden toeristen van buiten de gemeente aangetrokken (regionaal), waardoor het toerisitische karakter van de gemeente versterkt wordt					
			Broeikasgassen				Door toeristen uit de regio aan te trekken zullen er naar verwachting meer verkeersbewegingen zijn, waardoor uitstoot van broeikasgassen kan toenemen		

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
6	Toerisme	Er wordt ingezet op het behoud en waar nodig versterken van recreatieve mogelijkheden om te wandelen en fietsen. Ook wordt er ingezet op het aantrekken van recreanten en toeristen uit de regio door het behouden en het versterken van trekpleisters zoals het Oertijdmuseum, ontmoetings- en bezoekerscentra en congressen op bijv. de landgoederen.	Beschermde natuur (Natura 2000)			De toeristische trekpleisters kunnen zorgen voor een verkeersaantrekkend effect, waardoor stikstofuitstoot kan toenemen			
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones			Groene recreatie in een NNB-gebied kan een negatief effect hebben op de aanwezige natuurwaarden door een toename aan toeristen en versterking van de infrastructuur			
			Biodiversiteit				Groene recreatie in een NNB-gebied kan een negatief effect hebben op de aanwezige beschermde soorten		
			Groene leefomgeving					De afstand tot groen zal niet veranderen voor inwoners van de gemeente	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Door de het versterken van recreatieve activiteiten wordt de beleefbaarheid in het buitengebied naar verwachting verbeterd				
			Verkeersveiligheid				De toeristische trekpleisters zorgen naar verwachting voor een verkeersaantrekkend effect, waardoor de verkeersveiligheid kan verslechteren		
			Geluidhinder				De toeristische trekpleisters zorgen naar verwachting voor een verkeersaantrekkend effect, waardoor de geluidshinder kan toenemen		
			Luchtkwaliteit				De toeristische trekpleisters zorgen naar verwachting voor een verkeersaantrekkend effect, waardoor de luchtkwaliteit kan verslechteren		
			Beweegvriendelijke leefomgeving					Er worden geen nieuwe routes toegevoegd, dus er zal geen effect zijn op de beweegvriendelijke leefomgeving	
			Passend voorzieningenaanbod					Er komen geen nieuwe maatschappelijke voorzieningen die van invloed zijn op de bewoners van gemeente	
7	Bedrijventerreinen	Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat. De werkgelegenheid en het aanbod aan werklocaties groeit mee met het aantal nieuwe woningen. Er wordt de komende jaren uitgegaan van een jaarlijkse toename van 2 hectare bedrijventerrein per jaar. Op Ladonk kan ruimte beschikbaar gemaakt worden door een betere indeling en door meer de hoogte in te gaan. Voor de langere termijn wordt ruimte gereserveerd voor een nieuw bedrijventerrein. Hierbij wordt gekeken naar een locatie langs de A2 in combinatie met een nieuwe ontsluitingsweg en het gebied ten zuiden van Boxtel in combinatie met woningbouw en aanpassing van de Keulsebaan. Er wordt ook ingezet op innovatie, bio-economie en circulariteit door het ontwikkelen van Green Tech Park Brabant. Dit is autonoom beleid.	Doorstroming en bereikbaarheid			Er wordt uitgegaan van een toename in bedrijvigheid op locaties waar al knelpunten zijn m.b.t. doorstroming en bereikbaarheid, een toename van bedrijvigheid kan een verkeersaantrekkende werking hebben			
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	Er komen op twee plekken bedrijventerreinen bij, wat een positief effect kan hebben op de werkgelegenheid					
			Werklocaties		Er wordt meer capaciteit gecreerd voor nieuwe bedrijvigheid waardoor er ruimte kan ontstaan voor bedrijven om te groeien of om nieuwe bedrijven aan te trekken.				
			Kennis en innovatie					Het is niet gespecificeerd of de nieuwe bedrijventerreinen zich zullen richten op kennis en innovatie	
			Afval en grondstoffen					Er wordt niet specifiek ingezet op circulariteit	
			Duurzame energieopwekking					Er wordt niet specifiek ingezet op duurzame energieopwekking	
			Broeikasgassen			Er komen op meerdere locaties, bedrijventerreinen die een verkeersaantrekkende werking hebben en er is een risico dat er bedrijven komen die CO_2 uitstoten			
			Wateroverlast			Bij de twee bedrijventerreinen wordt niet ingezet op vergroening, dus er komt per saldo (veel) verharding bij, wat kan zorgen voor een toename aan wateroverlast, in gebieden die nu al sterk verhard zijn			
			Hitte			Bij de twee bedrijventerreinen wordt niet ingezet op vergroening, dus er komt per saldo (veel) verharding bij, wat kan zorgen voor een toename aan hittestress, in gebieden die nu al sterk verhard zijn			
			Beschermde natuur (Natura 2000)			Door de toename van het aantal verkeersbewegingen kan de uitstoot van stikstof toenemen, dit heeft negatief effect op stikstofgevoelige natuur in N2000-gebieden.			
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones			Door de toename van het aantal verkeersbewegingen kan de uitstoot van stikstof toenemen, dit heeft negatief effect op stikstofgevoelige natuur in NBB-gebieden.			
			Biodiversiteit				De bedrijventerreinen zullen worden aangelegd in groene gebieden en op Ladonk wordt ingebreid waar gebouwbewonende soorten kunnen leven, wat een risico vormt voor de aanwezige biodiversiteit		
			Groene leefomgeving				Op sommige plekken zal het huidige groen afnemen door de nieuwe uitbreiding		
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie				In het buitengebied kan op sommige locaties de beleefbaarheid worden aangetast door de komst van nieuwe bedrijvigheid		
			Omgevingsveiligheid					Onduidelijk of er bedrijven bijkomen met een hoog milieurisico	

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
			Verkeersveiligheid				Door het stijgende aantal voertuigen op de weg kan de verkeersveiligheid op sommige plaatsen afnemen		
			Sociale veiligheid		De combinatie van woningen en bedrijven kan zorgen voor een verbetering van de sociale veiligheid				
			Geurhinder					Onduidelijk of er bedrijven bijkomen die geurhinder veroorzaken	
			Geluidhinder			Er komen naar verwachting meer verkeersbewegingen waardoor de geluidsoverlast toeneemt			
			Luchtkwaliteit			Er komen naar verwachting meer verkeersbewegingen waardoor de luchtkwaliteit verslechtert			
8	Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken en windenergie. In de regionale energiestrategie is onderzoek gedaan naar geschikte gebieden voor windmolens. Hieruit zijn drie gebieden naar voren gekomen als zoekgebied voor windmolens. De resterende opgave wordt ingevuld door goed ingepaste zonnevelden in het landelijk gebied, die ook andere functies hebben zoals recreatief mede gebruik, bevordering van de biodiversiteit of waterberging.	Duurzame energieopwekking	Er wordt maximaal ingezet op zon op daken, windenergie en zon op land waardoor het aannemelijk is dat het percentage duurzaam opgewekte energie zal toenemen.					
			Duurzame woningen					Zon op dak focust op overheidsgebouwen. Voor woningen is zon op dak afhankelijk van eigenaren, dus er verandert weinig voor woningen	
			Broeikasgassen		Er wordt meer duurzame energie opgewekt, dus er is naar verwachting minder CO_2-uitstoot				
			Bodemkwaliteit					Per saldo is er geen effect omdat de negatieve effecten van de zonneparken worden gecompenseerd met de positieve effecten van de waterberging en bevordering van biodiversiteit	
			Grondwater					Er wordt geen negatief effect verwacht van zonneparken en windenergie op het grondwater	
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Duurzame energie heeft geen effect op de stikstofuitstoot	
			Biodiversiteit			Zonnepanelen op dak kunnen een risico vormen voor gebouwbewonende soorten en windparken kunnen een risico vormen voor vogels en vleermuizen			
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie			Door windmolens en zonneparken op land is er een risico op verstoring van de landschapskwaliteit			
			Omgevingsveiligheid				Windmolens kunnen zorgen voor een lokale verslechtering van de omgevingsveiligheid (risico op afbreken van wieken)		
			Geluidhinder				Windmolens kunnen leiden tot lokale geluidshinder		

A4 Rad van de leefomgeving scenario 1

Rad van de Leefomgeving Boxtel

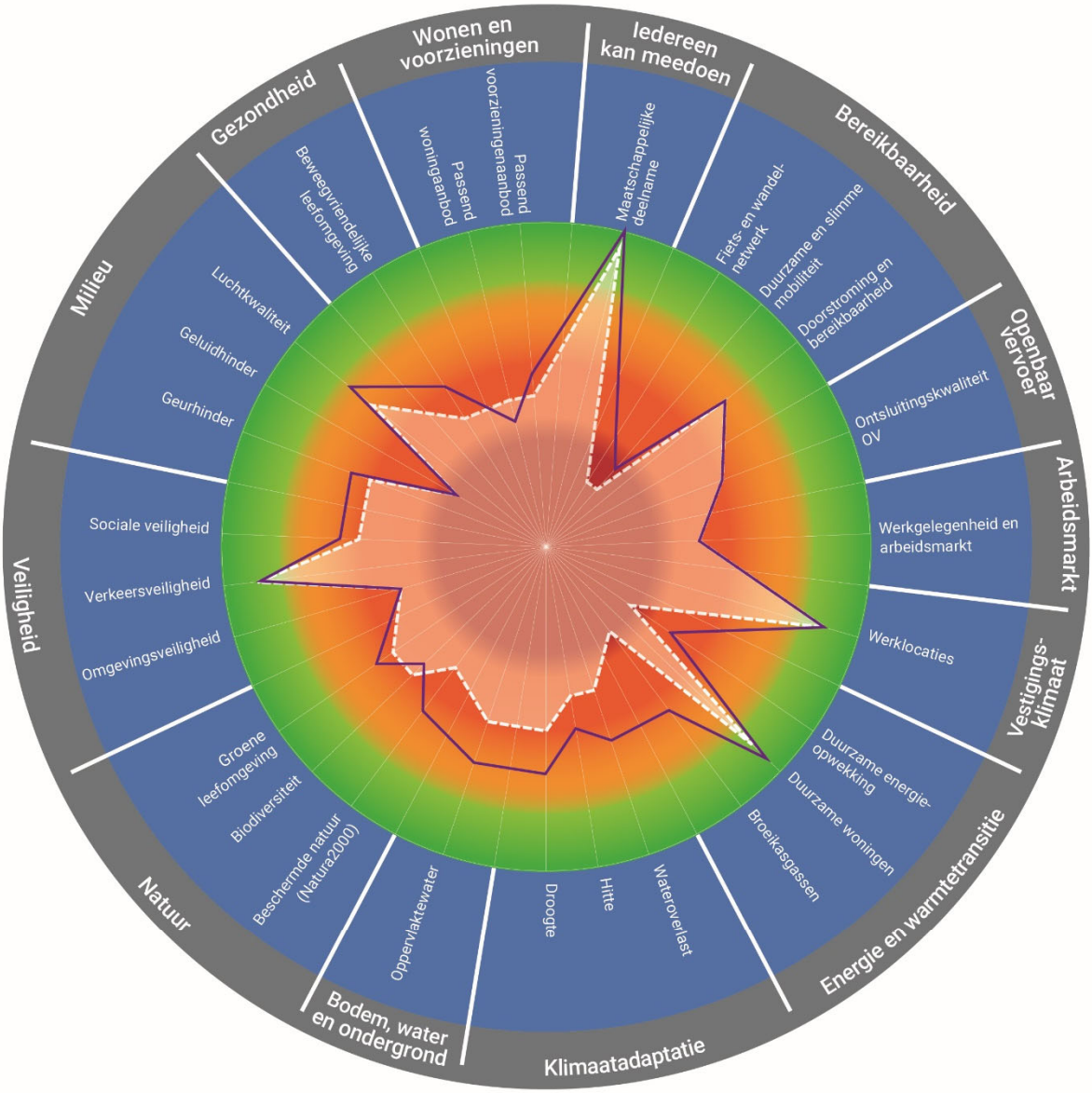

Legenda:

- Autonome ontwikkeling
- Scenario 1
- Overwegend geen sprake van problemen/knelpunten
- Wisselend beeld / aandachtspunt
- Overwegend sprake van problemen/knelpunten

A5 Rad van de leefomgeving scenario 2

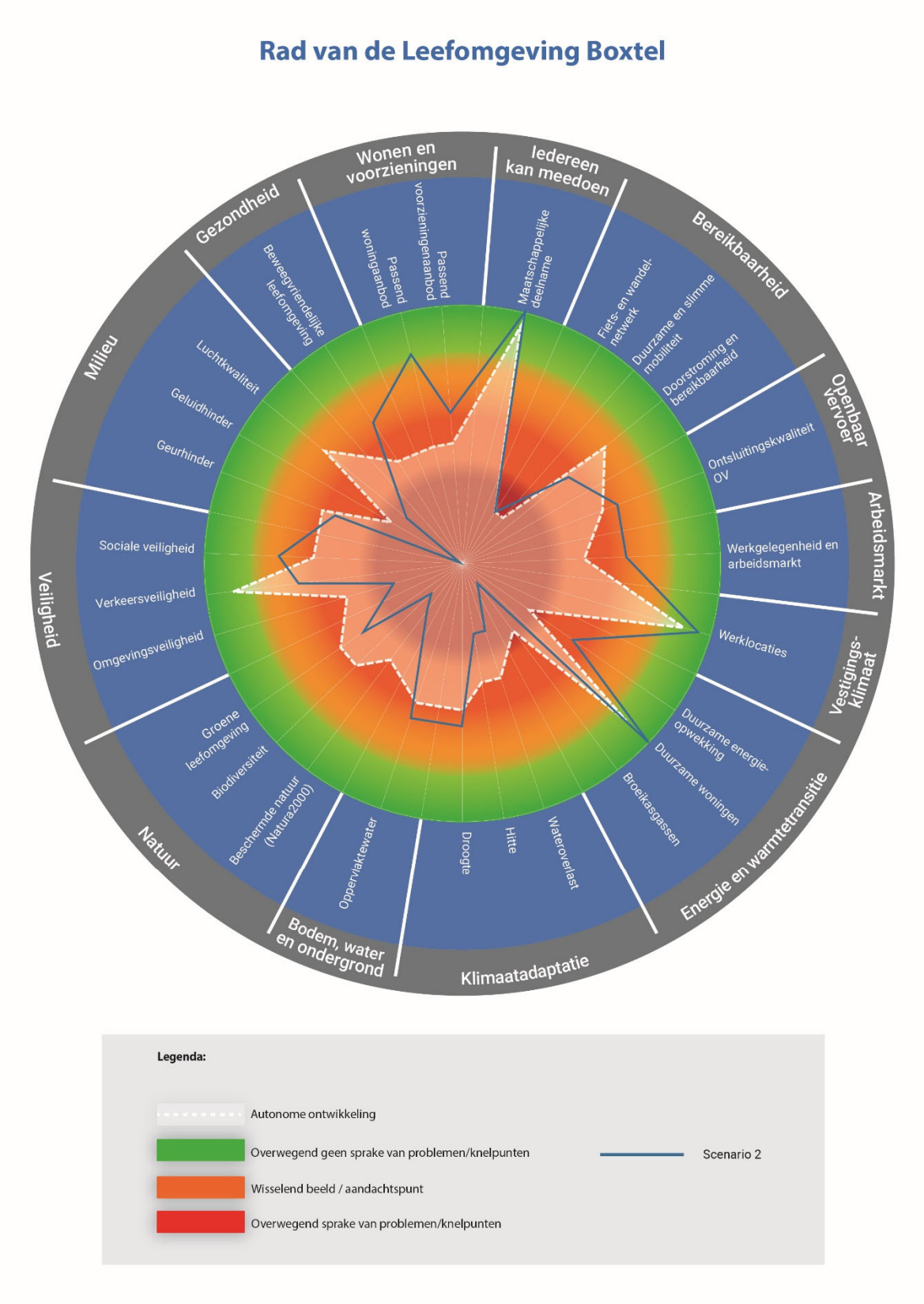

Royal HaskoningDHV is an independent, international engineering and project management consultancy with over 140 years of experience. Our professionals deliver services in the fields of aviation, buildings, energy, industry, infrastructure, maritime, mining, transport, urban and rural development and water.

Backed by expertise and experience of 6,000 colleagues across the world, we work for public and private clients in over 140 countries. We understand the local context and deliver appropriate local solutions.

We focus on delivering added value for our clients while at the same time addressing the challenges that societies are facing. These include the growing world population and the consequences for towns and cities; the demand for clean drinking water, water security and water safety; pressures on traffic and transport; resource availability and demand for energy and waste issues facing industry.

We aim to minimise our impact on the environment by leading by example in our projects, our own business operations and by the role we see in “giving back” to society. By showing leadership in sustainable development and innovation, together with our clients, we are working to become part of the solution to a more sustainable society now and into the future.

Our head office is in the Netherlands, other principal offices are in the United Kingdom, South Africa and Indonesia. We also have established offices in Thailand, India and the Americas; and we have a long standing presence in Africa and the Middle East.

royalhaskoningdhv.com

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

A4 Notitie beoordeling concept-voorkeursalternatief

RAPPORT

OER bij de omgevingsvisie Boxtel

Beoordeling concept-VKA

Klant: Gemeente Boxtel

Referentie: BH7677-MI-RP-230718-1327

Status: Definitief/1

Datum: 14 september 2023

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

Projectgerelateerd

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Netherlands
Mobility & Infrastructure

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: OER bij de omgevingsvisie Boxtel

Sub titel: Beoordeling concept-VKA
Referentie: BH7677-MI-RP-230718-1327
Status: Definitief/1
Datum: 14 september 2023
Projectnaam: Omgevingsvisies Boxtel-Gestel
Projectnummer: BH7677

Classificatie
Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderzins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1 Inleiding 2

2 Methodiek 3

3 Het concept-voorkeursalternatief 6

4 De resultaten van de effectbeoordeling 21

4.1 Beoordeling van het concept-VKA 21

4.2 Ontwikkeling van de kwalitatieve aspecten 24

5 Ontwikkeling van knel- en aandachtspunten 27

5.1 Ontwikkeling bestaande knel- en aandachtspunten 27

5.2 Nieuwe knel- en aandachtspunten 29

6 Vergelijking met de scenario's 30

6.1 Wat zijn de positieve afwijkingen? 31

6.2 Waar is het VKA nagenoeg gelijk aan de scenario's? 32

6.3 Waar zijn negatieve afwijkingen? 32

7 Doorkijk naar de botsproeven 33

7.1 Kansen op synergie, risico's op strijdigheid 33

8 Doorkijk naar het doelbereik 36

8.1 De ambities uit de omgevingsvisie Boxtel 2040 36

8.2 Resultaten doorkijk doelbereik 39

9 Aandachtspunten voor verdere uitwerking van de omgevingsvisie 44

Bijlagen

A1 Scopingstabel

A2 Beoordelingstabel effectbeoordeling concept-VKA

A3 Beargumentatie effectbeoordeling concept-VKA

A4 Rad van de leefomgeving concept-VKA

A5 Botsproeven

A6 Beargumentatie botsproeven

1 Inleiding

De gemeente Boxtel werkt aan haar omgevingsvisie, welke naar verwachting in 2024 gereed is. Een omgevingsvisie is een lange termijnvisie waarin de maatschappelijke opgaven met een fysiek component en de kernkwaliteiten van de gemeente staan beschreven. In de omgevingsvisie staan de ambities van een overheid en is beleid opgenomen om die ambities te halen. Dit beleid is op een hoog abstractieniveau en wordt verder uitgewerkt in Omgevingsplannen of Omgevingsprogramma's.

Omdat het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie kaderstellend is voor (grote) ruimtelijke ontwikkelingen wordt de procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Daarmee worden de gevolgen van het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie in beeld gebracht en samengevat in een milieueffectrapport (MER). Omdat het hier gaat om een omgevingsvisie wordt het MER een omgevingseffectrapport (OER) genoemd. De eerste stap in het OER is het opstellen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). In de NRD staat beschreven wat er precies onderzocht wordt in het OER (reikwijdte) en met welke diepgang dit gebeurt (detailniveau). Na de NRD is gestart met het in beeld brengen van de referentiesituatie, hierin staat beschreven hoe Boxtel er nu voor staat (huidige situatie) en wat er in de toekomst gebeurt als het bestaande beleid uitgevoerd wordt (autonome ontwikkeling). De referentiesituatie is uitgewerkt in de 'foto van de leefomgeving'.

De volgende stap in het OER is het in beeld brengen van de effecten van het nieuwe beleid, dit heet de effectbeoordeling. De gemeente Boxtel heeft ervoor gekozen eerst twee scenario's voor nieuw beleid op te stellen om 'de hoeken van het speelveld' te ontdekken. Deze scenario's zijn op effecten beoordeeld, de resultaten hiervan zijn opgenomen in het deelrapport 'scenariobeoordeling' (deze vormt een bijlage bij het OER). De beoordeling van effecten van deze scenario's heeft de gemeente inzicht gegeven in de consequenties van (beleid)keuzes. Op basis daarvan heeft de gemeente een keuze gemaakt voor het beleid in de omgevingsvisie en dit verder aangescherpt tot een concept-voorkeursalternatief (hierna: concept-VKA). Het concept-VKA is een 80% versie van het voorkeursalternatief en wordt op dezelfde manier beoordeeld als de scenario's. De resultaten van deze beoordeling zijn opgenomen in dit rapport. Ook dit rapport vormt uiteindelijk een bijlage bij het OER. De gemeente kan de resultaten gebruiken voor de aanscherping van het concept-VKA naar een definitief VKA, welke uiteindelijk in het OER wordt beoordeeld.

Leeswijzer

Dit rapport bevat de bevindingen van de effectbeoordeling van het concept-VKA. In hoofdstuk 2 staat beschreven hoe de beoordeling tot stand is gekomen, de methodiek. Hoofdstuk 3 beschrijft het concept-VKA en welke beleidsuitspraken beoordeeld zijn. In hoofdstuk 4 zijn de resultaten van de effectbeoordeling beschreven. Hoofdstuk 5 beschrijft de ontwikkeling van de knelpunten en aandachtspunten zoals deze in de 'foto van de leefomgeving' benoemd zijn. Hoofdstuk 6 vergelijkt het VKA met de scenario's. Hoofdstuk 7 geeft een doorkijk naar de botsproeven, waarin getoetst wordt of het voorgenomen beleid ook ruimtelijk past. In hoofdstuk 8 wordt een doorkijk gegeven naar het doelbereik. Hierin is gekeken of het beleid uit de scenario's bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities. Tenslotte worden in hoofdstuk 9 aandachtspunten voor verdere uitwerking van de omgevingsvisie benoemd.

2 Methodiek

Voor de beoordeling van het nieuwe beleid geldt dat er enkel beleidsuitspraken beoordeeld worden die nieuw en concreet genoeg zijn en dat er zicht is op de uitvoering. Op basis van de door de gemeente aangeleverde concept-VKA is beoordeeld welke uitspraken concreet genoeg zijn. Hierbij is onderstaande tabel gebruikt.

Tabel 1: Categorisering beleid

Categorie	Toelichting	Methode
Ambitie	Geen beleidskeuze maar een ambitie (wat is de stip op de horizon?)	**Geen effectbeoordeling.** De beleidskeuze worden wel afgezet tegen de ambities (mate van doelbereik)
Voortzetting bestaand beleid	Beleidskeuze die een bestendiging en voortzetting is van bestaand beleid	**Geen effectbeoordeling.** De verandering ten opzichte van de referentiesituatie is per definitie gelijk aan '0', de referentiesituatie is immer situatie o.b.v. voortzetten bestaand beleid.
Concreet besluit	Beleidskeuze die nieuw is en dermate concreet, dat er zicht is op de uitvoering	**Effectbeoordeling mogelijk.** Dit wordt gedaan o.b.v. de mate waarin keuzes nu al kunnen leiden tot een verandering in de mate waarin ambities voor beoordelingsaspecten uit het 'rad van de leefomgeving' worden bereikt
Principe besluit	Beleidskeuze die nieuw is en dermate globaal, dat een nadere afweging van keuzes in vervolgbesluiten nodig is voor zicht op uitvoering. Het kader voor de te nemen vervolgbesluiten is in zicht.	**Effectbeoordeling mogelijk.** Dit wordt gedaan o.b.v. een beschouwing van kansen en risico's die relevant zijn voor vervolgbesluiten, gezien de gevolgen die toekomstige keuzes kunnen hebben voor het bereiken van de ambities voor indicatoren uit het 'rad van de leefomgeving'.
Proces besluit	Beleidskeuze die nieuw is en intentie betreft om een stap te zetten in een proces dat kan leiden tot nieuw beleid.	**Geen effectbeoordeling** Effecten zijn niet in te schatten omdat de aard van eventuele vervolgbesluiten nog onduidelijk is (bijv. de gemeente Boxtel wil onderzoeken of …).

De concrete beleidsuitspraken moeten echter nog wel verder geconcretiseerd worden in vervolgplannen, programma's en -besluiten. In dit stadium kunnen effecten van het nieuwe beleid nog niet kwantitatief beschouwd worden, er is daarom gekozen voor een **kwalitatieve beschouwing**. De effecten zijn beschreven in kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Deze effecten hoeven niet daadwerkelijk op te treden maar ze geven wel een indicatie van de mogelijke gevolgen van het nieuwe beleid en de richting daarvan (positief of negatief). Deze informatie voorziet de makers van de omgevingsvisie van input over hun nieuwe beleid.

Eerder heeft de gemeente Boxtel twee onderscheidende scenario's laten beoordelen die de spreekwoordelijke 'hoeken van het speelveld' vormen. Doordat de gemeente Boxtel heeft gekozen voor scenario's voordat er een voorkeursalternatief is, kan de gemeente tijdig bijsturen en mogelijke negatieve effecten mitigeren. Of het effect daadwerkelijk optreedt is onder meer afhankelijk van de precieze beleidsinvulling en concretisering van het beleid in bijvoorbeeld een omgevingsplan of omgevingsprogramma.

Scoping van de beoordelingsaspecten

Het nieuwe (voorgenomen) beleid bestaat uit meerdere beleidsuitspraken die over bepaalde thema's gaan. Voorbeelden van thema's zijn wonen, voorzieningen, bedrijventerreinen, mobiliteit, natuur en duurzame energie. Voorafgaand aan de effectbeoordeling is er op basis van expert-judgement bepaald met welke beoordelingsaspecten uit de 'foto van de leefomgeving' de beleidsuitspraak raakvlakken heeft, dit heet scoping. Het kan zijn dat een beoordelingsaspect gerelateerd is aan meerdere onderwerpen. In bijlage A1 is een tabel opgenomen die de relatie laat zien tussen de thema's van het nieuwe beleid en de beoordelingsaspecten.

De beoordeling

Elke beleidsuitspraak is vervolgens enkel op deze beoordelingsaspecten beoordeeld in termen van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Het kan ook zijn dat er wel een relatie is maar dat er nagenoeg geen effect te verwachten is. In enkele gevallen is er sprake van zowel kansen als risico's. In deze gevallen is per saldo op basis van expert-judgement een afweging gemaakt of er sprake is van overwegend kansen of risico's. Voor de beoordeling is een vijfpuntschaal gehanteerd, deze is weergeven in onderstaande tabel.

Tabel 2: Gehanteerde scoringstabel bij effectbeoordeling

Score	Definitie
++	Zeer grote kans op een positief effect
+	Kans op een positief effect
-	Risico op een negatief effect
- -	Zeer groot risico op negatief effect
0	Nagenoeg geen effect
n.v.t.	Geen raakvlak tussen beleidsuitspraak en beoordelingsaspect

De effecten in het 'rad van de leefomgeving'

De kansen op positieve effecten en de risico's op negatieve effecten zijn geprojecteerd in het rad van de leefomgeving. Dit geeft, per beoordelingsaspect, inzicht in de ontwikkeling van het nieuwe beleid ten opzichte van de referentiesituatie. Op basis van deze informatie is in één oogopslag zichtbaar of de omgevingsvisie leidt tot een relatieve kwaliteitsverbetering of – verslechtering ten opzichte van de referentiesituatie. Het gaat om een inschatting van het nieuwe kwaliteitsniveau op basis van de relatieve ontwikkeling. De nadruk ligt hierbij op de verbeteringen en verslechteringen ten opzichte van de referentiesituatie in plaats van op de nieuwe kwaliteitsniveaus.

Door de ontwikkelingen van het concept-VKA in het rad van de leefomgeving te projecteren, is ook zichtbaar op welke beoordelingsaspecten aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de leefomgeving verder te verbeteren. De ontwikkeling van het concept-VKA ten opzichte van de referentiesituatie is gebaseerd op de effectbeoordeling van het concept-VKA (bijlage A2). De daar benoemde kansen en risico's zijn bij elkaar opgeteld. Daaruit is afgeleid of er overwegend sprake is van meer kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. In hoeverre er sprake is van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten is benoemd in hoofdstuk 4.

Doorkijk naar de botsproeven

Aanvullend op de scenariobeoordeling is er voor de beoordeling van het concept-VKA ook gekeken of de voorgenomen ontwikkelingen ruimtelijk passen. Dit is gedaan door de beleidsuitspraken onderling met elkaar te 'botsen'. Hier wordt een score aan toegekend, deze is als volgt:

Tabel 3: Gehanteerde scoringstabel bij botsproeven

Score	Definitie
+	Kans op synergie/versterking
0	Nagenoeg geen effect
-	Risico op tegenstrijdigheid
+/-	Zowel sprake van synergie als tegenstrijdigheid
n.v.t.	Geen raakvlak tussen beleidsuitspraken

De resultaten van de botsproeven zijn opgenomen in hoofdstuk 7.

Doorkijk naar het doelbereik

Tenslotte is in hoofdstuk 8 een doorkijk gegeven naar het doelbereik. Hierin zijn beoordelingsaspecten aan de ambities uit de omgevingsvisie gelinkt. Vervolgens is er, op basis van de effectbeoordeling, gekeken of het nieuwe beleid bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities.

3 Het concept-voorkeursalternatief

Dit hoofdstuk beschrijft het concept-VKA zoals deze is opgesteld voor de omgevingsvisie Boxtel 2040. Het concept-VKA is tot stand gekomen naar aanleiding van de resultaten van de beoordeling van de scenario's. Eerder zijn er op basis van een uitgebreid participatieproces twee scenario's opgesteld die de spreekwoordelijke 'hoeken van het speelveld' bevatten. De resultaten van de beoordeling van de scenario's heeft de gemeente gebruikt om een keuze te maken voor een concept-VKA. Hieronder staat een inhoudelijke omschrijving van het concept-VKA, een kaart met daarop de ontwikkelingen geplaatst in de ruimte en tenslotte een tabel met daarin de beleidsuitspraken zoals die beoordeeld zijn in het OER.

Voor het concept-VKA heeft de gemeente ervoor gekozen algemene uitgangspunten te formuleren. Deze algemene uitgangspunten gelden voor alle uitspraken. Daarnaast heeft de gemeente ook specifieke deelgebieden aangewezen. De specifieke ontwikkelingen uit de deelgebieden zijn voor de beleidsuitspraken in het OER opgenomen onder het betreffende thema.

Omschrijving van het concept-VKA
In de gemeente Boxtel is het prettig wonen én goed werken. De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke lintdorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze. Ook zorgt het rijke en diverse verenigingsleven voor veel saamhorigheid. Deze belangrijke kwaliteiten willen we in de toekomst behouden en versterken. Tegelijkertijd bieden we ruimte aan belangrijke trends en ontwikkelingen die op ons afkomen. De uitstekende ligging van de gemeente midden in de stedendriehoek Den Bosch, Tilburg en Eindhoven willen we hierbij nog beter benutten. Het ondernemershart van de gemeente Boxtel moet ook in de toekomst blijven kloppen.

Aangenaam leven
De natuur en groene kwaliteit van Boxtel wordt behouden en versterkt. Dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen. De groene kwaliteit wordt hoog gewaardeerd door de inwoners en draagt bij aan een aangenaam leven. Bodem en water zijn sturend bij ontwikkeling.

Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen en de historische gebouwen in de dorpen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten, zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging.

De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen het omgevingsplan of omgevingsprogramma. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door transformatie en inbreiding heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk

aan de randen van Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. Dit wordt verder beschreven bij de deelgebieden.

Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik).

De gemeente Boxtel zet in op een gezonde leefomgeving. Bij ontwikkelingen houden we altijd rekening met de gezondheidseffecten. Dit doen we door gezondheid te bevorderen en te beschermen. Het bevorderen van de gezondheid is gericht op het mogelijk maken en stimuleren van een gezonde levensstijl. Het versterken van de groene kwaliteit heeft een positief effect op de gezondheid. De inrichting van de openbare ruimte stimuleert om zelf te bewegen. De voorzieningen dragen bij aan sport en ontmoeting en hebben daarmee een positief effect. Bescherming van de gezondheid is noodzakelijk. Klimaatadaptieve maatregelen helpen tegen hittestress. Overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren.

Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. Bij het werken aan een veiligere leefomgeving gaat het om het terugbrengen van risico’s tot een acceptabel niveau en aan verkeersveiligheid. Voor de fysieke leefomgeving wordt bij ontwikkelingen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met de veiligheidsrisico’s van branden, rampen en crises, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het spoor, de A2, de LPG-tankstations en ondergrondse buisleidingen zijn hierbij belangrijke aandachtsgebieden.

Verbindend netwerk

De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, ondanks verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken.

De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen. Het treinstation van Boxtel wordt ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit.

Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Dit wordt verder toegelicht onder het hoofdthema krachtige economie.

Een veilig en goed fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken worden

gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd.

Krachtige economie

Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel. De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een waterstofhub te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor.

De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijke woongemeente ook een aantrekkelijke gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de midden- en kleinbedrijven en de maakindustrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.

Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden, van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Transformatie naar kleinschalige woningbouwontwikkeling, passend binnen de identiteit van het gebied is onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar natuurinclusieve landbouw.

Voor bestaande bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Verouderde en leegstaande (niet agrarische) bedrijfsgebouwen worden getransformeerd naar kwalitatieve werklocaties, eventueel in combinatie met wonen als de bedrijfsfuncties het toelaten.

Inclusieve duurzaamheid

Bodem en water zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. De beken krijgen de ruimte, en de kwaliteit van het water verbetert. De beekdalen en de meest natte gebieden komen niet in aanmerking voor ontwikkeling, zoals woningbouw, De meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor natuurinclusieve landbouw. Verstoring van de bodem wordt zoveel mogelijk voorkomen.

Klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening, zijn randvoorwaarden voor ontwikkelingen, zoals woningbouw. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren.

Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden op verschillende locaties, zoals bijvoorbeeld langs de A2, mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar natuurinclusieve landbouw.

Er is ruimte voor verschillende vormen van natuurinclusieve landbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.

In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.

Deelgebieden

De uitgangspunten per hoofdthema zijn van toepassing op de gemeente Boxtel als geheel. Voor de verschillende deelgebieden zijn de uitgangspunten in samenhang verder uitgewerkt.

Stedelijk centrum kern Boxtel

Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder andere het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij als op- en overstaplocatie. De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. De Dommel is in de toekomst nog beter te beleven door een betere zichtbaarheid en door nieuwe wandelpaden langs de Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied.

Kansen worden benut om woningen dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft andere prioriteit (meer naar de randen van het centrum). Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang.

Robuuste woonwijken

De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin:

- het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden;

- groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteiten en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken.
- woningen verduurzaamd zijn door beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen;
- de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn;
- er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte.

Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en auto- en fiets bereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, in de 'oksel' van de Kapelweg en de Esschebaan, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal en de Keulsebaan, in beeld voor wonen en werken.

Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde

Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied om tevens hinder van vrachtverkeer door de kern te beperken. De daar aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn op termijn beter passend op een locatie die beter bereikbaar is vanaf de A2. In Liempde geeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels.

In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes en sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Deze plekken binnen de kernen blijven behouden en worden waar mogelijk versterkt, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen. Met name Liempde speelt hierin een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.

Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.

Bedrijfsfuncties

Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De doorstroming richting de A2 wordt verbeterd met de geplande verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg.

Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit het klimaat robuust inrichten van de openbare ruimte, om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen. Ook is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit.

Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. De gemeente faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt.
Op de langere termijn zijn er mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub.
Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het midden- en kleinbedrijf.

Natuurgebieden
De bestaande natuurgebieden worden behouden en versterkt. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst en de Geelders met de Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied.

De natuurgebieden zijn trekpleisters voor de regio. De natuurgebieden worden, met respect voor de natuur en de biodiversiteit, zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt en beter te beleven. We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek toe te staan. De recreatie wordt beter verspreid binnen de verschillende natuurgebieden en het landelijk gebied.

In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien, moet nog worden uitgewerkt. Zie beschrijving onder het deelgebied landelijk gebied.

De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke schakel tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten.

Beekdalen
De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.

Landelijk gebied

De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs.

De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijke drager. Hierbij wordt wel de omslag naar natuurinclusieve landbouw gemaakt. Hierin is bodem en water leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor de landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout.

Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als ‘uitloopgebied’ voor de kernen. Het groen en de reactieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied worden een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving.

Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren nog verder in gezamenlijkheid uitgewerkt. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschappenorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.

Verbeelding van het concept-VKA

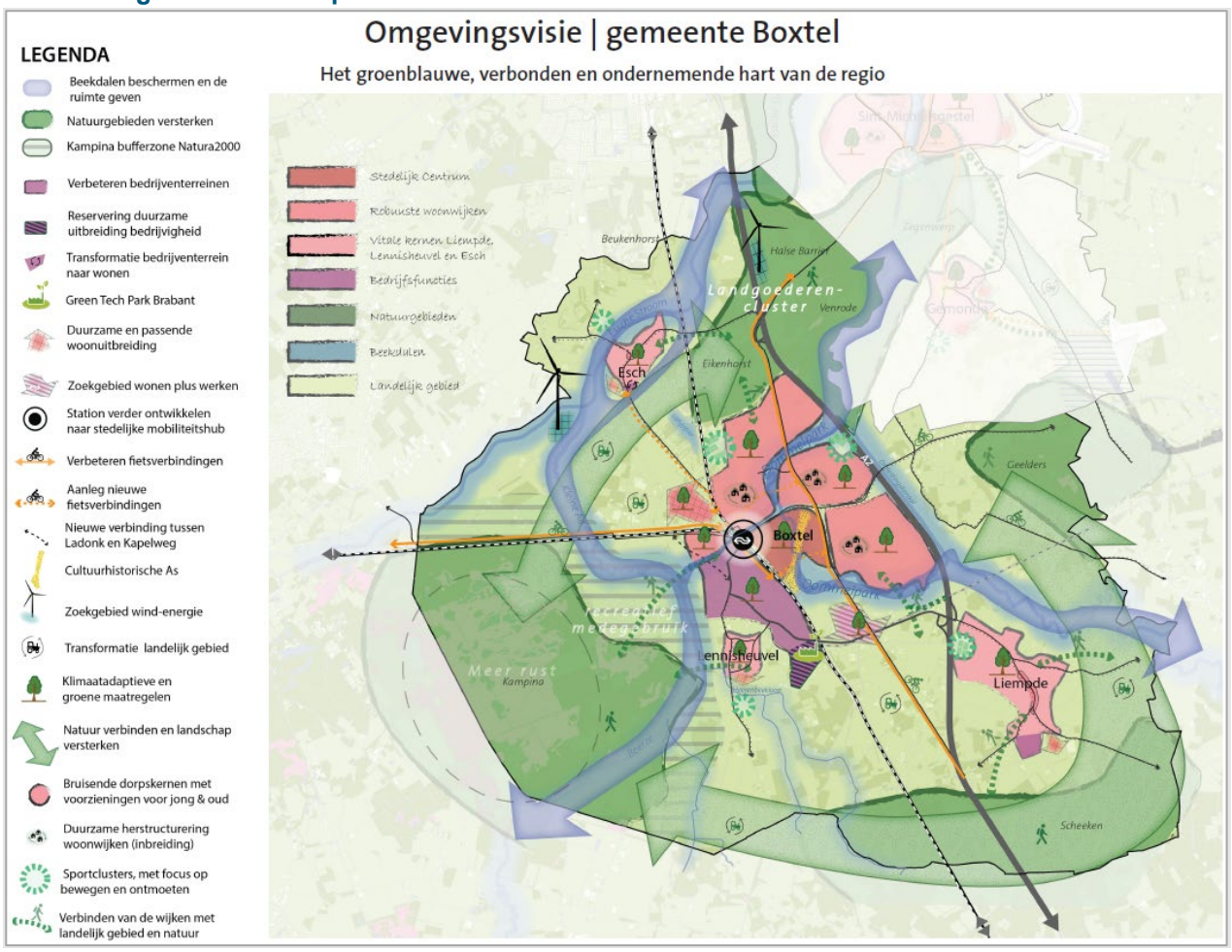

Figuur 1: Verbeelding van het concept-VKA

Beleidsuitspraken concept-VKA beoordeeld in het OER

De gemeente Boxtel heeft in haar concept-VKA bepaalde uitspraken die algemeen gelden voor nieuwe ontwikkelingen, deze worden integraal meegenomen in de beoordeling en zijn niet opgenomen in onderstaande tabel. Het gaat om de volgende uitspraken:

- Bodem en water zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. De beken krijgen de ruimte, en de kwaliteit van het water verbetert. De beekdalen en de meest natte gebieden komen niet in aanmerking voor ontwikkeling, zoals woningbouw. De meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor natuurinclusieve landbouw. Verstoring van de bodem wordt zoveel mogelijk voorkomen.
- Klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening, zijn randvoorwaarden voor ontwikkelingen, zoals woningbouw. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren.
- De natuur en groene kwaliteit van Boxtel wordt behouden en versterkt. Dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen. Bodem en water zijn sturend bij ontwikkeling.
- Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen en de historische gebouwen in de dorpen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten, zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging.
- De gemeente Boxtel zet in op een gezonde leefomgeving. Bij ontwikkelingen houden we altijd rekening met de gezondheidseffecten. Dit doen we door gezondheid te bevorderen en te beschermen. Het bevorderen van de gezondheid is gericht op het mogelijk maken en stimuleren van een gezonde levensstijl. Het versterken van de groene kwaliteit heeft een positief effect op de gezondheid. De inrichting van de openbare ruimte stimuleert om zelf te bewegen. De voorzieningen dragen bij aan sport en ontmoeting. Bescherming van de gezondheid is noodzakelijk. Klimaatadaptieve maatregelen helpen tegen hittestress. Overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren.
- Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. Bij het werken aan een veiligere leefomgeving gaat het om het terugbrengen van risico's tot een acceptabel niveau en aan verkeersveiligheid. Voor de fysieke leefomgeving wordt bij ontwikkelingen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het spoor, de A2, de LPG-tankstations en ondergrondse buisleiding zijn hierbij belangrijke aandachtsgebieden.

In onderstaande tabel staan de beleidsuitspraken zoals die in de effectbeoordeling van het concept-VKA beoordeeld zijn op effecten.

Concept-VKA: het groenblauwe, verbonden en ondernemende hart van de regio	
Thema	*Beleidsuitspraak*
Wonen	De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen het omgevingsplan of omgevingsprogramma. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door transformatie en inbreiding heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. *Deelgebieden* De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin: • het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden; • groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteiten en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken. • woningen verduurzaamd zijn door beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen; • de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaarheid zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn; • er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en auto- en fiets bereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, in de 'oksel' van de Kapelweg en de Esschebaan, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommel dal en de Keulsebaan, in beeld voor wonen en werken. Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied om hinder van vrachtverkeer te beperken.

	Voor nieuwe woningen zijn in Liempde en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen.
Voorzieningen	Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, ondanks verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken. In het centrum van de kern Boxtel worden kansen benut om woningen dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft andere prioriteit (meer naar de randen van het centrum). Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes en sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Deze plekken binnen de kernen blijven behouden en worden waar mogelijk versterkt, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie.
Natuur	De bestaande natuurgebieden worden behouden en versterkt. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst en de Geelders met de Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied. De natuurgebieden zijn trekpleisters voor de regio. De natuurgebieden worden, met respect voor de natuur en de biodiversiteit, zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt en beter te beleven. We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek toe te staan. De recreatie wordt beter verspreid binnen de verschillende natuurgebieden en het landelijk gebied. In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van

	de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke schakel tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten. De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landebouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.
Mobiliteit	De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen. Het treinstation van Boxtel wordt ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Een veilig en goed fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd. Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel
Transitie landelijk gebied	Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden, van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, passend binnen de identiteit van het gebied is onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar natuurinclusieve landbouw. Er is ruimte voor verschillende vormen van natuurinclusieve landbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht. De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs.

	De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijk drager. Hierbij wordt wel de omslag naar natuurinclusieve landbouw gemaakt. Hierin is bodem en water leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor de landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout. Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als 'uitloopgebied' voor de kernen. Het groen en de reactieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied worden een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving. Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren nog verder in gezamenlijkheid uitgewerkt. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschappenorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.
Toerisme	Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij als op- en overstaplocatie. De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. De Dommel is in de toekomst nog beter te beleven door een betere zichtbaarheid en door nieuwe wandelpaden langs de Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied. Met name Liempde speelt een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.
Bedrijventerreinen	Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel. De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek

	worden de kansen onderzocht om een waterstofhub te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor. De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de midden en klein bedrijven en de maakindustrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners. Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Verouderde en leegstaande (niet agrarische) bedrijfsgebouwen worden getransformeerd naar kwalitatieve werklocaties, eventueel in combinatie met wonen als de bedrijfsfuncties het toelaten. Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De doorstroming richting de A2 wordt verbeterd met de geplande verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg. Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit het klimaat robuust inrichten van de openbare ruimte, om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen. Ook is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt. Op de langere termijn zijn er mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub. Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het midden- en kleinbedrijf. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied om hinder van vrachtverkeer te beperken. De daar aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn op termijn beter passend op een locatie die beter bereikbaar is vanaf de A2. In Liempde geeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels.
Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het

	nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden op verschillende locaties, zoals bijvoorbeeld langs de A2, mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar natuurinclusieve landbouw.
Circulariteit	In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.

4 De resultaten van de effectbeoordeling

Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten van de effectbeoordeling. Omdat het op dit moment nog onduidelijk is hoe het beleid zoals opgenomen in het concept-VKA verdere uitwerking krijgt, wordt er gesproken in termen van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Op deze manier wordt er richting gegeven aan hoe Boxtel zich ontwikkelt. Pas bij verdere concretisering van het beleid in vervolgplannen wordt duidelijk hoe groot die ontwikkeling van effecten daadwerkelijk is. In bijlage A2 is een tabel opgenomen met de toegekende kansen en risico's voor het concept-VKA en bijbehorende beleidsuitspraken. Bijlage A3 bevat de onderbouwing bij de toegekende kansen en risico's. Hieronder is op hoofdlijnen beschreven wat de effectbeoordeling aan resultaten laat zien. Het 'rad van de leefomgeving' is opgenomen in de bijlagen A4.

4.1 Beoordeling van het concept-VKA

De resultaten van de effectbeoordeling van het concept-VKA zijn uitgewerkt op het niveau van beoordelingsaspecten, beleidsuitspraken en hoofdthema's van de omgevingsvisie. Bij elke beschrijving is een figuur opgenomen waarbij het aantal kansen op positieve effecten en het aantal risico's op negatieve effecten te zien is.

Overall beeld per beoordelingsaspect

- Het nieuwe beleid laat de meeste kansen op positieve effecten zien voor de beoordelingsaspecten beweegvriendelijke leefomgeving, wateroverlast en sociale veiligheid. Dit komt omdat er wordt ingezet op het creëren van ontmoetings- en recreatiemogelijkheden en het verbeteren van het fiets- en wandelnetwerk. Daarnaast wordt er relatief veel groen oppervlak toegevoegd met ruimte voor waterberging.
- Voor de aspecten beschermde natuur (Natura 2000) en biodiversiteit zijn er naast kansen ook enkele risico's op negatieve effecten. Per saldo zijn er meer kansen dan risico's. Kansen hangen samen met het creëren van meer natuurlijke verbindingen tussen natuurgebieden. Risico's zijn er door toename van verkeersbewegingen o.a. als gevolg van uitbreiding van bedrijventerreinen en woningen (Natura 2000) en aanleg van deze bedrijventerreinen en woningen in wat in de huidige situatie groengebieden en landbouwgronden zijn (biodiversiteit).
- Er zijn evenveel risico's op negatieve effecten als kansen op positieve effecten voorzien voor doorstroming en bereikbaarheid, verkeersveiligheid en luchtkwaliteit.
- De volgende beoordelingsaspecten laten ook kansen op positieve effecten zien, maar in mindere mate: maatschappelijke deelname, fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, werklocaties, duurzame energieopwekking, duurzame woningen, broeikasgassen, hitte, droogte, oppervlaktewater, groene leefomgeving, passend woningaanbod, passend voorzieningenaanbod.
- De beoordelingsaspecten omgevingsveiligheid en geurhinder laten enkel risico's zien. Voor geluidhinder zijn er meer risico's dan kansen te zien.
- Er zijn geen effecten waarneembaar voor het aspect ontsluitingskwaliteit OV (beoordeeld op loop/fietstijd naar halte/station, aantal/soorten modaliteiten, frequentie en betrouwbaarheid van de modaliteiten). Er wordt ingezet op het doorontwikkelen van het bestaande station tot een mobiliteitshub. Er komen geen extra haltes/hubs bij in de gebieden die in de huidige situatie een slechte ontsluitingskwaliteit hebben. Ook de tijd tot een halte of station neemt niet significant af voor die gebieden. Het is daardoor niet de verwachting dat dit leidt tot kansen.

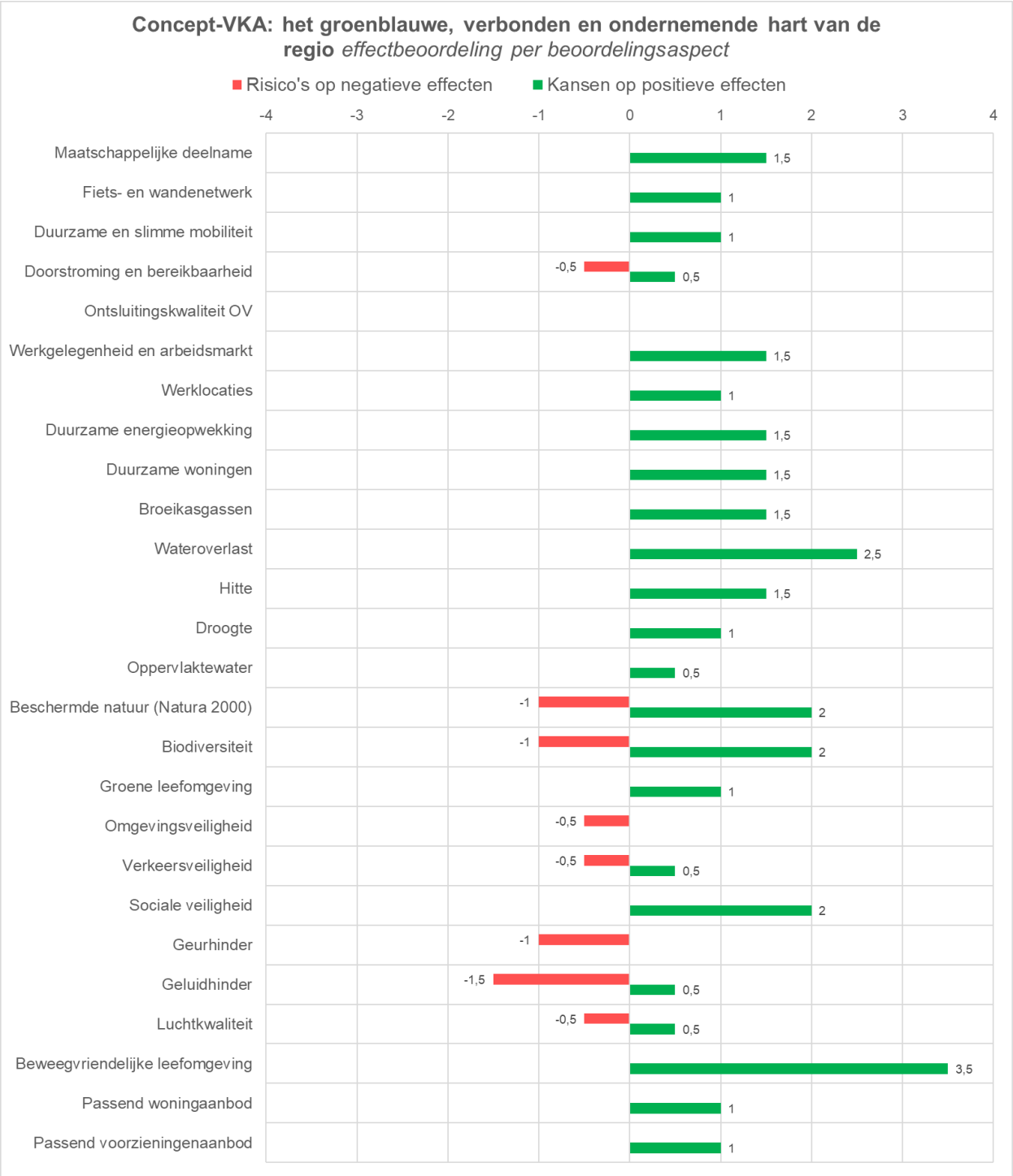

Figuur 2: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor het concept-VKA, per beoordelingsaspect (in de figuur zijn alleen de kwantitatieve beoordelingsaspecten opgenomen).

Overall beeld per beleidsuitspraak

- Alle beleidsuitspraken kennen kansen op positieve effecten, in alle gevallen zijn er meer kansen op positieve effecten dan risico's op negatieve effecten. De meeste kansen zijn er (per saldo) voor de uitspraken:
    - Natuur
    - Mobiliteit
    - Transitie landelijk gebied
    - Voorzieningen
- Beleidsuitspraken met risico's op negatieve effecten zijn:
    - Wonen (voornamelijk binnen de thema's milieu en natuur)
    - Bedrijventerreinen (voornamelijk binnen de thema's veiligheid en milieu)
    - Duurzame energie (binnen de thema's veiligheid en milieu)
- Voor de beleidsuitspraken 'wonen', 'bedrijventerreinen' en 'duurzame energie' geldt dat er meer kansen op positieve effecten zijn dan de risico's op negatieve effecten.
- De beleidsuitspraken voorzieningen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme en circulariteit laten enkel kansen op positieve effecten zien.

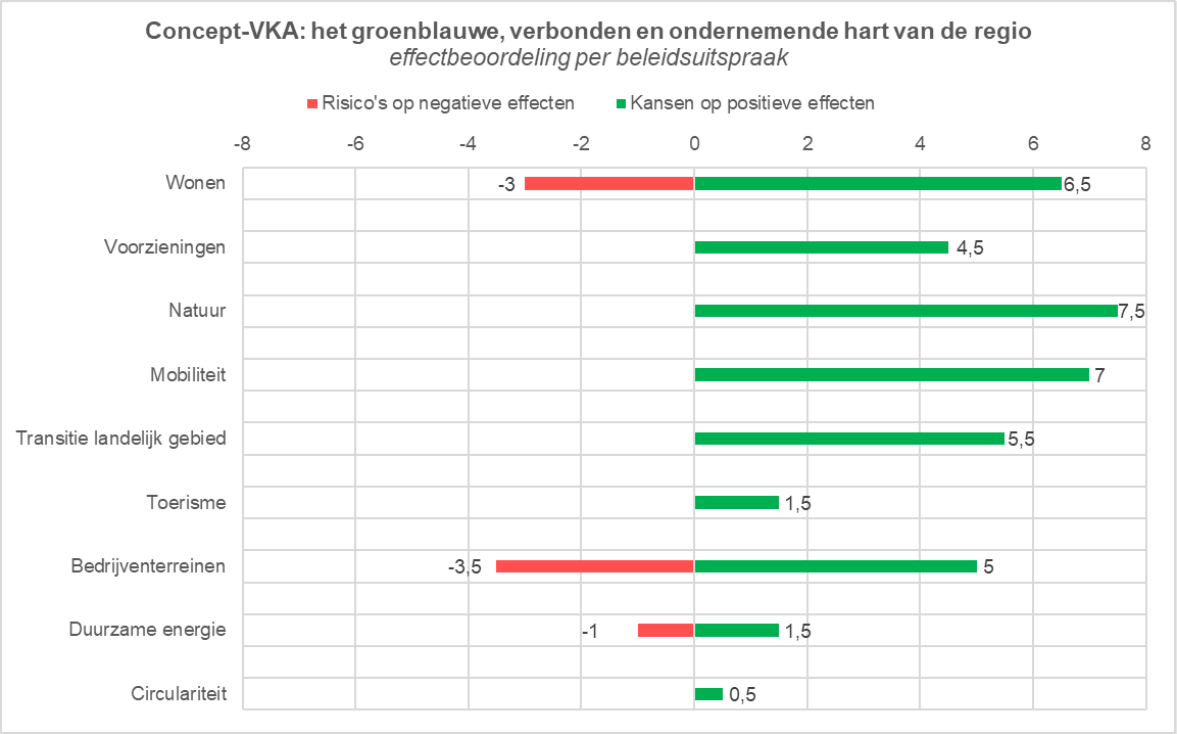

Figuur 3: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor het concept-VKA, per beleidsuitspraak.

Overall beeld per hoofdthema

- De meeste kansen op positieve effecten zijn er binnen de hoofdthema's aangenaam leven en krachtige economie. Dit komt met name door de uitspraken over natuur, wonen en voorzieningen (zoals ook te zien in Figuur 2).
- Het hoofdthema inclusieve duurzaamheid laat per saldo ook meer kansen op positieve effecten zien dan risico's op negatieve effecten, maar het verschil is niet groot.
- Voor het hoofdthema verbindend netwerk worden er geen risico's op negatieve effecten voorzien.

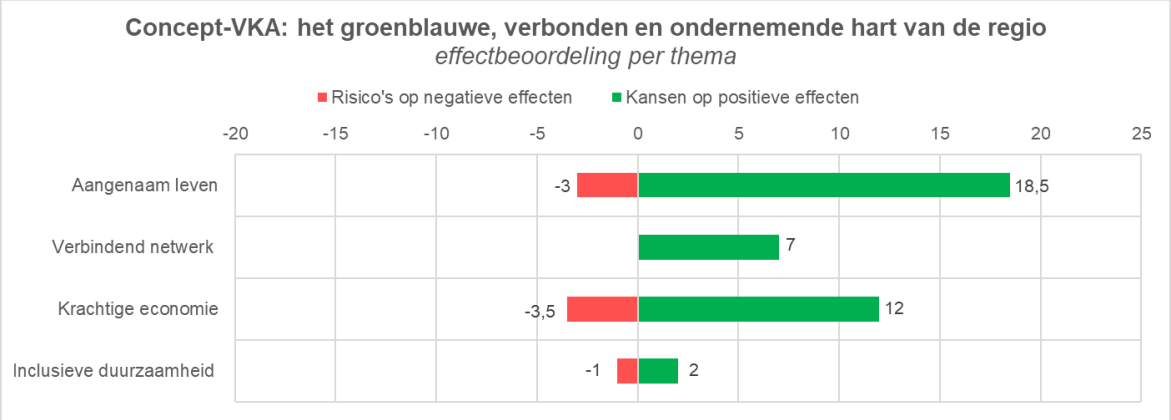

Figuur 4: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor het concept-VKA, per hoofdthema en gebaseerd op de beleidsuitspraken.

4.2 Ontwikkeling van de kwalitatieve aspecten

De beoordelingsaspecten kennis en innovatie, toerisme en recreatie, duurzame landbouw, circulariteit, bodemkwaliteit, grondwater, Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones en landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie zijn in de 'foto van de leefomgeving' kwalitatief ingevuld. Voor deze beoordelingsaspecten was onvoldoende specifieke gemeentelijke informatie beschikbaar. Aan deze thema's is daarom geen kwaliteitsniveau toegekend in de 'foto van de leefomgeving'. In de beoordeling van het concept-VKA zijn ook deze kwalitatieve aspecten beoordeeld op kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. Omdat deze effecten niet te vergelijken zijn met een kwaliteitsniveau uit de foto van de leefomgeving is hieronder een kwalitatieve beschrijving gegeven van de verwachte ontwikkelingen van deze kwalitatieve aspecten als gevolg van het nieuwe beleid in het concept-VKA. Dit is gedaan per beoordelingsaspect.

Kennis en innovatie

In de 'foto van de leefomgeving' is voor het aspect kennis en innovatie gekeken naar innovatieve bedrijven/instellingen. Voor het aspect kennis en innovatie is er een relatie met de beleidsuitspraken gericht op transitie landelijk gebied en bedrijventerreinen. De beleidsuitspraak voor bedrijventerreinen biedt een kans voor kennis en innovatie, omdat er ingezet wordt op innovatieve bedrijfsvoering. De verwachting is daarom dat dit aspect positief zal ontwikkelen.

Toerisme en recreatie

In de 'foto van de leefomgeving' is voor het aspect toerisme en recreatie gekeken naar het aantal overnachtingen en bezoekers van daguitjes. Voor het aspect toerisme en recreatie is er een relatie met de beleidsuitspraak over toerisme. Op basis van deze beleidsuitspraak in het concept-VKA is er een kans op een positief effect door de inzet op toerisme, met name dagjesmensen. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect toerisme en recreatie.

Duurzame landbouw
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect duurzame landbouw gekeken naar de ontwikkelingen in de landbouw en het aantal veehouderijen. Voor het aspect duurzame landbouw is er een relatie met de beleidsuitspraken over transitie landelijk gebied en natuur. Op basis van de beleidsuitspraken in het concept-VKA zijn er kansen op positieve effecten door de inzet op natuurinclusieve landbouw. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect duurzame landbouw.

Afval en grondstoffen
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect afval en grondstoffen gekeken naar de hoeveelheid huishoudelijk afval en bedrijventerreinen met potentie voor industriële symbiose en recycling. Voor het aspect afval en grondstoffen is er een relatie met de beleidsuitspraken over bedrijventerreinen en circulariteit. Op basis van de beleidsuitspraken in het concept-VKA zijn er kansen op positieve effecten door de inzet op het verminderen van restafval en circulaire bedrijfsvoering. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect afval en grondstoffen.

Bodemkwaliteit
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect bodemkwaliteit gekeken naar milieuregels volgens het activiteitenbesluit, spoedlocaties voor bodemverontreiniging en voormalige stortplaatsen. Voor het aspect bodemkwaliteit is er een relatie met de beleidsuitspraken over natuur, transitie landelijk gebied en duurzame energie. Op basis van de beleidsuitspraken in het concept-VKA zijn er kansen op positieve effecten door de inzet op natuur en natuurinclusieve landbouw en bodem en water sturend. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect bodemkwaliteit.

Grondwater
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect grondwater gekeken naar de grondwaterstanden, aanwezigheid van kwel en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor het aspect grondwater is er een relatie met de beleidsuitspraken over natuur, transitie landelijk gebied en duurzame energie. Op basis van de beleidsuitspraken in het concept-VKA zijn er kansen op positieve effecten, door de toevoeging van waterberging en de inzet op natuurinclusieve landbouw. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect grondwater.

Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones gekeken naar het bestaande netwerk en de attentiezones waterhuishouding. Voor het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones is er een relatie met de beleidsuitspraken over wonen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen en klimaatadaptatie. Op basis van de beleidsuitspraken in het concept-VKA worden er overwegend kansen op positieve effecten voorzien. De kansen ontstaan door het verbinden van natuurgebieden, het verminderen van het autogebruik door het faciliteren van andere soorten vervoer en de inzet op duurzame landbouw. Er zijn ook risico’s op negatieve effecten door de uitstoot van stikstof als gevolg van extra verkeersbewegingen door meer woningen en bedrijvigheid. De verwachting is dat er (per saldo) sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones.

Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie gekeken naar de cultuurhistorische waardenkaart en de cultuurhistorische beleidsadvieskaart. Voor het aspect landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie is er een relatie met de beleidsuitspraken over wonen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen, duurzame energie en klimaatadaptatie. Op basis van de beleidsuitspraken in het concept-VKA worden er kansen op positieve

effecten voorzien. De kansen ontstaan door het versterken van het landschap en de cultuurhistorische waarden en het faciliteren van recreatieve activiteiten waardoor het landschap mogelijk beter beleefbaar wordt. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie.

5 Ontwikkeling van knel- en aandachtspunten

In de ‘foto van de leefomgeving’ is aan de beoordelingsaspecten een kwaliteitsniveau toegekend. In het geval dat er sprake is van een overwegend goede kwaliteit is het kwaliteitsniveau ‘groen’ toegekend. Voor het kwaliteitsniveau ‘oranje’ geldt dat er op enkele locaties sprake is van een overschrijding van gestelde normen. Tenslotte geldt voor ‘rood’ dat er sprake is van een overwegend slechte kwaliteit, er is dan op meerdere locaties in de gemeente sprake van een overschrijding van gestelde normen.

De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en ‘oranje met verslechterende trend’ zijn aangemerkt als knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie.

In de ‘foto van de leefomgeving’ zijn de volgende aspecten aangemerkt als knelpunt: *fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen* en *geluidhinder.* Daarnaast zijn de volgende aspecten aangemerkt als aandachtspunt: *werkgelegenheid en arbeidsmarkt, wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000), omgevingsveiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod* en *passend voorzieningenaanbod.*

Figuur 5 in hoofdstuk 6 geeft een vergelijking van de omgevingseffecten van het concept-VKA ten opzichte van de referentiesituatie. Hieruit valt op te maken of er sprake is van een verbetering of juist een verslechtering ten opzichte van de referentiesituatie. Het kan ook zijn dat er geen effect is.

Paragraaf 5.1 gaat in op de ontwikkeling van de bestaande knelpunten en aandachtspunten zoals deze benoemd zijn in de ‘foto van de leefomgeving’. Daarnaast kan het zijn dat het beleid uit het concept-VKA meer risico’s op negatieve effecten laat zien, dan kansen op positieve effecten. In dat geval is het mogelijk dat er nieuwe knelpunten of aandachtspunten ontstaan. Paragraaf 5.2 gaat hier verder op in.

5.1 Ontwikkeling bestaande knel- en aandachtspunten

Deze paragraaf beschrijft de ontwikkeling van de bestaande knel- en aandachtspunten. Eerst is beschreven welk kwaliteitsniveau in de ‘foto van de leefomgeving’ is toegekend aan het beoordelingsaspect. Vervolgens worden de gevolgen van het concept-VKA beschreven. Tenslotte is beschreven of de verwachting is dat de scenario’s bijdragen aan het (gedeeltelijk) oplossen van de knel- of aandachtspunten.

De volgende knelpunten zijn in de ‘foto van de leefomgeving’ benoemd:

- **Fiets- en wandelnetwerk**
  Fiets- en wandelnetwerk is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een gelijkblijvende autonome trend. Het beleid van het concept-VKA laat enkel kansen op positieve effecten zien. Deze kansen op positieve effecten ontstaan door de toevoeging van nieuwe fietsverbindingen. Hiermee wordt het bestaande knelpunt naar verwachting verholpen, het is aannemelijk dat het leidt tot kwaliteitsniveau ‘oranje’.
- **Duurzame en slimme mobiliteit**
  Duurzame en slimme mobiliteit is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een gelijkblijvende autonome trend. Het beleid van het concept-VKA laat enkel kansen op positieve effecten zien. Deze kansen op positieve effecten ontstaan door het toevoegen van een mobiliteitshub. Omdat het gaat om één hub (die niet de gehele gemeente kan bedienen omdat de afstand te groot is) wordt het knelpunt mogelijk niet geheel verholpen.

- **Duurzame energieopwekking**
  Duurzame energieopwekking is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Het beleid van het concept-VKA laat enkel kansen op positieve effecten zien. De kansen op positieve effecten ontstaan door het toepassen van zon op dak, zon in het buitengebied en windenergie. Het is onduidelijk in hoeverre hiermee wordt voldaan aan de klimaatdoelstellingen. Daarom is het onzeker of het huidige knelpunt wordt verholpen, wel is er sprake van een positieve trend.
- **Broeikasgassen**
  Broeikasgassen is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. In het concept-VKA zijn er enkel kansen op positieve effecten. De kansen ontstaan door het bieden van duurzame alternatieven voor mobiliteit, het verduurzamen van woningen en het inzetten op duurzame energie. Het is onzeker in hoeverre hiermee wordt voldaan aan de landelijke doelstellingen. Daarom is het onzeker of het huidige knelpunt wordt verholpen, wel is er sprake van een positieve trend.
- **Geluidhinder**
  Geluidhinder is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Het beleid van het concept-VKA resulteert zowel in een kans op positieve effecten als risico's op negatieve effecten, waarbij er meer risico's op negatieve effecten zijn. Dit wordt veroorzaakt door de toevoeging van woningen en bedrijvigheid waardoor geluidhinder kan toenemen en plannen voor het realiseren van windenergie. Met het beleid van het concept-VKA wordt het knelpunt mogelijk nog groter, er is sprake van een negatieve trend.

De volgende aandachtspunten zijn in de 'foto van de leefomgeving' benoemd:

- **Werkgelegenheid en arbeidsmarkt**
  Werkgelegenheid en arbeidsmarkt is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het beleid van het concept-VKA resulteert in kansen op positieve effecten door toevoeging van nieuwe bedrijvigheid (midden en klein bedrijven en maakindustrie) en voorzieningen. Daarmee wordt het aandachtspunt naar verwachting verholpen met het beleid van het concept-VKA.
- **Wateroverlast**
  Wateroverlast is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering naar oranje. Het beleid van het concept-VKA resulteert in kansen op positieve effecten door de inzet op waterberging, vergroenen en klimaatadaptieve maatregelen. Hiermee wordt het aandachtspunt mogelijk verhopen met het beleid van het concept-VKA.
- **Hitte**
  Hitte is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het beleid van het concept-VKA resulteert in kansen op positieve effecten door de inzet op vergroenen en klimaatadaptieve maatregelen. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt mogelijk verholpen.
- **Beschermde natuur (Natura 2000)**
  Beschermde natuur (Natura 2000) is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering naar oranje. Het beleid van het concept-VKA resulteert in overwegend kansen op positieve effecten door het verbinden van natuurgebieden en de transitie van intensieve veehouderij naar natuurinclusieve landbouw. Er zijn ook risico's op negatieve effecten door de uitstoot van stikstof als gevolg van extra verkeersbewegingen door meer woningen en bedrijvigheid. Naar verwachting wordt het aandachtspunt verholpen met het beleid van het concept-VKA.
- **Omgevingsveiligheid**
  Omgevingsveiligheid is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Met het beleid van het concept-VKA is er een risico op een negatief effect door de bouw van woningen nabij de spoorzone (transport van gevaarlijke stoffen via het spoor). In het beleid van het concept-VKA is aangegeven dat rekening gehouden wordt met de spoorzone bij ruimtelijke

ontwikkelingen, maar dit is onvoldoende concreet, waardoor woningen mogelijk toch binnen het aandachtsgebied komen te liggen. Er zijn risico's op negatieve effecten. Daarmee is er sprake van een negatieve trend en wordt het aandachtspunt mogelijk een knelpunt (verdere verslechtering van kwaliteitsniveau 'oranje' richting 'rood').

- **Beweegvriendelijke leefomgeving**
  Beweegvriendelijke leefomgeving is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het beleid van het concept-VKA resulteert in kansen op positieve effecten door het versterken van fiets- en wandelpaden. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt mogelijk verhopen.
- **Passend woningaanbod**
  Passend woningaanbod is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het beleid van het concept-VKA resulteert in kansen op positieve effecten door het bouwen van nieuwe woningen. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt mogelijk verholpen.
- **Passend voorzieningenaanbod**
  Passend voorzieningenaanbod is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het beleid van het concept-VKA resulteert in kansen op positieve effecten door het verbeteren van voorzieningen. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt mogelijk verhopen.

5.2 Nieuwe knel- en aandachtspunten

Zoals hierboven benoemd zijn er een aantal aspecten met aandachtspunten. Een verslechtering door het nieuwe beleid kan ervoor zorgen dat een aandachtspunt een knelpunt gaat vormen. Bij het volgende aspect (zoals toegelicht in paragraaf 5.1) kan dit het geval zijn:

- Omgevingsveiligheid (zie omschrijving in vorige paragraaf)

Naast mogelijke nieuwe knelpunten zijn er mogelijke nieuwe aandachtspunten. Het gaat hier om aspecten die in de referentiesituatie oranje scoren en waarbij het nieuwe beleid tot meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten leidt. Bij de volgende aspecten kan dit het geval zijn:

- **Geurhinder**
  Geurhinder is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verbetering. Er is een risico op een negatief effect door het realiseren van nieuwe woningen in gebieden waar een kans is op geurhinder. Met het beleid van het concept-VKA ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt voor het aspect geurhinder.

6 Vergelijking met de scenario's

In deze paragraaf is beschreven in hoeverre het concept-VKA verschilt van de eerder onderzochten scenario's. Het verschil is visueel weergegeven in het 'rad van de leefomgeving' (zie Figuur 5). Daaronder is de vergelijking tekstueel toegelicht.

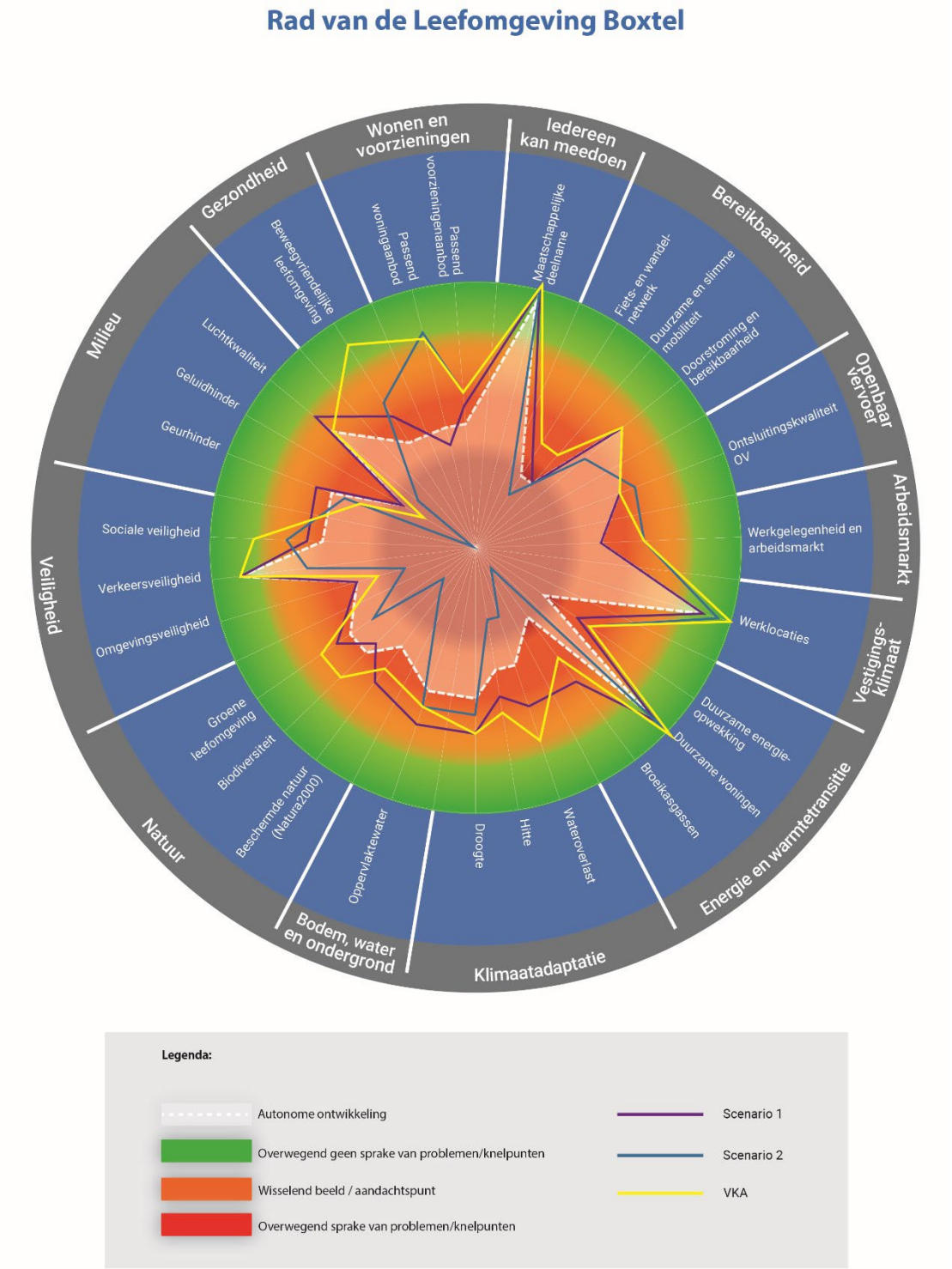

Figuur 5: Rad van de leefomgeving van het concept-VKA ten opzichte van de scenario's en de autonome situatie

Over het algemeen is te zien dat het concept-VKA veel meer kansen op positieve effecten laat zien dan scenario 1 én 2. Vergeleken met scenario 2 zijn er veel minder risico's op negatieve effecten. Vergeleken met scenario 1 zijn er iets meer risico's op negatieve effecten. In onderstaande paragrafen is uitgewerkt waar deze verschillen vandaan komen.

De beoordelingsaspecten waar het concept VKA voornamelijk positief afwijkt van de scenario's vallen onder de thema's klimaatadaptatie en natuur. De beoordelingsaspecten waar het concept-VKA voornamelijk negatieve afwijkt zijn milieu (t.o.v. scenario 1). Ten opzichte van scenario 2 zijn er enkel positieve afwijking (het aantal risico's op negatieve effecten is minder dan in scenario 2).

6.1 Wat zijn de positieve afwijkingen?

Afwijkingen bij beoordelingsaspecten
Voor veel aspecten is er een positieve afwijking ten opzichte van de scenario's, zowel door meer kansen op positieve effecten als minder risico's op negatieve effecten. Met name voor aspecten die onder het thema natuur vallen (Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones, biodiversiteit en groene leefomgeving) scoren in het concept-VKA beter dan in scenario 1 en, met name, scenario 2. Dit komt omdat er in het concept-VKA sterk wordt ingezet op het verbinden en versterken van de natuurgebieden en landgoederen. Hetzelfde geldt voor de aspecten onder het thema klimaatadaptatie, wateroverlast, hitte en droogte, omdat er in het geheel meer wordt ingezet op klimaatadaptatie, in de kernen en in het buitengebied.

Daarnaast zijn er nog een aantal losse indicatoren waarbij het concept-VKA positieve afwijkingen laat zien in vergelijking met zowel scenario 1 en 2: maatschappelijke deelname, duurzame en slimme mobiliteit, werklocaties, duurzame landbouw, circulariteit, duurzame woningen, landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie, sociale veiligheid en beweegvriendelijke leefomgeving.

In vergelijking met scenario 1 zijn er daarnaast positieve afwijkingen te zien voor de aspecten werkgelegenheid en arbeidsmarkt, kennis en innovatie, duurzame energieopwekking en onder het thema wonen en voorzieningen (passend woningaanbod en passen voorzieningenaanbod). Dit komt omdat er in het concept-VKA meer wordt ingezet op (innovatieve) bedrijvigheid, wonen en voorzieningen ten opzichte van scenario 1.

In vergelijking met scenario 2 zijn er daarnaast positieve afwijkingen te zien voor de aspecten onder de thema's bodem, water en ondergrond (bodemkwaliteit en grondwater), milieu (geluidhinder en luchtkwaliteit), veiligheid (omgevingsveiligheid en verkeersveiligheid), bereikbaarheid (fiets- en wandelnetwerk en doorstroming en bereikbaarheid). Daarnaast is er voor broeikasgassen een grote positieve afwijking te zien. Dit komt omdat er in het concept-VKA nog steeds wordt ingezet op het uitbreiden van woonwijken en bedrijventerreinen, maar op een meer duurzame manier. Onder andere in combinatie met duurzame mobiliteitsvormen.

Afwijkingen bij beleidsuitspraken
Voor bijna alle beleidsuitspraken is een positieve afwijking te zien bij het concept-VKA ten opzichte van scenario 1. Dit geldt voor de beleidsuitspraken mobiliteit, voorzieningen, wonen, toerisme, natuur, en bedrijventerreinen. Er zijn voornamelijk meer kansen op positieve effecten. Dit komt omdat in het concept-VKA de uitbreiden van woon- en werkgebieden hand in hand gaat met nieuwe natuur met klimaatadaptieve inrichting.

Voor bijna alle beleidsuitspraken is ook een positieve afwijking te zien bij het concept-VKA ten opzichte van scenario 2. Dit geldt voor de beleidsuitspraken wonen, mobiliteit, bedrijventerreinen, natuur, toerisme, voorzieningen en duurzame energie. Er zijn zowel meer kansen op positieve effecten als minder risico's op

negatieve effecten. Dit komt omdat er meer aandacht is besteed aan het duurzaam realiseren van woningbouw, werkgebieden en infrastructuur (in combinatie met natuur en klimaatadaptatie).

In scenario 1 en 2 was er geen beleidsuitspraak voor circulariteit, in het concept-VKA is dit wel het geval. Daarom laat het concept-VKA hier een positieve afwijking zien.

6.2 Waar is het VKA nagenoeg gelijk aan de scenario's?

Afwijkingen bij beoordelingsaspecten
Het concept-VKA laat een gelijk aantal kansen en/of risico's zien ten opzichte van scenario 1 bij de indicatoren fiets- en wandelnetwerk, ontsluitingskwaliteit OV, toerisme en recreatie, droogte en bodemkwaliteit. Ten opzichte van scenario 2 geldt dit voor de indicatoren werkgelegenheid en arbeidsmarkt, kennis en innovatie, duurzame energieopwekking, oppervlaktewater, passend woningaanbod en passend voorzieningenaanbod.

Ten opzichte van scenario 1 gelden er zowel meer kansen op positieve effecten als meer risico's op negatieve effecten voor de indicatoren doorstroming en bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

Afwijkingen bij beleidsuitspraken
Er zijn geen beleidsuitspraken die gelijk scoren aan scenario 1 of 2.

6.3 Waar zijn negatieve afwijkingen?

Afwijkingen bij beoordelingsaspecten
In vergelijking met scenario 1 zijn er negatieve afwijkingen te zien bij het thema milieu (bij geurhinder, geluidhinder en luchtkwaliteit). Er is sprake van meer risico's op negatieve effecten bij het concept-VKA. Dit komt omdat er in het concept-VKA meer ontwikkelingen plaatsvinden op het gebied van wonen, werken en mobiliteit. Daarnaast zijn er negatieve afwijkingen te zien bij de aspecten broeikasgassen, oppervlaktewater, grondwater en omgevingsveiligheid.

In vergelijking met scenario 2 zijn er negatieve afwijkingen te zien bij de aspecten ontsluitingskwaliteit OV, toerisme en recreatie en geurhinder. Bij de eerste twee aspecten is sprake van minder kansen in het concept-VKA. Bij geurhinder is sprake van meer risico's in het concept-VKA. Dit komt door woningbouwontwikkeling in de buurt van geurintensieve bedrijven.

Afwijkingen bij beleidsuitspraken
Ten opzichte van scenario 1 zijn er negatieve afwijkingen bij de beleidsuitspraken transitie landelijk gebied en duurzame energieopwekking. Voor de beleidsuitspraak transitie landelijk gebied zijn er minder kansen op positieve effecten. Dit komt omdat in het concept-VKA de transitie van het landelijk gebied hand in hand moet gaan met andere functies. Voor de beleidsuitspraak over duurzame energieopwekking zijn er meer risico's op negatieve effecten, omdat er in het concept-VKA windenergie voorzien is wat geen onderdeel was van scenario 1. Dit gaat om de aspecten biodiversiteit en geluidhinder i.r.t. windenergie.

7 Doorkijk naar de botsproeven

Het concept-VKA schetst een samenhangend, integraal beeld van de leefomgeving van Boxtel, de hoofdopgaven die er liggen en wat de gemeente aan nieuw beleid voorneemt om die hoofdopgaven te behalen. Omdat het om een samenhangend, integraal beeld gaat, is het van belang dat het voorgenomen beleid voldoende consistent is en zo min mogelijk conflicteert. Hierbij is het van belang dat de ene uitspraak voor nieuw beleid geen afbreuk doet aan een andere uitspraak, maar dat uitspraken elkaar juist versterken. Want alleen dan kun je spreken van integraal beleid dat in samenhang bijdraagt aan het verbeteren van leefomgevingskwaliteiten en het behalen van ambities. Daarom zijn zogenaamde 'botsproeven' uitgevoerd, waarbij de onderlinge samenhang tussen beleidsuitspraken is beschouwd. Zowel inhoudelijk als in ruimtelijk zin, past het naast elkaar in de leefomgeving? De beleidsuitspraken zijn onderling met elkaar geconfronteerd en beoordeeld op potentiële onderlinge versterking en strijdigheid. In bijlage A5 en A6 zijn de botsproeven en de argumentatie hierachter opgenomen.

7.1 Kansen op synergie, risico's op strijdigheid

Figuur 6 geeft een samenvatting van de resultaten van de botsproeven. Per beleidsuitspraak zijn de opgetelde aantallen kansen en risico's opgenomen. Het gaat om een rekenkundige optelling, het geeft daarmee een algemeen beeld hoeveel kansen en risico's er geconstateerd zijn. In het algemeen is er sprake van meer kansen op synergie (versterking) dan risico's op strijdigheid. De meeste beleidsuitspraken laten zowel kansen op synergie als risico's op strijdigheden zien. Een aantal beleidsuitspraken laten enkel kansen op synergie zien. Geen enkele beleidsuitspraak laat enkel risico's op strijdigheden zien. Dit is hieronder verder toegelicht.

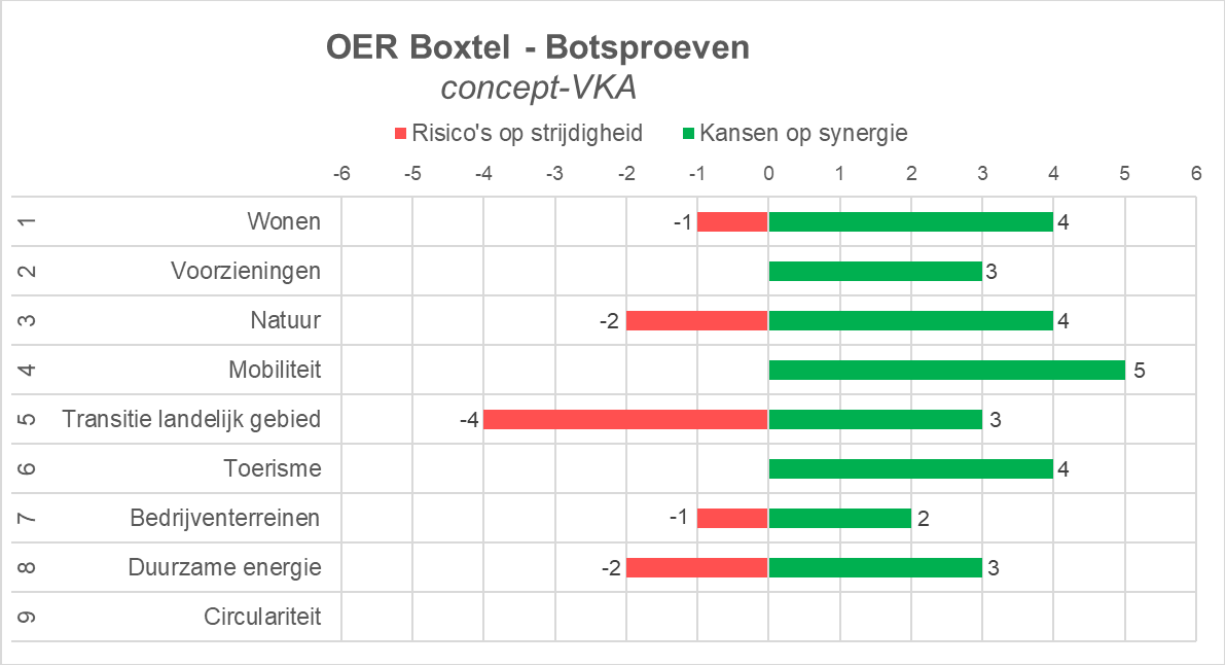

Figuur 6: Botsproeven met risico op strijdigheid en kans op synergie

Enkel kansen op synergie
Bij de volgende uitspraken is uitsluitend sprake van synergie: *mobiliteit, toerisme* en *voorzieningen*.

De beleidsuitspraak mobiliteit heeft de meeste kansen op synergie met de andere beleidsuitspraken. Er zijn kansen op synergie met de beleidsuitspraken wonen, voorzieningen, natuur, toerisme en bedrijventerreinen. Een goede ontsluiting van alle soorten vervoer kan nieuwe woon-, werk- en natuurgebieden aantrekkelijker maken, voorzieningen beter bereikbaar maken en toeristen aantrekken.

De beleidsuitspraak toerisme heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraken voorzieningen, natuur, mobiliteit en transitie landelijk gebied. Het toevoegen van voorzieningen, het ontwikkelen van de natuur en het landelijk gebied en het verbeteren van de mobiliteitsvoorzieningen kan toerisme versterken. Met name het type toerisme dat Boxtel aan wil trekken.

De beleidsuitspraak voorzieningen heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraken wonen, mobiliteit en toerisme. De aanwezigheid van voorzieningen kan woonkwaliteit versterken en toerisme aantrekken. Door betere mobiliteit kunnen voorzieningen beter bereikbaar worden.

Per saldo meer kansen op synergie
Bij de volgende uitspraken zijn er meer kansen op synergie dan risico's op strijdigheid: *wonen, natuur, bedrijventerreinen* en *duurzame energie.*

De beleidsuitspraak wonen heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraken voorzieningen, natuur, mobiliteit en duurzame energie. Het realiseren van nieuwe woningen biedt kansen voor een groene en klimaatadaptieve inrichting en zon op dak. Het toevoegen van voorzieningen en mobiliteitshubs maakt de nieuwe woongebieden aantrekkelijk om in te wonen. Naast synergie is er een risico op strijdigheid te zien met de beleidsuitspraak transitie landelijk gebied. Dit komt omdat de uitbreiding van woongebieden voorzien is in het landelijk gebied, dit kan ruimtelijk gezien knellen.

De beleidsuitspraak natuur heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraken wonen, mobiliteit en toerisme. Bij de realisatie van nieuwe woningen zijn er kansen voor een groene inrichting van de buurt. Het versterken van de natuur kan toerisme aantrekken en het verbeteren van de mobiliteit kan de natuur beter beleefbaar maken. Met de beleidsuitspraak transitie landelijk gebied kunnen er zowel kansen op synergie als risico's op strijdigheden optreden, omdat beide ontwikkelingen in dezelfde ruimte zijn voorzien. De ontwikkeling van natuur in combinatie met natuurinclusieve landbouw biedt juist synergie. Met de beleidsuitspraak duurzame energie is er een risico op strijdigheden omdat windmolens verstorende effecten kunnen hebben voor de natuurgebieden.

De beleidsuitspraak bedrijventerreinen heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraken mobiliteit en duurzame energie. Bedrijventerreinen hebben met hun daken ruimte voor zonnepanelen. Met de beleidsuitspraak wonen kunnen er zowel kansen op synergie als risico's op strijdigheden optreden, omdat dit beide ruimtelijke opgaven zijn die een plek moeten krijgen in de beperkte ruimte.

De beleidsuitspraak duurzame energie heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraken wonen en bedrijventerreinen. Het biedt kansen op zonne-energie op nieuwe daken te plaatsen. Met de beleidsuitspraak transitie landelijk gebied kunnen er zowel kansen op synergie als risico's op strijdigheden optreden. Er is ruimte voor boeren die willen stoppen om over te gaan op duurzame energieopwekking, maar zonneparken kunnen mogelijk de ruimte van landbouw innemen. Met de beleidsuitspraak natuur is er een risico op strijdigheden, omdat windmolens verstorende effecten kunnen hebben voor de natuur.

Per saldo meer risico's op strijdigheid
Bij de volgende uitspraak is er meer risico's op strijdigheid dan kansen op synergie: *transitie landelijk gebied*.

De beleidsuitspraak transitie van het landelijk gebied heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraak toerisme. De transitie van het landelijk kan toerisme versterken door bijvoorbeeld winkels met lokale producten. Met de beleidsuitspraken natuur en duurzame energie kunnen er zowel kansen op synergie als risico's op strijdigheden optreden. Deze ontwikkelingen gaan mogelijk plaatsvinden in dezelfde ruimte, waardoor het één ten koste kan gaan van het ander, maar het kan elkaar soms ook versterken (natuurinclusieve landbouw kan de verbinding van natuurgebieden verbeteren). De beleidsuitspraak transitie van het landelijk gebied zorgt voor risico's op strijdigheden met beleidsuitspraken over wonen en bedrijventerreinen en duurzame energie. Dit zijn beide beleidsuitspraken die uitbreiding voorzien richting het landelijk gebied. Dit kan daarom conflicteren in de ruimte.

Geen kansen op synergie of risico's op strijdigheid
De beleidsuitspraak circulariteit heeft geen kans op synergie of risico op strijdigheid.

8 Doorkijk naar het doelbereik

De gemeente Boxtel heeft voor haar omgevingsvisie 16 ambities vastgesteld, deze ambities zijn verdeeld onder de vier thema's van de omgevingsvisie: *aangenaam leven*, *verbindend netwerk*, *krachtige economie* en *inclusieve duurzaamheid*. Elke ambitie heeft een specifiek doel. Idealiter draagt het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie bij aan het behalen van de gestelde ambities. Om te beoordelen in welke mate de scenario's bijdragen aan de ambities is in paragraaf 6.1, per ambitie, aangegeven welke beoordelingsaspecten hieraan gerelateerd zijn. Vervolgens is op basis van de effectbeoordeling van het concept-VKA bepaald of er sprake is van (overwegend) kansen op positieve of risico's op negatieve effecten voor de beoordelingsaspecten gerelateerd aan een ambitie. Op basis daarvan is een doorkijk gegeven of het de verwachting is dat de ambitie wel of niet gehaald wordt.

8.1 De ambities uit de omgevingsvisie Boxtel 2040

Tabel 4: Te beoordelen ambities voor het doelbereik

Thema	#	Ambitie	Gerelateerde beoordelingsaspecten
Aangenaam leven	1	**Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.** Er worden woningen toegevoegd op basis van transformatie (bijvoorbeeld door leegstaande kantoren of winkels te verbouwen tot woningen), verdichting (bijvoorbeeld door het splitsen van grote woningen en percelen) en/of uitbreidingen aan de randen van de kernen. Er is aandacht voor de betaalbaarheid en geschiktheid voor alle doelgroepen door middel van een divers aanbod. Ook zijn er nieuwe en flexibele woonvormen bijgekomen.	Passend woningaanbod
	2	**De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.** Inwoners hebben vanuit hun kern toegang tot basisvoorzieningen door de nabijheid of goede bereikbaarheid van de basisvoorzieningen. De basisvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld winkels, zorgorganisaties of onderwijsinstellingen, geven de bewoners de mogelijkheid om elkaar tegen te komen.	Passend voorzieningenniveau
	3	**De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.** Er zijn goede fiets- en wandelroutes, (water)speelplaatsen, zitbankjes, pleintjes, open en groene schoolpleinen. De buitenruimte is zoveel mogelijk toegankelijk om te wandelen, fietsen en sporten, waardoor bewegen aantrekkelijker is voor jong en oud. Boxtel heeft een breed sportaanbod dat we in de toekomst willen behouden. Ook zijn er sportvoorzieningen en beweegroutes buiten de deur waar iedereen gebruik van kan maken en elkaar kan ontmoeten. Kunst en cultuur in de fysieke leefomgeving is toegankelijk voor iedereen.	Beweegvriendelijke leefomgeving Fiets- en wandelnetwerk
	4	**De leefomgeving is veilig en gezond.** We nemen de gevolgen voor veiligheid (o.a. risico's bij de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen) en bescherming van de gezondheid mee bij de afweging van initiatieven. Overlast door stank en geluid is afgenomen en de kwaliteit van de lucht is verbeterd.	Geurhinder Geluidhinder Luchtkwaliteit Omgevingsveiligheid Broeikasgassen
	5	**Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.** Groenstructuren en erfgoed, bijvoorbeeld oude bomenrijen en sloten, zijn versterkt en met elkaar verbonden. Dat geldt ook voor natuurgebieden en het groen binnen en buiten de bebouwde kom. Het gaat hierbij om de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen en water. Er is meer aandacht voor het behouden, uitbreiden, beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de natuurgebieden, landgoederen, monumenten en beekdalen. Dit is zowel	Beschermde natuur (N2000) Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones Landschap/cultuurhistorie Biodiversiteit

Thema	#	Ambitie	Gerelateerde beoordelingsaspecten
		voor de natuur (biodiversiteit) als voor de toegankelijkheid en beleving van inwoners. Het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes en poelen, verbetert de biodiversiteit en de beleving. Bedrijven, inwoners en de gemeente werken samen om het groen te onderhouden.	
	6	**De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.** De -sociale- veiligheid is beter door zichtbare, goed onderhouden, aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimtes, zoals pleinen, wegen, fiets- en wandelpaden en groen. De fietsroutes en oversteekplaatsen zijn veilig. De verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel zijn verbeterd door te werken volgens de principes van Duurzaam Veilig Verkeer.	Verkeersveiligheid Sociale veiligheid
Verbindend netwerk	7	**Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.** Het hoogwaardige OV-netwerk (HOV) is uitgebreid met meer treinen en bussen naar 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er zijn meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen en de wandelroutes zijn beter en mooier. Dit betekent dat er een uitgebreid netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden is, met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Ook zijn er meer (elektrische) deelauto's en laadpalen in de kernen te vinden. De kernen zijn autoluw ingericht en een (eigen) auto voor de deur wordt minder vanzelfsprekend. Het aandeel autoverplaatsingen is afgenomen.	Verkeersveiligheid Fiets- en wandelnetwerk Doorstroming en bereikbaarheid Duurzame en slimme mobiliteit Ontsluitingskwaliteit OV
	8	**De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.** Station Boxtel is de op- en overstaplocatie waar trein, bus, (deel)auto, fietspad en wandelpad samen komen. De kernen en bedrijven zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor zowel bewoners als bezoekers van onze gemeente. Dit kan onder andere door slimme verkeersystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's.	Duurzame en slimme mobiliteit Ontsluitingskwaliteit OV Fiets- en wandelnetwerk
	9	**De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.** We stimuleren gelijke kansen, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven dicht bij de bewoners, in hun eigen netwerk. We ondersteunen het onderwijsnetwerk in onze gemeente en er is aandacht voor duidelijke communicatie. Zoveel mogelijk mensen kunnen langer meedoen met de maatschappij, want als je tot op hoge leeftijd mee kunt doen is er ook minder vereenzaming. Bewoners die een handje extra nodig hebben weten waar ze een helpende hand kunnen vinden, door contact in de buurt.	Maatschappelijke deelname
Krachtige economie	10	**Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).** Zo kunnen onze boeren aanvullende functies hebben zoals natuurbeheer, een zorgboerderij of recreatie. De cirkels bij de kringloop zijn zo klein als het kan en zo groot als noodzakelijk. Waar mogelijk combineren we de ontwikkelingen binnen duurzame landbouw met andere opgaven zoals klimaat, water, energie en natuur. Ook is er meer aandacht voor streekproducten en de kwaliteit van voedselproductie.	Duurzame landbouw
	11	**De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.** De gemeente heeft aantrekkelijke, historische en compacte kernen die worden gekenmerkt door gastvrijheid en een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. De kernen vormen een uitvalsbasis voor bewoners, recreanten en toeristen om het landschap, de steden en de natuur (bijvoorbeeld de Kampina, Het Groene Woud, van Gogh Nationaal Park) in de buurt te ontdekken.	Toerisme en recreatie

Thema	#	Ambitie	Gerelateerde beoordelingsaspecten
	12	**De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.** De gemeente biedt voldoende ruimte aan ondernemers die inzetten op de maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzame initiatieven en de circulaire economie. Er zijn binnen de gemeente broedplaatsen voor innovatie op het gebied van de circulaire en/of biobased economie. Doordat de gemeente samenwerkt met de Regio Noordoost Brabant, Noordoost Brabant Werkt, AgriFood Capital, Brainport, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, is er voor iedereen passend werk.	Werklocaties Werkgelegenheid Kennis en innovatie
Inclusieve duurzaamheid	13	**Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.** De ondergrond (de bodem en watersystemen) speelt een belangrijke rol bij het maken van keuzes voor de inrichting van de leefomgeving. We houden rekening met de effecten van ontwikkelingen op de kwaliteit van de bodem en het watersysteem. Denk hierbij aan het beperken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen en het zo min mogelijk verstoren van kwetsbare ondergrond. We stemmen het bovengronds-gebruik beter af op de (on)mogelijkheden die de ondergrond biedt. Er is geen nieuwe ernstige bodemverontreiniging bij gekomen en kansen worden benut om bestaande bodemverontreiniging op te lossen bij nieuwe ontwikkelingen.	Bodemkwaliteit Oppervlaktewater Grondwater
	14	**Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.** Water krijgt meer ruimte binnen de gemeente. Dat gaat niet alleen over de beekdalen, maar er is bijvoorbeeld ook meer afwisselend en passend groen dat we gebruiken om water op te vangen en langer vast te houden. Er is minder verhard oppervlak. Dat is goed voor de biodiversiteit en het draagt bij aan verkoeling in warme periodes. Ook zijn er bewoners die meehelpen met groenonderhoud in de straat. Door goede voorlichting weten bewoners hoe je om kan gaan met klimaatadaptie en kiezen ze steeds vaker voor groene daken en groene tuinen die regenwater opvangen. Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd.	Wateroverlast Hitte Droogte
	15	**Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.** Zo is er bijvoorbeeld minder restafval per inwoner. Bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten werken we ‘biobased’: een duurzame manier van bouwen waarbij we werken met hernieuwbare grondstoffen en natuurlijke bouwmaterialen (zoals hout, grassoorten of schimmels). Ook gebruiken we minder nieuwe spullen doordat we gebruik maken van lokale kringloop-initiatieven en doordat er steeds meer producten worden gedeeld. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door goede voorlichting.	Circulariteit
	16	**De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.** Bestaande woningen en bedrijfspanden zijn verduurzaamd en gaan van het aardgas af. Daarmee besparen we energie en wordt er grootschalig energie opgewekt. Het duurzame imago van Boxtel is versterkt. Bewoners en ondernemers weten wat ze zelf kunnen doen om duurzamer te wonen of werken en ze weten wat de voordelen hiervan zijn. De gemeente faciliteert initiatieven, zodat deze haalbaar en betaalbaar zijn voor inwoners en ondernemers.	Duurzame energieopwekking Duurzame woningen

8.2 Resultaten doorkijk doelbereik

In deze paragraaf is per ambitie aangegeven in hoeverre de ambitie behaald wordt door het beleid uit het concept-VKA. Dat is ook weer gedaan in termen van kansen en risico's. Daarbij is gebruik gemaakt van het aangeven van smileys:

☺ Op grond van de effectbeoordeling is overwegend sprake van kansen op positieve effecten, en daarmee kans op bijdrage aan behalen ambitie.

😐 Op grond van de effectbeoordeling is overwegend geen sprake van kansen of risico's of aantal kansen en risico's zijn overwegend in evenwicht, en daarmee beperkt of geen kansen op bijdragen aan behalen ambitie.

☹ Op grond van de effectbeoordeling is overwegend sprake van risico's op negatieve effecten, en daarmee risico's op afbreuk aan de ambitie.

Aan het eind van de paragraaf is een korte samenvatting gegeven waarin staat voor welke ambities er extra aandacht nodig is richting het voorkeursalternatief.

Ambitie 1: Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Passend woningaanbod	☺
Conclusie: het concept-VKA gaat uit van een groei van woningen ongeveer 2.300 woningen tot aan 2040 die aansluiten bij de behoefte (koop en huur voor starters, alleenstaanden en ouderen). In alle kernen worden woningen toegevoegd. Het is aannemelijk dat met deze inzet de ambitie wordt behaald.	

Ambitie 2: De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Passend voorzieningenaanbod	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op behoud en versterking van voorzieningen en waar nodig uitbreiding. Het gaat om verschillende type voorzieningen die vallen onder de basisvoorzieningen (scholen, sport- en zorgvoorzieningen). Het is aannemelijk dat met het voorgenomen beleid de ambitie behaald wordt.	

Ambitie 3: De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Beweegvriendelijke leefomgeving	☺
Fiets- en wandelnetwerk	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op nieuwe wandel- en fietsroutes en routes voor ommetjes, de bestaande fiets- en wandelroutes worden waar nodig opnieuw ingericht om deze veiliger te maken. Ook komen er ontmoetingsplekken bij. Het is aannemelijk dat deze beleidsinzet bijdraagt aan het stimuleren van meer beweging en ontmoeting en dat daarmee de ambities behaald wordt.	

Ambitie 4: De leefomgeving is veilig en gezond.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Broeikasgassen	☺
Omgevingsveiligheid	☹
Geurhinder	☹
Geluidhinder	☹
Luchtkwaliteit	😐
Conclusie: het concept-VKA zet op verschillende manieren in op het veiliger en gezonder maken van de leefomgeving. Ondanks randvoorwaarden zijn er toch enkele gevolgen van het voorgenomen beleid die leiden tot meer risico's dan kansen. Dit geldt met name voor omgevingsveiligheid, geurhinder en geluidhinder (door uitbreiding met woningen op bepaalde locaties en verkeersaantrekkende werking). Er zijn per saldo meer risico's dan kansen waardoor het niet aannemelijk is dat deze ambities worden behaald.	

Ambitie 5: Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Beschermde natuur (Natura 2000)	☺
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	☺
Biodiversiteit	☺
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op nieuwe verbindingen tussen natuurgebieden en versterking van het landschap. Naast kansen op positieve effecten zijn er ook risico's op negatieve effecten, zij het in mindere mate. Overwegend is er voor alle vier de aspecten die gerelateerd zijn aan deze ambitie sprake van meer kansen. Het is daarmee de verwachting dat het nieuwe beleid bijdraagt aan het halen van deze ambitie.	

Ambitie 6: De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Verkeersveiligheid	😐
Sociale veiligheid	☺
Conclusie: het concept-VKA bevat beleid wat zowel voorziet in risico's als kansen voor verkeersveiligheid, per saldo zijn deze in evenwicht. Voor sociale veiligheid zijn er enkel kansen voorzien. Overall is het te verwachten dat het nieuwe beleid positief bijdraagt aan het halen van deze ambitie.	

Ambitie 7: Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Fiets- en wandelnetwerk	☺
Duurzame en slimme mobiliteit	☺
Doorstroming en bereikbaarheid	😐
Ontsluitingskwaliteit OV	😐
Verkeersveiligheid	😐
Conclusie: het concept-VKA zet bij meerdere uitspraken in op verduurzaming van het vervoer, zowel door het beschikbaar stellen van deelconcepten als het ontwikkelen van een mobiliteitshub en nieuwe wandel- en fietsroutes. Overwegend is er sprake van meer kansen op positieve effecten dan risico's op negatieve effecten waardoor het de verwachting is het beleid uit het concept-VKA positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 8: De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Fiets- en wandelnetwerk	☺
Duurzame en slimme mobiliteit	☺
Ontsluitingskwaliteit OV	😐
Conclusie: het concept-VKA zet in op nieuwe (snelle) wandel- en fietsverbindingen tussen kernen en omliggende steden maar ook verbindingen tussen wijken en het buitengebied. Het is de verwachting dat het beleid positief bijdraagt aan het halen van deze ambitie.	

Ambitie 9: De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Maatschappelijke deelname	☺
Conclusie: Het concept- VKA bevat beleid waardoor op verschillende plekken nieuwe voorzieningen en ontmoetingsplekken worden toegevoegd. Het is aannemelijk dat dit beleid positief bijdraagt aan het halen van deze ambitie.	

Ambitie 10: Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Duurzame landbouw	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op een transitie van de traditionele landbouw naar een meer natuurinclusieve landbouw met meer ruimte voor natuur. Hierbij is er een prominente rol voor bodem en water. Het is de verwachting dat het beleid uit het concept-VKA positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 11: De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Toerisme en recreatie	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op het vergroten van de toegankelijkheid en de beleving van het buitengebied voor dagjesmensen, waarbij er ruimte is voor kleinschalige voorzieningen. Het is aannemelijk dat dit positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 12: De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	☺
Werklocaties	☺
Kennis en innovatie	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op uitbreiding van bedrijfslocaties met ruimte voor verduurzaming en kennis en innovatie. Voor alle aan deze ambitie gerelateerde aspecten geldt dat er enkel sprake is van kansen op positieve effecten. Het is daarmee aannemelijk dat deze ambitie wordt behaald.	

Ambitie 13: Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Bodemkwaliteit	☺
Oppervlaktewater	☺
Grondwater	☺
Conclusie: het concept-VKA bevat verschillende randvoorwaarden met het oog op kwaliteit van bodem en water, daarnaast wordt er actief ingezet op natuurinclusieve landbouw wat positief is voor de bodem en waterkwaliteit. Er zijn uitsluitend kansen op positieve effecten voorzien voor de gerelateerde beoordelingsaspecten. Het is daarmee aannemelijk dat deze ambitie wordt behaald.	

Ambitie 14: Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Wateroverlast	☺
Hitte	☺
Droogte	☺
Conclusie: het concept-VKA bevat veel maatregelen gericht op klimaatadaptatie zoals vergroening en waterberging. Er zijn enkel kansen voorzien voor de aan deze ambitie gerelateerde beoordelingsaspecten. Daarmee is het aannemelijk dat deze ambitie wordt behaald.	

Ambitie 15: Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Circulariteit	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op het verminderen van restafval van het gebruik van hernieuwbare grondstoffen door voorwaarden te stellen voor nieuwe ontwikkelingen en voorlichting te geven. Het is daarmee aannemelijk dat dit positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 16: De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Duurzame energieopwekking	☺
Duurzame woningen	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op verduurzaming van bestaande woningen en duurzame energieopwekking (zon en wind). Er worden uitsluitend kansen voorzien voor de gerelateerde beoordelingsaspecten, waardoor het aannemelijk is dat het beleid positief bijdraagt aan het halen van deze ambitie.	

9 Aandachtspunten voor verdere uitwerking van de omgevingsvisie

Uit de vorige paragraaf blijkt welke ambities wel en niet gehaald worden op basis van het beleid zoals deze is opgenomen in het concept-VKA. Het doel van het nieuwe beleid is dat het bijdraagt aan het halen van de ambities uit de omgevingsvisie Boxtel 2040. Voor de ambities die op dit moment nog niet gehaald worden geldt dat deze een aandachtspunt vormen voor de verdere uitwerking van het nieuwe beleid (het definitieve voorkeursalternatief) voor de omgevingsvisie. Hieronder zijn deze aandachtspunten samengevat.

Uit het doelbereik blijkt dat één ambitie niet behaald lijkt te worden. Het gaat om 'de leefomgeving is gezond en veilig'. Dit hangt met name samen met de beoordelingsaspecten *omgevingsveiligheid, geurhinder* en *geluidhinder*.

- Voor omgevingsveiligheid zijn er uitbreidingsgebieden voor woningbouw die in de richting van aandachtsgebieden voor omgevingsveiligheid voorzien zijn. De aanbeveling is om kritisch te kijken of er andere locaties mogelijk zijn, dan wel extra randvoorwaarden te benoemen om dit risico te mitigeren.
- Voor geurhinder geldt ook dat uitbreidingsgebieden voor woningbouw in de richting van geurintensieve bedrijvigheid (boerderijen) voorzien zijn. Hierdoor neemt mogelijk het aantal geurgehinderden toe. Het is de aanbeveling om te onderzoeken welke extra maatregelen genomen kunnen worden om dit aantal geurgehinderden zoveel als mogelijk te beperken.
- Voor geluidhinder geldt dat dit een gevolg is van nieuwe ontwikkelingen die een verkeersaantrekkend karakter hebben, zoals woningbouw en bedrijvigheid. Op dit moment liggen veel uitbreidingslocaties langs ontsluitingswegen of het spoor. Hierdoor kan het aantal gehinderden toenemen. Door actief maatregelen te benoemen om geluidhinder te mitigeren kunnen de negatieve effecten verminderen.

De verkeersgerelateerde aspecten luchtkwaliteit, verkeersveiligheid, doorstroming en bereikbaarheid en ontsluitingskwaliteit OV laten géén effecten zien (ontsluitingskwaliteit OV) of een evenwicht in het aantal risico's op negatieve en kansen op positieve effecten. De aspecten waar nog mogelijkheden voor aanscherping gezien worden, zijn hieronder opgesomd.

- *Doorstroming en bereikbaarheid:* nieuwe woonwijken (en bedrijvigheid) zorgen voor meer verkeer, het is nu onduidelijk hoe dit verkeer verspreid wordt over de bestaande wegen en of deze wegen voldoende capaciteit hebben om het verkeer af te wentelen. De aanbeveling is om hierover iets op te nemen.
- *Ontsluitingskwaliteit OV:* uit de 'foto van de leefomgeving' blijkt dat met name de kleinere kernen in de gemeente Boxtel slecht ontsloten zijn met het OV. Het beleid uit het concept-VKA zet met name in op de kern Boxtel, daar wordt het bestaande station doorontwikkeld tot mobiliteitshub. De aanbeveling is om na te denken of er aanvullende maatregelen mogelijk zijn in de kleinere kernen.

A1 Scopingstabel

Thema's beoordelingskader	Beoordelingsaspect	Thema's alternatieven									
		Wonen	*Voorzieningen*	*Natuur*	*Mobiliteit*	*Transitie landelijk gebied*	*Toerisme*	*Bedrijventerreinen*	*Duurzame energie*	*Klimaatadaptatie*	*Circulariteit*
Iedereen kan mee doen	*Maatschappelijke deelname*										
Bereikbaarheid	*Fiets- en wandelnetwerk*										
	Duurzame en slimme mobiliteit										
	Doorstroming en bereikbaarheid										
Openbaar vervoer	*Ontsluitingskwaliteit OV*										
Arbeidsmarkt	*Werkgelegenheid en arbeidsmarkt*										
Vestigingsklimaat	*Werklocaties*										
Kennis en innovatie	*Kennis en innovatie*										
Toerisme en recreatie	*Toerisme en recreatie*										
Duurzame landbouw	*Duurzame landbouw*										
Afval en grondstoffen	*Circulariteit*										
Energie en warmtetransitie	*Duurzame energieopwekking*										
	Duurzame woningen										
	Broeikasgassen										
Klimaatadaptatie	*Wateroverlast*										
	Hitte										
	Droogte										
Bodem, water en ondergrond	*Bodemkwaliteit*										
	Oppervlaktewater										
	Grondwater										
Natuur	*Beschermde natuur (Natura 2000)*										
	Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones										
	Biodiversiteit										
	Groene leefomgeving										
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed	*Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie*										
Veiligheid	*Omgevingsveiligheid*										
	Verkeersveiligheid										
	Sociale veiligheid										
Milieu	*Geurhinder*										
	Geluidhinder										
	Luchtkwaliteit										
Gezondheid	*Beweegvriendelijke leefomgeving*										
Wonen en voorzieningen	*Passend woningaanbod*										
	Passend voorzieningenaanbod										

A2 Beoordelingstabel effectbeoordeling concept-VKA

QER Omgevingsvisie Boxtel
Effectbeoordeling VKA

meewerkend **boxtel**

Royal HaskoningDHV — Enhancing Society Together

#	Thema	Aspect	Beleidsuitspraak	Verbindend netwerk: Mobiliteitsplan duurzaam	Verbindend netwerk: Weg en vaarnetwerk	Verbindend netwerk: Openbare en sociale voorzieningen	Verbindend netwerk: Openbaarvervoer/mobiliteitshubs	Verbindend netwerk: Gebiedsgerichte aanpak OV	Krachtige economie: Werkgelegenheid en productiegrond	Krachtige economie: Werklocaties	Krachtige economie: Winkels en horeca	Krachtige economie: Toerisme en recreatie	Krachtige economie: Duurzame landbouw	Inclusieve duurzaamheid: Aardgas en gebouwgebonden	Inclusieve duurzaamheid: Duurzame energieopwekking	Inclusieve duurzaamheid: Duurzame woningen	Inclusieve duurzaamheid: Aardgasvrijheid	Inclusieve duurzaamheid: Natuurinvestat	Inclusieve duurzaamheid: Water	Inclusieve duurzaamheid: Klimaatadaptatie	Inclusieve duurzaamheid: Biodiversiteitsbeleid	Inclusieve duurzaamheid: Open ruimtebeheer	Inclusieve duurzaamheid: Bodem, water en ondergrond	Aangenaam leven: Belevingswaarde natuur (Natura 2000)	Aangenaam leven: Natuurdoelen & gebied en soortgebonden instrumenten	Aangenaam leven: Bodemkwaliteit	Aangenaam leven: Geluidsbelasting	Aangenaam leven: Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Aangenaam leven: Oppervlaktewateren	Aangenaam leven: Veiligheid	Aangenaam leven: Milieu	Aangenaam leven: Geluidhinder	Aangenaam leven: Luchtkwaliteit	Aangenaam leven: Bedrijfsmatige hinderlijke bedrijven	Aangenaam leven: Passend woningaanbod	Aangenaam leven: Passende voorzieningenaanbod	Totaal positief	Totaal negatief
			Huidige situatie																																				
			Autonome ontwikkeling	↗	-	-	↗	=	↘	=					-	-	=	↗	↘	=		=		↗	=	=		↘	↗	=	=	=	↗	↘	↘				
			Concept-VKA	Bereikbaar en toe aan deur	Bereikbaarheid			Openbaar vervoer	Arbeidsmarkt	Vestigingsklimaat	Horeca en toeristen	Toerisme en recreatie	Duurzame landbouw	Aardgas en gebouwgebonden	Energie en warmtetransitie			Klimaatadaptatie			Bodem, water en ondergrond		Natuur			Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Veiligheid		Milieu			Gezondheid	Wonen en voorzieningen			
Scoping wonen																																							
1	Aangenaam leven	Wonen	De gemeente Boxtel streeft naar opbouw van de woningbouw door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen, in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen het omgevingsplan of omgevingsprogramma. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door transformatie en inbreiding heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocaties als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. Doelgebieden De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het intrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gewonnen voor robuuste woonwijken waarin: •het afhoppelen van hemelwater en geschieden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden; •grijnen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande grijnen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteiten en mogelijkheden om te beweegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid, Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken. •woningen verduurzaamd zijn door beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te realiseren en de openbare ruimte te verduurzamen met groen en water. •de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaarheid zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn; •er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en auto- en fiets bereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, in de 'skeet' van de Kapelsteg en de Eiscobaan, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Het gebied ten zuidoosten van Boxtel, ten zuidwest van de Dommel en ten noordwest van de Eiscobaan, is een zoekgebied voor de lange termijn.	0											++	+	++	++						-	-	+	+	+	-	0	+	--	-	0	++			6,5	-3
Scoping voorzieningen																																							
2	Aangenaam leven	Voorzieningen	Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, ondanks verschillen in affiniteit, leeftijd, inkomen of beperking. Het verenigingsleven, enerzwemlessen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken. In het centrum van de kern Boxtel worden kansen benut om woningen dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het zeg op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, breakoutruimen, informatieverzoekering voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft andere prioriteit (meer naar de randen van het centrum). Inclusief ontwerpen voor ouderen en minderwaklden is hierbij van belang. In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, plantjes, ommetjes en sport en spel verbinden de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Deze plekken binnen de kernen blijven behouden en worden waar mogelijk versterkt, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie.	++					+							0							0		0			0	0	++		0	0	++		++	4,5	0
Scoping natuur																																							
3	Aangenaam leven	Natuur	De bestaande natuurgebieden worden behouden en versterkt. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Elkerhout en de Geesters met de Scheiken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied. De natuurgebieden zijn trekpleisters voor de regio. De natuurgebieden worden, met respect voor de natuur en de biodiversiteit, zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt en beter te beleven. We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek toe te staan. De recreatie wordt beter verspreid binnen de verschillende natuurgebieden en het landelijk gebied. In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door vertrosting, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om vertrosting tegen te gaan. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk goal de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke schakel tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten. De beken De Beerze, de Esche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Esche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.									+			++	0	++	+	+			+	++	++	++	+	+	0						+			7,5	0
Scoping mobiliteit																																							
4	Verbindend netwerk	Mobiliteit	De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen. Het treinstation van Boxtel wordt ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit dan als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstoftanken verdwijnen op termijn uit de kernen. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Een veilig en goed fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd. Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel	+	++	++	+	0							+								+	+	0			0		+			+	+	++			7	0
Scoping transitie landelijk gebied																																							
5	Krachtige economie	Transitie landelijk gebied	Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden, van functie te veranderende of verdwijnende, voor de gebouwen en erven tot Nertij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Transformatie naar kleinschalige woningenbouwverbreiding, passend binnen de identiteit van het gebied is onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar natuurinclusieve landbouw. Er is ruimte voor verschillende vormen van natuurinclusieve landbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteelt, verwerkt en verkocht. De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Everaver gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs. De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijk drager. Hierbij wordt wel de omslag naar natuurinclusieve landbouw gemaakt. Hierin is bodem en water leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor de landbouw. De lagere en natte delen worden van nutsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor wieden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout. Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgebieden en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als 'uitloopgebied' voor de kernen. Het groen en de reactieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kampeers bij de boer, de verhoog van toeristische voorzieningen en bijbehorende activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied worden een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Vennoje, Beukenhorst en Elverhorst. Eventuele bomen, parkbanken, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving. Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te						0		0		++		+		0				0	+	+	+	+	+	+		+			0		0	+			5,5	0
Scoping toerisme																																							
6	Krachtige economie	Toerisme	Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder andere het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station wordt hierbij als op- en overstapplaatsje. De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechtbanksraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt, om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwalitiet die beter wordt benut. De Dommel is in de toekomst nog beter te beleven door een betere zichtbaarheid en door nieuwe wandelpaden langs de Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied. Met name Liempde speelt een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.	0			0		0			+				0												0	0	0	+		0	0	0	+			1,5	0
Scoping bedrijventerreinen																																							
7	Krachtige economie	Bedrijventerreinen	Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel.De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een waterstoftruck te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor. De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die alts toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen de aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kennisrelend voor Boxtel zijn hierbij de midden en klein bedrijven en de maakindustrie. Aanvullend zetten we in op kernsiewerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners. Voor bestaande bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en en energietransitie. Verouderde en leegstaande (met agrarische) bedrijfsgebouwen worden getransformeerd naar kwalitatieve werklocaties, eventueel in combinatie met wonen als de bedrijfsfuncties het toelaten. Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelverbindingen richting Ladonk te realiseren. De doorstroming richting de A2 wordt verbeterd met de geplande verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelsteg. Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit het klimaat robuust inrichten van de openbare ruimte, om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen. Ook is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiëntar te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt.	-			++	++	+				+	+	+	0	+	+					-	-	-	0	0	0	-	+	0	-	-				5	-3,5
Scoping duurzame energie																																							
8	Inclusieve duurzaamheid	Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vorm vorm door zon-op daken, zonneweiden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, beoordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het bulkgebied ingezet. Vrijgekomen bebouwd gebied zijn zonneweiden onder de plaats voorwaarden op verschillende locaties, zoals bijvoorbeeld langs de A2, mogelijk. Zonneweiden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar natuurinclusieve landbouw.												+	+	+				0		0	0		-		0	0			-					1,5	-1
Scoping circulariteit																																							
9	Inclusieve duurzaamheid	Circulariteit	In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers Nertij door middel van goede voorlichting.												+																							0,5	0
			Totaal aantal +	1,5	1	1	0,5	0	1,5	1	0,5	0,5	1,5	1	1,5	1,5	1,5	2,5	1,5	1	1	0,5	1	2	2	2	1	1,5	0	0,5	2	0	0,5	0,5	1,5	1	1	40,5	40,5
			Totaal aantal -	-1	0	0	-0,5	0	0	0	0	-0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	0	0	-0,5	-0,5	0	0	-1,5	-0,5	0	0	0	-17,5	-17,5

++	Kans op positief effect
+	Kans op positief effect - in geringe mate*
-	Risico op negatief effect - in geringe mate*
--	Risico op negatief effect
0	Wel relatie, maar geen kans of risico op positief en negatief effect
n.v.t.	Geen relatie tussen uitspraak en indicator

* In geringe mate vanwege afhankelijkheid van derden, kleine geografische omvang, kleine effectomvang en/of betreft deel van beoordelingsaspect

A3 Beargumentatie effectbeoordeling concept-VKA

Onderbouwing effectbeoordeling concept-VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
1	Wonen	De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen het omgevingsplan of omgevingsprogramma. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door transformatie en inbreiding heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. Deelgebieden De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin: •het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden; •groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteiten en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken. •woningen verduurzaamd zijn door beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen; •de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaarheid zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn; •er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en auto- en fiets bereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, in de 'oksel' van de Kapelweg en de Esschebaan, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommel dal en de Keulsebaan, in beeld voor wonen en werken. Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied om hinder van vrachtverkeer te beperken. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan	Doorstroming en bereikbaarheid					De uitbreiding van woningen zorgt voor meer verkeersbewegingen, maar dit wordt gecompenseerd door in te zetten op alternatieve middelen van vervoer.	
			Duurzame woningen	Bij de ontwikkeling van nieuwe woningen wordt er duurzaam ontwikkeld en oude woningen worden verduurzaamd					
			Broeikasgassen		Duurzame woningen zorgen gemiddeld voor minder broeikasgassen per huishouden. Bestaande woningen worden verduurzaamd. Er wordt ingezet op andere manieren van duurzaam vervoer.				
			Wateroverlast	Hemelwater wodt afgekoppeld en gescheiden en langer vastgehouden. Er wordt groen toegevoegd in de kernen.					
			Hitte	Er wordt in de kernen groen toegevoegd.					
			Beschermde natuur (Natura 2000)				Door de toename van het aantal verkeersbewegingen kan de uitstoot van stikstof toenemen wat een risico vormt voor stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. In Boxtel ligt Kampina erg dichtbij en vormt dit dus een risico. Daar tegenover worden huizen verduurzaamd		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones				Door de toename van het aantal verkeersbewegingen kan de uitstoot van stikstof toenemen wat een risico vormt nabijgelegen NNB. Daar tegenover worden huizen verduurzaamd		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op NNB
			Biodiversiteit		Er wordt ingezet op maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren, inbreiding en het vergroenen van de openbare ruimte Inbreiding vormt een risico voor gebouwbewonende soorten				In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Groene leefomgeving		Er wordt ingezet op het toevoegen van groen in woonkernen en het creëren van wadi's, etc.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Er wordt ingezet op maatregelen om het landschap te versterken				
			Omgevingsveiligheid				Er wordt rekening gehouden met de omgevingsveiligheid, maar uitbreidingen vinden plaats op risicovolle plekken, zoals bij het spoor en in een brandaandachtsgebied		
			Verkeersveiligheid					De uitbreiding van woningen zorgt voor meer verkeersbewegingen. Er wordt ingezet op langzaam vervoer en het openbaar vervoer.	
			Sociale veiligheid		Inrichting van de openbare ruimte van nieuwe wijken inclusief ontmoetingsplekken stimuleert ontmoetingen. Er is indirect meer sociale controle.				
			Geurhinder			Er is een risico bij de gebiedsuitbreiding in het noordwesten van Boxtel en in het zuidoosten van Boxtel			
			Geluidhinder				Uitbreidingen van woonwijken liggen langs het spoor, waar een risico is op geluidhinder.		
			Luchtkwaliteit					Er is een indirect effect door meer verkeersbewegingen. Er is een kans dat er in de toekomst meer elektrische voertuigen gaan rijden en dat de luchtkwaliteit verbetert.	
			Passend woningaanbod	Er worden woningen toegevoegd in de typen waar veel vraag naar is in de gemeente.					
2	Voorzieningen	Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, ondanks verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken. In het centrum van de kern Boxtel worden kansen benut om woningen dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, bredestoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft andere prioriteit (meer naar de randen van het centrum). Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes en sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Deze plekken binnen de kernen blijven behouden en worden waar mogelijk versterkt, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie.	Maatschappelijke deelname	In alle dorpskernen wordt maatschappelijke deelname versterkt voor verschillende groepen. Verzieningen worden uitgebreid op sommige plekken en worden behouden op andere.					
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt		Er komen op sommige plekken nieuwe voorzieningen die voor nieuwe werkgelegenheid zullen zorgen				
			Broeikasgassen					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de CO_2-uitstoot niet toeneemt	
			Beschermde natuurgebieden (N2000)					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de stikstof-uitstoot niet toeneemt	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Biodiversiteit					Er komt een klein aantal nieuwe voorzieningen die worden ingericht met oog op verbetering van biodiversiteit. Het aantal is te klein om echt verandering te brengen voor de biodiversiteit.	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Omgevingsveiligheid					De nieuwe locaties voor voorzieningen liggen niet op plekken met een hoger risico voor omgevingsveiligheid	
			Verkeersveiligheid					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de verkeersveiligheid niet afneemt	
			Sociale veiligheid	De gemeenschap wordt meer verbonden door de ontwikkelingen, wat een positieve invloed zal hebben op de sociale veiligheid					
			Geluidhinder					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de geluidhinder niet toeneemt	
			Luchtkwaliteit					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de luchtkwaliteit niet afneemt	
			Beweegvriendelijke leefomgeving	Voorzieningen worden ingericht zodat deze bewegen stimuleren.					
			Passend voorzieningenaanbod	Er worden passende voorzieningen toegevoegd in nieuwe wijken					
			Duurzame landbouw		Er wordt in de verbinding tussen natuurgebieden gezocht naar mogelijkheden voor combinatie met duurzame landbouw.				

Onderbouwing effectbeoordeling concept-VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
3	Natuur	De bestaande natuurgebieden worden behouden en versterkt. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst en de Geelders met de Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied. De natuurgebieden zijn trekpleisters voor de regio. De natuurgebieden worden, met respect voor de natuur en de biodiversiteit, zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt en beter te beleven. We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek toe te staan. De recreatie wordt beter verspreid binnen de verschillende natuurgebieden en het landelijk gebied. In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke schakel tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten. De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusive landebouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.	Wateroverlast	In de bufferzones en de beekdalen wordt water vastgehouden.					
			Hitte					Er wordt in de kernen niets gedaan om hitte tegen te gaan.	
			Droogte	Er wordt op veel plekken waterberging toegevoegd, met name bij natuurgebieden, wat goed is tegen droogteproblematiek.					
			Bodemkwaliteit		Er wordt ingezet op nieuwe natuur, in combatie met duurzame landbouw, wat bevorderend kan werken voor de bodemkwaliteit. Dit is een indirect effect.				
			Oppervlaktewater					Er wordt niet ingezet op de verbetering van de kwaliteit van oppervlaktewater.	
			Grondwater		Door de toevoeging van waterberging op plekken waar de grondwaterstand laag is, kan hier een positief effect optreden				
			Beschermde natuur (Natura 2000)	Er wordt ingezet op het versterken van natuurgebieden en Natura 2000-gebieden worden met elkaar verbonden. De Kampina wordt beschermd tegen recreatie. Grondwaterstand omhoog brengen bij de Kampina					
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	Natuurgebieden worden met elkaar verbonden, waarbij ook NNB worden verbonden.					
			Biodiversiteit	Natuurgebieden worden met elkaar verbonden, waardoor biodiversiteit meer ruimte krijgt om te ontwikkelen.					
			Groene leefomgeving		De verbinding met groen wordt verbeterd, maar de afstand tot groen verandert niet.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Er wordt niet specifiek ingezet op het versterken van het landschap en cultuurhistorische elementen	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Recreatie wordt uit Kampina geweerd, maar andere plekken worden beter toegankelijk gemaakt voor recreatie.				
4	Mobiliteit	De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen. Het treinstation van Boxtel wordt ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Een veilig en goed fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd. Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel	Maatschappelijke deelname		Door een verbetering van het mobiliteitsnetwerk voor fietsers, wordt de bereikbaarheid van voorzieningen groter. Er worden ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd.				
			Fiets- en wandelnetwerk	Er wordt ingezet op het verbeteren van het fietsnetwerk in de hele gemeente					
			Duurzame en slimme mobiliteit	Er komt een centrale mobiliteitshub in Boxtel en er komen voorzieningen voor deelmobiliteit					denk er over na om nog een hub te maken
			Doorstroming en bereikbaarheid		De doorstroming wordt verbeterd door in te zetten op verschillende mobiliteitstypen en verbeteren van fietsverbindingen.				
			Ontsluitingskwaliteit OV					Er wordt niet ingezet op het verbeteren van de ontsluitingskwaliteit OV	
			Broeikasgassen		Er wordt ingezet op andere soorten mobiliteit waardoor er een kans is dat het autogebruik omlaag gaat.				
			Beschermde natuurgebieden (N2000)		Er wordt ingezet op andere soorten mobiliteit waardoor er een kans is dat het autogebruik omlaag gaat.				In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones		Er wordt ingezet op andere soorten mobiliteit waardoor er een kans is dat het autogebruik omlaag gaat.				In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op NNB
			Biodiversiteit					Er is een kans dat de aanleg van nieuwe fietsverbindingen leidt tot verstoring van de biodiversiteit, maar die kand is klein omdat de fietsverbindingen langs bestaande verbindingen/gebieden liggen	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Er wordt niet ingezet op de verbetering van het landschap.	
			Verkeersveiligheid		Fietsveiligheid wordt verbeterd door het aanleggen van ontbrekende schakels in het fietsnetwerk. Door meer mensen op de fiets te krijgen, gaat de verkeersveiligheid omhoog. Gemotoriseerd verkeer wordt geweerd uit de kernen				
			Geluidhinder		Gemotoriseerd verkeer wordt geweerd uit de kernen. Andere vormen van mobiliteit worden gestimuleerd.				
			Luchtkwaliteit		Het verkeer wordt geweerd uit de kernen, waardoor de luchtkwaliteit omhoog gaat. Andere vormen van mobiliteit worden gestimuleerd.				
			Beweegvriendelijke leefomgeving	Door het stimuleren van fietsen en wandelen en het uitbreiden van het netwerk wordt de beweegvriendelijke leefomgeving vergroot.					
		Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden, van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, passend binnen de identiteit van het gebied is onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar natuurinclusive landbouw. Er is ruimte voor verschillende vormen van natuurinclusieve landbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht. De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Er is ingezet op het behoud van de agrariërs	
			Kennis en innovatie					Het is onduidelijk wat de innovatie precies inhoudt. Dus het is onduidelijk hoe de transitie hier aan bijdraagt.	
			Duurzame landbouw	Er wordt ingezet op natuurinclusieve landbouw, wat gezien wordt als een duurzamere manier van landbouw dan traditionele landbouw					
			Duurzame energieopwekking		Bij het vrijkomen van landbouwgrond door het stoppen van agrarische bedrijven is er de mogelijkheid om duurzame energie op te wekken.				
			Broeikasgassen					Er wordt ingezet op duurzame vormen van landbouw. In hoeverre dit gaat zorgen voor een vermindering van broeikasgassen is niet duidelijk.	

Onderbouwing effectbeoordeling concept-VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
5	Transitie landelijk gebied	gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs. De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijk drager. Hierbij wordt wel de omslag naar natuurinclusieve landbouw gemaakt. Hierin is bodem en water leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor de landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout. Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als 'uitloopgebied' voor de kernen. Het groen en de reactieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied worden een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving. Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren nog verder in gezamenlijkheid uitgewerkt. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschappenorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.	Droogte					Er wordt niet ingezet op het tegengaan van droogte in natuurgebieden	
			Bodemkwaliteit		Door bodem-water sturend wordt er minder aan de bodem bewerkt. Duurzame landbouw en minder gebruik van kunstmest zorgt voor een betere bodemkwaliteit.				
			Oppervlaktewater		Door bodem-water sturend wordt er minder aan de bodem bewerkt. Duurzame landbouw en minder gebruik van kunstmest zorgt voor een betere oppervlaktewaterkwaliteit.				
			Grondwater		Door bodem-water sturend wordt er minder aan de bodem bewerkt. Duurzame landbouw en minder gebruik van kunstmest zorgt voor een betere grondwaterkwaliteit.				
			Beschermde natuur (Natura 2000)		Bij duurzame landbouw wordt minder stikstof uitgestoten.				
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones		Bij duurzame landbouw wordt minder stikstof uitgestoten.				
			Biodiversiteit		Bij duurzame landbouw is er meer ruimte voor biodiversiteit.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Cultuurhistorische waarden en het landschap worden beter beleefbaar				
			Geurhinder					Het is niet duidelijk hoeveel veehouderijen gaan stoppen en of de geurhinder daarom afneemt.	
			Luchtkwaliteit					Er wordt ingezet op duurzame vormen van landbouw. In hoeverre dit gaat zorgen voor een verbetering van luchtkwaliteit is niet duidelijk.	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Er ontstaan meer mogelijkheden voor wandelen en fietsen in het landelijk gebied				
6	Toerisme	Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij als op- en overstaplocatie. De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. De Dommel is in de toekomst nog beter te beleven door een betere zichtbaarheid en door nieuwe wandelpaden langs de Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied. Met name Liempde speelt een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.	Maatschappelijke deelname					Er komen geen voorzieningen die de mogelijkheid voor maatschappelijke deelname vergroten	
			Doorstroming en bereikbaarheid					Er wordt ingezet op kleinschalige overnachting en toerisme, dus er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daardoor geen effect op de doorstroming	
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Er komen weinig nieuwe arbeidsplaatsen bij	
			Toerisme en recreatie		De Cultuurhistorische As wordt in de toekomst benadrukt en het centrum wordt ontwikkeld tot een poortfunctie				
			Broeikasgassen					Er zullen weinig extra verkeersbewegingen ontstaan door kleinschalig toerisme, daardoor zal er geen significante toename in de uitstoot van broeikasgassen zijn.	
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Toerisme heeft nagenoeg geen effect op Natura 2000 gebieden, nagenoeg geen verkeersaantrekkende werking door kleinschalig toerisme	
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones					Versterking van bestaande fiets- en wandelroutes heeft geen effect op NNB, concentratie van toerisme in de kernen buiten NNB	
			Biodiversiteit					Versterking van bestaande fiets- en wandelroutes en toerisme heeft geen effect op NNB	
			Groene leefomgeving					De afstand tot groen zal niet veranderen voor inwoners van de gemeente	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Door de het versterken van recreatieve activiteiten kan de beleefbaarheid van het landschap verbeteren				
			Verkeersveiligheid					Er zullen geen grote verkeersstromen komen door het lokaal toerisme, dus de verkeersveiligheid zal naar verwachting niet veranderen	
			Geluidhinder					Er zullen geen grote verkeersstromen komen door het lokaal toerisme, dus de geluidhinder zal naar verwachting niet toenemen	
			Luchtkwaliteit					Er zullen geen grote verkeersstromen komen door het lokaal toerisme, dus de luchtkwaliteit zal naar verwachting niet verslechteren.	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Er wordt ingezet op nieuwe wandelpaden langs de Dommel				
			Passend voorzieningenaanbod					Er wordt niet ingezet op het uitbreiden van het voorzieningenaanbod	
		Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel.De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen	Doorstroming en bereikbaarheid				Door uitbreiding van bedrijventerreinen verslechtert de doorstroming. Wat aan de doorstroming wordt verbeterd zijn al autonome ontwikkelingen.		
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	Er wordt ingezet op banen die passen bij het opleidingsniveau van de inwoners					
			Werklocaties	Er worden bewust werklocaties op plekken toegevoegd					

Onderbouwing effectbeoordeling concept-VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
7	Bedrijventerreinen	wordt beter bereikbaar. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een waterstofhub te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor. De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de midden en klein bedrijven en de maakindustrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners. Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Verouderde en leegstaande (niet agrarische) bedrijfsgebouwen worden getransformeerd naar kwalitatieve werklocaties, eventueel in combinatie met wonen als de bedrijfsfuncties het toelaten. Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De doorstroming richting de A2 wordt verbeterd met de geplande verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg. Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit het klimaat robuust inrichten van de openbare ruimte, om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen. Ook is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt. Op de langere termijn zijn er mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub. Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het midden- en kleinbedrijf. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied om hinder van vrachtverkeer te beperken. De daar aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn op termijn beter passend op een locatie die beter bereikbaar is vanaf de A2. In Liempde geeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels.	Kennis en innovatie		Er wordt ingezet op bedrijven die bezig zijn met duurzame innovatie				
			Circulariteit		Er wordt ingezet op werklocaties die zich bezig houden met circulaire economie.				
			Duurzame energieopwekking		Er wordt ingezet op tijdelijke duurzame energieopwekking (zonnevelden en waterstofhub)				
			Broeikasgassen					De CO_2-uitstoot van gebouwen wordt verminderd door verduurzaming, maar door uitbreiding van bedrijventerreinen zorgt voor extra verkeersbewegingen	
			Wateroverlast		Er wordt ingezet op een vergroening bij bedrijventerreinen, waardoor wateroverlast afneemt op deze locaties. Er wordt ingezet op klimaatadaptieve inrichting.				
			Hitte		Er wordt ingezet op vergroening bij bedrijventerreinen, waardoor hittestress afneemt op deze locaties. Er wordt ingezet op klimaatadaptieve inrichting.				
			Beschermde natuur (Natura 2000)				De stikstof-uistoot van gebouwen wordt verminderd door verduurzaming, maar door uitbreiding van bedrijventerreinen zorgt voor extra verkeersbewegingen. Dit vormt een risico vanwege de nabijheid van Kampina		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones				De stikstof-uistoot van gebouwen wordt verminderd door verduurzaming, maar door uitbreiding van bedrijventerreinen zorgt voor extra verkeersbewegingen		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op NNB
			Biodiversiteit				Komst van een nieuwe bedrijventerrein op een locatie die nu groen is vorm een risico voor biodiversiteit en beschermde soorten. Ook verduurzamingen vormt een risico		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Groene leefomgeving					Er wordt voornamelijk ingezet op klimaatadaptatie en niet op uitbreiden van groen.	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Bij de ruimtelijke ontwikkelingen wordt rekening gehouden met de identiteit van de locatie	
			Omgevingsveiligheid					Er komen geen grootschalige bedrijven bij, dus het risico is minimaal	
			Verkeersveiligheid				Door uitbreiding van bedrijventerreinen verslechtert de verkeersveiligheid. Grote vrachtwagens kunnen dit versterken		
			Sociale veiligheid		Er wordt waar mogelijk ingezet op een woon/werklocatie en werken in leegstaande gebouwen, wat de sociale veiligheid kan verhogen.				
			Geurhinder				Door de uitbreiding van bedrijventerreinen kan geurhinder toenemen		Er wordt ingezet op de vermindering van geurhinder, maar dit is nog niet concreet genoeg.
			Geluidhinder				Door de uitbreiding van bedrijventerreinen kan geluidhinder toenemen		Er wordt ingezet op de vermindering van geluidhinder, maar dit is nog niet concreet genoeg.
			Luchtkwaliteit				Door de uitbreiding van bedrijventerreinen kan luchtkwaliteit verslechteren		Er wordt ingezet op de verbetering van luchtkwaliteit, maar dit is nog niet concreet genoeg.
8	Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden op verschillende locaties, zoals bijvoorbeeld langs de A2, mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar natuurinclusieve landbouw.	Duurzame energieopwekking		De omvang van duurzame energieopwekking is nog onbekend en het is niet duidelijk of de doelen gehaald worden.				
			Duurzame woningen		Door het plaatsen van zonnepanelen op het dak gaat het energielabel omhoog.				
			Broeikasgassen		Er wordt meer duurzame energie opgewekt, de verwachting is dat de CO_2-uitstoot daardoor afneemt				
			Bodemkwaliteit					De bodem mag niet verstoord worden, dus de bodemkwaliteit zal niet veranderen.	
			Grondwater					Het combineren met waterberging is niet substantieel uitgewerkt om te zeggen wat voor effect dit heeft op de grondwaterstand	
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Duurzame energie heeft geen effect op de stikstofuitstoot	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Biodiversiteit				Per saldo negatief, zonnepanelen op dak en windmolens vormt een risico voor (gebouwbewonende) soorten. Er wordt wel ingezet op biodiversiteit bij zonnevelden, maar beschermde soorten wegen zwaarder (wetgeving)		
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Zonnevelden hebben geen effect op landschap, er vanuit gaande dat algemene principes worden aangehouden.	
			Omgevingsveiligheid					Met Omgevingsveiligheid wordt bij ontwikkelingen in een vroeg stadium rekening gehouden	
			Geluidhinder				Windmolens kunnen zorgen voor lokale geluidshinder		
9	Circulariteit		Circulariteit		Er wordt gewerkt aan circulariteit en het verminderen van restafval, maar er worden geen concrete doelen gesteld.				

A4 Rad van de leefomgeving concept-VKA

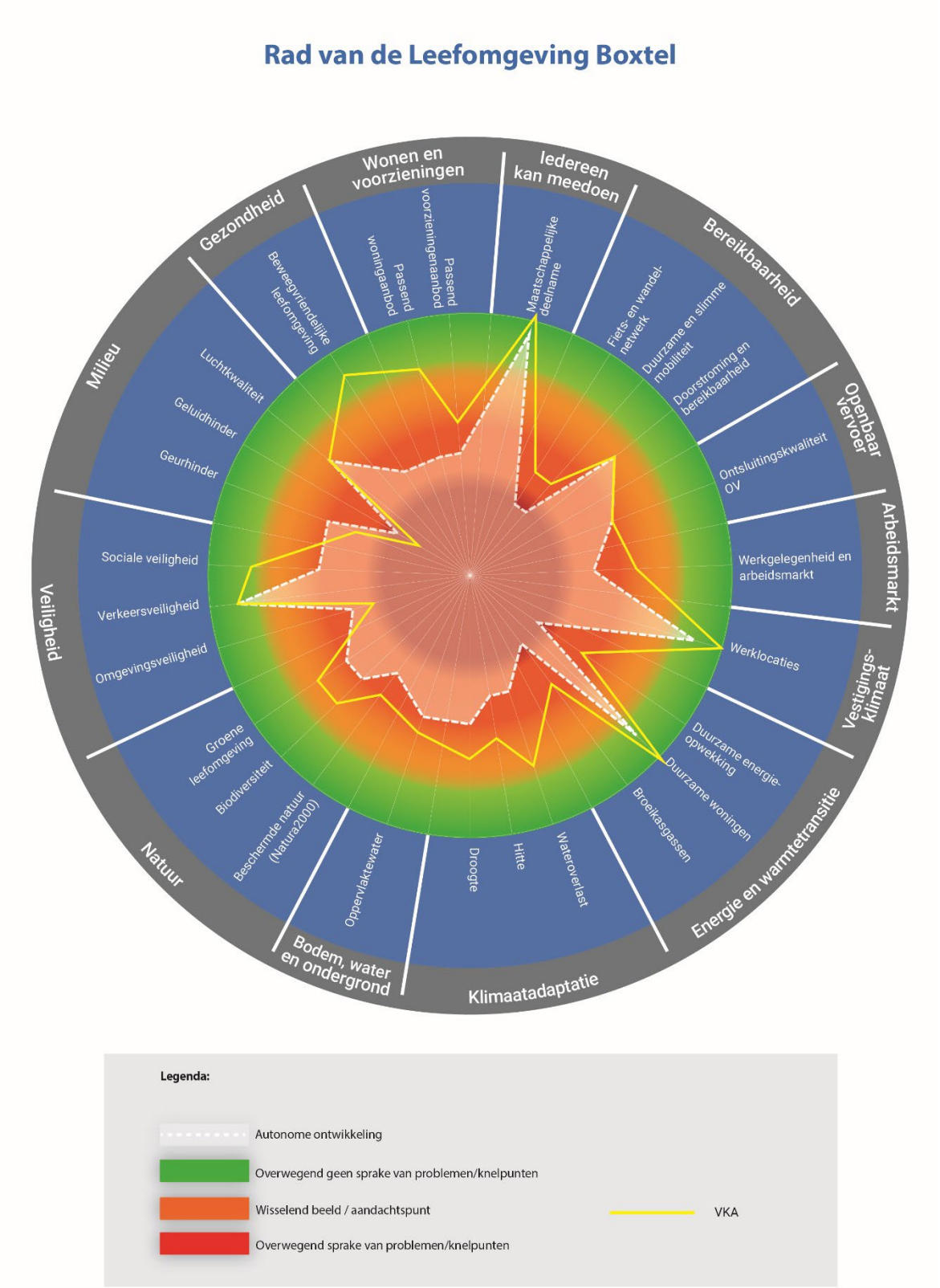

A5 Botsproeven

Botsproeven OER Omgevingsvisie Boxtel

		1 Wonen	2 Voorzieningen	3 Natuur	4 Mobiliteit	5 Transitie landelijk gebied	6 Toerisme	7 Bedrijventerreinen	8 Duurzame energie	9 Circulariteit	Totaal +	Totaal -
1	Wonen		+	+	+	-	n.v.t	0	+	n.v.t	4	-1
2	Voorzieningen			n.v.t	+	0	+	n.v.t	n.v.t	n.v.t	3	0
3	Natuur				+	+/-	+	n.v.t	-	n.v.t	4	-2
4	Mobiliteit					0	+	+	n.v.t	n.v.t	5	0
5	Transitie landelijk gebied						+	-	+/-	n.v.t	3	-4
6	Toerisme							n.v.t	n.v.t	n.v.t	4	0
7	Bedrijventerreinen								+	n.v.t	2	-1
8	Duurzame energie									n.v.t	3	-2
9	Circulariteit										0	0
											28	-10

Legenda

- +
- -
- +/-
- 0
- n.v.t

A6 Beargumentatie botsproeven

Onderbouwing botsproeven OER Omgevingsvisie Boxtel

Beleidsuitspraak		Beleidsuitspraak	+	-	+/-	0	n.v.t.	Opmerkingen
1	Wonen	Voozieningen	Voorzieningen maken een woongebied aantrekkelijker					
		Natuur	Natuur en wonen worden met elkaar verbonden					
		Mobiliteit	Nieuwe woongebieden zijn beter bereikbaar door het aanleggen van fiets- en wandelverbindingen					
		Transitie landelijk gebied		Nieuwe woongebieden worden in het landelijk gebied gebouwd				
		Toerisme					Er is geen relatie tussen wonen en toerisme	
		Bedrijventerreinen				Wonen en bedrijven zitten elkaar niet in de weg		
		Duurzame energie	Meekoppelkans: uitbreiding van woongebieden bieden meer ruimte voor zon op dak					
		Circulariteit					Er is geen relatie tussen wonen en circulariteit	
2	Voorzieningen	Natuur					Er is geen relatie tussen voorzieningen en natuur	
		Mobiliteit	Voorzieningen zijn beter bereikbaar door betere mobiliteit					
		Transitie landelijk gebied				Voorzieningen zijn niet in het landelijk gebied		
		Toerisme	Betere passende voorzieningen zorgen voor meer toerisme					
		Bedrijventerreinen					Er is geen relatie	
		Duurzame energie					Er is geen relatie	
		Circulariteit					Er is geen relatie	
3	Natuur	Mobiliteit	Mobiliteit naar natuur beleefbaarder					
		Transitie landelijk gebied			Natuur en landelijk gebied spelen in dezelfde ruimte, maar het kan elkaar versterken en verstoren			
		Toerisme	Natuur zorgt voor een aantrekkende werking op toerisme					
		Bedrijventerreinen				Bedrijventerreinen liggen niet in natuurgebieden		
		Duurzame energie		Een windmolen heeft een verstorend effect op natuurgebieden				
		Circulariteit					Er is geen relatie	
4	Mobiliteit	Transitie landelijk gebied				Mobiliteit en landelijk gebied kunnen naast elkaar bestaan		
		Toerisme	Goede verbinding heeft een versterkend effect op toerisme					
		Bedrijventerreinen	Goede verbinding heeft een versterkend effect op bedrijventerreinen					
		Duurzame energie					Er is geen relatie	
		Circulariteit					Er is geen relatie	
5	Transitie landelijk gebied	Toerisme	Een transitie van het landelijk gebied met meer landwinkels zorgt voor meer toerisme					
		Bedrijventerreinen		Uitbreiding van bedrijventerreinen gebeurt in het landelijk gebied				
		Duurzame energie			Zonneparken kunnen samengaan met vormen van landbouw Duurzame energie kan de ruimte voor landbouw innemen			
		Circulariteit					Er is geen relatie	
6	Toerisme	Bedrijventerreinen					Er is geen relatie	
		Duurzame energie					Er is geen relatie	
		Circulariteit					Er is geen relatie	
7	Bedrijventerreinen	Duurzame energie	Op bedrijventerreinen kan energie op dak komen en Vors C zet in op duurzame energie					
		Circulariteit					Er is geen relatie	
8	Duurzame energie	Circulariteit					Er is geen relatie	

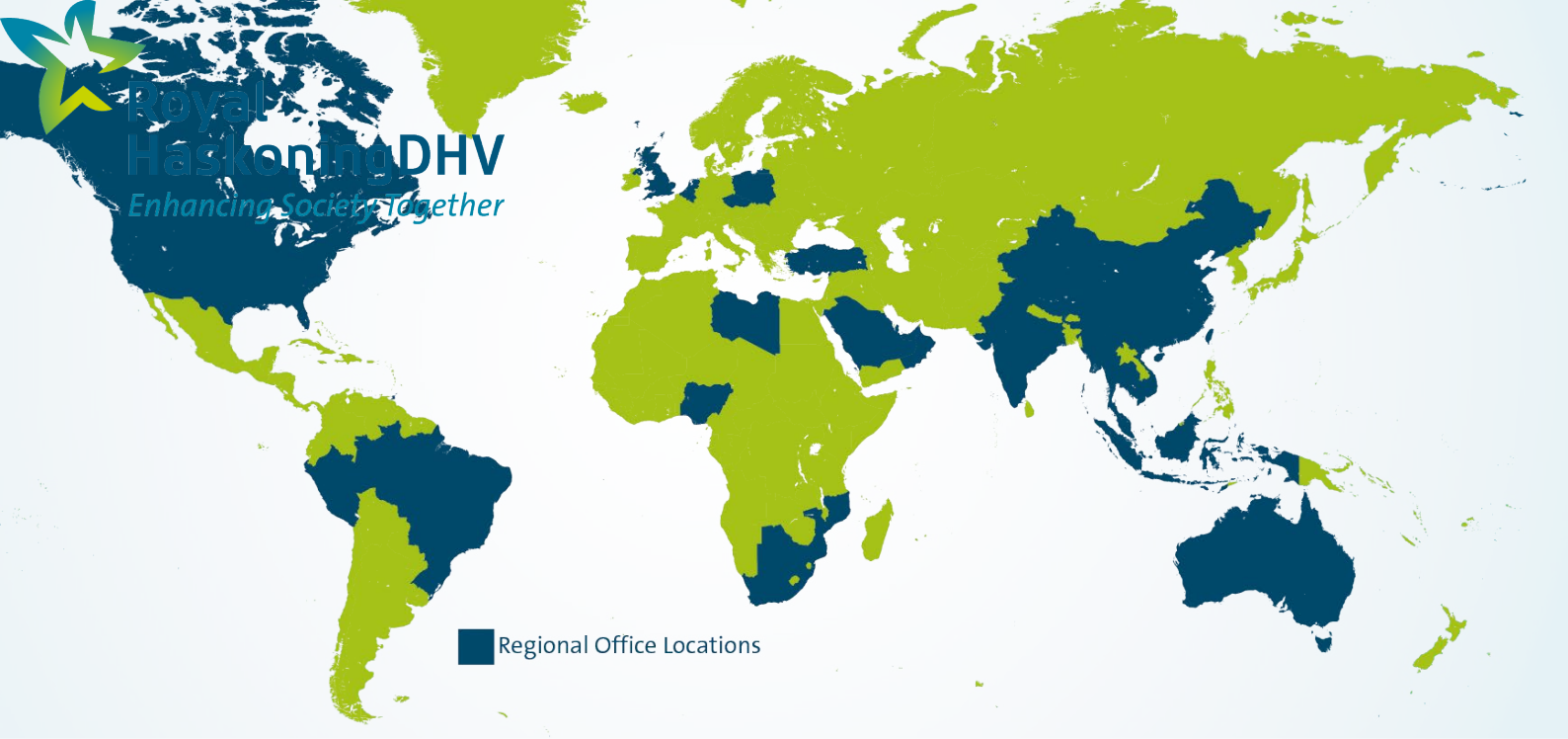

Royal HaskoningDHV is an independent, international engineering and project management consultancy with over 140 years of experience. Our professionals deliver services in the fields of aviation, buildings, energy, industry, infrastructure, maritime, mining, transport, urban and rural development and water.

Backed by expertise and experience of 6,000 colleagues across the world, we work for public and private clients in over 140 countries. We understand the local context and deliver appropriate local solutions.

We focus on delivering added value for our clients while at the same time addressing the challenges that societies are facing. These include the growing world population and the consequences for towns and cities; the demand for clean drinking water, water security and water safety; pressures on traffic and transport; resource availability and demand for energy and waste issues facing industry.

We aim to minimise our impact on the environment by leading by example in our projects, our own business operations and by the role we see in “giving back” to society. By showing leadership in sustainable development and innovation, together with our clients, we are working to become part of the solution to a more sustainable society now and into the future.

Our head office is in the Netherlands, other principal offices are in the United Kingdom, South Africa and Indonesia. We also have established offices in Thailand, India and the Americas; and we have a long standing presence in Africa and the Middle East.

euroCompliance certification ISO 37001

euroCompliance certification ISO 37301

royalhaskoningdhv.com

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

A5 Omschrijving definitief VKA

Omgevingsvisie gemeente Boxtel

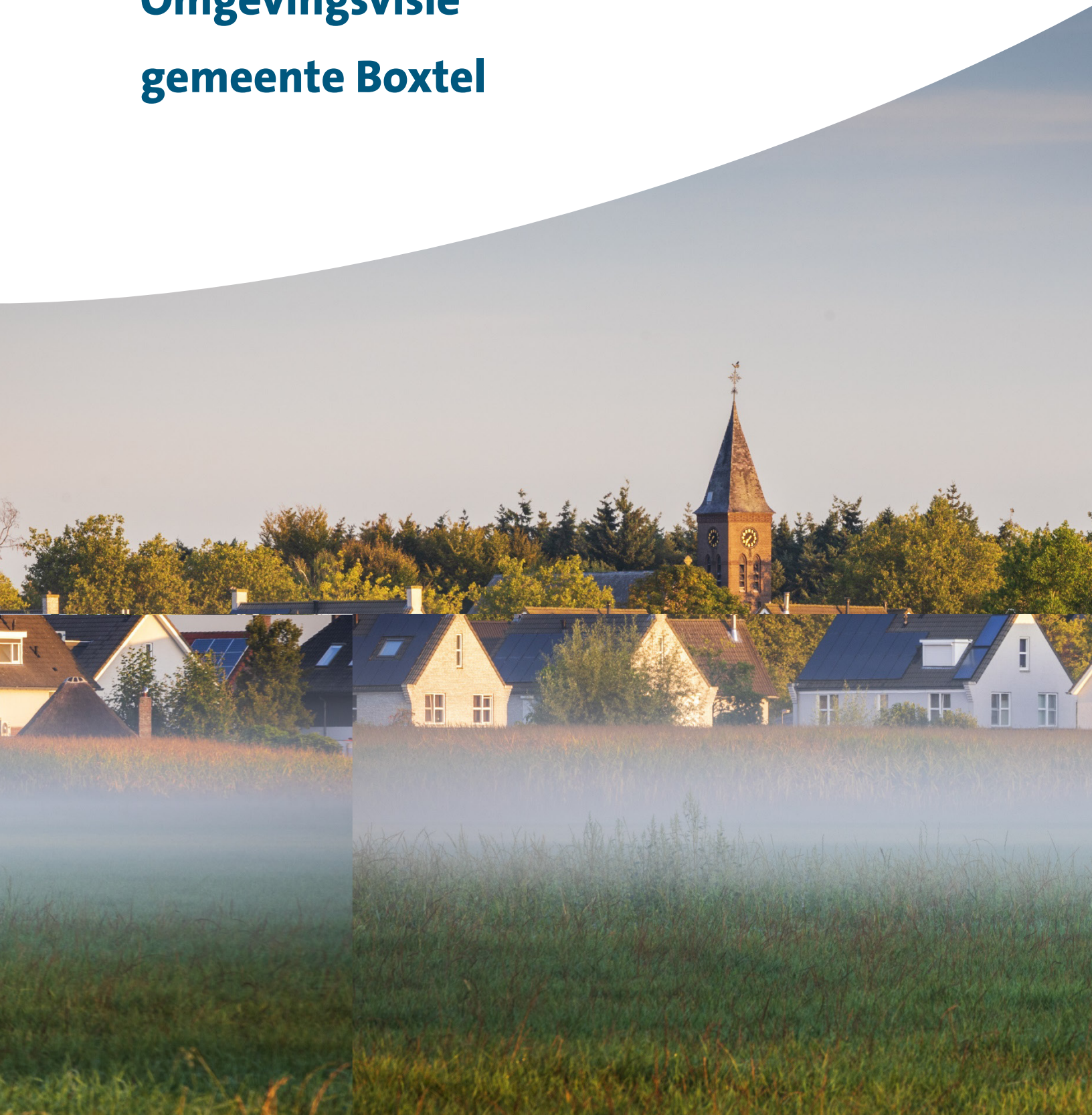

Omgevingsvisie | gemeente Boxtel

Het groenblauwe, verbonden en ondernemende hart van de regio

In de gemeente Boxtel is het prettig wonen én goed werken. De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke lintdorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze. Ook zorgt het rijke en diverse verenigingsleven voor veel saamhorigheid. Deze belangrijke kwaliteiten willen we in de toekomst behouden en versterken. Tegelijkertijd bieden we ruimte aan belangrijke trends en ontwikkelingen die op ons afkomen. De uitstekende ligging van de gemeente midden in de stedendriehoek Den Bosch, Tilburg en Eindhoven willen we hierbij nog beter benutten. Het ondernemershart van de gemeente Boxtel moet ook in de toekomst blijven kloppen.

We beschrijven de algemene uitgangspunten per hoofdthema voor de omgevingsvisie 2040. De algemene uitgangspunten gelden voor heel de gemeente Boxtel. Ze zijn gebaseerd op de kwaliteiten, de vastgestelde ambities en bevatten onderdelen van beide scenario's die zijn onderzocht in de Omgevingseffectrapportage. Dit met het oog op het zo veel mogelijk behalen van de ambities én het zoveel mogelijk beperken van negatieve effecten.
Een deel van de uitgangspunten is uitgewerkt in ruimtelijke keuzes die voor een groot deel op de kaart zijn ingetekend. Zo is in één oogopslag te zien wat we willen met onze omgeving op de lange termijn.
Naast de algemene uitgangspunten zijn er ook specifieke gebiedsgerichte ontwikkelingen, deze zijn beschreven bij de deelgebieden op de kaart. Bij de deelgebieden zijn de uitgangspunten in samenhang verder uitgewerkt.

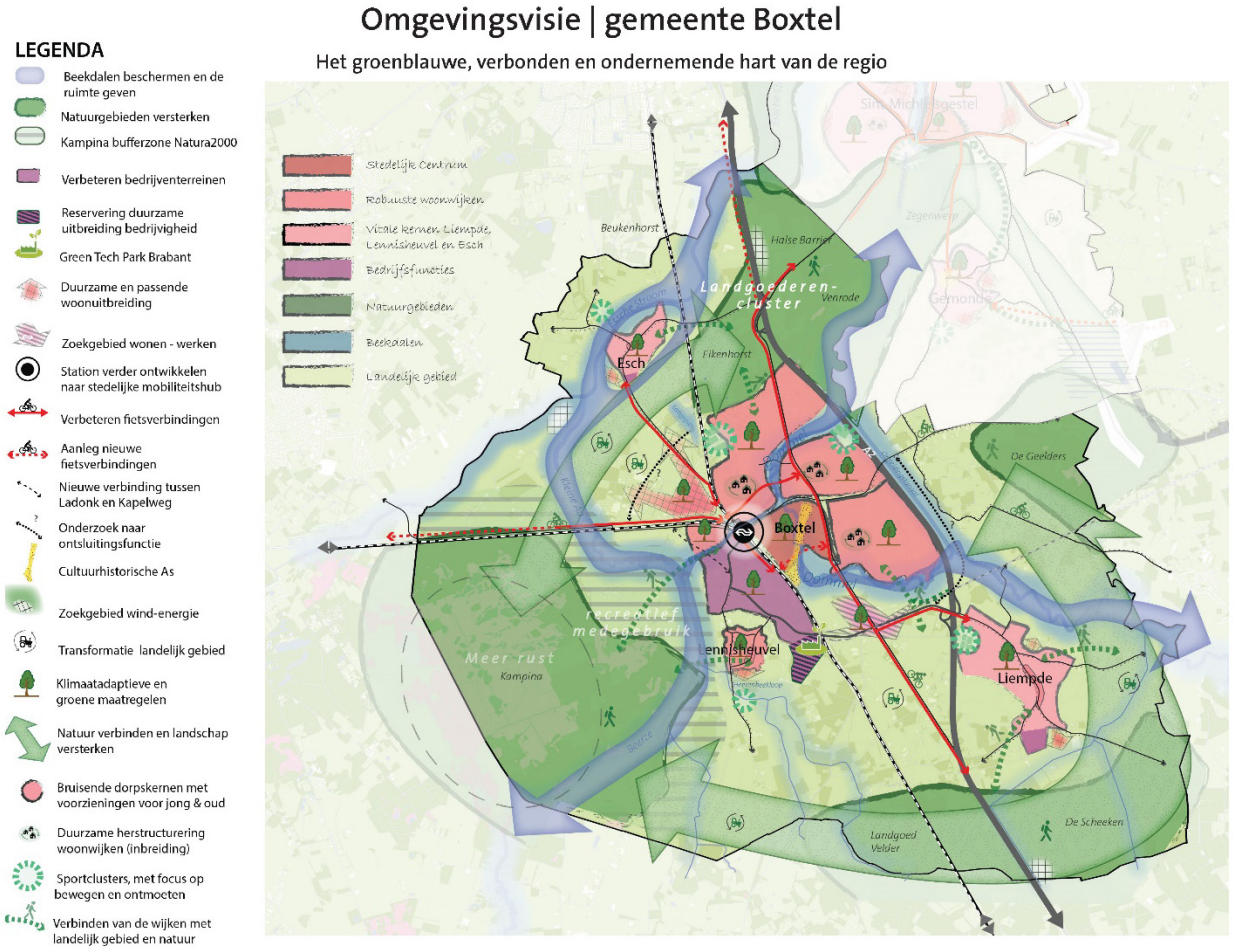

Omgevingsvisiekaart Boxtel

Uitgangspunten

Aangenaam leven

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- De natuur en groene kwaliteit van Boxtel wordt behouden en versterkt. Dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen. De groene kwaliteit wordt hoog gewaardeerd door de inwoners en draagt bij aan een aangenaam leven. Bodem en water zijn sturend bij ontwikkeling. Dit wordt verder beschreven onder het hoofthema Inclusieve duurzaamheid.

- Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen en de historische gebouwen in de dorpen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten, zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging.
- De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen in het nog op te stellen woonprogramma voor die periode. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. Dit wordt verder beschreven bij de deelgebieden.

- Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen voor alle kernen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals basis, voortgezet en beroepsonderwijs, sport-, kunst- en cultuurvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). Om dit succesvol toe te passen is samenwerken door alle verschillende partijen heel belangrijk. Het aantal te bouwen woningen vraagt ook om te onderzoeken of extra voorzieningen toegevoegd dienen te worden. Dit onderzoek is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van woonlocaties.

- De gemeente Boxtel zet in op een gezonde leefomgeving. Bij ontwikkelingen houden we altijd rekening met de gezondheidseffecten. Dit doen we door gezondheid te bevorderen en te beschermen. Het bevorderen van de gezondheid is gericht op het mogelijk maken en stimuleren van een gezonde levensstijl. Het versterken van de groene en culturele kwaliteit heeft een positief effect op de gezondheid. De inrichting van de openbare ruimte stimuleert om zelf te bewegen. De voorzieningen dragen bij aan sport en ontmoeting en hebben daarmee een positief effect. Bescherming van de gezondheid is noodzakelijk. Klimaat adaptieve maatregelen helpen tegen hittestress. Overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren. We ontwikkelen beleid om overlast tegen te gaan en om invulling te geven aan het Schone Lucht Akkoord. Bij grootschalig onderhoud en herinrichting van drukkere wegen met een hogere geluidsbelasting op de woningen, worden geluidsmaatregelen afgewogen zoals het verlagen van de snelheid en het toepassen van geluidsreducerend wegdek.
- Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. Het gaat hierbij dan om het terugbrengen van risico's tot een acceptabel niveau en om verkeersveiligheid. Voor de fysieke leefomgeving wordt bij ontwikkelingen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het spoor, de A2, de LPG-tankstations, energiedragers, zoals accu's en waterstof, en ondergrondse buisleidingen zijn hierbij belangrijke aandachtsgebieden. Alle hiervoor relevante ontwikkelingen worden getoetst aan de bijbehorende aandachtsgebieden voor externe veiligheid. De gemeente stelt zich kritisch op richting ProRail en het Rijk om de toename van het aantal goederentreinen dat gevaarlijke stoffen vervoert en door Boxtel rijdt aan de kaak te stellen. En zo nodig dringt de gemeente aan op het nemen van maatregelen om overlast en veiligheidsrisico's te beperken.

Verbindend netwerk

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken.
- Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties. De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op deelmobiliteit, het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen, waaronder ook gedragsverandering van de samenleving. Het treinstation van Boxtel wordt verder ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving en bijbehorende voorzieningen worden aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen en worden meer aan de randen (hoofdwegenstructuur) gesitueerd. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Dit wordt verder toegelicht onder het hoofdthema Krachtige economie.

- Een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken met aandacht voor koelte en schaduw worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd.

Krachtige economie

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel.
- De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een energie-, en waterstofhub te ontwikkelen. De waterstofhub is gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor.
- De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Het brede aanbod van voortgezet en beroepsonderwijs dragen bij aan het goede vestigingsklimaat. Voor nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de midden en klein bedrijven en de maak en creatieve industrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We kijken ook naar de toegevoegde waarde van bedrijven voor de regio en werken hierin samen met de Regio Noordoost-Brabant, Brainport en Agrifoodcapital. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.

- Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Ontwikkelingen, zoals de Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, moeten passen binnen de identiteit en ontwikkelingsrichting van een gebied. Als de ontwikkelrichting kleinschalige woningbouwontwikkeling mogelijk maakt is dit onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw en niet te worden ingezet voor teelten die veel water en/of chemische gewasbestrijdingsmiddelen nodig hebben. Dit is verder beschreven onder het hoofdthema Inclusieve duurzaamheid.
- Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Losse bedrijven in of nabij de kernen die overlast veroorzaken komen in aanmerking voor transformatie naar wonen.

Inclusieve duurzaamheid

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- Water en bodem zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. De beken krijgen de ruimte, en de kwaliteit van het water verbetert. De beekdalen en de meest natte gebieden komen niet in aanmerking voor ontwikkeling, zoals woningbouw. De meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw. Verstoring van de bodem wordt zoveel mogelijk voorkomen.
- Klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening, zijn randvoorwaarden voor ontwikkeling in de kernen en het landelijk gebied. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren. Er wordt ingezet op de sponswerking van het landelijk gebied, om water te kunnen vasthouden in tijden van droogte. Binnen de kernen worden maatregelen genomen om water beter vast te houden en te bergen. Bijvoorbeeld door hemelwater niet in het riool te laten gaan, maar in de bodem te infiltreren en door groene daken.
- Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit agri-pv (gecombineerd gebruik landbouw – energie), recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar duurzame landbouw.

- Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw, maar niet voor teelten die veel water en/of chemische gewasbestrijdingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.
- In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld aan toekomstige bedrijven om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, thuis of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.

Deelgebieden

Stedelijk centrum Boxtel

Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij ook als toegang naar het centrum (en omgeving) met een goede op- en overstaplocatie.

De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken en de economische as door het centrum. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken. De Dommel is in de toekomst nog zichtbaarder, er is meer recreatie en er zijn nieuwe wandelpaden langs De Dommel. De groene, recreatieve en culturele verbindingen langs en op de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied.

Kansen worden benut om woningen voor met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. In de omgeving van de Stationsstraat zijn verschillende functies mogelijk. Een toekomstige herinrichting van de Stationsstraat wordt benut om de verbinding tussen het station en het centrum te verbeteren. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor toegankelijkheid door ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit (meer naar de randen van het centrum).

Robuuste woonwijken

De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin:

- het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden;
- groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteit en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken.
- woningen verduurzaamd zijn door beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen;
- de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn;
- er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte.

Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en fiets- en autobereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, zogenaamd Boxtel Noordwest, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal en de A2, in beeld voor wonen, werken en voorzieningen.

Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde

Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen zoals buurthuizen, basisscholen en sportvoorzieningen behouden blijven. In Esch geeft Broxven en in Liempde Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand van Liempde zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels. Om de leefbaarheid te verbeteren kan het wenselijk zijn om één of enkele bedrijven die overlast veroorzaken te verplaatsen naar een andere locatie. Verplaatsen van een bedrijf kan ook wenselijk zijn om andere ontwikkelingen te realiseren.

In bruisende dorpskernen, zoals Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel en kunst en cultuur versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen. Met name Liempde speelt hierin een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.

Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.

Bedrijfsfuncties

Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De verbinding van de bedrijventerreinen met de A2 wordt verbeterd met de geplande ontsluitingsmogelijkheid via de verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg.

Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Hierbij kan gedacht worden aan de terreinen en gebouwen te vergroenen. De aangelegde bomen, bermen, perken en waterdoorlatende verharding op parkeerplaatsen zorgen ervoor dat hemelwater direct infiltreert in de grond en wateroverlast en droogte worden tegengegaan. Bedrijven verminderen hun eigen watergebruik door innovatieve wateropvang- en hergebruiksystemen. Werknemers en bezoekers kiezen meer duurzame vervoersopties zoals fiets, openbaar vervoer en deelvervoer, waardoor er minder parkeerplekken nodig zijn. Nieuwe ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig ingericht. Werknemers stimuleren we zo ook een ommetje te maken Ook worden binnen het openbaar gebied van het bedrijventerreinen klimaat adaptieve maatregelen genomen om hittestress en wateroverlast te voorkomen. Ook is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Dit alles leidt tot een fijnere, veiligere en gezondere werk- en leefomgeving.

Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. Door het gebruik van de best beschikbare technieken en maatregelen zal de industrie in de toekomst minder lawaai produceren. Op het bedrijventerrein Ladonk zullen wij de geluidszonering op termijn opheffen. Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken door bijvoorbeeld te intensiveren en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt.

Er zijn mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub.

Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon-, werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het midden- en kleinbedrijf.

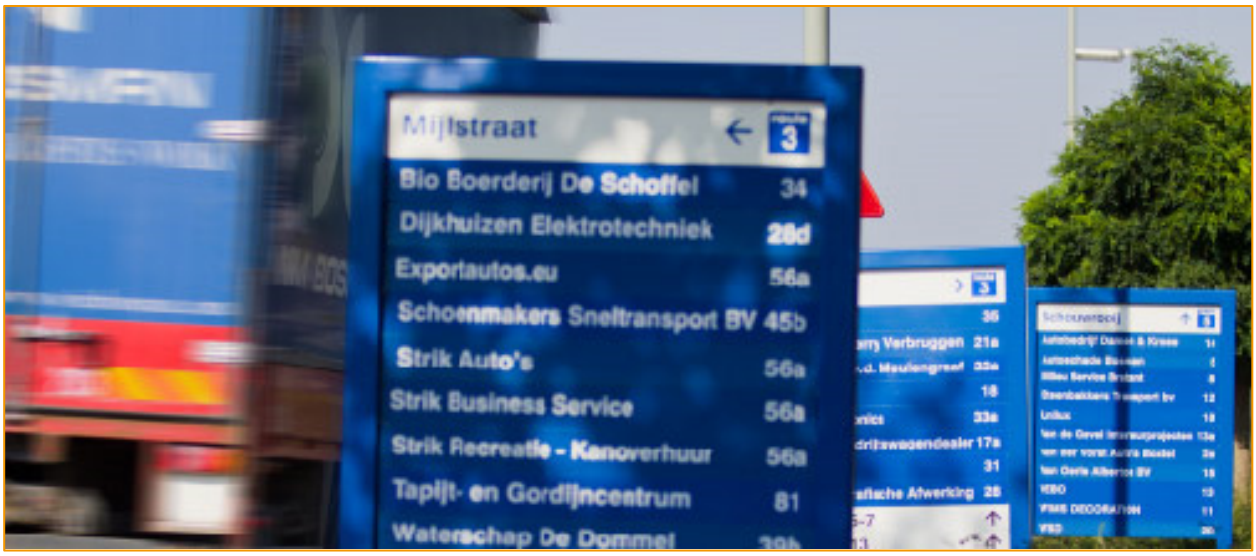

Natuurgebieden

De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst (lokaal bekend als Sparrenrijk) en De Geelders met De Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied.

De natuurgebieden zoals de Kampina en De Scheeken (met de aanwezige edelherten) zijn trekpleisters voor de regio. De natuurgebieden worden, met respect voor de natuur en de biodiversiteit, zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt en beter te beleven. We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek toe te staan. De recreatie wordt beter verspreid binnen de verschillende natuurgebieden en het landelijk gebied.

In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Stikstof wordt teruggedrongen door in te zetten op natuurinclusieve landbouw. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. Zie beschrijving onder het deelgebied landelijk gebied.

De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke verbinding tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten.

Beekdalen

Beken zoals De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. Dit is noodzakelijk voor het bergen van water bij piekbuien en het beperken van overstromingsrisico's stroomafwaarts. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.

Landelijk gebied

De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs.

De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijk drager als voedselproducent. Voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief bieden voor de agrariërs, zorgt voor meer circulariteit en tevens voor mogelijkheden voor zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap.

Hierbij wordt wel de omslag naar duurzame landbouw gemaakt. Hierin zijn water en bodem leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout en andere biobased bouwmaterialen.

Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen, zoals de vlechthagen die helpen om Eikenhorst en de Kampina te verbinden. De gronden in de beekdalen, de bufferzone rondom de Kampina en zones rondom de andere natuurgebieden zoals De Scheeken en De Geelders kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering.

Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als ‘uitloopgebied’ voor de kernen. Het groen en de recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Bestaande zandpaden worden (ook uit ecologisch oogpunt) beschermd en verbeterd. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied worden een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. In het zuiden ligt landgoed Velder. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving.

Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Landelijk gebied. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschappenorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.

A6 Effectbeoordeling VKA

QER Omgevingsvisie Boxtel
Effectbeoordeling VKA

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

meewerkend **boxtel**

Huidige situatie

Autonome ontwikkeling

#	Thema	Aspect	Beleidsuitspraak	Verbindend netwerk: Multimodaliteit Beschikbaarheid	Verbindend netwerk: Fiets- en wandelnetwerk	Verbindend netwerk: Duurzame en sterke mobiliteit	Verbindend netwerk: Doorstroming en beschikbaarheid	Verbindend netwerk: Ontsluitingswaarde OV	Krachtige economie: Bedrijfsvestigingsklimaat en gebiedsmarkt	Krachtige economie: Werkloosheid	Krachtige economie: Arbeids en bronnetje	Krachtige economie: Toerisme en recreatie	Krachtige economie: Duurzame landbouw	Inclusieve duurzaamheid: Afval en grondstoffen	Inclusieve duurzaamheid: Duurzame energieopwekking	Inclusieve duurzaamheid: Duurzame woningen	Inclusieve duurzaamheid: Besparingspotentieel	Inclusieve duurzaamheid: Waterovertest	Inclusieve duurzaamheid: Hitte	Inclusieve duurzaamheid: Droogte	Inclusieve duurzaamheid: Bodemkwaliteit	Inclusieve duurzaamheid: Oppervlaktewater	Inclusieve duurzaamheid: Grondwater	Aangenaam leven: Natuurwaarden (natuur index 2020)	Aangenaam leven: Natuurnetwerk Natura2000 en NNN-gebieden	Aangenaam leven: Bodemkwaliteit	Aangenaam leven: Zoeken aansluiting	Aangenaam leven: Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	Aangenaam leven: Drooglevenswegheid	Aangenaam leven: Verkeersveiligheid	Aangenaam leven: Sociale veiligheid	Aangenaam leven: Geluidhinder	Aangenaam leven: Luchtkwaliteit	Aangenaam leven: Energieprestatie bedrijvengebied	Aangenaam leven: Percentage groengebied	Aangenaam leven: Percentage recreatiegebied		
			Concept-VKA	Iedereen kan prima daar	Bereikbaarheid			Openbaar vervoer	Arbeidsmarkt	Vestigingsklimaat	Kennis en innovatie	Toerisme en recreatie	Duurzame landbouw	Afval en grondstoffen	Energie en warmtetransitie			Klimaatadaptatie		Bodem, water en ondergrond			Natuur			Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Veiligheid			Milieu		Gezondheid	Wonen en voorzieningen			
Scoping wonen																																						
1	Aangenaam leven	Wonen	De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen in het nog op te stellen woningprogramma voor de periode. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woneiocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. **Doelgebied robuuste woonwijken** De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op een duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin: •het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden; •groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbetert is met meer aandacht voor biodiversiteit en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid. Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schadue en koelere plekken. •woningen verduurzaamd zijn door deze beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen; •de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn; •er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, pickniclplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en fiets- en autobereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, zogenaamd Boxtel Noordwest, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal, en de A2 in beeld voor wonen, werken en voorzieningen. **Doelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde** Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer kan worden beperkt. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen.	0	++	+	++	++	-	-	+	+	+	-	0	+	++	0	0	++	6.5	-2.5
Scoping voorzieningen																																						
2	Aangenaam leven	Voorzieningen	Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen voor alle kernen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, kunst- en cultuurvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en vereenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). Het aantal te bouwen woningen vraagt ook om te onderzoeken of extra voorzieningen toegevoegd dienen te worden. De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken. **Doelgebied stedelijk centrum kern Boxtel** Kansen worden benut om woningen voor met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. **Doelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde** In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie.	++	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	++	++	0	0	++	4.5	0
Scoping natuur																																						
3	Aangenaam leven	Natuur	**Doelgebied natuurgebieden** De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwaliteitsef verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Elkerhorst (lokaal bekend als Sparrenrijk) en de Geelders met de Scheiken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied. In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en versloring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Stikstof wordt teruggedrongen door in te zetten op natuurinclusieve landbouw. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke verbinding tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten. **Doelgebied beekdalen** De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.								+				++	0	++	+	0	+	++	++	++	+	0									+			7.5	0
Scoping mobiliteit																																						
4	Verbindend netwerk	Mobiliteit	Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties. De gemeente Boxtel bmrut haar centrale ligging in de stedenrdrehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen, waarvoor ook gedragsverandering van de samenleving. Het treinstation van Boxtel wordt verder ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen en worden meer aan de randen (hoofdwegenstructuur) gestuwerd. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken met aandacht voor koelte en schaduw worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd. **Doelgebied stedelijk centrum kern Boxtel** Autobereikbaarheid en -parkeren blijven van belang in het stedelijk centrum, maar heeft minder prioriteit (meer naar de randen van het centrum). In de omgeving van de Stationsstraat zijn verschillende functies mogelijk. Een toekomstige herinrichting van de Stationsstraat wordt benut om de verbinding tussen het station en het centrum te verbeteren. **Doelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde** Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.	+	++	++	+	0								+				0		+	+	0		0			+					+	+	++		7	0
Scoping transitie landelijk gebied																																						
5	Krachtige economie	Transitie landelijk gebied	Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Ontwikkelingen, zoals de Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, moeten passen binnen de identiteit en ontwikkelingsrichting van een gebied. Als de ontwikkelrichting kleinschalige woningbouwontwikkeling mogelijk maakt is dit onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw. Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en/of chemische gewasbeschrijningsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteelt, verwerkt en verkocht. **Doelgebied landelijk gebied** De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Everzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs. De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijke drager als voedselproducent. Voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief bieden voor de agrariërs, zorgt voor meer circulariteit en levens voor mogelijkheden voor zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap. Hierbij wordt wel de omslag naar duurzame landbouw gemaakt. Hiermi zijn water en bodem leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw. De lagere en natte delen worden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout. Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen, zoals de vlechthagen die helpen om Elkerhorst en de Kampina te verbinden. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als 'uitloopgebied' voor de kernen. Het groen en de recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied wordt een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen Vennode, Beukenhoret en Elkerhorst. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving. Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Landelijk gebied. Dit doen we met de agrarische sector, natuur en landschapsorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.					0		0		++		+		0				+	+	+	+	+	+	+							0		0	+		6	0
Scoping toerisme																																						
6	Krachtige economie	Toerisme	**Doelgebied stedelijk centrum kern Boxtel** Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder anderhet Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station wordt hierbij als op- en overstaplocatie. De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechtenstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die deiars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken. De Dommel is in de toekomst nog zichtbaarder, er is meer recreatie en er zijn nieuwe wandelpaden langs De Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs en op de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied. **Doelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde** Met name Liempde speelt een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.	0	0			0				+				0									0	0	0	0	+		0			0	0	+		0	1.5	0
Scoping bedrijventermen																																						
7	Krachtige economie	Bedrijventermen	Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel. De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventermen beter/klaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een waterstofhub te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor. De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventermen of uitbreiding van bestaande bedrijventermen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kernmerkend voor Boxtel zijn hierbij de Midden en Klein Bedrijven (MKB) en de maak- en creatieve industrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We kijken ook naar de toegevoegde waarde van bedrijven voor de regio en werken hierin samen met de Regio Noordoost-Brabant, Brainport en Agrifoodcapital. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte inneemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners. Voor bestaande bedrijventermen ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Losse bedrijven in of nabij de kernen die overlast veroorzaken komen in aanmerking voor transformatie naar wonen. **Doelgebied bedrijfsfuncties** Het lokale bedrijfleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De bedrijfszekerheid wordt verbeterd met de geplande ontsluitingsmogelijkheid via de verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg. Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Hierbij kan gedacht worden aan de terreinen en gebouwen te vergroenen, De aangelegde bomen, bermen, perken en waterdoorlatende verharding op parkeerplaatsen zorgen ervoor dat hemelwater direct infiltreert in de grond en waterovertaat en droogte worden tegengegaan. Bedrijven verminderen hun eigen watergebruik door innovatieve wateropvang- en hergebruiksystemen. Werknemers en bezoekers kiezen meer duurzame vervoersopties zoals fiets, openbaar vervoer en deelvervoer, waardoor er minder parkeerplekken nodig zijn. Nieuwe ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig ingericht. Werknemers stimuleren we zo ook een ommetje te maken. Ook worden binnen het openbaar gebied van het bedrijventermen klimaatadaptieve maatregelen genomen om hittestress en waterovertaat te voorkomen. Verder is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Dit alles kodt tot een fijnere, veiligere en gezondere werk- en leefomgeving. Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. Door het gebruik van de best beschikbare technieken en maatregelen zal de industrie in de toekomst minder lawaai produceren. Op het bedrijventerrein Ladonk zullen wij de geluidszonering op termijn opheffen. Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt. Er zijn mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub. Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het Midden- en Kleinbedrijf. **Doelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde**	-		++	++	+			+	+			0	+	+			-	-	-	0	0	0	-	+	0	0	-								5	-3
Scoping duurzame energie																																						
8	Inclusieve duurzaamheid	Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vorsrt vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar duurzame landbouw.											+	+	+			0		0	0			-			0	0					-				1.5	-1
Scoping circulariteit																																						
9	Inclusieve duurzaamheid	Circulariteit	In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventermen GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld aan toekomstige bedrijven om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, thuis of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.											+																								0.5	0
				1.5	1	1	0.5	0	1.5	1	0.5	0.5	1.5	1	1.5	1.5	1.5	2.5	1.5	1.5	1	0.5	1	2	2	2	1.5	0	0.5	2	0	0.5	0.5	0.5	1	1	40	40
				0	0	0	-0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	0	0	-0.5	-0.5	0	-1	-0.5	-0.5	0	0	0	-6.5

++	Kans op positief effect
+	Kans op positief effect - in geringe mate*
-	Risico op negatief effect - in geringe mate*
--	Risico op negatief effect
0	Wel relatie, maar geen kans of risico op positief en negatief effect
n.v.t.	Geen relatie tussen uitspraak en indicator

* In geringe mate vanwege afhankelijkheid van derden, kleine geografische omvang, kleine effectomvang en/of betreft deel van beoordelingsaspect

A7 Beargumentatie effectbeoordeling VKA

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
1	Wonen	De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen in het nog op te stellen woonprogramma voor die periode. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. Deelgebied robuuste woonwijken De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op een duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin: •het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden; •groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteit en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken. •woningen verduurzaamd zijn door deze beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen; •de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn; •er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en fiets- en autobereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, zogenaamd Boxtel Noordwest, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal, en de A2 in beeld voor wonen, werken en voorzieningen. Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer kan worden beperkt. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen.	Doorstroming en bereikbaarheid					De uitbreiding van woningen zorgt voor meer verkeersbewegingen, maar dit wordt gecompenseerd door in te zetten op alternatieve middelen van vervoer.	
			Duurzame woningen	Bij de ontwikkeling van nieuwe woningen wordt er duurzaam ontwikkeld en oude woningen worden verduurzaamd					
			Broeikasgassen		Duurzame woningen zorgen gemiddeld voor minder broeikasgassen per huishouden. Bestaande woningen worden verduurzaamd. Er wordt ingezet op andere manieren van duurzaam vervoer.				
			Wateroverlast	Hemelwater wodt afgekoppeld en gescheiden en langer vastgehouden. Er wordt groen toegevoegd in de kernen.					
			Hitte	Er wordt in de kernen groen toegevoegd.					
			Beschermde natuur (Natura 2000)				Door de toename van het aantal verkeersbewegingen kan de uitstoot van stikstof toenemen wat een risico vormt voor stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. In Boxtel ligt Kampina erg dichtbij en vormt dit dus een risico. Daar tegenover worden huizen verduurzaamd		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones				Door de toename van het aantal verkeersbewegingen kan de uitstoot van stikstof toenemen wat een risico vormt nabijgelegen NNB. Daar tegenover worden huizen verduurzaamd		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op NNB
			Biodiversiteit		Er wordt ingezet op maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren, inbreiding en het vergroenen van de openbare ruimte Inbreiding vormt een risico voor gebouwbewonende soorten				In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Groene leefomgeving		Er wordt ingezet op het toevoegen van groen in woonkernen en het creëren van wadi's, etc.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Er wordt ingezet op maatregelen om het landschap te versterken				
			Omgevingsveiligheid				Er wordt rekening gehouden met de omgevingsveiligheid, maar uitbreidingen vinden plaats op risicovolle plekken, zoals bij het spoor en in een brandaandachtsgebied		
			Verkeersveiligheid					De uitbreiding van woningen zorgt voor meer verkeersbewegingen. Er wordt ingezet op langzaam vervoer en het openbaar vervoer.	
			Sociale veiligheid		Inrichting van de openbare ruimte van nieuwe wijken inclusief ontmoetingsplekken stimuleert ontmoetingen. Er is indirect meer sociale controle.				
			Geurhinder			Er is een risico bij de gebiedsuitbreiding in het noordwesten van Boxtel en in het zuidoosten van Boxtel			
			Geluidhinder					Enerzijds zorgen extra woningen voor meer verkeer en daarmee meer geluidsoverlast. Anderszijds worden bij herinrichting van drukkere wegen geluidmaatregelen afgewogen om de geluidbelasting te verminderen.	
			Luchtkwaliteit					Er is een indirect effect door meer verkeersbewegingen. Er is een kans dat er in de toekomst meer elektrische voertuigen gaan rijden en dat de luchtkwaliteit verbetert.	
			Passend woningaanbod	Er worden woningen toegevoegd in de typen waar veel vraag naar is in de gemeente.					

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
2	Voorzieningen	Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen voor alle kernen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, kunst- en cultuurvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). Het aantal te bouwen woningen vraagt ook om te onderzoeken of extra voorzieningen toegevoegd dienen te worden. De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken. Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel Kansen worden benut om woningen voor met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie.	Maatschappelijke deelname	In alle dorpskernen wordt maatschappelijke deelname versterkt voor verschillende groepen. Verzieningen worden uitgebreid op sommige plekken en worden behouden op andere.					
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt		Er komen op sommige plekken nieuwe voorzieningen die voor nieuwe werkgelegenheid zullen zorgen				
			Broeikasgassen					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de CO_2-uitstoot niet toeneemt	
			Beschermde natuurgebieden (N2000)					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de stikstof-uitstoot niet toeneemt	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Biodiversiteit					Er komt een klein aantal nieuwe voorzieningen die worden ingericht met oog op verbetering van biodiversiteit. Het aantal is te klein om echt verandering te brengen voor de biodiversiteit.	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Omgevingsveiligheid					De nieuwe locaties voor voorzieningen liggen niet op plekken met een hoger risico voor omgevingsveiligheid	
			Verkeersveiligheid					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de verkeersveiligheid niet afneemt	
			Sociale veiligheid	De gemeenschap wordt meer verbonden door de ontwikkelingen, wat een positieve invloed zal hebben op de sociale veiligheid					
			Geluidhinder					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de geluidhinder niet toeneemt	
			Luchtkwaliteit					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de luchtkwaliteit niet afneemt	
			Beweegvriendelijke leefomgeving	Voorzieningen worden ingericht zodat deze bewegen stimuleren.					
			Passend voorzieningenaanbod	Er worden passende voorzieningen toegevoegd in nieuwe wijken					
3	Natuur	Deelgebied natuurgebieden De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst (lokaal bekend als Sparrenrijk) en de Geelders met de Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied. In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Stikstof wordt teruggedrongen door in te zetten op natuurinclusieve landbouw. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke verbinding tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten. Deelgebied beekdalen De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.	Duurzame landbouw		Er wordt in de verbinding tussen natuurgebieden gezocht naar mogelijkheden voor combinatie met duurzame landbouw.				
			Wateroverlast	In de bufferzones en de beekdalen wordt water vastgehouden.					
			Hitte					Er is geen sprake van hittestress in natuurgebieden	
			Droogte	Er wordt op veel plekken waterberging toegevoegd, met name bij natuurgebieden, wat goed is tegen droogteproblematiek.					
			Bodemkwaliteit		Er wordt ingezet op nieuwe natuur, in combatie met duurzame landbouw, wat bevorderend kan werken voor de bodemkwaliteit. Dit is een indirect effect.				
			Oppervlaktewater					Er wordt niet ingezet op de verbetering van de kwaliteit van oppervlaktewater.	
			Grondwater		Door de toevoeging van waterberging op plekken waar de grondwaterstand laag is, kan hier een positief effect optreden				
			Beschermde natuur (Natura 2000)	Er wordt ingezet op het versterken van natuurgebieden en Natura 2000-gebieden worden met elkaar verbonden. De Kampina wordt beschermd tegen recreatie. Grondwaterstand omhoog brengen bij de Kampina					
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	Natuurgebieden worden met elkaar verbonden, waarbij ook NNB worden verbonden.					
			Biodiversiteit	Natuurgebieden worden met elkaar verbonden, waardoor biodiversiteit meer ruimte krijgt om te ontwikkelen.					
			Groene leefomgeving		De verbinding met groen wordt verbeterd, maar de afstand tot groen verandert niet.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Er wordt niet specifiek ingezet op het versterken van het landschap en cultuurhistorische elementen	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Recreatie wordt uit Kampina geweerd, maar andere plekken worden beter toegankelijk gemaakt voor recreatie.				

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
4	Mobiliteit	Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties. De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen, waaronder ook gedragsverandering van de samenleving. Het treinstation van Boxtel wordt verder ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen en worden meer aan de randen (hoofdwegenstructuur) gesitueerd. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken met aandacht voor koelte en schaduw worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd. Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel Autobereikbaarheid en -parkeren blijven van belang in het stedelijk centrum, maar heeft minder prioriteit (meer naar de randen van het centrum). In de omgeving van de Stationsstraat zijn verschillende functies mogelijk. Een toekomstige herinrichting van de Stationsstraat wordt benut om de verbinding tussen het station en het centrum te verbeteren. Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.	Maatschappelijke deelname		Door een verbetering van het mobiliteitsnetwerk voor fietsers, wordt de bereikbaarheid van voorzieningen groter. Er worden ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd.				
			Fiets- en wandelnetwerk	Er wordt ingezet op het verbeteren van het fietsnetwerk in de hele gemeente					
			Duurzame en slimme mobiliteit	Er komt een centrale mobiliteitshub in Boxtel en er komen voorzieningen voor deelmobiliteit					
			Doorstroming en bereikbaarheid		De doorstroming wordt verbeterd door in te zetten op verschillende mobiliteitstypen en verbeteren van fietsverbindingen. Mobiliteit wordt een integraal onderdeel van nieuwe woonwijken				
			Ontsluitingskwaliteit OV					Er wordt niet ingezet op het verbeteren van de ontsluitingskwaliteit OV	
			Broeikasgassen		Er wordt ingezet op andere soorten mobiliteit waardoor er een kans is dat het autogebruik omlaag gaat.				
			Beschermde natuurgebieden (N2000)		Er wordt ingezet op andere soorten mobiliteit waardoor er een kans is dat het autogebruik omlaag gaat.				In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones		Er wordt ingezet op andere soorten mobiliteit waardoor er een kans is dat het autogebruik omlaag gaat.				In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op NNB
			Biodiversiteit					Er is een kans dat de aanleg van nieuwe fietsverbindingen leidt tot verstoring van de biodiversiteit, maar die kand is klein omdat de fietsverbindingen langs bestaande verbindingen/gebieden liggen	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Er wordt niet ingezet op de verbetering van het landschap.	
			Verkeersveiligheid		Fietsveiligheid wordt verbeterd door het aanleggen van ontbrekende schakels in het fietsnetwerk. Door meer mensen op de fiets te krijgen, gaat de verkeersveiligheid omhoog. Gemotoriseerd verkeer wordt geweerd uit de kernen				
			Geluidhinder		Gemotoriseerd verkeer wordt geweerd uit de kernen. Andere vormen van mobiliteit worden gestimuleerd.				
			Luchtkwaliteit		Het verkeer wordt geweerd uit de kernen, waardoor de luchtkwaliteit omhoog gaat. Andere vormen van mobiliteit worden gestimuleerd.				
			Beweegvriendelijke leefomgeving	Door het stimuleren van fietsen en wandelen en het uitbreiden van het netwerk wordt de beweegvriendelijke leefomgeving vergroot.					

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
5	Transitie landelijk gebied	Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Ontwikkelingen, zoals de Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, moeten passen binnen de identiteit en ontwikkelingsrichting van een gebied. Als de ontwikkelrichting kleinschalige woningbouwontwikkeling mogelijk maakt is dit onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw. Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en/of chemische gewasbestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht. Deelgebied landelijk gebied De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs. De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijke drager als voedselproducent. Voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief bieden voor de agrariërs, zorgt voor meer circulariteit en tevens voor mogelijkheden voor zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap. Hierbij wordt wel de omslag naar duurzame landbouw gemaakt. Hierin zijn water en bodem leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout. Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen, zoals de vlechthagen die helpen om Eikenhorst en de Kampina te verbinden. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als 'uitloopgebied' voor de kernen. Het groen en de recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied wordt een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving. Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Landelijk gebied. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschapsorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Er is ingezet op het behoud van de agrariërs	
			Kennis en innovatie					Het is onduidelijk wat de innovatie precies inhoudt. Dus het is onduidelijk hoe de transitie hier aan bijdraagt.	
			Duurzame landbouw	Er wordt ingezet op natuurinclusieve landbouw, wat gezien wordt als een duurzamere manier van landbouw dan traditionele landbouw					
			Duurzame energieopwekking		Bij het vrijkomen van landbouwgrond door het stoppen van agrarische bedrijven is er de mogelijkheid om duurzame energie op te wekken.				
			Broeikasgassen					Er wordt ingezet op duurzame vormen van landbouw. In hoeverre dit gaat zorgen voor een vermindering van broeikasgassen is niet duidelijk.	
			Droogte		Er wordt ingezet op sponswerking van het landelijk gebied				
			Bodemkwaliteit		Door bodem-water sturend wordt er minder aan de bodem bewerkt. Duurzame landbouw en minder gebruik van kunstmest zorgt voor een betere bodemkwaliteit.				
			Oppervlaktewater		Door bodem-water sturend wordt er minder aan de bodem bewerkt. Duurzame landbouw en minder gebruik van kunstmest zorgt voor een betere oppervlaktewaterkwaliteit.				
			Grondwater		Door bodem-water sturend wordt er minder aan de bodem bewerkt. Duurzame landbouw en minder gebruik van kunstmest zorgt voor een betere grondwaterkwaliteit.				
			Beschermde natuur (Natura 2000)		Bij duurzame landbouw wordt minder stikstof uitgestoten.				
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones		Bij duurzame landbouw wordt minder stikstof uitgestoten.				
			Biodiversiteit		Bij duurzame landbouw is er meer ruimte voor biodiversiteit.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Cultuurhistorische waarden en het landschap worden beter beleefbaar				
			Geurhinder					Het is niet duidelijk hoeveel veehouderijen gaan stoppen en of de geurhinder daarom afneemt.	
			Luchtkwaliteit					Er wordt ingezet op duurzame vormen van landbouw. In hoeverre dit gaat zorgen voor een verbetering van luchtkwaliteit is niet duidelijk.	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Er ontstaan meer mogelijkheden voor wandelen en fietsen in het landelijk gebied				

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
6	Toerisme	Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij als op- en overstaplocatie. De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken. De Dommel is in de toekomst nog zichtbaarder, er is meer recreatie en er zijn nieuwe wandelpaden langs De Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs en op de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied. Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde Met name Liempde speelt een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.	Maatschappelijke deelname					Er komen geen voorzieningen die de mogelijkheid voor maatschappelijke deelname vergroten	
			Doorstroming en bereikbaarheid					Er wordt ingezet op kleinschalige overnachting en toerisme, dus er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daardoor geen effect op de doorstroming	
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Er komen weinig nieuwe arbeidsplaatsen bij	
			Toerisme en recreatie		De Cultuurhistorische As wordt in de toekomst benadrukt en het centrum wordt ontwikkeld tot een poortfunctie				
			Broeikasgassen					Er zullen weinig extra verkeersbewegingen ontstaan door kleinschalig toerisme, daardoor zal er geen significante toename in de uitstoot van broeikasgassen zijn.	
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Toerisme heeft nagenoeg geen effect op Natura 2000 gebieden, nagenoeg geen verkeersaantrekkende werking door kleinschalig toerisme	
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones					Versterking van bestaande fiets- en wandelroutes heeft geen effect op NNB, concentratie van toerisme in de kernen buiten NNB	
			Biodiversiteit					Versterking van bestaande fiets- en wandelroutes en toerisme heeft geen effect op NNB	
			Groene leefomgeving					De afstand tot groen zal niet veranderen voor inwoners van de gemeente	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Door de het versterken van recreatieve activiteiten kan de beleefbaarheid van het landschap verbeteren				
			Verkeersveiligheid					Er zullen geen grote verkeersstromen komen door het lokaal toerisme, dus de verkeersveiligheid zal naar verwachting niet veranderen	
			Geluidhinder					Er zullen geen grote verkeersstromen komen door het lokaal toerisme, dus de geluidhinder zal naar verwachting niet toenemen	
			Luchtkwaliteit					Er zullen geen grote verkeersstromen komen door het lokaal toerisme, dus de luchtkwaliteit zal naar verwachting niet verslechteren.	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Er wordt ingezet op nieuwe wandelpaden langs de Dommel				
			Passend voorzieningenaanbod					Er wordt niet ingezet op het uitbreiden van het voorzieningenaanbod	

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
7	Bedrijventerreinen	Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel. De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een waterstofhub te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor. De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de Midden en Klein Bedrijven (MKB) en de maak- en creatieve industrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We kijken ook naar de toegevoegde waarde van bedrijven voor de regio en werken hierin samen met de Regio Noordoost-Brabant, Brainport en Agrifoodcapital. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners. Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Losse bedrijven in of nabij de kernen die overlast veroorzaken komen in aanmerking voor transformatie naar wonen. Deelgebied bedrijfsfuncties Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De bedrijfszekerheid wordt verbeterd met de geplande ontsluitingsmogelijkheid via de verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg. Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Hierbij kan gedacht worden aan de terreinen en gebouwen te vergroenen, De aangelegde bomen, bermen, perken en waterdoorlatende verharding op parkeerplaatsen zorgen ervoor dat hemelwater direct infiltreert in de grond en wateroverlast en droogte worden tegengegaan. Bedrijven verminderen hun eigen watergebruik door innovatieve wateropvang- en hergebruiksystemen. Werknemers en bezoekers kiezen meer duurzame vervoersopties zoals fiets, openbaar vervoer en deelvervoer, waardoor er minder parkeerplekken nodig zijn. Nieuwe ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig ingericht. Werknemers stimuleren we zo ook een ommetje te maken. Ook worden binnen het openbaar gebied van het bedrijventerreinen klimaatadaptieve maatregelen genomen om hittestress en wateroverlast te voorkomen. Verder is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Dit alles leidt tot een fijnere, veiligere en gezondere werk- en leefomgeving. Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. Door het gebruik van de best beschikbare technieken en maatregelen zal de industrie in de toekomst minder lawaai produceren. Op het bedrijventerrein Ladonk zullen wij de geluidszonering op termijn opheffen. Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt. Er zijn mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub. Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het Midden- en Kleinbedrijf. Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer in de kom kan worden beperkt. De daar aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn op termijn beter passend op een locatie die beter bereikbaar is vanaf de A2. In Liempde geeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels.	Doorstroming en bereikbaarheid				Door uitbreiding van bedrijventerreinen verslechtert de doorstroming. Wat aan de doorstroming wordt verbeterd zijn al autonome ontwikkelingen.		
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	Er wordt ingezet op banen die passen bij het opleidingsniveau van de inwoners					
			Werklocaties	Er wordt ingezet op uitbreiding van nieuwe en uitbreiding van bestaande werklocaties					
			Kennis en innovatie		Er wordt ingezet op bedrijven die bezig zijn met duurzame innovatie				
			Circulariteit		Er wordt ingezet op werklocaties die zich bezig houden met circulaire economie.				
			Duurzame energieopwekking		Er wordt ingezet op tijdelijke duurzame energieopwekking (zonnevelden en waterstofhub)				
			Broeikasgassen					De CO_2-uistoot van gebouwen wordt verminderd door verduurzaming, maar door uitbreiding van bedrijventerreinen zorgt voor extra verkeersbewegingen	
			Wateroverlast		Er wordt ingezet op een vergroening bij bedrijventerreinen, waardoor wateroverlast afneemt op deze locaties. Er wordt ingezet op klimaatadaptieve inrichting.				
			Hitte		Er wordt ingezet op vergroening bij bedrijventerreinen, waardoor hittestress afneemt op deze locaties. Er wordt ingezet op klimaatadaptieve inrichting.				
			Beschermde natuur (Natura 2000)				De stikstof-uistoot van gebouwen wordt verminderd door verduurzaming, maar door uitbreiding van bedrijventerreinen zorgt voor extra verkeersbewegingen. Dit vormt een risico vanwege de nabijheid van Kampina		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones				De stikstof-uistoot van gebouwen wordt verminderd door verduurzaming, maar door uitbreiding van bedrijventerreinen zorgt voor extra verkeersbewegingen		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op NNB
			Biodiversiteit				Komst van een nieuwe bedrijventerrein op een locatie die nu groen is vorm een risico voor biodiversiteit en beschermde soorten. Ook verduurzamingen vormt een risico		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Groene leefomgeving					Er wordt voornamelijk ingezet op klimaatadaptatie en niet op uitbreiden van groen.	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Bij de ruimtelijke ontwikkelingen wordt rekening gehouden met de identiteit van de locatie	
			Omgevingsveiligheid					Er komen geen grootschalige bedrijven bij, dus het risico is minimaal	
			Verkeersveiligheid				Door uitbreiding van bedrijventerreinen verslechtert de verkeersveiligheid. Grote vrachtwagens kunnen dit versterken		
			Sociale veiligheid		Er wordt waar mogelijk ingezet op een woon/werklocatie en werken in leegstaande gebouwen, wat de sociale veiligheid kan verhogen.				
			Geurhinder				Door de uitbreiding van bedrijventerreinen kan geurhinder toenemen		Er wordt ingezet op de vermindering van geurhinder, maar dit is nog niet concreet genoeg.
			Geluidhinder					Enerzijds; Door de uitbreiding van bedrijventerreinen kan geluidhinder toenemen. Anderzijds; door het opheffen van de geluidszonering bij Ladonk kan de geluidhinder hier afnemen	
			Luchtkwaliteit				Door de uitbreiding van bedrijventerreinen kan luchtkwaliteit verslechteren		Er wordt ingezet op de verbetering van luchtkwaliteit, maar dit is nog niet concreet genoeg.

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
8	Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar duurzame landbouw.	Duurzame energieopwekking		De omvang van duurzame energieopwekking is nog onbekend en het is niet duidelijk of de doelen gehaald worden.				
			Duurzame woningen		Door het plaatsen van zonnepanelen op het dak gaat het energielabel omhoog.				
			Broeikasgassen		Er wordt meer duurzame energie opgewekt, de verwachting is dat de CO_2-uitstoot daardoor afneemt				
			Bodemkwaliteit					De bodem mag niet verstoord worden, dus de bodemkwaliteit zal niet veranderen.	
			Grondwater					Het combineren met waterberging is niet substantieel uitgewerkt om te zeggen wat voor effect dit heeft op de grondwaterstand	
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Duurzame energie heeft geen effect op de stikstofuitstoot	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Biodiversiteit				Per saldo negatief, zonnepanelen op dak en windmolens vormt een risico voor (gebouwbewonende) soorten. Er wordt wel ingezet op biodiversiteit bij zonnevelden, maar beschermde soorten wegen zwaarder (wetgeving)		
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Zonnevelden hebben geen effect op landschap, er vanuit gaande dat algemene principes worden aangehouden.	
			Omgevingsveiligheid					Met Omgevingsveiligheid wordt bij ontwikkelingen in een vroeg stadium rekening gehouden	
			Geluidhinder				Windmolens kunnen zorgen voor lokale geluidshinder		
9	Circulariteit	In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld aan toekomstige bedrijven om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, thuis of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.	Circulariteit		Er wordt gewerkt aan circulariteit en het verminderen van restafval, maar er worden geen concrete maatregelen genomen				

A8 Passende Beoordeling

RAPPORT

Passende beoordeling

Bij de Omgevingsvisie Boxtel 2040

Klant: Gemeente Boxtel

Referentie: BH7677-WM-RP-231017-1435

Status: Definitief/1

Datum: 12 december 2023

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Larixplein 1
5616 VB Eindhoven
Netherlands
Water & Maritime

+31 88 348 42 50 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Passende beoordeling

Referentie: BH7677-WM-RP-231017-1435
Status: Definitief/1
Datum: 12 december 2023
Projectnaam: BH7677
Projectnummer: BH7677

Classificatie
Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderzins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1 Aanleiding 1

2 Aanpak en doel passende beoordeling 2

2.1 Wettelijk kader 2

2.2 Passende beoordeling voor een Omgevingsvisie 2

3 Situatie Natura 2000-gebieden 3

3.1 Huidige situatie 3

3.2 Autonome situatie 10

4 Te toetsen beleid 11

4.1 Beleidsopgaven 11

4.2 Autonome ruimtelijke ontwikkelingen 16

5 Beoordeling beleidsuitspraken 18

5.1 Wonen 20

5.2 Voorzieningen 21

5.3 Natuur 22

5.4 Mobiliteit 22

5.5 Transitie landelijk gebied 22

5.6 Toerisme 23

5.7 Bedrijventerreinen 23

5.8 Duurzame energie 23

5.9 Circulariteit 24

6 Cumulatie 25

7 Conclusie 26

Geraadpleegde bronnen 27

1 Aanleiding

Op 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet ingevoerd. De gemeente Boxtel moet als lokale overheid de Omgevingswet implementeren. De Omgevingswet voegt 26 wetten over de fysieke leefomgeving samen tot één wet. Het is verplicht voor gemeenten om als onderdeel van de nieuwe Omgevingswet een Omgevingsvisie op te stellen en die door de gemeenteraad te laten vaststellen.

Vooruitlopend op de Omgevingswet beschrijft de gemeente met de Omgevingsvisie Boxtel de gewenste ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in Boxtel op de lange termijn; de periode tot 2040. In de Omgevingsvisie worden op hoofdlijnen strategische keuzes gemaakt over de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en over de onderliggende nader uit te werken (uitvoerings-)instrumenten in de vorm van gebiedsuitwerkingen, programma's en het omgevingsplan. Met de strategische keuzes wordt ingespeeld op de trends en ontwikkelingen die op de gemeente Boxtel afkomen.

Omdat het op voorhand niet is uitgesloten dat het nieuwe beleid in de Omgevingsvisie een (significant) negatief effect veroorzaakt op de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden is een passende beoordeling opgesteld. Deze is onderdeel van het omgevingseffectrapport (OER) behorend bij de Omgevingsvisie.

2 Aanpak en doel passende beoordeling

2.1 Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming vormt het wettelijk kader voor bescherming van Natura 2000-gebieden. Hierin is onder meer beschreven dat plannen en projecten de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied niet mogen aantasten. Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming biedt de juridische basis voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden en stelt de kaders voor de beoordeling van activiteiten die (mogelijk) negatieve effecten hebben op de in voornoemde gebieden geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen.

In zogenoemde aanwijzingsbesluiten is de bescherming van de Natura 2000-gebieden juridisch vastgelegd. Centraal in de aanwijzingsbesluiten staan de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van leefgebieden en natuurlijke habitats en populaties van in het wild levende plant- en diersoorten waarvoor het betreffende gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen vormen de specifieke doelstellingen die in een gebied gelden en die de basis vormen voor een toetsing aan de kaders van de Wet natuurbescherming. Instandhoudingsdoelstellingen zijn gericht op het in gunstige staat van instandhouding brengen of houden van habitattypen en -soorten. In de beheerplannen die voor elk Natura 2000-gebied worden opgesteld, wordt aangegeven hoe de beheerders deze doelen realiseren.

Een toets aan de kaders van de Wet natuurbescherming begint met een zogenoemde Voortoets. Daarin wordt onderzocht of een ontwikkeling mogelijk (significant) negatieve effecten heeft op geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen. Een Voortoets kan uitwijzen dat significant negatieve effecten met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Verdere stappen zijn in dat geval niet aan de orde. Kunnen (significant) negatieve effecten niet op voorhand (ofwel in de Voortoets) worden uitgesloten, dan dient een Passende Beoordeling te worden opgesteld, waarbij dieper ingegaan wordt op de kans op het optreden van significant negatieve effecten.

2.2 Passende beoordeling voor een Omgevingsvisie

Een Omgevingsvisie is vaak nog niet concreet uitgewerkt waardoor effecten ook nog niet gedetailleerd in beeld gebracht kunnen worden. Het doel van de passende beoordeling voor een Omgevingsvisie betreft daarmee vooral een risicoanalyse en is gericht op het in beeld brengen:

- van de risico’s op het optreden van (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van het nieuwe beleid in de Omgevingsvisie van de gemeente Boxtel, en;
- met welke maatregelen geconstateerde risico’s voorkomen of beperkt kunnen worden. Dit zijn aandachtspunten die meegenomen moeten worden bij de verdere uitwerking van het beleid.

De passende beoordeling vindt plaats op hoofdlijnen, passend bij het detailniveau van de Omgevingsvisie.

3 Situatie Natura 2000-gebieden

3.1 Huidige situatie

Natura 2000 is het samenhangende netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie, bestaande uit Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden. De Europese afspraken zijn in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Voor de Natura 2000-gebieden zijn beheerplannen opgesteld, waarin wordt uitgewerkt op welke wijze, waar, wanneer de (Europese) 'instandhoudingsdoelstellingen' gehaald gaan worden. Tevens zijn beheerplannen het uitgangspunt en toetsingskader voor handhaving en vergunningverlening. De instandhoudingsdoelstellingen zijn per gebied te raadplegen op de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.[1]

3.1.1 Ligging Natura 2000-gebieden

In de gemeente Boxtel ligt één Natura 2000-gebied namelijk Kampina & Oisterwijkse Vennen (Figuur 3-1). Binnen een straal van 10 kilometer rondom Boxtel liggen drie Natura 2000-gebieden. Dit zijn de gebieden Kampina & Oisterwijkse Vennen, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek. Deze gebieden zijn (deels) aangewezen vanuit zowel de Habitatrichtlijn als Vogelrichtlijn.

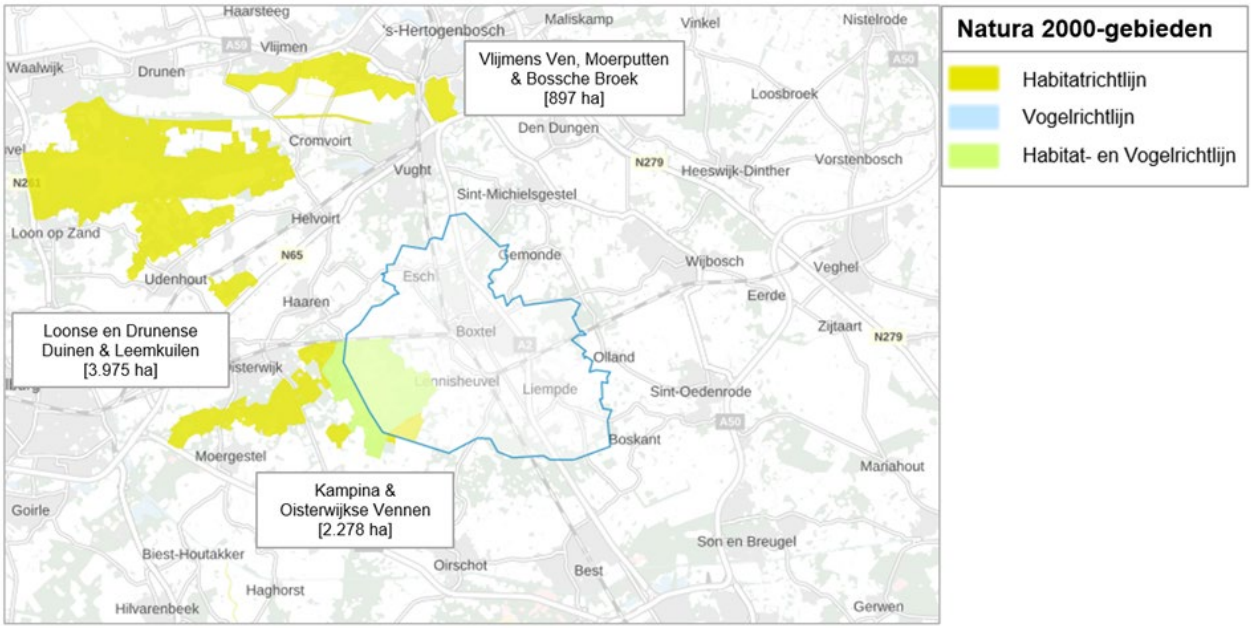

Figuur 3-1: Ligging van Natura 2000-gebieden binnen en straal van 10 kilometer rondom de gemeente Boxtel (blauw omlijnd) [Atlas van de leefomgeving, 2023]

[1] https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/vlijmens-ven-moerputten-bossche-broek/vlijmens-ven-moerputten-bossche-0
https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/loonse-en-drunense-duinen-leemkuilen/loonse-en-drunense-duinen-leemkuilen-0
https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/kampina-en-oisterwijkse-vennen/kampina-en-oisterwijkse-vennen-doelstelling

3.1.2 Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek

Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek is een gebied van 897 hectare groot en is aangewezen als Habitatrichtlijngebied. Het gebied is ongeveer 9 kilometer ten noorden van de gemeente Boxtel gelegen. Het Natura 2000-gebied is gelegen ten zuidwesten van 's-Hertogenbosch en gaat hier van beekdal van de Dommel over in een laagveengebied. Doordat het gebied in deze overgangszone ligt zijn in het gebied basenminnende water-, moeras- en graslandvegetaties aanwezig. Het Vlijmens Ven is een kwelgebied met kranswiervegetaties in de aanwezige sloten. De Moerputten is een natuurreservaat dat voor een groot gedeelte bestaat uit blauwgrasland en elzenbroekbos. Bossche Broek is een moerassig gebieden gelegen in de benedenloop van de Dommel. In het gebied zijn blauwgraslanden aanwezig (Ministerie van LNV, 2023a).

In het beheerplan (Provincie Noord-Brabant, 2017a) en de natuurdoelanalyse (Arcadis, 2023a) van het gebied wordt informatie gegeven over de kwaliteit, trend en het behalen van de instandhoudings-doelstellingen. De kwaliteit, trend en het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen is wisselend. Deels hebben de habitattypen een goede kwaliteit, deels is dit matig of onbekend. Voor sommige habitattypen geldt dat de instandhoudingsdoelstellingen worden behaald, maar er zijn ook habitattypen waarvoor het perspectief niet gunstig of onbekend is.

Het gebied bestaat voor een groot deel uit het habitattype blauwgraslanden (H6410). De trend van dit habitattype lijkt positief door een toename van het oppervlakte van het habitattype. Echter scoren de enkele eisen van het habitattype zoals het hooibeheer en de toevoer van basenrijk water negatief. Verder komt in het gebied het habitattype glanshaver- en vossenstaarthooilanden (H6510A) voor welke een onbekende trend kent. Het habitattype komt niet overal in het gebied vlakdekkend voor en het is onbekend of deze in het gehele gebied jaarlijks gehooid wordt waardoor het niet geheel voldoet aan de door de gestelde eisen. Voor de habitattypen kranswierwateren (H3140), meren met krabbenscheer en fonteinkruiden (H3150), heischrale graslanden (H6230), ruigen en zomen (moerasspirea, H6430A) en overgangs- en trilvenen (trilvenen, H7140A) geldt dat de trend onbekend is. Met uitzondering van kranswierwateren geldt dat de omvang van al deze habitattypen te gering om goed te kunnen functioneren.

Voor bittervoorn, kleine modderkruiper en kamsalamander geldt dat de trend niet bekend is. Voor deze soorten zijn echter wel knelpunten die een goede trend voor deze soorten in de weg staan. Echter zijn de vereisten voor kleine modderkruiper, bittervoorn en grote modderkruiper tegenstrijdig aan elkaar. Zo hebben verschillende watergangen in het plangebied een slikkige bodem wat een vereiste is voor het voorkomen van de grote modderkruiper terwijl de bittervoorn en kleine modderkuiper meer een voorkeur hebben voor een zandige en harde bodem. Om deze reden is de trend van de grote modderkruiper dan ook positief. Voor het donker pimpernelblauwtje geldt dat, ondanks dat de soort geherintroduceerd is in 2008, deze niet meer in het gebied voorkomt doordat door verkeerd beheer de bermen tijdens de kwetsbare periode van de soort weden gemaaid. De drijvende waterweegbree is ook zo goed als verdwenen uit het Natura 2000-gebied en wordt slechts incidenteel in een kwelsloot aangetroffen. Voor het pimpernelblauwtje geldt dat na een slechte trend de soort sinds 2020 weer een verbetering laat zien.

Gevoeligheid Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek

Met behulp van de effectenindicator[2] is de gevoeligheid voor verschillende storingsfactoren op de habitattypen en -soorten van het Natura 2000-gebied weergegeven (Figuur 3-2). Hierin is onder andere te zien dat het Natura 2000-gebied zeer gevoelig is voor oppervlakteverlies, versnippering, oppervlakteverlies, stikstofdepositie, verzilting, verontreiniging en verdroging.

[2] *https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=2, geraadpleegd op 27 september 2023*

Storingsfactor	1 Oppervlakteverlies	2 Versnippering	3 Verzuring door N-depositie uit de lucht	4 Vermesting door N-depositie uit de lucht	5 Verzoeting	6 Verzilting	7 Verontreiniging	8 Verdroging	9 Vermatting	10 Verandering stroomsnelheid	11 Verandering overstromingsfrequentie	12 Verandering dynamiek substraat	13 Verstoring door geluid	14 Verstoring door licht	15 Verstoring door trilling	16 Optische verstoring	17 Verstoring door mechanische effecten	18 Verandering in populatiedynamiek	19 Bewuste verandering soortensamenstelling
Bittervoorn	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig
Donker pimpernelblauwtje	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.
Drijvende waterweegbree	gevoelig	n.v.t.	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	n.v.t.	niet gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	gevoelig
Grote modderkruiper	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig
Kamsalamander	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	...	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	...	gevoelig	niet gevoelig	...	...	...	...	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig
Kleine modderkruiper	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig
Pimpernelblauwtje	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	zeer gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.
Habitattype 3140	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Habitattype 3150	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Habitattype 6230	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Habitattype 6410	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Habitattype 6430	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Habitattype 6510	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Habitattype 7140	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig

zeer gevoelig
gevoelig
niet gevoelig
n.v.t.
... onbekend

Figuur 3-2: Gevoeligheid voor verschillende storingsfactoren op de habitattypen en habitatsoorten van het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek (Bron: Effectenindicator).

Knelpunten Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek

In de Natuurdoelanalyse van Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek worden de belangrijkste knelpunten genoemd waardoor de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen en -soorten niet gehaald worden (Arcadis, 2023a). Deze knelpunten zijn hieronder weergegeven:

- Hydrologische systemen: Voor verschillende habitattypen is aanvoer van basenrijk kwel en/of grondwater, buffering door grondwater en/of beekwater noodzakelijk. Echter is dit in de huidige situatie nagenoeg afwezig. Daarbij zakt het grondwater in de zomer te snel weg en is er te weinig kwel in de wortelzone.
- Beheer: In het gebied wordt geen of te weinig beheer uitgevoerd dat noodzakelijk is voor de instandhouding van verschillende habitattypen en soorten in het gebied. Zo dient er voor het habitattype kranswierwateren en de habitatsoorten bittervoorn, grote modderkruiper, kleine modderkruiper en drijvende waterweegbree gefaseerd beheer in tijd en ruimte uitgevoerd te worden.
- Ontbreken geschikt habitat: Voor de kamsalamander geldt dat maar één poel in het gebied is voor de soort. Dit komt doordat in de andere wateren in het gebied vis aanwezig is en/of het water te troebel is om als voortplantingswater gebruikt te worden.
- Exoten: In verschillende wateren die geschikt zijn voor drijvende waterweegbree is de invasieve exoot watercrassula aanwezig waardoor de drijvende waterweegbree wordt verdrongen.

- Stikstofdepositie: In het gebied is sprake van een te hoge stikstofdepositie terwijl de habitattypen in het gebied afhankelijk zijn van relatief schrale omstandigheden. Dit heeft als gevolg dat de verzuring in het gebied wordt versterkt en leidt tot vermesting. Om deze reden wordt successie versneld waardoor gemakkelijker afbreekbaar plantaardig materiaal (zoals grassen) gaan domineren.
- Recreatie: De laatste jaren is de recreatiedruk toegenomen. Als gevolg hiervan worden verschillende habitattypen in het gebied illegaal betreden door recreanten en fietsers. Wel worden maatregelen genomen om recreatiedruk te verminderen.
- Ontbreken gegevens: Het ontbreekt op verschillende gebieden aan gegevens. Hierdoor is van verschillende habitattypen en -soorten onbekend wat de trend is.

3.1.3 Kampina & Oisterwijkse Vennen

Het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen bedraagt 2.278 hectare en is aangewezen als Habitat- en Vogelrichtlijngebied. Het gebied bestaat uit twee delen. De Kampina in het oosten en de Oisterwijkse Vennen in het westen. Deze gebieden samen vormen een voorbeeld van het Brabantse dekzandlandschap met U-vormige paraboolduinen, bossen, vennen, heide en overgangen naar schraalgraslanden in beekdalen. De Kampina is een restant van het halfnatuurlijke Kempense heidelandschap en bestaat uit droge en vochtige heidevegetaties, akkertjes, een meanderende rivier, voedselarme vennen en blauwgraslanden. In de oeverzones van de vennen komt nog hoogveenvorming voor en in het zuiden van het gebied liggen dopheidevelden. De beek de Beerze kan in het gebied vrij meanderen en in het stroomdal staan hoge populieren, elzenbroek, vochtige heide met gagelstruweel en blauwgraslanden. De vennen in het gebied zijn vaak langgerekt in zuidwest-noordoostelijke richting. Deze zijn ontstaan door de dominerende windrichting van de laatste ijstijd. De vennen in het gebied zijn doorstroomvennen, geïsoleerde zure vennen en vennen in beekdalflanken die (van oorsprong) onder invloed staan van inundatie met beekwater. De vennen in de Oisterwijkse bossen zijn voornamelijk ontstaan als uitgestoven laagten in een stuifzandlandschap, waar veentjes in ontstonden. Door vervening is hier weer open water ontstaan. In het gebied zijn reeds in 1950 de eerste herstelmaatregelen in de vennen uitgevoerd.

In het beheerplan (Provincie Noord-Brabant, 2017c) en de natuurdoelanalyse (Arcadis, 2023c) van het gebied wordt de informatie gegeven over de kwaliteit, trend en het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. De kwaliteit, trend en het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen zijn wisselend. Van verschillende habitattypen is de trend onbekend door het ontbreken van gegevens. De habitattypen zandverstuivingen (H2330), zeer zwakgebufferde vennen (H3110), vochtige heiden (H4010A), actieve hoogvenen (heidevennetjes; H7110B), galigaanmoerassen (H7210), oude eikenbossen (H9190) en vochtige alluviale bossen (H91E0C) hebben allemaal een stabiele trend. Voor de habitattypen zwakgebufferde vennen (H3130), droge heiden (H4030), pioniervegetaties met snavelbiezen (H7150) geldt dat de trend positief is. Wel kennen deze habitattypen knelpunten zoals stikstofdepositie of zijn de gebieden met deze habitattypen te klein om optimaal te functioneren. Alleen voor het habitattype blauwgraslanden (H6410) is de trend negatief. Het oppervlak van dit habitattype neemt af door bosopslag. Verder zijn enkele knelpunten verzuring en stikstofdepositie en is de omvang van de gebieden met dit habitattype te gering om goed te kunnen functioneren.

Bij de habitatsoorten geldt dat de trend van de gestreepte waterroofkever (H1082), kamsalamander (H1166) en drijvende waterweegbree (H1831) stabiel is. Voor de drijvende waterweegbree is deze zelfs mogelijk ook matig toenemend. Voor de gevlekte witsnuitlibel, kleine modderkruiper en rivierdonderpad is de trend onbekend.

Voor de dodaars (A004) en roodborsttapuit (A276), die zijn aangewezen als broedvogels, geldt dat de trend negatief en licht negatief is. Voor beide soorten geldt dat de exacte oorzaken voor deze negatieve trend onbekend zijn. Mogelijk zijn stikstofdepositie, schoningsprojecten, aanwezigheid van ganzen, zonnebaars

en hondsvis knelpunten voor de soorten. De taigarietgans (A701) is in het gebied als niet-broedvogel kent ook een negatieve trend. Het leefgebied is naar alle waarschijnlijkheid op orde maar is de populatie beperkt door het uitblijven van strenge winters.

Gevoeligheid Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen

Met behulp van de effectenindicator[3] is de gevoeligheid voor verschillende storingsfactoren op de habitattypen en -soorten en broedvogels van het Natura 2000-gebied weergegeven (Figuur 3-3). Hierin is onder andere te zien dat het Natura 2000-gebied zeer gevoelig is voor versnippering, oppervlakteverlies, stikstofdepositie, verzilting en verontreiniging.

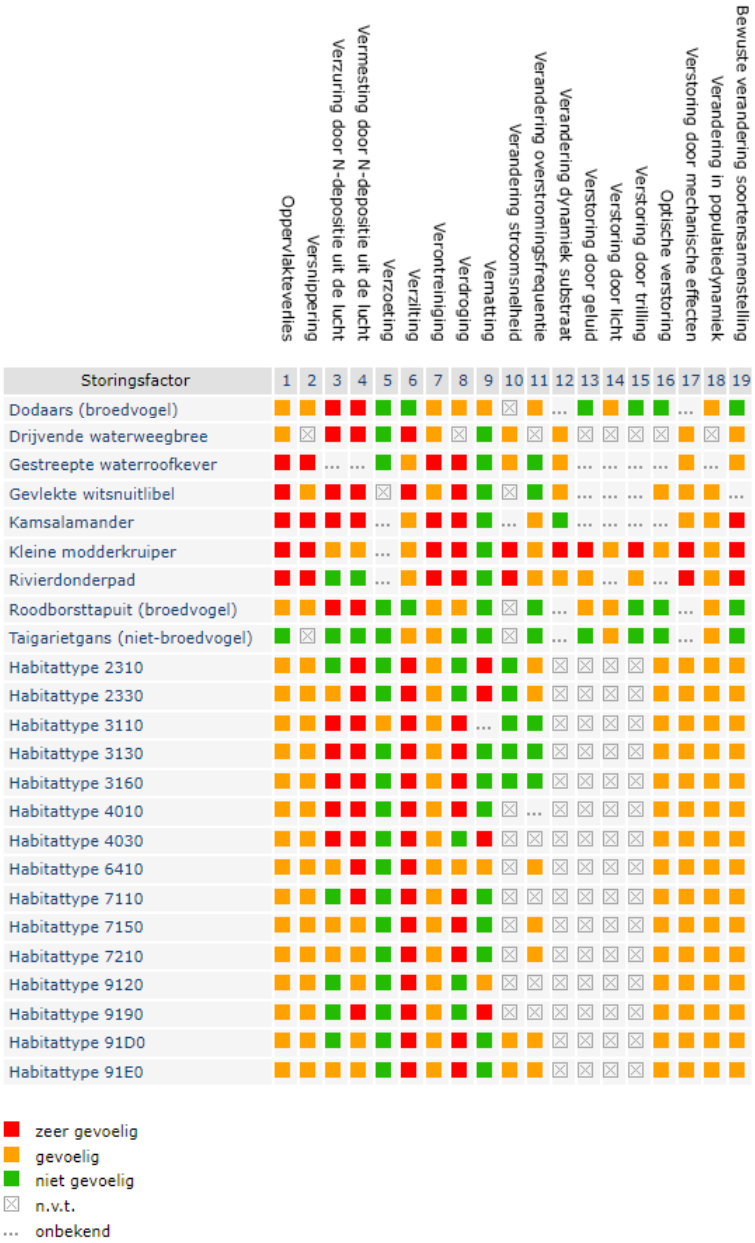

Figuur 3-3: Gevoeligheid voor verschillende storingsfactoren op de habitattypen, habitatsoorten, broedvogels en niet-broedvogels van het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen (Bron: Effectenindicator).

[3] *https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=2, geraadpleegd op 2 oktober 2023*

Knelpunten Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen
In de Natuurdoelanalyse van Kampina & Oisterwijkse Vennen worden de belangrijkste knelpunten genoemd waardoor de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen en -soorten niet gehaald worden (Arcadis, 2023c). Deze knelpunten zijn hieronder weergegeven:

- Verdroging, verzuring en vermesting: Veel habitattypen in het gebied hebben te maken met verdroging als gevolg van ontwatering. Door de verdroging treedt er in het veen mineralisatie op waardoor meer nutriënten beschikbaar zijn voor de vegetatie. Dit heeft als gevolg dat soorten die meer baadt hebben bij veel nutriënten gaan overheersen. Verder leidt de verdroging ook tot verzuring van de bodem doordat zwak gebufferd grondwater minder goed de wortelzone bereikt.
- Recreatiedruk: Het gebied zijn veel recreanten aanwezig. Dit heeft verschillende effecten zoals verstoring van dieren en groeiplaatsen van planten. Hierdoor kunnen deze soorten onder druk komen te staan.
- Stikstofdepositie: Veel habitattypen in het gebied hebben te maken met een overbelasting van stikstofdepositie. Zo heeft al het oppervlak van de habitattypen zandverstuivingen (H2330), zeer zwak gebufferde vennen (H3110) en zwakgebufferde vennen (H3130) te maken met een sterke overbelasting. De stikstofdepositie leidt net zoals verdroging tot verzuring en vermesting waardoor successie versneld wordt.

3.1.4 Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

De Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is een gebied van 3.975 hectare groot dat is aangewezen als Habitatrichtlijngebied. Het gebied ligt op ongeveer 7 kilometer ten noordwesten van de gemeente Boxtel. Het Natura 2000-gebied is een stuifzandgebied waarin dikke pakketten dekzand zijn afgezet. Deze dekzanden zijn in de loop van de tijd begroeid met bos. Door houtkap en overbeweiding is ervoor gezorgd dat het zand weer kan stuiven waardoor de huidige Loonse en Drunense duiden zijn ontstaan. Het stuifzandgebied wordt omringd door naald- en eikenbossen. Deze grenzen in het zuiden aan de Brand, een beekdal met alluviale bossen, moeras en vennen. Enkele kilometers ten zuiden van het gebied liggen - geïsoleerd - de Leemkuilen. Dit gebied bevat vele gegraven plassen, omgeven door moerasbos (Ministerie van LNV, 2023b).

In het beheerplan (Provincie Noord-Brabant, 2017b) en de natuurdoelanalyse (Arcadis, 2023b) wordt de meest recente informatie gegeven over de kwaliteit, trend en het behalen van de instandhoudings-doelstellingen. De kwaliteit van het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen is wisselend. Voor stuifzandheiden met struikhei (H2310), zandverstuivingen (H2330), zwakgebufferde vennen (H3130) geldt dat deze een licht negatieve trend laten zien. Dit komt onder andere door een hoge recreatiedruk, stikstofdepositie, droogte en te lage grondwaterstanden en de aanwezigheid van exoten. De habitattypen oude eikenbossen (H9190) en vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen, H91E0C) hebben een neutrale trend maar door verschillende knelpunten zoals versnippering, eutrofiëring en exoten staan deze wel onder druk. Voor de overige habitattypen geldt dat de trend onbekend is door het ontbreken van gegevens.

Voor de kamsalamander (H1166) geldt dat er geen trend bekend is van de soort. De habitatkwaliteit van gebieden die geschikt zijn voor de soort zijn wisselend. In de Brand en het westen van de Leemkuilen is de kwaliteit goed, alleen in het oosten van de Leemkuilen is een slechte habitatkwaliteit. De aanwezigheid van exoten zoals watercrassula en Amerikaanse rivierkreeft vormt wel een bedreiging voor de habitat van de kamsalamander. Voor de drijvende waterweegbree (H1831) geldt dat de huidige trend negatief is. In de Leemkuilen is namelijk sprake van een sterke achteruitgang van de soort als gevolg van eutrofiëring door boomopslag en bladinval. Daarnaast vormt de invasieve exoot watercrassula ook een bedreiging. De soort is echter wel goed in staat om als zaad te overleven. Alle waterlopen in het gebied zijn potentieel geschikt

voor de soort. Door gericht slootbeheer, verbetering van de waterkwaliteit en toename van kweldruk kunnen deze waterlopen geschikt worden voor de soort.

Gevoeligheid Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

Met behulp van de effectenindicator[4] is de gevoeligheid voor verschillende storingsfactoren op de habitattypen en -soorten van het Natura 2000-gebied weergegeven (Figuur 3-4). Hierin is onder andere te zien dat het Natura 2000-gebied gevoelig is voor versnippering, oppervlakteverlies, stikstofdepositie, verdroging en verontreiniging.

Figuur 3-4: Gevoeligheid voor verschillende storingsfactoren op de habitattypen en habitatsoorten van het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen (Bron: Effectenindicator).

Knelpunten Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

In de Natuurdoelanalyse van de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen worden de belangrijkste knelpunten genoemd waardoor de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen en -soorten niet gehaald worden (Arcadis, 2023b). Deze knelpunten zijn hieronder weergegeven:

- Verzuring en vermesting: Vrijwel alle habitattypen in het gebied hebben te maken met een te hoge stikstofdepositie. Dit leidt tot verzuring en vermesting van de bodem. Planten hebben meer stikstof ter beschikking en andere voedingsstoffen spoelen sneller uit. Dit heeft als gevolg dat in droge heide en bossen verruiging van hoge grassen optreedt en in open tot halfopen stuifzandvegetaties leidt dit tot een versnelde groei van mossen waaronder de invasieve exoot grijs kronkelsteeltje.

[4] *https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=2, geraadpleegd op 2 oktober 2023*

- Recreatiedruk: In het gebied is momenteel sprake van een hoge recreatiedruk. Dit heeft verschillende effecten zo blijft er door betreding zeer veel open zand beschikbaar voor bestuiving. Echter leidt betreding van gebieden er ook tot dat successiestadia worden geremd. Verder zorgt betreding van het gebied voor verstoring van vogels wat als gevolg heeft gehad dat verschillende soorten als broedvogel zijn verdwenen in het gebied en momenteel alleen nog als doortrekker of wintergast aanwezig zijn.
- Versnippering: Verschillende habitattypen liggen versnipperd in het gebied. Hierdoor bestaat een habitattype in het gebied uit verschillende kleine gebieden. Hierdoor zijn populaties van soorten geïsoleerd in het gebied. Er wordt naar gestreefd om de het gebied beter te verbinden zodat populaties van een soort ook met elkaar verbonden worden.
- Exoten: In verschillende habitattypen is de laatste jaren een toename zichtbaar van invasieve exoten. Zo komen in verschillende poelen watercrassula, Amerikaanse hondsvis en Amerikaanse rivierkreeft voor en in het habitattype stuifzandheiden met struikhei (H2310) grijs kronkelsteeltje of Amerikaanse vogelkers en Aziatische duizendknopen in dit habitattype of andere droge systemen. Deze invasieve uitheemse soorten kunnen gaan zodanig gaan domineren at ze inheemse soorten verdringen en de biodiversiteit van het systeem aantasten.

3.2 Autonome situatie

De komende jaren worden (beheer)maatregelen uitgevoerd die knelpunten oplossen, zoals:

- toename van exoten
- verzuring en vermesting door stikstofdepositie
- verstoring door recreatie

In alle gebieden blijft echter sprake van complexe knelpunten die vragen om grootschalige en complexe maatregelen. Een voorbeeld hiervan is verdroging door de te kleine natuurarealen in een overwegend landbouwkundig gebied waardoor wegzijging van water naar de zandondergrond en de omgeving een knelpunt blijft. Dit knelpunt wordt vergroot door de klimaatverandering waarin het neerslagoverschot lijkt af te nemen en er vaker sprake is van langdurige droogte. De effectiviteit van eerder vastgestelde maatregelen staat daarmee ter discussie.

Een overbelasting met stikstofdepositie is ook een bekend knelpunt. Verdroogde natuur is gevoeliger voor een overbelasting met stikstofdepositie en versterkt het knelpunt van vermesting en verzuring. Om de stikstofdepositie voldoende te verlagen moet een enorme inspanning geleverd worden om stikstofbronnen op te heffen.

Als gevolg van verzuring door verdroging en stikstofdepositie is ook de mineralenhuishouding in gebieden van de hogere zandgronden uit balans. Dit leidt ook tot een verstoorde balans in de vegetatie, het insectenleven en uiteindelijk ook in de fauna als gevolg van afname van de voedselkwaliteit. Er lopen op dit moment verschillende experimenten met onder andere de toevoeging van steenmeel om te beoordelen of de mineralen weer in balans kunnen worden gebracht. Ook dit blijkt een complex probleem waar de oplossing nog niet voorhanden is.

Dit alles maakt dat het behalen van alle Natura 2000-doelen in deze gebieden, met de huidig vastgestelde herstel- en beheermaatregelen, op zijn minst ter discussie staat.

4 Te toetsen beleid

4.1 Beleidsopgaven

Onderstaande tabel (Tabel 4-1) omvat het totaal aan nieuwe beleidsuitspraken die onderdeel vormen van het beleid zoals dat nu beoogd is om opgenomen te worden in de Omgevingsvisie van de gemeente Boxtel. Boven in de tabel zijn algemene beleidsuitspraken opgenomen die mee genomen dienen te worden bij het uitwerken en uitvoeren van de beleidsuitspraken. Deze zijn niet beoordeeld. Dit overzicht komt overeen met de beleidsuitspraken die de OER zijn opgenomen.

Tabel 4-1: Beleidsuitspraken Omgevingsvisie Boxtel

Beleidsuitspraken Omgevingsvisie Boxtel
Algemeen
De natuur en groene kwaliteit van Boxtel wordt behouden en versterkt. Dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen. De groene kwaliteit wordt hoog gewaardeerd door de inwoners en draagt bij aan een aangenaam leven. Bodem en water zijn sturend bij ontwikkelingen.
Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen en de historische gebouwen in de dorpen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten, zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging.
De gemeente Boxtel zet in op een gezonde leefomgeving. Bij ontwikkelingen houden we altijd rekening met de gezondheidseffecten. Dit doen we door gezondheid te bevorderen en te beschermen. Het bevorderen van de gezondheid is gericht op het mogelijk maken en stimuleren van een gezonde levensstijl. Het versterken van de groene kwaliteit heeft een positief effect op de gezondheid. De inrichting van de openbare ruimte stimuleert om zelf te bewegen. De voorzieningen dragen bij aan sport en ontmoeting en hebben daarmee een positief effect. Bescherming van de gezondheid is noodzakelijk. Klimaatadaptieve maatregelen helpen tegen hittestress. Overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren. We ontwikkelen beleid om overlast door stank tegen te gaan en om invulling te geven aan het Schone Lucht Akkoord. Bij grootschalig onderhoud en herinrichting van drukkere wegen met een hogere geluidbelasting op de woningen, worden geluidmaatregelen afgewogen zoals het verlagen van de snelheid en het toepassen van geluidreducerend wegdek.
Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. Het gaat hierbij dan om het terugbrengen van risico's tot een acceptabel niveau en om verkeersveiligheid. Voor de fysieke leefomgeving wordt bij ontwikkelingen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het spoor, de A2, de LPG-tankstations, energiedragers, zoals accu's en waterstof, en ondergrondse buisleidingen zijn hierbij belangrijke aandachtsgebieden. Alle hiervoor relevante ontwikkelingen worden getoetst aan de bijbehorende aandachtsgebieden voor externe veiligheid. De gemeente stelt zich kritisch op richting ProRail en het Rijk om de toename van het aantal goederentreinen dat gevaarlijke stoffen vervoert en door Boxtel rijdt aan de kaak te stellen. En zo nodig dringt de gemeente aan op het nemen van maatregelen om overlast en veiligheidsrisico's te beperken.
Water en bodem zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. De beken krijgen de ruimte, en de kwaliteit van het water verbetert. De beekdalen en de meest natte gebieden komen niet in aanmerking voor ontwikkeling, zoals woningbouw. De meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw. Verstoring van de bodem wordt zoveel mogelijk voorkomen.
Klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening, zijn randvoorwaarden voor ontwikkeling in de kernen en het landelijk gebied. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren. Er wordt ingezet op de sponswerking van het landelijk gebied, om water te kunnen vasthouden in tijden van droogte. Ook binnen de kernen worden maatregelen genomen om water beter vast te houden en te bergen. Bijvoorbeeld door hemelwater niet in het riool te laten gaan, maar in de bodem te infiltreren en door groene daken.

	Wonen
1	De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen in het nog op te stellen woonprogramma voor die periode. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. *Deelgebied robuuste woonwijken* De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op een duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin: • het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden; • groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteit en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken. • woningen verduurzaamd zijn door deze beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen; • de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn; • er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en fiets- en autobereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, zogenaamd Boxtel Noordwest, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal, en de A2 in beeld voor wonen, werken en voorzieningen. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer kan worden beperkt. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen.
	Voorzieningen
2	Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen voor alle kernen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, kunst- en cultuurvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). Het aantal te bouwen woningen vraagt ook om te onderzoeken of extra voorzieningen toegevoegd dienen te worden. De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken.

	Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel Kansen worden benut om woningen voor met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie.
Natuur	
3	*Deelgebied natuurgebieden* De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst (lokaal bekend als Sparrenrijk) en de Geelders met de Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied. In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Stikstof wordt teruggedrongen door in te zetten op natuurinclusieve landbouw. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke verbinding tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten. *Deelgebied beekdalen* De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusive landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.
Mobiliteit	
4	Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties. De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen, waaronder ook gedragsverandering van de samenleving. Het treinstation van Boxtel wordt verder ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen en worden meer aan de randen (hoofdwegenstructuur) gesitueerd. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken met aandacht voor koelte en schaduw worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd.

	Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel Autobereikbaarheid en -parkeren blijven van belang in het stedelijk centrum, maar heeft minder prioriteit (meer naar de randen van het centrum). In de omgeving van de Stationsstraat zijn verschillende functies mogelijk. Een toekomstige herinrichting van de Stationsstraat wordt benut om de verbinding tussen het station en het centrum te verbeteren. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.
Transitie landelijk gebied	
5	Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Ontwikkelingen, zoals de Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, moeten passen binnen de identiteit en ontwikkelingsrichting van een gebied. Als de ontwikkelrichting kleinschalige woningbouwontwikkeling mogelijk maakt is dit onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw. Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en/of chemische gewasbestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht. *Deelgebied landelijk gebied* De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs. De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijke drager als voedselproducent. Voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief bieden voor de agrariërs, zorgt voor meer circulariteit en tevens voor mogelijkheden voor zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap. Hierbij wordt wel de omslag naar duurzame landbouw gemaakt. Hierin zijn water en bodem leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout. Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen, zoals de vlechthagen die helpen om Eikenhorst en de Kampina te verbinden. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als ‘uitloopgebied’ voor de kernen. Het groen en de recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied wordt een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving. Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Landelijk gebied. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschapsorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.
Toerisme	
6	*Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel* Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als ‘Poort’ functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een

aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij als op- en overstaplocatie.

De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken. De Dommel is in de toekomst nog zichtbaarder, er is meer recreatie en er zijn nieuwe wandelpaden langs De Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs en op de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied.

Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde
Met name Liempde speelt een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.

Bedrijventerreinen

7

Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel. De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een waterstofhub te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor.

De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de Midden en Klein Bedrijven (MKB) en de maak- en creatieve industrie.

Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We kijken ook naar de toegevoegde waarde van bedrijven voor de regio en werken hierin samen met de Regio Noordoost-Brabant, Brainport en Agrifoodcapital. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.

Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Losse bedrijven in of nabij de kernen die overlast veroorzaken komen in aanmerking voor transformatie naar wonen.

Deelgebied bedrijfsfuncties
Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De bedrijfszekerheid wordt verbeterd met de geplande ontsluitingsmogelijkheid via de verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg.

Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Hierbij kan gedacht worden aan de terreinen en gebouwen te vergroenen, De aangelegde bomen, bermen, perken en waterdoorlatende verharding op parkeerplaatsen zorgen ervoor dat hemelwater direct infiltreert in de grond en wateroverlast en droogte worden tegengegaan. Bedrijven verminderen hun eigen watergebruik door innovatieve wateropvang- en hergebruiksystemen. Werknemers en bezoekers kiezen meer duurzame vervoersopties zoals fiets, openbaar vervoer en deelvervoer, waardoor er minder parkeerplekken nodig zijn. Nieuwe ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig ingericht. Werknemers stimuleren we zo ook een ommetje te maken. Ook worden binnen het openbaar gebied van het bedrijventerreinen klimaatadaptieve maatregelen genomen om hittestress en wateroverlast te voorkomen. Verder is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Dit alles leidt tot een fijnere, veiligere en gezondere werk- en leefomgeving.

Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. Door het gebruik van de best beschikbare technieken en maatregelen zal de industrie in de toekomst minder lawaai produceren. Op het bedrijventerrein Ladonk zullen wij de geluidszonering op termijn opheffen. Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt.

Er zijn mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire

	economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub. Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het Midden- en Kleinbedrijf. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer in de kom kan worden beperkt. De daar aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn op termijn beter passend op een locatie die beter bereikbaar is vanaf de A2. In Liempde geeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels.
Duurzame energie	
8	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar duurzame landbouw.
Circulariteit	
9	In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld aan toekomstige bedrijven om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, thuis of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.

4.2 Autonome ruimtelijke ontwikkelingen

Op dit moment vinden er ook ruimtelijke ontwikkelingen plaats in de gemeente Boxtel of zijn deze vastgesteld[5]. Deze ontwikkelingen zijn onderdeel van de referentiesituatie van het OER. Omdat de referentiesituatie van de passende beoordeling bestaat uit de huidige situatie moeten deze ontwikkelingen wel betrokken in de passende beoordeling. Het gaat om ontwikkelingen binnen de volgende beleidsthema's.

Wonen

Bouw van verschillende type woningen verspreid over de kernen in de gemeente Boxtel:

- 482 woningen aan de Heem van Selis, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 19 juli 2019);
- 72 woningen op de Lindenlust en Lange Linden, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 10 november 2020;
- 3 woningen aan de Munselse Hoeve 34-36, wijzigingsplan vastgesteld door het college van B&W 19 mei 2021;
- 18 woningen en 11 appartementen aan de Kerkheiseweg-Zonneweide West, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad op 13 juli 2021;
- 11 seniorenwoningen aan de Pastorie Vendelstraat, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 27 augustus 2019;
- Bestemmingsplan Hamsestraat – Roderweg Liempde 112 woningen, bestemmingsplan vastgesteld door de raad d.d. 12 december 2023;
- Bestemmingsplan Achter den Eijngel Lennisheuvel, 65 woningen, bestemmingsplan vastgesteld door de raad op 23 mei 2023;

[5] *Deze lijst is in december 2023 aangeleverd door de gemeente Boxtel en bevat de meest recente plannen. Hierin zitten ook plannen die na afronding van de 'foto van de leefomgeving' in maart 2023 zijn vastgesteld. Deze lijst wijkt daardoor op sommige punten af van de eerder gepresenteerde lijst in de 'foto van de leefomgeving'.*

- 76 woningen, waarvan 50% appartementen Moorwijk (principebesluit college 18 juli 2023, anterieure overeenkomst in bestuur december 2023, daarna start proces buitenplanse omgevingsplan activiteit)
- 27 appartementen Albinonistraat Boxtel, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 11 april 2023;
- 8 appartementen Nieuwstraat ong. Liempde, ontwerpbestemmingsplan vastgesteld in december 2023 in college.

Mobiliteit

- Reconstructie van de Bosscheweg, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 12 september 2023;
- Sluiting van de dubbel spoorwegovergang aan de Tongersestraat: bestemmingsplan door de raad vastgesteld d.d. 10 november 2020;
- Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg 2022, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad op 12 juli 2022;
  - Herinrichting rijbanen en kruispunten aan de Keulsebaan: het bestemmingsplan hiervoor is vastgesteld door de gemeenteraad d.d.10 november 2020;
  - Aanleg van een fietsonderdoorgang aan de Tongersestraat. het bestemmingsplan hiervoor is vastgesteld door de gemeenteraad d.d.10 november 2020.

Deze ontwikkelingen zijn ofwel al gerealiseerd ofwel er is al een vastgesteld besluit of plan. Daarmee worden deze ontwikkelingen niet opnieuw beoordeeld in deze passende beoordeling. Uitzondering hierop zijn de woningen in Moorwijk. Hierover is slechts een principebesluit genomen. Deze autonome ontwikkeling is daarom meegenomen in de passende beoordeling.

5 Beoordeling beleidsuitspraken

In deze passende beoordeling zijn op een vergelijkbaar detailniveau als de Omgevingsvisie de nieuwe beleidsuitspraken van gemeente Boxtel en autonome ontwikkelingen beoordeeld op mogelijke risico's op (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden. Deze risico's zijn aandachtspunten waar bij de verdere uitwerking van het beleid rekening mee gehouden moet worden. Op deze manier kan voorkomen worden dat (significant) negatieve effecten op de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden daadwerkelijk optreden.

In onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen van de gevolgen van de beleidsuitspraken op de Natura 2000-gebieden rondom Boxtel, met name Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Kampina & Oisterwijkse Vennen. Eveneens is aangegeven hoe groot het risico is op een significant negatief effect en welke aandachtspunten er zijn bij de verdere uitwerking van het beleid om deze negatieve effecten te voorkomen. Onder de tabel is een uitgebreidere toelichting gegeven. De algemene beleidsuitspraken zijn niet beoordeeld maar meegenomen bij de beoordeling van de andere beleidsuitspraken.

Tabel 5-1: Beoordeling beleidsuitspraken Omgevingsvisie Boxtel.

Beleidsuitspraak		Invloed op Natura 2000	Risico's op negatief effect	Aandachtspunten bij nadere uitwerking beleid (mitigatie)	Eind-beoordeling
1	Wonen + Autonome ontwikkeling woningbouw Moorwijk	Er zijn effecten op Natura 2000-gebieden te verwachten als gevolg van stikstofdepositie door toenemende verkeers-bewegingen. Ook kunnen meer bewoners leiden tot een verhoogde recreatiedruk op omliggende Natura 2000-gebieden, voornamelijk Kampina & Oisterwijkse Vennen.	Groot risico op significant negatief effect door met name stikstofdepositie en in mindere mate door verhoogde recreatiedruk op omliggende Natura 2000-gebieden.	Brongerichte stikstofmaatregelen: bewoners stimuleren gebruik te maken van emissieloze mobiliteit (investeringen OV, fietspaden, laadpalen, beperken reguliere parkeermogelijkheden). Salderingsmaatregelen: saldering met agrarische bedrijven landelijk gebied. Knelpunten met betrekking tot recreatiedruk kunnen beperkt worden door opvang van recreanten in de omgeving van de kernen (bijvoorbeeld via Programma Landelijk gebied en een goede recreatieve zonering in het Natura 2000-gebied.	(Significant) negatief effect is mogelijk te voorkomen.
2	Voorzieningen	Geen negatieve invloed op Natura 2000-gebieden. Beleid is gericht op de voorzieningen en ontmoetingsplekken in de dorpskernen en verhoogd daarmee niet de milieudruk in Natura 2000-gebieden.	Geen risico op negatieve effecten	Niet van toepassing	Significant negatieve effecten zijn uitgesloten
3	Natuur	Er zijn geen negatieve effecten te verwachten, mogelijk zijn er positieve effecten op het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen. Dit doordat verdere daling van de grondwaterstand voorkomen wordt en mogelijk verhoogd wordt en verstoring van habitattypen wordt beperkt.	Geen risico op negatieve effecten	Niet van toepassing	Significant negatieve effecten zijn uitgesloten

Beleidsuitspraak		Invloed op Natura 2000	Risico's op negatief effect	Aandachtspunten bij nadere uitwerking beleid (mitigatie)	Eind-beoordeling
4	Mobiliteit	Geen negatieve invloed op Natura 2000-gebieden. De milieudruk neemt niet toe. Het stimuleren van andere manieren van vervoer kan zelfs leiden tot een afname van stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden.	Geen risico op negatieve effecten	Niet van toepassing.	Significant negatieve effecten zijn uitgesloten
5	Transitie landelijk gebied	De doelstelling van het beleid is om de vrijkomende ruimte in het landelijk gebied door agrariërs die stoppen of omschakelen te gebruiken voor andere opgaven (kleinschalige woningbouw, recreatie, energie, bodem, water en biodiversiteit). De exacte invulling moet wordt uitgewerkt in het Programma Landelijk gebied. Dit verlaagt de milieudruk die uitgaat van de landbouwkundige functies (zoals verdroging en stikstofdepositie) en van de recreatiedruk op Natura 2000-gebieden.	Geen risico op negatieve effecten	Strikt genomen zijn mitigerende maatregelen niet nodig. Er liggen echter wel kansen om bij de (ruimtelijke) uitwerking van het Programma Landelijk gebied goed te kijken naar de mogelijkheden om daadwerkelijk knelpunten binnen het Natura 2000-gebied op te lossen: • Verdroging door ontwatering van landbouwgronden; • Verlagen emissies vanuit de landbouw waardoor stikstofdepositie verminderd • Recreatief aantrekkelijk landelijkgebied, waardoor de recreatiedruk in Natura 2000-gebieden afneemt	Significant negatieve effecten zijn uitgesloten.
6	Toerisme	Geen negatieve invloed op Natura 2000-gebieden. Het beleid is gericht op maatregelen in de dorpskernen en verhoogd daarmee niet de milieudruk in Natura 2000-gebieden.	Geen risico op negatieve effecten.	Niet van toepassing.	Significant negatieve effecten zijn uitgesloten.
7	Bedrijven-terreinen	Door uitbreiding en/of realisatie van bedrijventerreinen kan er sprake zijn van een toename van verkeers-bewegingen wat kan leiden tot een toename van stikstofdepositie op om-liggende Natura 2000-gebieden. Een toename van stikstofdepositie door productieprocessen is niet aan de orde.	Klein risico op significant negatief effect door toename stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden. Er worden geen grote verkeerstoenames verwacht.	Verduurzaming van bestaande bedrijven en voorkomen van stikstofdepositie voor nieuwe bedrijven (bijvoorbeeld emissieloze mobiliteit en verduurzaming van de energievoorziening). Brongerichte maatregelen: werknemers stimuleren gebruik te maken van emissie loze mobiliteit (investeringen OV, fietspaden, laadpalen, beperken reguliere parkeermogelijkheden). Salderingsmaatregelen: saldering met agrarische bedrijven landelijk gebied (Programma Landelijk gebied).	(Significant) negatief effect is te voor-komen.

Beleidsuitspraak		Invloed op Natura 2000	Risico's op negatief effect	Aandachtspunten bij nadere uitwerking beleid (mitigatie)	Eind-beoordeling
8	Duurzame energie	Mogelijk negatief effect op de vogels in Natura 2000-gebieden door aanvaringsslachtoffers met windturbines, zoals de taigarietgans in het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen.	Klein risico op negatief effect door plaatselijke aanvaringsslachtoffers als gevolg van windturbines.	Onderzoek naar de vliegroutes van vogels rondom de Natura 2000-gebieden zodat windturbines uit de vliegroutes geplaatst kunnen worden. Stilstandvoorziening toepassen bij windturbines wanneer aanvaringsslachtoffers verwacht.	(Significant) negatief effect is te voor-komen.
9	Circulariteit	Geen negatieve invloed op Natura 2000-gebieden. De milieudruk neemt niet toe. Mogelijk leidt het hergebruik van materialen en spullen tot een afname van stikstof-depositie binnen Natura 2000-gebieden.	Geen risico op negatieve effecten.	Niet van toepassing	Significant negatieve effecten zijn uitgesloten.

5.1 Wonen

Effectbeoordeling

Wat betreft woningbouw geldt dat de groei maximaal 2.285 woningen tot 2032 en mogelijk nog meer woningen in de periode tot 2040 gezien wordt als risico op verhoging van de milieudruk in Natura 2000-gebieden. Het is niet uitgesloten dat het realiseren van extra woningen kan leiden tot verzuring en vermesting door stikstofdepositie uit de lucht en verstoring door toename van recreanten in het gebied. Het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen is namelijk in het westen van de gemeente gelegen en de woningen worden op circa 1,5 kilometer van dit gebied gebouwd. De Kampina & Oisterwijkse Vennen, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek zijn allemaal gebieden met habitattypen die zeer gevoelig zijn voor stikstofdepositie en waar in de huidige situatie de kritische depositiewaarde reeds al wordt overschreden. In paragraaf 3.1 is reeds beschreven dat dit een knelpunt is voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Dit maakt dat een eventuele blijvende depositietoename als gevolg van de woningbouw en gerelateerde verkeersbewegingen een groot risico is voor significant negatieve gevolgen.

Daarnaast kunnen meer bewoners leiden tot een verhoogde recreatiedruk in het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen wat extra verstoring van met name vogelsoorten en plaatselijke overbetreding van kwetsbare plantengemeenschappen met zich meebrengt. Daarnaast mag ervan uitgegaan worden dat recreanten enkel gebruik maken van de paden in de Natura 2000-gebieden en het effect van betreding van kwetsbare natuur beperkt is. Verstoring in de andere Natura 2000-gebieden wordt vanwege de afstand tot de gemeente en de aanwezigheid van andere natuurgebieden in de gemeente en de directe omgeving hiervan niet verwacht. Omdat de hoge recreatiedruk reeds een bestaand knelpunt is in omliggende Natura 2000-gebieden is er een risico op significant negatieve gevolgen.

Aandachtspunten voor verdere uitwerking van het beleid
Indien uit vervolgonderzoek blijkt dat er sprake is van een toename in stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebieden, dient dit gemitigeerd te worden door middel van brongerichte- en/of salderingsmaatregelen.

- Beperking van stikstofdepositie als gevolg van de verkeersaantrekkende werking van de woningbouw moet al meegenomen worden in de planvormingsfase. Een voorbeeld van een dergelijke mitigerende maatregel is om de bewoners van de nieuwe woningen te stimuleren gebruik te maken van emissieloze mobiliteit zoals elektrisch (openbaar) vervoer, de fiets en elektrische auto's. Met behulp van investeringen in openbaar vervoer, het aanleggen en uitbreiden van het fietspadennetwerk, en het faciliteren van voldoende laadpalen voor elektrische auto's worden bewoners van de nieuwe woningen gestimuleerd een alternatief te kiezen voor het gebruik van een voertuig met verbrandingsmotor. Ook is het mogelijk om het aantal parkeerplaatsen in de nieuw te realiseren woonwijken te beperken.
- Wanneer de woningbouw gerealiseerd wordt ter hoogte van landbouwgrond, mag de stikstofdepositie gesaldeerd worden met het landbouwkundig gebruik in zoverre dat dit landbouwkundig gebruik legaal is en stopt vanwege de woningbouw.
- Beleidsuitspraken die mogelijk leiden tot een afname van stikstofdepositie en daardoor dus kunnen worden ingezet als brongerichte stikstofmaatregelen, zijn het stimuleren van andere manieren van vervoer (beleidsuitspraak 4), transitie landelijk gebied (beleidsuitspraak 5), de transitie naar duurzame energie (beleidsuitspraak 8).
- Daarnaast zijn er in de omliggende landbouwgebieden in potentie voldoende agrarische bedrijven aanwezig waarmee een depositietoename gesaldeerd kan worden. Aandachtspunt is dan wel het bewijzen van het additionaliteitsbeginsel (mag er extern gesaldeerd worden met een bedrijf voor HR art 6 lid 1 of is dit eigenlijk nodig als instandhoudingsmaatregel of passende maatregel HR art 6 lid 1 en lid 2).

Door de toename van het aantal inwoners die ook in de omgeving willen recreëren is het te verwachten dat de recreatiedruk in omliggende Natura 2000-gebieden, zoals de Kampina & Oisterwijkse Vennen toeneemt. Om dit te voorkomen zijn de volgende maatregelen denkbaar:

- Opvang van recreanten binnen het landelijk gebied van de gemeente door het aantrekkelijker maken van dit gebied. Hiervoor wordt in beleidsuitspraak 3 natuur, ingezet op opvang van recreanten in de bufferzone rondom het Natura 2000-gebied en in beleidsuitspraak 5, transitie landelijk gebied, gestreefd naar een aantrekkelijker landelijk gebied.
- Zonering van de recreatieve structuur in het Natura 2000-gebied door: het plaatsen van (informatie)borden, afrastering, ontzegging van toegang voor kwetsbare natuur voor recreanten, omleiding/verlegging uitgezette (wandel)routes, afsluiten paden.

5.2 Voorzieningen

Effectbeoordeling
Het gaat om het kleinschalige uitbreidingen en aanpassingen van voorzieningen in de woonkernen. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes en sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en worden waar mogelijk versterkten. Dit leidt niet tot een toename van de milieudruk in omliggende Natura 2000-gebieden, waardoor er ook geen risico is op significant negatieve gevolgen.

5.3 Natuur

Effectbeoordeling
Door het realiseren en verbeteren van verbindingen tussen de verschillende natuurgebieden in de gemeente wordt het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen mogelijk versterkt. Daarnaast wordt een verdere daling van de grondwaterstand voorkomen waardoor de verdroging in het gebied niet groter zal worden. Mogelijk kan het beleid zelfs leiden tot een verhoging van de grondwaterstand in het Natura 2000-gebied. Het is op dit moment nog onduidelijk waar de verhoging zal plaatsvinden en wat het effect hiervan zal zijn op de aanwezige habitattypen. Door stimuleren van recreatie buiten de Kampina zoals het inrichten van de bufferzone rondom de Kampina is de hoop dat de recreatie en de negatieve effecten hiervan afnemen in het gebied. Dit is vooral gunstig voor de habitattypen stuifzandheiden met struikhei (H2310), zandverstuivingen (H2330), vochtige heiden (H4010A) en droge heiden (H4030). Een belangrijk knelpunt van deze habitattypen is namelijk de verstoring van de aanwezige fauna, extra sterfte onder reptielen en amfibieën en de plaatselijke overbetreding van kwetsbare plantengemeenschappen. Het beleid kan daarmee bijdragen aan het oplossen van knelpunten binnen het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen. Er is geen risico op significant negatieve gevolgen.

5.4 Mobiliteit

Effectbeoordeling
Door het inzetten op (openbaar) vervoer, fietsen en lopen en het ontwikkelen van een mobiliteitshub bij station Boxtel wordt het gebruiken van alternatieve vervoersmiddelen gestimuleerd. Hierdoor zal het aantal verkeersbewegingen afnemen. Dit leidt dan tot een afname van stikstofdepositie in omliggende Natura 2000-gebieden. In dat kader draagt deze beleidsuitspraak bij aan het verlagen van de milieudruk (achtergronddepositie) in omliggende Natura 2000-gebieden. Er is geen sprake van risico op significant negatieve gevolgen.

5.5 Transitie landelijk gebied

Effectbeoordeling
De effecten van de transitie van het landelijk gebied op de Natura 2000-gebieden zijn heel afhankelijk van de verdere uitwerking van het beleid in het Programma Landelijk gebied, met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. De ruimte hiervoor wordt gezocht in de vrijkomende ruimte door agrariërs die stoppen of omschakelen. Dit verlaagt de milieudruk die uitgaat van de landbouwkundige functies (zoals verdroging en stikstofdepositie).

Door een aantrekkelijker landelijk gebied kan hier de recreatieve functie versterkt worden waardoor de recreatieve druk op Natura 2000-gebied verlaagd wordt. Dit is voornamelijk gunstig voor de habitattypen stuifzandheiden met struikhei (H2310), zandverstuivingen (H2330), vochtige heiden (H4010A) en droge heiden (H4030). Een belangrijk knelpunt van deze habitattypen is namelijk de verstoring van de aanwezige fauna, extra sterfte onder reptielen en amfibieën en de plaatselijke overbetreding van kwetsbare plantengemeenschappen. Als gevolg van de landelijke transitie is de afname van de milieudruk vele mate groter dan de toename van recreatieve druk. Dit onderdeel van de beleidsuitspraak met betrekking tot transitie van landelijk gebied heeft dan ook een neutraal en mogelijk positief effect op het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen.

Aandachtspunten voor de verdere uitwerking van het beleid
Strikt genomen is er geen risico op significant negatieve gevolgen waarvoor mitigerende maatregelen nodig zijn. Wel is het belangrijk dat bij de uitwerking van het Programma Landelijk gebied de juiste functies op de juiste plekken worden ingevuld om zo ook een zo positief mogelijke uitwerking op onder andere Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen te bereiken. Dus maatregelen die de ontwatering vanuit de landbouw toepassen op die locaties waar nu verdrogingsknelpunten zijn. Kijk ook naar piekbelasters van stikstofdepositie.

5.6 Toerisme

Effectbeoordeling
Deze beleidsuitspraak is vooral gericht op versterken van de ‘Brabantse gezelligheid’ in de dorpskernen. Hierbij wordt niet verwacht dat dit leidt tot een toename aan verkeersbewegingen van buiten de gemeente. Deze beleidsuitspraak zal daarom niet leiden tot een toename van de milieudruk door verkeersbewegingen (stikstofdepositie) of meer recreanten in omliggende Natura 2000-gebieden. Er is geen sprake van risico op significant negatieve gevolgen.

5.7 Bedrijventerreinen

Effectbeoordeling
Het is uitgesloten dat er in de toekomst in de gemeente grote bedrijven zich gaan vestigen en het zal voornamelijk gaan om kleine lokale bedrijven. Hierdoor wordt ook geen grote toename van verkeer verwacht omdat deze bedrijven geen of nauwelijks een verkeersaantrekkende werking hebben. Omdat naar verwachting deze beperkte verkeerstoename vrij snel zal opgaan in het heersende verkeersbeeld is het te verwachten dat er slechts een klein risico is dat dit leidt tot een depositietoename op omliggende Natura 2000-gebieden en daarmee tot significant negatieve gevolgen kan leiden.

Aandachtspunten voor verdere uitwerking van het beleid
Door in te zetten op de verduurzaming van huidige bedrijven en stikstofdepositie te voorkomen bij de vestiging van nieuwe bedrijven, is er geen negatief effect op de Natura 200-gebieden in de omgeving. Wanneer het verduurzamen van de huidige bedrijven leidt tot meer reductie in stikstofdepositie dan de nieuwe bedrijven aan stikstofdepositie vereisen, heeft het verduurzamen van de bedrijventerreinen zelfs een positief effect op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

5.8 Duurzame energie

Effectbeoordeling
Het realiseren van andere vormen van energieopwekking heeft tot doel dat minder gasgestookte verwarmingsinstallaties nodig zijn. Dit verlaagt de milieudruk wat bijvoorbeeld gunstig is door een afname van stikstofdepositie in omliggende Natura 2000-gebieden. Het is niet uitgesloten dat ingezet wordt op het plaatsen van windturbines. Dit heeft in potentie negatieve gevolgen voor onder andere vogelsoorten door aanvaringsslachtoffers met de turbines.
Juist de broedvogels van de Kampina & Oisterwijkse vennen zoals de dodaars (A004) en roodborsttapuit (A276), kennen een afname in populatie in het Natura 2000-gebied de Kampina en Oisterwijkse Vennen. Ook de taigarietgans is een soort die veel vliegbewegingen maakt vanuit het Natura 2000-gebied naar de omgeving en daarmee een groot risico heeft om in aanvaring met turbines te komen.

Aandachtspunten voor de verdere uitwerking van het beleid
Door windturbines zo ver mogelijk van de Natura 2000-gebieden en zo veel mogelijk uit de vliegroutes van migrerende vogels te plaatsen, kunnen aanvaringsslachtoffers mogelijk voorkomen worden. Daarnaast zijn er stilstandvoorzieningen mogelijk om turbines uit te zetten op momenten dat het risico met aanvaring het grootst is.

5.9 Circulariteit

Effectbeoordeling
Doordat de focus ligt op het hergebruik van materialen en spullen hoeven minder nieuwe producten gemaakt te worden. Dit verlaagt de milieudrukwaardoor er geen risico is om significant negatieve gevolgen op omliggende Natura 2000-gebieden.

6 Cumulatie

Ontwikkelingen die kunnen leiden tot permanente gevolgen als gevolg van extra stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebieden kunnen elkaar in negatieve zin versterken en hebben het grootste risico om samen tot een significant negatief effect te leiden. Dit speelt vooral voor beleidsuitspraken die kunnen leiden tot meer recreanten in omliggende Natura 2000-gebieden en die tot een toename van stikstofdepositie kunnen leiden.

Bij de verdere uitwerking van het nieuwe beleid moet er integrale aandacht zijn voor ontwikkelingen die elkaar hierin versterken. Door deze integrale aanpak is door middel van interne saldering de kans op significant negatieve gevolgen door stikstofdepositie te verkleinen. Kortom, door een goede integrale aanpak en afweging, die door de Omgevingswet en de Omgevingsvisie juist gestimuleerd wordt is er aandacht voor cumulatieve effecten en kan dit voorkomen worden door de juiste uitwerking van het nieuwe beleid.

7 Conclusie

Enkele beleidsuitspraken van de Omgevingsvisie kunnen een risico hebben op significant negatieve effecten binnen Natura 2000-gebieden. Deze zijn in onderstaande tabel opgenomen (Tabel 7-1). Bij de verdere uitwerking van het nieuwe beleid moet integraal aandacht zijn voor ontwikkelingen die kunnen leiden tot een verhoogde milieudruk binnen Natura 2000-gebieden. Door een integrale aanpak en de projectscope van een ontwikkeling zo in te steken dat ook maatregelen om stikstofdepositie te verminderen worden betrokken bij de ontwikkeling (interne saldering) kan een significant negatief effect voorkomen worden. Daarmee zijn de getoetste beleidsuitspraken uit de Omgevingsvisie in principe uitvoerbaar in het kader van de Wet natuurbescherming (onderdeel Natura 2000).

Tabel 7-1: Beleidsuitspraken uit de Omgevingsvisie met een risico op een significant negatief effect.

Beleidsuitspraak		Risico's op negatief effect Natura 2000			Aandachtspunten bij nadere uitwerking beleid (mitigatie)	Eind-beoordeling
		Kampina & Oisterwijkse Vennen	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek		
1	Wonen + Autonome ontwikkeling woningbouw Moorwijk	Stikstof-depositie Verstoring door recreatie	Stikstof-depositie	Stikstof-depositie	• Brongerichte stikstofmaatregelen: bewoners stimuleren gebruik te maken van emissieloze mobiliteit (investeringen OV, fietspaden, laadpalen, beperken reguliere parkeermogelijkheden). • Salderingsmaatregelen: saldering met agrarische bedrijven landelijk gebied. • Knelpunten met betrekking tot recreatiedruk kunnen beperkt worden door opvang van recreanten in de omgeving van de kernen (bijvoorbeeld via Programma Landelijk gebied en een goede recreatieve zonering in het Natura 2000-gebied.	(Significant) negatief effect is te voorkomen.
7	Bedrijven-terreinen	Stikstof-depositie	Stikstof-depositie	Stikstof-depositie	Zie beleidsuitspraak 1	(Significant) negatief effect is te voorkomen.
8	Duurzame energie	Aanvarings-slachtoffers door windturbines	n.v.t.	n.v.t.	• Onderzoek naar de vliegroutes van vogels rondom de Natura 2000-gebieden zodat windturbines uit de vliegroutes geplaatst kunnen worden. • Stilstandvoorziening toepassen bij windturbines wanneer aanvaringsslachtoffers verwacht.	(Significant) negatief effect is te voorkomen.

Geraadpleegde bronnen

Arcadis (2023a). Natuurdoelanalyse 132 Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek Provincie Noord-Brabant, d.d. 28 februari 2023

Arcadis (2023b). Natuurdoelanalyse 131 Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen Provincie Noord-Brabant, d.d. 28 februari 2023

Arcadis (2023c). Natuurdoelanalyse 133 Kampina & Oisterwijkse Vennen Provincie Noord-Brabant, d.d. 28 februari 2023

Atlas van de leefomgeving (2023). Kaarten. Toegankelijk via: https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten

Ministerie van LNV (2023a). informatie over de ligging en begrenzing van het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek. Geraadpleegd op 2 oktober 2023 via: https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/vlijmens-ven-moerputten-bossche-broek

Ministerie van LNV (2023b). informatie over de ligging en begrenzing van het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Geraadpleegd op 2 oktober 2023 via: https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/loonse-en-drunense-duinen-leemkuilen

Ministerie van LNV (2023c). informatie over de ligging en begrenzing van het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen. Geraadpleegd op 2 oktober 2023 via: https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/kampina-en-oisterwijkse-vennen

Provincie Noord-Brabant (2017a). Natura 2000. Beheerplan Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek, versie januari 2017

Provincie Noord-Brabant (2017b). Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Natura 2000 Beheerplan, versie januari 2017

Provincie Noord-Brabant (2017c). Natura 2000. Beheerplan Kampina & Oisterwijkse Vennen, versie januari 2017

A9 Botsproeven

Botsproeven OER Omgevingsvisie Boxtel

		1 Wonen	2 Voorzieningen	3 Natuur	4 Mobiliteit	5 Transitie landelijk gebied	6 Toerisme	7 Bedrijventerreinen	8 Duurzame energie	9 Circulariteit	Totaal +	Totaal -
1	Wonen		+	+	+	-	n.v.t	0	+	n.v.t	4	-1
2	Voorzieningen			n.v.t	+	0	+	n.v.t	n.v.t	n.v.t	3	0
3	Natuur				+	+/-	+	n.v.t	-	n.v.t	4	-2
4	Mobiliteit					0	+	+	n.v.t	n.v.t	5	0
5	Transitie landelijk gebied						+	-	+	n.v.t	3	-3
6	Toerisme							n.v.t	n.v.t	n.v.t	4	0
7	Bedrijventerreinen								+	n.v.t	2	-1
8	Duurzame energie									n.v.t	3	-1
9	Circulariteit										0	0
											28	-8

Legenda

- +
- -
- +/-
- 0
- n.v.t

A10 Beargumentatie botsproeven

Onderbouwing botsproeven OER Omgevingsvisie Boxtel

Beleidsuitspraak		Beleidsuitspraak	+	-	+/-	0	n.v.t.	Opmerkingen
1	Wonen	Voozieningen	Voorzieningen maken een woongebied aantrekkelijker					
		Natuur	Natuur en wonen worden met elkaar verbonden					
		Mobiliteit	Nieuwe woongebieden zijn beter bereikbaar door het aanleggen van fiets- en wandelverbindingen					
		Transitie landelijk gebied		Nieuwe woongebieden worden in het landelijk gebied gebouwd				
		Toerisme					Er is geen relatie tussen wonen en toerisme	
		Bedrijventerreinen				Wonen en bedrijven zitten elkaar niet in de weg		
		Duurzame energie	Meekoppelkans: uitbreiding van woongebieden bieden meer ruimte voor zon op dak					
		Circulariteit					Er is geen relatie tussen wonen en circulariteit	
2	Voorzieningen	Natuur					Er is geen relatie tussen voorzieningen en natuur	
		Mobiliteit	Voorzieningen zijn beter bereikbaar door betere mobiliteit					
		Transitie landelijk gebied				Voorzieningen zijn niet in het landelijk gebied		
		Toerisme	Betere passende voorzieningen zorgen voor meer toerisme					
		Bedrijventerreinen					Er is geen relatie	
		Duurzame energie					Er is geen relatie	
		Circulariteit					Er is geen relatie	
3	Natuur	Mobiliteit	Mobiliteit naar natuur beleefbaarder					
		Transitie landelijk gebied			Natuur en landelijk gebied spelen in dezelfde ruimte, maar het kan elkaar versterken en verstoren			
		Toerisme	Natuur zorgt voor een aantrekkende werking op toerisme					
		Bedrijventerreinen				Bedrijventerreinen liggen niet in natuurgebieden		
		Duurzame energie		Een windmolen heeft een verstorend effect op natuurgebieden				
		Circulariteit					Er is geen relatie	
4	Mobiliteit	Transitie landelijk gebied				Mobiliteit en landelijk gebied kunnen naast elkaar bestaan		
		Toerisme	Goede verbinding heeft een versterkend effect op toerisme					
		Bedrijventerreinen	Goede verbinding heeft een versterkend effect op bedrijventerreinen					
		Duurzame energie					Er is geen relatie	
		Circulariteit					Er is geen relatie	
5	Transitie landelijk gebied	Toerisme	Een transitie van het landelijk gebied met meer landwinkels zorgt voor meer toerisme					
		Bedrijventerreinen		Uitbreiding van bedrijventerreinen gebeurt in het landelijk gebied				
		Duurzame energie	Zonneparken kunnen samengaan met nieuwe vormen van landbouw					
		Circulariteit					Er is geen relatie	
6	Toerisme	Bedrijventerreinen					Er is geen relatie	
		Duurzame energie					Er is geen relatie	
		Circulariteit					Er is geen relatie	
7	Bedrijventerreinen	Duurzame energie	Op bedrijventerreinen kan energie op dak komen en Vorst C zet in op duurzame energie					
		Circulariteit					Er is geen relatie	
8	Duurzame energie	Circulariteit					Er is geen relatie	

A11 Doelbereik VKA

OER Omgevingsvisie Boxtel

Doelbereik

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

#	Ambitie	Huidige situatie / Autonome ontwikkeling	Iedereen kan mee doen	Bereikbaarheid				Openbaar vervoer	Arbeidsmarkt	Vestigingsklimaat	Kennis en innovatie	Toerisme en recreatie	Duurzame landbouw	Afval en grondstoffen	Energie en warmtetransitie			Klimaatadaptatie			Bodem, water en ondergrond			Natuur			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	Veiligheid			Milieu			Gezondheid	Wonen en voorzieningen		Totaal aantal +	Totaal aantal -
			Verbindend netwerk						Krachtige economie					Inclusieve duurzaamheid										Aangenaam leven														
			Maatschappelijke deelname	Fiets- en wandelnetwerk	Duurzame en slimme mobiliteit	Bereikbaarheid en toegankelijkheid	Openbaar vervoer	Arbeidsmarkt	Vestigingsklimaat	Kennis en innovatie	Toerisme en recreatie	Duurzame landbouw	Circulariteit	Duurzame energieopwekking	Duurzame woningen	Zoekelsagassen	Waterovertlast	Hitte	Droogte	Bodemkwaliteit	Ongevoelige ondergrond	Grondwater	Biodiversiteit (Natura 2000)	Natuurnetwerk, Brabants en Noordoostelijke verbindingszones	Biodiversiteit	Groene leefomgeving	Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	Ongevallenveiligheid	Verkeersveiligheid	Sociale veiligheid	Geur/hinder	Geluidhinder	Luchtkwaliteit	Beweegvriendelijke leefomgeving	Passend woningaanbod	Passend voorzieningenaanbod		
		Huidige situatie																																				
		Autonome ontwikkeling	↗	=	↘	↗	=	↘	↗					↗	=	↗	↗	↘	=		=		↗		=	=		↘	=	=	=	↗	↗	↘	↘	↘		
	Aangenaam leven																																					
1	Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.	VKA	+																															1		1	0
			-																															0			
2	De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.	VKA	+																																1	1	0
			-																																0		
3	De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.	VKA	+		1																												3,5			4,5	0
			-		0																												0				
4	De leefomgeving is veilig en gezond.	VKA	+													1,5												0			0	0,5	0,5			2,5	-2,5
			-													0												-0,5			-1	-0,5	-0,5				
5	Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.	VKA	+																				2	2	2	1,5										7,5	-3
			-																				-1	-1	-1	0											
6	De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.	VKA	+																										0,5	2						2,5	-0,5
			-																										-0,5	0							
	Verbindend netwerk																																					
7	Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.	VKA	+		1	1	0,5	0																					0,5							3	-1
			-		0	0	-0,5	0																					-0,5								
8	De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de	VKA	+		1	1		0																												2	0
			-		0	0		0																													
9	De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.	VKA	+	1,5																																1,5	0
			-	0																																	
	Krachtige economie																																					
10	Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).	VKA	+									1,5																								1,5	0
			-									0																									
11	De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook	VKA	+								0,5																									0,5	0
			-								0																										
12	De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.	VKA	+						1,5	1	0,5																									3	0
			-						0	0	0																										
	Inclusieve duurzaamheid																																					
13	Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.	VKA	+																	1	0,5	1														2,5	0
			-																	0	0	0															
14	Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.	VKA	+														2,5	1,5	1,5																	5,5	0
			-														0	0	0																		
15	Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.	VKA	+											1																						1	0
			-											0																							
16	De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.	VKA	+												1,5	1,5																				3	0
			-												0	0																					

Dit omgevingseffectrapport is

opgesteld door Royal HaskoningDHV

Definitieve versie: januari 2024

www.royalhaskoningdhv.com

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Omgevingsvisie Boxtel

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

22 mei 2024 / projectnummer: 3804

1 Advies over het MER in het kort

De gemeente Boxtel stelt een omgevingsvisie op ter bepaling van de koers voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente tot 2040. In de ontwerp omgevingsvisie worden op hoofdlijnen keuzes gemaakt voor onder andere wonen, verkeer, natuur, landschap, gezondheid en economie. Voor het besluit over de visie is een omgevingseffectrapport (OER)[1] opgesteld. De gemeente heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie) gevraagd te adviseren over het OER. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de kwaliteit en de volledigheid van het OER.

Wat staat in het OER?
Het OER laat zien dat verschillende aspecten van de leefomgeving in een matige of slechte staat verkeren. Dat geldt bijvoorbeeld voor duurzame energieopwekking, geluidhinder en duurzame mobiliteit.

Voor de omgevingsvisie zijn twee verschillende richtingen (alternatieven) vergeleken. Het alternatief 'groene hart van de stedendriehoek' gaat uit van een beperkt aantal nieuwe ontwikkelingen (waaronder verbetering van voorzieningen, duurzame mobiliteit en meer ruimte voor groen). Dit alternatief heeft vooral positieve effecten voor de leefomgeving (groen, gezondheid, klimaatadaptatie). Het alternatief 'werk- en woongemeente voor de regio' gaat onder andere uit van 3.000 nieuwe woningen, uitbreiding van bedrijventerreinen en meer toerisme. Dit leidt tot negatieve effecten op onder andere natuur, klimaatbestendigheid, landschap en gezondheid.

Op basis van deze vergelijking is een concept-voorkeursalternatief samengesteld, dat bestaat uit een combinatie van beide alternatieven. Vervolgens is een definitief voorkeursalternatief (VKA) ontwikkeld, door te onderzoeken op welke aspecten nog verbetering mogelijk is. Met dit VKA wordt volgens het OER een positieve bijdrage geleverd aan veel van de gemeentelijke ambities. Alleen voor gezondheid (geur, geluid, omgevingsveiligheid) blijven knelpunten bestaan.

Ontwerp omgevingsvisie bevat nog weinig keuzes
De ontwerp omgevingsvisie geeft aan dat de gemeente hoge ambities op verschillende beleidsterreinen heeft. Zo wordt ingezet op een passend woning- en voorzieningenaanbod, een gezonde en veilige leefomgeving, duurzame landbouw, duurzame mobiliteit en versterking van biodiversiteit, landschap en cultureel erfgoed. Daarmee komt een aantal leefomgevingsthema's centraal te staan. Dit vergt grote veranderingen in het omgevingsbeleid van de gemeente. De omgevingsvisie bevat relatief concrete uitspraken over aantallen woningen en uitbreiding van bedrijventerreinen. Voor andere thema's, zoals duurzame energie, toerisme en de transitie van het landelijk gebied, heeft de omgevingsvisie vooral een agenderend karakter. Zij bevat ambities voor 2040, maar nog geen concrete doelen of scherpe keuzes. De uitwerking daarvan zal plaatsvinden in thematische en

[1] Het OER is formeel een milieueffectrapport (MER), maar gaat ook in op sociale en economische aspecten. Daarom is, in aansluiting op de Omgevingswet, de term 'omgevingseffectrapportage' gekozen.

gebiedsgerichte programma's.[2] Hierbij speelt mee dat de gemeente voor een belangrijk deel afhankelijk is van beleid van het rijk en de provincie.

Het OER benoemt de grootste dilemma's en doet aanbevelingen over belangrijke keuzes die de gemeente nog moet maken in programma's. Monitoring speelt daarbij een belangrijke rol.

Een risico van deze aanpak is dat spanning tussen de verschillende opgaven, ambities en belangen pas op een later moment duidelijk wordt. Dit geldt zowel voor de vraag of alle ambities haalbaar zijn als voor de vraag wat daarvan de cumulatieve omgevingseffecten zijn. Het is de vraag of in dat stadium nog voldoende breed naar de verschillende opgaven en belangen kan worden gekeken om alsnog tot samenhangende oplossingen te komen. Dit geldt waarschijnlijk vooral voor het landelijk gebied, waar de opgaven voor energietransitie, duurzame landbouw, toerisme en natuur en landschap samen komen.

Wat is het advies van de Commissie?
Het OER is methodisch goed opgebouwd en bevat waardevolle informatie voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De ontwerp omgevingsvisie laat zien dat het OER (en daarmee de effecten op de leefomgeving) een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming daarvan. Het 'rad van de leefomgeving' geeft snel inzicht in de belangrijkste knelpunten en kansen voor de gemeente en in de bijdrage die de omgevingsvisie hieraan kan leveren. De 'foto van de leefomgeving', opgenomen in een uitgebreide bijlage, is hiervoor een belangrijk uitgangspunt en levert ook goede bouwstenen voor vervolgbesluiten.

Tegen de achtergrond van het voorgaande ontbreekt volgens de Commissie in het OER op één punt nog informatie die belangrijk is voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De beoordeling van het definitief VKA wekt de indruk dat de omgevingsvisie vooral positieve of neutrale effecten heeft en dat vrijwel alle ambities (behalve gezondheid) verenigbaar zijn. Omdat veel richtinggevende keuzes nog uitgewerkt moeten worden in concrete acties en maatregelen, zijn effecten in veel gevallen nog onzeker. De Commissie vindt het essentieel voor de besluitvorming over de omgevingsvisie, dat op basis van het OER een overzicht wordt gemaakt van de belangrijkste ruimtelijke dilemma's waarover de gemeente nog besluiten moet nemen.

De Commissie adviseert deze 'agenda' voor het vervolg op te nemen in een aanvulling op het OER. Geef daarin aan in welk programma of plan waarover wordt besloten en hoe het omgevingsbelang en de gemeentelijke ambities daarin worden meegenomen. Geef ook aan welke rol de 'foto van de leefomgeving' en monitoring bij vervolgbesluiten spelen.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.

[2] De ontwerp omgevingsvisie (p.46-47) geeft een overzicht van thematische programma's en geeft aan dat er ook met gebiedsgerichte programma's wordt gewerkt. Er wordt in ieder geval een programma 'Vitaal landelijk gebied' opgesteld.

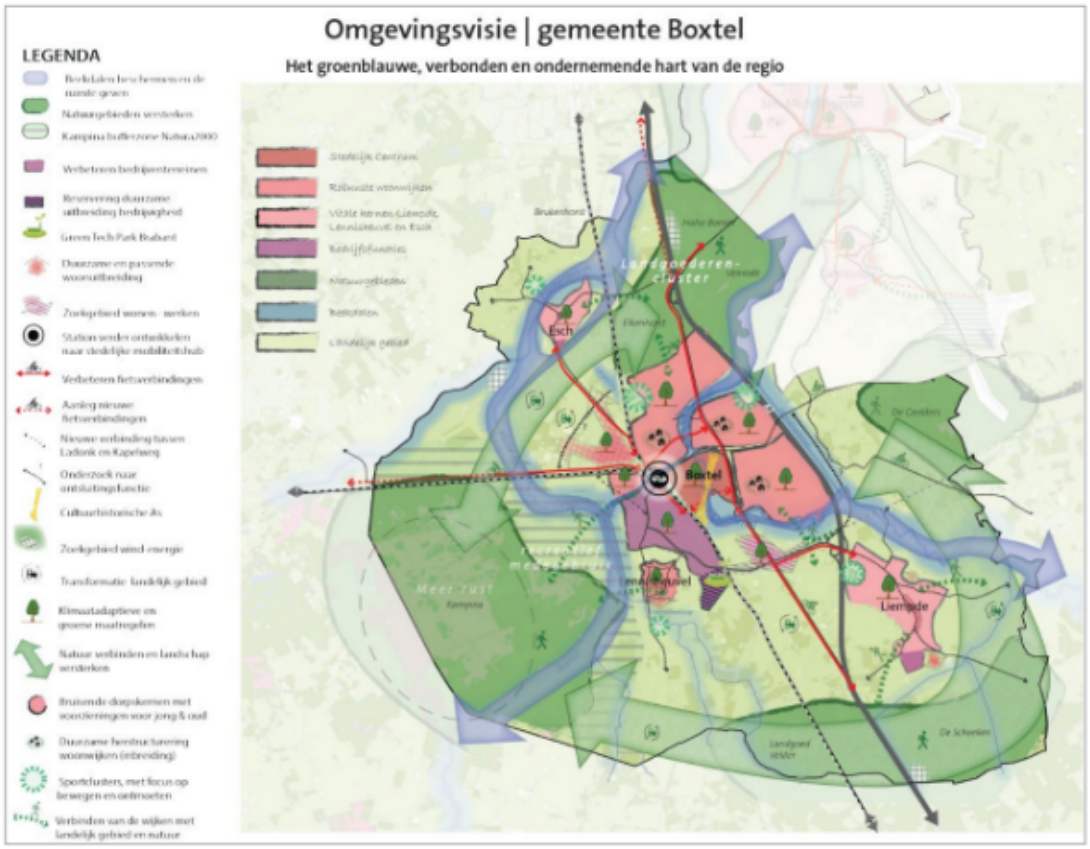

Figuur 1: Omgevingsvisiekaart gemeente Boxtel (bron: ontwerp omgevingsvisie).

Aanleiding MER

De omgevingsvisie beschrijft het samenhangende beleid van de gemeente voor de fysieke leefomgeving voor de middellange tot lange termijn (2040). Omdat de omgevingsvisie kaderstellend kan zijn voor mer-(beoordelings)plichtige projecten – zoals stedelijke ontwikkeling, aanleg of uitbreiding van bedrijventerrein, uitbreiding van infrastructuur en bouw van windturbines – is het nodig om een plan-MER (OER) op te stellen. Een plan-MER is ook nodig met het oog op mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen ligt gedeeltelijk binnen de gemeentegrenzen. In de omgeving liggen ook de Natura 2000-gebieden Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het OER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van Boxtel – besluit over de omgevingsvisie.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken, die bij het advies zijn gebruikt, zijn te vinden door nummer 3804 op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar beoordeling toe. Aan deze beoordeling koppelt zij aanbevelingen. De aanbevelingen in paragraaf 2.2 zijn opgenomen in een tekstkader. Het uitvoeren daarvan is volgens de Commissie essentieel voor het volwaardig meewegen van het belang van de leefomgeving bij het besluit over de omgevingsvisie. Aanbevelingen die niet in een kader staan, zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming – nu en in de toekomst – te verbeteren.

2.1 Omgevingsvisie en rol OER

Het OER beschrijft het proces voor de totstandkoming van de ontwerp omgevingsvisie en de rol die het OER daarbij heeft gespeeld. Hieruit blijkt dat een aantal logische stappen is gevolgd. De ontwerp omgevingsvisie zelf maakt ook duidelijk dat het OER een belangrijke rol heeft gespeeld. Zo gaat de visie in op de ambities, de huidige situatie en trends en de verschillende scenario's (alternatieven) voor de toekomst. Het OER wordt expliciet genoemd in de ontwerp omgevingsvisie.

In het OER zijn op basis van de foto van de leefomgeving en participatie twee scenario's (alternatieven) onderscheiden (zie verder paragraaf 2.4). De vergelijking daarvan heeft geleid tot een 'concept voorkeursalternatief'. De uitgebreide beoordeling van dit concept VKA is in een separaat document aan het OER toegevoegd. Uit deze beoordeling bleek dat de ambitie 'gezonde en veilige leefomgeving' daarmee niet haalbaar was, vanwege risico's voor de aspecten omgevingsveiligheid, geurhinder en geluidhinder. Daarom bevat het definitieve voorkeursalternatief (VKA) extra randvoorwaarden en maatregelen. Het definitieve VKA is de basis voor de ontwerp omgevingsvisie.

2.2 Ambities en opgaven

De gemeente Boxtel heeft op basis van gesprekken met bestuurders, inwoners en andere belanghebbenden zestien ambities en opgaven voor de toekomst vastgesteld.[3] De ambities zijn nog abstract geformuleerd en zullen concreter worden uitgewerkt in de programma's, zo blijkt uit het OER. In het OER is een beoordeling van de mate waarin de ambities worden behaald (het doelbereik) dan ook alleen op hoofdlijnen mogelijk.

De confrontatie van de ambities met de foto van de leefomgeving moet duidelijk maken wat de belangrijkste opgaven voor de gemeente zijn. De Commissie constateert dat de ontwerp omgevingsvisie en het OER daarbij niet integraal op alle aspecten van de leefomgeving en deelgebieden ingaan. Het is opvallend dat ambities van het Rijk en de provincie, bijvoorbeeld voor de energietransitie en de landbouwtransitie, geen (herkenbare) rol spelen in het OER. De gemeente geeft aan dat zij een omgevingsvisie wil vaststellen die lang houdbaar is, en niet te

[3] De totstandkoming van de ambities en een toelichting op de ambities zelf zijn opgenomen in een 'Ambitiedocument omgevingsvisie Boxtel', 17 oktober 2022.

veel afhankelijk is van beleidswijzigingen van andere bestuurslagen.[4] Het nadeel daarvan is dat daarmee niet duidelijk wordt dat de kaders die Rijk en provincie stellen zeer bepalend of zelfs randvoorwaardelijk kunnen zijn. Door dit te benoemen is voor iedereen duidelijk dat de visie van de gemeente richting geeft bij besluiten, maar bij beleid van andere overheden niet (altijd) leidend is.

De ontwerp omgevingsvisie maakt dan ook vooral keuzes voor thema's en deelgebieden waar deze opgaven geen grote rol spelen en waar de gemeente een sturende rol in kan en wil spelen. Dat geldt vooral voor de bouw van woningen en voorzieningen, aanpassingen aan de infrastructuur en de uitbreiding van bedrijventerreinen. Voor andere thema's worden keuzes doorgeschoven naar vervolgbesluiten, bijvoorbeeld thematische en gebiedsgerichte omgevingsprogramma's. Dit leidt mogelijk tot risico's voor het realiseren van de gemeentelijke ambities, onder andere voor de leefomgeving, duurzaamheid en natuur/biodiversiteit. In de programma's zal de spanning tussen verschillende belangen en ambities immers pas echt duidelijk worden. Dat geldt waarschijnlijk vooral voor het landelijk gebied, waar de opgaven voor energietransitie, duurzame landbouw, toerisme, waterkwaliteit en natuur en landschap samen komen.

Ter illustratie:

- **Duurzame energie:** de uitwerking van de energieopgave is in het OER nog erg oppervlakkig. De opgave die voortkomt uit de Regionale Energiestrategie (RES) Noordoost-Brabant wordt wel genoemd, maar krijgt nauwelijks aandacht in de uitwerking van de alternatieven. De gemeente hoopt met zonne-energie en energiebesparing te voldoen aan de opgave. De optie voor windenergie wordt open gehouden. De vraag over de invulling van de RES-opgave zal terugkomen bij de uitwerking in programma's. Het OER geeft nog geen handvatten voor deze invulling. Dat betekent dat de vraag over het benodigde vermogen en de ruimtelijke keuzes daarvoor in het vervolg alsnog aan de orde moet komen, voor zowel wind- als zonne-energie.
- **Landelijk gebied**: in het landelijk gebied zal het landelijke en provinciale mestbeleid, stikstofbeleid en waterkwaliteitsbeleid bepalend zijn voor de te maken keuzes. Natuurdoelanalyses die voor Natura 2000-gebieden zijn uitgevoerd maken duidelijk dat ingrijpende maatregelen nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen te halen.[5] De Kaderrichtlijn Water (KRW) schrijft voor dat de betreffende chemische en ecologische doelen uiterlijk in 2027 gerealiseerd worden.[6] Om tijdig aan de doelen voor natuur en waterkwaliteit te kunnen voldoen zijn waarschijnlijk ook ingrijpende maatregelen in het landelijk gebied nodig. Daardoor kunnen andere ambities in gevaar komen.
- **Stationsgebied**: de aanwezigheid van het bedrijventerrein Ladonk aan de ene en het stedelijk centrum aan de andere kant van het station zorgt voor een stedebouwkundig en milieutechnisch complexe situatie. Dit biedt zowel knelpunten als kansen. Zie verder paragraaf 2.4 van dit advies.

---

[4] Dit blijkt niet expliciet uit het OER of de ontwerp omgevingsvisie, maar is door de gemeente toegelicht tijdens een bezoek dat de Commissie op 3 april 2024 bracht aan de gemeente Boxtel.

[5] Het Natura 2000-gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen ligt gedeeltelijk in de gemeente Boxtel. Uit de natuurdoelanalyse voor dit gebied (Natuurdoelanalyse 133 Kampina en Oisterwijkse Vennen, provincie Noord-Brabant, 28 februari 2023) blijkt dat maatregelen noodzakelijk zijn op het gebied van natuurbeheer, verlaging van stikstofdepositie door bronaanpak, verbeteren van de hydrologie (verhoging van grondwaterstanden) en de waterkwaliteit. Zie ook het advies van de Ecologische Autoriteit over deze natuurdoelanalyse van 4 april 2024.

[6] Voor zowel grondwater als oppervlaktewater is het primaire doel om achteruitgang van de toestand van het water te voorkomen en om 'een goede toestand' van het water te bereiken. Daarom moet bij plannen en projecten worden aangetoond dat het behalen van de KRW-doelen in 2027 niet in gevaar wordt gebracht.

Agenda voor het vervolg

De effectbeoordeling wekt de indruk dat de omgevingsvisie vooral positieve of neutrale effecten heeft en dat vrijwel alle ambities (behalve gezondheid) verenigbaar zijn. Omdat veel richtinggevende keuzes nog uitgewerkt moeten worden zijn effecten in veel gevallen echter nog onzeker. De Commissie vindt het essentieel voor de besluitvorming over de omgevingsvisie, dat op basis van het OER een overzicht wordt gemaakt van de belangrijkste ruimtelijke dilemma's waarover de gemeente nog besluiten moet nemen. Het is van belang daarbij ook de thema's in beschouwing te nemen waarvoor andere overheden op dit moment nog onvoldoende sturing bieden.[7] De geconstateerde dilemma's kunnen worden gekoppeld aan thematische programma's, gebiedsprogramma's of integrale herziening(en) van de omgevingsvisie.

Ook is van belang dat duidelijk wordt hoe het belang van de leefomgeving en de ambities die de gemeente in de omgevingsvisie vastlegt worden meegewogen bij deze besluiten. Voor programma's met kaderstellende uitspraken over mer-(beoordelings)plichtige projecten zal een plan-mer-procedure doorlopen moeten worden. De gehanteerde methodiek van het OER en de informatie die dit heeft opgeleverd, vooral in de foto van de leefomgeving, kan hiervoor de basis vormen.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER een 'agenda' voor vervolgstappen op te stellen. Besteed daarbij aandacht aan de volgende aspecten:

- Geef aan welke beleidskeuzes van andere overheidslagen bepalend zijn voor nog te maken keuzes in de omgevingsvisie en -programma's.
- Werk de potentiële risico's en kansen voor de belangrijkste ruimtevragende functies uit naar concrete dilemma's, al of niet in deelgebieden.
- Geef aan in welk programma of plan over deze dilemma's wordt besloten.
- Geef aan hoe het omgevingsbelang en de ambities uit de omgevingsvisie daarin integraal worden meegewogen en of daarvoor extra (alternatieven)onderzoek nodig is.

2.3 Foto van de leefomgeving

De huidige situatie in de gemeente Boxtel en de autonome ontwikkeling daarin (positieve en negatieve trends) zijn beschreven in de foto van de leefomgeving. Deze is opgenomen in een uitgebreide bijlage van het OER.[8] De belangrijkste conclusies en aandachtspunten zijn samengevat in het OER zelf en gevisualiseerd met gebruik van het rad van de leefomgeving (zie figuur 4.1 in het OER).

De Commissie plaatst enkele kanttekeningen bij de foto. Zij beveelt aan deze te betrekken bij de nadere uitwerkingen van de omgevingsvisie:

- De foto van de leefomgeving is visueel vertaald in het rad van de leefomgeving waarin 26 criteria kwantitatief beoordeeld zijn. Acht andere criteria zijn alleen kwalitatief beoordeeld en niet in het rad opgenomen (zie tabel 3.1 van het OER). Dit is begrijpelijk, maar door de focus op het rad bestaat het risico dat deze criteria in het vervolg onderbelicht blijven. Het betreft onder andere duurzame landbouw, Natuurnetwerk

[7] Om te voorkomen dat de gemeente 'overruled' wordt op het moment dat die overheden wel zo ver zijn.

[8] Bijlage A1: Foto van de leefomgeving, OER bij de Omgevingsvisie Boxtel, 27 maart 2023

Brabant, grondwater, landschap en cultureel erfgoed. Verschillende ontwikkelingen waarvoor in de visie en programma's keuzes worden gemaakt, zoals de energietransitie, woningbouw, uitbreiding van bedrijventerrein en de landbouwtransitie, kunnen veel effect hebben op deze aspecten.

- Het aspect verkeersveiligheid is voor zowel de huidige situatie als autonome ontwikkeling zeer positief beoordeeld, waarbij de Provincie Noord-Brabant als referentie is gebruikt. Aangezien in de autonome ontwikkeling veel infrastructurele en andere verkeersmaatregelen worden genomen, zou het voor de hand liggen dat de autonome ontwikkeling beter scoort dan de huidige situatie.[9] Daar komt bij dat de provincie Noord-Brabant over het algemeen slecht scoort op verkeersveiligheid (meeste verkeersdoden) in vergelijking met andere provincies in Nederland.[10] Als de situatie in Boxtel wordt afgezet tegen de landelijke cijfers of vergelijkbare gemeenten, kan dit zorgen voor een ander (wellicht negatiever) beeld, vooral in de huidige situatie. Ook het betrekken van subjectieve verkeersveiligheid (bijvoorbeeld op basis van meldingen van bewoners) kan zorgen voor een ander beeld.

De foto is van grote waarde voor de omgevingsvisie en voor de vergelijking van de alternatieven. De foto is relatief concreet en daardoor ook waardevol voor komende besluiten over programma's. De Commissie beveelt aan om de foto van de leefomgeving ook als referentie te gebruiken bij het opstellen van omgevingsprogramma's en -plannen in de toekomst en om het rad van de leefomgeving steeds actueel te houden. Daarmee blijft inzichtelijk of de gemeente op koers ligt en op welke thema's mogelijk aanvullende inspanningen nodig zijn.

2.4 Alternatieven (Scenario's)

In het OER en in de ontwerp omgevingsvisie zijn twee scenario's onderscheiden[11]:

1. Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek
2. Boxtel als werk- en woongemeente voor de regio

De Commissie hanteert in dit advies de term alternatief in plaats van de term scenario. Onder de term scenario worden gewoonlijk externe ontwikkelingen verstaan waarop de gemeente geen invloed heeft. De term alternatief wordt gebruikt om verschillende keuzemogelijkheden voor de gemeente te onderscheiden.

De alternatieven zijn tot stand gekomen tijdens het participatieproces en gebaseerd op de ambities die door de gemeenteraad zijn vastgesteld.[12] Het OER stelt dat met deze alternatieven de uitersten zijn opgezocht. Op basis van een vergelijking van de alternatieven op doelbereik en omgevingseffecten is een concept voorkeursalternatief (VKA) samengesteld.

---

[9] Het maatregelenpakket PHS Boxtel maakt onderdeel uit van de autonome ontwikkeling. Dit pakket houdt onder andere de realisatie van een nieuwe verbindingsweg Ladonk-Kapelweg en het sluiten van een aantal spoorwegovergangen in. Dit heeft in de foto van de leefomgeving wel geleid tot een andere (betere) score op het criterium doorstroming en bereikbaarheid, maar niet op het criterium verkeersveiligheid.

[10] Zie bijvoorbeeld het nieuwsbericht van het CBS van 10 april 2024 hierover: https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2024/15/684-verkeersdoden-in-2023

[11] In de samenvatting van het OER is het onderscheid tussen de scenario's nog lastig te volgen omdat de naamgeving ervan en verhelderende kaartjes ontbreken. Deze komen pas in hoofdstuk 5 van het OER aan bod.

[12] Ambitiedocument Omgevingsvisie Boxtel, 17 oktober 2022.

Omdat bleek dat de ambitie 'gezonde en veilige leefomgeving' daarmee niet haalbaar was, bevat het definitieve VKA extra randvoorwaarden en maatregelen. Met het definitieve VKA wordt volgens het OER aan 15 van de 16 ambities een positieve bijdrage geleverd. Alleen het behalen van de ambitie 'gezonde en veilige leefomgeving' blijft onzeker.

De alternatieven zijn helder beschreven. Zij vertegenwoordigen de bandbreedte aan mogelijkheden die de gemeente voor zichzelf ziet voor de omgevingsvisie. De werkwijze, waarbij via de alternatieven en een concept-VKA naar een definitief VKA is toegewerkt, zorgt ervoor dat binnen deze kaders over het algemeen goed is verkend op welke manier aan de gemeentelijke ambities kan worden bijgedragen en dat effecten op de leefomgeving hierbij een belangrijke rol hebben gespeeld.

De Commissie plaatst hierbij de kanttekening dat – zoals eerder aangegeven – veel keuzes worden doorgeschoven naar vervolgbesluiten en dat de gemeente voor een aantal thema's sterk afhankelijk is van andere overheden. Afwegingen die in vervolgbesluiten (programma's) worden gemaakt kunnen van invloed zijn op de keuzes die nu in de omgevingsvisie worden gemaakt. Zie verder paragraaf 2.2 van dit advies.

Bedrijventerrein Ladonk en stationsgebied

Een belangrijk deelonderwerp van de omgevingsvisie is het bedrijventerrein Ladonk en de omgeving daarvan. Dit bedrijventerrein ligt tegen station Boxtel aan en biedt plaats aan relatief zware bedrijvigheid. Voor het bedrijventerrein is een geluidzone van toepassing en er is sprake van geurhinder en luchtverontreiniging. In de ontwerp omgevingsvisie is aangegeven dat gestreefd wordt naar verduurzaming van het terrein en het op termijn opheffen van de geluidzonering, maar er wordt ook gesproken over uitbreiding van het terrein.

Aan de andere kant van het station bevindt zich het stedelijk centrum van Boxtel, waarvoor ook diverse opgaven en doelen gelden. Zo wordt daar ingezet op het ontwikkelen van een 'mobiliteitshub', het aantrekkelijker maken voor recreatie en toerisme en het concentreren van voorzieningen. De combinatie van deze functies rond het station zorgt voor een stedenbouwkundig en milieutechnisch complexe situatie.

In het OER ontbreekt een uitwerking van het stationsgebied als geheel, met een beschouwing van kansen en knelpunten. Het bedrijventerrein beperkt in een relatief groot gebied de mogelijkheden voor andere functies, zoals de bouw van woningen en voorzieningen. Het verminderen van de milieuhinder rond het stationsgebied, door herstructurering van het bedrijventerrein, zou de ruimte en opties voor andere functies kunnen vergroten. Gedacht kan worden aan het verplaatsen van zware bedrijvigheid en/of het verplaatsen van voorzieningen van de centrumkant naar het bedrijventerrein. De Commissie beveelt aan om bij de uitwerking van de omgevingsvisie alsnog een verkenning uit te voeren naar kansen en knelpunten. Dit kan bijvoorbeeld worden gedaan in het kader van een gebiedsgericht programma voor (beide zijden van) het stationsgebied.

2.5 Doelbereik en omgevingseffecten

Voor het beoordelen van de referentiesituatie, de alternatieven en het concept en definitief VKA is gebruik gemaakt van het 'rad van de leefomgeving'. Dit geeft burgers en

besluitvormers in een oogopslag inzicht in de toestand van de leefomgeving, de autonome ontwikkeling daarvan en de effecten van de omgevingsvisie.

Hoofdstuk 10 van het OER gaat in op de consistentie van het beleid, op basis van zogenaamde botsproeven. Daarbij wordt onderzocht in hoeverre beleidsuitspraken met elkaar kunnen conflicteren of elkaar kunnen versterken. De manier waarop dit in figuur 10-1 is gevisualiseerd kan tot onjuiste conclusies leiden, omdat kansen en risico's rekenkundig bij elkaar zijn opgeteld zonder een (herkenbare) weging van criteria. Ook is hierin niet duidelijk welke onderdelen van de omgevingsvisie botsen met welke onderdelen. Bijlage A10 bij het OER (Beargumentatie botsproeven) geeft wat dit betreft meer inzicht.

In figuur 11-1 is dezelfde methodiek gebruikt om het doelbereik van het VKA te beoordelen. Hoewel in het OER alleen is beoordeeld of een positieve bijdrage aan de ambities wordt geleverd, kan deze figuur de indruk wekken dat bijna alle ambities haalbaar zijn en dat er slechts een klein risico is dat sommige ambities niet (geheel) gehaald worden. Zoals aangegeven in paragraaf 2.2 van dit advies is het behalen van de ambities mede afhankelijk van de uitwerking in programma's. De Commissie beveelt aan om deze nuancering voor het doelbereik te betrekken bij de besluitvorming over en de uitwerking van de omgevingsvisie.

Milieu en gezondheid

Het OER maakt duidelijk dat er op een aantal milieu- en gezondheidsaspecten knelpunten voorkomen in de gemeente. Vooral het aspect geluid scoort in de huidige situatie slecht. In mindere mate geldt dit ook voor omgevingsveiligheid[13], beweegvriendelijke leefomgeving, geur en luchtkwaliteit. Voor een aantal van deze aspecten is bovendien sprake van een negatieve trend bij autonome ontwikkeling. Uit de beoordeling van de alternatieven en het VKA blijkt dat de omgevingsvisie op het onderdeel gezondheid (beweegvriendelijke omgeving) beter scoort, maar niet op de aspecten geluid, luchtkwaliteit, geurhinder en omgevingsveiligheid. Geurhinder en omgevingsveiligheid zullen zelfs verslechteren, doordat uitbreiding van woningen is voorzien nabij het spoor en bedrijven die geurhinder veroorzaken bij Boxtel Noordwest, Boxtel Zuid en Liempde (zie ook paragraaf 2.4 van dit advies). Ook de geluidhinder blijft in het definitief VKA slecht scoren, door uitbreiding van bedrijvigheid bij de kernen van Boxtel en Liempde. In de beleving van bewoners is geluidhinder een van de meest hinderlijke milieueffecten.

Het OER geeft aan dat de gemeente zal proberen de milieukwaliteit te verbeteren, maar geeft hier weinig concrete handvatten of maatregelen voor, behalve het overwegen van geluidmaatregelen en het op termijn opheffen van de geluidzone van het bedrijventerrein Ladonk. Dit betekent dat geur, luchtkwaliteit, geluid en omgevingsveiligheid en maatregelen om negatieve effecten daarop te verminderen een belangrijke opgave zullen zijn bij de uitwerking van de programma's. De Commissie beveelt aan om bovenstaande constateringen te betrekken bij de besluitvorming over en de uitwerking van de omgevingsvisie.

Bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Alle alternatieven gaan uit van de bouw van nieuwe woningen en voorzieningen. Het VKA gaat (evenals alternatief 2) bovendien uit van uitbreiding van bedrijventerreinen. Dat betekent een mogelijke toename van verkeersbewegingen. Ondanks de inzet op duurzame mobiliteit (zoals mobiliteitshubs en het toevoegen van ontbrekende schakels in het fietsnetwerk) zal deze

[13] Hiermee wordt gedoeld op externe veiligheid: activiteiten die zorgen voor veiligheidsrisico's voor groepen of individuen.

toename ook bestaan uit extra autoverkeer. Het OER besteedt echter nauwelijks aandacht aan knelpunten die hierdoor kunnen ontstaan voor doorstroming, bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Wel is in het OER aangegeven dat risico's voor deze aspecten bij de nadere uitwerking aandacht behoeven.

Bij de beoordeling van het concept-VKA (bijlage A4, Notitie beoordeling concept-VKA, hoofdstuk 9) is wel aangegeven dat nieuwe woonwijken leiden tot meer verkeer en dat nog onduidelijk is of bestaande wegen voldoende capaciteit hebben om het extra verkeer af te wikkelen. Dat betekent dat maatregelen nodig kunnen zijn om te zorgen voor een goede ontsluiting. Ook voor verkeersveiligheid geldt dat een toename van verkeersbewegingen kan leiden tot nieuwe knelpunten of aandachtspunten. Ook hier kunnen maatregelen nodig zijn om in de toekomst te zorgen voor een verkeersveilig Boxtel (zie ook paragraaf 2.3 van dit advies).

De Commissie beveelt aan om de aandachtspunten voor bereikbaarheid en verkeersveiligheid te betrekken bij de nadere uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en het omgevingsplan.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de Commissie en over haar werkwijze vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:
dr. Jan Jacob van Dijk (voorzitter)
drs. Pieter Jongejans (secretaris)
ir. Robbert de Vries
drs. ing. Arjan van de Werken
drs. Gerrit de Zoeten

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Uit Bijlage V van het Omgevingsbesluit onder de Omgevingswet volgt om welke projecten het gaat. Voor deze procedure kan het in ieder geval gaan om de projecten J11 (stedelijke ontwikkeling), J10 (industrieterrein) en C2 (windparken). Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven. Daarom is een plan-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

Gemeenteraad van Boxtel.

Initiatiefnemer besluit

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Boxtel.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer 3804 in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e info@commissiemer.nl
w commissiemer.nl

meewerkend boxtel

Notitie

Van	College van Burgemeester en Wethouders
Aan	Gemeenteraad van de gemeente Boxtel
Datum	25 juni 2024
Zaaknummer	1347331

Onderwerp

Aandachtspunten vanuit het Omgevingseffectrapport (OER) en Omgevingsvisie Boxtel voor het vervolg

Inleiding

De afgelopen jaren hebben we als gemeente gewerkt aan de Omgevingsvisie 2040. Om het milieubelang en de leefomgeving volwaardig mee te laten wegen in de afweging voor nieuw beleid is de procedure voor de milieueffectrapportage (mer) doorlopen, specifiek is er een omgevingseffectrapport (OER) opgesteld. Met het OER zijn voor de verschillende tussenproducten van de omgevingsvisie de effecten op de leefomgeving in beeld gebracht. Hierin zijn, naast milieuthema's, ook sociale en economische thema's meegenomen zodat een breder beeld van de leefomgeving ontstaat. Op basis van de input van het OER hebben we de omgevingsvisie verder aangescherpt. Het OER heeft met de omgevingsvisie begin 2024 voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen. Hierop zijn 89 zienswijzen ingediend.

De Commissie voor de milieueffectrapportage is gevraagd om een toetsingsadvies uit te brengen op het OER. Op 22 mei 2024 is het toetsingsadvies opgeleverd.

Het toetsingsadvies

Het advies van de Commissie stelt dat *'het OER methodisch goed is opgebouwd en waardevolle informatie bevat voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De ontwerp omgevingsvisie laat zien dat het OER (en daarmee de effecten op de leefomgeving) een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming daarvan. Het 'rad van de leefomgeving' geeft snel inzicht in de belangrijkste knelpunten en kansen voor de gemeente en in de bijdrage die de omgevingsvisie hieraan kan leveren. De 'foto van de leefomgeving', opgenomen in een uitgebreide bijlage, is hiervoor een belangrijk uitgangspunt en levert ook goede bouwstenen voor vervolgbesluiten'*.

Volgens de Commissie ontbreekt op één punt nog informatie die belangrijk is voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De beoordeling van het definitief VKA wekt de indruk dat de omgevingsvisie vooral positieve of neutrale effecten heeft en dat vrijwel alle ambities (behalve gezondheid) verenigbaar zijn. Omdat veel richtinggevende keuzes nog uitgewerkt moeten worden in concrete acties en maatregelen, zijn effecten in veel gevallen onzeker. De Commissie vindt het essentieel dat voor de besluitvorming over de omgevingsvisie, op basis van het OER een overzicht wordt gemaakt van de belangrijkste ruimtelijke dilemma's waarover de gemeente nog besluiten moet nemen. De Commissie adviseert deze 'agenda' voor het vervolg op te nemen in een aanvulling op het OER.

Inhoudelijk heeft de commissie enkele opmerkingen gemaakt over de 'foto van de leefomgeving'. De eerste opmerking gaat over de kwalitatieve invulling van aspecten en in hoeverre deze naar de achtergrond verdwijnen doordat ze niet in het rad van de leefomgeving zijn opgenomen. De kwalitatieve aspecten zijn tekstueel uitgeschreven in het OER en daarom bewust niet meegenomen in het rad van de Leefomgeving. De tweede opmerking gaat over de beoordeling van verkeersveiligheid en de vergelijking ten opzichte van de provincie Noord-Brabant. De Commissie geeft aan het oordeel te rooskleurig te

vinden en daarmee een verkeerd beeld te geven aangezien de verkeersveiligheid in de provincie Noord-Brabant in algemene zin er slecht voor staat. Er is bewust voor gekozen om een vergelijking met de provincie te maken en niet met het heel Nederland, vanwege het gelijkwaardige karakter. Ten opzichte van het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant scoort de gemeente Boxtel beter.

Aanvullend geeft de commissie aan om verdere maatregelen voor geluidhinder uit te werken in het vervolg van de omgevingsvisie. Dit omdat dit, ondanks het nieuwe beleid, toch een knelpunt blijft. Tenslotte voorziet de omgevingsvisie in nieuwe woonwijken waardoor het autoverkeer toeneemt, welke effecten dit gaat hebben op de doorstroming, capaciteit van het wegennet en de verkeersveiligheid moet verder onderzocht worden bij de uitwerking van plannen en programma's. Als gemeente nemen wij dit mee naar de toekomst.

Dit advies is een logisch gevolg van het feit dat wij gekozen hebben voor een omgevingsvisie op hoofdlijnen en uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en het omgevingsplan. Met deze memo wordt invulling gegeven aan de gevraagde aanvulling vanuit de Commissie-mer. Hieronder wordt eerst een introductie gegeven van de omgevingsvisie en wat uit het OER blijkt. Daarna volgt een agenda voor vervolgstappen.

De omgevingsvisie en het OER

De omgevingsvisie

In de omgevingsvisie staan vier onderwerpen centraal: *aangenaam leven, verbindend netwerk, krachtige economie* en *inclusieve duurzaamheid.* Op basis van het participatieproces zijn er voor de omgevingsvisie 16 ambities opgesteld verdeeld over de vier onderwerpen en verder uitgewerkt in (concretere) beleidsuitspraken. De beleidsuitspraken gaan in op de volgende onderwerpen: *wonen, voorzieningen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen, duurzame energie, circulariteit* en *klimaatadaptatie.*

Voor verschillende onderwerpen uit de omgevingsvisie moet nog verdere concretisering plaatsvinden in programma's en plannen. Het ontbreken van concrete uitspraken komt met name doordat er op dit moment landelijk of provinciaal programma's ontwikkeld worden die van invloed zijn op het gemeentelijk beleid, een voorbeeld hiervan is het Provinciaal Programma Landelijk Gebied Noord-Brabant en de ontwikkelingen op het gebied van landbouw.

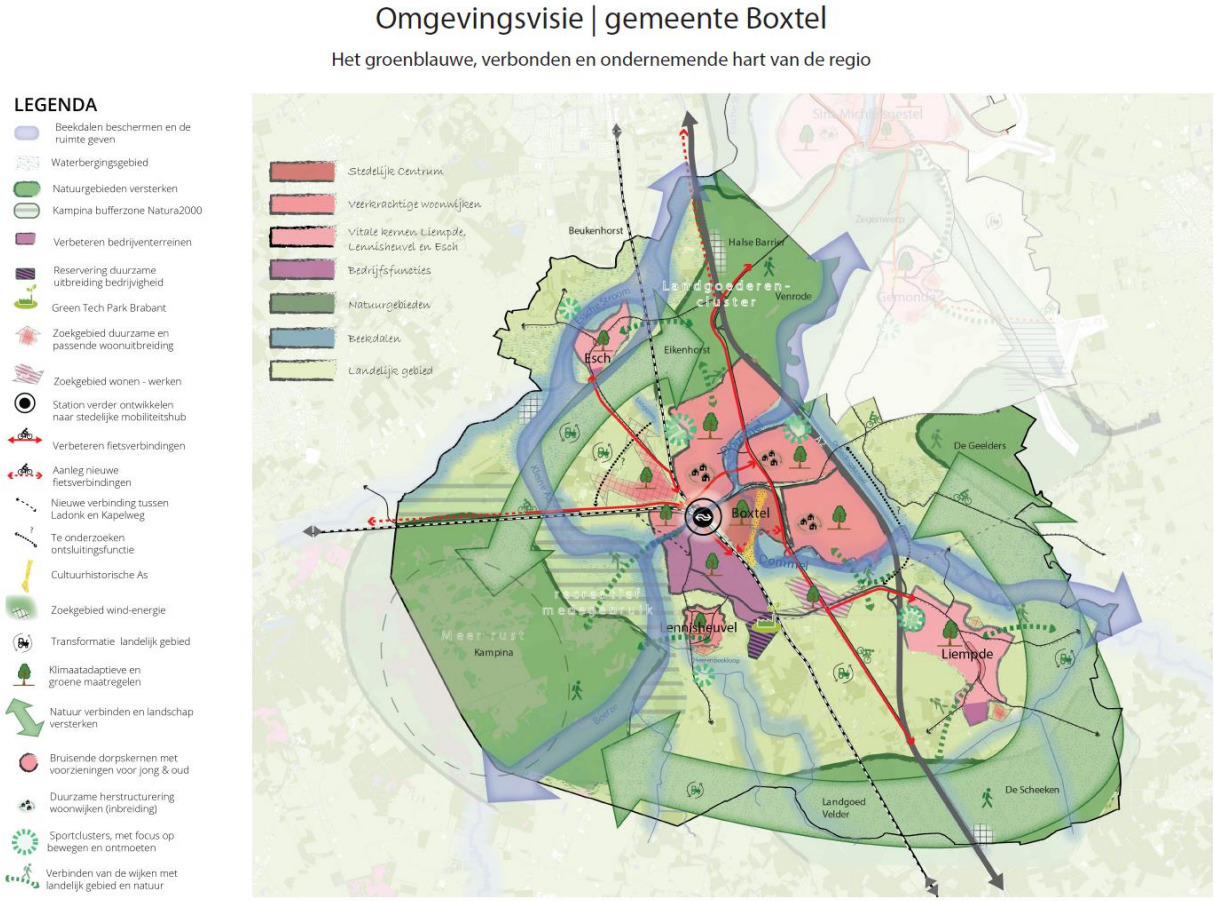

Wat blijkt uit het OER?

In het OER is het nieuwe beleid getoetst én is er gekeken of daarmee de ambities worden gehaald. Hieruit blijkt dat in bijna alle gevallen positief wordt bijgedragen aan de ambities maar dat het nog niet met zekerheid te zeggen is of de ambities daadwerkelijk worden gehaald. Dit komt in belangrijke mate doordat concrete beleidsuitspraken ontbreken. Met concreet wordt bedoeld dat duidelijk is wat op welke plek en in welke omvang gaat gebeuren.

Met name voor één ambitie geldt dat uit verdere uitwerking moet blijken of de ambitie behaald wordt, het gaat hier om de ambitie *'De leefomgeving is veilig en gezond'*. Dit hangt met name samen met de keuze voor woninguitbreiding op bepaalde locaties (o.a. langs het spoor) met verkeersaantrekkende werking als gevolg. Drie aspecten die samenhangen met deze ambitie zijn in de huidige situatie aangemerkt als aandachts- of knelpunt, het beleid uit de omgevingsvisie laat voor deze aspecten meer risico's dan kansen zien waardoor het aandachts- of knelpunt blijft bestaan. Het gaat om de aspecten geluidhinder, omgevingsveiligheid en geurhinder.

Geluidhinder

De uitbreiding van woningen en bedrijvigheid zorgt voor extra verkeersbewegingen wat kan leiden tot meer geluidhinder. Daartegenover is de gemeente voornemens om de geluidszonering bij Ladonk op te heffen, gemotoriseerd verkeer uit kernen te weren en bij herinrichting van drukke wegen geluidmaatregelen af te wegen. Er zijn nog extra maatregelen mogelijk om de kansen te vergroten en het knelpunt voor geluidhinder te verminderen. Met betrekking tot de inbreiding van woningen wordt geadviseerd specifieke voorwaarden op te nemen over afstanden tussen bronnen van geluidhinder en woningen en de hoeveelheid toegestane geluidniveau. Met gemeentebrede snelheidsbeperkingen (bijvoorbeeld 30 km/u) en daarop toegespitste infrastructuur kan geluidhinder door verkeer verminderd worden, wat ook positief is voor de verkeersveiligheid. Daarnaast kunnen er maatregelen genomen worden aan de gevel, zoals het realiseren van een geluidluwe gevel. Ten aanzien van de uitbreiding van

bedrijvigheid wordt geadviseerd om eisen te stellen over parkeernormen waarbij autogebruik geminimaliseerd wordt.

Ook de toepassing van windenergie kan geluidhinder veroorzaken. Concrete locaties zijn nog niet genoemd, maar er zijn zoekgebieden aangewezen ten zuidwesten van Esch en op twee locaties langs de A2. Bij verdere uitwerking in plannen of programma's dient onderzoek gedaan te worden naar de effecten van geluidhinder en slagschaduw door deze windmolens.

Ondanks dat geluidhinder als knelpunt blijft bestaan is er ook beleid dat wel degelijk bijdraagt aan het verminderen van geluidsoverlast. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de inzet op de mobiliteitstransitie door meer te fietsen en wandelen in plaats van de auto te gebruiken.

Omgevingsveiligheid
Omgevingsveiligheid is in de referentiesituatie een aandachtspunt, omdat een aantal (beperkt) kwetsbare gebouwen binnen de aandachtsgebieden voor brand en explosie van verschillende risicobronnen ligt. Daarnaast liggen er kwetsbare gebouwen binnen de PR10-6 per jaar contour.

In de omgevingsvisie zijn woningbouwuitbreidingen voorzien bij aandachtsgebieden voor omgevingsveiligheid. De aanbeveling is om (beperkt) kwetsbare objecten zo veel mogelijk buiten het aandachtsgebied te houden en waar mogelijk andere functies aan de randen langs het spoor te plaatsen. Daarnaast kunnen er in een latere (plan)fase extra randvoorwaarden benoemd worden om het risico te mitigeren. Het is aan de gemeente om conform het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) een voorschriftengebied aan te wijzen waarbinnen (bouwkundige) maatregelen verplicht zijn voor nieuwbouw. Bij concretisering van de woningbouwplannen en plannen rondom nieuwe voorzieningen moet er rekening gehouden worden met deze gebieden en aanvullend onderzoek uitgevoerd worden.

Geurhinder
Geurhinder wordt mogelijk een nieuw aandachtspunt, omdat er enkel risico's zijn voorzien door het nieuwe beleid.

In de omgevingsvisie zijn woningbouwuitbreidingen voorzien in de buurt van geurintensieve bedrijvigheid (boerderijen). Hierdoor neemt mogelijk het aantal geurgehinderden toe. Het is de aanbeveling om te onderzoeken welke extra maatregelen genomen kunnen worden om dit aantal geurgehinderden zoveel als mogelijk te beperken. Bijvoorbeeld het aankopen of het verplaatsen van geurintensieve bedrijven. Bij verdere concretisering van de woningbouwplannen dient aanvullend geuronderzoek gedaan te worden om de daadwerkelijke hinder in beeld te brengen.

Andere aspecten waar het beleid op dit moment nog niet leidt tot verbeteringen zijn *luchtkwaliteit*, *verkeersveiligheid*, *doorstroming en bereikbaarheid* en *ontsluitingskwaliteit OV.*

Een agenda voor vervolgstappen

Nu de omgevingsvisie klaar is, is het tijd voor het vervolg. Het begint nu pas!!

Na vaststelling van de omgevingsvisie door uw raad, moeten we hard aan de slag met het realiseren van de ambities uit de omgevingsvisie. Dit doen we in programma's en het Omgevingsplan. Hierin werken we de ambities uit naar concrete doelstellingen en geven we aan hoe deze gerealiseerd gaan worden en hoe we dat gaan monitoren. Een goede vertaling van de omgevingsvisie naar programma's is hiervoor noodzakelijk.

Om te komen tot een programmatische uitwerking van de omgevingsvisies zal eerst duidelijk dienen te zijn hoe we dat gaan aanpakken. Dat is de eerste opdracht die in de organisatie wordt uitgezet. Inzichtelijk moet worden wat nodig is om het programmatisch werken te faciliteren en wat de prioritering is. Als dat duidelijk is kan begonnen worden met het uitwerken van de programma's. Het uitwerken van de programma's dient op een projectmatige manier opgepakt worden. Belangrijk hierbij is de integraliteit tussen deze plannen en programma's onderling en met de kaders uit de omgevingsvisie en andere plannen en programma's van andere overheden.

Het programmateam
De opgave die ons de aankomende jaren te wachten staat is groot. Om dit in goede banen te leiden wordt geadviseerd een programmateam op te stellen. Zij hebben de volgende verantwoordelijkheden:

- Bewaakt de inhoud van de omgevingsprogramma's: worden de ambities uit de omgevingsvisie gerealiseerd? Wordt er invulling gegeven aan de ambities uit de omgevingsvisie op zo een dusdanige wijze dat deze gemonitord kunnen worden Het team beoordeelt de toets van de beoordeling van de getoetste ambities.
- Bewaakt de uniformiteit van de op te stellen omgevingsprogramma's zodat de omgevingsprogramma's niet ieder hun eigen structuur krijgen.
- Bewaakt de samenhang van de omgevingsprogramma's onderling.
- Bewaakt de doorlopende beleidscyclus van de omgevingsvisie.
- Signaleert wanneer gemeentelijke, regionale, provinciale en/of landelijke ontwikkelingen een afweging nodig maken tot herziening van de omgevingsvisie en de daarin mee te nemen onderwerpen.
- Adviseert over de prioritering.

Hoe het programmateam daadwerkelijk vormgegeven wordt en wat de verantwoordelijkheden zijn wordt uitgewerkt in de eerste opdracht zoals hierboven beschreven.

Samenhang met programma's en plannen van andere overheden
De gemeente Boxtel is voor de concretisering van plannen in sommige gevallen afhankelijk van de richting die andere overheden geven. Dit kan Europa, de Rijksoverheid zijn en/of de Provincie Noord-Brabant. De richtingen die deze overheden uitzetten zijn nodig c.q. randvoorwaardelijk om lokaal aan de slag te kunnen met het opstellen van beleid. Hieronder staan enkele plannen waar op dit moment aan gewerkt wordt en die kaderstellend zijn voor de plannen van de gemeente Boxtel:

- Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG)
- Regionale mobiliteitsagenda en programma
- Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak
- Ontwikkelperspectief Stedelijk Brabant
- Regionale Energie Strategie (RES) 2.0

Dilemma's
Het kaderstellende beleid uit de omgevingsvisie heeft een ruimtelijk component en de beschikbare ruimte is beperkt. Er is ruimte nodig voor o.a. duurzame landbouw, recreatie, duurzame energieopwekking, wonen, mobiliteit en natuur. Niet alle ontwikkelingen zijn voorzien op dezelfde plek, maar dit geldt wel voor een deel van de ontwikkelingen. Hier kunnen dilemma's ontstaan. We hebben in de omgevingsvisie beschreven welke ontwikkelingen allemaal ruimte moeten krijgen in deze gebieden waarbij we onderscheid hebben gemaakt in bebouwd gebied (centrum, vitale kernen en bedrijfsfuncties), landelijk gebied, beekdalen en natuur. Enkele dilemma's waar de gemeente de aankomende jaren mee aan de slag gaat in programma's:

- Invulling van de woningbouwopgave, ruimte voor ontmoetingen voorzieningen enerzijds en meer klimaatadaptieve en groene maatregelen in de kernen en ruimte voor voorzieningen gericht op duurzame mobiliteit binnen de bebouwde kom anderzijds.
- Ruimte voor recreatie, duurzame energieopwekking, omschakeling naar duurzame landbouw met agrarisch natuurbeheer, het verbeteren van de kwaliteit van bodem en water voor de KRW-doelstellingen, waterberging natuurontwikkeling en verbindingen, uitbreiding van bedrijventerrein Vorst-B en woningbouw in het (agrarisch) buitengebied en natuurgebieden vragen allemaal om ruimte. Wat krijgt waar en wanneer voorrang en wat betekent dit voor andere ambities? Zijn er mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik; slimme oplossingen?

Vervolg plannen en programma's
De omgevingsvisie is de paraplu waar het nieuwe beleid in de vorm van plannen en programma's onder gaat vallen. De programma's zijn een verdere uitwerking waarin invulling wordt gegeven om aan de ambities te voldoen. In de omgevingsvisie is benoemd welke ambities op welk manier terugkomen in de programma's. Daarnaast wordt er een Omgevingsplan opgesteld met daarin regels voor de fysieke leefomgeving van Boxtel.

De aankomende jaren worden door de gemeente in elk geval de volgende programma's uitgewerkt:

- Programma wonen
- Programma gezondheid
- Programma recreatie en toerisme
- Programma economie
- Programma duurzame mobiliteit
- Programma natuur, landschap en biodiversiteit
- Programma klimaatadaptatie en water
- Programma duurzaamheid
- Programma accommodatie en voorzieningen
- Programma warmte
- Programma kostenverhaal en financiële bijdragen

Gebiedsgericht programma's
We gaan ook werken met gebiedsgerichte programma's. In een gebiedsgericht programma behandelen we meerdere onderwerpen en opgaven in samenhang, om zo bij te dragen aan de ambities voor de omgevingsvisie. Dit doen we in ieder geval voor het Vitaal Landelijk gebied maar er komen de aankomende jaren meer gebiedsgerichte programma's.

Financiële haalbaarheid
De uitwerking van de omgevingsvisie vraagt om een langjarige inzet van personeel en middelen en om samenwerking met stakeholders en ketenpartners. De uitwerking vindt gefaseerd plaats in bovengenoemde omgevingsprogramma's en gebiedsgerichte programma’s en bestaat uit afzonderlijke besluiten met bijhorende financiering. De gemeentelijke begroting is hierbij kaderstellend.

Het omgevingsbelang en onderzoek
De omgevingsvisie is het eerste product onder de Omgevingswet dat invulling geeft aan het doel van de wet, namelijk bijdragen aan een duurzame ontwikkeling, bewoonbaarheid van het land en bescherming en verbetering van het leefmilieu, samengevat het omgevingsbelang. De aankomende jaren zullen ook de bovengenoemde programma's hieraan bijdragen. In de programma’s wordt verder invulling gegeven aan de gemeentelijke ambities van de omgevingsvisie. Door de verschillende programma’s integraal uit te werken en op elkaar af te stemmen wordt het algemene omgevingsbelang bewaakt en bevorderd. Dit wordt ook geborgd met het omgevingsplan. Indien nodig doen we extra onderzoek om effecten voor de leefomgeving uit te zoeken. Hierbij zal monitoring ook een belangrijke rol spelen.

Monitoring
Monitoring heeft door de Omgevingswet een belangrijke plek gekregen in de beleidscyclus. Met monitoring wordt in de gaten gehouden of de ambities en doelen uit de omgevingsvisie worden behaald, dit gebeurt aan de hand van het OER. In het OER is namelijk een nulsituatie beschreven (de ‘foto van de leefomgeving’). Voor elk onderzocht aspect is beschreven hoe de huidige situatie er voor staat en wat het autonome beleid (voor de omgevingsvisie) is. Door elke paar jaar opnieuw de stand van zaken van deze aspecten inzichtelijk te maken wordt duidelijk of het nieuwe beleid daadwerkelijk bijdraagt aan het halen van de ambities en doelen en daarmee aan het verbeteren van de leefomgeving. Als dit niet het geval is dan kan er tijdig worden bijgestuurd.

In onderstaande figuur is de beleidscyclus zoals wij daar als gemeente invulling aan geven te zien.

De omgevingsprogramma's maken onderdeel uit van de beleidsontwikkeling en de beleidsdoorwerking. Door de omgevingsprogramma's ook te monitoren en evalueren ontstaat de kleine beleidscyclus zoals weergeven in het figuur hierboven. In de omgevingsprogramma's dient aangegeven te worden hoe programma de projecten en maatregelen meet. Het meten en beoordelen doen we aan de hand van de beoordelingsaspecten uit het OER. Als er nieuwe openbare bronnen beschikbaar zijn, kan hier gebruik van gemaakt worden.

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1359699
Portefeuillehouder:	Hans Heesen
Steller:	Marc van Dijk

Onderwerp

Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gemeentelijk vastgoed

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. Het geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor het gemeentelijk vastgoed vast te stellen;
2. De investeringen opgenomen in het MJOP te voteren;
3. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening vanaf 1-1-2025 opnieuw vast te stellen;
4. De elfde begrotingswijziging 2024 en de derde begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

meewerkend boxtel

Inleiding

Om het onderhoud voor de gemeentelijke panden inzichtelijk te maken en te houden, werkt de gemeente met een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Het MJOP is in 2024 geactualiseerd en deze wordt door de raad vastgesteld. Het gaat om zowel contract- en dagelijks onderhoud, groot onderhoud en investeringen. Om de fluctuerende jaarlijkse lasten van groot onderhoud te egaliseren wordt er gebruik gemaakt van de bestaande voorziening. De jaarlijkse dotatie is aangepast op basis van het nieuwe MJOP.

Het MJOP vormt de basis voor het onderhoud en noodzakelijke investeringen die nu en in de toekomst uitgevoerd moeten worden. Het MJOP is er op gericht de panden goed en veilig te houden en ze op een sobere maar doelmatige manier te onderhouden. Dit herziende MJOP is nog niet ingericht op het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen.

In het MJOP zijn alle gemeentelijke gebouwen benoemd die in eigendom zijn van de gemeente. Vastgoed van niet strategische waarde wordt op natuurlijke momenten afgestoten (vrij van verhuur). Wanneer een pand afgestoten (verkocht) wordt, worden ook de financiële gevolgen bijgesteld via een bestuursrapportage.

Beoogd resultaat

Het vaststellen van het geactualiseerde MJOP gebouwen voor sport, onderwijs en maatschappelijk vastgoed waarbij de voorziening op peil gebracht en gehouden wordt.

Argumenten

1.1. Het vaststellen van het MJOP is verplicht en heeft een repeterend karakter
Het is noodzakelijk voor zowel interne (fin. verordening 212) als externe (BBV/Gemeentewet) regelgeving om iedere 4 tot maximaal 5 jaar het MJOP te actualiseren, opnieuw door te rekenen en vast te laten stellen door de raad.

1.2. *De provincie controleert dit jaar nadrukkelijk onze onderhoudsplannen*
De provincie heeft een wettelijke taak om toezicht te houden op de financiën van de gemeente. De provincie beoordeelt of we voldoende budget hebben geraamd om toekomstig noodzakelijke uitgaven binnen het MJOP te kunnen uitvoeren.

2.1 De investeringen uit het MJOP worden automatisch gevoteerd
Om het gemeentelijk vastgoed in stand te houden zijn investeringen voor het gemeentelijk vastgoed afzonderlijk in beeld gebracht en verdeeld over de jaren. Door het voteren van de investeringen kunnen deze uitgaven ook daadwerkelijk uitgevoerd worden.

2.2 Het MJOP is de basis voor de voorziening
Een voorziening is geoormerkt en geldt voor vastgestelde uitgaven. Door de voorzieningen worden de uitgaven door de jaren heen geegaliseerd. Het geactualiseerde MJOP is hier de basis voor.

3.1 Bijstelling van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening is noodzakelijk
De stand van de voorziening moet binnen de gehele looptijd van de doorrekening toereikend zijn voor de geplande uitgaven. Met de voorgestelde verhoogde en stabiele jaarlijkse dotatie voldoen we hieraan.

4.1 Het MJOP is vastgesteld met prijspeil 2024
Voor het opnieuw doorrekenen van het MJOP is het prijspeil aangepast naar het jaar 2024. De jaarlijkse uitgaven stijgen hierdoor ten opzichte van het bestaande MJOP. Dit zorgt voor hogere uitgaven.

Kanttekeningen

1.1. Het MJOP houdt geen rekening met verduurzamen

Het MJOP is (financieel) gebaseerd op het pand in goede staat van onderhoud houden en niet om het te verduurzamen. Verduurzamingsmaatregelen die op natuurlijke momenten binnen budget kunnen worden uitgevoerd worden toegepast.

1.2. Het vertalen van het duurzaamheidsbeleid naar het DMJOP
Er wordt gewerkt aan een duurzaam meerjaren onderhoudsplan (DMJOP) waarin ook wordt meegenomen welke panden in aanmerking komen voor verduurzaming. Dat zijn de panden die naar verwachting voor langere tijd gemeentelijk bezit zullen blijven. Voor deze panden wordt het MJOP in de toekomst omgezet naar een duurzaam meerjaren onderhoudsplan. Het DMJOP en de financiele vertaling ervan wordt naar verwachting in de loop van 2025 of begin 2026 opnieuw voorgelegd aan de raad.

Financiën

Uitgangspunten:
- Geactualiseerd MJOP voor de jaren 2024 t/m 2033 d.d. september 2024;
- Prijspeil 2024 en indexatie voor opvolgende jaren 3%;
- BTW is gecorrigeerd waar het om kostprijsverhogende uitgaven gaat;
- Investeringen zijn doorgerekend op basis van gemiddeld afschrijvingstermijn van 15 jaar;
- Rekenrente van 1%;
- Voorziening doorgerekend op basis van de periode 2024 t/m 2033;
- Beginstand voorziening 3,2 miljoen d.d. 1-1-2024;

Samenvatting:

	2025	2026	2027	2028
Contractonderhoud	281.300	211.800	214.400	230.000
Dagelijks onderhoud	196.900	197.000	209.800	220.300
Storting voorziening	595.000	595.000	595.000	595.000
Kapitaallasten investeringen	71.500	155.600	214.400	224.700
Totale jaarlijkselasten	**1.144.700**	**1.159.400**	**1.233.600**	**1.270.000**
Huidige lasten in begroting	**787.600**	**895.700**	**995.400**	**1.084.600**
Tekort in begroting	**-357.100**	**-263.700**	**-238.200**	**-185.400**

De financiële doorrekening zorgt voor een verhoging van de jaarlijkse lasten voor contract/dagelijks onderhoud, groot onderhoud en investeringen. Voor het jaarlijks fluctuerende tekort wordt een beroep gedaan op de algemene middelen. Het gemiddelde tekort over de periode tot en met 2033 is ca. € 240.000. Het MJOP is financieel over de hele looptijd doorgerekend en bijgesloten in bijlage 2.

Contract en Dagelijksonderhoud:
De bedragen fluctureren en zijn als budget opgevoerd voor de gehele planperiode.

Investeringen:
De geplande investeringen zijn voor de gehele planperiode in beeld gebracht en opgenomen in het betreffende boekjaar. De kapitaallasten die hieruit volgen zijn doorgerekend in de bovenstaande samenvatting. Wij vragen de raad om deze investeringen te voteren zodat de geplande investeringen uitgevoerd kunnen worden.

Groot onderhoud:
Wij egaliseren de uitgaven en handhaven de bestaande voorziening. De huidige omvang van de voorziening wordt ingebracht als nieuwe beginstand. Ondanks de aanzienlijke ‘start’ hoogte van de voorziening is er een verhoogde stabiele bijstelling nodig van de jaarlijkse dotatie. Hierdoor zijn er de komende 10 jaar voldoende middelen beschikbaar binnen de voorziening voor de geplande uitgaven.

Het MJOP is financieel verwerkt in bijgesloten begrotingswijziging 2024 en 2025 (bijlage 3 en 4).

meewerkend boxtel

Uitvoering
Indien uw raad instemt met het MJOP gebouwen voor sport, onderwijs en maatschappelijk vastgoed dan zullen deze jaarlijks worden uitgevoerd en worden geactualiseerd.

Communicatie
Er is een korte toelichting mogelijk door de portefeuillehouder op het voorstel aan de raad; na openbaarmaking van de besluitenlijst van het college tijdens het reguliere persgesprek.

Bijlagen
Bijlage 1: MJOP onderhoud gebouwen
Bijlage 2: Financiële doorrekening MJOP
Bijlage 3: Elfde begrotingswijziging 2024
Bijlage 4: Derde begrotingswijziging 2025

Boxtel, 10 december 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,

de secretaris,	de burgemeester,
V.C. Fijneman	R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Contactpersoon
Ronald van Hintum, clustermanager vastgoed

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Zaaknummer:	1359699
Portefeuillehouder:	Hans Heesen
Steller:	Marc van Dijk

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 december 2024;

Besluit

1. Het geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor het gemeentelijk vastgoed vast te stellen;
2. De investeringen opgenomen in het MJOP te voteren;
3. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening vanaf 1-1-2025 opnieuw vast te stellen;
4. De elfde begrotingswijziging 2024 en de derde begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 10 december 2024;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

Samenvatting planning 10 jaar (Uitgaven)

1-Opdrachtgever **BOX-** **Gemeente Boxtel** 2-Gebouwgroep **BOX-1** **Algemene gebouwen - Gemeente Boxtel**

Periode : 2024 - 2033 Index 0,00 % vanaf 2024 Exclusief BTW

3-Gebouw / *1-Element grp*		*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*	*2029*	*2030*	*2031*	*2032*	*2033*	*Totaal*
BOX-1010	**Gemeentehuis, Markt 1**											
CO	Contractonderhoud	112.918	115.853	112.917	112.919	112.919	112.918	115.853	113.367	112.917	112.917	1.135.500
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	14.775	15.522	14.775	15.522	14.775	15.522	14.775	18.063	14.775	15.522	154.029
IN	Investeringen	115.441	0	35.789	43.324	39.071	0	0	0	0	0	233.625
PL	Planmatig onderhoud	12.928	38.034	3.451	105.384	175.082	15.863	31.140	35.511	12.067	7.765	437.225
3-Gebouw	**BOX-1010**	256.062	169.409	166.933	277.150	341.848	144.304	161.768	166.940	139.760	136.204	1.960.379
BOX-1020	**Gemeentewerf, Mijlstraat 45**											
CO	Contractonderhoud	7.349	10.568	7.349	7.349	7.349	7.349	10.568	7.349	7.349	7.349	79.926
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	3.674	6.786	3.674	3.674	6.786	3.674	3.674	6.786	3.674	3.674	46.073
IN	Investeringen	0	0	0	153.155	0	116.296	89.830	0	0	0	359.281
PL	Planmatig onderhoud	0	28.939	14.645	75.520	17.446	77.717	49.032	12.831	1.517	3.475	281.121
3-Gebouw	**BOX-1020**	11.023	46.292	25.668	239.698	31.580	205.035	153.104	26.966	12.539	14.498	766.402
BOX-1025	**Entreegebouw Milleustraat, Kruisbroeksestraat 22**											
CO	Contractonderhoud	237	1.341	237	237	237	237	1.341	237	237	237	4.576
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	394	394	394	394	394	394	394	394	394	394	3.944
PL	Planmatig onderhoud	3.645	164	341	857	125	23.104	125	0	0	0	28.361
3-Gebouw	**BOX-1025**	4.276	1.900	972	1.488	756	23.735	1.860	631	631	631	36.881
BOX-1040	**Bibliotheek, Burgakker 4**											
CO	Contractonderhoud	5.243	6.820	5.242	5.242	5.242	5.242	6.820	5.242	5.242	5.242	55.576
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	7.471	10.494	7.471	7.471	7.471	7.471	7.471	7.471	7.471	7.471	77.730
IN	Investeringen	29.011	22.830	0	0	0	0	0	218.598	202.113	0	472.552
PL	Planmatig onderhoud	34.553	33.026	11.577	10.057	729	18.539	1.295	25.973	55.311	729	191.791
3-Gebouw	**BOX-1040**	76.278	73.171	24.289	22.770	13.442	31.252	15.585	257.284	270.136	13.442	797.648
BOX-1060	**Kantine / bergruimte , Maastrichtsestraat 26**											
CO	Contractonderhoud	513	1.344	513	513	513	513	1.344	513	513	513	6.794
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	14.127
PL	Planmatig onderhoud	0	51.136	20	3.822	20	20	20	20	10.181	20	65.260
3-Gebouw	**BOX-1060**	1.926	53.893	1.946	5.748	1.946	1.946	2.777	1.946	12.106	1.946	86.181
BOX-1110	**Gemeenschapsh. De Serenade, Oude Dijk 117**											
CO	Contractonderhoud	8.818	8.275	5.762	4.939	8.818	4.939	9.098	4.939	8.818	4.939	69.344
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	14.127
PL	Planmatig onderhoud	1.823	10.893	1.326	0	0	3.116	63.516	6.007	3.981	1.236	91.898
3-Gebouw	**BOX-1110**	12.054	20.582	8.500	6.352	10.230	9.468	74.026	12.359	14.211	7.587	175.369

BOX-1120	**Garage / Magazijn, Oude Postbaan 6**											
CO	Contractonderhoud	0	1.328	0	0	0	0	1.328	0	0	0	2.655
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.413	1.413	1.919	1.413	1.413	1.413	1.413	1.919	1.413	1.413	15.141
IN	Investeringen	0	0	0	0	39.175	0	0	0	0	0	39.175
PL	Planmatig onderhoud	0	1.598	226	5.855	28.136	226	1.598	226	12.026	1.137	51.029
3-Gebouw	**BOX-1120**	1.413	4.339	2.145	7.267	68.723	1.639	4.339	2.145	13.439	2.550	107.999
BOX-1140	**Kantine / bergruimte , Platanenlaan 2**											
CO	Contractonderhoud	286	1.117	286	286	286	286	1.117	286	286	286	4.519
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	14.127
PL	Planmatig onderhoud	0	86.520	3.901	1.002	133	133	133	1.078	660	133	93.694
3-Gebouw	**BOX-1140**	1.698	89.049	5.599	2.700	1.832	1.832	2.663	2.777	2.358	1.832	112.341
BOX-1150	**Kantoor voormalig Raadhuis, Raadhuisplein 1**											
CO	Contractonderhoud	627	3.538	627	627	627	627	3.538	627	627	627	12.089
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.413	2.939	1.413	1.413	1.413	1.413	2.939	1.413	1.413	1.413	17.180
IN	Investeringen	0	200.410	0	0	0	22.588	0	0	0	0	222.998
PL	Planmatig onderhoud	15.434	130.370	30.637	1.517	15.912	2.734	5.688	460	23.765	0	226.516
3-Gebouw	**BOX-1150**	17.473	337.257	32.676	3.556	17.952	27.361	12.164	2.500	25.804	2.039	478.783
BOX-1170	**Winkels, fitnessruimte en woningen, Rozemarijnstraat**											
CO	Contractonderhoud	190	2.345	190	190	190	190	2.345	190	190	190	6.206
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.441	1.441	1.441	1.441	1.441	1.441	1.441	1.441	1.441	1.441	14.407
IN	Investeringen	28.991	17.607	0	0	0	0	0	0	43.552	0	90.150
PL	Planmatig onderhoud	26.195	71.129	458	19.245	458	458	899	13.651	1.975	458	134.926
3-Gebouw	**BOX-1170**	56.816	92.521	2.088	20.875	2.088	2.088	4.685	15.282	47.157	2.088	245.689
BOX-1180	**Voormalig FNV-gebouw, Apollopad 98**											
CO	Contractonderhoud	322	814	322	322	322	322	814	322	322	322	4.204
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	805	805	2.639	805	805	805	805	805	805	805	9.881
PL	Planmatig onderhoud	0	14.167	34.672	2.285	124	124	124	124	6.577	124	58.322
3-Gebouw	**BOX-1180**	1.127	15.786	37.633	3.412	1.251	1.251	1.743	1.251	7.703	1.251	72.407
BOX-1190	**Dorpshuis De Es**											
CO	Contractonderhoud	4.121	4.750	2.477	2.477	4.121	2.477	4.750	2.477	4.121	2.477	34.247
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	4.214	4.214	4.214	4.214	4.214	4.214	4.214	4.214	4.214	4.214	42.135
PL	Planmatig onderhoud	8.927	22.687	32.823	0	0	0	47.658	9.313	11.345	12.636	145.390
3-Gebouw	**BOX-1190**	17.262	31.650	39.514	6.690	8.335	6.690	56.622	16.003	19.680	19.326	221.772
BOX-1200	**Kinderboerderij, Apollopad 1**											
CO	Contractonderhoud	1.612	3.747	1.612	1.612	1.612	1.612	3.747	1.612	1.612	1.612	20.388
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.413	5.942	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	18.657
IN	Investeringen	0	0	0	27.351	18.883	0	0	0	0	0	46.234
PL	Planmatig onderhoud	11.781	11.987	6.787	11.052	12.789	4.834	9.495	400	8.371	2.010	79.508
3-Gebouw	**BOX-1200**	14.805	21.677	9.812	41.427	34.697	7.858	14.655	3.425	11.396	5.035	164.787
BOX-1210	**Poortgebouw, Kastanjelaan 1**											
CO	Contractonderhoud	339	986	339	339	339	339	986	339	339	339	4.684
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.413	1.817	1.413	1.413	1.413	14.532

PL	Planmatig onderhoud	141	23.615	0	6.700	2.094	0	6.505	4.054	10.630	0	53.739
3-Gebouw	**BOX-1210**	1.893	26.014	1.752	8.451	3.846	1.752	9.308	5.806	12.382	1.752	72.954
BOX-1220	**Vrijstaande woning + garage, Molenwijk 4**											
CO	Contractonderhoud	1	694	1	1	1	1	694	1	1	1	1.396
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.137	1.137	1.905	1.137	1.137	1.137	1.137	1.137	1.137	1.137	12.141
IN	Investeringen	0	0	29.672	27.972	0	0	0	0	0	0	57.645
PL	Planmatig onderhoud	10.873	358	3.965	44.337	2.004	11.231	5.443	358	3.562	2.004	84.135
3-Gebouw	**BOX-1220**	12.011	2.189	35.544	73.447	3.142	12.369	7.275	1.496	4.701	3.142	155.317
BOX-1240	**Vrijstaande woning + garage, Heidonk 30**											
CO	Contractonderhoud	288	1.274	288	288	288	288	1.274	288	288	288	4.850
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.911	2.500	1.911	1.911	1.911	1.911	1.911	1.911	1.911	1.911	19.695
IN	Investeringen	0	0	0	0	0	19.636	0	0	0	0	19.636
PL	Planmatig onderhoud	220	13.386	0	5.995	5.604	25.413	8.947	0	4.502	8.749	72.816
3-Gebouw	**BOX-1240**	2.418	17.159	2.198	8.193	7.803	47.248	12.132	2.198	6.700	10.948	116.997
BOX-1260	**Boerderij, Oude Postbaan 3**											
CO	Contractonderhoud	141	972	141	141	141	141	972	141	141	141	3.075
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.137	1.137	1.137	1.419	1.137	1.137	1.137	1.137	1.419	1.137	11.937
IN	Investeringen	0	0	0	52.836	0	0	0	0	0	0	52.836
PL	Planmatig onderhoud	0	921	162	53.339	1.262	162	1.245	162	25.605	5.084	87.942
3-Gebouw	**BOX-1260**	1.279	3.030	1.441	107.736	2.541	1.441	3.355	1.441	27.165	6.363	155.791
BOX-1270	**Garage gebouw (3 garage boxen), Oude Postbaan 1 en 3 en Keefheuvel 2**											
CO	Contractonderhoud	0	554	0	0	0	0	554	0	0	0	1.108
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	758	1.036	758	758	758	758	758	758	758	758	7.860
PL	Planmatig onderhoud	263	2.660	55	51.978	55	55	2.660	55	55	55	57.889
3-Gebouw	**BOX-1270**	1.021	4.250	813	52.736	813	813	3.972	813	813	813	66.857
2-Gebouwgroep	**BOX-1**	490.835	1.010.168	399.523	889.697	552.826	528.081	542.033	521.262	628.681	231.447	5.794.554
1-Opdrachtgever	**BOX-**	**490.835**	**1.010.168**	**399.523**	**889.697**	**552.826**	**528.081**	**542.033**	**521.262**	**628.681**	**231.447**	**5.794.554**

Samenvatting planning 10 jaar (Uitgaven)

1-Opdrachtgever **BOX-** **Gemeente Boxtel** 2-Gebouwgroep **BOX-7** **Onderwijsgebouwen - Gemeente Boxtel**

Periode : 2024 - 2033 Index 0,00 % vanaf 2024 Exclusief BTW

3-Gebouw												
1-Element grp		*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*	*2029*	*2030*	*2031*	*2032*	*2033*	*Totaal*
BOX-7415	**Gymzaal Schijndelseweg 3**											
CO	Contractonderhoud	2.577	4.075	3.925	2.577	2.577	2.577	4.075	3.925	2.577	2.577	31.461
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	10.071	4.505	4.505	6.287	4.505	5.059	6.287	3.930	3.930	5.712	54.792
IN	Investeringen	14.914	1	0	0	0	0	0	0	0	0	14.915
PL	Planmatig onderhoud	23.150	89.592	83.889	3.997	0	0	5.441	60.400	439	7.366	274.272
3-Gebouw	**BOX-7415**	50.712	98.173	92.319	12.860	7.081	7.636	15.804	68.255	6.946	15.655	375.441
BOX-7510	**Wilgenbroek, Dr. Brouwerlaan**											
CO	Contractonderhoud	15.406	28.995	15.406	16.384	15.406	16.384	28.017	16.384	15.406	16.384	184.172
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	41.619	40.682	49.630	42.277	48.712	49.233	41.619	41.899	48.738	51.127	455.536
IN	Investeringen	0	91.588	0	22.145	0	0	0	0	0	0	113.734
PL	Planmatig onderhoud	309.099	312.721	35.241	63.107	23.575	82.574	90.897	112.298	23.575	26.561	1.079.648
3-Gebouw	**BOX-7510**	366.124	473.987	100.276	143.913	87.693	148.192	160.532	170.582	87.719	94.072	1.833.089
BOX-7525	**Gymzaal Speelmanstraat, Tijvert**											
CO	Contractonderhoud	447	1.081	446	447	1.055	446	1.082	446	446	1.056	6.952
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	4.029	2.494	2.327	3.668	2.327	1.966	4.556	1.966	2.327	3.668	29.329
IN	Investeringen	0	0	0	55.471	0	0	0	0	36.540	26.229	118.240
PL	Planmatig onderhoud	1.525	437	0	72.227	2.071	0	12.180	437	41.044	15.428	145.351
3-Gebouw	**BOX-7525**	6.001	4.012	2.773	131.813	5.454	2.412	17.818	2.849	80.357	46.381	299.872
BOX-7535	**Gymzaal Europalaan**											
CO	Contractonderhoud	1.916	2.551	1.916	1.916	2.754	1.916	2.551	1.916	1.916	2.754	22.103
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	5.189	3.887	3.976	5.231	3.317	3.815	5.716	3.563	3.773	5.231	43.696
IN	Investeringen	0	0	22.735	0	0	0	0	21.379	0	0	44.114
PL	Planmatig onderhoud	1	1	56.013	18.501	1	4.077	4.168	46.546	6.591	20.475	156.374
3-Gebouw	**BOX-7535**	7.105	6.439	84.639	25.647	6.072	9.808	12.435	73.404	12.279	28.460	266.288
2-Gebouwgroep	**BOX-7**	429.942	582.611	280.008	314.234	106.300	168.048	206.589	315.090	187.301	184.567	2.774.690
1-Opdrachtgever	**BOX-**	**429.942**	**582.611**	**280.008**	**314.234**	**106.300**	**168.048**	**206.589**	**315.090**	**187.301**	**184.567**	**2.774.690**

1-Opdrachtgever **BOX-** **Gemeente Boxtel** 2-Gebouwgroep **BOX-4** **Sportgebouwen - Gemeente Boxtel**

Periode : 2024 - 2033 Index 0,00 % vanaf 2024 Exclusief BTW

3-Gebouw												
1-Element grp		*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*	*2029*	*2030*	*2031*	*2032*	*2033*	*Totaal*
BOX-4010	**Jeugdhuis-Sporthal Plus X**											
CO	Contractonderhoud	4.833	6.525	4.833	4.833	4.833	4.833	6.525	4.833	4.833	4.833	51.712
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	10.059	14.190	10.059	10.059	12.827	12.584	14.190	10.059	10.059	9.075	113.158
IN	Investeringen	32.892	32.856	68.858	23.347	37.320	68.858	165.929	0	68.858	0	498.917
PL	Planmatig onderhoud	48.149	54.773	13.354	40.910	2.018	19.385	55.672	40.442	42.429	6.692	323.825
3-Gebouw	**BOX-4010**	95.932	108.344	97.103	79.148	56.998	105.660	242.316	55.333	126.178	20.600	987.612
BOX-4020	**Sportcomplex De Roode Bleek, vv DVG**											
CO	Contractonderhoud	1.746	2.956	1.137	1.137	2.507	1.137	2.956	1.137	1.746	1.898	18.358
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.688	1.688	1.688	1.688	1.688	1.688	1.688	1.688	1.688	1.688	16.883
PL	Planmatig onderhoud	0	0	0	737	0	0	15.581	0	261	37.091	53.669
3-Gebouw	**BOX-4020**	3.435	4.644	2.826	3.562	4.195	2.826	20.225	2.826	3.696	40.677	88.911
BOX-4030	**Sportcomplex Bolakkers, hockeyvereniging Liempde**											
CO	Contractonderhoud	470	1.740	470	470	470	470	1.740	470	470	470	7.243
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.099	1.099	1.099	1.099	1.099	1.099	1.099	1.099	1.099	1.099	10.985
IN	Investeringen	0	0	0	52.306	0	0	0	0	0	0	52.306
PL	Planmatig onderhoud	0	3.213	0	43.234	8.486	1.530	4.413	3.113	0	1	63.989
3-Gebouw	**BOX-4030**	1.569	6.052	1.569	97.109	10.055	3.098	7.252	4.682	1.569	1.570	134.524
BOX-4040	**Sportcomplex Den Wielakker, atletiek- rugby- en softbalvereniging**											
CO	Contractonderhoud	1.196	3.764	1.196	1.196	1.196	1.196	3.764	1.196	1.196	1.196	17.098
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	903	903	1.163	903	903	1.163	903	903	1.163	903	9.806
IN	Investeringen	0	112.891	0	0	0	0	22.896	88.177	0	0	223.964
PL	Planmatig onderhoud	0	92.428	0	0	5.825	9.676	35.433	11.792	15.096	762	171.012
3-Gebouw	**BOX-4040**	2.099	209.985	2.359	2.099	7.924	12.035	62.996	102.068	17.455	2.861	421.880
BOX-4050	**Sportcomplex Lennisheuvel, vv LSV**											
CO	Contractonderhoud	253	1.100	253	253	253	253	1.100	253	253	253	4.220
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	479	479	479	479	479	479	479	479	479	479	4.792
PL	Planmatig onderhoud	26.250	0	535	17.746	319	4.370	29.567	3.705	1	0	82.492
3-Gebouw	**BOX-4050**	26.981	1.579	1.266	18.477	1.051	5.102	31.145	4.436	733	732	91.503
BOX-4060	**Sportcomplex Munsel vv RKSV Boxtel**											
CO	Contractonderhoud	889	2.159	889	889	889	889	2.159	889	889	889	11.434
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	2.131	2.478	2.131	2.131	2.478	2.131	2.131	2.478	2.131	2.131	22.353
IN	Investeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	28.366	0	28.366
PL	Planmatig onderhoud	293	0	1.161	22.697	25.540	13.292	0	0	23.402	2.224	88.609
3-Gebouw	**BOX-4060**	3.314	4.637	4.181	25.717	28.908	16.313	4.290	3.368	54.789	5.245	150.762

BOX-4065	**Sportcomplex Munsel, Taverbo en Thunder**											
CO	Contractonderhoud	803	1.932	803	803	803	803	1.932	803	803	803	10.288
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	731	731	731	731	731	731	731	731	731	731	7.311
PL	Planmatig onderhoud	600	0	674	0	319	15.052	0	0	14.369	0	31.015
3-Gebouw	**BOX-4065**	2.134	2.663	2.208	1.534	1.853	16.587	2.663	1.534	15.903	1.534	48.614
BOX-4066	**Biljartvereniging 't Ivoor**											
CO	Contractonderhoud	583	1.984	583	1.131	583	1.314	1.253	583	1.131	1.314	10.460
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	640	640	640	640	640	640	640	640	640	640	6.397
PL	Planmatig onderhoud	1.378	0	456	1.196	0	8.992	22.053	0	0	1.196	35.271
3-Gebouw	**BOX-4066**	2.601	2.624	1.678	2.967	1.223	10.946	23.945	1.223	1.771	3.150	52.128
BOX-4067	**Tafeltennisvereniging Taverbo**											
CO	Contractonderhoud	905	1.557	417	417	905	417	1.557	417	905	417	7.915
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	469	469	469	469	469	469	469	469	469	469	4.691
PL	Planmatig onderhoud	1.212	0	0	0	319	0	7.720	320	0	0	9.572
3-Gebouw	**BOX-4067**	2.586	2.026	887	887	1.693	887	9.746	1.206	1.374	887	22.177
BOX-4070	**Hondenvereniging De Trouwe Hond**											
CO	Contractonderhoud	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	5
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	100	290	100	100	100	100	290	100	100	100	1.383
PL	Planmatig onderhoud	7.380	9.684	0	811	0	0	2.322	0	192	810	21.199
3-Gebouw	**BOX-4070**	7.482	9.975	101	912	101	100	2.613	100	293	910	22.587
BOX-4080	**Sportcomplex Molenwijk ODC Essche Heike**											
CO	Contractonderhoud	1.480	2.609	1.480	1.480	1.480	1.480	2.609	1.480	1.480	1.480	17.056
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	2.788	2.788	3.655	2.788	2.788	2.788	3.655	2.788	2.788	2.788	29.610
IN	Investeringen	0	0	0	0	0	0	0	79.255	0	0	79.255
PL	Planmatig onderhoud	0	0	4.523	514	0	47.497	4.885	0	4.958	0	62.376
3-Gebouw	**BOX-4080**	4.267	5.397	9.657	4.781	4.267	51.764	11.149	83.523	9.225	4.267	188.298
BOX-4081	**Sportcomplex Wagenaars ODC Hoofdterrein**											
CO	Contractonderhoud	514	1.924	514	514	514	514	1.924	514	514	514	7.957
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.017	723	1.277	723	1.017	723	1.277	723	1.017	723	9.219
PL	Planmatig onderhoud	0	0	0	1.492	1.496	0	3.930	32.483	1.980	5.194	46.575
3-Gebouw	**BOX-4081**	1.531	2.646	1.791	2.728	3.027	1.236	7.131	33.719	3.510	6.430	63.750
BOX-4090	**Zwembad Het Dommelbad**											
CO	Contractonderhoud	3.140	5.255	3.140	3.140	3.140	3.140	5.255	3.140	3.140	3.140	35.632
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	6.850	2.386	2.386	15.435	2.386	2.386	6.850	2.386	2.386	6.850	50.304
IN	Investeringen	105.022	0	700.003	39.477	0	0	0	0	0	47.297	891.799
PL	Planmatig onderhoud	46.589	9.623	188.833	300.528	52.795	4.694	76.906	26.153	19.113	69.335	794.569
3-Gebouw	**BOX-4090**	161.601	17.264	894.363	358.581	58.321	10.220	89.012	31.680	24.639	126.623	1.772.303
BOX-4100	**WVC Reginahof**											
CO	Contractonderhoud	7.123	8.045	7.123	6.634	7.123	6.634	8.534	6.634	7.123	6.634	71.610
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	17.771	17.079	18.051	17.905	18.699	16.958	17.771	17.079	19.278	17.205	177.795
IN	Investeringen	0	0	0	0	0	0	25.362	0	0	0	25.362
PL	Planmatig onderhoud	3.231	13.051	22.915	162.118	228.731	1.081	3.231	294	27.804	669.039	1.131.494

3-Gebouw	**BOX-4100**	28.125	38.175	48.090	186.657	254.553	24.673	54.899	24.006	54.206	692.877	1.406.261
BOX-4110	**Sportcomplex Molenwijk, hockeyvereniging MEP**											
CO	Contractonderhoud	1.027	1.874	1.027	1.027	1.027	1.027	1.874	1.027	1.027	1.027	11.968
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	1.734	2.127	1.734	2.387	1.734	2.127	1.734	2.387	1.734	2.127	19.827
IN	Investeringen	0	0	0	0	0	36.512	0	0	0	0	36.512
PL	Planmatig onderhoud	0	0	0	33.664	29.358	31.312	489	0	0	514	95.337
3-Gebouw	**BOX-4110**	2.762	4.001	2.762	37.079	32.120	70.978	4.097	3.415	2.762	3.668	163.644
BOX-4120	**Verzamelgebouw Dommel**											
CO	Contractonderhoud	2.592	5.976	4.559	2.592	2.592	2.592	7.943	2.592	2.592	2.592	36.622
DA	Dagelijks-/klachtenonderhoud	12.279	3.846	2.419	3.074	10.318	2.419	2.419	3.846	2.419	10.202	53.240
IN	Investeringen	0	0	139.150	146.803	0	0	0	0	0	0	285.953
PL	Planmatig onderhoud	23.944	19.314	9.805	51.342	7.613	9.155	8.937	1.055	4.728	9.690	145.583
3-Gebouw	**BOX-4120**	38.814	29.135	155.933	203.811	20.523	14.166	19.299	7.493	9.739	22.484	521.398
2-Gebouwgroep	**BOX-4**	385.234	449.148	1.226.774	1.026.048	486.812	346.591	592.780	360.611	327.840	934.514	6.136.352
1-Opdrachtgever	**BOX-**	**385.234**	**449.148**	**1.226.774**	**1.026.048**	**486.812**	**346.591**	**592.780**	**360.611**	**327.840**	**934.514**	**6.136.352**

Bijlage 2 raadvoorstel

Totalen MJOP	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**Totaal**
Contractonderhoud	201.700	281.300	211.800	214.400	230.000	227.700	328.200	242.900	256.400	259.700	2.454.100
Dagelijks onderhoud	197.000	196.900	197.000	209.800	220.300	212.000	227.700	218.400	228.700	260.000	2.167.800
Storting voorziening	595.000	595.000	595.000	595.000	595.000	595.000	595.000	595.000	595.000	595.000	5.950.000
Kapitaallasten investeringen	26.500	71.500	155.600	214.400	224.700	248.700	278.100	321.700	363.000	367.500	2.271.700
Totale jaarlijkselasten	**1.020.200**	**1.144.700**	**1.159.400**	**1.233.600**	**1.270.000**	**1.283.400**	**1.429.000**	**1.378.000**	**1.443.100**	**1.482.200**	**12.843.600**
Onttrekking voorziening	731.700	1.372.200	665.800	1.515.600	818.100	580.600	824.700	644.900	619.800	1.422.500	9.195.900
Investeringen	348.400	595.900	1.114.900	791.300	160.200	341.800	416.700	606.300	581.600	103.100	5.060.200
Huidige begroting:	715.400	787.600	895.700	995.400	1.084.600	1.171.000	1.178.800	1.178.800	1.178.800	1.178.800	
Tekort in begroting	-304.800	-357.100	-263.700	-238.200	-185.400	-112.400	-250.200	-199.200	-264.300	-303.400	

De gemeenteraad van Boxtel besluit de begroting van inkomsten en uitgaven via:

- begrotingswijziging 11 – MJOP onderhoud gebouwen
- begrotingsjaar 2024

als volgt te wijzigen:

Beleids-product		Omschrijving Beleidsproduct	Overige mutaties 2024
Baten:			
Totaal baten			**0**
Lasten:			
	27	Onderwijs	10.800
	33	Beheer onroerend goed	15.400
	38	Begraafplaatsen	1.800
	41	Recreatieve voorzieningen	300
	42	Maatschappelijke voorzieningen	39.100
	44	Sport	237.500
	54	Algemeen budgettair	-304.900
Totaal lasten			**0**
SALDO BEGROTING			**0**

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Boxtel,
in zijn openbare vergadering van 10 december 2024.

De griffier, De voorzitter,

I.H.M. Smits R.S. van Meygaarden

De gemeenteraad van Boxtel besluit de begroting van inkomsten en uitgaven via:

- begrotingswijziging 03 – MJOP onderhoud gebouwen
- begrotingsjaar 2025

als volgt te wijzigen:

Programma	Overige mutaties 2025	Overige mutaties 2026	Overige mutaties 2027	Overige mutaties 2028
Baten:				
1 Duurzame Transformatie				
2 Sociale Kracht				
3 Leefbare Ruimte				
4 Vitaal Ondernemen				
5 Meewerkend Bestuur				
Totaal baten	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten:				
1 Duurzame Transformatie				
2 Sociale Kracht				
3 Leefbare Ruimte	32.100	-56.800	-112.100	-180.300
4 Vitaal Ondernemen	324.900	320.500	350.200	365.500
5 Meewerkend Bestuur	-357.000	-263.700	-238.100	-185.200
Totaal lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
SALDO BEGROTING	**0**	**0**	**0**	**0**

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Boxtel,
in zijn openbare vergadering van 10 december 2024.

De griffier, De voorzitter,

I.H.M. Smits R.S. van Meygaarden

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1362804
Portefeuillehouder:	Wim van der Zanden
Steller:	Shumon Bakker

Onderwerp

Vaststelling bestemmingsplan Baroniestraat 24 te Boxtel

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. De ingediende zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan ‘Baroniestraat 24 te Boxtel’ ontvankelijk te verklaren;
2. De ‘Nota van zienswijzen en wijzigingen’ behorende bij het bestemmingsplan vast te stellen en daarmee de zienswijzen van een antwoord voorzien;
3. Het bestemmingsplan ‘Baroniestraat 24 te Boxtel’, NL.IMRO.0757.BP06Baroniestr24-VA1 (ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan) gewijzigd vast te stellen;
4. Geen exploitatieplan vast te stellen, omdat met de gesloten anterieure overeenkomst het kostenverhaal is geregeld.

meewerkend boxtel

Inleiding

Na het verkrijgen van de gronden van Baroniestraat 24 te Boxtel heeft ontwikkelaar Vrijborg de gemeente verzocht om medewerking aan de ontwikkeling van een zorghuis en 7 grondgebonden woningen. Daartoe is de anterieure overeenkomst getekend op 23 maart 2020. Na een wijziging van het programma naar het huidige programma (2 geschakelde woonzorghuizen met 48 niet-zelfstandige appartementen) is er een addendum op deze overeenkomst gesloten op 29 november 2022. Daaropvolgend heeft het voormalig ontwerp bestemmingsplan vorig jaar ter inzage gelegen van 8 februari tot 23 maart 2023. Daarop zijn er een aantal zienswijzen ingediend, onder andere door provincie Noord-Brabant en het waterschap de Dommel.
Naar aanleiding van deze zienswijzen is het ontwerp bestemmingsplan herzien.
Het ontwerpbestemmingsplan “Baroniestraat 24 Boxtel” heeft (opnieuw) van 21 december 2023 tot en met 31 januari 2024 voor een ieder op de gebruikelijk wijze ter inzage gelegen.

Figuur 2.4: Impressie gevel aan de Baroniestraat (Bron: ontwikkelaar)

Beoogd resultaat

Dit bestemmingsplan maakt, in de pastorietuin, de realisatie van 48 nietzelfstandige wooneenheden in twee gebouwen mogelijk voor senioren en mensen met dementie. In het vervolg van deze toelichting

wordt gerefereerd aan woonzorggebouwen. Ook komt er een stukje tuinbestemming te liggen. De ecologische verbindingszone zal een natuurbestemming krijgen.

Argumenten

1.1 De zienswijzen zijn tijdig en gemotiveerd ingediend.
De zienswijzen zijn op tijd, dus binnen de termijn van zes weken dat het ontwerpbestemmingsplan ter inzage lag, ingediend en voorzien van inhoudelijke argumenten en daarmee ontvankelijk.

2.1 In de 'Nota van zienswijzen en wijzigingen' worden de ingediende zienswijzen beantwoord.
Er zijn vijf zienswijzen ingediend. In de 'Nota van zienswijzen en wijzigingen' zijn de zienswijzen samengevat weergegeven en per onderdeel voorzien van een antwoord. De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van het plan, op een aantal technische gewijzigde teksten na in de waterparagraaf (op verzoek van waterschap de Dommel). Ambtshalve is er een wijziging op de verbeelding naar aanleiding van het besluit herbegrenzing evz/natuur netwerk Brabant.

3.1 Het programma van de Baroniestraat 24 verlaagt druk op de woningmarkt in Boxtel
De druk op de woningmarkt is hoog en de wachttijden voor (betaalbare) woningen zijn lang. Het woningbehoefteonderzoek uit 2022 dat aan basis staat van het programma volkshuisvesting wijst uit dat senioren blijven wonen in gezinshuizen. Deze komen vervolgens niet vrij voor (startende) gezinnen. Het programma van de Baroniestraat sluit aan bij de doelstelling van het stimuleren van de verhuisketen via de doorstroming van ouderen.

3.2 Het programma van de Baroniestraat 24 biedt onderkomen aan senioren met een (permanente) zorgbehoefte
Het woningbehoefteonderzoek wijst uit dat het percentage van Boxtelse huishoudens dat ouder is dan 75 jaar tussen 2023 en 2040 met 10% zal stijgen. Dat betekent dat er flinke toename zal zijn wat betreft de vraag naar zorg. Het programma volkshuisvesting stelt daartoe als doel dat "inwoners met een zorgvraag passende ondersteuning kunnen ontvangen en toegang hebben geschikte woningen". Het woningbouwprogramma van de Baroniestraat sluit aan bij bovengenoemde doelstelling.

3.3 De locatie van de ontwikkeling ligt voor de doelgroep op een ideale plaats vlakbij voorzieningen
Bij de afstemming van wonen met welzijn en zorg komen een planologische en organisatorische opgave samen. Het programma volkshuisvesting zet in op zogenoemde 'woonzorgzones', waar een afgestemd aanbod van wonen en voorzieningen is; dit betreft locaties binnen 500 meter van ontmoetingsplekken, winkel- en zorgvoorzieningen.
De planlocatie, ligt op
- Een loopafstand van 500 meter van de dichtstbijzijnde supermarkt
- 400 meter afstand van centrumvoorzieningen
- 600 meter afstand van het station

Daarmee voldoet het woningbouwprogramma aan het beleid zoals dat is geformuleerd in het programma volkshuisvesting.

3.4 Het plan is positief beoordeeld door zowel de welstands- als de monumentencommissie
De plannen zijn gepresenteerd en positief bevonden door zowel de welstands- als de monumentencommissie. De ontwikkeling past in het ensemble van de Heilige Hartkerk, de Pastorie en het St. Ursulaklooster. De monumentale erfafscheiding op het perceel wordt behouden en geaccentueerd in het ontwerp.

3.5 Er is een omgevingsdialoog gevoerd
Op verschillende momenten in het proces is overleg gevoerd met omwonenden en andere belanghebbenden, waaronder onder andere bewonersvereniging Zandvliet, de Natuurwerkgroep Boxtel, provincie Noord-Brabant, Waterschap De Dommel en de Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Boxtel (WUBBB). De eerste dialoog werd gevoerd in het voorjaar van 2017. In maart 2019

is een informatieavond georganiseerd en in mei en september 2019 en zijn bewonersavonden georganiseerd.

Na de aanpassingen van het plan in 2022 zijn in oktober 2022 de bewoners van de Deken Broekmanlaan uitgenodigd om een presentatie over het nieuwe programma bij te wonen. Hierna is er op 30 november 2022 een inloopavond georganiseerd voor belangstellenden. Hierbij waren aanwezig: de gemeente, de ontwikkelaar (Vrijborg B.V.), de zorgexploitant (Wonen bij September) en de architect. De bewoners hebben tijdens deze avond de gelegenheid gekregen om vragen te stellen aan bovengenoemde instanties. Bij vertrek konden zij schriftelijke op- of aanmerkingen meegeven. Hier hebben vijf mensen gevraagd om op de hoogte gehouden te worden.

3.6 De toelichting van het ontwerpbestemmingsplan toont aan dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening
In de toelichting ontwerpbestemmingsplan komen alle voor het verzoek relevante ruimtelijke en milieutechnische aspecten aan de orde. Per aspect wordt er gemotiveerd waarom het geen belemmering is voor een goed woon- en leefklimaat. Een aantal voorbeelden van aspecten die aan bod komen zijn geluid, luchtkwaliteit, archeologie, et cetera. Hieruit komen geen zaken naar voren die erop duiden dat geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

3.7 Er wordt een stuk hoogwaardige natuur gecreëerd
Aan de oever van het Smalwater wordt een corridor van 930 m² natuur gerealiseerd.

3.8 De evz is voorbesproken met- en akkoord bevonden door de provincie Noord-Brabant en *waterschap De Dommel.*
Vanuit de Interim Omgevingsverordening ligt er een werkingsgebied ‘zoekgebied ecologische verbindingszone’ dat van kracht is op het plangebied. In overleg met de provincie is dit werkingsgebied verwijderd en wordt er definitief een groene corridor gerealiseerd en opgenomen bij het Natuur Netwerk Brabant (NNB). Dit betekent dat deze niet publiekelijk toegankelijk is.

3.9 Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 17 september 2024 de herbegrenzing van de evz Smalwater gewijzigd
Daardoor zijn meerdere locaties, zoals het Natuur Netwerk Brabant en het Stedelijk gebied aangepast. De kaartaanpassingen hangen samen met gemeentelijke wijzigingen die in het kader van het Natuurbeheerplan worden doorgevoerd. Daarin is dus ook de herbegrenzing evz Smalwater in opgenomen.

4.1 Met de anterieure overeenkomst wordt het kostenverhaal geregeld met de eigenaar/ontwikkelaar.
In maart 2020 is er een anterieure overeenkomst getekend, gebaseerd op het vorige programma. Na de ontwikkeling van het nieuwe programma is er een addendum opgesteld ter aanvulling op de anterieure overeenkomst. Hierin zijn aanvullende afspraken gemaakt over duurzaamheid en het beheer en onderhoud van de ecologische corridor. Het college heeft op 29 november 2023 ingestemd met het addendum.

Kanttekeningen

3.1 Er wordt gemotiveerd afgeweken van het beleidsdocument ‘groene levensader van Boxtel’
In dit beleidsdocument is een inrichtingsvisie voor de Dommel en het Smalwater opgenomen. De visie fungeert als toetsingskader voor toekomstige ontwikkelingen, zodat de ecologische kwaliteiten van Dommel en Smalwater worden gewaarborgd.
In de uitwerking van de oplossingsrichtingen voor het huidige plangebied in staat het volgende:
“Voorgesteld wordt in de Pastorietuin en achter de Bracbant-Havo geen woningbouw toe te staan en op deze plaats aan de zuidoever een langgerekte stapsteen aan te leggen, met een poel ter hoogte van de pastorietuin. Wel moet nog worden bezien of de hele tuin als park bestemd kan worden met een goede afstemming naar de ecologische functie van het Smalwater” (Groene levensader van Boxtel, 1999).

Om de ontwikkeling van een woon-zorgcomplex mogelijk te maken, wordt ervan afgezien om het hele perceel in te richten als park met stapsteen. Als compromis wordt de zone langs het Smalwater (de oever van de Beerze) als een ecologische verbindingszone aangelegd. Over de inrichting van deze evz is in overleg getreden met de provincie Noord-Brabant en het waterschap De Dommel en er is consensus bereikt.

Daarnaast is de inrichting voor de evz gemaakt op basis van een onafhankelijk ecologisch onderzoek en mede gebaseerd op de natuurdoelstellingen uit de inrichtingsvisie. Zo krijgt het gebied een stuk hoogwaardige natuur erbij van circa 930 m² met natuurvriendelijke oever, nat grasland, en een struikenrij.

3.2 Er wordt gemotiveerd afgeweken van het provinciaal beleid uit de interim omgevingsverordening (IOV)
Vanuit de IOV ligt er een werkingsgebied 'zoekgebied ecologische verbindingszone' dat van kracht is op het plangebied. In de regels van dit werkingsgebied staan verschillende eisen opgenomen voor een evz. Eén van deze eisen is dat een evz 50 meter breed moet zijn, met de waterloop in het midden (Dus: 25 meter evz aan elke oeverzijde).
Om de woningbouwontwikkeling mogelijk te maken is ervoor gekozen om de evz smaller te maken. De ruimte die in de strook van 25 meter zou vallen is gebruikt voor de parkeerplaats, zodat de parkeerbehoefte op eigen terrein opgelost kan worden. Ook is er van de ruimte gebruik gemaakt om ondergrondse waterberging te kunnen realiseren.
Daarnaast wijst het ecologisch onderzoek uit dat een strook van 10 meter voldoende is voor een evz met een corridorfunctie (het verbinden van grotere stukken natuur, of 'stapstenen'). Als deze op de juiste manier wordt ingericht, is dit voldoende om geschikt habitat voor de doelsoorten te creëren en om verstoring te voorkomen.
Deze afwijking van het beleid uit de IOV is uitgebreid voorbesproken met de provincie Noord-Brabant en akkoord bevonden.

3.3 De Werkgroep uitvoering bestemmingsplannen buitengebied Boxtel (WUBBB) adviseert negatief
Het ontwerpbestemmingsplan is volgens de gemeentelijke verordening 'op de WUBBB 2008' behandeld in de vergadering op 22 november 2023.
Daarbij zijn de volgende bezwaren ingebracht:

- De vertegenwoordigers van de (gezamenlijke) natuur- en milieuwerkgroepen stelden vast dat er wordt afgeweken van het beleidsdocument 'Groene levensader door Boxtel'. Zij vroegen naar de gemaakte afweging van belangen, die ertoe leidt dat er wordt afgeweken van het beleidsdocument. De motivering van de gemaakte keuzes vonden zij niet toereikend om af te zien van een negatief advies. Daarnaast brachten zij in dat afwijking van het beleid een precedentwerking kan hebben, waardoor er in de toekomst vaker kan worden afgeweken van het beleid.
- Ook inhoudelijk werden er nog een aantal zaken opgemerkt: zo werden er vraagtekens gesteld bij de haalbaarheid van het behoud van de bestaande bomen, met name door de toename van de verharding rondom de bestaande bomen op het perceel. Daarnaast werd de grootte van de parkeerplaats ter discussie gesteld.
- Voor de inhoudelijke beargumentering om af te wijken van het advies wordt verwezen naar de nota van zienswijzen.

Financiën
Met de ontwikkelaar is een anterieure overeenkomst gesloten waarin afspraken zijn gemaakt omtrent de randvoorwaarden van de herontwikkeling alsmede alle financiële aspecten. Alle kosten (plan/procedure-kosten, civieltechnische kosten en mogelijk toekomstige planschadekosten) zijn voor rekening van de eigenaar/ ontwikkelaar. Er bestaat voor de gemeente wat dat betreft geen financieel risico.

meewerkend boxtel

Uitvoering

Na positieve besluitvorming (en publicatie) over het gewijzigd vastgestelde bestemmingsplan door de gemeenteraad staat er een beroepstermijn van zes weken open voor belanghebbenden. Mits er geen beroep wordt ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is het bestemmingsplan na die termijn onherroepelijk.

Nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is kan een omgevingsvergunning worden aangevraagd voor het realiseren van het plan.

Communicatie

De vaststelling van het bestemmingsplan publiceren we op de gebruikelijke wijze in het Gemeenteblad en op ruimtelijkeplannen.nl. In week tussen besluit van college om de raad voor te stellen in te stemmen met voorliggend raadsvoorstel en vastselling van de besluitenlijst van het college, informeren we de indieners van de zienswijzen en de ontwikkelaar over de gewijzigde vaststelling. De wethouder licht het voorstel aan de raad toe tijdens het reguliere persgesprek.

Bijlagen

Bijlage 1: Toelichting bestemmingsplan
Bijlage 2: Regels bestemmingsplan
Bijlage 3: Verbeelding bestemmingsplan
Bijlage 4: Bijlagen behorende bij de toelichting
Bijlage 5: Bijlage behorende bij de regels
Bijlage 6: Bijlage tekstuele wijzigingen bestemmingsplan
Bijlage 7: Nota van zienswijzen

Boxtel, 29 oktober 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,

de secretaris,	de burgemeester,
V.C. Fijneman	R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Contactpersoon

Johan van der Heijden, teammanager Ruimtelijke Ontwikkeling

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1362804

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 oktober 2024;

Besluit

1. De ingediende zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan ‘Baroniestraat 24 te Boxtel’ ontvankelijk te verklaren;
2. De ‘Nota van zienswijzen en wijzigingen’ behorende bij het bestemmingsplan vast te stellen en daarmee de zienswijzen van een antwoord voorzien;
3. Het bestemmingsplan ‘Baroniestraat 24 te Boxtel’, NL.IMRO.0757.Baroniestraat24-VA01 (ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan) gewijzigd vast te stellen;
4. Geen exploitatieplan vast te stellen, omdat met de gesloten anterieure overeenkomst het kostenverhaal is geregeld.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 10 december 2024;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

bestemmingsplan

Baroniestraat 24 Boxtel

Boxtel

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	
IMRO IDN	NL.IMRO.0757.BP06BARONIESTR-VST1
PROJECT	
PROJECTLEIDER	
OPDRACHTGEVER	
PROJECTNUMMER	44001164.20180439
AUTEUR	
STATUS	vastgesteld

DISCLAIMER
© Rho Adviseurs B.V.
Niets uit dit drukwerk mag door anderen dan de opdrachtgever worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Rho Adviseurs B.V., behoudens voor zover dit drukwerk wettelijk een openbaar karakter heeft gekregen. Dit drukwerk mag zonder genoemde toestemming niet worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

AVG
Onze producten worden vrijgegeven conform het protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem van Rho Adviseurs B.V.. Daarbij wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. In het kader van de AVG worden, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, persoonsgegevens van derden in onze producten geanoniemiseerd. In het belang van de advisering en herkenbaarheid worden bedrijfsgegevens van Rho Adviseurs B.V., namen, e-mailadres(sen) en telefoonnummer(s) van adviseur(s), zijnde auteur(s) van het rapport of de projectleider van het onderhavige project, niet geanoniemiseerd.

Inhoudsopgave

Toelichting		**5**
Hoofdstuk 1	**Inleiding**	**6**
1.1	Aanleiding	6
1.2	Plangebied	6
1.3	Vigerend bestemmingsplan	7
1.4	Bij het plan behorende stukken	8
1.5	Leeswijzer	8
Hoofdstuk 2	**Planbeschrijving**	**9**
2.1	Huidige situatie	9
2.2	Planvoornemen	10
Hoofdstuk 3	**Beleidskaders**	**16**
3.1	Inleiding	16
3.2	Rijksbeleid	16
3.3	Provinciaal beleid	19
3.4	Gemeentelijk beleid	31
Hoofdstuk 4	**Milieuhygiënische- en planologische verantwoording**	**40**
4.1	Bodem	40
4.2	Milieueffectrapportage	41
4.3	Water	42
4.4	Bedrijvigheid en milieuzonering	48
4.5	Externe veiligheid	49
4.6	Kabels en leidingen	53
4.7	Verkeer en parkeren	54
4.8	Wegverkeerslawaai	60
4.9	Luchtkwaliteit	63
4.10	Flora en fauna	65
4.11	Duurzaamheid	72
4.12	Archeologie	73
4.13	Cultuurhistorie	75
Hoofdstuk 5	**Uitvoerbaarheid**	**77**
5.1	Financieel	77

5.2 Maatschappelijk 77

Hoofdstuk 6 Juridische plantoelichting 80

6.1 Plansystematiek 80

6.2 Bestemmingen 80

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op de hoek van de Baroniestraat en de Annastraat in Boxtel staat de Heilig Hartkerk met bijbehorende pastorie en achterliggende tuin. Sinds begin 2015 worden er geen (ere)diensten meer gehouden in de kerk en ook de pastorie heeft haar functie verloren. Voor de renovatie en transformatie van de pastorie naar niet-zelfstandige wooneenheden is al vergunning verleend. De pastorie maakt geen onderdeel uit van het plangebied van dit bestemmingsplan.

Dit bestemmingsplan maakt, in de pastorietuin, de realisatie van 48 niet-zelfstandige wooneenheden in twee gebouwen mogelijk voor senioren en mensen met dementie. In het vervolg van deze toelichting wordt gerefereerd aan woonzorggebouwen.

De gewenste ontwikkelingen zijn niet mogelijk op basis van het geldende bestemmingsplan 'Boxtel Noord'. De gemeente Boxtel heeft aangegeven in principe medewerking te willen verlenen aan de wijziging van het bestemmingsplan. Het doel van voorliggend bestemmingsplan is een passend juridisch-planologisch kader te scheppen op basis waarvan de voorgestane ontwikkeling kan worden gerealiseerd.

1.2 Plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Baroniestraat, in de bebouwde kom van Boxtel, ten noordwesten van het centrum. De Baroniestraat is één van de doorgaande verbindingsroutes in Boxtel.

Dit bestemmingsplangebied voorziet in de tuin van de pastorie. De zuidelijke begrenzing van het plangebied wordt gevormd door de Baroniestraat zelf. De westelijke plangrens wordt gevormd door het perceel behorende bij de Heilig Hartkerk met de pastorie en de aldaar aanwezige begraafplaats. De noordelijke grens wordt gevormd door watergang het Smalwater en ten oosten van het plangebied staat het voormalig St. Ursulaklooster. Dit klooster is ook niet meer als zodanig in gebruik, maar wordt ingezet als een centrum voor zorg, welzijn en cultuur. Onder andere zijn hier gevestigd: het Jongerencentrum B-Town, het Centrum voor Jeugd en Gezin, bureau Halt en de GGD. Ook het Boxtels Museum Mubo is hier gehuisvest.

In figuur 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1 Globale ligging plangebied (bron: ESRI Nederland, i.s.m. ruimtelijkeplannen en Kadaster)

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied vigeert het bestemmingsplan 'Boxtel Noord', vastgesteld op 2 december 2010 en ook onherroepelijk sinds die datum. Ter plaatse van het plangebied gelden de bestemmingen 'Groen', 'Maatschappelijk' en 'Water'.

De gronden binnen de maatschappelijke bestemming zijn breed bestemd, onder andere voor sport en spel, gezondheidszorg, cultuur, welzijn, onderwijs en religie. De functie wonen is op basis van het geldend bestemmingsplan ter hoogte van de het terrein achter de pastorie in geen enkele vorm toegestaan.

Verder is geen sprake van een bouwvlak.

Aan de noordzijde van het plangebied, grenzend aan het Smalwater, geldt de bestemming 'Groen -1'. De gronden zijn onder andere bestemd voor groenvoorzieningen, bermen en beplanting, waterlopen en waterpartijen. Ook binnen deze bestemming is het gebruik van de gronden ten behoeve van het (zorg)wonen niet toegestaan.

Ook aan de noordzijde van het plangebied is het Smalwater zelf bestemd als 'Water'. Deze gronden zijn bestemd voor waterhuishouding, waterlopen, waterpartijen en waterberging maar tevens voor groenvoorzieningen en extensief recreatief gebruik. Aangezien ter plaatse ook de functieaanduiding 'ecologische waarde' is opgenomen, zijn deze gronden tevens bestemd voor het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden.

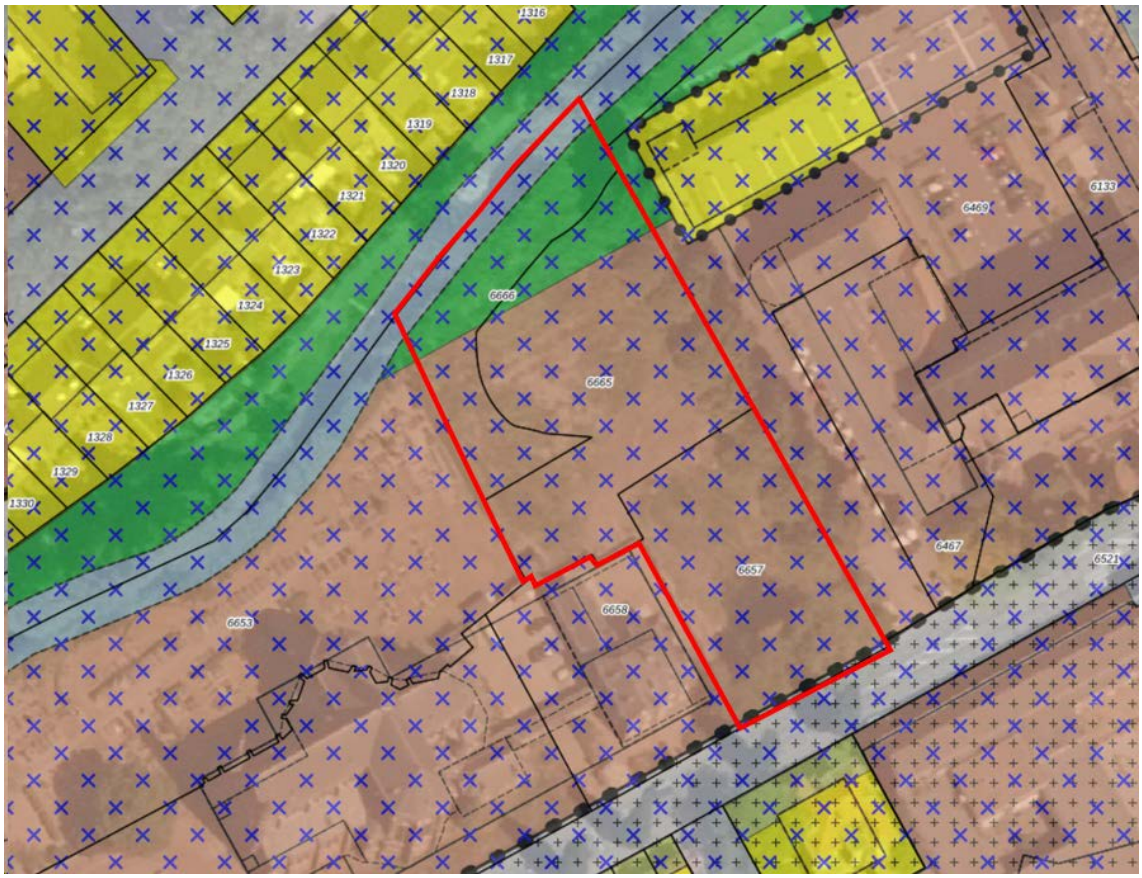

Figuur 1.2 Uitsnede vigerend bestemmingsplan Boxtel Noord

1.4 Bij het plan behorende stukken

Dit bestemmingsplan bestaat uit drie delen:

a. Toelichting, waarin de keuzes die in het bestemmingsplan worden gemaakt nader worden gemotiveerd en verantwoord. Hierin staat ook beschreven wat het vigerend beleid inhoudt en hoe bij de ontwikkeling met (milieu)planologische aspecten rekening is gehouden.
b. Regels, waarin de bouw- en gebruiksmogelijkheden van de op de verbeelding vermelde bestemmingen zijn opgenomen.
c. Verbeelding, waarop onder meer de bestemmingen in het plangebied zijn aangegeven. De verbeelding vormt samen met de regels het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de huidige situatie en het planvoornemen. In hoofdstuk 3 wordt de beoogde ontwikkeling getoetst aan de beleidskaders van het Rijk, de provincie Noord-Brabant en de gemeente Boxtel. In hoofdstuk 4 worden diverse milieuhygiënische en planologische aspecten verantwoord. In hoofdstuk 5 wordt de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid beschreven. Hoofdstuk 6 gaat in op de juridische planopzet.

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

Voor het opstellen van een bestemmingsplan is het van belang dat de uitgangssituatie, ofwel de bestaande situatie, goed in beeld wordt gebracht. In dit hoofdstuk volgt een beschrijving van deze situatie. Ook wordt nader ingegaan op het planvoornemen en de toekomstige situatie.

2.1 Huidige situatie

2.1.1 Algemeen

Meer dan honderd jaar was de Heilig Hartkerk aan de Baroniestraat in Boxtel, gebouwd en in gebruik genomen in 1901, het thuis voor een deel van de gelovige gemeenschap in Boxtel. Sinds 2015 worden er geen kerkelijke erediensten meer gehouden en is ook de pastorie niet meer als zodanig in gebruik. Op het achter gelegen terrein bevindt zich de tuin waar nog een enkele boom aanwezig is (zie ook paragraaf 3.4.9).

Figuur 2.1: Foto bestaande pastorie

Figuur 2.2: Vogelvluchtfoto van de kerk, de pastorie, het plangebied en de pastorietuin (bron: cyclomdia, 2021)

2.1.2 Omgeving plangebied

Het plangebied ligt in de wijk Breukelen. Breukelen is de oude kern van de gemeente Boxtel. De wijk ligt tegen het centrum van Boxtel, is grotendeels een woonwijk, met een eigen voorzieningenstructuur.

De Heilig Hartkerk met bijbehorende pastorie en achterliggende tuin, waar onderhavig plangebied onderdeel van uitmaakt, zijn al van functie gewijzigd. Er wordt daar gewoond in niet-zelfstandige wooneenheden. Verder is aan de overzijde van de Baroniestraat de basisschool Angelaschool gevestigd. Tevens bevindt zich hier een uitvaartonderneming. Op de hoek van de St. Annastraat en Baroniestraat is café de Adelaar gevestigd. Het St. Ursulaklooster is tegenwoordig niet meer in gebruik als klooster maar wordt ingezet als een centrum voor zorg, welzijn en cultuur. Onder andere zijn hier gevestigd: het Jongerencentrum B-Town, het Centrum voor Jeugd en Gezin, bureau Halt en de GGD. Ook het Boxtels museum Mubo is hier gehuisvest.

2.2 Planvoornemen

2.2.1 Stedenbouwkundige opzet

De tuin van de voormalige pastorie wordt herontwikkeld tot een woongebied waar 48 niet-zelfstandige wooneenheden worden gerealiseerd. Figuur 2.2 geeft een beeld van de beoogde inrichting.

Figuur 2.3: Beoogde inrichting (Bron: ontwikkelaar, oktober 2024)

Het ontwerp van twee geschakelde woonzorggebouwen is zorgvuldig ingepast tussen het bestaande ensemble van kerk, pastorie en klooster. In korrelgrootte en verschijningsvorm zal het passend zijn bij het naastgelegen St. Ursulaklooster alsmede bij de nieuwbouw Bracbant en de voormalige pastorie. De nieuwe woonzorggebouwen hebben een wisselende massaopbouw door deels de derde bouwlaag in een optische kap uit te voeren. Hiermee worden ook stedenbouwkundig accenten gemaakt die het gebouw een overhoekse uitstraling geeft en de entrees accentueren.

Figuur 2.4: Impressie gevel aan de Baroniestraat (Bron: ontwikkelaar)

Figuur 2.5: Impressie gevel aan de ontsluitingsweg van Bracbant (Bron: ontwikkelaar)

2.2.2 Beeldkwaliteit

De stijlkeuze en materialisering sluit aan bij de bestaande bebouwing door gebruik van rood metselwerk en kozijnen met roeden en een lijnenspel wat verwijst naar de laat-negentiende-eeuwse architectuur van de belendingen.

De entrees van beide woonzorggebouwen (48 niet-zelfstandige wooneenheden in twee gebouwen) aan het Bracbant en de Baroniestraat, krijgen een extra accent door het metselwerk op te trekken en te voorzien van horizontale en verticale gevelbanden. De kleur van het metselwerk sluit aan bij de kleur en textuur van het St. Ursulaklooster. De bovenste bouwlaag wordt gedeeltelijk bekleed met antraciet kleurige keramische gevelpannen en betimmerde goten. De hemelwaterafvoeren en kaders rondom de dakramen zijn van zink of een materiaal met deze uitstraling.

2.2.3 Ontsluiting en parkeren

Voor de ontsluiting van de woonzorggebouwen wordt gebruik gemaakt van de bestaande inrit ten behoeve van het St. Ursulaklooster en de (zorg)woningen Bracbant.

Binnen het plangebied worden 29 parkeerplaatsen gerealiseerd. In paragraaf 4.7 wordt daar nader op ingegaan.

2.2.4 Natuur en groen

In afstemming met de provincie Noord-Brabant, waterschap De Dommel en de gemeente Boxtel is overleg gevoerd over het ontwikkelen van natuur in het plangebied nabij de rivier Smalwater direct ten noorden van het plangebied.

Een inrichtingsschets inclusief het document "Inrichting ecologische verbindingszone" is opgesteld. Het beleidsdocument "Groene Levensader door Boxtel" is hiervoor als onderlegger gebruikt. Het plangebied maakt onderdeel uit van een Nat Kralensnoer bestaande uit corridors en/of stapstenen. Stapstenen worden door elkaar verbonden door corridors. Nabij de planlocatie is al een stapsteen aanwezig. Het plangebied is daarom benaderd als corridor.

De inrichtingsvoorwaarden betreffen een voor het publiek niet toegankelijke natuurvriendelijke oever met struikenrij. Daarnaast zijn de inrichtingsvoorwaarden gebaseerd op soorten die een midden tot groot belang hebben in het gebied, gekeken naar de corridor-functie van het Smalwater.

De te ontwikkelen natuur in het plangebied krijgt de bestemming 'Natuur'. Daarnaast is in de regels van het bestemmingsplan een voorwaardelijke verplichting opgenomen voor realisatie en inrichting van deze natuur. De gronden met de bestemming 'Natuur' worden overgedragen aan de gemeente. De gemeente wordt daarmee verantwoordelijk voor het beheer en het onderhoud. In overleg met de gemeente is een beheerplan opgesteld.

De inrichtingsschets van de ecologische verbindingszone is onder figuur 2.3 weergegeven (zie ook bijlage 1 bij de regels). In figuur 2.6 is het dwarsprofiel opgenomen.

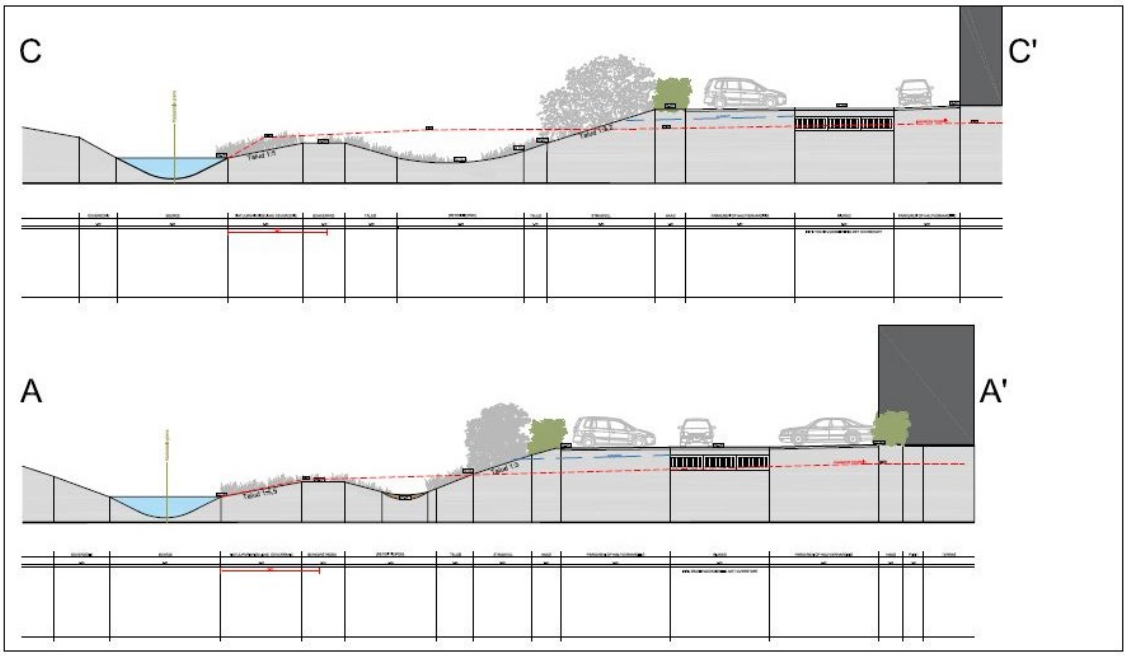

Figuur 2.6 Dwarsprofielen noord-zuid (Bron: ontwikkelaar, oktober 2024)

De nadere uitwerking van de inrichting van de ecologische verbindingszone is verankerd in de regels van dit bestemmingsplan. Daarbij is rekening gehouden met de randvoorwaarden voor de inrichting van het gebied en het beheer en onderhoud zoals opgenomen in bijlage 1 en 3 van de toelichting.

Daarnaast zal het groen binnen het plangebied bestaan uit de tuinen bij de niet-zelfstandige wooneenheden. De bestaande structuur met de karakteristieke bomenlaan direct ten oosten van het plangebied blijft gehandhaafd. Er is een boomeffectanalyse uitgevoerd. De rapportage van die analyse is opgenomen in bijlage 4 bij deze toelichting. In dit bestemmingsplan zal de handhaving en bescherming van de betreffende bomen juridisch

worden verankerd. Tijdens de werkzaamheden worden de bomen eveneens beschermd. Ook de boom aan de Baroniestraat blijft in de beoogde situatie gehandhaafd.

Vanuit de voorwaarden van een kapvergunning dienen een vijftal bomen herplant te worden en dit wordt binnen de groeninrichting van de zowel de EVZ als de tuin van het zorgcomplex uitgevoerd. Er worden 13 bomen en heesters aangeplant, zie het schetsontwerp, opgenomen in bijlage 26.

Water
De woonzorggebouwen (48 niet-zelfstandige wooneenheden in twee gebouwen) kijken aan de noordzijde uit op de waterloop Smalwater. Binnen het plangebied zelf wordt als onderdeel van de ecologische verbindingszone, oppervlaktewater gerealiseerd (zie ook paragraaf 4.3 en figuur 2.3 hiervoor).

2.2.5 Programma en doelgroep

De 48 niet-zelfstandige woonzorgeenheden bieden plaats aan senioren met een zorgvraag en specifiek voor mensen met dementie. De gebouwen worden geëxploiteerd door Wonen bij September. Om bij Wonen bij September te komen wonen, is een indicatie van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) nodig. Wonen bij September levert kwalitatief hoogwaardige zorg voor mensen met indicatie VV04 of VV05.

De woonzorggebouwen bestaan uit twee afzonderlijke delen (noord- en zuid) die tegen elkaar gebouwd zijn. Beide gedeelten bestaan uit 3 verdiepingen met voor de beide delen tezamen:
- 48 niet zelfstandige wooneenheden;
- gezamenlijke ruimten;
- kantoor;
- sanitaire- en technische ruimten;
- bergingen.

In totaal worden er dus 48 niet-zelfstandige wooneenheden gerealiseerd: circa 24 voor het noordelijke bouwdeel en circa 24 voor het zuidelijke bouwdeel.

Begane grond

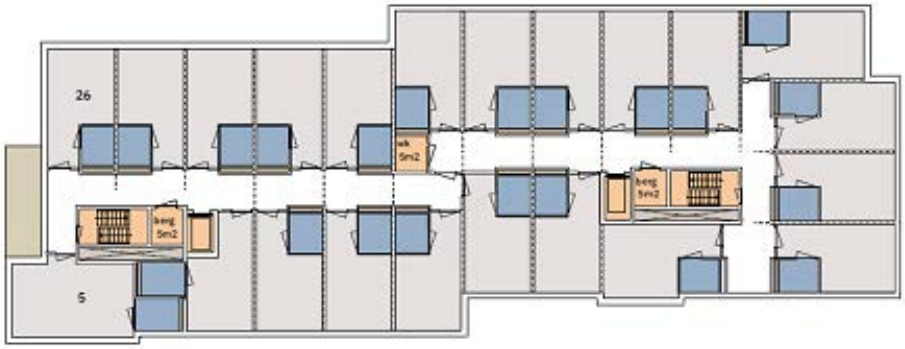

Eerste verdieping

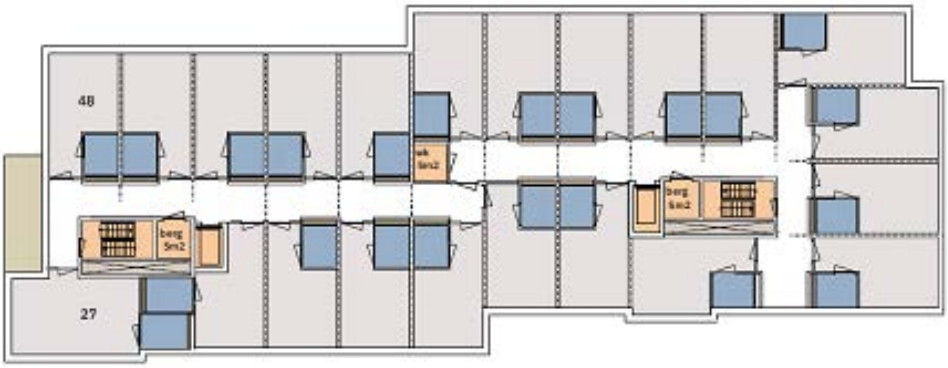

Tweede verdieping

Figuur 2.8: plattegronden per verdieping (bron: ontwikkelaar september 2023)

Hoofdstuk 3 Beleidskaders

3.1 Inleiding

De beoogde ontwikkeling moet worden getoetst aan het nu geldende rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid. Hieronder is dit beleid nader beschreven.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Nationale Omgevingsvisie (2020)

De Nationale Omgevingsvisie, kortweg NOVI, loopt vooruit op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en vervangt op Rijksniveau de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Uitgangspunt in de nieuwe aanpak is dat ingrepen in de leefomgeving niet los van elkaar plaatsvinden, maar in samenhang. Zo kunnen in gebieden betere, meer geïntegreerde keuzes worden gemaakt.
Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie van het Rijk in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Dit komt samen in vier prioriteiten:

a. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie
b. Duurzaam economisch groeipotentieel
c. Sterke en gezonde steden en regio's
d. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven is combinaties te maken en win-win situaties te creëren, maar dit is niet altijd mogelijk. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

a. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: in het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte;
b. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;
c. Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat onze leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

Toetsing

De NOVI wordt gekenmerkt door een hoog abstractie- en schaalniveau. Eén van de nationale belangen die relevant is voor het voorliggende bestemmingsplan is een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming. Hier wordt aan voldaan. Voor het overige is geen concreet beleid op nationaal niveau geformuleerd dat van belang is voor het voorliggend bestemmingsplan. De in de NOVI genoemde nationale belangen worden door de voorgenomen ontwikkelingen niet geschaad.

3.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het Barro is de juridische vertaling van het beleid dat geschetst is in het SVIR. Dit beleidsdocument bevat regels die doorwerken naar lagere overheden. Dit betekent dat de regels uit het Barro ook geïmplementeerd moeten worden in provinciale en gemeentelijke ruimtelijke plannen. Evenals de SVIR wordt het Barro gekenmerkt door een hoog abstractie- en schaalniveau. Het Barro bevat regels voor bijvoorbeeld de mainportontwikkeling van Rotterdam, het kustfundament en defensie.

Toetsing

Op het plangebied zijn op basis van het Barro geen voorwaarden van toepassing.

3.2.3 Besluit en ministeriële regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro en Rarro)

Het Barro is de juridische vertaling van het beleid dat geschetst is in de NOVI. Dit beleidsdocument bevat regels die doorwerken naar lagere overheden. Dit betekent dat de regels uit het Barro ook geïmplementeerd moeten worden in provinciale en gemeentelijke ruimtelijke plannen. Evenals de NOVI wordt het Barro gekenmerkt door een hoog abstractie- en schaalniveau. Het Barro bevat regels voor bijvoorbeeld de mainportontwikkeling van Rotterdam, het kustfundament en defensie.

Het kabinet heeft in de NOVI vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen, bijvoorbeeld voor defensie en waterveiligheid, de bevoegdheid om algemene regels te stellen moet worden ingezet. Het gaat daarbij om het beschermen van de nationale belangen. Naar aanleiding van een advies van de Raad van State voorziet het Barro ook in een bij dit besluit behorende ministeriële regeling (Rarro).

Toetsing en conclusie

De NOVI, het Barro en het Rarro worden gekenmerkt door een hoog abstractie- en schaalniveau en hebben geen directe belangen die geborgd moeten worden ten aanzien van het plangebied. De ontwikkeling draagt ook niet bij aan het verwezenlijken van dit beleid.

De beoogde ontwikkeling betreft wel een nieuwe stedelijke ontwikkeling in het kader van de Ladder voor duurzame verstedelijking. Toetsing daarvan heeft in paragraaf 3.2.4 plaatsgevonden.

3.2.4 Bro en Ladder voor duurzame verstedelijking

De ladder is als procesvereiste opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In de Ladder voor duurzame verstedelijking is opgenomen dat de toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, een beschrijving bevat van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling. Indien blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien, moet in de toelichting worden gemotiveerd waarom niet binnenstedelijk in de behoefte kan worden voorzien.

In het geval van de voorgenomen ontwikkeling gaat het om de bouw van 48 niet-zelfstandige wooneenheden. Omdat de functiewijziging groter is dan 500 m^2 bvo, is sprake van een stedelijke ontwikkeling. Een toets aan de Ladder is dan ook noodzakelijk.

Aangezien de beoogde stedelijke herontwikkeling is voorzien binnen het bestaand stedelijk gebied is hierna de behoefte beschreven.

Beschrijving behoefte

De behoefte aan de zorgeenheden blijkt uit de provinciale prognose, de gemeentelijke prestatieafspraken en de concrete belangstelling voor en invulling van deze eenheden. Ter illustratie van onderhavig planvoornemen heeft initiatiefnemer een zorganalyse opgesteld die als bijlage 5 aan deze toelichting is gehecht. In paragraaf 3.3.3 wordt specifiek ingegaan op de behoefte aan zorgwoningen. De niet-zelfstandige wooneenheden die in dit bestemmingsplan mogelijk gemaakt worden, zijn geschikt voor bewoners met zorgprofiel VV04 en VV05. In de bevolkings- en woningbehoefteprognose is beschreven dat er een concrete behoefte bestaat aan 17.400 wooneenheden voor intramuraal wonen.

Een groeiende groep mensen in Nederland krijgt te maken met dementie. Het gaat hierbij om de mensen met dementie zelf en hun naasten. Voor al deze mensen heeft dementie een grote impact op hun leven. Door het stijgen van het aantal mensen met dementie neemt de druk op de zorg toe. Dit geldt voor bijvoorbeeld de verpleeghuiszorg en de wijkverpleging. Overheid, wetenschap en verschillende zorgpartijen zoeken naar oplossingen om de druk op de zorg te verlagen. Zij kijken naar preventie, risicoprofilering, betere medicatie en betere organisatie van zorg. Om zorg voor mensen met dementie goed te kunnen organiseren, is het belangrijk de populatie goed in beeld te hebben. Om hoeveel mensen gaat het? Hoe oud zijn zij? Waar wonen ze en van welke zorg maken zij gebruik?

Uit cijfers van Alzheimer Nederland (Mensen met dementie per gemeente, Alzheimer Nederland) blijkt dat door de vergrijzing het aantal dementie patiënten fors toeneemt. Op basis van voorspellingen van de toekomstige bevolkingsopbouw, is een prognose gemaakt van het aantal mensen met dementie in de toekomst. Deze berekening is gemaakt door ABF Research in opdracht van Alzheimer Nederland.

Het aantal mensen met dementie groeit de komende decennia explosief naar meer dan een half miljoen in 2040. Gemeenten in de regio doen hun best om daar op in te spelen. Maar het is nog lang niet genoeg, vindt Alzheimer Nederland. In de regio's Den Bosch, Meierij en Bommelerwaard stijgt het aantal mensen met dementie de komende tijd in een kleine 20 jaar tot meer dan 10.000. Dat is bijna een verdubbeling ten opzichte van de huidige situatie (5.550).

Inwoners met diagnose dementie	2022	2030	2040	2050
Landelijk	290.000 (1,7%)*	390.000 (2,1%) [+30%]†	520.000 (2,7%) [+73%]†	620.000 (3,2%) [+107%]†
Noord-Brabant	45.000 (1,7%)	59.000 (2,2%) [+31%]	78.000 (2,8%) [+73%]	94.000 (3,3%) [+109%]
Gemeente Boxtel	620 (1,9%)	820 (2,4%) [+32%]	1.100 (3,3%) [+70%]	1.300 (3,8%) [+110%]

*Getal in ronde haakjes (): percentage met dementie ten opzichte van de totale bevolking

†Getal in blokhaakjes []: stijging van het aantal mensen met dementie ten opzichte van het jaar 2022

Figuur 3.1: prognose mensen met dementie landelijk, regionaal en lokaal (bron: zorganalyse ontwikkelaar, juli 2023)

De gemeente Boxtel heeft prestatieafspraken gemaakt met woonstichting JOOST en HuurdersBelangenVereniging Boxtel/Liempde (Prestatieafspraken 2020-2024) over de huisvesting van

bijzondere doelgroepen. Een aantal doelgroepen is in het bijzonder afhankelijk van specifiek aanbod in de (sociale of particuliere) huursector. Onder deze doelgroepen worden onder andere verstaan de kwetsbare ouderen die een beroep doen op specifieke woonvormen, omdat zelfstandig wonen niet meer mogelijk is.

In september 2022 heeft de gemeente Boxtel een woningmarktonderzoek laten uitvoeren (Companen, Woningmarktonderzoek en onderzoek wonen met zorg, 19 september 2022). Hieruit blijkt ook dat nu en in de toekomst sprake is van een tekort aan geclusterd wonen met zorg.

Tot slot is in dit kader van belang de inhoud van het gemeentelijk programma volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg dat in juli 2023 is vastgesteld (zie paragraaf 3.4.3).

De beoogde ontwikkeling voorziet in de behoefte door 48 niet-zelfstandige wooneenheden mogelijk te maken. Deze eenheden zijn geschikt voor de verhuur aan mensen met een zorgvraag en specifiek dementie.

Conclusie
Op basis van bovenstaande blijkt dat er behoefte bestaat aan zorgwoningen zoals voorzien in dit plan. Het planvoornemen voldoet daarmee aan de uitgangspunten zoals opgenomen in de Ladder voor duurzame verstedelijking.

Tot slot vindt de voorgenomen ontwikkeling plaats binnen het bestaand stedelijk gebied van Boxtel. De voorgenomen ontwikkeling voldoet daarmee aan de Ladder voor duurzame verstedelijking.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Noord-Brabant

In de Omgevingsvisie Noord-Brabant is het provinciaal beleid ten aanzien van de ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant op hoofdlijnen uiteengezet voor de periode tot 2050. Naast een beeld van het Noord-Brabant van nu is een beeld geschetst van het welvarend, verbonden, klimaatproof en vernieuwend Noord-Brabant van 2050. Hieruit zijn vier hoofdopgaven onderscheiden die nauw met elkaar samenhangen:

- Werken aan de Brabantse energietransitie
- Werken aan een klimaatproof Brabant
- Werken aan de slimme netwerkstad
- Werken aan een concurrerende, duurzame economie

Samen met andere partijen, zoals gemeenten en bedrijven, wil de provincie uitvoering geven aan projecten die passen binnen deze opgaven. Van belang is dat het in de toekomst ook goed wonen, werken en verblijven blijft. Werken aan een goede omgevingskwaliteit zowel in de bebouwde als in de onbebouwde omgeving is het uitgangspunt.

Toetsing en conclusie
Stedelijke ontwikkelingen dienen in principe plaats te vinden binnen 'bestaand stedelijk gebied'. Herbestemmen wordt gezien als het nieuwe bouwen: als gevolg van economische, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen staan de steden en dorpen van Brabant steeds vaker voor (omvangrijke)

herbestemmings- en transformatieopgaven in hun bebouwde gebied. Hier liggen namelijk de kansen om de forse woningbouwopgave van circa 120.000 woningen in de komende tien jaar te realiseren. De beoogde ontwikkeling draagt hier op bescheiden wijze aan bij.

3.3.2 Interim Omgevingsverordening (geconsolideerde versie 2022) en TAM-Omgevingsverordening 2024

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 25 oktober 2019 de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Iov N-B) vastgesteld. Deze verordening is per 5 november 2019 in werking getreden. Vanwege de Omgevingswet moet de provincie haar regelsysteem aanpassen. Onder de Omgevingswet heeft de provincie nog maar één verordening waarin alle regels zijn opgenomen over de fysieke leefomgeving. De Iov N-B is een eerste stap op weg naar de definitieve omgevingsverordening.

Omdat de Omgevingswet inmiddels in werking is getreden, is de TAM-Omgevingsverordening Noord-Brabant inmiddels van kracht. Deze heeft de Iov N-B vervangen. Voorliggend bestemmingsplan is voor 1 januari 2024 als ontwerp ter visie gegaan en valt daarmee onder het overgangsrecht. In deze paragraaf wordt aan beide versies van de omgevingsverordening getoetst. Dit omdat in 2024 een kaartaanpassing voor voorliggend gebied heeft plaatsgevonden.

Iov N-B

De Iov N-B is beleidsneutraal van karakter. Dat betekent dat er geen nieuwe beleidswijzigingen zijn doorgevoerd, behalve als deze voortvloeien uit vastgesteld beleid, zoals de omgevingsvisie. In beginsel zijn de huidige regels met het huidige beschermingsniveau gehandhaafd.

In hoofdstuk 3 van Iov N-B zijn de instructieregels opgenomen die gemeenten moeten toepassen in hun bestemmingsplannen. Vooruitlopend op de Omgevingswet richten de instructieregels zich op een evenwichtige toedeling van functies (in plaats van het bestemmen van ontwikkelingen). Dit betekent dat de regels ook vanuit functies (van gebieden) zijn opgebouwd. Daarnaast richten de regels zich op een goede omgevingskwaliteit, inclusief een veilige en gezonde leefomgeving (in plaats van een goede ruimtelijke kwaliteit). Tevens zijn een aantal algemene basisprincipes opgenomen.

In de Iov N-B zijn regels voor ontwikkelingen gekoppeld aan werkgebieden (structuren) en aanduidingen.

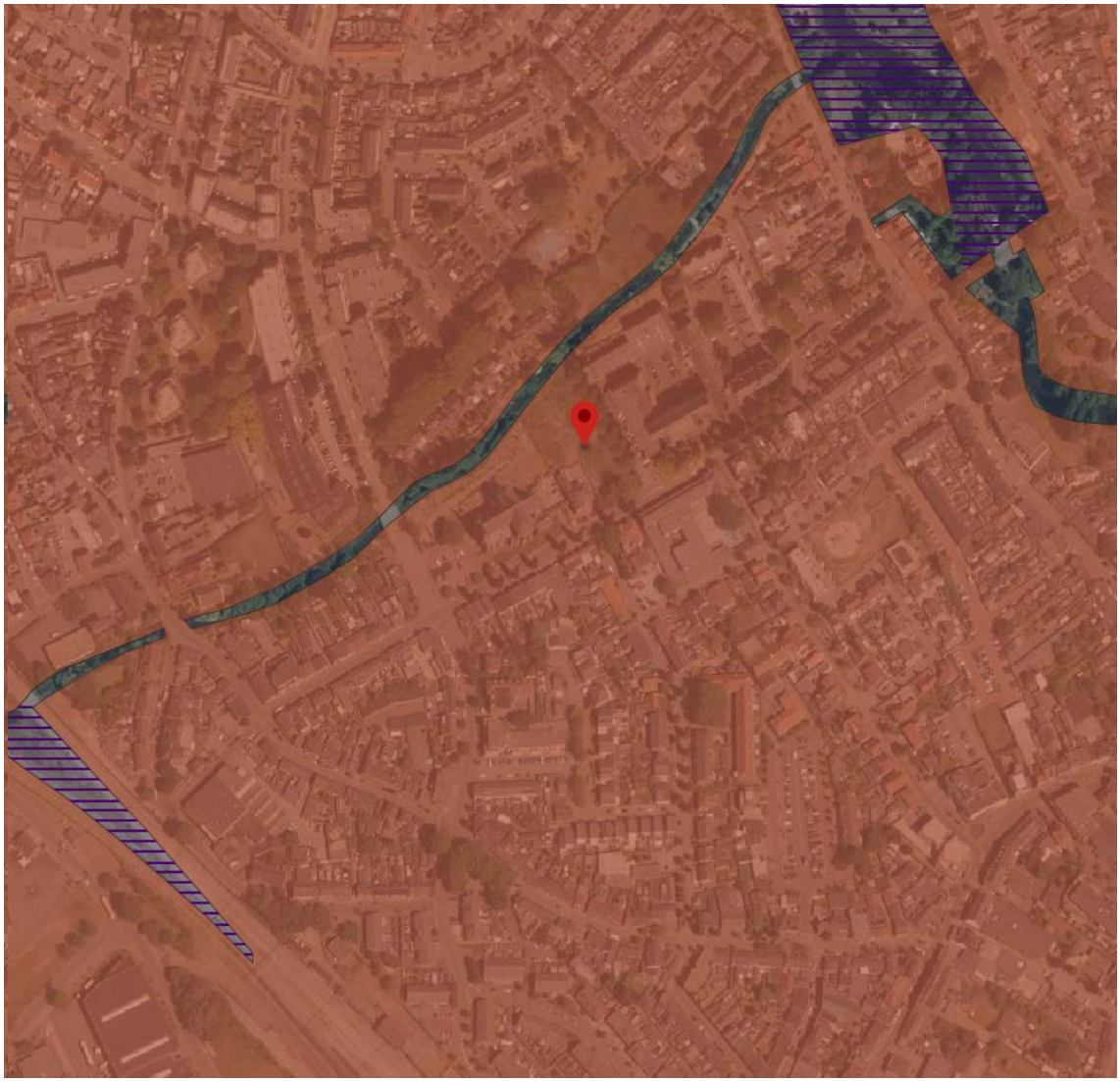

Figuur 3.2: Uitsnede kaart 3 Iov N-B: Instructieregels gemeenten: stedelijke ontwikkeling en erfgoed

Het plangebied ligt binnen het 'Stedelijk gebied' zoals weergegeven in figuur 3.2. Daarnaast ligt het noordelijk deel van het plangebied (gelegen tegen het Smalwater) binnen de zone 'behoud en herstel watersystemen' en als 'Natuur Netwerk Brabant - evz' (ecologische verbindingszone) (figuur 3.3.).

Figuur 3.3: Uitsnede kaart 4 Iov Noord-Brabant: Instructieregels gemeenten: natuur en stiltegebieden

Voor het planvoornemen zijn onderstaande regels en basisprincipes uit de Iov N-B van toepassing:

Artikel 3.42 Duurzame stedelijke ontwikkeling

1. Een bestemmingsplan dat voorziet in de ontwikkeling van een locatie voor wonen, werken of voorzieningen ligt binnen Stedelijk gebied en bevat een onderbouwing dat:
   a. de ontwikkeling past binnen de regionale afspraken, bedoeld in afdeling 5.4 Regionaal samenwerken;
   b. het een duurzame stedelijke ontwikkeling is.
2. Een duurzame stedelijke ontwikkeling voor wonen, werken of voorzieningen:
   a. bevordert een goede omgevingskwaliteit met een veilige en gezonde leefomgeving;
   b. bevordert zorgvuldig ruimtegebruik, waaronder de transformatie van verouderde stedelijke gebieden;
   c. geeft optimaal invulling aan de mogelijkheden voor productie en gebruik van duurzame energie;
   d. houdt rekening met klimaatverandering, waaronder het tegengaan van hittestress en voldoende ruimte voor de opvang van water;
   e. geeft optimaal invulling aan de mogelijkheden voor duurzame mobiliteit;
   f. draagt bij aan een duurzame, concurrerende economie.

Toetsing

In dit geval is sprake van een duurzame stedelijke ontwikkeling van zorgeenheden binnen het bestaand stedelijk

gebied van Boxtel. Het betreft de transformatie van vrijgekomen stedelijk gebied. Het Natuur Netwerk Brabant wordt met de ontwikkeling van een corridor verder vorm gegeven en de bebouwing blijft buiten deze zone. Met de realisatie van de nieuwbouw van de woonzorggebouwen (48 niet-zelfstandige wooneenheden) wordt rekening gehouden met de klimaatverandering en duurzame energie.

Basisprincipes voor een evenwichtige toedeling van functies
Vooruitlopend op de Omgevingswet richten de instructieregels zich op een evenwichtige toedeling van functies. Dit betekent dat de regels ook vanuit functies (van gebieden) zijn opgebouwd. Daarnaast richten de regels zich op een goede omgevingskwaliteit, inclusief een veilige en gezonde leefomgeving (in plaats van een goede ruimtelijke kwaliteit).

Artikel 3.5 zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit
1. Een bestemmingsplan geeft bij de evenwichtige toedeling van functies invulling aan een goede omgevingskwaliteit met een veilige, gezonde leefomgeving.
2. Voor een goede omgevingskwaliteit en een veilige, gezonde leefomgeving wordt rekening gehouden met:
   a. zorgvuldig ruimtegebruik;
   b. de waarden in een gebied door toepassing van de lagenbenadering;
   c. meerwaardecreatie.

Deze aspecten worden hierna beschreven.

Artikel 3.6 Zorgvuldig ruimtegebruik
1. Zorgvuldig ruimtegebruik houdt in dat:
   a. de toedeling van functies in beginsel plaatsvindt binnen bestaand ruimtebeslag voor bebouwing, behalve in de gevallen dat:
   b. nieuwvestiging mogelijk is op grond van de bepalingen in dit hoofdstuk;
   c. er feitelijk of vanuit kwalitatieve overwegingen onvoldoende ruimte is en uitbreiding, al dan niet gelijktijdig met de vestiging van een functie, op grond van de bepalingen in dit hoofdstuk is toegestaan;
   d. bij stedelijke ontwikkeling toepassing is gegeven aan artikel 3.1.6, tweede lid, Besluit ruimtelijke ordening (ladder voor duurzame verstedelijking);
   e. gebouwen, bijbehorende bouwwerken en andere permanente voorzieningen worden geconcentreerd binnen een bouwperceel.
2. Onder bestaand ruimtebeslag voor bebouwing wordt verstaan het werkingsgebied Stedelijk Gebied of een bestaand bouwperceel.

Toetsing
Met het herontwikkelen van een vrijgekomen binnenstedelijke locatie wordt voldaan aan de regels voor zorgvuldig ruimtegebruik.

Artikel 3.7 Toepassing van de lagenbenadering
1. De toepassing van de lagenbenadering omvat het effect van de ontwikkeling op de lagen in onderlinge wisselwerking met elkaar en het actief benutten van de factor tijd.
2. De lagenbenadering omvat de effecten op:

a. de ondergrond, zoals de bodem, het grondwater en archeologische waarden;
b. de netwerklaag, zoals infrastructuur, natuurnetwerk, energienetwerk, waterwegen waaronder een goede, multimodale afwikkeling van het personen- en goederenvervoer.
c. de bovenste laag zoals cultuurhistorische en landschappelijke waarden, de omvang van de functie en de bebouwing, de effecten op bestaande en toekomstige functies, de effecten op volksgezondheid, veiligheid en milieu.

3. Door de factor tijd actief te benutten wordt rekening gehouden met de herkomstwaarde, vanuit het verleden, de (on)omkeerbaarheid van optredende effecten en de toekomstwaarde gelet op duurzaamheid en toekomstbestendigheid.

Toetsing

De toepassing van de lagenbenadering is een hulpmiddel om de effecten van een ontwikkeling in beeld te brengen. Het gaat daarbij om het effect op de lagen in wisselwerking met elkaar waarbij de factor tijd actief wordt benut. Het is van belang om te weten hoe de omgeving in elkaar steekt en te kijken naar alle lagen: de ondergrond, de netwerklaag, de bovenlaag en de tijdsdimensie. Tussen deze lagen bestaat een wisselwerking. Iedere laag kent zijn eigen dynamiek, verschillende veranderingssnelheid en mate van omkeerbaarheid bij ingrepen. Voor een aantal aspecten die bij de lagenbenadering betrokken worden, bevat de Iov N-B specifieke regels, zoals het Natuur Netwerk, de groenblauwe mantel, cultuurhistorische- en aardkundige waarden, stiltegebied en delen van het watersysteem.

In dit geval is sprake van een stedelijke ontwikkeling binnen bestaand stedelijk gebied van Boxtel. Op de ecologische verbindingszone is later ingegaan.

Artikel 3.8 Meerwaardecreatie

1. Meerwaardecreatie omvat een evenwichtige benadering van de economische, ecologische en sociale aspecten die in een gebied en bij een ontwikkeling zijn betrokken, waaronder:
   a. de mogelijkheid om opgaven en ontwikkelingen te combineren waardoor er meerwaarde ontstaat;
   b. de bijdrage van een ontwikkeling aan andere opgaven en belangen dan die rechtstreeks met de ontwikkeling gemoeid zijn.
2. De fysieke verbetering van de landschappelijke kwaliteit, bedoeld in Artikel 3.9 Kwaliteitsverbetering landschap kan deel uitmaken van de meerwaardecreatie.

Toetsing

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt meerwaarde gecreëerd door het toekennen van een nieuwe duurzame vervolgfunctie waar behoefte aan is, namelijk zorgwonen.

Artikel 3.25 Natuur Netwerk Brabant - ecologische verbindingszone

1. Een bestemmingsplan van toepassing op Natuur Netwerk Brabant - ecologische verbindingszone strekt tot verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingszone met een breedte van:
   a. ten minste 50 meter in Stedelijk Gebied en in Verstedelijking Afweegbaar;
   b. ten minste 25 meter in alle overige gebieden.
2. Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid stelt regels, om te voorkomen dat het gebied minder geschikt wordt voor de verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingszone, die

in ieder geval:
   a. het oprichten van bebouwing beperken;
   b. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten beperken.
3. Na realisatie van de ecologische verbindingszone is Artikel 3.15 Bescherming Natuur Netwerk Brabant van overeenkomstige toepassing.

Toetsing
Het planvoornemen voorziet binnen de aanduiding Natuur Netwerk Brabant in de ontwikkeling/verwezenlijking van een corridor als onderdeel van de ecologische verbindingszone.

De in lid 1 sub a voorgeschreven breedte van 50 meter ziet op de gehele breedte van de zone, in kwestie aan weerszijden vanuit het hart van de Smalwater zones van 25 meter. Ingevolge provinciaal beleid dient een ecologische verbindingszone in stedelijk gebied gemiddeld 50 meter breed te zijn (5 ha/km). Wanneer de zone op plekken smaller wordt ingericht - zoals het geval in dit planvoornemen -, dient dit onderbouwd te worden. Dit kan alleen als vanuit de doelsoorten en het funtioneren van de ecologische verbindingszone ook met minder volstaan kan worden.

Op minder dan 50 meter ten noordoosten van het onderhavige plangebied aan de Baroniestraat/ het Smalwater is al een stapsteen ingericht achter het Ursulaklooster. Zie daartoe de rapportage van Habitus en Ecogroen (Bijlage 1). Gezien de korte afstand van het plangebied tot de bestaande stapsteen, is door de ecologen van Habitus bepaald dat er geen andere stapsteen nodig is ter plaatse van het plangebied en hier kan worden volstaan met een zogenoemde corridor functie. Een corridor moet volgens eerdergenoemde beleidsdocumenten een breedte hebben van minimaal 10 meter. Als de corridor op de juiste manier wordt ingericht, acht Habitus een corridor met een breedte van 10 meter ook voldoende als habitat voor de betreffende doelsoorten.

In dit kader wordt opgemerkt dat de volgende extra compenserende elementen worden toegepast:
- de parkeerplaatsen zullen worden voorzien in half open bestrating welke voorzien zal worden met groen;
- er wordt natuurinclusief gebouwd in welk kader maatregelen in het pand zullen worden getroffen voor o.a. vleermuizen, gierzwaluw en huismussen;
- er worden meer in het plan opgenomen dan nodig volgens herplantplicht (te weten 12 tot 15 stuks).

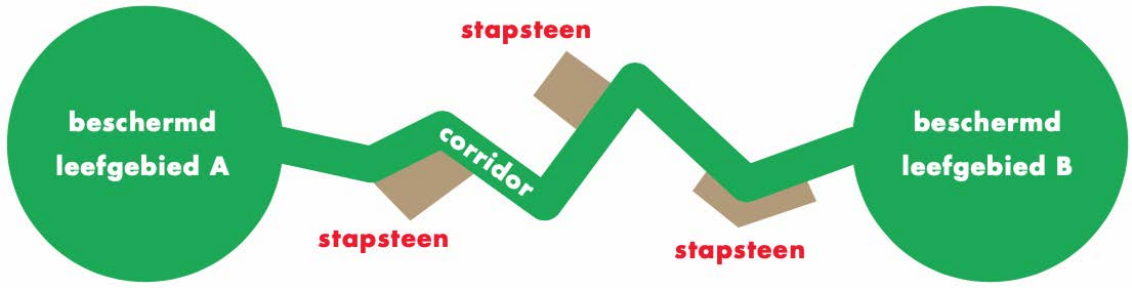

Figuur 3.4: Corridor met stapstenen

Herbegrenzing zoekgebied EVZ

Gelet op het voorgaande dient de aanduiding NNB - evz ingevolge 'Kaart 4: Instructieregels gemeenten: natuur en stiltegebieden' herbegrensd worden. Deze herbegrenzing draagt bij aan het doel waarvoor het betreffende werkingsgebied is opgenomen en is daarmee gebaseerd op artikel 5.3, lid 1, sub b van de Iov N-B.

De breedte van de aanduiding vanuit de huidige insteek van de beek Smalwater wordt van 25 meter, teruggebracht naar 10 meter. Hiertoe zal een verzoek worden ingediend.

Met het verzoek tot herbegrenzing van het werkingsgebied 'Natuur Netwerk Brabant – ecologische verbindingszone' in de Iov N-B, wordt beoogd het werkingsgebied aan te passen aan de feitelijke inrichting van de EVZ, en wordt geanticipeerd op de wijziging in de Omgevingsverordening Noord-Brabant.

Met dit nieuwe bestemmingsplan wordt ter plaatse van de corridor een natuurbestemming toegekend. Daarmee wordt de te realiseren EVZ ter plaatse van het plangebied van een passende bestemming voorzien. In de verbeelding van het ontwerpbestemmingsplan is het te verwijderen deel van de aanduiding 'Natuur Netwerk Brabant - ecologische verbindingszone' voorzien van de gebiedsaanduiding: 'overige zone - in interim omgevingsverordening te verwijderen zoekgebied ecologische verbindingszone'.

overige zone - in interim omgevingsverordening te verwijderen zoekgebied ecologische

verbindingszone
Figuur 3.5: Zone kleinschalige herbegrenzing

Op basis van de biotoopeisen van de doelsoorten hebben Habitus en Ecogroen een aantal inrichtingsvoorwaarden gesteld voor het plangebied. Deze zijn verwerkt in de inrichtingsschets (figuur 2.3) en staan beschreven in de rapportage in Bijlage 1.

De inrichting conform deze voorwaarden is tevens nader geborgd in de planregels middels een voorwaardelijke verplichting (artikel 3.4.1), gekoppeld aan voornoemde inrichtingsschets die tevens als Bijlage 1 aan de regels is gehecht. Met deze inrichting wordt de situatie ter plaatse voor zowel de waterhuishouding als de ecologische waarden verbeterd.

TAM-Omgevingsverordening Noord-Brabant
Per 1 januari 2024 is Interim omgevingsverordening (Iov N-B) van rechtswege vervallen en geldt de TAM-Omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor een ontwerpbestemmingsplan dat (kort) vóór deze datum in procedure is gebracht geldt dat deze na 1 januari vastgesteld dient te worden op basis van de Iov N-B zoals deze op 31 december 2023 luidde. Gedeputeerde Staten (GS) moeten op basis hiervan een besluit nemen over de herbegrenzing, waarna de wijziging van de omgevingsverordening (na publicatie) in werking treedt en het bestemmingsplan in overeenstemming met de omgevingsverordening kan worden vastgesteld.

Op 17 september 2024 heeft GS enkele kaartaanpassingen doorgevoerd in de TAM-Omgevingsverordening Noord-Brabant. De exacte begrenzing van de EVZ is voor voorliggend plangebied bijgesteld (zie bijlage 27). De herbegrenzing is daarmee door de provincie goedgekeurd. In de vast te stellen versie van dit bestemmingsplan is om deze reden de gebiedsaanduiding: 'overige zone - in interim omgevingsverordening te verwijderen zoekgebied ecologische verbindingszone' komen te vervallen.

3.3.3 Bevolkings- en woningbehoefteprognose Noord-Brabant, actualisering 2020
Voor een actueel beeld van de toekomstige bevolkingsontwikkelingen, veranderingen in de leeftijds- en huishoudenssamenstelling en de hiermee samenhangende woningbehoefte in Noord-Brabant, actualiseert de provincie Noord-Brabant - zoals is vastgelegd in de Iov Noord-Brabant - regelmatig de bevolkings- en woningbehoefteprognose.

De actuele gegevens uit de provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognose vormen ook belangrijke ingrediënten voor de Brabantse Agenda Wonen (zie paragraaf 3.3.4).

In het kader van een duurzaam verstedelijkingsbeleid (zorgvuldig en zuinig ruimtegebruik) vindt de provincie het van belang, dat de mogelijkheden om het woningbouwprogramma in te zetten op binnenstedelijke locaties en voor het herbestemmen van leegstaand vastgoed goed worden benut.

Wonen met zorg en welzijn
Samenhangend met de vergrijzing liggen er in Brabant forse opgaven op het vlak van ‘wonen met zorg en welzijn’. Voorzien moet worden in een breed palet aan woonvormen, nodig om in te spelen op de woonwensen van ouderen.

Met de actualisering van de provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognose is ook een indicatie gegeven van de (regionale) opgaven die er in Noord-Brabant liggen op het vlak van wonen met zorg en welzijn. Hierbij is onderscheid gemaakt in ‘beschermd wonen’, ‘beschut wonen’ en ‘geschikt wonen’. De vooruitberekeningen hebben betrekking op alle huishoudens (met gradaties van mobiliteitsbeperkingen) en op ouderen in instellingen (‘Verpleging’ en 'Verzorging, afgekort VV) en beslaan de periode 2015 tot 2045. In de prognose is rekening gehouden met de ontwikkelingen in het rijksbeleid, waardoor een groot deel van de verzorgingshuiszorg is geëxtramuraliseerd. Sinds 2014 worden er alleen nog nieuwe indicaties afgegeven voor VV4. Het aantal plaatsen in verzorgingshuizen (VV1-4, oftewel het ‘beschut wonen’) is in Brabant inmiddels nog maar ruim een derde over ten opzichte van 2010 (van 12.200 naar 4.500 plaatsen). Daarmee is de afbouw bijna geheel gerealiseerd.
Het aantal plaatsen in verpleeghuizen (VV5-10, oftewel het ‘beschermd wonen’) is in de periode 2010 tot 2015 in Noord-Brabant gegroeid van zo’n 12.000 naar 15.000 plaatsen, vooral door de toename van het aantal 75+ers. Dit komt doordat hospices niet meer onder het beschermd wonen vallen en doordat de vraag minder is gestegen, omdat mensen later naar het verpleeghuis gaan en er ook korter verblijven.

Maar wellicht is ook de vraag minder toegenomen, omdat meer ouderen gebruik maken van een ‘Volledig Pakket Thuis’ (VPT). Hierbij krijgen ouderen de verpleeg- en verzorgingshuiszorg aan huis of in een geclusterde woonvorm (het betreft zelfstandige woningen, dus geen instellingsplaatsen).

De komende jaren liggen er stevige opgaven op het vlak van wonen met zorg en welzijn. In figuur 3.6 is een tabel en grafiek opgenomen waarin de ontwikkeling van de vraag naar beschermd, beschut en geschikt wonen in Noord-Brabant is weergegeven.

	aanbod	opgaven		
	2018	2018-2030	2030-2045	2018-2045
Beschermd wonen (plaatsen)	14.750	5.850	8.650	14.500
Beschut wonen (plaatsen)	4.500	750	2.200	2.900
Totaal intramuraal (plaatsen)	19.200	6.550	10.800	17.400
Geclusterde ouderenwoningen (woningen)	45.350	7.950	8.800	16.750
Aangepaste (ouderen)woningen (woningen)	40.600	8.050	6.150	14.200
Nultredenwoningen (woningen)	258.650	32.250	14.250	46.500
Totaal geschikt wonen (woningen)	344.600	48.250	29.200	77.450

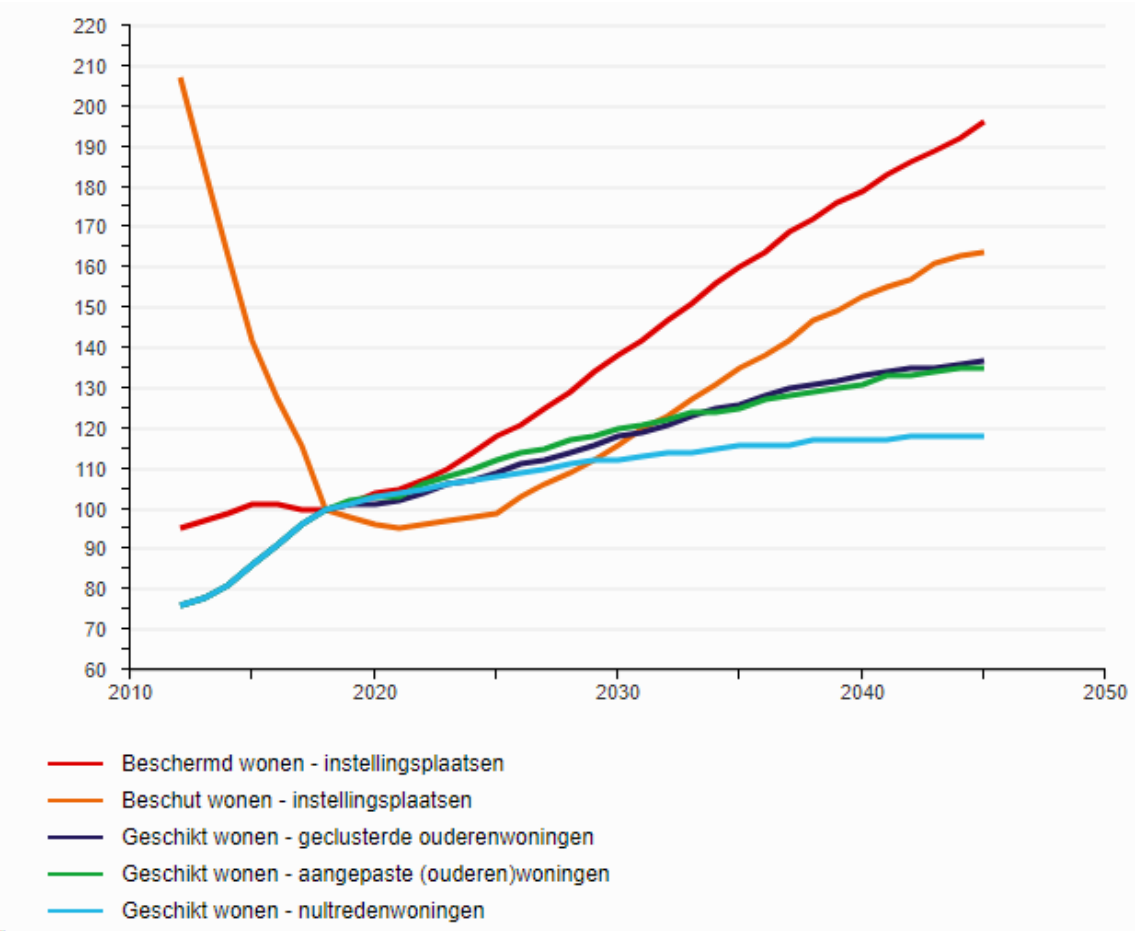

Figuur 3.6: Ontwikkeling van de vraag naar beschermd, beschut en geschikt wonen in Noord-Brabant, 2012-2045 (2018=100)

Verhoudingsgewijs ligt de sterkste groei bij het beschermd wonen. Het aanbod tussen 2015 en 2045 zal bijna moeten verdubbelen. Voor het beschermd wonen, waar de zwaardere, intensievere vormen van zorg worden geboden, komt de vraagraming in 2045 14.500 plaatsen hoger uit dan het aanbod van 14.750 (intramurale) plaatsen in 2018.

De extramuralisering van verzorgingshuizen is bijna afgerond. Tussen 2018 en 2021 neemt de capaciteit in verzorgingshuizen in de provincie nog (verder) af, met zo'n 200 plaatsen. Samenhangend met de toenemende vergrijzing van de Brabantse bevolking neemt de vraag in de loop van de jaren '20 echter wel weer toe, omdat ook op termijn nog een groot deel (75%) van de 'VV-04' beschut kan wonen. Tussen 2021 en 2045 zal de vraag naar beschut wonen met 3.100 plaatsen toenemen.

In landelijke gemeenten (zoals Boxtel) is de groei van de vraag naar wonen met zorg en welzijn relatief sterker dan in stedelijke gemeenten. Dat geldt vooral voor de intramurale vraag en de vraag naar geclusterde ouderenwoningen. Dit hangt samen met de vergrijzing, die in landelijke gemeenten sterker is dan in stedelijke gemeenten.

De zorgaanbieder die de woonzorggebouwen zal exploiteren biedt woonzorg aan mensen met een zorgprofiel VV4 en VV5 (VV4 valt onder beschut wonen, VV5 valt onder beschermd wonen). Zoals uit de prognose blijkt, zal

er tot 2045 een forse groei zijn de behoefte aan beschut en beschermd wonen. Het planvoornemen voorziet daarom in een concrete behoefte.

Conclusie
Het planvoornemen voorziet binnenstedelijk in de realisatie van 48 niet-zelfstandige wooneenheden. De prognose gaat uit van een behoefte aan 17.400 intramurale plaatsen. Het planvoornemen sluit nadrukkelijk aan op het beleid van de provincie en voorziet in de behoefte aan zorgwoningen.

3.3.4 Brabantse Agenda Wonen

Versnelling van de woningbouwproductie, vernieuwing en verduurzaming van de bestaande woningvoorraad en het ombouwen van leegstaand vastgoed naar woningen. Dat zijn belangrijke doelen van de Brabantse Agenda Wonen. Met deze agenda geven Gedeputeerde Staten aan welke accenten er de komende jaren liggen bij het bouwen en wonen en hoe de provincie zich hiervoor gaat inzetten.

De Brabantse woningmarkt kent grote uitdagingen. Zo moet de woningvoorraad de komende 10 tot 15 jaar met 11%, ofwel zo'n 120.000 woningen, toenemen. De afgelopen jaren zijn te weinig woningen gebouwd. Bovendien verandert de vraag naar woonruimte sterk. Zo bestaat ruim 40% van de huishoudens in 2040 uit eenpersoonshuishoudens en is er een grote behoefte aan kleinere, betaalbare woonruimten. Ook het bouwen van voldoende woningen voor het middensegment op de woningmarkt –betaalbare koop en middeldure huur – blijft punt van aandacht. Verder vragen initiatieven voor nieuwe woonvormen als flexwonen, tiny houses, tijdelijk wonen en nieuwe combinaties van wonen, werken en zorg steeds vaker van overheden om experimenteerruimte te bieden.

Transformatie, herstructurering en inbreiding krijgen prioriteit
Woningbouw is het enige type vastgoed waar de komende jaren nog een behoorlijke vraag naar is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld winkels, kantoren en maatschappelijk vastgoed. In paragraaf 3.3.3 is aangetoond dat wel sprake is van behoefte aan niet-zelfstandige wooneenheden zoals in dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt. Woningbouw kan ook een substantiële bijdrage leveren aan maatschappelijke en ruimtelijke vraagstukken als verduurzaming en het terugdringen van leegstand. Na 2030 neemt de groei van de woningbehoefte sterk af, en verdwijnt ook de kans om werk te maken van transformatie, herstructuering en inbreiding. Dus de urgentie om in de komende paar jaar de vraag naar woningen slim te benutten is heel groot.

In de regionale woningbouwafspraken wil de provincie daarom prioriteit geven aan plannen voor herbestemming van leegstaande gebouwen of plannen voor inbreidingslocaties. Een principe dat ook iets kan betekenen voor bestaande woningbouwplannen, die dan niet, pas later, of na aanpassing kunnen worden gerealiseerd. Ook voert de provincie een brede inventarisatie uit naar potentiële transformatielocaties in steden en dorpen. Bij complexe transformaties kan de provincie mee investeren via het provinciale Ontwikkelbedrijf. Concrete keuzes daarvoor zijn in 2018 gemaakt.

De provincie geeft gemeente dus ruim baan bij transformaties. Om het gemeente gemakkelijk te maken mag er in centra veel meer gebouwd worden.

De gemeente heeft met de regiogemeenten uit Noordoost Brabant West en de provincie Noord-Brabant als

onderdeel van de Brabantse Agenda Wonen nadere afspraken gemaakt in het document 'Wonen in Regionaal Perspectief - Noordoost Brabant West' uit november 2018.

Conclusie
Met de toevoeging van niet-zelfstandige wooneenheden voorziet het planvoornemen in een concrete behoefte. Het plangebied betreft een inbreidings- en transformatielocatie waarmee gehoor wordt gegeven aan de prioritering van de provincie.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011-2020

In de gemeentelijke structuurvisie zijn de ruimtelijke verbanden onderzocht en vertaald. Hierbij zijn keuzes gemaakt op diverse terreinen zoals infrastructuur, bedrijventerreinen, vitalisering buitengebied, woongebieden, regionale positionering en op financieel-economisch vlak. Het doel van de structuurvisie is om een beleidskader te stellen voor ruimtelijke ontwikkeling: enerzijds als toetsing bij nieuwe ontwikkelingen, anderzijds als basis voor concrete projecten.

De structuurvisie bestaat uit drie hoofdproducten, een Atlas met een beschrijving van de gemeente, een inventarisatie van bestaand beleid en een analyse op een viertal thema's: 'wonen en leven', 'beleven', 'ondernemen' en 'verbinden'. Dit is vertaald naar een Agenda met een visie per deelgebied en een Bedrijfsplan met een uitvoeringsprogramma en Structuurkaart.

Toetsing en conclusie
De ontwikkeling valt binnen het programma 'wonen en leven'. De woonkwaliteit vormt de basis voor Boxtel om stabiel te blijven en om nog te kunnen groeien. Een aantrekkelijke leefomgeving en een sterk 'herkenbaar' centrum vormen de dragers, voor bestaande en voor nieuwe bewoners. Boxtel is een niche tussen stad en dorp; dat geeft intimiteit en maat en schaal aan woningen en voorzieningen. De woonomgeving in Boxtel is gevarieerd. De opgave voor het woningaanbod is te komen tot meer differentiatie en variatie. De beoogde ontwikkeling voorziet hierin met zorgeenheden ten behoeve van een groeiende doelgroep.

3.4.2 Woonvisie

De woonvisie moet kaders bieden die de gemeente de komende jaren nodig heeft om samen met betrokken partijen zoals woningcorporaties vorm te geven aan het wonen in Boxtel. In de woonvisie zijn vijf opgaven benoemd die de komende jaren centraal staan in het woonbeleid:

- een betaalbare woning voor iedereen;
- verbeteren kwaliteit, geschiktheid, duurzaamheid woningvoorraad;
- huisvesting bijzondere (zorg)doelgroepen;
- vraaggericht bouwen met oog op de toekomst;
- Boxtel aantrekkelijke woongemeente.

De gemeente streeft naar een woningbouwprogramma dat aansluit bij de actuele vraag. De programmering van woningtypologieën is daarbij maatwerk en vraagt om een zekere flexibiliteit. Initiatieven gericht op voorkomen van (langdurige) leegstand in cultuurhistorisch waardevolle gebouwen worden gestimuleerd, net als particuliere

wooninitiatieven in het stedelijke gebied.

De vraag naar woningen verandert door demografische ontwikkelingen. Het aandeel jongeren neemt af. Nieuwbouw voor starters is dan ook beperkt noodzakelijk. Het aantal huishoudens dat kleiner en meer betaalbaar wil wonen neemt toe. Ook groeit de groep ouderen de komende jaren. Gestimuleerd wordt ouderen tijdig te laten verhuizen naar een geschikte levensloopbestendige woning.

Prestatieafspraken

De gemeente Boxtel, Woonstichting JOOST en Huurders Belangen Vereniging Boxtel maken op basis van de woonvisie 2016-2025 jaarlijks prestatieafspraken. Met betrekking tot huisvesting van bijzondere doelgroepen, waaronder de niet-zelfstandige wooneenheden vallen, is het volgende vastgelegd.

Er moeten voldoende woningen beschikbaar zijn om statushouders en bijzondere doelgroepen in sociale huurwoningen te kunnen huisvesten. Een aantal doelgroepen is in het bijzonder afhankelijk van specifiek aanbod in de (sociale of particuliere) huursector. Onder deze doelgroepen worden onder andere verstaan de kwetsbare ouderen die een beroep doen op specifieke woonvormen, omdat zelfstandig wonen niet meer mogelijk is.

Toetsing en conclusie

Per wijk is er een woningbouwopgave uiteengezet in de woonvisie. Het plangebied ligt in Boxtel Noord. Meer diversiteit in de wijk door het realiseren van huurwoningen voor middeninkomens om de doorstroming te bevorderen staat, naast het toevoegen van ouderenhuisvesting, centraal.

De beoogde ontwikkeling voorziet in de realisatie van woningen voor bijzondere zorgdoelgroepen. Dit is in overeenstemming met de woonvisie en de prestatieafspraken.

3.4.3 Programma volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg 2023-2027

Op 4 juli 2023 heeft de gemeenteraad het ‘Programma volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg 2023-2027' vastgesteld. Ten tijde van de tervisielegging van het ontwerp van dit bestemmingsplan is dit beleidsdocument nog niet gepubliceerd.

Deze toekomstvisie gaat over wonen in relatie tot welzijn en zorg en geeft richting aan wat voor thuis moet worden gebouwd en voor wie.

De toekomstvisie is samengevat in drie zogenaamde punten:

1. Passende woningen en doorstroming
2. Wonen met welzijn en zorg
3. Duurzaam wonen in wijken en dorpen

Onder deze drie punten zijn in totaal zeven taken benoemd.

1. Passende woningen en doorstroming

De juiste woning voor de juiste doelgroep: op de juiste plek en op het juiste moment. Een groot maatschappelijk

onderwerp dat vraagt om meer regie vanuit de gemeente. Mensen die in Boxtel willen wonen, hebben in alle dorpen kans om een woning te vinden die bij hun inkomen en levenssituatie past. De kans op een woning wordt groter dankzij de doorstroming of toevoeging van woningen. Daarbij steunen wijken en dorpen binnen de gemeente elkaar rondom sociaal-maatschappelijke onderwerpen. Denk aan de huisvesting van migranten en mensen met een psychische kwetsbaarheid.

Meer passende en betaalbare woningen
Gemeente Boxtel wil meer passende en betaalbare woningen toevoegen aan het woningbouwprogramma. Het doel is om tegemoet te komen aan de vraag vanuit eigen inwoners. Met name voor:

- (koop)starters
- mensen met een bescheiden of middeninkomen
- de snelgroeiende groep oudere inwoners
- aandachtsgroepen met een dringende woonvraag

2. Inspelen op de woningbehoefte
Het doel is om eigen inwoners kansen te bieden, maar ook om Boxtel en zijn dorpen op een goede manier verder te ontwikkelen. Daarbij wordt rekening gehouden met de groeiende vraag vanuit de omgeving.

Goede ligging tussen steden
Boxtel ligt zeer gunstig tussen de grote steden Eindhoven, Tilburg en ’s-Hertogenbosch. Deze goede ligging is een kans om mooie manieren van wonen toe te voegen en de samenleving te versterken. Om inwoners en de vraag uit de regio mee te nemen, bestaat de wens om veel meer woningen te bouwen. Daarmee wordt oneerlijke concurrentie voorkomen.

3. Vernieuwende en creatieve woonvormen
Er wordt gezorgd voor meer aanbod aan nieuwe manieren van wonen. Daarnaast wordt ruimte geboden aan snelle en creatieve woonoplossingen om in te spelen op de veranderende vraag.

4. Wonen-welzijn-zorg voor langer of weer zelfstandig wonen
Inwoners met een ondersteunings- of zorgvraag kunnen in ieder dorp wonen en passende ondersteuning en zorg ontvangen. Het uitgangspunt is inzetten op positieve gezondheid door sociale netwerken, beweging, ontmoeting, basisvoorzieningen (dichtbij of thuisgebracht), een toegankelijke omgeving en woningen.

5. Een thuis voor iedereen
Gemeente Boxtel wil een thuis voor iedereen bieden. Dat wordt aangemoedigd door mensen mee te laten doen in de samenleving en passende huisvesting te bieden.

6. Leefbare wijken en dorpen
In de dorpen blijven er door nieuwbouw mogelijkheden voor jong, oud en alles daartussenin. Deze mix zorgt ervoor dat de aanwezige voorzieningen en leefbaarheid op peil blijven. Er wordt ingezet op leefbare wijken en dorpen. Wijken die zowel fysiek als sociaal klimaatbestendig zijn, dus ook waarbij zorgen voor elkaar centraal staat. Wonen is namelijk meer dan een huis: wonen moet een thuis zijn. Belangrijk is dat inwoners zelf het initiatief nemen om sociale en maatschappelijke uitdagingen op te pakken.

7. Duurzaam wonen

De woningen en woonomgeving zijn duurzaam volgens de ambities uit de gemeentelijke Transitievisie Warmte, het uitvoeringsprogramma warmtetransitie en het klimaatakkoord.

Toetsing en conclusie

De beoogde ontwikkeling voorziet in de realisatie van woningen voor bijzondere zorgdoelgroepen. Dit is in overeenstemming met de toekomstvisie.

3.4.4 Visie: De Groene Levensader (1999)

Totstandkoming

De vergadering van ingelanden van het Waterschap De Dommel heeft op 15 december 1999 ingestemd met de inrichtingsvisie voor de Dommel en het Smalwater. Het rapport 'Groene Levensader door Boxtel; Inrichtingsvisie Dommel en Smalwater door Boxtel' (hierna: de Groene Levensader) vigeert nog steeds.

Status van de visie

De inrichtingsvisie dient als onderlegger voor uitwerking van deelprojecten. Per plan betekent dit dat in de toekomst een integrale afweging van alle aspecten plaats vindt. De inrichtingsvisie geeft een streefbeeld weer hoe de toekomst zou kunnen zijn, zulks met respectering van de huidige situatie en bestemming.

Uit het voorwoord van het rapport de Groene Levensader blijkt dat dit rapport is bedoeld als een visie voor de inrichting van de ecologische verbindingszone Dommel en Smalwater door Boxtel. Het doel van deze inrichtingsvisie is om een totaalvisie te geven op de ecologische verbindingszone Dommel en Smalwater, waarin is aangegeven op welke manier de ecologisch verbindingszone gecombineerd kan worden met de stedenbouwkundige en recreatieve functies van de Dommel en Smalwater. Op pagina 1 van de visie is het volgende opgenomen: "*Het plan beoogt het opstellen van een totaalvisie voor de ecologische verbindingszones Dommel en Smalwater door Boxtel. Tevens heeft de visie een strategisch karakter binnen het gemeentelijk ruimtelijk ordeningsbeleid. De visie fungeert als toetsingskader voor toekomstige ontwikkelingen zodat de ecologische kwaliteiten van Dommel en Smalwater worden veiliggesteld.*"

Het planvoornemen is niet in strijd met de Groene Levensader, voor de inrichtingsschets is de Groene Levensader als onderlegger gebruikt. Bebouwing van de tuin achter de pastorie wordt in de visie niet als onmogelijk beschouwd (zie onderstaande tekstpassage 1). Wel wordt als oplossingsrichting voorgesteld om de tuin in te richten als stapsteen (zie onderstaande tekstpassage 2 uit de visie). Dit is echter niet meer dan een oplossingsrichting. Daarnaast zijn de locaties van de streefbeelden in de Groene Levensader enkel indicatief. De exacte invulling vindt dan ook plaats bij de uitwerking van maatregelen in nog op te stellen inrichtingsplannen, zoals bijvoorbeeld gedaan is bij De Dommelvisie 2007. In deze uitwerkingsvisie is een stapsteen ingericht op een deel van de voormalige sportvelden.

Tekstpassage 1 (pagina 10 van de Groene Levensader)

"Reeds geruime tijd bestaan er plannen voor de bouw van enkele woningen in de tuin achter de pastorie van de Heilig Hartkerk. Daarnaast komt (op termijn) ruimte vrij achter de Bracbant-Havo waar eventueel gebouwd zou kunnen worden. Om het – beschermd straatbeeld – (Monumentenwet) van de Baroniestraat niet aan te tasten is

er in het verleden voor gekozen de nieuwe woningen in de Pastorietuin langs de oever van het Smalwater te projecteren. Gedeputeerde Staten hebben hiervoor geen verklaring van geen bezwaar afgegeven omdat onvoldoende ruimte was gereserveerd voor de toekomstige ecologische verbindingszone. Of bebouwing in de pastorie tot de mogelijkheid behoort, kan nu nog niet worden aangegeven. Op korte termijn zal moeten worden gestart met voorbereidingen om te komen tot een visie en een bestemmingsplan voor het gebied Zandvliet."

Tekstpassage 2 (pagina 56 van de Groene Levensader)
"Indien de (voormalige) bouwplannen zouden worden verwezenlijkt, worden de mogelijkheden voor de aanleg van stapstenen en flauwe oevers zeer beperkt. Binnen dit traject van Smalwater zijn enkele goed functionerende stapstenen noodzakelijk voor een redelijk functionerende ecologische verbindingszone. De mogelijkheden voor herinrichting langs en op het kerkhof zijn waarschijnlijk minimaal. Hier dient vooral gekeken te worden naar natuurvriendelijk beheer en kleine stapstenen ten behoeve van droge natuur. Oplossingsrichting: tuin achter de pastorie en terrein achter Bracbant-Havo inrichten als stapsteen, waar mogelijk natuurlijkvriendelijk beheer toepassen."

Het rapport Groene levensader door Boxtel heeft door de jaren heen een strategisch karakter binnen het gemeentelijk ruimtelijke ordeningsbeleid gekregen. De visie uit het rapport fungeert als toetsingskader voor toekomstige ontwikkelingen zodat de ecologische kwaliteiten van Dommel en Smalwater worden veiliggesteld. In de StructuurvisiePlus uit 2002 is de Groene Levensader verwerkt. De centrale doelstelling van de StructuurvisiePlus is een kwaliteitsslag te maken, waarin de ruimtelijke kwaliteit integraal wordt benaderd. Onderhavige uitwerkingsvisie en inrichtingsplan sluiten aan op de Groene Levensader en de StructuurvisiePlus en geven een concrete invulling van de beoogde herinrichting van de beekdalen van Dommel en Smalwater door Boxtel.

Dat uit de tekst blijkt dat woningbouw in de tuin tot de mogelijkheden behoort, is hierboven uiteengezet. Ook is duidelijk dat de deeltrajectkaarten zijn opgesteld ter illustratie en zijn ondergeschikt aan de tekst daarvan. Deze lezing wordt ook bevestigd in de Uitspraak van de voorzieningenrechter van 19 november 2007 (zaaknummers: AWB 07/3369 en AWB 07/3370).

Toetsing
In afstemming met de provincie Noord-Brabant, waterschap De Dommel en de gemeente Boxtel is de inrichting van de toe te voegen natuur besproken. Daarbij is het plangebied op basis van het principe Nat Kralensnoer benaderd als corridor, en niet als stapsteen zoals uit het rapport de Groene Levensader kan worden opgemaakt. De gekozen inrichting van de ecologische verbindingszone binnen het plangebied in de vorm van een corridor wijkt af van de beoogde inrichtingsvisie voor het gebied zoals opgenomen in de Groene Levensader. Met de gekozen inrichting worden de beoogde ecologische doelstellingen zoals voorgesteld in de Groene Levensader wel bereikt en middels dit plan geborgd.

3.4.5 Boxtel 2020, duurzaam en dynamisch centrum in het Groene Woud

In deze strategische visie van 29 juni 2009 is aangegeven in welke richting de gemeente Boxtel zich in de periode 2010-2020 wil ontwikkelen. De visie spreekt een zestal ambities uit:

1. Boxtel blijft voorop met duurzaamheid;
2. Boxtel ontwikkelt toerisme en recreatie tot een volwaardige bedrijfstak;

3. Boxtel versterkt zijn positie als werkgelegenheidsgemeente;
4. Boxtel werkt aan een sterk centrum;
5. Boxtel is ook in 2020 een prima woongemeente;
6. Boxtel heeft een modern bestuur.

Toetsing
Voor voorliggende ontwikkeling zijn met name de ambities genoemd onder 1. en 5. van belang. Het planvoornemen draagt bij aan de ambitie om voorop te lopen op het gebied van duurzaamheid in Boxtel (zie ook paragraaf 4.11).

Daarnaast draagt het planvoornemen bij aan de ambitie om ook in 2020 een prima woongemeente te zijn. Er wordt een bijdrage geleverd aan de behoefte aan (zorg)woningen. Hierdoor is doorstroming mogelijk en worden indirect dus mogelijkheden geboden aan starters om een woning in Boxtel te kunnen betrekken.

3.4.6 Boxtel Energie Neutraal 2040 (2011)

In het uitvoeringsprogramma 'Boxtel Energie Neutraal 2040' wordt er ingegaan op specifieke activiteiten en beoogde resultaten voor verschillende perioden tot en met 2040. Voor woningbouw geldt dat in elk bestemmingsplan een duurzaamheidsparagraaf wordt opgenomen. In zowel onderhavige paragraaf, paragraaf 3.4.7 alsmede paragraaf 4.11 wordt uitgebreid stilgestaan bij het aspect duurzaamheid.

Projectontwikkelaars en bouwpartijen geven bij hun bouwplannen een onderbouwing van de mogelijkheden voor duurzaam gebruik, zodat de gemeente deze kan screenen qua energiegebruik.

In het kader van de duurzaamheid zijn tussen de gemeente en de initiatiefnemer afspraken gemaakt over hoe met energie en duurzaamheid wordt omgegaan. Deze afspraken zijn in een anterieure overeenkomst vastgelegd.

3.4.7 Visie Duurzaam Boxtel 2030 (2017)

De gemeente Boxtel is na het uitvoeringsprogramma Boxtel Energie Neutraal 2040 samen met haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen bezig met nieuw beleid omtrent energie en duurzaamheid. In 2017 is de visie 'Duurzaam Boxtel 2030' opgesteld. De visie bestaat uit vier thema's, te weten: Samen leven in Boxtel, groen leven in Boxtel, ondernemend leven in Boxtel en energiek leven in Boxtel.

In het thema Samen leven in Boxtel staat het sociale aspect van duurzaamheid centraal. Binnen dit thema zijn er een viertal doelstellingen geformuleerd:
- de zichtbaarheid van initiatieven, voorzieningen en activiteiten moet worden verbeterd;
- er moet meer aandacht komen voor (spontane) ontmoetingen in de wijk;
- meer kruisbestuiving en samenwerking tussen verschillende initiatieven;
- de openbare ruimte en voorzieningen moeten bereikbaar zijn voor iedereen.

In het thema Groen leven in Boxtel staat het ecologische aspect van duurzaamheid centraal. Binnen dit thema wordt er ingezet op de volgende doelstellingen:
- naast het vergroenen van de openbare ruimte activeert de gemeente haar samenleving om eigen gronden te vergoenen;

- de kwaliteitsverbetering van het groen vormt een uitgangspunt voor de leefomgeving. Hierbij is het van belang dat de kwaliteitsverbetering een bijdrage dient te leveren aan klimaatadaptatie en biodiversiteit;
- de thema's klimaatadaptatie, biodiversiteit en voedsel dienen integraal benaderd te worden. Een investering in één van deze thema's dienen een bijdrage te leveren voor een ander thema;
- duurzaam gebruik van restafval door het beperken van restafval, het beter scheiden van afval en het hergebruiken van restafval en grondstoffen.

In het thema Ondernemend leven in Boxtel staat het economische aspect van duurzaamheid centraal. Ondernemers hebben een zeer bepalende rol in de duurzame ontwikkeling. De gemeente moet bedrijven en ondernemers mee krijgen om te verduurzamen en coördineert de acties. Dit doet de gemeente door:
- te faciliteren in duurzaamheidsinitiatieven, ook duurzame initiatieven die strijdig zijn met het rijks- of provinciaal beleid;
- de huidige situatie in beeld te brengen;
- verduurzaming door bedrijven te belonen door een financieringsconstructie.

In dit thema staat het aspect energie centraal. Boxtel wil als gemeente in 2030 energieneutraal zijn. Om dit te bereiken wil de gemeente:
- duurzame energieoplossingen zichtbaar maken;
- de voordelen en de mogelijkheden van het besparen van energie positief uitdragen;
- focussen op meest kansrijke bronnen, te weten biomassa, wind, zon en rest- en omgevingswarmte;
- grootschalige energieplannen aan het sociaal energieplan te toetsen.

In het plangebied wordt een tot dus verre privaat perceel gedeeltelijk openbaar toegankelijk gemaakt. Daarbij wordt veel aandacht geschonken aan een groene aankleding met zoveel mogelijk behoud van bestaande bomen en waar dat niet mogelijk is in de verkaveling, het vervangen door nieuwe (zie schetsontwerp bijlage 26). Ook wordt ter plaatse de ecologische zone uitgebreid waardoor meer groen- en natuurkwaliteit ontstaat.
De afspraken over energie en duurzaamheid zijn zoals boven beschreven in de anterieure overeenkomst vastgelegd.

3.4.8 Welstandsnota 2016

Het bestemmingsplan treedt regelend op voor wat betreft functie, plaatsing en maatvoering van gebouwen en andere bouwwerken. Bij vergunningverlening wordt een ingediend plan eerst getoetst aan het bestemmingsplan. Indien een plan in principe voldoet aan het bestemmingsplan vindt welstandstoetsing plaats volgens de Welstandsnota uit 2016.

De gemeente Boxtel kent een groot aantal rijks- en gemeentelijke monumenten, evenals cultuurhistorisch waardevolle gebouwen en beeldbepalende panden. De genoemde panden en objecten met monumentale waarde zijn onder een bijzonder welstandsregime geplaatst.

Toetsing
Uit de Welstandsnota blijkt dat het plangebied valt onder het deelgebied 'bijzondere bebouwing, instellingen en instituten'. Instellingen en instituten hebben een sterke eigen identiteit, in enkele gevallen zijn ze in dezelfde stijl als de omliggende woonwijk ontworpen. Een sterke eigen architectonische expressie is daarbij van belang.

Instituten vormen daarnaast met hun ruime groene setting een belangrijke kwaliteit voor de wijde omgeving. Bij nieuwbouw wordt de voorkeur gegeven aan ontwikkeling in één stijl passend in de eigen omgeving, bij voorkeur geclusterd of anderszins in onderlinge samenhang. Hoofdgebouwen worden daarnaast bij voorkeur naar de straatzijde georiënteerd. Ontwikkelingen moeten een bijdrage leveren aan de karakteristieken van de omgeving.

In paragraaf 2.2 wordt de beoogde ontwikkeling uitgebreid beschreven. Het beoogde plan is in overeenstemming met de redelijk eisen van welstand. Het advies van de Welstandscommissie is als Bijlage 2 aan deze toelichting gehecht en zal worden opgevolgd.

Conclusie
Het planvoornemen is op het gebied van welstand als passend binnen zijn omgeving beoordeeld. Er wordt aansluiting gezocht op de bouwstijlen in de directe omgeving (zie ook paragraaf 2.2).

3.4.9 Bomenbeleidsplan 'Beeldbepalend groen in de tijd'

De gemeente Boxtel heeft in 2007 het Bomenbeleidsplan vastgesteld. Het bomenbeleid heeft als doel om de kwaliteit van de leefomgeving en de beeldkwaliteit in de gemeente te handhaven en te bevorderen. Het beleid is daarnaast gericht op een toename van de biodiversiteit, ecologische waarde en duurzaamheid. Het beleid voor bomen sluit aan op aan de cultuurhistorische, landschappelijke, ecologische en architectonische waarde en houdt rekening met gebruikswaarde en toekomstige waarde. In het beleid wordt een hoofdboomstructuur onderscheiden die aansluit op de structuurlijnen uit de structuurvisie van de gemeente Boxtel.

Toetsing
In Boxtel staan oude beeldbepalende bomen die bijzondere bescherming verdienen. Van deze monumentale en bijzondere bomen heeft de gemeente een lijst opgesteld. Ter hoogte van de tuin achter de pastorie zijn twee door de gemeente aangewezen 'bijzondere bomen' aanwezig. Het betreft een notenboom en een esdoorn. Behoud en bescherming van bijzondere bomen is een belangrijk uitgangspunt bij de verdere planontwikkeling. De notenboom is mogelijk door de vorige eigenaar al verwijderd en is niet ter plaatse aangetroffen. Tussen initiatiefnemer en gemeente is een herplantplicht afgesproken ter compensatie van eerder gerooide bomen. Er worden 13 bomen en heesters aangeplant, zie het schetsontwerp, opgenomen in bijlage 26. Het inrichtingsplan (uitwerking) wordt ter goedkeuring aan het college van burgemeester en wethouders voorgelegd. De esdoorn wordt behouden en beschermd (conform bijlage 6).

Ook de bomenrij (8 Hollandse Lindes) ten oosten van het plangebied zal behouden blijven en tijdens de bouwwerkzaamheden worden beschermd. Daarbij wordt voldaan aan de aanbevelingen zoals opgenomen in bijlage 6 bij deze toelichting. Uit de boomeffectanalyse blijkt dat, door gebruik te maken van de juiste bescherming, deze bomen goed behouden kunnen blijven.

3.4.10 Gemeentelijk verkeers- en vervoerplan 2008-2020

Het Gemeentelijk verkeers- en vervoerplan 2008-2020 (GVVP) geeft een overzicht van maatregelen die nodig zijn om de gemeente Boxtel voor de komende jaren leefbaar, verkeersveilig en bereikbaar te houden. De gemeente Boxtel heeft haar parkeerbeleid in 2007 vastgelegd in de notitie 'Parkeernormen Gemeente Boxtel'.

Toetsing

Toetsing van de beoogde ontwikkeling aan de geldende parkeernormen is opgenomen in paragraaf 4.7.

Hoofdstuk 4 Milieuhygiënische- en planologische verantwoording

Een aantal onderzoeken en adviezen die als bijlagen aan de toelichting zijn gehecht zijn uitgezet ten tijde van een vorige versie van het project en gaan daarom uit van een iets ander woningbouwprogramma. Deze onderzoeken/adviezen zijn evenwel locatiegericht, zodat de aanpassingen van het woningbouwprogramma geen invloed hebben op de uitkomst van deze onderzoeken.

4.1 Bodem

4.1.1 Beleid en normstelling

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening dient in verband met de uitvoerbaarheid van een plan rekening gehouden te worden met de bodemgesteldheid in het plangebied. Bij functiewijziging dient te worden bekeken of de bodemkwaliteit voldoende is voor de beoogde functie en moet worden vastgesteld of er sprake is van een saneringsnoodzaak. In de Wet bodembescherming is bepaald dat indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig dient te worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt door de desbetreffende functie (functiegericht saneren).

4.1.2 Onderzoek en conclusie

Ten behoeve van onderhavige ontwikkeling is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is opgenomen als bijlage 7 bij deze toelichting.

Op basis van het onderzoek kan het volgende worden geconcludeerd.

Algemene bevindingen veldwerkzaamheden

In de uitkomende grond zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op de mogelijke aanwezigheid van verontreinigende stoffen in de bodem. Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is geen aanvullende informatie naar voren gekomen welke tot een aanpassing van de boorstrategie heeft geleid.

Grond

In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten aan lood, kwik en PAK aanwezig. In de ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond.

Grondwater

In het grondwater is barium in een licht verhoogd gehalte gemeten. Tevens is een licht verhoogd gehalte aan zink aangetoond.

Nader bodemonderzoek

Op basis van voornoemde bevindingen is nader bodemonderzoek vanuit milieuhygiënisch oogpunt gezien niet aan de orde.

Pfas

Het plangebied is over het algemeen laag gelegen. Ter plaatse zullen gronden worden aangebracht om

hoogteverschillen op te heffen. Er zullen dus geen gronden worden afgevoerd.

Actualisatie
Vanwege de leeftijd van het eerder uitgevoerde bodemonderzoek is een historisch vooronderzoek uitgevoerd (bijlage 8). Op basis van het vooronderzoek wordt geconcludeerd dat voldoende inzicht is verkregen in de mogelijke aanwezigheid van verontreinigingen op de onderzoekslocatie. De locatie is niet verdacht op het voorkomen van een bodemverontreiniging. Voor zover bekend zijn geen activiteiten op het perceel uitgevoerd die kunnen hebben geleid tot een bodemverontreiniging in de periode na 2016. De conclusies uit het onderzoek van 2016 blijven hierdoor van toepassing.

4.1.3 Conclusie
Uit het bodemonderzoek blijkt dat de bodem geschikt is voor de beoogde ontwikkeling. Het aspect bodem vormt derhalve geen belemmering. Deze conclusie wordt bevestigd in het historisch vooronderzoek.

Indien er werkzaamheden in of aan de waterkant van 'Smalwater' uitgevoerd worden, is naar alle waarschijnlijkheid een waterbodemonderzoek nodig. Indien dit het geval is, wordt contact opgenomen met Waterschap de Dommel.

4.2 Milieueffectrapportage

4.2.1 Toetsingskader
In onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) is aangegeven welke activiteiten in het kader van het omgevingsvergunning planmer-plichtig, projectmer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast dient het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na te gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen:
- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Per 16 mei 2017 is de regelgeving voor de MER en m.e.r.-beoordeling gewijzigd met daarin een nieuwe procedure voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling. Zo moet voor de ontwerpbestemmingsplanfase een m.e.r-beoordelingsbeslissing worden genomen, waarin wordt aangegeven of wel of geen MER nodig is, gelet op de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële (milieu)effecten en mogelijke mitigerende maatregelen.

4.2.2 Onderzoek

In het Besluit m.e.r. is opgenomen dat de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject m.e.r.-beoordelingsplichtig is in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op 2000 of meer woningen. De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van maximaal 48 niet-zelfstandige wooneenheden en blijft daarmee ruim onder de drempelwaarde. Dit betekent dat kan worden volstaan met een zogenaamde 'vormvrije m.e.r.-beoordeling'. Dit document is opgenomen als bijlage 9 bij deze toelichting. Daaruit blijkt dat, gelet op de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten geen belangrijke negatieve milieugevolgen zullen optreden. Er is dan ook geen aanleiding voor het doorlopen van een volledige m.e.r.-procedure. De gemeente heeft dit bevestigd door middel van het collegebesluit genomen op 20 december 2023. De vormvrije mer-beoordeling is uitgevoerd voor de totale ontwikkeling (inclusief pastorie).

4.3 Water

4.3.1 Waterbeheer en watertoets

De initiatiefnemer dient in een vroeg stadium overleg te voeren met de waterbeheerder over een ruimtelijk planvoornemen. Hiermee wordt voorkomen dat ruimtelijke ontwikkelingen in strijd zijn met duurzaam waterbeheer. Het plangebied ligt binnen het beheergebied van het waterschap De Dommel, die verantwoordelijk is voor het waterkwantiteits- en waterkwaliteitsbeheer. Bij het tot stand komen van het plan is overleg gevoerd met de waterbeheerder over deze waterparagraaf. De opmerkingen van de waterbeheerder zijn vervolgens verwerkt in deze waterparagraaf. Dit geldt ook voor de zienswijze die het waterschap heeft ingediend op voorgenoemd plan (zie ook paragraaf 5.2)

4.3.2 Beleid duurzaam stedelijk waterbeheer

Op verschillende bestuursniveaus zijn de afgelopen jaren beleidsnota's verschenen aangaande de waterhuishouding, allen met als doel een duurzaam waterbeheer (kwalitatief en kwantitatief). Deze paragraaf geeft een overzicht van de voor het plangebied relevante nota's, waarbij het beleid van het waterschap en de gemeente nader wordt behandeld.

Europa:

- Kaderrichtlijn Water (KRW).

Nationaal:

- Nationaal Waterplan (NW).
- Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW).
- Waterwet.

Provinciaal:

- Omgevingsvisie Noord-Brabant c.q. het Provinciaal Milieu en Waterplan 2016-2021.

Waterschapsbeleid

Met het Waterbeheerprogramma 2022-2027 start Waterschap De Dommel met de 'watertransitie'; op weg naar een toekomstbestendige waterhuishouding. Uiterlijk in 2050 is de waterhuishouding in ons hele beheergebied

toekomstbestendig. Dit betekent een waterhuishouding die in een goede waterkwaliteit voorziet. En een waterhuishouding die robuust, wendbaar en in balans is met de omgeving. Zowel in het bebouwde als het landelijke gebied en van de beekdalen tot en met de hoge zandruggen. Het grond- en oppervlaktewatersysteem kan de grotere weersextremen opvangen door maximaal gebruik te maken van de dempende sponswerking van de bodem/ondergrond en de natuurlijke hoogteverschillen voor het vasthouden van water.
We hanteren drie principes die inhoudelijke sturing geven aan de watertransitie:

- Elke druppel vasthouden en infiltreren waar deze valt
- Functies passen zich aan het bodem- en watersysteem aan
- Wat schoon is moet schoon blijven

We moeten ons, nog meer dan voorheen, aanpassen aan de veranderende leefomgeving en op zoek gaan naar nieuwe oplossingen en antwoorden. Juist de voor Midden-Brabant zo karakteristieke verwevenheid van bebouwing, landbouw en natuur is een kans om de wateropgaven slim in te passen. Dit vereist een integrale, gebiedsgerichte aanpak samen met alle partijen. Een gebiedsgerichte aanpak is alleen succesvol als naast de wateropgaven ook de opgaven vanuit natuur, stikstof, economie, landbouwtransitie, energietransitie, biodiversiteit, mobiliteit en woningbouw onderdeel van de aanpak zijn. Niet sectoraal, maar integraal. Alleen dan gaan we oplossingen vinden voor een leefbaar Midden-Brabant met een duurzaam en toekomstbestendig watersysteem dat goed is voor inwoners, bedrijven, landbouw en natuur. De grote uitdaging zit hem vooral in de vraag hoe we dit gaan bereiken. Meer dan voorheen gaan we daarbij:

- van beekdalgericht naar gebiedsgericht; onze aandacht gaat naast het beekdal ook uit naar de flanken, de hoge zandruggen en bebouwd gebied.
- van sectoraal naar integraal; samen met overheden en gebiedspartners maken we keuzes over meerdere opgaven in een gebied.
- van water afvoeren naar elke druppel telt; maximaal water conserveren, minder grondwater gebruiken en slimmer sturen.

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2024
Het VGRP is een beleidsplan dat op hoofdlijnen de invulling van de gemeentelijke watertaken weergeeft. Door middel van het VGRP legt de gemeente vast wat zij wil bereiken en wat de rol van burgers en bedrijven is ten aanzien van afval-, hemel-, en grondwater.

De gemeente heeft wettelijke zorgplichten ten aanzien van afval-, hemel- en grondwater. De ambitie is om in het verlengde van de zorgplichten bij te dragen aan gemeenschappelijke doelen zoals een klimaatbestendige en duurzame omgeving en een doelbewuste samenwerking met inwoners/bedrijven en regionale waterpartners.

Om invulling te geven aan deze ambities en de toekomstvisie zijn voor de aankomende planperiode de volgende speerpunten geformuleerd:

1. Klimaatbestendig Boxtel
2. Wijkgerichte rioolvervanging
3. Samenwerken met inwoners, bedrijven en waterpartners
4. Verankeren water- en rioolbeheer in de Omgevingswet
5. Water plaatselijk zuiveren en hergebruiken
6. Grondwaterhuishouding

Per speerpunt is een ambitie en een strategie geformuleerd. Voor de beoogde ontwikkeling gaat het in het bijzonder om het gescheiden inzamelen van stedelijk afval- en hemelwater, hydrologisch neutraal ontwikkelen en het kiezen voor slimme bovengrondse oplossingen in de vorm van groenvoorzieningen en het stroomlijnen van oppervlakkige afvoer.

Watervisie Boxtel
Samen met de gemeente Sint-Michielsgestel en Waterschap De Dommel heeft de gemeente Boxtel een Watervisie opgesteld. Het plan biedt een overzicht van de maatregelen die genomen moeten worden voor een goed waterbeheer. Daarbij gaat het om maatregelen op de korte en de lange termijn.

De Watervisie Boxtel is een afgeleide van het Waterbeheerplan en vormt als zodanig het kader voor de nadere uitwerking van onderliggende plannen, waaronder het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (hierna: vGRP). De thema's en streefbeelden uit het Waterbeheerplan zijn geëvalueerd en waar nodig in de visie geactualiseerd. Dit betekent onder meer dat er 'hydrologisch neutraal' moet worden gebouwd conform de Hydrologische uitgangspunten bij de keurregels voor afvoeren van hemelwater, Brabantse waterschappen.

Eventuele compensatie, geëist door de gemeente, dient plaats te vinden volgens de voorkeursvolgorde: infiltreren, retentie binnen plangebied, retentie buiten plangebied of berging in bestaand watersysteem. Deze watertoets dient derhalve aangeleverd te worden ter goedkeuring aan het waterschap. Als een voorziening wordt aangelegd, kan een (indicatief) onderzoek naar de infiltratiecapaciteit van de bodem noodzakelijk zijn. In eerste instantie is de perceeleigenaar zelf verantwoordelijk voor de verwerking op zijn terrein.

4.3.3 Huidige situatie

Algemeen
Het plangebied is gelegen aan de Baroniestraat, in de bebouwde kom van Boxtel, ten noordwesten van het centrum (figuur 1.1). Het plangebied omvat het terrein achter de pastorie en is grotendeels onverhard. Omdat het plangebied binnen de bebouwde kom van Boxtel ligt is het plangebied niet gekarteerd. Uit het bodemonderzoek (zie paragraaf 4.1) blijkt dat de bodem uit matig fijn siltig zand bestaat.

Er is een watertoets uitgevoerd. Deze toets is opgenomen in bijlage 10.

Waterkwantiteit
Het Smalwater is op de legger van het Waterschap de Dommel aangegeven als primaire watergang (A-watergang), zoals zichtbaar in figuur 4.1. Deze primaire watergang heeft aan weerszijden een beschermingszone van 5 meter. Binnen de beschermingszones gelden beperkingen voor bouwen en aanleggen om onderhoud aan de watergangen mogelijk te houden. De primaire watergang heeft, op basis van de hier aanwezige natte natuurzone, ook een profiel van vrije ruimte van 10 meter. Het profiel van vrije ruimte is de ruimte die nodig is volgens de beheerder voor toekomstige verbeteringen. In het profiel van vrije ruimte is het verboden zonder vergunning werken te plaatsen, wijzigen of behouden.

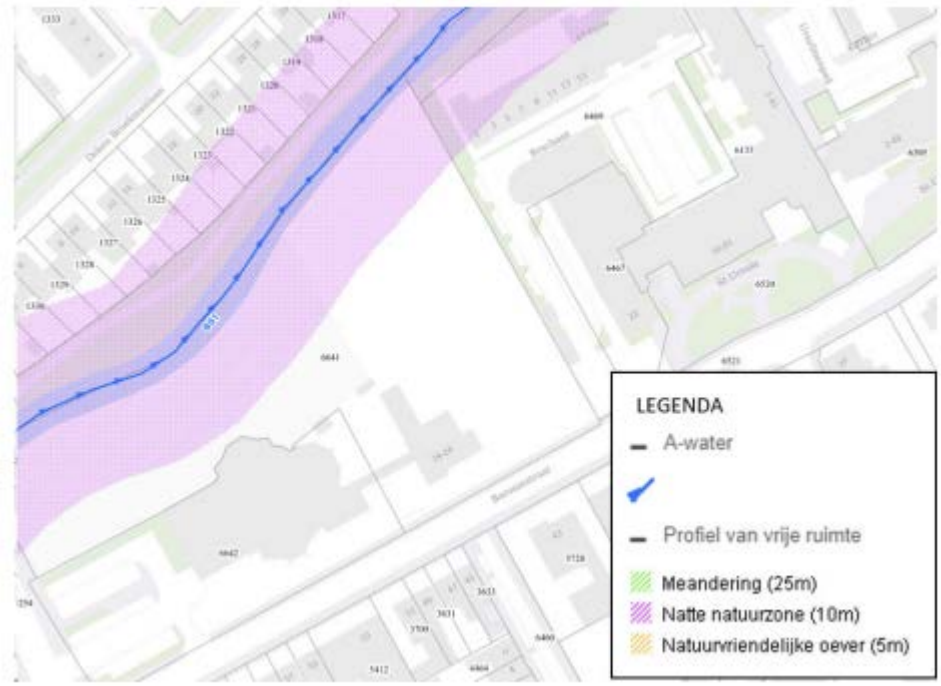

Figuur 4.1 Uitsnede vastgestelde legger oppervlaktelichamen Waterschap de Dommel

Veiligheid en waterkeringen
Het plangebied is niet gelegen binnen de kern- en beschermingszone van een regionale/primaire waterkering.

Afvalwaterketen en riolering
Het plangebied is deels aangesloten op het gemeentelijk rioolstelsel.

4.3.4 Toekomstige situatie

Waterkwantiteit
Bij toename van verhard oppervlak met meer dan 500 m^2 zijn volgens De Keur watercompenserende maatregelen noodzakelijk. Het planvoornemen voorziet in extra verharding met een oppervlakte van circa 2.060 m^2. Conform het beleid van het Waterschap en de gemeente Boxtel is ten aanzien van de ontwikkeling een compenserende berging benodigd van circa 124 m^3 (2.060 m^2 x 60 mm / 1.000).

De keuze wordt gemaakt om waterberging ondergronds op te lossen, via infiltratiekratten onder de parkeerplaats. Bovengrondse waterberging is niet mogelijk vanwege de zelfredzaamheid van de zorgbehoevende bewoners van het pand.

De EVZ is niet bedoeld voor het oplossen van de ruimteclaim van de waterberging. De waterberging onder de parkeerplaats is voldoende voor de complete waterberging (124 m^3). De overstort (bij extreme buien, zoals het waterschap zelf aangeeft) kan naar de EVZ. In overleg met het waterschap zijn maatregelen verwerkt waarmee extra waterbergende capaciteit wordt toegevoegd. Ook vanwege de ligging aan de A-watergang en in de nabijheid van het profiel van vrije ruimte. De maatregelen leiden tevens tot een verbetering van de aanwezige ecologische verbindingszone. Binnen het plangebied wordt de ecologische verbindingszone ingericht met een (retentie)poel.

Figuur 4.2 uitsnede inrichtingsplan met retentiepoel

Hemelwater van daken, parkeerplaatsen en erfverhardingen wordt op conventionele wijze ingezameld en geborgen in een ondergrondse hemelwaterbergingsvoorziening onder de parkeerplaats met een overstort naar de EVZ. Afhankelijk van het type voorziening en de belastbaarheid hebben ondergrondse systemen een bepaalde gronddekking nodig.

De GHG en de benodigde gronddekking zijn bepalend of een ondergrondse bergingsvoorziening zonder verlies van berging kan worden aangelegd. De GHG voor de planlocatie is ingeschat op 6,30 m +NAP. Het toekomstig maaiveldniveau ter plaatse van de parkeerplaats komt op 8,25 m +NAP te liggen. Daarmee zal de GHG in de toekomstige situatie op ca. 1,95 m -mv liggen.

In afstemming met de provincie Noord-Brabant, waterschap De Dommel en de gemeente Boxtel is overleg gevoerd over het ontwikkelen van natuur in het plangebied nabij de rivier Smalwater direct ten noorden van het plangebied. Daarbij is afgesproken om de bebouwingsvrije zone te verruimen en het initiatief hierop aan te passen (van 10 m naar 25 m). Zie paragraaf 2.2 en figuur 2.5 van de toelichting alsmede artikel 3.4.1 en bijlage 1 bij de regels.

Watersysteemkwaliteit en ecologie

Ter voorkoming van diffuse verontreinigingen van water en bodem is het van belang om duurzame,

niet-uitloogbare materialen te gebruiken, zowel gedurende de bouw- als de gebruiksfase.

Veiligheid en waterkeringen
De ontwikkeling heeft geen invloed op de waterveiligheid in de omgeving.

Afvalwaterketen en riolering
Conform de Leidraad Riolering en vigerend waterschapsbeleid wordt de nieuwbouw voorzien worden van een gescheiden rioleringsstelsel. Hiermee wordt voorkomen dat schoon hemelwater bij een rioolzuiveringsinstallatie terecht komt.

In artikel 3.4.3 de planregels is een voorwaardelijke verplichting opgenomen voor het bergen van water. De uitvoerbaarheid is daarmee geborgd.

Het vuilwater (zogenaamde droogweerafvoer; DWA) zal in de toekomstige situatie worden aangesloten op het bestaande rioleringsstelsel in de omgeving. De mogelijkheden en wijze van aansluiting zal in overleg met de gemeente besproken moeten worden. Tevens zal voor de aansluiting een vergunning aangevraagd moeten worden.

De openbare ruimte en de corridor inclusief de natuurvriendelijke oever wordt onderhouden door gemeente. De watergang wordt door het waterschap onderhouden. In de legger zijn beschermingszones ten behoeve van dat onderhoud van de watergang opgenomen. Voor regulier onderhoud is dat 1 meter vanaf de insteek. Voor buitengewoon onderhoud is dat normaal gesproken 5 meter. Omdat het onderhoud vanaf de overkant van Smalwater (buiten het plangebied) wordt uitgevoerd, geldt hier een beschermingszone van 0 meter.

Waterbeheer
Voor aanpassingen aan het bestaande watersysteem dient bij het waterschap vergunning te worden aangevraagd op grond van de "Keur". Dit geldt dus bijvoorbeeld voor het graven van nieuwe watergangen, het aanbrengen van een stuw of het afvoeren van hemelwater naar het oppervlaktewater. In de Keur is ook geregeld dat een beschermingszone voor watergangen en waterkeringen in acht dient te worden genomen.

Ten aanzien van het beoogde planvoornemen zullen zeer waarschijnlijk voor de onderstaande onderdelen een watervergunning worden aangevraagd of geldt tenminste een meldingsplicht (tenzij voldaan wordt aan de Algemene Regels (artikel 14 en 15) uit het Keur):
- Toename verhard oppervlak;
- Lozen van hemelwater op het oppervlaktewater;
- Tijdelijke grondwateronttrekkingen;
- Tijdelijke lozingen van bemalingswater;
- Werkzaamheden in het profiel van de vrije ruimte.

4.3.5 Conclusie

Op basis van deze invulling is de ontwikkeling in zowel ruimte als tijd hydrologisch positief uit te voeren. Er worden dan ook vanuit het oogpunt van de waterhuishouding geen belemmering verwacht ten aanzien van de ruimtelijke procedure en uitvoering van het plan. Voor de werkzaamheden in het profiel van de vrije ruimte, voor de realisatie van de ecologische verbindingszone, geldt een watervergunningplicht.

4.4 Bedrijvigheid en milieuzonering

4.4.1 Beleid en normstelling

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat bij de aanwezigheid van bedrijven in de omgeving van milieugevoelige functies zoals woningen:

- ter plaatse van de woningen een goed woon- en leefmilieu kan worden gegarandeerd;
- rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en milieuruimte van de betreffende bedrijven.

Om in de bestemmingsregeling de belangenafweging tussen bedrijvigheid en nieuwe woningen in voldoende mate mee te nemen, wordt in dit plan gebruik gemaakt van de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (editie 2009). In deze publicatie is een lijst opgenomen, waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten zijn gerangschikt naar mate van milieubelasting. Voor elke bedrijfsactiviteit is de maximale richtafstand ten opzichte van milieugevoelige functies aangegeven op grond waarvan de categorie-indeling heeft plaatsgevonden. De richtafstanden gelden ten opzichte van het omgevingstype 'rustige woonwijk'. Milieuzonering beperkt zich tot de milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie: geluid, geur, gevaar en stof.

4.4.2 Onderzoek

Voor milieuzonering moet je formeel meten van het bouwvlak (van bijvoorbeeld een woning) tot aan de bestemmingsgrens/perceelsgrens van de milieuhinderlijke functie. Gezien de diversiteit aan functies (wonen in combinatie met maatschappelijke functies) in en rondom de planlocatie en de ligging van het plangebied nabij de drukke weg (Baroniestraat) kan het gebied worden aangemerkt als een 'gemengd gebied'.

Voor de begraafplaats geldt een richtafstand van 0 meter in gemengd gebied. Voor de kerk geldt een richtafstand van 10 meter in gemengd gebied. De afstand van de kerk tot de pastorietuin bedraagt minimaal 30 meter afstand. De beoogde ontwikkeling is daarmee op voldoende afstand gelegen. In de Heilig Hartkerk in Boxtel worden overigens sinds begin 2015 geen kerkelijke (ere)diensten meer gehouden. Wel zijn er sindsdien diverse activiteiten georganiseerd, zoals de uitvoering van een musical. Naast religieuze activiteiten zijn ter plaatse van de kerk op dit moment ook juridisch-planologisch andere functies toegestaan zoals ten behoeve van sport en spel, gezondheidszorg, onderwijs etc. Deze activiteiten kennen allemaal een maximale richtafstand van 10 meter ten opzichte van een gemengd gebied (milieucategorie 2). Hieraan wordt voldaan.

Aan de overzijde van de Baroniestraat, op ruim 20 meter afstand is de basisschool Angelaschool gevestigd. Deze afstand is gemeten vanaf het bouwvlak van de nieuwe woonzorggebouwen tot de perceelsgrens van de school. Voor een basisschool geldt een richtafstand van 10 meter ten opzichte van gemengd gebied. Aan deze richtafstand wordt voldaan. Tevens wordt het schoolplein aan de zuidzijde van de Angelaschool afgeschermd door de bebouwing van de Angelaschool. De school veroorzaakt dan ook geen relevante milieuhinder ter plaatse

van het plangebied.

Ten oosten van het plangebied is het St. Ursulaklooster gelegen met daarin diverse dienstverlenende/maatschappelijke functies, waaronder de GGD, bureau Halt en het Centrum voor Jeugd en gezin. Voor deze activiteiten geldt een richtafstand van 0 meter in een gemengd gebied. Naast de huidige activiteiten zijn ter plaatse van het klooster ook juridisch-planologisch andere functies toegestaan. Deze activiteiten kennen, net als bij de kerk, allemaal een richtafstand van 10 meter ten opzichte van een gemengd gebied. Ook daaraan wordt voldaan.

4.4.3 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat ter plaatse van de beoogde woningen sprake zal zijn van een goed woon- en leefklimaat en dat in de omgeving geen bedrijven aanwezig zijn die door de woningbouwontwikkeling in hun bedrijfsvoering worden beperkt.

4.5 Externe veiligheid

4.5.1 Beleid en normstelling

Bij ruimtelijke plannen dient ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende aspecten te worden gekeken, namelijk:

- bedrijven waar activiteiten plaatsvinden die gevolgen hebben voor de externe veiligheid;
- vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of door buisleidingen.

Voor zowel bedrijvigheid als vervoer van gevaarlijke stoffen zijn twee aspecten van belang, te weten het plaatsgebonden risico (hierna: PR) en het groepsrisico (hierna: GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon dodelijk wordt getroffen door een ongeval, indien hij zich onafgebroken (dat wil zeggen 24 uur per dag gedurende het hele jaar) en onbeschermd op een bepaalde plaats zou bevinden. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting, dan wel infrastructuur. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als direct gevolg van een ongeval waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. De norm voor het GR is een oriëntatiewaarde. Het bevoegd gezag heeft een verantwoordingsplicht als het GR toeneemt en/of de oriëntatiewaarde overschrijdt.

Risicovolle inrichtingen

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (hierna: Bevi) geeft een wettelijke grondslag aan het externe veiligheidsbeleid rondom risicovolle inrichtingen. Op basis van het Bevi geldt voor het PR een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. Beide liggen op een niveau van 10-6 per jaar. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet aan deze normen worden voldaan, ongeacht of het een bestaande of nieuwe situatie betreft.

Het Bevi bevat geen norm voor het GR; wel geldt op basis van het Bevi een verantwoordingsplicht ten aanzien van het GR in het invloedsgebied van de inrichting. De in het externe veiligheidsbeleid gehanteerde norm voor het GR geldt daarbij als oriëntatiewaarde.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Per 1 april 2015 is het Besluit externe veiligheid transportroutes (hierna: Bevt) en de regeling Basisnet in werking getreden. Het Bevt vormt de wet- en regelgeving en de concrete uitwerking volgt in het Basisnet. Het Basisnet beoogt voor de lange termijn (2020, met uitloop naar 2040) duidelijkheid te bieden over het maximale aantal transporten van, en de bijbehorende maximale risico's die het transport van gevaarlijke stoffen mag veroorzaken. Het Basisnet is onderverdeeld in drie onderdelen: Basisnet Spoor, Basisnet Weg en Basisnet Water. Het Bevt en het bijbehorende Basisnet maakt bij het PR onderscheid in bestaande en nieuwe situaties. Voor bestaande situaties geldt een grenswaarde voor het PR van 10^{-5} per jaar ter plaatse van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en een streefwaarde van 10^{-6} per jaar. Voor nieuwe situaties geldt de 10^{-6} waarde als grenswaarde voor kwetsbare objecten en als richtwaarde bij beperkt kwetsbare objecten. In het Basisnet Weg en het Basisnet Water zijn veiligheidsafstanden (PR 10^{-6} contour) opgenomen vanaf het midden van de transportroute.

Tevens worden in het Basisnet de plasbrandaandachtsgebieden benoemd voor transportroutes waarbinnen beperkingen voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen gelden. Het Basisnet vermeldt dat op een afstand van 200 m vanaf de rand van het tracé in principe geen beperkingen hoeven te worden gesteld aan het ruimtegebruik. Er geldt een oriënterende waarde voor het groepsrisico en onder voorwaarden een verantwoordingsplicht tot 200 meter binnen de transportroute.

Besluit externe veiligheid buisleidingen

In het Besluit externe veiligheid buisleidingen (hierna: Bevb) wordt aangesloten bij de risicobenadering uit het Bevi zodat ook voor buisleidingen normen voor het PR en het GR gelden. Op grond van het Bevb dient zowel bij consoliderende bestemmingsplannen als bij ontwikkelingen inzicht te worden gegeven in de afstand tot het PR en de hoogte van het GR als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen.

Beleid Boxtel 2010

In het beleidsstuk externe veiligheid van gemeente Boxtel (2010)zijn een aantal gebiedstypen beschreven. Een daarvan is het gebiedstype' risicoluw gebied'. Een risicoluw gebied kenmerkt zich door een hoge bevolkingsdichtheid. Nieuwe risicovolle activiteiten zijn hier niet gewenst. Bij bestaande risicovolle inrichtingen worden de noodzaak en mogelijkheden tot sanering onderzocht. In de nabijheid van risicovolle infrastructuur zijn nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen toegestaan, mits het planontwerp wordt geoptimaliseerd (mogelijkheden voor beheersbaarheid van calamiteiten, zelfredzaamheid van de burgers etc.).

Ambitieniveau 'risicoluw' m.b.t. plaatsgebonden risico
• Beperkt kwetsbare objecten, waarvoor richtwaarden gelden in plaats van grenswaarden, mogen in nieuwe situaties nergens binnen de PR 10^{-6}/jaarcontour van een bedrijf of transportas liggen. • Voor bestaande situaties wordt ernaar gestreefd de risico's voor beperkt kwetsbare objecten liggend binnen de PR 10^{-6}/jaarcontour zoveel als mogelijk te beperken.
Ambitieniveau 'risicoluw' m.b.t. groepsrisico
• Overschrijding van de oriënterende waarde van het GR wordt niet geaccepteerd. • Een significante toename van het groepsrisico wordt niet geaccepteerd.

Figuur 4.3 Risicoluw gebieden

4.5.2 Onderzoek

Figuur 4.4 Uitsnede EV signaleringskaart

Uit de informatie op de signaleringskaart blijkt dat het plangebied zich buiten het invloedsgebied van de weg, het water en risicovolle inrichtingen bevindt waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

Circa 380 m ten westen van het plangebied is een DPO-leiding gelegen. Deze leiding heeft geen plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} per jaar. De leiding heeft een effectafstand (dodelijk) van 25 meter. De leiding vormt dan ook geen extern veiligheidsrisico ter plaatse van het plangebied.

Circa 360 meter ten westen van het plangebied worden gevaarlijke stoffen van o.a. de stofcategorie B2 vervoerd over het spoor. De spoorlijn heeft een PR-plafond van 6 meter. Het plangebied ligt daar ruimschoots buiten. Het invloedsgebied van het spoortraject bedraagt 995 meter. Het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied, op circa 370 meter. Omdat het plangebied op meer dan 200 meter afstand is gelegen hoeven geen beperkingen te worden gesteld aan het ruimtegebruik ter plaatse van het plangebied. Wel is vanwege de ligging binnen het invloedsgebied een beknopte verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk.

Beleid Boxtel 2010

Het plangebied bevindt zich in het gebiedstype 'risicoluw gebied'. Er is hier sprake van toxisch scenario. Als afstand wordt nu nog 1.500 meter aangehouden, mogelijk wordt deze op 300 afgekapt. Het advies van de volstaat

op dit vlak, ondanks het 3 jaar oud is. Ook hiervoor is een beknopte verantwoording opgesteld.

4.5.3 Verantwoording groepsrisico

In het kader van het wettelijk vooroverleg is voor de verantwoording aanvullend advies gevraagd aan de Veiligheidsregio. Het advies van de Veiligheidsregio is opgenomen in bijlage 11 en 12 bij deze toelichting. Geadviseerd wordt om voor de inrichting van het plangebied de Beleidsregels bereikbaarheid en bluswater als uitgangspunt te nemen. Indien aan deze regels voldaan wordt is er sprake van goede ontvluchtings- en bestrijdingsmogelijkheden.

Zelfredzaamheid

In de toekomstige situatie worden niet-zelfstandige wooneenheden gerealiseerd. Gezien de aard en de activiteiten van de beoogde ontwikkeling wordt vanuit gegaan dat een groot deel van de aanwezigen gezien worden als verminderd zelfredzame personen. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen en ontvluchten. Als gevolg van een incident met toxische stoffen over het spoor en bij een inrichting geldt dat een toxische wolk zich snel kan ontwikkelen en verplaatsen. Dit effect is vaak niet zichtbaar. Zelfredzaamheid in deze scenario's is alleen mogelijk als er tijdig alarmering plaatsvindt en gebouwen geschikt zijn om enkele uren te schuilen. Denk hierbij aan het sluiten van ramen en deuren en met name het uitschakelen van aanwezige (mechanische) ventilatiesystemen. De Veiligheidsregio adviseert om middels een informatiebrief de ontwikkelaar en de toekomstige gebruikers, bewoners en personeel te informeren over de risico's en de handelingen die genomen kunnen worden bij een dreiging. Het is van belang dat er een duidelijk plan ligt voor het moment dat zich een incident voordoet. De aanwezige begeleiders/verzorgers moeten weten hoe te handelen. Hiermee wordt in optimale vorm invulling gegeven aan het risicobewustzijn van- en het nemen van een eigen verantwoordelijkheid door de burger. Deze informatie zorgt er ook voor dat de bewoners en personeel op het moment dat een incident plaats vindt direct weten hoe te handelen, dit heeft een positieve invloed op de mate van zelfredzaamheid. Dit scenario moet door de initiatiefnemer worden opgenomen in het bedrijfsnoodplan. Daarnaast wordt geadviseerd om dit te beoefenen met het personeel. Hiermee worden de aanwezigen beschermd tegen de blootstelling aan toxische gassen. De alarmering van de aanwezigen wordt momenteel nog gerealiseerd middels het waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS). Dit systeem wordt de komende jaren uitgefaseerd. Het waarschuwingssysteem wordt vervangen door een totaal pakket aan alarmeringsmiddelen, waaronder de calamiteitenzenders, de sirenes, crisis.nl, NL-Alert en het gebruik van sociale media.

Bestrijdbaarheid en bereikbaarheid

Voor zowel de bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van 'dagelijkse incidenten', zoals brand of wateroverlast, als voor calamiteiten op het gebied van externe veiligheid, is het van belang dat de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en bluswatervoorzieningen voldoende geborgd zijn. De bestrijdbaarheid is afhankelijk van de inzetbaarheid van hulpverleningsdiensten. De brandweer moet in staat zijn om hun taken goed uit te kunnen voeren om daarmee verdere escalatie van een incident te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het voldoende/adequaat aanwezig zijn van aanvalswegen en bluswatervoorzieningen. Het plangebied wordt op dit moment ontsloten via de Baroniestraat. De Baroniestraat gaat in oostelijke richting over op de Monseigneur Wilmerstraat. Via de Brederodeweg wordt in noordelijke en zuidelijke richting ontsloten op het hogere gelegen netwerk, de rijksweg A2. In oostelijke richting gaat de Monseigneur Wilmerstraat over op de Schijndelseweg, N618. Dit biedt vluchtmogelijkheden in verschillende richtingen, waardoor altijd van de bron af kan worden

gevlucht. Het gedegen netwerk komt de bestrijdbaarheid ten goede.

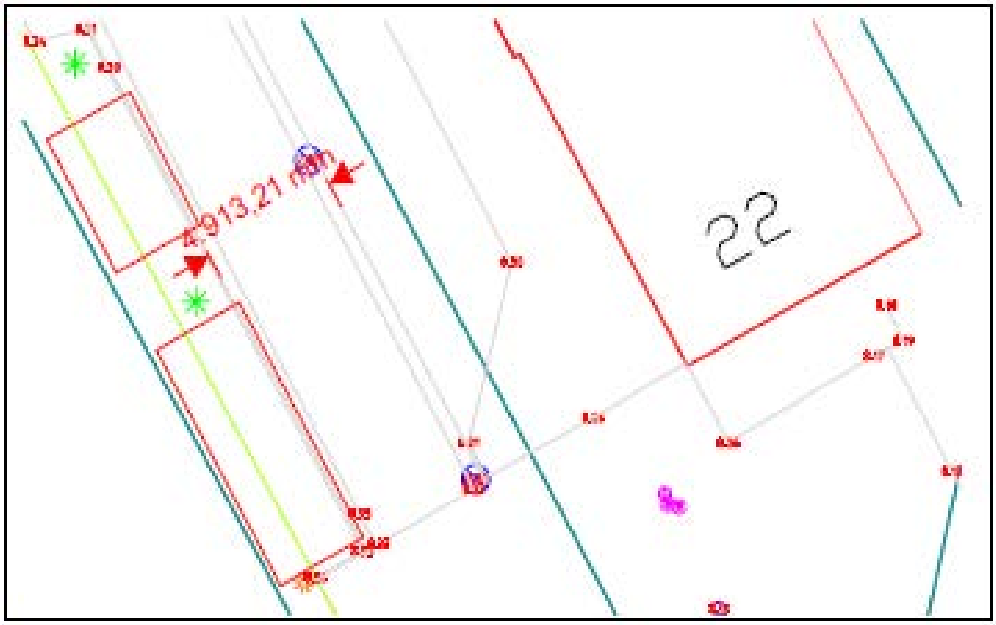

Figuur 4.5 breedte weg ivm bereikbaarheid hulpdiensten

De weg gelegen tussen Baroniestraat en Bracbant is breder dan 4,5 meter, zodat er voldoende ruimte is voor de hulpverleningsdiensten. Verder is er ook voldoende keermogelijkheid nabij de parkeerplaatsen van Bracbant.

4.5.4 Conclusie

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van het spoor, waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Daarnaast bevindt het plangebied zich in het risicoluw gebied van de gemeente Boxtel. Uit de beknopte verantwoording komt naar voren dat de zelfredzaamheid, bestrijdbaarheid en bereikbaarheid van het plangebied als voldoende worden beschouwd. De veiligheidssituatie zal met de beoogde ontwikkeling niet verslechten en wordt als aanvaardbaar gezien. Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

4.6 Kabels en leidingen

4.6.1 Beleid en normstelling

Planologisch relevante leidingen en hoogspanningsverbindingen dienen te worden gewaarborgd. Tevens dient rond dergelijke leidingen rekening te worden gehouden met zones waarbinnen mogelijke beperkingen gelden. Planologisch relevante leidingen zijn leidingen waarin de navolgende producten worden vervoerd:

- gas, olie, olieproducten, chemische producten, vaste stoffen/goederen;
- aardgas met een diameter groter of gelijk aan 18 inch;
- defensiebrandstoffen;
- warmte en afvalwater, ruwwater of halffabrikaat voor de drink- en industriewatervoorziening met een diameter groter of gelijk aan 18 inch.

4.6.2 Onderzoek en conclusie

In en nabij het plangebied zijn geen planologisch relevante leidingen en/of telecommunicatieverbindingen aanwezig. Bij graafwerkzaamheden op het terrein dient overigens wel rekening te worden gehouden met eventueel aanwezige kabels en niet planologische leidingen. Hiervoor dient voorafgaand aan de werkzaamheden een KLIC-melding gedaan te worden.

4.7 Verkeer en parkeren

4.7.1 Toetsingskader

Op het gebied van verkeer en vervoer bestaat geen specifieke wetgeving die relevant is voor de voorgenomen activiteit. Wel dient in het kader van het ruimtelijk plan dat de activiteit mogelijk maakt, te worden onderbouwd dat het geheel voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. Dit houdt onder meer in dat er voldoende parkeergelegenheid aanwezig dient te zijn en de eventuele verkeerstoename niet leidt tot knelpunten in de verkeersafwikkeling en/of verkeersveiligheid.

De parkeerbehoefte wordt berekend op basis van de gemeentelijke parkeernormen 'Parkeernormen Gemeente Boxtel Binnen de bebouwde kom'. De verkeersgeneratie wordt berekend op basis van kencijfers uit CROW-publicatie 381. Hierbij wordt op basis van de omgevingsadressendichtheid en het autobezit per kengetal het gemiddelde van de bandbreedte gehanteerd. De ontwikkeling ligt in het gebied 'rest bebouwde kom' en heeft een stedelijkheidsgraad 'matig stedelijk'.

Onderzoek

Ontsluiting

Het plangebied wordt ontsloten op de Baroniestraat, een gebiedsontsluitingsweg met een maximum snelheid van 50 km/u. De Baroniestraat gaat in oostelijke richting over op de Monseigneur Wilmerstraat. Via de Brederodeweg wordt in noordelijke en zuidelijke richting ontsloten op het hogere gelegen netwerk, de rijksweg A2. In oostelijke richting gaat de Monseigneur Wilmerstraat over op de Schijndelseweg, N618. Via meerdere straten wordt in zuidelijke richting vanaf de Baroniestraat het centrum van Boxtel bereikt. In meer westelijke richting wordt het treinstation van Boxtel bereikt en wordt ontsloten op de kernen ten westen van Boxtel. Met name door de ligging aan een gebiedsontsluitingsweg is het plangebied goed bereikbaar voor het gemotoriseerd verkeer.

De Baroniestraat is, net als de meest omliggende wegen, voorzien van fietssuggestiestroken en trottoirs aan beide zijden van de weg. Het openbaar vervoer is op loopafstand bereikbaar, de dichtstbijzijnde bushalte is op enkele minuten gelegen aan de Annastraat, het treinstation is op 5-10 minuten loopafstand bereikbaar. De ontsluiting per langzaam verkeer en openbaar vervoer is ook goed te noemen.

Verkeersgeneratie

Bij het bepalen van de verkeersgeneratie is gebruik gemaakt van CROW publicatie 381. Hierbij wordt op basis van de omgevingsadressendichtheid en het autobezit voor de kengetalen het gemiddelde van de bandbreedte gehanteerd. Voor het berekenen van de verkeersgeneratie wordt uitgegaan van de locatie 'rest bebouwde kom'. Verder geldt voor de locatie een stedelijkheidsgraad van 'matig stedelijk'.

De verkeersgeneratie is bepaald voor een gemiddelde weekdag en een gemiddelde werkdag. De CROW-kentallen gaan uit van weekdagintensiteiten. De gemiddelde werkdagintensiteit is bepaald door gebruik te maken van een omrekenfactor 1,11 welke CROW-381 noemt voor woonfuncties.

Huidige situatie

In de bestaande situatie betreft het plangebied een braakliggend terrein. Dit genereert geen verkeer.

Verkeerstoedeling

Het plan wordt via één aansluiting ontsloten op de Baroniestraat. Op basis van de navigatietool van Google Maps is een inschatting gemaakt van de toedeling van het verkeer vanaf het plangebied (zie onderstaande afbeelding).

Figuur 4.6 Verkeerstoedeling plangebied

Verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid

Voor beoordeling van de verkeersafwikkeling is de verkeersgeneratie tijdens het maatgevende uur van belang. Als vuistregel geldt dat de verkeersomvang tijdens het maatgegevens uur circa 10% van de etmaalwaarde bedraagt. In dit geval gaat het in het drukste uur op werkdagen dan om (131 *10%) om 14 voertuigen. Deze geringe toename van verkeer kan zonder problemen worden afgewikkeld op de omliggende kruispunten en wegen en zal niet leiden tot een verslechtering van de verkeersafwikkeling.

Voor de beoordeling van de verkeersveiligheid kan gesteld worden dat met de geringe toename van het verkeer

na planontwikkeling (14 motorvoertuigen in het drukste uur) dit geen effect heeft op de verkeersveiligheid. De verkeersveiligheid wordt dan ook niet negatief beïnvloed als gevolg van het plan.

Verkeersmodel BBMA 2022

Het provinciebrede Verkeersmodel geeft de prognose van de verkeersintensiteiten weer voor de jaren 2030 en 2040 ten opzichte van de verkeersintensiteiten in het jaar 2019. Hierna zijn uitsnedes opgenomen van de Baroniestraat e.o.

Figuur 4.7a Verkeersinsiteiten 2019 (gemiddelde werkdag)

Figuur 4.7b Verkeersinsiteiten 2030 (gemiddelde werkdag)

Figuur 4.7c Verkeersinsiteiten 2040 (gemiddelde werkdag)

De Baroniestraat is gecategoriseerd als een erftoegangsweg met een maximumsnelheid van 30 km/u. Een erftoegangsweg kan normaal gesproken een verkeersintensiteit van 4.000 à 6.000 mvt/etmaal vlot en veilig verwerken.

Gelet op de De verkeersintensiteit van de Baroniestraat ter hoogte van het plangebied zal afnemen van 3.230 verkeersbewegingen per gemiddelde werkdag in 2019 naar 1.910 verkeersbewegingen per gemiddelde werkdag in 2030 en daarna licht toenemen tot 1.950 verkeersbewegingen per gemiddelde werkdag in 2040. Dus zowel in de huidige situatie, als in de toekomstige situatie sprake van een verkeersintensiteit die (ruim) binnen de verwerkingscapaciteit van de Baroniestraat blijft.

De beoogde ontwikkeling zorgt voor een verkeerstoename van 131 mvt/etmaal gedurende een gemiddelde werkdag. 40% daarvan zal in noord-oostelijke richting ontsluiten, de overige 60% zal in zuidwestelijke richting ontsluiten.

Ten opzichte van de capaciteit van de weg is de beoogde toename dermate laag dat de invloed op de verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid van de weg verwaarloosbaar is.

<u>Beoogde situatie</u>
De beoogde ontwikkeling bestaat uit de realisatie van twee woonzorggebouwen met 48 niet-zelfstandige

wooneenheden.

Tabel 4.8 Verkeersgeneratie planontwikkeling

Woningtype	Aantal	Functie CROW 381	Kengetal	Verkeersgeneratie	
				weekdag	werkdag
Zorgappartementen	48	Aanleunwoning/serviceflat	2,45 per woning	117,6	130,5
Totaal	48			118	131

De beoogde ontwikkeling heeft een verkeersgeneratie van 118 mvt/weekdag en 131 mvt/werkdag. De verkeersgeneratie voor een gemiddelde werkdag is bepaald door de weekdagintensiteit te vermenigvuldigen met factor 1,11 (CROW publicatie 381).

Parkeren

De parkeerbehoefte is berekend aan de hand van de gemeentelijke parkeernormen.

Tabel 4.9 Toekomstige situatie

Woningtype	Functie p-beleid	Aantal	Parkeernorm	Parkeerbehoefte
Zorgappartement	Zorgwoning, beschermd of verzorgd wonen	48	0,6 p. woning	29 pp

De beoogde ontwikkeling heeft een parkeerbehoefte van 29 parkeerplaatsen. De totale parkeervraag zal worden opgelost binnen het plangebied zoals zichtbaar in onderstaande figuur. Daarmee wordt voldaan aan de parkeernorm van de gemeente Boxtel.

Figuur 4.10 Uitsnede inrichtingsplan, situering 29 parkeerplaatsen

Conclusie

Het plangebied heeft voor alle vervoerswijzen een goede ontsluiting. De verkeerstoename als gevolg van de ontwikkeling zal niet leiden tot knelpunten in de verkeersafwikkeling en/of verkeersveiligheid. De totale parkeerbehoefte zal worden opgelost binnen het plangebied.

4.8 Wegverkeerslawaai

4.8.1 Beleid en normstelling

Langs alle wegen, met uitzondering van 30 km/u wegen en woonerven, bevinden zich op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) geluidszones waarbinnen de geluidhinder van de weg moet worden getoetst. De geluidhinder wordt berekend aan de hand van de Europese dosismaat Lden. Deze dosismaat wordt weergegeven in dB. De waarde vertegenwoordigt het gemiddelde geluidsniveau over een etmaal.

Nieuwe woningen zijn geluidgevoelige functies, waarvoor in het kader van de Wet geluidhinder (hierna: Wgh), akoestisch onderzoek uitgevoerd dient te worden indien gelegen binnen de geluidzone van gezoneerde wegen. Het plangebied ligt binnen de geluidzone van gezoneerde wegen. Akoestisch onderzoek is uitgevoerd ten gevolge van wegverkeerslawaai. Het spoor heeft ter plaatse een geluidzone van 300 meter. Het plangebied is verder gelegen van het spoor. Onderzoek naar spoorweglawaai is daardoor niet noodzakelijk.

4.8.2 Onderzoek

De nieuwe woningen in het plangebied zijn geluidgevoelige functies en liggen binnen de geluidszone van de Baroniestraat, Annastraat en Pastoor Erasstraat (allen 50 km/u). De Ons Doelstraat en de Prins Bernhardstraat (binnen de 30 km/uur zone) zijn alleen meegenomen in het kader van de cumulatieve geluidbelasting. Het akoestisch onderzoek is uitgevoerd onder de normen van de Wgh en conform de Standaard Rekenmethode II uit het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012. De rapportage van het akoestisch onderzoek, waarin wordt ingegaan op de uitgangspunten en resultaten van het onderzoek, is opgenomen in bijlage 13 bij deze toelichting. Hierna worden de resultaten kort samengevat.

4.8.3 Resultaten

De geluidbelasting bedraagt op zijn hoogst 56 dB ter plaatse van gevel direct aan de Baroniestraat (alle etages). De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt op zes beoordelingspunten overschreden (meerdere hoogtes). De hoogst toelaatbare geluidbelasting van 63 dB wordt nergens overschreden.

Bronmaatregelen

Het toepassen van geluidreducerend wegdek, het verlagen van verkeersintensiteiten of het aanpassen van de maximale snelheid kan leiden tot lagere geluidniveaus. Gezien de mate waarin de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden zal een meer geluidreducerend wegdek bij de Baroniestraat niet zorgen voor een situatie waarbij ter plaatse van de gewenste appartementen sprake zal zijn van een geluidbelasting onder de voorkeursgrenswaarde. Daarbij wordt opgemerkt dat het wegdek over een lang traject vervangen zou moeten worden, waardoor dit in relatie tot het aantal appartementen financieel gezien niet mogelijk is. Maatregelen die de verkeersstromen wijzigen (zoals het verlagen van de verkeersintensiteiten of de maximumsnelheid) zullen niet ad hoc worden genomen, maar zijn een onderdeel van een uitgebreide verkeersstudie. Het realiseren van dit kleine aantal woningen vormt doorgaans geen aanleiding voor een uitgebreide verkeersstudie. Daarnaast heeft de gemeente Boxtel ook aangegeven dat het verlagen van de maximumsnelheid op de Baroniestraat naar 30 km/u geen haalbare optie is.

Maatregelen bij de ontvanger

Bij het ontwerp van de wooneenheden wordt, waar nodig, rekening gehouden met de extra benodigde geluidwering en/of voorzieningen van de desbetreffende geveldelen. De gemeente zal bepalen welke voorzieningen/voorwaarden nodig zijn om de benodigde hogere waarden te verlenen. Bij de indeling van het beoogde appartementencomplex is al rekening gehouden met het aspect geluid. Door de gezamenlijke ruimtes zoveel mogelijk bij de voorgevel te plaatsen kan het aantal wooneenheden op de meest geluidbelaste gevel zo laag mogelijk worden gehouden.

Gemeentelijke beleid

Conform de Wgh kan er pas een hogere waarde worden verleend als voldaan wordt aan de hoofdcriteria uit deze wet en aan de in het gemeentelijk beleid genoemde subcriteria. Voor de gemeente Boxtel is het geluidbeleid beschreven in het document 'Beleid hogere grenswaarden gemeente Boxtel' ingesteld op 15-01-2008. In dit document worden algemene ontheffingscriteria genoemd en enkele bijzondere ontheffingscriteria voor de gemeente Boxtel. De algemene ontheffingscriteria zijn de bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke, financiële, vervoerskundige of verkeerskundige bezwaren tegen het nemen van maatregelen. Deze zijn in de bovenstaande paragrafen reeds besproken. Bij de

bijzondere ontheffingscriteria voor de gemeente Boxtel valt het project ook onder het criterium voor stationslocaties, dat van toepassing is bij woningen binnen 1500 meter van een treinstation. Het plangebied is gelegen op circa 600 meter van station Boxtel. Er kan worden gesteld dat het gemeentelijk beleid geen belemmering vormt voor het aanvragen van een hogere waarde.

Bouwbesluit

De gecumuleerde geluidbelasting bij het appartementencomplex bedraagt ten hoogste 61 dB ter plaatse van de voorgevel aan de Baroniestraat (alle etages). De vereiste karakteristieke geluidwering 'Ga;k' bedraagt dan maximaal 61 - 33 = 28 dB. Het bevoegd gezag zal bepalen of er nader onderzoek naar de geluidwering van de gevels dient te worden gedaan.

In het ontwerp zal hieraan worden voldaan. Om dit te borgen is het bestemmingsplan een voorwaardelijke verplichting opgenomen. In de fase van vergunningverlening wordt dit getoetst.

Woon- en leefklimaat

Voor het beoordelen van het woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van de te realiseren appartementen wordt gebruik gemaakt van de 'kwaliteitsindicatie geluid' van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

Gecumuleerd Lden	Classificering milieukwaliteit
≤ 45	Zeer goed
46 – 50	Goed
51 – 55	Redelijk
56 – 60	Matig
61 – 65	Slecht
> 65	Zeer slecht

De geluidniveaus ter plaatse van de gewenste appartementen variëren van 40 dB tot en met 61 dB. De milieukwaliteit wordt daarom over het algemeen gekwalificeerd als 'Zeer goed•tot Slecht'. Het woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van de appartementen kan evengoed wel als acceptabel worden aangemerkt wanneer de gevels over voldoende gevelwering beschikken om een binnenniveau van 33 dB te kunnen garanderen. Daarbij kan ook in de overweging worden meegewogen dat het grootste deel van de appartementen de beschikking zullen hebben over een geluidluwe gevel. Daarnaast zullen er ook gezamenlijke geluidluwe verblijfsruimtes en buitenruimte aanwezig zijn.

Hogere waarden

Hogere waardes zijn nodig voor de Baroniestraat. De berekende geluidbelasting bedraagt maximaal 56 dB. Maatregelen zijn niet doelmatig. Het verlenen van hogere waarden wordt mogelijk geacht. Het ontwerpbesluit hogere grenswaarden Wet geluidhinder is als bijlage 14 bijgevoegd. Dit besluit heeft als dusdanig ter inzage gelegen (zie paragraaf 5.2).

4.8.4 Conclusie

Het aspect wegverkeerslawaai vormt geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan. Ter plaatse is sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Benodigde gevelwering (wegverkeerslawaai)
De gecumuleerde geluidbelasting bedraagt ten hoogste 56 dB. Voor de geveldelen van de gewenste appartementen bedraagt de vereiste karakteristieke geluidwering $G_{a;k}$ dan maximaal 61 - 33 = 28 dB.

Woon- en leefklimaat
De milieukwaliteit wordt geclassificeerd als 'Zeer Goed' tot 'Slecht'. Het woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van de appartementen kan evenwel als acceptabel worden aangemerkt. Op basis van de toelichting kan gesteld worden dat de cumulatieve geluidbelasting (wegverkeer) een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat niet in de weg staat, met dien verstande dat een hogere grenswaarde dient te worden verleend.

4.9 Luchtkwaliteit

4.9.1 Beleid en normstelling

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij het opstellen van een ruimtelijk plan uit het oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens rekening gehouden met de luchtkwaliteit. Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer. Dit onderdeel van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk langs wegen vooral de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn in onderstaand tabel weergegeven.

Stof	**Toetsing van**	**Grenswaarde**
stikstofdioxide (NO_2)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m³
fijn stof (PM_{10})	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m³
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg / m³
fijn stof ($PM_{2,5}$)	jaargemiddelde concentratie	25 µg /m³

Tabel 4.11 Grenswaarden maatgevende stoffen Wm

Op grond van artikel 5.16 van de Wm kunnen bestuursorganen bevoegdheden, die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit, onder andere uitoefenen indien de bevoegdheden/ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden of de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht.

Besluit niet in betekenende mate
In dit Besluit niet in betekenende mate is bepaald in welke gevallen een project vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet aan de grenswaarden hoeft te worden getoetst. Hierbij worden twee situaties onderscheiden:

- een project heeft een effect van minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde NO_2 en PM_{10} (= 1,2 µg/m³);
- een project die in een categorie valt, is vrijgesteld van toetsing aan de grenswaarden; deze categorieën betreffen onder andere woningbouw met niet meer dan 1.500 woningen bij één ontsluitingsweg en 3.000 woningen bij twee ontsluitingswegen.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij het opstellen van een ruimtelijk plan uit het oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens rekening gehouden met de luchtkwaliteit.

4.9.2 Onderzoek

Het bestemmingsplan voorziet in de realisatie van maximaal 48 niet-zelfstandige wooneenheden.

In de NIBM-tool (versie 23-04-2022) is worst-case 2027 als jaar van planrealisatie aangehouden. Uit de berekening blijkt dat deze verkeerstoename zorgt voor een toename van het gehalte stikstof in de lucht van 0,05 µg/m³ en van fijnstof van 0,02 µg/m³ (onderstaand tabel). De toename van stikstof is onder 1,2 µg/m³. Het project draagt hierdoor niet in betekenende mate bij aan de toename van de hoeveelheid stikstofdioxide in de lucht. Een toetsing aan de grenswaarden is derhalve niet noodzakelijk.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

	Jaar van planrealisatie	2027
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	118
	Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m³	**0,05**
	PM_{10} in µg/m³	**0,02**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Tabel 4.12 Resultaten NIBM-Tool

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is een indicatie van de luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied gegeven. Dit is gedaan aan de hand van de CIMLK-monitoringstool 2022 (www.cimlk.ml). De dichtstbijzijnde maatgevende weg betreft de Baroniestraat, direct ten zuiden van het plangebied. Uit de kaart blijkt dat in 2021 de jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en fijn stof langs deze weg ruimschoots onder de grenswaarden lagen. De concentraties luchtverontreinigende stoffen bedroegen 13,7 µg/m³ voor NO_2, 16,7 µg/m³ voor PM_{10} en 9,5 µg/m³ voor $PM_{2,5}$. Het aantal overschrijdingsdagen van de 24-uur gemiddelde concentratie PM_{10} bedroeg 6 dagen.

4.9.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan. Ter plaatse is sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

4.10 Flora en fauna

4.10.1 Beleid en normstelling

Bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan dient onderzocht te worden of de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) en het beleid van de provincie ten aanzien van de bescherming van dier- en plantensoorten en de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland de uitvoering van het plan niet in de weg staan. In elk geval moet aannemelijk zijn dat vergunning of ontheffing van de bij of krachtens deze wet geldende verbodsbepalingen kan worden verkregen voor de activiteiten die met dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt. Dit is anders indien uit de Wnb voortvloeit dat een passende beoordeling moet worden gemaakt. Deze dient te zijn verricht ten tijde van vaststelling van het bestemmingsplan.

Met de Wnb zijn alle bepalingen met betrekking tot de bescherming van natuurgebieden en dier- en plantensoorten samengebracht in één wet. De Wnb implementeert diverse Europeesrechtelijke regelgeving, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving.

Gebiedsbescherming

De Wnb kent diverse soorten natuurgebieden, te weten:

a. Natura-2000 gebieden.
b. Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN);

Natura-2000 gebieden

De Minister van Economische Zaken (EZ) wijst gebieden aan die deel uitmaken van het Europese netwerk van natuurgebieden: Natura 2000. Een dergelijk besluit bevat de instandhoudingsdoelstellingen voor de leefgebieden van vogelsoorten (Vogelrichtlijn) en de instandhoudingsdoelstellingen voor de natuurlijke habitats en habitats van soorten (Habitatrichtlijn).

Een bestemmingsplan, dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, kan uitsluitend vastgesteld worden indien uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Indien deze zekerheid niet is verkregen, kan het plan worden vastgesteld, indien wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden:

1. alternatieve oplossingen zijn niet voor handen;
2. het plan is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en
3. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk bewaard blijft.

De bescherming van deze gebieden heeft externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze gebieden plaatsvinden verstoring kunnen veroorzaken en moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats.

Bijzondere nationale natuurgebieden

De Minister van Economische Zaken (EZ) kan buitenom de gebieden, die deel uitmaken van het Europese

netwerk van natuurgebieden Natura 2000, ook gebieden aanwijzen als Bijzonder nationaal natuurgebied. Dat kan wanneer het gebied is opgenomen op een lijst als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn of het gebied onderwerp is van een procedure als bedoeld in artikel 5 van de Habitatrichtlijn. De beschermende werking, die geldt voor gebieden die behoren tot Natura 2000, geldt in dat geval ook voor het bijzondere nationaal natuurgebied.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)
Gebieden, die deel uitmaken van het NNN, worden aangewezen in de provinciale verordening. Voor dit soort gebieden geldt het 'nee, tenzij' principe, wat inhoudt dat binnen deze gebieden in beginsel geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogen plaatsvinden.

Soortenbescherming
In de Wnb wordt een onderscheid gemaakt tussen:
a. soorten die worden beschermd in de Vogelrichtlijn;
b. soorten die worden beschermd in de Habitatrichtlijn; en
c. de bescherming van overige soorten.

De Wnb bevat onder andere verbodsbepalingen ten aanzien van het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, eieren en rustplaatsen van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Gedeputeerde Staten (hierna: GS) kunnen hiervan ontheffing verlenen en bij verordening kunnen Provinciale Staten (hierna: PS) vrijstelling verlenen van dit verbod. De voorwaarden, waaraan voldaan moet worden om ontheffing of vrijstelling te kunnen verlenen, zijn opgenomen in de Wnb en vloeien direct voort uit de Vogelrichtlijn. Verder is het verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen of te verstoren. GS kunnen hiervan ontheffing verlenen en bij verordening kunnen PS vrijstelling verlenen van dit verbod. De gronden voor verlening van ontheffing of vrijstelling zijn opgenomen in de Wnb en vloeien direct voort uit de Habitatrichtlijn.

Ten slotte is een verbodsbepaling opgenomen voor overige soorten. Deze soorten zijn opgenomen in de bijlage onder de onderdelen A en B bij de Wnb. De provincie kan ontheffing verlenen van deze verboden. Verder kan bij provinciale verordening vrijstelling worden verleend van de verboden. De noodzaak tot ontheffing of vrijstelling kan hierbij ook verband houden met handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden.

<u>Uitwerking Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Noord-Brabant</u>
In de provincie Noord-Brabant wordt vrijstelling verleend voor het weiden van vee, voor het op of in de bodem brengen van meststoffen en voor agrarische beregening uit grondwater. In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden worden vrijstellingen verleend ten aanzien van de soorten genoemd in bijlage 3 bij deze verordening. Het betreft aardmuis, bastaardkikker, bosmuis, bruine kikker, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, gewone pad, haas, huisspitsmuis, kleine watersalamander, konijn, meerkikker, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wild zwijn en woelrat.

4.10.2 Onderzoek

Natuurbescherming

Natura 2000

Gezien de afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (ruim 2 km tot 'Kampina & Oisterwijkse Vennen') zijn fysieke verstoring en de gevolgen van licht, trillingen en geluid op voorhand uit te sluiten.

Mogelijke negatieve effecten van stikstofdepositie zijn gezien de aard van de ingreep en de afstand tot stikstofgevoelige natuur echter niet op voorhand uit te sluiten. Daarnaast valt het project niet onder de vrijstellingsregels in het kader van beheer en onderhoud. Daarom is een AERIUS-berekening nodig om de mogelijke gevolgen van de werkzaamheden en het toekomstige terreingebruik inzichtelijk te maken.

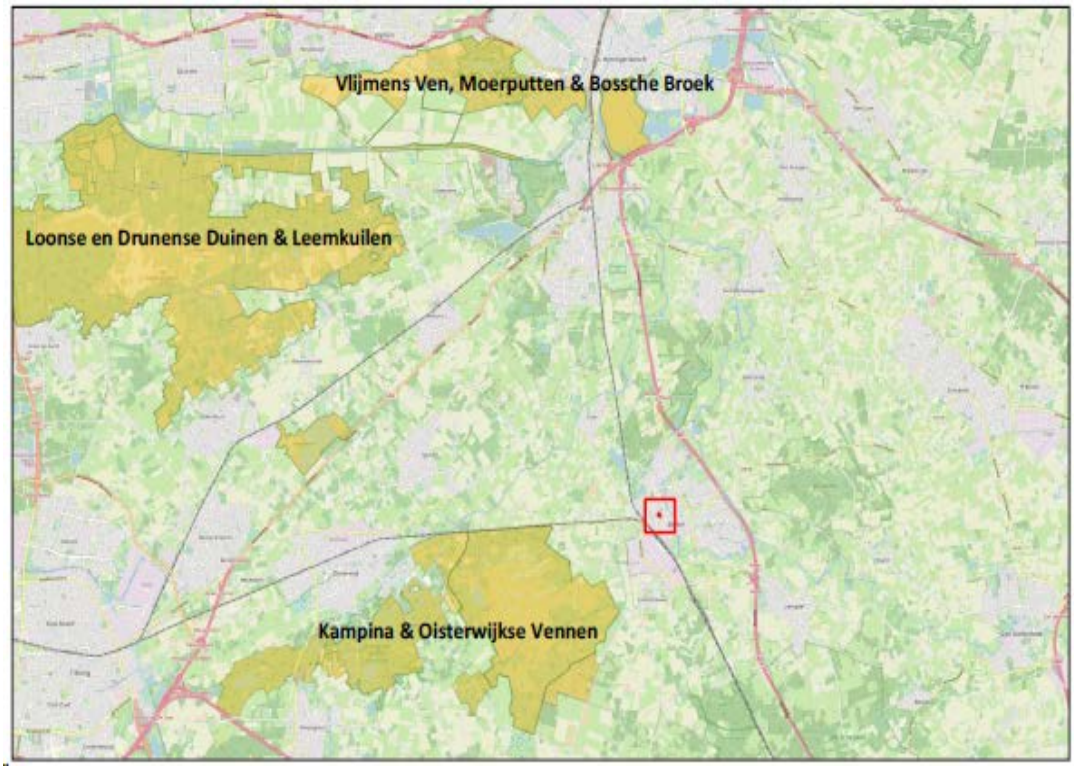

Figuur 4.13 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen

Stikstof

De wijzigingen in verkeersstromen zouden kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Om stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebieden door emissies van de realisatie- en gebruiksfase van de beoogde ontwikkeling uit te sluiten is hier een onderzoek voor uitgevoerd.

De memo van dit onderzoek is opgenomen in bijlage 16. De achterliggende stikstofberekeningen voor de realisatiefase is opgenomen in bijlagen 17 en 18 en de berekening voor de gebruiksfase is opgenomen in bijlage 19. In dit onderzoek wordt geconcludeerd dat er voor de realisatie- en gebruiksfase geen depositiebijdrage binnen Natura 2000-gebieden wordt berekend. Er zijn geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/jr. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat ervoor de ontwikkeling geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is verreist.

Natuur Netwerk Nederland

Het projectgebied grenst ten noorden aan de beek Smalwater, welke onderdeel is van het Natuurnetwerk Nederland. Het functioneren van deze beek (inclusief oeverzone) als natte
ecologische verbindingszone mag door de ontwikkelingen niet worden aangetast. Hierbij dient ook rekening gehouden te worden met mogelijke externe invloeden.

Om de ecologische functie van het Natuurnetwerk te behouden wordt een ecologische verbindingszone aangelegd langs de oever van de beek. Het afwegingskader EHS dient hiervoor te worden doorlopen, en het plan voor de groenstrook dient ter goedkeuring te worden voorgelegd bij de provincie Noord-Brabant.

Door de aanleg van een voldoende brede en goed ingerichte ecologische verbindingszone langs de oever, komt de ecologische functie van de beek naar verwachting niet in het geding.

Figuur 4.14 Ligging plangebied (rode druppel) t.o.v. NNB

Het planvoornemen geeft invulling aan het zoekgebied door het inrichten van een corridor. De inrichting (zie ook

Bijlage 1) is tot stand gekomen in samenwerking met provincie, het waterschap en de gemeente is een inrichtingsschets opgesteld om richting te geven aan de te ontwikkeling natuur in het plangebied. In paragraaf 2.2.1 wordt dit beschreven.

Soortenbescherming
De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Niet alleen de instandhouding van verblijfplaatsen is van belang, maar ook de instandhouding van het leefgebied. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

Voor het planvoornemen is een bronnenonderzoek (o.a.: Nationale Databank Flora en Fauna) verricht naar het voorkomen van beschermde soorten in het onderzoeksgebied en in de directe omgeving daarvan. Door middel van een eerste veldbezoek is een inschatting gemaakt van de te verwachten beschermde soorten in het plangebied. Daarna is bekeken welke effecten de werkzaamheden kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. Het onderzoeksrapport is opgenomen als bijlage 15 bij deze toelichting. Hierna wordt ingegaan op de bevindingen.

Grondgebonden zoogdieren
De voorgenomen ingreep kan een negatief effect hebben op diverse soorten marters zoals de wezel, bunzing en steenmarter. Mogelijke verblijfplaatsen in de verruigde groenstroken
en tussen de takken- en stenenstapels gaan tijdens de werkzaamheden verloren. Nader onderzoek (sporenonderzoek en wildcamera's) moet uitwijzen of marterachtigen daadwerkelijk gebruik maken van het projectgebied en of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig is. Dit type onderzoek is jaarrond mogelijk en duurt 6 tot 12 weken, afhankelijk van de periode in het jaar.

Verder zijn er mogelijk vaste rust- of verblijfplaatsen en (functionele) leefomgeving van de
waterspitsmuis zijn aanwezig rond het Smalwater, aan de noordgrens van het perceel. De voorgenomen werkzaamheden in deze omgeving hebben mogelijk een schadelijk effect op
aanwezige waterspitsmuizen. Nader onderzoek moet uitwijzen of de waterspitsmuis al dan
niet aanwezig is en of een ontheffing in het kader van de Wnb nodig is voor deze soort. Dit type onderzoek maakt gebruik van diervriendelijke muizenvallen, welke gedurende enkele achtereenvolgende dagen worden gecontroleerd.

Tot slot dient voor een algemene soort (zoals de egel) invulling te worden gegeven aan de zorgplicht. Voor vrijgestelde soorten geldt geen ontheffingsplicht, maar moet wel voorkomen worden dat dieren tijdens het opruimen van de stenen, takkenhopen en de struiken worden verwond. Deze werkzaamheden dienen dus voorzichtig plaats te vinden, waarbij mogelijk aanwezige dieren de kans moeten krijgen om zelfstandig een veilig heenkomen te vinden.

In het ontwerp van de ecologische zone kunnen takkenhopen worden opgenomen welke kunnen dienen als schuilplaats voor kleine zoogdieren. Bij de afrastering van het toekomstige terrein kan men rekening houden met de toegankelijkheid voor grondgebonden zoogdieren (bijvoorbeeld door heggen te gebruiken of ruimte te

creëren onder hekken en schuttingen).

Vleermuizen
Verblijfplaatsen of essentieel leefgebied zijn binnen het projectgebied niet aanwezig. Wel dient (licht)verstoring van verblijfplaatsen in de nabije gebouwen te worden voorkomen. Hetzelfde geldt voor de bomenrij en de beek langs het perceel, welke zeer waarschijnlijk onderdeel uitmaken van een belangrijke vliegroute voor de vleermuizen in de omgeving. Zowel tijdens de werkzaamheden (bouwlampen) en de definitieve situatie (terreinverlichting) dient men hier alert op te zijn.

In de nieuwbouw kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden opgenomen, bijvoorbeeld door de inbouw van vleermuiskasten of het toegankelijk maken van (delen van) de spouw.

Vogels
Potentiële nestplekken voor boom- en gebouwbewonende vogels in de directe omgeving bevinden zich buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. Wel kunnen algemene broedvogels nestelen in de te verwijderen struiken en langs de oever van het Smalwater. Actieve nesten mogen geen negatief effect ondervinden, ongeacht de soort. Rooien van de struiken en werk langs de oevers dient daarom buiten het broedseizoen (buiten half maart – half juli) plaats te vinden. Indien dit niet plaats kan vinden buiten het broedseizoen, dient de vegetatie voor verwijdering te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van actieve nesten. Dit neemt een risico met zich mee dat bij een actief nest de werkzaamheden moeten wachten tot de jongen het nest hebben verlaten.

In de nieuwbouw kunnen naast vleermuisvoorzieningen ook nestkasten voor vogels zoals huismussen en gierzwaluwen worden opgenomen. De tuin en ecologische verbindingszone kunnen huismusvriendelijk worden ingericht met bijvoorbeeld (zand)badderplekken en voldoende schuilmogelijkheden zoals struiken. Vogelhuisjes in de tuin kunnen kansen bieden voor diverse algemene broedvogels zoals kool- en pimpelmezen.

Reptielen, amfibieën en vissen
Geschikt habitat om te rusten, voort te planten of te overwinteren is voor zwaar beschermde reptielen, amfibieën en vissen niet aanwezig in het projectgebied. Mogelijk leefgebied (voor vissen) in de nabije beek wordt door de werkzaamheden niet aangetast. Incidenteel kunnen wel algemene (vrijgestelde) amfibieën op het terrein voorkomen. Voor deze soorten kan tijdens de werkzaamheden worden volstaan met de zorgplicht. De aanleg van de ecologische verbindingszone heeft naar verwachting een netto positief effect of deze soortengroepen. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Door het opnemen van een plas of poel met ondiepe, groene oevers ontstaat er geschikt voortplantingswater voor diverse soorten amfibieën in de ecologische verbindingszone.

Flora
In het projectgebied zijn geen beschermde planten te verwachten. Geschikte groeiplaatsen zijn namelijk niet aanwezig. Een ontheffing in het kader van de Wnb is voor planten niet nodig.

Ongewervelden

In het projectgebied worden geen beschermde ongewervelden verwacht. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig voor deze soortengroep.

Een poel of vijver biedt behalve voor amfibieën ook geschikt leefgebied voor diverse soorten watergebonden insecten. Verder is bijvoorbeeld een bloemenrijke tuin voordelig voor talloze soorten bijen, vlinders en andere insecten. Zogenaamde 'insectenhotels' in de tuin of rond de verbindingszone kunnen daarnaast voorzien in schuilplekken voor diverse soorten insecten.

Houtopstanden
De bomen rond het projectgebied vallen onder de bebouwde kom houtopstanden en zijn daarom vrijgesteld van de meld- en herplantplicht van de Wet natuurbescherming. Wel hebben de bomen vanuit de gemeente een beschermde status, en mogen ze dus geen schade ondervinden van de ontwikkelingen. Geadviseerd wordt om een boomeffectanalyse te laten uitvoeren om de mogelijke gevolgen van de werkzaamheden (zowel boven- en ondergronds) te bepalen. Deze boomeffectanalyse is uitgevoerd en bijgevoegd in bijlage 4.

Invasieve exoten
Tijdens de quickscan zijn geen invasieve exoten waargenomen binnen het projectgebied en deze worden hier ook niet verwacht. Wet- en regelgeving omtrent invasieve exoten is daarom niet van toepassing.

Nader onderzoek flora en fauna
Naar marterachtigen en de waterspitsmuis is nader onderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn bijgevoegd in bijlage 28. Hieruit volgt dat het planvoornemen niet tot negatieve effecten leidt op deze soorten. Een ontheffing is niet benodigd.

Functioneren corridor in geheel van de EVZ
Uit het inrichtingsadvies van Habitus/Ecogroen (Bijlage 1) volgt dat als gevolg van de inrichting van de natuurstrook tussen Smalwater en Baronietuin als corridor in de zin van de Groene Levensader (Boxtel 1999), daar een soortenrijk biotoop zal ontstaan die aan tal van planten en dieren doortocht maar ook huisvesting kan bieden.

Er wordt een retentiepoel gerealiseerd, zodat in ecologische zin zelfs wel gesproken kan worden van een kleine stapsteen, omdat er voldoende habitat is voor een satellietpopulatie van kamsalamander en voortplantende weidebeekjuffers. Ook biedt het terrein straks naar verwachting geschikt leefgebied voor waterspitsmuis, waarmee de oevers zowel leefgebied als corridor kunnen vormen voor populaties van deze kwetsbare soort. Het gaat niet om de genoemde doelsoorten alleen: de habitats die worden gerealiseerd zijn voor tal van oever-, grasland- en struweelbewoners een uitstekend leefgebied.

Als de inrichtingseisen worden overgenomen, de functie afdoende planologisch worden geborgd, en het beheer adequaat wordt uitgevoerd, dan functioneert de complete EVZ (met andere stapstenen) door deze corridor een stuk beter dan voorheen, en is optimaal gebruik gemaakt van de potenties die het terrein biedt.

4.10.3 Conclusie

Op basis van de uitgevoerde AERIUS berekening wordt geconcludeerd dat er geen stikstofdepositie is op het Natura 2000-gebied in de omgeving. Het ontwikkelen van natuur binnen het plangebied is van toegevoegde waarde op het Natuurnetwerk.

Voor de volgende soorten wordt geen conflict verwacht in het kader van de Wet natuurbescherming:

- grondgebonden zoogdieren;
- vogels;
- reptielen, amfibieën en vissen;
- beschermde plantensoorten;
- ongewervelden.

De pastorie maakt geen onderdeel uit van het plangebied. Eerder werd vanwege de aanwezigheid van vleermuizen in de pastorie een activiteitenplan opgesteld en ontheffing verleend. De werkzaamheden aan de pastorie zijn afgerond. Ten behoeve van de nieuwbouw wordt aanbevolen om zoveel mogelijk van het oude groen te integreren in de nieuwbouwplannen en kritisch te kijken naar de uitvoering van de (straat)verlichting van het terrein. Daar is bij de beoogde inrichting rekening mee gehouden.

4.11 Duurzaamheid

4.11.1 Beleid en normstelling

De gemeenteraad heeft op 4 juli 2023 de 'Strategie klimaatadaptatie 2023-2030' vastgesteld. Ten tijde van de tervisielegging van het ontwerp van dit bestemmingsplan is het uitvoeringsprogramma op basis van dit beleidsdocument nog niet gepubliceerd.

De lokale klimaatadaptatiestrategie van de gemeente Boxtel maakt de gemeente de komende zeven jaar klimaatbestendiger door middel van 21 ambities verdeeld over de thema's 'Wateroverlast, Hitte, Droogte en Waterveiligheid' en zes actielijnen. Het beoogde resultaat is een veerkrachtige gemeente die zich aanpast aan de mogelijke gevolgen van klimaatverandering op fysiek, sociaal en economisch vlak. Deze strategie is de eerste stap in deze richting en krijgt een praktisch vervolg in de vorm van een uitvoeringsprogramma.

De gemeente Boxtel kent uitgebreid beleid met betrekking tot duurzaamheid. In de paragrafen 3.4.5, 3.4.6 en 3.4.7 is ingegaan op dit beleid. Duurzame ontwikkeling betekent voor de gemeente Boxtel zorgen voor hier en nu en voor daar en later. Duurzame ontwikkeling richt zich dus op het eigen gebied, de eigen mensen, maar ook op de relaties met de wereld om ons heen en in de toekomst. De gemeente Boxtel heeft de ambitie om op het gebied van duurzaamheid voorop te lopen.

4.11.2 Onderzoek

De woningen en het openbaar gebied krijgen een hoog duurzaamheidsniveau in lijn met bovengenoemde ambitie. De woningen worden gerealiseerd als nul op de meter woningen. Conform wetgeving zullen de nieuwe woningen gasloos worden uitgevoerd. Alle overige maatregelen op het gebied van duurzaamheid worden verder uitgewerkt ter voorbereiding op een aanvraag omgevingsvergunning. Tussen gemeente en initiatiefnemer zijn als onderdeel van deze uitwerking de onderstaande afspraken gemaakt. Dit wordt vastgelegd in de anterieure overeenkomst.

Bij het ontwerpen van de niet-zelfstandige wooneenheden wordt op het thema energie en het thema toegankelijkheid hoog gescoord. Dit houdt in dat alle appartementen als energie neutrale woningen worden gebouwd. Dit geldt voor zover in huidige ontwerp bij dit type woningen/wooneenheden en deze oriëntatie ook mogelijk is. Indien dit niet mogelijk is, zal de initiatiefnemer aantonen dat alle technische mogelijkheden zijn aangewend om de "energie neutrale-woning" in de niet-zelfstandige wooneenheden te realiseren. Vervolgens zal de initiatiefnemer de maximale inspanningsverplichting hanteren om zo dicht mogelijk bij het uitgangspunt te komen van het realiseren van alle niet-zelfstandige wooneenheden op energie neutraal niveau. Vooralsnog is afgesproken dat de bebouwing voldoet aan de Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG) en de aanvullende eis TOjuli.

In het appartementencomplex wordt voorzien in een inpandige verzamelruimte voor afval. Initiatiefnemer maakt zelf afspraken met een afvalinzamelingsbedrijf.

De nieuwbouw wordt duurzaam en natuurinclusief gerealiseerd. Er zullen verblijfplaatsen voor vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen worden opgenomen. Door de ligging tegen de door de ontwikkelaar te realiseren corridor in de EVZ draagt het gebouw met haar verblijfplaatsen voor bedreigde soorten bij aan het instandhouden en uitbreiden van deze soorten.

4.12 Archeologie

4.12.1 Beleid en normstelling

Erfgoedwet

Sinds 1 juli 2016 is de Wet op de archeologische monumentenzorg vervangen door de Erfgoedwet. De uitgangspunten uit het 'Verdrag van Malta' blijven in de Erfgoedwet de basis van de Nederlandse omgang met archeologie. De Erfgoedwet regelt de bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem, de inpassing ervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van opgravingen. Voor gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar reële verwachtingen bestaan dat ter plaatse archeologische waarden aanwezig zijn, dient door de initiatiefnemer voorafgaand aan bodemingrepen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. De uitkomsten van het archeologisch onderzoek dienen vervolgens volwaardig in de belangenafweging te worden betrokken. Het belangrijkste doel is de bescherming van het archeologische in de bodem (in situ) omdat de bodem doorgaans de beste garantie biedt voor een goede conservering. Er wordt uitgegaan van het basisprincipe de 'verstoorder' betaalt voor het opgraven en het documenteren van de aangetroffen waarden als behoud in de bodem niet tot de mogelijkheden behoort.

Besluit ruimtelijke ordening
Op basis van het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro) dient in de toelichting van elk bestemmingsplan een beschrijving te worden gegeven van de aanwezige cultuurhistorische en archeologische waarden van het plangebied.

Gemeentelijk beleid
In de 'Nota gemeentelijk archeologiebeleid Boxtel' heeft de gemeente vastgelegd hoe zij omgaat met het archeologisch erfgoed. Er staat in waar en wanneer archeologisch onderzoek nodig is en geeft tekst en uitleg bij de archeologische classificatiekaart. De classificatie gaat in op de mogelijkheid tot het aantreffen van archeologische vondsten.

4.12.2 Onderzoek

Archeologie
Op basis van de gemeentelijke beleidskaart heeft het plangebied een zeer hoge archeologische verwachtingswaarde. Archeologisch onderzoek is vereist bij bodemingrepen en te bebouwen oppervlakten die groter zijn dan 50 m^2 en dieper gaan dan 0,4 meter onder maaiveld.

Figuur 4.15 Uitsnede archeologische beleidskaart

Op basis van de zeer hoge archeologische verwachtingswaarde is een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is als bijlage 21 opgenomen bij deze toelichting. Uit het onderzoek blijkt dat in het plangebied dekzanden of nat-eolische zanden voorkomen, waarin oorspronkelijk een beekeerdgrond is gevormd. In de Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd is een dikke antropogene eerdlaag opgebracht. Er zijn geen restanten van een podzolbodem aangetroffen, wat betekent dat het gebied altijd nat is geweest en daarmee onaantrekkelijk voor

bewoning of landbouw. De hoge verwachting voor bewoningssporen en sporen van landgebruik uit de periode Laat-Paleolithicum – Middeleeuwen kan dan ook worden bijgesteld van hoog naar laag. De verwachting voor bewoningssporen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd was laag en blijft laag.

De archeoloog heeft door middel van een selectieadvies geoordeeld dat nu voldoende is onderbouwd dat de gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied naar laag kan worden bijgesteld voor alle perioden. Het selectieadvies is opgenomen als bijlage 22 bij deze toelichting. Verder vervolgonderzoek binnen de AMZ-cyclus is daarom niet noodzakelijk.

4.12.3 Conclusie

Door middel van onderzoek is aangetoond dat ter plaatse van het plangebied geen sprake is van een zeer hoge archeologische verwachtingswaarde. De verwachtingswaarde kan dan ook worden bijgesteld naar laag. De geldende dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' hoeft dan ook niet meer opgenomen te worden in dit bestemmingsplan.

4.13 Cultuurhistorie

4.13.1 Beleid en normstelling

Per 1 januari 2012 is de wet Modernisering Monumentenzorg (hierna: MoMo) in werking getreden. Als gevolg van de MoMo wijzigt de Bro (artikel 3.1.6, lid 2). Wat eerst voor alleen archeologie gold, geldt nu ook voor al het cultureel erfgoed. In de toelichting van het bestemmingsplan dient een beschrijving te worden opgenomen hoe met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.

4.13.2 Onderzoek

Op basis van de Iov Noord-Brabant en de Cultuurhistorische Waardenkaart (hierna: CHW) zijn diverse cultuurhistorisch waardevolle elementen ter hoogte van het plangebied aanwezig.

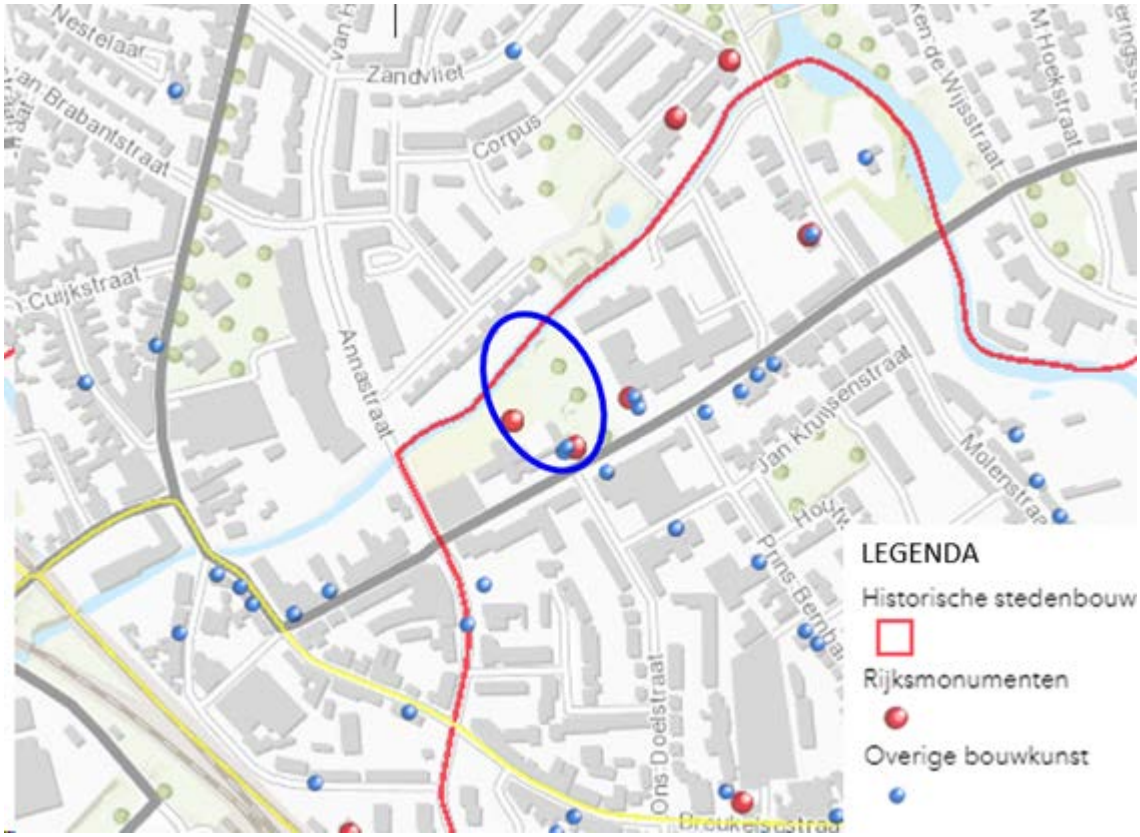

Figuur 4.16 Uitsnede Cultuurhistorische Waardenkaart provincie Noord-Brabant.

Het plangebied ligt binnen een gebied dat is aangeduid als "Historische stedenbouw". Het noordelijke deel van het als historische stedenbouw begrensde gebied aan de Baroniestraat heeft gemengde bebouwing. De bebouwing bestaat uit woonhuizen en villa's uit de periode 1880-1910, het voormalig St. Ursulaklooster (1911), enkele jongere villa's en de parochiekerk van het Heilig Hart uit 1901. Het gebied wordt ontwikkeld met respect en met behoud van deze karakteristieke bebouwing.

De rijke historie van het plangebied is reeds beschreven in paragraaf 2.1.1. Onderhavig planvoornemen voorziet in het bebouwen van de tuin van de voormalige pastorie. Eerder werd met een afzonderlijke procedure voorzien in de duurzame instandhouding van de pastorie als rijksmonument. De pastorie maakt geen onderdeel uit van dit plangebied.

Dit planvoornemen is eerder besproken met de monumentencommissie en ook goedgekeurd. Het advies van de Monumentencommissie is als Bijlage 23 aan deze toelichting gehecht en zal worden opgevolgd. Het planvoornemen doet geen afbreuk aan de cultuurhistorische waarden van het gebied en de monumentale status van de voormalige pastorie.

4.13.3 Conclusie

Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Financieel

Wanneer met een juridisch-planologisch plan een bouwplan, zoals gedefinieerd in artikel 6.2.1 lid 4 Besluit ruimtelijke ordening, mogelijk wordt gemaakt, dient conform artikel 6.12 lid 1 Wet ruimtelijke ordening een exploitatieplan te worden opgesteld. Deze eis geldt niet indien het kostenverhaal anderszins is verzekerd. In zo'n geval hoeft de gemeenteraad bij vaststelling van het bestemmingsplan geen exploitatieplan vast te stellen.

Met dit bestemmingsplan wordt een bouwplan in de zin van artikel 6.2.1 Bro mogelijk gemaakt. Echter, met de ontwikkelende eigenaar van de gronden is, zoals bepaald in artikel 6.24 Wro, een anterieure overeenkomst gesloten, voordat het bestemmingsplan wordt vastgesteld. Alle aanpassing in het openbaar gebied komen voor rekening van de ontwikkelaar. Ook schade veroorzaakt door de bouwwerkzaamheden komen voor rekening van de ontwikkelaar.

5.2 Maatschappelijk

Omgevingsdialoog

Op verschillende momenten in het proces is overleg gevoerd met omwonenden en andere belanghebbenden waaronder onder ander met omwonenden, bewonersvereniging Zandvliet, directie van tegenover gelegen Ursulaschool, directie van woningbouwstichting Joost, provincie Noord-Brabant, bestuur stichting WoonGewoon, waterschap De Dommel en Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Boxtel (WUBBB).

De eerste dialoog heeft plaatsgevonden in het voorjaar van 2017. Tijdens een rondgang door de buurt is gesproken met het parochiebestuur, de tuinploeg van de begraafplaats, de lokale woningbouwvereniging, de directeur van de tegenoverliggende Ursulaschool en omwonenden. Tijdens de rondgang is gesproken over de aankoop van de parochie en beoogde bestemming van de tuin.

In maart 2019 heeft een algehele informatieavond plaatsgevonden, waar de omwonenden voor waren uitgenodigd. Op grond van reacties is het ontwerp op onderdelen aangepast en besproken op bewonersbijeenkomsten in mei en september 2019. Ook dit heeft geleid tot aanpassingen in het ontwerp, mede onder advisering van specialisten op het gebied van landschapsarchitectuur en dementievriendelijke ontwerpen.

In oktober 2022 heeft een bijeenkomst plaatsgevonden waarvoor de directe achterburen wonende aan de Deken Broekmanlaan (nummers 16 t/m 32) zijn uitgenodigd. Tijdens deze avond was de ontwikkelaar aanwezig. De Ecologische Verbindingszone is deze avond nader toegelicht evenals de procedure die voor deze ontwikkeling zal moeten worden doorlopen.

In november 2022 is er een inloopavond geweest voor de gehele buurt waarbij de ontwikkelaar, gemeente, architect en exploitant de omwonende hebben geïnformeerd over het aangepaste plan. Deze avond is de Ecologische Verbindingszone nader toegelicht. De exploitant was aanwezig om uitleg te geven over de zorgvisie,

de te leveren zorg en criteria voor bewoning. De procedure die voor deze ontwikkeling zal moeten worden doorlopen is gepresenteerd.

Er is een communicatieplan opgesteld met als doel omwonenden, inwoners en andere belanghebbenden op de hoogte te houden van de ontwikkeling. Tijdens de bestemmingsplanprocedure en de bouwrealisatie zullen er communicatiemomenten zijn waarin de initiatiefnemer en/of de aannemer de doelgroepen zal informeren en betrekken bij het project.

De verslagen van de omgevingsdialoog zijn als bijlage 25 toegevoegd.

Wettelijk vooroverleg
In het kader van het wettelijk vooroverleg, conform artikel 3.1.1. Bro, is het concept ontwerpbestemmingsplan toegezonden aan de diverse overlegpartners zoals de provincie Noord-Brabant, het Waterschap de Dommel en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Deze instanties hebben een reactie ingediend (bijlage 24).

De Rijksdienst voor het Culturele Erfgoed adviseert positief over de duurzame transformatie van de pastorie. De werkzaamheden aan de pastorie zijn op grond van de eerder verleende omgevingsvergunning al uitgevoerd en de pastorie maakt geen onderdeel uit van het plangebied van dit bestemmingsplan. Daarnaast wordt geadviseerd de toekomstige ontwikkelingen in de pastorietuin te relateren aan de ruimtelijke en architectonische functies en gebouwen in de omgeving. In het ontwerp is hier rekening mee gehouden.

De reacties van de provincie en het waterschap hebben betrekking op een eerder ontwerp. Op grond van deze reacties hebben vele gesprekken tussen provincie, waterschap, gemeente en initiatiefnemer plaatsgevonden. Daarbij is overeenstemming bereikt over het ontwikkelen van natuur binnen het plangebied, de randvoorwaarden en de uiteindelijke inrichtingsschets.

Daarnaast is de paragraaf Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2024 geactualiseerd en is de waterbergingsopgave verduidelijkt met dwarsprofielen, een berekening van de oppervlakte en is de bergingscapaciteit in beeld gebracht. Ook de planregels zijn aangepast. Ook de opmerkingen van het waterschap op het concept ontwerpbestemmingsplan zijn overgenomen.

Volledigheidshalve is het programma van eisen van gemeente, waterschap en provincie als bijlage 26 aan deze toelichting gehecht.

Rijkswaterstaat, Gasunie en Brabant Water hebben aangegeven geen belang te hebben bij dit initiatief en hebben geen opmerkingen gemaakt.

Terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan
Het ontwerpbestemmingsplan “Baroniestraat 24 Boxtel” heeft van 21 december 2023 tot en met 31 januari 2024 voor een ieder ter inzage gelegen. Binnen deze termijn kon een ieder zienswijzen kenbaar maken op dit ontwerpbestemmingsplan. Ook is het plan voorgelegd aan de provincie Noord-Brabant en Waterschap De Dommel. Ook de ontwerpbeschikking tot het verlenen van hogere waarden in het kader van de Wet geluidhinder heeft in dezelfde periode te inzage gelegen.

Op het ontwerpbestemmingsplan zijn vijf zienswijzen ontvangen, deze zijn allemaal binnen de termijn van zes weken ontvangen en daardoor ontvankelijk. Er zijn naar aanleiding van de zienswijzen enkele aanpassingen in de toelichting doorgevoerd. Alleen de herbegrenzing van de provincie voor wat betreft de EVZ heeft geleid tot aanpassing in de regels en verbeelding. Zie hiervoor paragraaf 3.3.2. De Nota van zienswijzen en Nota van wijzigingen is onderdeel van het raadsbesluit.

Hoofdstuk 6 Juridische plantoelichting

6.1 Plansystematiek

Bij het opstellen van het bestemmingsplan is aansluiting gezocht bij de in de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening geformuleerde uitgangspunten. Daarnaast is voor het bestemmingsplan aangesloten bij de landelijke standaard voor bestemmingsplannen: de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (hierna: SVBP2012).

Overeenkomstig SVBP2012 kent de indeling in hoofdstukken, waarin de regels zijn opgenomen, de volgende vaste volgorde:

- In hoofdstuk 1 (inleidende regels) worden in de regels gehanteerde begrippen, voor zover nodig, gedefinieerd en wordt de wijze van meten bepaald.
- In hoofdstuk 2 (bestemmingsregels) worden alfabetisch de regels gegeven waarmee de bestemmingen die op de verbeelding voorkomen nader worden omschreven.
- Hoofdstuk 3 (algemene regels) bevat een aantal regels die voor alle bestemmingen gelden, zoals een anti-dubbeltelregel;
- Hoofdstuk 4 (overgangs- en slotregels) ten slotte geeft overgangsrecht voor bestaand gebruik en bestaande bebouwing en de titel van het plan.

6.2 Bestemmingen

Hierna volgt een beschrijving van de bestemmingen die in dit bestemmingsplan voorkomen.

6.2.1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In dit artikel zijn bepalingen (begrippen) opgenomen welke in het algemeen spraakgebruik onvoldoende vastliggen en waarbij verschillen in interpretatie bij toepassing van de planregels mogelijk zijn.

Artikel 2 Wijze van meten

Hierin wordt aangegeven op welke manier hoogte, lengte, breedte, inhoud en oppervlakte van bouwwerken/percelen gemeten moeten worden.

6.2.2 Bestemmingsregels

De regels van een bestemming worden als volgt opgebouwd en benoemd (niet altijd overal van toepassing):

- Bestemmingsomschrijving
- Bouwregels
- Nadere eisen
- Afwijken van de bouwregels
- Specifieke gebruiksregels
- Afwijken van de gebruiksregels
- Omgevingsvergunning

Artikel 3 Maatschappelijk
De ontwikkeling wordt mogelijk gemaakt op grond van de bestemming 'Maatschappelijk'. De nieuwbouw wordt mogelijk gemaakt door het opgenomen bouwvlak en de daaraan gekoppelde maximale bouwhoogte. Door middel van een maatvoeringsaanduiding is vastgelegd dat hier maximaal 48 wooneenheden zijn toegestaan. Het gaat hier specifiek om niet-zelfstandige wooneenheden, zijnde woningen gekoppeld aan een zorgfunctie ten behoeve van de bewoner(s) met een geïndiceerde zorgbehoefte.

Binnen de bestemming is wel de voorwaardelijke verplichting opgenomen dat de inrichtingsschets (of een uitgewerkte versie daarvan) binnen de bestemming 'Natuur' binnen 3 jaar na een onherroepelijke omgevingsvergunning voor de bouw van de woonzorggebouwen en ook als zodanig in stand wordt gehouden.

Verder zijn er ook voorwaardelijke verplichtingen opgenomen voor de zekerstelling dat bij de nieuwbouw wordt voldaan aan de akoestisch binnenwaarde conform het bouwbesluit en de realisatie van voldoende waterberging.

Artikel 4 Natuur
Om de oever van Smalwater planologisch te kunnen beschermen en het inrichtingsplan, zoals opgenomen in bijlage 1 van de regels, te kunnen realiseren, is het betreffende gebied als 'Natuur' bestemd. Met deze bestemming worden de compenserende maatregelen in het kader van de ecologische verbindingszone en de waterberging specifiek mogelijk gemaakt. Tevens is hier de aanduiding 'ecologische verbindingszone' opgenomen om duidelijk te maken dat deze gronden zijn bedoeld voor de realisatie en instandhouding van de ecologische zone zoals verwerkt in dit bestemmingsplan.

De gronden hier zijn bestemd voor het behoud, het herstel en/of de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden. Groenvoorzieningen, water en waterhuishoudkundige functies zijn hier de functies. Ter plaatse van de aanduiding ´ecologische verbindingszone´ zijn de gronden bestemd voor het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden. Het bouwen van gebouwen is niet toegestaan.

Artikel 5 Tuin
Het gebied voor de voorgevelrooilijn, het gebied tussen de nieuwe bebouwing en de Baroniestraat en een strook grond parallel aan de Baroniestraat, heeft de bestemming 'Tuin' gekregen. Deze gronden mogen alleen gebruikt worden als tuin en hier mogen geen bouwwerken worden gerealiseerd. Het realiseren van vergunningsvrije bouwwerken is hier ook uitgesloten doordat deze gronden niet zijn aangemerkt als erf zoals bedoeld in artikel 1 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht.

6.2.3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel
In de anti-dubbeltelregel wordt bepaald dat grond, die eenmaal in aanmerking is genomen bij het verlenen van een omgevingsvergunning, waarin uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, deze bij de beoordeling van latere plannen buiten beschouwing blijft. Het nog overgebleven terrein mag dus niet nog eens meegenomen worden bij het toestaan van een ander bouwwerk.

Artikel 7 Algemene bouwregels

In de algemene bouwregels is een bepaling opgenomen over bestaande maten.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels
In de algemene gebruiksregels is een nadere bepaling opgenomen met betrekking het gebruik van de gronden.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels
In dit artikel wordt omschreven in welke gevallen bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van de bouwregels. Het gaat hier om de overschrijding van de bouwgrenzen, voor zover deze afwijkingen niet onder de regel 'algemene bouwregels' valt te scharen. Dit betreft bijvoorbeeld de bevoegdheid om af te wijken van de voorgeschreven maten en percentages. Afwijking is overigens alleen mogelijk wanneer hiermee geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan aspecten als de woon- en milieusituatie van aangrenzende percelen.

Artikel 10 Algemene aanduidingsregels
Ten behoeve van het behoud en herstel van de watersystemen is een gebiedsaanduiding opgenomen die de gronden binnen 25 meter vanuit het hart van Smalwater beslaat. Daarbinnen mogen geen gebouwen worden gebouwd en is een omgevingsvergunningstelsel opgenomen voor bepaalde bepaalde werkzaamheden en werken, geen bouwwerken zijnde.

Artikel 11 Algemene wijzigingsregels
In dit artikel wordt aangegeven in hoeverre en in welke gevallen van een wijzigingsbevoegdheid gebruik kan worden gemaakt in geval van gewenste dan wel noodzakelijke geringe afwijkingen van de bestemmingsgrenzen.

Artikel 12 Overige regels
In deze bepaling is geregeld dat alle wettelijke regelingen, waarnaar in de regels wordt verwezen, gelden zoals deze luidden op het moment van vaststelling van het plan. Daarnaast is bepaald dat bij de oprichting van een nieuw bouwwerk, de vergroting van een bestaand bouwwerk en/of de verandering in functie van een bestaand bouwwerk voorzien dient te worden in de realisatie van voldoende parkeergelegenheid.

6.2.4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht
In dit artikel is het overgangsrecht ten aanzien van het gebruik en het bouwen in strijd met het plan geregeld. In artikel 23.1 is de in artikel 3.2.1 Bro voorgeschreven bepaling omtrent het overgangsrecht voor bouwwerken opgenomen. In artikel 23.2 is de in artikel 3.2.2 Bro voorgeschreven bepaling omtrent het overgangsrecht voor gebruik opgenomen.

Artikel 14 Slotregel
De regels kunnen worden aangehaald onder de naam: Regels van het bestemmingsplan 'Baroniestraat 24 Boxtel'.

bestemmingsplan

Baroniestraat 24 Boxtel

Boxtel

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	
IMRO IDN	NL.IMRO.0757.BP06BARONIESTR-VST1
PROJECT	
PROJECTLEIDER	
OPDRACHTGEVER	
PROJECTNUMMER	44001164.20180439
AUTEUR	
STATUS	vastgesteld

DISCLAIMER
© Rho Adviseurs B.V.
Niets uit dit drukwerk mag door anderen dan de opdrachtgever worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Rho Adviseurs B.V., behoudens voor zover dit drukwerk wettelijk een openbaar karakter heeft gekregen. Dit drukwerk mag zonder genoemde toestemming niet worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

AVG
Onze producten worden vrijgegeven conform het protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem van Rho Adviseurs B.V.. Daarbij wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. In het kader van de AVG worden, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, persoonsgegevens van derden in onze producten geanonimiseerd. In het belang van de advisering en herkenbaarheid worden bedrijfsgegevens van Rho Adviseurs B.V., namen, e-mailadres(sen) en telefoonnummer(s) van adviseur(s), zijnde auteur(s) van het rapport of de projectleider van het onderhavige project, niet geanonimiseerd.

Inhoudsopgave

Regels		**4**
Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**5**
Artikel 1	Begrippen	5
Artikel 2	Wijze van meten	9
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**10**
Artikel 3	Maatschappelijk	10
Artikel 4	Natuur	13
Artikel 5	Tuin	15
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**16**
Artikel 6	Anti-dubbeltelregel	16
Artikel 7	Algemene bouwregels	17
Artikel 8	Algemene gebruiksregels	18
Artikel 9	Algemene afwijkingsregels	19
Artikel 10	Algemene aanduidingsregels	20
Artikel 11	Algemene wijzigingsregels	21
Artikel 12	Overige regels	22
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**23**
Artikel 13	Overgangsrecht	23
Artikel 14	Slotregel	24

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan
het bestemmingsplan Baroniestraat 24 Boxtel met identificatienummer NL.IMRO.0757.BP06BARONIESTR-OTW2 van de gemeente Boxtel.

1.2 bestemmingsplan
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 aanduiding
een geometrisch bepaald vlak of een figuur, waar gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 aan-huis-verbonden beroep
een dienstverlenend beroep, dat in of bij een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate de woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.6 bebouwing
een of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

1.7 bebouwingspercentage
een in de regels aangegeven percentage, dat de grootte van het deel van het terrein aangeeft dat maximaal mag worden bebouwd.

1.8 bedrijf
een inrichting of instelling gericht op het bedrijfsmatig voortbrengen, vervaardigen, bewerken, opslaan, installeren en/of herstellen van goederen dan wel het bedrijfsmatig verlenen van diensten, beroepen aan huis daaronder niet begrepen.

1.9 beroeps- c.q. bedrijfsvloeroppervlak
de totale vloeroppervlakte van de ruimte die wordt gebruikt voor een beroep of bedrijf aan huis c.q. een (dienstverlenend) bedrijf of een dienstverlenende instelling, inclusief opslag- en administratieruimten en dergelijke;

1.10 bestaand
a. ten aanzien van bouwwerken:
een bouwwerk, dat:

1. ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan bestaat of in uitvoering is, met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
2. na het in lid 1 genoemde tijdstip is of mag worden gebouwd krachtens een bouw- of omgevingsvergunning, waarvoor de aanvraag voor dat tijdstip is ingediend;

b. ten aanzien van gebruik:

het gebruik van grond en opstallen, zoals aanwezig ten tijde van inwerkingtreding van het bestemmingsplan, met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

1.11 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.12 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.13 bevoegd gezag

het bevoegd gezag zoals bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.14 bijbehorend bouwwerk

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak;

1.15 bijgebouw

een vrijstaand gebouw dat in functioneel en bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan een op hetzelfde bouwperceel gelegen hoofdgebouw.

1.16 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.17 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.18 bouwperceelgrens

een grens van een bouwperceel.

1.19 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten.

1.20 bouwwerk

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.21 dak
iedere bovenbeëindiging van een gebouw.

1.22 detailhandel
het bedrijfsmatig te koop aanbieden (waaronder de uitstalling ten verkoop), verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroep of bedrijf.

1.23 ecologische verbindingszone
een langgerekt gebied waarbinnen verbindende landschapselementen zijn of worden gerealiseerd.

1.24 gebouw
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.25 gemeenschappelijke voorzieningen
gemeenschappelijke voorzieningen zoals een eetkamer, woonkamer, sanitair en bergruimten.

1.26 hoofdgebouw
een gebouw of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is.

1.27 huishouden
een huishouden bestaat uit één of meer personen die op hetzelfde adres wonen en een economisch-consumptieve eenheid vormen, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan. Vaak is een huishouden gebaseerd op bloedverwantschap en huwelijksverbinding of een met een huwelijksverbinding gelijk te stellen samenlevingsverband.

1.28 nevenactiviteiten
activiteiten die ondergeschikt zijn aan de primair aan de gronden toegekende functie.

1.29 niet-zelfstandige wooneenheid
een woning die gekoppeld is aan een zorgfunctie ten behoeve van de bewoner(s) met een geïndiceerde zorgbehoefte.

1.30 nutsvoorzieningen
de voorzieningen ten behoeve van het openbare nut, zoals transformatorhuisjes, gasreduceerstations, boven- en ondergrondse schakelhuisjes, duikers, bemalingsinstallaties, gemaalgebouwtjes, telefooncellen, voorzieningen ten behoeve van (ondergrondse) afvalinzameling en openbare verlichting en apparatuur voor telecommunicatie.

1.31 openbaar toegankelijk gebied
wegen, water en openbaar groen (parken, plantsoenen en speelveldjes) die het gehele jaar - of een groot deel daarvan - voor het publiek algemeen toegankelijk zijn.

1.32 overig bouwwerk
een bouwkundige constructie van enige omvang, geen gebouw zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.33 peil
a. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;

1.34 prostitutie
het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele diensten ten behoeve van een ander tegen vergoeding.

1.35 seksinrichting
het bedrijfsmatig – of in een omvang of frequentie die daarmee overeenkomt – gelegenheid bieden tot het ter plaatse, in een gebouw of in een vaartuig, verrichten van seksuele handelingen.

1.36 voorgevelrooilijn
de grens van het bouwvlak die gericht is naar de weg en waarop de bebouwing is georiënteerd.

1.37 water- en waterhuishoudkundige voorzieningen
al het oppervlaktewater zoals sloten, greppels, (infiltratie)vijvers, kanalen, beken en andere waterlopen, ook als deze incidenteel of structureel droogvallen. Alsmede voorzieningen die nodig zijn ten behoeve van een goede wateraanvoer, waterafvoer, waterberging, hemelwaterinfiltratie en waterkwaliteit. Hierbij kan gedacht worden aan duikers, stuwen, infiltratievoorzieningen, gemalen, inlaten etc.

1.38 wonen
het gehuisvest zijn of het huisvesten van personen in een woning/woonhuis

1.39 woning
een complex van ruimten dat dient voor de huisvesting van:
1. één huishouden, of;
2. één huishouden plus maximaal twee individuele personen, of;
3. maximaal 4 individuele personen.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 afstand tot de bouwperceelsgrens

tussen de grens van het bouwperceel en een bepaald punt van het bouwwerk, waar die afstand het kortst is;

2.2 goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.3 bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, installaties, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.4 oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.5 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van de daken en dakkapellen;

2.6 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.7 afstand tot de zijdelingse perceelgrens

de afstand van een gebouw tot de zijdelingse perceelsgrens wordt gemeten vanaf het dichtst bij de perceelsgrens gelegen punt van het gebouw op 1 meter boven peil en haaks op de perceelsgrens.

2.8 ondergeschikte bouwdelen

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, **installaties**, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouw-, c.q. bestemmingsgrenzen niet meer dan **2 meter** bedraagt.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Maatschappelijk

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. niet-zelfstandige wooneenheden al dan niet in combinatie met ruimte voor een aan-huis-verbonden beroep;

met de daarbij behorende:

a. gemeenschappelijke voorzieningen;
b. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
c. groenvoorzieningen;
d. bijbehorende bouwwerken;
e. overige bouwwerken, geen gebouw zijnde;
f. tuinen en erven;
g. parkeervoorzieningen;
h. nutsvoorzieningen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemeen

a. Op de in 3.1 bedoelde gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten dienste van de genoemde bestemmingsomschrijving worden gebouwd;
b. ter plaatse van de specifieke bouwaanduiding - 1 mogen geen bouwwerken worden gebouwd en dienen de gronden niet te worden beschouwd als erf in de zin van artikel 1 van bijlage II behorende bij het Besluit omgevingsrecht, zoals dat artikel luidt op het moment van de datum van inwerkingtreding van dit plan.

3.2.2 Hoofdgebouwen

a. een hoofdgebouw mag uitsluitend binnen een bouwvlak worden gebouwd;
b. de voorgevelrooilijn dient op of parallel aan de aanduiding 'gevellijn' te worden gebouwd;
c. het aantal niet-zelfstandige wooneenheden mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' is aangegeven;
d. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan ter plaatste van de aanduiding 'maximum bouwhoogte' is aangegeven.

3.2.3 Bijbehorende bouwwerken

a. bijbehorende bouwwerken zijn zowel binnen als buiten het bouwvlak toegestaan;
b. de goothoogte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan de hoogte van de eerst verdiepingsvloer van het hoofdgebouw vermeerderd met 0,30 meter;
c. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 3 meter bedragen;
d. de bouwhoogte van niet vrijstaande bijbehorende bouwwerken mag niet meer dan 5 meter bedragen;

e. buiten het bouwvlak bedraagt het maximum bebouwingspercentage 50%, waarbij de gezamenlijke oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken niet meer bedraagt dan:
   1. 50 m² bij een oppervlakte van het bouwperceel van niet meer dan 250 m²;
   2. 20% van de oppervlakte van het bouwperceel indien de oppervlakte van het bouwperceel tussen de 250 m² en 750 m² bedraagt;
   3. 150 m² bij een oppervlakte van meer dan 750 m²;
f. bijbehorende bouwwerken dienen minimaal 3 meter achter de voorgevellijn van het hoofdgebouw te worden gebouwd.

3.2.4 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag maximaal 2 meter bedragen, met dien verstande dat de hoogte voor erf- en terreinafscheidingen voor zover gelegen voor de voorgevellijn maximaal 1 meter mag bedragen;
b. in afwijking van het bepaalde onder a dient, in het geval van tuinen die grenzen aan het openbaar toegankelijk gebied, de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen tot 3 meter achter de voorgevellijn maximaal 1 meter te bedragen;
c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen.

3.3 Afwijken van de bouwregels

3.3.1 Afwijken aangebouwd bijbehorend bouwwerk

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd door middel van een omgevingsvergunning af te wijken van het bepaalde in 3.2.3 sub b voor een hoger aangebouwd bijbehorend bouwwerk, met dien verstande dat de bouwhoogte van het bijbehorend bouwwerk ten minste 3 meter lager is dan de bouwhoogte van het hoofdgebouw.

3.3.2 Afwijken voor bouwen bijbehorende bouwwerken op minder dan 3 meter van de voorgevellijn

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd door middel van een omgevingsvergunning af te wijken van het bepaalde in artikel 3.2.3 onder f voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken op minder dan 3 meter van de voorgevellijn van het hoofdgebouw, met dien verstande dat:

a. de afwijking stedenbouwkundig aanvaardbaar is;
b. het bijbehorend bouwwerk maximaal tot in de voorgevellijn mag worden gebouwd;
c. er geen onevenredige aantasting van het woongenot plaatsvindt.

3.3.3 Afwijken erfafscheiding

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd door middel van een omgevingsvergunning af te wijken van het bepaalde in 3.2.4 sub a voor een hogere erfafscheiding voor de voorgevellijn, met dien verstande dat de hoogte niet meer mag bedragen dan 2 meter

3.4 Specifieke gebruiksregels

Voor het gebruik is het bepaalde in artikel 8.1 overeenkomstig van toepassing.

3.4.1 Voorwaardelijke verplichting inrichtingsplan

In aanvulling op het gestelde in 3.1 sub d. geldt dat het gebruiken of laten gebruiken van gronden en bouwwerken met de bestemming 'Maatschappelijk' slechts is toegestaan indien het inrichtingsplan, of een nadere uitwerking daarvan, wordt gerealiseerd, met dien verstande dat:

a. het inrichtingsplan, zoals opgenomen in bijlage 1 van deze regels, of een nadere uitwerking daarvan is gerealiseerd binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning voor de bouw van de woonzorggebouwen;
b. het inrichtingsplan, zoals opgenomen in bijlage 1 van deze regels, of een nadere uitwerking daarvan, duurzaam in stand wordt gehouden.

3.4.2 Voorwaardelijke verplichting geluidswering

a. De gronden met de bestemming 'Maatschappelijk', mogen niet eerder in gebruik genomen worden voor de gebruiksfuncties als bedoeld in artikel 3.1 onder a en b, dan nadat uit onderzoek is gebleken dat voldaan wordt aan de binnenwaarde conform het bouwbesluit.

3.4.3 Voorwaardelijke verplichting waterberging

Het gebruiken of laten gebruiken van gronden en bouwwerken met de bestemming 'Maatschappelijk' is slechts toegestaan indien een waterhuishoudkundige voorziening met voldoende bergingscapaciteit is gerealiseerd en vervolgens aldus in stand wordt gehouden.

Artikel 4 Natuur

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. het behoud, het herstel en/of de ontwikkeling van de natuurlijke en de landschappelijke waarden;
b. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
c. sloten, beken, daarmee gelijk te stellen waterlopen en waterberging.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Algemeen

Voor het bouwen gelden de volgende algemene bepalingen:

a. op de in 4.1 bedoelde gronden mogen geen gebouwen of bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden gebouwd.

4.3 Specifieke gebruiksregels

4.3.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in 8.1, wordt in ieder geval gerekend:

a. het aanleggen van verhardingen ten behoeve van wegen en paden;
b. het plaatsen of geplaatst houden van onderkomens;
c. het opslaan van gerede of ongerede goederen;
d. het opslaan van voer- of vaartuigen of onderdelen hiervan;
e. het al dan niet ter verkoop opslaan van onbruikbare of althans aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voorwerpen, stoffen en materialen;
f. het storten, opslaan, opgeslagen houden en lozen van puin, vuil of andere vaste of vloeibare stoffen.

4.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.4.1 Verbod

Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:

a. het verrichten van grondroeractiviteiten, waartoe worden gerekend afgraven, ophogen, ontgronden, woelen, vergraven, mengen, diepploegen en egaliseren, anders dan normaal spit- en ploegwerk;
b. de aanleg van drainage ongeacht de diepte, tenzij het gaat om vervanging van een al bestaande drainage;
c. het aanleggen, verbreden, verbeteren of dempen van sloten, vijver, greppels en andere wateren;
d. het verlagen van het grondwaterpeil, anders dan door middel van het graven van sloten of het toepassen van drainagemiddelen, met uitzondering van grondwateronttrekkingen;
e. het indrijven van voorwerpen in de grond;
f. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- of pompputten;
g. het rooien van houtgewas;
h. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen met een oppervlakte van meer dan 100 m²;
i. het aanleggen van ondergrondse of bovengrondse kabels en leidingen en het aanbrengen van de daarbij behorende constructies.

4.4.2 Uitzonderingen op verbod

Het in lid 4.4.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. waarvoor een vergunning is vereist krachtens de Natuurbeschermingswet;
d. worden uitgevoerd krachtens een vastgesteld beheersplan;
e. noodzakelijk zijn voor de aanleg van het inrichtingsplan of een nadere uitwerking daarvan, zoals opgenomen in bijlage 1 van de regels.

4.4.3 Afwegingskader

De in 4.4.1 genoemde vergunning wordt slechts verleend indien door de werken of werkzaamheden dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen geen onevenredige aantasting van de waarden van deze gronden als bedoeld in 4.1 kan plaatsvinden.

4.5 Ecologische verbindingszone

a. ter plaatse van de aanduiding ´ecologische verbindingszone´ zijn de onder lid 4.1 bedoelde gronden tevens voor het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden;
b. de inrichting met groenvoorzieningen en waterhuishoudkundige voorzieningen dient overeenkomstig het inrichtingsplan zoals weergegeven in bijlage 1 van de regels, of een nadere uitwerking daarvan worden gerealiseerd.

Artikel 5 Tuin

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor

a. tuinen behorende bij de op de aangrenzende gelegen hoofdgebouwen,

met de daarbij behorende:

b. waterhuishoudkundige voorzieningen;
c. overige verhardingen.

5.2 Bouwregels

d. op of in deze gronden mogen uitsluitend erf- en terreinafscheidingen worden gebouwd, mt dien verstande dat de bouwhoogte niet meer dan 2 meter mag bedragen;
e. deze gronden worden niet aangemerkt als erf als bedoeld in artikel 1 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht.

5.3 Specifieke gebruiksregels

5.3.1 Strijdig gebruik van gronden en bouwwerken

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, sub c Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, wordt in ieder geval gerekend:

a. het opslaan, het opgeslagen houden of (laten) bergen van gebruikte, afgedankte c.q. aan de oorspronkelijke bestemming onttrokken goederen, voorwerpen of materialen, behoudens voor zover noodzakelijk in verband met het op de bestemming gerichte gebruik van de gronden;
b. het opslaan, het opgeslagen houden, (laten) storten of (laten) lozen van vaste of vloeibare afvalstoffen, behoudens voor zover dat noodzakelijk is in verband met het op de bestemming gerichte gebruik van de gronden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 Algemene bouwregels

7.1 Ondergeschikte bouwdelen

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten, luifels, uitbouwen, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouw- c.q. bestemmingsgrenzen niet meer dan 1 meter bedraagt en er geen plangrenzen worden overschreden.

7.2 Bestaande afstanden en maten

a. Indien afstanden tot, en bouwhoogten, inhoud, aantallen en/of oppervlakten van bestaande bouwwerken die gebouwd zijn met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Woningwet, op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van het plan meer bedragen dan ingevolge hoofdstuk II is voorgeschreven, mogen deze maten en hoeveelheden als maximaal toelaatbaar worden aangehouden.
b. In die gevallen dat afstanden tot, en bouwhoogten, inhoud, aantallen en/of oppervlakten van bestaande bouwwerken, die gebouwd zijn met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Woningwet, op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van het plan minder bedragen dan ingevolge hoofdstuk II is voorgeschreven, mogen deze maten en hoeveelheden als minimaal toelaatbaar worden aangehouden.
c. In het geval van (her)oprichting van gebouwen is het bepaalde onder sub a en b uitsluitend van toepassing indien het geschiedt op dezelfde plaats.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

8.1 Gebruiksregel

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de gegeven bestemming.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

9.1 Afwijken

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, bij een omgevingsvergunning afwijken van:

a. de bij recht in de regels gegeven maten, afmetingen, percentages tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages;
b. de bestemmingsbepalingen en toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of - intensiteit daartoe aanleiding geeft;
c. de bestemmingsbepalingen ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot maximaal 10 meter;
d. de bestemmingsbepalingen ten aanzien van de maximale (bouw)hoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte van gebouwen wordt vergroot ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers, luchtwassers, installaties en lichtkappen, mits:
    1. de oppervlakte van de verhoging maximaal 10% van het betreffende bouwvlak zal bedragen;
    2. de hoogte maximaal 1,25 maal de maximale bouwhoogte van het betreffende gebouw zal bedragen;
e. de bestemmingsbepalingen ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van kunstwerken, geen gebouwen zijnde, en ten behoeve van zend-, ontvang- en/of sirenemasten, wordt vergroot tot maximaal 40 meter.

Artikel 10 Algemene aanduidingsregels

10.1 Overige zone - behoud en herstel watersystemen

10.1.1 Behoud en herstel watersystemen

Ter plaatse van de aanduiding 'Overige zone - behoud en herstel watersystemen' zijn de gronden mede bestemd voor de verwezenlijking en het behoud, beheer en herstel van watersystemen.

10.1.2 Bouwregels

a. Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.
b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouw zijnde geldt een maximum bouwhoogte van 3 m.

10.1.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen gebouw zijnde, of van werkzaamheden) op of in de gronden gronden met de aanduiding 'Overige zone - behoud en herstel watersystemen' de volgende andere werken en werkzaamheden uit te voeren:
   a. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten;
   b. het ophogen van gronden.
2. Het in lid 1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke:
   a. het normaal onderhoud betreffen;
   b. noodzakelijk zijn in verband met het op de bestemming gerichte beheer of gebuik van de grond;
   c. al legaal in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit bestemmingsplan;
   d. waarvoor ten tijde van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden is verleend.
3. De in lid 1 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend, indien door de werken en/of werkzaamheden de verwezenlijking of het behoud, beheer en herstel van watersystemen niet in onevenredige mate worden aangetast. Alvorens burgemeester en wethouders beslissen op een daartoe strekkende omgevingsvergunning wordt advies ingewonnen bij het waterschap.

Artikel 11 Algemene wijzigingsregels

11.1 Overschrijding bestemmingsgrenzen

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de in het plan opgenomen bestemmingen te wijzigen ten behoeve van:

a. overschrijding van bestemmingsgrenzen, voor zover dit van belang is voor een technisch betere realisering van bestemmingen of bouwwerken dan wel voor zover dit noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein en er geen plangrenzen worden overschreden.
b. overschrijding van bestemmingsgrenzen en toestaan dat het beloop van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of - intensiteit daartoe aanleiding geeft.

De overschrijdingen mogen echter niet meer dan 3 meter bedragen en het bestemmingsvlak mag met niet meer dan 10% worden vergroot.

11.2 Toevoegen dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie'

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd aan gronden de dubbelstemming 'Waarde - Archeologie 2', 'Waarde - Archeologie 3' , 'Waarde - Archeologie 4' of 'Waarde - Archeologie 5' toe te kennen, onder de voorwaarde dat uit archeologisch onderzoek blijkt dat op de betreffende gronden archeologische waarden of archeologische verwachtingswaarden aanwezig zijn die deze bescherming behoeven.

11.3 Verwijderen aanduidingen op de verbeelding

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de in het plan opgenomen functieaanduidingen te verwijderen, mits aangetoond wordt dat de ter plaatse aanwezige functie niet meer aanwezig is.

Artikel 12 Overige regels

12.1 Waarborging voldoende parkeergelegenheid

Ten behoeve van het voorzien in voldoende parkeergelegenheid gelden de volgende regels:

a. bij de uitoefening van de bevoegdheid voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor bouwen en / of afwijken dient tenminste voldaan te worden aan de nota Parkeernormen Gemeente Boxtel als vastgesteld door het bevoegd gezag op 20 maart 2007;
b. het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde onder a. indien wordt voorzien in een parkeervoorziening, die gelet op de parkeerbelasting naar aard en invloed op de omgeving gelijkwaardig is als bedoeld onder a, daarbij rekening houdend met de reeds bestaande bebouwing ter plaatse en de mogelijkheid van dubbelgebruik;
c. indien het gemeentelijke beleid ten aanzien van parkeernormen als bedoeld onder a. gedurende de planperiode van dit bestemmingsplan wordt gewijzigd, wordt bij de verlening van de omgevingsvergunning rekening gehouden met die wijziging;
d. parkeergelegenheid die is gerealiseerd om te voorzien in voldoende parkeergelegenheid dient in stand te worden gehouden;
e. bij wijziging van gebruik mag de parkeerbehoefte niet vermeerderen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

13.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2. na het tenietgaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;

b. burgemeester en wethouders kunnen eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen van het bepaalde onder sub a voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld onder a met maximaal 10%;

c. het bepaalde onder sub a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

13.2 Overgangsrecht gebruik

a. het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;

b. het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld onder sub a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;

c. indien het gebruik, bedoeld in onder sub a, na het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;

d. het bepaalde onder sub a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: 'Regels van het bestemmingsplan Baroniestraat 24 Boxtel'.

Plangebied

Plangrens

Enkelbestemmingen

M — Maatschappelijk

N — Natuur

T — Tuin

Gebiedsaanduidingen

overige zone - behoud en herstel watersystemen

Functieaanduidingen

(evz) — ecologische verbindingszone

Bouwvlakken

bouwvlak

Bouwaanduidingen

[sba-1] — specifieke bouwaanduiding - 1

Maatvoeringen

48 — maximum aantal wooneenheden

4 — maximum bouwhoogte (m)

Figuren

gevellijn

GEMEENTE BOXTEL
Baroniestraat 24 Boxtel

bestemmingsplan

PROJECT	20180439		
FORMAAT	A3		
SCHAAL	1:1000		
KAART	1/1	Vastgesteld	P.M.
GETEKEND	K. Heijmeriks	Ontwerp	27-11-2023
IDN	NL.IMRO.0757.BP06BARONIESTR-VST1	Concept	21-07-2020

RHO ADVISEURS

info@rho.nl
www.rho.nl

N

bestemmingsplan

Baroniestraat 24 Boxtel

Boxtel

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	
IMRO IDN	NL.IMRO.0757.BP06BARONIESTR-VST1
PROJECT	
PROJECTLEIDER	
OPDRACHTGEVER	
PROJECTNUMMER	44001164.20180439
AUTEUR	
STATUS	vastgesteld

DISCLAIMER
© Rho Adviseurs B.V.
Niets uit dit drukwerk mag door anderen dan de opdrachtgever worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Rho Adviseurs B.V., behoudens voor zover dit drukwerk wettelijk een openbaar karakter heeft gekregen. Dit drukwerk mag zonder genoemde toestemming niet worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

AVG
Onze producten worden vrijgegeven conform het protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem van Rho Adviseurs B.V.. Daarbij wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. In het kader van de AVG worden, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, persoonsgegevens van derden in onze producten geanoniemiseerd. In het belang van de advisering en herkenbaarheid worden bedrijfsgegevens van Rho Adviseurs B.V., namen, e-mailadres(sen) en telefoonnummer(s) van adviseur(s), zijnde auteur(s) van het rapport of de projectleider van het onderhavige project, niet geanoniemiseerd.

Inhoudsopgave

Bijlagen toelichting		**5**
Bijlage 1	**Inrichtingsadvies ecologische verbindingszone**	**7**
Bijlage 2	**Advies Welstand**	**33**
Bijlage 3	**Beheerplan ecologische verbindingszone**	**37**
Bijlage 4	**Boomeffectanalyse**	**39**
Bijlage 5	**Zorganalyse**	**67**
Bijlage 6	**Boombescherming**	**71**
Bijlage 7	**Verkennend bodemonderzoek**	**73**
Bijlage 8	**Indicatief bodemonderzoek**	**119**
Bijlage 9	**Vormvrije m.e.r.-beoordeling**	**149**
Bijlage 10	**Watertoets**	**169**
Bijlage 11	**Advies Veiligheidsregio 2019**	**207**
Bijlage 12	**Advies Veiligheidsregio 2023**	**211**
Bijlage 13	**Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai**	**215**
Bijlage 14	**Ontwerpbesluit hogere grenswaarden Wet geluidhinder**	**285**
Bijlage 15	**Quickscan flora en fauna**	**291**
Bijlage 16	**Stikstofmemo**	**329**
Bijlage 17	**Stikstofberekening realisatiefase 2025**	**335**
Bijlage 18	**Stikstofberekening realisatiefase 2026**	**343**
Bijlage 19	**Stikstofberekening gebruiksfase 2027**	**351**
Bijlage 20	**Notitie natuurinclusief bouwen**	**359**
Bijlage 21	**Archeologisch onderzoek**	**365**
Bijlage 22	**Selectieadvies archeologie**	**419**
Bijlage 23	**Advies Monumentencommissie**	**423**

Bijlage 24	**Ingediende reacties wettelijk vooroverleg**	**427**
Bijlage 25	**Verslagen omgevingsdialoog**	**445**
Bijlage 26	**Programma van Eisen, ondergrond en doorsnedes**	**453**
Bijlage 27	**Kaartaanpassing Omgevingsverordening Noord-Brabant 2024**	**467**
Bijlage 28	**Nader onderzoek ecologie**	**469**

Bijlagen toelichting

Bijlage 1 Inrichtingsadvies ecologische verbindingszone

Inrichting ecologische verbindingszone

Baronietuin te Boxtel

Vrijborg

eco groen
advies & ingenieursbureau

habitus

Projectadviseur

[redacted]

0172-204060

Rapportage

[redacted]

Documentcode

Habitus VRIJ2022-1-OV1-V2

Ecogroen: project 23-385

In opdrachtvan

Vrijborg

Contactpersoon opdrachtgever

[redacted]

Opleverdatum

Versie 3.2 Ecogroen: def 1 oktober 2024

Kwaliteitscontrole

[redacted]

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport inclusief foto's is enkel toegestaan met toestemming van de eigenaar (de opdrachtgever) en onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Habitus en Ecogroen geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen. Onze algemene voorwaarden zijn hier in te zien. Onze privacyverklaring is hier te vinden.

Een verklaring van de documentcodes zijn te vinden op de website van Habitus en Ecogroen.

https://habitus.nl

www.Ecogroen

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
2.	BELEIDSKADER	6
3.	BIOTOOPEISEN VAN DE DOELSOORTEN	11
4.	INRICHTINGSVOORWAARDEN	13
5.	CONCLUSIE	13
	BIJLAGEN	16

1. INLEIDING

1.1 Verantwoording inhoud

Dit rapport is grotendeels opgesteld door Habitus, de laatste versie in november 2022. Wegens gewijzigde uitgangspunten en gebrek aan tijd bij Habitus, heeft Ecogroen de gelegenheid gekregen deze aan te passen in voorliggend Habitus-rapport. De inhoudelijke wijzigingen die zijn geschreven door Ecogroen betreffen uitsluitend de nieuwe teksten in paragraaf 2.2, hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5.

1.2 Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens het plangebied te ontwikkelen en dient hierbij rekening te houden met een ecologische verbindingszone (EVZ). Deze is gelegen langs het Smalwater, aan de noordkant van het plangebied.

1.3 Plangebied voorgenomen werkzaamheden

Het plangebied is gelegen ter plaatse van Baroniestraat 24 te Boxtel. Het plangebied is weergegeven in figuur 1. De opdrachtgever is voornemens het plangebied te herontwikkelen en hier twee woonzorghuizen met in totaal 48 wooneenheden te bouwen.

1.4 Doelstelling

Het doel van dit plan is om randvoorwaarden te stellen aan de inrichting van het plangebied zodat invulling wordt gegeven aan de doelstellingen van de ecologische verbindingszone.

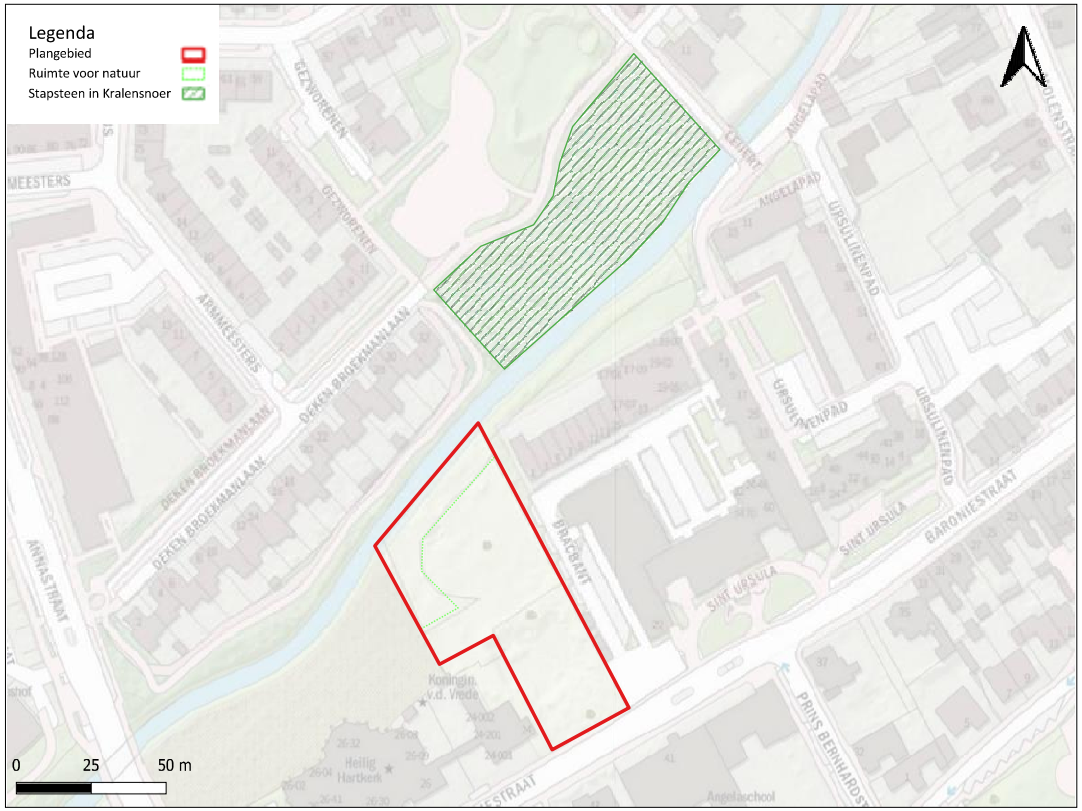

Figuur 1: overzicht projectgebied. Bron kaart: PDOK2021.

1.5 Criteria

De onderhavige rapportage voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Ecogroen en Ecologisch adviesbureau habitus[1].

1.6 Reikwijdte

Dit inrichtingsadvies heeft alleen betrekking op:

- De werkzaamheden zoals beschreven in paragraaf 1.3.
- Het projectgebied zoals weergegeven in figuur 1.
- De doelstellingen aan de EVZ zoals vastgelegd in De Groene Levensader door Boxtel (1999), de uitwerkingsvisie (2007) en de Groene Schakels (2009). Hierna worden deze documenten 'de beleidsdocumenten' genoemd.

1.7 Werkwijze

Om tot randvoorwaarden te komen voor de inrichting van het plangebied zijn als eerste de beleidsdocumenten (zoals weergegeven in paragraaf 1.6) geanalyseerd. Hierbij is gekeken wat volgens deze documenten de rol van het plangebied binnen de EVZ is en welke doelsoorten er zijn aangewezen.

Omdat niet alle doelsoorten even afhankelijk zijn van een corridor tussen de stapstenen, is een selectie gemaakt van de doelsoorten. Zodoende blijven alleen de doelsoorten over waarvoor een corridor echt noodzakelijk is en kan de inrichting specifiek op deze soorten worden afgestemd. Deze informatie is te zien in hoofdstuk 2. De selectie is gemaakt op basis van expert-judgement en een literatuurstudie. Deze bronnen die hiervoor gebruikt zijn, zijn te vinden op pagina 16.

Van de overgebleven doelsoorten zijn vervolgens de biotoopeisen onderzocht (opnieuw op basis van expert-judgement en literatuur) en weergegeven in hoofdstuk 3. Door de biotoopeisen van alle soorten samen te voegen is tot een lijst met randvoorwaarden voor de inrichting gekomen, welke is weergegeven in hoofdstuk 4.

[1] **De interne proces- en kwaliteitseisen betreffen het volgende:**

- Het rapport is opgesteld op basis van actuele literatuur zoals gedragscodes en kennisdocumenten.
- Het rapport is opgesteld door deskundigen met expertkennnis van de wet, regelgeving en soorten. De deskundigen voldoen aan de deskundigheidseisen voor een ecologisch deskundige, van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.
- **De projectadviseur heeft specifieke deskundigheid en meerdere jaren ervaring** met soortgelijke projecten. Dit wordt intern een dienstexpert genoemd.
- Iedere rapportage wordt door een andere ecoloog beoordeeld op inhoud en vorm op basis van vaste beoordelingscriteria. Geplaatste opmerkingen door de beoordelaar worden verwerkt of besproken tot de meningen eensluidend zijn.
- Het rapport voldoet aan de volgende eisen: ecologisch en juridisch houdbaar, degelijk onderbouwd, kort en bondig, leesbaar en begrijpbaar.
- De conclusie geeft antwoord op de vraag van de opdrachtgever.
- Ecologisch adviesbureau habitus verklaart hierbij onafhankelijk te zijn en geen enkel belang te hebben bij de uitkomst van het rapport.

2. BELEIDSKADER

In de beleidsdocumenten (zoals genoemd in paragraaf 1.6) staan verschillende randvoorwaarden voor de inrichting van de ecologische verbindingszone ter plaatse van het plangebied. Ook zijn er doelsoorten in opgenomen. In paragraaf 2.1 is te lezen wat de functie van het plangebied binnen de EVZ is en in paragraaf 2.2 is verder ingegaan op de doelsoorten. Hierbij is op basis van de functie van het plangebied ook gekeken voor welke doelsoorten het plangebied in meer- of mindere mate een rol kan spelen.

2.1 Functie van het plangebied

Op basis van de drie beleidsdocumenten kan worden vastgesteld dat het plangebied onderdeel uitmaakt van een ´nat kralensnoer´. Dit bestaat uit corridors en stapstenen. Op minder dan 50 meter ten noordoosten van het plangebied is al een stapsteen ingericht (zie figuur 1). Dit gebied is zo'n 100x40 meter en bestaat uit steilrand, nat grasland en een amfibieënpoel. Op zo'n 200 meter ten westen hiervan (ten westen van de Annastraat) ligt de volgende stapsteen, zoals ingetekend op pagina 43 van de Groene Levensader door Boxtel, 1999. Deze is nog niet gerealiseerd. Gezien de korte afstand van het plangebied tot de bestaande stapsteen ten noordoosten van het plangebied, is er geen andere stapsteen nodig ter plaatse van het plangebied en kan hier volstaan worden met een corridor functie, zoals verder onderbouwd wordt in hoofdstuk 4. Een corridor moet volgens alle drie de beleidsdocumenten een breedte hebben van minimaal 10 meter. Ook wordt hierin een mozaïek voorzien van (vochtig) bloemrijk grasland, struweel en natuurvriendelijke oevers.

2.2 Eisen vanuit overheidsbeleid

Het Waterschap de Dommel, de provincie Noord-Brabant, en de gemeente Boxtel kennen speciale omgangsvormen (normen) als het gaat om de ecologische verbindingszone. Deze worden hieronder kort toegelicht:

Waterschap	Provincie	Gemeente
• Gemeten vanaf de huidige insteek tot in het plangebied moet een verplichte natuurzone worden gecreëerd van minimaal 10 meter breed.	• De Interim Omgevingsverordening verplicht een bebouwingsvrije (gebouwen) zone van 25 meter gemeten vanaf het midden van de watergang tot aan weerszijde van de ecologische verbindingszone. • Een EVZ moet gemiddeld 50 meter breed zijn. Voor het plangebied wordt hier gemotiveerd van afgeweken (zie hoofdstuk 4). • Er moet voldoende inzicht worden geboden in hoe de corridor gaat functioneren in relatie tot het grotere geheel van de ecologische verbindingszone en waarom een corridor op deze locatie volstaat in plaats van een stapsteen.	• Het beleidsdocument 'de Groene Levensader door Boxtel' is vigerend. Gezien de ambities uit de visie moet er goed worden onderbouwd waarom er van dit beleidsstuk wordt afgeweken, waarvoor wordt verwezen naar hoofdstuk 4.

Uit onderstaande tekening (figuur 2) blijkt dat aan de afstandseisen van zowel waterschap als provincie voldaan wordt.

Figuur 2: afstanden in EVZ

2.3 Doelsoorten

In De Groene Levensader door Boxtel (1999) en de uitwerkingsvisie (2007) zijn doelsoorten opgenomen waarvoor de EVZ moet functioneren. In Tabel 1, op de volgende pagina, zijn deze doelsoorten overgenomen. Niet alle soorten zijn even afhankelijk van corridors om zich te kunnen verplaatsen tussen stapstenen en leefgebieden, want de ene soort is mobieler dan de andere. Vogels zijn bijvoorbeeld prima in staat om zich tussen de stapstenen te verplaatsen, zonder dat hiervoor een corridor nodig is. Dit kan niet worden gezegd van de kamsalamander, welke langzaam loopt en hierbij bijzonder kwetsbaar is. Voor planten geldt dat soorten die hun zaad verspreiden via wind of water (in dit geval het Smalwater) mobieler zijn dan soorten die zich op een andere manier verspreiden. Daarnaast stelt iedere soort andere eisen aan een verbindingszone. Een waterspitsmuis is bijvoorbeeld sterk afhankelijk van oevervegetaties om zich te verplaatsen, terwijl de gehakkelde aurelia zich ook kan verplaatsen door tuinen en via het openbaar groen.

Op basis van de voorgaande kenmerken is per soort bepaald wat het belang is van het plangebied als corridor tussen stapstenen die 300-400 meter uit elkaar liggen. De beoordeling is weergegeven en onderbouwd in de onderstaande tabel. Aan de ecologische doelen van de EVZ kan het meeste worden bijgedragen door bij de inrichting van het gebied vooral rekening te houden met soorten die deze verbindingszone het hardste nodig hebben.

De selectie is gemaakt op basis van expert judgement en een literatuurstudie. Voor de gebruikte bronnen wordt verwezen naar pagina 16

Tabel 1: belang van het plangebied per doelsoort

Soortgroep	Doelsoort	Belang plangebied	Toelichting*
Planten	Blaaszegge	Klein	Verspreidingsmethode: water, zelfverspreiding, dieren. Kan zich gemakkelijk ver verspreiden via het Smalwater.
	Gewone dotterbloem	Klein	Verspreidingsmethode: water. Kan zich gemakkelijk ver verspreiden via het Smalwater.
	Knolsteenbreek	Klein	Verspreidingsmethode: vegetatief of wind. Kan zich gemakkelijk ver verspreiden met de wind.
	Moerasviooltje	Klein	Verspreidingsmethode: water, wortelstokken, zelfverspreiding. Kan zich gemakkelijk ver verspreiden via het Smalwater.
	Elzenzegge	Groot	Verspreidingsmethode: zelfverspreiding, dieren.
	Grauwe wilg	Klein	Verspreidingsmethode: wind. Kan zich gemakkelijk ver verspreiden met de wind.
	Boswilg	Klein	Verspreidingsmethode: wind. Kan zich gemakkelijk ver verspreiden met de wind.
	Grote pimpernel	Groot	Verspreidingsmethode: wortelstokken, zelfverspreiding.
	Lange ereprijs	Groot	Verspreidingsmethode: zelfverspreiding.
Zoogdieren	Ondergrondse woelmuis	Middel	Migratie over land langs lintvormige elementen en zoomvegetaties met hoog opgaande grassen of kruiden. Vermoedelijk gevoelig voor onderbrekingen (zoals wegen er watergangen).
	Waterspitsmuis	Groot	Verplaatst zich niet gemakkelijk en over het algemeen niet verder dan 1km (Zoogdiervereniging VZZ, 2007, blz. 22). Is voor migratie primair afhankelijk van oevers met voldoende dekking en is zeer gevoelig voor onderbrekingen (zoals wegen, verhardingen, grote wateren). Kan wel zwemmend smalle langzaam-stromende wateren doorkruisen.
Vogels	Blauwborst	Klein	Verplaatst zich vliegend en kan hierbij gemakkelijk 300-400 meter overbruggen.
	IJsvogel	Klein	Verplaatst zich vliegend (met name over het water) en kan hierbij gemakkelijk 300-400 meter overbruggen.
Reptielen	Ringslang	Groot	Kan zich door water en over land verplaatsen maar verplaatst zich meestal geen grote afstanden. Afstanden tot een kilometer zijn wel vastgesteld maar zijn uitzonderlijk. Migratie vindt grotendeels plaats tussen overwinterings- en voortplantingsverblijven (Janssen, 2003). De soort komt momenteel niet in de regio voor, maar kan zich via verbindingszones wellicht in de toekomst vestigen.
Amfibieën	Kamsalamander	Groot	Verplaatst zich alleen korte afstanden, normaal enkele honderden meters. Maximale dispersieafstand 500-700m. Kamsalamanders volgen vaak lijnvormige elementen, zoals houtwalen, bosranden en bermen (Bij12, 2017).
Vissen	Bermpje	Klein	Kan zich via het Smalwater verplaatsen.
	Riviergrondel	Klein	Kan zich via het Smalwater verplaatsen.

Dagvlinders	Bont dikkopje	Middel	Kan zich ca 3 km tussen stapstenen verplaatsen. Heeft voor migratie houtwallen of struikenrijen langs de oever nodig (De Vlinderstichting, 1997).
	Gehakkelde aurelia	Klein	Een algemene vlinder waarvan wordt aangenomen dat deze zich voldoende door de omgeving kan verspreiden door gebruik te maken van tuinen en open-baar groen. Er zijn dus voldoende alternatieven aanwezig.
	Grote weerschijnvlinder	Middel	Kan zich ca 5 km tussen stapstenen verplaatsen. Heeft voor migratie houtwallen of struikenrijen nodig (De Vlinderstichting, 1997).
	Kleine ijsvogelvlinder	Klein	Kan zich ca 5 km tussen stapstenen verplaatsen. Heeft voor migratie houtwallen of struikenrijen nodig (De Vlinderstichting, 1997).
Libellen	Beekrombout	Klein	Kan zich ca 10 km tussen stapstenen verplaatsen. Een relatief grote libel en een goede vlieger. Komt nagenoeg niet voor in Boxtel. Wel veel in Kampina. Gebruikt beken en bosranden voor migratie. Wordt in staat geacht om zich gemakkelijk tussen de stapstenen te kunnen verplaatsen over het Smalwater zonder aanvullende maatregelen (De Vlinderstichting, 1997).
	Blauwe breedscheen-juffer	Middel	Migratieafstand is niet bekend maar een kortere afstand dan de beekrombout is aangenomen, aangezien deze soort kleiner en fragieler is. Gebruikt beken en bosranden voor migratie.
	Weidebeekjuffer	Middel	Migratieafstand is niet bekend maar een kortere afstand dan de beekrombout is aangenomen, aangezien deze soort kleiner en fragieler is. De bosbeekjuffer (fysiek min of meer vergelijkbare soort) kan tot 5 km migreren tussen stapstenen (De Vlinderstichting, 1997).

* de verspreidingsmethode van planten is gebaseerd op het type zaad en de groeiplaats.

3. BIOTOOPEISEN VAN DE DOELSOORTEN

Voor alle soorten waarvoor de corridor in het plangebied een middel- en groot belang heeft (volgens hoofdstuk 2), is onderzocht welke biotoopeisen worden gesteld aan een corridor. Hierbij is gebruik gemaakt van expert judgement en een literatuurstudie, waarvan de bronnen zijn te zien op pagina 16.

Tabel 2: biotoopeisen van de doelsoorten

Soortgroep	Doelsoort	Belang plangebied	Habitateisen aan corridor
Planten	Elzenzegge	Groot	In bijlage 1 en 2 zijn de standplaatseisen per plantensoort weergegeven. Deze soorten hebben grotendeels dezelfde standplaatseisen en samenvattend groeien ze allemaal op matig voedselrijke, matig zure en vochtige tot natte bodems. De elzenzegge groeit graag in de halfschaduw, bij voorkeur onder de zwarte els. De andere twee soorten groeien op zonnige plaatsen. Door een natuurvriendelijke oever aan te leggen kan een groeiplaats voor deze soorten worden gerealiseerd. Bij het technisch ontwerp van de natuurvriendelijke oevers dient rekening te worden houden met standplaatseisen van deze soorten (zie met name bijlage 2). Het talud en de hoogte van de oevers ten opzichte van het (grond)water dienen te zijn afgestemd op de vochtvereisten van de soorten. Daarnaast dienen zonnige plekken en beschaduwde plekken (met zwarte els) aanwezig te zijn.
	Grote pimpernel	Groot	
	Lange ereprijs	Groot	
Zoogdieren	Ondergrondse woelmuis	Middel	Verplaatst zich gemakkelijk 300-400 meter tussen de stapstenen. Voor een corridorfunctie moet een lintvormige zoomvegetatie met hoog opgaande grassen of kruiden worden ingericht.
	Waterspitsmuis	Groot	Verplaatst zich niet gemakkelijk en is primair gebonden aan oevers met insectenrijke vegetatie die voldoende dekking biedt. Dit kan het beste worden gerealiseerd door een natuurvriendelijke oever aan te leggen. Deze dient minimaal 5 meter breed te zijn (S van Breukelen et al., 2003). Een eventuele poel met flauwe oevers zou voor extra leefgebied kunnen zorgen.
Reptielen	Ringslang	Groot	Voor een corridorfunctie is de combinatie van een struikenrij (zie onder bont dikkopje) en een natuurvriendelijke oever (zie onder waterspitsmuis) geschikt. Een poel (zie onder kamsalamander) zou zorgen voor extra leefgebied. De soort komt in de regio (nog) niet voor.

Amfibieën	Kamsalamander	Groot	De kamsalamander verplaatst zich alleen over korte afstanden. Een corridor moet bestaan uit ruigte, struweel, schraalgrasland, kleine loofbosjes, loofbos-randen, houtwallen, sloten of beken en is 10-25 meter breed (R. Reijnen & B. Koolstra). De maximale afstand tussen voortplantingspoelen in het netwerk is 300-400 meter (BIJ12,2017). Hier wordt conform de beleidsdocumenten (doel: stapsteen maximaal om de 300-400 meter) theoretisch aan voldaan. Een poel in het plangebied is dan ook strikt genomen niet noodzakelijk. Echter is het onduidelijk of alle stapstenen ook daadwerkelijk zullen worden gerealiseerd. Vooral wanneer de afstand tussen de stapsteen ten noordoosten van het plangebied en die ten westen van het plangebied meer is dan 400 meter, is het aanleggen van een poel voor de kamsalamander ecologisch wenselijk te noemen. De vereisten voor de poel komen uit het Kennisdocument kamsalamander (BIJ12, 2017): - een glooiende/flauwe oever - een waterdiepte hebben van 50 – 150 centimeter, de diepere delen zullen dan ook in strenge winters niet bevriezen - zowel zon beschenen delen hebben als beschaduwde delen - een goed ontwikkelde vegetatie aanwezig krijgen, vooral onder water. Ook moet er open water aanwezig zijn. - een pH van het water hebben die boven de 5,5 ligt - vrij zijn van (roof)vissen. De poel staat dus niet in verbinding met het Smalwater. Ook bij hoogwater niet. Hiermee voldoet de poel aan alle eisen uit BIJ12, 2017 behalve aan de wateroppervlakte. Deze moet minimaal 400m2 zijn maar is in het nieuwe ontwerp aanmerkelijk kleiner. Er zijn echter genoeg voorbeelden van functionerende poelen die veel kleiner zijn dan 400m2. Zie bijvoorbeeld de website van RAVON. In vier poelen van tussen de 27 en 300 m2 werden diverse kamsalamanders aangetroffen in Natura 2000-gebied Springendal en Dal van Mosbeek in Overijssel. Kamsalamanders kunnen zelfs in tuinvijvers voorkomen (RAVON, soortenpagina). Ook in verblijfplaatsen en migratiemogelijkheden wordt voorzien middels een struikenrij (zie onder bont dikkopje), een natuurvriendelijke oever (zie onder waterspitsmuis). Aanvullend kunnen er nog boomstammen worden aangebracht rond de poel waar de kamsalamander onder kan verblijven.
Dagvlinders	Bont dikkopje	Middel	Deze soorten verplaatsen zich gemakkelijk 300-400 meter tussen de stapstenen. Voor een corridorfunctie kan een struikenrij evenwijdig met het Smalwater worden aangebracht. Het is belangrijk dat dit een gesloten rij is die als windscherm fungeert. Hiervoor dient er veel blad laag in de boom of struik te zitten. Grotere bomen zijn dus niet geschikt aangezien het blad dan hoog zit. De bomen en struiken hoeven niet klem langs het Smalwater te staan maar kunnen achter de natuurvriendelijke oever worden gesitueerd.
	Grote weerschijnvlinder	Middel	
Libellen	Blauwe breedscheen-juffer	Middel	
	Weidebeekjuffer	Middel	

4. INRICHTINGSVOORWAARDEN

Op basis van de biotoopeisen van de doelsoorten, zoals weergegeven in hoofdstuk 3, worden de volgende voorwaarden gesteld aan de inrichting van het plangebied.

Keuzes voor stapsteen versus corridor

- Er is al een stapsteen aanwezig aan de overzijde van het Smalwater, op slechts 50 meter ten noorden van het plangebied (zie figuur 1). Het inrichten van het plangebied als stapsteen zou daarom niet logisch zijn. Een inrichting als corridor past beter in het grotere geheel. Voor het volledig functioneren van de EVZ is er wel weer een nieuwe stapsteen nodig binnen 300-400 meter ten westen van de bestaande stapsteen.
- Uitgaande van een corridorfunctie, is een strook van 10 meter langs het Smalwater voldoende. Als deze op de juiste manier wordt ingericht, is dit voldoende om geschikt habitat voor de doelsoorten te creëren en om verstoring te voorkomen. Hiermee komt de totale breedte van de verbinding (inclusief het Smalwater) op minimaal 15 meter. Dat is voldoende voor een corridorfunctie zoals bedoeld in de beleidsdocumenten.
- Ook in een corridor is het aanleggen van een poel buitengewoon zinvol (niet noodzakelijk). Ten westen van het plangebied ligt 'zoekgebied' voor een poel voor kamsalamanders in particulier terrein, maar er is voor zover bekend nog geen zicht op concrete invulling. Tot die tijd (maar ook op lange termijn) zal een poel in het plangebied een grote meerwaarde hebben in de verbindingszone, voor de doelsoorten kamsalamander maar ook de ringslang. Inrichtingseisen voor een kamsalamanderpoel zijn opgenomen op pagina 12. Een poel kan worden aangelegd in het diepste deel van het gebied en kan met het beheer van de natuurvriendelijke oever worden mee beheerd. In het separaat opgestelde beheeradvies zijn hiervoor aanbevelingen opgenomen.

Natuurvriendelijke oever

- In de oever van het Smalwater wordt een natuurvriendelijke oever aangelegd. Deze oever met flauw talud is minimaal 5 meter breed (nieuw ondiep water waar eerst land was én een flauw oevertalud) en wordt specifiek ingericht voor de waterspitsmuis, weidebeekjuffer en plantensoorten. Voor beeldreferenties zie bijlage 4. Te verwachten vegetatietypes behoren in het natte deel tot de rietklasse (o.a. riet en lisdodden) en in het landdeel tot de natte strooiselruigten (wolfspoot, gele lis, harig wilgenroosje, bitterzoet en riet). Bij extensief beheer kunnen plaatselijk wilgen en zwarte els opslaan.
- De oever wordt aangelegd door het landinwaarts afgraven van het talud, dat nu ongeveer een meter hoger ligt dan het water. De helling van het talud is maximaal 1:3, maar liever flauwer. Het flauwe talud loopt door tot ten minste 30 cm boven de waterlijn.
- Bij de nadere detaillering van het ontwerp van de natuurvriendelijke oever, grasland, struweelzone en haag wordt een deskundig ecoloog betrokken. Deze zorgt ervoor dat het ontwerp wordt afgestemd op de biotoopeisen van de soorten, zoals deels al beschreven in hoofdstuk 3 en bijlage 1 en 2.

(Retentie)poel

- Vanuit het waterschap wordt gevraagd om een (retentie)poel, waarin tijdens piekneerslag water kan worden opgevangen. Deze heeft grote landschappelijke en ecologische meerwaarde. Bij piekneerslag zal deze middels een overstort van het infiltratie systeem wat onder de parkeerplaatsen ligt, gevoed worden, waarna het water vervolgens wegzijgt. De (retentie)poel dient volgens de Watertoets (Econsultancy, 2024) een capaciteit van tenminste 114 m3 te hebben. De (retentie)poel is ingetekend in het ontwerp van MTD.
- Naast de (retentie)poel wordt hier in het grasland een afvoerloze laagte aangebracht door middel van zeer flauw aflopende maaiveldverlaging. Zo loopt het water niet onmiddellijk het Smalwater in. Regenwater zet tijdens piekbuien zodoende het grasland oppervlakkig blank en zakt vervolgens uit naar het laagste punt in het grasland, waar zich dan ook de beste locatie voor een (retentie)poel bevindt. Periodieke hoogwaters door regenbuien vergroten de dynamiek in het grasland sterk, waardoor een geheel eigen flora en insectenfauna kan ontstaan, die hierop aangepast zijn. Qua vegetatietype kan worden gedacht aan matig voedselrijke graslanden zoals witbolgrasland, waarbij in delen waar maaiveldverlaging plaatsvindt kansen liggen voor soorten van dotterbloemhooilanden. Het water kan vervolgens langzaam wegzijgen via de ondergrond, waarbij het met ruime vertraging in het Smalwater opwelt. Het water wordt dus nadrukkelijk niet direct op het Smalwater geloosd. Het verloop van het maaiveld is weergegeven op de doorsnedetekeningen van MTD, figuur 3

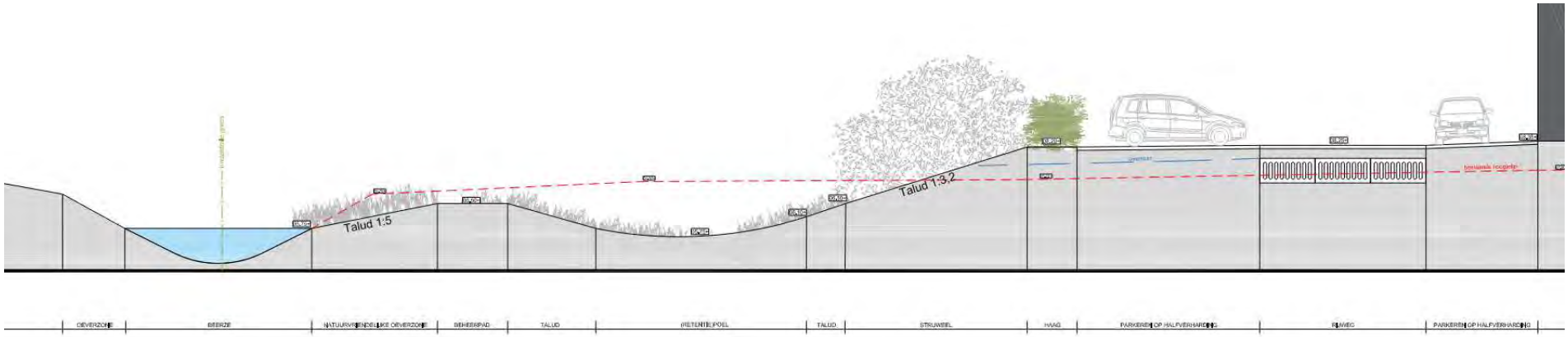

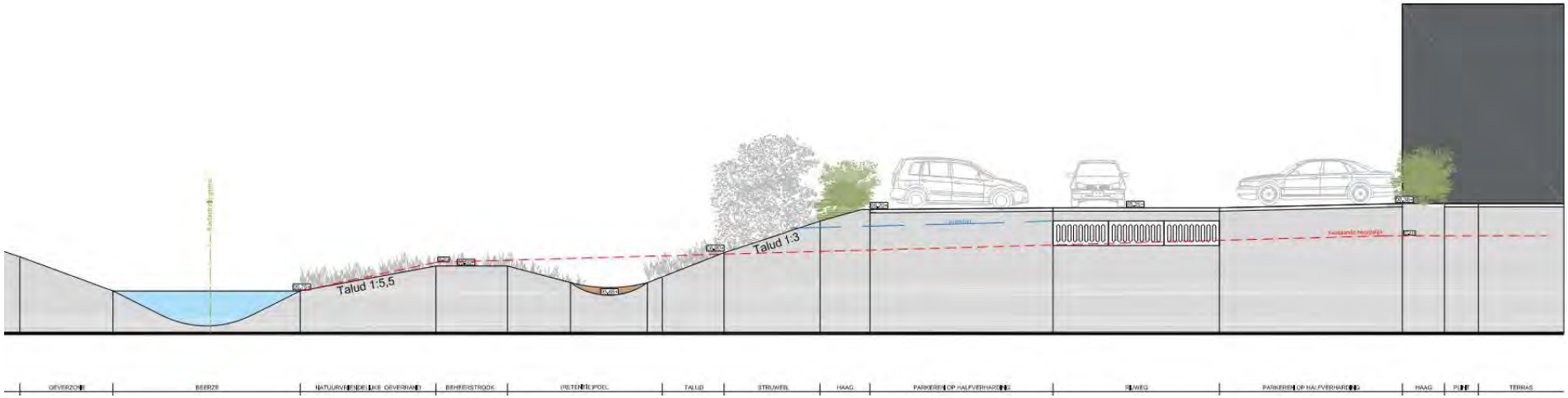

Figuur 3: doorsnede EVZ (MTD)

Beplanting

- Grenzend aan het grasland wordt struweel ingeplant in de vorm van sleedoorn, Gelderse roos en vuilboom. Er kunnen ook klimmers in worden geplant zoals wilde kamperfoelie en bosrank.
- Op de rand van de corridor, waar de struweelzone grenst aan de parkeerplaats en tuin van het zorghuis, wordt een haag van gewone -of wilde liguster gerealiseerd. De haag loopt evenwijdig met het Smalwater en bestaat uit soorten die fungeren als een dicht windscherm dat zorgt voor luwte aan de noordkant. De doelsoorten voor de EVZ zijn niet bijzonder verstoringsgevoelig, maar om onnodige verstoring (en vertrapping van de vegetatie) toch zoveel mogelijk te voorkomen, dient de haag ook als visuele barrière om menselijke verstoring zo klein mogelijk te maken.
- De haag wordt 2-3 meter hoog gehouden maar mag plaatselijk ook lager (rond de 1 meter) zijn om zo voldoende zon op de natuurvriendelijke oever te laten komen. Voor een foto-impressie zie bijlage 3.
- Vanuit de voorwaarden van een kapvergunning dienen een vijftal bomen herplant te worden en dit wordt binnen de groeninrichting van de zowel de EVZ als de tuin van het zorgcomplex uitgevoerd.
- Er kunnen desgewenst ook zwarte elzen en wilgen geplant worden, maar dit is geen onderdeel van de herplantplicht.

Beheer

- Voor het beheer is een separaat beschikbaar beheerdocument opgesteld met de naam ‘Beheerplan EVZ’. Hieraan is ook een beschrijving van het eventuele poelbeheer toegevoegd. Om te kunnen functioneren voor de doelsoort waterspitsmuis, mag de oevervegetatie nooit geheel worden gemaaid. Een maaifrequentie van elk jaar een wisselend één-derde van de strekkende meters oevervegetatie is daarom noodzakelijk. Als houtige gewassen zoals wilg en els hierdoor te nadrukkelijk op de voorgrond treden, dient gericht aanvullend beheer plaats te vinden in de niet te maaien delen.

Planologische borging

- De planregels moeten de bebouwingsvrije zone langs het Smalwater borgen. Het waterschap vraagt in haar zienswijze om de afspraak over de bebouwingsvrije zone van 25 meter breed langs het Smalwater te borgen in de planregels.
- De EVZ wordt bestemd als natuur en komt daarnaast in bezit en beheer van de gemeente om langdurige borging te verzekeren.

5. CONCLUSIE

Functioneren corridor in geheel van de EVZ

De natuurstrook tussen Smalwater en Baronietuin wordt ingericht als corridor in de zin van de beleidsdocumenten. Door het lijnvormige karakter van oever, oeverbegroeiing en de vele hoogte- en vochtigheidsgradiënten die zich binnen de breedte van 12-25 meter breedte aftekenen, zal er een soortenrijk biotoop ontstaan die aan tal van planten en dieren doortocht maar ook huisvesting kan bieden. Als een (retentie)poel wordt gerealiseerd, kan in ecologische zin zelfs wel gesproken worden van een kleine stapsteen, omdat er voldoende habitat is voor een satellietpopulatie van kamsalamander en voortplantende weidebeekjuffers. Ook biedt het terrein straks naar verwachting geschikt leefgebied voor waterspitsmuis, waarmee de oevers zowel leefgebied als corridor kunnen vormen voor populaties van deze kwetsbare soort. Het gaat niet om de genoemde doelsoorten alleen: de habitats die worden gerealiseerd zijn voor tal van oever-, grasland- en struweelbewoners een uitstekend leefgebied.

Als de inrichtingseisen worden overgenomen, de functie afdoende planologisch worden geborgd, en het beheer adequaat wordt uitgevoerd, dan functioneert de complete EVZ (met andere stapstenen) door deze corridor een stuk beter dan voorheen, en is optimaal gebruik gemaakt van de potenties die het terrein biedt.

Inrichting ecologische verbindingszone

BRONNEN

Beleidsdocumenten

- Arcadis (2007). Uitwerkingsvisie en inrichtingsplan van Dommel en Smalwater door Boxtel 2007. Waterschap De Dommel.
- Nieuwland Advies (1999). Groene Levensader door Boxtel. Inrichtingsvisie Dommel en Smalwater door Boxtel. Gemeente Boxtel, Waterschap De Dommel en de Brabantse Milieufederatie.
- Provincie Noord-Brabant (2009). Groene schakels. Ecologische verbindingszones, voorbeeldenboek. DLG Noord-Brabant en Provincie Noord-Brabant.

Ecologische literatuur

- Econsultancy (2022) Rapportage watertoets Baroniestraat 24 te Boxtel
- De Vlinderstichting (1997). Verbindingszones voor dagvlinders en libellen in Gelderland. Provincie Gelderland.
- Bij12 (2017). Kennisdocument kamsalamander.
- Ingo Janssen (2003). De ringslang als zwerver. Tijdschrift RAVON 16 6 (1).
- Zoogdiervereniging VZZ (2007). De waterspitsmuis in Limburg. Beschermingsmaatregelen naar aanleiding van inventarisaties in 2007. Provincie Limburg.
- Wageningen Universiteit (2017). Twentse salamanders. Provincie Overijssel.
- E. Weeda (1999). Nederlandse oecologische flora.
- R. Reijnen & B. Koolstra (jaar onbekend). Richtlijnen voor de inrichting van de ecologische
- verbindingszones in de provincie Gelderland.
- S van Breukelen et al. (2003). Natuurvriendelijke oevers handreiking.

Geraadpleegde websites

- Zoogdiervereniging, soortenpagina's.
- Vlinderstichting, soortenpagina's.
- RAVON, soortenpagina's.
- SOVON, soortenpagina's.
- FLORON, soortenpagina's.

BIJLAGE 1: STANDPLAATSVEREISTEN DOELSOORTEN PLANTEN

De onderstaande beschrijving van de bodem en de groeiplaats is afkomstig uit Synbiosys Nederland (WUR).

Soort	Beschrijving bodem	Beschrijving groeiplaats
Elzenzegge	Half beschaduwde tot beschaduwde plaatsen op natte, matig voedselarme tot meestal matig voedselrijke, zwak zure grond (humeus tot venig zand en leem, laagveen en soms op kleihoudend veen).	Elzenzegge is een vrij algemene soort in ons land op het Pleistoceen, met name in natte broekbossen, vooral Elzenbroekbos, vandaar ook de naam. Bossen (moerasbossen, loofbossen, humusrijke plekken en langs bosgreppels), kapvlakten (met enige beschutting van struweel), waterkanten (beschaduwde slootkanten), moerassen, grasland (moerassige weiden en schraal grasland, met name langs sloten en greppels) en heide (moerassige plaatsen).
Grote pimpernel	Zonnige plaatsen op natte tot vochtige, matig voedselrijke, licht bemeste grond, meestal op plekken met basische kwel. Vaak op gemengde grond zoals zandige rivierklei, zandig laagveen, kleiig zand en kleiig veen, ook op leem en laagveen.	Waterkanten (o.a. langs greppels), grasland (bergweiden, weinig of niet bemest hooiland, vloeiweiden, periodiek overstroomd grasland, uiterwaarden en schrale stroken hooiland tussen petgaten), bermen, rivierdijken en langs spoorwegen (spoordijken).
Lange ereprijs	Zonnige plaatsen op vochtige, matig voedselrijke, humeuze, neutrale tot zwak zure zandgrond.	Waterkanten (langs rivieren, greppels, beken, kanalen en sloten), grasland (ruig grasland en nat, licht bemest grasland), bermen en langs spoorwegen (spoorbermen).

BIJLAGE 2: ELLENBERGWAARDEN DOELSOORTEN PLANTEN

De onderstaande grafieken zijn gebaseerd op de Ellenbergwaarden en zijn afkomstig uit Synbiosys Nederland (WUR).

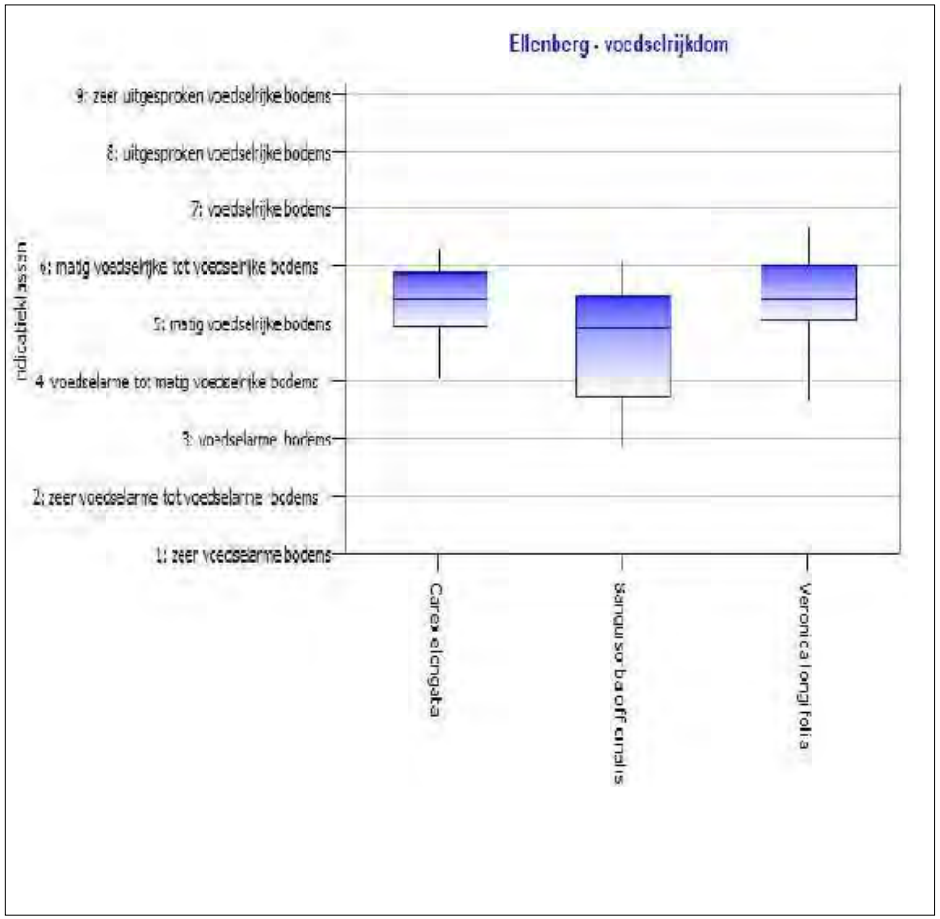

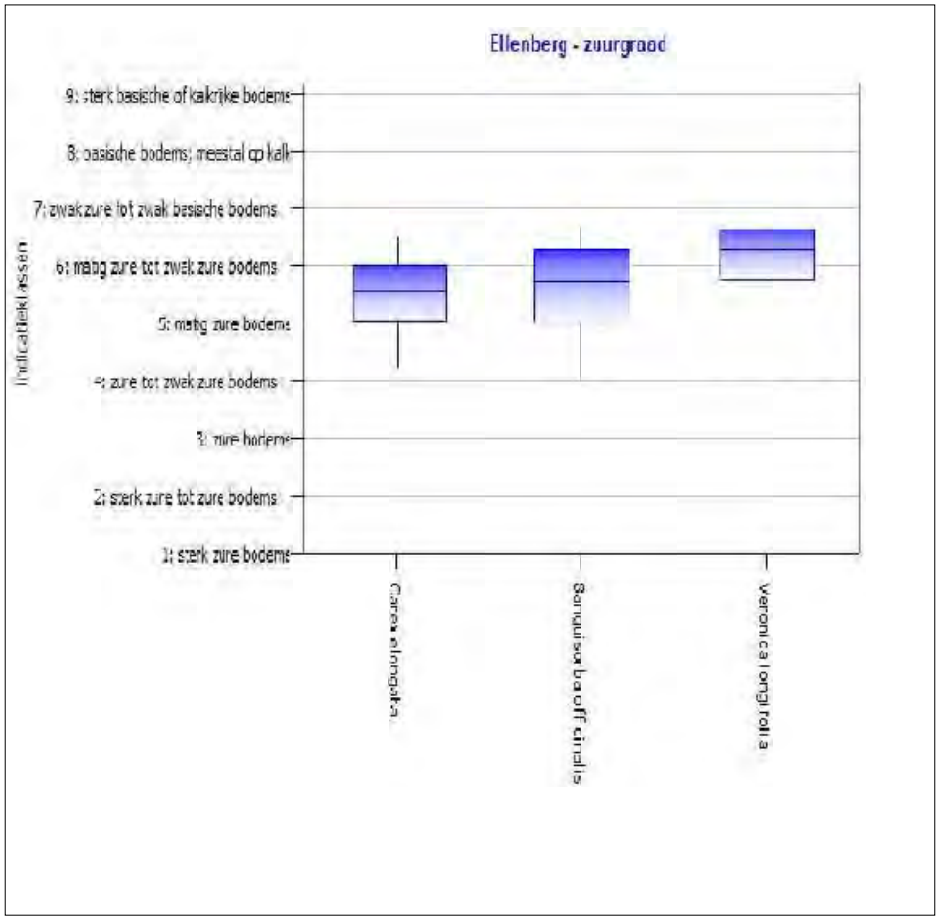

BIJLAGE 2: STANDPLAATSVEREISTEN DOELSOORTEN PLANTEN (VERVOLG)

De onderstaande grafieken zijn gebaseerd op de Ellenbergwaarden en zijn afkomstig uit Synbiosys (WUR).

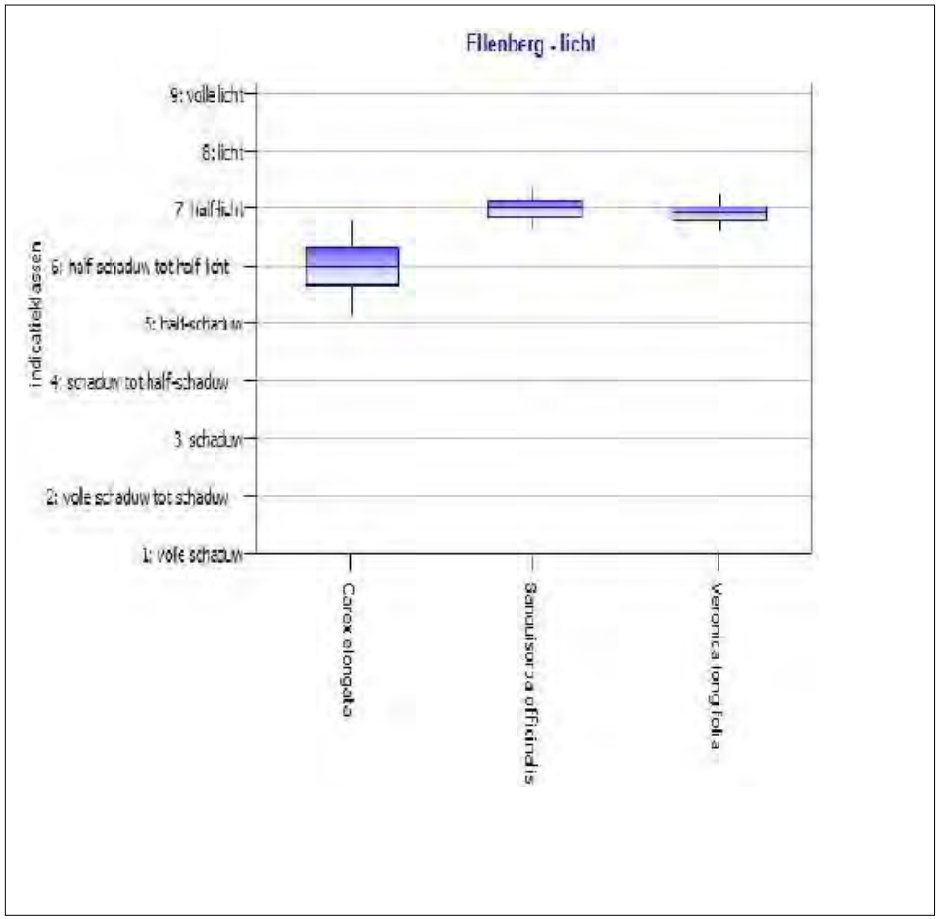

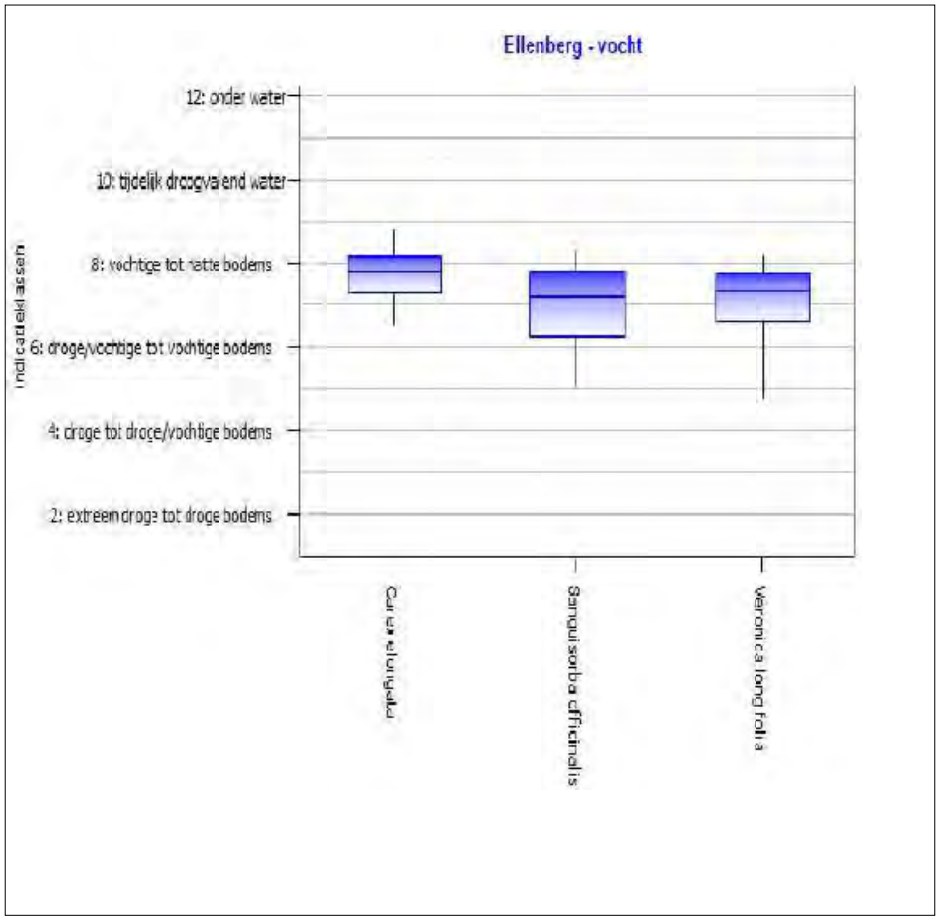

BIJLAGE 2: STANDPLAATSVEREISTEN DOELSOORTEN PLANTEN (VERVOLG)

De onderstaande grafieken zijn gebaseerd op de Ellenbergwaarden en zijn afkomstig uit Synbiosys (WUR).

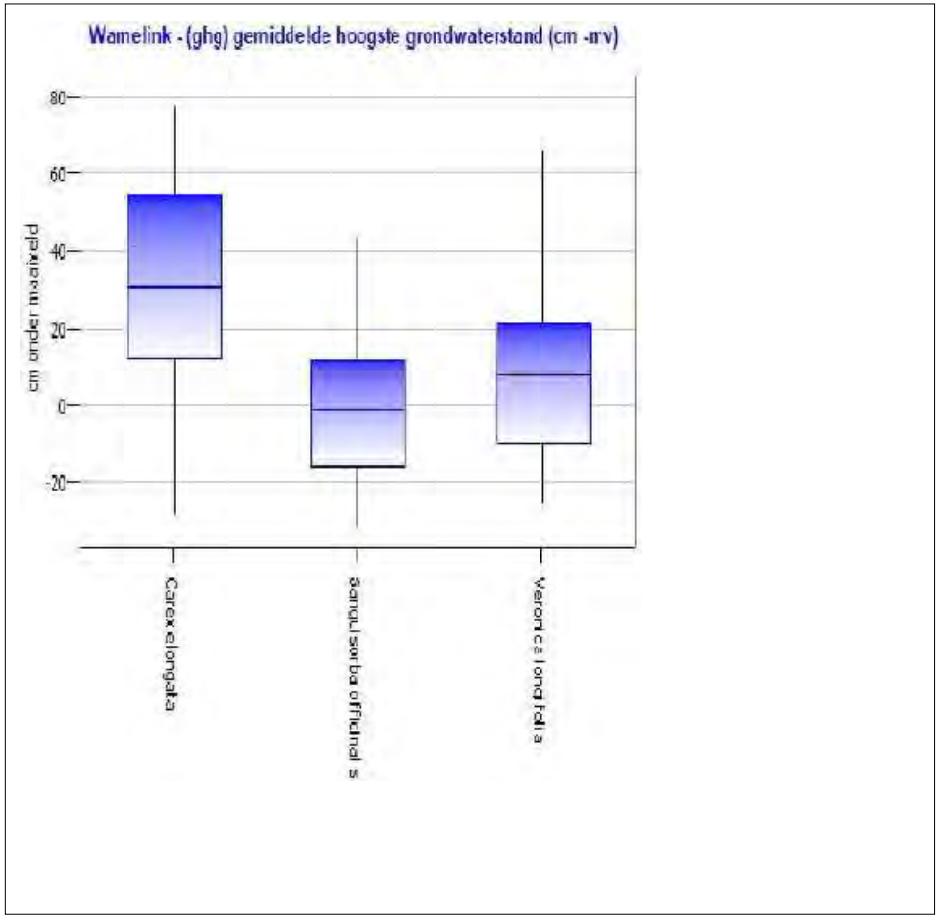

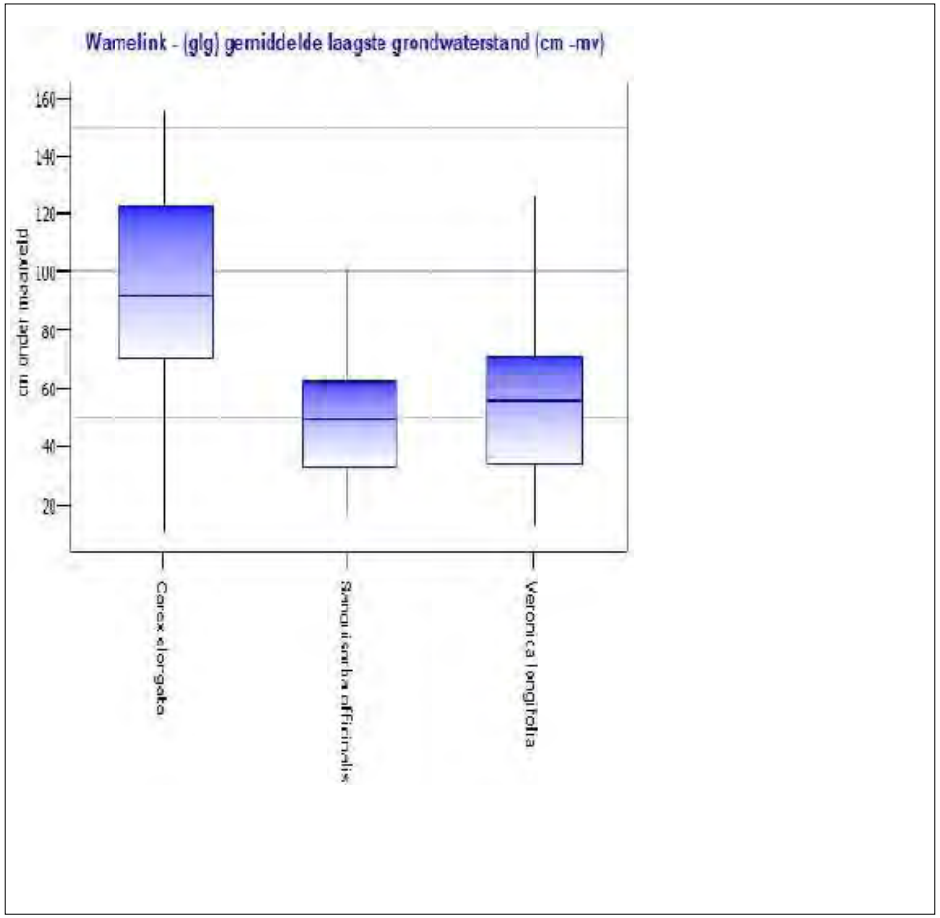

BIJLAGE 3: IMPRESSIE STRUIKENRIJ

Figuur 2: impressie struikenrij. De haag vormt een dicht windscherm en bestaat uit afwisselend hoge en lage plekken. Deze foto betreft slechts een impressie. De soortkeuze dient te worden afgestemd op de biotoopeisen van de doelsoorten. Bron foto: Landschapsbeheer Zeeland.

BIJLAGE 4: IMPRESSIE NATUURVRIENDELIJKE OEVER

Figuur 3: impressie natuurvriendelijke oever. De oever dient een brede zone aan leefgebied voor de waterspitsmuis en groeiplaatsen voor de planten doelsoorten aan te bieden. Deze foto betreft slechts een impressie. Het ontwerp dient te worden afgestemd op de bio- toopeisen van de doelsoorten. Bron foto: Biodivers.

habitus

Over ons

Habitus is een vooruitstrevend advies- en onderzoeksbureau voor biodiversiteit en natuurwetgeving. Wij zijn als organisatie betrokken bij de klant. Wij zorgen door constante ontwikkeling van onze diensten voor verhoging van de tevredenheid van onze klanten over onze dienstverlening. Wij zijn experts met passie voor ons vak en zorgen voor een soepel traject door kwaliteitsdiensten te bieden. Wij helpen onze klanten met praktisch advies over biodiversiteit en beschermde soorten. Wij geloven in langdurige samenwerking met opdrachtgevers, partners en collega's op een wijze die wederzijds voordeel oplevert.

Onze missie en kernwaarden

Het is onze missie om de biodiversiteit te beschermen en te verhogen. Met het team van collega's werken we dagelijks in vele projecten met passie aan onze missie. Met wetgeving gerelateerde adviezen dragen we bij aan de bescherming van soorten en zo aan bescherming van biodiversiteit. Met biodiversiteitsadviezen dragen we gericht en direct bij aan het verhogen van de biodiversiteit. Onze kernwaarden zijn:

- betrokken bij onze klanten
- constante ontwikkeling van onze dienstverlening
- passie voor natuur.

Klanttevredenheid en kwaliteit

Wij staan voor de kwaliteit die we leveren. Onder kwaliteit verstaan wij de mate waarin aan de klantverwachting wordt voldaanof wordtovertroffen.Deklantisdusdegenediebepaaltofwijkwaliteitleveren.Onzedienstverleningwordt door klanten gemiddeld met hoger dan een acht beoordeeld. Dit geeft aan dat we een passende invulling geven aan de klantverwachting. Wij vinden dat we in eerste instantie zelf aan de lat staan voor de te leveren kwaliteit. Om die reden hebben wij dan ook onze eigen kwaliteitseisen geformuleerd. In samenspraak met onze opdrachtgevers bepalen we de gewenste kwaliteit van een dienst.

Over ons logo

Libellen zijn prachtige insecten. Het is dan ook geen toeval dat we voor inspiratie voor ons logo geput hebben uit de fraaie en diverse vormen die de orde van libellen rijk is. Wist je bijvoorbeeld dat elke soort unieke vleugelkenmerken heeft? De paarse kleuren zijn een combinatie van blauw (dat staat voor stabiliteit) en de energie van rood. Paars staat ook voor passie en wordt verder geassocieerd met kracht, waardigheid (royalty), creativiteit en ambitie.

Bijlage 2 Advies Welstand

plan 5	:	Boxtel	datum	:	5-10-2022
aanvrager	:	Vrijborg B.V., Postbus 2048, 5260 CA Vught			
bouwplan	:	het realiseren van een woonzorghuis	bwt.nr.	:	VB2019407 1224374
bouwadres	:	Baroniestraat (voormalige pastorietuin) in Boxtel ---			
ontwerper	:	---			
advies	:	Gespreksnotitie	beh.	:	2

Geacht college,

Het plan is behandeld in de digitale vergadering via MS TEAMS op 5 oktober 2022, in aanwezigheid van de technische ontwikkelaar van de aanvrager, de ontwerper, de projectleider van de gemeente en de secretaris van de commissie.

PLANOLOGISCHE INLEIDING
Bij de advisering is de commissie ervan uitgegaan dat het nu voorliggende plan in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan c.q. dat de gemeente bereid is medewerking te verlenen aan het plan in afwijking van het bestemmingsplan.

BEOORDEELDE GEGEVENS
-boekje met presentatie vooroverleg "schetsplan" door architectenbureau Visser en Bouwman dd. 22-8-2022;
-variant geveltekeningen met lichtere kleurstelling;
-de plek en omgeving is bekeken via StreetSmart.

TOETSINGSKADER:
Het plan is getoetst aan de algemene criteria van welstand en aan de aan het gebied gekoppelde criteria. Het gebied is aangeduid als "2.6 Bijzondere bebouwing, instellingen en instituten" in de welstandsnota, die als toetsingskader voor de commissie vastgesteld is in 2016.
Het gebied valt onder de bijzondere toetsing (niveau 1).
Deze toetsing houdt in dat de gemeente de bijzondere kwaliteiten van het betreffende gebied wil behouden en/of verbeteren, ofwel een gebied met bijzondere kwaliteiten wil realiseren. Dat betekent voor nieuwe plannen, wijzigingen en toevoegingen dat deze een bijdrage dienen te leveren aan het gestelde doel.

BEOORDELING EN MOTIVERING
-Positie en oriëntatie van het gebouw: positief beoordeeld, want passend in deze context; de toegang tot het terrein en de relatie met de entree van het gebouw aan de straatzijde is nog voor verbetering vatbaar;

-Architectuurstijl: op hoofdlijnen positief beoordeeld want goed aansluitend bij de karakteristiek van het gebied, maar met de opmerking dat de detaillering de gekozen stijl nog beter dient te ondersteunen. Genoemd in dit verband zijn o.a. de lateien, de speklagen, de ruitverdelingen.

-Massacompositie: op hoofdlijnen positief beoordeeld op basis van de geveltekeningen met dieptewerking. De plastiek komt echter onvoldoende tot uiting in de plattegronden. Verder vraagt de commissie aandacht voor de overgang in de gevel van 3-Laagse plat afgedekte volumes naar het volume van 2 lagen met kap (nu te zien in de rechter zijgevel)
De schuine daklijn bij de pannen in de schetsen vindt de commissie de juiste ontwerpaanpak; verticale pannen tegen de gevel zijn geen goed uitgangspunt om verder te ontwikkelen.

-Gevelcompositie: nadere ontwerpstudie nodig bij de entreepartijen om te bewerkstelligen dat de gevelopeningen op begane grond en verdieping meer samenhang laten zien zonder de verbijzondering te ontkrachten; gevelopeningen op de hoek rechts te dicht bij de voorzijde; achtergevel nu nog niet getekend, maar volgt de expressie van de overige gevels.

-Detaillering: opmerking zie hierboven bij architectuurstijl;

-Materiaal en kleurstelling: donkere kleuren van de basistekening is passend voor deze omgeving; de lichtere variant is té gemêleerd voor deze omgeving. In een verder stadium van de planvorming worden ook monsters en/ of documentatie van de beeldbepalende gevel- en dakelementen verwacht om te beoordelen.

-Installaties die het uiterlijk van het gebouw beïnvloeden: nog niet in beeld, maar nog mee ontwerpen ter beoordeling.

CONCLUSIE
Met vertrouwen ziet de commissie een verdere uitwerking van het plan ter beoordeling tegemoet.

Namens de commissie,
[redacted]

Bijlage 3 Beheerplan ecologische verbindingszone

Beheerplan EVZ Smalwater thv Baronielaan 24, Boxtel

Toegang via hek op parkeerplaats Woonzorgcentrum (zie tekening)

Beheer Natuur Vriendelijke Oever (zeer lichtgroene zone op tekening)

- Elk jaar 1/3 deel van de oeverlengte kortmaaien met rupskraantje met kleine maaikorf met spijlen.
- Elk jaar een ander 1/3 deel (cyclus) maaien
- Periode oktober tot half november
- Ook onder water maaien
- Boven water maaien tot aan beheerpad (donkergroen op tekening)
- Maaisel (geen grond/slib) verzamelen op één plek nabij de oever, waar het mag verteren. Deze plek kan dienen als broeihoop voor ringslangen.
- Incidenteel aanvullend beheer voor houtige gewassen: bij sterke opslag van wilg en els: uittrekken met sorteergrijper of met bosmaaier tegengaan.

Beheer (retentie)poel (indien gerealiseerd)

Elk jaar 1/3 deel van de oeverlengte kortmaaien met kleine maaikorf met spijlen.

- Elk jaar een ander 1/3 deel (cyclus) maaien
- Periode oktober tot half november
- Onder water maaien, 1/3 deel
- Oevermaaisel (geen grond/slib) verzamelen op één plek nabij de oever, waar het mag verteren. Deze plek kan jaar op jaar dienen als broeihoop voor ringslangen.
- Incidenteel aanvullend beheer voor houtige gewassen: bij sterke opslag van wilg en els: uittrekken met sorteergrijper of met bosmaaier snoeien.

Beheer (retentie)poel en grasland (groene zones op kaart)

- 2x per jaar maaien (niet klepelen): half juni en oktober
- Maaien met behulp van maaibalk op één-asser, desgewenst in combi met bandhooier
- Maaisel afvoeren binnen 7 dagen na maaien.
- Altijd de broeihoop en 10% van de vegetatie overslaan (elke maaibeurt een andere 10%).

Beheer struweel (bruine zone op kaart)

- Ontwikkelingsbeheer: eerste 2 jaar watergeven in droge periodes
- Struweel aan de zijde van EVZ vrij laten uitgroeien, grens in stand houden.

Haag (groen gearceerd)

- Éénmaal per jaar snoeien in oktober

Bijlage 4 Boomeffectanalyse

PIUS FLORIS
Onderzoek & Advies

Rapport

Boom Effect Analyse
Baroniestraat, Boxtel

COLOFON

Titel	: Boom Effect Analyse Baroniestraat, Boxtel
Versie	: Revisie
Kenmerk	: 03P2204960
Datum rapport	: 22-12-2022
Aantal pagina's	: 16 (excl. Bijlagen)
Projectleider	: [redacted]
Auteur(s)	:
Inspectiewerk	:
Kwaliteitscontrole	:
Wijze van citeren	: [redacted] Boom Effect Analyse Baroniestraat, Boxtel. Pius Floris, Vught.
Opdrachtgever	: Vrijborg
Contactpersoon	: t.a.v. [redacted] Rembrandterf 3 5261 XS Vught

Pius Floris Boomverzorging Vught
Lage Raam 1
5076 PE Haaren
T: +31 (0)73 – 656 72 35
vught@piusfloris.nl

Contactpersoon:
[redacted]

INHOUD

1. PROJECTGEGEVENS 3

1.1. AANLEIDING EN PLANVORMING 3

1.2. LOCATIE- EN SITUATIEBESCHRIJVING 3

1.3. DOELSTELLING 4

1.4. BELEIDSSTATUS BOMEN 4

2. BOOMINVENTARISATIE 5

2.1. NULMETING 5

2.2. ONDERGRONDS ONDERZOEK 5

2.3. EFFECTANALYSE 5

3. BOOMKWALITEIT EN STATUS 'NULMETING' 6

3.1. CONDITIE 6

3.2. TOEKOMSTVERWACHTING 6

3.3. BOOMKWALITEIT 6

4. PROJECTINVLOEDEN 7

4.1. RUIMTELIJK BESLAG 7

4.2. AANZIENLIJKE BELEMMERENDE INVLOED 7

4.3. BELEMMERENDE INVLOED 8

5. BEA-ONDERZOEK 9

5.1. GRONDWATER 9

5.2. GROEIPLAATSONDERZOEK 9

5.2.1. Profielsleuven 10

5.2.2. Profielboringen 11

6. BEA-ADVIES 12

6.1. FATALE BELEMMERING 12

6.2. INGRIJPENDE MAATREGELEN 12

6.3. SPECIFIEKE MAATREGELEN 13

6.4. ADVIES EN RANDVOORWAARDEN 14

6.5. UITVOERING 14

7. BOOMBALANS 15

BIJLAGE I 16

ONTWERP 16

BIJLAGE II 17

BOOMINVENTARISATIE 17

BIJLAGE III 18

OVERZICHTSKAART: BOOMKWALITEIT 18

BIJLAGE IV 19

OVERZICHTSKAART: BEA-ADVIES 19

BIJLAGE V 20

OVERZICHTSKAART: BOMENPOSTER 20

1. PROJECTGEGEVENS

In opdracht van Vrijborg is door Pius Floris Boomverzorging een Boom Effect Analyse (BEA) opgesteld. De BEA heeft betrekking op negen bomen. Het veldwerk is uitgevoerd op 7 november 2022. In november van 2022 is de originele BEA opgesteld. Aan de hand van ontwerpwijzigingen is voorliggende BEA een revisie van het originele rapport. Het aangepaste ontwerp is te vinden bij Bijlage I.

1.1. AANLEIDING EN PLANVORMING

In opdracht van Vrijborg is een BEA uitgevoerd om inzichtelijk te krijgen of er negatieve effecten te verwachten zijn op de negen bomen binnen de invloedssfeer van de ontwikkeling. Dit betreft de ontwikkeling van nieuwe woon-zorg villa. Daarnaast betreft het de realisatie van de benodigde infrastructuur zoals parkeerplaatsen, verharding en nieuwe groenvoorzieningen

Afbeelding 1: Overzichtskaart ontwerp en de te onderzoeken bomen

Tegenover het originele ontwerp zijn in deze versie de volgende zaken veranderd:

- Verplaatsen van hoofdingang in oostelijke richting;
- Verkorten van de voetpad omdat hoofdingang verplaatst is;
- Verlagen van westelijke deel van voorgevel tot één verdieping;
- Toevoeging van zijingang;
- Verandering parkeerplaatssituatie.

Het documenten die gebruikt zijn voor deze BEA zijn:

- 221220 Box021_20221220_VO kopie2.pdf, Baronielaan Boxtel – Vrijborg - Box021 |20221220 | VO, van datum 20-12-2022;
- Box021_20221220_Sit-Plat-en-Dom.dwg.

1.2. LOCATIE- EN SITUATIEBESCHRIJVING

Het beoogde plangebied ligt in Boxtel, in provincie Noord-Brabant. Het plangebied is gelegen ten noordwesten van het centrum van Boxtel. Het plangebied kenmerkt zich als een verstedelijkte omgeving en ligt aan de verbindingsweg Baroniestraat. De voormalige bebouwing is reeds verwijderd.

Een enkele van de te onderzoeken bomen staat binnen het plangebied (boom 1), de overige bomen staan op het naburige perceel van het voormalige St. Ursula klooster. De negen bomen betreffen een gewone esdoorn (Acer pseudoplatanus) en acht Hollandse lindes (Tilia x europaea).

Het plangebied is circa een meter lager gelegen dan het naastgelegen 'klooster'-terrein. Met de opdrachtgever is overlegd dat het huidige peil zal worden aangehouden en geen ophoging zal plaatsvinden.

1.3. Doelstelling

De BEA heeft als doel het beoordelen van de conditie en kwaliteit van de negen bomen in en nabij het plangebied. Daarnaast wordt de beworteling, opbouw van de bodem en de grondwaterstand in beeld gebracht door middel van ondergronds onderzoek. Op basis van deze gegevens kan een inschatting gemaakt worden van de effecten van de voorgenomen ontwikkelingen op de bomen. In het kader van duurzaam behoud van de bomen worden randvoorwaarden en beschermende maatregelen opgesteld, welke dienen als eis gedurende de werkzaamheden. Ook kan er worden gestuurd op eventuele aanvullende maatregelen ten behoeve van een duurzame groeiplaatsinrichting.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Wat is de kwaliteit van de beoordeelde bomen in relatie tot een (duurzame) handhaving?
- Welke invloeden hebben beoogde stedenbouwkundige- en inrichtingsplannen en/of werkzaamheden voor de te handhaven bomen?
- Welke projectaanpassingen en/of maatregelen zijn nodig om te handhaven bomen (duurzaam) in te passen?

1.4. Beleidsstatus bomen

Er is geen samenhangend beleid over het bomenbestand van gemeente Boxtel gevonden. Er lijkt een bomenbeleid in aantocht, maar dit wordt pas van kracht als een 'groene kaart' voor de gemeente is vastgesteld. De bomen die in onderliggende BEA worden behandeld zijn wel van een dergelijke omvang en kwaliteit dat het mogelijk is dat deze in de het nieuwe beleid een bijzondere status zullen krijgen.

2. BOOMINVENTARISATIE

2.1. NULMETING

Van elke boom binnen het onderzoeksgebied zijn met een BVC (conform VTA-methodiek) de onderstaande boomveiligheids- en onderhoudskenmerken geregistreerd:

- Boomnummer;
- Boomsoort (Wetenschappelijke);
- Standplaats;
- Hoogte (geschat in hoogteklassen conform RAW);
- Stamdiameter op 1,3 meter hoogte;
- Kroondiameter in meters;
- Stamvoethoogte (indien ingemeten);
- Conditie (gezond/ redelijk/ matig/ slecht/ dood);
- Toekomstverwachting (in categorieën: <5 jaar/ 5-10 jaar/ 10-15 jaar/ >15 jaar);
- Vrije doorgang;
- Eventuele boomschades (kroon/ stamvoet en stam/ wortel);
- Maatregelen;
- Urgentie;
- Veiligheidsklasse (boom zonder noemenswaardige gebreken/ attentieboom/ risicoboom/ tijdelijk verhoogd risico).

2.2. ONDERGRONDS ONDERZOEK

Om een goed beeld te krijgen van de ondergrondse situatie en beworteling van de bomen zijn op te verwachten knelpunten profielsleuven gegraven en/of grondboringen verricht. Op basis van deze gegevens is het effect van de voorgenomen werkzaamheden op de bomen beoordeeld.

2.3. EFFECTANALYSE

Op basis van het stedenbouwkundigplan en de inrichting van de buitenruimte, de kwaliteitsbeoordeling van de bomen en het groeiplaatsonderzoek is de invloed van de voorgenomen ontwikkeling op de bomen geanalyseerd. Vervolgens zijn randvoorwaarden en beschermende maatregelen opgesteld ten behoeve van het duurzame behoud van de boom.

3. BOOMKWALITEIT EN STATUS 'NULMETING'

Bij de boomveiligheidscontrole (BVC) van de bomen is gebruik gemaakt van de VTA-methodiek (Visual Tree Assessment) en de IBA-methode (Integrierte Baum Analyse). Door middel van deze methodieken wordt de boom beoordeeld op boomtechnische gebreken in de kroon, stam en wortelvoet. Daarnaast wordt de conditie en levensverwachting ingeschat op basis van visuele kenmerken. Hierbij dienen de groeiplaatsonderzoeken als basis voor de ondergrondse groeiomstandigheden. Een overzicht van de resultaten van de boominventarisatie is te vinden in Bijlage I.

3.1. CONDITIE

Conditie	Boomnummer(s)	Aantal
Goed	2,3,4,6,7,8,9	7
Redelijk	1	1
Matig	5	1
Slecht	-	0
Dood	-	0
Eindtotaal		9

Tabel 1: Overzicht van boomconditie en boomnummers

De meeste bomen verkeren in goede conditie. Bomen 1 en 5 hebben respectievelijk een redelijke en matige conditie. Bij boom 5 is een gereduceerde kroon aangetroffen, ook is overmatig waterlot vanuit de stam en gesteltakken aanwezig.

3.2. TOEKOMSTVERWACHTING

Toekomstverwachting	Boomnummer(s)	Aantal
>15 jaar	1,2,3,4,6,7,8,9	8
10-15 jaar	5	1
5-10 jaar	-	0
<5 jaar	-	0
Dood	-	0
Eindtotaal		9

Tabel 2: Overzicht toekomstverwachting per boomnummer

Voor alle bomen, m.u.v. boom 5, geldt een levensverwachting van meer dan 15 jaar. Boom 5 heeft een toekomstverwachting van 10-15 jaar als gevolg van de verminderde conditie.

3.3. BOOMKWALITEIT

Boomkwaliteit		Boomnummers	Aantal
Goed	++	1,2,3,4,6,7,8,9	8
Voldoende	+	5	1
Onvoldoende	-	-	0
Slecht	- -	-	0
Zeer slecht	X	-	0
Eindtotaal			9

Tabel 3: Boomkwaliteit en de respectievelijke boomnummers

++ boom heeft geen boomtechnische beperkingen;
+ boom heeft beperkte boomtechnische beperkingen;
- boom heeft boomtechnische beperkingen;
- - boom heeft aanzienlijke boomtechnische beperkingen;
X boom heeft boomtechnische fatale beperkingen;

De bomen op het perceel hebben een goede boomkwaliteit, met uitzondering van boom 5, welke een redelijke kwaliteit heeft. In Bijlage II is een thematische kaart met de boomkwaliteit opgenomen.

4. PROJECTINVLOEDEN

De hieronder beschreven projectinvloeden zijn ingeschat op basis van het meest recent aangeleverde ontwerp. De volgende criteria zijn gehanteerd:

- **Goed ++:** project heeft geen (noemenswaardige) belemmerende invloeden op de duurzame handhaving van de boom;
- **Voldoende +:** project heeft beperkte belemmerende invloeden op de duurzame handhaving van de boom;
- **Onvoldoende -:** project heeft een belemmerende invloeden op de duurzame handhaving van de boom;
- **Slecht - -:** project heeft aanzienlijke belemmerende invloeden op de duurzame handhaving van de boom;
- **Zeer Slecht X:** project fatale belemmerende invloeden op de duurzame handhaving van de boom.

In de onderstaande tabel zijn de verwachte projectinvloeden per situatie per boom terug te vinden.

Projectinvloed		Boomnummers	Aantal
Goed	++	8,9	2
Voldoende	+	-	0
Onvoldoende	-	1,4,5	3
Slecht	- -	2,3	2
Zeer slecht	X	6,7	2
Eindtotaal			9

Tabel 4: Projectinvloeden en respectievelijke boomnummers

Afbeelding 2: Overzichtskaart projectinvloed ten opzichte van bestaande, te slopen bebouwing

4.1. RUIMTELIJK BESLAG

In het huidige ontwerp wordt ruimtelijk beslag gelegd op bomen 6 en 7. De bomen komen in conflict met de aanleg van de nieuwbouw en de verharding. Het conflict bij boom 6 bestaat uit zowel boven- als ondergrondse belemmeringen, bij boom 7 bestaat het conflict enkel ondergronds. De stabiliteitskluiten van bomen 6 en 7 worden aan meerdere zijden omsloten door verharding. Aanlegwerkzaamheden van de inrit en de parkeerplaatsen hebben als gevolg hiervan een aanzienlijk negatieve invloed op deze bomen als gevolg van aantasting van de stabiliteitskluit.

4.2. AANZIENLIJKE BELEMMERENDE INVLOED

Het ontwerp heeft een aanzienlijk belemmerende invloed op bomen 2 en 3. De kronen van bomen 2 en 3 zullen voor circa 1/3^{e} deel van het oppervlak moeten worden gereduceerd. Bij uitvoeren van deze rigoureuze snoei

moet rondom de kroon worden ingenomen om de boom in balans te houden zal de boom ongeveer de helft van de kroon verliezen.

4.3. Belemmerende invloed

Het project heeft een belemmerende invloed op bomen 1, 4 en 5. De bouwbuffer overlapt volledig met de boomkronen van deze bomen en de boomkronen zullen daarom ingenomen of opgehoogd moeten worden. Bovendien zal bij boom 1 een gedeelte van het wortelpakket verloren gaan voor de aanleg van het gebouw. De stabiliteitskluit van de boom blijft wel intact.

5. BEA-ONDERZOEK

5.1. Grondwater

Tijdens het veldwerk is geen grondwater aangetroffen. De dichtstbijzijnde putlocatie is genomen om te achterhalen wat de lokale grondwaterstanden zijn. De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) bevindt zich op circa 6,48 m +NAP (152 cm-mv). De gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) bevindt zich op 5,91 m +NAP (209 cm-mv). Dit is op basis van peilbuisgegevens: B45D1268. Hierbij moet vermeld worden dat met deze peilbuis gegevens zijn verzameld tot december 2016. De trend in de laatste 20 jaar is dat grondwaterstanden verlagen. Aannemelijk is dat de grondwaterstand nu lager staat dan toen.

Het aannemelijk dat de bomen op een grondwaterprofiel staan, de bomen nagenoeg het gehele jaar binnen het bereik van het grondwater of nalevering uit de capillaire zone.

5.2. Groeiplaatsonderzoek

Ter hoogte van boom 1 en 7 zijn twee profielsleuven gegraven, daarnaast zijn drie grondboringen gedaan om inzicht te krijgen in de huidige groeiplaatsomstandigheden en beworteling. Profielsleuven zijn ontgraven op de rand van de theoretische stabiliteitskluit.

Afbeelding 3: Overzichtskaart van boomkwaliteit en groeiplaatsonderzoeken

5.2.1. PROFIELSLEUVEN

Afbeelding 4: Foto's van sleuf ter hoogte van boom 1, op circa 2,8 meter uit hart van de stam

Op circa 2,8m uit hart van boom 1 worden stabiliteitswortels (diameter 5 á 6cm) aangetroffen op circa 50cm -mv. Boven deze wortels wordt fijne beworteling aangetroffen. De gehele sleuf bestond uit humusrijk zand.

Afbeelding 5: Foto's van sleuf ter hoogte van boom 7, op circa 2,3m uit hart van de stam

Deze profielsleuf, op circa 2,3 m uit hart van de boom, worden geen stabiliteitswortels (diameter >5cm) aangetroffen tot circa 70 cm –mv. Er worden enkel lichte wortels aangetroffen, een deel van deze wortels is waarschijnlijk afkomstig van de nabijstaande hulsthaag. Het is aannemelijk dat de boom wortelt in diepere lagen van de bodem.

5.2.2. PROFIELBORINGEN

Afbeelding 6: Van links naar rechts boringen 1, 2 en 3.

Profielboringen 1 en 2 tonen een vergelijkbaar beeld van een humeuse toplaag tot circa 80 cm -mv. Daaronder volgt een gemengde zone van humeus en humusarm zand tot circa 100 cm -mv. Daaronder wordt slechts humusloos zand aangetroffen. In boring 1 is de roesthoudende laag sterk opvallend. Dit duidt op een wisselende grondwaterstand en bevestigd de bevindingen van de waterstanden uit de peilbuis.

Profielboring 3 is gedaan op het maaiveld-peil van het 'klooster'. Het maaiveld is hier circa 1 meter hoger gelegen dan ter hoogte van het plangebied. De bodem is hier duidelijk geroerd tijdens de aanleg van de aanwezige verharding. Ook bevat het zand een aanzienlijke hoeveelheid puin.

6. BEA-ADVIES

Voor twee bomen zijn specifieke maatregelen nodig om de bomen duurzaam te behouden. Voor vier bomen zijn ingrijpende maatregelen nodig voor duurzaam behoud. Enkel met een ingrijpende ontwerpwijziging is de duurzame handhaving van één boom mogelijk. Zonder de ingrijpende ontwerpwijziging is de duurzame handhaving van deze boom fataal belemmerd (zie, Tabel 5).

BEA Advies		Boomnummers	Aantal
Goed	++	8,9	2
Voldoende	+	-	0
Onvoldoende	-	1,4,5	3
Slecht	- -	2,3,6,7	4
Zeer slecht	X	-	0
Eindtotaal			9

Tabel 5: BEA advies met respectievelijke boomnummers.

++ Geen 'noemenswaardige' maatregelen nodig voor een duurzame handhaving van de boom;
+ Beperkte maatregelen nodig voor een duurzame handhaving van de boom;
- Specifieke maatregelen noodzakelijk voor een duurzame handhaving van de boom;
- - Ingrijpende maatregelen noodzakelijk voor een duurzame handhaving van de boom;
X Fatale belemmeringen voor een duurzame handhaving van de boom.

Afbeelding 7: Overzichtskaart BEA Advies

6.1. Fatale belemmering

Er zijn in dit ontwerp geen bomen waar fatale belemmeringen op worden gelegd.

6.2. Ingrijpende maatregelen

De kronen van bomen 2 en 3 overlappen voor een aanzienlijk deel met de benodigde bouwruimte. Deze bomen zijn echter wel opgesnoeid (6m) en staan circa 1m hoger dan het maaiveld van het plangebied. Als er uit wordt gegaan van een steiger met dezelfde hoogte als het dak van het gebouw (10m), dan moet de kroon van de boom met circa 25% worden gereduceerd. Als uit wordt gegaan van een steiger tot en met de tweede verdieping, dan is de kroon van de boom al hoog genoeg opgesnoeid om hier boven uit te komen. In dit scenario moet de kroon

van de boom circa 2 meter ingenomen worden. Een andere optie om conflict met de bomen te voorkomen is het reduceren van de bouwhoogte, twee in plaats van drie verdiepingen, of het verplaatsen van het gebouw met circa 3 meter in zuidwestelijke richting.

Afbeelding 8: Foto van de ruimte tussen bomen 6 en 7, met een grondboor en schep op de voorgestelde locatie van de inrit

Tussen bomen 6 en 7 is een inrit gepland naar het plangebied. De afstand tussen het hart van de stammen van deze bomen is in het veld opgemeten als 9,4 meter. De inrit is uit de tekening opgemeten als 4,6 meter breed. De inrit richting het plangebied dient exact tussen de stammen van de bomen te worden aangelegd. De afstand van de goot aan de rand van de weg tot de grens van het plangebied is circa 5 meter. Vanaf de kant molgoot tot aan de hulsthaag mag de inrit niet meer dan 0,5 meter zijn gezakt. Op deze manier wordt zo weinig mogelijk groeiruimte van de bomen weggenomen. Aan de randen van de inrit moet het talud worden aangelegd met een verhouding van maximaal van 1:1. Tevens dient de inrit niet breder te worden aangelegd dan de aangegeven 4,6 meter tot minimaal voorbij de stabiliteitskluit. De aanlegwerkzaamheden van deze inrit dienen te worden begeleid door een vakbekwaam boomtechnisch toezichthouder.

De dichtsbijzijnde parkeerplaatsen tegen bomen 6 en 7 mogen niet worden verwezenlijkt. De eerste parkeerplaats dient buiten de stabiliteitskluit te worden aangelegd.

Aanvullend geldt voor boom 6 dat, vergelijkbaar als bij bomen 2 en 3 (zij het in mindere mate), de kroon overlapt met de bouwbuffer. Afhankelijk van de hoogte en breedte van een steiger zal de kroon van de boom worden ingenomen en/of opgesnoeid. Mocht er voor worden gekozen om het gebouw te verplaatsen en/of een verdieping minder hoog te maken, dan vervalt dit knelpunt.

6.3. Specifieke maatregelen

Het ontwerp voorziet in de verwezelijking van een deels enkele bouwlaag onder de boomkroon van boom 1. Een ander deel van de het gebouw wordt 3 bouwlagen hoog maar valt slechts voor een bepert gedeelte binnen de kwetsbare zone van boom 1. De boomkroon van boom 1 dient rondom licht opgesnoeid te worden zodat een vrije ruimte van circa 4 meter behaald wordt. Hiervoor mogen geen grote gesteltakken afgesnoeid worden. De opdrachtgever heeft aangegeven dat de steiger aan de zuidzijde niet dieper zal worden dan 80 cm vanaf de gevel van het gebouw. Dit geld zowel voor het gedeelte dat slechts 1 verdieping hoog wordt als voor het gedeelte boven de hoofdingang, wat 3 veriepingen hoog wordt. Ook dient een tijdens het plaatsen van de steigers ter hoogte de drie verdiepingen boven de hoofdingang met een gediplomeerde boomverzorgers (ETW'er), bepaald te worden of en waar de boom gesnoeid moet worden om de steigers te kunnen zetten. Tot slot mag, omwille van het voorkomen van schade aan wortels, de aanleg van een cunet voor het voetvad naar de hoofdingang aan de zijde van de Baroniestraat niet dieper gegraven worden dan 40 cm -mv.

Voor bomen 4 en 5 zijn specifieke maatregelen in de vorm van snoei nodig, vergelijkbaar als bij boom 6. De boomkronen overlappen met de bouwbuffer en afhankelijk van de hoogte en breedte van een steiger zal de

kroon van de boom te worden ingenomen en/of opgesnoeid. Mocht er voor worden gekozen om het gebouw te verplaatsen en/of een verdieping minder hoog te maken, dan vervalt dit knelpunt.

6.4. Advies en randvoorwaarden

Bij werken binnen de kwetsbare zone van de te handhaven bomen (kroonprojectie + 1, 5m)

- Voor aanvang van de werkzaamheden dient de aannemer een werkplan op te stellen, met daarin de goedgekeurde uitwerking van de randvoorwaarden, rekening houdend met de kwetsbare zones van de te handhaven bomen;
- Te behouden bomen dienen te worden voorzien van fysieke afscherming, te realiseren door het plaatsen van deugdelijke stamommanteling en het plaatsen van bouwhekken rond de bomen ter hoogte van de boomkronen;
- Bij verwijdering van wortels dienen deze recht afgesnoeid te worden, ter bevordering van het herstel. Bij uitzondering is het toegestaan om wortels Ø>5cm te verwijderen, dit dient te allen tijde te worden uitgevoerd onder toezicht van een boomtechnisch toezichthouder. Het heeft altijd de voorkeur om wortels Ø>5cm te behouden;
- Wanneer machinaal graven binnen de kroonprojectie noodzakelijk is dient handmatig voorgestoken te worden met een spade onder toezicht van een boomtechnisch toezichthouder. Ontgraving rondom de bomen dient uitgevoerd te worden met klein, licht materieel;
- Bij machinaal werken binnen de kroonprojectie dient te allen tijde schade aan de kroon voorkomen te worden;
- Benodigde snoei van (laaghangende) takken dient uitgevoerd te worden door en naar inzicht van een gediplomeerde boomverzorgers (ETW'er) en beperkt zich tot takken van Ø<10cm en takken niet dikker dan 50% van de stamdiameter op snoeihoogte. De geaccepteerde snoei betreft vergunningsvrije snoei (< 20%) en boomverantwoorde snoei (m.u.v. eventueel te kandelaberen bomen);
- Verplaatsing van groot materieel (c.q. graafmachines) bij bomen dient uitgevoerd te worden met de giek omlaag;
- Wanneer bronbemaling wordt uitgevoerd binnen de bladhoudende periode (maart - oktober) is een door de gemeente goedgekeurd watergiftplan vereist. Daarbij dient bij een bronbemaling een inschatting gemaakt te worden van overige kwetsbare bomen in de omgeving van het plangebied. De omvang van het gebied is afhankelijk van de invloedssfeer van de grondwateronttrekking, die onderzocht dient te worden in een geohydrologisch onderzoek.

6.5. Uitvoering

De aannemer is verantwoordelijk voor het behoud van de kwaliteit van de bomen en de kwaliteit van de groeiplaats van de bomen gedurende de uitvoering van de bouwwerkzaamheden. De aannemer verzorgt de boombescherming, in de vorm van boom beschermende maatregelen en een door de gemeente goedgekeurd boombeschermplan. Voor boomtechnische ondersteuning is samenwerking met een boomtechnisch toezichthouder benodigd. De boom technisch toezichthouder dient over voldoende vakkennis te beschikken (European Tree Worker of European Tree Technician). In de bouwkeet wordt een bomenposter opgehangen met algemene regels ter bescherming van bomen (zie, Bijlage V). Extra maatregelen als gevolg van de werkzaamheden zijn mogelijk benodigd. Deze maatregelen kunnen bestaan uit het toepassen van rijplaten om schade aan de groeiplaats van bomen te voorkomen, of snoeien van wortels en/of takken onder begeleiding van een boomtechnisch toezichthouder.

7. BOOMBALANS

In totaal zijn negen bomen geïnventariseerd. Bij het opmaken van de boombalans wordt geen rekening gehouden met mogelijke ontwerpwijzigingen die op basis van de aanbevelingen uit deze BEA worden toegepast. In de plannen van de opdrachtgever is ook opgenomen dat zeven nieuwe bomen zullen worden aangeplant binnen het plangebied. Volgens de tekening ontstaan er wel conflicten met de aanplantlocaties en het ontwerp, maar er is voldoende ruimte in het plangebied om deze bomen weg te zetten.

Afbeelding 9: Overzichtskaart Boombalans.

Bomenbalans	Boom ID	Aantal
Handhaven	8,9	2
Handhaven (beperkte maatregel)	-	0
Handhaven (specifieke maatregel)	1,4,5	3
Handhaven (ingrijpende maatregel)	2,3,6,7	4
Vellen	-	**0**
Eindtotaal		**9**

Tabel 6: bomenbalans met te handhaven bomen in de directe invloedssfeer van het project.

BIJLAGE I

ONTWERP

architectenbureau
visser en bouwman bv

Baronielaan Boxtel
Vrijborg
Box021 |20221220 | VO

BIJLAGE II

BOOMINVENTARISATIE

BOOMNUMMER	SOORT	HOOGTE	KROONDIAMETER	STANDPLAATS	CONDITIE	TOEKOMSTVERWACHTING	STAMDIAMETER	VRIJE DOORGANG	GEBREKEN KROON	GEBREKEN STAM	STATUS VTA	MAATREGEL	URGENTIE	INTERVAL VTA	OPMERKINGEN	PROJECTINVLOED	BEPLANTING	BOOMBALANS	BOOMKWALITEIT
1	Acer pseudoplatanus	15-18	14	Groenstrook	Redelijk	>15 jaar	90	3			Boom zonder noemenswaardige gebreken			Over 3 jaar	Klimop	Zeer slecht	Zeer slecht	Veilen	Goed
2	Tilia x europaea	15-18	14	Verharding	Goed	>15 jaar	70	6			Boom zonder noemenswaardige gebreken			Over 3 jaar		Slecht	Slecht	Slecht	Goed
3	Tilia x europaea	15-18	14	Verharding	Goed	>15 jaar	65	6			Boom zonder noemenswaardige gebreken			Over 3 jaar		Slecht	Slecht	Slecht	Goed
4	Tilia x europaea	15-18	14	Verharding	Goed	>15 jaar	65	6			Boom zonder noemenswaardige gebreken			Over 3 jaar		Matig	Matig	Matig	Goed
5	Tilia x europaea	15-18	12	Verharding	Matig	10-15 jaar	60	6	Zwaar dood hout		Risicoboom	Snoeien	Binnen 1 jaar	Over 1 jaar		Matig	Matig	Matig	Redelijk
6	Tilia x europaea	15-18	14	Verharding	Goed	>15 jaar	74	6			Boom zonder noemenswaardige gebreken			Over 3 jaar		Zeer slecht	Slecht	Slecht	Goed
7	Tilia x europaea	15-18	12	Verharding	Goed	>15 jaar	67	6			Boom zonder noemenswaardige gebreken			Over 3 jaar		Zeer slecht	Slecht	Slecht	Goed
8	Tilia x europaea	15-18	14	Verharding	Goed	>15 jaar	70	6	Zwaar dood hout		Risicoboom	Snoeien	Binnen 1 jaar	Over 3 jaar		Goed	Goed	Goed	Goed
9	Tilia x europaea	15-18	14	Verharding	Goed	>15 jaar	70	6			Boom zonder noemenswaardige gebreken			Over 3 jaar		Goed	Goed	Goed	Goed

BIJLAGE III

OVERZICHTSKAART: BOOMKWALITEIT

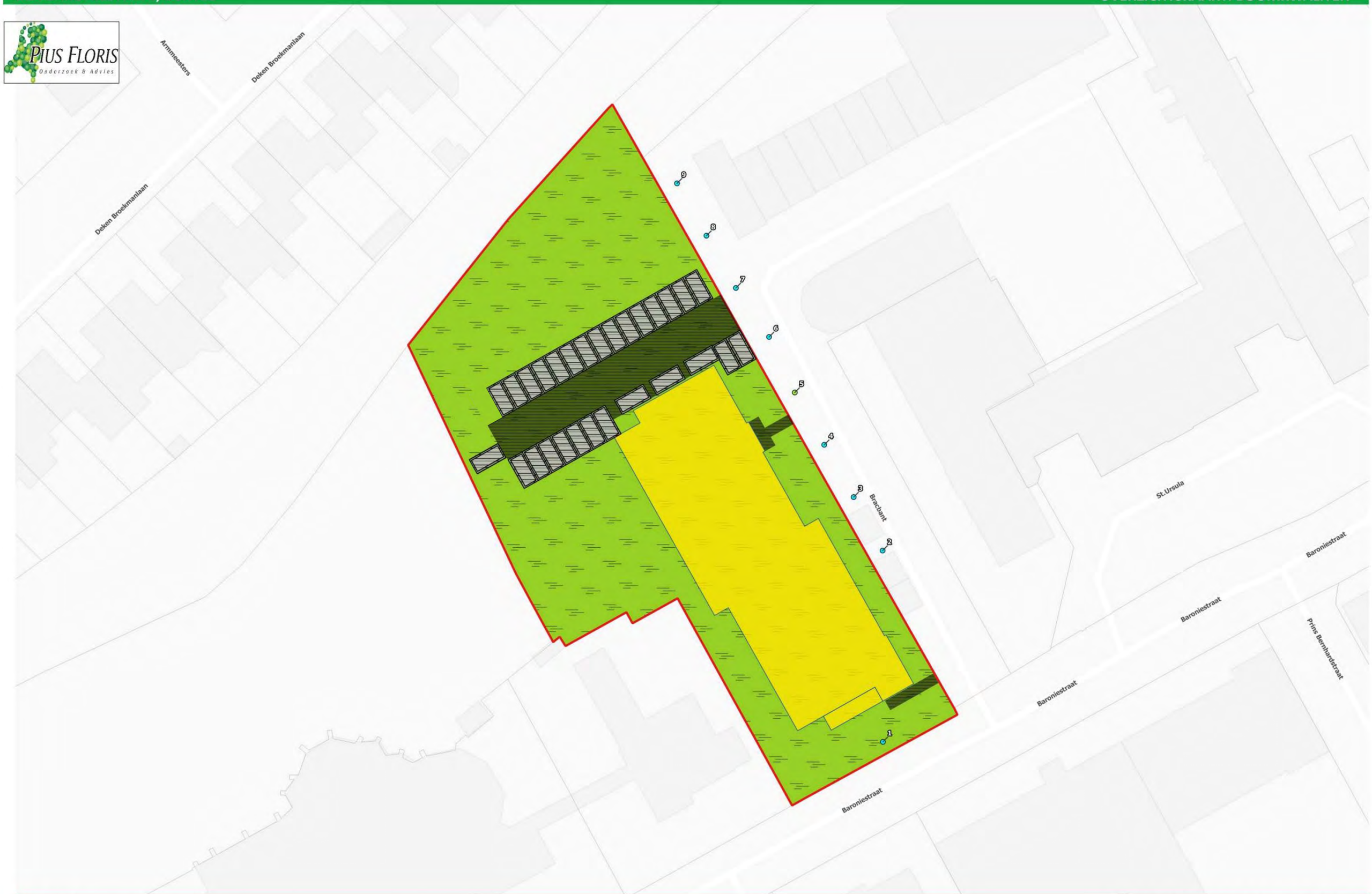

Boomkwaliteit
- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Slecht
- Zeer slecht
- Gebouw
- Groen
- Parkeerplaatsen
- Verharding
- Plangebied

0 5 10 15 20 m

Formaat: A3
Schaal 1:500
Kaartprojectie: Amersfoort / RD New // EPSG:28992
Tekenaar: [redacted] // 22-12-2022

BIJLAGE IV

OVERZICHTSKAART: BEA-ADVIES

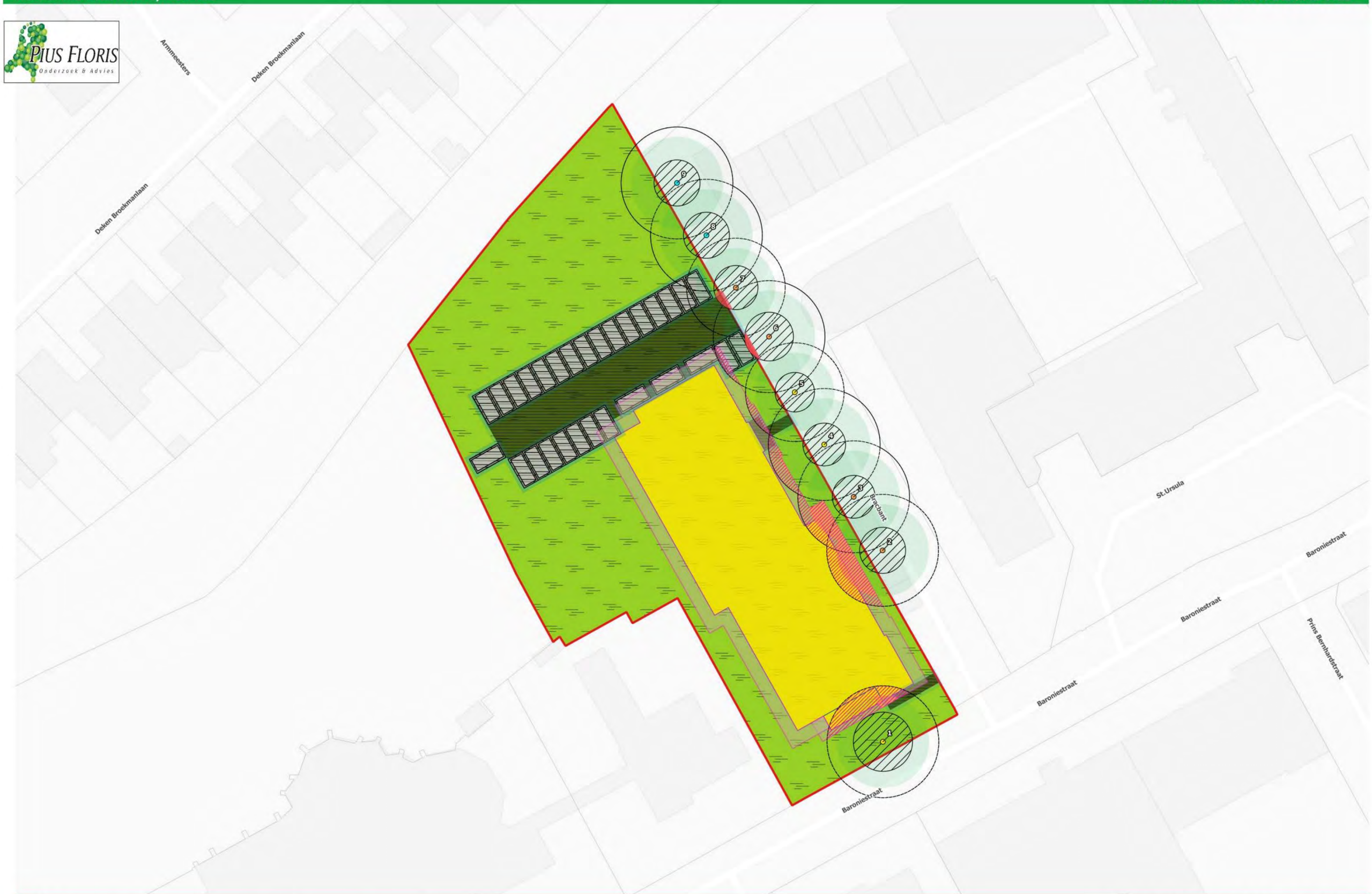

BEA-advies
- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Slecht
- Zeer slecht
- Gebouw
- Groen
- Parkeerplaatsen
- Verharding
- Plangebied
- Stabiliteitskluit
- Kroonprojectie
- Kwetsbare zone kroon
- Bouwvlak_Buffer_2m
- Buffer_verharding
- Kwetsbare_Zone
- Kroonverlies
- Wortelverlies

0 5 10 15 20 m

Formaat: A3
Schaal 1:500
Kaartprojectie: Amersfoort / RD New // EPSG:28992
Tekenaar: [redacted] // 22-12-2022

BIJLAGE V

OVERZICHTSKAART: BOMENPOSTER

BOMENPOSTER

WERKEN ROND BOMEN

OPSLAG, PARKEREN EN TRANSPORT

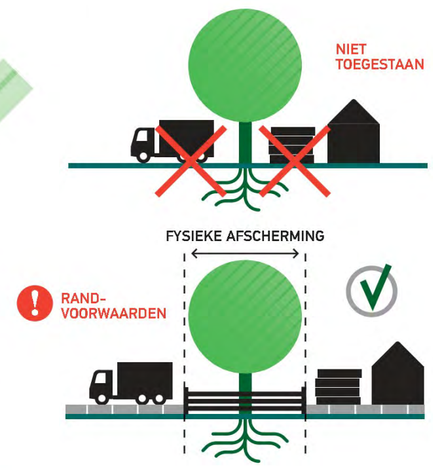

Als uitgangspunt wordt de fysieke afscherming, zie RANDVOORWAARDEN punt 1, rond de boom geplaatst tot buiten de kwetsbare boomzone.

Voor opslag, parkeren en transport gelden randvoorwaarden binnen de kwetsbare boomzone. Bijvoorbeeld het plaatsen van drukverdelende rijplaten.

! Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

GRAVEN, OPHOGEN EN ANDERE BODEM-BEWERKINGEN

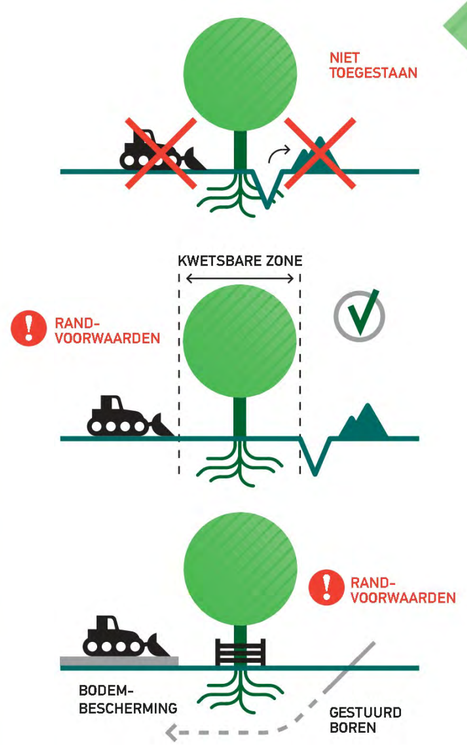

Voor graven, ophogen en bodembewerking gelden randvoorwaarden binnen de kwetsbare boomzone. Bijvoorbeeld minimale graaf-afstanden en wortelbescherming.

! Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

Kabelgoten, mantelbuizen en gestuurd boren bieden soms een goed alternatief. Let bij grond- en graafwerkzaamheden ook op kabels en leidingen (KLIC-melding, WION).

KWETSBARE BOOMZONE

! **Kwetsbare boomzone = Kroonprojectie + 1,5 meter**

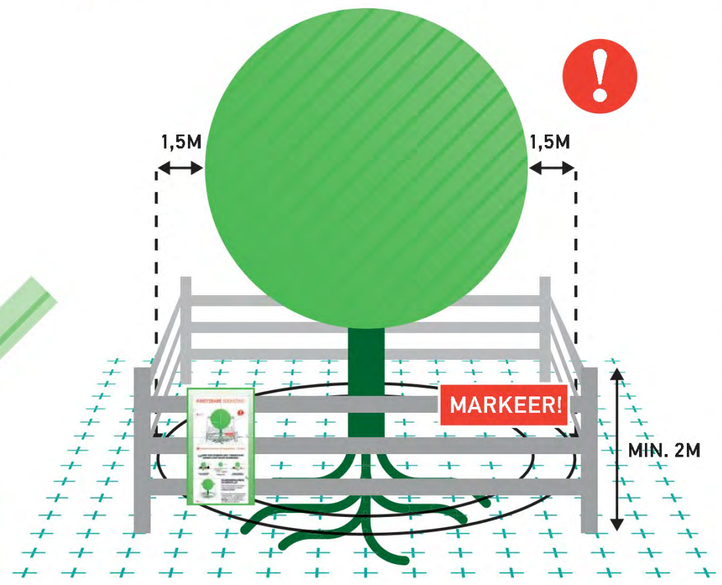

! **Werkzaamheden en de opslag van materiaal en materieel zijn binnen de KWETSBARE BOOMZONE alleen toegestaan MET TOESTEMMING (goedgekeurd Werkplan).**

RANDVOORWAARDEN EN EISEN

1 Plaats een niet-verplaatsbare fysieke afscherming rond de boom (minimaal 2 m hoog) en markeer deze met de weer-bestendige poster 'Kwetsbare boomzone'.
2 Binnen elke kwetsbare boomzone zijn (tot 1,5 m buiten de kroonprojectie) de uitvoering van werkzaamheden en de opslag van materiaal en het rijden of parkeren van materieel en voertuigen alleen toegestaan met toestemming via een door de opdrachtgever of directie goedgekeurd Werkplan.
3 Binnen elke kwetsbare boomzone gelden randvoorwaar-den die uitgewerkt moeten zijn in het goedgekeurde Werk-plan. Deze randvoorwaarden worden in de regel opgesteld aan de hand van een Bomen Effect Analyse (BEA).
4 Het Werkplan vermeldt gedetailleerd (per boom) wanneer, op welke wijze, volgens welke randvoorwaarden en met welk materieel en welke hulpmiddelen werkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone mogen en moeten worden uitgevoerd.
5 Werkzaamheden mogen de duurzame instandhouding van de boom nooit in gevaar brengen.
6 Graafwerkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone zijn uitsluitend toegestaan met toestemming via het goed-gekeurde Werkplan, zie hierboven punt 2.

LEIDRAAD MINIMALE GRAAFAFSTANDEN

Stam Ø	Minimale graafafstand vanuit het hart van de stamvoet	Eenzijdige wortelontwikkeling of scheefstaande boom (trekzijde)
20 cm	> 1,25 m	2,0 m
40 cm	> 1,50 m	2,5 m
60 cm	> 1,75 m	3,0 m
80 cm	> 2,25 m	3,5 m
100 cm	> 2,50 m	4,0 m
150 cm	> 3,50 m	5,0 m

HANDBOEK BOMEN

Voor een juiste uitwerking van een goedgekeurd Werkplan en de eisen en randvoorwaarden voor werkzaamheden rond bomen wordt verwezen naar het Handboek Bomen | H2 | Werken rond bomen.

BRONBEMALING EN VERANDERINGEN IN GRONDWATERSTAND

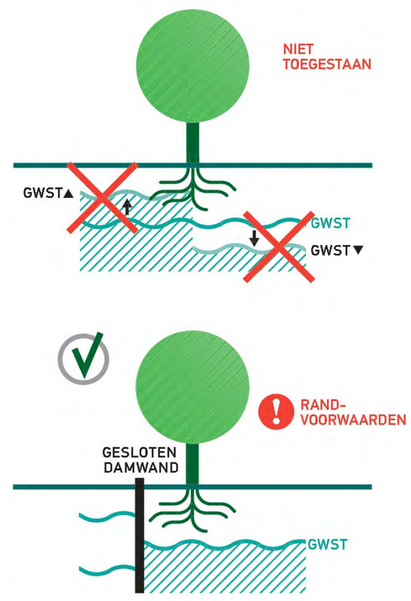

Voor bronbemalingen en veranderingen in de grondwaterstand gelden zowel binnen als buiten de kwetsbare boomzone randvoorwaarden. Bijvoorbeeld het toepassen van een gesloten bronbemaling.

! Randvoorwaarden moeten worden uitgewerkt in een goedgekeurd Werkplan!

VLOEISTOFFEN EN GASSEN

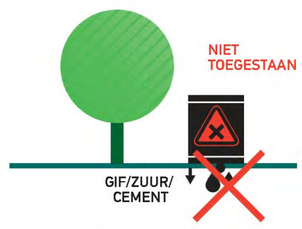

Bodemvreemde gassen en vloeistoffen kunnen grote schade veroorzaken aan de groeiplaats van een boom.

Houd gassen en vloeistoffen, maar ook cementmolens en (water)afvoeren, op grote afstand van de kwetsbare boomzone!

SNOEI-WERKZAAMHEDEN

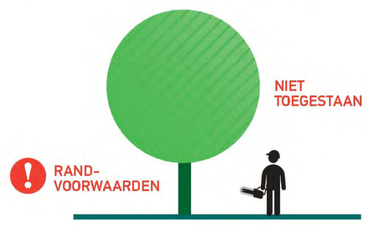

Het snoeien van bomen is alleen toegestaan met toestemming van de opdrachtgever of directie, ook wanneer er enkel sprake is van een gebroken of beschadigde tak. Voor het snoeien van bomen gelden de eisen van het Handboek Bomen | H8 | Snoeien bomen.

Deze uitgave van Stadswerk is tot stand gekomen dankzij:

Stadswerk · NORM INSTITUUT BOMEN · vhg brancheverenigingen vakgroep boomspecialisten · GPKL.nl Gemeentelijk Platform Kabels & Leidingen · Bouwend Nederland de vereniging van bouw- en infrabedrijven

Kijk voor meer info op www.norminstituutbomen.nl

NB0518_Poster_WerkenRondBomen_2018.indd 1 03-09-18 15:59

Bijlage 5 Zorganalyse

vrijborg | GEBIEDEN GEBOUWEN GEBRUIKERS

ZORGANALYSE **BOXTEL**

JULI 2023

In 2022 waren er naar schatting **290.000** mensen in Nederland met dementie. Het overgrote deel daarvan het Alzheimer (70%) en is 65 jaar op ouder. Vrouwen hebben een grotere kans op dementie dan mannen. Dementie is een progressieve ziekte. Genezing is nog niet mogelijk.

5% van alle mensen met dementie is jonger dan 65 jaar

Soorten dementie

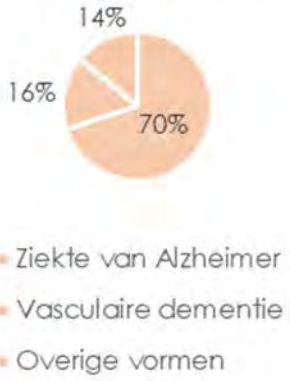

Inwoners met diagnose dementie	2022	2030	2040	2050
Landelijk	290.000 (1,7%)*	390.000 (2,1%) [+30%]†	520.000 (2,7%) [+73%]†	620.000 (3,2%) [+107%]†
Noord-Brabant	45.000 (1,7%)	59.000 (2,2%) [+31%]	78.000 (2,8%) [+73%]	94.000 (3,3%) [+109%]
Gemeente Boxtel	620 (1,9%)	820 (2,4%) [+32%]	1.100 (3,3%) [+70%]	1.300 (3,8%) [+110%]

*Getal in ronde haakjes (): percentage met dementie ten opzichte van de totale bevolking
†Getal in blokhaakjes []: stijging van het aantal mensen met dementie ten opzichte van het jaar 2022

DEMENTIE in *Noord-Brabant*

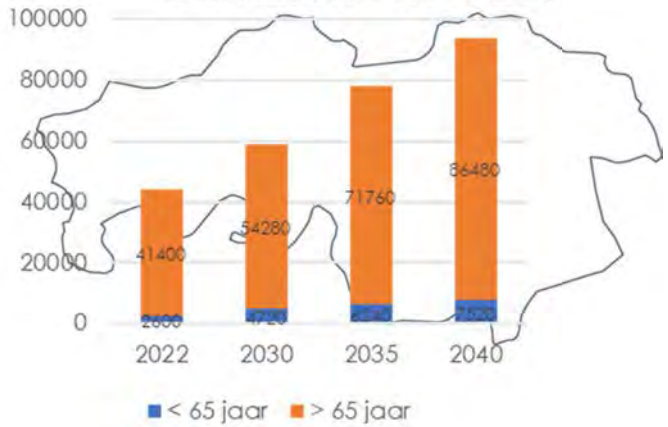

Gemiddeld leeft iemand met dementie

6,5 jaar

met de ziekte

DEMENTIE in *Boxtel*

vrijborg | GEBIEDEN GEBOUWEN GEBRUIKERS

AANBOD + ONTWIKKELING ***BOXTEL***

290.000
Mensen met dementie in 2022

Aanbod

Op dit moment zijn er geen initiatieven binnen de gemeente die mensen met dementie in een kleinschalige woonvorm huisvesten.

De ontwikkeling

Op dit moment kunnen er binnen de gemeente Boxtel nog geen mensen met dementie gehuisvest worden in een kleinschalig woonzorghuis. Het aantal mensen met dementie in de gemeente Boxtel zal in 2040 naar schatting naar 1.100 gestegen zijn. Uit cijfers van Alzheimer Nederland blijkt dat vandaag de dag 21% van hen niet meer thuis woont. Van de nog thuiswonenden is voor 48% verhuizen een serieuze optie. Een belangrijke factor bij het niet willen verhuizen, is dat men vaak opziet tegen opname in het verpleeghuis.

Bovengenoemde cijfers laten zien dat op dit moment ruim 60 inwoners van Boxtel wel zouden willen verhuizen maar opzien tegen de opname in een verpleeghuis. Dit aantal zal alleen nog maar stijgen.

Voor deze mensen is een alternatieve woonvorm zoals een kleinschalig woonzorghuis een serieuze optie.

Deze stijging biedt een stevig fundament om het aanbod van kleinschalige woonzorghuizen in de gemeente Boxtel verder uit te breiden, om zo aan de toenemende vraag te kunnen blijven voldoen.

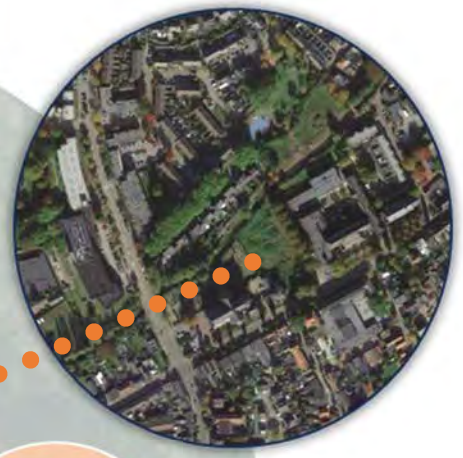

1:3 vrouwen en 1:7 mannen krijgt dementie

79% van de mensen met dementie woont nog thuis en wordt hier verzorgd door hun naaste familie en/of omgeving, de zogenaamde mantelzorgers. Hier voelen mensen met dementie zich immers fijn. Daarnaast is "langer thuis" een van de doelstellingen van de overheid. Maar langer thuis wonen met dementie gaat niet zomaar.

Een geschikte woning voor mensen met dementie moet aan andere eisen voldoen dan voor cognitief gezonde ouderen. Kortom, het huidige aanbod voldoet vaak niet en de stap tussen thuis en het verpleeghuis vindt men te groot.

De zes belangrijkste woonbehoeften van mensen met dementie:

1. Een eigen plek
2. Een gezamenlijke (woon)ruimte
3. Alleen of samen met de partner
4. In de eigen buurt, met behoud van vrijheid
5. Eigen regie en veiligheid
6. Mogelijkheid tot 24-uurszorg

Een kleinschalig woonzorg huis sluit naadloos aan op bovenstaande wensen. De vraag naar deze woonvorm voor mensen met dementie zal de komende jaren dus sterk gaan stijgen, waardoor het aanbod van kleinschalige woonzorg de komende jaren flink moet gaat toenemen.

53% van de mantelzorgers is zwaarbelast. Daarvan is 3 % overbelast.

Conclusie

De vraag naar lichtere zorg neemt af doordat deze steeds meer aan huis geleverd wordt. Naar plekken voor mensen met een zwaardere zorgbehoefte zoals dementie zal de vraag juist gaan stijgen. In Boxtel lag het aantal inwoners met een indicatie dementie op 620. Het aanbod van het aantal woonplekken is veel te laag en in de toekomst zal het aantal inwoners met dementie ook nog stijgen (1.100 in 2040). De vraag om zorglocaties met een woonvorm die zo veel mogelijk op thuis lijkt en aansluit bij de wensen, is groot en legitimeert het investeren in nieuwe locaties.

Bronnen:
25 juli 2023. Mensen met dementie per gemeente. Alzheimer Nederland. https://www.alzheimer-nederland.nl/sites/default/files/directupload/factsheet-dementie-per-gemeente.pdf
14 juli 2023. Factsheet cijfers en feiten over dementie. Alzheimer Nederland. https://www.alzheimer-nederland.nl/factsheet-cijfers-en-feiten-over-dementie

Bijlage 6 Boombescherming

Boombescherming op bouwlocaties

Stadswerk

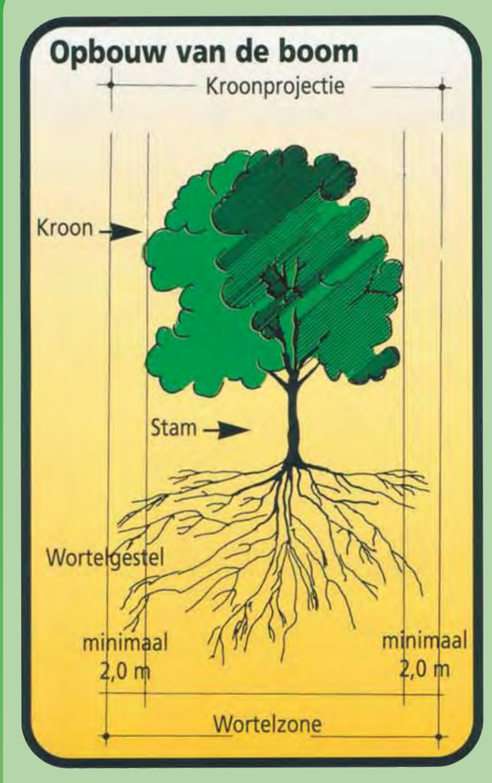

Let op!

Voordat bouwwerkzaamheden beginnen, aandacht voor de volgende voorschriften:

Algemeen
De voorschriften voor de bescherming van bomen dienen op de bouwlocatie aanwezig te zijn.
De te treffen maatregelen dienen voor de uitvoering van de werkzaamheden in overleg met de boombeheerder en vervolgens met de directie te worden vastgesteld (zie: Standaard R.A.W. bepalingen).
De aannemer is verplicht zijn medewerkers op deze voorschriften te wijzen en zorg te dragen voor de inachtneming daarvan.

Schade
Bij beschadiging van wortels, takken en/of stam is de aannemer verplicht dit onmiddellijk aan de boombeheerder en de directie te melden. Vakkundig ingrijpen kan grotere schade en vervolgschade beperken danwel voorkomen.
Toegebrachte schade dient de veroorzaker te vergoeden.
De hoogte van het schadebedrag wordt bepaald door de aard en omvang van de toegebrachte schade en de boomwaarde volgens de **"Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen" (NVTB)** voor de waardebepaling van bomen.

Beschermingscode:

1. **Vooruitlopend op bouw-/sloopactiviteiten moeten de te handhaven bomen met de werkelijke kroonprojectie op tekening staan aangegeven.**
2. **Neem voor de start van de werkzaamheden contact op met de boombeheerder over de te nemen beschermingsmaatregelen.**
3. **Machinaal graafwerk binnen de kroonprojectie is verboden!**
4. **Voorkom bodemverdichting onder de kroonprojectie door transport, opslag van materialen e.d.**
5. **Snoeien van takken en wortels dikker dan 5 cm doorsnede uitsluitend na overleg met de boombeheerder en vervolgens laten uitvoeren door vakbekwame boomverzorgers (European Treeworkers).**

Graafwerkzaamheden afbeelding 6-7
In de wortelzone is (machinaal) graven niet toegestaan.
Slechts bij hoge uitzondering en dan uitsluitend indien voorgeschreven (bestek) en in overleg met de boombeheerder zijn ontgravingen, in handkracht uit te voeren, binnen de wortelzone mogelijk. Uitsluitend in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie kunnen incidenteel wortels tot een doorsnede van 5 cm recht worden doorgezaagd. Dit moet wel vakkundig gebeuren, dus knippen en zagen en niet trekken en scheuren. Doorzagen van dikkere wortels mag nooit. Het in handkracht ondergraven en/of onderboren is wel toegestaan. Het gestuurd onderboren van kabels en leidingen verdient de voorkeur. Een bouwput of –sleuf tegen de kroonprojectie van bomen mag niet langer dan drie weken open liggen. Blootliggende wortels moeten in alle gevallen beschermd worden tegen uitdroging en vorst (m.b.v. vochtige doeken of zwarte folie) en in ieder geval zo snel mogelijk worden toegedekt met grond. Bij vorst open sleuven aan de boomzijde direct afschermen.

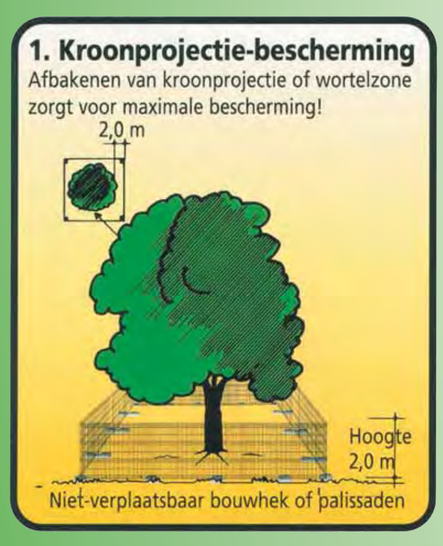

Terreinaanpassingen afbeelding 8-9
Terreinophogingen en -afgravingen binnen de kroonprojectie zijn alleen bij uitzondering toegestaan, en dan uitsluitend indien voorgeschreven (bestek) in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie. Ophoging of afgraving leidt tot afsterving van boomwortels door schade of zuurstofgebrek.

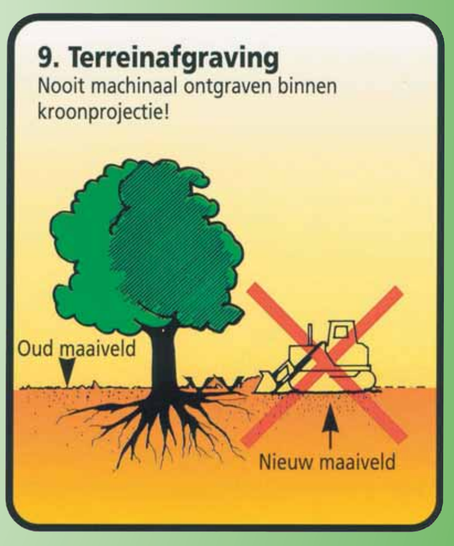

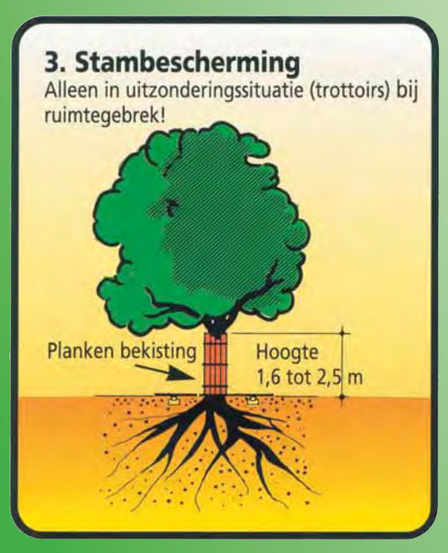

Boombescherming afbeelding 1-2-3
Bomen op een werkterrein dienen zodanig met geschikte materialen beschermd te worden (niet- verplaatsbare bouwhekken, palissaden, houten schuttingen, steigeronderdelen etc.) zodat beschadigingen aan de wortelzone, stam en kroon uitgesloten zijn. Bij beperkte ruimte moet bescherming van de boomspiegel of minimaal een stambescherming aangebracht worden om zoveel mogelijk beschadigingen te voorkomen.
Indien de voorgeschreven maatregelen niet toereikend zijn, meldt de aannemer dit onmiddellijk aan de boombeheerder en de directie.

Bodemverdichting afbeelding 10-11
Verdichting van de bodem d.m.v. verdichtingmachines (trillingen) leidt tot verdichting van de grond en verstikking van de boom en is niet toegestaan binnen de kroonprojectie. Bouwverkeer binnen de kroonprojectie is evenmin toegestaan.

Bouwplaats/Bouwverkeer afbeelding 4-5
Binnen de kroonprojectie mogen geen bouw- en directieketen staan.
Tijdelijke bouwwegen binnen de kroonprojectie zijn uitsluitend toegestaan indien deze zijn voorgeschreven (bestek) in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie.
Gebruik van rijplaten (beton, staal, hout of kunststof) en/of andere voorzieningen zijn dan noodzakelijk.

Opslagplaats afbeelding 12
Bouwmaterialen opslaan en/of zand- en gronddepots inrichten binnen de kroonprojectie is niet toegestaan. Opslag van olie, brandstoffen en chemicaliën moet aan de wettelijke eisen voldoen; deze stoffen echter nooit binnen de kroonprojectie opslaag.
Cementresten, spoelwater en andere reststoffen (verpakkingen etc.) dienen zorgvuldig afgevoerd te worden; lozingen in bodem en/of oppervlaktewater en begraven is nooit toegestaan.

JPM

RAW CROW

vhg
Vakgroep Boomverzorging

GPKL.nl
Gemeentelijk Platform Kabels & Leidingen

Bomen stichting

Uitgave:
Vereniging Stadswerk Nederland
vakgroep Groen, Natuur en Landschap
copyright 2007

Te bestellen bij secretariaat Stadswerk:
0318 – 69 27 21 of info@stadswerk.nl

Bijlage 7 Verkennend bodemonderzoek

Opdrachtgever:	**The Placemaker** **Meester Bierkuslaan 8** **5237 JC ‘s-Hertogenbosch**
Opdrachtnummer:	**67808**
Status rapport:	**Definitief**
Datum rapport:	**31 oktober 2016**

Rapport

Verkennend bodemonderzoek

Baroniestraat 24
te Boxtel

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
Moorland 4a
Postbus 38
5688 ZG Oirschot
Tel: 0499 - 578520
Fax: 0499 - 578573
E-mail: info@lankelma-zuid.nl

Internet: www.lankelma-zuid.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1
1.1 Opdrachtvorming 1
1.2 Doelstelling van het onderzoek 1
1.3 Gevolgde richtlijnen en opbouw rapportage 1
2 Vooronderzoek 2
2.1 Locatiegegevens 2
2.2 Historische informatie 2
2.3 Regionale bodemopbouw en geohydrologie 4
2.4 Resumé 4
3 Onderzoeksprogramma 5
3.1 Hypothese 5
3.2 Onderzoeksstrategie 5
4 Uitvoering veldwerk en de bevindingen 6
4.1 Veldwerk 6
4.1.1 Grond 6
4.1.2 Grondwater 6
4.1.3 Afwijkingen ten opzichte van de BRL SIKB 2000 protocollen 2001 en 2002 7
5 Analyses en resultaten laboratoriumonderzoek 8
5.1 Samenstelling en analyseparameters 8
5.2 Toetsingscriteria 8
5.2.1 Generiek referentiekader Wet bodembescherming (Wbb) 8
5.2.2 Toetsing van de analyseresultaten grondwater 9
5.2.3 Verklaring van de getoetste analyseresultaten 9
6 Conclusies en aanbevelingen 10
6.1 Conclusie 10
6.2 Resumé en aanbevelingen 10

Bijlagen

Bijlage 1: Regionale ligging locatie
Bijlage 2: Situatietekening met boorlocaties
Bijlage 3: Profielbeschrijvingen
Bijlage 4: Analysecertificaten grond en grondwater
Bijlage 5: Toetsingstabellen grond en grondwater
Bijlage 6: Fotorapportage
Bijlage 7: Verklaring van onafhankelijkheid

	Paraaf	Datum
Auteur rapport: [redacted]	[redacted]	31 oktober 2016
Kwaliteitscontrole: [redacted]	[redacted]	31 oktober 2016

Verzonden	Datum	
The Placemaker	31 oktober 2016	Digitaal

1 Inleiding

1.1 Opdrachtvorming

In opdracht van The Placemaker heeft Lankelma Geotechniek Zuid B.V. een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op een locatie aan de Baroniestraat 24 te Boxtel. De regionale ligging van de locatie is weergegeven in bijlage 1.

De aanleiding voor het laten uitvoeren van een bodemonderzoek is de voorgenomen grondtransactie en vervolgens de ontwikkeling van deze locatie. Als gevolg hiervan dient de milieuhygiënische kwaliteit van de grond en het grondwater vastgelegd te worden. Daarnaast dient door middel van onderhavig onderzoek beoordeeld te worden of aanvullende procedures noodzakelijk zijn in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb).

Opgemerkt wordt dat bij een bodemonderzoek sprake is van een steekproefsgewijze bemonstering die er op is gericht om een indicatieve beoordeling te krijgen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem. De mogelijkheid blijft daarom bestaan dat puntverontreinigingen, welke niet voortkomen uit het historisch onderzoek, niet door het onderzoek worden aangetoond. Tevens wordt erop gewezen dat het uitgevoerde onderzoek een momentopname is.

Het bodemonderzoek is uitgevoerd conform de Nederlandse norm NEN 5740. Het veldwerk is onder certificaat uitgevoerd op grond van beoordelingsrichtlijn BRL SIKB 2000.

Lankelma Geotechniek Zuid B.V. heeft geen binding met de opdrachtgever en de onderzoekslocatie anders dan als onafhankelijk onderzoeksbureau. Verder is zij gecertificeerd in het kader van ISO-9001 en de BRL-SIKB 2000 “veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek” en de daarbij behorende protocollen. Hierbij gelden de ten tijde van het uitvoeren van het veldwerk, vigerende versies van deze documenten.

1.2 Doelstelling van het onderzoek

De doelstelling van het onderzoek wordt onderstaand puntsgewijs benoemd:

- historisch onderzoek naar bodembedreigende activiteiten/situaties binnen de locatie middels welke een inschatting wordt gemaakt of en waar op de locatie bodemverontreiniging te verwachten is;
- bepalen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van de onderzoekslocatie;
- op basis van de resultaten vaststellen of in het kader van de Wbb sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

1.3 Gevolgde richtlijnen en opbouw rapportage

De werkzaamheden zijn door Lankelma Geotechniek Zuid b.v. onder certificaat uitgevoerd, te weten conform BRL-SIKB 2000 en de daaraan gekoppelde protocollen:

- 2001: “Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen”;
- 2002: “Het nemen van grondwatermonsters”.

In de BRL SIKB 2000 wordt verwezen naar de Nederlandse normen voor bodemonderzoek die eveneens bepalend zijn voor de uitvoering van het bodemonderzoek. De belangrijkste en meest bepalende normeringen zijn de NEN 5725 “Bodem-landbodem-strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek” en de NEN 5740: 2009 “Onderzoeksstrategie bij verkennend bodemonderzoek”.

Voorliggend rapport presenteert de resultaten van het vooronderzoek (hoofdstuk 2), de onderzoekshypothese en -strategie (hoofdstuk 3) en de resultaten van het veldwerk (hoofdstuk 4) en analytisch onderzoek en de aan het onderzoek te verbinden interpretatie van de onderzoeksresultaten (hoofdstuk 5) en conclusies en aanbevelingen (hoofdstuk 6).

2 Vooronderzoek

Conform het onderzoeksprotocol NEN 5725 is ten behoeve van de bepaling van de onderzoeksstrategie op onderhavige locatie een vooronderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit vooronderzoek zijn opgenomen in voorliggend hoofdstuk. De in paragraaf 2.1 t/m 2.3 opgenomen informatie is afkomstig van/uit:

- terreininspectie;
- het archief van Lankelma Geotechniek Zuid B.V.;
- archiefonderzoek door een ambtenaar van de gemeente Boxtel;
- informatie opdrachtgever;
- historische kaarten;
- TNO (Regis);
- Indicatieve Kaart Militair Erfgoed (IKME);
- website www.archeologieinNederland.nl;
- website www.topotijdreis.nl;
- website www.bodemloket.nl.

Vermeld dient te worden dat de verantwoordelijkheid voor de resultaten van onderhavig onderzoek worden beperkt tot de aan deze resultaten ten grondslag liggende en op het moment van onderzoek ter beschikking staande gegevens alsmede de bij de terreininspectie geconstateerde situatie.

In het kader van de Omgevings- en/of Wm vergunning of de Regeling bodemkwaliteit kan afhankelijk van de mate van verdachtheid volstaan worden met het uitvoeren van een beperkt vooronderzoek. Voor onderhavige locatie is gekozen voor een standaard vooronderzoek.

2.1 Locatiegegevens

Algemeen

De onderzochte locatie is gelegen aan de Baroniestraat 24 te Boxtel. Kadastraal is de locatie bekend onder kadastrale sectie F, nr. 5255 ged. De coördinaten volgens het R.D. stelsel zijn x = 150,21 en y = 400,11.

Het oppervlak van de onderzoekslocatie bedraagt in totaal circa 5.000 m². Ten tijde van de uitvoering van het onderzoek was onderhavig perceel in gebruik als zijnde pastorie met omliggende, grotendeels onverharde, tuin.

Terreininspectie

Door een gecertificeerd medewerker van Lankelma Geotechniek Zuid b.v. is een terreininspectie uitgevoerd en wel voorafgaande aan de veldwerkzaamheden. De locatie is daadwerkelijk in gebruik zoals in voorgaande alinea omschreven.

Bij de uitgevoerde inspectie van het maaiveld zijn geen bodemvreemde materialen, kleuren e.d. aangetroffen, welke een aanwijzing zou kunnen zijn voor een mogelijke bodemverontreiniging.

2.2 Historische informatie

Gebruik locatie: heden en verleden

Op basis van het historisch kaartmateriaal blijkt de pastorie omstreeks 1900 te zijn gebouwd. Hiervoor was er sprake van agrarisch gebied. Zover bekend zijn er nooit watergangen of wegen op het perceel aanwezig geweest.

Op de onderzoekslocatie is een pastorie aanwezig met omliggende tuin. De pastorie is aangewezen als zijnde rijksmonument. De onderzoekslocatie is gelegen nabij de dorpskern van Boxtel, aan de rivier ‘Beerze’. Aan de westzijde is de Heilige Hartkerk gelegen, aan de zuidzijde de Baroniestraat en ten oosten het voormalige Sint Ursula klooster.

Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn geen gegevens bekend van activiteiten die de bodem mogelijk negatief hebben kunnen beïnvloeden. Er is niets bekend over een (voormalige) ondergrondse c.q. bovengrondse brandstoftank op onderhavig perceel. Aan de Baroniestraat 22 hebben twee ondergrondse brandstoftanks gelegen. Nadere informatie omtrent deze tanks is niet bekend geworden.

Voormalige stortlocatie
Ter plaatse van de onderzoekslocatie is voor zover bekend geen sprake van een stortlocatie.

Archeologie
Met betrekking tot het item archeologie is de site www.archeologieinnederland.nl geraadpleegd. Deze website is gericht op de professional die in zijn of haar vak te maken heeft met archeologische werkzaamheden en vraagstukken.

Uit de kaart kan worden herleid dat er een hoge archeologische waarde aan de onderzoekslocatie is toegekend.

Explosieven
De Indicatieve Kaart Militair Erfgoed (IKME) geeft voor Nederland een landelijk overzicht op een kleine schaal van de (verwachte) ligging van resten van ondergronds en bovengronds militair erfgoed.

In de zone waarbinnen de onderzoekslocatie is gesitueerd kunnen resten worden verwacht van kleinere objecten en structuren zoals crashlocaties, veldgraven en onderduikholen.

Asbest
Op de onderzoekslocatie hebben, voor zover ons bekend, in het verleden geen bedrijven gestaan die mogelijk asbesthoudend materiaal hebben geproduceerd of verwerkt. Tevens is niets bekend over stortingen, dempingen of ophogingen met asbesthoudende materialen en/of –buizen in de grond. Ook is niets bekend over calamiteiten waarbij asbesthoudende materialen zijn vrij kunnen komen.

Bodemonderzoeken: op en directe omgeving van de locatie
Op de onderzoekslocatie en binnen een straal van 25 meter zijn meerdere bodemonderzoeksgegevens bekend. Navolgend zijn deze gegevens op chronologische volgorde en per adres weergegeven.

Baroniestraat 24
Op de onderzoekslocatie is in 1997 een bodemonderzoek uitgevoerd. Het betreft een verkennend bodemonderzoek, kenmerk 3352700, uitgevoerd door IWACO. In de bovengrond is een lichte verontreiniging met lood aangetoond. In de ondergrond zijn geen verhoogde gehalte aangetoond. Het grondwater is licht verontreinigd met chroom.

Baroniestraat 43
Afbakenend bodemonderzoek, Heijmans Milieutechniek, kenmerk: 317940-0115, d.d. februari 1993
Ter plaatse van een ondergrondse HBO-tank is een grondonderzoek verricht om vast te stellen of de bodem verontreinigd is met minerale olie. Hierbij zijn zowel zintuiglijk als analytisch geen afwijkende, respectievelijk verhoogde, waarden aangetoond.

Baroniestraat 41
Verkennend bodemonderzoek, Inpijn-Blokpoel, kenmerk: MB-2221, d.d. 29 mei 1998
De bodem aan de Angelaschool is omtrent een geplande uitbreiding milieuhygiënisch onderzocht, In de bovengrond worden hierbij lichte verontreinigingen aangetoond met zink, koper, PAK en minerale olie. In grondmonsters van ondergrond zijn geen verhogingen gemeten. Het grondwater is eveneens niet verontreinigd met een der onderzochte parameters. De onderzoeksresultaten vormen geen belemmering voor de voorgenomen nieuwbouw.

Baroniestraat 22
Verkennend bodemonderzoek, Inpijn-Blokpoel, kenmerk: MB-7065, d.d. 20 februari 2008
Op een klein deel van de Baroniestraat 22, niet grenzend aan de onderzoekslocatie, is in 2008 een bodemonderzoek verricht. Blijkens het tankarchief is op onderhavig perceel (Baroniestraat 22) sprake geweest van een tweetal ondergrondse olietanks. Deze tanks zijn beide inwendig gereinigd en één tank is afgevuld met zand. Tijdens de saneringswerkzaamheden zijn geen verontreinigingen aangetoond.
De exacte locaties van deze tanks zijn echter onbekend en zijn gedurende de veldwerkzaamheden niet waargenomen. Mogelijk zijn op de locatie een wasserij en graanmalerij aanwezig geweest. Hiervan is geen nadere informatie bekend bij het bevoegd gezag. In de bovengrond en ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond. In het grondwater zijn licht verhoogde gehalte aan zink en 1,2-dichlooretheen gemeten. De onderzoeksresultaten vormen geen belemmering voor de voorgenomen nieuwbouw.

2.3 Regionale bodemopbouw en geohydrologie

De op basis van de geraadpleegde bronnen verwachte ondiepe geologie op de locatie is weergegeven in navolgende tabel. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het de geologische bodemopbouw betreft die door NITG-TNO is geïnterpoleerd op basis van onderzoek in de omgeving. De werkelijke laagopbouw en -samenstelling kunnen hiervan afwijken.

Tabel 2.1 Geohydrologische bodemopbouw.

Diepte tot* [m t.o.v. NAP]	Formatienaam*	Kenmerk	Lithologie**
- 22,2	Boxtel	zeer uiteenlopende afzettingen uit het Midden/Laat-Pleistoceen en het Vroeg-Holoceen	zand met fijne korrelgrootte, met plaatselijk leem-, klei-, veen- of humusrijke lagen
- 82,4	Sterksel	rivierafzetting uit het Midden Pleistoceen en het laatste deel van het Vroeg Pleistoceen	grof zand en grind, en ze bevat ook soms ook keien
- 90,8	Stramproy	eolisch, periglaciaal en fluvioglaciaal zand uit de ijstijden van het Vroeg- tot vroeg Midden Pleistoceen	fijn tot grof zand met uiteenlopende korrelgroottes, met plaatselijk lagen leem, klei, grind

* Bron: Landelijk DGM model V1.3 - 2009, NITG-TNO, de werkelijke diepte en formatienaam kan afwijken (met name nabij geologische breukzones)

Het grondwater in het ondiepe (freatische) grondwater stroomt lokaal gezien in overwegend noordwestelijke richting.

2.4 Resumé

Uit het vooronderzoek is geen informatie naar voren gekomen waaruit zou kunnen blijken dat op of in de directe nabijheid van de locatie (<25 meter) sprake is, of is geweest van bedrijfsmatige activiteiten welke een bedreiging voor de bodemkwaliteit zouden kunnen vormen. Uit de voorgaande bodemonderzoeken kan geconcludeerd worden dat op de onderzoekslocatie en haar directe omgeving naar verwachting hooguit lichte verontreinigingen in grond en grondwater aanwezig zijn. De mogelijke aanwezigheid van bodembedreigende activiteiten of brandstoftanks op naastgelegen perceel Baroniestraat 22 geven aanleiding ter plaatse van de perceelsgrens aanvullende onderzoeksinspanningen te verrichten.

Specifiek met betrekking tot de parameter asbest concluderen wij dat de locatie vooraleerst als ‘onverdacht’ kan worden beschouwd.

3 Onderzoeksprogramma

3.1 Hypothese

Op basis van de resultaten van het vooronderzoek is de locatie ten aanzien van de grond en het grondwater als onverdacht gekwalificeerd.

3.2 Onderzoeksstrategie

Grond en grondwater
Voor de onderzoekslocatie is bij het vaststellen van de onderzoeksstrategie de boor-, bemonsterings- en analysestrategie gehanteerd, zoals beschreven in de NEN 5740 'Onderzoeksstrategie voor een onverdachte locatie' (ONV, tabel 3).

Tijdens het bodemonderzoek zal de uitkomende grond visueel beoordeeld worden op voorkomen van asbestverdachte materialen of bijmengingen.

In onderstaande tabel 3.1 is een overzicht opgenomen van de uit te voeren veldwerkzaamheden en laboratoriumwerkzaamheden. Aanvullend op de norm is een diepe boring afgewerkt tot peilbuis ter plaatse van de perceelsgrens Baroniestraat 22 (noordoostelijke hoek).

Tabel 3.1: uit te voeren veld- en laboratoriumwerkzaamheden

		Veldwerk			**Analyses**		
Locatie	**oppervlak (m²)**	**0,5 m-mv**	**2 m-mv[1]**	**peilbuis[2]**	**bovengrond**	**ondergrond**	**grondwater**
geheel	5.000	11	2	2	2 x NEN5740[3]	1 x NEN5740[3,]	2 x NEN5740[4]

1	handboring tot minimaal tot 0,5 m- freatische grondwaterstand.of 1 meter, maximaal tot 2,5 meter. Indien visueel schoon dan boren tot opgegeven einddiepte, anders boren tot 0,5 meter minus verdachte bodemlaag.
2	Indien een grondwaterspiegel wordt aangetroffen dieper dan 5 m-mv behoeft geen peilbuis te worden geplaatst
3	Standaard NEN 5740 pakket voor grond: metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink), organische parameters (PAK (som 10), minerale olie , PCB (som 7), lutum en organische stof. Als gevolg van waarnemingen in het veld kan het noodzakelijk zijn een extra mengmonster samen te stellen om een voldoende representatief beeld van de locatie te krijgen. Aanvullend werkzaamheden worden alleen na toestemming van de opdrachtgever uitgevoerd.
4	zware metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink), benzeen, tolueen, ethylbenzeen, xylenen, styreen, naftaleen, minerale olie, vinylchloride, 1,1-dichlooretheen, dichloormethaan, trans-1,2-dichlooretheen, cis-1,2-dichlooretheen, Som1,2-dichlooretheen, 1,1-dichlooretheaan, chloroform, 1,1,1-trichloorethaan, tetrachloormethaan, 1,2-dichloorethaan, trichlooretheen, 1,2-dichloorpropaan, 1,1-dichloorpropaan1,3-dichloorpropaan, Somdichloorpropaan, 1,1,2-trichloorethaan, tetrachlooretheen, bromoform

4 Uitvoering veldwerk en de bevindingen

4.1 Veldwerk

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd onder procescertificaat van de BRL SIKB 2000, conform protocol 2001 en 2002 van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer. Evenals de daaraan gekoppelde Nederlandse Eenheidsnormen (NEN).

4.1.1 Grond

De veldwerkzaamheden zijn door de ervaren KWALIBO erkende persoon[redacted] uitgevoerd op 13 oktober 2016 (uitvoering boringen, plaatsing peilbuis en bemonstering grond). Samengevat zijn ten behoeve van het onderzoek de onderstaande werkzaamheden verricht:

Tabel 4.1 Uitgevoerde werkzaamheden

Boring	Diepte [m-mv]	Filterdiepte [m-mv]
B5 t/m B15	0,5	-
B3 en B4	2,0	-
B2	3,1	2,1 - 3,1
B1	3,2	2,2 - 3,2

De bodem op de locatie bestaat tot de verkende diepte van 3,2 m-mv overwegend uit matig fijn siltig zand. Met name de bovengrond is humushoudend. Voor de complete boorbeschrijvingen wordt verwezen naar bijlage 3. De situering van de onderzoekslocatie en de geplaatste boringen en peilbuizen is opgenomen in bijlage 2.

Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is geen aanvullende informatie naar voren gekomen welke tot een aanpassing van de boorstrategie heeft geleid. In de uitkomende grond zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op de mogelijke aanwezigheid van verontreinigende stoffen in de bodem.

In het kader van dit onderzoek is geen specifiek onderzoek (conform NEN 5707) verricht naar het voorkomen van asbest in de grond en op het maaiveld. Wel heeft een inspectie van het terrein plaatsgevonden. In de vrijkomende grond en op het maaiveld zijn geen asbestverdachte materialen aangetroffen.

4.1.2 Grondwater

De peilbuis is voorafgaande aan de monstername voldoende doorgespoeld. In de navolgende tabel zijn de gegevens hiervan weergegeven:

Tabel 4.2 Peilbuisgegevens

Peilbuisnummer	**B1**	**B2**
Datum bemonstering	**20 oktober 2016**	**20 oktober 2016**
Bemonsterd door	**W. Vogels**	**W. Vogels**
Diepte grondwaterspiegel [m-mv]	1,29	1,70
Filterstelling [m-mv]	2,2 - 3,2	2,1 - 3,1
Toestroming	goed	goed
Zuurgraad [pH]	7,02	6,82
Elektrische geleidbaarheid [Ec, µS/cm]	481	599
troebelheid (NTU)	34,2	52,3
Waargenomen afwijkingen	geen	geen
Drijflaag	geen	geen

De troebelheid van het grondwater uit de peilbuizen kan hoog worden genoemd. De in de NEN5744 gehanteerde waarde voortroebelheid van 10 NTU kan indicatief worden genoemd. Deze is gebaseerd op standaard factoren die zich in de natuur voordoen. Hogere troebelheden duiden op het feit dat onnatuurlijk hoge krachten op de bodemdeeltjes rond (de omstorting van) het peilfilter zijn of worden uitgeoefend. Aangezien de peilbuizen recentelijk zijn geplaatst en het feit dat de bodemopbouw uit zeer fijn zand bestaat (lees: zeer fijne fracties is het gemeten verhoogde NTU gehalte niet vreemd te noemen. In onderhavig geval gaan wij er vanuit dat de troebelheid wordt veroorzaakt door de in suspensie zijnde vaste (grond)deeltjes.

4.1.3 Afwijkingen ten opzichte van de BRL SIKB 2000 protocollen 2001 en 2002

Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden zijn geen kritieke afwijkingen opgetreden in het kader van de BRL SIKB 2000 protocollen 2001 en 2002.

Opgemerkt wordt dat de troebelheid niet op de onderzoekslocatie is gemeten maar ten kantore van Lankelma te Oirschot. Het grondwatermonster wordt pas dan genomen, wanneer conform de NEN5744 en het protocol 2002 is voldaan aan de overige gestelde eisen. Het meten van de troebelheid vindt als laatste handeling plaatst, voorafgaande aan de daadwerkelijke monstername van het grondwater. Deze laatste stap wordt door Lankelma dus omgedraaid. Hetgeen verder niet van invloed kan zijn op de daadwerkelijk gemeten waarde. Derhalve wordt dit niet als een kritieke afwijking beschouwd.

5 Analyses en resultaten laboratoriumonderzoek

5.1 Samenstelling en analyseparameters

De grondmengmonsters en het grondwatermonster zijn in het laboratorium van Alcontrol B.V. te Rotterdam (door de RvA erkend) chemisch geanalyseerd. De analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000.

In totaal is een drietal grondmengmonsters onderzocht op het standaard NEN 5740 pakket voor grond. Tevens zijn twee grondwatermonsters op het standaard NEN 5740 pakket voor grondwater onderzocht.

In onderstaande tabellen 5.1 en 5.2. is inzichtelijk gemaakt hoe de betreffende monsters (grond en grondwater) zijn samengesteld (o.a. globale bodemsamenstelling evenals zintuiglijke waarnemingen, diepte geanalyseerde bodemlaag). De analysecertificaten zijn weergegeven in bijlage 4. De resultaten zijn getoetst aan de achtergrondwaarden en interventiewaarden en weergegeven in bijlage 5.

5.2 Toetsingscriteria

Teneinde de mate van verontreiniging van de bodem te kunnen beoordelen, zijn de chemische analyseresultaten van de grond- en grondwatermonsters getoetst aan de richtlijnen die zijn vastgesteld door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (de zogenaamde generieke referentiewaarden).

5.2.1 Generiek referentiekader Wet bodembescherming (Wbb)

De gehalten en concentraties van de milieuschadelijke stoffen in respectievelijk de grond- dan wel grondwatermonsters worden gerelateerd aan het toetsingskader uit de Circulaire bodemsanering (Per 1 juli 2013), die een onderdeel vormt van de Wet bodembescherming (Wbb).

Bij de referentiewaarden wordt onderscheid gemaakt in zogenaamde generieke ofwel landelijke achtergrondwaarden (in geval van grond), streefwaarden (in geval van grondwater) en de interventiewaarden (zowel grond als grondwater):

achtergrondwaarde (grond) of S-waarde (grondwater)	=	waarde voor een schone, multifunctionele bodem
½ (AW+I) waarde of bodemindex	=	Waarde waarbij men een aanvullend/nader onderzoek in overweging dient te nemen ((achtergrond- of streefwaarde + interventiewaarde) / 2)
interventiewaarde of I-waarde	=	interventiewaarde voor sanering(sonderzoek)

De referentiewaarden voor grond zijn mede afhankelijk gesteld van het gehalte lutum (fractie <2μm) en organische stof. Dit betekent dat bij elk (verkennend) bodemonderzoek de gemeten waarden moeten worden omgerekend als zijnde “standaard bodem” (10% organische stof en 25% lutum). De omgerekende waarden worden vervolgens getoetst aan de vigerende referentiewaarden.

Ten aanzien van de resultaten van de toetsing wordt in voorliggend rapport de volgende terminologie gehanteerd:

- licht verhoogd gehalte: gehalte tussen de achtergrondwaarde (grond) c.q. streefwaarde (grondwater) en de ½ (AW+I) waarde;
- matig verhoogd gehalte: gehalte tussen de ½ (AW+I) waarde of bodemindex en gelijk interventiewaarde;
- sterk verhoogd gehalte: gehalte groter dan de interventiewaarde.

Toetsing van de analyseresultaten grond

In onderstaande tabel 5.1. zijn alleen de onderzochte parameters vermeld, waarvan de concentraties de betreffende achtergrondwaarden overschrijden.

Tabel 5.1 Resultaten grondonderzoek

nr	*Boring nr.*	*Diepte (m-mv)*	*bodemsamenstelling*	*analyseparameters*	*Parameters >AW*	*Conc. (mg/kds)*	*Toets (Wbb)*	*Bbk*
MM1	B1, B11, B12, B13, B14, B15, B2, B3, B4 en B9	0,0 - 0,5	matig fijn siltig zand, humeus	NEN5740 pakket grond	Kwik Lood	0,177 86,3	* *	AW
MM2	B10, B4, B5, B6, B7 en B8	0,0 - 0,5	matig fijn siltig zand, humeus	NEN5740 pakket grond	Lood PAK	68,1 4,42	* *	MWW
MM3	*B1, B2, B3 en B4*	0,5 - 2,0	matig fijn siltig zand	NEN5740 pakket grond	-	-	-	AW

	Verklaring gebruikte afkortingen:		**Verklaring van de tekens:**
AW	:voldoet aan bodemkwaliteitsklasse achtergrondwaarde 2000	*	:groter dan AW en kleiner of gelijk een de bodemindex
MWW	:voldoet aan bodemkwaliteitsklasse maximale waarde wonen	**	:groter dan bodemindex (0,5) en kleiner of gelijk interventiewaarde
MWI	: :voldoet aan bodemkwaliteitsklasse maximale waarde industrie	***	:groter interventiewaarde
NT	:voldoet aan bodemkwaliteitsklasse niet toepasbaar	-	:gehalte niet verhoogd t.o.v. AW dan wel detectiegrens
Conc. (mg/kgds)	:omgerekende gemeten waarden		
Bbk	:indicatief getoetst aan Besluit bodemkwaliteit		

5.2.2 Toetsing van de analyseresultaten grondwater

In onderstaande tabel 5.2. zijn alleen de onderzochte parameters vermeld, waarvan de concentraties de betreffende achtergrondwaarden overschrijden.

Tabel 5.2. Resultaten onderzoek grondwater

Monsternr.	Peilbuisnr.	*analysepararmeter*	*Parameters >AW*	*Conc. (µg/l))*	*Toets (Wbb)*
B1	1	NEN 5740 pakket grondwater	Zink	75	*
B2	2	NEN 5740 pakket grondwater	Barium	53	*

	Verklaring gebruikte afkortingen:		**Verklaring van de tekens:**
conc. (µg/l)	:Omgerekende gemeten waarden	*	:groter dan streefwaarde en kleiner of gelijk ½ (streefwaarde+I) waarde

5.2.3 Verklaring van de getoetste analyseresultaten

Boven- en ondergrond

In de grondmengmonsters MM1 en MM2 (bovengrond) is analytisch een licht verhoogd gehalte met kwik, lood en PAK aangetoond. Op basis van het Besluit bodemkwaliteit kan de milieuhygiënische kwaliteit van deze bodemlaag indicatief als klasse AW2000 of wonen beschouwd worden.

In grondmengmonsters MM3 (ondergrond) zijn analytisch geen van de onderzochte parameters in verhoogde mate aangetoond. Op basis van het Besluit bodemkwaliteit kan de milieuhygiënische kwaliteit van deze bodemlaag indicatief als klasse AW2000 beschouwd worden.

Grondwater

In het grondwater uit peilbuis B1 is analytisch een licht verhoogde gehalte aan zink aangetoond. In het grondwater uit peilbuis B2 is analytisch een licht verhoogd gehalte aan barium aangetoond.

Er is reeds opgemerkt dat de troebelheid (NTU) van het grondwater uit de peilbuizen hoog kan worden genoemd. In onderhavig geval gaan wij er vanuit dat de troebelheid wordt veroorzaakt door de in suspensie zijnde vaste (grond)deeltjes. Er is geen normatief geldende grens vastgelegd, waaraan de eindtroebelheid moet voldoen. Zolang er geen verontrustende overschrijdingen zijn van de analyseresultaten ten opzichte van de streef- en interventiewaardentabel is een troebelheid hoger dan 0 NTU – 10 NTU geen probleem. Voorgaande is, ons inziens, van toepassing op onderhavige locatie.

6 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van The Placemaker heeft Lankelma Geotechniek Zuid B.V. een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op een locatie aan de Baroniestraat 24 te Boxtel.

De aanleiding voor het laten uitvoeren van een bodemonderzoek is de voorgenomen grondtransactie en mogelijke ontwikkeling van deze locatie. Als gevolg hiervan dient de milieuhygiënische kwaliteit van de grond en het grondwater vastgelegd te worden. Daarnaast dient door middel van onderhavig onderzoek beoordeeld te worden of aanvullende procedures noodzakelijk zijn in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb).

6.1 Conclusie

Algemene bevindingen veldwerkzaamheden
De bodem op de locatie bestaat tot de verkende diepte van 3,2 m-mv overwegend uit matig fijn siltig zand. Met name de bovengrond is humushoudend. In de uitkomende grond zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op de mogelijke aanwezigheid van verontreinigende stoffen in de bodem. Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is geen aanvullende informatie naar voren gekomen welke tot een aanpassing van de boorstrategie heeft geleid.

Grond
Op basis van de analyseresultaten wordt geconcludeerd dat in de bovengrond licht verhoogde gehalten aan lood, kwik en PAK aanwezig zijn. In de ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond.

Grondwater
In het grondwater uit peilbuis B1 is barium in een licht verhoogd gehalte gemeten. In het grondwater uit peilbuis B2 is analytisch een licht verhoogd gehalte aan zink aangetoond.

Nader bodemonderzoek
Op basis van voornoemde samenvatting en conclusies is nader bodemonderzoek vanuit milieuhygiënisch oogpunt gezien niet aan de orde.

Toetsing hypothese grond en grondwater
De hypothese ‘onverdacht’ dient op basis van de resultaten formeel te worden verworpen.

6.2 Resumé en aanbevelingen

Middels onderhavig bodemonderzoek is de milieuhygiënische kwaliteit van de grond en het grondwater vastgelegd. In het kader van de Wet bodembescherming zijn geen aanvullende procedures noodzakelijk. Op basis van de bevindingen uit onderhavig bodemonderzoek zijn er, ons inziens, vanuit milieuhygiënisch oogpunt derhalve geen belemmeringen c.q. beperkingen voor de voorgenomen transactie al dan niet de ontwikkeling van de locatie.

Wanneer men (graaf)werkzaamheden en/of wijzigingen uit gaat voeren, dient men rekening te houden met de volgende zaken:

- wanneer men grond van de locatie wil afvoeren dient men rekening te houden met afzetkosten. Een acceptant van de grond kan, een aanvullend onderzoek eisen (lees partijkeuring). Op basis van dit onderzoek is de grond indicatief als zijnde klasse AW2000 of wonen bestempeld;
- het verlenen van een omgevingsvergunning is ter competentie aan het bevoegd gezag.

Bijlage 1 : Regionale ligging locatie

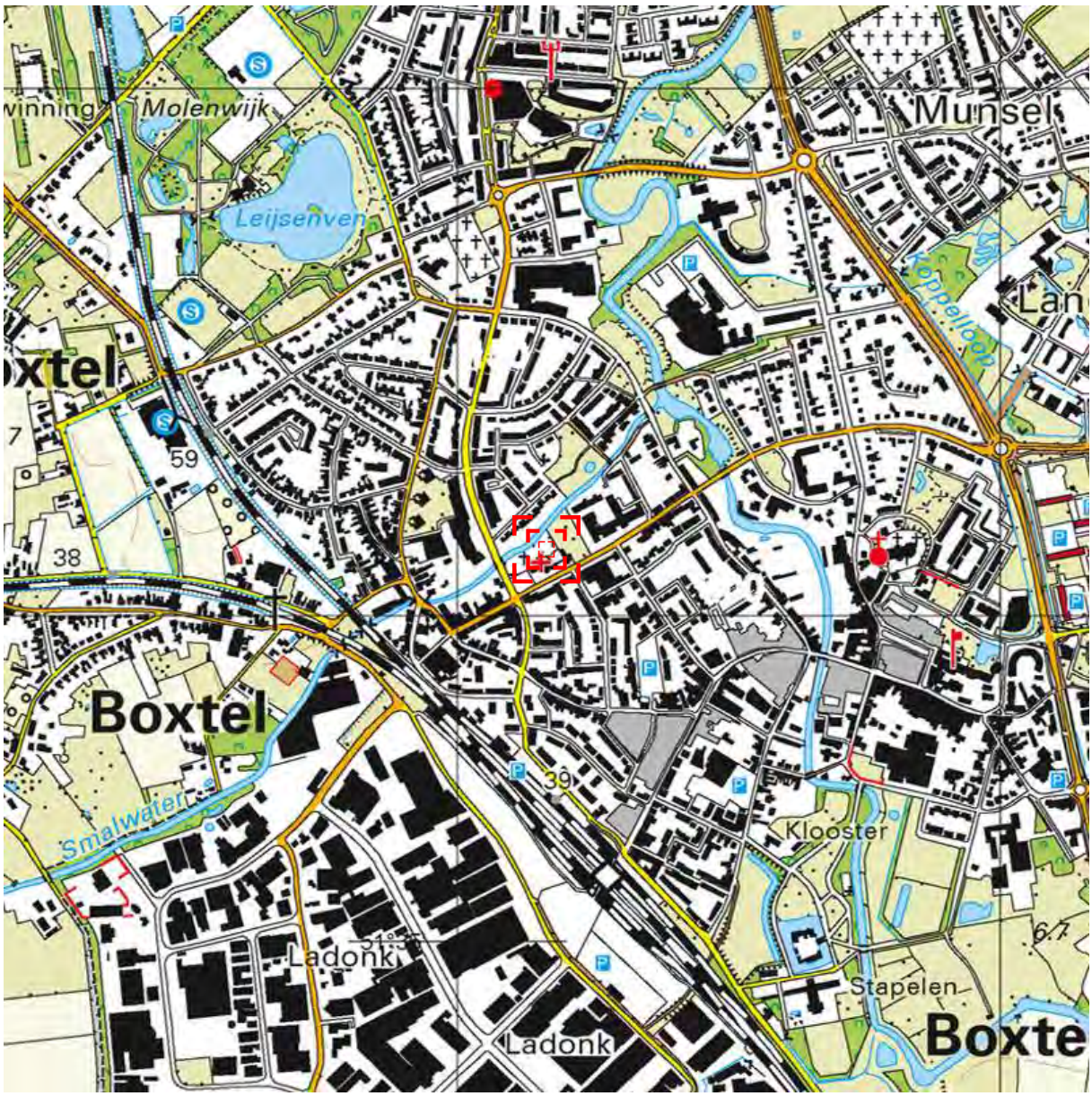

0 m 125 m 625 m

Deze kaart is noordgericht. Schaal 1: 12500

Hier bevindt zich Kadastraal object BOXTEL F 5255
Baroniestraat 24, 5281 JD BOXTEL
CC-BY Kadaster.

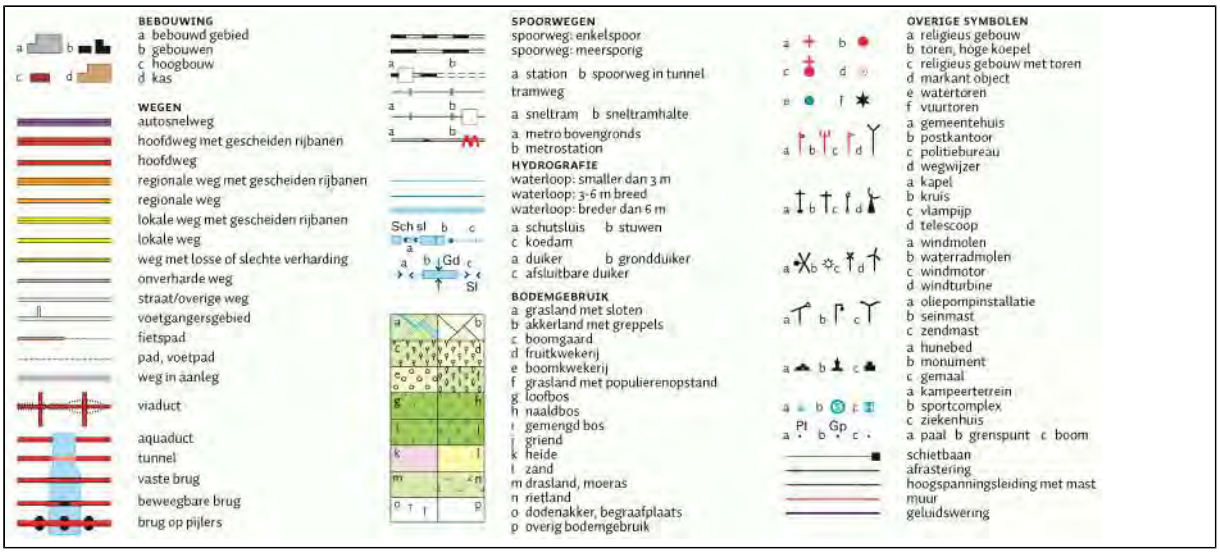

Bijlage 2 : Situatietekening met boorlocaties

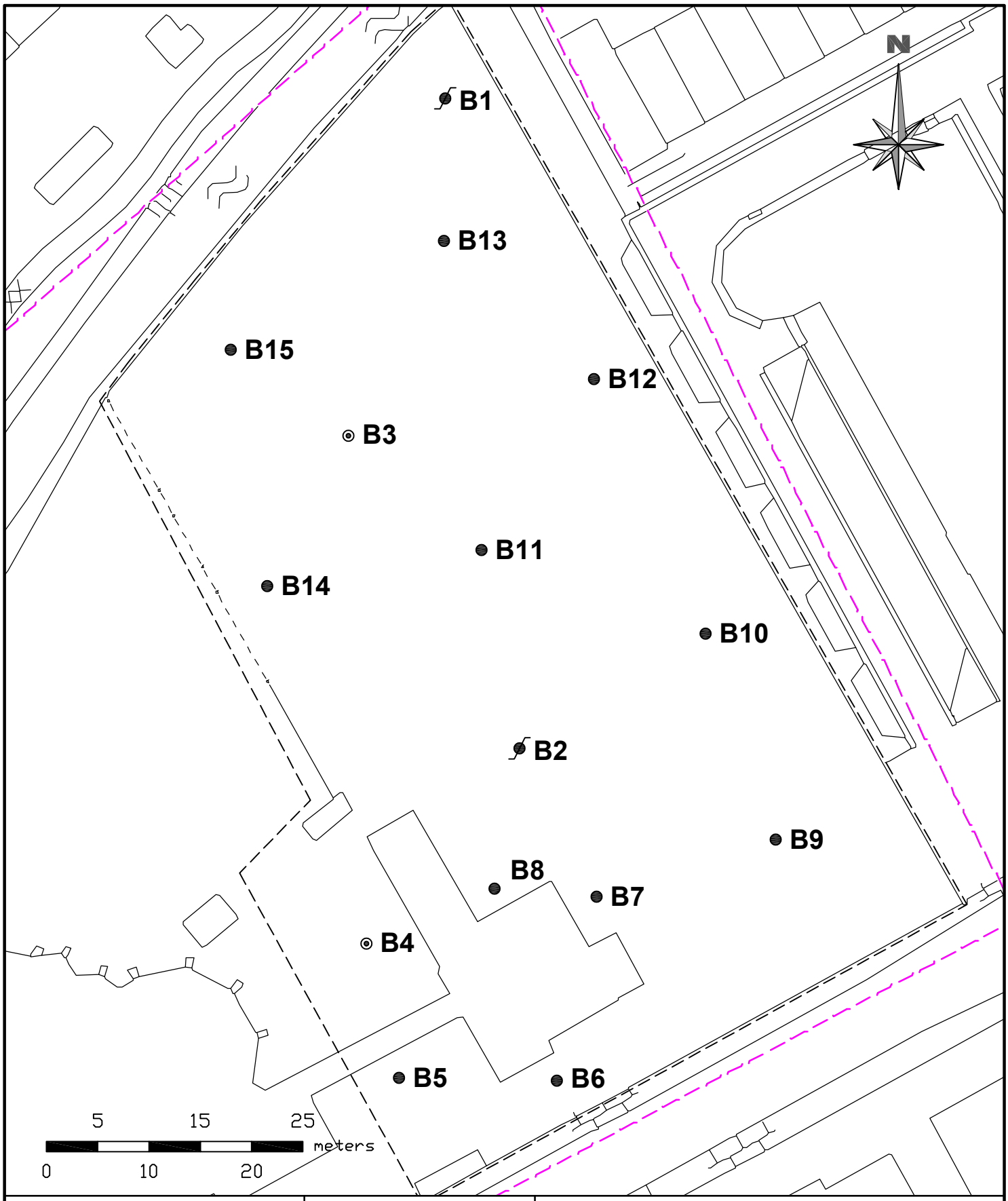

Legenda

- Boring met peilbuis
- Boring 2,0 m-mv
- Boring 0,5 m-mv
- Onderzoekslocatie

Situatietekening locatie

Project

Baroniestraat 24 te Boxtel

projectnummer: 67808

bijlage: 2

getekend:	OSC
datum:	24-10-2016
projectleider:	CEC
formaat:	A4
schaal:	1 : 500

LANKELMA INGENIEURSBUREAU
VOOR GEO MILIEU EN FUNDERINGSTECHNIEK

Lankelma Geotechniek Zuid BV
Postbus 38
5688 ZG Oirschot
Tel. 0499-578520
Fax. 0499-578573
info@lankelma-zuid.nl
www.lankelma-zuid.nl

Bijlage 3 : Profielbeschrijvingen

B1

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE
grondwaterstand in cm-mv: 170

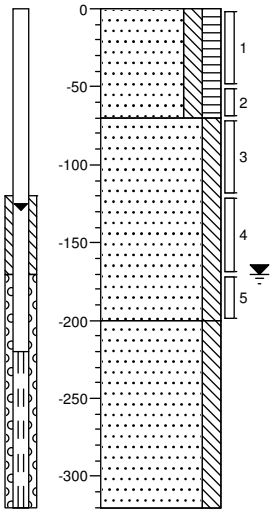

0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
70
Zand, matig fijn, matig siltig, matig roesthoudend, donkergrijs, Edelmanboor
200
Zand, matig fijn, matig siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
320

B2

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE
grondwaterstand in cm-mv: 130

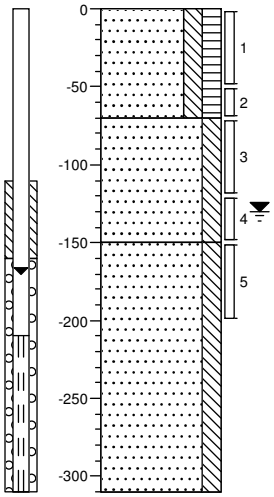

0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
70
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, licht grijsoranje, Edelmanboor
150
Zand, matig fijn, matig siltig, licht, Edelmanboor
310

B3

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE
grondwaterstand in cm-mv: 130

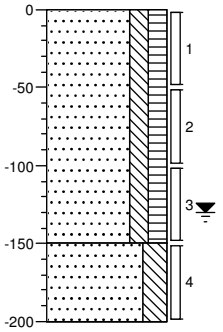

0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
150
Zand, matig fijn, sterk siltig, lichtoranje, Edelmanboor
200

B4

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE

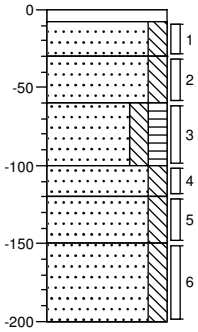

0 klinker
8 Klinker
30 Zand, matig fijn, matig siltig, zwak steenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
60 Zand, matig fijn, matig siltig, donkergeel, Edelmanboor
100 Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
120 Zand, matig fijn, matig siltig, lichtbruin, Edelmanboor
150 Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, lichtoranje, Edelmanboor
200 Zand, matig fijn, matig siltig, lichtgrijs, Edelmanboor

B5

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE

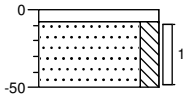

0 klinker
8 Klinker
Zand, matig fijn, matig siltig, lichtoranje, Edelmanboor
50

B6

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE

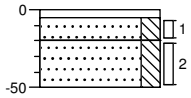

0 tegel
5 Tegel
20 Zand, matig fijn, matig siltig, lichtbruin, Edelmanboor
50 Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, geelbruin, Edelmanboor

B7

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE

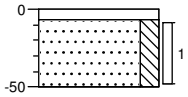

0 klinker
7 Klinker
Zand, matig fijn, matig siltig, licht grijsbruin, Edelmanboor
50

B8

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE

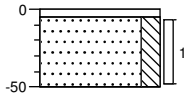

0 tegel
5 Tegel
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, licht grijsoranje, Edelmanboor
50

B9

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE

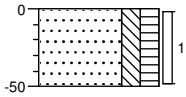

0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
50

B10

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE

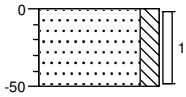

0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, lichtbruin, Edelmanboor
50

B11

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO/CRE

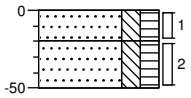

0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
20
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
50

B12

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE

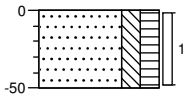

0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
50

B13

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE

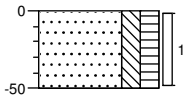

0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
50

B14

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE

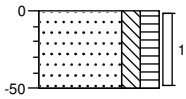

0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
50

B15

Datum: 13-10-2016
Boormeester: WVO / CRE

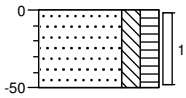

0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
50

Legenda (conform NEN 5104)

grind

- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

- Zand, kleïig
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleïig
- Veen, sterk kleïig
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

klei

- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand
- slib
- water

peilbuis

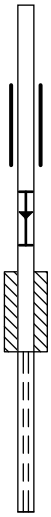

Bijlage 4 : Analysecertificaten grond en grondwater

ALcontrol Laboratories

ALcontrol B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.alcontrol.nl

Analyserapport

Lankelma Geo. Zuid BV
[redacted]
Postbus 38
5688 ZG OIRSCHOT

Uw projectnaam	: Boxtel
Uw projectnummer	: 67808
ALcontrol rapportnummer	: 12396947, versienummer: 1
Rapport-verificatienummer	: J77CNQ93

Rotterdam, 19-10-2016

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 67808. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel door derden uitgevoerd onderzoek, uitgevoerd door ALcontrol B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL).

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 6 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

[redacted]
Laboratory Manager

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

Lankelma Geo. Zuid BV
[redacted]

Analyserapport

Projectnaam	Boxtel	Orderdatum	14-10-2016
Projectnummer	67808	Startdatum	14-10-2016
Rapportnummer	12396947 - 1	Rapportagedatum	19-10-2016

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM1 B1 (0-50) B11 (0-20) B12 (0-50) B13 (0-50) B14 (0-50) B15 (0-50) B2 (0-50) B3 (0-50) B4 (60-100) B9 (0-50)
002	Grond (AS3000)	MM2 B10 (0-50) B4 (8-30) B5 (8-50) B6 (20-50) B7 (7-50) B8 (5-50)
003	Grond (AS3000)	MM3 B1 (70-120) B1 (120-170) B1 (170-200) B2 (70-120) B2 (120-150) B2 (150-200) B3 (150-200) B4 (100-120) B4 (120-150) B4 (150-200)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003
droge stof	gew.-%	S	90.6	93.1	86.3
gewicht artefacten	g	S	<1	<1	<1
aard van de artefacten	-	S	geen	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	3.5	1.2	<0.5
KORRELGROOTTEVERDELING					
lutum (bodem)	% vd DS	S	4.6	6.7	6.8
METALEN					
barium	mg/kgds	S	35	24	<20
cadmium	mg/kgds	S	0.38	0.26	<0.2
kobalt	mg/kgds	S	<1.5	1.6	<1.5
koper	mg/kgds	S	17	15	<5
kwik	mg/kgds	S	0.13	0.06	<0.05
lood	mg/kgds	S	59	47	<10
molybdeen	mg/kgds	S	<0.5	<0.5	<0.5
nikkel	mg/kgds	S	3.2	4.1	<3
zink	mg/kgds	S	58	56	<20
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN					
naftaleen	mg/kgds	S	<0.01	0.01	<0.01
fenantreen	mg/kgds	S	0.06	0.84	<0.01
antraceen	mg/kgds	S	0.02	0.15	<0.01
fluoranteen	mg/kgds	S	0.20	1.2	<0.01
benzo(a)antraceen	mg/kgds	S	0.15	0.46	<0.01
chryseen	mg/kgds	S	0.16	0.45	<0.01
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	S	0.12	0.25	<0.01
benzo(a)pyreen	mg/kgds	S	0.13	0.48	<0.01
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	S	0.10	0.30	<0.01
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	S	0.09	0.28	<0.01
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	S	1.037 [1)]	4.42 [1)]	0.07 [1)]
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)					
PCB 28	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	S	<1	<1	<1
PCB 138	µg/kgds	S	1.7	<1	<1
PCB 153	µg/kgds	S	1.5	<1	<1
PCB 180	µg/kgds	S	<1	<1	<1

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf : [redacted]

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

Lankelma Geo. Zuid BV
[redacted]

Analyserapport

Projectnaam	Boxtel	Orderdatum	14-10-2016
Projectnummer	67808	Startdatum	14-10-2016
Rapportnummer	12396947 - 1	Rapportagedatum	19-10-2016

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM1 B1 (0-50) B11 (0-20) B12 (0-50) B13 (0-50) B14 (0-50) B15 (0-50) B2 (0-50) B3 (0-50) B4 (60-100) B9 (0-50)
002	Grond (AS3000)	MM2 B10 (0-50) B4 (8-30) B5 (8-50) B6 (20-50) B7 (7-50) B8 (5-50)
003	Grond (AS3000)	MM3 B1 (70-120) B1 (120-170) B1 (170-200) B2 (70-120) B2 (120-150) B2 (150-200) B3 (150-200) B4 (100-120) B4 (120-150) B4 (150-200)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	S	6.7 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]
MINERALE OLIE					
fractie C10-C12	mg/kgds		<5	<5	<5
fractie C12-C22	mg/kgds		<5	<5	<5
fractie C22-C30	mg/kgds		<5	<5	<5
fractie C30-C40	mg/kgds		<5	<5	<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	S	<20	<20	<20

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf : [redacted]

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

Analyserapport

Projectnaam	Boxtel	Orderdatum	14-10-2016
Projectnummer	67808	Startdatum	14-10-2016
Rapportnummer	12396947 - 1	Rapportagedatum	19-10-2016

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
003	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1 De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf : [redacted]

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

Lankelma Geo. Zuid BV
[redacted]

Analyserapport

Projectnaam	Boxtel	Orderdatum	14-10-2016
Projectnummer	67808	Startdatum	14-10-2016
Rapportnummer	12396947 - 1	Rapportagedatum	19-10-2016

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: Gelijkwaardig aan ISO 11465 en gelijkwaardig aan NEN-EN 15934. Grond (AS3000): conform AS3010-2 en gelijkwaardig aan NEN-EN 15934
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	Conform AS3000 en conform NEN-EN 16179
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	Grond: gelijkwaardig aan NEN 5754. Grond (AS3000): conform AS3010-3
lutum (bodem)	Grond (AS3000)	Grond: eigen methode. Grond (AS3000): conform AS3010-4
barium	Grond (AS3000)	Conform AS3010-5, conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN 6966) eigen methode (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform ISO 22036).
cadmium	Grond (AS3000)	Idem
kobalt	Grond (AS3000)	Idem
koper	Grond (AS3000)	Idem
kwik	Grond (AS3000)	Conform AS3010-5 en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-ISO 16772)
lood	Grond (AS3000)	Conform AS3010-5, conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN 6966) eigen methode (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform ISO 22036).
molybdeen	Grond (AS3000)	Idem
nikkel	Grond (AS3000)	Idem
zink	Grond (AS3000)	Idem
naftaleen	Grond (AS3000)	Conform AS3010-6
fenantreen	Grond (AS3000)	Idem
antraceen	Grond (AS3000)	Idem
fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)antraceen	Grond (AS3000)	Idem
chryseen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(k)fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(ghi)peryleen	Grond (AS3000)	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
PCB 28	Grond (AS3000)	Conform AS3010-8
PCB 52	Grond (AS3000)	Idem
PCB 101	Grond (AS3000)	Idem
PCB 118	Grond (AS3000)	Idem
PCB 138	Grond (AS3000)	Idem
PCB 153	Grond (AS3000)	Idem
PCB 180	Grond (AS3000)	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grond (AS3000)	Conform prestatieblad 3010-7 Gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	Y6109868	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
001	Y6109906	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
001	Y6109901	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
001	Y6110427	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
001	Y6110412	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
001	Y6109899	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
001	Y6110408	13-10-2016	13-10-2016	ALC201

Paraaf : [redacted]

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

Lankelma Geo. Zuid BV
[redacted]

Analyserapport

Projectnaam	Boxtel	Orderdatum	14-10-2016
Projectnummer	67808	Startdatum	14-10-2016
Rapportnummer	12396947 - 1	Rapportagedatum	19-10-2016

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	Y6109894	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
001	Y6109903	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
001	Y6110411	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
002	Y6110426	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
002	Y6110415	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
002	Y6110406	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
002	Y6110409	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
002	Y6109873	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
002	Y6109905	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
003	Y6109900	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
003	Y6110432	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
003	Y6109893	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
003	Y6109896	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
003	Y6110428	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
003	Y6110420	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
003	Y6110430	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
003	Y6109902	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
003	Y6110424	13-10-2016	13-10-2016	ALC201
003	Y6110423	13-10-2016	13-10-2016	ALC201

Paraaf : [redacted]

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

ALcontrol B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.alcontrol.nl

Analyserapport

Lankelma Geo. Zuid BV
[redacted]
Postbus 38
5688 ZG OIRSCHOT

Uw projectnaam	: Boxtel
Uw projectnummer	: 67808
ALcontrol rapportnummer	: 12402485, versienummer: 1
Rapport-verificatienummer	: AEYQWBBP

Rotterdam, 26-10-2016

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 67808. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel door derden uitgevoerd onderzoek, uitgevoerd door ALcontrol B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL).

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

[redacted] Laboratory Manager

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

Lankelma Geo. Zuid BV
[redacted]

Analyserapport

Projectnaam	Boxtel	Orderdatum	21-10-2016
Projectnummer	67808	Startdatum	21-10-2016
Rapportnummer	12402485 - 1	Rapportagedatum	26-10-2016

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	B1-1-1 B1 (220-320)
002	Grondwater (AS3000)	B2-1-1 B2 (210-310)

Analyse	Eenheid	Q	001	002
METALEN				
barium	µg/l	S	<15	53
cadmium	µg/l	S	<0.20	<0.20
kobalt	µg/l	S	<2	<2
koper	µg/l	S	5.1	<2.0
kwik	µg/l	S	<0.05	<0.05
lood	µg/l	S	<2.0	<2.0
molybdeen	µg/l	S	<2	<2
nikkel	µg/l	S	5.3	3.5
zink	µg/l	S	75	15
VLUCHTIGE AROMATEN				
benzeen	µg/l	S	<0.2	<0.2
tolueen	µg/l	S	0.27	0.23
ethylbenzeen	µg/l	S	<0.2	<0.2
o-xyleen	µg/l	S	<0.1	<0.1
p- en m-xyleen	µg/l	S	<0.2	<0.2
xylenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.21 [1)]	0.21 [1)]
styreen	µg/l	S	<0.2	<0.2
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN				
naftaleen	µg/l	S	<0.02	<0.02
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN				
1,1-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,2-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,1-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
cis-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
trans-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.14 [1)]	0.14 [1)]
dichloormethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,1-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,2-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,3-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
som dichloorpropanen (0.7 factor)	µg/l	S	0.42 [1)]	0.42 [1)]
tetrachlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
tetrachloormethaan	µg/l	S	<0.1	<0.1
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1	<0.1
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1	<0.1
trichlooretheen	µg/l	S	<0.2	<0.2
chloroform	µg/l	S	<0.2	<0.2
vinylchloride	µg/l	S	<0.2	<0.2

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf : [redacted]

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

Lankelma Geo. Zuid BV
[redacted]

Analyserapport

Projectnaam	Boxtel	Orderdatum	21-10-2016
Projectnummer	67808	Startdatum	21-10-2016
Rapportnummer	12402485 - 1	Rapportagedatum	26-10-2016

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	B1-1-1 B1 (220-320)
002	Grondwater (AS3000)	B2-1-1 B2 (210-310)

Analyse	Eenheid	Q	001	002
tribroommethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
MINERALE OLIE				
fractie C10-C12	µg/l		<25	<25
fractie C12-C22	µg/l		<25	<25
fractie C22-C30	µg/l		<25	<25
fractie C30-C40	µg/l		<25	<25
totaal olie C10 - C40	µg/l	S	<50	<50

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf [redacted]

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

Lankelma Geo. Zuid BV
[redacted]

Analyserapport

Projectnaam	Boxtel	Orderdatum	21-10-2016
Projectnummer	67808	Startdatum	21-10-2016
Rapportnummer	12402485 - 1	Rapportagedatum	26-10-2016

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf : [redacted]

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

Lankelma Geo. Zuid BV
[redacted]

Analyserapport

Projectnaam	Boxtel	Orderdatum	21-10-2016
Projectnummer	67808	Startdatum	21-10-2016
Rapportnummer	12402485 - 1	Rapportagedatum	26-10-2016

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
barium	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-3 en Conform NEN 6966 (meting conform NEN-EN-ISO 11885)
cadmium	Grondwater (AS3000)	Idem
kobalt	Grondwater (AS3000)	Idem
koper	Grondwater (AS3000)	Idem
kwik	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-3 (meting conform NEN-EN-ISO 17852)
lood	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-3 en Conform NEN 6966 (meting conform NEN-EN-ISO 11885)
molybdeen	Grondwater (AS3000)	Idem
nikkel	Grondwater (AS3000)	Idem
zink	Grondwater (AS3000)	Idem
benzeen	Grondwater (AS3000)	Conform AS3130-1
tolueen	Grondwater (AS3000)	Idem
ethylbenzeen	Grondwater (AS3000)	Idem
o-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
p- en m-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
xylenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Conform AS3130-1
styreen	Grondwater (AS3000)	Conform AS3130-1
naftaleen	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-4
1,1-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Conform AS3130-1
1,2-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
cis-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
trans-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
dichloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,3-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
som dichloorpropanen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
tetrachlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
tetrachloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,1-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,2-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
trichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
chloroform	Grondwater (AS3000)	Idem
vinylchloride	Grondwater (AS3000)	Idem
tribroommethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-5

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	B1553072	20-10-2016	20-10-2016	ALC204
001	G6108793	20-10-2016	20-10-2016	ALC236
001	G6108781	20-10-2016	20-10-2016	ALC236
002	G6108784	20-10-2016	20-10-2016	ALC236
002	B1553050	20-10-2016	20-10-2016	ALC204
002	G6108795	20-10-2016	20-10-2016	ALC236

Paraaf : [redacted]

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Bijlage 5 : Toetsingstabellen grond en grondwater

Toetsing volgens BoToVa, module T.12-Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb
(Toetsversie 2.0.0, toetskader WBB, SIKB versie 12.0.0, toetsingsdatum: 31-10-2016 - 11:45)

Projectcode		Boxtel				Boxtel				Boxtel			
Projectnaam		67808				67808				67808			
Monsteromschrijving		MM1				MM2				MM3			
Monstersoort		Grond (AS3000)				Grond (AS3000)				Grond (AS3000)			
Monster conclusie		**Voldoet aan Achtergrondwaarde**				**Overschrijding Achtergrondwaarde**				**Voldoet aan Achtergrondwaarde**			
Analyse	Eenheid	AR	BT	BC	BI	AR	BT	BC	BI	AR	BT	BC	BI
droge stof	%	90.6	**90.6**			93.1	**93.1**			86.3	**86.3**		
gewicht artefacten	g	<1				<1				<1			
aard van de artefacten	-	Geen				Geen				Geen			
organische stof (gloeiverlies)	%	3.5	**3.5**			1.2	**1.2**			<0.5	**0.5**		
KORRELGROOTTEVERDELING													
lutum (bodem)	% vd DS	4.6	**4.6**			6.7	**6.7**			6.8	**6.8**		
METALEN													
barium+	mg/kg	35	**102**	--		24	**58.6**	--		<20	**33.9**	--	
cadmium	mg/kg	0.38	**0.59**	<=AW0.00		0.26	**0.417**	<=AW-0.01		<0.2	**0.224**	<=AW-0.03	
kobalt	mg/kg	<1.5	**2.87**	<=AW-0.07		1.6	**3.72**	<=AW-0.06		<1.5	**2.42**	<=AW-0.07	
koper	mg/kg	17	**30.8**	<=AW-0.06		15	**26.7**	<=AW-0.09		<5	**6.21**	<=AW-0.23	
kwik	mg/kg	0.13	**0.177**	WO	0.00	0.06	**0.0801**	<=AW0.00		<0.05	**0.0467**	<=AW0.00	
lood	mg/kg	59	**86.3**	WO	0.08	47	**68.1**	WO	0.04	<10	**10.1**	<=AW-0.08	
molybdeen	mg/kg	<0.5	**0.35**	<=AW-0.01		<0.5	**0.35**	<=AW-0.01		<0.5	**0.35**	<=AW-0.01	
nikkel	mg/kg	3.2	**7.67**	<=AW-0.42		4.1	**8.59**	<=AW-0.41		<3	**4.38**	<=AW-0.47	
zink	mg/kg	58	**118**	<=AW-0.04		56	**107**	<=AW-0.06		<20	**26.7**	<=AW-0.20	
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN													
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-		0.01	**0.01**	-		<0.01	**0.007**	-	
fenantreen	mg/kg	0.06	**0.06**	-		0.84	**0.84**	-		<0.01	**0.007**	-	
antraceen	mg/kg	0.02	**0.02**	-		0.15	**0.15**	-		<0.01	**0.007**	-	
fluoranteen	mg/kg	0.20	**0.2**	-		1.2	**1.2**	-		<0.01	**0.007**	-	
benzo(a)antraceen	mg/kg	0.15	**0.15**	-		0.46	**0.46**	-		<0.01	**0.007**	-	
chryseen	mg/kg	0.16	**0.16**	-		0.45	**0.45**	-		<0.01	**0.007**	-	
benzo(k)fluoranteen	mg/kg	0.12	**0.12**	-		0.25	**0.25**	-		<0.01	**0.007**	-	
benzo(a)pyreen	mg/kg	0.13	**0.13**	-		0.48	**0.48**	-		<0.01	**0.007**	-	
benzo(ghi)peryleen	mg/kg	0.10	**0.1**	-		0.30	**0.3**	-		<0.01	**0.007**	-	
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg	0.09	**0.09**	-		0.28	**0.28**	-		<0.01	**0.007**	-	
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	1.037	**1.04**	<=AW-0.01		4.42	**4.42**	WO	0.08	0.07	**0.07**	<=AW-0.04	
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)													
PCB 28	ug/kg	<1	**2**	-		<1	**3.5**	-		<1	**3.5**	-	
PCB 52	ug/kg	<1	**2**	-		<1	**3.5**	-		<1	**3.5**	-	
PCB 101	ug/kg	<1	**2**	-		<1	**3.5**	-		<1	**3.5**	-	
PCB 118	ug/kg	<1	**2**	-		<1	**3.5**	-		<1	**3.5**	-	
PCB 138	ug/kg	1.7	**4.86**	-		<1	**3.5**	-		<1	**3.5**	-	
PCB 153	ug/kg	1.5	**4.29**	-		<1	**3.5**	-		<1	**3.5**	-	
PCB 180	ug/kg	<1	**2**	-		<1	**3.5**	-		<1	**3.5**	-	
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	6.7	**19.1**	<=AW	-	4.9	**24.5**	<=AW	-	4.9	**24.5**	<=AW	-
MINERALE OLIE													
fractie C10-C12	mg/kg	<5	**10**	--	-	<5	**17.5**	--	-	<5	**17.5**	--	-
fractie C12-C22	mg/kg	<5	**10**	--	-	<5	**17.5**	--	-	<5	**17.5**	--	-
fractie C22-C30	mg/kg	<5	**10**	--	-	<5	**17.5**	--	-	<5	**17.5**	--	-
fractie C30-C40	mg/kg	<5	**10**	--	-	<5	**17.5**	--	-	<5	**17.5**	--	-
totaal olie C10 - C40	mg/kg	<20	**40**	<=AW-0.03		<20	**70**	<=AW-0.02		<20	**70**	<=AW-0.02	

Monstercode	Monsteromschrijving
12396947-001	*MM1 B1 (0-50) B11 (0-20) B12 (0-50) B13 (0-50) B14 (0-50) B15 (0-50) B2 (0-50) B3 (0-50) B4 (60-100) B9 (0-50)*
12396947-002	*MM2 B10 (0-50) B4 (8-30) B5 (8-50) B6 (20-50) B7 (7-50) B8 (5-50)*
12396947-003	*MM3 B1 (70-120) B1 (120-170) B1 (170-200) B2 (70-120) B2 (120-150) B2 (150-200) B3 (150-200) B4 (100-120) B4 (120-150) B4 (150-200)*

Legenda

Verklaring kolommen

AR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
BC	*Toetsoordeel*
BI	*ALcontrol berekende BodemIndex waarde: =(BT - (S of AW)) / (I - (S of AW))*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
---	*Interventiewaarde ontbreekt, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
+	*De normen voor barium zijn ingetrokken. Indien er sprake is van verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrond als gevolg van een antropogene bron, kan dit gehalte door het bevoegd gezag worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium van 625 mg/kg d.s (waterbodem) en de interventiewaarde voor landbodem van 920 mg/kg (landbodem).*
<=AW	*Kleiner dan of gelijk aan de achtergrondwaarde*
WO	*Wonen*
IN	*Industrie*
>I	*Groter dan interventiewaarde*
>(ind)I	*INEV (Indicatieve interventiewaarde) wordt overschreden*
somIW>1	*Interventiewaarde wordt overschreden door som fractie interventiewaarde > 1 (interventie factor)*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*
NT>I	*Niet Toepasbaar > Interventiewaarde*
NT	*Niet toepasbaar*

Kleur informatie

Rood	*> Interventiewaarde*
Roze	*Niet toepasbaar, nooit toepasbaar niet toepasbaar (> S),*
Oranje	*>= Tussenwaarde (BI ligt tussen 0.5 en 1) of groter dan de B waarde (component niveau)*
	Klasse wonen of klasse industrie (monsterniveau)
Blauw	*>= Achtergrond waarde, > streefwaarde, industrie of wonen*

Normenblad
Toetskeuze: T.12: Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb

Analyse	Eenheid	AW	Wo	Ind	I
METALEN					
cadmium	mg/kg	0.6	1.2	4.3	13
kobalt	mg/kg	15	35	190	190
koper	mg/kg	40	54	190	190
kwik	mg/kg	0.15	0.83	4.8	36
lood	mg/kg	50	210	530	530
molybdeen	mg/kg	1.5	88	190	190
nikkel	mg/kg	35	39	100	100
zink	mg/kg	140	200	720	720
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN					
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	1.5	6.8	40	40
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)					
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	20	40	500	1000
MINERALE OLIE					
totaal olie C10 - C40	mg/kg	190	190	500	5000

*	Indicatief niveau voor ernstige verontreiniging
Legenda normenblad	
AW	= Achtergrondwaarden
WO	= Maximale waarden bodemfunctieklasse wonen
IND	= Maximale waarden bodemfunctieklasse industrie
I	= Interventiewaarden
Normen en definities	http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/downloads

Toetsing volgens BoToVa, module T.13-Beoordeling kwaliteit van grondwater volgens Wbb

(Toetsversie 1.1.0, toetskader WBB, SIKB versie 12.0.0, toetsingsdatum: 31-10-2016 - 11:43)

Projectcode	Boxtel	Boxtel
Projectnaam	67808	67808
Monsteromschrijving	B1-1-1	B2-1-1
Monstersoort	Grondwater (AS3000)	Grondwater (AS3000)
Monster conclusie	**Overschrijding Streefwaarde**	**Overschrijding Streefwaarde**

Analyse	Eenheid	AR	BT	BC	BI	AR	BT	BC	BI
METALEN									
barium	ug/l	<15	**10.5**	<=S	-	53	**53**	>S	0.01
cadmium	ug/l	<0.20	**0.14**	<=S	-	<0.20	**0.14**	<=S	-
kobalt	ug/l	<2	**1.4**	<=S	-	<2	**1.4**	<=S	-
koper	ug/l	5.1	**5.1**	<=S	-	<2.0	**1.4**	<=S	-
kwik	ug/l	<0.05	**0.035**	<=S	-	<0.05	**0.035**	<=S	-
lood	ug/l	<2.0	**1.4**	<=S	-	<2.0	**1.4**	<=S	-
molybdeen	ug/l	<2	**1.4**	<=S	-	<2	**1.4**	<=S	-
nikkel	ug/l	5.3	**5.3**	<=S	-	3.5	**3.5**	<=S	-
zink	ug/l	75	**75**	>S	0.01	15	**15**	<=S	-
VLUCHTIGE AROMATEN									
benzeen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	-	<0.2	**0.14**	<=S	-
tolueen	ug/l	0.27	**0.27**	<=S	-	0.23	**0.23**	<=S	-
ethylbenzeen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	-	<0.2	**0.14**	<=S	-
o-xyleen	ug/l	<0.1	**0.07**	-		<0.1	**0.07**	-	
p- en m-xyleen	ug/l	<0.2	**0.14**	-		<0.2	**0.14**	-	
xylenen (0.7 factor)	ug/l	0.21	**0.21**	<=S	-	0.21	**0.21**	<=S	-
styreen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	-	<0.2	**0.14**	<=S	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN									
naftaleen	ug/l	<0.02	**0.014**	<=S	-	<0.02	**0.014**	<=S	-
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN									
1,1-dichloorethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	-	<0.2	**0.14**	<=S	-
1,2-dichloorethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	-	<0.2	**0.14**	<=S	-
1,1-dichlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	<=S	-	<0.1	**0.07**	<=S	-
cis-1,2-dichlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	-		<0.1	**0.07**	-	
trans-1,2-dichlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	-		<0.1	**0.07**	-	
som (cis,trans) 1,2- dichloorethenen (0.7 factor)	ug/l	0.14	**0.14**	<=S	-	0.14	**0.14**	<=S	-
dichloormethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	-	<0.2	**0.14**	<=S	-
1,1-dichloorpropaan	ug/l	<0.2	**0.14**	-	-0.01	<0.2	**0.14**	-	-0.01
1,2-dichloorpropaan	ug/l	<0.2	**0.14**	-	-0.01	<0.2	**0.14**	-	-0.01
1,3-dichloorpropaan	ug/l	<0.2	**0.14**	-	-0.01	<0.2	**0.14**	-	-0.01
som dichloorpropanen (0.7 factor)	ug/l	0.42	**0.42**	<=S	-	0.42	**0.42**	<=S	-
tetrachlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	<=S	-	<0.1	**0.07**	<=S	-
tetrachloormethaan	ug/l	<0.1	**0.07**	<=S	-	<0.1	**0.07**	<=S	-
1,1,1-trichloorethaan	ug/l	<0.1	**0.07**	<=S	-	<0.1	**0.07**	<=S	-
1,1,2-trichloorethaan	ug/l	<0.1	**0.07**	<=S	-	<0.1	**0.07**	<=S	-
trichlooretheen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	-	<0.2	**0.14**	<=S	-
chloroform	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	-	<0.2	**0.14**	<=S	-
vinylchloride	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	-	<0.2	**0.14**	<=S	-
tribroommethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	---		<0.2	**0.14**	---	
MINERALE OLIE									
fractie C10-C12	ug/l	<25	**17.5**	--	-	<25	**17.5**	--	-
fractie C12-C22	ug/l	<25	**17.5**	--	-	<25	**17.5**	--	-
fractie C22-C30	ug/l	<25	**17.5**	--	-	<25	**17.5**	--	-
fractie C30-C40	ug/l	<25	**17.5**	--	-	<25	**17.5**	--	-
totaal olie C10 - C40	ug/l	<50	**35**	<=S	-	<50	**35**	<=S	-

ADDITIONELE TOETSPARAMETERS	Eenheid	BT	BC
12402485-001			
som 16 aromatische oplosmiddelen (Bbk, 1-1-2008)	ug/l	**0.9**	^--
som 10 polyaromatische koolwaterstoffen (VROM)	DIMSLS	**0.0002**	
12402485-002			
som 16 aromatische oplosmiddelen (Bbk, 1-1-2008)	ug/l	**0.86**	^--
som 10 polyaromatische koolwaterstoffen (VROM)	DIMSLS	**0.0002**	

Monstercode	Monsteromschrijving
12402485-001	*B1-1-1 B1 (220-320)*
12402485-002	*B2-1-1 B2 (210-310)*

Legenda

Verklaring kolommen

AR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
BC	*Toetsoordeel*
BI	*ALcontrol berekende BodemIndex waarde: =(BT - (S of AW)) / (I - (S of AW))*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
---	*Streefwaarde ontbreekt, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
<=AW	*Kleiner dan of gelijk aan de achtergrondwaarde*
<=S	*Kleiner dan of gelijk aan de streefwaarde*
>S	*Groter dan de streefwaarde*
>I	*Groter dan interventiewaarde*
>(ind)I	*INEV (Indicatieve interventiewaarde) wordt overschreden*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*

Kleur informatie

Rood	*> Interventiewaarde, (BI > 1)*
Oranje	*>= Tussenwaarde (BI ligt tussen 0.5 en 1) of groter dan de B waarde (component niveau)*
	Klasse wonen of klasse industrie (monsterniveau)
Blauw	*>= Achtergrond waarde, > streefwaarde, industrie of wonen*

Normenblad
Toetskeuze: T.13: Beoordeling kwaliteit van grondwater volgens Wbb

Analyse	Eenheid	S	I
METALEN			
barium	ug/l	50	625
cadmium	ug/l	0.4	6
kobalt	ug/l	20	100
koper	ug/l	15	75
kwik	ug/l	0.05	0.3
lood	ug/l	15	75
molybdeen	ug/l	5	300
nikkel	ug/l	15	75
zink	ug/l	65	800
VLUCHTIGE AROMATEN			
benzeen	ug/l	0.2	30
tolueen	ug/l	7	1000
ethylbenzeen	ug/l	4	150
xylenen (0.7 factor)	ug/l	0.2	70
styreen	ug/l	6	300
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN			
naftaleen	ug/l	0.01	70
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN			
1,1-dichloorethaan	ug/l	7	900
1,2-dichloorethaan	ug/l	7	400
1,1-dichlooretheen	ug/l	0.01	10
dichloormethaan	ug/l	0.01	1000
som (cis,trans) 1,2- dichloorethenen (0.7 factor)	ug/l	0.01	20
som dichloorpropanen (0.7 factor)	ug/l	0.8	80
tetrachlooretheen	ug/l	0.01	40
tetrachloormethaan	ug/l	0.01	10
1,1,1-trichloorethaan	ug/l	0.01	300
1,1,2-trichloorethaan	ug/l	0.01	130
trichlooretheen	ug/l	24	500
chloroform	ug/l	6	400
vinylchloride	ug/l	0.01	5
tribroommethaan	ug/l		630
MINERALE OLIE			
totaal olie C10 - C40	ug/l	50	600

*	Indicatief niveau voor ernstige verontreiniging
Legenda normenblad	
S	= Streefwaarden
I	= Interventiewaarden
Normen en definities	http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/downloads

Bijlage 6 : Fotorapportage

Bijlage 7 : Verklaring van onafhankelijkheid

LANKELMA INGENIEURSBUREAU VOOR GEO MILIEU EN FUNDERINGSTECHNIEK	Verklaring van onafhankelijkheid	
	Documentnummer: **F.08.01.12**	Paginanummer: **1**
	Revisiedatum: **04-10-2016**	Vorige revisie: **24-06-2016**

Projectgegevens

Projectnummer: 67808

Locatie: Baroniestraat 24

Plaats: Boxtel

Werkzaamheden (aanvinken)

☒ **Onder certificaat van de BRL SIKB 2000 Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek**

-protocol 2001 boorprofielen, monstername grond en plaatsen peilbuizen
-protocol 2002 monstername grondwater
-protocol 2003 waterbodemonderzoek
-protocol 2018 monstername asbest in bodem

Tevens onder certificaat van de

☐ **BRL SIKB 6000 Milieukundige begeleiding van sanering**
- protocol 6001 conventioneel en/of grondwater

☐ **BRL SIKB 2100 Mechanisch boren**
- protocol 2101 mechanisch boren

Functiescheiding

Lankelma Geotechniek Zuid B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en is geen eigenaar van het terrein waar de werkzaamheden zijn uitgevoerd. Hierbij verklaar ik dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van de BRL SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen:

Naam (aanvinken)	Geregistreerd voor protocollen	Uitvoeringsdata	Paraaf
☐ [redacted]	2001		
	2002		
	2003		
	2018		
	6001		[redacted]
	2101		
☒ [redacted]	2001	13-10-16	
	2002	20-10-16	
	2101		
☐ [redacted]	2001		
	2002		
	6001		
☐ [redacted]	2101		
☐ [redacted]	2101		

Formulier opnemen in bijlage rapport

Bijlage 8 Indicatief bodemonderzoek

Datum:
8 november 2023

Betreft:
Briefrapportage indicatief bodemonderzoek

Uw referentie:
-

Project:
Baroniestraat 24 te Boxtel

Onze referentie:
2302602

Behandeld door:
[redacted]

Gecontroleerd door:
[redacted]

Vrijborg Vastgoedontwikkeling B.V.
t.a.v. [redacted]
Rembrandterf 3
5261XS VUGHT

Geachte [redacted]

Hierbij ontvangt u de rapportage van het indicatief bodemonderzoek dat door Silt Milieu B.V. is uitgevoerd aan de Baroniestraat 24 te Boxtel. De regionale ligging van de locatie is weergegeven in bijlage 1.

Door Lankelma Geotechniek Zuid B.V. is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd (kenmerk 67808, d.d. 31 oktober 2016). Deze rapportage is te gedateerd en dient geactualiseerd te worden.

Conclusie eerder uitgevoerd bodemonderzoek

In de bovengrond zijn analytisch licht verhoogde gehaltes aan kwik, lood en PAK aangetoond. In de ondergrond zijn analytisch geen van de onderzochte parameters in verhoogde mate aangetoond. In het grondwater zijn analytisch licht verhoogde concentraties aan barium en zink aangetoond.

Terreinverkenning

Voor aanvang van de veldwerkzaamheden is door Silt Milieu B.V. op 1 november 2023 een terreinverkenning op de onderzoekslocatie uitgevoerd door de erkende veldwerker [redacted] Op instructie en onder controle van voornoemde erkend persoon zijn (veld)werkzaamheden uitgevoerd door de assistent [redacted] De onderzoekslocatie is in gebruik als tuin. Op een deel van de locatie bevindt zich een pastorie. In het terrein zijn geen duidelijke terpen, kuilen of glooiingen waargenomen en op het perceel zijn geen watergangen of waterpartijen aanwezig.

Veld- en laboratoriumonderzoek

De werkzaamheden zijn uitgevoerd door de erkende veldwerker [redacted] De veldwerker verklaart hierbij de werkzaamheden onafhankelijk van de opdrachtgever te hebben uitgevoerd, conform de eisen van de BRL-SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen. Het hierbij behorende procescertificaat (EC-SIK-02238, 22 maart 2023) en keurmerk van Silt Milieu B.V. is van toepassing op het gehele proces van het veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek, vanaf acceptatie tot aan de overdracht van de veldgegevens en monsters. In totaal zijn 15 boringen tot 0,5 m-mv geplaatst (B1 t/m B15).

Tijdens de werkzaamheden zijn geen afwijkingen opgetreden in het kader van het BRL SIKB 2000, protocol 2001 (versie 6.0). De bodem op de locatie bestaat tot een diepte van circa 0,5 m-mv overwegend uit matig fijn matig siltig humeus zand. Voor de complete boorbeschrijvingen wordt verwezen naar bijlage 3. Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is geen aanvullende informatie naar voren gekomen welke tot een aanpassing van de boorstrategie heeft geleid. In de uitkomende grond zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op de mogelijke aanwezigheid van verontreinigende stoffen in de bodem.

Analyses en resultaten

De grond(meng)monsters zijn in het laboratorium van Eurofins Analytico B.V. te Barneveld (door de RvA erkend) chemisch geanalyseerd. De analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000. In tabel 1 is inzichtelijk gemaakt hoe de betreffende grond(meng)monsters zijn samengesteld (o.a. zintuiglijke waarnemingen en diepte geanalyseerde bodemlaag) en worden de resultaten van het grondonderzoek vermeld. De analysecertificaten zijn opgenomen als bijlage 4. De resultaten zijn getoetst aan de achtergrondwaarden en interventiewaarden en weergegeven in bijlage 5.

Toetsingscriteria

Teneinde de mate van verontreiniging van de bodem te kunnen beoordelen, zijn de chemische analyseresultaten van de grondmonsters getoetst aan de richtlijnen die zijn vastgesteld door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (de zogenaamde generieke referentiewaarden).

Generiek referentiekader Wet bodembescherming (Wbb)

De gehalten en concentraties van de milieuschadelijke stoffen in respectievelijk de grond- dan wel grondwatermonsters worden gerelateerd aan het toetsingskader uit de Circulaire bodemsanering (Per 1 juli 2013), die een onderdeel vormt van de Wet bodembescherming (Wbb).

Bij de referentiewaarden wordt onderscheid gemaakt in zogenaamde generieke ofwel landelijke achtergrondwaarden (in geval van grond), streefwaarden (in geval van grondwater) en de interventiewaarden (zowel grond als grondwater):

achtergrondwaarde (grond) of S-waarde (grondwater)	=	waarde voor een schone, multifunctionele bodem
½ (AW of SW+I) waarde of bodemindex	=	Waarde waarbij men een aanvullend/nader onderzoek in overweging dient te nemen ((achtergrond- of streefwaarde + interventiewaarde) / 2)
interventiewaarde of I-waarde	=	interventiewaarde voor sanering(sonderzoek)

De referentiewaarden voor grond zijn mede afhankelijk gesteld van het gehalte lutum (fractie <2μm) en organische stof. Dit betekent dat bij elk (verkennend) bodemonderzoek de gemeten waarden moeten worden omgerekend als zijnde "standaard bodem" (10% organische stof en 25% lutum). De omgerekende waarden worden vervolgens getoetst aan de vigerende referentiewaarden. Ten aanzien van de resultaten van de toetsing wordt in voorliggend rapport de volgende terminologie gehanteerd:

- licht verhoogd gehalte: gehalte tussen de achtergrondwaarde (grond) c.q. streefwaarde (grondwater) en de ½ (AW+I) waarde;
- matig verhoogd gehalte: gehalte tussen de ½ (AW of SW+I) waarde of bodemindex en gelijk interventiewaarde;
- sterk verhoogd gehalte: gehalte groter dan de interventiewaarde.

Generiek referentiekader kader Besluit bodemkwaliteit (Bbk)

Bij het op basis van het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) toepassen van een partij grond, volgens het generieke toetsingskader, spelen de kwaliteit en de functie van de ontvangende bodem een belangrijke rol. In verband met hergebruiksmogelijkheden van de grond voor een toepassing als zijnde landbodem, zijn de in de grond(meng)monsters gemeten gehalten indicatief getoetst aan de waarden afkomstig uit de Regeling bodemkwaliteit (Bijlage B, tabellen 1 en 2). Dit is geschied met behulp van het toetsingsinstrument BoToVa (Bodemtoets- en validatieservice).

Silt Milieu B.V.
Putstraat 9a, 5091 TH Middelbeers
Postbus 38, 5688 ZG Oirschot

Tel. 013 - 5810717
Website: www.silt.nl
E-mail: milieu@silt.nl

KvK. nr.: 17131641
IBAN: NL25 RABO 0370 7175 03
BTW: NL 8574.06.875.B.01

Ten aanzien van de resultaten van de toetsing wordt in voorliggend rapport de volgende terminologie gehanteerd:

- achtergrondwaarden: grond die vrij toepasbaar is bij elke bodemfunctie en elke bodemkwaliteit;
- wonen: grond kan worden toepast bij de bodemfuncties en bodemkwaliteiten 'wonen' en 'industrie';
- industrie: grond kan worden toegepast bij bodemfunctie en bodemkwaliteit 'industrie';
- niet toepasbaar: grond kan niet elders worden toegepast en dient te worden afgevoerd naar een erkend verwerker.

Toetsingen

In tabel 1 zijn alleen de onderzochte parameters vermeld, waarvan de gehaltes de betreffende achtergrondwaarden overschrijden.

tabel 1 Resultaten bodemonderzoek

Monster-nr.	Samenstelling [m-mv]	Bodemsamenstelling/ bijmengingen	Analyse-parameters	Parameters >AW	Toets (Wbb)	Bbk
MM01	B1 (0,00 - 0,50) B3 (0,00 - 0,50) B11 (0,00 - 0,50) B12 (0,00 - 0,50) B13 (0,00 - 0,50) B14 (0,00 - 0,50) B15 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig siltig zand, humeus	NEN5740 pakket grond	Cadmium Kwik Lood Zink	* * * *	WO
MM02	B2 (0,00 - 0,50) B5 (0,00 - 0,50) B6 (0,00 - 0,50) B7 (0,00 - 0,50) B8 (0,00 - 0,50) B9 (0,00 - 0,50) B10 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig siltig zand, humeus	NEN5740 pakket grond	Koper Kwik Lood PAK Zink	** * * * *	IND
Uitsplitsingen MM02						
B2-1	B2 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig siltig zand, humeus	Koper	Koper	*	WO
B5-1	B5 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig siltig zand, humeus	Koper	Koper	*	WO
B6-1	B6 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig siltig zand, humeus	Koper	-	-	AW
B7-1	B7 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig siltig zand, humeus	Koper	Koper	*	WO
B8-1	B8 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig siltig zand, humeus	Koper	Koper	*	WO
B9-1	B9 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig siltig zand, humeus	Koper	Koper	*	WO
B10-1	B10 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig siltig zand, humeus	Koper	-	-	AW

	Verklaring gebruikte afkortingen:		Verklaring van de tekens:
AW	voldoet aan bodemkwaliteitsklasse achtergrondwaarde 2000	*	groter dan AW en kleiner of gelijk aan de bodemindex
WO	voldoet aan bodemkwaliteitsklasse wonen	**	groter dan bodemindex (0,5), kleiner of gelijk interventiewaarde
IND	voldoet aan bodemkwaliteitsklasse industrie	***	groter dan interventiewaarde
NT	voldoet aan bodemkwaliteitsklasse niet toepasbaar	-	gehalte niet verhoogd t.o.v. AW dan wel detectiegrens
Bbk	indicatief getoetst aan Besluit bodemkwaliteit		

Conclusie en resultaten

De bodem op de locatie bestaat tot een diepte van circa 0,5 m-mv overwegend uit matig fijn matig siltig humeus zand. In de uitkomende grond zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op de mogelijke aanwezigheid van verontreinigende stoffen in de bodem.Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is geen aanvullende informatie naar voren gekomen welke tot een aanpassing van de boorstrategie heeft geleid.

In het grondmengmonster MM01 (bovengrond) zijn analytisch licht verhoogde gehaltes aan cadmium, kwik, lood en zink aangetoond. Deze gehaltes overschrijden de achtergrondwaarden, doch overschrijden de interventiewaarden niet.

Silt Milieu B.V.
Putstraat 9a, 5091 TH Middelbeers
Postbus 38, 5688 ZG Oirschot

Tel. 013 - 5810717
Website: www.silt.nl
E-mail: milieu@silt.nl

KvK. nr.: 17131641
IBAN: NL25 RABO 0370 7175 03
BTW: NL 8574.06.875.B.01

In het grondmengmonster MM02 (bovengrond) zijn analytisch licht verhoogde gehaltes aan kwik, lood, PAK en zink aangetoond. Deze gehaltes overschrijden de achtergrondwaarden, doch overschrijden de interventiewaarden niet. Tevens is in dit grondmengmonster analytisch een verhoogd gehalte aan koper aangetoond. Dit gehalte overschrijdt ½ AW + I, doch overschrijdt de interventiewaarde niet. Op basis van deze resultaten is dit grondmengmonster uitgesplitst.
In de grondmonsters B2-1 (0,00 – 0,50 m-mv), B5-1 (0,00 – 0,50 m-mv), B7-1 (0,00 – 0,50 m-mv), B8-1 (0,00 – 0,50 m-mv) en B9-1 (0,00 – 0,50 m-mv) zijn analytisch licht verhoogde gehaltes aan koper aangetoond. Deze gehaltes overschrijden de achtergrondwaarde, doch overschrijden de interventiewaarde niet. In de grondmonsters B6-1 (0,00 – 0,50 m-mv) en B10-1 (0,00 – 0,50 m-mv) zijn analytisch geen verhoogde gehaltes aan koper aangetoond. Allen liggen onder de achtergrondwaarde. De resultaten van de individuele grondmonsters worden het meest representatief geacht.

Op basis van het Besluit bodemkwaliteit kan de milieuhygiënische kwaliteit van de bovengrond indicatief als maximaal klasse Wonen beschouwd worden.

Resumé en aanbeveling

Middels onderhavig bodemonderzoek en het eerder uitgevoerde onderzoek is de milieuhygiënische kwaliteit van de grond en het grondwater vastgelegd. In het kader van de Wet bodembescherming zijn geen aanvullende procedures noodzakelijk. Op basis van de bevindingen uit onderhavig bodemonderzoek zijn er, ons inziens, vanuit milieuhygiënisch oogpunt derhalve geen belemmeringen c.q. beperkingen voor de voorgenomen ontwikkeling op deze locatie.

Wanneer men (graaf)werkzaamheden en/of wijzigingen uit gaat voeren, dient men rekening te houden met de volgende zaken:

- wanneer men grond van de locatie wil afvoeren dient men rekening te houden met afzetkosten. Een acceptant van de grond kan een aanvullend onderzoek eisen (lees partijkeuring). Op basis van dit onderzoek en het eerder uitgevoerde onderzoek is de bovengrond indicatief als zijnde maximaal klasse Wonen bestempeld. De ondergrond is indicatief bestempeld als klasse AW2000;
- het verlenen van een omgevingsvergunning is ter competentie aan het bevoegd gezag.

Met vriendelijke groet,

Silt Milieu B.V.

[redacted]

Bijlagen
Bijlage 1 Regionale ligging locatie
Bijlage 2 Situatietekening met boorlocaties
Bijlage 3 Profielbeschrijvingen
Bijlage 4 Analysecertificaten grond
Bijlage 5 Toetsingstabellen

Silt Milieu B.V.
Putstraat 9a, 5091 TH Middelbeers
Postbus 38, 5688 ZG Oirschot
Tel. 013 - 5810717
Website: www.silt.nl
E-mail: milieu@silt.nl
KvK. nr.: 17131641
IBAN: NL25 RABO 0370 7175 03
BTW: NL 8574.06.875.B.01

Bijlage 1: Regionale ligging locatie

Silt Milieu B.V.
Putstraat 9a, 5091 TH Middelbeers
Postbus 38, 5688 ZG Oirschot

Tel. 013 - 5810717
Website: www.silt.nl
E-mail: milieu@silt.nl

KvK. nr.: 17131641
IBAN: NL25 RABO 0370 7175 03
BTW: NL 8574.06.875.B.01

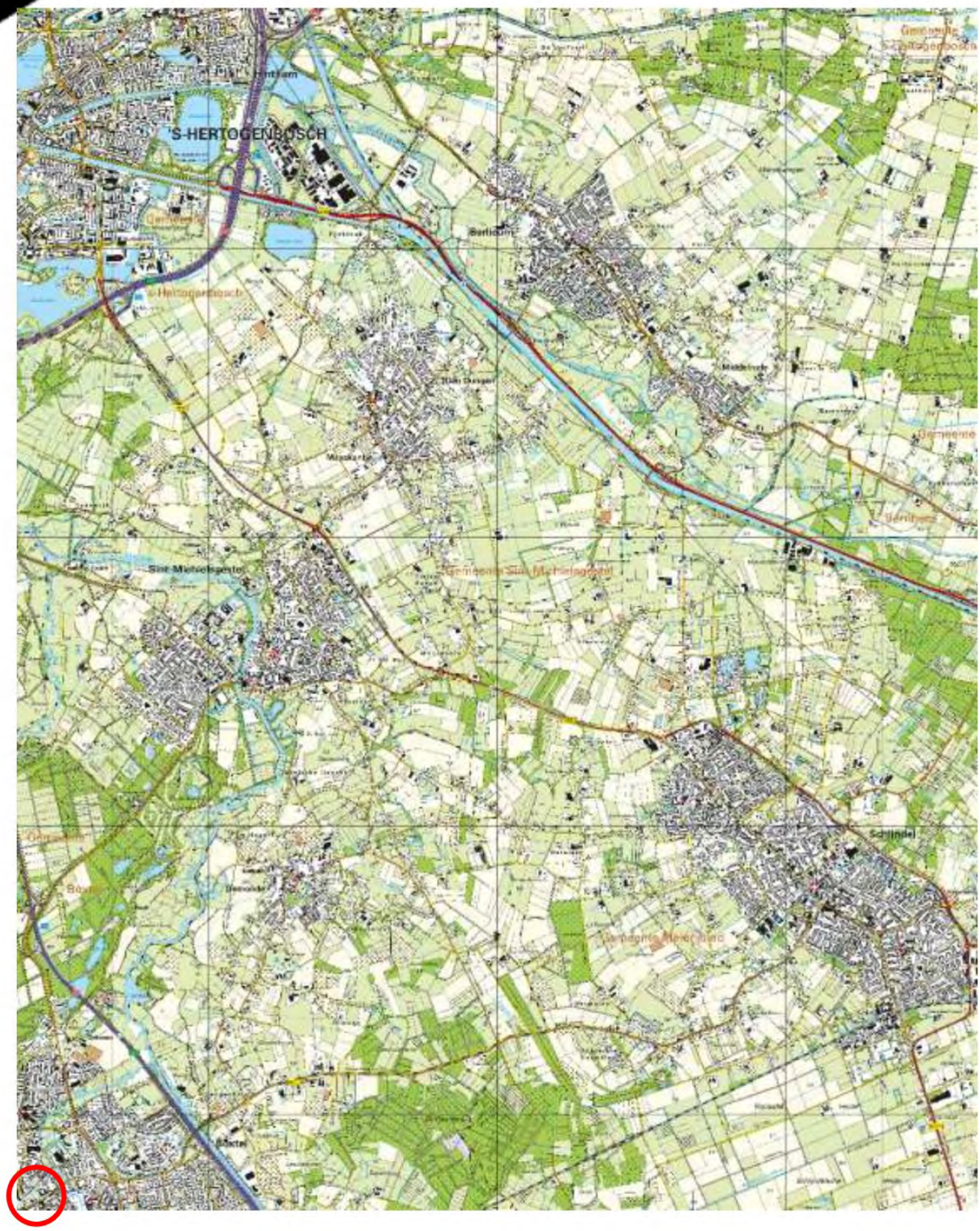
'S-HERTOGENBOSCH
Berlicum
Middelrode
Schijndel

Bijlage 2: Situatietekening met boorlocaties

Silt Milieu B.V.
Putstraat 9a, 5091 TH Middelbeers
Postbus 38, 5688 ZG Oirschot

Tel. 013 - 5810717
Website: www.silt.nl
E-mail: milieu@silt.nl

KvK. nr.: 17131641
IBAN: NL25 RABO 0370 7175 03
BTW: NL 8574.06.875.B.01

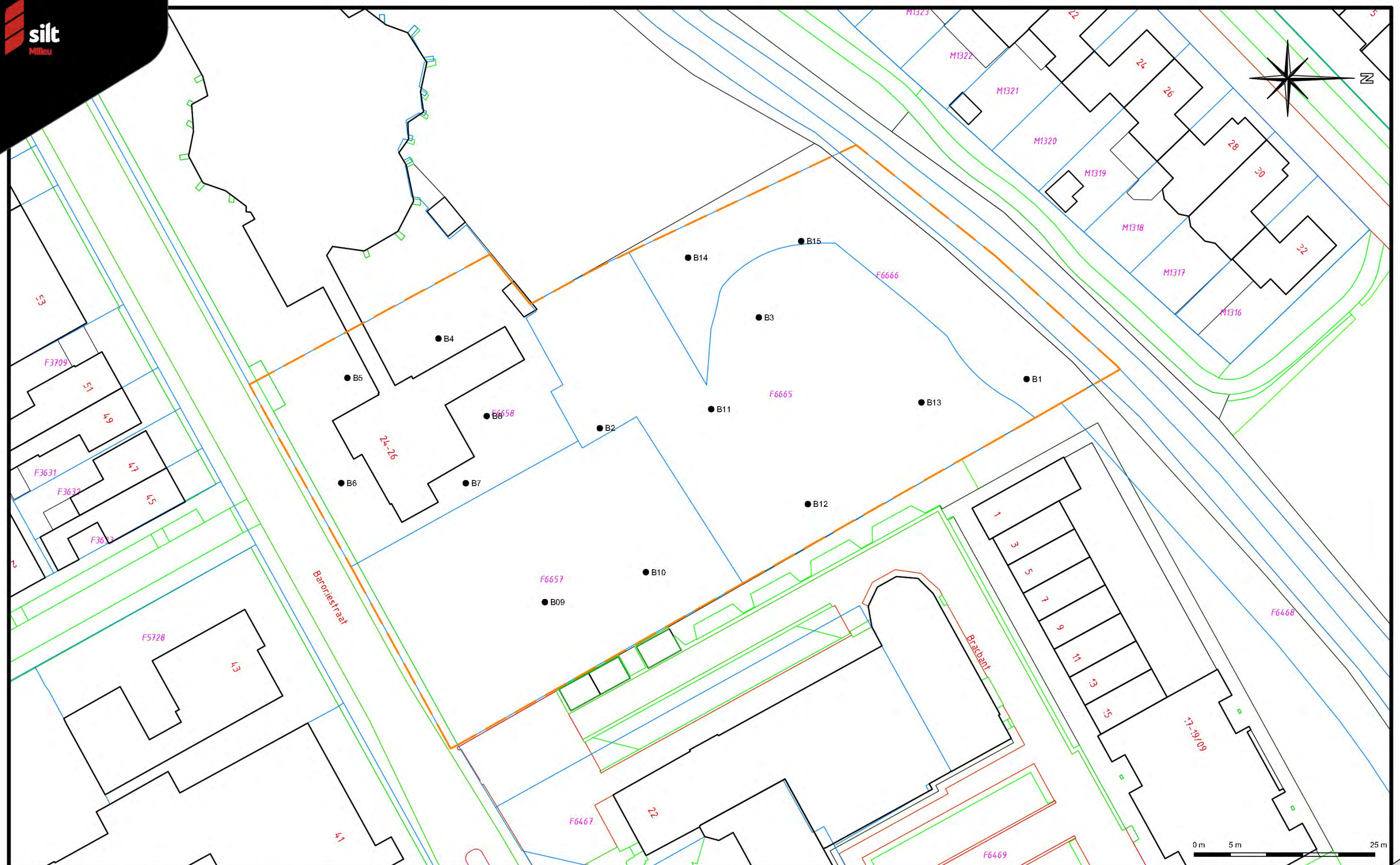

Boring tot circa 0,5 meter minus maaiveld

Ingemeten met DGPS

Begrenzing onderzoekslocatie

F6666 Kadastraal nummer

Datum tekening:	02-11-2023	Projectnummer:	2302602
Schaal:	1:500	Onderdeel:	Situatietekening
Formaat:	A3	Opdrachtgever:	Vrijborg Vastgoedontwikkeling B.V.
Bijlage:	2	Project:	Baroniestraat 24 te Boxtel

L:\Projecten\2023\23026\2302602 Boxtel\5 Tekeningen\2302602 Boxtel MSC.dwg

Bijlage 3: Profielbeschrijvingen

Silt Milieu B.V.
Putstraat 9a, 5091 TH Middelbeers
Postbus 38, 5688 ZG Oirschot

Tel. 013 - 5810717
Website: www.silt.nl
E-mail: milieu@silt.nl

KvK. nr.: 17131641
IBAN: NL25 RABO 0370 7175 03
BTW: NL 8574.06.875.B.01

Boring: B1

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

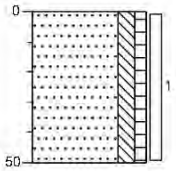

0 braak

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B2

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

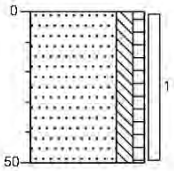

0 braak

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B3

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

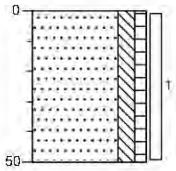

0 braak

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B4

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

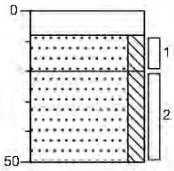

0 klinker

8 Klinker

20 Zand matig fijn, matig siltig, neutraal bruingrijs, Edelmanboor

50 Zand matig fijn, matig siltig, veel roest, licht oranjegeel, Edelmanboor

Boring: B5

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

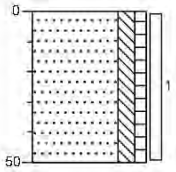

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B6

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

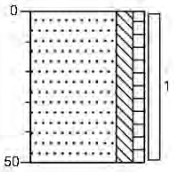

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B7

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

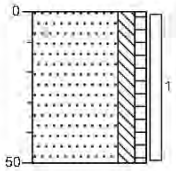

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B8

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

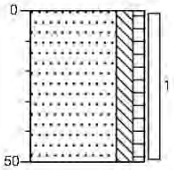

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B9

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

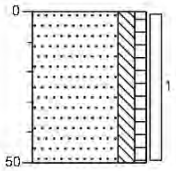

0 braak

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B10

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

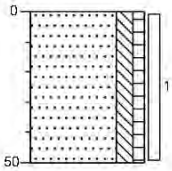

0 braak

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B11

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

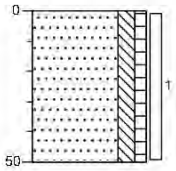

0 braak

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B12

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

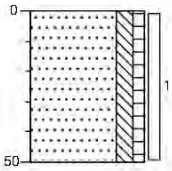

0 braak

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B13

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

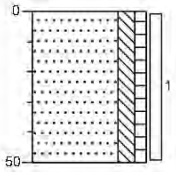

0 braak

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B14

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

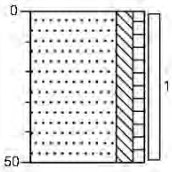

0 braak

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B15

Datum: 1-11-2023
Boormeester: Tla/Lso

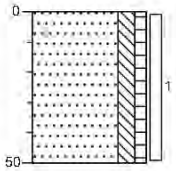

0 braak

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Legenda (conform NEN 5104)

grind

- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

- Zand, kleiïg
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleiïg
- Veen, sterk kleiïg
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

klei

- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand
- slib
- water

Bijlage 4: Analysecertificaten grond

Silt Milieu B.V.
Putstraat 9a, 5091 TH Middelbeers
Postbus 38, 5688 ZG Oirschot

Tel. 013 - 5810717
Website: www.silt.nl
E-mail: milieu@silt.nl

KvK. nr.: 17131641
IBAN: NL25 RABO 0370 7175 03
BTW: NL 8574.06.875.B.01

eurofins | analytico®

Silt Milieu B.V.
[redacted]
Putstraat 9a
5091 TH OOST WEST EN MIDDELBEERS
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 06-Nov-2023

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2023157339/1
Uw project/verslagnummer	2302602
Uw projectnaam	Boxtel Baroniestraat 24
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	02-Nov-2023

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

[redacted]

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2302602	Certificaatnummer/Versie	2023157339/1
Uw projectnaam	Boxtel Baroniestraat 24	Startdatum analyse	02-Nov-2023
Uw ordernummer		Datum einde analyse	06-Nov-2023
Uw monsternemer		Rapportagedatum	06-Nov-2023/12:51
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	82.3	83.1
S	Organische stof	% (m/m) ds	4.1	3.6
	Gloeirest	% (m/m) ds	96	96
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2.7	2.8
	Metalen			
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	43	49
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.58	0.30
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	<3.0
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	18	93
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.12	0.15
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	4.0	4.2
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	92	92
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	73	73
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<10	12
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	6.9	10
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<7.0	<7.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB			
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM01 B1 (0-50) B3 (0-50) B11 (0-50) B12 (0-50) B13 (0-50) B14 (0-50) B15 (0-!	Grond (AS3000)	13927448
2	MM02 B2 (0-50) B5 (0-50) B6 (0-50) B7 (0-50) B8 (0-50) B9 (0-50) B10 (0-50)	Grond (AS3000)	13927449

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

TESTEN RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2302602	Certificaatnummer/Versie	2023157339/1
Uw projectnaam	Boxtel Baroniestraat 24	Startdatum analyse	02-Nov-2023
Uw ordernummer		Datum einde analyse	06-Nov-2023
Uw monsternemer		Rapportagedatum	06-Nov-2023/12:51
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	2
S	PCB 138	mg/kg ds	0.0016 1)	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	0.0018 2)	0.0020 2)
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0069	0.0065
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.077	0.14
S	Anthraceen	mg/kg ds	0.072	0.12
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.19	0.29
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.13	0.17
S	Chryseen	mg/kg ds	0.15	0.17
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.074	0.10
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.11	0.17
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.086	0.16
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.096	0.16
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	1.0	1.5

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM01 B1 (0-50) B3 (0-50) B11 (0-50) B12 (0-50) B13 (0-50) B14 (0-50) B15 (0-!	Grond (AS3000)	13927448
2	MM02 B2 (0-50) B5 (0-50) B6 (0-50) B7 (0-50) B8 (0-50) B9 (0-50) B10 (0-50)	Grond (AS3000)	13927449

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

TESTEN
RvA L010

eurofins — analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2023157339/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
13927448	MM01 B1 (0-50) B3 (0-50) B11 (0-50) B12 (0-50) B13 (0-50) B14 (0-50) B1				
0536244257	B12	0	50	01-Nov-2023	1
0536244291	B15	0	50	01-Nov-2023	1
0536244295	B13	0	50	01-Nov-2023	1
0536244299	B11	0	50	01-Nov-2023	1
0536244298	B1	0	50	01-Nov-2023	1
0536244289	B14	0	50	01-Nov-2023	1
0536244301	B3	0	50	01-Nov-2023	1
13927449	MM02 B2 (0-50) B5 (0-50) B6 (0-50) B7 (0-50) B8 (0 -50) B9 (0-50) B10 (0-				
0536244300	B7	0	50	01-Nov-2023	1
0536244294	B5	0	50	01-Nov-2023	1
0536244290	B8	0	50	01-Nov-2023	1
0536244286	B6	0	50	01-Nov-2023	1
0536244287	B2	0	50	01-Nov-2023	1
0536244296	B10	0	50	01-Nov-2023	1
0536244254	B9	0	50	01-Nov-2023	1

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2023157339/1

Opmerking 1)
PCB 138 kan positief beïnvloed worden door PCB 163.

Opmerking 2)
PCB 153 kan positief beïnvloed worden door PCB 132.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

eurofins | analytico®

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2023157339/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

eurofins | analytico®

Silt Milieu B.V.
[redacted]
Putstraat 9a
5091 TH OOST WEST EN MIDDELBEERS
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 08-Nov-2023

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2023159819/1
Uw project/verslagnummer	2302602
Uw projectnaam	Boxtel Baroniestraat 24
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	07-Nov-2023

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

[redacted]

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2302602	Certificaatnummer/Versie	2023159819/1
Uw projectnaam	Boxtel Baroniestraat 24	Startdatum analyse	07-Nov-2023
Uw ordernummer		Datum einde analyse	08-Nov-2023
Uw monsternemer		Rapportagedatum	08-Nov-2023/07:03
		Bijlage	A,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	76.7	86.1	89.1	83.8	83.5
	Metalen						
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	24	23	13	23	27

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	B2-1 B2 (0-50)	Grond (AS3000)	13935245
2	B5-1 B5 (0-50)	Grond (AS3000)	13935246
3	B6-1 B6 (0-50)	Grond (AS3000)	13935247
4	B7-1 B7 (0-50)	Grond (AS3000)	13935248
5	B8-1 B8 (0-50)	Grond (AS3000)	13935249

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

TESTEN RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2302602	Certificaatnummer/Versie	2023159819/1
Uw projectnaam	Boxtel Baroniestraat 24	Startdatum analyse	07-Nov-2023
Uw ordernummer		Datum einde analyse	08-Nov-2023
Uw monsternemer		Rapportagedatum	08-Nov-2023/07:03
		Bijlage	A,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	6	7
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	78.3	85.2
	Metalen			
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	26	12

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	B9-1 B9 (0-50)	Grond (AS3000)	13935250
7	B10-1 B10 (0-50)	Grond (AS3000)	13935251

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

Akkoord
Pr.coörd.
VA

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2023159819/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
13935245	B2-1 B2 (0-50)				
0536244287	B2	0	50	01-Nov-2023	1
13935246	B5-1 B5 (0-50)				
0536244294	B5	0	50	01-Nov-2023	1
13935247	B6-1 B6 (0-50)				
0536244286	B6	0	50	01-Nov-2023	1
13935248	B7-1 B7 (0-50)				
0536244300	B7	0	50	01-Nov-2023	1
13935249	B8-1 B8 (0-50)				
0536244290	B8	0	50	01-Nov-2023	1
13935250	B9-1 B9 (0-50)				
0536244254	B9	0	50	01-Nov-2023	1
13935251	B10-1 B10 (0-50)				
0536244296	B10	0	50	01-Nov-2023	1

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

eurofins | analytico®

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2023159819/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Metalen			
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

Bijlage 5: Toetsingstabellen

Silt Milieu B.V.
Putstraat 9a, 5091 TH Middelbeers
Postbus 38, 5688 ZG Oirschot

Tel. 013 - 5810717
Website: www.silt.nl
E-mail: milieu@silt.nl

KvK. nr.: 17131641
IBAN: NL25 RABO 0370 7175 03
BTW: NL 8574.06.875.B.01

Tabel 1: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		MM01			MM02			B2-1		
Certificaatcode		2023157339			2023157339			2023159819		
Boring(en)		B1, B11, B12, B13, B14, B15, B3			B10, B2, B5, B6, B7, B8, B9			B2		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50			0,00 - 0,50			0,00 - 0,50		
Humus	% ds	4,10			3,60			3,60		
Lutum	% ds	2,70			2,80			2,80		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB	mg/kg ds		0,017	-0		0,018	-0			
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	<0,0017		<0,0010	<0,0019				
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	<0,0017		<0,0010	<0,0019				
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	<0,0017		<0,0010	<0,0019				
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	<0,0017		<0,0010	<0,0019				
PCB 138	mg/kg ds	0,0016	0,0039		<0,0010	<0,0019				
PCB 153	mg/kg ds	0,0018	0,0044		0,0020	0,0056				
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	<0,0017		0,0010	0,0028				
METALEN										
Kobalt	mg/kg ds	<3,0	<6,9	-0,05	<3,0	<6,8	-0,05			
Nikkel	mg/kg ds	4,0	11,0	-0,37	4,2	11,5	-0,36			
Koper	mg/kg ds	18	34	-0,04	93	178	0,92	24	46	0,04
Zink	mg/kg ds	73	159	0,03	73	160	0,03			
Molybdeen	mg/kg ds	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0			
Cadmium	mg/kg ds	0,58	0,90	0,02	0,30	0,48	-0,01			
Barium	mg/kg ds	43	153 (6)		49	173 (6)				
Kwik	mg/kg ds	0,12	0,17	0	0,15	0,21	0			
Lood	mg/kg ds	92	138	0,18	92	139	0,18			
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds	96			96					
Droge stof	% m/m	82,3	82,3		83,1	83,1		76,7	76,7	
Lutum	%	2,7			2,8					
Organische stof (humus)	%	4,1			3,6					
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
Minerale olie	mg/kg ds	<3,0	5,1 (6)		<3,0	5,8 (6)				
Minerale olie	mg/kg ds	<35	<60	-0,03	<35	<68	-0,03			
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<5,0	8,5 (6)		<5,0	9,7 (6)				
Minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	<5,0	8,5 (6)		<5,0	9,7 (6)				
Minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	<10	17 (6)		12	33 (6)				
Minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	6,9	16,8 (6)		10	28 (6)				
Minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	<7,0	12,0 (6)		<7,0	13,6 (6)				
PAK										
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		<0,050	<0,035				
Anthraceen	mg/kg ds	0,072	0,072		0,12	0,12				
Fenanthreen	mg/kg ds	0,077	0,077		0,14	0,14				
Fluorantheen	mg/kg ds	0,19	0,19		0,29	0,29				
Chryseen	mg/kg ds	0,15	0,15		0,17	0,17				
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,13	0,13		0,17	0,17				
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,11	0,11		0,17	0,17				
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,074	0,074		0,10	0,10				
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,096	0,096		0,16	0,16				
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,086	0,086		0,16	0,16				
PAK	mg/kg ds		1,02	-0,01		1,51	0			

Tabel 2: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		B5-1			B6-1			B7-1		
Certificaatcode		2023159819			2023159819			2023159819		
Boring(en)		B5			B6			B7		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50			0,00 - 0,50			0,00 - 0,50		
Humus	% ds	3,60			3,60			3,60		
Lutum	% ds	2,80			2,80			2,80		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Koper	mg/kg ds	23	44	0,03	13	25	-0,1	23	44	0,03
OVERIG										
Droge stof	% m/m	86,1	86,1		89,1	89,1		83,8	83,8	

Tabel 3: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		B8-1			B9-1			B10-1		
Certificaatcode		2023159819			2023159819			2023159819		
Boring(en)		B8			B9			B10		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50			0,00 - 0,50			0,00 - 0,50		
Humus	% ds	3,60			3,60			3,60		
Lutum	% ds	2,80			2,80			2,80		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Koper	mg/kg ds	27	52	0,08	26	50	0,06	12	23	-0,11
OVERIG										
Droge stof	% m/m	83,5	83,5		78,3	78,3		85,2	85,2	

---------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
< = AW	: <= Achtergrondwaarde
> AW	: < Tussenwaarde
< I	: Tussen tussenwaarde en interventiewaarde
> I	: > Interventiewaarde
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 4: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1
METALEN					
Kobalt	mg/kg ds	15	35	190	190
Nikkel	mg/kg ds	35	39	100	100
Koper	mg/kg ds	40	54	190	190
Zink	mg/kg ds	140	200	720	720
Molybdeen	mg/kg ds	1,5	88	190	190
Cadmium	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
Kwik	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
Lood	mg/kg ds	50	210	530	530
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie	mg/kg ds	190	190	500	5000
PAK					
PAK	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40

Bijlage 9 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

BARONIESTRAAT 24 BOXTEL

GEMEENTE BOXTEL

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

13 oktober 2023

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	13 oktober 2023
KENMERK	20180439
PROJECT	Baroniestraat 24 Boxtel
PROJECTLEIDER	[redacted]
OPDRACHTGEVER	Vrijborg B.V.
AUTEUR	[redacted]
STATUS	Concept

Inhoud

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Wat houdt een m.e.r.- beoordeling in? 4
1.3 Leeswijzer 4

2. Plaats en omvang van het project 5

2.1 Plaats van het project 5
2.2 Kenmerken van het project 6
2.3 Realisatiefase 9
2.4 Cumulatie 9

3. Kenmerken van de milieueffecten 10

3.1 Verkeer en parkeren 10
3.2 Geluid 11
3.3 Bodem 11
3.4 Water 11
3.5 Natuur 13
3.6 Luchtkwaliteit 14
3.7 Externe veiligheid 15
3.8 Landschap, cultuurhistorie en archeologie 16
3.9 Maatregelen 17

4. Conclusie 18

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op de hoek van de Baroniestraat en de Annastraat in Boxtel staat de Heilig Hartkerk met bijbehorende pastorie en achterliggende tuin. Sinds begin 2015 worden er geen (ere)diensten meer gehouden in de kerk en ook de pastorie heeft haar functie verloren. Voor de renovatie en transformatie van de pastorie naar niet-zelfstandige wooneenheden is al vergunning verleend. De pastorie maakt geen onderdeel uit van het plangebied. Het voornemen is om in de pastorietuin 48 niet-zelfstandige wooneenheden in twee gebouwen mogelijk te maken voor senioren en mensen met dementie.

De gewenste ontwikkelingen zijn niet mogelijk op basis van het geldende bestemmingsplan 'Boxtel Noord'. Om deze ontwikkelingen toch mogelijk te maken wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

In het Besluit milieueffectrapportage is in onderdeel D 11.2 van de bijlage opgenomen dat de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject m.e.r.-beoordelingsplichtig is bij vaststelling van een bestemmingsplan in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 100 hectare of meer, een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat of een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m^2 of meer. De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van 48 wooneenheden en blijft hiermee onder de drempelwaarde. Dit betekent dat een zogenaamde 'vormvrije' m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is waarin dit document voorziet.

1.2 Wat houdt een m.e.r.- beoordeling in?

In een m.e.r.- beoordeling wordt getoetst of een m.e.r. procedure doorlopen moet worden. De wettelijke regeling voor de m.e.r.-beoordeling gaat uit van het principe 'nee, tenzij'. Dat wil zeggen, een volwaardige m.e.r.-procedure is alleen noodzakelijk als sprake is van 'belangrijke nadelige gevolgen' die het betreffende project voor het milieu kan hebben. Daarbij moet het bevoegd gezag rekening houden met de omstandigheden zoals aangegeven in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling, te weten:

- de plaats van het project;
- de omvang van het project;
- de kenmerken van de potentiële milieueffecten (in samenhang met de eerste twee criteria).

Het bevoegd gezag (in dit geval het college van burgemeester en wethouders) moet een m.e.r-beoordelingsbeslissing nemen, waarin wordt aangegeven of wel of geen MER nodig is, gelet op de omvang van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële (milieu)effecten en mogelijke mitigerende maatregelen. Deze beslissing wordt als bijlage bij het bestemmingsplan opgenomen.

1.3 Leeswijzer

Deze m.e.r.-beoordelingsnotitie:

- beschrijft in hoofdstuk 2 de plaats en omvang van het project;
- licht in hoofdstuk 3 de verwachte effecten voor de verschillende milieueffecten toe;
- geeft ten slotte in hoofdstuk 4 de conclusie weer voor de m.e.r.-beoordeling.

Bij de analyse in hoofdstuk 2 en 3 is gebruik gemaakt van informatie uit de onderzoeken die te vinden zijn in de bijlagen van het bestemmingsplan.

2. PLAATS EN OMVANG VAN HET PROJECT

2.1 Plaats van het project

Het plangebied is gelegen aan de Baroniestraat, in de bebouwde kom van Boxtel, ten noordwesten van het centrum. Het plangebied voorziet in de tuin van de pastorie. De zuidelijke begrenzing van het plangebied wordt gevormd door de Baroniestraat zelf. De westelijke plangrens wordt gevormd door het perceel behorende bij de Heilig Hartkerk met de pastorie en de aldaar aanwezige begraafplaats. De noordelijke grens wordt gevormd door watergang het Smalwater en ten oosten van het plangebied staat het voormalig St. Ursulaklooster. In Figuur 2.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 2.1 Globale ligging plangebied (rood omkaderd)

Meer dan honderd jaar was de Heilig Hartkerk aan de Baroniestraat in Boxtel, gebouwd en in gebruik genomen in 1901, het thuis voor een deel van de gelovige gemeenschap in Boxtel. Sinds 2015 worden er geen kerkelijke erediensten meer gehouden en is ook de pastorie niet meer als zodanig in gebruik.

Het plangebied is geen onderdeel van een Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied betreft het gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen'. Dit gebied ligt op circa 2 kilometer afstand van het plangebied en is stikstofgevoelig (Figuur 2.2). Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Brabant, maar de waterloop Smalwater die het plangebied aan de noordzijde begrenst, valt wel binnen het NNN en vormt een belangrijke ecologische verbinding met de Dommel (Figuur 2.3).

Het plangebied valt buiten de grondwaterbeschermingsgebieden en stiltegebieden(Figuur 2.3).

Figuur 2.2 Ligging plangebied (zwart omcirkeld) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (bron: AERIUS Calculator)

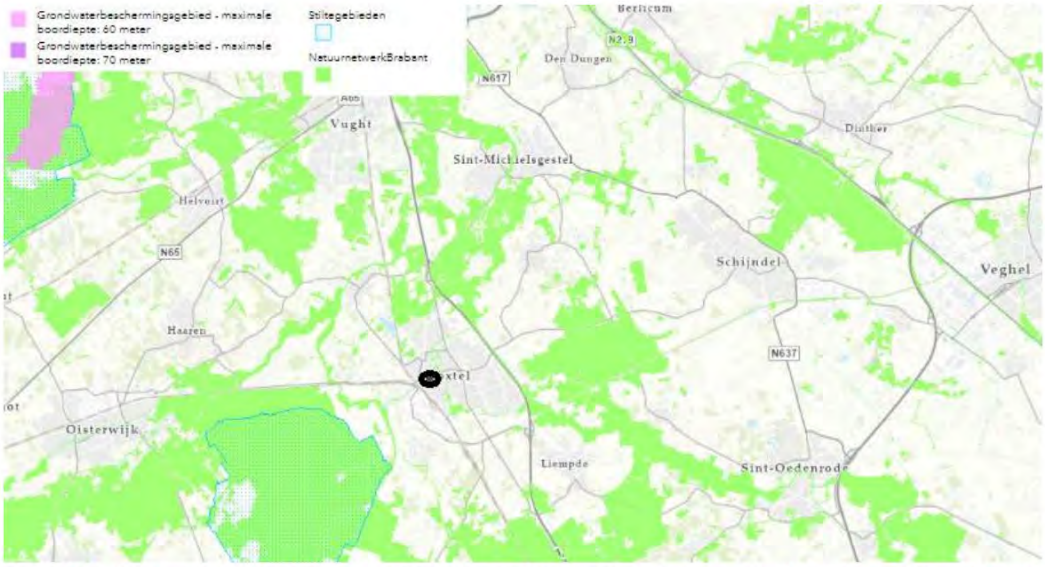

Figuur 2.3 Ligging plangebied (zwart omcirkeld) ten opzichte van Natuurnetwerk Brabant, stiltegebieden en grondwaterbeschermingsgebieden (bron: Provincie Noord-Brabant)

2.2 Kenmerken van het project

Programma en doelgroep

De woonzorgappartementen bieden plaats aan senioren met een zorgvraag en specifiek voor mensen met dementie. De gebouwen worden geëxploiteerd door Wonen bij September. Om bij Wonen bij September te komen wonen, is een indicatie van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) nodig. Wonen bij September levert kwalitatief hoogwaardige zorg voor mensen met indicatie VV04 of 05.

De woonzorggebouwen bestaan uit twee afzonderlijke delen (noord- en zuid) die tegen elkaar gebouwd zijn. Beide gedeelten bestaan uit 3 verdiepingen met per verdieping het volgende programma voor de beide delen tezamen:

- Begane grond: 8 niet-zelfstandige wooneenheden, en gezamenlijke ruimten. Daarnaast bevinden zich hier een kantoor en sanitaire- en technische ruimten.
- 1e verdieping: 19 niet-zelfstandige wooneenheden, kantoren, bergingen en sanitaire ruimten;
- 2e verdieping: 21 niet-zelfstandige wooneenheden, een berging en sanitaire ruimten.

In totaal worden er dus 48 niet-zelfstandige wooneenheden gerealiseerd: 24 voor het noordelijke bouwdeel en 24 voor het zuidelijke bouwdeel. In de onderstaande figuren is het plattegrond weergegeven.

Figuur 2.4 Begane grond

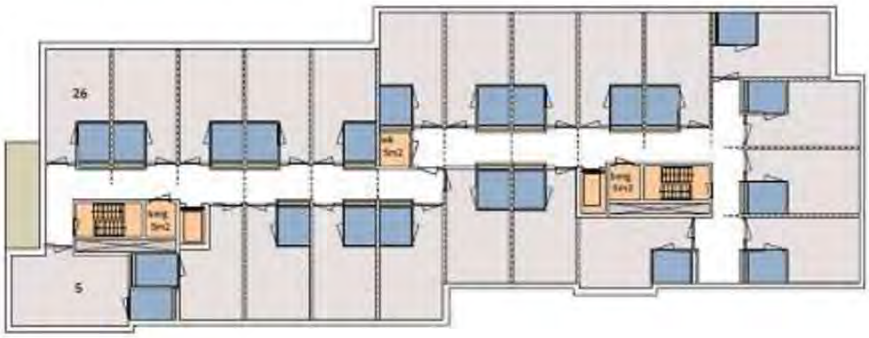

Figuur 2.5 Eerste verdieping

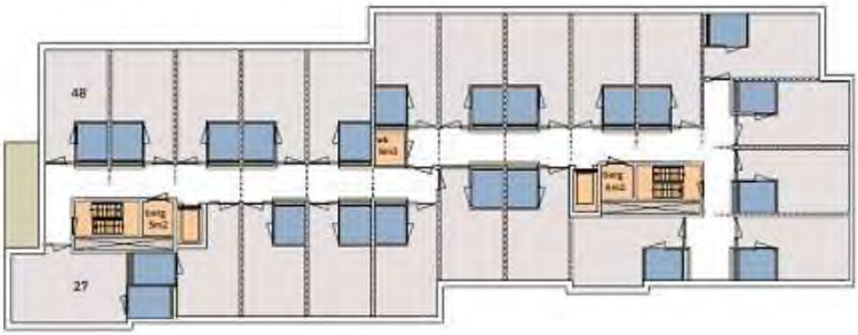

Figuur 2.6 Tweede verdieping

Stedenbouwkundige opzet

De tuin van de voormalige pastorie wordt herontwikkeld tot een woongebied waar 48 niet-zelfstandige wooneenheden worden gerealiseerd. Figuur 2.7 geeft een beeld van de beoogde inrichting.

Figuur 2.7 Beoogde inrichting

Het ontwerp van twee geschakelde woonzorggebouwen is zorgvuldig ingepast tussen het bestaande ensemble van kerk, pastorie en klooster. In korrelgrootte en verschijningsvorm zal het passend zijn bij het naastgelegen St. Ursulaklooster alsmede bij de nieuwbouw Bracbant en de voormalige pastorie. De nieuwe woonzorggebouwen hebben een wisselende massaopbouw door deels de derde bouwlaag in een optische kap uit te voeren. Hiermee worden ook stedenbouwkundig accenten gemaakt die het gebouw een overhoekse uitstraling geeft en de entrees accentueren.

Figuur 2.8 Impressie gevel aan de ontsluitingsweg van Bracbant

Beeldkwaliteit

De stijlkeuze en materialisering sluit aan bij de bestaande bebouwing door gebruik van rood metselwerk en kozijnen met roeden en een lijnenspel wat verwijst naar de laat-negentiende-eeuwse architectuur van de belendingen.

De entrees van beide woonzorggebouwen aan het Bracbant en de Baroniestraat krijgen een extra accent door het metselwerk op te trekken en te voorzien van horizontale en verticale gevelbanden. De kleur van het metselwerk en de woonzorggebouwen sluiten aan bij de kleur en textuur van het St. Ursulaklooster. De bovenste bouwlaag wordt gedeeltelijk bekleed met antracietkleurige keramische gevelpannen en betimmerde goten. De hemelwaterafvoeren en kaders rondom de dakramen zijn van zink of een materiaal met deze uitstraling.

Ontsluiting

Voor de ontsluiting van de woonzorggebouwen wordt gebruik gemaakt van de bestaande inrit ten behoeve van het St. Ursulaklooster en de (zorg)woningen Bracbant.

2.3 Realisatiefase

De verwachting is dat de bouwwerkzaamheden begin 2024 plaatsvinden. Deze werkzaamheden bestaan uit het maken van funderingen, aansluiten op de riolering en leidingen en het bouwen van de woningen.

Gebruik natuurlijke hulpbronnen en productie van afvalstoffen

Natuurlijke hulpbronnen worden gebruikt tijdens de bouw en het gebruik van de ontwikkeling. De gevolgen hiervan zijn van een dusdanig beperkte omvang, dat hierdoor geen beslag wordt gelegd op natuurlijke hulpbronnen. Het ontstaan van afval tijdens de bouw van de ontwikkeling is vanzelfsprekend. Bouwafval wordt zoveel mogelijk hergebruikt of afgevoerd naar een erkende verwerker. Het afval van de medewerkers en bewoners zal volgens de geldende regelgeving worden gerecycled/verwerkt. Dit zou op elke locatie het geval zijn. Er is geen aanleiding om dit aspect nader te laten onderzoeken in het kader van het opstellen van een m.e.r.- beoordeling.

2.4 Cumulatie

Voor zover bekend zijn er geen redelijkerwijs te verwachten toekomstige ontwikkelingen in de buurt waarmee cumulatie verwacht kan worden.

3. KENMERKEN VAN DE MILIEUEFFECTEN

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste milieueffecten van de beoogde ontwikkeling beschreven ten opzichte van de referentiesituatie. De referentiesituatie bestaat uit toekomstige situatie, gebaseerd op de huidige situatie inclusief autonome ontwikkelingen en trends. De effectbeoordeling in dit hoofdstuk is gebaseerd op expert judgement/diverse onderzoeksrapporten/de informatie uit het bestemmingsplan dat voor de beoogde ontwikkeling is opgesteld.

3.1 Verkeer en parkeren

Ontsluiting

Het plangebied wordt ontsloten op de Baroniestraat, een gebiedsontsluitingsweg met een maximum snelheid van 50 km/u. De Baroniestraat gaat in oostelijke richting over op de Monseigneur Wilmerstraat. Via de Brederodeweg wordt in noordelijke en zuidelijke richting ontsloten op het hogere gelegen netwerk, de rijksweg A2. In oostelijke richting gaat de Monseigneur Wilmerstraat over op de Schijndelseweg, N618. Via meerdere straten wordt in zuidelijke richting vanaf de Baroniestraat het centrum van Boxtel bereikt. In meer westelijke richting wordt het treinstation van Boxtel bereikt en wordt ontsloten op de kernen ten westen van Boxtel. Met name door de ligging aan een gebiedsontsluitingsweg is het plangebied goed bereikbaar voor het gemotoriseerd verkeer.

Verkeergeneratie

Voor het bepalen van de verkeersgeneratie is gebruik gemaakt van kencijfers uit CROW publicatie 381. Op basis van een stedelijkheidsgraad van 'matig stedelijk' en een ligging in 'rest bebouwde kom', komt de verkeersgeneratie uit op 118 mvt/etmaal (weekdaggemiddelde).

Figuur 3.1 Verkeersgeneratie

Woningtype	Functie CROW 381	Aantal	Kencijfer CROW per woning	Verkeersgeneratie mvt/etmaal (weekdag)
Zorgappartementen	Aanleunwoning/serviceflat	48	2,45 per woning	117,6
Totaal		**48**		**118**

Verkeersafwikkeling

Van de totale verkeersgeneratie zal 40% in noordoostelijke richting ontsluiting en 60% zal in de zuidwestelijke richting ontsluiten.

Verkeersveiligheid

Voor beoordeling van de verkeersafwikkeling is de verkeersgeneratie tijdens het maatgevende uur van belang. Als vuistregel geldt dat de verkeersomvang tijdens het maatgegevens uur circa 10% van de etmaalwaarde bedraagt. In dit geval gaat het in het drukste uur op werkdagen dan om (131 *10%) om 14 voertuigen. Deze geringe toename van verkeer kan zonder problemen worden afgewikkeld op de omliggende kruispunten en wegen en zal niet leiden tot een verslechtering van de verkeersafwikkeling.

Parkeren

Er worden in totaal 29 parkeerplaatsen gerealiseerd op eigen terrein. Dit is ruim voldoende om aan de parkeervraag te voldoen.

Conclusie

Vanuit het aspect verkeer en parkeren worden geen negatieve effecten verwacht.

3.2 Geluid

Wegverkeerslawaai

De beoogde ontwikkeling zijn geluidgevoelige functies en bevinden zich binnen de geluidzone van de Baroniestraat, Annastraat en Pastoor Erasstraat (allen 50 km/u). Er is een akoestisch onderzoek uitgevoerd (bijlage 12 van het bestemmingsplan). Uit dit onderzoek kwam voren dat de voorkeursgrenswaarde op zes beoordelingspunten wordt overschreden en dat de hoogst toelaatbare geluidbelasting nergens wordt overgeschreden.

Bij de indeling van het beoogde appartementencomplex is al rekening gehouden met het aspect geluid. Door de gezamenlijke ruimtes zoveel mogelijk bij de voorgevel te plaatsen kan het aantal wooneenheden op de meest geluidbelaste gevel zo laag mogelijk worden gehouden. Vanuit het aspect wegverkeerslawaai worden negatieve effecten uitgesloten

3.3 Bodem

Huidige situatie

Om de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van de beoogde ontwikkeling vast te stellen, is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is opgenomen in bijlage 6 van het bestemmingsplan.

Uit het onderzoek kwam naar voren dat de bodem niet verontreinigd is. In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten aan lood, kwik en PAK aanwezig. In de ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond. In het grondwater is barium en zink in een licht verhoogd gehalte gemeten. Vanwege de leeftijd van het eerder uitgevoerde bodemonderzoek is een historisch vooronderzoek uitgevoerd (bijlage 7 van het bestemmingsplan). Uit dit onderzoek blijkt dat de locatie niet verdacht is op het voorkomen van een bodemverontreiniging. Voor zover bekend zijn geen activiteiten op het perceel uitgevoerd die kunnen hebben geleid tot een bodemverontreiniging in de periode na 2016. De conclusies uit het eerdere onderzoek van 2016 blijven hierdoor van toepassing.

Planvoornemen

Met de beoogde ontwikkeling worden geen bodemvervuilende activiteiten mogelijk gemaakt.

Conclusie

Het plan heeft geen negatieve effecten op de bodem.

3.4 Water

Het plangebied ligt binnen het beheergebied van het waterschap De Dommel. Ten behoeve van het aspect water is een watertoets uitgevoerd. Deze toets is opgenomen in bijlage 9 van het bestemmingsplan.

Huidige situatie

Het Smalwater is op de legger van het Waterschap de Dommel aangegeven als primaire watergang (A-watergang), zoals zichtbaar in de onderstaande figuur. Deze primaire watergang heeft aan weerszijden een beschermingszone van 5 meter. Binnen de beschermingszones gelden beperkingen voor bouwen en aanleggen om onderhoud aan de watergangen mogelijk te houden. De primaire watergang heeft, op basis van de hier aanwezige natte natuurzone, ook een profiel van vrije ruimte van 10 meter. Het profiel van vrije ruimte is de ruimte die nodig is volgens de beheerder voor toekomstige verbeteringen. In het profiel van vrije ruimte is het verboden zonder vergunning werken te plaatsen, wijzigen of behouden.

Figuur 3.2 Uitsnede vastgestelde legger oppervlaktelichamen Waterschap De Dommel

Het plangebied is niet gelegen binnen de kern- en beschermingszone van een regionale/primaire waterkering.

Planvoornemen

Bij toename van verhard oppervlak met meer dan 500 m^2 zijn volgens De Keur watercompenserende maatregelen noodzakelijk. Het planvoornemen voorziet in extra verharding met een oppervlakte van circa 2.060 m^2. Conform het beleid van het waterschap en de gemeente Boxtel is ten aanzien van de ontwikkeling een compenserende berging benodigd van circa 124 m^3 (2.060 m^2 x 60 mm / 1000). In overleg met het waterschap zijn maatregelen verwerkt waarmee extra waterbergende capaciteit wordt toegevoegd. Ook vanwege de ligging aan de A-watergang en in de nabijheid van het profiel van vrije ruimte. De maatregelen leiden tevens tot een verbetering van de aanwezige ecologische verbindingszone. Binnen het plangebied wordt de ecologische verbindingszone ingericht met natuurlijke waterberging.

De parkeerplaats wordt onder afschot gelegd zodat het regenwater naar de Ecologische VerbindingsZone (EVZ) kan afstromen. Om het water van de parkeerplaatsen te kunnen bergen wordt in de EVZ een wadi aangelegd met een oppervlakte van circa 120 m^2. Een dergelijke voorziening is controleerbaar en beheersbaar en kan tevens een zuiverende werking hebben. Uitgaande van een totaal verhard oppervlak van de parkeerplaatsen van
570 m^2 zal ca. 35 m^3 (570 m^2 x 60 mm / 1.000) oppervlakkig richting de wadi afstromen. De wadi is voldoende groot om de volledige waterberging van de parkeerplaats op te vangen.

Figuur 3.3 Uitsnede inrichtingsplan met wadi van 120 m2

Hemelwater van daken en erfverhardingen wordt op conventionele wijze ingezameld en geborgen in een ondergrondse hemelwaterbergingsvoorziening onder de parkeerplaats met een overstort naar de EVZ. Afhankelijk van het type voorziening en de belastbaarheid hebben ondergrondse systemen een bepaalde gronddekking nodig. De GHG en de benodigde gronddekking zijn bepalend of een ondergrondse bergingsvoorziening zonder verlies van berging kan worden aangelegd. De GHG voor de planlocatie is ingeschat op 6,30 m +NAP. Het toekomstig maaiveldniveau ter plaatse van de parkeerplaats komt op 8,25 m +NAP te liggen. Daarmee zal de GHG in de toekomstige situatie op ca. 1,95 m -mv liggen.

Het vuilwater (zogenaamde droogweerafvoer; DWA) zal in de toekomstige situatie worden aangesloten op het bestaande rioleringsstelsel in de omgeving. De mogelijkheden en wijze van aansluiting zal in overleg met de gemeente besproken moeten worden. Tevens zal voor de aansluiting een vergunning aangevraagd moeten worden.

Conclusie

De beoogde ontwikkeling heeft mits wordt voorzien in de compensatieopgave geen negatieve gevolgen voor het waterhuishoudkundige systeem ter plaatse.

3.5 Natuur

Gebiedsbescherming

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen bevindt zich op 2 kilometer afstand van het plangebied. De beoogde ontwikkeling mag niet leiden tot en een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats binnen Natura 2000. In Aerius-calculator is het projecteffect in de realisatiefase en gebruiksfase berekend. Het projecteffect is de toevoeging van functies van het planvoornemen ten opzichte van de feitelijke, (planologisch) legale situatie.

Berekenen projecteffect

Uit de berekeningen met AERIUS Calculator (versie 2023) voor de realisatie- en gebruiksfase (bijlage 15 t/m bijlage 18 van het bestemmingsplan) blijkt dat er geen toename is van stikstofdepositie hoger dan 0,00 mol/ha/jr. Op basis van de berekeningen zijn significante negatieve effecten op Natura 2000-gebied in zowel de realisatiefase als de gebruiksfase uitgesloten. Derhalve is in het kader van de Wet natuurbescherming geen vergunning noodzakelijk. Vanuit dit aspect worden geen negatieve effecten verwacht.

Natuurnetwerk Nederland

Het NNN is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden. De gebieden, die deel uitmaken van het NNN, worden door de provincie vastgesteld. De provincie kan ook gebieden aanwijzen die buiten het NNN liggen, maar wel belangrijk zijn vanwege hun natuur of landschap.

Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk van de provincie Noord-Brabant maar de waterloop Smalwater die het plangebied aan de noordzijde begrenst, valt wel binnen het NNN en vormt een belangrijke ecologische verbinding met de Dommel.

Het planvoornemen sluit nadrukkelijk aan op de instandhoudingsdoestelingen van het NNN door de verruiming van de ecologische verbindingszone ter plaatse en het creëren van en goede habitat voor de doelsoorten. De inrichting is tot stand gekomen in samenwerking met provincie, het waterschap en de gemeente is een inrichtingsschets opgesteld om richting te geven aan de te ontwikkeling natuur in het plangebied.

Soortenbescherming

Ten behoeve van de ontwikkeling van het plangebied is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Het onderzoeksrapport is opgenomen als bijlage 14 van het bestemmingsplan. Hieruit kwam naar voren dat er geen soorten verwacht wordt binnen het plangebied. De pastorie maakt geen onderdeel uit van het plangebied. Eerder werd vanwege de aanwezigheid van vleermuizen in de pastorie een activiteitenplan opgesteld en ontheffing verleend. De werkzaamheden aan de pastorie zijn afgerond. Ten behoeve van de nieuwbouw wordt aanbevolen om zoveel mogelijk van het oude groen te integreren in de nieuwbouwplannen en kritisch te kijken naar de uitvoering van de (straat)verlichting van het terrein. Daar is bij de beoogde inrichting rekening mee gehouden.

Vanuit het aspect ecologie worden geen negatieve effecten verwacht.

3.6 Luchtkwaliteit

In de Wet luchtkwaliteit zijn normen gesteld voor de concentraties voor met name NO_2, PM_{10} en $PM_{2.5}$, zie onderstaande tabel.

Figuur 3.4 Normen maatgevende stoffen

Stof	Toetsing van	Grenswaarde
stikstofdioxide (NO_2)[1]	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m³
fijn stof (PM_{10})	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m³
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg/m³
Fijn stof ($PM_{2,5}$)	jaargemiddelde concentratie	25 µg/m³

Huidige situatie

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is een indicatie van de luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied gegeven. Dit is gedaan aan de hand van de CIMLK-monitoringstool 2022(www.cimlk.ml) . De dichtstbijzijnde maatgevende weg betreft de Baroniestraat, direct ten zuiden van het plangebied. Uit de kaart blijkt dat in 2021 de jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en fijn stof langs deze weg ruimschoots onder de grenswaarden lagen. De concentraties

luchtverontreinigende stoffen bedroegen in 2020; 13,7 µg/m³ voor NO_2, 16,7 µg/m³ voor PM_{10} en 9,5 µg/m³ voor $PM_{2,5}$. Deze waarden liggen ruimschoots onder de grenswaarden.

Planvoornemen

De ontwikkeling betreft de realisatie van 48 zorgappartementen. Door de beoogde ontwikkeling is er sprake van een toename van verkeer van 118 mvt/etmaal (weekdaggemiddelde). In de NIBM-tool (versie 23-04-2022) is worst-case 2022 als jaar van planrealisatie aangehouden. Uit de berekening blijkt dat deze verkeerstoename zorgt voor een toename van het gehalte stikstof in de lucht van 0,07 µg/m³ en van fijnstof van 0,02 µg/m³ (onderstaand tabel). De toename van stikstof is onder 1,2 µg/m³. Het project draagt hierdoor niet in betekenende mate bij aan de toename van de hoeveelheid stikstofdioxide in de lucht. Een toetsing aan de grenswaarden is derhalve niet noodzakelijk.

Figuur 3.5 NIBM-tool

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

	Jaar van planrealisatie	2023
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	118
	Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m³	**0,06**
	PM_{10} in µg/m³	**0,02**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Conclusie

Vanuit het aspect luchtkwaliteit worden geen significant negatieve effecten verwacht.

3.7 Externe veiligheid

Externe veiligheid wordt beoordeeld rondom risicobronnen waar opslag, gebruik en transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. De risico's worden getoetst aan het plaatsgevonden risico en beoordeeld aan het groepsrisico/invloedsgebied.

Huidige situatie

Uit de informatie op de signaleringskaart blijkt dat het plangebied zich buiten het invloedsgebied van de weg, het water en risicovolle inrichtingen bevindt waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

Circa 380 m ten westen van het plangebied is een DPO-leiding gelegen. Deze leiding heeft geen plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} per jaar. De leiding heeft een effectafstand (dodelijk) van 25 meter. De leiding vormt dan ook geen extern veiligheidsrisico ter plaatse van het plangebied.

Circa 360 meter ten westen van het plangebied worden gevaarlijke stoffen van o.a. de stofcategorie B2 vervoerd over het spoor. De spoorlijn heeft een PR-plafond van 6 meter. Het plangebied ligt daar ruimschoots buiten. Het invloedsgebied van het spoortraject bedraagt 995 meter. Het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied, op circa 370 meter. Omdat het plangebied op meer dan 200 meter afstand is gelegen hoeven geen beperkingen te worden gesteld aan het ruimtegebruik

ter plaatse van het plangebied. Wel is vanwege de ligging binnen het invloedsgebied een beknopte verantwoording van het groepsrisico opgesteld in het bestemmingsplan. Ook is het advies van de Veiligheidsregio opgenomen in bijlage 10 en bijlage 11 van het bestemmingsplan.

Planvoornemen

De ontwikkeling betreft de realisatie van kwetsbare objecten (woningen). Met het planvoornemen worden geen nieuwe risicobronnen gerealiseerd.

Conclusie

Uit de beknopte verantwoording komt naar voren dat de zelfredzaamheid, bestrijdbaarheid en bereikbaarheid van het plangebied als voldoende worden beschouwd. Vanuit het aspect externe veiligheid worden negatieve effecten uitgesloten.

3.8 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Landschap en cultuurhistorie

Op basis van de Iov Noord-Brabant en de Cultuurhistorische Waardenkaart (hierna: CHW) zijn diverse cultuurhistorisch waardevolle elementen ter hoogte van het plangebied aanwezig.

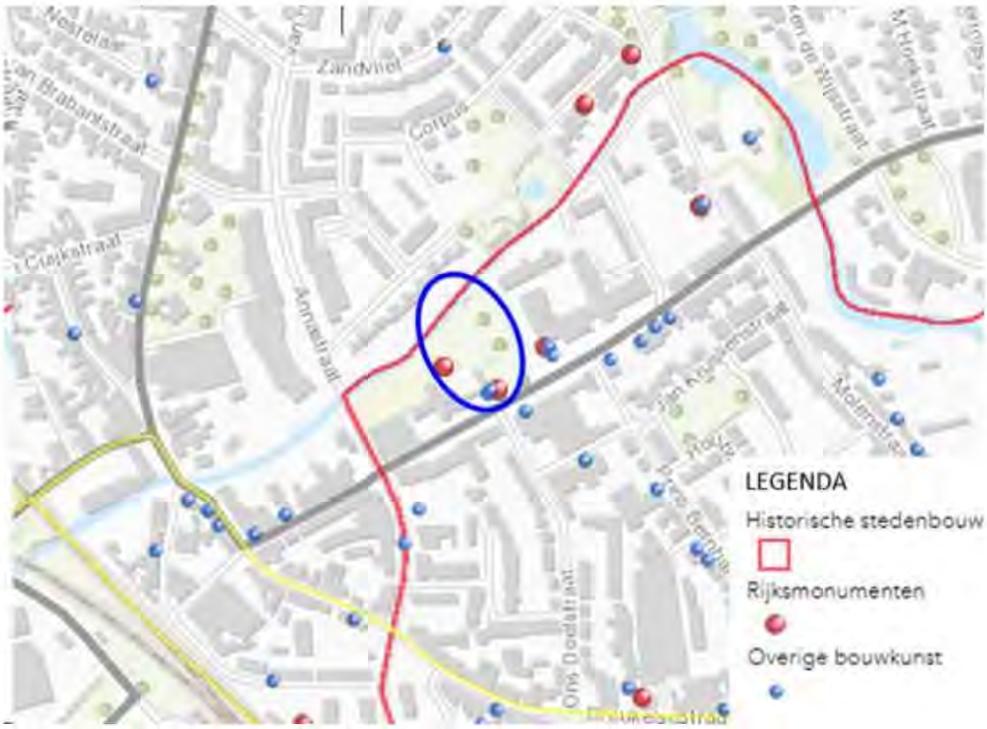

Figuur 3.6 Uitsnede cultuurhistorische waardenkaart provincie Noord-Brabant

Het plangebied ligt binnen een gebied dat is aangeduid als "Historische stedenbouw". Het noordelijke deel van het als historische stedenbouw begrensde gebied aan de Baroniestraat heeft gemengde bebouwing. De bebouwing bestaat uit woonhuizen en villa's uit de periode 1880-1910, het voormalig St. Ursulaklooster (1911), enkele jongere villa's en de parochiekerk van het Heilig Hart uit 1901. Het gebied wordt ontwikkeld met respect en met behoud van deze karakteristieke bebouwing. Onderhavig planvoornemen voorziet in het bebouwen van de tuin van de voormalige pastorie. Eerder werd met een afzonderlijke procedure voorzien in de duurzame instandhouding van de pastorie als rijksmonument. De pastorie maakt geen onderdeel uit van dit plangebied.

Dit planvoornemen is eerder besproken met de monumentencommissie en de welstandscommissie en ook goedgekeurd. Het planvoornemen doet geen afbreuk aan de cultuurhistorische waarden van het gebied en de monumentale status van de voormalige pastorie. Negatieve effecten kunnen vanuit de aspecten landschap en cultuurhistorie worden uitgesloten.

Archeologie

Op basis van de gemeentelijke beleidskaart heeft het plangebied een zeer hoge archeologische verwachtingswaarde. Archeologisch onderzoek is vereist bij bodemingrepen en te bebouwen oppervlakten die groter zijn dan 50 m^2 en dieper gaan dan 0,4 meter onder maaiveld.

Figuur 3.7 Uitsnede archeologische beleidskaart

Op basis van de zeer hoge archeologische verwachtingswaarde is een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is als bijlage 20 van het bestemmingsplan opgenomen bij deze toelichting. Uit het onderzoek blijkt dat in het plangebied dekzanden of nat-eolische zanden voorkomen, waarin oorspronkelijk een beekeerdgrond is gevormd. In de Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd is een dikke antropogene eerdlaag opgebracht. Er zijn geen restanten van een podzolbodem aangetroffen, wat betekent dat het gebied altijd nat is geweest en daarmee onaantrekkelijk voor bewoning of landbouw. De hoge verwachting voor bewoningssporen en sporen van landgebruik uit de periode Laat-Paleolithicum – Middeleeuwen kan dan ook worden bijgesteld van hoog naar laag. De verwachting voor bewoningssporen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd was laag en blijft laag.

De archeoloog heeft door middel van een selectieadvies geoordeeld dat nu voldoende is onderbouwd dat de gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied naar laag kan worden bijgesteld voor alle perioden. Het selectieadvies is opgenomen als bijlage 21 van het bestemmingsplan. Verder vervolgonderzoek binnen de AMZ-cyclus is daarom niet noodzakelijk. Negatieve effecten op het aspect archeologie zijn om deze reden uitgesloten.

3.9 Maatregelen

- Voor werkzaamheden binnen de beschermingszones van watergangen is een watervergunning noodzakelijk. ‘

4. CONCLUSIE

Uit de informatie in deze notitie blijkt dat het plangebied niet gelegen is in een kwetsbaar gebied en/of gebied met een beschermde status. De aard en beperkte omvang van het plan leiden niet tot belangrijke nadelige milieugevolgen mits de genoemde maatregelen worden uitgevoerd. Met inachtneming van deze maatregelen is het doorlopen van een volledige m.e.r.-procedure niet noodzakelijk.

Bijlage 10 Watertoets

Econsultancy
Samen maken we Nederland mooier

WATER

Rapportage watertoets Baroniestraat 24 Boxtel

Rapport watertoets

Baroniestraat 24, Boxtel

Opdrachtgever	Rho Adviseurs voor leefruimte Torenallee 20 5617 BC Eindhoven
Rapportnummer	5467.003
Versienummer	D2_2024
Status	Definitief
Datum	4 oktober 2024
Opsteller 1[1]	[redacted]
Opsteller 2	[redacted]

[1] AVG

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven. In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhand-boek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

RECHTEN

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1

2 LOCATIEGEGEVENS 3

3 WATERBELEID 4

3.1 Rijksoverheid 4
3.2 Waterschap De Dommel 5
3.3 Gemeente Boxtel 7

4 OMGEVINGSASPECTEN 8

4.1 Hoogteligging 8
4.2 Bodemopbouw 8
4.3 Hydrogeologie 9
4.4 Grondwater 9
4.5 Oppervlaktewater 11
4.6 Ontwatering 12
4.7 Riolering 13

5 TOEKOMSTIGE ONTWIKKELING 14

5.1 Planvoornemen 14
5.2 Verhard oppervlak 15
5.3 Waterbergingsopgave 15

6 WATERHUISHOUDING 16

6.1 Randvoorwaarden en uitgangspunten 16
6.2 Profiel van vrije ruimte 16
6.3 Hemelwater 17
Algemeen 17
Compensatie 17
Lediging 17
Calamiteit 18
Kwaliteit 18
6.4 Keur 18
6.5 Riolering 18

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging
2. - Gegevens archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek
3. - Stedenbouwkundig ontwerp (verschaald)
4. - Hoeveelheden en verdeling toekomstig verhard oppervlak (verschaald)
5. - Dwarsdoorsnede

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Rho Adviseurs voor leefruimte opdracht gekregen voor het opstellen van een watertoets voor een ontwikkeling aan de Baroniestraat 24 te Boxtel.

Aanleiding
Initiatiefnemer is voornemens de voormalige pastorie en achterliggende tuin te herontwikkelen tot woningbouwlocatie. De gewenste ontwikkelingen zijn niet mogelijk op basis van het geldende bestemmingsplan 'Boxtel Noord'. Om het plan te realiseren is een bestemmingsplanwijziging nodig.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen of bouwplannen dient water expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing te worden genomen en beschermd te worden. Concreet betekent dit dat onder andere onderzocht moet worden hoe op een duurzame wijze kan worden omgegaan met water. Hierbij speelt vasthouden, bergen en afvoeren van water in eigen gebied een belangrijke rol.

Wanneer voor bouwplannen een bestemmingsplanwijziging nodig is, zal als een verplicht onderdeel van een ruimtelijk plan of besluit, een waterparagraaf opgenomen moeten worden. De waterparagraaf beschrijft de invloed van het plan op het watersysteem en geeft aan welke eisen het watersysteem aan het besluit of plan oplegt. Daarnaast worden de waterhuishoudkundige consequenties van het plan of besluit hierin meegenomen en omvat het op basis van de gemaakte afwegingen een wateradvies.

Om de waterhuishoudkundige consequenties van het plan in beeld te brengen en de waterbelangen te waarborgen c.q. te wegen dient voor deze situatie de watertoets te worden opgesteld. De watertoets vormt de basis voor het vastleggen van het wateraspect in het ruimtelijke plan. Met ingang van de Omgevingswet vervangt het begrip 'weging van het waterbelang' de term watertoets. Bij de weging van het waterbelang vormen de gemeentelijke regels over de fysieke leefomgeving uit het omgevingsplan en de waterschapsverordening de basis. De weging van het waterbelang geldt ook voor het afwijken van een omgevingsplan bij een zogenaamde buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Kader
Voor onderhavig plan is reeds in 2021 en 2022 een watertoets opgesteld. Het concept-ontwerp bestemmingsplan Baroniestraat 24 te Boxtel is ter beoordeling op 8 februari 2021 aan het waterschap voorgelegd. Op het conceptontwerp heeft het waterschap op 26 februari 2021, per brief[2], een reactie gegeven. Het belangrijkste aandachtspunt omvatte de in het planproces afgesproken strook van minimaal 10 meter vanaf de insteek van de aanwezige watergang (Het Smalwater). Dit profiel van vrije ruimte dient zoals overeengekomen vrij te blijven voor water- en natuurontwikkeling. Als onderdeel van de reactie heeft het waterschap de lijn van de insteek van de watergang als gis-bestand aangeleverd. In deze rapportage is de lijn als uitgangspunt meegenomen om de afstandsafspraak van 10 meter vanaf de insteek recht te doen.

[2] Reactie concept-ontwerp bestemmingsplan Baroniestraat 24 te Boxtel, 26 februari 2021 (kenmerk: Z43.885/133452)

Momenteel heeft een wijziging plaats gevonden op de plannen uit 2022. Econsultancy is gevraagd om de watertoets te actualiseren aan de nieuwe plansituatie. In deze rapportage zijn evenals in de rapportages uit 2021 en 2022 zijn de waterhuishoudkundige randvoorwaarden, uitgangspunten en ontwerpgrondslagen voor het plan gegeven. Deze rapportage vormt de basis voor invulling van de waterparagraaf in de ruimtelijke onderbouwing van het bestemmingsplan of de weging van het waterbelang in de omgevingswet.

Hiermee is invulling gegeven aan de verplichte watertoets, is gegarandeerd dat het waterbelang is meegewogen en dat de specifieke eisen van de waterbeheerders op een goede wijze in het ontwerp worden verwerkt. Aan de hand van de beschreven randvoorwaarden, uitgangspunten en ontwerpgrondslagen, kan op eenduidige wijze, later het waterhuishoudkundig(inrichtings)plan worden opgesteld.

2 LOCATIEGEGEVENS

De planlocatie (ca. 2.890 m²) ligt op de hoek van de Baroniestraat en de Annastraat te Boxtel. De zuidelijke begrenzing van de planlocatie wordt gevormd door de Baroniestraat zelf. De westelijke plangrens wordt gevormd door het perceel behorende bij de Heilig Hartkerk met de pastorie en de aanwezige begraafplaats. De noordelijke grens wordt gevormd door watergang het Smalwater en ten oosten van het plangebied staat het voormalig St. Ursulaklooster.

De locatie is kadastraal bekend gemeente Boxtel, sectie F, nummers 6665 (ged.) en 6657. De coördinaten van een centraal punt zijn X = 150.205, Y = 400.150. De percelen zijn in gebruik geweest als tuin en zijn voor zover bekend altijd onbebouwd en onverhard geweest.

In figuur 2.1 is de begrenzing van de planlocatie weergegeven. De topografische ligging is opgenomen in bijlage 1.

Figuur 2.1 Ligging en begrenzing planlocatie.

3 WATERBELEID

3.1 Rijksoverheid

Nationaal Water Programma 2022 - 2027
De minister van Infrastructuur en Milieu en de staatssecretaris van Economische Zaken hebben in 2022 het Nationaal Water programma (NWP) 2022 – 2027 vastgesteld. Het Nationaal Waterprogramma 2022-2027 is de opvolger van het Nationaal Waterplan 2016-2021 en vervangt dit plan én de partiële herzieningen hiervan.

Het NWP beschrijft de hoofdlijnen en ambities van het nationale waterbeleid en het beheer van de Rijkswateren en Rijksvaarwegen. Voor het waterbeleid is het NWP een uitwerking van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI).

Klimaatverandering, milieuverontreiniging en ruimtedruk vormen de komende jaren grote uitdagingen. Ook moet infrastructuur zoals bruggen en sluizen in stand worden gehouden en waar nodig vervangen of gerenoveerd. De wateropgaven staan niet op zichzelf; een integrale aanpak met andere opgaven in de fysieke leefomgeving zoals de energietransitie, woningbouw en de landbouw is noodzakelijk. Het NWP beschrijft hoe we hiermee omgaan en hoe we zorgen dat water een leidend principe is in de ruimtelijke inrichting van Nederland.

Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptie
De relevante beleidsontwikkelingen op het gebied van water worden bij het Rijk opgenomen in het Deltaprogramma. Hierin is voor verschillende thema's beschreven wat het beleid is en hoe het Rijk dat in overleg met overige partners wil gaan bereiken. Het Deltaprogramma bestaat uit verschillende onderwerpen op het gebied van water. Voor ruimtelijke ontwikkelingen is het Deltaprogramma Ruimtelijke adaptie het meest relevant, omdat hierin de consequenties van de klimaatontwikkelingen voor Nederland zijn opgenomen, evenals de maatregelen die we moeten nemen om 'klimaat adaptief' te worden. Een deel van deze maatregelen zal ruimtelijke impact hebben.

Met klimaat adaptief wordt bedoeld: het klimaat veerkrachtig en robuust inrichten van Nederland, gegeven de klimaatontwikkelingen die op ons afkomen. Op basis van de internationale en nationale klimaatmodellen is de verwachting dat het weer in Nederland extremer gaat worden. Dat betekent: meer hevige regenbuien (veel neerslag in korte tijd) en langere periodes met droogte en hitte. Dit heeft consequenties voor de leefbaarheid in steden en dorpen en voor bijna alle (economische) sectoren in Nederland. Met het nemen van klimaat robuuste maatregelen wordt ingespeeld op deze veranderingen waarmee we steden en dorpen leefbaar houden en (economische) schade door wateroverlast, droogte en hitte beperken.

3.2 Waterschap De Dommel

Waterschap De Dommel is verantwoordelijk voor het waterbeheer in de gemeente op basis van de volgende wettelijke kerntaken: het zuiveringsbeheer, watersysteembeheer, beheer van dijken en beheer van vaarwegen. Het watersysteembeheer -waaronder grondwater- heeft daarbij twee doelen: zowel de zorg voor gezond water als de zorg voor voldoende water van voldoende kwaliteit.

Waterbeheerprogramma 2022-2027 (WBP5)
Het beleid en de daarmee samenhangende doelen van het waterschap zijn opgenomen in het waterbeheerprogramma 2022-2027 (WBP5) 'Water als basis voor een toekomstbestendige leefomgeving'. In het Waterbeheerprogramma staat hoe het waterschap haar taken in die periode uitvoert. Het waterschap bepaalt hiermee de koers voor de komende zes jaar. Met het Waterbeheerprogramma 2022-2027 start Waterschap De Dommel met de 'watertransitie'; op weg naar een toekomstbestendige waterhuishouding. Uiterlijk dient in 2050 de waterhuishouding in het hele beheergebied toekomstbestendig te zijn. Dit betekent een waterhuishouding die in een goede waterkwaliteit voorziet. En een waterhuishouding die robuust, wendbaar en in balans is met de omgeving. Zowel in het bebouwde als het landelijke gebied en van de beekdalen tot en met de hoge zandruggen. Het grond- en oppervlaktewatersysteem kan de grotere weersextremen opvangen door maximaal gebruik te maken van de dempende sponswerking van de bodem/ondergrond en de natuurlijke hoogteverschillen voor het vasthouden van water. Het waterschap hanteert daarbij drie principes die inhoudelijke sturing geven aan de watertransitie:

- Elke druppel vasthouden en infiltreren waar deze valt;
- Functies passen zich aan het bodem- en watersysteem aan;
- Wat schoon is moet schoon blijven.

Hydrologisch neutraal ontwikkelen (HNO)
Bouw of uitbreiding van woningen, bedrijven of wegen veroorzaken vaak een groei in het verharden van dak en erf. Regenwater dat op stenen of wegen valt, stroomt meestal snel via een riool of een sloot weg. Hoe meer (tuinen van) steen, hoe meer regenwater weg stroomt. Bij hevige buien kan hierdoor wateroverlast ontstaan. Bijvoorbeeld water vanuit het riool op straat, omdat deze het regenwater niet aan kan. Of overstroming van een sloot of beek. Dat geeft dan weer risico's voor de gezondheid en kan zorgen voor bijvoorbeeld schade in- en rondom huizen. Maar ook in droge perioden zorgt al dat afvoeren voor problemen. Het regenwater krijgt niet meer de tijd om weg te zakken in de bodem en het grondwater aan te vullen. In droge zomers hebben landbouw en natuur dan water te weinig.

Het waterschap hanteert bij nieuwe ontwikkelingen het principe van hydrologisch neutraal ontwikkelen (HNO), waarbij gestreefd wordt naar het behoud of herstel van de 'natuurlijke' waterhuishoudkundige situatie. Voorkomen moet worden dat regenwater snel verdwijnt in het riool of in de sloot. Het waterschap gebruikt daarvoor de voorkeursvolgorde voor (schoon) regenwater:

1. Opnieuw gebruiken;
2. Vasthouden / in laten trekken in de grond;
3. Water bergen;
4. Afvoeren naar sloten of rivieren;
5. Afvoeren naar een riool.

Keur
De keur is een verzameling regels die het waterschap gebruikt om dammen, dijken, sloten, beken, rivieren, gemalen en stuwen te beschermen. Bij werkzaamheden in, met of rondom het water is wet- en regelgeving uit de keur van toepassing.

In de keur van het waterschap is opgenomen dat het is in beginsel verboden is om zonder vergunning neerslag door toename van het verhard oppervlak of door afkoppelen van de bestaande oppervlakte, tot afvoer naar een oppervlaktewaterlichaam te laten komen (Artikel 3.6 'Verbod afvoer door verhard oppervlak'). De technische eisen en uitgangspunten voor het ontwerp van watersystemen zijn opgenomen in de beleidsregel 'Afvoer hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak, en de hydrologische uitgangspunten bij de keurregels voor afvoeren van hemelwater, Brabantse waterschappen'. Het verbod uit artikel 3.6 van de keur is van toepassing tenzij:

- Het afkoppelen van het verhard oppervlak maximaal 10.000 m^2 is, of;
- de toename van het verhard oppervlak maximaal 500 m^2 is, of;
- de toename van het verhard oppervlak bestaat uit een groen dak.
- De toename van het verhard oppervlak tussen 500 m^2 en 10.000 m^2 is en compenserende maatregelen zijn getroffen om versnelde afvoer van hemelwater tegen te gaan, in de vorm van een voorziening met een minimale retentiecapaciteit conform de rekenregel:

Benodigde retentiecapaciteit (in m^3) = toename verhard oppervlak (in m^2) x gevoeligheidsfactor x 0,06.

Daarbij dient de voorziening te voldoen aan de volgende voorschriften:

- De bodem van de voorziening dient boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) te liggen;
- Afvoer mag niet meer bedragen dan 2/l/s/ha;
- De afvoer uit de voorziening via een functionele bodempassage naar het grondwater en/of via een functionele afvoerconstructie naar het oppervlaktewater plaatsvindt. Indien een afvoerconstructie wordt toegepast, dient deze een diameter van 4 cm te hebben;
- Daarnaast moet er altijd een overloopconstructie zijn, om uitspoeling naar de sloot te voorkomen.

Bij ontwikkelingen waarbij de toename van het verhard oppervlak 500 m^2 of groter is, wordt vanuit het waterschap retentie geëist.

Voor plannen groter dan 10.000 m^2 geldt Beleidsregel 13 'Afvoer door toename en afkoppelen van verhard oppervlak'. Op basis van deze beleidsregel zijn plannen met een omvang van meer dan 10.000 m^2 vergunningsplichtig en dient een waterhuishoudkundigplan te worden opgesteld conform de onderwerpen zoals genoemd in paragraaf 4.6 van de hydrologische uitgangspunten bij de Keurregels voor afvoeren van hemelwater, Brabantse waterschappen.

3.3 Gemeente Boxtel

Het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2024 (VGRP) is een beleidsplan dat op hoofdlijnen de invulling van de gemeentelijke watertaken weergeeft. Door middel van het VGRP legt de gemeente vast wat zij wil bereiken en wat de rol van burgers en bedrijven is ten aanzien van afval-, hemel-, en grondwater.

De gemeentelijke zorg voor het beheer van afvloeiend hemelwater heeft betrekking op het afvloeiend hemelwater van openbaar terrein en afvloeiend hemelwater wat niet op particulier terrein kan worden verwerkt. De eigenaar van het terrein waarop het hemelwater valt is primair verantwoordelijk voor de verwerking van het hemelwater.

Vertrekpunt voor de afvoer van hemelwater geldt het uitgangspunt 'hydrologisch neutraal ontwikkelen' en het principe dat stedelijk afval- en hemelwater gescheiden worden ingezameld. Dit houdt in dat het hemelwater dat op daken en verhardingen valt, niet versneld mag worden afgevoerd naar oppervlaktewater. Voor behandeling van dit water hanteren we de waterkwantiteitstrits, waarbij optie 1 het meest wenselijk en optie 5 het minst wenselijk is:

1. hergebruik;
2. vasthouden / infiltreren;
3. bergen;
4. afvoeren naar oppervlaktewater;
5. afvoeren naar de riolering.

De initiatiefnemer dient de trits te doorlopen en te beargumenteren voor welke optie wordt gekozen. 'Vasthouden' betekent infiltratie in de bodem. Nummer 1 en 2 zijn overeenkomstig met vasthouden uit de trits vasthouden → bergen → afvoeren van de stichting Rioned, nummer 3 met bergen en nummer 4 en 5 met afvoeren. Als hergebruik en (volledige) infiltratie niet mogelijk zijn, is afvoer naar een oppervlaktewater / riolering mogelijk. In dit geval kan een compenserende berging noodzakelijk zijn. Bij een compenserende berging kan worden gedacht aan een vijver, een infiltratievoorziening of buffersloot met een geknepen afvoer naar een watergang. Bergingsvoorzieningen dienen te worden gedimensioneerd conform de richtlijnen van de waterschappen De Dommel en/of Aa en Maas in de Keur 2015.

Gezien de geohydrologische omstandigheden binnen de gemeente Boxtel wordt het uitgangspunt gehanteerd dat perceeleigenaren in nieuw- en herbouw situaties (uit- en inbreidingen) hun hemelwater altijd redelijkerwijs zelf kunnen verwerken. Dit betekent het kunnen bergen/verwerken van de neerslaggebeurtenissen uit de Keur (bergingseis van 60 mm). De gemeente hanteert als ondergrens een toename van 250 m^2 , in plaats van 500 m^2 uit de Keur.

4 OMGEVINGSASPECTEN

In dit hoofdstuk wordt de regionale geohydrologische situatie van de planlocatie beschreven. Hierbij wordt ingegaan op aspecten als bodemopbouw, grondwater, waterbeheer en riolering.

4.1 Hoogteligging

Op basis van een op locatie uitgevoerde terreininmeting (figuur 4.1) bevindt het maaiveld zich op een hoogte van circa 7,2 tot 7,3 m +NAP. De weg Bracbant ten oosten van de planlocatie is gelegen op een hoogte van gemiddeld 8,30 m +NAP. De Baroniestraat in het zuiden is gelegen op circa 7,80 m +NAP.

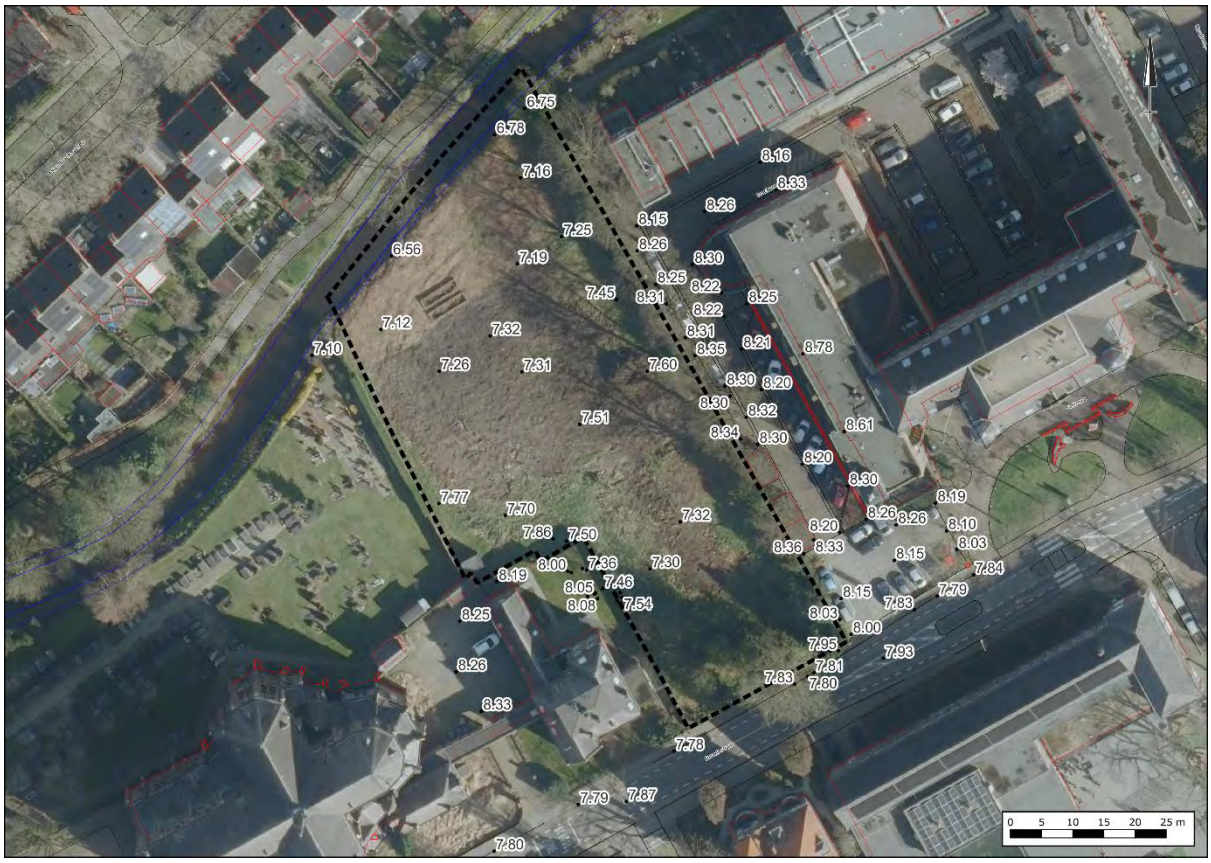

Figuur 4.1 Terreininmeting planlocatie

4.2 Bodemopbouw

De planlocatie ligt volgens de bodemkaart van Nederland, in een niet-gekarteerd gebied. Uit locatiespecifiek onderzoek[3] blijkt de bodem tot 1,5 m -mv voornamelijk te bestaan uit zwak tot matig siltig, matig fijn zand.

[3] Archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek, Econsultancy (13 februari 2018, 5467.001)

De bovengrond is tot maximaal 1,0 m -mv bovendien zwak humeus. Er zijn geen storende lagen in de ondergrond waargenomen. In bijlage 2 zijn de gegevens van het veldonderzoek weergegeven.

4.3 Hydrogeologie

Om inzicht te krijgen in de gelaagdheid van goed doorlatende en slecht doorlatende lagen (geohydrologische eenheden) van de (diepe) bodem is gebruik gemaakt van het REGIS II v2.2 en GeoTOP v1.4 model van TNO. Beide modellen geven op een schematische wijze inzicht in de geohydrologische opbouw en doorlatendheid van de ondergrond op een regionale schaal.

Op basis van de gegevens uit de modellen van TNO blijkt het eerste watervoerend pakket te worden gevormd door respectievelijk de formaties van Boxtel en Sterksel. Het eerste watervoerende pakket wordt op een diepte van circa 20 m -mv tot 25 m -mv doorsneden door een kleilaag behorende tot de formatie van Boxtel, Laagpakket van Best. Lokaal kunnen in de eerste 5 meter beneden maaiveld leemlagen voorkomen behorende tot het laagpakket van Liempde. Het eerste watervoerend pakket wordt aan de onderzijde begrensd door kleiafzettingen van de Formatie van Stramproy. In tabel 4.1 is de hydrogeologische opbouw van de ondergrond op schematische wijze weergegeven.

Tabel 4.1 Hydrogeologie.

Diepte m -mv	Formatie	Typering	Bodem
0-20	Boxtel	WVL	zand
20-25	Boxtel Laagpakket van Best	SDL	zandige klei, leem en klei
25-30	Boxtel	WVL	zand
30-90	Sterksel	WVL	zand
90-95	Stramproy	SDL	klei
DKL = deklaag WVL = watervoerende laag SDL = slecht doorlatende laag			

4.4 Grondwater

Veranderingen in de grondwaterstand (stijghoogte) worden voornamelijk veroorzaakt door neerslag en verdamping, maar ook door ingrepen in de waterhuishouding. De stijghoogte kan daardoor van dag tot dag verschillen. Voor beleid, vergunningen en ontwateringsdieptes is het belangrijk om te weten wat de actuele karakteristieken zijn, zoals de GHG en de GLG (Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand en Gemiddelde Laagste Grondwaterstand).

TNO-NITG voert het databeheer van in de omgeving aanwezige grondwaterpeilputten waarin de grondwaterstandstand in het eerste watervoerende pakket wordt gemonitord. Middels de interactieve grondwatertools 'Isohypsen' en 'Grondwaterdynamiek' van de Geologische Dienst Nederland worden de historische grondwatermeetreeksen uit het archief van TNO gesimuleerd met behulp van dagelijkse metingen van neerslag en verdamping uit gegevens van het KNMI.

In de directe omgeving van de planlocatie, is één grondwaterpeilput gelegen waarin de grondwaterstand zeer kort is gemeten. In tabel 4.2 zijn de gegevens van de grondwaterpeilputten opgenomen. In figuur 4.2 is de situering van de grondwaterpeilputten weergegeven. Het grondwater van het eerste watervoerend pakket stroomt volgens de geraadpleegde bronnen, in noordelijke richting. De planlocatie ligt niet in een grondwaterbeschermings-, grondwaterwin-, attentiegebied of boringsvrijezone.

Tabel 4.2 Overzicht grondwaterpeilputten.

grondwaterpeilput	windrichting t.o.v. locatie	afstand t.o.v. centraalpunt (m)	meetperiode	LGS* (m +NAP)	HGS** (m +NAP)
B45D1268	Z	65	07-03-2016 tot 01-12-2016	5,88	6,80

* Laagst Gemeten Stand
** Hoogst Gemeten Stand

Figuur 4.2 Situering grondwaterpeilput.

Op basis van de beschikbare gegevens kunnen geen concrete uitspraken worden gedaan omtrent de GHG of GLG. Het waterschap heeft in een eerdere communicatie bij het ontwerp bestemmingsplan aangegeven dat voor de planlocatie uitgegaan kan worden van een Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand (GHG) van circa 6,3 m +NAP. Hiermee zou de GHG zich op ca. 0,9 tot 1,0 m -mv bevinden. Ten tijde van locatiespecifiek onderzoek[4], uitgevoerd op 12 februari 2018 is een grondwaterstand gemeten op 1,0 tot 1,1 m -mv.

4.5 Oppervlaktewater

Voor het waterschap is de legger, samen met de keur, hèt instrument om te zorgen voor veilige dijken, droge voeten, voldoende en schoon water. De legger bestaat uit een set van kaarten. Daarop staat welke rivieren, beken, vennen en regenwaterbuffers, lijnvormige elementen, waterkeringen en kunstwerken (stuwen, sluisdeuren en kademuren) het waterschap in beheer heeft en waar ze liggen. De legger bevat ook een register waarin staat wie waar en waarvoor het onderhoud moet doen. Tot slot bevat de legger zones (zoneringen) voor toekomstige ontwikkelingen en bescherming van het watersysteem.

Op de leggerkaart van waterschap De Dommel zijn de in de directe omgeving van de planlocatie gelegen oppervlaktewateren weergegeven. Aan de noordzijde wordt de planlocatie begrensd door het Smalwater. Het Smalwater is op de legger van het Waterschap de Dommel aangegeven als primaire watergang (A-watergang). Het Smalwater heeft aan weerszijden een beschermingszone van 5 meter. Binnen de beschermingszones gelden beperkingen voor bouwen en aanleggen om onderhoud aan de watergangen mogelijk te houden.

De primaire watergang heeft, op basis van de hier aanwezige natte natuurzone, een profiel van vrije ruimte van 10 meter. In het planproces is afgesproken dat een strook van minimaal 10 meter vanaf de insteek van de waterloop vrij dient te blijven voor water en natuurontwikkeling. In figuur 4.3 is een uitsnede van de leggerkaart weergegeven. In de figuur is tevens het profiel van vrije ruimte aangegeven. Het water wordt naar De Dommel in noordoostelijke richting afgevoerd. Ter hoogte van de Molenstraat is een schotbalkstuw gelegen met een laagste doorstroomhoogte van 4,68 m +NAP.

[4] Archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek, Econsultancy (13 februari 2018, 5467.001)

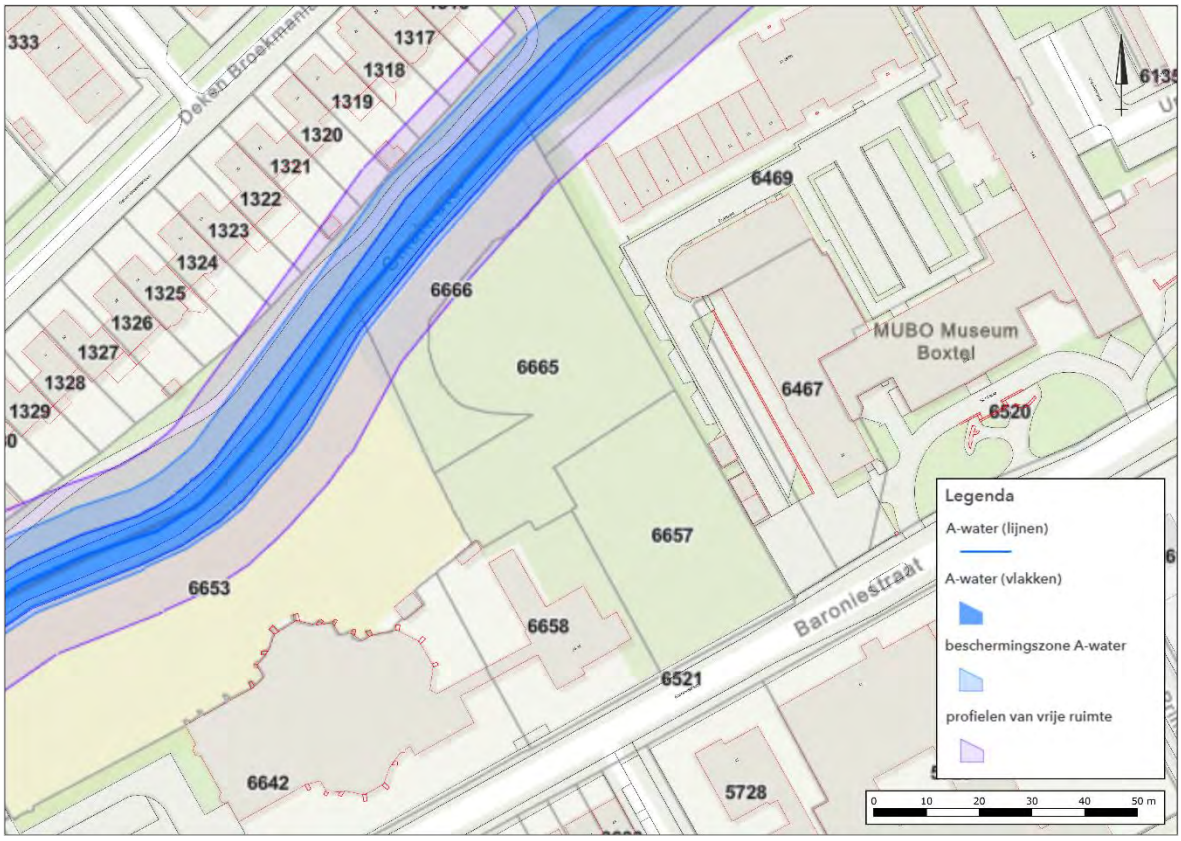

Figuur 4.3 Uitsnede legger waterstaatswerken 2021 waterschap De Dommel

4.6 Ontwatering

Om grondwateroverlast te voorkomen dient bij het ontwerp rekening gehouden te worden met minimale ontwateringsdiepten. Uitgangspunt hierbij is dat bij de inrichting van (nieuw) stedelijk gebied in principe wordt aangesloten bij de huidige grond- en oppervlaktewaterpeilen, en dat er ten gevolge van de inrichting van het betreffende gebied geen negatieve effecten op de omgeving ontstaan (verdroging of vernatting). Met andere woorden, hydrologisch neutraal ontwerpen.

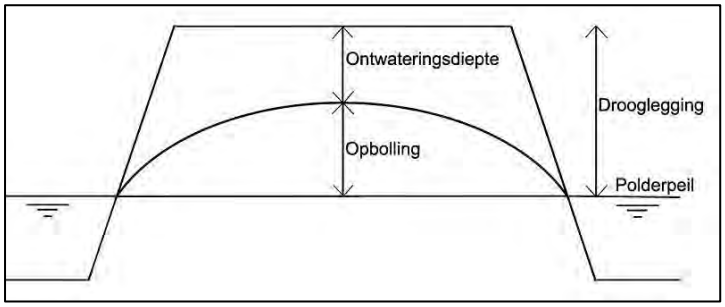

Figuur 4.4 Ontwatering en drooglegging.

De ontwateringsdiepte is het verschil in hoogte tussen het maaiveld en de maximaal optredende grondwaterstand. Gangbare normen voor de ontwateringsdiepte zijn:

- Woningen met kruipruimte: 0,7 m -vloerpeil
- Woningen zonder kruipruimte: 0,3 m -vloerpeil
- Tuinen en openbare groenvoorzieningen: 0,5 m -mv
- Primaire wegen: 1,0 m -wegas
- Secundaire wegen en woonstraten: 0,7 m -wegas

Het toekomstig bouwpeil komt te liggen op een hoogte van ca. 8,40 m +NAP. Het maaiveldniveau is vastgesteld op een hoogte van 8,25 m +NAP. De ontwatering zal ten aanzien van de toekomstige (bouw)peilen en maaiveldniveaus voldoende zijn.

4.7 Riolering

In de Baroniestraat is een gemengd rioolstelsel gelegen.

5 TOEKOMSTIGE ONTWIKKELING

5.1 Planvoornemen

De initiatiefnemer is voornemens de achterliggende tuin van de pastorie te herontwikkelen tot woningbouwlocatie. Voor het gebruik van de pastorie ten behoeve van 7 woonzorgappartementen is reeds vergunning verleend. In figuur 5.1 is een verbeelding van het planvoornemen weergegeven. Het stedenbouwkundig ontwerp is tevens opgenomen in bijlage 3. De tekening is verschaald naar A3-formaat.

Figuur 5.1 Planvoornemen (bron: schetsontwerp MTD Landschapsarchitecten).

5.2 Verhard oppervlak

De hoeveelheden en verdeling van het toekomstig verhard oppervlak zijn door de initiatiefnemer aangeleverd, zie bijlage 4. De tekening in bijlage 4 is verschaald naar A3-formaat. Buiten de nieuwe bebouwing wordt extra verharding aangelegd ten behoeve van de ontsluiting en parkeervoorzieningen. In tabel 5.1 staan de oppervlakten van de toekomstige bebouwing(en) en verhardingen weergegeven.

Tabel 5.1 Gegevens verhard oppervlak.

Type verharding	Toekomstig (m^2)
Woonzorghuis	ca. 1.050
Berging	ca. 15
Parkeerplaatsen	ca. 570
Terrassen en looppaden	ca. 425
Totaal	**ca. 2.060**

Ten opzichte van de huidige situatie zal ten aanzien van de ontwikkeling het verhard oppervlak toenemen met 2.060 m^2.

5.3 Waterbergingsopgave

Conform het beleid van waterschap de Dommel en de gemeente Boxtel is ten aanzien van de ontwikkeling een compenserende berging benodigd van circa 124 m^3 (2.060 m^2 x 60 mm / 1.000).

6 WATERHUISHOUDING

6.1 Randvoorwaarden en uitgangspunten

Ten aanzien van het plan en de omgang met hemelwater zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Toepassen voorkeursvolgorde waterkwantiteit (vasthouden, bergen en afvoeren);
- Toepassen voorkeursvolgorde waterkwaliteit (schoonhouden, scheiden, zuiveren);
- Niet afwentelen op anderen in ruimte en tijd;
- De wateropgave baseren op de daadwerkelijke toekomstig verhard oppervlak. Vooralsnog is uitgegaan van 2.060 m^2.
- Infiltratie- en bergingsvoorzieningen in het plan dimensioneren conform 60 mm gerekend over het aantal m^2;
- Wateropgave 124 m^3;
- Aanlegdiepte bergingsvoorzieningen boven de GHG;
- GHG ingeschat op 6,30 m +NAP;
- Calamiteit in beschouwing nemen (mag niet tot overlast leiden);
- Geen gebruik van uitlogende (bouw)materialen.

6.2 Profiel van vrije ruimte

Zoals reeds in paragraaf 4.5 opgenomen, heeft het Smalwater, op basis van de hier aanwezige natte natuurzone, een profiel van vrije ruimte van 10 meter. In het planproces is afgesproken dat een strook van minimaal 10 meter vanaf de insteek van de waterloop vrij dient te blijven voor water en natuurontwikkeling. In figuur 6.1 is de zone van het profiel van vrije ruimte op een uitsnede van het planvoornemen weergegeven. Binnen die 10 meter wordt geen bebouwing of verharding mogelijk gemaakt.

Figuur 6.1 Profiel van vrije ruimte

6.3 Hemelwater

Algemeen

Water wordt bij de verdere planuitwerking expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing genomen en op een duurzame wijze verwerkt. In de toekomstige situatie wordt het schone hemelwater (zogenaamde hemelwaterafvoer; HWA) gescheiden van het vuilwater (zogenaamde droogweerafvoer; DWA) ingezameld en binnen de planlocatie verwerkt, zie tekening bijlage 5. De tekening in bijlage 5 is verschaald naar A3-formaat.

Compensatie

Hemelwater zal op conventionele wijze worden ingezameld en geborgen in een ondergrondse hemelwaterbergingsvoorziening onder de parkeerplaats met een overstort naar de (retentie)poel. Afhankelijk van het type voorziening en de belastbaarheid hebben ondergrondse systemen een bepaalde gronddekking nodig. De GHG en de benodigde gronddekking zijn bepalend of een ondergrondse bergingsvoorziening zonder verlies van berging kan worden aangelegd. De GHG voor de planlocatie is ingeschat op 6,30 m +NAP. Het toekomstig maaiveldniveau ter plaatse van de parkeerplaats komt op 8,25 m +NAP te liggen. Daarmee zal de GHG in de toekomstige situatie op ca. 1,95 m -mv liggen.

Om inzicht te krijgen in het ruimtebeslag die bij een (potentiële) voorziening hoort, is een alternatief uitgewerkt waarbij het hemelwater wordt geborgen middels infiltratiekratten. Bij de berekening is uitgegaan van de inhoud van de Q-Bic+ Infiltratie unit van Wavin (430 liter). Er is gekozen voor de toepassing van de Q-Bic+ infiltratiekrat omdat deze inspecteerbaar en reinigbaar is. Het gebruik van andere systemen is uiteraard ook mogelijk. Het Q-Bic+ infiltratiekrat van Wavin heeft de volgende kengetallen:

- Holle Ruimte: 95 %
- Lengte: 1,2 m
- Breedte: 0,6 m
- Hoogte: 0,6 m
- Netto inhoud: 430 liter (0,43 m^3)
- Aansluitingen: 160-500 mm buis
- Minimale gronddekking
    - Groenzones (onbelast): 0,30 m
    - Lichte verkeersbelasting (1 ton wiellast): 0,30 m
    - Zware verkeersbelasting (10 ton wiellast): 0,80 m

Om de wateropgave van 124 m^3 met kratten te kunnen bergen zijn in totaal 289 kratten benodigd. Wanneer de kratten niet worden gestapeld, is een oppervlak benodigd van ca. 210 m^2 (1,2 m x 0,6 m x 289 st). Onder de parkeerplaats is voldoende ruimte beschikbaar om de kratten te plaatsen. Uitgaande van een gronddekking bij zware verkeersbelasting zal de onderzijde van de kratten op ca. 1,4 m -mv zijn gelegen (= 6,85 m +NAP).

Lediging

De ledigingscapaciteit of ledigingstijd wordt naast de doorlatendheid van de bodem mede bepaald door het infiltratieoppervlak van een voorziening. De ledigingstijd is de tijd die nodig is om een hemelwatervoorziening te ledigen wanneer het volledig gevuld is. Op basis van de bodemopbouw en textuur worden geen problemen verwacht met de lediging van het toekomstige systeem.

Calamiteit

Het hemelwatersysteem is dusdanig robuust dat een situatie dat 60 mm neerslag geborgen kan worden. In een situatie waarbij in een korte tijd meer regen valt kan overtollig water overstorten richting de (retentie)poel. De noodoverloop kan plaatsvinden via een overstort put of via maaiveld. Afstroming van hemelwater richting gebouwen en/of aangrenzende particuliere percelen dient te worden voorkomen.

Kwaliteit

Uitgangspunt bij elke ruimtelijke ontwikkeling is, dat de kwaliteit van oppervlaktewater en grondwater ten opzichte van de huidige situatie niet mag verslechteren. Waar mogelijk wordt een verbetering nagestreefd. De waterkwaliteit wordt beïnvloed door het (veranderende) ruimtegebruik en het gebruik van bouwmaterialen. Om de water- en bodemkwaliteit niet negatief te beïnvloeden wordt geen gebruik gemaakt van uitlogende bouwmaterialen (koper, zink, lood). De emissies vanuit bouwmaterialen worden beperkt door gebruik te maken van producten die voorzien zijn van een keurmerk.

6.4 Keur

Voor alle handelingen aan of in de nabijheid van een watergang zoals: dempen, graven, bouwen, onttrekken, lozen etc. is in het kader van de keur een vergunning van het waterschap benodigd en zal in overleg aangevraagd moeten worden. Het vergunningentraject dient voorafgaand aan de bouwwerkzaamheden positief te zijn doorlopen. Ten aanzien van het beoogde planvoornemen zullen zeer waarschijnlijk voor de onderstaande onderdelen een watervergunning worden aangevraagd of geldt tenminste een meldingsplicht:

- Toename verhard oppervlak;
- Lozen van hemelwater op het oppervlaktewater;
- Tijdelijke grondwateronttrekkingen;
- Tijdelijke lozingen van bemalingswater.

6.5 Riolering

Hemelwater en afvalwater wordt gescheiden ingezameld, verwerkt en aangeleverd. Als gevolg van de ontwikkeling zal het aanbod van vuilwater mogelijkerwijs wijzigen.

Het vuilwater (zogenaamde droogweerafvoer; DWA) zal in de toekomstige situatie worden aangesloten op het bestaande rioleringsstelsel in de omgeving. De mogelijkheden en wijze van aansluiting zal in overleg met de gemeente besproken moeten worden. Tevens zal voor de aansluiting een vergunning aangevraagd worden.

Bijlage 1 Topografische ligging

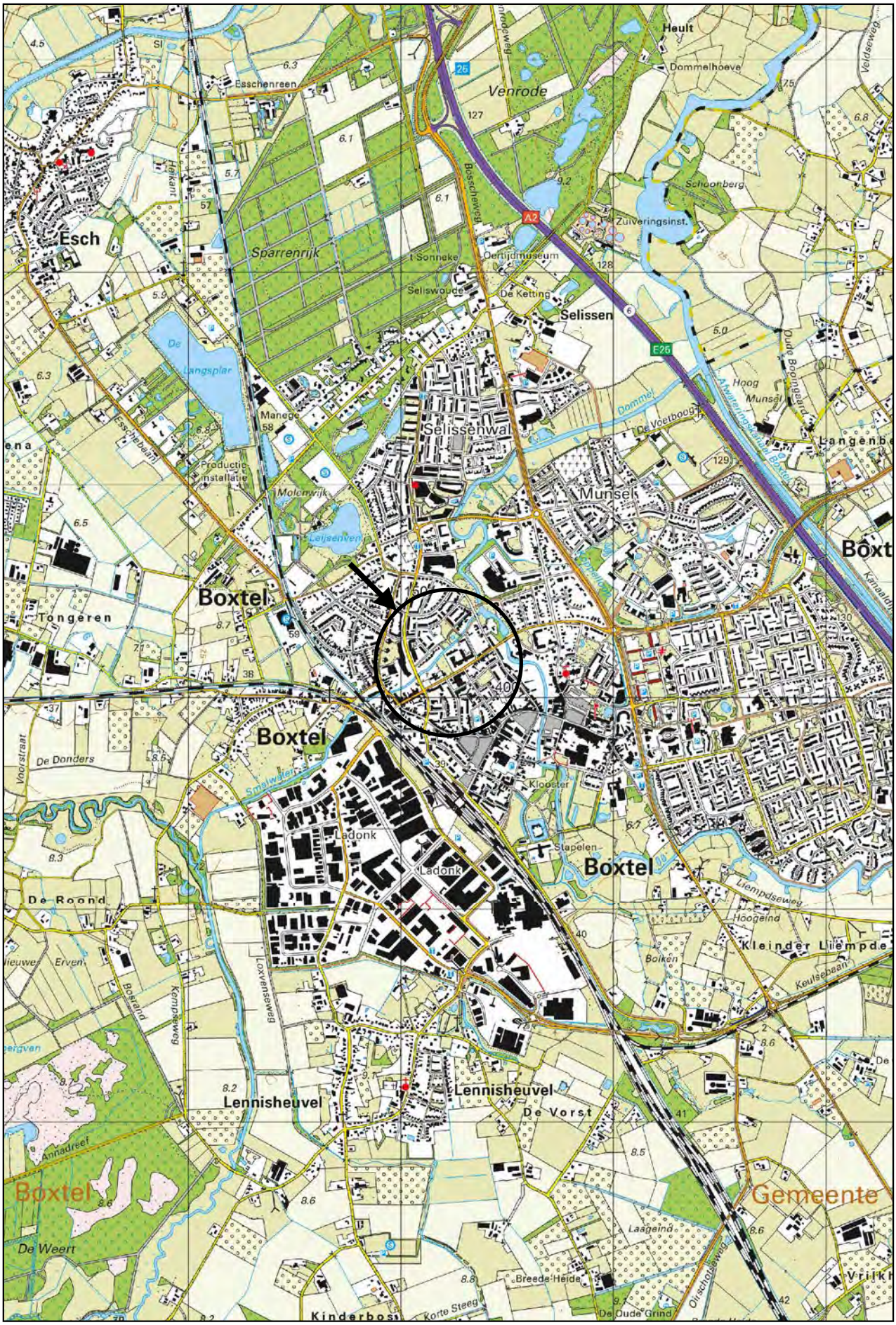

Schaal 1:25.000
Deze kaart is noordgericht

Bijlage 2 Gegevens archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek

Legenda (conform NEN 5104)

grind

- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

- Zand, kleïig
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleïig
- Veen, sterk kleïig
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

klei

- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand (tijdens veldwerk)
- Gemiddeld laagste grondwaterstand
- slib
- water

peilbuis

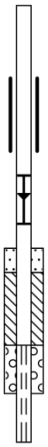

- blinde buis
- casing
- hoogste grondwaterstand
- gemiddelde grondwaterstand
- laagste grondwaterstand
- zand afdichting
- bentoniet/mikoliet/klei afdichting
- grind afdichting
- filter

Boring 01

X: 150171,00
Y: 400164,00

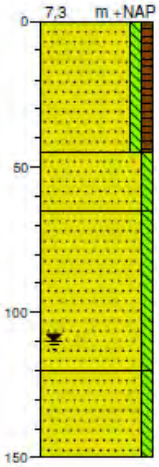

0	tuin
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont; wat baksteen, grind, scherp, bouwvoor
45	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, beigeoranje, A/Cgp-horizont, scherp, Veel gevlekt donker grijszwart, roestvlekken: veel, omgewerkte grond
65	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, Cg-horizont, diffuus, roestvlekken: veel, dekzand
120	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, beigegrijs, C-horizont, roestvlekken: weinig, dekzand
150	

Boring 02

X: 150196,00
Y: 400193,00

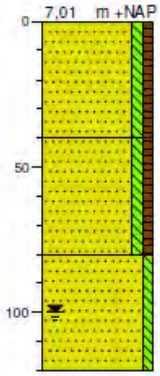

0	tuin
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont; wat baksteen, scherp, bouwvoor
40	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijszwart, A/Cgp-horizont; doorworteling, scherp, Weinig gevlekt beigeoranje, omgewerkte grond
80	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, Cg-horizont, roestvlekken: veel, dekzand
120	

Boring 03

X: 150194,00
Y: 400160,00

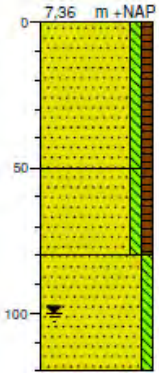

0	tuin
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont, scherp, bouwvoor
50	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijszwart, A/Cgp-horizont; doorworteling, scherp, Weinig gevlekt beigeoranje, omgewerkte grond
80	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, Cg-horizont, roestvlekken: veel, dekzand
120	

Boring 04

X: 150216,00
Y: 400156,00

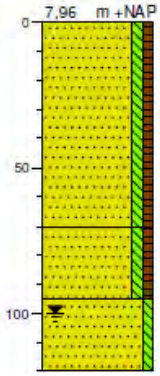

0	tuin
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont, scherp, bouwvoor
70	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijszwart, A/Cgp-horizont; doorworteling, scherp, Weinig gevlekt beigeoranje, omgewerkte grond
95	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, Cg-horizont, roestvlekken: veel, dekzand
120	

Boring 05

X: 150192,00
Y: 400130,00

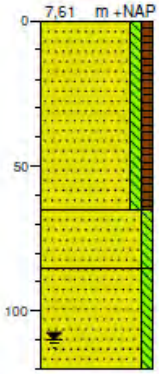

0	tuin
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont, scherp, bouwvoor
65	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, beigeoranje, A/Cgp-horizont; mogelijk wat ontijzerd, scherp. Weinig gevlekt donker grijszwart, roestvlekken: weinig, omgewerkte grond
85	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, Cg-horizont, roestvlekken: veel, dekzand
120	

Boring 06

X: 150215,00
Y: 400123,00

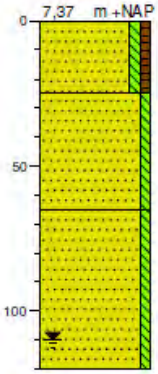

0	tuin
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont, scherp, bouwvoor
25	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbeige, A/Cgp-horizont, scherp, Weinig gevlekt donker grijszwart, roestvlekken: weinig, omgewerkte grond
65	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, grijs, C-horizont, dekzand
120	

Boring 07

X: 150239,00
Y: 400117,00

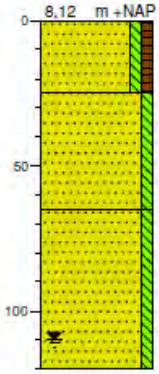

0	tuin
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont, scherp, bouwvoor
25	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, oranjebeige, A/Cgp-horizont, wsch. door doorworteling geroerd, scherp, Weinig gevlekt zwartbruin, roestvlekken: veel, omgewerkte grond
65	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, grijs, Cg-horizont, roestvlekken: veel, dekzand
120	

Figuur 11. Boorplan verkennend booronderzoek

Archeologisch onderzoek Baroniestraat 24 in Boxtel (5467.001)

Boorpuntenkaart.

Legenda

plangebied

boring

Bijlage 3 Stedenbouwkundig ontwerp (verschaald)

BARONIESTRAAT - BOXTEL

SCHETSONTWERP

Bomen en heesters

Ag: Alnus glutinosa
Al: Amelanchier lamarckii
Ca: Corylus avellana
Cm: Crataegus monogyna
Lp: Lonicera periclymenum
Tc: Tilia cordata

0 20 m

3041.03	werknummer
	bladnummer
project	BARONIESTRAAT
plaats	BOXTEL
tekening	SCHETSONTWERP
schaal	1:200
versie 1	11-07-2023 AS
versie	26-09-2023 JC

CONCEPT

MTD LANDSCHAPSARCHITECTEN

MTD landschapsarchitecten | Zuid-Willemsvaart 142 | Postbus 5225 | 5201 GE 's-Hertogenbosch
T 073 6125033 | F 073 6136665 | E mtd@mtdls.nl | I www.mtdls.nl

formaat A1

3041.03_ondergrond_v12.dwg

Bijlage 4 Hoeveelheden en verdeling toekomstig verhard oppervlak (verschaald)

BARONIESTRAAT - BOXTEL

SCHETSONTWERP

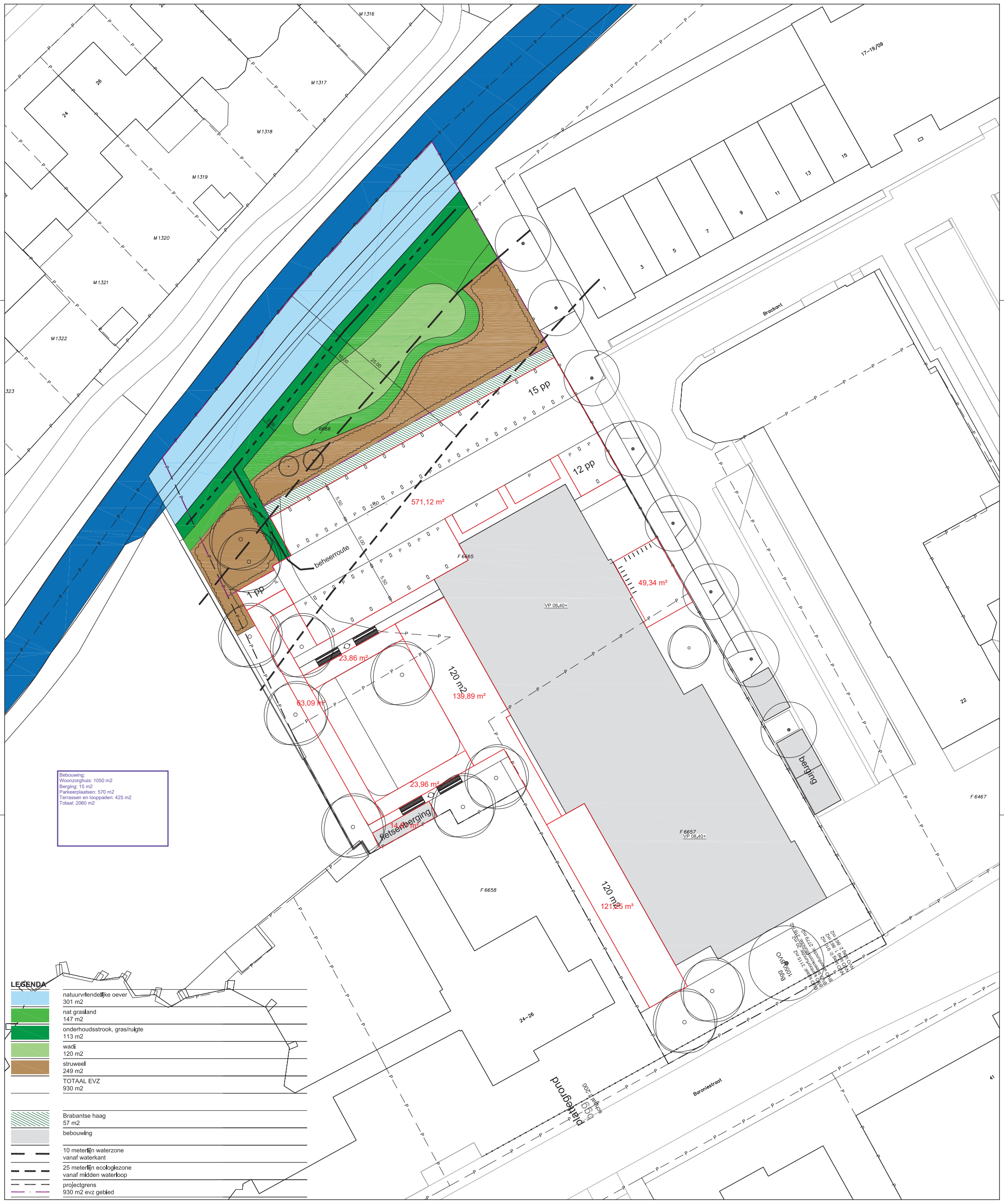

0 20 m

3041.03
werknummer

bladnummer

project ▪ BARONIESTRAAT
plaats ▪ BOXTEL
tekening ▪ SCHETSONTWERP

schaal ▪ 1:200
versie 1 ▪ 11-07-2023 ▪ AS
versie ▪ 26-09-2023 ▪ JC

CONCEPT

MTD LANDSCHAPSARCHITECTEN

MTD landschapsarchitecten | Zuid-Willemsvaart 142 | Postbus 5225 | 5201 GE 's-Hertogenbosch
T 073 6125033 | F 073 6136665 | E mtd@mtdls.nl | I www.mtdls.nl

3041.03_ondergrond_v12.dwg

formaat A1

Bijlage 5 Dwarsdoorsnede

BARONIESTRAAT + BOXTEL

PLANFASE

C

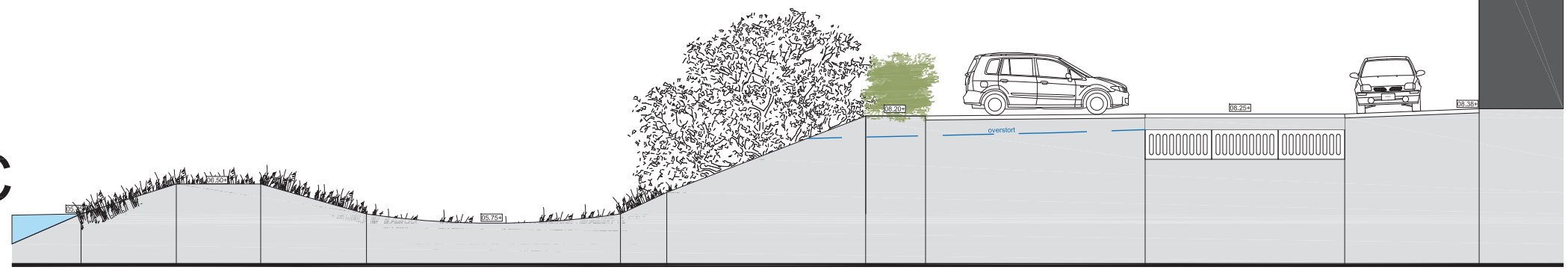

C'

OEVERZONE	NATUURVRIENDELIJKE OEVERZONE	BEHEERPAD	TALUD	WADI	TALUD	STRUEEL	HAAG	PARKEREN OP HALFVERHARDING	RIJWEG	PARKEREN OP HALFVERHARDING
	2,40	2,10	2,65	6,35	1,15	5,00	1,50	5,50	5,00	3,35
									INFILTRATIEVOORZIENING MET OVERSTORT	

A

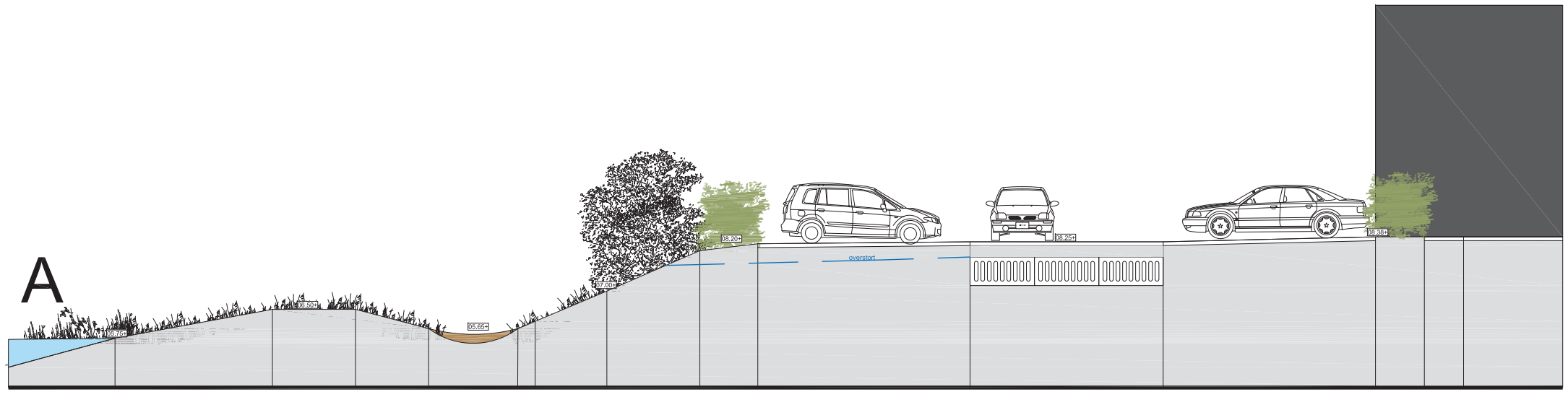

A'

OEVERZONE	NATUURVRIENDELIJKE OEVERRAND	BEHEERSTROOK	WADI MET LEEMLAAG	TALUD	STRUEEL	HAAG	PARKEREN OP HALFVERHARDING	RIJWEG	PARKEREN OP HALFVERHARDING	HAAG	PLINT	TERRAS
	4,10	2,00	4,65	1,85	2,40	1,50	5,50	5,00	5,50	1,25	1,00	
								INFILTRATIEVOORZIENING MET OVERSTORT				

3041.03_doorsnede_v01.dwg

0 10m

formaat A2

3041.03
werknummer

DRS01
bladnummer

project	BARONIESTRAAT
plaats	BOXTEL
tekening	FASE DOORSNEDE 01
schaal	1:100
datum	22-09-2023
tekenaar	JC
versie	

MTD LANDSCHAPSARCHITECTEN

MTD landschapsarchitecten | Zuid-Willemsvaart 142 | Postbus 5225 | 5201 GE 's-Hertogenbosch
T 073 6125033 | F 073 6136667 | E mtd@mtdlv.nl | I www.mtdlv.nl

Econsultancy onderzoekt en adviseert bij milieu- en omgevingsvraagstukken

Bodem
Omgeving
Water
Ecologie
Bomen
Geluid
Infra
Archeologie
Drone
Breeam

Bijlage 11 Advies Veiligheidsregio 2019

BRANDWEER

ADVIES Externe veiligheid Baroniestraat/Annastraat ong., Boxtel

Gegevens risicobeheersing

Behandeld door	:	[redacted]
Telefoon	:	
Datum advies	:	dinsdag 23 april 2019

Gegevens bevoegd gezag

Bevoegd gezag	:	Gemeente Boxtel
Contactpersoon	:	[redacted]
Telefoon en e-mail	:	
Kenmerk adviesverzoek	:	

Gegevens aanvraag

Naam	:	Toevoegen 8 woonzorgappartementen, 7 rijenwoningen en een woonzorgvilla met 24 woonzorgappartementen Baroniestraat Annastraat Ontwikkelingsplan
Adres	:	Baroniestraat/Annastraat, 5281 JB te Boxtel
Gevraagd productnummer	:	
Zaaknummer bevoegd gezag	:	
Zaaknummer brandweer	:	2019-0292

Adviesgrondslag

U hebt op 11 april 2019 jl. de Veiligheidsregio Brabant Noord in de gelegenheid gesteld om te reageren op het bestemmingsplan Baroniestraat/Annastraat ong., Boxtel. Omdat de ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt in het invloedsgebied van het spoortraject Tilburg-Boxtel dient conform art. 8 BEVT het groepsrisico te worden verantwoord.

De volgende documenten hebben we gebruikt bij onze advisering±

- Het scenarioboek Externe Veiligheid
- Concepttekst externe veiligheid in het bestemmingsplan

Scenario's

Het relevante scenario's i.r.t. het plangebied is een toxische wolk. Door een ongeval op het spoor breekt bij een ketelwagen gevuld met toxische stof de aansluiting van de afsluiter af. Er ontstaat een gat waardoor in korte tijd een groot deel van de toxische stof vrijkomt. Alle vrijgekomen stoffen verdampen direct en er ontstaat een toxische wolk die zich snel met de wind mee verspreidt.

Beoordeling zelfredzaamheid

Voor het scenario is schuilen het beste handelingsperspectief. Van belang hierbij is dat ramen, deuren en mechanische ventilatie afgesloten kan worden.
Gezien de aard en de activiteiten van de bestemming mag aangenomen worden dat de mate van zelfredzaamheid van de bewoners matig/slecht is. Er bestaat een kans dat zij fysiek of mentaal niet in staat zijn om op de juiste manier op een dreiging te reageren
Het van belang dat er een duidelijk plan ligt voor het moment dat een incident zich voordoet. De aanwezige begeleiders/verzorgers moeten weten hoe te handelen.

Beoordeling bestrijdbaarheid

De mogelijkheden voor de incidentbestrijding worden door de gewenste ontwikkeling niet negatief beïnvloed.

Advies

De veiligheidsregio adviseert om de volgende maatregelen te nemen om de zelfredzaamheid in het plangebied te verhogen.

- Informeer de initiatiefnemers c.q. de toekomstige bewoners actief over het aanwezige risico en handelingsperspectief. Deze informatie kan worden meegenomen in het besluit om zich op deze locatie te vestigen. Hiermee wordt in optimale vorm invulling gegeven aan het risicobewustzijn van- en het nemen van een eigen verantwoordelijkheid door de burger. Deze informatie zorgt er ook voor dat de bewoners en personeel op het moment dat een incident plaats vindt direct weten hoe te handelen, dit heeft een positieve invloed op de mate van zelfredzaamheid.
- Laat de initiatiefnemer het scenario opnemen in het bedrijfsnoodplan en beoefen dit met het personeel.

Bijlage 12 Advies Veiligheidsregio 2023

Brabant-Noord

BRANDWEER

Mijngemeentedichtbij
t.a.v. [redacted]
Markt 1
5281 AT Boxtel

Postbus 218
5201 AE 's-Hertogenbosch
Telefoon 088-0208208
risicobeheersing@vrbn.nl
www.brandweer.nl/brabant-noord

Datum	5 oktober 2023	Behandeld door	[redacted]
Onze referentie		Telefoon	[redacted]
Uw referentie		E-mail	[redacted]
Zaaknummer	2023-003551		
Onderwerp	Bijstelling woningbouwprogramma project Baroniestraat 24		

Geachte [redacted],

U hebt de Veiligheidsregio Brabant Noord in de gelegenheid gesteld om te reageren op het bestemmingplan 'Baroniestraat Boxtel'. In een eerder stadium is hierover geadviseerd door de veiligheidsregio. Het aantal personen met het nieuwe planvoornemen neemt toe. De adviezen blijven gelijk. De adviezen uit 2019 blijven dus staan en een nader advies in het kader van externe veiligheid is dus niet noodzakelijk.

Naast externe veiligheid kijkt de veiligheidsregio ook naar de mogelijkheden om reguliere incidenten te bestrijden. Ik adviseer u om voor de inrichting van het plangebied de Beleidsregels bereikbaarheid en bluswater[1] als uitgangspunt te nemen. Indien aan deze regels voldaan wordt is er sprake van goede ontvluchtings- en bestrijdingsmogelijkheden. Op basis van de tekening is het niet mogelijk om een goede beoordeling te doen. De schets laat een belangrijk aandachtspunt zien. Er lijkt namelijk sprake te zijn van doodlopend eind. Dit is niet wenselijk voor de incidentbestrijding. Bijgaand stuur ik de uitgangspunten voor doodlopende einden uit de handreiking.

Een doodlopende weg is een weg die maar op één manier in en uit te rijden is en voldoet dus niet aan de eis van een tweede onafhankelijke route. In Figuur 5 worden een aantal weguitvoeringen weergegeven;

Situatie 1 In deze situatie is er geen sprake van een doodlopende route bereikbaarheid is daarmee voldoende, mits de vrije wegbreedte minimaal 3,5 meter bedraagt.

Situatie 2 Een doodlopende route met een maximale afstand van 40m is acceptabel.

Situatie 3 Bij een doodlopende route met aftakkingen die de 40m overschrijdt is de bereikbaarheid onvoldoende.

Situatie 4 Een doodlopende route tot 80m is toegestaan mits de wegbreedte minimaal 4,5m bedraagt en er een keermogelijkheid aanwezig is, mits de wegbreedte minimaal 4,5 meter bedraagt. Afmetingen keerlus conform criteria in paragraaf 2.3.

Situatie 5 Bij een doodlopende route van >40m en breedte <5,0 meter zonder extra voorzieningen is sprake van onvoldoende bereikbaarheid,

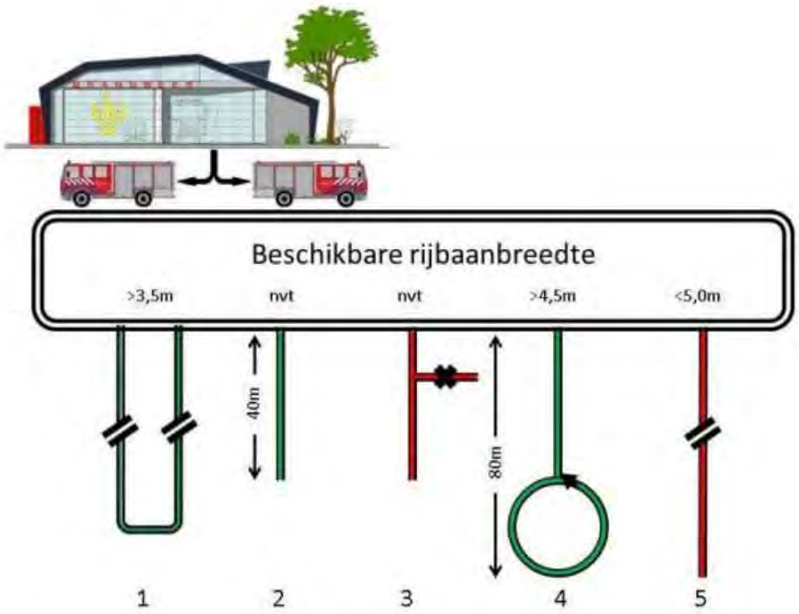

1) Beleidsregels bereikbaarheid en bluswatervoorziening, Veiligheidsregio BBN, versie 1 definitief

Definitieve bestemmingsplan:
Wij ontvangen graag het definitieve bestemmingsplan ter inzage. Dit is ten behoeve van ons adviesproces en de voorbereiding op het bestrijden van branden, rampen en crisis.

Heeft u vragen over dit advies?
Neem dan contact op via [redacted] of [redacted] Nieuwe of aanvullende stukken kunnen ter beoordeling worden verzonden aan risicobeheersing@vrbn.nl

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Specialist Omgevingsveiligheid
Brandweer Brabant-Noord, Risicobeheersing

Bijlage 13 Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai

DE ROEVER
OMGEVINGSADVIES

AKOESTISCH ONDERZOEK WEGVERKEERSLAWAAI

BARONIESTRAAT 24 BOXTEL

REALISATIE APPARTEMENTEN

De Roever Omgevingsadvies

Heidebloemstraat 15
Postbus 64
5480 AB Schijndel
T 073 594 10 11
E info@deroever.nl
W www.deroever.nl

[redacted]
Advies- en ingenieursbureau
J.G. de Roever B.V.
KvK 16068733
BTW NL 8015.63.136.B.01

Titel document:	Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai, Baroniestraat 24 Boxtel
Referentie:	20221178.v02
Datum:	28 november 2022
Opdrachtgever:	Rho

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 4

1.1. Algemeen 4
1.2. Ligging van het plangebied en omgeving 4

2. WETTELIJK KADER 6

2.1. Geluidzones 6
2.2. Voorkeursgrenswaarde en hoogst toelaatbare geluidbelasting 6
2.3. Aftrek volgens artikel 110g Wet geluidhinder 7
2.4. Weggegevens 7
2.5. Rekenmethode en gegevensbronnen 7

3. REKENRESULTATEN 10

3.1. Algemeen 10
3.2. Geluidbelastingen vanwege de Baroniestraat 10
3.3. Geluidbelastingen vanwege de Annastraat 11
3.4. Hogere-waardebeleid 11
3.5. Gecumuleerde geluidbelastingen 13
3.5.1. Bouwbesluit 13
3.5.2. Woon- en leefklimaat 14

4. CONCLUSIE 16
BIJLAGE I. GEGEVENS 17
BIJLAGE II. AFBEELDING REKENMODEL 18
BIJLAGE III. INVOERGEGEVENS REKENMODEL 19
BIJLAGE IV. REKENRESULTATEN WEGVERKEERSLAWAAI 20

1. INLEIDING

1.1. Algemeen

De initiatiefnemer heeft het planvoornemen om op een momenteel braakliggend perceel aan de Baroniestraat 24 in Boxtel een appartementencomplex bestaande uit twee delen met in totaal 48 appartementen te realiseren. De appartementen zijn bedoeld voor mensen met een zorgvraag, en er zullen ook meerdere gemeenschappelijke ruimtes worden gerealiseerd. Het appartementencomplex zal worden uitgevoerd in drie bouwlagen.

Om de voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken is een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai nodig.

1.2. Ligging van het plangebied en omgeving

De locatie van het plangebied is weergegeven op afbeelding 1.

Afbeelding 1. Locatie plangebied (rood kader)
Bron: PDOK

Op afbeelding 2 is een schets weergegeven van het zijaanzicht van beoogde complex met appartementen (niet definitief). De conceptindeling van het plangebied (begane grond) is weergegeven in afbeelding 3. Afbeeldingen 2 en 3 zijn samen met aanvullende tekeningen weergegeven in bijlage I.

In dit rapport wordt het onderzoek naar de geluidbelasting afkomstig van het wegverkeer in de omgeving op de te realiseren appartementen beschreven. In hoofdstuk 2 worden de uitgangspunten van het onderzoek toegelicht. De rekenresultaten worden besproken in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 zijn de conclusies opgenomen.

Afbeelding 2. Schets van het zijaanzicht van het beoogde complex met appartementen (niet definitief)

Afbeelding 3. Conceptindeling van het appartementencomplex

2. WETTELIJK KADER

2.1. Geluidzones

Op basis van geluidzones wordt bepaald welke wegen moeten worden betrokken bij het bepalen van de geluidbelasting op de te realiseren wooneenheden. De omvang van de geluidzone van een weg staat beschreven in artikel 74 van de Wet geluidhinder (Wgh) en hangt af van het aantal rijstroken en de ligging van de weg, zie tabel 1. Een weg heeft geen geluidzone wanneer de maximumsnelheid 30 km/uur bedraagt of is gelegen binnen een woonerf.

Tabel 1. Geluidzones, artikel 74 Wgh

Aantal rijstroken	GELUIDZONE*	
	Stedelijk gebied	Buitenstedelijk gebied
1 of 2	200 meter	250 meter
3 of 4	350 meter	400 meter
5 of meer	350 meter	600 meter

** het betreft de breedte van de zone aan weerszijden van de weg, gemeten vanaf de buitenste rijstrook en aan het uiteinde van een weg*

Het plangebied valt binnen de zone van de Baroniestraat (50 km/u) en de Annastraat/ Pastoor Erasstraat (50 km/u, vanaf hier: Annastraat). De Ons Doelstraat en de Prins Bernhardstraat (binnen de 30 km/uur zone) zijn alleen meegenomen in het kader van de cumulatieve geluidbelasting.

2.2. Voorkeursgrenswaarde en hoogst toelaatbare geluidbelasting

De voorkeursgrenswaarde voor de geluidbelasting en de hoogst toelaatbare geluidbelasting staan beschreven in artikel 76 van de Wet geluidhinder (Wgh). De voorkeursgrenswaarde bedraagt 48 dB (artikel 82 lid 1 Wgh). Mocht niet aan deze grenswaarde kunnen worden voldaan, dan kan eventueel ontheffing worden verkregen voor een hogere waarde (artikel 83 Wgh). De hoogst toelaatbare geluidbelasting per situatie is weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Hoogst toelaatbare geluidbelasting, artikel 83 Wgh

Ligging object	Situatie*	Waarde
Stedelijk gebied	Voorkeursgrenswaarde	48 dB
	Nieuwe woning/andere geluidsgevoelige bestemming	63 dB
	Vervangende nieuwbouw	68 dB
Buitenstedelijk gebied	Voorkeursgrenswaarde	48 dB
	Nieuwe woning/andere geluidsgevoelige bestemming	53 dB
	Agrarische bedrijfswoning	58 dB
	Vervangende nieuwbouw buiten bebouwde kom	58 dB
	Vervangende nieuwbouw bebouwde kom binnen zone auto(snel)weg	63 dB

** in de tabel zijn alleen de waarden opgenomen behorend bij bestaande wegen, bij nieuwe wegen gelden andere waarden.*

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom. De hoogst toelaatbare geluidbelasting bedraagt 63 dB.

2.3. Aftrek volgens artikel 110g Wet geluidhinder

Bij geluidberekeningen op de gevels van geluidsgevoelige objecten mag rekening gehouden worden met het stiller worden van het wegverkeer. Van de berekende geluidbelasting wordt hiertoe een waarde afgetrokken. Die waarde is afhankelijk van de snelheid van het verkeer en wordt bepaald aan de hand van artikel 110g van de Wet geluidhinder, en het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012, artikel 3.4:

- Maximaal toegestane snelheid kleiner dan 70 km/u: aftrek 5 dB;
- Maximaal toegestane snelheid 70 km/u of meer:
    - Bij een geluidbelasting van 57 dB: aftrek 4 dB;
    - Bij een geluidbelasting van 56 dB: aftrek 3 dB;
    - Overige situaties: aftrek 2 dB.

De toegestane snelheid bedraagt 50 km per uur op de Baroniestraat en de Annastraat. De aftrek voor deze wegen bedraagt 5 dB. In het rekenmodel is de aftrek door middel van een groepsreductie meegenomen.

2.4. Weggegevens

De verkeersgegevens (weekdagintensiteiten en -verdelingen) zijn verkregen uit het BBMA (2040). Alle toegepaste intensiteiten zijn weergegeven in afbeelding 4.

De Baroniestraat en de Pastoor Erasstraat (in dit onderzoek beschouwd als deel van de Annastraat) zijn uitgevoerd met een referentiewegdek (W1). Het overige deel van de Annastraat, de Ons Doelstraat en de Prins Bernhardstraat zijn uitgevoerd met een elementenverharding in keperverband (W13). De invoergegevens zijn, inclusief de verdelingen, in detail weergegeven in bijlage III.

2.5. Rekenmethode en gegevensbronnen

Voor de berekeningen is gebruik gemaakt van het softwarepakket Geomilieu V2021.1, module RMW 2012. Het appartementencomplex is in het model geplaatst op basis van de beschikbare tekeningen.

Voor het rekengebied is uitgegaan van een akoestisch absorberende bodem (bodemfactor 1), met uitzondering van de verhardingen (wegen, fietspaden, inritten etc.). Voor deze verhardingen wordt uitgegaan van een bodemfactor 0. Voor de tuinen en erven in de omgeving van woningen of bedrijven is uitgegaan van een half absorberende bodem (factor 0,5) vanwege het afwisselend voorkomen van verhardingen en groenvoorzieningen.

De rekenpunten zijn aangebracht op de locaties en hoogten waar zich ook verblijfsruimtes kunnen bevinden. De rekenpunten zijn aangebracht op de gevels van de te realiseren appartementen. De rekenhoogtes zijn te zien in tabel 3.

Afbeelding 4. Verkeersgegevens (intensiteiten)

Tabel 3. Rekenhoogtes

Verdieping	Rekenhoogte (meter)
Begane grond	1,5
1e verdieping	4,5
2e verdieping	7,5

De overige invoergegevens (gebouwen en gebouwhoogtes) zijn afgelezen uit topografische gegevens van het Kadaster, het AHN, bestemmingsplankaarten en uit de beschikbare bronnen via internet.

Op afbeelding 5 en 6 zijn 3d-weergaven van de rekenmodellen opgenomen.

Afbeelding 5. Rekenmodel, 3d-weergave

Afbeelding 6. Rekenmodel, 3d-weergave

3. REKENRESULTATEN

3.1. Algemeen

De geluidbelastingen door de gezoneerde wegen zijn apart berekend. Daarnaast is de cumulatieve geluidbelasting door alle wegen in de omgeving berekend (exclusief aftrek volgens artikel 110g Wet geluidhinder). De geluidbelastingen op de gevels zijn berekend zonder reflectie door de achterliggende gevel (invallend geluidsniveau).

3.2. Geluidbelastingen vanwege de Baroniestraat

Op afbeelding 7 zijn de berekende geluidbelastingen van de Baroniestraat weergegeven. Een compleet overzicht van de rekenresultaten is opgenomen in bijlage IV.

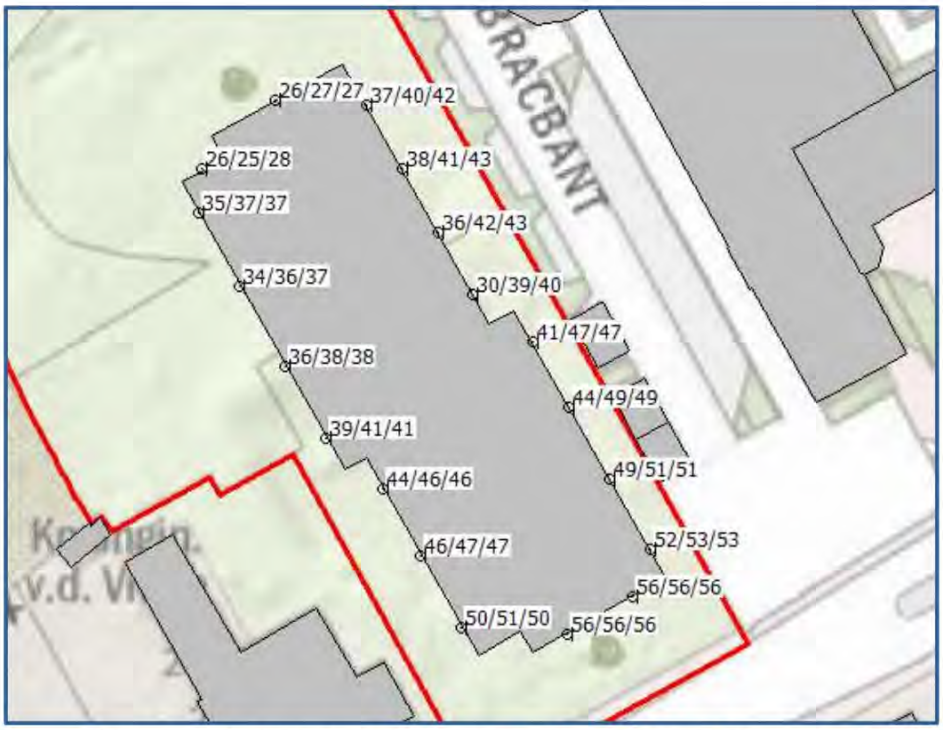

Afbeelding 7. Geluidbelastingen L_{den} (incl. aftrek art. 110g Wgh) Baroniestraat
Berekende geluidbelastingen op een hoogte van 1,5 / 4,5 / 7,5 meter

Toetsing

De geluidbelasting bedraagt op zijn hoogst 56 dB ter plaatse van gevel direct aan de Baroniestraat (alle etages). De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt op zes beoordelingspunten overschreden (meerdere hoogtes). De hoogst toelaatbare geluidbelasting van 63 dB wordt nergens overschreden. Omdat niet overal aan de voorkeursgrenswaarde wordt voldaan worden maatregelen beschouwd in paragraaf 3.4.

3.3. Geluidbelastingen vanwege de Annastraat

Op afbeelding 8 zijn de berekende geluidbelastingen van de Annastraat weergegeven. Een compleet overzicht van de rekenresultaten is opgenomen in bijlage IV.

Afbeelding 8. Geluidbelastingen L_{den} (incl. aftrek art. 110g Wgh) Annastraat
Berekende geluidbelastingen op een hoogte van 1,5 / 4,5 / 7,5 meter

Toetsing
De hoogst berekende waarde afkomstig van de Annastraat bedraagt 40 dB ter plaatse van de westelijke zijgevel (2e etage). De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt nergens overschreden. Het verlenen van een hogere waarde voor de Annastraat is niet aan de orde.

3.4. Hogere-waardebeleid

Hogere waarden en een beschouwing van maatregelen zijn nodig, aangezien de voorkeursgrenswaarde van 48 dB ten gevolge van de Baroniestraat wordt overschreden. Bij een gevelbelasting van meer dan 48 dB is toetsing aan de beleidsregel hogere waarden (gemeente Boxtel) van toepassing en moeten bron- en overdrachtsmaatregelen beschouwd worden om te onderzoeken of een reductie mogelijk is. Daarnaast wordt gekeken naar maatregelen bij de ontvanger.

Bronmaatregelen
Het toepassen van geluidreducerend wegdek, het verlagen van verkeersintensiteiten of het aanpassen van de maximale snelheid kan leiden tot lagere geluidniveaus.

Gezien de mate waarin de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden zal een meer geluidreducerend wegdek bij de Baroniestraat niet zorgen voor een situatie waarbij ter plaatse van de gewenste appartementen sprake zal zijn van een geluidbelasting onder de

voorkeursgrenswaarde. Daarbij wordt opgemerkt dat het wegdek over een lang traject vervangen zou moeten worden, waardoor dit in relatie tot het aantal appartementen financieel gezien niet mogelijk is.

Maatregelen die de verkeersstromen wijzigen (zoals het verlagen van de verkeersintensiteiten of de maximumsnelheid) zullen niet ad hoc worden genomen, maar zijn een onderdeel van een uitgebreide verkeersstudie. Het realiseren van dit kleine aantal woningen vormt doorgaans geen aanleiding voor een uitgebreide verkeersstudie. Daarnaast heeft de gemeente Boxtel ook aangegeven dat het verlagen van de maximumsnelheid op de Baroniestraat naar 30 km/u geen haalbare optie is.

Overdrachtsmaatregelen
Een afschermende voorziening of het vergroten van de afstand van de appartementen tot de weg kan leiden tot lagere geluidniveaus.

Een afschermende wand tussen het gewenste wooneenheden en de Baroniestraat is uit stedenbouwkundig oogpunt niet mogelijk. Het scherm zal daarnaast dermate hoog moeten zijn (overschrijdingen worden ook berekend op een hoogte van 7,5 meter) dat dit niet inpasbaar is. Bovendien zullen de kosten voor een scherm niet opwegen tegen het beperken van de geluidbelasting bij enkele wooneenheden. Of het realiseren van een scherm een doelmatige investering is, is een afweging voor de wegbeheerder (gemeente).

Het verder verschuiven van de appartementen naar achteren gaat niet zorgen voor een situatie dat overal zal worden voldaan aan de voorkeursgrenswaarde. Daarnaast zou een dergelijke verplaatsing niet passen binnen de beoogde stedenbouwkundige opzet van het plan.

Maatregelen bij de ontvanger
In paragraaf 3.5 wordt ingegaan op de cumulatieve geluidbelasting ter plaatse van de beoordelingspunten. Bij het ontwerp van de wooneenheden wordt, waar nodig, rekening gehouden met de extra benodigde geluidwering en/of voorzieningen van de desbetreffende geveldelen. De gemeente zal bepalen welke voorzieningen/voorwaarden nodig zijn om de benodigde hogere waarden te verlenen.

Bij de indeling van het beoogde appartementencomplex is al rekening gehouden met het aspect geluid. Door de gezamenlijke ruimtes zoveel mogelijk bij de voorgevel te plaatsen kan het aantal wooneenheden op de meest geluidbelaste gevel zo laag mogelijk worden gehouden.

Gemeentelijk beleid
Conform de Wgh kan er pas een hogere waarde worden verleend als voldaan wordt aan de hoofdcriteria uit deze wet en aan de in het gemeentelijk beleid genoemde subcriteria. Voor de gemeente Boxtel is het geluidbeleid beschreven in het document "Beleid hogere grenswaarden gemeente Boxtel" ingesteld op 15-01-2008.

In dit document worden algemene ontheffingscriteria genoemd en enkele bijzondere ontheffingscriteria voor de gemeente Boxtel. De algemene ontheffingscriteria zijn de bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke, financiële, vervoerskundige of verkeerskundige bezwaren tegen het nemen van maatregelen. Deze zijn in de bovenstaande paragrafen reeds besproken.

Bij de bijzondere ontheffingscriteria voor de gemeente Boxtel valt het project ook onder het criterium voor stationslocaties, dat van toepassing is bij woningen binnen 1500 meter van een treinstation. Het plangebied is gelegen op circa 600 meter van station Boxtel. Er kan worden gesteld dat het gemeentelijk beleid geen belemmering vormt voor het aanvragen van een hogere waarde.

3.5. Gecumuleerde geluidbelastingen

Op afbeelding 9 zijn de berekende cumulatieve geluidbelastingen weergegeven. Hierbij zijn de wegen binnen de 30 km/uur zone eveneens betrokken. Een compleet overzicht van de rekenresultaten is opgenomen in bijlage IV.

Naast toetsing aan de Wgh dient er ook te worden beschouwd of:

- Er wordt voldaan aan de eisen voor de minimale geluidwering van de gevels.
- Er sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

Het Bouwbesluit 2012 geeft de minimumeis voor de karakteristieke geluidwering. Zie hoofdstuk 3.4.1. Daarnaast wordt het woon- en leefklimaat beoordeeld aan de hand van de cumulatieve geluidbelasting. Zie hoofdstuk 3.4.2.

3.5.1. Bouwbesluit

Voor de geluidbelasting op de geveldelen wordt volgens het Bouwbesluit (formeel) uitgegaan van de verleende hogere waarde. Echter wordt met oog op een acceptabel woon- en verblijfsklimaat (binnenniveau) meestal uitgegaan van de cumulatieve geluidbelasting, inclusief wegen in een 30 km/uur zone.

De geluidbelasting vanwege bovengenoemde wordt berekend met een aftrek van 0 dB volgens het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012, artikel 3.4 lid 1 onder e. (zie ook paragraaf 2.3), in het vervolg genoemd: “exclusief aftrek”.

De karakteristieke geluidwering $G_{a;k}$ van de gevel van een verblijfsgebied moet ten minste gelijk zijn aan de hoogste waarde van de geluidbelasting minus 33 dB óf 20 dB.

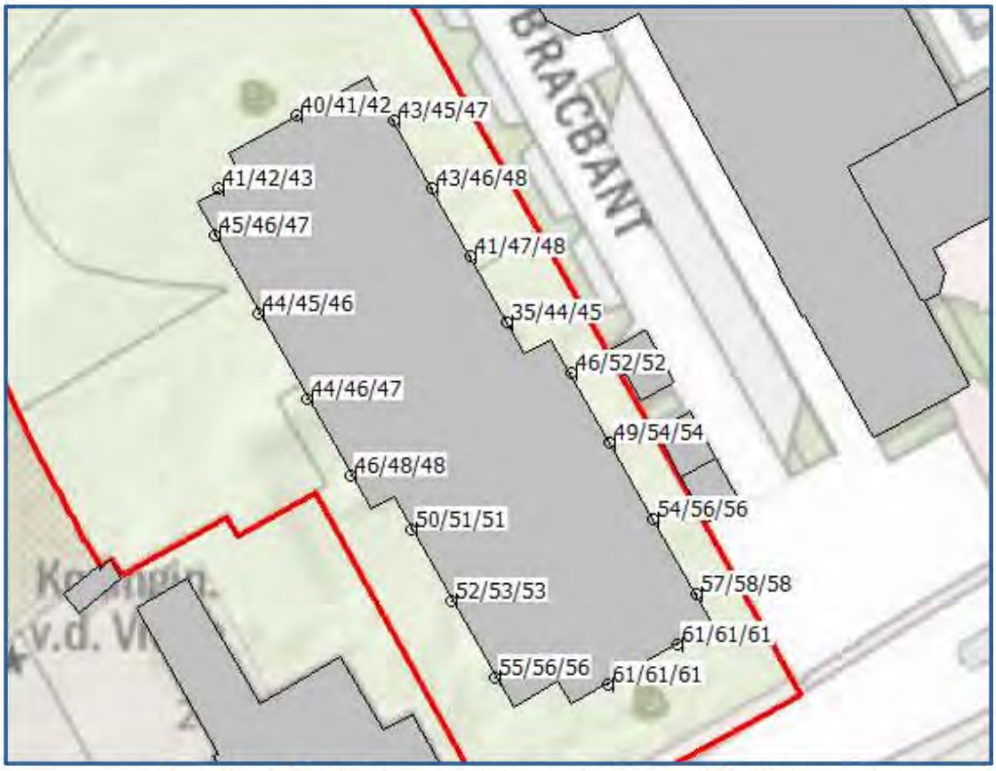

Afbeelding 9. Geluidbelastingen Lden (excl. aftrek art. 110g Wgh) cumulatief
Berekende geluidbelastingen op een hoogte van 1,5 / 4,5 / 7,5 meter

Toetsing
De gecumuleerde geluidbelasting bij het appartementencomplex bedraagt ten hoogste 61 dB ter plaatse van de voorgevel aan de Baroniestraat (alle etages). De vereiste karakteristieke geluidwering $G_{a;k}$ bedraagt dan maximaal 61 – 33 = 28 dB. Het bevoegd gezag zal bepalen of er nader onderzoek naar de geluidwering van de gevels dient te worden gedaan.

3.5.2. Woon- en leefklimaat

Bij het beoordelen van het woon- en verblijfsklimaat kan worden uitgegaan van de geluidbelastingen zoals gepresenteerd op afbeelding 9 en in bijlage IV. Deze geluidbelasting bedraagt ten hoogste 61 dB ter plaatse van de voorgevel aan de Baroniestraat.

Voor het beoordelen van het woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van de te realiseren appartementen wordt gebruik gemaakt van de 'kwaliteitsindicatie geluid' van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). In tabel 4 is de classificering van de milieukwaliteit bij verschillende waarden van de cumulatieve geluidbelasting (in L_{den}) weergegeven.

Tabel 4. Classificering van de kwaliteit van de akoestische omgeving in Lden

Gecumuleerd Lden	Classificering milieukwaliteit
≤ 45	Zeer goed
46 – 50	Goed
51 – 55	Redelijk
56 – 60	Matig
61 – 65	Slecht
> 65	Zeer slecht

De geluidniveaus ter plaatse van de gewenste appartementen variëren van 40 dB tot en met 61 dB. De milieukwaliteit wordt daarom over het algemeen gekwalificeerd als 'Zeer goed' tot 'Slecht'.

Het woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van de appartementen kan evengoed wel als acceptabel worden aangemerkt wanneer de gevels over voldoende gevelwering beschikken om een binnenniveau van 33 dB te kunnen garanderen. Daarbij kan ook in de overweging worden meegewogen dat het grootste deel van de appartementen de beschikking zullen hebben over een geluidluwe gevel. Daarnaast zullen er ook gezamenlijke geluidluwe verblijfsruimtes en buitenruimte aanwezig zijn.

4. CONCLUSIE

In dit onderzoek is de geluidbelasting vanwege het wegverkeerslawaai berekend voor het gewenste complex met appartementen aan de Baroniestraat 24 in Boxtel.

Hogere waarden

Hogere waardes zijn nodig voor de Baroniestraat. De berekende geluidbelasting bedraagt respectievelijk maximaal 56 dB. Maatregelen zijn niet doelmatig, zie paragraaf 3.4. Het verlenen van hogere waarden wordt mogelijk geacht.

Bouwbesluit en woon- en leefklimaat

Benodigde gevelwering (wegverkeerslawaai)

De gecumuleerde geluidbelasting bij het appartementencomplex bedraagt ten hoogste 61 dB ter plaatse van de voorgevel aan de Baroniestraat (alle etages). De vereiste karakteristieke geluidwering $G_{a;k}$ bedraagt dan maximaal 61 – 33 = 28 dB. Het bevoegd gezag zal bepalen of er nader onderzoek naar de geluidwering van de gevels dient te worden gedaan.

Woon- en leefklimaat

De milieukwaliteit wordt geclassificeerd als 'Zeer Goed' tot 'Slecht'. Het woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van de appartementen kan evenwel als acceptabel worden aangemerkt. Op basis van de toelichting in paragraaf 3.5.1 en 3.5.2 kan gesteld worden dat de cumulatieve geluidbelasting (wegverkeer) een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat niet in de weg staat.

BIJLAGE I. GEGEVENS

Deken Broekmanlaan
Corridor
ca. 900m2
Bouwvlak
Bracbart
Stijrsula
Baronlestraat
Herman Brandtstraat

plattegronden
overzicht
schaal 1:350

footprint 1048 m2

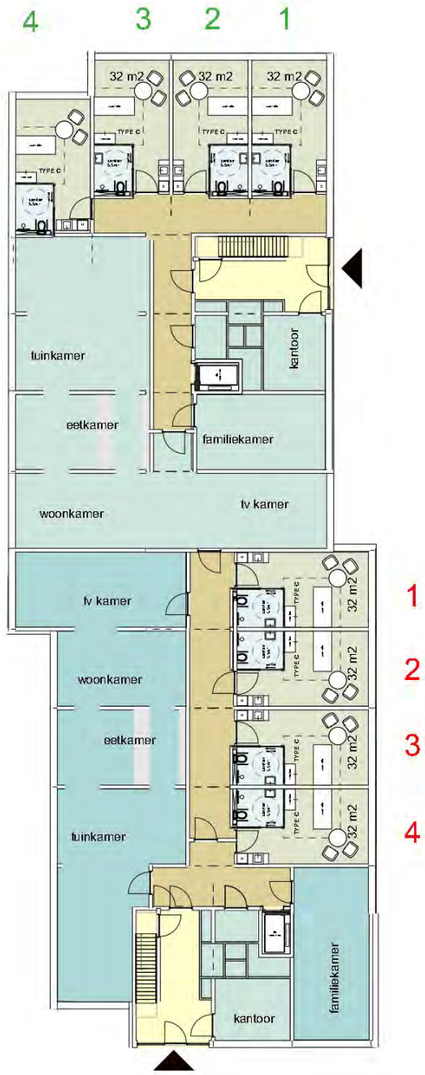

BGG

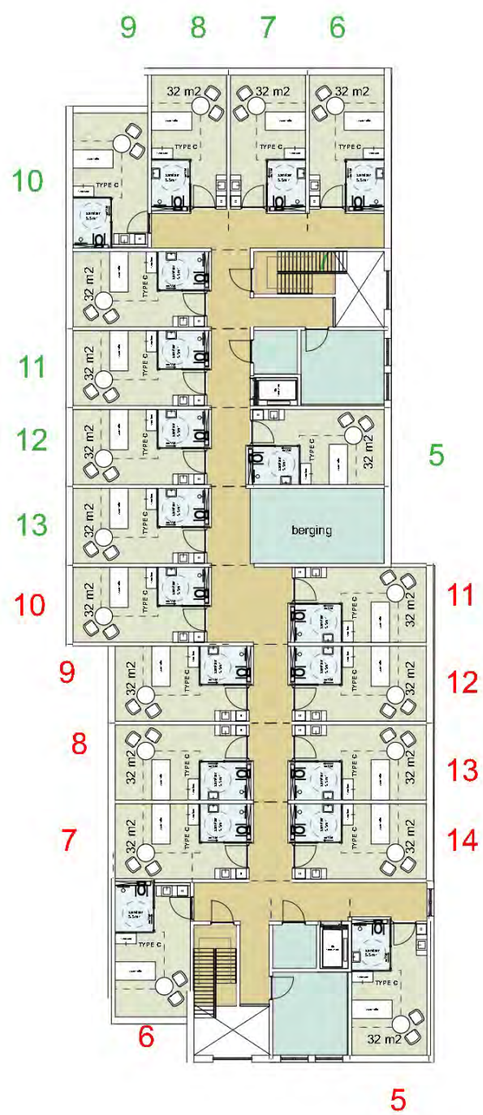

Eerste

Tweede

Gevel

schaal 1:200

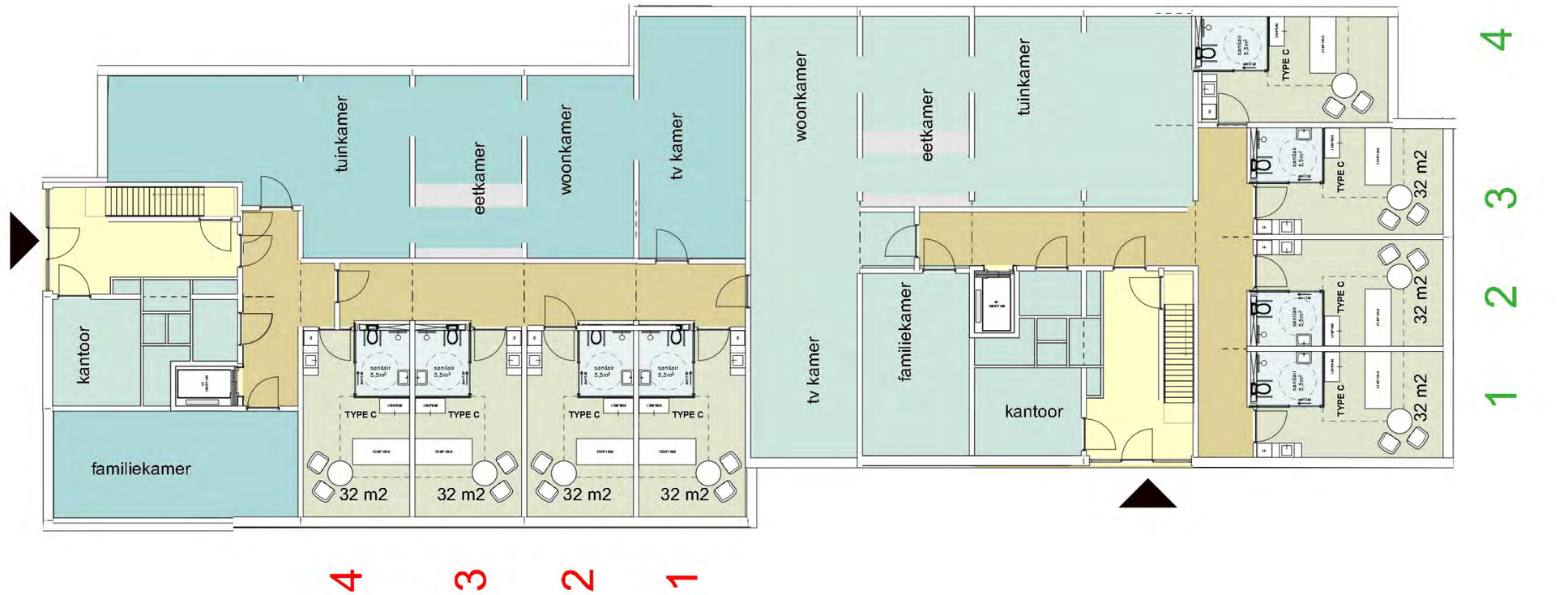

BIJLAGE II. AFBEELDING REKENMODEL

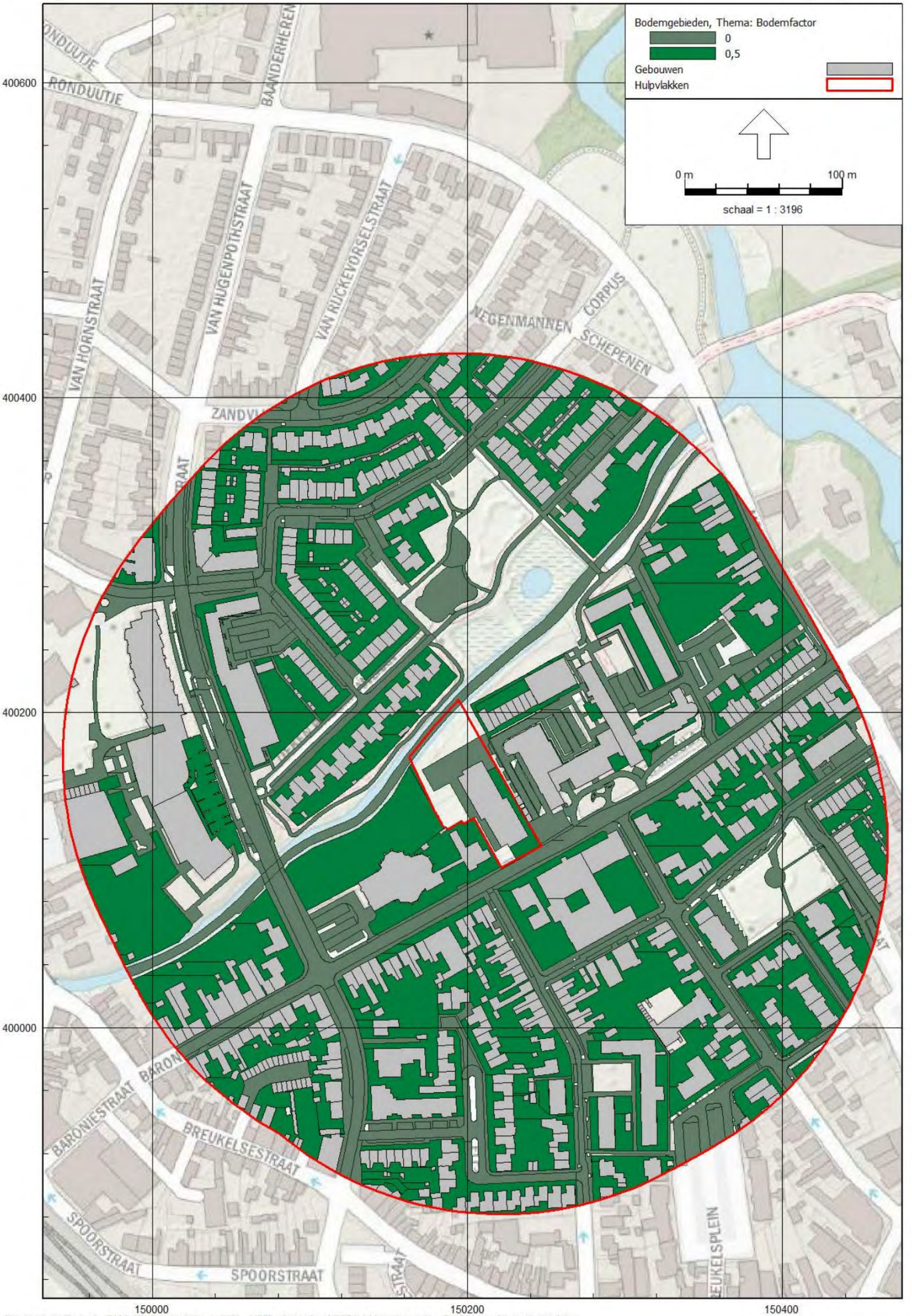
Bodemgebieden, Thema: Bodemfactor
0
0,5
Gebouwen
Hulpvlakken
0 m
100 m
schaal = 1 : 3196
400600
400400
400200
400000
150000
150200
150400
RONDUUTJE
BAANDERHEREN
VAN HUGENPOTHSTRAAT
VAN RUCKEVORSELSTRAAT
VAN HORNSTRAAT
NEGENMANNEN
CORPUS
SCHEPENEN
BARONIESTRAAT
BREUKELSESTRAAT
SPOORSTRAAT
BREUKELSPLEIN

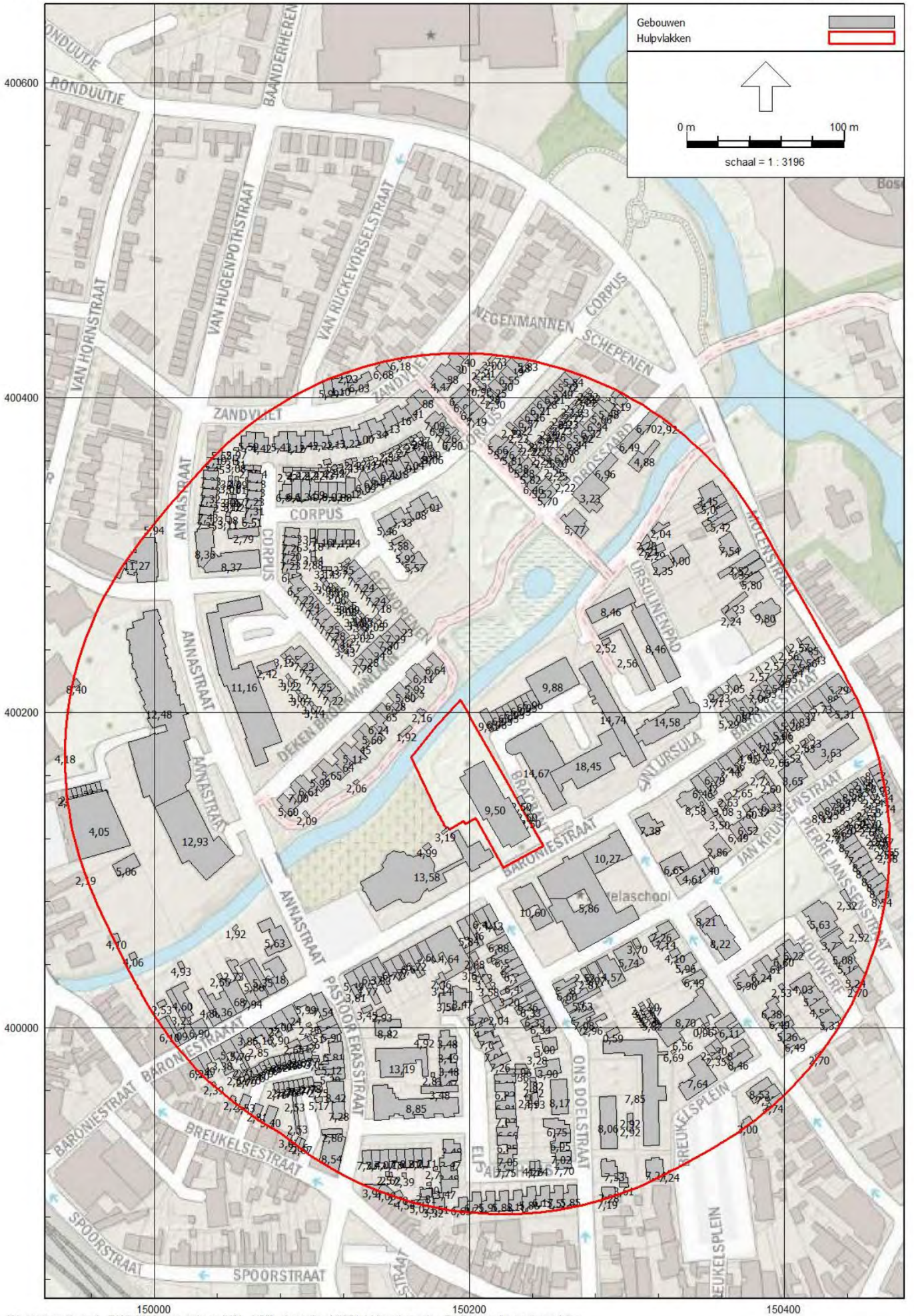
Gebouwen
Hulpvlakken
0 m
100 m
schaal = 1 : 3196
400600
400400
400200
400000
150000
150200
150400
RONDUUTJE
BAANDERHEREN
VAN HORNSTRAAT
VAN HUGENPOTHSTRAAT
VAN RUCKEVORSELSTRAAT
NEGENMANNEN
CORPUS
SCHEPENEN
ZANDVLIET
ANNASTRAAT
DEKEN BRUNMANNEN
BROSSAARD
MOLENSTRAAT
URSULINENPAD
SINT URSULA
BARONIESTRAAT
JAN KRUISENSTRAAT
PIERRE JANSSENSTRAAT
HOUTWERF
BRAGSTRAAT
PASSOORERASSTRAAT
ONS DOELSTRAAT
BREUKELSESTRAAT
BREUKELSPLEIN
ELSABEDSTRAAT
SPOORSTRAAT
Basisschool

Wegen en kruising

De Roever Omgevingsadvies

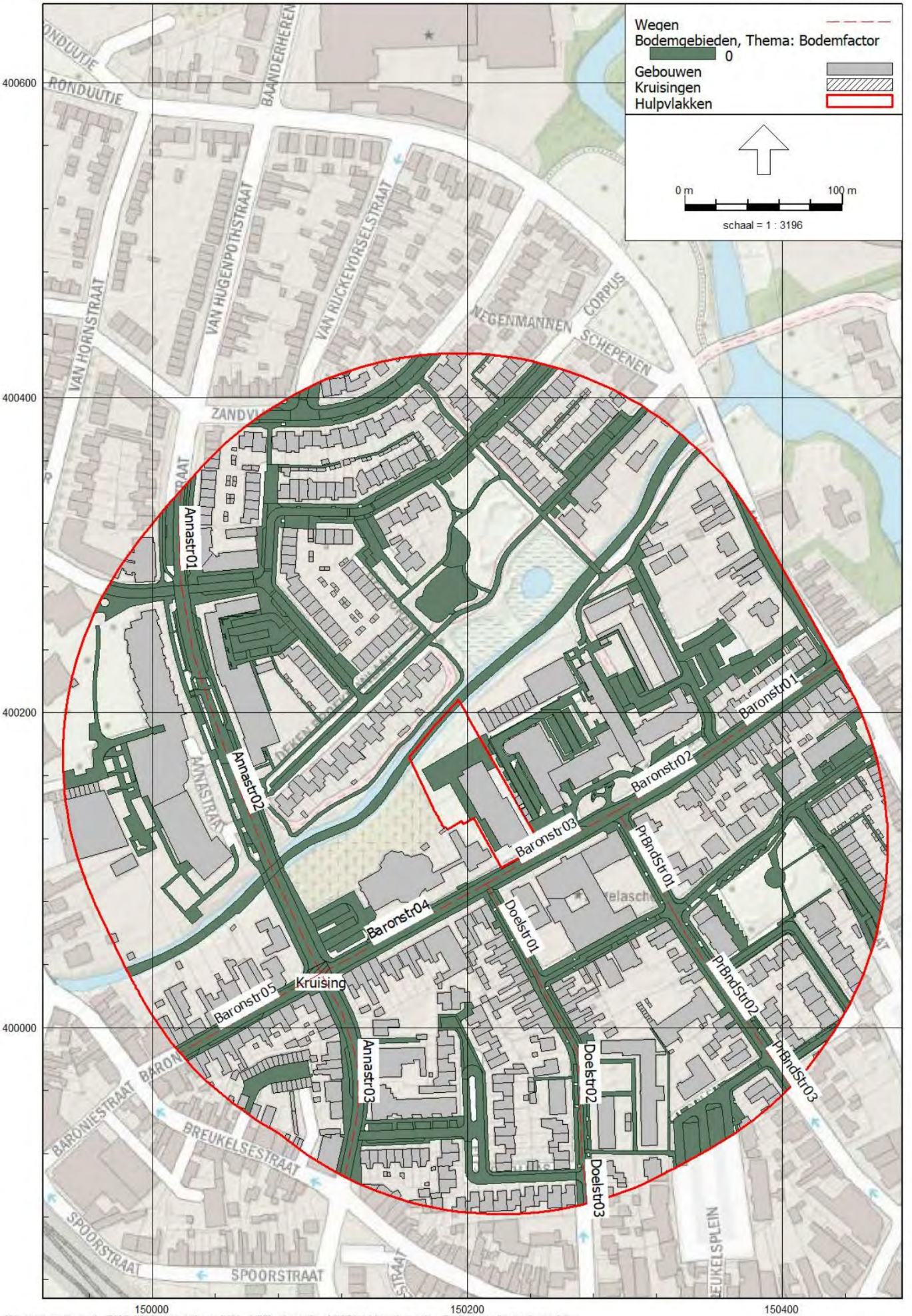

Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer, [V01 - V02] , Geomilieu V2021.1 Licentiehouder: De Roever Omgevingsadvies

Toetspunten
Gebouwen
Hulpvlakken
0 m
10 m
schaal = 1 : 438
TP01
TP02
TP03
TP04
TP05
TP06
TP07
TP08
TP09
TP10
TP11
TP12
TP13
TP14
TP15
TP16
TP17
TP18
TP19
BRACBANT
400160
400120
150200
150240

BIJLAGE III. INVOERGEGEVENS REKENMODEL

Modeleigenschappen

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: V02

Model eigenschap	
Omschrijving	V02
Verantwoordelijke	De Roever
Rekenmethode	#2|Wegverkeerslawaai|RMG-2012, wegverkeer|
Aangemaakt door	[redacted]
Laatst ingezien door	
Model aangemaakt met	
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Bronresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Aandachtsgebied	--
Max.refl.afstand	--
Standaard bodemfactor	1,00
Zichthoek	2
Max.refl.diepte	1
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50

Modeleigenschappen

Commentaar

Itemeigenschappen

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Groep	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W
Baronstr04	Baroniestraat	Baroniestraat	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5
Baronstr05	Bosscheweg	Baroniestraat	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5
Baronstr03	Baroniestraat	Baroniestraat	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5
Baronstr01	Baroniestraat	Baroniestraat	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5
Baronstr02	Baroniestraat	Baroniestraat	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5
Annastr03	Pastoor Erasstraat	Annastraat	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5
Annastr02	Annastraat	Annastraat	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5
Annastr01	Annastraat	Annastraat	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5
PrBndStr01	Prins Bernhardstraat	30 km/u	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5
PrBndStr03	Prins Bernhardstraat	30 km/u	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5
PrBndStr02	Prins Bernhardstraat	30 km/u	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5
Doelstr03	Ons Doelstraat	30 km/u	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5
Doelstr02	Ons Doelstraat	30 km/u	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5
Doelstr01	Ons Doelstraat	30 km/u	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hbron	Helling	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))
Baronstr04	0,75	0	W1	50	50	50	50	50	50	50
Baronstr05	0,75	0	W1	50	50	50	50	50	50	50
Baronstr03	0,75	0	W1	50	50	50	50	50	50	50
Baronstr01	0,75	0	W1	50	50	50	50	50	50	50
Baronstr02	0,75	0	W1	50	50	50	50	50	50	50
Annastr03	0,75	0	W1	50	50	50	50	50	50	50
Annastr02	0,75	0	W13	50	50	50	50	50	50	50
Annastr01	0,75	0	W13	50	50	50	50	50	50	50
PrBndStr01	0,75	0	W13	30	30	30	30	30	30	30
PrBndStr03	0,75	0	W13	30	30	30	30	30	30	30
PrBndStr02	0,75	0	W13	30	30	30	30	30	30	30
Doelstr03	0,75	0	W13	30	30	30	30	30	30	30
Doelstr02	0,75	0	W13	30	30	30	30	30	30	30
Doelstr01	0,75	0	W13	30	30	30	30	30	30	30

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)
Baronstr04	50	50	3596,14	6,69	3,36	0,78	93,95	96,74	94,42	4,18
Baronstr05	50	50	426,35	6,86	3,08	0,67	70,37	80,88	72,72	19,26
Baronstr03	50	50	3544,91	6,69	3,36	0,78	93,70	96,61	94,19	4,35
Baronstr01	50	50	4136,64	6,69	3,37	0,78	94,21	96,89	94,67	3,99
Baronstr02	50	50	3659,87	6,69	3,36	0,78	93,60	96,55	94,10	4,41
Annastr03	50	50	3939,54	6,68	3,39	0,78	95,43	97,56	95,79	3,15
Annastr02	50	50	4057,72	6,68	3,39	0,78	96,03	97,89	96,35	2,74
Annastr01	50	50	2172,38	6,68	3,39	0,78	95,44	97,57	95,80	3,15
PrBndStr01	30	30	439,45	6,74	3,43	0,68	96,58	98,05	96,94	2,22
PrBndStr03	30	30	384,80	6,72	3,46	0,68	99,17	99,53	99,26	0,54
PrBndStr02	30	30	439,45	6,74	3,43	0,68	96,58	98,05	96,94	2,22
Doelstr03	30	30	590,77	6,73	3,43	0,68	97,20	98,41	97,50	1,82
Doelstr02	30	30	396,47	6,73	3,43	0,68	97,01	98,30	97,33	1,94
Doelstr01	30	30	396,47	6,73	3,43	0,68	97,01	98,30	97,33	1,94

Itemeigenschappen

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
Baronstr04	2,28	3,96	1,88	0,98	1,62
Baronstr05	12,81	21,28	10,37	6,31	6,00
Baronstr03	2,37	4,12	1,95	1,02	1,68
Baronstr01	2,18	3,79	1,79	0,93	1,55
Baronstr02	2,41	4,19	1,98	1,03	1,71
Annastr03	1,71	2,99	1,42	0,73	1,22
Annastr02	1,48	2,59	1,23	0,63	1,06
Annastr01	1,70	2,98	1,41	0,73	1,22
PrBndStr01	1,31	2,39	1,20	0,64	0,67
PrBndStr03	0,31	0,58	0,29	0,16	0,16
PrBndStr02	1,31	2,39	1,20	0,64	0,67
Doelstr03	1,07	1,95	0,98	0,52	0,55
Doelstr02	1,14	2,08	1,05	0,56	0,59
Doelstr01	1,14	2,08	1,05	0,56	0,59

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Kruisingen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Corr.
Kruising		1

Itemeigenschappen

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D
TP01		150219,99	400116,80	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP02		150216,18	400123,50	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP03		150212,61	400129,80	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP04		150207,33	400134,46	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP05		150203,48	400141,26	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP06		150199,21	400148,79	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP07		150195,31	400155,67	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP08		150195,71	400159,72	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP09		150202,55	400166,18	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP10		150211,13	400165,68	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP11		150214,45	400159,79	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP12		150217,87	400153,72	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP13		150221,08	400148,02	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP14		150226,61	400143,48	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP15		150230,10	400137,38	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP16		150233,89	400130,74	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP17		150237,67	400124,12	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP18		150235,98	400119,66	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--
TP19		150229,84	400116,22	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--

Itemeigenschappen

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
TP01	--	--	Ja
TP02	--	--	Ja
TP03	--	--	Ja
TP04	--	--	Ja
TP05	--	--	Ja
TP06	--	--	Ja
TP07	--	--	Ja
TP08	--	--	Ja
TP09	--	--	Ja
TP10	--	--	Ja
TP11	--	--	Ja
TP12	--	--	Ja
TP13	--	--	Ja
TP14	--	--	Ja
TP15	--	--	Ja
TP16	--	--	Ja
TP17	--	--	Ja
TP18	--	--	Ja
TP19	--	--	Ja

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld
1		150102,12	399959,42	2,75	0,00
2		150363,14	400220,00	3,05	0,00
3	woonfunctie	150447,12	400038,94	5,16	0,00
4	woonfunctie	150436,96	400053,82	3,73	0,00
5	woonfunctie	150445,25	400048,58	5,08	0,00
6		150450,36	400057,78	2,52	0,00
7		150444,34	400075,75	2,32	0,00
8	woonfunctie	150251,02	399985,42	5,00	0,00
9		150244,15	399984,52	3,28	0,00
10	woonfunctie	150394,35	400043,96	6,61	0,00
11	woonfunctie	150404,40	400044,69	6,60	0,00
12	woonfunctie	150398,65	400053,10	6,22	0,00
13	woonfunctie	150425,71	400020,25	5,23	0,00
14	woonfunctie	150429,79	400012,14	4,58	0,00
15	woonfunctie	150449,41	400029,65	2,70	0,00
16	woonfunctie	150451,47	400034,68	5,24	0,00
17	woonfunctie	150412,32	399993,56	6,49	0,00
18	woonfunctie	150407,36	399996,53	5,36	0,00
19	woonfunctie	150404,39	400005,09	6,49	0,00
20	woonfunctie	150397,50	400010,87	6,38	0,00
21	woonfunctie	150367,42	400029,55	5,90	0,00
22	woonfunctie	150390,03	400034,89	6,24	0,00
23	winkelfunctie,woonfunctie	150064,40	399942,57	2,81	0,00
24	woonfunctie	150369,37	400053,80	8,22	0,00
25	woonfunctie	150355,87	400073,43	8,21	0,00
26	onderwijsfunctie,woonfunctie	150335,71	400214,35	14,58	0,00
27	woonfunctie	150145,35	399994,81	8,82	0,00
28	woonfunctie	150148,43	399968,57	13,19	0,00
29	kantoorfunctie	150379,94	399940,21	3,00	0,00
30		150241,46	399915,19	4,26	0,00
31	woonfunctie	150189,56	400022,30	3,50	0,00
32	woonfunctie	150201,33	400020,96	3,47	0,00
33		150198,99	400037,48	3,64	0,00
34	woonfunctie	150208,81	400014,53	5,79	0,00
35	woonfunctie	150213,16	400005,34	4,54	0,00
36	woonfunctie	150220,03	399991,57	7,09	0,00
37	woonfunctie	150221,17	399982,77	7,06	0,00
38		150237,17	399973,97	3,36	0,00
39	woonfunctie	150187,97	399955,44	8,85	0,00
40	woonfunctie	150188,58	399963,41	3,47	0,00
41	woonfunctie	150192,34	399972,14	3,48	0,00
42	woonfunctie	150187,92	399980,37	3,49	0,00
43		150175,56	399968,53	2,81	0,00
44		150352,93	400105,81	2,40	0,00
45		150184,45	399884,72	3,51	0,00
46	woonfunctie	150199,14	399882,70	6,65	0,00
47		150340,05	400299,42	4,00	0,00
48	woonfunctie	150370,79	400130,93	6,49	0,00
49		150356,88	400137,81	3,50	0,00
50		150360,65	400144,84	3,08	0,00
51	woonfunctie	150086,33	399928,08	3,67	0,00
52	woonfunctie	150424,94	399986,24	2,70	0,00
53	woonfunctie	150372,21	400208,36	5,11	0,00
54	woonfunctie	150378,07	400209,05	5,22	0,00
55	woonfunctie	150154,09	399914,51	7,18	0,00
56	woonfunctie	150159,64	399911,28	7,20	0,00
57		150159,81	399907,72	2,39	0,00
58	woonfunctie	150164,60	399923,10	6,81	0,00
59	woonfunctie	150170,45	399911,68	7,21	0,00
60	woonfunctie	150175,56	399923,51	7,11	0,00

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
1	Relatief	0 dB	0,80	0,80
2	Relatief	0 dB	0,80	0,80
3	Relatief	0 dB	0,80	0,80
4	Relatief	0 dB	0,80	0,80
5	Relatief	0 dB	0,80	0,80
6	Relatief	0 dB	0,80	0,80
7	Relatief	0 dB	0,80	0,80
8	Relatief	0 dB	0,80	0,80
9	Relatief	0 dB	0,80	0,80
10	Relatief	0 dB	0,80	0,80
11	Relatief	0 dB	0,80	0,80
12	Relatief	0 dB	0,80	0,80
13	Relatief	0 dB	0,80	0,80
14	Relatief	0 dB	0,80	0,80
15	Relatief	0 dB	0,80	0,80
16	Relatief	0 dB	0,80	0,80
17	Relatief	0 dB	0,80	0,80
18	Relatief	0 dB	0,80	0,80
19	Relatief	0 dB	0,80	0,80
20	Relatief	0 dB	0,80	0,80
21	Relatief	0 dB	0,80	0,80
22	Relatief	0 dB	0,80	0,80
23	Relatief	0 dB	0,80	0,80
24	Relatief	0 dB	0,80	0,80
25	Relatief	0 dB	0,80	0,80
26	Relatief	0 dB	0,80	0,80
27	Relatief	0 dB	0,80	0,80
28	Relatief	0 dB	0,80	0,80
29	Relatief	0 dB	0,80	0,80
30	Relatief	0 dB	0,80	0,80
31	Relatief	0 dB	0,80	0,80
32	Relatief	0 dB	0,80	0,80
33	Relatief	0 dB	0,80	0,80
34	Relatief	0 dB	0,80	0,80
35	Relatief	0 dB	0,80	0,80
36	Relatief	0 dB	0,80	0,80
37	Relatief	0 dB	0,80	0,80
38	Relatief	0 dB	0,80	0,80
39	Relatief	0 dB	0,80	0,80
40	Relatief	0 dB	0,80	0,80
41	Relatief	0 dB	0,80	0,80
42	Relatief	0 dB	0,80	0,80
43	Relatief	0 dB	0,80	0,80
44	Relatief	0 dB	0,80	0,80
45	Relatief	0 dB	0,80	0,80
46	Relatief	0 dB	0,80	0,80
47	Relatief	0 dB	0,80	0,80
48	Relatief	0 dB	0,80	0,80
49	Relatief	0 dB	0,80	0,80
50	Relatief	0 dB	0,80	0,80
51	Relatief	0 dB	0,80	0,80
52	Relatief	0 dB	0,80	0,80
53	Relatief	0 dB	0,80	0,80
54	Relatief	0 dB	0,80	0,80
55	Relatief	0 dB	0,80	0,80
56	Relatief	0 dB	0,80	0,80
57	Relatief	0 dB	0,80	0,80
58	Relatief	0 dB	0,80	0,80
59	Relatief	0 dB	0,80	0,80
60	Relatief	0 dB	0,80	0,80

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld
61		150175,78	399899,74	3,00	0,00
62	woonfunctie	150194,40	399920,82	3,48	0,00
63	woonfunctie	150188,27	399912,00	3,47	0,00
64		150179,89	399909,52	2,75	0,00
65	woonfunctie	150227,80	399914,08	7,75	0,00
66	woonfunctie	150255,00	399915,18	7,70	0,00
67	woonfunctie	150264,59	399916,12	7,02	0,00
68	woonfunctie	150257,82	399924,26	6,95	0,00
69	woonfunctie	150260,37	399938,36	6,75	0,00
70	woonfunctie	150138,06	399910,42	7,38	0,00
71	woonfunctie	150143,31	399914,08	7,47	0,00
72		150149,12	399908,00	2,57	0,00
73		150149,18	399905,45	2,62	0,00
74	woonfunctie	150228,59	399965,14	7,11	0,00
75	woonfunctie	150228,77	399960,90	6,82	0,00
76	woonfunctie	150229,27	399948,36	6,81	0,00
77		150235,88	399953,85	2,81	0,00
78	woonfunctie	150229,62	399939,94	7,07	0,00
79	woonfunctie	150229,74	399936,91	6,66	0,00
80	woonfunctie	150230,29	399923,14	6,85	0,00
81	woonfunctie	150159,58	399890,48	4,54	0,00
82	woonfunctie	150156,19	399891,50	2,78	0,00
83		150173,93	399886,77	5,02	0,00
84		150176,04	399897,75	2,81	0,00
85		150177,21	399886,08	3,32	0,00
86	woonfunctie	150136,80	400029,76	4,77	0,00
87		150141,17	400006,86	2,93	0,00
88	woonfunctie	150253,07	399970,64	3,90	0,00
89	woonfunctie	150050,91	399972,81	3,38	0,00
90	onderwijsfunctie	150276,80	400102,08	5,86	0,00
91		150294,66	400125,60	10,27	0,00
92	woonfunctie	150119,88	399967,52	5,29	0,00
93	woonfunctie	150383,84	400290,36	3,49	0,00
94	woonfunctie	150253,19	400067,48	10,60	0,00
95	woonfunctie	150380,15	400295,95	3,52	0,00
96	woonfunctie	150397,43	400264,04	9,80	0,00
97		150377,01	400273,93	2,23	0,00
98		150038,08	399962,89	2,39	0,00
99		150167,87	399992,39	4,92	0,00
100	woonfunctie	150250,97	399895,10	5,55	0,00
101	woonfunctie	150263,22	399887,29	5,85	0,00
102	woonfunctie	150091,42	399924,23	2,66	0,00
103	woonfunctie	150093,65	399922,60	2,67	0,00
104	woonfunctie	150116,61	399908,22	8,54	0,00
105		150088,78	399946,83	2,53	0,00
106	woonfunctie	150378,55	400283,44	5,80	0,00
107	woonfunctie	150397,47	399958,75	7,95	0,00
108	woonfunctie	150399,00	399956,50	7,74	0,00
109	woonfunctie	150188,27	399912,00	3,48	0,00
110	woonfunctie	150183,44	399891,87	3,47	0,00
111	woonfunctie	150199,39	399882,68	6,29	0,00
112	woonfunctie	150233,66	399892,99	6,18	0,00
113	woonfunctie	150242,34	399893,36	5,86	0,00
114	woonfunctie	150250,97	399895,10	6,17	0,00
115		150324,72	400303,58	2,29	0,00
116	woonfunctie	150320,63	400126,91	7,38	0,00
117	woonfunctie	150255,74	399999,68	6,34	0,00
118	woonfunctie	150355,01	400332,03	5,09	0,00
119		150090,93	399947,11	2,53	0,00
120	woonfunctie	150035,42	399980,50	6,49	0,00

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
61	Relatief	0 dB	0,80	0,80
62	Relatief	0 dB	0,80	0,80
63	Relatief	0 dB	0,80	0,80
64	Relatief	0 dB	0,80	0,80
65	Relatief	0 dB	0,80	0,80
66	Relatief	0 dB	0,80	0,80
67	Relatief	0 dB	0,80	0,80
68	Relatief	0 dB	0,80	0,80
69	Relatief	0 dB	0,80	0,80
70	Relatief	0 dB	0,80	0,80
71	Relatief	0 dB	0,80	0,80
72	Relatief	0 dB	0,80	0,80
73	Relatief	0 dB	0,80	0,80
74	Relatief	0 dB	0,80	0,80
75	Relatief	0 dB	0,80	0,80
76	Relatief	0 dB	0,80	0,80
77	Relatief	0 dB	0,80	0,80
78	Relatief	0 dB	0,80	0,80
79	Relatief	0 dB	0,80	0,80
80	Relatief	0 dB	0,80	0,80
81	Relatief	0 dB	0,80	0,80
82	Relatief	0 dB	0,80	0,80
83	Relatief	0 dB	0,80	0,80
84	Relatief	0 dB	0,80	0,80
85	Relatief	0 dB	0,80	0,80
86	Relatief	0 dB	0,80	0,80
87	Relatief	0 dB	0,80	0,80
88	Relatief	0 dB	0,80	0,80
89	Relatief	0 dB	0,80	0,80
90	Relatief	0 dB	0,80	0,80
91	Relatief	0 dB	0,80	0,80
92	Relatief	0 dB	0,80	0,80
93	Relatief	0 dB	0,80	0,80
94	Relatief	0 dB	0,80	0,80
95	Relatief	0 dB	0,80	0,80
96	Relatief	0 dB	0,80	0,80
97	Relatief	0 dB	0,80	0,80
98	Relatief	0 dB	0,80	0,80
99	Relatief	0 dB	0,80	0,80
100	Relatief	0 dB	0,80	0,80
101	Relatief	0 dB	0,80	0,80
102	Relatief	0 dB	0,80	0,80
103	Relatief	0 dB	0,80	0,80
104	Relatief	0 dB	0,80	0,80
105	Relatief	0 dB	0,80	0,80
106	Relatief	0 dB	0,80	0,80
107	Relatief	0 dB	0,80	0,80
108	Relatief	0 dB	0,80	0,80
109	Relatief	0 dB	0,80	0,80
110	Relatief	0 dB	0,80	0,80
111	Relatief	0 dB	0,80	0,80
112	Relatief	0 dB	0,80	0,80
113	Relatief	0 dB	0,80	0,80
114	Relatief	0 dB	0,80	0,80
115	Relatief	0 dB	0,80	0,80
116	Relatief	0 dB	0,80	0,80
117	Relatief	0 dB	0,80	0,80
118	Relatief	0 dB	0,80	0,80
119	Relatief	0 dB	0,80	0,80
120	Relatief	0 dB	0,80	0,80

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld
121	onderwijsfunctie	150260,66	400166,95	14,67	0,00
122	woonfunctie	150363,15	400116,86	2,86	0,00
123	woonfunctie	150360,43	400339,10	3,45	0,00
124		150323,12	400318,80	2,04	0,00
125		150289,83	400244,85	2,52	0,00
126	woonfunctie	150334,12	400222,88	8,46	0,00
127	woonfunctie	150304,16	400269,80	8,46	0,00
128	overige gebruiksfunctie	150318,33	400215,03	2,56	0,00
129	kantoorfunctie	150402,98	400149,53	3,65	0,00
130	kantoorfunctie	150416,45	400167,83	3,63	0,00
131	woonfunctie	150375,09	400195,80	5,08	0,00
132	woonfunctie	150363,78	400203,04	5,29	0,00
133		150355,50	400213,90	3,71	0,00
134	kantoorfunctie,woonfunctie	150288,95	400171,16	18,45	0,00
135	woonfunctie	150319,21	399992,77	7,85	0,00
136	woonfunctie	150282,48	399956,06	8,06	0,00
137		150300,18	399940,15	2,92	0,00
138		150303,69	399940,21	2,92	0,00
139		150053,07	399966,63	2,64	0,00
140	woonfunctie	150426,22	400218,85	6,29	0,00
141	woonfunctie	150055,06	399980,52	5,77	0,00
142	woonfunctie	150119,78	399985,66	5,81	0,00
143	woonfunctie	150426,22	400218,85	5,88	0,00
144	woonfunctie	150347,69	400026,19	8,70	0,00
145		150293,90	400000,57	0,59	0,00
146	woonfunctie	150395,17	400190,43	6,23	0,00
147		150407,41	400174,98	2,52	0,00
148	woonfunctie	150391,28	400174,15	4,78	0,00
149	woonfunctie	150394,27	400181,69	4,12	0,00
150		150392,96	400174,55	2,66	0,00
151	woonfunctie	150084,17	400026,59	6,18	0,00
152	woonfunctie	150281,69	400000,73	2,96	0,00
153	woonfunctie	150346,05	400142,72	8,58	0,00
154	woonfunctie	150234,77	400000,19	6,33	0,00
155	woonfunctie	150336,03	399964,51	7,64	0,00
156		150051,37	399951,81	2,21	0,00
157	woonfunctie	150371,81	400162,05	6,66	0,00
158	woonfunctie	150357,59	400169,84	6,44	0,00
159	woonfunctie	150121,30	399942,49	7,28	0,00
160		150106,49	399955,96	5,17	0,00
161	bijeenkomstfunctie,gezondheidszorgfunctie,woo	150215,48	400108,57	13,58	0,00
162		150175,92	400114,94	4,99	0,00
163	woonfunctie	150261,92	399967,33	8,17	0,00
164		150238,72	399965,57	2,82	0,00
165	overige gebruiksfunctie	150243,67	399952,00	4,93	0,00
166	woonfunctie	150366,70	400328,61	5,72	0,00
167		150317,65	400305,67	2,21	0,00
168	woonfunctie	150333,82	400102,33	6,65	0,00
169	woonfunctie	150347,12	400100,30	4,61	0,00
170	woonfunctie	150265,84	400003,67	6,97	0,00
171	woonfunctie	150275,25	400003,39	7,08	0,00
172		150119,17	399935,79	2,86	0,00
173	woonfunctie	150020,61	400005,74	3,23	0,00
174		150104,37	399982,25	3,06	0,00
175	woonfunctie	150333,57	400057,52	7,14	0,00
176	woonfunctie	150344,20	400041,70	5,96	0,00
177	woonfunctie	150380,10	400130,61	6,52	0,00
178		150378,57	400138,08	3,60	0,00
179		150242,28	399965,72	2,82	0,00
180	woonfunctie	150034,48	399998,96	6,90	0,00

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
121	Relatief	0 dB	0,80	0,80
122	Relatief	0 dB	0,80	0,80
123	Relatief	0 dB	0,80	0,80
124	Relatief	0 dB	0,80	0,80
125	Relatief	0 dB	0,80	0,80
126	Relatief	0 dB	0,80	0,80
127	Relatief	0 dB	0,80	0,80
128	Relatief	0 dB	0,80	0,80
129	Relatief	0 dB	0,80	0,80
130	Relatief	0 dB	0,80	0,80
131	Relatief	0 dB	0,80	0,80
132	Relatief	0 dB	0,80	0,80
133	Relatief	0 dB	0,80	0,80
134	Relatief	0 dB	0,80	0,80
135	Relatief	0 dB	0,80	0,80
136	Relatief	0 dB	0,80	0,80
137	Relatief	0 dB	0,80	0,80
138	Relatief	0 dB	0,80	0,80
139	Relatief	0 dB	0,80	0,80
140	Relatief	0 dB	0,80	0,80
141	Relatief	0 dB	0,80	0,80
142	Relatief	0 dB	0,80	0,80
143	Relatief	0 dB	0,80	0,80
144	Relatief	0 dB	0,80	0,80
145	Relatief	0 dB	0,80	0,80
146	Relatief	0 dB	0,80	0,80
147	Relatief	0 dB	0,80	0,80
148	Relatief	0 dB	0,80	0,80
149	Relatief	0 dB	0,80	0,80
150	Relatief	0 dB	0,80	0,80
151	Relatief	0 dB	0,80	0,80
152	Relatief	0 dB	0,80	0,80
153	Relatief	0 dB	0,80	0,80
154	Relatief	0 dB	0,80	0,80
155	Relatief	0 dB	0,80	0,80
156	Relatief	0 dB	0,80	0,80
157	Relatief	0 dB	0,80	0,80
158	Relatief	0 dB	0,80	0,80
159	Relatief	0 dB	0,80	0,80
160	Relatief	0 dB	0,80	0,80
161	Relatief	0 dB	0,80	0,80
162	Relatief	0 dB	0,80	0,80
163	Relatief	0 dB	0,80	0,80
164	Relatief	0 dB	0,80	0,80
165	Relatief	0 dB	0,80	0,80
166	Relatief	0 dB	0,80	0,80
167	Relatief	0 dB	0,80	0,80
168	Relatief	0 dB	0,80	0,80
169	Relatief	0 dB	0,80	0,80
170	Relatief	0 dB	0,80	0,80
171	Relatief	0 dB	0,80	0,80
172	Relatief	0 dB	0,80	0,80
173	Relatief	0 dB	0,80	0,80
174	Relatief	0 dB	0,80	0,80
175	Relatief	0 dB	0,80	0,80
176	Relatief	0 dB	0,80	0,80
177	Relatief	0 dB	0,80	0,80
178	Relatief	0 dB	0,80	0,80
179	Relatief	0 dB	0,80	0,80
180	Relatief	0 dB	0,80	0,80

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld
181		150020,61	400005,74	4,60	0,00
182	woonfunctie	150291,11	399892,78	7,19	0,00
183	woonfunctie	150400,81	400194,48	5,06	0,00
184	woonfunctie	150402,86	400202,09	5,20	0,00
185		150415,80	400181,41	2,63	0,00
186	woonfunctie	150204,15	400068,13	6,46	0,00
187	woonfunctie	150214,52	400063,96	6,42	0,00
188	woonfunctie	150248,38	400013,46	6,33	0,00
189	woonfunctie	150292,60	399893,30	7,28	0,00
190		150300,86	399899,69	3,61	0,00
191	woonfunctie	150245,40	400018,88	6,36	0,00
192		150218,53	400011,05	2,04	0,00
193		150278,45	400029,58	2,81	0,00
194	woonfunctie	150275,84	400022,47	5,64	0,00
195	woonfunctie	150277,06	400019,83	5,63	0,00
196	woonfunctie	150058,22	399990,11	5,76	0,00
197	woonfunctie	150218,80	400050,35	6,19	0,00
198	woonfunctie	150231,14	400045,14	6,53	0,00
199		150211,02	400033,96	3,53	0,00
200	woonfunctie	150233,79	400040,36	6,72	0,00
201		150212,69	400028,75	3,43	0,00
202	woonfunctie	150236,12	400035,67	6,74	0,00
203		150210,08	400027,30	3,58	0,00
204	woonfunctie	150238,78	400030,90	6,42	0,00
205	woonfunctie	150255,06	400022,54	5,78	0,00
206	woonfunctie	150126,20	400036,34	5,49	0,00
207		150137,44	400010,83	3,45	0,00
208	woonfunctie	150225,86	400054,29	6,88	0,00
209		150052,21	400065,51	1,92	0,00
210		150052,35	400042,71	2,73	0,00
211	woonfunctie	150034,81	400017,78	4,80	0,00
212		150014,66	400040,93	4,93	0,00
213	woonfunctie	150242,39	400024,33	3,20	0,00
214	woonfunctie	150304,70	400050,31	5,74	0,00
215	woonfunctie	150369,63	400004,77	6,11	0,00
216		150361,12	399987,63	3,20	0,00
217	gezondheidszorgfunctie,woonfunctie	150294,12	400039,62	4,57	0,00
218	woonfunctie	150283,69	400035,08	5,97	0,00
219	woonfunctie	150329,98	400062,79	7,26	0,00
220		150309,41	400051,35	3,70	0,00
221	woonfunctie	150378,90	400175,36	4,95	0,00
222		150387,99	400160,85	2,72	0,00
223	woonfunctie	150354,93	400156,75	6,47	0,00
224	woonfunctie	150344,92	400160,62	6,46	0,00
225	woonfunctie	150100,34	400019,72	5,99	0,00
226	woonfunctie	150011,46	400004,02	4,09	0,00
227		150003,49	400012,42	2,53	0,00
228	woonfunctie	150222,19	400060,95	4,13	0,00
229	woonfunctie	150445,37	400209,96	5,31	0,00
230	woonfunctie	150178,94	400042,22	6,66	0,00
231	woonfunctie	150087,06	400014,95	6,24	0,00
232	woonfunctie	150087,80	399998,96	6,00	0,00
233	woonfunctie	150067,61	400004,13	6,27	0,00
234		150081,34	399995,13	2,90	0,00
235	woonfunctie	150064,52	399993,62	6,16	0,00
236	woonfunctie	150064,52	399993,62	3,85	0,00
237		150068,07	399987,69	2,85	0,00
238	woonfunctie	150144,23	400040,61	5,83	0,00
239	woonfunctie	150144,39	400027,88	6,37	0,00
240	woonfunctie	150157,14	400042,03	6,77	0,00

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
181	Relatief	0 dB	0,80	0,80
182	Relatief	0 dB	0,80	0,80
183	Relatief	0 dB	0,80	0,80
184	Relatief	0 dB	0,80	0,80
185	Relatief	0 dB	0,80	0,80
186	Relatief	0 dB	0,80	0,80
187	Relatief	0 dB	0,80	0,80
188	Relatief	0 dB	0,80	0,80
189	Relatief	0 dB	0,80	0,80
190	Relatief	0 dB	0,80	0,80
191	Relatief	0 dB	0,80	0,80
192	Relatief	0 dB	0,80	0,80
193	Relatief	0 dB	0,80	0,80
194	Relatief	0 dB	0,80	0,80
195	Relatief	0 dB	0,80	0,80
196	Relatief	0 dB	0,80	0,80
197	Relatief	0 dB	0,80	0,80
198	Relatief	0 dB	0,80	0,80
199	Relatief	0 dB	0,80	0,80
200	Relatief	0 dB	0,80	0,80
201	Relatief	0 dB	0,80	0,80
202	Relatief	0 dB	0,80	0,80
203	Relatief	0 dB	0,80	0,80
204	Relatief	0 dB	0,80	0,80
205	Relatief	0 dB	0,80	0,80
206	Relatief	0 dB	0,80	0,80
207	Relatief	0 dB	0,80	0,80
208	Relatief	0 dB	0,80	0,80
209	Relatief	0 dB	0,80	0,80
210	Relatief	0 dB	0,80	0,80
211	Relatief	0 dB	0,80	0,80
212	Relatief	0 dB	0,80	0,80
213	Relatief	0 dB	0,80	0,80
214	Relatief	0 dB	0,80	0,80
215	Relatief	0 dB	0,80	0,80
216	Relatief	0 dB	0,80	0,80
217	Relatief	0 dB	0,80	0,80
218	Relatief	0 dB	0,80	0,80
219	Relatief	0 dB	0,80	0,80
220	Relatief	0 dB	0,80	0,80
221	Relatief	0 dB	0,80	0,80
222	Relatief	0 dB	0,80	0,80
223	Relatief	0 dB	0,80	0,80
224	Relatief	0 dB	0,80	0,80
225	Relatief	0 dB	0,80	0,80
226	Relatief	0 dB	0,80	0,80
227	Relatief	0 dB	0,80	0,80
228	Relatief	0 dB	0,80	0,80
229	Relatief	0 dB	0,80	0,80
230	Relatief	0 dB	0,80	0,80
231	Relatief	0 dB	0,80	0,80
232	Relatief	0 dB	0,80	0,80
233	Relatief	0 dB	0,80	0,80
234	Relatief	0 dB	0,80	0,80
235	Relatief	0 dB	0,80	0,80
236	Relatief	0 dB	0,80	0,80
237	Relatief	0 dB	0,80	0,80
238	Relatief	0 dB	0,80	0,80
239	Relatief	0 dB	0,80	0,80
240	Relatief	0 dB	0,80	0,80

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld
241	woonfunctie	150170,19	400032,96	6,64	0,00
242	woonfunctie	150167,95	400048,06	6,72	0,00
243		150185,49	400030,17	2,86	0,00
244	woonfunctie	150415,48	400204,97	5,32	0,00
245	woonfunctie	150387,55	400172,89	4,12	0,00
246	woonfunctie	150392,39	399963,53	8,53	0,00
247	woonfunctie	150375,76	400142,22	5,37	0,00
248	woonfunctie	150394,85	400145,96	6,33	0,00
249		150393,27	400149,92	2,60	0,00
250	kantoorfunctie,woonfunctie	150190,33	400060,58	4,64	0,00
251		150357,57	399984,40	2,75	0,00
252	woonfunctie	150376,48	399986,82	8,09	0,00
253		150353,54	399981,56	2,35	0,00
254	woonfunctie	150363,14	399977,05	8,46	0,00
255	woonfunctie	150359,09	400164,65	6,79	0,00
256		150365,13	400149,56	2,63	0,00
257	woonfunctie	150421,50	400215,41	5,73	0,00
258	woonfunctie	150206,98	400051,86	5,84	0,00
259		150199,88	400046,48	2,68	0,00
260	woonfunctie	150191,68	399988,92	3,48	0,00
261		150192,66	399963,26	3,48	0,00
262	woonfunctie	150141,31	399896,72	3,97	0,00
263	woonfunctie	150216,36	399890,30	5,96	0,00
264	overige gebruiksfunctie	149957,84	400147,65	2,70	0,00
265	overige gebruiksfunctie	149944,92	400144,45	2,71	0,00
266	overige gebruiksfunctie	149954,81	400146,90	2,70	0,00
267	overige gebruiksfunctie	149960,88	400148,40	2,70	0,00
268	overige gebruiksfunctie	149948,74	400145,40	2,70	0,00
269	overige gebruiksfunctie	149951,78	400146,15	2,70	0,00
270	woonfunctie	150136,28	400416,16	6,03	0,00
271	woonfunctie	150112,38	400411,74	4,10	0,00
272	woonfunctie	150107,22	400410,05	5,99	0,00
273		150122,04	400415,82	2,23	0,00
274	woonfunctie	150225,05	399890,65	5,88	0,00
275		150310,54	400363,70	4,88	0,00
276		150323,89	400385,82	2,92	0,00
277	woonfunctie	150294,43	400360,73	6,96	0,00
278	kantoorfunctie	150326,94	399908,39	7,24	0,00
278	kantoorfunctie	150324,13	399906,87	7,24	0,00
279		149973,43	400103,30	5,06	0,00
280		149989,40	400044,29	4,06	0,00
281	woonfunctie	150120,24	400371,23	5,17	0,00
282		150116,29	400354,96	2,42	0,00
283	woonfunctie	150127,54	400345,92	6,12	0,00
284		150125,55	400359,06	2,43	0,00
285	woonfunctie	149956,97	400095,08	2,19	0,00
286	bijeenkomstfunctie,gezondheidszorgfunctie,ove	150021,57	400199,67	12,48	0,00
287	woonfunctie	150435,92	400005,28	5,33	0,00
288	woonfunctie	150120,57	399974,35	5,12	0,00
289		150061,59	399955,86	3,53	0,00
290		150187,06	400125,49	3,19	0,00
291	woonfunctie	150057,02	400020,98	3,68	0,00
292		150370,54	400261,44	2,24	0,00
293	woonfunctie	150148,86	399910,84	7,07	0,00
294	woonfunctie	150365,29	400321,23	5,42	0,00
295	woonfunctie	150157,12	400030,66	6,77	0,00
296	overige gebruiksfunctie	150058,15	399966,04	2,79	0,00
297	woonfunctie	150120,70	399953,23	8,42	0,00
298	woonfunctie	150061,31	400013,91	7,94	0,00
299	woonfunctie	150044,50	400023,55	6,36	0,00

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
241	Relatief	0 dB	0,80	0,80
242	Relatief	0 dB	0,80	0,80
243	Relatief	0 dB	0,80	0,80
244	Relatief	0 dB	0,80	0,80
245	Relatief	0 dB	0,80	0,80
246	Relatief	0 dB	0,80	0,80
247	Relatief	0 dB	0,80	0,80
248	Relatief	0 dB	0,80	0,80
249	Relatief	0 dB	0,80	0,80
250	Relatief	0 dB	0,80	0,80
251	Relatief	0 dB	0,80	0,80
252	Relatief	0 dB	0,80	0,80
253	Relatief	0 dB	0,80	0,80
254	Relatief	0 dB	0,80	0,80
255	Relatief	0 dB	0,80	0,80
256	Relatief	0 dB	0,80	0,80
257	Relatief	0 dB	0,80	0,80
258	Relatief	0 dB	0,80	0,80
259	Relatief	0 dB	0,80	0,80
260	Relatief	0 dB	0,80	0,80
261	Relatief	0 dB	0,80	0,80
262	Relatief	0 dB	0,80	0,80
263	Relatief	0 dB	0,80	0,80
264	Relatief	0 dB	0,80	0,80
265	Relatief	0 dB	0,80	0,80
266	Relatief	0 dB	0,80	0,80
267	Relatief	0 dB	0,80	0,80
268	Relatief	0 dB	0,80	0,80
269	Relatief	0 dB	0,80	0,80
270	Relatief	0 dB	0,80	0,80
271	Relatief	0 dB	0,80	0,80
272	Relatief	0 dB	0,80	0,80
273	Relatief	0 dB	0,80	0,80
274	Relatief	0 dB	0,80	0,80
275	Relatief	0 dB	0,80	0,80
276	Relatief	0 dB	0,80	0,80
277	Relatief	0 dB	0,80	0,80
278	Relatief	0 dB	0,80	0,80
278	Relatief	0 dB	0,80	0,80
279	Relatief	0 dB	0,80	0,80
280	Relatief	0 dB	0,80	0,80
281	Relatief	0 dB	0,80	0,80
282	Relatief	0 dB	0,80	0,80
283	Relatief	0 dB	0,80	0,80
284	Relatief	0 dB	0,80	0,80
285	Relatief	0 dB	0,80	0,80
286	Relatief	0 dB	0,80	0,80
287	Relatief	0 dB	0,80	0,80
288	Relatief	0 dB	0,80	0,80
289	Relatief	0 dB	0,80	0,80
290	Relatief	0 dB	0,80	0,80
291	Relatief	0 dB	0,80	0,80
292	Relatief	0 dB	0,80	0,80
293	Relatief	0 dB	0,80	0,80
294	Relatief	0 dB	0,80	0,80
295	Relatief	0 dB	0,80	0,80
296	Relatief	0 dB	0,80	0,80
297	Relatief	0 dB	0,80	0,80
298	Relatief	0 dB	0,80	0,80
299	Relatief	0 dB	0,80	0,80

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld
300	overige gebruiksfunctie	149963,91	400149,15	2,70	0,00
301	overige gebruiksfunctie	149944,28	400150,31	2,70	0,00
302		149975,56	400053,73	4,10	0,00
303	woonfunctie	150014,40	399987,84	6,10	0,00
304	woonfunctie	150227,77	399914,66	7,05	0,00
305	woonfunctie	150223,64	399977,78	7,26	0,00
306		150315,64	400308,96	2,20	0,00
307	woonfunctie	150278,23	400232,32	14,74	0,00
308	woonfunctie	150110,23	400346,20	6,99	0,00
309		150162,51	400371,72	2,28	0,00
310	winkelfunctie	149953,07	400106,59	4,05	0,00
311	woonfunctie	150110,40	400376,20	5,22	0,00
312		150102,36	400316,66	3,19	0,00
313	woonfunctie	150165,52	400354,74	6,91	0,00
314		150157,33	400369,24	2,27	0,00
315		150162,51	400371,72	2,23	0,00
316	woonfunctie	150173,23	400364,82	6,87	0,00
317	woonfunctie	150187,91	400368,26	6,90	0,00
318		150176,98	400361,21	3,06	0,00
319	woonfunctie	150191,73	400380,14	7,26	0,00
320		150177,34	400367,13	2,90	0,00
321	woonfunctie	150186,59	400383,10	6,95	0,00
322		150172,37	400373,95	2,40	0,00
323	woonfunctie	150419,65	400027,02	4,03	0,00
324	woonfunctie	150183,86	400388,38	7,09	0,00
325	woonfunctie	150173,67	400395,89	5,88	0,00
326	woonfunctie	150170,16	400394,61	5,41	0,00
327	woonfunctie	150150,22	400391,96	5,16	0,00
328	woonfunctie	150154,86	400383,88	5,13	0,00
329	woonfunctie	150143,94	400385,40	5,34	0,00
330	woonfunctie	150138,02	400376,10	4,00	0,00
331	woonfunctie	150127,54	400379,47	3,22	0,00
332		150107,24	400360,09	2,58	0,00
333	woonfunctie	150101,77	400369,32	5,42	0,00
334	woonfunctie	150093,18	400375,66	4,12	0,00
335	woonfunctie	150084,81	400366,20	5,43	0,00
336	woonfunctie	150068,43	400365,52	4,42	0,00
337		150067,76	400356,54	2,24	0,00
338	woonfunctie	150064,13	400377,94	5,59	0,00
339		150062,99	400356,99	2,25	0,00
340		150051,91	400335,72	3,02	0,00
341		150053,04	400360,16	3,08	0,00
342		150048,05	400324,46	3,08	0,00
343		150048,05	400324,46	3,11	0,00
344		150049,66	400350,23	3,13	0,00
345		150049,47	400347,15	3,01	0,00
346		150053,39	400346,79	3,01	0,00
347		150053,39	400346,79	3,09	0,00
348		150051,91	400335,72	3,07	0,00
349	woonfunctie	149975,44	400286,06	11,27	0,00
350	woonfunctie	149947,78	400215,84	8,40	0,00
351	woonfunctie	149943,28	400173,83	4,18	0,00
352	woonfunctie	150033,37	399967,26	6,24	0,00
353	woonfunctie	150407,62	400205,50	4,83	0,00
354	woonfunctie	150264,57	400021,83	6,60	0,00
355	woonfunctie	150350,55	400032,38	6,49	0,00
356	woonfunctie	150104,54	400346,29	6,59	0,00
357	woonfunctie	150169,66	400358,99	7,04	0,00
358		150253,64	400375,86	2,21	0,00
359		150053,04	400360,16	3,31	0,00

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
300	Relatief	0 dB	0,80	0,80
301	Relatief	0 dB	0,80	0,80
302	Relatief	0 dB	0,80	0,80
303	Relatief	0 dB	0,80	0,80
304	Relatief	0 dB	0,80	0,80
305	Relatief	0 dB	0,80	0,80
306	Relatief	0 dB	0,80	0,80
307	Relatief	0 dB	0,80	0,80
308	Relatief	0 dB	0,80	0,80
309	Relatief	0 dB	0,80	0,80
310	Relatief	0 dB	0,80	0,80
311	Relatief	0 dB	0,80	0,80
312	Relatief	0 dB	0,80	0,80
313	Relatief	0 dB	0,80	0,80
314	Relatief	0 dB	0,80	0,80
315	Relatief	0 dB	0,80	0,80
316	Relatief	0 dB	0,80	0,80
317	Relatief	0 dB	0,80	0,80
318	Relatief	0 dB	0,80	0,80
319	Relatief	0 dB	0,80	0,80
320	Relatief	0 dB	0,80	0,80
321	Relatief	0 dB	0,80	0,80
322	Relatief	0 dB	0,80	0,80
323	Relatief	0 dB	0,80	0,80
324	Relatief	0 dB	0,80	0,80
325	Relatief	0 dB	0,80	0,80
326	Relatief	0 dB	0,80	0,80
327	Relatief	0 dB	0,80	0,80
328	Relatief	0 dB	0,80	0,80
329	Relatief	0 dB	0,80	0,80
330	Relatief	0 dB	0,80	0,80
331	Relatief	0 dB	0,80	0,80
332	Relatief	0 dB	0,80	0,80
333	Relatief	0 dB	0,80	0,80
334	Relatief	0 dB	0,80	0,80
335	Relatief	0 dB	0,80	0,80
336	Relatief	0 dB	0,80	0,80
337	Relatief	0 dB	0,80	0,80
338	Relatief	0 dB	0,80	0,80
339	Relatief	0 dB	0,80	0,80
340	Relatief	0 dB	0,80	0,80
341	Relatief	0 dB	0,80	0,80
342	Relatief	0 dB	0,80	0,80
343	Relatief	0 dB	0,80	0,80
344	Relatief	0 dB	0,80	0,80
345	Relatief	0 dB	0,80	0,80
346	Relatief	0 dB	0,80	0,80
347	Relatief	0 dB	0,80	0,80
348	Relatief	0 dB	0,80	0,80
349	Relatief	0 dB	0,80	0,80
350	Relatief	0 dB	0,80	0,80
351	Relatief	0 dB	0,80	0,80
352	Relatief	0 dB	0,80	0,80
353	Relatief	0 dB	0,80	0,80
354	Relatief	0 dB	0,80	0,80
355	Relatief	0 dB	0,80	0,80
356	Relatief	0 dB	0,80	0,80
357	Relatief	0 dB	0,80	0,80
358	Relatief	0 dB	0,80	0,80
359	Relatief	0 dB	0,80	0,80

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld
360	woonfunctie	150115,45	400316,28	7,11	0,00
361	woonfunctie	150136,26	400182,22	6,45	0,00
362	winkelfunctie	150309,37	400376,41	6,49	0,00
363	woonfunctie	150315,20	400391,86	6,70	0,00
364	woonfunctie	150121,63	400346,01	6,88	0,00
365	woonfunctie	150426,85	400059,79	5,63	0,00
366	woonfunctie	150300,80	399901,60	7,33	0,00
367	woonfunctie	150074,34	399936,37	3,40	0,00
368	overige gebruiksfunctie	150099,75	399982,00	2,77	0,00
369	overige gebruiksfunctie	150076,71	399958,31	2,75	0,00
370	woonfunctie	150365,81	400314,61	7,54	0,00
371	woonfunctie	150150,96	399893,21	4,08	0,00
372	woonfunctie	150256,14	400340,26	5,70	0,00
373		150259,69	400343,64	2,22	0,00
374	woonfunctie	150239,37	400340,31	5,52	0,00
375		150257,82	400353,80	2,25	0,00
376	woonfunctie	150239,37	400340,31	6,46	0,00
377		150254,21	400357,26	2,25	0,00
378	woonfunctie	150241,14	400357,78	5,82	0,00
379		150245,75	400362,18	2,25	0,00
380	woonfunctie	150239,38	400356,07	5,88	0,00
381		150247,27	400363,78	2,24	0,00
382	woonfunctie	150235,30	400360,35	6,38	0,00
383		150237,45	400370,03	2,22	0,00
384	woonfunctie	150224,73	400357,85	5,81	0,00
385		150238,96	400371,63	2,23	0,00
386	woonfunctie	150228,60	400369,77	5,76	0,00
387		150229,07	400377,95	2,23	0,00
388	woonfunctie	150217,89	400375,33	5,66	0,00
389		150230,58	400379,55	2,23	0,00
390	woonfunctie	150255,19	400366,54	5,70	0,00
391	woonfunctie	150265,85	400364,25	6,40	0,00
392	woonfunctie	150262,90	400374,68	5,68	0,00
393		150257,56	400380,00	2,26	0,00
394	woonfunctie	150273,49	400372,31	6,44	0,00
395		150261,46	400384,12	2,23	0,00
396	woonfunctie	150238,89	400381,91	6,22	0,00
397		150247,03	400374,23	2,24	0,00
398	woonfunctie	150242,80	400386,05	6,57	0,00
399		150250,97	400378,39	2,27	0,00
400	woonfunctie	150246,72	400390,18	6,26	0,00
401		150250,97	400378,39	2,32	0,00
402	woonfunctie	150250,63	400394,31	6,21	0,00
403	woonfunctie	150265,15	400338,99	3,23	0,00
404	woonfunctie	150158,49	400249,39	7,23	0,00
405	woonfunctie	149999,31	400318,78	5,94	0,00
406	woonfunctie	150226,92	400425,62	7,18	0,00
407	woonfunctie	150233,42	400419,00	6,19	0,00
408		150216,67	400426,89	1,73	0,00
409		150215,02	400427,05	2,00	0,00
410	woonfunctie	150226,71	400409,68	6,30	0,00
411		150209,88	400417,77	2,21	0,00
412	woonfunctie	150216,05	400411,89	6,25	0,00
413		150209,88	400417,77	2,21	0,00
414	woonfunctie	150192,40	400428,04	4,40	0,00
415	woonfunctie	150188,24	400427,94	5,30	0,00
416	woonfunctie	150194,35	400415,17	3,88	0,00
417	woonfunctie	150188,53	400408,91	4,47	0,00
418	woonfunctie	150198,48	400402,55	6,43	0,00
419		150206,26	400410,69	2,30	0,00

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
360	Relatief	0 dB	0,80	0,80
361	Relatief	0 dB	0,80	0,80
362	Relatief	0 dB	0,80	0,80
363	Relatief	0 dB	0,80	0,80
364	Relatief	0 dB	0,80	0,80
365	Relatief	0 dB	0,80	0,80
366	Relatief	0 dB	0,80	0,80
367	Relatief	0 dB	0,80	0,80
368	Relatief	0 dB	0,80	0,80
369	Relatief	0 dB	0,80	0,80
370	Relatief	0 dB	0,80	0,80
371	Relatief	0 dB	0,80	0,80
372	Relatief	0 dB	0,80	0,80
373	Relatief	0 dB	0,80	0,80
374	Relatief	0 dB	0,80	0,80
375	Relatief	0 dB	0,80	0,80
376	Relatief	0 dB	0,80	0,80
377	Relatief	0 dB	0,80	0,80
378	Relatief	0 dB	0,80	0,80
379	Relatief	0 dB	0,80	0,80
380	Relatief	0 dB	0,80	0,80
381	Relatief	0 dB	0,80	0,80
382	Relatief	0 dB	0,80	0,80
383	Relatief	0 dB	0,80	0,80
384	Relatief	0 dB	0,80	0,80
385	Relatief	0 dB	0,80	0,80
386	Relatief	0 dB	0,80	0,80
387	Relatief	0 dB	0,80	0,80
388	Relatief	0 dB	0,80	0,80
389	Relatief	0 dB	0,80	0,80
390	Relatief	0 dB	0,80	0,80
391	Relatief	0 dB	0,80	0,80
392	Relatief	0 dB	0,80	0,80
393	Relatief	0 dB	0,80	0,80
394	Relatief	0 dB	0,80	0,80
395	Relatief	0 dB	0,80	0,80
396	Relatief	0 dB	0,80	0,80
397	Relatief	0 dB	0,80	0,80
398	Relatief	0 dB	0,80	0,80
399	Relatief	0 dB	0,80	0,80
400	Relatief	0 dB	0,80	0,80
401	Relatief	0 dB	0,80	0,80
402	Relatief	0 dB	0,80	0,80
403	Relatief	0 dB	0,80	0,80
404	Relatief	0 dB	0,80	0,80
405	Relatief	0 dB	0,80	0,80
406	Relatief	0 dB	0,80	0,80
407	Relatief	0 dB	0,80	0,80
408	Relatief	0 dB	0,80	0,80
409	Relatief	0 dB	0,80	0,80
410	Relatief	0 dB	0,80	0,80
411	Relatief	0 dB	0,80	0,80
412	Relatief	0 dB	0,80	0,80
413	Relatief	0 dB	0,80	0,80
414	Relatief	0 dB	0,80	0,80
415	Relatief	0 dB	0,80	0,80
416	Relatief	0 dB	0,80	0,80
417	Relatief	0 dB	0,80	0,80
418	Relatief	0 dB	0,80	0,80
419	Relatief	0 dB	0,80	0,80

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld
420	woonfunctie	150202,52	400398,30	6,98	0,00
421		150209,01	400404,86	0,99	0,00
422	woonfunctie	150206,51	400394,24	6,98	0,00
423	woonfunctie	150207,16	400393,58	7,19	0,00
424		150215,15	400402,49	2,30	0,00
425	woonfunctie	150173,51	400295,14	5,57	0,00
426	woonfunctie	150164,98	400300,46	5,92	0,00
427	woonfunctie	150176,23	400335,72	6,01	0,00
428	woonfunctie	150172,43	400328,98	6,08	0,00
429	woonfunctie	150161,30	400327,22	5,33	0,00
430	woonfunctie	150149,85	400326,57	5,46	0,00
431		150154,40	400307,29	3,58	0,00
432	woonfunctie	150086,49	400345,04	6,89	0,00
433		150086,70	400355,74	2,42	0,00
434	woonfunctie	150093,17	400347,93	6,15	0,00
435		150093,22	400355,57	2,42	0,00
436	woonfunctie	150098,66	400347,91	6,34	0,00
437		150098,99	400355,42	2,42	0,00
438		150104,58	400355,27	2,42	0,00
439		150110,32	400353,50	2,43	0,00
440	woonfunctie	150115,91	400346,11	6,93	0,00
441		150116,29	400354,96	2,42	0,00
442	woonfunctie	150134,58	400351,53	6,09	0,00
443		150125,74	400359,10	2,46	0,00
444	woonfunctie	150144,94	400344,82	6,94	0,00
445		150135,83	400362,12	2,42	0,00
446	woonfunctie	150145,50	400356,01	6,94	0,00
447		150138,85	400362,84	2,47	0,00
448	woonfunctie	150150,34	400358,74	6,46	0,00
449		150147,23	400363,90	2,43	0,00
450	woonfunctie	150159,72	400353,39	7,18	0,00
451		150152,29	400366,60	2,33	0,00
452		150258,81	400386,66	2,61	0,00
453	woonfunctie	150249,10	400404,07	6,28	0,00
454		150258,81	400386,66	2,25	0,00
455	woonfunctie	150259,58	400401,58	6,21	0,00
456		150266,64	400394,92	2,21	0,00
457	woonfunctie	150265,22	400404,04	5,49	0,00
458	gezondheidszorgfunctie,woonfunctie	150047,84	400113,24	12,93	0,00
459	woonfunctie	150292,87	400404,73	2,13	0,00
460	woonfunctie	150236,48	400423,95	5,83	0,00
461		150246,22	400371,22	2,25	0,00
462	woonfunctie	150137,17	400230,42	7,78	0,00
463	overige gebruiksfunctie	150084,36	400235,50	3,15	0,00
464	woonfunctie	150275,97	400316,31	5,77	0,00
465	woonfunctie	150229,72	400415,07	6,55	0,00
466	woonfunctie	150090,84	400294,11	6,54	0,00
467		150278,58	400403,58	2,23	0,00
468	woonfunctie	150127,26	400167,12	5,64	0,00
469		150130,09	400156,27	2,06	0,00
470	woonfunctie	150127,14	400179,50	5,11	0,00
471	woonfunctie	150139,34	400191,32	5,60	0,00
472	woonfunctie	150150,25	400204,49	6,65	0,00
473		150163,76	400190,37	1,92	0,00
474	woonfunctie	150158,09	400208,59	6,28	0,00
475	woonfunctie	150161,18	400217,67	5,80	0,00
476		150168,95	400203,00	2,16	0,00
477	woonfunctie	150170,30	400220,43	5,92	0,00
478	woonfunctie	150166,68	400230,50	6,11	0,00
479	woonfunctie	150179,03	400223,61	6,64	0,00

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
420	Relatief	0 dB	0,80	0,80
421	Relatief	0 dB	0,80	0,80
422	Relatief	0 dB	0,80	0,80
423	Relatief	0 dB	0,80	0,80
424	Relatief	0 dB	0,80	0,80
425	Relatief	0 dB	0,80	0,80
426	Relatief	0 dB	0,80	0,80
427	Relatief	0 dB	0,80	0,80
428	Relatief	0 dB	0,80	0,80
429	Relatief	0 dB	0,80	0,80
430	Relatief	0 dB	0,80	0,80
431	Relatief	0 dB	0,80	0,80
432	Relatief	0 dB	0,80	0,80
433	Relatief	0 dB	0,80	0,80
434	Relatief	0 dB	0,80	0,80
435	Relatief	0 dB	0,80	0,80
436	Relatief	0 dB	0,80	0,80
437	Relatief	0 dB	0,80	0,80
438	Relatief	0 dB	0,80	0,80
439	Relatief	0 dB	0,80	0,80
440	Relatief	0 dB	0,80	0,80
441	Relatief	0 dB	0,80	0,80
442	Relatief	0 dB	0,80	0,80
443	Relatief	0 dB	0,80	0,80
444	Relatief	0 dB	0,80	0,80
445	Relatief	0 dB	0,80	0,80
446	Relatief	0 dB	0,80	0,80
447	Relatief	0 dB	0,80	0,80
448	Relatief	0 dB	0,80	0,80
449	Relatief	0 dB	0,80	0,80
450	Relatief	0 dB	0,80	0,80
451	Relatief	0 dB	0,80	0,80
452	Relatief	0 dB	0,80	0,80
453	Relatief	0 dB	0,80	0,80
454	Relatief	0 dB	0,80	0,80
455	Relatief	0 dB	0,80	0,80
456	Relatief	0 dB	0,80	0,80
457	Relatief	0 dB	0,80	0,80
458	Relatief	0 dB	0,80	0,80
459	Relatief	0 dB	0,80	0,80
460	Relatief	0 dB	0,80	0,80
461	Relatief	0 dB	0,80	0,80
462	Relatief	0 dB	0,80	0,80
463	Relatief	0 dB	0,80	0,80
464	Relatief	0 dB	0,80	0,80
465	Relatief	0 dB	0,80	0,80
466	Relatief	0 dB	0,80	0,80
467	Relatief	0 dB	0,80	0,80
468	Relatief	0 dB	0,80	0,80
469	Relatief	0 dB	0,80	0,80
470	Relatief	0 dB	0,80	0,80
471	Relatief	0 dB	0,80	0,80
472	Relatief	0 dB	0,80	0,80
473	Relatief	0 dB	0,80	0,80
474	Relatief	0 dB	0,80	0,80
475	Relatief	0 dB	0,80	0,80
476	Relatief	0 dB	0,80	0,80
477	Relatief	0 dB	0,80	0,80
478	Relatief	0 dB	0,80	0,80
479	Relatief	0 dB	0,80	0,80

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld
480	woonfunctie	150059,79	400042,32	5,88	0,00
481		150276,43	400401,31	2,22	0,00
482	overige gebruiksfunctie	150092,09	399960,91	2,77	0,00
483	overige gebruiksfunctie	150085,94	399959,87	2,78	0,00
484	overige gebruiksfunctie	150101,52	399962,51	2,78	0,00
485	overige gebruiksfunctie	150086,75	399977,07	2,89	0,00
486	overige gebruiksfunctie	150071,98	399972,71	2,76	0,00
487	overige gebruiksfunctie	150068,30	399970,94	2,80	0,00
488	overige gebruiksfunctie	150060,92	399967,37	2,76	0,00
489	overige gebruiksfunctie	150077,68	399975,46	2,82	0,00
490	overige gebruiksfunctie	150083,73	399976,53	2,86	0,00
491	overige gebruiksfunctie	150089,77	399977,60	2,87	0,00
492	overige gebruiksfunctie	150092,80	399978,14	2,83	0,00
493	overige gebruiksfunctie	150082,86	399959,35	2,75	0,00
494	overige gebruiksfunctie	150069,21	399971,38	2,79	0,00
495	overige gebruiksfunctie	150080,70	399976,00	2,81	0,00
496	overige gebruiksfunctie	150074,74	399974,04	2,85	0,00
497	overige gebruiksfunctie	150063,68	399968,70	2,76	0,00
498	overige gebruiksfunctie	150095,17	399961,43	2,77	0,00
499	overige gebruiksfunctie	150089,02	399960,39	2,77	0,00
500	overige gebruiksfunctie	150079,79	399958,83	2,77	0,00
501		150049,48	400335,79	3,12	0,00
502		150049,56	400338,76	3,05	0,00
503		150053,61	400368,32	2,97	0,00
504	woonfunctie	150067,58	400328,89	6,51	0,00
505	woonfunctie	150063,86	400352,16	7,18	0,00
506	woonfunctie	150033,34	400358,03	7,45	0,00
507	woonfunctie	150037,77	400324,88	7,35	0,00
508	woonfunctie	150036,44	400353,70	7,33	0,00
509	woonfunctie	150067,90	400334,59	7,31	0,00
510	woonfunctie	150039,60	400336,19	7,42	0,00
511	woonfunctie	150039,28	400330,50	7,43	0,00
512	woonfunctie	150068,52	400345,99	7,18	0,00
513	woonfunctie	150068,21	400340,29	7,23	0,00
514	woonfunctie	150041,73	400366,54	5,55	0,00
515	woonfunctie	150036,27	400361,13	7,19	0,00
516	woonfunctie	150040,24	400347,58	7,48	0,00
517	woonfunctie	150039,92	400341,88	7,32	0,00
518	woonfunctie	150096,55	400280,45	6,52	0,00
519		150120,04	400272,18	3,13	0,00
520		150121,93	400244,79	3,43	0,00
521		150133,36	400255,27	3,05	0,00
522		150107,09	400286,31	3,09	0,00
523		150141,70	400258,48	3,05	0,00
524		150124,84	400296,69	3,02	0,00
525		150116,94	400280,44	3,09	0,00
526		150129,76	400265,64	3,16	0,00
527		150126,68	400262,96	3,00	0,00
528		150109,53	400292,64	3,14	0,00
529		150117,15	400275,05	3,00	0,00
530	woonfunctie	150115,16	400216,64	7,27	0,00
531	woonfunctie	150109,75	400316,37	7,16	0,00
532	woonfunctie	150121,02	400307,05	7,24	0,00
533	woonfunctie	150130,95	400292,50	7,23	0,00
534	woonfunctie	150104,77	400264,65	7,19	0,00
535	woonfunctie	150149,70	400270,74	7,18	0,00
536	woonfunctie	150083,92	400317,53	7,23	0,00
537	woonfunctie	150120,94	400245,93	7,18	0,00
538	woonfunctie	150112,72	400261,72	7,25	0,00
539	woonfunctie	150150,29	400241,46	7,28	0,00

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
480	Relatief	0 dB	0,80	0,80
481	Relatief	0 dB	0,80	0,80
482	Relatief	0 dB	0,80	0,80
483	Relatief	0 dB	0,80	0,80
484	Relatief	0 dB	0,80	0,80
485	Relatief	0 dB	0,80	0,80
486	Relatief	0 dB	0,80	0,80
487	Relatief	0 dB	0,80	0,80
488	Relatief	0 dB	0,80	0,80
489	Relatief	0 dB	0,80	0,80
490	Relatief	0 dB	0,80	0,80
491	Relatief	0 dB	0,80	0,80
492	Relatief	0 dB	0,80	0,80
493	Relatief	0 dB	0,80	0,80
494	Relatief	0 dB	0,80	0,80
495	Relatief	0 dB	0,80	0,80
496	Relatief	0 dB	0,80	0,80
497	Relatief	0 dB	0,80	0,80
498	Relatief	0 dB	0,80	0,80
499	Relatief	0 dB	0,80	0,80
500	Relatief	0 dB	0,80	0,80
501	Relatief	0 dB	0,80	0,80
502	Relatief	0 dB	0,80	0,80
503	Relatief	0 dB	0,80	0,80
504	Relatief	0 dB	0,80	0,80
505	Relatief	0 dB	0,80	0,80
506	Relatief	0 dB	0,80	0,80
507	Relatief	0 dB	0,80	0,80
508	Relatief	0 dB	0,80	0,80
509	Relatief	0 dB	0,80	0,80
510	Relatief	0 dB	0,80	0,80
511	Relatief	0 dB	0,80	0,80
512	Relatief	0 dB	0,80	0,80
513	Relatief	0 dB	0,80	0,80
514	Relatief	0 dB	0,80	0,80
515	Relatief	0 dB	0,80	0,80
516	Relatief	0 dB	0,80	0,80
517	Relatief	0 dB	0,80	0,80
518	Relatief	0 dB	0,80	0,80
519	Relatief	0 dB	0,80	0,80
520	Relatief	0 dB	0,80	0,80
521	Relatief	0 dB	0,80	0,80
522	Relatief	0 dB	0,80	0,80
523	Relatief	0 dB	0,80	0,80
524	Relatief	0 dB	0,80	0,80
525	Relatief	0 dB	0,80	0,80
526	Relatief	0 dB	0,80	0,80
527	Relatief	0 dB	0,80	0,80
528	Relatief	0 dB	0,80	0,80
529	Relatief	0 dB	0,80	0,80
530	Relatief	0 dB	0,80	0,80
531	Relatief	0 dB	0,80	0,80
532	Relatief	0 dB	0,80	0,80
533	Relatief	0 dB	0,80	0,80
534	Relatief	0 dB	0,80	0,80
535	Relatief	0 dB	0,80	0,80
536	Relatief	0 dB	0,80	0,80
537	Relatief	0 dB	0,80	0,80
538	Relatief	0 dB	0,80	0,80
539	Relatief	0 dB	0,80	0,80

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld
540	woonfunctie	150154,39	400245,43	7,30	0,00
541	woonfunctie	150121,16	400316,19	7,19	0,00
542	woonfunctie	150145,36	400238,35	7,34	0,00
543	woonfunctie	150134,67	400288,18	7,22	0,00
544	woonfunctie	150142,12	400279,54	7,25	0,00
545	woonfunctie	150138,40	400283,86	7,24	0,00
546	woonfunctie	150091,14	400299,80	7,23	0,00
547	woonfunctie	150141,27	400234,38	7,28	0,00
548	woonfunctie	150145,84	400275,21	7,24	0,00
549	woonfunctie	150158,49	400249,39	7,29	0,00
550	woonfunctie	150091,45	400305,49	7,20	0,00
551	woonfunctie	150091,76	400311,19	7,26	0,00
552	woonfunctie	150120,18	400253,08	7,28	0,00
553	woonfunctie	150104,01	400271,81	7,24	0,00
554	woonfunctie	150100,28	400276,13	7,22	0,00
555	woonfunctie	150116,45	400257,40	7,25	0,00
556	woonfunctie	150032,43	400288,99	8,37	0,00
557		150065,56	400312,14	2,79	0,00
558		150417,12	400182,20	2,23	0,00
559		150170,83	400375,94	2,37	0,00
560		150266,64	400394,92	2,22	0,00
561	woonfunctie	150267,39	400409,83	5,72	0,00
562		150274,97	400402,68	2,23	0,00
563	woonfunctie	150261,78	400417,43	5,84	0,00
564		150277,11	400404,93	2,22	0,00
565	woonfunctie	150271,87	400381,98	5,82	0,00
566		150265,36	400388,25	2,23	0,00
567	woonfunctie	150282,59	400379,78	6,32	0,00
568		150269,28	400392,39	2,22	0,00
569	woonfunctie	150286,51	400383,92	6,34	0,00
570		150269,28	400392,39	2,23	0,00
571	woonfunctie	150290,43	400388,06	5,66	0,00
572	woonfunctie	150291,05	400395,67	5,48	0,00
573	woonfunctie	150147,15	400195,41	6,24	0,00
574	woonfunctie	150154,04	400424,31	6,18	0,00
575	woonfunctie	150142,29	400421,79	6,68	0,00
576	woonfunctie	150038,64	400301,12	8,36	0,00
577	woonfunctie	150384,25	400207,16	7,06	0,00
578	woonfunctie	150421,87	400238,71	8,43	0,00
579	woonfunctie	150406,15	400223,91	7,54	0,00
580	woonfunctie	150410,36	400226,92	7,54	0,00
581	woonfunctie	150388,90	400210,51	7,53	0,00
582	woonfunctie	150417,13	400245,56	7,85	0,00
583	woonfunctie	150419,27	400233,03	7,56	0,00
584	woonfunctie	150397,67	400216,81	7,49	0,00
585	woonfunctie	150406,15	400223,91	7,55	0,00
586	woonfunctie	150393,29	400213,66	7,54	0,00
587	woonfunctie	150073,92	400030,84	5,35	0,00
588		150296,37	400402,93	2,19	0,00
589	woonfunctie	150096,55	400238,24	6,57	0,00
590		150084,79	400224,73	3,05	0,00
591		150091,09	400215,09	3,02	0,00
592		150099,66	400207,45	3,07	0,00
593	woonfunctie	150108,25	400210,69	7,22	0,00
594	woonfunctie	150104,00	400229,60	7,23	0,00
595	woonfunctie	150100,27	400233,92	7,23	0,00
596	woonfunctie	150107,72	400225,28	7,22	0,00
597	woonfunctie	150111,44	400220,96	7,25	0,00
598	woonfunctie	150068,73	400265,70	11,16	0,00
599	woonfunctie	150087,87	400146,74	5,60	0,00

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
540	Relatief	0 dB	0,80	0,80
541	Relatief	0 dB	0,80	0,80
542	Relatief	0 dB	0,80	0,80
543	Relatief	0 dB	0,80	0,80
544	Relatief	0 dB	0,80	0,80
545	Relatief	0 dB	0,80	0,80
546	Relatief	0 dB	0,80	0,80
547	Relatief	0 dB	0,80	0,80
548	Relatief	0 dB	0,80	0,80
549	Relatief	0 dB	0,80	0,80
550	Relatief	0 dB	0,80	0,80
551	Relatief	0 dB	0,80	0,80
552	Relatief	0 dB	0,80	0,80
553	Relatief	0 dB	0,80	0,80
554	Relatief	0 dB	0,80	0,80
555	Relatief	0 dB	0,80	0,80
556	Relatief	0 dB	0,80	0,80
557	Relatief	0 dB	0,80	0,80
558	Relatief	0 dB	0,80	0,80
559	Relatief	0 dB	0,80	0,80
560	Relatief	0 dB	0,80	0,80
561	Relatief	0 dB	0,80	0,80
562	Relatief	0 dB	0,80	0,80
563	Relatief	0 dB	0,80	0,80
564	Relatief	0 dB	0,80	0,80
565	Relatief	0 dB	0,80	0,80
566	Relatief	0 dB	0,80	0,80
567	Relatief	0 dB	0,80	0,80
568	Relatief	0 dB	0,80	0,80
569	Relatief	0 dB	0,80	0,80
570	Relatief	0 dB	0,80	0,80
571	Relatief	0 dB	0,80	0,80
572	Relatief	0 dB	0,80	0,80
573	Relatief	0 dB	0,80	0,80
574	Relatief	0 dB	0,80	0,80
575	Relatief	0 dB	0,80	0,80
576	Relatief	0 dB	0,80	0,80
577	Relatief	0 dB	0,80	0,80
578	Relatief	0 dB	0,80	0,80
579	Relatief	0 dB	0,80	0,80
580	Relatief	0 dB	0,80	0,80
581	Relatief	0 dB	0,80	0,80
582	Relatief	0 dB	0,80	0,80
583	Relatief	0 dB	0,80	0,80
584	Relatief	0 dB	0,80	0,80
585	Relatief	0 dB	0,80	0,80
586	Relatief	0 dB	0,80	0,80
587	Relatief	0 dB	0,80	0,80
588	Relatief	0 dB	0,80	0,80
589	Relatief	0 dB	0,80	0,80
590	Relatief	0 dB	0,80	0,80
591	Relatief	0 dB	0,80	0,80
592	Relatief	0 dB	0,80	0,80
593	Relatief	0 dB	0,80	0,80
594	Relatief	0 dB	0,80	0,80
595	Relatief	0 dB	0,80	0,80
596	Relatief	0 dB	0,80	0,80
597	Relatief	0 dB	0,80	0,80
598	Relatief	0 dB	0,80	0,80
599	Relatief	0 dB	0,80	0,80

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld
600		150095,94	400137,84	2,09	0,00
601	woonfunctie	150096,95	400149,41	7,00	0,00
602	woonfunctie	150101,40	400157,20	6,61	0,00
603	woonfunctie	150110,48	400159,90	5,99	0,00
604	woonfunctie	150114,92	400167,69	5,65	0,00
605	woonfunctie	150076,27	400064,07	5,63	0,00
606		150384,73	400224,20	2,57	0,00
607		150394,08	400230,89	2,57	0,00
608		150403,03	400237,29	2,56	0,00
609		150410,42	400245,09	2,57	0,00
610	woonfunctie	150210,82	400202,64	9,91	0,00
611	woonfunctie	150216,39	400201,74	6,96	0,00
612	woonfunctie	150220,27	400203,87	6,95	0,00
613	woonfunctie	150224,14	400206,00	6,95	0,00
614	woonfunctie	150228,02	400208,14	6,95	0,00
615	woonfunctie	150231,90	400210,27	6,95	0,00
616	woonfunctie	150235,78	400212,40	6,95	0,00
617	woonfunctie	150239,69	400214,56	6,96	0,00
618	overige gebruiksfunctie,woonfunctie	150235,83	400221,56	9,88	0,00
619		150331,82	400050,97	4,10	0,00
620		150239,32	400136,08	2,50	0,00
621		150236,36	400134,43	2,50	0,00
622		150233,18	400147,26	2,50	0,00
623	woonfunctie	150418,33	400139,33	8,13	0,00
624	woonfunctie	150443,96	400123,26	7,93	0,00
625	woonfunctie	150446,84	400119,05	8,47	0,00
626	woonfunctie	150437,75	400112,84	7,99	0,00
627	woonfunctie	150453,06	400110,82	7,85	0,00
628	woonfunctie	150446,38	400100,20	8,55	0,00
629	woonfunctie	150449,31	400095,92	8,41	0,00
630	woonfunctie	150452,21	400091,67	8,64	0,00
631	woonfunctie	150455,09	400087,46	8,36	0,00
632	woonfunctie	150465,59	400092,47	8,09	0,00
633	woonfunctie	150465,10	400088,17	8,54	0,00
634	woonfunctie	150426,45	400144,87	8,25	0,00
635	woonfunctie	150430,53	400147,41	8,56	0,00
636	woonfunctie	150434,49	400150,12	7,93	0,00
637	woonfunctie	150438,45	400152,82	8,47	0,00
638	woonfunctie	150442,42	400155,53	8,28	0,00
639	woonfunctie	150446,18	400158,31	8,13	0,00
640	woonfunctie	150460,51	400167,48	8,47	0,00
641	woonfunctie	150461,71	400162,38	8,52	0,00
642	woonfunctie	150464,76	400144,97	6,74	0,00
643	woonfunctie	150463,56	400152,78	7,34	0,00
644	woonfunctie	150462,66	400157,68	7,93	0,00
645		150447,55	400136,33	2,59	0,00
646		150442,54	400132,91	2,60	0,00
647		150433,18	400126,51	2,71	0,00
648		150466,73	400111,04	2,58	0,00
649		150461,94	400114,38	2,58	0,00
650		150459,61	400117,78	2,60	0,00
651		150456,20	400122,80	2,59	0,00
652		150453,84	400126,24	2,60	0,00
653		150450,42	400131,26	2,59	0,00
654		150439,64	400130,92	2,70	0,00
655		150434,62	400127,50	2,69	0,00
656		150453,36	400154,68	2,56	0,00
657		150451,62	400136,60	2,54	0,00
658		150460,82	400126,04	2,56	0,00
659		150464,24	400121,03	2,57	0,00

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
600	Relatief	0 dB	0,80	0,80
601	Relatief	0 dB	0,80	0,80
602	Relatief	0 dB	0,80	0,80
603	Relatief	0 dB	0,80	0,80
604	Relatief	0 dB	0,80	0,80
605	Relatief	0 dB	0,80	0,80
606	Relatief	0 dB	0,80	0,80
607	Relatief	0 dB	0,80	0,80
608	Relatief	0 dB	0,80	0,80
609	Relatief	0 dB	0,80	0,80
610	Relatief	0 dB	0,80	0,80
611	Relatief	0 dB	0,80	0,80
612	Relatief	0 dB	0,80	0,80
613	Relatief	0 dB	0,80	0,80
614	Relatief	0 dB	0,80	0,80
615	Relatief	0 dB	0,80	0,80
616	Relatief	0 dB	0,80	0,80
617	Relatief	0 dB	0,80	0,80
618	Relatief	0 dB	0,80	0,80
619	Relatief	0 dB	0,80	0,80
620	Relatief	0 dB	0,80	0,80
621	Relatief	0 dB	0,80	0,80
622	Relatief	0 dB	0,80	0,80
623	Relatief	0 dB	0,80	0,80
624	Relatief	0 dB	0,80	0,80
625	Relatief	0 dB	0,80	0,80
626	Relatief	0 dB	0,80	0,80
627	Relatief	0 dB	0,80	0,80
628	Relatief	0 dB	0,80	0,80
629	Relatief	0 dB	0,80	0,80
630	Relatief	0 dB	0,80	0,80
631	Relatief	0 dB	0,80	0,80
632	Relatief	0 dB	0,80	0,80
633	Relatief	0 dB	0,80	0,80
634	Relatief	0 dB	0,80	0,80
635	Relatief	0 dB	0,80	0,80
636	Relatief	0 dB	0,80	0,80
637	Relatief	0 dB	0,80	0,80
638	Relatief	0 dB	0,80	0,80
639	Relatief	0 dB	0,80	0,80
640	Relatief	0 dB	0,80	0,80
641	Relatief	0 dB	0,80	0,80
642	Relatief	0 dB	0,80	0,80
643	Relatief	0 dB	0,80	0,80
644	Relatief	0 dB	0,80	0,80
645	Relatief	0 dB	0,80	0,80
646	Relatief	0 dB	0,80	0,80
647	Relatief	0 dB	0,80	0,80
648	Relatief	0 dB	0,80	0,80
649	Relatief	0 dB	0,80	0,80
650	Relatief	0 dB	0,80	0,80
651	Relatief	0 dB	0,80	0,80
652	Relatief	0 dB	0,80	0,80
653	Relatief	0 dB	0,80	0,80
654	Relatief	0 dB	0,80	0,80
655	Relatief	0 dB	0,80	0,80
656	Relatief	0 dB	0,80	0,80
657	Relatief	0 dB	0,80	0,80
658	Relatief	0 dB	0,80	0,80
659	Relatief	0 dB	0,80	0,80

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld
660		150466,77	400117,03	2,55	0,00
661		150458,14	400129,97	2,56	0,00
662		150454,37	400150,55	2,53	0,00
663		150454,72	400134,98	2,70	0,00
664		150455,46	400141,74	2,55	0,00
665		150457,80	400145,54	2,54	0,00
666		150449,95	400159,68	2,55	0,00
667		150075,88	400233,12	2,42	0,00
668		150096,17	400002,13	2,35	0,00
669		150099,41	399996,74	2,51	0,00
670		150097,08	399993,88	2,56	0,00
671		150377,47	400153,93	2,65	0,00
672		150276,03	400033,98	2,52	0,00
673		150122,38	400294,55	3,35	0,00
674		150086,84	400222,33	3,22	0,00
675		150093,13	400212,74	3,07	0,00
676		150101,72	400205,07	3,14	0,00
677		150124,48	400246,98	3,57	0,00
678		150109,20	400283,87	3,04	0,00
679		150112,73	400292,66	3,73	0,00
680		150121,72	400273,66	3,15	0,00
681		150122,04	400269,78	3,08	0,00
682		150123,78	400271,32	3,09	0,00
683		150128,75	400260,72	3,08	0,00
684		150131,83	400263,40	3,05	0,00
685		150143,88	400260,55	3,26	0,00
686		150133,15	400251,03	3,02	0,00
687		150114,82	400282,80	3,15	0,00
688		150358,64	400216,39	2,33	0,00
689		150244,66	399915,32	4,24	0,00
690		150181,21	400027,79	3,14	0,00
691		150091,91	399991,36	2,65	0,00
692	kantoorfunctie	150128,98	400023,77	3,81	0,00
693	woonfunctie	150106,42	400022,65	7,54	0,00
694	woonfunctie	150113,56	400007,95	5,93	0,00
695	woonfunctie	150116,19	400002,54	5,90	0,00
696		150212,94	400404,56	2,28	0,00
697		150235,54	399976,93	3,96	0,00
698		150314,07	400015,12	2,90	0,00
699		150315,75	400012,64	5,77	0,00
700		150307,30	400014,62	2,89	0,00
701		150310,91	400014,66	3,32	0,00
702		150312,03	400013,00	5,80	0,00
703		150313,16	400011,35	5,79	0,00
704		150314,28	400009,70	5,79	0,00
705		150315,41	400008,04	5,79	0,00
706		150316,53	400006,39	5,82	0,00
707		150327,84	399984,72	6,69	0,00
708		150335,17	399994,08	6,56	0,00
709		150348,65	400002,52	0,96	0,00
710		150349,05	400001,92	0,15	0,00
711		150091,91	399991,36	3,12	0,00
712		150056,78	399977,72	2,71	0,00
713		150039,46	400033,32	2,55	0,00
714		150325,93	400300,18	2,35	0,00
715		150102,27	400310,60	3,18	0,00
716		150102,17	400302,43	3,04	0,00
717		150102,13	400299,03	2,88	0,00
718		150398,41	400028,27	2,53	0,00
AppGbw01		150208,84	400169,56	9,50	0,00

Model: V02
V01 - Baroniestraat 24 Boxtel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Hdef.	Cp	Refl. 63	Refl. 8k
660	Relatief	0 dB	0,80	0,80
661	Relatief	0 dB	0,80	0,80
662	Relatief	0 dB	0,80	0,80
663	Relatief	0 dB	0,80	0,80
664	Relatief	0 dB	0,80	0,80
665	Relatief	0 dB	0,80	0,80
666	Relatief	0 dB	0,80	0,80
667	Relatief	0 dB	0,80	0,80
668	Relatief	0 dB	0,80	0,80
669	Relatief	0 dB	0,80	0,80
670	Relatief	0 dB	0,80	0,80
671	Relatief	0 dB	0,80	0,80
672	Relatief	0 dB	0,80	0,80
673	Relatief	0 dB	0,80	0,80
674	Relatief	0 dB	0,80	0,80
675	Relatief	0 dB	0,80	0,80
676	Relatief	0 dB	0,80	0,80
677	Relatief	0 dB	0,80	0,80
678	Relatief	0 dB	0,80	0,80
679	Relatief	0 dB	0,80	0,80
680	Relatief	0 dB	0,80	0,80
681	Relatief	0 dB	0,80	0,80
682	Relatief	0 dB	0,80	0,80
683	Relatief	0 dB	0,80	0,80
684	Relatief	0 dB	0,80	0,80
685	Relatief	0 dB	0,80	0,80
686	Relatief	0 dB	0,80	0,80
687	Relatief	0 dB	0,80	0,80
688	Relatief	0 dB	0,80	0,80
689	Relatief	0 dB	0,80	0,80
690	Relatief	0 dB	0,80	0,80
691	Relatief	0 dB	0,80	0,80
692	Relatief	0 dB	0,80	0,80
693	Relatief	0 dB	0,80	0,80
694	Relatief	0 dB	0,80	0,80
695	Relatief	0 dB	0,80	0,80
696	Relatief	0 dB	0,80	0,80
697	Relatief	0 dB	0,80	0,80
698	Relatief	0 dB	0,80	0,80
699	Relatief	0 dB	0,80	0,80
700	Relatief	0 dB	0,80	0,80
701	Relatief	0 dB	0,80	0,80
702	Relatief	0 dB	0,80	0,80
703	Relatief	0 dB	0,80	0,80
704	Relatief	0 dB	0,80	0,80
705	Relatief	0 dB	0,80	0,80
706	Relatief	0 dB	0,80	0,80
707	Relatief	0 dB	0,80	0,80
708	Relatief	0 dB	0,80	0,80
709	Relatief	0 dB	0,80	0,80
710	Relatief	0 dB	0,80	0,80
711	Relatief	0 dB	0,80	0,80
712	Relatief	0 dB	0,80	0,80
713	Relatief	0 dB	0,80	0,80
714	Relatief	0 dB	0,80	0,80
715	Relatief	0 dB	0,80	0,80
716	Relatief	0 dB	0,80	0,80
717	Relatief	0 dB	0,80	0,80
718	Relatief	0 dB	0,80	0,80
AppGbw01	Relatief	0 dB	0,80	0,80

Rapport: Groepsreducties
Model: V02

Groep	Reductie			Sommatie		
	Dag	Avond	Nacht	Dag	Avond	Nacht
Gebouwen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
OnbegroeidTerrein	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Waterdelen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wegdelen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wegen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
30 km/u	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Annastraat	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Baroniestraat	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00

BIJLAGE IV. REKENRESULTATEN WEGVERKEERSLAWAAI

Rapport: Resultatentabel
Model: V02
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Baroniestraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
TP18_B		150235,98	400119,66	4,50	55,66	52,30	46,25	56,17
TP19_B		150229,84	400116,22	4,50	55,46	52,10	46,05	55,97
TP18_C		150235,98	400119,66	7,50	55,44	52,08	46,03	55,95
TP19_C		150229,84	400116,22	7,50	55,24	51,89	45,84	55,76
TP18_A		150235,98	400119,66	1,50	55,24	51,89	45,83	55,75
TP19_A		150229,84	400116,22	1,50	55,03	51,69	45,62	55,55
TP17_B		150237,67	400124,12	4,50	52,20	48,84	42,79	52,71
TP17_C		150237,67	400124,12	7,50	52,09	48,73	42,68	52,60
TP17_A		150237,67	400124,12	1,50	51,93	48,57	42,52	52,44
TP16_C		150233,89	400130,74	7,50	50,35	46,99	40,94	50,86
TP16_B		150233,89	400130,74	4,50	50,29	46,93	40,87	50,80
TP01_B		150219,99	400116,80	4,50	50,05	46,70	40,65	50,57
TP01_C		150219,99	400116,80	7,50	49,94	46,59	40,53	50,45
TP01_A		150219,99	400116,80	1,50	49,36	46,02	39,96	49,88
TP16_A		150233,89	400130,74	1,50	48,40	45,04	38,99	48,91
TP15_C		150230,10	400137,38	7,50	48,33	44,98	38,93	48,85
TP15_B		150230,10	400137,38	4,50	48,06	44,72	38,66	48,58
TP02_B		150216,18	400123,50	4,50	46,83	43,49	37,43	47,35
TP14_C		150226,61	400143,48	7,50	46,81	43,45	37,40	47,32
TP02_C		150216,18	400123,50	7,50	46,73	43,38	37,32	47,24
TP14_B		150226,61	400143,48	4,50	46,08	42,75	36,68	46,60
TP02_A		150216,18	400123,50	1,50	45,79	42,45	36,38	46,31
TP03_B		150212,61	400129,80	4,50	45,21	41,86	35,81	45,73
TP03_C		150212,61	400129,80	7,50	45,18	41,82	35,77	45,69
TP03_A		150212,61	400129,80	1,50	43,68	40,34	34,28	44,20
TP15_A		150230,10	400137,38	1,50	43,21	39,86	33,80	43,72
TP12_C		150217,87	400153,72	7,50	42,72	39,37	33,32	43,24
TP11_C		150214,45	400159,79	7,50	42,41	39,06	33,01	42,93
TP10_C		150211,13	400165,68	7,50	41,58	38,23	32,18	42,10
TP12_B		150217,87	400153,72	4,50	41,06	37,73	31,66	41,58
TP11_B		150214,45	400159,79	4,50	40,77	37,42	31,35	41,28
TP14_A		150226,61	400143,48	1,50	40,67	37,32	31,26	41,18
TP04_C		150207,33	400134,46	7,50	40,58	37,22	31,17	41,09
TP04_B		150207,33	400134,46	4,50	40,49	37,14	31,08	41,00
TP10_B		150211,13	400165,68	4,50	39,82	36,47	30,41	40,33
TP13_C		150221,08	400148,02	7,50	39,69	36,32	30,28	40,20
TP04_A		150207,33	400134,46	1,50	38,75	35,41	29,34	39,27
TP13_B		150221,08	400148,02	4,50	38,71	35,38	29,31	39,23
TP05_C		150203,48	400141,26	7,50	37,72	34,34	28,30	38,22
TP05_B		150203,48	400141,26	4,50	37,42	34,06	28,01	37,93
TP11_A		150214,45	400159,79	1,50	37,08	33,72	27,67	37,59
TP07_C		150195,31	400155,67	7,50	36,87	33,50	27,45	37,38
TP10_A		150211,13	400165,68	1,50	36,79	33,44	27,38	37,30
TP06_C		150199,21	400148,79	7,50	36,18	32,81	26,76	36,69
TP07_B		150195,31	400155,67	4,50	36,07	32,71	26,65	36,58
TP06_B		150199,21	400148,79	4,50	35,60	32,24	26,18	36,11
TP05_A		150203,48	400141,26	1,50	35,53	32,18	26,12	36,04
TP12_A		150217,87	400153,72	1,50	35,50	32,14	26,08	36,01
TP07_A		150195,31	400155,67	1,50	34,97	31,63	25,56	35,49
TP06_A		150199,21	400148,79	1,50	33,78	30,43	24,36	34,29
TP13_A		150221,08	400148,02	1,50	29,46	26,06	20,04	29,96
TP08_C		150195,71	400159,72	7,50	27,06	23,69	17,63	27,56
TP09_C		150202,55	400166,18	7,50	26,97	23,57	17,51	27,46
TP09_B		150202,55	400166,18	4,50	26,24	22,84	16,78	26,73
TP09_A		150202,55	400166,18	1,50	25,83	22,45	16,37	26,32
TP08_A		150195,71	400159,72	1,50	25,36	22,04	15,96	25,88

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: V02
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Baroniestraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
TP08_B		150195,71	400159,72	4,50	24,90	21,55	15,49	25,41

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: V02
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Annastraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
TP07_C		150195,31	400155,67	7,50	39,02	35,71	29,62	39,55
TP06_C		150199,21	400148,79	7,50	38,52	35,21	29,12	39,05
TP05_C		150203,48	400141,26	7,50	38,36	35,06	28,97	38,89
TP07_B		150195,31	400155,67	4,50	38,19	34,89	28,79	38,72
TP06_B		150199,21	400148,79	4,50	37,56	34,27	28,16	38,09
TP08_C		150195,71	400159,72	7,50	37,48	34,17	28,08	38,01
TP07_A		150195,31	400155,67	1,50	37,31	34,05	27,92	37,85
TP04_C		150207,33	400134,46	7,50	37,27	33,94	27,87	37,79
TP05_B		150203,48	400141,26	4,50	37,25	33,96	27,86	37,78
TP08_B		150195,71	400159,72	4,50	36,49	33,20	27,10	37,02
TP06_A		150199,21	400148,79	1,50	36,32	33,06	26,93	36,86
TP04_B		150207,33	400134,46	4,50	36,25	32,95	26,85	36,78
TP19_C		150229,84	400116,22	7,50	36,03	32,69	26,62	36,55
TP03_C		150212,61	400129,80	7,50	36,02	32,70	26,62	36,54
TP05_A		150203,48	400141,26	1,50	35,73	32,46	26,34	36,27
TP09_C		150202,55	400166,18	7,50	35,39	32,09	26,00	35,92
TP08_A		150195,71	400159,72	1,50	35,24	31,96	25,84	35,77
TP18_C		150235,98	400119,66	7,50	35,13	31,79	25,73	35,65
TP04_A		150207,33	400134,46	1,50	34,90	31,62	25,51	35,44
TP03_B		150212,61	400129,80	4,50	34,80	31,49	25,40	35,33
TP09_B		150202,55	400166,18	4,50	34,41	31,11	25,01	34,94
TP19_B		150229,84	400116,22	4,50	34,18	30,83	24,78	34,70
TP18_B		150235,98	400119,66	4,50	33,79	30,44	24,38	34,30
TP19_A		150229,84	400116,22	1,50	33,76	30,45	24,37	34,29
TP09_A		150202,55	400166,18	1,50	33,70	30,43	24,31	34,24
TP18_A		150235,98	400119,66	1,50	33,44	30,13	24,04	33,97
TP03_A		150212,61	400129,80	1,50	33,17	29,88	23,77	33,70
TP01_C		150219,99	400116,80	7,50	31,93	28,49	22,52	32,42
TP02_C		150216,18	400123,50	7,50	31,24	27,85	21,83	31,74
TP02_B		150216,18	400123,50	4,50	30,57	27,21	21,16	31,08
TP01_B		150219,99	400116,80	4,50	30,14	26,65	20,71	30,62
TP02_A		150216,18	400123,50	1,50	29,81	26,49	20,41	30,33
TP01_A		150219,99	400116,80	1,50	29,17	25,71	19,74	29,65
TP10_C		150211,13	400165,68	7,50	25,16	21,82	15,76	25,68
TP10_B		150211,13	400165,68	4,50	24,15	20,81	14,74	24,67
TP14_C		150226,61	400143,48	7,50	23,31	19,79	13,88	23,78
TP10_A		150211,13	400165,68	1,50	23,17	19,82	13,76	23,68
TP15_C		150230,10	400137,38	7,50	23,15	19,63	13,71	23,62
TP13_C		150221,08	400148,02	7,50	22,88	19,37	13,45	23,35
TP16_C		150233,89	400130,74	7,50	22,53	19,01	13,10	23,00
TP12_C		150217,87	400153,72	7,50	22,45	18,94	13,02	22,92
TP17_C		150237,67	400124,12	7,50	21,59	18,05	12,15	22,05
TP11_C		150214,45	400159,79	7,50	21,51	18,01	12,09	21,99
TP14_B		150226,61	400143,48	4,50	21,01	17,46	11,57	21,47
TP15_B		150230,10	400137,38	4,50	20,97	17,42	11,54	21,43
TP13_B		150221,08	400148,02	4,50	20,81	17,26	11,37	21,27
TP16_A		150233,89	400130,74	1,50	20,74	17,20	11,30	21,20
TP12_B		150217,87	400153,72	4,50	20,46	16,91	11,02	20,92
TP16_B		150233,89	400130,74	4,50	20,46	16,90	11,03	20,92
TP15_A		150230,10	400137,38	1,50	20,45	16,92	11,01	20,91
TP14_A		150226,61	400143,48	1,50	20,10	16,58	10,67	20,57
TP17_B		150237,67	400124,12	4,50	19,78	16,20	10,33	20,23
TP13_A		150221,08	400148,02	1,50	19,33	15,79	9,90	19,80
TP11_B		150214,45	400159,79	4,50	19,30	15,75	9,86	19,76
TP12_A		150217,87	400153,72	1,50	19,00	15,47	9,56	19,46
TP17_A		150237,67	400124,12	1,50	18,69	15,13	9,25	19,15

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: V02
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Annastraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
TP11_A		150214,45	400159,79	1,50	18,04	14,51	8,61	18,51

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: V02
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
TP18_B		150235,98	400119,66	4,50	60,71	57,35	51,30	61,22
TP19_B		150229,84	400116,22	4,50	60,52	57,17	51,11	61,03
TP18_C		150235,98	400119,66	7,50	60,51	57,15	51,09	61,02
TP19_C		150229,84	400116,22	7,50	60,33	56,97	50,92	60,84
TP18_A		150235,98	400119,66	1,50	60,29	56,94	50,87	60,80
TP19_A		150229,84	400116,22	1,50	60,09	56,74	50,67	60,60
TP17_B		150237,67	400124,12	4,50	57,22	53,86	47,81	57,73
TP17_C		150237,67	400124,12	7,50	57,12	53,75	47,70	57,63
TP17_A		150237,67	400124,12	1,50	56,95	53,59	47,54	57,46
TP16_C		150233,89	400130,74	7,50	55,39	52,02	45,98	55,90
TP16_B		150233,89	400130,74	4,50	55,32	51,96	45,90	55,83
TP01_B		150219,99	400116,80	4,50	55,24	51,88	45,81	55,74
TP01_C		150219,99	400116,80	7,50	55,16	51,80	45,73	55,66
TP01_A		150219,99	400116,80	1,50	54,52	51,18	45,10	55,03
TP16_A		150233,89	400130,74	1,50	53,41	50,06	44,01	53,93
TP15_C		150230,10	400137,38	7,50	53,39	50,03	43,98	53,90
TP15_B		150230,10	400137,38	4,50	53,10	49,76	43,69	53,62
TP02_B		150216,18	400123,50	4,50	52,13	48,77	42,69	52,63
TP02_C		150216,18	400123,50	7,50	52,07	48,71	42,62	52,57
TP14_C		150226,61	400143,48	7,50	51,85	48,49	42,44	52,36
TP14_B		150226,61	400143,48	4,50	51,11	47,78	41,71	51,63
TP02_A		150216,18	400123,50	1,50	51,06	47,71	41,63	51,57
TP03_C		150212,61	400129,80	7,50	50,85	47,49	41,42	51,35
TP03_B		150212,61	400129,80	4,50	50,74	47,38	41,31	51,24
TP03_A		150212,61	400129,80	1,50	49,19	45,85	39,76	49,70
TP15_A		150230,10	400137,38	1,50	48,24	44,89	38,84	48,76
TP12_C		150217,87	400153,72	7,50	47,77	44,42	38,36	48,28
TP11_C		150214,45	400159,79	7,50	47,46	44,11	38,05	47,97
TP04_C		150207,33	400134,46	7,50	47,39	44,04	37,96	47,90
TP04_B		150207,33	400134,46	4,50	47,01	43,67	37,58	47,52
TP10_C		150211,13	400165,68	7,50	46,69	43,35	37,29	47,21
TP05_C		150203,48	400141,26	7,50	46,16	42,82	36,74	46,67
TP12_B		150217,87	400153,72	4,50	46,11	42,77	36,71	46,63
TP07_C		150195,31	400155,67	7,50	46,10	42,77	36,70	46,62
TP11_B		150214,45	400159,79	4,50	45,81	42,46	36,40	46,32
TP14_A		150226,61	400143,48	1,50	45,72	42,37	36,31	46,23
TP06_C		150199,21	400148,79	7,50	45,62	42,28	36,20	46,13
TP05_B		150203,48	400141,26	4,50	45,44	42,11	36,02	45,95
TP04_A		150207,33	400134,46	1,50	45,40	42,08	35,98	45,92
TP07_B		150195,31	400155,67	4,50	45,29	41,96	35,88	45,81
TP10_B		150211,13	400165,68	4,50	44,95	41,60	35,54	45,46
TP13_C		150221,08	400148,02	7,50	44,83	41,46	35,41	45,34
TP06_B		150199,21	400148,79	4,50	44,80	41,48	35,38	45,32
TP07_A		150195,31	400155,67	1,50	44,32	41,04	34,93	44,86
TP13_B		150221,08	400148,02	4,50	43,82	40,48	34,41	44,34
TP05_A		150203,48	400141,26	1,50	43,76	40,44	34,34	44,28
TP06_A		150199,21	400148,79	1,50	43,37	40,07	33,95	43,89
TP08_C		150195,71	400159,72	7,50	42,86	39,55	33,46	43,39
TP11_A		150214,45	400159,79	1,50	42,15	38,80	32,74	42,66
TP10_A		150211,13	400165,68	1,50	42,00	38,64	32,59	42,51
TP08_B		150195,71	400159,72	4,50	41,79	38,50	32,40	42,32
TP09_C		150202,55	400166,18	7,50	40,98	37,67	31,58	41,51
TP08_A		150195,71	400159,72	1,50	40,67	37,39	31,27	41,20
TP12_A		150217,87	400153,72	1,50	40,62	37,26	31,20	41,13
TP09_B		150202,55	400166,18	4,50	40,04	36,72	30,63	40,56
TP09_A		150202,55	400166,18	1,50	39,37	36,08	29,97	39,90

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: V02
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
TP13_A		150221,08	400148,02	1,50	34,95	31,52	25,51	35,44

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rekenresultaten cumulatief verdeling TP18_B

Rapport: Resultatentabel
Model: V02
LAeq bij Bron voor toetspunt: TP18_B
Groep: Wegen
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
TP18_B		150235,98	400119,66	4,50	60,71	57,35	51,30	61,22
Baronstr03	Baroniestraat	150295,32	400137,87	0,00	60,13	56,77	50,72	60,64
Baronstr04	Baroniestraat	150107,09	400034,45	0,00	49,46	46,12	40,05	49,98
Baronstr02	Baroniestraat	150295,32	400137,87	0,00	45,95	42,59	36,54	46,46
Annastr02	Annastraat	150107,09	400034,45	0,00	38,00	34,64	28,60	38,52
Baronstr01	Baroniestraat	150433,70	400231,82	0,00	37,97	34,67	28,57	38,50
Doelstr01	Ons Doelstraat	150212,15	400091,47	0,00	36,99	33,49	26,82	37,23
PrBndStr01	Prins Bernhardstraat	150331,45	400072,42	0,00	32,90	29,30	22,69	33,11
Annastr03	Pastoor Erasstraat	150122,08	399905,35	0,00	30,89	27,64	21,50	31,43
Baronstr05	Bosscheweg	150107,09	400034,45	0,00	31,13	26,73	20,56	31,06
PrBndStr02	Prins Bernhardstraat	150331,45	400072,42	0,00	19,40	15,54	9,15	19,53
Doelstr02	Ons Doelstraat	150274,55	399906,12	0,00	17,79	13,99	7,57	17,95
Annastr01	Annastraat	150018,58	400279,28	0,00	15,27	11,56	5,81	15,69
Doelstr03	Ons Doelstraat	150275,66	399888,28	0,00	8,09	4,29	-2,14	8,24
PrBndStr03	Prins Bernhardstraat	150405,26	399962,74	0,00	2,39	-0,82	-7,66	2,73

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 14 Ontwerpbesluit hogere grenswaarden Wet geluidhinder

meewerkend boxtel

ONTWERPBESLUIT HOGERE GRENSWAARDE WET GELUIDHINDER

Onderwerp
Het verlenen van een hogere grenswaarde geluid om 48 appartementen aan de Baroniestraat 24 te Boxtel mogelijk te maken.

Inleiding
Op 1 december 2022 ontvingen wij een aanvraag van Vrijborg Vastgoedontwikkeling BV. Vrijborg Vastgoedontwikkeling BV vraagt of we de geluidsbelasting op 12 van de 48 appartementen te realiseren aan de Baroniestraat 24 te Boxtel mogen verhogen.

Ontwerpbesluit
1. Wij stellen een hogere grenswaarde vast van maximaal 56 dB voor de appartementen gelegen aan de Baroniestraat 24 te Boxtel overeenkomstig onderstaande tabel.
2. De initiatiefnemer neemt overeenkomstig onderstaande tabel maatregelen waardoor het binnenniveau van 33 dB niet wordt overschreden.

Geluidsbelasting vanuit de Baroniestraat en geluidwering gevel

Toetspunt				Minimale geluidwering (G)
	Meethoogte	Hogere waarde	Gecumuleerde geluidbelasting	
TP01	1,5 / 4,5 / 7,5 m	50 / 51 / 50 dB	55 / 56 / 56 dB	22 / 23/ 23 dB
TP15	1,5 / 4,5 / 7,5 m	-- / 49 / 49 dB	-- / 54 / 54 dB	20 / 21 / 21 dB
TP16	1,5 / 4,5 / 7,5 m	49 / 51 / 51 dB	54 / 56 / 56 dB	21 / 23 / 23 dB
TP17	1,5 / 4,5 / 7,5 m	52 / 53 / 53 dB	57 / 58 / 58 dB	24 / 25 / 25 dB
TP18	1,5 / 4,5 / 7,5 m	56 / 56 / 56 dB	61 / 61 / 61 dB	28 / 28 / 28 dB
TP19	1,5 / 4,5 / 7,5 m	56 / 56 / 56 dB	61 / 61 / 61 dB	28 / 28 / 28 dB

Argumenten
1.1. Uit het akoestisch rapport blijkt dat vanuit deze weg de voorkeursgrenswaarde van 48 dB op de gevels van de appartementen wordt overschreden
Daarom is de gemeente verzocht om een hogere waarde vast te stellen.

De aanvraag omvat de volgende stukken:
- Aanvraagformulier van 1 december 2022;
- Akoestisch onderzoek De Roever Omgevingsadvies, rapportnummer 20221178.v02 van 28 november 2022.

Deze stukken maken deel uit van dit ontwerpbesluit en leveren voldoende informatie op voor een goede beoordeling van de aanvraag.

1.2. Er wordt voldaan aan de maximale ontheffing van de Wet geluidhinder
De appartementen worden gerealiseerd binnen de geluidszone van de Baroniestraat. Er zijn geen andere geluidbronnen dan wegen aanwezig, die een relevante bijdrage leveren aan de geluidsbelasting op de nog te bouwen appartementen. De gevraagde geluidbelasting is maximaal 56 dB inclusief de aftrek conform artikel 110g Wet geluidhinder. De maximale ontheffingswaarde overeenkomstig de Wet geluidhinder is 63 dB. Hieraan wordt voldaan.

1.3. *Er is voldoende onderzoek gedaan naar maatregelen om de geluidsbelasting te verlagen.*
Omdat de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden moet overeenkomstig de Wet geluidhinder een onderzoek naar geluidreducerende maatregelen worden uitgevoerd. Maatregelen die moeten worden onderzocht zijn bron-, verkeerskundige- en overdrachtsmaatregelen. Daarnaast moet worden aangetoond dat wordt voldaan aan het wettelijke binnenniveau van 33 dB in de woning. Als met het treffen van maatregelen de geluidbelasting niet teruggebracht kan worden tot de voorkeursgrenswaarde, dan wordt een hogere waarde verleend.

In de Wet geluidhinder staat dat een hogere waarde uitsluitend kan worden verleend als de maatregelen, gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting van de gevels van de betrokken appartementen onvoldoende doeltreffend zijn, dan wel overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, verkeers- of vervoerskundige, landschappelijk of financiële aard.

In verband met de geconstateerde overschrijdingen van de voorkeurswaarde zijn voor de Baroniestraat maatregelen onderzocht.

Maatregelen kunnen bestaan uit:
- bronmaatregelen;
- overdrachtsmaatregelen;
- maatregelen bij de ontvanger.

Bronmaatregelen
Gezien de mate waarin de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden zal een meer geluidreducerend wegdek bij de Baroniestraat of het verlagen van de maximum snelheid naar 30 km/uur niet zorgen voor een situatie waarbij ter plaatse van de gewenste appartementen sprake zal zijn van een geluidbelasting onder de voorkeursgrenswaarde. Daarbij wordt opgemerkt dat het wegdek over een lang traject vervangen zou moeten worden, waardoor dit in relatie tot het aantal appartementen financieel gezien niet mogelijk is. Ditzelfde geldt voor de herinrichting van de weg naar een 30 km/uur weg om deze snelheid af te dwingen.

Overdrachtsmaatregelen
Een afschermende wand tussen de gewenste wooneenheden en de Baroniestraat is uit stedenbouwkundig oogpunt niet mogelijk. Het scherm zal daarnaast dermate hoog moeten zijn (overschrijdingen worden ook berekend op een hoogte van 7,5 meter) dat dit niet inpasbaar is. Bovendien zullen de kosten voor een scherm niet opwegen tegen het beperken van de geluidbelasting bij enkele wooneenheden.
Het verder verschuiven van de appartementen naar achteren gaat niet zorgen voor een situatie dat overal zal worden voldaan aan de voorkeursgrenswaarde. Daarnaast zou een dergelijke verplaatsing niet passen binnen de beoogde stedenbouwkundige opzet van het plan.

Maatregelen bij de ontvanger
Er moet voldaan worden aan de maximale binnenwaarde van 33 dB uit het Bouwbesluit. Uit aanvullend onderzoek naar de geluidwering van de gevels zal moeten blijken of de vereiste karakteristieke geluidwering van de gevel aan deze eis voldoet. Als hierbij wordt uitgegaan van de minimale geluidwering, zoals is weergegeven in onderstaande tabel, kan daarmee een goed woon- en leefklimaat worden geschapen.

1.4. Op deze manier kunnen we de realisatie van de appartementen mogelijk maken
Als bron- en/of overdrachtsmaatregelen niet haalbaar zijn of gewenst zijn, is nieuwbouw alleen mogelijk als hogere grenswaarden vastgesteld kunnen worden voor de appartementen met een overschrijding van de voorkeurswaarde vanwege de Baroniestraat.

Geluidbelasting vanuit de Baroniestraat en geluidwering gevel

Toetspunt				**Minimale geluidwering (G)**
	Meethoogte	**Hogere waarde**	**Gecumuleerde geluidbelasting**	
TP01	1,5 / 4,5 / 7,5 m	50 / 51 / 50 dB	55 / 56 / 56 dB	22 / 23/ 23 dB
TP15	1,5 / 4,5 / 7,5 m	-- / 49 / 49 dB	-- / 54 / 54 dB	20 / 21 / 21 dB
TP16	1,5 / 4,5 / 7,5 m	49 / 51 / 51 dB	54 / 56 / 56 dB	21 / 23 / 23 dB
TP17	1,5 / 4,5 / 7,5 m	52 / 53 / 53 dB	57 / 58 / 58 dB	24 / 25 / 25 dB
TP18	1,5 / 4,5 / 7,5 m	56 / 56 / 56 dB	61 / 61 / 61 dB	28 / 28 / 28 dB
TP19	1,5 / 4,5 / 7,5 m	56 / 56 / 56 dB	61 / 61 / 61 dB	28 / 28 / 28 dB

Toelichting op bovenstaande figuren: ligging toetspunten en geluidbelastingen Lden (incl. aftrek art 110g Wgh) door de Baroniestraat. Berekende geluidbelastingen op een hoogte van 1,5/4,5/7,5 meter.

1.5. Het bouwen van appartementen tussen bestaande bebouwing past binnen de Beleidsregel Wet Geluidhinder Gemeente Boxtel januari 2008

In de beleidsregel van de gemeente Boxtel zijn voorwaarden gesteld aan situaties waarop een hogere waarde van toepassing mag zijn. De voorwaarden zijn afhankelijk van de geluidbron, in dit geval wegverkeerslawaai. In hoofdstuk 4 van dit beleid van gemeente Boxtel staan de ontheffingscriteria. De appartementen worden gerealiseerd binnen de bebouwde kom. De geplande appartementen betreft het invullen van een open plaats tussen bestaande bebouwing. Bij de bijzondere ontheffingscriteria voor de gemeente Boxtel valt het project ook onder het criterium voor stationslocaties, dat van toepassing is bij woningen binnen 1500 meter van een treinstation. Het plangebied is gelegen op circa 600 meter van station Boxtel. Deze situatie is opgenomen in de beleidsregel als die situaties waarvoor de gemeente een hogere waarde wil toestaan. Er wordt voldaan aan de maximaal te verlenen hogere waarde van 63 dB.

1.6. Er zijn maatregelen mogelijk om te voldoen aan het binnenniveau

Uit de aanvraag hogere grenswaarde blijkt dat maatregelen aan de bron en in het overdrachtsgebied onvoldoende toepasbaar zijn en niet wenselijk vanwege financiële en/of stedenbouwkundige redenen. Daarom resteren alleen maatregelen bij de ontvanger. De maximale toegestane binnenwaarde van 33 dB mag niet overschreden worden.

Kanttekeningen

2.1. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen aan de gevels

Een gevel moet minimaal 20 dB aan geluid tegenhouden. Vanwege de hogere geluidbelasting op de gevels van de appartementen, worden aanvullende eisen gesteld. De initiatiefnemer moet bij de aanvraag om bouwbestemming aantonen welke maatregelen worden getroffen zodat aan het binnenniveau wordt voldaan.

Communicatie
De Procedure wordt uitgevoerd overeenkomstig Afdeling 3.4. (Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedure) van de Algemene wet bestuursrecht.
Het ontwerpbesluit ligt samen met het ontwerpbestemmingsplan met de daarop betrekking hebbende stukken gedurende zes weken ter inzage. In deze periode kunnen zienswijzen worden ingediend.

Boxtel, 17 januari 2023

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boxtel,

[redacted]

[redacted]

R.S. van Meygaarden
burgemeester

Bijlage 15 Quickscan flora en fauna

Quickscan flora en fauna
Pastorietuin
Baroniestraat 24
Boxtel

EKOZA
Ecologisch advies

Velp, 16 november 2023

Colofon

Titel	: Quickscan flora en fauna
Subtitel	: Pastorietuin Baroniestraat 24 Boxtel
Projectnummer	: 22.275
Datum	: 16 november 2023
Veldonderzoek	[redacted]
Auteur(s)	
Collegiale toets	[redacted]
Opdrachtgever	: Vrijborg B.V.
Contactpersoon	[redacted]

Bezoekadres	: Kerkstraat 20
Postcode	: 6883 HT Velp
Telefoon	: 026-2001900

info@ekoza.nl
www.ekoza.nl

Ekoza B.V. is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding **4**
2. Wettelijk kader **5**
2.1 Natura 2000-gebieden **5**
2.2 Natuurnetwerk Nederland **6**
2.3 Soorten **6**
2.4 Houtopstanden **9**
2.5 Invasieve exoten **9**
3. Projectgebied **11**
3.1 Gebiedsbeschrijving **11**
3.2 Voorgenomen ingreep **13**
4. Onderzoeksmethode **15**
4.1 Gebiedsbescherming **15**
4.1.1 Natura 2000 15
4.1.2 Natuurnetwerk Nederland 15
4.2 Soorten **16**
4.2.1 Bronnenonderzoek 16
4.2.2 Veldonderzoek 16
4.2.3 Effectenbeoordeling 16
4.3 Houtopstanden **17**
4.4 Invasieve exoten **17**
5. Resultaten **18**
5.1 Gebiedsbescherming **18**
5.1.1 Natura 2000 18
5.1.2 Natuurnetwerk Nederland 20
5.2 Soorten **21**
5.2.1 Grondgebonden zoogdieren 21
5.2.2 Vleermuizen 24
5.2.3 Vogels 26
5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen 28
5.2.5 Flora 30
5.2.6 Ongewervelden 31
5.3 Houtopstanden **32**
5.4 Invasieve exoten **32**
6. Conclusies en aanbevelingen **33**
6.1 Gebiedsbescherming **33**
6.1.1 Natura 2000 33
6.1.2 Natuurnetwerk Nederland 33
6.2 Soortbescherming **33**
6.2.1 Grondgebonden zoogdieren 34
6.2.2 Vleermuizen 35
6.2.3 Vogels 35
6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen 35
6.2.5 Flora 36
6.2.6 Ongewervelden 36
6.3 Houtopstanden **36**
6.4 Invasieve exoten **36**
Bronnen **37**
Literatuur **37**
Websites **37**

1. Inleiding

Vrijborg B.V. is voornemens om nieuwbouw te realiseren in de voormalige pastorietuin aan de Baroniestraat 24 in Boxtel. Voor dit woningbouwplan zullen twee aan elkaar geschakelde woonzorghuizen worden ontwikkeld met in totaal 48 niet-zelfstandige zorgappartementen en gemeenschappelijke ruimtes voor mensen met dementie. Naast een wandeltuin wordt ook een ecologische verbindingszone aangelegd langs een aangrenzende beek.

Vanuit Europese en nationale regelgeving dient onderzocht te worden welke effecten deze ingreep heeft op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) en op beschermde flora en fauna. Tevens is het volgens nationale regelgeving in sommige gevallen verplicht om melding te doen van het kappen van houtopstanden.

Dit rapport beschrijft de resultaten van een quickscan: een beoordeling van de huidige en potentiële aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden. Een quickscan vindt plaats op grond van bronnenonderzoek en een terreinbezoek. Tijdens het terreinbezoek wordt een inschatting gemaakt welke soorten voor kunnen komen en welke soorten op voorhand zijn uit te sluiten.

Deze quickscan is een momentopname en betreft geen volledige veldinventarisatie. Het rapport kan daarom slechts beperkt uitsluitsel geven over de afwezigheid van soorten. Mochten er effecten te verwachten zijn van de werkzaamheden op beschermde soorten die mogelijk aanwezig zijn, dan wordt een nader onderzoek geadviseerd.

In hoofdstuk 2 staat het wettelijk kader uiteengezet, waaraan getoetst dient te worden. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het onderzoeksgebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van de onderzoeksmethode. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het onderzoek en de mogelijke effecten van de ingreep op beschermde soorten besproken. Ten slotte volgen in hoofdstuk 6 de conclusies, aanbevelingen en eventuele vervolgstappen.

2. Wettelijk kader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet (1998), de Boswet (1961) en de Flora- en faunawet (2002).

Het bevoegd gezag voor het natuurbeleid ligt in de meeste gevallen bij de provincies. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) blijft in opdracht van de Rijksoverheid echter verantwoordelijk voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het Rijk, zoals hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, delfstoffen, hoogspanningsleidingen, kustlijn, bepaalde visserij, etc.

De Wet natuurbescherming is gericht op de bescherming van:

- Natura 2000-gebieden;
- Soorten;
- Houtopstanden.

2.1 Natura 2000-gebieden

De basis voor Natura 2000 zijn de Europese Vogelrichtlijn en de Europese Habitatrichtlijn. Deze natuurbeschermingsrichtlijnen hebben naast de bescherming van specifieke flora en fauna eveneens als doel om de leefgebieden van deze soorten te behouden, te herstellen of uit te breiden.

In Nederland zijn ruim 160 gebieden als Natura 2000-gebied aangewezen door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Door de toenmalige minister van LNV zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld voor de Natura 2000-gebieden, welke staan vermeld in het (ontwerp-) aanwijzingsbesluit. In dit aanwijzingsbesluit staan ook de instandhoudingsdoelstellingen beschreven voor alle habitattypen, -soorten en broedvogels die in het Natura 2000-gebied voorkomen. Daarnaast staat beschreven op welke wijze deze doelstellingen te realiseren zijn. Onder 'instandhouding' wordt verstaan het geheel aan maatregelen die nodig zijn ter behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding van de natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten.

Elke activiteit (in de wet: project of handeling), zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied, die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren; of
- een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen

is ingevolge artikel 2.7, tweede lid verboden. De activiteit kan slechts doorgang vinden wanneer het bevoegd gezag een vergunning verleent.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het doel van het NNN (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) is om een samenhangend netwerk te creëren van hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Het huidige netwerk bestaat voor het merendeel uit Natura 2000-gebieden en andere bestaande natuurgebieden. Daarnaast worden natuurgebieden uitgebreid, nieuwe natuurgebieden ontwikkeld en ecologische verbindingszones aangelegd.

Onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland zijn Ecologische Verbindingszones (EVZ), die natuurgebieden met elkaar verbinden om het migreren van dieren en planten tussen natuurgebieden mogelijk te maken.

De provincies zijn sinds 2014 verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Bij toetsing van de ingreep aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zijn de 'Spelregels EHS' van toepassing: een uitwerking van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en een door Rijk, provincies en maatschappelijke organisaties gezamenlijk opgesteld beleidskader. Provincies hebben de Spelregels laten doorwerken in hun eigen ruimtelijk beleid.

Het compensatiebeginsel voor de EHS is het sluitstuk van het 'nee, tenzij' regime. Volgens dat beschermingsregime zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen (die afwijken van het bestemmingsplan) in het NNN met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang én het ontbreken van reële alternatieven.

De hoofdlijnen van de regels voor de bescherming en compensatie van het NNN zijn juridisch verankerd in de uitbreiding van het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke ordening (Barro, voorheen AMvB Ruimte), die op 1 oktober 2012 in werking is getreden (bekendmaking inhoud Stb. 2012, 388; bekendmaking inwerkingtreding Stb. 2012, 434).

2.3 Soorten

Onder de Wet natuurbescherming geldt een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren.

De Wet natuurbescherming kent daarnaast drie beschermingsregimes voor zwaar beschermde soorten:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn;
- andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Onder de Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels.

Ingevolge artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden om:

1. Opzettelijk vogels te doden of te vangen;
2. Opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
3. Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
4. Opzettelijk vogels te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de Habitatrichtlijn vallen soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.

Voor deze soorten is het ingevolge artikel 3.5 (Bern bijl. II, Bonn bijl. I) verboden om:

1. Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. Opzettelijk dieren te verstoren;
3. Opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
4. Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten is het ingevolge artikel 3.6 (Bern bijl. I en II, Bonn bijl. I) verboden om dieren of planten te verkopen, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop aan te bieden, tenzij het gaat om aantoonbaar gefokte dieren of gekweekte planten.

Andere soorten

Onder het beschermingsregime andere soorten vallen soorten waarvan er geen Europese verplichting tot bescherming is. Dit zijn soorten die vanuit nationaal belang extra bescherming behoeven. De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten.

De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Dit project valt onder het bevoegd gezag van de provincie Noord-Brabant.

Ingevolge de Wet natuurbescherming artikel 3.10 is het verboden om:

1. Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
3. Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Zorgplicht

Artikel 1.11 van de Wnb voorziet in een algemene verplichting voor eenieder om voldoende zorg te dragen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten, dieren en hun directe leefomgeving. Het betreft bovendien niet alleen dieren en planten van soorten waarvoor de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn specifieke beschermingsmaatregelen eisen, maar alle in het wild levende planten en dieren.

De zorgplicht is als open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11 van de Wnb. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende planten of dieren:

- dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om negatieve gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor de bescherming van plant- en diersoorten waarvoor geen specifiek beschermings-regime geldt op grond van hoofdstuk 3 van de Wnb, heeft de zorgplicht een zelfstandige betekenis: op grond van de zorgplichtbepaling moeten schadelijke handelingen in beginsel achterwege worden gelaten dan wel moeten maatregelen worden genomen om schadelijke gevolgen (zoveel mogelijk) te voorkomen.

Jaarrond beschermde nesten

De lijst met vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten is niet in de Wnb vastgelegd, maar is een aanvullende beleidsregel die Rijk en provincies gebruiken om te sturen op een gunstige staat van instandhouding. Nesten van soorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van vogels in de laatste categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn. Enkele provincies, zoals Limburg en Overijssel, hebben hun eigen lijst van jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten.

Categorieën van jaarrond beschermde nesten:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels (geen koloniebroeders), die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel flexibel genoeg zijn om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

2.4 Houtopstanden

Een houtopstand is volgens de Wnb een zelfstandige eenheid van bomen, struiken, hakhout of griend, die:

a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Ingevolge artikel 4.1 van de Wnb vallen buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
    - uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen,
    - beplantingen langs waterwegen, en
    - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa indien zij:
    - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
    - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid;
    - bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
    - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

2.5 Invasieve exoten

Sinds 3 augustus 2016 is er een Europees verbod op bezit, handel, kweek, gebruik, transport en vrijlaten van schadelijke exotische planten en dieren. Deze soorten staan op de zogenaamde Unielijst. Een exoot is een plant, dier of ander organisme dat van nature niet in Nederland voorkomt. Als een soort schadelijk is voor de natuur is dit een invasieve exoot.

Invasieve exoten komen door menselijk handelen in Nederland terecht. Exoten die zich hier thuis voelen vestigen zich in de natuur en vermeerderen meestal snel. Om de schade die invasieve exoten aanrichten aan te pakken is een Europese verordening ontwikkeld. In deze verordening staan ge- en verboden om schade in de Europese Unie zo veel mogelijk te voorkomen. Op de Unielijst staan soorten die voorkomen en schade toebrengen of dit in de toekomst kunnen doen.

Verschillende soorten hebben een verschillend effect op de Nederlandse natuur en vragen dus ook andere maatregelen. Voor een aantal krabben en kreeften mag bevissing, transport en handel voor consumptie bijvoorbeeld wel, omdat dit een beheersmaatregel is voor deze soorten.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de aanpak van de invasieve exoten die in 2016 en 2017 op de Unielijst zijn geplaatst (zie bijlage 10 van de Regeling natuurbescherming). Uitgezonderd zijn de wolhandkrab en de Amerikaanse rivierkreeften (waarvoor het Rijk verantwoordelijke blijft) en de beverrat (waarvoor de waterschappen verantwoordelijk blijven).

Niet elke exoot die schadelijk is in Nederland of andere delen van de EU staat op de Unielijst. Er zijn een aantal criteria waaraan een soort moet voldoen om op de Unielijst te komen. Enkele soorten staan niet op de Unielijst, maar kunnen echter wel schade veroorzaken, zoals Aziatische duizendknopen. Daarom adviseert de overheid om maatregelen te nemen om te voorkomen dat deze invasieve exoten in de natuur terechtkomen of zich verder verspreiden.

3. Projectgebied

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het projectgebied betreft de voormalige tuin van het pastoriegebouw aan de Baroniestraat 24 in Boxtel (Noord-Brabant). De Baroniestraat is één van de doorgaande verbindingsroutes in Boxtel. In Figuur 1 is de globale ligging van het perceel weergegeven.

Figuur 1. Globale ligging van de voormalige pastorietuin in Boxtel (rood).

Het perceel (van een kleine 0,4 hectare) ligt momenteel braak. De aanwezige ruige vegetatie bestaat uit een afwisseling van grassen, kruiden, opschot van bomen en opkomende bramen en andere struiken. Het perceel wordt aan de noordzijde begrensd door de beek Smalwater, welke hier oostwaarts richting de Dommel stroomt. Ten oosten wordt het terrein begrensd door een rij monumentale lindenbomen met daarachter het Sint Ursulaklooster (momenteel een multifunctioneel gebouw). Aan de straatkant bevindt zich een groenstrook bestaande uit een gewone esdoorn en diverse struiken. Verder liggen ten westen van het terrein de Heilig Hartkerk, het kerkhof en de voormalige pastorie. De directe omgeving bestaat uit typisch stedelijk gebied met diverse perkjes, parken, oude en moderne woningen en een school. Tot slot zijn in het buitengebied rond Boxtel meerdere bos- en natuurgebieden te vinden, waaronder Park Molenbeek, het Sparrenrijk, De Geelders en de Kampina.

Figuur 2 geeft een impressie van het projectgebied en de directe omgeving.

Figuur 2. Impressie van de voormalige pastorietuin en de directe omgeving.

3.2 Voorgenomen ingreep

Vrijborg B.V. is voornemens om het volgende binnen het projectgebied te realiseren:

- Twee aan elkaar geschakelde woonzorggebouwen met 48 niet-zelfstandige wooneenheden en een gemeenschappelijke ruimte voor mensen met dementie;
- 29 parkeerplaatsen;
- een wandeltuin;
- een ecologische verbindingszone van 930 m^2 langs de beek Smalwater.

De nieuwbouw wordt zo veel mogelijk ingepast in de historische kloosteromgeving. Figuur 3 geeft een ontwerpschets van de toekomstige situatie.

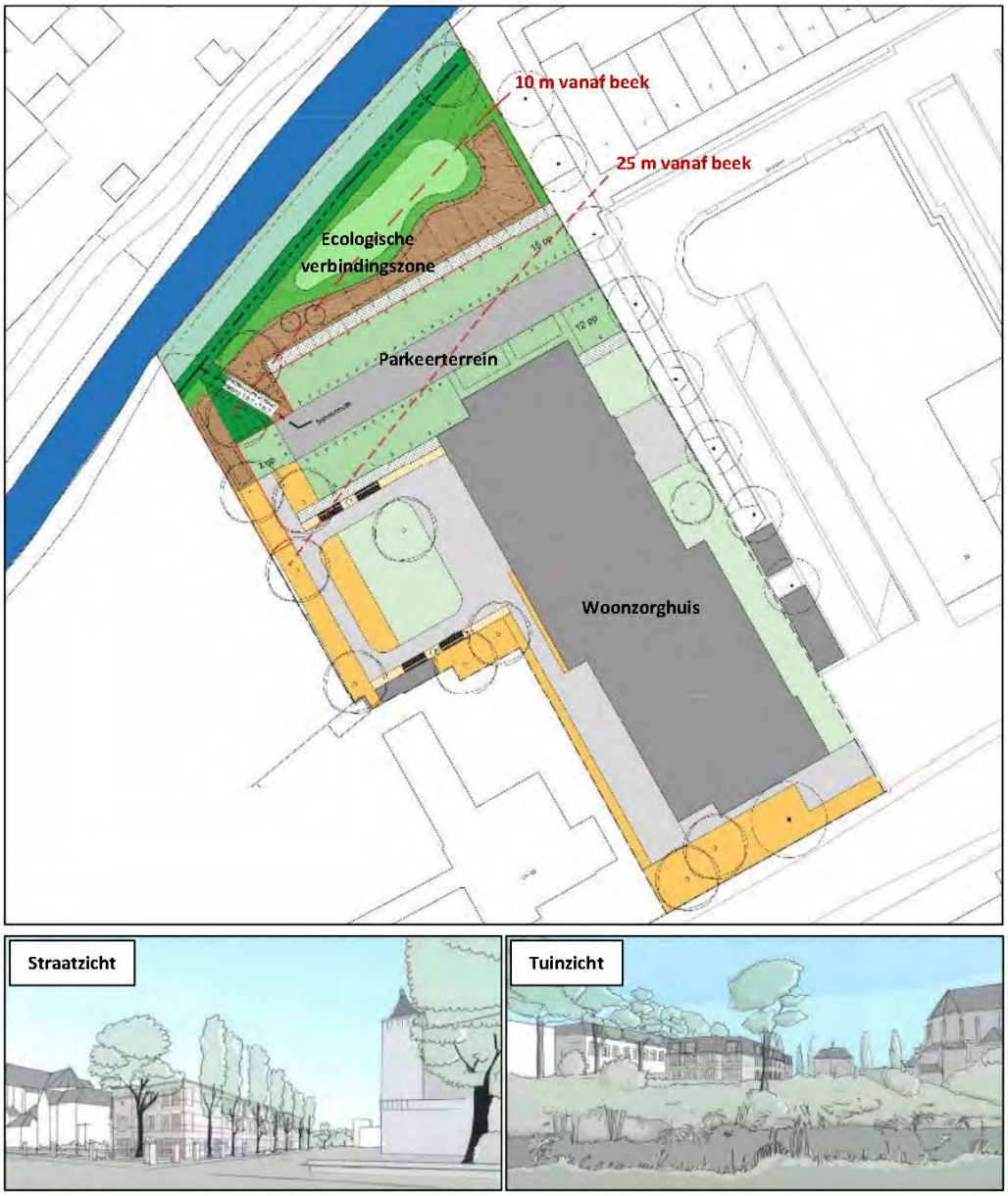

Figuur 3. Ontwerpschets van de toekomstige situatie. Bron: Vrijborg B.V. & MTD Landschapsarchitecten B.V.

Tijdens de werkzaamheden worden graafwerkzaamheden verricht. Bestaande gebouwen, bomen en water grenzend aan het projectgebied blijven behouden. Mogelijk worden wel enkele struiken en heggen gerooid om ruimte te maken voor de ontwikkelingen.

De bestemmingsplanprocedure is opgestart, net als de omgevingscommunicatie. Wanneer dit proces vlot verloopt, zal de realisatie medio 2025 starten. De oplevering is dan ruim één jaar later.

4. Onderzoeksmethode

4.1 Gebiedsbescherming

Het onderzoek naar gebiedsbescherming betreft een bureaustudie.

4.1.1 Natura 2000

Voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden ten opzichte van het project-gebied is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Hier is alle informatie over Natura 2000-gebieden te vinden zoals de habitattypen en -soorten waarvoor de natuurgebieden zijn aangewezen.

In dit onderzoek worden o.a. de onderstaande vragen beantwoord:

- Ligt de ingreeplocatie in een Natura 2000-gebied, of ligt er een Natura 2000-gebied binnen de invloedsfeer van de ingreeplocatie, zodat externe en/of cumulatieve effecten te verwachten zijn?
- Wat zijn de mogelijke negatieve en/of positieve effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied in kwestie?
- Kunnen deze effecten:
    - verstorend zijn voor kwalificerende soorten;
    - leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de kwalificerende habitats;
    - significant negatief zijn voor het realiseren van de instandhoudings-doelstellingen?

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) werd vroeger de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het Natuurnetwerk is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar én met het omringende agrarisch gebied. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Voor het bepalen van de ligging van het projectgebied ten opzichte van het NNN is gebruik gemaakt van de websites van de provincie Noord-Brabant. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in of nabij het NNN worden de effecten van de ingreep op de wezenlijkheidskenmerken en -waarden van het NNN getoetst.

In het Natuurnetwerk Nederland heeft de provincie de volgende doelstellingen:

- Het herstel en behoud van de natuurlijke rijkdom aan soorten (de biodiversiteit). Hiervoor moeten natuurgebieden worden uitgebreid, verbeterd, en met elkaar worden verbonden, waardoor een groen netwerk ontstaat. Dit netwerk moet functioneren in zowel ruimte en tijd, waardoor planten en dieren een duurzame, robuuste en klimaatbestendige leefomgeving krijgen;
- Het bieden van ruimte aan de groeiende behoefte aan rust en ruimte. Hierdoor kunnen inwoners en bezoekers de natuur beleven en het draagvlak voor natuurbeleid waarborgen.

4.2 Soorten

Het onderzoek naar beschermde soorten bestaat uit twee delen: er is begonnen met een literatuurstudie, gevolgd door een veldonderzoek in het projectgebied. Aan de hand van de literatuurgegevens en het veldbezoek wordt bepaald welke soorten daadwerkelijk in het projectgebied voor kunnen komen. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van de mogelijke effecten van de ingreep op deze soorten.

4.2.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. De belangrijkste bron voor verspreidingsgegevens van soorten is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Deze databank geeft het meest actuele overzicht van beschermde soorten die in de omgeving van het projectgebied voorkomen. Het is een koppeling van databases zoals die van waarneming.nl en telmee.nl. Hierin participeren onder andere soortenorganisaties zoals Sovon, Ravon en de Zoogdiervereniging. Voor de gegevens uit de NDFF is een zoekgebied geselecteerd rondom de te onderzoeken locatie. Er is gekeken naar de gegevens van de laatste 3 tot 10 jaar, afhankelijk van de soortgroep en hoeveelheid gegevens. De NDFF is op 28 oktober 2023 geraadpleegd. In aanvulling op de NDFF zijn ook ecologische verspreidings-atlassen geraadpleegd, zoals: Bos, 2006; Broekhuizen, 2016; Creemers, 2009; en NVL, 2002.

4.2.2 Veldonderzoek

Het projectgebied is éénmaal bezocht op 29 oktober 2023. Het was een wisselvallige dag met een temperatuur rond de 16 °C en een matige zuidenwind.

Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Dit type onderzoek bestaat uit een habitat-geschiktheidsbeoordeling, waarbij op basis van de fysieke kenmerken van het projectgebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde planten en dieren. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar, die tijdens een éénmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zoals zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

4.2.3 Effectenbeoordeling

Als bepaald is welke beschermde soorten in het projectgebied (kunnen) voorkomen, vindt een inschatting van de effecten plaats. Aan de hand van de ingreep worden de effecten van de activiteiten op de mogelijk aanwezige soorten bepaald. Effecten kunnen optreden tijdens de realisatiefase van het project en zijn dan meestal tijdelijk van aard. In de gebruiksfase van het project kunnen blijvende effecten optreden. Effecten van de ingreep op aanwezige soorten zijn sterk afhankelijk van een aantal variabelen, zoals: de voorgenomen werkzaamheden, de exacte locatie ervan, de periode van het jaar, het tijdstip van de dag, de doorlooptijd van de werkzaamheden, de gebruikte machines of materialen, etc.

Niet alleen de effecten op de aanwezige verblijfplaatsen van de soort zijn van belang, maar ook of het omliggende leefgebied blijvend kan voorzien in alles wat nodig is om succesvol te kunnen voortplanten of te kunnen verblijven. Daarnaast is het van belang om te weten welke effecten de werkzaamheden hebben op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Bij kans op negatieve effecten kan nader onderzoek worden geadviseerd en is mogelijk een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming nodig.

4.3 Houtopstanden

Bij het kappen van bomen binnen het projectgebied wordt middels een bureaustudie bepaald of het houtopstanden betreft die buiten het besluit van de betreffende gemeente vastgestelde grenzen van de bebouwde kom (voor deze wet) liggen.

4.4 Invasieve exoten

Tijdens het veldonderzoek wordt er globaal gekeken naar de aanwezigheid van invasieve soorten. Een quickscan is echter geen volledige inventarisatie: enkel de aanwezigheid van invasieve exoten kan worden vastgesteld, niet hun afwezigheid.

5. Resultaten

5.1 Gebiedsbescherming

5.1.1 Natura 2000

Het projectgebied ligt op ruim 2 km afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, 'Kampina & Oisterwijkse Vennen'. De twee volgende Natura 2000-gebieden liggen beide op 8,7 km afstand (Fig. 4).

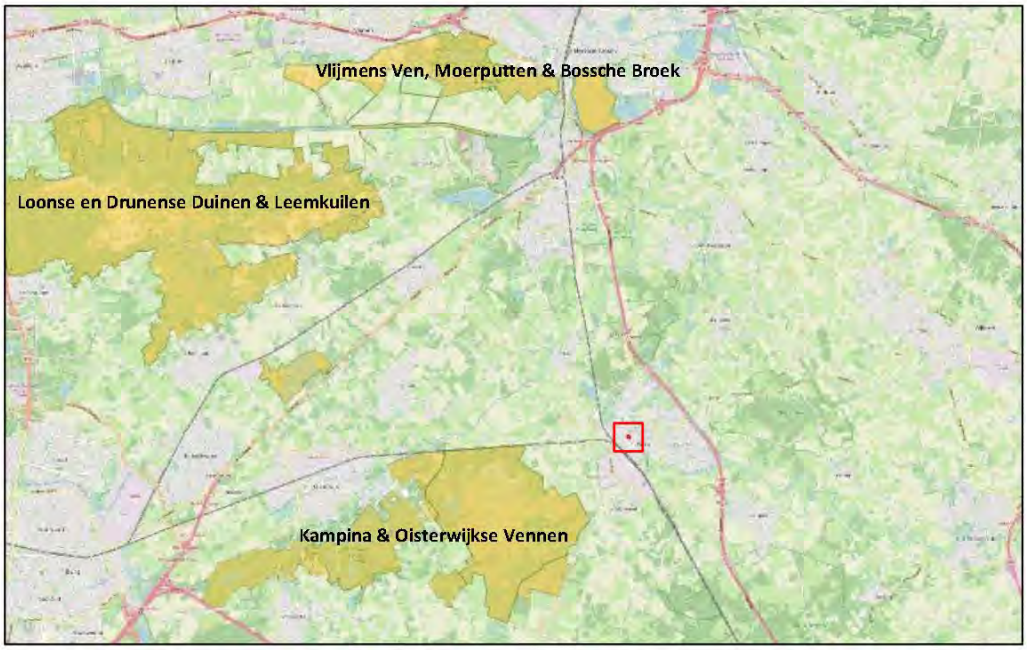

Figuur 4. Ligging van het projectgebied (rood kader) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden in de regio.

<u>Kampina & Oisterwijkse Vennen</u>

De Kampina en de naastgelegen Oisterwijkse Vennen vormen samen een uitgestrekt bos- en heidegebied tussen Oisterwijk en Boxtel. De hoeveelheid en grote variatie aan vennen maken het tot een uniek natuurgebied in Nederland. Kampina is een restant van een half-natuurlijk heidelandschap, met droge en natte heide, kleinschalige akkergronden, voedselarme vennen, schrale blauwgraslanden en een meanderende beek (de Beerze). Het Oisterwijkse gebied bestaat uit stuifduinen met vencomplexen waarin hoogveenvorming voorkomt. Deze vennen liggen in een afwisselend landschap met zandverstuivingen, heiden, droge en natte bossen, cultuurgronden, en overgangen naar schrale graslanden in beekdalen.

De diverse habitattypen die in het gebied voorkomen zijn beschermd onder de Europese Habitatrichtlijn. Daarnaast is het gebied beschermd voor enkele Habitatrichtlijnsoorten, zoals de gevlekte witsnuitlibel, rivierdonderpad, kamsalamander en drijvende waterweegbree. Tot slot is het natuurgebied ook beschermd onder de Europese Vogelrichtlijn voor diverse heide-, moeras- en watervogels zoals de roodborsttapuit, dodaars en de taigarietgans.

Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek

Het Vlijmens Ven, de Moerputten en het Bossche Broek vormen samen één natuurgebied ten zuidwesten van 's-Hertogenbosch. Het beekdal van de rivier de Dommel gaat hier over in een laagveengebied. Het Vlijmens Ven is een kwelgebied waar zeldzame kranswiervegetaties worden aangetroffen. De Moerputten is een gebied met een groot areaal aan blauwgrasland en elzenbroekbos. Tot slot is het Bossche Broek een moerasgebied in de benedenloop van de Dommel, waar eveneens blauwgrasland aanwezig is.

Ook de genoemde habitats die in dit gebied voorkomen zijn beschermd onder de Europese Habitatrichtlijn. Daarnaast is het gebied van belang voor diverse Habitatrichtlijnsoorten zoals het pimpernelblauwtje, bittervoorn, kamsalamander en drijvende waterweegbree.

Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

De Loonse en Drunense Duinen zijn gezamenlijk één groot stuifzandgebied. Aan de zuidzijde gaat dit droge en voedselarme gebied via een gradiënt over naar een nat en voedselrijk beekdal met moerassen en bossen. Enkele kilometers naar het zuiden liggen de Leemkuilen, een afgelegen complex van plassen (ontstaan door kleiwinning) met moerassen en vennen.

Ook dit Natura 2000-gebied is beschermd onder de Habitatrichtlijn, vanwege het voorkomen van diverse unieke habitattypen zoals zandverstuivingen, stuifzandheiden, blauwgraslanden en zowel droge en natte bosgebieden. Daarnaast is het gebied ook in Europees verband van betekenis als kerngebied voor de beschermde kamsalamander en drijvende waterweegbree.

Effectenbeoordeling

De ingreep en het toekomstige terreingebruik beperken zich tot het projectgebied en zullen geen fysieke schade aanrichten aan Natura 2000-gebieden in de omgeving. Alleen externe factoren – licht, trillingen, geluid en stikstofdepositie – hebben mogelijk een negatief effect. Negatieve effecten van licht, trillingen en geluid op kwetsbare diersoorten in natuurgebieden zijn gezien de afstand en stedelijke ligging van het perceel echter op voorhand uit te sluiten. De Kampina en de Oisterwijkse bossen en vennen bevinden zich buiten de invloedsfeer van deze verstoringsfactoren. Hetzelfde geldt voor de overige Natura 2000-gebieden.

Echter, omdat het projectgebied op minder dan 25 km afstand van stikstofgevoelige natuur ligt, zijn de mogelijke negatieve effecten van stikstofdepositie (verzuring en vermesting) niet op voorhand uit te sluiten. Al de Natura 2000-gebieden in de regio staan onder druk door een overmaat aan stikstofdepositie. Negatieve effecten van stikstof als gevolg van de ingreep kunnen zowel tijdens de uitvoeringsfase als de toekomstige gebruiksfase optreden.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied ligt niet in, maar wel direct naast het Natuurnetwerk Nederland (Fig. 5).

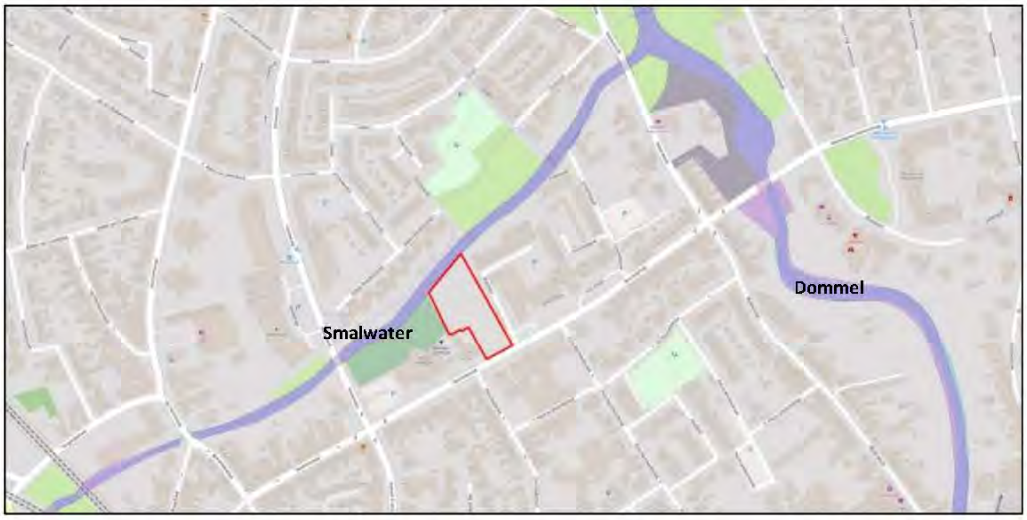

Figuur 5. Ligging van het projectgebied (rood) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (paars).

Ten noorden wordt het terrein begrensd door de beek Smalwater. Deze beek spitst zich ten westen van Boxtel af van de beek Beerze en mondt in Boxtel uit in de rivier de Dommel. Smalwater vormt (inclusief oeverzones) een belangrijke ecologische verbindingszone (Fig. 6).

Figuur 6. De beek Smalwater als onderdeel van het NNN ten noorden van het projectgebied.

Effectenbeoordeling

De provinciale regels stellen dat het functioneren van de ecologische verbindingszone niet door de voorgenomen ingreep mag worden aangetast. Hierbij dient men ook rekening te houden met mogelijke externe werking.

Er vinden geen werkzaamheden aan de watergang zelf plaats. Wel kunnen er zowel tijdens de bouw- en aanlegfase én het toekomstige terreingebruik verstorende effecten optreden. Verstoring door bouwmaterieel is van tijdelijke aard. Blijvende effecten kunnen echter optreden als gevolg van bijvoorbeeld een toename aan bebouwing, verhard oppervlak, verlichting en optische verstoring in de nabijheid van de beek.

5.2 Soorten

Voorafgaand aan het veldbezoek is een bronnenonderzoek verricht naar de aanwezigheid van beschermde soorten in de directe omgeving van het projectgebied. De belangrijkste databron is de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna).

De NDFF geeft echter geen volledig beeld van de aan- of afwezigheid van soorten. Dat komt omdat niet alle gebieden even goed worden onderzocht. Daarnaast worden bepaalde soortgroepen beter onderzocht dan andere. Dit kan te maken hebben met de interesse van de waarnemer, toegankelijkheid van een gebied of omdat sommige soorten moeilijk te inventariseren zijn. Ten slotte worden niet alle waarnemingen doorgegeven.

Door middel van het veldbezoek is een inschatting gemaakt van de te verwachte beschermde soorten in het projectgebied. Daarna is onderzocht welke effecten de werkzaamheden kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten.

5.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Bronnenonderzoek

Volgens de NDFF zijn een aantal beschermde grondgebonden zoogdieren in de omgeving van het projectgebied waargenomen. Tabel 1 geeft een overzicht van deze soorten.

Tabel 1. Overzicht van waargenomen grondgebonden zoogdieren in de omgeving van het perceel volgens NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar.

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitatrichtlijnsoorten	**Andere soorten**	**Vrijgestelde soorten**
Bever	X		
Boommarter		X	
Bunzing		X	
Damhert		X	
Das		X	
Edelhert		X	
Eekhoorn		X	
Steenmarter		X	
Waterspitsmuis		X	
Wezel		X	
Aardmuis			X
Bosmuis			X
Dwergmuis			X
Egel			X
Haas			X
Huisspitsmuis			X
Konijn			X
Ondergrondse woelmuis			X
Ree			X
Rosse woelmuis			X
Veldmuis			X
Vos			X
Wild zwijn			X
Woelrat			X

Geen van de genoemde soorten zijn in de voormalige pastorietuin waargenomen. De meest nabije waarneming is die van een (foeragerende) egel langs een pad aan de overkant van het aangrenzende Smalwater. Wat betreft de overige (niet-vrijgestelde) soorten komt de bever voor rond zowel Beerze en de Dommel, zowel binnen en buiten de bebouwde kom. Langs het Smalwater tussen beide watergangen zijn vooralsnog echter nog geen beversporen gemeld. Verder komt de bunzing vrij algemeen voor in het buitengebied, met name rond de Dommel, maar ook wel in de omgeving van de natuurgebied Kampina. De meeste aangetroffen dieren zijn echter verkeersslachtoffers in de omgeving van deze gebieden. Damherten leven in de bosgebieden Sparrenrijk en De Geelders, respectievelijk ten noorden en oosten van Boxtel. Ook in de agrarisch omgeving van beide bossen worden ze soms grazend gezien. Verder zijn in de omgeving van beide bosgebieden ook enkele dassenburchten bekend. Dassen kommen daarnaast ook voor in de bosrijke delen van de Kampina. Ook edelherten komen hier voor. De eekhoorn is een veelvoorkomende soort in bomenrijke gebieden in de omgeving, maar komt ook voor een woonwijk nabij park Molenbeek, op een halve kilometer ten noorden van het projectgebied. Verder is ook de steenmarter waargenomen in dit park, en zijn resten van waterspitsmuizen gevonden in uilenballen rond boerderijen in het buitengebied. Tot slot is de wezel gezien op een wildcamera in het oosten van de bebouwde kom van Boxtel, nabij een (voedsel)tuin van Stichting De Kleine Aarde. Ook buiten de bebouwde kom, verder oostwaarts, is de wezel langs de Dommel aangetroffen.

Veldonderzoek

Het perceel bestaat uit een braakliggend terrein met ruige pioniersvegetatie, omgeven door bomen, struiken, water en stedelijk gebied. Voor diverse soorten grondgebonden zoogdieren kan dit type omgeving van betekenis zijn als leefgebied. Het projectgebied is daarom onderzocht op de mogelijke aanwezigheid van deze soorten.

Op het terrein zijn molshopen en muizenholen vrij algemeen aanwezig. Ook zijn er verspreid enkele uitwerpselen van de egel gevonden. De groenstroken rond het perceel en een takken-hoop in de zuidhoek van het terrein kunnen dienen als schuilplek voor kleine zoogdieren, waaronder de egel (Fig. 7).

Figuur 7. Uitwerpselen van de egel en ruige vegetatie met takkenhopen als mogelijke schuilplek voor kleine (grondgebonden) zoogdieren.

Verspreid over het terrein zijn verder enkele stenenstapels en resten van oude muurtjes aanwezig. Ook de hier aanwezige gaten en kieren kunnen mogelijk dienen als verblijfplaats voor kleine zoogdieren (Fig. 8).

Figuur 8. Potentiele schuilplaatsen voor grondgebonden zoogdieren, tussen restanten van oude muurtjes.

Ook marters (zoals de wezel, bunzing en steenmarter) kunnen in het projectgebied worden verwacht. Marters kunnen ook binnen de bebouwde kom voorkomen, en bekend leefgebied van deze soorten staat via de ecologische verbindingszone in direct contact met het perceel. Marters zijn weinig kieskeurig wat betreft hun leefomgeving. De enige eisen die ze stellen zijn goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende prooidieren (zoals mol, muis en rat). Schuilplekken worden vaak gevonden op dezelfde plekken als die van de egel, maar ook wel in holen van andere zoogdieren. Steenmarters schuilen daarnaast ook regelmatig in en rond bebouwing, bijvoorbeeld in oude schuurtjes, op zolders en in kruipruimten.

De waterspitsmuis komt van nature voor in en langs (vrij snel stromend tot stilstaand) water met een ruige oevervegetatie. De beek Smalwater aan de zuidgrens van het perceel (Fig. 6), is geschikt leefgebied voor deze soort. Deze ecologische verbindingszone staat (net als voor marterachtigen) in contact met bekend leefgebied in de omgeving. Ook de waterspitsmuis kan dus niet worden uitgesloten binnen het projectgebied.

Verder zijn de bomen langs het terrein gecontroleerd op de aanwezigheid van grote holtes en eekhoornnesten. De bomen stonden grotendeels niet meer in blad en waren dus goed te overzien. Eekhoornnesten en holtes zijn niet aanwezig, waarmee de aanwezigheid van boombewonende soorten kan worden uitgesloten. Tot slot zijn er ook geen indicaties dat grotere zoogdieren zoals bevers, herten en dassen voorkomen in de directe omgeving. Geschikt leefgebied is in deze (stedelijke) omgeving niet aanwezig voor deze soorten.

Effectenbeoordeling

De voorgenomen ingreep heeft mogelijk een negatief effect op zwaar beschermde soorten grondgebonden zoogdieren. Zo kunnen er door het verwijderen van struiken, takkenhopen, stenenstapels en overige ruige vegetatie verblijfplaatsen van marterachtigen (zoals wezel, bunzing en steenmarter) worden aangetast. Afhankelijk van de werkzaamheden rond de oever van de beek kan daarnaast ook leefgebied van de waterspitsmuis worden verstoord. Ook voor algemene (vrijgestelde) soorten zoals de egel kunnen negatieve effecten optreden.

5.2.2 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn. Verblijfplaatsen (kraam-, zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen) en essentiële foerageergebieden en vliegroutes van deze soorten zijn beschermd.

Bronnenonderzoek

Er zijn meerdere vleermuissoorten in de omgeving waargenomen volgens de NDFF (Tabel 2).

Tabel 2. Overzicht van waargenomen vleermuizen in de omgeving van het projectgebied volgens NDFF-gegevens van de laatste 10 jaar.

[illegible]	[illegible]		
	Habitatrichtlijnsoorten	**Andere soorten**	**Vrijgestelde soorten**
Gewone dwergvleermuis	X		
Gewone grootoorvleermuis	X		
Laatvlieger	X		
Rosse vleermuis	X		

De afgelopen 10 jaar zijn er in de ruime omgeving vooral vleermuizen waargenomen binnen de bebouwde kom. Waarnemingen uit het buitengebied en uit natuurgebieden zijn een stuk schaarser. Dit laatste heeft waarschijnlijk eerder te maken met een gebrek aan waarnemers dan een afwezigheid aan vleermuizen in het buitengebied.

De waarnemingen die het dichtst bij het projectgebied zijn gedaan komen van voorgaand onderzoek op en rond het perceel zelf. In zowel het voormalige pastoriegebouw en klooster zijn kolonieplaatsen van gewone dwergvleermuizen aanwezig. Ze gebruiken onder andere de beek, het kerkhof en de beschutte grenzen van het braakliggende terrein om te foerageren. Verder hebben laatvliegers en gewone grootoorvleermuizen waarschijnlijk hun verblijfplaats in de Heilig Hartkerk. Ze foerageren onder andere boven de begraafplaats en laten rond de kerk territoriale geluiden horen. Uit (niet-gerelateerd) onderzoek in de buurt is verder ook bekend dat het Smalwater als vliegroute wordt gebruikt door een grote groep vleermuizen. Waarschijnlijk betreft dit dezelfde dieren die in de gebouwen rond het projectgebied hun verblijfplaats hebben. Los van dit alles is de rosse vleermuis volgens de NDFF enkele malen als passant waargenomen rond parken en natuurgebieden op enige afstand in de omgeving.

Veldonderzoek

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen zich bevinden in onder andere gebouwen of bomen. In bomen bevinden vleermuizen zich in holtes, spleten of achter loshangend boomschors. In gebouwen kunnen vleermuizen zich onder andere bevinden in de spouw, onder dakpannen, achter boeiboorden en op zolders.

De bomen rond het perceel waren prima te overzien en konden goed worden onderzocht op de aanwezigheid van holtes of spleten. Deze zijn niet in de bomen aanwezig. Deze bomen zijn dus ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Binnen het projectgebied is geen bebouwing aanwezig, en de stenenhopen en groenstroken zijn verder niet geschikt als mogelijke verblijfplaats voor vleermuizen. Wel zijn de gebouwen grenzend aan het perceel bekende verblijfplaatsen van vleermuizen (Fig. 9).

Figuur 9. De kerk, het pastoriegebouw en het klooster zijn bekende verblijfplaatsen van vleermuizen.

Niet alleen verblijfplaatsen van vleermuizen, maar ook essentiële vliegroutes zijn beschermd. Vleermuizen zijn locatietrouw en maken vaak jarenlang gebruik van hetzelfde netwerk aan verblijfplaatsen. De meeste soorten maken ook gebruik van min of meer vaste vliegroutes tussen hun verblijfplaats en het jachtgebied. Als er geen alternatieven zijn is een vliegroute van essentieel belang voor een kolonie. Een verblijfplaats wordt verlaten als de dieren niet meer onverstoord bij hun jachtgebied kunnen komen. Daarom zijn essentiële vliegroutes van vleermuizen beschermd. Lijnvormige landschapselementen die (vrijwel zeker) als vliegroute dienen zijn bijvoorbeeld de bomenrijen en de beek langs het projectgebied.

Tot slot is ook essentieel foerageergebied van vleermuizen beschermd. Vleermuizen jagen op insecten, meestal rond water en in de luwte van bomen en struiken. Vooral langs de randen van het perceel is geschikt foerageergebied aan te wijzen, maar in de ruimere omgeving zijn volop van dit soort locaties voorhanden die eveneens kunnen dienen als foerageergebied.

Effectenbeoordeling

Binnen het projectgebied zijn geen (potentiele) verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Ook essentieel foerageergebied is niet aanwezig. De ontwikkelingen op het terrein hebben naar verwachting geen effect op de hier aanwezige vleermuiswaarden. Wel bestaat er het risico dat bekend leefgebied in de directe omgeving (zowel verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied) wordt verstoord door zowel de bouwwerkzaamheden en het toekomstige terreingebruik.

5.2.3 Vogels

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn. Daarnaast is het nest van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd.

Bronnenonderzoek

Het projectgebied ligt in relatief groen en rustig stedelijk gebied, met het buitengebied op minder dan 1 km afstand. Hierdoor wordt in de omgeving een grote verscheidenheid aan vogelsoorten waargenomen. In Tabel 3 zijn de soorten weergegeven met een jaarrond beschermd nest die volgens de NDFF zijn waargenomen in de buurt van het projectgebied.

Tabel 3. Overzicht van vogels met jaarrond beschermde nesten die zijn waargenomen in de omgeving van het projectgebied volgens NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar.

soort	Categorie jaarrond beschermde nesten	soort	Categorie jaarrond beschermde nesten
Steenuil	1	Bosuil	5
Gierzwaluw	2	Ekster	5
Huismus	2	Gekraagde roodstaart	5
Roek	2	Grauwe vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Groene specht	5
Kerkuil	3	Grote bonte specht	5
Ooievaar	3	Huiszwaluw	5
Slechtvalk	3	IJsvogel	5
Boomvalk	4	Kleine bonte specht	5
Buizerd	4	Koolmees	5
Havik	4	Pimpelmees	5
Ransuil	4	Raaf	5
Sperwer	4	Spreeuw	5
Wespendief	4	Torenvalk	5
Blauwe reiger	5	Zwarte kraai	5
Boerenzwaluw	5	Zwarte mees	5
Bonte vliegenvanger	5	Zwarte roodstaart	5
Boomklever	5	Zwarte specht	5
Boomkruiper	5		

In de directe omgeving van het perceel zijn volgens de NDFF geen waarnemingen bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten. Wat betreft de (vele) waarnemingen in de ruimere omgeving is er een selectie gemaakt van vogelsoorten die het meest kwetsbaar zijn voor verstoring. Dit zijn alle vogels met een jaarrond beschermd nest van categorie 1 t/m 4 (de soorten die het minst flexibel zijn qua verhuizen).

Een territorium van de steenuil bevindt zich buiten de bebouwde kom ten westen van Boxtel. Kenmerkende roepen zijn op meerdere plekken gehoord, onder andere rond de Beerze en bij een boerderij hier in de buurt. Gebouwbewonende gierzwaluwen en huismussen komen vrij algemeen binnen de bebouwde kom voor. De dichtstbijzijnde bekende nestplekken van deze soorten bevinden zich onder dakpannen van woningen op ongeveer 100 m vanaf het perceel. Een kolonie roeken nestelt in de bomen van een begraafplaats, een halve kilometer naar het noorden. Grote gele kwikstaarten nestelen graag bij stromend water, meestal in een nis van een muur, onder een brug of tussen boomwortels. Onder andere langs de Dommel en langs het Smalwater (400 m naar het westen) zijn nest-indicerende waarnemingen gedaan.

Verder zijn in het buitengebied ten zuiden van Boxtel twee boerderijen bekend met nesten van de kerkuil. Ook ooievaarsnesten zijn enkel bekend vanuit het buitengebied, met name rond boerenpercelen rond de Dommel en de Beerze. Binnen de bebouwde kom nestelt een paartje slechtvalken in de toren van de Sint-Petrusbasiliek, een halve km ten oosten van het projectgebied. Andere roofvogels – waaronder de boomvalk, buizerd, havik, sperwer, ransuil en wespendief – zijn enkel buiten de bebouwde kom waargenomen, en dan met name rond de bosgebieden van Kampina, Sparrenrijk en De Geelders.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is een aantal vogels gezien en gehoord. Zo waren er in het Smalwater waterhoenen en wilde eenden aanwezig, bevond zich een kraai op de kerk, en zaten er in de bomen rond het perceel enkele eksters, kauwen en houtduiven (Fig. 10). In de struiken zijn verder ook nog andere algemene vogels gehoord, waaronder de koolmees en roodborst.

Figuur 10. Aangetroffen algemene vogelsoorten in en rond het projectgebied.

De bomen rond het terrein waren goed te overzien. Hierin zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Wel is er aan de straatzijde een verlaten duivennest aanwezig (Fig. 11).

Figuur 11. In de bomen rond her projectgebied is enkel één verlaten duivennest aanwezig.

Effectenbeoordeling

Door de afwezigheid van bebouwing zijn negatieve effecten op gebouwbewonende soorten zoals de huismus en gierzwaluw op voorhand uit te sluiten. Ook mogelijk aanwezige nesten in gebouwen in de omgeving bevinden zich buiten de invloedsfeer van de toekomstplannen. Verder kan ook schade aan mogelijke nesten in de nabije bomen worden uitgesloten, omdat deze niet worden gekapt en omdat stadsvogels in deze omgeving in de regel wel enige mate van menselijke invloeden gewend zijn. Tot slot kunnen in de beek en in de te rooien struiken algemeen voorkomende vogels broeden. Hier bestaat wel het risico dat tijdens het broedseizoen nesten worden verstoord of vernietigd door de werkzaamheden.

5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Bronnenonderzoek

In Tabel 4 is een overzicht weergegeven van de waargenomen beschermde reptielen, amfibieën en vissen in de omgeving van het projectgebied volgens de NDFF.

Tabel 4. Overzicht van waargenomen reptielen en amfibieën in de omgeving van het projectgebied volgens de NDFF van de afgelopen 10 jaar.

Soort	[illegible]		
	Habitatrichtlijnsoorten	**Andere soorten**	**Vrijgestelde soorten**
Reptielen			
Hazelworm		X	
Levendbarende hagedis		X	
Amfibieën			
Boomkikker	X		
Heikikker	X		
Kamsalamander	X		
Poelkikker	X		
Alpenwatersalamander		X	
Vinpootsalamander		X	
Bastaardkikker			X
Bruine kikker			X
Gewone pad			X
Kleine watersalamander			X
Vissen			
Kwabaal		X	

Binnen het projectgebied zijn geen waarnemingen bekend van zwaar beschermde soorten. Wel zijn op het perceel de vrijgestelde gewone pad en kleine watersalamander aangetroffen. Waarnemingen van zwaar beschermde (niet-vrijgestelde) reptielen, amfibieën of vissen zijn in de directe omgeving echter niet bekend.

De overige (niet-vrijgestelde) soorten in de ruimere omgeving worden kort nader toegelicht. De meeste soorten komen voor in de natuurgebieden buiten Boxtel. Zo hebben de reptielen (hazelworm en levendbarende hagedis) hun leefgebied in Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen'. Daarnaast komen beide soorten ook voor in bosgebied De Geelders. Verder komen alle genoemde amfibieën voor in 'Kampina & Oisterwijkse Vennen', met name rond de vele plassen en poelen die hier te vinden zijn.

In aanvulling hierop zijn de nattere delen rond bosgebieden De Geelders en het Sparrenrijk bekend leefgebied van de kamsalamander, en komen rond het Sparrenrijk ook de heikikker en de poelkikker voor. De poelkikker komt verder ook voor rond de Dommel ten zuiden van Boxtel, en DNA-sporen van de kwabaal zijn gevonden in de Beerze ten westen van Boxtel. Tot slot komt de Alpenwatersalamander behalve in natuurgebieden ook meer verspreid in de omgeving voor, zowel binnen- als buiten de bebouwde kom. Deze soort is weinig kieskeurig wat betreft zijn leefgebied en heeft onder andere een plek gevonden in een tuin met vijver in het oosten van Boxtel.

Veldonderzoek

Er is geen oppervlaktewater aanwezig binnen het perceel, waarmee de aanwezigheid van beschermde vissen en voortplantingswater voor beschermde amfibieën hier kan worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek is het verdere terrein beoordeeld op de geschiktheid als landhabitat van reptielen en amfibieën. Het projectgebied bied geen geschikt leefgebied voor reptielen (structuurrijke vegetatie met zanderige plekken, in direct contact met bekend leefgebied). Reptielen worden hier binnen de bebouwde kom daarom niet verwacht.

Daarnaast worden ook zwaar-beschermde amfibieën niet verwacht. Deze soorten zijn vaak vrij kritisch ten aanzien van hun voortplantingswater, welke met name bestaat uit stilstaande en visvrije plassen en poelen. Het Smalwater is hiervoor ongeschikt, vanwege de stroming en de aanwezigheid van diverse algemene vissoorten (NDFF: baars, voorn, grondel, zeelt, etc.). Landhabitat bevindt zich vaak alleen de directe omgeving van geschikt voortplantingswater. Mogelijk bevinden zich tussen het struweel bij het water wel enkele algemene (vrijgestelde) soorten zoals de kleine watersalamander en de gewone pad, maar door de afwezigheid van geschikt oppervlaktewater zal het hier niet om belangrijk functioneel leefgebied gaan.

Behalve algemene vissoorten kan ook de zwaar-beschermde kwabaal in de beek voorkomen. Deze soort komt van nature voor in schone, diepe meren en heldere, snelstromende beken. Het Smalwater valt onder dit laatste en staat in direct contact met bekend leefgebied in de Beerze.

Effectenbeoordeling

Zwaar beschermde reptielen, amfibieën en vissen stellen kritische eisen aan hun omgeving. Geschikt habitat om te rusten, voort te planten of te overwinteren is rond het perceel niet aanwezig voor reptielen en amfibieën. De kwabaal kan in het Smalwater voorkomen, maar de aanleg van een ecologische verbindingszone langs de oever heeft naar verwachting geen negatief effect op deze soort. Tot slot kunnen tijdens het verwijderen van de vegetatie algemene (vrijgestelde) amfibieën worden verstoord. Daarentegen heeft de aanleg van de ecozone mogelijk een positief effect.

5.2.5 Flora

Bronnenonderzoek

Tabel 5 geeft een overzicht van de beschermde planten die in het projectgebied of de naaste omgeving zijn waargenomen volgens de NDFF.

Tabel 5. Overzicht van waargenomen beschermde planten in omgeving van het projectgebied volgens de NDFF van de laatste 10 jaar.

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitatrichtlijnsoorten	**Andere soorten**	**Vrijgestelde soorten**
Kartuizer anjer		X	
Schubvaren		X	

De kartuizer anjer groeit in het noorden van Boxtel, in de berm langs een brug over de Bommel. Schubvaren is aangetroffen op een aflopend dak met grind, bij een kantoorgebouw in het noorden van Boxtel (300 m ten noorden van de kartuizer anjer).

Veldonderzoek

Het veldwerk heeft plaatsgevonden buiten de bloeitijd van de kartuizer anjer en schubvaren. Sporen van beide soorten zijn echter ook in het najaar nog goed te zien. Kartuizer anjer is een soort van schraal (kalk)grasland, bermen en rotsachtige plaatsen. Schubvaren is een typische muurplant. Tijdens het veldwerk is in de grasrijke delen van het terrein en bij de steenstapels gezocht naar beide soorten. Deze zijn nergens binnen het projectgebied aangetroffen.

Beide soorten zijn aan de hand van de aanwezige vegetatie hier ook niet te verwachten. Het aanwezige groen op het perceel bestaat vooral uit indicatieve soorten van een voedselrijke, kalkarme en zure bodem (welke ongeschikt is voor beide soorten). Het perceel is begroeid met een ruige mat van algemene grassoorten, aangevuld met veelvoorkomende soorten zoals brandnetel, braam, akkerdistel, klimop, boterbloem, bezemkruiskruid, guldenroede, pitrus, duizendblad, acacia, vingerhoedskruid, ganzenvoet, kruidkers, en opstand van jonge eik en hulst.

Effectenbeoordeling

De meeste beschermde planten zijn zeer kritisch ten aanzien van hun standplaats. Gezien de aard van het projectgebied en de samenstelling van de aanwezige flora worden beschermde planten hier niet verwacht. Er is daarom geen negatief op beschermde flora te verwachten.

5.2.6 Ongewervelden

Bronnenonderzoek

Tabel 6 geeft een overzicht van beschermde ongewervelden die in de omgeving van het projectgebied zijn waargenomen (NDFF).

Tabel 6. Overzicht van waargenomen beschermde ongewervelden in de omgeving van het projectgebied volgens de NDFF van de laatste 10 jaar.

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitatrichtlijnsoorten	**Andere soorten**	**Vrijgestelde soorten**
Libellen			
Gevlekte witsnuitlibel	X		
Sierlijke witsnuitlibel	X		
Beekrombout		X	
Bosbeekjuffer		X	
Speerwaterjuffer		X	
Vlinders			
Teunisbloempijlstaart	X		
Gentiaanblauwtje		X	
Grote vos		X	
Grote weerschijnvlinder		X	
Iepenpage		X	
Kleine ijsvogelvlinder		X	
Kevers			
Vermiljoenkever	X		

De dichtstbijzijnde bekende waarneming is die van een rups van de teunisbloempijlstaart in een tuin twee straten ten zuidoosten van het projectgebied. Wat betreft de overige soorten komen alle (watergebonden) libellen voor rond plassen en poelen in de natuurgebieden in de omgeving. De hoogste dichtheden worden aangetroffen rond de vennen van natuurgebied Kampina. De beekrombout en bosbeekjuffer worden (zoals hun naam al doet vermoeden) ook gevonden rond de Beerze ten westen van Boxtel. Verder hebben het gentiaanblauwtje, de grote weerschijnvlinder en de kleine ijsvogelvlinder hun leefgebied op de graslanden en in de bosgebieden van de Kampina. De kleine ijsvogelvlinder komt daarnaast ook vrij algemeen voor in bosgebied De Geelders ten oosten van Boxtel. De grote vos is een zwerflustige vlinder die zowel in natuurgebieden maar ook in een tuin in het oosten van Boxtel is aangetroffen. De iepenpage is gevonden op een iep op een boerenerf ten oosten van Boxtel. Tot slot is de vermiljoenkever aangetroffen tussen rottende boomstammen in natuurgebied Kampina.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde ongewervelden in en rond het projectgebied. Iedere soort is afhankelijk van bepaalde typen habitats met bepaalde soorten waardplanten. Zo zijn libellen gebonden aan plassen, beken en rivieren. Dit type habitat is rond de beek langs de noordgrens van het perceel aanwezig. Voor de genoemde vlinders ontbreekt het echter aan de nodige habitats en waardplanten.

De teunisbloempijlstaart is afhankelijk van de teunisbloem, wilgenroosje, basterdwederik en kattenstaart. Het gentiaanblauwtje is een typische heidesoort. De grote vos is afhankelijk van iep, populier en wilg. De grote weerschijnvlinder komt vooral voor in bosgebied met wilgen. De iepenpage is een zwerflustige vlinder met diverse soorten iep als waardplant. Verder is de kleine ijsvogelvlinder een soort van bossen met kamperfoelie en sneeuwbes. Tot slot leeft de vermiljoenkever in grote stukken rottend hout. Geen van deze omgevingselementen zijn in het projectgebied aanwezig.

Effectenbeoordeling

Binnen het perceel is geen functioneel leefgebied van zwaar beschermde ongewervelden aanwezig. Hierop wordt dus geen negatief effect verwacht. Verder heeft ook de aanleg van een ecologische verbindingszone naar verwachting geen negatief effect op watergebonden ongewervelden (zoals libellen).

5.3 Houtopstanden

De bomen rond het perceel vallen onder bebouwde kom houtopstanden en zijn daarom niet beschermd onder de Wet natuurbescherming. Wel geldt er op gemeenteniveau aanvullende wet- en regelgeving omtrent houtopstanden.

Het bomenbeleid van de gemeente Boxtel is gericht op het duurzaam in stand houden van waardevolle bomen. De gemeente is op het moment van schrijven bezig met het opstellen van een Groene Kaart, waarin alle houtopstanden staan weergegeven die de gemeente wil beschermen. Vooralsnog is deze kaart nog niet gepubliceerd en is het beleid gebaseerd op de lijst van monumentale en bijzondere bomen uit het Bomenbeleidsplan uit 2008. Hierin zijn de linden aan de oostzijde van het perceel aangewezen als monumentaal. Daarnaast vallen alle bomen aan de Baroniestraat – inclusief de gewone esdoorn aan het zuiden van het perceel – onder de hoofdstructuur van de gemeente.

Redelijkerwijs kan dus worden aangenomen dat alle bomen rond het perceel behouden dienen te blijven. Hoewel behoud van de bomen onderdeel uitmaakt van het projectplan, kan de ingreep (onbedoeld) wel negatieve effecten hebben, bijvoorbeeld door aantasting van de wortels.

5.4 Invasieve exoten

Het terrein was goed te overzien op sporen van veelvoorkomende invasieve exoten zoals de Japanse duizendknoop, reuzenberenklauw en reuzenbalsemien. Deze zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen.

6. Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken, en worden aanbevelingen gegeven voor de te nemen vervolgstappen. In de effectenbeoordeling en de daaruit volgende conclusies is uitgegaan van de werkzaamheden zoals die zijn omschreven in paragraaf 3.2. Veranderingen of afwijkingen hiervan kunnen tot andere conclusies leiden.

Natuuronderzoek heeft doorgaans een juridische houdbaarheid van drie jaar.

6.1 Gebiedsbescherming

6.1.1 Natura 2000

Gezien de afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (ruim 2 km tot 'Kampina & Oisterwijkse Vennen') zijn fysieke verstoring en de gevolgen van licht, trillingen en geluid op voorhand uit te sluiten.

Mogelijke negatieve effecten van stikstofdepositie zijn gezien de aard van de ingreep en de afstand tot stikstofgevoelige natuur echter niet op voorhand uit te sluiten. Daarnaast valt het project niet onder de vrijstellingsregels in het kader van beheer en onderhoud. Daarom is een AERIUS-berekening nodig om de mogelijke gevolgen van de werkzaamheden en het toekomstige terreingebruik inzichtelijk te maken.

6.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied grenst ten noorden aan de beek Smalwater, welke onderdeel is van het Natuurnetwerk Nederland. Het functioneren van deze beek (inclusief oeverzone) als natte ecologische verbindingszone mag door de ontwikkelingen niet worden aangetast. Hierbij dient ook rekening gehouden te worden met mogelijke externe invloeden.

Om de ecologische functie van het Natuurnetwerk te behouden wordt een ecologische verbindingszone aangelegd langs de oever van de beek. Het afwegingskader EHS dient hiervoor te worden doorlopen, en het plan voor de groenstrook dient ter goedkeuring te worden voorgelegd bij de provincie Noord-Brabant.

Door de aanleg van een voldoende brede en goed ingerichte ecologische verbindingszone langs de oever, komt de ecologische functie van de beek naar verwachting niet in het geding.

6.2 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Niet alleen de instandhouding van verblijfplaatsen is van belang, maar ook de instandhouding van het leefgebied. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. Tabel 7 geeft een overzicht van de eventueel te nemen maatregelen per soortgroep.

Tabel 7. Samenvatting onderzoeksresultaten en maatregelen

[illegible]	[illegible]	[illegible]
Grondgebonden zoogdieren	• Marterachtigen • Waterspitsmuis • Algemene soorten (egel)	• Nader onderzoek verblijfplaatsen • Nader onderzoek leefgebied • Zorgplicht tijdens verwijderen groen en stenen
Vleermuizen	• Algemene soorten	• Voorkomen verstoring leefgebied in omgeving
Vogels	• Algemene soorten	• Groen verwijderen buiten broedseizoen
Reptielen	-	-
Amfibieën	• Algemene soorten	• Zorgplicht tijdens verwijderen groen
Vissen	-	-
Flora	-	-
Ongewervelden	-	-

6.2.1 Grondgebonden zoogdieren

De voorgenomen ingreep kan een negatief effect hebben op diverse soorten marters zoals de wezel, bunzing en steenmarter. Mogelijke verblijfplaatsen in de verruigde groenstroken en tussen de takken- en stenenstapels gaan tijdens de werkzaamheden verloren.

Nader onderzoek (sporenonderzoek en wildcamera's) moet uitwijzen of marterachtigen daadwerkelijk gebruik maken van het projectgebied en of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig is. Dit type onderzoek is jaarrond mogelijk en duurt 6 tot 12 weken, afhankelijk van de periode in het jaar.

Verder zijn er mogelijk vaste rust- of verblijfplaatsen en (functionele) leefomgeving van de waterspitsmuis zijn aanwezig rond het Smalwater, aan de noordgrens van het perceel. De voorgenomen werkzaamheden in deze omgeving hebben mogelijk een schadelijk effect op aanwezige waterspitsmuizen. Nader onderzoek moet uitwijzen of de waterspitsmuis al dan niet aanwezig is en of een ontheffing in het kader van de Wnb nodig is voor deze soort. Dit type onderzoek maakt gebruik van diervriendelijke muizenvallen, welke gedurende enkele achtereenvolgende dagen worden gecontroleerd.

Tot slot dient voor een algemene soort (zoals de egel) invulling te worden gegeven aan de zorgplicht. Voor vrijgestelde soorten geldt geen ontheffingsplicht, maar moet wel voorkomen worden dat dieren tijdens het opruimen van de stenen, takkenhopen en de struiken worden verwond. Deze werkzaamheden dienen dus voorzichtig plaats te vinden, waarbij mogelijk aanwezige dieren de kans moeten krijgen om zelfstandig een veilig heenkomen te vinden.

<u>Bovenwettelijke natuurinclusieve kansen</u>
In het ontwerp van de ecologische zone kunnen takkenhopen worden opgenomen welke kunnen dienen als schuilplaats voor kleine zoogdieren. Bij de afrastering van het toekomstige terrein kan men rekening houden met de toegankelijkheid voor grondgebonden zoogdieren (bijvoorbeeld door heggen te gebruiken of ruimte te creëren onder hekken en schuttingen).

6.2.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen of essentieel leefgebied zijn binnen het projectgebied niet aanwezig. Wel dient (licht)verstoring van verblijfplaatsen in de nabije gebouwen te worden voorkomen. Hetzelfde geldt voor de bomenrij en de beek langs het perceel, welke zeer waarschijnlijk onderdeel uitmaken van een belangrijke vliegroute voor de vleermuizen in de omgeving. Zowel tijdens de werkzaamheden (bouwlampen) en de definitieve situatie (terreinverlichting) dient men hier alert op te zijn.

Bovenwettelijke natuurinclusieve kansen

In de nieuwbouw kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden opgenomen, bijvoorbeeld door de inbouw van vleermuiskasten of het toegankelijk maken van (delen van) de spouw.

6.2.3 Vogels

Potentiële nestplekken voor boom- en gebouwbewonende vogels in de directe omgeving bevinden zich buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. Wel kunnen algemene broedvogels nestelen in de te verwijderen struiken en langs de oever van het Smalwater. Actieve nesten mogen geen negatief effect ondervinden, ongeacht de soort. Rooien van de struiken en werk langs de oevers dient daarom buiten het broedseizoen (buiten half maart – half juli) plaats te vinden. Indien dit niet plaats kan vinden buiten het broedseizoen, dient de vegetatie voor verwijdering te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van actieve nesten. Dit neemt een risico met zich mee dat bij een actief nest de werkzaamheden moeten wachten tot de jongen het nest hebben verlaten.

Bovenwettelijke natuurinclusieve kansen

In de nieuwbouw kunnen naast vleermuisvoorzieningen ook nestkasten voor vogels zoals huismussen en gierzwaluwen worden opgenomen. De tuin en ecologische verbindingszone kunnen huismusvriendelijk worden ingericht met bijvoorbeeld (zand)badderplekken en voldoende schuilmogelijkheden zoals struiken. Vogelhuisjes in de tuin kunnen kansen bieden voor diverse algemene broedvogels zoals kool- en pimpelmezen.

6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Geschikt habitat om te rusten, voort te planten of te overwinteren is voor zwaar beschermde reptielen, amfibieën en vissen niet aanwezig in het projectgebied. Mogelijk leefgebied (voor vissen) in de nabije beek wordt door de werkzaamheden niet aangetast. Incidenteel kunnen wel algemene (vrijgestelde) amfibieën op het terrein voorkomen. Voor deze soorten kan tijdens de werkzaamheden worden volstaan met de zorgplicht. De aanleg van de ecologische verbindingszone heeft naar verwachting een netto positief effect of deze soortengroepen. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Bovenwettelijke natuurinclusieve kansen

Door het opnemen van een plas of poel met ondiepe, groene oevers ontstaat er geschikt voortplantingswater voor diverse soorten amfibieën in de ecologische verbindingszone.

6.2.5 Flora

In het projectgebied zijn geen beschermde planten te verwachten. Geschikte groeiplaatsen zijn namelijk niet aanwezig. Een ontheffing in het kader van de Wnb is voor planten niet nodig.

6.2.6 Ongewervelden

In het projectgebied worden geen beschermde ongewervelden verwacht. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig voor deze soortengroep.

Bovenwettelijke natuurinclusieve kansen

Een poel of vijver biedt behalve voor amfibieën ook geschikt leefgebied voor diverse soorten watergebonden insecten. Verder is bijvoorbeeld een bloemenrijke tuin voordelig voor talloze soorten bijen, vlinders en andere insecten. Zogenaamde 'insectenhotels' in de tuin of rond de verbindingszone kunnen daarnaast voorzien in schuilplekken voor diverse soorten insecten.

6.3 Houtopstanden

De bomen rond het projectgebied vallen onder de bebouwde kom houtopstanden en zijn daarom vrijgesteld van de meld- en herplantplicht van de Wet natuurbescherming.

Wel hebben de bomen vanuit de gemeente een beschermde status, en mogen ze dus geen schade ondervinden van de ontwikkelingen. Geadviseerd wordt om een boomeffectanalyse te laten uitvoeren om de mogelijke gevolgen van de werkzaamheden (zowel boven- en ondergronds) te bepalen.

6.4 Invasieve exoten

Tijdens de quickscan zijn geen invasieve exoten waargenomen binnen het projectgebied en deze worden hier ook niet verwacht. Wet- en regelgeving omtrent invasieve exoten is daarom niet van toepassing.

Bronnen

Literatuur

- Bos, F., Bosveld, M., Groenendijk, D., Swaay, van C. & Wynhoff, I., De Vlinderstichting 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea. - Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Kanters & J.C. Buys 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12: 1-432.
- Creemers., R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, EIS - Nederland, Leiden.
- Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem.
- Koster A. 1991. Spoorwegen, Toevluchtsoord voor plant en dier. Utrecht: Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging.
- Limpens, H., Mosterd, K. & Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV, Utrecht.
- Ministeries van LNV en VROM en de provincies, 2006. Spelregels EHS, Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Websites

- https://aerius.nl/
- https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR628718#d118955179e2760
- https://noord-brabant.maps.arcgis.com/
- https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/
- https://wetten.overheid.nl/BWBR0038668/
- https://www.boxtel.nl/bestuur-en-organisatie/beleid/bomenbeleid
- https://www.boxtel.nl/sparrenrijk
- https://www.brabant.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/natura_2000/beheerplan-kampina
- https://www.eis-nederland.nl/
- https://www.floron.nl/
- https://www.hetgroenewoud.com/gebied/natuurgebieden/de-geelders
- https://www.natura2000.nl/
- https://www.ndff.nl/
- https://www.openstreetmap.org/
- https://www.pdok.nl/
- https://www.ravon.nl/
- https://www.rivm.nl/aerius
- https://www.sovon.nl/
- https://www.verspreidingsatlas.nl/
- https://www.vrijborg.nl/projecten/ontwikkeling-woonzorghuis-boxtel
- https://www.zoogdiervereniging.nl/

Bijlage 16 Stikstofmemo

RHO ADVISEURS - MEMO

DATUM	07-10-2024	**PROJECT**	20180439 Boxtel Baroniestraat BPW
KENMERK	20180439/113080/	**OPDRACHTGEVER**	[redacted]
VAN	[redacted]		

STIKSTOFDONDERZOEK BARONIESTRAAT BOXTEL

1. INLEIDING

Het voornemen is om 48 zorgappartementen te realiseren aan de Baroniestraat 24 te Boxtel. De ontwikkeling dient getoetst te worden aan de eisen van de Omgevingswet, waarbij de mogelijke gevolgen voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 een rol spelen. Figuur 1 laat de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-netwerk zien. Niet alle Natura 2000-gebieden zijn gevoelig voor stikstofdepositie. Het meest nabijgelegen gebied met verzuringsgevoelige habitats betreft het Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen'. De minimale afstand van dit Natura 2000-gebied tot het plangebied bedraagt 2,2 kilometer. De andere Natura 2000-gebieden met verzuringsgevoelige habitats liggen op (nog) grotere afstand.

Figuur 1 Locatie beoogde ontwikkeling (zwart omcirkeld) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (AERIUS calculator)

Met het rekenmodel Aerius (versie 2024) is een berekening uitgevoerd om de mogelijke gevolgen van de ontwikkeling voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen, daarbij zijn de realisatiefase en gebruiksfase (na oplevering van de beoogde ontwikkeling) beschouwd. In deze memo wordt achtereenvolgens ingegaan op de gehanteerde uitgangspunten, de resultaten en de conclusie. De invoer- en uitvoergegevens vanuit Aerius zijn opgenomen in een aparte bijlagen.

2. TOETSINGSKADER

Omgevingswet

Sinds 1 januari 2024 is de bescherming van natuurgebieden opgenomen in de Omgevingswet. De Omgevingswet:

- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen:

- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

Bij de beoordeling van de gevolgen van plannen, projecten en handelingen voor de instandhoudingsdoelstellingen spelen onder andere de ecologische effecten van verzuring en vermesting door een eventuele toename van stikstofdepositie een rol. Uit jurisprudentie volgt dat in een overbelaste situatie al bij een kleine toename van stikstofdepositie sprake kan zijn van significante negatieve effecten. In dat geval is een passende beoordeling noodzakelijk.

3. BEREKENINGSUITGANGSPUNTEN

Realisatiefase

Inzet materieel

Voor de realisatiefase zijn door de opdrachtgever gegevens aangeleverd met betrekking tot het gebruik van materieel op de locatie. Voor de beoogde ontwikkeling wordt een verreiker, kraan en graafmachine ingezet (tabel 1). Er is van stage klasse IV (75-560 kW, bouwjaar 2014-2018) uitgegaan, naar verwachting zullen deels ook elektrische machines ingezet worden. Er is hierbij een verbruik van 15 liter diesel per uur gehanteerd. De uitkomsten op jaarbasis zijn ingevoerd in AERIUS Calculator. Daarnaast is de verwachting dat de sloop- en bouwwerkzaamheden plaatsvinden in 2025 en 2026. Voor beide jaren zijn de getallen van tabel 1 gebruikt. De inzet van het materieel is ingevoerd als vlakbron aangezien dit materieel op het hele terrein werkzaam zal zijn. Met het bouwbedrijf zal de afspraak gemaakt worden dat machines uitgezet worden indien deze niet in bedrijf. Zodoende is er geen sprake van stationair draaien van machines.

Daarnaast zullen ook verkeersbewegingen leiden tot uitstoot van stikstofdepositie. Hiervoor zijn aannames gedaan op basis van soortgelijke projecten. Voor het aan- en afvoer van transporten is gerekend met 6 zware vrachtbewegingen per werkdag. Voor de verkeersbewegingen van medewerkers (bouwpersoneel) is uitgegaan van 12 lichte verkeersbewegingen per werkdag. Een gemiddeld jaar telt 260 werkdagen. Dit komt uit op 1.560 zwaar verkeer en 3.120 licht verkeer per jaar. De verkeersbewegingen zijn ingevoerd als lijnbron.

De ingezette verreiker maakt gebruik van AdBlue die ervoor zorgt dat schadelijke NOx in de uitlaatgassen wordt omgezet in onschadelijke stikstof en waterdamp, met als gevolg een duidelijk afname van stikstofoxiden (NOx) ter verbetering van de luchtkwaliteit. Dit is maximaal 7% van het brandstofverbruik. Dit komt uit op 21 liter per jaar. Het gebruik van AdBlue is niet noodzakelijk voor de kraan en de graafmachine.

Tabel 1 Materieel inzet en verkeersbewegingen per jaar

Materieel	Stage Klasse	Totaal aantal draaiuren	Totaal liter verbruik (15 liter per uur)	AdBlue verbruik in liter
Verreiker	Stage IV, 75-560 kW, 2014-2018	20	300	21
Kraan	Stage IV, 75-560 kW, 2014-2018	90	1.350	-
Graafmachine	Stage IV, 75-560 kW, 2014-2018	20	300	-
Totaal			**1.950 liter**	
Aanvoer materialen				
Woon-werkverkeer			1.560 lichte bewegingen/jaar	
Vrachtwagens			3.120 zware bewegingen/jaar	

In de berekening zijn ook 780 koude starts van licht verkeer toegevoegd en 312 van zwaar verkeer. Er is sprake van een koude start wanneer motorvoertuigen gestart worden nadat ze 2 uur of langer stil gestaan hebben. De katalysator functioneert dan niet gelijk. Hierdoor komt tijdens de koude start relatief meer emissie vrij dan tijdens het rijden met een warme motor.

Verkeersafwikkeling
Het verkeer wikkelt af via de Baroniestraat. Een indicatie van de verkeersintensiteiten voor deze weg is te vinden op de NSL-monitoringstool 2021 (www.nsl-monitoring.nl/viewer/). Volgens de tool bedroegen de dagelijkse verkeersintensiteiten voor 2020 voor de Baroniestraat 5.011 voor licht verkeer en 46 voor zwaar verkeer. Op de Baroniestraat gaat het extra verkeer op in het heersende verkeersbeeld. Dit is het geval op het moment dat het aan- en afrijdende verkeer, conform de Instructieregels voor Aerius juli 2020 zich heeft verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer. Het onderhavige project voegt zowel in de realisatiefase van 2024 als de realisatiefase van 2025 maximaal 0,2% licht verkeer en 9,3% zwaar verkeer toe aan de Baroniestraat.

Gebruiksfase
Het programma betreft de realisatie van 48 zorgappartementen. De beoogde ontwikkeling krijgt geen gasaansluiting, zodoende is in de beoogde situatie geen sprake van directe emissies vanuit het plan. De (potentiële) gevolgen voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 worden in de gebruiksfase bepaald door de emissies die samenhangen met de verkeersgeneratie. Bij het bepalen van de verkeersgeneratie is gebruik gemaakt van CROW publicatie 381. Hierbij wordt op basis van de omgevingsadressendichtheid en het autobezit voor de kengetalen het gemiddelde van de bandbreedte gehanteerd. De beoogde ontwikkeling is gelegen in het gebied 'rest bebouwde kom'. Voor de mate van stedelijkheid kan het gebied worden gekarakteriseerd als 'matig stedelijk'. Op basis van het programma (tabel 2) is de verkeersgeneratie bepaald voor op een gemiddelde weekdag. De beoogde ontwikkeling heeft een verkeersgeneratie van 118 mvt/etmaal op een gemiddelde weekdag.

Het verkeer wikkelt af via de Baroniestraat. Een indicatie van de verkeersintensiteiten voor deze weg is te vinden op de NSL-monitoringstool 2021 (www.nsl-monitoring.nl/viewer/). Volgens de tool bedroegen de dagelijkse verkeersintensiteiten voor 2020 voor de Baroniestraat 5.011 voor licht verkeer. Op de Baroniestraat gaat het extra verkeer op in het heersende verkeersbeeld. Dit is het geval op het moment dat het aan- en afrijdende verkeer, conform de Instructieregels voor Aerius juli 2020 zich heeft verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer. Het onderhavige project voegt in de gebruiksfase maximaal 2,4% licht verkeer toe aan de Baroniestraat.

Tabel 2 Verkeersgeneratie

Woningtype	Aantal	Functie CROW 381	Kengetal	Verkeersgeneratie (weekdaggemiddelde) mvt/etmaal
Zorgappartementen	48	Aanleunwoning/serviceflat	2,45	117,6
Totaal				**118**

Voor de gebruiksfase is 2027 als rekenjaar aangehouden. Wanneer een rekenjaar verder in de toekomst ligt, worden de emissies lager door een toename van elektrisch rijden en schonere technieken.

In de berekening zijn ook 59 koude starts van licht verkeer per etmaal toegevoegd. Er is sprake van een koude start wanneer motorvoertuigen gestart worden nadat ze 2 uur of langer stil gestaan hebben. De katalysator functioneert dan niet gelijk. Hierdoor komt tijdens de koude start relatief meer emissie vrij dan tijdens het rijden met een warme motor.

4. RESULTATEN EN CONCLUSIE

Uit de berekeningen met AERIUS Calculator (versie 2024) voor de realisatie- en gebruiksfase blijkt dat er geen toename is van stikstofdepositie hoger dan 0,00 mol/ha/jr. Op basis van de berekening zijn significante negatieve effecten op Natura 2000-gebied in zowel de realisatiefase als de gebruiksfase uitgesloten. De beoogde herontwikkeling is derhalve uitvoerbaar in het kader van de Wet natuurbescherming.

Bijlage 17 Stikstofberekening realisatiefase 2025

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	-
Inrichtingslocatie	Baroniestraat 24, - Boxtel

Activiteit

Omschrijving	Baroniestraat 24
Toelichting	48 zorgappartementen realisatiefase 2025

Berekening

AERIUS kenmerk	RZ7svdVJ3Acg
Datum berekening	09 oktober 2024, 11:25
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid

Totale emissie	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Baroniestraat 24 Boxtel Realisatie - Beoogd	2025	0,6 kg/j	63,1 kg/j

Resultaten	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Baroniestraat 24 Boxtel Realisatie - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Baroniestraat 24 Boxtel Realisatie (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Materieelinzet	0,5 kg/j	55,3 kg/j
3 Verkeer | Koude start: overig | Verkeer	0,1 kg/j	7,6 kg/j
Verkeersnetwerk	1,8 g/j	0,1 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

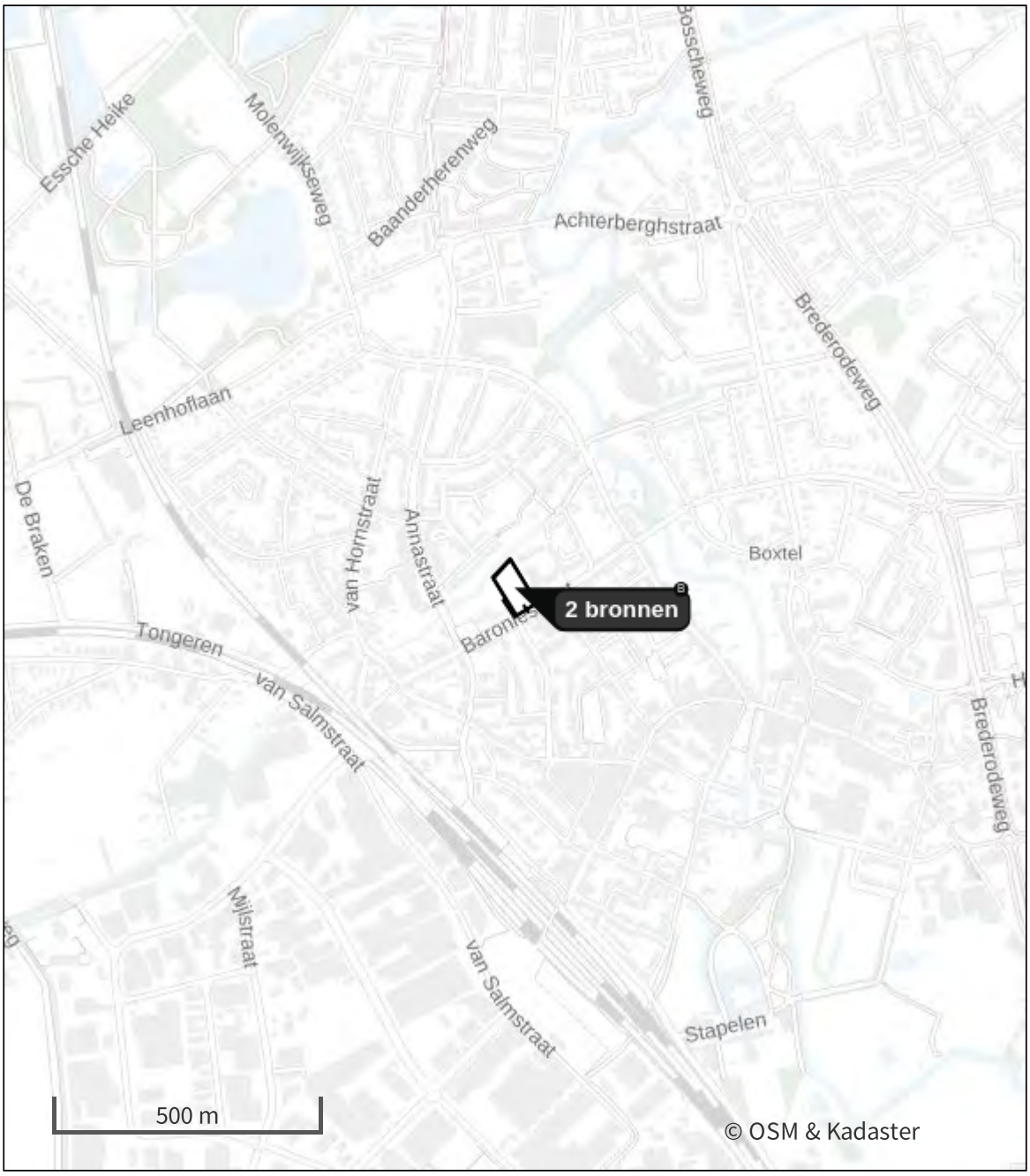

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald

- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Baroniestraat 24 Boxtel Realisatie" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Baroniestraat 24 Boxtel Realisatie, Rekenjaar 2025

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Materieelinzet	NO_x	55,3 kg/j
Locatie	X:150205,07 Y:400150,86	NH_3	0,5 kg/j
Oppervlakte	0,45 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Verreiker	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	300 l/j	20 u/j	21 l/j	NO_x	0,3 kg/j
					NH_3	72,0 g/j
Kraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1350 l/j	90 u/j	0 l/j	NO_x	45,0 kg/j
					NH_3	0,3 kg/j
Graafmachine	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	300 l/j	20 u/j	0 l/j	NO_x	10,0 kg/j
					NH_3	72,0 g/j

2 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeersnetwerk				NO_x	0,1 kg/j
Locatie	X:150228,73 Y:400111,38	Type scherm	-	-	NO_2	26,2 g/j
Lengte	12,64 m	Hoogte	-	-	NH_3	1,8 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	3.120,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.560,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Verkeer	NO_x	7,6 kg/j
Locatie	X:150204,92 Y:400151,26	NH_3	0,1 kg/j
Oppervlakte	0,41 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	780,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	312,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024_20240924_e658fbbf94
Database versie	2024_e658fbbf94_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Bijlage 18 Stikstofberekening realisatiefase 2026

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	-
Inrichtingslocatie	Baroniestraat 24, - Boxtel

Activiteit

Omschrijving	Baroniestraat 24
Toelichting	48 zorgappartementen realisatiefase 2026

Berekening

AERIUS kenmerk	RXJz2YQ6r1Uv
Datum berekening	09 oktober 2024, 11:23
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid

Totale emissie	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Baroniestraat 24 Boxtel Realisatie - Beoogd	2026	0,6 kg/j	62,9 kg/j

Resultaten	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Baroniestraat 24 Boxtel Realisatie - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Baroniestraat 24 Boxtel Realisatie (Beoogd), rekenjaar 2026

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Materieelinzet	0,5 kg/j	55,3 kg/j
3 Verkeer | Koude start: overig | Verkeer	0,1 kg/j	7,5 kg/j
Verkeersnetwerk	1,8 g/j	0,1 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

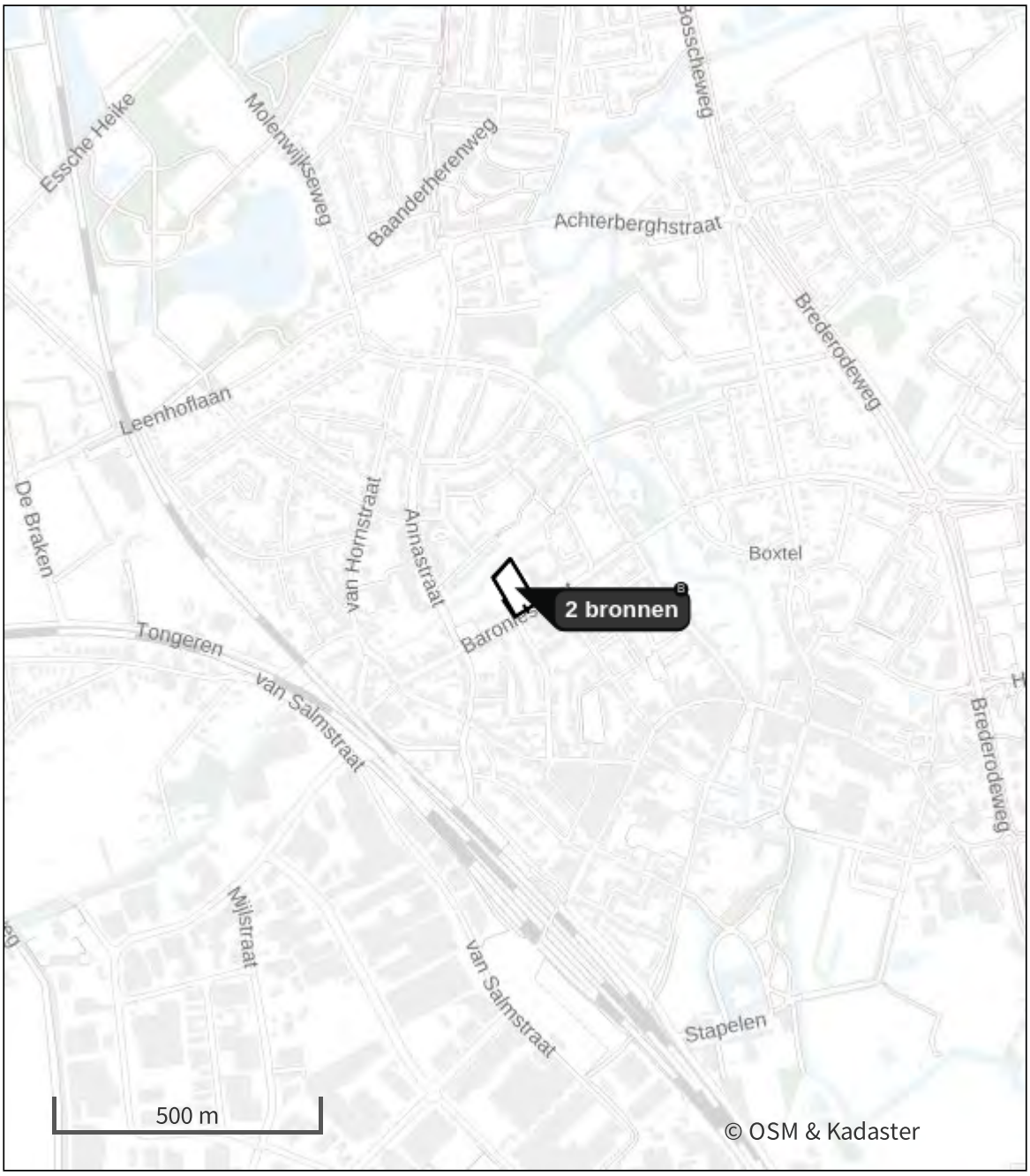

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald

- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Baroniestraat 24 Boxtel Realisatie" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Baroniestraat 24 Boxtel Realisatie, Rekenjaar 2026

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Materieelinzet	NO_x	55,3 kg/j
Locatie	X:150205,07 Y:400150,86	NH_3	0,5 kg/j
Oppervlakte	0,45 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Verreiker	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	300 l/j	20 u/j	21 l/j	NO_x	0,3 kg/j
					NH_3	72,0 g/j
Kraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1350 l/j	90 u/j	0 l/j	NO_x	45,0 kg/j
					NH_3	0,3 kg/j
Graafmachine	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	300 l/j	20 u/j	0 l/j	NO_x	10,0 kg/j
					NH_3	72,0 g/j

2 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeersnetwerk				NO_x	0,1 kg/j
Locatie	X:150228,73 Y:400111,38	Type scherm	-	-	NO_2	26,0 g/j
Lengte	12,64 m	Hoogte	-	-	NH_3	1,8 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	3.120,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.560,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Verkeer	NO_x	7,5 kg/j
Locatie	X:150204,62 Y:400151,26	NH_3	0,1 kg/j
Oppervlakte	0,43 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	780,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	312,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024_20240924_e658fbbf94
Database versie	2024_e658fbbf94_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Bijlage 19 Stikstofberekening gebruiksfase 2027

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	-
Inrichtingslocatie	Baroniestraat 24, - Boxtel

Activiteit

Omschrijving	Baroniestraat 24
Toelichting	48 zorgappartementen 2027

Berekening

AERIUS kenmerk	Rb8dEFXaqMRE
Datum berekening	09 oktober 2024, 11:35
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid

Totale emissie	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Baroniestraat 24 Boxtel Gebruik - Beoogd	2027	0,9 kg/j	5,9 kg/j

Resultaten	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Baroniestraat 24 Boxtel Gebruik - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Baroniestraat 24 Boxtel Gebruik (Beoogd), rekenjaar 2027

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
2 Verkeer | Koude start: overig | Verkeer	0,9 kg/j	5,8 kg/j
Verkeersnetwerk	8,2 g/j	0,1 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

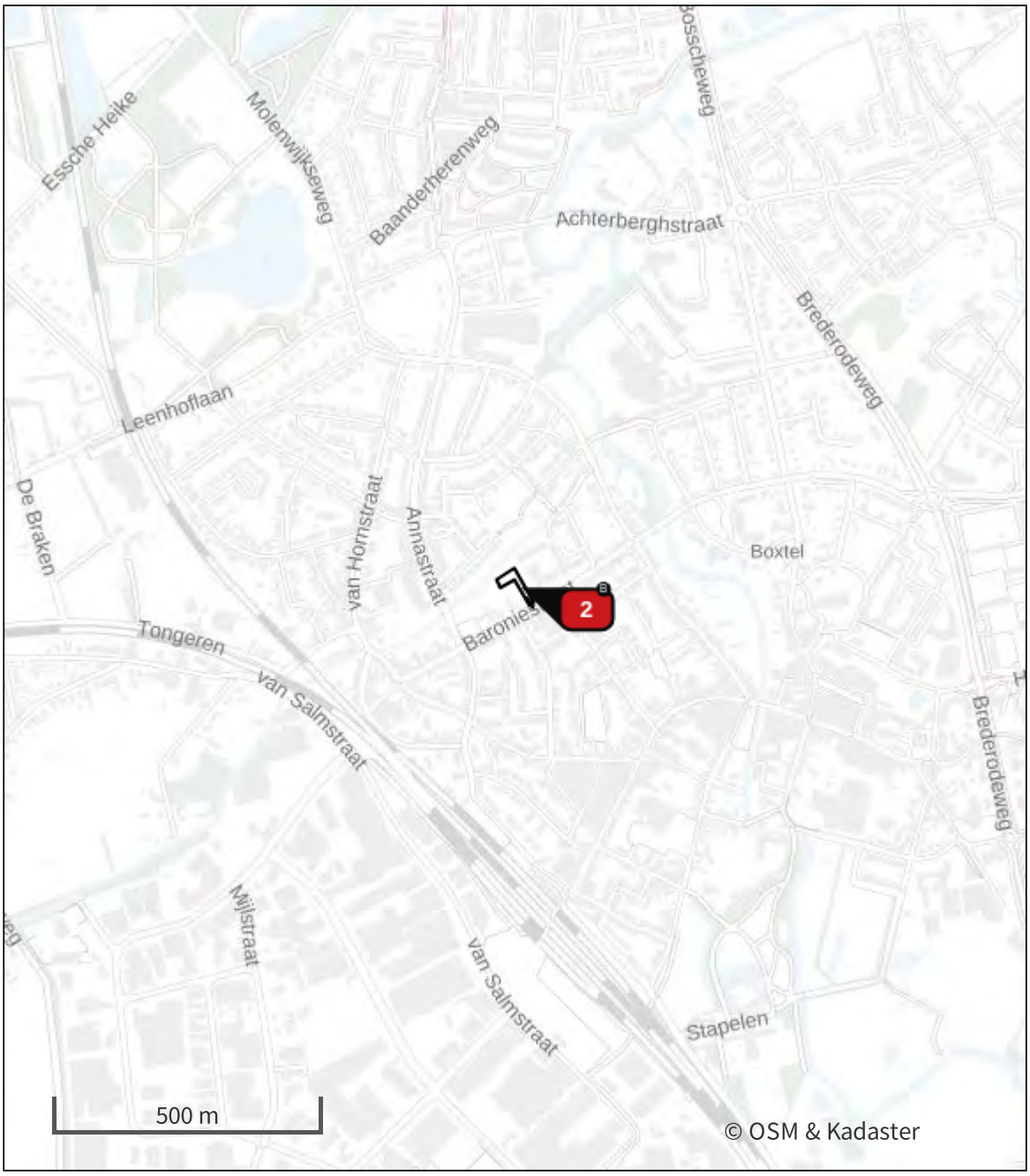

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald

- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Baroniestraat 24 Boxtel Gebruik" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Baroniestraat 24 Boxtel Gebruik, Rekenjaar 2027

1 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Ontsluiting Baroniestraat				NO_x	0,1 kg/j
Locatie	X:150235,1 Y:400116,88	Type scherm	-	-	NO_2	18,9 g/j
Lengte	21,27 m	Hoogte	-	-	NH_3	8,2 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	118,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

2 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Verkeer	NO_x	5,8 kg/j
Locatie	X:150219,86 Y:400146,95	NH_3	0,9 kg/j
Oppervlakte	0,13 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	59,0 /etmaal
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Busverkeer	0,0 /etmaal

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024_20240924_e658fbbf94
Database versie	2024_e658fbbf94_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Bijlage 20 Notitie natuurinclusief bouwen

Memo begeleiding natuurinclusief bouwen

Pastorie te Boxtel

EKOZA
Ecologisch advies

Velp, 14 april 2023

Colofon

Titel	: Memo begeleiding natuurinclusief bouwen
Subtitel	: Pastorie te Boxtel
Projectnummer	: 19.223
Datum	: 14 april 2023
Auteur(s)	[redacted]
Collegiale toets	[redacted]
Opdrachtgever	: Vrijborg B.V.
Contactpersoon	[redacted]

Bezoekadres	: Kerkstraat 20
Postcode	: 6883 HT Velp
Telefoon	: 026-2001900

info@ekoza.nl
www.ekoza.nl

Ekoza B.V. is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

1. Inleiding

Vrijborg B.V. is voornemens aan de Baronielaan in Boxtel een complex met woningen te bouwen op het terrein tussen de Heilig Hartkerk en de Sint Ursulaklooster. Men is voornemens om het gebouw natuurinclusief in te richten om zo nieuwe en duurzame kansen te creëren voor de gierzwaluw, huismus en vleermuis. In de voorliggende memo staat uitgewerkt welke maatregelen er genomen kunnen worden om het gebouw natuurinclusief te bouwen. Bij de memo bijgesloten zitten de schematische tekeningen met opmerkingen en notities waar de ingrepen uitgevoerd kunnen worden.

2. Maatregelen natuurinclusief bouwen

Ekoza heeft uitgewerkt welke maatregelen genomen kunnen worden waardoor het complex aan de Baronielaan natuurinclusief gebouwd kan worden. Hieronder zal per soort worden uitgelegd hoe deze maatregelen eruit zien en aan welke specificaties de maatregelen moeten voldoen om effectief te werken. Daarnaast wordt beschreven waar de voorzieningen beschikbaar zijn om aan te schaffen. Voor elke maatregel geldt dat het op minimaal 3 meter of hoger moet worden uitgevoerd.

2.1 Huismussen

In de voldoende beschaduwde gevels kunnen neststenen voor de huismus worden ingemetseld. Dit moet gedaan worden op minimaal 3 meter hoogte. De neststenen moet een minimale binnenmaat hebben van (b x h x d) 12,5 x 12,5 x 12,5 met een invliegopening met een diameter van minimaal 3,4 cm. De neststenen mogen niet te heet worden in middagzon, maar mogen ook niet op een te koude locatie ingemetseld worden, de noord- of oostgevel heeft de voorkeur. Echter als de zuid- en/of westzijde van de gevel zich tussen 9 en 19 uur in de schaduw blijven kan het overwogen worden hier ook neststenen te plaatsen. Naast het inbouwen van nestkasten moet de omgeving rondom het gebouw ook juist ingericht worden om huismussen aan te trekken. Hier moet gedacht worden aan genoeg bedekking in de vorm van bomen, heggen en andere groenstructuren. Huismussen broeden doorgaans in kolonies dus het plaatsen van meerdere nestlocaties in dezelfde gevel wordt aangeraden. Huismussen zijn echter wel territoriaal dus het wordt aangeraden om de openingen van de nestlocaties ten minsten 50 cm van elkaar uit te liggen. Dit mag dichterbij een als de nestingang niet zichtbaar is voor de huismus die in de andere nestopening zit.

Zowel Vivara Pro als Unitura verkopen nestkasten als neststenen voor huismussen. Bij de neststenen gaat hier om inbouwstenen, deze worden tijdens het metselen van de muur ingebouwd en hebben dus ook de juiste afmetingen om daarin te worden opgenomen:

- Van Vivara Pro wordt de neststeen NK MU 07 (of vergelijkbaar) Inbouwsteen Mus aangeraden.
- Van Unitura wordt de neststeen HMP2 (of vergelijkbaar) aangeraden.

2.2 Gierzwaluwen

Gierzwaluwennesten hebben een voorkeur van de noord en/of oostgevel van het gebouw. De nestkasten worden bij voorkeur op een hoek of langs de kopse kant van een gebouw

ingebouwd. Als nestgelegenheden tussen 9 en 19 uur in de schaduw blijven onder bijvoorbeeld een dakrand of dakgoot, kunnen andere windrichtingen overwogen worden. Het is verstandig om de nestkasten op minstens 4 meter of hoger op te hangen/in te bouwen. Daarnaast is het nodig dat er een brede aanvliegroute aanwezig is, dus plaats de nestkasten niet vlak voor of bij bomen, lantaarnpalen, vlaggenmasten en dergelijke. Ook de gierzwaluwen broeden graag in kolonies en het wordt aangeraden meerdere nestlocaties bij elkaar te plaatsen. Gierzwaluwen hebben in tegenstelling van huismuzen geen grootte eisen van bepaalde groenstructuur in de directe omgeving van de nestlocaties.

Zowel Vivara Pro als Unitura verkopen nestkasten als neststenen voor Gierzwaluwen. De nestkasten kunnen aan een gevel en/of onder een ondersteek gehangen worden. Bij de neststenen gaat hier om inbouwstenen, deze worden tijdens het metselen van de muur ingebouwd en hebben dus ook de juiste afmetingen om daarin te worden opgenomen. Voor de locatie wordt aangeraden om de neststenen te gebruiken. De neststeen moet met de opening aan de onderkant geplaatst worden:

- Van Vivara Pro wordt de neststeen IB GZ 05 Inbouwsteen Gierzwaluw (of vergelijkbaar) aangeraden.
- Van Unitura wordt de GZP2 (of vergelijkbaar) aangeraden.

2.3 Vleermuizen

Om meer potentiële verblijfplaatsen voor de vleermuizen te realiseren wordt aangeraden om de spouwmuur vleermuisvriendelijk in te richten en toegankelijk te maken. Om maximale spreiding en variatie in microklimaat (en dus optimale condities voor vleermuizen) te creëren wordt aangeraden om rondom het gebouw de aanpassingen aan te brengen.
De aanpassing kan gedaan worden door middel het plaatsen van openstootvoegen van minimaal 1,5 cm maximaal 2,5 cm of door het inmetselen van inbouwstenen. Dit moet gedaan op ten minste 3 meter of hoger. De vrije ruimte tussen het isolatiemateriaal en de buitenmuur moet ten minste 2 centimeter zijn, zodat de vleermuizen zich in de spouw kunnen verplaatsen. De ruimte in de spouw moet minimaal een afmeting hebben van 80x50 cm. Als de isolatie in de spouw uit isolatieplaten bestaat is het raadzaam deze op te ruwen of het plaatsen van een gaas met een maaswijde van 3 tot 10 millimeter. Hierdoor kunnen de vleermuizen zich vastgrijpen zonder weg te glijden. Vleermuizen maken geen nesten en beschadigen het isolatiemateriaal niet. Daarnaast moeten de gevels vrij zijn van kunstlichten die gericht zijn op de openstootvoegen of de directe omgeving. Ook is het belangrijk dat de vleermuizen een vrije aanvliegroute hebben naar de openingen van de nestlocaties.

Zowel Vivarapro als Unitura verkopen vleermuiskasten of -stenen. Bij de vleermuisstenen gaat hier om inbouwstenen, deze worden tijdens het metselen van de muur ingebouwd en hebben dus ook de juiste afmetingen om daarin worden opgenomen. Voor de locatie wordt aangeraden om de openstoot voegen aan te passen, het wordt dan ook aangeraden om gripgaas in de spouw op te hangen.

- Van Unitura wordt de GG2 Gripgaas aangeraden.
- Van Unitura wordt de DVF1 aangeraden

Bronnen

Literatuur

- https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2023/02/Kennisdocument-Huismus-versie-2.1-februari-2023.pdf
- https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf
- https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf

Websites

- Checklistgroenbouwen.nl
- Vivarapro.nl
- Unitura.nl

Bijlage 21 Archeologisch onderzoek

ARCHEOLOGISCH BUREAUONDERZOEK EN INVENTARISEREND VELDONDERZOEK

BARONIESTRAAT 24

TE BOXTEL

GEMEENTE BOXTEL

Archeologie

Rapportage archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek

Baroniestraat 24 te Boxtel

Opdrachtgever	Vrijborg Rembranterf 3 5261 XS Vught
Rapportnummer	5467.001
Versienummer[1]	2.1
Datum	26 oktober 2023
Vestiging	Zuid-Holland Hoofdweg 240 3067 GJ Rotterdam 010 - 7640828 rotterdam@econsultancy.nl
Opsteller	[redacted]
Kwaliteitscontrole	

© Econsultancy bv, Rotterdam
Foto's en tekeningen: Econsultancy bv, tenzij anders vermeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers. Econsultancy aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ISSN: 2210-8777 (Analoog rapport)
ISSN: 2210-8785 (Digitaal rapport E-depot)

[1] Versie 1 betreft een rapport waarvan geen beoordeling van het bevoegd gezag is ontvangen, bij versie 2 is het rapport wel beoordeelt door het bevoegd gezag.

Administratieve gegevens plangebied		
Projectcode	5467.001	
Toponiem	Baroniestraat 24	
Opdrachtgever	Vrijborg	
Gemeente	Boxtel	
Plaats	Boxtel	
Provincie	Noord-Brabant	
RO-kader	Bestemmingsplanwijziging	
Kadastrale gegevens	Gemeente Boxtel, Sectie F, Perceel 6641 (deels).	
Omvang plangebied	3950 m^2	
Kaartblad	45D (1:25.000)	
Coördinaten centrum plangebied	X: 150.200 / Y: 400.150	
Bevoegde overheid	Gemeente Boxtel Postbus 10.000 5280 DA Boxtel	T: [redacted] E:
Deskundige namens de bevoegde overheid	Gemeente 's-Hertogenbosch Afdeling SO/Erfgoed Postbus 12345 5200 GZ 's-Hertogenbosch	T: [redacted]
Onderzoeksmeldingsnummer Archis3	4586459100	
Archeoregio NOaA	Brabants zandgebied	
Beheer en plaats documentatie	Econsultancy, Rotterdam/Provinciaal Archeologisch Depot Noord-Brabant	
Uitvoerders	Econsultancy, [redacted]	

Kwaliteitszorg
Econsultancy is onder meer gecertificeerd voor protocollen 4003 en 4004 van de BRL SIKB 4000. Verder is Econsultancy lid van de Nederlandse Vereniging van Archeologische Opgravingsbedrijven (NVAO). De leden van de NVAO bieden kwalitatief hoogstaand archeologisch onderzoek. Het lidmaatschap is een waarborg voor kwaliteit en betrouwbaarheid. Tevens is Econsultancy aangesloten bij de Vereniging van Ondernemers in Archeologie (VOiA). De VOiA behartigt de belangen van meer dan 100 bedrijven in alle takken van de archeologie.

Betrouwbaarheid
Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving. Een booronderzoek wordt in het algemeen uitgevoerd door het steekproefsgewijs onderzoeken van de bodem, waardoor het, op basis van de resultaten van een booronderzoek, onmogelijk is garanties af te geven ten aanzien van de aan- of afwezigheid van archeologische waarden. In dit kader dient ook opgemerkt te worden dat geraadpleegde bronnen niet altijd zonder fouten en volledig zijn. Daar Econsultancy voor het verkrijgen van historische informatie afhankelijk is van deze bronnen, kan Econsultancy niet instaan voor de juistheid en volledigheid van deze informatie.

SAMENVATTING

Econsultancy heeft in opdracht van Vrijborg een archeologisch onderzoek uitgevoerd voor een ontwikkelingslocatie aan de Baroniestraat 24 in Boxtel in de gemeente Boxtel.

Het plangebied maakt deel uit van de tuin bij een pastorie. De initiatiefnemer heeft het voornemen om in het oostelijke deel van deze tuin woningen te ontwikkelen. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, moet eerst een wijziging van het bestemmingsplan worden doorgevoerd. Hierbij moet ook inzichtelijk te worden gemaakt welke archeologische waarden binnen het plangebied kunnen worden verwacht. De noodzaak tot archeologisch onderzoek vloeit voort uit het Verdrag van Malta (1992) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro, 2006).

Doel van het bureauonderzoek is een antwoord te vinden op de vraag wat de gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied is. Dit wordt uitgevoerd door middel van het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende en verwachte archeologische waarden.

Het inventariserend veldonderzoek (IVO-overig, verkennende fase) heeft tot doel de in het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting aan te vullen en te toetsen door middel van boringen. Het veldonderzoek heeft tot doel antwoorden te vinden op de vraag wat de bodemopbouw is binnen het plangebied en wat de gevolgen hiervan zijn voor de gespecificeerde archeologische verwachting.

Gespecificeerde archeologische verwachting
Binnen het plangebied worden dekzanden verwacht waarin oorspronkelijk een podzolbodem of een beekeerdgrond is ontwikkeld. In de Late Middeleeuwen is waarschijnlijk een dik antropogeen eerddek opgebracht. Het plangebied is in de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd waarschijnlijk niet bebouwd geweest. In het plangebied kunnen in principe bewoningssporen en sporen van landgebruik uit de periode Laat-Paleolithicum – Nieuwe tijd worden verwacht. Wanneer er (restanten van) podzolbodems worden aangetroffen is deze verwachting hoog. Als de oorspronkelijke bodem een beekeerdgrond is geweest, dan is de verwachting laag.

Resultaten inventariserend veldonderzoek
In het plangebied zijn dekzanden of nat-eolische zanden aangetroffen, waarin oorspronkelijk een beekeerdgrond is gevormd. In de Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd is een antropogeen eerddek opgebracht, waarschijnlijk om het (laaggelegen en natte) gebied geschikt te maken voor landbouw. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van podzolbodems in het plangebied. Waarschijnlijk is het plangebied altijd te nat geweest voor podzolisatie en daarmee onaantrekkelijk voor bewoning of landbouw. Voor de archeologische verwachting betekent dit dat de verwachting van hoog naar laag kan worden bijgesteld.

Conclusie
Op basis van het archeologisch bureau-onderzoek en het inventariserend veldonderzoek kan worden geconcludeerd dat in het plangebied dekzanden of nat-eolische zanden voorkomen, waarin oorspronkelijk een beekeerdgrond is gevormd. In de Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd is een dikke antropogene eerdlaag opgebracht. Er zijn geen restanten van een podzolbodem aangetroffen, wat betekent dat het gebied altijd nat is geweest en daarmee onaantrekkelijk voor bewoning of landbouw. De hoge verwachting voor bewoningssporen en sporen van landgebruik uit de periode Laat-Paleolithicum – Middeleeuwen kan dan ook worden bijgesteld van hoog naar laag. De verwachting voor bewoningssporen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd was laag en blijft laag.

Advies
Omdat binnen het plangebied sprake is van een lage archeologische verwachting en de voorgenomen werkzaamheden naar alle waarschijnlijkheid geen bedreiging vormen voor het archeologisch erfgoed, adviseert Econsultancy om de huidige dubbelbestemming 'waarde - archeologie' van het plangebied af te halen. Hierdoor komt de archeologische onderzoeksplicht voor het plangebied te vervallen.

Bovenstaand advies is van Econsultancy. Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Boxtel, om op basis van dit advies een selectiebesluit te nemen.

Er is geprobeerd een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethode. De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Econsultancy wil de opdrachtgever er daarom ook op wijzen dat, mochten tijdens toekomstige graafwerkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, er conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016 een meldingsplicht bestaat bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (per de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de provincie Noord-Brabant of de gemeente Boxtel).

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1

2 BUREAUONDERZOEK 1

2.1 Doelstelling en onderzoeksvragen 1
2.2 Methoden 1
2.3 Afbakening van en huidige situatie in het plangebied 2
2.4 Toekomstige situatie 3
2.5 Aardwetenschappelijke gegevens 3
2.6 Beschrijving van het historische gebruik 6
2.7 Archeologische waarden 7
2.8 Archeologisch verwachtingsmodel 9
2.9 Aanbevolen onderzoeksmethode 11

3 INVENTARISEREND VELDONDERZOEK 11

3.1 Doelstelling en onderzoeksvragen 11
3.2 Methoden 11
3.3 Resultaten 12
3.4 Conclusies inventariserend veldonderzoek 12

4 CONCLUSIE EN ADVIES 13

4.1 Conclusie 13
4.2 Advies 13

LITERATUUR 14

BRONNEN 15

LIJST VAN TABELLEN

Tabel I. Aardwetenschappelijke gegevens plangebied
Tabel II. Grondwatertrappenindeling (Jongmans e.a.2013)
Tabel III. Gespecificeerde archeologische verwachting

LIJST VAN AFBEELDINGEN

Figuur 1. Het plangebied binnen Nederland
Figuur 2. Het plangebied op de kadastrale kaart
Figuur 3. Het plangebied op een luchtfoto uit 2016
Figuur 4. Het plangebied op de gemeentelijke beleidskaart
Figuur 5. Toekomstige situatie in het plangebied
Figuur 6. Het plangebied op de geomorfologische kaart
Figuur 7. Het plangebied op het AHN.
Figuur 8. Het plangebied op de bodemkaart
Figuur 9. Het plangebied op historisch kaartmateriaal
Figuur 10. Archeologische waarden en onderzoeken
Figuur 11. Boorplan verkennend booronderzoek

BIJLAGEN

Bijlage 1 Overzicht geologische en archeologische tijdvakken
Bijlage 2 AMK-terreinen
Bijlage 3 Onderzoeksmeldingen
Bijlage 4 Vondsten
Bijlage 5 Bewoningsgeschiedenis van Nederland
Bijlage 6 AMZ-cyclus
Bijlage 7 Boorstaten

1 INLEIDING

Econsultancy heeft in opdracht van Vrijborg een archeologisch onderzoek uitgevoerd voor een ontwikkelingslocatie aan de Baroniestraat 24 in Boxtel in de gemeente Boxtel.

Het plangebied maakt deel uit van de tuin bij een pastorie. De initiatiefnemer heeft het voornemen om in het oostelijke deel van deze tuin woningen te ontwikkelen. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, moet eerst een wijziging van het bestemmingsplan worden doorgevoerd. Hierbij moet ook inzichtelijk te worden gemaakt welke archeologische waarden binnen het plangebied kunnen worden verwacht. De noodzaak tot archeologisch onderzoek vloeit voort uit het Verdrag van Malta (1992) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro, 2006).

Het archeologisch onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek (hoofdstuk 2) en een inventariserend veldonderzoek, verkennende fase (hoofdstuk 3). Uitgaande van de in het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting wordt een advies gegeven of vervolgstappen noodzakelijk zijn (hoofdstuk 4).

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd in januari 2018 door [redacted].
Het rapport is gecontroleerd door [redacted].

2 BUREAUONDERZOEK

2.1 Doelstelling en onderzoeksvragen

Het doel van het bureauonderzoek is om een antwoord te vinden op de vraag wat de gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied is. Om deze vraag te beantwoorden wordt een inventarisatie gemaakt van bekende aardwetenschappelijke, archeologische en (cultuur)historische gegevens. Aan de hand deze inventarisatie wordt het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel opgesteld.

2.2 Methoden

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de eisen en normen zoals aangegeven in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.0, 07-06-2016), die is vastgesteld door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Archeologie en is ondergebracht bij het SIKB te Gouda.

Voor de uitvoering van het bureauonderzoek gelden de specificaties LS01, LS02, LS03, LS04 en LS05. De resultaten van dit onderzoek worden in dit rapport weergegeven conform specificatie LS06.[2]

[2] Beschikbaar via www.sikb.nl.

Binnen dit onderzoek zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- afbakening van het plangebied en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik (LS01);
- beschrijving van de huidige en toekomstige situatie (LS02);
- beschrijving van de historische situatie en mogelijke verstoringen (LS03);
- beschrijving van bekende archeologische en historische waarden en aardwetenschappelijke gegevens (LS04);
- opstellen van een gespecificeerde verwachting (LS05).

Bij het uitvoeren van deze werkzaamheden zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- het Archeologische Informatie Systeem (ARCHIS);
- de Archeologische Monumenten Kaart (AMK);
- geologische kaarten, geomorfologische kaarten en bodemkaarten;
- relevante (wetenschappelijke) publicaties;
- historisch kaartmateriaal;
- de recente topografische kaart (schaal 1:25.000);
- recente luchtfoto's;
- het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN);
- de archeologische verwachtingskaarten van de gemeente Boxtel;

2.3 Afbakening van en huidige situatie in het plangebied

Afbakening

Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen het onderzoeksgebied en het plangebied. Het plangebied is het gebied waarbinnen feitelijk de bodemverstorende ingreep gaat plaatsvinden. Het onderzoeksgebied is het gebied waarover informatie is verzameld om een goed beeld te krijgen van de archeologische waarden binnen het plangebied. Dit gebied is groter dan het plangebied. In het huidige onderzoek betreft het onderzoeksgebied het gebied binnen een zone van circa 500 meter rondom het plangebied.[3]

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Boxtel, ten noorden van de Baroniestraat. Het plangebied beslaat het oostelijke deel van het kadastrale perceel F6641. Dit perceel is de tuin bij de naastgelegen Heilig Hart-kerk en bijbehorende pastorie, ten westen van het plangebied. In het oosten grenst het plangebied aan de Bracbant en het voormalige Sint-Ursulaklooster. In het noorden grenst de locatie aan het Smalwater.

Het plangebied heeft een oppervlakte van 3.950 m^2 en het maaiveld loopt op van circa 7 m NAP langs de Beerze in het noorden tot 8,2 m NAP langs de Baroniestraat in het zuiden. De centrumcoördinaten van het plangebied zijn X: 150.200 en Y: 400.150.

De ligging van het plangebied is weergegeven op de topografische kaart in figuur 1 en de kadastrale kaart in figuur 2.

[3] Binnen deze straal wordt geacht dat er voldoende informatie beschikbaar is om een gefundeerde uitspraak te doen over de archeologische verwachting van het plangebied.

Huidige situatie
Het plangebied is in gebruik als tuin en is grotendeels onverhard. Het landgebruik is te zien op een luchtfoto in figuur 3.

Vigerend beleid
In 2013 heeft de gemeente Boxtel een archeologische beleidskaart met bijbehorende beleidsnota[4] laten opstellen. Volgens deze beleidskaart (figuur 4) ligt het plangebied in een zone met beleidscategorie 2. Volgens de bijbehorende beleidsnota geldt voor deze beleidscategorie een onderzoeksplicht bij bodemingrepen groter dan 50 m^2 en dieper dan 50 cm –mv.

Bodemloket
Volgens het Bodemloket is in 1997 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd in het plangebied. Dit onderzoek heeft niet geleid tot vervolgstappen, dus aangenomen kan worden dat er toen geen verontreinigingen zijn aangetroffen waarbij de streefwaarde is overschreden, die aanleiding gaven voor vervolgonderzoek.

2.4 Toekomstige situatie

Het toekomstige gebruik van het plangebied kan bepalend zijn voor het vervolgtraject (behoud *in-situ* of behoud *ex-situ* van archeologische waarden).

In de voormalige pastorietuin worden twee, aan elkaar geschakelde, woonzorghuizen gerealiseerd met 48 niet-zelfstandige zorgeenheden en gemeenschappelijke ruimtes voor mensen met dementie.

Op dit moment is niet bekend hoe de nieuwbouw zal worden gefundeerd. Vooralsnog wordt uitgegaan van een fundering op staal, zonder kelders, tot een diepte van circa 80 cm –mv.

In figuur 5 is de toekomstige situatie weergegeven.

2.5 Aardwetenschappelijke gegevens

Het landschap heeft altijd een belangrijke rol gespeeld in het nederzettingspatroon. Bij onderzoek naar archeologische sporen in een bepaald gebied is het van groot belang te weten hoe het landschap er in het verleden heeft uitgezien. Men kan meer te weten komen over dit landschap door de geologische opbouw, de bodem en de hydrologie van een gebied te bestuderen.

[4] Water & Kortlang, 2013

De volgende aardwetenschappelijke gegevens zijn bekend van het plangebied:

Tabel I. Aardwetenschappelijke gegevens plangebied

Geologie[5]	Formatie van Boxtel
Geomorfologie[6]	Bebouwd
Bodemkunde[7, 8]	Bebouwd
Grondwatertrap[7]	Onbekend

Landschappelijke ontwikkeling en geologie

Het plangebied ligt in het Brabants zandgebied. De landschappelijke ontwikkeling van dit gebied begint tijdens de laatste ijstijd, het Weichselien (115.000 – 10.150 jaar geleden). In deze periode ontstaan brede smeltwaterdalen, die het gebied in noordelijke richting afwateren. In de koudste fase van het Weichselien, het Laat-Pleniglaciaal (28.000 – 13.000) zijn voornamelijk nat-eolische zanden afgezet. Deze zanden zijn als een zacht golvende deken afgezet over het landschap, door wind in combinatie met sneeuwsmeltwater. De zanden worden ook wel Oude Dekzanden of ten dele verspoelde dekzanden genoemd en worden tot de Formatie van Boxtel gerekend. De afzettingen bestaan overwegend uit zeer fijn tot matig fijn, siltarm tot siltig zand, waarin ook leembandjes en grindsnoertjes kunnen voorkomen. Tijdens het Laat-Glaciaal (13.000 – 10.150 jaar geleden) verbetert het klimaat. De permafrost verdwijnt, het land raakt begroeid en er komt een einde aan grootschalige sedimentatie van nat-eolische zanden. Tijdens de koude fases van het Laat-Glaciaal, de Oude Dryas (12.000 - 11.800 jaar geleden) en de Jonge Dryas (10.800 – 10.150 jaar geleden), is er sprake van discontinue permafrost. Het vegetatiedek breekt open en lokaal kan zand gaan verstuiven. Dit zand, dat in ruggen en kopjes wordt afgezet, wordt ook wel Jong Dekzand genoemd en vormt binnen de Formatie van Boxtel het Laagpakket van Wierden. De afzettingen zijn beter gesorteerd dan de nat-eolische zanden en bestaan uit matig fijn, zwak siltig zand.

Tijdens de huidige warme periode, het Holoceen (vanaf 10.150 jaar geleden), verbetert het klimaat weer. Het land raakt begroeid en er treedt bodemvorming op. De brede pleistocene rivierdalen worden nu door relatief kleine beken bezet. Erosie en sedimentatie blijven beperkt tot deze beekdalen en in de beekdalen kan ook veengroei optreden. Beekafzettingen en veen dat in beekdalen wordt gevormd, vormen het Laagpakket van Singraven binnen de Formatie van Boxtel.

Het plangebied ligt pal ten zuiden van het Smalwater. Deze watergang wordt ook wel de Molengraaf genoemd. Dit is een gegraven watergang tussen de Beerze ten westen van Boxtel en de Dommel, die zo'n 250 m ten oosten van het plangebied ligt. In het plangebied worden naar alle waarschijnlijkheid nat-eolische zanden van de Formatie van Boxtel aangetroffen, eventueel met een dek van dekzand (Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden).

[5] Mulder e.a., 2003.

[6] Koomen & Maas, 2004.

[7] Vries e.a., 2003.

[8] Jongmans e.a. 2013.

Geomorfologie en maaiveldhoogte

De geomorfologische kaart van Nederland (1:50.000) geeft de mate van reliëf en de vormen die in het landschap te onderscheiden zijn weer. Volgens de geomorfologische kaart (figuur 6) ligt het plangebied in de bebouwde kom van Boxtel. Afgaande op de geomorfologische eenheden die in de omgeving van Boxtel voorkomen, ligt het plangebied waarschijnlijk in een vlakte van ten dele verspoelde dekzanden (code 2M9) waar ook dekzandruggen kunnen voorkomen (code 3K14). Mogelijk ligt het plangebied op de overgang naar het dal van de Dommel (code 3R7).

Het Actueel Hoogtebestand Nederland vormt een belangrijke aanvullende informatiebron voor de landschapsanalyse. Dit met behulp van laseraltimetrie verkregen digitale bestand vormt een gedetailleerd beeld van het huidige reliëf in het plangebied.

Uit het AHN blijkt dat het maaiveld in het plangebied oploopt van circa 7 m NAP langs het Smalwater tot 8,2 m NAP langs de Baroniestraat. Het plangebied ligt lager dan de belendende percelen. Ter plaatse van de kerk loopt het maaiveld op naar 8,8 m NAP en ter plaatse van het klooster naar 8,5 m NAP. Door de ligging in de bebouwde kom zijn de landschappelijke eenheden slecht herkenbaar in het AHN. Wat duidelijk is, is dat het plangebied niet in het dal van de Dommel ligt (dalbodem op circa 5,5 m NAP), maar er kan geen uitspraak worden gedaan over de aanwezigheid van dekzandruggen in het plangebied. In het plangebied is wat microreliëf aanwezig, maar dit kan evengoed bij de aanleg van de tuin tot stand zijn gekomen.

Bodem en grondwater

Volgens de Bodemkaart van Nederland (1:50.000) wordt het plangebied, door de ligging in de bebouwde kom van Boxtel niet door de bodemkaart afgedekt. In het dal van de Dommel worden beekeerdgronden en zwarte enkeerdgronden aangetroffen die zijn gevormd in lemig zand (nat-eolisch zand of beekafzettingen)). Ten westen van Boxtel komen hoge zwarte enkeerdgronden voor die zijn gevormd in leemarm zand (dekzand)

Hoge enkeerdgronden kenmerken zich door een dik (>50 cm) plaggendek, dat vanaf de Late Middeleeuwen door plaggenbemesting is ontstaan. Het oorspronkelijke bodemtype is in relatief hoog gelegen dekzandgebieden veelal een podzolbodem. Resten van de podzolbodem zijn eventueel onder het eerddek nog aanwezig. Kenmerkend voor een podzolbodem is de podzol-B- of humusinspoelingshorizont. Doordat veel dekzandgebieden in de loop van het Holoceen natter zijn geworden komen, in het podzolprofiel roestvlekken voor.

Beekeerdgronden komen voor in gebieden met periodieke hoge grondwaterstanden, waar geen podzolisatie heeft kunnen optreden. De beekeerdgronden worden gekenmerkt door een matig dik eerddek (30 – 50 cm) en gley-verschijnselen (roestvlekken) binnen 50 cm –mv. Het matig dikke eerddek is ontstaan doordat organisch materiaal slecht wordt afgebroken bij periodieke hoge grondwaterstanden. Beekeerdgronden kunnen door plaggenbemesting ook zijn doorgeëvolueerd in hoge enkeerdgronden, zoals het geval is in het dal van de Dommel.

De grondwatertrap is een indicatie voor de diepte van de grondwaterstand en de seizoensfluctuatie daarvan. De grondwatertrappenindeling is gebaseerd op de gemiddeld hoogste (GHG) en de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG). Hiermee worden de winter- en zomergrondwaterstanden gekarakteriseerd in een jaar met een gemiddelde neerslag en verdamping. In stedelijk gebied zijn geen grondwatertrappen bepaald. Deze worden als 'witte vlekken' op de Bodemkaart van Nederland (1:50.000) weergegeven.

Tabel II geeft een overzicht van de klassengrenzen die worden aangehouden bij de indeling van de grondwatertrappen. De trappen worden vastgesteld op een schaal van I tot VIII van respectievelijk extreem nat tot extreem droog. Bij sommige grondwatertrappen is een * weergegeven: het gaat hier om tussenliggende grondwatertrappen die een drogere variant vertegenwoordigen.

Tabel II. Grondwatertrappenindeling (Jongmans e.a.2013)

Grondwater-trap	I	II'	III'	IV	V'	VI	VII"	VIII
GHG (cm -mv)	-	<40	<40	>40	<40	40-80	>80	> 140
GLG (cm -mv)	<50	50-80	80-120	80-120	>120	>120	>120	-

') Bij deze grondwatertrappen wordt een droger deel onderscheiden
") Een met een * achter de code als onderverdeling aangegeven "zeer droog deel" heeft een GHG dieper dan 140 cm beneden maaiveld

Gebiedsdelen met een goede ontwatering (Grondwatertrap V, VI, VII) zijn het meest geschikt voor landbouw en vormden mede daarom, vooral in het verleden, een aantrekkelijk vestigingsgebied. De grondwatertrap is voor het plangebied niet bekend. Het plangebied vormde in het verleden dus een geschikte vestigingslocatie voor landbouwers. Opgemerkt moet worden dat de huidige grondwaterstand niet per se iets hoeft te zeggen over de grondwaterstand in het verleden. Zo kan de grondwaterstand worden beïnvloed door het graven van sloten of andere watergangen, zoals het Smalwater.

De grondwaterstand heeft ook invloed op de conservering van metalen en organische resten. Boven de laagste grondwaterspiegel corroderen metalen en vergaan organische resten uiteindelijk.

2.6 Beschrijving van het historische gebruik

In het plangebied kunnen naast archeologische sporen ook historische relicten voorkomen die nog in het landschap zichtbaar zijn. Het gaat hierbij om historisch geografische relicten zoals nederzettingsvormen en wegen- en kavelpatronen. Veel van deze bewaard gebleven historische geografie geeft door de herverkavelingen in de tweede helft van de 20e eeuw een incompleet beeld van het historisch landschap. Historische kaarten van vóór de herverkaveling zijn een goede aanvulling op het huidige incomplete beeld. Voor de historische ontwikkeling is naast het historisch kaartmateriaal ook relevante achtergrondliteratuur geraadpleegd.

Korte bewoningsgeschiedenis van Boxtel

In deze paragraaf wordt een bespreking van de bewoningsgeschiedenis van de streek gegeven. Een algemene ontwikkeling van de bewoningsgeschiedenis van Nederland wordt weergegeven in bijlage 5.

In de Romeinse tijd vond bewoning in Midden- en Oost-Brabant plaats in de beekdalen, op de overgang van de hogere naar de lagere gronden. Na de Romeinse tijd nam de bevolking sterk af en daarmee ook het areaal cultuurlandschap, dat ten dele weer bebost raakte. In de Merovingische en Karolingische periode (600 – 1000 na. Chr.) nam de bevolking weer toe en werden de hooggelegen dekzandruggen in gebruik genomen. Vanaf de 13e eeuw verplaatste de bewoning zich van de hoger gelegen dekzandruggen naar de randen hiervan. Op de dekzandruggen ontstonden akkercomplexen.[9]

[9] De Bont, 1993)

Boxtel is ontstaan op de oostelijke oever van de Dommel, waar nu de Sint Petrusbasiliek staat. De oudste vermelding van Boxtel, als *Buchestelle*, dateert uit het begin van de 12e eeuw.[10] Het plangebied ligt ten westen van de Dommel, tussen Boxtel en het voormalige buurtschap Breukelen, dat voor het eerst in 1352 wordt genoemd. Het plangebied grenst aan het Smalwater, dat vroeger de Molengraaf werd genoemd. Deze watergang is gegraven voor 1232 en verbindt de Beerze/Kleine Aa met de Dommel. Bij de monding van het Smalwater in de Dommel hebben twee watermolens gestaan.[11]

Historisch kaartmateriaal

Aan de hand van historisch kaartmateriaal kan de historische ontwikkeling van het plangebied in de afgelopen twee eeuwen worden geschetst.

Gedurende de late 18e eeuw en 19e eeuw ligt het plangebied in een akkercomplex tussen Boxtel en Breukelen, ten zuiden van het Smalwater (figuur 9A-C). In de 20e eeuw groeien Breukelen en Boxtel aan elkaar vast. Dit begint met de aanleg van de Baroniestraat en de bouw van de Heilig Hart-kerk met pastorie en het Sint-Ursulaklooster (figuur 9D). In de tweede helft van de 20e eeuw wordt het voormalige landbouwgebied ten westen van de Dommel verder volgebouwd (figuur 9E-F), maar het gebied tussen de Baroniestraat en het Smalwater veranderd verder niet.

Rijks- en gemeentemonumenten binnen attentiegebied

Het plangebied beslaat de tuin bij de pastorie van de Heilig Hart-kerk. De kerk en de pastorie zijn tussen 1899 en 1901 gebouwd en zijn beiden een beschermd rijksmonument. Ook het Sint-Ursulaklooster ten oosten van het plangebied, dat gebouwd is in 1910 en 1911 is een rijksmonument.

Bouwhistorische gegevens

Het bouwdossier van de gemeente Boxtel is niet geraadpleegd. Het plangebied is voor zover bekend, niet bebouwd geweest.

Tweede Wereldoorlog

Volgens de Indicatieve Kaart Militair Erfgoed (IKME) en de geraadpleegde literatuur zijn er in de omgeving van Boxtel geen militaire, of anderszins aan de oorlog gerelateerde, installaties of bouwwerken aanwezig en evenmin hebben er gebeurtenissen plaatsgevonden waardoor resten uit de Tweede Wereldoorlog zijn te verwachten in het plangebied. [12,13]

2.7 Archeologische waarden

Voor de uitkomst van het bureauonderzoek is het van belang de bekende archeologische waarden te beschrijven. Een belangrijke informatiebron is het landelijke ARCHeologisch Informatie Systeem (ARCHIS), dat beheerd wordt door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE).[14] In dit systeem worden alle archeologische gegevens verzameld en via internet zijn deze door bevoegden te raadplegen.

De bekende archeologische waarden zijn middels kaartmateriaal weergegeven in Tevens zijn in de figuur de indicatieve archeologische waarde en de in ARCHIS geregistreerde AMK-terreinen, waarnemingen, vondstmeldingen en onderzoeksmeldingen binnen een straal van 500 m weergegeven.

---

[10] Van *bok* (beuk) of *buk* (reebok) en *stelle* (verblijf- of vindplaats). Berkel & Samplonius 2006.

[11] Vissers en Roelands, 2008

[12] www.ikme.nl

[13] Amersfoort & Kamphuis, 1990/De Jong, 1969 – 1994/Klep & Schoenmaker, 1995/Zwanenburg, 1990.

[14] Archeologisch informatiesysteem Archis3, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Amersfoort

AMK-terreinen binnen het onderzoeksgebied

De Archeologische Monumentenkaart (AMK) bevat een overzicht van archeologische monumenten/terreinen in Nederland. De terreinen zijn beoordeeld op verschillende criteria (kwaliteit, zeldzaamheid, representativiteit, ensemblewaarde en belevingswaarde). Op grond daarvan zijn deze ingedeeld in vier categorieën; terreinen met archeologische waarde, een hoge archeologische waarde, een zeer hoge archeologische waarde of een zeer hoge archeologische waarde met een beschermde status.

Het plangebied ligt binnen AMK-terrein 16083 (zie bijlage 2). Dit is een terrein van hoge archeologische waarde, dat de historische kern van Boxtel en omliggende buurtschappen, zoals Breukelen omvat. De grens van het AMK-terrein is gebaseerd op de historische kernen van dorpen volgens historische kaarten uit het eind van de 19e eeuw. Binnen het AMK-terrein worden bewoningssporen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd verwacht. De contour van het AMK-terrein is wellicht wat ruim getrokken. Zoals in de voorgaande paragraaf valt te lezen, is het gebied tussen Boxtel en Breukelen in de 19e eeuw nog in gebruik als akkerland en is er, voor zover bekend, geen bebouwing aanwezig in dit gebied.

In het verleden uitgevoerde archeologische onderzoeken binnen het onderzoeksgebied

Binnen het onderzoeksgebied zijn in de afgelopen jaren door verschillende archeologische bedrijven en instellingen meerdere onderzoeken uitgevoerd. Het gaat daarbij voornamelijk om bureauonderzoeken en verkennende booronderzoeken en daarnaast enkele proefsleuvenonderzoeken en archeologische begeleidingen (zie bijlage 3).

Voor het plangebied het meest relevant zijn de onderzoeken die in het voormalige landbouwgebied zijn uitgevoerd, dus niet in de historische kern van Boxtel of Breukelen en langs de Dommel. In 2007 is een bureau- en booronderzoek uitgevoerd op het terrein van het Sint-Ursulaklooster (zaakid. 2148974100).[15]. Hier zijn zwarte enkeerdgronden aangetroffen, maar geen podzolbodems. In het eerddek is een fragment van een keramische pijp gevonden. Vanwege de aanwezigheid van het eerddek is aanbevolen om een vervolgonderzoek uit te voeren wanneer er dieper dan dit eerddek wordt verstoord. Dit advies is waarschijnlijk gegeven op basis van de aanname dat locaties met een eerddek per definitie een hoge verwachting hebben. Dit is echter een misvatting. Dit gaat alleen op wanneer het gebied voor de aanleg van een eerddek al een hoge verwachting heeft (relatief hooggelegen , vorming podzolbodems). In het geval van beekdalen, zoals hier het geval lijkt te zijn, werd een eerddek aangelegd om een relatief laag gelegen gebied (met een lage verwachting) op te hogen en geschikt te maken voor landbouw.

In 2009 is een bureau- en booronderzoek uitgevoerd aan de Annastraat, ten zuidwesten van het plangebied (zaakid. 2248830100). Hier heeft een historische erf gelegen dat op kaartmateriaal uit de 19e eeuw is te zien. Ook hier zijn zwarte enkeerdgronden aangetroffen. Tijdens het veldwerk is aardewerk en glas uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd aangetroffen (zie bijlage 4). Bij onderzoeken zo'n 300 m ten zuiden van het plangebied (zaakid. 2262681100, 2368598100) is een eerddek zonder restanten van een podzolbodem aangetroffen. Er zijn geen archeologische waarden aangetroffen, maar omdat de aanwezigheid hiervan niet kan worden uitgesloten is vervolgonderzoek geadviseerd.

Vondstmeldingen binnen het onderzoeksgebied[16]

Naast de hierboven genoemde vondsten zijn in het onderzoeksgebied nog één losse vondst gedaan. Het betreft de vondst van aardewerk uit de Middeleeuwen, 100 m ten noorden van het plangebied (zaakid. 3273601100). Omdat de vondstomstandigheden niet bekend zijn, kan niet worden bepaald of het aardewerk uit een eerddek komt of uit de oorspronkelijke bodem.

---

[15] Blom & Van Lil, 2007

[16] Archeologisch informatiesysteem Archis3, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Amersfoort

Archeologische beleidskaart Gemeente Boxtel[17]

Sinds 2007 is de Wet op de Archeologische Monumentenzorg van kracht (WAMZ). Het doel van deze wet is te voorkomen dat archeologische waarden uit het verleden verloren gaan. In deze wet zijn de gemeenten verantwoordelijk voor het beheer van het bodemarchief binnen hun grondgebied. Voor een goed beheer van dit bodemarchief gebruikt de gemeente een archeologische beleidskaart. De archeologische beleidskaart geeft een gemeentebreed overzicht van bekende en te verwachten archeologische waarden. De kaart maakt inzichtelijk waar en bij welke ruimtelijke ingrepen een archeologisch onderzoek verplicht is en wordt als toetsingskader gebruikt voor ruimtelijke procedures.

Volgens de archeologische beleidskaart van de gemeente Boxtel (figuur 4) ligt het plangebied in zone2. Dit zijn gebieden van zeer hoge archeologische waarde en historisch geografische objecten met een archeologische relevantie. In het geval van het plangebied gaat het om objecten met een mogelijke archeologische relevantie, namelijk de kerk, de pastorie en het klooster. Hoewel dit inderdaad objecten zijn met een cultuurhistorische waarde (nl. rijksmonumenten), zal het met de archeologische relevantie wel meevallen. Tot 1900 was dit gebied alleen akkerland. Ook de archeologische waarde van het omringende gebied (categorie 3, het AMK-terrein) is beperkt, aangezien het plangebied buiten de zones met historische bebouwing valt. In feite zou aan het plangebied categorie 4 moeten worden toegekend, namelijk een hoge archeologische verwachting.

2.8 Archeologisch verwachtingsmodel

Op grond van de gegevens uit het bureauonderzoek is de volgende gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld:

Het plangebied licht in een dekzandgebied ten oosten van de Dommel. Het is niet bekend of het plangebied op een hoger gelegen dekzandrug ligt of op een relatief laaggelegen dekzandvlakte. In het eerste geval zal het oorspronkelijke bodemtype een podzolbodem zijn geweest, in het tweede geval een beekeerdgrond. Vanaf de late Middeleeuwen is een plaggendek opgebracht, zodat de bodem nu waarschijnlijk als hoge enkeerdgrond kan worden geclassificeerd. Oorspronkelijk werden plaggendekken aangebracht op de hogere dekzandruggen, om de grond vruchtbaarder te maken. Later werden plaggendekken ook aangebracht om relatief laaggelegen terreindelen geschikt te maken voor landbouw. Omdat het Smalwater, een gegraven watergang waarschijnlijk niet door de hoogste terreindelen is aangelegd, ligt het plangebied mogelijk in een van oorsprong laaggelegen deel van het landschap.

Afhankelijk van de landschappelijke ligging heeft het plangebied een hoge of lage archeologische verwachting. Tot in de Late Middeleeuwen vonden bewoning en landbouw plaats op de hogere dekzandruggen en op de flanken hiervan. In deze drogere delen van het landschap zijn podzolbodems gevormd. In de lager gelegen beekdalen en dekzandvlaktes zijn beekeerdgronden gevormd. Als kan worden vastgesteld dat het plangebied op een dekzandrug heeft gelegen en de oorspronkelijke bodem een podzolbodem is geweest, dan is de verwachting hoog. Heeft het plangebied in een dekzandvlakte of beekdal gelegen en is een beekeerdgrond gevormd, dat is de verwachting laag.

[17] Alkemade e.a., 2010.

In principe kunnen bewoningssporen en sporen van landgebruik uit de periode Laat-Paleolithicum – Nieuwe tijd worden verwacht in het plangebied. Uit het Laat-Paleolithicum en het Mesolithicum worden resten van kampementen van jagers-verzamelaars verwacht. Deze vindplaatsen kenmerken zich door een vondstlaag met daarin strooiing van vuursteen en houtskool. Daarnaast kunnen grondsporen in de vorm van haardkuilen worden verwacht. Een vondstlaag wordt verwacht in de top van het dekzand, wanneer een podzolbodem aanwezig is en de bodem niet is verploegd door latere landbouwwerkzaamheden, dus als er nog een restant van de podzolbodem (E- en of B-horizont) aanwezig is. Als de podzolbodem is afgetopt, of als er een beekeerdgrond wordt aangetroffen, dan is de verwachting voor resten uit het Laat-Paleolithicum en het Mesolithicum laag.

Uit de periode Neolithicum – Vroege Middeleeuwen worden nederzettingsresten en sporen van landgebruik van landbouwers verwacht, maar ook resten in een grafcontext of een religieuze context. Deze resten worden verwacht in de vorm van archeologische lagen (cultuurlagen, akkerlagen) en grondsporen (afvalkuilen, paalkuilen, sloten, greppels, waterputten) met vondsten en indicatoren (vuur- en natuursteen, aardewerk, verbrand leem, houtskool, verbrand bot, glas). De resten worden in de top van het dekzand verwacht, onder een eerddek. Archeologische lagen zijn mogelijk bij de ontginning van het gebied in de Late Middeleeuwen opgenomen in de bouwvoor of het eerddek. Eventuele grondsporen zijn dan wel bewaard gebleven in de top van de C-horizont, onder het eerddek.

Uit de Late Middeleeuwen en de Nieuwe tijd worden op grond van het geraadpleegde historisch kaartmateriaal, geen bewoningssporen verwacht. Wel kunnen uit deze tijd sporen van landgebruik worden verwacht in de vorm van sloten en greppels en een eerddek met archeologische indicatoren zoals aardewerk, houtskool en baksteen.

Tabel III. Gespecificeerde archeologische verwachting

Archeologische periode	Gespecificeerde verwachting; complextype	Te verwachten resten en/of sporen	Relatieve diepte t.o.v. het maaiveld
Paleolithicum - Mesolithicum	Hoog/laag; jachtkampen	Haardkuilen; vuur- en natuursteen, houtskool	In de top van het dekzand, onder het eerddek
Neolithicum - Bronstijd	Hoog/laag; nederzettingsresten, sporen van landgebruik	Akkerlagen, cultuurlagen; greppels, afvalkuilen, paalkuilen, waterputten; aardewerk, houtskool, verbrand leem, vuur- en natuursteen	In de top van het dekzand, onder het eerddek
Neolithicum – Middeleeuwen	Hoog/laag; nederzettingsresten, sporen van landgebruik	Akkerlagen, cultuurlagen; greppels, afvalkuilen, paalkuilen, waterputten; aardewerk, houtskool, verbrand leem, glas	In de top van het dekzand, onder het eerddek
Late Middeleeuwen – Nieuwe tijd	Laag; verkavelingsstructuren, sporen van landgebruik	greppels/sloten, eerdek; aardewerk, baksteen, houtskool	Aan het maaiveld, in het eerddek

Bodemverstoring

Dat een gebied een middelhoge of hoge archeologische verwachting heeft, betekent niet dat eventuele aanwezige archeologische resten behoudenswaardig zijn. De waarde van archeologische vindplaatsen wordt grotendeels bepaald door de mate waarin grondsporen dan wel vondsten *in situ* bewaard zijn gebleven.

Het plangebied is in het verleden in gebruik geweest als akkerland en er is waarschijnlijk een dik eerddek aanwezig dat eventuele archeologische waarden heeft beschermd tegen recente bodemverstoringen. In de 20e eeuw is het plangebied als tuin bij de pastorie gebruikt. Op grond van een analyse van het AHN lijkt er in het plangebied sprake te zijn van wat kunstmatig reliëf, dus mogelijk is de bodem lokaal vergraven.

2.9 Aanbevolen onderzoeksmethode

Uit het bureau-onderzoek blijkt dat binnen het plangebied archeologische waarden worden verwacht. Om de archeologische verwachting te toetsen is vervolgonderzoek noodzakelijk. Dit vervolgonderzoek kan het beste worden uitgevoerd in de vorm van een inventariserend veldonderzoek, verkennende fase. Hierbij worden verspreid over het plangebied boringen geplaatst om de bodemopbouw en de mate van verstoring in kaart te brengen. Met dit onderzoek kunnen kansrijke zones worden geselecteerd voor vervolgonderzoek en kansarme zones kunnen worden gedeselecteerd. In dit specifieke geval zal het veldonderzoek zich met name moeten richten op de vraag of er in het plangebied sprake is geweest van een podzolbodem of een nattere beekeerdgrond.

3 INVENTARISEREND VELDONDERZOEK

3.1 Doelstelling en onderzoeksvragen

Het inventariserend veldonderzoek (IVO-overig, verkennende fase) heeft tot doel de in het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting aan te vullen en te toetsen door middel van boringen. Het veldonderzoek heeft tot doel antwoorden te vinden op de vraag wat de bodemopbouw is binnen het plangebied en wat de gevolgen hiervan zijn voor de gespecificeerde archeologische verwachting.

3.2 Methoden

Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd in de vorm van een verkennend booronderzoek, onder certificaat op grond van de BRL SIKB 4000 (versie 4.0, 07-06-2016) en KNA, versie 4.0, specificatie VS03. Het veldwerk is op 12 januari 2018 uitgevoerd.

In totaal zijn er zeven boringen tot maximaal 1,5 m –mv geplaatst. De boringen zijn regelmatig verspreid in het plangebied geplaatst. De locatie van de boringen is ingemeten met behulp van meetlinten. De maaiveldhoogte van de boringen is bepaald aan de hand van het AHN2. De locatie van de boringen is weergegeven in figuur 11. Voor de boringen is gebruik gemaakt van een Edelmanboor met een diameter van 7 cm. De boringen zijn lithologisch beschreven conform de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (Bosch, 2005). De resultaten van het booronderzoek zijn in bijlage 6 weergegeven.

3.3 Resultaten

Bodemopbouw

De bodemopbouw in het plangebied is eenduidig. Aan het maaiveld wordt een homogeen, 25 tot 70 cm dik pakket matig fijn, zwak siltig, zwak humeus zand aangetroffen. Onder het homogene humeuze zandpakket wordt een geroerde laag aangetroffen, die enerzijds bestaat uit matig fijn, zwak siltig, humusarm zand met roestvlekken, met een bijmenging van humeus zand (boringen 1, 6 en 7) en anderzijds uit humeus zand een bijmenging van humusarm zand met roestvlekken (boringen 2 - 5). De geroerde laag heeft een dikte van 20 tot 40 cm. De ondergrens van dit pakket ligt tussen 65 en 95 cm –mv. Onder de geroerde laag wordt matig fijn, humusarm zand met roestvlekken aangetroffen. In dit pakket komen ook zeer fijne zandlagen voor. Rond 120 cm -mv verdwijnen de roestvlekken en is het zand gereduceerd.

Archeologische indicatoren

Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen anders dan wat modern baksteen in het eerddek.

Interpretatie

Het homogene humeuze pakket aan het maaiveld is een antropogeen eerddek dat vanaf de Late Middeleeuwen is opgebracht. Het matig fijne zand in de ondergrond betreft dekzand of nat-eolisch zand dat in Laat-Glaciaal of het Pleniglaciaal is afgezet. De top van het dekzand is door het eerddek verploegd. Direct onder het eerddek en ook in de geroerde tussenlaag zijn veel roestvlekken waargenomen. Er zijn geen (verploegde) restanten van podzolbodems aanwezig. In het dekzand is oorspronkelijk een beekeerdgrond gevormd. Door dikte van het eerddek (maximaal 95 cm) kan de bodem als zwarte enkeerdgrond worden geclassificeerd. In een deel van de boringen (5, 6) is het eerddek afgetopt, waarschijnlijk bij de aanleg van de tuin.

3.4 Conclusies inventariserend veldonderzoek

In het plangebied zijn dekzanden of nat-eolische zanden aangetroffen, waarin oorspronkelijk een beekeerdgrond is gevormd. In de Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd is een antropogeen eerddek opgebracht, waarschijnlijk om het (laaggelegen en natte) gebied geschikt te maken voor landbouw. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van podzolbodems in het plangebied. Waarschijnlijk is het plangebied altijd te nat geweest voor podzolisatie en daarmee onaantrekkelijk voor bewoning of landbouw. Voor de archeologische verwachting betekent dit dat de verwachting van hoog naar laag kan worden bijgesteld.

De bodemopbouw in het plangebied komt overeen met die in het naastgelegen terrein dat in 2007 is onderzocht. Boringen 2 en 4 liggen relatief dicht bij de toen geplaatste boringen 2 en 5 (respectievelijk 25 en 15 m). De boorbeschrijvingen in het ADC-rapport[18] en ook de interpretatie zijn minder gedetailleerd dan in onderhavig onderzoek. Er is sprake van een A/C-profiel, maar er worden weinig woorden vuilgemaakt aan het type sediment (nat-eolische zanden of dekzand) of aan bodemkundige kenmerken in de ondergrond (zoals roestvlekken). Duidelijk is ook dat er geen podzolrestanten zijn aangetroffen. Er wordt niet afgewogen of dit komt doordat de podzolbodem is afgetopt, of doordat het te nat is geweest voor podzolisatie. De conclusie van dit onderzoek, dat er door de aanwezigheid van een eerddek sprake is van een hoge verwachting en er daarom vervolgonderzoek moet worden uitgevoerd, is te kort door de bocht. Gezien de resultaten van onderhavig onderzoek is het waarschijnlijk dat ook in het naastgelegen plangebied sprake was van een lage verwachting door de landschappelijke ligging en dat de aanbeveling voor vervolgonderzoek dus niet op zijn plaats was.

[18] Blom & Van Lil, 2007

4 CONCLUSIE EN ADVIES

4.1 Conclusie

Op basis van het archeologisch bureau-onderzoek en het inventariserend veldonderzoek kan worden geconcludeerd dat in het plangebied dekzanden of nat-eolische zanden voorkomen, waarin oorspronkelijk een beekeerdgrond is gevormd. In de Late Middeleeuwen of Nieuwe tijd is een dikke antropogene eerdlaag opgebracht. Er zijn geen restanten van een podzolbodem aangetroffen, wat betekent dat het gebied altijd nat is geweest en daarmee onaantrekkelijk voor bewoning of landbouw. De hoge verwachting voor bewoningssporen en sporen van landgebruik uit de periode Laat-Paleolithicum – Middeleeuwen kan dan ook worden bijgesteld van hoog naar laag. De verwachting voor bewoningssporen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd was laag en blijft laag.

4.2 Advies

Omdat binnen het plangebied sprake is van een lage archeologische verwachting en de voorgenomen werkzaamheden naar alle waarschijnlijkheid geen bedreiging vormen voor het archeologisch erfgoed, adviseert Econsultancy om de huidige dubbelbestemming 'waarde - archeologie' van het plangebied af te halen. Hierdoor komt de archeologische onderzoeksplicht voor het plangebied te vervallen.

Bovenstaand advies is van Econsultancy. Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Boxtel, om op basis van dit advies een selectiebesluit te nemen.

Er is geprobeerd een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethode. De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Econsultancy wil de opdrachtgever er daarom ook op wijzen dat, mochten tijdens toekomstige graafwerkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, er conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016 een meldingsplicht bestaat bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (per de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed[19], de provincie Noord-Brabant of de gemeente Boxtel).

[19] infodesk: info@cultureelerfgoed.nl of 033-4217456

LITERATUUR

Amersfoort, H., en P.H. Kamphuis. *Mei 1940. De strijd op Nederlands grondgebied.* 's-Gravenhage, 1990.

Berkel, G. van, en K. Samplonius. *Nederlandse plaatsnamen, Herkomst en historie.* Utrecht, 2006.

Blom, J., en R. van Lil. *Boxtel Baroniestraat. Een Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek in de vorm van een karterend booronderzoek.* ADC-rapport 908, Amersfoort: ADC ArcheoProjecten, 2007.

Bosch, J.H.A. *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, Versie 5.2.* TNO-rapport NITG 05-043-A, Utrecht: NITG-TNO, 2005.

Jong, L. de. *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog.* 's-Gravenhage, 1969 - 1994.

Jongmans, A.G., M.W. van den Berg, M.P.W. Sonneveld, G.J. W.C. Peek, en R.M. van den Berg van Saparoea. *Landschappen van Nederland.* Wageningen, 2013.

Klep, C., en B. Schoenmaker. *De bevrijding van Nederland 1944 - 1945- Oorlog op de flank.* 's-Gravenhage, 1995.

Koomen, A.J.M., en G.J. Maas. *Geomorfologische Kaart Nederland (GKN); Achtergronddocument bij het landsdekkende digitale bestand.* Alterra-rapport 1039, Wageningen: Alterra, 2004.

Mulder, E.F.J. de, M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhof, en T.E. Wong. *De ondergrond van Nederland.* Houten, 2003.

Stouthamer, E., K.M. Cohen, en W.Z. Hoek. *De vorming van het Land.* Utrecht: Perspectief Uitgevers, 2015.

Visser en Roelands. *Het (Boxtels) landschap is de leesbare biografie van Boxtel. Erfgoednota gemeente Boxtel.* Veldhoven, 2008.

Vos, P.C., en S. de Vries. *2e generatie paleogeografische kaarten van Nederland (versie 2.0).* sd. www.archeologieinnederland.nl (geopend 11 30, 2015).

Vries, F. de, W.J.M. de Groot, T. Hoogland, en J Denneboom. *De Bodemkaart van Nederland digitaal; Toelichting bij inhoud, actualiteit en methodiek en korte beschrijving van additionele informatie.* Alterra-rapport 811, Wageningen: Alterra, 2003.

Water, A.E.M. van de, en F.P. Kortlang. *Nota gemeentelijk archeologiebeleid Boxtel. De implementatie van de Wet op de archeologische monumentenzorg in het gemeentelijke beleid.* ArchAeO-rapport 1101, Eindhoven: ArchAeO, 2013.

Zwanenburg, G.J. *En nooit was het stil - Kroniek van een luchtoorlog.* Emmen: Koninklijke Luchtmacht/Bureau Drukwerk en Formulierenbeheer, 1990.

BRONNEN

Archeologisch informatiesysteem Archis3, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Amersfoort, oktober 2023.
https://archis.cultureelerfgoed.nl

Beeldbank Cultureelerfgoed; internetsite, oktober 2023
http://www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl

DINOloket, oktober 2023.
http://www.dinoloket.nl/

Indicatieve kaart Militair Erfgoed; internetsite, oktober 2023.
http://www.ikme.nl/

Ruimtelijke Plannen, oktober 2023.
http://www.ruimtelijkeplannen.nl/

Figuur 1. Het plangebied binnen Nederland

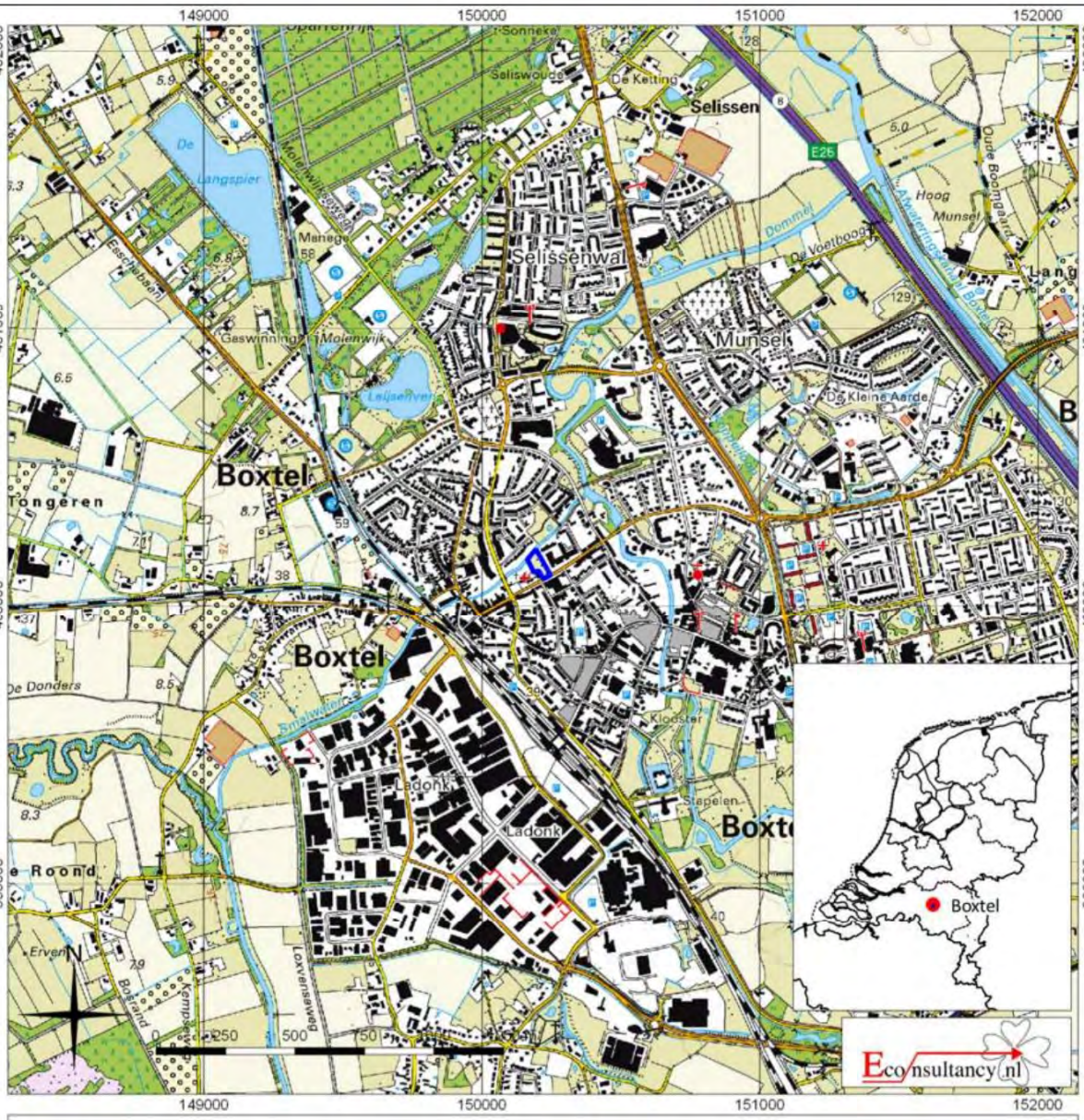

Archeologisch onderzoek Baroniestraat 24 in Boxtel (5467.001)

Situering van het plangebied binnen Nederland en op de topografische kaart (1:25.000) uit 2015. Bron: Topotijdreis.

Legenda

plangebied

Figuur 2. Het plangebied op de kadastrale kaart

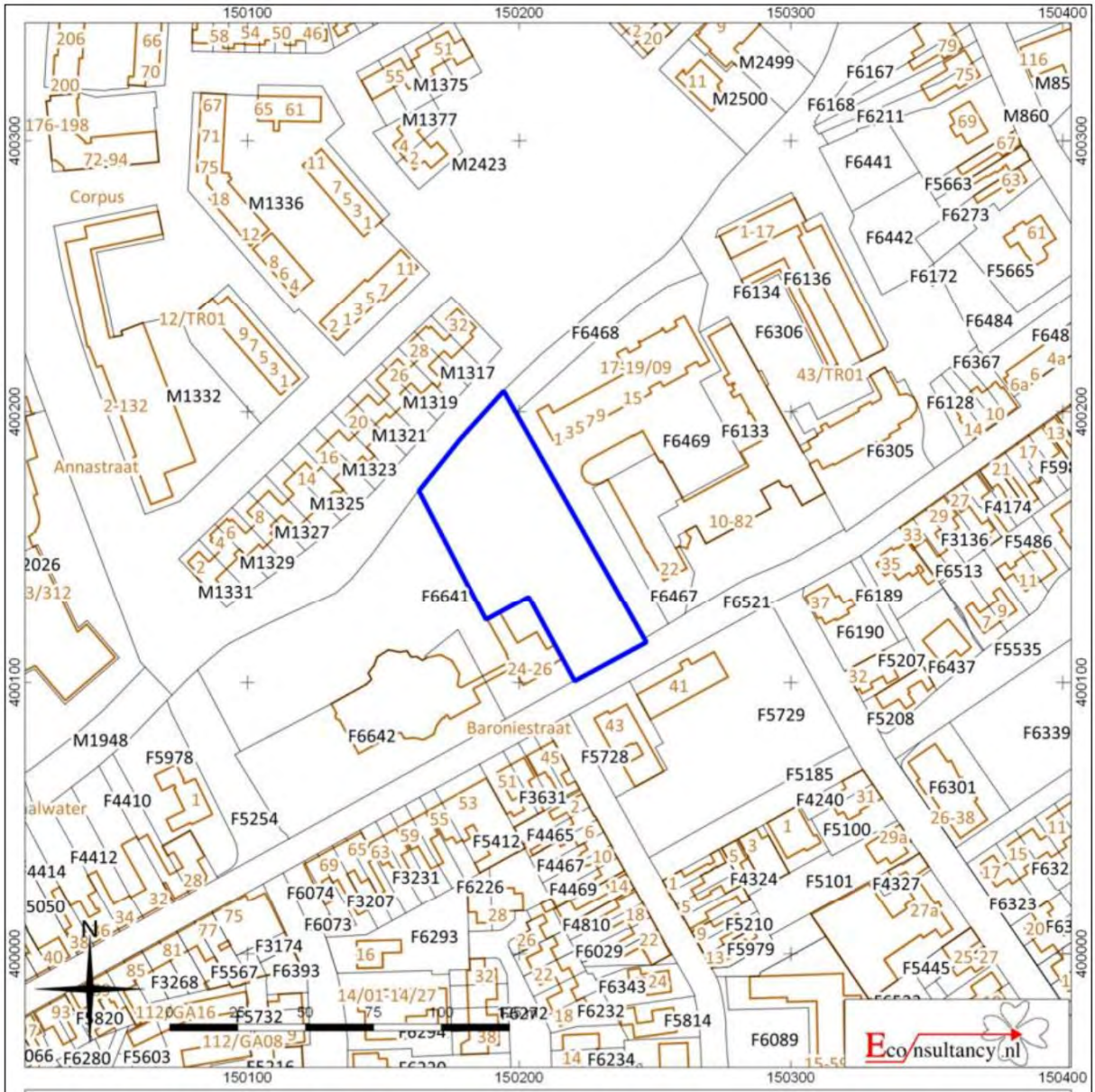

Archeologisch onderzoek Baroniestraat 24 in Boxtel (5467.001)

Het plangebied op de kadastrale kaart. Bron: PDOK.

Legenda

- **plangebied**
- **kadastrale grens**
- **bebouwing**

Figuur 3. Het plangebied op een luchtfoto uit 2016

Archeologisch onderzoek Baroniestraat 24 in Boxtel (5467.001)

Het plangebied op een luchtfoto uit 2016. Bron: PDOK.

Legenda

plangebied

Figuur 4. Het plangebied op de gemeentelijke beleidskaart

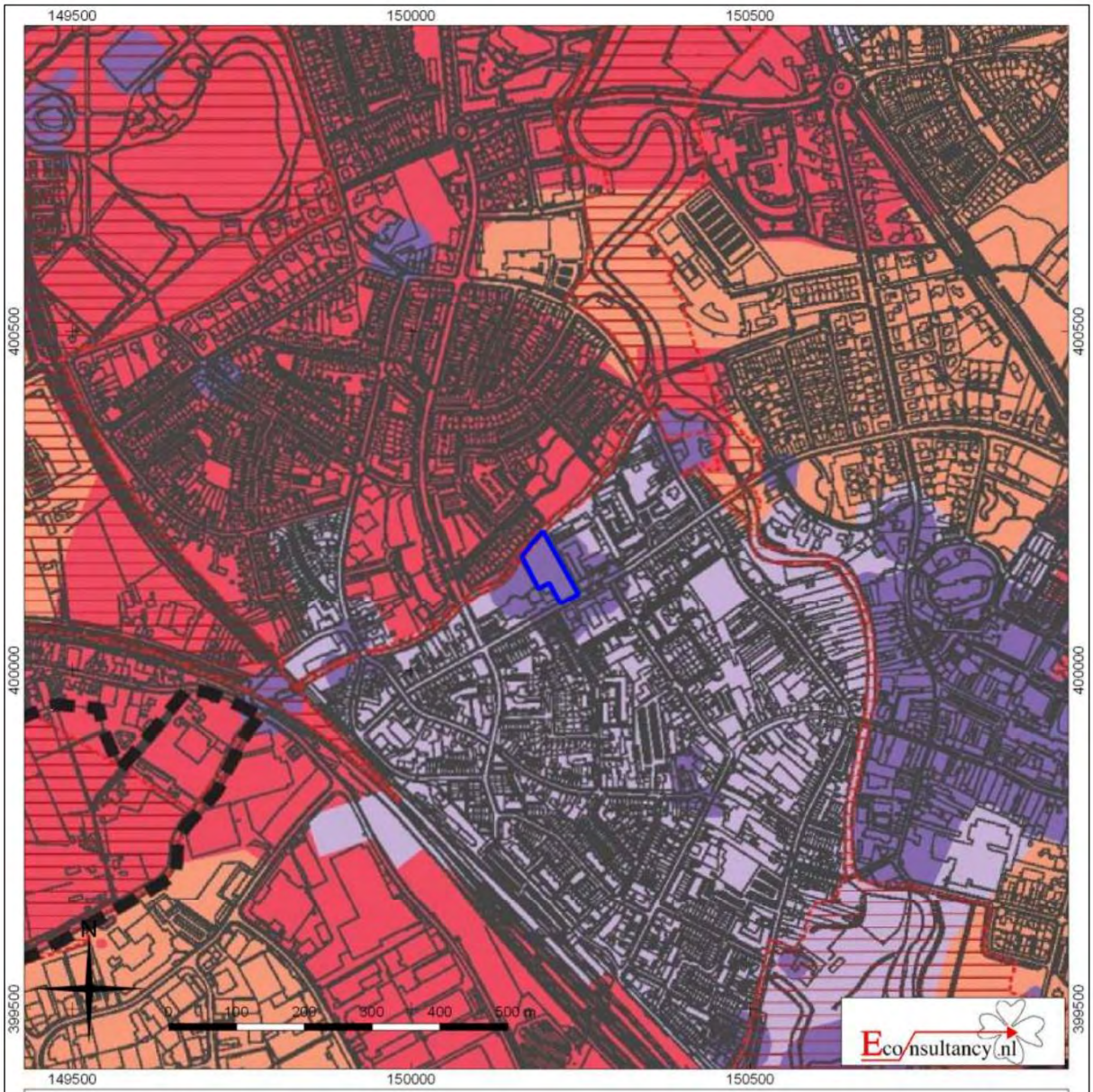

Archeologisch onderzoek Baroniestraat 24 in Boxtel (5467.001)

Uitsnede uit de archeologische beleidskaart van de gemeente Boxtel. Bron: Water & Kortlang(2013).

Archeologisch onderzoek Baroniestraat 24 in Boxtel (5467.001)

Legenda bij de archeologische beleidskaart van de gemeente Boxtel. Bron: Water & Kortlang (2013).

plangebied

Beleidscategorie

1

2

3

4

5

6

7

BP Buitengebied 10-04-2012

Archeologisch landschap (Provincie Noord-Brabant)

Figuur 5. Toekomstige situatie in het plangebied

Figuur 6. Het plangebied op de geomorfologische kaart

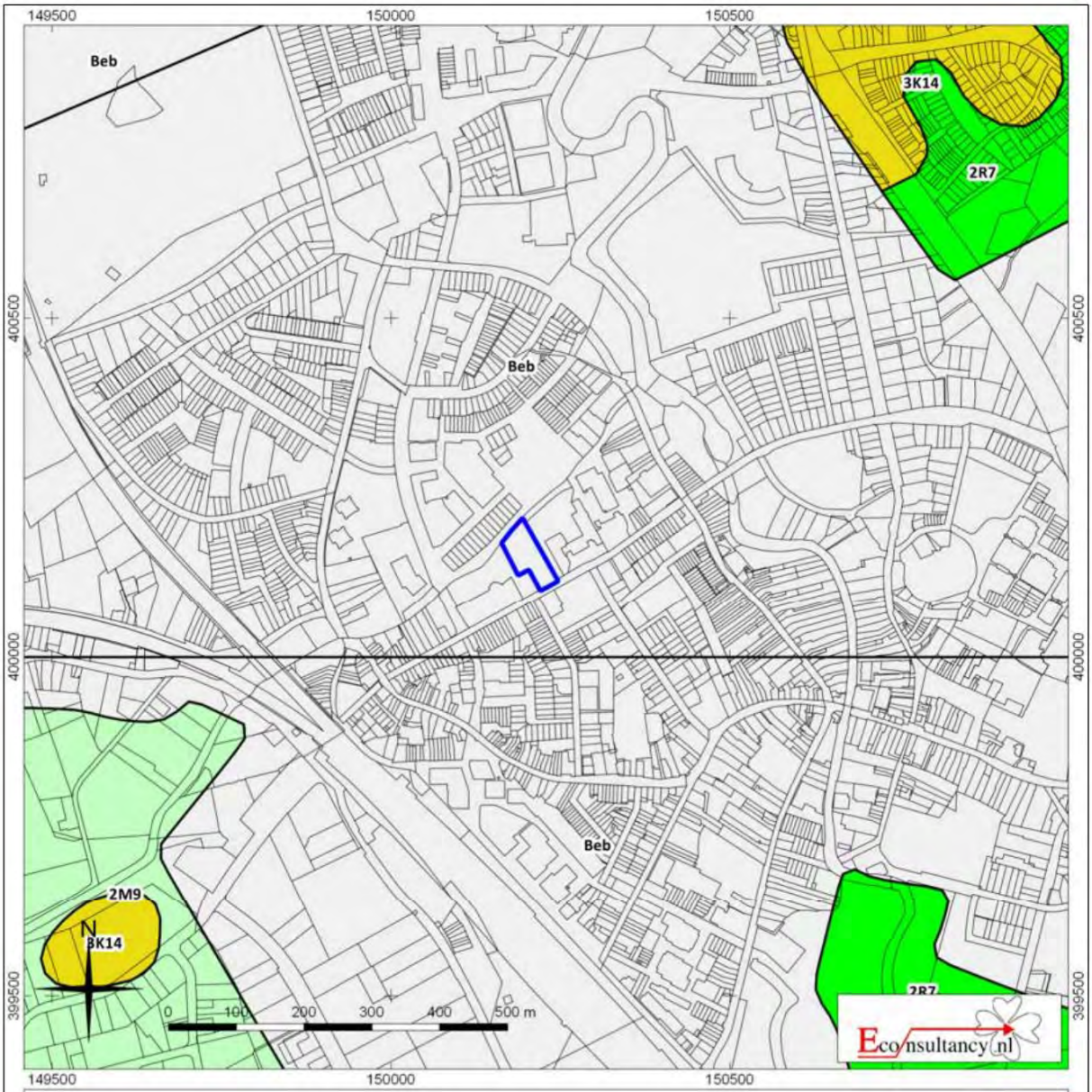

Archeologisch onderzoek Baroniestraat 24 in Boxtel (5467.001)

Geomorfologische kaart van Nederland (1:50.000). Bron: Archis3; Koomen & Maas (2004).

Legenda

- plangebied
- dekzandrug (+/- oud landbouwdek)
- vlakte van ten dele verspoelde dekzanden) getijdeafzettingen
- beekdal met meanderruggen en geulen
- bebouwing

Figuur 7. Het plangebied op het AHN.

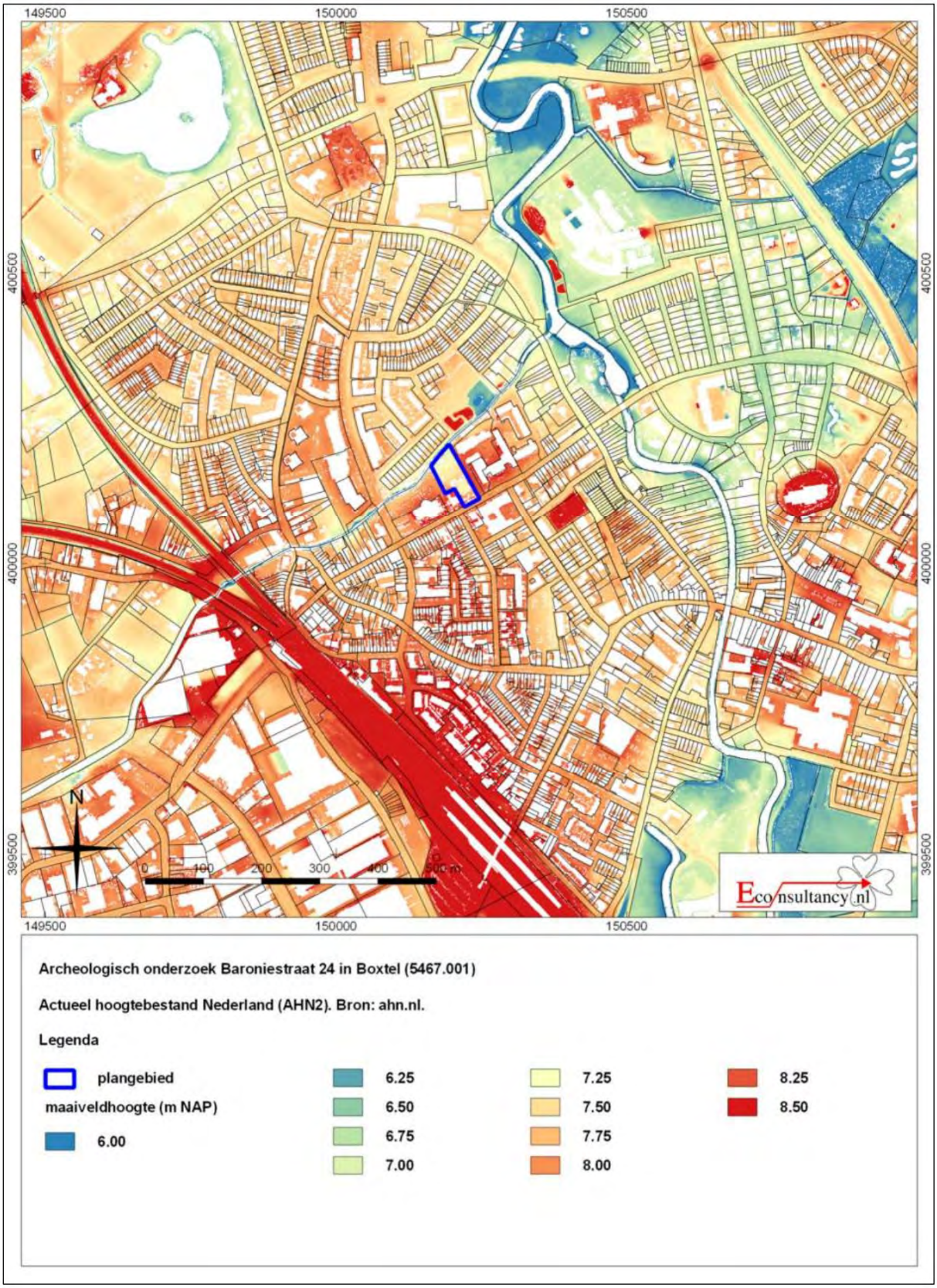

Figuur 8. Het plangebied op de bodemkaart

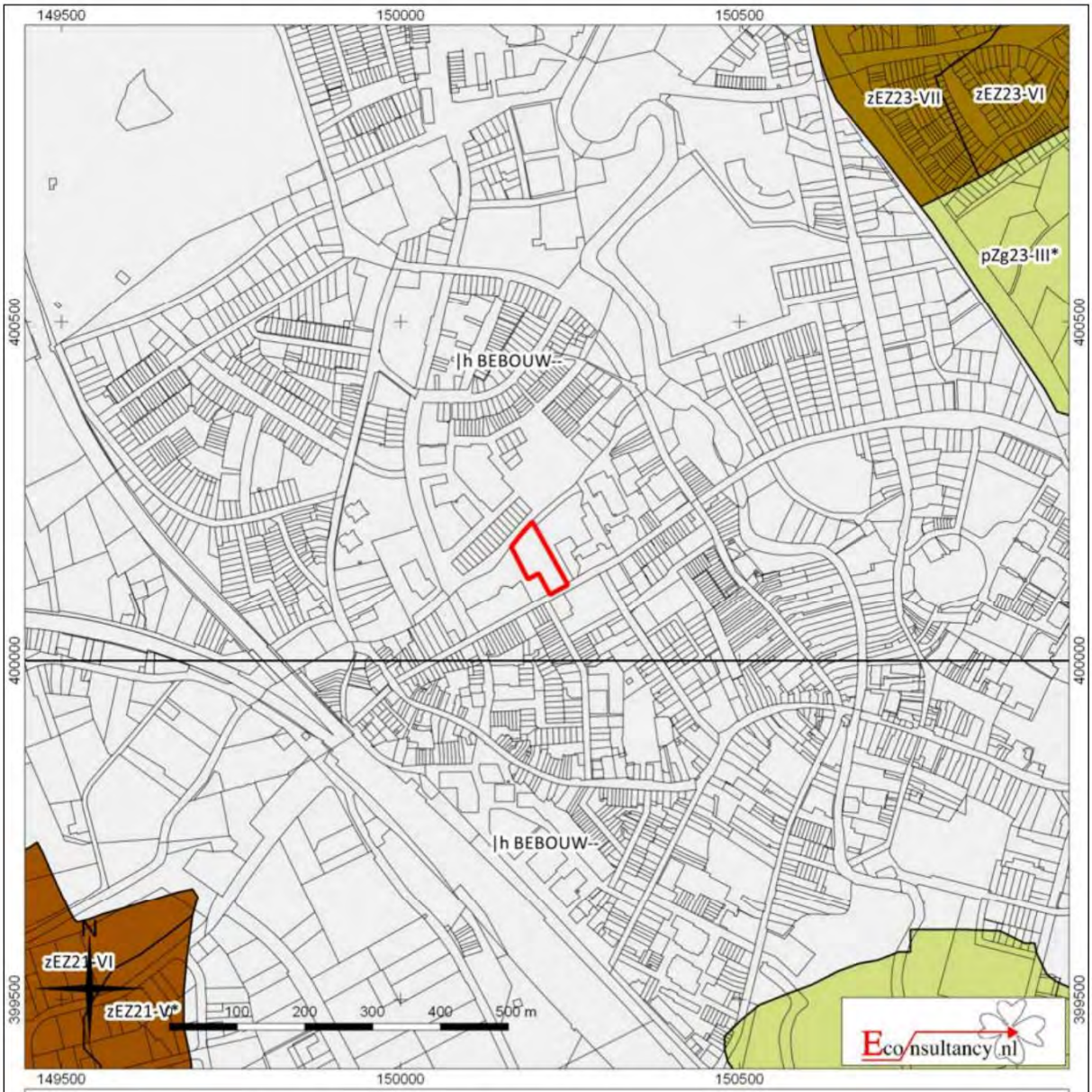

Archeologisch onderzoek Baroniestraat 24 in Boxtel (5467.001)

Bodemkaart van Nederland (1:50.000). Bron: Archis3; De Vries e.a. (2003).

Legenda

- **plangebied**
- **bebouwing**
- **beekeerdgronden, lemig zand**
- **zwarte enkeerdgronden, lemig zand**
- **zwarte enkeerdgronden, leemarm zand**

Figuur 9. Het plangebied op historisch kaartmateriaal

Situatie in 1796. Meierijkaart van H. Verhees. Bron: BHIC.

Situatie circa 1870. Bron: Topotijdreis.

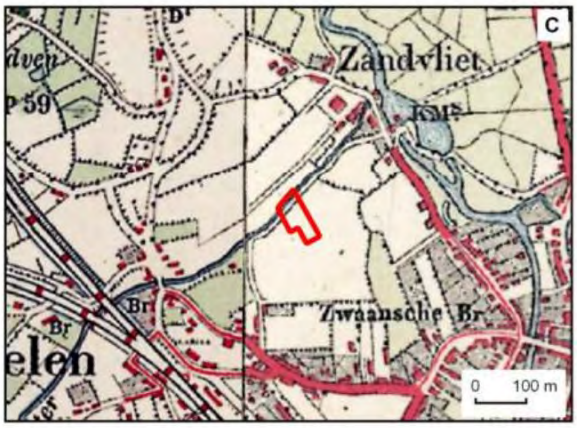

Situatie circa 1900. Bron: Topotijdreis.

Situatie circa 1935. Bron: Topotijdreis.

Situatie circa 1960. Bron: Topotijdreis.

Situatie circa 1995. Bron: Topotijdreis.

Archeologisch onderzoek Baroniestraat 24 in Boxtel (5467.001)

Het plangebied op historische kaarten

Legenda

plangebied

Figuur 10. Archeologische waarden en onderzoeken

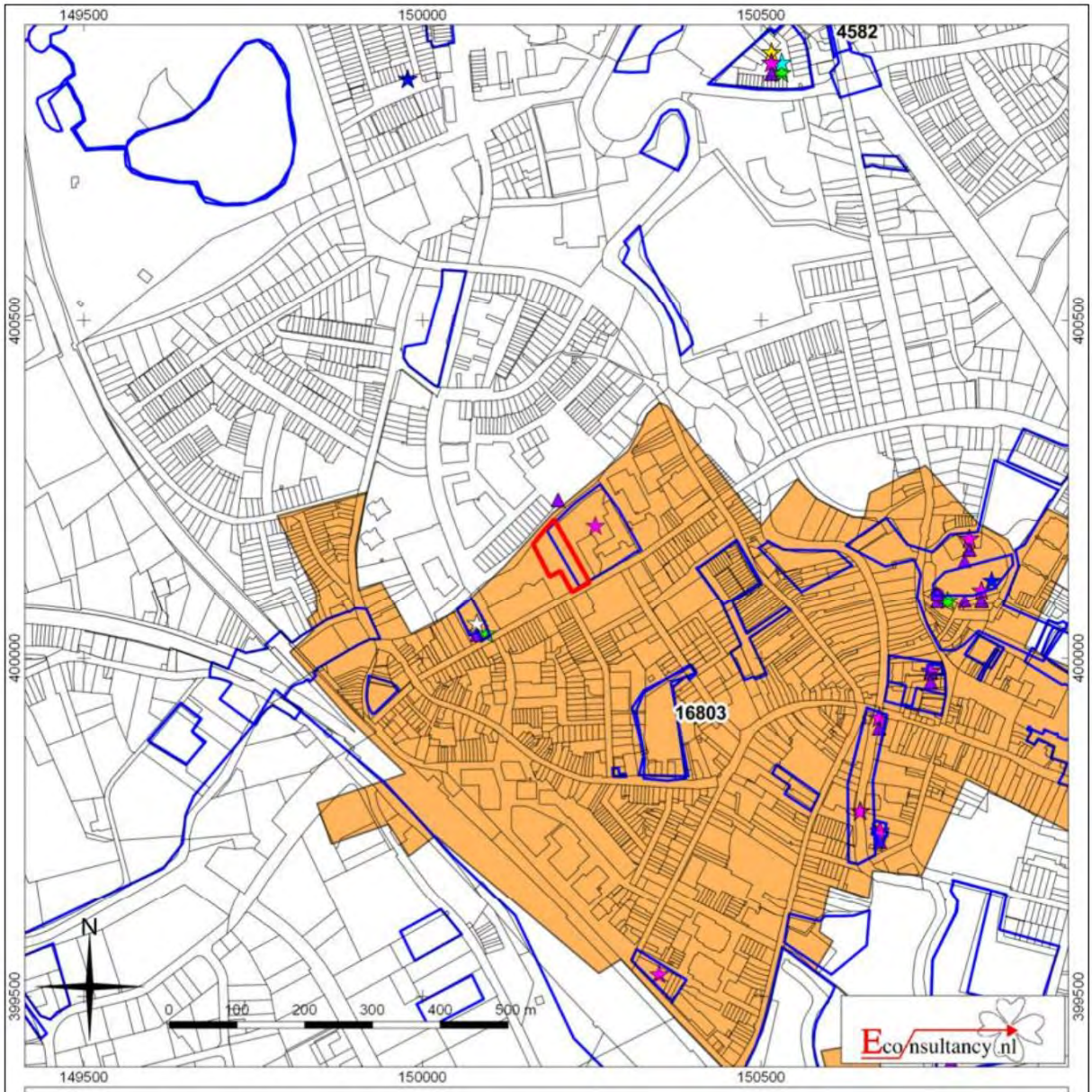

Archeologisch onderzoek Baroniestraat 24 in Boxtel (5467.001)

Archeologische waarden en onderzoeken in de omgeving van het plangebied. Bron: Archis3, AMK.

Archeologisch onderzoek ontwikkelingslocatie Van Swietenstraat 1 in Zoeterwoude-Dorp, gemeente Zoeterwoude (4699.002)

Legenda bij de archeologische waarden- en onderzoekenkaart.

- plangebied
- uitgevoerde onderzoeken

AMK-terreinen

- Terrein van archeologische waarde
- Terrein van hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde beschermd

Vondsten

complextype

- nederzetting
- grafcontext
- verdedigingswerk
- religieuze context
- onbepaald

datering

- Paleolithicum
- Mesolithicum
- Neolithicum
- Bronstijd
- IJzertijd
- Romeinse tijd
- Middeleeuwen
- Nieuwe tijd
- Onbepaald

Figuur 11. Boorplan verkennend booronderzoek

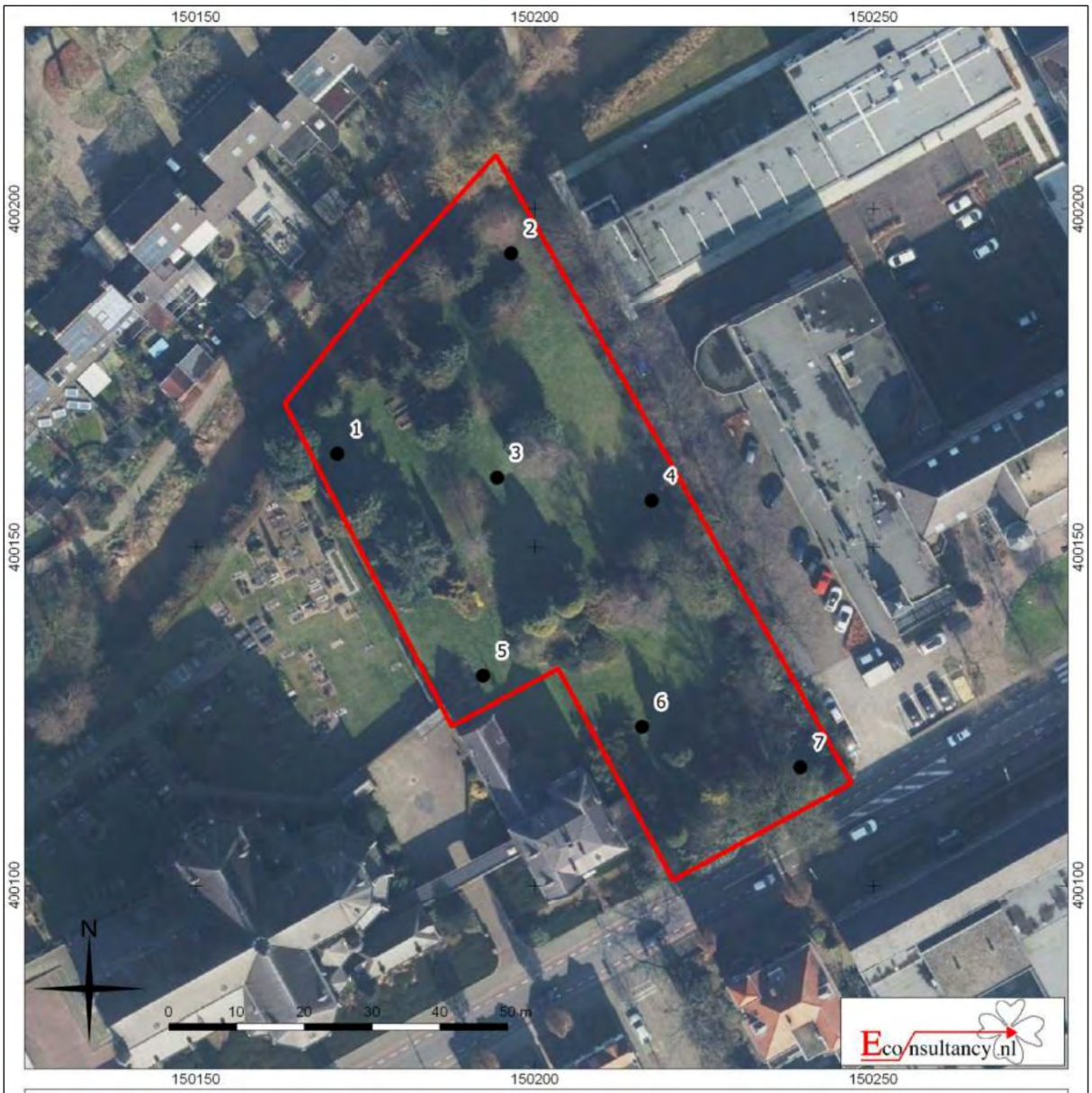

Archeologisch onderzoek Baroniestraat 24 in Boxtel (5467.001)

Boorpuntenkaart.

Legenda

plangebied

boring

Bijlage 1 Overzicht geologische en archeologische tijdvakken

Ouderdom in jaren	Chronostratigrafie						MIS	Lithostratigrafie			
	Kwartair										
			Holoceen				1	Formaties: Naaldwijk (marien), Nieuwkoop (veen), Echteld (fluviatiel)			
11.755		Laat	Pleistoceen	Laat	Weichselien (ijstijd)	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas (koud)				
12.745							Allerød (warm)				
13.675							Vroege Dryas (koud)				
14.025							Bølling (warm)				
15.700						Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)	Laat-Pleniglaciaal				
29.000							Midden-Pleniglaciaal	Formatie van Kreftenheye		Formatie van Boxtel	Formatie van Beegden
50.000							Vroeg-Pleniglaciaal				
75.000						Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)	5a				
							5b				
							5c				
							5d				
115.000						Eemien (warme periode)	5e		Eem Formatie		
130.000		Midden		Midden		Saalien (ijstijd)	6		Formatie van Drente		
370.000						Holsteinien (warme periode)		Formatie van Urk			
410.000						Elsterien (ijstijd)			Formatie van Peelo		
475.000						Cromerien (warme periode)					
850.000		Vroeg		Vroeg		Pre-Cromerien		Formatie van Sterksel			
2.600.000											

Cal. jaren v/n Chr.	^{14}C jaren	Chronostratigrafie				Pollen zones	Vegetatie	Archeologische perioden
1950	0	Holoceen	Laat	Subatlanticum koeler vochtiger		Vb2	Loofbos eik en hazelaar overheersen haagbeuk veel cultuurplanten rogge, boekweit, korenbloem	Nieuwe tijd
1500								Middeleeuwen
450						Vb1		Romeinse tijd
0								
12						Va		IJzertijd
800								
815	2650		Midden	Subboreaal koeler droger		IVb	Loofbos eik en hazelaar overheersen beuk>1% invloed landbouw (granen)	Bronstijd
2000						IVa		Neolithicum
3755	5000			Atlanticum warm vochtig		III	Loofbos eik, els en hazelaar overheersen in zuiden speelt linde een grote rol	
4900								
5300								
7020	8000		Vroeg	Boreaal warmer		II	den overheerst hazelaar, eik, iep, linde, es	Mesolithicum
8240	9000			Preboreaal warmer		I	eerst berk en later den overheersend	
8800								
11.755	10.150	Laat-Pleistoceen	Weichselien (ijstijd)	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas	LW III	parklandschap	Laat-Paleolithicum
12.745	10.800				Allerød	LW II	dennen- en berkenbossen	
13.675	11.800				Vroege Dryas	LW I	open parklandschap	
14.025	12.000				Bølling		open vegetatie met kruiden en berkenbomen	
15.700	13.000			Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)			perioden met een poolwoestijn en perioden met een toendra	
35.000								Midden-Paleolithicum
75.000				Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)			perioden met bos en perioden met een subarctisch open landschap	
115.000				Eemien (warme periode)			loofbos	
130.000		Midden-Pleistoceen		Saalien (ijstijd)				
300.000								Vroeg-Paleolithicum

Chronostratigrafie voor Noordwest-Europa volgens Zagwijn (1974), Vandenberghe (1985) en De Mulder *et al.* (2003). Lithostratigrafie volgens De Mulder *et al.* (2003). Mariene isotoop stadium (MIS) volgens Bassinot *et al.* (1994). Atmosferische data volgens Stuiver *et al.* (1998). Zuurstofisotoop calibratie (OxCal) versie 3.9 Bronk Ramsey (2003), toegepast op het Laat-Weichselien en het Holoceen. Archeologische periode-indeling en ouderdom volgens de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Vegetatie bewerkt volgens Berendsen (2000). Pollenzones volgens P. Vos & P. Kiden (2005).

Bijlage 2 AMK-terreinen

AMK nr.	Situering t.o.v. plangebied	Datering	Waarde en omschrijving
16803	rondom	*Middeleeuwen laat - Nieuwe tijd*	Toponiem: Boxtel Complex: Nederzetting, onbepaald Waarde: Terrein van hoge archeologische waarde Oude dorpskern van Boxtel. Op de AMK-Noord Brabant zijn historische stads- en dorpskernen en dusters oude bebouwing als gebieden van hoge archeologische waarde aangegeven. Dit is op grond van het belang van deze locaties, waar de wortels van de huidige dorpen of steden kunnen liggen. De selectie en begrenzing van deze kernen is gebaseerd op 16e-eeuwse (Van Deventer) en vroeg 20e-eeuwse kaarten (Bonnebladen). Binnen deze contouren kunnen in de bodem resten van Vroegmoderne en waarschijnlijk ook van laatmiddeleeuwse (vanaf circa 1300 AD) bewoning aangetroffen worden. Ook sporen van oudere bewoning kunnen aanwezig zijn. Bedacht dient echter te worden dat de bewoning in de Vroege- en Volle Middeleeuwen (tot circa 1300 AD) een meer dynamisch karakter gehad kan hebben en dat de plaats en grens ervan niet per se hoeft samen te vallen met die van de latere bewoning.

Bijlage 3 Onderzoeksmeldingen

Zaaknummer (OM-nummer)	Situering t.o.v. plangebied	Aard, uitvoerder en resultaten van het onderzoek
2148974100 (21569)	60c meter ten noordoosten	Type onderzoek: booronderzoek Toponiem: Baroniestraat Boxtel Uitvoerder: ADC ArcheoProjecten Datum: 15-3-2007 00:00:00 Resultaat: ADC ArcheoProjecten heeft een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd voor het plangebied Baroniestraat in Boxtel (gemeente Boxtel). In het plangebied zal door Hendriks Coppelmans Ontwikkeling B.V. nieuwbouw worden gerealiseerd. Het onderzoek was noodzakelijk om te bepalen of bij de voorgenomen activiteiten de kans bestaat dat archeologische resten in de ondergrond worden aangetast. - In het plangebied kunnen resten voorkomen vanaf het Mesolithicum tot de Nieuwe tijd. Indien er een plaggendek aanwezig is, zoals dat geldt voor het gebied ten oosten ervan, zijn de mogelijk aanwezige archeologische waarden hierdoor beschermd. - Er zijn geen directe aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van archeologische waarden in het plangebied. Wel is een intact esdek aangetroffen. Dit beschermt mogelijke archeologische resten die eronder liggen op de overgang van het esdek naar het schone zand. De kans dat onder het esdek nog intacte archeologische resten worden aangetroffen wordt groot geacht. Het niveau waarop archeologica verwacht kunnen worden ligt een diepte van ca 110 cm beneden maaiveld ter hoogte van boring 3, 4 en 5. Rond boringen 1 en 2 ligt dit niveau dieper. - Geadviseerd wordt, indien de huidige bouwplannen niet worden aangepast, een archeologische begeleiding van de bouwwerkzaamheden te laten uitvoeren. Bij de aanleg van de funderingen buiten de huidige bebouwde zone kan een archeoloog eventueel aanwezige archeologische resten registeren en registeren. - Het verdient altijd aanbeveling om de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht archeologische vondsten te melden bij het bevoegd gezag, zoals aangegeven in de Monumentenwet 1988, artikel 47, lid 1. Geadviseerd wordt, indien de huidige bouwplannen niet worden aangepast, een archeologische begeleiding van de bouwwerkzaamheden te laten uitvoeren. Bij de aanleg van de funderingen buiten de huidige bebouwde zone kan een archeoloog eventueel aanwezige archeologische resten registeren en registeren. ADC rapport 908
2248830100 (35754)	160c meter ten zuidwesten	Type onderzoek: booronderzoek Toponiem: Annastraat Boxtel Uitvoerder: Archaeological Research en Consultancy Datum: 22-6-2009 00:00:00 Resultaat: Samenvatting en conclusie De onderzoekslocatie ligt in het Brabantse zandgebied langs het Smalwater, dat waarschijnlijk in de Vroege Middeleeuwen is gegraven. De onderzoekslocatie heeft een hoge trefkans op intacte archeologische sporen uit alle perioden. De onderzoekslocatie ligt binnen de historische dorpskern van Boxtel, een archeologisch monument van hoge waarde. Uit het inventariserend veldonderzoek komt naar voren dat op de onderzoekslocatie enkeerdgronden aanwezig zijn. Onder het eerddek zijn archeologische indicatoren aangetroffen uit de periode Late Middeleeeuwen-Nieuwste Tijd. Er is op de onderzoekslocatie sprake van een archeologische vindplaats. Deze indicatoren zijn echter aangetroffen in ´e´en laag, wat een indicatie vormt dat op de onderzoekslocatie in het verleden graafwerkzaamheden hebben plaatsgevonden tot onder het eerddek. Er valt op basis van het booronderzoek echter niet uit te sluiten dat onder het eerddek nog intacte sporen aanwezig zijn, mogelijk afkomstig van de aanleg van het Smalwater. Aanbeveling Op basis van de resultaten van het bureau-onderzoek wordt in overleg met dhr. R. van Genabeek (deskundige namens het bevoegd gezag) aanbevolen om een vervolgonderzoek uit te voeren op de onderzoekslocatie. Dit onderzoek kan het beste worden uitgevoerd in de vorm van een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven (IVO-P). Deze proefsleuf kan het beste parallel aan de weg worden aangelegd direct over de toekomstige kelder. Voor het proefsleuvenonderzoek is een Programma van Eisen (PvE) noodzakelijk, dat voor aanvang van de werkzaamheden moet worden goedgekeurd door het bevoegd gezag, de gemeente Boxtel.
2262681100 (37678)	250c meter ten oosten	Type onderzoek: bureauonderzoek Toponiem: Boxtel Uitvoerder: Sweco Datum: 20-10-2009 00:00:00 Resultaat: In opdrachte van Metanoia Projetcmanagement heeft Grontmij Nederland bv in oktober 2009 een bureauonderzoek uitgevoerd ten behoeve van de ontwikkeling van het plangebied Pantarhei - Tielen
2280452100 (40107)	250c meter ten oosten	Type onderzoek: proefsleuvenonderzoek Toponiem: Boxtel Uitvoerder: BAAC BV Datum: 25-3-2010 00:00:00 Resultaat:

		A-10.0128 niet-behoudenswaardig zie: C. Verbeek, 2010. Boxtel Pantarhei. Inventariserend verdlonderzoek door middel van proefsleuven. BAAC rapport 4-10.0128
2208687100 (30137)	300c meter ten oosten	Type onderzoek: bureauonderzoek Toponiem: Boxtel Uitvoerder: RAAP Archeologisch Adviesbureau Datum: 28-7-2008 00:00:00 Resultaat: Historische kern van Boxtel (AMK-terrein 16803) waar nederzettingssporen kunnen voorkomen uit met name de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd. Bovendien geldt voor deze zone een hoge trefkans voor molengerelateerde resten, waterwerken, aanlegsteigers, visattributen en resten die in verband kunnen worden gebracht met handel en nijverheid. Advies: intensieve archeologische begeleiding. Het selectieadvies is (mondeling) door de gemeente bekrachtigd (info: Arcadis Regio B.V.) Betreft 1 van de 10 onderzochte deelgebieden. RAAP-rapport 1803.
2326144100 (46309)	300c meter ten zuidoosten	Type onderzoek: bureauonderzoek Toponiem: Boxtel Uitvoerder: ADC ArcheoProjecten Datum: 15-4-2011 00:00:00 Resultaat: ADC ArcheoProjecten adviseert om in het plangebied tijdens de graafwerkzaamheden te voorzien in een archeologische begeleiding conform protocol opgravingen. Dit om tijdens de grondwerkzaamheden, waargenomen sporen en vondsten te kunnen documenteren en te bergen. De exacte invulling van de werkzaamheden dient te worden vastgelegd in een door de bevoegde overheid goed te keuren Programma van Eisen (PvE). Het verdient verder de aanbeveling om de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht archeologische vondsten te melden bij de bevoegde overheid, zo¬als aan¬gegeven in artikel 53 van de Monumen¬tenwet. Gezien de ligging van het plangebied in de historische kern van Boxtel is de kans op het aantreffen van resten uit de Late Middeleeuwen groot. De kans op het aantreffen van resten uit de Nieuwe tijd is kleiner aangezien het gebied in deze periode voornamelijk in gebruik was als bouwland. Onderin het plaggendek en in de top van de oorspronkelijke C-horizont worden archeologische resten verwacht vanaf het Laat-Paleolithicum tot de Late Middeleeuwen. Met name uit de Romeinse tijd worden resten verwacht vanwege de vondst van een weg uit deze periode ca. 270 m ten oosten van het plangebied. Binnen het plangebied moet rekening worden gehouden met een (deels) verstoorde bodem als gevolg van agrarische activiteit, de huidige ligging van het riool, kabels en leidingen of andere (sub)recente grondroerende activiteiten.
2368598100 (51918)	300c meter ten zuidoosten	Type onderzoek: booronderzoek Toponiem: Breukelsplein Te Boxtel Boxtel Uitvoerder: Synthegra BV Datum: 31-5-2012 00:00:00 Resultaat: Op basis van het ADC onderzoek (zie onderzoeksmelding 46.309) heeft Synthegra een booronderzoek uitgevoerd. - Synthegra rapport S120349. Geadviseerd is om de geplande aanleg van de riolering te begeleiden conform protocol opgraven. Dit was al geadviseerd op grond van een bureauonderzoek van het ADC. Dit onderzoek had vooral als doel om de bodemgesteldheid en de diepte van het verwachte sporenniveau (C-horizont) in kaart te brengen. De bevoegde overheid, de gemeente Boxtel, heeft het advies overgenomen. Synthegra rapport S120349
2272214100 (38955)	350c meter ten zuiden	Type onderzoek: booronderzoek Toponiem: Breukelsestraat/Ons Doelstraat Boxtel Uitvoerder: Becker en Van de Graaf Datum: 15-1-2009 00:00:00 Resultaat: Tijdens het onderzoek is geconstateerd dat in het plangebied sprake is van een verstoord bodemprofiel en dat de hoge archeologische verwachting bijgesteld kan worden naar laag. Op basis van de resultaten van het inventariserend veldonderzoek wordt geadviseerd om geen vervolgonderzoek uit te laten voeren. Literatuur: Verschoor, G.C.W., 2009: Archeologisch bureauonderzoek & Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase, Breukelsestraat, Boxtel, Gemeente Boxtel. B&G rapport 874.
2384027100 (53963)	350c meter ten oosten	Type onderzoek: archeologische begeleiding Toponiem: Deelgebied 8 Boxtel

		Uitvoerder: RAAP Archeologisch Adviesbureau Datum: 26-7-2010 00:00:00 Resultaat: Begeleiding bij herinrichten van het dal van de Dommel ten behoeve van natuurontwikkeling en waterbeheersing. n.v.t. begeleiding
2437025100 (60743)	350c meter ten zuidwesten	Type onderzoek: booronderzoek Toponiem: Baroniestraat 54 Boxtel Uitvoerder: Aeres Milieu Datum: 11-3-2014 00:00:00 Resultaat: Vanwege de voorgenomen werkzaamheden ter plaatse wordt door Aeres Milieu een bureau- en verkennend veldonderzoek d.m.v. boringen uitgevoerd.
2410902100 (57431)	400c meter ten noorden	Type onderzoek: archeologische begeleiding Toponiem: Boxtel Uitvoerder: RAAP Archeologisch Adviesbureau Datum: 30-1-2012 00:00:00 Resultaat: Geregeld archeologische inspectie van de graafwerken; natuurherinrichtingsmaatregelen Waterschap De Dommel. tijdens het onderzoek zijn geen vondsten waargenomen.
4041724100	400c meter ten noordwesten	Type onderzoek: booronderzoek Toponiem: Boxtel Uitvoerder: Aeres Milieu Datum: 12-4-2017 00:00:00 Resultaat:
4037780100	450c meter ten westen	Type onderzoek: booronderzoek Toponiem: Boxtel Uitvoerder: BAAC BV Datum: 15-3-2017 00:00:00 Resultaat:
2191377100 (27609)	500c meter ten zuidoosten	Type onderzoek: booronderzoek Toponiem: Onbekend Uitvoerder: Archeopro Datum: 20-3-2008 00:00:00 Resultaat: De resultaten van het onderzoek geven geen aanleiding om archeologisch vervolgonderzoek te adviseren. Evenmin zijn tijdens het onderzoek archeologische resten aangetroffen waarmee tijdens de verdere planvorming of bij de uitvoering van de geplande werkzaamheden rekening zou moeten worden gehouden. Literatuur: ArcheoPro-Rapport 822 (2008). Boringen met een maximale diepte tussen 120 en 160 cm -MV. Op basis van dit onderzoek kan de hoge archeologische waarde van AMK-terrein 16803 vooralsnog bevestigd noch ontkend worden.
2935905100	500c meter ten zuidoosten	Type onderzoek: graafwerkzaamheden Toponiem: Rechterstraat Boxtel Uitvoerder: Datum: Resultaat:
3293788100	500c meter ten oosten	Type onderzoek: booronderzoek Toponiem: Boxtel Uitvoerder: Buro de Brug BV Datum: 20-7-2015 00:00:00 Resultaat: Het archeologisch bureau- en verkennende booronderzoek voor de Clarissenstraat 31-33 te Boxtel is opgesteld door Buro de Brug in opdracht van [redacted]. De aanleiding tot dit onderzoek is de geplande sloop van de voormalige NIVO garage en de voorgenomen nieuwbouw van 2 vrijstaande villas. Voor het bouwen van twee woningen is een aanpassing van het bestemmingsplan noodzakelijk. Het voorliggende onderzoeksrapport gaat in op de verwachte en aangetroffen archeologische waarden in het plangebied, waarmee enerzijds de bestemmingswijziging mogelijk wordt gemaakt en anderzijds de feitelijke archeologische potentie van het terrein wordt vastgesteld. Dit laatste kan gebruikt worden bij de aanvraag en beoordeling van de omgevingsvergunning. - Het verhaal gaat dat op deze locatie tussen 1427 en 1727 het Klooster St Elizabethsdal, later Clarissenklooster, heeft gestaan. Conform het archeologiebeleid van de gemeente Boxtel, waarin het plangebied gekarakteriseerd wordt als: van zeer hoge archeologisch waarde en cultuurhistorische objecten met een archeologisch belang, dient op deze locatie onderzoek plaats te vinden bij ingrepen groter dan 50 m2 of dieper dan 40 cm. - Buro de Brug heeft een bureauonderzoek en een verkennend booronderzoek uitgevoerd om deze verwachting te toetsen. - De zeer hoge archeologische verwachting, vanwege de ligging binnen de historische kern van Boxtel en in het bijzonder vanwege de veronderstelde aanwezigheid van

		het Clarissenklooster - zoals beschreven in het gemeentelijke advies - wordt niet bevestigd door het bureau- en booronderzoek. Het terrein is zeer arm aan vondstmateriaal en de bodem kent geen archeologisch relevante gelaagdheid die verband zou kunnen houden met bewoning in de Late-Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd. Geconcludeerd kan worden dat er op het terrein geen klooster heeft gestaan. Daarmee vervalt de zeer hoge archeologische en cultuurhistorische verwachting uit de beleidsadvieskaart voor het plangebied. Vanwege het natte karakter is de verwachting ten aanzien van eventuele off site sporen, zoals schuurtjes, die verband kunnen houden met het (mogelijk elders aanwezige) klooster, zeer laag. - Uit het booronderzoek blijkt dat de ondergrond in het gehele plangebied bestaat uit vrij vlakke dekzandgronden. Binnen het plangebied komen geen hoog potentiele dekzandruggen of -koppen met podzolprofielen of akkerdekken (enkeerdgronden) voor. Bovenin het dekzand heeft zich, in het westelijke deel (het achterterrein), een beekeerdgrond ontwikkeld. Deze bodems ontstaan in laaggelegen, natte dekzanden. Op de beekeerdgronden is een ophogingspakket aangebracht, waarin losse brokjes baksteen voorkomen. Dit is normaal materiaal in een ophogingslaag, en geeft het geheel stevigheid en zorgt voor goede ontwatering. Een archeologisch relevante gelaagdheid, of vloerniveaus zijn niet aangetroffen. - Ook de analyse die binnen het bureauonderzoek is uitgevoerd, ondersteunt de indruk dat het plangebied door de eeuwen heen relatief laag en nat moet zijn geweest. Op alle historische kaarten lijkt de achterste helft van het plangebied onbebouwd, en vooral in gebruik als weiland of bleekveld. De aanleg van Binnendommeltjes net ten noorden van het plangebied bevestigt slechte natuurlijke ontwatering. Kortom, niets duidt op het gebruik van het westelijke deel van het plangebied als oude landbouwgrond. Op basis hiervan geldt een (zeer) lage verwachting voor perioden voorafgaand aan de Middeleeuwen. - Op het voorterrein (oostelijke helft van het plangebied) reiken de recente verstoringen tot 150cm beneden maaiveld, tot in het dekzand. De bovenliggende beekgrond is geheel vergraven. In het dekzand zelf zijn geen resten van podzolprofielen waargenomen. Daarmee is ook hier de verwachting op sporen of vondsten uit perioden voorafgaand aan de Middeleeuwen (zeer) laag tot afwezig. - Voor de reeds gesaneerde zones is de archeologische verwachting al komen te vervallen. - Buro de Brug adviseert op grond van a) het ontbreken van aanwijzingen op archeologische resten, b) de duidelijk ongunstige, want te natte, omstandigheden binnen het westelijke deel (achterterrein) van het plangebied en c) de aanwezige verstoringen op de oostelijke helft (voorterrein) de dubbelbestemming archeologie voor het gehele plangebied te laten vervallen. Dit betreft een selectieadvies. De gemeente dient altijd eerst een selectiebesluit te nemen voor de aanvang van eventuele werkzaamheden. - Vanzelfsprekend kan nimmer worden uitgesloten dat er alsnog een vondst wordt gedaan. Maar dat valt onder de noemer toevalsvondsten. Wanneer tijdens het uitvoeren van bodemingrepen in het plangebied onverhoopt archeologische sporen of vondsten worden aangetroffen, is men wettelijk verplicht hiervan direct melding te doen bij het bevoegd gezag, conform artikel 53 van de Monumentenwet 1988 en de Wet op de archeologische monumentenzorg.

Bijlage 4 Vondsten

Aantal : 4

Zaaknummer (Waarnemingsnr.)	Locatie t.o.v. plangebied	Omschrijving
2148974100	70 meter ten noordoosten	*Nieuwe tijd* : - fragment van een keramische kleipijp
3273601100 (432924)	100 meter ten noorden	*Vroege Middeleeuwen - Late Middeleeuwen* : - fragment van Andenne aardewerk *Late Middeleeuwen* : - fragment van een keramische geelwibakkend Zuid-Limburgs aardewerk kogelpot - fragment van een Paffrath bolvormige pot
2248830100 (412680)	160 meter ten zuidwesten	*Romeinse tijd - Nieuwe tijd* : - steenkool *Middeleeuwen* : - fragment van gedraaid aardewerk *Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd* : - fragment van steengoed - fragmenten van metalen slakken - fragmenten van keramische bouwmateriaal *Nieuwe tijd* : - 2 fragmenten van roodbakkend geglazuurd aardewerk - glazen afval
2935905100	500 meter ten zuidoosten	*Romeinse tijd* : - weg, knuppelweg

Bijlage 5 Bewoningsgeschiedenis van Nederland

Als aanvullende informatie wordt hieronder een algemene ontwikkeling van de bewoningsgeschiedenis van Nederland weergegeven.

Paleolithicum (tot ca. 8800 voor Chr.)

De vroegste bewoningssporen in Nederland uit deze periode dateren uit de voorlaatste ijstijd, ca. 300.000-130.000 jaar geleden. Waarschijnlijk hebben in de koudste fasen van de ijstijden in Nederland geen mensen geleefd. Daarentegen was bewoning in de warmere perioden wel mogelijk. De mensen die hier toen leefden trokken als jagers/vissers/verzamelaars rond in kleine groepen en maakten gebruik van tijdelijke kampementen. Veranderingen in het klimaat zorgden voor een veranderende flora en fauna. Tijdens de koude perioden bestond het groot wild onder meer uit rendieren, mammoeten, paarden en steppewisenten. Vooral op paarden en rendieren werd in het Laat-Paleolithicum intensief jacht gemaakt. Tijdens de warmere perioden werd er onder andere op herten, wilde zwijnen en oerossen gejaagd.

Mesolithicum (ca. 8800-4900 voor Chr.)

Rond de overgang van het Pleistoceen naar het Holoceen (ca. 9000 voor Chr.) verbeterde het klimaat voor een langdurige periode. De gemiddelde temperatuur steeg, waardoor de variatie in flora en fauna (o.a. bosontwikkeling) toenam. De mens kreeg nu de mogelijkheid om meer gevarieerd te eten: vruchten en andere eetbare gewassen stonden nu vaker op het menu. Doordat de temperatuur steeg, trok het groot wild (met name rendieren) naar het noorden, en maakte plaats voor meer territoriumgebonden klein wild, vogels en vissen. Door deze veranderende leefomstandigheden werd de jachttechniek aangepast. De vuursteen bewerkingstechniek hield met deze ontwikkeling gelijke tred. Er werden kleine vuursteenspitsen vervaardigd die als pijl- en harpoenpunt werden gebruikt. Met de stijging van de temperatuur begon het landijs te smelten en de zeespiegel te stijgen. Het tot dan toe droge Noordzee-Bekken kwam onder water te staan. De groepen jagers/vissers/verzamelaars wisselden nog wel van locatie maar exploiteerden kleinere gebieden. In het voorjaar viste men in de rivieren, tijdens de zomer leefde men voornamelijk langs de kust, waar naast vis en schaaldieren ook zeehonden als voedselbron dienden. In de herfst verzamelde men noten en vruchten, terwijl in de winter op onder meer pelsdieren werd gejaagd.

Neolithicum (ca. 5300-2000 voor Chr.)

Aan het begin van deze periode gingen het jagen, vissen en verzamelen een steeds minder belangrijke rol spelen. Men ging nu zelf cultuurgewassen telen en dieren houden bij het kamp. Uit vondsten valt af te leiden dat het om twee groepen mensen gaat, enerzijds kolonisten met een vrijwel agrarische levenswijze, anderzijds om de autochtone mesolitische bevolking die een halfagrarische levensstijl erop na gaat houden. Deze verandering ging gepaard met enkele technologische en sociale vernieuwingen zoals: het wonen op een vaste plek in een huis, het gebruik van vaatwerk van (gebakken) klei en de introductie van geslepen stenen dissels en bijlen. De bevolking groeide nu gestaag, mede door de productie van overschotten. Uit het Neolithicum zijn verschillende nu nog zichtbare grafmonumenten bekend, te weten grafkelders, hunebedden en grafheuvels.

Bronstijd (ca. 2000-800 voor Chr.)

Het begin van dit tijdvak valt samen met het eerste gebruik van bronzen voorwerpen zoals bijlen. Vuurstenen werktuigen bleven, zij het minder, in gebruik. Het aardewerk uit deze periode is over het algemeen tamelijk zeldzaam. Vuursteenmateriaal uit de Bronstijd is meestal niet goed te onderscheiden van dat uit andere perioden. Lange tijd bleven bronzen voorwerpen zeer schaars binnen Nederlands grondgebied. Door het van nature ontbreken van de benodigde grondstoffen moest het brons worden geïmporteerd en ontstonden er handelscontacten over langere afstanden. Eén en ander had

wel tot gevolg dat er binnen de bevolking grotere verschillen ontstonden door verschillen op basis van bezit. De grafheuveltraditie, die tijdens het Neolithicum haar intrede deed, werd in eerste voortgezet, maar rond 1200 voor Chr. vervangen door begravingen in urnenvelden. Het gaat hier om ingegraven urnen met crematieresten waar overheen kleine heuveltjes werden opgeworpen, omgeven door een greppel. Een Kopertijd voorafgaand aan de Bronstijd wordt in Noordwest-Europa niet onderscheiden, in tegenstelling tot bijvoorbeeld het Middellandse Zeegebied. Wel zijn uit het Laat-Neolithicum koperen voorwerpen bekend.

IJzertijd (ca. 800-12 voor Chr.)

In deze periode werden voor het eerst ijzeren voorwerpen vervaardigd. Voor de productie van werktuigen en wapens werd brons vervangen door ijzer. Er ontstond een inheemse ijzerproductie. Het gebruik van vuursteen voor het vervaardigen van werktuigen duurde nog in beperkte mate voort. Ten opzichte van de Bronstijd traden er in de aardewerktraditie geen radicale veranderingen op. Evenals in het Neolithicum en de Bronstijd woonden de mensen in verspreid liggende hoeven ('Einzelhöfe') of in nederzettingen bestaande uit maar enkele huizen; deze werden in een beperkt gebied nogal eens verplaatst. Op de hogere zandgronden ontstonden uitgebreide omwalde akkercomplexen ('Celtic fields'). Opvallend zijn de verschillen in materiële welstand (bezit van metalen voorwerpen), die mogelijk op sociale ongelijkheid duiden. In de zogenaamde vorstengraven uit Zuid Nederland, met daarin luxe, geïmporteerde bijgaven, zijn vermoedelijk lokale of regionale autoriteiten begraven. De meeste begravingen vonden nog immer plaats in urnenvelden. Tijdens de IJzertijd werd het Friese kustgebied gekoloniseerd en ontstonden de eerste terpen.

Romeinse tijd (ca. 12 voor Chr. - 450 na Chr.)

Met de komst van de Romeinen eindigt de prehistorie en begint de geschreven geschiedenis. Aangezien de schriftelijke bronnen slechts een zeer fragmentarisch beeld schetsen, is men toch nog in belangrijke mate aangewezen op de archeologie als informatiebron. Een tijd lang diende het Nederlandse rivierengebied als uitvalsbasis voor veldtochten in het noorden van Germanië. In 47 na Chr. werd de Rijn definitief als Romeinse rijksgrens ingesteld. Ter controle en verdediging van deze zogenaamde 'limes' werden langs de Rijn, tot diep in Duitsland, 'castella' (militaire forten) gebouwd.

De inheemse manier van leven handhaafde zich nog lange tijd. Wel werd, vooral na de opstand van de Bataven tegen de Romeinse overheersers in 69-70 na Chr., de Romeinse invloed steeds duidelijker. In veel inheems-Romeinse nederzettingen was bijvoorbeeld, naast het eigen handgevormde aardewerk, Romeins importaardewerk in gebruik, dat op de draaischijf was vervaardigd. Er werden, vooral in Limburg, grootse villa's (Romeinse herenboerderijen) gebouwd, hetzij nieuw gesticht, hetzij ontwikkeld vanuit een bestaande inheemse nederzetting.

De Romeinen legden een voor die tijd al uitgebreide infrastructuur aan, waardoor het gebied steeds beter werd ontsloten. Op verschillende plaatsen ontstonden aanzienlijke nederzettingen, waarvan er enkele met een stedelijk karakter (zoals Nijmegen). De inheemse bevolking, ten noorden van de Limes, werd niet zo sterk beïnvloed door de Romeinse aanwezigheid. Er was wel sprake van handelscontacten en het uitwisselen van geschenken. In de tweede helft van de derde eeuw ontstond, onder meer door invallen van Germaanse stammen, een instabiele situatie die met korte onderbrekingen voortduurde tot in de vijfde eeuw. Uiteindelijk leidde dit in het jaar 406 tot de definitieve ineenstorting van de grensverdediging langs de Rijn.

Middeleeuwen (ca. 450-1500 na Chr.)

Over de Vroege Middeleeuwen, vooral over het tijdvak 450-600 na Chr., is relatief weinig bekend. Zowel historische bronnen als archeologische overblijfselen zijn schaars. De bevolkingsomvang was ten opzichte van de voorafgaande periode sterk afgenomen. De marktgerichte economie verdween en de mensen vielen terug op zelfvoorziening. De politieke macht was na het wegvallen van de Ro-

meinse staatsorganisatie in handen gekomen van regionale en lokale hoofdlieden. Een gezaghebbende status was nu vooral gebaseerd op militair succes en materiële welstand. Deze instabiele periode wordt ook wel aangeduid als de 'tijd van de volksverhuizingen'.
Vanaf de 10e – 11e eeuw wordt een overheersende positie van de al dan niet adellijke grootgrondbezitters waargenomen. Dit vertaalt zich in nieuwe nederzettingsvormen als mottes, kastelen en versterkte hoeven. In verband met de aanhoudende bevolkingsgroei, en mede dankzij gunstige klimatologische omstandigheden, werd een begin gemaakt met het ontginnen van woeste gronden als bos, heide en veen. Veel van de huidige dorpen en steden dateren uit deze periode. Door de aanleg van dijken en kaden werden laaggelegen gebieden beschermd tegen wateroverlast. De heersende rivaliteit tussen de vorsten leidde, in combinatie met een zwak centraal gezag, veelvuldig tot lokaal geweld, waarvan de bevolking vaak het slachtoffer werd. Door het aanleggen van burgen, schansen, landweren en wallen trachtte men zich te beveiligen.

Nieuwe tijd (1500-heden)

De Nieuwe tijd kenmerkt zich door een groot aantal veranderingen vooral op het gebied van mens- en wereldbeeld. Er is sprake van een Europese overzeese expansie wat leidt tot handelscontacten, handelskapitalisme en het begin van een wereldeconomie. Er ontstaat een nieuwe wetenschappelijke belangstelling die resulteert in vele uitvindingen. Deze uitvindingen vormen de motor van de industriele revolutie. Er ontstaat een nationale staat die centraal bestuurd wordt. Als gevolg van deze ontwikkelingen neemt het belang en de omvang van steden toe en neemt de macht van adel af. Het grootste deel van de bevolking is niet meer werkzaam en woonachtig op het platteland maar in de steden. In verband met de aanhoudende bevolkingsgroei worden aan het eind van de 19e tot het begin van de 20e eeuw op grote schaal woeste gronden gecultiveerd. Door de industriële revolutie komen steeds meer producten beschikbaar voor steeds meer mensen waardoor de welvaart stijgt. In de Nieuwe tijd vindt er eveneens een hernieuwde oriëntatie op het erfgoed van de klassieke Oudheid plaats, wat zich tot in het begin van de 20e eeuw uit in de kunsten.

Bijlage 6 AMZ-cyclus

Het AMZ-proces

Archeologisch onderzoek in Nederland wordt in het algemeen uitgevoerd binnen het kader van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ). Het gehele traject van de AMZ omvat een aantal stappen die elkaar kunnen opvolgen, afhankelijk van het resultaat van de voorgaande stappen. Om inhoudelijke, prijs- en planningstechnische redenen kan er soms voor gekozen worden om bepaalde stappen gelijktijdig uit te voeren. Bovendien kan, indien reeds voldoende gegevens bekend zijn, een stap worden overgeslagen. Elke stap eindigt met een rapport met daarin een advies voor de vervolgstappen. Na elke stap wordt er een besluit genomen door de bevoegde overheid, gemeente, provincie of de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, op basis van de resultaten van het archeologisch onderzoek. Indien na een bepaalde stap blijkt dat geen nader vervolgonderzoek nodig is, wordt het archeologisch onderzoek afgesloten. Ook kan het bevoegd gezag besluiten dat een vindplaats van zo groot belang is, dat deze *in situ* behouden moet worden. Dan dienen de archeologische resten in de grond beschermd te worden door planaanpassing of planinpassing.

Het begint met het bepalen van de onderzoeksplicht. Gemeentelijke, provinciale en landelijke archeologische waardenkaarten geven aan of het plangebied in een gebied ligt met een archeologische verwachting. Indien dit het geval is, dan zal er in het kader van de planprocedure onderzoek verricht moeten worden om te bepalen of er archeologische waarden binnen het plangebied aanwezig zijn. Hiermee start de zogenaamde AMZ-cyclus (zie schema).

De eerste fase: Bureauonderzoek

Elk archeologisch onderzoek begint met een bureauonderzoek. Dit heeft tot doel het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte archeologische waarden, binnen het plangebied om tot een gespecificeerd verwachtingsmodel te komen, op basis waarvan een beslissing genomen kan worden ten aanzien van een eventuele vervolgstap.

De tweede fase: Inventariserend VeldOnderzoek (IVO)

Het doel van een IVO is het aanvullen en toetsen van het gespecificeerde verwachtingsmodel. Het IVO moet informatie geven over de aan- of afwezigheid, de aard, het karakter, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.

Inventariserend Veldonderzoek; Booronderzoek en Veldkartering

Door een booronderzoek kan er een goede inschatting gemaakt worden van de kans op archeologische waarden (grondsporen en daarmee samenhangende voorwerpen). Bij het booronderzoek is een onderscheid aangebracht in een verkennende, karterende en waarderende fase. De verkennende fase heeft tot doel inzicht te krijgen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze. Op deze manier worden kansarme zones uitgesloten en kansrijke zones geselecteerd voor de volgende fasen. Tijdens de karterende fase wordt het onderzoeksgebied systematisch onderzocht op de aanwezigheid van archeologische vondsten of sporen. De waarderende fase sluit aan op de karterende fase. Het waarnemingsnet kan verdicht worden om de horizontale begrenzing, ligging en omvang van archeologische vindplaatsen vast te stellen.

Een veldkartering wordt uitgevoerd wanneer vondsten of sporen aan de oppervlakte worden verwacht en zichtbaar zijn op het moment dat het onderzoek uitgevoerd wordt. Dit type onderzoek bestaat uit het systematisch belopen van het maaiveld van het plangebied.

Inventariserend Veldonderzoek; Proefsleuven
Als uit vooronderzoek blijkt dat binnen het plangebied archeologische resten aangetroffen kunnen worden kan het bevoegd gezag beslissen tot een proefsleuvenonderzoek. Proefsleuven zijn lange sleuven van minimaal twee tot vijf meter breed die worden aangelegd in de zones waar in de voorgaande onderzoeksfase aanwijzingen voor vindplaatsen zijn aangetroffen. De KNA schrijft voor dat bij een dergelijk onderzoek minimaal 5% van het te verstoren gebied onderzocht dient te worden.

Variant archeologische begeleiding
Als het vooronderzoek niet voldoende informatie heeft opgeleverd om de archeologische waarde van de archeologische resten te bepalen, kan besloten worden tot proefsleuven variant archeologische begeleiding van de sloop- of graafwerkzaamheden. Dit betekent dat archeologen bij het graafwerk aanwezig zijn om het werk te volgen en eventuele resten te documenteren. Wanneer tijdens de werkzaamheden vondsten (van hoge archeologische waarde) naar boven komen, die aanleiding geven tot nader onderzoek, kan alsnog besloten worden om tot een opgraving over te gaan.

De derde fase: Opgraven
Indien de archeologische resten niet *in situ* bewaard kunnen blijven, maar wel van belang zijn voor de wetenschap, kan het bevoegd gezag besluiten over te gaan tot een opgraving. Het doel hiervan is volgens de KNA het documenteren van gegevens en het veiligstellen van materiaal van vindplaatsen om daarmee informatie te behouden, die van belang is voor kennisvorming over het verleden.

Variant archeologische begeleiding
Als het vooronderzoek niet voldoende informatie heeft opgeleverd om de archeologische waarde van de archeologische resten te bepalen, kan besloten worden tot een opgraving variant archeologische begeleiding van de sloop- of graafwerkzaamheden. Dit betekent dat archeologen bij het graafwerk aanwezig zijn om het werk te volgen en eventuele resten te documenteren. Wanneer tijdens de werkzaamheden vondsten (van hoge archeologische waarde) naar boven komen, die aanleiding geven tot nader onderzoek, kan alsnog besloten worden om tot een opgraving over te gaan.

Schema van de Archeologische Monumenten Zorg

Vergunningaanvraag/ruimtelijke ontwikkeling ▼ Toetsing aan archeologisch beleid (Gemeente, Provincie, Rijk)	► Vergunningverlening indien geen onderzoek noodzakelijk wordt geacht.
▼ Bureauonderzoek* (verzamelen gegevens en opstellen verwachtingsmodel) ▼ Besluit (door bevoegd gezag op basis van resultaten)	► Bij geen of geringe kans op aanwezigheid van archeologie. Einde onderzoek, vrijgeven voor functie (eventueel met bouwkundige voorwaarden). Ook kan besloten worden over te gaan op het begeleiden van de graafwerkzaamheden door archeologen.***
▼ Inventariserend veldonderzoek* ▼ Verkennend veldonderzoek Door middel van: - terreininspectie booronderzoek** ▼ ►**** ▼ Karterend veldonderzoek Door middel van: - oppervlaktekartering - booronderzoek** - proefsleuven*** ▼***** Besluit (door bevoegd gezag op basis van resultaten)	► Bij geen of geringe kans op aanwezigheid van archeologie. Einde onderzoek, vrijgeven voor functie (eventueel met bouwkundige voorwaarden). Ook kan besloten worden over te gaan op het begeleiden van de graafwerkzaamheden door archeologen.***
▼ Bewezen of hoge kans op de aanwezigheid van archeologie ▼****** Waarderend veldonderzoek door middel van proefsleuven*** (variant begeleiding) ▼ Besluit (door bevoegd gezag op basis van resultaten)	► Bij geen of geringe kans op aanwezigheid van archeologie, wel archeologische waarden aanwezig maar geen vervolgonderzoek noodzakelijk op grond van waardering. Einde onderzoek, vrijgeven voor functie (eventueel met bouwkundige voorwaarden).
▼ Opgraven*** Verwijderen van de archeologische resten door archeologen (variant begeleiding) ▼ Beschermen Bescherming van de archeologie door planaanpassing	

* Combinatie bureauonderzoek en IVO verkennende of karterende fase mogelijk, indien een PvA aanwezig is.
** Voorafgaand aan het booronderzoek dient een PvA worden opgesteld, toetsing door bevoegd gezag.
*** Voorafgaand aan het onderzoek dient een PvE en PvA te worden opgesteld, toetsing door bevoegd gezag.
**** Na een verkennend booronderzoek kan het bevoegd gezag besluiten dat een aanvullend karterend bureauonderzoek moet worden uitgevoerd.
***** Een combinatie van bureauonderzoek en IVO karterende en waarderende fase door middel van proefsleuven is mogelijk, indien een PvA en een goedgekeurd PvE aanwezig is en met instemming van het bevoegd gezag.
****** Een combinatie van bureauonderzoek en IVO karterende en waarderende fase door middel van proefsleuven of een IVO karterende en waarderende fase door middel van proefsleuven is mogelijk, indien een PvA en een goedgekeurd PvE aanwezig is en met instemming van het bevoegd gezag.

Bijlage 7 Boorstaten

Legenda (conform NEN 5104)

grind

- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

- Zand, kleiïg
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleiïg
- Veen, sterk kleiïg
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

klei

- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand
- slib
- water

Boring 01

X: 150171,00
Y: 400164,00

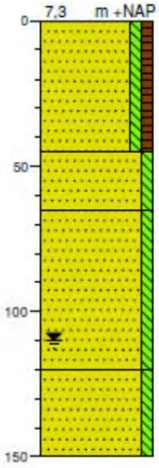

0 tuin

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont; wat baksteen, grind, scherp, bouwvoor

45

Zand, matig fijn, zwak siltig, beigeoranje, A/Cgp-horizont, scherp, Veel gevlekt donker grijszwart, roestvlekken: veel, omgewerkte grond

65

Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, Cg-horizont, diffuus, roestvlekken: veel, dekzand

120

Zand, matig fijn, zwak siltig, beigegrijs, C-horizont, roestvlekken: weinig, dekzand

150

Boring 02

X: 150196,00
Y: 400193,00

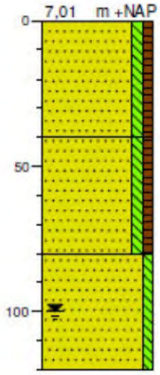

0 tuin

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont; wat baksteen, scherp, bouwvoor

40

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijszwart, A/Cgp-horizont; doorworteling, scherp, Weinig gevlekt beigeoranje, omgewerkte grond

80

Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, Cg-horizont, roestvlekken: veel, dekzand

120

Boring 03

X: 150194,00
Y: 400160,00

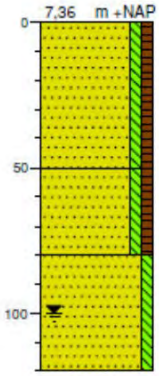

0 tuin

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont, scherp, bouwvoor

50

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijszwart, A/Cgp-horizont; doorworteling, scherp, Weinig gevlekt beigeoranje, omgewerkte grond

80

Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, Cg-horizont, roestvlekken: veel, dekzand

120

Boring 04

X: 150216,00
Y: 400156,00

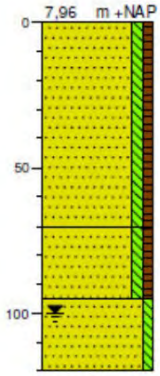

0 tuin

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont, scherp, bouwvoor

70

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijszwart, A/Cgp-horizont; doorworteling, scherp, Weinig gevlekt beigeoranje, omgewerkte grond

95

Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, Cg-horizont, roestvlekken: veel, dekzand

120

Boring 05

X: 150192,00
Y: 400130,00

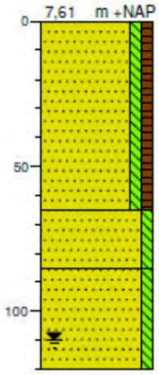

0	tuin
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont, scherp, bouwvoor
65	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, beigeoranje, A/Cgp-horizont; mogelijk wat ontijzerd, scherp. Weinig gevlekt donker grijszwart, roestvlekken: weinig, omgewerkte grond
85	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, Cg-horizont, roestvlekken: veel, dekzand
120	

Boring 06

X: 150215,00
Y: 400123,00

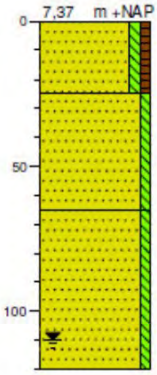

0	tuin
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont, scherp, bouwvoor
25	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbeige, A/Cgp-horizont, scherp, Weinig gevlekt donker grijszwart, roestvlekken: weinig, omgewerkte grond
65	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, grijs, C-horizont, dekzand
120	

Boring 07

X: 150239,00
Y: 400117,00

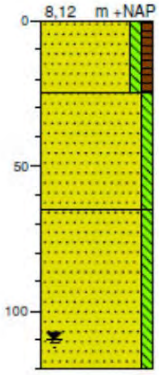

0	tuin
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, Aap-horizont, scherp, bouwvoor
25	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, oranjebeige, A/Cgp-horizont, wsch. door doorworteling geroerd, scherp, Weinig gevlekt zwartbruin, roestvlekken: veel, omgewerkte grond
65	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, grijs, Cg-horizont, roestvlekken: veel, dekzand
120	

Bijlage 22 Selectieadvies archeologie

Selectieadvies archeologische monumentenzorg

Archeologisch bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek Baroniestraat 24 te Boxtel, gemeente Boxtel

Econsultancy Rapportnr 5476.001

Econsultancy
(definitieve versie rapport)

	Naam	Afdeling/bedrijf	Datum	Paraaf
Opsteller	[redacted]	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgoed	03-12-2019	[redacted]
Controle	[redacted]	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgoed	03-12-2019	[redacted]
Controle Gemeente Boxtel	[redacted]	medewerker erfgoed gemeente Boxtel afdeling RO	04-12-2019	[redacted]

1 Inleiding

In opdracht van Vrijborg heeft Econsultancy in 2018 archeologisch onderzoek uitgevoerd voor een locatie aan de Baroniestraat 24 in Boxtel. Het plangebied maakt deel uit van de tuin bij een pastorie. De initiatiefnemer wil in het oostelijke deel van deze tuin woningen ontwikkelen. Om dit mogelijk te maken, moet eerst een bestemmingsplanwijziging worden doorgevoerd. Hierbij moet ook inzichtelijk worden gemaakt welke archeologische waarden kunnen worden verwacht. De noodzaak tot archeologisch onderzoek vloeit voort uit het Verdrag van Malta (1992) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro, 2006). Dit rapport voorziet in die plicht. De gemeente Boxtel is - als bevoegde overheid - gevraagd het onderzoek te beoordelen en een selectieadvies op te stellen. Het rapport is daartoe voorgelegd aan de afdeling SO/Erfgoed van de gemeente 's-Hertogenbosch.

1.1 Het plangebied

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Boxtel, ten N. van de Baroniestraat. Het beslaat het O. deel van kadastrale perceel F6641. Het heeft een oppervlakte van 3.950 m^2. Dit perceel is de tuin bij de naastgelegen Heilig Hartkerk en bijbehorende pastorie, ten W. van het plangebied. In het O. grenst het aan de Bracbant en het voormalige Sint-Ursulaklooster. In het N. grenst de locatie aan het Smalwater. Voor de locatie en exacte begrenzingen van het plangebied wordt verwezen naar het beoordeelde rapport van Econsultancy, zie onder.

1.2 Aard van de bedreiging

De initiatiefnemer wil in het gebied 17 geschakelde woningen met tuin ontwikkelen. De percelen krijgen een oppervlak van 109 tot 268 m^2 (tot. 2.800 m^2), de woningen een oppervlak van 54 of 69 m^2. In totaal wordt circa 1.100 m^2 aan nieuwbouw gerealiseerd. Het overige deel van het plangebied wordt gebruikt als openbare weg en parkeerplaats. Op dit moment is niet bekend hoe de nieuwbouw zal worden gefundeerd. Vooralsnog wordt uitgegaan van een fundering op staal, zonder kelders, tot ca. 80 cm -mv. Het is daarbij meer dan aannemelijk dat daarbij mogelijk aanwezige archeologische waarden en resten worden bedreigd, aangetast of zelfs worden vernietigd.

2 Archeologisch onderzoek

Econsultancy heeft in 2018 het volgende onderzoek uitgevoerd:

[redacted] *2018: Rapportage archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek - Baroniestraat 24 te Boxtel, gemeente Boxtel - Econsultancy Rapportnr 5467.001 - versie concept 1 - 13 februari 2018.*

N.B. Deze datum kan echter niet kloppen voor de versie die november/december 2019 ter beoordeling werd aangeboden. Eerder was de conceptversie (*v. 1, 13 februari 2018*) van dit rapport beoordeeld (*8 april 2019*); daarbij waren enkele vragen gesteld ten aanzien het uitgevoerde booronderzoek in relatie tot een eerder uitgevoerd booronderzoek (ADC 2007) op het aangrenzende terrein. De gemaakte op- en aanmerkingen zijn in deze versie in voldoende mate verwerkt.

2.1 Onderzoeksmethode

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO-overig, verkennende fase) door middel van boringen. Het geheel is uitgevoerd conform de eisen en normen zoals aangegeven in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA 4.0).

Doel van het bureauonderzoek is te bepalen wat de gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied is. Hiertoe wordt een inventarisatie gemaakt van bekende aardwetenschappelijke, archeologische en (cultuur)historische gegevens. Aan de hand hiervan wordt het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel opgesteld. Het veldonderzoek heeft tot doel de opgestelde verwachting aan te vullen en in het veld te toetsen. Bij het booronderzoek wordt gekeken naar de bodemopbouw binnen het plangebied en wat de gevolgen hiervan zijn voor de gespecificeerde archeologische verwachting. Er zijn 7 boringen gezet met een Edelman-boor (diam. 7 cm) tot max. 1,5 m -mv. De boringen zijn lithologisch beschreven conform de ASB. Het booronderzoek is uitgevoerd op 12 januari 2018. Op basis van beide onderzoeken wordt advies gegeven of vervolgstappen noodzakelijk zijn.

2.2 Conclusie onderzoek (verkort)

Het bureauonderzoek toonde aan dat binnen het plangebied zekere archeologische waarden worden verwacht. Er geldt een *hoge* verwachting voor bewoningssporen en sporen van landgebruik uit de periode Laat-Paleolithicum - Middeleeuwen en een *lage* verwachting voor bewoningssporen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd.

Bij het booronderzoek zijn in het plangebied dekzanden of nat-eolische zanden aangetroffen, waarin oorspronkelijk een beekeerdgrond is gevormd. In de Late Middeleeuwen of Nieuwe Tijd is een antropogeen eerddek opgebracht, waarschijnlijk om het (laaggelegen en natte) gebied geschikt te maken voor landbouw. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van podzolbodems in het plangebied. Waarschijnlijk is het plangebied altijd te nat geweest voor podzolisatie en daarmee onaantrekkelijk voor bewoning of landbouw. De bodemopbouw in het plangebied komt overeen met die in het naastgelegen terrein dat in 2007 is onderzocht. Boringen 2 en 4 liggen relatief dicht bij de toen geplaatste boringen 2 en 5 (resp. 25 en 15 m). De boorbeschrijvingen in het ADC-rapport en ook de interpretatie zijn minder gedetailleerd dan in onderhavig onderzoek. Er is sprake van een A/C-profiel, maar er wordt weinig gezegd over het type sediment (nat-eolische zanden of dekzand) of bodemkundige kenmerken (zoals roestvlekken). Duidelijk is ook dat er geen podzolrestanten zijn aangetroffen. Er wordt niet afgewogen of dit komt doordat de podzolbodem is afgetopt, of doordat het te nat is geweest voor podzolisatie. De conclusie dat door de aanwezigheid van een eerddek er sprake is van een *hoge* verwachting en dat er daarom vervolgonderzoek moet worden uitgevoerd, is te kort door de bocht. Gezien de resultaten van onderhavig onderzoek is het waarschijnlijk dat ook in het naastgelegen plangebied sprake was van een *lage* verwachting door de landschappelijke ligging en dat de aanbeveling voor vervolgonderzoek dus niet op zijn plaats was. Voor de archeologische verwachting betekent dit dat deze van *hoog* naar *laag* kan worden bijgesteld.

2.3 Advies Econsultancy

De *hoge* verwachting voor de periode Laat-Paleolithicum - Middeleeuwen kan dan worden bijgesteld naar een *lage*. De verwachting voor de periode Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd blijft *laag*. Omdat binnen het plangebied dus sprake is van een *lage* verwachting en de voorgenomen werkzaamheden naar alle waarschijnlijkheid geen bedreiging vormen voor het archeologisch erfgoed, adviseert Econsultancy om de huidige dubbelbestemming 'waarde - archeologie' van het plangebied af te halen. Hierdoor komt de archeologische onderzoeksplicht voor het plangebied te vervallen.

Er is geprobeerd een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethode. De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Econsultancy wil de opdrachtgever er daarom ook op wijzen dat, mochten tijdens toekomstige graafwerkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, er conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016 een meldingsplicht bestaat bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (per de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de provincie Noord-Brabant of de gemeente Boxtel).

3 Beoordeling namens / door de Gemeente Boxtel

Het rapport van Econsultancy is opgesteld volgens de huidige wet- en regelgeving. Als enige opmerking geldt dat het versiebeheer van het rapport niet klopt, evenals de datum van deze versie; deze is momenteel nog gelijk aan die van het (eerste) concept, zijnde 13 februari 2018.

3.1 Selectieadvies Gemeente Boxtel

Gezien het voorgaande kan de gemeente instemmen met de inhoud en strekking van het rapport en met het advies om de gespecificeerde archeologische verwachting bij te stellen naar *laag* voor alle perioden.

Verder neemt de gemeente het advies van Econsultancy over ten aangaande het mogelijk alsnog kunnen voorkomen van zogenaamde *'toevalsvondsten'* en de wettelijk gezien juiste manier van omgang hiermee:

De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Econsultancy wil de opdrachtgever er daarom ook op wijzen dat, mochten tijdens toekomstige graafwerkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, er conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet een meldingsplicht bestaat bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (per de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de provincie Noord-Brabant of de gemeente Boxtel). In de praktijk kan het beste direct melding worden gedaan bij de gemeente Boxtel als bevoegde overheid.

Het rapport kan - met in achtneming van de aanpassing van de datum van de laatste versie van het rapport - als definitief worden gezien.

Bijlage 23 Advies Monumentencommissie

meewerkend boxtel

Verslag

Verslag Monumentencommissie gemeente Boxtel

Formeel is dit verslag vastgesteld in de vergadering van woensdag 15 febr. 2023

Datum:	18 jan 2023
Locatie:	Oude raadzaal, Gemeentehuis Boxtel
Aanwezig:	[redacted]

---

1. **Opening**
   [redacted] heet allen welkom en opent de vergadering om 19.34 uur.

2. **Vaststellen verslag notulen 18 jan 2023 en Actielijst**
   De notulen worden akkoord bevonden en zijn daarmee vastgesteld.

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

5 Mededelingen

[redacted]

5.2 Pastorietuin Baroniestraat

[redacted] geeft aan nog geen gesprek te hebben gehad met welstand. Hij gaat zelf nogmaals actie ondernemen.

Op 25-01 heeft hierop een over plaats gehad met welstand, waarna het volgende zelfstandige Mcie-advies is opgesteld:
De nieuwbouw is gesitueerd tussen twee monumentale complexen. De huidige groene ruimte ertussen gaat bebouwd worden; dat is jammer want de alzijdige ervaring van deze monumenten wordt hiermee verminderd. Om hier toch op een passende wijze tussen te gaan bouwen is ons inziens een zo "stil" mogelijke architectuur het meest voor de hand liggend: niet opvallend, bijna abstract.
Er is echter helaas gekozen voor een andere benadering. Letterlijk historiserend bouwen (kopiëren) is in feite niet mogelijk door andere programmering, bouwkundige eisen, beperkte budgetten enz. Prima, want de commissie is daar geen voorstander van.
In de gepresenteerde architectuur is een menging te zien van hedendaagse elementen (o.a. verdiepingshoge puien op de BG, een groot raamaccent in de kopgevel) en bijna letterlijke citaten die bij de buren geleend zijn: lateien bijv.. Het effect is een afgezwakt post modernisme waarmee iemand als [redacted] *furore heeft gemaakt. De commissie bepleit echter te kiezen tussen een sobere en ingetogen "stille" architectuur die alle aandacht reserveert voor zijn buren óf een hedendaagse vertaling van elementen die te vinden zijn bij de buren.*

De commissie is blij met het linkerdeel van de kopgevel aan de Baroniestraat. Door dit in positie, kleur en architectuur los te weken wordt overduidelijk een ***gebaar*** *gemaakt naar de pastorie. De commissie bepleit om dat nog duidelijker te doen, bijv. door exact dezelfde baksteen te gebruiken.*

Gevraagd wordt om de uitstraling van alle materialen zo ***ingetogen*** *mogelijk te maken, dus inderdaad geen gemêleerd licht metselwerk, maar ook geen donkere baksteen met donkere voegen.*

6 Sluiting

Vz sluit de vergadering om 22.09 uur en dankt ieder voor zijn of haar inbreng.

meewerkend boxtel

[redacted]

[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]			[redacted]	[redacted]
[redacted]			[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	

Bijlage 24 Ingediende reacties wettelijk vooroverleg

Provincie Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Het college van burgemeester en
Wethouders van de gemeente Boxtel
Postbus 10000
5280 DA BOXTEL

Datum
2 juli 2020
Ons kenmerk
C2264249/4724606
Uw kenmerk
-
Contactpersoon
[redacted]
Telefoon
[redacted]
Email
[redacted]
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Voorontwerp-bestemmingsplan 'Baroniestraat'.

Geacht college,

In het kader van het wettelijk vooroverleg heeft u ons om een reactie gevraagd op het voorontwerp-bestemmingsplan 'Baroniestraat'. In onze reactie gaan wij in op onderwerpen die op basis van het provinciaal ruimtelijk beleid relevant zijn.

Planbeschrijving
Het voorontwerp-bestemmingsplan voorziet Baroniestraat voorziet in de herontwikkeling van een pastorie en pastorietuin tot een woningbouwlocatie voor de realisatie van 8 woonzorgappartementen, 7 grondgebonden woningen, en de bouw van een woonzorgvilla met 24 woonzorgappartementen.

Provinciaal beleidskader
Het provinciaal ruimtelijk beleid is vastgelegd in de Brabantse Omgevingsvisie. De te beschermen provinciaal ruimtelijke belangen zijn vertaald in de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (IOV) die op 5 november 2019 in werking is getreden. Onze reactie is gebaseerd op deze documenten. Zowel de omgevingsvisie als de IOV zijn te raadplegen via
www.omgevingswetinbrabant.nl

Datum
2 juli 2020
Ons kenmerk
C2264249/4724606

Inhoudelijke standpunt
Een gedeelte van de planlocatie is gelegen binnen een Ecologische verbindingszone (EVZ) en de aanduiding behoud en herstel watersystemen.

In voorliggend voorontwerp-bestemmingsplan is de EVZ op de verbeelding van het bestemmingsplan met de functie-aanduiding EVZ opgenomen. In artikel 1.30 In het bestemmingsplan is als begripsbepaling opgenomen: "Natuurnetwerk-Brabant is een langgerekt gebied waarbinnen verbindende landschapselementen zijn of worden gerealiseerd".
Wij zijn van mening dat binnen de regels van het bestemmingsplan de beschermende regels conform artikel 3.25 van de IOV: "Natuur netwerk Brabant – ecologische verbindingszone" opgenomen moeten worden.
Daarnaast merken wij op dat de aanduiding behoud en herstel watersystemen zowel op de verbeelding als in de regels van het bestemmingsplan ontbreekt.
Wij zijn van mening dat deze aanduiding moet worden opgenomen op de verbeelding en de beschermende regels conform artikel 3.27 van de IOV: "Behoud en herstel watersystemen" in de regels van het bestemmingsplan.

In de toelichting van onderhavig bestemmingsplan wordt gesteld dat het inrichtingsplan van de EVZ met de provincie is afgestemd.
In het beleidsadvies van onze afdeling ecologie is opgemerkt dat hierover niets bekend is.
Wij zijn van mening dat in onderhavig bestemmingsplan de inrichting van de EVZ onvoldoende wordt onderbouwd.
In een stedelijke omgeving is het van belang om te kijken of de EVZ zo robuust mogelijk kan worden gerealiseerd, in de IOV is voor een stedelijke omgeving dan ook een breedte van 50 meter opgenomen.
Wij stellen voor om samen met het waterschap en onze afdeling ecologie in overleg te treden over de uitwerking van de EVZ voordat het plan verder in ontwikkeling gaat.

Datum
2 juli 2020
Ons kenmerk
C2264249/4724606

Conclusie
Wij verzoeken u om de onderdelen van het bestemmingsplan die nog niet in overeenstemming zijn met de Interim-Omgevingsverordening aan te passen en in overleg te gaan over de inrichting van de EVZ. Mocht onze reactie aanleiding geven tot vragen of opmerkingen dan zijn wij graag bereid tot nader overleg.

Provincie Noord-Brabant,

[redacted]

projectleider uitvoering Wet RO

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Waterschap De Dommel

Postbus 10.001
5280 DA Boxtel
Bosscheweg 56
5283 WB Boxtel

Tel. (0411) 618 618
Fax (0411) 618 688
info@dommel.nl
www.dommel.nl

Gemeente Boxtel
Postbus 10000
5280 DA BOXTEL

Boxtel	: 24 augustus 2020	behandeld door	: [redacted]
ons kenmerk	: Z43885/U130507	doorkiesnummer	: [redacted]
uw kenmerk	: 29 juni 2020	e-mailadres	: [redacted]
onderwerp	: Reactie Concept bestemmingsplan Baroniestraat te Boxtel	bijlagen	: 2
		verzonden	: 24 augustus 2020

Geachte heer, mevrouw,

Op 29 juni 2020 ontving ik van u per e-mail het concept bestemmingsplan Baroniestraat 24 te Boxtel. Het plan voorziet in de aanpassing van de bestaande bouw, de voormalige pastorie tot 8 woonzorgappartementen en nieuwbouw van 7 grondgebonden rijenwoningen en een woon-zorg villa met 24 woonzorgappartementen.
Hierbij geef ik u mijn reactie op het plan.

Het waterschap en Vrijborg hebben in het verleden contact gehad met betrekking tot de inrichtingseisen van de evz langs Smalwater. Daarnaast is ook de waterbergingsopgave besproken vanwege de toename van verhard oppervlak in het plangebied. Hiervoor verwijs ik u ook naar drie eerder gestuurde e-mails vanuit het waterschap naar Vrijborg die voor de volledigheid in bijlage 1 van deze brief zijn toegevoegd.

Ecologische verbindingszone (evz)
Ik constateer dat in de door u toegestuurde concept bestemmingsplan bijlage 1 een inrichtingsschets is toegevoegd van d.d. 9-01-2019. Dit is een andere versie dan door Vrijborg besproken met het waterschap. In bijlage 2 van deze brief treft u de versie van de inrichtingsschets d.d. 11-07-2019 die is voorgelegd aan het waterschap, waar een ander vlonderpad is ingetekend. Er is niet overal duidelijk of de breedte van de evz ook daadwerkelijk minimaal 10 meter vanuit de insteek van de watergang is. Aangezien 10 meter een minimale invulling is (en geen significante bijdrage zoals in de toelichting wordt genoemd) vragen wij extra aandacht voor een functionele invulling van deze zone. In de evz is geen verharding toegestaan. De schets wekt de indruk dat er een terras wordt aangelegd.
De onderbouwing van invulling van de ecologische verbindingszone is mager. In de toelichting mist bij het beleidskader dat voor een ecologische verbindingszone een gemiddelde breedte van 25 meter (2,5ha/km) en in stedelijk gebied zelfs 50 meter nodig is.

Er wordt onvoldoende onderbouwd waarom hier met minder wordt volstaan. Een visie hoe dit plekje onderdeel is van de evz Smalwater in zijn geheel ontbreekt.

Een belangrijk aandachtspunt is de borging van de ecologische verbindingszone, zowel in de bestemmingsplanregels, als de invulling van de evz en de duurzame instandhouding na realisatie.

VGRP
In de toelichting staat nog het oude rioleringsplan vermeld. In het VGRP 2020-2024 is aangegeven dat een toename van verhard oppervlak van meer dan 250 m², hydrologisch neutraal ontwikkeld (HNO) dient te worden. Het verzoek om de toelichting aan te passen met de eisen uit het vigerend VGRP.

Waterbergingsopgave
De toename van het verhard oppervlak is in een opsomming in de toelichting aangegeven. Graag de volgende zaken beter duiden:

- Het is onduidelijk hoe groot het plangebied en de kavels zijn.
- Voor 7 rijwoningen met een totaal verhard dakoppervlak van 325m2, zo'n 46m2 per woning, lijkt krap ingeschat.
- Het is niet goed te herleiden of het terras aan de westkant en de verharding in tuinen bij de rijwoningen zijn opgenomen in de toename verhard oppervlak.

N.a.v. deze duiding kan het zijn dat de waterbergingsopgave dient te worden aangepast.

Waterbergende voorzieningen/wadi's
De onderlinge werking en bergingscapaciteit per waterbergingsvoorziening is nog niet voldoende uitgewerkt. Niet alleen is er een dwarsprofiel met bijbehorende hoogtes van alle voorzieningen nodig, ook het oppervlak in aantal m² dient te worden aangegeven. Er dient ook inzichtelijk te worden gemaakt hoe het hemelwaterriool functioneert met de bergingsvoorzieningen. Zo kan onderbouwd worden wat het ruimtebeslag is binnen het gehele plan en of kan worden voldaan aan de HNO-opgave.

In de toelichting is beschreven dat 2400m² wordt ingericht als evz, plasdraszone en flauw talud. Dit lijkt niet in overeenstemming met het oppervlak van de bestemming "Groen" zoals aangegeven in de verbeelding. Er wordt daarnaast gesteld dat uitgaande van het afgraven van het maaiveld met 0,5m dit een bergingscapaciteit oplevert van 1200m³. Deze beredenering lijkt niet te kloppen met de inrichtingsschets en dwarsprofielen van de wadi´s in bijlage 6. Voor het bepalen van de bergingscapaciteit hoeveel hemelwater er kan worden vastgehouden in het plangebied dient de inhoud van de waterbergende voorzieningen (wadi's) te worden berekend. Een flauw talud draagt hier niet automatisch aan bij.

Een verdere uitwerking is noodzakelijk om te kunnen onderbouwen dat aan de hemelwaterbergingsopgave wordt voldaan. Ik verwijs u nogmaals naar de e-mails uit bijlage 1 waarin staat beschreven welke informatie in ieder geval noodzakelijk is voor een goede onderbouwing.

Vergunningplichtige activiteiten
Er is een watervergunning nodig voor het beplanten in de ecologische verbindingszone van 10 meter. Daarnaast is het aanleggen van een vlonderpad in de 10 meter zone en de bijbehorende compensatiemaatregelen voor de natte ecologische verbindingszone in het westelijk gedeelte van het plangebied vergunningplichtig. Laatstgenoemde betreft natuurlijke waterbergingsvoorzieningen in de bestemming “Groen”. Dit staat in paragraaf 4.3.4 “Waterbeheer” van de toelichting nog niet beschreven. Dit vergunningtraject dient vooraf aan de bouwwerkzaamheden positief te zijn doorlopen.

Aanpassing planregels
Ik verzoek u om de volgende aanpassingen in de planregels door te voeren:

- In artikel 4 (wonen): Ik vraag u in de regels de volgende tekst op te nemen. *“Het gebruik conform de bestemming Wonen (of anderszins, bv de bestemming Verkeer) is alleen toegestaan indien voldoende waterberging wordt gerealiseerd en in stand gehouden.”*
- Ik verzoek u om aan artikel 4 (Wonen) de bestemmingsomschrijving “water en waterhuishoudkundige voorzieningen” toe te voegen.
- Ik vraag u om in artikel 3 (Groen) artikel 3.1.e “paden” te vervangen in “*vlonders of vergelijkbare constructie met minimale invloed op ontwikkeling van vegetatie en fauna ”*. En een voorwaardelijke verplichting op te nemen dat bij de realisatie van een vlonderpad in de evz, natuurcompensatie plaatsvindt in het westelijk deel van het plangebied.
- De bestemming “Groen” is tevens bedoeld voor de ecologische verbindingszone (EVZ-zone) en behoud en herstel watersysteem. Het verzoek om deze twee begrippen toe te voegen aan de bestemming ‘Groen’ in artikel 3.1.
- In de toelichting is beschreven dat in de Groen zone geen gebouwen, bouwwerken, afvalcontainers of verharding zal worden gerealiseerd. Het verzoek om daarom artikel 3.2.2 te verwijderen.
- In de regels graag de EVZ-zone beschermen en daarvoor beperkingen opleggen ter voorkoming van verstoring van doelsoorten. Dit komt voort uit de Interim Omgevingsverordening artikel 3.15 lid 1b.

Gezien de aard van de opmerkingen, adviseren wij vanuit het waterschap om samen met de gemeente en [redacted] een overleg in te plannen om één en ander met elkaar af te stemmen. Kunt u hier het initiatief voor nemen? Een kopie van deze brief is verstuurd naar [redacted].

Ik zie uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Planvormer

Bijlage 1: Eerdere afstemming tussen waterschap en Vrijborg

Verzonden: dinsdag 10 september 2019 15:30
Onderwerp: Op hoofdlijnen instemming nadere detaillering in concept bestemmingsplan noodzakelijk FW: Nieuwe dwarsdoorsnede EVZ-zone ons kenmerk Z43885
Beste [redacted]

Bedankt voor het toesturen van de tekeningen:
1 'Dwarsprofielen EVZ' met bestandsnaam S01-1423-02a.dwg van d.d. 03-09-2019.
2. Beplantingsplan 'V3'.
Op hoofdlijn kunnen we instemmen en nadere detaillering zal in het concept bestemmingsplan noodzakelijk zijn.

De volgende punten dienen in het concept bestemmingsplan te worden uitgewerkt en te worden geborgen in de verbeelding en de regels:

1. De onderstaande punten zoals benoemd in de email van 17 juli 2019 (hieronder opgenomen en ons kenmerk U125272) dienen in het bestemmingsplan nog verder te worden verduidelijkt.
2. De bescherming en compensatie van de 10 meter EVZ-zone vanaf de insteek dient te worden geborgen op de verbeelding en in de regels.
   Als voorwaardelijke verplichting van de regels zie ik graag terug komen dat al het hemelwater binnen het plangebied wordt geborgen en een inrichtingsplan onderdeel uitmaakt. In de EVZ-zone en compensatie zone wil het waterschap worden gehoord indien ingrepen voordoen.
3. Voor de doelsoorten is het belangrijk dat de EVZ-zone en dus plasdras zones nat zijn. De Kleine IJsvogelvlinder heeft ook graag kamperfolie (Lonicera periclymenum) langs de a-watergang Smalwater. Dit kan mooi in de bomen groeien wat tevens heerlijk ruikt in de avond van de bloeiperiode wat cliënten van de zorgvilla ten goede komt.
4. Ik adviseer u voor het opstellen van de waterparagraaf van de bestemmingsplantoelichting gebruik te maken van onze handreiking watertoets. Meer informatie over deze handreiking vindt u via onze website http://www.dommel.nl/watertoets
   Diverse informatie is te tevens te vinden op kaartmateriaal ook wel de watertoetsviewer http://dommel.webgispublisher.nl/Viewer.aspx?map=Watertoets#
5. Het beheer en onderhoud en ontmoedigingsbeleid van de EVZ-zone dient dan inzichtelijk te worden gemaakt.
6. Op tekening lijkt dat het looppad langs plasdraszone wordt aangelegd op een vlonder zodat er meer beleving bij water is en de doelsoorten zoals waterspitsmuis en kleine IJsvogelvlinder er minder hinder van hebben. Graag meer duidelijkheid en maten aanleveren in het concept bestemmingsplan c.q. inrichtingsplan en hoe de EVZ-zone wordt beschermd voor zijn doelsoorten.

De volgende uitgangspunten zijn met elkaar vastgesteld:

1. Al het hemelwater van daken, parkeerplaatsen en erf afkomstig van het plangebied wordt binnen het plangebied geborgen in plasdras zone en middels een noodoverloop komt het uit op Smalwater. Alleen huishoudelijk afvalwater wordt geloosd op het gemeentelijk rioolstelsel
2. De diverse tekeningen worden nog aangevuld/extra verduidelijkt met afstanden, waterbergingsmaten (lxbxd= m3), huidig en toekomstig maaiveldhoogte, dwarsdoorsnede per afzonderlijk plasdraszone/wadi en GHG.
3. Een goed functionerende EVZ-zone

Succes met het opstellen van concept bestemmingsplan.
Met vriendelijke groet,
[redacted] (*Planadviseur)*

Verzonden: woensdag 17 juli 2019 13:27
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Pastorietuin Boxtel | Beplantingsplan

Beste [redacted]

Alvorens het waterschap kan instemmen met het ontwerp, heeft het waterschap nog een aantal opmerkingen op het plan:

- Zoals in de overleggen besproken is, dient de EVZ-zone op een dusdanige wijze ingericht te worden dat mensen en honden niet gestimuleerd worden om de zone te lopen. Op basis van het huidige inrichtingsplan, wordt hierover geen duidelijkheid gegeven. Op welke wijze wordt hieraan invulling gegeven?
- Ik vraag je op het ontwerptekening de afstand aan te geven tussen de punt van de bebouwing en de insteek van de watergang en welke zone behoort tot de EVZ. De afstand van gebouw en bijgebouwen tot aan insteek a-watergang dient minimaal 10 meter te zijn en hierop zal in het vergunningtraject worden getoetst.
- Ten behoeve van een geschikt biotoop van de doelsoorten (Kamsalamander en Waterspitsmuis) dient de EVZ nat en drassig te zijn. De voorzieningen dienen aangelegd te worden met een flauw talud zodat amfibieën zich kunnen verplaatsen. Een voorbeeld hiervan is weergegeven op de onderstaande afbeelding.

Aanleggen van een poel

In het belang van een goed functioneren van de EVZ, vragen wij derhalve nader te concretiseren op welke wijze de voorzieningen worden ingericht. Ik denk aan:

- Berekening van de waterbergingsinhoud per voorziening (lengte x diepte x hoogte en boven GHG van 6,30 m +NAP.
- Op welke wijze de voorzieningen overlopen op Smalwater.
- Op welke wijze de hoogte van toekomstige bebouwing aansluit bij de inrichting van de EVZ-zone en Smalwater. Er moet voorkomen worden dat er een steile overgang plaatsvindt. Kan dit middels een dwarsprofiel worden verduidelijkt?

Wij plannen graag een overleg met jou in om onze opmerkingen door te nemen. Ook gaat onze voorkeur er naar uit dat de opvolger van [redacted] en [redacted] van de gemeente Boxtel bij dit overleg aansluiten.

Met vriendelijke groet,
[redacted] (*Planvormer stedelijk gebied)*

Verzonden: maandag 17 juni 2019 12:04
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Concept Reactie vanuit het waterschap op beplantingsplan FW: Stand van zaken nog vertellen reactie ecologie RE: Pastorietuin Boxtel | Beplantingsplan ons kenmerk Z43885

CC: [redacted]

Geachte [redacted]

Vorige week telefonisch overleg met u gehad.
Intern hebben wij afstemming gehad.
Als vervanger van [redacted] hierbij onze reactie.
Het aangepaste inrichtingsschets ziet er op hoofdlijnen goed uit.

Een paar dingen vallen op:

1. Op het beplantingslijst zien wij de Zwarte Els (Alnus Glutinosa) staan maar deze komt niet terug op de tekening van d.d. 21/05/19 en juist deze boom kan goed tegen lange overstromingen.
2. Zo ook de waardplant de wilde kamperfoelie voor de doelsoort de Kleine IJsvlindervogel zien we graag terug komen in de EVZ-zone. Het verzoek om deze 2 planten alsnog in te passen in de EVZ-zone.
3. Het is mij nog niet helemaal helder of de EVZ-zone van 10 meter wordt getekend en berekend vanaf de insteek van Smalwater. Dit houdt in de schuine kant van talud met maaiveld. Op tekening wordt er een stippelijken getekend vanuit het midden van Smalwater en dan is de strook breder dan 10 meter.
4. Het waterschap wil graag de peilmaten, de NAP-hoogte en de rioleringstekening zien hoe er met water wordt omgegaan?
   U zou vorige week hiervoor nieuwe tekeningen hebben gehad van de parkeerplaatsen en de huizen maar ook van de EVZ-inrichting.
   Het is namelijk wenselijk dat de plasdras zone van de EVZ-zone pas laat in het jaar droogvallen en eigenlijk altijd nat aanvoelen. Zo ook het ontmoedigen van deze EVZ-zone met struweel kan ik momenteel nog niet voldoende uit het beplantingsplan halen.
   Telefonisch heeft u aangegeven dat er een gescheiden rioolstelsel wordt aangelegd. Alleen het vuilwaterriool (DWA) zal naar de rioolwaterzuivering gaan. Het schone hemelwater afkomstig van de verharding in het plangebied zal infiltreren in de diepere natuurlijk waterberging buiten de EVZ-zone en daarmee een onderdeel en in verbinding komen te staan met de EVZ-zone.

Wij vinden het fijn om zo goed bij het plan betrokken te zijn en met elkaar een goede invulling te geven aan de EVZ-zone en water.
Dan ook de gezamenlijke thema's wat betreft klimaatbestendig, biodiversiteit, droogte, hitte etc duurzaam in te vullen.

Ik kijk uit naar u nieuwe informatie.

Met vriendelijke groet,
[redacted] (*Planadviseur)*

Bijlage 2: Inrichtingsschets versie 11-07-2019

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Boxtel
Postbus 10000
5280DA Boxtel
Nederland

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon
[redacted]

Onze referentie
117289

Olonummer
3376069

Bijlagen
0

Datum 16 juli 2019
Betreft Advies omgevingsvergunning monumenten (art. 2.1, lid 1, onder f, en 2.26, lid 3, Wabo en art. 6.4, lid 1, onder a, Bor)

Gegevens beschermd(e) monument(en)

Naam	
Adres	Baroniestraat 24
Postcode/plaats	5281JD Boxtel
Gemeente/provincie	Boxtel; Noord-Brabant;
Monumentnummer	525682

Geacht college,

Op 16 juli 2019 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument. U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden. Het voorliggende plan betreft het herbestemmen van de voormalige pastorie. Het gebouw gaat onderdak bieden aan jongeren met een verstandelijke beperking (begeleid wonen). Daarvoor worden de ruimten grotendeels reversibel heringericht. Het exterieur wordt waar nodig gerenoveerd.

Advies

Op uw verzoek is beoordeeld of het plan voldoende rekening houdt met de cultuurhistorische waarden van het monument. Bij de beoordeling is het aanwijzingsbesluit met de registeromschrijving betrokken. Daarnaast is kennis genomen van de relevante planstukken en heeft een locatiebezoek plaats gevonden op 16 juli 2019.

Bezoek leert dat het om een bijzonder gaaf pand gaat. Het interieur is een neerslag van negentiende eeuws ambacht en ontwerp tot op detailniveau. Dit blijkt uit de monumentale trappenhal en gang, de plafondafwerkingen (neogotische houtornamentiek of stucplafonds), mozaïekvloeren, paneeldeuren, paneelluiken, geslepen glas- en lijstwerk en monumentale schouwen. In het algemeen valt op dat het pand bouwkundig in goede staat verkeert, ondanks de leeftijd en tijdelijke leegstand.

Naar aanleiding van de planstukken luidt het advies positief. Hieronder wordt het advies toegelicht.

Reversibele ingrepen en behoud van leesbaarheid historische verkaveling
Grote meerwaarde van het plan is het uitblijven van ingrijpende bouwkundige ingrepen in de historische en monumentale ruimten, gevels en interieurdelen. De herbestemming en de wijzigingen die men voorstelt zijn reversibel van aard en laten de leesbaarheid van het gebouw intact (ondanks het deels labyrint achtige karakter van met name de tweede bouwlaag). Door het aanbrengen van brandwerende verlaagde plafonds en isolerende vloerdelen is zowel in de veiligheid van de gebruikers als de bescherming van de monumentale waarden voorzien. Tot slot worden de overtollige monumentale interieurdelen op de vliering van het gebouw opgeslagen.

Ontwikkeling pastorietuin
De toekomstige ontwikkeling van de voormalige pastorietuin zal ruimtelijk en architectonisch gerelateerd worden aan de naastgelegen functies en gebouwen (Sint Ursula). De buitenruimte van de voormalige pastorie reikt tot aan het huidige talud. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed blijft graag geïnformeerd over de ontwikkeling van de voormalige pastorietuin als onderdeel van het rijksmonument.

Conclusie
Gelet op het voorgaande is de conclusie dat het bouwplan geen afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarden van het gebouw. Het advies is derhalve positief.

Vragen
Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

[redacted]

[redacted]

Adviseur architectuurhistorie regio Oost, Noord-Brabant

Waterschap De Dommel

Postbus 10.001
5280 DA Boxtel
Bosscheweg 56
5283 WB Boxtel

(0411) 618 618
info@dommel.nl
www.dommel.nl

Gemeente Boxtel
T.a.v [redacted]
Markt 1
5281 AT BOXTEL

Boxtel	:	6 oktober 2022	Behandeld door	:	[redacted]
Ons kenmerk	:	54418 / 87775	Doorkiesnummer	:	
Uw kenmerk	:	E-mail 27 september 2022	E-mailadres	:	
Onderwerp	:	Reactie concept-bestemmingsplan Baroniestraat 24 Boxtel	Bijlagen	:	-
			Verzonden	:	6 oktober 2022

Geachte heer [redacted]

Op 27 september 2022 mailde u ons het conceptbestemmingsplan "Baroniestraat 24 Boxtel" met het verzoek om een vooroverlegreactie te geven op het plan. Het bestemmingsplan maakt de bouw van een woon-zorgcomplex mogelijk in de tuin van de voormalige pastorie van de Heilig Hartkerk aan de Baroniestraat in Boxtel. In deze brief leest u mijn reactie op het plan.

De ontwikkeling houdt rekening met de waterbelangen
De ontwikkeling is van invloed op de waterhuishouding. Het plangebied grenst namelijk aan het Smalwater, een hoofdwatergang die is aangewezen als Ecologische Verbindingszone. Ook zorgt de ontwikkeling voor een toename van verhard oppervlak, waardoor regenwater sneller tot afstroming kan komen. Vanwege deze waterbelangen hebben de ontwikkelaar en de gemeente het waterschap betrokken bij de planvorming.

Het plan beschrijft de waterbelangen en geeft hier invulling aan. Inrichting van de ecologische verbindingszone en aanleg van regenwaterberging maken onderdeel uit van de ontwikkeling. Negatieve effecten voor de waterhuishouding worden zo voorkomen.

Wel heb ik nog enkele opmerkingen op het plan. Deze licht ik hieronder verder toe.

Opmerkingen op de plantoelichting
- Paragraaf 3.3.2. toetst de ontwikkeling (onder andere) aan de provinciale regels die gelden voor de ecologische verbindingszone langs het Smalwater. Een onderbouwing voor het afwijken van de minimale breedte van 50 van een ecologische verbindingszone in stedelijk gebied ontbreekt hier. Ik vraag u om deze onderbouwing op te nemen in de plantoelichting. Ook vraag ik u om in paragraaf 3.3.2 te verwijzen naar het rapport Inrichting ecologische verbindingszone Baronietuin te Boxtel van Habitus (bijlage 2 van de plantoelichting).

- In de plantoelichting is de beschrijving van de regels van het waterschap voor (compensatie van) toename van verhard oppervlak niet helemaal juist. In paragraaf 4.3.2 staat vermeld dat regenwaterberging niet nodig is bij een toename van verhard oppervlak kleiner dan 2.000 m². De juiste ondergrens – 500 m² – staat vervolgens wel in paragraaf 4.4.3. Maar hier staat dat de algemene regels voor de regenwaterberging gelden voor een toename van verhard oppervlak tussen 500 en 1.000 m². De juiste bovengrens is 10.000 m² (hierboven geldt een watervergunningplicht). Ik vraag u beide paragrafen aan te passen.
- In paragraaf 4.3.2 ontbreekt een beschrijving van het gemeentelijk rioleringsplan 2020-2024 (vGRP). Net als de Keur legt het vGRP een regenwaterbergingsopgave op aan de ontwikkeling. Ik vraag u het gemeentelijk beleid kort te benoemen.
- Paragraaf 4.3.4 (en bijlage 8, Watertoets) geeft aan dat voor verschillende onderdelen van de ontwikkeling een watervergunning of melding nodig is. Voor de toename verhard oppervlak en het lozen van regenwater op het Smalwater gelden onze Algemene regels (artikel 15 en 14)[1]. Een vergunning of melding is niet nodig als aan de Algemene regels wordt voldaan. Wel geldt een watervergunningplicht voor werkzaamheden in het profiel van vrije ruimte van het Smalwater, dus voor realisatie van de ecologische verbindingszone.
- De invulling van de regenwaterberging is niet duidelijk. De plantoelichting beschrijft dat regenwaterberging plaatsvindt in de plasdraszone in de ecologische verbindingszone. De Watertoets in de bijlage beschrijft dat regenwaterberging plaatsvindt in ondergrondse voorzieningen onder de parkeerplaatsen en rijweg in het plangebied. Ik vraag u om de regenwaterberging duidelijk en consistent in alle documenten te beschrijven.
  In de planvormingsfase hebben wij besproken dat regenwaterberging buiten de ecologische verbindingszone plaatsvindt. Bij voorkeur in een bovengrondse voorziening, bijvoorbeeld in de tuin van het woon-zorgcomplex. Een bovengrondse voorziening is namelijk gemakkelijker te onderhouden. Als de voorziening niet goed functioneert, is dat direct zichtbaar. Vanwege de relatief hoge grondwaterstanden zo dicht bij het Smalwater is een ondergrondse voorziening ook minder geschikt.

Opmerkingen op de planregels

- Artikel 4.2.3 van de bestemming Maatschappelijk staat bijbehorende bouwwerken toe buiten het bouwvlak. Dat betekent dat ook binnen 25 meter vanaf de insteek van het Smalwater bouwwerken kunnen worden gebouwd. Dat is niet volgens de afspraak om een bebouwingsvrije zone van 25 meter langs het Smalwater aan te houden. Ik vraag u om de bouwregels aan te passen en een bebouwingsvrije zone van 25 meter te borgen.
- Ik vraag u om in de bestemmingsomschrijving van de bestemming Natuur niet de functie recreatief en educatief medegebruik op te nemen. Eén van de inrichtingsvoorwaarden voor de ecologische verbindingszone is namelijk dat deze niet toegankelijk is. Dit is belangrijk voor de rust binnen de ecologische verbindingszone, zodat hij voldoende geschikt is voor de doelsoorten ondanks de kleinere breedte van 50 meter in stedelijk gebied.

[1] U vindt de Algemene regels Waterschap De Dommel op onze website www.dommel.nl/keur.

Heeft u nog vragen?
Neem dan gerust contact met mij op via telefoonnummer [redacted] Of via mail naar [redacted]

Met vriendelijke groet,
[redacted]

Dit document is digitaal ondertekend en daardoor niet voorzien van een zichtbare handtekening.

Programma van eisen Baroniestraat 24 vooroverleg partners

Provincie Noord-Brabant

Contactpersonen: [redacted]

Verbeelding Bestemmingsplan

- Aanpassing tekst van grenswijziging 'Zoekgebied – EVZ' naar: "in Interim omgevingsverordening te verwijderen zoekgebied ecologische verbindingszone"

Toelichting Bestemmingsplan

- Belangrijk: kennisgeving over de herbegrenzing van het zoekgebied EVZ.
    - Zowel in de toelichting van het bestemmingsplan, als de publicatie daarvan.
    - Te volgen procedure: herbegrenzing aan de hand van artikel 5.3 van de Interim Omgevingsverordening 'wijzigen/verwijderen werkingsgebied'.
    - Advies: onderbouw ook vanuit regelgeving vanuit de aankomende omgevingsverordening.
- Pagina 32: tekstwijziging naar: "aanpassen/herbegrenzen zoekgebied EVZ".
- In de voorschriften dienen natuurwaarde expliciet te worden geborgd.
    - Tekstwijziging op pagina 88: Weghalen van "met name", "voornaamste" en "tevens".

Waterschap De Dommel

Contactpersonen: [redacted]

- De planregels moeten expliciet de bebouwingsvrije zone langs het Smalwater borgen, ten minste een zone van 25m vanaf de insteek van het Smalwater.
- De planregels moeten de realisatie van de EVZ borgen: een ecologisch waardevolle poel gaat niet samen met een waterbergende wadi. Het afstromend regenwater vanaf de parkeerplaats heeft niet de kwaliteit die in een natuurzone gewenst is. Daarnaast is het in conflict met het beheer dat benodigd is (Een wadi vraagt frequent onderhoud en open houden van de begroeiing, wat naar verwachting niet aansluit bij de doelstellingen van een ecologisch waardevolle poel/laagte). De EVZ zelf is dan ook niet bedoeld voor het oplossen van de ruimteclaim van de regenwaterberging. Een optimale inrichting voor de doelsoorten moet in deze smalle strook voorop staan.
- De verbeelding van het bestemmingsplan sluit nog niet aan op het inrichtingsplan. Zorg ervoor dat er overeenstemming is tussen deze.
- De vooroverlegreacties staan niet compleet in de bijlagen bij het plan: De vooroverlegreactie van 6 oktober 2022 ontbreekt nog steeds in bijlage 22 van de plantoelichting.
- Beheer en onderhoud van de EVZ, inclusief natuurvriendelijke oever, door de gemeente is akkoord.

Adviezen

- Advies: Kies voor bovengrondse waterberging. Als bovengrondse regenwaterberging in de tuin niet mogelijk is vanuit veiligheid van de bewoners, dan is ondergronds bergen het alternatief. Een overloop voor het afvoeren van regenwater bij extreme buiten is toegestaan naar de EVZ.
    - Regenwaterberging van de volledige bergingsopgave onder het parkeerterrein met een overstort naar de EVZ, is akkoord. Dit moet dan nog aangepast worden in de plantoelichting (paragraaf 4.3.4) en in de bijlage "Inrichting ecologische verbindingszone" (hoofdstuk 4).

meewerkend boxtel

Verslag

Vergadering WUBBB 2023

Datum: 22 november 2023
Locatie: Raadzaal
Voorzitter: [redacted]
Aanwezig: [redacted]
Afwezig: [redacted]

Toehoorders: [redacted]

---

1 Opening
De voorzitter heet iedereen hartelijk welkom. Het is even geleden dat we elkaar gezien hebben.

2 Vaststellen verslag vorige vergadering
Verslag van 16 augustus is vastgesteld

3 Mededelingen van organisaties vertegenwoordigd in WUBBB
[redacted] is vanuit zijn onderneming benaderd om mee te denken aan het VAB voor beide gemeenten. Zijn input zal vooraan bestaan uit het aanleveren van kaartmateriaal, landschapsanalyse en andere bouwstenen voor de landschappelijke inpassingsplannen. Doel is te komen tot een nieuw toetsingskader.
Zodra het beleid vast is gesteld is dit een toetsingskader waar eenieder zich aan moet houden. De werkzaamheden vanuit zijn ondernemerschap en zijn adviesrol binnen de WUBBB zijn goed uit elkaar te houden.

[redacted] meldt dat de statuten en de naam van de WNLB zijn gewijzigd. De nieuwe naam luidt 'Natuurwerkgroep Boxtel'.

[redacted] vraagt naar de stand van zaken van de uitvoering van gemaakte afspraken tussen de natuurwerkgroep Liempde en de initiatiefnemers van de bestemmingsplannen Lagevoortseweg 4a (libellenmuseum) en Koppenhoefstraat 6 (bouwbedrijf). Ze krijgt het advies om rechtstreeks contact op te nemen met het bestuur van de natuurwerkgroep Liempde.

De data voor de vergaderingen van de WUBBB zijn bekend gemaakt en gedeeld met de leden.

4.1 Adviesaanvraag Baroniestraat 24
Een toelichting op het plan wordt verzorgd door projectleider [redacted].
Het bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen, er zijn zienswijzen tegen ingediend. De provincie heeft opmerkingen gemaakt over de aanleg van EVZ en de borging van de uitvoering ervan in het bestemmingsplan.
Dat bewuste plan is ingetrokken en vervangen door voorliggend plan. Aan de opmerkingen van de provincie is gehoor gegeven de EVZ wordt toegevoegd aan het NNB. Het plan moet dit jaar nog opnieuw ter inzage worden gelegd, de gemeente

Bijlage 25 Verslagen omgevingsdialoog

Informatieavond omwonenden, Boxtel

Datum:	28-3-2019	Verslag nr.	1
		Pagina	1 van 2

Aanwezig:	Omwonenden Vrijborg	Locatie:	MUBO
		Datum: tijd:	28-3-2019 19:30h
Afwezig:	-	Volgende overleg:	Volgt
Voorzitter:	Vrijborg	Tijd:	n.t.b.
Notulist:	Vrijborg	Locatie:	n.t.b.

Nummer	Onderwerp	
1.	**Opening**	
1.1.	Vrijborg opent de informatieavond en heet iedereen welkom. Er zal eerst stilgestaan worden bij de ontwikkelingen van afgelopen week in de tuin. Vrijborg geeft aan de consternatie te snappen.	
2.	**Flora/Fauna**	
2.1.	21 Maart is gestart met het vergunningsvrij rooien van struiken en bomen voor de toekomstige aanleg van de Ecologische verbindingszone (EVZ). I.v.m. mogelijke broedende vogels, zijn de werkzaamheden vroeg in het seizoen uitgevoerd. Voor aanvang, op 21 maart, is door een gecertificeerd bosbeheerder (Pius Floris en Bomenrooibedrijf Kuijpers) een checklist Flora en Fauna ingevuld. Hierbij zijn geen beschermde elementen of broedende vogels aangetroffen.	
2.2.	Een EVZ is een groene verbinding, welke natuurgebieden met elkaar verbind. De Dommel met de Beerze (Smalwater) als zijtak maakt deel uit van deze verbinding. Door Vrijborg zal hier een "stapsteen" gerealiseerd worden in nauwe samenspraak met het Waterschap, welke deel zal gaan uitmaken van de EVZ.	
2.3.	Afgelopen 2 jaar zijn we, samen met onze adviseurs, met Provincie, Waterschap en Gemeente in gesprek geweest over de invulling van deze stapsteen. Er is een bebouwingsvrijezone van 10 meter afgesproken langs de Beerze, welke langzaam afvloeit. De zone zal ingericht worden als beek, met de bijbehorende vegetaties. De aanwezig uitheemse bomen (coniferen) passen hier niet. Tussen de tuin en de stapsteen wordt een struweel aangelegd.	
2.4.	Tuin wordt voorzien van een Wadi, welke het regenwater op een natuurlijke wijze kan opvangen.	
2.5.	Bomen aan het Bracbant en aan de Baroniestraat blijven behouden.	
2.6.	Vrijborg nodigt omwonenden uit om deel uit te maken van de stuurgroep Groen, welke samen met Vrijborg en het Waterschap, nadenkt over de invulling van deze stapsteen.	
2.7.		
3.	**Uitganspunten en programma**	
3.1.	Vrijborg is sinds de zomer van 2016 bezig met de herontwikkeling van de tuin.	
3.2.	Eind 2018 is de grond met pastorie aangekocht.	
3.3.	Herbestemming bestaat uit 3 deelprojecten: • Pastorie wordt herontwikkeld voor woongroep met begeleid wonen; • Tussen pastorie en Ursulaklooster worden 7 woningen gerealiseerd; • Grenzend aan de stapsteen, wordt een woonzorg huis gerealiseerd voor mensen met geheugenproblemen.	
3.4.	Pastorie: • Woongroep van Stichting WoonGewoon;	

	• 7 appartementen met gemeenschappelijke woonkamer; • Parkeren op eigen terrein; • (Rijks)monumentaal pand wordt van binnen verbouwd, buitenzijde blijft in tact en wordt waar nodig hersteld.	
3.5.	Woningen: • 7 eengezinswoningen van circa 110m²; • Kavelgrootte tot 200m²; • Woningen worden gasloos en energieneutraal; • Parkeren op eigen terrein.	
3.6.	Woonzorg: • 24 appartementen van circa 40m², voorzien van eigenbadkamer; • Gezamenlijke woonkamer, keuken, eetkamer en familiekamer; • Huiselijke sfeer; • Parkeren op eigen terrein.	
4.	**Ontwerp**	
4.1.	Architect is Visser en Bouwman, welke ook het Bracbant heeft ontworpen.	
4.2.	Architectuur sluit aan bij Bracbant en is ondergeschikt aan de pastorie en het klooster.	
5.	**Planning**	
5.1.	Door-ontwikkeling van het plan tot: derde kwartaal van 2019.	
5.2.	Aanleg ecologische verbindingszone van: september tot oktober 2019.	
5.3.	Komende zomer volgende informatiebijeenkomst omwonenden.	
5.4.	Ontwerp bestemmingsplan (door Rho Adviseurs) voorgelegd aan gemeente in: februari 2019.	
5.5.	Omgevingsvergunning voor monumentale pastorie is ingediend in: januari 2019 (>26 weken).	
5.6.	Beoogde aanvang verbouw pastorie in: derde kwartaal 2019, bouwtijd ca. 9 maanden.	
5.7.	Aanvraag omgevingsvergunning woningen en woonzorg huis: vanaf derde kwartaal 2019.	
5.8.	Omgevingsvergunning nieuwbouw: eerste kwartaal 2020, bouwtijd ca. 12 maanden.	
6.	**Vergunning**	
6.1.	Omgevingsvergunning voor pastorie ingediend in januari 2019.	
6.2.	Ontwerp bestemmingsplan voorgelegd aan gemeente.	
6.3.	Omgevingsvergunning nieuwbouw in derde kwartaal 2019.	
7.	**Rondvraag/vragen/opmerkingen**	
7.1.	Een buurtbewoner geeft aan dat er in de tuin een oude appelboom en notenboom stond, welke niet vergunningsvrij gekapt hadden mogen worden. Vrijborg geeft aan dat er een Flora en Fauna onderzoek is uitgevoerd en er een checklist Flora en Faunabeheer is, waar dit niet in naar voren komt.	
7.2.	"Kunnen wij als bewoners er vanuit gaan dat er ook echt een stapsteen t.b.v. de EVZ wordt gerealiseerd?" Vrijborg: "Ja, hier kunt u zeker vanuit gaan, dit is namelijk een van de voorwaarden vanuit het Waterschap."	
7.3.	"Normaliter hanteert men voor de EVZ een zone van 15 meter. Hoe kan het dat jullie maar over 10 meter spreken?" In overleg met het waterschap is een bebouwingsvrije zone van 10 meter overeengekomen.	

Buurtbijeenkomst bewoners [redacted] Boxtel

Datum:	12 januari 2023	Verslag nr.	1
		Pagina	1 van 2

Aanwezig: Bewoners [redacted]
Bewoners
Bewoners
Bewoners
Bewoners

Vrijborg

Vrijborg

Notulist:

Locatie: Rembrandterf 3, Vught

Datum: 17 oktober 2022
Tijd: 19.30 uur

Volgende overleg:
Tijd:
Locatie:

Nummer	Onderwerp	Actie
1.	**Opening**	
1.1.	Vrijborg (ontwikkelaar van Vrijborg) opent de vergadering. Genodigden willen we als direct betrokkenen als eerste, naast de gemeente, meenemen in de aangepaste plannen.	
1.2.	Het plan hebben we bijgesteld. De woningen zijn eruit geschrapt en het plan bestaat nu enkel uit een woonzorggebouw, gericht op mensen met dementie. Hier is een grote behoefte aan binnen de gemeente.	
2.	**Planpresentatie**	
2.1.	Zie bijlage 1, presentatie: Boxtel Baroniestraat_omwonenden bijeenkomst 221017	
2.2.	Naast het presenteren van het nieuwe plan aan de direct betrokkenen van de [redacted] wordt het plan deze week ook gepresenteerd aan de lokale woningstichting JOOST. Zij zijn eigenaar van het naastgelegen Ursulaklooster en van de woningen aan het Bracbant en dus directe buren. Bovendien heeft JOOST de eerder door Vrijborg herontwikkelde pastorie gekocht ten behoeve van de daar inmiddels gevestigde woongroep. JOOST verleent recht van overpad voor de ontsluiting van het Woonzorghuis via Bracbant.	
3.	**Ontwerp en stedenbouw**	
3.1.	Rijwoningen zijn komen te vervallen. Om het plan wel haalbaar te houden is het woonzorghuis groter in omvang geworden. Het woonzorghuis stond in het oude plan op 10m uit de insteek, in het nieuwe plan is dit ruim 25m geworden.	
3.2.	Het woonzorghuis bestaat uit 3 woonlagen. Vanuit het Smalwater 2 verdiepingen opgetrokken uit steen en een kapverdieping. Totale hoogte is t.o.v. het vorige ontwerp iets gedownsized en komt uit op ca. 10m. Hiermee is deze lager dan de pastorie en het Ursula klooster.	
3.3.	Aan de voorzijde komt het woonzorghuis op gelijke hoogte te staan met de pastorie, aan de achterzijde tot halverwege de ronding (serre) van het klooster / MUBO.	
3.4.	Parkeren wordt opgelost op eigen terrein. De parkeervakken worden afgescheiden met een groene haag.	
3.5.	Plan is inmiddels beoordeeld door welstand. Plan is in basis positief beoordeeld. Voor een definitief akkoord dienen een aantal punten aangepast te worden. Belangrijkste punten: • Samenhang tussen historiserende en moderne details vraagt meer aandacht, zoals het grote raam bij entree. Dient elkaar beter te ondersteunen. • Nadere ontwerpstudie entreepartijen. Entree mag duidelijker geaccentueerd worden.	
3.6.	Vrijborg zal het ontwerp ook nog moeten voorleggen aan de monumentencommissie. Hierover is al contact geweest en dit zal spoedig ingepland gaan worden.	

4.	**Ecologie en natuur**	
4.1.	In het nieuwe plan is meer rekening gehouden met ecologie en er is meer ruimte voor natuur. Locatie is benaderd als corridor en bij de inrichting wordt rekening gehouden met de beschreven doelsoorten in de Groene Levensader door Boxtel.	
4.2.	Habitus is als onafhankelijk bureau gevraagd een advies te schrijven over de ecologische zone, mede op basis van de Groene Levensader door Boxtel. Locatie is door hen bestempeld als corridor. In het advies gaat men, op basis van doelsoorten, in op de breedte en stelt men randvoorwaarden aan de inrichting. De rapportage zal deel uitmaken van het bestemmingsplan. De corridor is op tekening aangeduid in donkergroen (zie presentatie).	
4.3.	Vrijborg heeft intensief contact met gemeente en waterschap over de invulling van de corridor.	
4.4.	Vrijborg draagt zorg voor de definitieve inrichting van de corridor in samenspraak met gemeente en waterschap. Na oplevering zal de corridor worden overgedragen aan de gemeente welke het onderhoud zal gaan verzorgen.	
4.5.	Bewoner huisnummer 20: Hoe zit het met de herplantingsplicht die is opgelegd, wordt hier rekening mee gehouden in het ontwerp? Rekening houdend met de doelsoorten is het belangrijk dat er zo min mogelijk schaduw in de corridor is. Dit is één van de redenen dat het gebouw op ruim 25m van het Smalwater staat. Bomen zorgen ook voor schaduw en zijn in deze zone dus niet wenselijk. De herplantingsplicht zal buiten de zone uitgevoerd worden.	
4.6.	Vraag: Als er geen (hoge) bomen in de corridor toegepast kunnen worden, kunnen we het zicht op het woonzorghuis dan op een andere manier wegnemen, bijvoorbeeld door de haag om de parkeervakken op te trekken? Vrijborg neemt dit punt mee in de verdere uitwerking.	
4.7.	BREEAM: het nieuwe gebouw en haar omgeving worden ontworpen, voorbereid en gerealiseerd volgens de strenge duurzaamheidseisen van BREEAM-NL. Dit is een internationaal erkende certificeringsmethode voor een duurzaam gebouwde omgeving. Met deze methode worden projecten beoordeeld op integrale duurzaamheid. Het gaat dus niet alleen om het gebouw maar ook om de buitenruimte en het gebruik.	
5.	**Verkeer en parkeren**	
5.1.	Parkeren zal opgelost worden op eigen terrein. Vrijborg heeft een onafhankelijke parkeertelling laten uitvoeren op verschillende woonzorglocaties in Nederland. Hieruit blijkt dat een parkeernorm van 0,3 zou volstaan, waarbij 0,4 wordt geadviseerd. De gemeente Boxtel houdt echter vast aan haar vastgestelde parkeernorm van 0,6 wat neerkomt op 29 parkeerplaatsen. In het plan is daar de ruimte voor opgenomen maar uit ervaring weten we dat dit te veel is.	
5.2.	Vraag: Is er ook gekeken naar verkeer? Ja, dit is in het bestemmingplan opgenomen en zal getoetst worden door gemeente. Indien nodig zullen passende maatregelen getroffen worden. Dit krijgt in de fase van de Omgevingsvergunning ook zeker aandacht.	
6.	**Afspraken**	
6.1.	Vrijborg houdt omwonenden op de hoogte. Voor de planning verwijzen we naar de planning in de presentatie welke als bijlage is bijgevoegd. Vrijborg organiseert binnenkort een inloopavond voor de gehele buurt, waarschijnlijk in het Bracbant. Uiteraard worden alle aanwezigen hier ook voor uitgenodigd.	
6.2.	Mochten aanwezigen komende dagen nog willen reageren op het plan dan stellen wij dit zeker op prijs. Dit kan via het mailadres info@vrijborg.nl	
7.	**Rondvraag**	
7.1.	-	

Inloopavond Baroniestraat Boxtel

Datum:	30 november 2022	Verslag nr.	1
		Pagina	1 van 2

Aanwezig:
- 23 omwonenden
- Architectenbureau Visser en Bouwman
- Wethouder namens gemeente Boxtel
- Projectleider namens gemeente Boxtel
- Vertegenwoordigers Wonen bij September
- Vertegenwoordigers Vrijborg (ontwikkelaar plan Baroniestraat)

Locatie: MUBO Boxtel

Datum: 30 november 2022
Tijd: 19.15 uur

Notulist: Vrijborg

Volgende overleg:
Tijd:
Locatie:

Nummer	Onderwerp	Actie
1.	**Opening**	
	Tussen de monumentale pastorie aan de Baroniestraat en het Ursulaklooster in Boxtel ontwikkelt Vrijborg een woonzorghuis, bestaande uit twee delen met ieder 24 zorgstudio's, met aan het Smalwater een groene corridor ten behoeve van de ecologische verbindingszone. Vrijborg heeft het ontwerp bestemmingsplan zover uitgewerkt dat zij daarover de omwonenden willen informeren.	
2.	**Planpresentatie**	
	De inloopavond is gehouden in de naastgelegen locatie MUBO. Tijdens deze inloopavond staan er presentatieborden in de ruimte waar het plan op gepresenteerd is, draait er een presentatie van het woonzorghuis Baroniestraat in Boxtel en zijn medewerkers van het architectenbureau, gemeente Boxtel, de exploitant en de ontwikkelaar aanwezig om de omwonende te ontvangen en vragen te beantwoorden.	
3.	**Ontwerp**	
	Een vertegenwoordiger van Vrijborg geeft aan dat het project tijdelijk heeft stilgelegen, mede als gevolg van de sterke wens vanuit de omgeving om de bebouwing verder van het Smalwater af te plaatsen. Mede doordat in Boxtel op andere locaties de woningbouwproductie op gang is gekomen in de afgelopen jaren, en de vraag naar woonplekken voor senioren met een intensieve zorgvraag sterk blijft groeien, is het plan op punten aangepast. De woningen zijn uit het plan geschrapt, het enkele woonzorghuis is aangepast naar een dubbel woonzorghuis waardoor de bebouwing nu op ruim 30 meter vanaf het Smalwater komt te liggen. Het aangepaste plan is in eerste instantie voorgelegd aan het bewonerscomité van Zandvliet (Deken Broekmanlaan 16 t/m 32), dit was op 17 oktober 2022. Er was een brede en warme belangstelling en er wordt over het algemeen positief gereageerd op het initiatief. Er waren wel kritische vragen over de ecologische verbindingszone langs het Smalwater. Daarnaast waren de omwonenden geïnteresseerd in de betaalbaarheid van het product wat aan de Baroniestraat zal worden gerealiseerd. Een vertegenwoordiger van Vrijborg geeft aan dat de komende jaren het aantal mensen met dementie explosief toeneemt en daarmee ook de behoefte aan woonzorghuizen, zo ook in Boxtel. Deze locatie, nabij het centrum van Boxtel, past goed bij de doelgroep en wensen van de exploitant.	
4.	**Ecologie en natuur**	
	Een vertegenwoordiger van Vrijborg en een medewerker van de gemeente geven omwonenden aan dat het woonzorghuis in dit aangepast plan verder van het Smalwater komt te staan waardoor de Ecologische VerbindingsZone (EVZ) breder wordt uitgevoerd. Dit is ook gepresenteerd op deze avond. Tevens geeft Vrijborg aan met zorg om te gaan met deze Ecologische Verbindingszone en heeft daar ook externe partijen erbij betrokken om te komen tot een plan wat passend is op deze locatie.	
5.	**Wonen bij September**	
	Het woonzorghuis is bedoeld voor mensen met een intensieve zorgbehoefte, zoals dementie. Het woonzorghuis zal worden geëxploiteerd door Wonen bij September. Omwonenden toonden interesse in de	

	formule die in het woonzorghuis zal worden geëxploiteerd. Op deze avond waren er ook medewerkers van Wonen bij September aanwezig om vragen van de omwonenden te beantwoorden. De medewerkers van Wonen bij September geven aan dat wonen in het woonzorghuis in basis voor een ieder met een zorgindicatie toegankelijk is. De woonkosten zijn opgebouwd uit kosten voor huur, kosten voor levensonderhoud en kosten voor medische en persoonlijke verzorging. De kosten voor zorg zullen worden vergoed vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz) en de kosten voor wonen betalen de mensen zelf. Enkele omwonenden hebben interesse getoond voor wonen op deze locatie.	
6.	Architectuur	
	Het woonzorghuis is ontworpen door Architectenbureau Visser en Bouwman uit Rosmalen. De nieuwbouw is zorgvuldig ingepast in de historisch kloosteromgeving waarbij met de aanwezige bomen rekening wordt gehouden.	
7.	Bestemmingsplanprocedure	
	Het ontwerp bestemmingsplan zal medio januari 2023 ter visie worden gelegd. Naar verwachting kan de realisatie van het gebouw starten in de zomer van 2023. De verwachtte bouwtijd is circa 1 jaar.	

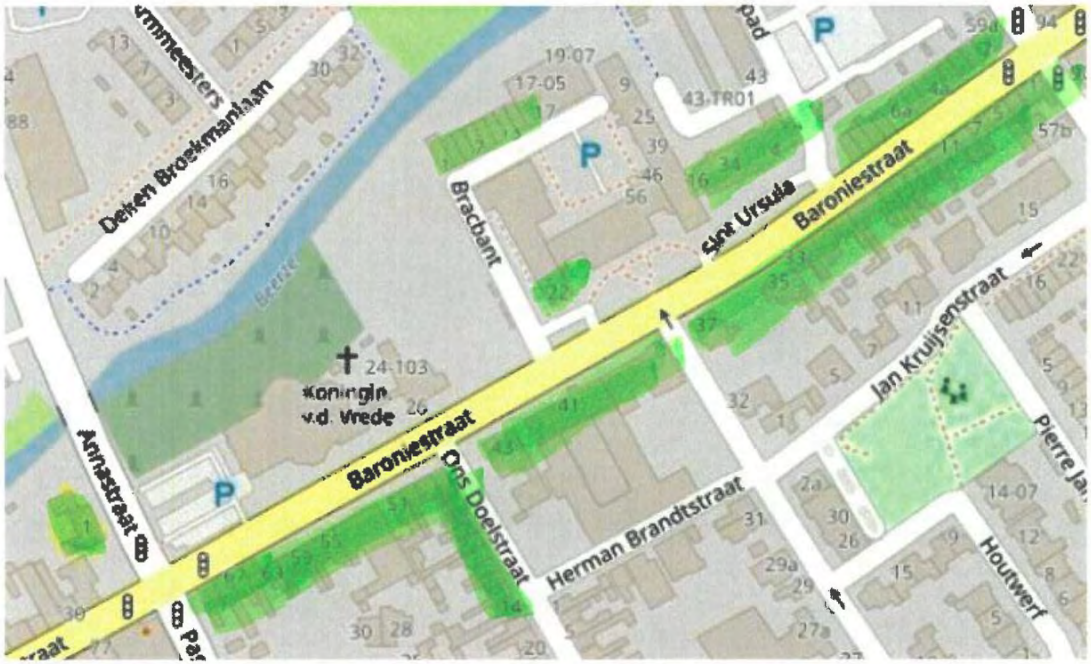
Deken Broekmanlaan
Annastraat
Baroniestraat
Bracbant
Ons Doelstraat
Herman Brandtstraat
Jan Kruijsenstraat
Houtwert
Koningin v.d. Vrede
24-103
43-TR01
19-07
17-05

Bijlage 26 Programma van Eisen, ondergrond en doorsnedes

d.d. 8 juni 2023

Programma van Eisen Baroniestraat 24 Boxtel

Eisen: Waterschap Provincie en Gemeente t.a.v. het ontwerpbestemmingsplan Baroniestraat 24 Boxtel

		Eisen		
Nr.	**Aspect**	**Waterschap**	**Provincie**	**Gemeente**
1	Planregels - Bebouwingsvrije zone (25m)	Geen bijgebouwen / bebouwing toestaan binnen de 25 meter. Gemeten vanaf de hart Smalwater. Borgen in de planregels.		
		Bij voorkeur geen verharding maar groen, maar er is gesteld dat de corridor minimaal 10 meter breed dient te zijn vanuit de insteek én dat een gebouw in de 25 meter een negatief effect heeft (met name schaduwwerking) en dat dit niet is toegestaan. Verharding kan dus in principe wel.		We vragen een herbegrenzing aan, waarbij de 25m zone wordt teruggebracht naar de aan te leggen natuurzone van 10m (vanaf insteek).
2	Inrichtingsschets EVZ	Een verplichte natuurzone van minimaal 10 meter moet worden ontwikkelt gemeten vanaf de huidige insteek tot in de natuurzone.		10 meter lijn vanuit de insteek aan te geven; 25 meter lijn vanaf midden watergang aangeven. Alle ruimte binnen de 10meter lijn vanaf de insteek moet ingericht worden t.b.v. de ecologische verbindingszone. Hierin mag dus geen verharding aanwezig zijn. Dit betreft de vrije ruimte zoals het waterschap die claimt in hun regels. Binnen de 25m lijn mag geen bebouwing gerealiseerd worden, maar dit is de evz-lijn van de provincie (IOV) en die meet wel vanuit het midden van de watergang!!!

		De inrichtingsschets moet overeenkomen met de verbeelding (plankaart)		
		Het inrichtingsschets moet als bijlage worden toegevoegd aan de planregels. Hier moet naar worden verwezen in de artikelen 4.4.1 en 5.3.2.		
3	Planregels – beschermende regels: behoud en herstel watersystemen	Opnemen beschermende regels 'behoud en herstel watersystemen' (artikel 3.27 IOV). En aanduiding op de verbeelding (plankaart) 'behoud en herstel watersystemen'.		
4	Toekomstige functionering Ecologische Verbindingszone	Onderbouwen dat een stapsteen zoals in Groen Blauwe levensader hier niet noodzakelijk is (wel wenselijk) aangezien aan de overzijde al een stapsteen ligt. Daarnaast dient duidelijk te zijn dat er dus wel nog (in het grotere geheel) op een afstand van 300 a 400 meter een stapsteen nodig is langs het Smalwater * zie tekening einde van document	Er moet voldoende inzicht worden geboden in de wijze waarop de EVZ in groter geheel kan gaan functioneren. Onderbouwen waarom afgeweken wordt van stapsteen zoals in GBL is aangegeven. Maar er stond ook in het document dat het niet duidelijk was of een stapsteen gerealiseerd was. Er moet duidelijkheid zijn over de stapstenen in het groter geheel.	
5	*Natuur netwerk Brabant – ecologische verbindingszone (artikel 3.25) (Provincie)*		Er moet een herbegrenzing van de EVZ in het plan worden opgenomen. Het besluit tot herbegrenzing moet zijn genomen voor vaststelling van het bestemmingsplan.	Aangeven dat op dit gedeelte de EVZ in lijn met de provinciale inrichtings handvaten voor evz wordt gerealiseerd als corridor van 10 meter breed en vervolgens bestemd als natuur (NNB). Vervolgens blijft er onder de EVZ-zone van 25 meter beperkingen voor verdere bebouwing en verharding opgelegd.
6	***Advies -*** *Regenwaterberging*	De voorkeur gaat uit naar bovengrondse regenwaterberging in de vorm van een wadi.		

		Wadi is geen directe eis vanuit de evz, maar kan wel meerwaarde hebben voor. Grote voorkeur voor bovengrondse berging, dit is een minder technisch maatregel, is handiger in onderhoud en maakt ook zichtbaar. duidelijk dat het regenwateropvang is. Als deze ingericht wordt met natuurlijk vormen (wadi met flauwe oevers) en extensief beheerd wordt draagt deze bij aan de evz.		

d.d. 8 juni 2023

Bijlagen / verdere toelichting

1. *Planregels (Waterschap en Provincie)*

- **<u>De bebouwingsvrije zone van 25 meter breed langs het Smalwater moet worden geborgd in de planregels. Dus géén bijgebouwen toestaan binnen de 25 meter.</u>**

4.2.3 Bijbehorende bouwwerken

a. bijbehorende bouwwerken zijn zowel binnen als buiten het bouwvlak toegestaan;
b. de goothoogte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan de hoogte van de eerst verdiepingsvloer van het hoofdgebouw vermeerderd met 0,30 meter;
c. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 3 meter bedragen;
d. de bouwhoogte van niet vrijstaande bijbehorende bouwwerken mag niet meer dan 5 meter bedragen;
e. buiten het bouwvlak bedraagt het maximum bebouwingspercentage 50%, waarbij de gezamenlijke oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken niet meer bedraagt dan:
   1. 50 m² bij een oppervlakte van het bouwperceel van niet meer dan 250 m²;
   2. 20% van de oppervlakte van het bouwperceel indien de oppervlakte van het bouwperceel tussen de 250 m² en 750 m² bedraagt;
   3. 150 m² bij een oppervlakte van meer dan 750 m²;

2. *Inrichtingsschets EVZ (Waterschap)*

- **<u>Moet aansluiten bij de verbeelding (plankaart).</u>**
- **<u>Vanaf de insteek van het Smalwater moet er een natuurzone van minimaal 10 meter breed ontstaan.</u>**
- **<u>Het inrichtingsplan moet als bijlage worden toegevoegd aan de planregels. Hier moet naar worden verwezen in de artikelen 4.4.1 en 5.3.2.</u>**

De onderstaande afbeelding is afgeleid van de inrichtingsschets van de evz (onderaan). De inrichtingsschets suggereert dat de <u>huidige</u> insteek in het midden van het Smalwater begint, waarmee het smalste stuk 12 meter is. Hiermee wordt de gehele evz ook smaller. Dit komt niet overeen met de de parkt.jk. Gemeten vanaf de insteek tot de rand komt het verschil uit op slechts 7.5m breed. En dus niet de verplichte 10 meter.

Groen omkaderd: natuurbestemming. Oranje omkaderd: bouwvlak.

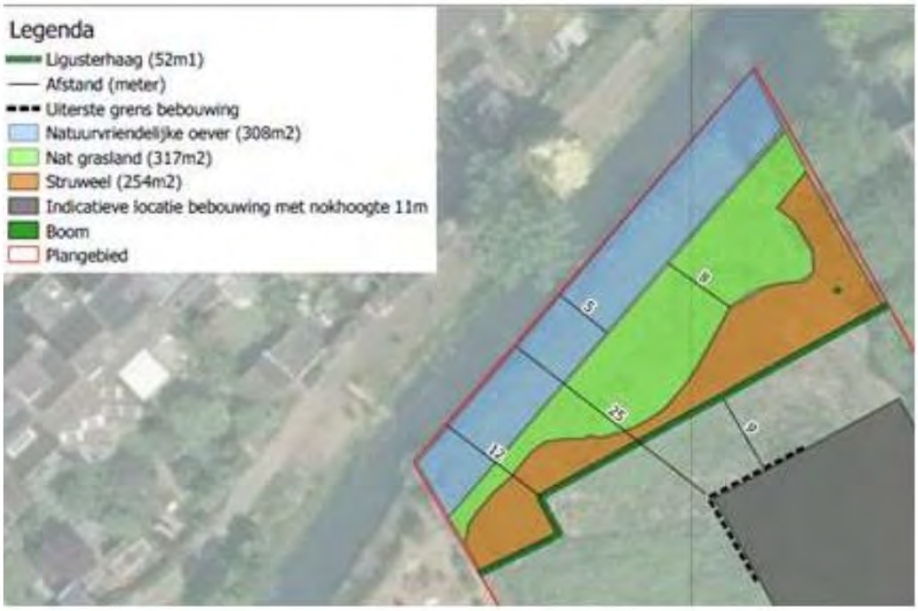

4.4.1 Voorwaardelijke verplichting inrichtingsplan

In aanvulling op het gestelde in 4.1 sub d. geldt dat het gebruiken of laten gebruiken van gronden en bouwwerken met de bestemming 'Maatschappelijk' slechts is toegestaan indien het inrichtingsplan, of een nadere uitwerking daarvan, wordt gerealiseerd, met dien verstande dat:

a. het inrichtingsplan, zoals opgenomen in bijlage 1 van deze regels, of een nadere uitwerking daarvan is gerealiseerd binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning voor de bouw van het woonzorgcomplex;
b. het inrichtingsplan, zoals opgenomen in bijlage 1 van deze regels, of een nadere uitwerking daarvan, duurzaam in stand wordt gehouden.

5.3.2 Voorwaardelijke verplichting inrichtingsplan

In aanvulling op het gestelde in 5.1 sub e. geldt dat het gebruiken of laten gebruiken van gronden en bouwwerken met de bestemming 'Maatschappelijk' slechts is toegestaan indien het inrichtingsplan, of een nadere uitwerking daarvan, wordt gerealiseerd, met dien verstande dat:

a. het inrichtingsplan, zoals opgenomen in bijlage 1 van deze regels, of een nadere uitwerking daarvan, is gerealiseerd binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning voor de bouw van het woonzorgcomplex;
b. het inrichtingsplan, zoals opgenomen in bijlage 1 van deze regels, of een nadere uitwerking daarvan, duurzaam in stand wordt gehouden.

3. *Behoud en herstel watersystemen (artikel 3.27 IOV) (Provincie)*

- **Opnemen beschermende regels in de planregels en aanduiding op de verbeelding (plankaart) 'behoud en herstel watersystemen'.**

In de toelichting op pagina 32 wordt de volgende passage toegelicht. (zie hieronder). Dit moet een plek krijgen in de planregels.

Artikel 3.27 Behoud en herstel van watersystemen

1. Een bestemmingsplan van toepassing op Behoud en herstel van watersystemen strekt mede tot de verwezenlijking en het behoud, beheer en herstel van watersystemen.
2. Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid stelt regels die:
   a. het oprichten van bebouwing beperken;
   b. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten beperken;
   c. het ophogen van gronden beperken.

Toetsing

In dit bestemmingsplan is in overleg met de provincie, waterschap en gemeente gekomen tot een nieuwe inrichting van het gebied aangrenzend aan Smalwater. Waterbergingscapaciteit wordt toegevoegd en een gedeelte van het plangebied wordt ingericht ten behoeve van een ecologische corridor. Met die nieuwe inrichting wordt een bijdrage geleverd aan het behoud en het herstel van het watersysteem ter plaatse.

Conclusie

De ontwikkeling voldoet aan de voorwaarden uit de Iov N-b.

4. *Ecologische verbindingszone (Provincie)*

- **Er moet voldoende inzicht worden geboden in de wijze waarop de EVZ in groter geheel kan gaan functioneren.**

Onderstaande passage komt uit bladzijde 31 van de toelichting. Deze dient als uitleg voor het functioneren van de EVZ in zijn geheel. De onderstaande afbeelding illustreert dit, maar geeft hiermee onvoldoende inzicht. Het grotere geheel: beschermd leefgebied A, de corridor tot aan beschermd leefgebied B, moet worden aangegeven.

De provincie hanteert als uitgangspunt dat een ecologische verbindingszone (in de stad) een gemiddelde breedte heeft van circa 50 meter. In de praktijk moet binnen dit beleid worden gestreefd naar een flexibele invulling van 2 à 2,5 hectare per strekkende kilometer in de vorm van een corridor met stapstenen.

• Corridors zijn langgerekte aaneengesloten linten tussen twee natuurgebieden met een breedte van 10 tot 25 meter;

• Stapstenen zijn vlakvormige landschapselementen met een oppervlakte van 0,5 tot 1,5 hectare. De onderlinge afstand tussen de stapstenen is maximaal 300 tot 400 meter.

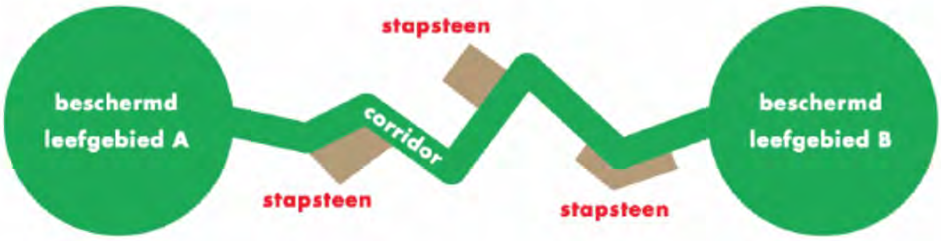

Op minder dan 50m ten noordoosten van het onderhavige plangebied aan de Baroniestraat/ het Smalwater is al een stapsteen ingericht achter het Ursulaklooster. Zie daartoe de rapportage van Habitus (bijlage 2) "Inrichting ecologische verbindingszone Baronietuin te Boxtel". Gezien de korte afstand van het plangebied tot de bestaande stapsteen, is door de ecologen van Habitus bepaald dat er geen andere stapsteen nodig is ter plaatse van het

plangebied en hier kan worden volstaan met een corridor functie. Een corridor moet volgens eerdergenoemde beleidsdocumenten een breedte hebben van minimaal 10 meter. Als de corridor op de juiste manier wordt ingericht, acht Habitus een habitat van 10 meter voor de doelsoorten ook voldoende. Een bredere zone van bijvoorbeeld 50 meter is voor een corridorfunctie niet noodzakelijk.

De 50 meter komt uit provinciaal beleid: een ecologische verbindingszone in stedelijk gebied dient gemiddeld 50 meter breed te zijn (5ha/km). Er dient onderbouwd te worden als de evz smaller wordt ingericht. Dit kan alleen als vanuit de doelsoorten en functioneren evz ook met minder volstaan kan worden. Badus heeft onderbouwd dat een corridor van 10 meter op deze plek voldoende is (gezien het feit er in nabijheid reeds een stapsteen ligt en dit voor de doelsoorten hier voldoet) mits gebouw wel op groter afstand komt gezien de invloed op de zone van een bouwwerk.

d.d. 8 juni 2023

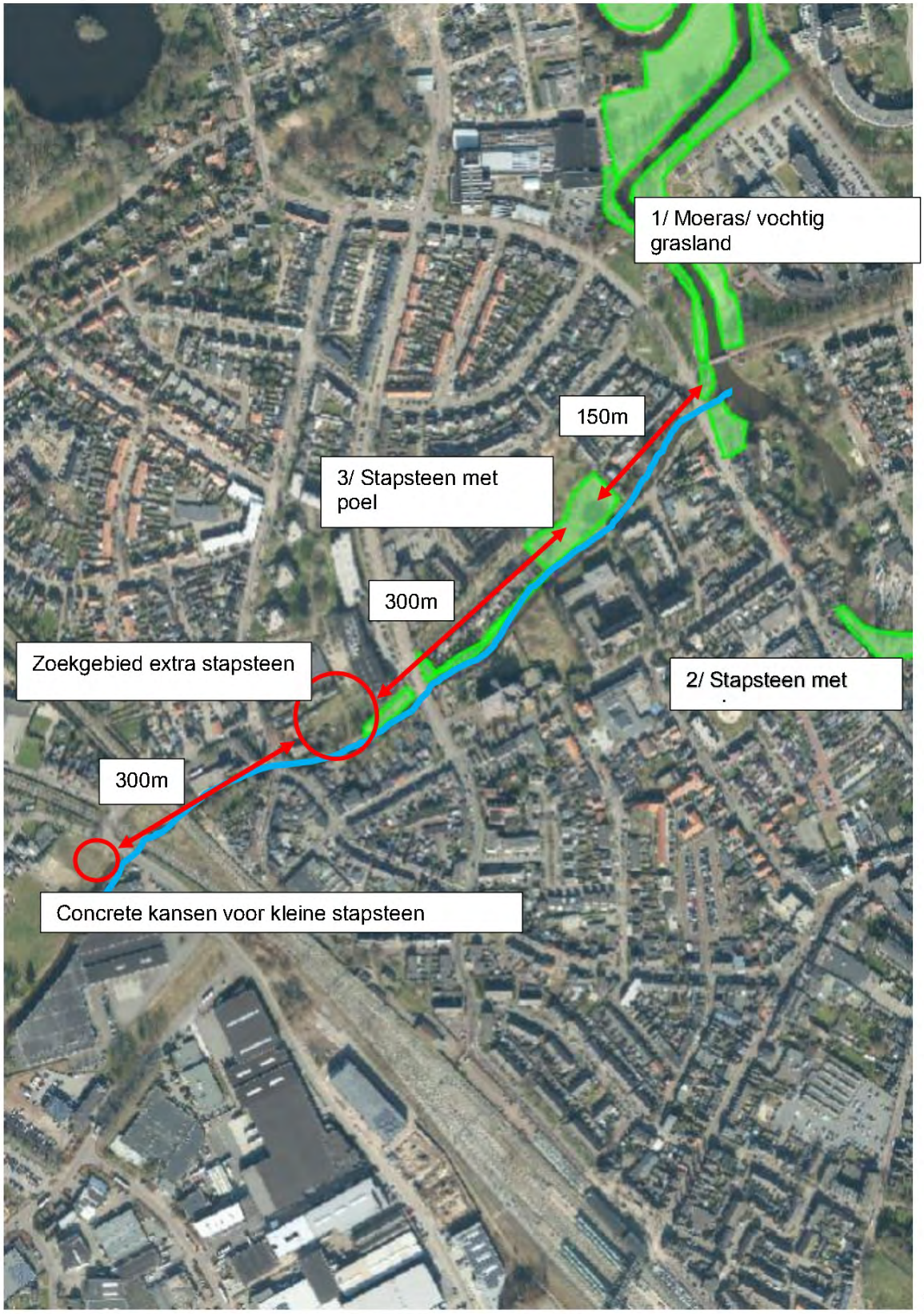

Tekening t.b.v. onderbouwen dat een stapsteen zoals in Groen Blauwe levensader, hier niet noodzakelijk is (wel wenselijk) aangezien aan de overzijde al een stapsteen ligt.

Een overzicht van de EVZ Smalwater. Stapstenen en "corridor" principe daar waar onvoldoende ruimte is. Groene vlakken reeds gerealiseerd, maar niet allemaal even kwalitatief hoogwaardig.

Langs de Dommel 1 + 2 stapsteen gebieden met poel of plas/ dras die kunnen functioneren voor kamsalamander en waterspitsmuis.
Aan het Smalwater 3 een stapsteen met poel op 50-100meter van het projectgebied
Zone van 50 meter breed over de hele lengte van het Smalwater is praktisch niet haalbaar (eigendom, bebouwing, begraafplaats etc.)
Uitgaande van afstanden van ~300m tussen stapstenen zoekgebied aangegeven ten westen van brug Annastraat.
Theoretisch nog ruimte op particuliere grond.
Ten westen van het spoor zijn concrete kansen voor een kleine stapsteen, maar e.e.a. momenteel afhankelijk van ontwikkelingen rondom dubbelespoorovergang.

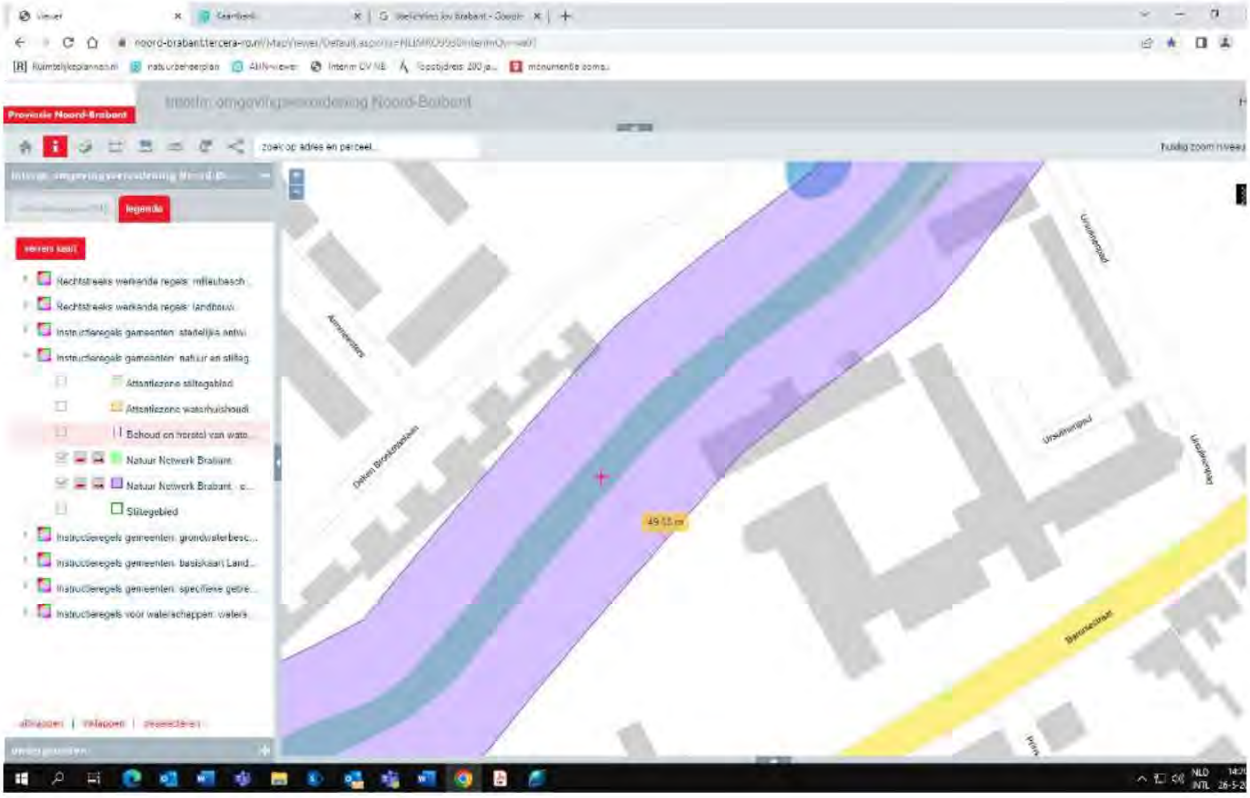

5. *Natuur netwerk Brabant – ecologische verbindingszone (artikel 3.25) (Provincie)*

- **Er moet een herbegrenzing van de EVZ in het plan worden opgenomen. Het besluit tot herbengrenzing moet zijn genomen voor vaststelling van het bestemmingsplan.**

6. Advies / wensen

Regenwaterberging (Waterschap)

- De voorkeur gaat uit naar bovengrondse regenwaterberging in de vorm van een wadi.

d.d. 8 juni 2023

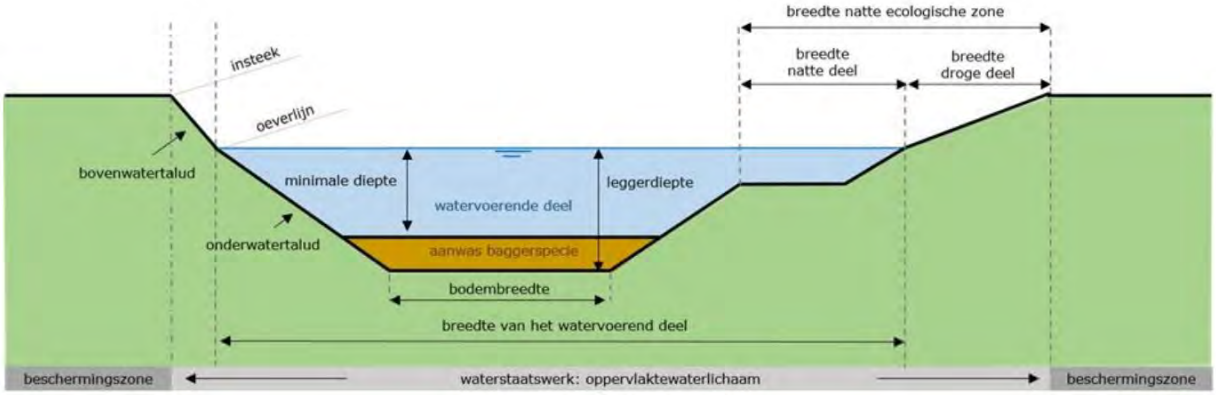

BARONIESTRAAT - BOXTEL

SCHETSONTWERP

0 20 m

3041.03	werknummer	
ONT	bladnummer	
project	BARONIESTRAAT	
plaats	BOXTEL	
tekening	SCHETSONTWERP ONTWERPTEKENING	
schaal	1:200	
versie1	11-07-2023	AS
versie	23-10-2023	RL

CONCEPT

MTD LANDSCHAPSARCHITECTEN

3041.03_ondergrond_v15.dwg

formaat A1

BARONIESTRAAT + BOXTEL

SCHETSFASE

C

C'

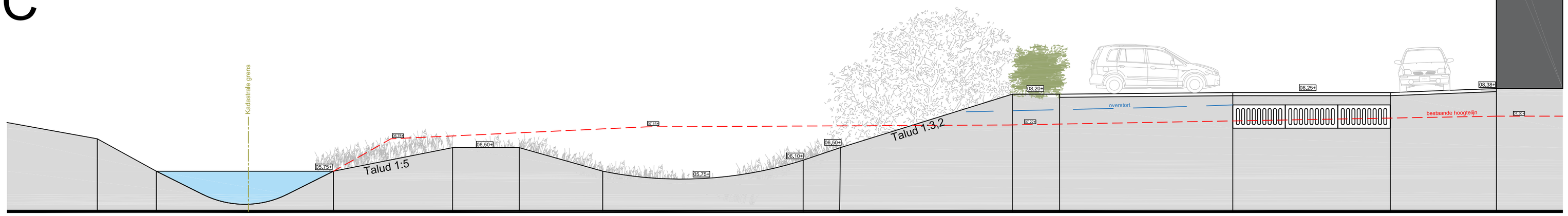

OEVERZONE	BEERZE	NATUURVRIENDELIJKE OEVERZONE	BEHEERPAD	TALUD	(RETENTIE)POEL	TALUD	STRUWEEL	HAAG	PARKEREN OP HALFVERHARDING	RIJWEG	PARKEREN OP HALFVERHARDING
1,00	5,60	3,80	2,10	2,65	6,35	1,15	5,50	1,50	5,50	5,00	3,35

5,00

INFILTRATIEVOORZIENING MET OVERSTORT

A

A'

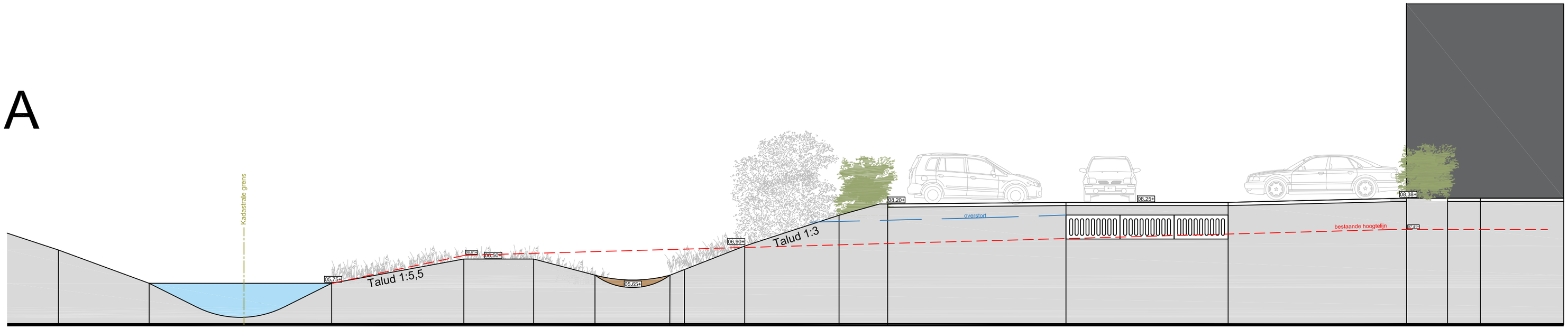

OEVERZONE	BEERZE	NATUURVRIENDELIJKE OEVERRAND	BEHEERSTROOK	(RETENTIE)POEL	TALUD	STRUWEEL	HAAG	PARKEREN OP HALFVERHARDING	RIJWEG	PARKEREN OP HALFVERHARDING	HAAG	PLINT	TERRAS
2,80	5,60	4,10	2,15	4,65	1,85	2,00	1,50	5,50	5,00	5,50	1,25	1,00	

5,00

INFILTRATIEVOORZIENING MET OVERSTORT

3041.03_doorsnede_v04.dwg

0 10m

formaat A2

3041.03
werknummer

DRS
bladnummer

project • BARONIESTRAAT
plaats • BOXTEL
tekening • FASE
DOORSNEDE AA' & CC'
schaal • 1:100
versiet • 18-10-2023 • RL
versie • 07-10-2024 •

SCHETSONTWERP

MTD LANDSCHAPSARCHITECTEN

MTD landschapsarchitecten | Zuid-Willemsvaart 142 | Postbus 5225 | 5201 GE 's-Hertogenbosch
T 073 6125033 | F 073 6136665 | E mtd@mtdls.nl | I www.mtdls.nl

Bijlage 27 Kaartaanpassing Omgevingsverordening Noord-Brabant 2024

Ruimtelijkeplannen.nl

ADRES | PLANNAAM OF -NUMMER

Zoek op adres

GEMEENTE (5) | PROVINCIE (12) | RIJK (7)

VERORDENINGEN

P TAM-omgevingsverordening Noord-Brabant - kaartaanpassingen 2024
provinciale verordening
vastgesteld (2024-09-17)

TAM-omgevingsverordening Noord-Brabant - kaartaanpassingen 2024

provincie Noord-Brabant

provinciale verordening

vastgesteld (2024-09-17)

PLEKINFO | DOCUMENTEN | KENMERKEN

150187.6, 400166.5

Kaart 1: Hoofdwijzigingen

Natuur Netwerk Brabant - ecologische verbindingszone, verwijdering: (bestemmings-)planprocedures
Thema: natuur
Gebiedsbegrenzing: exact

Bijlage 28 Nader onderzoek ecologie

8-11-2024

Aanvullend onderzoek beschermde soorten

Baroniestraat 24, Boxtel

BNLadvies

Landschapsarchitectuur en ecologisch advies

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde flora en fauna

Colofon:

Opgesteld door:	BNL advies Telefoonstraat 2 5428 GJ Venhorst T: 06 18 90 46 06 E: info@bnladvies.nl W: www.bnladvies.nl
Projectlocatie:	Baroniestraat 24 5281 JD Boxtel
Status:	definitief
Versie:	QFF.24069
Periode Veldbezoek:	24-6-2024 t/m 23-9-2024
Datum Rapportage:	8-11-2024
Auteur:	D.M. Linskens, Msc
Veldwerk:	R.F. Versteegden
Collegiale toets:	Ing. R.J.L. Bijvelds

BNL advies
Landschapsarchitectuur en ecologisch advies

© copyright BNL advies 2024
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. BNL advies kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Inhoud

Colofon: 1
1. Inleiding 3
2. Wettelijk kader 4
2.1 Omgevingswet 4
2.1.1 Gebiedsbescherming 4
2.1.2 Soortenbescherming 5
2.2 Ontheffing 7
2.3 Natuurnetwerk Nederland 8
3. Omschrijving plangebied en Voorgenomen ontwikkeling 9
3.1 Algemeen 9
3.2 Voorgenomen ontwikkeling 9
3.2.1 Bestaande te ontwikkelen plangebied 10
4. Methode 12
4.1 Marterachtigen en de waterspitsmuis 12
4.1.1 Veldonderzoek 12
4.1.2 eDNA onderzoek 13
5. Resultaten Veldonderzoek 15
5.1 Cameravallen 15
6. Gebiedsfunctie, effectanalyse en maatregelen 16
6.1 Steenmarter en marterachtigen 16
6.2 Waterspitsmuis 16
6.3 Zorgplicht 16
7. Conclusie 17
7.1 Conclusie en vervolgstappen 17
Bijlage 1: rapportage eDNA 19

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

1. Inleiding

Aanleiding
Op verzoek van de initiatiefnemer is een aanvullend onderzoek flora en fauna uitgevoerd in het kader van de Omgevingswet (aanvullingswet natuur). Dit onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de QuickScan flora en fauna welke is uitgevoerd door BNL advies. Het ecologische onderzoek bestaat uit veldonderzoek(en) op locatie en bijbehorende verslaglegging.

Geplande werkzaamheden
Vrijborg B.V. is voornemens om nieuwbouw te realiseren in de voormalige pastorietuin aan de Baroniestraat 24 in Boxtel. Voor dit woningbouwplan zullen twee aan elkaar geschakelde woonzorghuizen worden ontwikkeld met in totaal 48 niet-zelfstandige zorgappartementen en gemeenschappelijke ruimtes voor mensen met dementie. Naast een wandeltuin wordt ook een ecologische verbindingszone aangelegd langs een aangrenzende beek.

Resultaat QuickScan
Op 16-11-2023 is door Ekoza BV reeds een QuickScan flora en fauna uitgevoerd (22.275). Uit dit onderzoek blijkt dat het plangebied mogelijk onderdeel is van de functionele leefomgeving van diverse soorten in de te verwijderen plantstroken. De te onderzoeken soorten betreffen:

- Wezel, hermelijn, bunzing en steenmarter (Beschermingsregime 'andere soorten'). Nader onderzoek naar deze soorten moet uitwijzen of deze soorten ook daadwerkelijk van het plangebied gebruik maken en of een ontheffing in het kader van de Omgevingswet nodig is
- Waterspitsmuis (Beschermingsregime 'andere soorten'). Nader onderzoek naar deze soort moet uitwijzen of deze soort ook daadwerkelijk van het plangebied gebruik maken en of een ontheffing in het kader van de Omgevingswet nodig is.

Doel
De doelstelling voor het aanvullend onderzoek is geformuleerd in onderstaande onderzoeksvragen:

1. Maken soorten gebruik van het plangebied?
2. Welke functie heeft het plangebied voor de aangetroffen soort(en)?
3. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de beschermde soort(en) die gebruikmaken van het plangebied?
4. Welke mitigerende en compenserende maatregelen dienen te worden uitgevoerd?
5. Is het noodzakelijk een ontheffing op de Omgevingswet aan te vragen?

Indien compenserende maatregelen noodzakelijk zijn om de schade aan beschermde soorten te compenseren, dient (ter onderbouwing van de ontheffingsaanvraag) een activiteitenplan te worden opgesteld. In dit activiteitenplan worden de compenserende maatregelen nauwkeurig beschreven.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

2. Wettelijk kader

2.1 Omgevingswet

Sinds 1 januari 2024 is in de Omgevingswet de bescherming van dier- en plantensoorten en van habitattypen in Nederland geregeld. Voorheen was dit geregeld in de Wet natuurbescherming. Hierbij moet een splitsing gemaakt worden tussen flora- fauna-activiteiten (soortenbescherming) en Natura 2000-activiteiten (gebiedsbescherming). Daarnaast kent de Omgevingswet regels voor het vellen van houtopstanden.

Om een ontheffingsaanvraag in behandeling te nemen, dient het onderzoek aan goedgekeurde voorwaarden (o.a. ten aanzien van methode, intensiteit, periode, tijd tussen onderzoekmomenten) te voldoen. Enkel als het onderzoek volgens deze voorwaarden uitgevoerd is, kan volgens de wetgever een goed onderbouwde uitspraak gedaan worden over;

- de aanwezigheid van beschermde soorten;
- de functie van een gebied of onderdelen binnen een gebied voor deze soorten;
- het belang van een gebied of onderdelen binnen een gebied voor aanwezige beschermde soorten;
- de effecten van plannen op deze soorten;
- de keuze voor te nemen (mitigerende- en/of compenserende) maatregelen.

De voorwaarden waaraan onderzoek moet voldoen, staan beschreven in de kennisdocumenten die in opdracht van de wetgever door BIJ12 opgesteld zijn en de inventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus. Onderzoeken die niet volgens deze voorwaarden uitgevoerd zijn, kunnen volgens het bevoegd gezag geen basis en onderbouwing vormen van ontheffingsaanvragen en aanvragen zullen om die reden afgewezen worden. BNL advies werkt volgens bovengenoemde kennisdocumenten en inventarisatieprotocollen.

2.1.1 Gebiedsbescherming

De Ow richt zich met de bescherming van natuurgebieden en hun bijzondere natuurwaarden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden.

Voor deze kwalificerende waarden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Projecten, plannen en andere handelingen die nadelige effecten hebben op één of meerdere instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, zijn vergunningplichtig of moeten de goedkeuring -een “bestuurlijk oordeel”- van het bevoegd gezag hebben (in veel gevallen zijn dit Gedeputeerde Staten en in andere gevallen is dit de minister van Economische Zaken). Zij oordelen dan of een vergunning nodig is. Of deze goedkeuring wordt gegeven, is afhankelijk van de uitkomst van de zogenaamde habitattoets.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Uit de habitattoets kunnen drie mogelijkheden volgen:
• Er is zeker geen nadelig effect. In dit geval is er geen vergunning nodig in het kader van de Wet natuurbescherming;
• Er is sprake van een nadelig effect in de vorm van verstoring, maar dit is niet significant en er is geen sprake van verslechtering van aangewezen habitats. Hieruit volgt dat een vergunningaanvraag niet aan de orde is. Wel is een bestuurlijk oordeel van het bevoegd gezag nodig;
• Er is sprake van een mogelijk significant nadelig effect in de vorm van verstoring en/of er is sprake van verslechtering van aangewezen habitats. In dit geval dient een passende beoordeling opgesteld te worden en is een vergunning nodig;

Een 'passende beoordeling' is een rapport waarin (de zo exact mogelijke omvang van) de effecten, afzonderlijk of in combinatie met andere activiteiten, van een plan, project of handeling op een Natura 2000-gebied beschreven staan. Deze nadelige effecten worden in relatie tot de instandhoudingsdoelen bepaald. Indien uit de passende beoordeling volgt dat er significant nadelige gevolgen op zullen treden, moeten de plannen getoetst worden aan de zogenaamde ADC-criteria;
1. Zijn er Alternatieven?
2. Is er sprake van een Dwingende reden van groot openbaar belang?
3. Zijn er Compenserende maatregelen voorzien?

Wanneer er een alternatief bestaat voor de voorgenomen plannen dat niet tot significant nadelige effecten op instandhoudingsdoelstellingen leidt, moet dit alternatief gekozen worden. De ecologische belangen hebben in dit geval voorrang op economische belangen. Wanneer er geen alternatieven voorhanden zijn, er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang en/of er voldoende compenserende maatregelen getroffen worden, kan een vergunning voor de voorgenomen plannen verleend worden.

2.1.2 Soortenbescherming

De Ow onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes voor dier- en plantensoorten, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als "andere soorten"). Vooral de artikelen 11.34 Bal Vogelrichtlijn, 11.46 Bal Habitatrichtlijnsoorten, en 11.34 Bal Andere soorten zijn belangrijk in het kader van flora- en faunaonderzoek bij onder andere ruimtelijke ontwikkelingen (zie tabel 1).
Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 bal). Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Tabel 1. Soortenbescherming en verbodsbepalingen.

Beschermingsregime soorten Artikel 11.38 Bal Vogelrichtlijn	**Beschermingsregime soorten Artikel 11.46 Bal Habitatrichtlijn**	**Beschermingsregime soorten Artikel 11.55 Bal Andere soorten**
Lid 1a: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1: Onverminderd artikel 5.1 Ow, tweede lid, aanhef en onder g, is het verboden: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet: a: opzettelijk te doden of te vangen; b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Lid 1b: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Lid 1b: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.	
Lid 1c: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.	Lid 1c: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Lid 2: De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.
Lid 1d: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.	Lid 1d: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.	
Lid 3: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Lid 3: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

2.2 Ontheffing

Wanneer één of meerdere verbodsbepalingen van toepassing zijn voor de voorgenomen activiteit, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen wordt voor soorten uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn alleen verleend wanneer voldaan wordt aan elk van de volgende voorwaarden:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- De ontheffing is nodig:
  a) In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
  of b) In het belang van een dwingende reden van groot openbaar belang;
  of c) In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Voor vogels kan echter geen beroep gedaan worden op belang b "dwingende reden van groot openbaar belang". Wanneer overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden door het treffen van mitigerende maatregelen, is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Bij de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Ow zijn een activiteitenplan en -in sommige gevallen- een compensatieplan noodzakelijk. Hierin staan de bevindingen uit de flora- en faunatoets vermeld en worden maatregelen beschreven die uitgevoerd zullen worden om ervoor te zorgen dat de nadelige effecten op beschermde plant- en diersoorten in en binnen de invloedssfeer van de activiteit zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken of, in het geval van een compensatieplan, te compenseren.

Overige soorten
Voor de soorten uit deze categorie geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen mits een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit. Indien aantoonbaar gewerkt kan worden volgens een dergelijke gedragscode, hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden voor het overtreden van één of meerdere verbodsbepalingen van de Ow. Indien er geen goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit of het niet mogelijk is om volgens een dergelijke gedragscode te werken, dient bij overtreding van verbodsbepalingen wel een ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffing kan voor deze soorten echter op grond van meer belangen verleend worden dan het geval is voor de Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten.

Zorgplicht
Tenslotte geldt voor alle plant- en diersoorten (ook de onbeschermde soorten) de zorgplicht uit de Omgevingswet. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden moeten worden.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

2.3 Natuurnetwerk Nederland

Binnen de Ow is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Daarnaast kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”.

Natuurwaarden van het NNN worden afgemeten aan doelsoorten. Het is belangrijk dat verlies van en winst aan belangrijke natuurwaarden hieraan worden afgemeten. Ruimtelijke ingrepen moeten vooraf worden getoetst op hun effect op het areaal, de samenhang en de kwaliteit van het NNN. Ingrepen die geen significant negatief effect op wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN hebben, kunnen in principe doorgang vinden. Als echter het tegenovergestelde geldt, hangt doorgang van de plannen onder meer af van het belang van de plannen en van de mogelijkheden voor mitigatie en compensatie. Hierbij geldt het 'Nee, tenzij-regime'. Per saldo dient de kwaliteit en/of kwantiteit van het NNN te verbeteren. Waar Natura 2000 -gebieden met het NNN overlappen, blijft ook het NNN-regime gelden.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

3. Omschrijving plangebied en Voorgenomen ontwikkeling

3.1 Algemeen

Het plangebied is noordoostelijk gelegen van de kern Boxtel (zie afbeelding 1). Het plangebied ligt tussen een kerk en een wooncomplex. Het grenst aan de beek Smalwater (Beerze), deze is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De bestaande kavel ligt braak.

Afbeelding 1: Globale ligging van het plangebied. De locatie, Baroniestraat 24, Boxtel, wordt globaal aangeduid met de rode omlijning. Bron: Kadviewer.map5.nl.

3.2 Voorgenomen ontwikkeling

De werkzaamheden betreffen het ontwikkelen van een nieuw appartementen complex, waarvoor meerdere beplanting verwijderd gaan worden. In- en nabij de bebouwingen en beplantingen kunnen beschermde soorten flora en fauna voorkomen welke negatieve effecten kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen.

Het plangebied en de onderzochte omliggende gronden, zijn in afbeelding 2 weergegeven.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Afbeelding 2: Het leeg plangebied op Baroniestraat 24, Boxtel binnen de paarse lijnen. Bron: Kadviewer.map5.nl.

3.2.1 Bestaande te ontwikkelen plangebied

De te ontwikkelen plangebied zijn afgebeeld in afbeelding 3 t/m 6. In het leeg plangebied kunnen diverse beschermde dier- en vogelsoorten voor komen, zoals uilen, huismussen en vleermuizen. Maar ook andere vogelsoorten kunnen de stallen gebruiken binnen het broedseizoen om te nestelen.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Afbeelding 3 t/m 6: Braakliggend plangebied met begroeiingen en aangrenzende bebouwingen. Bron: BNL advies.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

4. Methode

4.1 Marterachtigen en de waterspitsmuis

In het kader van de omgevingswet is er aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de aan- of afwezigheid van marters en de waterspitsmuis in- en rondom het plangebied.

4.1.1 Veldonderzoek

Het veldonderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen 'Kennisdocument kleine marterachtigen,' en expert judgement.

In totaal zijn er zes bezoeken uitgevoerd, waarbij tijdens de eerste vijf bezoeken wildcamera's zijn geplaatst op kansrijke plekken binnen het plangebied (aanwezige wissels, randen van begroeiingen, etc.), zie afbeelding 3, gedurende de periode 24-6-2024 tot 21-8-2024, om de aan- of aanwezigheid van doelsoorten aan te tonen (zie tabel 2).

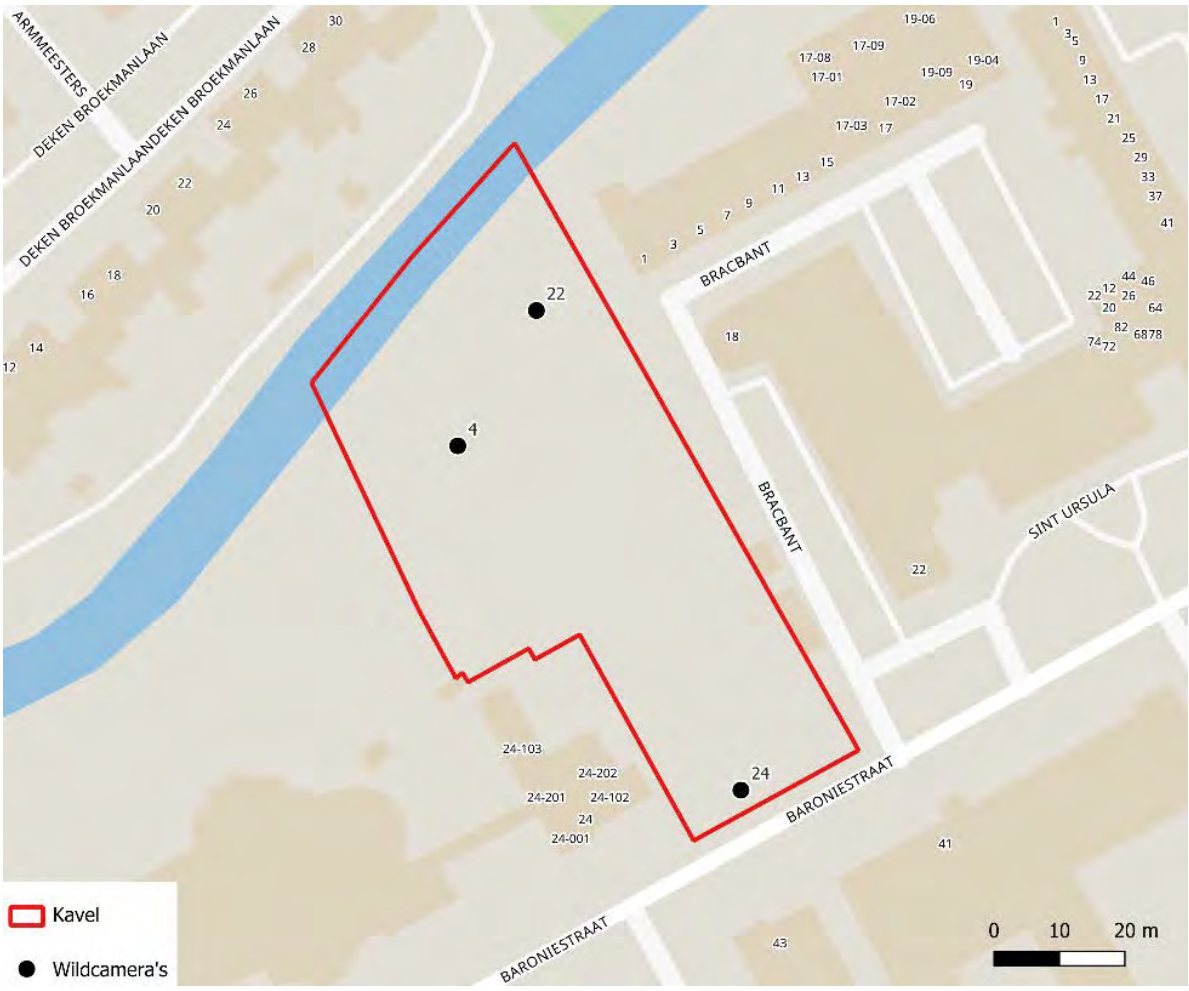

Afbeelding 3: locaties geplaatste wildcamera's met identificatienummer (4 = Cameraval met lokstof, 22 = Struikrover, 24 = Cameraval met lokstof). Bron: BNL advies.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Tabel 2: Logboek activiteiten.

Datum	Activiteit	Werknemer(s)
24-6-2024	Plaatsen 2 x cameraval met lokstof en 1 x Struikrover	R.F. Versteegden
9-7-2024	Controle 1 wildcamera's	R.F. Versteegden
23-7-2024	Controle 2 wildcamera's	R.F. Versteegden
6-8-2024	Controle 3 wildcamera's	R.F. Versteegden
21-8-2024	Ophalen 2 x cameraval met lokstof en 1 x Struikrover	R.F. Versteegden
23-9-2024	eDNA bemonstering	R.F. Versteegden & D.M. Linskens

4.1.2 eDNA onderzoek

Het zesde bezoek werd gebruikt voor het verzamelen van bodemsamples aan de oever voor environmental DNA onderzoek (eDNA) voor het aantonen of uitsluiten van de aanwezigheid van de waterspitsmuis. Voor het verzamelen van bodem/strooiselmateriaal is ook buiten het plangebied getreden, namelijk beide oevers van een sectie van de beek Smalwater (zie afbeelding 4).

Er werd gewerkt volgens het eDNA bodembemonstering protocol waterspitsmuis van Datura B.V. (BVP-2023.02), met de bijbehorende sampling kit.

Een sample werd verzameld, wat bestond uit ongeveer 15-20 subsamples. Subsamples weden verzameld door met steriele handschoenen over de bovenste centimeter van de oever te schrapen en dit te verzamelen in een MiliQ-water pot (zie afbeeldingen 5 en 6). Na het verzamelen werd deze pot geschud en verdeeld over drie 50ml buizen met conserverend vloeistof. Deze buizen werden naar Datura B.V. verzonden voor onderzoek.

De bijbehorende rapportage eDNA onderzoek is toegevoegd als bijlage 1.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

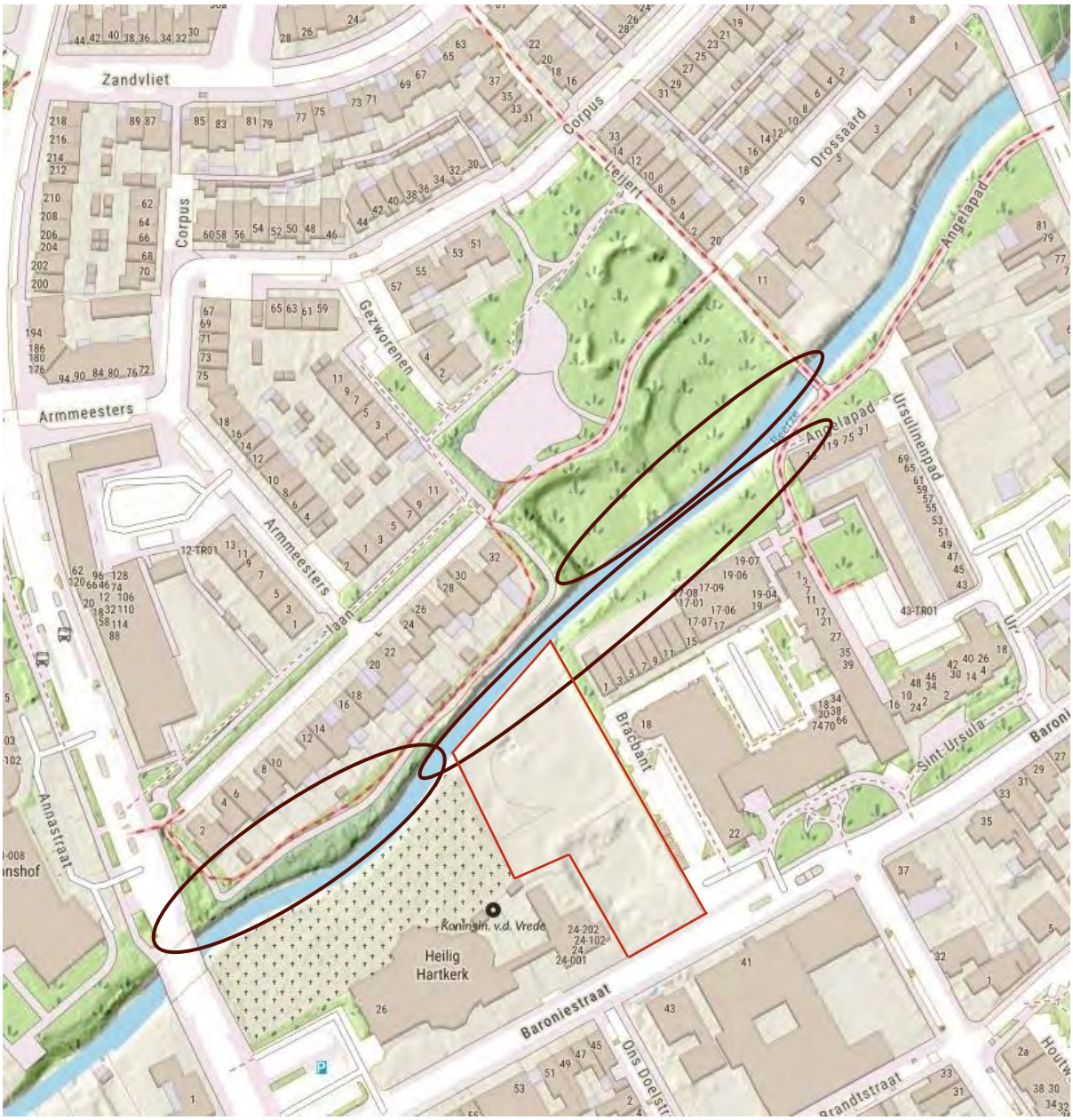

Afbeelding 4: Sectie van de beek Smalwater (Beerze) die bemonsterd is ten behoeve van het eDNA onderzoek (Monsterplaatsen binnen rode cirkels). Bron: Kadviewer.map5.nl.

Afbeelding 5 & 6: Monstername bodemsamples t.b.v. eDNA onderzoek. Bron: BNL advies

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

5. Resultaten Veldonderzoek

5.1 Cameravallen

Gedurende het onderzoek is één doelsoort waargenomen. De cameraval met lokstof geplaatst in de struiken (ID = 24) nam een steenmarter waar (zie afbeelding 7). De struikrover (ID = 22) nam één of meer spitsmuizen waar over verschillende dagen (zie afbeelding 8, het is mogelijk hetzelfde individu). Het eDNA onderzoek bevestigde dat het niet om een waterspitsmuis gaat.

Afbeelding 7 & 8: Waarnemingen. Bron: BNL advies

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

6. Gebiedsfunctie, effectanalyse en maatregelen

6.1 Steenmarter en marterachtigen

Binnen het plangebied zijn twee waarnemingen van de steenmarter geweest over een periode van 2 maanden met 3 cameravallen. De waarnemingen waren van dezelfde camera en waren verspreid over een maand.

Gezien het geringe bezoek van de steenmarter en de afwezigheid van een geobserveerde verblijfplaats binnen het plangebied, gaat het hier waarschijnlijk niet om een vaste rust-, voortplantings- en verblijfplaats of essentieel leefgebied van deze soort. Geplande werkzaamheden hebben daarmee naar verwachting geen negatief effect op deze soort. Een ontheffing Omgevingswet wordt niet nodig geacht.

6.2 Waterspitsmuis

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen van de waterspitsmuis geweest. Negatieve effecten op deze soorten m.b.t. de werkzaamheden zijn hiermee uitgesloten. Een ontheffing Omgevingswet wordt niet nodig geacht.

6.3 Zorgplicht

Tenslotte geldt voor alle plant- en diersoorten (ook de onbeschermde) de zorgplicht. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren zoveel mogelijk vermeden moeten worden. Manieren om aan de zorgplicht te voldoen zijn onder andere:

- Er wordt gelegenheid gegeven aan amfibieën en grondgebonden zoogdieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden. Dit gebeurt door onder andere vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken, steenhopen) gefaseerd te verwijderen;
- in verband met verstoring van aanwezige dieren worden de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uitgevoerd en buiten de meest kwetsbare periode;
- De werkzaamheden zouden gefaseerd uitgevoerd moeten worden;
- Herplanting zou gedaan moeten worden met inheemse bomen en struiken (erfbeplantingsplan).

Tijdens de bouwfase moet daarnaast rekening gehouden worden met de kans op vestiging door (beschermde) pionierssoorten, zoals de Rugstreeppad (Epidalea calamita) en de Oeverzwaluw (Riparia riparia). De volgende maatregelen kunnen worden getroffen:

- Het ontstaan van poeltjes of plassen op het bouwterrein in het zomerhalfjaar (vanaf april) wordt voorkomen, zodat er geen geschikt voortplantingswater voor de Rugstreeppad aanwezig is;
- Steilranden voor nestlocaties van de oeverzwaluw worden voorkomen (wanneer oeverzwaluw toch aanwezig is dient men de werkzaamheden stop te zetten tot jonge vogels uitgevlogen zijn).

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

7. Conclusie

Tijdens de werkzaamheden blijft te allen tijde de specifieke zorgplicht van kracht en bij een veranderende situatie dient altijd een ecoloog ingeschakeld te worden.

7.1 Conclusie en vervolgstappen

Op basis van het nader onderzoek kan het volgende geconcludeerd worden;

- Er is een steenmarter waargenomen via een cameraval.
- Er zijn spitsmuizen waargenomen via cameravallen. Visuele identificatie was moeilijk.
- eDNA onderzoek heeft geen waterspitsmuis gedetecteerd.

Marterachtigen

Tijdens het nader onderzoek van twee maanden zijn er steenmarters waargenomen.

Omdat er geen verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig zijn en het plangebied geen onderdeel uitmaakt van essentieel leefgebied, zijn er geen beschermde functies van steenmarter in het plangebied aanwezig.

De geplande sloopwerkzaamheden en potentiële herontwikkeling van de kavel, hebben daarmee geen negatieve effecten op de steenmarter en is een ontheffing op verbodsbepalingen uit de Omgevingswet beschermde soorten niet noodzakelijk.

Waterspitsmuis

Tijdens het nader onderzoek van twee maanden zijn er geen waterspitsmuizen waargenomen.

Omdat er geen verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig zijn en het plangebied geen onderdeel uitmaakt van essentieel leefgebied, zijn er geen beschermde functies van de waterspitsmuis in het plangebied aanwezig.

De geplande sloopwerkzaamheden en potentiële herontwikkeling van de kavel, hebben daarmee geen negatieve effecten op de waterspitsmuis en is een ontheffing op verbodsbepalingen uit de Omgevingswet beschermde soorten niet noodzakelijk.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Tabel 3: Samenvatting conclusie

Soortgroep	Vervolgonderzoek	Negatieve invloed	Mogelijke mitigatie	Ontheffing
Vaatplanten	Nee	Geen	Geen	Nee
Vleermuizen	Nee	Geen	Geen	Nee
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Nee	Geen	Zorgplicht; buiten broedseizoen een extra controle naar nesten uitvoeren	Nee
Overige grondgebonden zoogdieren	Nee	Geen	Zorgplicht; dieren de ruimte bieden zich naar veilige locaties te verplaatsen	Nee
Beschermde amfibieën	Nee	Geen	Geen	Nee
Reptielen	Nee	Geen	Geen	Nee

Hopende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, verblijf ik.

Met vriendelijke groet,
Ing. R.J.L. Bijvelds
Ecoloog BNL advies

8-11-2024

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Bijlage 1: rapportage eDNA

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

BARONIESTRAAT - BOXTEL

SCHETSONTWERP

0 — 20 m

3041.03	werknummer
HOEV	bladnummer

project	BARONIESTRAAT
plaats	BOXTEL
tekening	SCHETSONTWERP
schaal	1:200
versie1	11-07-2023 — AS
versie	07-10-2024 — RL

CONCEPT

MTD LANDSCHAPSARCHITECTEN

MTD landschapsarchitecten | Zuid-Willemsvaart 142 | Postbus 5225 | 5201 GE 's-Hertogenbosch
T 073 6125033 | F 073 6136665 | E mtd@mtdls.nl | I www.mtdls.nl

3041.03_ondergrond_v16.dwg

formaat A1

Wijzigingen in de toelichting (tekstueel) Baroniestraat 24 te Boxtel

- IMRO codering aangepast
- Verbeelding aangepast: gebiedsaanduiding ‘overige zone – in interim omgevingsverordening te verwijderen zoekgebied ecologische verbindingszone’ verwijderd
- Regels aangepast, artikel 10.2 verwijderd aangaande de bovenstaande gebiedsaanduiding
- Bijlage 27 toegevoegd: Kaartaanpassing Omgevingsverordening Noord-Brabant 2024.
- Bijlage 16 t/m 19 vervangen. Berekeningen en memo geüpdatet op versie Aerius 1 oktober 2024.
- Figuur 2.3, en 2.6 vervangen
- In paragraaf 3.3.2. ook de TAM-Omgevingsverordening 2024 toegevoegd en de kaartaanpassing beschreven. Ook verwezen naar de figuur in bijlage 27.
- De beleidskaders zijn verder niet aangepast of geactualiseerd
- De tekst in paragraaf 4.2 geactualiseerd zodanig dat is aangegeven dat het m.e.r.-beoordelingsbesluit is genomen op 20 december 2023. Het besluit zelf niet als bijlage bijgevoegd.
- Paragraaf 4.3 water is aangepast
- Paragraaf 5.2 Maatschappelijk is aangepast n.a.v. zienswijzenperiode. De nota zienswijzen is onderdeel van het raadsbesluit en is niet als bijlage bijgevoegd.
- Figuur 4.2 vervangen, retentiepoel en maatvoering duidelijk aangegeven
- Figuur 4.10 vervangen
- In paragraaf 49 de NIBM tool bijgewerkt naar 2027. Dit laten corresponderen met stikstofberekening en gebruiksfaseberekening met jaar 2027
- Bijlage 10 Watertoets vervangen door aangepaste versie
- Bijlage 1 regels vervangen door MTD bestand ondergrondv16 met maatvoering
- Bijlage 3 toelichting vervangen door beheerplan 1 oktober 2024
- In bijlage 24 is advies Wubb vervangen

Nota van Zienswijzen en Nota van wijzigingen

ONTWERPBESTEMMINGSPLAN
“Baroniestraat 24 Boxtel”

Boxtel
oktober 2024

Versie: concept 2.0

8 oktober 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding ... 3
2. Beantwoording ontvangen zienswijzen ... 3
3. Reacties instanties (Provincie) ... 10
4. Wijzigingen bestemmingsplan ... 11
4.1 Correctieve aanpassingen n.a.v. de ingebrachte zienswijzen ... 11
4.2 Ambtshalve aanpassingen ... 11

1. Inleiding

Dit bestemmingsplan voorziet (in de pastorietuin) in de realisatie van 48 niet-zelfstandige wooneenheden in tweegebouwen mogelijk voor senioren en mensen met dementie.
De gewenste ontwikkelingen zijn niet mogelijk op basis van het geldende bestemmingsplan 'Boxtel Noord'. De gemeente Boxtel heeft aangegeven in principe medewerking te willen verlenen aan de wijziging van het bestemmingsplan. Het doel van voorliggend bestemmingsplan is een passend juridisch-planologisch kader te scheppen op basis waarvan de voorgestane ontwikkeling kan worden gerealiseerd.

Het ontwerpbestemmingsplan "Baroniestraat 24 Boxtel" heeft van 21 december 2023 tot en met 31 januari 2024 voor een ieder ter inzage gelegen. Binnen deze termijn kon een ieder zienswijzen kenbaar maken op dit ontwerpbestemmingsplan. Ook is het plan voorgelegd aan de provincie Noord-Brabant en Waterschap De Dommel.

Op het ontwerpbestemmingsplan zijn vijf zienswijzen ontvangen, deze zijn allemaal binnen de termijn van zes weken ontvangen en daardoor ontvankelijk. In deze nota zijn de ontvangen zienswijzen samengevat en van een reactie van het college voorzien. In hoofdstuk 4 van deze nota zijn alle eventuele aanpassingen van het ontwerpbestemmingsplan opgenomen.

2. Beantwoording ontvangen zienswijzen

Volgnummer 1, 1341947, Waterschap Dommel en ontvangen op 23 januari 2024.

Samenvatting zienswijze:

a. Het Waterschap stelt voorop dat de eerdere reacties op het plan vrijwel allemaal zijn verwerkt.
b. Wel stelt het Waterschap dat enkele teksten onduidelijkheden opleveren in de toelichting (met name over de waterberging in de wadi in de bestemming Natuur).
c. Het Waterschap benadrukt dat de gemeente de onderhoud van de bestemming Natuur voor diens rekening neemt. Men wil dit beter geborgd zien in het plan.

Reactie gemeente:
Ad a.
De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Ad b
Alle opmerkingen zijn overgenomen in het bestemmingsplan Baroniestraat 24 te Boxtel.

Ad c
In de officiële besluitvorming door de gemeente in de anterieure overeenkomst (AOK) en addendum opgenomen dat toekomstig onderhoud en beheer voor rekening van de gemeente is. Er ligt vanuit de AOK een verplichting voor de ontwikkelaar om de evz twee jaar te beheren. Ook ligt er een verplichting voor de initiatiefnemer om éénmalig bij te dragen aan toekomstig onderhoud door de gemeente.

Conclusie:
Zienswijze nummer 1 is gegrond en leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan voor wat betreft de toelichting van het bestemmingsplan.

Volgnummer 2, 1342522, Natuurwerkgroep Boxtel en ontvangen op 30 januari 2024

Samenvatting zienswijze:

a. Geen berichtgeving over zienswijze op eerder plan.
b. De nota Groene Levensader door Boxtel 1999 (GL) geeft concrete oplossingsmogelijkheden voor het optimaliseren van de (ecologische) verbindingsfunctie van het Smalwater bij (nieuwe) stedelijke ontwikkelingen. In het voorliggend plan is niet aangetoond dat het gewenste optimaliseren niet meer aan de orde is. Volgens indiener geldt voor ontwikkelingen dat de nota GL leidend is.

c. Indiener acht het bezwaarlijk om de bestemming "Maatschappelijk" op te nemen binnen de voor de ecologische verbindingszone (evz) bedoelde zonering. De verbindingsfunctie van de evz dient geborgd te zijn door de bestemming Natuur. Bij herinrichting van het gebied dient uitgegaan te worden van het optimaliseren van de evz .
d. Indiener acht het bezwaarlijk dat het onderhavige ontwerpbestemmingsplan zorgt voor een onomkeerbare situatie voor de ontwikkeling van een duurzame robuuste en goed functionerende evz .
e. Indiener acht het bezwaarlijk dat een stapsteen in het plangebied niet nodig is om dat er elders in het gebied reeds een stapsteen is ingericht. Op geen enkele manier is aangetoond dat de feitelijke situatie binnen het plangebied het ontwikkelen van een robuuste stapsteen in de weg staat.
f. Indiener acht het bezwaarlijk om voor de herinrichting van de Pastorietuin af te zien van hetgeen in de nota GL is beschreven. Er is onvoldoende reden voor een herbegrenzingsverzoek voor de evz .
g. Indiener acht het bezwaarlijk dat de gemeente in eerdere ter inzage gelegde bestemmingsplannen voor vergelijkbare zorgappartementen (plan Rechterstraat 55) verschillende parkeernormen hanteert.
h. Indiener acht het bezwaarlijk dat de bestemming 'Natuur' in het ontwerpbestemmingsplan te klein van omvang is om een goed functionerende evz te realiseren. Daarom is het plan in strijd met zowel het provinciaal beleid als het nationaal en Europees beleid.
i. Indiener acht het bezwaarlijk dat in bijlage 24 opgetekende advisering door de RCE en de WUBBB onjuist of ten minste onvolledig is.
j. Indiener is van mening dat voor de NNB bestemde zone bestemd dient te worden als 'Natuur' en dat bouwen en aanbrengen van verharding strijdig is met de bestemming 'Natuur'.

<u>Reactie gemeente:</u>
Ad a.
Het is juist dat de gemeente in een eerder stadium indiener niet actief heeft geïnformeerd over de status van het eerdere bestemmingsplan. Over het ter inzage leggen van het (vernieuwde) plan, naar aanleiding van het collegebesluit van 12 december 2023, hebben alle indieners van eerdere zienswijzen een brief ontvangen op 13 december 2023.

Ad b
In de inrichtingsvisie Groene Levensader Boxtel 1999 is het volgende opgenomen over de Pastorietuin en Smalwater:
"Voorgesteld wordt in de Pastorietuin en achter de Bracbant-Havo geen woningbouw toe te staan en op deze plaats aan de zuidoever een langgerekte stapsteen aan te leggen, met een poel ter hoogte van de pastorietuin. Wel moet nog worden bezien of de hele tuin als park bestemd kan worden met een goede afstemming naar de ecologische functie van het Smalwater" (Groene levensader door Boxtel, 1999).
Er wordt inderdaad afgeweken van de nota Groene Levensader. De onderbouwing volgt hieronder.
Om de ontwikkeling van een woon-zorgcomplex mogelijk te maken, wordt ervan afgezien om het hele perceel in te richten als park met stapsteen. Als compromis wordt de zone langs het Smalwater (de oever van de Beerze) als een ecologische verbindingszone aangelegd. Over de inrichting van deze evz is in overleg getreden met de provincie Noord-Brabant en het waterschap De Dommel en er is consensus bereikt.

Daarnaast is de inrichting voor de EVZ gemaakt op basis van een onafhankelijk ecologisch onderzoek en mede gebaseerd op de natuurdoelstellingen uit de inrichtingsvisie (Groene Levensader door Boxtel). Zo krijgt het gebied een stuk hoogwaardige natuur erbij van circa 930 m² met natuurvriendelijke oever, nat grasland, en een struikenrij.

Ad c
Het perceel heeft in de huidige situatie grotendeelsde bestemming 'maatschappelijk'. De oever, die in huidige situatie een bestemming 'groen' heeft, wordt in het voorgestelde plan een ecologische verbindingszone met de bestemming natuur. Deze wordt na herinrichting onderdeel van het Natuur Netwerk Brabant. De verbindings en natuur functie van de EVZ wordt daarmee (langdurig)geborgd. De natuurbestemming wordt in het voorgestelde plan t.o.v. de groenbestemming uitgebreid.

Ad d

Het voorgestelde bestemmingsplan maakt een goed functionerende evz mogelijk. Dit wordt onderbouwd door het ecologische onderzoek (één van de bijlages bij het bestemmingsplan).

Ad e
Op 1 maart 2024 is er een verzoek tot herbegrenzing ingediend bij de Gedeputeerde Staten (GS) van Noord-Brabant.

De IOV geeft het zoekgebied evz Smalwater aan als 'behoud en herstel van watersystemen' en tevens als zoekgebied voor het Natuurnetwerk Brabant (NNB). De evz zou in stedelijk gebied in principe gemiddeld 50 meter breed moeten zijn, met daarbij een bebouwingsvrije zone. In bestaand stedelijk gebied is het echter veelal niet mogelijk om in de beschikbare ruimte een dergelijke robuuste verbindingszone te realiseren. Het zoekgebied is vooral bedoeld om kansen te benutten voor het realiseren van een evz opgebouwd uit een smallere corridor en robuustere stapstenen.

Gezien de beperkte ruimte in stedelijk gebied van Boxtel waar het Smalwater doorheen stroomt wordt voor het realiseren van een functionerende ecologische verbindingszone ingezet op meerdere stapstenen, die middels smallere zones (corridor) met elkaar verbonden worden. De stapstenen functioneren als kleine natuurgebiedjes en vormen geschikt leefgebied voor de prioritaire soorten van de evz . Door een juiste inrichting van de corridor (minimaal 10 meter breed) kunnen deze soorten makkelijk tussen de stapstenen migreren. Voor sommige soorten is een combinatie van leefgebied en corridor mogelijk. Afhankelijk van de doelsoorten dienen de stapstenen op een maximale afstand van 300-400 meter van elkaar gesitueerd te worden.

In het verleden is in 2010 op circa 50 meter afstand van dit plangebied een stapsteen gerealiseerd en hiermee invulling gegeven aan een leefgebied voor de prioritaire soorten kamsalamander en waterspitsmuis.

Hoewel elke aanvullende natuurlijke inrichting een bijdrage kan leveren aan de kwaliteit en het functioneren van de evz als geheel is realisatie van een extra stapsteen op deze locatie niet noodzakelijk voor een functionerende evz . Inrichting als een corridor voldoet om de stapstenen met elkaar te verbinden. De gemeente Boxtel is zich ervan bewust dat er voldoende stapstenen (met een afstand van 300 tot 400 meter) over het gehele traject van evz Smalwater moeten worden gerealiseerd. We zijn nog steeds op zoek naar mogelijkheden om westelijk van het plangebied een extra stapsteen te realiseren. Kansen hiervoor zijn echter vooralsnog afhankelijk van mogelijke toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

In de inrichtingsvisie Groene levensader door Boxtel was daarnaast ook al geconstateerd, dat 'Voor de oostwest-kortsluiting tussen Dommel en Beerze zijn in het Smalwater-traject knelpunten aanwezig die voor bepaalde doelsoorten een te grote barrière vormen. De genoemde oostwest-verbinding kan mede gestalte worden gegeven ten zuiden van Boxtel via de aanvullende verbindingszone Blauwhoefseloop/Heerenbeekloop'.

In het ecologisch contra-onderzoek van Natuurlink uit 26 februari 2024, welke is opgesteld in opdracht van Natuur- en milieuvereniging Het Groene Hart Brabant, is de effectbeoordeling van het bestemmingsplan Baroniestraat 24 / evz Smalwater weerlegd. Er wordt in het onderzoek nadruk gelegd op het realiseren van een stapsteen binnen het plangebied en binnen de 50 meter zone.
Wij zijn van mening dat bij de inrichting van een dergelijke evz nooit sprake is geweest van een zone van 50 meter, maar dat het een zoekgebied betreft voor het realiseren van een corridor (10-25 meter) en stapstenen. Dit levert geen strijdigheid op met de IOV.

Zoals in het aangepaste rapport van Ecogroen uit oktober 2024 is aangegeven zal door het lijnvormige karakter van de oeverbegroeiing en de vele hoogte- en vochtigheidsgradiënten die zich aftekenen, een soortenrijk biotoop ontstaan die aan tal van planten en dieren ruimte biedt voor migratie maar tegelijkertijd ook huisvesting kan bieden.
In het traject van de inrichting van de evz is onderzocht of een poel als leefgebied voor de kamsalamander in het ontwerp geïntegreerd kon worden. De beschikbare ruimte is echter te klein om een poel te realiseren, welke en aan de minimale inrichtingseisen van deze soort kan voldoen en ook nog op de juiste wijze beheerd kan worden. Daarnaast wordt er getwijfeld of de poel voldoende waterhoudend zou zijn gebaseerd op de gemeten grondwaterstanden in de omgeving.

Alhoewel er kanttekeningen bij de haalbaarheid van een poel worden geplaatst, zien wij ecologische meerwaarde om toch in te zetten (conform inrichtingsplan) op het realiseren van de (retentie)poel.

Verder beperkt het karakter en het bestaande grondgebruik de mogelijkheden om evz maximaal in te vullen. Een nabij gerealiseerde stapsteen alsook de hier te realiseren corridor is voor dit gebied het hoogst haalbare en naar oordeel van het college een kenmerk van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, het gedachtegoed van de Omgevingswet.
Via een voorwaardelijke verplichting zal sprake zijn van een gerealiseerde Natuur Netwerk Brabant die voldoet aan de eisen van een corridor.

GS hebben de wijziging "TAM-omgevingsverordening Noord-Brabant, kaartaanpassingen 2024" op 17 september 2024 vastgesteld. Daardoor zijn meerdere locaties, zoals het Natuur Netwerk Brabant en het Stedelijk gebied aangepast. De kaartaanpassingen hangen samen met gemeentelijke plannen (zoals uitbreiding woonwijk), actualisaties/correcties en met de wijzigingen die in het kader van het Natuurbeheerplan worden doorgevoerd. Daarin is dus ook de herbegrenzing evz Smalwater in opgenomen.

Ad f
Nu vanuit provincie geen bezwaar bestaat tot de inrichting van een corridor en dus beperking van het werkingsgebied van de evz tot gerealiseerde NNB, is er geen reden om dit gebied niet te herbegrenzen tot gerealiseerde NNB.
In de uitspraak van de voorzieningenrechter op 19 november 2007 *ECLI:NL:RBSHE:2007:BB8671* is in punt 15 het volgende beschreven:
'Nu niet gebleken is van strijdigheid met voornoemd provinciaal en gemeentelijk beleid, gaat de stelling van verzoekster dat Gedeputeerde Staten bij de verlening van de verklaring van geen bezwaar het bouwplan niet aan dat beleid heeft getoetst, niet op'.
Er was volgens de rechtbank geen strijdigheid met het destijds vrijstellingsprocedure.

Ad g
Het bestemmingsplan 'Rechterstraat 55 Boxtel' uit 2023 voorziet in 28 zorgwoningen en 64 m² aan horecagelegenheid binnen het plangebied. Conform de gemeentelijke parkeernota geldt voor zorgwoningen (beschermd of verzorgd wonen) een parkeernorm van 0,6 parkeerplaatsen per wooneenheid. Voor horeca geldt een norm van 5 parkeerplaatsen per 100 m² BVO.
Het aantal parkeerplaatsen komt daar uit op (28 * 0,6) + (0,64 * 5)) 20 parkeerplaatsen.

In onderhavig bestemmingsplan 'Baroniestraat 24 Boxtel' wordt net als in bovengenoemd plan uitgegaan van een parkeernorm van 0.6 parkeerplaatsen per woning. De parkeerbehoefte van 29 parkeerplaatsen wordt volledig opgevangen op eigen terrein.

De grootte van de parkeerplaats heeft niet enkel met parkeren en parkeernormen te maken.
De evz is (voor gemeentelijke beheer, niet voor publiek) toegankelijk via de parkeerplaats. Er moet dus ruimte zijn voor voertuigen etc. om de evz te beheren. Daarnaast is er vanuit de veiligheidsregio gewerkt met de beleidsregels 'bereikbaarheid en bluswater'. Deze schrijven een aantal zaken voor. Een doodlopende route (zoals bij deze parkeerplaats het geval is) moet bijvoorbeeld meer dan 5,0 m breed zijn. Parkeren wordt op eigen terrein gerealiseerd. Hieraan wordt voldaan in dit bestemmingsplan.

Ad h.
De provincie Noord-Brabant heeft op 17 september 2024 de herbegrenzing vastgesteld en de provincie heeft samen met waterschap De Dommel en de gemeente Boxtel consensus bereikt over het de evz.

Ad i.
In het onwerpbestemmingsplan zijn niet de officiële notulen van de WUBBB vergadering toegevoegd als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan. Dit wordt bij de vaststelling gerectificeerd.
Het college en de raad wordt bij de vaststelling van het plan daarvan op de hoogte gesteld.

Het is onduidelijk waar indiener op doelt met het niet volledig zijn van advisering van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. De Monumentencommissie heeft aangegeven dat het bestemmingsplan geen afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarde van de naastgelegen gebouwen (Pastorie) en heeft op 18 januari 2023 een positief advies afgegeven met daarbij de aanvulling om de uitstraling van alle materialen zo ingetogen mogelijk te maken.

Ad j.
In bestemming 'Natuur' zal geen bebouwing en verharding worden aangebracht.

Conclusie:
In bijlage 24 bij het bestemmingsplan zal de verslaglegging worden vervangen door de officiële notulen van de WUBBB d.d. 22 november 2023.

Volgnummer 3, 1342593, omwonenden en ontvangen op 31 januari 2024

Samenvatting zienswijze:

a. Aan eerdere bouwplannen in 1998 is door GS geen instemming verleend.
b. Monumentencommissie heeft verzaakt om onze argumenten mee te nemen in hun afweging.
c. Er wordt voorbij gegaan aan de zichtbaarheid van de waardevolle historische bebouwing vanaf de achterzijde.
d. De visie "de Groene Levensader door Boxtel" wordt onvoldoende als onderlegger gebruikt.
e. Omdat er gebouwd wordt, kan er geen park komen. Maar als men in de geest van de visie spreekt had de gedachte moeten zijn: *omdat het park wordt kan er niet gebouwd worden.*
f. Met de instemming van herbegrenzing door GS spreken zij zichzelf tegen met hun eigen eerder aangevoerde argumenten in 2020.
g. De gemeente heeft verzaakt om de projectontwikkelaar tijdig op de hoogte te stellen van de visie "de Groene Levensader door Boxtel"
h. In maart 2019 is er zonder vergunning alle flora en fauna in de Pastorietuin vernietigd. Het EVZ onderzoek in november 2023 is gebaseerd op een braakliggende tuin. De herplantplicht van 5 bomen voor 18 gerooide bomen is veel te karig.
i. Indien er gekozen wordt voor bebouwing in de Pastorietuin dan wordt er maar één van de drie mogelijke ecologische invullingen langs het Smalwater, genoemd in de visie "de Groene Levensader door Boxtel" gerealiseerd.
j. Er is grote behoefte aan betaalbare zorgwoningen. Dit project is uitsluitend voor de vermogenden.
k. De luchtkwaliteit in de Baroniestraat zal nog verder onder druk komen te staan.
l. Toenemende verkeersdruk in de schoolzone van de Angelaschool.
m. Er is geen omgevingsdialoog gevoerd.
n. Er werd geen gehoor gegeven aan ons verzoek aan de gemeente als belanghebbende bewoners, om van het begin af aan te mogen te participeren in dit ontwikkelplan.

Reactie gemeente:
Ad a.
Ingediende principeverzoeken en bouwplannen worden getoetst aan de huidige wet- en regelgeving die nu geldt. Wij hebben de provincie uitgebreid meegenomen in het vooroverleg en zij heeft geen zienswijze ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan. Het onderhavige plan is niet in strijd met het provinciaal beleid. In 1998 werd hier blijkbaar door de provincie anders mee omgegaan zo blijkt uit citaten van indiener.

Ad b
Het gebouw van de Pastorie maakt geen onderdeel uit van de planontwikkeling. Dit planvoornemen is eerder besproken met de monumentencommissie en ook goedgekeurd. Het advies van de Monumentencommissie is als Bijlage 23 aan deze toelichting gehecht en zal worden opgevolgd. Het plan doet geen afbreuk aan de cultuurhistorische waarden van het gebied en de monumentale status van de voormalige pastorie.

Ad c
Zie antwoord bij Ad b.

Ad d
De inrichtingsvisie uit 1999 dient als onderlegger voor uitwerking van deelprojecten. Per plan betekent dit dat in de toekomst een integrale afweging van alle aspecten plaats vindt. De inrichtingsvisie geeft

een streefbeeld weer hoe de toekomst zou kunnen zijn, zulks met respectering van de huidige situatie en bestemming.

Uit het voorwoord van het rapport de Groene Levensader blijkt dat dit rapport is bedoeld als een visie voor de inrichting van de ecologische verbindingszone Dommel en Smalwater door Boxtel. Het doel van deze inrichtingsvisie is om een totaalvisie te geven op de ecologische verbindingszone Dommel en Smalwater, waarin is aangegeven op welke manier de ecologisch verbindingszone gecombineerd kan worden met de stedenbouwkundige en recreatieve functies van de Dommel en Smalwater.
Op pagina 1 van de visie is het volgende opgenomen:
'Het plan beoogt het opstellen van een totaalvisie voor de ecologische verbindingszones Dommel en Smalwater door Boxtel. Tevens heeft de visie een strategisch karakter binnen het gemeentelijk ruimtelijk ordeningsbeleid. De visie fungeert als toetsingskader voor toekomstige ontwikkelingen zodat de ecologische kwaliteiten van Dommel en Smalwater worden veiliggesteld'.

Voor de inrichtingsschets is de Groene Levensader als onderlegger gebruikt. Bebouwing van de tuin achter de pastorie wordt in de visie niet als onmogelijk beschouwd. Daarnaast zijn de locaties van de streefbeelden in de Groene Levensader enkel indicatief. De exacte invulling vindt dan ook plaats bij de uitwerking van maatregelen in nog op te stellen inrichtingsplannen, zoals bijvoorbeeld gedaan is in de 'uitwerkingsvisie en inrichtingspolan van Dommel en Smalwater door Boxtel (2007).. Als onderdeel van deze uitwerkingsvisie is een stapsteen ingericht op een deel van de voormalige sportvelden.

Ad e.
In het plangebied wordt een tot dusverre privaat perceel gedeeltelijk openbaar toegankelijk gemaakt voor beheer(wat niet wil zeggen dat daar actief gerecreëerd mag worden). Daarbij wordt veel aandacht geschonken aan een groene aankleding met zoveel mogelijk behoud van bestaande bomen en waar dat niet mogelijk is in de verkaveling, het vervangen door nieuwe bomen. Ook wordt ter plaatse de ecologische zone uitgebreid waardoor meer groen en natuurkwaliteit ontstaat.

Ad f.
Zoals aangegeven heeft GS op 17 september 2024 ingestemd met de herbegrenzing van de evz Smalwater. Dit levert geen strijdigheid op met de IOV.

Ad g
De provincie Noord-Brabant, waterschap Dommel en de gemeente Boxtel hebben afgelopen jaren uitgebreid overleg gevoerd over dit plan en de evz. Voorliggend plan wat betreft de toepassing van de corridor is het resultaat van bovengenoemde overheden en waarbij 930 m² NNB wordt toegevoegd. De provincie heeft geen zienswijze ingediend en heeft aangegeven in te stemmen met het plan Baroniestraat 24 in Boxtel.

Ad h
De bomenkap waar over gesproken wordt is gelegaliseerd in 2023 met een kapvergunning.
Tussen initiatiefnemer en gemeente is een herplantplicht afgesproken ter compensatie van eerder gerooide bomen. Het inrichtingsplan (uitwerking) wordt ter goedkeuring aan de raad voorgelegd. De esdoorn wordt behouden en beschermd (conform bijlage 6 bij de toelichting).
Ook de bomenrij (8 Hollandse Lindes) ten oosten van het plangebied zal behouden blijven en tijdens de bouwwerkzaamheden worden beschermd. Het gebied zal worden ingericht conform de herinplantplicht.

Ad i.
Zie antwoord onder Ad d.

Ad j
De 48 niet-zelfstandige woonzorgeenheden bieden plaats aan senioren met een zorgvraag en specifiek voor mensen met dementie. De gebouwen worden geëxploiteerd door Wonen bij September. Om bij Wonen bij September te komen wonen, is een indicatie van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) nodig. Wonen bij September levert kwalitatief hoogwaardige zorg voor mensen met indicatie VV04 of VV05.

De behoefte aan de zorgeenheden blijkt uit de provinciale prognose, de gemeentelijke prestatieafspraken en de concrete belangstelling voor en invulling van deze eenheden. Ter illustratie van onderhavig planvoornemen heeft initiatiefnemer een zorganalyse opgesteld die als Bijlage 5 aan

deze toelichting is gehecht. In paragraaf 3.3.3 wordt specifiek ingegaan op de behoefte aan zorgwoningen.

In de bevolkings- en woningbehoefteprognose is beschreven dat er een concrete behoefte bestaat aan 17.400 wooneenheden voor intramuraal wonen. Een groeiende groep mensen in Nederland krijgt te maken met dementie. Het gaat hierbij om de mensen met dementie zelf en hun naasten. Voor al deze mensen heeft dementie een grote impact op hun leven. Door het stijgen van het aantal mensen met dementie neemt de druk op de zorg toe. Dit geldt voor bijvoorbeeld de verpleeghuiszorg en de wijkverpleging.

Wonen bij Wonen bij September is relatief goed betaalbaar voor mensen met een gemiddeld (pensioen)inkomen. De woonkosten zijn lager dan die van vrijwel alle andere particuliere zorgaanbieders. En, afhankelijk van het inkomen en het type appartement, niet altijd veel hoger dan wonen in een verpleeghuis. Heeft men een gemiddeld (pensioen)inkomen en huurt men een appartement dan betaalt men circa € 300 meer per maand dan voor wonen in een regulier verpleeghuis. Dit komt vooral doordat men bij Wonen bij September een lagere wettelijke eigen bijdrage betaalt. Uitgangspunt is dat de bewoners recht hebben op 24-uurszorg oftewel een Wlz- indicatie met zorgprofiel 4, 5 of 7. Dan krijgt men de zorgkosten vergoed vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz), de bewoners betalen dan niets voor de zorg die wordt geboden. Bewoners zijn alleen het lage tarief 'wettelijke eigen bijdrage' verschuldigd aan het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Een Wlz- indicatie wordt afgegeven door het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ).

De kosten voor het wonen (appartementhuur en services) betaalt men maandelijks aan Wonen bij September. In dit maandbedrag zijn vrijwel alle kosten van levensonderhoud inbegrepen.
De kosten voor volledig wonen inclusief alle woonservice is niet geheel terug te rekenen naar een wooncomponent omdat hier ook de kosten voor alle maaltijden, drankjes, wassen, strijken,
schoonmaak etc. zitten. Daarnaast zijn hier ook de servicekosten in verwerkt, dat zijn de kosten voor verwarming, elektra, water, schoonmaak, onderhoud van alle ruimtes en tuinen, tv/telefoon/kabel/wifi, gemeentebelastingen. Alle appartementen zijn ook volledig en netjes afgewerkt en voorzien van een mooie vloer en een luxe badkamer.

Op basis van bovenstaande blijkt dat er behoefte bestaat aan zorgwoningen zoals voorzien in dit plan.

Ad k
In hoofdstuk 4.9 van de toelichting van het bestemmingsplan is uitgebreid de luchtkwaliteit binnen het plangebied beschreven.

In de NIBM tool(versie 23042022) is in het ontwerpbestemmingsplan 2022 als jaar van planrealisatie aangehouden. Voor de vaststelling van het bestemmingsplan is dit gewijzigd naar 2027. Uit de berekening blijkt dat deze verkeerstoename zorgt voor een toename van het gehalte stikstof in de lucht van 0,05 µg/m³ en van fijnstof van 0,02 µg/m³ (onderstaand tabel). De toename van stikstof is onder 1,2 µg/m³. Het project draagt hierdoor niet in betekenende mate bij aan de toename van de hoeveelheid stikstofdioxide in de lucht. Een toetsing aan de grenswaarden is derhalve niet noodzakelijk.
De dichtstbijzijnde maatgevende weg betreft de Baroniestraat, direct ten zuiden van het plangebied. Uit de kaart blijkt dat in 2021 de jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en fijn stof langs deze weg ruimschoots onder de grenswaarden lagen. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan. Ter plaatse is sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Ad l
De Angelaschool kent piekmomenten op de breng- en ophaalmomenten van leerlingen van de school. Dit is hooguit een half uur in de ochtend en middag. Dit heeft per etmaal weinig tot geen invloed op de verkeersstroming in het gebied. Omgekeerd geldt hetzelfde.
De beoogde ontwikkeling zorgt voor een verkeerstoename van 131 mvt/etmaal gedurende een gemiddelde werkdag. 40% daarvan zal in noordoostelijke richting ontsluiten, de overige 60% zal in zuidwestelijke richting ontsluiten. Ten opzichte van de capaciteit van de weg is de beoogde toename dermate laag dat de invloed op de verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid van de weg verwaarloosbaar is.

Ad m.

In de bijlagen bij de toelichting is in Bijlage 25 een overzicht gegeven van een aantal inloopavonden in het kader van de omgevingsdialoog en participatie, te weten op 28 maart 2019, 30 november 2022 en 12 januari 2023. Daarmee is voldaan aan het participatiebeleid van de gemeente Boxtel.

Ad n
De omgevingsdialoog heeft op meerdere momenten plaatsgevonden en daarmee ook de participatie. Echter is het niet zo dat ontwikkelaar verplicht is om adviezen van belanghebbenden inhoudelijk op te volgen in de planontwikkeling.

Conclusie:
Zienswijze nummer 3 leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Volgnummer 4, 1342677, Arag namens client, ingediend op 1 februari 2024

Samenvatting zienswijze:

a. Appellant stelt dat plan in strijd met de inrichtingsvisie Groene Levensader door Boxtel is opgesteld.
b. Appellant stelt dat het bijgevoegde ecologische onderzoek berust op een onjuiste grondslag.
c. Appellant merkt op dat de WUBBB niet akkoord is gegaan met het ontwerpbestemmingsplan.
d. Appellant stelt dat de behoefte aan zorgwoningen onvoldoende aangetoond.
e. Appellant is van mening dat de omgevingsdialoog gebrekkig was.

Reactie gemeente:
Ad a.
Zie antwoord onder zienswijze 3 ad d.

Ad b
Het is juist dat destijds vegetatie en bomen zijn gekapt, zonder dat daar een vergunning voor is verleend. Helaas kan de gemeente achteraf de situatie niet meer terugbrengen. Ontwikkelaar heeft alleen een herinplantplicht voor bomen als sanctie gekregen.
Het ecologische onderzoek kan alleen uitgaan van de feitelijke omstandigheden en niet de vroegere situatie. Gezien de voormalige inrichting als tuin is het echter ook niet direct aannemelijk, dat er bijzonder beschermde soorten aanwezig waren.

Ad c
Zie antwoord onder zienswijze 2 ad i.

Ad d
Zie antwoord onder zienswijze 3 ad j.

Ad e
Zie antwoord onder zienswijze 3 ad m.

Conclusie:
Zienswijze nummer 4 leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Volgnummer 5, 1342775, Groene Hart van Brabant

Ontvankelijkheid:
De gemeente heeft van indiener op 2 februari 2024 een pro forma zienswijze ontvangen.
De zienswijze is binnen de inzagetermijn ontvangen en als zodanig is de ingediende zienswijze ontvankelijk. Het betreft wel een pro forma zienwijze waarvan de indiener aangeeft deze nog aan te vullen. Hiervoor is een termijn gegeven tot 27 februari 2024. Wij hebben geen inhoudelijke aanvulling ontvangen van indiener en daarom verklaren wij deze zienswijze niet-ontvankelijk.

3. Reactie Provincie

Provinciale Staten hebben de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid vastgelegd in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de te beschermen provinciaal ruimtelijke belangen in de Verordening ruimte Noord-Brabant.
In het kader van het wettelijk vooroverleg heeft de gemeente het ontwerpbestemmingsplan aangemeld (31 januari 2024) bij de provincie Noord-Brabant en is door de provincie aangegeven dat de vraag is gesteld hoe het bestemmingsplan zich verhoudt tot de provinciale belangen die op basis van het provinciaal ruimtelijk beleid relevant zijn. Men geeft aan dat het onderhavige ontwerpbestemmingsplan geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen. Ook heeft de provincie geen zienswijze ingediend.

4. Wijzigingen bestemmingsplan

4.1 Correctieve aanpassingen n.a.v. de ingebrachte zienswijzen

Naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen worden de volgende correctieve aanpassingen in de regels of verbeelding opgenomen:

4.2 Ambtshalve aanpassingen

De volgende ambtshalve aanpassingen zijn in het bestemmingsplan (toelichting, regels en verbeelding) opgenomen.

<u>Verbeelding:</u>
De exacte begrenzing van de evz is voor voorliggend plangebied bijgesteld (zie bijlage 27 van de toelichting).
Om deze reden is de gebiedsaanduiding: *'overige zone - in interim omgevingsverordening te verwijderen zoekgebied ecologische verbindingszone'* komen te vervallen.

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1364548
Portefeuillehouder:	Mariëlle van Alphen - Habraken
Steller:	Rowan Okcuoglu

Onderwerp

Wijzigingen gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. De Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 vast te stellen;
2. De Verordening Sociaal Domein 2024 in te trekken.

meewerkend boxtel

Inleiding
In de Verordening Sociaal Domein 2024 zijn bepalingen opgenomen over de Jeugdwet, Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Voor 2025 moeten enkele wijzigingen aan deze verordening worden aangebracht. De precieze wijzigingen zijn te vinden in de was-wordt tabel in bijlage 2, en worden hier beschreven:

Inhoudelijke wijziging op de inkomensnorm voor minimaregelingen
In de kadernota van 2025 heeft uw raad een structureel budget van € 200.000 beschikbaar gesteld om de inkomensnorm van minimaregelingen te verhogen van 120% naar 130%. Er is onderzocht welke mogelijkheden er zijn binnen dat budget. Het bleek dat de beschikbaar gestelde middelen ontoereikend zijn om de inkomensnorm structureel te verhogen naar 130% voor alle minimaregelingen. Daarom wordt voorgesteld om per 1 januari 2025 de inkomensgrens voor toegang tot de minimaregelingen structureel te verhogen naar 125% van de bijstandsnorm in plaats van de eerdergenoemde 130%.

Technische wijzigingen
Om de verordening actueel te houden, moet ook een tweetal technische wijzigingen worden doorgevoerd. Het betreft het:
- Verwijderen van de low-risk polis uit een opsomming onder lokaal geregelde voorzieningen;
- Wijzigen van enkele verwijzingen naar het intrekken van de vorige verordening en vaststellen van de nieuwe verordening.

Beoogd resultaat
Een gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 die actueel is en waarin de normverhoging van minimaregelingen is opgenomen.

Argumenten
1.1 *Een normverhoging naar 125% zorgt voor een sterkere financiële basis bij onze inwoners.*
Inwoners worden beter geholpen wanneer zij te maken hebben met armoede of schulden. Ook werkt de maatregel preventief, aangezien financiële problemen kunnen worden voorkomen doordat eerdere toegang tot hulp mogelijk is. Het is van belang dat deze middelen toereikend en structureel zijn, zodat de normverhoging een duurzame en toekomstbestendige oplossing is voor onze inwoners. Daarom is hier bewust gekozen voor een uniforme ophoging van álle minimaregelingen in plaats van een onderscheid te maken per regeling (zie ook bijlage 4).

1.2 *De Adviesraad Sociaal Domein is positief*
Bij het opstellen van de nieuwe Verordening Sociaal Domein is de Adviesraad Sociaal Domein (hierna: ASD) geraadpleegd en hebben zij advies gegeven. Zij is positief over de wijzigingen. Het advies van de ASD is verwerkt in deze uitkomsten (zie ook bijlage 3).

2.1 *Het intrekken van de huidige verordening is noodzakelijk*
Door gedane wijzigingen is de op dit moment geldende verordening niet meer actueel. Vanaf 1 januari 2025 geldt de nieuwe Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024.

Financiën
Het vaststellen van de Gewijzigde Verordening Sociaal Domein heeft financiële gevolgen voor de minimaregelingen (collectieve zorgverzekering, Welzijnsfonds, individuele inkomenstoeslag, en bijzondere bijstand). Met de normverhoging wordt naar verwachting meer aanspraak gemaakt op deze regelingen. Daarom is in de begroting 2025 € 200.000 aan extra structurele middelen opgenomen om de maatregel te bekostigen.

Uitvoering
Zodra de gemeenteraad de Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 Boxtel heeft vastgesteld, wordt deze gepubliceerd in het gemeenteblad. Het gemeenteblad is te vinden op

www.officielebekendmakingen.nl. De verordening treedt in werking op de dag nadat deze bekend is gemaakt.

De wijzigingen die worden doorgevoerd in de nieuwe verordening hebben enkele implicaties voor de werkwijze van de uitvoering. De uitvoering is op de hoogte dat deze wijziging wordt doorgevoerd. Zodra de nieuwe verordening is vastgesteld worden deze aanpassingen doorgevoerd in de uitvoering.

Communicatie

Naast publicatie zoals omschreven onder 'uitvoering' brengen we proactief de maatschappelijke partners op de hoogte van de nieuwe verordening en de wijzigingen aan de hand van een informatiemail. Daarnaast informeren we inwoners die recht hebben op de minimaregeling rechtstreeks en met hulp van maatschappelijke partners. Indien gewenst door de pers kan de portfuilliehouder een toelichting geven over de nieuwe verordening en de wijzigingen in het wekelijkse persmoment.

Bijlagen

Bijlage 1: Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024
Bijlage 2: Was-wordt tabel
Bijlage 3: Adviesdocument ASD Boxtel
Bijlage 4: Toelichting inkomensnorm minimaregelingen naar 125%

Boxtel, 29 oktober 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,

de secretaris,	de burgemeester,
V.C. Fijneman	R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Contactpersoon

Femke Hendrickx, teammanager Sociale Beleidsontwikkeling

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1364548

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 oktober 2024;

Besluit

1. De Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 vast te stellen;
2. De Verordening Sociaal Domein 2024 in te trekken.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 10 december 2024;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 Boxtel

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Algemeen

1.1 Waarom deze verordening?

1.2 Uitgangspunten

1.3 Kernwaarden

Hoofdstuk 2: De toegang

2.1 Melding bij de gemeente

2.2 Verwijzing door derden en spoed

Hoofdstuk 3: Werk en Participatie

3.1 Algemene bepalingen

3.2 Bepalingen over voorzieningen

3.3 Specifieke bepalingen over de aanspraak op voorzieningen

3.4 Persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

3.5 Specifieke bepalingen overige voorzieningen

3.6 Tegenprestatie

Hoofdstuk 4: Gezond en veilig opgroeien

4.1 Uitgangspunten bij het bieden van hulp

4.2 Algemene voorzieningen

4.3 Individuele voorzieningen

4.4. Criteria individuele voorzieningen

4.5 Afstemming met andere vormen van hulp

Hoofdstuk 5: Leven en wonen in een veilige en gezonde omgeving

5.1 Uitgangspunten, doelen en resultaten

5.2 Zelfstandig en veilig wonen

5.3 Maatschappelijke opvang

5.4 Begeleiding en dagbesteding

5.5 Vervoer

5.6 Mantelzorg

Hoofdstuk 6: De vorm van hulp

6.1 Vormen van hulp

6.2 Hulp in natura

6.3 Hulp in geld

6.4 Persoonsgebonden budget

6.5 Eigen bijdrage Wmo-voorzieningen

Hoofdstuk 7: Inkomen en schulden

7.1 Minimabeleid

7.2 Bijzondere bijstand

7.3 Individuele inkomenstoeslag

7.4 Bijdrage voor maatschappelijke activiteiten, het Welzijnsfonds

7.5 Schuldhulpverlening

7.6 Zorgkosten

Hoofdstuk 8: Afspraken tussen inwoner en gemeente

8.1 Hoe gaan we met elkaar om?

8.2 Afspraken en verplichtingen

8.3 Terugvorderen uitkering

8.4 Beëindigen en terugvorderen voorziening

8.5 Hoe controleert de gemeente of de afspraken worden nagekomen?

8.6 Vrijlating giften

Hoofdstuk 9. Kwaliteit en aanbesteding

9.1 Kwaliteit

9.2 Inkoop en aanbesteding

Hoofdstuk 10: Van oud naar nieuw

10.1 Onderzoek naar de werking van de verordening

10.2 Uitvoeringsregels

10.3 Afwijken van de verordening (hardheidsclausule)

10.4 Intrekken oude verordeningen

10.5 Overgangsrecht

10.6 Ingangsdatum en naam

Hoofdstuk 11: Begrippenlijst

Hoofdstuk 1: Algemeen

1.1 Waarom deze verordening?

1.1.1 Wij vinden het belangrijk dat:

- Mensen actief mee kunnen doen aan het maatschappelijk leven of aan het werk kunnen gaan;
- Mensen een inkomen hebben waarmee ze rond kunnen komen;
- Mensen hun financiën op orde hebben;
- Mensen een eigen huishouding kunnen voeren en voor zichzelf kunnen zorgen;
- Mensen een geschikte en schone woonruimte hebben, waarin zij zo lang mogelijk zelfstandig en veilig kunnen wonen; en
- Kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien.

1.1.2 Het is de taak van de gemeente om haar inwoners daarbij te helpen.

De wetgever heeft wetten gemaakt om dit te bereiken. Het gaat om de:

- Participatiewet (PW), de IOAW, de IOAZ;
- De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs);
- De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015);
- De Jeugdwet;
- De Gemeentewet.

Deze wetten vormen de grondslag voor deze verordening. De regels in deze verordening vullen de wettelijke regels aan. Het zijn regels op hoofdlijnen die de gemeenteraad heeft vastgesteld. Soms zijn er nog extra regels nodig waarin bepaalde zaken worden uitgewerkt. Daarvoor stelt de gemeente dan nadere regels vast.

Waar in deze verordening ‘Gemeentewet’ als grondslag wordt genoemd, wordt daarmee de algemene aanvullings-bevoegdheid van de gemeenteraad bedoeld (art. 121 Gemeentewet) die het mogelijk maakt om aanvullende regels over bepaalde onderwerpen te maken.

Bij een aantal artikelen wordt ook de Algemene wet bestuursrecht (Awb) genoemd. Deze wet bevat bepalingen over onder andere de aanvraag, beslistermijnen, bezwaar en klachten.

1.2 Uitgangspunten

Deze verordening is geschreven vanuit een aantal uitgangspunten. De verordening:

1. Is bedoeld om de bovengenoemde doelen te realiseren en knelpunten van inwoners op te lossen;
2. Is goed te begrijpen;
3. Regelt niet meer dan nodig is;
4. Houdt de administratieve lasten van gemeente en inwoners zo laag mogelijk;
5. Kan goed uitgevoerd worden en is duidelijk voor de inwoners;
6. Heeft oog voor alle leefgebieden;
7. Geeft ruimte om af te wijken van regels en maatwerk te leveren als dat in het belang is van de inwoner, zolang dit niet in strijd is met wettelijke nationale of internationale regels.

1.3 Kernwaarden

Bij het toepassen van de regels uit deze verordening houdt de gemeente rekening met de doelen van de genoemde wetten. De gemeente zorgt ervoor dat het resultaat van een besluit recht doet aan die doelen. De gemeente gaat daarbij uit van de volgende kernwaarden:

1. Inwoners zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk om de genoemde doelen te realiseren.
2. Inwoners zetten zich ervoor in om deze doelen te bereiken.

3. De gemeente helpt waar dat nodig is en stimuleert inwoners om zelf oplossingen te vinden voor problemen, bijvoorbeeld met hulp van familie, vrienden, bekenden (het sociale netwerk).
4. Kwetsbare groepen, zoals kinderen en inwoners met een beperking, krijgen extra hulp om volwaardig mee te doen aan de samenleving.

Per hoofdstuk wordt aangegeven welke kernwaarden de basis van de regels vormen.

Hoofdstuk 2: De toegang

Dit hoofdstuk beschrijft globaal de toegang tot het sociaal domein. Welke basisprincipes leidend zijn bij de dienstverlening en het bieden van maatwerk.

Uitgangspunt is dat alle hulpvragen die de inwoner heeft in één keer (in één gesprek met één medewerker) kunnen worden gesteld. Dit noemen we een integrale intake. Op basis van de vraagstelling wordt de verdere procedure bepaald. De inwoner wordt hierover meteen geïnformeerd. We werken waar mogelijk op basis van het principe “één gezin, één plan, één regisseur”.

Kernwaarden:

- De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is.
- De inwoner kan zijn hulpvragen stellen in één gesprek met één medewerker, ook wanneer deze vragen betrekking hebben op meerdere leefgebieden.
- De gemeente vraagt van de inwoner niet meer informatie dan nodig is.
- De gemeente gaat zorgvuldig om met de inwoner.
- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- De hulp is voor de inwoner op een gemakkelijke manier toegankelijk.

2.1 Melding bij de gemeente

2.1.1 De eerste melding

Inwoners die een hulpvraag hebben op het terrein van de onder 1.1 genoemde wetten, kunnen een melding doen bij de gemeente. De inwoner kan deze melding schriftelijk, mondeling, telefonisch of digitaal doen bij het loket WegWijs. De melding zal worden doorgeleid naar het Wijkteam. Deze melding is nog niet meteen een aanvraag. Op basis van een eerste uitvraag wordt de problematiek geïnventariseerd en wordt bepaald of een

integrale intake nodig is. Mogelijk wordt de inwoner verwezen wanneer de vraag bij een andere instantie hoort.

In het contact bij de eerste melding wordt bij de Quick Scan ook informatie gegeven over onafhankelijke cliëntondersteuning.

Als een melding betrekking heeft op een (mogelijke) aanvraag voor een periodieke uitkering (voor levensonderhoud) op grond van de Participatiewet of IOAW-uitkering dan wordt de inwoner verwezen naar het internetportaal op www.werk.nl. Voor een IOAZ-uitkering en financiële hulp voor zelfstandigen wordt de inwoner verwezen naar www.155.nl. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners goed worden geïnformeerd over de mogelijkheden om een melding te doen.

2.1.2 Integrale intake

Als de melding wordt doorgeleid voor een intake dan wordt een gesprek gepland. Dit kan een telefonisch of een persoonlijk gesprek zijn. Het persoonlijk gesprek kan bij de inwoner thuis zijn (huisbezoek), als de inwoner dit wil of als dat van belang is voor de hulpvraag. De inwoner kan al zijn vragen stellen in één gesprek aan één medewerker. De verdere dienstverlening is gebaseerd op het principe één gezin, één plan, één regisseur.

Van het gesprek maakt de gemeente samen met de inwoner een verslag. Het resultaat van het gesprek is een verwijzing, het opmaken van een aanvraag of een combinatie hiervan.

2.1.3 Gegevens

De gemeente verzamelt alle gegevens over de situatie van de inwoner die nodig zijn voor het intakegesprek en het daaropvolgende onderzoek. Als het gaat om gegevens die de gemeente niet zelf kan inzien, dan vraagt de gemeente aan de inwoner om die gegevens aan te leveren. Bij de uitnodiging voor het gesprek wordt duidelijk gemaakt welke gegevens dat zijn.

2.1.4 Advisering

De gemeente zorgt ervoor dat de medewerker die een melding of aanvraag behandelt de deskundigheid heeft die nodig is om deze melding of aanvraag goed te kunnen

behandelen. Als de medewerker die deskundigheid niet heeft, zorgt de gemeente ervoor dat een deskundige een advies uitbrengt. Dit advies (deskundig oordeel) betrekt de gemeente bij de beoordeling van de aanvraag.

De procedures van de melding en de aanvraag worden in interne protocollen en instructies vastgelegd.

2.1.5 Verval van recht [Jeugdwet, Wmo]

Het recht op hulp vervalt als de inwoner niet binnen 3 maanden na het besluit begint met het gebruikmaken van de hulp, tenzij dit de inwoner niet te verwijten valt. Deze voorwaarde wordt ook in het besluit opgenomen.

2.2 Verwijzing door derden en spoed

2.2.1 Verwijzing [Jeugdwet, Awb]

1. De gemeente zorgt ervoor dat de jeugdige jeugdhulp krijgt, als de huisarts, een medisch specialist, een jeugdarts, een gecertificeerde instelling, een medisch specialist, een kinder- of jeugd(straf)rechter, de raad voor de kinderbescherming, de Officier van Justitie of de Zorgverzekeraar de jeugdige verwijst naar jeugdhulp.
2. Als de jeugdige of zijn wettelijk vertegenwoordiger na een verwijzing kiest voor een aanbieder van jeugdhulp die geen contract heeft met de gemeente, en de gemeente vergelijkbare jeugdhulp in natura kan laten leveren door een aanbieder waarmee zij een contract heeft gesloten, dan zal de gemeente de kosten van de hulp in natura van de niet-gecontracteerde aanbieder niet vergoeden.
3. De gemeente maakt over verwijzingen afspraken met de partijen genoemd in het eerste lid.

2.2.2 Spoedeisende gevallen [Jeugdwet, Wmo, PW, Wgs]

1. In spoedeisende gevallen zorgt de gemeente ervoor dat de inwoner de hulp krijgt die nodig is, zonder dat de normale procedure wordt gevolgd. Het kan dan gaan om de volgende hulp:

a. Het bieden van hulp en zorg aan ouders en hun kinderen;

b. Het vragen van een machtiging aan de kinderrechter voor gesloten jeugdhulp;

c. Het bieden van een voorziening voor maatschappelijke ondersteuning; of

d. Het verstrekken van een voorschot op een uitkering die nog niet is toegekend; of

e. Schuldhulpverlening.

2. Er is sprake van een spoedeisend geval als de uitkomst van de normale procedure voor een aanvraag om hulp niet afgewacht kan worden.

Hoofdstuk 3: Werk en Participatie

De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners met een uitkering worden geholpen bij het vinden van algemeen geaccepteerde arbeid, als zij kunnen werken. Welke hulp dat kan zijn wordt in dit hoofdstuk beschreven. De hulpmiddelen die worden ingezet heten voorzieningen. Dit hoofdstuk gaat ook over de tegenprestatie die de gemeente van de inwoner met een uitkering kan vragen.

Kernwaarden:

- De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is.
- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- Iedereen doet mee aan de samenleving.
- De inwoner wordt zo goed mogelijk naar algemeen geaccepteerde arbeid geleid.
- Betaald werk gaat voor onbetaald werk en inkomensondersteuning van de gemeente.
- De hulp wordt afgestemd op de inwoner en is altijd een oplossing op maat behalve als dat op grond de wet niet mogelijk is.
- We hebben extra zorg voor kwetsbare groepen.
- De aansluiting tussen uitkering en werk wordt voor de inwoner zo gemakkelijk mogelijk gemaakt.

3.1 Algemene bepalingen

3.1.1 Begrippen [PW, IOAW, IOAZ]

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- De doelgroep: personen die worden genoemd in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet.
- Interne werkbegeleiding: De werknemer krijgt dagelijks werkbegeleiding van een collega op de werkvloer, omdat hij anders zijn taken niet kan uitvoeren. Deze begeleiding gaat verder dan wat normaal gesproken gebruikelijk is voor werknemers op hun werkplek

- Jobcoaching: Een erkende deskundige biedt methodische hulp aan mensen met een arbeidsbeperking en aan werkgevers. Deze hulp is gericht op het vinden en behouden van werk.
- Overige voorzieningen: voorzieningen als bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder f, van de Participatiewet;
- Persoonlijke ondersteuning bij werk: ondersteuning als bedoeld in artikel 10, eerste en derde lid, van de Participatiewet en begeleiding op de werkplek als bedoeld in artikel 10da van de Participatiewet;
- Praktijkroute: Het proces om iemand uit te doelgroep, toegang tot het doelgroepenregister te geven door loonwaardevaststelling op de werkplek.
- Voorziening: Een voorziening die door het college als noodzakelijk wordt gezien. Een voorziening is gericht op hulpmiddelen om aan het werk te gaan. Dit omvat ook persoonlijke hulp bij taken die men moet uitvoeren.
- Werkgever: Degene die, op basis van een arbeidsovereenkomst, de bevoegdheid heeft om een werknemer voor een afgesproken periode in zijn organisatie te laten werken.
- Werknemer: degene die op basis van een arbeidsovereenkomst werk uitvoert bij de werkgever. Dit omvat ook een persoon zoals bedoelt in artikel 10d eerste of tweede lid van de wet, waarbij de werkgever een dienstbetrekking is aangegaan of van plan is dit te doen.
- Wet: Participatiewet.

3.1.2 Maatwerk [PW, IOAW, IOAZ]

1. Doel van de hulp van de gemeente is dat de inwoner voor een langere periode betaald of onbetaald werk vindt dat bij hem past of dat de inwoner werk kan behouden.
2. De gemeente stemt de hulp aan de inwoner af op de persoonlijke situatie en de kansen op de arbeidsmarkt. De gemeente houdt ook rekening met de persoonlijke motivatie van de inwoner, zorgtaken, behaalde opleidingen, arbeidsverleden, geloofsovertuiging en vaardigheden.
3. In een trajectplan legt de gemeente vast welke hulp de inwoner krijgt en wat belangrijk is voor die hulp. Ook wordt vastgelegd welke afspraken met de inwoner worden gemaakt over de hulp en over eigen acties van de inwoner om dichterbij werk te komen.

4. De gemeente kan hulp aanbieden in de vorm van voorzieningen (diensten, geld of goederen). Voorzieningen kunnen worden gegeven aan inwoners uit de doelgroep, maar ook aan werkgevers die deze inwoners aan werk helpen. De gemeente kan voorwaarden en verplichtingen verbinden aan de voorzieningen.
5. De gemeente beoordeelt welke voorziening voor de inwoner het beste kan worden ingezet en voor hoe lang. Daarbij kijkt de gemeente naar de omstandigheden van de inwoner, zijn eventuele beperkingen, de zorg voor kinderen, mantelzorg, wettelijke verplichtingen en de beschikbaarheid van voldoende budget.

3.1.3 Samenwerking [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente werkt samen met UWV, gemeenten in de regio en andere organisaties om inwoners te helpen betaald of onbetaald werk te vinden.
2. De gemeente zorgt ervoor dat werkgevers die inwoners uit de doelgroep werk willen aanbieden, worden ondersteund.

3.2 Bepalingen over voorzieningen

3.2.1 Algemene bepalingen over participatievoorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een voorziening weigeren als:

a. De inwoner die gebruikt maakt van de voorziening niet behoort tot de doelgroep;

b. De inwoner onvoldoende meewerkt aan het onderzoek dat nodig is voor het beoordelen van het recht op de voorziening;

c. De inwoner een beroep kan doen op een voorziening op basis van een andere wettelijke regeling, waardoor er sprake is van een voorliggende voorziening;

d. De voorziening naar het oordeel van de gemeente onvoldoende bijdraagt aan arbeidsinschakeling; of

e. Er niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.

2. De gemeente kan een voorziening uit dit hoofdstuk beëindigen als:

a. De inwoner die gebruik maakt van een voorziening zich niet houdt aan de gemaakte afspraken die in het trajectplan zijn opgenomen of die in de wet staan.

b. De inwoner die gebruik maakt van een voorziening niet meer tot de doelgroep van de gemeente hoort.

c. De inwoner die gebruik maakt van een voorziening algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt. Uitgezonderd zijn voorzieningen die in de wet of deze verordening ook mogelijk zijn na het aanvaarden van werk.

d. Als de gemeente vindt dat de voorziening onvoldoende oplevert om snel aan het werk te gaan.

e. Als de gemeente vindt dat de voorziening niet meer geschikt is voor de inwoner die gebruik maakt van de voorziening.

f. De inwoner die gebruik maakt van een voorziening niet meer voldoet aan de voorwaarden die in deze verordening of de wet worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.

3. De gemeente biedt de goedkoopst passende voorziening aan, houdt bij het voorzieningenaanbod rekening met andere voorzieningen die binnen het sociaal domein beschikbaar zijn en stemt het aanbod, als dat nodig is, intern af zodat het optimaal bijdraagt aan een integrale ondersteuning van de persoon. De gemeente houdt bij de afstemming ook rekening met voorzieningen op grond van andere wettelijke regelingen en stemt dit af in het plan van aanpak, bedoeld in artikel 44a van de Participatiewet.

4. De gemeente kan op basis van een uitvoeringsbesluit één of meer subsidie- of budgetplafonds vaststellen voor één of meerdere voorzieningen. De gemeente moet dan wel nagaan welke alternatieve voorzieningen er beschikbaar zijn.

3.2.2 De wettelijke voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente kan de volgende wettelijke voorzieningen gericht op re-integratie en participatie inzetten:

1. Ondersteuning bij leer-werktrajecten, zoals bedoeld in artikel 10f van de Participatiewet;

2. Participatievoorziening beschut werk, zoals bedoeld in artikel 10b van de Participatiewet;

3. Loonkostensubsidie, zoals bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet;

4. Begeleiding op de werkplek zoals bedoeld in artikel 10 da van de Participatiewet.

3.2.3 De regionaal geregelde voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente kan de volgende regionaal geregelde voorzieningen inzetten uit het Functioneel Ontwerp Werkgeversdienstverlening van de regio Noordoost-Brabant:

1. Werkervaring;

2. Proefplaatsing;

3. Detacheren en uitzenden.

3.2.4 De lokaal geregelde voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente kan de volgende lokaal geregelde voorzieningen inzetten:

1. Scholing;
2. Persoonlijke ondersteuning;
3. Solliciteren;
4. Nazorg;
5. Parttime ondernemerschap;
6. Aanbodversterking;
7. Sociale activering;
8. Onkostenvergoeding;
9. Tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang;
10. Ontwikkelingsgerichte arbeidsmatige dagbesteding.

3.2.5 Overige algemene bepalingen over voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente stelt nadere regels vast over de inzet en kaders van de genoemde voorzieningen als de wet niet bepaalt dat dit per verordening moet.
2. Voorzieningen die gericht zijn op het verkrijgen van werk worden alleen ingezet als zonder die inzet het vinden van algemeen geaccepteerde arbeid volgens de gemeente niet mogelijk is.

3.3 Specifieke bepalingen over de aanspraak op voorzieningen

3.3.1 Participatievoorziening beschut werk [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente biedt een inwoner een beschutte werkplek aan, als UWV heeft vastgesteld dat deze inwoner alleen kan werken als het werk en de werkplek zijn aangepast aan de mogelijkheden van die inwoner. Daarbij gelden de voorwaarden die in de Participatiewet zijn genoemd.
2. De gemeente zet zich ervoor in dat het aantal beschutte werkplekken dat de gemeente volgens het rijk jaarlijks moet realiseren, gerealiseerd wordt.
3. Het doel van beschut werk is om inwoners die alleen onder aangepaste omstandigheden kunnen werken, een veilige werkplek te bieden.
4. De gemeente biedt voor beschut werk de volgende voorzieningen aan:

a. Aanpassing van de werkplek of de werkomgeving;

b. Uitsplitsing van taken;

c. Aanpassingen in het werktempo, de arbeidsduur of de werkbegeleiding.

5. De gemeente kan inwoners die in aanmerking komen voor beschut werk voorzieningen aanbieden die de stap naar beschut werk makkelijker maken. Het gaat om de volgende voorzieningen:

a. Hulp bij het invullen van de dag;

b. Sociale activering en/of vrijwilligerswerk;

c. Scholing;

d. Schuldhulpverlening.

6. De inwoner die nog geen beschutte werkplek kan krijgen omdat het voorgeschreven aantal beschutte werkplekken in één jaar al is gerealiseerd, heeft voorrang op inwoners voor wie later is vastgesteld dat zij in aanmerking kunnen komen voor een beschutte werkplek. Zolang er nog geen geschikte werkplek voor de inwoner beschikbaar is, kunnen andere inwoners voorgaan.

3.3.2 Vaststelling wie tot doelgroep loonkostensubsidie behoort [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente stelt vast of een inwoner behoort tot de doelgroep voor loonkostensubsidie.

2. Hierbij neemt de gemeente de volgende criteria in acht:

a. een inwoner moet behoren tot de gemeentelijke doelgroep van artikel 7 van de Participatiewet; en

b. de inwoner is niet in staat om met een volledige baan het wettelijk minimumloon te verdienen; en;

c. de inwoner heeft mogelijkheden om aan het werk te gaan; en;

d. de inwoner voldoet aan de criteria in het landelijke besluit loonkostensubsidie Participatiewet.

3. Specifiek aanvraagproces loonkostensubsidie [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente verstrekt volgens artikel 10d van de Participatiewet, automatisch of op verzoek, loonkostensubsidie aan werkgevers die van plan zijn een werknemer aan te nemen die in aanmerking komt voor loonkostensubsidie. Als er een verzoek wordt ingediend, zijn de bepalingen van het tweede tot en met het vijfde lid van dit artikel van toepassing.

2. Een aanvraag voor loonkostensubsidie wordt, als het een inwoner betreft die nog niet behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, ook beschouwd als een

aanvraag om vast te stellen of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, bedoeld in artikel 10c, eerste lid, onder a, van de Participatiewet.

3. De gemeente stelt binnen 8 weken na ontvangst van de aanvraag de loonwaarde vast, tenzij in overleg met de werkgever toepassing wordt gegeven aan artikel 10d, vijfde lid, van de wet.
4. De gemeente hanteert bij het verstrekken van de loonkostensubsidie het preferente proces loonkostensubsidie.

3.3.4. Vaststelling van de loonwaarde [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente stelt de loonwaarde vast volgens de methodiek die is vastgesteld door het regionale werkbedrijf van de arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant.

3.3.5 Werkstage (Werkervaring) [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een inwoner die weinig kans heeft op werk, een werkstage (werkervaringsplaats) aanbieden. Deze werkstage wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen de gemeente, de werkgever en de inwoner.
2. Het doel van een werkstage is om inwoners, met behoud van uitkering, op een werkplek werkervaring op te laten doen en/of te leren functioneren in een werkomgeving.
3. Een voorwaarde is dat het werk niet leidt tot verdringing van andere werknemers bij dezelfde werkgever en ook niet leidt tot oneerlijke concurrentie met andere organisaties.
4. De werkstage is alleen mogelijk als de werkgever de stagiair goed begeleidt tijdens de werkstage. De werkgever zorgt ervoor dat de stagiair meer vaardigheden of kennis van het vakgebied opdoet.
5. De werkervaringsplek wordt vastgelegd in een plan van aanpak dat de gemeente in overleg met de inwoner maakt. Met de werkgever wordt afgesproken welk doel de werkstage heeft, wat de werkzaamheden zijn, begin-en einddatum, afspraken over onkostenvergoedingen, verzekeringen en hoe de begeleiding plaatsvindt.

3.3.6 Proefplaatsing [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een inwoner als proef tijdelijk en met behoud van uitkering laten werken bij een werkgever. Een proefplaatsing duurt maximaal 3 maanden met een werkweek van maximaal 40 uur per week. Deze termijn kan worden

verlengd met 3 maanden als dat nodig is om een goed beeld te krijgen van de mogelijkheden van de inwoner.

2. Het doel van de proefplaatsing is om werkgevers te helpen beoordelen of de inwoner geschikt is voor het werk.
3. Voor een proefplaats wordt alleen toestemming gegeven als:

a. De inwoner, gelet op vaardigheden en capaciteiten, de werkzaamheden kan uitvoeren.

b. De gemeente verwacht dat de plaatsing de kans op arbeidsinschakeling vergroot.

c. De werkgever bij het begin van de proefplaatsing schriftelijk aangeeft de inwoner na de proefplaatsing een betaalde baan te willen aanbieden voor minimaal zes maanden.

d. Door de plaatsing de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.

e. De werkzaamheden van de inwoner niet eerder onbetaald door hem bij de werkgever (of zijn rechtsvoorganger) zijn verricht; en

4. De gemeente geeft geen toestemming voor een proefplaatsing als zij aan kan nemen dat de inwoner ook zonder proefplaatsing aangenomen kan worden voor dat werk.
5. Als de werkzaamheden op de proefplaats door ziekte worden onderbroken, dan wordt deze periode niet meegenomen in de maximale periode van de proefplaats, bedoeld in het eerste lid.

3.3.7 Detacheringsbaan [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een inwoner die behoort tot de doelgroep begeleiden naar een dienstverband met een werkgever die de inwoner detacheert bij een inlener.
2. De werknemer wordt voor het verrichten van arbeid gedetacheerd bij een onderneming. De detachering wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen zowel de werkgever en de inlenende organisatie als tussen de werknemer en inlenende organisatie.
3. De inlenende organisatie betaalt een detacheringsvergoeding waarbij rekening wordt gehouden met de vastgestelde loonwaarde van de werknemer.
4. In de regel biedt de werkgever de werknemer een dienstverband van 38 uur per week aan.

5. Minder dan 38 uur per week is mogelijk als de gemeente dit nodig vindt vanwege in de persoon gelegen factoren.

3.3.8 Scholing [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een inwoner scholing aanbieden, als die scholing nodig is om de stap naar werk voor een langere periode te maken.
2. De gemeente bepaalt de vorm en de duur van de scholing. De scholing wordt afgestemd op de talenten en mogelijkheden van de inwoner en zijn positie op de arbeidsmarkt.
3. Scholing is een onderdeel van een re-integratietraject.
4. Kosten van scholing:

a. worden ten laste gebracht van het Participatiebudget;

b. kunnen niet ten laste van het Participatiebudget komen als de inwoner voor de kosten van de scholing een beroep kan doen op een andere voorziening.

5. Bij toekenning van scholing kunnen de volgende kosten ten laste van het Participatiebudget worden vergoed:

a. opleidingskosten en cursusbijdragen;

b. kosten voor boeken en leermiddelen die door het opleidingsinstituut verplicht zijn gesteld;

c. examengeld.

3.3.9 Ondersteuning bij leer-werktrajct [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente kan een jongere die een leer-werktraject nodig heeft om de stap richting werk te zetten, hulp aanbieden die nodig is voor het volgen van een leer-werktraject. Het moet gaan om jongeren:

a. Van 16 of 17 jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd, of

b. Van 18 tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.

3.3.10 MijnWerkDichtbij [PW, IOAW, IOAZ]

1. MijnWerkDichtbij is een werkmethode die toegepast wordt bij alle inwoners die een beroep doen op een uitkering op grond van de Participatiewet (bijstand, Ioaw en Ioaz) en bij inwoners die als niet-uitkeringsgerechtigde ondersteuning vragen aan de gemeente.

2. Door toepassing van MijnWerkDichtbij wordt de inwoner direct aan werk geholpen op een werklocatie, wat ook een reguliere werkgever kan zijn. Op basis van de observaties en bevindingen in de diagnosefase wordt een voorstel gemaakt voor een passend vervolgtraject waarin de inwoner met ondersteuning van de voorzieningen in dit hoofdstuk naar (regulier) werk, een leertraject of een zorgtraject wordt geleid.

3.3.11 Solliciteren [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente organiseert jaarlijks verschillende activiteiten om een inwoner aan een baan te helpen, zoals begeleiding bij solliciteren, een banenmarkt of speeddates met werkgevers.

3.3.12 Nazorg [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner die aan het werk gaat, ondersteund en begeleid wordt als dit nodig is om het werk te kunnen doen.

3.3.13 Parttime ondernemerschap [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente biedt de inwoner die een uitkering ontvangt de mogelijkheid om op kleine schaal als zelfstandig ondernemer te werken als de inwoner niet voldoet aan het Bijstandsbesluit zelfstandigen 2004 (Bbz).
2. De gemeente stelt nadere regels vast over het werken als zelfstandige op kleine schaal dat niet voldoet aan het Bijstandsbesluit zelfstandigen 2004 (Bbz).

3.3.14 Aanbodversterking [PW, IOAW, IOAZ]

Onder aanbodversterking worden re-integratieactiviteiten of re-integratievoorzieningen verstaan die nodig zijn om de inwoner de stap naar werk te laten zetten. Het kunnen diverse voorzieningen zijn.

3.3.15 Sociale activering [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een inwoner die behoort tot de doelgroep sociale activering aanbieden als aannemelijk is dat de inwoner in de toekomst betaald werk zal kunnen verrichten.
2. De gemeente stemt de sociale activering af op de mogelijkheden en capaciteiten van de inwoner.

3.3.16 Onkostenvergoeding [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kent een vergoeding voor onkosten toe aan:

a. De inwoner met een uitkering van de gemeente, die onkosten heeft vanwege de inzet van een voorziening in dit hoofdstuk. De vergoeding is gelijk aan de aantoonbare kosten.

b. De inwoner zonder uitkering van de gemeente, die onkosten heeft vanwege de inzet van een voorziening in dit hoofdstuk, en die een inkomen heeft dat hoger is dan de bijstandsnorm. De vergoeding is gelijk aan de aantoonbare kosten. Bij het bepalen van de hoogte van de vergoeding wordt rekening gehouden met de nadere regels over draagkracht voor bijzondere bijstand.

2. De gemeente kent een vergoeding voor verwervingskosten toe aan de inwoner, die na een voorziening gericht op het krijgen van werk, algemeen geaccepteerde arbeid heeft aanvaard en aantoonbare verwervingskosten heeft.

3. De vergoeding van verwervingskosten is mogelijk gedurende maximaal 6 maanden, gerekend vanaf de datum van werkaanvaarding.

4. Bij het bepalen van de hoogte van de vergoeding voor verwervingskosten wordt rekening gehouden met de nadere regels over draagkracht voor bijzondere bijstand.

5. Vergoeding van onkosten en verwervingskosten is niet mogelijk als de kosten op grond van een andere regeling worden vergoed.

3.3.17 Tegemoetkoming kinderopvang [PW-IOAW-IOAZ]

1. Inwoners komen in aanmerking voor een tegemoetkoming kinderopvang als:

a. de inwoner zoals afgesproken in het verslag meedoet aan een activiteit die nodig is om dichterbij de arbeidsmarkt te komen of om aan het werk te gaan, of

b. de inwoner op grond van een sociaal medische indicatie kinderopvang nodig heeft, en

c. opvang niet mogelijk is binnen het sociale netwerk van de inwoner.

2. Kosten van kinderopvang die voor rekening van de inwoner blijven en niet via de Belastingdienst (Kinderopvangtoeslag) worden vergoed, kunnen worden vergoed door de gemeente.

3.3.18 Ontwikkelingsgerichte arbeidsmatige dagbesteding (OAD) [PW, IOAW, IOAZ, Wmo]

1. OAD is maatschappelijke participatie door het bieden van een ingevulde dag met arbeidstaken. Hiervoor worden:

a. structuur en ritme aangereikt;

b. sociale vaardigheden bevorderd;

c. arbeidsvaardigheden ontwikkeld in een arbeidsomgeving met collega's.

2. Doel is om te zien of er op den duur loonwaarde kan ontstaan die voldoende is om toch in aanmerking te komen voor betaald werk met loonkostensubsidie.

3.4 Persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

3.4.1. Persoonlijke ondersteuning [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan persoonlijke ondersteuning bij werk in de vorm van jobcoaching in natura verstrekken door middel van een jobcoach die werkzaam is in opdracht van de gemeente.

2. De gemeente kan persoonlijke ondersteuning bij werk in de vorm van een subsidie toekennen aan de werkgever voor:

a. Jobcoaching door een interne of externe jobcoach; of

b. Interne werkbegeleiding door een interne werkbegeleider.

3. De in het eerste of tweede lid genoemde ondersteuning kan ook worden aangeboden bij het verrichten van werk, anders dan in dienstverband, zoals bij een proefplaats of een leer-werktraject.

3.4.2. Voorwaarde toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan persoonlijke ondersteuning bij werk en andere voorzieningen vertrekken ten behoeve van een inwoner met een arbeidsbeperking.

2. Bij het toekennen van de persoonlijke ondersteuning gelden, naast de bepalingen in artikel 2, de volgende voorwaarden:

a. De inwoner hoort bij de doelgroep en is 18 jaar of ouder, tenzij hij VSO/PRO-onderwijs heeft gehad.

b. De inwoner kan zonder deze vorm van ondersteuning niet werken.

c. De werkgever biedt een dienstbetrekking aan van minimaal zes maanden.

d. Het gaat niet om een Arbo-taak waarvoor de werkgever verantwoordelijk is.

e. Het gaat niet om een niet meeneembare voorzieningen die tot de standaarduitrusting van de werkgever behoort of die algemeen gebruikelijk is in een organisatie.

f. Er is volgens de gemeente geen sprake van een werkplekaanpassing die van de werkgever kan worden verlangd.

g. De kosten van de voorziening zijn volgens de gemeente proportioneel. Dat betekent dat de investering in de voorziening moet opwegen tegen de (maatschappelijke) opbrengsten van uitstroom naar werk.

3.4.3. Aanvraagprocedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

1. Een aanvraag om persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen kan bij de gemeente worden ingediend door de inwoner of diens werkgever.
2. De gemeente bevestigt de ontvangst van de aanvraag.
3. De gemeente bepaalt na overleg met de inwoner, en indien van toepassing met de werkgever, welke ondersteuning of voorziening(en) het beste kunnen bijdragen aan de arbeidsinschakeling.
4. De gemeente verkent, voor zover nodig en gelet op de omstandigheden van de inwoner, de mogelijkheden om door samenwerking met andere partijen, onder meer op het gebied van (publieke) gezondheid, jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, schuldhulpverlening, welzijn en wonen, te komen tot de best passende hulp met het oog op de arbeidsinschakeling, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 1, of de wijze van voortgezette persoonlijke ondersteuning bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 2, van de Participatiewet.

3.4.4. Inhoud beschikking persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente benoemd in een beschikking voor het toekennen van persoonlijke ondersteuning of andere voorzieningen in ieder geval:

a. Welke persoonlijke ondersteuning of voorziening wordt verstrekt.
b. Als subsidie wordt verstrakt geeft de gemeente aan wat de omvang is van het subsidiebedrag.
c. De duur en de intensiteit van de ondersteuning.
d. De ingangsdatum van de ondersteuning of overige voorziening.
e. Als de verstrekking afwijkt van wat is aangevraagd, geeft de gemeente een reden voor de afwijzing; en
f. Als het van toepassing is geeft de gemeente aan welke andere ondersteuning of voorziening relevant is voor de inwoner. Dit doen zij op een manier waardoor de inwoner integraal kan worden ondersteund.

3.4.5. Specifieke voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk [PW, IOAW, IOAZ]

1. De aanvraag voor persoonlijke ondersteuning bij werk moet binnen 26 weken na de ingangsdatum van de dienstbetrekking zijn ontvangen. Dit geldt niet als voorafgaand of op het moment van aanvang van het dienstverband de noodzaak van ondersteuning redelijkerwijs nog niet bekend kon zijn.
2. De gemeente neemt een besluit op basis van individueel maatwerk. Daarbij wordt de aard, grootte, duur en intensiteit van de persoonlijke ondersteuning gewogen.

3.4.6 Jobcoaching [PW, IOAW, IOAZ]

1. Een jobcoach die de persoonlijke ondersteuning bij werk verzorgt moet voldoen aan de kwaliteitseisen zoals opgenomen in het Protocol Jobcoach UWV.
2. De in te zetten jobcoaching wordt bepaald op basis van een plan waarin de doelstelling, duur en intensiteit van de jobcoaching omschreven staan. Dit plan wordt door de gemeente aan de hand van het Protocol Jobcoach UWV beoordeeld.
3. De gemeente kan wijzigingen aanbrengen in de in het tweede lid genoemde procedure.

3.4.7 Jobcoaching in natura [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan uit eigen beweging of op aanvraag, jobcoaching in natura aanbieden.
2. Bij aanvragen om jobcoaching in natura en de voorbereiding van een beschikking op de aanvraag is het bepaalde in de artikelen 14c tot en met 14h van overeenkomstige toepassing.

3.4.8 Subsidie voor het organiseren van jobcoaching [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan op aanvraag subsidie voor het organiseren van jobcoaching geven aan de werkgever.
2. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching kan, volgens artikelen 14c tot en met 14h worden verleend als:

a. De jobcoaching wordt geborgd door middel van een coachingsplan. De jobcoaching bestaat uit een individueel trainings- of inwerkprogramma en een systematische begeleiding van een inwoner behorend tot de doelgroep. De begeleiding is gericht op uitvoeren van de arbeidstaken.

b. De omvang en de kwaliteit van de jobcoaching passend is;

c. De continuïteit van de jobcoaching geborgd is; en

d. De inwoner voor wie de subsidie wordt gevraagd daarvan op de hoogte is en instemt met het organiseren van jobcoaching door de werkgever.

3. De gemeente kan voor jobcoaching een maximumtarief per uur hanteren dat genoeg is voor de organisatie van de jobcoaching. De gemeente draagt zorg voor de kenbaarheid van de, voor het betreffende jaar, van toepassing zijnde tarieven.

4. Met instemming van de werkgever en de werknemer voor wie de subsidie wordt verleend, kan de jobcoach onder andere:

a. Ondersteuning geven gericht op het vinden van werk; of

b. Integrale ondersteuning geven bij de overgang van werk naar werk en bij de overgang van werk naar onderwijs.

3.4.9 Interne werkbegeleiding [PW, IOAW, IOAZ]

1. Als een inwoner uit de doelgroep begeleiding nodig heeft bij het uitvoeren van werk, die verder gaat dan de gebruikelijke begeleiding die de werkgever biedt, kan de gemeente subsidie verstrekken aan de werkgever. Deze subsidie dekt de aangetoonde meerkosten die gepaard gaan met het organiseren van de interne werkbegeleiding.

3.5 Specifieke bepalingen overige voorzieningen

3.5.1 Specifieke voorwaarden toekenning vervoersvoorziening [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een vervoersvoorziening toekennen aan een inwoner die door zijn beperking niet zelfstandig naar zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan reizen. Deze vervoersvoorziening kan zowel in natura als in de vorm van een vergoeding in geld worden verstrekt.

2. De gemeente biedt een vervoersvoorziening aan als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

a. De inwoner kan door zijn beperking niet zelfstandig reizen of gebruik maken van het openbaar vervoer; en

b. Het vervoer is beperkt tot woon-werkverkeer.

3. De hoogte van de vergoeding in geld hangt af van het aantal dagen dat moet worden gewerkt en bedraagt het in de markt reguliere tarief voor een taxi of een andere vorm van vervoer.

4. De gemeente brengt een eventueel bedrag voor een vervoersvoorziening van de werkgever aan de werknemer in mindering op de te verstrekken vervoersvoorziening.

3.5.2 Specifieke voorwaarden meeneembare voorzieningen [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan een meeneembare voorziening toekennen, als dit nodig is voor een inwoner om te kunnen werken.
2. Er is geen limitatieve lijst van voorzieningen. Ieder product kan als meeneembare voorziening worden gezien als de noodzaak en meerwaarde voor het werken aantoonbaar is.
3. De meeneembare voorziening wordt in principe in bruikleen beschikbaar gesteld. In bijzondere gevallen kan de gemeente besluiten om de voorziening in eigendom te verstrekken.

3.6 Tegenprestatie

3.6.1 Doel van de tegenprestatie [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente legt een inwoner met een gemeentelijke uitkering een tegenprestatie op als de gemeente dit een passende manier vindt om de inwoner iets terug te laten doen voor de samenleving.

De gemeente legt inwoners met een grote kans op werk pas een tegenprestatie op in bijzondere situaties.

2. Het doel van de tegenprestatie is dat de inwoner zich inzet voor de samenleving om iets terug te doen voor de inspanningen van de gemeente voor de inwoner.
3. Bij het opleggen van een tegenprestatie houdt de gemeente rekening met de interesses en capaciteiten van de inwoner.

3.6.2 Doelgroep [PW, IOAW, IOAZ]

1. Deze regeling is bedoeld voor inwoners die een uitkering van de gemeente ontvangen.
2. Uitgezonderd om een tegenprestatie naar vermogen te leveren zijn inwoners met een uitkering die:

a. Mantelzorg geven aan een hulpbehoevende;

b. Maatschappelijke activiteiten en/of vrijwilligerswerk verrichten;

c. Actief zijn in een traject naar werk, of geen ondersteuning krijgen richting werk omdat ze tot de doelgroep worden gerekend die in staat is om 80% tot 100% wettelijk minimumloon te verdienen;

d. Al betaald werk verrichten voor minimaal 20 uur per week.

3.6.3 Opdragen en inhoud van participatie naar vermogen [PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden, die aanvullend van aard zijn, inzetten als tegenprestatie voor zover die werkzaamheden:

a. Niet zijn gericht op toeleiding tot de arbeidsmarkt;

b. Niet zijn bedoeld als re-integratie instrument;

c. Worden verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid;

d. Niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt.

2. Bij het bepalen van de aard, de duur en de omvang van de maatschappelijke participatie houdt de gemeente rekening met de individuele omstandigheden van de inwoner.

3.6.4 Duur en omvang [PW, IOAW, IOAZ]

1. De duur en omvang van de tegenprestatie wordt individueel bepaald. Hierin spelen de volgende factoren een rol:

a. De persoonlijke wensen en kwaliteiten van de inwoner;

b. De persoonlijke situatie en individuele omstandigheden van de inwoner;

c. Het arbeidsvermogen van de inwoner.

2. De omvang van de tegenprestatie is maximaal 26 weken van 10 uur, of 260 uur op jaarbasis.

3. Zo lang de geldende maximale omvang en duur van de tegenprestatie nog niet is bereikt zal de gemeente de inwoner controleren en wijzen op deze plicht.

4. Op vrijwillige basis en op eigen verzoek kan de inwoner een tegenprestatie leveren als de geldende maximale duur en omvang van de tegenprestatie is bereikt.

3.6.5 Zoektijd en begeleiding [PW, IOAW, IOAZ]

1. De inwoner krijgt zelf de gelegenheid binnen 2 maanden nadat de verplichting tot het verrichten van een tegenprestatie is opgelegd, maatschappelijk nuttige werkzaamheden bij een organisatie te zoeken.
2. Wanneer de inwoner niet binnen deze periode zelf een maatschappelijk nuttige activiteit heeft gevonden, kan door de gemeente een passende plek worden gezocht.

Hoofdstuk 4: Gezond en veilig opgroeien

Kinderen en tieners in onze gemeente moeten zo gezond en veilig mogelijk kunnen opgroeien. Dat is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van hun ouders/verzorgers, de jeugdigen zelf en hun (sociale) netwerk. Daarbij staat het versterken van de eigen kracht van de jeugdigen en van het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin en de sociale omgeving voorop. Als zij daarbij ondersteuning nodig hebben, dan kunnen zij zich melden bij de gemeente. Vervolgens wordt samen bekeken wat mogelijk is. Wanneer een beroep op ondersteuning of hulp nodig is dan wordt deze ondersteuning of hulp zo vroeg mogelijk aangeboden, om het beroep op dure, gespecialiseerde hulp te beperken. Met jeugdigen bedoelen we in deze verordening kinderen en tieners tot 18 jaar en jongvolwassenen van 18 tot 23 jaar die al jeugdhulp ontvingen toen zij 18 jaar waren en die deze hulp vanaf hun 18e nog nodig hebben. Dit zijn de jeugdigen zoals beschreven in artikel 1.1 van de Jeugdwet.

Kernwaarden:

- De jeugdige moet gezond en veilig kunnen opgroeien.
- De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is.
- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- De hulp wordt afgestemd op de inwoner en op andere vormen van hulp.
- We hebben extra zorg voor kwetsbare groepen.
- Vrij toegankelijke hulp gaat voor individuele voorzieningen

4.1 Uitgangspunten bij het bieden van hulp [Jeugdwet]

1. Alle hulp en ondersteuning is gericht op het versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige, zijn ouders en hun sociale netwerk.

2. De gemeente betrekt de wensen van de jeugdige en zijn ouders bij de keuze welke jeugdhulp wordt ingezet.
3. Algemene voorzieningen en de eigen kracht of inzet van het sociale netwerk worden eerst onderzocht en wanneer mogelijk ingezet. De algemene voorzieningen zijn gericht op preventie. Wanneer het gewenste effect niet mogelijk is wordt gekeken of jeugdigen en ouders in aanmerking komen voor een individuele voorziening.

4.2 Algemene voorzieningen [Jeugdwet]

1. De gemeente zorgt ervoor dat jeugdigen zoveel mogelijk gezond, kansrijk en veilig kunnen opgroeien. Om dat te bereiken biedt de gemeente aan (kwetsbare) jeugdigen, hun ouders en hun sociale netwerk de volgende algemene voorzieningen aan:

a. het versterken van de opvoed- en opgroeiomgeving, waarin gezinnen, wijken, scholen, kinderopvang en peuterspeelzalen samenwerken en elkaar aanvullen;

b. informatie, advies en voorlichting;

c. kinderopvang en buitenschoolse opvang;

d. jeugdgezondheidszorg (GGD: consultatiebureau, jeugdarts);

e. activiteiten voor jeugdigen gericht op de ontwikkeling van talent;

f. lichte Opvoedondersteuning (geboden door o.a. GGD of wijkteam);

g. jeugdgezondheidszorg;

h. (school)maatschappelijk werk;

i. online hulpverlening;

j. voorzieningen voor spoedeisende situaties.

Deze hulp is vrij toegankelijk. De jeugdige of zijn ouders heeft hiervoor geen verwijzing nodig.

2. De gemeente kan nadere regels vaststellen over welke algemene voorzieningen op basis van het eerste lid beschikbaar zijn.

4.3 Individuele voorzieningen [Jeugdwet]

1. De gemeente kan de volgende vormen van “individuele voorzieningen” aanbieden:

a. consultatie en advies;

b. respijtzorg;

c. begeleiding;

d. daghulp;

e. orthopedagogische behandeling;

f. GGZ-behandeling;

g. dyslexiezorg;

h. specialistische intensieve netwerkondersteuning;

i. pleegzorg;

j. gezinsvervangende/gezinsgerichte zorg;

k. verblijf;

l. crisishulp.

Deze hulp is niet vrij toegankelijk. De jeugdige of zijn ouders hebben daarvoor een verwijzing nodig van een huisarts, een medisch specialist, een jeugdarts, een gecertificeerde instelling, een medisch specialist, een kinder- of jeugd(straf)rechter, de raad voor de kinderbescherming, de Officier van Justitie, of een besluit van de gemeente.

2. De Rijksoverheid biedt het Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling Veilig Thuis aan. Dit advies- en meldpunt biedt 24 uur per dag 7 dagen per week advies en ondersteuning aan iedereen die direct of indirect is betrokken bij huiselijk geweld en kindermishandeling.

3. De gemeente kan nadere regels vaststellen over welke individuele voorzieningen op basis van het eerste lid beschikbaar zijn.

4.4. Criteria individuele voorzieningen [Jeugdwet]

1. Jeugdigen en/of ouders kunnen slechts in aanmerking komen voor een individuele voorziening voor zover zij geen oplossing kunnen vinden voor de hulpvraag:

a. binnen hun eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen, waaronder in ieder geval wordt verstaan:

i. gebruikelijke hulp van ouders en hulp van andere personen uit het sociale netwerk;

ii. voldoende financiële draagkracht om zelf de hulp te kunnen bieden;

iii. het aanspreken van een aanvullende verzekering die is afgesloten.

b. door gebruik te maken van een algemene voorziening, of;

c. door gebruik te maken van een andere voorziening die een passende oplossing biedt.

2. Indien de aanvraag betrekking heeft op kosten voor jeugdhulp die de jeugdige en/of ouder voorafgaand aan de aanvraag heeft gemaakt, kan de gemeente hier slechts een voorziening voor verstrekken:

a. als op het moment van de aanvraag nog steeds sprake is van opgroei- of opvoedingsproblemen, psychische problemen of stoornissen waarvoor de hulp is ingezet, en;

b. voor zover de gemeente de noodzaak van de hulp, de mate waarin deze passend is, en de gemaakte kosten achteraf nog kan beoordelen.

3. De voorziening als bedoeld in het tweede lid kan slechts betrekking hebben op gemaakte kosten over een periode van maximaal 3 maanden vóór de aanvraag.

4. De gemeente kan nadere regels stellen ter verdere uitwerking van de criteria, zoals genoemd in het eerste en tweede lid.

4.5 Afstemming met andere vormen van hulp [Jeugdwet]

De gemeente zorgt ervoor dat de hulp aansluit bij andere vormen van hulp die aan de jeugdige of zijn ouders wordt gegeven. Om dat te bereiken maakt de gemeente afspraken met hulpverleners, instellingen, zorgverzekeraars en andere personen of organisaties. Die afspraken gaan over:

a. Procedures die gelden bij doorverwijzing naar hulp;

b. Communicatie met andere organisaties en de gemeente;

c. Afbakening van taken en verantwoordelijkheden;

d. Aansluiting tussen vrij toegankelijke hulp en specialistische hulp.

De afspraken worden vastgelegd in een protocol of in een andere geschikte vorm.

Hoofdstuk 5: Leven en wonen in een veilige en gezonde omgeving

Inwoners met een beperking en/of met langdurige psychosociale problemen hebben soms hulp nodig om zo lang en zelfstandig mogelijk in hun eigen leefomgeving te kunnen blijven wonen.

De gemeente heeft de taak om inwoners te helpen als ze niet in staat zijn om zelf oplossingen te vinden voor knelpunten in hun woning, bij normale dagelijkse activiteiten en in de huishouding. De gemeente moet ook maatregelen nemen om ervoor te zorgen

dat inwoners met een beperking zo lang mogelijk voor zichzelf kunnen zorgen (zelfredzaamheid). Het gaat om inwoners die vanwege een beperking, chronische psychische, of psychosociale problemen niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk mee kunnen doen.

Kernwaarden:

- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- Inwoners met een beperking moeten zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen en leven in hun eigen omgeving.
- We hebben extra zorg voor kwetsbare groepen.
- De hulp wordt afgestemd op de inwoner.

5.1 Uitgangspunten, doelen en resultaten [Wmo]

1. De gemeente zet zich ervoor in, dat inwoners met een beperking zo lang mogelijk zelfstandig en veilig kunnen wonen, de normale dagelijkse activiteiten kunnen uitvoeren en een eigen huishouding kunnen voeren. De maatwerkvoorzieningen van de gemeente stellen de inwoner in staat om:

a. zo lang mogelijk zelfstandig en veilig te wonen;

b. een huishouden te voeren;

c. de woning normaal te gebruiken;

d. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;

e. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan;

f. zelf regie te voeren over het dagelijkse leven;

g. Een dagstructuur te hebben.

2. De inwoner kan voor een maatwerkvoorziening in het kader van de Wmo in aanmerking komen als voldaan is aan de voorwaarden van de wet en deze verordening.

3. Een inwoner komt alleen in aanmerking voor hulp op basis van de Wmo als:

a. de hulp langdurig noodzakelijk is;

b. de hulp het goedkoopst en meest passend is.

4. De gemeente kan niet altijd hulp geven. De gemeente geeft geen hulp, als

a. de inwoner niet in de gemeente woont behalve als het gaat om beschermd wonen en opvang;

b. de inwoner de noodzaak voor hulp had kunnen voorkomen;

c. de inwoner de noodzaak voor hulp had kunnen verwachten en zich daarop voor had kunnen bereiden, waardoor de hulp voorkomen had kunnen worden;

d. de hulp algemeen gebruikelijk is;

e. de inwoner zijn beperkingen zelf kan oplossen;

f. de inwoner de gevolgen van zijn beperkingen kan verminderen door zijn dagelijks leven anders te organiseren;

g. de inwoner gebruik kan maken van een andere wettelijke regeling of een andere voorziening of van zijn eigen kracht of van zijn sociale netwerk;

h. de inwoner de gevraagde hulp zelf al heeft geregeld of aangeschaft nadat hij zich bij de gemeente heeft gemeld voor hulp, maar voordat een besluit is genomen. Dit geldt niet als de gemeente daarvoor toestemming heeft verleend of als achteraf kan worden vastgesteld dat de hulp noodzakelijk was;

i. de aanvraag een voorziening betreft die al eerder aan de inwoner is verstrekt en die bij normaal gebruik nog niet aan vervanging toe zou zijn. Dit geldt niet als:

i. de eerder verstrekte voorziening verloren is gegaan buiten de schuld van de inwoner om;

ii. de inwoner (gedeeltelijk) tegemoetkomt in de veroorzaakte kosten;

iii. de eerder verstrekte voorziening geen oplossing biedt voor de hulpvraag van de inwoner.

j. de voorziening een therapeutisch doel heeft;

k. de inwoner onvoldoende meewerkt, zodat de gemeente niet kan vaststellen of de voorziening noodzakelijk is;

l. De voorziening niet grotendeels op de inwoner zelf is gericht.

5. De gemeente stelt nadere regels vast waarin de door de gemeente te bereiken doelen en resultaten, zoals beschreven in de artikelen in dit hoofdstuk, zijn toegelicht en uitgewerkt.

5.2 Zelfstandig en veilig wonen

5.2.1 Woonvoorzieningen [Wmo]

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner een woonvoorziening kan krijgen als het normale gebruik van zijn woning niet (meer) mogelijk is. De woonvoorziening stelt de inwoner in staat de woning te bereiken en zich in en om de woning te verplaatsen.
2. Een woonvoorziening kan bestaan uit een verhuiskostenvergoeding. Dit is een vast geldbedrag om de inwoner tegemoet te komen in de kosten van verhuizing en inrichting.
3. De gemeente verstrekt niet altijd hulp in de vorm van een woonvoorziening. De gemeente geeft geen hulp in de volgende situaties:

a. De inwoner woont niet het grootste deel van zijn tijd in de woning waar hij een voorziening voor vraagt.

b. De beperkingen van de inwoner zijn het gevolg van de materialen die in de woning zijn gebruikt of de slechte staat van onderhoud van de woning.

c. De inwoner verblijft in een hotel of pension, een tweede woning, een trekker woonwagen, een klooster, een vakantiewoning, een recreatiewoning of een onzelfstandige woning.

d. De inwoner woont in een woning die specifiek gericht is op een bepaalde groep mensen waartoe de inwoner behoort, bijvoorbeeld een complex voor ouderen, en de voorziening is bedoeld voor in een gemeenschappelijke ruimte.

e. Het gaat om voorzieningen die bij nieuwbouw of renovatie zonder veel meerkosten meegenomen kunnen worden.

f. Het gaat om een voorziening die in ieder geval gerenoveerd moet worden.

g. De inwoner is verhuisd vanuit:

i. een woonruimte die niet bestemd is om daar het hele jaar te wonen; of

ii. vanuit een woonruimte waar de inwoner geen problemen had bij het normale gebruik van de woning.

h. De inwoner verhuist naar:

i. een Wlz-instelling of andere zorginstelling;

ii. een woning die niet geschikt is om de beperkingen van de inwoner te verminderen of weg te nemen, tenzij de gemeente daarvoor vooraf schriftelijke toestemming heeft verleend.

i. De inwoner is verhuisd terwijl hiervoor geen aanleiding bestond op grond van zijn beperkingen en er was geen belangrijke reden voor verhuizing.

5.2.2 Hulp bij het huishouden [Wmo]

De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner hulp bij het huishouden kan krijgen. Hiermee wil de gemeente bereiken dat de inwoner:

a. de woning schoon en leefbaar kan houden;

b. kan zorgen voor de eerste levensbehoeften;

c. kan beschikken over schone kleding;

d. thuis kan zorgen voor de kinderen uit het gezin.

5.2.3 Verplaatsen in en om de woning [Wmo]

De gemeente zorgt voor maatwerkvoorzieningen waarmee de inwoner met een beperking in staat wordt gesteld zich voldoende te verplaatsen in en om de woning, of de woning te kunnen bereiken.

5.2.4 Beschermd wonen [Wmo]

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner een maatwerkvoorziening kan krijgen in de vorm van beschermd wonen als de inwoner als een direct gevolg van psychiatrische, psychosociale of meervoudige sociale problematiek een reële noodzaak heeft om in een beschermde woonomgeving te verblijven.

2. De inwoner komt niet in aanmerking voor beschermd wonen indien:

a. de inwoner zelfstandig kan wonen en permanent beschikbare bescherming of begeleiding niet noodzakelijk is;

b. de inwoner geen medisch vastgestelde diagnose kan overleggen waaruit de noodzaak tot beschermd wonen blijkt;

c. de inwoner wel een medisch vastgestelde behoefte tot een beschermd verblijf heeft, maar nog dagelijks onder medische behandeling staat.

5.3 Maatschappelijke opvang [Wmo]

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner een maatwerkvoorziening kan krijgen in de vorm van tijdelijke (maatschappelijke) opvang. Hiermee wil de gemeente bereiken dat de inwoner die de thuissituatie heeft verlaten en zich niet op eigen kracht kan handhaven in de samenleving als gevolg van psychische of psychosociale problemen, wordt opgevangen.

2. De inwoner wordt geplaatst in een opvangvoorziening in de regio Den Bosch. Dit geldt niet als er binnen deze regio geen opvangvoorziening beschikbaar is die het beste past bij de behoefte van de inwoner.

3. Er bestaat geen recht op een voorziening voor maatschappelijke opvang als:

a. de inwoner ondersteuning nodig heeft bij het uitvoeren van alledaagse levensverrichtingen, waaronder persoonlijke verzorging en het verrichten van basale huishoudelijke taken;

b. de inwoner een fysieke of zintuigelijke beperking heeft waardoor de opvang niet of onvoldoende toegankelijk is;

c. er duidelijke indicaties bestaan voor dominante verslaving of psychiatrische problematiek die niet door de instelling begeleid kan worden en/of belastend is voor het samenwonen binnen de voorziening;

d. de inwoner ernstig verstandelijk beperkt is en daardoor binnen de instelling niet adequaat begeleid kan worden;

e. de inwoner niet akkoord wenst te gaan met de huisregels en de verblijfsvoorwaarden van de opvanginstelling waaronder het meewerken aan een zekerheidsstelling voor de betaling van de bijdrage;

f. de inwoner zich (na toegang tot de voorziening) ernstig misdraagt jegens andere inwoners in de opvangvoorziening of jegens de medewerkers van de instelling;

g. de inwoner zelfstandig kan wonen en permanent beschikbare bescherming of begeleiding niet noodzakelijk is.

5.4 Begeleiding en dagbesteding [Wmo]

1. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners die onvoldoende in staat zijn om zelf overzicht te houden over het dagelijks leven, hulp kunnen krijgen. Hiermee wil de gemeente bereiken dat de inwoner:

a. voor zichzelf kan zorgen;

b. om kan gaan met sociale situaties in het dagelijks leven, zoals thuis en met vrienden en familie;

c. kan zorgen voor structuur in de dag en nacht;

d. een zinvolle dagbesteding heeft, waarin iemand zijn vaardigheden zoveel als mogelijk verbetert of behoudt;

e. Zelf besluiten kan nemen en overzicht kan houden.

2. De hulp kan in houden dat inwoners mee doen aan arbeidsmatige, recreatieve of andere begeleide groepsactiviteiten voor een of meer dagdelen per week.

3. De hulp kan inhouden dat inwoners begeleid worden. De begeleiding kan individueel of in een groep plaatsvinden. Het betekent dat de begeleider toezicht

houdt op de dagelijkse gang van zaken en de inwoner helpt om op een goede manier met zijn omgeving te communiceren. De begeleider kan ook helpen bij normale (dagelijkse) activiteiten, zoals het structureren van de dag, het doen van de administratie en het beheren van de financiën, maar neemt deze niet volledig over.

5.5 Vervoer [Wmo]

1. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners die onvoldoende mogelijkheden hebben om binnen redelijke grenzen contact met anderen te hebben, hulp kunnen krijgen als zij geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer of een vervoermiddel.
2. De hulp houdt in dat inwoners geholpen worden bij het vervoer dicht bij huis zodat ze mee kunnen doen, mensen kunnen ontmoeten en sociale verbanden aan kunnen gaan. Om vervoer voor inwoners die dat nodig hebben beschikbaar en betaalbaar te houden kijkt de gemeente eerst of een vervoersprobleem opgelost kan worden met collectief vervoer, voordat andere voorzieningen aan de orde kunnen komen.
3. De gemeente verstrekt geen vervoersvoorziening gericht op woon-werk verkeer en zakelijk verkeer.

5.6 Mantelzorg

5.6.1 Ondersteuning mantelzorger [Wmo]

1. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners die mantelzorg geven in een situatie waarin steeds toezicht nodig is, ondersteuning kunnen krijgen zodat zij in staat zijn om de mantelzorg vol te houden.
2. De ondersteuning kan inhouden dat de mantelzorg tijdelijk wordt overgenomen, zo nodig door een professional. We noemen dit respijtzorg.

5.6.2. Mantelzorgwaardering [Wmo]

1. De gemeente waardeert de inzet van mantelzorgers voor inwoners met een beperking die wonen in onze gemeente. Daarom stelt de gemeente jaarlijks een mantelzorgwaardering vast. Het doel van de mantel-zorgwaardering is om een blijk van waardering aan de mantelzorgers te geven.
2. De mantelzorgwaardering kan bestaan uit een éénmalig geldbedrag per jaar, een attentie of een andere wijze van waardering, of een combinatie hiervan.
3. De gemeente zorgt voor voldoende informatie en voorlichting over de mantelzorgwaardering.

5.6.3 Voorwaarden mantelzorgwaardering [Wmo]

Een mantelzorgwaardering kan worden toegekend aan de inwoner die mantelzorg geeft en die geen betaalde hulp biedt aan de inwoner.

Hoofdstuk 6: De vorm van hulp

De hulp die de gemeente geeft is in principe 'in natura': de gemeente zorgt ervoor dat er hulp wordt ingezet. Dat kan in de vorm van een dienst zijn (bijvoorbeeld hulp in de huishouding), maar het is ook mogelijk dat er een product wordt gegeven (bijvoorbeeld een rolstoel). Daarnaast kan de hulp in de vorm van geld worden gegeven (inkomenstoeslag) of als een persoonsgebonden budget.

In dit hoofdstuk is geregeld op welke manier de gemeente de hulp geeft. Ook is geregeld wanneer de gemeente een financiële bijdrage aan de inwoner kan vragen.

Kernwaarden:

- De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is.
- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- De zelfredzaamheid van de inwoner wordt versterkt.
- De hulp wordt afgestemd op de inwoner.

6.1 Vormen van hulp [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Gemeentewet]

De inwoner die hulp van de gemeente krijgt, ontvangt hulp in natura (een dienst of een product), in geld, in bruikleen of in eigendom, tenzij in de wet of in deze verordening anders is bepaald. In de toekenningsbeschikking wordt de vorm van de hulp vermeld.

6.2 Hulp in natura [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Gemeentewet]

1. De gemeente zorgt ervoor dat de leverancier van een maatwerkvoorziening de inwoner voldoende helpt om het product goed te kunnen gebruiken.
2. De gemeente zorgt ervoor dat de leverancier van een maatwerkvoorziening de wettelijke bepalingen over de garantie naleeft.
3. De leverancier informeert de inwoner over alles wat van belang is om te weten over de dienst of het product.

6.3 Hulp in geld [Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Gemeentewet, Awb]

1. De inwoner die hulp van de gemeente krijgt ontvangt hulp in de vorm van geld, als dat in de wet of in deze verordening zo is bepaald.
2. De gemeente zorgt ervoor dat zij de betaling aan de inwoner doet binnen zes weken nadat de gemeente een besluit heeft genomen over de betaling
3. De betaling wordt gedaan op het bankrekeningnummer dat de inwoner heeft doorgegeven, tenzij het doel van de betaling alleen maar op een andere manier kan worden bereikt. Dan kan de gemeente het geld op een andere manier, in een andere vorm betalen of aan een andere persoon of een leverancier betalen.
4. De gemeente kan beslissen om het geld niet te betalen maar te verrekenen met een bedrag dat de inwoner moet terugbetalen (vordering), als dit volgens de wettelijke regels kan. Het moet gaan om een vordering op grond van een van de wetten waarop deze verordening is gebaseerd.
5. De gemeente kan een besluit nemen om betalingen te doen, zonder dat de inwoner daar met een brief over wordt geïnformeerd, als bij de overboeking voldoende duidelijk wordt gemaakt waarom de betaling wordt gedaan.

6.4 Persoonsgebonden budget

6.4.1 Voorwaarden pgb [Jeugdwet, Wmo]

1. In plaats van hulp in natura kan de inwoner een persoonsgebonden budget (pgb) krijgen als het om Wmo-hulp of jeugdhulp gaat en voldaan is aan de voorwaarden die de Wmo en de Jeugdwet stellen.
2. De inwoner stelt een pgb-plan op. In dit pgb-plan is opgenomen:

a. de motivatie waarom de beschikbare hulp in natura van de gemeente niet passend is;

b. de beoogde uitvoerder van de individuele voorziening en de wijze waarop de hulp georganiseerd wordt;

c. op welke wijze de kwaliteit van de hulp is gewaarborgd;

d. de kosten van de uitvoering, uitgedrukt in het aantal eenheden en het tarief.

3. De gemeente stelt nadere regels over het recht, de hoogte en voorwaarden voor het verkrijgen en het besteden van een pgb.
4. De gemeente kan de Sociale Verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken om betalingen uit het pgb voor ten hoogste dertien weken geheel of gedeeltelijk op te schorten als het vermoeden bestaat dat de regels in lid 3 niet worden nageleefd.

5. De gemeente weigert een pgb in de volgende situaties:

a. de inwoner heeft geen volledig ingevuld pgb-plan overgelegd volgens het door de gemeente vastgestelde model;

b. de inwoner weigert het pgb-plan desgevraagd met de gemeente te bespreken of verschijnt zonder geldige reden niet op de afspraak om het pgb-plan te bespreken;

c. de inwoner, of, indien de inwoner jonger is dan 18 jaar, en één van diens ouders of voogden, heeft surseance van betaling aangevraagd of is failliet verklaard;

d. voor de inwoner of, indien de inwoner jonger is dan 18 jaar, voor één van diens ouders of voogden, is de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing verklaard, of is een verzoek daartoe bij de rechtbank ingediend;

e. de inwoner heeft zich niet gehouden aan bij de verstrekking van een eerder persoonsgebonden budget opgelegde verplichtingen;

f. naar het oordeel van de gemeente is onvoldoende aannemelijk dat met het persoonsgebonden budget zal worden voorzien in toereikende ondersteuning van goede kwaliteit;

g. het ernstige vermoeden bestaat dat de inwoner problemen zal hebben met het omgaan met een persoonsgebonden budget;

h. de inwoner laat het beheren van het persoonsgebonden budget over aan de aanbieder die de ondersteuning levert of een persoon die werkzaam is bij of voor deze aanbieder;

i. de hulp wordt ingekocht bij een aanbieder, waarbij eerder fraude is geconstateerd of waarbij twijfels zijn over de integriteit van de aanbieder.

j. het pgb is bedoeld voor besteding in het buitenland, tenzij hiervoor expliciet toestemming is gegeven door de gemeente op basis van de eisen die zijn opgenomen in het Afsprakenkader buitenlands zorgaanbod Jeugd van de VNG.

6.4.2 Pgb en hulp uit het sociale netwerk [Jeugd, Wmo]

1. Alvorens de inwoner een aanvraag doet voor een voorziening, wordt van hem verwacht dat hij een beroep doet op zijn eigen kracht, die van het gezin en het sociale netwerk.

2. Onder het sociaal netwerk wordt de informele hulpverlener verstaan, hieronder vallen onder andere ouders, familie, vrienden en kennissen van de budgethouder.

3. Geen pgb voor ondersteuning door het sociale netwerk mag worden ingezet, indien de persoon die de zorg wil verlenen hier naar verwachting niet in staat zal zijn.
4. De persoon aan wie een pgb wordt verstrekt kan de jeugdhulp betrekken via informele hulp voor zover er geen sprake is van daghulp of verblijf.

6.4.3 Hoogte en tarief persoonsgebonden budget Wmo [Wmo]

1. Het pgb:

a. wordt vastgesteld aan de hand van een door de inwoner opgesteld pgb-plan inzake de besteding van het pgb;

b. wordt berekend op basis van een prijs of tarief waarmee redelijkerwijs is verzekerd dat het pgb toereikend is om veilige, doeltreffende en kwalitatief goede diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen, die tot de maatwerkvoorziening behoren, van derden te betrekken, en wordt zo nodig aangevuld met een vergoeding voor onderhoud en verzekering, en

c. bedraagt niet meer dan de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst passende beschikbare maatwerkvoorziening in natura;

d. kan door de gemeente aangepast worden door een lager pgb-tarief te hanteren voor het betrekken van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen van personen die behoren tot het sociale netwerk of zzp-ers.

2. Het bedrag van het pgb voor hulp bij het huishouden bedraagt maximaal:

a. 100% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zorgorganisatie inschakelt met medewerkers in loondienst met de voor de sector toepasselijke cao. Hierbij vindt afstemming plaats op de tarieven van de Regeling dienstverlening aan huis;

b. 87,50% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zzp-er of zorgorganisatie die een lagere cao hanteert, inschakelt;

c. 87,50% van het van het tarief indien de zorg wordt geleverd door een persoon uit het sociaal netwerk.

3. Het bedrag van het pgb voor begeleiding bedraagt maximaal:

a. 100% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zorgorganisatie inschakelt met medewerkers in loondienst met de voor de sector toepasselijke cao;

b. 85% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zzp-er of zorgorganisatie die een lagere cao hanteert, inschakelt;

c. 50% van het tarief indien de zorg wordt geleverd door een persoon uit het sociaal netwerk.

4. Het pgb voor dagbesteding bedraagt maximaal:

a. 100% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zorgorganisatie inschakelt met medewerkers in loondienst met de voor de sector toepasselijke cao;

b. 85% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zzp-er of zorgorganisatie die een lagere cao hanteert, inschakelt;

c. 50% van het tarief indien de zorg wordt geleverd door een persoon uit het sociaal netwerk.

5. Het pgb budget voor kortdurend verblijf bedraagt maximaal:

a. 100% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zorgorganisatie inschakelt met medewerkers in loondienst met de voor de sector toepasselijke cao;

b. 85% van het tarief als bedoeld in het eerste lid indien de inwoner een zzp-er of een zorgorganisatie die een lagere cao hanteert, inschakelt;

c. 30% van het tarief indien de zorg wordt geleverd door een persoon uit het sociaal netwerk.

6. De tariefdifferentiatie, zoals omschreven in hoofdstuk 5 van de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning ’s-Hertogenbosch 2022, is van toepassing.

7. De hoogte van een pgb voor hulpmiddelen en woningaanpassingen bedraagt maximaal de huur of de aanschafprijs van de goedkoopst passende maatwerkvoorziening, inclusief onderhoud, reparatie en verzekering, zoals die door de gemeente aan de aanbieder zou zijn verschuldigd.

8. De gemeente stelt op basis van de systematiek en tariefdifferentiatie genoemd in de leden 1 tot en met 7 nadere regels over het pgb en de tarieven vast.

6.4.4 Hoogte en tarief persoonsgebonden budget Jeugd [Jeugdwet]

1. Het pgb:

a. wordt vastgesteld aan de hand van een door de inwoner opgesteld plan inzake de besteding van het pgb;

b. wordt berekend op basis van een prijs of tarief waarmee redelijkerwijs is verzekerd dat het pgb toereikend is om veilige, doeltreffende en kwalitatief goede hulp, van derden te betrekken;

c. bedraagt niet meer dan de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst passende beschikbare maatwerkvoorziening in natura;

d. kan door de gemeente aangepast worden door een lager pgb-tarief te hanteren voor het betrekken van diensten, en andere maatregelen van personen die behoren tot het sociaal netwerk of zzp-ers.

2. Het pgb bedraagt:

a. de hoogte van het pgb voor formele hulp bedraagt maximaal 100% van het tarief voor gecontracteerde jeugdhulp in natura. Het tarief is lager als op basis van het door de jeugdige en/of zijn ouders ingediende PGB-plan passende en toereikende jeugdhulp voor een lager tarief kan worden ingekocht.

b. de hoogte van het pgb voor informele hulp is bij het bestaan van een dienstbetrekking gelijk aan het minimum uurloon, inclusief vakantiebijslag, zoals bedoeld in de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag voor een persoon van 22 jaar of ouder met een 36-urige werkweek.

c. indien de budgethouder concreet en onderbouwd kan aantonen dat in zijn situatie het pgb-tarief niet toereikend is om passende ondersteuning in te kopen, kan in uitzonderlijke gevallen aanpassing plaatsvinden, passend bij de situatie.

3. De tarieven zoals bedoeld in lid 1 en 2 zijn vastgesteld in de nadere regels jeugdhulp 2021.

4. De gemeente kan nadere regels stellen over de wijze waarop de hoogte van een PGB wordt vastgesteld.

5. Jaarlijks vindt indexering van de tarieven plaats conform de indexering van de tarieven voor zorg in natura.

6.4.5 Pgb bij hulp door personen uit het sociale netwerk [Jeugdwet, Wmo]

De in dit hoofdstuk genoemde pgb-tarieven voor hulp van een persoon uit het sociaal netwerk zijn niet lager dan het minimum uurloon inclusief vakantietoeslag, zoals bedoeld in de Wet Minimumloon en minimumvakantiebijslag voor een persoon van 22 jaar of ouder met een 36-urige werkweek.

6.4.6 Kwaliteitseisen voor formele hulp met pgb [Jeugd, Wmo]

De kwaliteit van de met het pgb ingekochte ondersteuning voldoet minimaal aan de eisen die de gemeente stelt aan de gecontracteerde zorgaanbieders die vergelijkbare ondersteuning leveren. Zorgverleners die zorg verlenen die wordt betaald uit een pgb:

a. staan ingeschreven staan in het handelsregister van de Kamer van Koophandel;

b. hebben adequaat opgeleid personeel in dienst;

c. kunnen een recente VOG overleggen van alle werknemers (en eventueel vrijwilligers);

d. zijn verzekerd tegen beroeps- en/of bedrijfsaansprakelijkheid;

e. staan ingeschreven in het register, bedoeld in artikel 3 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG-register) of artikel 5.2.1 van het Besluit Jeugdwet, voor het uitoefenen van een beroep voor het verlenen van jeugdhulp (Stichting Kwaliteitsregister Jeugd).

6.4.7 Verantwoording pgb [Jeugdwet, Wmo]

1. Als een inwoner hulp op maat in de vorm van een pgb krijgt, dan komen alleen de kosten van hulp die daadwerkelijk is geleverd ten laste van het pgb.

2. De gemeente kan de inwoner vragen om duidelijk te maken hoe, en voor welke kosten het pgb is besteed. Voor dat verslag kan de gemeente een formulier verplicht stellen.

6.5 Eigen bijdrage Wmo-voorzieningen

6.5.1 Kostprijs voorzieningen [Wmo]

1. De kostprijs van een voorziening in natura is gelijk aan de prijs waarvoor de gemeente de voorziening in natura betrekt van een aanbieder, inclusief de reparatie-, verzekerings- en onderhoudskosten.

2. De kostprijs van een pgb is gelijk aan het bedrag van het pgb.

3. De gemeente stelt nadere regels over (het bepalen van) de kostprijs, waarbij de kostprijs in afwijking van het eerste en tweede lid op een lager bedrag kan worden vastgesteld.

6.5.2 Bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen [Wmo]

1. De inwoner is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een maatwerkvoorzieningen in natura, zolang de inwoner van de maatwerkvoorziening gebruik maakt;

2. De inwoner is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een maatwerkvoorzieningen in de vorm van een pgb gedurende de periode waarvoor het pgb wordt verstrekt, tot maximaal de kostprijs van de voorziening;

3. De inwoner is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor de volgende maatwerkvoorzieningen:

a. woningaanpassingen;

b. hulpmiddelen;

c. vervoersvoorzieningen;

d. hulp in de huishouding;

e. individuele begeleiding;

f. groepsbegeleiding;

g. kortdurend verblijf.

4. De gemeente stelt nadere regels over de hoogte van de eigen bijdrage.

6.5.3 Geen eigen bijdrage bij minimum inkomen [Wmo]

Voor maatwerkvoorzieningen is de inwoner die een bijdrageplichtig inkomen heeft lager dan 125% van het sociaal minimum geen eigen bijdrage verschuldigd.

Hoofdstuk 7: Inkomen en schulden

De gemeente heeft een financieel vangnet voor inwoners die te weinig inkomen en vermogen hebben om de dagelijkse kosten te betalen: een maandelijkse bijstandsuitkering. Deze inwoners en andere inwoners met een lastige financiële situatie kunnen bij de gemeente een aantal aanvullende uitkeringen en toeslagen aanvragen. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste extra's geregeld. Voor een aantal extra's wordt een inkomensgrens genoemd. Dit is geen harde grens, maar een uitgangspunt (kompas) bij het beoordelen van aanvragen. Inwoners die in een vergelijkbare financiële situatie zitten als inwoners met een inkomen onder de inkomensgrens, kunnen vaak ook geholpen worden. Dat beoordeelt de gemeente per situatie. Daarnaast geven we enkele basisregels voor de hulp die de gemeente kan bieden bij een schuldenprobleem.

Kernwaarden:

- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- Armoede en schulden proberen we zoveel mogelijk te voorkomen.
- De zelfredzaamheid van de inwoner wordt versterkt.
- De gemeente biedt een financieel vangnet.
- We stemmen de hulp af op de inwoner.
- We hebben extra zorg voor kwetsbare groepen.

- Iedereen doet mee aan de samenleving.

7.1 Minimabeleid [PW, Wgs, Gemeentewet]

In deze paragraaf wordt beschreven waar de gemeente rekening mee houdt bij het maken en uitvoeren van beleid om armoede en schulden in de gemeente te voorkomen en tegen te gaan.

1. De gemeente wil dat inwoners met een laag inkomen en een vermogen lager dan de grens genoemd in de wet hun noodzakelijke bestaanskosten kunnen betalen en kunnen meedoen aan de samenleving. De gemeente neemt maatregelen om armoede en schulden te voorkomen.
2. De gemeente biedt inwoners die moeite hebben om rond te komen of schulden hebben hulp aan bij het op orde krijgen van hun financiën. Het doel van die hulp is dat inwoners blijvend een gezonde financiële huishouding krijgen.
3. De gemeente stimuleert initiatieven die zijn gericht op het bestrijden van armoede en het tegengaan van schulden. De gemeente werkt bij het voorkomen en bestrijden van armoede en schulden zoveel mogelijk samen met andere organisaties.
4. De gemeente legt in een beleidsplan vast hoe het minimabeleid voor een bepaalde periode ingevuld wordt. De gemeente geeft daarbij aan welke groepen kwetsbare inwoners op welke manier financieel worden ondersteund.
5. De gemeente richt het minimabeleid zo in, dat inwoners met een laag inkomen voldoende ondersteund worden en dat met het krijgen van betaald werk een armoedeval zoveel mogelijk wordt voorkomen.
6. De gemeente zorgt ervoor dat voorzieningen die per maand of per jaar worden verstrekt, na afloop van die periode op een eenvoudige manier opnieuw aangevraagd kunnen worden.

7.2 Bijzondere bijstand [PW]

1. Bijzondere bijstand is een belangrijk hulpmiddel voor de gemeente om inwoners financieel te helpen.
2. De gemeente ondersteunt de inwoner met bijzondere bijstand binnen de regels van artikel 35 van de Participatiewet
3. De gemeente stelt nadere regels vast over bijzondere bijstand en de wijze waarop rekening wordt gehouden met eigen draagkracht uit inkomen of vermogen van de inwoner.

7.3 Individuele inkomenstoeslag [PW]

Voor inwoners die al jaren moeten rondkomen van een laag inkomen en geen uitzicht hebben op verbetering van hun inkomen, is de individuele inkomenstoeslag bedoeld. De toeslag kan jaarlijks worden aangevraagd. Hier is beschreven voor welke inwoners de individuele inkomenstoeslag is bedoeld en welke aanvullende voorwaarden er gelden.

7.3.1 Begrippen [PW]

Bij de individuele inkomenstoeslag van artikel 36 van de Participatiewet wordt verstaan onder:

a. inkomen: totaal van het inkomen, bedoeld in artikel 32 van de Participatiewet, en de algemene bijstand;

b. peildatum: datum waarop een persoon zich bij de gemeente meldt voor een aanvraag voor een individuele inkomenstoeslag en aan de voorwaarden voldoet;

c. referteperiode: ononderbroken periode van 36 maanden voor de peildatum.

7.3.2 Indienen verzoek [PW]

Een verzoek voor een individuele inkomenstoeslag wordt ingediend via een aanvraagformulier met de bewijsstukken die nodig zijn.

7.3.3 Doelgroep [PW]

1. De individuele inkomenstoeslag is bedoeld voor een inwoner die in de referteperiode een gemiddeld inkomen heeft gehad dat niet hoger is dan 125% van de toepasselijke bijstandsnormen in dezelfde periode.

2. Een inwoner komt niet in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag als aan deze inwoner in het jaar dat vooraf gaat aan de peildatum een maatregel is opgelegd omdat hij zich niet heeft gehouden aan een arbeids- of re-integratieverplichting als bedoeld in de Participatiewet en/of de deze verordening.

3. Een inwoner komt niet in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag als deze onderwijs volgt of in de referteperiode heeft gevolgd. Het gaat dan om onderwijs dat het Rijk bekostigt.

7.3.4 Hoogte van de toeslag [PW]

1. De individuele inkomenstoeslag is per kalenderjaar:

a. € 417,- voor een alleenstaande;

b. € 537,- voor een alleenstaande ouder;

c. € 596,- voor gehuwden of samenwonenden.

2. Bij gehuwden en samenwonenden geldt dat als één van de partners geen recht op inkomenstoeslag heeft, de ander het bedrag voor een alleenstaande of alleenstaande ouder krijgt.

3. Voor toepassing van het eerste en tweede lid is de situatie op de peildatum bepalend.

4. Deze bedragen worden jaarlijks per 1 januari aangepast aan de ontwikkelingen van de consumentenprijsindex volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek van de laatste maand oktober en naar boven afgerond op hele euro's.

7.4 Bijdrage voor maatschappelijke activiteiten, het Welzijnsfonds [Gemeentewet]

Om actief deel te kunnen nemen aan de samenleving is het belangrijk dat inwoners meedoen aan maatschappelijke activiteiten. Hieraan zijn meestal kosten verbonden. Inwoners met een laag inkomen kunnen een vergoeding krijgen om te sporten en om mee te doen aan culturele, religieuze en andere maatschappelijke activiteiten.

7.4.1 Begrippen

1. Inkomen: totaal van het inkomen, bedoeld in artikel 32 en 33 van de Participatiewet, en de algemene bijstand;

2. De peilmaand: de maand januari van het kalenderjaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

3. De peildatum: de eerste dag van de maand januari van het kalenderjaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

7.4.2 Doelgroep en activiteiten [Gemeentewet]

1. Om voor een bijdrage in aanmerking te komen moet de inwoner:

a. op de dag van aanvraag ingeschreven staan in de Basisregistratie personen (BRP) van de gemeente, en

b. in de peilmaand een inkomen hebben dat gelijk is aan of minder dan 125% van de voor hen toepasselijke bijstandsnorm zoals bedoeld in Hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 van de Participatiewet, en

c. op de peildatum een bedrag aan vermogen hebben dat ligt beneden de vermogensgrens als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet.

2. Inwoner komt tevens in aanmerking als er voldaan wordt aan het gestelde in het eerste lid onder a. en één van de hieronder genoemde voorwaarden. Hierop is de peildatum en peilmaand niet van toepassing;

i. Inwoner heeft een toelatingsbeschikking schulddienstverlening;

ii. Inwoner beschikt niet over het Vrij Te Laten Bedrag zoals berekend volgens de Recofa-methode, of als gevolg van:

- loonbeslag;
- verrekening huur- en zorgtoeslag;
- maximale afloscapaciteit die wordt ingezet ten behoeve van schuldeisers;
- specifieke omstandigheden door schulddienstverlener omschreven;

3. De bijdrage is bedoeld voor:

a. sportieve, culturele, politieke, religieuze en andere maatschappelijke activiteiten, die beogen het sociaal isolement te voorkomen of te doorbreken;

b. abonnementen op kranten, tijdschriften, telefoon, internet en hiermee vergelijkbare uitgaven.

7.4.3 Bijdrage [Gemeentewet]

1. De bijdrage bedraagt maximaal € 235,- per kalenderjaar per gezinslid dat 18 jaar of ouder is.
2. De bijdrage voor een gezinslid dat op de peildatum 3 jaar of ouder is en jonger dan 18 jaar, bedraagt maximaal € 335,-.
3. Voor kinderen die op de peildatum jonger zijn dan 3 jaar wordt geen bijdrage verstrekt.

7.4.4 Aanpassing bedragen [Gemeentewet]

1. De maximale bijdrage per gezinslid bedoeld in artikel 7.5.3, eerste lid, wordt jaarlijks per 1 januari geïndexeerd overeenkomstig de ontwikkelingen van de consumentenprijsindex volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek van de laatste maand oktober en naar boven afgerond op hele euro's.
2. De maximale bijdrage voor een gezinslid bedoeld in artikel 7.5.3, tweede lid, is steeds € 100,- hoger dan de bijdrage bedoeld in artikel 7.5.3, eerste lid.

7.4.5 Aanvraag en toekenning [Gemeentewet]

1. De aanvraag om een bijdrage moet worden ingediend op een daartoe bestemd aanvraagformulier, of op een andere door de gemeente vastgestelde wijze.

2. De bijdrage dient te worden aangevraagd uiterlijk 10 januari volgend op het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

7.4.6 Uitbetaling [Gemeentewet]

1. De gemeente betaalt de bijdrage nadat de aanvraag is toegekend.
2. De bijdrage voor volwassenen (18 jaar en ouder) wordt betaald in maart van het jaar waarin de aanvraag wordt gedaan.
3. De bijdrage voor kinderen (tot en met 17 jaar) wordt betaald in juli van het jaar waarin de aanvraag wordt gedaan.
4. Als de aanvraag wordt gedaan na de betaalmomenten genoemd in lid 2 en 3 dan volgt de betaling zo snel mogelijk.

7.4.7 Terugvordering [Gemeentewet]

1. Indien de inwoner onjuiste inlichtingen heeft verstrekt op basis waarvan aan hem ten onrechte de bijdrage is toegekend of indien inwoner desgevraagd de bewijsstukken niet overlegt waaruit blijkt dat hij de kosten waarvoor de bijdrage werd verstrekt, daadwerkelijk heeft gemaakt, of wanneer een onverschuldigde betaling aan hem is gedaan, vordert de gemeente de kosten van de bijdrage geheel of gedeeltelijk terug.
2. Bij de beoordeling van de hoogte van het terug te vorderen bedrag, als bedoeld in het eerste lid, houdt de gemeente rekening met de ernst van het feit, de mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden van de inwoner.
3. Alvorens tot terugvordering over te gaan, wordt de inwoner in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen.
4. Het horen van inwoner kan achterwege worden gelaten indien:

- de vereiste spoed zich daartegen verzet;
- de inwoner al eerder in de gelegenheid is gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen en zich sindsdien geen nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan;
- er sprake is van zeer ernstige gedragingen als bedoeld in artikel 8.2.9 van deze verordening.

5. Terugvordering van de kosten als bedoeld in het eerste lid van dit artikel vindt eerst plaats nadat de gemeente de eerder toegekende bijdrage bij een zelfstandig besluit heeft ingetrokken.
6. De gemeente vordert bij zelfstandig besluit vervolgens de bijdrage terug op grond van het bepaalde in artikel 6:203 Burgerlijk Wetboek.

7.4.8 Uitvoering [Gemeentewet]

De gemeente kan ten behoeve van de uitvoering en controle nadere regels vaststellen.

7.5 Schuldhulpverlening [Wgs]

De gemeente heeft de taak om inwoners met schuldproblemen te helpen. Inwoners kunnen daarom de gemeente om hulp vragen bij het vinden van een oplossing voor hun schulden. De gemeente kan daarnaast een inwoner een aanbod doen voor een gesprek nadat vanuit schuldeisers signalen zijn ontvangen. Hieronder zijn de belangrijkste uitgangspunten genoemd die de gemeente toepast als inwoners om hulp vragen.

7.5.1 Samenwerking en toegang

1. De gemeente werkt samen met andere organisaties om te voorkomen dat inwoners problematische schulden opbouwen.
2. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners op een eenvoudige manier om hulp kunnen vragen bij het vinden van een oplossing voor schulden.
3. De gemeente informeert inwoners over de hulp die zij kan aanbieden en zorgt ervoor dat die hulp ook echt beschikbaar is.
4. De gemeente sluit geen enkele inwoner bij voorbaat uit van hulp. Een uitzondering op die regel is de inwoner die geen geldige verblijfstitel heeft.

7.5.2 Schuldhulpverlening

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner die hulp kan krijgen bij het oplossen van schulden, die hulp zo snel mogelijk krijgt.
2. In het plan, dat elke vier jaar door de raad wordt vastgesteld, wordt beschreven op welke wijze de gemeente de inwoner helpt bij het oplossen van schulden.

7.5.3 Belsistermijn Schuldhulpverlening

De beschikking met de toelating tot schuldhulpverlening of de afwijzing ervan, bedoeld in artikel 4a, eerste lid, van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, wordt genomen binnen een termijn van 8 weken na de dag waarop het eerste gesprek, bedoeld in artikel 4, eerste lid, van die wet, heeft plaatsgevonden.

7.6 Zorgkosten [PW]

1. De gemeente biedt samen met zorgverzekeraar VGZ en CZ een collectieve zorgverzekering voor minima aan. Die verzekering bevat:

a. een lagere premie voor de basisverzekering en de aanvullende verzekeringen; en

b. een bijdrage in de zorgpremie.

2. De inwoner die een inkomen heeft dat lager is dan 125% van de toepasselijke bijstandsnorm, en niet beschikt over meer vermogen dat de in de wet genoemde grens, kan deelnemen aan de collectieve zorgverzekering.

3. Onder inkomen wordt verstaan het inkomen zoals omschreven in artikel 7.5.1.

4. De gemeente stelt nadere regels vast over de hoogte van de premie en de bijdrage in de zorgpremie.

Hoofdstuk 8: Afspraken tussen inwoner en gemeente

Dit hoofdstuk gaat over de manier waarop de gemeente en de inwoner met elkaar omgaan. Het gaat over de manier waarop de gemeente zich moet gedragen en wat er van de inwoner wordt verwacht. Als de inwoner rechten heeft, dan staan daar vaak plichten tegenover. Houdt de inwoner daar onvoldoende rekening mee, dan kan de gemeente de uitkering of voorziening beëindigen, terugvorderen of verlagen.

Kernwaarden:

- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.
- De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is.
- De gemeente en de inwoner gaan respectvol met elkaar om.
- De inwoner geeft de informatie die nodig is.

8.1 Hoe gaan we met elkaar om?

8.1.1 De rol van de gemeente [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Gemeentewet, Awb]

1. De gemeente zoekt samen met de inwoner naar een oplossing voor zijn probleem. Gemeente en inwoner gaan daarbij op een respectvolle manier met elkaar om. De gemeente zorgt voor het volgende:

a. Voor de inwoner is het duidelijk wie er namens de gemeente contact met hem onderhoudt. De gemeente houdt het aantal contactpersonen zo beperkt mogelijk.

b. De inwoner heeft, om zijn probleem te bespreken, altijd recht op een gesprek bij de gemeente of bij de inwoner thuis.

c. De gemeente helpt de inwoner om zijn probleem bij een andere organisatie te bespreken, als het bieden van hulp bij dit probleem een taak is voor die organisatie.

d. De website van de gemeente voldoet aan erkende kwaliteitseisen.

e. Er zijn eenvoudige aanvraagformulieren beschikbaar voor de inwoner die een uitkering of voorziening nodig heeft en die wil aanvragen. Het is voor de inwoner duidelijk waar die aanvraagformulieren verkrijgbaar zijn.

f. De gemeente informeert de inwoner op een passende manier over procedures die worden gevolgd en zorgt ervoor dat deze procedures zo eenvoudig mogelijk zijn.

g. De gemeente respecteert de privacy van de inwoner.

h. De gemeente maakt zoveel mogelijk gebruik van gegevens die al binnen de gemeente aanwezig zijn en vraagt alleen gegevens die nodig zijn voor het beoordelen van de hulpvraag.

i. De gemeente wijst de inwoner op beschikbare deskundige hulp.

2. De gemeente reageert op een professionele manier op gedrag van de inwoner dat niet getolereerd kan worden. De gemeente zorgt voor het volgende:

a. De inwoner wordt op tijd geïnformeerd over:

1. zijn rechten en plichten;

2. wat er van hem wordt verwacht;

3. welk gedrag niet wordt geaccepteerd;

4. wat de reactie van de gemeente is op gedrag dat niet wordt geaccepteerd; en

5. waarom de gemeente tegen het gedrag optreedt.

b. De gemeente geeft de inwoner de kans om zijn mening te geven vóórdat de gemeente beslist om op het gedrag van de inwoner te reageren.

c. De reactie van de gemeente op onacceptabel gedrag past bij:

1. de ernst van het gedrag;

2. de mate waarin dat de inwoner verweten kan worden; en

3. de persoonlijke situatie van de inwoner.

d. De gemeente stuurt de inwoner een brief met daarin duidelijk vermeld wat de gemeente gaat doen als reactie op het gedrag, wat dit precies betekent voor de inwoner en wat de inwoner daartegen kan doen. De gemeente maakt de inwoner

ook duidelijk op welke manier hij het gedrag kan aanpassen, zodat de relatie hersteld wordt en de gemeente de dienstverlening, als deze gestopt is, zal voortzetten.

8.1.2 De rol van de inwoner [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Gemeentewet, Awb]

1. De inwoner is in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor het oplossen van zijn probleem. De gemeente vult de mogelijkheden van de inwoner en zijn sociale netwerk aan als dat nodig is. De inwoner zorgt voor het volgende:

a. De inwoner gaat eerst na welke mogelijkheden hij zelf heeft om zijn probleem op te lossen. Dit noemen we eigen kracht.

b. Als de gemeente hulp verleent werkt de inwoner mee aan de oplossing van zijn probleem.

c. De inwoner zorgt ervoor dat de hulp van de gemeente niet langer duurt dan nodig is.

2. De inwoner werkt mee zodat snel duidelijk is op welke manier zijn probleem zo snel mogelijk kan worden opgelost. Dat betekent het volgende:

a. De inwoner informeert de gemeente zo snel en zo volledig mogelijk over alles wat van belang is voor het beoordelen van de hulpvraag, de persoonlijke situatie en de rechten en plichten van de inwoner. Dit geldt ook als de hulp al is toegekend.

b. De gemeente ontvangt alle documenten en bewijsstukken die zij nodig heeft zo snel mogelijk van de inwoner.

c. De inwoner brengt de gemeente zo snel mogelijk op de hoogte van zijn beperkingen, als die van belang zijn in het contact met de gemeente.

8.2 Afspraken en verplichtingen

8.2.1 Afstemming op houding en gedrag van de inwoner [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De gemeente verlaagt een uitkering als dat volgens de regels van de wet en deze verordening past bij de houding of het gedrag van de inwoner.

2. Bij het nemen van een besluit tot het verlagen van een uitkering houdt de gemeente rekening met:

a. de ernst van het gedrag;

b. de mate waarin de inwoner het gedrag verweten kan worden; en

c. de persoonlijke situatie van de inwoner.

3. Voordat een uitkering wordt verlaagd, geeft de gemeente de inwoner de kans om zijn mening te geven. De inwoner kan dat op de volgende manier doen:

- telefonisch;
- schriftelijk;
- via e-mail.

4. Het vragen om een mening van de inwoner hoeft niet als zich een situatie voordoet zoals beschreven in artikel 4:11 Awb.

8.2.2 Verjaring [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

De gemeente verlaagt de uitkering niet als het gedrag van de inwoner meer dan een jaar geleden heeft plaatsgevonden of als het gedrag hem niet te verwijten is.

8.2.3 Ingangsdatum en periode verlaging [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De gemeente verlaagt de uitkering met ingang van de kalendermaand na de maand waarin de gemeente het besluit tot verlaging aan de inwoner per brief bekend heeft gemaakt. Het is mogelijk dat de verlaging al in dezelfde maand of over eerdere maanden wordt toegepast. Dat kan als de uitkering voor die maand(en) nog niet is uitbetaald of met een herzienings- of terugvorderingsbesluit.
2. De verlaging wordt voor een bepaalde tijd opgelegd.
3. In afwijking van het eerste lid wordt de verlaging bij nieuwe uitkeringen opgelegd met ingang van de ingangsdatum van de uitkering.
4. Soms kan de gemeente de uitkering niet of maar voor een deel verlagen omdat deze wordt beëindigd. Dan zal de gemeente het overgebleven deel van de verlaging alsnog opleggen als de inwoner binnen 6 maanden na de beëindiging opnieuw een uitkering gaat ontvangen.

8.2.4 Berekening verlaging [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De verlaging is een percentage van de uitkeringsnorm die van toepassing is op de inwoner.
2. Als de inwoner maandelijks bijzondere bijstand ontvangt, kan de gemeente de bijzondere bijstand verlagen met een percentage van de bijzondere bijstand. Gaat het om eenmalige bijzondere bijstand, dan kan de gemeente die bijstand weigeren als de bijstand nodig is vanwege verwijtbaar gedrag van de inwoner.

8.2.5 Niet nakomen wettelijke arbeidsverplichtingen [PW, Awb]

De gemeente verlaagt de uitkering één maand als de inwoner een arbeidsverplichting uit artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet niet voldoende nakomt. Die verlaging is 100% van de uitkeringsnorm.

8.2.6 Niet nakomen andere arbeidsverplichtingen [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. De gemeente verlaagt de bijstandsuitkering één maand met 50% van de uitkeringsnorm, voor het volgende gedrag:

a. het niet voldoende meewerken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak;

b. het niet voldoende meewerken aan het afleggen van een taaltoets als bedoeld in artikel 18b van de Participatiewet;

c. het niet voldoende leveren van een door de gemeente opgedragen tegenprestatie;

d. van de alleenstaande ouder, waarvan de ontheffing als bedoeld in artikel 9a, derde lid van de Participatiewet is ingetrokken: als de alleenstaande ouder uit houding en gedrag laat blijken geen gebruik te maken van een voorziening die de kans op werk vergroot.

2. De gemeente verlaagt de bijstandsuitkering één maand met 100% van de uitkeringsnorm als de inwoner onvoldoende probeert werk te vinden.

3. De gemeente verlaagt de IOAW- of IOAZ-uitkering één maand met 50% van de uitkeringsnorm voor het volgende gedrag:

a. het niet voldoende gebruikmaken van een door de gemeente aangeboden voorziening;

b. het niet meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden om te werken;

c. het niet voldoende leveren van een door de gemeente opgedragen tegenprestatie;

d. van de alleenstaande ouder, waarvan de ontheffing als bedoeld in artikel 9a, derde lid van de Participatiewet is ingetrokken: als de alleenstaande ouder uit houding en gedrag laat blijken geen gebruik te maken van een voorziening die de kans op werk vergroot.

4. De gemeente verlaagt de IOAW- of IOAZ-uitkering één maand met 100% van de uitkeringsnorm voor het volgende gedrag:

a. het niet voldoende proberen werk te vinden;

b. het niet aannemen van aangeboden werk;

c. het niet behouden van werk.

5. Als de gemeente de IOAW- of IOAZ-uitkering tijdelijk of blijvend kan weigeren omdat de inwoner verwijtbaar werkloos is, dan wordt de uitkering niet met toepassing van het vierde lid verlaagd, maar tijdelijk of blijvend geweigerd. Het bedrag van de weigering is even hoog als het inkomen dat de inwoner zou hebben kunnen ontvangen als hij niet verwijtbaar werkloos was geworden of gebleven.

8.2.7 Stoppen verlaging [PW, Awb, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente kan de verlaging stoppen (niet uitvoeren) als uit houding en gedrag van de inwoner overduidelijk blijkt dat hij alsnog de verplichtingen nakomt.

2. De inwoner moet de gemeente zelf vragen om de verlaging te stoppen. Hij moet de vraag indienen binnen 14 dagen nadat het besluit om de uitkering te verlagen is genomen.

3. De gemeente neemt uiterlijk op de datum waarop de opgelegde verlaging eindigt een nieuw besluit op de vraag van de inwoner om de verlaging te stoppen.

8.2.8 Te weinig besef van verantwoordelijkheid [PW, Awb]

1. Als er sprake is van onverantwoord snel besteden van het vermogen wordt een verlaging van 20% van de toepasselijke bijstandsnorm opgelegd voor de periode dat eerder of langer uitkering is verstrekt dan redelijkerwijs nodig zou zijn geweest, met een maximum van 24 maanden.

2. In overige gevallen wordt een verlaging wegens te weinig besef van verantwoordelijkheid voor zijn eigen levensonderhoud als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet afgestemd op het nadeel, uitgedrukt in een bedrag, voor de gemeente.

3. De verlaging op basis van het tweede lid wordt vastgesteld op:

a. 20% van de bijstandsnorm gedurende één maand bij een nadeel voor de gemeente tot € 2000,-;

b. 50% van de bijstandsnorm gedurende één maand bij een nadeel voor de gemeente vanaf € 2000,- tot € 4000,-;

c. 100% van de bijstandsnorm gedurende één maand bij een nadeel voor de gemeente vanaf € 4000,-.

4. De verlaging wordt vastgesteld op 100% van de bijstandsnorm voor de duur van één maand als er sprake is van door eigen toedoen niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid in de periode voorafgaand aan de bijstand.

5. In combinatie met de verlaging van het vierde lid is het mogelijk om bijstand in de vorm van een geldlening te verstrekken op grond van artikel 48, tweede lid onder b van de Participatiewet.

8.2.9 Zeer ernstig misdragen [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

De gemeente verlaagt de uitkering van een inwoner die zich zeer ernstig misdraagt tegenover personen en instanties die de Participatiewet, de IOAW en IOAZ uitvoeren. De uitkering wordt één maand verlaagd met 100% van de uitkeringsnorm.

8.2.10 Niet nakomen van andere verplichtingen [PW, Awb]

1. De gemeente verlaagt de uitkering van een inwoner die een opgelegde verplichting als bedoeld in artikel 55 van de Participatiewet niet voldoende nakomt.
2. De verlaging is 20% van de uitkeringsnorm voor één maand als het gaat om:

a. verplichtingen die gericht zijn op werk;

b. verplichtingen in verband met bijstand die in een bepaalde vorm (bijvoorbeeld in natura) of voor een specifiek doel wordt verstrekt;

3. De verlaging is 50% van de uitkeringsnorm voor één maand als het gaat om verplichtingen die zijn gericht op vermindering van de bijstand.
4. De verlaging is 100% van de uitkeringsnorm voor één maand als het gaat om verplichtingen die gericht zijn op beëindiging van de bijstand.

8.2.11 Samenloop van gedragingen [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

1. Gedrag waardoor de inwoner meerdere verplichtingen uit deze paragraaf niet nakomt, leidt tot één verlaging. De grootste verlaging die van toepassing is voor het gedrag geldt dan, en ook de duur die bij die verlaging hoort.
2. Als sprake is van meerdere gedragingen die ertoe leiden dat één of meer verplichtingen niet worden nagekomen, dan wordt voor iedere gedraging een afzonderlijke verlaging opgelegd. Deze verlagingen worden gelijktijdig of - als dat niet mogelijk is - na elkaar opgelegd.
3. Als sprake is van één gedraging die schending oplevert van zowel een in deze verordening of artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet genoemde verplichting, of een in artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet genoemde verplichting, dan wordt geen verlaging opgelegd, voor zover voor die schending een bestuurlijke boete wordt opgelegd.

4. Als sprake is van meerdere gedragingen die schending opleveren van zowel een in deze verordening of artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet genoemde verplichting, of een in artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet genoemde verplichting, waarvoor een bestuurlijke boete kan worden opgelegd, dan wordt voor iedere gedraging een afzonderlijke verlaging opgelegd, tenzij de omstandigheden van de inwoner naar het oordeel van de gemeente aanleiding zijn om de verlagingen op te leggen in achtereenvolgende maanden.

8.2.12 Herhaling (recidive) [PW, IOAW, IOAZ, Awb]

De duur van de verlaging wordt verdubbeld als de uitkering binnen twaalf maanden na de datum van het besluit waarmee de verlaging is opgelegd opnieuw wordt verlaagd. De duur wordt ook verdubbeld als de gemeente de eerdere verlaging vanwege dringende redenen van de inwoner heeft gewijzigd in € 0,-. Een verlaging op grond van artikel 8.2.5 kan maximaal 3 maanden worden toegepast.

8.2.13 Uitkeringsgerechtigden boven de pensioengerechtigde leeftijd met een uitkering via de SVB

Als een inwoner een uitkering op grond van Participatiewet ontvangt van de Sociale Verzekeringsbank

(SVB) dan zijn de vorige artikelen niet van toepassing, maar is het maatregelenbeleid van de SVB van toepassing.

8.3 Terugvorderen uitkering

Terugvordering en incasso [PW, IOAW, IOAZ, Gemeentewet]

1. De gemeente vordert gemeentelijke uitkeringen terug in de gevallen die in de wet zijn beschreven en doet dat volgens de regels van de wet. De gemeente vordert niet terug als terugvordering onaanvaardbare gevolgen heeft voor de inwoner.
2. Bij een klein bedrag kan de gemeente besluiten om dit niet terug te vorderen, als dit te veel tijd en geld kost.
3. Bij de incasso zorgt de gemeente ervoor dat inwoners een inkomen blijven houden dat past bij hun persoonlijke situatie. Dit inkomen is in ieder geval gelijk aan of hoger dan de beslagvrije voet.
4. De gemeente stelt nadere regels vast over terugvordering en incasso.

8.4 Beëindigen en terugvorderen voorziening

8.4.1 Beëindiging voorziening [Jeugdwet, Wmo, Wgs, Gemeentewet]

1. De gemeente kan een besluit om een voorziening toe te kennen, herzien of intrekken als:

a. de inwoner onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en het verstrekken van de juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid;

b. de voorziening niet langer passend of nodig is;

c. de inwoner zich niet houdt aan voorwaarden en verplichtingen die aan de voorziening zijn verbonden;

d. de gemeente niet langer kan vaststellen of een voorziening kan worden voortgezet, omdat de inwoner onvoldoende meewerkt aan een onderzoek naar het recht op de voorziening;

e. de voorziening voor een ander doel wordt gebruikt dan bedoeld;

f. het om een pgb gaat en het pgb niet binnen zes maanden na uitbetaling is gebruikt om een voorziening te betalen waarvoor het pgb is toegekend.

2. De gemeente kan een besluit om Wmo-hulp toe te kennen intrekken als de inwoner langer dan 13 weken verblijft in een Wlz-instelling of een instelling in het kader van de Zorgverzekeringswet.

8.4.2 Terugvordering voorziening [Wmo, Burgerlijk Wetboek, Gemeentewet]

1. Als de gemeente een besluit om een voorziening toe te kennen heeft ingetrokken omdat de inwoner opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt, dan kan de gemeente de geldwaarde van de voorziening die ten onrechte is verstrekt, vorderen van de inwoner.

2. Als de gemeente een besluit om een voorziening toe te kennen heeft ingetrokken, dan kan deze voorziening van de inwoner worden teruggevorderd als het om een product gaat dat in eigendom of in bruikleen is verstrekt.

3. Als de gemeente een besluit om een voorziening toe te kennen heeft ingetrokken, kan het ten onrechte betaalde pgb teruggevorderd worden.

8.4.3 Opschorten pgb [Jeugdwet, Wmo]

De gemeente kan aan de SVB vragen om de uitbetaling uit het pgb helemaal of gedeeltelijk uit te stellen totdat een besluit is genomen om het pgb weer voort te zetten of in te trekken. Dit kan de gemeente doen als:

a. de inwoner onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, terwijl het verstrekken van de juiste of volledige informatie zou hebben geleid tot een andere beslissing van de gemeente;

b. de inwoner niet voldoet aan de voorwaarden die hoorden bij het ontvangen van het pgb; of

c. de inwoner het pgb niet of voor een ander doel heeft gebruikt.

8.5 Hoe controleert de gemeente of de afspraken worden nagekomen?

8.5.1 Uitgangspunten [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Gemeentewet]

Om de doelen van de wetten te bereiken, is het belangrijk, dat inwoners hun verplichtingen nakomen en dat de gemeente inwoners daarbij helpt. De gemeente doet dat door:

a. professionele dienstverlening en een passende administratieve organisatie;

b. begrijpelijke informatie aan de inwoner te geven over rechten en plichten;

c. procedures zo in te richten, dat de kans op fraude wordt beperkt;

d. inwoners met een bijstandsuitkering op een passende manier te begeleiden op weg naar betaald of onbetaald werk;

e. samen te werken met andere organisaties, zoals UWV, maatschappelijke organisaties en andere gemeenten;

f. inwoners die hun verplichtingen niet nakomen op een passende manier te sanctioneren.

8.5.2 Controle [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente controleert regelmatig of de inwoner recht heeft op een uitkering of voorziening en of hij de juiste uitkering of voorziening heeft aangevraagd of ontvangt. De gemeente kan daarvoor gebruik maken van:

a. Huisbezoeken: medewerkers van de gemeente gaan langs bij de inwoner en kijken in en om de woning. De gemeente kan een huisbezoek aankondigen, maar dat hoeft niet;

b. Heimelijke waarnemingen: medewerkers van de gemeente verzamelen gegevens over de inwoner zonder dat de inwoner hierover vooraf is geïnformeerd. Dat verzamelen gebeurt bijvoorbeeld door buurtonderzoek of camera-observaties;

c. Bestandsvergelijkingen: de gemeente vergelijkt de gegevens van de inwoner met de gegevens die bekend zijn over deze inwoner bij andere organisaties, zoals bij UWV, de Belastingdienst en andere gemeenten;

d. Signalen en tips van organisaties of particulieren;

e. Andere passende onderzoeksmethoden.

2. De controle van de voorzieningen is ook bedoeld om de kwaliteit van de voorziening te beoordelen en om te kijken of de voorziening op de juiste manier wordt gebruikt.
3. Bij de controle van uitkeringen en voorzieningen zorgt de gemeente ervoor dat de regels die horen bij de opsporing van strafbare feiten worden nageleefd.
4. Bij beëindiging van de uitkering of voorziening op verzoek van de inwoner, onderzoekt de gemeente wat de reden is van de beëindiging. De gemeente gaat ook na of de uitkering of voorziening tot de einddatum terecht is verstrekt.

8.5.3 Voorkomen van fraude [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente streeft ernaar om fraude te voorkomen (preventie). Daarom informeert de gemeente inwoners op een gepaste manier over rechten en plichten en over de gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van uitkeringen en voorzieningen.

8.5.4 Uitvoeringsplan en beleidsverslag [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente legt in een uitvoeringsplan vast hoe de gemeente fraudebestrijding aanpakt en ervoor zorgt dat inwoners zich zo goed mogelijk aan de regels houden (handhaving).
2. In het uitvoeringsplan staat in ieder geval:

a. wat de gemeente doet om fraude te voorkomen;

b. wanneer en hoe de gemeente inwoners informeert over rechten en plichten (voorlichting);

c. welke onderzoeksmethoden wanneer kunnen worden ingezet; en

d. hoe de gemeente samenwerkt met andere organisaties om fraude tegen te gaan.

3. De gemeente stelt na afloop van de periode waarvoor het uitvoeringsplan is bedoeld, een beleidsverslag vast. Daarin beschrijft de gemeente of de gestelde doelen voor dat jaar zijn behaald en de redenen waarom dat wel of niet is gebeurd.

8.5.5 Privacy [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ]

1. De gemeente stelt voor onderzoeksmethoden die vaak worden toegepast protocollen op. Het gaat in ieder geval om protocollen voor de inzet van:

a. Huisbezoeken.

b. Buurtonderzoeken.

De protocollen moeten ervoor zorgen dat er geen ongeoorloofde inbreuk op het privéleven van inwoners plaatsvindt. De gemeente maakt de protocollen openbaar.

2. Bij het uitvoeren van onderzoek zorgt de gemeente ervoor dat inbreuk op persoonlijkheidsrechten, zoals op de bescherming van het privéleven, niet verder gaat dan wat noodzakelijk, passend en wettelijk toegestaan is.

8.5.6 Gegevensverwerking [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ]

De gemeente verwerkt alleen de persoonsgegevens die nodig zijn voor het bieden van ondersteuning of het inzetten van voorzieningen als bedoeld in deze verordening.

8.5.7 Toezichthouders [Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Awb]

De gemeente wijst een of meer ambtenaren aan die de taak hebben erop toe te zien dat de wetten en de bijbehorende regels worden nageleefd.

6. Vrijlating giften

1. Een gift is geld, een goed of een dienst welke een inwoner ontvangt en waarbij geen sprake is van een tegenprestatie, wederdienst of verplichting.

2. Giften tot het bedrag van € 1.800 per kalenderjaar worden vrijgelaten.

3. Voor giften geldt een meldingsplicht.

Hoofdstuk 9. Kwaliteit en aanbesteding

De diensten en producten die de gemeente levert, moeten van goede kwaliteit zijn. Diensten moeten aansluiten bij de behoefte van de inwoner. Producten moeten degelijk en goed bruikbaar zijn. De gemeente moet zich bij de inkoop van diensten en producten aan bepaalde regels houden. Dit hoofdstuk gaat over de kwaliteit, de inkoop en de aanbesteding van diensten en producten.

Kernwaarden:

- Diensten en producten van de gemeente zijn kwalitatief goed en passend bij de behoefte van de inwoner.
- De gemeente handelt professioneel en heeft oog voor de belangen van de inwoner.
- We stemmen de hulp af op de inwoner.
- De gemeente werkt efficiënt en doelgericht.

9.1 Kwaliteit [Jeugdwet, Wmo, Gemeentewet]

1. Aanbieders zorgen voor een goede kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen. Dat betekent dat de maatwerkvoorziening:

a. is afgestemd op de persoonlijke situatie van de inwoner;

b. is afgestemd op andere vormen van ondersteuning en zorg;

c. wordt geleverd door beroepskrachten die voldoen aan de professionele standaard;

d. wordt geleverd door personen die beschikken over de competenties en vaardigheden die nodig zijn om de gevraagde dienstverlening uit te voeren;

e. veilig, doeltreffend, doelmatig en klantgericht wordt gerealiseerd;

f. beantwoordt aan de stand van wetenschap en praktijk voor zover dit noodzakelijk of gebruikelijk is in de kring van beroepsgenoten en voortvloeiend uit de professionele standaard;

g. voldoet aan alle kwaliteitseisen die voortvloeien uit de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en dat de aanbieder dit ook controleerbaar maakt voor de gemeente.

2. De gemeente kan nadere regels vaststellen over welke verdere eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.

3. De gemeente controleert of deze kwaliteitseisen door leveranciers worden nageleefd.

9.2 Inkoop en aanbesteding [Wmo]

1. Ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een dienst door een derde als bedoeld in artikel 2.6.4 van de wet en de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van de dienst stelt de gemeente vast:

a. een vaste prijs, die geldt voor een inschrijving als bedoeld in de Aanbestedingswet 2012 en het aangaan overeenkomst met derde; of

b. een reële prijs die geldt als ondergrens voor:

i. een inschrijving en het aangaan overeenkomst met de derde, en

ii. de vaste prijs, bedoeld in onderdeel a.

2. De gemeente stelt de prijzen, bedoeld in het eerste lid, vast:

a. overeenkomstig de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht, bedoeld in artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de wet, en

b. rekening houdend met de continuïteit in de hulpverlening, bedoeld in artikel 2.6.5, tweede lid, van de wet, tussen degenen aan wie de dienst wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners.

3. De gemeente baseert de vaste prijs of de reële prijs, als bedoeld in het eerste lid, op de volgende kostprijselementen:

a. de kosten van de beroepskracht;

b. redelijke overheadkosten;

c. kosten voor niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing, werkoverleg;

d. reis en opleidingskosten;

e. indexatie van de reële prijs voor het leveren van een dienst;

f. overige kosten als gevolg van door de gemeente gestelde verplichtingen voor aanbieders waaronder rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen.

Hoofdstuk 10: Van oud naar nieuw

In dit hoofdstuk zijn de laatste bepalingen opgenomen. Hier wordt geregeld welke verordeningen vervangen worden door deze verordening en wanneer deze verordening ingaat. Hier is ook opgenomen dat de gemeente bepalingen uit deze verordening kan uitwerken of verder invullen, dat met regelmaat beoordeeld wordt of de verordening nog goed werkt, wat de officiële naam is van deze verordening en dat de gemeente van deze verordening kan afwijken als dit echt nodig is.

Kernwaarden:

- De gemeente handelt professioneel en heeft oog voor de belangen van de inwoners.
- De gemeente werkt efficiënt en doelgericht.
- De hulp wordt afgestemd op de inwoner.

10.1 Onderzoek naar de werking van de verordening [Gemeentewet]

1. De gemeente onderzoekt met enige regelmaat of de verordening voldoende bijdraagt aan de doelen die de gemeente wil bereiken. Om dat te kunnen nagaan verzamelt de gemeente systematisch informatie over alles wat van belang is om tot een goede evaluatie te komen. De gemeente houdt zich daarbij aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
2. De gemeenteraad bespreekt een verslag van dit onderzoek en past de verordening aan als dat nodig is.

10.2 Uitvoeringsregels [Gemeentewet]

De gemeente kan uitvoeringsregels maken over de onderwerpen die in deze verordening zijn geregeld. Deze uitvoeringsregels kunnen de vorm hebben van beleidsregels of van een (nadere) regeling. Beleidsregels geven aan hoe de gemeente met een bepaalde bevoegdheid omgaat. Met een (nadere) regeling worden bepaalde regels van de verordening verder uitgewerkt. De mogelijkheid om deze uitvoeringsregels te maken wordt begrensd door de wet.

10.3 Afwijken van de verordening (hardheidsclausule) [Gemeentewet]

1. De gemeente kan afwijken van een bepaling uit deze verordening als toepassing van die bepaling een onredelijke uitkomst heeft voor de inwoner of voor een ander die direct bij het besluit betrokken is. Een uitkomst is in ieder geval onredelijk als de doelen van de in 1.1 genoemde wetten of de doelen van deze verordening door het toepassen van de regels juist niet worden gehaald.
2. De gemeente kan, buiten de toepassing van deze verordening, maatwerk bieden om het gewenste resultaat voor de inwoner te realiseren.

10.4 Intrekken oude verordeningen [Gemeentewet]

De Verordening Sociaal Domein 2024 Boxtel wordt ingetrokken per 1-1-2025.

10.5 Overgangsrecht [Gemeentewet]

1. Een maandelijkse voorziening of uitkering die op grond van een ingetrokken verordening wordt verstrekt, blijft na 1 januari 2025 doorlopen. Deze voorziening of uitkering loopt door totdat de gemeente een nieuw besluit over die voorziening of uitkering heeft genomen.
2. Een aanvraag die de inwoner heeft ingediend vóór 1 januari 2025 en waarover de gemeente pas later een besluit neemt, handelt de gemeente af volgens deze verordening.
3. Voor een aanvraag op grond van de Participatiewet, de IOAW en de IOAZ die is ingediend vóór 1 januari 2025 geldt dat de gemeente deze afhandelt volgens de ingetrokken verordening. Maar als een besluit volgens deze nieuwe verordening gunstiger uitpakt voor de inwoner, past de gemeente deze verordening toe.

10.6 Ingangsdatum en naam [Gemeentewet]

1. Deze verordening wordt genoemd: Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 gemeente Boxtel.
2. Deze verordening treedt in werking op de dag nadat deze op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt, en werkt terug tot en met 1 januari 2025.

Hoofdstuk 11: Begrippenlijst

In deze verordening worden allerlei begrippen gebruikt. Deze begrippen hebben dezelfde betekenis als in de wetten waarop deze verordening is gebaseerd. Waarom deze begrippenlijst?

- Soms worden bepaalde begrippen in meerdere wetten gebruikt en hebben ze in die wetten een verschillende betekenis. Hier staat wat de betekenis van deze begrippen in deze verordening is.
- Voor een aantal begrippen geldt dat ze in deze verordening een ruimere betekenis hebben dan in de genoemde wetten, omdat zoveel mogelijk is aangesloten bij het normale, dagelijkse taalgebruik.
- Ook staan er voor de duidelijkheid ook enkele wettelijke begrippen in de lijst, die in deze verordening wel dezelfde betekenis hebben, maar hier in andere woorden zijn omschreven.
- Ten slotte worden in deze verordening ook begrippen gebruikt die niet zijn terug te vinden in de wetten. Ook die zijn hier omschreven.

Algemeen gebruikelijke voorziening: een voorziening die niet speciaal bedoeld is voor personen met een beperking én daadwerkelijk beschikbaar is én een passende bijdrage

aan het realiseren van zelfredzaamheid of participatie levert én financieel kan worden gedragen met een inkomen op minimumniveau.

Andere voorziening: een voorziening waarop de inwoner een beroep kan doen voor de hulp die hij nodig heeft, anders dan een maatwerkvoorziening van deze verordening. Het gaat om voorzieningen die buiten de regeling liggen van de aangevraagde voorziening of om voorzieningen die binnen het bereik van die regeling liggen, maar vrij toegankelijk zijn voor de inwoner. Dat kan een andere uitkering zijn, een algemeen gebruikelijke, algemene of collectieve voorziening, of voorzieningen als alimentatie en toeslagen.

Arbeidsinschakeling: aan het werk (kunnen) gaan.

Arbeidsverplichting: de verplichting om mee te werken aan de arbeidsinschakeling of het leveren van een tegenprestatie, als bedoeld in artikel 9 van de Participatiewet.

Armoedeval: achteruitgang in inkomen als een inwoner met een uitkering een baan aanneemt op of rond het minimumloon. Dit komt door het wegvallen van tegemoetkomingen van de gemeente of van toeslagen zoals huurtoeslag en zorgtoeslag.

Beperking: de vermindering van mogelijkheden waardoor een belemmering ontstaat in het sociaal-maatschappelijk functioneren

Beslagvrije voet: de beslagvrije voet zoals omschreven in artikel 475d van het Wetboek van Burgerlijke

Rechtsvordering.

Bijstandsnorm: de maximale hoogte van de bijstandsuitkering bedoeld in artikel 5, onderdeel c van de Participatiewet die voor de inwoner van toepassing is. De hoogte hangt af van de woon- en leefsituatie en de leeftijd van de inwoner.

Bijstandsuitkering: de algemene bijstand voor levensonderhoud, bedoeld in artikel 5, onderdeel b van de Participatiewet. Gaat het om een jongere van 18 tot 21 jaar, dan

wordt met bijstandsuitkering bedoeld: de algemene bijstand plus de aanvullende bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de Participatiewet.

CAK: Centraal Administratie Kantoor.

Cliëntondersteuning: hulp aan een inwoner door een onafhankelijke professional in de vorm van informatie, advies en algemene ondersteuning. De hulp aan de inwoner is gericht op het benutten van diensten die door gemeenten en andere organisaties worden geleverd op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen (artikel 1.1.1 van de Wmo).

Collectief taxivervoer: vervoer van deur tot deur, op afroep en met een deeltaxi (ook wel collectief vraagafhankelijk vervoer genoemd).

Computer: een elektronisch apparaat voor gegevensverwerking, zoals een desktop, laptop of een tablet (geen smartphone).

Diploma: een havo-, vwo-, of mbo-diploma.

Effect: het resultaat of het doel.

Fraude: het verstrekken van onjuiste en/of onvolledige gegevens, of het verzwijgen of niet (op tijd) verstrekken van gegevens. Het gaat om gegevens die nodig zijn om te bepalen of er recht op een uitkering of een voorziening is, en om de duur en hoogte van die uitkering of voorziening vast te stellen. Als gevolg hiervan wordt een uitkering of voorziening helemaal of gedeeltelijk ten onrechte verstrekt.

Gebruikelijke hulp: de hulp die over het algemeen mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten. Voor de Jeugdwet wordt met ouders ook andere opvoeders en verzorgers bedoeld. De dagelijkse verzorging en/of opvoeding die (pleeg)ouders/ wettelijke vertegenwoordigers aan kinderen geacht worden te bieden.

Geldig identiteitsbewijs: een document waarmee de inwoner zich kan identificeren. Dit kan per voorziening verschillen.

Gemeente: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boxtel.

Gesprek: gesprek waarin de inwoner zijn hulpvraag, zijn persoonlijke situatie en het effect dat hij wil bereiken bespreekt.

Hulp: ondersteuning bij de arbeidsinschakeling of inkomensondersteuning als bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet, maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo, jeugdhulp als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet, of schuldhulpverlening als bedoeld in artikel 1 van de Wgs.

Hulpvraag: de behoefte aan ondersteuning die de inwoner bij de melding heeft.

Inkomen: het inkomen, bedoeld in de artikelen 32 en 33 van de Participatiewet.

Inspraak: inspraak als bedoeld in artikel 150 van de Gemeentewet.

Integrale intake: het gesprek waarin de inwoner zijn hulpvragen op alle leefgebieden aan één medewerker kan stellen.

Inwoner: de persoon die een direct belang heeft bij een besluit van de gemeente (artikel 1:2, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht). Als de inwoner een hulpvraag heeft die nog niet heeft geleid tot een verzoek om een besluit te nemen of tot feitelijk handelen door de gemeente, dan wordt met inwoner bedoeld: degene die als ingezetene in de basisregistratie personen van de gemeente is ingeschreven, of, als het gaat om hulp op grond van de Participatiewet, de IOAW of de IOAZ: degene die woonplaats heeft in de gemeente, volgens de regels van artikel 10, eerste en elfde lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

IOAW: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers.

IOAZ: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen.

Jeugdhulp: hulp als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet.

Jeugdige: met jeugdigen bedoelen we in deze verordening kinderen en tieners tot 18 jaar en jongvolwassenen van 18 tot 23 jaar die al jeugdhulp ontvingen toen zij 18 jaar waren en die deze hulp vanaf hun 18e nog nodig hebben. Dit zijn de jeugdigen zoals beschreven in artikel 1.1 van de Jeugdwet.

Kostendelersnorm: norm voor de hoogte van een uitkering volgens artikel 22a van de Participatiewet. Naarmate meer mensen in een huis wonen, ontvangt iedere afzonderlijke inwoner een lagere uitkering omdat meer mensen de kosten kunnen delen.

Levensonderhoud: de dagelijkse bestaanskosten, zoals kosten voor voeding, kleding, huur, energie, water en (zorg)verzekeringen.

Leverancier: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die goederen of diensten levert tegen betaling.

Loket WegWijs: het centrale loket van de gemeente, bereikbaar via één telefoonnummer, waar inwoners zich kunnen melden met een vraag over zorg, maatschappelijke ondersteuning, jeugd- en gezinsvragen, bijzondere bijstand en minimavoorzieningen.

Loonwaarde: vastgesteld percentage van het wettelijk minimumloon voor de door een persoon, die tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort, verrichte arbeid in een functie naar evenredigheid van de arbeidsprestatie in die functie van een gemiddelde

werknemer met een soortgelijke opleiding en ervaring, die niet tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort.

Maatwerkvoorziening: een op de inwoner afgestemde voorziening.

- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Wmo: een maatwerkvoorziening.
- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Participatiewet: een voorziening bij de arbeidsinschakeling of bijzondere bijstand.
- Als het gaat om schuldhulpverlening als bedoeld in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening: op de inwoner afgestemde hulp bij het aflossen van schulden.
- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Jeugdwet: een voorziening die op een jeugdige of zijn ouders is afgestemd als bedoeld in artikel 2.3 van de Jeugdwet.

Mantelzorg: De hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep (artikel 1.1.1 Wmo). Doorgaans zijn mantelzorgers personen met wie de inwoner regelmatig contact houdt. De mantelzorger en de inwoner hoeven niet per se in één huis te wonen.

Medewerker: de persoon die namens de gemeente van burgemeester en wethouders optreedt.

NIBUD-prijzengids: een handboek dat wordt uitgegeven door het NIBUD. In deze gids staan gangbare, actuele prijzen van producten en diensten.

Persoonlijke situatie: alle omstandigheden, mogelijkheden en persoonskenmerken van de inwoner die van belang zijn, inclusief de behoefte van de inwoner en de godsdienstige en levensbeschouwelijke overtuiging.

Ouders/verzorgers: daar waar gesproken wordt over ouders bedoelen wij hiermee ook de verzorgers van kind en of jeugdige.

Pgb: persoonsgebonden budget, een geldbedrag waarmee iemand zelf hulp(middelen) in kan kopen.

Pgb-plan: een plan van aanpak dat de inwoner opstelt over de hulp die hij nodig heeft en die hij met het pgb wil inkopen. In het plan geeft de inwoner onder andere aan welke hulpverlener op welke manier en op welke momenten de noodzakelijke hulp gaat geven en hoe de kwaliteit en de continuïteit van die hulp gewaarborgd worden.

Plan van aanpak: een plan dat de gemeente samen met de inwoner opstelt, waarin de knelpunten staan die de inwoner in het maatschappelijk leven ervaart, de gewenste hulp wordt geïnventariseerd en de gemeente mogelijke oplossingen aandraagt. Gaat het om jeugdhulp, dan wordt hieronder verstaan: een familiegroepsplan.

Professional: iemand die beroepsmatig hulp verleent.

Samenwonen: een gezamenlijke huishouding voeren als bedoeld in artikel 3 van de Participatiewet.

Sociaal netwerk: huisgenoten of andere personen met wie de inwoner een sociale relatie onderhoudt (inclusief mantelzorgers).

Startkwalificatie: een havo-, vwo- of mbo-diploma niveau 2.

SVB: Sociale verzekeringsbank.

Tegemoetkoming voor arbeidsongeschikten: de tegemoetkoming die UWV verstrekt aan inwoners met een WIA-, WAO-, Wajong- of WAZ-uitkering die 35% of meer arbeidsongeschikt zijn, recht hebben op hulp om werk te vinden of te behouden, of recht op hulp om te studeren (artikel 63a van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, artikel 65l van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, artikel 67i van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, artikel 3:75 van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten).

Uitkering: de bijstandsuitkering, de IOAW- of de IOAZ-uitkering.

Uitkeringsnorm: de voor de inwoner in zijn situatie maximale hoogte van een uitkering; dit is de bijstandsnorm uit de Participatiewet of de grondslag bedoeld in de IOAW of IOAZ. Gaat het om een jongere van 18 tot 21 jaar, dan wordt met uitkeringsnorm bedoeld: de bijstandsnorm plus de aanvullende bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de Participatiewet.

Vermogen: totaal aan bezit in geld en goederen; het vermogen als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet.

Verwervingskosten: kosten die noodzakelijk zijn om een betaalde baan te kunnen verkrijgen of behouden.

Verwijtbaar werkloos: werk niet behouden of accepteren, zoals omschreven in artikel 20 eerste lid van de IOAW of van de IOAZ.

Voorziening: hulp in de vorm van een dienst, activiteit, product, pgb of geldbedrag.

Vrij toegankelijke hulp: hulp die beschikbaar is zonder verwijzing van een huisarts, medisch specialist, jeugdarts of besluit van de gemeente.

Wet: de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet, de Algemene wet bestuursrecht of de Gemeentewet.

Wettelijk minimumloon: het minimumloon per maand, zoals dit is omschreven in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag. Als het om een werknemer jonger dan 21 jaar gaat, het voor zijn leeftijd geldende minimumloon per maand, zoals het is omschreven in artikel 7, derde lid, en artikel 8, derde lid, van die wet.

Wgs: Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Wijkteam: team van gemeentelijk medewerkers, werkzaam voor een bepaalde wijk of een afgebakend gebied van de gemeente, waarin alle vragen met betrekking tot zorg, maatschappelijke ondersteuning, jeugd, gezin, bijzondere bijstand en minimavoorzieningen worden behandeld.

Wlz-instelling: een zorginstelling die op grond van de Wet langdurige zorg gefinancierd wordt, zoals een verpleeg- of verzorgingshuis.

Wmo 2015: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Wmo-hulp: de maatschappelijke ondersteuning, bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 12 december 2023;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

Was-wordt-tabel wijziging verordening sociaal domein 2024 Boxtel

HOOFDSTUK 3: Werk en Participatie

3.2 Bepalingen over voorzieningen

Artikel 3.2.4 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
3.2.4 De lokaal geregelde voorzieningen De gemeente kan de volgende lokaal geregelde voorzieningen inzetten: 1. Scholing; 2. Persoonlijke ondersteuning; 3. Solliciteren; 4. Nazorg; 5. Parttime ondernemerschap; 6. Low-risk polis; 7. Aanbodversterking; 8. Sociale activering; 9. Onkostenvergoeding; 10. Tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang; 11. Ontwikkelingsgerichte arbeidsmatige dagbesteding.	**3.2.4 De lokaal geregelde voorzieningen** De gemeente kan de volgende lokaal geregelde voorzieningen inzetten: 1. Scholing; 2. Persoonlijke ondersteuning; 3. Solliciteren; 4. Nazorg; **5. Parttime ondernemerschap;** **6. Aanbodversterking;** 7. Sociale activering; 8. Onkostenvergoeding; 9. Tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang; 10. Ontwikkelingsgerichte arbeidsmatige dagbesteding.	Dit artikel bevat een opsomming die niet meer klopt. Een low-risk polis bestaat niet meer.

HOOFDSTUK 6: De vorm van hulp

Artikel 6.5.3 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
		Per 1 januari 2025 gaat de

Artikel 6.5.3 Geen eigen bijdrage bij minimum inkomen [Wmo] Voor maatwerkvoorzieningen is de inwoner die een bijdrageplichtig inkomen heeft lager dan 120% van het sociaal minimum geen eigen bijdrage verschuldigd.	**Artikel 6.5.3 Geen eigen bijdrage bij minimum inkomen [Wmo]** Voor maatwerkvoorzieningen is de inwoner die een bijdrageplichtig inkomen heeft lager dan 125% van het sociaal minimum geen eigen bijdrage verschuldigd.	inkomensnorm voor gemeentelijke minimaregelingen omhoog naar 125% van de toepasselijke bijstandsnorm. Daarom is het percentage aangepast.

<u>HOOFDSTUK 7: Inkomen en schulden</u>

7.3 Individuele inkomenstoeslag

Artikel 7.3.3 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**	**Toelichting**
Artikel 7.3.3 Doelgroep 1. De individuele inkomenstoeslag is bedoeld voor een inwoner die in de referteperiode een gemiddeld inkomen heeft gehad dat niet hoger is dan 120% van de toepasselijke bijstandsnormen in dezelfde periode. 2. Een inwoner komt niet in aanmerking voor een individuele	**Artikel 7.3.3 Doelgroep** 1. De individuele inkomenstoeslag is bedoeld voor een inwoner die in de referteperiode een gemiddeld inkomen heeft gehad dat niet hoger is dan **125%** van de toepasselijke bijstandsnormen in dezelfde periode. 2. Een inwoner komt niet in aanmerking voor een individuele	Per 1 januari 2025 gaat de inkomensnorm voor gemeentelijke minimaregelingen omhoog naar 125% van de toepasselijke bijstandsnorm. Daarom is het percentage aangepast.

inkomenstoeslag als aan deze inwoner in het jaar dat vooraf gaat aan de peildatum een maatregel is opgelegd omdat hij zich niet heeft gehouden aan een arbeids- of re-integratieverplichting als bedoeld in de Participatiewet en/of de deze verordening. 3. Een inwoner komt niet in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag als deze onderwijs volgt of in de referteperiode heeft gevolgd. Het gaat dan om onderwijs dat het Rijk bekostigt.	inkomenstoeslag als aan deze inwoner in het jaar dat vooraf gaat aan de peildatum een maatregel is opgelegd omdat hij zich niet heeft gehouden aan een arbeids- of re-integratieverplichting als bedoeld in de Participatiewet en/of de deze verordening. 3. Een inwoner komt niet in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag als deze onderwijs volgt of in de referteperiode heeft gevolgd. Het gaat dan om onderwijs dat het Rijk bekostigt.	

7.4 Bijdrage voor maatschappelijke activiteiten, het Welzijnsfonds

Artikel 7.4.2 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**	**Toelichting**
7.4.2 Doelgroep en activiteiten 1. Om voor een bijdrage in aanmerking te komen moet de inwoner: a) op de dag van aanvraag ingeschreven staan in de	**7.4.2 Doelgroep en activiteiten** 1. Om voor een bijdrage in aanmerking te komen moet de inwoner: a) op de dag van aanvraag ingeschreven staan in de	Per 1 januari 2025 gaat de inkomensnorm voor gemeentelijke minimaregeling en omhoog naar 125% van de

Basisregistratie personen (BRP) van de gemeente, en b) in de peilmaand een inkomen hebben dat gelijk is aan of minder dan 120% van de voor hen toepasselijke bijstandsnorm zoals bedoeld in Hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 van de Participatiewet, en c) op de peildatum een bedrag aan vermogen hebben dat ligt beneden de vermogensgrens als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet. 2. Inwoner komt tevens in aanmerking als er voldaan wordt aan het gestelde in het eerste lid onder a. en één van de hieronder genoemde voorwaarden. Hierop is de peildatum en peilmaand niet van toepassing; i. Inwoner heeft een toelatingsbeschikking schulddienstverlening; ii. Inwoner beschikt niet over het Vrij Te Laten Bedrag zoals berekend volgens de Recofa-methode, of als gevolg van:	Basisregistratie personen (BRP) van de gemeente, en b) in de peilmaand een inkomen hebben dat gelijk is aan of minder dan **125%** van de voor hen toepasselijke bijstandsnorm zoals bedoeld in Hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 van de Participatiewet, en c) op de peildatum een bedrag aan vermogen hebben dat ligt beneden de vermogensgrens als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet. 2. Inwoner komt tevens in aanmerking als er voldaan wordt aan het gestelde in het eerste lid onder a. en één van de hieronder genoemde voorwaarden. Hierop is de peildatum en peilmaand niet van toepassing; i. Inwoner heeft een toelatingsbeschikking schulddienstverlening; ii. Inwoner beschikt niet over het Vrij Te Laten Bedrag zoals berekend volgens de Recofa-methode, of als gevolg van:	toepasselijke bijstandsnorm. Daarom is het percentage aangepast.

• loonbeslag; • verrekening huur- en zorgtoeslag; • maximale afloscapaciteit die wordt ingezet ten behoeve van schuldeisers; • specifieke omstandigheden door schulddienstverleener omschreven; 3. De bijdrage is bedoeld voor: a. sportieve, culturele, politieke, religieuze en andere maatschappelijke activiteiten, die beogen het sociaal isolement te voorkomen of te doorbreken; b. abonnementen op kranten, tijdschriften, telefoon, internet en hiermee vergelijkbare uitgaven.	• loonbeslag; • verrekening huur- en zorgtoeslag; • maximale afloscapaciteit die wordt ingezet ten behoeve van schuldeisers; • specifieke omstandigheden door schulddienstverleener omschreven; 3. De bijdrage is bedoeld voor: a. sportieve, culturele, politieke, religieuze en andere maatschappelijke activiteiten, die beogen het sociaal isolement te voorkomen of te doorbreken; b. abonnementen op kranten, tijdschriften, telefoon, internet en hiermee vergelijkbare uitgaven.	

7.6 Zorgkosten

Artikel 7.6 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Artikel 7.6 Zorgkosten 1. De gemeente biedt samen met zorgverzekeraar VGZ en CZ een collectieve zorgverzekering voor minima aan. Die verzekering bevat: a. een lagere premie voor de basisverzekering en de aanvullende verzekeringen; en b. een bijdrage in de zorgpremie. 2. De inwoner die een inkomen heeft dat lager is dan 120% van de toepasselijke bijstandsnorm, en niet beschikt over meer vermogen dat de in de wet genoemde grens, kan deelnemen aan de collectieve zorgverzekering. 3. Onder inkomen wordt verstaan het inkomen zoals omschreven in artikel 7.5.1.	**Artikel 7.6 Zorgkosten** 1. De gemeente biedt samen met zorgverzekeraar VGZ en CZ een collectieve zorgverzekering voor minima aan. Die verzekering bevat: a. een lagere premie voor de basisverzekering en de aanvullende verzekeringen; en b. een bijdrage in de zorgpremie. 2. De inwoner die een inkomen heeft dat lager is dan **125%** van de toepasselijke bijstandsnorm, en niet beschikt over meer vermogen dat de in de wet genoemde grens, kan deelnemen aan de collectieve zorgverzekering. 3. Onder inkomen wordt verstaan het inkomen zoals omschreven in artikel 7.5.1.	Per 1 januari 2025 gaat de inkomensnorm voor gemeentelijke minimaregelingen omhoog naar 125% van de toepasselijke bijstandsnorm. Daarom is het percentage aangepast.

4. De gemeente stelt nadere regels vast over de hoogte van de premie en de bijdrage in de zorgpremie.	4. De gemeente stelt nadere regels vast over de hoogte van de premie en de bijdrage in de zorgpremie.	

HOOFDSTUK 10: Van oud naar nieuw

10.4 Intrekken oude verordeningen

Artikel 10.4 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Artikel 10.4 Intrekken oude verordeningen De Verordening Sociaal Domein 2021 Boxtel wordt ingetrokken per 1-1-2024.	**Artikel 10.4 Intrekken oude verordeningen** De Verordening Sociaal Domein **2024** Boxtel wordt ingetrokken per 1-1-**2025**.	Per 1 januari 2025 gaat de gewijzigde verordening gelden en wordt de oude verordening ingetrokken.

10.5 Overgangsrecht

Artikel 10.5 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
10.5 Overgangsrecht 1. Een maandelijkse voorziening of uitkering die op grond van een ingetrokken verordening wordt verstrekt, blijft na 1	**10.5 Overgangsrecht** 1. Een maandelijkse voorziening of uitkering die op grond van een ingetrokken verordening wordt verstrekt, blijft na 1	Per 1 januari 2025 gaat de gewijzigde verordening gelden. Daarom wordt het overgangsrecht

januari 2024 doorlopen. Deze voorziening of uitkering loopt door totdat de gemeente een nieuw besluit over die voorziening of uitkering heeft genomen. 2. Een aanvraag die de inwoner heeft ingediend vóór 1 januari 2024 en waarover de gemeente pas later een besluit neemt, handelt de gemeente af volgens deze verordening. 3. Voor een aanvraag op grond van de Participatiewet, de IOAW en de IOAZ die is ingediend vóór 1 januari 2024 geldt dat de gemeente deze afhandelt volgens de ingetrokken verordening. Maar als een besluit volgens deze nieuwe verordening gunstiger uitpakt voor de inwoner, past de gemeente deze verordening toe.	januari **2025** doorlopen. Deze voorziening of uitkering loopt door totdat de gemeente een nieuw besluit over die voorziening of uitkering heeft genomen. 2. Een aanvraag die de inwoner heeft ingediend vóór 1 januari **2025** en waarover de gemeente pas later een besluit neemt, handelt de gemeente af volgens deze verordening. 3. Voor een aanvraag op grond van de Participatiewet, de IOAW en de IOAZ die is ingediend vóór 1 januari **2025** geldt dat de gemeente deze afhandelt volgens de ingetrokken verordening. Maar als een besluit volgens deze nieuwe verordening gunstiger uitpakt voor de inwoner, past de gemeente deze verordening toe.	aangepast naar de nieuwe datum van inwerkingtreding.

10.6 Ingangsdatum en naam

Artikel 10.6 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst	Toelichting
Artikel 10.6 Ingangsdatum en naam 1. Deze verordening wordt genoemd: Verordening Sociaal Domein 2024 gemeente Boxtel. 2. Deze verordening treedt in werking op de dag nadat deze op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt, en werkt terug tot en met 1 januari 2024.	**Artikel 10.6 Ingangsdatum en naam** 1. Deze verordening wordt genoemd: **Gewijzigde** Verordening Sociaal Domein 2024 gemeente Boxtel. 2. Deze verordening treedt in werking op de dag nadat deze op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt, en werkt terug tot en met 1 januari **2025**.	Per 1 januari 2025 gaat de gewijzigde verordening gelden en daarom worden de datum van inwerkingtreding en de naam aangepast.

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN BOXTEL

Aan:	Gemeente Boxtel B&W
Van:	Adviesraad Sociaal Domein Boxtel
Portefeuillehouders:	Richard Permentier en Samia Arab
Betreft:	Gevraagd advies op wijziging gemeentelijke verordening sociaal domein 2025
Datum:	14 oktober 2024

Geacht College,

Naar aanleiding van het verzoek van Rowan Okcuoglo om een advies uit te brengen op de 'wijziging gemeentelijke verordening sociaal domein per 2025', kan de ASD Boxtel u mededelen dat zij inhoudelijk verder hier geen opmerkingen op heeft.

De leden zijn verheugd dat de inkomensgrens op verschillende punten is verhoogd naar 125% en hebben hier dan ook geen bezwaar tegen.

Wij vertrouwen erop dat hiermee uw vraag voldoende is beantwoord.

Met vriendelijke groet,

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Boxtel

Frank Leermakers
Voorzitter
tel. 06-531 865 36

Toelichting op wijziging verhoging inkomensnorm minimaregelingen naar 125%

Inleiding

Begin 2024 hebben we onderzocht wat de effecten zijn van een verhoging van de inkomensnorm voor minimaregelingen van 120% van de bijstandsnorm naar 130%. Met een Raadsinformatiebrief (verder: RiB) van 22 januari 2024 is de gemeenteraad geïnformeerd over de uitkomsten van dit onderzoek. Daaruit bleek dat een uitbreiding van de doelgroep zorgt voor een sterke financiële basis bij onze inwoners met een laag inkomen en vermogen. Ook worden inwoners beter geholpen wanneer zij te maken hebben met armoede of schulden.

In de kadernota van 2025 heeft uw raad een structureel budget van € 200.000 beschikbaar gesteld om de normverhoging van de minimaregelingen naar 130% door te voeren. Er is onderzocht welke mogelijkheden er zijn binnen dat budget. Hieruit bleek dat de beschikbaar gestelde middelen ontoereikend zijn om de inkomensnorm structureel te verhogen naar 130% voor alle minimaregelingen. Daarom wordt nu voorgesteld om de inkomensnorm per 2025 te verhogen naar 125% in plaats van 130% van de bijstandsnorm. Het gaat daarbij wel nog steeds om een uniforme ophoging van alle gemeentelijke minimaregelingen.

Argumentatie

Ons voorstel om per 2025 de inkomensnorm voor minimaregelingen te verhogen naar 125% van de bijstandsnorm is gebaseerd op de volgende argumenten:

1. Het is van belang dat de normverhoging een duurzame en toekomstbestendige oplossing is voor onze inwoners.
   - Een normverhoging naar 125% kan structureel worden gedekt vanuit de €200.000 die voor de verhoging beschikbaar is gesteld (zie tabel 2). Bij een inkomensnorm van 130% zijn de middelen daarvoor ontoereikend. Door enkel uit te gaan van structurele dekking, bieden we zekerheid dat dezelfde doelgroep ook in de toekomst aanspraak kan maken op de minimaregelingen. Een incidentele verhoging van de inkomensnorm leidt tot verwarring en frustratie bij de doelgroep, en vergroot hun bestaansonzekerheid.
   - Met een verhoging naar 125% behalen we het hoogst haalbare effect met de beschikbare middelen. De doelstelling om meer mensen te helpen doordat een grotere groep huishoudens toegang hebben tot de minimaregelingen wordt hiermee nog steeds behaald (zie tabel 1).

2. Het is belangrijk om een uniforme normverhoging door te voeren.
   - Een overwogen alternatief was om één of een aantal minimaregelingen op te hogen naar 130%, en andere regelingen op 120% te laten staan. Dit is niet wenselijk. Differentiatie in inkomensnormen tussen de verschillende minimaregelingen kan voor verwarring zorgen bij inwoners, waarvan velen al onder grote (financiële) druk leven. Nu al zijn er signalen dat het voor inwoners soms lastig is om te bepalen waar zij recht op hebben. Ook bij de recente introductie van de schoolspullenpas was het voor inwoners fijn om te weten waar zij aan toe zijn. Contour de Twern benadrukt eveneens het belang van uniformiteit en stabiliteit in de verhoging van de minimanorm.
   - Een uniforme normverhoging bespaart de uitvoering veel tijd en kosten, en voorkomt fouten in de beoordeling van aanvragen doordat één maatstaf wordt gehanteerd.

Geschatte vergroting van de doelgroep

De doelgroep die tussen 120% en 125% van de inkomensnorm valt, is niet volledig in beeld. Dit maakt het moeilijk om in te schatten hoeveel gebruik gemaakt wordt van de minimaregelingen bij een stijging van de inkomensnorm. Cijfers van het aantal huishoudens met toekenningen van de energietoeslag in 2023 en cijfers over het aantal huishoudens onder een bepaald inkomensniveau van het CBS geven

hier een schatting van.[1] Onderstaande tabel laat de verwachte stijging van de doelgroep zien volgens de energietoeslagcijfers en de CBS-cijfers. Het aantal huishoudens dat gebruik kan maken van de minimaregelingen bij een verhoging van de inkomensnorm naar 125% zal naar schatting met 7,5 tot 15,4 procent stijgen.

Tabel 1: Aantal huishoudens doelgroep

Doelgroep	Aantal volgens energietoeslagcijfers	Verwachte stijging t.o.v. 120%	Aantal volgens CBS-cijfers	Verwachte stijging t.o.v. 120%
120%	1194		1300	
125%	1284	7,5%	1500	15,4%
130%	1374	15,1%	1700	30,8%

Bron: Cijfers toegekende energietoeslag gemeente Boxtel 2023 en Armoedemonitor Boxtel 2022

Kostenindicatie

Tabel 2 geeft een kostenindicatie van een verhoging naar 125% op basis van zowel de energietoeslagencijfers als de CBS-cijfers. Ook de verwachte kosten bij een verhoging naar 130% zijn hierin opgenomen.

Tabel 2: Kosten minimaregelingen

Regeling	Huidige kosten (2023)	Verwachte kosten* *Cijfers energietoeslag*	Verwachte kosten* *Cijfers CBS*
Bijzondere bijstand	€ 814.272	€ 875.343	€ 937.227
Welzijnsfonds	€ 222.530	€ 239.220	€ 256.132
Individuele Inkomenstoeslag	€ 147.349	€ 158.400	€ 169.599
Collectieve zorgverzekering minima	€ 116.286	€ 125.008	€ 133.846
Stichting Leergeld[2]	€ 34.558	€ 37.150	€ 39.776
Totale kosten verstrekkingen	**€ 1.334.996**	**€ 1.435.120**	**€ 1.536.580**
Stijging kosten verstrekkingen		€ 100.125	€ 201.584
Stijging personele kosten[3]		€ 48.160	€ 48.160
Totale stijging bij 125%		**€ 148.285**	**€ 249.774**
Totale stijging bij 130%[4]		€ 249.745	€ 459.339

Zoals deze tabel laat zien wordt de structurele kostenstijging op basis van de CBS-cijfers geschat op € 249.774. De CBS-cijfers zijn echter een schatting die uitgaat van een rechtlijnige stijging in gebruik van

[1] Bij de energietoeslag en de cijfers van het CBS is geen rekening gehouden met vermogen, terwijl dat bij veel minimaregelingen wel wordt gedaan.

[2] Stichting Leergeld bepaalt zelf de normen van hun regelingen. Omdat het waarschijnlijk is dat ze dit conform normen van de gemeente doen, zijn ze meegenomen in dit overzicht.

[3] Bij een verhoging van de inkomensnorm voor minimaregelingen neemt het benodigde werk toe bij verschillende onderdelen van de ambtelijke organisatie. Onder andere bij de minimaconsulenten (aanvragen beoordelen), WegWijs (eerste contact voor aanvraag), de ondersteuning (verwerken poststukken), kwaliteit (toetsing werkprocessen), de uitkeringsadministratie en applicatiebeheer. De verwachte toename aan capaciteit is hierbij conservatief geschat op maximaal 1 FTE op schaal 8 voor beide gemeenten, wat €86.000 kost. Daar wordt de 56/44 verdeling op toegepast, wat leidt tot €48.160 stijging aan personele kosten voor de gemeente Boxtel.

[4] Deze bedragen zijn berekend op basis van de kosten van de minimaregelingen in 2023, vermenigvuldigd met de verwachte stijging van de doelgroep bij een verhoging naar 130%. Dat betekent een stijging van 15,1% of 30,8%, zoals aangegeven in tabel 1.

minimaregelingen tussen de doelgroep van 120% en die van 130%. De cijfers van het aantal toekenningen van de energietoeslag laten echter zien dat het in de praktijk lager uit kan vallen. Die cijfers schatten de stijging dan ook op € 148.285.

Daarom wordt in de structurele bekostiging uitgegaan van een stijging in kosten die tussen deze twee bedragen in ligt, namelijk ongeveer € 199.029. Een stijging naar 130% zou daar ver boven liggen, daar geeft zelfs de lagere schatting een structureel tekort aan van bijna € 50.000.

Communicatie
De normverhoging zal worden toegelicht tijdens het persgesprek. Ook zal er een communicatiestrategie worden uitgevoerd om de inwoners van de gemeente te informeren en de beoogde doelgroep van de normverhoging te bereiken. Daarbij zal onder andere worden ingezet op:

- Verspreiding van informatie via gemeentelijke contactpersonen zoals bijvoorbeeld schuldhulpverleners en de wijkteams
- Verspreiden van informatie via maatschappelijke partners van het armoedenetwerk
- Social Media berichten
- Informatie op de website van de gemeente

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1348721
Portefeuillehouder:	Hans Heesen
Steller:	Patrick Kremers

Onderwerp

Inkoop en aanbestedingsbeleid 2025 gemeente Boxtel

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. Het inkoop en aanbestedingsbeleid 2025 voor de gemeente Boxtel vast te stellen;
2. De Uniforme inkoopvoorwaarden BOX-SMG-MGD (2022), alsmede de toelichting hierop vast te stellen;
3. Geen consequenties te verbinden aan de inkopen van de gemeente onder de Europese aanbestedingsdrempels voor de financiële rechtmatigheid;
4. Af te wijken van de financiële verordening gemeente Boxtel (d.d. 8-11-2023), art. 28 lid 6. Hierin is opgenomen dat het opstellen van de beleidsregels voor inkoop een verantwoordelijkheid van het College is.

meewerkend boxtel

Inleiding

Tijdens eerdere behandeling van dit onderwerp op de gemeenteraadsvergadering 27 juni 2024, heeft de gemeenteraad besloten niet in te stemmen met het voorstel. Dit voorstel voorzag in een verplaatsing van de bevoegdheid voor het vaststellen van de beleidsregels voor Inkopen en Aanbesteden naar het college. De gemeenteraad heeft hierbij tevens, middels de aangenomen motie inkoop en aanbestedingsbeleid, uitgesproken de vaststelling van deze beleidsregels voor te behouden aan de gemeenteraad. Het college heeft hiermee ingestemd. Met dit aangepaste voorstel brengen we het opnieuw terug naar de gemeenteraad.

In 2013 heeft de gemeente Boxtel haar beleidsnota inkopen en aanbesteden voor het laatst geactualiseerd en vastgesteld. Na de ambtelijke fusie in 2016 en het ontstaan van de gemeentelijke samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij is er binnen de nieuwe werkorganisatie onverkort voortgezet wat er voor de fusie ook al uitgevoerd werd. Vanuit de juiste intenties werd er veelal gewerkt conform één van de gemeentelijke beleidsnota’s van de gemeente Boxtel óf Sint-Michielsgestel.

Anno 2024 ziet de wereld om ons heen er anders uit, desondanks blijven de doelstellingen en ambities grotendeels overeind. De voornaamste aanleiding voor deze update is dan ook de uniformering van de beleidsdoelstellingen en -uitgangspunten tussen de beleidsnota's van de gemeente Boxtel, de gemeente Sint-Michielsgestel en van gemeenschappelijk samenwerkingsverband MijnGemeenteDichtbij. Dit verlaagt de complexiteit voor de ambtenaren en vergroot de uitvoerbaarheid van het beleid in de markt. Door uniformering ontstaat homogeniteit in de uitvoering wat ook bij leveranciers en contractanten de complexiteit verlaagt en de mogelijkheden om aantrekkelijkere aanbiedingen te doen vergroot.

In 2022 en 2023 hebben respectievelijk MijnGemeenteDichtbij en de gemeente Sint-Michielsgestel een geüpdatete Inkoop en aanbestedingsbeleid en de uniforme Inkoopvoorwaarden BOX-SMG-MGD (V.2022) vastgesteld. In deze update is de actualisatie van wet- & regelgeving anno 2024 verwerkt en herstellen we de hiaten in het proces die uit de bevindingen van de accountant zijn gebleken. Naast het actualiseren en uniformeren van de beleidsdoelstellingen en ambities in het beleid, harmoniseren we ook de inkoopvoorwaarden voor de drie organisaties.

Beoogd resultaat

Met een instemmend besluit van de gemeenteraad aangaande het vaststellen van het inkoop en aanbestedingsbeleid 2025 en de uniforme inkoopvoorwaarden BOX-SMG-MGD (2022) worden de oude beleidsregels (uit 2013) vervangen door deze nieuwe beleidsregels.

Daarnaast zorgt het niet verbinden van consequenties (in het kader van de financiële rechtmatigheid) aan de inkopen van de gemeente onder de Europese aanbestedingsdrempels voor minder werkdruk voor de ambtelijke organisatie.

Tot slot neemt de gemeenteraad met dit besluit (en het uitvoeren van de motie inkoop en aanbestedingsbeleid) een contradictief besluit op de financiële verordening van de gemeente Boxtel (8-11-2023). Hierin is in art. 28 lid 6 opgenomen dat het opstellen van de beleidsregels tot de verantwoordelijkheden van het college behoort. Omdat de financiële verordening niet ter discussie staat kiest de gemeenteraad ervoor, middels dit besluit, af te wijken van de financiële verordening en deze niet aan te passen

meewerkend boxtel

Argumenten

1.1 Als gemeente is Boxtel gehouden aan de Europese verordening voor Inkopen en Aanbesteden en de nationale Aanbestedingswet. Actualisatie is daarom noodzakelijk.

Het vaststellen van deze beleidsnota en de inkoopvoorwaarden zorgt er voor dat de vigerende wet- & regelgeving en jurisprudentie weer worden verankerd in onze beleidsnota.

1.2 Het voeren van een eigen beleid geeft sturing aan onze organisatieprocessen en biedt uitgangspunten om onze medewerkers te instrueren en faciliteren op de beschreven procedures, uitvoerregels en doelstellingen.

Het vastleggen van de ambities en doelstellingen in de beleidsnota geeft sturing aan de processen en maakt het mogelijk dat ons handelen consequent bijdraagt aan de organisatiedoelstellingen. Daarnaast kunnen o.b.v. de opgenomen procedures, uitvoeringsregels en doelstellingen medewerkers worden geïnstrueerd en gefaciliteerd bij de uitvoering van inkoopopdrachten en aanbestedingsprocedures.

1.3 De uniformiteit van doelstellingen en voorwaarden maakt het ook makkelijker om contracten van onze verschillende organisaties te managen.

Doordat onze contracten dezelfde voorwaarden en prestatie-indicatoren hebben, kunnen de contracten op een efficiëntere manier beheerd worden. Dit leidt tot lagere beheerskosten voor het contractmanagement omdat door de eenvoud in voorwaarden en prestatie-indicatoren medewerkers gemiddeld minder tijd nodig hebben om meerdere contracten te managen.

Daarnaast kennen contracten met gelijkluidende voorwaarden en prestatie-indicatoren een betere schaalbaarheid, waardoor (contract)ontwikkelingen sneller en eenvoudiger verwerkt kunnen worden.

1.4 Het updaten van het beleid biedt ook mogelijkheden om efficiënter met collega-gemeente en andere samenwerkingspartners op te trekken in gezamenlijke procedures.

Doordat de beleidsnota en de inkoopvoorwaarden zijn opgesteld conform het VNG-model kent deze grote gelijkenissen met de beleidsnota's en inkoopvoorwaarden van de andere gemeenten en samenwerkingspartners. Hierdoor kunnen we dan ook sneller en meer gericht vaststellen of én waar een eventuele gezamenlijke procedure juist afwijkt van onze doelstellingen of uitvoeringsregels. Hiermee kunnen we sneller en op de juiste wijze en aan de juiste personen verantwoording hierover kunnen afleggen of mandaat voor vragen.

1.5 Het vaststellen van deze beleidsnota en inkoopvoorwaarden zorgen voor integraliteit, waarbinnen 'local sourcing' een speerpunt blijft.

Doordat we als drie organisaties dezelfde doelstellingen en ambities nastreven kunnen we meer integraal opereren op de markt. Een van de speerpunten van dit beleid blijft local sourcing. Het, waar mogelijk en toegestaan, lokaal inkopen van producten, diensten en/of werken.

2.1 Het uniformeren van de beleidsuitgangspunten en inkoopvoorwaarden van de gemeente Boxtel met de beleidsuitgangspunten van de gemeente Sint-Michielsgestel en gemeenschappelijke samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij maakt het mogelijk om meer integraal te werken binnen onze organisatie.

Door uniformering van de beleidsuitgangspunten en de inkoopvoorwaarden streven de drie organisaties dezelfde doelstellingen na. En worden de te doorlopen procedures en uitvoeringsregels gelijkgesteld. Dit zorgt voor een lagere administratieve ballast voor de medewerkers. Dit sluit aan bij de uitgangspunten zoals gesteld bij het oprichten van de gezamenlijke werkorganisatie. Tevens vergroot de uniformering van de beleidsdoelstellingen en inkoopvoorwaarden onze efficiëntie op de markt. Marktpartijen kunnen voor alle drie de organisaties gelijkluidende voorwaarden hanteren in hun inschrijvingen, wat drempelverlagend werkt voor het doen van inschrijvingen op aanbestedingen en kan leiden tot aantrekkelijkere inschrijvingen.

3.1 Het gebruik maken van de uitsluitingsbevoegdheid van de Gemeenteraad, in het kader van het verbinden van consequenties voor de financiële rechtmatigheid, zorgt ervoor dat de belasting van de ambtelijke organisatie niet exponentieel toeneemt.

In de kadernota rechtmatigheid is opgenomen dat alle besluiten van de raad met een kaderstellend karakter en financiële beheershandelingen automatisch onderdeel zijn van het normenkader. De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om aan bepaalde onderdelen van verordeningen/beleidsnota's geen consequenties voor de financiële rechtmatigheid worden verbonden.

Door gebruik te maken van deze uitsluitingsbevoegdheid van de gemeenteraad voorkomen we dat ook alle inkopen van de gemeente onder de Europese drempelbedragen integraal gecontroleerd moeten worden. Om wel inzicht te creëren in de uitvoering van de inkopen onder de Europese drempelbedragen, zal er steekproefsgewijs gecontroleerd worden op deze inkoopdossiers. Onvolkomenheden hebben, door het niet verbinden van consequenties, geen effect op de rechtmatigheid.

Zonder deze uitsluiting zullen er jaarlijks exponentieel veel meer controles uitgevoerd moeten worden op de inkoopdossiers, dit heeft gevolgen voor de personele capaciteit binnen de ambtelijke organisatie.

4.1 Afwijken van de financiële verordening gemeente Boxtel, zorgt voor het in stand houden van de financiële verordening en maakt het mogelijk voor de gemeenteraad om in deze anders te besluiten.

Omdat de financiële verordening van de gemeente Boxtel (8-11-2023) verder niet ter discussie staat is het niet wenselijk om op basis van dit besluit van de gemeenteraad deze te herzien. Middels een afwijkingsbesluit kan de contradictie tussen dit besluit en de vastgestelde financiële verordening worden weggenomen zonder dat hiervoor een aanpassing van de financiële verordening voor noodzakelijk is.

Kanttekeningen

1.1 Het verankeren van beleidsdoestelling, processen en uitvoeringsregels verkleint de autonomie van de medewerkers <u>bij gezamenlijke inkooptrajecten</u> om te handelen naar eigen inzicht.

Waar medewerkers van gemeenschappelijke samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij, in gezamenlijke inkooptrajecten nu nog konden kiezen voor de beleidsuitgangspunten van Boxtel, Sint-Michielsgestel óf van MijnGemeenteDichtbij, wordt hun autonomie met het vaststellen van de (geüniformeerde) beleidsnota en de inkoopvoorwaarden enigszins ingeperkt.

Het vergroot echter de uitvoerbaarheid en controleerbaarheid van het handelen wat door veel medewerkers als grote behoefte is uitgedrukt.

1.2 *Vastleggen van de beleidsdoelstelling in de beleidsnota resulteert in vormvereisten die verplichte sturing geven aan het procesverloop en de te verrichten handelingen. Medewerkers kunnen dit als lastenverzwarend ervaren.*

Met de vaststelling van beleid worden medewerkers in meerdere mate verplicht om bepaalde processtappen te doorlopen, verplichte motivatie te geven aan het handelen en is dossiervastlegging verplicht. Ondanks dat deze verplichte motivatie en de vormvereisten niet nieuw zijn, bestendigen we met het vaststellen van deze beleidsnota deze verplichting, waarmee we voldoen aan wet- & regelgeving. Dit kan echter worden geïnterpreteerd als lastenverzwaring voor de ambtenaren.

2.1 *De vastgestelde uniforme inkoopvoorwaarden blijven een 'middel' om invulling van onze behoeftes te komen. Afwijken is nog steeds mogelijk.*

Het vaststellen van uniforme inkoopvoorwaarden voor Leveringen en Diensten BOX-SMG-MGD V.2022, maakt het mogelijk om deze uniforme inkoopvoorwaarden toe te passen op inkoopopdrachten voor Leveringen en Diensten van onze organisaties. Het toepassen van onze uniforme inkoopvoorwaarden moet echter altijd als middel en/of onderdeel blijven worden gezien van de totale invulling van onze behoefte. Medewerkers moeten altijd (casuïstisch) beoordelen wat het beste aansluit bij onze behoefte en doelstellingen. Daarmee blijft de mogelijkheid aanwezig dat, bij moverende redenen, onze inkoopvoorwaarden niet toegepast worden en dat er andere voorwaarden toegepast worden. Hierbij geldt dat het afwijkingsbesluit moet voldoen aan de vormvereisten en mandaatbepalingen uit het beleid.

Het uitgangspunt van de uniforme inkoopvoorwaarden voor Boxtel, Sint-Michielsgestel én MijnGemeenteDichtbij is wel dat onderlinge verschillen worden weggenomen en daarmee gezamenlijke inkooptrajecten mogelijk leiden tot betere beheersing van contractbepalingen, efficiëntere uitvoer van overeenkomsten en minder risico's.

3.1 *Het niet integraal opnemen van de inkopen onder de Europese drempelbedragen in het normenkader voor de financiële rechtmatigheid, brengt geen volledig te controleren beeld op deze inkopen.*

Een steekproef geeft geen volledig beeld. Bij een representatieve steekproef kan er de aaname gedaan worden dat het beeld betrouwbaar is. Echter blijft het een aanname. Op basis van de steekproef zal het College verbetermaatregelen treffen voor de geconstateerde afwijkingen. Zodat geborgd is dat we handelen naar het voorgestelde beleid.

Financiën

Het vaststellen van deze beleidsnota en de uniforme inkoopvoorwaarden voor de gemeente Boxtel vraagt geen financiële investering. De investering die verwacht wordt vanuit de medewerkers is niet nieuw en is onderdeel van hun functie en behoeft daardoor geen extra dekking.

Uitvoering

Met de vaststelling realiseren we een update naar gelijkluidende uitgangspunten, doelstellingen en ambities en integreren we de beleidsnota's en inkoopvoorwaarden, wat ten goede komt van de

uitvoerbaarheid voor de ambtelijke organisatie alsmede de marktpartijen waarmee de gemeente Boztel zaken doet.

Doordat de gemeente Sint-Michielsgestel en MijnGemeenteDichtbij reeds eerder hun inkoopbeleid en de uniforme inkoopvoorwaarden hebben vastgesteld kan hierdoor ook makkelijker en eenduidiger door de ambtelijke organisatie worden gewerkt.

Communicatie

Na vaststelling van deze beleidsnota en de uniforme inkoopvoorwaarden voor de gemeente Boxtel zal deze worden gepubliceerd op www.overheid.nl waardoor deze in werking treedt. Ook zal de nieuwe beleidsnota en de uniforme inkoopvoorwaarden worden gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Daarnaast zal aansluiting gezocht worden bij lokale ondernemersverenigingen-bijeenkomsten en zullen we zelf bijeenkomsten in de gemeente organiseren waarin we de doelstellingen en ambities van de gemeenten zullen toelichten en de mogelijkheden van samenwerking tussen de gemeente en lokale ondernemers zullen onderzoeken.

Tot slot wordt er intern gecommuniceerd over dit onderwerp zodat medewerkers kennis nemen van de beleidsnota en de inkoopvoorwaarden. Zo zullen er plenaire kennissessies georganiseerd worden rondom de nieuwe beleidsnota en de inkoopvoorwaarden, deze zijn toegankelijk voor medewerkers, collegeleden en gemeenteraadsleden. Daarnaast zullen de documenten gepubliceerd worden op de kennisbank van MijnGemeenteDichtbij, zal er een nieuwsbericht worden geplaatst op het intranet, zullen managers worden geïnformeerd en zal er op verzoek bilateraal voor een toelichting worden gegeven.

Bij inkoop-/aanbestedingstrajecten namens de gemeente zal er desgewenst en/of indien noodzakelijk een afschrift van de beleidsnota en de inkoopvoorwaarden worden verstrekt aan belanghebbenden

Bijlagen

1. Inkoop en Aanbestedingsbeleid 2025 (gemeente Boxtel)
2. Uniforme Inkoopvoorwaarden BOX-SMG-MGD V.2022
3. Toelichting op inkoopvoorwaarden BOX-SMG-MGD V.2022
4. Delta-document actualisatie beleidsnota inkoop (december 2024)

Boxtel, 12 november 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,

de secretaris,	de burgemeester,
V.C. Fijneman	R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Contactpersoon

Bart van Druenen, teammanager Staf en Ondersteuning

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1348721

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 november 2024;

Besluit

1. Het inkoop en aanbestedingsbeleid 2025 voor de gemeente Boxtel vast te stellen;
2. De Uniforme inkoopvoorwaarden BOX-SMG-MGD (2022), alsmede de toelichting hierop vast te stellen;
3. Geen consequenties te verbinden aan de inkopen van de gemeente onder de Europese aanbestedingsdrempels voor de financiële rechtmatigheid;
4. Af te wijken van de financiële verordening gemeente Boxtel (d.d. 8-11-2023), art. 28 lid 6. Hierin is opgenomen dat het opstellen van de beleidsregels voor inkoop een verantwoordelijkheid van het College is.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 10 december 2024;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

meewerkend boxtel

Inkoop- en aanbestedingsbeleid

‘Doelmatig inkopen binnen de kaders van de rechtmatigheid’

Versiedatum: 4-4-2024
versie: concept 2.0

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave ..... - 1 -

1. Inleiding ..... - 2 -

1.1 Definities ..... - 3 -

2. Gemeentelijke doelstellingen ..... - 4 -

2.1 Inkoopdoelstellingen ..... - 4 -

2.2 Aanverwante organisatiedoelstellingen ..... - 5 -

3. Juridische uitgangspunten ..... - 7 -

3.1 Algemeen juridisch kader ..... - 7 -

3.2 Algemene beginselen bij Inkopen ..... - 7 -

3.3 Uniforme documenten ..... - 8 -

3.4 Mandaat en volmacht ..... - 9 -

3.5 Afwijkingsbevoegdheid ..... - 9 -

3.6 Klachtenregeling ..... - 9 -

4. Ethische en ideële uitgangspunten ..... - 11 -

4.1 Integriteit ..... - 11 -

4.2 Maatschappelijk verantwoord Inkopen ..... - 11 -

5. Economische uitgangspunten ..... - 14 -

5.1 Product-, Markt- en Contractanalyse ..... - 14 -

5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie ..... - 14 -

5.3 Lokale economie en MKB ..... - 14 -

5.4 Grensoverschrijdend belang ..... - 15 -

5.5 Innovatie ..... - 15 -

5.6 Samenwerkingsverbanden ..... - 16 -

5.7 Bepalen van de inkoopprocedure ..... - 16 -

5.8 Eerlijke mededinging en commerciële belangen ..... - 18 -

6. Organisatorische uitgangspunten ..... - 19 -

6.1 Inkoop en Contractmanagement ..... - 19 -

6.2 Verantwoordelijkheden ..... - 20 -

6.3 Strategieformulier en verplichte dossiervorming ..... - 20 -

Bijlage(n) ..... - 22 -

1. Inleiding

Voor u ligt het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Boxtel (hierna ook ‘de Gemeente’). De Gemeente besteedt continu aandacht aan (verdere) professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk in het licht van doelmatigheid, rechtmatigheid en integriteit.

In dit inkoopbeleid wordt het inkoopproces inzichtelijk en transparant gemaakt door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen waarbinnen inkopen in de Gemeente plaatsvindt. De Gemeente streeft daarbij een aantal centrale doelstellingen na (zie verder hoofdstuk 2).

Aangezien inkopen plaatsvindt in een dynamische omgeving, dient de Gemeente continu bezig te zijn met het doorvoeren van verbeteringen in de inkoopprocessen. De gemeentelijke doelstellingen zijn hierbij leidend. Dit inkoop en aanbestedingsbeleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid en de beschreven visie en missie van de Gemeente.

Daarnaast gaat de Gemeente bij het inkopen van werken, leveringen of diensten uit van de volgende uitgangspunten:

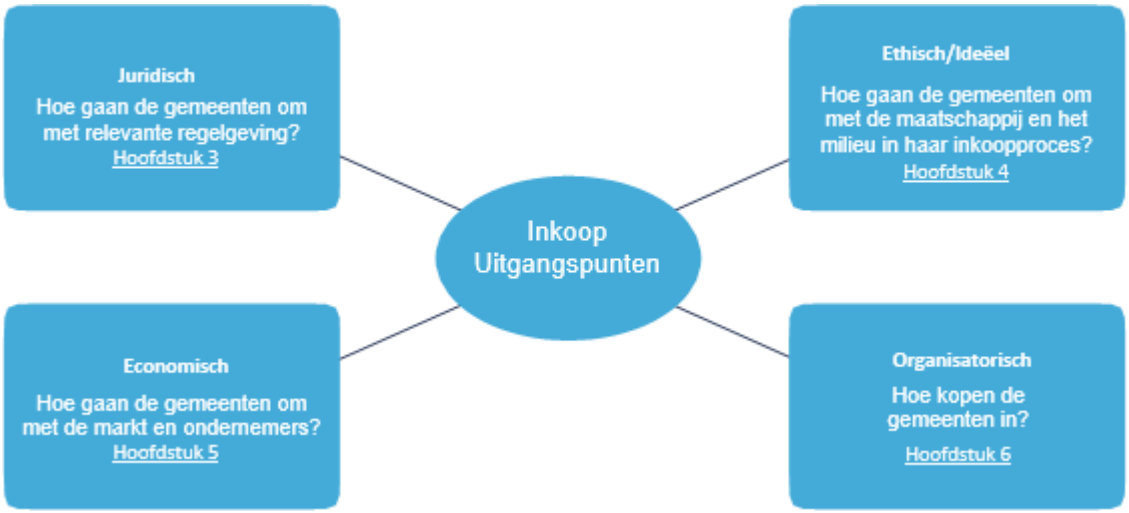

Bij elke inkoop die vanuit de Gemeente wordt gerealiseerd vormen bovengenoemde uitgangspunten de gezamenlijk basis voor de doelstellingen van de inkoopprocedure. Hiermee heeft de Gemeente oog voor secundaire doelstellingen die we met onze inkopen proberen te realiseren.

1.1 Definities

In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

Contractant De in de overeenkomst genoemde wederpartij van de Gemeente.

Diensten Diensten als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.

Gemeente De gemeente Boxtel, zetelend Markt 1 te Boxtel.

Inkopen (Rechts)handelingen van de Gemeente gericht op de verwerving van Werken, Leveringen of Diensten en die een of meerdere facturen van een Ondernemer met betrekking tot bedoelde Werken, Leveringen of Diensten tot gevolg hebben.

Leveringen Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.

Offerte Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.

Offerteaanvraag Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de Gemeente voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aan- bestedingsrichtlijnen.

Ondernemer Een ‘aannemer’, een ‘leverancier’ of een ‘dienstverlener’.

Werken Werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.

UAV Vigerende Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken.

UAV-GC Vigerende Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken voor Geïntegreerde Contractvormen.

GIBIT Vigerende Gemeentelijk Inkoopvoorwaarden bij IT (VNG Realisatie).

DNR De Nieuwe Regeling (DNR) bevat de algemene branchevoorwaarden van de Bond van Nederlandse Architecten (BNA) en de Brancheorganisatie van advies, management, en ingenieursbureaus (ONRI).

2. Gemeentelijke doelstellingen

De Gemeente wil met dit inkoop- en aanbestedingsbeleid haar ambities concretiseren en de volgende doelstellingen realiseren.

2.1 Inkoopdoelstellingen

A Rechtmatig en doelmatig inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.	De Gemeente leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van haar Inkoop- en aanbestedingsbeleid na. Daarnaast koopt de Gemeente efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten en het beheersen en verlagen van de gemeentelijke middelen staan centraal. De Gemeente houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor ondernemers tot gemeentelijke opdrachten.
B Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn.	Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met Inkopen. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen werken, leveringen en diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomanagement, vertrouwen in de contractant en in wederzijds respect tussen de Gemeente en de contractant. De Gemeente spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het inkoopproces.
C Het creëren van de meest maatschappelijke waarde voor de publieke middelen.	Bij inkopen kan de Gemeente ook interne en andere gemeentelijke en maatschappelijke kosten betrekken in haar afweging. Ook de kwaliteit van de in te kopen werken, leveringen en diensten speelt een belangrijke rol.
D Maatschappelijk Verantwoord inkopen en daarmee bijdragen aan de realisatie van de maatschappelijke doelstellingen van de Gemeente.	De Gemeente heeft een grote rol bij de aanpak van belangrijke maatschappelijke en sociale vraagstukken. De Gemeente wil bij de inkopen waar mogelijk een bijdrage leveren aan het oplossen daarvan.
E Een continue positieve bijdrage leveren aan het goed presteren van de Gemeente.	Inkopen heeft een belangrijke invloed op het gehele prestatieniveau van de Gemeente en draagt daar direct en voortdurend aan bij. De concrete doelstellingen van inkopen zijn daarbij steeds rechtstreeks afgeleid van de gemeentelijke doelstellingen.
F Administratieve lastenverlichting voor zowel de Gemeente als voor ondernemers.	Zowel de Gemeente als ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het inkoopproces. De Gemeente verlicht deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. Concreet kan de Gemeente hiertoe digitaal inkopen (en aanbesteden). De Gemeente maakt, waar mogelijk, gebruik van de Uniform Europees Aanbestedingsdocument.
G De Gemeente geeft voorrang aan (Quasi) inbesteden boven inkopen	De Gemeente participeert in diverse gemeenschappelijke regelingen, zoals bijv. WSD Boxtel, ODBN en stichting Bizob. Daarmee hebben zij er een financieel en economisch belang bij dat deze organen voldoende werk hebben. Voorafgaand aan iedere aanbesteding wordt onderzocht of de

	opdracht kan worden (quasi)-inbesteed bij één van de gemeenschappelijke regelingen waarin de Gemeente participeert. Daarbij moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan: • Het uitvoerend orgaan behoort tot de eigen rechtspersoon óf is een zelfstandig rechtspersoon waarbij voldaan wordt aan de voorwaarden van art. 2.24a Aw (toezichts-, activiteiten- en kapitaalscriterium); • Er wordt geen concessie gedaan aan de kwaliteit van de te leveren diensten of producten; • De overeen te komen voorwaarden moeten marktconform en proportioneel zijn. • De aanbieding wordt getoetst aan, uit een marktanalyse, beschikbare kengetallen; • Van de toetsing van de aanbieding, door een in- of externe deskundige, wordt een schriftelijk verslag vastgelegd; • Door de aanbieding van het orgaan op de elementen, materiaalkosten, loonkosten, machinekosten, reiskosten, overheadkosten en dergelijke te toetsen aan de eigen (voor opgestelde) begroting.

2.2 Aanverwante organisatiedoelstellingen

Naast het aansluiten op het algemeen beleid van de Gemeente en de specifieke inkoopdoelstellingen, zoals benoemd in § 2.1, wil de Gemeente met dit beleid ook uitvoering en invulling geven aan organisatiedoelstellingen op andere beleidsterreinen. In het bijzonder benadrukt de Gemeente de volgende aandachtsvelden, waaraan ook in het kader van professionalisering de komende jaren extra aandacht wordt besteed.

a Contractmanagement

Met de uitvoering van de inkopen streeft de Gemeente ook naar invulling van haar doelstellingen op het gebied van contractmanagement. Te denken valt hierbij aan: uniformering van contractvoorwaarden en de werkwijze binnen de Gemeente, maar ook het komen tot standaardisatie op het gebied van o.a. contracten, contractevaluaties, escalatiemodellen, monitoring van prestatielevering, factuurverwerking, verplichtingenadministratie.

Concreet hanteert de Gemeente rondom de prestatieverklaring het volgende uitgangspunt:
De Gemeente heeft de plicht om de prestatieverklaring bij inkopen aan te tonen. Daarvoor hanteren zij het beleid dat bij alle facturen vanaf een minimale waarde een prestatielevering verplicht bij de factuur is bijgevoegd. In intern beleid zijn de spelregels en de minimale waarde benoemd en zijn, conform de BADO notitie, voorbeelden van geaccepteerde prestatieleveringen opgesomd.

Daarnaast verwerkt de Gemeente bij voorkeur E-facturen. Dit ter verbetering van de facturatieverwerking.

b Algemene Verordening Gegevensbescherming

In principe deelt de Gemeente persoonsgegevens niet met derden. Het komt voor dat het verwerken van (persoons)gegevens wordt uitbesteedt aan een externe partij. In dat geval maakt de Gemeente schriftelijke afspraken over onder andere het gebruik, de beveiliging en geheimhouding van persoonsgegevens. Deze afspraken legt de Gemeente met de externe partij schriftelijk vast in een zogeheten verwerkersovereenkomst. Hiermee handelt de Gemeente volgens de AVG en de uitvoeringswet (UAVG).

Benieuwd naar de uitgangspunten van de Gemeente inzake privacy? Kijk dan op https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR489338/1 voor het vigerend beleid van de Gemeente.

3. Juridische uitgangspunten

3.1 Algemeen juridisch kader

De Gemeente leeft de relevante wet- en regelgeving na.
Uitzonderingen op eigen regelgeving zullen door de Gemeente restrictief worden uitgelegd en toegepast om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehold. De voor het inkoop- en aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgen uit:

Europese wet- en regelgeving	Wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De 'Aanbestedingsrichtlijnen' en 'Concessierichtlijn' vormen momenteel de belangrijkste basis. De interpretatie van deze Aanbestedingsrichtlijnen en 'Concessierichtlijn' kan volgen uit Groenboeken, Interpretatieve Mededelingen etc. van de Europese Commissie.
Aanbestedingswet	De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 implementeert sinds 1 juli 2016 de Europese Richtlijnen 2014/24/EU en 2014/25/EU ('Aanbestedingsrichtlijnen'), Concessierichtlijnen 2014/23/EU en Richtlijn 2007/66/EU ('Rechtsbeschermingsrichtlijn'). Deze wet biedt één kader voor overheids- en concessieopdrachten boven en – beperkt – onder de (Europese) drempelwaarden en de rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen.
Burgerlijk Wetboek	Het wettelijke kader voor overeenkomsten.
Gemeentewet	Het wettelijke kader voor Gemeente.
Gids Proportionaliteit	De (herziene) Gids Proportionaliteit 2016 is in zijn geheel het richtsnoer dat is aangewezen in het Aanbestedingsbesluit en geeft handvatten voor redelijke toepassing van het proportionaliteitsbeginsel.
Aanbestedingsreglement Werken	In het ARW 2016 zijn procedurevoorschriften opgenomen met betrekking tot de wijze waarop aanbestedingen voor Werken moeten verlopen.

3.2 Algemene beginselen bij Inkopen

a Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

De Gemeente neemt bij haar Inkopen de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

Gelijke behandeling	Gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden.
Non-discriminatie	Discriminatie op grond van nationaliteit mag niet.
Transparantie	De gevolgde procedure dient navolgbaar (en dus controleerbaar) te zijn. Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.

Proportionaliteit (evenredigheid)	De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot het voorwerp van de opdracht. De Gemeente past het beginsel van proportionaliteit toe bij de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen en met betrekking tot de contractvoorwaarden.
Wederzijdse erkenning	Diensten en goederen van ondernemingen uit andere lidstaten van de Europese Unie moeten worden toegelaten voor zover die Diensten en goederen op gelijkwaardige wijze kunnen voorzien in de legitieme behoefte van de Gemeente.
Geheimhouding	Hierin volgt de Gemeente de geheimhoudingsverplichting zoals opgenomen in de Aanbestedingswet.

b Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

De Gemeente neemt bij haar Inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

c Verplichte digitale dossiervorming

De Gemeente zorgt voor uniforme en doelmatige dossiervorming van inkoopprocessen. Hiertoe gebruikt men het digitale zaaksysteem om de definitieve versies van alle relevante documenten, correspondentie en besluitvorming op te slaan. Zie § 6.3 voor nadere toelichting.

3.3 Uniforme documenten

De Gemeente streeft ernaar om uniforme documenten te hanteren, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat Ondernemers weten waar ze aan toe zijn en landelijk gezien niet steeds met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd. De Gemeente past, mits passend, bij de betreffende Inkopen in ieder geval toe:

- Inkoopvoorwaarden Boxtel, Sint-Michielsgestel & MijnGemeenteDichtbij voor leveringen & diensten (conform VNG model)
- Bij uitsluiting van de inkoopvoorwaarden van de Gemeente wordt zo veel als mogelijk gewerkt met generieke branche gerelateerde Handelsvoorwaarden (bijv. UAV, UAV-GC, GIBIT of DNR)
- Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UAE)

Bij iedere inkoop worden inkoop-/handelsvoorwaarden van toepassing verklaard. Zij maken integraal onderdeel uit van de overeenkomst en dragen daarmee bij aan de realisatie van de inkoopdoelstellingen van de Gemeente.

Het is aan de Gemeente om te bepalen welke van de bovengenoemde uniforme documenten het meest passend zijn voor de betreffende inkoop. Hierbij hanteert men de volgende werkwijze:

1) In eerste aanleg wordt beoordeeld of de inkoopvoorwaarden van de Gemeente passend zijn. Indien passend, wordt de toepassing hiervan opgenomen in de Offerteaanvraag;
2) Indien de inkoopvoorwaarden niet passend zijn, wordt beoordeeld of deze met minimale aanpassingen/ aanvullingen toch toegepast kunnen worden. Indien passend worden de inkoopvoorwaarden toegepast en worden de aanvullingen/ aanpassingen in de overeenkomst (als addendum) vastgelegd;
3) Indien de inkoopvoorwaarden met aanvullingen/ aanpassingen niet passend zijn, dan wordt beoordeeld of er generieke branche gerelateerde handelsvoorwaarden zijn die passend zijn

voor de inkoopopdracht. Indien deze generieke branche gerelateerde handelsvoorwaarden passend zijn, wordt de toepassing hiervan in de Offerteaanvraag opgenomen en wordt de toepassing hiervan bevestigd in de overeenkomst;

4) Indien generieke branche gerelateerde handelsvoorwaarden niet aanwezig of passend zijn, wordt beoordeeld of de leverings- & handelsvoorwaarden van de Ondernemer passend zijn. Indien deze passend zijn, wordt de toepassing hiervan opgenomen in de Offerteaanvraag en bevestigd in de overeenkomst.

In de (verkorte) inkoopstrategie wordt hierin een gemotiveerde keuze gemaakt en wordt deze keuze vastgelegd. Ook eventuele aanvullingen en/of uitsluitingen op voorwaarden dienen te worden gemotiveerd en vastgelegd in de inkoopstrategie. Daarnaast worden deze aanvullingen/ aanpassingen en/of uitsluitingen te worden opgenomen in de Offerteaanvraag en in de overeenkomsten.

3.4 Mandaat en volmacht

Inkoop vindt plaats met inachtneming van de vigerende mandaat- en volmacht regeling van de Gemeente. De Gemeente wil slechts gebonden zijn aan verbintenissen en verplichtingen op basis van rechtsgeldige besluitvorming en civielrechtelijke vertegenwoordiging.

De vigerende mandaat- en volmacht-regeling van de Gemeente vind u hier:
https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR681647/2

3.5 Afwijkingsbevoegdheid

Afwijkingen van dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn slechts vooraf mogelijk en toegestaan op basis van een deugdelijk gemotiveerd besluit van het bevoegd orgaan binnen de Gemeente en voor zover dit mogelijk is op basis van geldende wet- en regelgeving.

In dit voorgenomen besluit wordt een advies van een Adviseur Inkoop of Inkoopconsulent opgenomen alvorens dit ter goedkeuring wordt voorgelegd aan het bevoegd orgaan binnen de Gemeente. Afwijking achteraf is in strijd met de algemene beginselen bij inkoop daarom niet toegestaan. De motivering voor afwijken vindt zijn grondslag in de inkoopstrategie en de daarin opgenomen elementen.

3.6 Klachtenregeling

Gestimuleerd wordt dat de Gemeente en Ondernemers geschillen in onderling overleg oplossen en niet onnodig aan de rechter voorleggen. In de Offerteaanvraag kan de Gemeente opnemen hoe een klacht wordt ingediend en op welke wijze de Gemeente de klacht vervolgens zal behandelen.

Daarnaast oriënteert de Gemeente, samen met de gemeente Sint-Michielsgestel en gemeenschappelijk samenwerkingsverband MijnGemeenteDichtbij, zich op het gezamenlijk instellen van een centraal klachtenmeldpunt en zetten zij zich proactief in voor overleg met Ondernemers aangaande inkoop- en aanbestedingstrajecten.

Indien de Gemeente deelneemt in een gezamenlijk inkooptraject of gezamenlijke aanbesteding zal in overleg, vooraf in de inkoopstrategie, worden vastgesteld welke klachtenregeling van toepassing is op de aanbesteding.

Ondernemers die desondanks een formele klacht willen indienen over het handelen of gedragingen van een ambtenaar of bestuurder, kunnen zich wenden tot de klachtenregeling zoals vermeld op de website van de Gemeente.

Ondernemers die een formele klacht willen indienen over het verloop van de aanbestedingsprocedure of het handelen of nalaten van de Gemeente als aanbestedende dienst in de aanbesteding kunnen zich wenden tot de klachtenregeling van de Commissie van Aanbestedingsexperts. Meer informatie hierover is te vinden op https://www.commissievanaanbestedingsexperts.nl/.

4. Ethische en ideële uitgangspunten

4.1 Integriteit

a De Gemeente stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

De Gemeente heeft hoog in het vaandel dat haar bestuurders en ambtenaren integer handelen. De bestuurders en ambtenaren houden zich aan de vastgestelde gedragscodes (gedragscode voor ambtenaren en gedragscode voor Burgemeester en Wethouders). Zij handelen zakelijk en objectief, waardoor bijvoorbeeld belangenverstrengeling wordt voorkomen.

b De Gemeente contracteert enkel integere Ondernemers.

De Gemeente wil enkel zaken doen met integere ondernemers die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Een toetsing van de integriteit van ondernemers is bij inkoop (en aanbesteding) in beginsel mogelijk, bijvoorbeeld door de toepassing van uitsluitingsgronden, het hanteren van de 'Gedragsverklaring Aanbesteden' of het verrichten van een BIBOB onderzoek conform de Wet Bibob.

Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob)

Conform paragraaf 7.2 van het Bibob-beleid van de Gemeente kan de Gemeente (als aanbestedende dienst) een Bibob onderzoek van toepassing verklaren op de gunning en/of overeenkomst van een overheidsopdracht. Indien een Bibob onderzoek van toepassing is op de inkoopopdracht wordt hiervan expliciet melding gemaakt in de Offerteaanvraag.

Zie https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR723978/1, voor het vigerend Bibob-beleid van de Gemeente.

4.2 Maatschappelijk verantwoord Inkopen

a Bij Inkopen neemt de Gemeente sociale, ecologische en economische aspecten in acht.

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen ('MVI') betekent dat de Gemeente de effecten op people, planet en profit meeneemt bij Inkopen. Met een goed Inkoop- en aanbestedingsbeleid kunnen maatschappelijke doelen worden gerealiseerd (Inkopen met impact). De Gemeente stimuleert daarom de sociale, ecologische en economische aspecten te integreren bij Inkopen en aanbestedingen van Werken, Diensten en Leveringen.

De Gemeente heeft ook als opdrachtgever en inkoper een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. Daarnaast heeft de Gemeente als opdrachtgever en inkoper invloed op Ondernemers om wenselijke maatschappelijke veranderingen teweeg te brengen. Door vooruitstrevende eisen te stellen wil zij een duurzaam beleid door Ondernemers stimuleren. De Gemeente vergroot de impact van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen door haar opdrachtgeverschap en de inkooporganisatie intern goed op elkaar af te stemmen.

De basis voor Maatschappelijk Verantwoord Inkopen wordt gelegd in de voorbereiding, door vroegtijdig in de besluitvorming duurzame en sociale aspecten te betrekken en door middel van een marktanalyse de uitvoerbaarheid te toetsen. In alle stappen van het inkoopproces worden weloverwogen keuzes gemaakt ten aanzien van de balans tussen de sociale, ecologische en economische aspecten. Dit kan tot uitdrukking worden gebracht door het volgende:

- De Gemeente analyseert in welke productgroepen, welke maatschappelijke winst te behalen valt.
- In de inkoopstrategie licht de Gemeente toe welke Werken, Leveringen of Diensten op het gebied van duurzaamheid op de markt worden aangeboden.
- De Gemeente promoot het in dialoog met de markt vóór (marktconsultatie) of tijdens de aanbestedingsprocedure (bijv. concurrentiegerichte dialoog) zoeken naar bestaande of nieuwe MVI-oplossingen.
- In de aanbestedingsstukken (bijvoorbeeld in de minimumeisen of de selectie- en gunningscriteria) en in de te sluiten overeenkomst kunnen duurzaamheidscriteria worden opgenomen.
- De Gemeente stimuleert het kijken naar de levensduurkosten en niet enkel de aanschafprijs.
- De Gemeente kan digitaal Inkopen (E-procurement, E-factureren etc.).
- De Gemeente monitort de aangeboden MVI-oplossingen en controleert of MVI-afspraken worden nagekomen.

Met haar inkopen geeft de Gemeente invulling aan de Duurzaamheidsagenda Boxtel 2022-2026 (zie Bijlage I) welke door de Gemeenteraad op 4 oktober 2022 is vastgesteld. Passend bij de doelstelling hanteert de Gemeente MVI-criteria in haar inkopen om deze doelstellingen te realiseren. Hierbij maakt de Gemeente gebruik van o.a. de criteria die per productgroep zijn uitgewerkt op www.mvicriteria.nl.

Toepassing of uitsluiting van MVI-eisen en/of criteria wordt gemotiveerd en vastgelegd in de inkoopstrategie.”

b Sociaal ondernemen

De Gemeente hecht grote waarden aan een diverse en inclusieve samenleving. Hiertoe wil de Gemeente niet alleen bijdragen middels haar inkopen, maar willen zij zelf ook een bijdrage leveren. Hiertoe ontwikkelt de Gemeente beleid- en uitvoeringsregels om dit in de eigen organisatie te waarborgen.

Daarnaast streeft zij naar stimulering van deze vorm van sociaal ondernemen onder haar gecontracteerde Ondernemers, te denken valt aan:

- Het opleggen van een Social Return taakstelling bij Inkopen met een significante opdrachtwaarde. Ondernemers kunnen aan deze taakstelling voldoen conform de vigerende kadernotitie Social Return van de arbeidsmarktregio Noordoost Brabant.

- Het voorbehouden van overheidsopdrachten aan sociale werkplaatsen of ondernemers die integratie van gehandicapten en kansarmen tot hoofddoel hebben (zgn. 30+ bedrijven) of organisaties die opdrachten uitvoeren in het kader van programma's voor beschermde arbeid. Artikel 2.82 Aanbestedingswet biedt hiertoe de mogelijkheid.

Social Return is het principe dat Ondernemers naast het uitvoeren van de reguliere opdracht iets terugdoen voor de Gemeente, op maatschappelijk of sociaal vlak. De Gemeente wil dat haar Inkopen ook een sociale opbrengst (Return) opleveren voor de maatschappij.

Bij Inkopen en aanbestedingen kan worden gekozen voor sociale uitgangspunten en wordt nagedacht over de kansen die er zijn voor Social Return bij een specifieke Werk, Dienst en eventueel Levering. De Gemeente kan Social Return inzetten voor:

- Het bevorderen van de participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Het stimuleren van sociaal ondernemen.
- Het bereiken van andere doelen in het sociaal domein, zoals armoedebestrijding, onderwijs en zorg.

Voor advisering en ondersteuning bij de uitvoering van Social Return afspraken, maakt de Gemeente gebruik van de diensten van het Adviespunt Social Return van de WSD (www.adviespuntsocialreturn.nl). Naast advisering en ondersteuning aan de Gemeente biedt het Adviespunt Social Return haar diensten ook aan voor Ondernemers. Indien overeengekomen kan er ook bij andere partijen advies en ondersteuning worden verkregen, motivering voor deze keuze wordt vastgelegd in de inkoopstrategie en bevestigd in de overeenkomst.

5. Economische uitgangspunten

5.1 Product-, Markt- en Contractanalyse

Inkoop vindt plaats op basis van beschikbare, objectieve product-, markt- en contractinformatie. De Gemeente acht het van belang om de markt te kennen door, mits mogelijk en dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht gerechtvaardigd is, een product- en/of marktanalyse uit te voeren en daarnaast bevindingen uit eerdere contracten te gebruiken om nieuwe inkopen rechtmatig en doelmatig uit te voeren. De uitkomsten van deze analyses worden verwerkt in de inkoopstrategie.

- Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het 'product' en de relevante markt(vorm).
- Een marktanalyse leidt tot het inzicht in de relevante markt(vorm), de ondernemers die daarop opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt).
- Een contractanalyse leidt tot inzicht in de voorwaarden, prestaties en doelmatigheid van de eerdere overeenkomsten van de Gemeente.

Middels een product- en/of marktanalyse kan ook worden geïnventariseerd welke duurzame en innovatieve oplossingen door de markt kunnen worden geboden. Een marktconsultatie met Ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse. De Gemeente kan contact opnemen met MVO Nederland voor ondersteuning bij het zoeken naar duurzame oplossingen.

5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie

a De Gemeente acht een te grote afhankelijkheid van Ondernemers niet wenselijk.

De Gemeente streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van Ondernemers (Contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. De Gemeente moet in beginsel vrij zijn in het maken van keuzes bij haar Inkopen (waaronder de keuze van Ondernemer(s) en Contractant(en), maar ook vanwege de naleving van de (Europese) wet- en regelgeving).

b De Gemeente kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie.

Gedurende de contractperiode kan bij de Contractant afhankelijkheid ontstaan van de Gemeente door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. De Gemeente kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve Ondernemers.

5.3 Lokale economie en MKB

a De Gemeente heeft oog voor de lokale economie, zonder dat dit tot enige vorm van discriminatie van Ondernemers leidt.

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse of een meervoudig onderhandse Offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, kan rekening worden gehouden met de lokale economie en lokale Ondernemers. Discriminatie moet daarbij worden voorkomen en de Gemeente moet niet onnodig regionale, nationale, Europese of mondiale kansen laten liggen.

‘*Local sourcing’ kan bijdragen aan de doelmatigheid van Inkopen.*
Bij geschiktheid en aanwezigheid van potentiële leveranciers lokaal of regionaal, gaat bij een Meervoudig onderhandse Offerteaanvraag bij het uitnodigen (mede gezien de afweging van prijs-kwaliteit verhouding in relatie tot omvang van de opdracht) de voorkeur uit naar minimaal twee lokale ondernemers en één ondernemer die uit de regio (of daarbuiten) komt.
Bij enkelvoudige onderhandse Offerteaanvragen kan, mede als gevolg van de prijs- kwaliteit verhouding of de benodigde flexibiliteit en snelheid in uitvoering, een lokale ondernemer de voorkeur genieten.

Onder lokale Ondernemer wordt door de Gemeente verstaan, een Ondernemer waarvan de onderneming gevestigd is binnen de gemeentegrenzen van de Gemeente. Regionale Ondernemers zijn Ondernemers waarvan de onderneming gevestigd is (aangrenzende) buurgemeenten binnen een straal van circa 50 kilometer van de gemeentegrenzen.

b De Gemeente heeft oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) en zelfstandigen (ZZP).

De Gemeente heeft ook oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB). Uitgangspunt is dat alle ondernemers gelijke kansen moeten krijgen. De Gemeente houdt echter bij haar Inkoop de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Dit kan de Gemeente doen door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan (van het aangaan) van combinaties en onder-aanneming, het verminderen van de lasten, het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningcriteria en door het aangaan van raamovereenkomsten met meerdere lokale/regionale ondernemers.

5.4 Grensoverschrijdend belang

Opdrachten met een duidelijk grensoverschrijdend belang zijn overheidsopdrachten waarbij buiten Nederland gevestigde ondernemers interesse hebben of kunnen hebben.

Of een overheidsopdracht een duidelijk grensoverschrijdend belang heeft, zal afhangen van verschillende omstandigheden, zoals de waarde van de opdracht, de aard van de opdracht, de omvang en structuur van de markt en de plaats (geografische ligging) waar de opdracht moet worden uitgevoerd.

Voorafgaand aan de inkoop vindt een toets plaats of er sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. Dit kan blijken uit een uitgevoerde marktanalyse of marktconsultatie. De uitkomsten van de toetsing worden vastgelegd in de inkoopstrategie en eventueel openbaar gepubliceerd.

Voor overheidsopdrachten met een duidelijk grensoverschrijdend belang, zal de Gemeente een passende mate van openbaarheid in acht nemen. Dit vloeit voort uit het transparantiebeginsel. Een aankondiging van de te verstrekken opdracht zal de Gemeente plaatsen via een digitaal platform zoals TenderNed.

5.5 Innovatie

De Gemeente kan haar Inkoop- en aanbestedingsbeleid aanwenden om innovatieve oplossingen te stimuleren voor maatschappelijke opgaven. De Gemeente zal waar mogelijk ruimte laten om innovatieve oplossingen aan te bieden, bijvoorbeeld door een opdracht functioneel te beschrijven. Ook worden ondernemers opgeroepen hun creativiteit en innovatie aan te wenden voor deze uitdagingen.

Hierbij kan gedacht worden aan de `right to challenge' en Inkopen bij sociale ondernemingen.

5.6 Samenwerkingsverbanden

De Gemeente hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij Inkoop. Dit geldt zowel voor samenwerking binnen de eigen organisatie als voor samenwerking met andere gemeenten of aanbestedende diensten. Deze samenwerkingsverbanden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op inkoopsamenwerking (bijv. BIZOB, RIOZ), de Meierij gemeenten, milieuactiviteiten, watersamenwerking, werkvoorzieningsschappen, belastingen en sociale regelgeving. De keuze voor een samenwerking binnen een inkoopopdracht wordt gemotiveerd in de inkoopstrategie.

5.7 Bepalen van de inkoopprocedure

De Gemeente heeft de vrijheid om zelf zorg te dragen voor haar taken (zelfvoorziening) of deze taken uit te besteden aan de markt.

a Inkoopprocedure.

Indien de Gemeente kiest voor een bepaalde inkoopprocedure, hanteert zij (onder meer) het onderstaande uitgangspunt. De keuze voor de procedure kan in eerste instantie worden afgeleid van onderstaande schema's. Vervolgens dient de te doorlopen inkoopprocedure te worden gemotiveerd in de inkoopstrategie. De inkoopstrategie leidt er onder meer toe dat er bewuste keuzes worden gemaakt ten aanzien van de te volgen procedures. Het bevordert de rechtmatigheid en doelmatigheid van inkopen.

Voor het bepalen van de procedure zijn onder andere de volgende elementen van belang:

- Ingeschatte opdrachtwaarde;
- Doelstelling en strategie;
- Aard van de in te kopen Werken, Dienst of Levering;
- Kenmerken van de relevante markt;
- Vigerende wet- & regelgeving.

De Gemeente zal met inachtneming van de onderstaande figuren, zoals vermeld in de Gids Proportionaliteit, de onderstaande procedures toepassen, tenzij de Gemeente gemotiveerd aangeeft waarom zij hiervan wenst af te wijken.

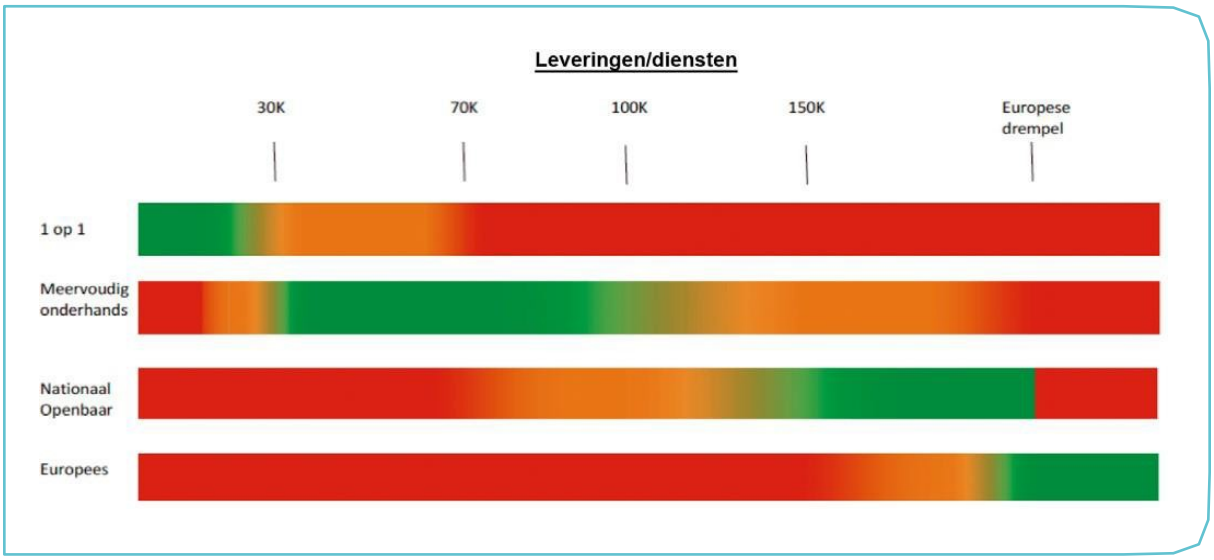

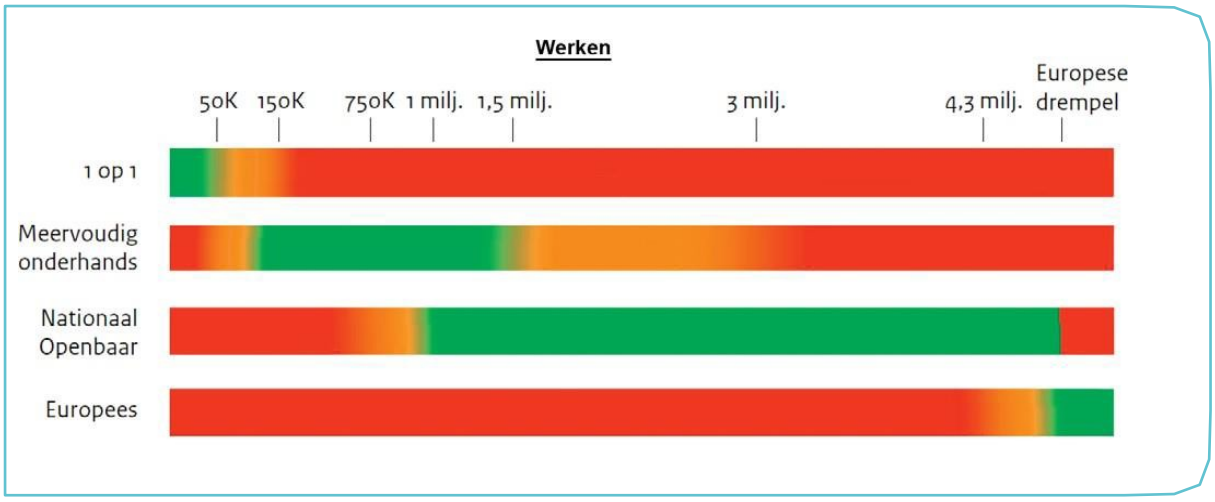

Inkopen vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de opdracht. Deze raming is exclusief BTW en inclusief opties en verlengingen. Bij opdrachten met een contractduur langer dan 48 maanden, wordt de totale waarde over 48 maanden als uitgangspunt genomen. In alle gevallen dient de Gemeente de raming te kunnen motiveren in de inkoopstrategie. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. De Gemeente wil immers niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaat die zij niet kan nakomen.

Indien de ingeschatte opdrachtwaarde voor Leveringen/Diensten of Werken onder de Europese drempelwaarde ligt, maar volgens bovenstaande schema's vallen binnen het groene of oranje van de desbetreffende balk dan acht de Gemeente de gekozen inkoopprocedure proportioneel en passend bij de uitgangspunten van haar beleid. Inkopen met een opdrachtwaarde boven de Europese drempelwaarde moeten altijd via een Europese procedure worden aanbesteed. Hierop is geen afwijking mogelijk, dit is strijdig met wet- & regelgeving.

b Interne beslisboom Inkopen.

Ter verduidelijking en uniformering van de interne procedures heeft de Gemeente een interne beslisboom opgesteld ter ondersteuning bij het kiezen van de juiste inkoopprocedure en de te hanteren formulieren.

c Inkopen in specifieke situaties

Naast de algemeen bekende procedures voorziet de wet- & regelgeving ook in specifieke situaties, onder nader omschreven voorwaarden, een toepassing van andere procedures zoals:

- de concurrentiegerichte dialoog;
- de mededingingsprocedure met onderhandeling;
- de procedure van het innovatiepartnerschap;
- de procedure voor sociale en andere specifieke diensten;
- het dynamisch aankoopsysteem;
- de prijsvraag;
- 'Best Value Procurement (BVP)'.

De keuze voor een dergelijke procedure wordt met name ingegeven door de wens van de Gemeente om meer inbreng over mogelijke oplossingsrichtingen uit de markt te genereren. De keuze voor andere procedures dient te worden gemotiveerd en vastgelegd in de inkoopstrategie.

5.8 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

De Gemeente bevordert eerlijke mededinging. De betrokken Ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. Door objectief, transparant en non-discriminerend te handelen, bevordert de Gemeente een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). De Gemeente wenst geen ondernemers te betrekken in haar inkoopproces die de mededinging vervalsen.

Ter bevordering van eerlijke mededinging en commerciële belangen zal de Gemeente bij onderhandse procedures zo veel als mogelijk gebruik maken van een marktanalyse om te komen tot een zogenaamde ‘longlist’ en/of ‘shortlist’, hierbij stelt de Gemeente zich ten doel om niet steeds dezelfde opdrachtnemers te contracteren.

6. Organisatorische uitgangspunten

6.1 Inkoop en Contractmanagement

Het inkoopproces bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject. Het onderstaande plaatje geeft het cyclische inkoopproces weer.

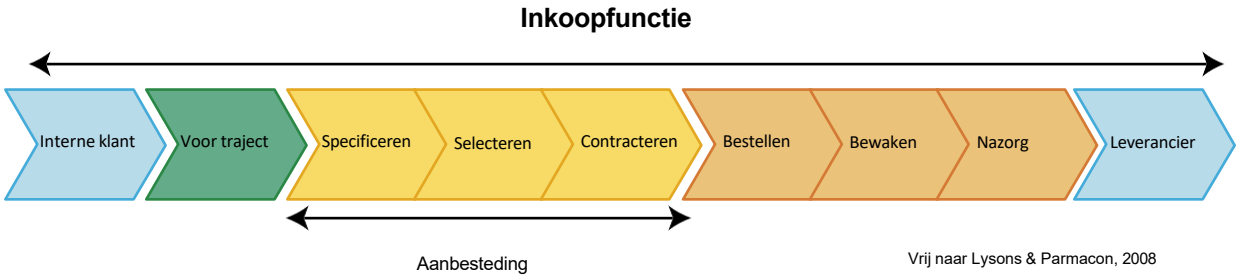

Stap	Fase inkoopproces	Toelichting
1	Voortraject	• Bepalen van inkoopbehoefte • Bepalen van het aanbod (bijv. product- en marktanalyse) • Raming en bepalen van het financiële budget • Keuze Offerteaanvraag
2	Specificeren	• Opstellen van eisen en wensen • Omschrijven van de opdracht • Opstellen Offerteaanvraag
3	Selecteren	• Eventuele voorselectie geïnteresseerde Ondernemers • Bekendmaking opdracht via verzenden van de Offerteaanvraag, de website of TenderNed • Offertes evalueren • Nader onderhandelen (indien mogelijk op grond van de geldende wet- en regelgeving) • Gunning aan winnende Ondernemer
4	Contracteren	• Tekenen (raam) overeenkomst met (winnende) Contractant • Registreren getekende overeenkomst • Informeren afgewezen Ondernemers
5	Bestellen	• Uitvoeren van de opdracht • Eventueel met het doen van bestellingen
6	Bewaken	• Bewaken termijnen • Controleren nakoming afgesproken prestaties, waaronder de MVI-afspraken. • Tijdige betaling facturen
7	Nazorg	• Beheren van de overeenkomst, bijvoorbeeld prijsindexeringen of looptijd • Evalueren overeenkomst met Contractant

Voor het doorlopen van het proces kan advies worden ingewonnen bij de inkoopconsulent.

6.2 Verantwoordelijkheden

De adviesfunctie van inkoopconsulent is ondergebracht binnen het team Staf en Ondersteuning, Juridische Zaken. Daarnaast kan voor advisering en begeleiding een beroep worden gedaan op de inkoopexperts binnen het eigen team/venster of op de collega's van de stichting Bizob.

De inkoopfunctie is organisatorisch ingericht volgens het model van de gecoördineerde (decentrale) inkoop. In dit model is de inkoop van Werken, diensten en leveringen primair een verantwoordelijkheid van de betreffende budgethouders (veelal teammanagers). Samen met het College van B&W zijn zij verantwoordelijk voor de realisatie van de ambitieniveaus en taakstellingen inzake doelmatigheid, rechtmatigheid en duurzaamheid van de Gemeente.

Door middel van het verlenen van mandaat en/of volmacht kunnen medewerkers bevoegd worden uitgaven te doen en processtappen te ondernemen. Deze bevoegdheden zullen worden opgenomen in de algemene mandaatregeling en in de financiële administratie.

6.3 Strategieformulier en verplichte dossiervorming

Zoals ook in § 5.7b is benoemd volgt uit het doorlopen van de interne beslisboom een keuze voor de toe te passen inkoop-/aanbestedingsprocedure alsmede de instructie voor het gebruiken van de juiste formulieren en het aanleggen van het inkoopdossier.

a gebruik inkoopstrategieformulier

Voor iedere inkoop met een minimale opdrachtwaarde vanaf € 5.000 stelt de Gemeente het gebruik van het inkoopstrategieformulier verplicht. Dit formulier is digitaal vervaardigd en beschikbaar in het zaaksysteem (zaaktype: inkoop). Dit strategieformulier moet in het inkoopdossier opgenomen worden en zal ter onderbouwing van de adviesaanvraag aan de Adviseur inkoop/Inkoopconsulent of de besluitvorming dienen.

b verplichte dossiervorming

De Gemeente is verplicht, conform wet- & regelgeving, alle relevante documenten, correspondentie en besluitvorming te archiveren. In het dossier worden ten minste de volgende documenten opgenomen:

- Strategieformulier (inclusief evt. onderbouwende documenten zoals Markt-, Product- & Contractanalyse)
- Directie- of Collegevoorstel & besluit (indien noodzakelijk)
- aanbestedingsdocumenten:
  - Aanbestedingsleidraad/offerteaanvraag[1] (incl. bijlagen zoals bijv. PvE/Bestek, inschrijfstaat, concept overeenkomst, etc.)
  - publicatie (voor)aankondiging of verzendbewijs offerteaanvraag
  - Nota's van inlichtingen
  - Inschrijvingen/offertes & proces verbaal ontvangst
  - Beoordelingsrapporten en -verslagen
  - Voorgenomen gunningbesluit en evt. afwijzingsbrieven
  - definitieve gunningsbeslissing
  - overeenkomst [2]
- eventuele correspondentie en/of klachten over deze inkoopprocedure.

[1] Bij enkelvoudig onderhandse inkoopprocedures kan er voor de uitvraag gewerkt worden met een versimpelde Offerteaanvraag wat ten goede komt van de onderhandeling, snelheid en duidelijkheid voor alle partijen

[2] Een overeenkomst komt tot stand door overeenstemming over aanbod en de aanvaarding daarvan. Er zijn verschillende mogelijkheden voor om dit te formaliseren. Raadpleeg hiervoor de Adviseur inkoop/Inkoopconsulent of de collega's van Juridische Zaken.

Bij Europese en vrijwillige Nationale procedures is het, op basis van wetgeving, verplicht om aanbestedingsprocedures digitaal te publiceren, de Gemeente hanteert deze verplichting ook voor meervoudig onderhandse procedures. Hierbij geldt dat in de keuze voor digitaal publiceren bij meervoudig onderhandse procedures ook de effecten op het verminderen van de administratieve last en de bevordering van de kansen op opdrachten voor lokale MKB moeten worden afgewogen.

De Gemeente gebruikt hiervoor in eerste aanleg het platform Tenderned. In specifieke situaties kan de Gemeente er voor kiezen op te publiceren via een ander platform. De keuze voor het gebruik van een ander platform óf het niet gebruiken van een digitaal platform voor de publicatie van een meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure wordt gemotiveerd in de inkoopstrategie.

Binnen Tenderned wordt automatisch een aanbestedingsdossier aangemaakt en zijn controlemechanismen ingebouwd die bijdragen aan het rechtmatig en doelmatig handelen van de Gemeente.

Bijlage(n)

1) Duurzaamheidsagenda Boxtel 2022-2026

Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten (V.2022)

Inhoud

I **Algemeen**
Artikel 1 Definities
Artikel 2 Toepasselijkheid
Artikel 3 Offerte, opdracht en totstandkoming Overeenkomst

II **Uitvoering overeenkomst**
Artikel 4 Algemene verplichtingen Contractant
Artikel 5 Algemene verplichtingen Gemeente
Artikel 6 Kwaliteit, keuring en garantie
Artikel 7 Geheimhouding
Artikel 8 Intellectueel eigendom
Artikel 9 Wijziging Overeenkomst
Artikel 10 Uitrusting en materialen
Artikel 11 Tijdstip van nakoming
Artikel 12 Toerekenbare tekortkoming
Artikel 13 Niet toerekenbare tekortkoming
Artikel 14 Aansprakelijkheid en verzekering
Artikel 15 Boete
Artikel 16 Toepasselijk recht en geschillen

III **Financiële bepalingen**
Artikel 17 Prijzen, meerwerk en minder werk
Artikel 18 Facturering en betaling

IV **Bepalingen betreffende de leveringen van goederen**
Artikel 19 Leveringen
Artikel 20 Verpakking en transport
Artikel 21 Overdracht van eigendom en risico

V **Bepalingen betreffende het verrichten van diensten**
Artikel 22 Diensten
Artikel 23 Personeel van Contractant

VI **Einde overeenkomst**
Artikel 24 Opzegging
Artikel 25 Ontbinding
Artikel 26 Vernietiging

I Algemeen

Artikel 1 Definities

Aflevering:	het verschaffen van het bezit van de Goederen aan de Gemeente
Contractant:	de in de Overeenkomst genoemde wederpartij van de Gemeente
Diensten (Dienst):	de door de Contractant te verrichten werkzaamheden ten behoeve van een specifieke behoefte van de Gemeente, niet zijnde werken of leveringen
Gemeente:	de gemeente Boxtel, zetelend Markt 1 te Boxtel; de gemeente Sint-Michielsgestel, zetelend Meanderplein 1 te Sint-Michielsgestel; het openbaar lichaam MijnGemeenteDichtbij, zetelend Markt 1 te Boxtel
Goederen:	alle zaken en alle vermogensrechten in de zin van artikel 3:1 Burgerlijk Wetboek
Leveringen (Levering):	de door de Contractant op basis van de Overeenkomst ten behoeve van de Gemeente te leveren Goederen
Offerte:	een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek
Offerteaanvraag:	een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de Gemeente voor te verrichten Prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijnen
Overeenkomst:	al hetgeen tussen de Gemeente en de Contractant is overeengekomen, inclusief daarbij behorende bijlagen
Partijen/Partij:	de Gemeente en/of de Contractant
Personeel van Contractant:	de door de Contractant voor de uitvoering van de Overeenkomst in te schakelen personeelsleden of andere hulppersonen die krachtens de Overeenkomst onder zijn verantwoordelijkheid werkzaam zullen zijn
Prestatie:	de te verrichten Leveringen en/of Diensten
Werkdag:	kalenderdagen behoudens weekenden, algemeen erkende feestdagen in de zin van artikel 3 lid 1 Algemene termijnenwet, plaatselijke feestdagen en door de Gemeente aangewezen brugdagen

Artikel 2 Toepasselijkheid

2.1. Deze inkoopvoorwaarden zijn van toepassing op de Offerteaanvraag en Overeenkomsten met betrekking tot Leveringen en Diensten.

2.2. Van deze inkoopvoorwaarden kan slechts worden afgeweken, indien Partijen dit uitdrukkelijk schriftelijk met elkaar zijn overeengekomen.

2.3. Indien een bepaling van deze inkoopvoorwaarden nietig is of vernietigd wordt, zullen de overige bepalingen van kracht blijven en treden Partijen in overleg teneinde een nieuwe bepaling (of bepalingen) ter vervanging van de nietige of vernietigde bepaling(en) overeen te komen, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van de nietige of vernietigde bepaling(en) in acht worden genomen.

2.4. Door het indienen van de Offerte wijst de Contractant uitdrukkelijk de toepasselijkheid van zijn voorwaarden af.

Artikel 3 Offerte, opdracht en totstandkoming Overeenkomst

3.1. De Gemeente kan een Offerteaanvraag intrekken of wijzigen voor zover dit mogelijk is binnen de geldende Nederlandse en Europese jurisprudentie en wet- en regelgeving. De Gemeente zal geen kosten of schade vergoeden die hiermee samenhangen, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

3.2. De Offerte van de Contractant heeft een gestanddoeningstermijn van negentig dagen of zoveel langer of korter als in de Offerteaanvraag is vermeld. De gestanddoeningstermijn vangt aan op de dag waarop de inschrijvingstermijn sluit of op de dag die wordt vermeld in de Offerteaanvraag.

3.3. Een Overeenkomst komt tot stand nadat de Gemeente een expliciete schriftelijke aanvaarding van de Offerte van de Contractant per e-mail, fax of brief heeft verzonden aan de Contractant. De schriftelijke aanvaarding geldt enkel als aanvaarding, indien daaraan een besluit ten grondslag ligt als bedoeld in artikel 160, eerste lid aanhef en onder e van de Gemeentewet dat is genomen door of namens het college van burgemeester en wethouders en de aanvaarding ondertekend is door de burgemeester of een ander waaraan op grond van het bepaalde in artikel 171, tweede lid van de Gemeentewet de vertegenwoordiging van de Gemeente is opgedragen. Op eerste verzoek van de Contractant legt de Gemeente een kopie van dit besluit over.

3.4. Een voornemen tot gunning houdt geen aanvaarding in zoals bedoeld in het voorgaande lid of in de zin van artikel 6:217 lid 1 Burgerlijk Wetboek.

3.5. Alle handelingen die de Contractant verricht voorafgaand aan de totstandkoming van de Overeenkomst zijn voor rekening en risico van de Contractant.

II Uitvoering overeenkomst

Artikel 4 Algemene verplichtingen Contractant

4.1. De Contractant zal zijn verplichtingen voortvloeiend uit de Overeenkomst in nauwe samenwerking met de Gemeente nakomen, onverminderd de eigen verantwoordelijkheid van de Contractant.

4.2. De Contractant zal de Gemeente op de hoogte houden van de uitvoering van de Overeenkomst en desgevraagd inlichtingen geven. De Contractant is onder meer, doch niet uitsluitend, verplicht om de Gemeente direct schriftelijk in te lichten over feiten en omstandigheden die kunnen leiden tot vertraging in de nakoming of waarmee in de Overeenkomst geen rekening is gehouden.

4.3. Slechts met voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Gemeente, kan de Contractant de uitvoering van de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk laten uitvoeren door derden of uit de Overeenkomst voortvloeiende rechten en/of plichten overdragen aan derden.

4.4. De Contractant garandeert ter zake van de Overeenkomst dat de Contractant of Personeel van Contractant of een met de Contractant verbonden rechtspersoon en de onder hen werkzame personen niet betrokken zijn of zijn geweest bij overleg of afspraken met andere ondernemingen op een wijze die strijdig zou kunnen zijn met bepalingen van de Mededingingswet of artikelen 101 en 102 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waaronder: (1) prijsvorming,
(2) het afstemmen van Offerten, en/of (3) verdeling van werkzaamheden.

4.5. De Contractant vrijwaart de Gemeente voor strafrechtelijke boetes en bestuurlijke sancties (als bedoeld in artikel 5:2, eerste lid aanhef en onder a van de Algemene wet bestuursrecht, het eventuele kostenverhaal daaronder begrepen) die verband houden met de Overeenkomst en die de Contractant of de Gemeente krijgt opgelegd.

4.6. De Contractant zal bij de uitvoering van de Overeenkomst alle van toepassing zijn de voorschriften bij of krachtens de wet gesteld naleven en de overeenkomsten die de Gemeente met derden heeft gesloten, voor zover deze overeenkomsten bekend zijn bij de Contractant, in acht nemen. Indien de Contractant genoodzaakt is om contact op te nemen met derden, zal de Contractant dit eerst voorleggen aan de Gemeente.

4.7. De Contractant draagt zelf de verantwoordelijkheid om de door hem ingeschakelde derden te informeren over de afspraken die gelden tussen de Contractant en de Gemeente bij de uitvoering van de Overeenkomst.

4.8. Slechts voor zover de Contractant expliciet en schriftelijk is gemachtigd door de Gemeente zal de Contractant optreden als gemachtigde van de Gemeente. Eventuele gevolgen die door het in strijd handelen met het bepaalde in de voorgaande zin zijn ontstaan, komen voor rekening en risico van de Contractant.

Artikel 5 Algemene verplichtingen Gemeente

5.1. De Gemeente zal op verzoek van de Contractant alle inlichtingen en gegevens verstrekken voor zover die nodig zijn om de Overeenkomst naar behoren uit te voeren.

5.2. De Gemeente zal zich inspannen zoals een goed opdrachtgever betaamt en zal zich indien nodig inspannen om haar medewerking, waaronder publiekrechtelijke medewerking, te verlenen die nodig zou kunnen zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst.

Artikel 6 Kwaliteit, keuring en garantie

6.1. De Contractant garandeert dat de geleverde Prestaties voldoen aan de Overeenkomst, aan de algemeen geldende normen en aan de voorschriften die bij of krachtens wet of verdrag gelden met betrekking tot, doch niet uitsluitend, veiligheid, gezondheid en milieu.

6.2. De Gemeente is gerechtigd om de Prestaties te keuren en de Contractant verleent waar nodig zijn medewerking. Indien de Gemeente bepaalde Prestaties schriftelijk heeft goedgekeurd, vervalt het recht zoals genoemd in de voorgaande zin ten aanzien van die Prestaties.

Artikel 7 Geheimhouding

7.1. Partijen verplichten zich om al wat bij de uitvoering van de Overeenkomst ter kennis komt en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is of redelijkerwijs kan worden vermoed, op generlei wijze bekend te maken – inclusief via kanalen van sociale media - of voor eigen doel- einden te gebruiken, behalve voor zover enig wettelijk voorschrift of rechterlijke uitspraak tot bekendmaking noopt.

7.2. Partijen zullen de onder hen werkzame personen of door hen ingeschakelde derden verplichten deze geheimhoudingsplicht na te leven.

7.3. Partijen hebben het recht om in geval van overtreding van de voorgaande leden door de andere Partij en/of de voor die Partij werkzame personen en/of door die Partij ingeschakelde derden de Overeenkomst per direct op te schorten dan wel zonder rechterlijke tussen- komst en zonder ingebrekestelling te ontbinden. Elke opschorting dan wel ontbinding geschiedt door middel van een aangetekend schrijven.

7.4. De Contractant is verplicht om op eerste verzoek van de Gemeente Personeel van Contractant een geheimhoudingsverklaring te laten ondertekenen.

Artikel 8 Intellectueel eigendom

8.1. Alle (aanspraken op) intellectuele eigendomsrechten (IE-rechten) met betrekking tot enig resultaat voortvloeiende uit de Overeenkomst, berusten bij de Gemeente, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. De Contractant draagt deze (aanspraken op) IE-rechten – voor zover nodig – om niet over aan de Gemeente. De Contractant zal op eerste verzoek kosteloos meewerken aan het bewerkstelligen van de overdracht.

8.2. Onder resultaat als bedoeld in lid 1 van dit artikel, wordt verstaan al hetgeen in het kader van de Overeenkomst tot stand wordt gebracht ongeacht of de Contractant daarbij gebruikmaakt van enige bijdrage van de Gemeente en/of derden.

8.3. De Contractant doet voor zover mogelijk afstand van alle eventuele persoonlijkheidsrechten op in het kader van de Overeenkomst tot stand gebrachte auteursrechtelijke werken.

8.4. Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, behoudt of verkrijgt de Contractant geen gebruiksrecht met betrekking tot enig resultaat van de Overeenkomst.

8.5. De Gemeente behoudt zich uitdrukkelijk het auteursrecht voor met betrekking tot ieder in het kader van de Overeenkomst aan Contractant openbaar gemaakt werk. De Contractant erkent dit voorbehoud.

8.6. De Contractant garandeert dat de gekochte Goederen en toebehoren alsmede de geleverde Diensten en al hetgeen daarmee gepaard gaat of daaruit resulteert vrij zijn van alle bijzondere lasten en beperkingen die aan het vrije gebruik daarvan door de Gemeente in de weg zouden kunnen staan, zoals octrooirechten, merkrechten, modelrechten of auteursrechten en vrijwaart de Gemeente tegen alle aanspraken van derden dienaangaande.

8.7. In het geval van aanspraken van derden zal de Contractant alles in het werk stellen om

in overleg met de Gemeente te bewerkstelligen dat de Gemeente het ongestoorde gebruik van het geleverde zal kunnen voortzetten.

8.8. In het geval van aanspraken van derden waarvoor de hierboven genoemde vrijwaringverplichting geldt, zal de Contractant alle schade van de Gemeente vergoeden inclusief proceskosten, waaronder tevens begrepen redelijke advocaatkosten voor het voeren van gerechtelijke procedures.

Artikel 9 Wijziging Overeenkomst

9.1. De Gemeente is bevoegd om de Overeenkomst schriftelijk te wijzigen en/of aan te vullen, na overleg met en instemming van de Contractant over de gevolgen van de wijziging of aanvulling.

9.2. In dit kader blijven Partijen binnen de grenzen van de redelijkheid en billijkheid.

Artikel 10 Uitrusting en materialen

10.1. De Contractant zal voor eigen rekening en risico zorgdragen voor alle bij de uitvoering van de Overeenkomst te gebruiken - niet van de Gemeente afkomstige - materialen en uitrusting (waaronder gereed- schappen), tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

10.2. De Contractant is verantwoordelijk en aansprakelijk voor de deugdelijkheid van de gebruikte Goederen, materialen en uitrusting en dient deze voor eigen rekening en risico te verzekeren, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

Artikel 11 Tijdstip van nakoming

11.1. De Contractant is van rechtswege in verzuim nadat de fatale ter- mijn(en) of termijnen voor de uitvoering van de desbetreffende Prestaties, zoals vermeld in de Overeenkomst, zijn verstreken en de des- betreffende Prestaties niet of niet volledig zijn uitgevoerd.

11.2. De Contractant stelt de Gemeente schriftelijk tijdig en met opgaaf van redenen in kennis van een eventuele vertraging en de maatregelen die de Contractant zal treffen om de vertraging zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 12 Toerekenbare tekortkoming

12.1 Indien één van de Partijen toerekenbaar tekort schiet in de nakoming van de Overeenkomst en/of deze inkoopvoorwaarden, zal de andere Partij een aangetekend schrijven verzenden aan de tekort- komende Partij, alvorens gebruik te maken van de Partij toekomende wettelijke rechten, behoudens de gevallen waarin ingebrekestelling ingevolge het Burgerlijk Wetboek achterwege kan blijven, in welke gevallen de nalatige Partij direct in verzuim verkeert.

12.2. Ieder der Partijen is gerechtigd de Overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden, indien de andere Partij in verzuim is geraakt, behoudens voor zover ontbinding – gelet op de omstandigheden van het geval, waaronder de ernst van het verzuim – in strijd zou zijn met de redelijkheid en billijkheid. Elke ontbinding geschiedt door middel van een aangetekend schrijven.

12.3. Er is geen sprake van enige toerekenbare tekortkoming zijdens de Gemeente indien en voor zover de publiekrechtelijke verantwoordelijkheid noopt tot het niet verstrekken van inlichtingen en gegevens respectievelijk tot het niet verlenen van de publiekrechtelijke medewerking die nodig zou kunnen zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst.

Artikel 13 Niet toerekenbare tekortkoming

13.1. De Contractant kan zich jegens de Gemeente enkel op overmacht beroepen, indien de Contractant de Gemeente zo spoedig mogelijk, onder overlegging van de bewijsstukken, schriftelijk van het beroep op overmacht in kennis stelt.

Artikel 14 Aansprakelijkheid en verzekering

14.1. De Contractant vrijwaart de Gemeente tegen eventuele aanspraken van derden ter zake van schade door deze derden geleden ten gevolge van de uitvoering door de Contractant van de Overeenkomst en het gebruik of toepassing van de geleverde Goederen of Diensten van de Contractant.

14.2. De Contractant zal vanaf het aangaan van de Overeenkomst adequaat verzekerd zijn voor het uitvoeren van de Overeenkomst en zal zich adequaat verzekerd houden gedurende de uitvoering van de Overeenkomst.

14.3. De Contractant zal het verzekerd bedrag en de polisvoorwaarden gedurende de uitvoering van de Overeenkomst niet ten nadele van de Gemeente wijzigen, tenzij de Gemeente hiervoor haar expliciete en schriftelijke toestemming heeft gegeven.

14.4. Eventuele verzekeringen die noodzakelijk zijn in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst en waarover de Contractant nog niet beschikt, zal de Contractant afsluiten tenminste voor de periode van de uitvoering van de Overeenkomst.

Artikel 15 Boete

15.1. Indien een boetebepaling is overeengekomen, is deze boete zonder rechterlijke tussenkomst, ingebrekestelling of aanmaning direct opeisbaar.

15.2. De boete laat onverlet alle andere rechten of vorderingen, waaronder, doch niet uitsluitend, de vordering van de Gemeente tot nakoming en het recht op schadevergoeding.

Artikel 16 Toepasselijk recht en geschillen

16.1. Op deze inkoopvoorwaarden en de Overeenkomsten, alsmede op de totstandkoming en de interpretatie, is Nederlands recht van toepassing.

16.2. De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag (United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods) wordt uitdrukkelijk uitgesloten.

16.3. Als er een geschil ontstaat met betrekking tot de Offerteaanvraag, de procedure zoals beschreven in de Offerteaanvraag, de totstandkoming van de Overeenkomst of de uitvoering van de Overeenkomst, dan is elk der Partijen gerechtigd om het geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter in het arrondissement waar de Gemeente gevestigd is.

III Financiële bepalingen

Artikel 17 Prijzen, meerwerk en minder werk

17.1. De Contractant zal de Overeenkomst uitvoeren tegen de in zijn Offerte genoemde prijzen in euro's.

17.2. Niet redelijkerwijs in de Overeenkomst inbegrepen extra Prestaties, zijn slechts meerwerk voor zover dit uitsluitend aan de Gemeente is toe te rekenen.

17.3. Meerwerk zal door de Contractant slechts in behandeling worden genomen nadat de inhoud en het budget schriftelijk zijn overeengekomen met de Gemeente.

17.4. Verrekening van meerwerk of minder werk vindt plaats tegen maximaal de tarieven zoals opgenomen in de Offerte, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

17.5. Voor zover prijzen en tarieven van meerwerk of minder werk niet in de Offerte zijn opgenomen, verplicht de Contractant zich ertoe voor meerwerk en minder werk uitsluitend marktconforme tarieven aan te bieden.

Artikel 18 Facturering en betaling

18.1. De Gemeente verwerkt bij voorkeur de facturen elektronisch (E-facturatie). Per 1 januari 2022 is E-facturatie verplicht voor alle nieuwe Overeenkomsten. Deze facturen moeten voldoen aan door de Gemeente te stellen aanvullende eisen voor elektronische verwerking. De Gemeente zal aanvullende eisen voor elektronische verwerking opnemen in de Overeenkomst en/of Offerteaanvraag of De Gemeente publiceert aanvullende informatie over E-facturatie op www.mijngemeentedichtbij.nl/e-facturatie.

18.2. Op de factuur vermeldt de Contractant;

- de wettelijke vereisten waaraan de factuur moet voldoen:
  naam, adres, postcode, woonplaats, bank/gironummer en de benodigde IBAN- en BIC-gegevens, BTW-nummer, KvK-nummer;
- het factuuradres van de Contractant;
- het totale factuurbedrag inclusief en exclusief BTW; en
- eventuele nadere eisen in overleg met de Gemeente.

18.3. Ingesloten bij de factuur levert de Contractant de prestatielevering conform het beleid van de Gemeente. De Gemeente zal vigerend beleid voor de prestatielevering opnemen in de Overeenkomst en/of Offerteaanvraag of De Gemeente publiceert aanvullende informatie over prestatielevering op www.mijngemeentedichtbij.nl/prestatielevering.

18.4. De Contractant hanteert een betalingstermijn van dertig dagen na de ontvangst van de factuur of zoveel langer of korter als overeengekomen tussen Partijen in de Overeenkomst. De Gemeente zal binnen de gehanteerde betalingstermijn de factuur van de Contractant betalen. Indien de Contractant de factuur digitaal aanlevert via facturen@mijngementedichtbij.nl spant de gemeente zich in zo spoedig mogelijk de factuur van de Contractant te betalen.

18.5. Indien de Goederen of Diensten niet beantwoorden aan de Overeenkomst is de Gemeente bevoegd om de betaling naar rato van de tekortkoming geheel of gedeeltelijk op te schorten.

IV Bepalingen betreffende de leveringen van goederen

Artikel 19 Leveringen

19.1. De Contractant levert de Goederen conform Delivered Duty Paid (DDP), volgens Incoterms 2010, zoals vastgesteld door de Internationale Kamer van Koophandel (ICC).

19.2. Tenzij schriftelijk een andere tijd of plaats is overeengekomen, geschiedt de Aflevering uitsluitend op Werkdagen tijdens de openings- uren van het gemeentehuis. De Contractant dient zijn vervoerder hier- van op de hoogte te stellen.

19.3. Indien de Gemeente de Goederen gemotiveerd afkeurt, zal de Contractant op zijn eigen kosten de Goederen ophalen.

19.4. De Goederen worden geacht te zijn goedgekeurd vanaf het moment van volledige operationele ingebruikname door de Gemeente, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen of bepaalde omstandigheden nopen tot schriftelijke goedkeuring van de Gemeente.

19.5. De Contractant verleent tenminste een garantie voor de Goederen van twaalf maanden vanaf het moment dat de Gemeente de Goede- ren heeft goedgekeurd, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Deze garantie laat onverlet de aansprakelijkheid van de Contractant.

19.6. De Contractant garandeert dat voor een periode van tenminste vijf jaar of een termijn die schriftelijk is overeengekomen na Aflevering van de Goederen, onderdelen van de Goederen kunnen worden geleverd.

19.7. De Contractant is gehouden om alle bij de Goederen behorende gebruiksaanwijzingen en productinformatie, alsmede eventuele kwaliteitskeurmerken of –certificaten, opgesteld zoveel mogelijk in de Nederlandse taal, zonder additionele kosten, aan de Gemeente ter beschikking te stellen.

19.8. De Contractant zal voor zijn rekening en risico alle voorkomende ge- breken aan de geleverde Goederen na Aflevering of voltooiing binnen de door de Gemeente bij eerste aanzegging gestelde redelijke termijn wegnemen door herstel of vervanging.

Artikel 20 Verpakking en transport

20.1. De Contractant draagt zorg voor een deugdelijke verpakking, alsmede voor een zodanige beveiliging en vervoer van de Goederen, dat deze in een goede staat de plaats van Aflevering bereiken en het lossen daar veilig kan plaatsvinden. De Contractant is verantwoordelijk voor het naleven van de Nederlandse, Europese en internationale voorschriften met betrekking tot verpakkingen.

20.2. De Contractant neemt alle verpakkingen kosteloos terug, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

Artikel 21 Overdracht van eigendom en risico

21.1. De eigendom van de geleverde Goederen gaat over op het moment van Aflevering, waar nodig na eventuele installatiewerkzaamheden die daarmee gepaard gaan. Het risico gaat over op de Gemeente na acceptatie van de Goederen door de Gemeente.

21.2. De acceptatie van de Goederen zal geschieden door middel van een schriftelijke verklaring van de Gemeente, na Aflevering en eventuele installatie van de Goederen. Indien de Gemeente de Goederen niet accepteert, geeft zij gemotiveerd aan waarom de acceptatie onthouden wordt.

V Bepalingen betreffende het verrichten van diensten

Artikel 22 Diensten

22.1. De Contractant zal de Diensten uitvoeren binnen de termijn en op de plaats zoals deze zijn opgenomen in de Overeenkomst.

22.2. De Contractant draagt de volledige verantwoordelijkheid voor zowel zijn eigen Prestaties, Prestaties van Personeel van Contractant alsmede Prestaties van de door de Contractant ingeschakelde derden.

22.3. Feitelijke uitvoering van de Diensten door de Contractant of daarmee gepaard gaande handelingen houdt niet in dat de Gemeente de Diensten zonder meer goedkeurt. De Gemeente behoudt zich het recht voor om eventuele verrichte Diensten te keuren, controleren of niet goed te keuren.

22.4. De goedkeuring van de Diensten zal geschieden door middel van een schriftelijke verklaring van de Gemeente. Indien de Gemeente de Diensten niet goedkeurt, geeft zij gemotiveerd aan waarom de goed- keuring onthouden wordt.

Artikel 23 Personeel van Contractant

23.1. Voor zover Diensten worden verricht ten kantore en/of in de openbare ruimte van de Gemeente, zijn de Contractant, Personeel van Contractant en de door de Contractant ingeschakelde derden gehouden de vastgestelde huisregels voor dat kantoor/gebouw en/of die open- bare ruimte na te leven.

23.2. Indien gedurende de uitvoering van de Overeenkomst blijkt dat Personeel van Contractant niet functioneert in het belang van de goede uitvoering van de Overeenkomst en/of wegens omstandigheden zijn werkzaamheden niet kan voortzetten, dan heeft de Gemeente het recht de desbetreffende persoon door de Contractant te laten vervangen.

23.3. Voor de vervanging van Personeel van Contractant is voorafgaande schriftelijke toestemming vereist van de Gemeente, tenzij directe vervanging van Personeel van Contractant noodzakelijk is. In dat laatste geval kan worden volstaan met mondelinge toestemming van de Gemeente. Uitgangspunt daarbij is dat personen beschikbaar worden gesteld die een vergelijkbare deskundigheid, opleiding en ervaring hebben (conform het vereiste in de Offerteaanvraag).

23.4. Vervanging van Personeel van Contractant wordt op een korte termijn – doch uiterlijk binnen twee weken of zoveel korter als noodzakelijk – door de Contractant voorzien. Eventuele kosten die gepaard gaan met vervanging komen voor rekening van de Contractant.

23.5. De Contractant staat ervoor in dat het Personeel van Contractant gerechtigd is om in Nederland arbeid te verrichten dan wel Diensten te verrichten.

23.6. De Contractant is verantwoordelijk voor en aansprakelijk voor de nakoming van de uit de Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen uit de belastingwetgeving en de sociale zekerheidswetgeving, waaronder begrepen verplichtingen die verband houden met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). De Contractant vrijwaart de Gemeente tegen alle aanspraken ter zake. De Contractant zal – indien wettelijk vereist dan wel door de Gemeente wordt vereist – met een G-rekening werken. Indien de Gemeente geconfronteerd wordt met een naheffing, worden deze kosten een-op-een verhaald op de Contractant.

VI Einde overeenkomst

Artikel 24 Opzegging

24.1. De Gemeente is gerechtigd de Overeenkomst op te zeggen met inachtneming van een opzegtermijn zoals bepaald in de Overeenkomst. Indien geen opzegtermijn in de Overeenkomst is opgenomen, kan de Gemeente de Overeenkomst opzeggen met inachtneming van een redelijke opzegtermijn, mede gelet op de duur van de Overeenkomst.

Artikel 25 Ontbinding

25.1. Ieder der Partijen heeft het recht de Overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden, indien:

- artikel 4.4 inkoopvoorwaarden wordt geschonden;
- de andere Partij een besluit tot ontbinding van de rechtspersoon of onderneming heeft genomen;
- de zeggenschap van de andere Partij bij een ander komt te rusten dan ten tijde van het sluiten van deze Overeenkomst;
- ten aanzien van de andere Partij faillissement is aangevraagd dan wel uitgesproken of, al dan niet voorlopig, surséance van betaling is aangevraagd of verleend;
- de andere Partij fuseert, splitst of op enigerlei wijze (een deel van) zijn bedrijf overdraagt;
- de andere Partij in een situatie van overmacht verkeert gedurende meer dan tien dagen.

25.2. Elke ontbinding als bedoeld in lid 1 dient terstond door middel van een aangetekend schrijven te geschieden.

25.3. Ingeval van ontbinding door de Gemeente als bedoeld in lid 1 is de Gemeente geen vergoeding verschuldigd aan de Contractant voor de Prestaties die niet door Contractant zijn verricht. Eventuele aan de Contractant verrichte onverschuldigde betalingen, betaalt de Contractant terug aan de Gemeente, vermeerderd met wettelijke rente vanaf de dag waarop dit is betaald.

Artikel 26 Vernietiging

26.1. Indien één van de Partijen zich beroept op vernietiging door middel van een buitengerechtelijke verklaring, dient dit te geschieden met een aangetekend schrijven.

meewerkend boxtel

mijn gemeente dichtbij

St-M Sint-Michielsgestel geeft ruimte

Toelichting op inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten(V. 2022)

Inhoud

I **Algemeen**
Artikel 1 Definities
Artikel 2 Toepasselijkheid
Artikel 3 Offerte, opdracht en totstandkoming Overeenkomst

II **Uitvoering overeenkomst**
Artikel 4 Algemene verplichtingen Contractant
Artikel 5 Algemene verplichtingen Gemeente
Artikel 6 Kwaliteit, keuring en garantie
Artikel 7 Geheimhouding
Artikel 8 Intellectueel eigendom
Artikel 9 Wijziging Overeenkomst
Artikel 10 Uitrusting en materialen
Artikel 11 Tijdstip van nakoming
Artikel 12 Toerekenbare tekortkoming
Artikel 13 Niet toerekenbare tekortkoming
Artikel 14 Aansprakelijkheid en verzekering
Artikel 15 Boete
Artikel 16 Toepasselijk recht en geschillen

III **Financiële bepalingen**
Artikel 17 Prijzen, meerwerk en minder werk
Artikel 18 Facturering en betaling

IV **Bepalingen betreffende de leveringen van goederen**
Artikel 19 Leveringen
Artikel 20 Verpakking en transport
Artikel 21 Overdracht van eigendom en risico

V **Bepalingen betreffende het verrichten van diensten**
Artikel 22 Diensten
Artikel 23 Personeel van Contractant

VI **Einde Overeenkomst**
Artikel 24 Opzegging
Artikel 25 Ontbinding
Artikel 26 Vernietiging

Inleiding

De gemeenten Boxtel, Sint-Michielsgestel en het gemeentelijk samenwerkings-verband MijnGemeenteDichtbij hebben haar inkoop-voorwaarden geüniformeerd. Als uitgangspunt voor deze inkoop-voorwaarden hebben ze gebruik gemaakt van het Model Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten ontwikkeld (VNG Model AIv). De VNG heeft dit model samen met haar leden (Gemeenten) en het bedrijfsleven opgesteld.

Het VNG Model AIv is een algemene set van inkoopvoorwaarden bestemd voor gemeenten die inkopen via het een-op-een aangaan van een overeen- komst met een dienstverlener of leverancier, een overeenkomst sluiten via een meervoudig onderhandse offerteaanvraag of een (Europese) aanbestedingsprocedure. Het doel van het VNG Model AIv is om een gebalanceerde set inkoopvoorwaarden te realiseren die kan worden overgenomen door gemeenten en desgewenst kan worden aangevuld of aangepast.

Deze toelichting is bedoeld als handreiking om dit VNG Model AIv te kunnen toepassen bij het inkopen van leveringen en diensten.
Deze toelichting doet geen afbreuk aan wat gemeenten en opdrachtnemersmet elkaar overeenkomen.

In 2018 is de toelichting met inachtneming van jurisprudentie, adviezen van de Commissie van Aanbestedingsexperts en wijziging van (Europese) wetgeving geactualiseerd en met behulp van input van gemeenten en van het bedrijfsleven verduidelijkt en nader uitgewerkt.

Het VNG Model AIv is een algemeen model en breed toepasbaar op het inkopen van verschillende soorten diensten en producten. Door de algemeenheid van dit model zullen in de offerteaanvraag en/of overeenkomst bepalingen moeten worden opgenomen die voor een specifieke situatie nodig zijn. Het toesnijden van de bepalingen op de specifieke situatie wordt ook van ons als gemeente geëist door de Gids Proportionaliteit. Concrete voorbeelden hiervoor worden aangereikt in deze toelichting.

Architect- en ingenieursdiensten is bijvoorbeeld een type dienst waar dit nodig kan zijn. Bij dergelijke opdrachten kan de omvang van de opdracht mogelijk niet in verhouding staan tot de (grote) omvang van de eventuele schade. In dat geval kan het aangewezen zijn om een alternatieve aansprakelijkheidsbepaling op te nemen. Ook kunnen deze opdrachten vragen om aandacht voor een nadere regeling over het intellectueel eigendom. In deze toelichting worden voorbeelden voor alternatieve bepalingen gegeven.

Als alternatief kunnen er daarom ook branche-specifieke voorwaarden worden toegepast. Deze voorwaarden zijn toegespitst op de veel voorkomende vraagstukken die spelen binnen deze branche. Doordat de Branche is betrokken bij het opstellen van deze voorwaarden ligt de acceptatiegraad van deze voorwaarden veel hoger.

Belangrijk is dat de inkoopvoorwaarden rekening houden met de belangen van de gemeenten en het bedrijfsleven. Minder vragen en onderhandelingen leiden voor beide partijen tot lastenverlichting.

I Algemeen

Artikel 1 Definities

Dit artikel geeft een omschrijving van de begrippen zoals die verder in de tekst worden gehanteerd. Deze begrippen worden steeds met hoofdletter gebruikt. Daarmee wordt aangegeven dat de betekenis van dit begrip wordt vermeld in artikel 1. Deze begrippen stemmen overeen met de begrippen in het inkoopbeleid van onze organisaties.

De begrippen ‘Levering’ en ‘Aflevering’ hebben aparte definities. Hierdoor is een verschil gemaakt tussen het aangaan van de Overeenkomst en de daadwerkelijke bezitsverschaffing van de Goederen aan de Gemeente, het moment dat de Goederen in handen zijn van de Gemeente (de ‘Aflevering’). Dit onderscheid is met name van belang bij het overgaan van de eigendom en het risico.

Onder de definitie ‘Offerte’ valt ook een inschrijving die wordt ingediend in een (Europese) aanbesteding. Dit geldt eveneens voor de definitie ‘Offerteaanvraag’ waaronder ook de aanbestedingsstukken in een (Europese) aanbesteding vallen, zoals een aanbestedingsleidraad, een bestek of nota’s van inlichtingen. Gekozen is voor de termen ‘Offerte’ en ‘Offerteaanvraag’, aangezien dit bij veel Gemeenten de meest gangbare termen zijn. Als wordt gewerkt met een Offerteaanvraag en/of Overeenkomst, dan wordt aangeraden om dezelfde begrippen te hanteren in deze Offerteaanvraag en Overeenkomst. Dit maakt het beter leesbaar en voorkomt verschillende interpretaties van dezelfde begrippen.

De begrippen ‘Partijen’ en ‘Partij’ kunnen zowel voor de Gemeente als de Contractant worden gebruikt. De context waarin deze begrippen worden gebruikt, moet dus zorgvuldig worden bezien.

Voor de definitie van het begrip ‘Werkdag’ wordt aangesloten bij de Algemene termijnenwet. De Algemene termijnenwet is echter niet op alle Offerteaanvragen van toepassing. Het is daarom belangrijk om ook in de Offerteaanvraag zelf, in de Overeenkomst en op de website van de Gemeente te vermelden wat de algemeen erkende feestdagen zijn. Ook de plaatselijke feestdagen en de door de Gemeente aangewezen brugdagen dienen in de Offerteaanvraag, de Overeenkomst en op de website van de Gemeente te worden vermeld.

Artikel 2 Toepasselijkheid

Deze inkoopvoorwaarden zijn bedoeld om van toepassing te verklaren op in beginsel alle Offerteaanvragen (waaronder aanbestedingen), Offerten en Overeenkomsten die hieruit voortvloeien met betrekking tot het leveren van Goederen of het verrichten van Diensten. Hierbij is van belang dat de inkoopvoorwaarden ter hand worden gesteld, bijvoorbeeld door de inkoopvoorwaarden als bijlage toe te voegen aan de Offerteaanvraag en hierbij de volgende zin op te nemen in de Offerteaanvraag:

"Op alle Offerteaanvragen, Offerten en Overeenkomsten zijn onze inkoopvoorwaarden van toepassing. U treft deze in Bijlage […] aan."

De voorwaarden zijn gebaseerd op een algemeen model en breed toepasbaar op het inkopen van verschillende producten en Diensten. Op Offerteaanvragen die zien op Werken en opdrachten waarbij werken het hoofdvoorwerp van de opdracht vormt, zijn deze inkoopvoorwaarden dus niet van toepassing. Uit de memorie van toelichting bij de Aanbestedingswet blijkt dat ervoor is gekozen om onder de Europese drempelwaarden Werken enerzijds en Leveringen en Diensten anderzijds afzonderlijk te regelen. In dit model is gekozen voor het aanhouden van dezelfde splitsing.

In bepaalde gevallen kunnen deze inkoopvoorwaarden niet worden toegepast of zijn deze inkoopvoorwaarden (zonder aanpassingen) minder geschikt.

Deze inkoopvoorwaarden kunnen niet worden toegepast in gevallen waarvoor paritair opgestelde voorwaarden bestaan. Een Gemeente dient dan deze paritair opgestelde voorwaarden in principe integraal toe te passen. De Gids Proportionaliteit noemt als enige voorbeelden van paritair opgestelde voorwaarden: de Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012) en de Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van Geïntegreerde Contracten 2005 (UAV-GC 2005). Een Gemeente die dit kan motiveren, kan geheel of gedeeltelijk afwijken van deze paritair opgestelde algemene voor- waarden.

Deze inkoopvoorwaarden zijn minder geschikt voor Leveringen of Diensten met betrekking tot het verrichten van accountancydiensten of informatie- en communicatie technologie (ICT). Een Gemeente die deze inkoopvoorwaarden toch op deze specifieke Diensten en/of Leveringen van toepassing wil verklaren, dient te zorgen voor aanvullingen in de Offerteaanvraag en/of Overeenkomst die voor dergelijke specifieke opdrachten noodzakelijk zijn. Voor ICT- opdrachten kunnen de Gemeentelijke inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT) worden gebruikt.

Van deze inkoopvoorwaarden kan worden afgeweken, indien Partijen dit schriftelijk met elkaar overeenkomen. Afgeweken kan worden in de te sluiten Overeenkomst (dan wel concept Overeenkomst bij de Offerteaanvraag) of in de Offerteaanvraag zelf. Het is aan te raden dan expliciet te vermelden, dat wordt afgeweken van de inkoopvoorwaarden.

Eventuele (algemene) verkoopvoorwaarden die de Contractant van toepas- sing verklaart, zijn niet van toepassing op de Overeenkomsten die op het gebied van Leveringen en Diensten zijn gesloten. De Contractant stemt hier ook uitdrukkelijk mee in door het indienen van een Offerte. Dit laat de tussen partijen overeengekomen afwijkingen van deze inkoopvoorwaarden uiteraard onverlet.

Artikel 3 Offerte, opdracht en totstandkoming Overeenkomst

Bij het intrekken of wijzigen van de Offerteaanvraag blijft de Gemeente ondanks artikel 3.1 gebonden aan de beginselen van precontractuele trouw, de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en - in het geval van een duidelijk grensoverschrijdend belang - ook aan de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht. Deze beginselen brengen onder andere met zich mee dat een Gemeente zorgvuldig zal moeten motiveren waarom zij een Offerteaanvraag intrekt of wijzigt. In het geval van een (Europese) aanbesteding dient de Gemeente na te gaan of zij kan overgaan tot heraanbesteding. Als een opdracht wezenlijk gewijzigd wordt, kan normaal gesproken worden heraanbesteed.

Als gestanddoeningstermijn is gekozen voor een termijn van negentig dagen. In (Europese) aanbestedingsprocedures is dit gebruikelijk, gelet op het feit dat eventueel een kort geding procedure aanhangig kan worden gemaakt en de Gemeente de definitieve gunning moet uitstellen tot na deze procedure. Indien de Gemeente verwacht veel tijd nodig te hebben voor de beoordeling of indien de definitieve gunning wordt uitgesteld tot na de hoger beroep procedure, dan is het verstandig om in afwijking van de inkoopvoorwaarden in de Offerteaanvraag een langere termijn op te nemen. In voorkomende gevallen kan ook een kortere termijn worden opgenomen. Hierbij kan worden gedacht aan de vijftig dagen termijn, zoals wordt gehanteerd in het ARW 2016.

Voor het aangaan van een Overeenkomst kan de aanvaarding van de Gemeente ook geschieden – gelet op het toenemende elektronisch dataverkeer – door het verzenden van een e-mail.

In artikel 3.5 wordt duidelijk gemaakt dat de Contractant die bijvoorbeeld vooruitlopend op de Overeenkomst verplichtingen aangaat, dit doet op eigen

risico. Ten aanzien van het vergoeden van kosten tijdens een Offerteaanvraag wordt bekeken wat gebruikelijk is in de markt en of de

Gemeente hiertoe verplicht is gelet op de Gids Proportionaliteit. Het is afhankelijk van welk soort Leveringen of Diensten wordt gevraagd of de Gemeente besluit (een deel van) de kosten te vergoeden. Dit kan worden vastgelegd in de Offerteaanvraag. Op grond van de Gids Proportionaliteit dient een Gemeente een vergoeding aan te bieden, in het geval dat een gedeelte van de te plaatsen opdracht moet worden uitgevoerd om de Offerte in te kunnen dienen.

II Uitvoering overeenkomst

Artikel 4 Algemene verplichtingen Contractant

Dit artikel geeft algemene verplichtingen weer die op de Contractant rusten in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst. Zo is in artikel 4.2 een waarschuwingsplicht voor de Contractant opgenomen.

Artikel 4.3 zorgt ervoor dat de Gemeente zich niet onverwacht (zonder toestemming) geconfronteerd ziet met een andere wederpartij of uitvoerende partij dan de Contractant. Als de Gemeente in voorkomende gevallen een uitzondering wil maken voor het vestigen van beperkte rechten, dan kan in de Overeenkomst aan artikel 4.3 de volgende zin worden toegevoegd:

“Dit geldt niet voor het vestigen van beperkte rechten, zoals een pandrecht.”

Indien de Gemeente schriftelijke goedkeuring verleent en de Overeenkomst dus geheel of gedeeltelijk kan worden uitgevoerd door een derde, dan is het aan te bevelen om in de Overeenkomst ook een vrijwaring op te nemen voor eventuele boetes en sancties die de derde krijgt opgelegd of de Gemeente door toedoen van de derde.

In artikel 4.5 is een vrijwaring opgenomen voor strafrechtelijke boetes en bestuursrechtelijke sancties die verband houden met de Overeenkomst. Denk hierbij met name aan boetes die worden opgelegd in het kader van de Wet arbeid vreemdelingen.

De Gemeente kan in de Overeenkomst ook nadere verplichtingen voor de Contractant opnemen.

Artikel 5 Algemene verplichtingen Gemeente

Dit artikel somt algemene verplichtingen op die op de Gemeente als opdrachtgever rusten in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst. Deze verplichtingen kunnen nader worden uitgewerkt in de Overeenkomst.

In artikel 5.2 is een verplichting opgenomen dat de Gemeente zich zal gedragen als “goed opdrachtgever”. De Gemeente zal zich inspannen om haar medewerking te verlenen, waaronder publiekrechtelijke medewerking, maar heeft de uitkomst van haar medewerking gelet op haar publiekrechtelijke verantwoordelijkheid niet altijd in de hand. De Contractant dient zich hiervan bewust te zijn.

De Gemeente schiet derhalve niet toerekenbaar tekort in de nakoming van haar verplichtingen, wanneer haar publiekrechtelijke verantwoordelijkheid ertoe noopt dat geen inlichtingen en gegevens kunnen worden verstrekt. Meer in het bijzonder hoeven er geen inlichtingen of gegevens te worden verstrekt, als op de Gemeente enige verplichting tot geheimhouding rust op grond van enig wettelijk voorschrift (bijvoorbeeld de Gemeentewet, Wet openbaarheid van bestuur of privacywetgeving). Voorts is er geen sprake van enige toerekenbare tekortkoming, indien de Gemeente door haar publiekrechtelijke verantwoordelijkheid niet de medewerking als bedoeld in artikel 5.2 kan verlenen die nodig is voor de uitvoering van de Overeenkomst. Dit is in zoveel woorden ook opgenomen in artikel 12.3.

Artikel 6 Kwaliteit, keuring en garantie

Op grond van artikel 6 garandeert de Contractant dat de door hem geleverde Goederen of de door hem te verrichten Diensten zullen voldoen aan de in de Overeenkomst vastgelegde eisen, algemeen geldende normen en voorschriften uit wet of verdrag.

De Gemeente kan de Prestaties van de Contractant keuren en inspecteren. Hierbij neemt zij in acht dat dit niet ten koste moet gaan van de samenwerking met de Contractant. In dit artikel is gekozen om geen termijn op te nemen, aangezien dit zal verschillen per Prestatie en/of per Gemeente.

Een nadere invulling wordt gegeven in de artikelen 19 en 22.

Artikel 7 Geheimhouding

Om de naleving van dit artikel te bevorderen en eventuele misverstanden te voorkomen, is het aanbevelenswaardig dat Gemeente en Contractant voorafgaand aan de uitvoering van de Overeenkomst aangeven welke stukken vertrouwelijk zijn en eventueel vertrouwelijk kunnen worden in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst. Het is daarom verstandig om dit artikel ook op te nemen en eventueel verder uit te werken in de Overeenkomst.

Daarnaast moet de Contractant de voor hem werkzame personen of ingeschakelde derden verplichten de geheimhouding na te leven. De inkoopvoorwaarden voorzien in het op eerste verzoek verstrekken van een geheimhoudingsverklaring. Omdat geheimhouding zeer essentieel kan zijn, hebben Partijen het recht bij schending van de geheimhouding de Overeenkomst per direct op te schorten of te ontbinden. Partijen moeten zelf, gelet op de ernst van de overtreding en de gevolgen die daaruit voortvloeien, afwegen of zij van hun recht gebruik willen maken. In dit artikel is een overtreding van de geheimhouding niet gesanctioneerd met een boete. Het kan echter bij sommige

Leveringen of Diensten wel van belang zijn dit te doen. De Gemeente kan een dergelijke boete opnemen in de Overeenkomst die zij met de Contractant sluit.

Het opleggen van een boete direct aan Personeel van Contractant zal meestal niet wenselijk zijn, aangezien het voor de Contractant in dat geval lastig is Personeel van Contractant te vinden voor het uitvoeren van de Overeenkomst.

Artikel 8 Intellectueel eigendom

In deze inkoopvoorwaarden is gekozen voor het uitgangspunt dat intellectuele eigendomsrechten die voortvloeien uit de Overeenkomst, berusten bij de Gemeente. In veel gevallen is een dergelijke (vergaande) bepaling niet nodig of niet haalbaar voor de Contractant. In artikel 8 is daarom expliciet opgenomen dat per Overeenkomst kan worden afgeweken van dit uitgangspunt.

Een licentie kan dan een redelijk alternatief zijn, maar voorkom daarbij discussie over de reikwijdte van de licentie. Een dergelijke discussie kan zich bijvoorbeeld voordoen in het geval een Gemeente resultaten van de opdracht (zonder dat dit duidelijk is overeengekomen) wil delen met andere overheidsorganisaties. Mocht de Gemeente willen afwijken van het uitgangspunt zoals opgenomen in deze inkoopvoorwaarden, dan kan de onderstaande clausule worden opgenomen in de Overeenkomst.

“De Gemeente verkrijgt een onbeperkt gebruiksrecht met betrekking tot alle resultaten voorvloeiende uit de Overeenkomst. Dit gebruiksrecht omvat mede het recht om de resultaten – ook buiten het kader van de Overeenkomst waaruit de resultaten voortvloeien – onbeperkt te verveelvoudigen, te wijzigen, openbaar te maken en toe te passen.”

Op grond van artikel 25 lid 3 Auteurswet kan geen afstand worden gedaan van het recht om zich te verzetten tegen een aantasting die de goede naam van de auteur schaadt. Daarom is in artikel 8.3 opgenomen dat de Contractant voor zover mogelijk afstand doet van alle eventuele persoonlijkheidsrechten die in het kader van de Overeenkomst rusten op de tot stand gebrachte auteursrechtelijke werken. Als van een (niet exclusief) gebruiksrecht wordt uitgegaan in plaats van overdracht, dan ligt het voor de hand dat deze bepaling vervalt.

De achtergrond van artikel 8.5 is artikel 15b Auteurswet. Hierin staat dat geen inbreuk wordt gemaakt op een door de openbare macht openbaar gemaakt werk, tenzij het auteursrecht is voorbehouden. Dit kan bijvoorbeeld bij wet, blijkens mededeling op het werk zelf of bij de openbaarmaking daarvan.

Artikel 8.6 bevat een vrijwaringsverplichting voor het geval de Contractant Goederen of Diensten blijkt te hebben geleverd waarop bijzondere lasten of beperkingen van derden rusten. De Gemeente wordt door dit artikel door de Contractant gevrijwaard, mochten derden deze lasten of beperkingen gaan claimen.

In intellectueel eigendom procedures is volledige proceskostenvergoeding het wettelijke uitgangspunt conform artikel 1019h Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Ook in deze inkoopvoorwaarden is dit daarom als uitgangspunt genomen.

Artikel 9 Wijziging Overeenkomst

Een Overeenkomst kan op grond van deze inkoopvoorwaarden enkel worden gewijzigd na overleg met en instemming van de Contractant over de gevolgen van de wijziging of aanvulling van de Overeenkomst. De Gemeente zal hierbij ook het (Europese) aanbestedingsrecht in acht moeten nemen, voor zover het gaat om opdrachten boven de Europese drempelwaarden, aangezien het wezenlijk wijzigen van een opdracht zou kunnen leiden tot een nieuwe opdracht die opnieuw moet worden aanbesteed (artikelen 2.163a t/m 2.163g Aanbestedingswet). Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen bij meerwerk en minder werk, zoals omschreven in artikel 17.

Artikel 10 Uitrusting en materialen

Indien in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst de Contractant bepaalde materialen en uitrusting gaat inzetten, geldt als uitgangspunt dat dit geheel voor rekening en risico van de Contractant is.

Artikel 11 Tijdstip van nakoming

Alle termijnen die zijn opgenomen in de Overeenkomst, gelden als vast en fataal. Partijen kunnen schriftelijk overeenkomen dat bepaalde termijnen niet vast en fataal zijn. Omdat de Contractant door het verstrijken van een fatale termijn van rechtswege in verzuim raakt, is de Gemeente niet verplicht om een ingebrekestelling te verzenden. Het is echter aanbevelenswaardig om dit voor de zekerheid wel te doen.

Indien in de uitvoering van de Overeenkomst wordt gewerkt met deelleveringen of tussentijdse Prestaties, zal de Gemeente de (fatale) termijnen voor de deellevering moeten vermelden in de Overeenkomst of de Offerteaanvraag.

Indien de Contractant eventuele vertragingen verwacht, zal hij de Gemeente daarvan schriftelijk op de hoogte brengen.

Artikel 12 Toerekenbare tekortkoming

In deze inkoopvoorwaarden is het uitgangspunt dat een ingebrekestelling wordt verzonden door middel van een aangetekend schrijven. De ingebrekestelling dient gericht te zijn aan de persoon binnen de organisatie die betrokken is bij de uitvoering van de Overeenkomst.

Een Partij kan een Overeenkomst direct ontbinden, als de andere Partij in verzuim is geraakt. Wel houdt de Partij daarbij rekening met de omstandigheden van het geval en de ernst van het verzuim.

Zie voor artikel 12.3 hetgeen is vermeld in de toelichting onder artikel 5.

Artikel 13 Niet toerekenbare tekortkoming

Een Contractant die zich wil beroepen op een niet toerekenbare tekortkoming ('overmacht'), moet direct contact opnemen met de Gemeente. De Contractant zal vervolgens controleren of het bericht bij de persoon die betrokken is bij de uitvoering van de Overeenkomst is aangekomen en moet zijn beroep op overmacht schriftelijk bevestigen.

In dit artikel is niet opgenomen wat onder 'overmacht' wordt verstaan, aangezien dit zal afhangen van de omstandigheden van het geval. Dit weerhoudt Partijen er echter niet van om in de Overeenkomst een artikel op te nemen. Een dergelijk artikel geeft de gevallen weer die (niet) kwalificeren als overmacht en die aansluiten bij de toerekeningsregels van het wettelijk systeem. Bij de uitvoering van de Overeenkomst kan dit Partijen helpen op het moment dat een bepaalde situatie zich voordoet en een Partij een beroep wil doen op overmacht. De onderstaande clausule kan bijvoorbeeld worden opgenomen in de Overeenkomst.

"Onder overmacht wordt in ieder geval niet verstaan: ziekte (behoudens bijvoorbeeld pandemie), voorspelde c.q. verwachte stakingen, gebrek aan Personeel van de Contractant, grondstoffentekort, transportproblemen, tekortkoming of niet-nakoming van de verplichtingen door toeleveranciers, storingen in de productie van Contractant en liquiditeits- en/of solvabiliteits-problemen aan de zijde van Contractant."

Artikel 14 Aansprakelijkheid en verzekering

Het uitgangspunt van deze inkoopvoorwaarden is dat voor de aansprakelijkheid en vrijwaring wordt aangesloten bij het Burgerlijk Wetboek (BW). In deze inkoopvoorwaarden is daarom geen specifieke bepaling opgenomen die de aansprakelijkheid van partijen regelt. Hierdoor wordt, indien een geschil ontstaat, teruggegrepen op de bepalingen van het aansprakelijkheidsrecht in het BW.

Het uitgangspunt in het BW is dat de door benadeelde geleden schade wordt vergoed. Door aan te sluiten bij het BW is geen sprake van een ‘onbeperkte’ of ‘ongelimiteerde’ aansprakelijkheid, aangezien dit uitgangspunt wordt beperkt door de bepalingen opgenomen in het aansprakelijkheidsrecht (wettelijke aansprakelijkheidsbeperkingen) bijvoorbeeld:

- In artikel 6:101 BW staat dat als sprake is van eigen schuld, de veroorzaakte schade voor eigen rekening dient te komen.
- De rechter kan een schadevergoedingsverplichting matigen op grond van artikel 6:109 BW en voor bepaalde schadevergoedingsverplichtingen kan een wettelijke limiet bestaan op grond van artikel 6:110 BW.
- Ook geldt dat de redelijkheid en billijkheid ex artikel 6:248 lid 2 BW zal meewegen bij het vergoeden van schade.
- Tevens is de duur van aansprakelijkheid beperkt door verjaring en rechtsverwerking.

Het aansluiten bij de aansprakelijkheidsbepalingen van het Burgerlijk Wetboek is derhalve niet ‘disproportioneel’, aangezien geen sprake is van ‘onbeperkte’ of ‘ongelimiteerde’ schadeplichtigheid (conform de Gids Proportionaliteit). Dit is onder meer bevestigd in de volgende uitspraken:

- Rechtbank Den Haag d.d. 5 oktober 2016, zaaknr. C-09-513319-KG 16-773 (ECLI:NL:RBDHA:2016:11869),
- Rechtbank Zeeland-West-Brabant d.d. 6 november 2014, zaaknr. C/02/289036 / KG ZA 14-690 (ECLI:NL:RBZWB:2014:7530),
- Rechtbank Utrecht d.d. 21 maart 2007, zaaknr. 225022 / KG ZA 07- 59 (ECLI:NL:RBUTR:2007:BA2053); en
- Rechtbank Haarlem d.d. 5 december 2005, zaaknr. 117486 / KG ZA 05-547 (ECLI:NL:RBHAA:2005:AZ1072).

Toch kan in bepaalde gevallen de aansprakelijkheid verder worden beperkt. Hiertoe kan men een artikel opnemen in de Overeenkomst dat de aansprakelijkheid beperkt per gebeurtenis tot een bepaald bedrag. Ook kan de aansprakelijkheid worden beperkt tot de maximale waarde van de opdracht (exclusief BTW). Nadeel van een dergelijke regeling is dat eventuele bijkomende schade voor rekening van de Gemeente komt. Voordeel kan zijn dat het zich vertaalt in een gunstigere Offerte door de Contractant, door bijvoorbeeld een gunstigere verzekeringspremie voor de Contractant. Tevens kan het een bevorderend effect hebben op de toegang voor het bedrijfsleven tot overheidsopdrachten.

Zoals in de Gids Proportionaliteit wordt aangegeven, is het bij de keuze voor een verdere aansprakelijkheidsbeperking belangrijk dat de risico’s die de Gemeente

en de Contractant lopen en de mate van verzekerbaarheid van die risico's in kaart worden gebracht. De aansprakelijkheidsregeling dient daarbij aan te sluiten.

Hierna volgen twee voorbeelden van artikelen die de aansprakelijkheid verder beperken. Indien gebruik wordt gemaakt van deze voorbeelden, dan is raadzaam om in de Offerteaanvraag (of andere aanbestedings-documenten) nader toe te lichten waarom dit specifieke artikel proportioneel is om de aansprakelijkheid te beperken. Deze artikelen zijn ontleend aan de Algemene Rijksvoorwaarden voor diensten 2016 (Arvodi-2016) en de Algemene inkoopvoorwaarden 2013 voor Leveringen en Diensten van het Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (Bizob).

"Tenzij anders overeengekomen, is de Partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen, tegenover de andere Partij aansprakelijk voor de door de andere Partij geleden dan wel te lijden schade, met dien verstande dat de aansprakelijkheid als volgt beperkt is:

- *voor opdrachten waarvan de totale waarde kleiner is dan of gelijk aan € 50.000,-: € 150.000,- per gebeurtenis en € 300.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is;*
- *voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 50.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 100.000,-: € 300.000,- per gebeurtenis en € 500.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is;*
- *voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 100.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 150.000,-: € 500.000,- per gebeurtenis en € 1.000.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is;*
- *voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 150.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 500.000,-: € 1.500.000,- per gebeurtenis en € 3.000.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is;*
- *voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 500.000,-: € 3.000.000,- per gebeurtenis en € 5.000.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is.*

Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis."

"De in het kader van de Overeenkomst door de Contractant te vergoeden schade is per gebeurtenis beperkt tot een bedrag van driemaal de opdrachtwaarde met een maximum van € 2.500.000. Samenhangende gebeurtenissen worden beschouwd als een (1) gebeurtenis."

Bij voornoemde voorbeeldartikelen kan de volgende beperking worden opgenomen.

"De beperking van de aansprakelijkheid als hiervoor bedoeld komt te vervallen:
a. ingeval van aanspraken van derden op schadevergoeding ten gevolge van dood of letsel;
b. indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van Contractant of diens Personeel;
c. in geval van schending van intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in artikel […]."

In de hierboven genoemde gevallen waarin de aansprakelijkheid dus niet verder is beperkt, is geen sprake van onbeperkte of ongelimiteerde aansprakelijkheid; ook hiervoor blijven immers de beperkingen van het BW gelden.

In het BW wordt geen onderscheid gemaakt tussen (de van origine Anglo-Amerikaanse rechtsbegrippen) directe en indirecte schade. Ook in de Nederlandse jurisprudentie kennen deze termen geen vastomlijnde definities. Dit onderscheid wordt daarom ook niet gemaakt in deze inkoopvoorwaarden, aangezien wordt aangesloten bij het BW en dus bij de wettelijke schadevergoedingsregeling waarbij de vergoeding en de omvang van de schade kortweg wordt bepaald door criteria van causaal verband en toerekenbaarheid. Indien wel wordt gekozen voor een onderscheid tussen directe en indirecte schade, dan is het aanbevelens-waardig om een bij de betreffende opdracht passende definitie van indirecte schade op te nemen om de onzekerheid over de uitleg van deze term (aangezien het geen vastomlijnde definitie heeft) te reduceren.

Artikel 14.1 ziet op een vrijwaring voor de Gemeente tegen eventuele aan-spraken van derden. Deze vrijwaring geldt nu enkel voor de Gemeente, maar de Gemeente kan het artikel ook twee kanten op laten werken, zodat dit ook geldt voor de Contractant. Een voorbeeld van een dergelijk artikel is:

"Ieder der Partijen vrijwaart de andere Partij tegen eventuele aanspraken van derden ter zake van schade door deze derden geleden ten gevolge van de uitvoering door de vrijwarende Partij van de Overeenkomst."

Tevens biedt artikel 14.1 de mogelijkheid voor de Gemeente om haar schade als gevolg van de Wet Aanpak Schijnconstructies (WAS) te verhalen op de Contractant. In het Burgerlijk Wetboek wordt de mogelijkheid tot schadeverhaal geboden, bijvoorbeeld in artikel 7:616d BW.
Ook artikelen 4.3 en 4.6 bieden in dit kader bescherming aan de Gemeente,

aangezien de Contractant bij de uitvoering van de Overeenkomst alle van toepassing zijnde voorschriften bij of krachtens de wet gesteld moet naleven (artikel 4.6) en het bovendien slechts met voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Gemeente is toegestaan om de Overeenkomst uit te laten voeren door derden (artikel 4.3). De Gemeente kan aansluitend nog expliciet een bepaling opnemen in de Overeenkomst, zoals in de Memorie van Toelichting bij de WAS wordt voorgesteld. Onderstaand voorbeeld is ontleend aan de Arvodi-2016.

1 "De Contractant houdt zich bij het verrichten van de Diensten aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden en aan de CAO die voor zijn medewerkers van toepassing is.
2 De Contractant legt alle arbeidsvoorwaardelijke afspraken ten behoeve van het verrichten van de Diensten op een inzichtelijke en toegankelijke wijze vast.
3 De Contractant verschaft desgevraagd en onverwijld aan bevoegde instanties toegang tot deze arbeidsvoorwaardelijke afspraken en werkt mee aan controles, audits of loonvalidatie.
4 De Contractant verschaft desgevraagd en onverwijld aan de Gemeente toegang tot de in lid 2 genoemde arbeidsvoorwaardelijke afspraken, indien de Gemeente dit noodzakelijk acht in verband met het voorkomen van of de behandeling van een loonvordering aangaande verrichte arbeid ten behoeve van het verrichten van de Diensten.
5 Contractant legt de verplichtingen voortvloeiend uit de vorige leden onverkort op aan alle partijen waarmee hij contracten aangaat ten behoeve van het verrichten van Diensten en bedingt tevens dat deze partijen vervolgens bedoelde verplichtingen onverkort opleggen aan alle partijen met wie zij op hun beurt contracten aangaan ten behoeve van het verrichten van de Diensten."

In artikelen 14.2, 14.3 en 14.4 is geregeld dat de Contractant zich adequaat zal moeten verzekeren tegen de risico's voortvloeiend uit de uitvoering van de Overeenkomst. Wat adequaat is, zal afhangen van de aard van de Prestaties die moeten worden geleverd. Voorbeelden van verzekeringen zijn:

- productaansprakelijkheid; of
- beroepsaansprakelijkheid (risico's die voortvloeien uit beroepsfouten); of
- bedrijfsaansprakelijkheid (onder meer aansprakelijkheid voor de schade toegebracht aan personen of Goederen die eigendom zijn van de Gemeente).

Het is belangrijk dat de Gemeente per Overeenkomst bekijkt welke verzekeringen belangrijk zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst en deze vermeldt in de Offerteaanvraag. Ook kan van de Contractant worden verwacht dat hij aangeeft wat gebruikelijke verzekeringen zijn in de markt.

Artikel 15 Boete

In deze inkoopvoorwaarden is geen boetebepaling opgenomen, aangezien een boetebepaling moet worden afgestemd op het soort Leveringen of Diensten. Daarnaast is het niet in alle gevallen noodzakelijk. Wel kan een dergelijke boetebepaling worden opgenomen in de Overeenkomst die wordt gesloten tussen de Gemeente en de Contractant. De hoogte van de boete zal – onder andere – afhangen van de aard van de te leveren Prestaties. Naarmate uitvoering van bepaalde Diensten of Levering van Goederen meer risico's (bijvoorbeeld voor inwoners) met zich meebrengt, kan de hoogte van de boete een belangrijke stimulans zijn voor de Contractant om de Overeenkomst goed uit te voeren.

Een voorbeeld van een boetebepaling in de Overeenkomst kan zijn:

"De Contractant is bij het niet naleven van [..] een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd van EUR [..] aan de Gemeente, zonder rechterlijke tussenkomst. Deze bepaling laat alle andere rechten en vorderingen onverlet, waaronder de mogelijkheid om eventuele daadwerkelijke schade te verhalen."

Artikel 16 Toepasselijk recht en geschillen

In dit artikel is geen bepaling opgenomen ten aanzien van arbitrage of mediation. Dit kan echter wel worden opgenomen in de Overeenkomst die tussen Partijen wordt gesloten. Van Partijen wordt verwacht dat zij voor het aanhangig maken van een geschil eerst trachten om het geschil minnelijk op te lossen.

Het Weens Koopverdrag wordt uitgesloten, zodat Nederlands recht van toepassing is. Vooral in Europese aanbestedingen kan dit van belang zijn, aangezien de Gemeente vooraf niet weet uit welk land de Contractant afkomstig is.

III Financiële bepalingen

Artikel 17 Prijzen, meerwerk en minder werk

Voor de vergoeding van de Contractant wordt aangesloten bij de prijzen die genoemd worden in de Offerte van de Contractant. In de Offerteaanvraag dient de Gemeente te kiezen voor een bepaalde tariefafspraak, bijvoorbeeld op basis van nacalculatie of op basis van een vaste prijs.

De meetlat voor de te leveren Prestaties dient te worden vastgelegd in de Overeenkomst. Aan de hand van dit kader moet de vraag worden beantwoord of sprake is van meerwerk of minder werk. In dit geval is ook belangrijk dat gelet op het (Europese) aanbestedingsrecht sprake zou kunnen zijn van een nieuwe opdracht. Immers, als de oorspronkelijke opdracht wezenlijk wordt gewijzigd, kan aanbestedingsrechtelijk sprake zijn van een nieuwe opdracht (artikelen 2.163a t/m 2.163g Aanbestedingswet).

Voor de verrekening van meerwerk of minder werk dienen Partijen vooraf duidelijke afspraken te maken. In deze inkoopvoorwaarden is het uitgangspunt: de tarieven zoals opgenomen in de Offerte. Hier kan in de Overeenkomst van worden afgeweken.

Artikel 18 Facturering en betaling

In deze inkoopvoorwaarden staan een aantal eisen opgenomen ten aanzien van de factuur. In de Overeenkomst kan de Gemeente haar eigen eisen die zij nog wenst toe te voegen vermelden. Dit kan ook in de Offerteaanvraag.

Op grond van Richtlijn 2014/55/EU is het voor aanbestedende diensten ver- plicht om in de toekomst e-facturen te kunnen ontvangen en verwerken.
Deze verplichting wordt in Nederland geïmplementeerd via een wijziging van de aanbestedingswetgeving. Naast deze wettelijke verplichting heeft de Gemeente er voor gekozen om voor alle nieuwe Overeenkomsten vanaf 1-1-2022 e-facturatie verplicht te stellen. De aanvullende eisen voor elektronische verwerking kan de Gemeente vermelden in de Overeenkomst en/of Offerteaanvraag of op de website.

Op grond van de BADO-notitie: Vastlegging en onderbouwing prestatielevering bij inkopen door decentrale overheidsorganisaties (juli 2020), is de Gemeente verplicht op prestatieleveringen vast te leggen. Art. 18.3 verplicht de Contractant deze prestatieverklaring aan te leveren bij de in te dienen factuur. De aanvullende

eisen voor de Prestatielevering kan de Gemeente vermelden in de Overeenkomst en/of Offerteaanvraag of op de website.

Voor de betalingstermijn is aangesloten bij het Burgerlijk Wetboek (artikel 6:119b BW) dat als uitgangspunt een betalingstermijn van dertig dagen hanteert.

IV Bepalingen betreffende de leveringen vangoederen

Artikel 19 Leveringen

Uitgangspunt in deze inkoopvoorwaarden is Incoterm DDP (Delivered Duty Paid). Er zijn in totaal dertien Incoterms (internationale leveringsvoorwaarden) die de meest gebruikelijke (leverings-) voorwaarden in het internationale handelsverkeer regelen. Deze voorwaarden worden veel gebruikt in de internationale handel. De Incoterm DDP betekent dat de Goederen door de Contractant worden afgeleverd op de overeengekomen plaats en tijd en dat de Contractant alle kosten en risico's draagt die verbonden zijn aan de Aflevering van de Goederen.

In deze inkoopvoorwaarden behoudt de Gemeente zich het recht voor om de Goederen gemotiveerd af te keuren. In dit artikel is geen termijn opgenomen, aangezien dit kan verschillen afhankelijk van de te leveren Goederen. Op grond van artikel 7:23 BW zal de Gemeente echter binnen bekwame tijd, nadat zij heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken dat Goederen niet voldoen aan de Overeenkomst, de Contractant op de hoogte moeten stellen. De maatstaf 'bekwame tijd' wordt ingevuld aan de hand van de omstandigheden van het geval, zoals de aard van de Goederen, de deskundigheid van de Partijen, de onderlinge verhouding tussen Partijen en de juridische kennis van Partijen (parlementaire geschiedenis InVW. 7, p.156/7 en Hoge Raad d.d. 25 april 1986, NJ 1968 251, Pekingeendenarrest). Hoewel dus geen termijn is opgenomen zal de Gemeente na de Aflevering binnen bekwame tijd moeten keuren of de Goederen voldoen aan de Overeenkomst. Als de Goederen door de Gemeente opnieuw worden afgekeurd, zal dit een toerekenbare tekortkoming van de Contractant opleveren.

Deze inkoopvoorwaarden voorzien in een garantie voor Goederen van twaalf maanden. Het kan echter bij bepaalde producten wenselijk zijn om een langere of kortere garantietermijn op te nemen afhankelijk van de aard van de Goederen. Ook voorzien deze inkoopvoorwaarden in een garantietermijn voor het leveren van eventuele onderdelen bij de gekochte Goederen.

Deze termijn is gesteld op vijf jaar. Ook hierbij kan het wenselijk zijn om een eventuele kortere of langere garantietermijn overeen te komen.

Indien de Gemeente de Goederen wenst te keuren voorafgaand aan de Aflevering, kan dat op basis van artikel 6.2. In sommige gevallen kan het wenselijk zijn dat de Gemeente voorafgaand aan de Aflevering de Goederen bij de Contractant keurt. Indien de Gemeente het Goed afkeurt, is de Contractant nog niet toerekenbaar tekortgeschoten, aangezien de Contractant de Goederen nog niet heeft geleverd. Dit zal wel het geval kunnen zijn, als de Contractant niet binnen de gestelde termijn alsnog de juiste Goederen levert.

Het goedkeuren van de Goederen door de Gemeente doet niet af aan de garantietermijn en de conformiteit uit artikel 7:17 BW. Eventuele gebreken die niet zichtbaar zijn en niet met het oog waarneembaar, vallen nog steeds onder de garantieverplichting van de Contractant en de verplichting tot het leveren van de Goederen die aan de Overeenkomst beantwoorden.

Artikel 20 Verpakking en transport

In dit artikel is niets geregeld over de eventuele duurzaamheid van de verpakkingen en van het transport. De Gemeente kan dit wel opnemen in de Offerteaanvraag en Overeenkomst. Hierbij dient de Gemeente aan te geven wat zij onder duurzame verpakkingen en duurzaam transport verstaat.

Artikel 21 Overdracht van eigendom en risico

Zoals ook in artikel 19.1 is geregeld, gaat de eigendom over op het moment van Aflevering (Levering conform Incoterm DDP) en na eventuele installatiewerkzaamheden die moeten worden verricht door de Contractant.

Uitgangspunt in het Burgerlijk Wetboek is dat de koper het risico draagt vanaf het moment van Aflevering van de Goederen (artikel 7:10 lid 1 BW). In deze inkoopvoorwaarden is hiervan afgeweken, aangezien het risico pas overgaat op het moment dat de Gemeente de Goederen accepteert. Onder acceptatie moet niet worden verstaan de goedkeuring van Goederen. De acceptatie van de Goederen zorgt er louter voor dat de Contractant de Goederen aflevert, eventueel installeert en vervolgens een schriftelijke verklaring vraagt die de Aflevering van de Goederen bevestigt. Deze schriftelijke verklaring regelt niets over de status van de Goederen en kan nimmer worden gebruikt als goedkeuring van de Goederen.

V Bepalingen betreffende het verrichten van diensten

Artikel 22 Diensten

Ook voor het verrichten van Diensten is van belang dat deze worden uitgevoerd zoals overeengekomen in de Overeenkomst. Hierbij is van belang dat nauwkeurig wordt omschreven wat van Partijen wordt verwacht en dat in de Offerteaanvraag en in de Overeenkomst neer te leggen.

Artikel 6 is een algemene regel. Artikel 22 ziet slechts op Diensten en gaat nader in op wat van de Contractant kan worden verwacht.

Artikel 23 Personeel van Contractant

In de Overeenkomst of Offerteaanvraag werken Partijen nader uit wat de procedure is als blijkt dat personen die worden ingezet door de Contractant moeten worden vervangen. In deze inkoopvoorwaarden is een regeling opgenomen, maar in de Overeenkomst zullen specifieke bepalingen moeten worden opgenomen voor het inzetten of inhuren van Personeel van Contractant. Voorbeelden hiervan zijn dat: (1) geen arbeidsovereenkomst tot stand zal komen door het inhuren of inzetten van Personeel van Contractant; en (2) een non-concurrentiebeding zal moeten worden opgenomen.

VI Einde overeenkomst

Artikel 24 Opzegging

Deze inkoopvoorwaarden voorzien in twee mogelijkheden om de Overeenkomst (tussentijds) te beëindigen: (1) opzegging (artikel 24); en (2) ontbinding (artikel 25). De Gemeente kan de Overeenkomst opzeggen, maar zal hierbij een redelijke opzegtermijn in acht moeten nemen. In de jurisprudentie wordt een redelijke termijn ingevuld door objectieve maatstaven en argumenten die een Partij kan aanvoeren om een termijn te verlengen of te verkorten.

Artikel 25 Ontbinding

Het ontbinden van een Overeenkomst kan indien de andere Partij tekort schiet in de nakoming van haar verbintenissen die voortvloeien uit de Overeenkomst, tenzij de tekortkoming de ontbinding met haar gevolgen niet rechtvaardigt (artikel 6:265 BW). Het gevolg van de ontbinding is dat de Overeenkomst wordt beëindigd.

Ontbinding van de Overeenkomst geschiedt door het sturen van een aangetekend schrijven. In het geval van ontbinding is de Gemeente geen vergoeding schuldig voor Prestaties die nog niet door de Contractant zijn verricht.

Artikel 26 Vernietiging

Dit artikel regelt enkel het feit dat, indien één van de Partijen zich beroept op vernietiging door een buitengerechtelijke verklaring deze verklaring de vorm dient te hebben van een aangetekend schrijven.

meewerkend boxtel

Van	Kremers, Patrick
Aan	College van de gemeente Boxtel
Datum	28 oktober 2024
Zaaknummer	1348721

Onderwerp

Delta-document actualisatie beleidsnota Inkoop (december 2024)

Inhoud

Middels deze notitie brengen we in beeld welke wijzigingen er in de actualisatie van de inkoopbeleidsnota van de gemeente Boxtel (december 2024) worden aangebracht en lichten we kort toe welk doel de wijziging heeft.

Onderstaande wijzigingen worden weergegeven in volgorde van noodzaak naar wens.

Volledig document.
In het gehele document zijn kleine tekstuele- en opmaakwijzigingen doorgevoerd om de leesbaarheid te vergroten. Deze wijzigingen hebben geen invloed op de werking van de artikelen en bepalingen.

Art. 4.2 Maatschappelijk Verantwoord Inkopen
De passage: *"de Gemeente onderschrijft….. vastgelegd in de inkoopstrategie."* (inclusief bijlage I waarna verwezen wordt) vervalt en wordt vervangen door:

"Met haar inkopen geeft de Gemeente ook invulling aan de Duurzaamheidsagenda Boxtel 2022-2026 (zie Bijlage I) welke door de gemeenteraad op 4 oktober 2022 is vastgesteld. Passend bij de doelstelling hanteert de Gemeente MVI-criteria in haar inkopen om deze doelstellingen te realiseren. Hierbij maakt de Gemeente gebruik van o.a. de criteria die per productgroep zijn uitgewerkt op www.mvicriteria.nl.

Toepassing of uitsluiting van MVI-eisen en/of criteria wordt gemotiveerd en vastgelegd in de inkoopstrategie."

Toelichting**:**
Het actieplan MVI 2017-2022 waar eerder naar verwezen werd is gedateerd en sluit daarmee niet meer aan bij de doelstellingen van de gemeenteraad anno 2024. Gebruik en verwijzing naar dit actieplan kan lijden tot het toepassen en nastreven van verkeerde ambities. Met de huidige verwijzing naar de duurzaamheidsagenda sluiten we aan bij de actuele en toekomstige ambities van de gemeente Boxtel. Tevens is de MVI-criteria-tool van het ministerie benoemd in het artikel om de gebruikers (ambtenaren én leveranciers) handvaten te geven om veelgebruikte, landelijke criteria toe te passen. Dit bevorderdt het gebruik en de toepasbaarheid van MVI in ons inkopen.

Art. 5.3 Lokale Economie en MKB (onder a)
Hier wordt tekstueel toegevoegd: *"Onder lokale Ondernemer wordt door de Gemeente verstaan, een Ondernemer die gevestigd is binnen de gemeentegrenzen van de Gemeente. Regionale Ondernemers zijn gevestigd (aangrenzende) buurgemeenten binnen een straal van circa 50 kilometer van de gemeentegrenzen."*

Toelichting:
Met het concretiseren van de begrippen lokale en regionale Ondernemer brengen we duidelijkheid voor de uitvoering van onderhandse aanbestedingsprocedures. De genoemde geografische bepalingen hebben als doel om de spin-off voor de gemeente te vergroten. Hierbij valt te denken aan het creëren van werkgelegenheid voor eigen inwoners, het versterken van het vestigingsklimaat voor ondernemers, de saamhorigheid binnen de gemeente en het terugvloeien van revenuen doordat ondernemers en inwoners hun uitgaven binnen de gemeentegrenzen doen.

Art. 5.7 Bepalen Inkoopprocedure (onder b)
De passage: *"De Gemeente hanteert voor….. vereisten van wet- & regelgeving."* vervalt.

Toelichting:
Deze passage doubleert met art 6.3 onder a.

Art. 6.3 Strategieformulier en verplichte dossiervorming (onder b)
Hier wordt aan de voetnoot toegevoegd: "*[1] Bij enkelvoudig onderhandse inkoopprocedures kan er voor de uitvraag gewerkt worden met een versimpelde Offerteaanvraag wat ten goede komt van de onderhandeling, snelheid en duidelijkheid voor alle partijen."*

Toelichting:
Deze toevoeging dient ter verduidelijking en vereenvoudiging van de enkelvoudig onderhandse inkoopprocedure.

Art. 6.3 Strategieformulier en verplichte dossiervorming (onder b)
De passage: *"Bij Europese en vrijwillige Nationale procedures….. voor lokale MKB."* wordt vervangen door:
"Bij Europese en vrijwillige Nationale procedures is het, op basis van wetgeving, verplicht om aanbestedingsprocedures digitaal te publiceren, de Gemeente hanteert deze verplichting ook voor meervoudig onderhandse procedures. Hierbij geldt dat in de keuze voor digitaal publiceren bij meervoudig onderhandse procedures ook de effecten op het verminderen van de administratieve last en de bevordering van de kansen op opdrachten voor lokale MKB moeten worden afgewogen.

De Gemeente gebruikt hiervoor in eerste aanleg het platform Tenderned. In specifieke situaties kan de Gemeente er voor kiezen op te publiceren via een ander platform. De keuze voor het gebruik van een ander platform óf het niet gebruiken van een digitaal platform voor de publicatie van een meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure wordt gemotiveerd in de inkoopstrategie.

Binnen Tenderned wordt automatisch een aanbestedingsdossier aangemaakt en zijn controlemechanismen ingebouwd die bijdragen aan het rechtmatig en doelmatig handelen van de Gemeente."

Toelichting:
Deze wijziging ziet toe op het verplichte gebruik van een digitaal platform voor ook de meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedures. Dit draagt bij aan uniform handelen, het draagt bij aan het transparantie- en gelijkheidsbeginsel, het neemt risico's op vormfouten in de procedure weg, het verkleint het procedurele verschil tussen de meervoudig onderhandse procedure en de nationaal openbare procedure (iets wat aansluit bij het nivelleren van deze twee procedures in de kleurenbalkjes bij art. 5.7) en het vergroot de controleerbaarheid van ons handelen.

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1364213
Portefeuillehouder:	Fred van Nistelrooij
Steller:	Henk de Boer

Onderwerp

Grondslag voorzieningen wegen en riolering

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. De looptijd van de huidige beheerplannen voor wegonderhoud en riolering te verlengen tot en met 31 december 2025.
2. Vooruitlopend op de nieuwe beheerplannen de huidige beheerplannen wel financieel te actualiseren.

meewerkend boxtel

Inleiding
Op de balans van de gemeente staan onder andere de voorziening riolering (gerubriceerd onder de overige voorzieningen van door derden beklemde middelen) en een onderhoudsvoorziening voor wegenbeheer (gerubriceerd onder de onderhoudsegalisatievoorzieningen). Op grond van de BBV (besluit Begroting en Verantwoording) moet een voorziening gebaseerd zijn op actuele beheerplannen. Zowel het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) als het wegenbeheerplan zijn verouderd. Het vGRP is opgesteld in 2020 en had een looptijd van 4 jaar. Het wegenbeheerplan stamt uit 2019 en had ook een looptijd van 4 jaar. Voor beide plannen geldt dat actualisatie al een tijd geleden in gang is gezet, maar de nieuwe beheerplannen zullen helaas niet voor het eind van het jaar vastgesteld kunnen worden. De langere doorlooptijd is het gevolg van enerzijds een moeizaam inkooptraject, schaarste in de markt en veel meer voorwerk dan gedacht, omdat de kwaliteit van de basisgegevens niet op orde bleek te zijn. Om te voorkomen dat de accountant niet instemt met beide voorzieningen is het noodzakelijk dat de raad de looptijd van de vigerende plannen verlengt, zodat de voorzieningen en de rioolheffing gebaseerd kunnen blijven op de huidige plannen.

Beoogd resultaat
Een goedgekeurde jaarrekening met behoud van de posten voorziening riolering en de voorziening wegenbeheer.

Argumenten
1.1 Verlengen van de looptijd zorgt ervoor dat de voorzieningen riolering en wegenbeheer kunnen worden gehandhaafd
Wanneer de looptijd van de huidige plannen niet in formele zin worden verlengd bestaat het risico dat de accountant niet instemt met de opgenomen voorzieningen. Gevolg daarvan is dat de voorzieningen vrij komen te vallen en toegevoegd moeten worden aan de reserves. Zodra er actuele beheersplannen worden vastgesteld kan er dan wel weer een nieuwe voorziening worden gevormd. Dit komt echter de helderheid van de gemeentelijke jaarrekening niet ten goede.

2.1 Financieel actualiseren van de beheerplannen leidt tot een getrouw beeld van de jaarrekening
De huidige plannen worden wel in financiële zin geactualiseerd. Dit betekent dat de kostenramingen die in de huidige plannen zijn opgenomen worden herijkt op basis van het prijspeil 2024. Hiermee wordt het risico beperkt dat de voorziening te laag wordt vastgesteld. Er vinden geen beleidswijzigingen plaats. Het gaat enkel de instandhouding van het bestaande areaal conform de in het huidige beheerplan geldende randvoorwaarden.

Kanttekeningen
1.1 Verlengen van de looptijd betekent dat de voorziening niet gebaseerd is op actuele gegevens
Om aan dit bezwaar tegemoet te komen actualiseren we wel de financiële uitgangspunten. Ten aanzien van de inhoudelijke uitgangspunten geldt voor het vGRP dat de daarin opgenomen beleidsuitgangspunten zijn getoetst aan het huidige beleid van het waterschap. Uit die toets is gebleken dat hieraan wordt voldaan.

2.1 Naar verwachting heeft de financiële actualisatie een negatief gevolg voor het jaarresultaat en de meerjarenbegroting
De huidige beheerplannen hebben een verouderd prijspeil 2019/2020. De afgelopen jaren is de inflatie significant hoger geweest dan doorgerekend. In 2022 was deze bijvoorbeeld ca. 10% terwijl er is gerekend met ca. 2,5% inflatie. Doordat we de nieuwe kostenraming gaan doorrekenen op het actuele prijspeil 2024, ligt het in lijn der verwachtingen dat de financiële gevolgen negatief zijn. Voor wegonderhoud heeft dit directe gevolgen voor het begrotingsbeeld. Voor riolering heeft de financiële actualisatie enkel een negatief gevolg voor de voorziening riolering en de toekomstige tariefstelling. Op dit moment is de exacte omvang niet bekend, maar in de risicoparagraaf in de begroting hebben we reeds de inschatting gemaakt dat het gaat om een bedrag van circa € 270.000 per jaar. Met de extra

dotatie voorkomen we dat de jaarrekening niet getrouw is. Zodra we de omvang van een eventuele extra storting kennen zullen we hiervoor een begrotingswijziging opstellen.

Financiën
Actualisatie van de kostenramingen op het prijspeil 2024 heeft financiële gevolgen. De omvang van de (hoogstwaarschijnlijk negatieve) gevolgen zijn momenteel echter nog niet exact bekend, maar zijn eerder ingeschat op circa 270.000 euro per jaar. Indien de financiële actualisatie gevolgen heeft voor de voorziening dan zullen we dit in de jaarrekening verwerken. Structurele gevolgen zullen we in een begrotingswijziging verwerken.

Uitvoering
Er zijn geen uitvoeringsconsequenties verbonden aan dit besluit

Communicatie
Op het moment dat de financiële gevolgen inzichtelijk zijn wordt de raad hierover geinformeerd via een RIB. Tegelijkertijd worden de financiële gevolgen ter besluitvorming voorgelegd aan de raad via een raadsvoorstel met begrotingswijziging.

Bijlagen
geen

Boxtel, 29 oktober 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,

de secretaris,	de burgemeester,
V.C. Fijneman	R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Contactpersoon
Frank van Kruijsdijk, teammanager a.i. Inrichting, Verkeer en Reiniging

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1364213

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 december 2024;

Besluit

1. De looptijd van de huidige beheerplannen voor wegonderhoud en riolering te verlengen tot en met 31 december 2025.
2. Vooruitlopend op de nieuwe beheerplannen de huidige beheerplannen wel financieel te actualiseren.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 10 december 2024;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

Overzicht aangemelde insprekers

Onderwerp	Inspreker
Bestemmingsplan Baroniestraat 24	• Dhr. Mark Hassink (projectontwikkelaar) • Mw. Beppie Verberne (namens omwonenden Baroniestraat 24)
Rekenkameronderzoek Subsidiebeleid Boxtel	• Dhr. Jan van den Heuvel (rekenkamer) • Mw. Deborah Mulders (rekenkamer)

Dames en heren,

Namens de omwonenden wil ik graag onze zorgen uiten over de geplande bouw in de voormalige Pastorietuin.

Ten eerste is het duidelijk dat de gemeente verzuimd heeft om de projectontwikkelaar tijdig te informeren over de belangrijke ecologische visie: *de Groene Levensader door Boxtel*. De projectontwikkelaar werd pas op de hoogte gebracht toen de plannen al uitgewerkt waren. De projectontwikkelaar schuift de verantwoording hiervoor in de schoenen van de Gemeente. Daarna heeft de gemeentelijke projectleider nr 5 van de 7, destijds alles op alles gezet om argumenten te vinden om de bouw door te laten gaan en niet de EVZ te realiseren zoals was afgesproken in de Groene levensader.

In de concept versie van De Groene Levensader door Boxtel, die nog steeds actueel is, was de halve pastorietuin genoemd. Destijd heeft **de gemeenteraad om goedkeuring te verlenen, geëist** dat niet de **halve** tuin maar de **gehele_Pastorietuin onbebouwd** zou blijven en zou worden ingericht als park met een gedeelte als stapsteen voor de EVZ. Deze visie zou fungeren als toetsingskader voor toekomstige ontwikkelingen, zodat de ecologische kwaliteiten van Dommel en Smalwater worden veiliggesteld. De Groene levensader is nog steeds actueel en heeft onlangs nog als uitgangspunt gediend bij het realiseren van Jorishof.

Citaat uit de Groene levensader door Boxtel
"Pastorietuin(2) - Bracbant-Havo (3) Pastorietuin: Parkontwikkeling met behoud en ontwikkeling ecologische functie Bracbant-Havo achterzijde: bloemrijk grasland "Voorgesteld wordt in de Pastorietuin en achter de Bracbant-Havo géén woningbouw toe te staan en op deze plaats aan de zuidoever een langgerekte stapsteen aan te leggen, met een poel ter hoogte van de pastorietuin. Wel moet nog worden bezien of de hele tuin als park bestemd kan worden met een goede afstemming naar de ecologische functie van het Smalwater."

Uit recent ecologisch onderzoek, uitgevoerd door onafhankelijke experts, blijkt dat de voorgestelde bebouwing het functioneren van de ecologische verbindingszone Smalwater ernstig bedreigt. Deze verbindingszone is essentieel voor het behoud van natuur en biodiversiteit in onze regio, vooral voor soorten die afhankelijk zijn van deze gebieden, zoals de kamsalamander. De plannen om deze zone te verkleinen en bebouwing toe te staan, zal deze ecologische verbindingen verzwakken en de instandhoudingsdoelen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden in gevaar brengen.

Afgelopen week stond in het Brabants Centrum nog een artikel waarin Wethouder van Laarhoven benadrukt dat zij het Smalwater op haar verlanglijstje heeft staan met het oog op o.a. de waterspitsmuis en kamsalamander.

Citaat uit Brabants Centrum d.d. 21 november 2024

KLIMAATVERANDERING

Wethouder Van Laarhoven: „We willen de natuur in onze gemeente niet alleen mooier, maar ook sterker maken. De Groote Waterloop heeft meer ruimte gekregen en maakt de omgeving beter bestand tegen klimaatverandering."

Deze klus is nu geklaard, maar de wethouder heeft nog een paar wensen op haar verlanglijstje. „De Blauwhoefseloop en het Smalwater, daar liggen ook kansen." Ze ziet een netwerk van natuurgebieden voor zich, verbonden door met groen omzoomde waterwegen.

Er zijn door gemeente verschillende initiatieven om beter om te kunnen gaan met klimaatverandering, zoals hittestress en wateroverlast. Een voorbeeld daarvan is het zogenaamde tegelwippen. De Baroniestraat is op een enkele voortuin na **volledig verhard**. Waarom het enige stukje groen dat rest ook nog vol bouwen?

rapporten over de toename van de stikstofuitstoot zijn voor ons onbegrijpelijk. Hoe kan het dat de gemeente enerzijds gedwongen werd om iets te doen aan de luchtkwaliteit in de Baroniestraat en anderzijds uit het bestemmingsplan zou blijken dat de luchtkwaliteit niet in het geding is?

Om de bouwplannen te kunnen realiseren moest er een herbegrenzing door de provincie worden vastgesteld. Uit stukken opgevraagd vanuit de WOO (Wet Open Overheid) blijkt dat het Waterschap geen tijd heeft gehad om te kunnen reageren op het herbegrenzingsverzoek.

Het bestemmingsplan en de herbegrenzing door de provincie zijn beide gebaseerd op ecologisch onderzoek. Echter het besluit van provincie tot herbegrenzing staat haaks op de conclusie uit beide onderzoeken.

De aanwezigheid van een parkeerterrein direct naast het strookje van 10 meter en binnen de 25 meter die onbebouwd moet blijven zorgt voor ernstige verstoring op de smalle verbindingszone, door licht en geluid, door beweging van voertuigen en mensen en uitlaatgassen van startende auto's.

Samenvattend, de geplande bouw heeft ernstige ecologische gevolgen voor de regio. We doen dan ook een dringend beroep op de gemeente om niet akkoord te gaan met deze wijziging van het bestemmingsplan en de bescherming van de natuur en de ecologische verbindingszone Smalwater voorop te stellen.

Ik wil afsluiten door te zeggen dat wij, de omwonenden, vastbesloten zijn om deze zorgen onder de aandacht te blijven brengen en hopen dat er ook naar ons wordt geluisterd.

Ik heb voor u de conclusie uit de effectbeoordeling van Natuurlink toegevoegd. Voor vragen of verdere documentatie kunt u contact met ons opnemen.

Dank u wel voor uw aandacht.

Beppie Verberne
Namens de omwonenden van Baroniestraat 24, Boxtel

Voor al uw vragen kunt u ons bereiken op beppie@puntenel.com en gerdaverveld@gmail.com

Telefonisch is Ger Daverveld bereikbaar op nummer: 06-404 906 88

Bijlage: conclusie uit effectrapportage door Natuurlink

Bijlage

8 Conclusies

Natuurlink B.V. is gevraagd om het initiatief op de 'Baroniestraat 24 Boxtel' te toetsen op de Wet natuurbescherming, op vigerend beleid en op de invloed van de ontwikkeling op het ecologisch functioneren van de ecologische verbindingszone Smalwater. In dit hoofdstuk worden de bevindingen en beoordelingen samengevat.

Toetsing op de Wet natuurbescherming

Het voorgenomen initiatief valt nog onder het overgangsrecht van de Omgevingswet en de ontwikkeling moet daarom worden getoetst op de Wet natuurbescherming en daarmee ook op de Interim Omgevingsverordening (IoV) van de provincie Noord-Brabant.

De voorgenomen ontwikkeling is in strijd met artikel 3.25 van de Interim Omgevingsverordening (Wnb). Hierin wordt gesteld dat een bestemmingsplan ter plaatse van Natuur Netwerk Brabant - ecologische verbindingszone strekt tot de verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingszone waarbij als uitgangspunt geldt dat de zone een breedte heeft van ten minste 50 meter in Stedelijk Gebied. In het voorgenomen initiatief wordt slechts een zone van ongeveer 10 meter vanaf de oever gereserveerd als ecologische verbindingszone.

Daarnaast betreft de voorgenomen ontwikkeling het realiseren van bebouwing en het aanbrengen van verharde oppervlakten. Het gevolg hiervan is dat:

1. de oppervlakte van de ecologische verbindingszone verkleind; en
2. de ecologische verbindingszone kwalitatief minder geschikt voor de doelsoorten waarvoor de ecologische verbindingszone wordt ingericht als ook alle overige soorten die gebruik kunnen maken van deze ecologische verbindingszone.

Dit strekt dus duidelijk niet tot de verwezenlijking, het behoud en het beheer van de ecologische verbindingszone. Wel zijn er in Interim Omgevingsverordening uitzonderingen mogelijk voor ontwikkelingen binnen in het Natuurnetwerk (waar een ecologische verbindingszone onderdeel vanuit maakt). Hierbij dient volgens artikel 3.19 dan het 'Nee, tenzij-principe' wordt toegepast.

Een bestemmingsplan dat toepassing geeft aan het nee, tenzij-principe, bevat een onderbouwing dat:

a. er sprake is van een groot openbaar belang;
b. er voor de ontwikkeling geen alternatieve locaties voorhanden zijn buiten het Natuur Netwerk Brabant;
c. er geen andere oplossingen voorhanden zijn die de aantasting van het Natuur Netwerk Brabant voorkomen;
d. de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt;
e. er bij het verlies van ecologische waarden en kenmerken wordt voldaan aan artikel 3.22 Compensatie;
f. op welke wijze de uitvoering en monitoring zijn verzekerd.

De opdrachtgever stelt dat er voor de voorgenomen ontwikkeling voldoende alternatieven aanwezig zijn om bebouwing elders te realiseren. Er is voor de voorgenomen ontwikkeling geen enkele dwingende reden van groot openbaar belang te bedenken dat het rechtvaardigt om de ecologische verbindingszone aan te tasten en daarmee het Natuurnetwerk Brabant.

Verder heeft de gemeente Boxtel ook geen alternatieven om een gelijkwaardige natte ecologische verbindingszone te realiseren omdat er geen alternatieve waterlopen en gronden aanwezig zijn met een vergelijkbare kwaliteit.

Ook is Natuurlink van oordeel de voorgenomen ontwikkeling strijdig is met artikel 3.16 van de Interim Omgevingsverordening. De ontwikkeling moet worden getoetst op effecten op de Natuurnetwerk Brabant door externe werking. Dit zijn effecten van handelingen buiten de als Natuur Netwerk Brabant begrensde gebieden met uitzondering van effecten als gevolg van de verspreiding van stoffen in lucht of water. In lid 1 van dit artikel staat dat een bestemmingsplan dat een ontwikkeling toelaat in Stedelijk Gebied of in Landelijk Gebied, die een aantasting geeft van de ecologische waarden en kenmerken in het Natuur Netwerk Brabant, de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd, overeenkomstig artikel 3.22 Compensatie.

De onderbouwing dat externe werking van toepassing is, is de volgende. De ecologische verbindingszone Smalwater vormt een essentiële verbinding in het Natuurnetwerk Brabant en dan met name tussen het Natura 2000-gebied Kampina en Oisterwijkse vennen en het Dommeldal. Deze verbinding functioneert momenteel ecologisch niet optimaal en voldoet niet aan de kwaliteits- en oppervlakte eisen die de provincie Noord-Brabant heeft opgesteld en verwoord in de Leidraad Realisering Ecologische Verbindingszones. Uitbreiding en versterking

van deze ecologische verbindingszone is daarom essentieel voor het functioneren van het Natuurnetwerk Brabant. Dit geldt zelfs voor de situatie waarbij de gehele pastorietuin wordt omgevormd tot een goed functionerende stapsteen.

De voorgenomen ontwikkeling zal een negatief effect hebben op het functioneren van deze ecologische verbindingszone omdat de kwaliteit en oppervlakte hiermee afneemt. Daardoor heeft deze ontwikkeling ook een indirect een negatief effect op de aangesloten overige delen van het Natuur Netwerk Brabant.

De aanwezigheid van een parkeerplaats en bebouwing zorgt verder voor additionele verstoring op de verbindingszone door geluid, beweging van voertuigen en mensen en licht. Door de korte afstand op het Natuurnetwerk Brabant en het feit dat zich hier slechts een zeer smalle corridor bevindt kan dat effect significant zijn omdat dieren zich op deze plek momenteel met minder verstoring kunnen verplaatsen.

Een vergelijkbaar betoog kan worden gehouden voor het Natura 2000-gebied Kampina en Oisterwijkse vennen. Kijkend naar de instandhoudingsdoelstellingen dan is dit Natura 2000-gebied onder andere aangewezen voor de Habitatrichtlijnsoorten kamsalamander (Triturus cristatus). Aangezien de kamsalamander ook is aangewezen als prioritaire doelsoort van de ecologische verbindingszone Smalwater is het goed functioneren van de ecologische verbindingszone Smalwater van belang voor de instandhoudingsdoelstellingen het Natura 2000-gebied Kampina en Oisterwijkse vennen. In de omgeving namelijk zijn drie geschieden kernpopulaties van kamsalamander aanwezig namelijk in Kampina, in de Mortelen/Scheeken en in de Geelders. Indien de populatie in Kampina om wat voor reden dan ook sterk achteruit gaat (bijvoorbeeld de uitbraak van een ziekte) dan is herpopulatie en uitwisseling van genetisch materiaal van de overige bronpopulaties cruciaal voor de instandhouding van de soort. Hiervoor zijn goed functionerende ecologische verbindingszones, waaronder het traject Smalwater, essentieel.

Toetsing op de vigerend beleid

Het waterschap De Dommel en de gemeente Boxtel hebben in samenwerking met de Brabantse Milieufederatie (BMF) een inrichtingsvisie laten (Jansen, G.W., Hassink A., 1999). Het doel van deze visie destijds was dat deze visie zou fungeren als toetsingskader voor toekomstige ontwikkelingen zodat de ecologische kwaliteiten van Dommel en Smalwater worden veiliggesteld. De voorgenomen ontwikkeling is in strijd met deze visie. Een belangrijke stapsteen gaat namelijk grotendeels verloren door de voorgenomen ontwikkeling waardoor de kwaliteit van de ecologische verbinding wordt aangetast.

De provincie Noord-Brabant heeft in de Integrale provinciale natuur- en landschapsvisie 2012-2022' de ambitie vastgelegd om de ecologische hoofdstructuur (NNB) en de ecologische verbindingszones (EVZ's) in hun volledige omvang te realiseren. Bij de realisatie van ecologische verbindingszones dient daarbij te worden gekeken naar de Leidraad Realisering Ecologische Verbindingszones die de provincie Noord-Brabant heeft opgesteld. Duidelijk is dat de huidige inrichting van de ecologische verbindingszone Smalbeek zowel kwalitatief als kwantitatief niet voldoet aan richtlijnen die de provincie heeft opgesteld. Uitbreiding en versterking van de ecologische verbindingszone Smalwater is daarom noodzakelijk om provinciale doelen te behalen. De voorgenomen ontwikkeling zorgt echter voor een onomkeerbare verslechtering van het functioneren van de ecologische verbindingszone omdat de mogelijkheden tot het versterken van de ecologische verbindingszone vrijwel onmogelijk wordt gemaakt. De ontwikkeling is daarmee dus is strijd met provinciale belangen.

Hierbij dienen verder nog een aantal opmerkingen te worden geplaatst. Ten eerste worden goed functionerende ecologische verbindingszones in toenemende mate relevanter omdat de kwaliteit van de natuur in Brabant, vanaf de start van de meetnetten, in algemene zin gestaag afneemt. Ook het verbonden Natura 2000-gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen laat bij de laatste natuurdoelanalyse (Kos, 2023) zien dat veel habitats en soorten sterk onder druk staan. Goed functionerende, en bij voorkeur, robuuste ecologische verbindingszones zijn daarmee ook essentieel om populaties met elkaar te verbinden en te zorgen dat bijvoorbeeld de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen gehaald kunnen worden.

Ten tweede verhoogd klimaatverandering de noodzaak voor goed functionerende ecologische verbindingen omdat deze soorten in staat stelt zich te verplaatsen naar gunstigere delen in het Natuurnetwerk.

Ten derde heeft de provincie al veel geld en middelen geïnvesteerd in de realisatie van het Natuurnetwerk waaronder ook delen die in verbinding staan met de ecologische verbindingszone Smalwater. Het algeheel functioneren wordt deels bepaald door de zwakste schakel in het netwerk. Ook vanuit het perspectief van reeds gedane en toekomstige investeringen in het verhogen van de natuurkwaliteit is het van belang dat de ecologische verbindingszone Smalwater wordt uitgebreid en versterkt. Ontwikkelingen die hier een negatief effect op hebben dus indirect ook een negatief effect op het behalen van doelen van reeds gerealiseerde investeringen in de natuur.

Verder dient te worden opgemerkt dat inrichtingsplan behorend bij het voorgenomen initiatief het belang voor de ruimtelijke ontwikkeling duidelijk prevaleert boven de belangen van natuurbescherming. De onderbouwing van bepaalde keuzes is vanuit het perspectief van natuurbescherming niet navolgbaar.